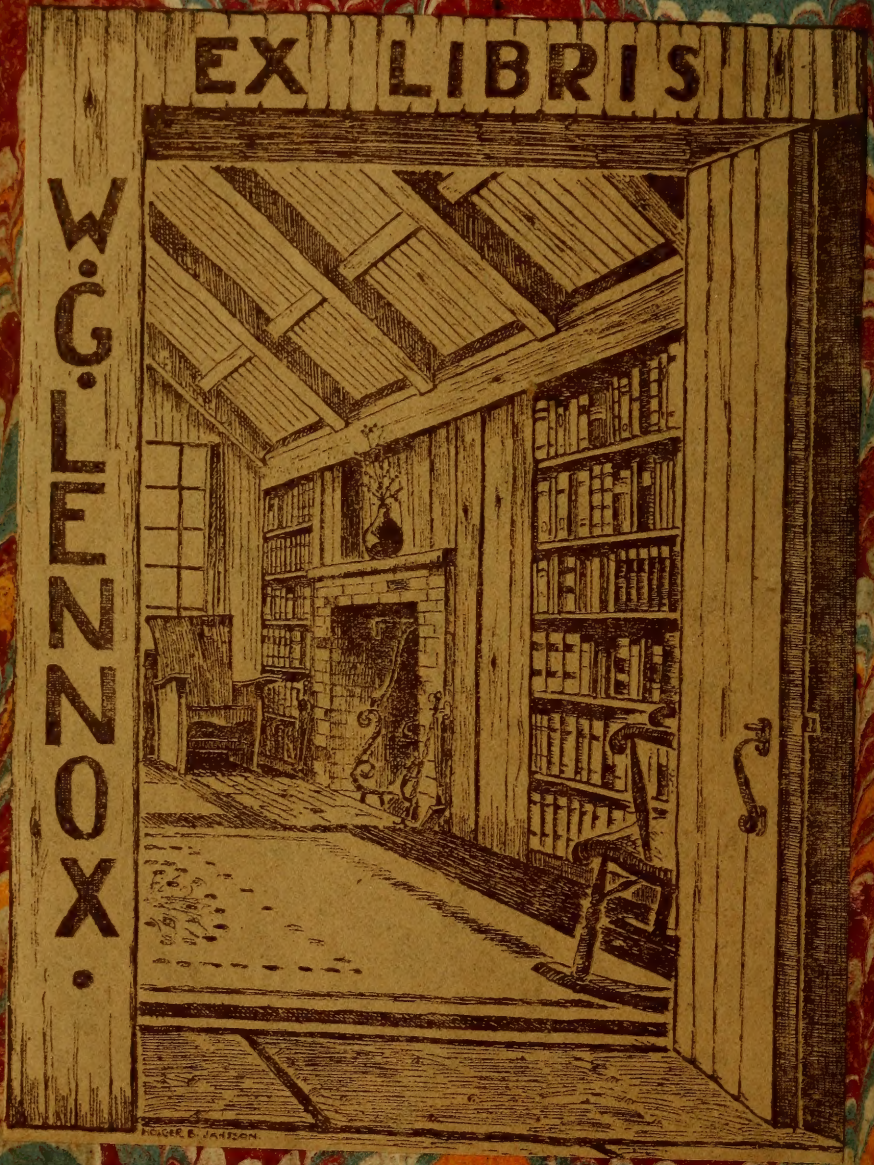
EX LIBRIS
W.G. LENNOX.
ROGER B. JAMESON

12.12.5

E1.01

BOSTON
MEDICAL LIBRARY

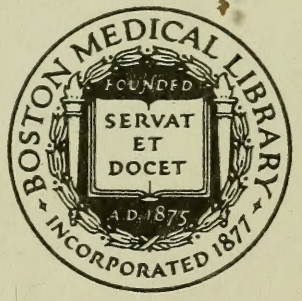

IN THE
Francis A. Countway
Library of Medicine
BOSTON

1240

Ex Libris
Woollaston
Junij. 98.

Ex Dono
ex Bibliotheca Viri Doctissimi
Johannis Friend. M. D.

BOSTON
MEDICAL LIBRARY
IN THE
Francis A. Countway
Library of Medicine
BOSTON

HIPPOCRATIS
OPERA OMNIA
græc: et lat:
LUGDUNI BATAVORUM
Apud Gaasbeeckios A. 1665.

MAGNI HIPPOCRATIS COI OPERA OMNIA.

GRÆCE & LATINE

EDITA,

Et ad omnes alias Editiones accommodata.

Industriâ & diligentiâ

JOAN. ANTONIDÆ VANDER LINDEN,

Doct. & Professoris Medicinæ Practicæ primi in Academia Lugduno-Batava.

VOLUMEN PRIMUM.

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud DANIELEM, ABRAHAMUM & ADRIANUM à GAASBEECK.

CIↃ IↃC LXV.

HIPPOCRATIS

COI

OPERA OMNIA

GRÆCE & LATINE

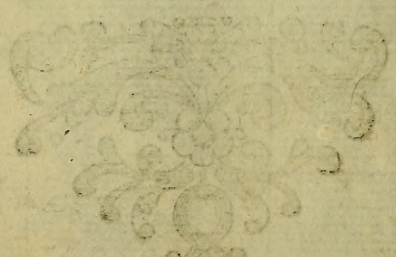

Ampliſſimo, Prudentiſſimoque Viro,

D. D. NICOLAO TULPIO,
Amſtelædamenſis Reip. Ex-Conſuli & Senatori, nunc verò Illuſtr. & Præpot. D.D. Holl. Weſt-Friſiæque Ordinum Delegatorum Collegio adſcripto.

UT ET,

Clariſſimis, Spectatiſſimis, Expertiſſimiſque VIRIS,

D. D. FRANCISCO DE VICQ,
Collegii Medici h. t. DECANO,

D. D. ARNOLDO THOLINX,
Cauſarum, ex bonis quæ non ſolvendo, Judici.

D. D. GUILIELMO PISONI,
Coll. Med. Præfecto,

Medicis Practicis Excellentiſſimis,

Dominis, Fautoribus & Εὐεργέτῃς ſuis perpetuo obſequio venerandis, colendis,

Hunc Parentis ſui poſthumum laborem

Dicat Conſecrat & Offert

HENRICVS ANTON. VANDER LINDEN,
JOAN. FIL.

Ampliſsimi, Clariſsimique

V I R I,

MAGNA & ineffabilis eſt æterni Dei erga genus humanum bonitas & munificentia. Poſtquam enim infelices parentes noſtri protoplaſtæ, infelici comeſtione fructus vetiti, ſe omneſque ſuos poſteros juſtiſſimæ ſummi Numinis iræ obnoxios reddidiſſent, ac præter alia innumerabilia mala, (heu quantam!) morborum Iliadem cervicibus ſuis ſuperinduxiſſent; clementiſſimus Iſraëlis Medicus eorum calamitatum miſertus, omnis generis pharmaca non ſolum è terra creare perrexit, ſed & horum accuratam adminiſtrationem, qua amiſſa ſanitas

nitas reſtaurari poteſt, homines docuit. Sanitatis autem ea eſt excellentia, ut omnia quæ hominibus obtingere poſſunt bona, æſtimentur viliſſima, abſque ea ſi ſint: ita ut nullus vel uſus vel utilitas ſit divitiarum, ſive corporis, ſive cujuſcumque alterius rei, citra ſanitatem; quaque ſine ſi vita eſt, tantum non mors eſt. Et certe nihil eſt, quo propius accedere ad Deum datur, quàm ſanitatem hominibus dando. *Medicina ergo omnium artium præſtantiſſima eſt.* Verum propter ignorantiam eorum, qui eam exercent, & ob vulgi ruditatem, quod tales pro Medicis judicat & habet, jam eo res devénit, ut omnium artium viliſſima cenſeatur. Vulgus quidem non poteſt non amare tales, cum ſimilitudo mater ſit benevolentiæ, conſuetudinis & familiaritatis conciliatrix, ut ſcilicet ſimiles habeant labra lactucas. Cum autem ſæpius errando *fama-Medici* (ut eos ſcite appellat Cous) exiſtimationem tandem amittere incipiant, fatuum vulgus idem fert judicium de doctis, eoſque eodem loco habet, atque ita nobi-

lissima ars vilescit & immerenter damnatur. Supina illa ignorantia in arte, nisi vehementer errem, non est aliunde arcessenda, quam à neglecta librorum Hippocrateorum lectione. Dolendum sane, & serio deplorandum, tam negligenter tractari scripta tanti viri, quem dici non potest, quam inæstimabili nostro bono Divina providentia atque benignitas dederit nobis, & in hunc usque diem servaverit. Certe non est verisimile, quum Deus donum illustre dederit mundo, & ingenium magnum excitaverit ad salutarem artem investigandam, & ejus pleraque utilissima dogmata gentibus lingua, (quam omnibus discere promtissimum est) pandendum; eum approbare neglectum tanti doni, & quovis tempore cuivis velle dare, ut novam artem suo Marte construat. Nonne igitur necesse est adire hos fontes, exque illis potiùs haurire aquam limpidissimam, quã rivulos graveolenti variarum opinionum cœno turbidissimos consectari? Certe indubitatus & omnium calculo probatus ser-

mo

mo est: *Purius ex ipso fonte bibuntur aquæ* Quæ ergo malum! ista dementia est, nolle sequi eum, quo certiorem sibi ducem legere in Medicina potest nemo: quemadmodū qui medicinam post ipsum fecerunt, & hujus divini doni participes fuerunt, prudentissimi omnes libenter fassi sunt. Quisquis itaque, spreto Medicinæ Parente, artis deformatores admiratur & colit, inevitabili necessitate in mare funestorum errorum præceps fertur. Omnium certe consensu omnis boni in Medicina auctor est Hippocrates, sed quotusquisque est qui eum sibi imitandum proponat? Reperias licet multos, qui Virum omni laude majorem mirifice laudent, tamen nihil minus agunt, quam ut, quem tantopere extollunt, æmulari studeant. Alii inani metu perculsi, ab ejus lectione abstinent, quorum scilicet animos prava dementavit opinio, quasi βραχυλογία, cujus Hippocrates fuit studiosissimus, obscuritatem secum trahat: cum meminisse eos deceret, quod nullibi veneranda illa πυκνολογία quæri & certius inveniri possit,

quam grato in breviloquio. Et quare incusamus obscuritatem, & non potius nostræ desidiæ litem intendimus? Quia refugimus industriam, non fruimur emolumentis, *Qui è nuce nucleum esse vult, frangat nucem.* Quisquis enim Medicinæ scientiam sibi vere comparare volet, eum Præceptor laboris amantem esse jubet: non Philypnon, sed Philoponum requirit. Si manum admoverimus, quî fieri potest, ut voto nostro non potiamur? nihil quippe tam difficile est, nihilque tam arduum, quin inquirendo, & studii assiduitate, investigari possit: nam, *Labor omnia vincit improbus.*

Non quisquam fruitur veris odoribus,
Hyblæos latebris nec spoliat favos,
Si fronti caveat, si timeat rubos.
Armat spina rosas, mella tegunt apes.

Nimirum, difficilia quæ pulchra. Minime profecto ferenda est criminatio illorum, qui non verentur divinum Hippocratem, medicorum omnium ac philosophorum primum, imperfectionis arguere. Meruit ille ante multa secula, non solum, dici Pa-

rens

rens medicinæ, ſed etiam is, qui primus perfectam apud Græcos medicinam in lucem protulerit. Quæ ergo illa invidia eſt, optimum illum Senem de ponte dejicere, illique famam, quam jam tot eruditorum ſuffragiis obtinuit, eripere? Sed barbara ingenia leviſſimis momentis impelluntur ad divini atque incomparabilis Herois obtrectationem. Habet hanc ſortem cum optimis communem. Quis enim tam felix aut ſapiens, qui fuerit ab obtrectatione liber? Maxime huic ſunt obnoxii, qui magni. Petulantiſſimi illi Theones, ut ego quidem judico, ignavum imitantur Heroſtratum, qui celeberrimum Dianæ Epheſiæ Templum ſuis manibus incendit, ut ea re nominis immortalitatem ſibi compararet: ita temerarii hi reprehenſores, ex maledicentia contra columen artis ſibi famam quærunt. *Verum eſt*, (inquiebat meus p. m. Parens) *& grati agnoſcimus, multa nos poſteritati, plurimaque hujus præſertim ſeculi Naturæ Scrutatoribus debere, quæ eſſe ex uſu medicinæ queunt. Verum, inter multiplicem illum profectum,*

ctum, Hippocratis, in tradendis medicinæ præceptis, tum ratione fundata ſoliditas, tum experimentis comprobata veritas, tum linguæ omnibus gratiis exornatæ venuſta gravitas, ſuam facile retinet & retinebit auctoritatem. Et quam verum eſt Cl. Heurnii judicium: *In Hippocrate verborum preſſa proprietas, ſententiarum conciſa ſubtilitas, ſermonis veneranda antiquitas, artificii commendabilis dignitas, in cujus ſcriptis nihil ſuperfluum, otioſum nihil; ſed arguta brevitate rotunda omnia & ſignificantia. ita ut ubertas & amplitudo rerum, verborum numerum longe vincat. Hæc genuina & propria ſunt Hippocrati. cujus tanta fuit benignitas, ut nihil ſciverit, quod nos neſcire voluerit: tanta autem ſolertia & ſapientia, ut nemo poſt ipſum ſciverit, quod ipſe ignoraverit. In eo enim cuncta medicinæ ſemina animadvertas.* Sed deſino plura pro lectione ſummi Viri in medium proferre, cum, qui exactioris ſunt judicii, quibuſque *de meliore luto finxit præcordia Titan*, minime dubitent calculum ſuum adjicere ſponte. Hùc igitur ſemper collimabat deſideratiſſimus Parens meus p. m. tam viva voce, quam

quam ſcriptis ſuis, ut nimirum Auditorum ſuorum animos ad ſedulam admirandi ſcriptoris lectionem excitaret. Juventutis autem induſtriæ conſulere, ejuſque conatus adjutare pro virili cupiens, novam Hippocratis editionem meditatus eſt. Cum enim injuria temporis nobiliſſimus Auctor, etiam poſt tot factas editiones & emendationes, multis in locis deprehenderetur adhuc mendoſus: ne lectores remoram aliquam hac in parte paterentur, adhibitis vetuſtiſſimis manu ſcriptis exemplaribus, quæ ſummo ſtudio ſibi comparaverat, aliquot millena loca reſtituit, quo tandem priſtinus illi nitor, ſi pote, redderetur. Commiſit eum typis, ſed ad finem, quem videre valde deſiderabat, non perduxit. Nam ſub brumæ exitū, triſtiſſimi anni præteriti, ſupremus rerum Arbiter, pro ſua ſanctiſſima & imperſcrutabili voluntate, pientiſſimum Parentem ex hac miſeriarum valle ad beatiſſimas ſedes tranſtulit. Nunc autem, bono cum Deo, ſummâ manu operi impoſitâ, quærendi erant Patroni, quorum

tutelæ

tutelæ partus, patre ſuo orbus, commendaretur. Vos vero, VIRI EXCELLENTISSIMI, ad hanc curam deligere debui, volui. Debui; quia olim in ampliſſima veſtra urbe non ſolum τὸν μαθητὴν habuiſtis per aliquot annos Collegam veſtri amantiſſimum; ſed etiam deinceps, cum illinc ad erudiendam juventutem Dei providentia vocatus eſſet, quouſque fata ſiverunt, coluiſtis amicum fidelem & ſincerum. Volui; quia, quibus majori jure eximii hujus operis deberetur inſcriptio, ignorabam. Ego enim toto feror animo in veſtrorum nominum gloriam, ſi modo is ſum, qui VOBIS, in maximo virtutis & doctrinæ faſtigio diu jam conſtitutis, ad laudem aliquid poſſim adjicere. Suſcipite ergo, VIRI HONORATISSIMI, fœtum hunc recens editum, in quo enitendo Parens ſpiritum efflavit, ac clientelæ Veſtræ commendatum eſſe ſinite. Valete & vivite quam diutiſſime, Patriæ, Rei litterariæ; Veſtroque me favore dignamini, qui

quamdiu

quamdiu mei
Vivam memor, pectusque sincerum geram,
Vos mente fida semper observans colam,
Vesterque dici gloriabor

Dabam Lugd. Bat. 18. Aprilis
cIↃ IↃC LXV.

HENRICUS ANTONIDES
vander LINDEN.

IN

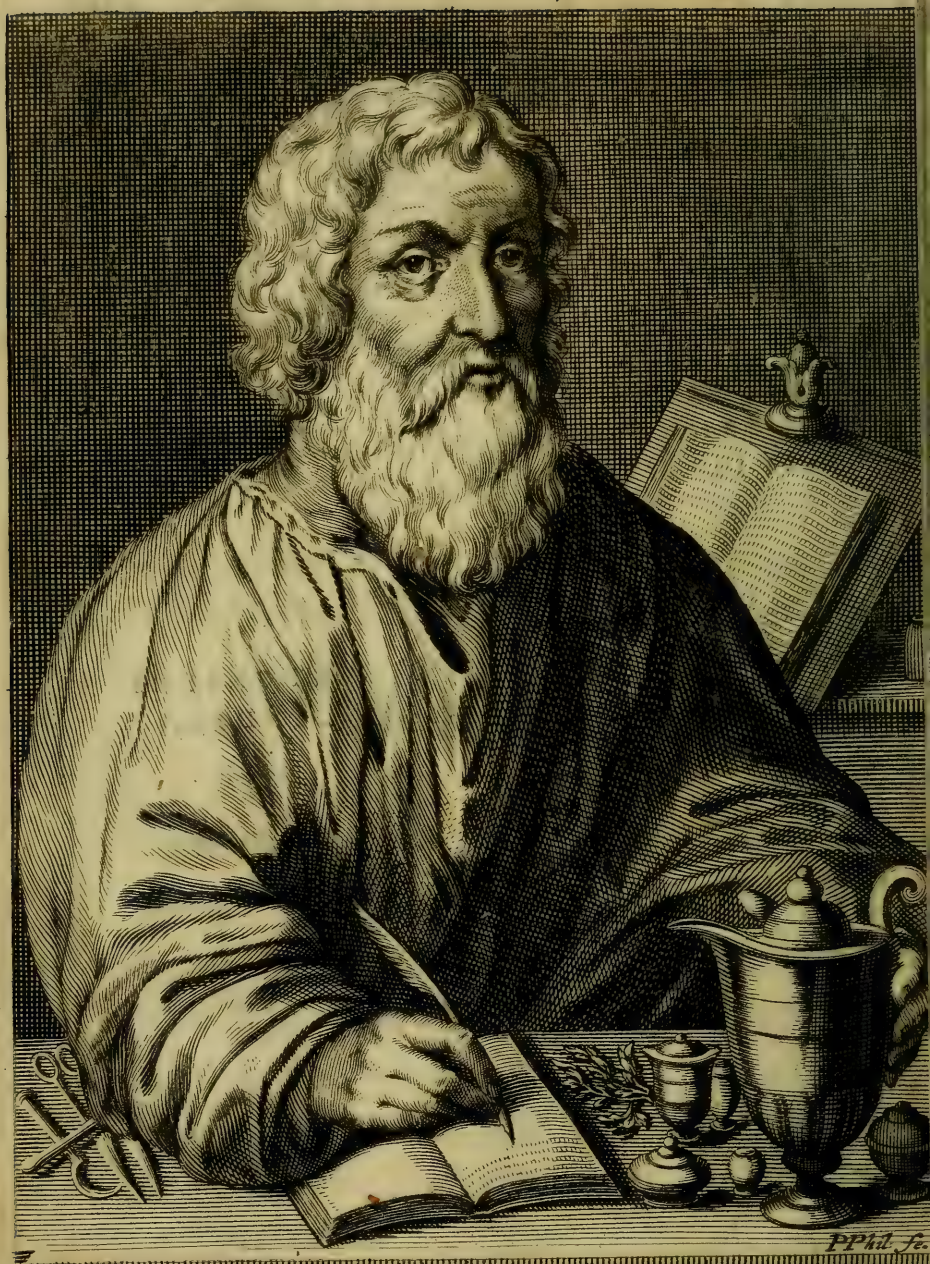

HIPPOCRATIS COI

Genuina effigies ex antiquo numismate græco Constantinopoli reperto

Thevet, pag: 57.

IN

Novam Editionem Operum Magni

HIPPOCRATIS,

Orthodoxorum Medicorum Principis,

à Viro Cl.

JOANNE ANT. vander LINDEN

Eximio Doctore reſtauratam.

Cum Dictatoris ſummi lex myſtica tradat,
Fallere vel falli, grande nefas Medico,
Multa laude librum cumulandum cenſeo, nam qui
Spectat Lindanum, ſpectat & Hippocratem.

GVIDO PATIN, Bellovacus, Doct. Med. Pariſ. & Profeſſ. Regius.

Conſummatiſsimi Parentis gloriosè æmulo Filio,

D.D. HENRICO vander LINDEN,

cum Hippocratem ſollicitâ beati Patris curâ emendatum publicaret.

Aſſere te, Medicum jam longâ ab origine germen,
Cygneumque Patris profer in ora melos:
Suave melos, doctis quod & os titillat & aures,
Anteque Sirenas, Ambroſiamque placet.
Nectar ſuave Diis, & terræ mella colonis,
Suave exſurdatæ lacryma Thuſca gulæ.
Suave coloratus mittit quod ſaccharon Indus,
Suave Calabrini roſcida manna ſoli.
Suavius Antonî ſapit ultima cura cerebri,
Et modulis ultra luſciniam exit olor.
Phillyridum teſtor genios, animaſque Pelaſgûm,
Illa Machaonii prima elementa chori.

* *

Jam

Jam demum Hippocrates proprio exſplendeſcit in oſtro,
Ipſe nitor Grajus, formaque prima redit.
Vere novo brutam ponit cum pelle ſenectam
Anguis, & in juveni veſte volumen agit;
Cous *at in ſquammis tot ſecula dormiit iiſdem,*
Rara avis, exuvias quæ removeret, erat:
Foëſium *ſupra nemo aſſurrexit, at ille,*
Proh ſuperi! quàm infra maſcula cœpta jacet.
Illius à nitidâ vitalior exiit ulnâ,
Spemque reſurgendi ſemineci ore bibit;
Oraculo propior tamen exiit: aſpera multa,
Multa abrupta, ſitu trunca & hiulca vides:
Sed meritò Hippolyti ſe collectore Batavus
Jactitat, Oedipodæ nomina, Linde, *meres.*
Mens immixta Diis, Te per ſine veſte Diana
Cernitur, & Coï quicquid Eleuſis habet:
Pelle novâ in priſcum ſpirarum Epidaurius aurum
Voce tuâ, & calamo ſuppetiante redit.
Quin, niſi ſpe citiùs laceraſſent ſtamina Parcæ
Doctorum Antiquis reddere nata diem,
Ipſo ſe Hippocrates ſapientior îſſet in auras,
Ipſo ſe Celſus celſior uſque foret.
Patris adi plutæos celebrati nominis hæres,
Fac prœli excipiant Dia reperta ſtylum,
Cantemuſque: Pater fuerat cos maxima Coo,
Coſque ſimul Patri maxima Natus erat.

l. m. q. p.

Olaus Borch, Med. Doct. & in Acad.
Hafn. Profeſſ. Regius.

IN

IN

Novam Hippocratis editionem

JOH. ANTONIDÆ vander LINDEN

Viri Cl. Studio adornatam,

ODE.

Morborum dubias quiſquis origines,
Et caſus varios, & medicamina,
Noſtri noſſe cupit munera Cynthii;
LINDANI tumulo purpureas gemens
Inſpergat violas, albaque lilia,
Auditumque procul nomen ad æthera
Certet perpetuis tollere laudibus.
Quem nuper Batavûm terra opibus potens,
Multumque ingenuis artibus inclyta,
Admirata choros inter amabiles
Doctorum, gravido quos alit ubere.
Coi preſſa ſenis dicta recludere,
Curandique vias pandere doctior
Ecquis, moribus aut ſanctior extitit?
Solers quin etiam ſecta refingere
Summi Aſclepiadæ membra habilem in modum,
Quò geſtare ſinu ſit facile omnibus,
Quem vaſto priùs haud corpore mobilem
Servabant plutei; ceu tepidus gravi
Victum membra ſitu lectulus alligat.
Nunc poſtquam ſenium & pondus inutile
LINDANI eximiis artibus exuit
(Vernus ceu poſitis exuviis draco
Segni carcere prorumpit alacrior)
Muſarum exiliet ſedibus intimis,
Quò fors cumque feret, perpetuus comes
Doctorum, irrequies quos amor ingenî
Noctes atque dies ſollicitos tenet.

Singularis amici memoriæ dicabat

 P. PETITVS, Medicus Pariſ.

Εἰς ἀκριβεστάτων, τριζμεγίστου

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ,

μεγίστου Λινδάνου ἔκδοζιν.

Ἱπποκράτης Κῶος πολ' ἐρυσὶ' Ἐρεχθέος ἀστὸς,
Δημοβόρον παύων νοῦσον ὑπισαμένως·
Πλουτεῖ δ' αὐτοὶ σίτηζιν ἐνὶ Πρυτανείω
Ἱπποκράτη χρυσέω δῶκαν ἀνὰ στεφάνω·
Κῶον δ' Ἱπποκράτης σώσας Σωτῆρα Βαζυὸς,
Ἄξιος ὁ τελέθη ἄξια δῶρα φέρων;
Ἄξια δῶρ' οἷον, Μακαρίτης, αἰὲν ἐόντα
Οὐνομά τ' ἠδ' αἶνον, κῆ κλέος ἀθάναλον·
Τοῦτο γὰρ ἐστι γέρας χαριέντων ἐσθλὸν ἱητρῶν,
Φαῦλος ἄγαν χρυσὸς, φαῦλα τραπέζα πέλοι.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΣΑΑΔΟΣ,
ἰατρὸς Ἀμστελοδαμαῖος.

Ad Cl. Virum

HENR. ANTONIDEM vander LINDEN, JOH. FIL. Med. Doct.

Beati Parentis ſui poſthumum opus edentem.

Acceptam Patri reddis cum fœnore vitam,
Parte ſit extinctus ne meliore caves:
Spirat adhuc certe ſimili Te prole relictâ
Quam vultu Patrem, pulchrius arte, refers.
Extabant alii fœtus, ſervaſſe decorum
Hippocratem, binos ſic periiſſe vetas.
Poſthumus hic lucem, veteri jam pœne ſepulto
Addere cum Patris nomine dignus eras.

Lut. Pariſ. 14. Octobr. LXIV.

L. M. A.

CHR. CONSTANTINUS ROMPF.
Med. Doct.

CELEBERRIMI VIRI,

JOH. ANTONIDÆ vander LINDEN

MEMORIÆ S.

JOHANNES ANTONIDES VANDER LINDEN

MORTUUS EST.

An mortuus?

SI MORI EST QVIESCERE A LABORIBVS, MORTVVS.

SI VIVERE EST FRVI ASPECTV DEI NON MORTVVS EST SED VIVIT.

Vrbi ereptus sed non Orbi ablatus.

VETAT HOC INCLYTA VIRI VIRTVS MENS COELO RECEPTA.

Terra in Terram rediit.

Manet

PIETAS APVD CONSCIOS

MEMORIA APVD GRATOS

FAMA APVD POSTEROS

Anima inter Myriadas sanctorum glorioſè in Cœlo triumphat.

IS NON SEGNI OTIO TORPESCENS OMNES DIES ANNOS HORAS REBVS SEMPER PROFVTVRIS IMPENDIT.

Legit ut intelligeret, scripsit ut legeretur.

Erecturus sibi industriæ, posteris utilitatis, omnibus imitandum monumentum.

NON ARENAS AVT VANA COGITATIONVM, DVBITATIONVM, SVSPICIONVM

Sed marmora materiarum sumpsit

Inscripturus quæperennarent literas non quæ delerentur lituras.

SECVLA ELEGIT VICTVRVS IN SECVLA.

Sempetne dubitantes & Platonicos Mundos instaurantes?

O semper pueri! Hoc Ægyptii ad Solonem, hoc tibi à nostro dictum sit: Quisque scilicet novum sibi mundum, elementa, causas, remedia, morbos, mortes, omnia nova struit: mox destructurus iterum omnia:

Et hoc seculum vocatur.

SED IACES!

ΚΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ

Com-

Commune id tibi cum parvis, medioxumis, magnis.

Sola hæc regula exceptionem non habet

SED IACES IN TVMVLO SALVTIS QVIA DEVM COLVISTI.

IN TVMVLO FAMÆ QVIA VIRTVTEM AMASTI.

Mors nihil abstulit nisi quod suum erat, peritura brevi, mox resurrectura omnia.

ERAT IN TE HOFMANNI ILLVD PENETRANS ET ACVTVM

PERSPICVITAS MONTANI EXPERIENTIA CRATONIS

ET MAIOR COI SENIS CVLTVS QVAM IN FOESIO.

Quanta reconditæ Lectionis Copia!

Nec medicos modo in numerato habebas sed quicquam uspiam eruditi & solidi

sive antiquitas reliquit sive recentior ætas superaddidit.

SCRIPTA MEDICORVM QVOT MILLIA DESCRIPSISTI, TOTIDEM

MENTE PECTORE MEMORIA VSV TVA REDDIDERAS.

Ita aliena legebas diligenter, ut accurate simul intelligeres.

Obscuris & nulli hactenus intellectis fax eras præfulgida:

Omnes dispellebas tenebras luce ingenii & perspicuitate dictionis

RESTITVISTI DIVINO SENI CIRCVITVM SANGVINIS

QVEM INCVRIOSA VETERVM HÆC ÆTAS,

PROH STVPOR!

ALIIS ADSCRIPSERAT

Repererant Margaritam in fimeto ignari à quo recondita fuisset.

Et quid hoc ad illos novos Herostratos?

Maneat illa laus qui primus scripsit Hippoc. Lindano qui primus rescripsit perennis gloria.

TIBI VERO TVMVLTVM ERIGET ACADEMIA

Non Memphiticas Pyramides

QVIPPE SIMPLEX FVIT TVA PROCVL FVCO

PROCVL VANITATE CONVERSATIO.

Non Mausoli luxuriosam molem

MENS TVA ET FAMA TOTO ORBE SPARSA NON CAPITVR ILLO

QVANTVMVIS MAGNIFICO ARTEMISIÆ APPARATV

Non Colossum Rhodium

MAIORA TIBI LABORIOSVM TVVM OTIVM ET HIPPOCRATES

REDIVIVVS PRÆSTITIT.

Studiosa juventus quæ viventem copiosa frequentia coluit eadem sublatum ex

oculis gemebunda sæpè & errabunda quæret.

VTINAM PAREM INVENIAT!

Sed reliquisti quæ absentis vicem fungantur opera tua emenda semper & amanda

IN ILLIS TOTVS QVALIS QVANTVS FVIT LINDANVS SVPEREST.

Pos. G. Hornius.

TYPOGR. LECTORI S.

SISTITUR *tibi, Studioſe Lector, magnus Hippocrates: omnium confeſsione, Medicorum à multis ſeculis parens & princeps. Cujus ſcripta vivere & illuſtrari, & legi & intelligi, plurimum refert: tum, quia plurima humano generi utilia præcepta continent, tum, quia multiplici ſapientia abundant, quæ ſpecimen eſt ejus ſapientiæ, quam Deus gentibus impertivit, per quam non invenerunt Deum. quanquam alii aliis longiùs à Deo receſſerunt. Nam Hippocrates noſter & à Deo & virtutibus ejus cognoſcendis proximè abfuit. Taceo, quantum ſit, eam linguam, per quam Deus nobis poſtremo tempore loqui voluit, etiam hujus Auctoris beneficio illuſtrari. Sed, quod medicinam attinet, quis non videt, quantum munus ſit divinæ benignitatis, quòd, quæ tot ſeculis à viris prudentiſsimis & ſagaciſsimis prolata ſunt in lucem, ea confertim expoſita ſunt Studioſorum oculis, ut tanquam ad epulas paratas veniant; quum priores mira ſolertia, tamen in magna ἀπορίᾳ, ea paullatim colligere neceſſe habuerint. Ea verò negligere, quid aliud eſt, quàm ſeipſum ad priſtinam redigere paupertatem? Nam, qui ſe exiſtimet per ſe inventurum omnia feliciùs, quàm omnes fecerint, quum ars longa ſit, vita brevis, experientia periculoſa, quomodo non deſipere exiſtimabitur? Habeant nova ſuam laudem; ſed & vetera, ſine quibus nova non exſtiterunt. Sed non eget Hippocrates noſtra commendatione, ſi quis veterum, commendatus ab omnibus. At de editione hac, benigne Lector, pauca ſunt, quæ tecum diſſeramus. Formam vides. Ea brevior eſt, quàm earum editionum, quæ præceſſerunt. Quæſitus eſt uſus. Et domi & foris libri exiliores ſunt tractabiliores iis, qui & magnum menſæ occupant ſpacium, & vix tolli poſſunt, & oculis non admoventur commodè. Typi elegantia & claritas ſe ipſa commendat. Qui hanc editionem magno ſtudio & labore, & cum diſpendio valetudinis ſuæ, paravit vir Clariſsimus Jo-*

hannes Antonides vander Linden, nuper Medicinæ Practicæ Professor in celeberrima hac Academia primus, Hippocratis studiosissimus, consilium susceperat, hanc editionem ut pararet, suis aliorumque studiis commodissimam. Libros ordine aptissimo digessit. Eos distinxit in Capita, secutus κῶλα Cornarium ejusque Versionem, utpote doctis familiarem: non quod citra ullam reprehensionis aleam sit, sed ut vetustati hic honos habeatur. Capita rursus in parva tmemata secuit. Hæc distinctio comparata est ad citandi, & citata inquirendi atque inveniendi, facilitatem. Utinam illis, qui auctores bonos primi excuderunt, id venisset in mentem, & doctis hominibus placuisset, quæ citant, notato loco citare; major esset studiorum facilitas & profectûs ubertas. Decreverat vir optimus & boni publici amantissimus imposterum Hippocratem & cum Hippocrate, & cum aliorum doctorum scriptis, & nominatim cum Celso, comparare, majori etiam, quam hactenus fecerat, diligentia, & suas Observationes singulari tomo cum Studiosis communicare. Eam curam & laudem alii relinqui voluit divina providentia. Cæterum, quantum potuit, operam dedit, ut Hippocrates à Studiosis promtissimè legi & intelligi posset. Igitur, quæ ad manum fuerunt, exemplaria, etiam manuscripta, diligentissimè contulit, doctorum animadversiones collegit, &, quæ optima ex iis judicavit, sæpe etiam cum doctis habita consultatione, in textum recepit; interpunctione plerumque sensum aperuit: ex conjectura minimum ausus est. Manuscripta multis pleraque scatere mendis, in confesso est. Ea satis ingenuè repræsentant primæ editiones. Doctis, ea utiles sunt, ut inde judicent, quid legendum sit. Quando igitur boni auctores hoc fato usi sunt, & ita ad nos pervenerunt, ut non sine studio & judicio seu crisi legi possint, necesse est, vel nos eorum pleno fructu carere, vel accuratam & modestam minimeque temerariam in eis restituendis exerceri crisin. Sine cujus ope imperitioribus vetusta exemplaria ferè inutilia sunt. Ideò sint vetusta exemplaria in manu doctorum, iique ex illis, ut ex pulvere aurum, sapientia dicta & sensum auctorum eruant: at codices novi habeant correctionem non audacem, ad intelligentiam tironum. Cæterum nunc res ipsa postulat, ut, non solum Autoris, sed etiam hujus Editionis utilitatem propiùs Lectori patefaciamus. Neque enim credendum

dendum est, Cl. Viri & μακαρίτης hanc fuisse mentem, ut omnes alias Hippocratis Editiones è doctorum manibus excuteret, ut hæc ipsius sola Triumphum ageret; quin potius hoc operæ dedit, ut, qui prioribus editionibus essent instructi (præsertim quibus doctissimorum virorum, Zuingeri, Foësii, Mercurialis, &c. adjuncta erant Commentaria) earum usum sibi redderent facilem & expeditum. Quod sanè inventum Cl. Viri, ut est summè ingeniosum, ita etiam grata mente à Posteris accipi & agnosci par est. Hæc autem sunt, ad quæ attendere oportet eum, qui cum fructu hanc Editionem manibus suis terere voluerit.

Primò, *quia* Theodorus Zuingerus *Basileensis, Anno* 1579. *evulgavit viginti duos Hippocratis libros, Tabulis & Commentariis judiciosissimis (ut loquitur ὁ μακαρίτης noster Physiol. Med. p.* 781.) *illustratos; iccirco, ne illorum usus intercideret, græco textui, ad initium cujusque libri, exterius ponitur numerus, virgulâ subjuncta distinctus à proximè sequenti. Indicat autem ille numerus, qua pagina in editione Zuingeriana incipiat libellus Hippocratis. Qui autem hanc Zuingeri editionem, ut auro contra æstimandam (verba sunt quæ ex ore & μακαρίτης sæpissimè audita sunt) ita quoque rarissimè inveniendam, possidet, illum numeri in textu Zuingeri denotati, ad ejusdem commentarios, Tabulis insparsos, manu ducent. Exemplo res evadet clarior.* Liber primus de Diæta *in hac editione extat p.* 179. *vol.* 1. *apud Zuingerum vero reperitur pag.* 390. Liber de Natura pueri, *in hac Editione incipit p.* 133. *ejusd. vol. in Zuingero autem p.* 150. *Cum verò in pauciss imos libros commentatus sit Zuingerus, ubicunque in hac editione liber occurrit, quem Zuingerus non illustravit, ut est, ex. gr.* liber de Humoribus, *ibi solummodo scriptum est pag.*

Deinde, quia in doctorum manibus passim versatur Editio Græca, quæ Basileæ *prodiit ex officina* Frobeniana *Anno* 1538. *voluit ejus quoque rationem habere Cl. Autor. Eapropter in eodem latere externo sinistrove hæc verba superscripta sunt.* Basil. græc. *Numeri autem subjecti, & quidem majores, paginam denotant dictæ Editionis; minores verò, perque quinarios distributi, respondent paginarum divisioni: quæ tamen licet in exemplari Græco instituta sit per decades, in hac Editione per Pentades facta est, ut facilius, quic-*

quid occurrit, inveniri posſit. Sic ex.gr. liber primus Popularium, *qui in hac Editione extat p.* 653. *in Frobeniana reperitur ſub finem p.*301. *cui numero ſubjectus eſt alter* 45. *denotans, quadrageſimam quintam paginæ regulam illic incipere. Si deinceps vertas paginam, invenies ad latus numerum* 302. *reſpondentem paginæ Frobenianæ. Et, quod monere inſuper neceſſe eſt, in citato noſtri exemplaris loco, h.e. p.*654. *juxta regulam appoſitam numero* 302. *& ante vocabulum χαῦνα, vides virgulam ' ſimplicem: quæ ubicunque occurrit, denotat, à tali vocabulo, quam juxta poſita eſt, incipere Frobeniani exemplaris paginam.*

Tertio, *in medio paginæ, ſub initium cujuſque libri, vides ſcriptum eſſe* Foësius ſect. *Hic eſt ille autor, quo paſsim nunc utuntur, quotquot Hippocratem Græcè & Latinè habere in ſuis pluteis deſiderant, cùm nullum aliud, excepto Hippocrate Mercurialis, ſimile extet exemplar. Foësius autem Hippocratem nova quidem verſione decoravit, & plurimis notationibus variiſque lectionibus illuſtravit, ſed libros Hippocratis diverſimodè in Claſſes ſive Sectiones diſtribuit, præterquam ab aliis factum eſt. Quia autem geminæ extant Editiones una Francofurtana anni* 1595. *quæ paginas numerat ab initio cujuſque ſectionis, adeò ut ubi nova incipit ſectio, ibi novum numerationis fiat exordium; altera Genevenſis Anni* 1656. *quæ continuata ſerie paginas numerat à capite libri uſque ad calcem; proinde duplex quoque numerus appoſitus eſt. Nam ex.gr. pag.*415. *vol.*11. *hujus editionis, extat* liber primus de Morbis mulierum, *in quem Zuingerus commentatus non eſt, propterea que à ſiniſtro latere tantum ſcribitur pag.* 231. *Edit. Frobenianæ: in medio autem habentur hæc,* Foësius ſect. v. 152. *intellige editionis Francofurtanæ, &* 588. *edit. Genevenſis. Quos autem numeros poſitos vides medio inter textum Græcum & Latinum ſpatio, illi inſerti ſunt textui Foësiano, & reſpondent ejuſdem notis, quas ſingulis ſectionibus adjecit. Ut autem Lector unâ operâ cognoſcere poſsit, in quaſnam peculiariter voces Foësius commentatus ſit, ſingulis appoſitæ ſunt geminæ virgulæ " ex gr. in libro* de Affectionibus *pag. noſtra* 161. *apparet Foësium commentatum eſſe in vocem χρὴ deinde in ἢ ἀπὸ τ̃ φλεβὸς. & ſic porro.*

Quarto, *quoniam Hieronymus Mercurialis primus Hippocratem græco-*

græco-latinum edidit Venetiis 1588. *in fol. & novo, sibique peculiari ordine in quatuor Classes digessit, hinc est, quod videamus in externo margine textus Latini, sub initium cujusque libri, appositum esse Numerum Romanum, qui designat Sectionem, & sub eo numerum Barbaricum, qui designat paginam, in qua, apud Mercurialem, Hippocratis libellus reperiri possit. Sic ex.gr. in nostra Editione* liber de Fracturis *reperitur pag.* 708. *vol.* II. *in edit. Basil. Græca idem reperietur pag.* 456. *apud Foësium verò sect.* VI. *pag.* 15. *aut* 750. *in editione autem Mercurialis sect.* I. *pag.* 259. *sub quo numero subducta est virgula, separans & distinguens eum à numeris subjectis.*

Quinto *notandum, prodiisse quoque ex officina Frobeniana Anno* 1546. *Editionem Latinam majusculo charactere, in fol. ex versione Cornarii. Hæc quoque nostræ adaptata est, ejusque paginæ, circa initium cujusque libri, statim transversa virgula* (-) *sunt notatæ. Numeri autem, qui sequuntur, per Pentadas expressi, & sæpe ultra trecentesimum excurrentes, denotant distributionem regularum, non quidem paginæ, sed totius contextus ab initio libri usque ad finem. Licet autem in illa Frobeniana editione Latina (ut factum quidem est in Græca) numeri illi ad marginem appositi non sint, integrum tamen est ei, cui vacat, eos apponere. Præterea, in Latino nostræ Editionis textu è regione numerorum, simplex virgula ' quibusdam vocabulis apposita est, designans ab illa voce regulam in Frobeniano exemplari incipere, ex.gr.* Liber de Vulneribus capitis *in nostra Editione habetur pag.* 687. *vol.* 2. *in Basil. græc. pag.* 445. *in Foësio sect.* VI. *pag.* 172. *aut* 895. *in Mercuriali sect.* I. *pag.* 242. *in Basil. Lat. pag.* 590. *in quâ linea quinta incipit à voce* parum, *decima à* dicendum *& sic porrò. Vnum notare specialiter convenit: quòd in hac editione multi libri in sectiones sunt diremti, qui tamen continuata textus serie in edit. Basil. Lat. scribuntur. ex.gr.* Liber de Locis in homine *incipit in nostra editione pag.* 363. *vol.* I. *in Zuingero pag.* 343. *in Basil. Græc. pag.* 63. *in Foësio sect.* IV. *pag.* 78. *aut* 407. *in Mercurialis edit. sect.* II. *pag.* I. *in Basil. Lat. pag.* 88. *cujus linea* 5. *incipit* magis, 10. statim. *continuantur hi regularum numeri usque ad num.* 320. *quem reperies apud nos pag* 381. *ubi simul vides positum esse numerum Romanum* II. *qui indicat, secundam libri*

de

de Locis in homine sectionem hic incipere, & simul numerationem à principio inchoari. Idem in aliis libris occurret.

Ultimò, *quandoquidem laboriosissimus Foësius edidit* Oeconomiam Hippocratis *Francofuri impressam anno* 1588. *quod est veluti Lexicon præcipuarum atque obscuriorum dictionum apud Hippocratem, quemque utilissimum Laborem ὁ μακαρίτης noster continuare atque augere in animo habebat, ideò voluit etiam, ut novæ huic editioni Oeconomia Foësii usui esse posset. At verò magna se hic obtulit difficultas. Etenim Foësius, ut (quamvis paulo obscurioribus verbis) in præfatione fatetur, citat quidem passim Codicem Græcum Frobenianum, juxta paginarum & linearum seriem: ubicunque autem citat verba librorum Hippocratis, in quos Galenus commentatus est* [*quales sunt* de Natura hominis. De ratione victus salubris. De ratione victus acutorum morborum. Prænotiones. Prædictiones. Aphorismi. De morbis passim grassantibus liber primus, tertius, sextus. De fracturis. De articulis. De Medici Vulnerarii munere. *Qui extant tomo quinto operum Galeni Græcè editorum Basileæ* 1538.] *necesse est Lectorem adire, eaque loca quærere in tomo isto quinto operum Galenicorum: quod opus quia non omnibus in promtu est, ideò dedimus operam, ne quid hac in parte Studiosis Hippocratis deesset. Ex. gr. occurrit in Oeconomia Foësii pag.* 267. *sub litt.* Θ, *vox* θεῖον. *allegat Foësius librum Hippocratis de Natura Muliebri pag.* 213. *l.*40. *Ex indice autem librorum Hippocratis ad calcem adjecto patet, eum librum reperiri in nostra Editione pag.* 358. *vol.* II. *ubi simul reperies, in edit. Græc. Basileensi librum incipere pag.*213. *atque eadem opera, è regione numeri* 40. *vocem illam* θεῖον *scriptam videbis. Cum verò allegatur regula, quæ intra quinarium numerum est posita. ex.gr. pag.*15. *lin.*34. *lib. de Decenti Ornatu: quo loco extat vocabulum* καθαρσίων. *Quæro in nostra Editione, ubi invenio pag.* 15. *Frobenii incipere à verbis* ὃ ἀλέ, *lineam autem* 34. *Frobenianam apud nos incipere pag.* 55. *Oportet autem, propter nostrarum regularum brevitatem, conjectura quadam assequi, quo loco talis vel talis regula, extra vel intra quinarium numerum posita, incipiat. Hanc saltem molestiam cogitur devorare Lector, ut necesse ipsi sit textum Græcum ab uno quinario in alterum legere, donec*

voca-

vocabulum à Foësio in Oeconomia citatum ipsi occurrat. Quod vero concernit voces occurrentes in libris Hippocratis, in quos Galenus commentatus est, in iis inquirendis paulò major est difficultas. Non enim tam præcisè paginarum numerus in nostra Editione potuit iisdem adaptari. Vt autem & hac in parte studium Lectoris juvemus, hoc damus ipsi consilium, donec melius aliquod tempus nobis suggesserit. Primo, ut titulos eorum librorum (sunt enim pauci) memoria teneat, aut saltem eorum brevem Indicem ob oculos habeat. Deinde, recurrat ad Tabellam in fine libri ante Indicem positam, quæ ostendet, quibusnam paginis tomi quinti operum Galeni respondeant paginæ Codicis Frobeniani, & consequenter numeri laterales ad marginem textus Græci extrinsecus in hac nostra Editione appositi, & per πεντάδας distributi. Ex. gr. in tabella habetur.

Hippocrat. de Fracturis.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
456. — — — —	526.	penult.
457. — — — —	528.	56.
458. — — — —	533.	13.

quo significatur, lin. penult. 526. item lin. 56. pag. 528. & lin. 13. pag. 537. incipere in Frobenio pag. 456. 457. 458. Quod si illum numerum in nostra editione inquisiveris, idem comperies. Vt autem vox in Foesii Oeconomia citata Lectori occurrat, necesse est ipsum legendo percurrere totam paginam, i.e. à numero nostro laterali 456. legere usque ad num. 457. & sic porro. Hactenus enim præcisè magis id exprimendi, nobis non occurrit ratio: quam ubi invenerimus, Studioso Lectori communicabimus. Vides autem sæpe (& hoc auget difficultatem) uni paginæ Frobenianæ plures Galeni paginas respondere, ut ex. gr. in lib. de Rat. Victus acutorum morborum.

369. — — — —	41. — —	24.
370. — — — —	49. — —	17.
371. — — — —	56. — —	11.

inter pag. 369. & 370. intercedunt octo pag. Galenicæ, inter pag.

370.

370. & 371. *intercedunt paginæ septem. Quicquid igitur octo, & septem illis paginis Galenicis continetur, in una pagina extat Frobeniana. Vt autem Lector sciat hujus differentiæ rationem, eam hanc damus: quia reliquum paginæ in Galeni Editione Bebeliana occupatur à commentariis, ad quos Oeconomia nos nequaquam remittit, ubi verba Hippocratis, in quæ Galenus commentatus est, allegat, sed ad ipsum textum Hippocratis majusculis litteris in dicta editione Galenica expressum. Cætera Lector suo marte haud difficulter inveniet.*

Ferè exciderat, posse quoque hanc nostram Editionem inservire iis, qui Petri Matthæi Pini *Indicem in Hippocratis opera, Venetiis impressum Anno* 1597. *possident. Hic sanè Pinus in Præfatione ad Lectorem non obscure indicat, hunc à se confectum esse, primò ut responderet Operibus Hippocraticis Basileensibus Latinis: deinde, se cogitasse eum ita componere ut aliis quoque Editionibus omnibus adaptari posit. Quamobrem, ait, non paginas operis, sed versus cujuslibet libri se citasse. Sed bonus ille vir, (non malè alioquin de Hippocrate meritus) non animadvertit, nullam Editionem extare, in qua versibus aut particulis Numeri sint adjuncti; quod illi faciendum esset, qui ad dictam Basileensem, aut aliam quamcunque, vellet Indicem Pini adhibere. Deinde, non cogitavit, ab aliis quosdam libros in Sectiones distingui, (quod supra à nobis demonstratum est in monito* Quinto) *quibus tamen sectionum distinctionibus illud Basileense exemplar caret. Nunc vero repertus est commodissimus utendi hoc Indice modus. Qui enim numeri designantur à Pino, illos quærere oportet in Numeris, lateri versionis Latinæ appositis, ibique in textu juxta posito designatus à Pino locus reperietur. Exemplo idem clarum fiet. quære in Pino sub lit. H.* Humiditas alimenti vehiculum. *videbis allegari locum in* lib. de Alim. v. 120. *quære itaque in hac nostra lib. de Alimento pag.* 592. *vol.* 1. *& invenies sub finem libri numerum* 120. *& paulo post eadem verba.*

Mirabitur forsan Lector, quòd tam in Græco nostro textu, quàm Latino, Numeros sibi respondentes inveniat; sed id factum est, partim ut prodesset imperitioribus, qui Græca sine interprete legere haud norunt (Illi enim principium sensus in Græco & Latino sibi invicem respondere

spondere facilè hoc pacto invenient,) partim doctioribus inserviet qui aliquando propiùs locum à se allegatum designare cupient, aut iis, qui notas & commentaria ad Hippocratem aliquando scribere satagent, quod μακαρίτης noster (cujus præmaturam lugemus mortem,) semper in votis habebat.

Ne id quidem latere Lectorem debet, quasdam particulas, quæ in aliis editionibus in alienum locum translatæ fuerant, in hac editione γνησιωτέροις & genuinis restitutas esse. Quæ enim in fine libelli περὶ σαρκῶν *habentur in Frobeniano Codice pag. 43. lin. 30. quorum initium est:* ὁ ὦ αἰών ἐστι, *usque ad finem; ea hac editio habet vol. 1. pag. 312. sub titulo:* περὶ αἰῶνος. *Quæ in Frobeniano exemplari habentur pag. 74. lin. 6. in extremo libri* περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον, *inde usque ad libri calcem, in hac editione posita sunt in initio lib. de morbis mulierum vol. 11. pag. 526. Verba sic incipiunt:* αἱ ὑστέραι πάντων τῶν νοσημάτων αἴτιαί εἰσι. *Iterum Frobenius pag. 75. lin. 34. in lib.* περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων *asteriscum * ponit, post quem editio nostra inserit ea, quæ reperiuntur pag. 452. lin. 27. incipiuntque ab his verbis,* ἢ ὀκόζαι μὲν τῶν πολέων, *usque ad lin. 15. pag. 456. quibus præterea immediate subjunguntur, quæ Frobenius habet pag. 451. lin. 37. ab his verbis,* ὅτι τὸ παχύτατον καὶ χολωδέστατον, *usque ad verba* ταῦτα τὰ νοζήματα ἐπιπίπτειν. *Post quæ sequi debent illi textus, qui in Frobenio post asteriscum ponuntur. Ea namque aptiùs repræsentantur vol. 1. pag. 341. in lib.* περὶ ἀέρων ὑδάτων καὶ τόπων. *utpote huc magis pertinentia. Quæ Frobenius habet pag. 505. lin. 24. in initio Mochlici ab his verbis incipientia* ὀστέων φύσις *usque ad p. 506. lin. 8. inclusivè; & hæc verba* ἐκπέφυκε καὶ περαίνεται, *ea translata sunt ad principium libelli de Ossium Natura, quem pag. 98. lin. 42. apud Frobenium, in nostra verò editione pag. 294. reperies: adeo ut principium Mochlici incipiat ab his verbis* ἐπεὶ ὦ καλεαγέται. *Sed, quæ in Frobenio habentur pag. 58. lib.* περὶ ὀστέων φύσιος, *in lin. 46. & sic incipiunt,* τὸ ὦ σπέρμα, *ab iis iincipit libellus Hippocratis* περὶ φλεβῶν *seu de Venis in nostra editione inscriptus. Atque hæc sunt præcipuè, quæ possint videri loco mota. Unum superest. Quandoquidem omnes editiones Hippocratis longis vocalibus, ubi id analogia postulat,* τὸ ἰῶτα *non sub-*

ſubſcribitur, ideò id etiam in hac editione neglectum eſt. Infiniti laboris fuiſſet, eum defectum explere, & non neceſſarii. Neque enim ad Hippocratis lectionem accedunt pueri & rudes initiorum linguæ Græcæ.

Atque hæc, Amice Lector, te monendum duximus, ut & Editoris ſtudium juvandi grata memoria & benedictione nominis ipſius proſequaris, & hujus exemplaris uſum luculentum agnoſcens, Hippocratis ſapientia & doctrina affatim fruaris, imò, quantum pote, ex ipſius fontibus deductos rivos uberrimos ad plurimorum utilitatem ſtudio tuo (longè faciliori impoſterum futuro) effundas. Vale, & memoriæ ejus, qui tua cauſa laboravit & ſibi non pepercit, fave.

HIPPO-

HIPPOCRATIS,

Quæ duobus iſtis voluminibus exhibemus,
Alia ſunt

Τεχνικὰ: eaque vel
. liberalia. quæ continent
. . περὶ ἰητρικῆς, de
. . . Arte medicina:
. . . . εἰ ἔστι: DE ARTE. 1.
. . . . πῶς ἔστι: DE VETERI MEDICINA. 14.
. . . Artifice medico:
. . . generatim,
. . . theorice: LEX. 40.
. . . practice: IVSIVRANDVM. 42.
. . . ſpeciatim,
. . . tirone: DE MEDICO. 44.
. . . provecto, quod ad
. . . perſonam: DECENTI ORNATV. 52.
. . . officium: PRÆCEPTIONES. 60.
. . ἀκλεγόμενα
. . univerſalia: APHORISMI. 68.
. . particularia: de
. . Subjecto, ejuſque
. . . ortu,
. . . philoſophice: DE PRINCIPIIS aut CARNIBVS. 112.
. . . medice, ut
. . . in utero
. . . concipitur: DE GENITVRA. 124.
. . . geſtatur DE NATVRA PVERI. 133.
. . . in lucem editur tempore
. . . legitimo: DE SEPTIMESTRI.
. . . νόθον. 165.
. . . γνήσιον. 167.
. . non-legitimo: DE OCTIMESTRI. 175.
. . ſtatu,
. . promiſcue, naturali & præternaturali, DE DIÆTA. I. 179. II. 210. III. 241.
. . diſtincte, tum
. . naturali, quod ad
. . . conſtitutionem, ejuſque
. . . exiſtentiam: DE NATVRA HVMANA. 263.
. . . eſſentiam,
. . . univerſim, & quidem
. . . theorice: DE NATVRA HOMINIS. 284.
. . . practice &
. . . generalius: DE STRVCTVRA HOMINIS. 284.
. . . ſpecialius: DE RESECTIONE. 287.
. . . particulatim,
. . DE CORDE. 289.
. . DE OSSIVM NATVRA. 294.
. . DE VENIS. 297.

*** dura-

. durationem: DE ÆTATE. 312.
Fragmentum ex Philone. 314.
præternaturali, ejusque
affectionibus: DE HVMORIBVS. 315.
causis
. externis: DE AERIBVS, AQVIS, ET LOCIS. 327.
. internis:
DE LOCIS IN HOMINE. 363.
DE FLATIBVS. 399.
DE GLANDVLIS. 414.
signis, in
genere
externis: DE SIGNIFICATIONE VITÆ ET MORTIS. 424.
internis: DE DIEBVS IVDICATORIIS. 432.
specie, & vel
promiscue, quod ad Morborum
. motum: DE IVDICATIONIBVS. 438.
. eventum,
. diexodice:
. . PRÆNOTIONES. 447.
. . PRÆDICTIONES. I. 471. II. 487.
. aphoristice: COACÆ PRÆNOTIONES. 528.
distincte: DE DENTITIONE. 590.
Instrumentis
. diæteticis: DE ALIMENTO. 592.
. pharmaceuticis, tum
simplicibus:
. DE HVMIDORVM VSV. 598.
. DE PVRGANTIBVS. 607.
. DE VERATRI VSV. 610.
compositis:
ANTIDOTVS ex
Actuario. 612.
Nic. Alexandrino. 614.
. chirurgicis: OFFICINA MEDICI. 614.
Fine faciendo: sive de
Sanitate tuenda, vel
. omnium:
. . DE SALVBRI DIÆTA. 626.
. . DE INSOMNIIS. 633.
. unius:
DEMETRII. 645.
ANTIOCHI. 646.
MOECENATIS. 650.
Morbis curandis
promiscue: EPIDEMIA. I. 653. II. 684. III. 712. IV. 742. V. 766. VI. 798. VII. 824.
distincte ac
generatim:

VOL. II.

. DE MORBIS. I. 1. II. 36. III. 96. IV. 120.
. DE AFFECTIONIBVS. 161.

speciatim

speciatim
internis, tum
communibus cuicumque sexui:
DE INTERNIS AFFECTIONIBVS. 198.
DE VICTV ACVTORVM. 268.
DE MORBO SACRO. 324.
DE INSANIA. 345.
DE HÆMORRHOIDIBVS. 347.
DE VISV. 351.
propriis
virginibus: DE VIRGINVM MORBIS. 355.
nuptis, tum
sterilibus: DE STERILIBVS. 615.
fertilibus:
DE NATVRA MVLIEBRI. 358.
DE MORBIS MVLIERVM. I. 415. Notha. 520. II. 526.
DE SVPERFOETATIONE. 645.
DE FOETVS EXSECTIONE. 662.
externis:
DE VLCERIBVS. 664.
DE FISTVLIS. 680.
DE CAPITIS VVLNERIBVS. 687.
DE FRACTVRIS. 708.
DE ARTICVLIS. 756.
VECTIARIVS. 851.
illiberalia: VETERINARIA. 875.
ἔξω τῆς τέχνης: eaque vel
adscripta, & quidem
quasi sua:
EPISTOLÆ. quarum aliæ
de se:
ARTAXERXES ad PÆTVM. 896.
PÆTVS ad ARTAXERXEM. 897.
ARTAXERXES ad HYSTANEM. 898.
HYSTANES ad ARTAXERXEM. 899.
ARTAXERXES ad COOS. 899.
COI ad ARTAXERXEM. 899.
ad se & à se:
HYSTANES ad HIPPOCRATEM. 900.
HIPPOCRATES ad HYSTANEM. 900.
ad DEMETRIVM. 901.
ABDERITÆ ad HIPPOCRATEM. 901.
HIPPOCRATES ad ABDERITAS. 904.
ad PHILOPOEMENEM,
prior: 906.
posterior: 908.
ad DIONYSIVM. 910.
ad DAMAGETVM,
prior: 911.
posterior: 913.
ad CRATEVAM. 928.
ad DEMOCRITVM. 933.
DEMOCRITVS ad HIPPOCRATEM. 931.
HIPPOCRATES ad THESSALVM. 934.

ORATIO ad ARAM. 935.
aliorum
pro se:
DECRETVM ATHENIENSIVM. 936.
THESSALI ORATIO AD ATHENIENSES. 937.
de se: VITA & GENVS, ex
SORANO. 951.
VARIIS. 956.
descripta:
FRAGMENTA & ELOGIA
VARIORVM. 978.
GALENI. 994.
CONTRADICTA & DEFENSA.
CONTRADICTIONES.

LEC-

ELENCHUS

Librorum in Primo Volumine Hippocratis contentorum.

I.	ΠΕΡΙ Τέχνης.	De *Arte*.	1
II.	Περὶ Ἀρχαίης ἰητρικῆς.	*De veteri Medicina*.	14
III.	Νόμος.	*Lex*.	40
IV.	Ὅρκος.	*Jus jurandum*.	42
V.	Περὶ Ἰητροῦ.	*De Medico*.	44
VI.	Περὶ Εὐσχημοσύνης.	*De Decenti ornatu*.	52
VII.	Παραγγελίαι.	*Præceptiones*.	60
VIII.	Ἀφορισμοὶ.	*Aphorismi, I.*	68
IX.	Περὶ Ἀρχῶν ἢ Σάρκων.	*De Principiis aut Carnibus*.	112
X.	Περὶ Γονῆς.	*De Genitura*.	124
XI.	Περὶ Φύσιος Παιδίου.	*De Natura pueri*.	133
XII.	Περὶ Ἑπταμήνου, νόθον.	*De Septimestri, liber spurius*.	165
XIII.	Περὶ Ἑπταμήνου γνήσιον.	*De Septimestri, liber genuinus*.	167
XIV.	Περὶ Ὀκταμήνου.	*De Octimestri partu*.	175
XV.	Περὶ Διαίτης, τὸ πρῶτον.	*De Dieta, liber I.*	179
XVI.	τὸ δεύτερον.	*lib. II.*	210
XVII.	τὸ τρίτον.	*lib. III.*	241
XVIII.	Περὶ Φύσιος Ἀνθρώπου.	*De Natura humana*.	263
XIX.	Δημόκριτος Ἱπποκράτει περὶ Φύσιος ἀνθρώπου.	*Democritus Hippocrati de natura humana*.	281
XX.		*Hipp. de structura hominis*.	284
XXI.	Ἱπποκρ. περὶ Ἀναθυμιάσεως.	*De Resectione*.	287
XXII.	Περὶ Καρδίης.	*De Corde*.	289
XXIII.	Περὶ Ὀστέων Φύσιος.	*De Ossium natura*.	294
XXIV.	Περὶ Φλεβῶν.	*De Venis*.	297
XXV.	Περὶ Αἰῶνος.	*De Ætate*.	312
XXVI.	Περὶ Αἰῶνος τμῆμα.	*De Ætate fragmentum*.	314
XXVII.	Περὶ Χυμῶν.	*De Humoribus*.	315
XXVIII.	Περὶ Ἀέρων ὑδάτων, τόπων.	*De Aëribus, aquis, locis*.	327
XXIX.	Περὶ τόπων τῶν κατ' Ἄνθρωπον.	*De Locis in Homine*.	363

XXX.	Περὶ Φυσῶν.	*De Flatibus.*	399
XXXI.	Περὶ Ἀδένων.	*De Glandulis.*	414
XXXII.		*De Significatione vitæ & mortis.*	422
XXXIII.	Περὶ Κρισίμων.	*De diebus Judicatoriis.*	432
XXXIV.	Περὶ Κρίσεων.	*De Judicationibus.*	438
XXXV.	Προγνωστικόν.	*Prænotiones.*	447
XXXVI.	Προρρητικῶν. ά.	*Prædictorum lib. I.*	471
XXXVII.	τὸ δεύτερον.	*lib. alter.*	487
XXXVIII.	Κωακὴ προγνώσις.	*Coacæ Prænotiones.*	522
XXXIX.	Περὶ Ὀδοντοφυΐης.	*De Dentitione.*	590
XL.	Περὶ Τροφῆς.	*De Alimento.*	592
XLI.	Περὶ ὑγρῶν χρήσεως.	*De Humidorum usu.*	599
XLII.	Περὶ Φαρμάκων.	*De Purgantibus.*	607
XLIII.	Περὶ Ἐλλεβορισμοῦ.	*De Veratri usu.*	610
XLIV.	Ἀντίδοτος.	*Antidotum.*	612
XLV.	Ἀντίδοτος ἄλλη.	*Antidotum aliud.*	614
XLVI.	Καθ' Ἱητρεῖον.	*Officina Medici.*	614
XLVII.	Περὶ Διαίτης ὑγιεινῆς.	*De salubri Dieta.*	626
XLVIII.	Περὶ Ἐνυπνίων.	*De Insomniis.*	635
XLIX.	Ὑγιεινὸν πρὸς Δημήτριον.	*De Sanitate tuenda, ad Demetrium.*	
L.		*ad Antiochium.*	646
LI.		*ad Mœcenatem.*	650
LII.	Ἐπιδημιῶν α'.	*Popularium Lib. I.*	653
LIII.	τὸ δεύτερον.	*Lib. II.*	684
LIV.	τὸ τρίτον.	*Lib. III.*	712
LV.	τὸ τέταρτον.	*Lib. IV.*	742
LVI.	τὸ πέμπτον.	*Lib. V.*	766
LVII.	τὸ ἕκτον.	*Lib. VI.*	796
LVIII.	τὸ ἕβδομον.	*Lib. VII.*	824

ELEN-

ELENCHUS

Librorum in Secundo Volumine Hippocratis contentorum.

LX.	Περὶ Νέσων. α'.	*De Morbis liber primus.*	
LXI.	τὸ δεύτερον.	*secundus.*	361
LXII.	τὸ τρίτον.	*tertius.*	96
LXIII.	τὸ τέταρτον.	*quartus.*	120
LXIV.	Περὶ Παθῶν.	*De Affectionibus.*	161
LXV.	Περὶ τῶν ἔσω Παθῶν.	*De Internis Affectionibus.*	196
LXVI.	Περὶ Διαίτης Ὀξέων.	*De Victu Acutorum.*	268
LXVII.	Περὶ Ἱερῆς Νόσου.	*De Morbo Sacro.*	324
LXVIII.	Περὶ Μανίης.	*De Insania.*	345
LXIX.	Περὶ Αἱμορροΐδων.	*De Hæmorrhoidibus.*	347
LXX.	Περὶ Ὄψιος.	*De Visu.*	351
LXXI.	Περὶ Παρθενίων.	*De Virginum Morbis.*	355
LXXII.	Περὶ Γυναικείης φύσιος.	*De natura Muliebri.*	358
LXXIII.	Περὶ Γυναικείων τὸ α.	*De Morbis Mulierum liber I.*	415
LXXIV.	Νόθα ἢ Προσκεφάλαια περὶ γυναικείων βιβλίου α.	*De Morbis mulierum Notha seu Adjecta.*	520
LXXV.	Περὶ Γυναικείων τὸ β'.	*De Morbis Mulierum liber II.*	526
LXXVI.	Περὶ Ἀφόρων.	*De Sterilibus.*	615
LXXVII.	Περὶ Ἐπικυήσιος.	*De Superfœtatione.*	645
LXXVIII.	Περὶ Ἐξαμβολιμαίης Ἐμβρύου.	*De Exsectione fœtus.*	662
LXXIX.	Περὶ Ἑλκῶν.	*De Ulceribus.*	664
LXXX.	Περὶ Συρίγγων.	*De Fistulis.*	680
LXXXI.	Περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων.	*De Capitis Vulneribus.*	687
LXXXII.	Περὶ Ἀγμῶν.	*De Fracturis.*	708
LXXXIII.	Περὶ Ἁρθρων.	*De Articulis.*	756
LXXXIV.	Μοχλικός.	*Vectiarius.*	851
LXXXV.	Ἱππιατρικά.	*Veterinaria.*	875
LXXXVI.	Ἐπιστολαί.	*Epistolæ.*	896
	Ἀρταξέρξης Πάτῳ.	*Artaxerxes ad Patum.*	896
	Πάτος Ἀρταξέρξῃ.	*Patus ad Artaxerxem.*	897

Arta-

Ἀρταξέρξης Ὑστάνῃ.	*Artaxerxes ad Hystanem.*	888
Ὑστάνης Ἀρταξέρξῃ.	*Hystanes ad Artaxerxem.*	899
Ἀρταξέρξης Κώοις.	*Artaxerxes ad Coos.*	899
Ἀπόκρισις Κώων.	*Coi ad Artaxerxem.*	899
Ὑστάνης Ἱπποκράτει.	*Hystanes ad Hippocratem.*	900
Ἱπποκράτης Ὑστάνει.	*Hippocrates ad Hystanem.*	900
Δημητρίῳ.	*ad Demetrium.*	901
Ἀβδηρῖται Ἱπποκράτει.	*Abderitæ ad Hippocratem.*	901
Ἱπποκράτης Ἀβδηρίταις.	*Hippocrates ad Abderitas.*	904
Φιλοποίμενι, α'.	*ad Philopœmenem. I.*	906
Φιλοποίμενι, β'.	*posterior.*	908
Διονυσίῳ.	*ad Dionysium.*	911
Δαμαγήτῳ, α'.	*ad Damagetum, prior.*	910
Δαμαγήτῳ, β'.	*posterior.*	913
Κρατεύᾳ.	*ad Cratevam.*	928
Δημόκριτος Ἱπποκράτει.	*Democritus ad Hippocratem.*	931
Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ.	*Hippocrates ad Democritum.*	933
πρὸς τὸν Θεσσαλόν.	*ad Thessalum F.*	934
Ἐπῳδή.	*Oratio ad aram.*	935
Ψήφισμα Ἀθηναίων.	*Decretum Athenienſium.*	936
Πρεσβεία Θεσσαλῶν.	*Theſſali Oratio ad Athenienſ.*	937
LXXXVII. Ἱπποκράτους γένος καὶ βίος καὶ Σωρανός, καθ' ἅλλους.	*Genus & Vita Hippocratis ex Sorano.* 951. *ex variis.*	956
LXXXVIII. Τομαὶ καὶ Ἐγκώμια ἐκ τε τῶν Ἰατρῶν καὶ μὴ Ἰατρῶν.	*Fragmenta & Elogia ex Authoribus medicis & non medicis.*	978
LXXXIX. Ὁμολογήματα ἐκ τῶν Γαληνοῦ.	*Conſentientia ex Galeno.*	994
XC. Ἀντιλεγόμενα καὶ Ἀπολογήματα.	*Contradicta & Defenſa.*	1022

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ.

HIPPOCRATIS DE ARTE.

Basil. græc. — Foesius sect. 1.2.2. — Basil. lat.

1 pag. 1 ΕΙΣΙ ″ τινες, οἱ τέχνην πεποίλω), 1 τὸ τὰς τέχνας αἰσχροποιέειν· 2 ὡς μὲν οἶον), ἐ τέτο δοξαστεηοτόμοι, ὃ ἐγὼ λέγω, 3 ″ ἀλλ' ἰσορέπης οἰκείης ἐπίδειξιν ποιέυμενοι. 4 ″ ἐμοὶ δὲ τὸ μὲν τι τῶ μὴ σύνηθέων ἐξευρέσθαι, ὃ, τι καὶ εὑρεθὲν κρέσσον ἢ ἀνεξεύρετον, ξυνέσιος δοκέει ἐπιθυμημά τε καὶ ἔργον εἶναι· 5 τὸ δὲ τὰ ἡμίεργα ἐς τέλος ἐξεργάζεσθαι ὡσαύτως. 6 τὸ δὲ λόγων ἢ καλῶν τέχνη τὰ τοῖς ἄλλοις εὑρημένα αὐξανέειν προθυμέεσθαι, ἐπανορθένθαι μὲν μηδὲν, 7 ὑποβάλλεσθαι δὲ τὰ τῶν εἰδότων πρὸς τὰς μὴ εἰδότας ἐξευρήματα, ξυνέσιος δοκέει ἐπιθυμημά τε καὶ ἔργον εἶναι, 8 ″ ἀλλὰ κακοηθελίη μᾶλλον φύσιος, ἢ ἀτεχνίης. 9 μέμοισι γὰρ τοῖσιν ἀτέχνοισιν ἡ ἐργασίη αὕτη δρόμος, 10 φιλοτιμεομένων μὲν, ἐδαμῶς δὲ δυναμένων καὶ πάνυ ὑπεργέειν, 11 εἰς τὸ τὰ τῶ πέλας ἔργα ἢ ὀρθὰ ἐόντα διαβάλλειν, ἢ ὅσα ὀρθὰ μὴ μέεσθαι. 12 τοὺς μὲν δὴ εἰς τὰς ἄλλας τέχνας τέτῳ τῷ τρόπῳ ἐμπίπτοντας, οἷσι μέλει τε, καὶ ἐν οἷς μέλει, οἱ δυνάμενοι κω-

nu. SVNT quidam, qui artem putant, reliquas artes turpiter inceſſendo dehoneſtare: 2 atqui id quidem, veluti putant, non tranſigunt, ut ego ſane aſſero, 3 ſed propriam cognitionem ac ſcientiam ambitioſe oſtentant. 4 Mihi vero ' invenire aliquid eorum, quæ nondum inventa ſunt, quod ipſum notum, quam occultum eſſe præſtet, ſcientiæ votum ac opus eſſe videtur: 5 ſimiliterque & ſemiperfecta ad finem perducere & abſolvere. 6 At vero verborum inhoneſtorum arte ad ea, quæ ab aliis inventa ſunt, con-' fundenda promptum eſſe, nihil quidem corrigendo: 7 eorum vero, qui aliquid ſciunt, inventa apud ignaros calumniando, non ſane ſcientiæ votum aut opus eſſe videtur, 8 ſed proditio magis naturæ ſuæ, aut ignorantia artis. 9 Solis enim artis ignaris hoc ipſum factum convenit, 10 qui contentioſe quidem geſtiunt ac conantur, nequaquam vero poſſunt maliciei ſufficere, 11 ad hoc ut aliorum opera, quæ quidem ' recta ſunt, reprehendant. 12 Eos quidem igitur, qui in alias artes hoc modo irruunt, quibus hæ curæ ſunt, quorumq; id intereſt, & præſtare

κωλυόντων. 13 ὁ δ' παρεὼν λόγος τοῖς ἐς ἰητρικὴν ὅτως ἐμπορευομένοις ἐναντιώσεται, 14 θρασυνόμενος μὲν ἀφ' ἑτέρων, ἐς ψέγος, 15 εὐπορέων δ' ἀφ' ἑωυτέου τέχνης, ἢ βοηθεῖ, 16 δυνάμενος δὲ ἀφ' σοφίης, ἢ πεπαίδευται.

II. Δοκεῖ δή μοι τὸ μὲν σύμπαν τέχνη εἶναι ἐδεμία ἔστ' ἔσται. 2 καὶ γὰρ ἄλογον τῶν ἐόντων τὰ ἡγεῖσθαι μὴ εἶναι. 3 ἐπεὶ τῶν γε μὴ ἐόντων πῶς ἂν τις εἰδείη θεασάμενος ἀπαγγείλειεν, ὡς ἔστιν; 4 εἰ γὰρ δὴ ἔστι γε ἰδεῖν τὰ μὴ ἐόντα, ὥσπερ τὰ ἐόντα, 5 ἴσμεν οἶμαι, ὅπως ἄν τις αὐτὰ νοήσαι μὴ ἐόντα, ὥσπερ τὰ ἐόντα. 6 ἃ γε εἴη καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, καὶ γνώμῃ νοῆσαι, ὥς ἐστιν. 7 ἀλλ' ὅπως μὴ ἴσμεν εἴη τῶτο τοιῶτον. 8 ἀλλὰ τὰ μὲν ἐόντα αἰεὶ ὁρᾶται καὶ γινώσκεται. 9 τὰ δὲ μὴ ἐόντα, ἔτε ὁρᾶται, ἔτε γινώσκεται.

III. Γινώσκεται τοίνυν δεδιδαγμένων ἤδη τῶν τεχνέων, καὶ εὐδεμία ἐστὶν, ἥντινα ἔκπυνθάνεσθαι οὐχ ὁρᾶται. 2 οἶμαι δ' ἔγωγε, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτὰς ἀφ' τὰ εἴδεα λαβεῖν. 3 ἄλογον γὰρ, ἀπὸ τῶν ὀνομάτων τὰ εἴδεα ἡγεῖσθαι βλαστάνειν, καὶ ἀδύνατον. 4 τὰ μὲν γὰρ ὀνόματα φύσιος νομοθετήματά ἐστι· 5 τὰ δὲ εἴδεα, ἐ νομοθετήματα ἀλλὰ βλαστήματα. 6 περὶ μὲν ἓν τετέων εἴ γέ τις μὴ ἱκανῶς ἐν τῶν εἰρημένων ξυνίησιν, ἐν ἄλλοις ἂν λόγοις σαφέστερον διδαχθείη.

IV. Περὶ δ' ἰητρικῆς, ἐς τοῦτο

hoc possunt, prohibeant, 13 Præsens vero sermo his, qui medicinam eo modo invadunt adversabitur, 14 confidens quidem & animatus propter utilitatem eorum, quos insectatur: 15 copiosus vero ob artem, qua præstat & auxiliatur: 16 potens autem ob sapientiam, qua est eruditus.

II. In universum itaque nulla videtur mihi ars esse, quæ non existat, 2 absurdum enim est, aliquid esse putare, quod non est: 3 quoniam eorum, quæ non sunt, quanam essentia conspecta aliquis denunciare possit, quod sint. 4 Si enim non existentia videre non datur, quemadmodum existentia, 5 haud equidem scio, quomodo quis mente concipere queat ea, quæ non sunt, quemadmodum ea, quæ sunt, 6 quæ certe oculis videre est, menteque intelligere quod sunt. 7 Verum ut ea nec videas, nec intelligas, non similiter contingere potest. 8 Sed existentia quidem semper videntur ac cognoscuntur: 9 non existentia autem, neque videntur, neque cognoscuntur.

III. Cognoscuntur itaque demonstratis jam artibus, & nulla est ars, quæ non ex specie quadam rerum videatur: 2 arbitrorque sane ego etiam nomina artibus ex speciebus accipi & imponi. 3 Absurdum enim est, existimare ex nominibus species rerum germinare & provenire: imo etiam impossibile existit. 4 Nomina enim lege quadam naturæ indita sunt: 5 species autem rerum non lege sancitæ sunt, sed naturæ germina existunt. 6 Atque hæc quidem, si quis ex prædictis non ad plenum intelligat, in aliis sermonibus fortassis clarius edocebitur.

IV. De medicina vero, utpote de

τῶν γὰρ ὁ λόγος. ταύτης ἓν τῶν
ἀποδεῖξαι ποιήσομαι. [2] πρῶτόν
γε δή ὁρισάμενος, ὃ νομίζω· [3] ἰητρι- 11
κὴν εἶναι, [4] τὸ δὴ πάμπαν ἀπαλ-
λάσσειν τῶν νοσούντων τὰς ῥαμά-
τας, [5] καὶ τῶν νοσημάτων τὰς σφο-
δρότητας ἀμβλύνειν, [6] καὶ τὸ μὴ 12
ἐπιχειρεῖν τοῖσι κεκρατημένοισιν
ὑπὸ τῶν νοσημάτων, [7] εἰδότας, ὅτι 13
τοῦτο δυνατὴ ἰητρικὴ. [8] ὡς ἓν
ποιεῖ τε τοῦτο, καὶ οἵη τέ ἐστι πρὸς
πάντας ποιεῖν, τοῦτο τοῦτο μοι δὴ
ὁ λοιπὸς ἔστω λόγος. [9] σὺ δὲ τῇ τῆς
τέχνης ἀποδείξει [10] ἅμα καὶ τοὺς
λόγους τῶν αἰσχυνόντων αὐτὴν οἰο-
μένων ἀναιρήσεις, [11] ἢν ἄν ἔκας- 14
τῶν προσῇ τι οἰόμενος τυγ-
χάνειν. [12] ἔστω δὲ μοι ἀρχὴ ὁ λόγος, ἣν
καὶ ὁμολογήσεται πᾶσιν.

v. Ὅτι μὲν ἔνιοι ἐξυγιαίνονται
τῶν θεραπευομένων ὑπὸ ἰητρι-
κῆς, ὁμολογεῖται. [2] ὅτι δὲ οὐ πάντες,
οὐ τούτῳ ἧττον ψέγεται ἡ τέχνη. [3] καὶ
φασὶν οἱ τὰ χείρω λέγοντες, πρὸς
τοὺς ἁλισκομένους ὑπὸ τῶν νοση-
μάτων καὶ τοὺς ἀποφεύγοντας αὐ-
τὰ [4] τύχῃ ἀποφεύγειν, [5] καὶ
οὐ πρὸς τὴν τέχνην. [6] ἐγὼ δὲ οὐκ
ἀποστερέω μὲν οὐδ' αὐτοὺς τὴν τύ-
χην ἔργα οὐδενός· [7] ἡγοῦμαι
γάρ, τοῖσι μὲν κακῶς θεραπευομέ-
νοισι νοσήμασι τὰ πολλὰ τὴν
ἀτυχίην ἕπεσθαι· [8] τοῖσι δὲ εὖ,
τὴν εὐτυχίην. [9] ἔπειτα δὲ καὶ πῶς
οἷόν τε ἐστὶ τοῖς ὑγιανθεῖσιν ἄλλο τι
αἰτιάσασθαι, ἢ τὴν τέχνην, [10] εἴπερ
χρώμενοι αὐτῇ καὶ ὑπηρετέοντες
ὑγιάνθησαν; [11] τὸ μὲν γὰρ τῆς τύ-
χης εἶδος ψιλὸν οὐκ ἠβουλήθη-
σαν θεήσασθαι, [12] οὐ ᾧ τῇ τέχνῃ
ἐπέτρεψαν σφᾶς αὐτούς. [13] ὥς τε
τὸ μὲν ἐς τὴν τύχην ἀναφορῆς
ἀπηλλαγμένοι εἰσὶ, [14] τὸ μέν τοι

de qua hic institutus est sermo, 35
claram demonstrationem faciam:
[2] & primum sane definiam, quod
sentio: [3] Medicinam esse [4] morbos
ab ægris in totum tollere, [5] &
morborum vehementes impetus
obtundere, [6] & eorum, qui à mor- 11
bis victi sunt, curationem non
aggredi, [7] quum id in confesso 12
sit, quod medicina tales sanare 13
non possit. [8] Quomodo igitur
hæc medicina faciat, & quali om-
nino facultate præstet, de hoc
jam reliquum sermonem insti- 40
tuam. [9] Cæterum in artis demon-
stratione, [10] simul etiam sermo-
nes illorum, qui eam dehonesta-
re contendunt, [11] quatenus quis-
que eorum sibi quid transegisse
visus est, revellam. [12] Principium
itaque sermonis hoc erit, cui om-
nes assensuros scio.

v. Quod quidem aliqui à me-
dicina curati sanitati restituun-
tur, confitentur: [2] quod vero non
omnes, ob hoc jam ars ipsa vitu-
peratur: [3] ajuntque hi, qui eam
pejus incessunt, quod hi qui à 45
morbis apprehenduntur, eosque
evadunt, [4] fortunæ ope evadant
[5] & non auxilio ipsius artis. [6] E-
go vero non privabo quidem ipse
fortunam, tanquam nihil operæ
precii faciat. [7] puto enim mor-
bis, qui male curantur, ut plu-
rimum infortunium accedere:
[8] qui vero bene, eos bonam for-
tunam nanciscí. [9] Postea vero in-
terrogo, quomodo possibile est,
sanatos aliud quam artem causa-
ri, [10] siquidem ejus usu & mini- 50
sterio sunt sanati? [11] Nudam enim
fortunæ speciem eos respicere ac
sequi noluisse, ex hoc apparet,
[12] quod seipsos arti concredide-
runt. [13] quare à gratia fortunæ
referenda liberi sunt: [14] ab ea ve-
ro, quæ arti debetur, minime se

ἐς τὴν τέχνην σὺν ἀπηλλαγμένοι. [15] ἐν ᾧ γὰρ ἐπίστευσαν τῇ ἐπίσωσιν αὐτῇ σφᾶς αὐτοὺς, [16] ἐν τούτῳ αὐτῆς καὶ τὸ εἶδος ἐσκέψαντο, [17] καὶ τὴν δύναμιν, πραχθέντος τε ἔργου, ἔγνωσαν. [18] ἐρεῖ δὴ σύνταυθα ὁ τἀναντία λέγων, ὅτι πολλοὶ ἤδη καὶ ἐ χρησταμένων ἰητρῶν νοσέοντες ὑγιάνθησαν. [19] καὶ ἐγὼ τῷ λόγῳ σὺν ἀπιστέω. [20] δοκεῖ δέ μοι οἷόν τε εἶναι καὶ ἰητρῶν μὴ χρωμένους ἰητικὴν τεύξεσθαι. [21] ἐμοὶ ὡς εἰδέναι ὅ, τι ὀρθὸν ἐν αὐτῇ σύνεστι, καὶ ὅ, τι μὴ ὀρθόν· [22] ἀλλ' ὡς ἂν ἐπιτύχοιεν τοιαῦτα θεραπεύσαντες ἑαυτοὺς, ὁποῖά τις ἂν ἐθεράπευσεν, εἰ καὶ ἰητροῖσιν ἐχρῶντο. [23] καὶ τοῦτό γε τέως τεκμήριον μέγα τῆς ἐστὶ τὸ τέχνης, [24] ὅτι ἔστι τέ ἐστι [25] καὶ μεγάλη, [26] ὅπως γε φαίνονται καὶ οἱ μὴ νομίζοντες, αὐτὴν εἶναι, σῳζόμενοι δ' αὐτῇ. [27] πολλὴ γὰρ ἀνάγκη καὶ τοὺς μὴ χρωμένους ἰητροῖσιν, [28] νοσήσαντας δὲ καὶ ὑγιασθέντας, εἰδέναι, [29] ὅτι ἢ δρῶντές τι, ἢ μὴ δρῶντες, ὑγιάνθησαν.

VI. ἢ γὰρ ἀσιτίῃ, [2] ἢ πολυφαγίῃ, [3] ἢ ποτῷ πλείονι, [4] ἢ δίψῃ, [5] ἢ λετροῖσιν, [6] ἢ ἀλεσίῃ, [7] ἢ πόνοισιν, [8] ἢ ἡσυχίῃ, [9] ἢ ὕπνοισιν, [10] ἢ ἀγρυπνίῃ, [11] ἢ τῇ ἁπάντων τούτων παροχῇ χρώμενοι ὑγιάνθησαν· [12] καὶ τῷ ὠφελέεσθαι πολλὴ ἀνάγκη αὐτοὺς ἐστὶν ἐγνωκέναι, ὅ, τι λυσιτελέσαν· [13] καὶ, εἴ τι βλάβησαν, καὶ τὸ βλαβῆναι, ὅ, τι λυσιτελέσαν. [14] τὰ γὰρ τῷ ὠφελέεσθαι καὶ τὰ τῷ βεβλάφθαι ὠφελημένα, οὐ πᾶς ἱκανὸς γνῶναι. [15] εἰ τοίνυν ἐπίσταιτο, ἢ ἐπαινέσῃ, ἢ ψέγοι

vendicare possunt, quo minus ei sanitatem acceptum ferant. [15] In hoc enim, quod ei se commiserunt ac concrediderunt, [16] palam est, ipsos speciem ejus esse contemplatos: [17] vim vero ejus patrato opere cognoverunt. [18] Dicet sane hic adversarius, quod multi jam ægri etiam citra medicorum usum sint sanati: [19] & ego id dicentibus credo. [20] Videtur autem mihi omnino fieri potuisse, ut & qui medicis non usi sunt, in medicinam inciderint, [21] non tamen ut scierint, quod in ipsa rectum fuerit, & quod non rectum: [22] alioqui contigisset, ut seipsos eodem penitus modo curassent, quo curati fuissent, si medicos adhibuissent. [23] Et hoc tandem magnum signum est essentiæ ipsius artis: [24] nempe artem esse, [25] & quidem magnam, [26] quando sane etiam hi, qui eam esse non putant, per ipsam servati apparent. [27] Valde enim necessarium est, nosse eos, qui medicis etiam non sunt usi, [28] si ægrotaverunt & convaluerunt, [29] quod aut facientes aliquid, aut non facientes sanati sunt.

VI. Aut enim inedia, [2] aut edacitate, [3] aut uberiore potu, [4] aut siti, [5] aut balneis, [6] aut illuvie, [7] aut laboribus, [8] aut quiete, [9] aut somnis, [10] aut vigilia, [11] aut his omnibus promiscue utentes convaluerunt. [12] Et sane propterea quod opem senserunt, valde necessarium est ipsos nosse, quod fuerit aliquid quod opem tulerit. [13] Et rursus si quid detrimenti acceperunt, necesse est & detrimentum nosse, & quod fuerit aliquid quod damnum dedit ac læsit. [14] Non enim quivis cognoscere potest ea, quæ commoditate & detrimento sunt disparata. [15] Si igitur

γὰρ ὁ νοσήσας [16] τῶν διαιτημάτων τὰ, οἵοισιν ὑγιάνθη, παίνδα ταῦτα τῆς ἰητρικῆς ὄντα εὑρήσει. [17] καὶ ἔστιν ἥδε ἧσσον τὰ ἁμαρτηθέντα τῶν ὠφελησάντων μαρτύρια τῇ τέχνῃ, ἢ τὸ εἶναι.

VII. τὰ μὲν γὰρ ὠφελήσαντα τῷ ὀρθῶς προσενεχθῆναι ὠφέλησεν· [2] τὰ δὲ βλάψαντα τῷ μηκέτι ὀρθῶς προσενεχθῆναι ἔβλαψαν. [3] καίτοι, ὅπου τὸ ὀρθὸν, καὶ μὴ ὀρθὸν ὅρον ἔχει ἑκάτερον, [4] πῶς τοῦτο οὐκ ἂν τέχνη εἴη; [5] τοῦτο γὰρ ἔγωγέ φημι ἀτεχνίᾳ εἶναι, ὅπου μήτε ὀρθὸν εἴη μηδὲν, μήτε οὐκ ὀρθόν. [6] ὅπου δὲ τούτων ἔνεστιν ἑκάτερον, πῶς τοῦτο οὐκ ἂν τέχνης ἔργον, ἀλλ' ἀτεχνίης, εἴη;

IIX. Ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν [19] φαρμάκων τῶν τε καθαιρόντων καὶ τῶν ἱστάντων ἡ ἴησις τῇ τε ἰητρικῇ καὶ τοῖς ἰητροῖσι μέγιον ἐγίγνετο, [2] ἀσθενὴς ἂν ὁ ἐμὸς λόγος. [3] νῦν δὲ δὴ φαίνονται τῶν ἰητρῶν οἱ μάλιστα ἐπαινεόμενοι [4] καὶ διαιτήμασιν ἰώμενοι, [5] καὶ ἄλλοισί τε εἴδεσιν. [6] ἃ οὐκ ἂν πῃ φαίη, μὴ ὅτι ἰητρὸς, ἀλλ' ἥδε ἰδιώτης ἀνεπιστήμων, ἀκούσας, μὴ εἶναι τέχνης εἶναι.

IX. [16] Ὅκου ἔν ἐσθὲν, ἔστε ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι τῶν ἰητρῶν, [2] ἔστε ἐν τῇ ἰητρικῇ αὐτῇ, ἀχρεῖόν ἐστιν, [3] ἀλλ' ἐν τοῖς πολλοῖσι τῶν τε φυομένων καὶ τῶν ποιουμένων [4] ἔνεστι τὰ εἴδεα τῶν θεραπάων τε καὶ τῶν φαρμάκων, [5] οὐκ ἔστιν ἔτι ἐσθενὶ τῷ ἀνδρὶ ἰητρὸν ὑγιαζομένῳ, τὸ αὐτόματον αἰτιώσασθαι, ὀρθῷ λόγῳ. [6] τὸ μὲν γὰρ αὐτόματον ἐσθὲν φαίνεται ἐὸν ἐλεγχόμενον. [7] πᾶν γὰρ τὸ γινό-

igitur is, qui ægrotavit, sive laudare, sive vituperare noverit quid [16] ex diæta, per quam convaluit, omnia hæc medicinæ esse comperiet: [17] & sunt nihil minus ea, quæ damno fuerunt, quam ea quæ opem tulerunt, in testimonium arti, quodars ipsa sit.

VII. Quæ enim profuerunt, ob rectum usum profuerunt: [2] quæ vero nocuerunt, ob id quod non recte usurpata sunt, nocuerunt. [3] Atqui ubi rectum, & non rectum utrunque suum finem habet, [4] quomodo quis hoc artem esse neget? [5] Hoc enim ego artis expers esse dico, ubi neque rectum, neque non rectum aliquid existit. Vbi vero utrumque horum inest, quomodo hoc non artis opus, sed potius inartificialitatis existat.

IIX. Amplius autem, si ex pharmacis purgantibus, & alvum sistentibus solum, tum medicina, tum medici sanationem faceret, [2] infirmus sane sermo meus merito judicaretur. [3] Nunc vero hi, qui inter medicos maxime laudati sunt, [4] & diæta, [5] & aliis medicaminum formis sanant, [6] quasne idiota quidem artis ignarus si audiat, nedum medicus, artis esse negare queat.

IX. Ubi igitur nihil neque in in ipsis bonis medicis, [2] neque in arte medica inutile est; [3] sed in plurimis eorum, quæ ex terra nascuntur, [4] & eorum etiam quæ fiunt, [4] species & formæ insunt medelarum & pharmacorum: [5] non est, quod amplius aliquis eorum, qui sine medico convaluerunt, casum spontaneum vero sermone vehere possit, tanquam causam suæ sanationis. [6] Spontaneum equidem nihil esse apparet ac deprehenditur. [7] Omne enim

γινόμενον ἀφ' ὅ τι ἀνευρίσκοιτ' ἂν γινόμενον, [8] καὶ ἐν τῷ ἀφ' ὅ τι. [9] τὸ δὲ αὐτόματον, ἐφάνη) ἐσίλιν ἔχον ἐνδεμίλιν, ἀλλ' ἢ ὄνομα μόνον. ἡ δὲ ἰητρικὴ καὶ ἐν τοῖς ἀφ' ὅ τι πεφυσιμένοις φαίνεταί τε [10] καὶ φανεῖται ἐπὶ ἐσίλιν ἔχουσα. [11] τοῖσι μὲν δὴ ἐν τῇ τύχῃ τιθεῖ ὑγιείλιν προσιθεῖσι, τῆς δὲ τέχνης ἀφαιρέσι, τοιαῦτ' ἂν τις λέγοι.

x. Τὰς δ' ἐν τῇσι τῶν ἀποθνησκόντων συμφορῇσι τιθεῖ τέχνιλι ἀφανίζοντας [2] θαυμάζω, ὅτῳ ἐπαμερόμενοι ἀξιοχρέῳ λόγῳ [3] τιθεῖ μὲν τῶν ἀποθνῃσκόντων ἀκρησίλιν σὺν αἰτίλι σκοπεῖσθαι, [4] τιθεῖ δὲ τῶν ἰητρικιλὶ μελετησάντων σύνεσιν αἰτίλι· [5] ὡς τοῖσι μὲν ἰητροῖσιν ἔνεσι τὰ μὴ δέοντα ἐπιτάξαι, [6] τοῖσι δὲ νοσέουσιν οὐκ ἔστι τὰ προσταχθέντα ποιεῖν. [7] Ὁ μὲν πολύ γε δυλογώτερον τοῖσι κάμνουσιν ἀδυνατέειν τὰ προστασσόμενα ὑπηρετέειν, [8] ἢ τοῖσιν ἰητροῖσι τὰ μὴ δέοντα ἐπιτάσσειν.

xi. οἱ μὲν γὰρ ὑγιαίνουσι γνώμῃ μετ' ὑγιαινούσης καὶ σώματος ἐλχθέουσι, [2] λογισάμενοι τά τε παρεόντα, [3] τῶν τε παροιχομένων τὰ ὁμοίως ἀναπτέσθαι τοῖσι παρεοῦσι· [4] ὥστε ποτε, θεραπευθέντα, εἰπεῖν, ὅτι ἀπήλλαξαν.

xii. οἱ δὲ, ὅτε, ἃ κάμνουσιν, [2] ὅτε, δι' ἃ κάμνουσιν, [3] ἐθέ, ὅ, τι οὐκ τῶν παρεόντων ἔσῃ, [4] ἐθέ, ὅ, τι ἔσῃ οὐκ τοῖ τοιούτοισιν ὁμοίων γινε), εἰδότες, [5] ἐπιτάσσουσι· [6] ἀλγέοντες μὲν τῷ παρεόντι, [7] φοβούμενοι δὲ τὸ μέλλον· [8] καὶ πλήρεις μὲν τῆς νόσου, [9] κενοὶ δὲ σπάνιν·

enim quod fit, propter quid fieri comperitur, atque etiam in singulis adeo propter quid fieri videtur: [8] spontaneum vero nullam essentiam habere comperitur, sed nudum tantum nomen. [9] Medicina autem tum ex his, quæ propter quid de industria excogitata sunt, esse apparet, [10] tum essentiam amplius habere conspicitur. [11] Quare his quidem, qui fortunæ sanitatem acceptum ferunt, artique derogant, hæc quæ dixi respondere quis possit.

x. Cæterum eos, qui ob morientium calamitatem, artem demoliri contendunt, [2] miror quanam memorabili ratione commoti, [3] intemperantiam quidem morientium causam mortis non statuunt: [4] scientiam vero eorum, qui medicinam exercent, accusant, [5] tanquam sane medici quidem ea, quæ non conveniant, imperare possint: [6] ægri vero, quæ imperata sunt, transgredi non possint. [7] Atqui longe magis rationi consentaneum est, ægros non posse facere quæ imperantur, [8] quam medicos non convenientia jubere.

xi. Medici namque sana mente sanoque corpore rem aggredientes, [2] & præsentia considerant, [3] & de præteritis similiter juxta præsentia ratiocinantur, [4] in tantum etiam, ut aliquando palam gloriari soleant ægri, se illorum opera sanitati restitutos esse.

xii. Ægri vero, neque qua parte laborent, [2] neque ob quam causam laborent, [3] neque quid ex præsentibus futurum sit, [4] neque quid ex horum similibus fiet scientes, [5] medici imperio subjacent, [6] dolentes quidem ob præsentia, [7] timentes autem futura: [8] & pleni quidem morbo, [9] inanes autem

πάνυ· [10] ἐθέλουσι τὰ πρὸς τὴν νόσον ἡδέα μᾶλλον, ἢ τὰ πρὸς ὑγίειαν προσδέχεσθαι· [11] οὐκ ἀποθνήσκειν ἐρῶντες, [12] ἀλλὰ καρτερεῖν ἀδυνατέοντες. [13] ὅτῳ δὴ διακειμένους, πότερον εἰκὸς, τούτους τὰ ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ἐπιτασσόμενα ποιέειν, [14] ἢ ἄλλα ποιέειν, ἃ οὐκ ἐπετάχθησαν; [15] ἢ τοὺς ἰητροὺς τοὺς τοιούτους διακειμένους, ὡς ὁ πρόσθεν λόγος ἐδήλωσεν, ἐπιτάσσειν τὰ μὴ δέοντα; [16] ἆρ' οὐ πολὺ μᾶλλον, τοὺς μὲν δέοντος ἐπιτάσσειν, [17] τοὺς δὲ, εἰκῇ τε καὶ ἀδυνατέειν πείθεσθαι, [18] μὴ πειρωμένους δὲ πειθαρχεῖν τοῖσι θανατώδεσιν; [19] ὧν οἱ μὲν ὀρθῶς λογιζόμενοι τὰς αἰτίας τοῖς ἑδεῖν αἰτίοις ἀναλαμβάνουσι, [20] τοὺς αἰτίους ἐλευθεροῦντες.

XIII. Εἰσὶ δέ τινες, οἳ δὲ τοὺς μὴ ἐθέλοντας ἐγχειρέειν τοῖσι κεκρατημένοισιν ὑπὸ τῶν νοσημάτων μέμφονται τῇ ἰητρικῇ, [2] λέγοντες, ὡς τοῦτο μὴ χρὴ αὐτὸ ὑφ' αὑτῶν ἂν ἐξυγιάζοιτο, ἢν ἐγχειρέωσιν ἰᾶσθαι· [3] ἢν δὲ ἐπικειρείης δεῖται, ἐκ ἄσημον. [4] δεῖν δὲ, εἴπερ ἐστὶν ἡ τέχνη, πάντ' ὁμοίως ἰᾶσθαι. [5] οἱ μὲν δὴ ταῦτα λέγοντες, εἰ ἐμέμφοντο τοῖς ἰητροῖς, ὅτι αὐτέων τοιαῦτα λεγόντων οὐκ ἐπιμελῶς, ὡς προσῆκεν, διακονεῦνται, [6] εἰκότως ἂν ἐμέμφοντο μᾶλλον, ἢ ἐκεῖνα μεμφόμενοι. [7] εἰ γάρ τις τέχνην, ἐς ἃ μὴ τέχνη, [8] ἢ φύσιν, ἐς ἃ μὴ πέφυκεν, ἀξιώσειε δύνασθαι, [9] ἀγνοεῖ ἀγνοίην, ἁρμόζεσθαι μανίῃ μᾶλλον, ἢ ἀμαθίῃ. [10] ὧν γάρ ἐστιν ἡμῖν τισὶ τε τῇ φύσιος, τισί τε τῇ τεχνέων ὀργάνοις ἐπικρατέειν, [11] τούτων autem ciborum, [10] ea quæ morbo grata sunt, quam quæ ad sanitatem faciunt, assumere malunt. [11] mori quidem non amantes, [12] sed tolerare tamen non potentes. [13] Hoc modo autem affectos, utrum verisimilius est, hos à medicis imperata facere, [14] an alia facere, quæ medici non jusserunt: [15] aut medicos tales, quales superiori sermone declaravi, non convenientia imperare? [16] Nonne multo magis hos quidem, quæ conveniant, jubere: [17] illos autem temere & impotenter nolle obedire: [18] atque sic inobedientes in mortem incidere? [19] Quæ sane qui non recte considerant, causas ad hos, qui inculpabiles sunt, referunt. [20] eos vero, qui maxime accusandi sunt, à culpa liberant & defendunt.

XIII. Porro sunt item quidam, qui ob eos, qui victis à morbis curam adhibere nolunt, medicinam ipsam reprehendunt, [2] dicuntque, quod morbi, quos sanare aggrediuntur illi, per seipsos fuissent sanati. [3] Qui vero auxilio opus habent, eos non contingunt. [4] Oportebat autem, inquiunt, siquidem ars erat, omnibus æque morbis sanitatem afferre. [5] Qui igitur hæc dicunt, si medicis indignarentur, quod ipsorum talia dicentium, non ut delirantium, curam habeant, [6] merito sane succensuerint magis, quam quod illa reprehendunt. [7] Si quis enim ab arte potentiam in ea, quæ non profitetur, [8] aut à natura facultatem in ea, ad quæ nata non est, exigat: [9] is ignorat insaniam dementiæ potius quam ignorantiæ convenire. [10] Quorum enim instrumentorum, sive naturæ, sive artium, facultatem obtinemus, [11] per ea sane opifices esse

ἐων ἔστι ἡμῖν δημιουργὸς εἶναι· ἄλλων δὲ οὐκ ἔστιν. [12] ὅταν οὖν τι πάθῃ ἄνθρωπος κακὸν, ὃ κρείσσόν ἐστι τῶν ἐν τῇ ἰατρικῇ ὀργάνων, [13] οὐδὲ προσδοκᾶν δεῖ, ὑπὸ ἰατρικῆς κρατηθῆναι ἄν. [14] αὐτίκα γὰρ τῶν ἐν ἰατρικῇ καιόντων πῦρ ἐχάτως καιόν. τάτε ἦ ἧσσον καὶ ἄλλα πολλά. [15] τῶν μὲν οὖν ἧσσόνων τὰ κρέσσω ἅπαντα δῆλόν ὅτι κ' ἀνίηζι· [16] τὰ δὲ κρατίστων τὰ κρέσσω πῶς ἂ δῆλον, ὅτι ἀνίηζι; [17] ἃ γὰρ πῦρ ἀ δημιουργεῖ, πῶς ἂ τὰ τάτων μὴ ἁλισκόμενα δηλοῖ, [18] ὅτι ἄλλης δεῖται τέχνης, καὶ ἀ ταύτης, ἧς ἐνι τὸ πῦρ ὄργανον;

XIV. Οὗτος δέ μοι λόγος καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ὅσα τῇ ἰατρικῇ ξυνεργεῖ· [2] ὧν ἁπάντων φημὶ δεῖν ἑκάστα μὴ κατατυγχάνειν τὸν ἰατρὸν [3] τὴν δύναμιν αἰτιᾶσθαι δ' πάθεος, μὴ τὴν τέχνην. [4] οἱ μὲν οὖν μεμφόμενοι τοῖσι τοῖς κεκρατημένοισι μὴ ἐγχειρέουσι, [5] προσκελεύονται καὶ, ὧν μὴ προσήκει, ἅπτεσθαι ἀδὲν ἧσσον, ἢ ὧν προσήκει. [6] θαυμακελεύμενοι δὲ τοῦτα, ὑπὸ μὲν τῶν τῷ ὀνόματι ἰητρῶν θαυμάζονται, [7] ὑπὸ δὲ τῶ τὴν τέχνην καταγελῶνται.

XV. [1] Οὐ μὴν οὔτως ἀφρόνων οἱ ταύτης τῆς δημιουργίης ἔμπειροι, [2] οὔτε μωμητῶν, [3] οὔτ' αἰνετῶν δέονται, [4] ἀλλὰ λελογισμένων, πρὸς ὃ, τι ἂν αἱ ἐργασίαι τῶν δημιουργῶν τελεσιούργημα πληροῖ εἰσι, [5] καὶ, ὅταν ὑπολείπωμαι, συνδεεῖς· [6] ἔτι τε, καὶ συνδοκῶν, ὡς τε τοῖς δημιουργοῦσιν ἀναθετέον, [7] ὡς τε τοῖσι δημιουργοῦσι

'possumus, per alia vero minime licet. [12] quum igitur homo morbo afficitur, qui vehementior est quam medicinæ instrumenta, [13] ne sperare quidem oportet, ut à medicina exsuperetur. [14] Exempli enim gratia: Inter ea, quæ in medicina urendi vim habent, ignis extreme urit, verum eo minus etiam alia multa. [15] An vero ex eis præstantiora leviores morbos curare non possint, nondum satis constat, [16] valentissimos autem morbos 'potentissima etiam instrumenta curare non posse, quomodo non sit manifestum? [17] Quæ enim ignis non efficit, quomodo ea, quæ ab illo non sunt domita, non ostendant, [18] quod alia arte opus habeant, & non ea, in qua ignis instrumentum existit?

XIV. Idem sentio & de aliis instrumentis, quæcunque medicinæ opus adjuvant, [2] quorum omnium singulatim successum si non assequitur Medicus, [3] vim affectionis accusare oportet, mea quidem sententia, non ipsam artem. [4] Qui igitur eos reprehendunt, qui victis à morbo manum adhibere recusant, [5] hortantur etiam ut ea, quæ non conveniunt, attingant, non minus quam ea, quæ contingere interest artis: [6] quod quum faciunt, his quidem, qui nomine medici sunt, admirationi sunt, [7] ab his vero, qui arte præstant, deridentur.

XV. Nec vero adeo desipientes hujus artis experti sunt, [2] neque 'vituperatoribus, [3] neque laudatoribus indigent, [4] sed ratione, ad quam sane actiones opificum absolutæ, plenæ sunt, [5] & quæ ab ea destitutæ, mancæ. [6] Amplius vero etiam defectus aliquos quidem opificibus imputare oportet, [7] aliquos vero ipsis operibus.

γυμνάσιοις. [8] τὰ μὲν δὴ πρὸς ἄλλας τέχνας ἄλλου χρόνου μετ' ἄλλου λόγου δείξομεν· [9] τὰ δὲ κατὰ τοῦτο ἰητρικῶν, οἷά τέ ἐστιν, ὥστε κρατεῖσθαι, τὰ μὲν ὑπ' αὐτοῦ παραγεγραμμένου, τὰ δὲ ὑπ' ἐμοῦ διδαχθήσεται λόγου.

XVI. Ἔστι γὰρ τοῖς τοῦτο τοῦτο τῇ τέχνῃ ἱκανῶς εἰδόσι [2] τὰ μὲν τῶν νοσημάτων οὐκ ἐν δυσσκόπῳ κείμενα, καὶ οὐ πολλά· [3] τὰ δ' οὐκ ἐν δήλῳ, καὶ πολλὰ ἐστι. [4] τὰ μὲν γὰρ ὡσεὶς τὰ ἐντὸς τετραμμένα ἐν δυσσκόπῳ· [5] τὰ δ' ἐξανθοῦντα ἐς τοῦτο χροιὴν, ἢ οἰδαίνοντα, ἐν δήλῳ. [6] παρέχει γὰρ ἑαυτῶν, τῇ τε ὄψει, τῷ τε ψαύσει, [7] τῆς τε ὑγρότητος καὶ τῆς ξηρότητος αἰσθάνεσθαι· [8] καὶ, ἅ τε αὐτῶν θερμὰ, ἅ τε ψυχρά· [9] ὧν τε ἐνέστηκε ἢ παρουσία ἢ ἀπουσία· τοιαύτη ἐστί. [10] τοῦ μὲν δὴ τοιούτων πάντων ἐν ἅπασι τοῖς ἀκεσίοις ἀναμαρτήτως δεῖ εἶναι· [11] ἔχει οὐ ῥᾳδίως, ἀλλ' ὅτῳ ἐξεύρηται. [12] ἐξεύρηται γε μὴν, οὐ τοῖσι βεληθεῖσιν, [13] ἀλλὰ τέτων τοῖσι δυνηθεῖσι. [14] δύναται δὲ, οἷσι τό τε τῆς παιδείας μὴ ἀπόδων, [15] τό τε τῆς φύσεως μὴ παλαίπωρος. [16] ὡσεὶς μὲν οὖν τὰ φανερὰ τῶν νοσημάτων ὕτω δεῖ δυπορεῖν τοῦτο τέχνου· [17] δεῖ γε μὴν αὐτοῦτο μηδὲ ὡσεὶς τὰ ἧσσον φανερὰ ἀπορεῖν.

XVII. ἔστι δ' ταῦτα, [2] ἃ ὡσεὶς τετὰ ὀστέα τέτραπται· [3] τοῦτο νηδύν. [4] ἔχει δὲ τὸ σῶμα, οὐ μίαν, ἀλλὰ πολλάς. [5] δύο μὲν γὰρ αἱ τὸν σῖτον δεχόμεναί τε καὶ ἀφιεῖσαι· [6] ἄλλαι δὲ τέτταρων πολλάς, αἳ ἴσασιν, οἷσι τέτων

bus.[8] Quæ quidem igitur ad alias artes pertinent, aliud tempus, aliumque sermonem requirunt. [9] Quæ vero ad medicinam, qualia sunt, & quomodo judicanda, partim quidem superiori sermone ostendimus, partim vero præsenti oratione docebimus.

XVI. Sunt enim his, qui hanc artem probe norunt,[2] morbi partim non in obscuro positi, & non multi: [3] partim non in manifesto loco hærentes, & multi sunt. [4] Qui enim ad interna vertuntur, in obscuro siti sunt: [5] qui vero ad superficiem corporis erumpunt aut tumescunt, manifesti sunt. [6] exhibent enim sese ut tum visu, tum tactu, [7] & soliditas & humiditas ipsorum percipiatur, [8] & qui calidi sint, quique frigidi sentiatur: [9] qui sane singulorum aut præsentia aut absentia tales existunt. [10] Atque horum quidem omnium in omnibus certas ac infallibiles medelas esse oportet, [11] non ob id, quod faciles sint, sed quod certo invento constent. [12] Neque vero à quibusvis volentibus inveniuntur, [13] sed ab his, qui volunt, itemque possunt. [14] possunt autem, quibus tum disciplina non eminus, sed prope & largiter contigit, [15] tum natura non infelix liberaliter accessit. [16] Ad manifestos quidem igitur morbos hoc modo artem divite facultate præditam esse oportet. [17] Neque vero ad minus manifestos eam inopē ac dubiam hærere convenit.

XVII. Sunt autem morbi minus aperti,[2] quique ad ossa, [3] quique ad ventriculum sunt conversi. [4] Habet autem corpus non unum ventriculum, sed plures. [5] Duo enim sunt, qui cibum suscipiunt & demittunt,[6] aliique præter hos plures, quos norunt hi,

των ἐμέλησεν. 7 ὅσα γὰρ τῶν μελέων ἔχει σάρκα φορείφερέα, ἣν μῦν καλέουσι, πάντα νηδὺν ἔχει. 8 " πᾶν γὰρ τὸ ἀσύμφυτον, ἢν τε δέρμα ἢν τε σὰρξ καλύπτηται, κοῖλόν ἐστι. 9 πληρᾶται τε, ὑγιαῖνον μὲν, πνεύματος· 10 ἀσθενῆσαν δὲ, ἰχῶρος. 11 ἔχουσι μὲν τοίνυν οἱ βραχίονες σάρκα τοιαύτην, 12 ἔχουσι δ' οἱ μηροί, 13 ἔχουσι δ' αἱ κνῆμαι. 14 ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖσιν ἀσαρκοισι τοιαύτη ἔνεστιν, οἵη καὶ " ἐν τοῖσιν ἰσχνοῖσιν εἶναι δέδεκται. 15 ὅ, τε γὰρ θώρηξ καλέομενος, ἐν ᾧ ἧπαρ στεάζεται· 16 ὅ, τε τῆς κεφαλῆς κύκλος, ἐν ᾧ ὁ ἐγκέφαλος· 17 τό, τε νῶτον, πρὸς ὃ ὁ πνεύμων, 18 τέτων ἐδὲν, ὃ, τι μὴ καὶ αὐτὸ κενόν ἐστι, 19 " πολλῶν διαφύσιων μεστόν. 20 ἧσιν ἐδὲν ἀπέχει πολλῶν ἀσχεῖα εἶναι· 21 τὰ μέντοι βλαπτόντων τὰ κεκτημένον, τὰ δὲ καὶ ὠφελέντων.

XIIX. ἔτι δὲ πρὸς τέτοισι καὶ φλέβες πολλαί, 2 καὶ νεῦρα, 3 σὺν σὰρκὶ μετέωρα, 4 ἀλλὰ πρὸς τοῖς ὀστέοισι " πρόστεθραμένα, 5 σύνδεσμός ἐστι τῶν ἄρθρων. 6 καὶ αὐτὰ τὰ ἄρθρα, ἐν οἷσιν αἱ συμβολαὶ τῶν κινεομένων ὀστέων ἐγκυκλέονται. 7 καὶ τέτων ἐδὲν, " ὃ, τι μὴ ὑπαφρόν ἐστι, 8 ἔχον πρὶ αὐτὸ θυλάκους 9, ὡς καθαρσίους ἰχῶρ, 10 " ὃς ἀκδιοιηθέντων αὐτέων πολύς τε καὶ πολλὸς λυπήσας ἐξέρχεται.

XIX. " ἃ μὲν δὴ ὀφθαλμοῖσί γε ἰδόντι τέτων τῶν εἰρημένων ἐδενὶ ἐδὲν ἐστιν ἀιδήνα· 2 " διὸ δὴ καὶ ἄδηλα ἐμοί τε ὠνόμασται, 3 καὶ τῇ τέχνῃ κέκριται εἶναι· 4 ἐμοὶ ὅτι ἄδηλα κεκρά-

τηται,

quibus hæc res curæ fuit. 7 Quæcunque enim membra carnem in orbem circumsitam habent, quam musculum appellant, ea omnia ventriculum habent. 8 Omne enim inconcretum, & quod non coaluit, sive pellicula, sive carne contegatur, cavum est. 9 Impletur autem, dum sanum est, flatu, 10 dum ægrotat, sanie. 11 Habent' itaque brachia talem carnem, 12 habent & femora, 13 habent tibiæ. 14 Quin & in macilentis & excarnibus partibus ejusmodi caro inest, similiter ut in carnosis esse demonstratum est. 15 Nam & qui thorax appellatur, in quo hepar continetur, 16 & capitis circulus, in quo cerebrum concluditur, 17 ipsumque adeo dorsum, ad quod pulmo vergit: 18 horum membrorum nullum est, quod non & ipsum vacuum sit, 19 ac multis segmentis plenum ac quasi discriminatum existat, 20 quæ parum abest ut vasa existant, 21 quorum tamen aliqua habentem lædunt, aliqua vero etiam prosunt.

XIIX. Præter hæc autem & venæ multæ, 2 & nervi, 3 non in carne sublimes, 4 sed ad ipsa ossa protenti. 5 ligamentum sunt articulorum. 6 Ipsi etiam articuli, in quibus ossium, quæ moventur, commissuræ involvuntur, 7 & horum nullum est, quod non subspumosum sit, 8 & circa se forulos habeat, 9 quos sanies prodit: 10 quæ, deductis ipsis, multa & magno multorū mœrore egreditur.

XIX. Ex prædictis itaque omnibus nullum est, quod oculis conspicienti videre ac cognoscere contingit: 2 quapropter etiam obscura mihi appellata sunt: 3 & ab arte quoque obscura esse judicata sunt: 4 non tamen, quod obscura permaneant & nos vin-

cant,

τηκεν, [5] ἀλλ', εἰ δυνατὸν κεκρά-
τηται· [6] δυνατὸν δὲ, [7] ὅσον αἵ τε 34
τῶν νοσεόντων φύσιες ἐς τὸ σκε-
φθῆναι παρέχουσιν, αἵτε ἐρευνη-
σόντων ἐς τὸ ἐρεύναν πεφύκασι.
[8] μὴ πολλοῦ μὲν γὰρ πόνε, 35
καὶ ἐμεῖ ἐλάσσονος χρόνε τοῖ-
σιν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶται τε καὶ
γινώσκεται. [9] ὅσα γὰρ τῷ τῶν ὀμ-
μάτων ὄψιν ἐκφεύγει, ταῦτα τῇ
τῆς γνώμης ὄψει κεκράτηται.
[10] ὅσα δὲ ἐν τῷ μὴ ταχὺ ὀφθῆ-
ναι οἱ νοσέοντες πάσχουσιν, [11] ἐχ
οἱ ἰητροπολῖται αὐτὸς αἴτιοι,
[12] ἀλλ' ἡ φύσις ἥτε τῦ νοσέον-
τος, [13] ἥτε τῦ νοσήματος. [14] ὁ
μὲν γὰρ, ἐπεὶ ἐδύνατο ὄψει
ἰδεῖν τὸ πρηγμα, [15] ἐδὲ ἀκοῇ
πυθέσθαι, [16] λογισμῷ μετῆλθε. [17]
οὐ γὰρ δὴ καὶ οἱ πάσχοντες οἱ τὰ ἀ-
φανέα νοσέοντες ἀπαγγέλλειν σφὲ
τῶν νοσημάτων τοῖσι ἰητροπολίσι-
σιν, [18] δοξάζοντες μᾶλλον ἢ εἰ-
δότες ἀπαγγέλλουσιν. [19] εἰ γὰρ
ἠπίσταντο, ἐδὲν ἂν σφείτισθον
αὐτοῖς. [20] τῆς γὰρ αὐτῆς ξυμ-
φορῆς ἐστιν, ἥς τὸ εἰδέναι τῶν
νόσων τὰ αἴτια, [21] καὶ τὸ ἰητρο-
πολέειν αὐτὰς ἐπίστασθαι παύσοντι
τῆσι ἰητροπείσιν, αἳ κωλύσουσι
τὰ νοσήματα μεγαλωθῆναι. [22]
ὅτε ἓν ἐδὲ ἐν τῶν ἀπαγγελλο-
μένων ἐστὶ τοῦ ἀναμάρτητον σα-
φωθῆναι ἀκέοντι, [23] πολλοστέον
τι καὶ ἄλλο τῷ ἰητροπολέοντι.
[24] ταύτης ἓν τῆς βραδύτητος
ἐχ ἡ τέχνη, [25] ἀλλ' ἡ φύσις αἰτίη
ἡ τῶν σωμάτων.

XX. ἡ μὲν γὰρ, αὐθαιρομένη, ἀξιοῖ ἰητροπολέειν, [2] σκοπέουσα, ὅπως μὴ τόλμη μᾶλλον ἢ γνώμη, [3] καὶ 36
ῥαστώνη μᾶλλον ἢ βίη ἰητροπολέηται. [4] ὁ δὲ ἰητρὸς μὲν ἀρκέσει πρὸς τὸ ὀφθῆναι,

cant, [5] sed, quantum possibile est, cognoscantur & superentur. [6] Pos- 180
sibile autem est, quantum ægrorum naturæ ad considerandum conferunt, [7] & quantum eorum, qui perscrutaturi sunt, naturæ ad perscrutandum aptæ sunt. [8] Cum multo enim labore, & non modico tempore præ oculis videntur & cognoscuntur. [9] Quæcunque enim oculorum conspectum effugiunt, ea mentis oculis obtinentur & superantur. [10] Quæcunque vero ob id, quod non statim cognoscantur, ægri mala per- 185
petiuntur: ea [11] non ad medicos curantes ipsos, tanquam ad ipsorum autores referenda sunt, [12] sed ad naturam ipsius ægri, [13] itidemque ipsius morbi. [14] Medicus enim, quum non possit malum neque visu assequi, [15] neque audiendo ex aliorum narrationibus cognoscere, [16] ratiocinatione ipsum persequitur. [17] Etenim ipsi quoque ægri, qui obscuro morbo laborant, si conentur medicis de morbis suis narrare, [18] ex opinio- 190
ne magis quam scientia narrant. [19] Nam si sciviſſent, in ipsos sane medicos non incidissent, [20] cum ejusdem scientiæ sit, morborum causas nosse, [21] & morbos ipsos omnibus medicamentis, quæ augescere morbum prohibent, curare posse. [22] Quando igitur neque ex ægri narrationibus ad infallibilem certitudinem pervenire possit, [23] alio certe respicere medicum necesse est. [24] Quare hujus tarditatis, non ars ipsa, [25] sed corporum natura, causa existit. 195

XX. Hæc enim malum sentiens, mederi magnopere gestit, [2] considerans tamen, ne temeritate magis quam consilio, [3] & ut facultate magis quam violentia medeatur. [4] Medicus vero, siquidem sufficere-

ὀφθῶσιν, ἐξαρκέσει καὶ πρὸς τὸ ἰαθῆναι. 5 εἰ δὲ, ἐν ᾧ τοῦτο ὁρᾶται, κρατηθῇ, 6 διὰ τὸ βραδέως αὐτὸν ἐπὶ τὴν θεραπεύσουσαν ἐλθεῖν, 7 ἢ διὰ τὸ ἐν νοσήματι τάχει, οἰχήσεται. 8 ἐξ ἴσου μὲν γὰρ ὁρμώμενον τῇ θεραπείᾳ, οὐκ ἔστι θᾶσσον. 9 προλαβὸν δὲ, θᾶσσον. 10 προλαμβάνει δὲ, διά τε τὴν τῶν σωμάτων στενότητα, ἐν ᾗ οὐκ ἐν εὐρυχώρῳ οἰκέουσιν αἱ νοῦσοι· 11 διά τε τὴν τῶν κομιζόντων ὀλιγωρίαν· 12 ἐπιτείνει γάρ. 13 λαμβανόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν νοσημάτων ἐθέλουσι θεραπεύεσθαι.

XXI. Ἐπὶ τῆς γε τέχνης τὴν δύναμιν, 2 ὁκόταν τινὰ τῶν πάλαι ἄδηλα νοσούντων ἀναιρήσῃ, θαυμάζειν ἀξιώτερον, 3 ἢ ὁκόταν ἐγχειρέσῃ τοῖς ἀδυνάτοις. 4 ἔστιν ἐν ἄλλῃ δημιουργίῃ τῶν ἤδη εὑρημένων εὐπορίη ἔνεστιν ἐθέλειν τοιοῦτον· 5 ἀλλ' αὐτῶν ὅσα πυρὶ δημιουργεῖται, τότε μὲν παρεόντι ἀεργοί εἰσι· 6 μετὰ δὲ τότε ἀφῆναι, ἐνεργοί. 7 ὅσα δὲ τοῖσιν εὐεπανορθώτοισι τοῖσι σώμασι δημιουργεῦνται, 8 αἱ μὲν μετὰ ξύλων, 9 αἱ δὲ, μετὰ σκυτέων, αἱ δὲ γραφῆ, χαλκῷ τε, καὶ σιδήρῳ, 11 καὶ τοῖσι τούτων ὁμοίοισιν αἱ πολλαὶ εἰσι. 12 τὰ δὲ ἐκ τούτων καὶ μετὰ τούτων δημιουργήματα, 13 ἢν εὐεπανόρθωτα, 14 ὅμως ἢ τῷ τάχει μᾶλλον, ἢ τῷ, ὡς δεῖ δημιουργεῖται, 15 δοκεῖ ὑπερβατῶς. 16 ἀλλ' ἢν ἀπῇ τι τῶν ὀργάνων, ἐλλιποῦσ. 17 καίτοι κἀκείνους τὸ βραδὺ πρὸς τὸ λυσιτελέστερον ἀσύμφορον, 18 ἀλλ' ὅμως θαυμάζεται. 19 Ἰητρικὴ δὲ, τοῦτο μὲν

fecerit ad cognoscendum, sufficiet etiam ad sanandum. 5 Si vero is, in quo morbus cognoscitur, superetur, 6 ob id sane quod serius medicum accessit, 7 aut ob morbi celeritatem peribit. 8 Si enim ex æquo processerit morbus cum medicina, velocior non est. 9 Si vero præoccupaverit, velocior omnino existit. 10 præoccupat autem, tum propter corporum angustiam, in qua non in conspicuo inhabitant morbi, 11 tum propter ægrorum negligentiam. 12 Differunt enim & cunctantur, 13 atque ubi jam à morbis ipsis apprehensi sunt, tum demũ curari volunt ac expetunt.

XXI. Quare artis potentiam magis ex merito admiremur, 2 si quem ex clandestino morbo ægrum restituat, 3 quam si impossibilibus & desperatis opem ferre moliatur. 4 Nequaquam vero in ulla aliqua jam inventarum artium tale quiddam inest: 5 sed quæ ex eis igne opificium exercent, igne non præsente, ociosæ sunt: 6 ubi vero illum contigerunt, operosæ. 7 Quæ item tractabili rerum materia artem suam exercent, veluti 8 aliæ quidem lignis, 9 aliæ coriis, 10 aliæ sculpendo tum ære, tum ferro, 11 aliisque similibus rebus earum quam plurimæ. 12 Opera porro, quæ ex hac materia, & cum hujus materiæ instrumentis fiunt, 13 tametsi facile retractari ac corrigi possint, 14 tamen non magis velocitate quam, velut decet, perficiuntur, 15 neque defunctorie transiliuntur, 16 verum si quod instrumentum desit, interim quiescunt, 17 quanquam etiam illis cunctatio & tarditas ad opus commodius absolvendum impedimento sit, 18 attamen opus laudatur & præfertur. 19 Medicina vero aliquibus

qui-

μὲν τῶν ἐμπύων, [20] τῶτο δὲ τὸ ἥπαρ, ἢ τὲς νεφρές. [21] τῶτο δὲ τῶν ξυμπάντων ἐν τῇ ὑπηδὶ νοσεικῶν, [22] ἀπεσεβεσμένη τῇ διανοίᾳ. [23] " τὰ πάντα 41
πάντες ἱκανωτάτως ὁρῶσιν. [24] ὅμως ἄλλας εὐπορίας συνεργὲς ἐφεῦρε. [25] " φωνῆς τε γὰρ 42
λαμπρότητα καὶ βραδύτητα, [26] καὶ ῥεύματα, ἃ διαῤῥεῖν εἴωθεν ἑκάστοις, δι' ὧν ἔξοδοι δέδονται. [27] ὧν τὰ μὲν ὀδμῆσι, [28]
[20] τὰ δὲ χροιῆσι, [29] τὰ δὲ ' λεπτότητι καὶ παχύτητι διαστεθμωμένη τεκμήρεται. [30] ὧν τε σημεῖα ταῦτα, ἅ τε πεπονθότων, [31] ἅ τε παθεῖν δυναμένων. [32] ὅταν δὲ ταῦτα μηνύωνται, μὴ δι' αὐτὴ ἡ φύσις ἐκεῖσε ἀφίη, [33] " ἀνάγκας σύρηκεν, ἥσιν ἡ φύ- 43
σις ἀζήμιον βιασθεῖσα μηδῆσιν.

XXII. ἀνεθεῖσα δὲ δηλοῖ τοῖσι τὰ τῆς τέχνης εἰδόσιν, ἃ ποιητέα. [2] βιάζει δὲ τῶτο μὲν πῦρ τὸ σύντροφον [3] φλέγμα διαχέῃ, σιτίων δριμύτητα, καὶ πομάτων. [4] ὅπως τεκμαρῆται ὀφθὲν αὐτὸ ἐκείνων, ὧν αὐτὴ ἐμηχάνωτο ὀφθῆναι. [5] τῶτο δ' αὖ πνεῦμα, κρατῆρος ὂν, ὀδοῖσί τε ἀναστέντεσι, καὶ ῥόμβοις ἐκβιᾶται κρατηρέῃ. [6] ἱδρῶτάς τε τέτοισι τοῖσι ἀναθερμαίνουσιν ἄγουσι, ὑδάτων θερμῶν ἀποπνοίησι τεκμαίρεται. [7] ἔστι δὲ, ἃ καὶ διὰ τῆς κύστιος διελθόντα ἱκανώτερα τὴν νῆσον δηλῶσαί ἐστιν, [8] ἢ διὰ τῆς σαρκὸς ἐξιόντα. [9] ἐξεύρηκεν οὖν καὶ τοιαῦτα πόματα καὶ βρώματα, ἃ, τὸ θερμαίνοντων θερμότερα γιγνόμενα, τήκει τε ἐκεῖνα, καὶ διαῤῥεῖν ποιεῖ. [10] ἃ δὴ

quidem ex suppuratione thoracis, [20] aliquibus vero juxta hepar & renes, [21] aliis autem per omnes corporis ventriculos ægrotantibus, [22] eorum omnium inspiciendi potentia privata est: [23] quod ipsum apud omnes in confesso existit, [24] alias tamen facultates coadjutrices adinvenit. [25] Vocis nimirum' claritatem & tarditatem, [220]
[26] itemque fluxiones, quæ singulis locis, per quos exitus eis dantur, destillare consueverunt: [27] quarum modo odores, [28] modo colores, [29] deinde etiam ponderatam tenuitatem ac crassitiem observat, [30] ex eisque signa tum eorum, quæ ægri jam perpetiuntur, [31] tum quæ perpeti possint, colligit. [32] Quum vero hæc significationem de se præbeant: neque ipsa natura voluntaria dimittat, [33] vires 'amplius ac necessitates medi- [225]
cina ipsa invenit, quibus natura coacta, indemnis concedat.

XXII. Natura autem stimulata & impulsa, artis peritis, quæ facienda sunt, demonstrat. [2] Cogit autem partim coalitum in nobis calorem, [3] pituitam per ciborum ac potuum acrimoniam diffundere, [4] quo intelligat, quid sibi visum sit de illis, quæ, ut viderentur, ipsa machinata est: [5] partim vero spiritum, velut delatorem, tum viis 'arduis, tum cursi- [230]
bus accusare ac prodere cogit. [6] Quin & sudores per prædicta ducens ac excludens, humorum calidorum exhalationem perficit. [7] Sunt præterea, quæ per vesicam pergressa, magis morbum ostendere possunt, [8] quam quæ per carnem exhalarunt. [9] Invenit igitur & tales potiones, itemque cibos, qui calidiores alias calefacientibus existentes, illaque & eliquant, & profluere faciunt, [10] quæ sane

non

οὐκ ἂν διεῤῥύη, μὴ τοῦτο παθόντα. ἕτερα μὲν ἂν ὧδε ἑτέρων, 30 [11]καὶ ἄλλα δ' ἄλλων ἐστὶ, [12] τάδε δηλοῦντα, [13] τάδ' ἐξαγγέλλοντα.

XXIII. Ὥς δ' ἂν θαυμάσιον, αὐτῶν [1]τάς τε πίστιας χρονιωτέρας γίνεσθαι, [2] τάς τ' ἐγχειρήσιας βραχυτέρας, [3] ἅτε διὰ ἀλλοτρίων ἑρμηνέων ὧδε τῷ τεχνικῷ ξύνεσιν ἐμπειρωσομένων. [4] ὅτι μὲν ἂν καὶ λόγος αὐτὸς ἐωυτῷ εὐπόρως εἰς τὰς ἐπικουρίας ἔχῃ ἡ ἰητρικὴ, [5] καὶ οὐκ εὐθυρρωτίσι δικαίως ἂν ἐγχειροῖτο τῆσι νόσοισιν, [6] ἢ ἐγχειρουμένας ἀναμαρτήτως ἂν παρέχῃ, [7] οἵτινες τῷ λεγομένῳ λόγῳ δηλοῦσιν, [8] ἅτε τῶν εἰδότων τῷ τέχνῃ ἐπιδείξιες, [9] ἃς οὐκ τῶν ἔργων ἥδιον, [10] ἢ οὐκ τῶν λόγων ἐπιδεικνύασιν. [11]οἱ δὲ λέγειν καὶ μελετήσαντες, [12] ἀλλὰ τῷ πίστιν τῷ πολλῷ ἐξ ὧν ἂν ἴδωσιν οἰκοτέρῳ ἡγεύμενοι, [13] ἢ ἐξ ὧν ἀκούσωσι.

non profluxissent, si non hoc modo tractata fuissent. [11] Alia itaque ex aliis, [12] & alia per alia prodeunt, [13] quæ corpus pergressa, morbum ipsum produnt.

XXIII. Vt nihil miri sit, ipsis serius fidem haberi, [2] & medendi conatus ac aggressiones tardiores esse, [3] quum sic per peregrinas interpretationes ad medendi scientiam ac cognitionem medici perveniant ac erudiantur. [4] Quod igitur & rationes in seipsa plenas, & ad ferendum auxilium abundantes habeat medicina, [5] & quod morbis, qui corrigi non possunt, merito auxiliares manus negat, [6] aut si forte opem ferre molita est, citra culpam eam exhibet, [7] id ipsum tum jam habitus sermo manifestum facit, [8] tum etiam artis peritorum demonstrationes palam documentum præbent. [9] Quas sane ex operibus jucundius, [10] quã ex sermonibus ostendunt: [11] utpote qui dicendo non magnopere exercitati, [12] multitudini fidem sinceriorem ex his, quæ videat, [13] quam quæ audiat, facere malint.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΡΧΑΙΗΣ ΙΗΤΡΙΚΗΣ.

HIPPOCRATIS DE VETERI MEDICINA.

Basil. græc. Foesius sect. 1. 9. 8. Basil. lat.

19 pag. 4

ΟΣΟΙ [11]ἐπεχείρησαν περὶ ἰητρικῆς λέγειν ἢ γράφειν ὑποθέσιν σφίσιν αὐτοῖσιν [2]ὑποθέμενοι τῷ λόγῳ, [3] θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ὑγρὸν, ἢ ξηρὸν, [4] ἢ ἄλλ' ὅ, τι ἂν ἐθέλωσιν, ἐς βραχὺ ἄγοντες, [5] τὴν δ' ἀρ-

nu. 1

QVICVNQVE de medicina dicere aut scribere aggressi, [2] dicendi scopum sibi ipsis ac fundamentum supposuerunt, [3] calidum aut frigidum, aut humidum aut siccum, [4] aut aliud quodcunque voluerint, rem in compendium contrahentes, [5] prin-

18 pag. 3

τ' ἀρχὴν τ' αἰτίης τοῖσιν ἀνθρώποισι τῶν νόσων τὲ & θανάτε, [6] καὶ πᾶσι τὼ αὐτὼ, ἓν ἢ δύο προθέμενοι, [7] ἐν πολλοῖσι μὴ καὶ οἷσι λέγουσι καλῶς φανέες εἰσὶν ἁμαρτάνοντες. [8] μᾶλλον δὲ ἄξιον μέμψασθαι ἀμφὶ τέχνης ἐούσης, [9] ἣ χρῶνταί τε πάντες ἐπὶ τοῖσι μεγίστοισι, [10] καὶ πρῶσι μάλιστα τοὺς ἀγαθοὺς χειροτέχνας.

II. Εἰσὶ δὲ δημιοεργοὶ, οἱ μὲν φλαῦροι, οἱ δὲ πολὺ διαφέροντες. [2] ὅπερ, εἰ μὴ ὦν ἰητικὴ ὅλως, [3] μηδ' ἂν αὐτῆς ἔσκεπτο, [4] μηδ' εὕροιτο μηδὲν, [5] οὐκ ἂν ὦν. [6] ἀλλὰ πάντες ἂν ὁμοίως αὐτῆς ἄπειροί τε καὶ ἀνεπιστήμονες ἦσαν, [7] καὶ τύχῃ πάντα τὰ τῶν νοσεόντων διωκέετο. [8] νῦν δ' ἔχει ὥσπερ ἔχει, [9] ἀλλ', ὥσπερ τῶν ἄλλων τεχνέων παντοίων οἱ δημιοεργοὶ πολὺν ἀλλήλων διαφέρουσι, [10] τῇ χείρι, [11] καὶ τῇ γνώμῃ. [12] οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ ἰητικῆς. [13] διὸ οὐκ ἀξίουν ἔγωγε κενῆς αὐτέῃ ὑποθέσιος δεῖσθαι, [14] ὥσπερ τὰ ἀφανέα τε καὶ ἀπορεόμενα. [15] περὶ ὧν ἀνάγκη ἐστὶν, ὑποθέσθαι χρῆσθαι.

III. ὃ περὶ τῶν μετεώρων [2] ἢ τῶν ὑπὸ γῆν εἰ λέγει τις, [3] καὶ γινώσκοι ὡς ἔχει, [4] ἔστ' ἂν αὐτῷ τῷ λέγοντι, [5] ὅτε ἴσις ἀκούσασι δῆλα ἂν εἴη, [6] εἴτε ἀληθέα ἐστὶν, εἴτε μή. [7] οὐ γάρ ἐστι τοῦτο ὅ, τι χρὴ ἐπανευρίσκοντα εἰδέναι τὸ σαφές. [8] ἰητικὴ δὲ πάντα πάλαι ὑπάρχει, [9] καὶ ἀρχὴ καὶ ὁδὸς εὑρημένη, [10] καθ' ἣν & τὰ εὑρημένα πολλὰ τε καὶ καλῶς ἔχοντα εὑρηται, [11] ἐν πολλῷ χρόνῳ. [12] καὶ τὰ λοιπὰ εὑρεθήσεται, [13] ἢν τις ἱκανός τε ὢν, [14] & τὰ εὑρημένα εἰδὼς, ὁρμώμενος ἐκ τούτων ζητέῃ. [15] ὅστις δὲ πᾶσι ταῦτα ἀπορρίψας & ἀπο-

[5] principium cauſſæ, tum morborum tum mortis, [6] hominibus idem, unum aut duo proponentes: [7] hi in multis quidem, quæ dicunt, manifeſto erraſſe deprehenduntur. [8] Iuſtior autem querela eſt de arte, quæ eſt [9] qua omnes in maximis utuntur, [10] & bonos artifices maxime colunt.

II. Sunt autem opifices alii viles, alii longe præſtantes: [2] quod ſane ſi non eſſet omnino medicina, [3] neque in ipſa obſervationes eſſent, [4] neque quicquam inventorum, [5] non utique extaret, [6] ſed omnes æqualiter ejus ignari & inexperti eſſent, [7] & per fortunam omnes ægrotorum res gubernarentur. [8] Nunc vero res non ſic ſe habet, [9] ſed quemadmodum aliarum omnium artium opifices multum inter ſe differunt, [10] tum manu, [11] tum mente, [12] ſic etiam in medicina. [13] Quapropter non cenſeo ego ipſam inani fundamento indigere, [14] velut obſcura & dubia, [15] de quibus ſi quis dicere conetur, neceſſe eſt fundamento uti.

III. Velut ſi quis de ſublimibus in aere rebus, aut de ſubterraneis dicat, [3] & quomodo habeant ſciat, [4] tamen neque dicenti, [5] neque audientibus manifeſtum ſatis fuerit, [6] vera ne ſint, an ſecus. [7] Neque enim eſt ad quod quis ſe conferat, cuique innitatur ut veritatem cognoſcat. [8] Medicina autem jam ab antiquo exiſtit, [9] & principium & via inventa, [10] per quam inventa & multa & probe habentia comperta ſunt, [11] per multum adeo tempus [12] & reliqua deinceps invenientur, [13] ſi quis idoneus ſit, [14] & jam inventorum gnarus, ex his ad perquirendum procedat. [15] Quicunque vero his rejectis ac omnibus reprobatis, alia

ἀποδοκιμάσας πάντα, [16] ἑτέρῃ ὁδῷ, καὶ ἑτέρῳ χρήματι ἐπιχειρεῖ ζητεῖν, [17] καὶ φησί που δυρηκέναι, [18] ἐξηπάτηται, καὶ ἐξαπατᾶται. [19] ἀδύνατον γάρ.

IV. Διὸ δὴ ἐγὼ ἀνάγκας ἀδύνατον, ἐγὼ πειράσομαι ἐπιδεῖξαι, [2] λέγων καὶ δηλώσας τὴν τέχνην, ὅ, τι ἐστίν. [3] ὅτι δὲ τοῦτο καταφανὲς ἔσται, ἀδύνατα ἐόντα ἄλλως πως εὑρίσκεσθαι. [4] μάλιστα δέ μοι δοκεῖ καὶ ταύτης δεῖν λέγειν τῆς τέχνης γνώσει λέγειν τοῖσιν δημότησιν. [5] ἐν γὰρ οὐδὲ ἄλλου τινὸς ἔστε ζητεῖν οὐδὲν, ἔστε λέγειν, [6] ἢ καὶ τὰ παθημάτων, ὧν αὐτοὶ ἔτι νοσέουσιν.

V. αὐτὰς μὲν δὴ τὰ σφέων αὐτῶν παθήματα καταμαθεῖν, [2] ὥστε γίνεσθαι [3] καὶ παύεσθαι, [4] καὶ δι' οἵας αἰτιοφάσιας [5] αὔξεταί τε [6] καὶ φθίνει, [7] ἰδιώτας ἐόντας, ἐρηίδιον· [8] ὑπ' ἄλλου δ' εὑρημένα καὶ λελεγμένα, εὐπετές. [9] ἐν γὰρ δὴ ἕτερον ἀναμιμνήσκεται ἕκαστος ἀκόων τὰ ἑαυτῷ ξυμβαινόντων. [10] εἰ δέ τις τὸ τοῦ ἰδιώτεω γνώμης ἀποδεύξεται, [11] καὶ μὴ ἀφίξεται τὰς ἀκόοντας, [12] ἔτι δὲ ἐόντος ἀπιστεύξεται. [13] καὶ ἀφ' ταύτα ἐν ἐδὲν δεῖται ὑποθέσιος. [14] τὸν γὰρ ἀρχὸν ἔτ' αὖ εὑρέθη τέχνη ἰητρικὴ, ἔτ' αὖ ἐζητήθη. [15] ἐδὲν γὰρ αὐτῆς ἔδε τοῖσι κάμνεσι τῶν ἀνθρώπων τὰ αὐτὰ διαιτωμένοισί τε καὶ χρεωφελεομένοισιν, ἅπερ ὑγιαίνοντες ἐσθίουσί καὶ πίνουσι, [16] εἰ μὴ καὶ ἄλλα ἀφιτωμένοις ξυνέφερε, [17] ἢ μὴ κὸ ἕτερα βελτίω.

VI. νῦν δ' αὐτὴ ἡ ἀνάγκη ἰητρικὴν ἐπίκτησε ζητεῖσθαί τε καὶ εὑρεθῆναι ἀνθρώποισιν, [2] ὅτι τοῖ-

[16] alia via aliaque forma inquirere conatur, [17] & quid inveniſſe gloriatur, [18] falſus eſt & fallitur. [19] Impoſſibile enim id eſt.

IV. Verum ob quas neceſſitates impoſſibile ſit, ego demonſtrare conabor. [2] docens ac demonſtrans, quod ars exiſtat. [3] Ex hoc autem palam fiet, impoſſibile eſſe aliquo alio modo inveniri. [4] Videtur autem mihi maxime, de hac arte dicturum oportere vulgo ac plebeis hominibus nota dicere. [5] Neque enim de alio quopiam, neque quærere, neque dicere convenit, [6] quam de affectionibus, ex quibus illi ipſi ægrotant.

V. Ipſos quidem igitur ſuas ipſorum affectiones condiſcere, [2] quomodo fiunt [3] ac deſinunt, [4] & quibus occaſionibus [5] augeſcunt [6] ac deficiunt, [7] quum idiotæ ſint, non eſt facile, [8] verum ab alio inventas ac proditas, proclive. [9] Nihil enim libentius quiſque recordatur, quam quæ ſibi ipſi accidiſſe audit. [10] Si quis autem idiotarum ſententia deſtituetur, [11] & audientes non afficiet, [12] ille etiam veritatis compos non fiet, [13] & propterea neque fundamento neque ſcopo opus habet. [14] Etenim Ars medica neque inventa ab initio fuiſſet, neque quæſita. [15] Nihil enim ea opus erat ægrotis hominibus, ſi eadem diæta uterentur, & aſſumerent, quæ ſani edunt ac bibunt, [16] imo etiam alterius cujuſdam diætæ uſus eis profuiſſet, [17] ſi non alia fuiſſent his meliora.

VI. Nunc autem ipſa neceſſitas homines coegit Medicinam inquirere ac invenire. [2] Quoniam ægrotis eadem in cibo aſſumentibus, quæ ſani ſolent, non

τοῖσι ἡμῖν τ' αὐτὰ φορτφερόμμοισιν, ἅτε οἱ ὑγιαίνοντες, ἐξωέφερεν· 3 ὡς δὲ νῦν ξυμφέρει. 4 ἔτι δ' ἂν οὕτω ἔγωγε ἀξιῶ, εἰ αὖ τοῦτο τ' ὑγιαινόντων δίαιτάν τε καὶ προφὴν, ἣν νῦν χρεὸν, ἀνευρεῖν· 5 εἰ ἐξήρκει τῷ ἀνθρώπῳ ζωῇ ἐδέσμασι καὶ πόμασι βοΐοισί τε καὶ ἵπποισι, καὶ πᾶσιν οἷσπερ ἄνθρωπος· 6 οἷον τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα, καρπός τε καὶ ὕλαι, καὶ χόρτος· 7 ἃ δὴ τὰ μὲν τρέφουσι, 8 καὶ αὔξουσι, 9 καὶ ἄπονοι παρέχουσιν, 10 ἐδὲν δεόμενοι ἄλλης δίαίτης.

VII. Καίτοι τοῦτο ἔγωγε ἀξιῶ καὶ τὸ ἀνθρώπειον τοιούτῳ τροφῇ κεχρῆσθαι. 2 τὰ δὲ νῦν εὑρημένα σοφίσματα εὑρημένα δυσημύα, 3 πεπονημένα ἐν πολλῷ χρόνῳ γεγονέναι μοι δοκέει. 4 ὡς γὰρ ἔπασχον πολλά τε καὶ δεινὰ ὑπὸ ἰσχυρῆς τε καὶ θηριώδεος καὶ δυσκράτου σώματος, καὶ ἄκρητα, 6 καὶ μεγάλας δυνάμιος ἐχόντα ἐσφερόμενοι, 7 οἷά ἂν καὶ νῦν ἔστιν αὐτέων πάσχοιεν, 8 πόνοισί τε ἰσχυροῖσι καὶ νούσοισι ξυμπίπτοντες, 9 καὶ ἀμαυρωτέρῳ θανάτοισιν. ἧσσον μὲν ἐν τῷ τότε εἰκὸς ἦν πάσχειν, ἀμφὶ τ' σεωθέντων· 10 ἰσχυρῶς γὰρ καὶ τότε, 11 καὶ τοὺς μὴ ἀπολεῖσθαι τε καὶ ἀσθενεστέρην φύσιν ἔχοντας ἀπὸ πολλοῦ εἰκὸς· 12 τοὺς δὲ νῦν τῶν ὑστερογόνων ὠφελέω χρόνον ἀνιέντα. 13 ὥσπερ καὶ νῦν οἱ τῶν ἰσχυρῶν βεβιωμάτων, οἱ μὲν ῥηϊδίως ἀπαλλάσσονται· 14 οἱ δὲ μετὰ πολλῶν πόνων τε καὶ κακῶν. 15 ἀμφὶ δὴ τούτου τοῦ χρείου, καὶ ἔμοιγε δοκέουσι ζητῆσαι τροφὴν ἁρμόζουσαν τῇ φύσει, 16 καὶ εὑρεῖν τοῦτο, ἣν νῦν χρώμεθα.

IIX. Ἐκ μὲν οὖν τῶν πυρῶν βρέξαντες καὶ πτίσαντες πάντα, καὶ

non fuit utile, 3 velut neque nunc utile exiſtit. 4 Quin ut rem altius expendamus, neque ipſam ſanorum diætam ac alimoniam, qua nunc utuntur, inventam fuiſſe cenſeo, 5 ſi ſuffeciſſet homini idem cibus ac potus, qui bovi ac equo, & omnibus aliis præter hominem, 6 veluti ſunt ex terra naſcentia, fructuſque ac herbæ & fœnum. 7 Ex his enim nutriuntur, 8 & augeſcunt, 9 & illæſi degunt, 10 non indigentes alia diæta.

VII. Quanquam ego ſane ab initio etiam hominem tali victu uſum eſſe putem. 2 Quæ vero nunc inventa ſunt edulia, 3 multa arte excogitata, & multo tempore producta eſſe mihi videntur, 4 quum multa & gravia ex robuſto ac ferino victu homines paterentur, 5 qui intemperatus, 6 & magnas vires habens ingerebatur. 7 qualia ſane etiam nunc ex ipſo paterentur, 8 doloribus vehementibus & morbis obnoxii, 9 & brevi etiam morti. 10 Veriſimile eſt autem hæc mala tunc minus perpeſſos ipſos eſſe, propter conſuetudinem: quanquam etiam tunc vehementer afflicti ſint, 11 & conſentaneum eſt, plurimos & debiliore natura præditos periiſſe, 12 eos vero, qui victum illum ſuperare poterant, longiori tempore duraſſe ac reſtitiſſe. 13 Quemadmodum etiam nunc ex validis eduliis aliqui facile liberantur, 14 aliqui cum multis doloribus ac malis. 15 Ob hanc itaque neceſſitatem etiam illi mihi videntur quæſiviſſe victum naturæ convenientem, 16 & inveniſſe hunc, quo nunc utimur.

IIX. Ex tritico igitur macerato, 2 & à cortice purgato, 3 molito-

καὶ ἁλέσαντες, [4] καὶ διασήσαντες, [5] [11] καὶ φορύξαντες, [6] καὶ ὀπτήσαντες, [7] [8] ἀπέλεσαν ἄρτον. [8] ὅτι δὲ γε τῶν κριθέων μάζαν, [9] ἄλλα τε συχνὰ [11] καὶ ἐκ τούτου περιμηδόμενοι, [10] ἥψησάν τε [11] καὶ ὤπτησαν, [12] καὶ ἔμιξαν, [13] καὶ ἐκέρασαν ἰσχυρά τε καὶ ἄκρητα τοῖσιν ἀσθενεστέροις. [14] πολλάσαντες πάντα πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν τε καὶ δύναμιν. [15] ἡγεμόνες, ὅσα μὲ ἰσχυρότερα ἦ, διὰ τὴν νόσον ἀφελεῖν ἡ φύσις, λῶν ἐσωσάλητας· [16] ἀπὸ τούτων δὲ αὐτῶν πόνους τε καὶ νόσους, καὶ θανάτους ἔσεσθαι. [17] ὅσων δὲ αὖ δύνηται ἐπικρατέειν, ἀπὸ τελέων [18] τροφήν τε [19] καὶ αὔξησιν, [20] καὶ ἴασιν. [21] τῷ δὲ εὑρήματι τῷ αὖ ὄνομα δικαιότερον αὖτις τεθεῖκεν μᾶλλον θεῖος, ἢ ἰητρικήν; [22] ὅτι εὑρηται ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου ὑγιείῃ τε καὶ τροφῇ καὶ [11] ζωτικίῃ, [23] ἄλλαγμα κείνης τῆς διαίτης, ἐξ ἧς οἱ πόνοι καὶ νόσοι γίνονται.

IX. Εἰ δὲ μὴ τέχνη αὐτὴ νομίζεται εἶναι, οὐκ ἀπεικός. [2] ἧς γὰρ μηδεὶς ἐστιν ἰδιώτης, ἀλλὰ πάντες ἐπιστήμονες ἅπαντων τῶν χρησίμων τε καὶ ἀναγκαίων, [3] καὶ τεκτονικὴ ζωτικὴ ἐδέησε τεχνίτου καλέσαι. [4] ἐπεὶ τόγε εὕρημα καὶ μέγα, καὶ πολλῆς τέχνης τε καὶ σκέψιος. [5] ἔτι γοῦν καὶ νῦν οἱ τῶν γυμνασίων τε [6] καὶ ἀναπαύσεων ἐπιμελέμενοι, [7] ἀεί τι προσεξευρίσκουσι· [8] καὶ τοῦτο ὁδὸν ζητέοντες, ὅ, τι ἔδων τε καὶ πίνων, [9] [11] ἐπικρατήσας τε αὐτέων μάλιστα, [10] καὶ ἰσχυρότερον ἑωυτὸν ἔσεται.

X. Σκεψώμεθα γοῦν καὶ τοῦτο ὁμολογεόμενον ἰητρικήν, [2] τοῦτο ἀμφὶ τοῖς καμνουσιν εὑρημένην, [3] εἰ καὶ ὄνομα [4] καὶ τεχνίτας ἔχει, [5] κρατεῖν καὶ αὐτὴ τῶν αὐτέων ἐθέλει, [6] καὶ ὁπόθεν

litoque [4] ac cribrato, [5] & fubacto [6] ac aſſato, [7] panem fecerunt. [8] Ex hordeo vero mazam, [9] aliaque multa ex hoc excogitantes, [10] coxerunt, [11] & aſſarunt, [12] & miſcuerunt, [13] fortiaque & intemperata debilioribus temperarunt, [14] effingentes omnia juxta hominis naturam ac vires, [15] quæ quidem fortiora eſſent, ab ipſa natura non poſſe ſuperari, ſi ingeſta eſſent, exiſtimantes: [16] ab his ipſis quoque dolores & morbos ac mortes oriri judicantes: [17] contra ab his, quæ natura domare poſſet, [18] alimentum [19] & augmentum [20] & ſanitatem. [21] Porro invento huic, quodnam juſtius aut magis conveniens nomen quis impoſuerit, quam medicinæ? [22] quandoquidem ad hominis ſanitatem alimentumque ac ſalutem inventum eſt, [23] in permutationem illius victus, ex quo dolores & morbi fiunt.

IX. Si vero ars ipſa eſſe non putatur, nihil abſurdi eſt. [2] Nam cujus nemo ignarus eſt, ſed ſcientes omnes, ob uſum & neceſſitatem, [3] ejus non convenit aliquem artificem appellari. [4] Atqui inventum ipſum & magnum & multæ artis ac conſiderationis exiſtit. [5] Quinetiam in hunc uſque diem exercitiorum [6] & reparandarum virium curam gerentes, [7] ſemper aliquid amplius adinveniunt, [8] juxta eandem viam inveſtigantes, quod quis edens ac bibens [9] maxime ſuperet, [10] ac ſeipſo fortior evadat.

X. Conſideremus itaque & confeſſam ab omnibus Medicinam, [2] eam videlicet quæ propter ægros inventa eſt, [3] an & nomen [4] & artifices habeat, [5] & ipſa dominari ipſis velit, [6] & unde tandem initium ſumpſit.

[7] Mihi

ὁπόθεν πολὲ ἤρξατο. 7 ἐμοὶ μὲν γὰρ, 8 ὥσπερ ἐν ἀρχῇ εἶπον, δοκέει οὐ ζητῆσαι δοκεῖν ἰητρικὴν ὁδεὶς, 9 εἰ τοῖσι αὐτοῖσι σιτίοισι καὶ ποσὶ τοῖσι ὑγιαίνουσιν ἥρμοζεν. 10 ἐπὶ γοῦν καὶ νῦν, ὅσοι ἰητρικὴν μὴ μετιοῦσι, 11 οὔτε βάρβαροι οὔτε τῶν ἑλλήνων ὅμοροι, 12 τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν περ ὑγιαίνοντες, ἁπαλέονται 13 πρὸς ἡδονὴν, 14 καὶ οὔτ' ἂν ἀπέχοιντο ὀδυνηρῶν, ὧν ἐπιθυμέουσιν, 15 οὔτε στέλλονται. 16 οἱ δὲ ζητήσαντες τε καὶ εὑρόντες ἰητρικὴν, τῷ αὐτῷ κείνοισι διαίνοιαν ἔχοντες περὶ ὧν μοι ὁ πρότερος λόγος εἴρηται, 17 πρῶτον μὲν ἔμιμησαν, ὑφεῖλον δὲ πολλῷ τῶν ξηρῶν ἀνδρείων ἰητρείων, 18 καὶ αὖτις πλεόνων ὀλίσαι ἐποίησαν.

XI. Ἐπεὶ δ' αὐτοῖσι τοῦτο ἐστὶ μὲν ὅτε πρὸς τινας τῶν κομιζόντων ἤρκεσε, 2 καὶ φανερὸν ἐγένετο ὠφελήσαν, 3 ἐμοὶ μὲν πᾶσί γε, 4 ἀλλ' ἦσάν τινες οὕτως ἔχοντες, ὡς μηδ' ὀλίγων ξηρῶν δυνάμεων ἐπικρατέειν, 5 ἀσθενεστέρης δή τινος ἐδέοντο οἱ τοιοῦτοι δεῆς, 6 βόρον φορήματα 7 μίξαντες ὀλίγα τῶν ἰσχυρῶν πολλῷ τῷ ὕδατι, 8 καὶ ἀφαιρεόμενοι τὸ ἰσχυρὸν τῇ κράσι τε καὶ ἑψήσι.

XII. Οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι τῶν φορημάτων ἐδωδὴν ποιέεσθαι, 2 ἀφεῖλον καὶ ζωμὸν, 3 καὶ ἀφίκοντο ἐς πόματα, 4 "καὶ ζωμὸν τοῖσι τε χρήσεσι, 5 καὶ τῇ πλήθι διαφυλάσσοντες ὡς μεγίστης ἔχῃ, 6 μήτε πλείω τῶν δεόντων, 7 μήτε ἀκρητέστερον προσφερόμενοι, 8 μηδ' αὖ δεέστερον. 9 δοῦναι χρὴ εἰδέναι τοῦτο, οἷσι τὰ φορήματα ἐν τῇσι νόσοισιν ξυμφέρει, 10 ἀλλ' οὐ λυπρὰ, ὅταν τοῦτο ποιήσωσι, παροξύνοντα σφίσιν οἵ, τε πυρετοὶ καὶ τὰ ἀλγήματα. 11 καὶ δῆλον τὸ προστεθὲν,

7 Mihi equidem, 8 velut in principio dixi, nemo ne quæ- 75
siviſſe quidem Medicinam videtur, 9 ſi idem victus & ægrotis & ſanis conveniſſet. 10 Itaque uſque in hunc diem hi, qui Medicina non utuntur, 11 Barbari ac Græcis confines, 12 eodem modo quo ſani victitant, 13 ad voluptatem, 14 & à nulla re, quam concupiſcunt, abſtinent, 15 neque quicquam devitant. 16 Cæterum qui Medicinam quæſiverunt ac invenerunt, eandem cum illis, de quibus ſuperiori ſermone dictum eſt, 17 ſententiam habuerunt, 17 & 80
primum quidem ex his ipſis cibis copiam detraxerunt, 18 & pro multis paucos ſtatuerunt.

XI. Quum vero ipſis aliquando hoc ad aliquos ægros ſufficeret, 2 palamque fieret, quod prodeſſet, 3 non tamen omnibus, 4 ſed eſſent quidam ita habentes, ut neque modicos cibos ſuperare poſſent, 5 imbecilliore ſane quopiam tales indigere illis viſi ſunt, 6 ſorbitioneſque invenerunt, 7 pauca ex fortibus multa aqua 85
permiſcentes, 8 & robur ipſum temperatura ac coctura detrahentes.

XII. Quod ſi qui neque ſorbitiones ſuperare poſſent, 2 his detraxerunt etiam ipſas, 3 & ad potiones pervenerunt, 4 obſervaruntque ut & hæ tum uſu, 5 tum copia moderate haberent, 6 & neque plures quam oportet, 7 neque meraciores & intemperatiores, 8 neque defectuoſiores offerentes. 9 Probe autem noſſe oportet, quibus ſorbitiones in morbis non conducunt. 10 Nam ſtatim u- 90
bi hoc fecerint, exacerbantur ipſis febres ac dolores, 11 & manifeſtum fit, quod aſſumptum morbo quidem alimentum ac incremen-

χὴν τῇ μὲν νέσῳ τροφή τε ἐ αὔξησις γιγνόμενον· [12] τῷ δ' σώματι φθίσις τε ἐ ἀῤῥωστία.

XIII. Ὁκόσοι δ' αὖ τῶν ἀνθρώπων, ἐν ξηρῇ τῇ διαίτῃ ἐόντες, [2] πεπυκνευκότι ξηρὸν τυρίον, [3] ἢ μᾶζαν, [4] ἢ ἄρτον, [5] κἢν πάνυ σμικρὸν, [6] δεκαπλασίως αὖ μᾶλλον ἐ ἐπιφανέστερον κακωθείεν, [7] ἢ ῥοφέοντες, [8] δι' ἐδὲν ἄλλο, ἢ διὰ τὴν ἰσχνὴν ξηρὴν βρῶσιν τὴν διαίτησιν. [9] ἐ ὧ γε ῥοφεῖν συμφέρει, [10] ἐσθίειν δ' ὀ. [11] εἰ γὰρ πλείω φάγοι, πολὺ ἂν ἧσσον κακωθείη· [12] ἐ εἰ ὀλίγα, πονήσει ἂν. [13] πᾶσι δὲ τὰ αὐτὰ ξ πόνου ἕνεκα τὸ αὐτὸ ἄγειν, [14] πλεῖστα γὰρ ἂν μάλιστά γε ἐ ἐπιφανέστατα λυμαίνεται τὸν ἄνθρωπον, [15] ἐ τὸν ὑγιέα ἐόντα, [16] ἐ τὸν νοσέοντα. [17] τί οὖν φαίνεται ἕτερον διανοηθεὶς ὁ ἰητρικὸς ἰητρὸς, [18] καὶ ὁμολογημένως χρηστέχνης, [19] ὃς ἐξεῦρε τὰ ἁρμόζοντα διαίτας τε καὶ τροφὴν, [20] ἢ κεῖνος ὁ ἀπ' ἀρχῆς τοῖσι πᾶσιν ἀνθρώποισι τροφὴν, [21] ἣ νῦν χρεόμεθα, [22] ἐξ ἐκείνης τ' ἀγρίης καὶ θηριώδεος, ἀνεύρων ἐ ὠκονόμησε διαίτης; [23] ἐμοὶ μὲν γὰρ φαίνεται αὐτὸς τρόπος, καὶ ἓν τι ἐ ὅμοιον τὸ εὕρημα. [24] ὁ μὲν, ὅσων μὴ ἠδυνάθη ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπίνη ἐπικρατέειν ὑγιείνῃσι, ἐμπιπτόντων διὰ τὰ ἀγχιστότητά τε ἐ ἀκρησίλιν. [25] ὁ δ', ὅσων ἡ διάθεσις ἐν οἵῃ ἂν ἐκάστοτε ἕκας ἔχῃ τύχῃ διακείμενος, μὴ ἰσχυνάμενος ἐπικρατέειν, τοῦτο ἐζήτησεν ἀφελεῖν. [26] ἡ δὴ τοῦτο ἐκείνου διαφέρει; [27] ἀλλ' ἢ πλέον τὸ, πλεῖδον, καὶ οὐκ ποικιλώτερον καὶ πλείονος πραγματείης. [28] ἀρχὴ δ' κείνη ἡ πρότερον γενομένη.

XIV. Εἰ

tum præbet, [12] corpori vero tabes & infirmitas existit.

XIII. Quicunque vero homines in hac affectione existentes [2] siccum cibum assumunt, [3] aut mazam, [4] aut panem, [5] etiamsi valde modicum, [6] decuplo magis & manifestius lædentur, [7] quam si forbitione usi essent, [8] ob nullam aliam causam, quam fortitudinem edulii ad affectionem, [9] in quo forbere conducit, [10] edere autem non. [11] Si enim plura comederit, plus utique lædetur: [12] si vero pauca, dolebit tamen omnino. [13] Omnes itaque doloris causæ ad idem reducuntur, [14] nimirum fortissima edulia maxime & manifestissime hominem lædere, [15] sive sanus sit, [16] sive ægrotus. [17] Quid igitur aliud cogitasse videri queat hic appellatus Medicus, [18] & confessus artifex, [19] qui ægrorum diætam ac victum adinvenit, [20] quam ille, qui ab initio omnibus hominibus victum, [21] quo nunc utimur, [22] ex agresti illo ac ferino reperit ac subornavit? [23] Mihi equidem videtur idem modus, & unum quoddam ac simile esse inventum. [24] Hic enim ea, quæ natura humana sana superare non potuit, incidentia & ingesta, propter feritatem intemperantiamque: [25] ille vero, qualicunque tandem unusquisque affectione teneretur, ut superare non posset, eadem detrahere quæsivit ac instituit. [26] Quid hoc ab illo differt? [27] præterquam quod multiplicior & variegatior ac majoris negocii est hæc species. [28] Verum principium fuit illa, quæ prius est producta.

XIV. Si

XIV. Εἰ δέ τις σκέπτοιτο, τίς ἡ τῶν κομιζόντων δίαιτα [2] πρὸς τὴν τῶν ὑγιαινόντων, [3] σῦροι ἂν βλαβερωτέρην, [4] ἢ πρὸς τὴν, ἥ τις τῶν κομιζόντων θηρίων τε καὶ τῶν ἄλλων ζώων. [5] ἀνὴρ γὰρ κάμνων νοσήματι, [6] μήτε τῶν χαλεπῶν τε καὶ ἀφόρων, [7] μήτ' αὖ παντὶ παισὶν εὐηθέων, [8] ἀλλ' ἔτε αὐτέων ἁμαρτάνοντι μέλλῃ ἐπὶ δηλον ἔσεσθαι, [9] εἰ ἐθέλῃ κατὰ φαγεῖν ἄρτον, [10] ἢ κρέα, [11] ἢ ἄλλό τι, ὧν ὑγιαίνοντες ἐσθίοντες ὠφελέονται, [12] μὴ πολὺ, ἀλλὰ πολλῷ αὖ ἐλάσσω ἢ ὑγιαίνων ἠδυνάτο. [13] ἄλλος τε τῶν ὑγιαινόντων [14] φύσιν ἔχων μή τε παντὶ παισὶν ἀσθενέα, [15] μήτ' αὖ ἰσχυρὴν, [16] φαγὼν τι, ὧν ἔδῃς ἢ πίητος φαγὼν ὠφελοῖτό τε, [17] καὶ ἐσθίοι ὀρόβους ἢ κριθὰς, ἢ ἄλλό τι τῶν τοιούτων μὴ πολὺ, ἀλλὰ πολλῷ μεῖον, [18] ἢ δύναιτο· καὶ ὅσον, ὑγιαίνων τοῦτο ποιήσας, πονήσαί τε καὶ κινδυνεύσαι [19] κάκιστ' ἂν νοσέοι· ὃς τὸν ἄρτον ἢ τἄλλα μᾶζαν ἀκαίρως παρεσκεύακε. [20] ταῦτα δὴ πάντα τεκμήρια, ὅτι ταύτῃ ἡ τέχνη ἡ ἰητρικὴ τῇ ὁδῷ ζητεομένη εὑρίσκοιτο ἄν.

XV. Καὶ εἰ μὲν ἁπλῶς [2] ὡς τοῦτο φηγεῖται, [3] ὅσα μὲν ἧσσον ἰσχυρότερα, ἔβλαπτεν· [4] ὅσα δ' ἧσσον ἀσθενέστερα, ὠφέλει τε καὶ ἔτρεφε [5] τὸν κάμνοντα [6] καὶ τὸν ὑγιαίνοντα, [7] εὔπετὲς ἂν ἧσσον τὸ ῥῆμα. [8] πολλὸν γὰρ ἀσφαλέος ἂν ἔδει ἀφελαμβάνοντας, ἄχρις ἐπὶ τὸ ἀσθενέστατον. [9] νυνὶ δὲ οὐκ ἔλασσον ἁμάρτημα, ἐὰν ἔλασσον λυμαίνηται τὸν ἄνθρωπον, ἧσσον ἐλάσσονα καὶ σὺν ἐέστερα τῶν ἱκανῶν φέρηται. [10] τὸ γὰρ λιμὸν μέγα δύναται ἰσχυρῶς ἐν τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων [11] καὶ ὑγιῶσαι [12] καὶ ἀσθενέα ποιῆσαι [13] καὶ ἀπολλύναι. [14] πολλὰ

XIV. Si vero quis consideret, quæ sit ægrotorum diæta, [2] comparatione ad sanorum diætam facta, [3] is inveniet hanc ægris nocentiorem, [4] quam eam, quæ ferarum est, & aliorum animalium, sanis. [5] Etenim vir laborans morbo, [6] neque difficili & intolerabili, [7] neque rursus levi & despicabili, [8] imo qui neque ipsi peccanti futurus sit manifestus, [9] si panem [10] aut carnem, [11] aut aliud quid ex his, quæ sani edentes juvantur, comedere volet, [12] non multum, sed multo minus quam sanus poterat, contingat autem ut nec sit qui eum delinquere admoneat: [13] alius contra sanus, [14] naturam habens non omnino debilem, [15] neque rursus fortem, [16] si comederit quid eorum, quæ bos aut equus comedens juvatur, [17] & edat sane ervum aut hordeum, aut aliud quid hujuscemodi, non multum, sed multo minus quam potest: [18] sanus utique qui hoc fecerit, minus & dolebit & periclitabitur, [19] quam ægrotus ille, qui panem aut mazam intempestive ingessit. [20] Hæc itaque omnia signa sunt, quod ipsa ars medica via aut methodo quæsita, inveniri possit.

XV. Siquidem igitur simpliciter, [2] velut aliqui putant, [3] quæ fortiora sunt, nocerent, [4] quæ debiliora, prodessent & nutrirent, [5] tum ægrum, [6] tum sanum, [7] facilis sane res erat. [8] Multum enim de securo detrahere oportebat, ut ad debilissimum deduceretur. [9] Nunc autem non minus delictum, nec minus lædit hominem, si pauciora & defectuosiora, quam satis est, assumantur. [10] Fames enim magnam potentiam in naturam hominis habet, [11] & sanandi, [12] & debilitandi, [13] & occidendi,

14 πολλὰ γ' ἢ ἄλλα κακά, 15 ἑπερ-
ρεῖα μὲν τ' ἀπὸ πληρώσιος, 16 ἐχ
ἧσσον γ' ἄμα δεινὰ κενώσιος. 17 δι'
7' ὧν πολλὸν ποικιλωτέρη τε, 18 κ
ἀχρὼ πλέονος ἀκριβίης ἐσί. 19 δεῖ
γὰρ μέτρε τινὸς ἐφικέσθαι.

XVI. Μέτρον γ', 2 ἐδὲ σταθμὸν, 3
ἐδὲ ἀριθμὸν ἐδένα ἄλλον, 4 πρὸς ὃ
5 ἀναφέρων εἴσῃ 5 τὸ ἀκριβὲς, ἐκ αὖ
δύο ἴσης ἄλλο ἢ τὸ σῶμα τὸ αὐ-
τῆσιν. 6 διὸ ἔργον ἔτω καταμα-
θεῖν ἀκριβῶς, ὥς τε μικρὰ ἁ-
μαρτάνειν ἔνθα ἢ ἔνθα. 7 καὶ ἐγὼ
τὸν τὰ ἰητρὸν ἰσχυρῶς ἐπαινέοιμι,
τὸ σμικρὰ ἁμαρτάνοντα. 8 τὸ δ'
ἀκριβὲς ὀλιγάκις ἐσὶ καθιδεῖν.

XVII. Ἐπεὶ οἱ πολλοί γε τ
ἰητρῶν ἔοικά μοι δοκέυσι 2
τοῖσι κακοῖσι κυβερνήτας πά-
σχειν. 3 κ γὰρ ἐκεῖνοι, ὅταν ἐν
γαλίῃ κυβερνῶντες ἁμαρτάνω-
σιν, ἐ καταφανέες εἰσίν. 4 ὅ-
ταν γ' αὖτὲς καθάρη ἄνεμός
τε μέγας κ χειμὼν, φανε-
ρῶς ἤδη πᾶσιν ἀνθρώποισι 5 δι'
ἀγνωσίην κ ἁμαρτίην δῆλοί
εἰσιν ἀπολέσαντες τ ναῦν. 6 ὕτω
δὴ κ οἱ κακοί τε κ πολεῖσι ἰη-
τροί, 7 ὅταν μὲν θερμαίνωσιν
ἀνθρώπες μηδὲν δεινὸν ἔχοντες, 8 ἐς
10 ὃς ἄν τις κ τὰ μέγιστα ἁμαρτά-
νων 9 ἐδὲν δεινὸν ἐργάσαιτο. 10
πολλὰ γ' τὰ τοιαῦτα νοσήματα 11
κ πολὺ πλέον τ δεινῶν ἀνθρώ-
ποισι ξυμβαίνει· 12 ἐν μὲν δὴ τοῖσι
τοιέτοισιν ἁμαρτάνοντες ἐ καθα-
φανέες εἰσὶ τοῖσιν ἰδιώτῃσιν. 13 ὁκό-
ταν γ' τύχωσι μεγάλω τε κ ἰσχυρῶ
κ ἐπισφαλεῖ νοσήματι, 14 τότε
σφέων τὰ ἁμαρτήματα 15 κ ἡ τέχνη
πᾶσι καταφανὴς ἐσι. 16 ἐ γὰρ ἐς
μακρὸν αὐτέων ἐκάστε αἱ τιμω-
ρίαι, ἀλλὰ ἀγχοτάτω πάρεσιν.

XIIX. Ὅτι

dendi. 14 Multa vero etiam alia mala, 15 diversa quidem ab his quæ ex repletione fiunt, 16 non minus autem gravia vacuationis sunt: 17 quapropter multo variegatior est, 18 & majorem diligentiam requirit. 19 Oportet enim modum aliquem conjectare.

XVI. Modum autem, 2 neque pondus, 3 neque numerum aliquem, 4 ad quem referas, cognosces; 5 certitudinem enim exactam non reperies aliam, quam corporis sensum. 6 Quapropter operosum est ita exacte condiscere, ut parum in alterutram partem delinquas: 7 quanquam ego etiam eum medicum vehementer laudarim, qui parum delinquat. 8 Certitudinem autem exactam raro videre contingit.

XVII. Quare plerique Medici eadem, 2 quæ mali gubernatores in se admittere mihi videntur. 3 Etenim illi, quum in tranquillitate gubernantes delinquunt, non fiunt manifesti: 4 quum vero deprehenderit ipsos ventus magnus & tempestas, palam jam conspicui sunt omnibus hominibus, 5 quæ ignorantia & culpa erroris sui navem perdiderunt. 6 Sic sane etiam mali & plurimi medici, 7 quum curant homines nihil grave patientes, 8 in quos si quis etiam maxime delinquat, 9 nihil grave faciat. 10 Sunt autem multi tales morbi, 11 & multo sæpius, quam graves, hominibus accidunt. 12 In talibus sane delinquentes, non fiunt manifesti idiotis hominibus. 13 Ubi vero obtigerit magnus & fortis & periculosus morbus, 14 tunc ipsorum delicta 15 & ars omnibus in conspicuo sunt. 16 Neque enim longe absunt singulorum pœnæ ac cruces, sed brevi adsunt.

XIIX. Quod

XLIX. Ὅτι δ' ἐδὲν ἐλάσσους λύπας κενώσιος ἀκαίρου κακοπάθειαν γίνουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ κατὰ πλήρωσιν, καταμανθάνειν καλῶς ἔχει, ἐπαναφέροντας ἐπὶ τοὺς ὑγιαίνοντας. ἔστι γάρ, οἷσιν αὐτέων ξυμφέρει μονοσιτέειν· καὶ τοῦτο διὰ τὸ ξυμφέρον τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐπίστανται. ἄλλοισι τε δρίστας, διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην. ἔστιν γὰρ αὐτοῖσιν ξυμφέρει, καὶ μὴ τούτοισιν, οἷσι δι' ἡδονὴν ἢ δι' ἄλλου τινὰ συγκυρέουσι ἐπιτηδεύουσιν ὁπότερον αὐτέων. τοῖσι μὲν γὰρ πολλοῖσι τῶν ἀνθρώπων, ἐδὲν διαφέρει πότερον ἐπιτηδεύουσιν, εἴτε μονοσιτέειν, εἴτε δρίστας, τετέων τῷ ἕθει χρῆσθαι.

XIX. Εἰσὶ δέ τινες, οἳ οὐκ αὐδυνάμενοι ἔξω τοῦ συμφέροντος ποιέοντες ῥηϊδίως ἀπαλλάσσειν. ἀλλὰ ξυμβαίνει αὐτέων ἑκατέροισι, παρ' ἡμέρην μίαν, καὶ οὐ πολὺν ἐν σχολῇ, μεταβάλλουσιν, ὑπερφυὴς κακοπάθειη. οἱ μὲν γὰρ ἢν δρήσωσι μὴ ξυμφέροντος αὐτέοισιν, εὐθὺς βαρέες, καὶ νωθροὶ τὸ σῶμα, καὶ τὴν γνώμην, χάσμης τε καὶ νυσταλμοῦ καὶ δίψης πλήρεις. ἢν δ' ἐπιδειπνήσωσι, καὶ φύσας, καὶ τρόφου, καὶ ἡλίκη καταῤῥήγνυται. καὶ πολλοῖσιν δρχὴν νόσου αὕτη μεγάλης ἐγένετο, ἢν τὰ αὐτὰ σῖτα, ἃ μεμαθήκασι ἅπαξ αὐάλισκειν, δὶς πεπονέσκηται καὶ μηδὲν ἔλαττον. τοῦτο δ' εἴ δρήσας μεμαθηκώς τις, καὶ ὅτων αὐτέων ξυμφέρον, μὴ δρήσηται ὅταν τάχιστα παρέλθῃ ἡ ὥρη, εὐθὺς ἀδυναμίη δεινὴ, τρόμος, ἀψυχίη· ἐπὶ τούτοισιν, ὀφθαλμοὶ χλωρότεροι· ἄρον παχὺ καὶ θερμόν, στόμα πικρὸν, καὶ τὰ

XLIX. Quod autem non minores afflictiones ab intempestiva vacuatione, [2] quam à repletione hominibus contingant, [3] probe discemus, si in sanis rem ex- 145
penderimus. [4] Sunt itaque aliqui ipsorum, quibus semel in die cibum capere conducit, [5] & hoc propter utilitatem sic observant. [6] Alii etiam prandent, [7] propter eandem necessitatem: [8] sic enim ipsis conducit. [9] Sed & quidam non propter utilitatem, sed aut ob voluptatem, [10] aut ob alium aliquem casum, alterutrum faciunt. [11] Plurimorum enim hominum nihil interest, utrum tandem faciant, [12] sive semel tantum edant, [13] sive etiam prandeant, [14] hac con- 150
suetudine uti.

XIX. Sunt autem quidam, qui non possint extra utilitatem facientes facile degere, [2] sed contingit utrisque ipsorum, [3] per diem unum [4] atque eum non ociose permutantibus, [5] immensa afflictio. [6] Alteri enim si pransi fuerint, idque eis non conducat, [7] statim graves, & corpore segnes fiunt, [8] itemque mente pigri, [9] hiatuque [10] ac oscitatione [11] & dormitatione [12] & siti pleni. [13] Si vero etiam insuper cœnaverint, [14] & flatus, [15] & tormina, [16] & alvus effringitur, [17] & multis magni morbi principium hoc fuit, si eosdem cibos, quos semel insumere consueverunt, bis assumant, & nihil his amplius. [18] Alteri vero si prandere consueverunt, idque ipsis conducat, & non pransi fuerint, [19] mox ubi tempus præterierit, [20] statim impotentia vehemens, [21] tremor, [22] animi deliquium, [23] postea oculi pallidi, [24] urina crassa & calida, [25] os amarum, [26] & viscera pendere ipsis

τὰ παλάγχνα οἱ δυκέῳ κρεμῶλῃ· [27] σκοτώδινη, [28] δυσεχίη, [29] δυσθυμίη. [30] ζωῦσι ἢ παύσα, ὅταν δεῖπνεῖν ἐπιχειρήσῃ. [31] ἀναλίσκειν ἢ δύναται ὁ ἀρισιζόμενος, ἃ πρότερον ἐδείπνει. [32] ζωῦσι ἢ αὐτῇσι μὴ τρόφε τε καὶ ψόφε καλὰ αἰνονται [33] συγκλείει τὴν κοιλίην. [34] δυσκοιτέουσί τε [35] καὶ ἐνυπνιάζονται τεταραγμένα καὶ φορυβώδεα. [36] πολλοῖσι ἢ ἐκ τούτων αὐτὴ ἀρχὴ νόσου ἐγένετο. [37] σκέψασθαι ἢ χρὴ πάντας τοὺς φθίσιας αὐτέοισι ζωῦσι ξυμβῆναι.

xx. Τοῖσι μὲν οἰκήιον μεμαθηκόσι μογοστιέειν, [2] ὁκόταν οὖν αὐτέμεινε τὸν χρόνον τὸν ἱκανὸν [3] μέχρις αὐτέου ἡ κοιλίη, τὸ τῇ προτέρῃ προπεπεμμένων σιτίων ἀπολαύσῃ τελέως, [4] καὶ ἐπικρατήσῃ, [5] καὶ λαπαχθῇ τε [6] καὶ ἡσυχάσῃ· [7] ἀλλ' ἐπὶ ζέσαντά τε [8] καὶ ἐξυμμεμιγμένῳ [9] κοιλίῃ καινὰ ἐπεισενέγκαι. [10] αἱ ἢ ζωῦσι τῇ κοιλίῃ πολλῷ τὸ βραδύτερον πέσσουσι, [11] καὶ πολλοῦ δέονται αὐαπαύσιός τε καὶ ἡσυχίης. [12] οἱ ἢ μεμαθηκότες ἀναστήσαι, [13] ὅτι οὐκ ἐπιδοὺς πάσχουσι ἐδεήθη τροφῆς τὸ σῶμα [14] καὶ τὰ πρότερα καλὰ ἀπόλωλε, [15] καὶ οὐκ εἶχεν ἀδεμίαν ἀπόλαυσιν, [16] εὐθέως ἀπέλαυσε παρεγένετο καινὴ τροφή· [17] φθίνει ἢ καὶ σπανίζει ὑπὸ λιμοῦ. [18] πάντα γὰρ, ἃ λέγω πάσχειν τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, λιμῷ ἀναλίσκομαι.

xxi. Φημὶ ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, [2] οἵτινες αὖ ἅπαξ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἠθέλησαν, [3] ζωῦσι τὰ αὐτὰ ἐπίστασθαι, οἷα περὶ τῶν ἀναλισκομένων εἴρηκα. [4] ἐγὼ ἢ τοιαύτας φύσιας ἔγωγε φημὶ τροφῆς τε καὶ ἰσχυρῶς [11] τῶν ἁμαρτημάτων ἀπολαύσας, [5] ἀσθενεστέρους

videntur, [27] vertigo, [28] iracundia, [29] triſtitia. [30] hæc autem omnia, ubi cœnare tentaverint. [31] deinde autem pranſuri conſumere non poſſunt, quæ prius cœnarunt. [32] atque hæc ipſa cum tormine ac ſtrepitu deſcendentia, [33] alvum concludunt, [34] ipſique ægre dormiunt, [35] inſomniaque conturbata ac tumultuoſa habent, [36] pleriſque vero etiam horum hoc morbi principium fuit. [37] Conſiderare porro oportet, ob quas cauſas hæc ipſis accide- 165
runt.

xx. Et ſane puto his, qui cibum ſumere conſueverunt, [2] quod non expectaverunt tempus juſtum, [3] donec ipſorum venter pridie ingeſtos cibos perfecte conſumpſiſſet, [4] & exſuperaſſet, [5] evacuatuſque eſſet [6] ac quieviſſet, [7] ſed in ferventem adhuc [8] & fermentatum [9] novos ingeſſerunt. [10] Ejuſmodi autem ventres multo tardius concoquunt, [11] & majori opus habent ceſſatione ac quiete. [12] His vero, qui prandere aſſueti fuerunt, [13] quòd non 170
ubi citiſſime alimento corpus indigebat, [14] & jam priora conſumpta erant, [15] nec habebat aliquam amplius fruitionem, [16] ſtatim ipſi novum alimentum ſuppeditatum eſt. [17] deficit autem & conſumitur præ fame. [18] Nam omnia, quæ tales homines perpeti dixi, fami imputo.

xxi. Dico autem etiam alios omnes homines, [2] qui duos aut tres dies inediam pertulerint, [3] eadem paſſuros eſſe, quæ de impranſis dixi. [4] Cæterum ta- 175
les naturas, quæ cito & fortiter ejuſmodi delictis offenduntur, [5] imbecilliores aliis eſſe cenſeo.

ρως εἶναι τῶν ἑτέρων. [6]ἐγγύτατα δ' ἐστὶν ὁ ἀσθενὴς τοῦ ἀσθενέος. [7]ἔστι δ' ὃς ἀσθενέστερος ὁ ἀσθενῶν, [8]καὶ μᾶλλον αὐτῷ προσήκει, ὅ, τι αὖ δ' καιρὸς ἀποτυγχάνῃ, πονέειν. [9]χαλεπὸν δ', τοιαύτης ἀκριβείης ἐούσης περὶ τέχνης, [10]τυγχάνειν αἰεὶ δ' ἀτρεκέος. [11]πολλὰ δ' εἴδεα καὶ ἰητρικῆς ἐς τοσαύτην ἀκριβείην ἥκει, ὅσον ὧν εἰρήσεται. [12]ἐγὼ φημὶ δὴ χρὴ τοῦτο δεῖν τὴν τέχνην [13]ὡς ἔκ ἐόσαν, [14]οὐδὲ καλῶς ζητεομένην [15]τὴν ἀρχαίην ἀποβαλέσθαι, [16]εἰ μὴ ἔχοι πρὸς πάντα ἀκριβείην· [17]ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, [18]διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι δ' ἀτρεκέος, [19]ὁμοῦ δυνάσθαι ἥκειν λογισμῷ, [20]οὐ πολλῆς ἀγνωσίης, θωμάζειν τὰ ἐξευρημένα, [21]ὡς καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐξεύρηται, [22]καὶ οὐκ ἀπὸ τύχης.

XXII. Ἐπὶ δὲ τῶν τὸν καινὸν τρόπον τοῦτον τέχνῃ ἐξ ὑποθέσιος ζητεόντων λόγον ἐπανελθεῖν βούλομαι. [2]εἰ γάρ ἐστι θερμὸν, ἢ ψυχρόν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν, τὸ λυμαινόμενον τὸν ἄνθρωπον, [3]καὶ δεῖ τὸν ὀρθῶς ἰητρεύοντα βοηθεῖν, τῷ μὲν θερμῷ, ἐπὶ τὸ ψυχρόν· [4]τῷ δὲ ψυχρῷ, ἐπὶ τὸ θερμόν· [5]τῷ δὲ ξηρῷ, ἐπὶ τὸ ὑγρόν· [6]τῷ δὲ ὑγρῷ, ἐπὶ τὸ ξηρόν· [7]ἕως μοι ἄνθρωπος, μὴ τῶν ἰσχυρῶν φύσει, ἀλλὰ τῶν ἀσθενεστέρων· [8]ἔστω δὲ πυρὸς ἐδωδὴ τοῦ ἄλλου αὐτέλη, ὠμὰς καὶ ὀργέας· [9]καὶ κρέα ὠμά· [10]καὶ πινέτω ὕδωρ. [11]ζώντι χρώμενος τῇ διαίτῃ εὖ οἶδ' ὅτι πείσεται πολλὰ καὶ δεινά. [12]καὶ γὰρ πόνους πονήσει· [13]καὶ τὸ σῶμα ἀσθενὲς ἔσται· [14]καὶ ἡ κοιλίη φθαρήσεται· [15]καὶ ζῶν πολλὸν χρόνον οὐ δυνήσεται. [16]τί δεῖ τι γὰρ οὕτω

censeo, [6] proximus est autem imbecillis languenti: [7] verum imbecillior est languens, [8] & plus laborare contingit ipsum, ubi justum tempus non est assequutus. [9] Quum itaque ejusmodi exacta certitudo circa artem existat, [10] difficile est semper, quod rectissimum est, assequi. [11] Multæ autem species in Medicina ad tantam certitudinem perveniunt, de quibus dicetur. [12] Non censeo itaque propter hoc artem, [13] velut non existentem, [14] neque probe investigatam, [15] veterem oportere rejici, [16] quod non habeat circa omnia certitudinem exactam. [17] Verum multo magis, [18] propterea quod propinqua est recto, [19] simulque ratione possit ad ipsum pervenire, [20] admirari oportere censeo ea, quæ ex multa ignorantia sunt eruta & inventa, [21] quòd probe & recte adinventa sunt, [22] & non à fortuna aut casu.

XXII. Porro ad eos, qui novo modo artem ex scopis ac fundamentis suppositis querunt, sermonem reducere volo. [2] Si enim calidum est, aut frigidum, aut siccum, aut humidum, quod hominem lædit, [3] & oportet recte medentem auxiliari, calido quidem in frigidum permutato, [4] frigido autem in calidum, [5] sicco in humidum, [6] humido in siccum: [7] contingat mihi homo non fortis naturæ, sed ex debilioribus, [8] hic autem triticum edat, quod ex area sustulit crudum & non elaboratum, [9] & carnes crudas, [10] & bibat aquam. [11] Hoc victu utens, satis scio, quod multa & gravia perpetietur. [12] Nam & doloribus vexabitur, [13] & corpus debile evadet, [14] & venter corrumpetur, [15] & multo tempore vivere non poterit. [16] Quod igitur auxilium præ-

10 οὐῶ βοήθημα· ὅ τι δρᾶσαι δύναται ὃ τι ἔχοντα; 17 θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν ἢ ὑγρόν; 18 ἁπλοῦν γὰρ ὃ, πλέον τί; 19 εἰ γὰρ τὸ λυμαινόμενον αὐτῶν ἐστι τοῦτο τὸ ἕτερον, 20 τῷ ὑπεναντίῳ προσήκει λύειν, 21 ὡς ὁ ἐκείνων λόγος ἔχει. 22 τὸ μὲν γὰρ βεβαιότατόν τε καὶ πρόδηλον φάρμακον, ἀφελόντα τὰ διαιτήματα, οἷσιν ἐχρῶτο· 23 ἀντὶ μὲν τοῦ πυροῦ, ἄρτον διδόναι· 24 ἀντὶ δὲ τῶν ὠμῶν κρεῶν ἑφθὰ, 25 πεῖνε δὲ ἐπὶ τέλεσιν οἶνον. 26 ταῦτα μεταβάλλοντα ἐκ οἷόν τε μὴ ὑγιέα γενέσθαι. 27 λὺ γε μὴ παντάπασιν ἢ διεφθαρμένου ὑπὸ χρόνου τε 28 καὶ τῆς διαίτης. 29 τί δὴ φήσομεν; 30 πότερον αὐτέῳ ὑπὸ ψυχροῦ καταπαθέοντι θερμὰ ταῦτα προσενεγκάντες ὠφέλησαν, 31 ἢ τἀναντία; 32 οἶμαι γὰρ ἔγωγε πολλοῦ ἀπορήσειν ἐρωτηθέντι πρὸς ἑκάστου.

XXIII. Ὁ γὰρ τὸν ἄρτον σκευάζων τοῦ πυροῦ τὸ θερμὸν, ἢ τὸ ψυχρὸν, ἢ τὸ ξηρὸν, ἢ τὸ ὑγρὸν ἀφεῖλετο. 2 "ὁ γὰρ καὶ φυεὶς 3 καὶ ὕδατι δεδεὶς 4 καὶ πολλοῖσιν ἄλλοισιν εἴργασται, 5 ὧν ἕκαστον ἰδίην δύναμιν καὶ φύσιν ἔχει. 6 καὶ τὰ μὲν τοῦ ὑπάρχοντος ἀπέβαλεν· 7 ἄλλοισι δὲ κέκραται καὶ μέμικται. 8 οἶδα μὲν γὰρ καὶ τόδε δῆπου, ὅτι ἀφέρει ἐς τὸ σῶμα τὸ ἀνθρώπου, 9 καθαρὸς ἄρτος "ἢ συγκεκριμένος, 10 "ἢ ἀπὸ πυρῶν, ἢ ἐπισμυρνῶν, 11 ἢ πολλῷ ὕδατι πεφυρημένος, ἢ ἀφύρητος, 12 ἢ ἑψητὸς, ἢ ἔνυμος· 13 ἄλλά τε πρὸς τέλεσι μυρία. 14 ὡς δ' αὕτως καὶ περὶ μάζης. 15 καὶ αἱ δυνάμιες ἰσχυραὶ μεγάλαι τε ἐκάστη, 16 καὶ οὐδὲν ἡ ἑτέρη τῇ ἑτέρῃ ὁμοιοῦται. 17 ὁστις δὴ ταῦτα, μὴ σκεπτόμενος, οὐκ οἶδε, πῶς ἄν τι ἔτι δύναιτο

parare oportet sic habenti? 17 calidum, an frigidum, vel siccum, vel humidum? 18 simplex enim est, quodcunque ex istis. 19 Si enim id, quod ipsum lædit, aliquod ex his est, 20 contrario solvere oportet ac liberare, 21 quemadmodum ipsorum sermo testatur. 22 Atqui certissimum & manifestissimum medicamentum est, victum, quo utebatur, auferre, 23 & pro tritico panem dare, 24 pro crudis vero carnibus coctas, 25 insuperque vinum propinare. 26 His permutatis, impossibile est, non fieri sanum, 27 nisi penitus fuerit tempore 28 ac victu corruptus. 29 Quid itaque dicemus? 30 Num quod ipsi à frigido afflicto calida hæc oblata auxilium tulerunt, 31 aut contra? 32 Equidem opinor me multam hæsitationem interrogato præbiturum esse.

XXIII. Nam qui panem ex tritico paravit, calidum, aut frigidum, aut siccum, aut humidum abstulit: 2 panis enim & in ignem 3 & in aquam datur, 4 & multis aliis elaboratus est, 5 quorum singula propriam vim & naturam habent, 6 & aliqua quidem à natura in ipso existentia abjicit, 7 aliis autem temperatur ac permiscetur. 8 Sed & hoc scio, quod in corpus hominis refert, 9 panis purus, aut cui nihil furfurum decessit, 10 & ex tritico non decorticato, 11 aut decorticato, 12 & multa aqua subactus, aut contra, 13 & superassatus aut crudior, 14 aliaque præterea infinita. 15 Similiter etiam de maza, 16 & singulorum adeo vires magnæ, alteraque alteri nihil simile habet. 17 Quicunque autem hæc non considerans, non novit, quo modo ille affectiones in homine cognoscere possit?

18 ab

δυώαιτο τ κ τ ἀνθρωπον παθημάτων ἑιδέναι; [18] ὑπὸ γὰ ἑνὸς ἑκάστε τελέων πάσχ τε κ ἑτεροιοῦ ἀνθρωπω, ἢ τοῖον, ἢ τοῖον, [19] κ ἐκ τετέων πᾶς ὁ βίω [20] κ ὑγιαίνουσι [21] κ οὐ νόσε ἀπαλλασσομένω [22] κ κάμνουσι.

XXIV. Οὐκ ἀ οὖ ἕτερα τετέων χρησιμώτερα, [2] ἐδὲ ἀναγκαιότερα ἐπ ἑιδέναι δήπε. [3] ὡς γ, καλῶς κ λογισμῶ ἀξιοπίστῳ ζητήσαντες, ἀπὸ τ τ ἀνθρώπε φύσιν εὗρον αὐτὰ, οἱ ἀπ ἀρχ τοι εὑρόντες, [4] κ ἀνήσαν ἀξίως τ τέχνω θεῶ ἀποδοθῆναι, [5] ὡς κ νομίζετ. [6] ἐ γὰ τὸ ξηρόν· ἐδὲ τὸ ὑγρόν· ἐ γὰ τὸ θερμόν· ἐ γὰ τὸ ψυχρὸν, [7] ἐδὲ ἄλλο τετέων ἐδὲν ἡησάμενοι, [8] ἔτε λυμαίνεσθ, [8] ἔτε ἀπεργάζεσθ ἐδενὸς τελέων τ ἀνθρωπον· [9] ἀλλ' ὅ, τι ἰσχυρὸν ἑκάστε, [10] κ τὸ κρέσσον τ φύσιω τ ἀνθρωπίνης, [11] ἃ μὴ ἐδυνάατο κρατῆσαι, [12] τοῦτο βλάπτειν ἠγήσαντο· [13] κ τοῦτο ἐζητησαν ὠφελεῖσαι. [14] ἰσχυρότατον δέ ἐστι, γ μὲν γλυκέω, τὸ γλυκύτατον· [15] γ δ' πικρῷ, τὸ πικρότατον· [16] γ δ' ὀξέω, τὸ ὀξύτατον· [17] ἑκάστε δ' πάντων τ ἐόντων, ἡ ἀκμή. [18] ταῦτα γὰ ἑώρων κ τῷ ἀνθρώπω ἐνεόντα, [19] κ λυμαινόμενα τ ἀνθρωπον. [20] ἔνι γὰ ἀνθρώπω [21] κ πικρὸν, [22] ἀλμυρὸν, [23] γλυκὺ, [24] ὀξὺ, [25] στρυφνὸν, [26] ἀλαδῶδες· [27] κ ἄλλα μυρία [28] παντοίας δυνάμιας ἔχοντα, [29] πολλῆς τε κ ἰσχύος. [30] ταῦτα μὲν μεμιγμένα κ κεκραμένα ἀλλήλοισιν, [31] ἔτε φανερά ἐστιν, [32] ἔτε λυπέ τ ἄνθρωπον.

XXV. Ὅταν δέ τι τελέων ἀποκριθῇ [2] ἐ αὐτὸ ἐφ' ἑωυτοῦ γένηται, [3] τότε κ φανερόν ἐστι, [4] κ λυπέ τ ἄνθρωπον.

[18] ab unoquoque enim horum afficitur & alteratur homo, vel hoc, vel alio modo, [19] & ex his omnis vita [20] & sano, [21] & ex morbo convalescenti, [22] & ægroto.

XXIV. Nihil igitur utilius, [2] neque magis necessarium, quam hæc cognovisse: [3] quod & probe & convenienti ratiocinatione investigantes, juxta hominis naturam hæc primi inventores invenerunt. [4] Judicaveruntque artem dignam, quæ Deo adscriberetur, [5] quem admodum etiam est receptum. [6] Non enim siccum, neque humidum, neque calidum, neque frigidum, [7] neque aliud quicquam ex his putaverunt hominem lædere, [8] neque aliquo horum homini opus esse opinati sunt, [9] sed quod in unoquoque forte, [10] & humana natura potentius est, [11] quodque non possit superare, [12] hoc ipsum lædere duxerunt, [13] & hoc auferre quæsiverunt. [14] Fortissimum autem est inter dulcia, dulcissimum, [15] inter amara, amarissimum, [16] inter acida, acidissimum, [17] & in omnibus adeo rebus vigor ipse ac summum. [18] Hæc enim & in homine inesse viderunt, [19] & hominem lædere. [20] Inest enim in homine [21] & amarum, [22] & salsum, [23] & dulce, [24] & acidum, [25] & acerbum, [26] & fluidum, [27] & alia infinita, [28] omnigenas facultates habentia, [29] copiamque ac robur. [30] Atque hæc quidem mixta ac inter se temperata, [31] neque conspicua sunt, [32] neque hominem lædunt.

XXV. Ubi vero quid horum secretum fuerit, [2] atque ipsum in seipso fuerit, [3] tunc & conspicuum est, [4] & hominem lædit.

ἄνθρωπον. [5] τοῦτο γὰρ βρωμάτων [6] ὅσα ἡμῖν ἀνεπιτήδεια ἐστι, [7] καὶ λυμαίνεται ἄνθρωπον ἐμπεσόντα, [8] τετέων ἕκαστον, ἢ πικρόν τι καὶ ἄκρητόν ἐστιν [9] ἢ ἁλμυρόν. [10] ἢ ὀξύ· [11] ἢ ἄλλο τι ἄκρητόν τε καὶ ἰσχυρόν. [12] καὶ διὰ τοῦτο παραστάμεθα ὑπ' αὐτέων. [13] ὥσπερ καὶ ὑπὸ τῶν ἐν σώματι ἀποκεκινημένων. [14] πάντα γὰρ, ὅσα ἄνθρωπος ἐσθίει ἢ πίνει, [15] τὰ τοιαῦτα βρώματα ἥκιστα τετέων χυμὸς ἀκρήτης τε καὶ διαφέρων, δῆλα ἔστιν μετέχοντα. [16] οἷον ἄρτος τε καὶ μάζα, [17] καὶ τὰ ἐπόμενα τούτοισιν, [18] οἷσιν εἴθισται ἄνθρωπος πλείστοισι τε [19] καὶ αἰεὶ χρέεσθαι.

XXVI. Ἔξω τοῦτων ἡδονῆς τε καὶ κόρου ἡρτυμένων τε καὶ ἐσκευασμένων. [2] καὶ ἀπὸ πλείστων πλείστων ἐσιόντων ἐς τὸν ἄνθρωπον. παραμάλιστα δὲ καὶ ἀπόκρισις τοῦ ἀμφὶ τὸ σῶμα δυνάμιος ἥκιστα γίνεται. [3] ἰσχύς τε [4] καὶ αὔξησις, [5] καὶ τροφὴ μάλιστα δὴ ἐόδεν ἕτερον γίνεται, [6] ἢ ὅτι οὕτε συγκέκριται, [7] ἐόδενὶ χρῆται ἄκρητον, [8] οὐδὲ ἰσχυρόν. [9] ἀλλ' ὅλον ἕν τε γέγονε, [10] καὶ ἁπλόον, [11] οὐκ ἐπὶ τὸ πολύ. [12] ἀπορέω δ' ἔγωγε, οἵτινες λόγον τοιοῦτον λέγουσιν [13] οἱ ἀπάγοντες ἐκ βιότης τὴν ὁδὸν ἐπὶ τὴν θέσιν τῆς τέχνης, [14] πῶς ποτε δύνανται θεραπεύσειν τοὺς ἀνθρώπους, ὥσπερ ὑπολαμβάνουσιν. [15] οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖσιν, [16] ὡς ἐγὼ οἶμαι, [17] ἐξευρημένον αὐτὸ περὶ ἑωυτοῦ θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν, μηδενὶ ἄλλῳ εἴδεϊ κοινωνέον. [18] ἀλλ' οἶμαι ἔγωγε ταυτὸν πόμα καὶ βρώματα αὐτοῖσιν ὑπάρχειν, οἷσι πάντες χρώμεθα. [19] φασὶ γὰρ θέρμην τὴν μέν, εἶναι θερμῶν· τὴν δὲ, ψυχρῶν· τὴν δὲ ξηρὴν· τὴν δὲ, ὑγρῶν.

XXVII. Ἐπεὶ οὖν γε ἄπορον φαί-

dit. [5] Quin & ex cibis [6] quicunque nobis incommodi sunt, [7] & ingesti hominem lædunt, [8] horum unusquisque aut amarus est, & meracus ac intemperatus, [9] aut salsus, [10] aut acidus, [11] aut alius quis intemperatus & fortis: [12] & propterea turbamur ab ipsis, [13] quemadmodum etiam ab his, quæ ex corpore excernuntur. [14] Omnia autem quæ edit aut bibit homo, [15] talia edulia palam est minime hoc intemperato, & dissidente ac excedente succo participare, [16] velut sunt panis & maza, [17] & his similia, [18] quibus adsuetus est homo plurimis [19] & semper uti.

XXVI. Exceptis his quæ ad voluptatem ac delicias condiuntur ac præparantur: [2] & ab his plurimis in hominem ingestis turbatio ac secretio corporis facultatum minime contingit. [3] Verum robur [4] & augmentum, [5] ac alimentum præsertim, per nihil aliud contingit, [6] quam quod probe temperatum est, [7] & nihil habet intemperatum, [8] neque forte, [9] sed totum unum factum est, [10] & simplex, [11] & non forte. [12] Et valde sane dubito ego, quonam modo hi qui talem sermonem proferunt, [13] & artem ex hac via ad scopum abducunt, [14] curaturi sint homines, [15] quemadmodum proponunt. Non enim est ipsis, [16] velut ego opinor, [17] inventum quid, ipsum in seipso calidum, aut frigidum, aut siccum, aut humidum, quod nulla alia specie communicaret. [18] Verum arbitror eosdem potus ac cibos ipsis esse, quibus omnes utimur. [19] Apponunt autem alii quidem, quod sit calidus, alii frigidus, alii quod siccus, alii humidus.

XXVII. Quoniam illud sane dubium est, imperare ægroto calidum

προσπέξη τῷ κάμνοντι, θερμὸν π
5 προσενείκασα. [2] εὐθὺς γὰρ ἐρωτή-
σει, τί ἐστι; [3] ὥστε ληρεῖν ἀνάγκη, [4]
" ἢ ἐς τετέων τι τῶν γινομένων κα- 35
ταφυγεῖν. [5] εἰ δέ τι τυγχάνει τὸ μὲν
θερμὸν ἐὸν πρυφνόν. [6] ἄλλο δὲ θερ-
μὸν, γλαυκαρόν. [7] ἄλλο δὲ θερμὸν,
" ἄραιον ἔχον. [8] ἔστι γὰρ καὶ ἄλλα τε 36
θερμὰ, καὶ ἄλλας δυνάμιας ὑπεν-
αντίας ἑωυτοῖσιν ἔχοντα. [9] " δεῖ- 37
σει δὲ πρωτέων προσενείκειν, [10] ἢ
τὸ θερμὸν καὶ πρυφνόν. [11] ἢ τὸ θερ-
μὸν καὶ γλαυκαρόν. [12] ἢ ἅμα τὸ
ψυχρὸν καὶ πρυφνόν. [13] ἔστι γὰρ καὶ τοῦ- 250
το, [14] καὶ τὸ ψυχρόν τε καὶ γλαυκα-
ρόν. [15] ὡς μὲν γὰρ ἔγωγε οἶδα, [16]
10 πᾶν τοὐναντίον ἑφ' ἑκάτερα αὐτέων
ἀποβαίνει. [17] καὶ ὁ μόνον οὐκ ἀνθρώ-
πῳ, [18] ἀλλὰ καὶ σὺν σκύτεϊ, καὶ σὺν
ξύλῳ, [19] καὶ σὺν ἄλλοισι πολλοῖ-
σιν, [20] ἅ ἐστιν ἀνθρώπου ἀναισθητότε- 255
ρα. [21] ὃ γὰρ τὸ θερμὸν ἐστι τὸ τὴν
μεγάλην δύναμιν ἔχον, [22] ἀλλὰ
τὸ πρυφνὸν καὶ γλαυκαρόν, [23] καὶ
τἄλλα ὅσα μοι εἴρηται, [24] καὶ σὺν
τῷ ἀνθρώπῳ, [25] καὶ ἔξω τοῦ ἀνθρώ-
που, [26] καὶ ἐσθιόμενα [27] καὶ πινό-
μενα, [28] καὶ ἔξωθεν ἐπιχριόμενά
τε [29] καὶ πῶς ἂν ἄλλως ὁμόμενα. [30]
ψυχρότητα δ' ἔγωγε καὶ θερμότη-
τα πασέων ἥκιστα τῶν δυνάμιων
15 νομίζω δυνατεύειν ἐν τῷ σώμα-
τι, ἀφ' ὧνπερ δὲ καὶ πρόφασις.

dum quid assumere. [2] statim enim interrogabit quid sit illud, [3] ut nugas producere necesse sit, [4] aut ad aliquid eorum quæ fiunt confugere. [5] Si autem est calidum quoddam acerbum existens, [6] aliud vero calidum fluidum, [7] aliud calidum tenue ([8] sunt enim & alia calida etiam alias vires subcontrariis sibiipsis habentia) [9] quod igitur ipsorum assumere oportebit? [10] calidum & acerbum, [11] an calidum & fluidum, [12] aut simul frigidum & acerbum? [13] Nam & hoc est, [14] itemque frigidum & fluidum. [15] Etenim quod ego scio, [16] totum contrarium ab utroque ipsorum evenit, [17] idque non solum in homine, [18] sed etiam in corio ac ligno, [19] & aliis multis rebus, [20] quæ magis stupidum sensum habent quam homo. [21] Non enim calidum est, quod magnam vim habet, [22] sed ipsum acerbum & fluidum, [23] & alia quæ à me relata sunt, [24] tum in homine, [25] tum extra hominem, [26] sive edantur, [27] sive bibantur, [28] sive forinsecus illinantur, [29] aut quomodocunque formata adhibeantur. [30] Frigiditatem autem & caliditatem ego omnium facultatum minime potentes esse in corpore existimo, ob has sane causas.

XXIIX. Ὅν μὲν οὖν δήπου χρόνον, μεμιγμένα αὐτὰ αὐτέοισιν, ἅμα τὸ ψυχρὸν καὶ θερμὸν ἦ, οὐ λυπέ. [2] κρῆσις γὰρ καὶ μεσότης, τοῦ μὲν ψυχροῦ γίνεται ἀπὸ τοῦ θερμοῦ· [3] τοῦ δὲ θερμοῦ, ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ. [4] ὅταν δὲ ἀποκριθείη χωρὶς ἑκάτερον, τότε λυπέει. [5] ἐν δὲ δὴ τούτεω τῷ καιρῷ, ὅταν τὸ ψυχρὸν ἐγγένηται, [6] καὶ λυπήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀφ'

XXIIX. Quo equidem tempore ipsa inter se permixta simul frigidum ac calidum fuerint, non lædunt. [2] Temperamentum enim & moderatio contingit frigido à calido, [3] & vicissim calido à frigido. [4] Ubi vero seorsum utrumque secretum fuerit, tunc affligit. [5] In hoc itaque tempore, quum frigidum intus generatur, [6] & cito hominem

ἀφῆ πυκνόν, 7 πρῶτον δὲ αὐτῷ τοῦτο παρέσται τὸ θερμὸν αὐτόθεν ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, 8 ἐδεμιᾶς βοηθείης 9 ἐδὲ παρασκευῆς δεόμενον. 10 καὶ ταῦτα καὶ ἐν ὑγιαίνουσι τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἀπεργάζεται 11 καὶ ἐν κάμνουσιν.

minem affligit, 7 primum propter hoc ipsum adest calidum inde adeo ex homine ipso, 8 nullo alio auxilio, 9 neque præparatione opus habens. 10 atque hoc & in sanis hominibus 11 & in ægrotis operatur.

XXIX. Τοῦτο μὲν, εἴ τις θέλοι ὑγιαῖνον χειμῶνος ἀφυύξαι τὸ σῶμα, 2 ἢ λεπτῷ μὲν ψυχρῷ, 3 ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ, 4 ὅσον ἂν αὐτὸ ἐπιθαλέον ποιήσῃ· 5 καὶ μὴν γε μὴ παυόμενον παγῆ τὸ σῶμα, 6 ὅταν εἵματα λάβῃ ἐπὶ τοῦτο καὶ ἔλθῃ ἐς τὠὐτὸ σκέπων, 7 μᾶλλον δὲ ἐπὶ πλέον θερμαίνεται τὸ σῶμα. 8 τοῦτο δ' εἴ τις ἐθέλοι ἐκθερμαυθῆναι σφόδρα, 9 ἢ λεπτῷ θερμῷ, 10 ἢ πολλῷ πυρί· 11 ἐν τῷ αὐτῷ, τὸ αὐτὸ εἵματα ἔχων ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ τρίβηται· 12 ἐν ᾧ ἐκπεφρίκασι· 13 πολὺ φανεῖται ψυχρότερον, καὶ ἄλλως φρικαλεώτερον, 14 ἢ ῥιπίζομένου τινὸς πνέοντος καὶ θερμαίνοντος αὐτὸν ἑωυτῷ ψύχος· 15 ἐν τούτῳ δὲ πρό-

XXIX. Itaque si quis sanus hyeme corpus perfrigerare velit, 2 aut frigida 'lotione, 3 aut alio quopiam modo, 4 quanto id amplius fecerit, 5 si modo non omnino corpus congeletur, 6 ubi vestimenta acceperit, & sub tegmen venerit, 7 magis & amplius corpore calescit. 8 Rursus si quis fortiter calefieri velit, 9 aut calido lavacro, 10 aut multo igne, 11 inde vero eandem vestem habens in eodem loco conversari, 12 in quo perfrigeratus, 13 multo apparebit frigidior, & longe horridior, 14 quam aliquis 'qui præ æstu ventilationem admisit & sibiipsi frigus præparavit, atque sic ex hoch modo recreatus est. 15 Nam qui hoc facit, decuplo majorem æstum ac ardorem percipit, quam is qui nihil tale facit. 16 Verum sunt adhuc testimonia multo majora. 17 Quicunque per nivem aut aliud frigus iter facientes, excellenter frigescunt aut pedibus, aut manibus aut capite, 18 ubi se continuerint in noctem, 19 quum 'cooperti fuerint & in tepore exstiterint, 20 ab æstu & pruritu vexantur, 21 quibusdam etiam bullæ velut ambustis ab igne exsurgunt, 22 neque prius hoc patiuntur quam calefiant: 23 adeo prompte utrunque ipsorum ad alterum accedit. 24 possem & alia innumera recensere.

25 Cæ-

ἔχοιμι εἰπεῖν. [25] πότ' ἢ τοὺς νοσέοντας, [26] ἐχ, οἷσιν ἂν ῥῖγος γένηται, τετέοισιν ὀξύθροος ὁ πυρετὸς ἐπιλάμπει; [27] ἢ οἷσιν ἐχ ἔτως ἰσχυρῶς, [28] ἀλλὰ ἢ παυόμενος δι' ὀλίγου, [29] ἢ ἄλλως τε πολλὰ ἀσινής, [30] ἢ οἷον ἂν χρόνον παρῇ ἀφέρμος, [31] ἢ διεξιὼν ἀφ' παντὸς [32] τελευτάων ἐς τοὺς πόδας μάλιστα; [33] ἔστ' ἂν τὸ ῥῖγος ἢ ψύξις νέηται, [34] ἢ ἐπὶ πλέον ἐχρόνισε. [35] πάλιν ἢ, ὅταν ἱδρώσῃ, [36] καὶ ἀπαλλαγῇ ὁ πυρετὸς, [37] πολὺ μᾶλλον ἔψυξεν, ἢ εἰ μὴ ἔλαβε τὴν ἀρχήν. [38] ὧ οὖν ἀφ' ἑαυτοῦ ἔτως γένηται τὸ ἐναντιώτατόν τε [39] καὶ ἀφελόμενον τὴν δυνάμιν ἀπὸ ζωτικοῦ, [40] τί ἂν ἀπ' τούτου μέγα ἢ δεινὸν γένοιτο; [41] ἢ πίνος δεῖ πολλῆς ἐπὶ τούτῳ βοηθείας;

XXX. Εἴποιεν ἄν τις· [2] ἀλλ' οἱ πυρετλαίνοντες τοῖσι καύσοισί τε [3] καὶ περιπλευμονίῃσι, [4] καὶ ἄλλοισιν ἰσχυροῖσι νουσήμασιν, [5] ἐ ταχέως ἐκ τ θέρμης ἀπαλλάσσουσι. [6] ἐδὲ πάρεστιν ἐνταῦθα τὸ θερμὸν ἐπὶ τὸ ψυχρόν. [7] ἐγὼ ἢ τοῦτό μοι μέγιστον τεκμήριον ἡγεῦμαι εἶναι, [8] ὅτι ἐ ἀφ' τὸ θερμὸν ἁπλῶς πυρετλαίνουσιν οἱ ἄνθρωποι, [9] ἐδὲ ἔστ εἴη τὸ αἴτιον τ κακώσιος μοῦνον. [10] ἀλλ' ἔστι ἐ πικρὸν, ἐ θερμὸν τὸ αὐτό. [11] ἐ θερμὸν ἐ ὀξύ. [12] ἐ ἁλμυρὸν ἐ θερμόν. [13] ἐ ἄλλα μυρία. [14] καὶ πάλιν γε ψυχρὸν μὴ δυνάμιον ἑτέρων. [15] τὰ μὲν οὖν λυμαντόμενα ταῦτά ἐστι. [16] συμπάρεστι ἢ καὶ τὸ θερμὸν, ῥώμης μετέχον. [17] ὡς ἂν τὸ ἡγεύμενον, καὶ παροξυνόμενον, καὶ αὐξανόμενον ἅμα κείνοις. [18] δύναμιν ἢ ἐδεμίαν πλείω τ προσηκούσης δηλαδὴ [19] τοῦτ' ὧδε ἔχει.

XXXI. Ἐπὶ

[25] Cæterum circa ægrotos, [26] nonne quibus rigor contingit, his acutissima febris relucet? [27] sed non adeo fortiter, [28] verum pauco tempore quiescens, [29] & alias fere innoxia, [30] & quo tempore affuerit, percalida, [31] & per totum corpus penetrans, [32] desinens maxime in pedes, [33] ubi sane rigor & frigus validissimum [34] diutissime duravit. [35] Rursus cum sudor prodierit [36] & febris decesserit, [37] multo magis frigescit æger, quam si ne apprehendisset quidem ab initio. [38] Cui igitur brevi adeo contrarium accedit, [39] cuique vis adimitur sua sponte, [40] quidnam ab hoc magnum aut grave fiat? [41] aut quid opus est multo ad hoc auxilio?

XXX. Verum dixerit aliquis. [2] Qui ardenti febre febricitant, [3] itemque peripneumoniis, [4] & aliis fortibus morbis, [5] non cito ex calore liberantur, [6] neque adest hic frigidum adversus calidum. [7] Atqui ego hoc maximum signum esse puto, [8] quod non propter calidum simpliciter homines febricitent, [9] neque hoc sit simpliciter afflictionis causa: [10] sed est & amarum ac calidum idem, [11] & calidum ac acidum, [12] & salsum ac calidum, [13] & alia infinita, [14] & rursus frigidum cum aliis facultatibus conjunctum. [15] hæc itaque sunt quæ lædunt, [16] si simul adest autem & calidum robore participans, [17] nimirum ducens & exacerbans & augens simul cum illis, [18] verum nullam potentiam, majorem quam convenit videlicet, habens. [19] Atque hæc quidem sic se habent.

XXXI. Si-

XXXI. Ἐπὶ τῶνδε τ' σημείων, πρῶτον μὲν ἐστι φανερώτατα, [2] ὧν πάντες ἔμπειροι πολλάκις ἤδη ἐσμέν τε καὶ γινόμεθα. [3] τοῦτο μὲν, ὁσισινοῦν ἡμέων κόρυζα ἐγγένηται, [4] καὶ ῥεῦμα κινηθῇ διὰ τ' ῥινέων, [5] τοῦτο ὡς πολὺ δριμύτερον ἔτι πρότερον γινόμενόν τε καὶ ἰόνλον [6] ἐκ τ' ῥινέων καθ' ἑκάστην ἡμέρην, [7] καὶ οἰδέειν μὲν ποιέῃ τὼ ῥῖνα, [8] καὶ συρκάζῃ θερμὸν τε καὶ διάπυρον ἐκμάττων. [9] Ἢν δ' τὼ χεῖρα προσφέρῃς, [10] καὶ πλέων χρόνον παρῇ, [11] καὶ ἐξελκοῖ τὸ χωρίον, ἄσαρκόν τε καὶ σκληρὸν ἐόν. [12] παύεται δέ πως τότε καῦμα ἐκ τ' ῥινὸς, [13] ἔχ ὅταν τὸ ῥεῦμα γένηται, [14] καὶ ἡ φλεγμονὴ ἤ. [15] ἀλλ', ἐπειδὰν παχύτερόν τε καὶ ἧσσον δριμὺ, [16] πέπον τε καὶ μεμιγμένον μᾶλλον τῷ πρότερον γινομένῳ, [17] τότ' ἤδη καὶ τὸ καῦμα πέπαυται. [18] ἄλλοισι δ' ὑπὸ ψύχεος φανερῶς αὐτῆς μόνης γίνεται, μηδενὸς ἄλλου ξυμπροσφερομένου. [19] πᾶσιν δ' αὕτη ἡ ἀπαλλαγὴ, [20] ὅσοι μὲν τ' ψύξεος, ἀμφιθερμαίνεσθαι· [21] ὅσοι δ' καύματος, ἀμψυχθῆναι. [22] καὶ ταῦτα τάχεως πως γίνεται, [23] καὶ πέψιος ἐδεμιῆς προσδέεται. [24] τὰ δ' ἄλλα πάντα [25] ὅσα διὰ χυμῶν δριμύτητας καὶ ἀκρησίας φημὶ ἔγωγε γίνεσθαι, [26] τ' αὐτὸν τρόπον ἀποκαθίσαντά τε [27] κρηθέντα καὶ πεφθέντα.

XXXII. Ὅσα τ' αὖ ἐπὶ τὰς ὀφθαλμὰς τρέπεται τ' ῥεύματος, [2] ὡς ἰσχυρὰς καὶ παυλοίας δριμύτητας ἔχοντα· [3] ἕλκη μὲν βλέφαρα, [4] κατεσθίει δ' ἐνίων γνάθους τε καὶ τὰ ὑπὸ τοῖσιν ὀφθαλμοῖς, [5] ἔφ' ὅ, τι ἂν ἐπέρρυη, [6] ῥήγνυσί τε καὶ

XXXI. Signa porro primum quidem manifestissima producemus, [2] quorum omnes jam sæpe experientiam sumpsimus. [3] Itaque quibuscunque nostrum 'gravedo innascitur, [4] & fluxus per nares movetur, [5] hic utplurimum acrior est eo qui prius erat, [6] & quotidie ex naribus prodibat, [7] & tumescere facit nasum, [8] & exurit calentem & extreme ignitum: [9] si vero manum admoveas, [10] & diutius perseveraverit, [11] etiam exulceratur locus minime carnosus & durus existens. [12] Sedatur autem 'aliquo modo ardor in naribus, [13] non quum fluxus prodit, [14] & inflammatio consistit: [15] sed postquam fluxus crassior & minus acris, [16] concoctusque & magis permixtus priore fuerit, [17] tunc sane jam etiam ardor cessat. [18] Rursus autem aliis ex frigiditate ipsa sola manifeste gravedo fit, nullo alio accedente. [19] Omnibus autem liberatio hæc est, [20] ut ex frigiditate quidem affecti percalefiant, [21] ex ardore vero perfrigerentur, [22] atque 'hæc brevi accedunt, [23] & concoctione nulla opus habent. [24] Reliquæ autem omnes fluxiones, [25] quas propter humorum acrimonias & intemperantias ego fieri sentio, [26] restituuntur & curantur, [27] ubi temperatæ fuerint & concoctæ.

XXXII. Rursus quæcunque fluxiones ad oculos vertuntur, [2] ut fortes & omnigenas acrimonias habentes, [3] exulcerant quidem palpebras, [4] erodunt autem aliquorum genas, & sub oculis partes, [5] 'ad quascunque tandem influxerint, [6] rumpunt etiam & peredunt eam, quæ oculum ambit tunicam.

καὶ διεδίδ " τ ἀμφὶ τ ὄψιν χ-
τῶνα. 7 ὀδυνάς ᾗ 8 κ καῦμα 9
κ φλεγμὸς ἔχαλ@ κατέχῃ μέ-
χελινος, 10 μέχελς ἂν τὰ ῥεύ-
ματα πεφθῇ, 11 κ χλύη) παχύ-
τερα, 12 κ λήμη ἀπ' αὐτέων εἴη.
13 τὸ ᾗ πεφθλῶαι γίνε) 14 σὺν δ
μιχθλῶαι, 15 κρηθῆναί τε ἀλλή-
λοισι, 16 κ σωεψηθλῶαι.

XXXIII. Τᾶτο δ' ὅσοι ἐς τ φά-
ρυγγα, 2 ἀφ' ὧν βρόγχοι γίνον) 3
κυνάγχαι, 4 ἐρυσιπέλαζα, 5 περι-
πλεύμονίαι· 6 πάν@ ταῦτα τὸ
μὲν πρῶτον ἁλμυρά τε κ ὑγρὰ
κ δεμέα ἀφίε· 7 κ σὺν τοῖσι τε-
τράδιοιν ἔρχ@ τὰ νοσήματα. 8 ὅταν
ᾗ παχύτερα & πεπαίτερα χλύη),
9 κ πάσης δριμύτη@ ἀπηλλα-
γμένα, 10 τότ' ἤδη καὶ οἱ πυρετοὶ
λύον), 11 καὶ πάλιν τὰ λυπέον@
τ ἄνθρωπον. 12 δεῖ ᾗ δή πᾳ τῶν
αἰτίων ἐκάστων ἡγεῖσθ. 13 ἂν πα-
ρεόντων μὲν, τοιῆδον τρόπον ἀνάγκη
γίνεσθ. 14 μεταβαλλόντων ᾗ ἐς ἄλ-
λλω κρῆσιν, παύεσθ. 15 ὁκόταν
οὖν ἀπὸ αὐτέης τ θέρμης εἰλι-
κρινέ@ 16 ἢ ψύξι@ γίνηται, 17
καὶ μὴ μετέχῃ ἄλλης δυνάμεως
μηδεμιῆς, 18 ἔστω παύοιτ' ἄν, ὁ-
ταν μεταβάλλῃ σὺν μ ψυχρῆ ἐς τὸ
θερμόν· 19 καὶ σὺν θερμῆ ἐς τὸ
ψυχρόν. 20 μεταβάλλ δ', ὃν μοι
προτέθεικται, τρόπον.

XXXIV. Ἐπὶ τούτῳ πάλιν, ὅσα
κακὰ παθὼν ἄνθρωπ@, πάντα ἀ-
πὸ δυνάμεων γίνεται. 2 τᾶτο μὲν,
"ὅταν πικρότης τὶς ἐπέχῃ, 3 ὃ
δὴ χολὴν ξανθὴν καλέομεν, 4
οἷαν ἄσαν, 5 καὶ καῦμα, 6 καὶ ἀ-
δυναμίαν κατέχουσιν; 7 ἀπαλ-
λαγέντες τε τετέχυῖαι, 8 καὶ
καθαιρόμενοι, 9 ἢ αὐτόματοι, 10
ἢ ὑπὸ φαρμάκου, 11 ὃ ἂν καιρῷ

π

nicam. 7 dolores autem 8 & ardor, 46
9 & inflammatio extrema adsunt
aliquandiu, 10 donec fluxiones
fuerint concoctæ, 11 & crassiores
redditæ, 12 & lemæ ab ipsis exi-
terint. 13 Fit autem concoctio,
14 ex permixtione, 15 tempera-
turaque mutua, 16 & quasi co-
ctura.

XXXIII. Quinetiam fluxio-
nes in fauces delabentes, 2 ex
quibus raucedines fiunt, 3 an-
ginæ, 4 erysipelata, 5 peri- 315
pneumoniæ: 6 omnes hæ pri-
mum salsæ quidem & humidæ
acresque descendunt, 7 & in
talibus morbi firmantur. 8 Ubi
vero crassiores & maturiores fa-
ctæ fuerint, 9 & ab omni acrimo-
nia liberatæ, 10 tunc jam & febres,
11 & alia hominem lædentia sol-
vuntur. 12 Oportet autem utique
causas uniuscujusque ea putare, 13
quæ quum adsunt, talem modum
fieri necesse est, 14 quum permu-
tantur in aliud temperamentum, 320
cessare. 15 Quando igitur ab ipsa
caliditate fuerit, 16 aut frigidita-
te fluxiones contigerint, 17 & nul-
la alia facultate participaverint, 18
sic sane sedabuntur, ubi ex frigido
in calidum permutatæ fuerint, 19
& ex calido in frigidum. 20 Per-
mutantur autem eo, quem dixi,
modo.

XXXIV. Amplius porro etiam
alia quæcunque mala homo pati-
tur, omnia à facultatum potentiis
proficiscuntur. 2 Itaque quum
amaritudo quædam diffusa fue- 325
rit, 3 quam bilem flavam appella-
re solemus, 4 quales statim anxie-
tates, 5 & æstus, 6 & impoten-
tiæ occupant? 7 Verum ubi li-
berati fuerimus ab illa, 8 &
purgati, 9 aut sponte, 10 aut
per medicamentum, 11 si mo-
do tempestive quid ipsorum

C fiat,

πωτέων γθύηται, [12] φανερῶς δ' ἢ πόνων καὶ τ' θέρμης ἀπαλλάσσονται. [13] ὅσον δ' αὖ χρόνον ταῦτα μετέωρα [14] ἢ καὶ ὤπεπτα, [15] δ' ἄκρητα, [16] μηχανὴ ὐδεμίη, ὅτε τ' πόνων παύσασθαι, ὅτε τ' πυρετῶν. [17] '' κῆ, οἵσι μὴ ὀξύτητες [48] ωεφρίκωσιν δεινεῖαί τε δ' ἰώδεες, [18] οἵη λύσσα, [19] καὶ δήξιες ωλάγχνων καὶ θώρηκος, [20] καὶ ἀποξήρανσις; [21] ὐ παύεται ταῦτα ωρότερον ωρὶν ἂν καθαρθῇ τε [22] δ' καταφορεθῇ, [23] δ' μιχθῇ τοῖσιν ἄλλοισι.

XXXV. Πέσσεσθαι δ' [2] καὶ μεταβάλλειν [3] καὶ λεπτύνεσθαι [4] καὶ παχύνεσθαι ἐς χυμῶν εἶδος, [5] διὰ πολλῶν ἰδέων καὶ παντοίων. [6] διὸ καὶ αἱ κρίσιες [7] καὶ οἱ ξυνθμοὶ τ' χρόνων, [8] ἐν τοῖσι τοιούτοισι μέγα δύνανται. [9] πάντων δὴ τούτων ἥκιστα ωεφυκὸς θερμῷ ἢ ψυχρῷ παθεῖν. [10] ὅτε γὰρ ἂν τοῦτο συμπέσῃ, ὅτε παύσεται. [11] τί δ' ἂν αὐτὸ φαίημεν εἶναι; [12] '' κρῆσίς τε αὐτέων ἐστὶ, [13] πλὴν ωρὸς ἄλληλα ἔχουσα δύναμιν. [14] ἐπεὶ ἄλλῳ γὰρ ὐδενὶ τὸ θερμὸν μιχθὲν παύσεται τῆς θέρμης, ἢ τῷ ψυχρῷ· [15] ὐδὲ γε πάλιν τὸ ψυχρὸν, ἢ τῷ θερμῷ. [16] '' τὰ δ' ἄλλα περὶ τ' ἄνθρωπον, [17] ὅσῳ ἂν πλέοσι μίσγηται, [18] τοσούτῳ ἡπιώτερα καὶ βελτίονα. [19] πάντων δ' ἄριστα διάκειται ἄνθρωπος, [20] ὅταν πεπτηται [21] καὶ ἐν ἡσυχίῃ ᾖ, [23] μηδεμίην δύναμιν ἰδίην ἀποδεικνύμενος. [23] ωερὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανῶς μοι ἠγεῦμαι ἐπιδεδεῖχθαι.

XXXVI. Λέγουσι δέ τινες καὶ ἰητροὶ [2] καὶ σοφισταὶ, [3] ὡς οὐκ ἔνι δυνατὸν ἰητρικὴν εἰδέναι, [4] ὅς τις μὴ

fiat, [12] manifeste & à doloribus & à calore liberamur. [13] Quanto autem tempore eadem elevata fuerit [14] & cruda [15] & meraca ac intemperata, [16] nulla arte neque dolores, neque ' febres sedare 336 possis. [17] Et quos quidem acuta acrisque ac æruginosa bilis affligit, [18] quales mox rabies, [19] & morsus viscerum ac pectoris, [20] & desperatio? [21] Non sedantur autem hæc, priusquam eadem expurgetur [22] & prosternatur, [23] & aliis permisceatur.

XXXV. Concoqui autem, [2] & permutari, [3] attenuarique [4] ac crassescere in humorum speciem, [5] per multas & omnigenas species contingit. [6] Quapropter & ' judicationes, [7] & numeri 335 temporum, [8] in talibus multum possunt. [9] Hæc vero omnia minime contingit calidum aut frigidum perpeti. [10] neque enim hoc putrescere, neque crassescere poterit. [11] Quid autem ipsum esse diceremus? [12] & temperamentum ipsorum est, [13] veruntamen inter ipsa mutuo vim habens, [14] quoniam nulli alii permixtum calidum, definit esse calidum, quam frigido: [15] sic rursus non ' permutatur alio fri- 340 gidum, quam calido. [16] Reliqua omnia in homine, [17] quanto pluribus miscentur, [18] tanto mitiora ac meliora fiunt. [19] At vero homo omnium optime dispositus est, [20] ubi concoquit [21] & in quiete est, [22] nullam peculiarem vim præ se ferens. [23] De his igitur videor mihi abunde demonstrationem feciſſe.

XXXVI. Porro Medici quidam, [2] itemque Sophistæ dicunt, [3] quod impossibile est medicinam cognoscere, [4] ' eum qui non no- 341

vit

μὴ οἶδεν, ὅ, τί ἐστιν ἄνθρωπος, [5] ὃς ὅπως ἐγχύσει σῶμα, [6] καὶ ὅπως συνεπάγη. [7] ἐγὼ δὲ τέτταρα μόνα ὅσα τινὲς εἰρήκασι σοφιστῇ, ἢ ἰητρῷ, ἢ γέγραφεν περὶ φύσιος, [8] ἧσσον νομίζω τῇ ἰητρικῇ τέχνῃ προσήκειν, [9] ἢ τῇ γραφικῇ. [10] νομίζω δὲ, ὅτι περὶ φύσιος γνῶναι τι σαφὲς, ἐνθυμεῖσθαι ἄλλοθεν ἔστιν, ἢ ἐξ ἰητρικῆς. [11] τοῦτο δὲ οἷόν τε καταμαθεῖν, [12] ὅταν αὐτόν τις τὴν ἰητρικὴν ὀρθῶς πᾶσαν περιλάβῃ. [13] μέχρι δὲ τέτταρα πολλά μοι δοκεῖ εἰδέναι. [14] λέγω δὲ τὴν ἱστορίην ταύτην, εἰδέναι, [15] ἄνθρωπος τί ἐστι, [16] καὶ διὰ οἵας αἰτίας γίνεται, [17] καὶ τἆλλα ἀκριβέως. [18] ἐπεί τι γέ μοι δοκεῖ ἀναγκαῖον εἶναι πάντα ἰητρῷ, περὶ φύσιος εἰδέναι, [19] καὶ πάνυ σπουδάσαι, ὡς εἴσηται, [20] εἴ τῳ μέλλει τὰ δέοντα ποιήσειν. [21] ὅ, τί ἐστιν ἄνθρωπος πρὸς τὰ ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα. [22] καὶ ὅ, τι ἀφ' ἑκάστου ἑκάστῳ συμβήσεται. [23] καὶ μὴ ἁπλῶς εἶναι δοκεῖν, ὅτι πονηρὸν βρῶμα τυρός. [24] πόνον γὰρ φέρει τῷ πληρωθέντι αὐτέῳ. [25] ἀλλὰ τίνα τε πόνον, [26] καὶ διὰ τί, [27] καὶ τίνι τῶν ἀνθρώπων συνοίσειν ἀνεπιτηδείως. [28] ἔστι γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ βρώματα καὶ πόματα φύσει πονηρά, [29] καὶ διαφθείρει τὸν ἄνθρωπον, τὸν αὐτὸν τρόπον.

XXXVII. Οὕτως ἔν μοι ἔστω τῷ λόγῳ, [2] οἷον, οἴνου ἄκρητος πολὺς ποθεὶς [3] διαφθείρει πως τὸν ἄνθρωπον ἀσθενέα. [4] καὶ ἅπαντες ἂν ἰδόντες τοῦτο γνοίησαν, [5] ὅτι αὐτή ἡ δύναμις οἴνου, [6] καὶ αὐτός ἐστιν· αἴτιος. [7] καὶ οἵσι γε τῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ μάλιστα γε δύναται, οἶδα μόν. [8] τοιοῦτον δὴ βέλομαι ἀληθείην καὶ περὶ τῶν ἄλλων

vit quid sit homo, [5] & quomodo primum factus [6] & compactus sit? [7] Ego vera ea, quæ alicui sophistæ aut medico, de natura dicta sunt aut scripta, [8] minus censeo medicæ arti convenire, [9] quam pictoriæ. [10] Judico autem de natura aliquid manifestum ac evidens cognoscere, ex nulla parte aliunde contingere quam ex Medicina. [11] Atque hoc tunc condiscere possibile est, [12] ubi quis ipsam Medicinam totam recte comprehenderit. [13] Verum quatenus illi prodiderunt, multi mihi cognovisse videntur. [14] cognovisse autem dico, narrationem scilicet hanc: quid est [15] homo, [16] & ob quas causas nascitur, [17] & reliqua diligenter. [18] Atqui mihi necessarium esse videtur, ut omnis Medicus de natura sciat, [19] & omni studio annitatur ut cognoscat, [20] si modo aliquid eorum quæ fieri debent, recte præstare velit, [21] quid est homo ad ea, quæ comeduntur ac bibuntur, comparatus, [22] & quid cuique ab unoquoque continget ac accidet, [23] & non simpliciter sic existimare, quod malum edulium est caseus. [24] Dolorem enim affert repletio ex ipso. [25] Sed quem dolorem, [26] & propter quid, [27] & cui parti intra hominem existenti incommodum existit. [28] Nam & alia multa edulia ac pocula natura mala sunt, [29] & afficiunt hominem non eodem modo.

XXXVII. Proferatur autem mihi verbi causa aliquid, [2] velut vinum meracum multum potum [3] hominem aliquo modo debilem reddit, [4] & omnes qui viderint hoc fatentur & cognoscunt, [5] quod hæc est vis vini, [6] & quod ipsum est causa, [7] & in quas in homine partes maxime possit novimus. [8] Talem

λων φαυλῶν. [9] τυρὸς γὰρ, ἐπιδὰν τετέων σημείων ἐχρησάμην, [10] ἐς πάντας ἀνθρώπους λυμαίνεται, [11] ἀλλ' ἐστὶν, οἳ πίνες οὐτέες πληρούμενοι ἐσὶν ὁπῇσιν βλάπτωνται. [12] ἀλλὰ καὶ τοῖσιν ἰσχνοῖσιν ἐν ξυμφέρεσιν θαυμασίως παρέχεται. [13] ἐσὶ δ' οἳ χαλεπῶς ἀπαλλάσσεσι. [14] ἀφαιρέσι δὲ τετέων αἱ φύσιες. [15] ἀφαιρέσι δὲ καὶ τῇδε, ὅπως ἂν τῷ σώματι ἔνεσι πολέμιον τυρῷ, [16] ὑπὸ πιέτος ἐγείρεταί τε καὶ κινέεται. [17] οἵσιν ὁ τοιῇδε χυμὸς πυκνὴν πλέον ἐνέων, [18] καὶ μᾶλλον ἐνδιωκασθέων ἐν τῷ σώματι, τετέως μᾶλλον καὶ κακοπαθέειν εἰκός. [19] εἰ δὲ πάσῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσι λῷον κακὸν, [20] πάντας ἂν ἐλυμαίνετο. [21] ταῦτα δὲ εἴ τις εἰδείη, σὸν ἂν πάθοι. [22] τὰ δὲ ἐν τῇσιν ἀναλαμβάνουσι, τῇσιν οὐκ ἔτι νέσοις, [23] ἔπι δὲ καὶ ἐν τῇσι νέσοισι τῇσι μακρῇσι γίνονται [24] πολλαὶ συμφοραταράξιες, [25] αἱ μὲν ἀπὸ ταυτομάτου· [26] αἱ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν προσενεχθέντων ἢ τυχόντων.

[9] for cheese, when I have used these signs, [10] hurts all men, [11] but there are some, who are not filled with it, [12] but even in slender persons it is wonderfully serviceable. [13] Some there are who hardly get rid of it. [14] Their natures differ. [15] They differ also in this, that in the body there is an enemy to cheese, [16] which is excited and moved by it. [17] In those in whom such humour is more abundant, [18] and more pursued in the body, they are more subject to ill habit. [19] If it were good for all human nature, [20] it would hurt all. [21] He who knows this, will suffer it. [22] But in those who take it, not in sickness, but in [23] and in sickness in long diseases, [24] many disturbances arise, [25] some of themselves, [26] others from what is taken or happens.

XXXIIX. Οἶδα δὲ τοὺς ἰητροὺς τοὺς πολλοὺς, ὡς τοὺς ἰδιώτας, [2] οἷσι τύχοισι τῇσιν ἡμέρῃσι ταύτῃσι τι καινουργήσαντες, [3] ὡς λουσάμενοι, [4] ἢ περιπατήσαντες, [5] ἢ φαγόντες τι ἑτεροῖον, [6] τοῦτο δὲ πάντα βέλτιον, προσενίωσμα ἢ μὴ· [7] ὀλίγος ἦσον τὴν αἰτίην τετέων τινὶ ἀναπτίζας· [8] τὸ μὲν αἴτιον ἀγνοεῦντας· [9] τὸ δὲ συμφορώτατον, οἷσι ὅτῳ τύχοισιν, ἀφανίσαντας. [10] δεῖ δὲ οὐ· [11] ἀλλ' εἰδέναι, τί λουτρὸν ἀκαίρως προσηνυόμενον ἐργάσεται, [12] ἢ τί κόπος. [13] ὀλέπστε γὰρ ἡ αὐτὴ κακοπαθίη τετέων, [14] ἐσὶ ἑτέρου, [15] ἐδὲ γε ἀπὸ πλη-

XXXIIX. Novi autem medicos multos veluti idiotas, [2] qui ubi illi die aliqua novi quippiam feciſſent, [3] velut ſi laviſſent, [4] aut deambulaſſent, [5] aut quid alienum comediſſent, [6] atque hæc omnia melius eſſet adhibuiſſe quam non: [7] nihilominus tamen cauſam alicui ex his contribuebant, [8] veram quidem cauſam ignorantes, [9] & fortaſſis id, quod commodiſſimum [10] erat, damnantes. [10] Quod ipſum certe facere non oportet, [11] ſed ſcire, quid balneum intempeſtive adhibitum operetur, [12] quid item fatigatio & laſſitudo. [13] Nunquam enim eadem afflictio ab his provenit, [14] neque ab alio, [15] neque etiam

ρώπῳ, [16] ἢδὲ γε ἀπὸ βρώματος, [17] τοίσδε ἢ τοίσδε. [18] ὅς τις οὖν ταῦτα μὴ εἴσεται, [19] ὡς ἕκαστα ἔχει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, [20] οὔτε γινώσκειν τὰ γινόμενα ἀπ' αὐτέων δυνήσεται, [21] οὔτε χρέεσθαι ὀρθῶς.

XXXIX. Δεῖν δέ μοι δοκέει καὶ ταῦτ' εἰδέναι, [2] ὅσα τῷ ἀνθρώπῳ παθήματα ἀπὸ δυνάμιων ἔρχεται, [3] καὶ ὅσα ἀπὸ σχημάτων. [4] λέγω δὴ τόδε. [5] δυνάμεις μὲν εἶναι, [6] τὰ χυμῶν εἰδέναι, τάς τε ἀκρότητάς τε καὶ ἰσχύς, [7] σχήματα δὲ λέγω, ὅσα ἔνεστιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. [8] τὰ μὲν γὰρ, κοῖλά τε [9] καὶ ἐξ ὀλίγου εἰς εὖρος ἐστι ξυνεστραμμένα. [10] τὰ δὲ, καὶ ἐκπεπλατυσμένα. [11] τὰ δὲ, στρεπτά τε καὶ στρογγύλα. [12] τὰ δὲ, πλατέα καὶ ἐπικρεμάμενα. [13] τὰ δὲ, μεστὰ ταμνόμενα. [14] τὰ δὲ, μακρά. [15] τὰ δὲ, πυκνά. [16] τὰ δὲ, μανά τε καὶ τεθηλότα. [17] τὰ δὲ, σπογγοειδέα καὶ ὀχαλά. [18] τῶν μὲν ἕλκυσιν ἐφ' ἑωυτὰ, καὶ ἐπισπάσασθαι ὑγρότητα ἐκ δὲ ἄλλα σώματος, [19] πότερον τὰ κοῖλά τε καὶ ἐκπεπλατυσμένα, [20] ἢ τὰ στρεπτά τε καὶ στρογγύλα, [21] ἢ τὰ κοῖλά τε καὶ ἐξ εὐρέος ξυνεστραμμένα, [22] οἷά τ' ἂν μάλιστα δύναιτ' ἂν μαλίξαι; [23] ἀναπεμανθάνειν δὲ δεῖ καὶ τάδε ἔξωθεν ἐκ τῶν φανερῶν. [24] τῶν μὲν γὰρ, τῷ στόματι κεχλιωὼς, ὑγρὸν ἐδὲν ἀναπάσεις. [25] ἐπισυρὰς δὲ συσείλας, πιέσας τε τὰ χείλεα. [26] ἔπειτα αὖ λόγῳ προσθέμενος, [27] ῥηϊδίως ἀναπάσας ἂν, ὅ, τι θέλοις. [28] τῶν δὲ, αἱ σικύαι προσβαλλόμεναι ἐξ εὐρέος εἰς στενώτερον ἐσενεγμέναι πρὸς τὸν τεχνέαται, [29] πρὸς τὸ ἕλκειν ἀπὸ τῆς σαρκὸς, καὶ ἐπισπᾶσθαι. [30] ἄλλα τε πολλὰ τοιαῦτα

etiam ex repletione, [16] neque ex cibo [17] tali vel tali. [18] Quisquis igitur hæc non cognoscet, [19] quomodo singula se habeant ad hominem comparata, [20] is neque cognoscere, quæ ab ipsis fiunt, poterit, [21] neque recte uti.

XXXIX. [1] Cæterum & hæc cognoscere oportere mihi videtur, [2] nimirum quæ affectiones homini ex facultatibus ac potentiis, [3] quæ item ex figuris adveniunt. [4] Quod autem dico tale est. [5] Nempe facultatem quidem esse, [6] humorum summas vires ac robur nosse. [7] Figuras autem dico, quæ in ipso homine insunt. [8] Aliæ enim cavæ sunt, [9] & ex amplitudine in arctum coactæ, [10] aliæ expassæ, [11] aliæ solidæ & [1] rotundæ, [12] aliæ latæ & pensiles, [13] aliæ extentæ, [14] aliæ longæ, [15] aliæ densæ, [16] aliæ raræ & hiantes, [17] aliæ spongiformes ac molles. [18] Quæ igitur ex his trahere ad sese allicereque humiditatem ex reliquo corpore maxime possunt? [19] Num cavæ & expassæ, [20] an solidæ & rotundæ, [21] aut cavæ & in arctum ex amplitudine coactæ? [22] Equidem puto tales esse, quæ ex cavitate & amplitudine in arctum sunt coactæ? [23] Id [1] quod ex manifestis forinsecus condiscere oportet, [24] partim quidem quod ore hians nihil sane humoris attraxeris, [25] ubi vero labra foras produxeris, contraxerisque ac compresseris, [26] insuperque fistulam admoveris, [27] facile sane attraxeris quicquid volueris. [28] partim vero quod cucurbitæ, quæ corpori adponi solent, ex amplitudine in angustiam arctatæ ad hoc factæ sunt, [29] ad trahendum videlicet [1] & alliciendum ex carne. [30] Sunt autem & alia multa ejus-

πιωτότερα. 31 τ' δ' ἔσω ξ' ἀνθρώπου φύσις καὶ σχῆμα τοιοῦτον· 32 κυσίς τε 33 καὶ κεφαλὴ, 34 καὶ ὑστέρα γυναιξί. 35 ἃ φανερῶς ταῦτα μάλιστα ἕλκει. 36 καὶ πλήρεά ἐστιν ''ἐσεισάκτου ὑγρότητος αἰεί. 37 τὰ δ' κοῖλα καὶ σκεπαζόμενα ἐπιῤῥυεῖσαν μὲν οὐ ὑγρότητα μάλιστα δέξαιτο πάντων· 38 ἐπισπάσαιτο δ' ἂν ἐκ ὁμοίως. 39 τὰ δὲ γε στερεὰ ἃ στρογγύλα ἔτ' αὖ ἐπισπάσαιτο, ἔτ' αὖ ἐπιῤῥυεῖσαν ἐδέξαιτο. 40 ''ἀπολιθάνοι τε γὰρ ἄν, καὶ σὺκ ἔχοι ἔφλιν, ἐφ' ἧς μένει.

40 XL. Τὰ δ' ''σπογγοειδέα τε καὶ λάραια, 2 οἷον πλεύμων, 3 πνεύμων, 4 καὶ μαζοὶ ''σπασθέντες μάλιστα ἀναπίοι, 5 καὶ σκληρυνθείη καὶ αὐξηθείη, ὑγρότητος ''προσγιγνομένης· 6 ''ταῦτα, μάλιστα ὁ πνεύμων. 7 ἐν γὰρ ἂν, λοῦ ἐν κοιλίῃ οὐκ τὸ ὑγρὸν, 8 ἔξω τε ''περιέχῃ ''αὐτέη ἡ κοιλίη τὸ ὑγρὸν, 9 καὶ ἐξαρίζοιτ' ἂν καθ' ἑκάστην ἡμέραν. 10 ἀλλ' ὅταν πίῃ καὶ δέξηται αὐτὸς ἐς ἑωυτὸν τὸ ὑγρὸν, 11 τὰ κενὰ, ἃ λάραια, ἃ τὰ σμικρὰ πάντα. 12 καὶ ἀνὴ λάραιά τε καὶ μαλθακὰ, σκληρός τε καὶ πυκνὸς ἐγένετο. 45 13 καὶ ἔτ' σκπέσει, 14 ἔτ' ''ἀφίησι. 15 ταῦτα δ' πάσχει διὰ τὴν φύσιν ξ' σχήματος. 16 ὅσα δ' φύσαι τε καὶ ''ἀνειλήματα συνεργάζονται 58 ἐν τῷ σώματι, 17 ''προσηκέ ἐν μὲ τοῖσι κοιλοισί τε καὶ εὐρυχωρήτοισιν· 18 οἷον κοιλίῃ τε καὶ ᾠρηκι· 19 ψόφον τε καὶ πάταγον ἐμποιέειν. 20 ὅτι γὰρ ἂν μὴ ἀποπληρώσῃ ἕως ὥστε σφίγγειν, 21 ἀλλ' ἔχῃ μεταβολὰς τε καὶ κινήσεις, 22 ἀνάγκη τὰ αὐτέων καὶ ψόφον καὶ καταφανέας κι- 12 νήσιας γίνεσθαι. 23 ὅσα δ' σαρκώδεά τε καὶ μαλθακὰ, 24 ἐν τοῖσι τε-

cemodi. 31 Verum intra hominem natura & figura talia, sunt 32 vesica, 33 & caput, 34 & uterus in mulieribus: 35 atque hæc manifeste maxime trahunt, 36 & semper plena sunt attractæ humiditatis. 37 At vero cavæ & expassæ figuræ, influentem quidem humorem maxime omnium susceperint, 38 non autem similiter attraxerint. 39 Solidæ autem & rotundæ, 40 neque attraxerint, neque susceperint: 40 dilabitur enim & non habet sedem in qua maneat.

XL. Spongiformes vero & molles, 2 velut lien, 3 pulmo, 4 & mammæ, ubi admotæ maxime fuerint & adhæserint, ebibunt, 5 duraque fiunt ac augescunt humore accedente, 6 maxime pulmo. 7 Non enim in ventriculo inest, 8 in quo humorem extrinsecus contineat ipse ventriculus in quo est humor, 9 ut quotidie exhauriatur: 10 sed quum biberit & susceperit ipse in seipsum humorem, 11 & vacua, & rara, ac parva penitus explentur, 12 & pro raro ac molli, durus ac densus evadit, 13 & neque concoquit, 14 neque dimittit. 15 Atque hæc patitur propter figuræ naturam. 16 Quæcunque autem flatum & revolutiones operantur in corpore, 17 ea in cavis ac amplis, 18 veluti ventre ac pectore, 19 strepitum ac sonitum facere solent. 20 Etenim quod non sic repleant ut stent, 21 sed habent transmutationes & motus, 22 necesse est ut ab ipsis & strepitus & manifestæ commotiones fiant. 23 Quæcunque vero carnosa sunt & mollia, 24 in talibus torpores & excrescentia,

τετέοισι [25] νάρκας τὲ καὶ πληρώματα, [25] οἷα ἐν τοῖσιν ἀποσφαγεῖσι, γίνεται.

XLI. Ὅταν δ' ἐξκύρσῃ πλατέϊ τε καὶ ἀντικειμένῳ, [2] καί τι πρὸς αὐτὸ ἀντιπίπτῃ, [3] καὶ φύσει τοῦτο τύχῃ, [4] μή τε ἰσχυρὸν ἐὸν, [5] ὥς τε διὰ ταχέος ἀντέχειν τῆς βίης, [6] καὶ μηδὲν κακὸν παθεῖν· [7] μήτε μαλθακόν τε καὶ ὀρρωδὸν, [8] ὥς ἐκδέξασθαί τε καὶ ὑπεῖξαι, [9] ἁπαλόν τε καὶ τεθηλὸς, καὶ ἔναιμον καὶ πυκνόν· [10] οἷον ἧπαρ, [11] διὰ μὲν τὴν πυκνότητα καὶ πλατύτητα, ἀνθέξηκέ τε καὶ ἔχ ὑπείκει. [12] φύσει δὲ ὑπερχωρήσῃ αὔξεταί τε καὶ ἰσχυροτέρη γίνεται· [13] καὶ ὁρμῇ μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντιπαῖον. [14] διὰ δὲ τὴν ἁπαλότητα καὶ τὴν εὐαιμίητα, [15] ἀδύνατα ἄνευ πόνων εἶναι. [16] διὰ ταύτας τὰς προφάσιας, ὀδύνας τε ὀξύτατας καὶ πυκνότατας περὶ τὸ τοιοῦτον γίνονται, [17] ἐκπυήματά τε [18] καὶ φύματα πολλὰ. [19] γίνεται δὲ καὶ ὑπὸ φρένας ἰσχυρῶς, ἦσσον δὲ πολλόν. [20] διάτασις μὲν γὰρ φρενῶν πλατεῖα καὶ ἀντικειμένη. [21] φύσις δὲ νευρωδεστέρη τε καὶ ἰσχυροτέρη· [22] διὸ ἧσσον ἐπώδυνά ἐστι. [23] γίνονται δὲ καὶ περὶ ταῦτα καὶ πόνοι [24] καὶ φύματα. [25] πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα καὶ ἔσω καὶ ἔξω τοῦ σώματος εἴδεα σχημάτων, [26] καὶ μεγάλα ἀλλήλων διαφέρει [27] πρὸς τὰ παθήματα [28] καὶ νοσέοντι [29] καὶ ὑγιαίνοντι. [30] οἷον κεφαλαὶ σμικραὶ ἢ μεγάλαι· [31] τράχηλοι λεπτοὶ ἢ παχέες· [32] μακροὶ ἢ βραχέες· [33] ἡιλίαι μάκραι ἢ στρογγύλαι· [34] θώρηκος καὶ πλευρέων πλατύτητες ἢ στενότητες, [35] καὶ ἄλλα μυρία, [36] ἃ δεῖ πάντα εἰδέναι, ἢ διαφέρει· [37] ὅπως, τὰ

scentia, [25] velut in trucidatis fiunt.

XLI. Cæterum quum inciderit flatus in latum ac renitens, [2] & aliquid ipsi restiterit, [3] idque natura fuerit [4] neque forte, [5] ut adversus violentiam durare possit, [6] & nihil mali pati: [7] neque molle & rarum, [8] ut excipere ac cedere queat: [9] verum tenerum & floridum & sanguineum ac densum, [10] velut hepar, [11] quod propter densitatem quidem ac latitudinem resistit ac non cedit, [12] flatus vero subiens augescit ac fortior evadit, [13] & adversum reluctans maxime impetum facit. [14] Propter teneritudinem autem & sanguineitatem, [15] absque doloribus esse non potest, [16] & propter has causas dolores acutissimi ac frequentissimi circa eum locum contingunt, [17] suppurationesque [18] ac tubercula plurima. [19] Fiunt etiam circa septum transversum fortiter, sed multo minus. [20] Distentio enim septi transversi lata est & renitens, [21] natura autem nervosior & robustior, [22] quapropter minus dolore affligitur. [23] fiunt tamen & dolores, [24] & tubercula circa ipsum. [25] Multæ vero etiam aliæ & extra & intra corpus figurarum species sunt, [26] quæ magnopere inter se differunt, [27] quod ad affectiones pertinet, [28] tum ægroto, [29] tum sano: [30] velut capita parva aut magna, [31] colla tenuia aut crassa, [32] longa aut brevia, [33] ventres longi aut rotundi, [34] pectoris & costarum latitudines aut angustiæ, [35] & alia infinita, [36] quæ omnia nosse oportet quatenus differant, [37] quo causas

τὰ αἴτια ἐπιφέρων εἰδὼς, ὀρθῶς τηρήσῃς.

XLII. Περὶ δὲ δυνάμεων χυμῶν, [2]αὐτέων τε ἕκαστον ὅ, τι δύναται ποιέειν τὸν ἄνθρωπον, ἐσκέφθαι, [3]ὥσπερ καὶ πρότερον εἰρέαται, τῆς τε ξυγγενείας ὡς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους. [4]λέγω δὲ τὸ τοιόνδε. [5]εἰ γλυκὺς χυμὸς μεταβάλλοι ἐς ἄλλο εἶδος, [6]μὴ ἀπὸ ξυγκρήσιος, [7]ἀλλ' αὐτὸς ἐξιστάμενος, [8]ποῖός τις πρότερον γένοιτο, [9]πικρός· [10]ἢ ἁλμυρός· [11]ἢ σταφνός· [12]ἢ ὀξύς· [14]ἆρα ὀξὺς χυμὸς ἀνεπιτηδειότατος πρὸς τοὺς λοιποὺς μάλιστα εἴη. [15]εἰ γοῦν ὁ γλυκύς γε πάντων ἐπιτηδειότατος. [16]ὅτου εἴ τις δυνατὸς ζητέων ἔξωθεν ἐπιτυγχάνειν, [17]δυνατὸς ἂν πάντων ἐκλέγεσθαι αἰεὶ τὸ βέλτιον. [18]βέλτιον δέ ἐστι, τὸ πρόσω τῷ ἀνεπιτηδείῳ ἀπέχον.

XLII. De potentiis autem humorum [2] quid singuli ipsorum in homine facere possint, perspectum habere oportet. [3] quemadmodum etiam prius dictum est, quomodo cognationes inter se habeant. [4] Quod dico tale est; [5] An videlicet dulcis humor in aliam speciem mutetur, [6] non à contemperamento, [7] sed ipse desciscens & immutatus ab eo, [8] qualis primum fuerat, [9] amarus, [10] aut salsus, [11] aut acerbus, [12] aut acidus. [13] Sit sane acidus.] [14] Ergo acidus humor reliquos præcellens, maxime incommodus fuerit: [15] si utique dulcis, omnium commodissimus existit. [16] Id quod si quis forinsecus quærens consequi possit, [17] is semper, quod melius est, ex omnibus eligere queat. [18] Optimum autem est, quod longissime ab incommodo abest.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΝΟΜΟΣ.

HIPPOCRATIS LEX.

Basil. græc. Foesius sect. 1. 2. 1. Basil. lat.

51 pag 19 ΙΗΤΡΙΚΗ, [1]τεχνέων μὲν παντέων ἐστὶν ἐπιφανεστάτη. [2]Διὰ δὲ ἀμαθίαν τῶν τε χρεωμένων αὐτῇ, [3]καὶ τῶν εἰκῇ τοὺς τοιούσδε κρινόντων, [4]πολὺ πασέων ἥδη τῶν τεχνέων ἀπολέλειπται. [5]ἡ δὲ τῶνδε ἁμαρτὰς τὰ μάλιστα μοι δοκεῖ ἔχειν αἰτίῃ τοιῇδε. [6]οὐ γὰρ μόνῃ ἰητρικῇ μοιρίη ἐν τῇσι πόλεσιν ἔδωκεν ὦφλεῖν, πλὴν ἀδοξίης. [7]αὕτη δὲ πρηγέουσα τοὺς ἐξαυτέης συγκειμένους. [8]ὁμοιότατοι γάρ εἰσιν οἱ τοιοίδε τοῖσι παρεισαγομένοισι πρόσω-

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

MEDICINA omnium artium præclarissima est. [2] Verum propter ignorantiam eorum, qui eam exercent, [3] & ob vulgi ruditatem, quod tales pro Medicis judicat & habet, [4] jam eo res devenit, ut omnium artium longe viliissima censeatur. [5] At vero hoc peccatum ob hanc potissimum causam mihi committi videtur. [6] Soli namque Medicinæ nulla pœna in Rebuspublicis statuta est, præterquam ignominiæ: [7] verum hæc ipsa non afficit, neque contingit eos, qui ex composito personam ipsius induerunt. [8] Similimi

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

πεισιν ἐν τῇσι τραγωδίῃσιν. 9 ὡς γὰρ ἐκεῖνοι σχῆμα μὲν, καὶ στολὴν, καὶ πρόσωπον ὑποκειμένου ἔχουσιν, οὐκ εἰσὶ δ' ὑποκείμενοι, 10 οὕτω καὶ οἱ ἰητροὶ, 11 φήμῃ μὲν, πολλοί· 12 ἔργῳ δὲ, παῦροι.

11. Χρὴ γὰρ, ὅστις μέλλει ἰητρικῆς ξυνέσιν ἀτρεκέως ἁρμόζεσθαι, 2 τὰ δὲ μιν ἐπὶ τόλον ἀγαγεῖν· 3 φύσιος· 4 διδασκαλίης· 5 τόπου· 6 παιδομαθίης· 7 ἐπιτηδευμάτων· 8 χρόνου. 9 πρῶτον μὲν οὖν πάντων δεῖ φύσιος· 10 φύσιος γὰρ ἀπιπρεπεούσης, κενεὰ πάντα. 11 φύσιος δὲ εἰς τὸ ἄμεινον ὁδηγεούσης, διδασκαλίη τέχνης γίνεται. 12 ἵν' μὲν φρονήσιος δεῖ πρόσθεν ποιήσασθαι, 13 παιδομαθέα γενόμενον 14 ἐν τόπῳ, ὅκηι οὐ φύσις πρὸς μάθησιν ἔσται. 15 ἔτι δὲ φιλοπονίῃ πρόσθεν ἐπιτηδεῦσαι 16 ἐς χρόνον πολλὸν, 17 ὅκως ἡ μάθησις ἐμφυσιωθεῖσα 18 δικαίως τε καὶ ἀκαλεύτως τὰς καρπὰς ἐξενείκηται. 19 οἵκοιη γὰρ τῶν ἐν τῇ γῇ φυομένων θεωρέη, τοιήδε καὶ τῆς ἰητρικῆς ἡ μάθησις. 20 ἡ μὲν γὰρ φύσις ἡμέων, οἵκοιον ἡ χώρη· 21 τὰ δὲ δόγματα τῶν διδασκόντων, οἵκοια τὰ σπέρματα. 22 ἡ δὲ παιδομαθίη, τὸ καθ' ὥρην αὐτὰ πεσεῖν εἰς τὴν ἄρουραν. 23 ὁ δὲ τόπος, ἐν ᾧ ἡ μάθησις, οἵκοιον ὅκ τὸ περιέχοντος ἠέρος τροφὴ γινομένη τοῖσι φυομένοισιν. 24 ἡ δὲ φιλοπονίη, ἐργασίη. 25 ὁ δὲ χρόνος πάντα ταῦτα ἐνισχύσας πάντα, ὡς τραφερὰ τελέως.

111. Ταῦτα, ὧν χρὴ ἐς τὴν ἰητρι-

limi enim hujusmodi Medici sunt personis, quæ in tragœdiis introducuntur. 9 Quemadmodum enim illi figuram quidem & habitum ac personam eorum quos referunt, habent, illi ipsi autem vere non sunt: 10 sic & Medici 11 fama quidem & nomine multi, 12 re autem & opere valde pauci.

11. Quisquis enim Medicinæ scientiam sibi vere comparare volet, 2 eum his ducibus voti sui compotem fieri oportet, 3 Natura, 4 doctrina, 5 loco studiis apto, 6 institutione à puero, 7 industria, 8 & tempore. 9 Primum quidem igitur omnium Natura opus est. 10 Natura enim repugnante, irrita omnia fiunt. 11 Si vero natura ad optima viam demonstret, artis doctrina facile contingit: 12 quam sane cum prudentia sibi comparare oportet, 13 ita ut à puero institutio accedat, 14 atque id in loco à natura ad disciplinam apto. 15 Amplius autem & industriam adhibere oportet: 16 eamque ad multum omnino tempus, 17 quo disciplina ipsa insita, 18 feliciter & cum profectu fructus 20 suos producat. 19 Qualis enim eorum, quæ terra producit, consideratio est, ejusmodi etiam disciplinæ medicinæ per omnia similiter existit. 20 Natura enim nostra, velut ager est: 21 dogmata præceptorum, velut semina sunt. 22 Institutioni à puero cum eo convenit, quod opportuno tempore semina in arvum cadere oportet. 23 Locus autem, in quo disciplina contingit, est velut ambiens aër, à quo è terra nascentibus nutrimentum accedit. 24 Industria autem, cultura est. 25 Tempus postremum hæc omnia corroborat, ut perfecte enutriantur.

111. His igitur ad artem me-

ἰητρικὴν τέχνην συνεισφέρων, [2] καὶ ἀτρεκέως αὐτὴς γνῶσιν λαβόντας, [3] ἔπως αὖθ᾽ τὰς πόλιας φοιτεῦντας, [4] μὴ λόγῳ μοῦνον, [5] ἀλλὰ καὶ ἔργῳ ἰητρὸς νομίζεσθαι. [6] ἡ δ᾽ ἀπειρίη κακὸς θησαυρὸς, καὶ κακὸν κειμήλιον τοῖσιν ἔχουσιν αὐτέην, [7] καὶ ὄναρ [8] καὶ ὕπαρ. [9] εὐθυμίης τε [10] καὶ εὐφροσυνης ἄμοιρον, δειλίης τε [12] καὶ θρασύτητος πιθανὴν. [13] δειλίη μὲν γὰρ ἀδυναμίην σημαίνει. [14] θρασύτης δὲ ἀτεχνίην. [15] δύο γάρ, ἐπιστήμη τε καὶ δόξα· [16] ὧν τὸ μὲν ἐπίστασθαι ποιεῖ· [17] τὸ δὲ, ἀγνοεῖν. [18] τὰ δὲ ἱερὰ ἐόντα πρήγματα ἱεροῖσι ἀνθρώποισι δείκνυται. [19] βεβήλοισι δὲ, οὐ θέμις, [20] πρὶν ἢ τελεσθῶσιν ὀργίοισιν ἐπιστήμης.

dicam allatis; [2] & vera ipsius cognitione comparata, [3] tandem per urbes obambulando, [4] non sermone tantum, [5] sed & opere Medicos haberi convenit. [6] Imperitia vero malus thesaurus est, & infelices opes his, qui eam repositam habent, [7] & insomnium, aut potius somnium [8] diurnum, & [8] maxime verum, [9] alacritatis fiduciæque [10] ac veræ exultationis expers, [11] timiditatisque [12] & audaciæ nutrix. [13] Timiditas equidem impotentiam, [14] audacia vero ignorantiam artis significat. [15] Duo enim sunt, Scientia & Opinio, [16] quarum altera quidem scire facit, [17] altera vero ignorare. [18] Cæterum res sacræ sacris hominibus demonstrantur: [19] profanis id fas non est, [20] priusquam scientiæ orgiis initientur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ.

HIPPOCRATIS IVSIVRANDVM.

Basil. græc. Foesius sect. 1. 2. 1. Basil. lat.

56 pag. 9

ΟΜΝΥΜΙ, [2] Ἀπόλλωνα [3] ἰητρὸν, [4] καὶ Ἀσκληπιὸν, [5] καὶ Ὑγείαν, [6] καὶ Πανάκειαν, [7] καὶ θεοὺς πάντας [8] καὶ πάσας ἴστορας ποιεύμενος, [9] ἐπιτελέα ποιήσειν, [10] καὶ δυνάμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ὅρκον τόνδε καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. [11] ἡγήσεσθαι μὲν τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην, [12] ἴσα γονέτῃσιν ἐμοῖσιν, [13] καὶ βίου κοινώσεσθαι. [14] καὶ χρεῶν χρηίζοντι μεταδώσειν ποιήσεσθαι. [15] καὶ γένος τὸ ἐξ αὐτέου, ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄρρεσι. [16] καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην,

I. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. pag. 3

IVRO [2] per Apollinem [3] Medicum, [4] & Æsculapium, [5] Hygeamque [6] ac Panaceam, [7] deosque omnes [8] itemque deas testes facio, [9] me hoc jusjurandum, & hanc contestationem conscriptam [10] pro viribus & judicio meo integre servaturum esse. [11] Præceptorem sane, qui me hanc edocuit artem, [12] parentum loco habiturum, [13] vitam communicaturum, [14] eaque quibus opus habuerit, impertiturum: [15] eos item, qui ex eo nati sunt, pro fratribus masculis judicaturum, [16] artemque hanc, si discere voluerint, absque mercede & pacto

τούτων, ὧν χρήζωσι μανθάνειν, " ἄνδρ μισθῷ καὶ ξυγγραφῆς. 17" παραγγελίης τε 18 καὶ ἀκροήσιος, 19 καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος, 20 μεταδώσειν ποιήσεσθαι 21 ὁποῖσί τε ἐμοῖσι, 22 καὶ τοῖσι ἐμὲ διδάξαντος. 23 καὶ μαθηταῖσι 24 συγγεγραμμένοις τε, 25 καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ. 26 ἄλλῳ δ' οὐδενί.

II. 2 Διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμήν. 3 " ἐπὶ δηλήσει δ' 4 καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν. 5" δώσω δ' οὐδὲ φάρμακον οὐδενὶ αἰτηθεὶς θανάσιμον. 6 οὐδὲ ὑφηγήσομαι ξυμβουλίην τοιήνδε. 7 ὁμοίως δ' οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν 8 φθόριον δώσω. 9 ἁγνῶς δ' 10 καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμόν, 11 καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. 12 οὐ τεμέω δ' οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. 13 " ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρηξίος τῆσδε. 14 εἰς οἰκίας δ' ὁκόσας ἂν ἐσίω, 15 ἐσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων, 16 ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης 17 καὶ φθορῆς τῆς τε ἄλλης 18 καὶ ἀφροδισίων ἔργων, 19 ἐπί τε γυναικείων σωμάτων 20 " καὶ ἀνδρώων, 21 ἐλευθέρων τε 22 καὶ δούλων.

III. Ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω, 2 ἢ ἀκούσω, 3 ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων, 4 ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, 5 σιγήσομαι, ἄῤῥητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. 6 Ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι, 7 " καὶ μὴ ξυγχέοντι, 12 8 εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου 9 καὶ τέχνης

cto edocturum: 17 præceptionum, 18 ac auditionum, 19 reliquæque totius disciplinæ 20 participes facturum, 21 tum meos, 22 tum præceptoris mei filios, 23 imo & discipulos 24 qui mihi scripto caverint, 25 & Medico jurejurando addicti fuerint, 26 alii vero, præter hos, nulli.

II. Cæterum quod ad ægros attinet sanandos, 2 diætam ipsis constituam pro facultate & judicio meo commodam, 3 omneque detrimentum 4 & injuriam ab eis prohibebo. 5 Neque vero ullius preces apud me adeo validæ fuerint, ut cuipiam venenum sim propinaturus, 6 neque etiam ad hanc rem consilium dabo. 7 Similiter autem neque mulieri talum vulvæ subditium, 8 ad corrumpendum conceptum vel fœtum, dabo. 9 Porro [caste] 10 & sancte vitam 11 & artem meam conservabo. 12 Nec vero calculo laborantes secabo, 13 sed viris chirurgiæ operariis ejus rei faciendæ locum dabo. 14 In quascunque autem domos ingrediar, 15 ob utilitatem ægrotantium intrabo: 16 ab omnique injuria voluntaria inferenda, 17 & corruptione, cum alia, 18 tum præsertim operum venereorum, abstinebo: 19 sive muliebria, 20 sive virilia, 21 liberorumve hominum 22 aut servorum corpora mihi contigerint curanda.

III. Quæcunque vero inter curandum videro 2 aut audiero, 3 imo etiam ad medicandum non adhibitus, in communi hominum vita cognovero, 4 ea, siquidem efferre non contulerit, 5 tacebo, & tanquam arcana apud me continebo. 6 Hoc igitur jusjurandum mihi integre servanti, 7 & non confundenti, 8 contingat & vita 9 & arte

τέχνης, [10] δοξαζομένω παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. [11] παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι [12] πάντα τὰ ἐναντία τούτων

arte feliciter frui, [10] & apud omnes homines in perpetuum gloriam meam celebrari. [11] Transgredienti autem & pejeranti, [12] his contraria eveniant.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΙΗΤΡΟΥ.

HIPPOCRATIS DE MEDICO.

Basil. græc. Foesius sect. 1. 20. 19. Basil. lat.

60 pag 12

ΤΟ [1] μὲν γὰρ μέγα ἐστὶν ἰητρὸν γενέσθαι, [2] καὶ παραγγέλματα, πῶς χρὴ καταστασιάζειν ἰητρεῖον. [3] ἰητρὸν μὲν εἶναι γενέσθαι, [4] ὁρέω, ὡς δύκρως τε [5] καὶ εὐσαρκον ἔξιν [6] γενὸς τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ φύσιν. [7] ἀξιοῦσι γὰρ ὑπὸ τῶν πολλῶν οἱ μὴ δὶ ἀκριβείης τὸ σῶμα ἔχοντες, [8] ὅσοι δ' ἂν ἑτέρως ἐπιμεληθῶσιν καλῶς. [9] ἔπειτα τὰ περὶ αὐτὸν [1] καθαρῶς ἔχειν [10] ἐσθῆτι [χρῆσθαι] χρηστῇ, [11] καὶ χρίσμασιν εὐόδμοις, εὐμιλὲς ἔχοντα ἀνυπόπτως γενέσθαι πᾶσιν. [12] τοῦτο γὰρ ἡδέως ἔχειν ξυμβαίνει τοὺς νοσέοντας. [13] δεῖ δὲ τὸν ἰητρὸν σκοπέειν πάνδε περὶ τὴν ψυχὴν σώφρονα, [14] μὴ μόνον τὸ σιγᾶν· [15] ἀλλὰ καὶ τὸν βίον πάνυ εὔτακτον· [16] μέγιστα γὰρ ἔχει πρὸς δόξαν ἀγαθήν. [17] τὸ δὲ ἦθος εἶναι καλὸν καὶ ἀγαθόν. [18] τοιοῦτον δ' ὄντα πᾶσι καὶ σεμνὸν [19] καὶ φιλάνθρωπον. [20] τὸ γὰρ προπετὲς καὶ τὸ πρόχειρον καταφρονέεται, [21] κὰν πάνυ χρήσιμον ᾖ. [22] σκοπὸν δὲ ἐπὶ τὴν ἐξουσίης. [23] τὰ

1 5 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

HIc liber Medici gubernatio est, [2] & præceptum quomodo officinam medicam instruere oportet. [3] Medici equidem gubernationem esse putamus, [4] ut videat quo bono colore, [5] & bona ac carnosa corporis habitudine præditus sit, [6] juxta existentem in ipso naturam. [7] Vulgus enim existimat eos, qui non sic bene dispositum corpus habent, [8] neque aliis bene prospicere posse. [9] Deinde ut opinionem captet apud ipsum vulgus [10] vestitu decoro, [11] & unguentis odoratis, non suspectum odorem ad omnia habentibus. [12] Inde enim ægrotos jucunde affici contingit. [13] Postea animadvertere ipsum oportet, ut animum habeat modestum, [14] non solum quod ad taciturnitatem attinet, [15] sed etiam circa reliquam vitam probe compositum. [16] Maxime enim ad opinionem ac autoritatem comparandam conducit, [17] bonis ac honestis moribus præditum esse. [18] Nam quum talis fuerit, omnibus venerandus [19] ac humanus judicabitur. [20] Promptitudo enim temeraria, & facilitas contemnentur, [21] etiamsi valde commoda existant. [22] Scopum autem præfigere oportet

IV 53 35

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

tet

[23] τὰ γὰρ αὐτὰ τοῖς αὐτέοις, ἀπαιώνιος ἔχουσιν, [24] ἀγαπᾶται. [24] σχήματι δ' ἀπὸ μὲν τοῦ προσώπου, ζωώδεϊ [25] μὴ πικρῶς. [26] ἀηδὴς γὰρ δοκέει εἶναι καὶ μισάνθρωπος. [27] ὁ δ' ἐς γέλωτα ἀνιέμενος [28] καὶ λίαν ἱλαρὸς, [29] φορτικὸς ὑπολαμβάνεται. [30] φυλακτέον δὲ τοῦτον ἔκ γε ἥκιστα. [31] δίκαιον δὲ πρὸς πάντα ὁμιλίαν εἶναι. [32] χρὴ γὰρ πολλὰ ἐπικουρέειν δικαιοσύνην. [33] πρὸς δὲ ἰητρὸν ὁ μικρὰ συναλλάγματα τοῖσι νοσέουσίν ἐστιν. [34] καὶ γὰρ αὐτοὺς ὑποχειρίους ποιέεται τοῖς ἰητροῖς [35] καὶ πάντων ὥρην συντυγχάνουσι γυναικῶν, παρθένοις, καὶ τοῖς ἀξίοις πολλοῦ κτήματος. [36] ἐγκρατέως οὕτω δεῖ πρὸς ἅπαντα ἔχειν ταῦτα. [37] τὴν μὲν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ὅτῳ διακεῖσθαι.

II. Τὰ δὲ ἐς τὴν ἰητρικὴν τέχνην πρήγματα, [2] δι' ὧν ἔστιν εἶναι τεχνικὸν, [3] ἀπ' ἀρχῆς σκοπτέον, [4] ἀφ' ὧν καὶ μανθάνειν ἄνθρωπος ἄρχεται. [5] τὰ τοίνυν ἐν ἰητρείῃ θεραπευόμενα σχεδὸν μαθημάτων ἐστίν. [6] δεῖ δὲ πρῶτον μὲν τόπον ἔχειν τὴν οἰκίην. [7] ἔστω δὲ τοῦτο, ἐὰν μήτε πνεύματα ἐς αὐτὸν πρηγνόμενον σκληρὴ· [8] μήτ' ἥλιος ἢ αὐγὴ λυπέῃ. [9] φῶς δὲ λαμπρὸν τοῖς μὲν θεραπευομένοις ἄλυπον· [10] ἧσσον δὲ τοῖς θεραπευομένοις ὑπάρχει. [11] πάντως μὲν οὖν τοιαύτην τὴν αὐγὴν μάλιστα φευκτέον, [12] διὰ τὸ ξυμβαίνειν τὰς ὀφθαλμίας νοσέειν. [13] τὸ μὲν οὖν φῶς τοιοῦτον εἶναι παρήγγελται. [14] τοῦτο δὲ ὅπως μηδαμῶς σκαιπίως ἔξει τῷ προσώπῳ τὰς αὐγάς. [15] προσενοχλεῖ γὰρ τὸ ὄψιν ἀσθενέως ἔχουσαν. [16] πᾶσα

tet potestatem facultatum suarum. [23] Nam eadem ab iisdem non abundantibus boni consuluntur. [24] Figuram faciei habeat meditabundam ac subtristem, [25] non tamen amarulente. [26] Contumax enim esse videbitur & homines odio habens. [27] Qui vero in risum exolutus est, [28] ac nimium hilaris, [29] onerosus judicatur. [30] Hoc itaque vitandum est vel maxime. [31] Justum autem ad omnem conversationem esse convenit. [32] Justitia enim multum auxiliatur. [33] Non exigua autem commercia ægris cum Medico sunt. [34] Nam seipsos Medicis subditos faciunt, [35] & omni hora uxoribus, virginibus, & opibus maximi precii illi occurrunt. [36] continenter igitur ad omnia hæc se habere oportet. [37] Animo itaque ac corpore sic dispositum esse convenit.

II. Porro præcepta ad artem medicam, [2] per quæ artificiosus esse videbitur, [3] ab initio considerabimus, [4] ex quo primum homo discere incipit. [5] Quæ igitur in officina medica curantur, fere ad discentes pertinent. [6] Primum quidem locum domus habere oportet, [7] qui sane talis sit, ut neque ventus ad ipsum accedens molestus sit, [8] neque sol neque splendor infestet. [9] Lux enim splendida medentibus quidem non est molesta, [10] non similiter autem ægrotantibus. [11] Itaque talem splendorem penitus fugere oportet, [12] per quem oculos ægrotare contingit. [13] Tale igitur præceptum de luce observetur. [14] Deinde ut nequaquam faciem adversam splendori habeat. [15] Infestat enim visum debilem. [16] Omnis autem occasio sufficiens est ad debiles

oculos

στι δ' ἱκανὴ τοῖς φαντασίαις ἀσθενέστας ὀφθαλμὺς ἐπιταράξαι. [17] τῷ μὲν οὖν φωτὶ τοῦτον τὸν τρόπον χρηστέον ἐστίν. [18] τὰς δὲ δίφρους ὁμαλὰς εἶναι τοῖς ὕψεσιν ὅπη μάλιστα, ὅπως καθ' αὑτὰς ὦσιν.

III. Χαλκώματι δὲ, τοῖς τε ὀργάνοις, μηδενὶ χρήσθω. [2] καλλωπισμὸς γάρ τις εἶναί μοι δοκεῖ φορητὰς, καὶ δύεσι τοιούτοις χρῆσθαι. [3] τὸ δ' ὕδωρ παρέχειν δεῖ πότιμον τοῖς θεραπευομένοις, καὶ καθαρόν. [4] τοῖς δὲ ἀπομάγμασιν καὶ θαρροῦσι καὶ μαλθακοῖς χρῆσθαι. [5] τοῖς μὲν τὰς ὀφθαλμὰς, ὀθονίοις· [6] τοῖς δὲ τὰ τραύματα, σπόγγοις. [7] αὐτὰ γὰρ ταῦτα βοηθεῖν δοκεῖ καλῶς. [8] τὰ δ' ὄργανα πάντα δύνῃ τοῖς τῆς χρείας ὑπάρχειν δεῖ τῷ μεγέθει, καὶ βάρει, καὶ λεπτότητι. [9] τὰ δὲ προσφερόμενα ἅπαντα μὲν χρὴ σκοπεῖν, ὅπως σώσει. [10] μάλιστα δὲ τηρεῖν, ἐν ὁμιλεῖν μέλλῃ τῷ νοσοῦντι μέρει. [11] ταῦτα δέ ἐστιν ἐπιδέσματα, [12] καὶ φάρμακα· [13] καὶ τὰ περὶ τὸ ἕλκος ὀθόνια, [14] καὶ τὰ καταπλάσματα. [15] τηρεῖν γὰρ χρόνον ταῦτα πρὸς τοὺς νοσοῦντας ἐστὶ τόπους. [16] ἡ δὲ μετὰ ταῦτα, ἀφαίρεσις τούτων· [17] ἀνάψυξίς τε [18] καὶ περικάθαρσις. [19] καὶ τὸ ὑδάτων καταντλησις, ὀλίγου πρός ἐστι χρόνου. [20] καὶ τί ποιῆσαι, ὅπου χρὴ μᾶλλόν τε καὶ ἧσσον ἐσκέφθαι δεῖ. [21] τούτων γὰρ ἀμφοτέρων ἡ χρῆσις δίκαιός τε, [22] καὶ μὴ γιγνομένων, μεγάλην ἔχει διαφοράν.

IV. Ἔστι δὲ οἰκεία ἐπίδεσις τοῦ ἰητρικῆς, ἀφ' ἧς ὠφελεῖσθαι τὸ θεραπεύοντα. [2] μέγιστα δὲ ὠφελεῖ δύο ταῦτα, οἷς ἐστι χρηστέον· [3] πιέσαι, ὅπου δεῖ, [4] καὶ ἀνειμένως ἐπιδῆσαι. [5] κατὰ δὲ τὸν χρόνον τῆς ὥρης,

oculos conturbandos. [17] Luce itaque hoc modo utendum est. [18] Sellæ autem æquales altitudine sint, quantum ejus fieri potest, ut in ipsis ægri collocentur.

III. Æramento, exceptis instrumentis, nullo utatur. [2] Ornatus enim onerosus mihi esse videtur, talibus vasis uti. [3] Aqua exhibenda est ægris potabilis & pura. [4] Extersoriis utendum est puris ac mollibus, [5] ad oculos quidem, [6] linteis, ad vulnera vero, spongiis. [7] hæc enim per se probe auxiliari videntur. [8] Omnia autem rite fabrefacta ad usum esse oportet, magnitudine, gravitate, ac tenuitate. [9] Quæ vero offeruntur, omnia considerare oportet ut conferant, [10] maxime si ægrotæ parti adhibebuntur. [11] Talia autem sunt, ligamenta [12] & medicamenta, [13] & lintea circa vulnus, [14] & cataplasmata. [15] hæc enim longissimo tempore circa ægrotantes locos sunt. [16] At vero ablatio horum, [17] refrigeratioque [18] ac mundificatio [19] & aquarum affusio, pauco tempore absolvuntur. [20] Diligenter autem considerare, quid horum faciendum sit, oportet, & ubi magis aut minus ea adhibere, convenit. [21] Utrorumque enim usus opportunus, [22] itemque negligentia magnam differentiam habet.

IV. Est autem propria & genuina medicinæ deligatio, ex qua æger opem sentit. [2] Maxime autem prosunt duo hæc, quibus utendum est, [3] comprimere videlicet ubi oportet, [4] & remisse deligare. [5] Juxta horæ vero tempus, [6] quan-

ὥρης, [6] πότε δεῖ σκεπτικῶς ἢ μὴ, ζωηρῶ· [7] ὅκως μηδὲ ἀσθενῆ λεληθὼς ποτέρω τῶν ἐναντίων χρησέον. [8] δύρυθμους ἢ ἐπιδέσεις ἢ θεατρικὰς μηδὲν ὠφελούσας ἀποκναίσκειν. [9] φορτικὸν γὰρ τὸ τοιοῦτον ἢ παντελῶς ἀλαζονικόν· [10] πολλάκις τε βλάβην οἴσουσι τῇ θεραπευομένῳ. [11] ζητεῖ δ' ὁ νοσέων, οὐ κεκοσμημένον, ἀλλὰ τὸ συμφέρον. [12] ἐπὶ δὲ τῶν χειρουργιῶν, [13] ὅσαι διὰ τομῆς εἰσὶν ἢ καύσεως, [14] τὸ ταχέως ἢ βραδέως ὁμοίως ἐπαινέονται. [15] χρῆσις γάρ ἐστιν ἀμφοτέρων. [16] ἐν οἷς μὲν γάρ ἐστι διὰ μιᾶς τομῆς ἡ χειρουργία, χρὴ ποιεῖσθαι ταχεῖαν τὴν αἵρεσιν. [17] ἐπεὶ δὲ συμβαίνει τοὺς τεμνομένους πονεῖν, [18] τὸ μὲν λυπεῖν ὡς ἐλάχιστον χρόνον δεῖ πειρᾶσθαι. [19] τοῦτο δ' ἕψει, ταχείης τῆς τομῆς γενομένης. [20] ὅταν δὲ πολλὰς ἀναγκαῖον γένηται τὰς τομὰς, [21] βραδείᾳ χρηστέον τῇ χειρουργίᾳ. [22] ὁ μὲν γὰρ ταχὺς ξυνεχῆ ποιεῖ τὸν πόνον καὶ πολύν. [23] ὁ δὲ διαλείπων, ἀναπαυσιν ἔχει τινὰ τούτων τοῖς θεραπευομένοις.

v. Τὸ δ' αὐτὸ ἐπὶ τῶν ὀργάνων λέγειν ἄν. [2] τισὶ δὲ μαχαιρίοις ὀξέσι δεῖ χρῆσθαι καὶ πλατέσιν, οὐκ ἐπὶ πάντων ὁμοίως διαγιγνόμενον. [3] μέρη γάρ τινά ἐστιν τοῦ σώματος, ἃ σὺν ταχεῖ μὲν ἔχει τὸν ῥύμον τοῦ αἵματος, [4] καὶ κωλυτὸν ἐστιν ῥᾳδίως. [5] ταῦτα δέ ἐστιν, οἵτε κίρσοι, καὶ τινες ἄλλαι φλέβες. [6] τὰς μὲν τομὰς χρὴ εἶναι τοιούτων γενῶν. [7] ἐν γὰρ οἷόν τε τῷ ῥύσιν γενέσθαι κατασχεῖν. [8] ξυμφέρει δέ ποτε καὶ τοιούτων αἵματος ἀφαίρεσιν ποιεῖσθαι. [9] ὅσοις δὲ τὰς ἀκινδύνους τόπους, [10] καὶ ὅσοις μὴ λεπτόν ἐστι τὸ αἷμα, [11] πλατυτέροις χρὴ-

[6] quando integere oporteat & non, videndum est, [7] ut neque debili, neque fortiore alterutro horum utaris. [8] Concinnas autem deligationes ad spectaculum comparatas, & nihil juvantes, reprobare oportet. [9] Onerosæ enim sunt & omnino petulantes, [10] sæpe vero etiam damnum dederunt. [11] Quærit autem æger non ornatum, sed auxilium. [12] Cæterum in chirurgiis [13] quæ per sectionem aut ustionem fiunt, [14] velocitas ac tarditas æqualem laudem merentur. [15] Est enim utriusque usus. [16] Nam in quibus per unicam sectionem chirurgia absolvitur, velocem dissectionem facere oportet. [17] quum enim contingat eos, qui secantur, dolere, [18] id quod dolorem affert, quam minimo tempore adesse convenit, [19] quod ipsum continget veloci sectione facta. [20] Ubi vero multas sectiones fieri necesse est, [21] tarda chirurgia utendum est. [22] Velox enim continuum & multum dolorem inducit. [23] Tardus vero & intermittens, requiem aliquam his, qui curantur, exhibet.

v. Idem de instrumentis quoque dici potest. [2] Gladiolis enim acutis ac latis uti, non in omnibus similiter præcipimus. [3] Nam partes quædam sunt corporis, quæ celerem sanguinis fluxum habent, [4] & non facile est eum sistere. [5] Tales autem sunt varices, & quædam aliæ venæ. [6] Itaque in talibus angustas sectiones facere oportet. [7] Neque enim possibile est, ut fluxus in his sistatur. [8] Conducit autem aliquando à talibus sanguinis detractionem facere. [9] At vero ad locos non periculosos, [10] & circa quos non est tenuis sanguis, [11] latioribus gladiolis

χρῆσθαι τοῖς μαχαιρίοισι. [12] τὸ γὰρ αἷμα προδύοιτ' ἂν. ἄλλως δ', ἐδαμῶς. [13] πάνυ δ' ἐστὶν αἰσχρὸν, μὴ ξυμβαίνειν ἀπὸ τῆς χειρουργίης, ὁ, τι θέλῃ.

VI. Σικύων δὲ δύο τρόποι εἰσὶν χρησίμως. [2] ὅταν μὲν γὰρ ῥοῦ μὴ ξυνεστηκὼς πόρρω τῆς ἐπιφαινομένης σαρκὸς, [3] τὸν μὲν κύκλον αὐτῆς εἶναι δεῖ βραχύν· [4] αὐτὴν δὲ μὴ γαστρώδη. [5] προσμήκη τε πρὸς τὴν χεῖρα μέρει, [6] μὴ βαρεῖαν. [7] τοιαύτην γὰρ ἕπεσθαι ἐλκειν ἐς ἑαυτὴν ξυμβαίνει, [8] καὶ τοὺς ἀφεστῶτας ἰχῶρας καλῶς ἀνασπᾶσθαι πρὸς τὴν σάρκα. [9] ὅσῳ δὲ πόνος πλείων κατασκεδασμένος τῆς σαρκός. [10] τὰ μὲν ἄλλα ὁμαλοειδέα, [11] τὸν δὲ κύκλον μέγαν. [12] οὕτω γὰρ ἂν πλείστων μερῶν σύρησις ἄγεσθαι ἐς ὃν δεῖ τὸν λυποῦντα τόπον. [13] οὔτε γὰρ οἷόν τε μέγαν εἶναι τὸν κύκλον, μὴ ξυναγομένης τῆς σαρκὸς ἂν πλείονος τόπου. [14] βαρεῖα δ' ἔστω ῥέπει δὲ ἐς τοὺς ἄνω τόπους. [15] κάτω δὲ μᾶλλον τὴν ἀφαίρεσιν. καὶ πολλάκις ὑπολείπεσθαι τὰς νόσους. [16] τοῖσι μὲν ἓν ἐφεστῶσι ῥοῦμασιν καὶ μακρὴν ἀπέχουσιν ἀπὸ τῶν ἄνω τόπων οἱ πλατεῖς κύκλοι, πολλὰ ξυνεπισπῶντα ἀπὸ τῆς ἄλλης σαρκός. [17] ἐπισπασθέν δὲ ξυμβαίνει τὸν ὑπεῦθεν ἐληλυθότα ποτὲ τῷ ξυναγομένῳ κάτωθεν ἰχῶρι. [18] καὶ, τὰ μὲν ἐνοχλεῦντα ὑπολείπεσθαι· [19] τὰ δ' οὐδὲν λυποῦντα ἀφαιρεῖσθαι. [20] μέγεθος δὲ σικύης τί χρήσιμον, στοχάζεσθαι χρὴ πρὸς τὰ μέρη ἃ σώματος, οἷς ἂν δέῃ προσβάλλειν.

VII. [11] Ὅταν δὲ καταχρέῃ, κάτωθεν δέχεσθαι. [2] τὸ γὰρ αἷμα φανερὸν εἶναι δεῖ τὸ χρεργεμένων

diolis utendum est: [12] sic enim sanguis prodierit, aliter nequaquam. [13] Valde autem est, non contingere à chirurgia, quod velis.

VI. Cucurbitarum porro duo modi commodi existunt. [2] Quando enim fluxus procul ab apparente carne compactus fuerit; [3] circulum ipsius brevem esse oportet, [4] ipsamque non ventrosam, [5] sed prolixam parte ad manum vergente, [6] non gravem. [7] Quæ enim talis est, in directum trahet, [8] & serosos humores separatos ac distantes probe ad carnem adtrahet. [9] Majore autem dolore per carnem dispersо, [10] in reliquis quidem consimilem cucurbitam esse oportet, [11] sed circulum magnum. [12] Sic enim ex plurimis partibus id, quod dolorem facit, educere comperies ad locum convenientem. [13] Neque enim magnum esse circulum putant, si non ex pluribus locis caro comprehendatur ac contrahatur. [14] At si gravis sit, ad supernos locos repit, [15] inferne autem magis detractionem facit, ut sæpe morbi relinquantur. [16] Lati itaque circuli, una cum incumbentibus fluxionibus, & longe distantibus à supernis locis, multa simul adtrahunt de alia carne. [17] Contingit igitur humiditatem inde detractam, apponi collecto inferne sub cucurbita serosо humori, [18] & quæ quidem infestant, relinqui: [19] quæ vero nihil molestant, detrahi. [20] Magnitudinem porro cucurbitæ quæ commoda sit, juxta corporis partes quibus admovere oportuerit, conjectare oportet.

VII. Ubi vero scarificationem subter cucurbitam adhibere velis, [2] sanguinem scarificandorum loco-

μβύων τόπων. 3 ἄλλως ἢ ὐδὲ τ̃ κύκλον τὸν ἑλκυσθέντα χρὴ καθαι-
45 κρᾶσθ. 4 αὐτονωτέρη γάρ ἐστιν ἡ σὰρξ ἢ πονήσαντος. 5 μηχαιρίοις ἢ τοῖς καμπύλοις ἐξ ἄκρας μὴ λίαν στενοῖς. 6 σύνοτε γὰρ ἰχῶρες ἔρχονται γλίσχροι καὶ παχεῖς. 7 κίνδυνος ἔν ἐστιν ὑποστῆναι τῆσι τομῆσιν, ὅταν στενὰ τμηθέωσιν. 8 τὰς δ' ἐπὶ τῶν βραχιόνων φλέβας τῆσι καταλήψεσιν χρὴ φυλάσσειν. 9 ἡ γὰρ καλύπτουσα σὰρξ πολλοῖς ἀ καλῶς συνήρμοσται τῇ φλεβί. 10 ὅ γὰρ σαρκὸς ὀλισθηρῆς ἔσης, ἀ καθ' ἑαυτὰς ξυμβαίνῃ τὰς τομὰς ἀμφοτέρων γίνεσθαι. 11 τὴν γὰρ φλέβα ἐπιφυσᾶσθαι ξυμβαίνῃ καλυφθεῖσαν, 12 καὶ τὴν ῥύσιν ἢ αἵματος κωλύεσθαι. 13 πολλοῖσι δὲ καὶ πύον ἀφ' τούτου ξυνίστασθαι. 14 δὴ δοκεῖ δύο βλάβας φέρειν ἡ τοιαύτη χειρουργίη 15 τὸν μὲν τμηθέντι, πόνον· 16 τὸν δὲ τέμνοντι, πολλὴν ἀδοξίην. 17 τὸ δ' αὐτὸ καὶ περὶ τῶν φλεβῶν παρήγγελται γίνεσθαι. 18 τὰ μὲν δὴ καὶ ἰητρεῖον ἀναγκαῖα ὄργανα, 19 καὶ ὅσα δεῖ τεχνικὰ εἶναι τὰ μανθάνοντα, ταῦτ' ἐστίν. 20 ὀδοντάγρησι μὲν 21 καὶ σταφυλάγρησι χρῆσθαι τὰ τυχόντα ἐστίν. 22 ἁπλῆ γὰρ ἡ χρῆσις αὐτῶν εἶναι δοκεῖ.

VIII. Περὶ δὲ φυμάτων καὶ ἑλκέων, ὁκόσα μέζονα ἐστὶ νοσημάτων. 2 τὰ μὲν φύματα τεχνικώτατον ὑποφλυκταίνας, καὶ δυνάσθαι ἀφαιρεῖν. 3 καὶ τὰς συστάσεις αὐτῶν κωλύειν. 4 ἐρύθημον δὲ τεταμένον στέλλειν εἰς τὸν ἐπιφανῆ τόπον, ὡς ἐλαχίστου. 5 καὶ τὴν σύστασιν ὁμαλῶς ἀφαιρεῖν πάντας ποιεῖσθαι τὴν φύ-

locorum conſpicuum eſſe oportet, 3 alias neque circulum adtractum ſcarificare ac pertundere oportet. 4 Debilior enim eſt caro loci dolore affecti. 5 Scalpris autem incurvis, in ſummo non valde anguſtis utendum eſt. 6 Aliquando enim ſeroſi ac ſanioſi humores viſcoſi ac craſſi veniunt: 7 periculum igitur eſt, ne in fiſſuris ſubſtent, ubi arctæ fuerint incuſſæ. 8 Porro venas in brachiis funiculorum apprehenſionibus conſtringere oportet. 9 Caro enim contegens in multis non probe coaptata eſt venæ. 10 Ubi enim lubrica fuerit caro, non contingit ſectiones utrorumque juxta ſeipſas fieri. 11 Nam venam contectam inſufflari contingit, 12 & ſanguinis fluxum impediri. 13 multis vero etiam propter hoc pus congregatur. 14 Quapropter duo nocumenta talis chirurgia inducit; 15 ſecto quidem dolorem. 16 ſecanti vero multam ignominiam. 17 Idem in omnibus venis fieri præceptum eſt. 18 Hæc quidem igitur neceſſaria ſunt in officina medica inſtrumenta, 19 & circa quorum uſum artificioſum eſſe oportet addiſcentem. 20 Volſellis autem tum dentium, 21 tum uvarum, quilibet uti poteſt. 22 ſimplex enim uſus ipſorum eſſe videtur.

VIII. Cæterum de tuberculis & ulceribus quæ majorum morborum ſunt, amplius videndum eſt. 2 Tubercula equidem deprehendere & diſſolvere poſſe, maxime artificioſum habetur; 3 itemque collectiones ipſorum impedire. 4 Conſequens eſt, ea in conſpicuum & quam breviſſimum locum contrahere, 5 & compagem ipſam æqualem per tō-

φύμαθος. 6 ἀνωμάλως γὰρ ἔχον-
10 τος αὐτὸ, ῥαγλῶσί τε ἡ δυσθεράπευτον τὸ ἕλκος κίνδυνός ἐστι γίνεσθαι. 7 ἐξομαλίζειν τε χρὴ πάντα πανομοίως. 8 καὶ μήτε λείπειν πρότερον, 9 μήτε αὐτόματον ἐᾶν ῥαγλῶσαι. 10 τὰ δὲ δυνάμενα ὁμαλῶσαι ἐν ἑτέροις εἴρηται.

11 x. Τὰ δὲ ἕλκεα δοκεῖ πορείας ἔχειν τέσσαρας. 2 μίαν μὲν εἰς βάθος. 3 ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ συρίγγώδη, 4 καὶ ὅσα ὑπτιαλά ἐστι, 5 καὶ ἔντοθεν κεκοιλασμένα. 6 ἡ δ' ἑτέρη, εἰς ὕψος, 7 τὰ ὑπερσαρκεῦντα. 8 τρίτη δέ ἐστιν εἰς πλάτος. 9 ταῦτα δέ ἐστι,
15 τὰ καλεόμενα ἑρπυσικά. 10 τετάρτη δὲ ὁδός ἐστιν εἰς ὁμαλές. αὕτη μόνη καὶ φύσιν εἶναι δοκεῖ κίνησις. 11 αὗται μὲν οὖν ξυμφοραὶ τοιαῦται σαρκός εἰσιν. 12 πᾶσι δὲ κοινὴ καὶ ξυμφέρουσα 13 καὶ τὰ μὲν τούτων σὺν ἑτέροις σημεῖα δεδήλωται. 14 καὶ ἡ χρησέον ἐστὶν ἐπιμελείας. 15 δι' ὧν δὲ τὸ ξυμφυόμενον διαλυθήσεται. 16 καὶ τὸ πλῆρες ὑγιόμενον, 17 ἢ κοῖλον γιγνόμενον, 18 ἢ πλὴν εἰς πλάτος πορείαν ποιούμενον, 19 περισσῶς κόντως περὶ τούτων σὺν ἄλλοις εἴρηται σημεῖα.

x. Περὶ δὲ καταπλασμάτων ὧδε. 2 τῶν ἐπιτιθεμένων
20 ὀθονίων ὅκως ἂν ἡ χρῆσις καὶ εὐνοσούμενα ἀκριβὴς εἶναι δοκεῖ, 3 καὶ τῷ ἕλκει ἁρμόζῃ τὸ ἐπιτιθέμενον ὀθόνιον. 4 τῷ δὲ καταπλάσματι πρὸς τὸν κύκλω τόπον καὶ ἕλκεος χρῶ. 5 χρῆσις γὰρ αὕτη καταπλάσματος ἐντεχνός τε 6 καὶ πλεῖστα ὠφελεῖν δυναμένη. 7 ἐοίκασι γὰρ τῷ μὲ ἕλκει βοηθεῖν ἡ τῶν

tum tuberculum facere. 6 Ubi enim inæqualiter se habuerit, periculum est ut rumpatur, & ulcus ægre curabile reddatur. 7 exæquare itaque oportet, similiterque totum maturum facere, 8 & neque prius diducere, 9 neque sinere ut sponte rumpatur. 10 Quæ vero maturum facere æqualiter 'possint, in aliis libris 10
relata sunt.

11 x. At vero ulcera quatuor vias habere videntur. 2 Unam in profundum. 3 Hæc autem sunt fistulosa, 4 & quæ sanie plena sunt, 5 ac intus excavata. 6 Alteram in altum; 7 quæ videlicet carne superexcrescunt. 8 Tertia via est in latitudinem: 9 atque hæc sunt, quæ appellantur serpiginosa. 10 Quarta via est, quæ sola secundum naturam motus esse videtur. 11 Carnis itaque calamitates 'hæ sunt. 12 Omnes autem communem rationem habent ad hoc, quod ipsis conducit: 13 & signa quidem horum in aliis relata sunt, 14 itemque qua utendum sit curatione, 15 per quæ autem concretum dissolvatur, 16 similiterque id quod carne excrescente repletum, 17 aut cavum factum est, 18 aut quod in latitudinem iter fecit, 19 de his omnibus in aliis scriptis nostris abunde dictum est. 11 14

x. Amplius vero de Cataplasmatis 'sic res habet. 2 Linteorum 15
quæ imponuntur ac induntur alicubi in morbo, usus exactus esse videtur, 3 & est sane ulceri conveniens linteolorum impositio. 4 Verum cataplasmate per ambitum ulceris utaris. 5 Nam hic usus cataplasmatis & artificiosus est, 6 & multum prodesse potest. 7 Videtur enim ulceri opitulari vis eorum, quæ circum-

τῶν ἐπιτεθειμένων δυνάμεις. [8] τὸ δὲ ὀθόνιον, φυλάσσειν· [9] τὰ δ' ἔξω μὲν ἐλκεῖν, τὸ κατάπλασμα ὠφελεῖ. [10] τοιαύτη μὲν οὖν χρῆσιν αὐτέων, εἶναι δεῖ τοιαύτην.

cumponuntur. [8] Linteum autem conterendum est ac emolliendum. [9] Verum partibus extra vulnus circumsitis cataplasma prodest. [10] Talem igitur ipsorum usum esse oportet.

XI. Περὶ δὲ καιρῶν, ὁκόταν τούτοις ἐπίοσις χρηστέον ἐστί. [2] καὶ τὰς δυνάμιας ὡς χρὴ τῶν γεγραμμένων κατανοήσειν. [3] ἀπολελειμμένα δὲ τὰ τοιαῦτα [4] ἐπεὶ πλέον ἀπῆλθε τῆς καθ' ἱπποκράτεα ἐπιμελείας. [5] καὶ πόρρω ἐστὶ τέχνης ἤδη προεληλυθότα ἐστίν. [6] ἐπόμενον δὲ τούτων ἐστὶ καὶ τραυματίαι γινομένων τραυμάτων χρηζειν [7] περὶ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν βελέων. [8] ἐν τῇσι γὰρ καθ' πόλιν διατριβῇσι βραχέα τὰ ἐστὶ τούτων ἡ χρῆσις. [9] ὀλιγάκις γὰρ ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ γίνονται πολιτικαὶ τραυτεῖαι καὶ πολεμικαί. [10] ξυμβαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα πλειστάκις καὶ ξυνέχεσθαι περὶ τοὺς ξενικοὺς τραπεῖ γίνεσθαι. [11] τὸν μὲν οὖν μέλλοντα χρήσεσθαι, τραπεῖσθαι δεῖ καὶ παρηκολουθηκέναι τραπεῖσι ξενικοῖς. [12] ὅτω γὰρ ἂν εἴη γεγυμνασμένῳ τοῖς τοιούτοις τοῖς χρείων.

XI. Porro de temporum occasionibus, quando singulis horum utendum est, [2] & quomodo præscriptorum vires condiscere oporteat, [3] in præsens relictum est. [4] Talia enim longe præstantissima in studio Medicinæ sunt, [5] & procul in arte jam progressi existunt. [6] His consequens est chirurgia vulnerum in militia acceptorum, [7] circa extractionem telorum. [8] Nam in urbanis conversationibus modicus horum usus existit. [9] Raro enim per omne tempus civiles ac hostiles expeditiones fiunt. [10] hujusmodi autem sæpe ac frequentissime circa externas militias fieri solent. [11] Qui igitur hac chirurgia uti volet, eum militare oportet, & externos exercitus sequi. [12] Sic enim exercitatus fieri poterit ad ejusmodi usum ac necessitatem.

XII. Ὁ δὲ εἶναι δοκεῖ περὶ τοῦτο τεχνικώτερον, εἰρῆσθαι. [2] τῶν γὰρ ὅπλων ἐνόντων καὶ σημεῖα πεποιῆσθαι, τέχνης ἐστὶ πλεῖστον μέρος καὶ τῆς περὶ τοῦτο χρηστικῆς. [3] τούτου γὰρ ὑπαρξάντος, οὐκ ἂν ἀπολιποίτο τραυματίας ἀγνοηθείς, [4] ὅταν μὴ χρηστικῶς μὴ προσηκόντως. [5] μόνος δὲ ἂν ὁ τῶν σημείων ἔμπειρος εἰκότως ἐπιχειρήσειε. [6] περὶ δὲ τούτων ἁπάντων ἐν ἑτέροις γεγραμμένον ἐστίν.

XII. Quod vero circa hæc artificiosissimum esse mihi videtur, referetur. [2] Etenim signa exquirere ac invenire telorum in corpore existentium, maxima artis & chirurgiæ huc pertinentis pars existit. [3] Ubi enim hoc cognitum fuerit, non relinqui potest vulneratus ex ignorantia neglectus, [4] quum non convenienter tractetur. [5] Solus autem is, qui signorum expertus est, hanc chirurgiam rite aggredietur. [6] Verum de his omnibus in aliis scriptum habetur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΥΣΧΗΜΟΣΥΝΗΣ.

HIPPOCRATIS DE DECENTI ORNATV.

74 pag 14 40

ΟΥΚ ἀλόγως οἱ πολλοὶ βαναύσων, τῷ σοφίῃ πολλὰ εἶναι χρήσιμα, παύτῃσι δὴ τῷ ἐν τῷ βίῳ. 3 αἱ γὰρ πολλαὶ περιεργίαι φαίνονται μεγάλαι. 4 λέγω δὲ οὐτινας, αἱ μηδὲν χρέος τῶν πρὸς ἀλήθειαν. 5 ληφθεῖεν δ' ἂν τούτων μέρεα ἐς ἐκεῖνα. 6 ἢ ὅτι σφι ἀργίη, ἢ ὅτι μὴ κακίη. 7 τὸ γὰρ σχολάζον καὶ ἀπρήκτον ζητεῖ ἐς κακίην ἢ ἀφέλκει. 8 τὸ δὲ ἐγρηγορὸς καὶ πρός τι τῶν ἀφανῶν σύντεινον ἐφέλκυσαί τι τῶν πρὸς καλοσύνην βίοτεύοντων ἑωυτὸ 9 τούτων τὰς μηδὲν ἐς χρέος πιπλήσας ἀφελείας. 10 χαριεστέρη γὰρ καὶ πρὸς ἕτερον μού τι ἐς τέχνην πεποιημένη. 11 τέχνην δ' πρὸς εὐσχημοσύνην καὶ δόξαν. 12 πᾶσι γὰρ ἡ μὴ μετ' αἰσχροκερδείης καὶ ἀσχημοσύνης, 13 καὶ κείνοισι μέθοδός τις ἔστι τεχνικὴ ἐργάζεται. 14 "ἀλλ', εἰ μὴ πρὸς ἀναιτίων, δημοῦται. 15 νέοι τε γὰρ αὐτέοισιν ἐμπίπτουσιν. 16 "ἀκμάζοντες δὲ δι' εὐταξίην, ἰδιῶται πάντα βλέποντες. 17 πρεσβύται δ', ἀφ' πικρίην, νομοθετεῖν πάντη 18 ἀναίρεσιν ἐκ τῶν πόλεων. 19 "καὶ γὰρ ἀγρῷ ἐργαζόμενοι ἔτι 20 μετ' βαναυσίης ἀπατέοντες. 21 καὶ ἐν πόλεσιν ἀνακυκλέοντες οἱ αὐτοί.

11. "Ἰδοι δέ τις καὶ ἐπ' ἐσθῆτος

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

NON sine ratione faciunt, qui sapientiam ad multa utilem esse prætendunt, [2] eam videlicet quæ inter homines exiſtit. [3] Multæ enim ad superfluam curiositatem factæ apparent. [4] Dico autem eas, quæ de nulla re utili differunt. [5] Assumi autem utique possunt etiam harum partes ad illas, [6] vel propterea quod neque otiositas est, neque malitia. [7] Ocium enim & ignavia malitiam quærunt, & ad eam distrahuntur: [8] vigilantia vero & mens ad aliquid intenta, trahunt ad se quid eorum quæ ad vitæ honestatem pertinent, [9] etiam ex disputationibus nihil utile tractantibus. [10] Gratiosior est enim sapientia, & ab aliis quibusdam in artem constituta, [11] artem videlicet ad parandum honestum ornatum ac opinionem. [12] Omnes enim non cum turpi lucro & turpitudine consistunt. [13] Et illis methodus quædam est artificialis quæ operatur. [14] quod si non innocenter fiat, raptores sunt. [15] Adolescentes enim in ipsos incidunt, [16] verum in vigore constituti, propter verecundiam, videntes ipsos idiotas ducunt. [17] Senes vero, propter amarulentiam, legislationem in ipsos constituunt, [18] ex civitatibus videlicet expulsionem. [19] Hi enim sunt, qui fora frequentant, [20] ruditate ac insciti a sua imponentes, [21] & in circulis civitatum versantes.

11. Cognoverit autem quis ex vesti-

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

τῶν, [2] καὶ τῆσιν ἄλλησι σχεδιαφῆσι. [3] κλῶ γὰρ ἔωσιν ὑπερηφανέως κεκοσμημένοι, [4] πολλὰ μᾶλλον φευκτέοι, [5] καὶ μισητέοι τοῖσι θεωμένοισιν εἰσι. [6] τοῖσι δὲ ἐναντίοις χρεώδεες σκηπέειν, [7] οἷς ἀδιδακτὴ καθωσκούσῃ, [8] ἀδὲ περιεργίη. [9] ἐκ τε γὰρ περιβολῆς [10] καὶ τοῦ ἐν ταύτῃ δικημοσύνης, [11] καὶ ἀφελίης, [12] ἀ πρὸς περιεργίην πεφυκυίης· [13] ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς δόξιν, [14] τό, τε σύννευ, [15] καὶ τὸ ἐν ἑωυτὸς ἀγκεῖσθαι, [16] πρός τε τοῖσι πορείοις, [17] οἵτε ἐκφέρω χήμασι πιεῖσι. [18] ἀδιάχυτοι. [19] ἀπερίεργοι· [20] πικροὶ πρὸς τὰς συναντήσιας· [21] δύθετοι πρὸς τὰς ἀποκρίσιας· [22] χαλεποὶ πρὸς τὰς ἀντικωλώσιας· [23] πρὸς τὰς ὁμοιότητας δύσχροι καὶ ὁμιλητικοί· [24] δύκρητοι πρὸς ἅπαντας. [25] πρὸς τὰς ἀναστάσιας σιγητικοί· [26] πρὸς τὰς ἀποσιγήσιας ἐνθυμημαλικοὶ καὶ κρυπτικοί· [27] πρὸς τὸ καιρὸν δύθετοι καὶ λημματικοί· [28] πρὸς τὰς τροφὰς, δύχρηστοι καὶ αὐτάρκεες· [29] ὑπομονητικοὶ πρὸς καιρὸν, [30] πρὸς ὑπομονὴν. [31] πρὸς λόγες ἀνυσοί· [32] πᾶν τὸ ὑποδεχθὲν ἐκφέροντες· [33] δύσπιστοι χρώμενοι. [34] χαρτὶ ἀγαπητόμενοι· [35] δόξῃ τῇ ἐκ τετέων διϊσχυριζόμενοι· [36] ἐς ἀληθείην πρὸς τὸ ὑποδεχθὲν ἀποτελματιζόμενοι.

III. Ἡγεμονικώτατον μὲν ἓν τετέων ἁπάντων τῶν προφερημένων ἡ φύσις. [2] καὶ γὰρ οἱ ἐν τέχνησιν ἰδίῃ προσῆκε αὐτέοισι τοῦτο, [3] διὰ πάντων τετέων προπορεύον τῶν προφερημένων. [4] ἀδίδακτον γὰρ τὸ χρέος [5] ἔνεστι τῇ σοφίῃ [6] καὶ τῇ τέχνῃ προσφερομένῃ [7] διδαχθῆναι, εἰς τὸ δεχθῆναι λαβεῖν.

vestitu [2] & aliis lineamentis. [3] Quamvis enim fuerint splendidè ornati, [4] multo magis fugiendi sunt, [5] & à conspicientibus odio habendi. [6] Qui vero contrario modo se gerunt, frugi homines judicandi sunt, [7] quibus non est excogitatus apparatus, [8] neque superflua curiositas. [9] Ex vestitu enim cognosces, [10] & decenti in ipso ornatu, [11] ac frugalitate, [12] non ad superfluitatem parato, [13] sed magis ad bonam opinionem, [14] & meditationem. [15] animumque intra se compositum, [16] & ad profectionem. [17] Imo quocunque vestitu ac ornatu, tales sunt [18] minime diffluentes, [19] non curiosi, [20] amarulenti ad occursus & obviam itiones, [21] appositi ad responsiones, [22] graves adversus resistentes, [23] ad sui similes solertes & familiares, ac affabiles, [24] temperati ad omnes, [25] ad seditiones taciturni, [26] ad tacendum animo obfirmato & continentes, [27] ad tempus appositi, [28] & ad occasionem arripiendam accommodati, [29] ad victum frugales & contenti, [30] patientes ad temporis expectationem, [31] ad sermones expediti, [32] omne demonstratum proferentes, [33] suaviloquentia utentes, [34] gratiis affecti, [35] & gloria horum omnium corroborati ac fortificati, [36] da veritatem ac demonstrationem audentes ac confisi.

III. Principalissimum quidem igitur horum omnium prædictorum est Natura. [2] Nam si hæc affuerit his qui artibus animum applicant, [3] per omnia prædicta penetrare poterunt. [4] Incognita enim utilitas, [5] tum in sapientia, [6] tum in arte adhibita, [7] ad principium capiendum edoceri potest.

βειν 8 ἡ δὲ φύσις καταῤῥύη καὶ κέχυ-
ται 9 τῇ σοφίᾳ, εἰς τὰ εἰδήσοντα τὰ
ἀπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ποιούμενα.
10 καὶ γὰρ ἐν ἀμφοτέροις λόγοις
πολλοὶ κρατηθέντες, 11 ἀδυνατοῦσιν
σὺν ἀμφοτέροις ἐγχρήσασθαι τοῖς
πράγμασιν" εἰς δεῖξιν.12 ἐπὰν οὖν
πᾶς αὐτέων ἐξετάσῃ τὰ ὡδὲ ἀλη-
θέα" τὰ ἐν ῥήσει πεμφθέντα,13 ἀδυ-
νατήσει ὡδὲ φύσιν αὐτέοισι χωρήσαι.
14" δύσκολον γὰρ ἔστι τοῖσδε ἀν-
θρώποισιν ὁδὸν ἑτέροισι πεπορευ-
μένοις. 15 διόπερ ἀπογυμνούμενοι,
τὴν πᾶσαν ἀμφιέννυνται κακίην
καὶ ἀτιμίην. 16 καλὸν γὰρ ἐκ τοῦ
δεδεγμένου ἔργου λόγος. 17
πᾶν γὰρ τὸ ποιηθὲν τεχνικῶς ἐκ
λόγου ἀνέκυψε. 18 τὸ δὲ ῥηθὲν τε-
χνικῶς, μὴ ποιηθὲν δὲ, μεθόδου
μὲν τέχνης δεικτικὸν ἐξέφυη. 19 τὸ γὰρ
οἴεσθαι μὲν, μὴ πρήσσειν δὲ, ἀ-
μαθίης καὶ ἀτεχνίης σημεῖόν ἐστιν.

IV. "Οπερ γὰρ 2 μάλιστα ἐν 18
ἰητρικῇ 3' αἰτίην μὲν τοῖσι κεχρη-
μένοισιν,4 ὄνειδος δὲ τοῖσι χρεο-
μένοισιν ἐπιφέρει.5 ἔστιν, ὡς ἐοικότες
ἐν λόγοισι πείσαντες οἰηθῶσιν εἰ-
δέναι ἔργον τὸν μαθητοῦ,6 κα-
θαίρεσθαι χρυσὸν φαῦλον ἐν πυρὶ
κρηθεῖς,7 τοιοῦτος αὐτὸς ἀπέδειξε. 8 " καίτοι γε τοιαύτη ἡ ἀπόφ- 19
ρησις ἀπαρηβρηδὸν εἰς σύνεσιν
ὁμολογέουσιν 9 ὡς ἔστιν οὕτω, τὸ πέ-
ρας ἐδήλωσε γνῶσις. 10 τὸν δὲ ὁ
χρόνος καὶ τὴν τέχνην" εὐο- 20
δίαν κατέστησεν, 11 ἢ τοῖσιν ἐς
τὴν ἀνθρωπίνην οἶμον ἐμ-
πίπτουσιν τὰς ἀφορμὰς δηλοῖ
ἐποίησε. 12' διὸ δεῖ ἀναλαμ-
βάνοντα τούτων τῶν προειρη-
μένων ἕκαστα, 13 μετάγειν τὴν
σοφίην ἐς τὴν ἰητρικὴν, 14 καὶ
τὴν ἰητρικὴν ἐς τὴν σοφίην.

V. Ἰη-

teſt. 8 Natura autem defluit & confunditur 9 cum ſapientia, ad cognoſcendum ea quę ab ipſa natura facta ſunt. 10 Etenim in utriſque ſermonibus multi convicti, 11 nullatenus utriſque rebus uſi ſunt ad demonſtrationem, 12 poſtquam igitur quiſpiam ipſorum expenderit ad veritatem ea quæ retulimus, 13 nullatenus naturæ bona ipſis procedent. 14 Comperiuntur itaque hi non conſimili cum illis via progreſſi, 15 quapropter denudati, omnem 48
induunt malitiam ac ignominiam. 16 Honeſtus eſt enim ex opere, quod quis edoctus eſt, ſermo. 17 Quicquid enim artificioſe factum eſt, ex ratione prolatum eſt ac productum. 18 Quicquid autem artificioſe dictum eſt, non autem factum, methodi inartificialis demonſtrativum exiſtit. 19 Nam putare quidem, non autem facere, ignorantiæ & inartificialitatis ſignum eſt.

IV. Opinio enim 2 maxime in Medicina, 3' in crimen vertitur 45
eam adhibentibus; 4 his vero qui ea in ſe uſi ſunt, perniciem affert. 5 Etenim ſi ſibi ipſis in ſermonibus perſuaſerint, & opus ex diſciplina ſe ſcire putaverint, 6 quemadmodum aurum adulterinum in igne judicatum, 7 tales ſeipſos eſſe demonſtrant. 8 quanquam talis prædictio nihil commovet ad prudentiam eos, qui ſunt ejuſdem generis. 9 quod autem rectus ſit finis, cognitio manifeſtum facit. 10' Tempus porro 50
etiam artem facilem ac perviam facit, 11 aut in conſimilem viam incidentibus proceſſus manifeſtos facit. 12 Quapropter ſingula prædicta ſuſcipere oportet, 13 & ſapientiam transferre ad medicinam, 14 & medicinam ad ſapientiam.

V. Me-

v. Ἰατρὸς γὰρ φιλόσοφος ἰσόθεος. [2] οὐ πολλὴ γὰρ διαφορὴ ἐπὶ τὰ ἕτερα. [3] καὶ ἔνι τὰ περὶ σοφίαν ἐν ἰατρικῇ πάντα. [4] ἀφιλαργυρία. [5] σύνεσις. [6] ἐρυθρίησις. [7] καταστολή. [8] δόξα. [9] κρίσις. [10] ἡσυχία. [11] ἀπάντησις. [12] καθαριότης. [13] γνωμολογία. [14] εἴδησις τῶν περὶ βίον χρησίμων καὶ ἀναγκαίων καθαρσίων. [15] ἀπεμπόλησις. [16] ἀδιαφορία. [17] ὑπεροχὴ θεία. [18] ἔχουσι γὰρ, ἃ ἔχουσι, πρὸς ἀκολασίαν, [19] πρὸς βασκανίαν, [20] πρὸς ἀπληστίαν, [21] πρὸς ἐπιθυμίαν, [22] πρὸς ἁρπαγὴν, [23] πρὸς ἀναιδείαν σύνοιδεν. [24] αὕτη γὰρ ἡ γνῶσις τῶν προσιόντων, [25] καὶ χρῆσις τῶν πρὸς φιλίαν, [26] καὶ ὡς ὀφείλουσι πρὸς τέκνα, [27] πρὸς χρήματα. [28] ταύτη μὲν οὖν ἐπικοινωνὸς σοφίας.

VI. Ὅπερ τοίνυν τὰ πολλὰ καὶ ὁ ἰατρὸς ἔχει. [2] καὶ γὰρ μάλιστα ἡ περὶ θεῶν εἴδησις ἐν νόσῳ αὐτῇ ἐμπολέκει. [3] ἐν γὰρ τοῖσιν ἄλλοισι πάθεσι [4] καὶ ἐν συμπτώμασιν [5] δύσκριτά ἐστι τὰ πολλὰ περὶ θεῶν ἐνίοτε καὶ μάλιστα ἡ ἰατρική. [6] οἱ δ' ἰατροὶ θεοῖσι πᾶσαν παραχωροῦσιν. [7] οὐ γὰρ ἔνι περιττὸν ἐν αὐτέῃ τὸ θεῖον σθένος. [8] καὶ γὰρ ἔστι πολλὰ μὲν μεταχειρέσασθαι, [9] πολλὰ δὲ καὶ κρατῆσαι αὐτέοισι δι' ἑωυτέων. [10] ἃ δὲ καὶ πολυπραγμονεῖν νῦν ἡ ἰατρική, ἐκ τοῦδε παρέξει. [11] τῆς γὰρ ὁδοῦ τῆς ἐν σοφίῃ, ὧδε. [12] καὶ γὰρ αὐτοῖσιν ἐκείνοισιν, ὅτω [13] δοκέει ὀρθῶς λέγεσθαι ὧδε, [14] τὰ περὶ σώματα πάντα γυμνούμενα. [15] ἃ δὴ ἀφ' ἑαυτῆς πέπορται, [16] μεταχειριζόμενα ἢ μεταποιέμενα.

v. Medicus enim philosophus est deo æqualis. [2] Neque enim multa est inter ipsas differentia. [3] Nam omnia quæ ad sapientiam requiruntur, insunt in medicina: [4] argenti contemptus, [5] reverentia, [6] verecundia, [7] habitus submissus, [8] autoritas, [9] judicium, [10] quies, [11] obviam itio, [12] mundicia, [13] doctrina, [14] cognitio ad vitam utilium ac necessariarum purificationum, [15] alienitas à mercimoniis, [16] alienitas à superstitione, [17] præminentia divina. [18] Habent enim quæcunque habent ad coërcendam intemperantiam, [19] invidiam, [20] avaritiam, [21] concupiscentiam, [22] rapinasque [23] ac impudentiam. [24] Hæc enim est cognitio accedentium, [25] & usus eorum quæ ad amicitiam pertinent, [26] & quomodo ad liberos, [27] ac quascunque res se gerere oporteat. [28] Quatenus igitur cum hac societatem habet, sapientia quædam est.

VI. Nam & plurima ex his etiam medicus habet. [2] Etenim scientia de diis vel maxime animo ipsius implexa est. [3] Etenim in aliis affectionibus [4] & in symptomatis accidentibus, [5] Medicina erga deos valde reverenter se habere comperitur. [6] Medici vero deis concedunt. [7] Non enim est potentia in ipsa redundans. [8] Nam & hi multa quidem aggrediuntur, [9] multa vero etiam per seipsa ipsis superantur. [10] Quę vero nunc possidet Medicina, hinc exhibebit. [11] Quæ enim via ipsius sit in sapientia, hactenus dictum est. [12] Nam & illis ipsis hoc modo se res habet. [13] Quæ vero putant, & confitentur ac profitentur, sic habent. [14] Quæ circa corpora adsunt & adveniunt, [15] quæ sane per omnem ipsam artem procedunt, [16] dum

να. [17] ἃ ἢ, μὴ χειρουργίης ἰώμενα. [18] ἃ ἢ, βοηθέμενα, θεραπεύόμενα ἢ ἀμυνόμενα. [19] τὸ ἢ κεφάλαιον δὲ ἁπάντων ἔστω, εἰς τὴν τοιητέων εἴδησιν.

VII. [1] Ὄντων οὖν τοιητέων τῶν προδεδηλωμένων ἁπάντων, [2] χρὴ τὸν ἰητρὸν ἔχειν τινὰ δύσκαπελίην φιλοκαμνίην. [3] τὸ γὰρ αὐστηρὸν δυσχεραίνουσι [4] καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι [5] καὶ τοῖσι νοσέουσι. [6] τηρεῖν ἢ χρὴ ἑωυτὸν ὅπ μάλιστα [7] μὴ πολλὰ φαίνοντα τοῦ σώ- 28
ματος μερέων· [8] μὴ ἢ πολλὰ λεχμώδεα τοῖσιν ἰδιώτῃσιν, [9] ἀλλά τ' ἀναγκαῖα. [10] νομίζεται γὰρ
τῆδε βίη εἶναι [11] ἐς [12] θεραπηίης. [11] πειρᾶν ἢ κάρτα μηδὲν θρασέρως αὐτέων, [12] μὴ ἢ μὴ φαντασίης. [13] ἐσκέφθω ἢ ταῦτα πάντα ὅκως ἢ σοι προκληπτικὰ ἐς τὴν δύπορίην, ὡς δέοι. [14] εἰ ἢ μὴ, ἐπὶ τοῦ χρέος λιπορίη ἀεὶ δή. [15] μελετᾶν ἢ χρὴ ἐν ἰηλεμικῇ ταῦτα, [16] μετὰ πάσης κολασολῆς, [17] θρὶ ψιλαφίης, [18] καὶ ἐγχρίσι, [19] ἐγκαταντλήσι [20] θρὸς τὴν δύρυθμίην τοῦ χρέων. [21] θρὶ πλυμάτων. [22]
[1] θρὶ σαλίων. [23] θρὶ ἐπιδέσμων. [24] περὶ τῶν καθιστίων. [25] θρὶ φαρμάκων, [26] ἐς τραύματα, [27] καὶ ὀφθαλμικά. [28] ἐκ τετέων θρὸς τὰ ἐόντα. [29] ἵν' ἢ σοι προκληπτικὰ, [30] ὄργανά τε [31] καὶ μηχανὴ, [32] ἐκ σίδηρος ὀξύς. [33] ἡ γὰρ ἐν τετέοισιν λιπορίη, ἀμηχανίη καὶ βλάβη ἐστίν.

VIII. [1] Ἔστω δὲ σοι ἑτέρη παρέξοδος ἡ λιτωτέρη [2] θρὸς πάσας λιπαρίας, [3] ἡ ἁψὶ χρέων. [4] ἡ δ' [31]
εὐχερεστάτη, ἁψὶ μεθόδου. [5] ἐ γὰρ ἐστί τε διερχέσθαι πάντα τὰ ἰητρόν.
[6] ἔστω

illa transformantur aut transmutantur. [17] Quæ item per chirurgiam sanant. [18] Et quæ auxiliis & medelis aut victu curantur. [19] Summa vero horum omnium tendat ad horum cognitionem.

VII. Quum igitur relata omnia tali modo se habeant, [2] convenit ut Medicus comitatem quandam sibi adjunctam habeat. [3] Austeritas enim [4] & sanis [5] & ægris difficilem accessum præbet. [6] Maxime vero adservare ipsum seipsum convenit, [7] ut ne multas corporis partes ostendat, [8] neque cum imperitis multa fabuletur, [9] sed necessaria. [10] Hoc enim violentia esse consuevit ad curationis provocationem. [11] Facere autem nihil horum debet valde curiose, [12] neque ex imaginatione. [13] Hæc vero omnia considerato, quo tibi præparata sint ad abundantiam, prout opus fuerit. [14] Sin minus, instante necessitate semper penuria fuerit. [15] Procurare autem oportet hæc in medicina, [16] cum omni submissione, [17] defrictione, [18] & illitione, [19] & perfusione, [20] ad manuum concinnitatem: [21] de linamentis vulsis, [22] de spleniis, [23] deligamentis, [24] de his quæ pro temporis constitutione requiruntur, [25] de medicamentis [26] ad vulnera, [27] & ocularia, [28] & ex his ea, quæ ad singula genera pertinent: [29] quo tibi præparata sint, [30] & instrumenta, [31] & machinæ, [32] & consequenter ferrum. [33] Nam in his penuria detrimentosa est, [34] & artem mancam facit.

VIII. Sit autem tibi alter apparatus [2] simpliciter ad peregrinationes instructus, [3] ad manus promptus. [4] Expeditissimus autem per methodi rationem. [5] Neque enim fieri potest, ut Medicus omnia percurrat.

[6] Fir-

6 ἔσω δέ σοι ὑμνημόνευε, φάρμακά τε 7 καὶ δυνάμεις ἀπλᾶς, 8 καὶ ἀναγεγραμμένα, 9 εἴπερ ἄρα ἔστιν 10 συνόνως καὶ τοῖς νέοσιν ἰήσεσθαι, 11 ἐν οἷς τοιαῦτα τρόποι, 12 ὅσα χῶς, 13 καὶ ἐν τίνι τρόπῳ τοῖς ἑκάστων ἔχουσιν. 14 αὕτη γὰρ ἀρχὴ ἐν ἰατρικῇ, 15 καὶ μέσα, 16 καὶ τέλος. 17 προκατασκεύαζε δέ σοι καὶ μαλαγμάτων γένεα, πρὸς τὰς ἑκάστων χρήσιας. 18 πολλήματα τέμνειν δυνάμενα ἐξ ἀναγραφῆς ἑτοιμάζε πρὸς τὰ ἥβεα. 19 προπαρασκεύαζε δὲ καὶ τὰ πρὸς φαρμακίδα 20 εἰς τὰς καθάρσιας ἐπιτηδεύματα, 21 ἀπὸ τόπων τε καθηκόντων, 22 ἑτοιμάζε, εἰς ὃν δεῖ τρόπον 23 πρὸς τὰ ἥβεα 24 καὶ τὰ μεγέθεα 25 εἰς παλαιώσιν μεμελετημένα. 26 τὰ δὲ πρόσφατα ὑπὸ τὸν καιρὸν, 27 καὶ τἄλλα καὶ λόγον. 28 ἔπειτα δὲ ἐσίης πρὸς τὸν νοσέοντα, τελέων σοι ἀπηρτισμένων, 29 ἵνα μὴ ἀπορῇς, 30 εὐθέτως ἔχων ἕκαστα πρὸς τὸ ποιησόμενον.

IX. 1 Ἴσθι δὲ γνώσεων, ὃ χρὴ πρόσθεν ἐπελθεῖν. 2 πολλὰ γὰρ ἐνδεῖ συλλογισμοῦ, ἀλλὰ βοηθείης δεῖται τῶν πραγμάτων. 3 πρόσθεν διαγνῶναι χρὴ τὸ ἐκβησόμενον ἐκ τῆς ἐμπειρίης. 4 εὐδόξου γὰρ 5 καὶ δύμαθές. 6 ἐν δὲ εἰσόδῳ μεμνῆσθαι χρὴ καθέδρης 7 καὶ καταστολῆς. 8 σχήσιος. 9 ἀνακυκλώσεως. 10 βραχυλογίης. 11 ἀπραγμοσύνης. 12 παρασκευῆς. 13 ἐπιμελείης. 14 ἀποκρίσιος πρὸς τὰ ἀπαντώμενα. 15 πρὸς τὸν ὄχλον τὸν ἐπιγινόμενον, εὐσταθίης τῆς ἐν ἑαυτῷ. 16 πρὸς τὸν θορύβου ἐπιτολήν. 17 πρὸς τὰς ὑπηρεσίας, ἑτοιμασίης. 18 ἐπὶ τελείοισι μέμνη-

6 Firma item memoria teneto medicamenta, 7 & simplices facultates, 8 & descriptas, 9 si modo tales extant. 10 Sint & in memoria tibi morborum curationes, 11 & harum modi, 12 quotupliciter, 13 & quomodo in singulis se habent. 14 Hoc enim principium est in Medicina, 15 & medium, 16 & finis. 17 Præparata quoque tibi sint malagmatum genera ad singulos usus. 18 Potiones quæ incidere possunt, ex descriptione præparatæ juxta genera. 19 In promptu sint & quæ ad medicationem pertinent, 20 ad purgationes, 21 sumpta de locis congruis, 22 & parata eo quo convenit modo, 23 juxta genera, 24 & magnitudines, 25 ad vetustatem ferendam curata. 26 Recentia vero juxta temporis occasionem, 27 & alia juxta rationem. 28 His autem tibi præparatis hoc commodi erit, 29 ut ubi ad ægrotum introieris, 30 animo incertus non sis, 31 quum appositè habeas singula ad id, quod faciendum est.

IX. 1 Antea vero hoc cognitum habeas quod facere oporteat, quam ad ægrum ingrediaris. 2 Pleraque enim non ratiocinatione, sed auxilio rerum opus habent. 3 Itaque eventum ex experientia prius discernere oportet. 4 Est enim hoc gloriosum, 5 & facile cognosci potest. 6 In ingressu vero meminisse convenit & sessionis, 7 & habitus submissi, 8 amictus compositi, 9 auctoritatis, 10 breviloquentiæ, 11 ut nihil cum perturbatione facias, 12 assessus, 13 diligentiæ, 14 responsionis ad ea quæ occurrunt, 15 & ad tumultus oborientes compescendos constantiæ apud teipsum, 16 increpationis ad turbas castigandas, 17 promptitudinis ad ministeria. 18 Et ad hæc

μέμνησο παρασκευῆς τῆς σῆς. [19] εἰ δὲ μή, τὰ καθ' ἕκαστα διάπλωθι. [20] ἐξ ὧν παρασκεύασον εὐκαίρως ἑτοιμασίαν.

X. [2] Εἴσοδον χρὴ πυκνῶς, [2] ἐπισκέπτεσθαι ἐπιμελέστερον, [3] τοῖσιν ἀπλεονεμουμένοισιν [4] ἐπὶ τὰς μεταβολὰς ἁπάντων. [5] ῥᾷον γὰρ εἴσῃ· [6] ἅμα δὲ καὶ ἀσφαλέστερον ἔσῃ. [7] ἄσταθα γὰρ τὰ ἐν ὑγροῖσι. [8] διὸ καὶ εὐμεταπίπτα ὑπὸ φύσιος ἐστὶ καὶ τύχης. [9] ἀβλεπηθέντα γὰρ τὰ καιρὸν τῆς ὑπουργίης [10] ἔφθασαν ὁρμήσαντα καὶ αὐξήσαντα. [11] ἐπὶ γὰρ τῷ τὸ ἐπικρῆσον. [12] πολλὰ γὰρ ἅμα τὰ ποιοῦντά τι χαλεπόν. [13] τὸ γὰρ καθ' ἓν καὶ ἐπακολούθησιν εὐθετώτερον καὶ ἐμπρεπέστερον. [14] ἐπιληρεῖν δεῖ καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν καμνόντων, [15] ἃς ἐν πολλοὶ πολλάκις διεψεύσαντο [16] ἐν τοῖσι προσφερομένοις, [17] ἐπεὶ τὰ μισηθέντα ποτήματα λαμβάνοντες, [18] ἢ φαρμακεύσαντες, [19] ἢ θεραπεύσαντες, [20] ἀνῃρέθησαν. [21] ἐκ αὐτῶν μὲν ἔχ ὡς ὁμολογίαν τρέπεται τὸ ποιηθέν· [22] τῷ δὲ ἰητρῷ τὴν αἰτίαν προσῆψαν.

XI. [2] Ἐσκέφθαι δὲ χρὴ καὶ τὰ περὶ ἀνακλίσεων. [2] ἃ μὲν αὐτέων πρὸς τὴν ὥρην, [3] ἃ δὲ καὶ πρὸς τὰ γένεα· [4] οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐς βάθεα, [5] οἱ δέ, ἐς καταγαίους καὶ σκοτεινοὺς τόπους. [6] τάττε δὲ ἀπὸ ψόφων [7] καὶ ὀσμέων, [8] μάλιστα δὲ ἀπὸ οἴνου· [9] χαλεπώτερα γὰρ αὖτα· [10] φυγεῖν δὲ καὶ μεταλλαγῆναι· [11] πρήσσειν δὲ ἄπαντα ταῦτα [12] ἡσύχως, [13] εὐσταλέως· [14] μετὰ ὑπουργίης, [15] τὰ πολλὰ δὲ τὸν νοσέοντα ὑποκρυπτόμενον, ὧδε χρή, [16] θαρσαλέως καὶ ἱλαρῶς καὶ εὐδιάνως [17] σφέ-

memor sis primi apparatus. [19] Si minus, reliqua citra errorem fiant, [20] quæ ad promptitudinem parandam præcipiuntur.

X. Ingressu utere frequenter, [2] visita diligentius, [3] his quæ à deceptis per errorem fiunt occurrens, [4] ut mutentur. [5] Facilius enim cognosces, [6] simulque expeditior eris. [7] Instabilia enim sunt, quæ in humidis consistunt. [8] Quapropter etiam facile & à natura & à fortuna transmutantur. [9] Neglecta enim ea, quæ circa temporis occasionem administrare oportebat, [10] impetu suo progressa occupant ac perimunt. [11] Non enim est, quod opem ferat. [12] Multa enim sunt, quæ simul mali aliquid faciunt. [13] Nam quod singulatim juxta consequentiam fit, magis opportunum & frequentius est. [14] Observare autem oportet ægrotorum quoque peccata, [15] per quæ multi sæpe mentiti sunt, [16] in assumendis his quæ ingerenda exhibentur, [17] postquam exosas potiones non accipientes, [18] aut pharmacis datis, [19] aut alia curatione adhibita, [20] perempti sunt. [21] Et factum quidem hoc non ad ipsorum confessionem vertitur, [22] verum Medico culpa imputatur.

XI. Considerare vero oportet etiam decubitus, [2] quosdam ex ipsis juxta anni tempus, [3] quosdam juxta genera. [4] Quidam enim in altis sedibus, [5] quidam in subterraneis ac tenebrosis decumbunt. [6] Strepitus quoque [7] & odores, [8] maxime vini ([9] deterior enim hic est) [10] fugere ac transmutare oportet. [11] Et omnia hæc facere [12] placide, [13] expedite, [14] cum ministerio, [15] ita ut pleraque ægroto occultes, [16] & hilari ac sereno vultu ipsum consoleris:

[17] quo

17 σφέτερα ἢ ἀπ-
ὸ τοῦ ἐπόμενον, 39
18 ἅμα μὴ ἐπιπλήσσειν μετὰ πα- 40
θείας καὶ συστάσεων, 19 ἅμα δὲ
συμμυθέας μετ' ἐπιτροφῆς
καὶ παραδέξεως, 20 μηδὲν ὑποδε- 41
κνύντα τῶν ἐσομένων, ἢ συνεστώτων
ἀυτοῖσι. 21 πολλοὶ γὰρ δι' αὐτὰ
τοῦτο ἐφ' ἑκάτερα ἀπεώ- 42
θησαν, 22 διὰ τὸ προφρῆσιν
τοῦ προφρημένου τῶν συνεστώτων, ἢ
ἐπεσομένων.

XII. Τῶν δὲ μανθανόντων ἔστω
τις ὁ ἐφεξῆς, 2 ὅπως τοῖσι παραγ-
γέλμασιν ἀπικρῶς χρήσηται·
3 ποιήσῃ δὲ ὑπουργίαν τὸ προστα-
χθέν· 4 ἐκλέγεσθαι δὲ ἀπ' αὐτέων
ἤδη τοὺς ἐς τὰ τέχνης εἰλημμένους,
5 προσδοιῶσί τι ἐς τὸ χρέος,
6 ἢ ἀσφαλέως προστενεγκεῖν· 7 ὅπ-
ως τὲ ἐν διαστήμασι μηδὲν λαν-
θάνῃσι· 8 ἐπιτροπὴν δὲ τοῖσιν ἰδιώ-
45 ταισι μηδὲ πολὲ διδοῦς. πρὸς μη-
δενός· 9 εἰ δὲ μὴ, τὸ κακῶς πρη-
χθὲν εἰς σὲ χωρήσῃ καὶ ψόγος, 10
ἐὰν μὴ πολλαχῶς ἀμφιδόλως ἔχῃ, 11 ἐξ 43
ὧν τὸ μεθοδευθὲν χωρήσῃ, 12 καὶ
σοὶ τὸν ψόγον προσάψει, 13 καὶ
τυχθὲν ᾖ, πρὸς τὸ χρῆσθαι ἔσῃ·
14 πρόλεγε δὴ ταῦτα πάντα,
ἐπὶ τοῖσι ποιουμένοις, οἷς δὲ τὸ ἐπε-
γνῶσθαι πρόκειται· 15 τούτων δὴ
ἕνεκα, 16 τοῦ πρὸς εὐδοξίην 17 καὶ
εὐχημοσύνην, 18 τοῦ ἐν τῇ σοφίῃ
19 καὶ ἰητρικῇ, 20 καὶ ἐν τῇσιν
ἄλλῃσι τέχνῃσι, 21 χρὴ τὸν ἰητρὸν
διελληφότα τὰ μέρεα, προὶ ὧν εἰ-
17 ρήκαμεν, προεννύμενον πάντοτε
τοῦ ἑτέρου ἀφιλητέονος φυλάσ- 44
σειν, 22 καὶ προδιδόναι ποιέεσθαι,
23 εὔκλεα γὰρ ἔόντα πᾶσιν ἀνθρώ-
ποισι, διαφυλάσσεται· 24 οἵτε
δι' αὐτέων ὁδοῦσαντες, δοξασθέ,
πρὸς γονέων καὶ τέκνων. 25 καίπνες
αὐ-

17 quo à suis illum cupiditatibus
avertas, 18 simul cum amarulen-
tia & contraria instantia increpando, 19 simulque cum commo-
nefactione ac dexteritate suscipiendo ac consulendo, 20 non ta- 125
men ut quicquam futurorum aut
præsentium ipsis indices. 21 Plerique enim ob hanc causam, in
utramlibet partem compulsi sunt,
22 propter relatam videlicet prædictionem præsentium aut futurorum.

XII. Sit autem ex discipulis
aliquis præsens, 2 qui instet ut
præceptis non amarulente utatur, 3 & quod mandatum est faciat. 4 Deligito autem ex ipsis eos,
qui jam in arte progressum fecerunt, 5 quo ea, quæ utilia sunt,
addant, 6 aut secure offerant, 7 130
ut & in intervallis nihil te lateat. 8
At vero imperitis nunquam quicquam procurandum committes.
9 Sin minus, ejus quod male factum est, vituperium in te recidet, 10 si non ambigue res habeat.
11 ex quibus id, quod recta methodo tractatum est, procedet,
12 & vituperationem tibi non afferet: 13 sed & quod factum fuerit, ad genus referetur. 14 Proinde omnia hæc prædicito in his
quæ fiunt, his quibus ea cognoviſſe propositum est. 15 His igi- 135
tur ita habentibus, 16 ad bonam
existimationem 17 ac decentem
ornatum, 18 & in sapientia, 19 &
in medicina, 20 & in aliis artibus:
21 oportet medicum distinctis
partibus, de quibus diximus,
semper utrisque amictum, ea conservare ac custodire, 22 & tradere
ac facere. 23 Quum enim apud
omnes homines inclyta sint, conservantur. 24 Et qui per ipsa procedunt, celebres sunt à parentibus & liberis. 25 Etsi quidam

ipso-

αὐτέων μὴ πολλὰ γινώσκωσιν, [26] ὑπ' αὐτέων δ' πρηγμάτων ἐς σωφρονέειν καθίστανται).

'ipsorum non multa cognitione 140
præditi sint, [26] ab ipsis tamen rebus ad intelligentiam deveniunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ.

HIPPOCRATIS PRÆCEPTIONES.

Basil. græc. Foesius sect. 1. 27. 25. Basil. lat.

95 pag 17 ΧΡΟΝΟΣ [1] ἐστὶν, ἐν 1
ᾧ καιρός. [2] ἡ καιρὸς, ἐν ᾧ χρόνος σφόδρα πολύς. [3] ἄκεσις χρόνου· [4] ἔστι δ', ὑνίκα καὶ καιρῷ. [5] δεῖ γε μὴν, ταῦτα εἰδότα, [6] μὴ λογισμῷ πρότερον πιθανῷ προσέχοντα τὴν γνώμην, [7] ἀλλὰ τριβῇ μετὰ λόγου. [8] ὁ γὰρ λογισμὸς μνήμη τίς ἐστι 9 ξυνθετικὴ δ' μετ' αἰσθήσεως ληφθέντων. [10] ἐφαντασιώθη γὰρ ἐναργέως. [11] ἥτε αἴσθησις προσπεσοῦσα καὶ ἀναπομπὸς ἔσω εἰς διάνοιαν τῶν ὑποκειμένων. [12] ἡ δ' προσδεξαμένη πολλάκις, [13] οἷς, [14] ὅτε [15] καὶ ὁμοίως, [16] ταῦτα 2
περιέλαβε [17] καὶ ἐς ἑωυτὴν καθυφεῖλε, [18] ἐμνημόνευσε. [19] ξυγκαταινέω μὲν ἔγωγε καὶ τὸν λογισμὸν, [20] ἢν περ οὐκ ἀποπίπτῃ τῆς ἀρχῆς, [21] καὶ τῆς καταφορῆς οὐκ ἂν φαινομένων μεθοδεύῃ. [22] οὐκ γὰρ ἂν ἐναργέως 15
ἐπιτελεομένων ἢν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ποιήσῃ) ὁ λογισμὸς, [23] οὐ διάνοίης δυνάμει ὑπάρχων εὑρέσεως, [24] προσδεχομένης αὐτῆς ἕκαστα παρ' ἄλλων.

11. Ὑπολειπτέον ἔστι, [1] τῆς 3
φύσιν ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ παντοίων πραγμάτων κινεῖσθαί τε [2] καὶ διδάσκεσθαι, [3] βίης ὑπεούσης. [4] ἡ δ' διάνοια παρ' αὐτῆς λαβοῦσα ὡς προ-

TEMPUS est, in quo IV
occasio est. [2] Occasio 2
vero, in qua tempus pag 27
non multum. [3] Medela
tempore, [4] aliquando etiam occasione contingit. [5] Hæc sane nosse oportet, [6] & non ratiocinationi prius probabili intentum curam aggredi, [7] sed exercitationi cum ratione. [8] 'Ratiocinatio enim me- 5
moria quædam est, [9] quæ componit ea, quæ per sensum sunt percepta. [10] Imaginatione enim concepta est evidenter. [11] Sensus autem perpessus jam delegatore est eorum quæ subjacent ac obveniunt ad ipsam cogitationem. [12] Qui vero sensus sæpe mala perpessus est, & susceptit, [13] quibus, [14] quando, [15] qualiter læsus sit [16] observans, [17] & in seipsum 'reponens [18] re- 10
cordatur. [19] Collaudo quidem igitur etiam ratiocinationem, [20] siquidem ex fortuita occasione initium faciat, [21] & delationem in morbum ex apparentibus persequatur. [22] Si enim ex his quæ palam perficiuntur, ratiocinatio initium fecerit, [23] in mentis potentia esse comperitur, [24] ita ut ipsa ab aliis singula assumat.

11. Proinde statuendum est, naturam à multis ac omnigenis rebus moveri, [2] ac doceri, [3] ita ut violentia quædam 'subsit. [4] Mens 15
autem, ubi accepit, velut dixi, postea ad veritatem perducit,

ωρεῖπον, ὕστερον εἰς ἀληθείλω ἤγαγον. [5] εἰ δ' μὴ ἐξ ἐναργέος 4
ἐφόδε, [6] ὃν δ' πιθανῆς ὠὰ ἀπλάστου λόγε, [7] πολλάκις βαρείλω &
ἀνιαρλω ἐπλώεγκε Δ.θεσιν. [8] ὅ-
τοι δ' ἀνοδίλω χλείζεσι. [9] τί γὰρ ἂν
λῶ κακὸν, ἢν τὰ ἐπιχείρα ἐνομί-
ζοντο, οἱ τὰ τῆς ἰπλεκῆς ἔργα κα-
κῶς δημιεργέοντες; [10] νῦν δ' τοῖ-
σιν ἀναπύστοισιν ἔσσι τὸ καμνόντων
[11] ὀκῆσισιν ἐχ ἱκανὴ ἐφαίνετο ἔσ-
σα & νοσέσν βίη, [12] εἰ μὴ ξυνέλθοι
τῇ & ἰητρὸ ἀπείρη; [13] ὧδε μὲν
δὴ τετέων ἄλις ἔστω διειλεγ-
μένα. [14] τὰ δ' ὡς [ὃν] λόγε μόνε
ξυμπαραινομένων, μὴ εἶν ἐπαύ-
σασθαι. [15] τὰ δ' ὡς ἔργε ἐνδείξιος.
[16] σφαλερὴ γὰρ κὴ εὔπλαστος
ἡ μετ' ἀδολεχίης ἰσχύρησις. [17] διὸ
κὴ καθόλε δεῖ ἔχεσθαι τῶ γινο-
μένων, [18] ὃ ὧδε ταῦτα μὴ ἐλα-
χίστως γίγνεσθαι, [19] ὧν μέλλη ἔξειν
ῥηϊδίως κὴ ἀναμάρτητον ἔξειν, [20] ὧν
δὴ ἰπλεκὸν ὠφελησόμενον. [21]
κάρτα γὰρ μεγάλων ὀφελίων ὠφε-
ποιήσει [22] τοῖσί γε νοσέσσι, [23] & τοῖ-
σι τετέων δημιεργοῖσιν. [24] μὴ ὀ-
κνέειν δ' παρὰ ἰδιωτέων ἱστορέειν, [25]
ὅτι δοκέει ξυμφέρον, εἰς καιρὸν
θεραπίης. [26] ὕτω γὰρ δοκέω
τὸν ξύμπασαν τέχνην ἀναδεί-
χθῆναι, [27] Δ.θ τὸ ἐξ ἐνάσε & τέ-
λεος τηρηθῆναι, [28] & εἰς ταυτὰ 5
ξυναλισθῆναι.

III. Προσέχειν δ' δεῖ ὠφε-
πλώσει τε [2] τῇ ὡς ἐπιθπολύ, [3] δ
μετ' ὠφελίης δ ἠρεμαιότητι
μᾶλλον, [4] ἢ ἐπαγγελίης & ἀπο-
λογίης τῆς μὴ πρήξιος. [6] χρήσι-
μος δ δ ποικίλος τὰ ὠφοφερο-
μένων τῷ νοσέοντι, δ ὁ προορισ-
μὸς, [7] ὅτι μόνον τι προσενεχθὲν ὠ-
φελήσει. ὃ γὰρ ἰκυρήσιος δεῖ. [8] πάν-
τα

cit. [5] Si vero non ex evidenti aggressione, [6] verum ex probabili rationis figmento, [7] sæpe gravem & molestam invehit affectionem. [8] Tales autem inviam viam arripiunt. [9] Quid enim tandem erat mali, si mercedem auferrent hi, qui medicinæ opera male administrant? [10] Nunc vero ægrotis, qui extra culpam sunt, [11] non sufficiens esse apparet violentia morbi, [12] nisi Medici quoque imperitia accedat. [13] Et de his quidem hæc dicta satis sint. [14] At his quæ ex sola ratione perficiuntur, frui non datur: [15] verum his quæ ex operis indicatione. [16] Fallax enim est & ad errorem proclivis affirmatio, quæ fit cum garrulitate. [17] Quapropter in universum his, quæ fiunt, inhærere oportet, [18] & circa hæc vel maxime versari, [19] si quis facilem ac minime delinquentem habitum, [20] quem sane Medicinam appellamus, sibi comparare volet. [21] Valde enim magnam utilitatem afferet, [22] tum ægrotantibus, [23] tum horum artificibus. [24] Non tamen cunctandum est & ab idiotis inquirere, [25] si quid conferre visum fuerit ad curationis occasionem. [26] Sic enim arbitror universam artem commonstratam esse, [27] eo quod ex unoquoque fine observatio facta est, [28] & consonantia in idem concurrerit.

III. Attendere igitur oportet fortuitæ occasioni, [2] quæ plerumque se offert, [3] atque hoc cum utilitate ac leni progressione potius, [4] quam cum promissione, [5] & excusatione ea quæ fit cum actione. [6] Vtilis est autem & varia prædestinatio eorum quæ ægroto offeruntur. [7] Non enim asseverare oportet, quod aliquid solum exhibitum proderit. [8] Omnes enim

πα γὰ τὰ πάθη ἀφ' πολλὰς περιστάσιας καὶ μεθοδολὰς μονῆ πνὶ προσκαθίζει.

IV. Παρχινέσιος δ' ἂν κμὴ τὸ τοῦτο ἐπιδεηθείη τῆς θεωρίης. [2] εἰ γὰ ἄρξαιο ἀφ' μισθαρίων· [3] ξυμβάλλει γάρ κ τῷ ξύμπαντι· [4] τῷ μὲν ἀληθινῶ τοιούτῳ ἀφανόησιν ἐμποιήσεις, τοῦτ' ὅπ ἂν ἀπολιπὼν αὐτὸν πορεύσ, [5] μὴ ξυνθέμενος, [6] κμὴ ὅπ ἀμελήσεις, [7] κμὴ ἔχ ὑποθήσεις πνὰ τῷ παρεόντι. [8] ἐπιμελεῖας δεῖ ἓν τοῖς τοιούτοις μισθοῖ. [9] ἄχρηστον γὰ ἡγούμεθα ἐνθύμησιν ὀχλεομένης τοῦτ' αὐτῷ, [10] πολὺ ᾗ μᾶλλον, [11] ἐν ὀξεῖ νοσήματι. [12] νόσος γὰ ταχύτης [13] καιρὸν μὴ διδοῦσι ἐς ἀναστροφὴν, [14] οὐκ ἐποτρύνει τὸν καλῶς ἰητρεύοντα ζητεῖν τὸ λυσιτελές, [15] ἐχεθαι ᾗ δόξης μᾶλλον. [16] κρέσσον ἓν ζωζομένοισιν ὀνήσιν, [17] ἢ ἀληθείως ἔχοντας ἀπολέσθαι. [18] καίτοι ἔνιοι νοσοῦντες ἀξιοῦσι τὸ ξενοπρεπὲς [19] καὶ τὸ εὔδηλον προκρίνοντες, [20] ἄξιοι μὲν ἀμελεῖσθαι, [21] ἃ μέντοι γε καλάσιος, προκρίνοντες. [22] διὸ τελέοισιν ἐντιθέξη ἐκότως [23] μελαβολῆς ἐπὶ σάλπ πορευομένοισι. [24] τίς γὰ, ὥσπερ ὁδὸς, ἡδελφισμένος ἰητρὸς [25] ἰητρεύει πίσσῃ [26] ἢ ἀτεραμνίῃ. [27] ὥς τ' ἐν ἀρχῇ ἀνακρινέοντας πεῖν πάθος, [28] καὶ ὑποθέσθαί πνα ξυμφέροντα ἐς θεραπείην, [29] ἀποθεραπεῦσαί τε τὸν νοσέοντα [30] καὶ μὴ παρορᾶν. [31] τῆς δ' ἐπικαρπίης, [32] μὴ ἄνδυ τῆς ἐπισκοπαζόσης πρὸς μάθησιν ἐπιθυμίης. [33] ἀφροκελεύομαι ᾗ μὴ λίην ἀπαιτηπείην εἰσάγειν, [34] ἀλλ' ἀποβολέπειν

enim affectiones, propter multas casuum circumstantias ac mutationes, mora quadam diutiore adhærent.

IV. Et hoc sane admonitione opus habuerit, ad diligentem considerationem faciendam. [2] Si enim à mercede inceperis ([3] conducit enim hoc universo negotio) [4] ægroto quidem hujusmodi cogitationem inducis, quod videlicet non, ipso relicto, abibis. [5] Si vero non pacisceris, [6] quod ipsum negliges, [7] & de quibusdam in rem præsentem non admonebis. [8] Curare igitur oportet de constituenda mercede. [9] Inutilem enim esse putamus ejusmodi ægroti ' ipsius cogitationem, [10] multo autem magis in morbo acuto. [11] Morbi autem celeritas [12] temporis occasionem non præbens ad reversionem, [13] non impellit bonum Medicum ad quærendum suam commoditatem, [14] sed ut magis existimationis suæ rationem habeat. [15] Itaque tunc melius est, ut servatis exprobret, [16] quam ut lethaliter affectos præconturbet. [17] Quanquam aliqui ægroti id expetunt, hospitii jus, [18] & facilem mali depulsionem producentes, [19] 'digni quidem qui negligantur, [20] non tamen qui affligantur. [21] Quapropter his te merito oppones, [22] cum bolidis jactu in maris turbati fluctibus iter facientibus. [23] Qui enim bonus Medicus est, [24] is per Iovem fide magis [25] quam duritia medetur. [26] Quare in principio totam affectionem indagare oportet, [27] & quædam suggerere conducentia ad curationem, [28] curareque ægrotum, [29] & non negligere. [30] At vero remunerationis exigendæ acerbitatem, [31] absq; præparante ad disciplinam cupiditate, [32] hortor ut ne valde inducas, [33] sed

&

πην ἐς τε περιουσίαν καὶ ἐσίαν.

v. Ὅτε δ' ἂν δοκῇ, [2] ἀναφέρων μνήμην εὐχαριστίης πρὸ ἔριδος, [3] ἢ παρεοῦσαν εὐδοκιμέων. [4] εἰ δ' ἂν καιρὸς εἴη χορηγίης [5] ξένῳ τε ἐόντι [6] καὶ ἀπορέοντι, [7] μάλιστα ἐπιτηδείοισι τοῖσι τοιούτοισιν. [8] εἰ γὰρ παρῇ φιλανθρωπίη, [9] πάρεστι καὶ φιλοτεχνίη. [10] ἔνιοι γὰρ νοσέοντες, [11] ἠσθημένοι τὸ περὶ ἑωυτὸς πάθος μὴ ἐὸν ἐν ἀσφαλείῃ, [12] καὶ τῇ δι' ἰητροῦ ἐπιμελείῃ εὐδοκιμέουσι μεγαλαυχέοντες ἐς ὑγιείην. [13] δεῖ δ' ἔχειν νοσεόντων μὲν ἐπιμέλειαν, ἕνεκεν ὑγιείης· [14] ὑγιαινόντων δὲ φροντίζειν, ἕνεκεν ἀνοσίης. [15] φροντίζειν δὲ ὑγιαινόντων, ἕνεκεν εὐσχημοσύνης.

vi. Οἱ μὲν οὖν ἐόντες ἐν βυθῷ ἀτεχνίης, τὰ προλελεγμένων τοῦτον ἂν μάθοιεν. [2] καὶ γὰρ ἔστιν ἀνίητροι ἐόντες, [3] ἔλεγχοι καὶ σκοπὸς ὑψαυχενέοντες, [4] τύχης γε μὴν δεόμενοι, [5] ὑπό τινων εὐπόρων καὶ γενῶν ἔνδοσιν ἀναλαμβανόντων. [6] ἑκάτεροι ἐπὶ τεύξεσιν δοκιμέοντες [7] καὶ ἀμπίπλοντες ἐπὶ τὸ χεῖρον, [8] καταχλιδῶσι καταμεμελετηκότες, [9] τὰ τῆς τέχνης ἀνυπεύθυνα. [9] ἐφ' οἷς ἂν ἰητρὸς ἀγαθὸς ἀκμάζοι ὁμότεχνος καλεόμενος. [10] ὁ γὰρ τὰς ἀκέσιας ἀναμαρτήτως ῥηϊδίως ἐπιτελέων, [11] ἔσθ' ὅτε τελέων ἀφανίσαι, [12] ἐπαυλὶ ἀπανθὲ δυνάμενος. [13] ἐν γὰρ ἄπιστός ἐστιν ὡς ἐν ἀδικίῃ. [14] οὐδὲ γὰρ θεραπείῃ ἐγγίνονται σκοπέοντες [15] ἄλλοισιν φθεγγόμενα, [15] φυλακτόμενοι ἑτέρων ἰητρῶν ἐπεισαγωγήν. [16] αἰνοῦντες ἐν μισοπονηρίῃ βοηθήσιος. [17] οἵτε νοσέοντες ἀνιώμενοι, νήγουσι ἐπὶ ἑκατέρῃ μοχθηρίῃ,

& ad opulentiam & facultates respicias.

v. Quandoque vero etiam gratis cures,[2] ita ut gratitudinis memoriam potiorem,[3] quam præsentem existimationem auferas. [4] Si vero occasio ferendæ opis se obtulerit,[5] & peregrino,[6] & egeno, [7] maxime talibus opituleris. [8] Si enim affuerit erga homines amor, [9] adest etiam amor erga artem. [10] Quidam enim ægrotantes,[11] ubi perceperunt affectionem circa se non esse in tuto, [12] per Medici probitatem ac mansuetudinem gloriantur sanitati restitutos se esse.[13] Laudabile est autem, ægrorum quidem curam gerere, gratia sanitatis: [14] sanorum vero curam suscipere, ea gratia ut sine morbis degant. [15] Sed & sanorum cura habenda est gratia boni ac decori ornatus.

vi. Qui igitur in profundo ignorantiæ artis versantur, prædicta minime perceperint.[2] Nam hi, quum sint non initiati,[3] miserabilesque ac subito exaltati,[4] fortunæ tamen indigi, [5] à divitibus quibusdam, ex angustiis remissionem acquirunt, [6] semperque ob opera gloriantes, [7] & in deterius dilabentes [8] deliciantur, artis operum sinceritatem negligentes, [9] ob quam bonus Medicus, qui ab artis conjunctione socius artis appellatur, in vigore esse possit. [10] Hic autem medelas citra delictum facile perficiens, [11] nihil horum transilierit, [12] non præ facultatis inopia. [13] Non enim infidus est, velut in injustitia. [14] Nam ad curationem hi non accedunt, ubi affectionem pernicioſam esse vident, [15] vitantes aliorum medicorum superinductionem, [16] laudantes ægrotos propter pravi auxilii odium. [17] At ægrotantes afflicti

φίη, [18] μὴ ἐγκεχρεωκότες ἑωυτὸς ἕως τέλεος τῇ ἐν τῇ τέχνῃ πολέμου θεραπίῃ. [19] ἄνεσις γὰρ νόσου τινὸς κρεμνοῦ παρέχει μεγάλων ἀλεωρίην. [20] διὸ δεόμενοι τῷ ὑγιηνῷ ἀμάθεσιν, ὅτι ἐθέλουσι τῷ αὐτῷ χρῆσιν αἰεὶ ἀποδέχεσθαι, [21] ὁμοιούμενοι ἰητρῷ ποικιλίῃ. [22] πολυτελείης γὰρ ἀπορέουσιν οἱ νοσέοντες, [23] κακοτροπίῃ προσκεκωφωμένοι [24] καὶ ἀχαριστέοντες. [25] ξωυτοῖσι, δυναμένοισι δὲ ἐόντες, οὐ πορέειν, ἀμφιλλίζοντες. [26] ὡς μισθαλέων ἀτρεκέως ἐθέλοντες ὑγιέες εἶναι [27] εἵνεκεν ἐργασίης τοκωνῆς γεωργίης, ἀφρονιστέοντες ὡς αὐτέων λαμβάνειν. [28] "ὧδε σημασίης τοιαύτης ἄλις ἔστω. [29] ἄνεσις γὰρ καὶ ἐπίτασις νοσέοντος, "ἐπινεμίωσιν ἰητρικὴν κέκληνται.

VII. Οὐκ ἀκοσμήσει δή, εἰ δὲ ἴσως τις ἰητρὸς στενοχωρέων τῷ παρεόντι ἐπί τινι νοσέοντι [2] καὶ ἐπισκοτούμενος τῇ ἀπορίῃ, [3] κελεύῃ καὶ ἑτέρους ἐπάγειν, [4] εἵνεκα τοῦ κατὰ κοινολογίης ἰσχυρῆσαι τὰ ὡς ἐπὶ τὸν νοσέοντα, [5] καὶ συνεργὸς γένεσθαι ἐς δύπορίην βοηθήσιος. [6] "ἐν γὰρ κακοπαθίης παρεδρίῃ ἐπιπλέονται τε καὶ πάσχουσι, [7] διὰ ἀπορίην τὰ πλεῖστα ἐκκλίνουσι τῷ παρεόντι. [8] "θαρρητέον ἔν γε καιρῷ τοιούτῳ. [9] ἐνίοτε γὰρ ἐγὼ τοιοῦτο ἐμαυτῷ μῦθον, ὅτι ἡ τέχνη κέκριται. [10] καὶ ὡς ἐπὶ τοῦτο μηδέποτε φιλονεικέειν, [11] προσκυρέουσι ἑωυτοῖσι καταισιλαίνειν. [12] "ὁ γὰρ ἂν μετ' ὄρκου κε ἐρέῃ, [13] ἐνίοτε ἰητρικὸς λογισμὸς φθονήσειεν ἂν ἑτέρῳ. [14] ἀκιδνὸς γὰρ ἂν φανείη. [15] ἀλ-

flicti natant in utraque improbitate,[18] eo quod potiori in arte curationi seipsos non commiserunt ad finem usque. [19] Remissio enim morbi alicujus magnum ægroto solatium præbet. [20] Quapropter sanam affectionem cupientes, eundem usum semper admittere non volunt,[21] Medici varietati se assimilantes. [22] Sumptuum equidem opulentia ægroti carent, [23] morum improbitate adorantes, [24] & ingrati evadentes. [25] Quum autem consequi possunt ut ditentur, [26] de mercede asseveranter affirmant, sani esse volentes, [27] quæstum nimirum ex usura, aut agricultura affore producentes, & postea de ipsis quæstum facere negligentes. [28] Et de hujusmodi quidem declaratione hæc sufficiant. [29] Remissio enim & intensio ægrotantis, medicam administrationem requirunt.

VII. Nec vero indecore se illegeret Medicus, qui in rei præsentis angustia circa ægrum aliquem, [2] & imperitia tenebras offundente, [3] alios quoque arcessere jusserit, [4] quo ex communi consideratione, res circa ægrum inquirantur ac cognoscantur, [5] & illico operatores fiant ad auxilii ferendi facultatem. [6] Nam in afflictionis assiduitate, augescente affectione, [7] ob consilii inopiam, plurima ad rem præsentem effugiunt. [8] In ejusmodi igitur temporis occasione confidendum est. [9] Nunquam enim ego tale quid decerno, quod ars ipsa judicat. [10] Et de hoc nunquam contendere oportet affirmando, [11] ac mutuis inter se conviciis decertando. [12] Hoc enim jurejurando affirmare possim, [13] quod Medici ratiocinatio nunquam alteri invidere poterit. [14] Imbecillis enim hoc modo ap-

pa-

15 ἀλλὰ μᾶλλον οἱ ἀγχινόοντες ἀγορικῆς ἐργασίης πρήσσοσι τοῦτα εὐμαρέως. 16 καίτοι γε ἐδὲ ψευδέως καλανενόηται. 17 πάσῃ γὰρ εὐπορίῃ ἀπορίη ἔνεστι.

VIII. Μετὰ τούτων δὲ πάντων, μέγα ἂν τεκμήριον φανείησι τῇ ὀρθῇ τῆς τέχνης, 2 εἴ τις καλῶς ἰητρεύων, ἀθορυβήσι καὶ τοιαύτης μὴ ἀποσχήσι. 3 κελεύων τοῖσι νοσέουσι, μηδὲν ὀχλεῖσθαι καθ' ἡδονάς, 4 ἐν τῷ τοῦδὲ ἀφικέσθαι εἰς καιρὸν σωτηρίης. 5 ''ἡγεόμεθα γὰρ ἀχρηστίλιον, 6 καὶ ἀσεβασόμορός γε ἂν ἁμαρτήσ. 7 αὐτοὶ μὲν γὰρ οἱ νοσέοντες ἀφ' ἑωυτῶν ἀληθινὴν ἀφαίρεσιν ἀπωδέοντες, ἑωυτούς τε μεταλλάσσουσι τῆς ζωῆς. 8 ''ὁ δ' ἐγκεχειρισμένος καὶ τὴν νοσέοντα, 9 ἐὰν ἀποδείξῃ τὰ τῆς τέχνης ἐξευρέματα, 10 σώζων σὺν ἀμοίρῳ φύσιν, 11 ἀπίσω τῶν πρεσβύων ἐπικαρπίλιον, 12 ἢ τῶν παραυτίκα ἀπισίλιον.

IX. Ἡ γὰρ ἀνθρώπου ξύνεξις, 13 ''φύσις τίς ἐστι φύσεως ἐπιπεποιημένη, κίνησιν σὺν ἀμοίρῳ. 2 ἀλλὰ λίην τε ξυναρμοσθεῦσα πνεύμασί τε θερμασίῃ, καὶ χυμοῖσι κατεργασίῃ. 3 πάντῃ τε, 4 καὶ πάσῃ διαίτῃ, 5 καὶ τοῖσι ξύμπασι δεδημιουργημένη. 6 ὧν μή τις σὺν ἐλλείπῃ 7 ἢ ἀπ' ἀρχῆς, 8 ἔλλειμμα ἦ. 9 ὧν δ' ἂν ἐλλείπηταί τι 10 ἐξίλισθε ἐόντος, 11 παραλλάξ ἐξομοιοῦται τῇ ὑποκειμένῃ. 12 ''καὶ γὰρ φύσιν τὸ μινύθημα 13 καὶ ἀπὸ χρόνου. 14 φευκτέη ἦ δὲ 15 ''τρίψις ἐπικραλίδων διὰ πρόσκαιρον ἀκέσιον. 15 ὀδμή τε εὐάερος. 16 ἀπὸ γὰρ ἰκανὴν ἀξιωσίλιν, ἀπόκοπον κέκληται. 17 ἀπὸ δὲ τῶν ὀλίγων, εὐσχημοσυνίλιον. 18 ἐν γὰρ μέρει,

paruerit. 15 Sed hæc magis expedite faciunt hi, qui circa forensia negotia, ac quæstus versantur. 16 Quanquam neque falso hoc cognitum fertur, 17 quod in omni copia, inopia inest.

VIII. At vero cum his omnibus magnum signum essentiæ artis apparuerit, 2 si quis recte medicans, ab ejusmodi compellatione non destiterit, 3 jubens ægrotos mente non turbari, 4 in eo quod ad salutis tempus pervenire gestiunt. 5 Hoc enim non inutile esse dicimus, 6 & hoc sane præcipiens non peccabit. 7 Ipsi enim ægroti propter dolorificam affectionem desperantes, seipsos vita exuunt. 8 Qui vero ægrum sibi commissum habet, 9 si artis inventa demonstraverit, 10 conservans non mutans naturam, 11 præsentem auferet remunerationem, 12 aut contra, fidem suam statim amittet.

IX. Hominis enim bonus habitus natura quædam est, quæ motum non alienum ex natura acquisivit, 2 sed valde congrua est, & spiritu, & calore, & humorum concoctione 3 undiquaque, 4 & universa victus ratione, 5 & aliis omnibus composita ac constructa: 6 si non aliquis ex nativitate, 7 aut ab initio 8 defectus fuerit. 9 Si vero etiam quis fuerit, 10 is si exilis est, 11 conandum est ut subjectæ naturæ assimiletur. 12 præter naturam enim est id quod imminutum est, 13 etiam per tempus. 14 Porro fugienda est & frictio per lintea sudaria, propter parandam medendi autoritatem. 15 Itemque odor curiose ascitus. 16 Propter multam enim peregrinitatem, in calumniam incides: 17 propter modicam vero, decentem ornatum consequeris. 18 In parte enim,

μέρᾳ, πόνῳ ὀλίγῳ. [19] ἐν πάσῃ, ἰκανός. [20] εὐχαριστίῳ δ' ἧ ἀφελοίμην. [21] ἀξίη γὰρ ἰητρικῆς προσωσίης. [22] προσθέσιος δ' ἐν ὀργάνων, [23] καὶ σημαντικῶν ἐπιδείξιος, [24] καὶ τοιουτοτρόπων μνήμιον παρεῖναι. [25] ἢν δ' ἐνεκα ὁμίλου θέλῃς ἀκροάσιν ποιήσασθαι, [26] σὺ ἀγαπλεῶς ἐπιθυμέεις. [27] μὴ μέντοι γε μετὰ μαρτυρίης ποιητικῆς. [28] ἀδυναμίην γὰρ ἐμφαίνει φιλοπονίης. [29] ἀπαρνέομαι γὰρ ἐς χρῆσιν ἑτέρην, φιλοπονίην μετὰ πόνου ἰσοελισσομένην. [30] διὸ ἐν ἑωυτῇ μένει, αἵρεσιν ἔσσαν χαρίεσσαν. [31] θεὶ ποίησιν γὰρ κηφῆνι μετὰ θαλαμηπόλου.

dolor modicus: [19] in toto, multus. [20] Gratiam autem qua hominibus complaceas, non tollo. [21] Digna enim est Medico præsidio. [22] At vero appositionis per instrumenta, [23] & indicationis eorum quæ significant, [24] & ejusmodi rerum memoriam adesse oportet. [25] Si vero etiam vulgi gratia velis dissertationem ad audiendum te facere, [26] non valde glorioſe id captes: [27] non tamen cum testimonio ac ostentatione poëtica. [28] Impotentiam enim industrii laboris ostendit. [29] Averſor enim ad alium usum transferri industriam cum labore partam, [30] quæ propterea in seipsa sola gratiosæ sectæ electionem habet. [31] Consequeris enim instar fuci promtam cum comitatus deductione elationem.

x. Εὐκλέη δὲ καὶ ἀμέθεσις, ἐκτὸς ἐσσὶ ὀψιμαθίης. [2] παρεόντων μὲν, ἐδὲν ἐπιτελέει· [3] ἀπεόντων δὲ, μνήμη ἀνεκλή. [4] γίνεται τοίνυν πάμμαχος ἀτυχίη, μετὰ λοιμείης νάρης. [5] ἀφρονίσεῦσα εὐπρεπίης, [6] ὁρισμοῖς τε [7] καὶ ἐπαγγελίῃ, [8] ὅρκοις τε παμμεγέθεσι θεῶν, εἵνεκεν ἰητροῦ προσωτέονος νέσσι, [9] ἀναγνώσιος ξωοχείης, [10] καὶ τηκτικήσιός τε ἰδιωτέων φυλακυσέων λόγοις ἐκ μεταφορῆς ἀμαζηλαύμβυον, [11] ἐς πρωὴ νέσσι καλωπαρέω ξωηθρομμένοι. [12] τοῦ μ' ἔδν τισὶ τέων ὅποι ἂν καὶ ἐπισταίσιμι, σὺν ἐν ἐπιθερμασίης ξυλλόγῳ. [13] αἰτήσαιμι δ' ἂν ἀμφοτέρως βέθλιον, [14] ἰσορίης γὰρ εὐκήμονος σωίσις ἐν τετέοισι διεσταρμένη. [15] τελέων δὲν δ' ἀνάγκη ἀξωέτων ἐόντων [16] ἀδαιμονέομαι χρησίμως εἶναι τὴν τρίβωνος μετ' ὑστέρησιν δογμάτων ἰσ-

x. Optanda est & ejusmodi dispositio quæ aliena sit ab eo quod quis grandis jam natu discat. [2] Hoc enim præsentium quidem nihil perficit, [3] absentium vero tolerabilis memoria existit. [4] Fit itaque omnia tentans infortunium, cum recenti pernicie, [5] quæ negligit decorum, [6] & in præfinitis terminis, [7] & in professione, [8] & in maximis juramentis deorum gratia factis: dum Medicus præest morbo, [9] cum assidua lectione, [10] instructioneque imperitorum fugitivorum, ita ut sermones transtatitios imitetur, [11] qui etiam antea quam in morbo incertus animo esset, collecti fuerunt. [12] Talium igitur ubi etiam præfectus essem, non sane in collectitia curatione id facerem. [13] Verum confidenter auxilium peterem. [14] Cognitionis enim decoræ scientia in his dispersa est. [15] Quum igitur hi necessario sint insci ac imprudentes, [16] hortor eos ut commodam habeant exercitationem, post dogma-

ἰσορέης. [17] τὶς γὰρ ἐπιθυμεῖ" δοξ- 31
μάτων μὲν πολυχεδίλου ἀτρεκέως
ἐξελθὼν ἰσορέειν [18]" μήτε ' χρονῳι- 32
βίης ἀτρεμεότητι;

XI. Διὸ παραινέω τετέοισι, [2] λέγεσι μὲν, ἀρθσέχειν· [3] ποιέε- 33
σι δ'," ἐγκύπτειν. [4] ξυνεσταλμένης
διαίτης μὴ μακρὴν ἐπιτρέπειν,
[5]" δ' κάμνοντι χρονίῳ ἐπιθυ- 34
μίῃ ἀνίησι. [6] καὶ ξυγχωρέει ἐγ-
χρονίη νέσε. [7] ὧπις ἀρθσέχῃ τυ-
φλῷ τὸ δέον, ὡς μέγας φόβος
φυλακτέος. [8] καὶ χάριν, δι' ἧς ἑνό-
τητος. [9] ἠέρος αἰφνιδίη παραχῆ
φυλακτέη. [10] ἀκμὴ ἡλικίης, πάν-
τα ἔχει χαρίεντα· [11] ὑπόληξις δ',
τἐναντίον.

XII. Ἀσαφίη δ' γλώσσης γί- 35
νεται, [2] ἢ δι' πάθος, [3] ἢ δι' ὦτα· [4] πρίν τε ἀρθτέρου ἐξ-
ακοῦσαι, ' ἕτερον ἐπιβαλεῖν· [5] ἢ
πρὶν τὸ διανενοημένον εἰπεῖν, ἕτε-
ρον ἐπιδιανοεῖσθαι. [6] τὸ μὲν ἄνοσι
πάθεσι ὁρατὸν λελεγμένοις μάλι-
στα ξυμβαίνει φιλοτεχνῆσαι. [7] ἡ-
λικίη, σμικρὸν ἐόν τε & ὑποκεί-
μενον, δύναμις σίοτε πάμπολυς. [8] νέσε ἀπειρασίη, μῆκος
σημαίνει. [9] κρίσις δ', λύσις νέ-
σε. [10] μικρὴ αἰτίη " ἄκεσιν λύε- 36
ται· [11] ἢν μὴ περὶ τόπον καί-
ριον πάθῃ.

XIII. Διόπερ ξυμπαθήσεις ὑπὸ
λύπης ἐοῦσα ὀχλεῖ, [2] ἐξ ἑτέρε
συμπαθείης τινὲς ὀχλοῦνται. [3] κα-
τακόπου νησις λυπεῖ. [4] φιλοπονίης
κρατερῆς ὕπο," παραίτησις, 37
[5]" ἀλυσιτέλης τόπος ὑγιεινότε-
ρος.

gmatum cognitionis penuriam. [17] Quis enim multifidam dogmatum sectionem se vere cognoscere posse sperarit, [18] citra exercitationis constantiam?

XI. Quapropter hoc admoneo, [2] ut dicentibus quidem attendant, [3] facientibus autem incumbant, [4] & contractam victus rationem non diu præscribant. [5] Ægrotantis enim diuturnam concupiscentiã erigit [6] indulgentia quoq; in morbo diuturno. [7] Si quis cæco animum advertat, velut res magni timoris cavendus est; [8] & gratia desperanda, per quam unitas constat. [9] Aëris repentina turbatio vitanda est. [10] Vigor ætatis omnia habet gratiosa. [11] Decrepita vero ætas, vice versa.

XII. Obscuritas linguæ non [1] satis claræ fit, [2] aut propter affectionem, [3] aut propter aures, [4] ita ut priusquam priora enunciarit, alia adjiciat: [5] aut priusquam id, quod mente concepit, dicat, alia insuper cogitet, [6] & quæ quidem citra affectionem visibilem appellatam, contingit linguæ obscuritas, his maxime, qui artium studio tenentur, accidit. [7] Ætati etiam, quum parvum est aliquando subjectum, valde magna vis inest. [8] In morbo tranquillitas, longitudinem significat. [9] Judicatio vero est morbi exolutio. [10] Parva causa medelis exsolvitur, [11] nisi quid circa locum principalem affectum fuerit.

XIII. Quandoquidem affectio per consensum à tristitia inducta vexat, [2] quidam sane ex alterius consensu vexantur. [3] Vociferatio affligit. [4] Fortis laboris studium subterfugiendum est. [5] Maritimus locus ad sanitatem commodus est.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ. APHORISMI.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 341. 1242. Basil. lat.

ΟΒΙΟΣ " βραχὺς, [1] [2] ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, [3] ὁ δὲ καιρὸς ὀξὺς, [4] ἡ δὲ πεῖρα σφαλερὴ, [5] ἡ δὲ κρίσις χαλεπή. [6] δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα, [7] ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, [8] καὶ τοὺς παρεόντας, [9] καὶ τὰ ἔξωθεν.

II. [1] Ἐν τῇσι παραχρήσι κοιλίης, [2] καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, [3] τοῖσιν αὐτοματίως γινομένοισιν, [4] ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρων, [5] ξυμφέρει τε [6] καὶ εὐφόρως φέρεται· [7] ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. [8] ὅτῳ δὲ καὶ ἡ κένεσις, [9] ἢν μὲν, οἷα δεῖ γίγνεσθαι, γίγνηται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρεται· ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. [9] ἐπισκέπτειν δὲ δεῖ καὶ χώρην, [10] καὶ ὥρην, [11] καὶ ἡλικίην, [12] καὶ νούσους [13] οὐ ἢ σιδήρῳ, ἢ δ.

III. [1] Ἐν τοῖσι γυμνασιζομένοισιν [2] αἱ ἐπ' ἄκρον εὐεξίαι σφαλεραί, ἢν οὐ τῷ ἐχομένῳ ἔωσιν. [3] οὐ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ αὐτέῳ, οὐδὲ ἀτρεμέειν. [4] ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀτρεμέουσιν, οὐδὲ προδύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι, [5] λείπεται ἐπὶ τὸ χεῖρον. [6] τελέων δὴ εἵνεκα τὰ εὐεξίην λύειν ξυμφέρει [7] μὴ βραδέως· [8] ἵνα πάλιν ἀρχὴν ἀναθρέψηται λάβῃ τὸ σῶμα. [9] μὴ δὲ τὰς ξυμπλώσιας ἐς τὸ ἔσχατον ἄγειν· [10] σφαλερὸν γάρ· [11] ἀλλ' ἐκεῖσε αὖ ἡ φύσις ἥ τε μέλλουσα ὑπομενεῖν, ἐς τοῦτο ἄγειν. [12] ὡσαύτως δὲ αἱ κενώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί. [13] καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες αἱ

VITA brevis, [2] ars longa, [3] tempus præceps, [4] experimentum periculosum, [5] judicium difficile. [6] Oportet autem non solum seipsum exhibere quæ decent facientem, [7] sed etiam ægrotum, [8] & præsentes, [9] & quæ externa sunt. 1 39 pag 517

II. In perturbationibus [1] alvi, [2] & vomitibus, [3] sponte contingentibus, [4] siquidem qualia purgari oportet, purgentur, [5] confert, [6] & leviter ferunt: [7] sin minus, vice versa. [8] Sic & vasorum vacuatio, [9] si quidem talis fuit, qualis fieri debet, confert, & bene ferunt: sin minus, vice versa. [9] Inspicere itaque oportet regionem, [10] & tempus, [11] & ætatem, [12] & morbos, [13] in quibus convenit, aut non.

III. [1] In exercitantibus boni habitus [2] ad summum progressi periculosi sunt, si in extremo fuerint. [3] Non enim manere possunt in eodem neq; quiescere. [4] Quum vero non quiescant, non amplius in melius augescere possunt: [5] reliquum est igitur ut in deterius. [6] Ob has igitur causas bonam habitudinem [7] non tarde solvere confert, [8] quo corpus rursum renutritionis principium sumat. [9] Neque vero collapsiones [10] ad extremum ducere oportet, periculosum enim est. [11] Sed qualis natura est ejus qui perferre debet, ad hoc ducere convenit. [12] Similiter autem & evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ sunt: [13] & rursus renutri-

αἱ ἐν τῷ ἐχάτῳ ἔξει, σφαλεραί.

IV. Αἱ λεπταὶ [2] καὶ ἀκριβέες δίαιται, [3] καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι, [4] καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν, ἢν μὴ ἐπιδέχηται, [5] σφαλεραί. [6] καὶ πάλιν αἱ ἐς τὸ ἔχαθεν λεπτότητος ἀφιγμέναι δίαιται, χαλεπαί. [7] καὶ ἢν αἱ πληρώσιες αἱ ἐς τὸ ἔχαθεν ἀφιγμέναι, χαλεπαί.

V. Ἐν τῇσι λεπτῇσι δίαιτησιν ἁμαρτάνουσιν οἱ νοσέοντες· [2] διὸ μᾶλλον βλάπτονται. [3] πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα, ὃ ἂν γένηται, μέγα γίνεται, μᾶλλον, ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἀδροτέρῃσι δίαιτῃσι. [4] Διὰ τοῦτο καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι σφαλερὴ αἱ πάνυ λεπταὶ καὶ κατεσκληκυῖαι καὶ ἀκριβέες δίαιται, [5] ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. [6] Διὰ τοῦτο ἔνι αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται σφαλεραὶ ἐς τὸ ὀλίγῳ τι μικρὸν ἀδροτέρων.

VI. [1] Ἐς τὰ ἔχαθεν νοσήματα [2] αἱ ἔχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κρίνεται.

VII. Ὅκου μὲν οὖν κάτοξύ τὸ νόσημα, [2] αὐτίκα τὰς ἐχάτας πόνους ἔχει, [3] καὶ τῇ ἐχάτως λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. [4] ὅκου δ' μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἀδρολέρους διαίτας, [5] τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, [6] ὁκόσον ἂν ἧσσον μαλθακωτέρη τῆς ἐχάτων ᾖ.

IIX. Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νόσημα, [2] τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

IX. Συλλεκτέον δὲ χρὴ καὶ τὴν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ τοιούτῃ τὸ ἀκμαῖον τοῦ νόσου, [2] καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀποδήσεται πρότερον, ἢ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, [3] ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀποδήσεται ἢ ἀμβλυνθῇ.

X. Ὁκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ,

nutritiones in extremo existentes, periculosæ sunt.

IV. Tenues [2] & exacti victus, [3] & in longis semper affectionibus, [4] & in acutis, ubi non expedit, [5] periculosi sunt: [6] & rursus victus ad extremam tenuitatem progressi, difficiles sunt. [7] Et repletiones ad extremum progressæ, difficiles sunt.

V. In tenui victu delinquentes ægrotantes, [2] magis læduntur. [3] Omne enim delictum, quod committi poterit, magis magnum committitur in tenui quam in paulo pleniore victu. [4] Quapropter etiam in sanis periculosus est valde tenuis, & constitutus, ac exactus victus: [5] quoniam delicta gravius ferunt. [6] Ob hoc igitur tenuis & exactus victus periculosus est magis quam paulo plenior.

VI. Ad extremos morbos, [2] exacte extremæ curationes optimæ sunt.

VII. Ubi quidem peracutus est morbus, [2] statim etiam extremos labores habet, [3] & extreme tenuissimo victu uti necesse est. [4] Ubi vero non, sed pleniore victu uti licet, [5] in tantum subdescendendum est, [6] in quantum morbus extremis mollior fuerit.

IIX. Quum in vigore fuerit morbus, [2] tunc tenuissimo victu uti necesse est.

IX. Simul autem conjectare oportet, an æger ex victu durare possit ad morbi vigorem: [2] & utrum ille prius deficiet, & ex victu durare non possit: [3] aut morbus prius deficiet ac obtundetur.

X. Quibus igitur statim vigor

κμὴ, [2] αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾶν. [3] οἰκήσεσι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, [4] ἐς ἐκεῖνο δὲ καὶ ἐκείνῃ μικρὸν ἀφαιρετέον. [5] ἔμπροσθεν δὲ πολλέρως διαιτᾶν, [6] ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

XI. Ἐν δὲ τοῖσιν παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλειν χρή. [2] τὸ προστιθέμενον γὰρ βλάπτει. [3] καὶ, οἰκήσεσι καὶ προϊόδοις παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλειν χρή.

XII. Τὰς δὲ παροξυσμὰς καὶ τὰς καταστάσιας δηλήσεσιν αἱ νοῦσοι, [2] καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, [3] καὶ αἱ τῶν προϊόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσιες, [4] ἢν τε καθ' ἡμέρην, [5] ἢν τε παρ' ἡμέρην, [6] ἢν τε διὰ πλείονος χρόνου γίνωνται. [7] ἀπὸ δὲ τοῦτων ἐπιφαινομένοισιν, [8] οἷον ἐν πλευρικοῖσιν εἰ πύελον, ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται ἀρχομένου, βραχύνει· [9] ἢν δ' ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει· [10] καὶ οὖρα [11] καὶ ὑποχωρήματα, [12] καὶ ἱδρῶτες, [13] καὶ δύσκολα, καὶ δυσκόλως [14] καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ καὶ νοσήματα, ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

XIII. Γέροντες δυφορώτατα νηστείην φέρουσι. [2] δεύτερον, οἱ καθεστηκότες. [3] ἥκιστα, μειράκια. [4] πάντων δὲ μάλιστα, παιδία. [5] τεττέων δὲ αὐτέων, ἃ εὖ τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν προθυμότερα ἐόντα.

XIV. Τὰ αὐξανόμενα πλεῖστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμὸν, [2] πλείστης δεῖται τροφῆς. [3] εἰ δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκει. [4] γέροντι δὲ ὀλίγον τὸ θερμόν. [5] διὰ τοῦτο οὖν ὀλίγων ὑποκαυμάτων δέονται. [6] ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυται. [7] διὰ τοῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέρουσιν οὐχ ὁμοίως ὀξέες. [8] ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

XV. Αἱ κοιλίαι χειμῶνος [2] καὶ ἦρος

eſt, [2] his ſtatim tenuis victus exhibendus eſt. [3] Quibus vero vigor poſterius, [4] his ad illud, & paulo ante illud tempus, ſubtrahendus eſt. [5] Antea vero mitius æger victu tractandus eſt, [6] quo durare poſſit.

XI. In exacerbationibus ſubtrahere victum oportet. [2] Nam apponere noxa eſt. [3] Et quibus per circuitus exacerbationes fiunt, in exacerbationibus ſubtrahere oportet.

XII. Exacerbationes & conſtitutiones indicabunt morbi, [2] & tempora anni, [3] & circuituum inter ſe collata incrementa, [4] ſive quotidie, [5] ſive alternis diebus, [6] ſive per amplius temporis intervallum fiant. [7] Sed ex apparentibus indicia fiunt, [8] velut in pleuriticis, ſi ſputum ſtatim appareat incipiente morbo, ipſum abbreviat: [9] ſi vero poſterius appareat, producit: [10] & urinæ, [11] & alvi egeſtiones, [12] & ſudores apparentes indicant [13] & ægre & facile judicandos, [14] & breves & longos morbos.

XIII. Senes facillime jejunium ferunt: [2] deinde ætate conſiſtentes. [3] Minime adoleſcentes, [4] omnium vero minime pueri, [5] & inter hos ipſos qui ipſi ſeipſis alacriores fuerint.

XIV. Qui creſcunt, plurimum habent innatum calorem: [2] plurimo igitur opus habent alimento: [3] ſin minus, corpus conſumitur. [4] Senibus autem modicus eſt calor: [5] quapropter paucis fomitibus opus habent, [6] à multis enim extinguuntur. [7] Ob hanc etiam cauſam febres ſenibus non ſimiliter acutæ fiunt. [8] Frigidum eſt enim ipſorum corpus.

XV. Ventres hyeme [2] & vere [3] na-

ἥρᾳ 3 θερμότατα φύσει, 4 καὶ ὕπνοι μακρότατοι. 5 ὧν τούτοισιν οὖν τοῖσιν ἄρησι καὶ τὰ θερμαίνοντα 7 μάλιστα τοιέειν δοτέον. 6 καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν τοιοῦτον ἔχει· 7 τροφῆς οὖν τοιούτου δέονται. 8 σημεῖον, αἱ ἡλικίαι 9 καὶ οἱ ἀθληταί.

3 natura calidissima sunt, 4 & somni longissimi. 5 Quapropter in his temporibus alimenta plura exhibenda sunt. 6 Nam innatum calorem ampliorem tunc habent: 7 alimento igitur ampliore opus habent. 8 Signum sunt ætates, 9 & athletæ.

XVI. Αἱ ὑγραὶ διαῖται πᾶσι τοῖσι πυρετώδεσιν ξυμφέρουσι, 2 μάλιστα δὲ παιδίοισι 3 καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσιν ἔτεα ἐθισμένοισι διαιτᾶσθαι. 8

XVI. Victus humidi omnibus febricitantibus conferunt: 2 maxime vero pueris, 3 & aliis ita ali adsuetis. 55

XVII. Καὶ οἷσι ἅπαξ ἢ δὶς, 2 καὶ πλείω ἢ ἐλάσσω, 3 καὶ μέρεα. 4 δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔθει, 5 καὶ τῇ ὥρῃ, 6 καὶ τῇ χώρῃ, 7 καὶ τῇ ἡλικίῃ.

XVII. Et quibus semel aut bis, 2 & plus aut minus, 3 & ex parte exhibere oportet, considerandum est. 4 Dandum vero etiam aliquid est consuetudini, 5 & tempori, 6 & regioni, 7 & ætati.

XVIII. Θέρεος καὶ φθινοπώρου σιτία δυσφορώτατα φέρουσι· 2 χειμῶνος, ῥᾷστα· 3 ἦρος, δεύτερον.

XVIII. Æstate & autumno cibos difficillime ferunt, 2 hyeme facillime, 3 deinde vere.

XIX. Τοῖσιν οὖν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι 2 μηδὲν διδόναι, 3 μηδ' ἀναγκάζειν, 4 ἀλλ' ἀφαιρέειν τὰ προσθέσιμα 5 πρὸ τῶν κρίσιων.

XIX. His qui in circuitibus exacerbantur, 2 nihil dare oportet, 3 neque cogere: 4 sed auferre de appositionibus 5 ante judicationes. 60

XX. Τὰ κρινόμενα 2 καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως 3 μὴ κινέειν, 4 μηδὲ νεωτεροποιέειν, 5 μήτε φαρμακείῃσι, 6 μήτ' ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, 7 ἀλλ' ἐᾶν.

XX. Quæ judicantur, 2 & judicata sunt integre, 3 neque movere oportet, 4 neque novare, 5 neque medicamentis, 6 neque aliis irritamentis, 7 sed sinere. 9

XXI. Ἃ δεῖ ἄγειν, 2 ὅκῃ ἂν μάλιστα ῥέπῃ, 3 ταύτῃ ἄγειν, 4 ἀπὸ τῶν ξυμφερόντων χωρίων.

XXI. Quæ ducere oportet, 2 quo maxime repunt, 3 eo ducere oportet, 4 per convenientes locos. 10

XXII. Πέπονα φαρμακοῦσθαι, 2 καὶ κινέειν, 3 μὴ ὠμὰ, 4 μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, 5 ἢν μὴ ὀργᾶ. 6 τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀργᾶ.

XXII. Concocta medicamentis aggredi oportet, 2 & movere, 3 non cruda, 4 neque in principiis, 5 si non turgeant. 6 Plurima vero non turgent. 65

XXIII. Τὰ χωρέοντα 2 μὴ τῷ πολλῷ τεκμαίρεσθαι, 3 ἀλλ' ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ 4 καὶ φέρῃ εὐφόρως. 5 καὶ ὅκῃ δεῖ μέχρι λειποθυμίης ἄγειν, 6 καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

XXIII. Quæ prodeunt, 2 non multitudine æstimare oportet, 3 sed quamdiu prodeant qualia oportet, 4 & facile æger ferat. 5 Et ubi opus est, usque ad animi deliquium ducere oportet: 6 & hoc facere, si sufficiat æger.

XXIV. Ἐν

XXIV. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι παθήμασιν ὀλιγάκις, [2] καὶ ἐν ἀρχῇσι τῇσι φαρμακείῃσι χρέεσθαι, [3] καὶ τοῦτο μετὰ ἐξακριβήσαντας ποιέειν.

XXV. Ἢν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρεταί τε, καὶ σύφορως φέρεσι. [2] τὰ δ' ἐναντία, δυσχερῶς.

XXIV. In acutis affectionibus [70] raro [2] etiam in principiis medicamentis uti oportet: [3] atque hoc facere diligenti prius æstimatione facta.

XXV. Si qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facile ferunt: [2] contraria vero, difficulter.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον. [2] ἢν δὲ ὕπνος ὠφελέῃ, [3] ἐθανάσιμον.

II. Ὅκου [1] παραφροσύνῃσι ὕπνος πανύει, [2] ἀγαθόν.

III. Ὕπνος, [2] ἀγρυπνίη, [3] ἀμφότερα ἢν μετρίως μᾶλλον γενόμενα, [4] κακόν.

IV. Οὐ πλησμονὴ, [2] ἐλπὶς μὴς, [3] ἐδὲν ἄλλο ἐδὲν ἀγαθόν, [4] ὅ, τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσιος ᾖ.

V. Κόποι αὐτόματοι φράζουσι νόσους. [1]

VI. Ὁκόσοι πονέοντες μὲν σώματος, [2] τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, [3] τούτοισιν ἡ γνώμη νοσέει.

VII. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώματα [2] νωθρῶς ἐπαναστρέφειν δεῖ· [3] τὰ δ' ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

VIII. Ἢν ἐκ νόσου τροφὴν λαμβάνων τις μὴ ἰσχύῃ, [2] σημαίνει, ὅτι πλείονι τροφῇ τὸ σῶμα χρέεται, [3] ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίγνηται, [4] χρὴ ἐκδέχεσθαι, ὅτι κενώσιος δεῖται.

IX. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκως ἄν τις βούληται καθαίρειν, [2] ῥύσια ποιέειν.

X. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων, [2] ὁκόσον ἂν τρέφῃς, [3] μᾶλλον βλάπτεις.

SECTIO SECUNDA.

IN quo morbo somnus laborem facit, [2] mortale: [3] si vero somnus prosit, [4] non lethale. [41 pag 518]

II Vbi somnus delirium sedat, [2] bonum est.

III. Somnus, [2] vigilia, [3] utraque modum excedentia, [4] malum.

IV. Non satietas, [2] non fames, [3] neque aliud quicquam bonum est, [4] quod naturæ modum excedat.

V. Lassitudines spontaneæ denunciant morbos. [5 1]

VI. Quicunque aliqua corporis parte dolentes, [2] plerunque dolores non sentiunt, [3] his mens ægrotat. [2]

VII. Quæ multo tempore attenuantur corpora, [2] lente reficere oportet. [3] Quæ vero brevi, brevi.

VIII. Si ex morbo cibum capiens quis non fiat validus, [2] significat quod corpus uberiore alimento utitur. [3] Si vero cibum non accipienti hoc [10] contingat, [4] nosse oportet quod evacuatione opus habet.

IX. Corpora quæcunque quis purgare voluerit, [2] fluida facere oportet.

X. Non pura corpora [2] quanto plus nutries, [3] tanto magis læ-des.

XI. Fa-

XI. Ῥᾷον πληρῶσις ποτῷ, [2] ἢ σιτίῳ.

XII. Τὰ ἐπικαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νούσοισι μετὰ κρίσιν, [2] ὑποτροφὰς ποιέειν εἴωθεν.

XIII. Ὁκόσοισι κρίσις γίνεται, [2] τετάρτοισιν ἢ νυκτὶ δυσφορώτερα, ἢ ὡς ἐπὶ πᾶν παροξυσμός. [3] ἢν δὲ ἐπιπόσῃ δυσφορωτέρη ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

XIV. Ἐν τῇσι τῶν κοιλιῶν ῥύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, [2] ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

XV. Ὅκου φάρυγξ νοσέει, [2] ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι φύεται, [3] σκέπτεσθαι χρὴ τὰς κρίσιας. [4] ἢν μὲν χολώδεες ἔωσι, τὸ σῶμα ξυννοσέει. [5] ἢν δὲ ὅμοιαι τοῖσιν ὑγιαίνουσι γίγνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

XVI. Ὅκου λιμὸς, [2] οὐ δεῖ πονέειν.

XVII. Ὅκου ἂν τροφὴ πολλὴ φύσιν πλείων ἐσέλθῃ [2] νοῦσον ποιέει. [3] τοῦτο δὲ δηλοῖ ἡ ἴησις.

XVIII. Τῶν τρεφόντων ἀθρόως καὶ ταχέως, [2] ταχεῖαι καὶ αἱ ἀπαχωρήσιες γίγνονται.

XIX. Τῶν ἐξέων νουσημάτων οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προῤῥήσιες, [2] ὅτε θανάτου, [3] ὅτε τῆς ὑγιείης.

XX. Ὁκόσοισι νέοισιν ἔστιν αἱ κοιλίαι ὑγραὶ εἰσι, [2] τετέρισιν ἀποτηκόμενοι ξηραίνονται. [3] ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἔστιν αἱ κοιλίαι ξηραὶ εἰσι, [4] τετέοισι πρεσβυτέροισι μνοώδεσιν ὑγραίνονται.

XXI. Λιμὸν θωρηξις λύει.

XXII. Ἀπὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νοσήματα γίνηται, [2] κένωσις ἴητρος. [3] καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσιος, [4] πλησμονή. [5] καὶ τῶν ἄλλων αἱ ἐναντιώσιες.

XXIII. Τὰ

XI. Facilius est repleri potu [2] quam cibo.

XII. Quæ relinquuntur in morbis post judicationem, [2] recidivas facere solent.

XIII. Quibuscunque judicatio fit, [2] his nox gravis ante exacerbationem. [3] Quæ vero sequitur, plerunque tolerabilior est.

XIV. In alvi fluxionibus mutationes egestionum prosunt, [2] si non ad pravas mutentur.

XV. Vbi fauces ægrotant, [2] aut tubercula in corpore nascuntur, [3] excretiones considerare oportet. [4] si enim biliosæ fuerint, corpus simul ægrotat. [5] si vero similes sanis fiant, tutum est corpus nutrire.

XVI. Vbi fames, [2] non oportet laborare.

XVII. Vbi cibus præter naturam copiosior ingressus fuerit, [2] morbum facit. [3] Ostendit autem sanatio.

XVIII. Eorum quæ acervatim & velociter nutriunt, [2] veloces etiam egestiones fiunt.

XIX. Acutorum morborum non omnino tutæ sunt prædictiones, [2] neque mortis, [3] neque sanitatis.

XX. Quibus dum juvenes sunt, ventres humidi sunt, [2] his senescentibus reficcantur. [3] Quibus vero dum juvenes sunt, ventres ficci sunt, [4] his senescentibus humectantur.

XXI. Famem vini potus solvit.

XXII. Quicunque morbi ex repletione fiunt, [2] evacuatio sanat. [3] Et quicunque ex evacuatione, [4] repletio. [5] Et aliorum contrarietas.

XXIII. Τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαιδεκαταίοις ἡμέρησι.

XXIV. Τῶν ἑπτὰ ἡ τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος ἡ ὀγδόη ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ ἐνδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπταικαιδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἑβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης.

XXV. Οἱ θερινοὶ τεταρταῖοι τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες. οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροί, καὶ μάλιστα οἱ περὶ τὰ χειμῶνα στυγνάζοντες.

XXVI. Πυρετὸν ἐπὶ ἀσασμῷ βέλτιον γενέσθαι, ἢ ἀσασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

XXVII. Τοῖσι μὴ κατὰ λόγον νοσέουσιν, οὐ δεῖ πιστεύειν, οὐδὲ φοβεῖσθαι λίαν τὰ μεταπίπτοντα γινόμενα παραλόγως. τὰ γὰρ πολλὰ τοιαῦτα ἐστὶν ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τι διαμένει· οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

XXVIII. Τῶν πυρεσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, μηδὲν διαφθείρειν τὸ σῶμα, μηδὲν συνδιδόναι τῷ νόσῳ· μᾶλλον δὲ κατὰ λόγον, μεταθηρᾶν. τὰ μὲν γὰρ μήκεος νόσου σημαίνει, τὰ δὲ ἀσθένειαν.

XXIX. Ἀρχομένων τῶν νόσων, εἴ τι δοκεῖ κινεῖν, κινεῖν· ἀκμαζόντων δὲ, ἡσυχίαν ἔχειν βέλτιόν ἐστιν.

XXX. Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη πάντα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότερα.

XXXI. Τῷ ἐξ ἀρρωστίης δυστεούλι μηδὲν ἐπιδιδόναι τῷ σώματι, μεταθηρᾶν.

XXXII. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, κατ' ἀρχὰς μὲν δυστεοῦντες, καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, ἐς τὸ τέλος πάλιν ἀστέα-

XXIII. Acuti morbi in quatuordecim diebus judicantur.

XXIV. Septimæ quarta index est. Alterius hebdomadæ octava principium est. Considerandа vero est undecima. Hæc enim quarta est secundæ hebdomadæ. Considerandа rursus decimaseptima. Ipsa enim est quarta quidem à decimaquarta, septimа vero ab undecima.

XXV. Æstivæ quartanæ plerunque sunt breves. Autumnales vero longæ, & maxime quæ ad hyemem pertingunt.

XXVI. Febrem in convulsione fieri melius est, quam convulsionem in febre.

XXVII. His quæ non secundum rationem levant, non oportet credere, neque valde timere ea quæ prava fiunt præter rationem. Pleraque enim ex talibus inconstantia sunt, & non valde permanere, neque morari solent.

XXVIII. Febricitantium non omnino leviter, permanere, & nihil minui corpus, aut etiam magis quam pro ratione colliquari, malum est. Illud enim morbi longitudinem, hoc vero debilitatem significat.

XXIX. Incipientibus morbis si quid movendum videtur, move: vigentibus vero, quietem agere melius est.

XXX. Circa principia & fines, omnia debiliora sunt: circa vigores vero, fortiora.

XXXI. Ex ægritudine bene cibum accipienti, nihil augescere corpus, malum est.

XXXII. Plerunque omnes male habentes, ab initio cibum bene capientes, & nihil augescentes, ad finem rursus cibos fastidiunt.

τέσιν. 5 οἱ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀσπτέοντες ἰσχυρῶς, 6 ὕστερον δὲ σιτέοντες, 7 βέλτιον ἀπαλλάσσεσιν.

XXXIII. Ἐν πάσῃ νόσῳ τὴν ἐρρώσθαι τὴν διάνοιαν, 2 καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφοράς, 3 ἀγαθόν· 4 τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

XXXIV. Ἐν τῇσι νόσοισιν ἧσσον κινδυνώδεσιν, 2 οἵσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, 3 καὶ τῇ ἕξιος, 4 καὶ τῇ ἡλικίης, 5 καὶ τῇ ὥρης ἢ νέσος ἢ μᾶλλον, 6 ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη κατά τι τούτεων.

XXXV. Ἐν πάσῃσι τῇσι νέσοισι 2 ἀρὶ πρὶ τὸ ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἦτρον 3 πάχος ἔχειν, 4 βέλτιόν ἐστι. 5 τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ ἰσχνότητος, 6 μοχθηρόν. 7 ἐπισφαλὲς δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας.

XXXVI. Οἱ ὑγιέως ἔχοντες τὰ σώματα, 2 ἐν τῇσι φαρμακείῃσι καθαιρόμενοι 3 σκληρόν τε ταχέως, 4 καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεόμενοι.

XXXVII. Οἱ δὲ τὰ σώματα ἔχοντες 2 φαρμακεύεσθαι ἐργώδεες.

XXXVIII. Τὸ μικρὸν χεῖρον καὶ πόμα 2 καὶ σῖτον, 3 ἥδιον δέ, 4 τῶν βελτόνων μέν, 5 ἀηδέστερον δέ, 6 μᾶλλον αἱρετέον.

XXXIX. Οἱ πρεσβύται τῶν νέων τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον. 2 ὅσοι δ' ἂν αὐτέοισι χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

XL. Βράγχοι 2 καὶ κόρυζαι 3 τοῖσι σφόδρα πρεσβύτῃσιν 4 οὐ πεπαίνονται.

XLI. Οἱ σκληρύμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς, 2 ἄνευ φανερῆς προφάσιος, 3 ἐξαπίνης τελευτῶσι.

XLII. Λύσιν ἀποπληξίης, 2 ἰσχυρὴν μὲν, 3 ἀδύνατον· 4 ἀσθενέα δὲ, 5 ἐρηίδιον.

XLII. Τῶν

diunt. 5 At ab initio quidem valde cibum averſantes, 6 poſtea vero bene cibum capientes, 7 melius liberantur.

XXXIII. In omni morbo valere mente, 2 & bene ſe habere ad ea quæ exhibentur, 3 bonum: 4 contrarium vero, malum.

XXXIV. In morbis minus periclitantur, 2 quorum naturæ, 3 & ætati, 4 & habitui, 5 & tempori 6 morbus magis affinis fuerit, 6 quam hi quibus non affinis in aliquo horum exiſtit.

XXXV. In omni morbo 2 partes circa umbilicum & pectinem 3 craſſitudinem habere, 4 melius eſt. 5 At vehemens tenuitas & eliquatio, 6 prava eſt. 7 Periculoſa vero talis eſt etiam ad infernas purgationes.

XXXVI. Sana habentes corpora, 2 dum medicamentis purgantur, 3 cito exolvuntur. 4 Itemque qui pravo cibo utuntur.

XXXVII. Qui bene habent corpore, 2 eos operoſum eſt medicamentis purgare.

XXXVIII. Paulo deterior & potus 2 & cibus, 3 verum jucundior, 4 melioribus quidem, 5 ſed injucundioribus, 6 præferendus eſt.

XXXIX. Senes juvenibus plerunque minus ægrotant. 2 Quicunque vero ipſis fiunt morbi diuturni, utplurimum commoriuntur.

XL. Raucedines 2 & gravedines, 3 in valde ſenibus 4 non concoquuntur.

XLI. Qui exolvuntur ſæpe & fortiter 2 abſque manifeſta cauſa, 3 derepente moriuntur.

XLII. Siderationem 2 fortem quidem ſolvere, 3 impoſſibile eſt, 4 debilem vero, 5 non facile.

XLIII. Ex

XLIII. Τῶν ἀπαγχομένων [2] καὶ καλουμένων, [3] μηδέπω τεθνηκότων, [4] οὐκ ἀναφέρεζιν, [5] οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα. 13

XLIV. Οἱ παχέες σφόδρα [2] κατὰ φύσιν, [3] ταχύτατα τοι γίγνονται μᾶλλον [4] τῶν ἰσχνῶν. 14

XLV. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν [2] ἀπαλλαγὴ αἱ μεταβολαὶ, [3] μάλισα τῆ ἡλικίης, [4] καὶ 15 τῆ χωρέων, [5] καὶ τῆ βίων ποιέσι.

XLVI. Δύο πόνων ἅμα γινομένων [2] μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον, [3] ὁ σφοδρότερος ἀμαυροῖ τὸ ἕτερον.

XLVII. Περὶ τὰς γλυέζιας τῶν πύων [2] οἱ πόνοι [3] καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνουσι μᾶλλον, [4] ἢ γλυφθέντος.

XLVIII. Ἐν παντὶ κινήσι τοῦ σώματος, [2] ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, [3] τὸ ἀγχιναπαύειν ὀδύνης ἄρχειν.

XLIX. Οἱ εἰθισμένοι τὰς 16 τοιαυτὶ πόνους φέρειν, [2] καὶ ἐὼν ἀσθενέες [3] ἢ γέροντες, [4] τῶν ἀσυνήθων, [5] ἰσχυρῶν τε [6] καὶ νέων, [7] ῥᾷον φέρεζι.

L. Τὰ δὲ πολλῶ χρόνω συνήθεα, [2] κἂν ἦ χείρω, [3] τῶν ἀσυνήθων ἧσσον ἐνοχλεῖν εἴωθε. [4] δεῖ οὖν καὶ ἐς τὰ συνήθεα μεταβάλλειν.

LI. Τὸ μὲν πολὺ [2] καὶ ἐξαπίνης [3] κενοῦν, [4] ἢ πληροῦν, [5] ἢ θερμαίνειν, [6] ἢ ψύχειν, [7] ἢ ἄλλως ὁκωσοῦν τὸ σῶμα κινεῖν, [8] σφαλερόν. [9] καὶ ὅλως πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσι πολέμιον. [10] τὸ δὲ κατ' ὀλίγον, [11] ἀσφαλές. [12] καὶ ἄλλως, [13] καὶ ὅτι τις ἐξ ἑτέρου ἐφ' ἕτερον μεταβαίνῃ.

15 LII. Πάντα τῷ λόγῳ ποιέοντι, [2] καὶ μὴ γινομένων τῶν λόγων, [3] μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον,

XLIII. Ex his qui ſtrangulantur, [2] & ſubmerguntur, [3] nondum autem mortui ſunt, [4] non reconvaleſcunt, [5] quibus ſpuma circa os fuerit.

XLIV. Craſſi admodum [2] ſecundum naturam, [3] magis cito moriuntur, [4] quam graciles. 65

XLV. Iuvenibus comitialium [2] liberationem faciunt mutationes, [3] maxime ætatis, [4] & regionum, [5] & victuum.

XLVI. Duobus doloribus ſimul inſtantibus, [2] non ſecundum eumdem locum, [3] vehementior obſcurat alterum.

XLVII. Circa generationem puris, [2] dolores [3] & febres magis contingunt, [4] quam facto jam ipſo.

XLVIII. In omni corporis 70 motu, [2] quum inceperit dolere, [3] quieſcere ſtatim laſſitudinem eximit.

XLIX. Adſueti conſuetos labores ferre, [2] etiamſi fuerint debiles, [3] aut ſenes, [4] non adſuetis [5] fortibus [6] ac juvenibus [7] facilius ferunt.

L. Ex multo tempore conſueta, [2] etiamſi deteriora fuerint, [3] inconſuetis minus moleſtare ſolent. [4] Oportet igitur etiam ad inconſueta tranſmutationem facere.

LI. Multum [2] & repente [3] evacuare, [4] aut replere, [5] aut calefacere, [6] aut frigefacere, [7] aut omnino quomodocunque corpus movere, [8] periculoſum eſt. [9] Et omnis multitudo naturæ contraria eſt. [10] Quod vero paulatim fit, [11] tutum eſt, [12] tum alias, [13] tum ſi ex altero ad alterum tranſitus fit. 75

LII. Omnia ſecundum rationem facienti, [2] ſi non ſecundum rationem fiant, [3] non tranſire

opor-

ρον, 4 μόνοντος δὲ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

LIII. Οἱ ὑγρὰς ἕξιν, 2 νέοι μὲν ὄντες, 3 βέλτιον ἀπαλλάσσουσι· 4 τῶν δὲ τὰς ξηρὰς ἐχόντων. 5 ἐς δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπαλλάσσουσι· 6 ξηραίνουσι γάρ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖσι ἀπογηράσκουσι.

LIV. Μεγέθει σώματος 18 συνεύσαν μὲν, 2 ἐλευθέριον καὶ σὺν εὐσχημοσύνῃ· 3 ἐγγηράσαν δὲ, 4 δύσχρηστον, καὶ χεῖρον τὸ ἐλαττόνων.

oportet ad aliud, 4 manente eo quod visum est ab initio. 80

LIII. Quicunque ventres humidos habent, 2 dum quidem juvenes sunt, 3 melius degunt 4 quam ii qui siccos habent. 5 Verum ad senectutem deterius degunt. 6 Resiccantur enim plerunque senescentibus.

LIV. In corporis magnitudine juventutem quidem degere, 2 liberale est & non indecorum. 3 Senectutem vero degere, 4 inutile, & deterius parvitate.

TMHMA TPITON.

SECTIO TERTIA.

20 Αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων, 1 μάλιστα ποιέουσι νοσήματα. 2 Ἐν δὲ τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ ἢ ψύξιος ἢ θάλψιος, 3 καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον ἔχουσι.

II. Τῶν φύσεων, αἱ μὲν πρὸς θέρος, 2 αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι.

III. Τῶν νόσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας 2 εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι 3 καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, 4 καὶ χώρας, 5 καὶ διαίτας.

IV. Ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, ὅταν τὸ αὐτὸ τῆς ἡμέρης, 2 ὁτὲ μὲν θάλπος, ὁτὲ δὲ ψύχος γίγνηται, 3 φθινοπωρινὰ τὰ νοσήματα προσδέχεσθαι χρή.

V. Νότοι βαρυήκοοι, 2 ἀχλυώδεες, 3 κεφαλαιώδεες, 4 νωθροὶ, 5 διαλυτικοί. 6 ὁκόταν ἔτεος δυνατὸς δύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρωστήμασι πάσχουσιν. 7 Λὼ δὲ βορέης, 8 βῆχας, 9 φάρυγγας, 10 ἡλίκας σκληράς, 11 δυσουρίας φλεγμώδεας, 12 ὀδύνας πλευρέων, 13 στήθεα. 14 ὁκόταν ἔτεος δυνατὸς δύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρωστήμασι προσδέχεσθαι χρή.

1 Mutationes temporum maxime pariunt morbos, 48 2 & in temporibus magnæ mutationes frigoris aut caloris, 3 & 520 reliqua juxta rationem hoc modo.

II. Naturarum aliæ quidem ad æstatem, 2 aliæ vero ad hyemem, 3 bene aut male se habent.

III. Morborum alii ad alia tempora, 2 bene aut male se habent: 3 & ætates quædam ad tempora, 4 & regiones, 5 & victus.

IV. In temporibus quum eadem die, 2 modo calor, modo frigus fit, 3 autumnales morbos expectare oportet.

V. Austri auditum gravantes, 2 caliginosi, 3 caput gravantes, 4 torpidi, 5 dissolventes. 6 Quum hic prævaluerit, talia in morbis patiuntur. 7 Si vero Aquilo fuerit, 8 tusses, 9 fauces, 10 alvi duræ, 11 urinæ difficultates, 12 horrores, 13 dolores costarum, 14 pectoris. 15 Quum hic dominatur, talia in morbis expectare oportet.

VI. Quum

VI. "Οκόταν θέρος χλύηται ἦελ ὄμβιον,[2] ἱδρῶτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλὲς περισκέπτεσθαι χρή.

VII. "Εν τοῖσιν αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίγνονται.[2] καὶ ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ἢ τὸ ἔτος ἕκαστον ἐὸν, οἷον τὴν κατάστασιν ἐποίησεν,[3] ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα δεῖ περισκέπτεσθαι.

VIII. "Εν τοῖσι καιρεσίμοισι καιροῖσιν,[2] ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδίδωσιν,[3] εὐκαθαίρετα καὶ εὐκριτα γίγνονται.[4] ἐν δὲ τοῖσιν ἀκαταστάτοισιν, ἀκριτώτατα[5] καὶ δύσκριτα.

IX. "Εν φθινοπώρῳ ὀξυτάτη[2] καὶ θανατωδεστάτη τὴ ἐπίπαν.[3] ἦρ δὲ ὑγιεινότατον,[4] καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

X. "Το φθινόπωρον τοῖς φθίνουσι κακόν.

XI. "Περὶ δὲ ὡρέων, ἢν μὲν χλιμὼν αὐχμηρὸς καὶ βόρεος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον,[2] ἀναίσκεσθαι θέρεος πυρετοὺς ὀξέας,[3] καὶ ὀφθαλμίας,[4] καὶ δυσεντερίας γίγνεσθαι,[5] μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξὶ,[6] καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας.

XII. "Ην δὲ νότιος ὁ χλιμὼν, καὶ ἔπομβρος, καὶ εὐδιεινὸς γένηται, τὸ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον,[2] αἱ μὲν γυναῖκες, ἧσιν οἱ τόκοι κατὰ τὸ ἦρ, ἐκ παίσης περιφάσιος ἐκτιτρώσκουσιν.[3] αἱ δ' ἂν τέκωσιν, ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία ποιέουσιν,[4] ὥστε τὴ παραυτίκα ἀπόλλυσθαι,[5] ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῶ ἐόντα.[6] τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι δυσεντερίαι,[7] καὶ ὀφθαλμίαι ξηραὶ γίγνονται.[8] τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι καὶ λάβροι σιτομεσίαι ἀπόλλυσθαι.

XIII. "Ην δὲ τὸ θέρος αὐχμηρὸν

VI. Quum æstas sit veri similis,[2] sudores in febribus multos exspectare oportet.

VII. In siccitatibus febres acutæ fiunt:[2] & siquidem annus amplius talis fuerit, qualem constitutionem fecerit,[3] plerunque tales etiam morbos expectare oportet.

VIII. In constantibus temporibus,[2] si tempestive tempestiva reddantur,[3] morbi constantes & judicatu facillimi fiunt.[4] In inconstantibus autem, inconstantes,[5] & qui difficulter judicantur.

IX. In autumno morbi acutissimi,[2] & omnino mortiferi.[3] Ver autem saluberrimum[4] & minime lethale.

X. Autumnus tabidis malus.

XI. De temporibus, siquidem hyems siccа & aquilonaris fuerit, ver autem pluviosum & australe,[2] necesse est æstate febres acutas, & lippitudines,[4] & dysenterias fieri,[5] maxime mulieribus,[6] & viris natura humidioribus.

XII. Si vero hyems australis, & pluviosa, ac clemens fiat, ver autem siccum & aquilonare,[2] mulieres quidem quibus partus ad ver instat, ex omni occasione abortiunt.[3] quæ vero pariunt, impotentes ac morbosos pueros pariunt;[4] ita ut aut statim pereant,[5] aut tenues ac morbosi vivant.[6] Aliis autem dysenteriæ,[7] & lippitudines siccæ fiunt.[8] Senioribus vero defluxiones brevi perimentes.

XIII. Si vero æstas siccа fiat & aquilonaris, autumnus autem plu-

μηρὸν καὶ βόρδον ἠβύη), τὸ δὲ φθινόπωρον ἐπομβρον καὶ νότιον, [2] κεφαλαλγίας τε χλιμῶνα γίνον), [3] καὶ βῆχες, [4] καὶ βράγχοι, [5] καὶ κόρυζαι· [6] ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσιες.

XIV. [11] Ην δὲ βόρδον ἢ καὶ ἄνυδρον, [2] τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύσιας, [3] καὶ τῆσι γυναιξὶ ξύμφορον· [4] τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμίαι ἔσον) ξηραὶ, [5] καὶ πυρετοὶ ὀξέες, [6] καὶ κόρυζαι· [7] ἐνίοισι δὲ καὶ μελαγχολίαι.

XV. Τῶν δὲ κατασάσιων καὶ ἐνιαυτῶν, [2] τὸ μὲν ὅλον οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβρίων εἰσὶν ὑγιηρότεροι, [3] καὶ ἧσσον θανατώδεες.

XVI. Νοσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνε), [2] πυρετοί τε μακροὶ, [3] καὶ κοιλίης ῥύσιες, [4] καὶ σηπεδόνες, [5] καὶ ἐπίληπτοι, [6] καὶ ἀποπληκτοι, [7] καὶ κυνάγχαι. [8] ἐν δὲ τοῖσιν αὐχμοῖσι, [9] φθιώδεες, [10] ὀφθαλμίαι, [11] ἀρθρίτιδες, [12] στραγγουρίαι, [13] καὶ δυσεντερίαι.

XVII. Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην κατασάσιες, [2] αἱ μὲν βόρδοι, τά τε σώματα ξυνισῶσι, [3] καὶ εὔτονα, [4] καὶ εὐκίνητα, [5] καὶ εὔχροα, [6] καὶ εὐηκοώτερα ποιέουσι, [6] καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι, [8] καὶ τὰ ὄμματα δάκνουσι, [9] καὶ εἴ τι περὶ τὸν θώρηκα ἄλγημα, ἦν τι προϋπάρχῃ, μᾶλλον πονέουσιν. [10] αἱ δὲ νότιοι, [11] διαλύουσι τὰ σώματα [12] καὶ ὑγραίνουσι, [13] καὶ βαρυηκοίας, [14] καὶ καρηβαρίας, [15] καὶ ἐλίγγους ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, [16] καὶ τοῖσι σώμασι δυσκινησίην, [17] καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνουσι.

XVIII. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, [2] ἔαρι μὲν καὶ ἄκρῃ θέρεϊ, [3] οἱ παῖδες, ὅσοι τετάρων ἐγκύκλιοι τῇσιν ἡλικίῃσιν

pluviosus & australis, [2] capitis dolores ad hyemem fiunt, [3] & tusses, [4] & raucedines [5] ac gravedines: [6] quibusdam etiam tabes.

XIV. Si vero aquilonaris & aquarum exors autumnus fuerit, [2] his quidem qui humidas naturas habent, [3] & mulieribus commodus erit. [4] Reliquis vero fient lippitudines siccæ, [5] & febres acutæ, [6] & gravedines. [7] Quibusdam vero etiam atræ biles.

XV. Ex anni vero constitutionibus, [2] in summa siccitates pluviosis salubriores sunt, [3] & minus lethales.

XVI. Morbi in pluviosis quidem plerunque fiunt, [2] febres longæ, [3] & alvi fluxiones, [4] & putredines, [5] & comitiales, [6] & siderationes, [7] & anginæ. [8] In siccitatibus vero, [9] tabes, [10] lippitudines, [11] arthritides, [12] urinæ stillicidia, [13] & dysenteriæ.

XVII. Quotidianæ vero constitutiones, [2] aquilonares quidem corpora compingunt, [3] & robusta, [4] & ad motum idonea, [5] & bene colorata, [6] & melius audientia faciunt, [7] & ventres reficcant, [8] & oculos mordent, [9] & si circa thoracem aliquis dolor prius est, magis affligunt. [10] Australes autem corpora [11] dissolvunt, [12] & humectant, [13] & gravem auditum, [14] ac capitis gravitatem, [15] & vertigines in oculis, [16] & corporibus ægrum motum, [17] & ventres humectant.

XVIII. Secundum tempora, [2] vere quidem & prima æstate, [3] pueri, & qui his ætate cohærent,

ἡλικίησιν, [3] ἄριστά τε διάγουσι, καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. [4] Ἐν δὲ θέρεος καὶ ἐν φθινοπώρῳ, μέχρι μὲν πολλοῦ εἰ γέροντες. [5] τὸ δὲ λοιπὸν ἐν φθινοπώρῳ καὶ ἐν χειμῶνι, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσιν. 17

XIX. Νοσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται, [2] μᾶλλον δὲ ἔνια κατ' ἰδίας αὐτέων καὶ γίνεται) [3] καὶ παροξύνεται).

XX. Τὰ μὲν γὰρ ἦρι τὰ μανικὰ, [3] καὶ τὰ μελαγχολικὰ, [4] τὰ δὲ ἐπιληπτικὰ, [5] καὶ αἵματος ῥύσιες, [6] τὰ κωνάγχαι, [7] καὶ κόρυζαι, [8] τὰ βράγχοι, [9] τὰ βῆχες, [10] καὶ λέπραι, [11] καὶ λαχλῶνες, [12] τὰ ἀλφοὶ, [13] καὶ ἐξανθήσιες ἑλκώδεες φλεγμαίνουσαι, [14] καὶ φύμαθα, [15] καὶ ἀρθριτικά.

XXI. Τὰ δὲ θέρεος [2] ἔνιά τε τριτέων, [3] καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, [4] τὰ καῦσοι, [5] καὶ τριταῖοι πυρετοὶ, [6] τὰ τεταρταῖοι, καὶ ἔμετοι, [8] τὰ διάῤῥοιαι, [9] καὶ ὀφθαλμίαι, [10] τὰ ὦτων πόνοι, [11] καὶ στομάτων ἑλκώσιες, [12] τὰ σηπεδόνες αἰδοίων, [13] καὶ ἱδρῶτες. 18

XXII. Τὰ δὲ φθινοπώρου [2] καὶ τὰ θερινῶν τὰ πολλὰ, [3] καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι, [4] καὶ παλάνητες, [5] καὶ σπλῆνες, [6] καὶ ὕδρωπες, [7] καὶ φθίσιες, [8] καὶ στραγγουρίαι, [9] καὶ λιεντερίαι, [10] καὶ δυσεντερίαι, [11] καὶ ἰσχιάδες, [12] καὶ κωνάγχαι, [13] καὶ ἀσθμαίνουσι, [14] καὶ ἕλκεσι, [15] καὶ ἐπιλήψιαι, [16] καὶ τὰ μανικὰ, [17] καὶ τὰ μελαγχολικά.

XXIII. Τὰ δὲ χειμῶνος πλευρίτιδες, [3] περιπλευμονίαι, [4] λήθαργοι, [5] κόρυζαι, [6] βράγχοι, [7] βῆχες, [7] πόνοι στέρνων, [9] πλευρέων, [10] καὶ ὀσφύος, [11] καὶ κεφαλαλγίαι, [12] ἴλιγγοι, [13] ἀποπληξίαι.

XXIV. Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοιάδε ξυμβαίνει. [2] τοῖσι μὲν σμικροῖσι

rent, [3] optime degunt, & maxime sani sunt. [4] Æstate vero & autumno aliquandiu, senes. [5] Reliquo autumno & hyeme, mediam ætatem habentes. 45

XIX. Morbi omnes quidem in omnibus temporibus fiunt: [2] quidam tamen magis in quibusdam ipsorum & fiunt, [3] exacerbantur.

XX. Vere etenim [2] insaniæ, [3] & atræ biles, [4] & comitiales, [5] & sanguinis fluxiones, [6] & anginæ, [7] & gravedines, [8] & raucedines, [9] & tussis, [10] & lepræ, [11] & impetigines, [12] & vitiligines, [13] & pustulæ ulcerosæ plurimæ, [14] & tubercula, [15] & morbus articularis. 50

XXI. Æstate vero [2] & quidam ex his, [3] & febres continuæ, [4] & ardentes, [5] & tertianæ plurimæ, & quartanæ, [6] & vomitus, [8] & alvi profluvia [9] & lippitudines, [10] & aurium dolores, [11] & oris exulcerationes, [12] & pudendorum putredines, [13] & papulæ sudorosæ.

XXII. Autumno autem [2] & ex æstivis multi, [3] & febres quartanæ, [4] & erroneæ, [5] & splenes, [6] & hydropes, [7] & tabes, [8] & urinæ stillicidia, [9] & intestinorum levitates, [10] & dysenteriæ, [11] & coxendices, [12] & anginæ, [13] & anhelationes, [14] & volvuli, [15] & comitiales, [16] & insaniæ, [17] & atræ biles. 55

XXIII. Hyeme vero [2] pleuritides, [3] peripneumoniæ, [4] [lethargi,] [5] gravedines, [6] raucedines, [7] tussis, [8] dolores pectorum, [9] laterum [10] ac lumborum, [11] capitis dolores, [12] vertigines, [13] siderationes.

XXIV. In ætatibus autem talia contingunt: [2] Parvis ac recens natis

κεφάλαια καὶ νεογνίοις παιδίοισιν, ἄφθαι,[3] ἔμετοι,[4] βῆχες,[5] ἀγρυπνίαι,[6] φόβοι,[7] ὀμφαλοῦ φλεγμοναί,[8] ὤτων ὑγρότητες.

natis pueris fervida oris ulcera, [3] vomitus, [4] tusses, [5] vigiliæ, [6] timores, [7] umbilici inflammationes, [8] aurium humiditates.

XXV. Πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν προσιόντος,[2] ἕλκωσις ὀδαξυσμοί,[3] πυρετοί,[4] σπασμοί,[5] διάῤῥοιαι,[6] καὶ μάλιστα, ὅταν ἀνάγωσι τοὺς κυνόδοντας,[7] καὶ τοῖς παχυτέροις τῶν παιδίων,[8] καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι.

XXV. Ad dentitionem vero accedentibus, [2] gingivarum pruritus, [3] febres, [4] convulsiones, [5] alvi profluvia, [6] & maxime ubi dentes caninos producunt, [7] tum crassissimis pueris, [8] tum his qui duros ventres habent.

XXVI. Πρεσβυτέροισι δὲ γομφίοισι,[2] παραφυΐαι,[3] ἀσονδύλου τε καὶ τοῦ ἰνίου εἴσω ὦσιες,[4] ἄθμαται,[5] λιθιάσεις,[6] ἕλμινθες στρογγύλαι,[7] ἀσκαρίδες,[8] ἀκροχορδόνες,[9] σύντυλασμοὶ,[10] σκληρίαι,[11] χοιράδες,[12] καὶ τἄλλα φύματα,[13] μάλιστα δὲ τὰ σκληρά.

XXVI. Senioribus autem evadentibus, [2] verticuli [3] in occipitio intro luxationes, [4] anhelationes, [5] calculorum generationes, [6] lumbrici rotundi, [7] ascaridæ, [8] verrucæ, [9] tumores glandularum circa aures oblongi, [10] satyriasmi appellati, [11] strumæ, [12] & alia tubercula, [13] maxime vero prædicta.

XXVII. Τοῖσι δὲ ἔτι πρεσβυτέροισι καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσιοῦσι,[2] τὰ πλεῖστα τούτων,[3] καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον,[4] καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσιες.

XXVII. Adhuc vero senioribus, & ad pubertatem accedentibus, [2] pleraque ex his, [3] & febres diuturnæ magis, [4] & ex naribus sanguinis fluxiones.

XXVIII. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι παύεται κρίνεται,[2] τὰ μὲν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρησι,[3] τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ μησί·[4] τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ ἔτεσι·[5] τὰ δὲ, πρὸς τὴν ἥβην προσάρσιν.[6] ὅσα δ' ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι, καὶ μὴ ἀπολυθῇ πρὸ τοῦ τὴν ἥβην, ἢ τῇσι θήλεσι πρὸ τὰς τῶν καταμηνίων ῥήξιας,[8] χρονίζειν εἴωθεν.

XXVIII. Plurimæ vero affectiones pueris judicantur, [2] partim in quadraginta diebus, [3] partim in septem mensibus, [4] partim in septem annis, [5] partim ad pubertatem accedentibus. [6] Quæ vero permanserint pueris affectiones, & non exolutæ fuerint circa pubertatem, [7] aut fœmellis circa mensium eruptiones, [8] diuturnæ fieri solent.

XXIX. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν,[2] αἵματος πλύσιες,[3] φθίσιες,[4] πυρετοὶ ὀξέες,[5] ἐπιληψίαι,[6] καὶ τἄλλα νοσήματα,[7] μάλιστα δὲ τὰ σκληρά.

XXIX. Juvenibus autem [2] sanguinis spuitiones, [3] tabes, [4] febres acutæ, [5] comitiales, [6] & alii morbi, [7] maxime vero prædicti.

XXX. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τοῦτον τὸν ἡλικίαν τοῦτον,[2] ἀσθμαίνουσι,[3] πλευρίτιδες,[4] περιπνευμονίαι,

XXX. His vero qui hanc ætatem excesserunt, [2] anhelationes, [3] pleuritides, [4] peripneumoniæ,

νίαι, [5] λήθαργοι, [6] φρενίτιδες, 357 [7] καῦσοι, [8] ἀλφίοιαι ῥεύσιαι, [9] χολεραί, [10] δυσεντερίαι, [11] λέντερίαι, [12] αἱμορροΐδες.

XXXI. Τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι, [2] δύσπνοιαι, [3] καταῤῥοι βηχώδεες, [4] στραγγουρίαι, [5] δυσουρίαι, [6] ἄρθρων πόνοι, [7] νεφρίτιδες, [8] ἴλιγγοι, [9] ἀποπληξίαι, [10] κακεξίαι, [11] ξυσμοὶ δὲ σώματος ὅλου, [12] ἀγρυπνίαι, [13] κοιλίης [14] καὶ ὀφθαλμῶν [15] καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, [16] ἀμβλυωπίαι, [17] γλαυκώσιες, [18] βαρυηκοΐαι.

TMHMA TETAPTON.

40 Τὰς [1] κυούσας φαρμακοῦν, [2] λεῖ ὀργᾷ, [3] τετράμηνα καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· [4] ἧσσον δὲ τοῦδε τούτων. [5] τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα, [6] δυλαβέεσθαι χρή.

II. [1] Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν οὐκ ἐς σώματος, [2] ὁκόσα δὲ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα· [3] τὰ δὲ ἐναντίως ἰόντα παύειν.

III. [1] Ἡμῖν, οἷσι δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρονται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· [2] τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

IV. Φαρμακοῦν χρὴ μᾶλλον [1] τοὺς ἄνω· [2] χειμῶνος δὲ τοὺς κάτω. 1

45 V. [1] Ὑπὸ κυνός, [2] ἐπὶ κυνὸς, [3] ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

VI. Τοὺς ἰσχνοὺς [2] καὶ τοὺς δυσημέας [3] ἄνω φαρμακοῦν, [4] ὑποστελλομένους χειμῶνα.

VII. Τοὺς δὲ δυσημέας, [2] καὶ μέσους δυσέρκεας, [3] κάτω, [4] ὑποστελλομένους χρή.

VIII. Τοὺς δὲ φθινώδεας, [2] [1] ὑποστελλομένους τοὺς ἄνω φαρμακείους. 2

IX. Τοὺς

niæ, [5] lethargi, [6] phrenitides, [7] febres ardentes, [8] alvi profluvia diuturna, [9] bilis ſurſum ac deorſum effuſiones, [10] dyſenteriæ, [11] inteſtinorum lævitates, [12] hæmorrhoides.

XXXI. Senibus autem [2] ſpirandi difficultates, [3] & defluxiones cum tuſſi, [4] urinæ ſtillicidia, [5] urinæ difficultates, [6] articulorum dolores, [7] nephritides, [8] vertigines, [9] ſiderationes, [10] mali habitus, [11] pruritus totius corporis, [12] vigiliæ, [13] alvi, [14] oculorum, [15] & narium humiditates, [16] viſus hebetudines, [17] glaucedines, [18] auditus gravitates.

SECTIO QVARTA.

Prægnantes medicamentis purgare oportet, [2] ſi turget humor, [3] quarto menſe, & uſque ad ſeptimum: [4] minus vero has. [5] Iuniores autem & ſeniores fœtus [6] vereri oportet. 1 53 ra 52

II. [1] In medicamentorum uſu, talia ex corpore ducere oportet, [2] qualia etiam ſponte prodeuntia commoda ſunt. [3] Contrario autem modo prodeuntia, ſedare. 5

III. Si qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facile ferunt. [2] Contraria vero difficulter.

IV. Medicamentis purgare oportet æſtate quidem, ſuperiores magis: [2] hyeme vero inferiores.

V. Sub canem, [2] & ante canem, [3] operoſæ ſunt medicamentorum purgationes.

VI. Graciles, [2] & facile vomentes, [3] ſurſum purgare oportet, [4] vitantes hyemem.

VII. Difficulter vomentes, [2] & 1 moderate carnoſos, [3] deorſum, [4] vitantes æſtatem.

VIII. Tabeſcentes autem, [2] vitantes ſuperiores.

IX. Atra-

IX. " Τὰς δὲ μελαγχολικὰς [3] ἀδροτέρως τὰς κάτω. [2] τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία ποιεῖσθαι.

X. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίαν ὀξέσιν, [2] ἢν ὀργᾷ, [3] αὐτημερόν· [4] χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι, κακόν.

XI. " Ὅκόσοισι φρένες, [2] καὶ [4] περὶ τὸ ὀμφαλὸν πόνοι, [3] καὶ ὀσφὺς ἄλγημα, [4] μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακείης, [5] μήτ' ἄλλως, [6] ἐς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύει.

XII. Ὅκόσοισι κοιλίαι λεπτεριώδεες, [2] χειμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, [3] κακόν.

XIII. " Πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους [5] τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοισι, [2] πρὸ τοῦ πόσιος προϋγραίνειν τὰ σώματα ἐν πλείονι τροφῇ [3] καὶ ἀναπαύσει.

XIV. [1] Ἐπὴν πίῃ τις ἑλλέβορον, [2] πρὸς μὲν τὰς κινήσιας τὰ σώματα μᾶλλον ἄγειν. [3] πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. [4] δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυπλίη, ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

XV. [1] Ἐπὴν βέλτιον μᾶλλον ἄγειν τὸν ἑλλέβορον, [2] κίνει τὸ σῶμα. [3] ἐπὴν δὲ παύσῃ, [4] ὕπνον ποίει, [5] καὶ μὴ κίνει.

XVI. [1] Ἑλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σάρκας ὑγιέας ἔχουσι· [2] σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει.

XVII. " Ἀπυρέτῳ ἐόντι, [2] ἀποσιτίη, [3] καὶ καρδιωγμὸς, [4] καὶ σκοτοδινίη, [5] καὶ στόμα ὀπικρέμμον, [6] ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

XIIX. " Τὰ ὑπὲρ τὰ φρενῶν ὀδυνήματα, [2] ὁκόσα καθαρσίου δέονται, [3] ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει· [4] ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω.

XIX. Ὁκό-

IX. Atrabiliarios vero plenius inferiores. [2] Eadem ratione contraria apponentes.

X. Purgare oportet in valde acutis, [2] si humor turget, [3] eadem die. [4] Morari enim in talibus malum est.

XI. Quibus tormina, [2] & circa umbilicum dolores, [3] & lumborum dolor, [4] qui neque à medicamento, [5] neque alias solvitur, [6] in hydropem siccum firmatur.

XII. Quibus alvi intestinorum levitate affecti, [2] eos hyeme sursum purgare, [3] malum est.

XIII. Ad veratrum, his qui non facile sursum purgantur, [2] ante potionem corpora humectare oportet ampliore cibo, [3] ac quiete.

XIV. Vbi biberit quis veratrum, [2] ad motus quidem corporum magis ducere oportet, [3] ad somnos autem, & quietem minus. [4] Declarat autem navigatio, quod motus corpora turbat.

XV. Vbi volueris magis ducere veratrum, [2] corpus moveto: [3] ubi vero sistere, [4] somnum facito, [5] & ne moveto.

XVI. Veratrum periculosum est sanas carnes habentibus. [2] Convulsionem enim inducit.

XVII. Sine febre existenti [2] cibi fastidium, [3] & oris ventriculi morsus, [4] & vertigo, [5] & os amarescens, [6] medicamento sursum purgante opus habere significat.

XIIX. Dolores supra septum transversum, [2] qui purgatione opus habent, [3] sursum versus purgatione indigere significant: [4] qui vero infra, deorsum.

xix. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι " κρημνιόμενοι, [2] ὀ πωύουσι [3] πρὶν ἢ διψήσωσιν.

xx. Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν [2] ἢν γένηται τρόφος, [3] καὶ γονάτων βάρος, [4] καὶ ὀσφύος ἄλγημα, [5] κάτω φαρμακείης δεῖξαι σημαίνει.

xxi. Ὑποχωρήματα μέλανα [2] " ὁκοῖον αἷμα μέλαν, [3] ἀπ' αὐτομάτου ἰόντα, [2] καὶ ξὺν πυρετῷ, [5] καὶ ἄνευ πυρετοῦ, [6] κάκιστα. [7] καὶ ὁκόσοισιν ἂν τὰ χρώματα πονηρότερα ᾖ, μᾶλλον κάκιον. [8] ξὺν φαρμάκῳ δ', ἄμεινον. [9] καὶ ὁκόσων ἂν χρώματα πλείω, ἧσσον πονηρά.

xxii. Νεσημάτων ὁκόσων ὀλιγχρωμίων, [2] ἢν χολὴ μέλαινα ἢ ἄνω ἢ κάτω ἐπέλθῃ, [3] θανάσιμον.

xxiii. Ὁκόσοισιν ὀκνεσημάτων ὀξέων, [2] ἢ ὀκ πολυχρονίων, [3] ἢ ὀκ τραυμάτων, [4] " ἢ ἄλλως πῶς λεπτυνομένοις, [5] χολὴ μέλαινα, [6] ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν ἐπέλθῃ, [7] τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι.

xxiv. Δυσεντερίη, [2] ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, [3] θανάσιμον.

xxv. Αἷμα ἄνω μὲν, [2] ὁκοῖόν κε ᾖ, [3] κακόν· [4] " κάτω δ', ἀγαθὸν μέλαν ὑποχωρέον.

xxvi. [1] Ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχόμενόν [2] " οἷον σάρκες ὑποχωρήσωσι, [3] θανάσιμον.

xxvii. " Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμορραγίη πολλὴ ὁκοθενοῦν, [2] ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, [3] τετέθεισιν αἱ ἡμίλιαι κεκυμασμέναι.

xxviii. " Ὁκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, [2] κωφώσει ἐπιγινομένη, παύεται· [3] καὶ, ὁκόσοισι κώφωσις, [4] χολωδέων ἐπιγινομένων, παύει.

xxix. " Ὁκό-

xix. Qui in medicamentorum potionibus, dum purgantur non sitiunt, [2] non cessant [3] prius quam sitierint.

xx. Non febrientibus [2] si fiat tormen, [3] & genuum gravitas, [4] & lumborum dolor, [5] deorsum medicamento purgante opus habere significat.

xxi. Egestiones alvi nigræ, [2] velut sanguis niger, [3] sua sponte prodeuntes, [4] & cum febre, [5] & sine febre, [6] pessimæ sunt. [7] & quanto plures fuerint pejores colores, tanto magis malum est. [8] Cum medicamento vero, melius: [9] & quanto plures fuerint colores, non malum est.

xxii. Quibuscunque morbis incipientibus, [2] si atra bilis, aut sursum aut deorsum prodierit, [3] lethale est.

xxiii. Quibuscunque ex morbis acutis, [2] aut ex diuturnis, [3] aut ex vulneribus, [4] aut alias attenuatis, [5] atra bilis, [6] sive qualis sanguis niger, [7] postridie moriuntur.

xxiv. Dysenteria, [2] si ab atra bile inceperit, [3] lethalis est.

xxv. Sanguis sursum quidem [2] qualiscunque fuerit, [3] malus est: [4] deorsum vero bona sunt nigra subeuntia.

xxvi. Si à dysenteria occupato, [2] veluti carnes subierint, [3] lethale est.

xxvii. Quibus in febribus sanguinis multitudo erumpit undecunque, [2] his in refectionibus [3] alvi humectantur.

xxviii. Quibus biliosæ sunt egestiones, [2] surditate oboriente cessant. [3] Et quibus surditas, [4] biliosis egestionibus contingentibus cessat.

xxix. Qui-

XXIX. " Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐκπαίοισιν ἕδσι [2] ῥίγεα γίνε), δύσκριτα.

XXX. " Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνον), [2] ὧι ἂν ὥρῃ ἀφῇ ὁ πυρετὸς, [3] ἐς τὠὐτὸ αὖθις τὠὐτῷ ὥρῃ ἢν λάβῃ, [4] δύσκριτα.

XXXI. Τοῖσι κοπώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, [2] ἐς ἄρθρα, & παρὰ [3] " τὰς γνάθους μάλιστα, [4] αἱ ἀποστάσιες γίγνον).

XXXII. " Ὁκόσοισι ἢ ἀνίσταμένοισιν ἐκ τῶν νόσων τι πονέῃ, [2] ἐνταῦθα ἀποστάσιες γίγνον).

XXXIII. [1] Ἀτὰρ ἢν καὶ παρεπονηκός τι ᾖ τοῦ ξυνοσέοντος, [2] ἐνταῦθα ἐνοχλέῃ ἡ νοῦσος.

XXXIV. " [1] Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχόμενός, [2] οἰδήματι μὴ ἐόντι ἐν τῇ φάρυγι, [3] πνιγὶς ἐξαίφνης ἐπιγίγνη), [4] θανάσιμον.

XXXV. " [1] Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχόμενός " ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπισταφῇ, [2] & μόλις καταπίνῃ δυνήται, [3] οἰδήματος μὴ ἐόντος, [4] θανάσιμον.

XXXVI. " [1] Ἱδρῶτες πυρέσσουσιν ἐν ἀρχῶν), [2] ἀγαθοὶ τριταῖοι, [3] καὶ πεμπταῖοι, [4] & ἑβδομαῖοι, [5] καὶ ἐνναταῖοι, [6] καὶ ἑνδεκαταῖοι, [7] καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, [8] & ἑπταικαιδεκαταῖοι, [9] καὶ μίη & εἰκοστῇ, [10] καὶ ἑβδόμη & εἰκοστῇ, [11] καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, [12] καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. [13] ἕτοιμοι οἱ ἱδρῶτες νόσους κρίνουσιν. [14] οἱ δὲ μὴ ἅτως γινόμενοι, [15] πόνον σημαίνουσι, [16] & μῆκος νόσου, [17] καὶ ὑποστροφὰς μακράς.

XXXVII. " Οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες, [2] ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, [3] θάνατον· [4] ξὺν πεπαιτέρῳ δέ, [5] μῆκος νόσου σημαίνουσι.

XLIII. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος

XXIX. Quibus in febribus sexta die [2] rigores fiunt, difficulter judicant.

XXX. Quibus [1] exacerbationes fiunt, [2] quacunque tandem hora febris dimiserit, [3] si postridie eadem qua antea hora corripuerit, [4] difficulter judicant.

XXXI. Delassatis in febribus, [2] ad articulos, [3] & circa maxillas maxime, [4] abscessus fiunt.

XXXII. Quibuscunque resurgentibus ex morbis, si quid doluerit, [2] isthic abscessus fiunt.

XXXIII. Sed & si ante morbum quid doluerit, [2] isthic morbus incumbit.

XXXIV. [1] Si à febre occupato, [2] tumore non existente in faucibus, [3] suffocatio derepente contingat, [4] lethale est.

XXXV. Si à febre occupato collum repente obversum fuerit, [2] & vix deglutire poterit, [3] tumore non existente, [4] lethale est.

XXXVI. Sudores febricitanti si inceperint, [2] boni sunt tertia die, [3] & quinta, [4] & septima, [5] & nona, [6] & undecima, [7] & decimaquarta, [8] & decimaseptima, [9] & vigesima prima, [10] & [1] vigesima septima, [11] & trigesima prima, [12] & trigesima quarta. [13] Hi enim sudores morbos judicant. [14] Qui vero non sic fiunt, [15] dolorem significant, [16] & longitudinem morbi, & [17] recidivas.

XXXVII. Frigidi sudores [2] cum acuta quidem febre, [3] mortem significant: [4] cum mitiore vero, [5] morbi longitudinem.

XLIII. Et ubi in corpore

τῷ ἱδρῶς, [2] σύνταῦθα φράζε τὸν νόσον.

XII. "Καὶ ὅκου ἔνι τῷ σώματι θερμὸν [2] ἢ ψυχρὸν, [3] σύνταῦθα ἡ νόσος. 23

XL. "Καὶ ὅκου ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, [2] εἰ λύοιτο τὸ σῶμα κατὰ ψύξιν, [3] ἢ αὖθις θερμαίνηται, [4] ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίγνηται, [5] μῆκος νόσου σημαίνει. 24

XLI. "Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνου [2] ἄνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, [3] τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. [4] εἰ δὲ τροφὴ μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίγνοιτο, [5] σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται. 25

XLII. Ἱδρὼς πολὺς, [2] ψυχρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ῥέων, [3] "ὁ μὲν ψυχρὸς μείζω, [4] ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νόσον σημαίνει. 26

XLIII. "Οἱ πυρετοὶ, [2] ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίγνονται, [3] μᾶλλον ἐπικίνδυνοι· [4] ὁτῳοῦν δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι. 27

XLIV. Ὁκόσοισι πυρετοῖσι μακροὶ, [2] τυτθοῖσι φύμασι, [3] ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγίνοντο. 28

XLV. Ὁκόσοισι φύμασι [2] ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι "ἐκ πυρετῶν γίγνονται, [3] ἔτεσι σιτίοισι πλείοσι χρέονται. 29

XLVI. "Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, [2] ἤδη ἀσθενεῖ ἀνδρὶ, [3] θανάσιμον. 30

XLVII. "Αἱ ἀποχρήμψεις αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν πελιδναὶ, [2] καὶ αἱματώδεες, [3] καὶ δυσώδεες, [4] καὶ χολώδεες, [5] πᾶσαι κακαί· [6] ἀποχωρεῦσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. [7] καὶ διὰ τῆς διαχωρήσιος, [8] καὶ διὰ τῆς οὔρου. [9] εἰ δὲ μή τι τούτων ξυμφερόντων ἐκκρίνοιτο διὰ τούτων τῶν τόπων, [10] κακόν. 31

III. Ἐν

sudor est, [2] illic morbum esse declarat.

XII. Et ubi in corpore [2] caliditas aut frigiditas, [3] isthic morbus est. 23

XL. Et ubi in toto corpore mutationes, [2] & si corpus perfrigeretur, [3] aut rursus calefiat, [4] aut color alius ex alio fiat, [5] longitudinem morbi significat. 24

XLI. Sudor multus ex somno, [2] citra manifestam causam oboriens, [3] corpus multo alimento uti significat. [4] Si vero cibum non capienti hoc fiat, [5] significat quod evacuatione opus habet. 25

XLII. Sudor [1] multus, [2] frigidus aut calidus semper fluens: [3] frigidus majorem, [4] calidus minorem morbum significat. 26

XLIII. Febres [2] quæcunque non intermittentes, per tertiam fortiores fiunt, [3] magis periculosæ sunt. [4] Quocunque vero modo intermiserint, quod sine periculo sint, significant. 27

XLIV. Quibus febres longæ, [2] his tubercula, [3] aut ad articulos, dolores fiunt. 28

XLV. Quibus [1] tubercula [2] aut ad articulos dolores, ex febribus longis fiunt, [3] hi pluribus cibis utuntur. 29

XLVI. Si rigor incidat febre non intermittente, [2] ægroto jam debili, [3] lethale est. 30

XLVII. Exscreationes in febribus non intermittentibus lividæ, [2] & cruentæ, [3] & graveolentes, [4] & biliosæ, [5] omnes malæ sunt. [6] At probe secedentes, bonæ, [7] & per alvi egestiones, [8] & per urinas. [9] Si vero non aliquid ex [10] conducentibus excernatur per hos locos, [10] malum est. 31

III. In

III. "Ἐν τοῖσι μὴ ἀφαλέσι- 32
πυρετοῖσιν, [2] ἢν τὰ μὲν ἔξω
ψυχρὰ ᾖ, [3] τὰ δ' ἔνδον καίηται, [4] καὶ
δίψην ἔχῃ, [5] θανάσιμον.

II. Ἐν μὴ ἀφαλέι πυρετῷ, [2] ἢν χεῖλος, [3] ἢ ὀφρὺς,
[4] ἢ ὀφθαλμὸς, [5] ἢ ῥὶς ἀφέλκηται, [6] ἢν μὴ βλέπῃ, [7] ἢν μὴ
ἀκούῃ, [8] ἤδη "ἀσθενέος ἐόντος 33
καὶ κάμνοντος, [9] ὅ, τι ἂν τούτεων
γένηται, [10] ἐγγὺς ὁ θάνατος.

L. "Ὅκου ἂν ἐν πυρετῷ μὴ
ἀφαλέι πόνος δύσπνοιαν γένηται καὶ
5 ἀδιαφοροσύνην, [2] θανάσιμον.

LI. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀπο-
σήμασι μὴ λυόμενα πρὸς τὰς
κρισίμους κρίσιας, [2] μῆκος νόσου
σημαίνει.

LII. "Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρε- 34
τοῖσιν, [2] ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀῤῥω-
σίῃσι [3] καὶ παραίρεσιν δακρύουσιν,
[4] εὖ δὲν ἄτοπον. [5] ὁκόσοι δὲ μὴ καὶ
παραίρεσιν, [6] ἀτοπώτερον.

LIII. "Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τοῖ ὀ- 35
δόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι παρέγλιχρα γίνεται, [2] ἰσχυρότεροι γί-
γνονται οἱ πυρετοί.

LIV. Ὁκόσοισιν ἐπὶ πολὺ βῆ-
χες ξηραὶ, [2] "βραχέα ἐρεθίζου- 36
σαι, [3] ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν,
10 [4] εὖ πάνυ τοι διψώδεες εἰσίν.

LV. "Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, 37
[2] πάντες κακοὶ, [3] πλὴν τῶν ἐφη-
μέρων.

LVI. "Πυρέσσοντι ἰδρὼς ἐπιγιγ- 38
νόμενος, [2] μὴ κλείοντος πυ-
ρετοῦ, [3] κακόν, [4] μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος,
[5] καὶ ὑγρασίην πολλὴν σημαίνει.

LVII. "Ὑπὸ σπασμοῦ [2] ἢ τε- 39
τάνου ἐνοχλεόμενος [3] πυρετὸς
ἐπιγενόμενος λύει τὸ νόσημα.

LIIX. "Ὑπὸ καύσου ἐχόμενος, 40
[2] ἐπιγενομένου ῥίγεος, [3] λύσις.

LIX. "Τε-

III. In non intermittentibus febribus, [2] si externæ quidem partes frigidæ fuerint, [3] internæ vero ardeant, [4] ac sitim habeant, [5] lethale est.

II. In febre non intermittente, [2] si labium, [3] aut palpebra, [4] aut oculus, [5] aut nasus distorqueatur: [6] aut non videat, [7] aut non audiat, [8] æger jam debilis existens, [9] quicquid horum fiat, [10] propinqua mors eſt.

L. Vbi in febre non intermittente, difficultas spirandi, & delirium fit, [2] lethale est.

LI. In febribus absceſſus, [2] qui non solvuntur ad primas judicationes, [3] longitudinem morbi significant.

LII. Quicunque in febribus, [2] aut alijs ægritudinibus, [3] voluntate lachrymantur, [4] nihil absurdi est. [5] Qui vero non ex voluntate, [6] absurdum.

LIII. Quibus circa dentes in febribus viscosa adhærent, [2] his fortiores febres fiunt.

LIV. Quibus plerumque tussis siccæ, [2] parum irritantes, [3] in febribus ardentibus, [4] hi non ita valde siticulosi sunt.

LV. Ex glandularum tumoribus [2] febres omnes malæ sunt, [3] exceptis diariis.

LVI. Febricitanti sudor obortiens [2] febre non remittente, [3] malum. [4] Moram enim trahit, morbus, [5] & multam humiditatem significat.

LVII. A convulsione, [2] aut distentione nervorum vexato, [3] febris accedens morbum solvit.

LIIX. A febre ardente occupato, [2] rigore accedente, [3] solutio fit.

LIX. Τριταῖος ἀκριβὴς 41
κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ
μακρότατον.

LX. Οἷσι ἂν ἐν τοῖσι 42
πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, [2] αἷ-
μα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, [3] ἢ κοιλίη ἐκ-
περχχθεῖσα, [4] λύει τὸν πόνον.

LXI. Πυρέσσοντα μὴ ἐν 43
περιόδοισιν ἡμερήσιον ἀφῇ ὁ πυρε-
τὸς, [2] εἰωθε παροξύνεσθαι.

LXII. Οἷσι ἐν τοῖσι 44
πυρετοῖσιν ἱκτεροι ἐπιγίγνονται
[2] πρὸ τῆς ἑπτὰ ἡμερῶν, [3] κακόν·
[4] μὴ ξυνδόσιες ὑγρῶν κατὰ τὸν
κοιλίην γίνωνται.

LXIII. Οἷσι ἐν τοῖσι πυ- 45
ρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγεα γίνε-
ται, [2] καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

LXIV. Οἷσι ἐν τοῖσι πυ-
ρετοῖσι τῇ ἑβδόμῃ, [2] ἢ τῇ ἐννάτῃ,
[3] ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἱκτεροι
ἐπιγίνονται, [4] ἀγαθόν· [5] μὴ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ἦ·
[6] μὴ δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

LXV. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ
τὴν κοιλίην [2] καῦμα ἰσχυρὸν, [3] καὶ
καρδιωγμὸς, [4] κακόν.

LXVI. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν
ὀξέσιν, [2] οἱ σπασμοὶ, [3] καὶ οἱ περὶ τὰ
σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, [4] κακόν.

LXVII. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν
ὕπνων φόβοι [2] ἢ σπασμοὶ, [3] κακόν.

LXIIIX. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ
πνεῦμα προσκόπτον, [2] κακόν.
[3] σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

LXIX. Οἷσιν ἕδρα παχέα, 46
[2] θρομβώδεα, [3] ὀλίζα, [4] οὐκ ἀπυ-
ρέτοισι, [5] πολλοῦ ἐπελθόντος κατ-
τέων λεπτῶν, [6] ὠφελέει. [7] μάλιστα
δὲ τὰ τοιαῦτα ἴσχει, [8] οἵσιν ἐξ ἀρ-
χῆς, [9] ἢ ἐξ ὀλίγου παχέων ὑπόστασιν ἴσχει.

LXX. Οἱ ὅτισι ἂν ἐν πυρετοῖσι
τὰ ἕδρα ἀναστρεφόμενα, [2] οἷον 47
ὑπὸ ξυ-

LIX. Tertiana exacta in ſeptem
circuitibus ad ſummum judicatur.

LX. Quibus in febribus aures obſurduerunt, [2] his ſanguis è naribus effuſus, [3] aut alvus exturbata, [4] morbum ſolvit.

LXI. [1] Febrientem ſi non in 95
diebus imparibus febris dimiſerit, [2] recidivare ſolet.

LXII. Quibus in febribus morbus regius fit, [2] ante ſeptimum diem, [3] malum: [4] niſi converſi humores ad ventrem fuerint.

LXIII. Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, [2] quotidie febres ſolvuntur.

LXIV. Quibus in febribus morbus regius ſeptima, [2] aut nona, [3] aut decimaquarta accedit, [4] bonum, [5] ſi non præcordium dextrum durum fiat; [6] ſin minus, non bonum. 100

LXV. In febribus circa ventrem [2] æſtus vehemens, [3] & cordis [ſive oris ventriculi] morſus, [4] malum.

LXVI. In febribus acutis [2] convulſiones, [3] & circa viſcera dolores fortes, [4] malum.

LXVII. In febribus, ex ſomnis timores, [2] aut convulſiones, [3] malum.

LXIIIX. In febribus ſpiritus offendens, [2] malum. [3] Convulſionem enim ſignificat.

LXIX. [1] Quibus urinæ craſſæ, 105
[2] grumoſæ, [3] paucæ, [4] non ſine
febribus, [5] ubi copia ex his ſucceſſit tenuis, [6] prodeſt. [7] Tales autem maxime prodeunt his, [8] quibus ab initio, [9] aut brevi ſubſidentiam habent.

LXX. Quibus in febribus uri- 110
næ conturbatæ, [2] velut jumenti,

ti,

ὑποζυγίων, 3 τετέοισι κεφαλαλγίαι ἢ παράφσιν, 4 ἢ παρέσον).

ti, 3 his capitis dolores aut adsunt, 4 aut aderunt.

LXXI. Ὁκόσοισιν ἑβδομαίαι κρίνε), 2 νεφέλην ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον τῇ τελευτῇ ἐρυθρὸν, 3 καὶ τἄλλα κατὰ λόγον.

LXXI. Quibus septima die morbi judicantur, 2 his nubeculam habet urina, quarta die rubram, 3 & alia secundum rationem.

LXXII. Ὁκόσοισιν οὖρα λιπαρὰ φαίνεται λευκὰ, 2 πονηρά. 3 μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνε).

LXXII. Quibus urinæ pellucidæ albæ, 2 malæ. 3 Maxime autem in phreniticis comparent.

LXXIII. Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαφορίζονται, 2 ὀσφὺς ἀλγήματι ἐπιγενομένῳ, 3 αἱ κατὰ λαγόνας τετέοισι κατιδρώσιν). 4 λὺ μὴ φύσημα διαρραγέωσιν, 5 ἢ οὖρα πολλὰ θῇ ἐπέλθῃ. 6 ἐν πυρετοῖσι δὲ τάδε.

LXXIII. Quibus præcordia elevata, permurmurantia, 2 lumborum dolore accedente, 3 his alvi humectantur, 4 si non flatus erumpant, 5 aut urinæ copia prodeat. 6 In febribus autem hæc.

LXXIV. Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίξεως, 2 ῥύεται τὸ ἀποστάσιον οὖρον πολὺ, καὶ παχὺ, καὶ λευκὸν γινόμενον, 3 οἷον ἐν τοῖσι κατώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται οἷσι γίνεται. 4 λὺ δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμορραγήσῃ, 5 καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

LXXIV. Quibus spes est abscessum fore ad articulos, 2 eos liberat ab abscessu urina multa, & crassa, & alba prodiens, 3 qualis in febribus laboriosis quarta die quibusdam fieri incipit. 4 Si vero etiam ex naribus sanguis eruperit, 5 brevi admodum solvitur.

LXXV. Ἢν αἷμα 2 ἢ πῦον ἐρέῃ, 3 τὸν νεφρῶν 4 ἢ τὸν κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

LXXV. Si quis sanguinem 2 aut pus mingat, 3 renum 4 aut vesicæ ulcerationem significat.

LXXVI. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχέϊ ἐόντι 2 σαρκία μικρὰ, 3 ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται), 4 τετέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν σκωλήκε).

LXXVI. Quibus in urina crassa existente, 2 carunculæ parvæ, 3 aut veluti pili simul exeunt, 4 his de renibus excernuntur.

LXXVII. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχέϊ ἐόντι 2 πιτυρώδεα ξυνεξέρχεται), 3 τετέοισιν ἡ κύστις ψωλιᾷ.

LXXVII. Quibus in urina crassa existente, 2 furfuracea quædam simul minguntur, 3 his vesica scabie affecta est.

LXXVIII. Ὁκόσοι ἀπὸ ταυτομάτου αἷμα ἐρέουσι, 2 τετέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίον ῥῆξιν σημαίνει.

LXXVIII. Qui sponte sanguinem mingunt, 2 his in renibus venæ ruptionem significat.

LXXIX. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα ὑφίστανται, 2 τετέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

LXXIX. Quibus in urina, arenosa subsidunt, 2 his vesica calculo laborat.

LXXX. Ἢν αἷμα ἐρέῃ 2 καὶ θρόμβους, 3 καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, 4 καὶ ὀδυνὴ ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑποστάσιον

LXXX. Si quis sanguinem mingat, 2 & grumos, 3 & urinæ stillicidium habeat, 4 & dolor incidat

γαστριον καὶ ἐς τὸ ὀφέινεον, [5] τὰ περὶ τὴν κύστιν πονέει.

LXXXI. "Ην αἷμα [2] καὶ πῦον ἐρέῃ, [3] ἐπὶ λεπίδας, [4] καὶ ὀσμὴ βαρείη ᾖ, [5] τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει. 54

LXXXII. "Οκόσοισιν ἐν τῇ ἐρήθρῃ φύματα φύεται, [2] τελέοισι, διαπυήσαντος ἐκρηγνύται, λύσις. 55

LXXXIII. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γιγνομένη, [2] σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Σπασμὸς "ἐξ ἑλλεβόρου, [2] θανάσιμον. 1

II. "Ἐπὶ τρώμασι σπασμὸς ἐπιγενόμενος, [2] θανάσιμον. 2

III. "Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος σπασμὸς [2] ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, [3] κακόν. 3

IV. "Ἐπὶ ὑγρῆς καθάρσι σπασμὸς [2] ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, [3] κακόν. 4

V. "Ην μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γένηται, [2] σπασθεὶς [3] ἀποθνήσκει, [4] ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, [5] ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν, καθ' ἣν αἱ πρόσπαλαι λύονται, [6] φθέγξηται. 5

VI. "Ὁκόσοι ὑπὸ τέτανον ἁλίσκονται, [2] ἐν τεσσαρσὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. [3] Ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται. 6

VII. "Τὰ ἐπιληπτικὰ ὀνόσια τῆς ἥβης γίγνεται, [2] μετάστασιν ἴσχει. [3] Ὁκόσοισι δὲ πένθ' καὶ εἴκοσιν ἐτέων γίγνεται, [4] τετέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει. 7

IIX. Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀναθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, [2] τετέοισιν ἐς ἔμπυημα μεθίστανται.

IX. "Φθί-

SECTIO QVINTA.

Convulsio ex veratro [2] lethalis est. 1

II. Ex vulnere convulsio [2] lethalis est. 2

III. Sanguine multo effuso convulsio [2] aut singultus accedens, [3] malum. 3

IV. Ex superflua purgatione, convulsio [2] aut singultus accedens, [3] malum. 4

V. Si quis ebrius derepente voce privetur, [2] convulsus [3] moritur, [4] si non febris [1] corripuerit, [5] aut ubi ad horam qua crapulæ solvuntur pervenit, [6] loquatur. 5

VI. Quicunque à distentione antrorsum ac retrorsum corripiuntur, [2] in quatuor diebus pereunt. [3] Si vero has effugerint, [4] sani fiunt. 6

VII. Quibuscunque morbi comitiales ante pubertatem fiunt, [2] transmutationem habent. [3] Quibuscunqne vero viginti quinque annos natis fiunt, [4] his plerunque commoriuntur. 7

IIX. [1] Quicunque pleuritici facti, in quatuordecim diebus non repurgantur, [2] his ad suppurationem transitio fit. 10

IX. Ta-

58 pag 525 130

IX. "Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίησι τῆσιν ἀπὸ ὀκτωκαιδεκαέτεος μέχρι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων. 8

X. "Ὁκόσοισι κυνάγχη ἀφορμᾶται, ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται, 2 καὶ ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκουσιν, 3 ἢν δὲ τούτους ἀφύγωσιν, 4 ἔμπυοι γίγνονται. 9

XI. "Τοῖσιν ὑπὸ τῶν φθίσιων ἐνοχλεομένοισιν, 2 ἢν τὸ πτύσμα, ὅκως ἂν ἀποθήσωσι, 3 βαρὺ ὄζῃ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, 4 καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, 5 θανατῶδες. 10

XII. Ὁκόσοισιν ἂν φθισιόωσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, 2 ἔτοι, ἀφρρόης ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν. 11

XIII. "Ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, 2 τετρωμένου τοῦ πλεύμονος ἢ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίγνεται. 12

XIV. "Ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγενομένη, 2 θανάσιμον. 13

XV. "Ὁκόσοι δὲ πλευρίτιδες ἔμπυοι γίγνονται, 2 ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν, 3 ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, 4 παύονται· 5 ἢν δὲ μὴ, ἐς φθίσιν μεθίστανται. 14

XVI. "Τὸ θερμὸν βλάπτει τοῦτο τοῖσι πολεμονάκις χρεομένοισι· 2 σαρκῶν ἀνήλωσιν, 3 νεύρων ἀκράτειαν, 4 γνώμης νάρκωσιν, 5 αἱμορῥαχίας, 6 λιποθυμίας· 7 ταῦτα, οἷσι θανάσιμα. 15

XVII. "Τὸ δὲ ψυχρὸν, 2 σπασμοὺς, 3 τετάνους, 4 μελαγμοὺς, 5 καὶ ῥίγεα πυρετώδεα. 16

XVIII. "Τὸ ψυχρὸν πολέμιον 2 ὀστέοισιν, 3 ὀδοῦσι, 4 νεύροις, 5 ἐγκεφάλῳ, 6 νωτιαίῳ μυελῷ· 7 τὸ δὲ θερμὸν, ὠφέλιμον. 17

XIX. "Ο-

I X. Tabes maxime fit ætatibus, ab anno decimo octavo, usque ad trigesimum quintum.

X. Quicunque anginam effugiunt, his ad pulmonem vertitur, 2 & in septem diebus moriuntur. 3 Si vero has effugerint, 4 suppurati fiunt.

XI. Qui tabe infestantur, 2 si sputum quodcunque tussiendo rejecerint, 3 grave olet, dum prunis injicitur, 4 & capilli de capite defluunt, 5 lethale est.

XII. Quibuscunque tabe laborantibus capilli de capite defluxerint, 2 hi alvi profluvio accedente moriuntur.

XIII. Quicunque sanguinem spumosum spuunt, 2 his ex pulmone eductio fit.

XIV. A tabe occupato alvi profluvium accedens, 2 lethale est.

XV. Quicunque ex pleuritide suppurati fiunt, 2 si intra quadraginta diebus repurgati fuerint, 3 ab ea die qua ruptio facta fuerit, 4 liberantur. 5 Si vero non, ad tabem transeunt.

XVI. Calida, frequenter ea utentibus, has noxas inducit, 2 carnium effœminationem, 3 nervorum impotentiam, 4 mentis torporem, 5 sanguinis eruptiones, 6 animi deliquia. 7 Hæc quibus mors.

XVII. Frigida vero 2 convulsiones, 3 antrorsum ac retrorsum distentiones, 4 nigrores, 5 & rigores febriles.

XVIII. Frigida inimica 2 ossibus, 3 dentibus, 4 nervis, 5 cerebro, 6 spinali medullæ. 7 Calida vero, grata.

XIX. Quæ-

XIX. [1] Ὅκόσα κρύψυκτα, [2] ἐκθερμαίνειν, [3] πλὴν ὁκόσα αἱμορῤῥαγέῃ [4] ἢ μέλλει.

XX. [1] Ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνώδες, [2] δέρμα παχύνει, [3] ὀδυνᾷ δ' οὐκ ἐκπύην ποιέει, [4] μελαίνει, [5] ῥίγεα πυρετώδεα, [6] σπασμούς, [7] καὶ τετάνους.

XXI. [1] Ἐν ᾧ, ὅκου ἐπὶ τετάνου [2] ἄνευ ἕλκεος [3] νέου σύρκου, [4] θέρεος μέσου, [5] ψυχρῆς πολλῆς καταχύσεις [6] ἐπανάκλησιν θέρμης ποιέεται. [7] θέρμη δ' ταῦτα ῥύεται.

XXII. [1] Τὸ θερμὸν σκπυηλικὸν, [2] οὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει, [3] μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην. [4] δέρμα μαλάσσει, [5] ἰχναίνει, [6] ἀνώδυνον, [7] ῥιγέων, [8] σπασμῶν, [9] τετάνων παρηγορικόν. [10] καὶ ᾧ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρείην λύει. [11] πλεῖστον δ' ἁμφέρει ὀστέων κεκλάσμασι. [12] μάλιστα δ' τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. [13] τουτέων δ' μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι. [14] καὶ ὁκόσα ὑπὸ ψύξιος θνήσκει, [15] ἢ ἑλκοῦται. [16] καὶ ἕρπησιν ἐσθιομένοισιν, [17] ἕδρῃ, [18] αἰδοίῳ, [19] ὑστέρῃ, [20] κύστι. [21] τελέοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον καὶ κρῖνον. [22] τὸ δ' ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον.

XXIII. [1] Ἐν τελέοισι δεῖ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι, [2] ὁκόθεν αἱμορῤῥαγέῃ ἢ μέλλει, [3] μὴ ἐπ' αὐτοῖσι, [4] ἀλλὰ περὶ αὐτὰ ὁκόθεν ἐπιῤῥεῖ. [5] καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ, [6] ἢ ἐπιφλογισμοὶ ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὑφαιμὸν ῥέπουσι νεαρῷ αἵματι, [7] ἐπὶ τοῦτο· [7] ἐπεὶ πάγε παλαιὰ μελαίνει· [8] καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὲν ἑλκέθριον· [9] ἐπὶ τόγε ἑλκέθριον βλάπτει.

XXIV. Τὰ ψυχρὰ, [2] οἷον χιὼν, [3] κρύσταλλος, [4] τῷ στήθει πολέμια, [5] βη-

XIX. Quæcunque perfrigerata sunt, [2] excalefacere oportet, [3] præterquam à quibus sanguis erumpit, [4] aut erupturus est.

XX. Vlceribus frigida mordax, [2] cutem obdurat, [3] dolorem non suppurantem facit, [4] nigrefacit, [5] rigores febriles indu- [30] cit, [6] convulsiones, [7] distentiones.

XXI. Quandoque vero in distentione [2] sine ulcere, [3] juveni carnoso, [4] æstate media, [5] frigidæ multæ affusio, [6] caloris revocationem facit. [7] Calor autem hæc solvit.

XXII. Calida suppuratoria est, [2] non in omni ulcere, [3] maximum signum ad securitatem, [4] cutem mollit, [5] attenuat, [6] dolores eximit, [7] rigores, [8] convulsiones, [9] distentiones mitigat, [10] capitis gravitatem solvit. [35] [11] Plurimum autem confert ad ossium fracturas, [12] maxime denudatas. [13] Ex his autem maxime his qui in capite ulcera habent, [14] & his quæ à frigiditate moriuntur, [15] aut ulcerantur, [16] & herpetibus exedentibus, [17] sedi, [18] pudendo, [19] utero, [20] vesicæ. [21] His calida grata est & judicans. [22] Frigida vero inimica & occidens.

XXIII. In his frigida uti oportet, [2] unde sanguis erumpit, aut erupturus est: [3] non super ipsas [49] partes, [4] sed circa ipsas unde fluit. [5] Et quæcunque inflammationes, [6] aut flammei ardores, ad ruborem & subcruentum colorem ex novo sanguine tendunt, ad eas ipsas: [7] nam veteres nigrefacit: [8] & ad sacrum ignem non exulceratum, [9] nam exulceratum lædit.

XXIV. Frigida, [2] velut nix, [3] glacies, [4] pectori inimica sunt, [5] tussis

5 βηχέων κινηλικὰ, 6 " αἱμορροϊ- 23
κὰ, 7 καταῤῥοϊκά.

5 tusses movent, 6 & sanguinis eruptiones, 7 ac defluxiones ' in- 45 ducunt.

xxv. Τὰ ὑ σὺν ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα ἄτερ ἕλκεος, 2 καὶ ποδαγρικὰ, 3 " καὶ σπάσματα, 4 τελέων τὰ πολλὰ ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον 5 ῥᾴζει τε 6 καὶ ἰσχναίνει, 7 καὶ ὀδυνέων λύει. 8 νάρκη γὰρ μετρίη, ὀδυνέων λυτική. 24

xxv. Tumores in articulis, & dolores absque ulcere, 2 & podagricas affectiones, 3 & convulsiones. 4 Horum plurima frigida multa affusa 5 levat, 6 & attenuat, 7 & dolorem solvit. 8 Torpor enim moderatus dolorem solvit.

xxvi. " Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, 2 ' καὶ ταχέως ψυχόμενον, 3 κουφότατόν 25 ἐστιν.

xxvi. Aqua, quæ cito calescit, 2 & cito perfrigeratur, 3 levissima est.

xxvii. Οἱ ὁκόσοισι ὑ πιεῖν ὀρέξιες νύκτωρ τοῖσι πίνουσιν, 2 ἢν ἐπικοιμηθῶσιν, 3 ἀγαθόν.

xxvii. Quibus bibendi appetentiæ noctu valde sitientibus, 2 si obdormierint, 3 bonum est.

xxviii. Γυναικείων ἀγωγὴν ἡ μὲν ὀρώμασι πυρίη, 2 πολλαχῇ ὑ καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἂν εἴη, 3 εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνεποίει.

xxviii. ' Menses ducit aromatum suffitus. 2 Multis autem modis etiam ad alia commodus esset, 3 si non capitis gravitatem induceret. 50

xxix. Τὰς κυήσιας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τεσσαρακοντα," ἢ 26 ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· 2 ἧσσον ὑ τούτων. 3 τὰς ὑ νήπιας καὶ πρεσβυτέρας δὲ λανθάνειν χρή.

xxix. Prægnantes medicamentis purgare oportet, si turget humor, quarto mense, & usque ad septimum. 2 Minus vero has. 3 Iuniores vero & seniores fœtus vereri oportet.

xxx. Γυναικὶ σὺν γαστρὶ ἐχούσῃ ὑπό τινος τῶν ὀξέων νουσημάτων ληφθείσῃ, 2 θανατώδες. 40

xxx. Mulierem uterum gerentem ab aliquo acuto morbo ' corripi, 2 lethale est. 55

xxxi. Γυνὴ σὺν γαστρὶ " ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα ἐκτιτρώσκει. 2 καὶ μᾶλλον, εἰ μεῖζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

xxxi. Mulier uterum gerens secta vena abortit, 2 & magis si major fuerit fœtus.

xxxii. " Γυναικὶ αἷμα ἐμεῦσαι, 2 τῶν καταμηνίων ῥαγέντων, 3 λύσις γίνεται. 27

xxxii. Mulieri sanguinem vomenti, 2 mensibus erumpentibus 3 solutio fit.

xxxiii. Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλειπόντων, 2 αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆναι, 3 ἀγαθόν.

xxxiii. Mulieri mensibus deficientibus, 2 sanguinem ex naribus fluere, 3 bonum est.

xxxiv. Γυναικὶ σὺν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ἡ κοιλίη πολλὰ ῥυῇ, 2 κίνδυνος ἐκτιτρῶσαι.

xxxiv. Mulieri uterum gestanti si alvus multum fluxerit, 2 periculum est ut abortiat.

xxxv. Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν ἐνοχλουμένῃ, 2 ἢ δυσοκέσῃ, 3 πλαρμὸς ἐπιγενόμενος, 4 ἀγαθόν.

xxxv. Mulieri quæ ab uteri strangulationibus vexatur, 2 aut difficulter parit, 3 sternutatio accedens, 4 bonum.

xxxvi. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, 60

xxxvi. Mulieri menses decolores,

ἄχροα; [2] ἢ μὴ κῆ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γιγνόμενα, [3] καθάρσιος δεῖσθαι σημαίνει.

XXXVII. [1] Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, [2] ἢν οἱ μαστοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γένωνται, [3] ἐκτιτρώσκει.

XLII. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ὁ ἕτερος μαστὸς ἰσχνὸς γένηται [2] δίδυμα ἐχούσῃ, [3] ἀτερον ἐκτιτρώσκει. [4] καὶ, ἢν μὲν ὁ δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν· [5] ἢν δὲ ὁ ἀριστερὸς, τὸ θῆλυ.

XII. [1] Ἢν γυνὴ μὴ κύουσα, [2] μηδὲ τεκοῦσα, [3] γάλα ἔχῃ, [4] ταύτης τὰ καταμήνια ἐκλέλοιπε.

XL. [1] Γυναιξὶν ἐκ φύσιος ἐς τοὺς 29
μαστοὺς αἷμα ξυρέφεται, [2] μανίην σημαίνει.

XLI. [1] Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰ- 30
397 δέναι [2] εἰ κύει, [3] ἐπὶν καθεύδειν μέλλῃ, [4] ἀδέπνου ἐούσης, [5] μελίκρατον δίδοναι πιεῖν. [6] κἢν μὲν τρόφος αὐτῇ ἔνι περὶ τὴν γαστέρα, [7] κύει· [8] ἢν δὲ μὴ, οὐ κύει.

XLII. Γυνὴ ἔγκυος, εἰ μὲν ἄρρεν κύει, [2] εὔχροος ἐστίν· [3] ἢν δὲ θῆλυ, δύσχροος.

XLIII. [1] Ἢν γυναικὶ κυούσῃ 31
ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, [2] θανάσιμον.

XLIV. [1] Ὁκόσαι παρὰ φύσιν λε- 32
πταὶ ἔασαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, [2] ἐκτιτρώσκουσι, πρὶν ἢ παχυνθῶσιν.

XLV. [1] Ὁκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶ- 33
μα ἔχουσι [2] ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα, [3] ἄτερ προφάσιος φανερῆς, [4] ταύτησιν αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταί εἰσιν, [5] καὶ δύνανται κρατεῖν τοῦ βάρεος τὸ ἔμβρυον, [6] ἀλλ' ἀπορρήγνυνται.

XLVI. [1] Ὁκόσαι προφὴ φύσιν 34
παχεῖαι ἔασαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν γαστρὶ, [2] ταύτης τὸ ἐπίπλοον τὸ

lores, [2] & non eodem tempore semper prodeuntes, [3] purgatione opus esse significant.

XXXVII. Mulieri uterum gestanti, [2] si mammæ repente graciles fiant, [3] abortit.

XLII. Mulieri uterum gestanti, si altera mamma gracilis [1] fiat, [2] gemellos gestans [3] alterum abortit. [4] Et si quidem dextera gracilis fiat, masculum: [5] si vero sinistra, fœmellam.

XII. Si mulier quæ neque prægnans est, [2] neque peperit, [3] lac habet; [4] menses ipsius defecerunt.

XL. Mulieribus quibuscunque ad mammas sanguis colligitur, [2] insaniam significat.

XLI. Mulierem si velis cognoscere, [2] an prægnans sit, [3] ubi dormire volet, [4] incœnatæ, [5] aquam mulsam bibendam dato. [6] Et siquidem tormen habuerit circa ventrem, [7] prægnans est: [8] si vero non, prægnans non est.

XLII. Mulier prægnans siquidem masculum gestat, [2] bene colorata est: [3] si vero fœmellam, male colorata.

XLIII. Si mulieri prægnanti ignis sacer in utero fiat, [2] lethale est.

XLIV. Quæcunque præter naturam tenues existentes, uterum gestant, [2] abortiunt priusquam crassescant.

XLV. Quæcunque vero moderate corpus habentes, [2] abortiunt bimestres & trimestres, [3] sine causa manifesta, [4] his uteri acetabula muco plena sunt, [5] & non possunt fœtum continere præ gravitate, [6] sed abrumpitur.

XLVI. Quæcunque præter naturam crassæ existentes, non concipiunt in utero, [2] his omentum

τὸ

τὸ στόμα τῆ ὑστερέων ἀποπίζῃ, 3 κῆ, πρὶν ἢ λεπτυνθῶσι, ἐκκύεσιν.

XLVII. Ἢν ὑστέρη ἐν τῆ ἰσχίω ἐγκεφθῇ 2 ἀφανίσῃ; 3 ἀνάγκη ἐμπλάστρῳ χρέεσθαι.

XLIIX. Ἔμβρυα, τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, 2 τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

XLIX. Ἐς ὑστερέων ἐκπλώσιας 2 πλαγμικὴν ὑποθεὶς, 3 ἐπιλαμβάνῃ τὰς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

L. Γυναικὶ τὰ καταμήνια μὴ βούλῃ ἐπισχεῖν, 2 σικύην ὡς μεγίστην ὑπὸ τὰς μαζοὺς ὑπόσταλλε.

LI. Ὁκόσαις ἐν γαστρὶ ἔχουσι, 2 τελέων τὸ στόμα τῆ ὑστερέων ξυμμέμυκεν.

LII. Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἔχόσῃ γάλα πολὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, 2 ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει. 3 Ἢν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσιν, 4 ὑγιηότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

LIII. Ὁκόσαις διαφθερεῖν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, 2 τούτοισιν οἱ πῖθοι ἰσχνοὶ γίγνονται. 3 Ἢν δὲ πάλιν σκληροὶ γένωνται, 4 ὀδύνη ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι πίθοῖσι, 5 ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, 6 ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, 7 ἢ ἐν τοῖσι γόνασι, 8 καὶ ἐ διαφθείρουσιν.

LIV. Ὁκόσησι τὸ στόμα τῆ ὑστερέων σκληρόν ἐστι, 2 τούτοισιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῆ ὑστερέων ξυμμύειν.

LV. Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, 2 καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται 3 ἄνευ φανερῆς φθορῆς, 4 πίπτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, 5 ἢ ἐκλυτρώσκουσι κινδυνεύουσιν.

LVI. Ἐπὶ ῥόου γυναικείου ἀσμὸς 2 καὶ λιποθυμίη ἢν ἐπιγένηται, 3 κακόν.

LVII. Κα-

tum oſculum uteri comprimit, 3 & priuſquam attenuentur, non concipiunt.

XLVII. Si uterus in coxam incumbens, 2 ſuppuratus fuerit, 3 neceſſe eſt curationem ex medicamentis, per linamenta ipſi adhibere.

XLIIX. Fœtus maſculi quidem dextris, 2 fœminæ vero in ſiniſtris magis.

XLIX. Vt ſecundæ excidant, 2 ſternutatorio indito, 3 nares & os apprehendito.

L. Mulieri menſes ſi cohibere voles, 2 cucurbitam quam maximam ad mammas appone.

LI. Quæcunque uterum geſtant, 2 his oſculum uterorum clauſum eſt.

LII. Mulieri uterum geſtanti ſi multum lac ex mammis fluat, 2 debilem fœtum ſignificat. 3 Si vero ſolidæ fuerint mammæ, 4 ſaniorem fœtum ſignificant.

LIII. Quæ corrupturæ ſunt fœtus, 2 his mammæ graciles fiunt. 3 Si vero rurſus duræ fiant, 4 dolor erit aut in mammis, 5 aut in coxis, 6 aut in oculis, 7 aut in genibus, 8 & non corrumpunt.

LIV. Quibus os uterorum durum eſt, 2 his neceſſe eſt oſculum uterorum clauſum eſſe.

LV. Quæcunque in utero habentes, à febribus corripiuntur, 2 & fortiter attenuantur 3 ſine manifeſta occaſione, 4 difficulter pariunt & periculoſe: 5 aut abortum facientes periclitantur.

LVI. In fluxu muliebri, convulſio 2 & animi deliquium ſi accedat, 3 malum eſt.

LVII. Men-

LVII. Καθαιμωίων γινομένων τοκέων, [2] νέζοι ξυμβαίνουσι· [3] ἢ μὴ γινομένων, [4] ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίγνονται νέζοι.

LIIX. Ἐπὶ ὀρχιῶ φλεγμαίνοντι, [2] καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ, [3] καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπυοισιν, [4] φραγγελίη ἐπιγίνεται. [5] ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λύγξ ἐπιγίνεται.

LIX. Γυνὴ δὲ μὴ λαμβάνῃ ἐν μήτρῃ, [2] βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, [3] περιπαλύψας ἰμαλίοισι, θυμία κάτω. [4] καὶ ἢν μὲν πορεύεταί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τὰς ῥῖνας καὶ ἐς τὸ στόμα, [5] γίνωσκε, ὅτι αὐτὴ ἑωυτῇ οὐ γόνος ἐστίν.

LX. [1] Ἢν γυναικὶ ἐν μήτρῃ ἐχέσῃ αἱ καθάρσιες πορεύωνται, [2] ἀδυνάτως τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνει.

LXI. Ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, [2] μήτε φόβος, [3] μήτε πυρετὸς ἐπιγινόμενος, [4] ἄσιτα δὲ αὐτῇ τὰ σιτία προσπίπτωσι, [5] λογίζεσθαι ἐν μήτρῃ ἔχειν.

LXII. [1] Ὁκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσιν, [2] οὐ κυίσκονται. [3] καὶ ὁκόσαι καθύγρους ἔχουσι τὰς μήτρας, [4] οὐ κυίσκονται· [5] ἀποσβέννυται γὰρ αὐταῖς ὁ γόνος. [6] καὶ ὁκόσαι ξηρὰς μᾶλλον ἢ δεῖ κεκτῆνται. [7] ἐνδεὴς γὰρ τῆς τροφῆς, φθείρεται τὸ σπέρμα. [8] ὁκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κράσιν ἔχει σύμμετρον, [9] αἱ τοιαῦται ἐπιτήδειαι γίγνονται.

LXIII. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρένων. [2] ἢ γὰρ διὰ ἀραιότητα τοῦ σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, [3] ὥστε τὸ μὲν ἀποπέμπειν τὸ σπέρμα. [4] ἢ διὰ πυκνότητα. [5] τὸ ὑγρὸν δὲ διαχωρεῖ ἔξω. [6] ἢ διὰ ψυχρότητα [7] οὐκ ἐκπυεῖται, [8] ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον

LVII. Menſibus pluribus prodeuntibus [2] morbi fiunt, [3] & non prodeuntibus, [4] ab utero morbi contingunt.

LIIX. Ex inteſtino recto, [2] & utero inflammato, [3] & ex renibus ſuppuratis [4] urinæ ſtillicidium accedit. [5] Verum ex hepate inflammato, ſingultus accedit.

LIX. Si mulier in ventre non concipit, [2] velis autem ſcire an conceptura ſit, [3] veſtimentis circumtectam ex infernis ſuffito. [4] Et ſi quidem odor per corpus tibi procedere videatur ad nares & ad os, [5] ſcito quod ipſa non propter ſeipſam infœcunda eſt.

LX. Si mulieri uterum geſtanti purgationes prodeunt, [2] impoſſibile eſt fœtum ſanum eſſe.

LXI. Si mulieri purgationes non prodeunt, [2] neque horrore, [3] neque febre accedente: [4] verum cibi faſtidia ipſi accidunt, [5] hanc in ventre habere exiſtimato.

LXII. Quæcunque frigidos ac denſos uteros habent, [2] non concipiunt: [3] & quæcunque humidos habent uteros, [4] non concipiunt. [5] Extinguitur enim in ipſis genitura. [6] Et quæcunque ſiccos magis & aduſtos. [7] Præ inopia enim alimenti corrumpitur ſemen. [8] Quæcunque vero ex utriſque temperamentum habent moderatum, [9] tales fœcundæ fiunt.

LXIII. Similiter autem in maſculis. [2] Aut enim propter corporis raritatem, ſpiritus extra fertur, [3] ut ſemen non deducat: [4] aut propter denſitatem, [5] humor non procedit foras: [6] aut propter frigiditatem [7] non concaleſcit, [8] ut ad hunc locum

τὸ πὸν τῶτον. 9 ἢ ἀφ' τὸ θερμα-
σίω τὸ αὐτὸ τῶτο γίνεται.

LXIV. Γάλα διδόναι κεφα-
λαλγέσι, 2 κακόν. 3 καὶ γὰρ ἢ κακὴ
πυρεταίνουσι, 4 καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια
μετέωρα ἀναδορυζόμενα, 5 καὶ
τοῖσι δυσώδεσι. 6 κακὸν δ' ἢ 44
οἷσι χολώδεες αἱ ὑποχωρήσιες 7 ἐν
ὀξέσι πυρετοῖσιν ἐοῦσι· 8 καὶ οἷσιν
αἷμα πολὺ ἀναχώρησις γέ-
γονεν. 9 ἁρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι
10 μὴ λίαν πολλῷ πυρέσσουσι.
11 διδόναι δὲ καὶ ἐν πυρετοῖσι μα-
κροῖσι, 12 ἐν βληχροῖσι, 13 μηδενὸς
τῶν παρόντων σημείων παρέον-
τος· 14 ἀλλὰ λόγῳ δὲ ἐκπεπτηκόσι.

LXV. Οἰδήματα 45
ἐφ' ἕλκεσι φαίνοντα, 2 ἃ μάλα
ἀπῶν, 3 ἐδὲ μαίνονται. 4 τα-
χέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης,
5 τοῖσι μὲν ὄπισθεν, 6 σπασμοὶ
7 καὶ τέτανοι· 8 τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν,
9 μανίαι, 10 ἢ ὀδύναι πλευρῆς
ὀξεῖαι, 11 ἢ ἐμπύησις, 12 ἢ δυσεν-
τερίη, 14 ἢν ἐρυθρὰ μᾶλλον ἢ τὰ
οἰδήματα.

LXVI. Ἢν, τραυμάτων ἰσχυ- 46
ρῶν ἐόντων καὶ πονηρῶν, οἰδήμα
μὴ φαίνηται, μέγα κακόν.

LXVII. Τὰ χαῦνα, χρηστά· 47
2 τὰ δὲ ἔνεμα, κακά.

LXIIX. Τῷ τὰ ὄπισθεν τῆς 48
κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, 2 ἢ τὰ μετώ-
που ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα ὠφελεῖ.

LXIX. Ῥίγεα ἄρχει, 2 γινομέ- 49
νοισι μὲν, ὀξὺ ὀσφύος μᾶλλον, 3 καὶ
ἀφ' ὑστέρης ἐς κεφαλήν· 4 ἀνδράσι
δὲ, μᾶλλον ὄπισθεν, ἢ ἔμπροσθεν
τοῦ σώματος, 5 οἷον ἀπὸ τε πηχέων
καὶ μηρῶν. 6 ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα
ἥκιστα ἔχουσι. 7 δηλοῖ δὲ τῦτο ἡ τρίξ.

LXX. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων 50
ἁλισκόμενοι, 2 ὑπὸ πάνυ πολλῶν
οὐ

locum congregetur: 9 aut propter caliditatem, hoc idem contingit.

LXIV. Lac dare caput dolentibus, 2 malum. 3 Malum etiam febricitantibus, 4 & quibus præcordia elevata permurmurantia, 5 & fiticulosis. 6 Malum & quibus bilioſæ alvi egeſtiones 7 in febribus acutis ſunt, 8 & quibus ſanguinis multi egeſtio facta eſt. 9 Convenit autem exhibere tabeſcentibus, 10 non valde multum febrientibus, 11 & in febribus longis, 12 debilibus, 13 nullo ex prædictis ſignis præſente, 14 ſed præter rationem conſumptis.

LXV. Quibus tumores in ulceribus apparent, 2 non valde convelluntur, 3 neque inſaniunt. 4 His autem derepente diſſipatis, 5 retrorſum quidem 6 convulſiones 7 & diſtentiones fiunt: 8 antorſum vero, 9 inſaniæ, 10 lateris dolores acuti, 11 aut ſuppuratio, 12 aut dyſenteria, 13 ſi rubicundi magis fuerint tumores.

LXVI. Si in vulneribus fortibus ac pravis tumor non appareat; 2 magnum malum.

LXVII. Tumores laxi, boni: 2 crudi, mali.

LXIIX. Dolenti poſteriorem capitis partem, 2 vena recta in fronte ſecta prodeſt.

LXIX. Rigores incipiunt, 2 mulieribus quidem ex lumbis magis, 3 & per dorſum ad caput. 4 Verum & viris magis poſteriore corporis parte quam anteriore, 5 velut ex cubitis ac femoribus. 6 Sed & cutis rara eſt. 7 Indicat autem pilus.

LXX. Qui à quartanis corripiuntur, 2 non ita valde à con-

398 πάνυ πολλάκοντες. 3 ὧν ὀλίγοι ἀλίσκωνται) ὕστερον, 4 εἶτα ἐπιγίνηται τεταρταῖος, 5 παύονται.

LXXI. " Οἱ στέατι δέρματα 51 τὰ ἕλκεα) καρφαλέα καὶ σκληρά, 2 ἄνυδρα ἱδρώτων τελευτῶσιν. 3 οἱ στέατι χαλαρὰ καὶ ἀραιά, 4 ξὺν ἱδρῶτι τελευτῶσιν.

LXXII. Οἱ ἰκτεριώδεες 2 ἐ πάνυ πνευματωδέες εἰσίν.

TMHMA EKTON.

5 Ἐν τῇσι μακρῇσι λεπτεργίησιν 1 2 ὀξυρεγμίη ἐπιγινομένη, 3 μὴ γινομένη ὕστερον, 4 σημεῖον ἀγαθόν.

II. " Οἷσι ῥῖνες ὑγρότερα φύσει, 2 καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, 3 ὑγιαίνουσι νοσηρότερον· 4 οἷσι δὲ πάντα τἀναντία, ὑγιηνότερον.

III. " Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίησιν 2 αἱ ἀποσιτίαι, 3 κακαὶ· 4 καὶ σὺν πυρετῷ, κάκιον.

IV. " Τὰ περιμάδητα ἕλκεα, 4 κακοήθεα.

V. " Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι, 2 καὶ ἐν στήθεσι, 3 καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν μέρεσιν, 4 καὶ μέγα διαφέρουσι, 5 καὶ μανθανέσθω.

VI. " Τὰ νεφελικὰ 2 καὶ ὀκόσα 6
10 καὶ τῶν κύστιν ἀλγήματα, 3 ἐργωδέως ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτῃσι.

VII. " Τὰ ἀλγήματα τὰ καὶ 7 τῶν κοιλίων γινόμενα, 2 τὰ μὲν μετέωρα, κουφότερα· 3 τὰ δὲ μὴ μετέωρα, ἰσχυρότερα.

VIII. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἕλκεα ἐν τῷ σώματι 2 ἐ ῥηϊδίως ὑγιάζεται.

IX. " Τὰ ταλαπεδα ἐξανθήματα 8 2 ἐ πάνυ πνησμώδεα.

X. " Κεφαλῇ πονέοντι, καὶ 9 ἀφρωδυ-

vulsionibus corripiuntur. 3 Si vero prius corripiantur, 4 & quartana insuper accedat, 5 ces- 130
sant.

LXXI. Quibus cutis circuntenditur arida ac dura, 2 hi sine sudore moriuntur. 3 Quibus vero laxa ac rara, 4 cum sudore moriuntur.

LXXII. Morbo regio laborantes, non ita valde flatuosi sunt.

SECTIO SEXTA.

In diuturnis intestinorum lævitatibus, 2 ructus acidus ac- 1 64
cedens, 3 qui prius non erat, pa
4 signum bonum. 52

II. Quibus nares natura humidiores, 2 & genitura humidior, 3 morbosius sani sunt: 4 quibus vero vice versa, salubrius.

III. In longis intestinorum lævitatibus, 2 cibi fastidium, 3 malum: 4 & cum febre, pejus. 5

IV. Vlcera circumglabra, maligna sunt.

V. Dolores in lateribus, 2 & in pectoribus, 3 & in aliis partibus, 4 an multum differant, 5 considerandum est.

VI. Renum affectiones, 2 & quæ circa veficam consistunt, 3 operose sanantur in senibus.

VII. Dolores circa ventrem oborientes, 2 sublimes quidem leves sunt, 3 non sublimes autem, fortiores.

VIII. Hydropicis facta ulcera in corpore, 2 non facile sanan- 10
tur.

IX. Latæ pustulæ 2 non valde pruriginosæ sunt.

X. Caput dolenti & circum- dolenti,

ὠδεινωδυνέοντι, [2] πύον, [3] ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυὲν [5] κ᾽ τὰς ῥῖνας, [6] ἢ κ᾽ τὸ στόμα, [7] ἢ κ᾽ τὰ ὦτα, [8] λύει τὸν νόσημα.

dolenti, [2] pus, [3] aut aqua, [4] aut ſanguis fluens [5] per nares, [6] aut os, [7] aut aures, [8] ſolvit morbum.

XI. Τοῖσι μελαγχολικῇσι, [10] [2] κ᾽ τοῖσι νεφελικῇσιν [3] αἱμορροΐδες ἐπιγινόμεναι, [4] ἀγαθόν.

XI. Atrabilariis, [2] & phreniticis, [3] hæmorrhoides accedentes, [4] bonum.

XII. Αἱμορροΐδας ἰηθεντι [11] χρονίας, [2] λῦ μὴ μία φυλαχθῇ, [3] κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι, [4] ἢ φθίσιν.

XII. Hæmorrhoidas ſananti diuturnas, [2] ſi non una ſervata fuerit, [3] periculum eſt hydropem [4] aut tabem accedere.

XIII. Ὑπὸ λυσμοῦ ἐχομένῳ [2] πλαρμοὶ ἐπιγενόμενοι, [3] λύουσι τὸν λυσμόν.

XIII. A ſingultu detento, [2] ſternutationes accedentes [3] ſolvunt ſingultum.

XIV. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, [12] [2] ἔνθα κ᾽ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὑδατώδης ῥυείη, [3] λύσις.

XIV. Ab hydrope detento, [2] ubi aqua in venis ad ventrem confluxit, [3] ſolutio fit.

XV. Ὑπὸ διαῤῥοίης ἐχομένῳ [13] μακρῆς, [2] ἀπὸ τοῦ σώματος ἐμεῖν ἐπιγενόμενον, [3] λύει τὴν διάῤῥοιαν.

XV. A profluvio alvi longo correpto, [2] vomitus ſponte accedens, [3] ſolvit alvi profluvium.

XVI. Ὑπὸ πλευρίτιδος, [2] ἢ [14] ὑπὸ ὠδεινομονίης ἐχομένῳ [3] διάῤῥοιαν ἐπιγενομένη, [4] κακόν.

XVI. A pleuritide [2] aut peripneumonia occupato, [3] alvi profluvium accedens, [4] malum.

XVII. Ὀφθαλμιῶντα ὑπὸ διαῤῥοίης ληφθῆναι, [2] ἀγαθόν.

XVII. Lippientem alvi profluvio corripi, [2] bonum.

XIIX. Κύστιν διακοπέντι, [2] ἢ [16] ἐγκέφαλον, [3] ἢ καρδίην, [4] ἢ φρένας, [5] ἢ τὸ εὐλεγὲς τῶν λεπτῶν, [6] ἢ κοιλίην, [7] ἢ ἧπαρ, [8] θανατώδες.

XIIX. Vbi diſſectum fuerit veſicam habenti, [2] aut cerebrum, [3] aut cor, [4] aut ſeptum tranſverſum, [5] aut tenue aliquod inteſtinum, [6] aut ventriculum, [7] aut hepar, [8] lethale eſt.

XIX. Ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον, [17] [2] ἢ χόνδρος, [3] ἢ νεῦρον, [4] ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν, [5] ἢ ἀκροποθίη, [6] ἔτε αὔξεται, [7] ἔτε ξυμφύεται.

XIX. Vbi diſſectum fuerit os, [2] aut cartilago, [3] aut nervus, [4] aut genæ pars tenuis, [5] aut præputium, [6] neque augeſcit, [7] neque coaleſcit.

XX. Ἢν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα ἐκχυθῇ παρὰ φύσιν, [2] ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι. [18]

XX. Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, [2] neceſſe eſt ſuppurari.

XXI. Τοῖσι μαινομένοισι, [2] κιρσῶν [3] ἢ αἱμορροΐδων ἐπιγινομένων, [4] μανίης λύσις.

XXI. In inſanientibus, [2] varicibus [3] aut hæmorrhoidibus accedentibus, [4] inſaniæ ſolutio fit.

XXII. Ὁκόσοι ῥήγμασιν ἐκ νώτου ἐς τοὺς ἀγκῶνας κατασαίνει, [2] φλεβοτομίη λύει.

XXII. Quicunque dolores ex dorſo ad cubitos deſcendunt, [2] venæ ſectio ſolvit.

III. Ἢν

XXIII. Si

XXIII. "Ἡ φόβος [2] ἢ δυσθυμίη [3] πολλὺ χρόνον ἀφιστέλη, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

XXIV. "Ἐντέρων λεπτῶν π, [2] ἐξυμφύεται).

XXV. "Ἐρυσίπελας ἔξωθεν μὲν εἴσω τρέπεται, οὐκ ἀγαθόν· [2] ἔσωθεν ἐὸν ἔξω, ἀγαθόν.

XXVI. "Οκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι γένωνται, [2] παραφροσύνη λύει.

XXVII. "Οκόσοι ἔμπυοι [2] ἢ ὑδρωπικοὶ [3] κάονται [4] ἢ τέμνονται, [5] ἐκρυέντος δὲ πύου ἢ δὲ ὕδατος ἀθρόου, [6] πάντως ἀπόλλυνται).

XXIX. "Εὐνοῦχοι ὀ ποδάγρια ποιέουσιν, [2] ἐδὲ φαλακροὶ γίγνονται).

XXIX. "Γυνὴ ὀ ποδαγρίᾳ, [2] ἢν μὴ τὰ καταμήνια αὐτέῃ ἐκλίπῃ.

XXX. Παῖς ὀ ποδαγρίᾳ [2] πρὸ ἀφροδισιάζειν.

XXXI. "Οδυνας ὀφθαλμῶν ἀκρητοποσίη, [2] ἢ λουτρὸν, [3] ἢ πυρίη, [4] ἢ φλεβοτομίη, [5] ἢ φαρμακοποσίη λύει.

XXXII. "Τρομοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιστα ἁλίσκονται) μακρῆς.

XXXIII. Οἱ ὀξυρεγμιώδεες [2] ὀ πάνυ λιγοπλευρικοὶ γίγνονται.

XXXIV. "Οκόσοι φαλακροὶ, [2] τούτοισι κιρσοὶ μεγάλοι ὀ γίγνονται). [3] ὁκόσοισι δ' ἂν φαλακροῖσιν ἔσωσι κιρσοὶ ἐπιγένωνται), [4] πάλιν ἔτοι γίγνονται δασέες.

XXXV. "Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ ἐπιγενομένη, κακόν.

XXXVI. "Δυσουρίῃ φλεβοτομίη λύει· [2] τέμνειν δὲ τοὺς εἴσω.

XXXVII. "Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα γένεται ἔν τῷ τραχήλῳ, [2] ἀγαθόν· [3] ἔξω γὰρ τρέπεται) τὸ νόσημα.

XIXL. "Οκό-

XXIII. Si timor [2] & triſtitia [3] multo tempore perſeveret, [4] atrabilarium hoc ſignum eſt.

XXIV. Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, [2] non coaleſcit.

XXV. Ignem ſacrum ab externis intro converti, non bonum: [2] ab internis vero extra, bonum.

XXVI. Quibus in febribus ardentibus tremores facti fuerint, mentis emotio ſolvit.

XXVII. Quicunque ſuppurati [2] aut hydropici, [3] ſecantur [4] aut uruntur, [5] hi pure aut aqua acervata effluente, [6] omnino moriuntur.

XXIIX. Eunuchi non [1] laborant podagra, [2] neque calvi fiunt.

XXIX. Mulier non laborat podagra, [2] ſi non menſes ipſi defecerint.

XXX. Puer non laborat podagra, [2] ante veneris uſum.

XXXI. Oculorum dolores meri potus, [2] aut balneum, [3] aut fomentum, [4] aut venæ ſectio, [5] aut medicamenti potio ſolvit.

XXXII. Balbi ab alvi profluvio longo, maxime corripiuntur.

XXXIII. Acidum ructum [1] habentes, [2] non ita valde pleuritici fiunt.

XXXIV. Quicunque calvi ſunt, [2] his varices magni non fiunt. [3] Quibuſcunque vero calvis varices accedunt, [4] hi rurſus hirſuti fiunt.

XXXV. Hydropicis tuſſis accedens, [2] malum.

XXXVI. Vrinæ difficultatem ſolvit venæ ſectio. [2] Secare vero oportet internas.

XXXVII. Ab angina detento tumorem fieri foris in collo, [2] bonum eſt. [3] foras enim morbus vertitur.]

IIXL. Qui-

IIXL. "Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκίνοι γίγνονται, [2] μὴ θεραπεύειν βέλτιον. [3] θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται ταχέως. [4] μὴ θεραπευόμενοι δὲ πλέω χρόνον διατελέουσι.

IXL. Σπασμοὶ γίγνονται [2] ἢ ὑπὸ πληρώσιος, [3] ἢ κενώσιος. [4] "Ἔστω δὲ καὶ λυσμός.

XL. Ὁκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίγνονται ἄτερ φλεγμονῆς, [2] τούτοισιν πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸν πόνον.

XLI. Ὁκόσοισι διάπυόν τι ἐὸν ἐν τῷ σώματι [2] μὴ διασημαίνει, [3] τούτοισι διὰ παχύτητα τοῦ πύου, ἢ διὰ τόπον, οὐκ ἀποσημαίνει.

XLII. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἧπαρ σκληρὸν γενόμενον, [2] πονηρόν.

XLIII. "Ὁκόσοι σπληνώδεες ὑπὸ δυσεντερίης ἁλίσκονται, [2] τούτοισιν, ἐπιγενομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, [3] ὕδρωψ ἐπιγίνεται, [4] ἢ λέπτυνσις τῶν ἐντέρων, [5] καὶ ἀπόλλυνται.

XLIV. "Ὁκόσοισιν ἐκ φλυκταινώδεος ἐλκὸς ἐπιγίνεται, [2] ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται, [3] ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιγενόμενος ἄλλως τὸ ῥεῦμα ῥυῇ.

XLV. Ἕλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἔχουσιν, [2] ἀνάγκη ὀστέον ἀφίστασθαι, [3] καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι.

XLVI. "Ὁκόσοι ὕβοι [2] ἐξ ἀθυμίης ἢ βηχὸς γίγνονται [3] πρὸ τῆς ἥβης, [4] ἀπόλλυνται.

XLVII. Ὁκόσοισι φλεβοτομίη [2] ἢ φαρμακείη ξυμφέρει, [3] τούτοισι πρόσσηνες καὶ ἥδιον φλεβοτομέειν [4] ἢ φαρμακεύειν.

XLIIX. Τοῖσι σπληνώδεσι δυσεντερίη ἐπιγενομένη, [2] ἀγαθόν.

XLIX. "Ὁκόσα ποδαγρικὰ νοσήματα γίγνονται, [2] ταῦτα ἀποφλεγμήνει-

IIXL. Quibuscunque occulti cancri fiunt, [2] eos non curare melius est. [3] Si enim curantur, citius moriuntur. [4] Si vero non curentur, multum tempus perdurant.

IXL. Convulsio fit [2] aut à repletione, [3] aut evacuatione. [4] Sic autem & singultus.

XL. Quibuscunque circa præcordium dolores fiunt, absque inflammatione, [2] his febris accedens dolorem solvit.

XLI. Quibuscunque [1] suppuratum quid in corpore existens, [2] significationem de se non præbet, [3] his propter puris aut loci crassitudinem sui significationem non exhibet.

XLII. Morbo regio laborantibus hepar durum fieri, [2] malum est.

XLIII. Quicunque splenici à dysenteria corripiuntur, [2] his longa accedente dysenteria, [3] aut hydrops accedit, [4] aut intestinorum lævitas, [5] & pereunt.

XLIV. Quibuscunque ex urinæ [1] stillicidio volvulus accedit, [2] hi in septem diebus pereunt, [3] si non febre accedente urina satis fluxerit.

XLV. Vlcera quæcunque annua fiunt, aut diutiore tempore durant, [2] necesse est os abscedere, [3] & cicatrices cavas fieri.

XLVI. Quicunque gibbosi [2] ex anhelatione aut tussi fiunt [3] ante pubertatem, [4] pereunt.

XLVII. Quibuscunque venæ sectio, [2] aut medicamentum conducit, [3] his vere [1] venam secare, [4] aut medicamentum purgans exhibere convenit.

XLIIX. Splenicis dysenteria accedens, [2] bonum.

XLIX. Quicunque podagrici morbi fiunt, [2] hi sedata inflam-

φλεγμήναντα ³ ἐν τεσσαρακοντα ἡμέρησιν ἀποκαθίστανται.

L. "Οκόσοισιν ἀνὸ ἐγκέφαλον ³⁷ ἄλγημα, ² τελέοισιν ἀνάγκη πυρετὸν ³ καὶ χολῆς ἔμεσιν ἐπιγίγνεσθαι.

LI. "Οκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ³⁸ ὀδύναι γίγνονται ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, ² καὶ φωνὴ παραχρῆμα ἄφωνοι κεῖνται, ³ καὶ ῥέγχουσιν, ⁴ ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ⁵ ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

LII. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ² Ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται, ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, ³ λυγρὸν, ³⁹ μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἐόντα, ⁴ ἢ ἐκ φαρμακοπασίης, ⁵ φλαῦρον τὸ σημεῖον καὶ θανατῶδες σφόδρα.

LIII. "Αἱ φρενοβλάβειαι, ⁴⁰ ² αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ³ ἀσφαλέστεραι· ⁴ αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ⁵ ἐπισφαλέστεραι.

LIV. "Ἐν τοῖσιν ὀξέσι παθέσι ⁴¹ τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, ² "αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαί, ³ κακαί.

LV. Τὰ ποδαγρικὰ καὶ ἥρος καὶ φθινοπώρου κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

LVI. "Τοῖσι μελαγχολικῇσι ⁴² νοσήμασιν ² ἐς παῖδες ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψιες, ³ ἢ ἀπὸ ὠλῆνος καὶ στόματος, ⁴ ἢ ἀσασμοῦ, ⁵ ἢ μανίης, ⁶ ἢ τύφλωσιν σημαίνουσι.

LVII. "Ἀποστάσιες δὲ μάλιστα ⁴³ γίγνονται, ² ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσσαρακοντα ἐτέων ἄχρις ἑξηκοντα.

LIIX. "Ην ἐπίπολυ σηπεδὼν ⁴⁴ ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

LIX. Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ⁴⁵ ἐνοχλεομένοισιν χρονίης ² "ἐξέστραπται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τελέοισι μύξαι ἐπιγίγνονται.

LX. "Οκό-

matione, ³ in quadraginta diebus decedunt.

L. Quibus cerebrum dissectum fuerit, ² his necesse est febrem, ³ & bilis vomitum accedere.

LI. Quibuscunque sanis derepente dolores fiunt in capite, ² & statim voce ¹ intercepta jacent, ³ ac stertunt, ⁴ in septem diebus pereunt, ⁵ si non febris apprehendat.

LII. Considerare vero oportet etiam sub oculis apparitiones in somnis. ² Si enim albæ partis quid subapparuerit, non commissis palpebris, ³ si id non ex alvi profluvio, ⁴ aut medicamenti potione fuerit, ⁵ malum signum, & valde lethale est.

LIII. Desipientiæ ² cum risu quidem oborientes, ³ securiores sunt: ⁴ cum studio ¹ vero serio, ⁵ periculosiores.

LIV. In acutis affectionibus, ² quæ cum febre fiunt luctuosæ respirationes, ³ malum.

LV. Podagricæ affectiones vere & autumno utplurimum moventur.

LVI. Atrabilariis morbis ² periculosi humorum à loco ad locum decubitus, ³ aut sideserationem corporis, ⁴ aut convulsionem, ⁵ aut insaniam, ⁶ aut cæcitatem significant.

LVII. Siderationes vero maxime fiunt, ² ¹ ætate à quadragesimo anno usque ad sexagesimum.

LIIX. Si omentum exciderit, ² necesse est putrefieri.

LIX. Quibuscunque à coxendicum morbo vexatis, ² coxa excidit, & rursus incidit, ³ his muci accedunt.

LX. Qui-

LX. Ὅκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος 46
ἐνοχλεμένοισι χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, [2] τελέοισι τήκεται τὸ σκέλος, [3] καὶ χωλοῦσι, [4] ἢν μὴ καυθῶσιν.

LX. Quibuscunque à coxendicum morbo diuturno vexatis, coxa excidit, [2] his crus tabescit, [3] & claudicant, [4] si non usti fuerint.

TMHMA ΕΒΔΟΜΟΝ.

I. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι 1
ψύξις ἀκρωτηρίων, [2] κακόν.

II. Ἐπὶ ὀστέων νοσεούσῃ σὰρξ πελιδνή, [2] κακόν.

III. Ἐπὶ ἐμέτῳ λύγξ [2] καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, [3] κακόν.

IV. Ἐπὶ ἱδρῶτι φρίκη, [2] ἐχρηστόν.

V. Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίη, [2] ἢ ὕδρωψ, [3] ἢ ἔκστασις, [4] ἀγαθόν.

VI. Ἐπὶ νόσῳ πολυχρονίῃ, ἀπεψίη [2] ἢ χολώδεες ὑποχωρήσιες, [3] κακόν.

VII. Ἐκ πολυποσίης ῥίγος [2] καὶ ἀθυμοφροσυνή, [3] κακόν.

VIII. Ἐπὶ φύμαλος ἔσω ῥήξιος ἔκλυσις, [2] καὶ ἔμετος, [3] ἢ λιποψυχίη γίγνεται.

IX. Ἐπὶ αἵματος ῥύσι ἀθυμοφροσυνὴ [2] ἢ καὶ σπασμὸς, [3] κακόν.

X. Ἐπὶ εἰλεῷ ἔμετος, [2] ἢ λύγξ, [3] ἢ σπασμὸς, [4] ἢ ἀθυμοφροσυνή, [5] κακόν.

XI. Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπλευμονίη, [2] κακόν.

XII. Ἐπὶ περιπλευμονίῃ φρενίτις, [2] κακόν.

XIII. Ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς, [2] ἢ τέτανος, [3] κακόν.

XIV. Ἐπὶ πληγῇ ἐς τὴν κεφαλὴν ἔκπληξις, [2] ἢ παραφροσύνη, [3] κακόν.

XV. Ἐπὶ αἵματος πλύσι πύου πλύσις, [2] κακόν.

XVI. Ἐπὶ πύου πλύσι φθίσις [2] καὶ ῥύσις, [3] κακόν. [4] ἐπὴν δὲ τὸ πλυνθὲν ἴσχῃ, ἀποθνήσκουσιν.

XVII. Ἐπὶ

SECTIO SEPTIMA.

I. In acutis morbis frigiditas extremarum partium, [2] malum. 1 68 pag

II. Ex osse ægrotante, caro livida, [2] malum. 530

III. Ex vomitu singultus, [2] & oculi rubicundi, [3] malum.

IV. Ex sudore horror, [2] non bonum.

V. Ex insania, dysenteria, [2] aut hydrops, [3] aut mentis emotio, [4] bonum.

VI. In morbo diuturno cibi 5
fastidium, [2] & meracæ alvi egestiones, [3] malum.

VII. Ex multo potu rigor, [2] & delirium, [3] malum.

VIII. Ex tuberculi intus ruptione, exolutio, [2] vomitus, [3] & animæ deliquium fit.

IX. Ex sanguinis fluxu delirium, [2] aut etiam convulsio, [3] malum.

X. Ex volvulo vomitus, [2] aut singultus, [3] aut convulsio, [4] aut delirium, [5] malum.

XI. Ex pleuritide peripneumonia, [2] malum.

XII. Ex peripneumonia phrenitis, [2] malum. 10

XIII. Ex ardoribus vehementibus convulsio, [2] aut distentio, [3] malum.

XIV. Ex plaga in caput, stupor, [2] aut delirium, [3] malum.

XV. Ex sanguinis sputo, puris sputum, [2] malum.

XVI. Ex puris sputo, tabes, [2] & fluxus, [3] malum. [4] Postquam vero sputum supprimitur, moriuntur.

XVII. Ἐπὶ φλεγμονῇ ἧπατος λύγξ, [2] κακόν.

XVIII. [1] Ἐπὶ ἀχρυπνίῃ σπασμὸς, [2] ἢ παραφροσύνη, [3] κακόν.

XIX. [1] Ἐπὶ ὀστέου ψιλώσει ἐρυσίπελας, [2] κακόν.

XX. [1] Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι, σηπεδὼν, [2] ἢ σκλήρυσις, [3] κακόν.

XXI. [1] Ἐπὶ ἰχῶρι σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν αἱμορραγίη, [2] κακόν.

XXII. [1] Ἐπὶ ὀδύνῃ πολυχρονίῃ, ἢ περὶ τὰ ἡλία σκλήρυσις, [2] κακόν.

XXIII. [1] Ἐπὶ ἀκρήτῳ ὑποχωρήσει δυσεντερίη, [2] κακόν.

XXIV. [1] Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ παραφροσύνη, [2] ἢν κενεὸν λάβῃ.

XXV. Ἐκ φαρμακοποσίης σπασμὸς, [2] θανάσιμος.

XXVI. Ἐπὶ ὀδυνηι ἰσχυρῇ περὶ τὰ ἡλία, ἀκρωτηριάσεις ψύξις, [2] κακόν.

XXVII. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ τρῆσις ἐπιχυσόμενον [2] ἐκτρῶσαι ποιεῖ.

XXVIII. [1] Ὅ, τι ἂν ὀστέον, [2] ἢ χόνδρος, [3] ἢ νεῦρον σπακοπῇ ἐν τῷ σώματι, [4] ἔτε αὔξεται, [5] ἔτε ξυμφύεται.

XXIX. [1] Ἢν ὑπὸ λύκου φλέγματι ἐχομένῳ ἀφρώδεα ἐπιχύηται ἰχὼρ, [2] λύει τὸν νόσον.

XXX. Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ ἀφεδρήματα ἐν τῇσιν ἀφόροισι, [2] τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς φλέγμα καταῤῥεῖ.

XXXI. [1] Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν [2] ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίνονται, [3] μακρὸν τὸν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν.

XXXII. Ὁκόσοισι χολώδεες αἱ ὑποστάσιες, [2] ἄνωθεν λεπταὶ, [3] ὀξέιην ἀῤῥωστίην σημαίνει.

XXXIII. Ὁκό-

XVII. Ex hepatis inflammatione singultus, [2] malum.

XVIII. Ex vigilia convulsio, [2] aut delirium, [3] malum.

XIX. Ex ossis denudatione ignis sacer, [2] malum.]

XX. Ex igne sacro putrefactio, [2] aut suppuratio, [3] malum.]

XXI. Ex forti pulsu in ulceribus, sanguinis eruptio, [2] malum.

XXII. Ex dolore diuturno partium circa ventrem suppuratio, [2] malum.

XXIII. Ex meraca alvi egestione dysenteria, [2] malum.

XXIV. Ex ossis dissectione delirium, [2] si ad vacuum usque processerit.

XXV. Ex medicamenti potione convulsio, [2] lethale.

XXVI. Ex dolore forti partium circa ventrem, frigiditas extremarum partium, [2] malum.

XXVII. Mulieri uterum gerenti, tenesmus accedens [2] abortire facit.

XXVIII. Quodcunque os præfectum fuerit, [2] aut cartilago,] [3] aut nervus in corpore, [4] neque augescit, [5] neque coalescit.

XXIX. [1] Si à pituita alba detento, vehemens alvi profluvium accedat, [2] solvit morbum.

XXX. Quibuscunque spumosæ alvi egestiones sunt in alvi profluviis, [2] his de capite pituita defluit.

XXXI. Quibuscunque febricitantibus, [2] in urinis substantiæ crassiores farinæ partes referentes fiunt, [3] longum morbum significant.

XXXII. Quibus vero bilioſæ substantiæ, [2] superne tenues, [3] acutum morbum significant.

XXXIII. Qui-

XXXIII. Ὁκόσοισι ἢ διεσηκὸς τὰ οὖρα γίνεται, [2] τετέοισι παραχὴ ἰσχυρὴ ἐν τῷ σώματί ἐστιν.

XXXIV. Ὁκόσοισι ἢ ἐπὶ τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται πομφόλυγες, [2] νεφελικὰ σημαίνουσι, [3] καὶ μακρὴν ἀρρωστίην ἔσεσθαι.

XXXV. Ὁκόσοισι ἢ λιπαρὴ ἡ ἐπίστασις καὶ ἀθρόη, [2] τελέοισι νεφελικὸν [3] καὶ ὀξέα σημαίνει.

XXXVI. Ὁκόσοισι ἢ, νεφελικοῖσιν ἔοῦσι, τὰ παραφρονήματα ξυμβαίνει σημήια, [2] πόνοι τε περὶ τὰς μύας τὰς ῥαχιαίας γίνονται, [3] ἢν μὲν περὶ τὰς ἔξω τόπους γίνονται, [4] ἀπόστημα προσδέχεται ἐσόμενον ἔξω· [5] ἢν ἢ μᾶλλον οἱ πόνοι περὶ τὰς εἴσω τόπους γίνωνται, [6] καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχεται ἐσόμενον μᾶλλον εἴσω.

XXXVII. [17] Ὁκόσοι αἷμα ἐμέουσιν, ἢν μὲν ἄνευ πυρετοῦ, [2] σωτήριον· [3] εἰ ἢ ξὺν πυρετῷ, κακόν. [4] Ψυχρὰ πάντα ἢ τοῖσι ψυκτικοῖσι καὶ τοῖς συστατικοῖσι.

IIXL. Καταῤῥοαὶ ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκπυοῦσιν ἢ ἐν ἡμέρῃσιν εἴκοσιν.

IXL. [18] Ἢν ἐρεθισμὸς αἵματος καὶ θρόμβους, [2] καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, [3] καὶ ὀδυνᾶται ἐμπίπτουσα ἐς τὸ περίναιον καὶ τὸ ὑπογάστριον καὶ τὴν κοιλίην, [5] τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσέειν σημαίνει.

XL. [19] Ἢν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἄκρατὴς γένηται, [2] ἢ ἀπόπληκτον ἢ σώματος, [3] μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίνεται.

XLI. Ἢν ὑπερκαθαιρόμενον τὸν πρεσβυτέρων λύγξ ἐπιγένηται, [2] οὐκ ἀγαθόν.

XLII. [20] Ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, [2] ὕδατι πολλῷ καὶ θερμῷ καταχεόμενόν καὶ τὴν κεφαλήν, [3] λύσις ἢ πυρετοῦ γίνεται.

XLIII. [21] Γυνὴ

XXXIII. Quibuscunque disparatæ urinæ sunt, [2] his vehemens turbatio in corpore est.

XXXIV. Quibus in urinis bullæ superstant, [2] renum affectiones significant, [3] & morbum fore longum.

XXXV. Quibus pingue est id quod superstat, & acervatum, [2] his renum affectiones, [3] easque acutas significat.

XXXVI. Quibus vero jam nephriticis ex renibus affectis præ- 30
dicta signa accidunt, [2] doloresque circa musculos spinales fiunt, [3] siquidem circa externos locos fiant, [4] etiam abscessus extrinsecus futuros expecta. [5] Si vero dolores magis circa internos locos fiant, [6] etiam abscessus magis intus fore expecta.

XXXVII. [17] Quicunque sanguinem vomunt, sine febre quidem, [2] salutare est: [3] verum cum febre, malum. [4] Perfrigerantibus autem & adstringentibus curare 35
oportet.

IIXL. Defluxiones in ventrem supernum, in viginti diebus suppurantur.

IXL. [18] Si quis sanguinem mingat, & grumos, [2] & urinæ stillicidium habeat, [3] & dolor incidat in ani ac scroti intercapedinem, [4] & imum ventrem ac pectinem, [5] partes circa vesicam ægrotare significat.

XL. Si lingua derepente impotens fiat, [2] aut aliqua corporis pars sideratа, [3] atrabiliarium tale 40
existit.

XLI. Si senioribus nimium purgatis singultus accedat, [2] non bonum est.

XLII. [20] Si febris non à bile habeat, [2] aqua multa calida in caput affusa, febris solutio fit.

XLIII. "Γυνὴ ἀμφιδέξιος 20
οὐ γίνεται.

XLIV. "Οκόσοι ἔμπυοι κοιλίην, 21
[2] ἢ τέμνονται, [3] ἢν μὴ τὸ πύον κατὰ
χωρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, [4] διαγίνονται.
[5] ἢν δὲ ὕφαιμον καὶ βορβορώδες καὶ δυσῶδες, [6] ἀπόλλυνται.

XLV. "Οκόσοι τὸ ἧπαρ ἀφ- 22
τυον κοιλίην, [2] ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, [3] διαγίνονται.
[4] ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πύον τετέοισιν
ἔσται. [5] ἢν δὲ οἷον ἀμέργη ῥυῇ, ἀπόλλυνται.

XLVI. Ὀδυνάς ὀφθαλμῶν, [2] ἄκρητον πότισας [3] καὶ λύσας πολλῷ θερμῷ, [4] φλεβοτόμει.

XLVII. Ὑδρωπικῷ εἰ βήξ
ἔχει, [2] ἀνέλπιστός ἐστιν.

XLIIX. Στραγγελίῃ καὶ δυσουρίῃ ἀφέλκεις [2] καὶ φλεβοτομίη
λύει. [3] τέμνειν δὲ τὰς εἴσω.

10 XLIX. "Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθει ἐπιγινόμενον, [2] ἀγαθόν. [3] ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

L. "Οκόσοισιν ἂν σφακελι- 23
σθῇ ὁ ἐγκέφαλος, [2] ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· [3] ἢν δὲ ταύτας
ἀφύγωσιν, ὑγιέες γίγνονται.

LI. "Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆ 24
κεφαλῆς, [2] διαθερμαινομένου δὲ
ἐγκεφάλου, [3] ἢ διυγραινομένου δὲ
ἐν τῇ κεφαλῇ κενεῷ. [4] ὑποξείται δὲ
ὁ ἀὴρ ὁ ἐνεὼν ἔξω. [5] ψοφεῖ δὲ, ὅτι
διὰ στενοῦ ἡ διέξοδος αὐτῷ ἐστίν.

LII. "Οκόσοισιν ἧπαρ πε- 25
15 ριωδυνᾶται, [2] τετέοισι πυρετὸς
ἐπιγινόμενος λύει τὴν ὀδύνην.

LIII. "Οκόσοισι ξυμφέρει 26
αἷμα ἀφαιρεῖν ἀπὸ τῶν φλεβῶν,
[2] τετέοισι χρὴ ἥρος φλεβοτομεῖν.

LIV. Οκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τοῦ γαστρὸς φλέγμα ἀπο-
κλείει,

XLIII. Mulier ambidextra non est.

XLV. [1] Quicunque suppurati 45
uruntur, [[2] aut secantur,] [3] siquidem pus purum fluat & album, [4] evadunt. [5] Si vero subcruentum, & cœnosum, ac graveolens, [6] pereunt.

XLV. Quicunque hepar suppuratum uruntur, [2] siquidem pus purum fluat, & album, [3] superstites evadunt. [4] In tunica enim pus his inest. [5] Si vero velut amurca fluat, pereunt.

XLVI. In doloribus oculorum, [2] ubi merum bibendum dedisti, [3] & multa calida lavisti, [4] venam secato.

XLVII. Hydropicum si tussis vexet, [2] desperatus est.

XLIIV. Vrinæ stillicidium, & urinæ difficultatem, [1] vini potus 50
[2] & venæ sectio solvit. [3] Secare vero oportet internas.

XLIX. Ab angina detento, tumor & rubor in pectore accedens, [2] bonum. [3] Foras enim vertitur morbus.

L. Quibuscunque corruptum fuerit cerebrum, [2] in tribus diebus pereunt. [3] Si vero has effugiunt, sani fiunt.

LI. Sternutatio fit ex capite, [2] percalescente cerebro, [3] aut vacuo quod est in capite perhumescente. [4] Aër enim qui intus est, 55
foras erumpit. [5] Strepitum vero edit, quia transitus est ipsi per angustum.

LII. Quibuscunque hepar circumcirca dolet, [2] his febris accedens solvit dolorem.

LIII. Quibuscunque sanguinem de venis auferre conducit, [2] his vere venam secare convenit.

LIV. Quibus inter ventrem & septum transversum pituita con-

 cluſa

ἀπακλείεται, [2] καὶ ὀδυνᾶται παρέχει, [3] σὺν ἔχον διέξοδον ἐς ἑτερώτερον τῶν κοιλιῶν, [4] τελέοισι καὶ πὰς φλέβας ἐς τὸν κύστιν τραπέντος καὶ φλεγμαίνει, [5] λύσις γίνεται τῶν νόσων.

LV. [1] Ὁκόσοισιν ἂν τὸ ἧπαρ ὕδατος πλησθὲν ἐς τὸ ἐπίπλοον ῥαγῇ, [2] τετέοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλᾶται, [3] καὶ ἀποθνήσκουσιν. 27

LVI. [1] Ἀλύκλιν, [2] χάσμην, [3] φρίκην, [4] οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει. 28

LVII. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ ἐρήθρῃ φύμα γίνεται, [2] τετέοισι διαπυήσαντα καὶ ἐκραγέντα, λύεται ὁ πόνος.

LIIX. [1] Ὁκόσοισι δ' ἂν ὁ ἐγκέφαλος σαθρῇ ὑπό τινος αἰφνιδίου, [2] ἀνάγκη ἀφώνους γλυέσθαι τὴν διάλεξιν. 29

Ἢν ὑπὸ πυρετῶν ἐχόμενόν τινα ὁ τράχηλος ἐπισφαφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δυνῆται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον. 30

LIX. Τοῖσι σώμασι [1] τοῖσιν ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχουσι, δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν. [2] λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

LX. Ὅκου ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, [2] καὶ τὸ σῶμα καταψύχῃ, καὶ πάλιν θερμαίνηται, [3] ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλει, [4] μηκος νόσου σημαίνει.

LXI. [1] Ἱδρὼς πολὺς, [2] θερμὸς ἢ ψυχρὸς, [3] ῥέων αἰεὶ, [4] σημαίνει ἔχειν κινεῦμενὸν ὑγρόν. [5] ἀπαίρειν οὗ χρὴ, [6] τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν· [7] τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν. 31

LXII. [1] Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ λείποντες, [2] ἢν ἰσχυρότεροι λάβῃ τρίτης γένωνται, [3] ἐπικίνδυνοι. [4] ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ λείπωσι, σημαίνει, ὅτι ἀκίνδυνοι. 32

LXIII. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μα-

cluſa eſt, [2] & dolorem exhibet, [3] non habens exitum ad neutrum ventrem, [4] his per venas ad veſicam converſa pituita; [5] morbi ſolutio fit.

LV. Quibus hepar aqua repletum, ad omentum eruperit, [2] his venter aqua impletur, [3] & moriuntur.

LVI. Anxietatem, [2] oſcitationem, [3] horrorem, [4] vinum æquali menſura aquæ ammixta potum ſolvit.

LVII. Quibus in urinaria fiſtula tubercula fiunt, [2] his ſuppuratione facta & eruptione, ſolvitur dolor.

LIIX. Quibus cerebrum concuſſum fuerit ex aliqua cauſa, [2] eos ſtatim voce privari neceſſe eſt.

Si febre detento collum intorqueatur, & deglutire non poſſit, nullo tumore exiſtente in collo, lethale.

LIX. Corporibus humidas carnes habentibus, famem inducere oportet. [2] fames enim corpora ſiccat.

LX. Vbi in toto corpore mutationes, [2] & corpus perfrigeratur, & rurſus caleſcit, [3] aut color alius ex alio mutatur, [4] longitudinem morbi ſignificat.

LXI. Sudor multus, [2] calidus aut frigidus, [3] ſemper fluens, [4] humorem [5] abducere oportere ſignificat, [6] forti quidem ſuperne, [7] debili vero, inferne.

LXII. Febres non intermittentes [2] ſi per tertiam fortiores fiant, [3] periculoſæ ſunt. [4] Quocunque vero modo intermiſerint, ſine periculo eſſe ſignificat.

LXIII. Quibus febres longæ

ſunt,

μακροὶ,[2] τυτέοισιν ἢ φύμαξι,[3] ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐξίστανται.

LXIV. Οἱσὶσι φύμαξι μακροῖς,[2] ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι οὐκ ἄνευ πυρετῶν γίγνονται,[3] ἔπι σιτίοισι πολλοῖσι χρέονται.

LXV. [1] Ἢν τις τῷ πυρέσσοντι 33
προφέρῃ διδῷ, [2] τῷ μὲν ὑγιαίνοντι, ἰσχύς· [3] τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

LXVI. Τὰ δεῖ τὸν κύστιν διαχωρέοντα ὁρᾶν δεῖ, [2] εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ἀποχωρέεται. [3] τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τυτέοισι, τοῦτα 35
νοσωδέστερα. [4] τὰ δὲ ὅμοια τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

LXVII. [1] Καὶ οἷσι τὰ ἀποχωρήματα, [2] λῦε ἐάσας ἦναι καὶ μὴ κινήσῃς, [3] ὑφίστανται οἷον ξύσματα· [4] καὶ λῦε ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται· [5] λῦε δὲ πολλὰ, πολλή. [6] τυτέοισι ξυμφέρει ἀποκαθῆραι τὴν κοιλίην. [7] λῦε δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, [8] ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

LXIIX. [1] Ὁκόσοισιν ἂν κάτω 35
ὠμὰ διαχωρέῃ, [2] ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστίν· [3] λῦε πλείονα, πλείων· [4] ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων.

LXIX. Αἱ ἀποχωρήσιες, αἱ ἂν 40
[1] τοῖσι πυρεσσοῦσι τοῖσι μὴ διαλείπουσι, πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ χολώδεες, καὶ δυσώδεες, [2] πᾶσαι κακαί. [3] ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. [4] καὶ διὰ κοιλίης, καὶ κύστιος, καὶ ὁκόταν ἀποχωρέῃ τι μὴ κεκαθαρμένον, [5] κακόν.

LXX. [1] Τὰ σώματα χρὴ, ὁκόταν τις 36
βούληται καθαίρεσθαι, ὑγρὰ ποιέειν. [2] καὶ μὲν ἄνω βούλῃ ὑγρὰ ποιέειν, στῆσαι τὴν κοιλίην· [3] καὶ δὲ κάτω, ὑγραίνειν.

LXXI. [1] Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον δὲ μετρίης γινόμενα, [2] κακόν. LXXII. [1] Ἐν

sunt, [2] his aut tubercula, [3] aut ad articulos dolores fiunt.

LXIV. Quibus tubercula diutina, [2] aut ad articulos dolores 37
ex febribus fiunt, [3] hi cibis pluribus utuntur.

LXV. Si quis febricitanti cibum det, [2] sano quidem robur, [3] ægroto vero morbus est.

LXVI. Quæ per vesicam prodeunt, inspicere oportet, [2] an qualia sanis prodeunt. [3] Quæ igitur minime similia his sunt, ea morbosiora sunt. [4] Quæ vero similia sanis, ea minime morbosa.

LXVII. Et [1] quibus alvi ege- 80
stiones, [2] si stare permiseris, & non moveris, [3] subsistunt veluti ramenta, [4] si paucæ fuerint, modicus morbus est: [5] si multæ, multus. [6] His confert subpurgare alvum. [7] Si vero non purgata alvo sorbitiones dederis; [8] quanto plures dederis, magis lædes.

LXIIX. Quibuscunque cruda deorsum secedunt, [2] ex atra bile sunt. [3] si plura, copiosiore: [4] si pauciora, pauciore.

LXIX. [1] Excreationes in fe- 85
bribus non intermittentibus lividæ & cruentæ & gravcolentes & biliosæ, [2] omnes malæ sunt. [3] At probe secedentes, bonæ, [4] & per alvum, & per vesicam & ubi sane quid secedens constiterit non purgatum, [5] malum.

LXX. Corpora quæcunque quis purgare voluerit, fluida facere oportet. [2] Et si quidem sursum, sistere alvum. [3] Si vero deorsum, humectare.

LXXI. [1] Somnus, vigilia, utra- 90
que modum excedentia, [2] morbus.

LXXII. In

LXXII. Ἐν τοῖσι μὴ λιπαλέσι πυρετοῖσιν, εἰ τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ἢ, τὰ δὲ ἔσω κοίτην, καὶ δίψα ἔχῃ, θανάσιμον. 38

LXXIII. Ἐν μὴ λιπαλέι νούσῳ πυρετῶ, οἷον χεῖλος, ἢ ῥὶς, ἢ ὀφθαλμὸς λιφαφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἂν τούτων γένηται, θανάσιμον.

LXXIV. Ἐπὶ λευκῇ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγίνεται. 39

LXXV. Ἐπὶ λιπαρῇσι δυσεντερίη.

LXXVI. Ἐπὶ δυσεντερίῃ λειεντερίη.

LXXII. Ἐπὶ σφακελιζομένῳ ἀπόστασις ὀστέου.

LXXIIX. Ἐπὶ εὐμάτος ἐμέτῳ φθόη, καὶ πύου κάθαρσις ἄνω. 40

LXXIIX. Ex sanguinis vomitu, tabes, & puris purgatio sursum. Ex tabe, fluxus ex capite. Ex fluxu, alvi profluvium. Ex alvi profluvio, suppressio purgationis sursum versus. Ex suppressione, mors.

LXXIX. Ἐπὶ φθόῃ ῥεῦμα ἐκ τῆς κεφαλῆς. 41 ἐπὶ τῷ ῥεύματι λιπαρόν. ἐπὶ λιπαρῇσι κάθαρσις ἄνω. ἐπὶ τῇ κάτω θανάσιμον.

LXXIX. Qualia etiam sint in vesicæ ac alvi egestionibus, inspicere oportet, & in his quæ per carnes excernuntur, & sicubi alibi à natura recedat corpus, si parum, parvus est morbus: si multum, multus: si vero valde multus sit recessus, lethale hoc est.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ παρεμβεβλημένοι.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ.

Ὅσοι ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἔτεα φρενῖτικοὶ γίνονται, οὐ πάνυ τι ὑγιάζουσι. ἧσσον δὲ κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῇ φύσιῃ καὶ τῇ ἡλικίῃ ἡ νοῦσος ᾖ. 41

APHORISMI interjecti.

SECTIO OCTAVA.

Quicunque supra quadraginta annos phrenitici fiunt, non ita valde sani fiunt. Minus enim periclitantur, quorum naturæ, & ætati, morbus affinis fuerit.

II. Ὁκόσοι

II. [42] Ὁκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσιν οἱ ὀφθαλμοὶ κὴ ἀφαίρεσιν δακρύουσιν, ἀγαθόν· [2] ὁκόσοισι δ' ἄνευ ἀφαιρέσιος, κακόν.

II. Quibuscunque in ægritudinibus oculi ex voluntate lachrymantur, bonum. [2] Quibus vero citra voluntatem, malum.

III. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἔσῃν αἵματα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῇ, [2] πονηρόν.

III. Quibus in febribus quartanis sanguis ex naribus fluxerit, [2] malum est.

IV. Ἱδρῶτες ἐν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσι γινόμενοι σφοδροὶ κὴ ταχέες, ἐπικίνδυνοι· [2] ἐξαιῤῥέοντες γὰρ οἱ ἱδρῶτες ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ χάλαζαι, κὴ ψυχροὶ σφόδρα κὴ πολλοί. [3] ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον ἱδρῶτα πορεύεσθαι μετὰ βίης, κὴ πόνου ὑστερικοῦ, κὴ ἀθλιώδεος πολυχρονίου.

IV. Sudores in diebus judicatoriis oborientes, vehementes & veloces periculosi sunt, [2] qui e fronte velut guttæ, & aquæ salientes, & frigidi valde ac multi. [3] Necesse est enim talem sudorem prodire cum violentia, & doloris excessu, ac expressione diuturna.

V. Ἐπὶ χρονίῳ νοσήματι κοιλίης καταφορὴ, κακόν.

V. Ex morbo diuturno, etiam alvi defluxus, malum.

VI. [44] Ὁκόσα φάρμακα οὐκ ἰῆται, σίδηρος ἰῆται. [2] ὅσα σίδηρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆται. [3] ὅσα δ' πῦρ οὐκ ἰῆται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα.

VI. Quæcunque non sanant medicamenta, ea ferrum sanat. [2] Quæ ferrum non sanat, ea ignis sanat. [3] Quæ ignis non sanat, ea incurabilia putare oportet.

VII. Φθίσιες μάλιστα γίγνονται ἀπὸ ὀκταικαιδεκάτου ἐτέος μέχρι τριηκοντούτεος κὴ πέντε.

VII. Tabes iis maxime ætatibus fiunt quæ à decimo octavo sunt usque ad tricesimum quintum.

IIX. Τὰ μὲν κατὰ φύσιν γιγνόμενα κὴ φθίσιν, πάντα μὲν ἰσχυρὰ, τὰ δὲ καὶ θανατώδεα· [2] δεύτερον δὲ, ὦ μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νοσέῃ, αὐτὴ ἡ ὥρη ξυμμαχεῖ τῇ νόσῳ, [3] οἷον καύσωνι θέρος, [4] ὑδρωπικῷ χειμών. [5] ὑστερικὸν γὰρ τὸ φυσικόν. [6] φοβερώτερον δὲ τὸ σπλῆνι.

IIX. Quæ secundum naturam ad tabem vergunt, omnia quidem vehementia, quædam vero etiam lethalia. [2] Secundum autem erat, si eo tempore ægrotet, quo tempus ipsum morbo opem fert, [3] quemadmodum febri ardenti æstas, [4] hydropico hyems. [5] id enim quod est à natura, victoriam obtinet, [6] at spleni plus affert timoris.

IX. Γλῶσσα μέλαινα κὴ αἱμορῥοΐδες, εἰ μὲν τούτων σημείων ἄπεστι, μὴ σφόδρα κακόν· [2] δηλοῖ γὰρ νόσον σμικροτέρην.

IX. Lingua nigra atque cruenta, cum quid horum signorum abest, non admodum malum [2] morbum enim minorem significat.

X. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὀξέσι σημήϊα χρὴ, [2] ὁκόταν μέλλῃ ἀποθνήσκειν, [3] καὶ ὁκόταν σωθήσεται.

X. Hæc igitur in febribus acutis observare oportet, uti noscamus [2] quando quis moriturus sit, [3] & quando evasurus.

XI. Ὀ-

XI. Te-

XI. Ὄρχις δεξιὸς ψυχρὸς καὶ σπασμώδης,[2] θανάσιμος.

XII. Ὄνυχες μέλανες καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ψυχροὶ, ξυνεσταλμένοι ἢ καθειμένοι, ἐγγὺς τοῦ θανάτου δηλοῦσιν.

XIII. Τὰ χείλη πελιδνὰ, ἢ καὶ ἀπολελυμένα, καὶ ἐξεστραμμένα, καὶ ψυχρὰ, θανάσιμα.

XIV. Τὰ ὦτα ψυχρὰ, ἀφανέα, ξυνεσταλμένα, θανατώδεά ἐστι.

XV. Καὶ σκοτοδινιῶν, καὶ ἀποστρεφόμενον, καὶ ὕπνῳ καὶ κώματι πολλῷ κρατεχόμενον, ἀνέλπιστον.

XVI. Καὶ λυσσώων ἀτρέμα, καὶ ἀγνοέων, καὶ μηδὲν ἀκούων, μηδὲ ξυνιεὶς, θανατώδης.

XVII. Μέλλουσιν ἀποθνήσκειν τοῖσι σαφέστερα γίγνεται, καὶ αἱ κοιλίαι ἐπαίρονται, καὶ φυσῶνται.

XIIX. Ὅρος δ' ἢν θανάτου, ἐὰν τὸ τῆς ψυχῆς θερμὸν ἐπανέλθῃ ὑπὲρ τὸ ὀμφαλὸν ἐς τὸν ἄνω τοῦ φρενῶν τόπον, καὶ συγκαυθῇ τὸ ὑγρὸν ἅπαν.[2] ἐπιόδιον ὁ πλοῦμων καὶ ἡ καρδίη τῷ ἰκμάδι ἀποβάλλουσι· θερμὸν ἀθροῦντα ἐν τοῖσι θανατώδεσι τόποις, ἀποπνεῖ ἀθρόον τὸ πνεῦμα καὶ θερμὸν, ὅθεν περ ξυνέσχε τὸ ὅλον ἐς τὸ ὅλον.[3] πάλιν τὸ μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ σαρκῶν, τὸ δ' ἀφ' ἑαυτοῦ ἐν κεφαλῇ ἀναπνοῶν, ὅθεν τὸ ζῆν καλεῦμεν, ἀπολείπουσα ἡ ψυχὴ τὸ μὲν σῶμα σκῆνος, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ θνητὸν εἴδωλον, ἅμα καὶ χολῇ καὶ αἵματι καὶ φλέγματι καὶ σαρκὶ παρέδωκεν.

XI. Testis dexter frigidus convulsusque,[2] mortiferum est.

XII. Vngues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti vel remissi, mortem proximam esse significant.

XIII. Labra livida, aut etiam resoluta, & inversa, & frigida, mortifera.

XIV. Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales sunt.

XV. Et tenebricosa vertigine laborans, & lucem aversans, & somno ac ardore multo detentus, desperatus est.

XVI. Et qui paulatim rabie agitari incipit, & non agnoscit, neque audit, neque intelligit, exitio proximus est.

XVII. Morituris signa hæc multo fiunt manifesta, & venter attollitur, atque inflatur.

XIIX. Terminus vero mortis est, cum animæ calor supra umbilicum ad locum septo transverso superiorem ascendit, & omnis humor exuritur. [2] Cum autem pulmo & cor calore in mortiferis locis coacervato humorem amiserint, caloris spiritus confertim exhalat, cujus ope totum cum toto compactum erat.[3] Præterea partim per carnes, partim per capitis spiracula, unde vivere dicimus, relinquens anima corporis domicilium, frigidum & mortale simulacrum, una cum bile, sanguine, pituita, & carne, deditione reddit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΡΧΩΝ ἢ ΣΑΡΚΩΝ.

HIPPOCRATIS DE PRINCIPIIS aut CARNIBVS.

Basil. græc. Foesius sect. III. 29. 248. Basil. lat.

117 39 40 ΕΓΩ τὰ μέχρι τοῦ λόγε τούτε κοινῆσι γνώμησι χρέομαι, ἑτέρων τε τῶν ἔμπροσθεν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐμεωυτοῦ. ἀναγκαίως δὲ ἔχει, κοινὸν δόκιμον ὑποθέσθαι τῆσι γνώμησι, βουλόμενον ξυντιθέναι τὸν λόγον τόνδε περὶ τέχνης τῆς ἰητρικῆς. περὶ δὲ μετεώρων ἐδὲ δέομαι λέγειν, ὡς μὴ τοσοῦτον ἐς ἄνθρωπον ἀποδείξω, καὶ τὰ ἄλλα ζῶα, ὁκόσα ἔφυ καὶ ἐγένετο· ὅ, τι ψυχή ἐστιν· καὶ ὅ, τι τὸ ὑγιαίνειν· καὶ ὅ, τι τὸ νοῦσον· καὶ ὅ, τι τὸ ἐν ἀνθρώπῳ κακὸν καὶ ἀγαθόν· ὅθεν ἀποθνήσκει. νῦν δὲ ἀποφαίνομαι αὐτὸς ἐμεωυτοῦ γνώμας.

1 Ego ad hunc usque sermonem communibus sententiis utor, tum aliorum qui me præcesserunt, tum etiam meis. Necesse enim est commune principium sententiis supponere eum qui velit hanc de arte medica tractationem componere. Verum de rebus sublimibus in aëre ac cœlo, neque opus habeo dicere, nisi quod quantum ad hominem & reliqua animantia, quæ sunt, & nata sunt, pertinet, demonstrabo, & quod anima sunt, & quod sanitas, & quod morbus, & quod in homine malum ac bonum, & unde moritur. Nunc autem ipse meas sententias profero.

2 ΔΟΚΕΕΙ δέ μοι, ὃ καλέομεν θερμόν, ἀθάνατόν τε εἶναι, καὶ νοεῖν πάντα, καὶ ὁρᾶν, καὶ ἀκούειν, καὶ εἰδέναι πάντα, καὶ τὰ ὄντα, καὶ τὰ ἐσόμενα. τοῦτο οὖν τὸ πλεῖστον, ὅτε ἐταράχθη πάντα, ἐξεχώρησεν ἐς τὸν ἀνωτάτω τοῦτον περιφορόν. καὶ δοκέουσί μοι αὐτὸ δοκέειν οἱ παλαιοὶ αἰθέρα. ἡ δὲ δευτέρη μοῖρα, ἡ κάτωθεν αὖ τῆς καλεομένης γῆς, ψυχρὸν καὶ ξηρόν, καὶ πολὺ κινούμενον. καὶ ἐν τούτῳ ἐνὶ δὴ πολὺ τὸ θερμόν. ἡ δὲ τρίτη μοῖρα, ἡ καὶ τὸ ἠέρος μέσον χωρίον εἴληφε, θερμόν πη καὶ ὑγρὸν ἐόν. ἡ δὲ τετάρτη, ἡ τὸ ἔγγιστα τοῦτο τῆς γῆς, ὑγρότατόν τε καὶ παχύτατον.

2 Et videtur sane mihi id quod calidum vocamus, immortale esse, & cuncta intelligere, & videre, & audire, & scire omnia, tum præsentia, tum futura. Hujus igitur plurima pars, quum turbata essent omnia, in supernam circumferentiam secessit. Et videntur mihi ipsum veteres Æthera nominasse. Altera pars inferna, appellatur Terra, frigidum quid & siccum, & multis motionibus obnoxium, & in hac sane multum calidi ineſt. Tertia pars Aëris, medium locum occupavit, calidum quid ac humidum existens. Quarta vero pars terræ proximum locum cepit, humidissimum quid ac crassissimum.

ιι. Κυκλεομένων ὃ τεπέων ὅτε οὖν ἐπαρχθη, [2] ἀπεκλείσθη ὃ θερμὸ πᾶλυ ἐν τῇ γῇ ἄλλοθι· [3] τὸ μὲν μεγάλα, τὸ ὃ ἐλάσσω, τὸ ὃ καὶ πάνυ σμικρά· τὸ ὃ [1]πολλῶ πολλά. [4] ἐν τῷ χρόνω ὑπὸ ὃ θερμὸ ξηραινομένης τ γῆς, [5] τοῦτα κοιλανθέντα ὥσει αὐτὰ σηπεδόνας ποιεῖ, [1]εἶον ὥσει χιτῶνας. [6] καὶ πολλῶ χρόνω θερμαινόμενον, ὁκόσον μὲν ἐνῦγχανεν ἐν τ μίνης σηπεδόνος λιπαρόν τε ἐὸν, καὶ ὀλίγιστον ὃ ὑγρὸ ἔχον, πάχεσι ἐξεκαύθη, καὶ ἐγλύετο ὀστέα. [7] ὁκόσα ὃ ἐνῦγχανε καλῶδέστερα ἐόντα, καὶ ὃ ψυχρὸ μετέχοντα, ταῦτα δὴ θερμαινόμενα ἐιδέλλο ἀλλοιοτέρω [1]ἔλαβε τ ἄλλων, [8] ὃ ἐγλύετο νεῦρα στερεά. [9] οὐκ ἠδυνάατο γὰρ ἐκκαυθῆναι, οὐδὲ ξηρὰ γενέαι· ὀ γὰρ ἰὼ τὸ λιπαρὸν. [10] οὐδὲ μὲν ὑγρὸν γλυέαι· [11] [1]οὐδὲ γὰρ ἐνῆν ἰὼ ὃ ψυχρὸ αὐτῷ. [12] αἱ ὃ φλέβες ὃ ψυχρὸ εἶχον πολύ. [13] καὶ τότε ὃ ψυχρὸ τὸ μὲν πέριξ, ὅσον καλῶδέστατον ἦν, ὑπὸ ὃ θερμοῦ ἐξεσπήθην μηνιγξ ἐγλύετο· [14] [1]τὸ ὃ ψυχρὸν ἐὸν κρατηθὲν ὑπὸ ὃ θερμοῦ διελύθη ὃ ἐγλύετο ὑγρὸν διὰ τοῦτο.

ιιι. Καὶ ὃ τ αὐτὸν λόγον καὶ ἡ φάρυγξ, ὃ ὁ στόμαχος, καὶ ἡ γαστὴρ, ὃ τὰ ἔντερα ἕως τ λαγόνων, καῖλα ἐγλύοντο. [2] ὃ γὰρ ψυχρὸ αἰεὶ θερμαινόμενον, τὸ μὲν πέριξ ἐξεσπήθη, ὅσον αὐτοῦ κολλῶδες ἦν, [3] καὶ ἐγλύετο χιλὸν ὁ ὥσει αὐτὸν μηνιγξ. [4] [1]τὸ ὃ ἐν τοῖς ὃ ψυχρῷ, [5] ὃ γὰρ ἔνῆν ἐν αὐτῷ ὅτε λιπαρὸν, ὅτε κολλῶδες πολὺ, [4] διεπάκη καὶ ἐγλύετο ὑγρόν. [6] καὶ ὃ αὐτὸν λόγον καὶ ἡ κύσις [7] πολὺ ψυχρὸν ἀπεκλείσθην [1]τὸ πέριξ αὐτοῦ ὑπὸ ὃ θερμοῦ θερμαινόμενον, διελύθη καὶ ἐγλύετο ὑγρόν.

ιι. Hæc itaque quum turbata essent, & in orbem circumvolverentur, [2] multa calidi pars in terra conclusa est, [3] alibi major, alibi minor, alibi valde pauca, alibi copia multa: [4] & temporis progressu terra à calido arefacta, [5] hæc conclusa in ipsa putredines faciunt veluti tunicas, [6] & quantum quidem ex putredine terræ pingue fuit, & minimum humoris habuit, id ipsum per multum tempus calescens, celerrime exustum est, & in ossa mutatum. [7] Quæ vero glutinosiora fuerunt, & frigiditate participarunt, ea calefacta exuri non potuerunt, [8] neque vero liquida fieri, [9] propterea speciem alieniorem ab aliis acceperunt, [10] & nervi solidi facti sunt. [11] Neque enim multum frigiditatis ipsis inerat. [12] Verum venæ frigiditatis multum habebant, [13] atq; ejus frigidi quantum circumcirca glutinosissimum erat, à calido exassatum, membrana evasit. [14] frigidum vero quod erat, à calido superatum, dissolutum est, & ob id liquidum factum.

ιιι. Juxta eandem autem rationem etiam fauces, & stomachus sive gula & venter, & intestina in podicem usque, cava facta sunt. [2] Quum enim frigidum semper calescat, quantum ejus circumcirca glutinosum erat, exassatum est, [3] & membrana tunica facta est. [4] Quod vero intra frigidum erat, colliquatum est, & factum est liquidum. [5] Non enim erat in ipso neque pingue, neque glutinosum multum. [6] Juxta eandem rationem etiam vesica. [7] Multum frigidum quod ipsam circumcirca conclusit, à calido calfactum, dissolutum est, & evasit liqui-

ὑγρόν. [8] ὅταν γὰρ ἔνι ἐν αὐτῷ ὅτε μὲν λιπαρὲς, ὅτε δὲ κολλώδες. [9] ὅσον μὲν οὖν ὠφελεῖν, χιλὸν ἐξηύρεθη. [10] ἀτὰρ καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα κοῖλα, τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. [11] ὅπου μὲν οὖν πλείων ἐστὶ κολλώδεος πλέον ἢ τοῦ λιπαροῦς, χιτὼν [ἡ] μήνιγξ ἐγένετο. [12] ὅπου δὲ τοῦ λιπαροῦς πλέον ἢ τοῦ κολλώδεος, ὀστέα ἐγένετο.

IV. Ὡυτὸς δὲ λόγος καὶ τῶν ὀστέων. [2] ὅπου μὲν μὴ σὺν ἦν τοῦ κολλώδεος, τοῦ δὲ λιπαροῦς καὶ τοῦ ψυχροῦς, ἐξεκαίετο θᾶσσον διὰ τὸ λιπαρόν. [3] καὶ ταῦτα τὰ ὀστέων καὶ σκληρότατα καὶ τριφυότατα. [4] ὅπου δὲ λιπαρὸν καὶ κολλῶδες πολυσαρκήσια, ταῦτα δὲ τὰ ὀστέων σηραγγώδεα. [5] ὧδε μὲν τελέων ἔτως. [6] τὸ μὲν ψυχρὸν, πήγνυσι· [7] τὸ δὲ θερμὸν, διαχέει. [8] ἐν πολλῷ καὶ ξηρανθὲν χρόνῳ. [9] ὅπου δὲ τοῦ λιπαροῦς ξυμπίπτει τι, τοιούτοισι θᾶσσον ἐκκαίεται καὶ ξηραίνεται. [10] ὅπου δὲ ἂν τὸ κολλῶδες ξυμπίπτῃ τῷ ψυχρῷ ἄνευ τοῦ λιπαροῦς, οὐκ ἐθέλει ἐκκαίεσθαι, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ θερμαινόμενον πήγνυται. [11] ὁ δὲ ἐγκέφαλος ἔστι μητρόπολις τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ κολλώδεος. [12] τὸ δὲ θερμὸν τοῦ λιπαροῦς μητρόπολις. [13] θερμαινόμενον γὰρ τὸ πρῶτον πάντων διαχεόμενον, λιπαρὸν γίνεται. [14] καὶ διὰ τοῦτο ἐγκέφαλος, ὅτι ὀλίγιστον ἔχει τοῦ λιπαροῦς, τοῦ δὲ κολλώδεος πολλοῦ, δύναται ἐκκαυθῆναι ὑπὸ τοῦ θερμοῦ. [15] ἀλλ' ἐν τῷ χρόνῳ χιλῶνα, μήνιγγα παχείην ἔλαβεν. [16] ὧδε δὲ τὼ μήνιγγα ὀστέα, ὅσον τὸ θερμὸν ἐκράτησεν, καὶ ἐν ὅσοισι τοῦ λιπαροῦς ἐνῆν.

V. Καὶ ὁ μυελὸς [2] καλεόμενος νωτιαῖος [3] καθήκει ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, [4] οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ τοῦ λιπαροῦς ἢ τοῦ κολλώδεος πολύ, [5] ὥσπερ καὶ τῷ

dum, [8] quum neque pingue, neq; glutinosum in ipso esset: [9] quod vero supererat, tunica evasit. [10] Sed & de aliis quæ cava sunt eodem modo res se habet. [11] Vbi enim plus glutinosi quam pinguis erat, membrana tunica facta est. [12] Vbi vero pinguis plus quam glutinosi, ossa facta sunt.

IV. Eadem ratio & ossium est. [2] Vbi quidem non inerat glutinosi, verum pinguis & frigidi, citius exusta sunt propter pinguitudinem, [3] atque hæc ossa durissima & rigidissima existunt. [4] Vbi vero pingue & glutinosum similia sunt, hæc ossa antrosa sunt. [5] Et de his quidem sic habet. [6] Frigidum quidem congelat. [7] Calidum autem diffundit. [8] in multo vero tempore etiam exsiccat. [9] Vbi autem pinguitudinis aliquid affuerit, citius exurit, & siccat. [10] Vbi vero glutinosum affuerit frigido, citra pinguitudinem, exuri non vult, sed tempore calescens congelatur. [11] Cæterum cerebrum sedes & metropolis est frigidi ac glutinosi. [12] Calidum vero pinguis sedes & metropolis est. [13] Quod enim calescit, primum omnium, quum diffunditur, pingue fit. [14] Et propterea cerebrum, quia minimum pinguitudinis habet, plurimum vero glutinositatis, à calido exuri non potest, [15] sed tempore tunicam, membranam crassam accepit, [16] circum membranam vero ossa, quantum calidum superavit, & in quibus pinguitudo erat.

v. Sed & medulla [2] spinalis appellata, [3] à cerebro descendit, [4] & non est in ipsa, neque pinguis, neque glutinosi multum, [5] quemadmodum & cerebro:

τῷ ἐγκεφάλῳ. [6] Διὸ τοῦτο ἐκ ἂν δικαίως ἡ αὐτῷ εἴη μυελὸς ἔνοικος. [7] ἐ γὰρ ὁμοίως τῷ ἄλλῳ μυελῷ ὡς ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν ὀστέοισιν ἐνῆν. [8] μονοῦχος γὰρ μήνιγξας ἔχει· ὃ δ' ἄλλος ἐκ ἔχει. [9] τεκμήρια δ' τούτεων ἐστὶ σαφέα, [10] εἴ τις ἐθέλοι ὀπλέων νωτιαίδεα τε καὶ κωλιάδεα, καὶ τἄλλα. [11] καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ταχὺ ὀπλᾶται· [12] τὰ δὲ νωτιαίδεα τε καὶ κωλιάδεα, ἐκ ἐθέλει ὀπλᾶσθαι. [13] ἐλάχιστον γὰρ ἔχει τοῦ λιπαροῦ. [14] τὸ δὲ πιότατον καὶ λιπαρὸν ταχέως ὀπλᾶται. [15] τὰ δὲ σπλάγχνα δοκέει μοι δοκέειν ξυνῆναι. [16] ὡς μὲν οὖν τῶν φλεβέων εἴρηται μοι πρότερον.

VI. Ἡ δὲ καρδίη πολὺ τοῦ κολιάδεος καὶ τοῦ ψυχροῦ ἔχει. [2] καὶ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ θερμαινόμενον κρέας ἐγένετο σκληρὸν καὶ γλίσχρον. [3] ὁ μὴν ἔνιγξ ὡς εἶχε αὐτήν. [4] καὶ σκοιλώθη, [5] [ἀλλ'] ἔχ ὥσπερ φλέβες. [6] ἔστιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ φλεβὸς τοῦ κοιλοτάτης. [7] δύο γάρ εἰσι κοῖλαι φλέβες ἀπὸ τῆς καρδίης. [8] τῇ μὲν ὄνομα ἀρτηρία· [9] τῇ δὲ κοίλη φλέψ. [10] ὡσὸς ἡ καρδίη ἐστί. [11] καὶ πλέον ἔχει τοῦ θερμοῦ ἡ ἀρτηρίη ἢ ἡ κοίλη φλέψ· [12] καὶ ταμιεύεται τὸ πνεῦμα. [13] ὡσὸς δὲ ταύταιν ταῖν φλεβοῖν ἄλλαι κατὰ τὸ σῶμα. [14] ἡ δὲ κοιλοτάτη φλὲψ, ὡσὸς ἡ καρδίη, [15] διὰ τοῦ κοιλίης ἀπαύστης δύεται, [16] καὶ διὰ τοῦ φρενῶν, [17] καὶ σχίζεται ἐς ἑκάτερον τῶν νεφρῶν. [18] καὶ ἐπὶ τῇ ὀσφύϊ σχίζεται, [19] καὶ διέστη ἐπί τε τὰ ἄλλα, [20] καὶ ἐς ἑκάτερον σκέλος. [21] ἄπειρος καὶ ἄνωθεν τοῦ καρδίης ὡσὸς τῷ αὐχένι, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερά. [22] καὶ τότε ἐπὶ τὸν κεφαλὸν ἀγαί, [23] καὶ ἐν τοῖς κροτάφοισι σχίζεται ἑκατέρη. [24] ἔστι δὲ καὶ ἀριθμῷ εἰπεῖν τὰς φλέβας τὰς μεγίστας. [25] ἐνὶ δὲ λόγῳ, ἀπὸ τῆς κοίλης φλεβὸς καὶ ἀπὸ τῆς ἀρτηρίης ἄλλαι φλέ-

bro: [6] & propterea neque nomen medullæ juſte poſſidet. [7] Non enim eſt alii medullæ ſimilis, quæ in aliis oſſibus ineſt. [8] Sola enim membranas habet, quas alia medulla non habet. [9] Signa porro horum manifeſta ſunt. [10] Si quis enim nervoſa & glutinoſa, itemq; alia aſſare velit, [11] alia quidem cito aſſantur: [12] verum nervoſa & glutinoſa aſſari non volunt, [13] minimum enim pinguitudinis habent. [14] Pinguiſſimum autem & unguinoſum celerrime aſſatur. [15] At vero viſcera ſic mihi conſtituta eſſe videntur: [16] nam de venis prius à me dictum eſt.

VI. Cor multum glutinoſi ac frigidi habet, [2] & à calido calfactum, caro evaſit dura & viſcoſa, [3] & membrana circum ipſum, [4] & cavum factum eſt, [5] non quemadmodum venæ: [6] ſitum eſt in capite venæ caviſſimæ. [7] Duæ enim ſunt cavæ venæ à corde, [8] alteri nomen eſt arteria, [9] alteri vena cava, [10] juxta quam cor ſitum habet. [11] Et plus habet calidi arteria, quam vena cava, [12] & ſpiritum condit ac conſervat. [13] Verum præter has duas venas, etiam aliæ in corpore ſunt. [14] Caviſſima autem vena, ad quam cor ſitum eſt, [15] per ventrem omnem tranſit, [16] & per ſeptum tranſverſum, [17] & in utrumque renem finditur, [18] & in lumbis finditur, [19] & exilit tum in alias partes, [20] tum in crus utrumque. [21] Sed & ſupra cor ad cervicem, partim in dextram, partim in ſiniſtram: [22] & tunc in caput aſcendit, [23] & in temporibus finditur utrinque. [24] Poſſunt autem & numero maximæ venæ dici. [25] Verum in ſumma, à vena cava, & ab arteria,

ζες ἐκ μεμιγμένοι εἰσὶ κ᾽ πᾶν τὸ σῶμα. [26] κοιλότατοι γὰρ αἱ φλέβες τῇ καρδίᾳ, κ᾽ τοῖς αὐχένι & τῇ κεφαλῇ, κ᾽ κάτωθεν τ᾽ καρδίης [1] μέχρι τ᾽ ἰσχίων.

VII. Καὶ τὸ θερμὸν πολεῖται [1] ἐν τῇσι φλεψὶ κ᾽ τῇ καρδίῃ. [2] & διὰ τοῦτο πνεῦμα ἡ καρδίη ἕλκει, θερμὴ ἐοῦσα, μάλιστα τ᾽ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. [3] ῥηίδιον γὰρ τοῦτο καταμαθεῖν, [4] ὅτι θερμόν ἐστι τὸ πνεῦμα. [5] ἡ καρδίη & αἱ κοῖλαι φλέβες κινέονται ἀεί. [6] ἔστι γὰρ κ᾽ ἄλλως γνῶναι. [7] πῦρ εἴ τις θέλοι καίειν ἐν οἰκήματι, ὁκόταν ἄνεμος μὴ ἐσπνέῃ, φλὸξ κινέεται, τοῦτο μὲν μᾶλλον, τοτὲ δὲ ἧσσον. [8] κ᾽ λύχνος καιόμενος τ᾽ αὐτὸν τρόπον κινέεται, τοτὲ μὲν μᾶλλον, τοτὲ δὲ ἧσσον, ἢν μὴ μία ἀδενὸς κινέοντος, [9] ὃν πινα κ᾽ ἡμεῖς οἷοί τε ἐσμὲν γινώσκειν πνέοντα. [10] κ᾽ τροφὴ ἔστιν τῷ θερμῷ τὸ ψυχρόν.

IIX. [11] Τὸ δὲ παιδίον ἐν τῇ γαστρὶ σιωπέον τὰ χείλεα [2] μύζει ἐκ τ᾽ μητρέων τ᾽ μητρὸς, [3] κ᾽ ἕλκει τιὼ τε τροφιὼ, [4] & τὸ πνεῦμα [5] τῇ καρδίῃ εἴσω. [6] τοῦτο γὰρ θερμότατόν ἐστιν ἐν τῷ παιδίῳ. [7] ὅταν δὲ ἡ μήτηρ ἀναπνέῃ. [8] τοῦτο δὲ κ᾽ τῷ ἄλλῳ σώματι τιὼ κίνησιν παρέχει τὸ θερμὸν, [9] κ᾽ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν. [10] εἰ δέ τις ἐρωτοίη, πῶς τοῦτο οἶδε τις, ὅτι ἐν τῇ μήτρῃ τὸ παιδίον ἕλκει κ᾽ μύζει, [11] τάδε αὐτῷ ἐστιν ἀποκρίνασθαι. [11] κόπρον ἔχοντα ἐν τοῖσιν ἐντέροισι κίνεται, [12] κ᾽ ἀποπατέει, ἐπιθὰν γλύπτῃ, τάχιστα κ᾽ οἱ ἄνθρωποι & τὰ πρόβατα. [13] καίτοι οὐκ ἂν εἶχε κόπρον, εἰ μὴ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἔμυζεν. [14] ἀ δ᾽ οὐ θηλάζει τ᾽ μαθὸν ἠπίστατο [15] γονώμενον αὐτίκα, εἰ μὴ κ᾽ ἐν τῇ μήτρῃ ἔμυζε. [15] κ᾽ τάδε μὲν τ᾽ κινήσιος

ria, aliæ venæ per totum corpus fissæ sunt: [26] caviſſimæ autem sunt prope cor, & cervicem ac caput, & infra cor usque ad coxendices.

VIII. Et calidum plurimum in venis ac corde ineſt. [2] & propterea ſpiritum cor trahit, [3] utpote quod omnium intra hominem membrorum calidiſſimum exiſtat. [4] Proclive eſt autem condiſcere, quod ſpiritus calidus eſt. [5] Cor & venæ cavæ ſemper moventur. [6] Poteſt etiam aliter cognoſci. [7] Si quis ignem in domo accendere velit, quum ventus non inſpirat, flamma movetur, aliquando magis, aliquando minus. [8] Sed & lucerna accenſa & ardens, eodem modo movetur, modo magis, modo minus, vento nullo movente, [9] quem ſane nos ſpirantem cognoſcere poſſimus, [10] & alimentum calido frigidum exiſtit.

IIX. Cæterum [1] puer in utero comprimens labra [2] ex utero matris fugit, [3] & tum alimentum, [4] tum ſpiritum, [5] cordi intro trahit, [7] ubi ſane mater reſpirarit. [6] Eſt enim hoc calidiſſimum in puero, [8] & hoc calidum etiam reliquo corpori, [9] & aliis omnibus partibus motum præbet. [10] Si vero quis interroget, quomodo hoc quis ſciat, quod puer in utero trahit & fugit: illi ſic reſpondendum eſt. [11] Pueri naſcuntur ſtercus in inteſtinis [1] habentes [12] & ubi nati fuerint, celerrime ventrem tum homines tum pecora exonerant. [13] Atqui non haberent ſtercus, niſi in utero ſuxiſſent. [14] Imo neque mammam ſtatim ut natum eſt fugere noſſet, ſi non in utero ſuxiſſet. [15] Et de

νήσιος δὲ καρδίης καὶ τῶν φλεβέων ὥτως ἔχει.

IX. Ὁ δὲ πνεύμων πεφὺς τῇ καρδίῃ ἐγένετο ὧδε. [2] ἐκ δὲ τοῦ ὑγροῦ ἰκόσον λιπαρέστατον ἦν καρδίη θερμαίνουσα ταχὺ ἐξήρανεν, ὥκιστα ὡς ἀφρόν, [3] ἐποίησεν σηραγγώδες, [4] φλέβια πολλὰ ἐν αὐτῷ. [5] διὰ δὲ τοῦτο ἐποίησε τὰ φλέβια. [6] ὁκόσον ἐν τῷ κοιλώδει ἐνῆν ψυχρὸν τοῦτο μὲν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ διεπάκη, καὶ ἐγένετο ὑγρόν. [7] τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ κοιλώδεος, αὐτὸς ὁ χιτών. [8] τὸ δὲ ἦπαρ ὧδε ξυνέστη. [9] ξυὶ τῷ θερμῷ πολὺ δὲ ὑγροῦ ἀποκλυδὲν ἀνδὸς τοῦ κοιλώδεος καὶ τοῦ λιπαροῦ σκληρότητα τὸ ψυχρὸν τοῦ θερμοῦ καὶ ἐπάγη. [10] τεκμήριον δὲ μοι τόδε. [11] ὁκόταν σφάξῃ τις ἱερεῖον, τέως μὲν ἂν θερμὸν ᾖ, ὑγρόν ἐστιν τὸ αἷμα· [12] ἐπὴν δὲ ψυχθῇ, ἐπάγη. [13] ἢν δέ τις αὐτὸ τινάσσῃ, [15] οὐ πήγνυται. [16] αἱ γὰρ ἶνες εἰσὶ ψυχραὶ καὶ κοιλώδεες. [17] ὁ δὲ σπλὴν ξυνέστη ὧδε. [18] ξυὶ τῷ θερμῷ καὶ τοῦ θερμοῦ πολλοῦ, καὶ τοῦ ψυχροῦ ἐλάσσων· [19] τοσοῦτον μόνον, ὁκόσον πῆξαι τὸ κοιλῶδες αὐτό. [20] οἱ εἰσὶν αἱ ἶνες αἱ ἐνεοῦσαι ἐν τῷ σπληνί. [21] καὶ διὰ τὰς ἶνας τοιοῦτος μαλακὸς ἐστιν ὁ σπλὴν καὶ ἰνώδης.

X. Οἱ δὲ νεφροὶ ξυνέστησαν ὧδε. [2] ὀλίγον καὶ κοιλώδεος, καὶ θερμοῦ ὀλίγου, καὶ ψυχροῦ πολλοῦ, καὶ ἐπάγη ὑπὸ τούτου, [3] καὶ ἐγένετο σκληρότατον τὸ σπλάγχνον, [4] καὶ ἧκιστα ἐρυθρόν, [5] ὅτι καὶ πολὺ τοῦ θερμοῦ ξυνέστη· ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν σαρκῶν. [6] τὸ μὲν ψυχρὸν ἔπηξε καὶ ξυνέπηξε καὶ ἐποίησε σάρκα· [7] τὸ δὲ κοιλῶδες, τὸν γλαγὸν ἐγένετο. [8] ἐν δὲ τῇσι τρώγλῃσι

de motu cordis ac venarum sic habet.

IX. Porro pulmo juxta cor ita natus est. [2] Cor ex humido quod glutinosissimum erat, calfaciens cito exsiccavit, [3] veluti spumam, fecitque antrosum, [4] & venulas multas in ipso. [5] Venulas autem ideo fecit. [6] Quantum enim in glutinoso inerat frigidi, id ipsum quidem à calido colliquatum est, & liquidum evasit. [7] Ab ipso vero glutinoso tunica facta est. [8] At vero jecur sic compactum est. [9] Quum una cum calido multum humidi concluſum esset, citra glutinosum ac pingue, frigidum superavit calidum, & congelatum est. [10] Hujus signum hoc est. [11] Quando quis victimam mactat, donec calidus fuerit, liquidus est sanguis: [12] postquam autem perfrigeratus est, congelatur. [13] Si vero quis ipsum conquassset, [14] & fibras eximat, [15] non congelatur, [16] fibræ enim frigidæ sunt & glutinosæ. [17] Splen autem hoc modo constitutus est. [18] Cum calido & glutinoso concluſum fuit, calidum quidem plurimũ, frigidi autem minimum, [19] tantũ solummodo quantum ad glutinosi compactionem satis erat: [20] sunt autem id fibræ in splene existentes, [21] & propter has fibras, mollis est splen, & fibrosus.

X. Renes porro sic producti sunt. [2] Parum glutinosi, parum calidi, multum frigidi concluſum fuit, & ab hoc congelatum est, [3] & durissimum viscus evasit [3] & minime rubrum, [4] quia non multum calidi simul constitit. [5] Eadem de carnibus ratio est. [6] Frigidum quidem constituit & compegit ac fecit carnem, [7] glutinosum autem in foramina transit. [8] In foraminibus autem

πρώλησι ταύτησι τὸ ὑγρὸν, [9] ὥσ-
περ καὶ ἐν τῇσι φλεψὶν τῇσι με-
γάλῃσιν. [10] τὸ μὲν θερμὸν ἐν παντὶ
τῷ σώματι· [11] πλεῖστον δὲ καὶ τὸ 26
ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι, [12] ἔστι δὲ ψυ- 27
χρὸν πολὺ ἐν τῷ ὑγρῷ. [13] τοσοῦτο
δέ ἐστι τὸ ψυχρὸν, ὁκόσον δυνατὸν) 28
πῆξαι τὸ ὑγρόν· [14] ἀλλὰ νενίκηται,
ὥστε λεπτύνεσθαι ὑπὸ τοῦ θερμοῦ. [15] ἡ
δὲ ἀπόδειξις τοῦ ὑγροῦ ὅτι θερμόν ἐστιν.
[16] εἴ τις ἐθέλοι τέμνειν τοῦ ἀνθρώ-
που τὸ σῶμα, ὅκου ἐθέλοι, ῥεῖ
σφι τὸ αἷμα θερμὸν, [17] καὶ τέως μὲν ἂν
θερμὸν ᾖ, ὑγρὸν ἔσται· [18] ἐπὴν δὲ ἀν
ὑπὸ τοῦ ψυχθῇ, ὑπό τε τοῦ ἐνεόντος
ψυχροῦ καὶ τοῦ ἐκτὸς, ἐγγύεται
δέρμα καὶ ὑμένα· [19] ἢν εἴ τις ἀφε-
λὼν τοῦτο τὸ δέρμα, ἐάσῃ ὀλίγον
χρόνον, ὄψεται ἄλλο δέρμα γινό-
μενον. [20] εἰ δέ τις τοῦτο αἰεὶ ἀφαι-
ρεῖ, ἄλλο δέρμα γίνοιτ' ἂν τοῦ
τοῦ ψυχροῦ. [21] τοῦτο μὲν εἵνεκα
πολέων ἔλεξα τέως ἀποδείξω,
[22] ὅτι τὸ ἔσχατον τοῦ σώματος πρὸς
τὸν ἠέρα ἀναγκαίως ἔχει δέρμα
γίνεσθαι ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, καὶ τοῦ πνέ-
ματος προσπαλλόντος.

XI. Τὰ μὲν ἄρθρα ὧδε ἐγγύεται.
[2] ὅτε τὰ ὀστέα ξυνίστατο, ὁκόσα μὲν
αὐτέων λιπαρὰ ἦν, τάχιστα ἐξε-
καύθη, ὥστε προέπνευσε τὰ μὲν πρότερα λόγῳ. [3] ὁκόσον δὲ
αὐτέων κολλώδες ἦν, τοῦτο δὴ οὐκ
ἠδυνάατο ἐκκαυθῆναι, ἀλλὰ μετ-
αξὺ ἀπεκλίθη τοῦ καιομένου καὶ 29
ξηραινομένου ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, νεῦ-
ρα καὶ σίαλον ἐγγύεται. [4] ὁκόσον δὲ
κολλώδες ὑγρότατον ἦν, τοῦτο θερ-
μαινόμενον, πυκνότερον ἐγγύεται,
ὑγρὸν ἐὸν, καὶ ἀπὸ τούτου σίαλον
ἐγγύεται. [5] οἱ δὲ ὄνυχες ἀπὸ τούτου
ἐγγύονται δὲ κολλώδεος. [6] ἀπὸ γὰρ
ὀστέων καὶ τοῦ ἄρθρου αἰεὶ τὸ ὑγρὸ- 30

πτῶν

his humidum est, [9] velut in venis magnis. [10] Calidum autem in toto corpore est, [11] plurimum vero & humidi in corpore est, [12] & frigidi multum in humido: [13] tantum autem est frigidi, quantum congelare humidum ac liquidum potest, [14] sed superatur à calido, quare etiam ab ipso diffunditur. [15] Quod vero humidum calidum est hac demonstratione confirmatur. [16] Si quis corpus hominis secet, ubicunque velit, sanguis calidus fluet, [17] & quamdiu sane calidus fuerit, liquidus erit: [18] postquam vero refrigeratus est, tum ab intrinseco frigido, tum extrinseco, pellicula fit & membrana: [19] & si quis hac pellicula detracta, modico tempore sinat, aliam pelliculam factam videbit: [20] si vero quis hanc semper adimat, alia rursus pellicula à frigido generatur. [21] Cæterum ea gratia plura dixi, ut ostenderem, [22] quod extremum corporis ad aërem conversum, necessario pelliculam induit, præ frigido & ventis impetentibus.

XI. At vero articuli sic generati sunt. [2] Quum ossa facta essent, quæcunque quidem ex ipsis pinguia erant, celerrime exusta sunt, quemadmodum etiam prius dictum est superiore sermone. [3] Quantum autem ex ipsis glutinosum erat, idipsum exuri non poterat, sed medio inter ustum & siccatum loco contentum, à calido in nervos, salivam ac mucum transivit. [4] quantum autem ex glutinoso liquidissimum erat, hoc calfactum crassius redditum est, utpote liquidum existens, & ex hoc saliva facta est. [5] Verum ex illo glutinoso ungues producti sunt. [6] Etenim ab ossi-

bus

ταῦτ ἀυτέ ἀπὸν κηλλῶδες γίνεται, ἀπὸ τῦ θερμῦ ξηραινόμμον, κὴ ἐξαυαινόμμον" ϝύραζε εἰς ὄνυχας. 31

XII. Οἱ ϝ ὀδόντες ὕστερον γίνον ϝ), ἀϕ' τόδε. [2] ἀπὸ τ ὀσέων τ ἐν τῇ κεφαλῇ ☪ τοῖν γνάθοιν ἡ αὔξησις γίνεται τ κηλλώδεος, [3] κὴ" τῦ 32 λιπαρῦ τὸ ἐνεὸν ὑπὸ τῦ θερμῦ ξηραινόμμον ὀκκαίεται, κὴ γίνον ϝ) ὀδόντες σκληρότεροι τ ἄλλων ὀσέων, [4] ὅτι σὺκ ἔστι ϝ ψυχρόν. [5] κὴ οἱ μ πρῶτοι ὀδόντες ϕύον ϝ) ἀπὸ τ ϗαϊτης ἐν τῇ μήτρῃ· [6] κὴ ἐπὴν γέ- [7] νη ϝ), ἀπὸ τ' γάλακτος ϗηλάζοντι τῷ παιδίῳ· [7] ἐπϕθὰν ϝ ἔτοι ἐκπέσωσιν, ἀπὸ τῶν σιτίων κὴ τ ποτῶν. [8] ἐκπίπτουσι ϝ, ἐπϕθὰν ἐπὶ τὰ ἔτεα εἴη τ πρώτης τροϕῆς. [9] ἔστι ϝ κὴ οἷς πρώτερον, [10] ὧν ἀπὸ νοσερῆς τροϕῆς ϕύσωσιν. [11] τοῖς ϝ πολέσοισιν, ἐπϕθὰν ἑπτὰ ἔτεα γένη ϝ). [12] οἱ ϝ μεταϕύοντες συγκαταγηράσωσι, [13] ὧν μὴ ὑπὸ νέσου ϗαϕθαρῶσι. [14] ϗαϕ' ϝ τῦτο ϕύον ϝ) 5 οἱ ὀδόντες ὕστερον τ ἄλλων. [15] " ἐν 33 τῇ γνάθῳ ϕλέβες εἰσὶ, [16] κὴ ἐν τῇ κάτω κοιλίᾳ μένοισι τ ὀσέων, αὗται τοῖς τροϕοῖς παρέχουσι τῷ ὀσέῳ. [17] τὰ ϝ ὀσέα τοιαύτην αὔξησιν ὁποίᾳ πρ ἐστιν. [18] κὴ τὰ ἄλλα ϝ πάντα, τοιαύτην ἀποδίδωσιν αὔξησιν, ὁποῖα αὐτά ἐστιν. [19] " ☪ 34 γὰ αἱ ϕλέβες αἱ ἐν τ νηδύϊ κὴ τῶν ἐντέρων, [20] εἰς ἃ ξυλλέγεται τὰ σιτία κὴ τὰ πόματα, [21] ἐπϕθὰν θερμανθῇ ταῦτα, ἕλκουσι τὸ λεπτότατον κὴ τὸ ὑγρότατον· [22] " τὸ ϝ 35 παχύτατον αὐτέ κατα- [23] λείπεται, 10 23 κὴ γίνεται κόπρος ἐν τοῖσιν ἐντέροισι τοῖσι κάτω.

XIII. Τὸ ϝ λεπτότατον αἱ ϕλέβες ἕλκουσιν ἐκ τ νηδύος" ☪ τ ἐντέ- 36 ρων τ ἄνωθεν, [2 μᾶλλον] τ νήστιος, θερ-

bus & articulis ſemper liquidiſſimum ipſorum diſcedens, & glutinoſum redditur, & à calido ſiccatum ac arefactum, foras in 125 ungues delegatur.

XII. Dentes autem poſterius generantur ex hac cauſſa. [2] Ex oſſibus capitis ac maxillarum incrementum fit glutinoſi, [3] & quod ex pingui ineſt, à calido ſiccatum exuritur, & fiunt dentes reliquis oſſibus duriores: [4] quia nihil frigidi ineſt. [5] Et primi quidem dentes naſcuntur à victu in utero, [6] & poſtquam natus fuerit, puero lactenti à lacte. [7] Vbi vero hi exciderint, à cibis & potibus. [8] Excidunt autem, 130 ubi ad annos primi alimenti pervenerint. [9] Quibuſdam etiam prius, [10] ſi à morbido alimento nati fuerint. [11] Plurimis vero quum ſeptem annos impleverunt. [12] Qui vero poſtea enaſcuntur, ſimul conſeneſcunt, [13] niſi præ morbo perforentur. [14] Cæterum dentes propterea poſterius aliis naſcuntur. [15] In maxilla venæ ſunt, [16] & hæ huic oſſi ſoli inter omnia oſſa, ex inferno ventre alimentum præbent. [17] Oſſa vero tale augmentum dant, qua- 135 lia exiſtunt: [18] ſed & alia omnia tale augmentum reddunt, qualia ipſa exiſtunt. [19] Etenim venæ ex ventre ac inteſtinis, [20] in quæ cibi ac potus colliguntur, [21] poſtquam hi fuerint calfacti, tenuiſſimum ac liquidiſſimum trahunt, [22] craſſiſſimum autem & fex iſthic relinquitur, [23] computreſcitque & fit ſtercus in inferioribus inteſtinis.

XIII. Tenuiſſimum vero trahunt venæ ex ventre ac inteſtinis, [2] quæ ſupra jejunum inteſtinum exiſtunt, atque hoc cal-

θερμαινομένων τὸ σπέρμα. 3 ἐπὶ δὲ τῷ ἀφίεσθαι τὴν νῆστιν εἰς τὰ κάτω ἔντερα, ξωμφράφη, καὶ κόπρος γένεται. 4 ἡ δὲ τροφὴ ἐπιδοῦσα ἀφίκηται, ἕκαστον τοιοῦτόν ἀπέδωκε τῷ εἴδει ἑκάστῳ, οἷα ἐστὶ πέφυκε. 5 ἀρδόμενα γὰρ ὑπὸ τῆς τροφῆς αὔξεται ἕκαστα 6 τὸ θερμὸν, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ γλίσχρον καὶ τὸ γλυκὺ, καὶ τὸ πικρὸν, καὶ τὰ ὀστᾶ, καὶ τἄλλα ξύμπαντα, ὁπόσα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐνῆν. 7 Διὰ τοῦτο ὕστερον οἱ ὀδόντες φύονται. 8 εἴρηται δέ μοι καὶ πρότερον, ὅτι μοῦναι τῶν ὀστέων αἱ γνάθοι φλέβας ἔχουσιν αὐτῇσι ἐν ἑαυτῇσι. 9 καὶ διὰ τοῦτο τροφὴ ἐλκεται πλέον ἢ ἐς τἄλλα ὀστᾶ. 10 καὶ πολέος τοῦ τροφοῦ ἐόντος, καὶ ἀθροωτέρην τὴν ἐπίῤῥοιην, ἐπιλείπει αὔξησιν αὐτὰ ἀφ' ἑαυτέων τοιαύτην, οἵη περ ἐστὶν αὐτά. 11 τέως ἄνθρωπος ἢν ἄνθρωπος ἔλλοξος αὐξάνηται. 12 αὐξάνεται δ', ἐπὴν γένηται ἐπίδηλος. 13 ἐπίδηλος δὲ μάλιστα γίνεται ἀπὸ ἑπταετέος μέχρι τεσσαρεσκαιδεκαετέος. 14 ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ οἵτε μέγιστοι τῶν ὀδόντων φύονται, καὶ ἄλλοι πίπτουσι, ἐπὴν σαπέσωσιν, οἱ ἐγγίνονται ἀπὸ τῆς τροφῆς τῆς ἐν τῇ μήτρῃ.

XIV. Αὐξάνεται δὲ καὶ ἐς τὸ τρίτον ἐβδομάδα, 2 ἐν ᾗ νεηνίσκος γίνεται, μέχρι τεσσάρων καὶ πέντε ἐβδομάδων. 3 καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ δὲ ἐβδομάδι ὀδόντες φύονται δύο τοῖσι πολλοῖσι τῶν ἀνθρώπων, 4 ἔτι καλέονται σωφρονισῆρες.

XV. Αἱ δὲ τρίχες φύονται ὧδε. 2 ὀστέα ἐστὶ ἐν τῇ κεφαλῇ, ἀφ' ὧν ἡ τοιαύτη αὔξησις, 3 ὅτι τὸ περὶ ξ κωλώδες, 4 ὅπως τοῖσι νεύροισι, 5 καὶ τὸ λιπαρὸν οὐκ ἐνέστι.

factis jam cibis. 3 Vbi autem je- 140
junum inteſtinum tranſierint, & in inferiora inteſtina collecti fuerint, ſtercus fiunt. 4 At vero alimentum ubi acceſſerit, unumquodque talem ſpeciem unicuique reddit, qualia ſane erant. 5 Singula enim ab alimento irrigata augmentum capiunt, 6 calidum, & frigidum, & glutinoſum & pingue, & dulce, & amarum, & oſſa, & alia univerſa quæ in homine inſunt. 7 Et ob 145
id dentes poſterius naſcuntur. 8 Dictum autem à me prius eſt, quod ſolæ ex oſſibus maxillæ, ipſæ in ſeipſis venas habent: 9 & ob id alimentum amplius in ipſas quam in alia oſſa trahitur. 10 & quia uberius alimentum, & denſiorem influxum habent, augmentum ipſæ à ſeipſis tale pariunt, quales ſane ipſæ exiſtunt, 11 atque hoc donec homo integer augeſcat. 12 Augeſcit autem ubi conſpicuus evadit, 13 con- 150
ſpicuus vero fit maxime à ſeptennio, uſque ad decimum quartum annum. 14 & in hoc tempore, tum maximi ex dentibus, tum alii omnes naſcuntur, poſtquam exciderint hi qui ab alimento in utero nati ſunt.

XIV. Augeſcit autem & in tertium annorum ſeptenarium, 2 in quo adoleſcens fit, uſque ad quartum & quintum ſeptenarium. 3 Quin & in quarto ſeptenario dentes enaſcuntur, pleriſque 155
hominibus duo, 4 qui ſapientiæ dentes appellantur.

XV. Porro capilli ſic naſcuntur. 2 Oſſa ſunt & cerebrum à quibus tale augmentum venit, 3 utpote glutinoſo circumcirca exiſtente, 4 quemadmodum & nervis, 5 & pinguitudinis nihil ineſt.

σιν. 6 ἐι γὰρ ἐνίκα τὸ λιπαρὸν, ἐξεκαίετο ἂν ἐκ τοῦ θερμοῦ. 7 τάχα δ' θαυμάσειεν ἄν τις, ὅτι καὶ ἐν τῇσι μασχάλῃσι" καὶ ἐν τῷ ἐπισείῳ τρίχες πολλαὶ καὶ ἐν τῷ σώματι παντὶ εἰσιν. 8" οἷσιν ἔστω λόγω καὶ τοῦτο τετύφθω. 9 ὅπου τυχαίνει τοῦ σώματος τὸ κηλωδέστερον, ἐνταῦθα αἱ τρίχες γίνονται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ.

XVI. Ἀκοὴ δὲ τόδε. 2 τὰ περὶ μάζαν τὰ ἐάτων πρόσκειται πρὸς ὀστέον σκληρόν τε καὶ ξηρὸν ὅμοιον λίθῳ. 3 τοῦτο δὲ πέφυκε πρὸς ὀστέον κοίλωσις σπαραγώδης. 4 οἱ δὲ ψόφοι ἀπερείδονται πρὸς σκληρόν. 5 τὸ δ' ὀστέον τὸ κοῖλον ἐπικεῖται τῷ σκληρῷ. 6 τὸ δέρμα τὸ πρὸς τῇ ἀκοῇ πρὸς τὸ ὀστέον τῷ σκληρῷ λεπτόν ἐστιν ὥστε ἠχέεν, καὶ ξηρότατον τῶν ἄλλων δερμάτων. 7 τεκμήρια δὲ πολλὰ, ὅτι ξηρότατον ἦχεῖ μάλιστα. 8 ὅταν δὲ μέγιστον ἦχήσῃ, μάλιστα ἀκούομεν. 9 καὶ εἰσί τινες, οἳ ἔλεξαν, φύσιν ξυγγραφοῦντες, 10 ὅτι ὁ ἐγκέφαλός ἐστιν ὁ ἦχέων. 11 τοῦτο δὲ οὐκ ἂν γένοιτο. 12 αὐτός τε γὰρ ὁ ἐγκέφαλος ὑγρός ἐστιν, 13 καὶ μηνιγξ περὶ αὐτόν ἐστιν ὑγρὴ καὶ ψυχρή, 14 καὶ περὶ τὸν μυελὸν ὀστέα. 15 ἀδὲν οὖν τῶν ὑγρῶν ἦχεῖ, ἀλλὰ ξηρά. 16 τὰ δὲ ἠχέοντα, ἀνάγκη ποιεῖ.

XVII. Ὀσφραίνεται δ' ὁ ἐγκέφαλος ὑγρὸς ἐὼν, 2 αὐτὸς τῶν ξηρῶν ἕλκων τὸν ὀδμὴν ξὺν 3 τῷ ἠέρι 4" διὰ τῶν βρογχίων ξηρῶν ἐόντων. 5 προσήκει γὰρ ὁ ἐγκέφαλος τῆς ῥινὸς ἐς τὸ κοῖλα. 6 καὶ τούτῳ αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἐπιπροσθεν ὀστέον ἀδέν, 7 ἀλλὰ χονδρίον μαλακὸν ὅκως πρὸς ἀπόγλος, 8 οὔτε κρέας, οὔτε ὀστέον. 9 καὶ ὅπην μὲν ξηρὸς ᾖ τὰ κοῖλα τῆς ῥινὸς, ὀσμᾶται τῶν ξηρολίθων αὐτὸς ἑωυτοῦ ἀκριβέστερος

ineſt. 6 Si enim pinguitudo affuiſſet, ex calido ſane exuſta eſſet. 7 Fortaſſis autem mirabitur quis, quod etiam ſub alis & in pube pili multi, & quibuſdam in toto corpore exiſtunt. 8 Verum hic ſermo de eo eſt, 9 quod ubicunque in corpore glutinoſum eſt, ibi pili à calore fiunt.

XVI. Auditus autem inde contingit. 2 Foramina aurium ad os durum & ſiccum lapidi ſimile pertingunt. 3 Jam vero ad ipſum os eſt cavitas antroſa. 4 Strepitus autem ad durum firmantur, 5 os autem cavum reſonat per durum. 6 Pellicula vero in aure juxta os durum tenuis eſt, velut aranei tela, & omnium pellicularum ſiccißima. 7 Quod autem id quod ſicciſſimum eſt maxime reſonat, multa ſigna ſunt. 8 Quum igitur plurimum reſonuit, maxime audimus. 9 Et ſunt quidam, qui de natura ſcribentes prodiderunt, 10 quod cerebrum eſt quod ſonum edit. 11 Hoc autem fieri non poteſt. 12 Ipſum enim cerebrum humidum eſt, 13 & membrana ſive tunica circum ipſum humida eſt & craſſa, 14 itemque circum tunicam oſſa. 15 Nullum igitur humidum reſonat, ſed ſicca: 16 reſonantia autem auditum faciunt.

XVII. Olfacit porro cerebrum humidum exiſtens, 2 aridorum odorem una 3 cum aëre, 4 per corpuſcula cartilaginoſa ipſum trahens. 5 Cerebrum in cavitatem naſi pertingit, 6 atque hac parte non eſt ante ipſum os aliquod, 7 ſed cartilago mollis velut ſpongia: 8 neque caro, neque officulum. 9 Et ubi quidem cavitas naſi ſicca fuerit, ipſum ſe-

ipſo

ἐστιν. [10] ὕδατος γὰρ οὐκ ὀδμᾶται. [11] ὑγρότερον γάρ ἐστι τὸ ἐγκέφαλος, [12] ἐὰν μὴ σαπῇ. [13] σηπόμενον γὰρ τὸ ὕδωρ παχύτερον γίνεται, καὶ τἆλλα πάντα. [14] ὁκόταν δὲ ὑγρανθέωσιν αἱ ῥῖνες, οὐ δυνατὸν ὀσφραίνεσθαι. [15] ἡ γὰρ τὸν ἠέρα ἕλκει αὐτὸς ἐωυτοῦ. [16] ταύτῃ δὲ καὶ ὅταν ἀποτήκηται ὁ ἐγκέφαλος, πωλεῖται αὐτὸς ἀφ' ἑωυτοῦ ἐς τὸν ὑπερῷον, καὶ τὸν φάρυγγα, καὶ τὸν πνεύμονα, καὶ ἐς τὸν ἄλλον κοιλίην, [17] γινώσκουσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ φασὶ καταῤῥέειν ἐκ τῆς κεφαλῆς. [18] καταῤῥέει δὲ καὶ ἐς τὸ ἄλλο σῶμα, [19] καὶ ἔστι τροπὴ τοῦ θερμοῦ.

XIIX. Ὁρῇ δὲ διὰ τοῦτο. [2] ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου τῆς μήνιγγος φλὲψ καθήκει ἐς τὸν ὀφθαλμὸν ἑκάτερον· [3] διὰ ταύτην δὲ τὴν φλέβα διηθέεται τὸ λεπτότατον καὶ καθαρώτατον. [4] καὶ περὶ τοῦτο αὐτὸν ὥσπερ ὑμὴν ποιέει τοιοῦτον, [5] οἷον περὶ αὐτό ἐστι τὸ περιφανὲς τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ πρὸς τοῦ ἀέρος, [6] πρὸς ὃ προσπίπτει τὸ πνεύματα, [7] καὶ τὰ αὐτὸν λόγον, ὥσπερ περὶ τἄλλα διέρματα εἴρηται. [8] πολλὰ δὲ ταῦτ' ἐστὶ τὰ διέρματα, ἅ περὶ τοῦ ὁρέοντος περιφανέος, οἷον περὶ αὐτό ἐστιν. [9] τούτῳ γὰρ τῷ περιφανεῖ ἀντευγέϊ τὸ φῶς καὶ τὰ λαμπρὰ πάντα. [10] τούτεῳ οὖν ὁρᾷ τῷ ἀντευγέϊ. [11] ὃ, τι δὲ μὴ λαμπρόν ἐστι, μὴ δὲ ἀνταυγές, τούτεῳ οὐχ ὁρᾷ. [12] τὸ δὲ ἄλλο τὸ περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκόν, κρέας ἐστίν. [13] ἡ δὲ κόρη καλεομένη τοῦ ὀφθαλμοῦ μέλαν φαίνεται διὰ τοῦτο. [14] ὅτι κοίλη ἐστὶν, [15] καὶ χιτῶνες περὶ αὐτό εἰσι μέλανες. [16] χιτῶνα δὲ καλέομεν, τὸ ὑπὲρ ὥσπερ δέρμα.

ipso exactius arida olfacit. [10] Aquam enim non olfacit. [11] Humidior est enim quam cerebrum, [12] nisi sit putrefacta. [13] Putrefacta enim aqua crassior fit, & alia omnia. [14] Quum vero nares humectæ fuerint, olfacere non possunt. [15] Non enim aerem attrahit cerebrum ipsum ad seipsum. [16] Similiter etiam ubi cerebrum ipsum de seipso plurimum liquefecerit, in palatum, & fauces, & pulmonem ac reliquum ventrem: [17] cognoscunt autem hoc homines, & ex capite destillare dicunt: [18] destillat autem & in reliquum corpus. [19] Et est modus ejus calidus.

XIIX. At vero visus propterea contingit. [2] A cerebri membrana vena in utrunque oculum per os descendit: [3] per has duas venulas, quod est glutinosissimi tenuissimum de cerebro percolatur, [4] & propterea ipsam circum ipsum oculum tunicam talem facit, [5] quale est ipsum oculi pellucidum, quod ad aerem vergit, [6] ad quod venti ac flatus irruunt, [7] eadem plane ratione quemadmodum de aliis membranis ac tunicis dixi. [8] Sunt autem multæ hæ tunicæ præ oculis pellucidæ, quales ipsi exiſtunt. [9] Huic enim pellucido lumen & omnia splendida relucent, [10] per hoc igitur relucens videt: [11] quod vero non splendidum est, neque relucet, per hoc non videt. [12] Verum reliquum quod circum oculos est album, caro est. [13] Quæ vero pupilla oculi appellatur, nigra apparet, [14] ob id quod in profundo est: [15] & tunicæ circum ipsam nigræ sunt. [16] Tunicam autem appellamus id, quod velut

δέρμα. 17 ἔστι ὃ ἀ μέλαν ὄψει, ἀλλὰ λευκὸν διαφανές. 18 ἔστι δὲ ὑγρὸν καὶ ὧδες. 19 πολλάκις γὰρ ὀπώπαμεν ἐπὶ συρραγέντος ὀφθαλμοῦ ἐξιὸν ὑγρὸν καὶ ὧδες. 20 κἂν μὲν ἔτι θερμὸν, ὑγρόν ἐστιν· 21 ἐπὰν δὲ ψυχθῇ, ἐγκύβδηλον ξηρὸν, ὥστε λιβανωτὸς διαφανής. 22 καὶ τὰ ἀνθρώπων καὶ τῶν θηρίων ὅμοιόν ἐστι. 23 τὸ δὲ ὀφθαλμὸν ἀνιᾷ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐμπέσῃ, 24 καὶ τὰ πνεύματα διαφθείρουσι, 25 καὶ τἄλλα, ὅσα λαμπρότερα ἢ κατ' αὐτόν ἐστι. 26 εἰ δέ τις ἐρωτήσειε, διὰ τόδε, ὅτι ὁμόχροιά ἐστιν [ἑνυγρος,] 27 ὥστε τὸ σῶμα, καὶ ἡ γλῶσσα, καὶ ἡ ἄλλη κοιλία, ἑνυγρά ἐστιν.

velut pellicula ineſt. 17 Eſt autem non nigra ſi quis inſpiciat, ſed alba ac pellucida. 18 Humidum vero oculi, glutinoſum exiſtit. 19 Sæpe enim vidimus in oculo rupto exire humorem glutinoſum: 20 & ſiquidem adhuc calidus fuerit, liquidus eſt: 21 poſtquam vero perfrigeratus eſt, ſiccus evadit, velut thus tranſparens. 22 Atque hoc & in homi- 195
nibus & in brutis ſimiliter habet. 23 Cæterum oculum moleſtia afficit omne quod inciderit, 24 & venti irruentes, 25 & alia quæ ſplendidiora ſunt, quam ipſe eſt. 26 Et ſi quis interroget, reſpondere licet, propterea quod conſimilis coloris exiſtunt. 27 Quemadmodum os, & lingua, & reliquus venter, humida ſunt.

XIX. Διαλέγεται δὲ τὸ πνεῦμα ἕλκον εἴσω πᾶν τὸ σῶμα. 2 τὸ πλεῖστον δὲ εἰς τὰ κοῖλα αὐτὸς ἑαυτῷ. 3 αὐτὸ δὲ φέρουσι ὠθούμενον διὰ τὸ κενὸν, φόφον ποιέον. 4 ἡ κεφαλὴ δὲ ἐπηχεῖ· 5 ἡ δὲ γλῶσσα ἄρθρου πλησιάσασα, 6 ἔν[τε]τῷ λαιμῷ ἀποφράσσουσα, 7 καὶ πλησιάσασα πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ πρὸς τοὺς ὀδόντας, 8 ποιέει σαφηνίζον. 9 ἢν δὲ μὴ ἡ γλῶσσα ἀεὶ ἄρθρου πλησιάσασα ἐκφέροι, οὐκ ἂν σαφέως διαλέγοιτο, 10 ἀλλ' ἓν ἕκαστον φύσει τὸ μονόφωνα. 11 τεκμήριον δέ ἐστι τόδε· 12 οἱ κωφοὶ, οἱ οὐκ ἀγωνῆς. ἐὰν δὲ ἐπίσωσιν διαλέγεσθαι, 13 ἀλλὰ τὰ μονόφωνα μόνον φωνέουσιν. 14 εἰ δέ τις τὸ πνεῦμα ἐκπνεύσας πειρῶτο διαλέγεσθαι. 15 δῆλον δὲ τόδε. 16 οἱ ἄνθρωποι, ὁκόταν βέλωνται μέγα φωνῆσαι, 17 ἕλκοντες τὸ πνεῦμα τὸ ἔξω, 18 ὠθέουσι φέροντες, καὶ φθέγγονται μέγα, 19 ὡς ἂν ἴσχῃ τὸ πνεῦμα· 20 ἔπειτα δὲ, καταμαραίνεται τὸ φθέγμα. 21 καὶ οἱ κιθαρῳδοὶ, ὁκόταν

XIX. Sermonis porro facultas inde eſt. Totum corpus ſpiritum intro trahit, 2 plurimum vero in cavitates ſibi ipſi accumulat. 200
3 Is autem qui per inane foras currit, ſtrepitum facit, 4 caput enim reſonat, 5 lingua vero articulat, occurrens 6 in faucibus, obturanſque 7 ac pellens ad palatum & dentes, 8 claritatem ejus facit. 9 Si autem lingua ſemper occurrens non articularet, non poſſet homo clare differere, 10 ſed ſingula à natura unam vocem haberent. 11 Hujus ſignum eſt: 12 Muti ex nativitate differere non poſſunt, 13 ſed unam tan- 205
tum vocem ſonant, 14 etiam ſi quis ſpiritum efflans ſermonem proferre conetur. 15 Manifeſtum autem hoc eſt. 16 Homines ubi voluerint magnam vocem edere, 17 attrahentes ſpiritum externum, 18 eum foras propellunt, & magnam vocem edunt, 19 prout ſpiritus durat, 20 poſtea vero vox contabeſcit. 21 Sed & citharœdi, quum

ὀκόταν δὴ αὐτοῖς μακροφωνέῃν, ἐπ' ἄκρον ἑλκύσαντες τὸ πνεῦμα ἔσω, [22]'' πολὺ σπλείνεσι τῷ σώ- 54
[25]φοραν, [23] καὶ φανῆσι, ἢ φθέγγεσθαι μέγα, ὡς ἐπιληχῶσι τὸ πνεῦμα. [24] ἐπὴν δὲ τὸ πνεῦμα ἐκπλίπῃ, καταπαύονται. [25] τεκμήριον δῆλον, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ φθεγγόμενον. [26] εἶδον δέ ἤδη οἱ σφάξαντες ἑαυτοὺς, '' ἀπέπεμπον τὸ λά- 55
ρυγγος παντάπασιν. [27] ἔστι ζῶσι μὲν, φθέγγονται δὲ οὐδέν, εἰ μή τις ξυλλάβοι τὸ λάρυγγα. [28] ἔστι δὲ φθέγγονται. [29] δῆλον δὲ καὶ τοῦτο, '' ὅτι τὸ πνεῦμα ἐδυνάσθη ἀφ- 56
πεμπόμενον τὸ λάρυγγος ἕλκεσθαι ἔσω ἐς τὰς κοίλας, ἀλλὰ μέρος τὸ ἀφ-
[30]πεμπόμενον ἐκπνέει. [30] ὅτως δὲ ἔχει φωνῆς ἴσως καὶ λέξεως.

quum ipsos vocem intendere oportuerit, spiritum quamplurimum intro trahentes [22]' pro- 210
nunciationem extendunt, [23] & vociferantur ac vocem magnam edunt, prout spiritus durarit: [24] ubi vero spiritus defecerit, desinunt. [25] Ex quibus manifestum est quod spiritus est, qui vocem edit. [26] Vidi autem jam quosdam qui sibi ipsis manu illata guttur penitus persecuerant, [27] atque hi vivunt quidem, verum nullam vocem edunt, nisi quis guttur constringat, [28] hi autem sermonē proferunt. [29] Manifestum vero & hoc' est, quod præfecto gutture 215
spiritum attrahere intro in cavitates non possunt, sed per præfectam partem exhalat. [30] Sic sane res de voce ac sermone se habet.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΓΟΝΗΣ. HIPPOCRATIS DE GENITVRA.

Basil. græc. Foesius sect. III. II. 231. Basil. lat.

139 pag 27 30 ΝΟΜΟΣ '' μὲ πάντα κρατεῖ. [2] ἡ δὲ γονὴ ἔρχεται '' ἀπὸ 2
ἀνδρὸς παντὸς ἔξ ὑγροῦ, ἔξ οὗ πλεῖστον ἐόντος, [3] τὸ ἰσχυρότατον ἀποκρίνεται. [4] τοῦτο δὲ σημεῖον τόδε, ὅτι ἀποκρίνεται τὸ ἰσχυρότατον, [5] ὅτι ἐπὴν λαγνεύσωμεν, σμικρὸν ἔστι μεθέντες, ἀσθενέες γινόμεθα. [6] ἔχει δὲ ὧδε. [7] φλέβες καὶ νεῦρα ἀπὸ παντὸς ἔξ σώματος τείνουσιν ἐς τὸ αἰδοῖον· [8] οἷσιν ὑποτρομεομένοισι καὶ θερμαινομένοισι καὶ πληρουμένοισιν, [9] ὥστε κνησμὸς ἐμπίπτει, [10] '' καὶ τῷ σώματι 3
παντὶ ἡδονὴ καὶ θέρμη ὅλῳ τότε

THE X quidem omnia III
corroborat. [2] Verum 10
genitura viri prove- pag
nit ab omni humido, 39
quod in corpore exi-
stit, [3] ita ut id quod robustissimum est secernatur. [4] Argumentum autem ejus, quod robustissimum secernitur, hoc est: [5] quod à veneris usu paucula adeo re
' emissa, imbecilles reddimur. 5
[6] Habet autem res hoc modo. [7] Venæ & nervi ab omni corpore in pudendum vergunt, [8] quibus dum aliquantulum teruntur, & calescunt ac implentur, [9] velut pruritus incidit, [10] & ex hoc toti corpori voluptas ac caliditas

ac-

35 συναγίνεται. [11] ὅταν δὲ τρίβωμεν ἢ ἐὰν αἰδοῖα, καὶ ἐὰν ἄνθρωπος κινῆται [12] τὸ ὑγρὸν θερμαίνεται ἐν τῷ σώματι, καὶ ἀφίεται, καὶ κλονεῖται ὑπὸ τῆς κινήσεως, καὶ ἀφρεῖ. [13] καθάπερ καὶ τἄλλα ὑγρὰ ξύμπαντα κλονούμενα ἀφρεῖ.

II. Οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ ἀφριόντος τὸ ἰσχυρότατον καὶ τὸ πάχιστον, [2] καὶ ἔρχεται εἰς τὸν νωτιαῖον μυελόν· [3] τείνουσι γὰρ [ὁδοὶ] ἐς τοῦτον ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, [4] καὶ ἀφίεται ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου εἰς τὸν ὀσφῦν, καὶ ἐς πᾶν τὸ σῶμα καὶ ἐς τὸν μυελόν· [5] καὶ ἐξ αὐτοῦ τείνουσιν ὁδοί, ὥστε καὶ ἐπίνευμα τοῦ ὑγροῦ ἐς αὐτὸν καὶ ἀποχωρέειν. [6] ἐπὴν δὲ ἔλθῃ ἐς τοῦτον τὸν μυελὸν ἡ γονή, χωρεῖ ἤδη καὶ τοὺς νεφρούς. [7] ταύτῃ γὰρ ἡ ὁδός ἐστι διὰ φλεβέων. [8] κἢν οἱ νεφροὶ ἕλκωθῶσιν, ἔστιν ὅτε καὶ αἷμα ξυμφέρεται. [9] ἤδη δὲ τὰ νεφρὰ ἔρχεται διὰ τῶν ὀρχίων μεσάτων ἐς τὸ αἰδοῖον. [10] καὶ χωρεῖ οὐχ ὅπῃ τὸ οὖρον, [11] ἀλλὰ οἱ ἄλλη ὁδός ἐστιν αὐτῆς ἐχομένη. [12] καὶ οἱ ἐξονειρώσσοντες διὰ τάδε ἐξονειρώσσουσιν. [13] ἐπὴν τὸ ὑγρὸν τοῦ τε σώματος διακεχυμένον ἔῃ καὶ διάθερμον, [14] εἴτε ὑπὸ παλαιπωρίης, [15] εἴτε ὑπὸ ἄλλου πόνου, ἀφρεῖ, [16] καὶ ἀποκρινόμενον ἀπ' αὐτοῦ, ὁρῶν παρεῖσαν οἵη λαγνείη. [17] ἔξεστι γὰρ τὸ ὑγρὸν τοῦτο ὥστε λαγνεύειν. [18] ἀλλ' ἔμοιγε περὶ ὀνειρωσσόντων, [19] καὶ παντὸς τοῦ νοσήματος, τί ἐστι, [20] καὶ ὅκως ἐργάζεται, [21] καὶ διότι τοῦτο λαγνείης. [22] ἐς τοῦτο μὲν ἐς τοῦτό μοι εἰρέσθω.

III. Οἱ δὲ εὐνοῦχοι διὰ ταῦτα οὐ λαγνεύουσιν, ὅτι σφέων ἡ διοδος ἀμαλδύνεται τῆς γονῆς.

[2] ἔστι

accidit. [11] Quum vero pudendum teritur, & homo movetur, humidum in corpore calescit, ac diffunditur, & à motu conquassatur, ac spumescit: [12] quemadmodum etiam alii humores omnes conquassati spumescunt.

II. Sic autem in homine ab humido spumescente id, quod robustissimum est ac pinguissimum secernitur, [2] & ad medullam spinalem venit. [3] Tendunt enim in hanc ex omni corpore viæ, [4] & diffundunt ex cerebro in lumbos, ac in totum corpus, & in medullam: [5] & ex ipsa medulla procedunt viæ, ut & ad ipsam humidum perferatur, & ex ipsa secedat. [6] Postquam autem ad hanc medullam genitura pervenerit, procedit ad renes, [7] hac enim via tendit per venas: [8] & si renes fuerint exulcerati, aliquando etiam sanguis simul defertur: [9] à renibus autem transit per medios testes in pudendum. [10] Procedit autem non qua urina, [11] verum alia ipsi via est illi contigua. [12] Et sane qui somnia venerea habent, propterea per somnum genituram effundunt, [13] quum humidum in corpore diffusum & calfactum fuerit, [14] & sive ex labore, [15] sive alia quapiam re spumuerit, [16] dum ab ipso secernitur, coitus imaginem repræsentat. [17] Habet enim humiditas hæc similiter ut in coëuntibus. [18] Sed non est mihi de his qui per somnum semen emittunt, [19] & de toto morbo quid est, [20] & quæ operatur, [21] & quare coitus locum expleat, sermo. [22] atque hæc quidem de hoc dicta sufficiunt.

III. Cæterum eunuchi propterea non coëunt, quia genituræ transitus ipsis sublatus est.

[2] Est

[2] ἔστι γὰρ δι' αὐτῶν τῶν ὀρχέων ἡ ὁδός. [3] καὶ νεῦρα τέτνη λεπτὰ καὶ πυκνὰ εἰς τὸ αἰδοῖον ἀπὸ τῶν ὀρχίων, [4] οἷσιν ἀείρεται καθίεται. [5] καὶ ταῦτα ἐν τῇ τομῇ ἀποτέμνεται, [6] διὸπερ καὶ ἀχ ὑπάρχουσιν οἱ εὐνοῦχοι χρηστοί. [7] τὰ γὰρ νεῦρα ἐντετρίβεται, ἡ ὁδὸς τῆς γονῆς ἐμπέφραγται. [8] πωροῦται γὰρ οἱ ὄρχιες, [9] καὶ τὰ νεῦρα σκληρὰ καὶ μωρὰ γινόμενα ὑπὸ τοῦ πώρου, ἀδυναμίαν τέτνειν καὶ χαλᾶν. [10] ὁκόσοισι γὰρ παρ' οὖς τετμημένοι εἰσὶν, ἤτοι λαγνεύουσι μὲν, καὶ ἀφιᾶσιν, [11] ὀλίγην γε, καὶ ἀσθενέα, καὶ ἄγονον. [12] χωρέει γὰρ τὸ πλεῖστον τῆς γονῆς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὰ ἄκρα ἐς τὸν νωτιαῖον μυελόν. [13] αὕτη γὰρ ἡ ὁδὸς ὑπὸ τῆς τομῆς, ἀλῆς ἐγχυμένης, ξηρὴ γέγονεν.

IV. Τοῖσι δὲ παιδίοισι λεπτὰ μὲν τὰ φλέβια ἐόντα καὶ πληρούμενα κωλύει τὴν γονὴν ἰέναι, [2] καὶ ὁ κνησμὸς ἐκ ὁμοίως κατέρχεται. [3] διὰ ταῦτα δὲ κλονέεται ἐν τῷ σώματι τὸ ὑγρὸν ἐς ἀπόκρισιν τῆς γονῆς. [4] καὶ τῆσι παρθένοισι, μέχρις ἂν νέαι ἔωσιν, ἡ χωρέη τὰ καταμήνια, διὰ αἶπος τὸ αὐτό. [5] ἐπὴν δὲ αὔξωνται καὶ παρθένος καὶ παῖς, αἱ φλέβες αἱ ἐς τὸ αἰδοῖον τένουσαι παιδὸς, καὶ τῆς παρθένου, καὶ ἐπὶ τὰς μήτρας, [6] εὐρέες γίγνονται ὑπὸ τῆς αὔξης, καὶ στόματα, καὶ ὁδὸς καὶ διόδου διὰ σαρκῶν γίνεται, [7] καὶ τὸ ὑγρὸν κλόνησιν τότε ἴσχει. [8] εὐρυχωρίη γὰρ οἱ τότε γίνεται, ἔνθα κλονήσεται. [9] καὶ τῷ παιδὶ [ἡ γονὴ] χωρέει, ἢν ἐπὶ πολὺ ἀνδρὸς ἔῃ, διὰ τόδε, [10] καὶ τῇ παρθένῳ τὰ καταμήνια. [11] ταῦτα δέ μοι ἔστω ἀποπεφασμένα.

[2] Est enim per ipsos testes via ejus, [3] & nervi tenues ac crebri ex testibus in pudendum tendunt, [4] quibus & elevatur, & demittitur: [5] atque hi nervi in exsectione dum castrantur, rescinduntur. [6] quapropter non sunt utiles eunuchi. [7] Nam nervis ipsorum extritis, genituræ via obturata est. [8] Callus enim obducitur testibus, [9] & nervi duri ac torpentes à callo facti, pudendum neque tendere, neque laxare possunt. [10] Quibuscunque vero juxta aures venæ sectæ sunt, hi coëunt quidem, & genituram emittunt, [11] verum modicam & debilem ac infœcundam. [12] Nam plurima genituræ pars à capite juxta aures in spinalem medullam procedit. [13] Ipse autem transitus, cicatrice sectioni inducta, consolidatus est.

IV. At vero pueris venulæ tenues, & repletæ existentes, genituræ transitum impediunt, [2] & pruritus ipsis non similiter accedit, [3] & propterea neque conquassatur in corpore humidum ad genituræ secretionem. [4] Quin & virginibus quousque juvenculæ fuerint, menses non procedunt, propter eandem causam. [5] Postquam autem adoleverint & virgo & puer, venæ in pudendum pueri tendentes, itemque virginis uterum, [6] amplæ fiunt præ augmento, & oscula ipsarum aperiuntur, & via ac transitus per angustias contingit, [7] & humidum tunc etiam agitationem habet. [8] Nam spatiositas ipsi tunc ab agitatione ac conquassatione contingit: [9] & puero sane procedit genitura ubi plene puber fuerit ob hanc causam, [10] itemque virgini menses. [11] atque hæc mihi sic demonstrata sunt.

V. Τὸν

V. Por-

v. Τὸ δὴ γονὴ φημὶ ἀποκρίνεσθαι ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, [2] καὶ ἀπὸ τῶν στερεῶν, [3] καὶ ἀπὸ τῶν μαλθακῶν, [4] καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ παντὸς τοῦ ἐν τῷ σώματι. [5] εἰσὶ δὲ τέσσαρες ἰδέαι τοῦ ὑγροῦ· αἷμα, χολὴ, ὕδωρ, καὶ φλέγμα. [6] τοσαύτας γὰρ ἰδέας ἔχει ξυμφυέσας ὁ ἄνθρωπος ἐν ἑαυτῷ, [7] καὶ ἀπὸ τουτέων αἱ νόσοι γίγνονται, [8] ἢ αἱ ἐκ νόσων ἀφαιρέσιες. [9] καὶ ταῦτα μὲν εἰρέαται μοι περὶ γονῆς, [10] ὁκόθεν γίνεται, [11] καὶ ὅκως, [12] καὶ διότι, [13] καὶ οἷσιν οὐ γίνεται ἡ γονὴ, [14] καὶ διότι οὐ γίνεται, [15] καὶ περὶ καταμηνίων παρθένων. [16] τῆσι δὲ γυναιξὶν ἐν τῇ μίξει τριβομένου τε καὶ ἀλδέος, καὶ τῶν μητρέων κινουμένων, ὥσπερ κνησμὸν ἐμπίπτειν ἐς αὐτὰς, καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι ἡδονὴν καὶ θέρμην παρέχειν.

v. Porro genituram dico à toto corpore secerni, [2] & à solidis, [3] & à mollibus partibus, [4] & ab humido omni in toto corpore. [5] Sunt autem humidi species quatuor, Sanguis, bilis, aqua, & pituita. [6] Tot enim species congenitas homo in seipso habet, [7] & ab his morbi fiunt, [8] aut etiam ex morbis discretiones. [9] Et hæc quidem dicta sunt à me de genitura, [10] unde fiat, [11] & quomodo, [12] & quare, [13] & quibus genitura non est, [14] & quare non est, [15] & de mensibus virginum, [16] & quod mulieribus in coitu, dum confricatur ac teritur pudendum, & uteri moventur, velut pruritus in ipsos incidat, & quod reliquo corpori voluptas ac caliditas accedat.

VI. Μεθίησι δὲ καὶ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ σώματος· [2] ὅτε μὲν ἐς τὰς μήτρας, αἰεὶ δὲ μήτραν ὑγραλέαν γίγνεται· [3] ὅτε δὲ ἔξω, ἢν χαίσκωσιν αἱ μήτραι μᾶλλον τοῦ καιροῦ. [4] ἥδεται ἐπὶ ἀρχῆς μίσγεται διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, μέχρις ἂν αὐτὴν μεθῇ ὁ ἀνήρ. [5] καὶ μὴν ὀργᾷ ἡ γυνὴ μίσγεται, ὥσθ' ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀφίεται· [6] τὸ δὲ λοιπὸν οὐκέτι ὁμοίως ἥδεται ἡ γυνή. [7] ἢν δὲ μὴ ὀργᾷ, ξυντελεῖ τῷ ἀνδρὶ ἡδομένη. [8] καὶ ἔχει ὧδε, ὥσπερ εἴ τις ἐπὶ ὕδωρ ζέον ἕτερον ψυχρὸν ὕδωρ ἐπιχέοι, παύει τὸ ζέον. [9] οὕτω καὶ ἡ γονὴ πεσοῦσα τοῦ ἀνδρὸς ἐς τὰς μήτρας σβέννυσι τὴν θέρμην καὶ τὴν ἡδονὴν τὴν γυναικός. [10] ἐξαίφνης δὲ ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ θέρμη ἅμα τῇ γονῇ πιπτούσῃ ἐς τὰς μήτρας, ἔπαυτο λήγει. [11] ὥσπερ εἴ τις ἐπὶ φλόγα οἶνον ἐπιχέοι, ξυμβαίνει πρῶτα μὲν ἐξαίφνης τὴν φλόγα καὶ αὖ-

v. Porro genituram dico à toto corpore secerni, [2] & à solidis, [3] & à mollibus partibus, [4] & ab humido omni in toto corpore. [5] Sunt autem humidi species quatuor, Sanguis, bilis, aqua, & pituita. [6] Tot enim species congenitas homo in seipso habet, [7] & ab his morbi fiunt, [8] aut etiam ex morbis discretiones. [9] Et hæc quidem dicta sunt à me de genitura, [10] unde fiat, [11] & quomodo, [12] & quare, [13] & quibus genitura non est, [14] & quare non est, [15] & de mensibus virginum, [16] & quod mulieribus in coitu, dum confricatur ac teritur pudendum, & uteri moventur, velut pruritus in ipsos incidat, & quod reliquo corpori voluptas ac caliditas accedat.

VI. Emittit autem & mulier à corpore genituram, [2] aliquando in ipsum uterum, qui sane inde humidus evadit: [3] aliquando foras, si uterus magis, quam opportunum est, hiarit. [4] Et delectatur mulier ubi coire inceperit per omne tempus, donec vir semen emiserit. [5] Et si quidem appetit viro commisceri, prius quam vir emittit, [6] & de cætero non similiter delectatur. [7] Si vero non appetit, simul cum viro delectari desinit. [8] & habet res hoc modo, quemadmodum si quis in ferventem aquam, alteram frigidam infundat, illa fervere cessat. [9] Sic genitura viri in uterum illapsa, caliditatem & voluptatem mulieris extinguit. [10] Exilit autem voluptas & caliditas simul cum genitura in uteros illabente, deinde desinit. [11] quemadmodum si quis in flammam vinum infundat, primum quidem contingit flammam exilire, & per modicum tempus augeri,

ωὔξεσθαι δ' ὀλίγῳ, ὡσὰς τ' ἐπίχυσιν οἴνου ἔπιπτε λήκυθον. [12] ὡσαύτως δὴ τῇ γυναικὶ ἡ θέρμη ἐξαίφνης ὡσὰς τὴν γονὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἔπιπτε λήκυθος. [13] ἧσσον δὴ πολλῷ ἥδεται ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μίξει. [14] πολὺν χρόνον ὁ ἀνὴρ. [15] διότι δὲ μᾶλλον ὁ ἀνὴρ ἥδεται, ἀπορρέοντος αὐτοῦ ἐξαπίνης ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ ἀπὸ παραχῆς ἰχυροτέρης, ἢ τῇ γυναικί.

VII. Ἔχει δὲ τόδε ἔστως τῆσι γυναιξίν. [2] ἢν μὲν μίσγωνται ἀνδράσι, μᾶλλον ὑγιαίνουσιν· [3] ἢν δὲ μὴ, ἧσσον. [4] ἅμα μὲν γὰρ αἱ μῆτραι ἐκμαλάσσονται ἐν τῇ μίξει· [5] οἱ δὲ ξηραὶ ἔασαι μᾶλλον τοῦ καιροῦ, ξυστρέφονται ἰσχυρῶς. [6] ξυστρεφόμεναι δὲ ἰσχυρῶς, πόνον τοῖσι σώμασι παρέχουσιν· [7] ἅμα δὲ ἡ μίξις τὸ αἷμα θερμαίνουσι καὶ ὑγραίνουσι, πρὸς ὁδὸν ῥηϊτέρην τοῖσι καθαιρομένοισι. [8] τῶν δὲ καθαιρομένων μὴ χωρεόντων, τὰ σώματα τῶν γυναικῶν ἐπίνοσα γίγνονται. [9] διότι δὲ ἐπίνοσα γίγνονται, ἐρήσεται μοι ἐν τῇσι γυναικείῃσι νόσοισι. [10] καὶ τοῦτα μὲν μοι εἰρέαται ἐς τοσοῦτον. [11] ἐπὴν δὲ μιχθῇ ἡ γυνὴ, ὧν μὲν δὴ μὴ μέλλῃ λήψεσθαι ὡσὰς ἑαυτὴν, ὡσὰς τὰ ἔξω χωρέα ἔξω ἡ γονὴ ἀπ' ἀμφοτέρων, [12] ὅκόταν ἡ γυνὴ ἐθελήσῃ. [13] ὧν δὲ μέλλῃ λήψεσθαι, ἃ χωρέα ἔξω, ἀλλ' ἐμμένει ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἡ γονή. [14] αἱ γὰρ μῆτραι δεξάμεναι καὶ κύσασαι, ἔχουσιν ἐν ἑωυτῇσιν, [11] ἅτε ξυσσφιγγόμεναι καὶ στέγουσαι ἐκτὸς τοῦ ἰκμάδος, [15] καὶ μίσγεται ὁμοῦ, τό, τε ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐλθὸν, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς γυναικός. [16] καὶ ὧν ἡ γυνὴ τύχῃ ἔμπυρος ἐοῦσα, καὶ ξυνοήσῃ, ὅκόταν ἡ γονὴ μὴ ἐξέλθῃ, ἀλλ' ἐμμένῃ, εἰδήσει

geri, ad vini infusionem, deinde definere. [12] Ita etiam mulieri caliditas exilit ad genituram viri: deinde definit. [13] Cæterum multo minus delectatur fœmina quam vir in coitu, [14] & vir etiam tempore longiore. [15] Propterea autem quod vir magis delectatur, fecernitur ipsi de repente ab humido, fortiori turbatione ac agitatione quam mulieri.

VII. Habet autem & hæc res hoc modo. Mulieres [2] si cum viris coëant, magis sanæ sunt: [3] si non, minus. [4] Nam & uteri simul humidi fiunt in commixtione: [5] qui enim sicci sunt magis quam convenit, fortiter contrahuntur, [6] ubi vero fortiter contrahuntur, dolorem corpori afferunt: [7] & simul coitus sanguinem calefaciens ac humectans, viam faciliorem mensibus facit. [8] Mensibus autem non procedentibus, corpora fœminarum morbosa fiunt. [9] Quapropter autem morbosa fiant, in muliebribus morbis referetur. [10] Et de his quidem hactenus. [11] Postquam autem coivit mulier, si quidem conceptura non est intra seipsam, pro more foras procedet genitura ab utrisque, [12] ubi fœmina volet. [13] Si vero conceptura est, non procedit foras, sed manet in utero genitura. [14] Nam uteri susceptam & concluſam in sese continent, [15] osculo nimirum ipsorum præ humiditate contracto & concluso, simulque permiscentur, tum quæ à viro venit, tum quæ à muliere emissa est. [16] Quod si fœmina partus perita sit, & cognoverit quando genitura non exciderit, sed intus manserit, sciet qua die intra seipsam concepit.

δήσαι, ἢ ἡμέρη ἔλαβεν ἐς ἑωυτήν. [17] ἔχει δὲ ὧδε καὶ τόδε. [18] ὁτὲ μὲν ἰσχυρότερόν ἐστι τὸ μεθιέμενον ἀπὸ τῆς γυναικὸς, ὁτὲ δὲ ἀσθενέστερον. [19] καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, ὡσαύτως. [20] καὶ ἔστι καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ τὸ θῆλυ σπέρμα καὶ τὸ ἄρσεν. [21] καὶ ἐν τῇ γυναικὶ ὁμοίως. [22] ἰσχυρότερον δὲ ἐστι τὸ ἄρσεν τοῦ θήλεος. [23] ἀνάγκη δὴ ὑπὸ ἰσχυροτέρου σπέρματος γίνεσθαι. [24] ἔχει δὲ καὶ τόδε κ' πω. [25] ἢν μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων τὸ σπέρμα ἰσχυρότερον ἔλθῃ, ἄρσεν γίνεται τὸ πλῆθος. [26] ἢν δὲ ἀσθενὲς, θῆλυ. [27] ὁκότερον δ' ἂν κρατήσῃ καὶ πλήθῃ, ἐκεῖνο καὶ γίνεται. [28] ἢν γὰρ πολλῷ πλέον τὸ ἀσθενὲς σπέρμα τοῦ ἰσχυροτέρου, κρατεῖται τὸ ἰσχυρὸν, καὶ μιχθὲν τῷ ἀσθενεῖ, εἰς θῆλυ τρέπεται. [29] ἢν δὲ πλέον ἔῃ τὸ ἰσχυρὸν τοῦ ἀσθενέος, κρατηθὲν τὸ ἀσθενὲς, εἰς ἄρσεν τρέπεται. [30] ὥσπερ εἴ τις κηρὸν καὶ πίαρ μίξας ὁμοῦ, πλέον ποιήσας τὸ πίαρ, πήξειεν ἐς πῦρ· μέχρις μὲν ὑγρὸν ἔῃ, ἀδιάδηλον γίνεται τὸ κρατέον· ἐπὴν δὲ παγῇ, τότε ἐμφανὲς γίνεται, ὁπότερον κρατεῖ τὸ πίαρ τὸ κηρὸν καὶ πλῆθον. [31] ὥσπερ ἔχει καὶ τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ ἡ γονή. [32] ξυμβάλλεσθαι δὲ παρέχει, ὅτι καὶ ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ ἔστι γονὴ καὶ θῆλυ καὶ ἄρσεν, τοῖσιν ἐμφανέσι γινομένοισι. [33] πολλαὶ γὰρ γυναῖκες ἤδη ἐθηλύτευσαν παρὰ ἀνδράσιν ἰδίοις. [34] τοῖσι δὲ ἑτέροις ἀνδράσιν ἐλθοῦσαι, ἐκύησαν. [35] καὶ οἱ ἄνδρες οἱ αὐτοὶ κεῖνοι, παρ' οἷσιν ἐθηλύτευσαν αἱ γυναῖκες, [36] ἑτέρων γυναικῶν ἐς μίξιν ἀπιγμένοι ἄρσενα γόνον ἐποίησαν. [37] ἐς οἷσιν ἄρσεν' γόνος ἐγίνετο, ἐς ἑτέρας γυναῖκας μιχθέντες

cepit. [17] Habet autem & hoc sic. [18] Quandoque quidem fortius est semen à muliere emissum, aliquando vero debilius. [19] Similiter etiam quod vir emisit. [20] Et est tum in viro fœmineum itemque masculum semen, [21] tum itidem in muliere. [22] Fortior autem masculus fœmina est. [23] necesse igitur est ipsum à fortiore semine generari, [24] habetque res hoc modo. [25] Si ab utrisque semen fortius prodierit, masculus erit partus: [26] si vero debile, fœmina nascetur. [27] Vtrum autem multitudine ac copia prævaluerit, juxta illud ipsum partus nascetur. [28] Si enim multo plus fuerit debilis seminis quam fortioris, superatur forte, & debili permixtum, in fœminam transit. [29] Si vero plus fuerit fortis seminis quam debilis, superatur debile, & in marem transit. [30] Quemadmodum si quis ceram & adipem misceat, & de adipe tamen plus conjiciat, eaque ad ignem liquefaciat, quandiu quidem liquida fuerint, non appareat utrum tandem horum superet: ubi vero congelata fuerint, tunc jam conspicuum est, quod adeps ceram copia exuperat. [31] Sic habet etiam masculi ac fœminæ genitura. [32] Quod vero & in fœmina, & in viro, genitura fœminea sit ac mascula, ex factis manifestis conjectare licet. [33] Multæ enim mulieres jam fœminas pepererunt ex propriis viris, [34] verum ad alios viros transgressæ, masculos genuerunt. [35] Et viri illi ipsi apud quos mulieres fœminas pepererunt, [36] ad aliarum mulierum mixturam progressi, masculos genuerunt. [37] & quibus masculus sexus gignebatur, aliis fœminis permixti

χθέντες, θῆλυ γόνον ἐποίησαν. 38 διὸ καὶ ὁ λόγος ἐρεῖ, καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα ἔχειν καὶ θῆλυ γόνον, καὶ ἄρσενα. 39 ὅπου μὲν τοῖσιν ἐθηλύτοκεον, κρατέειν τὸ ἰσχυρότερον, πλέον ὂν θυμοῦ καὶ ἀσθενέος, καὶ ἐγίνετο θήλεα. 40 ὅπου δὲ τοῖσιν ἐκρενοτόκεον, ἐκράτεεν τὸ ἀσθενέστερον, καὶ ἐγίνετο ἄρσενα. 41 χωρεῖ δὲ οὐκ ἀεὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ αὐτέος ἀνδρὸς ἰσχυροῦ· ἀλλ' ἀσθενὴς ἐς ἀεί· ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλοίη. 42 καὶ τῆς γυναικὸς ὥτεος ἔχει· 43 ὡς μὴ θαυμάζειν τὰς αὐτὰς γυναῖκας καὶ τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας γόνον καὶ ἄρσενα καὶ θῆλυ ποιέειν. 44 ἔχει δὲ καὶ τοῖσι κτηνέσιν ὥτεος, τὰ περὶ γενῆς θήλεος καὶ ἄρρενος. 45 καὶ ἐν αὐτῇ σφὶ τῇ γενῇ, ἐξέρχεται καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, 46 καὶ ἀπὸ τῶν ἀσθενέων, ἀσθενὴς· καὶ ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ἰσχυρή. 47 καὶ τῷ τέκνῳ ὥτεος ἐστὶν ἀνάγκη ἀποδίδοσθαι.

IIX. Καὶ ὁκόθεν ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ ἀνδρὸς πλέον ἐλθη ἐς τὴν γενὴν ἢ τῆς γυναικὸς, τὸ τέκνον κεῖνο κάλλιον ἔοικε τῷ πατρί· 2 ὁκόθεν δὲ πλέον ἐλθη ἀπὸ τῆς γυναικὸς τοῦ σώματος, κεῖνο κάλλιον ἔοικε τῇ μητρί. 3 ἔστι δὲ οὐκ ἀνυστὸν πάντα τῇ μητρὶ ἐοικέναι, τῷ δὲ πατρὶ μηδέν· 4 ἢ τὸ ἀνάπαλιν τέτυ, 5 μηδὲ ἑτέρῳ ἐοικέναι μηδέν· 6 ἀλλ' ἀμφοτέροισιν ἀνάγκη πῆ ἔστιν ἐοικέναι πῃ, 7 ἐπεὶ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων τὸ σπέρμα χωρεῖ ἐς τὸ τέκνον. 8 ὁκότερον δ' ἂν πλέον ξυμβάλῃ ἐς τὸ ἐοικέναι καὶ ἀπὸ πλεόνων χωρίων τοῦ σώματος, κεῖνο τὸ πλέονα ἔοικε κάλλιον τῷ πατρὶ, 9 καὶ ἔστιν ὅτε θυγάτηρ θυμοῦ τὸ πλέονα ἔοικε κάλλιον τῷ πατρὶ,

fœmineam ſobolem genuerunt. 38 Atque hæc ſane ratio declarat, tum virum, tum fœminam, & fœmineam & maſculam genituram habere. 39 Nam apud quos viros, fœminas pariebant, ſuperabatur fortius ſemen à copia debilioris, & gignebantur fœmellæ. 40 Apud quos vero maſculos pariebant, ſuperabatur debilius, & gignebantur mares. 41 Procedit autem non ſemper ab eodem viro genitura fortis, ſed neque ſemper debilis, ſed alias alia: 42 atque ſic etiam in muliere res habet: 43 ut minime mirandum ſit, eaſdem fœminas, eoſdemque viros, ſobolem maſculam & fœmineam producere. 44 Habet autem & in brutis genituræ fœmineæ ac maſculæ ratio eodem modo. 45 Et in ipſa genitura egreditur & fœmineum, & maſculinum, ab omni corpore, 46 & à debilibus debilis, & à fortibus fortis: 47 & neceſſe eſt ſic in partum diſtribui.

IIX. Et ex quacunque corporis viri parte plus prodierit in genituram, quam mulieris, partus ille magis ſimilis erit patri. 2 Vndecunque vero à corpore mulieris plus venerit, magis aſſimilabitur matri. 3 Eſt autem impoſſibile, partum per omnia matri ſimilem eſſe, & patri nihil, 4 aut vice verſa, 5 neque alteri quicquam ſimilem eſſe: 6 ſed utriſque neceſſe eſt in aliquo ſimilem eſſe, 7 ſiquidem ab utriſque corporibus ſemen in partum procedit. 8 Vter autem tandem plus contulerit ad ſimilitudinem, & à pluribus corporis regionibus, illi magis ſimilis eſt. 9 Contingitque aliquando ut filia nata, majori ex parte magis ſimilis ſit patri

τρὶ, ἢ τῇ μητρί. [10] ἔκβρυον γινόμενον ἔστιν ὅτε κάλλιον ἔοικε τῇ μητρὶ, ἢ τῷ πατρί. [11] καὶ ταῦτα μοι καὶ τοσαῦτά ἐστιν ἱστορία τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ, [12] ὅπερ ἔνεστι καὶ ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ καὶ κεφαλογενίᾳ καὶ θηλυγενίᾳ. [13] γίνεται δὲ καὶ τόδε. [14] ἔστιν ὅτε τὰ τέκνα λεπτὰ καὶ ἀσθενέα γίνεται, ὅταν πατρὸς καὶ μητρὸς, παχέων τε καὶ ἰσχυρῶν ἐόντων. [15] κλῶ μὲν, πολλῶν ἤδη γενομένων τῶν παιδίων, [16] τοιοῦτον γίνεται, δῆλον, ὅτι ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνόσησε τὸ ἔμβρυον, [17] καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ἢ τῆς αὔξης αὐτῆς ἔξω παρῆκε, [18] τῶν μητρέων χανδανέων μᾶλλον, [19] καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενὲς ἐγένετο. [20] νοσεῖ δὲ τῶν ζώων ἕκαστον, κατὰ τὸν ἰσχὺν ἑωυτοῦ. [21] λῶν δὲ πάντα τὰ γενόμενα παιδία ἀσθενέα ἔῃ, αἱ μῆτραι αἱπεῖαί εἰσι, [22] στενότεραι ἐοῦσαι τοῦ καιροῦ. [23] λῶν γὰρ μὴ ἔχῃ εὐρυχωρίην, ἔνθα τὸ ἔμβρυον τραφείη, [24] ἀνάγκη ἐστὶν αὐτὸ λεπτὸν γενέσθαι, οὕτε ὄγκον ἔχον τῇ αὔξῃ εὐρυχωρίην. [25] λῶν δὲ ἔχῃ εὐρυχωρίην, [26] καὶ μὴ νοσέῃσι, [27] ἐπικινδυνότερον ἐστὶ, μεγάλων τοκέων μέγα τέκνον γενέσθαι. [28] ἔχει δὲ ὧδε τοῦτο, [29] ὥσπερ εἴ τις σίκυον ἤδη ἀπηνθηκότα, ἐθέλοι δὲ νεογνὸν, καὶ τοῦτον τὸν σικυηλάτην, θεὶς ἐς ἀρυσσήρα στενὸν, ἴσον δὲ ἐστὶ καὶ ἀρυσσήρου τοῦ κοίλου καὶ ὁμοίου. [30] λῶν δέ τις ἐς ἄγγος μέγα, [31] ὃ, τι καὶ ἐπικινδυνότερον ἐστὶ σίκυον χαδεῖν, ἀλλὰ μὴ πολλῷ κάρτα μεῖζον τοῦ φύσιος τοῦ σικύου, ἴσον ἔσται ὁ σίκυος τῷ ἀγγείῳ τῷ κοίλῳ καὶ ὁμοίῳ. [31] ἐρίζει γὰρ ἐν τῇ αὔξῃ τῷ κοίλῳ τοῦ ἀγγείου. [32] μεῖζον δὲ καὶ πάντα τὰ φύσ-

patri quam matri, [10] & filius natus aliquando magis similis est matri quam patri. [11] Atque hæc tam multa à me relata declarant superiorem sermonem, [12] quod & in muliere, & in viro, tum mascula, tum fœminea genitura existat. [13] Contingit autem & hoc. [14] Quandoque partus tenues & debiles generantur, ex patre & matre crassis ac robustis. [15] Et siquidem (multis jam generatis pueris) tale quid contingat, [16] manifestum est quod fœtus in utero ægrotavit, [17] & ab utero quid de suo ipsius incremento foras prodiit, [18] utero nimirum amplius hiante: [19] & propterea debilis factus est. [20] Vnumquodque autem animal juxta proprium robur ægrotat. [21] Si vero omnes pueri nati debiles fuerint, uteri ipsi in caussa sunt, [22] angustiores quam oportet existentes. [23] Si enim non habuerint spaciositatem, in qua fœtus nutriri possit, [24] necesse est ipsum tenuem fieri, utpote qui non habeat satis amplum locum ad incrementum capiendum. [25] Si vero habeat satis amplum locum, [26] & non ægrotet, [27] verisimile est ex magnis parentibus magnam sobolem generari. [28] Habet autem res hoc modo. [29] Quemadmodum si quis cucumerem qui jam defloruit, sit autem adhuc tenellus, & in cucumerario adhuc adhæreat, ponat ac immittat in vas angustum, æqualis ac similis evadet cavitati ipsius vasis. [30] Si vero quis eundem in vas amplum indet, quod verisimile sit cucumeris capax esse, sed non valde multo majus quam pro cucumeris natura, æqualis itidem ac simi-

tati. [31] Nam in augescendo cum vasis cavitate contendit. [32] & fer-

φυόμενα ὅτως ἔχει, ὅκως ἄν τις καθαναγκάσῃ αὐτά. 33 οὕτω δὴ ἔχει καὶ τῷ παιδίῳ· 34 ὧν μὲ εὐρυχωρείη οἱ ἐν τῇ αὔξῃ, μεῖζον γίνεται· ὧν δὲ στενοχωρείη, ἔλασσον. 35 τὸ δὲ πεπωθὲν ἐν τῇσι μήτρῃσι παιδίον, 36 φημὶ αὐτὸ ἢ φλασθὲν πεπωθυίῃ τῇ μητρὸς τὴν γείσιος καὶ τὸ ἔμβρυον, 37 ἢ πεσέσης, 38 ἢ ἄλλε τινὸς βιαίε παθήματος συστραφομένε τῇ μητρί. 39 ὅκως δὲ φλασθῇ, ταύτῃ πεπόνθασι 22 τὸ παιδίον.

IX. Ἢν δὲ μᾶλλον φλασθῇ τὸ ἔμβρυον, εὐρύτε καὶ ῥηγνύτε καὶ διεξέρχηται αὐτὸ, φθείρεται τὸ ἔμβρυον. 2 ἢ ἑτέρῳ τρόπῳ τοιῷδε πάσχει τὰ παιδία. 3 ἐπὴν ἐν τῇσι μήτρῃσι καὶ τὸ χωρίον, καθ' ὃ, πὴ ἐπηρώθη, στενὸν ἔῃ, 4 ἀνάγκη, ἐν στενῷ κινδυνεύοντα καὶ σώματος, πεπόνθασι κατὰ ἐκεῖνο τὸ χωρίον. 5 ὥσπερ καὶ τὰ δένδρων ὅσα ἐν τῇ γῇ ἐόντα μὴ ἔχει εὐρύχωρίην, ἀλλ' ὑπὸ λίθε ἢ ὑπό τινος ἄλλε ἀπολήφθη, ἀνατέλλον σκολιὸν γίνεται), 23 ἢ πῇ μὲν παχὺ, πῇ δὲ λεπτόν· 6 οὕτω δὴ ἔχει καὶ τῷ παιδίῳ γίνεται, 24 ὧν ἐν τῇσι μήτρῃσι καθί τι καὶ σώματος στενότερον εἴη τὸ ἕτερον καὶ ἑτέρης. 7 ὅτι καὶ, ἐκπεπτωκότων ἀνθρώπων, ὑγιέα πίπτουσι τὰ παιδία, ὡς ἐπιπολαίοισιν ξυμβαίνει. 8 ἔχει γὰρ τὸ ἀριθμὸν πάντως τὸ πεπηρωμένον τῷ ὑγιεῖ. 9 ἐπὴν δὲ πί οἱ νέσημα προσπέσῃ; 10 καὶ ὑγρὸς 25 αὐτῶν, 11 ἀφ' οὗ τὸ σπέρμα γίνεται, 12 τέσσαρες ἰδέαι ἔασιν, ἐκόσαι ἐν φύσει ὑπάρχουσιν, 13 τὸ γονὸ ἐκ ὅλον παρέχεται· 14 ἀσθενέστερον δὲ τὸ καὶ τὸ πεπηρωμένον. 15 διαφορὴ δὲ μικρὴ δεκάδι καὶ πηρώσει, καθάπερ ὁ τοῦ-

me omnia naſcentia ſic habent, quo modo quis ipſa cogat. 33 Sic ſane & in puero ſe res habet. 34 Si enim ſpatioſitas ipſi contigerit in augeſcendo, major evadet: ſi vero anguſtia, minor. 35 At vero mutilum in utero puerum, 36 ſentio aut contuſum ex matris uterum geſtantis plaga, 37 aut ejuſdem lapſu, 38 aut alio quopiam violento affectu matri accidente, mutilatum eſſe. 39 Qua vero parte mater plagas acceperit, ea puer mutilatur.

IX. Si vero amplius contundatur fœtus, ita ut pellicula ipſum continens rumpatur, perditur fœtus. 2 Quin & alia hujuſcemodi cauſſa pueri mutilantur. 3 Quum in utero juxta locum, in quo mutilatus eſt fœtus, anguſtia fuerit, 4 neceſſe eſt corpus quod in anguſtia movetur mutilari, juxta illum locum. 5 Quemadmodum etiam arbores quæcunque in terra ſunt, & non habent ſatis amplum locum, verum à lapide, aut aliqua alia re impediuntur, quum emergunt, obliquæ ac tortuoſæ ſunt, aut hac parte craſſæ, altera tenues: 6 ſic accidit etiam circa puerum, ſi in utero juxta aliquam corporis partem, anguſtior altera uteri pars altera fuerit. 7 Cæterum quod ex mutilatis hominibus ſani & integri gignantur pueri, ut plurimum contingere ſolet. 8 Habet enim mutilatum, numero omnia quæ ſanum. 9 Vbi vero morbus aliquis ipſis, 10 & humido ipſorum acciderit, 11 à quo ſemen provenit (12 quatuor ſane quum ſpecies ſint humidi, quæ naturaliter in corpore exiſtunt) 13 genituram non totam exhibent, 14 debiliorem autem, juxta mutilatam partem. 15 Quare nihil miri

5 ὁ τοκεύς. 16 πᾶσι δέ μοι ἐς τοῦτο εἰρέαται. 17 ἀναδήσομαι δ' αὖθις ὀπίσω ἐς τὸν λόγον, ὃν ἔλεγον.

miri mihi videtur, si etiam mutilentur, quemadmodum parens. 16 Et hæc mihi de hoc dicta sufficiant. 17 Redibo autem rursus retro ad sermonem quem dicere reliqui.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ.

HIPPOCRATIS DE NATVRA PVERI.

Basil. græc. Foesius sect. III. 15. 235. Basil. lat.

150 pag 30 ΕΝ ἡ γονὴ μείνῃ ἀπ' ἀμφοῖν, ἐν τῇσι μήτρῃσι τῆς γυναικός, 2 πρῶτον μὲν μίσγε- 10 ται ὁμοῦ, 3 ἅτε τῆς γυναικὸς οὐκ ἀτρεμεούσης, 4 καὶ ἀθροίζεται καὶ παχύνεται θερμαινομένη· 5 ἔπειτα πνεῦμα ἴσχει, 6 ἅτε ἐν θερμῷ ἐόν- σα, 7 ἔπειτα τῆς μητρὸς πνέ- 2 σης. 8 ἔπειτα δὲ ὅταν πνεύματος ὅταν πλησθῇ, 9 ὁδὸν οἱ αὐτὸ ἑωυτῷ ἔξω ποιέει, 10 καὶ καὶ μέσον τῆς γονῆς τὸ πνεῦμα ἔξισιν. 11 ὅταν δὲ ὁδὸς γένηται τῷ πνεύματι ἔξω θερμῷ ἐόντι, αὖθις ἕτερον ψυχρὸν εἰσαναπέμπει ἀπὸ τῆς μητρός. 12 καὶ τοῦτο 15 ποιέει διὰ παντὸς τοῦ χρόνου. 13 θερμαίνεται μὲν γὰρ, ἅτε ἐν τῷ θερμῷ ἐόντα· 14 ψυχρὸν δὲ ἴσχει ἀπὸ τῆς μητρὸς πνέουσης. 15 πάντα δὲ, ὁκόσα θερμαίνεται, πνεῦμα ἴσχει. 16 τὸ δὲ πνεῦμα ῥήγνυσι καὶ ποιέει οἱ ὁδὸν αὐτὸ ἑωυτῷ, καὶ χωρεῖ ἔξω. 17 αὐτὸ δὲ τὸ θερμαινόμενον ἕλκει ἐς ἑωυτὸ αὖθις ἕτερον πνεῦμα ψυχρὸν 18 διὰ τῆς ῥαγῆς, ἀφ' ἧς ἔτρεφε. 19 τοῦτο δὴ γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ ἐπὶ τῶν φύλλων, 20 καὶ βρωτῶν καὶ πολέων, ὁκόσα θερμαίνεται ἰσχυρῶς. 21 συνοῆσαι δὲ παρέχει ξύλα καιόμενα. 22 ἅπαντα μὲν

SI genitura ab utrisque permanserit in utero mulieris, 2 primum quidem simul miscetur, 3 utpote muliere non quiescente, 4 coacervatur ac crassa per calorem evadit. 5 Deinde spiritum concipit, 6 nempe in calido existens, 7 & postea matre spirante. 8 Deinde ubi spiritu repleta fuerit, 9 viam hic ipse sibi ipsi foras facit, 10 & per mediam genituram spiritus erumpit. 11 Quum autem spiritui calido via foras facta est, rursus alius frigidus à matre inspirat, 12 atque hoc facit per omne tempus. 13 Calescit enim utpote in calido existens, 14 & frigidum spiritum concipit à matre spirante. 15 Omnia autem quæ calescunt, spiritum habent. 16 Spiritus autem erumpit & sibi ipsi viam facit, ac foras procedit. 17 Id autem quod calescit, rursus in seipsum alium spiritum frigidum trahit, 18 per fissuram unde nutritur. 19 Atque hoc contingit etiam in lignis, & in foliis, 20 cibisque ac potibus si fortiter calefiant. 21 Ejus rei notionem ligna ardentia exhibent: 22 omnia enim ligna hoc

20 τα μᾶ γᾶ ξύλα ποιήσ' τᾶτο· 23 μάλιστα ὃ τὰ ὑπόχλωρα. 24 μεθίησι γᾶ κᾷ τὼ τομὼ πνεῦμα· 25 τὸ δ' πνεῦμα, ὁκᾶν ἔξω χωρήσῃ, ἐλίσσεται περὶ τὼ τομώ· 26 κᾷ τᾶτο γινόμενον ὁρέωμεν αἰέι.

11. Δῆλον ὦν ὁ συλλογισμός ἐστι τᾷ πυρίμαλον, ὅτι ὰν τᾷ ξύλω ἐὸν θερμὸν, ἀνλαστᾶ ἕτερον ψυχρὸν, 2 ἀφ' ἃ τρέφε), καὶ ὑπὸ ἑωυτᾶ ἀφίησιν· 3 εἰ μᾶ γᾶ μὴ ἀντέσπα, σὺκ ἂν τὸ πνεῦμα ἐλίσσετο ἔξω ἰόν. 4 πᾶν γᾶ τὸ θερμὸν τᾷ ψυχρῷ τρέφεται τᾷ μετρίω· 5 ἐπὰν δ' θερμανθῆ τὸ ὑγρὸν τὸ ὰν τᾷ ξύλω ἐὸν, πνεῦμα γινόμενον, χωρέῃ ἔξω· 6 κᾷ τᾶδε ἐξιὸν ἔξω τὸ θερμὸν τὸ ὰν τᾷ ξύλω ἐὸν ἀνλαστᾶ ἕτερον ψυχρὸν, ἀφ' ἃ τρέφε). 7 ποιέῃ δ' τᾶτο κᾷ φύλλα χλωρά· 8 ὅταν γᾶ καίη), πνεῦμα ἴσχῃ· 9 ἔπειτα ῥήγνυσι τὸ πνεῦμα καὶ ὁδὸν ποιέε), κᾷ χωρέῃ ἔξω ἑλισσόμενον. 10 χωρέον δ' ψόφον παρέχῃ, 11 ᾗ τὼ εἰσπολὼ ποιέεται. 12 κᾷ κέδροπα, ὃ σῖτον, ὃ ἀκρόδρυα θερμαινόμενα πνεῦμα ἴσχῃ, κᾷ ἔξω ἐξέρχεται ῥαγλὼ ποιησάμενον. 13 καὶ, λὼ νοτερὰ ἔη, ὠλέον τὸ πνεῦμα ἀφίησι, ὃ τὼ ῥαγλὼ μέζω ποιέε). 14 καὶ τί δεῖ μακρηγορέειν; 15 πάντα γᾶ, ὁκόσα θερμαίνεται, πνεῦμα ἀφίησι, κᾷ ἕτερον ψυχρὸν κᾷ τᾶτο ἀνλαστᾶ, ἀφ' ἃ τρέφεται.

111. Καὶ αἵτιαι μοι ἀνάγκαι εἰρημέναι εἰσὶν, 2 ὅτι ἡ γονὴ θερμαινομένη ὲν τῇσι μήτρῃσι, πνεῦμα ἴσχῃ καὶ ἀφίησι. 3 ἅμα δ' κᾷ ἀπὸ τᾶς μητρὸς πνέσας πνοὼ ἴσχῃ καὶ ἡ γονή. 4 ὁκόταν γᾶ ἡ μήτηρ ψυχρὸν ἐλκύσῃ ἐξ ἑωυτᾶ ἀπὸ δ' ἧς, ἐπαυρίσκεται καὶ ἡ γονή.

faciunt, 23 maxime vero ſubviridia. 24 Emittunt enim ſpiritum juxta ſectionem. 25 ſpiritus autem quum foras procedit, circum cæſuram volutatur, 26 id quod ſemper fieri videmus.

11. Manifeſta igitur eſt ratiocinatio de ſpiritu, quod calidus exiſtens in ligno, attrahit alterum frigidum 2 à quo nutritur, & à ſeipſo dimittit, (3 Nam ſi non alterum pro eo quem à ſe dimittit attraheret, non voluteretur ſpiritus foras prodiens. 4 Omne enim calidum frigido moderato nutritur.) 5 Et ubi percalfactum fuerit humidum quod eſt in ligno, in ſpiritum mutatum foras procedit: 6 & qua parte foras exit, ea ipſa calidus qui ineſt adhuc in ligno, alterum frigidum ſpiritum ejus loco attrahit, à quo nutritur. 7 Idem faciunt & folia viridia. 8 Quum enim incenduntur ſpiritum concipiunt, 9 deinde erumpit ſpiritus & viam facit, foraſque prodit & circumvoluratur: 10 procedens autem ſtrepitum facit, 11 qua parte inſpirationem præbet. 12 Quin & legumina & frumenta, & arborei fructus nucum generis calefacta ſpiritum habent, qui fiſſura facta foras prodit: 13 & ſi humida fuerint, ampliorem ſpiritum emittunt, & rimam majorem faciunt. 14 Et quid multis verbis opus eſt? 15 Omnia quæcunque calefiunt, ſpiritum emittunt, & alium frigidum viciſſim ejus loco attrahunt, à quo nutrimentum ſumunt.

111. Atque hæ neceſſitates ea gratia à me productæ ſunt, 2 ut cognoſcatur quod genitura in utero calfacta ſpiritum habet, & emittit. 3 Simul autem & à matre ſpirante, genitura ſpiritum habet. 4 Quum enim mater frigidum

γενή. [5] θερμὴ δέ ἐστιν, ἅτε δὴ ἐν θερμῷ ἐοῦσα· [6] καὶ τότε δὴ πνεῦμα ἄγει καὶ ἀφίησι, [7] καὶ ἡ γενὴ ὑμῶται φυσωμένη. [8] περιτέτακται δὲ ἀμφ' αὐτὸ τὸ ἔξωθεν, [9] ξυνεχὲς γινόμενον, ἅτε γλίσχρου ἐόν. [10] ὥσπερ ἐπ' ἄρτου ὀπτωμένου λεπτὸν ἐξίσταται ἐπιπολῆς ὑμένα δέ. [11] θερμαινόμενον δὲ καὶ φυσώμενον αἴρεται. [12] ἡ δ' ἂν φυσᾶται, κεῖνη τὸ ὑμῶδες γίνεται.

IV. Τῇ δὲ γενῇ θερμαινομένῃ καὶ φυσωμένῃ πάσῃ, ὑμὼ ἔξωθεν περιγίνεται. [2] κατὰ δὲ τὸ μέσον τῆς γενῆς τῷ πνεύματι διόδου καὶ ἔξω καὶ ἔσω γίνεται ἀεὶ δι' ὑμένου. [3] καὶ ταύτη δὲ ὑμένου ἀπέχει τὸ λεπτόν· [4] καὶ τῆς γενῆς ἐν αὐτοῖσιν ὀλίγιστόν ἐστιν. [5] αὕτη δὲ ἡ ἄλλη γενὴ στρογγύλη ἐστὶν ἐν ὑμένι. [6] καὶ μὲν δὴ ἐξ ἡμέρας μείνασαν ἐν τῇ μητρὶ γενὴν καὶ ἔξω πεσοῦσαν αὐτὸς εἶδον· [7] καί μοι ἐφάνη ἐν τῇ γνώμῃ τότε, ἀπ' ἐκείνων τὰ λοιπὰ τεκμήρια ποιεύμενον. [8] ὡς δὲ εἶδον τὴν γενὴν ἑκταίην ἐοῦσαν, ἐγὼ δηγήσομαι. [9] γυνὴ οἰκέτις μεσοτρόφος τῶν πολυπόνων, [10] παρ' ἄνδρας φοιτέουσα, [11] τὴν δὴ ἔδει λαθεῖν ἐν μητρὶ, [12] ὅκως μὴ ἀτιμοτέρη ἔῃ. [13] ἠκηκόει δὲ ἡ μεσοτρόφος, οἷα γυναῖκες λέγουσι πρὸς ἀλλήλας· [14] ἐπὴν γυνὴ μέλλῃ λήψεσθαι ἐν μητρὶ, δὴ ἐξέρχεται ἡ γενὴ, ἀλλ' ἔνδον μένει. [15] ταῦτα ἀκούσασα, ξυνῆκε, [16] καὶ τοῦτο ἐφύλασσεν αἰεί. [17] καί πως, ὡς ἤθελε δὴ ἐξιέναι τὴν γενὴν, καὶ ἔφρασε τῇ δεσποίνῃ, καὶ ὁ λόγος ἦλθεν ὡς

dum attraxerit ex aere in seipsam, fruitur eo etiam genitura. [5] Calida autem est, utpote in calido existens, [6] & tunc sane spiritum habet, ac emittit, [7] atque ipsa genitura inflata pelliculam acquirit. [8] Circumtenditur enim quod forinsecus circum ipsam est, [9] continuumque evadit, utpote viscosum existens. [10] Quemadmodum in pane dum torretur, tenue quiddam pelliculę specie in superficiem abscedit ac extat. [11] Calescens enim panis & inflatus elevatur: [12] qua parte vero inflatur, isthic pelliculæ species excitatur & consistit.

IV. Genituræ autem calfactæ ac inflatæ ex toto, pellicula forinsecus circumdatur. [2] Verum juxta medium genituræ, spiritui transitus extra ac intro fit per pelliculam, [3] & hac parte tenuitas pelliculæ à genitura distat, [4] & pauciſſimum quid de genitura ineſt. [5] Ipsa autem reliqua genitura rotunda est in pellicula. [6] Atqui genituram quæ sex diebus in utero mansit, & foras prolapsa est, ipse vidi, [7] & qualis tum animo meo obversabatur, ex illis ipsis reliquorum conjecturam facio. [8] Vt vero ego viderim genituram sex dierum existentem, enarrabo. [9] Mulieris nobis familiaris famula cantrix magnæ existimationis [10] ex virorum consuetudine erat, [11] quam in ventre concipere non conveniebat, [12] ut ne minoris existimationis redderetur. [13] Audierat autem cantrix ipsa, qualia mulieres inter se dicunt, [14] quod quando mulier conceptura est in ventre, genitura non egreditur, sed intus manet. [15] Auditis autem his atque intellectis, [16] hoc semper observavit, [17] & quum quandoque sen-

ὡς ἐμέ. 18 κἀγὼ ἀκέσας σκιρτήσαντος αὐτοῦ ἔφης τοῦ γλωττήσαι, 19 ἀκούσαντος ἤδη ἐπεὶ ἐπεπήδηκε, 20 ἡ γονὴ κατέρρυη ἐπὶ τοῦ γλωτοῦ, 21 κἀψόφησε. 22 καινὴ ἦν ἰδέσθαι, ἐθαύμασεν. 23 οἷον ἦν ἐρῶ. 24 οἷον εἴ τις ὠὸν ὠμὸν τὸ ἔξω λεπύριον περιέλοιεν, 25 ἐν τῷ ἔνδον ὑμῷ τὸ ἔνδον ὑγρὸν διαφαίνοιτο. 26 τοιοῦτον μοί τις ἔδοξε τοιοῦτον. 27 ἄλις εἰπεῖν, ἐδόκει ἐρυθρὸν καὶ στρογγύλον. 28 ἐν δὲ τῷ ὑμῷ ἐφαίνοντο ἐνεῖναι τινες λευκαὶ καὶ παχεῖαι, 29 περὶ δὲ ἀμφὶ τὸν ὑμὸν ἔξωθεν αἱμάλωπες. 30 καὶ ὑπὸ μέσον δὲ ὑμοῦ, ἀπείχε δ' λεπτὸν, 31 ὅ, τι μοι ἐδόκει εἶναι ὀμφαλός. 32 καὶ κινοῦντα τὸν πολὺν καὶ ἔσω καὶ ἔξω ποιεῖσθαι τὸ στόμα. 33 δὲ ὁ ὑμὸς ἐξ ἐκείνου ἐπετείνετο ἅπας ὁ περιέχων τὸν γονόν. 34 τοιοῦτον μὲν ἐγὼ εἶδον ἑκταῖον ἔσαν τὸν γονόν. 35 ἐρῶ δὲ καὶ ἄλλο διάγνωσιν ὀλίγον ἐπὶ τούτῳ ὕστερον, σαφὲς παντὶ τῷ βουλομένῳ εἰδέναι τοῦτο περὶ, καὶ ἴσον παντὶ τῷ ἐμῷ λόγῳ, ὅτι ἔστιν ἀληθὴς, ὡς εἰπεῖν αὐθρώπου περὶ τοιούτου πρᾶγμα.

v. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτο μοι εἴρηται, ὅτι ἡ γονὴ ἐν ὑμῷ ἐστὶ, καὶ πνοὴν ἔχει δὲ ἔσω καὶ ἔξω. 2 αὔξεται δὲ ἀπὸ τῆς μητρὸς δ' αἵματος, καθαρσίου ἐπὶ τὰς μήτρας. 3 τὰ γὰρ καθάρσια ἀ χωρέει, ὁκόταν γυνὴ λάβῃ παῖδα ἐωυτῆς, 4 ἢν μέλλῃ τὸ παιδίον ὑγιαίνειν· 5 εἰ μὴ ἔστιν ἧσιν ἐπισημαίνει τὰ στόματα μιῆς ἡμέρης ὀλίγον. 6 ἀλλὰ καθαρὸν τὸ αἷμα ἀπὸ παντὸς δ' σώματος γινόμενος, κυκλόστε φερό-

tiret genituram non exeuntem, dominæ expoſuit, & ſermo ſtatim ad me pervenit. 18 Ego vero quum audiſſem, juſſi ipſam ad terram ſaltare, 19 & poſtquam ſepties jam exiliiſſet, 20 genitura in terram profluxit, 21 & ſtrepitus factus eſt, 22 atque illa conſpecta ipſa admirata eſt. 23 Qualis autem erat ego referam: 24 velut ſi quis ovo crudo externam teſtam circumcirca adimat, 25 in interna vero pellicula incluſus liquor pelluceſcat. 25 Modus quidem talis erat, 27 & ut abunde dicam, ruber erat liquor & rotundus. 28 In pellicula vero fibræ quædam albæ ac craſſæ ineſſe videbantur, cum cruore craſſo & rubro obvolutæ: 29 circum autem pelliculam foris cruenta veſtigia inſtar ſugillatorum, 30 juxta medium vero tenue quid eminebat, 31 quod mihi umbilicus eſſe videbatur, 32 & per illum ſane ſpirationem extra & intro primum facere apparebat: 33 quin & pellicula genituram ambiens ac complectens, tota ex illo tendebatur. 34 Talem ſane ego genituram ſex dierum exiſtentem vidi. 35 Referam autem & aliam dinotionem, omni cupienti de hoc ſcire, quæ mihi paulo poſt hanc manifeſte apparuit, & teſtimonio eſſe poteſt omni meo ſermoni, quod verus eſt, quantum homini de hujuſmodi re dicere datur.

v. Atque hæc mihi de hoc dicta ſunt, quod genitura in pellicula eſt, & ſpiritum habet intro & foras, 2 & augeſcit à matre, ſanguine in uterum deſcendente. 3 Menſes enim non prodeunt, ubi mulier conceperit intra ſeipſam, 4 ſi puer ſanus fuerit, & permanere debet, 5 niſi in quibuſdam primo menſe modicam ſui indicationem faciant. 6 Verum ſanguis

πρὸς ἔξοδον τὸ ὑμφάλιον ἔξω. 7 ἅμα δὲ τῇ πνοῇ ἑλκηθμὸς εἴσω διὰ μαίου διὰ τοῦ ὑμφαλοῦ, 8 ᾗ τὸ περίτημνον, καὶ ἀπέχον, 9 ξυμπήγνυται καὶ αὔξεται τὸ μέλλον ζῷον ἔσεσθαι. 10 ὁκόταν δὲ ἱκανὸν ἐγκύμων ἐγκύσῃ, ὡθὶς ἕτεροι ὑμφαλοὶ εἴσω διὰ πρόσω ὑμφαλοῦ λεπτοὶ καὶ πολλοὶ πρόσθεν ἐγένοντο), τρόπῳ τινὶ τούτῳ, οἷῳ καὶ ὁ πρῶτος ὑμφαλὸς ἐγένετο. 11 περιφλοιοὶ δέ εἰσι καὶ ἕτοιμοι ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ, 12 καὶ ἐς ἀλλήλους διαδέσμους ἔχουσιν. 13 ὁκόταν δὲ ἤδη τοῦτο γένηται, καὶ ἰὸν καὶ αἷμα ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ πιμπλάμενος, σὰρξ γίνεται. 14 καὶ ἐν μέσῳ τῆς σαρκὸς ὁ ὀμφαλὸς ἀπέχει, 15 δι' οὗ πνέει, 16 καὶ τὴν αὔξησιν ἴσχει.

VI. Ἡ δὲ γυνὴ, ὁκόταν ἐν γαστρὶ ἔχῃ, ὑπὸ τῶν καταμηνίων μὴ χωρεόντων, διὰ τόδε ἐ πονέεται, 2 ὅτι τὸ αἷμα ἀθρόον ἐστὶ, 3 βύζην ἀπιὸν καὶ μιῆναι ἔχουσαν· 4 ἀλλὰ χωρέει σὺν χῷ καὶ ὀλίγον ἄνδρα πονεῖ καθ' ἡμέρην ἐς τὰς μήτρας, 5 καὶ τὸ ἔνδον ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνεὸν αὔξεται. 6 καθ' ἡμέρην δὲ ἑκάστην τοῦτο ἕνεκα χωρέει, 7 ἀλλ' οὐκ ἐς ἅπαξ καὶ μιῆναι· 8 ὅτι ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἡ γυνὴ ἐοῦσα, ἕλκει ἀπὸ τοῦ σώματος αἰεὶ, 9 ὅκως ἂν καὶ ἰσχυρὰ ἐμὸν ἔχῃ. 10 τούτῳ καὶ ἡ πνοή. 11 καὶ τὸ μὲν πρῶτον σμικρὴ ἡ πνοὴ γίνεται), 12 καὶ τὸ αἷμα ὀλίγον χωρέει ἀπὸ τῆς μητρός. 13 ὁκόταν δὲ ἡ πνοὴ ἐπὶ πλεῖον γένηται, μᾶλλον ἕλκει τὸ αἷμα, καὶ ἐπὶ πλεῖον καταίρχεται ἐπὶ τὰς μήτρας. 14 τῇσι δὲ ἐν γαστρὶ μὴ ἐχούσῃσι, ὁκόταν τὰ καταμήνια μὴ χωρέῃ, διὰ τόδε ὁ πόνος γίνεται. 15 πρῶτα μὲν διαφορέεται τὸ αἷμα ἐν τῷ σώματι καὶ μιαίνει ἔκρησιν, ὑπὸ ἀνάγκης τοιῆσδε·

guis à toto corpore mulieris descendens, in orbem forinsecus pelliculam circunstat, simulque cum spiritu sanguis intra per pelliculam trahitur, qua parte perforata est, & genitura distat, congelaturque & futuro animali augmentum præbet. Quum autem tempus accesserit, rursus aliæ pelliculæ intra primam pelliculam tenues & multæ circumtenduntur, eo modo quo prima pellicula facta fuit. Sunt autem & hæ ab umbilico extentæ, & inter se mutua ligamenta habent. Quum vero jam hoc factum est, ex descendente à matre sanguine & congelato, caro fit. Juxta mediam autem carnem umbilicus distat, per quem spirat, & alimentum ac incrementum capit.

VI. At vero mulier quum uterum gerit, à mensibus non prodeuntibus propterea non dolet, quod sanguis non conturbatur, acervatim abire solitus singulis mensibus, sed procedit sensim & modicè citra dolorem, quotidie in uterum ipsum, & quod inest intus in utero augescit. Singulis autem diebus ea gratia procedit, & non semel per mensem, quod genitura in utero existens semper à corpore trahit, prout vires tum ipsa tum spiratio habet. Et primum quidem modica spiratio fit, & sanguis modicus à matre procedit. Quum vero spiratio amplior redditur, magis sanguinem trahit, & uberior is in uterum descendit. Atqui uterum non gestantibus ubi menses non prodierint, propterea dolor oboritur. Primum quidem sanguis in corpore singulis mensibus turbatur ab hujusmodi neces-

τοιῆσδε· [16] ὅτι μὲν μείωσις ἀφ' ἑφθέρης πολλῆ, [17] καὶ κατὰ ψύξιν καὶ κατὰ θερμασίην. [18] καὶ τοῦτο αἰσθάνεται γυναικὸς τὸ σῶμα· [19] ὑγρότερον γάρ ἐστιν ἢ τὸ ἀνδρός. [20] ὅκου δὲ παραχθὲν τὸ αἷμα καὶ ἐπλήρωσε τὰς φλέβας, καὶ ἀπέρχεται ἀπ' αὐτοῦ. [21] καὶ πως τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ φύσει ὑπῆρξεν.

VII. Ὅταν μὲν οὖν ἀποκενωθῇ τὸ αἷμα ἡ γυνὴ, λαμβάνει ἐν μήτρῃ· [2] εἰ δὲ πλήρης ἔῃ, οὔ. [3] κενέων γὰρ τῶν μητρέων καὶ τῶν φλεβῶν γινομένων καὶ αἵματος, λαμβάνουσι μετὰ σφᾶς αἱ γυναῖκες τὰς παῖδας. [4] μετὰ δὲ τὸν καθαρμὸν τῶν καθαρσίων, αἱ γυναῖκες λαμβάνουσι ἐν μήτρῃ. [5] αἴτιον δὲ τὸ εἰρημένον. [6] ὁκόταν δὲ παραχθὲν τὸ αἷμα καὶ ἀποκριθὲν, μὴ χωρέῃ ἔξω, ἀλλ' ἐς τὰς μήτρας, [7] αἱ δὲ μήτραι μὴ χαλῶσι, [8] θερμαινόμεναι δὲ ὑπὸ τοῦ αἵματος χρονιώτερον μᾶλλον θερμαίνουσι τὸ ἄλλο σῶμα. [9] ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀναδίδωσι τὸ αἷμα ἐς τὰς φλέβας καὶ σῶμα, [10] ὅπη κατὰ αἱ φλέβες πληρέμεναι πονέουσι, [11] καὶ οἰδήματα παρέχουσιν. [12] ἔστι δ' ὅτε καὶ κίνδυνος ἐνὶ τούτῳ χωλωθῆναι. [13] ἔστι δ' ὅτε καὶ πρὸς τὴν κύστιν πεφύκασι, καὶ πιέζουσι καὶ κλείουσι τὴν κύστιν, καὶ στραγγουρίην παρέχουσιν. [14] ἔστι δ' ὅτε καὶ πλήρεες αἵματος ἐόντες αἱ μήτραι προπίπτουσιν ἢ πρὸς τὰ ἰσχία, ἢ πρὸς τὰ ὀσφύι, καὶ πόνον παρέχουσιν. [15] ἔστι δ' ὁκόταν ἐγχρονίσῃ τὸ αἷμα μῆνας πέντε ἢ ἐξ ἐν τῇσι μήτρῃσι γενόμενον, πῦον γίνεται, [16] καὶ ἐνίοισι διὰ τοῦ αἰδοίου ἐξέρχεται τὸ πῦον. [17] ἔστι δ' ἧσι καὶ περὶ τὸν βουβῶνα ὡς φῦμα γίνεται, κἀκεῖ πῦον γινό-

sitate, [16] quod menſis à menſe multum differt, [17] & ſecundum frigiditatem & caliditatem; [18] atque hoc percipit mulieris corpus. [19] humidius enim eſt quam virile. [20] Vbi autem turbatus eſt ſanguis, & venas implevit, ab ipſo deſcendit, [21] qualis ab initio naturæ fuit.

VII. Quare ſiquidem evacuatur à ſanguine mulier, in ventre concipit: [2] ſi vero repleta fuerit, non. [3] Nam vacuis uteris & venis à ſanguine factis, mulieres in ſe fœtus concipiunt. [4] Etenim poſt menſtrui ſanguinis purgationem mulieres in ventre concipiunt. [5] Cauſa jam dicta eſt. [6] Quando autem conturbatus & ſecretus ſanguis foras non procedit, ſed in uteros, [7] uteri autem non hiaverint, [8] tunc ſane à ſanguine diutius immorante uteri caleſcentes, reliquo corpori calorem tranſmittunt, [9] quandoque etiam ſanguinem in venas corporis diſtribuunt, [10] ut & venæ repletæ doleant, [11] & tumores laxos producant. [12] Quandoque etiam periculum eſt ne claudicatio ex hoc inducatur. [13] Aliquando & veſicam obſident, premuntque ac claudunt veſicam, & urinæ ſtillicidium inducunt. [14] Aliquando pleni quoque ſanguinis exiſtentes uteri procidunt, aut ad coxendices, aut lumbos, & dolorem exhibent. [15] Aliquando ubi ſanguis quinque aut ſex menſes in uteris moram traxit, putrefactus pus fit, [16] & quibuſdam pus per pudendum exit. [17] Sunt etiam quibus circa inguen velut tuberculum fit, illicque ſuppuratum exit.

γλυόμενον, ἐξῆλθε. 18 καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ τῆσι γυναιξὶ τοιαῦτα προσπίπτει, ὁκόταν μὴ ἀποκαθαίρωνται τὰ καταμήνια. 19 ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν αὐτὰ ἐνθάδε; 20 ἐρήσεται γὰρ ἐν τοῖσι γυναικείοισι νοσήμασιν. 21 ἀλλ' ὅθεν ἀπέλιπον, περανέω τὸν λόγον.

IIX. Ὁκόταν ἡ γλοιὸς σαρξ, 2 τότε οἱ ὑμένες, αὐξομένου ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνεόντος αἵματος, αὔξονται καὶ αὐτοὶ καὶ καλαπτύσσονται, καὶ μᾶλλον οἱ ἔξωθεν. 3 καὶ τὸ αἷμα καταπλῆθον, τὸ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ὅτι ἂν ἡ σὰρξ πνέσσῃ ἕλκυσιν, καὶ ἡ αὔξη ἔσχηται. 4 καὶ, ἢν μὴ χρησίμη, ἐστὶν ἃς καλπὰς τῶν ὑμένων ἀποκένωσις. 5 καὶ, ὁκόταν καλπωθῶσι καὶ τὸ αἷμα δέξωνται, 6 τότε ἤδη καλέεται χορίον. 7 τοῦτο μὲν δὴ περὶ ἐς τοῦτο εἰρήσθω. 8 ἡ δὲ σὰρξ ἡ αὐξομένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἀρθροῦται, 9 καὶ ἔρχεται ἐν ταὐτῷ ἕκαστον τὸ ὅμοιον ὡς τὸ ὅμοιον· 10 τὸ πυκνὸν ὡς τὸ πυκνόν· 11 τὸ ἀραιὸν ὡς τὸ ἀραιόν· 12 τὸ ὑγρὸν ὡς τὸ ὑγρόν. 13 καὶ ἕκαστον ἔρχεται ἐς χώρην ἰδίην 14 καὶ τὸ ξυγγενὲς, ἀφ' οὗ ἐγένετο. 15 καὶ ὅσα ἀπὸ πυκνῶν ἐγλύφθη, πυκνὰ ἐστι· 16 καὶ ὅσα ἀπὸ ὑγρῶν, ὑγρά· 17 καὶ τἆλλα καὶ τὸν αὐτὸν λόγον γίνεται ἐν τῇ αὐξήσι.

IX. Καὶ τὰ ὀστέα σκληρύνεται ὑπὸ τῆς θερμῆς πηγνύμενα. 2 καὶ δὴ καὶ διοζᾶται ὡς δένδρεα, 3 καὶ ἀρθροῦται ἔπ' ἄμφω, καὶ τὰ ἔσω καὶ σώματος, καὶ τὰ ἔξω. 4 ἥ τε κεφαλὴ γίνεται ἀφεστηκυῖα ἀπὸ τῶν ὤμων· καὶ οἱ βραχίονες καὶ οἱ πήχεες ἀπὸ τῶν ὠλενῶν, 6 καὶ τὰ σκέλεα διίσταται ἀπ' ἀλλήλων. 7 καὶ τὰ νεῦρα ἐπαίσσεται ἀμφὶ τὰς φύσιας τῶν ἄρθρων. 8 καὶ οὐτοσὶ μᾶλλον.

exit. 18 Sed & alia multa hujuscemodi mala mulieribus fiunt, ubi lunares purgationes non procedunt. 19 Sed quid opus est ea hic recensere? 20 Referentur enim in muliebribus morbis. 21 Verum jam repetito eo quod reliqui, sermonem absolvam.

IIX. Quum autem generatur caro, 2 tunc pelliculæ, augescente in utero sanguine, etiam ipsæ augentur ac sinuantur, & præsertim externæ. 3 Et sanguis à matre descendens, quem sane caro spirans attraxerit, in incrementum cedit, 4 & si utilis non sit, in sinus pellicularum secernitur: 5 & ubi sinuatæ factæ fuerint, ac sanguinem susceperint, 6 tunc jam secunda appellatur. 7 Et tantum de hoc mihi dictum sit. 8 Cæterum caro augescens à spiritu articulatur, 9 & abit in hac unumquodque simile ad simile, 10 densum ad densum, 11 rarum ad rarum, 12 humidum ad humidum, 13 & unumquodque in propriam regionem abit, 14 juxta cognationem, ad id à quo genitum est, 15 & quæcunque à densis genita sunt, densa sunt: 16 & quæcunque ab humidis, humida: 17 & reliqua juxta eandem rationem fiunt in incremento.

IX. Et ossa durescunt à calore conglutinata. 2 Et sane ramificantur velut arbor, 3 & tum interna, tum externa corporis, adhuc melius articulantur: 4 ipsumque caput distantiam acquirit ab humeris, 5 & brachia ac cubiti à lateribus: 6 & crura inter se disparantur: 7 & nervi exiliunt circum naturas articulorum: 8 & os per se diducitur,

μῆται. 9 καὶ ἡ ῥὶς, ⁊ τὰ ὦτα ἀφίσταται ἐν τῇ σαρκὶ, καὶ τετρύπωται. 10 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐμπίπλανται ὑγροῦ καθαροῦ. 11 καὶ τὸ αἰδοῖον δῆλον γίνεται, ὁπότερόν ἐστι. 12 καὶ τὰ σπλάγχνα ἀρθροῦται. 13 καὶ δὴ καὶ τοῖσιν ἄνω τὴν πνοὴν ποιέεται, τῷ τε στόματι καὶ τῇ ῥινί. 14 καὶ ἡ τε κοιλίη φυσᾶται. 15 καὶ τὰ ἔντερα καὶ φυσώματα καὶ τὸ ἄνωθεν ἐπιλαμβάνει· ἀρξάμενα ὀμφαλοῦ πνοὴν ἀμοιλοῦσι. 16 ⁊ ἐς τὸν κύστιν ὁδὸς γίνεται ἀπὸ τῆς κοιλίης καὶ τῶν ἐντέρων ἔξω, 18 ⁊ ἐς τὴν κύστιν ὁδὸς ἔξω. 19 τούτων δὲ ἀρθρουμένων ἀπὸ τῆς πνοῆς ἕκαστα. 20 φυσώμενα γὰρ διίσταται ξύμπαντα καὶ συγχύδην. 21 καὶ γὰρ, εἰ θέλοις αὐλίσκον ὠοστοδόκην τῇ κύστει, καὶ ἀρξάμενος αὐλίσκειν ἐμβαλεῖν ἐς τὴν κύστιν γῆν τε καὶ ψάμμον, ⁊ μηλίδα καὶ κόπρον μᾶλλον ἢ τὴν, καὶ ὕδωρ ἐπιχέας φυσῶν ἀρξάμενος αὐλίσκειν, 22 πρῶτον μὲν ἐκεῖνα ἀναμεμίξεται τῷ ὑδατι· 23 ἔπειτα δὲ, χρόνῳ φυσώμενα ἐλεύσεται ὁ μὲν μηλίδα ὡς τὸν μηλίδα, καὶ ἡ ψάμμος ὡς τὴν ψάμμον, ⁊ ἡ γῆ ὡς τὴν γῆν. 24 καὶ εἴ τις αὖ τὰ ἀνεθλιμμένα ἀφείη, 26 ⁊ διαῤῥήξας τὴν κύστιν σκέψηται, 26 διῆκται αὖ τῶν τὸ ὅμοιον ὡς τὸ ὅμοιον ἐληλυθός. 27 οὕτω δὴ καὶ ἡ γονὴ καὶ σὰρξ ἀρθροῦται, 28 ⁊ ἕρπει ἕκαστον ἐν ἑαυτῷ τὸ ὅμοιον ὡς τὸ ὅμοιον. 29 ταῦτα δέ μοι ἐς τοῦτο εἰρήσθω.

X. Καὶ γέγονεν ἤδη παιδίον, 2 καὶ ἐς τοῦτο ἀφικνέεται, τὸ μὲν ἧλυ τὴν πρώτην ἐν τεσσαρακονθημέρῃσι καὶ δύο τὸ μακρότατον· 3 τὸ δ' ἄρσεν, ἐν τριήκονθα ἡμέρῃσι τὸ μακρότατον. 4 ὡς γὰρ ἐπὶ πολὺ

citur, 9 & naſus, & aures eminent in carne, ac perforantur: 10 & oculi implentur humore puro, 11 & pudendum conſpicuum fit utrum tandem ſit: 12 & viſcera coarticulantur: 13 & jam etiam ſupernis partibus ſpirationem facit, tum ore, tum naribus: 14 & venter inflatur, 15 & inteſtina inflata ſuperne, per umbilicum ſpiritum aſſumunt, 16 ac diſperdunt: 17 & in podicem via fit à ventre ac inteſtinis foras, 18 & in veſicam via foras. 19 Atque hæc omnia à ſpiritu coarticulantur. 20 Nam inflata diſparantur omnia, juxta cognationem. 21 Etenim ſi velis fiſtulam veſicæ alligare, & per fiſtulam immittere in veſicam, terram & arenam, & plumbi tenuia ramenta, inſuperque infuſa aqua in fiſtulam inflare, 22 primum quidem illa aquæ permiſcentur, 23 deinde vero temporis progreſſu inflata ſecedent, & abibit plumbum ad plumbum, arena ad arenam, terra ad terram. 24 Et ſi quis ipſa arefieri permittat, 25 & diffracta veſica contempletur, 26 inveniet ſimile ad ſimile progreſſum eſſe. 27 Sic ſane etiam genitura & caro coarticulatur, 28 & unumquodque in ipſa ſimile ad ſimile abit. 29 Atque hæc mihi de hoc dicta ſunt.

X. Et factus jam eſt puer, 2 & ad hoc pervenit fœmella quidem in quadraginta & duobus diebus ut longiſſime, primam coagmentationem ac coarticulationem accipiens: 3 maſculus vero ut longiſſime, in triginta diebus. 4 Vtplurimum enim hoc tempore, aut paulo breviore, aut paulo longiore, articulatio ipſis contingit.

πολὺ ξυμβαίνει ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἢ ὀλίγῳ μείονι, ἢ ὀλίγῳ πλείονι, ταῦτα ἀφαρπάζει. [5] Καὶ γὰρ 27
ἡ κάθαρσις γίνεται τῇσι γυναιξὶ μὴ τὸν τόκον ὡς ἐπὶ πολὺ, [6] ἐπὶ μὲν τῇ κύρῃ, ἐν ἡμέρῃσι τεσσαράκοντα καὶ δύο· [7] ὅπως ἡ χρονιώτατη καὶ πλείη. [8] ἀκίνδυνος δὲ μὴ αὖ εἴη, καὶ ἐν εἴκοσι καὶ πέντε ἡμέρῃσιν εἰ καθαίροιτο. [9] ἐπὶ δὲ τῷ κύρῳ ἡ κάθαρσις γίνεται ἡμέρῃσι τριήκοντα. [10] ὅπως ἡ χρονιώτατη καὶ πλείη. [11] ἀκίνδυνος δὲ μὴ αὖ εἴη ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσιν εἰ καθαίροιτο. [12] Ἔσχατον δὲ ὑστάτῳ χρόνῳ ἐλαχίστη χωρέει ἡ κάθαρσις. [13] ἐπὶ δὲ τῇσι νεωτέρῃσιν ἐλάσσοσιν ἡμέρῃσι καθαίρεται· [14] ἐπὶ δὲ τῇσι πρεσβυτέρῃσι, πλείοσι.

XI. Μάλιστα δὲ πονέονται αἱ γυναῖκες ἐν τῷ τόκῳ, [2] καὶ ἐν τοῖσι λοχίοισιν αὖ μετὰ τόκοι, [3] καὶ αἱ ἐλάσσω τέκνα τῶν πλείω τεκνίων μᾶλλον πονέουσι. [4] αἱ δὲ καθάρσιες αἱ ἐκ τοῦ τέκνου τῇσι γυναιξὶ τούτου εἵνεκα γίνονται, [5] ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ μέχρι τεσσαράκοντα ἡμερέων καὶ δύο ἐπὶ τῇ κύρῃ, [6] ἐπὶ δὲ τῷ κύρῳ μέχρι τριήκοντα ἡμερέων ἐλάχιστον αἷμα κατέρχει· ἐπὶ δὲ αὔξῃ τῷ παιδίῳ· [7] τὸ δὲ ἀπὸ τούτου πλεῖον, μέχρι αὖ τέκῃ. [8] δεῖ δὴ τὴν κάθαρσιν ἀποδοθῆναι ἐν τοῖσι λοχίοισι, [9] καὶ ἐξιέναι ἔξω, καὶ τὸν λόχον τῶν ἡμερέων.

XII. Ἀρχὴ δὲ γίνεται τοιαύτη τῇ γυναικί. [2] ἐν τῇ ὠδῖνι τὸ αἷμα παρέστη τῇ γυναικὶ [3] καὶ θερμαίνεται πάνυ ὑπὸ τῆς κινήσιος καὶ παιδίου θέναρος ἐούσης. [4] παρέχθεν δὲ, πρῶτον μὲν ἔρχεται ἔξω. [5] ἔπειτα τὸ παιδίον. [6] μετὰ δὲ τὸ παιδίον, ἰχὼρ παχὺς αἱματώδης· [7] καὶ ὑφήγησις ἐγένετο τούτῳ, ὥσπερ ὕδατι

git. [5] Nam & purgatio fit à partu utplurimum, [6] in fœmellis quidem, diebus quadraginta & duobus ([7] atque hæc tardissima est, & perfecta. [8] Vacaverit autem periculo, etiamsi in viginti quinque diebus purgetur.) [9] In masculo vero purgatio fit die- 140
bus triginta: [10] atque hæc tardissima est, & perfecta. [11] Citra tamen periculum fuerit, etiamsi in viginti diebus mulier purgetur. [12] Postremo autem tempore purgatio quam pauciſſima procedit, [13] & in junioribus paucioribus diebus purgantur, [14] in senioribus vero pluribus.

XI. Cæterum maxime laborant ac dolent in partu, [2] & partus purgationibus mulieres primiparæ, [3] & quæ rarius pariunt magis dolent, quam quæ fæ- 145
pius. [4] Atqui purgationes à partu mulieribus ea gratia fiunt, [5] quod primo tempore usque ad dies quadraginta duos in fœmella, [6] in masculo vero ad dies triginta, pauciſſimus sanguis in augmentum pueri descendit: [7] ab hoc autem tempore copiosior, donec pariat. [8] Oportet itaque purgationem reddi in toto puerperii tempore: [9] & foras exire ac respondere pro dierum ratione ac proportione.

XII. Principium autem hu- 150
jusmodi purgationis tale mulieri sit. [2] Dum ex partu laborat, conturbatur sanguis mulieri, [3] & à forti pueri motu vehementer calescit. [4] Conturbatus autem, primus quidem foras prodit: [5] deinde puer: [6] post puerum vero, mucus crassus sanguinolentus: [7] & deductio contingit huic, quemadmodum

aquæ

ὕδατα ἐπὶ τραπέζης. [8] ἔπειτα μετ' ἐκεῖνον ἀνὰ πάσας τὰς ἡμέρας χωρεῖ ἡ κάθαρσις; [9] ἕως ἂν εἰρημένῳ χρόνῳ; [10] πολλὴ ἀττικὴ κοτύλη ὅλη καὶ ἡμίσεια τὸ πρῶτον, ἢ ὀλίγῳ πλείων, ἢ ὀλίγῳ ἐλάσσων, [11] καὶ λοιπὸν τότε μέχρις αὖ λήξῃ. [12] χωρεῖ δὲ αἷμα οἷον ἀπὸ ἱερείου, λοὺ [13] ὑγιὴς ἦν ἡ γυνὴ, καὶ λοὺ μέλλῃ ὑγιαίνειν, [14] ἐς ταχὺ πήγνυται· [15] λοὺ δὲ μὴ ὑγιὴς ἦν ἡ γυνὴ, μηδὲ μέλλῃ ὑγιαίνειν, χωρεῖ ἡ κάθαρσις ἐλάττων, [16] καὶ εἶδος πονηροτέρη, [17] καὶ ἐς ταχὺ πήγνυται. [18] ὧδε δὲ τοῦτο ἔχει. [19] λοὺ τι ἡ γυνὴ ἐν μήτρῃσι ἔχουσα νόσημα ἔχῃ μὴ ξυγγενές, [20] ἐν τῇ λοχίῃ καθάρσι ἀπόλλυται. [21] λοὺ δὲ μὴ ἀποκαθαίρηται ἐν τῇσι πρόσθεν ἡμέρῃσιν ἐν μήτρῃσι ἔχουσα σῦθος, ὑγιὴς ἔσται, εἴτε ἐς μὴ, [22] ἐσσυθὴν δὲ οἱ ἡ κάθαρσις, εἴτε ὑπὸ φαρμάκων, εἴτε ἐς αὐτομάτη ἐξαίφνης, [23] καὶ λοιπὸν τῶν ἡμερέων χωρήσῃ, ἐν αἷς χωρεῖ ἐς ἅπαξ.

aquæ effusæ in mensa. [8] Postea post illum per omnes dies purgatio procedit, [9] usque ad prædictum [1] tempus; [10] copia Attica[15] cæ heminæ unius & dimidiæ primum, aut paulo plus minusve, [11] pro ejus temporis ratione, donec desinat. [12] Procedit autem sanguis velut à victima, [13] si sana est, & sana futura est mulier, [14] & statim congelatur. [15] Si vero mulier sana non est, neque sana futura est, purgatio paucior procedit, [16] & specie deterior, [17] & non cito congelatur. [18] Id vero hoc modo habet. [19] Si mulier uterum gestans morbum habuerit [1] non[16] cognatum, [20] in puerperii purgatione perit. [21] Si vero non purgetur in prioribus diebus uterum gerens, statim sana existens, aut etiam non, [22] commoveatur autem ipsi purgatio sive à pharmacis, sive sua sponte derepente, [23] juxta dierum rationem procedet, quibus non una vice procedit.

XIII. Ἡν γὰρ μὴ ἀποκαθαίρηται τὰ λόχια ἡ γυνὴ, νοῦσος αὐτῇ μεγάλη ἔσται, [2] καὶ κινδυνεύσει ἀποθανεῖν, [3] λοὺ μὴ μελεδαίνηται ἐν τάχει, [4] καί τις αὐτῇ προσήκουσαν ἐπάγῃ τὴν κάθαρσιν. [5] ταῦτα δὴ εἰσενείκαμεν ὧδε περὶ τούτου, [6] ὅκως ἀποφαίνω, ὅτι τὰ παιδίων γίνεται ἡ διάκρισις τῶν μελέων ἡ μακροτάτη [7] ἐπὶ μὲν τῇ κύρτῃ ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυοῖν ἡμέρῃσιν, [8] ἐπὶ δὲ τῷ κύρτῳ, ἐν τριήκοντα ἡμέρῃσιν. [9] ἰσόρροπον δὲ ἡ κάθαρσις τῶν λοχίων, [10] ὅτι ἐπὶ μὲν τῇ κύρτῃ γίνεται ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυοῖν ἡμέρῃσιν, [11] ἐπὶ δὲ τῷ κύρτῳ ἐν τριήκοντα ἡμέρῃσιν, ἡ χρονιωτάτη. [12] μέλλω δὲ τὸ δεύτερον γε τοῦτο ὀνομάζειν,

XIII. Si enim non purgetur mulier à purgationibus partus, morbus magnus ipsam corripiet, [2] & periculum vitæ incurret, [3] nisi cito curetur, [4] & quis [1] convenientem ipsi purgatio-[16] nem inducat. [5] Hæc propterea produxi, ut ostenderem [6] quod in pueris membrorum discretio longissima contingit, [7] in fœmella in quadraginta duobus diebus, [8] in masculo in triginta. [9] Argumento est purgatio à partu, [10] quæ in fœmella fit in quadraginta duobus diebus, [11] in masculo in triginta, ut tardissime contingat. [12] Repetam autem iterum eandem rem iisdem verbis, majoris lucis [1] ac declarationis[17] gra-

σαφλωίης ἕνεκα. [13] φημὶ γὰρ ἀνταποδίδοσθαι, [14] ὅτι ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνέσῃ τῇ γονῇ, ἐλάχιστον αἷμα ἔρχεται ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐπὶ τὰς μήτρας ἢν λευκὴν γονὴν ἐχούσης ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυοῖν ἡμέρῃσιν. [15] ἐν γὰρ ταύτῃσι διαρθροῦται τὰ μέλεα τῶν παιδίων. [16] ἀπὸ δὲ τούτου χρόνου ἐπὶ πλέον ἔρχεται τὸ αἷμα. [17] καὶ ἐπὶ τῷ κάρῃ πάλιν, καὶ λόγον τῶν τεσσαράκοντα ἡμερέων. [18] ὧδε δὲ ἔχει ἕτερον ἰσχυρὸν τοιόνδε, ὅτι τοῦτο ἐστὶν ἀληθέα.

XIV. Τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμερέων, ὁκόταν ἡ γονὴ ἐς τὰς μήτρας πέσῃ, [2] ἐλάχιστον αἷμα ἔρχεται ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐς τὰς μήτρας· [3] ἔπειτα δὲ ἐπὶ πλέον. [4] εἰ γὰρ ἀθρόον καὶ πολὺ ἔλθοι ἐς ἅπαξ, [5] ἐπὶ οὐ δυνατὸν ἦν τὴν γονὴν πνοὴν ἔχειν, ἀλλ' ἀποπνιγείη ἄν, καὶ αἷμα ἰδίῃ πολλῷ. [6] ἀνταποδίδοται δὲ ἐν τῇ καθάρσι τἀναντίον. [7] χωρέει γὰρ ἡ κάθαρσις τῶν λοχίων ἐν τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμερέων πλείστη· [8] εἶτα ἐπ' ἐλάσσω, ἕως λήξῃ. [9] πολλαὶ δὲ γυναῖκες ἤδη διέφθειραν κοῦρον ὀλίγῳ πρόσθεν τελέσθαι ἡμερέων, [10] καὶ ἄναρθρον ἐφάνη. [11] ὁκόσοι δὲ ὕστερον, ἢ ἅμα τῇσι τελέσθαι ἡμέρῃσι, [12] διηρθρωμένα ἐφάνη ἐόντα. [13] καὶ ἐπὶ τῇ κόρῃ καὶ λόγον τῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο ἡμερέων. [14] ὁκόταν γὰρ διαφθαρῇ, φαίνεται ἡ διάρθρωσις τῶν μελέων. [15] εἴτε πρόσθεν φθαρῇ τὸ παιδίον, εἴτε ὕστερον, ὧδε φαίνεται, [16] καὶ λόγῳ καὶ ἀνάγκῃ ἡ διάρθρωσις ἔσται, [17] ἐπὶ μὲν τῇ κόρῃ ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυοῖν ἡμέρῃσιν, [18] ἐπὶ δὲ τῷ κάρῃ ἐν τελέσθαι. [19] ἰσορέουσι γὰρ αἱ ἐξαμβλώσιες τῶν παιδίων, [20] καὶ τῶν λοχίων αἱ καθάρσιες. [21] αὐτόπον δὲ ἐστιν,

gratia. [13] Dico enim talionem rependi, [14] quod genituræ in utero existenti pauciſſimus ſanguis à matre in uterum venit, ſi fœmineam genituram habeat, in quadraginta duobus diebus, [15] in his enim coarticulantur puerorum membra: [16] ab hoc vero tempore copioſior ſanguis venit. [17] Et in maſculo rurſus juxta rationem dierum triginta. [18] Quod vero hæc vera ſint, etiam alterum teſtimonium ad- 175
eſt, hoc modo habens.

XIV. Primis diebus ubi genitura in uteros illapſa eſt, [2] pauciſſimus ſanguis à muliere in uteros venit, [3] deinde copioſior. [4] Si enim acervatim & multus ſemel veniret, [5] genitura ſpirationem habere non poſſet, ſed ſanguine multo accedente ſuffocaretur. [6] Rependitur autem in purgatione vice verſa, [7] purgatio enim puerperii in primis diebus plurima procedit, [8] deinde paucior, donec deſinat. [9] Mul- 180
tæ autem mulieres puerum maſculum jam perdiderunt paulo ante trigeſimum diem, [10] & inarticulatus apparuit. [11] Qui vero poſterius perditi ſunt, aut ſimul cum trigeſimo die, [12] omnes articulati apparuerunt. [13] In fœmellaitidem juxta rationem quadraginta duorum dierum habet. [14] Nam ubi his abſolutis perditur, articulatio membrorum apparet. [15] Sive autem prius ſive poſterius perdetur puer, juxta hanc rationem apparet. [16] Nam 185
& ſecundum rationem & neceſſitatem, articulatio contingit [17] in fœmella, in diebus quadraginta duobus, [18] in maſculo, in triginta. [19] Teſtimonium enim præbent abortus puerorum, [20] & à partu purgationes. [21] Quod autem

ἐστιν, ὅπ τὸ θῆλυ πήγνυ) ὕστερον, κ) διαρθροῦται, [22] ὅπι ἡ γονὴ ἀσθενεστέρη ἐστι, κ) ὑγροτέρη τ θηλείης, ἡ δ' ἄρρενος. [23] κ) ἀνάγκη ἐστὶ κ) τοῦτον τὸν λόγον, ὕστερον πήγνυσθαι τὸ θῆλυ, ἢ τὸ ἄρρεν. [24] καὶ ἡ κάθαρσις χρονιωτέρη τύτου εἵνεκεν ἐπὶ τῇ θηλείᾳ ἢ τῷ ἄρσενι γίνε). [25] ἀναδήσομαι δ' αὖθις ὀπίσω, ὅθεν ἀπέλαβον.

xv. Ὁκόταν δ' διαρθρωθῇ τὸ παιδίον, [2] τὰ εἴδεα τ μελέων αὐξομένων αὐτῶ, [3] τότε ὀστέα ἐπισκληρότερα γίνε), [4] καὶ κοιλαίνεται. [5] κ) τοῦτα ὑπὸ πνεύματ@ γίνε). [6] κοῖλα δ' ἐόντα ἕλκει ἐς ἑωυτὰ ἀπὸ τ σαρκῶν τὸ αἷμ- μάλωπ@ τὸ πιώτατον, [7] κ) χρόνῳ διοδεύσαντι αὖθις τὰ ἄκρα τῶν ὀστέων. [8] ὥσπερ δενδρέων τὰ ἀκρότατα ὕστατα ὀζε). [9] ἕτω δ' παιδὸς διιστανται ἀπ' ἀλλήλων οἱ δάκτυλοι τ χρῶν κ) τ ποδῶν. [10] ἐπὶ δ' αὐτῶν τ ἄκρων οἱ ὄνυχες φύον).

xvi. Τελευτῶσι δ' αἱ φλέβες αἱ δ' ἀνθρώπ πᾶσαι, ἐς τὰς δακτύλους τ ποδῶν κ τῶν χρῶν. [2] κ) παχύτατ) μὲν εἰσιν αἱ ἐν τῷ σώματι φλέβες, αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ. [3] ἔπειτα δ' ἐν τοῖσι σκέλεσι καὶ τοῖσι βραχίοσι κ) τοῖσι πήχεσιν. [4] ἐν δ' τοῖσι ποσὶ κ τῇσι χερσὶ λεπλότατ) κ πυκνότατα κ) θολέεσται φλέβες εἰσὶ, [5] καὶ νεῦρα λεπλότατα κ) πυκνότατα καὶ θολέεσται. [6] κ) ὀστέα ἐλάχιστα τῷ μεγέθει. [7] τῶν δ' χρῶν κ τ ποδῶν ἐν τοῖσι δακτύλοισι τοῦτα μάλιστά ἐστιν. [8] ἐκ δ' τ δακτύλων, ἅτε πυκνὰ ἐχόντων ὀστέα κ σμικρὰ, [9] καὶ φλέβας κ νεῦρα. [10] ἔτως. οἱ δ' ὄνυχες φύον) ἐξ αὐτῶν λεπτοὶ κ πυκνοὶ, [11] καὶ ἀπολαμβάνεσι τ φλε-

tem fœmella posterius conformatur ac coarticulatur, causſa hæc eſt: [22] quod genitura fœminea debilior eſt ac humidior quam maſcula, [23] & juxta hanc rationem neceſſe eſt posterius conformari fœmellam quam maſculum, [24] atque ea gratia etiam purgatio diuturnior eſt in fœmella quam maſculo. [25] Redibo autem rurſus retro unde digreſſus ſum.

xv. Poſtquam jam articulatus fuerit puer, [2] ſpeciebus membrorum ipſius augeſcentibus, [3] tunc & oſſa duriora fiunt, [4] & cavantur, [5] atque hæc à ſpiritu fiunt. [6] Cava autem exiſtentia trahunt ad ſeſe à carnibus quod in ſanguine eſt pinguiſſimum: [7] & progreſſu temporis ramificantur rurſus extremitates oſſium. [8] Quemadmodum arboris extremitates poſtremum ramos ſpargunt, [9] ſic & in puero digiti manuum ac pedum inter ſe diſparantur. [10] In ipſis autem extremitatibus ungues enaſcuntur.

xvi. Definunt autem venæ hominis omnes in digitos manuum ac pedum. [2] Et craſſiſſimæ quidem ſunt venæ totius corporis, venæ capitis, [3] deinde crurum, & brachiorum ac cubitorum. [4] In pedibus autem & manibus tenuiſſimæ ac denſiſſimæ & plurimæ venæ ſunt. [5] Nervi item tenuiſſimi ac denſiſſimi & plurimi, [6] & oſſa magnitudine minima, [7] atque hæc maxime in digitis manuum ac pedum exiſtunt. [8] Verum ex digitis, utpote oſſa denſa ac parva habentibus, [9] venas itidem ac nervos, [10] ſic etiam ungues tenues ac denſi naſcuntur, [11] & intercipiunt ac con-

φλεβῶν τὰ ἄκρα, [12] ὥστε μηκέτι αὔξεσθαι αὐτὰς, [13] μηδὲ ὑπερέχειν ἑτέρας ἑτέρων. [14] ὥστε μὴ θαυμάζειν, ὅτι οἱ ὄνυχες ἐξωθοῦνται· σώματα γὰρ πυκνότατά ἐστιν. [15] ὄντων γὰρ τῶν πυκνοτάτων ἐστίν. [16] ἅμα δὲ τρίχες ἐν τῇ κεφαλῇ ῥιζοῦνται.

concludunt ' venarum extremitates, [12] ut ne amplius augescant, [13] neque altera alteri præmineat: [14] ut nihil miri sit ungues in extrema corporis parte densissimos esse, [15] ex densissimis enim constant. [16] Simul autem cum unguibus etiam capilli in capite radicantur.

XVII. Ἔχει δὲ ὧδε τὰ ἀμφὶ τὰ τελχῖνα τῆς φύσεως. [2] φύονται μὲν γὰρ μέγιστα καὶ πλεῖστα, [3] ὅπου δὲ σώματος ἡ ἐπιδερμὶς ὑραιοτάτη ἐστὶ, [4] ἔνθα ἡ ῥὶζ μετρίως ἐκμάδα ἐς τὴν τροφὴν ἔχει. [5] καὶ, ὅπου ἡ ἐπιδερμὶς ὕστερον ὑραιὴ γίνεται, ἐνταῦθα καὶ ὕστερον αἱ τρίχες φύονται. [6] ἐπί τε τῷ γήρᾳ, καὶ εἴ που ἄλλοθι. [7] ἅμα γὰρ τῷ γήρᾳ γινομένῳ ἡ σὰρξ ὑραιὴ γίνεται, καὶ ἡ ἐπιδερμὶς, [8] καὶ τὰ φλέβια στομοῦται μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. [9] παιδὸς γὰρ ἔτι ὄντος, καὶ τῶν φλεβίων λεπτῶν ἐόντων, [10] οὐκ ἐξέρχεται δι' αὐτῶν ἡ γονή. [11] καὶ τῇσι παρθένοισι ὡσαύτως τὰ καταμήνια οὕτως λύεται. [12] ἅμα δὲ ὁδὸς ἀποσήνεται, καὶ τοῖσι καταμηνίοισι ἐν τῇ γονῇ, τῇσι παρθένοισι. [13] καὶ τελχῖνται ἤδη παιδὸς ἐτῶν παρθένος, [14] ὑραιοῦται τῆς ἐπιδερμίδος γινομένης, [15] καὶ ἅμα ἡ ῥὶζ ἐκμάδα μετρίως ἐς τὴν τροφὴν ἔχει, [16] καὶ οὐκ ἐλάσσονα. [17] ἔστω δὲ ἐπὶ ἔτεσι γενέσθαι ἀνδρὸς ἔχει. [18] ὑραιὴ γὰρ γίνεται ἡ ἐπιδερμὶς, χωρεούσης ἐς αὐτὴν τῆς ἐκμάδος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. [19] ἅμα μὲν γὰρ καὶ ἐν τῇ λαγνείῃ, [20] ἅμα δὲ ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ, [21] ἡ ῥὶζ μετρίως ἔχει τὴν ἐκμάδα ἐς τὴν τροφήν. [22] τότε δὲ μάλιστα, ὁκόταν ὁ χρόνος ἐπίσχῃ τῷ ὑγρῷ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταβαίνοντι ἐν τῇ λαγνείῃ ἐπὶ τὸ γένυον, [23] ἐπέχοντι ἀπὸ τῶν στηθέων.

XVII. Cæterum pilorum natura hoc modo se habet. [2] Oriuntur equidem maximi ac plurimi, [3] qua corporis parte cuticula rariſſima eſt, [4] & ubi pilus moderatum humorem in alimentum habet: [5] & ubi cuticula poſterius rara fit, ibi etiam pili poſterius naſcuntur, [6] velut in mento, & pube, & ſicubi alias pili naſcuntur. [7] Simul enim ut genitura prodit, etiam caro rareſcit, & cuticula, [8] & venæ aperiuntur magis quam priori tempore. [9] Nam dum adhuc puer eſt, & venæ tenues exiſtunt, [10] non procedit per ipſas genitura, ([11] eadem ratio de menſibus virginum eſt.) [12] Simul autem ut via fit & genituræ, & menſtruis ' virginibus, [13] etiam pilos emittit pubes, tum pueri, tum virginis, [14] rara nimirum cuticula reddita, [15] ſimulque pilus moderatam humiditatem in alimentum habet, [16] & non pauciorem. [17] Sic vero & in mento viri contingit. [18] Rara enim fit cuticula, procedente in ipſam de capite humiditate. [19] Simul enim & in coitu, [20] ſimulque interjecto tempore, [21] pilus moderatam humiditatem in alimentum habet, [22] & tunc maxime, quum tempus ' contingit humiditati de capite deſcendenti in coitu, [23] ad mentum à pectore diſtans.

XLIX. Σημεῖον δ', ὅπ ἐν τοῖσι λεπτοτάτοισι τῆς ἐπιδερμίδος φύονται αἱ τρίχες· [2] εἴπε τις ἐθέλοι ἐπικαῦσαι τὴν ἐπιδερμίδα, καὶ φλυκταίναν μόνον ποιῆσαι καὶ ὑγιῆσαι, [3] πυκνὴ γὰρ γιγνομένη ἡ ἐπιδερμὶς καὶ τὴν ἕλκωσιν τὰς τρίχας οὐκ ἀναφύσει. [4] οἱ μὲν οὖν εὐνοῦχοι παῖδες ἐόντες γίνονται, [5] διὰ τοῦτο δὲ τε ἥβῃ οὐ φύουσι, [6] δὲ τε γενείῳ, [7] λεῖοί τε γίνονται ὅλοι· [8] ὅπ ἡ ὁδὸς τῇ γονῇ οὐκ ἐπιγιγνομένη οὐκ ἀναίει τὴν ἐπιδερμίδα [9] ἐπὶ τῷ ξύμπαντι δέρματι. [9] ἀπολέλειπται γὰρ ἡ ὁδὸς τῆς γονῆς, ὥσπερ μοι εἴρηται ὀλίγῳ πρότερον. [10] αἱ δὲ γυναῖκες λεῖαι γίνονται τό τε γένειον καὶ τὸ σῶμα, ὅπ ἐν τῇ λαγνείῃ σφέων τὸ ὑγρὸν ἐχόμενον κλονεόμενον, ὡς τὸ τοῦ ἀνδρὸς, τὴν ἐπιδερμίδα οὐ ποιεῖ ἀραιήν. [11] οἱ μὲν οὖν φαλακροὶ γίνονται· [12] ἔστι δὲ φλεγματώδεες εἶσι· [13] καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτέων ἅμα τῇ λαγνείῃ κλονεόμενον καὶ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα, [14] προσπῖπτον πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα καιόμενον τὰς τρίχας, [15] καὶ ἐκρέουσιν αἱ τρίχες.

XIX. Οἱ δ' εὐνοῦχοι διὰ τοῦτο οὐ γίνονται φαλακροὶ, [2] ὅπ σφέων οὐ γίνεται κίνησις ἰσχυρή· [3] οὐδὲ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα ἐν τῇ λαγνείῃ καίει τὰς τρίχας τὰς ῥίζας. [4] αἱ δὲ πολιαὶ διὰ τοῦτο γίνονται, [5] ὅπ ἐν πολλῷ χρόνῳ διϊκνεῖται ὑγρῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, [6] ἀποκρίνεται τὸ λευκότατον, καὶ πίπτει πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα. [7] καὶ ἡ θρὶξ λευκοτέρη ἐκμοιοῦται ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, λευκοτέρη γίνεται. [8] καὶ ἡ ἐπιδερμὶς, καὶ μᾶλλον, ὅκε αἱ πολιαὶ εἶσι, λευκοτέρη τῶν ἄλλων γίνεται. [9] καὶ ὁκόσοι ἐν γενετῆς πολιόν

XLIX. Signum autem ejus quod in rariſſimis cuticulæ partibus pili enaſcuntur: [2] ſi quis velit inurere cutem, & puſtulam tantum facere, eamque ſanare, [3] cutis denſa reddita per cicatricem pilos non producet. [4] Quicunque vero eunuchi, dum pueri ſunt, fiunt, [5] propterea neque in pube, [6] neque in mento pilos producunt, [7] leveſque toti exiſtunt, [8] quod via genituræ non facta, cuticulam non rarefacit per totam ſuperficiem. [9] Intercepta eſt enim ac concluſa genituræ via, quemadmodum paulo ante à me relatum eſt. [10] At vero mulieres leves fiunt, & mento, & corpore, quod in coitu ipſarum humiditas non ſimiliter agitata velut viri, cuticulam raram non facit. [11] Quicunque autem calvi fiunt, [12] hi ſane pituitoſi ſunt: [13] & pituita in capite ipſorum ſimul cum coitu agitata & calfacta, [14] ad cuticulam allabens pilorum radices exurit, [15] & defluunt pili.

XIX. Verum eunuchi propterea calvi non fiunt, [2] quod vehementem motum non faciant, [3] neque pituita in coitu calfacta pilorum radices exurit. [4] Cæterum cani ob id fiunt, [5] quod longo tempore pertranſeunte in homine humiditate, [6] albiſſimum ejus ſecernitur, & ad cuticulam allabitur, [7] & pilus albidiorem humiditatem trahens, albidior fit quam priori tempore, [8] itemque ipſa cuticula, præſertim ubi cani ſunt, albidior alia evadit. [9] Et quicunque ex nativitate canum quid in capite habent,

λιόν τι ἔχειαν ἐν τῇ κεφαλῇ, [10] κείνοισιν ἡ ἐπιδερμὶς, ὅκε αἱ πολιαί εἰσι, λδυκητέρη τῆς ἄλλης ἐσίν. [11] ὑγρὸν γὰρ τὸ λδυκητέρον ὑγρόν ἐσιν. [12] ἔχει δ' καὶ τόδε ὧδε. [13] ὁκοίην αὖ ἡ σὰρξ ἰκμάδα ἕλκει, λῶν τε λδυκλὼ, λῶν τε πυρρὸν, λῶν τε μέλανα, τοιαύτη τὰ χροιὴ καὶ ἡ θρὶξ γίνε). [14] ταῦτα δὲ μοι ἐς τοῦτο εἴρη). [15] ἐλεύσομαι δ' αὖθις ἐς τὸ ἀπόλοιπες τοῦ λόγε. 37

xx. Ὅταν δὴ τὰ ἄκρα τοῦ σώματος τοῦ παιδὸς ὀζωθῆ ἔξω, [2] καὶ οἱ ὄνυχες καὶ αἱ τρίχες ἐρριζώθησαν, [3] τότε δὴ καὶ κινέε). [4] καὶ ὁ χρόνος ἐς τοῦτο γίνε), τοῖ μὲν ἄρσενι, τρεῖς μησὶν· [5] τῇ δ' θηλείῃ, τέσσαρες. [6] ὧδε γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐγκύμονι ξυμβαίνει. [7] ἔσι δὲ ἃ καὶ πρόσθεν τῶν παιδίων τούτων τοῦ χρόνε κινέε). [8] κινέε) δ' πρῶτον τὸ ἄρσεν, ὅτι ἔσιν ἰσχυρότερον τοῦ θηλέος. [9] καὶ πρῶτον πήγνυ) τὸ ἄρσεν· [10] ἀπὸ γὰρ ἰσχυροτέρης καὶ παχυτέρης γονῆς γίνε). [11] ὁκόταν δ' κινηθῇ τὸ ἔμβρυον, τότε δὴ ἐπισημαίνει καὶ τὸ γάλα τῇ μητρί. [12] οἱ γὰρ μαζοὶ αἴρον), καὶ αἱ θηλαὶ ὀργῶσι· [13] τὸ δὲ γάλα ἐ χωρέει. [14] ἐν τῇσι μὲν πυκνοσάρκῃσι τῶν γυναικῶν ὕστερον τὸ γάλα ἐπισημαίνει καὶ ἔρχεται. [15] τῇσι δ' ὀλιγοσάρκῃσι πρόσθεν.

xxi. Δι' ἀνάγκην δ' τοιήνδε γίνεται τὸ γάλα. [2] ὁκόταν αἱ μητέρες, ὀγκηραὶ ἐοῦσαι ὑπὸ τοῦ παιδὸς, πιέζωσι τὴν κοιλίην τῆς γυναικός· [3] τῆς δ', ὁκόταν πλήρεα ἐόντα ὁ πιεσμὸς γένηται, [4] ἀποπηδᾷ τὸ πιόταθον ἀπό τε τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν ἔξω, ἐς τὸ ἐπίπλοον, καὶ τὴν σάρκα. [5] ὥσπερ δέρμα εἴ τις ἀλείψειεν ἐλαίῳ πολλῷ, καὶ ἐῴη ἀναπίνειν, καὶ, ἐπὶν ἀνα-

bent, [10] etiam illis cuticula summa, ubi cani sunt, reliqua albidior existit. [11] Illic enim albissima est humiditas. [12] Habet autem res hoc modo. [13] Qualemcunque humiditatem caro attraxerit, sive albam, sive fulvam, seu nigram, tali colore etiam pilus inficitur. [14] Atque 248
hæc de hoc dicta sunt. [15] Redibo autem rursus ad sermonem relictum.

xx. Quum itaque extremitates corporis pueri foras ramos sparserint, [2] & ungues ac pili radices egerint, [3] tunc jam etiam movetur, [4] & tempus ad hoc fit, masculo quidem menses tres, [5] fœmellæ vero quatuor. [6] Sic enim utplurimum contingit. [7] Sunt autem aliqui pueri qui ante hoc tempus moventur. [8] Movetur autem primum masculus, [9] quia fortior est quam fœmella: 248
& primum quoque conformatur masculus. [10] nam à fortiore & crassiore genitura fit. [11] Quum autem movetur fœtus, tunc sane lac indicationem sui, matri præbet. [12] Mammæ enim attolluntur, & papillæ gliscunt ac turgent, [13] lac vero non prodit. [14] Et in mulieribus densam carnem habentibus, lac posterius significationem de se præbet, ac prodit: [15] in raram vero carnem habentibus, prius.

xxi. [1] Lac autem ob hujus- 258
modi necessitatem fit. [2] Quum uteri tumidi præ puero sunt, ventrem mulieris comprimunt: [3] ejus autem pleni ubi compressio contigerit, pinguissimum de cibis ac potibus foras prosilit, in omentum ac carnem. [5] Quemadmodum si quis corium illinat multo oleo, & imbibere permittat, & ubi imbi-

ἀναπίπτει τὸ δέρμα, ἀφαπηδᾷ αὖ πιεζόμενόν γ' δέρμα ἔξω τὸ ἔλαιον. [6] οὕτω δὴ καὶ τ κοιλίης τὸ πιαρὸν ἐν αὐτῇ ἐχόμενον ἀπὸ τ βρωτῶν καὶ τ ποτῶν πιεζόμενον ὑπὸ τ μητρέων [7] διαπηδᾷ τὸ πίαρ ἐς τὸ ἐπίπλοον καὶ ἐς τ σάρκα. [8] κἂν δραιόσπορκος ἐὴ ἡ γυνὴ, θᾶσσον αἰσθάνεται τ ἀφαπηδήσιος· ἢν δ' μὴ, ὕστερον. [9] καὶ τὰ ἐν γαστρὶ ἔχοντα κλύεα, ἢν μὴ νοσέῃ, ὑπὸ τ αὐτῆς πτῆσιν καὶ σίτου πότερα γίνεται ἀφ' τούτου. [10] ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνή. [11] ἀπὸ δὲ πίονος ἀφεψεμένου ἐς λευκὸν ἰόντος [12] τὸ γλυκαινόμενον ἀπὸ τ θέρμης τῆς ἀπὸ τ μητρέων, [13] ἀποθλιβόμενον ἔρχεται ἐς τοὺς μαζούς. [14] ἐς τοὺς μήτρας δ' ὀλίγον ἔρχεται ἀφ' τ αὐτέων φλεβῶν. [15] τείνουσι γὰρ ἐς τοὺς μαζοὺς καὶ ἐς τὰς μήτρας φλέβια ταυτί τε καὶ ὁμοιοπλήσια ἄλλα. [16] καὶ, ὁκόταν ἀφίκηται ἐς τὰς μήτρας, ἰδέλυ ἔχει καὶ γάλακτος, [17] καὶ ἀείρονται· [18] τὸ δὲ παιδίον ἀπ' αὐτῶν ἐπευφίσει ὀλίγον. [19] οἱ δὲ μαζοὶ δεχόμενοι τὸ γάλα, αἴρονται πιμπλάμενοι.

XXII. Καὶ, ὁκόταν τέκῃ, [2] ἀρχῆς κινήσιος ὑποφυομένης, [3] χωρεῖ τὸ γάλα ἐς τοὺς μαζοὺς τέτρες, [4] ἢν θηλάζῃ. [5] ἔχει γὰρ ὅτω. [6] θηλαζομένοιν τοῖν μαζοῖν, εὐρύτερα γίνεται τὰ φλέβια ἐς τοὺς μαζούς. [7] εὐρύτερα δὲ γλυόμενα, ἀπὸ τῆς κοιλίης ἕλκοντα τὸ πιαρὸν, τοῖν μαζοῖν διαδίδασι. [8] ἐὰν γὰρ ἐς ὁ ἀνὴρ, ἢν λαγνεύῃ πολλὰ, εὐρύτερα γινόμενα τὰ φλέβια, μᾶλλον ἐπάγει τ λαγνείην. [9] ἔχει δὲ καὶ τόδε ὧδε. [10] ἡ τροφὴ δὲ ἡ αὔξησις τ παιδίων γίνεται, [11] ὁκόταν ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἴῃ τὰ ἀπὸ τῆς μητρός. [12] καὶ, ὅκως ἂν ἡ

bit, corium ipsum premat, oleum utique exilierit foras ex corio compresso: [6] sic etiam si venter pinguitudinem in se habeat à cibis ac potibus, comprimaturque ab uteris, [7] pinguitudo prosilit in omentum ac carnem. [8] Et si raræ carnis mulier fuerit, citius percipit ejus persultationem: si non, posterius. [9] Quin & pecora prægnantia si non ægrotent, ab eodem potu ac cibo pinguiora propterea fiunt. [10] Similiter autem & mulier. [11] Et à pinguitudine calfacta ac alba existente, [12] quod edulcatum est à caliditate, quæ ab uteris accessit, [13] expressum venit in mammas, [14] & in uteros quoque parum venit, per easdem venas. [15] Tendunt enim & in mammas & in uteros venulæ hæ, & consimiles aliæ. [16] Et ubi pervenerit in uteros de lacte, [18] puer ipso paululum fruitur, [19] mammæ vero susceptio lacte impletæ attolluntur.

XXII. Et ubi peperit mulier [2] principio motus facto, [3] lac in mammas ipsas procedit, [4] si lactaverit. [5] Sic enim res habet. [6] Dum mammæ lactant ac exuguntur, venulæ in mammas ampliores fiunt: [7] ampliores autem factæ, à ventre pinguitudinem trahentes, in mammas distribuunt. [8] Nam & vir si multum coeat, venæ ampliores redditæ, venerem magis inducunt. [9] Habet autem & hoc eo modo. [19] Alimentum & augmentum puerorum fit, [11] ubi ea quæ à matre veniunt, in uteros processerint, [12] & prout mater habet juxta sanitatem aut de-

45 αὖ ἡ μήτηρ ἔχη ὑγιείης ἢ ἀσθενείης, ὧδε καὶ τὸ παιδίον ἔχει.

XXIII. Ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ φυόμενα τρέφεται ἀπὸ τῆς γῆς· 2 καὶ ὅκως αὖ ἡ γῆ ἔχει, ὕτω καὶ τὰ φυόμενα ἔχει ἐν τῇ γῇ. 3 τό, τε γὰρ σπέρμα, ὁκόταν καταβληθῇ ἐς τὸ γλῶ, ἰκμάδος τινὸς ἐμπίμπλαται ἀπ' αὐτῆς. 4 ἔχει γὰρ ἐν αὐτῇ ἡ γῆ ἰκμάδα παντοίην, ὥστε τρέφειν τὰ φυόμενα. 5 ἰκμάδος δὲ πλησθὲν τὸ σπέρμα φυσᾶται καὶ οἰδέει, 6 καὶ ἀναπνέει ὑπὸ τῆς ἰκμάδος ξυστρέφεται ἡ δύναμις, ἥ ἐστι κεφοτάτη ἐν τῷ σπέρματι. 7 ξυστρα-
5 φεῖσα δὲ ἡ δύναμις ὑπὸ τοῦ πνεύματος, 8 καὶ τῆς ἰκμάδος φύλλα γλυφύει, 9 ῥήγνυσι τὸ σπέρμα, 10 καὶ ἀνατέλλει πρῶτον ἔξω τὰ φύλλα. 11 ἀναλείλαυται δέ, ὁκόταν μηκέτι δύνηται τρέφειν τὰ φύλλα ὑπὸ τῆς ἰκμάδος τῆς ἐν τῷ σπέρματι ἐνεοῦσης, 12 ῥήγνυταί τε ἐς τὸ κάτω τό, τε σπέρμα καὶ τὰ φύλλα. 13 καὶ βιάμενον ὑπὸ τῶν φύλλων, μεθίησι τὴν δυνάμιν ἐς τὸ κάτω, ἣ ἐν αὐτῷ ὑπολείπεται ἀμφὶ τὴν βαρύτητα· 14 καὶ γίνονται αἱ ῥίζαι ἐκ τῶν φύλλων ἀμφιτεθαμμέναι. 15 ὁκόταν δὲ κάτω βεβαίως ῥιζωθῇ τὸ φυὲν, καὶ τὴν τροφὴν ἀπὸ τῆς γῆς ποιέηται, 16 τότε ἤδη ἠφάνισται πᾶν τὸ σπέρμα, καὶ ἀνήλωται ἐς τὸ φυὲν, 17 πλὴν δὲ λεπυρίδος, ὅπερ σεσάπται ἐν τῇ γῇ ἄδηλον γίνεται. 19 χρόνῳ δὲ καὶ ὀζέσταί τινα τῶν φύλλων. 20 ἐκ σπέρματος γεγώς, ἅτε ἀφ' ὑγροῦ γιγνόμενον, 21 τέως μὲν ἁπαλὸν ἔη καὶ ὑδαρὲς, ἐς αὔξησιν ὁ ὁρμημένον καὶ ἐς τὸ κάτω καὶ ἐς τὸ ἄνω, ἀδύνατον τὸν καρπὸν ἐκβάλλειν. 22 ἀσθενὴς γάρ ἐστιν αὐτῷ δυνάμις ἰσχυρὴ

debilitatem, 270 sic & puer habet.

XXIII. Quemadmodum etiam quæ in terra crescunt, à terra nutriuntur, 2 & prout terra habuerit, sic etiam nascentia in terra habent. 3 Etenim semen ubi dejectum fuerit in terram, humiditate quadam ab ipsa impletur. 4 Habet enim in se terra omnigenum humorem, ut nascentia nutrire possit. 5 Impletum autem humore semen, inflatur & intumescit: 6 & vis quæ in semine levissima est, ab 275 humore condensari cogitur: 7 condensata autem à spiritu vis, 8 & humore folia producente, 9 semen rumpit, 10 & primum folia foras emergunt. 11 Vbi vero emerserint, quum non amplius ab humore in semine existente folia nutriri possint, 12 rumpitur inferne semen, itemque folia: 13 & semen à foliis coactum, vim suam ad inferna demittit, quæ videlicet in ipso restat propter gravitatem, 14 & fiunt radices ex foliis 280 distentæ. 15 Postquam autem planta jam firmiter radices inferne egerit, & alimentum à terra sumit, 16 tunc sane totum evanescit, & in plantam consumitur, 17 præter corticem, qui solidissimus existit. 18 Rursus autem cortex in terra putrefactus progressu temporis evanidus fit, 19 & quædam folia ramos producunt. 20 Ex semine itaque tanquam ex humido nata planta, 21 donec quidem tenera & aquosa fuerit, in augmentum 285 superne ac inferne procedens, fructum excludere non potest. 22 Non enim vim habet fortem ac pinguem, ex qua semen con-

 densari

ἰσχυρὴ καὶ πίεζε, ἐξ ἧς τὸ σπέρμα ξυναφήσεται. [23] ὁκόταν δὲ τερεωθῇ μᾶλλον καὶ ῥιζωθῇ τὸ πεφυκὸς ὑπὸ χρόνου, [24] τότε ἤδη καὶ φλέβας ἴσχει σὺν εἰκαίῃ, καὶ ἐς τὸ ἄνω καὶ ἐς τὸ κάτω. [25] καὶ τότε δὴ καὶ τῆς γῆς ἕλκει, οὐκ ἔτι ὑδαρὲς, ἀλλὰ παχύτερον καὶ πιότερον καὶ πλέιον. [26] τὸ δὲ θερμαινόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου, σπεύδει ἐς τὸ ἄνω, καὶ γίνεται καρπὸς, [27] καὶ τὸ ξυγγενὲς, ἐξ οὗπερ καὶ ἐγένετο. [28] καὶ πολὺς ἐξ ὀλίγου αὐξάνεται τὸ δὲ γίνεται, [29] ὅτι ἕλκει ἕκαστον τῶν φυομένων καὶ τῆς γῆς δυνάμιν πλείονα, ἢ ἐξ οὗ ἐγένετο. [30] καὶ σπεύδει οὐκ ἓν, ἀλλὰ καὶ πολλά. [31] ὁκόταν δὲ ὁ καρπὸς σπεύσῃ, τρέφεται ὑπὸ τοῦ φυομένου. [32] ἕλκων γὰρ τὸ φυόμενον ἀπὸ τῆς γῆς, τῷ καρπῷ σπείδωσιν. [33] ὁ δὲ ἥλιος πέσσει τὸν καρπὸν, τὸ ὑδαρέστερον αὖτις ξυνεῖλκων ἀπ' αὐτοῦ. [34] καὶ ταῦτα μὲν εἴρηται μοι περὶ τῶν ἐκ σπερμάτων φυομένων, ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος.

xxiv. Τὰ δὲ ἐκ φυτηρίων, ἀπὸ δενδρέων δένδρεα γίνεται, τρόπῳ τοιῷδε. [2] τρῶμα ἴσχει ὁ κλάδος ἐν τῷ κατωτάτω πρὸς τῇ γῇ, ἢ ἀπὸ τοῦ δένδρεος ἐκλάσθη, ὅθεν καὶ ῥίζας ἀφίεται. [3] τρόπῳ δὲ τοιῷδε μεδίενται. [4] ὁκόταν τὸ φυτὸν, τὸ ἐν τῇ γῇ ἐὸν, ἰκμάδα λάβῃ ἀπὸ τῆς γῆς, οἰδέει, [5] καὶ πνεῦμα ἴσχει. [6] τὸ δὲ ὑπὲρ τῆς γῆς, ἠρέμα. [7] τὸ δὲ πνεῦμα καὶ ἡ ἰκμὰς ξυγκρίψασα ἐν τῷ κάτω τοῦ φυτοῦ τὴν δυνάμιν, ὅση ἔτι βαρυτάτη, [8] ἔρρηξεν ἐς τὸ κάτω, καὶ γίνονται ἐξ αὐτοῦ ῥίζαι ἀπαλαί. [9] ὁκόταν δὲ ἐς τὸ κάτω λάβῃσι, τότε δὴ ἕλκει ἐκ τῆς ῥίζης ἰκμάδα, καὶ μεταδίδωσι τῷ ὑπὲρ γῆς ἐόντι. [10] καὶ τότε δὴ αὖθις

densari queat. [23] Vbi vero solidior facta est, & progressu temporis radices egerit, [24] tunc jam & venas habet amplas, tum ad supernam, tum ad infernam partem: [25] & tunc sane non amplius aquosum ex terra trahit alimentum, sed crassius & pinguius ac copiosius, [26] quod calfactum à sole efferveſcit in extremitates, [27] & fit fructus juxta cognationem, ex quali etiam generatus est. [28] Multus autem ex modico propterea fit, [29] quod singula ex terra nascentia majorem vim ex terra, quam ex eo unde generata sunt, trahunt, [30] & efferveſcunt non secundum unum, sed secundum multa. [31] Quum autem fructus prodierit, à planta sua nutritur. [32] Planta enim à terra trahens, fructui transmittit. [33] Sol autem fructum coquit, & solidum facit, quod aquosius in ipso est, ad sese trahens. [34] Atque hæc mihi dicta sunt de his, quæ ex semine nascuntur à terra & aqua.

xxiv. Cæterum ex plantariis ab arboribus arbores fiunt, hoc modo. [2] Ramus vulnus habet, qua parte arbore defractus est, in infima ad terram parte, unde radices prodeunt. [3] Pangitur autem, & in terram demittitur, hoc modo. [4] Quum planta quæ in terra existit, humorem acceperit à terra, tumeſcit [5] & spiritum habet: [6] quæ vero pars supra terram eminet, nondum. [7] Spiritus autem & humor condensans in inferna plantæ parte vim, quantum ejus gravissimum est, [8] in infernam partem erumpit, & ex ipso radices teneræ fiunt. [9] Postquam autem in infernam partem receptus fuerit, tunc jam ex radice humorem trahit, & parti supra terram eminenti transmittit; [10] & tunc sane rursus

αὖθις τὸ ἄνω οἰδέϊ, καὶ πνεῦμα ἔχει. [11] καὶ ὅση δύναμις ἐν τῷ φυτῷ κάφη ἔνεστι, ξυσπαφεῖσα φύλλα γινομένη βλαστάνει, [12] καὶ ἐς τὸ ἄνω ἤδη τιὼ αὔξησιν ποιεῖται, καὶ ἐς τὸ κάτω.

xxv. Οὕτως ἐς τὸ ἐναντίον ξυμβαίνει ἤδη τοῖς ἐκ σπερμάτων γινομένοις, [2] καὶ τοῖς ἐκ φυτηρίων τε καὶ βλαστῶν. [3] πρότερον γὰρ ἐκ σπέρματος τὸ φύλλον ἀναπέμπει· ἔπειτα αἱ ῥίζαι ἐς τὸ κάτω ἀφίενται. [4] τὸ δ' ἔνδρον ῥιζοῦται πρῶτον, ἔπειτα φυλλοῦται [5] διὰ τόδε, ὅτι ἐν μὲν τῷ σπέρματι αὐτῷ ἱκμάδος πολλοῦ ἔνεστι, [6] καὶ ἐν τῇ γῇ παντὶ ἐόντι τροφὴ ἔνεστι τοσοῦτον τῷ φύλλῳ ἀρκέσουσα, ὅθεν τὸ φύλλον θρέψεται, μέχρις αὖ ῥιζωθῇ. [7] ἐν δὲ τῷ κλάδῳ γίνεται. [8] ὁ γὰρ γίνεται ἐξ ἑτέρου, ὅθεν τὸ φύλλον τοσοῦτον τροφὴν ἕξει· [9] ἀλλ' αὐτὸς ὁ κλάδος ἐστὶν, ὥσπερ καὶ τὸ δένδρον ἔχει. [10] καὶ τοῦτο ὑπὲρ γῆς ἐστι πολύ, ὥστε οὐκ ἂν δύναιτο ὑπὲρ γῆς ἐὸν ἱκμάδος πολλοῦ μὴ ἐν δὲ κάτω μεγάλης τῆς δυνάμεως ἐλθούσης τῷ ἄνω ἐνδώσει τὸ ἱκμάδος. [11] καὶ τοσοῦτον τὸ φυτήριον ἀνάγκη ἐστὶν ἑαυτῷ τροφὴν ποιήσασθαι ἀπὸ τῆς γῆς τῇσι ῥίζῃσι· ἔπειτα ὅτως ἀπὸ τῆς γῆς ἕλκον ἄνω ἀποδιδόναι, καὶ φύλλα ὀρμᾶσθαι ἐς βλαστόν τε καὶ αὔξησιν.

xxvi. Ὅσον δὲ αὔξηται τὸ φυτὸν, ὀδύνης ὑπ' ἀνάγκης τοιῆσδε, λύω ἐρέω. [2] ὁκόταν ἱκμάδος αὐτῷ πλέιον προσγένηται ἐκ τῆς ἑλκομένης ὑπὸ πλήθεος, ῥήγνυσιν, ἢ αὐ πλείση ἔῃ, καὶ ταύτῃ ὀζᾶται τὸ φυτὸν. [3] αὔξεται δὲ καὶ ἐς τὸ εὖρος, καὶ ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἐς τὸ κάτω, διὰ τόδε·

sus ſuperna pars intumeſcit, ac ſpiritum habet: [11] & quantum ex vi in planta leve ineſt, idipſum congregatum germinat, ac folia producit, [12] & jam in ſupernam partem augmentum facit, itemque in infernam.

xxv. Sic itaque contrarium contingit circa germinationem, in his quæ ex ſemine, [2] & in his quæ ex plantariis proveniunt. [3] Ex ſemine enim prius folium emergit, deinde radices in infernam partem demittuntur. [4] Verum arbor primum radices agit, deinde folia acquirit, [5] propterea quod in ſemine ipſo humoris copia ineſt: [6] & in terra quum totum inſit, alimentum ineſt primum folio ſufficiens, unde folium nutritur donec radicetur. [7] Verum in ramo non ſic fit. [8] Non enim gignitur ex altero, unde folium primum alimentum habeat, [9] ſed ipſe ramus eſt, & velut arbor habet, [10] & multa ejus pars ſupra terram eminet. Quare quum ſupra terram exiſtat, humore impleri non poteſt, niſi ex inferna parte magna quædam vis procedens, in ſupernam humorem diſtribuat. [11] Et plantarium primo neceſſe eſt ſibi ipſi alimentum ſufficere à terra in radices, deinde ubi ſic à terra attraxit, ſurſum diſtribuere, & folia ad germen & augmentum concitare.

xxvi. Quum autem augmentum cepit planta, à tali neceſſitate ramos ſpargit, quam referam. [2] Quum plus humoris ipſi acceſſerit ex terra attracti, erumpit præ multitudine, qua parte quam plurimus fuerit, & hac parte planta ramos emittit. [3] Augetur autem & in amplitudinem, & in ſupernam, & in infernam partem

τόδε· 4 ὅτι τὸ κάτω τῆς γῆς τῷ μὲν χειμῶνι θερμόν ἐστι τῷ δὲ θέρεϊ ψυχρόν. 5 τοῦτο δὴ διὰ τόδε ἐστὶν ὅτι ἡ γῆ ἰκμαλέη ἐστὶν ἐν χειμῶνι ὑπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πιπλοντος, 6 καὶ πιέζεται ἐφ' ἑωυτῆ, ἅτε βαρυτέρης ἔσης τῆς ἰκμάδος. 7 πυκνοτέρη δέ ἐστιν ὑπὸ τούτου, καὶ οὐκ ἔχει ἀναπνοὴν ἀδεμίην. 8 ἐν γὰρ ἔτι ἐνεστι αὐτῇ τὸ ἀραιὸν μέγα. 9 διὰ τοῦτο τὸ κάτω τῆς γῆς τῷ χειμῶνι θερμόν ἐστι. 10 καὶ γὰρ ἡ κόπρος ἡ πεπασμένη μᾶλλον διαθερμοτέρη ἐστὶν, ἢ ἡ αὐραίη ἐοῦσα· 11 καὶ ἄλλως, τὰ μὲν ἰκμαλέα καὶ πεπιεσμένα ὑπὸ σφῶν αὐτῶν συνθερμαίνεται, καὶ οὐ ταχέως ὑπὸ τοῦ θερμασίης ξυνηκιόμενα σήπεται. 12 ἐν γὰρ δίκην τὸ πνεῦμα διὰ αὐτῶν, ἅτε πυκνῶν ἐόντων. 13 εἰ δὲ ξηρὰ ἔη καὶ ἀραιῶς κείμενα, πολλῷ ἧσσον θερμαίνεται καὶ σήπεται. 14 ἅτω δὲ καὶ πυροὶ καὶ κεγχρεαὶ, ὁκόταν καὶ βρέξωσι μᾶλλον, οὐθερμότερόν ἐστιν, ἢ εἰ ξηρὰ ἔη, καὶ ἀραιῶς κείμενα.

tem propterea, 4 quod inferna terræ pars hyeme quidem calida est, æstate autem frigida. 5 Atque hoc propterea contingit, quod terra humida est in hyeme, præ aqua de cœlo delabente, 6 & comprimitur in seipsam, utpote humore graviore existente: 7 densior autem ab hoc ipso est, & nullam transpirationem habet. 8 Non enim amplius magna raritas ipsi inest: 9 & propter hoc inferna terræ pars hyeme calida est. 10 Nam & fimum densius accumulatum, intus calidius est, quam quod rarum existit: 11 & alias humecta ac compressa, à seipsis concalescunt, & brevi à calore valde exusta putrescunt. 12 neque enim permeat spiritus per ipsa, nimirum quum densa existunt. 13 Si vero sicca fuerint, ac rare posita, multo minus calescunt ac putrescunt. 14 Atque sic sane frumentum ac hordeum humidum ac madefactum, intus calidius est, quam si siccum sit, & rare positum.

XXVII. Καὶ ἱμάτια συνδεδεμένα καὶ καλεσφίσιν ἰσχυρῶς δυσκαὶ, 2 καιόμενα ὑπὸ σφέων αὐτῶν, ὡς ἐγὼ ἤδη εἶδον, 3 ὥσπερ ὑπὸ πυρὸς συνκαόμενα. 4 καὶ τἄλλα, εἴ τις θέλοι συνθυμηθῆναι, πάντα ὅσα πιέζεται, ὑπὸ σφῶν αὐτῶν θερμότερα δύεται, ἢ τὰ ξηραὶ κείμενα. 5 ἐν γὰρ ἔχει ἀναπνέψι ψυχρὸν ὑπὸ τῶν ἀνέμων. 6 ἅτω δὲ τῆς γῆς τὸ κάτω πλέης ἐόσης, καὶ αὐτῆς ὑφ' ἑωυτῆς πεπιεσμένης, 5 ἅτε βαρείης ἐούσης, πυκνῆς ἐούσης, ὑπὸ τοῦ ἰκμαλέος θερμαίνεται ἐν χειμῶνι. 7 ἐν γὰρ ἔσιν αὐτῆς διαπνοὴ οὐδεμίη ἐσδεμίαν θερμήν. 8 ἀλλ', ὁκόταν πέσῃ ἐς γῆν ἔρματος τὸ ὕδωρ ἐς αὐτὴν, 9 ὅταν

XXVII. Et vestes pelliceæ colligatæ ac fortiter compactæ, 2 à seipsis comburuntur, velut ego vidi, 3 quemadmodum ab igne exustæ. 4 Sed & alia, si quis velit considerare, omnia quæ comprimuntur à seipsis, calidiora reperiet, quam quæ rare posita sunt. 5 Non enim habent unde frigiditatem inspirent à ventis. 6 Sic etiam inferna terræ pars quum plena sit, & ipsa à seipsa comprimatur, nimirum gravis ac densa existens, ab humiditate in hyeme calescit, 7 nullam enim caliditatis perspirationem habet. 8 Sed ubi de cœlo aqua cadit in ipsam, 9 quum

9 ὅταν ἀποπνέη ὑπὸ τῆ γῆ ἀπ' αὐτῆ, 10 ἐ διίσι κάτω, ὥστε πυκνῆς ἐούσης τ γῆς· 11 ἀλλ' ἡ πνοὴ ὀπίσω ἐς τὸ ὕδωρ ἔρχεται. 12 κ) διὰ τοῦτο αἱ πηγαὶ κ) ἡ θάλασσα θερμότεραί εἰσι ὑ χιμῶνος, κ) μείζους, ἢ ὑ θέρεος· 13 ὅτι ἀποπνέοντος ὑ πνεύματος, ὀπίσω ἔρχεται ἐς τὸ ὕδωρ, 14 ὥστε τ γῆς πυκνοτέρης ἐούσης, κ) ἐ διιείσης δι' αὐτῆς τὸ πνεῦμα. 15 κ) τὸ ὕδωρ πολὺ ἐὸν, ἢ αὖ τύχῃ, τοῦτο δὴ ῥήγνυσι χωρέον, κ) ὁδὸν οἱ αὐτῷ ποιέεται εὐρυτέρην, ἢ εἰ ὀλίγον εἴη.

XXIIX. Τὸ γὰρ ὕδωρ ὑπὸ τῆ γῆ ἐκ ἔστηκεν, ἀλλ' ἀεὶ χωρέει ἐς τὸ κάτω λες.[2] εἰ ὃ διίσι ὑ χιμῶνος ἀπὸ ὑ ὕδατος τὸ πνεῦμα ἡ γῆ δι' ἑωυτῆς, ἔλασσον τὸ ὕδωρ ἐχώρεεν ἐξ αὐτῆς, 3 ἐ αἱ πηγαὶ ἂν ἦσαν ὑ χιμῶνος μεγάλαι. 4 πάντα ταῦτα εἰρηταί μοι, ὅτι τ γῆς τὸ κάτω θερμότερον φαίνεται ἐὸν ὑ χιμῶνος, ἢ ὑ θέρεος. 5 νυνὶ ὃ θέλω εἰπεῖν, ὅ, τι ὑ θέρεος τὸ κάτω τ γῆς ψυχρότερον φαίνεται ἐὸν ἢ ὑ χιμῶνος.

XXIX. Ἡ γῆ ὑ θέρεος ἀραιή ἐστι ἐ κέφη, 2 ὥστε ὑ ἡλίου σφοδρότερον προσπάλλοντος, ἐ ἑλκομένου ἀπ' αὐτῆς πρὸς ἑωυτὸν τῆς ἰκμάδος. 3 ἔχει ὃ ὕδωρ ἡ γῆ ἐν αὐτῆ αἰεὶ πλέον ἢ ἔλασσον. 4 τὰ ὃ πνεύματα ἡμῖν ἐστι πάντα ἀφ' ὕδατος. 5 τοῦτο ὃ πέρι ἐπιδείξω ξυμβάλλεσθαι, ὅτι οὕτως ἔχει. 6 ἀπὸ γὰρ τ ποταμῶν πάντων πνεύματα χωρέει ἐκάστοτε, κ) τ νεφέων. 7 τὰ ὃ νέφεα ἐστὶν ὕδατος ξυνεχὲς ἐν ἀέρι. 8 ἐ τότε δὴ ἡ γῆ ἀραιή ἐστι ἐ κέφη ὑ θέρεος· 9 κ) ὕδατος ἐν αὐτῆ ἔχουσα· 10 κ) τὸ ὕδωρ ῥεῖ ἐς τὸ κάτω πάντα. 11 χωρέοντος ὃ ὑ ὕδατος αἰεὶ ἀπὸ-

9 quum spiritus prodierit ab ipsa in terra, 10 non ulterius penetrat, utpote terra densa existente, 11 sed spiritus retro ad aquam abit: 12 & propterea fontes ac marinæ aquæ, hyeme calidiores sunt, & auctiores quam æstate, 13 quia spiritus dum exhalat, retro abit ad aquam, 14 quum terra densior existat, & per se spiritum non transmittat. 15 Et aqua multa existens quæ contigerit, ea perrumpens procedit, & viam sibi ipsi ampliorem facit quam si modica existat.

XXIIX. Aqua enim in terra non consistit, sed semper in declive procedit. 2 Si autem spiritum ab aqua prodeuntem terra per se hyeme transmittat, paucior aqua ex ipsa procederet, 3 & fontes hyeme magni non essent. 4 Atque hæc omnia in hoc dicta à me sunt, quod terræ inferna pars calidior esse apparet hyeme, quam æstate. 5 Nunc autem dicere volo, quod æstate frigidior quam hyeme, inferna terræ pars esse videtur.

XXIX. Terra æstate rara est & levis, 2 nimirum sole vehementius irruente, & ab ipsa humiditates ad sese trahente. 3 Habet autem terra in se semper aquam plus aut minus. 4 Spiritus autem omnes nobis sunt ab aqua. 5 Id quod sic se habere, unde conjectare possis, demonstrabo. 6 Etenim ab omnibus fluminibus ac nebulis spiritus semper procedunt. 7 Est autem nebula aqua in aere cohærens & continua. 8 Et tunc sane terra rara est ac levis æstate, 9 & aquam in se habet, 10 & aqua in declive fluit, 11 procedente autem aqua, semper inde alius ex alio

ἀποπνέῃ αὐτόθεν ἕτερον ἐξ ἑτέρου πνεῦμα· [12] τὸ δ' ἀποπνέον ἀφ' τῆς γῆς ἔρχεται κάτω καὶ ἀραιῆς ἐούσης, [13] καὶ ψυχρὸν τῇ γῇ ποιεῖ, [14] καὶ αὐτὸ τὸ ὕδωρ ξυμψύχει. [15] ἔχει δ' ὅπως, ὥσπερ εἴ τις εἰς ἀσκὸν ὕδωρ εἰσὼν ἀποπιέσειεν ἰσχυρῶς, [16] καὶ βαθὺ παιολῶ τῷ ὕδατι ποιήσειεν σύριγγι βελόνης, " ἢ μικρῷ μείζονι, [17] καὶ τὸν ἀσκὸν κρεμάσας αἰωρείτω, [18] ἐδὲν διὰ δ' τετρημένου πνεῦμα χωρήσει, ἀλλ' ὕδωρ. [19] ἡ γὰρ ἔχει εὐρυχωρίαν, ἢ ἀποπνεύσει. [20] ὧδε δὴ ἔχει καὶ δ' χειμῶνος τῷ ὕδατι ἐν τῇ γῇ. [21] ἢν δ' τῷ ὕδατι ἐν τῷ ἀσκῷ τ' εὐρυχωρίην ποιήσῃς, καὶ κρεμάσας αἰωρείτης τ' ἀσκὸν, πνεῦμα ἀφίκοιτο ἀφ' δ' τετρημένου. [22] εὐρυχωρίη γάρ ἐστι τῷ πνεύματι ἀπὸ δ' ὕδατος κινουμένου ἀφαχωρέειν ἀφ' δ' ἀσκοῦ. [23] ὃ ἀφ' δ' τετρημένου τὸ πνεῦμα " ἀφ' τόδε δίδοσιν. [24] ὧδε δὴ ἔχει καὶ δ' θήρης ἐν τῇ γῇ τῷ ὕδατι. [25] εὐρυχωρίη γάρ ἐστιν αὐτῷ, ἅτε τ' γῆς ἀραιῆς ἐούσης, [26] καὶ δ' ἡλίης ἕλκοντος ἀπ' αὐτῆς τ' ἰκμάδα πρὸς ἑωυτόν. [27] διίησι τὸ πνεῦμα, ἅτε ψυχρὸν ἐὸν, ἀπὸ δ' ὕδατος δι' αὐτῆς ἀραιῆς ἐούσης καὶ κούφης. [28] ἀφ' τοῦτο ψυχρὸν ἐὸν αὐτῆς τὸ κάτω δ' θέρεος. [29] καὶ τὸ ὕδωρ μᾶλλον δ' πνεύματος, [30] δ' ἐν τῇ γῇ ψυχρὸν ἐόν, [31] " καὶ αὐτὸ ἀφίησιν ἐς ἑωυτὸ τὸ πνεῦμα, καὶ ἐς τὸν γλῶ.

xxx. Καὶ ἅμα τὸ ἀνηλεόμενον ἐν τῷ φρέατι, αἰεὶ ἀφικνέεται τὸ πνεῦμα, ὥσπερ ῥιπὶς, καὶ ποιεῖ αὐτὸ ψύχος παρέχειν τῷ ὕδατι. [2] τὸ δ' μὴ ἀνηλεόμενον δ' ὕδατος δ' θέρεος, ἀλλ' ἑστηκὸς, πυκνὸν ἐὸν, οὐχ ὁμοίως δέχεται τὸ πνεῦμα ἐς

spiritus exhalat. [12] Qui vero exhalat, per terram abit levem ac raram existentem, [13] & frigiditatem terræ inducit, [14] & ipsa aqua simul perfrigeratur. [15] Habet autem sic, quemadmodum si quis aquam in utre existentem fortiter comprimat, [15] & per punctura acus, vel paulo majorem, perspirationem aquæ faciat, [17] & ipsum utrem in sublimi suspendat, [18] nullus spiritus per foramen procedet, sed aqua. [19] non enim habet spatiositatem per quam aqua spiritum emittat. [20] Sic sane se habet etiam hyeme aqua in terra. [21] Si autem aquæ in utre locum satis amplum feceris, & utrem in sublimi suspenderis, spiritus per foramen procedet. [22] Locum enim spiritus habet ab aqua mota, procedendi per utrem, [23] & propterea per foramen spiritus transit. [24] Sic sane se habet etiam æstate aqua in terra. [25] Satis amplum enim locum habet, nimirum terra rara existente, [26] & sole ab ipsa humorem ad se trahente, [27] & pertranſit spiritus, utpote qui frigidus existit, ab aqua per ipsam raram existentem ac levem. [28] Ob hoc itaque inferna ipsius pars æstate frigida existit, [29] & aqua ipsa adhuc magis quam spiritus, [30] qui in terra frigidus existit, [31] & ipsa in seipsam, & in terram, spiritum emittit.

xxx. Sed & aqua quæ hauritur in puteo, spiritum semper movet, velut flabellum, atque hoc ipsum aquæ frigiditatem inducit. [2] Quæ vero non hauritur æstate, sed stans densa existit, non similiter spiritum in se à terra suscipit, neque in terram à seipsa distri-

ἐς ἑαυτὸ ἀπὸ τ γῆς, ἐσθ' ὑπὸ τῷ γλῶ ἀπ' ἑαυτ ἀποδίδωσι. 3 καὶ ἅμα ἀπὸ τ ἡλίε καὶ τ ἠέρ "ἐ 53 σκιδναμένε ἐν τῷ φρέατι, ἀλλὰ συσίμε ἐόντ, θερμαίνε) πρῶτον αὐτ τὸ ἐπιπολῆς. 4 ἔπειτα τὸ ἕτερον ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐς τὸ κάτω ἀφαδίδωσι τ θερμασίην. 5 καὶ ἀφ' τοῦτο τὸ μὴ ἀνλεόμενον ὕδωρ τ θέρε θερμότερόν ἐσι τ ἀνλεομένε.

XXXI. Αἵτε πηγαὶ αἱ βαθεῖαι μάλιστα τ θέρε ' αἰεὶ ψυχραί εἰσι. 2 καὶ ἀρυσθὲν τὸ ὕδωρ τ χειμῶν, τ γῆς θερμῆς ἐούσης, ἐν τούτῳ τὸ μὲ παραυλίκα θερμόν ἐσιν. 3 ὅταν ὁ χρόν δίη, ψυχρόν ἐσιν, 4 ὑπὸ τ ἠέρ δηλονότι ψυχόμενον, ψυχρ ἐόντ. 5 ἐξαερᾶται γὰ ὑπὸ τ ἀνέμε, καὶ τὸ πνεῦμα δι' αὐτ διηθέ. 6 καθάπερ τ τὸ ἀνλεόμενον ὕδωρ τ θέρε, ὁκόταν ἀρυσθῇ, ψυχρὸν αὖτικα ἐσί. 7 θερμὸν ὁ γίνε) ἀφ' τόδε. 8 ὅτι, τ γῆς ἀρχαίης ἐούσης, τ πυθμέν ἐόντ ἐν αὐτῇ, ψύχε). 9 ὅταν ὁ ἀρυσθὲν χρόν ' ἐγχύθῃ), ἑστὸν γίνεται, καὶ θερμὸν ὁρᾶται. 10 θερμαίνε) γὰ ὑπὸ τ ἠέρος, θερμὸ ἐόν. 11 ὥσπερ καὶ τὸ μὴ ἀνλεόμενον ὕδωρ ἐν τῷ φρέατι τ θέρε ἀφ' τοῦτο θερμὸν γίνεται. 12 ταῦτα μὲ ἐς τοῦτό μοι εἴρηται. 13 ἀναλήψομαι ὁ αὖθις, ὅτι τ θέρε τὸ κάτω τ γῆς ψυχρόν ἐσι· τ ὁ χειμῶν, θερμόν. τὸ ὁ ἄνω τ γῆς, τἀναντίον τούτε.

XXXII. Καὶ δεῖ τῷ δένδρῳ μὴ δύο θερμὰ ὁμοῦ παρεῖναι, 2 μηδὲ δύο ψυχρὰ ὁμοῦ, 3 ἢν μέλλῃ ὑγιαίνειν. 4 ἀλλ', ἢν μὲ ἐν τ ἄνωθεν παρεῖ 37 γίνη) ' θερμὸν, ἐν τ κάτωθεν δεῖ ψυχρὸν αὐτῷ παρεῖναι. 5 καὶ 54 πρὸ-

tribuit. 3 & simul à sole, & aere in puteo non dispersо, sed stante ac firmato, primum superficies ipsius calefit, 4 deinde alia ejus pars ad aliam deorsum caliditatem distribuit. 5 & propterea aqua quæ ' æstate non 375 hauritur, calidior est ea quæ hauritur.

XXXI. Quin & fontes valde profundi æstate semper frigidi existunt: 2 & aqua hausta hyeme, terra calida existente, ex tali fonte, statim quidem calida est, 3 ubi vero tempus progressum fuerit, frigida est, 4 ab aere videlicet frigido existente talis facta. 5 Perflatur enim à vento, & spiritus per ipsam pertranſit. 6 Quemadmodum etiam aqua quæ æstate hauritur, ubi hausta ' fuerit, 380 statim frigida est, 7 calida autem fit propterea, 8 quod terra rara existente, & spiritu in ipsa existente, perfrigeratur. 9 Vbi autem hauſtæ tempus accesserit, stabilis fit, & calida conspicitur. 10 Calefit enim ab aere calido existente, 11 quemadmodum & aqua quæ non hauritur in puteo æstate, ob hoc ipsum calida redditur. 12 Atque hæc à me de hoc dicta sunt. 13 Repetam autem rursus quod æstate inferna terræ ' pars fri- 385 gida est, hyeme vero calida: superna autem vice versa.

XXXII. Et oportet arbori non duo calida simul accedere, 2 neque duo frigida simul, 3 si sana esse debet. 4 Verum siquidem ex superna caliditas accesserit, ex inferna frigiditatem ipsi accedere oportet: 5 & vice versa, si ex superna parte accedat frigiditas, ex inferna

πάλιν, ἢν ὲκ τῦ ἄνωθεν ωεσσηχθῆναι ψυχρὸν, ὲκ τῦ κάτωθεν δεῖ θερμὸν αὐτῷ ωεσσήνεσθαι. 6 εἴτε ῥίζαι ὅ, τι αὐ ἑλκύσωσι, τῷ δένδρῳ ωεσσδιδόασι, κὴ τὸ δένδρεον τῆσι ῥίζησι. 7 καὶ γίνε) ἔτι ταμιείη ὲ ψυχρὸ ἔ καὶ θερμό. 8 ὥσωῦ τῷ ἀνθρώωῳ ἐσιόνλων ἐς τὼ κοιλίην σιτίων, ὅσα ωοσόμβια θερμαίνε, ' δεῖ ψύξιν ἀωοδίδοσθαι ἀωὸ τῦ ωότε. 9 ἔτω κὴ τῷ δένδρῳ δεῖ ἀνθρωωοδίδοσθαι ὲκ τῦ κάτω ωρὸς τὸ ἄνω, κὴ ἀνάωαλιν. 10 κὴ αὔξε) τὸ δένδρεον, καὶ ἐς τὸ ἄνω κὴ ἐς τὸ κάτω ἀμφὶ τόδε. 11 ὅτι ἡ τροφὴ ἐστι καὶ ὲκ τῦ κάτωθεν κὴ ὲκ τῦ ἄνωθεν.

XXXIII. Καὶ ἑως μὲ αὖ ἁπαλὸν ἔη σφόδρα, ὲ καρωοφορεῖ. 2 ὲ γάρ ἐσιν αὐτῷ ωίφρα δυνάμις, ὲδὲ ωαχείη, ἥωις ἐς καρωὸν ξυμβάλλεσθαι οἵη τέ ἐσιν. 3 ὁκάταν δὲ χρόνῳ ἐσηλύη), τότε ἤδη ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες εὐρεῖαι γινόμεναι, ωοιεῦν) ' ἐν αὐτῷ ὲκ τῆς γῆς ωίφραν κὴ ωαχείλν τ ῥύσιν. 4 ὁ ἥλιος ἀμφιχέων αὐτὸ, ωοιέ ὲκζέφν, ὥστε κέφηνι ἔσσον, ἐς τὰ ἄκρα, κὴ καρωοῦσθαι. 5 καὶ τ μὲ λεωτὴν ἰκμάδα ἀωὸ τῦ καρωῦ ἀωοφέρε. 6 τὸ δ ωαχείην ωέσσων ὁ ἥλιος ὲ θερμαίνων γλυκαίνε. 7 τὰ δ ἀ καρωοφορέοντα τ δενδρέων οὐκ ἔχε ωίαρ ἐν αὐτοῖσιν, ὅσον ἐς τ καρωὸν ὲκδόσεται. 8 τὸ δ ωᾶν δένδρεον, ὁκάταν ὑωὸ χρόνε στερεωθῆ, καὶ λάβηται ἐν τῶν κάτω τῆσι ῥίζησιν, ἤδη βεβαίως ωέφυ) ' αὐξόμενον ωαύεται.

XXXIV. Ὁκόσοισι δ ἐς δένδρεα ἀφ' ἑτέρων δενδρέων ὀφθαλμοὶ ἐνετέθησαν, 2 ὲ δένδρεα γινόμενα ἐν τοῖσι δένδρεσι ζῇ, 3 κὴ καρωοφορεῖ καρωὸν ἐχόμενον οἷσιν ἐγκείμενά ἐσιν. 4 τρόωῳ τοιῶδε τέτο γίνεται.

ferna caliditatem ipsi contingere oportet. 6 Et radices ubi attraxerint, arbori transmittunt, & arbor ' vicissim radici- 39
bus. 7 atque sic & frigidi & calidi conservatio contingit. 8 Quemadmodum homini ingestis cibis in ventrem, qui dum concoquuntur calfaciunt, perfrigerationem à potu facere oportet: 9 sic & arbori contrarium rependi oportet, ex inferna parte ad supernam, & vicissim: 10 & augescit arbor & in supernam, & in infernam partem, propterea 11 quod alimentum ex inferna & superna ipsi accedit.

XXXIII. Et quamdiu ' quidem 395
vehementer tenera fuerit arbor, fructum non producit. 2 Non enim est in ipsa pinguis vis, neque crassa, quæ ad fructum conferre possit. 3 Progressu autem temporis venæ in ipsa dilatatæ, pinguem ac crassam influxionem ex terra in ipsam faciunt, 4 sol autem ipsam diffundens, ebullire facit utpote levem existentem, in extremitates, & fructum producere. 5 & tenuem quidem humiditatem à fructu sol ' aufert, 6 crassam autem 400
concoquens & calfaciens edulcat. 7 At vero arbores non fructiferæ, in se pinguitudinem tantam non habent, quantum ejus in fructum est expendendum. 8 Omnis autem arbor quum per tempus solida facta fuerit, & ex inferna parte radices firmarit, jam penitus constanter augescere desinit.

XXXIV. Quicunque vero in arbores, ab aliis arboribus oculos indiderunt, 2 & arbores in arboribus enatæ ' vivunt, 3 & fructificant 405
non similem fructum arboribus, quibus insitæ. 4 Id ipsum tali modo

νεται. 5 ξυμβαίνει τῷ ὀφθαλμῷ, πρῶτον μὲν βλαστάνειν. 6 τροφὴν γὰρ εἶχε, πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἀφ' οὗ ἀπεμύχθη· ἔπειτα δ' ὧν συνετέθη. 7 ὁπόταν δὲ βλαστήσῃ, ἔτως μεθίησιν εἰς τὸ δένδρεον ῥίζας ἀπ' αὐτοῦ λεπτάς. 8 ἐκ πρῶτου ἀπαυρίσκει) ἀπὸ τοῦ ἐκμαδόντος τῆς συμφύσεως, συν ὧν ἔφυτο. 9 ἔπειτα, χρόνου ἐγγενομένου, ἀφίησι ῥίζας εἰς τὴν γῆν, ἀφ' ἧς δ' συνετέθη. 10 ἐκ ἐπαυρίσκει) ἀπὸ τῆς γῆς ἕλκων τὴν ἐκμάδα. καὶ τροφὴ αὐτῷ ἐκεῖθέν ἐστιν. 11 ὥστε μὴ θαυμάζειν ἕτερόκαρπα εἶναι τὰ ἔνθεν τῶν δενδρέων. 12 ζῇ γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς. 13 ταῦτά μοι εἴρηται) περὶ τῶν δενδρέων καὶ τῶν καρπῶν ἀφ' τόδε, ὅπως ἔχει οἷόν τε ἦν μοι τὸν λόγον ἡμιτελέα καταλιπεῖν. 14 ἀναδήσομαι δ' αὖθις ὀπίσω, ἕνεκά μοι λόγος πέρ δε ἀμφὶ τῶνδε εἴρηται.

XXXV. Φημὶ γὰρ, τὰ μὲν τῇ γῇ φυόμενα πάντα ζῆν ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἐκμάδος. 2 καὶ ὅκως αὖ ἡ γῆ ἔχει ἐκμάδος ἐν ἑαυτῇ, ἔτω καὶ τὰ φυόμενα ἔχειν. 3 ἔτω καὶ τὸ παιδίον ζῇ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ἐν τῇσι μήτρῃσιν. 4 ὅκως αὖ ἡ μήτηρ ὑγιείης ἔχει, ἔτω καὶ τὸ παιδίον ἔχει. 5 ἐν δέ τις βέλτιον συνοῖεν τὰ ῥηθέντα ἀμφὶ τούτων ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος, 6 εὑρήσει τὴν φύσιν πάσων ὁμοιοτάτην ἐοῦσαν, τῶν τε ἐν γῆς φυομένων, καὶ τῶν ἐξ ἀνθρώπων. 7 ἐκ ταῦτά μοι ἐς τοῦτο εἴρηται. 8 τὸ δ' παιδίον ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐὸν, 9 τὰς χεῖρας ἔχει πρὸς τοῖσι γόνυσι, 10 καὶ τὴν κεφαλὴν πολλὸν τοῖν ποδοῖν. 11 ἐκ δὲ ἔστιν ἀτρεκείη κεῖνο, ἐὰν δ' ἐν αὐτῷ ἴδῃς, ἐν τῇσι μήτρῃσι τὸ παιδίον πότερον τὴν κεφαλὴν ἄνω ἔχει ἢ κάτω. 12 ἐκ δὲ

do contingit. 5 Oculus primum quidem germinat. 6 Alimentum enim habet primum ab arbore, ex qua ablatus est, deinde ab ea in quam insitus est. 7 Vbi autem germinaverit, sic in arborem radices tenues à se demittit, 8 & primum humore fruitur in arbore, in quam insitus est, existente: 9 deinde tempore accedente, demittit radices in terram, per eam in quam insitus est, 10 & fruitur humore, quem à terra trahit, & alimentum inde ipsi contingit: 11 ut non mirum sit, insitas arbores, alios fructus producere. 12 à terra enim vivunt. 13 Hæc mihi de arboribus & fructibus dicta sunt ea gratia, quod indignum mihi factum videbatur, & ne poteram quidem hanc tractationem semiperfectam relinquere. 14 Redibo nunc rursus retro ad illum sermonem, cujus gratia à me hæc de istis relata sunt.

XXXV. Censeo enim terræ nascentia omnia vivere ex terræ humore, 2 & qualem terra humorem in seipsa habet, talem etiam nascentia ex ipsa habere. 3 Sic etiam puer vivit de matre in utero, 4 & quali mater sanitate prædita est, talem etiam puer habet. 5 Quod si quis considerare velit ea quæ de his dicta sunt, ab initio usque in finem, 6 inveniet naturam omnem consimilem esse, & ex terra nascentium, & hominum. 7 Et hæc mihi de hac dicta sunt. 8 Cæterum puer in uteris existens, 9 manus apud genas habet, 10 caput autem prope pedes: 11 & non datur probe ac certo cognoscere, etiamsi puerum in utero videas, utrum caput sursum habeat, an deorsum. 12 Verum ex umbilico

pel-

ὑμφαλὸς πεφυκότες εἰσίν οἱ ὑμένες, ἀντέχοντες αὐτό. [13] νυνὶ δὲ ἐρῶ τὴν ἀμφίγνωσιν, [14] ἣν ἔφην ὀλίγῳ πρότερον, [15] ὡς ἀνυστὸν ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ, [16] ἐμφανέα ἔσεσθαι, πᾶσι τοῖς βουλομένοις εἰδέναι τάδε περί, [17] ὅτι ἥτε γονὴ ἐν ὑμένι ἐστὶ, [18] ἐπεὶ καὶ μέσον αὐτῆς ὁ ὀμφαλός ἐστι, [19] καὶ ἐκείνῃ πρῶτον τὸ πνεῦμα ἕλκει ἐς ἑωυτὸν, καὶ μεθίησιν ἔξω, [20] καὶ ἐκ τοῦ ὀμφαλοῦ ὑμένες εἰσὶ, [21] καὶ τὴν ἄλλην φύσιν τοῦ παιδίου, ἣν εἰρήκαμεν, ὧδε ἔχουσαν εὑρήσεις πᾶσαν, μέχρις ἐς τέλος, [22] ὅκως μοι ἐν τοῖσι λόγοισιν ἐπεπόφανται, [23] εἰ βούλεταί τις τοῖσιν ἱστορίοισιν, ἰκνέεσθαι μέλλων λέγειν, χρῆν.

XXXVI. Εἰ γάρ τις ἐθέλοι ὠὰ εἰκοσιν ἢ καὶ πλείονα, ὅκως ἐκλεπίσιν, ὑποθεῖναι ἀλεκτορίσιν, εἴτε δυσὶν εἴ τε καὶ πλείοσι, [2] καὶ ἐκ τῆς ἡμέρης ἀπὸ τῆς δευτέρης ἀρξάμενος μέχρι τῆς ὑστάτης, ἣ ἐκλέψει τὸ ᾠὸν, ὑφαιρέων καὶ ἀναγνύων, σκοπῶν, [3] εὑρήσει ἔχοντα πάντα καὶ τὰ ἐμὸν λόγον, [4] ὡς χρὴ ὄρνιθος φύσιν ξυμβάλλειν ἀνθρώπου φύσει. [5] ὅτι γὰρ ὑμένες εἰσὶν ἐν τῷ ὀμφαλῷ πεφυκότες, καὶ τἆλλα ὁπόσα εἴρηται περὶ τοῦ παιδίου, ἅπαντα ἔχοντα ἐν τῷ ᾠῷ τῷ ὀρνιθείῳ εὑρήσεις ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος. [6] καίτοι, ἤν τις μηδέπω εἴδῃ, θαυμάσει ἐν ὀρνιθείῳ ᾠῷ ἐνεόντα ὀμφαλόν. [7] ἔχει δὲ ὧδε πάντα. καὶ ταῦτα δέ μοι ὧδε εἰρήσθω.

XXXVII. Ὁκόταν δὲ τῇ γυναικὶ ὁ τόκος προσπελάσῃ, [2] ξυμβαίνει τότε τῷ παιδίῳ κινεομένῳ, [3] καὶ ἀσκαριζοντι χερσί τε καὶ ποσὶ, [4] ῥῆξαί πινα τῶν ὑμένων τῶν ἔνδον. [5] ῥαγέντος δὲ ἥδη ἑνὸς, καὶ οἱ ἄλλοι ἀκιδνο-

pelliculæ tentæ sunt ipsum continentes. [13] Nunc autem referam dignotionem, [14] quam paulo ante me demonstraturum dixi, [15] quantum humanæ menti possibile est [16] manifestam illam, omni qui de hoc cognosse velit, [17] quod genitura in pellicula est, [18] & quod juxta medium ipsius umbilicus est, [19] & per illum sane primo spiritum in seipsam trahit, & foras emittit, [20] & quod ex umbilico pelliculæ tentæ sunt. [21] Sed & aliam pueri naturam, quam dixi, sic totam habere usque in finem reperiet, [22] quomodo videlicet à me in his sermonibus declaratum est; [23] si quis testimoniis, & ocularibus inspectionibus à me producendis uti velit.

XXXVI. Etenim si quis ova viginti aut plura, quo pulli ex ipsis excludantur, gallinis duabus aut pluribus subjicere velit, [2] & singulis diebus à secunda exordiendo, usque ad ultimam qua excludetur pullus ex ovo, subtrahere, confringere, ac videre, [3] inveniet omnia se habere juxta meum sermonem, [4] quomodo volucris naturam, ad humanam conferre oportet. [5] Quod enim pelliculæ ex umbilico tentæ sunt, & reliqua quæ de puero dicta sunt, sic se habere in ovo volucris reperies, ab initio in finem. [6] Atqui si quis nondum vidit, mirabitur in volucris ovo umbilicum ineſſe. [7] Atque hæc sic habent, & sic à me relata sunt.

XXXVII. Quando vero mulieri partus appropinquat, [2] tunc puero se movente, [3] & manibus ac pedibus calcitrante, [4] pelliculam quandam internam rumpi contingit: [5] rupta autem una, etiam aliæ debiliorem vim habent, & rum-

ἀκριβοτέρην δύναμιν ἔχουσι, καὶ ῥήγνυνται.[6] πρῶτον μὲν, οἱ κείνε ἐχόμενοι· ἔπειτα ὁ ὕστατος. [7] ὁπόταν δ' ῥαγῶσιν οἱ ὑμένες, [8] τότε λύεται ἀπὸ τῆς δεσμοῦ τὸ ἔμβρυον· [9] καὶ χωρεῖ ἔξω κλονηθέν. [10] οὐ γὰρ ἔτ' ἔχει σθένος, τῶν ὑμένων πρεσβύντων. [11] οὐδὲ αἱ μῆτραι δύνανται ἔτι τὸ παιδίον ἴσχειν, τῶν ὑμένων, ὡς ἔφην, πρεσβυτέρων, καὶ τούτων ἀπερεχθέντων. [12] περιλαμβάνονται γὰρ οἱ ὑμένες καὶ τῶν μητρέων, ὁπόταν ἀμφὶ τὸ παιδίον ἑλίσσονται, οὐ πολλῇ δυνάμει. [13] ὁπόταν δ' χωρέῃ τὸ παιδίον, [14] βιάται καὶ εὐρυτέρας τὰς μήτρας ἐν τῇ διεξόδῳ, [15] ἅτε ἀπαλὰς ἐούσας. [16] χωρεῖ δ' ἐπὶ κεφαλήν, [17] εἰ καλῶς φύσιν ἴῃ. [18] βαρύτατα γάρ ἐστιν αὐτῶν τὰ ἄνω ὄντα· ἐὰν δ' ὀμφαλὸς ταυτομέμφαται. [19] ἐὰν δ' τῆσι μήτρῃσιν ᾖ ἐνεόν, ἐκραγέστερ' μᾶλλον γίνεται ἐς τὸν τόκον τῇ μηνοειδεῖ περιφορῇ, ἅμα δεκάτῳ μηνὶ, ὅτε ὁ τόκος τῇ μηνοειδεῖ περιφορῇ.

XXXIIX. Ἦν δ' βίαιον πάθημα πάθῃ τὸ παιδίον, [2] καὶ πρόσθεν δ' ὁρισμένου χρόνου ῥαγέντων τῶν ὑμένων ἐξέρχεται. [3] καὶ ἢν ἡ τροφὴ πρόσθεν λείπῃ ἀπὸ τῆς μητρὸς τῷ παιδίῳ, [4] καὶ οὕτω πρόσθεν ὁ τόκος τῇ μηνοειδεῖ περιφορῇ, [5] ἕκαστον δ' δέκα μηνῶν ἐξέρχεται. [6] ἀλλ' ὅσῳ δὴ ἔδοξαν πλείονα χρόνον δέκα μηνῶν ἔχειν. [7] ἤδη γὰρ τοῦτο πολλάκις ἤκουσα· [8] κεῖναι διελήλυθασι τρόπῳ τοιῷδε, ὦ μέλλω ἐρεῖν. [9] ὁπόταν αἱ μῆτραι πνεῦμα λάβωσιν ἐς ἑωυτὰς ἀπὸ τῆς κοιλίης φύσαν παρεχούσης καὶ ἐξαρθῶσι· [10] γίνεται γὰρ καὶ τοῦτο· [11] δοκέουσι δὴ αἱ γυναῖκες πρὸς σφᾶς ἔχειν τότε. [12] καὶ ἢν καταμήνια μὴ χωρέωσι ξυναφῇ ἐν τῇσι μήτρῃσι, [13] καὶ ἔτι χρο-

rumpuntur [6] primum quidem illi contiguæ & cohærentes, postea extrema. [7] Quum autem ruptæ fuerint pelliculæ, [8] tunc fœtus à vinculo exolvitur, [9] & agitatus foras procedit. [10] Neque enim amplius robur habet pelliculis amissis, [11] neque uteri amplius puerum continere possunt, pelliculis velut dixi amissis, & ab ipsis abruptis. [12] Cohærent enim pelliculæ 'etiam uteris, ubi445 circum puerum obvolvuntur, non adeo vi valida ac multa. [13] Quando autem procedit puer, [14] violat & dilatat uteros in exitu, [15] utpote teneros existentes. [16] Procedit autem in caput, [17] si secundum naturam prodierit. [18] Graviſſimæ enim sunt ipsi supernæ partes, si ex umbilico perpendantur. [19] Quum autem in uteris est, magis continens existit usque ad pellicularum ruptura simul cum decimo mense, 'quando partus matri propin-456 quat, & adest.

XXXIIX. Si vero violentam affectionem perpetiatur puer, [2] etiam ante præfinitum tempus ruptis pelliculis procedit. [3] Quin & si alimentum à matre prius puero defecerit, [4] etiam sic partus matri prius advenit, [5] & ante decimum mensem puer prodit. [6] Cæterum quæ longius quam decem mensium tempus uterum gestare sibi visæ sunt (7 nam hoc jam sæ-59 pe audivi) [8] illæ ipsæ hoc modo quem 'dicturus sum deceptæ455 sunt. [9] Quum uteri spiritum acceperint in seipsos, à ventre flatum exhibente, elevantur ac intumescunt ([10] contingit enim hoc) [11] videntur sane sibi mulieres tunc concepisse. [12] Præterea si menses non procedentes, congregati fuerint in utero, [13] & diu-

tius

χρονιώτερα, ἐς αἰὲὶ διαῤῥεῖ ἐς τὰς μήτρας. [14] ἐσὶ μὲν ὅτε ξὺν τῷ πνεύματι ἀπὸ τῆς κοιλίης πνεύμασι. [15] ἔσι δ' ὅτε καὶ θερμαινόμενα. [16] καὶ δὴ καὶ τότε ἐν γαστρὶ δοκέουσιν ἔχειν αἱ γυναῖκες, ἅτε τῶν καθαμηνίων μὴ χωρεόντων, καὶ τῶν μητρέων ἠρμένων.

XXXIX. Εἶτά ἐστιν, ὅτε τὰ καθαμήνια [1] ἐῤῥάγη αὐτόματα, [2] ἢ ἑτέρων ἐπικατελθόντων ἀπὸ τοῦ σώματος ἐς τὰς μήτρας καὶ καθενεχθέντων τὰ πρόσθεν, [3] καὶ ἡ φύσις ἐξῆλθε, [4] ἐς πολλῆσιν ἤδη αὖθις μετὰ τὰ καθαίρεσθαι καθάρσιν αἱ μῆτραι ἔχανον, [5] καὶ κατὰ τὸ αἰδοῖον ἐτράφησαν, [6] καὶ τηνικαῦτα μιχθεῖσιν ἀνδράσιν, ἔλαθον πρὸς σφᾶς τὸ γένος, αὐθήμερον ἢ ὀλίγησιν ἡμέρῃσιν. [7] λογίζονται δὲ αἱ ἄπειροι τῶν λόγων καὶ τῆς πρησμάτων, [8] καὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ ἔχειν, [9] ὅτε τὰ καθαίρεσθαι οὐκ ἐχώρεεν αὐτῇσι, [10] καὶ αἱ μῆτραι ἠρμέναι ἐτύγχανον.

XL. Ὅτι δὲ οὐκ ἔστι χρονιώτερον δέκα μηνῶν ἐν γαστρὶ ἔχειν, ἐγὼ φράσω. [2] ἡ τροφὴ καὶ ἡ αὔξησις ἡ ἀπὸ τῆς μητρὸς καλέεται, [3] οὐκέτι δοκεῦσα τῷ παιδίῳ εἶναι, ὁκόταν οἱ δέκα μῆνες περέλθωσι καὶ τὸ ἔμβρυον αὐξηθῇ. [4] ἕλκει γὰρ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐς ἑωυτὸ τὸ γλυκύτατον, [5] ἅμα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ γάλακτος ἐπαυρίσκεται ὀλίγον. [6] ὁκόταν δὲ αὐτὸς παχυώτερα τούτων χρήσηται, καὶ ἀδρὸν ἐν τὸ παιδίον, [7] πολέον πλείονα τῆς [1] ὑπαρχέσης τροφῆς, [8] ἀσπαίρῃ, [11] καὶ τὰς ὑμένας ῥηγνύον ἀρχὴν ἀπαναίνεται τῆ μητρί. [9] καὶ μᾶλλον τοῦτο πάσχουσιν αἱ τῶν γυναικῶν πρωτοτόκοι. [10] ἐπιλείπει γὰρ τοῖσι παιδίοισιν ἡ τροφὴ ἐς τὸ δρέπεσθαι, ἄχρις

tius manserint, semper perfluunt in uteros, [14] aliquando una cum flatu à ventre, [15] aliquando etiam calescentes: [16] & sane tunc quoque in utero habere [1] mulieres sibi videntur, nimirum mensibus non prodeuntibus, & uteris elevatis. 460

XXXIX. Deinde aliquando menses sua sponte erumpunt, [2] aut aliis supervenientibus à corpore in uteros, & priores protrudentibus, [3] & flatus egreditur: [4] & multis jam statim post mensium purgationem uteri hiant, [5] & ad pudendum vertuntur, [6] & tunc viris permixtæ, ad se genituram concipiunt, eadem die aut omnino in paucis. [7] Existimant [1] autem inexpertæ harum rerum ac rationum, [8] etiam illo tempore se in utero habuisse, [9] quando menses non prodibant ipsis, [10] & uteri erant elevati ac tumentes. 465

XL. Quod autem non diutius quam decem mensibus contingat uterum gestare, ego demonstrabo. [2] Alimentum & augmentum quod à matre descendit, [3] non amplius sufficiens est puero, ubi decem menses præterierint, & fœtus auctus fuerit. [4] Trahit enim quod [1] dulcissimum est in sanguine ad se, [5] simulque etiam lacte modice fruitur. [6] Quum autem hæc ipsi rariora ac pauciora sint, & puer plenus ac maturus existat, [7] copiosius alimentum desiderans [8] calcitrat, ac pelliculas rumpens, initium partus matri inducit. [9] & hoc perpetiuntur magis mulieres primiparæ: [10] deficit enim pueris alimentum, ut ad decimum usque mensem sufficere non 470

ἄχρις οὗ τὸ δέκα μείωσιν. [11] ἐπιλείπῃ δὲ ὧδε τρόπον τοιόνδε. [12] εἰσὶ τῶν γυναικῶν τίνες, αἷς μὲν ὀρκέουσα τὰ καθάρσια καθαίρονται, [13] αἷς δ' ἐλάττονα. [14] ἔστω δὴ ὧν αἰεὶ γίνηται ἐν φύσει καὶ ἐν ἡλικίᾳ, [15] μητρῷον σφίσιν ἔστιν. [16] αἷς δὲ τὰ καθάρσια ὀλίγα μειοῦται, οὗται καὶ τοῖς παιδίοις ἐν χρόνῳ τὸ ὑστερον, ὅταν ἤδη ἄωρον ἔῃ, τὸ τροφὸν ὡσανειωτέρως παρέχουσαι, ποιέουσιν ἀσκωλιζάν, [17] ἐκ ὠθοῦσιν τὸ δέκα μείωσιν ἐξελθεῖν ἐπείγειν. [18] ὀλίγον γὰρ ἀπὸ τῶν νέων μητέρων χωρεῖ τὸ αἷμα. [19] ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυμβαίνει, ἐκ ἀγαλάκτους εἶναι παῦρας τὰς γυναῖκας, τὰς ὀλίγα τὰ καταμείωσιν μειοῦσας. [20] ξηρότεραι γὰρ καὶ πυκνοσαρκότεραί εἰσιν.

non posſit. [11] deficit autem per hunc modum. [12] Sunt quædam mulieres quibus ſufficientes menſes purgantur, [13] quædam quibus pauciores: [14] hoc ipſum ſi ſemper fiat, in natura, & genere, [15] maternum ipſis exiſtit. [16] Quæ vero menſes paucos demittunt, hæ etiam pueris poſtremo tempore, ubi jam maturi fuerint, alimentum rarius exhibentes, ipſos calcitrare faciunt, [17] ut & ante decimum prodire feſtinent. [18] Modicus enim ſanguis à juvenculis ac novellis matribus procedit: [19] utplurimum vero contingit tales mulieres etiam ſine lacte eſſe, quæ paucos menſes demittunt. [20] Sicciores enim ſunt, & denſiorem carnem habent.

XLI. Τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, ὅπ ἐπιλειπόσης τῆς τροφῆς ἐξέρχεται τὸ ἄμβρυον, [2] οὐ μὴπ αὐτῷ βίαιον παθήμα γεγονέναι, εἰ ἔστιν τόδε ἐστί. [3] τὸ ὄρνεον γίνεται οὐκ ἐκ ὠοῦ τοιῷδε τρόπῳ τοιῶδε. [4] ἐπικαθεζομένης τῆς μητρὸς θερμαίνει τὸ ὠόν, [5] καὶ τὸ ἐν τῷ ὠῷ ἐνεὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς κινέεται. [6] θερμαινόμενον δὲ πνεῦμα ἴσχει τὸ ἐν τῷ ὠῷ ἐνεόν, [7] καὶ αὖ πάσῃ ἕτερον ψυχρὸν ἀπὸ τοῦ ἠέρος, ἅμα δὲ ὠοῦ. [8] τὸ γὰρ ὠὸν ὀλιγάνθρωπόν ἐστιν οὕτως, ὡς πνεῦμα ἐλκομένῳ ὀρκέουσαν, ὅτι ἔνεστι τῷ ἔνδον ἐόντι. [9] ἐκ αὔξεται τὸ ὄρνεον ἐν τῷ ὠῷ, [10] καὶ διαρθροῦται τρόπῳ τῷ αὐτῷ τε καὶ ὁμοίῳ καὶ, ὥσπερ καὶ τὸ παιδίον, [11] ὡς μοι ἤδη καὶ ἔμπροσθεν εἴρηται. [12] γίνεται δὲ ἐκ μὲν χλωροῦ μὲν ὠοῦ τὸ ὄρνεον· [13] τροφὴ δὲ καὶ αὔξησιν παρέχει τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ ὠῷ. [14] ἔστι δὴ πᾶσιν ἐμφανὲς ἐκ τοῦ, ὁκόταν ἔμπροσθεν τὸν νεόν. [15] ὁκόταν

XLI. Huic autem rationi, quod videlicet deficiente alimento prodit puer, [2] etiamſi non aliqua violenta affectio ipſi accidat, etiam hoc teſtimonio eſſe poteſt. [3] Volucris ex ovi luteo naſcitur, hoc modo. [4] Incubante matre ovum calefcit, [5] & quod in ovo ineſt, à matre movetur: [6] calefcens autem id, quod in ovo ineſt, ſpiritum habet, [7] & alterum frigidum ab aëre per ovum attrahit. [8] Ovum enim adeo rarum eſt, ut ſpiritum, qui attrahitur, ſufficientem ei, quod intus eſt, tranſmittat: [9] & augeſcit volucris in ovo, [10] & coarticulatur modo eodem ac conſimili velut puer, [11] quemadmodum jam antea à me relatum eſt. [12] Naſcitur autem ex luteo ovi volucris, [13] alimentum vero & augmentum habet ex albo, quod in ovo eſt. [14] atque hoc jam omnibus manifeſtum factum eſt, qui animum adverterunt. [15] Vbi autem deficit alimentum pullo ex

ὴ ἐπιλείπῃ ἡ τροφὴ τῷ νεοσσῷ σὺν
ᾧ ὠᾷ, [16] οὐκ ἔχον ὅρκέσαν ἀφ' ἧς 66
ζήσε), [17] κινέε) ἰσχυρῶς σὺ τῷ ὠῷ,
ζητέον τροφὴν πλείονα, [18] καὶ οἱ
ὑμένες διαῤῥήγνυν). [19] καὶ, ὁκόταν
ἡ ὄρνις εἰσέλθῃ) τὸ νεοσσὸν κινηθέν
ἰσχυρῶς, [20] κολάψασα ἐξέλεψεν.
[21] καὶ ταῦτα ξυμβαίνει γίνεσθαι σὺν εἰ-
κοσιν ἡμέρησι. [22] καὶ ἐμφανές ἐστιν, 495
ὅτι ὧδε ἔχει. [23] ὁκόταν γὰρ κολάψῃ
τὸ ὄρνεον, ἐπὶ τοῖσι λεπυρίοισι τοῦ
ὠοῦ, ὑγρὸν οὐδὲν ἔνεστιν οὐδέν, [24] ὅπερ καὶ
ἄξιον λόγου. [25] ἐξανήλω) γὰρ ἐς τὸ νε-
οσσόν. [26] ὥστε καὶ τὸ παιδίον, ὁκόταν αὐξηθῇ, ὀκ ἔτι δύνα) ἡ μήτηρ
τροφὴν παρέχειν ἀρκέσασαν. [27] ζητέον οὖν πλείω τροφὴν τὸ παρέσης τὸ ἔμβρυον, ὡσκαρίζον ῥήγνυσι
τὰς ὑμένας, καὶ λυθὲν τοῦ δεσμοῦ χω-
ρεῖ ὁμοῦ ἔξω. [28] καὶ ταῦτα γίνε) σὺν
δέκα μησὶ τὰ μακρότατα.

XLII. Καὶ καθ' ὅσον τὸν λόγον, τοῖσι κτήνεσι καὶ τοῖσι θηρίοισιν ὁ 69
τόκος ὡραῖος γίνεται, [2] σὺν χρόνῳ, ᾧ
ἕκαστον πέφυκε, τὰ μακρότερον. [3] ἑκά-
στῳ γὰρ τῶν ζώων ἀνάγκη ἐστὶ χρόνον
εἶναι, σὺ ᾧ ἡ τροφὴ σπανιωτέρη ἔσται
τῷ ἐμβρύῳ, καὶ ἐπιλείψει, καὶ ὁ τόκος
παρέσται. [4] καὶ τὰ μὲν ἐλάσσω τρο-
φὴν σὺν τοῖσιν ἐμβρύοισιν ἔχοντα,
θᾶσσον τίκτει, τὰ δὲ πλείω, ὕστερον.
[5] καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτο μοι εἰρήσθω. [6] τὸ
δὲ παιδίον, ὅταν διαῤῥαγῶσιν οἱ
σύμβρες, [7] ἢν μὲν δὴ ἐπικρατήσῃ 67
ἡ ἐπὶ τὸν κεφαλὴν ῥοπή, [8] ῥᾳδίως τίκτει ἡ γυνή. [9] ἢν δὲ πλάγιον
ἢ ἐπὶ πόδας χωρήσῃ. [10] γίνεται γὰρ
ἔστιν πολλάκις, [11] ἢν δὲ ἔτως ἡ ῥο- 68
πὴ τύχῃ γενομένη [12] ἢ πρὸς εὐρυ-
χωρίης τῆς μητρέων, [13] ἢ καὶ ἢν
ἡ μήτηρ σὺν τῇ ὠδῖνι μὴ ἡσυχάσῃ τὸ
παιδίον. [14] κἢν οὕτω χωρέῃ, χα-
λεπῶς τίκτε) ἡ γυνή. [15] πολλαὶ δὲ
ἤδη

ovo, [16] non habens id sufficiens
unde vivat, [17] fortiter movetur
in ovo uberius alimentum quæ-
rens, [18] & pelliculæ circum di-
rumpuntur, [19] & ubi mater sen-
tit pullum vehementer motum,
[20] putamen exscalpens ipsum ex-
cludit. [21] atque hæc fieri solent 495
in viginti diebus, [22] & manife-
stum est quod ita se habent. [23]
Ubi enim exclusa est volucris,
nullus humor in ovi testis inest,
[24] qui sane memorabilis exi-
stat, [25] expensus est enim in
pullum. [26] Sic etiam ubi au-
ctus fuerit puer, mater non am-
plius sufficiens alimentum ipsi
exhibere potest. [27] Uberius ita-
que præsente alimentum puer
quærens, calcitrando pelliculas
dirumpit, & à vinculo exolutus 500
simul foras prodit. [28] atque hæc,
ut longissime in decem mensibus
fiunt.

XLII. Et secundum hanc ra-
tionem etiam pecoribus ac feris
partus advenit, [2] in tempore quo
singula pariunt, non tardius. [3]
Etenim unicuique animali neces-
se est tempus esse, in quo alimen-
tum fœtui rarius erit, & deficiet,
& partus adest. [4] Et quæ quidem
paucius alimentum pueris præ-
bent, citius pariunt: quæ vero
uberius, posterius. [5] Atque hæc
mihi de hoc dicta sunt. [6] Porro 503
diruptis pelliculis, [7] si pueri
momentum in caput inclina-
tum prædominabitur, [8] mulier
facile parit. [9] Si autem obli-
quus, aut in pedes procedet [10]
contingit enim hoc sæpe, [11] si
momentum huc inclinarit, [12]
sive præ uterorum spaciositate, [13] sive si mater in labore
ex partu primum non quie-
vit: [14] & si sic procedet, mu-
lier difficulter pariet. [15] Mul-

ix

ἤδη ἢ αὐτὴ ἄλοντο, [16] ἢ τὰ παιδία, [17] ἢ ἅμα αἱ μητέρες, καὶ τὰ ἐν αὐτῇσιν.

XLIII. [1] Ἐκ ὧν τὰ πλεῖστα μάλιστα πονέουσιν αἱ πρωτοτόκοι, [2] διὰ τὴν ἀπειρίην τῶν πόνων. [3] καὶ πονέουσι μὲν παῦν τὸ σῶμα. [4] μάλιστα δὲ τὴν ὀσφύν τε καὶ τὰ ἰσχία. [5] διίστανται γὰρ σφέων τὰ ἰσχία. [6] αἱ δὲ μᾶλλον ἔμπειροι τόκων, ἧσσον πονέουσι τῶν πρωτοτόκων. [7] αἱ δὲ πολυτόκοι πάνυ ἧσσον πονέουσι. [8] ἢν δὲ ἐπὶ κεφαλὴν ἴῃ τὸ ἔμβρυον, ἡ κεφαλὴ πρῶτον ἔξω χωρέει. [9] ἔπειτα τἄλλα μέλεα ἑπόμενα. [10] ὕστατος δὲ ὁ ὀμφαλός. [11] ὁ δὲ ὀμφαλὸς ἀπὸ τοῦ ἐπιτοκίου ἐστί. [12] μετὰ δὲ ταῦτα, ὕδατος ἐφίεται αἱματώδης, [13] ἀπό τε τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἄλλου σώματος, ἀποκριθεὶς ὑπὸ βίης τε καὶ πόνου καὶ θέρμης. [14] καὶ ὁδὸν ἀφηγήσατο ἐντεῦθεν τοῖσι λοχίοισι καθαίρσει. [15] μετὰ δὲ τὴν ἔξοδον δὲ ἰχῶρος ἡ κάθαρσις γίνεται χρόνον τὸν πρόσθεν εἰρημένον. [16] καὶ οἵτε μαζοὶ καὶ τἄλλα μέλεα, ὁκόσα ὑγρότερά ἐστι, καταῤῥήγνυται τοῖσι γυναικείοισι, [17] ἥκιστα μὲν ἐν τῷ πρώτῳ τόκῳ. [18] ἔπειτα δὲ ὡς ἂν πλείονων πτερέων τόκων, ἔτι μᾶλλον καταῤῥήγνυται διὰ κενεμένων τῶν φλεβέων ὑπὸ τῆς καθάρσιος τῶν λοχίων. [19] ταῦτα μὲν δή μοι ἐς τοῦτο εἴρηται.

XLIV. [1] Δίδυμα δὲ γίνεται ἀφ' ἑνὸς λαγνοῦ μάλιστα, ὧδε. [2] ἔχουσιν αἱ μήτραι κόλπους συχνοὺς καὶ καμψέας· τοὺς μὲν τηλοτέρω, τοὺς δὲ πλησιαιτέρω τοῦ αἰδοίου. [3] καὶ τὰ πολύγονα τῶν ζώων πλείους ἔχει κόλπους τῶν ὀλίγα κυεόντων. [4] ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄνθρωπα, θηλέα τε

tæ autem vel ipsæ perierunt, [16] vel puer, [17] aut simul matres una cum fœtibus. 510

XLIII. Cæterum ex parientibus ac puerperis maxime laborant primiparæ; [2] propter inexperientiam dolorum, [3] & dolent quidem totum corpus, [4] maxime vero lumbos ac coxendices. [5] Nam coxendices ipsarum disparantur. [6] Verum expertæ jam partus, minus primiparis dolent. [7] Quæ vero multoties pepererunt, multo minus dolent. [8] Si porro in caput processerit puer, caput primum foras prodit, [9] deinde alia membra consequuntur, [10] postremus autem umbilicus. [11] Ex umbilico autem secunda tenta est. [12] Post hæc aquositas & mucus sanguinolentus [13] tum à capite, tum à reliquo corpore secretus, præ violentia & dolore ac calore: [14] atque hic viam struit purgationi à partu consequenti. [15] Post exitum autem ejus muci cruenti, purgatio fit per tempus antea relatum. [16] Et tum mammæ, tum reliqua membra, quæ humidiora sunt, mulieribus rumpuntur, [17] minime quidem in primo partu: [18] postea vero prout plures pariunt, ita amplius rumpuntur, evacuatis venis præ partus purgatione. [19] Atque hæc à me de hoc dicta sunt. 515 520

XLIV. Gemelli autem fiunt ab uno coitu, hoc modo. [2] Uteri sinus frequentes & curvos habent, alios remotiores, alios propinquiores pudendo. [3] Et animalia quæ multa gignunt, plures sinus habent, quam ea quæ pauca. [4] Similiter autem habent & pecora, & 525

τε καὶ ὄρνεα. 5 ὅταν οὖν ἡ γονὴ τύχῃ διαιθεῖσα ἐς δύο κόλπους ἀφικομένη, 6 καὶ αἱ μῆτραι δέξωνται τὴν γονήν, 7 οἱ κόλποι τε μὴ ἕτερος ἑτέρου ὦσι τὸν ἕτερον χαλάσῃ, 8 ἡ χωρισθεῖσα ἐν ἑκατέρῳ κόλπῳ ὑμένας καὶ ζωὸν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥπερ καὶ τὸ ἕν, 9 διὰ ταῦτα εἰκὸς ποιεῖν. 10 ὅτι δὲ ἀφ' ἑνὸς λαγνεύματος δίδυμα γίνεται, ἰσχυρὸν τόδε. 11 ἔστι κύων καὶ ὗς καὶ ἄλλα ζῷα, ὅσα ἀφ' ἑνὸς λαγνεύματος πλείω καὶ δύο καὶ πλείονα, 12 καὶ ἕκαστον τῶν ζώων ἐν τῇσι μήτρῃσιν, ἐν κόλπῳ καὶ ὑμένι ἐστί. 13 καὶ παῦρα αὐτοῖσι ὁρέομεν γινόμενα. 14 καὶ παύροισι πάντα τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ πανταχῶς ἐπιπλεῖστον. 15 ὧδε δὲ καὶ τῇ γυναικὶ ἀπὸ μιῆς μίξιος γινόμενα τὰ παιδία, 16 ἑκάτερον ἐν κόλπῳ ἑκάτερον χορίῳ ἐστί, 17 καὶ πάντα τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ἀμφότερα, 18 καὶ θάτερον θατέρου χωρέει ἔξω, 19 καὶ ἐς τὸ χορίον αὖθις.

XLV. Ὅτι δὲ θῆλυ καὶ ἄρσεν δίδυμα γίνεται, αἰτίην φημί. 2 ἐν μὲν τῇ γυναικί, ἐν τῷ αὐτῷ ὁρῶ, ἐν παντὶ ζώῳ, ἐκάστῳ γονῆς ἐούσης καὶ ἀσθενέστερα καὶ ἰσχυρότερα. 3 καὶ οὐκ ἐς ἅπαξ χωρεῖ ἡ γονὴ, 4 ἀλλὰ καὶ ἐς δὶς καὶ τρὶς ἀναβράσασα. 5 καὶ οὐκ αὐτὸν οἷόν τε ἀεὶ ὁμοίως εἶναι πᾶν ἰσχυρόν, 6 τό, τε πρόσθεν ἐξιὸν, καὶ τὸ ὕστερον. 7 ἐς ὁκότερον οὖν οὖν τὸ κόλπον τύχῃ γονὴ παχυτέρη καὶ ἰσχυροτέρη ἐσιοῦσα, 8 κεῖθι ἄρσεν γίνεται. 9 ἐς ὁκότερον δ' αὖ ὑγροτέρη καὶ ἀσθενεστέρη, 10 κεῖθι θῆλυ γίνεται. 11 ἢν δ' ἐς ἄμφω ἰσχυρὴ ἐσέλθῃ, ἄμφω ἄρσενα γίνεται. 12 ἢν δ' ἀσθενὴς ἐς ἄμφω, ἄμφω θήλεα γίνεται. 13 ἔστω ὁ λόγος, ὧδε εἰρημένος πᾶς, τέλος ἔχει.

ferae, & volucres. 5 Ubi itaque contigerit genituram findi, & in duos sinus pervenire, 6 & uteri genituram susceperint, 7 & sinus alter ad alterum non hiaverit, nec dimiserit, 8 segregata genitura in utroque sinu pelliculas induit, & vivificatur eodem modo quo unus fœtus. 9 quapropter vero id fiat, diximus. 10 Quod vero ab uno coitu gemelli gignantur, hoc testimonio constat. 11 Est canis, & sus, & alia animalia, quæ ab uno coitu pariunt & duo, & plura, 12 & unumquodque animal in utero in sinu ac pellicula existat: 13 atque hæc ipsi fieri videmus, 14 & hæc omnia eadem die utplurimum pariunt. 15 Sic autem & mulieri ab uno coitu gemelli facti, 16 uterque in sinu & pellicula est, 17 & eadem die utrunque parit, 18 & alter prius foras procedit, 19 & pellicula ipsius sive secunda.

XLV. Quod autem gemelli, fœmella & masculus generantur, hoc caussæ esse sentio. 2 In muliere & in viro, & in omni animali, in singulis & debilior, & fortior genitura inest, 3 & non semel ac simul genitura procedit, 4 sed & bis & ter ebullit ac ejaculatur: 5 & non est possibile omnem esse fortem, 6 tum quæ prius exivit, tum quæ posterius. 7 In utrum autem sinum, crassiorem ac fortiorem genituram ingredi contigerit; 8 illic masculus gignitur: 9 in utrum vero rursus humidiorem ac debiliorem, 10 illic fœmella generatur. 11 Si vero in utrunque fortis ingredietur, ambo masculi fient: 12 sin debilis, ambo fœmellæ. 13 Atque hic sermo sic relatus totus finem habet.

ΙΠΠΟ-

Hip-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΠΤΑΜΗΝΟΥ νόθον.

HIPPOCRATIS DE SEPTIMESTRI liber ſpurius.

Baſil. græc. Calvus.

541 ΠΕΡΙ δὲ ἑπταμήνων ὀλόγως ὑπό τοῦ φησι γίνεσθαι. [2] ἐγὼ μὲν οὐδὲ πεπύσθαι πω τῶνδε τῷ πράγματι ὀφθαλμοῖσιν ἀκηκόει δ' μᾶλλον. [3] ὅκως δή μοι φαίνεται, δηλώσω. [4] πολλαὶ φύσιός εἰσι παραλλαγαὶ, καὶ διαφοραὶ ἐν ζώοισί τε καὶ ἐν φυτοῖσι, καὶ ἐν τῷ ἀϊδίῳ αἰῶνι. [5] καὶ ἤδη ποτ' ἐν τῷ θήλυ καὶ ἄρρεν ἐρυσμώθη καὶ πολύχειρες, [6] καὶ πολυόφθαλμοι, [7] καὶ πολύωτοι, [8] καὶ ῥυσμὸς πελιπηγεῖς ἔχοντα σώματα, [9] θαυμασίῃ διαφορῇ φύσιος. [10] πάντα γὰρ καὶ ἐξαίφνης ἐστὶ καιροῖς κρινόμενα καὶ σύγκρισις. [11] τῷ γὰρ τῶν ἀρχαίων γένεσιν ὁκότε ἔκλιζε πάντα ζῶα ἐρυσμοῦτο. [12] καὶ νῦν γνῶναι ἐξὸν τοῦτο τῷ νόμῳ ῥυσμοῦσθαι. [13] ἐμοὶ γοῦν δοκέει, ὡς τῷ ἀνθρώπων ὀργανιζομένῳ περὶ τὰ ἑπτάμηνα τοῖσιν εἴδεσιν γίγνεσθαι, [14] καθάπερ τῷ τὸ περιέχον, καὶ τῷ γῆν τῶν ἀγαθῶν καρπὸς ῥυθμοῦσθαι, [15] ὅκως τῷ ἐν αἰγύπτῳ πάντα τελέσκεται γίνεται. [16] πολλὰ δ' καὶ ἐξαπάντος ὥρης ἐξὸν τὸ πολυφιλίλιον τῆς γῆς, [17] καὶ τῆς θέρμης τῆς περὶ ὀκωχώσιος. [18] ὡσαύτως οὖν καὶ περὶ τὰ σπινία φιλέει γίνε-

DE ſeptimeſtribus quidam ſic dicit, [2] quod negotium oculis nondum vidi, ſed tantum audivi. [3] Quò autem modo mihi fieri poſſe videatur, declarabo. [4] Multæ naturæ mutationes, converſiones, & exceſſus in animalibus, & arbuſtis, cæteriſque ſatis, ſponteve naſcentibus ævo perpetuo longoque fiunt. [5] Nam alicubi jam femina, & mas multis manibus, [6] oculis, [7] auribuſque conformati natique ſunt, [8] variiſque aliis formis, concreta ora & oſſa alii habentes, [9] mirandam naturæ prævaricationem, mutationem & exceſſum. [10] cuncta enim temporibus labentibus & diſcreta & confuſa & peculiaria perficiuntur. [11] Nam ſecundum priſcam generationem, cum omnia animantia condita & creata ſunt, ſic conformata fuerunt, [12] ſcitoque etiam nunc eodem modo, & per eadem ſecundum leges, cuncta conformari naſcique poſſe. [13] Mihi vero (quemadmodum homini circa ſeptimeſtria definienti datur) hæc ſtata ſpecie, [14] pro cœli, terræque benignitate, quemadmodum fructus, oriri videntur. [15] Quod videre eſt in Ægypto, ubi omnia perfecta naſcuntur, & perficiuntur, [16] multa etiam & per annum totum, omnique tempore terræ benignitate, [17] caloriſque circum aggeratione, Nilive inundatione ſcaturiunt. [18] Simili mo-

γίνεσθαι τὰ ἑπτάμηνα. [19] καὶ ὅταν ἡ ἔχεται εἰς κύησιν οὗ ἦκεν εἰς ὑποδοχὴν τινὰ ὑπὸ τοῦ ἄρξεν, καὶ τὸ ἄρρεν ὠργασμένον ἢ καλῶς πρὸς τὸ καταβάλλειν ῥύσεσιν ῥυθμόν. [20] τὸ δὴ σκῆνος ξυστροφὴν καὶ τελεώμενον γένεσιν. [21] ξυμφορὴ γὰρ ἀνάγκη κρᾶσιν μὲν καλεῖσθαι τελεωθῆναι ὥστε τὸ τελεώμενον καὶ τὸν ῥυθμόν. [22] ἄλλως τε σὸν ἀνυσόν. ὅτε γὰρ κως τὸν ῥυσμὸν ὑπερβάλλοντα δεῖ εἶναι ὅτε ταῦτα πάλιν ἐλλιπέα. [23] ἀλλ' εἰπὲ μέσον ῥυσμὸν σὺ περίμαθε μεγάλων. [24] εἰ μὲν οὖν μέλλει ἐς ἀνθρώπους ῥυσμὸς ἐσαφίξεσθαί τις λεῖον παρεῖναι, ἀβλαβὴς καὶ ἀνθρώποις ἐπιήδεα, καὶ εὐφηβῶσι καὶ εὐγηρῶσί πνες ὅκως καὶ προυχωθέντες καὶ νόμῳ, οἷα ῥυσμὸς καταστήσει [25] καὶ ἐς τὰ ἐπιτήδεα ὀστέων τε καὶ ἰνέων, καὶ φλεβῶν, καὶ νεύρων, καὶ ἀπαλάγχνων, καὶ νηδύος, καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ ἐς σωλελείσιν. [26] ἀλλὰ ἴσως ἐρέεσί πνες ἀβλαβῆ τὰ ὀκτάμηνα ἐζῆν, ἐ μὲν ἐδὲ τρίμηνα. [27] φλοδόνες ἐόντες καὶ νήπιοι. [28] ἅπαξ γὰρ τὸν αἰῶνα ἔτυχε μεμοίρηται καὶ φιλεῖ καθὰ τὰ ὅμοια ῥυθμεῖσθαι καὶ ξυγκοινεῖσθαι, [29] ὅκως καὶ τῶν ἐς ἕδας ἐσπερωμένων ἢ φυτευομένων, τὰ μὲν πολιήσκειν ἡμέρησι, τὰ δὲ ἐλαχίστησι, ἐ καὶ χρόνου. [30] χρόνος γὰρ ἔστιν καθὰ ἥλιος περίοδον, καὶ σελήνης ἀναζομένης. [31] ἐδὲ μὲν γὰρ καὶ ἑνδεκάμηνον καὶ δωδεκάμηνον καθὰ τὸν τέκτων λόγον. [32] ἕως ἂν ἄδητε παίονλες. [33] ἔστ' ὑπὲρ τὸ ἰκνούμενον

do & circa animantia, ſeptimeſtriaque, perfecta, vitaliaque illic omnia naſcuntur. [19] Quamobrem ſi quæ conceptura eſt, uti ſibi ſucceſſionem pariat, bene habeat, virque ad eam rem demittendam promtus, præſtoque ſit, [20] corpus ſive corporis alveus creatur, & perficitur. [21] Collatio enim & concordia, validaque neceſſitas, & vis cogit, uti perficiatur, & adoleſcat ſuo ſatori non diſſimile. [22] Nam ſi major, minorve, & diſſimilis forma, & figura ſit, illi unde orta eſt, perfecta non haberetur. [23] Quare dicito, ſtatuitove, medium quid eſſe in magno negotio, conformationem, rhyſmumve. [24] Si ergo conformatio aliqua ad homines perventura eſt, leni & miti modo perveniat neceſſe eſt, perque hominum commoda, ſi minus, quidam præpubeſcunt, & præſeneſcunt, quemadmodum, qui præſaneſcunt, & ſi rite, & ſecundum legem fiat. Conformatioque contabeſcit, [25] & ad oſſium commoda, fibrarum, venarum, nervorum, viſcerum, inteſtinorum, uteri, cæterorumque perfectionem convertitur. [26] Sed forſitan aliqui petent, cur octimeſtria, & trimeſtria non vivant? [27] quoniam fluxi parvulique ſunt. [28] quædam enim ſic ævum, & ætatem nacta ſunt, & per ſimilia conformari, & diſcerni conſueverunt, [29] quemadmodum, quæ in terra ſeruntur, & plantantur. quædam enim pluribus, quædam paucioribus diebus naſcuntur, ſecundum tempus. [30] tempus autem ſolis, & lunæ circuitu perficitur, & ſequitur, [31] nec etiam undecimeſtres, nec duodecimeſtres, ſecundum eandem rationem horum vivent, [32] donec pueruli ſunt. [33] nihil enim præter ſua veſtigia, & na-

μον γίγνεται καὶ μυθιζόμενον. 34 ἀλλὰ ἑκάστου ῥυσμὸς ὁ κρείνων καὶ νόμον. 35 πάντα γὰρ ἡ μηχάνωσις ἐπί τε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἢ τὰ ὦτα, ἢ τὴν ῥῖνα, ἢ τὸ στόμα ἐν τούτοισι ῥυσμοῖς ξυγχωρήσῃ, ἢ καὶ τὰς ἄλλας ξυγκρίσιας. 36 ὅκως ὦν νῦν ἀείδρηες ἐόντες καὶ πάντας γαδόκιμον ἐφελήμψθε. 37 ταῦτα νῦν πρότερον ξυνοίσομεν.

& naturam fit, aut adolescit, nec etiamsi quid fabulentur. 34 Sed cujusque conformatio, forma, figurave, & similitudo, sive rhysmos secundum naturalem legem perficitur, & rite finitur. 35 Nam naturalis machinatio cuncta in oculos, vel aures, vel nares, vel os transfert, quæ conformationibus his continetur, vel per alias concretiones, syncrisieve absumit. 36 Quare nunc periti cum sint, conceptus omnes noscent, quæ prius excogitavi.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΠΤΑΜΗΝΟΥ ΓΝΗΣΙΟΝ.

HIPPOCRATIS DE SEPTIMESTRI liber genuinus.

Basil. græc. Foesius sect. III. 15. 235. Basil. lat.

183 pag 44

Οἱ δὲ ἑπτάμηνοι γίνονται 2 ἐκ τῶν ἑκατὸν ἡμερέων καὶ δύο καὶ ὀγδοήκοντα καὶ δύο καὶ τεσσερακοντάδος μοίρης. 3 ἢν γὰρ τῶν πρώτων λογίσῃ μηνὸς πεντεκαίδεκα ἡμέρας· 4 τῶν δὲ πέντε μηνῶν ἑκάστων καὶ τεσσαρακοντάδα καὶ ἑπτὰ καὶ ἥμισυ ἡμέρας· 5 ἐν γὰρ ἑξήκοντα μοίρης δεούσης ἡμέρης, ἐγγύτατα δύο μῆνες ἐκτελεῦνται. 6 ἐς τὸν ἕβδομον μῆνα, καὶ τελεῖον ἢ εἰκοστοῦ. 7 ἥμισυ δὲ καὶ ἐνιαυτὸν καὶ τῶν ἡμέρης δὲ μέρεος τῷ μέρει ποσῷ γινομένῳ, προσγίνονται ἡμέραι 8 ὁκόταν [οὖν] ἐς τὸν ἀρχὴν τελεώσεως ἔλθῃ τοῦτον, 9 ἀδρυνομένου δὲ ἐμβρύου καὶ τοῦ ἔχοντος περὶ ἐπιδιδόντος, ἐν τῇ τελεώσει μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις χρόνοις 10 οἱ ὑμὴν, ἐν οἷς τοῦ ἀρχὴν ἐτράφη, 11 ὥστε καὶ τὸ ἀσαχὲς, ὁπόταν ἐξέχηλασαν προ-

SEPTIMESTRES autem nascuntur 2 diebus centum & octoginta duobus ac dimidio, & insuper accedente diei particula. 3 Si enim primi mensis dies quindecim supputaveris, 4 deinde quinque mensium, dies centum quadraginta septem ac dimidium: 5 in undesexaginta enim diebus quam proxime duo menses perficiuntur. 6 his igitur sic habentibus, ad septimum mensem supersunt dies plus quam viginti. 7 Et est tota summa dimidii anni, una cum aliquantula diei parte ad partem accedente. 8 Quum itaque ad hoc perfectionis principium partus pervenerit, 9 matureſcente fœtu, & robore multum augescente, in perfectione magis quam aliis temporibus, 10 pelliculæ in quibus ab initio nutritus fuit (11 quemadmodum

11 32 pag 61

ὅθεν ἀναλημβάζόμενοι ἡ τελέως ἐξαδρωθῶσι τὸ καιρόν. [12] τὰ μὲν ἰσχυρότερα καὶ εὐρώστοτερα τῶν ἐμβρύων βιησάμενα καὶ διαῤῥήξαντα τὰς ὑμένας, ἠνάγκασε τὴν τόκον [13] γίνεσθαι. [13] καὶ τὰ μὲν πλείστα τούτων ἀπόλλυται. [14] μικρὰ γὰρ ὄντα τῇ μεταβολῇ μείζοσι χρέονται τοῖς ἄλλων. [15] καὶ τὴν τεσσαρακονθήμερον κακοπαθείαν ἀναλημβάζουσι κακοπαθεῖν, ἐξελθόντα ἐκ τῆς μήτρης. [16] καὶ τῶν δεκαμήνων πολλὰ ἀποκλείνει. [17] ἔστι δὲ, ἃ τούτων τῶν ἑπταμήνων ἐστὶ περιγίνονται, [ἀλλ'] ἐκ πολλῶν ὀλίγα· [18] ὅτι ὁ λόγος καὶ ὁ χρόνος, ἐς ὃν ἐτράφη ἐν τῇ μήτρῃ, κατέστησεν, [19] ὥστε μετέχειν πάντων, ὧν ὡς καὶ τὰ τελεώτατα μετέχει, [20] καὶ μάλιστα περιγινόμενα. [21] καὶ ἐξήλλαξε τῆς μητρὸς προσθεν κυΐσης, [22] ἅτε ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ νενοσοῦντα. [23] τούτοις γὰρ τοῖς πόνοις ἢν ἐπιγένωνται, [24] ὡς ἐς τὸ φανὲς ἐλθεῖν τὸ παιδίον, [25] ἀδύνατον προσγενέσθαι. [26] διὰ τὰς πάθας προφημένας. [27] ἃς ἐγὼ φημι τὰς ὀκταμήνους ἀποκλείνειν· [28] πολλὰς γὰρ καὶ τῶν δεκαμήνων. [29] τὰ δὲ πολλὰ τῶν ἐμβρύων τῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡλικίῃ τῶν ἑπταμήνων, [30] ὅταν αἱ ὑμένες χαλῶσι, μεταχώρησιν ἐς τὸ ὑπερέξω, [31] καὶ ἐνταῦθα τὴν τροφὴν ποιέεται. [32] τὰς μὲν πεσσαρακοντα ἡμέρας τὰς προτάτας πονεῦσι, τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἧσσον, [33] διὰ τὰ μεταβολήν, διὰ δὲ καὶ τὰ χωρίον τὰ ἀπτάντα μεταβάλλειν, [34] καὶ ἀντὶ ὀμφαλοῦ ἕπασαι, καὶ μεταχώρησε, [35] καὶ διὰ τὰς μητρὸς τοὺς πόνους. [36] αἱ γὰρ ὑμένες τείνονται· [37] καὶ ὁ ὀμφαλὸς σπασθεὶς ὀδυνᾶ πρὸς τὴν μητρά, [38] καὶ τὸ ἔμβρυον ἐκ τοῦ πα-

modum ſpicarum membranæ laxantur, ad id coactæ anteaquam fructus perfecte matureſcat.) [12] & fortiſſimi ac pleniſſimi fœtus violantes ac dirumpentes pelliculas, partum fieri cogunt, [13] & plurimi ex his pereunt. [14] Quum enim parvi ſint, tranſmutatione majore quam alii utuntur, [15] & quadraginta dierum afflictionem perferre coguntur, ex utero egreſſi, [16] id quod etiam ex decimeſtribus multos peremit. [17] Sunt autem ex his ſeptimeſtribus qui etiam ſuperſtites manent, ex multis pauci. [18] Propterea quod ratio & tempus in quod enutriti ſunt in utero, conſtitit, [19] ut omnium participes ſint, quorum etiam perfectiſſimi participes exiſtunt, [20] maxime qui ſuperſtites manent, [21] & proceſſerunt de matre prius pariente, [22] utpote in octavo menſe ægrotaturi. [23] Si enim in his laboribus ſuccedant, [24] ut in conſpicuum prodeat puer, [25] impoſſibile eſt ſuperſtitem eſſe, [26] ob prædictas affectiones, [27] quas ego octimeſtres perimere dico, [28] imo etiam multos decimeſtres. [29] Cæterum multi fœtus ſeptimeſtris ætatis, [30] quum pelliculæ laxantur, ſecedunt in id quod cedit, [31] & hic alimentum ſumunt, [32] primos quidem quadraginta dies laborantes, alii plus, alii minus: [33] propter permutationem autem ex locis & pelliculis quæ ipſos aluerunt, tranſmutantur, [34] & pro umbilico trahunt & tranſumunt [35] etiam per matrem labores. [36] Pelliculæ enim dum tenduntur, [37] & umbilicus convulſus, dolores matri inducunt. [38] Et fœtus ex antiquo vinculo exſolutus, gravior

παλαιᾶς συνθέσεως ὀλιγώτερον γίνεται. 39 πολλαὶ δὲ τῶν γυναικῶν καὶ ἐπιπυρετάνουσι τούτων γινομένων· 40 αἱ δὲ καὶ ἀποκλιναι τυγχάνουσι τοῖς ἐμβρύοις. 41 χρῶνται δὲ πᾶσιν ὀλίγῳ χείρονι τρόπῳ.

11. Φασὶ δὲ τὰς ὀγδόας τῶν μηνῶν καὶ χαλεπωτάτας φέρειν τὰς γαστέρας, 2 ὀρθῶς λέγουσιν· 3 ἔστι δὲ ὄγδοος μὴν, οὐ μόνον ὁ χρόνος τοσοῦτος, 4 ἀλλ' ἐπὶ ἡμέραις προσίσησι ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς, καὶ τοῦ ἐνάτου, καὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ. 5 ἀλλὰ τὰς ἡμέρας οὐχ ὁμοίως ἴσασι λέγουσιν, οὐδὲ γινώσκουσιν αἱ γυναῖκες. 6 πλανῶνται γὰρ ἀφ' οὗ τὸ μήτε κατὰ ταὐτὸ γίνεσθαι, 7 ἀλλ' ὁτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς πλείονας ἡμέρας προσγίνεσθαι εἰς τὰς τεσσαρακοντάδας, 8 ὁτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνάτου. 9 τότε γὰρ ἀνάγκη γίνεσθαι, 10 ὅπως ἂν τύχῃ ἡ γυνὴ ἐν γαστρὶ λαβοῦσα 11 τὸν μηνός τε 12 καὶ τὸν χρόνον. 13 ὁ δὲ μὴν ὁ ὄγδοος ἀναμφισβήτητός ἐστι. 14 καὶ τὸν γὰρ γίνεται, ὥστε δυσκρίτως ἔχειν. 15 κατ' ἐμὲ, καὶ τὸ μέρος ἐν τοῖς δωδεκαμηνοῖς, μήν ἐστιν, 16 ὥστε τὸν ἀμνημόνευτον εἶναι. 17 χρὴ δὲ οὐκ ἀπιστεῖν τοῖς γυναιξὶ περὶ τέκνων. 18 λέγουσι γὰρ ταυτὶ, ἃ αἰεὶ λέγουσι, ἅπερ εἰ δέοντο. 19 ἀγνοοῦσι πρόθεσιν οὔτ' ἔργου, οὔτε λόγου, 20 ἀλλ' ὅ, τι γνῶναι ἐν τοῖσι σώμασιν αὐτέων γινόμενον. 21 τοῖς δὲ βουλομένοις ἄλλο λέγειν, ἔξεστιν. 22 αἱ δὲ κρίνουσαι 23 καὶ τὴν νικητήρια διδοῦσαι περὶ αὐτοῦ οὔτε λόγου, 24 αἰεὶ ἐρέουσι καὶ φήσουσι τίκτειν 25 καὶ ἑπτάμηνα, 26 καὶ ὀκτάμηνα, 27 καὶ ἐνεάμηνα. 28 καὶ δεκάμηνα, 29 καὶ ἑνδεκάμηνα, 30 καὶ τούτων τὰ ὀκτάμηνα οὐ περιγίνεσθαι.

vior redditur. 39 Multæ vero mulieres etiam febricitant his contingentibus, 40 quædam etiam pereunt una cum fœtibus, 41 verum omnes in brevi ex hoc contaminantur ac inquinantur.

11. Ajunt autem & octonos menses difficillime uteros ferre, 2 recte id dicentes. 3 Est autem octavus mensis non solum hoc tempus, 4 sed & dies accedunt à septimo mense, & à nono, & ab ipso anno. 5 Verum dies non similiter, neque dicunt, neque cognoscunt mulieres. 6 Decipiuntur enim ex eo quod non eodem modo fiunt, 7 sed aliquando à septimo mense plures dies accedunt ad quadraginta, 8 aliquando à nono. 9 Tunc enim fieri necesse est, 10 prout contigerit mulierem in ventre concipere, 11 tum mense, 12 tum tempore. 13 Mensis autem octavus minime dubius est, 14 secundum hunc enim contingit, ut judicatio difficilis existat. 15 Et mea sententia pars etiam in undecimo mense, mensis est, 16 ut hic satis memorabilis existat. 17 Porro mulieribus de partubus fidem derogare non oportet, 18 dicunt enim omnia, & semper dicunt, & semper proferunt. 19 Neque enim aut opere, aut sermone persuasæ sunt, 20 sed ex eo quod cognoverunt in corporibus suis contigisse. 21 Licet autem & volentibus aliud dicere. 22 Quæ vero judicio præditæ sunt, 23 & victoriam de hac sententia pronunciant, 24 semper dicunt ac testantur, 25 nasci septimestres, 26 & octimestres, 27 & novimestres, 28 & decimestres, & 29 & undecimestres: 30 & ex his octimestres non superstites manere.

III. Φήσουσὶ δὲ καὶ τὰς τεσσαρακοντάδας γίνεσθαι· [2] καὶ τὰ ἄλλα τὰ καταγεγραμμένα ἐν τῇσι τεσσαρακοντάδεσι καὶ ἐν τοῖσι μησὶν ἑκάστοισιν. [3] ὅταν δὲ τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ῥαγέωσιν οἱ ὑμένες, [4] καὶ τὸ ἔμβρυον μεταχωρήσῃ, [5] ὑπέλαβον οἱ πόνοι οἱ περὶ τὸν μηνῶα τὸν ὄγδοον" ὠδυναλογέμενοι, καὶ περὶ τὴν ἕκτην τεσσαρακοντάδα. [6] τότε δὲ ἐξ χρόνου παρελθόντος, ὁπόσους μέλλει εἶναι, [7] αἱ φλεγμοναὶ ἐλύθησαν καὶ ἐξ ἐμβρύου καὶ τῆς μητρὸς, [8] "ὥστε γαστὴρ μαλαχθῆ, [9] "καὶ ὁ ὄγκος ὑπὸ καρδιῆς καὶ τοῦ ὑποχονδρίου καὶ τῶν κενεώνων εἰς τὰ κάτω χωρέει, [10] "ἐς εὐτροφίην καὶ τὴν ἐπὶ τὰς πύας ὑποστολήν. [11] καὶ τὴν ἑβδόμην τεσσαρακοντάδα" σὺν τάδε ἐστὶ τὸ πλεῖστον ἐξ χρόνου τὸ ἔμβρυον. [12] αἱ γὰρ χώρεαι αὐτῇσι μαλθακαὶ, [13] καὶ αἱ μεθακινήσιες αὐτοῖς δι' πετέστεραι γίνονται καὶ πυκνότεραι· [14] καὶ διὰ ταῦτα κατέστη πρὸς τὸν τόκον εὐλυτώτερα· [15] καὶ πάσης τεσσαρακοντάδος "παύεται αἱ γυναῖκες φέρουσι τὰς τελευταίας ἡμέρας δι' πετέστερον τὰς γαστέρας, [16] "ἐς" αὖ ὁρμήσῃ τὸ ἔμβρυον στρέφεσθαι. [17] μετὰ δὲ παῦλα" αἵ τε ὠδῖνες εἰσὶ, καὶ οἱ πόνοι ἐπίκηνται), [18] "ἐς" αὖ ἐλευθερωθῇ ἐξ παιδίσκη ἐξ ὑστέρης.

IV. Ὅσαι δὲ τῶν γυναικῶν ἔτεκον πολλὰ παιδία, [2] καὶ τι αὐτέων ἐχώλευτο χωλὸν, [3] ἢ τυφλὸν, [4] ἢ ἄλλο τι κακὸν ἔχον, [5] "φήσουσιν ἐπὶ τῷ τευτέων τὸ παιδίον τὸν ὄγδοον μῆνα χαλεπώτερον διαγαγεῖν, [6] ἢ ἐφ' ὧν ἔτεκον ὀδὲν κακὸν ἐχόντων. [7] τὸ γὰρ ἔμβρυον τὸ πηρωθὲν ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ [8] "ἰχυρῶς ἐνόσησεν,

III. Dicunt autem & abortus plurimos in primis quadraginta diebus fieri, [2] sed & reliqua conscripta his accidere, in quadragenariis, ac in singulis mensibus fieri dicunt. [3] Quum autem septimo mense pelliculæ dirumpantur, [4] & fœtus secesserit, [5] labores qui circa octavum mensem & sextum quadragenarium, in partu fieri traduntur, corripiunt. [6] Hoc autem tempore præterito, quibus bene futurum est, [7] inflammationes tum fœtus, tum matris exolvuntur, [8] ut venter molliatur, [9] & tumor à præcordiis & laterum mollitudine descendat ad locos inferiores, [10] ad facilem partus tempore progressionem. [11] & septimo sane quadragenario plurimo tempore fœtus isthic existunt. [12] Nam loci ipsis molles sunt, [13] & transmotiones ipsis faciliores ac frequentiores fiunt, [14] & propterea ad partum magis solubiles consistunt, [15] & mulieres per hos ultimos dies ex toto quadragenario facilius uteros ferunt, [16] donec contigerit fœtum verti. [17] Postea vero dolores partus ac labores incumbunt, [18] donec à puero & à secunda mulier liberetur.

IV. Quæcunque vero mulieres multos pueros pepererunt, [2] & quidam ex ipsis claudus natus est, [3] aut cæcus, [4] aut aliud quoddam malum habens, [5] ajunt in hoc puero octavum mensem ipsas difficilius transegisse, [6] quam in his quos pepererunt nihil mali habentes. [7] Fœtus enim mancus in octavo mense [8] fortiter

σεν, [9] ὥστε καὶ ἀπέσασιν ἐποίη- 28
σεν ἡ νῦσος. [10] ὡς καὶ τοῖς ἀνδράσιν
αἱ ἰσχυραὶ νῦσοι ἐποίησαν. [11] ὅσαι
δ' ἂν τῶν ἐμβρύων ἐν ἄλλῳ χρόνῳ 29
ἰσχυρῶς νοσήσῃ, [12] ἀπόλλυ) πρόσθεν ἢ αὐτέων ἀπόσασιν γενέσθαι.
[13] ὅσαι δ' ἂν τῶν ὀκταμήνων ἐμ-
βρύων μὴ σφόδρα νοσήσῃ, [14] ἀλ- 30
λὰ κατ' ἕν τι σῶμα μεθόδως κακο-
παθήσῃ, [15] τὰς μὲν τεσσαρακοντα-
πενθ ἡμέρας διετέλεσεν ἐν ἀσθενείῃ
τὸ πλεῖστα ἐν τῇ μήτρῃ, [16] διὰ
τὰς αὐάγκας τὰς προφημένας. [17]
ἐγένοντο δὲ ὑγιαίνοντα. [18] ὅ τι δ'
ἂν γένηται ἐν τεσσαρακοντ' ἡμέ-
ραις πεύταις, [19] ἀδύνατον προσ-
γενέσθαι. [20] νοσέοντι γὰρ αὐτέῳ ἔτι ἐν
τῇ μήτρῃ ἐπιγίνονται αἱ μεταβολαὶ
καὶ αἱ κακοπάθειαι μέχρι τοῦ τόκου.

V. [1] Ὅ, τι δ' ἂν ἀπονοσήσαν ἐν
τῇ μήτρῃ ἐς τὸ ἔνατον μῆνα ἔλ-
θῃ, [2] καὶ ἐν τουτέῳ τῷ μηνὶ γέ-
νηται, [3] περιγίνεται. [4] περιγί- 31
νεται μὲν οὐκ ἔλασσον ἢ ἐπὶ μέρους
ἅπαντα. [5] ὀλίγα δὲ καὶ τουτέων ἐκτρέ-
φεται. [6] οὔτε γὰρ τὴν παχύτητα
ἔχει, ἣν ὡς πλεῖστα τελέως παῖδα ἔχουσιν,
[7] οὔτε πόνοι οἱ ἐν τῇ μήτρῃ ἐκ πάν- 32
λυ πεπονημένοι εἰσὶν αὐτέοις, [8]
ὥστε λεπτὸν γενέσθαι. [9] σωθείη δ'
ἂν μάλιστα, εἰ ἐνιαύσιος μηνὸς
γένοιτο ἐν ἐξόδῳ. [10] ἰσχυρότερον
δ' ἂν γένοιτο, [11] καὶ πλεῖστον ἀπέ-
χοι τῶν νέσων, τῶν τοῖς ὀκταμήνοις
γιγνομένων. [12] καὶ γὰρ τὰ ἐν ἑπτὰ
τεσσαρακονθ' ἡμέρῃσι πίπτοντα, [13] τὰ
δεκάμηνα καλέονται, [14] διὰ
ταῦτα μάλιστα ἐκτρέφεται, ὅτι
ἰσχυρότατά ἐστι. [15] καὶ πλεῖστον
ἀπέχει τῶν γνωσίμων παιδίων ἐν 33
χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκακοπάθησε τὰς τεσ-
σαρακοντα ἡμέρας τὰς νοσώ-
δεας περὶ τὸν μῆνα τὸν ὄγδοον. [16] σα-

φηνίζει

ter ægrotavit, [9] ut etiam morbus 28
abscessum fecerit, [10] quemadmo-
dum etiam viris fortes morbi fa-
ciunt. [11] Qui vero fœtus in alio
tempore fortiter ægrotant, [12] 29
pereunt prius quam ipsis abscessus
ejusmodi fiat. [13] Quicunque au-
tem octimestres fœtus non val- 65
de ægrotant, [14] sed juxta unam 30
aliquam partem, ex secessu affli-
ctionem pertulerunt, [15] quadra-
ginta quidem dies in imbecil-
litate transigunt, utplurimum
in utero, [16] propter prædictas
necessitates: [17] sani autem fiunt.
[18] Quicunque autem natus fue-
rit in his quadraginta diebus, [19]
eum impossibile est superstitem
manere. [20] ægrotanti enim adhuc
ipsi in utero transmutationes &
afflictiones postpartum accedunt.

V. [1] Quicunque vero ægro- 72
tans in utero ad nonum mensem
pervenerit, [2] & in hoc mense
natus fuerit, [3] superstes erit. [4]
Et supervivunt quidem non mi- 31
nus hi quam septimestres, [5]
verum pauci etiam ex his edu-
cantur. [6] Neque enim crassitu-
dinem habent, quam perfectis-
simi habent, [7] & labores in u-
tero non diu ante toleraverunt, 32
[8] ut tenues evaserint. [9] Serva-
bitur autem vel maxime talis
puer, si novem mensium fue-
rit in exitu: [10] fortior autem
evadet etiam is, [11] ut qui plu- 70
rimum abest à morbis, qui octi-
mestribus accidere solent. [12] Qui
enim in septem quadragenariis
nascuntur, [13] decimestres ap-
pellati, [14] ob id maxime edu-
cantur, quod fortissimi sunt,
[15] & plurimum à vulgarium
puerorum tempore absunt, in 33
quo affliguntur quadraginta æ-
grotantes diebus, circa octa-
vum mensem. [16] Declarant au-

tem

φηνίζῃ ὃ ὡδὶ τ νεσημάλων & παθημάτων τ τοῖς ὀκταμήνοις γινομένων καὶ τὰ σὺνεάμενα λεπτὰ πικτόμενα. [17] '' κ τὸ πλῆθος ϐ χρόνε ἐγεγένη κ τὸ μέγεθος ϐ σώματος. [18] '' ὀκ νέσων [γδ &] καταπαθίης ἀφιγμένα ἐχ ὥστε τὰ ἑπταμήνια πίκτε σεσαρκωμένα. [19] & τὸ πάχος ἔχοντα εὐτραφέως, [20] αὔσα ἀμφιπελεκήτε τὸν χρόνον ἐν τῇ μήτρῃ διεφέρετο.

VI. Ταῖς ὃ γινωσκείν αἱ συλλήψιες τ ἐμβρύων, [2] & οἱ τρωσμοί [3] & οἱ τόκοι ἐν τουτέοισι ἀφ χρόνων κρίνον), [4] ἐν ὧσι αἵτε νέσοι, [5] & αἱ ὑγίηα, [6] & οἱ θάνατοι τοῖς ξύμπασιν ἀνθρώποισιν. [7] ταῦτα ὃ πάντα, τὰ μὲν καθ' ἡμέρας, [8] τὰ ὃ κ μῖνας ἐπισημαίνε· [9] τὰ ὃ κ τεσσαρακονταέδας ἡμερῶν. [10] τὰ ὃ καθ' ἑωυτόν. [11] ἐν πᾶσι γὰρ τοῖσι χρόνοισι τοῖσιν ἔνεστι ὥρης ἕκαστον [12] πολλὰ μὲν ξυμφέροντα, [13] πολλὰ ὃ πολέμια. [14] ἐκ μὲν οὖν τ ξυμφερόντων, αἵτε ὑγίηα γίνον), & αἱ αὔξησες· [15] ἐκ ὃ τ ἐναντίων, αἵ τε νέσοι, & οἱ θάνατοι. [16] αἱ μὲν οὖν ἡμέραι ἐπισημόταται εἰσὶν ἐν τοῖς πλείοσι, αἵτε πρῶται & ἑβδομαῖαι [17] πολλὰ μὲν δὴ νέσων, [18] πολλὰ ὃ & τῆς ἐμβρύοις. [19] τρωσμοί τε γὰρ γίνον) καὶ οἱ πλεῖστοι ταύτας τὰς ἡμέρας. [20] '' ὀνομάζεται ὃ τὰ τηνικαῦτα ἐκρύσης, ἀλλ' ὀ τρωσμοί. [21] αἱ ὃ ἄλλαι ἡμέραι, ὅσαι ἐντὸς τ τεσσαράκοντα, [22] ἐπισημοτάτων ἧσσον, [23] πολλαὶ ὃ κρίνεσιν.

VII. Ἐν ὃ τοῖς μησὶ ταὐτά τε & ἐν τῇ ἡμέρῃ γινόμενα ἔνεστι κ λόγον. [2] & καταμήνια γυναικὶ ταῖς ὑγιαινέσαις φαίνον) καθ' ἕκαστον τ μῆν ὧν, [3] ὡς ἔχοντος ϐ μηνὸς ἰδίην δύναμιν ἐν τοῖς σώμασιν. [4] ἐξ ὧν δὴ

tem de morbis & afflictionibus octimestrium, ' etiam novimestres tenues nascentes. [17] Juxta multitudinem enim temporis, etiam magnitudo corporis contingit, [18] ex morborum afflictione progressis: & non velut septimestres carnosi gignuntur, [19] & crassitudinem probe coaltam habentes, [20] ut qui tempus quo in utero gestabantur, sine morbis transegerunt.

VI. Verum enim vero conceptus, [2] & abortus, [3] & partus mulieribus in eo tempore, [4] in quo etiam morbi, [5] & sanitas, [6] ' & mors omnibus hominibus, fiunt. [7] Hæc vero omnia partim secundum dies, [8] partim secundum menses, [9] partim secundum dierum quadragenarios, [10] partim secundum annum, significationem sui præbent. [11] In omnibus enim his temporibus insunt ad unumquemque, [12] & utilia multa, [13] & hostilia multa. [14] Ex utilibus igitur, sanitas & augmentum contingit: [15] ex contrariis, morbi & mors. [16] Dies quidem igitur maxime insignes in plurimis sunt, primi & septimi, [17] multum potentes in morbis, [18] & multum in fœtibus. [19] Nam plurimi abortus in his diebus fiunt, [20] nominantur autem tales effluxus, non abortus. [21] Verum alii dies intra quadragesimum [22] insignes quidem minus sunt, [23] multi vero judicant.

VII. Cæterum in mensibus, eadem quæ in diebus fiunt, juxta rationem insunt. [2] Menses enim mulieribus sanis singulis mensibus apparent, [3] ' tanquam peculiarem in corporibus vim mensis habeat. [4] Unde sane septimi

δὴ ἑβδόμοι μιῶν παῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν τὰ ἔμβρυα εἰς τὴν ἀρχὴν καθιστᾶσι τῆς τελειώσεως. [5] τοῖσι δὲ παιδίοισιν ἑπταμιαίοισιν ἐοῦσι [6] καὶ ἄλλα διαφέροντα γίνεται ἐν τοῖς σώμασι· [7] καὶ οἱ ὀδόντες φαίνεσθαι ἄρχονται ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ.

IIX. Ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ κρισίμων, [2] ἢν ἅμα ἴσως καὶ τοῖς δι' πεσυλλέγοιτο. [3] ὠφελίας [δὲ] ἕλεξα, ἱστορίας τε [καὶ χρείας] ἕνεκα εἰρήσθω. [4] σκοπεῖν δὲ χρὴ τὸν μέλλοντα ἰητρὸν ὀρθῶς στοχάζεσθαι τῶν κεκμηκότων σωτηρίας, [5] θεωρῆν- 38
τα μὲν ἁπάσας πάσας, [6] τὰ δὲ ἀρτίων τεσσαρεσκαιδεκάτῳ, [7] καὶ τὴν ὀγδόην ἑβδόμην, [8] καὶ τὰ τεσσαρακοστὴν καὶ δευτέρην. [9] ἕως γὰρ οὗ πρὸς τοῦτον ἁρμονίης λόγῳ τινὶ, [10] ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς τέλειος. [11] διὰ ταῦτα, μακρότερον ἂν εἴη ἐπὶ τοῦ παρόντος διεξελθεῖν. [12] θεωρεῖν δὲ χρὴ ἕτως. τελειοῦται, καὶ τετράσι. [13] τοῖς μὲν τελειοῦσι ξυνημμένοις ἁπάσης. [14] τοῖς δὲ τετράσι δύο μὲν ἀπὸ δύο 39
ἀσυνημμένοις, [15] δύο δὲ ἀπὸ δύο συνεζευγμένοις. [16] οἱ δὲ τεσσαρακοντάδες πρῶτον μὲν κινέουσιν ἐπὶ τὰ ἔμβρυα. [17] ὅ, τι δ' ἂν ὑπερβάλλῃ τοὺς τεσσαράκοντα ἡμέρας τοὺς πρώτους, ἀμφοῦν τοὺς τρωσμοὺς ἐπὶ πάντας γινομένους. [18] πλέονες δὲ γίνονται ἐν τῇ πρώτῃ τεσσαρακοντάδι τρωσμοὶ ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι. [19] ἢν δὲ χρόνος παρελθόντος ἰσχυρότερα ἐστὶ τὰ ἔμβρυα, [20] καὶ διακεκριται τὰ μελέων τὸ σῶμα. [21] καὶ τὰ μὲν ἀρσένων διάδηλα γίνεται πᾶσι· [22] τὰ δὲ θήλεα ἐς μὲν τὸν χρόνον σάρκες φαίνονται [23] ἀποφύσιας μικρὸν ἔχουσαι. [24] πλείονα γὰρ

ptimi menses his quæ uterum gestant, fœtus in principium perfectionis constituunt. [5] Pueris vero, ubi septem menses à nativitate impleverunt, [6] tum alia utilia in corporibus fiunt, [7] tum dentes in eo tempore apparere incipiunt.

IIX. Eadem ratio est etiam in decretoriis diebus, [2] siquidem fortassis una cum his quos recensui conjungere quis velit, [3] historiæ ac cognitionis gratia referentur. [4] Etenim Medicum qui ægrotorum salutem recte conjectare volet, animadvertere quidem oportet [5] & contemplari omnes dies, [6] ex paribus vero decimumquartum, [7] & vigesimum octavum, [8] & quadragesimum secundum. [9] Hic enim terminus ponitur à quibusdam pro harmoniæ ratione, [10] & integer ac perfectus numerus: [11] verum ob quam causam, longius fuerit in præsenti exequi. [12] Contemplari autem sic oportet per ternarios ac quaternarios, [13] ternariis quidem omnibus copulatis, [14] quaternarios autem duobus disjunctis, [15] duobus connexis. [16] At vero quadragenarii primum in fœtibus judicant. [17] Quisquis enim primos quadraginta dies transmiserit, abortus effugit ex omni causa contingentes: [18] plures autem fiunt in primo quadragenario abortus, quam in aliis omnibus. [19] Hoc autem tempore præterito, fœtus fortiores sunt, [20] & ipsorum corporis per singula membra discretio fit: [21] & masculorum quidem partes omnes valde conspicuæ fiunt: [22] fœmellæ vero in hoc tempus, carnes apparent exortus [23] ac processus solum habentes. [24] Similia enim longius tempus in

simili

γὰρ χρόνον τὰ ὅμοια ἐν τῷ ὁμοίῳ ἐστί,[25] κρίνει βραδύτερον,[26] διὰ τὴν συνήθειάν τε καὶ φιλότητα.[27] καὶ τοι τἄλλα, ὅταν χωρισθῶσι τῆς μητρὸς,[28] αἱ θυγατέρες τῶν ἀρρένων θᾶσσον ἡβῶσι,[29] καὶ φρονέουσι,[30] καὶ γηράσκουσι,[31] διὰ τὴν ἀσθενείαν τε τῶν σωμάτων,[32] καὶ τὴν δίαιταν.

IX. Ἄλλη δὲ τεσσαρακοντάς,[2] ἐν ᾗ μάλιστα τὸ ὄγδοον μῆνα ἢ ἔμβρυα ἐν τῇ μήτρᾳ νοσεῖ, περὶ ὧν ὁ λόγος ἅδε σύμπας. [3] τρίτη δέ,[4] ἐν ᾗ τὰ παιδία, ὅταν γένηται καὶ κακοπαθήσαντα,[5] ἢν φεύγῃ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας,[6] ἐφαίνη ἰσχύοντα δῆλα μᾶλλον, καὶ φρονέοντα.[7] ἔτι γὰρ τὰς αὐτὰς ὁρᾷ σαφέστερον,[8] καὶ τὸν ψόφον ἀκούει,[9] πρόσθεν μὴ δυνάμενα,[10] ὡς ἐπίδοσιν ἔχοντος καὶ χρόνου τούτου τὰ ἄλλα,[11] καὶ καὶ τὴν φρόνησιν τὴν διὰ τοῦ σώματος.[12] τὸ μὲν γὰρ ἴδιον φρόνημα δῆλόν ἐστιν ἐὸν ἐν τῷ σώματι, ἔνεστι τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ.[13] ἔνεστι γὰρ τοῖς ὕπνοισιν ἐοῦσιν εὐθέως, ἐπὴν γένωνται, γελῶντα φαίνεται τὰ παιδία καὶ κλαίοντα.[14] ἐγρηγορότα δέ, αὐτόματα ἔστι γελᾶ, ἔστι κλαίει πρόσθεν ἢ τεσσαράκοντα ἡμέραι γένωνται.[15] ἢν δὲ γελᾶ ψαυόμενά τε καὶ ἐρεθιζόμενα πρόσθεν ἢ αὐτὸς ὁ χρόνος ἔστιν γένηται.[16] ἀμβλυώττει γὰρ καὶ δυνάμεις ἐν ταῖς μύξῃσι.

X. Καίτοι θάνατος ἐν διὰ μοίρης ἔλαχεν.[2] ὥστε καὶ δείγματος τοῖς πᾶσιν εἶναι,[3] ὅτι παντὸς φύσιν ἔχει τὴν αὐτέων ἕκαστα, μεταβολὰς ἔχειν διὰ χρόνων τῶν ἐκάστοις γινομένων.[4] σαφηνίζεται δὲ ἐν ἑκάστοισι ἄλλοτε γινομένων καὶ ἀπογινομένων.[5] ἐν δὲ τῷ ἐνιαυτῷ τελευτῶντι[6] πολλοὶ μὲν νέοι γίνονται,[7] πολλοὶ δὲ ὑγιεῖς,[8] καὶ λόγον τοῦ χρόνου πρὸς

simili sunt,[25] & tardius discernuntur,[26] propter consuetudinem & amicitiam: [27] quanquam alias quum à matre segregatæ fuerint, [28] filiæ citius quam filii pube- 115
scant,[29] & sapiant,[30] ac senescant, [31] propter corporum imbecillitatem, [32] & victus rationem.

IX. Alter quadragenarius est, [2] in quo circa octavum mensem fœtus in utero ægrotant, de quibus hic totus sermo institutus est. [3] Tertius est, [4] in quo ubi nascantur pueri etiam male afflicti, [5] si effugerint quadraginta dies, [6] apparent magis robusti ac sapientes. [7] Nam & splendores clarius vident, [8] & stre- 120
pitum audiunt, [9] quod prius non potuerunt, [10] tanquam incrementum habeat hoc tempus, cum juxta alia, [11] tum juxta sapientiam ex corpore eluceſcentem. [12] Peculiarem quidem sapientiam in corpore ineſſe manifestum est, in prima sane die. [13] Nam in somnis, statim ubi nati sunt pueri, ridere & plorare videntur. [14] Vigilantes quoque sua sponte statim rident ac plorant, prius quam quadraginta dies tranſeant. [15] Non rident autem, 125
etiamsi titillentur ac irritentur, priusquam hoc ipsum tempus tranſeat. [16] hebetantur enim vires in muccis.

X. Quanquam mors etiam per fatum sit sorte designata. [2] ut hoc exemplo omnibus sit, [3] quod omnia exiſtentia quæ naturam ex iisdem habent, tranſmutationes per tempora venientia habeant. [4] Declaratur autem in singulis, quum alia nascantur, alia corrumpantur. [5] Porro anno finiente [6] multi quidem morbi 130
fiunt, [7] multæ etiam sanitates, [8] juxta temporis rationem ad men-

ſes,

ωθὸς τὰς μιῶσάς τε καὶ τὰς ἡμέρας ἐκάστας. 9 " τοῖς ἑβδόμοις καὶ τ' ἄλλα πολλὰ γίνεται διαφέροντα τοῖς σώμασι, 10 τοῖσι δὲ παιδίοισιν οἱ ὀδόντες ἐκπίπτουσι, καὶ ἕτεροι φύονται. 11 τὰ γὰρ ἐπὶ σώμασι τίδε γράψω.

ses, & ad singulos dies. 9 Septenariis autem annorum, cum alia multa insignia corporibus fiunt, 10 tum dentes pueris excidunt, & alii nascuntur. 11 Quæ enim in corporibus fiunt, ea scribam.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΚΤΑΜΗΝΟΥ.

HIPPOCRATIS DE OCTIMESTRI PARTV.

Basil. græc. Foesius sect. III. 39. 258. Basil. lat.

97 ΠΕΡΙ " δὲ ὀκταμήνου 1 γινέσθω φημὶ, 2 διὰ τὰς ἐφεξῆς καταπαθείας γινομένας ἀδυνάτους εἶναι πιέζειν φέρειν τὰ παιδία· 3 καὶ διὰ τοῦτο ἀποθνήσκειν τὰ ὀκτάμηνα. 4 συγκυρεῖ γὰρ αὐτοῖς ἐφεξῆς καταπαθεῖν, 5 τῷ τε ἐν τῇ μήτρῃ γινομένῳ καταπαθήματι, 6 καὶ τῷ ὅταν ὁ τόκος γίνηται. 7 καὶ διὰ τοῦτο τῶν ὀκταμήνων οὐδὲν ἐνδιαιτᾶται. 8 ἐπεὶ καὶ τὰ ἑβδόμηνα καλούμενα λέγω ἐν ἑπτὰ τεσσαρακοντάδι ἡμέραις, μᾶλλον πλείοσι, 9 καὶ μάλιστα φαίνεσθαι. 10 καὶ γὰρ τελεώτατόν ἐστιν ἐν ταύταις τεσσαρακοντάδα ἡμέραις. 11 ἐπὰν δὲ γίνηται πλείω, ἀπόλλυται. 12 αὐαίνεται γὰρ πολλὰ μεταλαμβάνοντα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολλὰ νοσεῖν, 13 ἐξ ὧν οἱ θάνατοι γίνονται.

97 II. Ἀρχὴ δὲ πονέειν τὸ παιδίον " πρὸς τὸ τόκον γινόμενον, 2 καὶ κινδυνεύειν ἀπολέσθαι, ὅταν ἐν τῇ μήτρῃ στρέφηται. 3 φύεται γὰρ πάντα αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ἔχοντα. 4 " πίπτει δὲ πολλὰ ἐπὶ κεφαλὴν, 5 καὶ ἀσφαλέστερον ἀπαλλάσσει 6 τῶν ἐπὶ πόδας

1 DE octimestri partu sic sentio. 2 Impossibile est ut duas consequenter succedentes affli- 37 pag ctiones pueri ferre possint, 3 & propterea octimestris non superstites manere. 4 Contingit enim ipsos consequenter affligi, 5 tum ea quæ in utero fit afflictione, 6 tum ea quæ in partu accedit, 7 & ob id nullus octimestris vitalis est. 8 Insuper & decimestres appellatos, in septem quadragenariis dierum magis in lucem edi sentio, 9 & maxime contingere ut educentur. 10 Nam perfectissimus est fœtus in primis quadraginta diebus: 11 ubi vero plures accesserint, perit. 12 Coguntur enim multa in pauco tempore assumentes ac perferentes, multum ægrotare, 13 ex quibus mors consequitur.

II. Incipit autem laborare puer ante partum, 2 & interitus periculum subit, quum in utero vertitur. 3 Producuntur enim omnes sursum habentes caput. 4 Pariuntur autem multi in caput, 5 & securius discedunt ac liberantur his 6 qui in pedes

πόδας πτυχμύων. 7 τὰ γὰρ συγκεκαμπτυγμένα τοῦ σώματος ὅπως κωλύῃ ἐπὶ κεφαλὴν ἰόντα τοῦ παιδίου. 8 ἀλλὰ μᾶλλον, ὅταν ἐπὶ πόδας ὁρμήσῃ, τὰ ἐμφράγματα ἐκ-
5 βήσονται. 9 αἱ γὰρ τροφαὶ ἐν τῇ μήτρᾳ, 10 καὶ ἄλλα κίνδυνος. 11 καὶ οἱ ὀμφαλοὶ πολλάκις δὴ τῶν παιδίων ἐφανήσαν ἐπὶ τὰς τραχήλους. 12 εἰ γὰρ καὶ τὸ μόριον, ὁπότερον ἂν τύχῃ, ὁ ὀμφαλὸς τῇ μήτρᾳ ὠθήσατο μᾶλλον, μᾶλλον ταύτῃ τὸ παιδίον τὴν κεφαλὴν ἢ τὰς ἀγκωνίδας καὶ ὀμφαλὸν ἀντιβάλλει. 13 εἰ δὲ καὶ τὸν ὦμον ἢ τὰς ἀγκωνίδας καὶ ὀμφαλὸν ἀντιβάλλει. 14 τοῦτο δὲ γίνεται, καὶ τὴν μητέρα ἀναγκαῖον πονεῖν μᾶλλον, 15 καὶ τὸ παιδίον ἢ ἀπολέσθαι, 16 ἢ χαλεπώτερον ἐξελθεῖν. 17 ὥστε ἤδη καὶ πολλὰ ἔνδον τῷ ὀγκῷ τὰ νοσήματα τῶν παιδίων ἤλθεν ἔχοντα. 18 ἐξ 7
ἧς τὰ μὲν ἀπώλετο. 19 τὰ δὲ νοσήσαντα διεφύγετο.

III. Ὅταν δ' ἀσφαλέως, 3 καὶ ἐς τὰ ὀμφαλοὶ ἐξίῃ, 4 ἀνεθέντα ἐξαίφνης ἐκ τῆς αὐαγκαίης τῆς ἐν τῇ μήτρῃ, 5 παχύτερα καὶ μείζω παραπίπτει ἢ κατὰ λόγον ἐγένετο, 6 οὐκ αὐξήμασιν, 7 ἀλλ' οἰδήμασιν γίνεται, 8 ἐξ ὧν δὴ πολλὰ ἀπόλλυται. 9 εἰ γὰρ μὴ συμίζῃ τὸ οἴδημα θᾶσσον ἢ τριταῖον, ἢ ὀλίγῳ πολυχρονιώτερον, ἐπὶ νοῦσον γίνεται. 10 ὥστε τροφαὶ καὶ ἀναπνοαὶ σφαλεραὶ μεταλλάσσονται. 11 εἰ δή τι καὶ νοσηρὸν ἐπάγουσι, 12 καὶ τὸ στόμα καὶ τὰς ῥῖνας ἐπάγουσι. 13 καὶ ἀντὶ τοσαύτων εἰωθότων τὰ ἐσιόντα, ὅσα ἐξαρκεῖ, 14 καὶ μὴ περιγίνεται, πολλῶν πολλαπλασίων εἰσφέρεται. 15 ὥστε ἀναγκάζεται ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν ἐσιόντων, 16 καὶ ὑπὸ τῆς διαθέσιος, εἰς

pedes pariuntur. 7 Flexibiles enim corporis partes non impedimento sunt, puero in caput exeunte. 8 Verum quum in pedes prodierit, obturamenta contingunt: 9 Versiones scilicet in utero, 10 & alia pericula, 11 & umbilici puerorum jam sæpe circa colla apparuerunt. 12 Si enim juxta partem quamcunque umbilicus fuerit in utero porrectus, magis hac parte puer umbilici circumactionem, dum vertitur, faciet, quam circa cervicem. 13 Si vero juxta humerum, umbilici circumactionem retrahit. 14 hoc autem ubi fit, etiam matrem magis laborare necesse est, 15 & puerum aut perire, 16 aut difficilius exire. 17 Quare multi jam pueri principium morbi intus nacti prodiere, 18 & consequenter alii perierunt, 19 alii morbidi supervixerunt.

III. Quicunque vero probe 2 ac tuto prodierint, 3 & in conspicuum exierint, 4 derepente ex necessitate in ventre liberati, 5 & crassiores ac majores quam pro ratione statim existunt, 6 his non ex augmento, 7 sed laxo tumore id contingit, 8 & multi sani ex his pereunt. 9 Si enim tumor non resident citius quam tertio die, aut paulo serius, morbi ex ipso fiunt. 10 Quare etiam alimenta ac respirationes periculose mutantur. 11 Si quid enim morbidum inducunt, 12 per os & per nares inducunt: 13 & pro eo quod tanta ingerantur edulia quanta sufficiunt, 14 & ea etiam non superentur, multo plura ingeruntur: 15 ut necesse sit & cogantur præ ingestorum copia, 16 & præ ipsa adeo affectione, qua pueri corpus

λὼ ἀφάκει) τὸ σῶμα ⸗ παχύτε, [17] "ἤδη τε μᾶλλ κ) τὸ σῶμα τε κ) τὰς ῥῖνας πάλιν ἐξιέναι, [18] τὰ δ) κ) τὸ [20] ἔντερον κ) τ' κύστιν κάτω ' ὠθεῖσθαι, [19] ὥσθεν ὀδενὸς τετέων ἧσσον γινομένων. [20] "Ⓒ αὖτε πνευμάτων τε [21] κ) χυμῶν [22] ἕνεκα συγγενέων· [23] οἷς δ' ἀνάγκη ἐν τῇσι μήτρῃσι γίνεσθ συνηθείλω τε ἔχοντα Ⓒ εὐρυχείλω· [24] πᾶσι ξένοις χρῆ), [25] ὠμοτέροισι κ) ξηροτέροισι, [26] Ⓒ ἧσσον ἐξηνθρωπισμένοισιν, [27] ἐξ ὧν ἀνάγκη πόνους γίνεσθ πολλούς· [28] πολλοὺς δ) Ⓒ θανάτους. [29] ἐπεὶ Ⓒ τοῖς ἀνδράσι πολλάκις αἱ μεταλλαγαὶ τ' χωρίων τε κ) τ' διαιτημάτων, "τὰς νόσους ποιέουσιν. [30] ὁ δ' [25] αὐτὸς λόγος ἐστὶ Ⓒ ὧδε τ' ἐσθημάτων. [31] αὐτὰ γὰρ ⸗ σαρκὶ κ) χυμοῖς ἡμφιέσθ χλιεροῖς τε κ) ὑγροῖς κ) συγχωρέουσιν, [32] τοιαῦτα ἀμφιέννυ) τὰ παιδία, οἷά περ οἱ ἄνδρες.

IV. Ὁ δὲ ὀμφαλὸς, [2] δι' οὗ αἱ εἰσοδοὶ εἰσὶ τοῖσι παιδίοισι, [3] "μοῦνον ⸗ σώματι τῇ μήτρῃ προσέρχεται. [4] Μέτεστι δὲ κ) κοινωνεῖ τῶν ἐσιόντων. [5] τὰ δ' ἄλλα ξυμφύεται, [6] κοὐκ ἂν ἀνοιγοίατο ἐσιόντων ἔτι πρόσθεν, [7] ἢ ἂν ἐξόδου ἡ τοῦ παιδίου ἐκ τῆς γαστρός. [8] ὁκόταν δ) ἂν ἐξόδου ἦ, [9] τὰ μὲν ἄλλα ἀνοίγεται) [10] ὁ δ) ὀμφαλὸς λεπτύνεται τε Ⓒ ξυμφύεται, [11] Ⓒ ' ἀποξηραίνεται. [12] ὥσπερ δὲ τοῖς ἐκ τ' γῆς φυομένοις οἱ καρποὶ ἀδρυνόμενοι ἀποκρέμανται) κ) ἀποπίπτουσι "κ) [14] τ' μέφυσιν· [13] ἔστι κ) τοῖσι παιδίοισι ἀδρυνομένοις τὲ κ) τελείοις γινομένοις ὁ μὲν ὀμφαλὸς ξυμέμυσε, [14] τὰ δ) ἄλλα ἀνοίγεται, [15] ὥστε εἰσδέχεσθαί τε τὰ ἐσιόντα, [16] κ) ἐξόδους ἔχειν κ) φύσιν, [17] ἧσιν ἀνάγκη τοὺς ζῶντας χρέεσθ. [18] ἕκα-

pus afflictum est, [17] alia quidem per os & nares rursus exire, [18] alia vero per intestinum ac vesicam inferne transire, [19] antea nullo horum ita contingente. [20] Sed & pro flatibus ac spiritibus, [21] & humoribus [22] ita cognatis, [23] cum quibus necesse est in utero consuetudinem ac benevolentiam habuisse, [24] omnibus peregrinis utitur, [25] crudioribus ac siccioribus, [26] & minus mansuetis, [27] ut ' necesse sit dolores ob- oriri multos, [28] plerisque etiam mortes: [29] quandoquidem etiam viris transmutationes locorum ac victus, morbos faciunt. [30] Eadem ratio est & de vestibus. [31] Pro eo enim quod carne & humoribus induti fuerunt, iisque tepidis ac liquidis & cognatis, [32] tales vestes pueri induunt quales ipsi viri.

IV. At verp umbilicus [2] per quem alimenti ac spiritus ingressus pueris contingunt, [3] solus ex omni corpore utero ' adhæret, [4] & per hunc introitus ac ingressus ingredientium particeps fit, [5] reliquæ partes connivent, [6] & non prius apertæ sunt, [7] quam ubi in exitu fuerit puer ex ventre. [8] Quum autem in exitu fuerit, [9] reliquæ omnes aperiuntur, [10] verum umbilicus attenuatur, & connivet [11] ac resiccatur. [12] Quemadmodum autem in his quę ex terra nascuntur, fructus pleni ac maturi secernuntur ac decidunt, juxta discriminationem qua parte ' inhærent: [13] sic etiam pueris maturis ac perfectis, umbilicus quidem connivet ac clauditur, [14] reliqua vero aperiuntur, [15] ut & ingredientia suscipiant, [16] & exitus habeant secundum naturam, [17] quibus necesse est viventes uti. [18] Singula

σαι γὰρ χωρίζεται ῥέπουσα, [19] " κατὰ 15
τὰς συλλογείας. [20] " κρατιστεύει δὲ 16
τὰ τῷ ἡλίῳ ξυνεκφώνεσα.

v. Οἱ δὲ δεκάμηνοι τὸ τέκνον κατ' 35
ἐνδεκαμήνους οὐκ ἐπὶ πεντεκαιδεκαταίδων τὸν αὐτὸν τρόπον γίνονται [2] ὡς καὶ οὐκ ἐπὶ ἡμίσεως ἐνιαυτοῖ οἱ ἑπτάμηνοι. [3] τοῖς γὰρ πλείστοις τῶν γυναικῶν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐν γαστρὶ λαμβάνειν μετὰ τὰ καθάρσια, " λοχία ἡ λύσις. [4] δεῖ 17
" τοίνυν τῇ γυναικὶ χρόνον δοῦναι 18
ἐν ᾧ αὐτῇ ἡ κάθαρσις ἔσται. [5] καὶ ὁ χρόνος ὅσος ἐστὶν ἐλάχιστος γίνεται, τρεῖς ἡμέραι. [6] τοῖς δὲ πλείστοις καὶ πολὺ πλείονες. [7] 19
ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ κωλύματα [8]
" καὶ τοῖς ἀνδράσιν, ἐξ ὧν βραδύνεται ἡ σύλληψις. [9] χρὴ δὲ ἐν 55
τοῖς μάλιστα καὶ τόδε λογίζεσθαι [10]
" ὅτι ἡ νεμηνία, ἡμέρα μία ἐστί, 20
ἐξηκοστὸν τεταρτημόριόν ἐστι μηνός. [11] αἱ δὲ δύο ἡμέραι, ἑξδοὸν πεντεκαιδέκατημόριον μηνός. [12] αἱ δὲ τρεῖς ἡμέραι, δέκατημόριον μηνός. [13] καὶ τἄλλα κατὰ λόγον τούτων. [14] καὶ οὐκ οἷόν τε ἐν τοῖς ἐλάσσοσί τε μορίοις μᾶλλον γίνεσθαι, [15] ἢ τε τῶν λύσιν τῶν καταμηνίων, [16] ἢ τε τοῦ σύλληψιν τῶν ἐμβρύων.

vi. [1] Ἐκ τούτων οὖν ἁπάντων ἀναγκαῖόν ἐστι τοῖς πλείστοις τῶν γυναικῶν, [2] ὡς ἐπὶ διχομηνίαν ἐν γαστρὶ λαβούσας, καὶ πορρωτέρω, [3] ὥστε πολλάκις δοκεῖν ἐπιλαμβάνειν ἐνδεκάτου μηνός, " τὰς ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ ἡμέρας, [4] τοῦτο γάρ ἐστιν ἑπτὰ τεσσαρακονθήμερος. [5] " ὅτι γὰρ 22
ἐπὶ πλεῖον ἔξω τῆς διχομηνίας ξυλλαμβάνει ἡ γυνὴ, [6] τοῦτο παῦ ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ ἐνδεκάτου μηνὸς ἐπιλαμβάνειν, [7] " ἵνα καὶ ἐς τελευ- 23
ταίην περίοδον καθίκῃ.

enim separantur, [19] juxta modum quo agmina congregantur repentia: [20] optima autem sunt, quæ maxime soli connutrita sunt.

v. Cæterum decimestres & undecimestres partus, ex [1] septem quadragenariis eodem modo fiunt, [2] velut ex dimidio anno septimestres. [3] Plurimis enim mulieribus necessarium est in ventre concipere, post menstrua purgamenta, ubi ab his exsolutæ fuerint. [4] Oportet igitur mulieri tempus dare mensis, in quo ipsa purgatio continget: [5] & hoc tempus quibus brevissimum fit, tres sunt dies. [6] plerisque autem multo plures. [7] Sunt autem & alia multa impedimenta, [8] etiam in viris, [9] ex quibus conceptus retardatur. [9] Oportet autem vel maxime hoc considerare, [10] quod novilunium, quod dies unus existit, exactissime trigesima mensis pars est: [11] duo autem dies, ferme quindecima mensis pars sunt. [12] Tres vero dies, pars mensis decima sunt, [13] & reliqua juxta horum rationem. [14] & non est possibile in paucioribus partibus fieri, [15] neque menstruorum solutionem, [16] neque fœtuum conceptionem.

vi. Ex his igitur omnibus necessarium est pleraque mulieres [2] circa plenilunium, & ultra in ventre concipere, [3] ut ducenti & octoginta dies, sæpe undecimum mensem apprehendere videantur, [4] tot enim dies septem quadragenarios constituunt. [5] Nam quum ultra plenilunium mulier concipit, [6] necesse est eum conceptum undecimum mensem attingere ac apprehendere, [7] quoad [1] ultimum circuitum perveniat.

ΙΠΠΟ- HIPPO-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

HIPPOCRATIS DE DIÆTA liber primus.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 6. 340. Basil. lat.

390 pag 81 ΕΙ μὲν μοί τις ἐδόκεε τῶν πρότερον ξυγγεγραφέναι περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης τοῦ πρὸς ὑγείην [2] ὀρθῶς ἐγνωκὼς ξυγγεγραφέναι πάντα δι' ἁπάντων, [3] ὅκόσα δυνατὸν ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ προειληφθῆναι, [4] ἱκανῶς ἂν εἶχέ μοι ἄλλων σκοπησάντων γνῶναι ὀρθῶς ἔχοντα, καὶ [1] τούτοισι χρέεσθαι, [5] καθότι ἕκαστον αὐτῶν ἐδόκεε χρήσιμον εἶναι. [6] νῦν δὲ πολλοὶ μὲν ἤδη ξυνέγραψαν, [7] οὐδεὶς δὲ ἔγνω ὀρθῶς, καθότι ἦν αὐτοῖς ξυγγραπτέον. [8] ἄλλοι δὲ ἄλλο ἐπέτυχον· [9] τὸ δὲ ὅλον, οὐδείς πω τοῦ πρότερον. [10] μεμφθῆναι μὲν δὴ ἔν γε οὐδενὶ αὐτῶν ἄξιόν ἐστιν, εἰ μὴ ἐδυνήθησαν ἐξευρεῖν· [11] ἐπαινέσαι δὲ μᾶλλον πάντες, ὅτι ἐπεχείρησαν ζητῆσαι. [12] ἐλέγξαι μὲν δὴ ἔν τε τὰ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα, ἑτοιμότατόν ἐστιν· [13] πρόσεστι δὲ τοῖς ἱκανῶς ἐγνωσμένοισι μαρτυρέειν. [14] ὅκόσα μὲν δὴ ἔν ὀρθῶς ὑπὸ τῶν πρότερον εἴρηται, ἔχω οἷόν τε ἄλλως πως ἐμὲ ξυγγράψαντα ὀρθῶς συγγράψαι. [15] ὅκόσα δὲ μὴ ὀρθῶς εἰρήκασιν, ἐλέγξαι μὲν ταῦτα διότι ἔχει τῶς ἔχει, οὐδὲν πρόσω· [16] ἐξηγήσομαι δὲ καθότι αὐτῶν μοι δοκέει ἕκαστον ὀρθῶς ἔχειν, δηλώσω βούλομαι. [17] διὰ τοῦτο δὲ τὸν λόγον τόνδε προκατατίθεμαι, [18] ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅταν τινὸς πρότερα ἀκούσωσι περὶ τινος ἐξηγεομένου,

[1] SI QUIS mihi ex prioribus qui de diæta humana ad sanitatem conferente scripserunt, [2] recte cognovisse ac omnia per totum, [3] quantum humanæ menti possibile est, conscripsisse videretur: [4] satis esset mihi aliorum laboribus, quos nossem, recte [1] habere, uti, [5] prout singula utilia esse viderentur. [6] Nunc vero multi quidem jam scripserunt, [7] nullus autem recte novit, quidnam fuerit ipsis scribendum. [8] Et alii quidem aliud assequuti sunt: [9] verum totum nullus adhuc ex prioribus. [10] Immerito autem ullus aliquis ipsorum reprehendatur, propterea quod invenire non potuerint. [11] Imo laudandi potius omnes [1] quod investigare conati sunt. [12] Itaque redarguere ea, quæ non recte dicta sunt, minime institui: [13] verum his quæ sufficienter cognita sunt, testimonium præbere animus est. [14] Quæcunque quidem igitur recte à prioribus dicta sunt, ut non sit possibile me aliter conscribere, recte conscribam. [15] Quæcunque vero non recte dixerunt, siquidem redarguam hæc quod non sic se habent, nihil perfecero: [16] verum exponendo qua de caussa [1] singula ipsorum recte mihi habere videntur, declarare volo. [17] Propterea vero hunc sermonem præpono, [18] quæ multi homines ubi audierint aliquem

372 pag 124

1 5 10 15

γυμνάσιον, [19] σὺν ἀποδοχῇ) "τὸν ὕστερον περὶ τούτων διαλεγόμενον, [20] ἃ γινώσκοντες, ὅτι τῆς αὐτῆς διανοίας ἐστὶ γνῶναι τὰ ὀρθῶς εἰρημένα, [καὶ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα δηλῶσαι.] [21] ἐγὼ γοῦν, ὥσπερ εἶπον, τοῖσι μὲν ὀρθῶς εἰρημένοισι [1] μαρτυρήσω· [22] τὰ δὲ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα καὶ ἐγνωσμένα δηλώσω, ὁκοῖά τινά ἐστιν. [23] ὁκόσα δὲ μηδεὶς πρότερον δηλώσει, ἐγὼ ἐπιδείξω καὶ ταῦτα ὁκοῖά ἐστι.

1. Φημὶ δὲ δεῖν τὸν μέλλοντα ὀρθῶς ξυγγράφειν περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης, [2] πρῶτον μὲν παντὸς φύσιν ἀνθρώπου γνῶναι καὶ διαγνῶναι. [3] γνῶναι μὲν, ἀπὸ πάντων ξυνέστηκεν ἐξ ἀρχῆς· [4] διαγνῶναι δὲ, "ὑπὸ πάντων μερῶν κέκριται). [5] εἰ μὲν γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς ξύστασιν ἐπιγνώσεται), [6] καὶ "τὸ" ἐπικρατέον ἐν τῷ σώματι, [7] ἐξ οἵου τ' ἂν εἴη τὰ ξυμφέροντα τῷ ἀνθρώπῳ προσενεγκεῖν. [8] ταῦτα μὲν δὴ χρὴ γινώσκειν τὸν ξυγγράφοντα. [9] μετὰ δὲ ταῦτα, ἁπάντων καὶ ποτῶν ἁπάντων, [10] οἷσι διαιτώμεθα, δυνάμιν ὅτου τινὰ ἕκαστα ἔχει, [11] καὶ τὴν κατὰ φύσιν, [12] καὶ τὴν δι' ἀνάγκην, [13] καὶ τέχνην ἀνθρωπήιην. [14] δεῖ γὰρ ἐπίστασθαι τό τε ἰσχυρὸν φύσει ὡς χρὴ τὴν δύναμιν ἀφαιρέεσθαι· [15] τοῖσι δὲ ἀδυνάτοισιν, ὅκως χρὴ ἰσχὺν προσγενέσθαι διὰ τέχνης, [16] ὁκόταν ὁ καιρὸς ἐπάγων [2] προσφέρηται). [17] γνόντι δὲ τὰ εἰρημένα καὶ κατὰ τὴν αὐτάρκεα θεραπείη καὶ ἀνθρώπῳ· [18] διότι δὲ δύναται ἐδέων ἄνθρωπον ὑγιαίνειν, οὐ μὲν καὶ πονέειν.

11. Ὑπεναντίας μὲν γὰρ ἀλλήλοισιν ἔχει τὰς δυνάμιας, οἵτε καὶ πόνοι. [2] "ξυμφέροντα δέ πως ἄλληλα ἀλλήλοισι πρὸς ὑγείην.

3 prius de re aliqua expoſuiſſe, [19] eum qui de his poſterius diſſerit non recipiunt, [20] non cognoſcentes quod ejuſdem intelligentiæ eſt, ea quæ recte dicta ſunt poſſe judicare, [& non recte dicta declarare.] [21] Ego igitur velut dixi, recte quidem dictis teſtimonium præbebo, [22] quæ vero non recte dicta ſunt ac cognita, qualia ſint declarabo. [23] Quæ autem nullus ex prioribus explanare tentavit, ea etiam ipſa qualia ſint demonſtrabo.

1. Porro eum qui de victu humano ſcripturus eſt, cenſeo [2] primum quidem totius hominis naturam noſſe ac dijudicare oportere. [3] Noſſe quidem ex quibus ab initio conſtitutus eſt, [4] dijudicare vero quæ in ipſo partes dominium obtineant. [5] Si enim conſtitutionem ab initio non cognoſcet, [6] & id quod in corpore dominatur, [7] non poterit ea quæ homini conducunt offerre: [8] hæc igitur ſcriptorem cognoſcere oportet. [9] Deinde vero ciborum ac potuum omnium, [10] ex quibus victum habemus, facultatem, quam tandem ſingula habent [11] & ſecundum naturam, [12] & ſecundum neceſſitatem [13] ac artem humanam. [14] Oportet enim ſcire quomodo fortium natura vim detrahere oporteat, [15] & quomodo debilibus robur per artem addere oporteat, [16] prout ſingulorum occaſio ſe obtulerit. [17] Et ſi relata jam etiam cognoverit, nondum ſufficiens eſt hominis curatio, [18] propterea quod homo edens ſanus eſſe non poteſt, niſi etiam laboret.

11. Contrarias enim inter ſe vires habent cibi & labores: [2] Verum inter ſe mixti conferunt ad

ὑγείλιν. [3] πόνοι μὲν γὰρ πεφύκασιν ἀναλῶσαι τὰ ὑπάρχοντα· [4] σιτία δὲ καὶ ποτὰ ἀναπληρῶσαι τὰ κενωθέντα. [5] δεῖ δὲ, ὡς ἔοικε, τὸ πόνων ἀφαιρεθὲν τῷ δυνάμει, [6] καὶ τὸ
82 καὶ φύσιν, [7] καὶ τὸ ἀπὸ βίης γινομένων. [8] καὶ τινες αὐτῶν ἐς αὔξησιν σωμάτων διδόασι σάρκας, [9] καὶ τινες ἐς ἔλλειψιν. [10] καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὰς ξυμμετρίας τά τε μέτρα 7
τὰ πόνων πρὸς τὸ πλῆθος τῶν σιτίων, [11] καὶ τὴν φύσιν τὴν ἀνθρώπου, [12] καὶ τὰς ἡλικίας τῶν σωμάτων, [13] καὶ πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, [14] καὶ πρὸς τὰς μεταβολὰς τῶν πνευμάτων, [15] καὶ πρὸς 8
τὰς θέσιας τῶν χωρίων οὗ ἂν διαιτέοντι, [16] πρός τε τὸν καθεστῶτα τοῦ ἐνιαυτοῦ. [17] ἄστρων τε ἐπιτολὰς καὶ δύσιας γινώσκειν δεῖ, [18] ὅκως ἐπίσηται τὰς μεταβολὰς καὶ ὑπερβολὰς φυλάσσειν καὶ σίτων καὶ ποτῶν, [19] καὶ 9
πνευμάτων, [20] καὶ τοῦ ὅλου κόσμου. [21] ἐξ ὧν τοῖσι ἀνθρώποισι φύονται.

III. Ταῦτα δὴ πάντα μαθόντι, ἔτι οὐκ ἀρκέει τὸ εὑρημένον. [2] οὐ γὰρ οὐδὲ τοῦτο εὑρετὸν ἐπὶ τούτοις, πρὸς ἑκάστου φύσιν, σίτου μέτρον, [3] καὶ πόνων ἀριθμός, [4] μὴ ἔχον ὑ- 10
περβολήν, μήτε ἐπὶ τὸ πλέον, μήτε ἐπὶ τὸ ἔλασσον, [5] δύρητο ἂν ὑγιὴς τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἀκριβῶς. [6] νῦν δὲ τὰ μὲν προφρημένα πάντα εὕρηται, οἷά ἐστι. [7] τοῦτο δὲ ἀδυνάτου εὑρεῖν. [8] εἰ γὰρ οἷόν τε παρεόντος καὶ ὁρῶντα, [9] γινώσκοι ἄν τις ἄνθρωπον, ὁκόσον τε ἐν τοῖσι γυμνασίοισι γυμνάζόμενον, [10] ὥς τε φυλάσσειν ὑγιαίνοντα, τὰ μὲν ἀφαιρέων, τοῖσι δὲ προστιθείς. [11] μὴ παρεόντος δὲ, ἀδύνατον ὑποτίθεσθαι ἐς ἀκριβείην σῖτα καὶ πόνους. [12] ἐπεὶ, ὁκόσον γε δυνατὸν εὑρεῖν, ἐρρήθη εἰρημένα. [13] ἀλλὰ γὰρ

ad ſanitatem. [3] Labores enim ea quæ inſunt conſumere ſolent, [4] cibi autem & potus ea quæ evacuata ſunt explent. [5] Oportet autem, velut par eſt, laborum 35
vim pernoſcere, [6] tum naturalium, [7] tum eorum qui per vim fiunt, [8] & qui ex ipſis carnes in augmentum præparant, [9] & qui in defectum: [10] & non ſolum hæc, ſed etiam menſuram ac 7
proportionem laborum ad multitudinem ciborum, [11] & hominis naturam, [12] & corporum ſtaturas ac ætates, [13] & ad tempora anni, [14] & ad mutationes ventorum, [15] & ad ſitus regionum in 8
quibus degunt, [16] & ad anni conſtitutionem ac ſtatum. [17] Sed & aſtrorum ortus & occaſus 40
cognoſcere oportet, [18] quo mutationes & exceſſus ciborum ac potuum, [19] & ventorum, [20] & totius mundi, [21] ex quibus ſane morbi hominibus oriuntur, obſervare ſciat.

III. Quum autem hæc omnia cognoverit, [2] nondum ſufficiens inventum eſt. [3] Siquidem enim ſupra hæc inventa fuerit ciborum menſura, [4] & laborum ad 10
unamquamque naturam numerus, [5] ita ut exceſſus neque ſupra, neque infra modum fiat, 45
[6] inventa ſane exacte fuerit hominibus ſanitas. [7] Nunc vero prædicta quidem omnia inventa ſunt, qualia ſint, [8] hoc vero invenire impoſſibile eſt. [9] Siquidem igitur præſens quis ſit, & inſpiciat, [10] cognoverit utique hominem exuentem ſe & in gymnaſiis exercitantem, [11] ut cuſtodire ſanum poſſit, alia detrahendo, alia opponendo. [12] Verum non præſenti impoſſibile eſt cibos ac labores exacte præſcribere. [13] Nam quantum poſſibile

15 Ἐὰν δὲ πάνυ σμικρὸν ὑστέρᾳ τῶν ἑτέρων γένοιτο ἄν, 14 οὐ πολλῷ χρόνῳ ἀνάγκη κρατηθῆναι τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς ὑπερβολῆς, 15 ἐς νῆσον ἀφικέσθαι. 16 τοῖσι μὲν οὖν ἄλλοισι μέχρι τούτου ἐπεχείρησαν ζητεῖν καὶ 17 εἴρηνται καὶ ἐμοὶ δὲ ταῦτα ἐξεύρηνται, 18 ἐμοὶ δὲ ταῦτα ἐξεύρηται, οὐδὲ λέγουσιν τὸν ἄνθρωπον 19 ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς, ἐφ' ὁκότερον αὖ γένηται, οὐδὲ γινώσκουσι. 20 ὁκόταν γὰρ οὕτως αἱ νέσοι τοῖσιν ἀνθρώποισι γίνονται, 21 ἀλλὰ χρὴ μικρὸν ξυλλεγόμενα, 22 ἀπρόσω φαίνονται. 23 πρὶν οὖν κρατέειν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ὑγιὲς ὑπὸ τοῦ νοσεροῦ, 24 ἃ πάσχουσιν ἐξεύρηται μοι, 25 καὶ ὅκως χρὴ ταῦτα καθιστάναι ἐς τὸ ὑγιέα. 26 τότε δὲ προσγινώσκω τοῖσι γεγυμνασμένοισι, τελέεται τὸ ἐπιχείρημα τῶν διαγνωσμάτων.

IV. Ξυνίσταται μὲν οὖν τὰ ζῶα, τά τε ἄλλα πάντα, καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ δυοῖν· 2 διαφόροις μέν, τῷ δυνάμιος· 3 συμφόροις δὲ, τῷ χρῆσιος· 4 πυρὸς λέγω καὶ ὕδατος. 5 ταῦτα δὲ ξυναμφότερα αὐτάρκεά ἐστι, 6 τοῖσί τε ἄλλοισι πᾶσι, 7 καὶ ἀλλήλοισιν. 8 ἑκάτερον δὲ χωρὶς, οὔτε αὐτὸ ἑωυτῷ, οὔτε ἄλλῳ ἱκανόν. 9 τῷ μὲν οὖν δυνάμιος αὐτῶν ἑκάτερον ἔχει τοιῇδε. 10 τὸ μὲν γὰρ πῦρ δυνάται πάντα διὰ παντὸς κινῆσαι· 11 τὸ δὲ ὕδωρ, πάντα διὰ παντὸς θρέψαι. 12 ἐν μέρεϊ δὲ ἑκάτερον κρατέει καὶ κρατέεται, 13 ἔς τε τὸ μήκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον, ὡς ἀνυσόν. 14 ἑκάτερον γὰρ κρατῆσαι παντελῶς δυνάται, διὰ τόδε. 15 τὸ μὲν πῦρ ἐπεξιὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ ὕδατος,

est invenire à me jam relatum est. 14 Atenim etiamsi valde parum defectuosiora quam alia fiant, 15 in multo tempore necesse est corpus ab excessu superari, 16 & ad morbum pervenire. 17 Alii itaque hucusque inquirere conati sunt, 18 & neque hæc dixerunt ac prodiderunt. 19 A me vero hæc inventa sunt priusquam homo ægrotet, 20 ut ab excessu in utram tandem partem factus fuerit, prænotio contingat. 21 Non enim derepente morbi hominibus accedunt, 22 sed paulatim collecti, 23 acervatim apparent. 24 Priusquam igitur in homine sanitas à morbo superatur, 25 quæ perpetiuntur homines à me inventum est, 26 & quomodo hæc in sanitatem restituere oportet. 27 Hoc autem ubi accesserit ad ea quæ scripta sunt, ratiocinationum hujus doctrinæ conatus perficitur.

IV. Constituuntur quidem igitur tum animantia alia omnia, tum homo ipse ex duobus 2 differentibus quidem facultate, 3 concordibus vero & commodis usu, 4 igne inquam, & aqua. 5 Hæc autem ambo simul sufficientia sunt, 6 tum aliis omnibus, 7 tum mutuo sibi ipsis: 8 utrumvis vero seorsum, neque sibi ipsi, neque ulli alteri sufficiens est. 9 Vim igitur ac facultatem utrumque ipsorum talem habet. 10 Ignis enim omnia per omnia movere potest. 11 Aqua vero omnia per omnia nutrire. 12 Particulatim vero utrumque superat & superatur, 13 ad summum ac minimum, quantum ejus fieri potest. 14 Neutrum enim superare penitus potest, ob hanc sane causam. 15 Igni quidem ubi ad extremitatem aquæ pervenerit,

τος, ἐπιλείπῃ ἡ τροφή. 16 ἀποτρέ-
πεται οὖν ὅθεν ἦν μέλλῃ τρέφεσθαι.
17 τὸ μὲν οὖν ὕδωρ ἐπεξιὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον
καὶ πυρὸς, ἐπιλείπῃ ἡ κίνησις. 18
ἵσταται ἔνθα ἂν τύχῃ. 19 ὅταν δὲ μὴ
δύνηται ἔτι, οὐκ ἐπὶ ἰσχυρότερα ἐστὶν, ἀλλὰ δὴ τῷ
ἐμπίπτοντι πυρὶ ἐς τὴν τροφὴν
καταναλίσκεται. 20 ἀδύνατον δὲ
ἀμφὼ τοῦτω δυνάτω κρατῆσαι
παντελῶς. 21 εἰ δέ κοτε κρατηθείη
καὶ ὁκότερον, ἀδὲν ἂν εἴη τῶν νῦν ἐόν-
των οὕτως ἔχειν. 22 ὥστε οὐδὲ ἐ-
όντων αἰεὶ, ἔσται τὰ αὐτὰ, καὶ ἀδέ-
τερα, καὶ ἀδὲ ἄμφω ἐπιλείψει. 23 τὸ
μὲν οὖν πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, ὥσπερ εἴρη-
ται μοι, αὐτάρκεά ἐστι πᾶσι ἀμφὼ
πανταχῇ ἐς τὸ μήκιστον, καὶ τὰ ἐλάχι-
στον ὡσαύτως.

v. Τούτων δὲ προσέστηκε ἑκατέ-
ρῳ τάδε. 2 τῷ μὲν πυρὶ τὸ θερμὸν
καὶ τὸ ξηρόν· 3 τῷ δὲ ὕδατι τὸ ψυ-
χρὸν καὶ τὸ ὑγρόν. 4 ἔχει δὲ ἀπ'
ἀλλήλων, 5 τὸ μὲν πῦρ ἀπὸ τοῦ ὕδα-
τος τὸ ὑγρόν· 6 ἔνι γὰρ ἀπὸ τοῦ ὕ-
δατος ὑγρότης· 7 τὸ δὲ ὕδωρ
ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ξηρόν· 8 ἔνι γὰρ ἐν
ὕδατι ἀπὸ τοῦ πυρὸς ξηρόν. 9 ὥστε
δὴ τούτων ἐχόντων, εἰς πολλὰς καὶ
παντοδαπὰς ἰδέας ἀποκρίνονται
ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἀπερμάτων,
καὶ ζώων, 10 οὐδὲν ὁμοίων ἀλ-
λήλοισιν, οὔτε τὴν ὄψιν, οὔτε
τὴν δύναμιν. 11 ἅτε γὰρ οὔποτε
καὶ τὸ αὐτὸ ἱσταμένων, ἀλλ' αἰεὶ
ἀλλοιουμένων, 12 ἔπειται ἀνό-
μοια ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι, καὶ τὰ ἀπὸ
τούτων ἀποκρινόμενα. 13 ἀπόλλυ-
μι γὰρ οὐδὲν ἀπάντων χρημάτων,
14 οὐδὲ γίνεσθαι, ὃ, τι μὴ καὶ πρόσθεν
ἦν· 15 ξυμμισγόμενα δὲ καὶ ἀπο-
κρινόμενα ἀλλοιοῦται. 16 νομίζου-
σι δὲ ἄνθρωποι, 17 τὸ μὲν ἐξ
Ἅιδεω ἐς φῶς αὐξηθὲν, γίνεσθαι. 18 τὸ δὲ
ἐκ

rit, deficit alimentum: 16 avertitur igitur eo unde nutriri poteſt. 17 Aquæ vero ubi ad extremitatem ignis pervenit, deficit motus. 18 Siſtitur itaque in hac: 19 quum vero ſtetit, non amplius potens eſt, ſed ab illabente igne in alimentum conſumitur: 20 & propterea neutrum penitus ſuperare poteſt. 21 Si vero etiam alterutrum ſuperetur, nihil ſane ex his quæ nunc ſunt, fuerit velut nunc habet. 22 Quum autem ſic ſemper ſe habeant, erunt & eadem & neutra, & neque ſimul deficient. 23 Ignis igitur & aqua (velut à me dictum eſt) ſufficientia ſunt omnibus per omnia ad ſummum ac minimum ſimiliter.

v. Cæterum utrique horum hæc adſunt. 2 Igni quidem caliditas & ſiccitas, 3 aquæ vero frigiditas & humiditas. 4 Habent autem inter ſe mutuo, 5 ignis ab aqua humiditatem: 6 ineſt enim ab aqua humiditas, 7 aqua vero ab igne ſiccitatem: 8 ineſt enim in aqua ab igne ſiccitas. 9 Quum autem hæc ſic habeant, multas & omnigenas formas ac ſpecies, tum ſeminum, tum animalium, inter ſe ſecernunt, 10 quæ nihil inter ſe ſimile habent, neque viſu, neque facultate. 11 Etenim quum nunquam ſimul in eodem conſiſtant, ſed ſemper alterentur, 12 neceſſarium eſt etiam ea quæ ab ipſis ſecernuntur ac producuntur, diſſimilia fieri. 13 Equidem nullum omnino corpus perit, 14 neque fit quod prius non erat: 15 verum permixta & diſcreta alterantur. 16 Homines autem putant 17 hoc quidem ex orco in lucem auctum generari, 18 illud vero ex luce in orcum imminutum perire ac corrumpi.

οὐκ ἔστι φάεσθαι εἰς ἄδηλα μειωθέν, ἀπολέσθαι. [19] " ὀφθαλμοῖσι δὲ δεῖ πιστεύειν μᾶλλον, ἢ γνώμησιν. [20] ἐγὼ δὲ τάδε γνώμην ἐξηγέομαι. [21] ζῶα γὰρ κἀκεῖνα, [22] καὶ τάδε· [23] καὶ ὅτι τὸ ζῶον ἀποθανεῖν οἷόν τε μὴ μὲν πάντων· [24] " καὶ γὰρ ἀποθανεῖται· [25] ὅτι τὸ μὴ ὂν γένεσθαι, [26] " μὴ ὄντος ὅθεν γένηται· [27] ἀλλ' αὔξεται πάντα καὶ μειοῦται εἰς τὸ μέγιστον καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον τῶν γε δυνατῶν.

VI. Ὅ, τι δ' ἂν ἀπολέγωμαι [τὸ] γένεσθαι, καὶ τὸ ἀπολέσθαι, [2] τοῖσι πολλοῖσιν εἵνεκεν ἑρμηνεύω. [3] τοῦτο δὲ καὶ ξυμμίσγεσθαι καὶ ἀπεκρίνεσθαι δηλοῖ. [4] ἔχει δὲ ὧδε. [5] γένεσθαι καὶ ἀπολέσθαι, ταὐτόν. [6] ξυμμίσγεσθαι καὶ ἀπεκρίθηναι, ταὐτόν. [7] γενέσθαι, ξυμμιγῆναι, ταὐτόν. [8] ἀπολέσθαι, μιφθῆναι, ἀπεκρίθηναι, ταὐτόν. [9] ἕκαστον πάντες, καὶ πάντες ἕκαστον, ταὐτόν. [10] ὁ νόμος γὰρ τῇ φύσει τῶν ἐναντίων. [11] χωρεῖ δὲ πάντα καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα " ἄνω καὶ κάτω ἀμφίρροπα. [12] ἡμέρη καὶ εὐφρόνη ἐπὶ τὸ μέγιστον καὶ ἐλάχιστον. [13] ὡς δὲ τῇ σελήνῃ, τὸ μέγιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον. [14] πυρὸς ἔφοδος καὶ ὕδατος. [15] ἥλιος ἐπὶ τὸ μακρότατον καὶ βραχύτατον. [16] πάλιν ταῦτα, ἃ δὲ ταῦτα. [17] φάος ζωὴ, σκότος ἄδη· [18] φάος ἅδη, σκότος ζωή. [19] φοιτᾷ καὶ μετακινεῖται, κεῖνα ὧδε, καὶ τάδε κεῖσε, πάντα ῥεῖ. [20] ἀπεργάζεται κεῖνά τε τοῖσιν ὧνδε, τὰ δὲ τούτοισι, κείνοισιν. [21] καὶ θ' ἃ μὲν πρήσσουσιν, οὐκ οἴδασιν· [22] ἃ δὲ πρήσσουσι, δοκέουσιν εἰδέναι· [23] καὶ θ' ἃ μὲν ὁρῶσιν, οὐ γινώσκουσιν. [24] " ἀλλ' ὅμως αὐτοῖσι πάντα γίνεται [19] δι' ἀνάγκην εἱμαρμένην, [25] ἃ δὲ βούλονται,

rumpi. [19] Oculis autem magis credere oportet quam opinionibus. [20] Ego vero hæc ex sententia exponam. [21] Animalia enim sunt & illa [22] & hæc: [23] & neque animal mori possibile est non cum omnibus: ([24] unde enim moriatur?) [25] neque quod non est generari, [26] quum non sit unde generetur. [27] Sed augentur omnia ac minuuntur, ad summum & ad minimum, quantum ejus fieri potest.

VI. Quid vero dicam generari & perire, [2] vulgi gratia interpretabor. [3] Hæc autem commisceri & discerni significare declaro. [4] Habet autem res hoc modo. [5] Generari & perire sive corrumpi, idem est. [6] Idem est commisceri & secerni. [7] Generari idem est quod commisceri. [8] Perire corrumpique ac minui idem est quod secerni: [9] unumquodque ad omnia, & omnia ad unumquodque idem sunt. [10] Consuetudo enim in his naturæ contraria est. [11] Seorsum autem omnia & divina & humana sursum ac deorsum vicissitudinem habent ac transeunt: [12] dies & nox ad summum ac minimum: [13] sic & luna ad summum ac minimum. [14] Ignis accessus est & aquæ. [15] Sol ad longissimum ac brevissimum. [16] Rursus hæc, & non hæc. [17] Lux jovi, tenebræ orco. [18] Lux orco, tenebræ jovi. [19] Accedunt & transmutantur illa huc, hæc illuc. Omni tempore [20] transfigunt illa rebus horum, hæc autem illorum: [21] & quæ quidem faciunt, non sciunt, [22] quæ vero faciunt, scire sibi videntur: [23] & quæ quidem vident, non cognoscunt. [24] Attamen omnia ipsis fiunt per divinam necessitatem, [25] & quæ vo-

κὴ

κὴ μὴ βάλονται. [26] φοιτεόντων δ' ἐκείνων ὧδε, κὴ τῶνδε κεῖσε, συμμισηθμῶν τε ἐς ἄλληλα, τὸν πεπρωμένον μοῖραν ἕκαστον ἐκπληροῖ, καὶ ἐπὶ τὸ μέζον, καὶ ἐπὶ τὸ μεῖον.

VII. " Φορὴ δ' πᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, τῷ μέζονι ἀπὸ τοῦ μείονος, καὶ τῷ μείονι ἀπὸ τοῦ μέζονος. [2] αὐξάνει δὲ καὶ τὸ μέζον ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος. [3] τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ ψυχὴ ἀνθρώπου, [4] καὶ σῶμα, οἰκεῖον ἡ ψυχὴ, διοικησαμένη. [5] ἐσέρπει δὲ ἐς ἀνθρωπον, μέρεα μερέων, ὅλα ὅλων, ἔχοντα σύγκρησιν πυρὸς καὶ ὕδατος, [6] τὰ μὲν λημψόμενα, τὰ δὲ δώσοντα. [7] καὶ τὰ μὲν λαμβάνοντα, πλεῖον ποιέει· τὰ δὲ διδόντα, μεῖον. [8] πρίσσουσιν ἄνθρωποι ξύλον· ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δὲ ὠθέει, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ποιέουσι· μεῖον δὲ ποιέοντες, " πλεῖον ποιέουσι. [9] " τὸ δ' αὐτὸ δὴ φύσις ἀνθρώπων. [10] τὸ μὲν ὠθέει, τὸ δὲ ἕλκει· [11] τὸ μὲν δίδωσι, τὸ δὲ λαμβάνει· [12] καὶ τῷ μὲν δίδωσι, τοῦτο λαμβάνει. [13] καὶ τῷ μὲν δίδωσι τοσοῦτο πλεῖον," ᾧ δὲ λαμβάνει τοσοῦτο μεῖον. [14] χώρην δὲ ἕκαστον φυλάσσει τὴν ἑωυτοῦ. [15] τὰ δὲ ἐς τὸ μεῖον ἰόντα, ἀφανεῖ ἐς τὸ ἐλάσσονα χώρην. [16] τὰ δὲ ἐπὶ τὸ μέζον πορδύομενα, συμμισηθμῶν ἐξαλλάσσει ἐς τὴν μείζω τάξιν. [17] τὰ δὲ ξεῖνα, μὴ ὁμόφυα ὄντα, ὠθέει ἐκ χώρης ἀλλοίης. [18] " ἑκάστου δὲ ψυχὴ, μέζω καὶ ἐλάσσω ἔχουσα, περιφοιτᾷ τὰ μέρεα τὰ ἑωυτῆς, [19] ἃ προσθέσιος ἐδὲ ἀφαιρέσιος δεομένων τῶν μερέων, [20] καὶ δὲ αὔξησιν καὶ μείωσιν τῶν ὑπαρχόντων δεομένη. [21] " χώρην δὲ ἕκαστα ἀφήσει, ἐς ἣν τινα ἐσέλθῃ καὶ δύνηται τὰ προσπλοκάς. [22] ἃ γὰρ δὴ ἀμύα-

volunt, & quæ non volunt. [26] Accedentibus autem illis huc, his vero illuc, & inter se permixtis, unumquodque destinatum fatum explet, & ad majus, & ad minus.

VII. Corruptio autem omnibus ' mutuo inter se est, majori [105] à minore, & minori à majore. [2] Et augescit majus à minore. [3] Reliqua autem omnia, & hominis anima, [4] & corpus velut anima, ornantur ac gubernantur. [5] Irrepunt autem in hominem partes partium, tota totorum temperaturam habentia, ignis videlicet & aquæ, [6] partim acceptura, partim datura: [7] & quæ quidem accipiunt, plus faciunt, quæ vero dant, minus. [8] Secant homines lignum per serram, ' alter [110] trahit, alter protrudit. Idem autem hoc faciunt: & minus facientes, plus laborant ac faciunt. [9] Sic & [21] hominis natura, [10] aliud protrudit, aliud trahit, [11] aliud dat, aliud accipit, [12] & alii dat, ab alio accipit, [13] & alii quidem tanto plus dat, ab alio vero nihil minus accipit. [14] Locum autem unumquodque suum servat, [15] & quæ quidem ad minus eunt, ad minorem locum secernuntur. [16] quæ vero ad majus vadunt, permixta in majorem ' ordinem [111] mutantur. [17] Peregrina vero non eosdem mores habentia, ex aliena regione protruduntur. [18] Semper autem anima & majora & minora habens, suas ipsius partes circumambulat, [19] non appositione, neque detractione partium indigens, [20] verum augmento & decremento earum quæ jam sunt opus habens. [21] Locum vero unicuique perficit, ad quem perveniant, & allabentia suscipiant. [22] Non enim potest id quod non ' similes mores [120]

ἀνώα· τὸ μὲν ὁμότροπον ἐν τοῖσιν ἀσυμφόροισι χωρίοισιν ἐμμένον. [23] πλανᾶται μὲν γὰρ ἀγνοούμενα· [24] ξυμμισγόμενα δὲ ἀλλήλοισι, συγχινώσκεται. [25] φιλοστοργεῖ γὰρ τὸ σύμφορον τῷ συμφόρῳ· [26] τὸ δὲ ἀσύμφορον, πολεμεῖ καὶ μάχεται καὶ διίσταται ἀπ' ἀλλήλων.

habet, in discordibus locis permanere. [23] Oberrant enim velut ignota, [24] permixta vero inter se cognoscuntur. [25] Concors enim concordi adhæret ac assidet, [26] discordia autem rebellant, & pugnant, atque inter se dissident.

IIX. Διὰ τοῦτο ἀνθρώπῳ ψυχὴ ἐν ἀνθρώπῳ αὐξάνεται· [2] ἐν ἄλλῳ δὲ οὐδενί. [3] καὶ τἄλλων ζώων τῶν μεγάλων ὡσαύτως. [4] ὁκόσα δὲ ἄλλως, ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ βίης ἐκκρίνεται. [5] ὧδε μὲν οὖν τῶν ἄλλων ζώων, ἐάσω· [6] ὧδε δὲ ἀνθρώπῳ, δηλώσω. [7] ἐσέρπει δὲ ἐς ἄνθρωπον ψυχὴ, [8] πυρὸς καὶ ὕδατος ξύγκρησιν ἔχουσα, [9] μοῖραν σώματος ἀνθρώπου. [10] τρέφεται δὲ τὰ θήλεα καὶ ἄρσενα, καὶ πολλὰ καὶ παντοῖα τρέφεται. [11] τρέφεται δὲ καὶ αὔξεται διαίτῃ τῇ ὧδε τῷ ἀνθρώπῳ. [12] ἀνάγκη δὲ τὰ μέρεα ἔχειν πάντα τὰ ἐξιόντα. [13] ὅ τι γὰρ μὴ ἐνείη μοῖρα ἐξ ἀρχῆς, οὐκ ἂν αὐξηθείη, ὅτε πολλῆς ἐπιούσης τροφῆς οὔτε ὀλίγης· [14] οὐ γὰρ ἔχει τὸ προσαυξόμενον. [15] ἔχον δὲ πάντα αὔξεται ἐν χώρῃ τῇ ἑωυτοῦ ἕκαστον. [16] τροφῆς ἐπιούσης, διὰ ὕδατος ξηροῦ, καὶ πυρὸς ὑγροῦ, τὰ μὲν εἴσω βιαζόμενα, τὰ δὲ ἔξω.

IIX. Quapropter anima hominis, in homine augetur, [2] in alio vero nullo, [3] & aliorum magnorum animalium similiter. [4] Quæcunque vero aliter ab aliis per vim secernuntur, [5] de aliis quidem animalibus prætermittam, [6] de homine vero declarabo. [7] Irrepit in hominem anima, [8] ignis & aquæ temperamentum habens, [9] partem corporis humani. [10] Fœmellæ autem & masculi, & multi & omnigeni nutriuntur. [11] Nutriuntur autem & augescunt per diætam qua homo utitur. [12] Necesse est autem omnia quæ ingrediuntur, partes habere. [13] Cujuscunque enim pars non inerit à principio, augeri non poterit, neque multo, neque modico alimento ingrediente. [14] Non enim habet quod augescere faciat. [15] Id vero quod omnia habet, augescit, unumquodque in suo loco. [16] Alimento autem ingrediente ab aqua & igne, sicco & humido, alia quidem intro coguntur, alia vero foras protruduntur.

IX. Ὥσπερ οἱ τέκτονες τὸ ξύλον πρίσσι, καὶ ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δὲ ὠθέει, τὸ αὐτὸ ποιέοντες· κάτω δὲ πίεζων, τὸν ἄνω ἕλκει· οὐ γὰρ ἂν ὡδὶ δέχοιτο κάτω ἰέναι. [2] ἢν δὲ βιάζωνται, πάντες ἁμαρτήσονται. [3] τοιοῦτον τροφὴ ἀνθρώπῳ· τὸ μὲν ἕλκει, τὸ δὲ ὠθέει. [4] ἔσω δὲ βιαζόμενον, ἔξω

IX. Quemadmodum fabri lignarii lignum serra dissecant, & alter quidem trahit, alter protrudit, idem sane facientes: & qui deorsum premit, superiorem trahit, neque enim alias admitteret deorsum ire. [2] Si vero violenter cogant, toto opere aberrabunt. [3] Similiter & circa hominis alimentum se res habet: aliud trahit, aliud protrudit: [4] intro autem

ἔξω ἔρπει. 5 ὧν δὲ βίῃ τις περὶ ἡμέρην, πάντες ἀποστύξεται.
40 6 χρόνον δὲ τοσοῦτον ἕκαστα τὴν αὐτὴν ἔχει τάξιν, 7 ἄχρι μηκέτι δέχηται ἡ χώρη, 8 μηδὲ τροφὴν ἱκανὴν ἔχῃ ἐς τὸ μήκιστον τῶν ὑδάτων. 9 ἔπειτ' ἐναμείψαι ἐς τὴν ἔξω χώρην, θήλεα καὶ ἄρσενα, 10 τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ βίης καὶ ἀνάγκης διωκόμενα. 11 ὁκότερα δ' ἂν ἐναντίην τὴν πεπρωμένην μοίρην, ταῦτα ἀφανίζεται πρῶτα, καὶ ἅμα ξυμμίσγεται. 12 ἕκαστον μὲν γὰρ ἀφανίζεται· 13 πάντα δὲ ταῦτα ξυμμίσγεται. 14 χώρην δὲ ἀμείψαντα, καὶ τυχόντα ἁρμονίης ὀρθῶς ἐχούσης
45 ξυμφωνίας τρεῖς, 15 ξυλλήβδην δὴν διεξιόντα ἀφὴ πασέων, ζώει καὶ αὔξεται τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ πρόσθεν. 16 ἢν δὲ μὴ τύχῃ τ' ἁρμονίης, μηδὲ ξύμφωνα βαρέα τοῖσιν ὀξέσι γένηται, ἡ πρώτη συμφωνίη διαφθείρει. 17 ἢν δὲ καὶ τὴν δευτέρην γένεσις ᾖ, τὸ διὰ παντὸς, ἑνὸς διαφθειρομένου, πᾶς ὁ τόνος μάταιος. 18 ἐγὼ δὲ οὐ φημὶ ἔσεσθαι· 19 ἀλλ' ἀμείβειν χρὴ μέζονος ἐς τὸ μεῖον, πρὸ μοίρης. 20 ὅθεν οὐ γινώσκουσιν, ὅ, τι ποιέουσιν.

x. Ἄρσενα μὲν ἓν καὶ θήλεα ὅτι ἑκάτερα γίνεται, πρόσθεν τῷ
4 λόγῳ δεδήλωται. 2 τούτων δὲ ὁκότερον ἂν τύχῃ τ' ἁρμονίης, ὑγρὸν ἐὸν, κινέεται ὑπὸ πυρός, 3 κινεόμενον δὲ, ζωπυρέεται, 4 καὶ τρέφεται τὴν τροφὴν ἀπὸ τῶν ἐσιόντων ἐς τὴν γυναῖκα σιτίων, καὶ πνεύματος, 5 τὰ μὲν πρῶτα πάντη ὁμοίως, ἕως ἂν ἀρτίγονον ἔσῃ. 6 ὑπὸ δὲ τ' κινήσιος καὶ πυρὸς ξηραίνεται καὶ στερεοῦται. 7 στερεούμενον δὲ,
πυκνοῦ-

tem coactum, foras repit. 5 Si vero importune & violenter cogatur, omni successu privabitur. 6 Singula autem tanto tempore eundem ordinem habent, 7 donec locus non amplius suscipiat, 8 neque alimentum aquarum ac ignis sufficiens ad summum habeat. 9 Postea ad externam re- 140
29 gionem transeunt & fœmellæ & masculi, 10 eodem modo præ violentia & necessitate impulsi. 11 Quæcunque autem destinatum fatum expleverint, ea primum secernuntur ac simul commiscentur. 12 Singula enim secernuntur, 13 omnia autem hæc commiscentur. 14 Postquam vero regionem permutaverint, & nacti fuerint harmoniam recte
30 habentem symphonias tres 15 comprehensim penetrantes per omnia, vivunt & augescunt iisdem 145
31 quibus etiam antea. 16 Si vero harmoniam non assequuti fuerint, neque gravia acutis consona fiant, 17 prima symphonia
32 perit. 18 Et si etiam secunda generetur, propterea quod unus per omnia corruptus est, omnis tonus vanus est. 19 Non enim concentum habuerit, sed transitio fit ex majore ad minus, ante destinatum fatum: 20 quod qui faciunt, non sciunt quid faciant.

x. Cur autem utrique tum maculus, tum fœmina fiant, in sermonis progressu declarabo. 2 Uter 150
autem ipsorum harmoniam assequetur humidus existens, movetur ab igne, 3 motus autem vivificatur, 4 & alimentum attrahet ingredientibus in mulierem cibis ac spiritu, 5 primum quidem undiquaque similiter, donec recenter rarus est: 6 à motu autem &
33 igne siccatur ac consolidatur: 7 consolidatus autem & firmatus

cir-

πυκνῆ) πέριξ. 8 καὶ τὸ πῦρ ἐγκλεό-
μενον, μὴ ἔτι τῷ τροφῷ ἱκανῷ
ἔχει ἐπάγεσθαι· 9 οὐδὲ τὸ πνεῦμα
ἐξωθεῖ, διὰ τὴν πυκνότητα τοῦ περι-
ἐχοντος. 10 ἀναλίσκει γὰρ τὸ ὑπάρ-
χον ὑγρὸν ἔσω. 11 τὰ μὲν οὖν στερεὰ τῆ
φύσιν τῷ ξυνεστηκότι καὶ ξηρῷ
οὐκ ἀναλίσκει) τῷ πυρὶ ἐς τὴν τρο-
φήν· 12 ἀλλ' ἐκκρατέα γίνεται, καὶ
ξυίσχει), καὶ ὑγροῦ ἐπιλείποντος,
13 ἃ δὴ ὀστέα καὶ νεῦρα ἐπονομάζε-
ται. 14 τὸ δὲ πῦρ ἐκ τοῦ συμμιγοῦς
κινεόμενον καὶ ὑγροῦ, διακοσμέει)
τὸ σῶμα κατὰ φύσιν, διὰ ποιλότε
ἀνάγκην. 15 διὰ μὲν τὸ στερεὸν καὶ
ξηρὸν, εὐοδίας) τὰς διεξόδους χρο-
νίας ποιέειν, διότι οὐκ ἔχει τρο-
φήν. 16 διὰ δὲ τὰ ὑγρὰ καὶ μαλα-
κὰ εὐοδίας. 17 ταῦτα γάρ ἐστιν
αὐτῷ τροφή. 18 ἔνι δὲ καὶ ἐν τού-
τοισι ξηρότης οὐκ ἀναλισκομένη
ὑπὸ τοῦ πυρός. 19 ταῦτα δὲ ξυίσ-
χεται ἀπ' ἀλλήλων.

xi. Τὸ μὲν οὖν ἐσωτάτω καθα-
φραχθὲν πῦρ, καὶ πολὺ ἐστι,
καὶ μεγίστην τὴν διέξοδον ἐποιή-
σατο. 2 πολὺν γὰρ τὸ ὑγρὸν
ἐνδέχεται ἐνεῖναι· 3 ὃ δὴ κοιλίη κα-
λέεται. 4 καὶ ἐξέπεσεν ἐντεῦ-
θεν, ἐπεὶ οὐκ ἔχει τροφὴν ἔξω,
καὶ ἐποιήσατο. 5 πολὺν γὰρ
τὸ ὑγρὸν ἐνδέχεται ἐνεῖναι· 6 καὶ
τροφῆς ἐπαγωγὴν καὶ διάπεψιν.
7 τὸ δὲ ἀποκλεισθὲν ἐς ἄλλο
σῶμα πολλαπλασίας ἐποιήσατο τελευ-
τάς. 8 ὃ δὴ ἐν ὑγροτάτῳ ἐστὶ πυ-
ρὸς, ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισιν,
9 οἷ πύλαι φλέβες καλέονται καὶ-
λαι. 10 ἐς δὲ τὰ μέσα τούτων, τὸ
ὑπολειπόμενον ἐστὶ ὕδατος ξυι-
σταμένου πάντῃ), 11 ὃ δὴ καλέε)
σάρκες. 12 ἐνὶ δὲ λόγῳ, πάντα
διακοσμήσατο κατὰ τρόπον αὐτὸ
ἑαυτῷ

circumcirca denſatur. 8 Et ignis
incluſus non amplius ſufficiens
alimentum attrahere poteſt, 9
neque ſpiritum expellit, pro- 155
pter ambientis corporis denſita-
tem. 10 Conſumit enim humo-
rem intus exiſtentem. 11 Quæ igi-
tur ſolida natura ſunt in compa-
cto ac ſicco, ea non conſumun-
tur ab igne in alimentum: 12 ſed
valida ac robuſta fiunt, & conſi-
ſtunt humore deficiente, 13 at-
que hæc ſane oſſa ac nervi nomi-
nantur. 14 Ignis autem ex com-
mixto ac moto humore corpus
ſecundum naturam ordinat ac
diſponit, propter talem neceſſi-
tatem. 15 Nam per ſolidum & 160
ſiccum non poteſt diutinos tranſi-
tus facere, quia alimentum non
habent: 16 per humida vero &
mollia poteſt, 17 hæc enim ipſius
ſunt alimentum. 18 Ineſt autem
& in his ſiccitas, quæ ab igne non
conſumitur. 19 Hæc autem inter
ſe congregantur mutuo.

xi. Ignis igitur penitiſſime ad
intima obturatus, & plurimus
eſt, & maximum exitum facit.
2 Plurimus enim humor in ea par-
te ineſt, 3 quæ venter appella-
tur, 4 & excidit inde ubi alimen- 34
tum non habet foras, & exitum 165
facit. 5 Plurimus autem humor
in ventre ineſt, 6 tum propter
alimenti ingeſtionem, tum pro-
pter concoctionem. 7 Qui vero
in reliquum corpus concluſus eſt
ignis, triplices circuitus facit. 8
Etenim quod humidiſſimum eſt
in igne, in his locis 9 quæ venæ
cavæ appellantur, exiſtit. 10 In
media autem horum id quod re-
liquum eſt aquæ congregatum
ſtabilitur, 11 atque ea vocantur
carnes. 12 In ſumma, ignis o-
mnia quæ in corpore ſunt, ſe- 170
cundum ſuum ipſius modum

exor-

ἑωυτῷ τὰ ἐν σώματι τὸ πῦρ, [13] ἀπομίμησιν δ' ὅλης, [14] μικρὰ πρὸς μεγάλα, [15] καὶ μεγάλα πρὸς μικρά. [16] κοιλίλιον μὲν τῶν μεγίστων [17] ξηρῷ καὶ ὑγρῷ ταμεῖον, [18] δεκτικὸν πᾶσι, [19] καὶ λαβεῖν παρὰ πάντων, [20] θαλάσσης δύναμιν, [21] ζώων ἐντροφῶν τροφὸν, [22] ἀσυμφόρων δὲ φθορόν. [23] περὶ δὲ τοῦτο, ὕδατος ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ σύστασις, [24] διέξοδος πνεύματος ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, [25] ἀπομίμησιν τῆς γῆς, [26] τὰ ἐπισπίπτοντα πάντα ἀλλοιοῦσης. [27] καὶ τὰ μὲν καταναλίσκων, τὰ δὲ ἐῶν αὔξειν, [28] σκεδάσιν ὕδατος λεπτοῦ καὶ πυρὸς ἐποιήσατο περὶ δ' αὐτὸν ἀφανέος, [29] καὶ φανερᾶς ἀπὸ ξυνεστηκότος ἀπόκρισιν. [30] ἐν ᾧ φερόμενα πάντα ἐς τὸ φανερὸν, ἀφικνέεται ἕκαστα μοίρην περιφερομένην. [31] ἐν δὲ τούτῳ ἐποιήσατο πυρὸς περιόδους τριττὰς, [32] περαινούσας πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἔσω καὶ ἔξω: [33] αἱ μὲν πρὸς τὰ κοίλια ὑγρῶν, [34] σελήνης δύναμιν. [35] αἱ δὲ ἐς τὸ ἔξω περιφοραὶ, [36] πρὸς τὸ περιέχοντα πάντα, [37] ἄστρων δύναμιν. [38] αἱ δὲ μέσαι, καὶ ἔσω καὶ ἔξω περαίνουσαι, [39] τὸ θερμότατον καὶ ἰσχυρότατον πῦρ, [40] ὃ πρὸς πάντων ἐπικρατέεται, [41] διέπον ἅπαντα κατὰ φύσιν· [42] ἄψοφον, καὶ ὄψει καὶ ψαύσει. [43] ἐν τούτῳ ψυχὴ, [44] νόος, [45] φρόνησις, [46] αὔξησις, [47] κίνησις, [48] μείωσις, [49] μεταλλαξις, [50] ὕπνος, [51] ἐγρήγορσις. [52] τοῦτο πάντα μετὰ πάντων κυβερνᾷ, καὶ τάδε καὶ ἐκεῖνα, οὐδέκοτε ἀτρεμίζον.

XII. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐκ τῶν φανερῶν τὰ ἀφανῆ σκέπτεσθαι

exornavit, [13] ad universi imitationem, [14] parva ad magna, [15] & magna ad parva. [16] Ventrem quidem maximum, [17] sicco & humido promptuarium, [18] ut det omnibus, [19] & accipiat ab omnibus, [20] juxta maris facultatem, [21] quod est animalium in ipso nutritorum ac nutriri solitorum alimentum, [22] discordium vero pernicies. [23] Circum hunc autem aquæ frigidæ & humidæ congregatio, [24] transitus spiritus frigidi & calidi, [25] ad terræ imitationem, [26] omnia quæ in ipsam incidunt alterantis. [27] Et alia quidem consumens, alia vero augens, [28] aquæ tenuis ac ignis dispersionem fecit, insuperque non obscuri [29] & apparentis à compacto secretionem, [30] in quo delata omnia, in apertum perveniunt, singula juxta destinatum fatum. [31] In hoc vero triplices circuitus ignis fecit, [32] inter se mutuo intro ac foras terminantes, [33] alios qui dem ad cavitates humorum [34] lunæ facultate, [35] alios vero ad externam circumferentiam, [36] ad ambientem soliditatem [37] astrorum facultate. [38] Medii vero & intro & foras terminantes, [39] calidissimum ac fortissimum ignem habent, [40] qui sane omnibus dominatur, [41] omnia secundum naturam gubernans, [42] sine strepitu, tum ad visum, tum ad tactum. [43] In hoc anima, [44] mens, [45] prudentia, [46] augmentum, [47] motus, [48] imminutio, [49] permutatio, [50] somnus, [51] vigilia. [52] Hic omnia per omnia gubernat, & hæc, & illa, nunquam quiescens.

XII. At vero homines ex manifestis obscura considerare non nove-

θαι οὐκ ἐπίστανται. [2] τέχνησι γὰρ χρεόμενοι ὁμοίησιν ἀνθρωπίνη φύσι, ἑ γινώσκεσι. [3] θεῶν γὰρ νόος ἐδίδαξε μιμέεσθαι τὰ ἑαυτῶν, [4] γινώσκοντες, ἃ ποιέεσι, [5] καὶ ἑ γινώσκοντες, ἃ μιμέονται. [6] πάντα γὰρ ὅμοια, ἀνόμοια ἐόντα. [7] καὶ ξύμφορα πάντα, καὶ διάφορα ἐόντα. [8] διαλεγόμενα, ἑ διαλεγόμενα. [9] γνώμαι ἔχοντες, ἀγνώμονα. [10] ὑπεναντίον ὁ τρόπος ἑκάστων ὁμολογέομεν. [11] νόμος γὰρ καὶ φύσις, [12] οἷσι πάντα διαπερῶμεν, [13] ἔχ ὁμολογέεται ὁμολογέομενα. [14] νόμον μὲν ἔθεσαν ἄνθρωποι αὐτοῖ ἑωυτοῖσιν, [15] ἃ γινώσκοντες τοῦτ' ὧν ἔθεσαν. [16] φύσιν δὲ πάντες θεοὶ διεπόρησαν. [17] τὰ μὲν οὖν ἄνθρωποι ἔθεσαν, ἀδέποτε κατὰ τὠυτὸ ἔχει, ἔστε ὀρθῶς, ἔστε μὴ ὀρθῶς. [18] οἱ δ' ἂν θεοὶ ἔθεσαν, αἰεὶ ὀρθῶς ἔχει. [19] καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ μὴ ὀρθά, τοσόνδε διαφέρει. [20] ἐγὼ δὲ δηλώσω τέχνας φανερῆς ἀνθρώπου παθήμασιν ὁμοίας ἐούσας, καὶ φανεροῖσι καὶ ἀφανέσι.

[21] Μαντικὴ τοιόνδε. [22] τοῖσι φανεροῖσι μὲν τὰ ἀφανέα γινώσκειν, καὶ τοῖσι ἀφανέσι τὰ φανερά. [23] καὶ τοῖσιν ἐοῦσι τὰ μέλλοντα. [24] τοῖσιν ἀποθανοῦσι τὰ ζῶντα. [25] καὶ τῶν ἀσωμάτων σωμάτων. [26] ὁ μὲν, εἰδὼς, αἰεὶ ὀρθῶς· ὁ δὲ, μὴ εἰδὼς ἄλλοτε ἄλλως. [27] φύσιν ἀνθρώπου καθ' οἷον τοῦτα μιμέεται. [28] ἀνὴρ γυναικὶ ξυγγινόμενος παιδίον ἐποίεε, [29] τῷ φανερῷ τὸ ἄδηλον γινώσκων, ὅπ ὅτως ἔσαι. [30] γνώμη ἀνθρώπου ἀφανὴς, γινώσκουσα τὰ φανερά, [31] ἐκ παιδὸς ἐις ἄνδρα μεθίσταται, τῷ ἐόντι τὸ μέλλον

noverunt. [2] Quum enim artibus utantur similibus humanæ naturæ, idipsum ignorant. [3] Divina enim Mens edocuit ipsos sua ipsorum imitari, [4] ita ut cognoscant quæ faciunt, [5] & non cognoscant quæ imitentur. [6] Omnia enim similia sunt, [7] dissimilia existentia, [8] & omnia concordia, discordia existentia: [8] quæ comprobamus, non comprobamus: [9] æquitatem habentia, iniqua sunt: [10] contrarius est modus singulorum ei quem confitentur. [11] Lex enim & natura, [12] quibus omnia transfigimus, [13] non confitentur quæ confitentur. [14] Legem enim posuerunt ac tulerunt homines ipsi sibi ipsis, [15] non cognoscentes de quibus tulerunt. [16] Naturam vero omnes dii exornaverunt. [17] Quæ igitur homines sanciverunt, nunquam eodem modo habent, neque recte, neque non recte. [18] Quæ vero dii sanciverunt, semper recte habent. [19] Et recta ac non recta in tantum differunt. [20] Ego vero artes hominis manifestas, affectionibus & manifestis & obscuris, similes esse declarabo. [21] Vaticinatio tale quid est: [22] Ex manifestis quidem cognoscere obscura, ex obscuris vero manifesta, [23] & ex præsentibus futura, [24] & ex mortuis viventia. [25] Et ea quæ intelligi non possunt, vates intelligunt: [26] qui quidem doctus est, semper recte, qui vero non doctus est, alias aliter. [27] Naturam hominis etiam hæc, quantum possibile est, imitantur. [28] Vir mulieri concumbens puerum facit: [29] hoc manifesto obscurum cognoscere datur, quod sic futurum est. [30] Mens hominis obscura, cognoscens manifesta, [31] ex puero in virum

λον γινώσκ. 32 "ἐχ ὅμοιον ἀπὸ 41 'virum tranſit, hoc præſenti fu- 205
θανάτε ζώοντι, τῷ τεθνηκότι τὸ turum cognoſcit. 32 Non ſimile
ζῶον οἶδε. 33 ἀστωμάχῳ γαστήρ· 34 à morte ullum aliquod animal
τουτῳ σωίεμεν, ὅτι διψῇ ἢ πεινῇ. exiſtit, neque mortuo animal
35 τοῦτο μαντικῆς τέχνης καὶ φύ- vivum. 33 Venter quod intelligi
σιος ἀνθρωπίνης πάθεα, τοῖσι non poteſt novit : 34 per hunc
μὲν γινώσκουσιν, αἰεὶ ὀρθῶς. τοῖσι enim intelligimus quod ſitit aut
δὲ μὴ γινώσκουσιν, αἰεὶ ἄλλοτε eſurit. 35 Hæ artes vaticinandi &
ἄλλως. humanæ naturæ affectiones, co-
gnoſcentibus quidem ſemper re-
cte habent, verum non cogno-
ſcentibus alias aliter.

XIII. Σιδηρεῦ ὄργανα τέχνης. XIII. Artis fabrilis ferrariæ
2 τὸν σίδηρον περιτήκουσι, πνεύ- inſtrumenta 2 'ferrum circum- 210
μασι ἀναζωπύροντες τὸ πῦρ, 3 τὴν liquant, flatu ignem fabri co-
ὑπάρχουσαν τροφὴν ἀφαιρέοντες, gunt, 3 & alimentum jam præ-
4 ὅταν δὲ ποιήσαντες, ſens auferunt, 4 ubi vero rare-
πάσσουσι καὶ σιωελαύνουσιν. 5 ὕδα- fecerint, feriunt ac tundunt. 5
τος δὲ ἄλλης τροφῆς ἰσχυρὸν γίνε- Aquæ autem alimento ferrum
ται. 6 τοιαύτῃ πάσχει ἄνθρωπος ὑπὸ rurſus roborat ur. 6 Eadem pati-
παιδοτρίβου. 7 τὴν ὑπάρχουσαν tur homo à pædotriba : 7 præ-
τροφὴν πυρὶ ἀφαιρέεται, ὑπὸ ſens enim alimentum igne detra-
πνεύματος ἀναζωπυρεομένου. 8 hitur, quum præ ſpiritu homo
ὑπὸ δὲ πνεύματος, κατατήκεται, τρί- cogatur, 8 rarefactus autem tun-
βεται, καθαιρέεται. 9 "ὑδάτων δὲ 42 ditur, atteritur, ſubvertitur. 9
ὑπαγωγῇ ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γίνεται. Aquæ autem aliunde acceſſione
10 'καὶ οἱ γναφέες τὸ αὐτὸ διαπρήσσουσι. corroboratur ac fortis 'evadit. 215
11 λακτίζουσι, πάσσουσι, 12 κατανύουσι καὶ κατατήκουσιν, 10 Et fullones idem tranſi-
ἕλκουσι "κατανύουσι· 13 ἰσχυρότερα gunt, 11 calcitrant, feriunt, 12
ποιέουσι κείροντες τὰ ὑπερέχοντα· 43 deſtruentes tundunt, trahunt de-
14 καὶ κατατήκοντες καλλίω ποιέουσι· ſtruentes, 13 robuſtiora faciunt,
15 τωὐτὸ πάσχει ὁ ἄνθρωπος. deradentes ſupereminentia, 14 &
attexentes pulchriora reddunt.
15 Eadem etiam homo perpeti-
tur.

16 σκυτέες τὰ ὅλα καὶ μέρεα 16 Sutores coriarii tota in par-
διαιρέοντες, 17 τέμνοντες καὶ κεν- tes diſſecantes, 17 ſcindentes &
τέοντες, 18 τὰ σαθρὰ ὑγιέα ποιέου- pungentes, 18 marcida ac lacera,
σιν. 19 καὶ ἄνθρωπος τωὐτὸ πάσχει. ſana & integra faciunt. 19 Et ho-
20 ἐκ τοῦδε ὅλων μέρεα διαιρέε- mo idem patitur. 20 Ex totis par-
ται, 21 ἐκ τε μερέων συνπεφορημένων tes ſecantur, & ex partibus com-
ὅλα γίνεται· 22 κεντέομένοι τε καὶ poſitis tota fiunt. 21 Punguntur
τεμνόμενοι, τὰ σαθρὰ 'ὑπὸ τῶν & ſecantur à medicis marcida, 220
ἰητρῶν ὑγιαίνοντα καὶ ζῇ. ſananturque ac vivit homo.

XIV. 'Ἰητρικὴ, τὸ λυπέον ἀ- XIV. Medicina id quod mo-
παλλάσσει. 2 καὶ, ὑφ' ἑτέρου, "ἀ- leſtat tollit, 2 & id à quo ho- 44
φαιρέεται, ὑγιέα ποιεῖ. 3 ἡ φύσις mo ægrotat auferens, ſanum
αὐτο- facit. 3 Natura eadem ſua ſpon-
te

αὐξομένῃ ταὐτὰ ἐπίσαται). 4 καθημένῳ, πονέει ἀναστῆναι· 5 κινουμένῳ, πονέει ἀναπαύσασθαι. 6 καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἔχει ἡ φύσις ἰητρικῆς.

7 τέκτονες πρίοντες, ὁ μὲν ὠθέει, ὁ δὲ ἕλκει· τοῦτο ποιέουσιν ἀμφοτέρως φέρει. 8 τρυπῶσιν, ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δὲ ὠθέει. 9 " πιέζοντων, τὸ μὲν ἄνω ἔρπει, τὸ δὲ κάτω. 10 μέιον ποιεόντες, πλέιω ποιέουσι, 11 φύσιν τὴν ἀνθρώπου μιμέονται). 12 ' πνεῦμα, τὸ μὲν ἕλκει, τὸ δὲ ὠθέει. 13 τὸ δὲ αὖ πιέζει ἀμφοτέρως φέρει. 14 σίτων, τὰ μὲν κάτω πιέζεται, τὰ δὲ ἄνω ἔρπει. 15 ἀπὸ μιῆς ψυχῆς διαιρεομένης, πλείους καὶ μείους, καὶ μείζονες καὶ ἐλάττονες.

16 οἰκοδόμοι, ἐκ διαφόρων σύμφορον ἐργάζονται, 17 τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες· 18 τὰ μὲν ὅλα διαιρέοντες, τὰ δὲ διηρημένα συντιθέντες· 19 μὴ ἕτω δὲ ἐχόντων, οὐκ ἂν ἔχοι ἰδίως· 20 " διαιταν ἀνθρωπίνην μιμέονται. 21 τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, ' τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες, τὰ μὲν ὅλα διαιρέουσι, τὰ δὲ διηρημένα συντιθέασι. 22 ταῦτα πάντα διάφορα ἐόντα, ξυμφέρει τῇ φύσει.

xv. μουσικῆς ὄργανον ὑπαρξαι δεῖ πρῶτον, 2 ἐν ᾧ δηλώσει, ἃ βούλεται, ἁρμονίη. 3 συντάξιες δὲ τῶν αὐτῶν οὐχ αἱ αὐταί· 4 ἐκ μὲν ὀξέος, ἐκ δὲ βαρέος. 5 ὀνόματι μὲν ὁμοίων, φθόγγοι δὲ οὐχ ὁμοίων. 6 τὰ πλεῖστα διάφορα, μάλιστα ξυμφέρει· 7 καὶ τὰ ἐλάχιστα διάφορα, ἥκιστα ξυμφέρει. 8 εἰ δὲ ὁμοῖα πάντα ποιήσει τις, οὐκ

xv

te novit. 4 Desidens conatur resurgere, 5 currens conatur requiescere, 6 & alia ejusmodi natura habet quæ medicinæ sunt.

7 Fabri lignarii serra secantes, alter trahit, alter protrudit. 8 Idem autem uterque facit, & in utranque partem tendit. 9 Iidem terebrant, ' alter trahit, alter 225
protrudit: & qui premit, superiorem deorsum trahit, 10 & minus facientes plus faciunt, 11 naturamque hominis imitantur. 12 Spiritus alter trahit, alter protrudit. 13 Idem autem uterque facit, & in utranque partem tendit. 14 Cibi partim deorsum premuntur, partim sursum vergunt. 15 Ab una anima divisa, plures & majores, & minores & pauciores fiunt.

16 Ædificatores ex diversis rebus ' unam concordem facien- 230
tes, 17 sicca quidem humectantes, humida vero siccantes, 18 & tota dividentes, divisa vero componentes (19 si enim non sic contingeret, nihil privatim ac proprium constitui posset:) 20 diætam humanam in hoc imitantur. 21 Nam & in hac, sicca humectantes, & humida resiccantes, tota quidem dividunt, divisa vero componunt. 22 Hæc omnia diversa ac discordia existentia, cum natura concordant.

xv. ' Musices autem organum 235
primum producere oportet, 2 in quo harmonia quæ vult declarabit. 3 Constructiones ex iisdem non eædem sunt, 4 ex acuto, ex gravi, 5 nomine quidem similibus, sono autem non similibus. 6 Quæ plurimum diversa sunt, maxime concordant, 7 & quæ minimum diversa sunt, minime concordant. 8 Si vero quis similia

25 σὺν ἑνὶ τέρψις. [9] αἱ πολεῖαι μεταβολαὶ τῇ πολυειδέσταται μάλιστα τέρπουσι.

[10] μάγειροι ὄψα σκευάζουσιν ἀνθρώποισιν, [11] ἐκ διαφόρων πανταχόθεν ξυγκείμενοι, [12] ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ τὰ αὐτὰ, [13] βρῶσιν καὶ πόσιν ἀνθρώπων. [14] εἰ δὲ 47 πάντα ὁμοῖα ποιήσει, οὐκ ἔχει τέρψιν. [15] ἐνὶ δὲ τῷ αὐτῷ πάντα ξυντεθραμμένα, οὐκ αὖ ἔχοι ὀρθῶς.

[16] κρέκεται τὰ κρέμαλα ἐν μουσικῇ, τὰ μὲν ἄνω, τὰ δὲ κάτω. [17] γλῶσσα μουσικὴν μιμέεται, [18] διαγινώσκουσα μὲν τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὀξὺ τῶν ἐπομένων, [19] καὶ τὰ διάφωνα· [20] 30 κρέκεται δὲ τοὺς φθόγγους, ἄνω καὶ κάτω. [21] καὶ ὅτε τὰ ἄνω κάτω κρεόμενα, ὀρθῶς ἔχει· ὅτε τὰ κάτω, ἄνω. [22] καλῶς δὲ ἡρμοσμένης γλώττης, ἡ ξυμφωνίης τέρψις· [23] ἀναρμόστου δὲ, λύπη.

[24] σκυτοδέψαι, πίνουσι, τρίβουσι, κτενίζουσι, πλύνουσι. [25] ταυτὰ παιδίων θεραπηίη.

[26] πλοκίδες ἄγοντες, κύκλῳ πλέκουσιν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐς τὴν ἀρχὴν τελευτῶσι. [27] τοῦτο περίοδος ἐν τῷ σώματι. [28] ὁκόθεν ἄρχεται, ἐπὶ τοῦτο τελευτᾷ.

[29] χρυσίον ἐργαζόμενοι, κόπτουσι, [30] πλύνουσι, [31] τήκουσι πυρὶ μαλθακῷ, [32] ἰσχυρῷ δὲ ἐ ξυμίσγεται. [33] ἀνθρακεύμενοι, ὅταν πάντα χρῶνται. [34] ἄνθρωπος σῖτον κόπτει, [35] πλύνει, [36] ἀλλήθει, [37] πυρώσας χρᾶται. [38] ἰσχυρῷ μὲν πυρὶ ἐν τῷ σώματι ἐ ξυμίσγεται, μαλθακῷ δέ.

[39] ἀνδριαντοποιοὶ, μίμησιν σώματος ποιέουσι, [40] πλὴν ψυχῆς. [41] γνώμην δὲ ἔχοντες ἐ ποιέ-

lia omnia faciat, non ineſt delectatio. [9] Plurimæ ac multiformes tranſmutationes maxime delectant. 240

[10] Coci obſonia hominibus parant, [11] omnis generis diverſa commiſcentes, [12] ex iiſdem non eadem, [13] ad hominum cibum ac potum. [14] Quod ſi omnia ſimilia facerent, non haberent delectationem: [15] & ſi in eodem etiam omnia conſtruerent, non utique recte haberent.

[16] Pulſantur toni in muſica, partim ſuperne, partim inferne. [17] Lingua muſicam imitatur, [18] cognoſcens quidem dulcedinem 245 & acorem eorum quæ allabuntur; [19] itemque diſſonantia: [20] pulſat autem ſonos ſuperne ac inferne, [21] & neque ea quæ ſuperne pulſantur, ſi inferne pulſentur, recte habent, neque quæ inferne, ſi ſuperne. [22] Quum autem lingua probe fuerit attemperata, ſymphoniæ delectatio contingit: [23] ſi vero diſcors fuerit ac incongrua, moleſtia.

[24] Pellium tinctores tendunt, terunt, pectinant, lavant. [25] Eadem eſt puerorum curatio. 250

[26] Plicatores ac textores ducentes in orbem fila plicant, à principio in principium deſinunt. [27] Idem circuitus in corpore eſt: [28] undè incipit, in hoc deſinit.

[29] Aurum operantes, tundunt, [30] lavant, [31] molli igne liquant: [32] forti autem non conflatur: [33] Ubi vero elaborarunt, ad omnia utuntur. [34] Homo frumentum tundit, [35] lavat, [36] molit, [37] & ubi igne coxit, utitur: [38] & forti quidem igne in corpore non con- 255 flatur, verum molli ac lento.

[39] Statuarii imitationem corporis faciunt, [40] anima excepta, [41] mentem autem habentia non

ποιέουσιν. 42 ἐξ ὕδατος καὶ γῆς, "πὶ ὑγρὰ ξηραίνοντες, 43 ἀφαιρέον) ἀπὸ τῶν ὑπερεχόντων, καὶ προσπλέασι πρὸς τὰ ἐλλείποντα, 44 ἐκ ἐλαχίστου πρὸς τὸ μέγιστον αὔξοντες. 45 ταυτὰ πάσχει ὁ ἄνθρωπος. 46 αὔξει) ἀπὸ ἐλαχίστου ἐς τὸ ' μέγιστον, 47 ἐκ τῶν ὑπερεχόντων ἀφαιρέμενος, τοῖσιν ἐλλείπουσι προσβλήθεις, τὰ ξηρὰ ὑγραίνων, καὶ τὰ ὑγρὰ ξηραίνων.

48 κερκιδέες, τροχὸν κινέουσι, καὶ ἔστε ὀπίσω, ἔστε πρόσω χωρεῖ, καὶ ἀμφοτέρωσε ἅμα. 49 ξύμπας μιμητὴς προφερής. 50 ἐν ᾧ τῷ αὐτῷ ἐργάζονται " εἴδη προφερομένων παντοδαπά, ἐδὲν ὅμοιον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. 51 ἐκ τῶν αὐτῶν ἀνθρώποι ταυτὰ πάσχουσι, 52 καὶ τἄλλα ζῶα, 53 ἐν τῇ αὐτῇ περιφορῇ πάντα ἐργάζονται) ἐκ τῶν αὐτῶν, ὅμοιον ἐδέν, τοῖσιν αὐτοῖσιν ' ὀργάνοισιν, ἐξ ὑγρῶν ξηρὰ ποιέοντες, καὶ ἐκ τῶν ξηρῶν ὑγρά.

xvi. Γραμματικὴ, τοιόνδε. 2 σχημάτων ξυνθέσις, 3 σημήια φωνῆς ἀνθρωπίνης· 4 δύναμις, τὰ παροιχόμενα μνημονεῦσαι, τὰ ποιητέα, δηλῶσαι· 5 δι' ἑπτὰ σχημάτων ἡ γνῶσις. 6 ταυτὰ πάντα ἄνθρωπος μεταπεσέεται, καὶ ὁ ἐπιστάμενος γράμματα, καὶ ὁ μὴ ἐπιστάμενος. 7 δι' ἑπτὰ σχημάτων καὶ ἡ αἴσθησις ἡ ἀνθρώπων. 8 ἀκοὴ, ψόφων· 9 ὄψις, φαινερῶν· 10 ῥὶν, ὀδμῆς· 11 γλῶσσα, ἡδονῆς καὶ ἀηδίης· 12 στόμα, ξυμλέκτης. 13 σῶμα, ψαύστεος θερμοῦ ἢ ψυχροῦ· 14 πνεύματος διέξοδοι, ἔσω καὶ ἔξω. 15 διὰ τέτων γνῶσις ἀνθρώποισιν.

xvii. " Ἀγωνίη, παιδοτρίβου, τοῖσιν διδάσκεται. 2 μεταμορφέον καὶ

faciunt. 42 ex aqua & terra humida siccantes, & sicca humectantes, 43 ab his quæ superabundant detrahunt, & ad ea quæ deficiunt apponunt, 44 ex minimo ad maximum augentes. 45 Eadem patitur homo, 46 augescit à minimo ad maximum, 47 ex superabundantibus detrahens, & deficientibus ' apponens, sicca humectans & humida siccans.

48 Figuli rotam versant, & neque retrorsum, neque antrorsum procedit, sed simul in utranque partem. 49 Universi hæc imitatrix circularis existit. 50 In eadem autem quum jam circumfertur, omnis generis opera efficiunt, ut alterum altero in nulla re simile existat: 51 Ex iisdem homines eadem patiuntur, 52 itemque reliqua animalia 53 in eadem circumferentia omnia operantur, & ex iisdem ' nihil simile, iisdem instrumentis ex humidis sicca facientes, & ex siccis humida.

xvi. Grammatica tale quid est, 2 figurarum compositio, 3 quæ signa ac notæ sunt humanæ vocis, 4 facultas revocandi in memoriam præterita, & quæ facienda sunt declarandi. 5 Per septem figuras noticia contingit. 6 Eadem omnia homo transigit, sive sciens literas sive literarum rudis. 7 Per septem figuras etiam sensus hominibus contingit, 8 auditus sonorum, 9 visus manifestorum, 10 nasus odoris, 11 lingua voluptatis & injucunditatis, 12 os sermonis, 13 corpus tactus calidi aut frigidi, 14 spiritus transitus intro ac foras. 15 Per hæc cognitio hominibus contingit.

xvii. Palæstra & pædotribæ tale quiddam docent, 2 prævarica-

καὶ

κ) νόμον, [3] ἀδικέειν δικαίως, [4] ἐξαπατέειν, [5] κλέπτειν, [6] ἁρπάζειν, [7] βιάζεσθαι τὰ κάλλιστα & ἄριστα. [8] ὁ μὲν ταῦτα ποιέων, κακός· ὁ δὲ ταῦτα ποιέων, ἀγαθός. [9] ἐπίδειξις δὲ πολλῶν ἀφροσύνης. [10] δοκεῦν δὲ ταῦτα, κατὰ κείνησιν ἕνα ἐξ ἁπάντων ἀγαθὸν, τὰς δὲ ἄλλας κακάς. [11] πολλοὶ θωυμάζεσιν· ὀλίγοι [δὲ] γινώσκεσιν.

[12] ἐς ἀγορὴν ἐλθόντες ἄνθρωποι, ταυτὰ ἀμφήκοσιν. [13] ἐξαπατῶσι πωλέοντες καὶ ὠνεόμενοι, [14] ὁ πωλήσας ἐξαπατήσας, ἔδοξε θωμάζεται.

[15] πίνοντες & μαινόμενοι, ταυτὰ ἀμφήκοσιν· τρέχουσι, παλαίουσι, μάχονται, κλέπτουσιν, ἐξαπατῶσιν. [16] εἷς δὲ πάντων κρίνεται.

[17] ὑποκρίνονται καὶ ἐξαπατῶσι, [19] τοῖς εἰδόσι λέγουσιν ἄλλα, καὶ φρονέουσιν ἕτερα. [20] οἱ αὐτοὶ ἐξέρπουσι & εἰσέρπουσιν, [21] ἔχουσι αὐτά. [22] ἔνι δὲ ἀνθρώπῳ, ἄλλα μὲν λέγειν, ἄλλα δὲ ποιέειν, [23] & τὸν αὐτὸν μὴ εἶναι τὸν αὐτὸν, [24] καὶ ποτὲ μὲν ἄλλην ἔχειν γνώμην, ὁτὲ δὲ ἄλλην. [25] ἕτω μὲν καὶ τέχναι πᾶσαι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐπικοινωνέουσιν.

XIIX. ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὥσπερ μοι καὶ πρόσθεν εἴρηται, σύγκρησιν ἔχουσα πυρὸς καὶ ὕδατος, [2] μέρεα δὲ ἀνθρώπου, ἑρπετὰ ἐς ἅπαν ζῶον, ὅτι περ ἀναπνέει, [3] καὶ δὴ καὶ ἐς ἄνθρωπον πάντα, καὶ νεώτερον καὶ πρεσβύτερον. [4] αὔξει δὲ οὐκ ἐν πᾶσιν ὁμοίως. [5] ἀλλ' ἐν μὲν τοῖσι νέοισι τοῦ σώματος, [6] ἅτε ταχείης ἐούσης τῆς περιφορῆς, [7] καὶ τοῦ σώματος ὄντος αὐξίμου [8] τὰ σκεδαννύμενα & λεπτυνόμενα καταναλίσκει ἐς τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος. [9] ἐν δὲ τοῖσι πρεσβυτέροισιν, [10] ἅτε βραδείης ἐούσης

ricari secundum leges, [3] injuriam facere juste, [4] defraudare, [5] furari, [6] rapere, [7] violare honestissima ac turpissima. [8] Qui hæc non facit, malus: qui hæc facit, bonus est. [9] Ostentatio multorum ac vulgi est. desipientiæ [10] hæc esse vident, & unum ex universis bonum judicant, reliquos vero malos. [11] Multi mirantur, pauci cognoscunt.

[12] Homines in forum progressi eadem perpetrant, [13] defraudant vendentes & ementes. [14] Qui plurimum defraudavit, in admiratione est.

[15] Bibentes & insanientes eadem perpetrant, currunt, luctantur, pugnant, furantur, defraudant. [16] Unus ex omnibus præfertur.

[17] Simulatores [18] & deceptores [19] alia ad scientes dicunt, & alia sentiunt. [20] Iidem ereptant, & irrepunt non iidem. [21] Inest autem homini, alia dicere, alia facere, [22] & eundem non esse eundem, [23] & nunc aliam habere mentem, nunc rursus aliam. [24] Sic quidem artes omnes cum humana natura communicant.

XIIX. Cæterum anima hominis, quemadmodum etiam antea à me dictum est, ignis & aquæ temperamentum habens, [2] partes autem hominis, irrepit in omne animal quod sane spirat, [3] itemque in omnem hominem, & juniorem, & seniorem. [4] Non autem similiter in omnibus augescit, [5] sed in juvenibus corporibus, [6] utpote celeri circumvolutione existente, [7] & corpore auctili, [8] expassæ & attenuatæ partes illæ animæ, in corporis augmentum consumuntur. [9] In senioribus autem, [10] utpote tardo

ἐόσης τ' κινήσεως, [11] καὶ δι' ψυχροῦ καὶ σωμάτων, [12] καταναλίσκεται εἰς τὴν μείωσιν καὶ ἀνθρώπου. [13] ὁκόσα δ' ἂν τ' σωμάτων ἀκμάζοντά ἐστι, [14] καὶ ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι τῇσι γονίμῃσι, [15] δύναται τρέφειν καὶ αὔξειν. [16] δυνάμιες δ' ἀνθρώποι, ὅζπερ δύνανται πλείστους ἀνθρώπους τρέφειν, ἔτι ἰσχυρός. [17] ἀσθενέστατοι δ' τ' παρ' αὐτὸ τρεφόμενοι, ἔτι ἀσθενέστερον. [18] πρὸς δὲ τὰ ἄλλα τῶν σωμάτων τοιαῦτα. [19] ὁκοῖα πλείστους δύναται ψυχοὺς τρέφειν, τοιοῦτο ἰσχυρότερα. [20] ἀσθενέστατα δὲ ἔτι, ἀσθενέστερα. [21] Ὅ, τι μὲν οὖν ἐς ἄλλο ἐσέλθῃ, οὐκ αὔξεται· [22] ὅ, τι δὲ ἐς τὴν γυναῖκα, αὔξεται, ἢν τύχῃ τῶν προσηκόντων.

exiſtente motu, [11] & corpore frigido, [12] in decrementum hominis conſumuntur. [13] Quæcunque autem corpora in vigore ſunt, [14] & in ætate fœcunda, [15] eas nutrire & augere poſſunt. [16] Potentes autem homines, ut quiſque plurimos homines alere poteſt, ita fortis judicatur ac potens: [17] ubi vero defecerint quos alat, imbecillior cenſetur. [18] Sic etiam circa ſingula corpora res ſe habet. [19] Quæcunque plurimas animas nutrire poſſunt, ea fortiora ſunt, [20] ubi vero hæ diſceſſerint, imbecilliora. [21] Quicquid igitur in aliud corpus ingreſſum fuerit, non augeſcit. [22] quicquid vero in fœminam, augeſcit, ſi ea, quæ ipſi congrua ſunt, contingant.

XIX. Διακρίνεται δὲ τὰ μέλεα ἅμα πάντα καὶ αὔξεται· [2] καὶ οὔτε πρότερον ἑτέρου ἕτερα ἑτέρων, οὐδ' ὕστερον· [3] τὰ δὲ μείζω φύσει, πρότερα φαίνεται τῶν ἐλασσόνων, [4] οὐδὲν πρότερα γινόμενα. [5] οὐκ ἐν ἴσῳ δὲ χρόνῳ πάντα διακοσμέεται· [6] ἀλλὰ τὰ μὲν θᾶσσον, τὰ δὲ βραδύτερον, [7] ὅκως ἕκαστα λάβῃ καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν τροφῆς. [8] τὰ μὲν δὴ ἐν ἑβδομήκοντα καὶ τρισὶν ἡμέρῃσιν ἴσχει· [9] τὰ δ' ἐν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν ἡμέρῃσιν ἴσχει· [9] τὰ δ' ἐν τετραμήνῳ. [9] ὡσαύτως καὶ γόνιμα γίνεται· [10] τὰ μὲν θᾶσσον, ἑπτάμηνα, τελέως· [11] τὰ δὲ βραδύτερον, ἐννέα μησὶ τελέως ἐς φάος ἀναδείκνυται, [12] ἔχοντα τὴν ξύμκρησιν, ὥστε καὶ ἄλλα παντὸς ἔχειν. [13] ἄρρενα μὲν ἐν καὶ θήλεα ἐν τῷδε τῷ τρόπῳ γίνοιτ' ἂν ὡς ἀνυσόν. [14] τὰ δὲ θήλεα, τρόπῳ ὑδατωδεστέρῳ μᾶλλον, ἀπὸ τῶν ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν καὶ μαλθακῶν αὔξεται, καὶ σιτίων, καὶ ποτῶν, καὶ ἐπι-

XIX. Diſcriminantur autem partes, & augeſcunt ſimul omnes, [2] & neque prius alteræ alteris, neque poſterius. [3] Verum majores natura priores apparent minoribus, [4] quum non priores exiſtant. [5] Non autem in æquali temporis ſpatio omnes fœtus exornantur, [6] ſed alii citius, alii tardius, [7] prout ſinguli & ignem & alimentum fuerint nacti. [8] Aliqui itaque in quadraginta ac tribus diebus ſcaturiunt ac formantur, [9] aliqui in quatuor menſibus. [10] Similiter etiam vitales fiunt, ac gignuntur, aliqui citius, ſeptimo menſe perfecte: [11] aliqui tardius, perfecte nono menſe in lucem prodeunt, & oſtendunt [12] ſe temperamentum habere, quod ſemper habebunt. [13] Maſculi igitur & fœmellæ hoc modo gignuntur, quantum ejus fieri poteſt. [14] Cæterum fœmellæ ab aqua magis, & à frigidis ac humidis & mollibus augeſcunt tum cibis, tum potibus, itemque

ἐπιτηδευμάτων. [15] τὰ μὲν ἄρσενα, ἀπὸ πυρὸς μᾶλλον, ἀπὸ δὲ ξηρῶν δηλαδὴ καὶ θερμῶν, σίτων τε καὶ λοιπῆς διαίτης.

que ſtudiis ac exercitiis. [15] Maſculi vero magis ab igne, à ſiccis videlicet ac calidis cibis & reliqua diæta.

xx. [1] Ἢν οὖν θῆλυ τεκεῖν βέλοιτο, τῇ ἀπὸ ὑδάτων διαιτήσασθαι χρηστέον. [2] ἢν δὲ ἄρσενα, τῇ ἀπὸ πυρὸς ἐπιτηδεύσασι διαιτητέον. [3] καὶ οὐ μόνον δὲ τὸν ἄνδρα δεῖ τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὴν γυναῖκα. [4] ἔστι γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς μόνον αὐξιμόν ἐστιν ἀποκριθέν, [5] ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς γυναικός, διὰ τόδε. [6] ἑκάτερον μὲν τὸ μέρος οὐκ ἔχει ἱκανὸν τὴν κίνησιν τῶν ὑγρῶν, [7] ὥστε καταναλίσκειν τὸ ἐπιῤῥέον, [8] καὶ ξυνίστασθαι δι' ἀσθενείαν τοῦ πυρός. [9] ὁκόταν δὲ ἀμφότερα ξυμπεσόντα τύχῃ, ἐναντία ἐναντίοις ἀλλήλοις, [10] τὸ πῦρ τε ἐπὶ τὸ πῦρ, καὶ τὸ ὕδωρ ὡσαύτως. [11] ἢν μὲν οὖν ἐν ξηρῇ τῇ χώρῃ ἐναντιωθῇ, [12] τὸ πῦρ κρατέει καὶ ξυμπεσὸν τὸ ὕδατος [13] καὶ ἀπὸ τούτου αὔξεται τὸ πῦρ, [14] ὥστε μὴ κατασβέννυσθαι ὑπὸ τοῦ ἐμπίπτοντος κλύδωνος. [15] ἀλλὰ τὸ, τε ἐπιὸν δέχεται καὶ ξυνιστάναι ὑπάρχον. [16] ἢν δὲ ἐς τὸ ὑγρὸν πέσῃ, [17] διὰ τάχεος ἀπ' ἀρχῆς ἐναντιούμενον τε ὑπὸ τοῦ ἐμπίπτοντος κλύδωνος, [18] καὶ διαλύεται ἐς τὸ μεῖον τάξιν. [19] ἐν μιῇ δὲ ἡμέρῃ καὶ μηνὸς ἑκάστου, δυνατὰ ξυνῆναι καὶ κρατῆσαι τὰ ἐπόντα, [20] καὶ ταῦτα, ἢν τύχῃ ξυμπεσόντα παρ' ἀμφοτέρων καὶ τόπον.

xx. Si igitur fœmellam parere velit, diæta ad aquam vergente utendum eſt. [2] Si vero maſculum, exercitiis ac victu ad ignem tendente utetur. [3] Et non ſolum virum hoc facere oportet, ſed etiam mulierem. [4] Non enim ſolum quod à viro ſecernitur auctile eſt, [5] ſed etiam quod à muliere, ob hanc ſane cauſſam. [6] Utraque quidem pars ſufficientem motum non habet ad humoris multitudinem, [7] ut quod influit conſumat, [8] & propter ignis debilitatem coaugmentantur. [9] Quum vero ambæ in idem coinciderint, mutuo inter ſe incurrunt & obvolvuntur, [10] ignis ad ignem, & aqua ſimiliter. [11] Siquidem igitur in ſicco loco circumvolvitur ignis, [12] coillapſam aquam ſuperat, [13] & ab hoc ignis augeſcit, [14] ne ab illabente unda extinguatur, [15] aliamque accedentem prior illa ſuſcipiat ac ſibi conſociet. [16] Si vero in humorem inciderit, [17] ſtatim ab initio extinguitur ab illabente unda, [18] & in minorem ordinem diſſolvitur. [19] In una autem die uniuſcujuſque menſis, conſociare ac ſuperare ea quæ accedunt poteſt, [20] & hoc ſi coinciderint ab utriſque in unum locum.

xxi. [1] Ξυνίστασθαι δὲ δυνατὰ καὶ τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρσεν πρὸς ἄλληλα, [2] διὰ τὴν ψυχὴν τοῦτο πᾶσι τοῖσιν ἐμψύχοισι, [3] τὸ δὲ σῶμα διαφέρει ἑκάστου. [4] ψυχὴ μὲν ἐν αἰεὶ ὁμοίη, καὶ ἐν μείζονι καὶ ἐλάσσονι. [5] οὐδὲν γὰρ ἀλλοιοῦται, οὔτε διὰ φύσιν, οὔτε

xxi. Conſiſtere autem poſſunt inter ſe & fœmella & maſculus, [2] propterea quod anima quidem idem eſt in omnibus animatis: [3] corpus autem uniuſcujuſque differt. [4] Anima quidem igitur ſemper ſimilis, & in majore, & in minore. [5] Non enim alteratur neque per naturam, neque

δι' ἀνάγκλω. 6 τὸ δὲ σῶμα οὐδέποτε 59 per neceſſitatem. 6 Corpus autem nunquam idem in ullo aliquo eſt, neque ſecundum naturam, neque ex neceſſitate, 7 325
τῶν τοιούτων ἐστὶν οὐδενὸς, οὔτε κατὰ φύσιν, οὔθ' propterea quod partim ſecernatur in omnia, 8 partim permiſceatur ad omnia. 9 Siquidem igitur maſcula corpora ab utriſque ſecreta fuerint, 10 augeſcunt pro re præſenti, 11 & fiunt hi viri animis ſplendidi, & corpore fortes, 12 ſi non à diæta poſtea detrimentum ſentiant. 13 Si vero à viro quidem maſculum ſecernatur, 14 à muliere vero fœmineum, 15 & ſuperaverit 16 ſi ita contingat maſculum, (17 Genitura enim ammiſcetur ad fortiorem aut debiliorem, 18 non enim habet ex præſentibus aliquid ad quod familiarius ſecedere poſſit. 19 Suſcipit enim parva majorem, & major minorem. 20 In commune autem ſuper hæc quæ adſunt dominium exercent,) 21 corpus ſane maſculum augeſcit, 22 fœmineum vero minuitur, & in aliam ſortem ſecernitur. 23 Et hi quidem minus prioribus ſplendidi fiunt, 24 tamen quia maſculum à viro ſuperaverit, viriles evadunt, 25 & hoc nomen merito habent. 26 Si vero à muliere quidem maſculum ſecretum fuerit, à viro autem muliebre, 27 ſuperaverit autem maſculum, 28 augeſcit eodem modo ſicut prius, 29 fœmineum vero minuitur. 30 Et fiunt hi androgyni, id eſt viri effœminati, atque ſic recte appellantur.

87 σῶμα ἰσχυροὶ, 12 ἢν μὴ ἀπὸ τῆς διαίτης βλαφθῶσι τῆς ἔπειτα. 13 ἢν δὴ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἄρσεν ἀποκριθῇ, 14 τὸ δὲ ἀπὸ τῆς γυναικὸς θῆλυ, 15 καὶ ἐπικρατήσῃ τὸ ἄρσεν· 16 ἢν μὲν τύχῃ, 17 συμμίσγεται τοῖς ἰσχυροτέρῳ ἢ ἀσθενεστέρῳ. 18 ἔχει γὰρ ἔκ τοῦ παρεόντος οὐδὲν οἰκειότερον ἀποχωρήσαι τοῦ παρεόντος· 19 δέχεται γὰρ ἡ μικρὴ τὴν μείζω, καὶ ἡ μείζων τὴν ἐλάσσονα, 20 κοινὴν δὲ τῶν ὑπαρχόντων κρατέουσι· 21 τὸ δὲ σῶμα τὸ μὲν ἄρσεν αὔξεται, 22 τὸ δὲ θῆλυ μινύθεται, καὶ ἀποκρίνεται ἐς ἄλλον μοῖρον. 23 καὶ ἧσσόν τι τοῦτο λαμπροὶ, 24 ὅμως δὲ, διότι ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἄρσεν ἐκράτησεν, ἀνδρεῖοι γίνονται· 25 καὶ τοὐνόματι τοῦτο δικαίως ἔχουσιν. 26 ἢν δὲ ἀπὸ μὲν τῆς γυναικὸς ἄρσεν ἀποκριθῇ, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀνδρὸς θῆλυ, 27 κρατήσῃ δὲ τὸ ἄρσεν, 28 αὔξεται τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ πρότερῳ, 29 τὸ δὲ μινύθει. 30 γίνονται δὲ οὗτοι ἀνδρόγυνοι, καὶ καλέονται τοῦτο ὀρθῶς.

87 genitura enim ammiſcetur ad fortiorem aut debiliorem, 18 non enim habet ex præſentibus aliquid ad quod familiarius ſecedere poſſit. 19 Suſcipit enim parva majorem, & major minorem. 20 In commune autem ſuper hæc quæ adſunt dominium exercent,) 21 corpus ſane maſculum augeſcit, 22 fœmineum vero minuitur, & in aliam ſortem ſecernitur. 23 Et hi quidem minus prioribus ſplendidi fiunt, 24 tamen quia maſculum à viro ſuperaverit, viriles evadunt, 25 & hoc nomen merito habent. 26 Si vero à muliere quidem maſculum ſecretum fuerit, à viro autem muliebre, 27 ſuperaverit autem maſculum, 28 augeſcit eodem modo ſicut prius, 29 fœmineum vero minuitur. 30 Et fiunt hi androgyni, id eſt viri effœminati, atque ſic recte appellantur.

XXII. Τρεῖς μὲν οὖν αὗται γενέσιες τῶν ἀνθρώπων. 2 διαφοροὶ δὲ, τοῦτο τὸ μᾶλλον καὶ ἧσσον τοιοῦτοι εἶναι, 3 διὰ τὴν ξύγκρησιν τοῦ ὕδατος τῶν μερέων, καὶ τροφὰς, καὶ παραδόσιος, καὶ συνηθείας. 4 δηλώσω δὲ περὶ ἑκάστου τοῦ λόγου καὶ περὶ τοῦ

XXII. Tres quidem igitur hæ ſunt generationes hominum, 2 differentes in eo quod magis aut minus tales ſint, 3 propter partium aquæ temperamentum, & alimenta, & inſtitutiones, ac conſuetudines. 4 declarabo autem

τέτων. [5] τὸ δὲ θῆλυ γίνεσθαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. [6] ἐὰν μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων θῆλυ ἀποκριθῇ, [7] θηλυκώτατα καὶ σύφυέστατα γίνονται. [8] ἐὰν δὲ τὸ μὲν ἀπὸ τῆς γυναικὸς θῆλυ, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἄρσεν, [9] κρατήσῃ δὲ τὸ θῆλυ, [10] αὔξεται τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ θρασύτερα μὲν τῶν πρόσθεν, [11] ὅμως δὲ κόσμια καὶ αὐταί. [12] ἐὰν δ' αὖ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς θῆλυ, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἄρσεν, [13] κρατήσῃ δὲ τὸ θῆλυ, [14] αὔξεται τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ γίνονται τολμηρότερα τῶν πρόσθεν, [15] καὶ ἀνδρεῖαι ὀνομάζονται. [16] εἰ δέ τις ἀπιστέει, ψυχὴν μὴ πρόσμισγεσθαι ψυχῇ, ἄφρων ἐστίν. [17] ἀνθρακας κεκαυμένους πρὸς κεκαυμένους προσβάλλων, ἰσχυροὺς πρὸς ἀσθενέας, τροφὴν αὐτοῖσι δίδους, [18] ὅμοιον τὸ σῶμα πάντες παρασχήσονται, καὶ ὁ ἀμάθηλος ἑτέρου δ' ἑτέρῳ, [19] ἀλλ' ἐν ὁμοίῳ σώματι ζωπυρέονται, τοιοῦτον ἀπὸ πάντων ἔσται. [20] ὁκόταν δ' ἀναλώσωσι τὴν ὑπάρχουσαν τροφὴν, ἀμαυρέονται ἐς τὸ ἄθηλον. [21] τοῦτο καὶ ἀνθρωπίνη ψυχὴ πάσχει.

XXIII. Περὶ δὲ τῶν διδύμων γινομένων, ὁ λόγος ὧδε δηλώσει. [2] τὸ μὲν πλεῖστον τῆς γυναικὸς ἡ φύσις αὐτῆς τῶν μητρέων. [3] ἐν γὰρ ὁμοίως ἀμφοτέρωσε πεφύκασι κατὰ τὸ στόμα, [4] καὶ ἐὰν ἀνάσχωσιν ὁμοίως, [5] καὶ ξηραίνωνται ἀπὸ τῆς καθάρσιος, [6] δύνανται τρέφειν, [7] ἐὰν δὲ ἀνδρὸς ξυλλαμβάνῃ, ὥστε διχῆς ἀποκρίθηναι. [8] οὕτω γὰρ ἀνάγκη σπείρεσθαι ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς μήτρας ὁμοίως. [9] ἐὰν μὲν οὖν πολὺ ἐπ' ἀμφοτέρων τὸ σπέρμα

tem in progressu sermonis etiam de his. [5] Cæterum fœmella eodem modo gignitur. [6] Si enim ab utrisque fœmineum secretum fuerit, [7] fœminosissimæ ac ingeniosissimæ fient. [8] Si vero à muliere quidem fœmineum, à viro autem masculum, [9] superaverit autem fœmineum, [10] audaciores quidem prioribus fient, [11] veruntamen ornatæ ac moderatæ etiam ipsæ. [12] Si vero à viro quidem fœmineum, à muliere vero masculum secretum fuerit, [13] & fœmineum superaverit, [14] augescit eodem modo, & fiunt hæ audaciores adhuc prioribus, [15] & viriles ac viragines nominantur. [16] Si autem quis non credat animam animæ ammisceri, demens est. [17] Si quis enim carbones ardentes ad ardentes adjiciat, fortes ad debiles, & alimentum ipsis præbuerit, [18] simile corpus omnes exhibebunt, & alter præ altero non cognoscitur, [19] sed in qualicunque corpore ignem susceperint, tale in omnibus erit: [20] ubi vero præsens alimentum consumpserint, secernuntur ac obscurantur: [21] Idem hoc anima hominis patitur.

XXIII. At vero quomodo gemini nascantur, hoc sermone declarabo. [2] Equidem natura uterorum in fœminis utplurimum in caussa est. [3] Si enim similiter in utramque partem juxta osculum dispositi à natura fuerint, [4] & similiter hiaverint, [5] & à purgatione siccantur, [6] alere possunt, [7] si semen viri conceperint ita ut statim discindatur. [8] Sic enim necesse est dispergi in utrumque uterum similiter. [9] Siquidem igitur multum semen ab utrisque & forte

μα ἐκ ἰσχυρὸν ἀποκριθῇ, [10] δυνάται γὰρ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις αὔξεσθαι. [11] κρατεῖ γὰρ τῆς τροφῆς τῆς ἐπιούσης. [12] εἰ δὲ μὴ, ἄλλως γίνεται, ἢ [11] γίνεται δίδυμα. [13] ὁκόταν μὲν οὖν ἄρσεν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀποκριθῇ, ἐξ ἀνάγκης ἐν ἀμφοτέροισιν ἄρσενα γίνεται. [14] ὁκόταν δὲ θήλεα ἀπ' ἀμφοτέρων, θήλεα γίνεται. [15] ὁκόταν δὲ τὸ μὲν θῆλυ, τὸ δὲ ἄρσεν, ὁκότερον ἂν ἑκατέρης κρατήσῃ, τοιοῦτον ἐπαύξεται. [16] ὅμοια δὲ ἀλλήλοισι τὰ δίδυμα γίνεται διὰ τόδε γίνεται. [17] ὅτι πρῶτον μὲν ἴσα τὰ χωρία, ἐν οἷς αὔξεται. [18] ἔπειτα ὅτι κατὰ μία ἀποκρίθη. [19] ἔπειτα τῇσιν αὐτῇσι τροφῇσιν αὔξεται. [20] ξυνήμορά τε ἀναγεται ἐς φάος.

XXIV. Ἐπίγονα δὲ πῶς τε γίνεται. [2] ὁκόταν αἵ τε μῆτραι θερμαὶ καὶ ξηραὶ φύσει ἔωσιν, ἥ τε γυνὴ τοιαύτη, τό, τε σπέρμα ξηρὸν καὶ θερμὸν ἐμπέσῃ, [3] οὐκέτι γίνεται ἐν τῇσι μήτρῃσιν ὑγρασίη ἐπιδεής, ἥτις τὸ ἐπιπλέον σπέρμα κρατήσῃ. [4] διὸ τὸ ξυνίστατο ἐξ ἀρχῆς, καὶ ζώει. [5] διαμενεῖ δὲ οὐ δύναται, [6] ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπάρχον πρότερον διαφθείρει. [7] διότι οὐ τὰ αὐτὰ ξυμφέρει ἀμφοῖν. [8] ὕδατι μὲν γὰρ τὸ λεπτότατον, καὶ πυρὶ τὸ δασύτατον ξύγκρησιν λαβόντα ἐν ἀνθρώπου σώματι, [9] ὑγιεινότατόν ἐστιν ἀποδεδεγμένῳ, διὰ τάδε· [10] ὅτι ἐν τῇσι μεταβολῇσι τῶν ὡρέων τῇσι μεγίστῃσιν, [11] ὅτε τὸ ὕδωρ ἐς τὸ πυκνότατον ἐπὶ τῇσι βορῇσι ἔρχεται, [12] ὅτε τὸ πῦρ ἐν τῇσι νόσοισιν, [13] ὅτε τε ἡλίων ἐν τῇσι μεταστάσεσιν, [14] ὅτε τε σιτίων καὶ ποτῶν ἐν τοῖσι διαιτήμασι. [15] δύναται γὰρ ἑκάτερα κέγωσίν τε πολλὴν δέξασθαι ἡ ἀμε-

φόρητος

secretum fuerit, [10] in utrisque locis augeri potest, [11] dominium enim habet in alimentum quod accedit. [12] Si vero aliter contingat, gemini non fiunt. [13] Quum itaque masculum ab utrisque secretum fuerit, [14] necessarium est in utrisque masculos gigni: [14] quum vero fœmineum ab utrisque, fœmellæ fiunt: [15] quum autem alterum fœmineum, alterum masculum fuerit, utrum altero prævalescet, id ipsum augescet pro ea ratione. [16] Similes porro inter se fiunt gemelli, ob hanc causam. [17] Primum quidem quod æquales sunt loci in quibus augescunt: [18] Deinde quod simul secreti sunt: [19] Postea quod iisdem alimentis augescunt, [20] vitalesque in lucem prodeunt.

XXIV. Cæterum superfœtationes hoc modo fiunt. [2] Quum uteri calidi & sicci natura fuerint, ipsaque mulier ejusmodi, & semen calidum ac siccum illapsum fuerit, [3] non fit amplius ulla aliqua humiditas in uteris, quæ semen superillabens contineat. [4] Quapropter consistit ab initio ac vivit, [5] perseverare autem non potest, [6] sed etiam id quod jam adest insuper corrumpit, [7] quia non eadem utrisque conferunt. [8] Etenim quod tenuissimum est in aqua, & quod rarissimum in igne, si in hominis corpore temperamentum acceperint, [9] sanissimum habitum constituunt. Propterea [10] quod neque in temporum anni maximis mutationibus, [11] aqua densissima evadit in aquæ impetuosis incursibus, [12] neque ignis in ignis impetu. [13] neque in regionum permutationibus, [14] neque in ciborum ac potuum alterationibus. [15] Possunt enim ambo & generationem

φότερα καὶ πλησμονήν. [16] χαλκὸς ὁ μαλακώτατος τε καὶ θερμότατος, πολὺν πρῆσιν δέχεται, καὶ γίνεται κάλλιστον. [17] καὶ ὕδατος τὸ λεπτότατον, καὶ πυρὸς τὸ θερμότατον, ξύγκρησιν λαμβάνοντα ὡσαύτως. [18] οἱ μὲν ἓν τούτῳ ἔχοντες τὴν φύσιν, ὑγιαίνοντες διατελέουσι τὸν πάντα χρόνον, [19] μέχρι τεσσαρακοστοῦ ἐτέων· [20] οἱ δὲ καὶ μέχρι γήρως. [21] ὁκόσοι δ' ἂν ληφθῶσιν ὑπὸ νούσημάτος τινὸς ὑπὲρ τεσσαρακοστὸν ἔτεα, σπάνια διαφυγγάνουσιν.

xxv. Ὁκόσα δὲ σωμάτων σύγκρησιν λαμβάνει πυρὸς καὶ ἰσχυροτάτου, καὶ ὕδατος καὶ πυκνοτάτου, [2] ἰσχυρὰ μὲν καὶ ἐρρωμένα τὰ σώματα γίνεται, [3] φυλακῆς δὲ πολλῆς δέομενα. [4] μεγάλας γὰρ τὰς μεταβολὰς ἔχει ἐπ' ἀμφότερα· [5] καὶ ἐν τῇσι τοῦ ὕδατος ἐφόδοισιν ἐς νούσημάτα πίπτουσι, [6] καὶ ἐν τῇσι τοῦ πυρὸς ὡσαύτως. [7] τοῖσιν οὖν φύσιν τοιήνδε ἔχουσι ξυμφέρει χρέεσθαι τοιῇδε· ὡς τὰς ὥρας τοῦ ἔτεος συμπαρακολουθέοντα. [8] ὕδατος μὲν ἐφόδου γινομένης, [τοῦτο ὡς πυρός· πυρὸς δὲ ἐφόδου γενομένης,] τοῦτο ὡς ὕδατος χρέεσθαι, [9] καὶ μικρὸν μεθιστάντα. [10] τὰ μὲν ἀπὸ τῶν ὡρέων, ὕδατός τε καὶ πυρὸς τοῦ λεπτοτάτου ξυγκριθέντων ἐν τῷ σώματι, τοιαῦτα ξυμβαίνει. [11] ἐξ ὧν διαγινώσκειν χρὴ ψυχρὴν φύσιν καὶ ὑγρήν. [12] τοιαῦτα τὰ σώματα ἐν τῷ χειμῶνι νοσερώτερα, ἢ ἐν τῷ θέρει· [13] καὶ ἐν τῷ ἦρι, ἢ ἐν τῷ φθινοπώρῳ. [14] τῶν ἡλικιέων ὑγιηρότατοι τῶν τοιούτων οἱ παῖδες, [15] δευτεροι νεανίσκοι· [16] νοσερώτατοι δὲ, οἱ πρεσβύτατοι καὶ οἱ ἔγγιστα. [17] καὶ ταχέως γηράσκουσιν οἱ φύσεις

nem & satietatem plurimam suscipere. [16] Æs molliſſimum ac rariſſimum, plurimum temperamentum suscipit, ac optimum evadit. [17] Eodem modo etiam quod tenuiſſimum est in aqua, ac rariſſimum in igne, ubi temperamentum acceperint. [18] Qui igitur hanc naturam habent, sani perseverant omni tempore [19] usque ad quadrageſimum annum, [20] aliqui vero etiam usque ad extremam senectutem. [21] Qui vero à quadrageſimo anno, à morbo aliquo correpti fuerint, nunquam ferme evadunt.

xxv. Quæcunque autem corpora ignis fortiſſimi, & aquæ denſiſſimæ temperamentum acceperint, [2] fortia & robusta fiunt, [3] verum multa custodia opus habent. [4] Magnas enim transmutationes in utranque partem habent, [5] & in aquæ incursibus in morbos incidunt, [6] & in ignis consimiliter. [7] Qui igitur ejusmodi naturam habet, eum vi- 385
ctu uti conducibile est temporibus anni contrario. [8] Et aquæ quidem incursu contingente, [qui ad ignem; ignis vero incursu contingente, qui ad aquam deflectat,] uti oportebit eum ab his 67
quæ ab aqua sunt, [9] paulatim pro temporum ratione discedendo. [10] Porro ubi aquæ crasiſſimæ & ignis tenuiſſimi in corpore mixtura facta est, talia contingunt, [11] ex quibus frigidam & humidam naturam cognoscere oportet. [12] Talia enim corpora in hyeme morboſiora sunt, quam 390
in æstate, [13] & in vere quam in autumno. [14] Cæterum quod ad ætates attinet, saniſſimi ex talibus pueri sunt: [15] deinde adolescentes: [16] morboſiſſimi autem senes, & his vicini. [17] & hæ na-

σιες αὖ). [18] διαιτεῖσθαι δὲ ξυμφέρει τοῖσι τοιούτοισιν, ὁκόσα θερμαίνει καὶ ξηραίνει, καὶ πόνοισι καὶ σιτίοισι. [19] καὶ ἔστιν ὅτε τὰ ἔξω τοῦ σώματος μᾶλλον τοὺς πόνους ποιέεσθαι, ἢ ἔστιν ὅτε τὰ ἔσω. [20] ἢν δὲ λάβῃ πυρός τε τὸ ὑγρότατον καὶ ὕδατος τὸ πυκνότατον, ξύμ- 68
κρησιν ἐν τῷ σώματι, τοῖσι δεῖ γινώσκειν ὑγρὸν καὶ θερμὸν φύσιν. [21] κάμνουσι μὲν μάλιστα οἱ τοιοῦτοι ἐν τῷ ἦρι· ἥκιστα δὲ ἐν τῷ φθινοπώρῳ. [22] ὅτι ἐν μὲν τῷ ἦρι ὑπερβολὴ τῆς ὑγρασίης· [23] ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ, ξυμμετρίη τε ξηρασίης. [24] τοὺς δὲ ἡλικιέων νοσερώτατοι, ὁκόσοι νεώτεροί εἰσιν. [25] αὔξεται δὲ τὰ σώματα ταχέως. [26] καταῤῥοώδης τε οἱ τοιοῦτοι γίνονται. [27] διαιτεῖσθαι δὲ ξυμφέρει, ὁκόσα ξηραίνοντα ψύχει, καὶ σίτων, καὶ ποτῶν, καὶ πόνων. [28] τοὺς δὲ πόνους τούτοισιν εἴσω τοῦ σώματος ποιέεσθαι μᾶλλον ξυμ- 69
φέρει.

xxvi. Εἰ δὲ ξύγκρησιν λάβοι πυρός τε τὸ ἰσχυρότατον καὶ ὕδατος τὸ λεπτότατον, [2] ξηρὴ ἡ [τοιαύτη] φύσις καὶ θερμή. [3] νέσος μὲν τοῖσι τοιούτοισιν ἐν τῇσι τοῦ πυρὸς ἐφόδιοισιν, [4] ὑγείη δὲ ἐν τῇσι τοῦ ὕδατος. [5] ἡλικίῃσιν ἀκμαζούσῃσι τοῖς ζωρηΐς εὐεξίῃ νοσερώτατοι. [6] ὑγιηρότατοι δὲ οἱ πρεσβύτατοι, [7] καὶ τὰ ἔγκατα ἑκατέρων. [8] διαι- 405
τᾶσθαι ὁκόσα ψύχουσι καὶ ὑγραίνουσι, [9] καὶ τῶν πόνων ὁκόσοι ἥκιστα καθερμαίνοντες καὶ σεσηπότες, πλείστην ψύξιν ἀποφήσουσι. [10] αἱ τοιαῦται φύσιες μακροβιώτατοι καὶ ὑγιηρότατοι γίνονται.

xxvii. Ἢν δὲ ξύγκρησιν λάβῃ πυρός τε τοῦ ὀλιγίστου καὶ ὕδατος τοῦ ξηροτάτου, ξηρὴ καὶ ψυχρή ἡ τοιαύτη φύσις. [2] νοσερὴ μὲν ἐν τῷ φθινοπώρῳ, [3] ὑγιηρὴ δὲ ἐν τῷ ἦρι, καὶ

turæ cito seneſcunt. [18] Talibus in victu conferunt, quæ calfaciunt ac ſiccant, tum in cibis, tum in exercitiis: [19] & externas corporis partes magis quam internas exercere conducit. [20] Si vero humidiſſimum in igne, & denſiſſimum ' in aqua, in cor- 395
pore mixturam acceperint, ex his humidam ac calidam naturam cognoſcere oportet. [21] Laborant quidem ex morbis hujuſmodi maxime in vere, minime in autumno: [22] quia in vere exceſſus eſt humiditatis, [23] in autumno vero ſymmetria & moderatio ſiccitatis. [24] Ex ætatibus vero morboſiſſimæ ſunt juniores: [25] corpora autem cito augeſcunt, [26] & tales diſtillationibus obnoxii ſunt. [27] His conducit exhibere ' quæcunque ſiccant ac fri- 400
gefaciunt, & in cibo, & in potu ac laboribus. [28] Verum labores intra corpus his facere maxime confert.

xxvi. Si vero mixturam acceperint, fortiſſimum in igne, & tenuiſſimum in aqua, [2] ſicca & calida eſt natura, [3] & talibus morbus in ignis acceſſionibus contingit, [4] ſanitas vero in aqua. [5] Et in ætatibus vigentibus ad carnis bonam habitudinem, morboſiſſimi ſunt, [6] ſaniſſimi autem ſenes. [7] Ita etiam ' utriſque 405
proximi. [8] Diætæ quæ frigefaciunt ac humectant, [9] & ex laboribus qui minime excalfaciunt ac colliquant, plurimam frigiditatem exhibebunt. [10] Hujuſmodi naturæ vivaciſſimæ ac ſaniſſimæ exiſtunt.

xxvii. Si autem mixturam acceperint corpora ignis rariſſimi, & aquæ ficciſſimæ, ſicca & frigida talis natura eſt: [2] morboſa quidem in autumno, [3] ſana vero

καὶ τοῖσιν ἔγκοισι. 4 ὡσαύτως ἡλικίαι ἀνθρώπων ἕτεραι τεσσαράκοντα νοσεροί, 5 παῖδες ὑγιεινότατοι, 6 καὶ τὰ ἀφροδίσια ἑκατέροισι. 7 Διαῖται οἰκείαι θερμαὶ ἐοῦσαι ὑγραίνουσι, 8 καὶ πόνοι ἐξόλιγα ἀφαιρεόμενοι, ἡσυχῇ διαθερμαίνοντες, μὴ πολὺ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων φέροντες. 9 ἀφὶ μὲν ἐν φύσιος διαγνώσιος, ὅτω χρὴ διαγινώσκειν τὰ ἐξ ἀρχῆς ξυγκείσιος.

XXIIX. Αἱ δὲ ἡλικίαι αὗται ἀνθρώποις ἑωυτοῖς ὧδε ἔχουσι. 2 παῖς μὲν ἐν κέκραται ὑγροῖσι καὶ θερμοῖσι, 3 διότι σὺν τούτων ξυνέστηκε, 4 καὶ αὐξάνεται τούτοισιν ἠυξήθη. 5 ὑγρότατα μὲν ἐν καὶ θερμότατα οἰκείοισι ἔγκοισι γίνεται, 6 καὶ αὔξεται ὡς πλεῖστον, 7 καὶ ἐγγύτατα ὡσαύτως. 8 νεανίσκος δέ, θερμὸς μέν, 9 ὅτι δὲ πυρὸς ἐπικρατέει ἡ ἔφοδος δὲ ὕδατος· 10 ξηρὸς δέ, ὅτι τὸ ὑγρὸν ἤδη καταναλώθη τὸ σὺν δὲ παιδός· 11 τὸ μὲν ἐς πλῆθος αὔξησιν δὲ σώματος· 12 τὸ δὲ ἐς πλῆθος κίνησιν δὲ πυρός· 13 τὸ δὲ ὑπὸ τῶν πόνων. 14 ἀνὴρ, ὁκόταν ᾖ τὸ σῶμα, ξηρὸς καὶ ψυχρός. 15 διότι δὲ μὲν θερμοῦ ἡ ἔφοδος οὐκ ἔτι ἐπικρατέει, 16 ἀλλ' ἔστηκεν ἀτρεμίζον τὸ σῶμα τῆς αὐξήσιος, καὶ κατέψυκται. 17 ἐν δὲ τῷ νεωτέρῃ ἡλικίῃ τὸ ξηρὸν ἔνι· 18 ἀπὸ δὲ τῆς ἐπιόσης ἡλικίης καὶ δὲ ὕδατος τῆς ἐφόδου ἐχόμενον ἔχων πλῆθος ὑγρασίης. 19 διὰ τοῦτο ξηροῖσι καὶ ψυχροῖσι κρατέεται. 20 οἱ δὲ πρεσβῦται, ψυχροὶ καὶ ὑγροί· 21 διότι πυρὸς μὲν ἀποχώρησις, ὕδατος δὲ ἔφοδος· 22 καὶ ξηρῶν μὲν ἀπάλλαξις, ὑγρῶν δὲ κράτησις. 23 τῶν δὲ πάντων, τὰ μὲν ἄρσενα θερμότερα καὶ ξηρότερα, 24 τὰ δὲ θήλεα ὑγρότερα καὶ ψυχρότερα, διὰ

vero in vere, & vicinis temporibus. 4 Similiter ætates ad 'annos quadraginta morbosæ, 5 pueri saniſſimi, 6 ita & utriſque proximi. 7 Diætæ his conferunt quæ calidæ exiſtentes humectant, 8 & labores ſenſim adhibiti, leniter calefacientes, & non multum ab his quæ adſunt auferentes. 9 De naturæ igitur cognitione ſic à prima conſtitutione cognoſcere oportet.

XXIIX. Cæterum ætates ipſæ ad ſeipſas hoc modo habent 2 Puer itaque ex calidis & humidis temperatus eſt, 3 quia 'ex his conſtitutus eſt, 4 & in his augmentum accepit. 5 Humidiſſima igitur & calidiſſima ſunt corpora proxima generationi, 6 & augeſcunt quam plurimum, 7 & quæ his proxima ſunt eodem modo. 8 Adoleſcens autem calidus quidem eſt, 9 quia ignis impetus aquæ dominatur: 10 ſiccus autem, quia humidum ex puero conſumptum eſt, 11 partim in augmentum corporis, 12 partim in motum ignis, 13 partim præ laboribus ac 'exercitiis. 14 Vir quum ſteterit jam corpus, ſiccus eſt & frigidus, 15 quia caliditatis impetus non amplius dominatur, 16 ſed ſtat corpus ab augmento quieſcens, ac perfrigeratum: 17 verum ex adoleſcenti ætate, ficcitas ineſt: 18 ab inſequenti autem ætate & aquæ acceſſu, humiditatem non habet. 19 quapropter ex ſiccis & frigidis exuperatus eſt. 20 Senes autem frigidi ſunt & humidi: 21 quia ignis quidem receſſus 'contigit, aquæ autem acceſſus, 22 & ſiccorum quidem ſublatio, humidorum autem ſtatus. 23 Ex omnibus autem maſculi calidiores ſunt & ficciores, 24 fœminæ vero humi-

dio-

λῶ τόδε. [25] ὅτι τε ἀπ' ἀρχῆς ἐν τοιούτοισιν ἑκάτερα ἐγίνετο, καὶ ἀπὸ τοιούτων αὔξεται. [26] ἡνίκα δέ τε [τὰ μωρὰ ἄρ(ζενα)] τῆσι διαίτησιν ἐπὶ πονωτέρησι χρέεται), ὥστε σκληρομένας καὶ ἀποξηραινέσθαι· [27] τὰ δὲ θήλεα ὑγροτέρησι καὶ ῥαθυμοτέρησι τῆσι διαίτησι χρέεται· [28] καὶ καθάρσιν δὲ θερμῇ σὺν καὶ σώματι ἑκάστῳ μίνος ποιέεται.

xxix. Περὶ δὲ φρονήσιος ψυχῆς καὶ ἀφροσύνης ὀνομαζομένης, ὧδε ἔχει. [2] πυρὸς τὸ ὑγρότατον, καὶ ὕδατι τὸ ξηρότατον, κρῆσιν λαβόντα σὺν τῷ σώματι, φρονιμώτατα. [3] διότι τὸ μὲν πῦρ ἔχει ἀπὸ τοῦ ὕδατος τὸ ὑγρὸν, [4] τὸ δὲ ὕδωρ λαμβάνει ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ξηρόν. [5] ἑκάτερον δὲ ἕτως αὐτάρκεστατον. [6] ἔστε τὸ πῦρ, τῆς τροφῆς σὺν δεέστερον, ἐπὶ πολὺ φοιτᾷ, [7] ἔστε τὸ ὕδωρ, τῆς κινήσιος ἐπὶ πολὺ δεόμενον, κεφᾶται. [8] οὕτω τε ἕν ἑκάτερον ἕτως αὐτάρκεστατόν ἐστι, ὡς ἀλλήλοισί τε κρηῆναι. [9] ὅτι γὰρ ἐλάχιστα τῶν πέλας δέεται, τοῦτο μάλιστα τοῖσι παρεοῦσι πρόσεστι. [10] πυρός τε τὸ ἥκιστα κινδύνου, μὴ ὑπ' ἀνάγκης· [11] καὶ ὕδατος τὸ μάλιστα, μὴ ὑπὸ βίης. [12] ὧν τάτων ἐοῦσα ἡ ψυχὴ ξυγκραθεῖσα, φρονιμωτάτη καὶ μνημονικωτάτη. [13] εἰ δέ τινι ἐπαγωγῇ χρεωμένη τάτων ἑκάτερον ἓν αὐξηθείη ἢ μαραίνοι, ἀφρονέστατον αὖ γίνοιτο. [14] διότι ἕτως ἔχοντα αὐταρκέστατα.

xxx. Εἰ δὲ πυρὸς τὸ εἰλικρινεστάτου καὶ ὕδατος ξύγκρησιν λάβοι, [2] σοφέστερον δὲ τὸ πῦρ εἴη τοῦ ὕδατος ὀλίγον, [3] φρόνιμοι μὲν καὶ ὅτοι, [4] σοφέστεροι δ' ἔτι φαίνηται. [5] διότι κρατέομενον

diores ac frigidiores. Propterea [25] quod ab initio utrique in talibus geniti sunt, & à talibus augescunt. [26] Ubi vero in lucem editi sunt masculi, victu ac diæta laboriosiore utuntur, ut excalescant ac reficcentur. [27] Fœminæ vero humidioribus ac pi- 43
grioribus diætis utuntur, [28] & caliditatis purgationem ex corpore singulis mensibus faciunt.

xxix. Porro de animæ sapientia ac desipientia, hoc modo se res habet. [2] Quod humidissimum est in igne, & siccissimum in aqua, si in corpore temperamentum acceperint, sapientissima sunt. [3] Quia ignis quidem habet humiditatem ab aqua, [4] aqua autem siccitatem ab igne: [5] uterque autem sic sufficientissimus est, [6] Neque ignis alimenti in- 43
digentior multum procedit, [7] neque aqua motus indiga multum levis redditur. [8] Sic itaque utraque & per se sufficientissima sunt, & inter se permixta. [9] Quod enim minime vicinis indiget, hoc maxime præsentibus obtemperat, [10] velut ignis qui minime movetur, non præ necessitate: [11] & aqua quæ maxime, non præ violentia. [12] Ex his autem anima temperata, sapientissima est, & memoria valentissima prædita. [13] Si vero aliquo ascitamento utens, alterutrum horum augescat aut contabescat, desipientissima redditur, [14] propterea quod quum sic habeant, sufficientissima existunt. 44

xxx. Si autem ignis sinceriss. mi, itemque aquæ temperamentum anima sortiatur, [2] sit autem ignis paulo inferior ac defectuosior quam aqua, [3] sapientes quidem sunt etiam hi, [4] verum defectuosiores quam in priore temperamento: [5] propterea quod 44

ignis

μῦρον τὸ πῦρ τοῦ ὕδατος, ἢ βραδύλλων τὴν κίνησιν ποιοῦμενον, νωθρότερον παρασκευάζει τὰς αἰσθήσεις. [6] βέβαιοι μέντοι εἰσὶ ἐπιτηδείως αἱ τοιαῦται ψυχαί, ὅσας ἂν καὶ ὁπωσοῦν προσέχωσιν. [7] εἰ δὲ ὀρθῶς διαιτῶνται καὶ φρονιμώτεροι καὶ ὀξύτεροι γίνοιντο παρὰ τὴν φύσιν. [8] ξυμφέρει τοῖσι τοιούτοισι, τοῖσι πρὸς ὑγρὸν διαιτήμασι κρέα προσφέρειν, [9] ἧκιστα πληθωρῆσι, μήτε σιτίων, μήτε ποτῶν. [10] δρόμοισιν δὲ χρέεσθαι ὀξέσιν, [11] ὅκως δέ τε ὑγρὸν κενοῦται τὸ σῶμα, [12] καὶ τὸ ὑγρὸν ἐπίσχηται ἧσσον, [13] πάλησι δὲ καὶ τρίψεσι καὶ τοῖσι τοιούτοισι γυμνασίοισιν, ἧκιστα ξυμφέρει χρέεσθαι, [14] ὅκως μὴ κοιλοτέρων τῶν πόρων γινομένων, πλησμονῆς πληρῶνται. [15] βαρύνεσθαι γὰρ ἀνάγκη τὴν ψυχὴν τὴν κίνησιν ὑπὸ τῶν τοιούτων.

ignis ab aqua ſuperatus, & tardiorem motum faciens, ſegnius ſenſibus allabitur. [6] conſtantes autem cum manſuetudine ſunt ejuſmodi animæ, ad quamcunque tandem rem animum applicuerint. [7] Si vero recto victu utantur, & ſapientiores & acutiores præter naturam fieri queant. [8] Talibus confert victu uti ad ignem magis tendente, [9] & non repletionibus, neque ciborum, neque potuum. [10] Curſibus itaque utendum eſt velocibus, [11] quo & corpus humore evacuetur, [12] & humor amplius citius ſiſtatur. [13] Luctis autem & fricationibus & ejuſmodi exercitiis uti non conducit, [14] ut ne meatus caviores redditi repleantur. [15] A talibus enim animæ motum gravari neceſſe eſt.

XXXI. Τοῖσί τε περιπάτοισι ξυμφέρει χρέεσθαι, ἢ ἀπὸ δείπνου ἢ ὀρθρίοισι, καὶ ἀπὸ τῶν δρόμων. [2] ἀπὸ δείπνου μέν, ὅκως τροφὴ ξηροτέρη ἡ ψυχὴ δέχηται ἀπὸ τῶν ἐσιόντων. [3] ὄρθρου δέ, ὅκως αἱ διέξοδοι κενῶνται ὑγροῦ, καὶ μὴ φράσσωνται οἱ πόροι τῆς ψυχῆς. [4] ἀπὸ δὲ τῶν γυμνασίων, ὅκως μὴ ἐγκαταλείπηται ἐν τῷ σώματι τὸ ἀπεκρινθὲν ἀπὸ τοῦ δρόμου, [5] μὴ δὲ ξυμμείγνηται τῇ ψυχῇ, [6] μὴ δὲ ἐμφράσσῃ τὰς διεξόδους, [7] μὴ δὲ ξυνταράξῃ τὴν τροφήν. [8] ξυμφέρει δὲ καὶ ἐμέτοισι χρέεσθαι, [9] ὅκως ἀποκαθαίρηται τὸ σῶμα, [10] εἴ τι ὑπολέλειπται. [11] οἱ πόνοι ἀφιστάτωσαν. [11] προσάγειν δὲ ἀπὸ τῶν ἐμέτων, καὶ μικρὸν προσιέντα τὸ σιτίον, ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὰς ἐλαχίστας. [12] χρείσσω δὲ ξυμφορώτερον ἢ λέβης. [13] λαγνοσύνην δὲ, [14] ὕδατι καὶ ἐφόδων γινομένων, πλείονα. [15] ὑπὸ δὲ τῆσι πυρὸς ἐπιφορῆσι, μείονα.

XXXI. Confert & deambulationibus uti, tum à cœna, tum mane, itemque à curſibus. [2] A cœna quidem, quo alimentum ſiccius anima ſuſcipiat ab ingredientibus ac ingeſtis. [3] Mane vero, quo tranſitus humoris evacuentur, & meatus animæ non obturentur. [4] Ab exercitiis vero, ut ne in corpore relinquatur quod ſecretum eſt à curſu, [5] neque animæ commiſceatur, [6] ne quid tranſitus obturet, [7] neque alimentum conturbet. [8] Confert & vomitibus uti, [9] quo corpus depurgetur, [10] ſi quid defectuoſius labores tranſegerunt: [11] à vomitu autem paulatim adjiciendo cibus offerendus eſt, minimum ad quatuor dies. [12] At vero ungi conducibilius eſt quam lavari. [13] Coitu utendum eſt, [14] aquæ acceſſibus contingentibus, frequentiore, [15] in ignis autem impreſſionibus, pauciore.

XXXII. Εἰ

XXXII. Por-

xxxii. Εἰ δέ τινι ἐνδεεστέρῳ τὴν δυνάμιν τὸ πῦρ λάβοι ἢ ὕδωρ, [2] βραδυτέρῳ ἀνάγκη ταύτῳ εἶναι. [3] καλέουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι ἠλίθιοι. [4] ὅταν τε γὰρ βραδέως ἐόσης τῆς περιόδου, καὶ βραχύ τι προσαπίωσιν αἱ αἰσθήσεις· [5] καὶ ὀξεῖαι μὲν ἔασιν, ἐπ' ὀλίγον δὲ ξυμμίσγωσί τε ἀλλήλαις βραδύτητι τῆς περιόδου. [6] αἱ γὰρ αἰσθήσιες τῆς ψυχῆς, ὁκόσαι μὲν ὄψιός τε καὶ ἀκοῆς εἰσιν, ὀξεῖαι· [7] ὁκόσαι δὲ ἁπτὸς ψαύσιός τε, βραδύτεραι καὶ ἀμαθεστέραι. [8] τούτων μὲν δὴ αἰσθάνονται καὶ οἱ τοιοῦτοι ἐλάσσονος, οἷον τῶν ψυχρῶν καὶ θερμῶν καὶ τοιούτων. [9] ὁκόσα δὲ ὄψιός τε καὶ ἀκοῆς αἰσθέσθαι δεῖ, ἃ μὴ πρότερον ἐπίσταται, ἐδυνάμην αἰσθάνεσθαι. [10] ἢν γὰρ μὴ σαθρὴ ἡ ψυχὴ ὑπὸ πυρὸς πεσόντος, οὐκ αὖ αἴσθοιτο ὁκοῖόν τί ἐστιν. [11] αἱ δὲν τοιαῦται ψυχαὶ ἐπάχθεσι τοῖσδε ἁπτὸς παχύτητι. [12] εἰ δέ τις ὀρθῶς διαιτῷτο, βελτίων ἂν γένοιτο καὶ οὗτος. [13] ξυμφέρει δὲ καὶ διαιτήματα, ἅπερ καὶ τῷ πρότερον. [14] ξηροτέροισι δὲ χρέεσθαι καὶ ἐλάσσοισι τοῖσι σίτοισι· [15] τοῖσι δὲ πόνοισι, πλείοσι καὶ ὀξυτέροισι. [16] ξυμφέρει δὲ καὶ πυρίῃσι, [17] καὶ ἐμέτοισι χρέεσθαι οὐκ ἐπὶ πυρίῃσιν, [18] καὶ ἀποσαγωγῇσιν οὐκ ἐπὶ ἐμέτων οὐκ πολλοῦ χρόνου, [19] ἢν μὴ ποιέῃ συνδεέστερον. [20] καὶ ταῦτα ποιέων, ὑγιηνότερος αὖ καὶ φρονιμώτερος εἴη.

xxxiii. Ἢν δὲ κρατήσειε τὸ πῦρ τῆς παρεούσης ἐπὶ πλεῖον τὸ πῦρ ὑπὲρ ἐόντος ὕδατος, [2] τότε ἤδη οἱ μὲν ἄφρονας ὀνομάζουσιν, [3] οἱ δὲ ἐμβροντήτους. [4] ἔστι δὲ ἡ μανίη τοιούτων ἐπὶ τὸ βραδύτερον. [5] ἔστι κλαίουσί τε, οὐδενὸς λυπέοντος ἢ τύπτοντος, [6] δεδιάσί τε τὰ μὴ φοβερά, [7] λυπέονται ἐπὶ τοῖσι μὴ προσήκουσι, [8] καὶ αἰσθάνονται,

xxxii. Porro si in aliqua anima defectuosiorem vim ignis accipiat quam aqua, [2] eam tardiorem esse necesse est: [3] & appellantur tales stolidi. [4] Nam & tardiore existente circuitu, sensus paulatim allabuntur, [5] & qui acuti existunt, parum commiscentur, propter circuitus tarditatem. [6] Sensus enim animæ, qui per visum ac auditum contingunt, acuti sunt: [7] qui vero per tactum, tardiores & facilius percipiuntur. [8] hos quidem igitur percipiunt etiam tales nihilominus, velut sunt frigida & calida ac consimilia. [9] Quæ vero per visum aut auditum percipere oportet, quæ non prius sciunt, percipere non possunt. [10] Si enim non commota fuerit anima ab igne illabente, non percipere poterit quale quid tandem sit. [11] Tales igitur animæ non perpetiuntur hoc ob celeritatem. [12] Si autem recta diæta utatur, etiam talis homo melior fieri possit. [13] Conferunt itaque huic eadem quæ priori. [14] Verum siccioribus ac paucioribus cibis utetur, [15] laboribus autem pluribus & acutioribus ac velocioribus. [16] Confert & fomentis uti, [17] & vomitibus à fomentis, [18] & exhibitionibus ciborum à vomitibus ex longiori tempore, [19] si defectuosius contigerint vomitus. [20] Et sane hæc faciens, sanior ac sapientior fuerit.

xxxiii. Si vero amplius adhuc superetur ignis à præsenti aqua, [2] hos jam alii desipientes, [3] alii attonitos sive stupidos appellant: [4] Et hæc insaniæ quædam species tardior existit. [5] hi plorant nemine molestante aut verberante, [6] formidantque non formidanda, [7] & tristantur in rebus nihil ad se pertinentibus, [8] & sentiunt ea

quæ

νον), οἷσιν ἡ ἀφροσύνη τοῖς φρονέουσι.[9] ξυμφέρει τοιγαροῦν τούτοισι πυρεσσῆν,[10] ἢ ἐλλεβόροισιν ἐκκαθαίρεσθαι ἢ τῷ πυρετῷ,[11] καὶ διαίτῃ χρέεσθαι, ἢ εἶπον πρότερον. [12] Ἰσχναίνεσθαι δὲ πολύμοχθον ἔοντα δεῖ, καὶ ξηραίνεσθαι.

xxxiv. Εἰ δὲ τὸ ὕδωρ ἐνδεέστερόν τε δυνάμιος λάβοι ἢ πυρός,[2] ὑγιαίνουσι σώμασι[4] φρόνιμοι.[5] ἡ δὲ τοιαύτη ψυχὴ ταχέως αἰθαναμύνεται ἀφροσύνῃ,[6] καὶ οὐ μεταπίπτουσα πολλάκις ἐστί.[7] φύσις μὲν ἂν ἡ τοιαύτη ψυχῆς ἀγαθή.[8] βελτίων δὲ γίνοιτο, ὀρθῶς διαιτεόμενον.[9] καὶ κακίων, μὴ ὀρθῶς.[10] ξυμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ τῇ διαίτῃ χρέεσθαι τῇ πρὸς ὕδατι μᾶλλον,[11] ὑποβολὰς φυλασσόμενον καὶ σιτίων, καὶ πομάτων, καὶ πόνων.[12] καὶ δρόμοισι καμπτοῖσι καὶ διαύλοισι,[13] καὶ πάλῃσι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι γυμνασίοισιν,[14] ὑποβολὴν ἐλάσσω ἐόντος ποιεύμενον.[15] οὕτω γὰρ ἔχει ὑγιηρῶς τὸ σῶμα,[16] καὶ μὴ ὑπ' ἄλλου τευὸς ξυνταράσσηται,[17] τὸ ψυχῆς φρόνιμον ξύγκρησις.

xxxv. Εἰ δ' ἐπὶ πλέον κρατηθείη ὑπὸ ὕδατος δυνάμιος ὑπὸ πυρός,[2] ὀξυτέρου μὲν τοσούτου ἀνάγκη εἶναι τὴν ψυχὴν,[3] ὅσῳ θᾶσσον κινέεται,[4] καὶ πρὸς τὰς αἰσθήσιας θᾶσσον προσπίπτειν.[5] ἧσσον δὲ μόνιμον τὸ πρότερον,[6] διότι κρίνει τὰ προσπίπτοντα,[7] ἐπὶ πλεῦμονα ὁρμᾷ διὰ ταχύτητα.[8] ξυμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ διαιτᾶσθαι τῇ πρὸς ὕδατος διαίτῃ μᾶλλον, ἢ τῇ πρὸς τέρψιν.[9] καὶ μᾶζῃ μᾶλλον, ἢ τῷ ἄρτῳ.[10] καὶ ἰχθύσιν, ἢ κρέασι.[11] τῷ ποτῷ ὑδαρεστέρῳ.[12] καὶ λαγνείῃσιν ἐλασσόνως χρέεσθαι.[13] καὶ τοῖσι πόνοις τοῖσι κατὰ φύσιν μᾶλλον καὶ πλείοσι.[14] τοῖσι δὲ βίηι

quæ non conveniunt ſapientibus. [9] Confert itaque his, fomentis uti, [10] & à fomentis veratris expurgari, [11] ac diæta uti quam prius dixi, [12] indigetque talis homo attenuatione pulmonis ac ſiccitate.

xxxiv. Si autem aqua defectuoſiorem vim accipiat quam ignis, [2] quum alias ſincerum temperamentum habeant, [3] ſani ſunt homines corporibus, [4] & ſapientes. [5] Talis autem anima cito percipit allabentia, [6] & non ſæpe ab una re ad aliam tranſit. 485
[7] Natura quidem igitur talis, animæ bonæ eſt. [8] Melior autem reddetur rectæ diætæ uſu, [9] & pejor pravæ. [10] Confert huic, diætæ uſus ad aquam magis vergentis: [11] ita ut exceſſus vitet & ciborum, & potuum, & laborum. [12] Utetur & curſibus curvis & rectis revertentibus, [13] luctisque ac reliquis exercitiis, [14] ita ut in nullo exceſſum faciat. [15] Si enim ſanum fuerit corpus, [16] & non ab aliquo alio perturbetur, 490
[17] animi temperamentum ſapiens exiſtit.

xxxv. Si vero amplius aquæ vis ab igne ſuperetur, [2] tali homini neceſſe eſt tanto acutiorem animam eſſe, [3] quanto citius movetur, [4] & ad ſenſus citius allabi, [5] verum minus conſtantem priore, [6] propterea quod judicat ea quæ obveniunt, [7] & in pulmonem procedit ob celeritatem. 79
[8] Confert tali homini diæta uti magis ad aquam vergente, quam priori, [9] & maza magis quam 495
pane, [10] & piſcibus magis quam carnibus, [11] & potu aquoſiore, [12] & venere rarius utetur, [13] & laboribus qui ſunt maxime ſecundum naturam quam plurimis, [14] violentis autem uti non

eſt

δ' ὑπὸ βίης, "χρέεσθαι μὲν ἀνάγκη, 80 ἐλαφροσι δ', [15] καὶ ἐμετοισιν ὀλίγοισιν αὐτῶν τῶν ἰσχνοτέρων, [16] ὅκως κενῶται μὲν τὸ σῶμα, [17] θερμαίνηται δὲ ὡς ἥκιστα. [18] ξυμφέρει δὲ καὶ σαρκίδιον τοῖσι τοιούτοισι, ὡς ἂν τὸ φρονίμους εἶναι. [19] ὡς γὰρ σαρκὸς εὐεξίαν, καὶ μάλα φλεγμονὴν ἀνάγκη γίνεσθαι. [20] ὁκόταν δὲ τοιόνδε πάθῃ ἡ τοιαύτη ψυχὴ, ἐς μανίην καθίστασθαι, κρατηθεῖσα ὑδατώδεος ἐπικατασχεθεῖσα. [21] ξυμφέρει δὲ τοῖσι τοιούτοισι καὶ τὰς περιόδους περιόδοισι. [22] βεβαιοτέροισι μᾶλλον ἢ ἀσθενεστέροισι. [23] εὐσιμωτέρη γὰρ ψυχὴ τῇ τροφῇ καὶ μισγομένῃ ξυμφέρει μᾶλλον, ἢ ἐνδεὴς ἐοῦσα τροφῆς.

5 XXXVI. Εἰ δὲ πλέον ἐπικρατοίη τὸ ὕδωρ ὑπὸ πυρὸς, [2] ὀξείη ἡ τοιαύτη ψυχὴ ἄγαν, [3] καὶ τέτες ἐνυπνιάζεσθαι, [4] καλέουσι δὲ αὐτὲς ὑποπαραφρονεούσας. [5] ἔστι γὰρ ἐγγὺς μανίης τὸ τοιοῦτον. [6] καὶ γὰρ ἀπὸ βραχείης φλεγμονῆς καὶ ἀσυμφόρου μανίονται, [7] καὶ ἐν τῇσι μέθῃσι, [8] καὶ ἐν τῇσιν εὐεξίῃσι τῶν σαρκῶν, [9] καὶ ὑπὸ τῶν προσφαγιῶν. [10] ἀλλὰ χρὴ τὸ τοιοῦτον, τέτων μὲν πάντων ἀπέχεσθαι, [11] καὶ τῆς ἄλλης πλησμονῆς, [12] καὶ γυμνασίων τῶν ἀπὸ βίης γινομένων. [13]

10 μάζῃ δὲ ἀτρέμα διαβεβρέχθαι, [14] καὶ λαχάνοισιν ἑφθοῖσι, [15] πλὴν τῶν καθαιρόντων, [16] καὶ ἰχθυδίοισιν ἐν ἅλμῃ, [17] καὶ ὑδροποτέειν βέλτιστον, εἰ δυνατὸν [18] εἰ δὲ μὴ, οἶνον μαλακὸν λευκὸν καὶ λευκῆς. [19] καὶ τοῖσι περιπάτοισι τοῖσιν ὀρθρίοισι πολλοῖσι, [20] καὶ δεῖπνον δὲ ὀκόσον ἐξαναστῆναι, [21] ὅκως τὰ μὲν σῖτα μὴ ξηραίνηται ὑπὸ τοῦ ὑπὸ δείπνου περιπάτου, [22] τὸ δὲ σῶμα κενῶται ὑπὸ τοῦ ὀρθρίου. [23] λούεσθαι δὲ χλιαρῷ ὕδατι

est necesse. [15] Utetur & vomitibus paucioribus ex repletionibus, [16] quo corpus quidem evacuetur, [17] quam minime vero calescat. [18] Conducit etiam talibus ad sapientiam, ut minime carnosi sint. Nam ad carnis bonam habitudinem, ardoris 'inflammationem fieri necesse est. [20] Quum autem tale quid hujusmodi anima perpetitur, [21] ad insaniam adigitur, ex superata aqua adacta. [22] Talibus confert actiones obire [23] ac transigere à cibo accepto magis quam jejunis. [24] Stabilior enim redditur anima alimento commodo ammixto, quam alimenti indiga.

XXXVI. Si vero adhuc amplius superetur aqua ab igne, [2] talis anima valde acuta est, [3] & tales necesse est somnia videre, [4] vocant autem 'ipsos subfurioso. [5] Nam res valde propinqua insaniæ est. [6] Etenim à brevi & incommoda inflammatione insaniunt, [7] & in ebrietatibus, [8] & carnis bona habitudine, [9] & præ carnium esu. [10] Verum talem oportet ab his omnibus abstinere, [11] itemque à reliqua repletione, [12] ac exercitiis violentis. [13] In victu utendum est maza vino dulci non subacta, [14] & oleribus coctis, [15] sed non purgantibus, [16] & piscículis ex muria, [17] & aquam 'bibere præstantissimum est, si fieri possit: [18] sin minus, vinum molle & album quod aquæ sit proximum. [19] Deambulationibus quoque multis mane utendum, [20] à cœna vero satis est exsurgere, [21] quo cibi quidem non reficcentur à deambulationibus post cœnam, [22] corpus autem evacuetur à matutinis. [23] Lavare autem magis conducit aqua

tepi-

πεπεικυῖαν μᾶλλον, [24] ἢ χειμάζεσθαι. [25] ξυμφέρει δὲ καὶ τῷ θέρει τὸ ἡμέρης ὕπνοισι χρέεσθαι βραχέσι, μὴ πολλοῖσιν, [26] ὅκως μὴ 81 ἐκπεπαίνηται τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς ἄρης. [27] ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἦρι καὶ ἐλλεβόροισι καθαίρειν [28] πεπυελισμένους, [29] εἶτα ἐπάγειν πρὸς τὴν διαίτην ἡσυχῇ, [30] καὶ μὴ ἄσιτον τὰς πρήξιας μηδὲ τοῦτον ποιέεσθαι. [31] ἐκ ταύτης τῆς ἐπιμελείης ἡ τοιαύτη ψυχὴ φρονιμωτάτη αὖ εἴη. [32] τοῦτο μὲν ἐν φρονίμου καὶ ἄφρονος ψυχῆς ἡ ξύγκρησις αὕτη αὐτίη, ὥσπερ μοι γέγραπται. [33] καὶ δυνατὰ ἐκ τοῦ ἀφρονεστέρου καὶ βελτίονα καὶ χείρονα γίνεσθαι.

XXXVII. Δρόμοισι δὲ πυρὸς ἐπικρατέοντος, τῷ ὕδατι πρόσθεν ἀδυνάτου αὖ ἴσως, [2] καὶ τοῦτο ὑδατος ἐπικρατέοντος, ἐν τῇ ξυγκρήσι τὸ πῦρ αὐξῆσαι. [3] ἐκ τούτων οἱ φρονιμώτεροι καὶ ἀφρονέστεροι γίνονται. [4] τὰ δὲ τοιούτων ἐκ ἐστὶν ἡ ξύγκρησις ἔτι· [5] οἷον ὀξύθυμος, [6] ῥᾴθυμος, [7] δόλιος, [8] ἁπλοῦς, [9] δυσμενὴς, [10] εὔνους. [11] τὰ τοιούτων ἁπάντων ἡ φύσις τὰ πόρων, δι' ὧν ἡ ψυχὴ πορεύεται, αὕτη ἐστί. [12] διὰ ὁκοίων γὰρ ἀγγείων διέρχεται, [13] καὶ πρὸς οἱονεί τινα πρόσκειται, [14] καὶ ὁκοίοις ποτὶ καταμίσγεται, [15] τοιαῦτα φρονέουσι. [16] Δι' τοῦτο γοῦν 82 ἀδυνάτου τὰ τοιαῦτα ἐκ διαίτης μεταστῆσαι. [17] φύσιν γὰρ μεταπλάσαι ἀφανέα ἐχοῖόν τε.

XXXIIX. Ὡσαύτως δὲ καὶ φωνῆς, ὁκοίη τις αὖ εἴη, οἱ πόροι αὐτοῖσι ξυνδρομέουσι. [2] διὰ ὁκοίων γὰρ αὖ πνεῦμα κινέεται ὁ ἀὴρ, [3] καὶ πρὸς ὁκοῖά τινα προσκίπτει, [4] τοιαύτην ἀνάγκη τὴν φωνὴν εἶναι. [5] καὶ ταῦτα μὲν δυνατὰ καὶ χείρω καὶ βελτίω ποιέειν, [6] διότι λειότερός καὶ τραχυτέρους 83 τὰς

tepida circumaffusa, [24] quam ungi. [25] Confert & in æstate interdiu somno uti brevi non 5 15 multo, [26] ut ne corpus ab anni tempore reficcetur. [27] Conveniens est etiam vere veratris purgare, [28] fomentis antea præparatos, [29] deinde sensim ad diætam inducere, [30] & neque hunc jejunum actiones obire oportet. [31] Et ex hac sane cura, hujusmodi anima sapientissima fuerit. [32] Sapientis quidem igitur ac desipientis animæ hoc temperamentum causa est, quemadmodum à me scriptum est, [33] potestque 5 20 ex diæta & melior & deterior fieri.

XXXVII. Cæterum cursus impetu igne prævalescente, impossibile forte fuerit aquæ aliquid apponere : [2] similiterque aqua prævalente in temperamento, ignem augere. [3] Ex his vero & sapientiores & desipientiores animæ fiunt. [4] At vero talium non amplius temperamentum est, [5] qualis est, iracundus, [6] segnis, [7] dolosus, [8] simplex, [9] infestus, [10] benevolus. [11] Talium omnium, 5 25 natura meatuum per quos anima meat, causa est : [12] per qualia enim vasa secedit, [13] & ad qualia allabitur, [14] & qualibus ammiscetur, [15] talia sapiunt. [16] Ob id itaque impossibile est, talia ex diæta transmutare. [17] Naturam enim obscuram transformare non est possibile.

XXXIIX. Similiter autem & vocis, qualiscunque tandem fuerit, meatus spiritus causa sunt : [2] per qualescunque enim aër movetur, [3] & ad qualescunque allabitur, [4] talem necesse est esse 5 30 vocem : [5] & hanc quidem tum deteriorem, tum meliorem facere possibile est, [6] quia lævio-

τὰς πόρους τοῦ πνεύματος δυνατὸν ποιῆσαι. 7 κεῖνο δὲ ἀδυνάτου ἐστὶ διαίτῃσι ἀλλοιῶσαι.

res ac breviores meatus spiritus facere possibile est. 7 Verum illa ex diæta alterare, impossibile existit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

HIPPOCRATIS DE DIÆTA liber secundus.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 20. 353. Basil. lat.

446 pag 90

ΧΩΡΕΩΝ ὧν φύσιν ἐκάστων ὧδε χρὴ γνωρίζειν. 2 καὶ τὰ μὲν πάντος μὴ ἐπιτεῖν, ὧδε ἔχει. 3 ἡ πρὸς μεσημβρίαν κειμένη, θερμοτέρη καὶ ξηροτέρη τῶν πρὸς ἄρκτους κειμένων· 4 διότι ἐγγυτέρω ἥλιός ἐστιν. 5 ἐν δὲ ταύτῃσι τῇσι χώρῃσιν ἀνάγκη καὶ τὰ ἔθνεα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ φυόμενα ἐκ τῆς γῆς, ξηρότερα καὶ θερμότερα καὶ ἰσχυρότερα εἶναι, ἢ ἐν τῇσιν ἐναντίῃσιν· 6 οἷον τὸ λιβυκὸν ἔθνος πρὸς τὸ ποντικὸν, καὶ τὰ ἐγγίστω ἑκατέρων. 7 αὐτὰ δὲ καθ' ἑαυτὰ οἷ χῶροι ὧδε ἔχουσι. 8 τὰ ὑψηλὰ καὶ αὐχμηρὰ καὶ πρὸς μεσημβρίαν κείμενα, ξηρότερα τῶν πεδίων τῶν ὁμοίως κειμένων, 9 διότι ἐλάσσους ἰκμάδας ἔχει. 10 τὰ μὲν γὰρ ὕδατι χρῆται τῷ ὁμβρίῳ οὐδενὶ, τὰ δὲ ἔχει.

11. Τὰ δὲ λιμναῖα καὶ ἑλώδεα, ὑγραίνει καὶ θερμαίνει. 2 θερμαίνει μὲν, διότι κοῖλα καὶ περιέρρυτα, καὶ ἐ πνεῖ· 3 ὑγραίνει δὲ, διότι τὰ φυόμενα ἐκ τῆς γῆς ὑγρότερα, οἷσιν ἐκτρέφονται ἄνθρωποι· 4 τό, τε πνεῦμα, ὃ ἀναφέρομεν, παχύτερον, 5 διὰ τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τῆς ἀκινησίης. 6 τὰ δὲ κοῖλα, καὶ μὴ ἔνυδρα, ξηραίνει καὶ θερμαίνει. 7 θερμαίνει μὲν, ὅτι

REGIONUM singularum situm & naturam hoc modo cognoscere oportet. 2 Et in summa res hoc modo se habet. 3 Regio ad meridiem sita calidior est, & siccior quam ea quæ ad septentriones jacet, 4 propterea quod soli propinquior est. 5 Et in his regionibus necesse est & hominum genera, & nascentia ex terra, sicciora ac calidiora & fortiora esse, quam in contrariis: 6 velut Libyca gens ad Ponticam, & utrisque vicinæ. 7 Ipsa autem loca juxta seipsa hoc modo habent. 8 Alta & squallida & ad meridiem sita, sicciora sunt quam campestria & æqualiter sita, 9 propterea quod pauciores humores habent. 10 Illa enim statio- 10
nem pro aqua pluvia non habent, hæc habent.

11. At vero lacustria ac palustria humectant & calfaciunt. 2 Et calfaciunt quidem, quia cava sunt & circumdata, & non perflantur: 3 humectant autem, quia nascentia ex terra, quibus homines aluntur, humidiora sunt: 4 & spiritus quem attrahimus crassior est, 5 propter aquæ stationem ac immobilitatem. 6 Verum cava loca & non aquosa, 15
siccant, & calfaciunt. 7 Et calfaciunt

ὅπη κεῖλα καὶ ἀθελέχεται. [8] ξηραίνει δὲ, ὅτε τὴν τροφὴν τὴν ξηρότητα, [9] καὶ διότι τὸ πνεῦμα, ὃ ἀναπνέομεν, ξηρὸν ἐὸν, ἕλκει ἐκ τῶν σωμάτων τὸ ὑγρὸν, ἐς τροφὴν ἑωυτῷ, [10] οὐκ ἔχον ἄθεν ὅ, τι ἂν ὑγρὸν ἀθελκύσειεν. [11] ὅκου δὲ τοῖσι χωρίοισιν ὄρεα ἀθεσκέαται πρὸς νότου, ἐν τούτοισιν αὐχμώδεες οἱ νότοι καὶ νοσεροὶ ἀθαπνέουσιν. [12] ὅκου δὲ βορέαθεν ὄρεα ἀθεσκέαται, ἐν τούτοισιν οἱ βορέαι παράγουσι καὶ νόσους ποιέουσιν.

III. Ὅκου δὲ βορέαθεν κεῖλα χωρία τοῖσιν ἄστεσι ἀθεσκέαται, [2] ἀπὸ τῶν θερμῶν πνευμάτων θερμὸν καὶ νοσερὸν τοῦτο τὸ χωρίον· [3] διότι ὅτε βορέας ἀφαπνέων καθαρὸν τὴν ἐπαγωγὴν ἐς πνεύμονα παρέχει, [4] ὅτε ὑπὸ τῶν θερμῶν πνευμάτων ἀφαψύχεται. [5] τῶν δὲ νήσων, αἱ μὲν ἐγγὺς τῶν ἠπείρων, δυχειμερώτεραί εἰσιν· [6] αἱ δὲ πόντιαι, ἀλεεινότεραι τὸν χειμῶνα· [7] διότι αἱ χιόνες καὶ πάγοι ἐν μὲν τῇσιν ἠπείροισιν ἔχουσι στάσιν, [8] καὶ τὰ πνεύματα ψυχρὰ πέμπουσιν ἐς τὰς ἐγγὺς νήσους. [9] τὰ δὲ πελάγια ἐκ ἔχει στάσιν ἐν χειμῶνι.

IV. Περὶ δὲ πνευμάτων, ὧν πᾶσα φύσιν ἔχει καὶ δύναμιν ἕκαστα, ὧδε χρὴ ἀφαγινώσκειν. [2] φύσιν μὲν ἔχει τὰ πνεύματα πάντα, ὑγραίνειν καὶ ψύχειν· [3] πάντα τε σώματα τὰ ζώων, [4] καὶ τὰ φυόμενα ἐκ τῆς γῆς, ἀφὸ τούτου. [5] ἀνάγκη ἐστὶ τὰ πνεύματα τοῦτο πάντα πνέειν, ἀπὸ χιόνος, καὶ κρυστάλλου, καὶ πάγων ἰσχυρῶν, [6] καὶ ποταμῶν, καὶ λιμνέων, [7] καὶ γῆς ὑγρανθείσης, καὶ ψυχρανθείσης. [7] καὶ τὰ μὲν ἰσχυρότερα τῶν πνευμάτων, ἀπὸ μειζόνων

faciunt quidem, quia cava sunt & circumdantur. [8] Siccant autem, tum propter alimenti siccitatem, [9] tum quod spiritus quem inspiramus siccus existens, humorem ex corporibus trahit in alimentum sibi ipsi, [10] quum non habeat alium humorem ad quem allapsus nutriatur. [11] Ubi autem regionibus montes adjacent ad austrum, in his squallidi austri & morbosi afflant. [12] Ubi autem ab Aquilone montes adjacent, in his aquilones perturbant ac morbos faciunt.

III. Ubi vero ab Aquilone cava loca urbibus adjacent, [2] ab æstivis ventis calida & morbosa hæc regio existit, [3] propterea quæ neque aquilo perflans puram spiritus inductionem exhibet, [4] neque ab æstivis ventis perfrigeratur. [5] Cæterum insulæ propinquæ continenti tempestuosiores sunt, & ægre in ipsis hybernamus: [6] marinæ vero hyeme tepidiores sunt, [7] propterea quod nives & glacies in continenti stationes habent, [8] & ventos frigidos in vicinas insulas mittunt. [9] Verum insulæ intra pelagus positæ non habent in hyeme nivium stationem.

IV. Porro de ventis quam naturam ac facultatem singuli habent, hoc modo cognoscere oportet. [2] Naturam quidem habent omnes venti humectandi ac frigefaciendi, [3] tum animalium corpora, [4] tum nascentia ex terra, ob hanc causam. [5] Necesse est omnes ventos spirare à nive, à glacie, & gelu vehementi, [6] & fluminibus, & stagnis, terraque humecta ac perfrigerata. [7] Et fortiores quidem ventos, à majoribus & fortioribus, debi-

ἐων καὶ ἰχυροτέρων· τὰ γὰρ ἀσθενέστερα, ἀπὸ μειόνων καὶ ἀσθενεστέρων. [8] ὥσπερ γὰρ καὶ τοῖσι ζώοισι πνεῦμα ἔνεστιν, οὕτως καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσι· [9] τοῖσι μὲν ἔλαττον πνεῦμα, τοῖσι δὲ καὶ μέγεθος. [10] φύσιν μὲν οὖν ἔχει ψύχειν τε καὶ ὑγραίνειν τὰ πνεύματα πάντα. [11] Διαφέρουσι δὲ χωρέων καὶ τόπων, δι' ὧν φέρεται τὰ πνεύματα ἐς τὰς χώρας ἑκάστας, [12] διαφορὰ γίνεται ἀλλήλων· ψυχρότερα, θερμότερα, ὑγρότερα, ξηρότερα, νοσερώτερα, ὑγιεινότερα. [13] τὰ δὲ αὖ πίλιν ἑκάστων ὧδε χρὴ γινώσκειν.

v. Ὁ μὲν βορέης, ψυχρὸς πνεῦμά καὶ ὑγρός, [2] ὅτι ὁρμᾶται ἀπὸ τοιουτέων χωρέων, προβαίνει τε διὰ τοιούτων τόπων, [3] ἐς τοὺς οὐ ἥλιος ἐγχρίπτει, [3] οὐδὲ ἀποξηραίνων τὸν ἀέρα, οὐκ ἐπὶ πολὺ ἀναμάσσεται. [4] ὥστε φέρεται ἐπὶ τὴν οἰκείην τοῦ ἑωυτοῦ δυνάμιν ἔχων, ὅκου μὴ διὰ τὴν θέσιν τῆς χώρης διαφθείρεται. [5] καὶ τοῖσι μὲν οἰκέουσιν ἐγγύτατα, ψυχρότατος· τοῖσι δὲ πορρωτάτω, ἥκιστα.

[6] ὁ δὲ νότος, πνεῦμα μὲν ἀπὸ τῶν ὁμοίων τὴν φύσιν, τὸ δὲ βορέαο. [7] ἀπὸ γὰρ τοῦ νότου πολὺ πνεῦμα, ἀπὸ χιόνος πολλῆς καὶ κρυστάλλου, καὶ πάγων ἰσχυρῶν ὁρμώμενος, τοῖσι μὲν οἰκέουσι πολὺ ἥκιστα αὐτοῦ οἰκέουσιν, [8] ἀναγκαῖον τοῖσιν πνέειν, [9] οἷον ἡμῖν ὁ βορέας. [9] ἐπὶ δὲ πᾶσαν χώρην οὐκ ἔστι ὅμοιος φέρεται. [10] διὰ γὰρ τοῦ ἐφόδου τοῦ ἡλίου καὶ κατὰ τὴν μεσημβρίην πνέων, συνίστησι τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀποξηραινόμενος δή, ξηραίνει. [11] διὸ ἀναγκαῖον θερμὸν αὐτὸν καὶ ξηρὸν εἶναι δὲ φέρεσθαι. [12] ἐν μὲν οὖν τοῖσιν ἐγγύτατα χωρέουσιν ἀναγκαῖον τοιαύτην δύναμιν ἀποδιδόναι θερμὴν καὶ ξηράν, [13] καὶ πιέζει τοῦτο ἐν τῇ Λιβύῃ· [14] πάντα φυό-

liores vero à minoribus & debilioribus. [8] Quemadmodum enim animalibus spiritus ineſt, ſic etiam aliis omnibus, [9] aliis quidem minor, aliis vero juxta magnitudinem. [10] Naturam quidem igitur habent humectandi ac frigefaciendi omnes venti: [11] verum propter ſitum regionum ac locorum, per quæ venti ad ſingulas regiones accedunt, [12] diverſi inter ſe fiunt, frigidiores, calidiores, humidiores, ſicciores, morboſiores, ſalubriores. [13] Singulorum autem cauſſam ſic cognoſcere oportet.

v. Boreas ſive aquilo frigidus ſpirat ac humidus, [2] quia progreditur à talibus regionibus, [3] meatque per tales locos, ad quos non accedit ſol ipſe, [3] neque aërem reſiccans, humorem ebibit ac exhaurit. [4] Quare ad terram habitabilem accedit ſuam ipſius vim habens, ubi non per regionis ſitum corrumpitur: [5] & his quidem qui proxime habitant frigidiſſimus eſt, qui vero remotiſſime, minime.

[6] Auſter autem à ſimilibus aquiloni natura regionibus ſpirat. [7] Ab auſtrali enim polo ſpirans, & à nive multa glacieque ac gelu fortibus procedens, [8] neceſſario his qui prope ipſum illic habitant talis ſpirat, qualis nobis eſt aquilo: [9] verum omnem non item ſimilis accedit regionem. [10] Nam quum per ſolis iter & in meridiem ſpiret, humiditas ipſius à ſole ebibitur, & reſiccatus rareſcit: [11] quapropter neceſſe eſt ipſum calidum ac ſiccum huc accedere. [12] In proximis igitur regionibus neceſſe eſt ipſum talem vim calidam ac ſiccam exercere. [13] & hoc ſane in Libya facit, [14] nam & terræ naſcentia

φυόμενα ἐξαναίνει, [15] καὶ τὰς αὐθρώπους λανθάνοντας ἀποξηραίνων. [16] ὅτε γὰρ ὐκ ἔχων ὅτε οὐκ θαλάσσης ἐκμάσσεται λαβεῖν, ὅτε οὐ ποταμῶν, [17] καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν ζώων καὶ τῶν φυομένων ἀναπίνει τὸ ὑγρόν. [18] ὁκόταν δὲ τὸ πέλαγος ἐξαναύσῃ, ἅτε θερμὸς ὢν καὶ ξηρὸς, πολλῆς ὑγρασίης ἐμπιπλῆσι τὴν χώρην ἐμπίπλων. [19] ἀνάγκη δὲ τὸν νότον, θερμόν τε καὶ ὑγρὸν εἶναι, ὅκου μὴ τὰ χωρία αἰεὶ θέσιες αἴτιαί εἰσιν. [20] ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἄλλα πνεύματα αἱ δυνάμιες ἔχουσιν.

VI. Καθὼς δὲ χώρας ἑκάστας, τὰ πνεύματα ὧδε ἔχει. [2] τὰ μὲν ὐκ θαλάσσης πνεύματα ἐς τὰς χώρας ἐμπίπλοντα, [3] ξηρότερά πως ἐστί. [4] τὰ δὲ ἀπὸ χιόνος ἢ πάγων, ἢ λιμνέων, ἢ ποταμῶν, ἄπαντα ὑγραίνει καὶ ψύχει, καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα, [5] καὶ ὑγιείην τοῖς σώμασι παρέχει, [6] ὁκόταν μὴ ὑπερβάλλῃ ψυχρότητι. [7] τοῦτο δὲ βλάπτει, διότι μεγάλας τὰς μεταβολὰς ἐν τοῖσι σώμασιν ἐμποιέει θερμῆς καὶ ψυχρῆς. [8] ταῦτα δὲ πάσχουσιν, ὅσοι ἐν χωρίοις οἰκέουσιν ἑλώδεσι καὶ θερμοῖς, ἐγγὺς ποταμῶν ἰσχυρῶν. [9] τὰ δὲ ἄλλα τῶν πνευμάτων, ὁκόταν πνέῃ ἀπὸ τῶν εὐφρημένων, ὠφελέει, [10] τόν τε ἠέρα καθαρὸν καὶ εἰλικρινέα παρέχοντα, [11] καὶ τῷ τῆς ψυχῆς θερμῷ ἐκμάσσει διδόντα. [12] ὁκόταν δὲ τὰ πνεύματα καὶ γλιῦ παραγίνηται, ξηρότερα ἀνάγκη εἶναι, [13] ἀπό τε τοῦ ἡλίου ἀποξηραινόμενα, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς. [14] ἐπεὶ ἔχοντα γε τροφὴν ὁκόθεν ἵστηται τὰ πνεύματα, ἀπὸ τῶν ζώντων ἕλκοντα τὸ ὑγρὸν, [15] βλάπτει καὶ τὰ φυτὰ, καὶ τὰ ζῶα πάντα. [16] καὶ ὁκόταν ἐκ τῶν ὀρέων καταλιπόντα ἐκδραμόντα ἐς τὰς πόλιες, [17] οὐ μόνον ξηραίνει, [18] ἀλλὰ καὶ παρέστηκε τὸ πνεῦμα, ἐς ἀναπνέο-

centia exarescunt, [15] & homines latenter reficcat. [16] Quum enim non habeat nec mare, nec fluvium unde humiditatem accipiat, [17] ex animantibus ac plantis humorem exhaurit. [18] Ubi vero pelagus transit, tanquam calidus & rarus existens, multa humiditate regionem in quam illabitur implet: [19] & necesse est ipsum calidum ac humidum esse, ubi non regionum situs alterius qualitatis causa existat. [20] Eodem modo etiam aliorum ventorum facultates se habent.

VI. Cæterum juxta singulas regiones venti hoc modo se habent. [2] Venti ex mari in regiones illabentes, [3] sicciores quodammodo sunt: [4] Qui vero à nive aut glacie, aut stagnis aut fluminibus procedunt, omnes humectant ac frigefaciunt, tum plantas, tum animantia, [5] & sanitatem corporibus exhibent [6] qui non frigiditate super excellunt. [7] Hi enim lædunt, propterea quod magnas mutationes calidi ac frigidi in corporibus inducunt. [8] Hæc autem perpetiuntur hi qui in regionibus habitant paluſtribus ac calidis prope flumina magna. [9] Reliqui vero venti qui à prædictis spirant, utiles sunt, [10] tum aërem purum ac sincerum exhibentes, [11] tum animæ calori humiditatem præbentes. [12] Quicunque vero venti ex terra accedunt, eos necesse est sicciores esse, [13] tum à sole, tum à terra reficcatos. [14] Quum autem non habeant venti unde alimentum trahant, à viventibus humorem trahentes, [15] & plantas & animalia omnia lædunt. [16] Et quicunque venti relictis montibus ad urbes accedunt, [17] non solum siccant, [18] sed etiam tur-

αὐ ἀπέρωμι ; [19] καὶ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νόσους ἐμποιέειν. [20] φύσιν μὲν ὧν χρὴ δυνάμιν ἑκάστων ὅτω χρὴ γινώσκειν. [21] ὅκως δὲ χρὴ τοῖσι ἕκαστα παρασκευάζεσθαι, τοῖσιόνπερ τῷ λόγῳ δηλώσω.

VII. " Σιτίων δὲ καὶ πομάτων δυνάμιν ἑκάστων, [2] καὶ τὴν κατὰ φύσιν, [3] καὶ τὴν ἀπὸ τέχνης, ὧδε χρὴ γινώσκειν. [4] ὁκόσοι μὲν οὖν κατὰ παντὸς ἐπεχείρησαν εἰπεῖν, " ἢ τοῖσι γλυκέσιν ἢ πικροῖς, ἢ τοῖσι τ' λιπαροῖς ἢ ἀλμυροῖς, ἢ τοῖσιἄλλοισί τισι τοιούτοισι τῆς δυνάμιος, οὐκ ὀρθῶς γινώσκουσιν. [5] οὐ γὰρ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχουσιν, [6] οὔτε τὰ γλυκέα ἀλλήλοισιν, οὔτε τὰ πικρὰ, [7] οὔτε τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων οὐδέν. [8] πολλὰ γὰρ τῶν τοιούτων, ὅσα διαχωρέει, καὶ ἵστησι· [9] καὶ [ὅσα] ξηραίνει, καὶ ὑγραίνει· [10] ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. [11] ἔτι δὲ, ὅσα τύφει, καὶ διαχωρέεται, καὶ βρέεται. [12] τὰ δὲ ἐθ' ἑτέρῳ τούτων. [13] ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν θερμαντικῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἄλλην ἄλλα δυνάμιν ἔχει. [14] τοῖσι μὲν οὖν ἁπάντων οὐκ εἶναι δηλωθῆναι, ὀκοῖά πινά ἐστι. [15] καθ' ἕκαστα δὲ, ἣν πινα δύναμιν ἔχει, διδάξω.

VII. At vero ciborum ac potuum singulorum vim, [2] tum eam quæ secundum naturam est, [3] tum eam quæ per artem accessit, hoc modo cognoscere oportet. [4] 'Quicunque igitur in summa dicere aggressi sunt, aut de dulcium, aut pinguium, aut salsorum, aut alterius cujusdam consimilis facultate, non recte judicant. [5] Non enim eandem vim habent, [6] neque dulcia inter se, neque amara, [7] neque ulla aliqua ejusmodi. [8] Multa enim ex talibus sunt, quæ & alvum emolliunt, & sistunt, [9] siccantque & humectant. [10] Similiter autem etiam in reliquis omnibus. [11] Sunt & quæ ' adstringunt, itemque alvum movent, & urinam cient. [12] Sunt quæ neutrum horum faciunt. [13] Similiter & ex calfacientibus ac reliquis omnibus, alia aliam facultatem habent. [14] De omnibus quidem igitur impossibile est qualia-nam sint declarare. [15] Verum quam vim singulatim habeant, docebo.

VIII. Κριθὴ, φύσῃ μὲν ψυχρὸν καὶ ξηρόν· [2] ἔνι δὲ καὶ καθαρτικόν τι, ἀπὸ τοῦ χυλοῦ τοῦ ἀχύρου. [3] τεκμήριον δὲ, ἢν μὴ θέλῃς κριθὰς ἀπλίστως ἑψῆσαι, καθαίρει ὁ χυλὸς ἰσχυρῶς· [4] εἰ δὲ ἐπωμισμένους, ψύξει μᾶλλον, καὶ ξυστήσει. [5] ὁκόταν δὲ πυρωθῶσι, τὸ μὲν ὑγρὸν καθαρτικὸν ἀπὸ τοῦ πυρὸς οἴχεται

IIX. Hordeum natura quidem frigidum est & siccum. [2] Inest & purgatorium quiddam à succo palearum. [3] Ejus ' signum habebis, si voles hordeum non purgatum coquere : purgat enim is succus fortiter. [4] Si vero decorticatum coxeris, perfrigerabit magis ac alvum sistet. [5] Quum autem tostum fuerit, humor quidem purgatorius præ igne perit ;

εἴχετω, [6] " τὸ δὲ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν καταλείπετω. [7] ὁκόσα δὲ δεῖ ψύξαι καὶ ξηρῶναι, " ἄλφιτα ἀφεψήσαντα ὧδε.

[8] Χρώμεθα μάζῃ παντοδαπῇ. [9] δύναμιν δὲ ἔχει ἡ μάζα αὕτη τοιήνδε. [10] τὰ ξυγκριθινέα ἄλευρα τροφὴν μὲν ἔχει ἐλάσσω. [11] ἀφεδρεύει δὲ μᾶλλον. [12] τὰ δὲ καθαρὰ τροφιμώτερα· [13] ἧσσον δὲ ἀφεδρεύει. [14] μάζα προφυρηθεῖσα, ῥαιπὴ, ἀτελὴς, κέφη, καὶ ἀφεδρεύει, καὶ ψύχει. [15] ψύχει μὲν, ὅτι ψυχρῷ ὕδατι ψυχρὴ ἐγένετο. [16] ἀφεδρεύει δὲ, ὅτι ταχέως πέπεται. [17] κέφη δὲ, " ὅτι πολὺ τροφῆς μετὰ πολλοῦ ἔξω ἀπικνέεται. [18] γινοπορώτεροι γὰρ αἱ διέξοδοι τῆς τροφῆς ἐοῦσαι, ἄλλων ἐπιόντων οὐ δέχονται. [19] καὶ τὸ μὲν ξὺν τῷ πολλῷ λεπτυνόμενον ἀπικνέεται ἔξω· [20] τὸ δ' αὖτε ἐμμένον φύσαν ἐμποιέει· [21] καὶ τὸ μὲν ἄνω ἐρυγγάνεται, τὸ δὲ κάτω διαχωρέει. [22] ' πολὺ δὲ τῆς τροφῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαπνέει. [23] ἢν δὲ θέλῃς τὴν μάζαν διέης φυρήσας διδόναι, ἡ τοιαύτη ξηραντική. [24] ὅτε γὰρ τὸ ἄλφιτον ξηρὸν ἐὸν, καὶ ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἀφόρητον ἔτι γεγλυκημένον, ἐζέσθη ἐς τὰ κοιλίην, ἕλκει ἐξ αὐτῆς τὸ ὑγρὸν, ' θερμὸν ἐόν· [25] πέφυκε γὰρ τὸ μὲν θερμὸν ψυχρὸν ἕλκειν· τὸ δὲ ψυχρὸν, θερμόν. [26] ἀναλισκομένου δὲ τοῦ ὑγροῦ ἐκ τῆς κοιλίης, ἀνάγκη ξηραίνεσθαι. [27] " τοῦ δὲ ὕδατος, τοῦ ξὺν τῇ μάζῃ ἐσελθόντος, ψύχει ἐπιῤῥέον. [28] ' ὅσα οὖν δεῖ ξηρῶναι ἢ ψύξαι, [29] " ἢ ἀφόρητα ἐόντα, [30] ἢ ἄλλῃ τινὶ θερμασίῃ τοιαύτῃ, [31] μάζα ἀφεψήσεται. [32] " ἡ δὲ ξηρὴ τελείη, ξηραίνει μᾶλλον

[6] perit: [6] frigiditas autem & ficcitas relinquitur. [7] Quæcunque vero perfrigerare ac ficcare oportet, id ipsum polentæ transfigunt.

[8] Maza omnis generis sic utimur, [9] facultatem autem ' habet maza hæc talem. [10] Farinæ ex toto collatæ alimentum quidem minus habent, [11] verum magis per alvum secedunt. [12] Puræ autem magis nutriunt, [13] minus vero per alvum secedunt. [14] Maza prius subacta, respersa, vino dulci non emollita, levem facit, & per alvum secedit, ac frigefacit. [15] Et frigefacit quidem, quia frigida aqua madefacta est: [16] per alvum autem secedit, quia cito concoquitur: [17] levem vero facit, ' quia multum alimenti cum flatu foras excernitur. [18] Quum enim transitus alimenti angustiores sint, aliud insuper accedens non suscipiunt: [19] & quod quidem cum flatu attenuatum est, foras excernitur, [20] quod vero intus manet, flatum inducit, [21] & partim superne eructatur, partim inferne secedit. [22] Multum itaque alimenti à corpore diffiatur. [23] Si vero velis mazam statim ut subacta est exhibere, talis ' ressicatoria est. [24] Quum enim polenta sicca existat, & aqua sit madefacta, atque sic præparata in ventrem illabatur, humorem ex ipso trahit calidum existentem. [25] (Solet enim calidum attrahere frigidum, & rursus frigidum calidum.) [26] Consumpto autem humore de ventre, necesse est siccari. [27] Aqua vero, quæ una cum maza ingressa est, frigefacit. [28] Quæcunque igitur siccare oportet aut frigefacere, [29] aut ventris ' profluvio diffusum, [30] aut alia quapiam ejusmodi caliditate, [31] maza efficax existit. [32] At vero sicca, vino dulci emol-

μᾶλλον ἐχ ὁμοίως, [33] διὰ τὸ πεπιλῆσθαι ἰσχυρῶς· [34] τροφὴν δὲ τῷ σώματι πολὺ πλείστην παρέχει, [35] " ἅτε δὴ ἡσυχῇ τηκομένης δέχοντα τὴν τροφὴν εἰς ὄδοὺς. [36] Διαχωρεῖ μὲν οὖν βραδέως, [37] φῦσαν δὲ οὐκ ἐμποιεῖ, [38] ἀδὲ ἐρυγγάνεται. [39] ἡ δὲ περιφερήσασα τελείη, τρέφει μὲν ἧσσον· [40] διαχωρεῖ δὲ, καὶ ἐμποιεῖ μᾶλλον φῦσαν.

lita ac trita maza, ficcat quidem non similiter, [33] propterea quod vehementer est adstricta, [34] alimentum vero plurimum corpori præbet, [35] nam ut leniter liquescentis alimentum transitus suscipiunt. [36] Per alvum quidem igitur tarde secedit, [37] flatum autem non inducit, [38] neque eructatur. [39] Quæ ' vero & aqua, & vino dulci emollita ac prius subacta est, nutrit quidem minus, [40] per alvum autem secedit, & flatum magis inducit.

IX. Κυκεὼν δὲ, μόνον ἐφ' ὕδατι μὲν, ' ψύχει καὶ τρέφει· [2] ἐπ' οἴνῳ δὲ, θερμαίνει, καὶ τρέφει, καὶ ἵστησιν· [3] ἐπὶ μέλιτι δὲ, θερμαίνει μὲν ἧσσον, καὶ τρέφει· [4] διαχωρεῖ δὲ μᾶλλον, ἢν μὴ ἄκρητον ᾖ τὸ μέλι· [5] ἢν δὲ μὴ, ἢ διαχωρεῖ, ἀλλ' ἵστησιν. [6] ἐπὶ γάλακτι δὲ, τροφιμοι μὲν πάντες, [7] πλὴν γάλα τὸ μὲν οἷον ἵστησι, [8] καὶ τὸ αἴγειον μᾶλλον· [9] τὸ [δὲ] βόειον, ἧσσον, [10] τὸ δὲ ἵππειον [11] καὶ τὸ ὄνειον μᾶλλον διαχωρεῖ.

IX. Cyceon autem solum in aqua quidem frigefacit ac nutrit, [2] in vino vero calfacit ac nutrit, & alvum sistit. [3] In melle autem calfacit quidem minus ac nutrit, [4] per alvum vero magis secedit, si non meracum mel fuerit, [5] sin minus, non secedit, sed alvum sistit. [6] In ' lacte vero bene alunt omnes cyceones. [7] Veruntamen ovillum alvum sistit, [8] caprinum vero magis per alvum secedit: [9] bubulum vero minus: [10] equinum autem [11] & asininum magis secedunt.

X. Πυροὶ, ἰσχυρότεροι κεγχρῶν, [2] καὶ τροφιμώτεροι· [3] διαχωρέουσι δὲ ἧσσον, καὶ αὐτοὶ, [4] καὶ ὁ χυλός.

[5] ' ἄρτος δὲ, ὁ μὲν ξυγκομιστὸς ξηραίνει καὶ διαχωρεῖ· [6] ὁ δὲ καθαρὸς, τρέφει μὲν μᾶλλον, διαχωρεῖ δὲ ἧσσον. [7] αὐτῶν δὲ τῶν ἄρτων, [8] ὁ μὲν ζυμίτης, κεφαλὴν καὶ διαχωρεῖ. [9] καὶ κεφαλὴν μέν ἐστιν, ὅτι ἀπὸ τῆς ζύμης ἔξ ὀξέος, τὸ ὑγρὸν περισαναλίσκεται, ὥστε ἐστὶν ἡ τροφή. [10] διαχωρεῖ δὲ, ὅτι ταχέως πέσσεται. [11] ὁ δὲ ἄζυμος, διαχωρεῖ μὲν ἧσσον, τρέφει δὲ μᾶλλον. [12] ὁ δὲ τῷ χυλῷ πεφυρημένος, κεφότερος, καὶ τρέφει ἀκριβῶς, καὶ διαχωρεῖ. [13] τρέφει μὲν,

X. Triticum fortius est hordeo [2] & magis nutrit, [3] minus autem per alvum secedit, tum ipsum, [4] tum succus.

[5] Panis autem ex tota farina collata, siccat & per alvum secedit. [6] Purus ' autem magis nutrit, minus vero secedit. [7] Ex ipsis porro panibus, [8] fermentatus quidem levis est & secedit. [9] Et levis quidem est, quia à fermenti acore humiditas consumpta est, quæ sane alimentum existit: [10] secedit autem, quia cito concoquitur. [11] Non fermentatus secedit quidem minus, nutrit autem magis. [12] Qui succo subactus est, & multum nutrit, ac per alvum secedit. [13] ' Nutrit, quia purus

μὸν, ὅπ καθαρός· [14] κῦφος δὲ
35 ἐσιν, ὅπ τῷ κυφοῦσθαι πεφύρη),
καὶ ἐζύμωσ) ὑπὸ τέτε, καὶ πεπύ-
κωσ). [15] Διαχωρεῖ δ', ὅπ τῷ γλυ-
κεῖ καὶ διαχωρητικῷ δ' πυρὸς ξυμ-
μέμικται.

purus est. [14] Levis est, quia leviſſimo ſubactus est, & fermentatus ac toſtus ab eodem est. [15] per alvum ſecedit, quia paſſo, & alvum movente tritici parte, permixtus est.

XI. Αὐτῶν δ' τ' ἄρτων οἱ μέγιστοι τροφιμώτατοι· [2] διότι ἥκιστα ἐκκαίεται ὑπὸ δ' πυρὸς τὸ ὑγρόν. [3] καὶ οἱ ἐπίπαν ἄρτοι, τροφιμώτεροι [4] τ' ἐχαρειτῶν [5] καὶ ὀβελιέων, [6] διότι ἧσσον ἐκκαίονται ὑπὸ δ' πυρός. [7] οἱ δὲ κλιβανίται, [8] καὶ οἱ ἰσκυροφίαι, ξηρότατοι. [9] οἱ μὲν διὰ τ' κονιν· [10] οἱ δὲ διὰ τὸ ὄστρακον, ἐκπονόμοι τὸ ὑγρόν. [11] οἱ δὲ σεμιδαλίται, ἰσχυρότατοι πάντων τούτων. [12] ἔτι δὲ μᾶλλον καὶ οἱ ἐκ δ' χόνδρε, [13] καὶ τροφιμώτερα σφόδρα, [14] τρέφει δὲ διαχωρέουσιν ὁμοίως. [15] ἄρτοι θερμοὶ μὲν ξηραίνουσι, ψυχροὶ δὲ ἧσσον· [16] ἰσχνασίην δὲ ἕλκουσι παρέχουσιν.

XI. Ex ipſis autem panibus maximi maxime alunt, [2] propterea quod minime exuritur humiditas ab igne. [3] Et furnacei panes magis alunt, quam [4] focarii [5] & veruarii, [6] propterea quod minus exuruntur ab igne. [7] Clibano autem cocti, [8] & ſubcinericii, ſicciſſimi ſunt, [9] hi quidem propter cinerem, [10] illi vero per teſtam humore privati. [11] Similaginei omnium horum fortiſſimi ſunt. [12] Et adhuc magis qui ex alica fiunt: [13] valdeque nutriunt, [14] verum non ſimiliter ſecedunt. [15] Panes calidi ſiccant, frigidi minus, [16] gracilitatem autem quandam inducunt.

[17] ἄλητον καθαρὸν πυρόμυρον ἐφ' ὕδατι, ψυχρῷ. [18] καὶ τὸ μυττόμενον ἐπὶ πυελοῦ. [19] πιτύρων χυμὸς ἐφθὸς, κῦφος, διαχωρεῖ. [20] τὸ δὲ ἐν γάλακτι δεδυμένον ἄλητον διαχωρεῖ μᾶλλον, [21] ἢ ἐν τῷ ὕδατι, διὰ τὸν ὀρρὸν, [22] καὶ μάλιστα ἐν τοῖσι διαχωρητικοῖσιν. [23] ὁκόσα δὲ ξὺν μέλιτι καὶ ἐλαίῳ ἕψηται ἢ ὀπτᾶται ἐξ ἀλήτων, πάντα καυσώδεα καὶ ἐρεθισμώδεα. [24] ἐρεθισμώδεα μὲν, ὅτι, τροφιμα ἐόντα, διαχωρητικά ἐστι. [25] καυσώδεα δὲ, διότι λιπαρὰ ἐόντα καὶ γλυκέα, [26] καὶ ἐν ξυμφορῇ ἀλλήλοισι, διὰ τῆς αὐτῆς καθεψήσιος δρόμμα, ἐν τῷ αὐτῷ ἐστί.

[17] Farina pura in aqua potа frigefacit, [18] & lotura pollinis tritici. [19] Furfurum ſuccus coctus, levis, per alvum ſecedit. [20] Verum farinæ in lacte datæ magis per alvum ſecedunt, [21] quæ in aqua, propter ſerum, [22] & maxime inter alvum moventia numerantur. [23] Quæcunque vero farinæ cum melle & oleo coquuntur, aut aſſantur, omnes æſtuoſæ ſunt, & ructum cient. [24] Et ructum quidem cient, quia probe alentes non ſecedunt. [25] Æſtuoſæ autem ſunt, quia pinguia, & dulcia, [26] & inter ſe diſcordia, non eadem coctura indigentia, in eodem ſunt.

XII. Σεμίδαλις [2] καὶ χόνδρος ἐφθὸς, [3] ἰσχυρὰ καὶ τροφιμα, [4] διαχωρεῖ μὲν τι διὰ τ' κυφοτέρα πυρῶν, [6] τὸ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥυμμα

XII. Similago [2] & alica cocta, [3] fortia ſunt & alunt, [4] non tamen per alvum ſecedunt. [5] Trygis, id eſt tragus ſive olyra, levior eſt tritico, [6] & quæ ex ipſa fiunt ſimiliter, ut ea quæ ex

μμα ὅμοια τῶν ὀπ τῶν πυρῶν, 7 κὴ ἀφχωρητικὰ μᾶλλον. 8 ὁ βρόμος ὑγρωίνὶ κὴ ψύχι ἐοικόμμος, 9 κὴ ῥόφημα γλυκόμμος,
93 10 πὰ ' ωεόσφατα ἄλφιτα κὴ ἄλητα, ξηρότερα τῶν παλαιῶν, 11 ὅπι ἔγλιον ὂ πυρὸς κὴ τῆς ἐργασίης εἰσί. 12 παλαιόμμα δὲ, τὸ μὲν θερμὸν ὀκπνέι, τὸ δὲ ψυχρὸν ἐπάγεται.

XIII. Κύαμοι, τρόφιμόν π, κὴ φαλικὸν, κὴ φυσώδες. 2 φυσώδες μὲ, ὅπι ὲ δέχονται οἱ πόροι τὼ τροφὼ ἄλλω ἐπιῶσιν· 3 σύσιμον δὲ, ὅπι ὅλλω ἔχι τὼ
5 ' ὑποσάθμιλω τῆς τροφῆς. 4 οἱ δὲ ποσοὶ, φυσῶσι μὲν ἧσσον, 5 ἀφχωρέουσι δὲ μᾶλλον. 6 " ὠχροὶ 21 δὲ 7 κὴ δολιχοὶ, ἀφχωρητικώτεροι τετέων, 8 ἧσσον δὲ φυσώδεα· 9 τρόφιμα δέ. 10 ἐρεβίνθοι λδυκοὶ, ἀφχωρέουσι, κὴ ὀρέου), κὴ τρέφουσι. 11 τρέφει μὲ τὸ ϛαρκῶδες· 12 ὀρέε) δὲ τὸ γλυκύ· 13 ἀφχωρέεται ὃ τὸ αλμυρὸν, 14 κέϊχρεων χόνδροι, 15 κὴ " κυρήβια, ξηρὰ κὴ 22 σύσιμα· 16 " μ' σύκων [ὃ] ἰσχυ- 23
ροῖσι πόνοισιν. 17 αὐτοὶ δὲ οἱ κέϊχροι ἐφθοὶ τρόφιμοι, 18 ὲ μὴν τοι ἀφχωρέουσιν.

10 XIV. Φακοὶ ὃ ' καυσώδεες, 2 " κὴ καθαρτικοί· 3 κὴ ὅτε ἀφχωρέει, ὅθ' ἵστησιν. 4 ὄροβοι, σύσιμον 24 κὴ ἰσχυρὸν, 5 κὴ παχυῖ, 6 κὴ ὠλητροῖ, 7 κὴ εὔχροον ποιέι τὸν ἄνθρωπον. 8 λίνου καρπὸς ἐοικόμμος, σύσιμον. 9 ἔχι δέ π κὴ ψυκτικήν. 10 ὁρμίνου καρπὸς, ὠφελωλότα τῷ λίνῳ ἀφομοιόσεται. 11 θέρμοι, φύσι μὲν ἰσχυρὸν κὴ θερμόν· 12 ἀφὸ δὲ τῶν ἐργασίων κακοφόρον κὴ ψυκτικώτερόν ἐστι, 13 κὴ ἀφχωρεῖ. 14 ἐρύσιμον ὑγρωίνι κὴ

tritico parantur, 7 & magis per alvum ſecedunt. 8 Avena comeſta humectat ac perfrigerat, 9 itemque in ſorbitione accepta. 10 Polentæ ac farinæ recentes ſicciores ſunt vetuſtis, 11 quia igni & præparationi propinquiores exiſtunt. 12 Ubi ' vero vetuſtæ 145 fiunt, calor exhalat, & frigiditas inducitur.

XIII. Fabæ alunt, alvum ſiſtunt, & inflant. 2 Inflant, quia meatus aliud inſuper accedens alimentum non ſuſcipiunt. 3 Alvum ſiſtunt, quia totam alimenti fecem habent. 4 Piſa inflant quidem minus, 5 per alvum autem magis ſecedunt. 6 Ochri ſive erviliæ, 7 ' & dolichi ſive pha- 150 ſeoli ac ſiliquæ, his magis per alvum ſecedunt, 8 minus inflant, 9 & probe alunt. 10 Cicer album per alvum ſecedit, & per urinam ejicitur, & alit. 11 Et alit quidem, carnoſum in ipſo. 12 Per urinam vero ejicitur, dulce: 13 per alvum autem ſecedit, ſalſuginoſum. 14 Milii grana 15 ac paleæ ſiccant, & ventrem ſiſtunt, 16 & cum ficubus, fortibus doloribus conferunt. 17 Ipſum autem milium ' coctum alit, 18 non 155 tamen alvo ſecedit.

XIV. Lentes æſtuoſæ ſunt 2 & turbativæ, 3 & neque per alvum ſecedunt, neque ipſam ſiſtunt. 4 Ervum, alvum ſiſtit, & robuſtum eſt, 5 & craſſefacit, 6 & explet, 7 & boni coloris hominem facit. 8 Lini ſemen comeſtum alvum ſiſtit. 9 habet & quiddam frigefactorium. 10 Horminis ſemen conſimilia lini ſemini facit. 11 Lupini natura robuſti ſunt & calidi, 12 verum per præparationes ' leviores ac fri- 160 gidiores fiunt, 13 & alvo ſecedunt. 14 Irio humectat & alvo

ſece-

καὶ ἀφεψητέα. 15 σικύου δὲ σπέρμα, διαρέεται μᾶλλον, ἢ ἀφεψητέα. 16 πληροῖ δὲ καὶ παχύνει. 17 ἀφεψητέα μὲν, ἀπὸ τοῦ ἄντρου τοῦ ἔξω. 18 πληροῖ δὲ, καὶ παχύνει, ἀπὸ τῆς σάρκος. 19 πεπλυμένον δὲ ἀφεψητέα μᾶλλον, ἧσσον δὲ· 20 παχύνει δὲ καὶ πληροῖ μᾶλλον. 21 ὑγραίνει δὲ καὶ κύειν, ἀπὸ τοῦ λιπαροῦ καὶ πίονος. 22 κνίκος ἀφεψητέα. 23 μήκωνος, στύφει μᾶλλον. 24 μᾶλλον δὲ ἡ μέλαινα μήκων. 25 ἀλλὰ καὶ ἡ λευκή. 26 τροφιμωτέρη δὲ καὶ ἰσχυροτέρη. 27 τετρόπων δὲ ἁπάντων οἱ χυμοὶ μᾶλλον τῆς γαστρὸς ἀφεψητικοί. 28 δεῖ οὖν ἐργασίης φυλάσσειν, 29 ὁκόσα μὲν βούλει ξηραίνειν, τοὺς χυμοὺς ἀφαιρέοντα, τῇ σαρκὶ χρῆσθαι. 30 ὁκόσα δὲ ἀφεψητέα, τῷ μὲν χυμῷ πλείονι, τῇ δὲ σαρκὶ ἐλάσσονι καὶ δυχυμωτέρῃ.

XV. Περὶ δὲ ζώων τῶν ἐσθιομένων ὧδε χρὴ γινώσκειν. 2 βόεα κρέα, ἰσχυρὰ, καὶ στέρεα, καὶ δύσπεπτα τῇσι κοιλίῃσι. 3 διότι παχύαιμον, καὶ πολύαιμόν ἐστι τοῦτο τὸ ζῶον. 4 καὶ τὰ κρέα βαρέα ἐς τὸ σῶμα, 5 καὶ αὐτὰ αἱ σάρκες, 6 καὶ τὸ αἷμα, 7 καὶ τὸ γάλα. 8 ὁκόσων δὲ τὸ γάλα λεπτὸν, καὶ τὸ αἷμα ὀμφιον, καὶ αἱ σάρκες ὁμοιοπλήσιοι. 9 τὰ δὲ αἶγεα κρέα, κουφότερα τετρόπων, καὶ ἀφεψητέα μᾶλλον. 10 τὰ δὲ ὗεα, ἰσχὺν μὲν τῷ σώματι ἐμποιέει μᾶλλον τετρόπων· 11 ἀφεψητέα δὲ ἰκανῶς, 12 διότι λεπτοὺς τοὺς φλέβας ἔχει, καὶ ὀλιγαίμους, σάρκα δὲ πολλήν.

XVI. Τὰ δὲ ἄρνεια, κουφότερα τῶν ὀΐων, 2 καὶ τὰ ἐρίφεια τῶν αἰγείων· 3 διότι ἀναιμότερα, καὶ ὑγρό-

secedit. 15 Cucumeris semen per lotium magis abit quam secessum. 16 Explet autem & crassefacit. 17 Et secedit quidem per alvum, propter paleam externam: 18 explet autem & crassefacit, propter carnem. 19 Lotum vero secedit quidem, verum minus, 20 crassefacit autem & explet magis. 21 humectat autem & urit, propter pingue & oleo- 165
sum. 22 Cnicus alvum movet. 23 Papaver alvum sistit, 24 magis autem nigrum hoc facit, 25 sed & album idem agit, 26 alit autem, & robustum est. 27 Horum porro omnium succi carnis alvum movent. 28 Oportet itaque 27 in præparatione id observare, 29 ut quæ siccare velis, ab his succos detrahas, & carne utaris: 30 quæ vero alvum movere velis, ut succo copiosiore, carne vero pauciore & succulentiore utaris.

XV. Cæterum de animalibus 170
quæ in ciborum usum veniunt, sic cognoscere oportet. 2 Carnes bubulæ robustæ sunt, & alvum sistunt, & ægre in ventre coquuntur, 3 propterea quod crassi ac multi sanguinis est hoc animal, 4 & carnes graves, 5 [quinetiam vivæ,] 6 itemque sanguis 7 ac lac. 8 Quorum autem animalium lac tenue est, & sanguis similiter, eorum etiam carnes consimiles sunt. 9 Caprinæ carnes his leviores sunt, & magis 175
alvo secedunt. 10 Suillæ quidem robur magis quam hæ corpori inducunt: 11 multum autem alvo secedunt, 12 propterea quod tenues & modici sanguinis venas sues habent, carnem vero multam.

XVI. Agninæ leviores sunt ovillis, 2 & hœdinæ caprinis, 3 quia exanguiores sunt & humidio-

ὑγρότερα. 4 ξηρὰ γὰρ καὶ ἰσχυρὰ φύσει ὄντα τὰ ζῶα, 5 ὁκόταν μὲν ἁπαλὰ ᾖ, ἀφίστησι· 6 ὁκόταν δὲ αὐξηθῇ, οὐχ ὁμοίως. 7 καὶ τὰ μόσχεια τῶν βοείων ὡσαύτως. 8 τὰ δὲ χείρεια τῶν συείων βαρύτερα. 9 φύσει γὰρ σύζαρκον τὸ ζῶον, καὶ αἱματῶδες, 10 ὑπερβολὴν ἐξυγρασίης ἔχει πέως αὖ νέον ἦ. 11 ὁκόταν οὖν πόροι μὴ δέχωνται τὴν τροφὴν ἐπιοῦσαν, 12 ἐμμένον θερμαίνει καὶ ταράσσει τὴν κοιλίην. 13 τὰ δὲ ὄνεια, ἀφίστησι. 14 καὶ τῶν πώλων ἔτι μᾶλλον. 15 καὶ τὰ ἱππεῖα κουφότερα. 16 κύνεια δὲ, θερμαίνει, καὶ ξηραίνει, καὶ ἰσχνὰ ἐμποιεῖ, 17 ἐκμύττει ἀφίστησι. 18 σκυλάκια δὲ ὑγραίνει καὶ ἀφίστησι. 19 συὸς ἀγρίου, ξηραίνει καὶ ἰσχνὰ παρέχει, καὶ ἀφίστησι. 20 ἐλάφου δὲ ξηραίνει, ἧσσον δὲ ἀφίστησι, ἐρέτην δὲ μᾶλλον. 21 λάγεια, ξηρὰ καὶ στύφει μᾶλλον· 22 ὄρνισιν δέ τινα παρέχει. 23 ἀλωπέκων δὲ ὑγρότερα, ἐρέτην δέ. 24 καὶ ἐχίνων χερσαίων, ἐρπτικὰ, ὑγραίνει δέ.

midiores. 4 Quum enim ficca & robusta natura sint animalia, 5 dum quidem teneræ sunt, alvo secedunt, 6 ubi vero augmentum sumpserint, non similiter. 7 Et vitulinæ carnes eodem modo se ad bubulas habent. 8 Verum porcinæ suillis graviores sunt. 9 Quum enim animal sit natura carnosum & exangue, 10 humiditatis excessum in tenella ætate habet. 11 Quum igitur meatus superaccedens alimentum non suscipiant, 12 intus manens calfacit ac perturbat ventrem. 13 Asininæ carnes alvo secedunt, 14 & pullorum adhuc magis. 15 Equinæ leviores sunt. 16 Caninæ calfaciunt ac siccant & robur inducunt, 17 non tamen alvo secedunt. 18 Catulinæ vero humectant & secedunt. 19 Suis sylvestris caro ficca & robur exhibet, ac secedit. 20 Cervi siccat, minus autem secedit, magisque urinam prolicit. 21 Leporinæ siccæ sunt & alvum sistunt, 22 urinæ autem citamentum quoddam faciunt. 23 Vulpinæ humidiores sunt & urinam cient. 24 Et erinaceorum terrestrium carnes humidiores sunt, ac urinam cient.

XVII. Περὶ δὲ ὀρνίθων ὧδε ἔχει. 2 σχεδόν τι πάντα τὰ ὀρνίθια ξηρότερα ἢ τὰ τετράποδα. 3 ὁκόσα γὰρ κύστιν οὐκ ἔχει, οὔτε ἐρέϊ, 4 οὔτε σιαλοχοεῖ, πάντως ξηρά. 5 ἀφ' ὧν θερμότητος τῆς κοιλίης ἀναλίσκεται τὸ ὑγρὸν οὐκ ἐπισώματον ἐς τὴν τροφὴν τῷ θερμῷ, 6 ὥστε οὔτε ἐρέτην, οὔτε σιαλοχοεῖ. 7 ὅτῳ γὰρ μὴ ἔνεισι τοιαῦται ὑγρασίαι, ξηραίνει ἀνάγκη. 8 ξηρότατον μὲν οὖν [φαίνεται] κρέας

XVII. Porro de volucrium generibus sic res se habet. 2 Omnia ferme volucrium genera siccior sunt quam quadrupeda. 3 Quæcunque enim vesicam non habent, neque mingunt, 4 neque sputum aut salivam fundunt, omnino ficca sunt. 5 Propter caliditatem enim ventris, humiditas ex corpore consumitur in alimentum caliditatis, 6 quare neque mingunt, neque sputum aut salivam fundunt. 7 Cui autem tales humiditates non insunt, id ipsum necessario siccat, 8 Siccissima igitur caro est pa-

κρέας φάσσης, 9 δεύτερον τετράποδος, 10 τρίτον περδικος, 11 καὶ ἀλεκτρυόνος, 12 καὶ τρυγόνος· 13 ὑγρότατον δὲ χελώνης. 14 ὅσα δὲ στερεμνολογεῖ, ξηρότερα τὰ τοιαῦτα. 15 νήσσης δὲ, 16 καὶ τῶν ἄλλων, ὁπόσα ἐν ἕλεσι διαιτᾶται, ἢ ἐν ὕδασι, πίνται ὑγρά.

XIIX. Τῶν δὲ ἰχθύων, ξηρότατοι μὲν ἔστι, 2 σκόρπιος, 3 δράκων, 4 καλλιώνυμος, 5 κόκκυς, 6 γλαῦκος, 7 πέρκη, 8 θρίσσα. 9 κοῦφοι δὲ οἱ πετραῖοι σχεδόν τι πάντες· οἷον 10 κίχλη, 11 φυκὶς, 12 ἐλεφῖνις, 13 κωβιὸς, 14 οἱ τοιοῦτοι δὲ, καὶ οἱ τοιοῦτοι, κουφότεροι τῶν ἁλιευτῶν. 15 ἄτε γὰρ ἀτρεμίζοντες ὀλίγον τὸν σάρκα καὶ κοῦφον ἔχουσιν. 16 οἱ δὲ πλανῆται 17 καὶ κυματοπληγες πεφορυμμένοι τοῖς πόνοις στερεώτερον τὸν σάρκα ἔχουσιν. 18 νάρκαι δὲ, 19 καὶ ῥῖναι, 20 καὶ ψῆτται, 21 καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς ἐλαφρότερα. 22 ὁπόσοι δὲ τῶν ἰχθύων ἐν τοῖσι πηλώδεσι καὶ ὑδρηλοῖσι χωρίοισι τὰς τροφὰς ἔχουσιν, οἷον 23 κέφαλοι. 24 κεστρῆες, 25 ἐλ- 32 χέλυες, 26 καὶ οἱ λοιποὶ τοιοῦτοι, 27 βαρύτεροι, 28 διότι ἀπὸ γῆς ὕδατος, καὶ πηλοῦ, καὶ τῶν ἐν τούτοις φυομένων, τὰς τροφὰς ἔχουσιν· 29 ἀφ' ὅτου καὶ τὸ πνεῦμα ἐσιὸν ἐς τὸν ἄνθρωπον βλάπτει καὶ βαρύνει.

XIX. Οἱ δὲ ποτάμιοι καὶ λιμναῖοι, ἔτι βαρύτεροι τούτων. 2 πολύποδες δὲ, 3 καὶ σηπίαι, 4 καὶ τὰ τοιαῦτα, 5 ἔτε κῆφα, ὡς δοκέει, ἐστὶν, 6 ἔτε διέρχονται· 7 διὸ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς βαρύνουσιν ἐσιόντα. 8 πολὺ δὲ οἱ ζωμοὶ τούτων διέρχονται. 9 τὰ δὲ κογχύλια, 10 οἷον πίνναι, 11 πορφύραι, 12 λεπάδες, 13 κήλικες, 14 ὄστρεα, 15 αὐτὰ μὲν ξηρά, 16 οἱ δὲ ζω-

palumbis, 9 deinde columbæ; 10 tertio loco perdicis, 11 ac galli, 12 & turturis: 13 humidissima vero anseris. 14 Seminileges autem volucres prædictis ficciores sunt. 15 Verum anatis carnes, 16 & reliquarum avicularum quæ in paludibus degunt, aut in aquis, omnes humidæ sunt. 200

XIIX. At vero ex piscibus ficciſſimi sunt hi, 2 scorpius, 3 draco, 4 callionymus, 5 cuculus, 6 glaucus, 7 perca, 8 thrissa. 9 Leves autem sunt petrosi ferme omnes, velut 10 turdus, 11 phuca, 12 elephetis, 13 gobio. 14 Tales autem & prædicti itidem leviores sunt erronibus. 15 Nam hi ut quiescentes raram ac levem carnem habent. 16 Errones autem 17 & undas verberantes laboribus fracti, solidiorem carnem habent. 18 Torpedines autem 205 19 & squatinæ 20 ac rhombi, 21 & hujusmodi, sunt leviores. 22 Quicunque vero pisces in lutosis & aquosis locis alimenta habent, velut 23 capitones, 24 mugiles, 25 anguillæ, 26 & reliqui ejusmodi, 27 graviores sunt, 28 propterea quod ab aqua & luto, & in his nascentibus, alimenta habent, 29 à quibus etiam spiritus in hominem ingrediens ipsum lædit ac gravat.

XIX. Fluviatiles autem & paluſtres his adhuc graviores sunt. 210 2 Polypi vero 3 & sepiæ, 4 & ejusmodi pisces, 5 neque leves velut videntur sunt, 6 neque per alvum secedunt: 7 quapropter etiam oculos comesti gravant, 8 juscula tamen horum alvum movent. 9 Cæterum conchylia, 10 velut sunt pinæ, 11 purpuræ, 12 patellæ, 13 buccina, 14 ostrea, 15 ipsa quidem sicca sunt, 16 succi autem ipsorum alvum

πλέονες εἰσί. [15] καὶ οἱ παχέες τῶν λεπτῶν. [16] οἱ δὲ λεπτοὶ γλυκέες, [35] ἀρέοντα[1] μᾶλλον, καὶ διαχωρέουσι, [17] καὶ ὑγραίνουσι τὸ σῶμα, [18] καὶ τὸ αἷμα ἀσθενὲς ποιέουσιν, [19] αὔξοντες δὲ [1] τὸ ἀνὴκ πλεῖον καὶ αἷμα ἐν τῷ σώματι. [36]

XXIII. Γλεῦκος φυσᾷ, καὶ ὑπάγει, καὶ ἐκταράσσει, καὶ διαχωρέει. [2] φυσᾷ μὲν, ὅτι θερμαίνει. [3] ὑπάγει δὲ ἐκ τοῦ σώματος, ὅτι καθαίρει. [4] ταράσσει δὲ, ζέον ἐν τῇ κοιλίῃ, [5] καὶ [ὕστω] διαχωρέει. [6] οἱ ὀξινωποὶ οἶνοι, ψύχουσι, καὶ ἰσχναίνουσι, καὶ ὑγραίνουσι. [7] ψύχουσι μὲν καὶ ἰσχναίνουσι, κένωσιν δὲ ὑγροῦ ἀπὸ τοῦ σώματος ποιούμενοι. [8] [1] ὑγραίνουσι δὲ, διὰ τοῦ ἐσιόντος ὕδατος ξὺν τῷ οἴνῳ. [9] ὄξος, ψυκτικὸν, [10] διότι πήγνυ τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι καταναλίσκει. [11] ἵστησι δὲ μᾶλλον, ἡ διαχωρέει, [12] διότι ἀτρόφιμον, καὶ δριμύ. [13] ἔψημα θερμαίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ ὑπάγει. [14] θερμαίνει μὲν, ὅτι οἰνῶδες. [15] ὑγραίνει δὲ, ὅτι τρόφιμον. [16] ὑπάγει δὲ, ὅτι γλυκύ. [17] [1] αἱ τροῦγες σεμφυλίοις, ὑγραίνουσι, καὶ ὑπάγουσι: [18] διότι καὶ τὸ γλεῦκος τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιεῖ. [19] μέλι θερμὸν καὶ ξηρὸν, ἄκρητον. [20] ξὺν ὕδατι δ' ὑγραίνει. [21] καὶ διαχωρέει [1] τοῖσι χολώδεσι, [22] τοῖσι δὲ φλεγματώδεσιν ἵστησιν. [23] ὁ δὲ γλυκὺς οἶνος, διαχωρέει μᾶλλον τοῖσι φλεγματώδεσιν.

XXIV. Περὶ δὲ λαχάνων ὧδε ἔχει. [2] σκόροδον, θερμὸν καὶ διαχωρέει, καὶ ἀρέει. [3] καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἐκ ἀγαθόν. [4] κάθαρσιν γὰρ τοῦ σώματος πολλὴν ποιεύμενον, τὴν ὄψιν ἀπαμβλύνει. [5] διαχωρέει δὲ, καὶ διε-

magis concocta sunt: [15] & crassa magis [1] quam tenuia. [16] Verum tenuia dulcia magis urinam cient, & alvum movent, [17] & humectant corpus, [18] & sanguinem debilem faciunt, [19] & adversarium corporis sanguinem in corpore augent.

XXIII. Mustum inflat, & subducit, ac conturbat fervens in ventre, & alvo secedit. [2] Inflat quidem, quia calfacit: [3] subducit autem ex corpore, quia purgat: [4] conturbat autem, quia fervet in ventre, [5] atque ita alvo secedit. [6] Vina [1] acida frigefaciunt, attenuant & humectant. [7] Frigefaciunt quidem & attenuant humiditatis evacuationem à corpore facientia, [8] humectant autem per aquam una cum vino ingredientem. [9] Acetum frigefacit, [10] quia colliquans humiditatem in corpore consumit. [11] Sistit autem magis quæ movet alvum, [12] quia non alit, & acre est. [13] Sapa calfacit & humectat ac subducit. [14] Calfacit, quia vinosa [1] est: [15] humectat, quia alit: [16] subducit, quia dulcis est. [17] Vinum recens sub torculari expressum, & nondum excolatum, humectat, subducit, & inflat, [18] quia etiam mustum idem facit. [19] Mel calidum est & siccum, si meracum sit: [20] cum aqua autem humectat, [21] & alvum movet biliosis, [22] pituitosis vero sistit. [23] Dulce vero vinum pituitosis magis alvo secedit.

XXIV. De oleribus porro hoc modo res se habet. [2] [1] Allium calidum est, & alvum movet, & urinam ciet corpori, [3] oculis vero non est commodum. [4] Multam enim corporis purgationem faciens, visum hebetat: [5] alvum au-

διαρέεται, ἀφῳ τὸ καθαρτικόν. 6 ἧσσον ἀσθενέστερον, ἢ ὠμόν. 7 φύσιν δὲ ἐμποιέει, ἀφῳ ἓξ πνεύματος τῶν ἐπίτασιν. 8 Κρόμυον, τῇ μὲν ὄψει ἀγαθὸν, 9 τῷ δὲ σώματι κακὸν, 10 διότι θερμὸν καὶ καυστῶδές ἐστι, καὶ ἀφαχωρέει. 11 τροφὴν μὲν γὰρ οὐδεμίην διδοῦσι τῷ σώματι, οὐδὲ ὠφελίμως. 12 θερμαῖνον δὲ ξηραίνει ἀφῳ τὸν ὑπόν. 13 Πράσιον, θερμαίνει μὲν ἧσσον, διαρέεται δὲ, καὶ ἀφαχωρέει. 14 ἔχει δὲ τι καθαρτικόν. 15 ὑγραίνει δὲ, καὶ ὀξυρεγμίην παύει. 16 κάλλιον δὲ ὕστερον τῶν ἄλλων βρωμάτων ἐσθίειν αὐτό.

xxv. Ῥαφανὶς, ὑγραίνει, ἀφαχέουσα τὸ φλέγμα τῇ δριμύτητι. 2 τὰ δὲ φύλλα, ἧσσον. πάλιν ἐπὶ τὰς ἀρθρίτιδας. 3 μοχθηρὸν ἡ ῥίζη, ἐπιπολάζον δὴ καὶ δυσπεπτον. 4 Κάρδαμον, θερμὸν, καὶ τὴν σάρκα τήκον. 5 ἵστησι δὲ φλέγμα λεπτὸν, 6 ὥστε θραυστικὸν ἐμποιέειν. 7 Νᾶπυ, θερμὸν, ἀφαχωρητικὸν δέ. 8 πάλιν δυσπεπτεῖ καὶ τοῦτο. 9 ἀλλὰ καὶ τὸ σὺν ὄξει παρασκευαζόμενον ποιέει. 10 Κορίαννον, θερμὸν καὶ στατικὸν, 11 καὶ ἡ ὀξυρεγμίην παύει, 12 καὶ ὑπνωτικὸν, ἐὰν ὕστερον ἐδεσθῇ. 13 Θρίδακες, ψυχρόταται, πρὶν ὁ τὸν ὑπὸν ἔχειν. 14 ἀσθενείην δέ τινα ποιέει τῷ σώματι. 15 Ἄνηθον, θερμὸν, καὶ στατικὸν, καὶ πλαρμὸν παύει ὀσφραινόμενον. 16 Σέλινον, διαρέεται μᾶλλον, ἢ ἀφαχωρέει. 17 καὶ αἱ ῥίζαι μᾶλλον ἢ αὐτὸ ἀφαχωρέουσιν. 18 Ὠκιμον, ξηρὸν, καὶ θερμὸν, καὶ στατικόν.

xxvi. Πήγανον, διαρέει μᾶλλον, ἢ ἀφαχωρέει, καὶ ξυστρεπτικὸν

autem & urinam movet, propter vim purgatoriam. 6 Coctum debilius est quam crudum, 7 flatum autem inducit, propter spiritus intentionem. 8 Cepa visui commoda est, 9 corpori vero mala, 10 quia calida & æstuosa est, & alvo secedit, 11 & alimentum quidem nullum corpori præbet neque utilitatem, 12 calfaciens autem siccat propter succum. 13 Porrum calfacit quidem minus, urinam vero ciet, & alvum movet: 14 habet & quid purgatorium: 15 humectat autem & ructum acidum sedat. 16 Præstat à reliquis cibis postremum ipsum edere.

xxv. Raphanus sive radicula, humectat, pituitam diffundens sua acrimonia: 2 folia minus prosunt, præterquam ad articularem morbum: 3 radix vitiosa est, innatans ac ægre concoctilis. 4 Nasturtium calidum est, & carnem liquat: 5 sistit autem pituitam albam, 6 quare urinæ stillicidium inducit. 7 Sinapi calidum est & alvum movet, 8 sed & hoc urinæ difficultatem facit. 9 Quin & Eruca idem facit. 10 Coriandrum calidum est, & alvum sistit: 11 & ructum acidum sedat, 12 & somnum conciliat, si postremum edatur. 13 Lactuca frigidissima est, prius quam succum habeat, 14 debilitatem autem quandam corpori inducit. 15 Anethum calidum est, & alvum sistit, & sternutamenta sedat olfactu. 16 Apium magis urinam ciet quam alvum movet: 17 & radices magis quam ipsum, alvum movent. 18 Ocimum siccum est & calidum, & alvum sistit.

xxvi. Ruta urinam magis quam alvum movet. 2 Habet &

πλησμονὴν ποιεῖ, 3 καὶ ὡσὰς πὶ φάρμακα τὰ βλαβερὰ ὠφελεῖ ὡσπινώμον. 4 Ἀσπάραγος, ξηρὸν καὶ στόμαχον. 5 Ἐλελίσφακον, ξηρὸν καὶ σπερμόν. 6 Σαφύχνον, ψύχει καὶ ἐξονειρώσσειν ἐκ ἐᾶ. 7 Ἀνδράχνη ψύχει ἢ πολυμία. 8 πόρτολακα μᾶλλον ὀλεῖ, θερμαίνει καὶ καθαίρει. 9 Καλαμίνθη, θερμαίνει καὶ καθαίρει. 10 Μίνθη, θερμαίνει καὶ ἐρέττει, καὶ ἐμέτους ἴσησι. 11 καὶ, ὢν πολλάκις ἐσθίητις, ἢ στόρνυσι τὴν κοιλίην, ὥστε ῥέειν. 12 καὶ σπέρμα κωλύει, 13 καὶ τὸ σῶμα ἀσθενὲς ποιεῖ. 14 Λάπαθον, θερμαῖνον μᾶλλον χωρεῖ. 15 Ἀνδράφαξις, ὑγρὸν, ἐμπρὸς τοι διαχωρεῖ. 16 Βλῖτον, θερμὸν, ἐ διαχωρητικόν. 17 Κράμβη, θερμαίνει, καὶ διαχωρεῖ, καὶ τὴν χολώδεα ἄγει. 18 Τεῦτλα, ὁμοίως χυλὸς διαχωρεῖ. 19 τὸ δὲ λάχανον ἐσθιόμενον ἴσησιν. 20 αἱ δὲ ῥίζαι τῶν τεύτλων διαχωρητικώτεραι. 21 Κολοκυνθη, ψύχει, καὶ ὑγραίνει, καὶ διαχωρεῖ. 22 Τορτυλὶς, καυστόδης. 23 ὑγραίνει δὲ καὶ παραστὰ τὸ σῶμα. 24 ἐμπρὸς τοι διαχωρεῖ. 25 δυσεντερέοντι δέ. 26 Γλήχων, θερμαίνει καὶ διαχωρεῖ. 27 Ὀρίγανον, θερμαίνει. 28 ὑποάγει δὲ καὶ τὴν χολώδεα. 29 Θύμβρη, ὁμοιοπαθέουσα τῷ ὀριγάνῳ διαπρήσσει. 30 Θύμον, θερμὸν, διαχωρεῖ, καὶ οὐρέει. 31 ἄγει δὲ καὶ φλεγματώδεα. 32 Ὑσσωπον, θερμὸν, καὶ φλεγματώδεα ἄγει.

XXVII. Τῶν δὲ ἀγρίων λαχάνων, ὁκόσα τῷ στόματι θερμαντικὰ, ἐ δυώδεα, τοῦτα θερμαίνει καὶ ἐρέττει μᾶλλον, ἢ διαχωρεῖ. 2 ὁκόσα δὲ ὑγρὴν φύσιν ἔχει, ἐ ψυχρὴν, ἐ μοχθηρὴν, ἐ ὀσμὰς βαρείας, ταῦτα χωρέεται μᾶλλον, ἢ ἐρέττει. 3 ὁκόσα δὲ ἐστι στρυφνὰ ἐ αὐστηρὰ,

vim quandam condensandi, 3 & ad medicamenta noxia commoda est præpotata. 4 Asparagus siccus est & alvum sistit. 5 Salvia ficca est, & alvum sistit. 6 Solanum frigefacit, & semen in somnis effundere non permittit. 7 Portulaca fluviatilis frigefacit, 8 sale vero condita ac servata, calfacit & purgat. 9 Calamintha calfacit & purgat. 10 Mintha calfacit & urinam ciet, & vomitus sistit. 11 Et si quis sæpe comedat, semen genitale colliquefacit ut diffluat, 12 & arrigere prohibet, 13 & corpus debile facit. 14 Rumex calfacit ac alvum movet. 15 Atriplex humida est, non tamen alvum movet. 16 Blitum calidum est, non movens alvum. 17 Brassica calfacit ac alvum movet, & bilioſa ducit. 18 Betæ succus quidem alvum movet, 19 ipsum autem olus comestum sistit: 20 radices vero magis alvum movent. 21 Cucurbita frigefacit & humectat, & alvum movet. 22 Rapum æstuosum est, 23 humectat autem & conturbat corpus, 24 non tamen alvo secedit, 25 & urinæ difficultatem inducit. 26 Pulegium calfacit & alvum movet. 27 Origanum calfacit, 28 & bilioſa subducit. 29 Thymbra similia origano efficit. 30 Thymum calidum est, per alvum secedit & mingitur, 31 ducit & pituitosa. 32 Hyssopum calidum est, & pituitam ducit.

XXVII. Porro sylvestria olera, quæ os calfaciunt, & odorata sunt, ea calfaciunt & minguntur magis quam per alvum secedunt. 2 Quæ vero humidam habent naturam frigidamque ac fatuam, & odores graves, magis per alvum secedunt, quam per urinam. 3 Quæ autem acerba & austera

σηρά, σαίσιμα. 4 ἰσόζεα ὄ δριμέα καὶ ὑώδεα, ἐρέθ. 5 ὁκόσα ὄ δριμέα καὶ ξηρὰ ἐν τῷ στόματι, τοῦτα πάντα ξηραίνει. 6 ὁκόσα δὲ ὀξέα, ψυκτικά. 7 οἱ δὲ χυμοὶ διαρηκτικοί, κρήθμιον, 8 ἄτελίνη, 9 σκορόδιον ἀποθερίμαθα, 10 κυάμους, 11 μαραθρίδας, 12 πράσους, 13 ἀλφίνους, 14 σρύχνους, ὁ καὶ ψυχικ. 15 σκολοπένδριον, 16 μίνθη, 17 σέσελι, 18 καυκαλίδες, 19 ὑπερικὸν, 20 κνίδην. 21 διαχωρητικὰ [ὄ] καθαρτικά, ἐρεβινθίδες, 22 φακὴ, 23 κέλθη, 24 τεῦτλα, 25 κράμβη, 26 λινόζωστις, 27 ἄκτη, 28 κνίκος. 29 ταῦτα πάντα κατάγειν μᾶλλον ἢ διαπέσσειν.

XXIIX. Περὶ δὲ ὀπώρης ὧδε ἔχει. 2 τὰ μὲν ἐσθιόμενα διαχωρητικώτερα· 3 τὰ ὄ χλωρὰ, τῶν ξηρῶν. 4 ἡ ὄ δύναμις εἴρηται αὐτέων. 5 Μόρα, θερμαίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ διαχωρέει. 6 Ἀπιοι πέπονες, θερμαίνουσι, καὶ ὑγραίνουσι, καὶ διαχωρέουσι. 7 αἱ ὄ σκληραὶ, στύφουσι. 8 Ἀχράδες χλιαραὶ, πέπονες, διαχωρέουσι, καὶ τὴν κοιλίην καθαρτικά. 9 αἱ ὄ ὠμαὶ, στύφουσι. 10 Μῆλα γλυκέα, δύσπεπτα. 11 τὰ ὄ ὀξέα καὶ πέπονα, ἧσσον. 12 Κυδώνια, συσταλτικὰ, καὶ οὐ διαχωρέουσιν. 13 οἱ δὲ χυλοὶ τῶν μήλων, ἐμοὺς τοὺς ἐμέτους σταλτικοί, καὶ ἐρεθικοί· 14 καὶ ὀδμαὶ πρὸ τῶν ἐμέτων. 15 τὰ δὲ ἄγρια μῆλα, σταλτικά. 16 ἐφθὰ δὲ εὐδιόμβρια μᾶλλον διαχωρητικά. 17 ἀπιοὺς ὄ τὸν ὀρθοπνοίλον, οὔτε χυλοὶ αὐτῶν, καὶ αὐτὰ πινόμενα, ὠφελέει. 18 Ὄυα σορβα, 19 καὶ μέσπιλα, 20 καὶ κράνια, 21 καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ὀπώρη, στρυφνὰ καὶ στυφνά.

XXIX. Καὶ ῥοιῆς γλυκέης ὁ χυ-

austera sunt, alvum sistunt. 4 Quæ acria & odorata sunt, urinam cient. 5 Quæ acria & sicca in ore sunt, ea omnia siccant. 6 Quæ acida sunt, frigefaciunt. 305
7 Cæterum succi urinam cientes sunt, crethmi, 8 apii, 9 allii cremor, 10 cytisi, 11 fœniculi, 12 porri, 13 adianti, 14 solani, qui 43
& frigefacit. 15 Item scolopendrium, 16 mintha, 17 seseli, 18 caucalides, 19 hypericum, 20 urticæ. 21 Alvum autem movent & purgant, cicer, 22 lenticula, 23 hordeum, 24 beta, 25 brassica, 26 mercurialis, 27 sambucus, 28 cnicus. 29 Hæc omnia alvum magis movent quam urinam.

XXIIX. At vero de pomis hoc modo se res habet. 2 Quæ qui- 316
dem seminibus referta sunt, ea magis alvum movent. 3 Item vi
ridia magis quam sicca. 4 Verum vis & facultas ipsorum referatur. 46
5 Mora calfaciunt & humectant ac alvo secedunt. 6 Pira matura calfaciunt & humectant ac alvum movent: 7 dura vero sistunt. 8 Pira sylvestria, hyberna, matura, alvum movent ac purgant: 9 cruda vero sistunt. 10 Mala dulcia ægre concoquuntur: 11 acida vero & matura, minus 312 315
Cydonia adstringunt & non movent alvum. 13 Succi autem malorum, vomitus sistunt, & urinam cient: 14 & ante vomitum odores ipsorum idem præstant. 15 Mala sylvestria alvum sistunt. 16 Cocta comesta magis alvum movent. 17 Verum ad respirationem quæ erecta cervice fit, & succi ipsorum, & ipsa quoque hausta prosunt. 18 Sorba, 19 mespila & 20 corna, 21 & quæcunque alia hujus generis poma, alvum si- 329
stunt & acerba sunt.

XXIX. Mali punici dulcis succus

χυλὸς ἀφαχωρέϊ. 2 καυσῶδες δέ π ἔχϊ. 3 αἱ οἰνώδεες τ ῥοιῶν, ἧσσον καυσώδεες. 4 αἱ ὀξεῖαι, ψυκτικώτεραι. 5 οἱ δ πυρηνῶες πάντων, στάσιμοι. 6 Σίκυοι, ὠμοὶ ψυχροί, καὶ δυζπέπτοι. 7 οἱ δὲ πέπονες, ἀρέονται καὶ ἀφαχωρέονται. 8 φυσώδεες δέ. 9 Βότρυες, θερμοὶ καὶ
45 ὑγροὶ, ἁμὰ ἀφαχωρητικοὶ, μάλιστα μὲν οἱ λευκοί. 10 οἱ μὲν ἓν γλυκέες θερμαίνουσιν ἰσχυρῶς, διότι πολὺ ἤδη τ θερμὸ ἔχουσιν. 11 οἱ δ ὀμφακώδεες ἧσσον θερμαίνουσι. 12 καθαίρουσι δὲ μᾶλλον πιόμβυοι.

xxx. Σύκα, 2 ἐ σταφίδες, καυσώδεα. 3 ἀφαχωρητικὰ δέ. 4 Σύκον χλωρὸν, ὑγραίνϊ, καὶ ἀφαχωρέϊ, καὶ θερμαίνϊ. 5 ὑγραίνϊ μέ, ὅτι ἔγχυλόν ἐστι. 6 θερμαίνϊ δ, ἀφ' τ ὀπόν. 7 ἀφαχωρέϊ δ, ἀφ' τὸ γλυκὺ τ ὀπός. 8 τὰ σταφίδια τ σύκων, κάκιστα, ὅτι ἐστὶν ὀπώδεστατα. 9 βέλτιστα
96 δ, τὰ ὑστατα. 10 τὰ ξηρὰ σύκα καυσώδεα· διαχωρητικὰ δέ. 11 Αἱ ἀμυγδάλαι καυσώδεες, τροφιμώτεραι δὲ εἰσὶ ἀφ' ταὐτα. 12 καυσώδεες μέ, ἀφ' τὸ λιπαρόν. 13 τροφιμώτεραι δ, ἀφ' τὸ σαρκώδες. 14 Καὶ κάρυα τὰ τρωγύλα, ὁμοίως τοιοῦτοί τινές ἐσχυσι. 15 τὰ δ πλατέα τὰ πόντα, τροφιμώτατα, καὶ ἀφαχωρητικά. 16 καθαίρουσι δ ἐνίοτε, τ φύσιν ἐμποιέντα. 17 οἱ δ χιτῶνες αὐτέων στύφουσι μᾶλλον. 18
5 Ἄκυλοι, 19 καὶ βάλανοι, 20 καὶ φηγοὶ, στρυφνοὶ, 21 ὠμοὶ καὶ ὀπτοί. 22 ἐφθοὶ δὲ, ἧσσον.

xxxi. Τὰ πίονα τ κρεῶν, καυσώδεα· ἀφαχωρητικὰ δέ. 2 κρέα τετριμμένα, 3 ἐν οἴνῳ μὲ ὄντα, ξηραίνϊ καὶ τρέφϊ. 4 ξηραίνϊ μὲν, ἀφ' τὸν οἶνον. 5 τρέφϊ δὲ, ἀφ' ἑαυτὰ σάρκας. 6 ἐν ὄξει δ τεθλασμένα

cus alvum movet: 2 habet autem quid æstuosum. 3 Mala punica vinosa, minus æstuosa sunt. 4 Acida vero magis frigefactoria. 5 Nuclei autem omnium alvum sistunt. 6 Cucumeres crudi, frigidi sunt & ægre concoctiles. 7 Maturi autem & pepones, minguntur & per alvum secedunt: 8 verum flatuosi sunt. 9 Botri uvarum calidi sunt & humidi ac al-
325 vum movent, maxime albi. 10 Dulces quidem igitur calfaciunt fortiter, propterea quod multum jam caliditatis habent. 11 Immaturæ vero minus calfaciunt, 12 magis autem purgant potatæ.

xxx. Ficus 2 & uvæ passæ æstuosæ sunt, 3 sed alvum movent. 4 Ficus viridis humectat & alvum movet, ac calfacit. 5 Humectat, quia succo plena est: 6 calfacit, propter succum itidem: 7 alvum movet, propter succi dulcorem. 338
8 Primæ ficus pessimæ sunt, quia succulentissimæ: 9 optimæ autem sunt postremæ. 10 Ficus aridæ æstuosæ sunt, sed alvo secedunt. 11 Amygdalæ æstuosæ sunt, verum probe nutriunt. 12 Æstuosæ quidem sunt propter pinguitudinem, 13 nutriunt autem propter carnositatem. 14 Nuces rotundæ similes his sunt. 15 Latæ vero maturæ probe alunt, & alvum movent. 16 Depuratæ vero etiam flatum inducunt. 17 Tu-
335 nicæ vero ipsarum alvum sistunt. 18 Acyli ilicis, & glandes 19 quercinæ ac 20 fagineæ glandes, alvum sistunt 21 crudæ & assatæ, 22 coctæ vero minus.

xxxi. Pingues carnes æstuosæ sunt, sed alvum movent. 2 Carnes conditæ ac asservatæ, 3 in vino quidem siccant & alunt: 4 & siccant quidem propter vinum, 5 alunt autem propter carnem. 6 In aceto au-

χόμμα θερμαίνῃ μᾶλλον, ἧσσον δέ, ἀφὶ τὸ ὀξῶδες· 7 τρέφει δὲ ἱκανῶς. 8 ἁλῶσι δὲ ἧσσον κρέα παραλαμβάνει, τρόφιμα μὲν ἧσσον, ἀφὶ τὸ ἅλας ἐς τὸ ὑγρὸν ἀπεστερημένα· 9 ἰσχναίνει δέ, καὶ ξηραίνει, καὶ διαχωρεῖ ἱκανῶς. 10 τὰς δὲ δυνάμιας ἑκάστων ἀφαιρέειν καὶ προσθέμενα ὧδε χρή. 11 πυρὶ καὶ ὕδατι πάντα ξυνίσταται, καὶ ζῶα, καὶ φυτὰ, καὶ ὑπὸ τούτεων αὐξέται, καὶ ἐς ταῦτα διακρίνεται. 12 τῶν μὲν ἓν ἰσχυρῶν σιτίων, ἐψῶντα πολλάκις καὶ ἀφαψύχοντα, τὴν δυνάμιν ἀφαιρέειν, καὶ προσθέμενα πάλιν ὧδε χρή. 13 τὰ δὲ ὑγρῶν, πυρῶντα καὶ φώζοντα, τὸ ὑγρὸν ἐξαιρέειν. 14 τὰ δὲ ξηρῶν, βρέχοντα καὶ νοτίζοντα. 15 τὰ δὲ ἁλμυρῶν, βρέχοντα καὶ ἐψῶντα. 16 τὰ δὲ πικρῶν καὶ δριμέων, τοῖσι γλυκέσι διακιρνῶντα. 17 τὰ δὲ στρυφνῶν, τοῖσι λιπαροῖσι. 18 καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλων πάντων ἐκ τῶν προειρημένων χρὴ γινώσκειν.

XXXII. Ὁκόσα πυρώμματα ἢ φωζώμματα, στατὰ μᾶλλόν ἐστι μᾶλλον τῶν ὠμῶν· 2 διότι τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀνίηται· 3 ἔκπυρόται τὸ λιπαρόν. 4 ὁκόταν γὰρ ἐς τὴν κοιλίην ἐμπέσῃ, ἕλκει τὸ ὑγρὸν ἐκ τῆς κοιλίης ἐπ' αὐτά, 5 ξυμπλέουσι [δὲ] καὶ τὰ στόματα τῶν φλεβίων, ξηραίνουσι [δὲ] καὶ θερμαίνουσι, 6 ὥστε ἵστασθαι τὰς διεξόδους τοῦ ὑγροῦ. 7 τὰ δὲ ἐκ τῶν ἀνύδρων, καὶ ξηρῶν, καὶ πυκνῶν χωρίων, ἅπαντα ξηρότερα καὶ θερμότερα, 8 καὶ ἰσχὺν πλείω παρέχεται ἐς τὸ σῶμα. 9 διότι καὶ βαρύτερα ἴσα ὄγκῳ, 10 καὶ πυκνότερα, καὶ πολύνοσά ἐστιν, 11 ἢ τὰ ἐκ τῶν ὑγρῶν, καὶ ἀρδομένων, καὶ ψυχρῶν. 12 ταῦτα μὲν ὑγρότερα, καὶ κουφότερα, καὶ ψυχρότερα. 13 ἔστιν δὲ τὴν δύναμιν

autem asservatæ calfaciunt quidem, verum minus propter acetum: 7 multum autem nutriunt. 8 At vero sale servatæ minus quidem alunt, humiditate per salem privatæ: 9 attenuant autem & siccant, ac sufficienter alvum movent. 10 Cæterum vires singulorum detrahere, & addere ac augere, hoc modo oportet. 11 Ex igne & aqua omnia constituuntur, & animalia, & terra nascentia, & ex his augescunt, & in hæc secernuntur ac resolvuntur. 12 Fortium quidem igitur eduliorum vim sæpe coquendo ac frigefaciendo detrahere oportet, & vice versa augere hoc modo. 13 Humidorum, torrendo ac assando humiditatem eximere. 14 Siccorum vero, rigando ac madefaciendo. 15 Salsorum, rigando & coquendo. 16 Amarorum & acrium, dulcium mixtura. 17 Acerborum, pinguium temperamento: 18 & de reliquis omnibus ex prædictis judicium facere oportet.

XXXII. Quæcunque tosta aut assata sunt, alvum magis sistunt quam cruda, 2 propterea quod humiditas, 3 itemque pinguitudo per ignem ablata sunt. 4 Quum itaque in ventrem inciderint, humiditatem ex ventre trahunt, 5 & oscula venarum concludunt, siccantque ac calfaciunt, 6 quare transitus humiditatis sistunt. 7 Quæ vero ex inaquosis ac siccis & æstuosis locis veniunt, ea omnia sicciora ac calidiora sunt, 8 & robur amplius corpori exhibent, 9 propterea quod pari mole ac copia graviora sunt & densiora, 10 & majorem reditum tribuunt, 11 quam quæ ex humidis & riguis ac frigidis. 12 Hæc enim humidiora sunt & leviora

ναμιν μόνον αὐτέων γνῶναι τῶτε σίτε, καὶ τῶ πόματος, καὶ τῶ ζώων, [14] ἀλλὰ καὶ τῶ παλαιόδος, ὁπόθεν ἐσίν. [15] ὁκόταν γῆν βάλωσι τροφὴν ἰσχυρὴν τῷ σώματι παρασκευάζειν, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν σίτων, [16] τοῖσιν ἐκ τῶ ἀνύδρων χωρέων χρηστέον, καὶ σίτοισι, καὶ πόμασι, καὶ ζώοισιν. [17] ὁκόταν δὲ κάρφοτέρη τῇ τροφῇ ὑγροτέρη, τοῖσιν ἐκ τῶ ἐλοδομίων χρηστέον.

ac frigidiora. [13] Non igitur ſolum ipſius cibi & potus, & animalium ipſorum vim noſſe oportet, [14] ſed etiam patriæ unde ſunt. [15] Quum igitur forte alimentum corpori offerre voles, & ex iiſdem cibis, [16] his quæ ex inaquoſis locis veniunt utendum eſt, & cibis, & potibus, & animalibus. [17] Ubi vero leviore & humidiore, his quæ ex riguis veniunt uteris.

XXXIII. Τὰ γλυκέα, [2] καὶ τὰ δριμέα, [3] καὶ τὰ ἁλυκὰ, [4] καὶ τὰ πικρὰ, [5] καὶ τὰ αὐστηρὰ, [6] καὶ τὰ σαρκώδεα θερμαίνειν πέφυκε, [7] καὶ ὅσα ξηρά ἐστι, [8] καὶ ὅσα ὑγρά. [9] ὁκόσα μὲν ἂν ξηρῶ μέρος πλέον ἔχῃ ἐν αὐτέοισι, ταῦτα μὲν ξηραίνει, καὶ θερμαίνει. [10] ὁκόσα δὲ ὑγρῶ μέρος ἔχῃ πλέον, τὰῦτα πάντα θερμαίνοντα ὑγραίνει, [11] καὶ διαχωρέει μᾶλλον, ἢ τὰ ξηρά. [12] τροφὴν μὲν μᾶλλον ἐς τὸ σῶμα διδόντα, [13] ἀνίζησιν ποιέει ἐν τῇ κοιλίῃ, καὶ ὑγραίνοντα διαχωρέει. [14] ὁκόσα δὲ διαθερμαίνοντα ξηραίνει, ἢ σιάλια, ἢ πόσιν, ἢ τε οὖρησιν, ἢ τε ἔρησιν, ἢ τε διαχώρησιν ποιεῦντα, ξηραίνει τὸ σῶμα, διὰ τάδε. [15] θερμαινόμενον τὸ σῶμα, κενοῦται ὑγρῶ. [16] τὸ μὲν ἀπ' αὐτέων τῶ σιτίων. [17] τὸ δὲ, ἐς τροφὴν, τῷ τῆς ψυχῆς θερμῷ κατανάλισιν. [18] τὸ δὲ, διὰ χρωτὸς ἐξωθέεται, θερμαινόμενον καὶ λεπτυνόμενον. [19] τὰ δὲ γλυκέα, καὶ τὰ πίονα, καὶ τὰ λιπαρὰ, πληρωτικά ἐστι, [20] διότι ἐξ ὀλίγης ὄγκου πολύχυτά ἐστι. [21] θερμαινόμενα δὲ, καὶ διαχεόμενα, πληροῖ τὸ θερμὸν ἐν τῷ σώματι, [22] καὶ γαληνιάζειν ποιέει. [23] τὰ δὲ ὀξέα, [24] καὶ δριμέα, [25] καὶ αὐστηρὰ, [26] καὶ τρυφνὰ, [27] καὶ ξυγκεκμισμένα, [28] καὶ ξηρὰ, ἐ πληροῖ. [29] διότι τὰ στόματα τῶν φλεβῶν ἀνοίγει, καὶ διακαθαίρει, [30] καὶ τὰ μὲν ξηραίνοντα,

XXXIII. Dulcia, [2] & acria, [3] & ſalſa, [4] & amara, [5] & auſtera, [6] & carnoſa calfacere ſolent, [7] tum quæ ſicca ſunt, [8] tum quæ humida. [9] Quæcunque igitur de ſicca parte plus in ſe habent, ea ſiccant & calfaciunt. [10] Quæ vero humidæ partis plus habent, ea omnia calfacientia humectant, [11] & alvum magis movent quam ſicca. [12] Nam ubi alimentum amplius corpori præbuerunt, [13] revulſionem in ventre faciunt, & humectantia alvo ſecedunt. [14] Quæ autem excalfacientia ſiccant, tum edulia, tum pocula, neque ſalivam, neque urinam, neque feceſſum facientia, corpus ſiccant, idque ob hanc cauſſam. [15] Corpus calfactum humore vacuatur, [16] & pars ejus ab ipſis cibis, [17] pars in alimentum caloris ipſius animæ conſumitur: [18] pars etiam calfacta & attenuata per ipſum corpus expellitur. [19] Dulcia & pinguia ac oleoſa replent, [20] quia ex modica mole multum diffunduntur. [21] Calfacta autem & diffuſa, caliditatem in corpore replent [22] ac tranquillam eſſe faciunt. [23] At vero acida, [24] & acria, [25] & auſtera, [26] & acerba, [27] & ex toto collata, [28] & ſicca, non replent: [29] propterea quod oſcula venarum aperiunt & expurgant, [30] & partim

νοῦσι, τὰ δὲ δεικνύουσι καὶ φθονοῦσι, 31 φείδεται καὶ ξυσπᾷ ἐς ὀλίγον ἐποίησεν ὄγκον τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τῇ σαρκί· 32 καὶ τὸ κενὸν πολὺ ἐμφύεται τὸ ἐν τῷ σώματι. 33 ὁκόταν γὰρ βούλῃ ἀπ' ὀλίγων πληροῦσθαι, ἢ ἀπὸ πλειόνων κενοῦσθαι, τοῖσι τοιούτοισι χρέεσθαι.

XXXIV. Τὰ δὲ πρόσφατα, πάντα ἰσχυρὰ πλείω περιέχει τῶν ἄλλων, διὰ τόδε, 2 ὅτι ἔγγιόν ἐστι ζώντος ἐστί. 3 τὰ δὲ ἔωλα, καὶ σαπρά, διαχωρέει μᾶλλον τῶν προσφάτων, 4 διότι ἔγγιόν τῆς σηπεδόνος ἐστί. 5 τὰ δὲ ἄνωμα, προφώλεα καὶ ἐρυγμώδεά ἐστι· 6 διότι, ἃ δεῖ τῷ σώματι κατεργασθῆναι, 7 ταῦτα ἡ κοιλίη διαπτήσσεται, ἀσθενεστέρη ἐοῦσα τῶν ἐσιόντων. 8 τὰ δὲ ἐν τοῖσιν ἀποτελέσμασιν ὄψα σκληρόν μοῦται, καυσώδεα καὶ ὑγρά, 9 ὅτι λιπῶδεά καὶ πυρώδεα, καὶ θερμά, καὶ ἀνομοίους τὰς δυνάμιας ἀλλήλοισιν ἔχοντα, ἐν τῷ αὐτεωυτοῦ. 10 τὰ δὲ ἐν ἅλμῃ, βελτίω, καὶ ἧσσον καυσώδεα.

XXXV. Περὶ δὲ λουτρῶν ὧδε ἔχει. 2 ὕδωρ πόσιμον, ὑγραίνει καὶ ψύχει· 3 δίδωσι γὰρ τῷ σώματι ὑγρασίην. 4 τὸ δὲ ἅλμυρὸν λουτρὸν, θερμαίνει καὶ ξηραίνει. 5 φύσει γὰρ ἔχον θερμὸν, ἕλκει ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ ὑγρόν. 6 τὰ δὲ θερμὰ λουτρὰ, 7 νῆσιν μὲν ἰσχναίνει, καὶ ψύχει· 8 φέρει γὰρ ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ ὑγρὸν τῇ θερμασίῃ. 9 κενεμβόλης δὲ τῆς σαρκὸς καὶ ὑγρῆς, ψύχεται τὸ σῶμα. 10 βεβρωκότα δὲ θερμαίνει καὶ ὑγραίνει. 11 διαχέουσι γὰρ ὑπερέχοντα ἐν τῷ σώματι, ἐς πλείονα ὄγκον. 12 ψυχρὰ δὲ λουτρὰ, τἀναντίον. 13 κενεοῦ μὲν τοῦ σώματος δίδωσι θερ-

tim ficcantia, partim mordentia ac adstringentia, 31 humiditatem carnis horrere ac considere, & in modicam molem contrahi faciunt, 32 atque ita vacuum multum in corpore fit. 33 Quum igitur voles à modicis implere, aut à pluribus evacuare, talibus utaris.

XXXIV. Recentia omnia majorem quam alia fortitudinem habent, 2 propterea quod propinquiora vivo sunt. 3 Verum antiqua & marcida, magis quam recentia alvum movent, 4 quia propiora putredini sunt. 5 At vero cruda alunt & ructus cient, 6 propterea quod quæ ignem coquere oportebat, 7 ea ventre transfigit, debilior quam ea, quæ ingesta sunt, existens. 8 Cæterum obsonia ex variis intritis præparata, æstuosa & humida sunt: 9 propterea quod pinguia, & tosta, & calida, & inæquales inter se vires habentia, in eodem cohærent. 10 Verum quæ in muria præparantur, meliora sunt, & non æstuosa.

XXXV. Porro de balneis hoc modo habet. 2 Aqua potabilis humectat & frigefacit, 3 exhibet enim corpori humiditatem. 4 Salsum autem balneum calfacit ac ficcat. 5 Quum enim natura calidum sit, trahit à corpore humiditatem. 6 Calida autem balnea 7 jejunum attenuant ac frigefaciunt: 8 per caliditatem enim humiditatem de corpore auferunt: 9 evacuata autem de carne humiditate, corpus perfrigeratur: 10 à cibo accepto eadem calfaciunt, ac humectant, 11 ea quæ supereminent in corpore diffundentia in majorem molem. 12 Balnea autem frigida vice versa, 13 vacuo quidem corpore

θερμὸν π[ρ]ὸς ὑγρόν· 14 βεβρωκόσι δὲ ὑγρὸν ὄν, ἀφαιρεῖ· ὑγρὸν ἐόντες, 15 δὲ πλησθὲν ψυχρὸν ἐὸν ὑπερέχοντες ξηρόν. 16 ἀλοιφὴ ξηραίνει, καθαναλισκομένη ὑγρόν. 17 ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀνάλειψις. 18 λίπος δὲ, θερμαίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ μαλάσσει.

prębent quandam caliditatem: 14 ubi autem cibus ingestus est, ab humido existente detrahunt, 15 & frigidum existens siccitate replent. 16 Illuvies siccat, quum humiditas consumatur. 17 Similiter etiam unctionis neglectus. 18 Unctio vero calfacit, humectat, ac mollit.

XXXVI. Ἥλιος ὑπὸ πυρὸς ξηραίνει διὰ τόδε. 2 θερμὰ ἐόντα δὲ ξηρὰ, ἕλκει ἐκ τῶν σωμάτων τὸ ὑγρόν. 3 σκιὴ δὲ, καὶ ψύξις, τὰ μέτρια, ὑγραίνει· 4 δίδωσι γὰρ μᾶλλον, ἢ λαμβάνει. 5 ἱδρῶτες πάντες ἀποῦντες, καὶ ξηραίνουσι καὶ ἰσχναίνουσιν, ἐκλείποντος τοῦ ὑγροῦ ἐκ τῶν σωμάτων. 6 λαγνεία, ἰσχναίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ θερμαίνει. 7 θερμαίνει μὲν, διὰ τὸν πόνον δὲ τὰς ἀποκρίσιος τοῦ ὑγροῦ. 8 ἰσχναίνει δὲ, διὰ κένωσιν. 9 ὑγραίνει δὲ, διὰ τὸ λειπόμενον ἐν τῷ σώματι τῆς ξυντήξιος ὑπὸ τοῦ πόνου. 10 ἔμετοι ἰσχναίνουσι διὰ τὴν κένωσιν τῆς τροφῆς· 11 ὑγραίνουσι δὲ μὴ τοι ξηραίνουσιν, μὴ τις τῇ ὑστεραίῃ θεραπεύῃ ὀρθῶς· 12 ἀλλ' ὑγραίνουσι, διὰ τὴν πλήρωσιν, καὶ διὰ τὴν ξυντήξιν τῆς σαρκὸς καὶ ὑπὸ τοῦ πόνου. 13 εἰ δέ τις ἐάσει ταῦτα καταναλωθῆναι τῇ ὑστεραίῃ ἐς τὴν τροφὴν τῷ θερμῷ, 14 καὶ τῇ διαίτῃ ἡσύχως προσάγῃ, ξηραίνουσι. 15 κοιλίην δὲ συνεσταλμένην λύει ἔμετος· 16 καὶ διαχωρέουσαν μᾶλλον δὲ κωλύει, ἵστησι· 17 τὸν μὲν διυγραίνων, τὸν δὲ ξηραίνων. 18 ὁκόταν μὲν βούλῃ δέειν τὸν σῖτον, καὶ φαγόντα χρὴ ὀξεμέειν, 19 πρὶν ἂν διυγρανθῆναι τὸν σῖτον, καὶ καταπτυσθῆναι κάτω· 20 καὶ τοῖσι τρυφεροῖσι καὶ τοῖσιν αὐστηροῖσι σιτίοισι μᾶλλον χρέεσθαι. 21 ὁκόταν δὲ λύσαι τὴν κοιλίην βούλῃ, 22 σὺν ὀλιγοτέλεσι σὺν τοῖσι σιτίοισιν ὡς πλείστῳ χρόνῳ ξυμφέρει, 23 καὶ τοῖσι ἁρμοῖσι, καὶ ἁλμυροῖσι, καὶ λιπαροῖσι

XXXVI. Sol & ignis ficcant, 325 2 propterea quod quum calida sint & sicca, humiditatem ex corpore trahunt. 3 Umbra & frigus moderate humectant, 4 dant enim magis quam accipiunt. 5 Sudores omnes abeuntes siccant & attenuant, humore ex corpore deficiente. 6 Coitus attenuat, humectat & calfacit: 7 calfacit quidem, propter laborem & excretionem frigiditatis: 8 attenuat autem propter evacuationem: 9 humectat, propter colliquationis reliquias in corpore præ labore. 10 Vomitus attenuant propter cibi evacuationem, 11 non tamen siccant, si quis postridie recte curet, 12 sed humectant, propter repletionem & colliquationem carnis præ labore. 13 Si vero quis sinat hæc postridie consumi in alimentum caliditati, 14 & diætam sensim adhibeat, siccant. 15 Ventrem autem compactum vomitus solvit: 16 & egerentem magis quam oportet, sistit: 17 illum quidem humectans, hunc vero siccans. 18 Quum igitur alvum quis sistere volet, avide devoratum cibum evomere oportet, 19 priusquam humescat & infra detrahatur: 20 & magis acerbis & austeris eduliis uti. 21 Ubi vero solvere alvum quis velit, 22 plurimo tempore cibis immorari confert, 23 & acribus, ac salsis, & pinguibus, ac

λιπαροῖσι, καὶ γλυκέσι, καὶ τοῖσι σιλλοισι καὶ πόμασι χρέεσθαι.

ac dulcibus, tum cibis, tum potionibus uti.

XXXVII. Ὕπνοι ὦ, [2] νῆφιν μὲν 58 ἰσχναίνουσι καὶ ψύχουσιν, [3] ἢν μὴ μακροὶ ἔωσι, κενεῦντες δὲ ὑπάρχοντα ὑγρά. [4] οἱ δὲ μᾶλλον σηπεδονώντες ξυιστήκασι τὰ σάρκα, [5] καὶ λύουσι τὸ σῶμα λαμβάνοντες, [6] καὶ ἀσθενὲς ποιέοντες. [7] βεβρωκότα δὲ, θερμαίνοντες ὑγραίνουσι, [8] καὶ προσφέρει τὸ σῶμα λαμβάνοντες. [9] ἀπὸ δὲ τῶν ὀρθρίων περιπάτων ὕπνος μάλιστα ξηραίνει. [10] ἀγρυπνίη δὲ, [11] ἐν μὲν τοῖσι σιτίοισι βλάπτει, ἐν ἐῶσα τὸ σιτίον πήσσειν. [12] ἀσίτοισι δὲ ἰσχνασίην μὲν πνὰ παραδίδωσι." βλάπτει 60 δ' ἧσσον. [13] ῥαθυμίη, ὑγραίνει, καὶ ἀσθενὲς τὸ σῶμα ποιέει. [14] ἀτρεμίζουσα γὰρ ἡ ψυχὴ, σὺν ἀναλίσκει τὸ ὑγρὸν σὺν τῷ σώματι.

XXXVII. Somni [2] ' jejunum 418 attenuant & frigefaciunt, [3] si non longi fuerint, præsentem humiditatem evacuantes. [4] Qui vero magis calfaciunt, colliquant carnem, [5] & corpus diffundentes exolvunt, [6] ac debiles faciunt, [7] à cibo vero sumpto calfacientes humectant, [8] alimentum in corpus diffundentes: [9] à matutinis autem deambulationibus somnus maxime siccat. [10] Vigilia [11] in exsatiatis cibo noxia est, non permittens cibum ' liquari ac concoqui: [12] jejunos autem attenuat quidem, verum minus lædit. [13] Segnicies ac ocium humectat, & corpus debile facit. [14] Anima enim quiescens humiditatem ex corpore non consumit.

XXXIX. Πόνος ὦ, ξηραίνει, καὶ σῶμα ἰσχυρὸν ποιέει [2]" μησοσιτίη, 61 ἰσχναίνει, καὶ ξηραίνει, καὶ τὴ κοιλίῃ ἵστησι· [3] διότι τῷ τὸ ψυχῆς θερμῷ τὸ ὑγρὸν σὺν τῇ κοιλίῃ καὶ τῇ σαρκὶ καταναλίσκεται. [4] ἄριστον ὦ τοὐναντία λαμβάνοντες τῇ μησοσιτίῃ. [5] ὕδωρ πόμα θερμὸν, ἰσχναίνει. [6] " ὡσαύτως ὦ καὶ ψυχρόν. [7] τὸ ὦ ὑπερβάλλον ψυχρὸν καὶ πνεῦμα, καὶ τὸ σιτίον, καὶ τὸ πόμα, ' πήγνυσι τὸ ὑγρὸν τὸ σὺν σώματι, [8] καὶ τὰς κοιλίας ξυνίστησι τῇ πήξει καὶ ψύξει. [9] κρατεῖ γὰρ τὸ ψυχῆς ὑγρόν. [10] καὶ θερμὸν ὦ πάλιν αἱ ὑπερβολαὶ, πηγνύουσι. [11] καὶ τοσοῦτον, ὡς μὴ λαμβάνειν ἔχειν. [12] ὁκόσα ὦ θερμαίνοντα τὸ σῶμα, τροφὴν μὴ διδόντα, κενοῖ δὲ ὑγρὸν τῷ σάρκα, μὴ ὀλίγα ἐκκολλῶ ποιέοντα, ψύξιν τῷ ἀνθρώπῳ παραδίδωσι. [13] κινεμένη γὰρ δὲ ὑπαρχούσης ὑγρῆς, " πνεύ-

XXXIX. Labor siccat, & corpus robustum facit. [2] Semel in die cibum capere attenuat, & siccat, & alvum sistit, [3] propterea quod per animæ caliditatem humiditas ex ventre & carne consumitur. [4] Prandium ' contraria facit. [5] Aquæ potus calidus attenuat, [6] similiter & frigidus. [7] At vero & spiritus, & cibus, & potus, humiditatem in corpore congelant, si excellenter frigida fuerint, [8] & per congelationem ac frigiditatem alvos sistunt. [9] Nam animæ humiditatem superant. [10] Rursus autem etiam caliditatis excessus eandem congelant, [11] in tantum ut diffundi nequeat. [12] Quæcunque vero calfacientia corpus, ' & alimentum non præbentia, carnem humiditate evacuant, etiam excessum non facientia, ea frigiditatem homini exhibent. [13] Nam præsente humiditate mota, flatu

" πνεύμασι ἐπειςάκτοις πληρέ- 63 ab ipsa repletur ac perfrigera-
μενον ψύχεται. tur.

XXXIX. Περὶ δὲ τῶν πάντων, ὡς XXXIX. Cæterum quam vim la-
πῆ ἔχει δύναμιν, " ὧδε χρὴ γι- 64 bores habeant, nunc exponam.
νώσκειν. 2 εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν κατὰ φύσιν, οἱ 2 Sunt enim alii naturales, alii
δὲ βίᾳ. 3 οἱ μὲν οὖν κατὰ φύσιν αὐ- violenti. 3 Naturales igitur sunt,
τῶν εἰσιν, ὄψις πόνος, ἀκοῆς, visus labor, auditus, vocis, cu-
φωνῆς, μεριμνης. 4 ὄψις μὲν οὖν rarum. 4 Visus quidem igitur ta-
δύναμις τοιαύτη. 5 ἐφίσταται lis vis est. 5 Anima in 'id quod 439
ψυχὴ τῷ ὁρεομένῳ, κινεῖται καὶ θερ- videtur intenta, movetur & ca-
μαίνεται. 6 θερμανομένη δὲ καὶ ξηραί- lescit. 6 Calfacta vero, evacuata
νεται, κενουμένου δὲ ὑγροῦ. 7 ἅμα δὲ τῇ humiditate siccatur. 7 Per audi-
ἀκοῆς ἐμπίπλαται καὶ ψόφου, σείεται tum vero allabente sono, anima
ἡ ψυχὴ καὶ πονέει. 8 πονέουσα δὲ, θερ- concutitur & laborat, 8 laborans
μαίνεται καὶ ξηραίνεται. 9 ὁκόσα δὲ autem calescit & siccatur. 9 Quæ-
μεριμνῶν ἀνθρώποισι γίνεται, ἡ ψυ- cunque fiunt hominibus in cura,
χὴ καὶ τοῦτο πάσχει θερμαίνεται καὶ ξη- anima etiam ab his calescit ac sic-
ραίνεται, 10 καὶ τὸ ὑγρὸν καταναλίσκεται catur, 10 & humiditatem consu-
πονέουσα, 11 καὶ λεπτοῖ τὰς σάρκας, 12 καὶ κενοῖ τὸν ἄνθρωπον. 13 mens laborat, 11 & carnes atte-
ὁκόσοι δὲ πόνοι φωνῆς, οἷον λέξις, ἢ nuat, 12 & hominem evacuat.
ἀναγνώσιος, ἢ ᾠδή, πάντες δή τοι κι- 13 Quicunque labores vocis sunt,
νέουσι τὴν ψυχήν. 14 κινεομένη δὲ, ξη- velut sermo, 'aut lectio, aut 435
ραίνεται καὶ θερμαίνεται, καὶ τὸ σὺν τῷ cantus, omnes hi animam mo-
σώματι ὑγρὸν καταναλίσκει. vent. 14 Mota autem siccatur &
calescit, & humiditatem in cor-
pore consumit.

XL. Οἱ δὲ περίπατοι καὶ φύσιν XL. At vero deambulationes
μὲν εἰσὶ καί τοι μάλιστα τῶν λοιπῶν· 2 etiam ipsæ maxime præ reliquis
ἔχουσι δέ τι βίαιον. 3 δύναμις δὲ naturales sunt. 2 Habent autem
αὐτέων ἐστὶ τοιήδε. 4 ὁ μὲν δὴ δεῖπνος quid violentum. 3 Vis ipsarum
περίπατος, ξηραίνει τήν τε " κοι- 65 talis est. 4 Deambulatio à cœna,
λίην, καὶ τὸ σῶμα, 5 καὶ τὴν γαστέρα & alvum, & corpus, 5 & ven-
οὐκ ἐᾷ πιεροῦν μᾶλλον, ἅμα τάδε. 6 trem siccat, ipsumque amarum
κινεόμενος δ' ἄνθρωπος, θερμαίνεται καὶ fieri non sinit, ob hanc causam.
τὸ σῶμα καὶ τὰ σιτία. 7 ἕλκει δὴν τήν 6 Quum movetur homo, calefit
ἰκμάδα ἡ σὰρξ, 8 καὶ οὐκ ἐᾷ πιεροῦν corpus, 'itemque cibi. 7 Attra- 440
κοιλίην ξυνίστασθαι. 9 τὸ μὲν δὴ σῶμα hit igitur humiditatem caro, 8
πληροῦται ἡ δὲ κοιλίη λεπτοῦται. 10 & alvum amaram fieri non sinit.
ξηραίνεται δὲ ἅμα τάδε. 11 κινεόμενος 9 Corpus quidem igitur repletur,
δὲ σώματος καὶ θερμαινομένου, τὸ λε- alvus vero attenuatur. 10 Sicca-
πτότατον τροφῆς καταναλίσκεται, 12 tur autem eadem, ob hanc caus-
τὸ μὲν ἀνὰ δι' ἐυμφύτου θερμοῦ, 13 τὸ sam. 11 Quum corpus movetur
δὲ ξὺν τῷ πνεύματι ἀποκρίνεται & calescit, quod tenuissimum est
ἔξω, 14 τὸ δὲ καὶ ἐρεῖ. 15 ὑπολείπεται alimenti consumitur, 12 partim
per insitum calorem, 13 partim
vero una cum flatu foras excer-
nitur, 14 partim etiam per lotium
ejicitur. 15 Quod vero ficcissi-
mum

98 πε) ' ὃ τὸ ξηρότατον ἀπὸ τῆς σιλίων, mum est de cibis, ' relinquitur. 445
16 ὥστε τῇ κοιλίῃ ἀποξηραίνειν τὴν Quare una cum alvo etiam ca-
Χάρκα. 17 Οἱ ὀρθριοι περίπατοι ἰ- ro reficcatur. 17 Matutinæ de-
σχναίνουσι, 18 τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ambulationes attenuant, 18 &
κεφάτε καὶ ὄμματα, καὶ ὄνησθαι 66 partes circa caput leves, & agi-
εὐδραπετεύζους, 19 τὴν κοιλίην les, ac promptas reddunt, 19
λύουσιν. 20 ἰσχναίνουσι μὲν, διότι κε- 67 & alvum solvunt. 20 Attenuant
νάλμενον τὸ σῶμα θερμαίνει καὶ τὸ quidem, quia motu corpus ca-
ὑγρὸν λεπτύνει καὶ καθαίρει· 21 τὸ lescit, & humiditas attenuatur
μὲν ὑπὸ πνεύματος· 22 τὸ δὲ μύτ- 68 ac purgatur, 21 partim per spiri-
πετά τε καὶ χρέμπτει· 23 τὸ δὲ ἐς tum ac flatum, 22 partim vero
τὴν τροφὴν τοῦ τῆς ψυχῆς θερμοῦ κατα- emungitur & excreatur: 23 sed
ναλίσκει. 24 τὴν κοιλίην λύουσι, & aliqua pars in alimentum cali-
διότι θερμὴν ἐᾶσαι. 25 Τὸ ψυχρὸν πνεύ- 69 ditatis animæ consumitur. 24 ' Al- 450
ματος ἐμπίπλουσαν αὔξει, ὑποχω- vum autem solvunt, quia quum
ρεῖ τὸ θερμὸν τοῦ ψυχροῦ. 25 " κε- 70 calida fit, frigido spiritu super-
φαὴ δὲ τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ποιέουσι, ne allabente, caliditas frigidita-
διὰ τόδε. 26 ὅταν κενωθῇ ἡ κοιλίη, ti cedit. 25 Leves autem partes
ἕλκῃ ἐς ἑωυτὸν ὁκόσον τοῦ σώμα- circa caput faciunt, ob hanc
τος καὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ὑγρὸν, θερμὴν causam. 26 Quum evacuata est
ἐᾶσαι. 27 κενεμένης δὲ τῆς κεφαλῆς, alvus, ex reliquo corpore & ca-
ἀποκαθαίρεται τε ὄψις καὶ ἀκοὴ, 28 pite humiditatem in seipsam at-
καὶ γίνονται εὐαγέες οἱ ἄνθρωποι. 29 trahit, nimirum calida existens.
οἱ δὲ ἀπὸ τῶν γυμνασίων ἐκπάτοι, 27 Evacuato autem capite, &
κοπτόμενα τὰ σώματα εὐδραπετεύ- visus & auditus depurgantur,
ζουσι καὶ ἰσχναίνουσιν, 30 οὐκ ἐῶντες τὴν 28 & homines agiles fiunt. 29
ξυνίστασθαι τῆς σαρκὸς, τὴν ὑπὸ τῶν πόνων Deambulationes autem post exer-
ξυνισταμένην, ἀλλ' ἀποκαθαίρουσι. citia, ' corpora pura reddunt, 455
& attenuant, 30 non permit-
tentes carnis colliquationem fie-
ri præ labore, sed ipsam depur-
gant.

XLI. " Τάδε δὲ τῶν δρόμων γί- 71 XLI. Cæterum [ex cursibus
νονται). 2 οἱ μὲν μακροὶ τε καὶ ἀκαμπτοὶ, 72 hæc consequuntur.] 2 Cursus
ἐξ ὀλίγου θερμαίνοντες, θερμαίνουσι longi ac curvi sensim facti, cal-
τὴν Χάρκα, σήπειν δὲ δύνανται facientes carnem, concoquere
ἧσσον). 3 τὴν δὲ δύναμιν τῶν σι- ac diffundere possunt, 3 & vim
τίων τὴν ἐν τῇ Χαρκὶ καταπέπτουσι. 4 ciborum in carne concoquunt:
" βραδύτερον δὲ καὶ παχύτερον τὸ 73 4 verum corpora tardiora ac
σῶμα θερμαίνουσι τῶν τροχῶν. 5 τοῖσι δὲ τὰ πολλὰ ἐσθίουσι, crassiora reddunt quam cursus
ξυμφερεστέροισι. 6 Τὸν χειμῶνος μᾶλ- circulares. 5 Et multa come-
λον, ἢ θέρεος. 7 οἱ δὲ ἐν ἱματίοισι δρό- dentibus commodiores sunt, 9 &
μοι τὴν δύναμιν τὴν αὐτὴν ἔχουσι, hyeme magis quam æstate. 7
8 μᾶλλον δὲ θερμαίνουσι, καὶ ὑγρότερα τὰ ' Qui vero in veste fiunt, ean- 460
σώματα ποιέουσι, ἀνθρωπότερα δὲ· 9 διὸ dem vim habent, 8 magis au-
ἐκπαθαίρει tem excalfaciunt, & corpora
humidiora faciunt, & decolo-
ratiora: 9 quia sincerus spiritus
alla-

κοιλιζόμενον τὸ πνεῦμα τὸ ἐλικρινές, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ γυμνάζεται πνεύματι. [10] ξυμφέρει δὲ καὶ τοῖσι ξηροῖσι, καὶ τοῖσι πολυσάρκοισιν, ὅσπερ καθαίρειν τὴν σάρκα βούλεται, [11] καὶ τοῖσι πρεσβυτέροισι " διὰ ψύ- 74
χος καὶ σώματος. [12] οἱ δὲ ὀλκοὶ [13]
καὶ ἵπποι ἵπποι, τὴν μὲν σάρκα ἧσσον διαδίδοσιν, ἰσχναίνουσι δὲ μᾶλλον· [14] διότι τοῖς ἔξω τῆς ψυχῆς μέρεσιν οἱ πόνοι ὄντες, " ἀναζέουσιν ἐκ τῆς 75
σαρκὸς τὸ ὑγρὸν, καὶ τὸ σῶμα λεπτύνουσι καὶ ξηραίνουσιν. [15] οἱ δὲ τροχοὶ, τὴν μὲν σάρκα ἧκιστα διαχωρέουσιν, ἰσχναίνουσι δὲ καὶ διατείνουσι τὴν σάρκα καὶ τὴν κοιλίην μάλιστα· [16] διότι ὀξυτάτῳ τῷ πνεύματι χρώμενοι, τάχιστα τὸ ὑγρὸν ἕλκουσιν ἐφ' ἑαυτούς.

XLII. Τὰ δὲ σφαπίσματα, ξηραίνει μὲν ἐξαπίνης· [2] οὐκ ἐπιτήδεια δέ, καὶ ἀξύμφορα· [3] ἀσύμβατα γὰρ ἐμπίπτειν, διὰ τόδε. [4] διαθερμασμένον τὸ σῶμα, τὸ μὲν πάχος ἰσχυρῶς λεπτύνει, τὴν δὲ σάρκα ἧσσον ξυνίστησι τῶν τροχῶν· κενοῖ γὰρ τὴν σάρκα καὶ ὑγρῆς. [5] τὰ δὲ ἀνακινήματα [6] καὶ ἀνακυφίσματα, τὴν μὲν σάρκα ἧκιστα διαθερμαίνουσι, [7] παροξύνει δὲ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, καὶ καὶ πνεύματος κενοῦσι. [8] πάλη δὲ [9] καὶ τρίψις, τοῖσιν ἔξω καὶ σώματος πυρέχει μᾶλλον τὸν πόνον· [10] θερμαίνει δὲ τὴν σάρκα, καὶ στερεοῖ, καὶ αὔξεσθαι ποιέει διὰ τάδε. [11] τὰ μὲν στερεὰ φύσει τελεόμενα ξυνίστησι· [12] τὰ δὲ κοῖλα αὔξεται, [13] καὶ ὁκόσα φλέβες εἰσί. [14] θερμαινόμενα γὰρ αἱ σάρκες καὶ ξηραινόμεναι, ἕλκουσιν ἐφ' ἑαυτὰς τὰ τροφὴν διὰ τῶν φλεβῶν, εἶτα αὔξουσι. [15] ἀλίνδησις, καὶ κατάπλησις τῇ πάλῃ ἔοικεν· [16] ξηραίνει δὲ

allabens ipsa non depurgat, sed in eodem spiritu exercentur. [10] Conferunt itaque & siccis, & carnosis qui carnem demoliri & abolere volunt, [11] itemque senioribus, propter corporis frigiditatem. [12] Cursus autem recti revertentes, [13] & equestres indefiniti, [1] carnem minus diffundunt, atte- 465
nuant autem magis, [14] propterea quod externis animæ partibus hi labores sunt, & humiditatem ex carne revellunt, & corpus attenuant ac siccant. [15] Circulares vero cursus carnem minime diffundunt, attenuant autem & distendunt carnem & ventrem maxime, [16] propterea quod acutissimo spiritu utentes, humiditatem in seipsos celerrime trahunt.

XLII. At vero [1] concussiones 470
siccant quidem derepente, [2] non sunt autem idoneæ, neque commodæ. [3] nam convulsiones inducunt: [4] quia excalfactum corpus, cutem quidem fortiter attenuat, carnem vero minus coagmentat quam cursus circulares, carnem autem humore evacuant. [5] Commotiones [6] & allevationes carnem quidem minime excalfaciunt, [7] corpus autem & animam irritant, & spiritu evacuant. [8] Lucta [9] & fricatio, [1] ex- 475
ternis corporis partibus magis laborem exhibent: [10] calfaciunt autem carnem, & corroborant ac augeri faciunt, ob hanc causam. [11] Quæ ex naturâ solida sunt, confricta consident ac coagmentantur, [12] quæ vero cava sunt, augescunt, [13] itemque venæ. [14] Nam carnes calfactæ ac siccatæ, alimentum in seipsas per venas trahunt, [1] deinde augescunt. [15] 480
Volutatio in pulvere consimilia luctæ efficit. [16] Magis autem siccat

δὲ μᾶλλον, ἀφὶ τὴν κόνιν, καὶ σαρκῆ ἧσσον. 17 " ἀκροχειρίη 76
ἰχναίνῃ, καὶ τὰς σάρκας ἕλκει αὖω.

XLIII. Καὶ κωρυκομαχίη, 2
καὶ χρονομίη, τὰ σφυγμώδεα ἀφαιρέεται. 3 " πνεῦμα ὃ κα- 77
τέχεσις, 4 τὰς πόρους ἀφανιζέσθω, 5 καὶ τὸ δέρμα λεπτυνάτω. 6 καὶ
τὸν ὑγρὸν ὑπὸ τὸ δέρμα ἐξωσάτω δύνα-
μιν. 7 ἐν κόνει καὶ ἐν ἐλαίῳ γυμνάσια διαφέρει τοσόνδε. 8 κόνις μὲν ψυ-
χρόν· ἔλαιον δὲ θερμόν. 9 ἐν μὲν τῷ χεμῶνι τὸ ἔλαιον αὐξιμώτερον, 10
διότι τὸ ψῦχος κωλύει φέρειν ἀπὸ τοῦ
σώματος. 11 ἐν δὲ τῷ θέρει, ἔλαιον
ὑπερβολὴν θερμασίης ποιεύμενον,
τήκει τὴν σάρκα. 12 ἀνήτων δὲ ὑπὸ
τῆς ὥρης θερμαινομένης, καὶ διὰ ἔλαιον, καὶ διὰ πόνον. 13 " ἡ δὲ κόνις ἐν τῷ μὲν θέρει 78
αὐξιμώτερον. 14 ψύχεσι γὰρ τὸ
σῶμα, ἐκ ἐᾶ ἐς ὑπερβολὴν θερμαί-
νεσθαι. 15 ἐν δὲ τῷ χεμῶνι, ἀφαψυ-
κτικὸν καὶ κρυμωτῆρες. 16 ἀφελεῖ δὲ
ἐν τῇ κόνει μὴ τὰς πόνους ἐν τῷ
θέρει, ὀλίγον μὲν χρόνον, ὠφελέει ψύ-
χεσι. 17 πέλας ὑπερβαίνῃ, καὶ
τὰ σώματα σκληρὰ καὶ ξυλώδεα
ἀποδεικνύει. 18 τρίψις ἐλαίῳ ξὺν
ὕδατι μαλάσσει, καὶ ἐ δεινῶς ἐᾶ
ἀφαθερμαίνεσθαι.

XLIV. Περὶ δὲ κόπων τῶν ἐν τοῖ-
σι σώμασιν ἐγγινομένων, ὧδε ἔχει. 2 οἱ μὲν ἀγύμναστοι τῶν ἀνθρώπων,
ἀπὸ παντὸς κοπιῶσι πόνου. 3 οὐδὲν
γὰρ τοῦ σώματος ἀφαπονέεται πρὸς
οὐδένα πόνον. 4 τὰ δὲ γεγυμνα-
σμένα τῶν σωμάτων, ἀπὸ τῶν αὐτο-
σχεδίων πόνων κοπιᾷ. 5 τὰ δὲ καὶ
ἀπὸ τῶν συνήθων γυμνασίων κο-
πιᾷ, ὑπερβολὴ χρησάμενα. 6
τὰ μὲν δὴ εἴδεα τῶν κόπων τοιαῦ-
τά ἐστιν. 7 ἡ δὲ δύναμις αὐτέων
ὧδε ἔχει.

XLV. Οἱ

cat propter pulverem, & minus 76
incarnat. 17 Micatio per summas
manus attenuat, & carnes sur-
sum trahit.

XLIII. Follis, 2 & manuum
ad rhythmum motus, consimilia
faciunt. 3 Spiritus detentio, 4
meatus disparare, 5 & cutem at-
tenuare, 6 & humiditatem sub
cutem extrudere potest. 7 Exer-
citia in pulvere & oleo in tantum
differunt, 8 quod pulvis qui- 485
dem est frigidus, oleum autem
calidum. 9 In hyeme igitur oleum
corpus magis auget, 10 propter-
ea quod frigus prohibet à cor-
pore quid auferre. 11 In æstate
vero caliditatis excessum faciens,
carnem liquat: 12 quum & à
tempore, & oleo, ac labore,
corpus calefiat. 13 At vero pulvis
qui inter exercendum accedit,
in æstate quidem magis auget
(14 nam frigefaciens corpus, in
excessum calfieri non permittit) 490
15 in hyeme vero frigus & algo-
rem inducit. 16 Morari in pulve-
re post exercitia in æstate, mo-
dico tempore, confert frigefa-
ciendo. 17 Verum longior mora
superreficcat, & corpora dura
ac lignosa efficit. 18 Frictio ex
oleo & aqua mollit, & non ve-
hementer excalfieri sinit.

XLIV. Porro de lassitudinibus
quæ in corpore fiunt, hoc modo
res se habet. 2 Homines inexer-
citati ab omni labore lassantur. 495
3 Nulla enim corporis pars exer-
citata est ad ullum aliquem labo-
rem. 4 Corpora autem exercita-
ta ab insuetis laboribus delassan-
tur. 5 Aliqua vero etiam à con-
suetis exercitiis lassantur, si mo-
dum excesserint. 6 Species qui-
dem igitur lassitudinum ejusmo-
di sunt. 7 Vis autem ipsarum sic
habet.

XLV. Ete-

XLV. Οἱ μὲν γὰρ ἀγύμναστοι ὑγρὰν τὴν σάρκα ἔχοντες, ὁκόταν πονῶσι θερμαίνοντες τὸ σῶμα, 99 σώματος πολλὴν ἀφιᾶσιν. [2] ὅ, τι μὲν οὖν ἂν ἐξιδρώσῃ, [3] ἢ ἐξιὼν τὸ σῶμα ἀποκαθαρθῇ, [4] ἐλάσσω πόνον μᾶλλον ἐν τῷ κενωθέντι τοῦ σώματος τοῦ εἰωθότος. [5] ὃ, τι δὲ ἂν ἐμμείνῃ τῆς ἀποκρίσιος, [6] οὐ τοῦτο μόνον παρέχει τὸν πόνον, [7] ἀλλὰ καὶ τῷ δεξαμένῳ τὸ ὑγρόν. [8] οὐ γὰρ ἐπιτήδειον τῷ σώματι, ἀλλὰ πολέμιον. [9] ἐς μὲν δὴ τὰς σάρκας τῶν σωμάτων οὐ ξυμβαίνει ὁμοίως, [10] ἐς δὲ τὰς σαρκώδεας. [11] ὥστε τοσούτου πόνου παρέχει, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. [12] ὥσπερ δὴ καὶ ἔχον περίοδόν τινα, ἀσχημίζον θερμαίνεται αὐτό τε καὶ τὰ προσπίπτοντα. [13] ὅσῳ μὲν οὖν πλεῖόν ἐστιν τὸ ἀποκριθέν, σκληρύνει καὶ ὑγιαίνοντος τοῦ σώματος, [14] ὥστε ξυνεκθερμαίνειν ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ἐπαίρει πυρετὸν ἰσχυρόν. [15] θερμανθὲν δὲ αἷμα καὶ σάρξ, καὶ ἐπιταθέντες, [11] ταχέως ἐποίησε περίοδον τὴν ἐν τῷ σώματι. [16] καὶ τὸ, τε ἄλλο σῶμα καθαίρεται ὑπὸ τοῦ πυρός· [17] καὶ τὸ ξυνεστηκὸς θερμαινόμενον, λεπτύνεται τε, [18] καὶ ξυνεκθλίβεται τοῦ σώματος ἔξω ἐπὶ τὸ δέρμα, [19] ὅπερ ἱδρὼς καλέεται θερμός. [20] τοῦτο δὲ ἀποκριθέντος, τό, τε αἷμα καθίστησιν ἐς τὴν φύσιν ξύμπασιν, [21] καὶ τὸ πυρετὸς ἀνίησι, [22] καὶ ὁκόπος παύεται, μάλιστα τριταῖος. [23] καὶ ὃ δὲ παιδίον. καὶ πρὸ οὐδὲ θερμαίνομεν [24] τοὺς ἐν ὑσὶ μὲν καὶ λεπτοῖσι θερμοῖσι ξυνεκθλίβοντες τὸ ξυνεστηκὸς, [25] καὶ ἐν περιπάτοισι βιηίοισιν ὡς ἀποκαθαίρομεν, [26] τῷ τε ὀλιγοσιτίῃσι καὶ ἰσχναίνομεν ξυμπάσῃ τῇ σαρκὶ τὸν κένωσιν, [27] καὶ τῷ ἐλαίῳ

XLV. Etenim inexercitati humidam carnem habentes, quum laboraverint, corpore calefacto, multam colliquationem [1] remittunt. [2] Quicquid igitur exsudaverit, [3] aut cum corpore depurgatum fuerit, [4] non exhibet magis laborem in corporis parte præter consuetudinem evacuata. [5] Quicquid vero ab excretione intus remanserit, [6] non solum huic laborem exhibet, [7] sed etiam ei parti quæ humiditatem suscepit. [8] Non enim commodi est corpori, sed infesta. [9] Et in carnes quidem corporum non similiter congregatur, [10] verum in carnosas [1] partes: [11] quare his laborem exhibet, donec exiverit. [12] Tanquam enim circuitum non habens, quiescens calefit tum ipsa, tum quæ allabuntur. [13] Si igitur multum fuerit quod excretum est, etiam sanum corpus exsuperat, [14] ut totum concalescat, & febrem fortem inducit. [15] Calefacto enim sanguine & attracto, celerem circuitum faciunt ea quæ in corpore sunt, [16] & tum reliquum corpus præ spiritu purgatur, [17] tum quod compactum [1] est calescens attenuatur, [18] & simul ex carne foras sub cutem extruditur, [19] atque hoc sudor calidus vocatur. [20] Hoc autem excreto, & sanguis in naturalem statum restituitur, [21] & febris remittit, [22] & lassitudo sedatur, maxime tertia die. [23] Cæterum ejusmodi lassitudinem sic curare oportet, [24] ut fomentis & balneis calidis id quod compactum est dissolvamus, [25] & deambulationibus vehementibus depurgemus, [26] & [1] modico cibo ac attenuationibus carnis evacuationem cogamus ac coagmentemus, [27] & oleo sensim multo

φῦ ἐλαίῳ ἢ σὺν ὑγρῷ πλείῳ χρόνον, ὅκως μὴ βιαίως ἀναθερμαίνηται, [28] καὶ τοῖσι χελώμασι καὶ τοῖσιν ἱδρωτικοῖσι καὶ μαλακτικοῖσι χρέεσθαι, καὶ μαλακωτέῳ ξυμφέρει.

XLVI. Τοῖσι γυμναζομένοισιν ἀπὸ τῶν ἀνειδίστων πόνων ἀφ' ὅτου δὲ [κόπος] γίνεται. [2] ὁκόταν μὴ πεπονήκῃ τὸ σῶμα, ὑγρὴν ἀνάγκη τὴν σάρκα εἶναι ὥστε τόπον τε τοῦτον τὸν πον, ὥσπερ ὃν μὴ εἰθισται πονέειν. [3] ὥσπερ καὶ τῶν γυμνασίων, ὥσπερ ἕκαστα. [4] τὴν μὲν ἔν σάρκα ξυντήκεσθαι ἀνάγκη, καὶ ἀποκενοῦσθαι, καὶ ξυιέσθαι, ὥσπερ τὸ πρότερον. [5] ξυμφέρει δὲ θερμαίνεσθαι ὧδε. [6] τοῖσι μὲν γυμνασίοισι χρῆσθαι τοῖσι ξυνήθεσιν, [7] ὅκως τὸ ξυνεστηκὸς θερμαινόμενον λεπτυνῆται καὶ ἀποκαθαίρηται, [8] καὶ τὸ ἄλλο σῶμα μὴ ὑγραίνηται, μηδ' ἀχύμενον γίνηται. [9] τοῖσι δὲ λουτροῖσι τοῖσι θερμοῖσι ξυμφέρει καὶ τόπον χρέεσθαι. [10] καὶ τῇ τρυφῇ ὁμοίως, ὡς καὶ τὸ πρόσθεν. [11] τὸ δὲ πυρετὸν ἀφαιρέει ὀλίγον δέεται. [12] οἱ πόνοι γὰρ ἱκανοὶ θερμαίνοντες λεπτύνειν καὶ ἀποκαθαίρειν τὸ ξυστάν.

XLVII. Οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ξυνηθέων γυμνασίων κόποι τόνδε τὸν τρόπον γίνονται. [2] ἀπὸ μὲν ξυμμέτρου πόνου κόπος ὀλίγος κινέει. [3] ὁκόταν δὲ πλείων καὶ μείζων πόνος ᾖ, ὑπερξήρανε τὴν σάρκα. [4] κενωθεῖσα δὲ ὑγροῦ θερμαίνεται, καὶ ἀλγέει, καὶ φρίσσει, καὶ ἐς πυρετὸν καθίσταται μακρότερον, [5] ἢν μήτις εὖ θεραπεύσῃ ὀρθῶς. [6] χρὴ δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸν λουτρῷ, μὴ σφόδρα πολλῷ, μὴ δὲ θερμῷ ἄγαν, λέεσθαι. [7] εἶτα πίνειν αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον μαλακὸν οἶνον, [8] δεῖπνεῖν ὡς πλεῖστα καὶ παντοδαπὰ σιτία, [9] καὶ ποτῷ ὑδαρεῖ. [10] οἶνον δὲ μαλακὸν χρέε-

multo tempore fricemus, ut ne violenter excalescat. [28] Unguentis etiam tum exsudatoriis, tum mollientibus, ungere ac mollire conducit.

XLVI. At vero exercitatis, ab insuetis laboribus propterea lassitudo contingit. [2] Quum corpus non fuerit laboribus exercitatum; necesse est carnem humidam esse ad eum locum, ad quem non est adsuetus se laboribus exercere, [3] quemadmodum etiam ad singula exercitationum genera. [4] Carnem igitur necesse est colliquari, & excerni, considereque ac contrahi, velut priori. [5] Confert autem hoc modo curari. [6] Exercitationibus utendum est consuetos, [7] quo id quod compactum est calescens extenuetur ac depurgetur, [8] & reliquum corpus non humectetur, neque inexercitatum maneat. [9] Utile est & hunc balneis calidis uti, [10] itemque frictione similiter ut priorem. [11] Verum fomentis nihil habet opus. [12] Labores enim calfacientes sufficientes sunt attenuare & depurgare id quod compactum est.

XLVII. Lassitudo autem à consuetis exercitiis hoc modo fit. [2] A moderato quidem labore lassitudo non movetur. [3] Quum vero major quam oportet labor fuerit, carnem superreficcat, [4] evacuata autem humore caro, calefit, & dolet, & horret, & ad febrem perducitur longiorem, [5] si non quis recte curet. [6] Oportet autem primum quidem ipsum balneo non valde multo, neque nimis calido lavari: [7] deinde exhibito à balneo molli vino, [8] in cœna offerre plurima & omnigena edulia, [9] & potu aquoso, [10] vino vero molli ac mul-

to

χρείεσθαι πολλῷ. [11] "εἶτ' ἐνθάδε- 84 to uti. [11] Postea longo tempore
δε πείνῃ χρόνον πολέω, [12] μέχρις his immoretur, [12] donec venæ
ἂν αἱ φλέβες πληρωθεῖσαι ὀρθῶ- repletæ attollantur. [13] Deinde ve-
σιν. [13] εἶτα δὴ ἐξεμείτω· [14] καὶ ro vomat, [14] & post modicam
ἐξαναπαύεσθω ὀλίγον, καθευδέτω μα- stationem, molliter dormiat. [15]
λακῶς. [15] εἶτα σφοδρότητι ἡσυχί- Postea per dies sex sensim ad ci- 535
τοισι σίκοισι καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι bos & labores consuetos adhibea-
ξυνήθεσιν ἡμέρας ἕξ. [16] ἐν τούτῳ- tur, [16] atque ita ad consuetum
σι δὲ καὶ ἐσθιέτω ἐς τὸ ξυνήθες καὶ σί- cibum ac potum perducatur. [17]
τεα καὶ ποτᾶ. [17] δύναμιν δὲ ἔχει ἡ θε- Vim autem habet hæc curatio
ραπείη τοιήνδε. [18] ἐξηραμένον talem. [18] Reficcatum excellen-
τὸ σῶμα ἐς ὑπερβολὴν, ἐξυγρῆναι ter corpus, humectare potest ci-
δύναται ἄτερ ὑπερβολῆς. [19] ἐπεὶ μὲν tra excessum. [19] Siquidem igitur
35 ἦν δυνατὸν τὴν ὑπερβολὴν δ' πόνῳ 85 possibile esset, laboris excessum
γνόντα, ὁκόση τις ἐστὶ, καὶ σίτεα τῇ nosse, quantus is esset, com-
ξυμμετρίῃ ἀπέσπασε, οὐ κακὸν εἶχεν modum foret ipsi per moderatum
ἴσον. [20] νῦν δὲ τὸ μὲν ἀδυνάτου, τὸ δὲ cibum mederi. [20] Nunc vero il-
ῥᾴδιον. [21] ἐξηραμένον γὰρ τὸ σῶ- lud impossibile est, hoc vero fa-
μα, τῶν ἐμπεσόντων παντοδαπῶν, cile. [21] corpus enim reficcatum, 540
ἀφ' ὧν λαμβάνῃ τὸ ξυμφέρον αὐ- ab ingestis omnigenis eduliis id
τὸ ἐν ἑωυτῷ, ἔκαστον δὲ σώματι καὶ quod conducibile sibi ipsi est su-
ἑκάστῳ σίτῳ. [22] πληρωθὲν δὲ καὶ ὑ- mit, unaquæque pars de singulis
γρανθὲν, κενωθείσης τῆς κοιλίης τοῦ cibis: [22] repletum autem & hu-
ἐμέτου, ἀφίησι πάλιν τὴν ὑπερβολήν. mectatum, alvo per vomitum
[23] ἡ δὲ κοιλίη κενεὴ ἐοῦσα αὐτὴ evacuata, rursus excessum re-
σπᾷ. [24] τὸ μὲν δὴ ὑπερβάλλον ὑ- mittit. [23] Alvus autem vacua exi-
γρὸν ἐξεραύγεται ἡ σάρξ· [25] τὸ δὲ stens revellit. [24] Excedentem
40 ξύμμετρον οὐκ ἀφίησιν, ἢν μὴ itaque humiditatem caro eru-
βίης, ἢ πόνων, ἢ φαρμάκων, ctat, [25] moderatum vero non
ἢ ἄλλης τινὸς ἀνασπάσιος. [26] τῇ remittit, nisi per vim, aut la-
δὲ προσαγωγῇ χρησάμενος, κατέ- bores, aut medicamenta, aut
στησε τῷ σώματι τὴν διαίταν ἡσυχῇ. aliam quandam revulsionem. [26]
Qui autem additione cibi sen- 545
sim crescente utitur, is corpori
diætam placide constituit.

ΙΠΠΟ-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ.

HIPPOCRATIS DE DIÆTA liber tertius.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 34. 366. Basil. lat.

502 pag 69

ΠΕΡΙ ὃ διαίτης ἀνθρωπίνης, [2] ὥσπερ μοι καὶ πρότερον εἰρέαται, [3] ξυγγράψαι μὴ ἐχ 45 [1] οἷόντε ἐς ἀκριβείην, [4] ὥστε μήτε τὸ πλῆθος ἢ σίτου ἢ ξυμμετρείην ποιέεσθαι τῶν πόνων. [5] πολλὰ γὰρ τὰ κωλύοντα. [6] πρῶτον μὲν αἱ φύσιες τῶν ἀνθρώπων, διάφοροι ἐοῦσαι. [7] καὶ γὰρ αἱ ξηραὶ, αὐτῶν ἑωυτῶν μήτε ἑωυτῶν, καὶ μήτε ἄλλων μᾶλλον καὶ ἧσσον ξηραί· [8] καὶ ὑγραὶ ὡσαύτως, [9] καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι. [10] ἔπειτε καὶ αἱ ἡλικίαι, μὴ τῶν αὐτῶν δεόμεναι. [11] ἔτι δὲ καὶ τῶν χωρίων αἱ θέσιες, [12] καὶ τῶν πνευμάτων αἱ μετα- 100 βολαί, [13] καὶ τῶν τε ὡρέων αἱ μεταστάσιες, [14] καὶ τῶν ἐνιαυτῶν αἱ καταστάσιες. [15] αὐτῶν τε τῶν σιτίων πολλὴ διαφορή. [16] πυροί τε γὰρ πυρῶν, [17] καὶ οἶνος οἴνου, [18] καὶ πάντα, ὅσα διαιτεόμεθα, πάντα διάφορα ἐόντα, [19] ἀποκωλύει δύνασθαι εἶναι ἐς ἀκριβείην ξυγγράφεσθαι. [20] ἀλλὰ γὰρ αἱ προγνώσιες ἐξευρημέναι ἔμοιγε τῶν ἐπικρατεόντων ἐν τῷ σώματι, [21] ὥστε οἱ πόνοι κρατέουσι 5 τῶν σιτίων, [22] ὥστε τε καὶ σιτία τῶν πόνων, [23] καὶ ὡς χρὴ ἕκαστα ἐξακέεσθαι· [24] προσκαθαιρεῖν τε ὑγιείας τοῖς φύσεσι, [25] μὴ προσπελάζειν τε τοῖς νόσοις, [26] εἰ μή τις μεγάλα πόνου ἐξαμαρτάνοι, καὶ πολλάκις. [27] τοῦτο τε ἢ φαρμάκων δεῖ ἢ ἦλθε. [28] ἔστι δ' ἃ οὐδὲ διὰ τῶν φαρμάκων δυνατὰ ὑγιάζεσθαι. [29] ἢ μὲν δὴ δυνατὸν

1 DE diæta humana [2] exacte quid conscribere, [3] ut ad ciborum copiam, laborum commensuratio ac symmetria fiat, non est possibile, [4] quemadmodum etiam antea à me relatum est. [5] Multa enim sunt impedimenta. [6] Primum quidem hominum naturæ, diversæ existentes. ([7] Nam & siccæ ipsæ ad se- 5
ipsas, & ad alia collatæ magis ac minus siccæ sunt [8] & humidæ. Similiter [9] etiam aliæ omnes.) [10] Deinde ætates non iisdem indigentes. [11] Insuper & regionum situs, [12] & ventorum mutationes, [13] & temporum alterationes, [14] & anni constitutiones. [15] Est & inter ipsos cibos multa differentia. [16] Triticum enim à tritico differt, [17] & vinum à vino: [18] & reliqua omnia ex qui- 10
bus victum facimus diversa existentia, [19] impediunt quo minus possibile sit exacte de diæta conscribere. [20] At enim prænotiones inventæ sane à me sunt eorum quæ in corpore dominantur, [21] sive labores cibos, [22] sive cibi labores superent, [23] & quomodo singulis mederi oporteat, [24] prædiscereque sanas naturas, [25] & ut non accedant morbi, [26] nisi quis valde multum delinquat ac sæpe: [27] hæc autem medicamentis [1] jam opus habent. [28] Sunt 15
autem quæ neque per medicamenta sanari possunt. [29] Quantum quidem igitur inveniri pos-

τὸν σύρεθλῶν ||11 ἔγλισχρ Ϝ ὄρφ, ἐμοὶ 3
σύρηται· 30 τὸ ϝ ἀκριβὲς, οὐδενί.

II. Πρῶτον μὲν ϝ ἓν τοῖσι πολλοῖσι τ' ἀνθρώπων ξυγγράψω, ἐξ ὧν μάλιστα ἂν ὠφελοῖντο, 2 οἵ πνες σπλίοισι ϖϑοστυχϑσι χρέονται, 3
[10 ' πόνοισί τε τοῖσιν αὐαλεηρνίοισιν, 4 ὁδοιποριήσι τε τῆσι ϖϑὸς ἀνάγκλω, 5 θαλασσοργίησι τε τῆσι ϖϑὸς τ' ξυλλογλὼ σύρεθέισησι Ϝ βίε, 6 θαλπόμθροί τε ϖϑλὸ τὸ ξύμφορον, 7 ψυχόμθροί τε ϖϑλὰ τὸ ὠφέλιμον, 8 τῇ τε ἄλλῃ διαίτῃ ἀκολασίτω χρεόμθροι. 9 τέτοισι δὴ ξυμφέρ[15]ει ὧδε τ' ὑπαρχόντων ὧδε διαιτᾶϖϑ. 10 τὸν μὲν ϖιαυτὸν ἐς τέσσαρα μέρεα διαιρέουσιν, ἅπϖϑ μάλιστα γινώσκουσιν οἱ πολλοὶ, χθμεῶνα, ἦρ, θέρος, φθινόπωρον. 11 Ϲ χθμεῶνα μὲν, 4
[15 ἀπὸ πλειάδων δύσιος ' ἄχρις ἰσημερίης ἠαρινῆς. 12 ἔαρ δ', ἀπὸ ἰσημερίης μέχρι πλειάδων ἐπιτολῆς. 13 θέρος δ', ἀπὸ πλειάδων μέχρις ἀρκτέρε ἐπιτολῆς. 14 φθινόπωρον δ', ἀπὸ ἀρκτέρε μέχρι πλειάδων δύσιος.

III. Ἐν μὲν ϝ τῷ χθμεῶνι ξυμφέρ[20]ει ϖϑὸς τὸν ὧρλω ψυχρὸν τε Ϲ ξιωεσηκότα ὑπεναντιούμενον, τοῖσι διαιτήμασιν ὧδε χρέεϑαι. 2 ϖϑῶτον μὲν μθνοσιτίησι χρὴ ἀρέσκειν, λὼ μὴ πάνυ ξηρόν τις τὸν κοιλίλω ἔχῃ. 3 εἰ δὲ μὴ, μικρὸν δρισλω. 4 τοῖσι δ' διαιτήμασι χρέεϑαι, τοῖσι ξηροῖσι, 5 κὴ αὐστηροῖσι, 6 κὴ [20]θερμαντικοῖσι, 7 ' Ϲ ξυσταλτικοῖσι, 8 Ϲ ἀκρήτοισιν. 9 ἄρτον δὲ τὸν μᾶλλον δ' μᾶλλον, 10 κὴ τοῖσιν ὀπλοῖσι τ' ὄψων μᾶλλον, ἢ τοῖσιν ἑφθοῖσι χρέεϑαι. 11 Ϲ τοῖσι πόμασι μέλασιν, 12 ἀκρηλεξέροισι, 13 Ϲ ἐλάσσοσι. 14 λαμβάνοισι δ' ὡς ἥκιστα, πλὴν τοῖσι θερμαντικοῖσι Ϲ ξηροῖσι. 15 Ϲ χυλοῖσι, 16 Ϲ ῥοφήμασι ὡς ἥκιστα. 17 τοῖσι δὲ

sibile est quæ maxime ad rem faciunt, à me inventum est: 30 verum exacte à nullo.

II. Primum igitur multis ac vulgo hominibus conscribam, ex quibus maxime utilitatem capere possint, 2 qui sane cibis vulgaribus utuntur, 3 ac laboribus necessariis, 4 profectionibusque necessariis, 5 ac operis marinis ad ' vitam degendam repertis: 6 quique calescunt plus quam expedit, 7 perfrigeranturque præter commoditatem, 8 & reliqua diæta inconstanti utuntur. 9 His itaque ex præsentibus sic victum facere conducit. 10 Annum equidem in quatuor partes dividunt, quas plerique omnes noverunt, hyemem, ver, æstatem, autumnum. 11 Et hyemem quidem à pleiadum occasu, usque ad æquinoctium vernum. 12 Ver autem ab æquinoctio usque ad pleiadum ' exortum. 13 Æstatem vero à pleiadum ortu usque ad arcturi exortum. 14 Autumnum ab arcturi ortu, usque ad pleiadum occasum.

III. In hyeme quidem igitur tempori frigido & compacto se opponendo, hoc victu uti conducit. 2 Primum quidem semel tantum in die cibum capere convenit, nisi quis valde siccum ventrem habeat. 3 Id vero si fieri non possit, modicum prandere. 4 Victu autem utendum est sicco, 5 & austero, 6 ' & calfactorio, 7 & ex toto collato, 8 ac meraco. 9 Pane autem magis uti expedit, 10 & obsoniis assatis potius quam coctis. 11 Et potionibus nigris 12 meracioribus 13 ac paucioribus. 14 Oleribus minimum, præterquam calfacientibus & siccis. 15 Succis item 16 ac sorbitionibus minime utendum est. 17 Laboribus autem

δὲ πόνοισι πολλοῖσιν ἅπασι, [18] τοῖσί τε δρόμοισι καμπτοῖσιν, ἐξ ὀλίγου ἀποσάγνυσθαι, [19] καὶ τῇ πάλῃ ἐν ἐλαίῳ μακρῇ· [1] ἀπὸ κέφων ἀποσάσσονθαι. [20] τοῖσι μὲν περιπάτοισιν, ἀπὸ τῶν γυμνασίων, [2] ὀξέσιν· [21] ἀπὸ δὲ δείπνου, βραδέσιν ἐν ἀλέῃ· [22] [1] ὀρθρινοισί τε πολλοῖσιν, ἐξ ὀλίγου ἀρχόμενον, ἀποσάσσονθαι σφοδρὸν, ἀπαυόμενόν τε ἡσυχῇ.

IV. [1] Καὶ σκληροχειμέσι, [2] καὶ νυκθερινοῖσι, [3] [1] καὶ καυσώδεσι, [4] καὶ κυνοδρομίῃσι χρῆσθαι ξυμφέρει. [5] πάντα γὰρ ταῦτα ἰσχναίνει καὶ θερμαίνει. [6] [1] χρῆσθαι τε πλοίῳ. [7] ὁκόταν δὲ ἐθέλῃ λάσιος εἶναι, ἢν μὲν ἐκπονήσῃ ἐν παλαίστρῃ, ψυχρὸν λέσθω. [8] ἢν δὲ ἄλλῳ τινὶ πόνῳ χρήσηται, τὸ θερμὸν ξυμφορώτερον. [9] χρῆσθαι δὲ τοῖσιν ἐμέτοισι, [10] τοῖσι μὲν ὑγροτέροις [1] τρὶς τοῦ μηνός· [11] τοῖσι δὲ ξηροτέροις δὶς, ἀπὸ σιτίων παντοδαπῶν. [12] ἐκ δὲ τῶν ἐμέτων ἀποσάσσειν ἡσυχῇ ἀπὸ τοῦ εἰθισμένου σιτίου, ἐς ἡμέρας τρεῖς. [13] καὶ τοῖσι πόνοισι χρέεσθαι κατὰ τὰ ἐλάττοσι, τὸν τοῦτον τὸν χρόνον. [14] ἀπὸ δὲ βοείων καὶ χοιρείων κρεῶν, ἢ τῶν ἄλλων, ὅ, τι ἂν ὑπερβάλλῃ πλησμονήν, ἐμέειν. [15] [1] καὶ ἀπὸ τυρωδέων καὶ γλυκέων καὶ λιπαρέων ἀνεδήτων πλησμονῆς, ἐμέειν ξυμφέρει. [16] καὶ ἀπὸ μέθης, [17] καὶ σίτων μεταβολῆς, [18] καὶ χωρίων μεταλλαγῆς, ἐμέειν. [19] διδόναι δὲ καὶ τῇ ψυχῇ καθαρὸν ἑωυτόν, [20] πλὴν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ γυμνασίων.

V. Ἀλλ' ἔν τε τοῖσιν ὀρθρινοῖσι περιπάτοισιν, ὁκόταν ἄρξηται τὸ σῶμα ἀναθερμαίνεσθαι, [2] καὶ τοῖσι δρόμοισι, [3] καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ χρόνῳ, [4] ἐκστροβολέα φυλάσσεσθαι. [5] ἀγαθὸν γὰρ τῷ σώματι χειμάζεσθαι ἢ

tem multis omnibus, [18] curſibuſque curvis ſenſim creſcente acceſſione, [19] & lucta in oleo longa, à levibus ordiendo ac ſenſim addendo. [20] Et deambulationibus ab exercitiis, acutis ac celeribus, [21] à cœna vero, tardis in tempore. [22] Matutinis autem multis, leni initio facto, ac ſenſim creſcente acceſſione, ita ut placide rurſus deſinas.

IV. Utendum eſt & ſtrato duriore, [2] & nocturnis itineribus, [3] & funambulationibus, [4] ac curſibus per funem uti confert. [5] Omnia enim hæc attenuant ac calfaciunt. [6] Utendum etiam navigatione. [7] Ubi autem quis lavari velit, ſi quidem in palæſtra ſe exercuerit, frigida lavetur. [8] Si vero alio quopiam exercitio uſus fuerit, calida commodior exiſtit. [9] Utendum & vomitibus, [10] ſi humidiores ſint ter in menſe, [11] ſin ficciores, bis à cibis omnis generis: [12] à vomitibus ſenſim perveniendum eſt ad conſuetum cibum per tres dies, [13] eoque tempore laboribus levioribus ac paucioribus utendum: [14] à bubulis autem & porcinis carnibus, aut aliis, quicquid tandem modum exceſſerit, repletus vomat: [15] & à caſeoſis & dulcibus ac pinguibus, eum qui non eſt adſuetus repleri, vomere conducit: [16] & ab ebrietate, [17] ac ciborum mutatione, [18] & regionum alteratione vomendum eſt. [19] Oportet autem frigori ſeipſum purum exhibere, [20] præterquam à cibis ac exercitiis.

V. Sed & in matutinis deambulationibus ubi corpus calefieri cœperit, [2] itemque in curſibus [3] etiam in alio tempore, [4] exceſſum vitare oportet. [5] Melius eſt enim corpori hyemem ferre,

ἢ γυμνάζεσθαι ἐν τῇ ὥρῃ. 6 ἐδὲ γὰρ τὰ δένδρα μὴ χρήσιμα ἔνεστιν ἐν τῇ ὥρῃ, δοῦναι καρπὸν φέρειν, οὐδ' αὖ τὰ ἐρρῶσθαι. 7 χρέεσθαι δὲ χὴ τοῖσι πόνοισι πολλοῖσι ταύτῃ τῇ ὥρῃ ἐς ὑπερβολήν. 8 ἢν μὴ οἱ κόποι ἐγγίνωνται. 9 τὸ δὲ τεκμήριον διδάσκω τοὺς ἰδιώτας. διότι δὲ τοῦτο ἔχει φράσω. 10 τῆς ὥρης ἐούσης ψυχρῆς καὶ ξυνεστηκυίης, πάχος πολήσια πέπονθε καὶ τὰ ζῷα. 11 βραδέως δὲ ἐν ἀνάγκῃ θερμαίνεσθαι τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ πόνου, 12 καὶ τοῦ χροὸς μικρόν τι μέρος ὑπολείπεσθαι τοῦ ὑπάρχοντος. 13 εἶτα δὲ χρόνου, οὐ πολλοῦ μὲν δεῖ, ὀλίγου δὲ παραδεῖται ὁ πόνος. 14 ὀλίγου δὲ καὶ ἀναπαύεται πολύς. 15 ἡ μὲν γὰρ ἡμέρη βραχεῖη ἡ δὲ νὺξ μακρή. 16 διὰ ταῦτα δὲ οὐκ ἔχει ὑπερβολὴν ὁ χρόνος καὶ ὁ πόνος. 17 χρὴ δὲν διὰ ταῦτα τὴν ὥρην ταύτην οὕτω διαιτᾶσθαι. 18 ἀπὸ τριήκοντα δύσεως μέχρις ἡλίου τροπῶν, 11 ἡμέρας τεσσαράκοντα πέντε καὶ τετράμηνον. 19 δεῖ δὲ τὴν τροπὴν ἐν φυλακῇ ὡς μάλιστα εἶναι. 20 καὶ ἀπὸ τροπῆς ἡλίου, ἄλλας τοσαύτας ἡμέρας τῇ αὐτῇ διαίτῃ χρέεσθαι.

VI. 1 Ἐπὴν δὲ ἡ ὥρη ἐπανάγῃ τὸ ζέφυρον, καὶ μαλακωτέρη γένηται, 2 δεῖ καὶ τῇ διαίτῃ μετὰ τὴν ὥρης ἐπαγαγεῖν, ἡμέρας πεντεκαίδεκα, 3 ὅτε ἡ ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει 4 καὶ χελιδὼν ἤδη φέρηται. 5 τὸν δ' ἐπόμενον δὲ χρόνον, ποικιλώτερον ἤδη διάγειν, 6 μέχρις ἰσημερίης, ἡμέρας τριάκοντα δύο. 7 δεῖ δὲν καὶ τοῖσι διαιτήμασι χρέεσθαι, τῇ ὥρῃ διαποικίλοντα, 8 μαλακωτέροισι καὶ κουφοτέροισι, τοῖσί τε σιτίοισι, καὶ τοῖσι ποτοῖσι, καὶ πόνοισι, 9 προσάγοντα ἡσυχῇ πρὸς τὸ ἔαρ. 10 ὁκόταν δὲ ἰσημερίη γένηται ἤδη μαλακωτέρη, καὶ αἱ ἡμέραι μακρότεραι, αἱ νύκτες δὲ βραχύτεραι, 11 καὶ

quam exerceri hoc tempore. 6 Nam neque arbores, quæ hyemem non pertulerunt, hoc tempore fructum ferre possunt, neque ipsæ sanæ esse. 7 Utendum est & laboribus hoc tempore multis usque ad excessum, 8 nisi lassitudines succedant. 9 Signum autem docebo idiotas, ostendamque quapropter hæc ita se habent. 10 Tempore existente frigido ac compacto, consimilia patiuntur etiam animalia ipsa. 11 Necesse igitur est corpora tardè calefieri à labore, 12 & modicam quandam humiditatis præsentis partem excernere. 13 Deinde modicum tempus concessum est quo laborent, multum autem quo quiescant. 15 Dies enim brevis est, nox vero longa: 16 propterea igitur neque tempus, neque labor excessum habet. 17 Ob hanc itaque causam hoc tempore sic diætam instituere oportet, 18 à 66 pleiadum occasu usque ad solstitium hybernum diebus quadraginta quatuor. 19 Circa solstitium autem maxime in custodia ac tutela esse, 20 & à solstitio alios totidem dies eadem diæta uti. 11

VI. Postquam autem tempus adduxerit favonium, & mollius factum fuerit, 2 oportet etiam cum tempore diætam sequi, diebus quindecim, 3 quum arcturus oritur 4 & hirundo volat. 5 Sequens vero tempus magis varie transigere oportet 6 usque ad æquinoctium diebus triginta duobus. 7 Oportet igitur etiam diæta uti hoc tempore variegatiore, 8 mollioreque ac leviore, & cibo, & potu, & labore, 9 atque ita sensim ad ver perducere. 10 Quum autem æquinoctium jam factum fuerit mollius, & dies longiores, ac noctes breviores, 11 &

11 Ἐν δὲ ὥρῃ ἐπιόσῃ θερμῇ τε καὶ ξηρῇ καὶ σιτῷ, 12 καὶ ἢν ᾖ παρεόσα [δίαιτα] τροφίμου τε καὶ ἀκράτου. 13 δεῖ δή, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖσιν ἔμπροσθεν λόγοισιν ἐδηλώσαμεν, ἐν ταύτῃ τῇ ὥρῃ ἑαυτῷσιν ἀφελείλιον εἰς τὸ θέρος, 14 σὺν ἐγκρίσῃ γνώμιον, 15 αὔξησίν τε καὶ σκιλον, 16 ὅπως καὶ τὸ ἄνθρωπον. 17 ἐπεὶ καὶ γὰρ γνώμιον ἔχει, τὴν σαρκὸς τὴν αὔξησιν δεῖ ὑγιηρὴν αὐτῷ διαπορίσαι.

VII. Χρὴ δέ, ὡς μὴ ἐξαπίνης τὴν δίαιταν μεταβάλλῃ, 2 διελεῖν τὸν χρόνον εἰς μέρεα ἕξ, καὶ ὀκτὼ ἡμέρας. 3 ἐν μὲν τῇ πρώτῃ μοίρῃ χρὴ τόν τε πόνον ἀφαιρέειν, 4 καὶ τοῖσι λοιποῖσι ὀξυτέροισι χρέεσθαι. 5 τοῖσι δὲ σιλίοισι μαλακωτέροισι τε, 6 καὶ πόμασιν ὑδαρεστέροισι καὶ λαδικωτέροισι, 7 καὶ τῇ πόλῃ ξὺν τῷ ἐλαίῳ χρέεσθαι. 8 ἐν ἑκάστῃ δὲ τῇ ὥρῃ ἐκκρούειν τὰ διαλήμματα μεδιστεύειν καὶ μικρόν. 9 καὶ τὰ περιπάτων ἀφαιρέειν τὰ πρῶτα δεῖπνα τὰς πολείας, 10 τὰ δὲ ὀρθρίων τὰς ἐλάττους. 11 καὶ τὰ μάζης ἀντὶ τῶν ἄρτων προσφέρεσθαι. 12 καὶ τὰ λαχάνων τὰ ἑψανῶν προσφορέειν. 13 καὶ τὰ ὄψα ἀνισοῦσθαι τοῖσι ἐφθοῖσι τοῖσιν ὀπτοῖσι. 14 λουτροῖσί τε χρέεσθαι. 15 καὶ ἐνανίσησιν μικρόν. 16 ἀφροδισίοισι τε ἐλάττοσι. 17 καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, τὸ μὲν πρῶτον οὐ τῶν δ' ποιέεσθαι, εἶτα δὲ πολλάκις τοῦ χρόνου, 18 ὅκως ἂν καταστήσῃ τὸ σῶμα σαρκωθὲν καθαρῇ σαρκί. 19 καὶ τὴν δίαιταν μαλακὴν οὕτω τελέειν τῷ χρόνῳ, 20 μέχρι πολειάδων ἐπιτολῆς.

IIX. Ἐν τούτῳ δὲ ἤδη θέρεος, καὶ τὴν δίαιταν χρὴ πρὸς τοῦτο ποιέεσθαι. 2 χρὴ δὲ, ἐπιόσης πολιὰς ἐπιείλη, τοῖσί τε σιλίοισι μαλακωτέροισι καὶ ἐλάττοσι χρέεσθαι. 3 εἶτα τῇ μάζῃ πολείου, ἢ τῷ ἄρτῳ. 4 ταύτῃ δὲ προ-

11 & tempus calidum ac siccum constiterit, 12 etiam præsens victus probe nutriens ac meracus sit. 13 Quemadmodum igitur arbores 14 rationem non habentes, hoc tempore præparant sibi ad æstatis commoditatem, 15 tum incrementum, tum umbram: 16 sic oportet hominem, 17 quum sane mente ac ratione præditus sit, carnis incrementum salubre sibi præparare.

VII. Oportet igitur, ut, ne derepente diæta transmutetur, 2 tempus in sex partes dividere, per octo dies. 3 In prima itaque parte & labores detrahere oportet, 4 & reliquis quoque velocioribus uti. 5 Cibis autem mollioribus, 6 & potibus aquosioribus ac albioribus, 7 & lucta cum oleo in sole utendum est. 8 In singulis autem temporibus singulas diætas paulatim transmutare oportet, 9 & deambulationes detrahere à cœna plures, 10 matutinas pauciores: 11 & mazam pro pane offerre, 12 & olera cocta exhibere, 13 & obsonia cocta assatis adæquare, 14 & balneis uti, 15 & parum prandere, 16 & re venerea pauca uti, 17 & vomitibus primum quidem quarto quoque die, deinde per longius tempus, 18 quo & corpus pura carne incarnatum constituas, 19 & diætam in hoc tempore mollem, 20 usque ad pleiadum exortum.

IIX. Et in hoc jam æstas adest, & ad hanc nunc diætam instituere oportet. 2 Quum itaque pleias exorta fuerit, cibis mollioribus ac paucioribus uti oportet. 3 Deinde maza magis quam pane, 4 atque ea prius

ωεφυρητῇ ἀτρυπλοτέρῃ. [5] τοῖσι δ' πόμασι μαλακωτέροισι, λδυκωτέροισιν, ὑδαρεστέροισιν. [6] ὀρθρίσω δ' ὀλίγω. [7] καὶ ὕπνοισιν ἀπὸ δ' ὀρθρίσω βραχέσι. [8] καὶ πλησμονῆσιν ὡς ἥκιστα τ' σιτίων τε καὶ ποτῶν. [9] [ποτῷ δ'] ἱκανῶς ἐπὶ πλείστῳ χρεὼν. [10] δι' ἡμέρης δ' ὡς ἥκιστα πίνειν, [11] ἢν μὴ αὐάλκη τινὶ ξηρασίη τὸ σῶμα χρήσῃ. [12] χρέων δ' τοῖσι λαχάνοισι τοῖσιν ἐφθοῖσι, [13] πλὴν τ' καυλωδέων καὶ ξηρῶν. [14] χρέων δ' καὶ τοῖσιν ὠμοῖσι, [15] πλὴν τῶν θερμαντικῶν καὶ ξηρῶν.

IX. [1] Ἐμέτοισι δὲ, ἢν μήτις πλησμονὴ ἐγγένηται, μὴ χρέων. [2] τοῖσι δ' ἀφροδισίοισιν ὡς ἥκιστα. [3] λουτροῖσι δ' χλιεροῖσι χρέων. [4] ἡ δ' ὀπώρη ἰσχυρότερον τ' ἀνθρωπίνης φύσιος. [5] βέλτιον ἂν ὀπωρῶν ἀπέχεσθαι. [6] εἰ δ' χρῶτό τις, μὴ τῶν σιτίων χρεόμενος, ἥκιστ' ἂν ἐξαμαρτάνοι. [7] τοῖσί τε πόνοισι, [8] τοῖσί τε τροχοῖσι χρὴ γυμνάζεσθαι, [9] καὶ δικαίοισιν ὀλίγοισι πολλῷ χρόνου, [10] καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἐν σκιῇ, [11] τῇ τε παλαίῃ ἐν κόνει, [12] ὅκως ἥκιστα θερμανθήσεται.

X. Ἡ δὲ ἀλίνδησις βέλτιον, ἢ οἱ τροχοί. [2] ψύχουσι γὰρ, τὸ σῶμα κενεῦντες δ' ὑγροῦ. [3] ἀπὸ δείπνου τε μὴ περιπατεῖν, [4] ἀλλ' ἢ ὀλίγον ἐξαναστῆναι. [5] περὶ δ' χρέων δεῖ περιπάτοισιν. [6] ἠλίου δ' φυλάσσειν, [7] καὶ περὶ ψύχεα, πότε ἐν περὶ, καὶ τὰ ἐν τῇ ἑσπέρῃ, [8] ὁκόσα ποταμοὶ, ἢ λίμναι, ἢ χιόνες ἀποπνέουσι. [9] τούτῃ δὲ τῇ διαίτῃ περιστατέω, μέχρις ἡλίου τροπέων. [10] ὅκως ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἀφαιρήσῃ πάντα, ὁκόσα ξηρὰ, καὶ θερμὰ, καὶ μέλανα, καὶ ἄκρητα, καὶ τοὺς ἄρτους, [11] πλὴν εἴ τι μικρὸν ἡδυνῆς

subacta, & vino dulci non emol- 85
lita : [5] potibus autem mollibus, albis, aquosis, [6] prandio modico, [7] & somnis à prandio brevibus, [8] & repletionibus ex cibis ac potibus quam minimis. [9] Potu inter edendum utendum est sufficiente : [10] per diem vero minime bibendum, [11] nisi necessaria aliqua siccitate corpus utatur. [12] Utendum est & oleribus coctis, [13] exceptis æstuosis ac siccis. [14] Utendum etiam crudis, [15] exceptis calfacientibus ac siccis. 90

IX. Vomitibus, nisi si qua repletio contingat, utendum non est. [2] Re autem venerea minime. [3] Balneis autem tepidis uti licet. [4] At vero poma fortiora sunt quam pro humana natura. [5] Melius est igitur à pomis abstinere. [6] Si vero quis cum cibis utatur, minime deliquerit. [7] Laboribus quoque [8] ac cursibus circularibus exerceri oportet, [9] & cursibus rectis revertentibus modicis multo tempore, [10] & deambulationibus in umbra, [11] lucta autem 95
in pulvere, [12] quo quam minime excalescat.

X. Verum volutationes in pulvere meliores sunt quam cursus circulares. [2] Frigefaciunt enim corpus humorem evacuantes. [3] A cœna deambulandum non est, [4] sed saltem surgendum. [5] Mane vero deambulationibus utendum. [6] Soles vitaudi sunt, [7] itemque frigora, tum mane, tum vespere, [8] quæ flumina, aut stagna, aut nives exhalant. [9] Hanc autem diætam tolerare oportet usque ad solstitium æsti- 100
vum, [10] quo in hoc tempore adimas omnia quæ sicca sunt & calida & nigra ac meraca, itemque panes, [11] præterquam si parum

quid

νῆς παρέχειν εἵνεκα. [12] Τὸ ἐχόμενον ὁ χρόνον διαιτήσει τοῖσι μαλακοῖσι, καὶ ὑγροῖσι, καὶ ψυκτικοῖσι, καὶ λευκοῖσι, [13] μέχρις ἀρκτούρου ἐπιτολῆς καὶ ἰσημερίης, ἡμέρας πενήκοντα τρεῖς.

XI. [2] Ἀπὸ δὲ ἰσημερίης ὧδε χρὴ διαιτέειν, [2] φθινοπώρῳ, [3] φυλασσόμενον τὰς μεταβολὰς τῶν ψυχέων καὶ τῶν ἀλέης ἐνθῆπαχείη. [4] χρέεσθαι δὲ ἐν τούτεω τῷ χρόνῳ, ἐν ἱματίῳ φθινινήσουσι, [5] τῇ τε τρίψῃ, [6] καὶ τῇ πάλῃ σὺν ἐλαίῳ, [7] ἡσυχῇ φθινήσουσι. [8] καὶ τοὺς περιπάτους ποιέεσθαι σὺν ἀλέῃ. [9] θερμολουσίῃ τε χρέεσθαι, [10] καὶ τοὺς ἡμερινοὺς ὕπνους ἀφαιρέειν. [11] καὶ τοῖσι σιτίοισι θερμοτέροισι, καὶ ἧσσον ὑγροῖσι, καὶ ἀραιροῖσι· [12] καὶ τοῖσι πόμασι μελαγρωτέροισι, μαλακοῖσι δὲ καὶ μὴ ὑδαρέσι· [13] τοῖσί τε λαχάνοισιν ἧσσον· [14] τὴν τε ἄλλην διαίτην φθινήσουσαν παῖσι, τοῖσι θερινοῖσι ἀφαιρεῦντα, τοῖσι χειμερίοισι χρέεσθαι μὴ ἐς ἄκρον, [15] ὅκως κατασήσῃ ὡς ἔγγιστα τὸν χειμερινὸν διαίτης, [16] ἐν ἡμέρῃσι δυοῖν δέουσιν πεντήκοντα, μέχρι πλειάδων δύσιος, ἀπὸ ἰσημερίης.

XII. Ταῦτα μὲν παραινέω τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων, [2] ὁκόσοισιν ἐξ αὐτάρκης εἰκῇ τὸν βίον διαπελεύειν ἐστί, [3] μηδ' ὑπάρχειν αὐτοῖσι τῶν ἄλλων ἀμελήσουσιν τῆς ἑαυτῶν ὑγιείης ἐπιμελεῖσθαι. [4] οἷσι δὲ τοῦτο παρεσκεύασται καὶ διέγνωσται, ὅτι οὐδὲν ὄφελός ἐστιν, οὔτε χρημάτων, οὔτε σώματος, οὔτε τῶν ἄλλων ἀδενέος, ἄτερ τῆς ὑγιείης, [5] φθὸς τοῦτό ἐστι μοι διαῖτα ἐξευρημένη, [6] ὡς ἀνυστὸν φθὸς τὸ ἀληθέστατον τῶν δυνατῶν φθοσηκούσης. [7] τοιούτῳ μὲν οὖν

quid voluptatis gratia concedere velis. [12] Sequenti vero tempore utetur mollibus & humidis & perfrigerantibus ac albis, [13] usque ad arcturi exortum ac æquinoctium per dies nonaginta tres.

XI. Cæterum ab æquinoctio sic diætam instituere oportet, [2] per autumnum ad hyemem adducendo, [3] ita ut mutationes frigorum ac teporis vites vestitu crasso. [4] Utendum autem hoc tempore motu in veste, [5] frictioneque [6] ac lucta in oleo, [7] ita ut sensim accessio crescat. [8] Deambulationes quoque in tepore faciendæ sunt, [9] & calidis lavacris utendum, [10] & somni diurni detrahendi. [11] Cibis autem utendum est calidioribus, ac minus humidis, & puris, [12] & potibus nigrioribus, verum mollibus, & non aquosis: [13] oleribus vero minus. [14] Reliquam item diætam omnem sic consonam adhibere oportet, ut ab æstivis detrahas, hybernis autem utaris non ad summum, [15] quo hybernum victum quam proxime constituas, [16] in diebus duodequinquaginta, usque ad pleiadum occasum, ab æquinoctio.

XII. Hæc porro multitudinis commonendæ gratia ac vulgi hominum causa prodo, [2] qui ex necessitate vitam temere transigunt, [3] neque licet ipsis aliorum negligentes esse, ac suam ipsorum sanitatem curare. [4] Quibus vero jam hoc certum ac percognitum est, quod neque divitiarum, neque corporis, neque ullius alterius rei ulla utilitas est, citra sanitatem, [5] ad hos inventa est à me diæta, [6] quantum possibile est, ad veritatem ac certitudinem possibilium rerum adducta. [7] Hanc itaque in ser-

ὧν προϊόντι τῷ λόγῳ δηλώσω. [8] τόδε δ' ἦν τὸ ἐξεύρημα καλὸν μὲν ἐμοὶ τῷ εὑρόντι, [9] ὠφέλιμον δ' τοῖσι μαθοῦσιν, [10] εὐδεὶς δέ κω τῶν πρότερον ἐπεχείρησε ξυνθεῖναι, [11] ὃ πρὸς ἅπαντα τὰ ἄλλα πολλοῦ κρίνω εἶναι ἄξιον. [12] ἔστι δ' ἡ προδιάγνωσις μὲν πρὸ τοῦ νοσέειν, [13] διάγνωσις δὲ τῶν σωμάτων, τί πέπονθε, [14] πότερον τὸ σιτίον κρατεῖ τοὺς πόνους, [15] ἢ οἱ πόνοι τοὺς σιτία, [16] ἢ μετρίως ἔχει πρὸς ἄλληλα. [17] ἀπὸ μὲν δὴ τοῦ κρατεῖν ὁκότερον ἔοι, νοῦσοι ἐγίνοντο. [18] ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσάζειν πρὸς ἄλληλα, ὑγιείη πρόσεστιν.

XIII. Ἐπὶ τούτοισι δὴ τοῖσιν εἰδέα ἐπεξέρχομαι, καὶ δείξω, ὁκοῖα μέν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ὑγιαίνουσι δοκέουσι, καὶ ἐσθίουσί τε ἡδέως, πονέουσί τε δυναμένοισι, καὶ σώματι καὶ χρώματι καὶ ἱκανῶς ἔχουσιν. [2] αἱ ῥῖνες ἄτερ προφάσιος φανερῆς ἐμπιπλέονται ἀπὸ δείπνου, [3] καὶ δοκέουσι μὲν πλήρεες εἶναι, [4] μύσσουσι δὲ οὐδέν. [5] ὁκόταν δὲ περιπατεῖν ἄρξωνται καὶ ὀρθρεύειν καὶ γυμνάζεσθαι, τότε μύσσουσι καὶ πτύουσι. [6] καὶ περὶ ὀφθαλμοὺς καὶ χρόνος καὶ τὰ βλέφαρα βαρέα ἴσχουσι, [7] καὶ τὸ μέτωπον ξύεται καὶ λαμβάνει, [8] καὶ τοῦ τε σίτου ἀπέχονται, [9] καὶ πίνειν ἧσσον δύνανται, [10] ἀχροΐη τε τοιούτοισι καὶ ἡ χροιὴ γίνεται, [11] ἢ ἦν καὶ χλωρότερος κινέεται, [12] ἢ πυρετοὶ φλεγμώδεες, [13] καθ' ὁ, τι ἂν τύχη ἡ χρόνος ἡ πλησμονὴ κινηθεῖσα. [14] ὅ, τι δ' ἂν τύχῃ ποιήσας καὶ τοῦτον τὸν καιρὸν, τοῦτο αἰτίην ἔσχε αὐτὸν εἶναι. [15] τοιοῦτο γὰρ κρατέει τοὺς σιτία τοὺς πόνους, καὶ μικρὸν ὑπερπλησθεὶς ἡ πλησμονὴ, ἐς νοῦσον ἦγαγεν. [16] ἀλλ' οὐ χρὴ πρόσω μέχρι τούτου, [17] ἀλλ' ὁκόταν γνῶ τὸ πρῆγμα τοῦτο τεκμηρίων, εἰδέναι ὅ, τι κρατέει τοὺς σιτία τοὺς

monis progressu declarabo. [8] Inventum autem hoc honestum quidem mihi repertori, [9] utile vero discentibus, [10] nullus adhuc priorum ne attentavit quidem componere, [11] quod ad omnia alia magni æstimandum duco. [12] Est autem præcognitio antequam ægrotent [13] cognitio, quid corpora perpetiantur, [14] utrum cibus superat labores, [15] aut labores cibos, [16] aut moderate inter se habeant. [17] Utrum enim tandem superetur, morbi fiunt; [18] ab æqualitate autem inter ipsa mutua, sanitas adest.

XIII. Ad hæc sane commemoranda accingor, & demonstrabo qualia fiunt hominibus qui sani sibi esse videntur, & jucunde comedunt, laborareque possunt, & corporis ac caloris satis habent. [2] Nares citra causam apertam à cœna implentur, [3] & repleræ esse videntur, [4] emungunt autem nihil. [5] Vbi autem deambulare mane incipiunt ac exerceri, tunc emungunt ac spuunt: [6] & progressu temporis etiam palpebras graves habent, [7] & pruritus frontem occupat, [8] & à cibis abstinent, [9] & bibere minus possunt, [10] & color fit decolor, [11] & aut destillationes moventur [12] aut febres horridæ, [13] juxta quodcunque tempus repletio fuerit mota. [14] Quicquid autem eo tempore fecerit, in idipsum culpam ac causam rejicit, quum idipsum causa non sit. [15] Huic enim cibi superant labores, & repletio paulatim collecta in morbum ipsum adduxit. [16] Sed non huc usque differre oportet, [17] verum ubi prima signa cognoverit, scire quod cibi labores superant, & paulatim collecta repletio

τὰς πόνους, " καὶ μικρὸν ξυλλεγ- 23
μὴν πλησμονή ἐστι. 18 μύξαι γὰρ 19
καὶ σίελα πλησμονῆς ἐστι κρίσις. 20
ἀτρεμίζοντι δὲ καὶ μὴ δὴ καὶ σώματι,
φράσσεσθαι τὰς πόρους καὶ πνεύμα-
σι, πολλῆς ἐνεούσης τῆς πλησμονῆς.
21 θερμαινόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ πόνου,
ἀπακρίνεται λεπτομερόμενον.

xiv. Χρὴ δὲ τὸν τοιοῦτον ἐκθερ- 30
μαίνειν ὧδε. 2 Ἀλαπονήσαντα μὲν
τοῖσι γυμνασίοισι τοῖσιν εἰθισμέ-
νοισιν ἀκόπως, θερμῷ λουσάμενον,
σίτῳ παντοδαποῖσι, καὶ ποιήσαι
ἐμέσαι. 3 ἀπὸ δὲ ἐμέτου, κλύσαι τὸ
στόμα καὶ τὸν φάρυγγα οἴνῳ αὐστηρῷ, 4
ὅκως ἂν ξυστρὴ τὰ στόματα τῶν φλε-
βῶν, 5 " καὶ μηδὲν ἐπιζητοῦντα, 6 ὁ- 24
κοῖα γίνεται ἀπὸ ἐμέτων. 7 εἶτα ἀναπα-
ύεσθαι. περιπατείτω δὲ ἀλέη ὀλίγη. 8 ἐς δὲ τὸ ὑστεραῖον, τοῖσι μὲν περι-
πάτοισι χρέεσθαι, 9 τοῖσι δὲ γυμ-
ναστοισιν ἐλάσσοσι καὶ κουφοτέροι-
σιν ἢ χθές. 10 καὶ ἀνάπαυσις ἀφαι-
ρείσθω, ἢν θέρος ᾖ. 11 ἢν δὲ μὴ θέρος
ᾖ, μικρὸν ἐπιφαγέτω. 12 καὶ δεῖπνον ἀφελεῖν τὸ ἥμισυ, " ἢν εἰώθη
δειπνεῖν. 13 τῇ δὲ τρίτῃ, τοὺς μὲν πό-
νους ἀποδότω τοὺς εἰθισμένους πάν-
τας, καὶ τὰς περιπάτους· 14 τοῖσι δὲ
σιτίοισι χρησάσθω ἡσυχῇ, 15 ὅκως
τῇ πέμπτῃ ἀπὸ ἐμέτου χρήσεται τὸ
σιτίον τὸ εἰθισμένον 16 καὶ μὴν
ἀπὸ τούτου ἱκανῶς ἔχῃ, θεραπευέ-
σθω τὰ ἐπίλοιπα, τοῖσι μὲν σιτίοισιν
ἐλάσσοσι, τοῖσι δὲ πόνοισι πλείο-
σιν. 17 ἢν δὲ μὴ καθεστήκῃ τὰ τεκ-
μήρια τῆς πλησμονῆς, 18 ἀπολιπὼν
δύο ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἐκρίσατο τὰ
σίλια, 19 ἐμεσάσθω πάλιν, καὶ χρησ-
άσθω καὶ τὰ αὐτά. 20 ἢν δὲ μή,
καὶ ἐς τρίτον, μέχρις ἂν ἀπαλ-
λαγῇ τῆς πλησμονῆς.

xv. Εἰσὶ δὲ οἳ τῶν ἀνθρώπων, οἷ-

repletio exiſtit. 18 Mucus enim 19 & ſaliva repletionis indices ſunt ac ſigna, 20 & quieſcente quidem corpore, meatus ſpiritus obturant, multa repletione exiſtente: 21 ubi vero calefactum eſt præ labore, attenuata excernuntur.

xiv. Talem autem ſic curare oportet. 2 Exercitatum in conſuetis exercitiis citra laſſitudinem, calidaque lotum, cibis omnigenis expleto, ac vomere facito. 3 à vomitu vero os & fauces colluat vino auſtero, 4 quo oſcula venarum conſtringantur, 5 & nihil attrahant, 6 velut à vomitu fieri ſolet: 7 deinde ſurgens modice deambulet in tepore. 8 Poſtridie vero deambulationibus quidem utendum eſt: 9 exercitiis autem paucioribus & levioribus quam prius: 10 & ſi æſtas fuerit, imprantſus degat: 11 ſin minus, parum comedat, 12 & de cœna quam ſumere ſolebat, dimidium detrahat. 13 Tertia autem die labores quidem obeat omnes conſuetos ac deambulationes, 14 verum cibos ſenſim ingerat, 15 quo quinta die à vomitu conſuetum cibum aſſumat. 16 Et ſiquidem ab hoc ſatis bene habuerit, de cætero cibis quidem paucioribus, laboribus autem pluribus curetur. 17 Si vero ſigna repletionis non quieverint, 18 interpoſitis duobus diebus ab ea qua conſuetos cibos aſſumpſit, 19 rurſus vomat, & eodem modo ſenſim ad conſuetos cibos redeat. 20 Quod ſi non ſucceſſerit, etiam tertium eadem repete, donec à repletione liberetur.

xv. Sunt autem homines, qui

οἵπνες, ὁκόταν κρατέωνται οἱ πόνοι ὑπὸ τῶν σιτίων, τοιάδε παρέχουσιν. 2 ἀρχομένης μὲν τῆς πλησμονῆς, ὕπνοι μακροὶ καὶ ἡδέες αὐτοῖσιν ἐπιγίνονται, καὶ ἐπὶ τὴν ἡμέρην ἐπικοιμῶνται. 3 ὁ δὲ ὕπνος γίνεται τῇ σαρκὶ ὑγρασθείσῃ, καὶ χεῖται τὸ αἷμα, καὶ γαλαιοῦται ἀναχαλώμενον τὸ πνεῦμα. 4 ὁκόταν δὲ μὴ δέχηται ἔτι τὸ σῶμα τὴν πλησμονὴν, 5 ἀπόκρισιν ἤδη ἀφίησιν εἴσω ὑπὸ βίης τῆς περιόδου· 6 ἥτις ὑπεναντιωθεῖσα τῇ τροφῇ, τῇ ἀπὸ τῶν σιτίων, παράγει τὴν ψυχήν. 7 ἐν ἐπιδὴ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἡδέως οἱ ὕπνοι, 8 ἀλλ' ἀνάγκη παράγεσθαι τὸν ἄνθρωπον, 9 καὶ δοκέειν μάχεσθαι. 10 ὁκοῖα γάρ πνα πάσχει τὸ σῶμα, τοιαῦτα ὁρᾷ ἡ ψυχὴ, κρυπτομένης τῆς ὄψιος. 11 ὁκόταν οὖν ἐς τοῦτο ἔλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐγγὺς ἤδη ἐστὶ καμεῖν ἐνίων. 12 ὅπου δὲ ἥδε τὸ νόσημα, μάλα δῆλον. 13 ὁκοίη γὰρ ἂν ἔλθῃ ἀπόκρισις, καὶ ὅτου ἂν κρατήσῃ, τοῦτο συνόσησεν. 14 ἀλλ' οὐ χρὴ προέσθαι τὰ ἀφρονέοντα, ἀλλ', ὁκόταν ἐπιγνῷ τὰ τεκμήρια τὰ τοιαῦτα, τῆς θεραπείης ἔχεσθαι. 15 καὶ δὴ τοῦτο, ὥσπερ τὰ πρότερον, ἐπιθεραπεύειν. 16 πολὺ δὲ χρόνου καὶ λιμοκτονίης δέεται.

XVI. Ἔστι δὲ καὶ τοιάδε τὰ τεκμήρια πλησμονῆς. 2 ἀλγέει τὸ σῶμα, οἷς μὲν ἅπαν, οἷς δὲ μέρεϊ τι τοῦ σώματος, ὅ, τι ἂν τύχῃ. 3 τὸ δὲ ἄλγος ἐστὶν, οἷον κόπου, καὶ δοκέουσι κοπιῆν· 4 ῥαθυμίῃσί τε καὶ πλησμονῇσι θεραπεύοντα, μέχρις ἂν ἐς πυρετὸν ἀφικνῶνται· 5 καὶ ἐδέπω δὲ τοῦτο γινώσκουσιν, 6 ἀλλὰ λουτροῖσί τε καὶ σιτίοισι χρησάμενοι, ἐς περιπλευμονίην καταίσιον τὸ νόσημα, 7 καὶ ἐς κίνδυνον τὸν ἔσχατον ἀφι-

ubi labores superantur à cibis, talia patiuntur. 2 Incipiente quidem repletione somni longi & dulces ipsis contingunt, & interdiu etiam dormiunt. 3 Somnus autem contingit carni, & sanguis funditur, & spiritus diffusus tranquillus est. 4 Quum vero non suscipiat amplius corpus repletionem, 5 secretionem jam remittit intro, præ circuitus violentia, 6 quæ sane secretio contraria alimento à cibis, animam perturbat. 7 Quo tempore non amplius jucundi ipsis sunt somni, 8 sed necesse est hominem perturbari, 9 & videtur sibi cum aliquo pugnam committere. 10 Qualiacunque enim patitur corpus, talia videt anima, visu jam concluso. 11 Quum igitur ad hoc pervenerit homo, prope jam est ut ægrotet. 12 Quod autem veniet morbus, valde manifestum est. 13 Qualis enim secretio venerit, & quamcunque partem superaverit, eam ipsam morbo affligit. 14 Verum non oportet ita desipientem esse & hucusque differre, sed statim ubi prima signa cognovit, curam contingere, 15 & hunc velut priorem curare: 16 longiori autem tempore, ac fame opus habet.

XVI. Sunt præterea etiam talia repletionis signa. 2 Dolet corpus aliquibus totum, aliquibus pars quædam, quæcunque tandem. 3 Dolor autem est velut lassitudo, & delassati esse sibi videntur, 4 segnicieque ac repletione curantur, donec ad febrem perveniant: 5 & adhuc nondum hoc cognoscunt, 6 sed balneis ac cibis utentes, ad pulmonis inflammationem, peripneumoniam Græcis dictam, morbum deducunt, 7 & ad extremum periculum deveniunt.

ἀφικνέον). [8] ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι, πρὶν αὖ ἐς τὰς νόσους ἀφικνέωνται, [9] καὶ θεραπεύειν τῷδε τῷ τρόπῳ. [10] μάλιστα μὲν πυελήσι μαλακῇσι πυρίσι τὸν ἄνθρωπον. [11] εἰ δὲ μὴ, λεκάνῃσι πολλῷ καὶ θερμῷ, [12] διαλύοντα τὸ σῶμα· ὡς μάλιστα, [13] χρησάμενόν τε τοῖσι σιτίοισι, πρῶτον μὲν τοῖσι δριμέσι καὶ πλείστοισιν, εἶτα τοῖσιν ἁλυκοῖσιν, ἐξέμεσιν δοῦναι, [14] καὶ ἐξαναστάντα περιπατῆσαι ὀλίγον χρόνον καὶ ἁλέα, [15] ἔπειτα καθεύδειν. [16] πρωὶ δὲ χρῆσθαι προσπάτοισιν ἐξ ὀλίγου προσάγοντα χρέεσθαι, [17] καὶ τοῖσι γυμνασίοισι κούφοισι, [18] καὶ τῇσι προσαγωγῇσι, καθάπερ καὶ τὸ πρότερον. [19] ἰσχνασίης δὲ τούτου πλείστης δέεται καὶ προσπάτων.

XVII. Ἢν δὲ μὴ προνοηθεὶς ἐς πυρετὸν ἀφίκηται, [2] προφέρειν μηδὲν ἄλλο, ἀλλ' ἢ ὕδωρ ἡμερέων τριῶν. [3] ἢν μὲν γὰρ ἐν τούτῳ παύσῃ· [4] εἰ δὲ μὴ, πλοσυίνῃ χυλῷ θεραπεύεσθαι, [5] καὶ ἢ τεταρταίῃ ἢ ἑβδομαίῃ κρισιήσει, εἰ ἐξιδρώσει. [6] ἀγαθὸν δὲ, τοῖσι χρίσμασι χρέεσθαι τοῖσιν ἰδρωτικοῖσιν, ὑπὸ τὰς κρίσιας. [7] ἐξαναγκάζουσι γάρ.

XIIX. Πάσχουσι δέ τινες καὶ τοιάδε ὑπὸ πλησμονῆς. [2] ἡ κεφαλὴ ἀλγέει, καὶ βαρύνεται, [3] καὶ τὰ βλέφαρα πίπτει αὐτέοισιν ὑπὸ δείπνου, [4] ἔν τε τοῖς ὕπνοις ταράσσονται, [5] καὶ δοκέει θέρμη σφέων εἶναι, [6] ἤν τε κνιλίη ἐφίσταται σφίσι. [7] ὁκοτὲ μὲν δὲ ἀφροδισιάσῃ, δοκέει κεφάλεος εἶναι ἐς τὸ παραυτίκα, ἐξ ὑστέρης δὲ μᾶλλον βαρύνεται. [8] τοιούτοισιν ἡ κεφαλὴ ἡ πλησμονὴν αὐτιζομένοισι, [9] τήν τε κνιλίην ἐφίστησι, [10] καὶ αὐτὴ βαρύνεται. [11] κίνδυνοι δὲ ὑπάρχειν, ὁκοῦ ἀν ῥαγῇ ἡ πλησμονὴ

niunt. [8] Verum oportet providere antequam ad morbos perveniant, [9] & hoc modo curare, [10] ut maxime mollibus fomentis hominem foveamus: [11] aut si id fieri nequeat, multa calida lavemus, [12] ac corpus dissolvamus, [13] & à multis ingestis cibis, primum quidem acribus ac plurimis, deinde salsis, probe vomere faciamus: [14] quo facto exurgat, ac modico tempore deambulet in tepore: [15] deinde dormiat. [16] Mane vero deambulationibus sensim crescentibus utendum est, [17] & exercitiis levibus, [18] & ciborum exhibitionibus sensim crescentibus, velut prius. [19] Attenuatione autem plurima opus habet, itemque deambulationibus.

XVII. Si vero providentia non adhibita ad febrem pervenerit, [2] nihil aliud offerre oportet præter aquam per dies tres. [3] Siquidem igitur ex hac sedetur, bene est: [4] sin minus, ptisanæ succo curandus est, [5] & aut quarta aut septima die decedet febris, si exsudabit. [6] Bonum autem est & unguentis exsudatoriis uti, sub judicationes: [7] exsudare enim cogunt.

XIIX. Quidam vero etiam talia à repletione perpetiuntur. [2] Caput ipsis dolet ac gravatur, [3] & palpebræ ipsis à cœna concidunt, [4] & in somnis turbantur, [5] & calor inesse ipsis videtur, [6] & alvus aliquando sistitur. [7] Et talis ubi venere utitur, levior statim esse sibi videtur, postea vero magis gravatur. [8] His caput repletionem revellens, [9] & alvum sistit, [10] & ipsum gravatur. [11] Periculum autem subest, ut quo erumpat ipsa repletio, id ipsum cor-

νὴ, τῶτο ἀμαθέιρ. 12 ἀλλὰ χρὴ
ωθομηθέας ὧδε. 13 ὧ βέλη ἢ
θεραπεύω ταχέως ποιέεθαι, 14
ἐκκεδόρω καθαρθῆναι. 15 εἶτα ωθσ-
άγειν τοῖσι σιτίοισι κέφοισι καὶ
μαλακῆσιν, ἡμέρας δέκα. 16 τοῖ-
σι ἢ σιτίοισι ἀφεχρῆκαῖσιν, 17 ὅ-
κως κρατήσῃ ἡ κάτω κοιλίη τῶν 29
κεφαλέων [ἢ] κάτω αὐτις πίσῃ.
18 καὶ τοῖσι δρόμοισι βραδέσι, καὶ
τοῖσιν ὀρθρίοισι, 19 καὶ τοῖσι ωδε-
πάτοισιν ἱκανοῖσι. 20 τῆτε ἐνελαίῳ
πόλη, 21 δεῖσθαι τε χρέεσθαι, 22 καὶ
ὕπνῳ ὀλίγῳ δεῖσθαι, ἢ μακρῷ. 23
ὀλίγῳ δὲ δεῖπνον ἢ, ὁκόταν ἐξαναστῆναι
ἱκανόν. 24 καὶ τὸ μὲν λέεσθαι, 25 τὸ ἢ
χρίεσθαι. 26 λέεσθαι ἢ χλιερῷ. 27 λα-
γνεῖς τε ἀπέχεσθαι. 28 αὕτη μὲν ἡ τα-
χυτέρη θεραπείη. 29 ἢν ἢ μὴ βέλοι-
το φαρμακῆ ποτέειν, 30 λεσάμε- 190
νον πολλῷ., 31 ἐμέσαι δὲ σίτων
γλυκέων καὶ ἁλυκῶν. 32 ἐξ ἐμέτου
ἢ, ὅταν ἐξαναστῆναι. 33 ωερὶ ἢ, τοῖσι
ωδεπάτοισι ωθσάγειν, 34 & τοῖσι
γυμνασίοισι τοῖσι ωθγεγραμμένοι-
σιν, ἐς ἡμέρας ἑξ. 35 τῇ ἢ ἑβδό-
μῃ πλησμονὴν ωθσθέντα, ἐμέσαι
ποιῆσαι καὶ ὀλίγα ἢ ὁμοίων σίτων. 36
καὶ ωθσάγειν κατὰ τῶτο. 37 χρέεσθαι
ἢ τέτοισιν ἐπὶ τέσσαρας ἑβδομά-
δας. 38 μάλιστα γὰρ ἐν τοσέτῳ χρό-
νῳ κοιθήσεται. 39 εἶτα ωθσάγειν,
ὁκῶς τὸ σῶμα κορμίσῃ). 40 ''καὶ- 30
διαίτην ἢ τὴν διαίτην ἐς τὸ ''ξύν-
ηθες καὶ μικρόν.

xix. Γίνεται ἢ καὶ τοιάδε ὀλίγη
πλησμονῆς. 2 ἐκκρίσει μὲν ἡ κοιλίη
κρατέσασα τὸ σῖτον, 3 αὐτὴ ἢ σύριγξι
μὴ δέχον), 4 ἐμπνεύσασα ἡ τροφὴ,
φύσιν ἐμποιέει. 5 ὁκόταν ἢ ἀνεσι-
σι κοιθήσεται). 6 τότε γὰρ ἢ ἰσχυροτέ-
ρου τὸ κέφοτερον ἐξελαύνεται. 7 καὶ
δοκέουσιν ἑωυτῶν ἀπηλλάχθαι. 8 τὸ ἢ πολὺ
πλέον

corrumpat. 12 Verum providere
hoc modo oportet. 13 Si curam
celerem facere velit, 14 veratro
purgandus est: 15 deinde exhi-
bendi cibi leves ac molles ad dies
decem, 16 atque hi alvum mo-
ventes, 17 quo venter inferior
superet, & de capite revellere
valeat, 18 Utendum & cursibus
tardis ac matutinis, 19 & deam-
bulationibus multis. 20 Item lu-
cta in oleo, 21 & prandio, 22 &
somno à prandio non longo: 23 à
cœna vero exsurgere satis est, 24 190
& partim balneis, 25 partim un-
ctione utendum, 26 balneis ve-
ro tepidis: 27 à venere autem
abstinendum. 28 Hæc quidem
velocior cura est. 29 Si vero
medicamentum bibere nolit, 30
multa calida lotus, 31 à cibis
dulcibus, ac salsis vomat: 32 à
vomitu vero satis est ut exsur-
gat: 33 mane autem deambula-
tionibus adhibendus est, 34 &
exercitiis præscriptis ad dies sex:
35 die septima repletione corpo-
ris facta à similibus cibis vo- 195
mitum faciat, 36 & eodem mo-
do cibi rursus sensim adjicien-
do exhibeantur: 37 atque his
hoc modo ad quatuor hebdoma-
das utatur. 38 In tanto enim
tempore maxime sedatur. 39 De-
inde cibi exhibendi quo corpus
reficiatur, 40 & dieta paulatim
ad consuetum morem redigenda
est.

xix. Fiunt etiam talia à re-
pletione. 2 Quibusdam venter
quidem concoquit cibum, 3
carnes autem non suscipiunt. 4
Alimentum autem intus ma-
nens flatum inducit. 5 Ubi ve- 200
ro pransi fuerint, sedatur. 6
Nam à fortiore id quod levius
est expellitur, 7 & videntur si-
bi liberati esse. 8 Verum ma-

lum

πολέον ἐς τ' ὑστεραίλω πλησμονή). 9 ὁκόταν δὲ καθ' ἡμέρην ἐκάστην αὐξανόμενον ἰσχυρὸν γένηται, 10 ἐκκρίνησι τὸ ὑπάρχον τῶ ἐπιγινεσθέντων, 11 καὶ ἐξεθέρμανε καὶ ἐπέρρηξε αὖ τὸ σῶμα, 12 καὶ ἐποίησε διάῤῥοιλν. 13 τοῦτο γὰρ ὀνομάζεται, ἕως ἂν αὐτὴ μένη ζαπεῖσα ἡ τροφὴ ὑποχωρέει. 14 ὁκόταν δ' ἐμμανθάνῃ καὶ σύμπαν, καθαίρεσις δριμέα γένηται, 15 τὸ, τε ἔντερον ξύεται καὶ ἑλκοῦται, 16 καὶ διάχωρέεται αἱματώδεα. 17 τοῦτο δὲ δυσεντερίη καλέεται. 18 νοῦσος χαλεπή τε καὶ ἐπικίνδυνος. 19 ἀλλὰ χρὴ προσμηχέσθαι, 20 καὶ τὸ ἄριστον ἀφαιρέεσθαι, 21 καὶ τοῦ δείπνου τὸ τέλεον μέρος. 22 τοῖσι δὲ δρόμοισι πολέοσι, 23 καὶ τρίβῃσι πάλῃσι, 24 καὶ τοῖσι προπάτοισι χρέεσθαι, 25 καὶ τῶν γυμνασίων, 26 καὶ ὄρθρου. 27 ὁκόταν δὲ δεκαὶ δέκα γένωνται, 28 προσθεῖναι δὲ σῖτόν τε ἥμισυ καὶ ἀφαιρεθέντος, 29 καὶ ἔμετον ποιήσαι, 30 καὶ προσαγαγεῖν ἐς ἡμέρας τεσσαρας. 31 ὁκόταν δὲ ἄλλη δεκὰς γένηται, 32 τόν τε σῖτον τὸν λοιπὸν προσθεῖναι, 33 καὶ ἔμετον ποιήσαι. 34 καὶ προσάγων πρὸς τὸν σῖτον, 35 ὑγιέα ποιήσεις ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ. 36 τοῖσι δὲ πόνοισι χαίρειν τὸν τοῦτον πλέζον.

xx. Γίνεται δὲ καὶ τοιάδε πλησμονή. 2 ἐς τὸ ὑστεραίλω τὸν σῖτον ἐρυγγάνει ὠμόν, 3 ἄτερ ὀξυρεγμίης. 4 ἡ δὲ κοιλίη διαχωρέει ἐλάσσω μὲν, ἢ κατὰ τὰ σιτία ὅμως δὲ ἱκανῶς. 5 πόνος δὲ οὐδεὶς ἐγγίνεται. 6 τοιοῦτον ἡ κοιλίη, ψυχρὴ ἐοῦσα, οὐ δύναται κατεργάσασθαι τὰ σιτία ἐν τῇ νυκτί. 7 ὁκόταν γοῦν κινηθῇ, ἐρυγγάνεται τὸν σῖτον ὠμόν. 8 δεῖ οὖν τοῦτο προσκευάσαι τῇ κοιλίῃ θερμαίνων, καὶ τῆς διαίτης, καὶ

τε

lum multo majus postridie accedit. 9 Quum autem quotidie augescens fortius invaluerit, 10 id quod prius inest superingesta superat, 11 & calfacit ac perturbat corpus, 12 & profluvium ventris facit. 13 Sic enim nominatur, quandiu ipsum solum alimentum putrefactum secedit. 14 Ubi autem corpore 205
lefacto purgatio acris fiat, 15 tunc & intestinum raditur ac exulceratur, 16 & sanguinolenta egeruntur. 17 hoc autem dysenteria, à mala intestinorum affectione appellatur, 18 morbus gravis & periculosus. 19 Sed providere oportet, 20 & prandium detrahere, 21 & cœnæ tertiam partem: 22 cursibus autem pluribus, 23 & luctis 24 ac deambulationibus uti, 25 tum ab exercitiis, 25 tum mane. 27 Quum vero dies decem præterierint, 28 dimidium cibi detracti 31
apponere, 210
29 ac vomitu uti, 30 atque sic ad dies quatuor cibum augendo exhibere: 31 ubi autem alii decem dies præterierint, 32 etiam reliquum cibum apponere, 33 ac vomitum facere. 34 atque sic ad consuetum cibum reducens, 35 & talem laboribus confidenter premens ac urgens, 36 in hoc tempore sanum facies.

xx. Fit etiam talis repletio. 2 Postridie cibum eructant crudum, 3 citra ructum acidum. 4 Alvus autem egerit, pauciora quidem quam pro ratione cibo- 215
rum, attamen multum. 5 Dolor vero nullus intus est. 6 His ventriculus frigidus existens, cibos in nocte concoquere non potest. 7 Quum igitur motus fuerit, cibum crudum eructat. 8 Oportet itaque huic præparare ventriculi caliditatem, tum ex victu, tum

ex

τε τ̃ πόιων. [9] κ̀ πρῶτ̀ μ̀ δ̃ν χρὴ ἄρτω ξυγκομισ̃ω χρέεσθ̃ ζυμίτη, [10] διαβρύπλονθ̀ ὑ ἐς οἶνον μέλανα, [11] ἢ ζωμ̀ν ὑείων κρεῶν. [12] τ̃σι δ̀ ἰχθυσιν ἐφθοῖσιν ἐν ἅλμη δεμιέη. [13] χρέεσθ̃ μ̀ κ̀ τ̃σι σαρκώδεσιν, [14] οἷον ἀκροκωλίοισί τε δι' ἐφθοισι, [15] τ̃σιν ὑείοισι πλείοσι, [16] κ̀ τ̃σιν ὑείοισιν ἐφθοῖσι, [17] τ̃σί τε χοιρείοισι μὴ πολλοῖσι, [18] κ̀ σκυλάκων, [19] κ̀ ἐρίφων· [20] λαχάνοισι δ̀, πρ̀ σοισί τε ἐ σκορόδοισιν ἐφθοῖσι ἐ ὠμοῖσι, [21] βλίτω τε ἐφθ̃, [22] ἐ κηλοκὺτη· [23] πόμασί τε ἀκρητεστέροισιν· [24] ὕπνοισί τε μακροῖσι, [25] ἐ ἀναβλήσησι τ̀ πρ̀τον· [26] ὕπνοισί τε δ̀ τ̃ γυμνασίων, [27] τ̃σί τε δρόμοισι κοπλοῖσι, [28] ἐξ ὀλίγ̃ πρ̀σαύξοντα πάλλιν μαλακ̀ν ἐν ἐλαίω· [29] λ̀τροῖσί τε ὀλίγοισι· [30] χρίσμασί τε πλέοσι· [31] τ̃σί τε πρ̀ πρ̀ειπάτοισι πλέοσιν· [32] δ̀ δείπνου ὑ ὀλίγοισι. [33] ἐ τὸ σῦκον μ̀ τ̃ σίλικον ἄριστον, [34] ἄκρητόν τε ἐπ' αὐτέω. [35] ὁκ̀ ὑ ταύτης τ̃ θεραπείης κορεσθ̃σι, τ̃σι μ̀ θᾶσσον, τ̃σι δὲ βραδύτερον.

xxi. Ἄλλοι δέ τινες τ̃δε πάσχουσιν. [2] ἀχροοῦ τ̀ σ̀μα· [3] ἐ, ὁκ̀τ' ἂν φάγωσιν, ἐρυγγάνουσιν ὀλίγον ὕστερον ὀξέα. [4] ἐ ἐς τὰς ῥῖνας ἀνέρπει τὸ ὀξύ. [5] τ̀τέοισι τὰ σ̀ματα ἐ καθαρά ἐστιν. [6] ὑπὸ γ̀ δ̃ πόνου πλέον τὸ ξυλικ̀ν ὠμὸν τ̃ σαρκὸς, [7] ἢ τὸ ἀποκαθαιρόμενον ὑπὸ τ̃ πρ̀σιόντ̀. [8] ἐμμένον δὲ τ̃τ', ἐναντιοῦ τ̃ τροφ̃, [9] ἐ βιάζει, [10] ἐ ἀποξὺ [11] ἡ μὲ δ̀ν τροφὴ ἐρυγγάνει, [12] αὐτὸ δ̃ ὑπὸ δ̃ δέρματος ἐξωθέει, [13] κ̀ τὸν ἄνθρωπον ἄχροιαν ἐμποιέ, [14] ἐ νόσους ὁμοίας ἐμποιέ. [15] ἀλλὰ χρὴ πρ̀σμηθέα ὧδε. [16] ἡ μὲ δ̀ν ταχυτέρη θεραπείη, ἑλκέστερον πίσυλλα πρ̀σφ-

ex laboribus. [9] Primum quidem igitur utendum est pane ex tota farina collata fermentato, [10] diffracto in vinum nigrum, [11] aut in jusculum suillæ carnis: [12] piscibus vero coctis in muria acri. [13] Utendum etiam carnosis, [14] velut extremitatibus percoctis, [15] & ovillis pluribus, [16] & suillis carnibus coctis, [17] & porcinis non multis, [18] & catulorum [19] ac hœdorum. [20] Ex oleribus vero porro & allio cocto ac crudo, [21] blitoque cocto [22] & cucurbita. [23] Potionibus vero meracioribus, [24] somnisque longis [25] citra prandium prima die, [26] itemque somnis ab exercitiis, [27] cursibus autem cursis [28] sensim accessione augescente, luctaque molli in oleo, [29] balneisque modicis, [30] & unguentis pluribus. [31] Mane etiam deambulationibus pluribus, [32] à cœna paucis. [33] Est & ficus cum cibis bona, [34] & meracum vinum ab ipsa. [35] Ex hac autem curatione aliis citius, aliis tardius repletio sedatur.

xxi. Alii porro quidam talia patiuntur. [2] Faciem decolorem habent, [3] & ubi comederint, paulo post eructant acida, [4] & acor in nares proserpit. [5] His corpora pura non sunt, [6] & plus est quod de carne colliquatur præ labore, [7] quam quod depurgatur præ circuitu. [8] Et hoc sane intus manens alimento contrarium est, [9] ipsumque violat [10] ac acidum facit. [11] Alimentum quidem igitur eructatur, [12] illud ipsum vero sub cutem expellitur, [13] & hominem decolorem facit, [14] & morbos similes aquæ inter cutem parit. [15] Verum providere oportet hoc modo. [16] Velocior quidem curatio est poto veratro, exhibere cibos, quemadmodum

à me

περισσάγειν, ὥσπερ γὲ καὶ πλαί μοι. 17 ἢ ὃ ἀσφαλέστερον, ἀπὸ τ διαίτης, ὧδε. 18 πρῶτον μὲν λεπτύνειν θερμῷ, ἐμεῖν ποιήσαντα. 19 εἶτα περισσάγειν, ἡμέρας ἀπὸ τ ἐμέτε ἑπτὰ, τὸ σιτίον τὸ εἰθισμένον. 20 δεκάτη ὃ ἡμέρη ἀπὸ τ ἐμέτε, αὖθις ἐμεέτω, 21 καὶ περισσαγέτω κατὰ τὰ αὐτὰ. 22 καὶ τὸ τρίτον ὡσαύτως ποιησάτω. 23 καὶ δρόμες, εἶσι μὲν περιοῖσιν ὀλίγοισι καὶ ὀξέσι, 24 καὶ ἐν κινήμασι, 25 καὶ σὺν τρίψι, 26 καὶ ἐν ἀφελεῖ πολλῇ χειλέσθω, [καὶ] ἐν τῷ γυμνασίῳ, 27 καὶ ἀλινδήσι. 28 χρεέσθω [δὲ καὶ] εἶσι περιπάτοισι πολλοῖσιν ἀπὸ τ γυμνασίων, 29 πλὴν ἀπὸ τ δείπνε. 30 πλείστοισι δὲ εἶσιν ὀρθρίοισιν ἀκκεκονιωμένοισι χρεέσθω. 31 ὁκόταν δὲ λέσθαι θέλῃ, θερμῷ λεέσθω. 32 ἀναέλιστος δὲ ἀφελεέσθω τὸν τ χρόνον. 33 καὶ, εἰ μὲν ἐνὶ μηνὶ καθιστῷ, θεραπεύεσθω τὰ λοιπὰ εἶσι προσήκουσιν. 34 εἰ δέ τι ὑπόλοιπον ἦ, χρεέσθω τῇ θεραπείῃ.

XXII. Εἰσὶ δέ τινες, οἷσιν ἐς τ ὑστεραίην ὀξυρεγμίη γίνε. 2 τέτοισιν ἐν τῇ νυκτὶ ἡ ἀπόκρισις ἀπὸ τ πλησμονῆς γίνε. 3 ὁκόταν οὖν κινηθῇ ἀπὸ τ ὕπνε τὸ σῶμα, πυκνωτέρῳ τῷ πνεύματι χρησάμενον, 4 βιάζε ἔξω ξὺν τῷ πνεύματι θερμόν τε καὶ ὀξύν, 5 καὶ σὺν τέτε νέσοι γίνον, εἰ μή τις προμηθείη χρήσηται. 6 ξυμφέρει δὲ καὶ τέτοισιν, ὥσπερ τῷ πρότερον, τὴν θεραπείην ποιήσασθαι. 7 εἶσι δὲ πόνοισι πλείοσι χρὴ τέτες χρέεσθαι.

8 Γίνε δέ τισι καὶ διὰ δέ. 9 σὺν εἶσι πυκνοσάρκοισι τ σωμάτων, 10 ὅταν τὰ σιτία ἀφεθερμάνη, καὶ ἀφίκηται, 11 καὶ ἀπὸ πρώτε ὕπνε θερμαινομένης τ σαρκὸς, 12 ὑπὸ τ σιτίων, 13 ἀφ' τ ὕπνου ἀπόκρισις

à me ſcriptum eſt. 17 Verum tutior à diæta, hoc modo. 18 Primum quidem calida lotus vomitum faciat, 19 deinde ſeptem à vomitu diebus cibum conſuetum capiat: 20 decima autem à vomitu die rurſus vomat, 21 & ſimiliter cibum aſſumat, 22 & tertium ſimiliter faciat. 23 Et curſibus quidem circularibus paucis ac velocibus utatur, 24 & motibus, 25 ac frictione, 26 & mora longa in gymnaſio ac exercitio. 27 Utatur & volutatione in pulvere, 28 & deambulationibus multis ac exercitiis, 29 ſed & à cœna. 30 Plurimis autem matutinis in pulvere utatur. 31 Quum autem lavari vult, calida lavetur, 32 & eo tempore impranſus degat. 33 Et ſiquidem uno menſe reſtituitur, de cætero convenientibus curetur. 34 Si vero quid reliquum fuerit, medela utatur.

XXII. Sunt autem quidam quibus poſtridie ructus acidi fiunt. 2 His in nocte ſecretio præ repletione fit. 3 Quum igitur motum fuerit corpus ex ſomno, denſiore ſpiritu uſum, 4 calidum ac acidum una cum ſpiritu foras expellit, 5 & ex hoc morbi fiunt, niſi quis providentia utatur. 6 Conducit autem etiam his facere velut priori. 7 Verum laboribus pluribus hos uti oportet.

8 Quibuſdam etiam talia fiunt. 9 In corporibus denſa carne præditis, 10 quum cibi concaleſcunt ac diffunduntur, 11 & à primo ſomno, 12 & præ cibis carne caleſcente, 13 ſecretio per ſomnum fit à carne

κρισις γίνεται ἀπὸ τ σαρκὸς πολλὴ ὑγρασίη. 14 ἔ εἶτα τὴν μὴ τροφὴν ἡ σὰρξ ἀφίησι), πυρὴν ἐᾶσα. 15 τὸ δὲ ἀπὸ τ σαρκὸς ἀποκριθὲν, ἀναλίσκομενον τῇ τροφῇ, 16 καὶ βιαζόμενον ἔξω, 17 πνίγει τ ἄνθρωπον, καὶ θερμαίνει, μέχρις ἂν ἐξεμέσῃ. 18 ἔπειτα κουφότερος ἐγίνετο. 19 πόνος δὲ οὐδεὶς ἐν τῷ σώματι φανερός. 20 ἀχροιὴ δὲ αὐτῷ ἔνεστι. 21 προϊόντος δὲ τ χρόνου, πόνοι τε γίνονται καὶ νοῦσοι. 22 πάσχουσι δὲ τοιαῦτα καὶ ὁκόσοι ἀγύμναστοι ἐόντες, 23 ἐξαπίνης πονήσαντες, 24 σηψιν τῆς σαρκὸς βιαίαν καὶ πολλὴν ἐποίησαν.

XXIII. Χρὴ δὲ τοὺς τοιούτους ὧδε θεραπεύειν. 2 ἀφελεῖν τ σίτων τὸ τρίτον μέρος. 3 δεῖ δὲ σίτοισι χρέεσθαι τοῖσι δριμέσι, καὶ ξηροῖσι, καὶ αὐστηροῖσι, καὶ διούρητι, καὶ ἐρινεώδεσι. 4 δεῖσι δὲ δρόμοις, δεῖσι μὲν πλείοσι κάμπτοισιν ἐν ἱμαλέῳ, 5 γυμνοῖσι δὲ καὶ διαύλοισι καὶ δεῖσι τροχοῖσι. 6 τρίψεσι δὲ καὶ παλαίστρῃ. 7 ἀκροχειρισμοῖσι δὲ. 8 ἀκροχειρισίη γὰρ ἡ κατάκαυσις, ξυμφερώτερον. 9 δεῖσι δὲ περιπάτοισιν ἀπὸ τ γυμνασίων πολλοῖσι, 10 καὶ δεῖσιν ὀρθρίοισι, καὶ ἀπὸ δείπνου. 11 ὁ δὲ τ φωνῆς πόνος μάλα ἐπιτήδειος. 12 κένωσιν γὰρ ἔχει πρὸς εὐρυθμίην, ἀραιοῖ τ σάρκα. 13 ξυμφέρει δὲ αὐάνσιον διαγωγήν. 14 χρέεσθαι δὲ δεῖσι σιτοισιν, ἐν ἡμέρῃσι δέκα. 15 εἶτα προσθέσθαι τὸ ἥμισυ τοῦ ἀφαιρεθέντος ἐς ἡμέρας ἕξ, 16 καὶ ἐμεῖν ποιήσασθαι. 17 ἑκάστου δὲ ἐμέτου προσάγειν ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὸ σῖτον. 18 ὅταν δὲ ἡμέραι δέκα γένωνται ἀπὸ τοῦ ἐμέτου, ἡμισάσθω τὸ ἀφαιρεθὲν σῖτον ἅπαν. 19 δεῖσι δὲ πόνοισι καὶ δεῖσι περιπάτοισι χρέεσθαι

ne multæ humiditatis. 14 Deinde caro densa existens alimentum non suscipit. 15 Id vero quod à carne secretum est alimento contrarium 16 ac foras protrusum, 17 hominem suffocat ac calfacit, donec evomuerit. 18 Postquam autem levior factus est, 19 dolor nullus in corpore manifestus inest, 20 sed decoloratur. 21 Progressu vero temporis, & dolores, & morbi fiunt. 22 His consimilia patiuntur etiam qui inexercitati 23 derepente laboraverunt, 24 & colliquationem carnis violentam ac multam fecerunt.

XXIII. Hos autem sic curare oportet. 2 De cibo detrahenda est tertia pars. 3 Utendum autem cibis acribus, & siccis, & austeris, ac odoratis, & urinam cientibus. 4 Cursibus vero plurimis curvis in vestitu, 5 rectis autem revertentibus & circularibus, exutis vestibus, 6 frictione & lucta modica. 7 Micatio per summas manus commodior est quam follis. 9 Utendum & deambulationibus ab exercitiis multis, 10 itemque matutinis. 11 A cœna vero etiam vocis exercitatio valde commoda est: 12 humiditatis enim evacuationem faciens rarefacit carnem. 13 Conducit & impransum degere. 14 His autem cibis utendum est per dies decem, 14 deinde dimidium ablati apponendum est ad dies sex, 16 & vomitus faciendus: 17 ab unoquoque vero vomitu, ad dies quatuor sensim adjiciendo exhibendus est cibus. 18 Quum autem dies decem à vomitu transierint, omnem detractum cibum assumat, 19 laboribusque ac deambulationibus dedi-

ἐχέτω, [20] καὶ ὑγιὴς ἔσται. [21] ἡ δὲ τοιαύτη φύσις πόνου πλείονος δεῖται ἢ σίτου.

40 XXIV. [1] Πάσχουσι δέ τινες καὶ τοιάδε. [2] Διαχωρεῖ τὸ σῖτον αὐτοῖσιν ὑγρὸν, ἄπεπτον, οἷον ἐκ λεπτεντερίης, [3] καὶ πόνον οὐδένα παρέχει. [4] πάσχουσι δὲ τῶν μάλιστα αἱ κοιλίαι, ὅσαι ὑγραὶ καὶ ψυχραί εἰσιν. [5] διὰ μὲν [γὰρ] τὸ ψυχρὸν πέττεται, διὰ δὲ ξυνέψυξε· [6] διὰ δὲ τὸ ὑγρὸν διαχωρεῖ. [7] τὸ δὲ ἐν σώματι τρυχόμενον, τροφὴν οὐ λαμβάνον τὴν προσήκουσαν· [8] αἵ τε κοιλίαι διαφθείρονται, [9] ἐς νόσους τε ἐμπίπτουσιν. [10] ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι. [11] ξυμφέρει δὲ τοῦτο, [12] τὸ μὲν σῖτον ἀφελεῖν τὸ τρίτον μέρος. [13]

45 ἔστω δὲ τὰ σῖτα, ἄρτοι ἄζυμοι ξυγκομιστοὶ, κλιβανίτου, ἢ ἐξηρυφίου, θερμοὶ, [14] ἐς οἶνον αὐστηρὸν ἐμβαπτόμενοι· [15] καὶ τὰ ἰχθύων τὰ νωτιαῖα, καὶ ὀρρία. [16] τὰ δὲ κεφάλαια καὶ ὑπογάστρια ἐᾶν, ὡς ὑγρότερα. [17] καὶ τὰς μὲν ἐφθὰς, σὺν ἅλμῃ ἐδέσθω. [18] τὰς δὲ ὀπτὰς, ἐν ὄξει. [19] καὶ τοῖσι κρέασι τεταριχευμένοισιν, σὺν ἅλατι καὶ ὄξει. [20] καὶ τοῖσι κωλεοῖσιν ὀπτοῖσι, [21] καὶ φάττῃσι, [22] καὶ τῶν λοιπῶν τοιούτων ὀρνίθων, [23] ὀπτοῖσι καὶ ἐφθοῖσι. [24] λαχάνοισι δὲ ὡς ἥκιστα. [25] οἴνῳ μέλανι· [26] καὶ τοῖσι περιπάτοισιν [41] λαμπροῖσι καὶ ὀρθρίοισιν. [27] σὺν τοῖσι δὲ περιπάτοισι κοιμᾶσθαι. [28] δρόμοισι δὲ καὶ παλαίοισιν οὐ προσεχωρήσαμεν. [29] ἔστω δὲ καὶ τρίψις πολλὴ, [30] καὶ πάλη βραδεία, [31] καὶ ἐν τῷ ἐλαίῳ [32] καὶ ἐν τῇ κόνει, [33] ὅκως διαθερμανθὲν τὸ σῶμα ἐκπυρώσηται τε, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκ τῆς κοιλίης αὐαίνηται. [34] ἀλείφεσθαι δὲ ξυμφέρει μᾶλλον, ἢ λούεσθαι. [35] ἀνάγειν δὲ

deditus sit, [20] & sanus evadet. [21] Talis autem natura copiosiore labore quam cibo opus habet.

40 XXIV. Quidam etiam talia perpetiuntur. [2] Secedit ipsis cibus per alvum liquidus incoctus, velut ex intestinorum lævitate, [3] & dolorem nullum exhibet: [4] patiuntur autem hoc ventres maxime qui humidi ac frigidi [270] sunt, [5] & propter frigiditatem quidem non concoquunt: [6] propter humiditatem vero fit fluxus. [7] Corpus igitur contabescit, alimentum conveniens ac debitum non accipiens: [8] ventresque corrumpuntur, [9] & in morbos incidunt: [10] verum providere oportet. [11] Confert huic [12] de cibis tertiam partem auferre. [13] Sint autem cibi, panes non fermentati, ex tota farina collata, clibano cocti, aut subcinericii, [271] calidi, [14] in vinum [272] austerum tincti, [15] & piscium partes ex dorso ac cauda. [16] Verum capitales & sub ventre finendæ sunt velut humidiores: [17] & coctos quidem pisces in muria edere oportet, [18] assatos autem in aceto. [19] Utendum etiam carnibus sale & aceto inveteratis, [20] & caninis assatis, [21] & de palumbe [22] ac reliquis ejusmodi volucribus, [23] assatis ac coctis. [24] Oleribus vero minime. [25] Vino utendum est nigro, [26] & deambulationibus [273] à cœna ac matutinis, [27] à deambulatione autem dormiat. [28] Cursibus vero curvis sensim accessione augescente utatur. [29] Sit & frictio multa, [30] & lucta tarda, [31] & in oleo, [32] & in pulvere, [33] quo caro concalescens resiccetur, & humiditatem ex ventre revellat. [34] Ungi autem magis conducit quam lavari, [35] impransus vero

ἀφαιρέτω. [36] ὅταν δ' ἡμέραι ἑπτὰ, προσθέτω τὸ ἥμισυ τοῦ σίτου. [37] καὶ προσαγέτω ἐς τεσσάρας ἡμέρας τὸ σῖτον, καὶ ἐμείτω. [38] τῇ δ' ἄλλῃ ἑβδόμῃ κομιζέσθω ἅπαν τὸ σιτίον, [39] καὶ ἐμέσαν πάλιν ποιησάμενος, προσαγέτω κατὰ ταὐτό.

xxv. [1] Ἄλλοισι δὲ ἄλλα γίνεται τοιάδε. [2] τὸ ἀφεστηκὸς, ἄσηπτον ἀφεστηκὸς, [3] καὶ τὸ σῶμα τήκεται, τὰ σίτων οὐκ ἐπαυρισκόμενον. [4] οἱ δὲ τοιοῦτοι χρόνῳ ἐμπίπτουσιν εἰς τὰς νόσους. [5] τούτοισιν αἱ κοιλίαι ψυχραὶ καὶ ξηραί. [6] ὁκόταν οὖν μήτε σιτίοισι προσηκόντως χρέωνται, [7] μήτε γυμνασίοισι, πάσχουσι ταῦτα. [8] ξυμφέρει δὲ τοῖσι τοιούτοισι, [9] ἄρτοισί τε καθαροῖσιν ἰπνίτοισι χρέεσθαι, [10] καὶ τοῖσιν ἰχθύσιν ἐφθοῖσι [ξὺν] ὑπολεμμασι, [11] καὶ κρέασιν ἐφθοῖσιν ὑείοισι, [12] καὶ τοῖσιν ἀκροκωλίοισι διέφθοισι, [13] καὶ τοῖσι πολυσαρκίοισιν ὀπτοῖσι, [14] καὶ τῶν ὀρνιθείων καὶ τῶν γλυκέων τοῖσιν ὑγραίνουσι, [15] καὶ τοῖσιν ἁλμυροῖσιν. [16] οἴνοισι δὲ μέλασι μαλακοῖσι. [17] καὶ τῶν βοτρύων καὶ τῶν σύκων ἐμφορέεσθαι, ἔνεστι δοῦναι σιλφιοῦν μικρόν. [18] χρὴ δὲ καὶ ἀναμίξαι μικρόν. [19] τοῖσι δὲ γυμνασίοισι πολλοῖσι χρέεσθαι, [20] καὶ δρόμοισι κινεῖσθαι ἐν προσαυγῇ. [21] ὑστάτοισι δὲ προσχοῖσι. [22] καὶ μετὰ τὸν δρόμον, πάλη σὺν ἐλαίῳ. [23] περιπάτοισι δὲ μὴ πολλοῖσιν ἀπὸ τῶν γυμνασίων. [24] ἀπὸ δὲ δείπνου, ὅσον ἐξαναστῆναι. [25] ὀρθροισι δὲ πολλοῖσι περιπάτοισι χρέεσθαι. [26] λούεσθαι δὲ θερμῷ. [27] χρίεσθαι δὲ πόνοισι [28] καὶ χρίσμασιν. [29] ὕπνον δὲ πολλὸν διδόσθω, [30] καὶ μαλακύνεσθω. [31] χρὴ δὲ καὶ ἀφροδισιάζειν πῃ. [32] τῶν δὲ σιτίων ἀφελεῖν τὸ τέταρτον μέρος, [33] ἐν ἡμέρῃσι δέκα, καὶ

degat. [36] Quum autem dies septem transierint, dimidium cibi apponatur, [37] & ad quatuor dies exhibeatur, & vomat. [38] Post alios vero septem dies, omnem cibum assumat: [39] & vomitu rursus facto, cibus eodem modo exhibeatur.

xxv. Quibusdam vero aliis talia fiunt. [2] Secessus non putrefactus per alvum abit, [3] & corpus contabescit cibis non fruens, [4] hi vero progressu temporis in morbos incidunt. [5] His ventres frigidi ac sicci sunt. [6] Quum itaque neque convenientibus cibis, [7] neque exercitiis utuntur, talia perpetiuntur. [8] Conducit autem sic affecto, [9] panibus puris furnaceis uti, [10] & piscibus coctis cum intritis, [11] & carnibus coctis suillis, [12] & extremitatibus percoctis, [13] & plurimis assatis, [14] & ex acribus ac salsis his quæ humectant [15] & salsuginosis. [16] Vinis autem nigris mollibus: [17] & inter cibos uvis ac ficubus impleri confert. [18] Oportet & modicum prandere, [19] & exercitationibus pluribus uti, [20] cursibusque curvis sensim crescentibus, [21] postremum autem cursibus circularibus, [22] & post cursum lucta cum oleo: [23] deambulationibus vero non multis ab exercitiis, [24] à cœna vero satis est exurgere. [25] Matutinis autem pluribus deambulationibus utatur. [26] Lavetur calida, [27] & utatur laboribus [28] ac unctionibus, [29] somnoque longiori indulgeat, [30] & molliter cubet. [31] Oportet & venere aliquo modo uti. [32] Verum de cibis quarta pars detrahenda est, [33] & post dies decem rursus ad con-

πρὸς τὸ σῖτία.

xxvi. Εἰσὶ δέ τινες, οἷσι τὸ ἁλμυρὸν ἁλμυρεῖ καὶ στομαχοῦσι. [2] τοῖσι δ' ἄλλως ὑγιαίνουσι καὶ γυμναζομένοισιν, [1] ἀδένα πόνον παρέχει. [3] οἱ δέ τινες ἀποκλείουσι τῶν προσιόντων. [4] προϊόντος δὲ χρόνου, τὰς ἄρκυς ἐπιζεῖ τῇ θερμασίῃ ἡ κοιλίη, [5] καὶ πόνον τε παρέχει, [6] καὶ τῶν σίτων ἀποκλείουσι, [7] ἥ τε κοιλίη ἐξελκοῦται. [8] φῆσαι δὲ χαλεπὸν ἤδη γίνεσθαι τοῦτο. [9] ἀλλὰ χρὴ πρότερον προμηθέεσθαι, [10] γινόντα τοῦ κοιλίου θερμοῦ καὶ ὑγροῦ μᾶλλον τὸ προσῆκον, [11] πόνων τε ὑπερβολὴν ἀχθομένων ἐγγινομένων. [12] τῇ δὴ διαίτῃ χρὴ ψύχειν καὶ ξηραίνειν. [13] καὶ πρῶτον μὲν τὸ ἥμισυ σάρκα γυμνάσια ἀφελεῖν, [14] καὶ τῶν σίτων τὸ τρίτον μέρος. [15] χρεέσθω δ' ἁμύζῃ προφυρητῇ τετιλμένῃ. [16] καὶ τοῖσιν ἰχθύσι, [17] τοῖσι ξηροῖσιτοισι, ἑφθοῖσι, [18] μὴ πιμελεροῖσι, [19] μὴ τε ἁλμυροῖσι. [20] χρεέσθω δ' ὀπτοῖσι κρέασι, τοῖσιν ὀρνιθείοισιν· [21] ἑφθοῖσι μὲν, φάττης [καὶ] πτερυγῆς· [22] ὀπτοῖσι δὲ, πτηνῶν καὶ ἀλεκτρυόνων, [23] αὐηδεστέροισι· [24] λαγῴοισι δὲ, ἑφθοῖσιν οὐ ὕδατι· [25] καὶ τοῖσιν ἀγρίοισιν ἅπασι. [26] λαχάνοισι δὲ, ὅσα ψυκτικά, [27] οἷον τοῖσι τεύτλοισι καθέφθοισιν ὀξυρροῖσι. [28] οἴνῳ δὲ μέλανι αὐστηρῷ. [29] γυμνασίοισι δὲ, [1] τροχοῖσιν ὀξέσι. [30] τρίψις δὲ μὴ πολλὴ προσαγέσθω, ἀλλ' ὀλίγη, [31] μηδὲ πάλη. [32] ἀπροχειρίσις, [33] καὶ χειρονομίη, [34] καὶ κωρυκομαχίη, [35] καὶ ἀλίνδησις [36] ἐπιτήδεα, ἀλλὰ μὴ πολλή. [37] τοῖσι δὲ περιπάτοισι καὶ ὑπὲρ γυμνασίου χρεέσθω ἑκάστοισι πρὸς τὸν πόνον, [38] καὶ ὑπὲρ δείπνου πρὸς τὸ

consuetos cibos reducendus est.

xxvi. Sunt etiam quibus secessus liquidus [1] ac putrefactus per alvum abit, [2] & qui alias sani sunt ac exercentur, nullum dolorem res exhibet. [3] Quibusdam vero excluduntur ea quæ conveniebant, [4] progressuque temporis venter per caliditatem carnes attrahit, [5] & dolorem exhibet, [6] & cibi excluduntur, [7] & venter exulceratur, [8] & ipsum sistere jam operosum ac difficile est. [9] Verum prius providere oportet, [10] ac nosse ventrem calidum ac humidum magis quam debet esse, [11] [1] laborumque incommodorum excessum factum esse. [12] Per diætam igitur frigefacere ac siccare oportet, [13] & primum quidem exercitia ex dimidia parte detrahere, [14] & de cibis tertiam partem. [15] Utatur autem maza antea subacta, ac vino dulci emollita, [16] & piscibus [17] siccissimis coctis, [18] & neque pinguibus [19] neque salsis. [20] Utatur & carnibus assatis volucrium, [21] coctis quidem, palumbis ac columbæ, [22] assatis autem perdicum & gallorum, [23] [1] citra condimenta: [24] leporinis vero coctis in aqua, [25] itemque ferinis omnibus. [26] Ex oleribus autem quæ frigefactoria sunt, [27] velut beta cocta acida. [28] Vino vero nigro austero. [29] Gymnasiis autem, cursibus circularibus velocibus: [30] verum frictio non multa adhibeatur, sed modica, [31] neque lucta. [32] Micatio per summas manus, [33] & manuum ad rythmum motus, [34] & follis, [35] & volutatio in pulvere, [36] commoda sunt, sed non multa, [37] [1] Deambulationibus ab exercitiis utatur sufficientibus juxta laborem, [38] & à cœna pluribus,

τὰ σιτία πολέοσι·39 ὀψὲ δὲ ἐωθινὸν, ξυμμέτρως ἐωθότι τὴν ἕξιν. 40 λουέσθω δὲ χλιερῷ, καὶ ἀτρεμείτω. 41 ἕστω δὲ διαπεπλεῖς ἡμέρας δέκα. 42 προσθέσθω δὲ τε σιτίου τὸ ἥμισυ, 43 καὶ τῶν πόνων τὸ τέλεον μέρος. 44 καὶ ἐμέτω ποιησάσθω, ἀπὸ σιτίων ξηρῶν καὶ τρυφνῶν. 45 καὶ μὴ διατριβέσθω ἐν τῷ σίτῳ, ἀλλὰ τῷ ταχίστῳ ἐμεέτω. 46 ὅκως δὲ ἐμέτου προσαγέσθω ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὸ σιτίον, καὶ τὸν πόνον μειζόνως. 47 ὅταν δὲ αἱ δέκα τῶν ἡμερέων παρέλθωσι, προσθέσθω τὸ σῖτον λοιπὸν, 48 καὶ τῶν οἴνων τὸ πότιμον, 49 πλεῖω δὲ τοὺς πόνους ἐνδεέστερον. 50 καὶ ἐμέτῳ ποιησάμενον, ὡσαύτως ἀγέτω, καθάπερ εἴρηται. 51 μονοσιτείτω δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ξυμφέρει, μέχρις αὖ καθαίρηται.

xxvii. Ἄλλοισι δὲ πισὶ, ἢν ξηρόν τε καὶ διαπεπαυμένον τὸ διαχώρημα γίνεται, 2 καὶ τὸ στόμα ξηρὸν· 3 προϊόντος δὲ χρόνου, καὶ πικρὸν γίνεται, 4 καὶ ἡ κοιλίη ἴσχεται· 5 καὶ ἡ οὖρησις. 6 ὅταν γὰρ μὴ ἔχῃ τὸ ἔντερον ὑγρασίην, ἀφεῖ τὸν ἀπόπατον· 7 ἀφειδήσειν τε ἀποφράσσει τὰς διεξόδους, 8 ὀδυνᾷ τε παρέχει, 9 καὶ θέρμη λαμβάνει, 10 καὶ, ὅ, τι ἂν πίνῃ ἢ φάγῃ, ἐξεμεῖ· 11 τελευτῶν δὲ καὶ κόπρον ἐμεῖ. 12 ἔστι δὲ ὁ βιώσιμος, ὅταν ἐς τοῦτο ἔλθῃ. 13 ἀλλὰ χρὴ ἀφέτερον προμηθέεσθαι 14 γινώσκοντα, ὅτι ξηρὴ τῇ θέρμῃ κρατέεται ὁ ἄνθρωπος. 15 διαιτᾶσθαι δὲ χρὴ αὐτὸν, τῇ τε μαζῇ προφυρητῇ χρεωμένους, 16 καὶ ἄρτοισι πυρῶν ἐξυμωμένοις. 17 τῷ χυλῷ τῶν πυρῶν ἐξυμωμένοις. 18 λαχάνοισί τε χρέεσθαι, 19 πλὴν τῶν δριμέων καὶ ξηρῶν, 20 καὶ ἐψαύοισι. 21 καὶ τῶν ἰχθύων τοῖσι κεφαλῇσι καὶ ὀφθοῖσι. 22 καὶ τοῖσι κεφαλαίοισι τῶν

juxta cibum, 39 & mane moderate, juxta habitum. 40 Lavet autem tepida, ac quiescat. 41 Sic ubi in hac diæta transegit dies decem, 42 apponatur cibi dimidium, 43 & laborum tertia pars, 44 & vomitum faciat à cibis siccis & acerbis, 45 & in cibo ne moretur, sed quam celerrime vomat: 46 à vomitu ad dies quatuor & cibus, & labor partitus exhibeatur. 47 Ubi autem dies decem præterierint, reliquum cibi apponatur, 48 & vinum potabile, 49 verum labores pauciores: 50 & ubi vomitum fecit, cibus, velut scriptum est, exhibeatur. 51 Hoc vero tempore semel tantum in die cibum capere conducit, donec malum sedetur.

xxvii. Aliis porro quibusdam siccus & perustus secessus fit, 2 & os siccum, 3 & progressu temporis etiam amarum fit, 4 & alvus sistitur, 5 itemque urina. 6 Quum enim non habeat intestinum humiditatem circa excrementum, 7 intumescens transitus obturat, 8 & dolorem exhibet, 9 & calor occupat, 10 & quicquid biberit aut ederit homo, id ipsum revomit. 11 Postremum vero etiam stercus vomit. 12 atque hic non supervivet, quum ad hoc pervenerit. 13 Verum providere oportet 14 ac nosse, quod caliditas & siccitas in homine prædominantur. 15 Victum igitur ipsi constituere oportet ex maza prius subacta respersa, 16 & pane ex tritico trimestri, 17 succo furfurum fermentato. 18 Oleribusque utendum, 19 exceptis acribus & siccis, 20 atque illis coctis, 21 & piscibus levissimis coctis, 22 & partibus capitalibus tum piscium,

τ̃ πε ἰχθύων [23] ⁊ κραμβῶν, [24] μυ-
σὶ [25] ⁊ ἐχίνοισι, [26] ⁊ τοῖσι καρκίνοι-
σι, [27] ⁊ τ̃ κοχλύλων τοῖσι χυλοῖσι, ⁊
αὐτοῖσιν ὑγροτάτοισι. [28] κρέασι ὗ
τοῖσιν ὑείοισι, [29] [κ̀] ἀκροκωλίοι-
σιν ἐμπεφθοῖσιν ἐφθοῖσι, [30] κ̀
ἐρίφων, καὶ ἀρνῶν, καὶ σκυλάκων
106 ἐφθοῖσιν. [31] ἰχθύων ὗ τοῖσι ποτα-
μίοισι [32] κ̀ λιμναίοισιν ἐφθοῖσιν.
[33] οἴνῳ μαλακῷ ὑδαρεῖ. [34] τοῖσι ὗ
πόνοισι μὴ πολλοῖσι, [35] μηδὲ τα-
χέτι, [35] ἀλλ' ἡσύχοισι πᾶσι. [36] τοῖσι
ὗ περιπάτοισι πρωὶ μὲ χρεέσθω,
πρὸς τ̃ ἕξιν ἱκανοῖσι, [37] κ̀ ἀπὸ γυ-
μνασίης πόνων ξυμμέτροισιν. [38]
ἀπὸ δείπνε ὗ μὴ περιπλεέτω. [39]
λουτροῖσι ὗ χρεέσθω, [40] κ̀ ὕπνοισι
μαλακοῖσι, [41] κ̀ ἀρίστου, [42] ὕπνω
τε μ̃ τὸ ἄριστον, ὀ μακρῷ. [43] ὀπώ-
ρῃ τε τῇ ὑγρωτάτῃ μ̃ τ̃ σικύων
χρεέσθω. [44] καὶ τοῖσιν ἐρεβινθίνοισι
τοῖσι χλωροῖσι, [45] κ̀ ξηροῖσι βρέ-
ξας ἐν ὕδατι. [46] ἀφελέσθω ὗ τ̃ πό-
νων τ̃ πρόσθεν τὰς ἡμίσεας. [47] κ̀
ἔτος ἐξ ἀρχῆς ἔμετον ποιησάσθω
ἀπὸ γλυκέων ⁊ λιπαρῶν ⁊ ἁλμυ-
ρῶν κ̀ πλειόνων. [48] σὺν πλείονι δὲ ἔστω
ὗ τέως πλεῖστον χρόνον σὺ τοῖσι σι-
τίοισι πρὸς τὰς ἐμέτους. [49] εἶτα
προσαγέτω τὸ σιτίον ἐς ἡμέρας
τρεῖς, [50] μηδὲ αὐάριστος ἔστω. [51]
ἐνθεῦτεν ὗ ἡμέρᾳ δέκα γενομένῃ, τ̃
πόνων προσαγέτω πλείονα. [52]
κλὼ μὴ ἔνι ἡ πλησμονὴ σὺν, [53] κ̀
15 ἀπὸ σίτε ἡ τ̃ κοιλίης πλημμελέ-
λθω, ἐμέσατω. [53] λῦε ὗ μὴ, ἔτω
θεραπευέσθω τ̃ ἐπίλοιπον χρόνον.

XXIIX. Γίνε ὗ ⁊ τοιάδε. [2] φρί-
κη μὲν ἀπὸ τ̃ περιπάτων ἐγίνον ὗ τ̃
ὄρθρε, [3] κ̀ τ̃ κεφαλὴν βαρύνε ὗ.
[4] τότω πλείονες οἱ περιπάτοι τῆς
ξυμμετρίας. [5] κενεμφυὲς γὰρ τὸ
σῶμα ⁊ ἡ κεφαλὴ ὑπὸ ὑγρε, φείσετ
καὶ

scium, [23] tum locustarum, [24]
& mitylis, [25] & erinaceis, [26] &
cancris, [27] & conchyliorum suc-
cis, ipsisque liquidissimis. [28]
Carnibus autem suillis, [29] & ex-
tremitatibus anterioribus coctis,
[30] & hœdorum & agnorum ac 335
catulorum coctis. [31] Piscium ve-
ro fluviatilium [32] ac in stagnis
degentium coctis. [33] Vino molli
aquoso. [34] Laboribus autem
utendum est non multis, neque
velocibus, [35] sed omnibus quie-
tis. [36] Deambulationibus vero
mane utatur, juxta habitum
sufficientibus, [37] & ab exercitii
laboribus, moderatis: [38] à cœ-
na vero ne deambulet. [39] Bal-
neis utatur [40] & somnis molli-
bus; [41] & prandio, [42] & som-
no à prandio non longo. [43]
Pomis etiam humectantibus u- 340
na cum cibis utatur, [44] & ci-
cere viridi, [45] ac sicco in aqua
macerato. [46] De laboribus vero
prioribus dimidium detrahat [47]
etiam hic à principio, & vo-
mitum faciat à dulcibus & pin-
guibus ac salsis, hisque pluri-
mis: [48] moretur autem plu-
rimum tempus in cibis usque ad
vomitum. [49] Deinde cibum ex-
hibeat ad triduum, [50] & non
maneat impransus. [51] Quum
vero dies decem præterie- 345
rint, labores sensim adji-
ciendo augeat: [52] &, siqui-
dem repletio inerit à cibo, aut
ventris vitio, vomat: [53] sin
minus, sic reliquo tempore cu-
retur.

XXIIX. Fiunt insuper etiam
talia. [2] Horrores à deambulatio-
nibus matutinis accedunt, [3] &
caput gravatur. [4] Huic plures
fiunt deambulationes quam mo-
dus requirit. [5] Corpus enim &
caput humore evacuatum horret

καὶ βαρυώδης. [6] προϊόντος δὲ χρόνου, ἐς πυρετὸν ἀφικνέεται φρικώδεα. [7] ἀλλ' οὐ χρὴ προΐεσθαι ἐς τοῦτο, ἀλλὰ σκεπτέον πρόσθεν ὧδε. [8] ὅταν γλύπτα τάχιστα τὰ τεκμήρια πυκνά, κεκαυμένον, καὶ ἀραιὰ λιπαρὰ μέγα ὀλίγα, [9] τὸ ἄριστον ποιήσαι πλεῖον τοῦ εἰθισμένου, [10] καὶ πεῖν οἶνον μαλακὸν οἶνον μαλακῶν, [11] εἶτα ὕπνῳ χρήσαι ἀπὸ δείπνου ἱκανῶς. [12] ἐς τὸ ἑσπέριον δὲ κάφοισι χρησάμενον γυμνασίοισι, [13] θερμῶς τε λουσάμενον, [14] δεῖπνῆσαι τὸ εἰθισμένον. [15] τοῖσι πίτοισι δὲ μὴ χρέεσθαι ἀπὸ δείπνου, [16] ἀφελέσθω δὲ χρόνον. [17] τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀπολουέσθω ἐν τῷ ὕδατι. [18] ἐν ὕπνοισί τε μαλακοῖσι ἀφιγέτω. [19] ἡμέρησι δὲ πέντε τὰς πόνους προσαγέσθω καὶ μικρόν.

xxix. Εἰσὶ δέ τινες, οἳ φεύγουσιν ἐκ τῶν γυμνασίων, [2] καὶ, ἐπὴν δὲν κινδυνεύσῃ, μέχρις οὗ ἀφωνίσῃ. [3] ὅταν δὲ ψυχῇ, πάλιν φεύγουσι, [4] βρυγμός τε τὸ σῶμα ἔχει, ὑπνώσουσί τε. [6] ὅταν δὲ ἐξέλθῃ, χασμῶνται πολλάκις. [7] ἐκ δὲ δείπνου τὰ βλέφαρα βαρέα αὐτοῖσι. [8] προϊόντος δὲ χρόνου, καὶ πυρετοὶ ἐπιγένωνται φωλοί. [9] φυλάσσεσθαι δὲ χρὴ, μηδὲ προΐεσθαι ἐς τοῦτο, ἀλλὰ σκεπτέον τοῦτον τὸν τρόπον. [10] πρῶτον μὲν τῶν γυμνασίων ἀφελέσθω πάντων τὰ ἡμίσεα. [11] τοῖσι δὲ σιτίοισιν ἅπασι χρεέσθω ὑγροτέροισί τε καὶ ψυχροτέροισι, [12] καὶ τοῖσι πόμασι μαλακωτέροισι καὶ ὑδαρεστέροισιν. [13] ὅταν δὲ παρέλθωσιν ἡμέραι πέντε, τὸ πόνων προσθέσθω τὸ τέλεον μέρος τῶν ἀφαιρεθέντων. [14] τοῖσι δὲ σιτίοισι χρεέσθω τοῖσιν αὐτοῖσι. [15] πέμπτῃ δὲ ἡμέρῃ ἄλλῃ, τὰς ἡμίσεας τῶν λοιπῶν πόνων προσθέσθω. [16] αὖθις δὲ πέμπτῃ, μὴ τοῦτον ἀπο-

ac gravatur. [6] Progressu vero temporis ad febrem perveniunt horrores. [7] Sed non hucusque differre oportet, verum prius curare hoc modo. [8] Quamprimum aliqua signa apparuerint, unctus ac frictus modice [9] prandium amplius solito faciat, [10] & vinum multum bibat molle, [11] deinde somno utatur à prandio sufficienter: [12] ad vesperam vero ubi exercitiis levibus usus est, [13] calidaque lotus, [14] consueto more cœnet: [15] deambulationibus autem à cœna ne utatur, [16] verum ad tempus differat. [17] Postridie in aqua lavetur, [18] & somnis mollibus tempus transigat. [19] Et per dies quinque paulatim ad consuetos cibos ac labores procedat.

xxix. Sunt autem quidam qui horrent ex gymnasiis, [2] & quum se exuunt donec decertent: [3] ubi vero perfrigerati sunt, rursus horrent, [4] & stridor dentium tremulus corpus occupat, [5] somnoque talis gravatur. [6] Ubi autem expergiscitur, sæpe oscitat, [7] & à cœna palpebræ ipsi graves sunt: [8] progressu vero temporis etiam febres malignæ accedunt. [9] Verum cavere oportet, & non hucusque differre, sed prius curare hoc modo. [10] Primum quidem ab omnibus exercitiis dimidium auferatur. [11] Cibis vero omnibus humidioribus ac frigidioribus utatur, [12] & potibus mollioribus ac dilutioribus. [13] Ubi vero præterierint dies quinque, tertia pars laborum ablatorum apponatur: [14] cibis vero iisdem utatur. [15] Post alios autem quinque dies, dimidium reliquorum laborum apponatur. [16] Et rursus post alios quin-

δ⊙ τὰς πόνους πάνζως, [17] κ) κρ-
φοτέρως τὰ κρὴ ἐλάσσονας, [18] ὡς
μὴ πάλιν ὑπερβολὴ γίνηται. [19] τοῖ-
σι γὰρ πάσχουσι ταῦτα τὰ τεκμή-
ρια, οἱ πόνοι κρείσσους εἰσὶ τῶν σι-
τίων. [20] αὐισάζειν δ' οὐ χρή.

xxx. "Ενιοι δ' ἀ τοιῶδε πάσχου-
σιν, [2] ἀλλὰ τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ. [3]
πάντων δὲ τουτέων τῶν τεκμηρίων,
οἱ πόνοι κρατέουσι τῶν σίτων, [4] κ) ἡ
θεραπείη ἡ αὐτή. [5] ξυμφέρει δὲ του-
τέοισι θερμολουτέειν, [6] κ) μαλα-
κῶς δυνάζεσθαι, [7] μεθυσθῆναι δὲ ἅ-
παξ ἢ δὶς, [8] πολλοὶ δὲ μὴ ἐς ὑ-
περβολήν. [9] ἀφροδισιάσαι τε, ὅταν
ἐπιθύμηται, [10] [κρὴ] ῥαθυμέειν
μέχρις τῆς πόνους. [11] περιπάτους δὲ
μὴ ποιῆσαι ὅλως.

quinque omnes labores [17] & leviores & pauciores reddito, [18] ut ne rursus excessus fiat. [19] Nam his qui hæc signa perpetiuntur, labores majores sunt quam cibi. [20] Adæquare igitur hæc oportet.

xxx. Quidam vero non hæc patiuntur, [2] sed aliqua ex his, aliqua vero non. [3] In omnibus autem his signis, labores superant cibos, [4] & curatio eadem est. [5] Et confert his calida lavare, [6] ac molliter cubare, [7] & semel atque iterum inebriari, [8] verum non usque ad excessum, [9] & venere uti, ubi excessus contigerit, [10] & segnem esse ad labores. [11] Deambulationes autem in totum non sunt faciendæ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ περὶ ΦΥΣΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

HIPPOCRATIS DE NATVRA HVMANA.

Basil. græc. Foesius sect. III. 3. 224. Basil. lat.

220 pag 21 45 ΟΣΤΙΣ μὲν εἴωθεν [1] ἀκούειν λεγόντων ἀμφὶ τῆς φύσιος τοῦ ἀνθρώπινης [2] πρὸς ἰητρικὴν ἀφίκται, [3] τούτῳ μὲν οὐκ ἐπιτήδειος ὅδε ὁ λόγος ἀκούειν. [4] οὔτε γὰρ τὸ παράπαν ἠέρα λέγω τὸν ἄνθρωπον εἶναι, [5] οὔτε πῦρ, [6] οὔτε ὕδωρ, [7] οὔτε γῆν, [8] οὔτ' ἄλλο οὐδέν, [9] ὃ, τι μὴ φανερόν ἐστιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· [9] ἀλλὰ τοῖσι βουλομένοισι ταῦτα λέγειν παρίημι. [10] δοκέουσι δέ μοι οὐκ ὀρθῶς γινώσκειν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες. [11] γνώμην μὲν γὰρ τὴν αὐτὴν πάντες χρέον) λέγουσι δὲ τοιῶδε, [4] ἀλλὰ τὸν μὲν γνώμης τὸν ἐπί-

QUICUNQUE de natura humana amplius [1] 4 differentes audire consuevit, [2] quam ejus ad medicinam pertinet, [3] huic non est commodum hunc meum sermonem audire. [4] Neque enim omnino ex toto aërem dico hominem esse, [5] neque ignem, [6] neque aquam, [7] neque terram, [8] neque quicquam aliud, quia [5] non manifestum est unum in homine esse, [9] sed volentibus tamen hæc dicere permitto. [10] At vero talia dicentes mihi non recte rem cognoscere videntur. [11] Sententiam enim eandem omnes ineunt, verum non eadem dicunt, [4] sententiæ tamen epilogum

ἐπίλογον τὸν αὐτὸν ποιέοντιν. [12]
" φασὶ γὰρ ἕν τι εἶναι, ὅ, τί ἐστι, [13]
καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ ἓν τε καὶ τὸ πᾶν. [14]
καὶ οὐ τὰ ὀνόματα ἐκ ὁμολογέουσι. [15]
" λέγει δὲ αὐτέων ὁ μὲν τις, ἠέρα τοῦτο εἶναι τὸ ἕν τε καὶ τὸ πᾶν· [16] ὁ δὲ, πῦρ· [17] ὁ δὲ, ὕδωρ· [18] ὁ δὲ, γῆν. [19] καὶ ἐπιλέγει ἕκαστος τῷ ἑωυτοῦ λόγῳ " μαρτύρια τε καὶ τεκμήρια, ἄτε ἔστιν ἐόντα. [20] " ἀπὸ τῆς μὲν αὐτέων γνώμης πάντες ἁμαρτάνουσι· λέγουσι δὲ ὁ τὰ αὐτὰ, δῆλον, ὅτι ἐπίστανται τὰ αὐτά. [21] γνοίη δ' ἄν τις τόδε μάλιστα παραψυχόμενος αὐτοῖσι αὐτοῖσι. [22] ἅμα γὰρ ἀλλήλοις αὐτιλεγόμενοι οἱ αὐτοὶ ἄνδρες, τοῖσι αὐτέων συνεῖσιν ἀκροατέων, ἐδέπω τρὶς ἐφεξῆς ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος φαίνεται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, [23] ἀλλ' ὁτὲ μὲν ἕτερος ἐπικρατέει, ὁτὲ δ' ἕτερος, ὁτὲ δ', [24] ὡς ἂν τύχῃ μάλιστα ἡ γλῶσσα ῥεῖσα " ἐς τὸν ὄχλον. [25] καίτοι δίκαιόν ἐστι, τὸν φήσαντα ὀρθῶς γινώσκειν ἀμφὶ τοῖσδε πρήγμασι, παρέχειν αἰεὶ ἐπικρατέοντα τὸν λόγον τὸν ἑωυτοῦ, [26] εἴπερ ἐόντα γινώσκοι, καὶ ὀρθῶς δοξάζοι. [27] " ἀλλ' ἐμοί γε δοκέουσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι σφᾶς αὐτοὺς καταβάλλειν ἐν τοῖσιν ὀνόμασι τῶν λόγων αὐτέων, ὑπὸ ἀσυνεσίης· [28] τὸν δὲ μελίσσεα λόγον ὀρθέειν. [29] ταῦτα μὲν τεττέων ἀρκέει μοι τὰ εἰρημένα.

II. Τῶν δὲ ἰητρῶν οἱ μὲν πλείονες λέγουσιν. [2] ὡς ὁ ἄνθρωπος αἷμα μοῦνόν ἐστιν· [3] οἱ δ' αὐτέων, χολὴν φασὶν εἶναι τὸν ἄνθρωπον· [4] ἔνιοι δέ τινες, φλέγμα. [5] ἐπίλογον δὲ ποιεῦνται καὶ αὐτοὶ πάντες τὸν αὐτόν. [6] ἓν γάρ τι εἶναι φασὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅ, τι ἕκαστος ἐθέλησεν ὀνομάσαι αὐτέων· [7] καὶ τοῦτο ἓν ἐὸν μεταβάλλοντα τὴν ἰδέην καὶ τὴν δύναμιν, αὖθις

eundem faciunt. [12] Ajunt enim unum quid esse, quodcunque tandem est, [13] & id ipsum esse unum ac totum, [14] juxta nomina autem non consentiunt. [15] Etenim alius ex ipsis aërem esse, hoc unum ac totum dicit, [16] alius ignem, [17] alius aquam, [18] alius terram: [19] & addit unusquisque ad sermonem suum testimonia ac signa, quæ nullius momenti existunt. [20] Quia enim eadem sententia omnes utuntur, dicunt autem non eadem, manifestum facit, quod neque cognoscunt ipsa. [21] quod ex eo vel maxime quis cognoverit, qui ipsorum disceptationibus interfuerit. [22] Nam quum iidem viri inter se disceptant, iisdem auditoribus præsentibus, nunquam ter consequenter idem homo vincit in eodem sermone: [23] sed modo hic, modo alius superat, [24] cuicunque fuerit lingua maxime fluida ac populo grata. [25] Atqui justum erat, ut is qui de rebus se recte cognoscere pronunciaret, semper sermonem suum victorem statueret, [26] siquidem vera cognosceret, ac recte sentiret ac judicaret. [27] Verum hujusmodi homines videntur mihi seipsos oppugnare in verbis sermonum suorum, præstultitia, [28] & Melissi sermonem approbare. [29] De his igitur sufficiunt mihi quæ retuli.

II. At vero ex Medicis quidam dicunt, [2] quod homo sanguis solum est, [3] alii ex ipsis bilem ajunt hominem esse, [4] aliqui pituitam: [5] epilogum autem & ipsi omnes eundem faciunt. [6] Unum enim quid esse dicunt, quodcunque cuique ipsorum nominare visum est, [7] & id ipsum unum existens, speciem ac vim

φυ αἱματίζόμενον ὑπό τε θερμῆς καὶ ψυχρῆς, [8] καὶ πίνεσθαι καὶ γλυκὺ, καὶ πικρὸν, καὶ λευκὸν, καὶ μέλαν, καὶ παντοῖον πάλιν. [9] ἐμοὶ δ' οὐδὲ ταῦτα δοκεῖ ὧδε ἔχειν. [10] οἱ μὲν οὖν τοιαῦτά τινα, καὶ ἔτι ἐξιόντα τούτων ἀποφαίνουσι. [11] ἐγὼ δὲ φημὶ, εἰ εἷς ἦν ὁ ἄνθρωπος, οὐδέποτ' ἂν ἀλγῆσαι. [12] "οὐδὲ γὰρ ἂν ἦν, ὑφ' οὗ τι ἀλγήσειεν ἓν ἐόν. [13] εἰ δ' ἦν καὶ ἀλγήσει, ἀνάγκη καὶ τὸ ἰώμενον ἓν εἶναι. [14] νυνὶ δὲ πολλά. [15] πολλὰ γάρ ἐστιν ἐν τῷ σώματι ἐόντα, ἃ ὁκόταν ὑπ' ἀλλήλων πάσχῃ φύσιν θερμαίνηται τε καὶ ψύχηται, καὶ ξηραίνηται τε καὶ ὑγραίνηται, νοῦσοι γίνονται. [16] ὥστε πολλαὶ μὲν ἰδέαι τῶν νοσημάτων, [17] πολλὴ δὲ καὶ ἡ ἴησις αὐτέων ἐστίν.

III. [2] Ἀξιῶ δὴ ἔγωγε τὸν φάσκοντα αἷμα εἶναι μοῦνον τὸν ἄνθρωπον καὶ ἄλλο μηδὲν, [2] δεικνύειν αὐτὸν μὴ μεταλλάσσοντα τὴν ἰδέαν, μὴ δὴ γίνεσθαι παντοῖον. [3] "ἀλλ' ἢ ὥρην τινὰ [13] ἓν ἐνιαυτῷ, ἢ τῆς ἡλικίης ἓν ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ αἷμα ἐνὸν φαίνεται μοῦνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. [4] εἰκὸς γὰρ εἶναι μίαν τινὰ ὥρην, ἐν ᾗ φαίνεται αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ἓν ἐόν. [5] τὰ αὐτὰ δὲ λέγω καὶ περὶ τοῦ φάσκοντος φλέγμα εἶναι· καὶ περὶ τοῦ χολὴν φάσκοντος. [6] ἐγὼ μὲν γὰρ ἀποδείξω, ἃ αὖ φήσω τὸν ἄνθρωπον εἶναι, "καὶ κατὰ νόμον, καὶ κατὰ φύσιν, [14] [7] ἐόντα τοιαῦτα ἐόντι ὁμοῖα, καὶ νέα ἐόντος, καὶ γέροντος, καὶ τῶν ὡρέων ἑκάστων καὶ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ. [8] καὶ τεκμήρια παρέξω, καὶ ἀνάγκας ἀποφανῶ, δι' ἃς ἕκαστον αὔξεταί τε καὶ φθίνει ἐν τῷ σώματι.

IV. "Πρῶτον μὲν οὖν αὐτὸ [15] χρὴ, τὸν γιγνέσθαι μὴ ἀφ' ἑνός. [2] πῶς γὰρ ἂν ἓν γ' ἐὸν, τοι-

transmutare, coactum à calido ac frigido, [8] fierique & dulce, & amarum, & album, & nigrum, & omnigenum quid aliud. [9] Mihi vero neque hæc sic se habere videntur. [10] Plurimi quidem igitur talia quædam, & amplius his proxima pronunciant. [11] Ego autem dico, si unum esset homo, nunquam sane doleret. [12] Neque enim esset unde doleret unum existens. [13] Si vero etiam doleret, necesse esset & quod mederetur ac sanaret, unum esset. [14] Nunc vero plura sunt. [15] Multa enim sunt in corpore existentia, quæ quum mutuo præter naturam calfiunt & frigefiunt, siccanturq; & humectantur, morbos pariunt. [16] Quare multæ quidem species morborum sunt, [17] multaque etiam medela ipsorum existit.

III. Atque ego sane censeo eum, qui hominem sanguinem solum esse dicit, & nihil aliud, [2] demonstrare debere, ipsum non transmutare speciem, neque omnigenum fieri, [3] vel saltem horam aliquam anni, aut hominis ætatem, in qua sanguis solus in homine ineſſe appareat. [4] Virisimile est enim unum aliquod esse tempus, in quo appareat ipsum in seipso unum existens. [5] Eadem censeo etiam de eo, qui pituitam solam esse dicit, & qui bilem. [6] Ego enim demonstrabo ea quæ hominem esse dixero, & juxta receptum morem, & juxta naturam, [7] quod semper ea ipsa similia sint, & in juvene, & in sene, & tempore frigido æque ac calido. [8] Exhibebo insuper signa, & necessitates ostendam, per quas unumquodque augescit ac minuitur in corpore.

IV. Primum quidem igitur, necesse est generationem fieri non ab uno. [2] Quomodo enim

τοιαῦτα γίγνηται, εἰ μὴ τινι μιχθείη; 3 ἔπειτα δὲ, οὐ μὴ ὁμόφυλα ἐόντα μίσγηται, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχοντα δύναμιν, γίγνοιτο, εἰ μὴ οὐ τοῦτα ἡμῖν ξυντελέοιτο. 4 Ἐπὶ πλέον, εἰ μὴ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ, καὶ τὸ ξηρὸν τῷ ὑγρῷ μετρίως πρὸς ἄλληλα ἔχοι καὶ ἴσως, 5 ἀλλὰ θάτερον θατέρου πολὺ περιέχοι, καὶ τὸ ἰσχυρότερον τοῦ ἀσθενεστέρου, ἡ γίνοιτο οὐκ ἂν γίνοιτο. 6 Ὥστε πῶς εἰκὸς ἀπὸ ἑνός τι γίγνεσθαι; 7 ὅπου γε καὶ ἀπὸ τῶν πολλόνων γίγνεται, εἰ μὴ τύχη καλῶς ἔχοντα τὰ χρήσιμα τοῖς ἄλλοις. 8 Ἀνάγκη τοίνυν, τῇ φύσει τοιαύτης ὑπαρχούσης, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, καὶ τὸν ἄνθρωπον, μὴ ἓν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, 9 ἀλλ' ἕκαστον τὰ ξυμβαλλόμενα εἰς τὴν γίνεσιν, ἔχειν τινὰ δύναμιν ἐν τῷ σώματι, οἵαν περ ξυνεβάλετο.

v. Καὶ πάλιν γε ἀνάγκη ἀποχωρεῖν εἰς τὰ ἑαυτῶν φύσιν ἕκαστον, τελευτῶντος τοῦ ἀνθρώπου, 2 τό, τε ὑγρὸν πρὸς τὸ ὑγρὸν, καὶ τὸ ξηρὸν πρὸς τὸ ξηρὸν, καὶ τὸ θερμὸν πρὸς τὸ θερμὸν, καὶ τὸ ψυχρὸν πρὸς τὸ ψυχρόν. 3 Τοιαύτη γὰρ καὶ τῶν ζώων ἐστὶν ἡ φύσις, καὶ τῶν ἄλλων πάντων. 4 Γίνεται τε ὁμοίως πάντα, 5 καὶ τελευτᾷ ὁμοίως πάντα. 6 Ξυνίστησι γὰρ αὐτέων ἡ φύσις ἀπὸ τεττέων τῶν προφημένων πάντων. 7 Καὶ τελευτᾷ, καὶ τὰ εἰρημένα, εἰς τὸ αὖθις, 8 ὅθεν περ ξυνέστη ἕκαστον, ἐν ταῦτα ἔστι καὶ ἀποχώρησις. 9 Τὸ δὲ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐν ἑαυτῷ αἷμα, καὶ φλέγμα, καὶ χολὴν διττήν, ξανθήν τε καὶ μέλαιναν. 10 Καὶ ταῦτ' ἐστὶν αὐτέων ἡ φύσις τοῦ σώματος, καὶ διὰ ταῦτα ἀλγέει καὶ ὑγιαίνει.

VI. Ὑγιαίνει μὲν ἔν μάλιστα, ὅταν

unum existens, aliud quid generarit, si non alicui misceatur. 3 Deinde neque generarint, si non ejusdem generis existentia misceantur, & quæ eandem vim habeant, neque sane nobis similia perficerentur. 4 Et rursus, Si non calidum ac frigidum, & siccum ac humidum, moderate ac æqualiter inter se haberent, 5 sed alterum alterum multum præcelleret, & fortius debiliore præstaret, generatio fieri non posset. 6 Proinde quomodo verisimile est, ab uno quid generari, 7 quum neque à pluribus generetur, nisi habuerint temperamentum inter se probe conveniens? 8 Necesse itaque est, tali existente natura, cum aliorum omnium, tum humana, non unum esse hominem, 9 sed singula quæ ad generationem ejus conferunt, vim quandam in corpore habere, eam videlicet quam contribuerunt.

v. Et rursus necesse est secedere singula in suam ipsorum naturam, homine moriente, 2 humidum nimirum ad humidum, siccum ad siccum, calidum ad calidum, frigidum ad frigidum. 3 Talis autem & animalium est natura, & aliorum omnium, 4 generanturque similiter omnia, 5 & occidunt similiter omnia. 6 Constat enim natura ipsorum ex his prædictis omnibus, 7 & desinit juxta prædicta, 8 in id unumquodque unde est compactum secedens. 9 At vero corpus hominis habet in seipso sanguinem, & pituitam, & bilem duplicem, flavam videlicet & nigram. 10 atque hæc sunt ipsi corporis natura, & per hæc & ægrotat, & sanus est.

VI. Sanus equidem maxime

21 ὅταν μεθ' ἑαυτῶν ἔχῃ ταῦτα τ' ἀφ' ἑαυτοῦ ἄλληλα κρήσιός τε καὶ δυνάμεως καὶ ποσότητος· καὶ μάλιστα, ἢν μεμιγμένα ᾖ. 3 ἀλγεῖ δὲ, ὁπόταν τι τούτων ἔλασσον ἢ πλεῖον εἴη, 4 ἢ χωρισθῇ ἐν τῷ σώματι, καὶ μὴ κεκραμένον ᾖ τοῖσι ξύμπασιν. 5 ἀνάγκη γὰρ, ὁπόταν τι τούτων χωρισθῇ, καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ ᾖ, 6 ἔνθέν τε ἐξέστηκεν ὁ μόνον τοῦτο τὸ χωρίον νοσερὸν γίνεσθαι, 7 ἀλλὰ καὶ, ἔνθα ἂν ᾖ, 8 καὶ ἐπιχυθῇ ὑπερπιμπλάμενον, ὀδυνᾶν τε καὶ πόνον παρέχειν.

VII. Καὶ γὰρ ὅταν τι τούτων ἔξω τοῦ σώματος συρρυῇ πλεῖον τοῦ ἐπιπολάζοντος, ὀδυνᾶν παρέχει ἡ κένωσις. 2 ἀλλὰ τὰ αὖ ταῦτα πάλιν ποιήσῃ ἔσω τὴν κένωσιν, 3 καὶ τὴν μεθίστασιν, 4 καὶ τὴν ἀπόκρισιν λάθρα τῶν ἄλλων, 5 πολλὴ αὖ τέως ἀνάγκη διαλλᾶν τὴν ὀδύνην παρέχειν καθ' ἃ ἐρρήμεθα, 6 ἔνθέν τε ἔξεσι, καὶ ἔνθα ὑπερέβαλεν. 7 εἰ δή τις ἐρεῖ, ἃ ἂν φήσω τὸν ἄνθρωπον εἶναι, ἀποφαίνειν αὐτὰ ταῦτα ἐόντα, καὶ κατὰ νόμον, καὶ κατὰ φύσιν.

IIX. Φημὶ δὴ εἶναι αἷμα, καὶ φλέγμα, καὶ χολὴν, ξανθὴν τε καὶ μέλαιναν. 2 καὶ τούτων πρῶτον μὲν κατὰ νόμον καὶ τὰ ὀνόματα διωρίσθαί φημι, καὶ ἑκάστῳ αὐτέων τὸ αὐτὸ ὄνομα εἶναι. 3 ἔπειτα τὰς ἰδέας κατὰ φύσιν κεχωρίσθαι, καὶ ὅτε τὸ φλέγμα ἔδῃ ἐοικέναι τῷ αἵματι, ὅτε τὸ αἷμα τῇ χολῇ, ὅτε τὴν χολὴν τῷ φλέγματι. 4 πῶς γὰρ ἂν ἐοικότα εἴη ταῦτα ἀλλήλοισιν, ὧν ὅτε τὰ χρώματα ὅμοια φαίνεται πρόσορα, 5 ὅτε τῇ χειρὶ ψαυόμενα ὅμοια δοκέῃ εἶναι. 6 ὅτε γὰρ

21 est, ubi temperamentum hæc inter se habuerint moderatum, tum faqultate, tum copia, 2 & ubi maxime fuerint permixta. 3 Ægrotat autem, quum horum quid minus aut amplius fuerit, 4 aut separatur in corpore, & non fuerit reliquis omnibus contemperatum. 5 Necesse est enim quum quid horum secretum fuerit, & per se steterit, 6 non solum eum locum unde 'seceſſit 65 morbidum fieri, 7 sed etiam eum in quo stat, 8 & in quem propter nimiam copiam diffusum est, dolore ac morbo vexari.

VII. Etenim quum quid horum extra corpus effluxerit amplius quam redundat, evacuatio ipsa dolorem exhibet. 2 Rursus itaque si idem intus fecerit evacuationem, 3 & transitionem, 4 ac ab aliis secretionem, 5 geminatum dolorem exhibere necesse est, velut dictum est, 6 nempe & unde 'seceſſit, & ubi 70 receptum redundat. 7 Dixi porro, quæcunque hominem esse dixero, semper demonstraturum me esse, quod talia sint, & juxta receptum morem ac opinionem, & juxta naturam.

IIX. Et dico sane esse sanguinem & pituitam, & bilem flavam ac nigram: 2 & horum primum quidem juxta receptam opinionem nomina distincta esse dico, & nulli ipsorum idem nomen esse: 3 deinde species juxta naturam 'separatas esse, & ne- 75 que pituitam similem esse sanguini, neque sanguinem bili, neque bilem pituitæ. 4 Quo enim modo hæc inter se similia sint, quorum neque colores similes videntibus apparent, 5 neque ad manuum tactum similitudo aliqua esse deprehenditur? 6 Neque enim

θερμὰ ὁμοίως ἐστὶν, ἄτε ψυχρὰ, ἄτε ξηρὰ, ἄτε ὑγρά. 7 ἀνάγκη τοίνυν, ὅπ τοσοῦτον διήλλακται ἀλλήλων τῷ ἰδέᾳ τε καὶ τῷ δυνάμει, 8 μὴ ἓν αὐτὰ εἶναι, 9 εἴπερ μὴ πῦρ τε καὶ ὕδωρ ταυτόν ἐστι. 10 γνοίης δ' ἂν τοῖς δε, ὅπ οὐκ ἓν ταῦτα πάντα ἐστὶν, ἀλλ' ἕκαστον αὐτέων ἔχει δυνάμιν τε καὶ φύσιν τὴν ἑωυτέ. 11 εἰ γάρ τινι δίδως ἀνθρώπω φάρμακον, ὃ, τι φλέγμα ἄγει, ἐμέεταί σοι φλέγμα. 12 καὶ, εἰ δίδως φάρμακον, ὃ, τι χολὴν ἄγει, ἐμέεταί σοι χολήν. 13 καὶ τὰ τῷδε δὲ καὶ χολὴν μέλαιναν καθαίρει, εἰ δίδως φάρμακον, ὃ, τι χολὴν μέλαιναν ἄγει. 14 καὶ, εἰ τρώσης αὐτέων τὸ σάρκιον μέρος τι, ὥστε τρῶμα γενέσθαι, ῥυήσεται αὐτέων αἷμα. 15 καὶ ταῦτα ποιήσει σοι πάντα πᾶσαν ἡμέρην καὶ νύκτα, καὶ χειμῶνος, καὶ θέρεος, 16 μέχρις αὖ δυνατὸς ᾖ τὸ πνεῦμα ἑλκειν ἐς ἑωυτὸν, καὶ πάλιν μεθιέναι. 17 ἀδυνατὸς ἔσται, ἔστ' ἂν τινος τουτέων στερηθῇ τῶν ξυγγενομένων.

IX. Ξυγγένεα δὲ ταῦτα τὰ εἰρημένα. 2 πῶς γὰρ οὐ ξυγγένεα; 3 πρῶτον μὲν φανερόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἔχων ἐν ἑωυτῷ ταῦτα πάντα ἀεὶ, ἕως ἂν ζῇ. 4 ἔπειτα γέγονεν ἐξ ἀνθρώπου ταῦτα πάντα ἔχοντος. 5 ἔπειτα τρέφεται ἐν ἀνθρώπῳ ταῦτα πάντα ἔχοντι, ὁκόσα ἔγωγε νῦν φημὶ ἐγὼ ἀποδείκνυμι. 6 οἱ δὲ λέγοντες, ὡς ἓν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, δοκέουσί μοι τούτῳ τῷ γνώμῃ κεχρῆσθαι. 7 ὁρέοντες τοὺς πίνοντας τὰ φάρμακα, καὶ ἀπολυμένους ἐν τῇσιν ὑποκαθάρσεσι, τοὺς

enim similiter calida sunt, neque frigida, neque sicca, neque humida. 7 Quum itaque in tantum inter se discrepent, tum specie, tum facultate, necesse est 8 ipsa non unum esse, 9 quandoquidem neque ignis & aqua idem sunt. 10 Quod autem hæc omnia non unum sunt, sed unumquodque ipsorum vim & naturam suam habet, vel hinc cognoscere licebit. 11 Si enim homini alicui medicamentum dederis, quod pituitam ducit, pituitam tibi vomet: 12 &, si pharmacum dederis bilem ducens, bilem tibi vomet. 13 Eadem ratione & bilem atram purgabit, si medicamentum exhibueris quod bilem atram ducit. 14 Quod si ipsi partem aliquam sauciaris, ut vulnus fiat, affluet ipsi sanguis: 15 atque hæc omnia faciet tibi totam diem ac noctem, & hyeme & æstate, 16 donec spiritum in sese trahere, & rursus reddere potens fuerit: 17 potens autem erit donec aliquo horum congenitorum fuerit privatus.

IX. Congenita autem sunt prædicta. 2 Quomodo enim non congenita essent? 3 Primum etenim manifestum est, hominem in seipso hæc omnia semper habere, donec vixerit. 4 Deinde nata sunt ex homine hæc omnia habente. 5 Postea nutrita sunt in homine hæc omnia habente, quæ videlicet ego nunc dico ac demonstro. 6 Qui vero dicunt, quod unum est homo, videntur mihi hoc consilio usi esse. 7 Nimirum quum viderint eos qui medicamenta hauserunt, in superpurgationibus interiisse, alios

qui-

τὰς μὲν χολὴν ἐμέοντας, τὰς δὲ πίτυας φλέγμα, 8 τὸν ἕκαστον αὐτέων ⁱ νόμισιν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ὅ, τι καθαρώτατον εἶδον αὐτὸν ἀποθνήσκοντα. 9 καὶ οἱ τὸ αἷμα φάντες εἶναι τὸν ἄνθρωπον, τῇ αὐτῇ γνώμῃ χρέονται. 10 ὁρέοντες γὰρ διασφαζομένους τοὺς ἀνθρώπους, " καὶ τὸ αἷμα ῥέον ἐκ τοῦ σώματος, τοῦτο νομίζουσιν εἶναι τὴν ψυχὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. 11 καὶ μαρτυρίοισι τοῖσι τοιούτοισι πάντες χρέονται ἐν τοῖσι λόγοισι.

x. " Καίτοι πρῶτον μὲν ἐν τῇσιν ὑποκαθάρσεσιν ἐκ οἶδα τινὰ ἀπέθανε χολὴν μοῦνον καθαρθείς. 2 ἀλλ', ὁκόταν τις πίῃ φάρμακον, ὅ, τι χολὴν ἄγει, πρῶτον μὲν χολὴν ἐμέσῃ, ⁱ ἔπειτα δὲ φλέγμα, " ἔπειτα δὲ ἐπὶ τῇ χολῇ ἐμέσει χολὴν μέλαιναν ἀναγκαζόμενοι· τελευτῶντες δὲ αἷμα ἐμέσει καθαρόν. 3 τὰ αὐτὰ δὲ παύεται καὶ ὑπὸ τῶν φαρμάκων τῶν τὸ φλέγμα ἀγόντων. 4 πρῶτον μὲν γὰρ φλέγμα ἐμέουσιν, ἔπειτα χολὴν ξανθὴν, ἔπειτα μέλαιναν, 5 τελευτῶντες δὲ αἷμα καθαρὸν, καὶ ἐν τῷδε ἀποθνήσκουσι· 6 " τὸ γὰρ φάρμακον, ὁκόταν ἐσέλθῃ ἐς τὸ σῶμα, πρῶτον μὲν ἄγει, ὃ ἂν αὐτέων καθὰ φύσιν μάλιστα ᾖ, τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων. 7 ἔπειτα ⁱ δὲ καὶ τἄλλα ἕλκει τε καὶ καθαίρει.

xi. " Ὥσπερ τὰ φυόμενα τε καὶ σπειρόμενα, ὁκόταν ἐς τὴν γῆν ἔλθῃ, ἕλκει ἕκαστον τὸ κατὰ φύσιν ἑωυτῷ ἐνεὸν ἐν τῇ γῇ. 2 ἔνι δὲ καὶ ὀξὺ, καὶ πικρὸν, καὶ γλυκὺ, καὶ ἁλμυρὸν, καὶ παντοῖον. 3 " πρῶτον μὲν οὖν πολὺ

quidem bilem vomentes, alios ⁱ pituitam, 8 unumquodque horum hominem esse putaverunt, quod vidissent his purgatum interiisse. 9 Et qui sanguinem dicunt hominem esse, eodem consilio utuntur. 10 Nam quum vident jugulatos homines, & sanguinem ex corpore 34 psorum effluentem, hunc ipsum animam in homine esse putant. 11 atque his testimoniis sane omnes utuntur in sermonibus suis.

x. Atqui primum quidem in 35 superpurgationibus, nemo ⁱ unquam mortuus est bile sola purgatus. 2 Verum quum quis pharmacum biberit, quod bilem deducit, primum bilem vomet, deinde pituitam, postea per vim etiam atram bilem, postremum moribundus etiam sanguinem purum vomet. 3 Eadem perpetiuntur à medicamentis pituitam ducentibus. 4 Primum enim pituitam vomunt, deinde bilem flavam, postea atram, 5 morientes autem sanguinem purum. ⁱ & in hoc mox vitam finiunt. 6 Etenim pharmacum ubi corpus intraverit, primum quidem ducit id quod ex omnibus in corpore existentibus, sibi maxime secundum naturam familiare fuerit, 7 deinde vero etiam alia trahit, ac purgat.

xi. Quemadmodum ex terra 38 nascentia & in ipsam plantata ac seminata, ubi in terram pervenerint, unumquodque trahit id quod naturæ suæ familiare in terra existit. 2 Inest ⁱ autem in 110 terra & acidum, & amarum, & dulce, & salsum, & omnige- 39 num. 3 Primum itaque plurimum

σον τοῦτό εἵλκυσεν ἐς ἑωυτόν, ὅ, τι μὴ ἥ ἑωυτέων κῆ φύσιν· ἔπειτα ἤδη καὶ τ' ἄλλα. 4 "τοιῶνδε δή τι καὶ τὰ φάρμακα ποιέει ἐν τῷ σώματι. 5 ὁκόσα μὲν γὰρ χολὴν ἄγει, πρῶτον μὲν ἀκρητεστάτην ἐκκρίνει χολὴν, ἔπειτα δὲ μεμιγμένην. 6 καὶ πάλιν τὰ τοῦ φλέγματος φάρμακα, πρῶτον μὲν ἀκρητέστατον τὸ φλέγμα ἄγει, ἔπειτα ὃ μεμιγμένον. 7 καὶ τοῖσιν ἀποσφαζομένοισιν, πρῶτον μὲν τὸ αἷμα ῥεῖ θερμότατόν τε καὶ ἐρυθρότατον· ἔπειτα δὲ ῥεῖ φλέγμα τοῦ δευτέρου καὶ χολῶδες δεύτερον.

XII. " Αὔξεται δὲ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ μὲν φλέγμα, χειμῶνος. 2 " τοῦτο γὰρ τῷ χειμῶνι κατὰ φύσιν ἐστὶ μάλιστα τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων. 3 ψυχρότατον γάρ. 4 τεκμήρια δὲ τοιάδε, ὅτι τὸ μὲν φλέγμα ψυχρότατον· 5 εἰ ἐθέλοις ψαῦσαι φλέγματος καὶ χολῆς, καὶ αἵματος, τὸ φλέγμα σύρηξις ψυχρότατον ἐὸν, 6 καὶ ἐν γλισχρότατόν ἐστι, καὶ βίῃ μάλιστα ἄγεται μετὰ μέλανος. 7 " ὁκόσον δὲ βίῃ ἔρχεται, θερμότερα γίνεται, ἀναγκαζόμενα ὑπὸ τῆς βίης· 8 ἀλλ' ὅμως καὶ ὧδε πάντα τοῦτο ψυχρότατον ἐὸν τὸ φλέγμα φαίνεται ὑπὸ τῆς φύσιος τοῦ ἑωυτοῦ. 9 ὅτι δὲ ὁ χειμὼν πληροῖ τὸ σῶμα φλέγματος, γνοίης αὖ τοῖσδε. 10 οἱ ἄνθρωποι πλύουσί τε " καὶ ἀποπτύουσιν φλέγμα πολὺ δεύτερον ἐν χειμῶνι. 11 " καὶ τὰ οἰδήματα [αὐτόθι] λυθήσεται γίνεται μάλιστα [κατὰ] τοῦτον τὸν ὥρην, 12 καὶ τ' ἄλλα νοσήματα φλεγματώδεα.

XIII. Τὸ δὲ ἦρος," τὸ φλέγμα ἔτι μᾶλλον ψυχρότερον ἐν τῷ σώματι, 2 καὶ τὸ αἷμα αὔξεται. 3 νότοί τε γὰρ ψύχεα ἐξανίει, 4 καὶ τὰ ὕδατα ἐπιγίνεται. 5 " τὸ δὲ αἷμα καὶ τοῦτο αὔξεται, ὑπὸ τε

mum ejus trahit in ſeipſum, quod ſibi ipſi juxta naturam maxime familiare fuerit, deinde trahit etiam reliqua. 4 Hujuſmodi ſane quiddam etiam pharmaca in corpore faciunt. 5 Quæcunque enim bilem ducunt, primum meraciſſimam bilem purgant, poſtea vero mixtam. 6 Et rurſus pituitæ pharmaca, primum ' meraciſſimam pituitam ducunt, poſtea mixtam. 7 Et jugulatis primum quidem ſanguis calidiſſimus & ruberrimus profluit, deinde pituitoſior ac bilioſior.

XII. Porro pituita in homine hyeme augetur. 2 Hæc enim hyemi maxime ſecundum naturam convenit ex omnibus in corpore exiſtentibus. 3 Frigidiſſima enim exiſtit. 4 Signa autem quod pituita frigidiſſima eſt, hæc ſunt. 5 Si enim pituitam & ' bilem & ſanguinem contingere libuerit, pituitam ſane frigidiſſimam eſſe comperies, 6 quamvis viſcoſiſſima ſit, & per vim maxime poſt bilem atram trahatur. 7 quæ vero per vim trahuntur calidiora fiunt, à violentia coacta, 8 ſed tamen ſupra hæc omnia, frigidiſſima eſſe apparet pituita ex ſua ipſius natura. 9 Quod autem hyems corpus pituita repleat, inde cognoſcere datur, 10 quod homines pituitoſiſſima ' & ſpuunt & emungunt hyeme, 11 & tumores laxi albiſſimi fiunt maxime hoc tempore, 12 itemque reliqui morbi pituitoſi.

XIII. Cæterum vere pituita quidem adhuc fortis in corpore manet, 2 ſed ſanguis augeſcit. 3 Nam & frigora remittunt, 4 & imbres ſuperveniunt. 5 Sanguis autem juxta hæc augeſcit, ab imbribus videlicet & calidiorum

die-

τε τ' ὁμβρων, καὶ τ' θερμημερεῶν. 6 " καὶ φύσιν γὰρ αὐτέων ταῦτα ' ἐστὶ 48
μαλιστα ξυναυτῆ. 7 ὑγρόν τε γάρ ἐστι καὶ θερμόν. 8 γνοίης δ' ἂν τοῖσδε. 9 οἱ ἄνθρωποι ξηροῖσι, καὶ
θέρεϊ μάλιστα, 10 ὑπό τε τ' δυσεντερεῶν ἁλίσκονται, 11 " καὶ ὀκτ' 49
ῥινέων αἷμα ῥεῖ αὐτέοισι, 12 καὶ θερμότατοί εἰσι καὶ ἐρυθροί.

XIV. Τῷ δ' θέρεϊ, τό, τε αἷμα ἰσχύϊ ἐπι, 2 " καὶ ἡ χολὴ ἀείρε) ἐν τῷ 50
σώματι, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ φθινόπωρον. 3 " ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ τὸ μὲν 51
αἷμα ὀλίγον γίνε). 4 " ξυαυλότατον γὰρ 52
αὐτέοισι τὸ φθινόπωρον τῇ φύσῃ ἐστίν.
5 ἡ δὲ χολὴ τ' θερείην κατέχει τὸ ' σῶμα, καὶ τὸ φθινόπωρον. 6 γνοίης δ' ἂν
τοῖσδε. οἱ ἄνθρωποι αὐτόματοι ταυτῳ τ' ὥρῃ χολῷ ἐμέουσι, 7 καὶ
ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι χολωδέστερα καθαίρονται. 8 δῆλον δὲ καὶ τοῖσι πυρετώδεσι, καὶ τοῖσι χρώμασι τ' ἀνθρώπων. 9 " τὸ δὲ φλέγμα τ' θερείης 53
ἀσθενέστερόν ἐστιν αὐτὸ ἑωυτοῦ. 10
ξυαυλίη γὰρ αὐτέοισι ἐστὶ τῇ φύσῃ ἡ ὥρη. " ξηρή τε γάρ ἐστι καὶ θερμή. 11 54
τὸ δ' αἷμα ξ φθινοπώρῃ " ἐλάχιστον γίνε) ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. 12 ξηρότερον γάρ ἐστι τὸ φθινόπωρον, καὶ 55
ψυχὴν ἤδη ἄρχεται τ' ' ἄνθρωπον.
13 ἡ δὲ μέλαινα χολὴ ξ φθινοπώρῃ πολέεσσι τε καὶ ἰσχυροτάτη ἐστίν. 14
ὁκόταν δ' ὁ χεμὼν καταλαμβάνῃ, ἥ τε χολὴ ψυχομένη, ὀλίγη γίνε), 15 καὶ τὸ φλέγμα αὖξε) πάλιν, 16
διό τε τῶν ὑετῶν ξ πληθεϊ, 17 καὶ ὑπὸ ξ μήκεϊ τῶν νυκτῶν.

XV. " Ἐχει μὲν οὖν " ταῦτα 56
πάντα αἰεὶ τὸ σῶμα ξ ἀνθρώπου, 2 ὑπὸ δὲ τῆς ἐοικυίης μάλιστα ὥρης ποτὲ μὲν πολέα γίνε) σφῶν αὐτῶν ἑωυτέων, ποτὲ δὲ ἐλάσσω ἔφυσε, 3 καὶ μέρεϊ τε καὶ κατὰ φύσιν.
4 " ὡς

dierum tepore. 6 Hæc enim anni pars maxime juxta naturam ipsi convenit, ' ut quæ calida & humida existat. 7 Est enim humidus & calidus. 8 Signa autem hinc colligere licet. 9 Quod homines vere & æstate maxime 10 dysenteriis corripiuntur, 11 & sanguis ex naribus ipsis fluit, 12 & calidissimi sunt ac ruberrimi.

XIV. At vero æstate sanguis adhuc viget, 2 & bilis in corpore elevatur, & usque in autumnum porrigitur. 3 In autumno vero sanguis modicus fit, 4 contrarium enim ejus naturæ id tempus existit. 5 Bilis autem per æstatem ac autumnum ' corpus possidet, 6 id quod inde cognoscere potes: quod homines sua sponte hoc tempore bilem vomunt, 7 & in medicamentorum potionibus biliosiora purgantur. 8 Manifestum fit & febribus, & hominum coloribus. 9 Pituita autem æstate debilior seipsa est. 10 Contrarium est enim naturæ ejus id tempus, calidum enim est & siccum. 11 Sanguis vero autumno pauciſſimus fit in homine. 12 Siccus enim est autumnus, & hominem ' jam frigefacere incipit. 13 Atra porro bilis autumno & plurima & fortissima est. 14 Postquam autem hyems apprehenderit, bilis flava perfrigerata modica fit, 15 & pituita rursus augetur, 16 tum ob pluviarum copiam, 17 tum propter longitudinem noctium.

XV. Corpus quidem igitur humanum hæc omnia semper habet, 2 verum pro temporis circumstantia, aliquando plura seipsis fiunt, aliquando pauciora, 3 singula tum juxta partem ' ac copiam, tum juxta naturam.
4 Quem-

254 "ὡς γὰρ ὁ ἐνιαυτὸς μετέχει μοῖρ 57 4 Quemadmodum enim annus
πᾶς πάντων, καὶ θερμῶν καὶ omnis omnium particeps est &
ψυχρῶν, καὶ ξηρῶν καὶ ὑγρῶν. caliditatum & frigiditatum, 5 &
5 οὐ γὰρ ἂν μείνειεν οὐδὲν ἓν ficcitatum ac humiditatum (ne-
ἑνὸς χρόνου, εἰ μὴ πάντων τῶν que enim quicquam horum ne
ἐνόντων ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ. 6 minimo quidem tempore consi-
"ἀλλ' εἰ ἔν τι ἐκλίποι, πάντ' ἂν 58 steret ac duraret, citra omnia ea
ἀφανισθείη. 7 ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτῆς quæ in hoc mundo insunt, 6 ve-
ἀνάγκης πάντα ξυνέστηκέ τε καὶ rum si unum aliquod deficeret,
τρέφεται ἀπ' ἀλλήλων. 8 ἕτω δὴ omnia sane abolerentur: 7 ex
καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκλίποι τῶν eadem enim necessitate omnia
ξυγγενέων, οὐκ ἂν consistunt & mutuo aluntur:) 8
δύναιτο ζῆν ὁ ἄνθρωπος. sic etiam si quid ex homine defi- 150
ceret ex his quæ ipsi congenita
sunt, non sane vivere posset ho-
mo.

XVI. Ἰσχύϊ δὲ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, XVI. In anno autem aliquando
τοτὲ μὲν ὁ χειμὼν μάλιστα, τοτὲ δὲ quidem hyems maxime viget,
τὸ ἔαρ, τοτὲ δὲ τὸ θέρος, τοτὲ δὲ τὸ aliquando ver, modo æstas, mo-
φθινόπωρον. 2 ἕτω δὴ καὶ ἐν τῷ αὐ- do autumnus. 2 Sic etiam in ho-
τῷ ἀνθρώπῳ, τοτὲ μὲν τὸ φλέγμα ἰσχύϊ, mine, aliquando pituita præva-
τοτὲ δὲ τὸ αἷμα, τοτὲ δὲ ἡ χολή, let, aliquando sanguis, aliquan-
τελευτῶν μὲν ἡ ξανθή, "ἔπειτα δὲ 59 do bilis, primum quidem flava,
μέλαινα καλεομένη. 3 μαρτύριον δὲ deinde etiam nigra appellata. 3
μέγιστον σαφέσταθον, 4 εἰ ἐθέλοις Quorum omnium evidentissi-
τῷ αὐτῷ ἀνθρώπῳ δοῦναι τὸ αὐτὸ mum testimonium hinc habes. 4
φάρμακον τετράκις ἐν ἐνιαυτῷ. Si enim eidem homini idem
5 ἐμέοι τοι μὲν χειμῶνος pharmacum quater in anno da- 155
φλεγματωδέστερον, 6 ἐν δὲ ἦρος ὑγρότερον, re velis, 5 vomet tibi hyeme qui-
7 ἐν δὲ θέρεος χολωδέστερον, dem pituitosissima, 6 vere au-
8 ἐν δὲ φθινοπώρῳ μελάντερον. tem humidissima, 7 æstate bilio-
XVII. "Ὀφείλει οὖν, τῶν 60 sissima, 8 autumno nigerrima.
ὧδε ἐχόντων, ὁκόσοι μὲν τῶν νοσημά- XVII. Itaque quum hæc sic se
των ἐν χειμῶνος ἤρξαντο, θέρεος habeant, quicunque morbi hye-
λήγειν. 2 ὁκόσοι δὲ θέρεος ἤρξαντο, me augescunt, æstate desinere
χειμῶνος λήγειν. 3 ὁκόσοι μὴ αὐτῶν ἐν solent: 2 quicunque vero æstate
τριηκοσίοις ἡμερέων ἀπαλλάσσει. augescunt, hyeme finire consue-
4 τὸν δὲ περίοδον ὧδε χρὴ verunt, 3 nisi certo dierum cir-
φράσαι τῶν ἡμερέων. 5 ὁκόταν δὲ ἦρος cuitu discedant. 4 de circuitu au-
γένηται νοσήματα, τριηκοσταίους χρὴ tem dierum rursus dicam. 5 Qui-
φθινοπώρου "τὸν ἀπαλλαγήν. 61 cunque autem morbi vere fiunt,
6 ὁκόσα δὲ φθινοπωρινὰ νοσήματα, ad autumnum eorum discessum
τελέων δὲ ἦρος ἀνάγκη τὴν ἀ- fore expectare oportet. 6 Qui- 160
πάλλαξιν γενέσθαι. 7 ὅ, τι δὲ cunque postremum autumnales
αὖ τὰς ὥρας ταύτας ὑπερβάλλῃ νόσημα, morbi sunt, eorum discessum
εἰδέναι χρὴ, ὡς ἐνιαύσιον necesse est vere fieri. 7 Quicun-
que vero morbus hæc tempora
transgressus fuerit, eum an-

ἐὼν τὸ nuum

αὐτὸ ἐσόμενον. [8] "Ηξ τ' ἰητρὸν δ- 62
δ τῳ χρὴ ἴσθ' τὰ νεσήματα, ὡς ἐ-
ναίσε τεσέων ἰσχύοντ@ σώματι
[9] ηξ τ' ὥρῳ τ' ἐωυτῷ ηξ φύ-
σιν ἐωυτοῦ μάλιστα.

[10] Πρόσκειμενα.

[11] Εἰδέναι δ' χρὴ καὶ τάδε ὡς
ἐκείνοισιν, [12] ὅσα τοῖσι σώμασι
πίπτει νεσήματα, κένωσις ἴητρη· 165
[13] ὁκόσοισι δ' ἀπὸ κενώσι@ γίνε-
ται νεσήματα, πλησμονὴ ἴητρη· [14]
ὁκόσα δ' ἀπὸ πολυπωλίης γίνε-
ται, ἀνάπαυσις ἴητρη. [15] ὁκόσα δ' ἀργίη
νεσήματα πίπτει, πολυπωλίη ἴητρη.

XVIIII. Τὸ δ' ξύμπαν γνῶναι δεῖ
τὸν ἰητρὸν, [2] ἐναντίον ἑστάναι τοῖσι
καθεστεῶσι [3] καὶ νεσήμασι, [4] καὶ ἐι-
δέσι, [5] καὶ ὥρῃσι, [6] καὶ ἡλικίῃσι, [7] καὶ
τὰ σπωλέοντα λύειν, [8] καὶ τὰ λε-
λυμένα σπωλέειν. [9] Οὕτω γὰρ ἂν
μάλιστα τὸ κάμνον ἀναπαύσοι@. 176
[10] ἥτε ἴησις, τοῦτό μοι δοκέει εἶναι.
[11] "Αἱ δ' νοῦσοι γίνονται, αἱ μὲν 63
ἀπὸ τ διαιτημάτων, [12] αἱ δ' ἀπὸ
τ' πνεύματος, ὃ ἑλκόμενοι ζῶ-
μεν. [13] τ δ' ἀμφοτέρων γνῶσιν χρὴ ἐκφαί-
νειν ὧδε ποιέοντ@. [14] ὁκόταν μὲν ἀπὸ
νεσήματος ἑνὸς πολλοὶ ἄνθρωποι ἁ-
λίσκονται καὶ τ' αὐτὸν χρόνον, [15]
τὴν αἰτίην χρὴ ἀναφέρειν τελέως,
ὅ, τι κοινότατόν ἐστι, καὶ μάλιστα
αὐτέων πάντες χρεώμεθα. [16] ἔστι
δὲ τοῦτο, ὃ ἀναπνέομεν. [17] "Φανε- 64
ρὸν δὴ ἤδη, ὅτι τὰ διαιτήματα ἑκά-
στε ἡμέων οὐκ αἰτιά ἐστιν, [18] ὅτε
ἅπαντ@ πνεύμων ἡ νοῦσος ἐξῆς, καὶ τ'
νεωτέρων καὶ τ' πρεσβυτέρων, [19] καὶ
γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν ὁμοίως, [20] καὶ
τ' θωμοτόμων καὶ τ' ὑδροποτεόν-
των, [21] καὶ τ' μάζαν ἐδιόντων καὶ
τ' ἄρτον σιτεομένων, [22] καὶ τ' πολλὰ
πολυπωρεόντων καὶ τ' ὀλίγα καμ-
νόντων. [23] ἐκ αὖ δὴ τά γε διαιτη-
μάτα

nuum fore ſcire oportet. [8] Porro
Medicum ſic adverſus morbos
inſtare oportet, prout unum-
quodque horum in corpore præ-
valet, [9] juxta tempus quod ſibi-
ipſi maxime natura conveniens
exiſtit.

[10] Additicia.

[11] Quin & hæc inſuper ad illa
noſſe oportet, [12] quod quoſcun- 165
que morbos repletio parit, eva-
cuatio ſanat: [13] & quicunque ex
evacuatione fiunt morbi, reple-
tio ſanat. [14] quicunque vero à
labore fiunt, quies ſanat: [15] qui
autem ab ocio gignuntur, labor
ſanat.

XVIII. In ſumma Medicum
ſcire oportet, [2] opponere ſe con-
trarium inſtantibus [3] & morbis,
[4] & naturis, [5] & temporibus, [6]
& ætatibus, [7] & diſtendentia
ſolvere, [8] & ſoluta diſtendere. 176
[9] Sic enim vel maxime morbum
ſedaverit. [10] & mihi ſane hoc ip-
ſum ſanatio eſſe videtur. [11] Mor-
bi partim ex diætis, [12] partim ex
ſpiritu, quem adtrahentes vivi-
mus, fiunt. [13] Utrorumque co-
gnitionem ſic facere oportet. [14]
Quando ab uno morbo multi ho-
mines corripiuntur eodem tem-
pore, [15] cauſam ad id quod com-
muniſſimum eſt, & quo maxi-
me omnes utimur, referre opor-
tet. [16] Eſt autem hoc ſpiritus & 175
aër, quem inſpirando trahimus.
[17] Manifeſtum eſt enim jam,
quod diæta uniuſcujuſque no-
ſtrum, cauſſa non eſt, [18] quum
morbus omnes conſequenter con-
tingat & juniores, & ſeniores,
[19] mulieresque ac viros, [20] &
tam vinolentos quam aquæ po-
tores, [21] & tam multum edentes
quam pane veſcentes, [22] & tam
multum laborantes quam parum.
[23] nequaquam igitur diæta cauſſa

μαζα αὐτὰ εἶη, ὁκόταν διαφθόμβοι πάνδεως τρόπως οἱ ἄνθρωποι ἁλίσκονται ὑπὸ τῆς αὐτέης νόσου. 24 ὁκόταν δὲ αἱ νοῦσοι γίγνονται πανδοδαπαὶ καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, δῆλον, ὅτι τὰ διαιτήματα ἐστὶν αὐτὰ ' ἕκαστα ἑκάστοισι. 25 χὴ τὴν θεραπείην χρὴ ποιέεσθαι ἐναντιόμβιον τῇ φορῇ τῆς νόσου, ὥστε μοι πέφρασται καὶ ἑτέρωθι, 26 καὶ ὧν τῶν διαιτημάτων μεταβάλλειν. 27 δῆλον γὰρ, ὅτι, οἷσι μὲ χρεὼν ἦεν ἔθος ὁ ἄνθρωπος διαιτήμασιν, τοῦτο ἐπιτήδεά οἱ ἐστιν, 28 ἢ πάντα, ἢ τὰ πολλὰ, ἢ ἔν γέ τι αὐτέων. 29 ἃ δεῖ καταμανθάνοντα μεταβάλλειν. 30 χὴ σκεψάμενον τὸν ἄνθρωπον τὴν φύσιν, τήνδε ἡλικίην, χὴ τὸ εἶδος, χὴ τὴν ὥρην ἑκάστου, χὴ τὴν νόσον τὸ τρόπον, 31 τὴν θεραπείην ποιέεσθαι, ποτὲ μὲν ἀφαιρέοντα, ποτὲ δὲ προσθέντα, 32 ὥσπερ μοι καὶ πάλαι εἴρηται, πρός ἕκαστα τὰ ἡλικιέων, καὶ τὰ ὡρέων, καὶ τὰ ἰδεῶν, καὶ τὰ νόσων, 33 ἔν τε τῇσι φαρμακείῃσι προτιθέντα, 34 καὶ ἐν τοῖσι διαιτήμασιν.

XIX. Ὁκόταν δὲ νοσήματος ἑνὸς ἐπιδημίη καθέστηκε, δῆλον, ὅτι τὰ διαιτήματα αὐτὰ ἐστιν, 2 ἀλλ' ὃ αὐαπνέομεν, τοῦτο αὐτόν ἐστι. 3 καὶ δῆλον, ὅτι τοῦτο " νοσερὸν πᾶσι ἀπόκρισιν ἔχον αὐτὴν εἶη. 4 τοῦτον χρὴ τὸν χρόνον τὰς παραινέσιας ποιέεσθαι τοῖσιν ἀνθρώποισι τοιάσδε. 5 τὰ μὲν διαιτήματα μὴ ' μεταβάλλειν, ὅτι γε οὐκ αὐτά ἐστι τῆς νόσου. 6 " τὸ δὲ σῶμα ὁρᾶν, ὅκως ἔσται ὡς ἀσθενέστατον καὶ σθενέστατον, 7 τῶν σιτίων τε ἀφαιρέοντα, καὶ τῶν ποτῶν, οἷσιν εἰώθασι χρέεσθαι, κατ' ὀλίγον. 8 ἢν γὰρ μεταβάλῃ ταχέως τὴν διαφυερῆ, quum homines diversa ' victus ratione utentes ab eodem morbo corripiuntur. 24 Quum vero omnis generis morbi fiunt eodem tempore, palam est victus singulos singulis causas esse: 25 & curam sane facere oportet, ex contrario instando adversus morbi causam, quemadmodum & alibi à me relatum est, 26 & victus rationem permutare. 27 Conspicuum est enim diætam, qua homo uti consuevit, non esse ipsi commodam, 28 aut in totum, ' aut magna ex parte, aut unum saltem quoddam ex ipsa: 29 quod ubi cognoveris, transmutare oportet: 30 habitaque consideratione naturæ hominis, & ætatis, & speciei, horæque anni & modi ipsius morbi, 31 curationem facere, aliquando detrahendo, aliquando apponendo, 32 & quemadmodum jamdudum à me dictum est, ad singulas ætates, & horas, & species, ac morbos respiciendo, 33 tum in exhibendis pharmacis, 34 tum in ' constituenda diæta.

XIX. At vero quum unius morbi popularis grassatio consistit, manifestum est diætam non esse culpabilem, 2 sed quum trahimus spiritum in causa esse: 3 palamque est insuper eum ipsum spiritum sive aërem morbosam aliquam exhalationem habere. 4 Eo itaque tempore homines in hunc modum commonefacere oportet. 5 Nimirum ut diætas non permutent, quia morbi causa non existunt: 6 verum ut videant ' quo corpus habeant quam minimæ molis ac debilissimum. 7 Detrahendi insuper sunt cibi ac potus quibus uti consueverunt, idque paulatim facere oportet. 8 Nam si quis cito diætam

διαλλαν, κίνδυνος ἐ ἀπὸ τ μεταβολῆς νεώτερόν τι γίνεσθαι ἐν τῷ σώματι. 9 ἀλλὰ χρὴ τοῖσι μὴ διαλήμασιν ὅτῳ χρέεσθαι, ὅτε γε φαίνοιτο μηδὲν ἀδικέοντα τ ἄνθρωπον. 10 ἔ ὑπευμαθῆς ὅκως ἐλαχίστη ἡ ῥεῦσις ἐς τ σῶμα χωρέοι, 11 ἐ ὡς ξηρολάτη ἔσται ὡς μηθὲν ἦσσον. 12 τ τε χωρέων τοὺς τόπους μεταβάλλοντα ἐς δύναμιν, ἐν οἷσιν αὖ ἡ νοῦσος ἡμελετήκει, 13 ἐ τὰ σώματα λεπτύνοντα. 14 ὅτῳ δ' αὖ ἧκιστα πολλῆς ἐ πυκνῆς πνοιῆς χρήζοιεν οἱ ἄνθρωποι. 15 ὁκόσοι ὑ τ νεσημάτων ἀπὸ ἔ σώματος γίνεται τ μελέων ἔ ἰσχυροτάτων, τοῦτο τὰ δυνάμεως ἐστι. 16 καὶ γὰρ, ἢν αὐτῇ μὴ, ἔνθα αὖ ἄρξηται, 17 ἀνάγκη, ἔ ἰσχυροτάτ τ μελέων πονεομένων, ἅπαν τ σῶμα πονέεσθαι. 18 καὶν ἐπὶ π τ ἀσθενεστέρων ἀφίκηται ἀπὸ ἔ ἰσχυροτέρων, χαλεπαὶ αἱ ἀπολύσιες γίνονται. 19 ὁκόσοι δ' αὖ ἀπὸ τ ἀσθενεστέρων ἐπὶ τὰ ἰσχυρότερα ἔλθοι, εὐλυτώτερα ἐστιν. 20 ἀπὸ γὰρ τ ἰσχύος ἀπαλλάσσεται ῥηϊδίως τὰ ἐπιῤῥέοντα.

xx. Αἱ παχύται ὑ τ φλεβῶν ὧδε πεφύκασι. 2 τέσσαρα ζεύγεά ἐστιν ἐν τῷ σώματι. 3 καὶ ἓν μὲν αὐτέων ἀπὸ τ κεφαλῆς ὄπισθεν διὰ ἔ αὐχένος ἔξωθεν ἐπὶ τ ῥάχιν, ἔνθεν τε καὶ ἔνθεν, ὑποδὺ τὰ ἰσχία ἀφικνέεται, καὶ ἐς τὰ σκέλεα ἔπεσθαι διὰ τ κνημιέων ἐ τ σφυρῶν [ἐπὶ] τὰ ἔξωθεν· καὶ ἐς τὰς πόδας δύεται. 4 δεῖ δὴν τὰς φλεβοτομίας τὰς ἐπὶ τ ἀλγημάτων τ ἐν τῷ νώτῳ καὶ τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἀπὸ τ ἰγνύων ποιέεσθαι, καὶ ἀπὸ τ σφυρῶν ἔξωθεν. 5 αἱ ὑ δεύτεραι φλέβες ἔχουσιν ἐν τ κεφαλῆς ὑποδὺ τὰ ἄκρα διὰ ἔ αὐχένος· 6 αἱ σφαγῖτιδες καλέονται· 7 ἔπειτα παρὰ τ ῥάχιν ἐκπίπτουσαι φέρονται ὑποδὺ τὰς ψόας ἐς τὰς ὄρχιας ἐ ἐς τὰς μήτρας, καὶ

tam permutet, periculum est etiam à permutatione aliquid in corpore novatum iri. 9 Quapropter victu solito quidem utendum est, ubi hominem nihil sædere videtur. 10 Providendum vero ut quam pauciſſimus aëris influxus in corpus ingrediatur, 11 & ut ille ipse quamperegriniſſimus exiſtat. 12 Regionum etiam locos in quibus morbus conſiſtit, quantum ejus fieri poteſt, permutare oportet, 13 & corpore attenuare: 14 ſic enim minime multo ac denſo ſpiritu homines opus habuerint. 15 Porro quicunque morbi à fortiſſima corporis parte fiunt, graviſſimi exiſtunt. 16 Etenim ſi iſthic, ubi initium ſumpſerint, permanſerint, 17 neceſſe eſt fortiſſima parte laborante, totum corpus laborare. 18 Et ſi à validiſſima ad quandam debiliorem tranſierint, difficulter ſolvuntur. 19 Quicunque vero à debilioribus partibus ad fortiores tranſierint, commodius ſolvi poſſunt. 20 Nam influentia à vi ipſarum facile conſumuntur.

xx. Venæ craſſiſſimæ ſic ſe habent. 2 Quatuor paria ipſarum ſunt in corpore. 3 & unum quidem à capite retro per cervicem, forinſecus ab utraque ſpinæ parte ad coxendices & in crura progreditur, deinde per tibias & malleolos forinſecus ad pedes pervenit. 4 Oportet igitur venæ ſectiones in doloribus dorſi ac coxendicum, de poplitibus facere & malleolis forinſecus. 5 Alterum par principium ex capite juxta aures habet per cervicem, 6 & ſphagitides appellantur, hoc eſt jugulares. 7 deferunturque utrinque juxta ſpinam intrinſecus ad lumbos, in teſtes ac femora, & per poplites ex-

& διὰ τ ἰγνύων ἐκ τ εἰσωθεν μέρεος, ἔπ-
ται ἀμφὶ τῶν κνημιέων ω ἄνδρ τὸ
σφυρὸ εἴσωθεν, & ἐς τὰς πόδας. 8
δεῖ δ' ἓν τοῖς φλεβοτομίας ποιεῖσθαι τὰς
ὀδύνας ποιέεσθαι, τοῖς ἐπὶ τ ψόων
καὶ τῶν ὀρχίων, ἀπὸ τῶν ἰγνύων καὶ
ἀπὸ τ σφυρῶν εἴσωθεν.

XXI. Αἱ δ τρεῖς φλέβες ἐκ τ κρο-
τάφων διὰ τ αὐχένος τὸν τοῖς ὠμο-
πλάτας, ἔπ-ται ξυμφέρουσαι ἐς τ
πλεύμονα, & ἀφικνέον-ται· ἡ μὲν ἀπὸ 72
τ δξιῶν ἐς τὰ ἀριστερὰ, ἡ δ ἀπὸ τ
ἀριστερῶν ἐς τὰ δεξιά. 2 & ἡ μὲν δεξιὴ
ἀφικνέε-ται ὑπ τ μαζὸν, & ἐς τ ἀπλῆνα, & ἐς τ νε-
φρόν· 3 ἡ δ ἀπὸ τ ἀριστερῶν ἐς τὰ δε-
ξιὰ, ἐκ τ πλεύμονος ὑπὸ τ μαζὸν, 73
& ἐς τὸ ἧπαρ, & ἐς τ νεφρόν. 4 τε-
λευτῶσι δ ἐς τ ὀρθὸν αὐτὰ ἐκφέ- 74
ρει. 5 αἱ δ τέτταρται φλέβες ἀπὸ τ
ἐμπροσθεν τ κεφαλῆς & τ ὀφθαλ-
μῶν ὑπὸ τ αὐχένα & τὰς κληῖδας,
ἔπ-ται ὑπὲρ τ βραχίονων ἄνωθεν 75
ἐς τὰς ξυγκαμπὰς, ἔπ-ται δ διὰ τ 76
πηχέων καὶ τ χειρῶν αὖθις ἐπὶ τὰς
καρπὰς & τὰς δακτύλους. 6 ἔπ-ται 77
ἀπὸ τ δακτύλων πάλιν ἀμφὶ τ πη-
χέων καὶ τ χειρῶν αὖθις ἐς τὰς ξυγ-
καμπὰς, καὶ ἀμφὶ τ βραχίονων δ
κάτωθεν μέρεος ἐς τὰς μασχάλας, 7
& ἀπὸ τ πλευρέων αὖθις, ἡ μὲν ἐς τ
ἀπλῆνα ἀφικνέε-ται, ἡ δ ἐς τὸ ἧπαρ·
ἔπ-ται ὑπὲρ τ χαίρος ἐς τὸ αἰδοῖον
τελευτῶσιν ἀμφότεραι. 8 καὶ αἱ μὲν
πλεῖσται τ φλεβέων ὧδε ἔχουσιν.

XXII. Εἰσὶ δ & ἀπὸ τ κοιλίης 78
φλέβες ἀνὰ τὸ σῶμα πάμπολλαί
τε & παντοῖαι, δι' ὧν ἡ τροφὴ ἐν τῷ
σώματι ἔρχε-ται. 2 φέρουσι δ καὶ ἀπὸ τ
πλεόνων φλεβέων ἐς τ κοιλίαν & ἐς 79
τὸ ἄλλο σῶμα. & ἀπὸ τ ἔξωθεν 80
& ἀπὸ τῶν ἐσωθεν ἐς ἀλλήλας δι-
δόασιν, αἵτε εἴσωθεν ἔξω, & αἱ ἔξω-
θεν

interna parte, deinde per tibias ad malleolos intrinsecus & in pedes. 8 Quapropter in doloribus lumborum ac testium, venæ sectionem de poplitibus ac malleolis facere intrinsecus oportet.

XXI. Tertium par venarum ex temporibus per cervicem sub scapulas tendit; & ad pulmonem defertur; altera quidem à dextris ad sinistram partem, altera vero à sinistris ad dextram: 2 & dextra quidem sub mam- 220
mam abit & in splenem, & in renem, 3 sinistra vero in dextram partem tendit à pulmone sub mammam & in hepar, & in renem. 4 utraque autem in rectum intestinum ac podicem desinit. 5 Quartum par à priore capitis parte & oculis sub cervicem ad claviculas devenit, deinde super brachia superne in flexuras, postea per cubitos in ma- 221
nuum junctiones ac digitos: 6 deinde à digitis rursus per cubitos ac manus superne in flexuras, & per brachiorum infernam partem ad alas: 7 unde superne à lateribus altera in lienem pervenit, altera in jecur, postea supra ventrem utraque in pudendum desinit. 8 Et crassissimæ quidem venæ sic se habent.

XXII. Sunt autem & ex ventriculo venæ per corpus multæ & omnigenæ, per quas corpori alimentum accedit. 2 ferunt autem à crassis venis in ventriculum ac reliquum cor- 230
pus, & ab externis, & ab interni, & inter se mutuo distribuunt, internæ extrinseris, ac vicissim extrinsecæ inter-

θεν εἶπω. 3 τὰς ἓν φλεβοτομίας δεῖ ποιέεσθαι κ) τετάρτας τὰς λόγους. 81
4 ἐπιπονώτερον δὲ χρὴ τὰς τομὰς, ὡς ἀποσχωσιτὸ τὰ μέλη ἀπὸ τῶν χωρίων, ἔνθα αἱ ὀδύναι μεμαθήκασι γίνεσθαι, κ) τὸ αἷμα ξυλλέγεσθαι. 5 ὅτως γὰρ αἱ μεταβολὴ ἥκιστα μεγάλη γίνοιτο ἐξαπίνης, 6 κ) τὸ ἔθος μεθαιρήσεται αὖ, ὥστε μηκέτι ἐς τὸ αὐτὸ χωρίον ξυλλέγεσθαι.

XXIII. Ὁκόσοι πύον πολλὸν πτύουσιν, ἄτερ πυρετοῦ ἐόντες, 2 κ) ὁκόσοισιν ὑπὸ τὸ οὖρον πύον ὑφίσταται πολλὸν, ἄτερ ὀδύνης ἐόντες, 3 κ) ὁκόσοισι τὰ ἀποχωρήματα αἱματώδεα, ὥσπερ ἐν τῇσι δυσεντερείῃσι, ἐς χρόνια, 4 νέοισιν ἔθεσι πέντε κ) τριήκοντα ἐτέων, κ) γεραιτέροισι. 5 τούτοισι πᾶσιν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημάτου γίνεται. 6 ἀνάγκη γὰρ τούτους πολυπόνους τε γενέσθαι, κ) φιλοπόνους τὸ σῶμα, ἐς ἐργάτας μεμισγομένους ἐόντας. 7 ἔπειτα δὲ ἐξανειθέντος τῶν πόνων κ) σαρκωθήναι μαλθακῇ σαρκὶ, κ) πολὺ διαφέρουσι τοῦ προτέρου, 8 ἐς πολὺν διακεκριμένον ἔχειν τὸ σῶμα, τό, τε προϋπάρχον ἐς τὸ ἐπιτεθὲν, ὥστε μὴ ὁμογνώειν. 9 ὁκόταν ἓν νούσημά τι καταλάβῃ τοὺς οὕτω διακεκριμένους, τὸ μὲν παραχρῆμα διαφθείρεσθαι, 10 ὕστερον δὲ μετὰ τὴν νοῦσον χρόνῳ τινὶ τὸ σῶμα, καὶ ῥεῖ διὰ τῶν φλεβῶν, ἢ αὖ σύριγγα μάλιστα τυχόν, ἐκφορεόμενος. 11 ἢν μὲν ἓν ὁρμήσῃ ἐς τὴν κοιλίην τὴν κάτω, οἷόν περ ἓν τῷ σώματι ἔνεστιν, τοιοῦτον ἐς τὸ διαχωρήμα γίνεται. 12 ἅτε γὰρ τὴν ὁδὸν καταπλεομένου ἐόντος, ἀχρίσαντος πολλὸν χρόνον ἓν τῷ ἐντέρῳ.

XXIV. Ὁκόσοισι δ' ἂν ἐς τὰ στήθεα ἐρρύῃ, ἀποπυοι γίνονται.

2 ἅτε

ternis. 3 Venæ igitur sectiones juxta prædictum sermonem facere oportet. 4 Enitendum est autem ut sectiones quam longissime à locis faciamus, ubi dolores fieri, & sanguis colligi solet. 5 Sic enim mutatio minime magna derepente fiet, 6 & consuetudinem removebit, ut non amplius in eundem locum colligatur.

XXIII. Quicunque pus multum spuunt citra febrem, 2 & quibuscunque in urina pus multum subsidit citra dolorem, 3 & quibuscunque alvi recrementa cruenta, velut in dysenteriis, & tarde ac diutine prodeuntia, 4 velut in juvenibus quinque & triginta annorum, atque etiam senioribus, 5 his omnibus ex eadem causa morbi fiunt. 6 Necesse est enim hos labori esse deditos, ac exercitationis studiosos, & corpore operarios in juventute fuisse, 7 postea vero relictis laboribus, molli carne & multum à priore differente carnosos redditos esse, 8 & corpus multum discrepans habere, ut id quod prius extitit, cum eo quod nunc adepti sunt, nulla parte consentiat. 9 Quum igitur morbus aliquis corripuerit sic dispositos, evestigio quidem effugiunt, 10 postea autem à morbo progressu temporis corpus colliquescit, & serosi ac sanioſi humoris species per venas, qua parte maxime amplæ fuerint, fluit. 11 Siquidem igitur in inferiorem ventriculum processerit, fere qualis in corpore inest, tale etiam recrementum prodit. 12 Quum enim declivis sit via, non multo tempore hæret in intestino.

XXIV. Quibuscunque autem in pectus influxerit, suppurati fiunt,

 2 nimi-

[2] ἅτε γὰρ τῆς καθάρσιος ἀναύτου
ἐούσης, [1] καὶ χρόνου συαυλιζομένου 83
πολλοῦ ἐν τῷ πάχει, καθίσταται καὶ
γίνεται πυοειδές. [3] ὁκόσοισι δ' αὖ ἐς
τὴν κύστιν ἐξέρρυγεν, [1] ἀπὸ τοῦ θερ- 84
μοῦ τοῦ χωρίου τούτου καὶ θερμοῦ καὶ
λευκοῦ γίνεται, καὶ διακρίνει. [4] καὶ
[1] τὸ μὲν θρομβῶδες ἐφίσταται ἄνω, τὸ δὲ 85
παχὺ πεπονὲς κάτω· ὃ δὴ πύον καλέεται. [5] γίνονται δὲ καὶ λίθοι τοῖσι παι-
δίοισι, διὰ τὸ θερμοῦ τοῦ χωρίου, καὶ διὰ ὅλου σώματος. [6] τοῖσι δὲ ἀν-
δράσιν οὐ γίνονται λίθοι, διὰ τὸ ψυ-
χροῦ τοῦ σώματος. [7] δεῖ γὰρ χρὴ
εἰδέναι, ὅπου ὁ ἄνθρωπος τῇ τελευ-
τῇ τῶν ἡμερέων θερμότατός ἐστιν
αὐτὸς ἑαυτοῦ, τῇ δὲ ὑστάτῃ ψυχρό-
τατος. [8] ἀνάγκη γὰρ, αὐξανόμενον τὸ
χωρέον τὸ σῶμα πρὸς βίλν, θερμὸν
εἶναι· [9] ὁκόταν δὲ ἄρχηται μαραίνεσθαι
τὸ σῶμα, [1] καταῤῥέον πρὸς δύπε- 85
δον, ψυχρότερον γίνεται. [10] καὶ τοῦ-
τον τὸν λόγον, ὅσον τελέων τῶν ἡμε-
ρέων τὴν πρώτην πλεῖστον αὔξεται
ὁ ἄνθρωπος, τοσοῦτον θερμότερος
γίνεται. [11] καὶ τῇ ὑστάτῃ τῶν ἡμερέων
ὅσον πλεῖστον καταμαραίνεται, το-
σοῦτον ἀνάγκη ψυχρότερον εἶναι.

XXV. Ὑγιέες δὲ γίνονται αὐτόμα- 250
τοι, οἱ ἔτεος διακείμενοι· [2] πλεῖσοι
μὲν ἐν τῇ ὥρῃ, ἣν ἄρξωνται τήκε-
σθαι, πέμπτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ ἡμέρῃ.
[3] ὁκόσοι δ' ἂν τὸν ὡρέην τοῦτον ὑ-
περβάλωσιν, ἐνιαυτῷ αὐτόματοι
ὑγιέες γίνονται, [4] ἢν μή τι ἄλλο
κακὸν ἐργάσηται ὁ ἄνθρωπος. [5] ὁκόσα
τῶν νουσημάτων ἐξ ὀλίγου γίνεται, [6]
καὶ ὁκόσων αἱ αἰτιάσιες εὔγνωστοι,
[7] ταῦτα ἀσφαλέως ἰήσεις διαγι-
νώσκεις. [8] τοὺς δὲ ἰθέως χρὴ ποιέεσθαι
αὐτέων ἐναντιόσιμον τῇ αἰτιάσει τὸ
νοῦσον. [9] ὧδε γὰρ ἂν λύοιτο τὸ
νοῦσον ποιῆσαν ἐν τῷ σώματι.

XXVI.

nimirum purgatione acclivi exi-
stente, & multo [1] tempore in 250
pectore immorans putrescit, &
purulenta redditur. [3] Quibus-
cunque vero eadem serosi hu-
moris species in vesicam proru-
perit, à loci caliditate calida &
alba fit, & segregatur: [4] & quod
quidem rarissimum est, super-
stat, crassissimum vero infra
mergitur, quod sane pus ap-
pellatur. [5] Fiunt autem & calculi
pueris, propter hujus loci cali-
ditatem, itemque totius corpo-
ris. [6] Viris autem calculi non
generantur, propter [1] corporis 255
frigiditatem. [7] Nam id probe
nosse oportet, quod homo pri-
mis diebus calidissimus est sui re-
spectu, ultimis frigidissimus. [8]
Necesse est enim augescens & ad
vim procedens corpus calidum
esse. [9] Ubi autem inceperit marce-
scere corpus, delabens in ocium,
frigidissimum evadet. [10] Et juxta
hanc rationem, quanto amplius
primis diebus homo augescit, tan-
to calidior existit: [11] & quanto
plus ultimis diebus marcescit,
[1] tanto frigidiorem esse necesse est. 260

XXV. Sani autem fiunt sua
sponte illi prædicto modo dispo-
siti ac affecti, [2] plurimi quidem
ab hora qua liquescere incipiunt,
quinto & quadragesimo die. [3]
Qui vero hoc tempus transgressi
fuerint, anno finito sua sponte
convalescunt, [4] nisi quid aliud
mali gravioris hominem infestet.
[5] Quicunque morbi sensim ex
modici temporis causa fiunt, [6]
& quorum causæ cognitu faciles
[1] sunt, [7] securissimos fore prædici 265
possunt. [8] Curationem itaque
ipsorum instituere oportet, ut
causæ morbi nos opponamus. [9]
Sic enim solvitur utique id quod
morbum in corpore fecit.

XXVI.

XXVI. " Ὀκόσοισι ψαμμώδεα ὑφίσαται, ἢ πῶροι ἐν τοῖσιν ἔρροισι, τελέοισι τοῖσιν ἀρχὴν φύμασιν ἐμφύεται ἐν τῇ φλεβὶ τῇ παχείῃ, καὶ διεπύησεν. 2 ἔπειτα δέ, ὅταν αὐτέων ἡ παχέως ἐκραγήωσιν τῶν φυμάτων, πῶροι ξυνεκρύφησαν ἐν τῷ οὐρήτῃ, 3 οἱ περ ἔξω θλίβουσι. Ἀπὸ τῆς φλεβὸς ξυνίσταται τῷ οὐρέῳ ἐς τὴν κύστιν. 4 ὀκόσοισι δὲ " αἱματώδεα μὲν τὰ οὐρήματα, τελέοισιν αἱ φλέβες πεπονήκασιν. 5 ὀκόσοισι δὲ ἐν τῷ οὐρήματι, παχέες ἐόντες, ζωμία μικρὰ τελεσίδεα ξυνεξέρχεται, τοῦτο δὲ ἀπὸ τῶν νεφρῶν εἰδέναι χρὴ ἐόντα, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρτηριῶν. 6 ὀκόσοισι δὲ καθαρὸν τὸ οὖρον, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε," ὁκοῖόν τι πίτυρα ἐπιφαίνεται ἐπὶ τῷ οὐρήματι, τελέων ἡ κύστις ψωλᾶται.

XXVI. Quibuscunque arenosa aut tofi in urinis subsident, his initio tubercula circa crassam venam enata sunt, & suppurata: 2 postea verò tuberculis non cito effractis, tofi ex pure coaliti sunt, 3 qui per venam foras exprimuntur una cum urina in vesicam. 4 Quibuscunque vero cruentæ urinæ sunt, his venæ laborant. 5 Quibuscunque autem in urina crassa existente, carunculæ parvæ capilliformes simul prodeunt, eas à renibus prodire nosse oportet, & ab arthriticis. 6 Quibus vero pura urina est, & alias atque alias velut furfures in urina innatant, horum vesica scabiosa existit.

XXVII. Οἱ δὲ τηλεῖσοι τῶν πυρετῶν γίνονται ἀπὸ τῆς χολῆς. 2 εἴδεα δὲ σφέων εἰσὶ τέσσαρα, 3 χωρὶς τῶν ἐν τῇσιν ὀδύνῃσι γινομένων, " τῇσιν ἀποκεκρυμμένῃσιν. 4 ὀνόματα δὲ αὐτοῖσίν ἐστι, ξυνοχος, ἀμφημερινὸς, τεταῖος, τεταρταῖος. 5 ὁ μὲν δὴ ξύνοχος καλεόμενος, γίνεται ἀπὸ τηλείσης χολῆς καὶ ἀκριβεστάτης, 6 καὶ τὰς κρίσιας ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ ποιέει. 7 τὸ γὰρ σῶμα, ἐν ᾧ ἂν ψυχόμενον ἐδέκετο χρόνον, σπανίκει ταχέως, ὅτε ὑπὸ πολλῆς καὶ θερμῆς θερμαινόμενον. 8 ὁ δὲ ἀμφημερινὸς μετὰ τὸν ξυνοχον ἀπὸ τηλείσης χολῆς γίνεται, 9 καὶ ἀπαλλάσσει τάχιστα τῶν ἄλλων. 10 μακρότερος δὲ ἐστι τοῦ ξυνόχου, ὀκόσῳ ἀπὸ ἐλάσσονος γίνεται χολῆς, 11 καὶ ὅτι ἔχει ἀνάπαυσιν τὸ σῶμα. 12 ἐν δὲ τῷ ξυνόχῳ οὐκ ἀναπαύεται ἐδέκα χρόνον.

XXVII. Quibusque vero in urina subsidentia arenosa aut tofi, his initio tubercula circa crassam venam enata sunt, & suppurata: 2 postea verò tuberculis non cito effractis, tofi ex pure coaliti sunt, 3 qui per venam foras exprimuntur una cum urina in vesicam. 4 Quibuscunque vero cruentæ urinæ sunt, his venæ laborant. 5 Quibuscunque autem in urina crassa existente, carunculæ parvæ capilliformes simul prodeunt, eas à renibus prodire nosse oportet, & ab arthriticis. 6 Quibus vero pura urina est, & alias atque alias velut furfures in urina innatant, horum vesica scabiosa existit.

XXVII. Febres plurimæ à bile fiunt. 2 Species ipsarum quatuor sunt, 3 præter eas quæ ab occultis doloribus generantur. 4 Nomina ipsarum sunt: continens, quotidiana, tertiana, quartana. 5 Continens itaque appellata, à plurima ac meraciſſima bile provenit, 6 & judicationes quam breviſſimo tempore facit. 7 Corpus enim nullo tempore perfrigeratum cito colliquescit, nimirum à multa caliditate calefactum. 8 Quotidiana vero post continentem à plurima bile generatur, 9 & præ reliquis celerrimè discedit, 10 verum longior est continente, quanto à pauciore bile provenit, 11 & propterea quod requiem habet in ipsa corpus. 12 In continente vero non quiescit ullo tempore.

XXIX. Ὁ δὲ τεταῖος μακρότερός ἐστι τοῦ ἀμφημερινοῦ, καὶ ἀπὸ χολῆς ἐλάσσονος γίνεται. 2 ὁκόσῳ δὲ

XXIX. Tertiana autem longior est quam quotidiana, & à pauciore bile gignitur. 2 Quanto vero

3 ἢ τὰ πλείονα χρόνον ἐν τῷ τριταίῳ
ἢ τῷ ἀμφημερινῷ τὸ σῶμα διά-
καπαυέται τοσούτῳ χρονιώτερος
ἔστιν ὁ πυρετὸς τοῦ ἀμφημερινοῦ
ἐστίν. 3 οἱ δὲ τεταρταῖοι, τὰ μὲν ἄλλα
κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον· 4 χρονιώτεροι δὲ
μᾶλλα τῶν τριταίων εἰσὶν, ὀλίγῳ
ἐλαττόνῳ μέρει μετέχουσι χολῆς,
5 τῷ τὴν θερμασίαν παρεχούσης, 6
διότι καὶ διὰ ψυχρὸν τὸ σῶμα πολὺ
μετέχουσι. 7 ὥστε γίνεται ἢ αὐτοῖσι
σιν ἀπὸ μελαίνης χολῆς τὸ περισ-
σὸν τοῦτο καὶ δυσαπάλακτον. 8 μέ-
λαινα γὰρ χολὴ τῶν ἐν τῷ σώματι
ἐνεόντων χυμῶν γλισχροτάτων, 9
καὶ τὰς ἕδρας χρονιωτέρας ποιέεται.

XX X. Γνώσῃ δὲ ταῦτα, ὅτι οἱ
τεταρταῖοι πυρετοὶ μετέχουσι τῆς
μελαγχολικῆς 2 φλεγμονώδεος μά-
λιστα οἱ ἄνθρωποι ἁλίσκονται ὑπὸ
τῶν τεταρταίων, 3 καὶ ἐν τῇ ἡλικίῃ
ἀπὸ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων, ἕως τῶν
πέντε καὶ τεσσαράκοντα. 4 αὕτη καὶ ἡ
ἡλικίη αὕτη ὑπὸ μελαίνης χολῆς
κατέχεται μάλιστα πασέων τῶν ἡ-
λικιῶν, 5 ἥτε φλεγμονωδεστάτη ὥρη
μάλιστα πασέων τῶν ὡρέων ἐπιτη-
δειοτάτη. 6 ὁκόσοι δ' αὖ ἁλίσκονται ἔξω
τῆς ὥρης ταύτης καὶ τῆς ἡλικίης ταύ-
της τεταρταίῃ, 7 δεῖ χρὴ εἰδέναι μὴ
χρόνιον ἐσόμενον τὸν πυρετόν, 8 ἢν
μὴ ἄλλό τι κακὸν ἐργάζηται ὁ ἄνθρωπος.

vero longiori tempore in tertiana corpus quiescit quam in quotidiana, tanto diuturnior hæc febris est quam quotidiana. 3 At vero quartanæ reliquæ juxta eandem rationem habent, 4 sed tertianis diuturniores sunt, quanto pauciore bilis parte participant, 5 unde caliditas augetur, 6 & propterea quod corpus in ipsis plus perfrigescit, 7 id quod ab atra bile ipsis contingit superflue adeo ut ægre frigus depelli possit. 8 Atra enim bilis inter omnes corporis humores viscosissima est, 9 & sedes diuturnissimas facit.

XXIX. Quod autem quartanæ febres atræ bilis participes sint, vel hinc condiscere licet. 2 Autumno enim maxime homines à quartanis corripiuntur, 3 & in ætate à quinque & viginti annis, usque ad quadragesimum quintum. 4 Hæc autem ætas præ omnibus aliis maxime à bile atra infestatur, 5 & autumni tempus omnium anni temporum ad eandem aptissimum est. 6 Quicunque autem extra hoc tempus & ætatem à quartana corripiuntur, 7 pro certo scire oportet eam febrem non fore diuturnam, 8 nisi quid aliud gravioris mali hominem infestaverit.

ΔΗΜΟ-

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Ιπποκράτη

DEMOCRITUS DE NATVRA HOMINIS.

HIPPOCRATI

Basil. græc. Foesius sect. v. 75. 516. Basil. lat.

pag 533

ΧΡΗ πάντας ἀνθρώπους ἰητρικὴν τέχνην ἐπίστασθαι, ὦ Ἱπποκρατες. [2] καλὸν γὰρ ἅμα καὶ ξυμφέρον ἐς τὸν βίον. [3] τελέων δὲ μάλιστα τὰς παιδείας καὶ λόγων ἴδιας μεταποιεύμενος. [4] ἰσοτέλη σοφίης γὰρ δοκέω ἰητρικὴν ἀδελφὴν καὶ ξυνοικον. [5] σοφίη μὲν γὰρ ψυχὴν ἀπαύστου παθέων· [6] ἰητρικὴ δὲ νοῦσους σωμάτων ἀφαιρέεται. [7] αὔξει δὲ νοῦσος παρεούσης ὑγιείης, [8] ἧς καλὸν προνοέειν τοὺς εὖ φρονέοντας. [9] ἕξεως δὲ σωματικῆς ἀλγέουσης, οὐδὲ προθυμίη ἀγαθὴ ἐς μελέτην ἀρετῆς. [10] νοῦσος γὰρ παρεοῦσα δεινῶς ψυχὴν ἀμαυροῖ, [11] φρόνησιν ἐς συμπάθειαν ἄγουσα. [12] φύσιος δὲ ἀνθρωπίνης περιγραφὴ τοιήδε. [13] ὁ μὲν ἐγκέφαλος φρουρὸς τῶν ἀπάντων τοῦ σώματος, [14] ἀσφαλείην ἐμπεπιεσμένος, [15] ὑμένσι νοσερώδεσι σωφρονικοῖσιν. [16] ὑπὲρ οὗ ὀστέων διπλοΐη φύσιες ἀναγκαίαι ἐγγένηαι, [17] ἐπίστασιν φύλακος ἀμφιβλήδην ἐγκεφάλου, [18] τεγέων δύησιν κοσμέουσαι. [19] τὸ δὲ τῶν ὀμμάτων ὀπτικὸν [20] ἐν πολυχίτωνι φωλεύον, [21] ὑγροῦ ἐνεστώσης ὑπὸ μεθώπων κολασίη σωτήρη [22] θεωρίης δὲ αἴτιον. [23] ἀκρίδος δὲ κόρη

[1] OMNES homines artem medicam nosse oportet, ô Hippocrates. [2] (Est enim res honesta simul ac utilis ad vitam.) [3] & ex his maxime eos, qui eruditionis ac eloquentiæ cognitionem habent. [4] Nam sapientiæ cognitionem medicinæ sororem ac contubernalem esse puto. [5] Sapientia enim animam ab adfectibus liberat. [6] Medicina vero morbos à corporibus aufert. [7] Augescit autem intelligentia, præsente sanitate: [8] cujus providentiam habere honestum est eos qui recte sentiunt. [9] At ubi corporis habitus ægrotat: neque mens ipsa alacritatem habet ad virtutis meditationem. [10] Morbus enim præsens animam vehementer obscurat, [11] intelligentiam ad adfectionem per consensum ducens. Cæterum naturæ humanæ descriptio, ejusmodi [12] speculationem habet. [13] Cerebrum quidem supremam corporis partem custodit, [14] & securitatis tutelam sibi commissam habet, [15] intra membranas nervosas cohabitans. [16] Super quod duplicatorum ossium naturæ necessariæ firmatæ, [17] dominum mentis custodem, [18] ipsum cerebrum tegunt. [19] Pilorum decor est, cutem ornare. [20] Oculorum vero vis visiva in multiplici tunica latitans, [21] ob humoris instantias, [22] sub frontem in medelam collocata est, & [23] est videndi causa. Pupilla vero

ὠρὴ[24] φύλακα παρὸν δύκμελίης 138
ὑπομιμῆ. [25] διπλοῖ ἢ ῥώθωνες, [26]
ὀσφρήσιος ἐπιγνώμονες, [27] διορί-
ζουσιν ὀφθαλμῶν ἀτενίλω. [28] μα-
λακὴ ἢ χειλέων ἁφὴ, σύμπλοκ ἐσπ-
πλυσομμένη, [29] ῥημάτων ἀγωγὸν,
[30] ἀκριβῆ τε διάρθρωσιν παρέχη- 30
κε κυβερνωμένη. [31] ὑπτίον ἢ ἀκρο-
τελὲς [32] ἡ χελιδόνιον, [33] γόμφοις
σιωπηρομμένον. [34] σύνδοχεῖα ἢ μύ-
θων ὦτα δημιεργὸς ἀνέωξεν. [35] οἷς 139
ἐπεὶν ὁ θυμὸς, ἐκ ἀσφαλὴς διή-
κων ἀλογισίης γίνεται. [36] λα-
λιῆς μήτηρ γλῶσσα, [37] ψυχῆς
ἄγγελος, [38] πυλωρεῦσα τῶν γεύ-
σιν, [39] "ὀχυροῖς ὀδόντων θριγκοῖσι 140
περιφέρηται. [40] βρόγχος δὲ καὶ
φάρυγξ, ἁρμοσμένοι ἀλλήλοις,
γίνωσιν. [41] ὁ μὲν γὰ "ἐς κέλευ- 141
θον πνεύματος. [42] ὁ δὲ ἐς βυθὸν
κοιλίης τροφὴν ἀποπέμπει, λά-
βρον ὠθοῦμενον. [43] κοινοφελὴς δὲ
§5 [44] καρδίη βασιλὶς, [45] ὀργῆς πη-
γνὺς, [46] πρὸς πᾶσιν ἐπιθυλλὶ
"σύνδεσμα ἐρύκει. [47] θαμινὰ 142
δὲ πνεύματων σήραγξες ἀέρι διο-
δεύμασι, φωνῆς αἴτιον πνεύμα
πέλεσι. [48] τὸ δὲ χορηγὸν αἵματος, καὶ μεταβάλλον ἐς τροφὴν,
ξυὺ λοβοῖς πολλάκις κοιλίη "πε- 143
ρίπλοόν ἐστιν ἧπαρ. [49] ἐπιθυμίης
αἴτιον. [50] "χλωρὴ δὲ χολὴ πρὸς 144
ἧπαρ μιγεῖσα, καὶ διαφθορὴ σώ-
ματος ἀνθρωπίνου ὑποξολύσασα
γίνεται. [51] βλαβερὸς δὲ σώμα-
τος ἀνθρωπίνου καὶ ἀνωφελὴς ἔνοι-
κος, [52] "ἀτρεμὲῖ ἀπέναντι δύδει, 145
§0 [53] πρᾶγμα μηδὲν ἐπιτέμνον.
[54] μέσον δὲ τετέων χορηγεῖ [55]
πανδέκτρια κοιλίη, [56] κοιτεωνί-
ζεται [57] διοικέουσα τὴν πέψιν.
[58] "ἔνοχα δὲ κοιλίης, σω- 146
μάτεως δημιεργίη σωδυνόμενα,
[59] εἰλεῖ-

sincera, [24] palpebræ marginem opportunitatis custodem sustinet. [25] Duplices autem nares [26] olfactum dignoscentes, [27] oculorum vicinitatem dirimunt. [28] Mollis vero labiorum contactus os circumplicans, [29] verborum sensum, [30] exactamque articulationem gubernans exhibet. [31] Mentum autem in extremitatem desinens, [32] ac lyræ simile, [33] dentium clavis coaptatum est. [34] At sermonum 'receptacula aures, [20] opifex aperuit: [35] in quibus dum est sermo, non certus temeritatis minister exsistit. [36] Loquelæ mater lingua, [37] animæ nuncius, [38] gustum custodiens, [39] munitis dentium septis custodita est. [40] Guttur autem & gula inter se conjuncta, vicina sunt. [41] Illud enim in viam spiritus: [42] hæc in profundum ventris, alimentum demittit, large id propellens. [43] Regium vero cor, [44] cono ac pineæ nuci simile, [45] iram nutriens, [46] 'adversus omnes insi- [25] dias thoracem induit. [47] Frequenter autem flatuum cavernæ aëre per ipsas erumpente, vocis causam flatum pariunt. [48] Quod vero sanguinem suppeditat, & in alimentum transmutat, cum apicibus, sæpe vena cava circumfluum, hepar est, [49] concupiscentiæ causa. [50] Viridis autem bilis juxta hepar manens ubi superebulliit, humani corporis corruptio est, [51] & nocivus ac inutilis corporis 'humani inquili- [30] nus. [52] Veruntamen vice versa dormit, [53] nullum negocium exhibens. [54] Inter hæc autem medius [55] omnia suscipiens venter chorum ducit, [56] & accumbit, [57] concoctionem gubernans. [58] Obnoxia vero ventris compositioni, per opificium convoluta, [59] cir-

59 εἰλοῦνται περὶ κοιλίαν ἕλικες, 60 λήψιος καὶ ἀποκρίσιος αἴτια. 61 δίδυμοι δὲ νεφροί, 62 ἰσχίοις 147 σὺν ἀσφαλεσμένοι, 63 καὶ ἠμφιεσμένοι σήμασι, 64 ἕρων οὐκ ἀλλοτρίοι πεφύκασι. 65 κύστις δὲ ἀπάσης κοιλίης 66 ὁ κάλαμος ἐπίπλους, 67 γαστέρα πᾶσαν ἐμπεπλεγμένη, 68 μόνος σπλῆνος ἄτερ. 69 ἐξῆς νεφρώδης κύστις, 70 ἰσχίοις σῶμα συνηρμοσμένη, 71 συμπεπλεγμένων ἀγγείων, 72 ἕρων οὐκ ἀκρίσιος αἰτίη γίνεται. 73 ἡ πυλωρὸς, μυελοῖς ἰσχίων βράσασα σάρξ, 74 σφίγγεται νεύροισιν. 75 οὐ γὰρ πολήθεος οὐκ ἔστι γαστρὸς φύσις. 76 ἡ δὲ γενίοισα τιτθοῖσι μήτηρ βρεφέων, 77 ἡ δεινὸν ἄλγος· 78 τῶν δὲ γυναικὶ μάλιστα μυελῶν παραγωγή, 79 "πεφώλευκεν μήτηρ 148 80 "οὐ τάχα φρονέοις· 81 οὐ γὰρ 149 σώματος κρεμαστοὶ οἰκίδιον νέμονται 82 ἔκγονοι κλῆρον ὄρχεις, 83 πεπλυγμένοι ἐόντες. 84 δύνον ἦδη, ἀπὸ φλεβέων τε καὶ νεύρων 536 πλέγμα, 85 ἕρων ἔκχυσιν ποιοῦμαι, 86 σπουδαίας ἀπαρχὴν φύσιος ὑποδεδημιούργηται, 87 ὄρεξιν ἥβης πυκνάζομαι. 88 σκέλη δὲ 89 καὶ βραχίονες 90 καὶ τὰ προσηρτημένα τέλεσιν ἄκρα, 91 δυνάμιος πάντων ἀρχὴν συναθροισμένα, 92 ἔχοντα νεύρων τὸ ἀσφαλὲς λειτουργίαν, τελέουσιν. 93 ἡ δὲ ἀσώματος φύσις 94 ἐξέτευξε παντοίμορφα σπλάγχνων γένη. 95 ἃ δὴ θανάτου ἐπίσταται, ἔκπαγλος ἔπαυσε λειτουργίης.

59 circum ventrem evolvuntur intestina, 60 adsumptionis & excretionis causæ. 61 Gemini autem renes 62 in coxis firmati, 63 & pinguedine intecti, 64 ab urinarum excretione non sunt alieni. 65 At dominus totius ventris, 66 qui Omentum vocatur, 67 totum ventrem complectitur, 68 solo splene excepto. 69 Consequenter, nervosa vesica 70 in coxa osculum firmatum habens, 71 venis complicatis, 72 urinarum excretionis causa est. 73 Huic autem vicina mater puerorum, 74 vehemens illud malum, 75 infinitarum ærumnarum in muliere causa, 76 uterus ipse latitat. 77 Pylorus autem sive Janitor, ex coxarum recessu emergens caro, 78 nervis adstringitur. 79 Verum de plenitudine naturæ ventris providentia. 80 ex opificii providentia. 81 Porro extra corpus pensiles domum incolunt, 82 ad generationem destinati, conditores testiculi, 83 multis tunicis præditi. 84 Jucundum ex venis ac nervis plicamentum est pubes, 85 quæ urinarum effusionem facit, 86 & ad coitus ministerium à natura creata est, 87 & pubertatis appetentiam tegit. 88 Crura vero 89 & brachia, 90 & extremæ partes his annexæ, 91 totum ministerii principium coacervatum habentes, 92 tutum nervorum ministerium perficiunt. 93 At vero incorporea in recessibus natura, 94 omnifaria viscerum genera fabricavit: 95 Quæ sane mors instans, celeriter à ministerio quieta reddit.

HIPPOCRATIS

DE

STRUCTURA HOMINIS, ad Perdiccam, Macedonum Regem.

MUNDUS quatuor ex elementis consistit, igne, aëre, terra, & aqua: [2] calido videlicet, humido, frigido, & sicco. [3] Iisdem ex elementis quatuor totidemque humoribus & homo consistit: [4] sanguine scilicet, pituita, flava, & atra bile. [5] Et sanguis quidem aëri, [6] pituita aquæ, [7] flava autem bilis igni, [8] atra vero terræ similatur. [9] Sanguis enim gustu dulcis est: [10] pituita, salsa: [11] flava bilis, amara: [12] atra vero, acetosa, [13] & flavescens. [14] Sanguinis autem locus, [15] & spiritus in corde est. [16] A dextris quidem ejus sanguis, [17] à sinistris vero, spiritus consistit. [18] Flavæ bilis in jecinore: [19] atræ in liene: [20] pituitæ quidem in cerebro locus. [21] Sanguis autem calidus & humidus: [22] pituita frigida & humida: [23] flava bilis, calida & sicca: [24] atra vero sicca & frigida.

II. Arteriæ quidem à corde purum sanguinem, [2] & spiritum recipiunt. [3] Venæ autem & ipsæ à corde sanguinem sumunt: [4] per quas corpori distribuitur. [5] Sed jecur cordi sanguinem non præter veri fidem affatim suppeditat. [6] Nam ignis absque materia permanere neutiquam potest. [7] Quo fit ut nonnulli hominum semper quasi rideant, quidam vero tristentur; [8] hujus rei ex elementis causam esse dicimus. [9] Qui enim puri sanguinis non inexpertes sunt, hi usquequaque rident, [10] & aspectu ac corpore floridi, [11] necnon perspicui coloris existunt. [12] Qui vero flavæ bilis participes sunt, desides, pusillanimes, pavidi, imbecillesque esse solent. [13] Pituitosi vero inertes & frigidi sunt.

III. Reminisci autem, [2] & esse prudentia præditum, [3] ex cerebro, inter calidum frigidumque admodum temperato, provenit. [4] Oblivio vero, ex cerebri frigiditate procedit. [5] Passio autem, quæ frenesis nuncupatur, ex perurentibus febribus fit. [6] Vaporibus enim, ex visceribus per dorsum ad cerebrum emissis, [7] ejus humidum arescit, [8] & homo mente captus efficitur: [9] & cerebrum oleo quocunque frigidæ qualitatis per aures, [10] vomituque humectare oportet. [11] Lethargus vero & ipse cerebri passio est: [12] cum enim cerebrum frigidis humoribus repletum fuerit, hinc passio quæ Lethargus appellatur, hominem occupat: [13] & calefacientibus cerebro opitulari expedit. [14] Paralysis vero fit à frigido, crudoque humore, qui à cerebro demissus in oculum, sive in aliquam labiorum partem, seu in totam dimidiamque faciem descendit. [15] Per nares cerebrum purgantia adhibere oportet: [16] & extrinsecus Isopum contusum (herba est quæ & Maros & Origanis dicitur) ignis suffitu, [17] seu cauteriis per aures applices.

IV. Quæcunque autem passiones in capite fiunt, ex stomacho

macho oriuntur. [2] Exempli causſa: Vomicæ, ſtrumæ, dentium dolores, tonſillæ, angina, ſuffocationes, anhelitus difficultas, & reliqua. [3] Caput autem futuras habet tres: [4] invenitur & ſolidum abſque futuris caput, [5] & hoc quidem humidum eſt. [6] Criſpos vero capillos habere, calidioris capitis ſignum eſt. [7] At recti crines, ex ſupervacuo qui in capite eſt humore fiunt. [8] Flavedo capillorum ex flava bile: [9] calvicies vero ex caliditate provenit. [10] Articulatæ vocis ſpecies tres habentur: gravis, acuta, & media: [11] hæc à ſpiritu procedunt.

V. Jecur autem, ipſum alimentum triplici digeſtione in ſuccum redigit. [2] Ex prima digeſtione cor alimenti qualitatem, ſaporem videlicet, ſuſcipit, [3] & puri ſanguinis procreatio fit. [4] Secundam digeſtionem jecur deſumit, & corporis partibus alimentum largitur: [5] unde flavæ bilis conſtitutio fit: [6] lien vero ex ſanguinis fece alitur: [7] unde & melancholicum humorem conſtitui certum eſt. [8] Cerebrum autem à ſtomacho humectatur, [9] & pituitæ exuberantiam pergit. [10] Tertia digeſtione alimentum ſuperne in ſtomacho in ſuccum vertitur: [11] & tunc reſeratur janitor qui ventriculus nuncupatur, quoniam tranſitus tantum facultatem ſubminiſtrat. [12] Inde alimentum in inferiorem ventrem demittitur. [13] Alvus vero à pituita ciborum acerbitatis gratia, oblectamentum ſentit. [14] Humidum autem excrementum, per renes, ac ſejunctos ipſius excrementi meatus in veſicam, [15] id eſt in phuſcam deſcendit: [16] in veſicam enim aqua ingreditur.

VI. Senſus in homine quinque habentur, [2] viſus, olfactus, auditus, guſtus, & tactus. [3] Nam viſus ex æthere: olfactus ex aëre: [4] auditus ex igne: [5] guſtus ex humido: [6] tactus vero ex terra fit. [7] Homo autem ex quatuordecim quibuſdam conſtitit: Nervis, venis, arteriis, ſanguine, ſpiritu, carne, adipe, cartilagine, unguibus, oſſibus, medullis, capillis, membranis, humoribus. [8] Horum autem excretiones, maribus quidem ſicco & humido excremento, vomitibus, oculis, naribus, ſputis, ſudoribus, venereis, incertis meatibus, capillis & unguibus fiunt: [9] fœminis vero ad hæc duo adduntur, purgationes lactis videlicet, & menſtruorum. [10] Lac autem, & eodem modo genitale ſemen hominis, ex ſanguine gignuntur. [11] & hoc certum eſt: [12] ſi enim homo genitali plus nimio utetur, ſanguinem pro ſemine emittet. [13] Similiter autem & fœminæ, ſi plus nimio factare cogentur, ſanguis elicitur.

VII. Spina autem hominis habet vertebras viginti quatuor, [2 &] coſtas totidem. [3] Dentes cum maxillaribus duo ſupra triginta ſunt, [4] anteriores autem dividentes, qui & ſecantes appellantur. [5] Stomachus palmos habet quinque. [6] Inteſtina cubitos tredecim. [7] Nomina digitorum, pollex, index, medius, annularis, auricularis. [8] Ungues frigidi ficique temperamenti ſunt.

VIII. Anni vero tempora quatuor habentur, ver, æſtas, autum-

autumnus, & hyems. [2] Ver, calidum & humidum est: [3] ideo sanguinis in corpore incrementum fit. [4] Æstas calida & sicca: [5] ideo flavam auget bilem. [6] Autumnus siccus & frigidus: [7] ideo atram bilem, [8] & saniem auget. [9] Sanies quidem sanguinea & aquosa est. [10] Hyems vero pituitam in corpore adauget. [11] Nam quatuor hominis elementa, id est humores, ad tempora quatuor dividuntur. [12] Ideo solarem conversionem speculari, [13] & affecti temperamentum, [14] & ad hæc curationibus uti opus est.

IX. Si enim verno tempore juvenis adversa premetur valetudine, [2] sanguinis exuperantiæ causa patitur, [3] quem per venæ sectionem emittere opus est. [4] Et si pleuresi unius diei spatio, vel duorum seu trium laboraverit, [5] venæ sectione affecto opitulandum, [6] priusque ipsum opprimat passio, [7] & affecti vires deficiant. [8] Homini vero venæ sectio perutilis est: [9] & tempus quidem quo ipsa utendum, à Februario incipit: [10] & rursus à Septembri principium sumendo, ad septimam ejusdem perduret. [11] Æstate aliquo ægrotante, ad passionis initia purgamina adhibenda.

X. Sic considerantes, ô Rex, & aliorum curam agentes, [2] quid ad vitæ rationem corporibus præstet, [3] & quod congrue alimenta suggerat, [4] ac debito opponat ordini, [5] non satis pro diligentia nostra, [6] & qui humana aggrediuntur corpora morbos deprehenderimus, [7] nunc accuratius perspicientes, [8] summatimque describentes, [9] medicinalem sphæram ad te mittimus, [10] per quam ægritudines, quæ humana corpora occupare solent, pernoscere, [11] & ad præsentem horam, ac decurrentis anni tempora, hujusmodi calamitatibus opitulari queas. [12] Si autem hæc accuratius egeris, diu citra omnem adversam valitudinem per omne tempus vita frueris. [13] Et si hæc quæ potissimum optimæ valitudini tuæ vim præbeant, [14] quæque hominum generi conducant, peregeris, [15] ita in omnibus te incolumem vitam deprehendes elegisse. [15] Et quamvis ardua admodum sphæræ ratio habeatur, eam tamen perscriptam tibi præbemus.

XI. A Vergiliarum occasu ad hyemale solstitium, dies undequinquaginta: hoc est, à duodecimo Novembris ad finem Decembris sunt. [2] Hi quidem dies pituitam augent. [3] Balneis autem jejunus, sudores excitando, detergendoque, [4] & venereis ac laboribus uteris. [5] Ab hyemali solstitio ad vernale æquinoctium, dies quatuor & octoginta: à prima videlicet Januarii ad quintum supra vigesimum Martii. [6] Hi dies humiditatum & sanguinis exuberantiam peragunt. [7] Deambulationibus, [8] & siccis quæ ad victum pertinent, [9] deliciisque ac venereis, [10] beneque alentibus utendum. [11] A vernali æquinoctio ad Vergiliarum ortum, dies undequinquaginta: scilicet à vigesimo quinto Martii ad tertiumdecimum Martii. [12] Hi dies sanguinem augent. [13] Redolenti vino, [14] & venereis, [15] ac laboribus uteris. [15] A Vergiliarum autem exor-

exortu ad æstivum solstitium, dies quadraginta duo: à tertia decima Maji ad vigesimum tertium Junii. [17] Hi enim dies flavæ bilis augendæ facultatem obtinent. [18] Dulcibus & aquosis utendum, ducendæ alvi cura agenda, [19] & à venereis, ac laboribus abstinendum est. [20] Ab æstivo vero solstitio ad æquinoctium autumnale, dies nonaginta tres: ab vigesimo quarto Junii, ad vigesimum quintum Septembris. [21] Hi dies atram bilem augent. [22] Frigidis & aquosis, [23] redolenti vino, [24] ac salitis uti opus est: [25] à venereis vero abstinendum censemus. [26] Ab autumnali æquinoctio ad Vergiliarum occasum, dies duodequinquaginta: à vigesimo quinto Septembris ad duodecimum Novembris: [27] Hi enim dies saniem augent. [28] Acetosis, acerbisque, [29] & venereis, [30] ac laboribus uti expediet.

XII. Si ad hæc observanda curam, ô Rex, impenderis, [2] citra omnem tristitiam doloremque in reliquum vita frueris. [3] Hac se divisione sic habente, annus in dies quinque ac sexaginta supra trecentos colligitur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΟΜΗΣ.

HIPPOCRATIS DE RESECTIONE.

Basil. græc. Foesius sect. VI. 194. 915. Basil. lat.

pag 54

ΑΡΤΗΡΙΗ, ἐξ ἑκατέρης φαρυγγέος τῷ ἔκφυσιν ποιοῦμενη, [2] ἐς ἄκρον πνεύμονος τελευτᾷ, [3] κρίκοισι ξυγκειμένη ὁμοιορυσμοῖς, [4] τῶν περιηγέων ἀπεικελίη κατ' ἐπίπεδον ἀλλήλων. [5] αὐτὴ δὲ ἡ πνεύμων σωμα ξυναπληροῖ τὴν χοίλην, [6] τετραμμένη ἐς [τε τὴν δεξιὴν καὶ] τὴν ἀριστερήν, [7] πέντε ὑπερηρυφώσιας ἔχων, ἃς δὴ καλέουσι λοβούς, [8] τεφρώδεος χροιῆς τυγχάνων, [9] σήμασιν ἀμφιδέτοισι κεκεντημένος, [10] φύσει ἐὼν τενθρηνιώδης. [11] μέσῳ δ' αὐτέῳ ἡ καρδίη ἐγκαθίδρυται, [12] προγυλωλέρη καθήσεται πάντων ζώων. [13] ἀπὸ δὲ καρδίης ἐς ἧπαρ βρυχὴ καθήκει φλέψ, [14] μεγάλη καλεομένη, [15] δι' ἧς ἕλκει τὸ σῖτον τὸ σκιῶδες τρέφεται.

ARTERIA ex utraque IV faucium parte exortum faciens, [2] in summitatem pulmonis desinit, [3] circulis compositis consimilibus rotundis, [4] in superficie se mutuo contingentibus. [5] Ipse autem pulmo testudinem coadimplet, [6] in sinistram conversus, [7] quinque apices habens, [8] cinereo colore præditus, [9] notis cavernosis compunctus, [10] naturaque antrosus existens. [11] Ad medium vero ipsius cor situm est, [12] rotundius ac oblongius quam in omnibus animalibus. [13] A corde vero ad hepar multa cartilaginosa arteria procedit, [14] & cum ipsa vena magna appellata, [15] per quam totum corpus nutritur.

II. Τὸ

II. He-

11. Τὸ δὲ ἧπαρ ὁμοιορυσμίην μὲν ἔχει τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· [2] αἱμορροωδέστερον δὲ ἐστὶ τῶν ἄλλων. [3] ὑπερκορυφώσιας ἔχον δύο, ἃς καλέουσι πύλας, [4] ἐν δεξιοῖς τοῖσι τόποισι κειμένας. [5] ἀπὸ δὲ τούτου φλὲψ λαπαρὴ φλὲψ, ἐπὶ τοὺς νεφροὺς καταίνυσα. [6] νεφροὶ δὲ ὁμοιορυσμοί· [7] τὸ χροιὴν δὲ, συναλίγκιοι μήλοισιν. [8] ἀπὸ δὲ τούτων ὀχετοὶ σκαληνοειδέες ἐς ἄκρον κορυφὴν κύστιος κέχυνται. [9] κύστις ὑδρώδης ἔλη [10] καὶ μεγάλη, [11] ἐς ὅσον χώρην ἐστὶν ἐκτεταμένη. [12] καὶ τὰ μὲν ἓξ ἔνδον ἐς μέσον σῶμα φύσις ἐκατεμήσατο. [13] ὀισοφάγης δὲ, ἀπὸ γλώσσης τὴν ἀρχὴν ποιεύμενος, [14] ἐς κοιλίην τελευτᾷ, ὃν δὴ καὶ ἐπὶ στόμαχον καλέουσι.

111. Πρὸς δὲ ἀκάνθης, ὄπισθεν ἧπατος, [2] φρένες πεφύκασιν. [3] ἐκ δὲ σπληνὸς νόθης· [4] λέγω δὲ ἀριστερῆς· [5] σπλὴν ἀρξάμενος ἐκτείνεται, [6] ὁμοιορυσμὸς ἴσχνὰ ποδός· [7] κοιλίη δὲ ἅπασα σπλάγχνου μέρος, [8] ὅλομελὴς ἐστὶ νεύρων. [9] ἀπὸ δὲ κοιλίης πέφυκεν ἔντερον, [10] ὁμοιορυσμὸν, [11] μῆκος, [12] πηχέων οὐκ ἐλάσσονα δώδεκα, [13] ἑλικηδὸν ἐς κόλπους συμπλεόμενον, [14] ὃ καλέουσιν ἔνιοι κόλον, [15] δι' ὃ ἡ διαφορὴ τῆς τροφῆς γίνεται. [16] ἀπὸ δὲ κόλου πέφυκεν ὀρθὸς λοιδίης, [17] σάρκα πολυσπλήθεα ἔχων, [18 καὶ] ἐς ἄκρον δακτυλίου τελευτῶν. [19] τὰ δὲ ἄλλα ἡ φύσις διεξέξατο.

11. Hepar autem similitudinem quidem cum omnibus aliis habet, [2] verum sanguinolentius quam alia exiſtit, [3] apices habens duos, quos portas appellant, [4] in dextris locis ſitas. [5] Ab hoc vero obliqua vena inferne ad renes tendit. [6] Renes autem conſimiles, [7] colore, malorum ſpeciem præ ſe ferunt. [8] Ab his canales obliqui ac ferme triangulares in ſummum veſicæ apicem tendunt. [9] Veſica autem tota nervoſa eſt, [10] magnaque [11] ac late ſe extendens capacitas intra eam à natura diſpoſita eſt. [12] Et has ſex partes intus per medium corpus natura diſpoſuit. [13] Gula autem à lingua principium faciens, [14] in ventrem deſinit, [15] quam ſane Græci etiam œſophagum, & ſtomachum, id eſt os ventris ſignificanter appellant.

111. Cæterum à ſpina retrò hepar, [2] ſeptum tranſverſum productum eſt. [3] Ex latere vero notho, [4] ſiniſtro videlicet, [5] lien initio ſumpto extentus eſt [6] ad humani veſtigii ſimilitudinem. [7] Venter autem hepati adjacens juxta ſiniſtram partem, [8] totus quidem eſt nervoſus. [9] A ventre vero extat inteſtinum [10] ventri conſimile, [11] longum cubitorum non minus duodecim, [12] pampinoformiter in ſinibus involutum, [13] quod aliqui colum vocant, [14] per quod alimenti delatio contingit. [15] A colo autem ſitum eſt rectum ac princeps inteſtinum poſtremum, [16] carnem copioſam habens, [17] & in ſummum anum deſinens. [18] Reliqua porro natura ipſa ordinavit ac diſpoſuit.

ΙΠΠΟ-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΑΡΔΙΗΣ.

HIPPOCRATIS DE CORDE.

Basil. græc. Foesius sect. III. 50. 268. Basil. lat.

pag 54 45

ΚΑΡΔΙΗ, " σχῆμα 1 μὲν ὀκοίη πυραμὶς, 2 χροιὴν δὲ καὶ κηρὸς φοινικέα. 3 κὴ πεπιεσβλέατα χιτῶνα λεῖον· 4 καὶ ἔστιν ἐν αὐτέῳ ὑγρὸν σμικρὸν, ὁποῖον ὄρρος· 5 ὥστε δοκέει ἂν κύσει τὼ καρδίω ἀναστρέφεσθαι. 6 γεγένηται δὲ τούτου ἕνεκα, ὅκως πιαίνηται ῥωσκομένως ἐν φυλακῇ. 7 ἔχει δὲ τὸ ὕγρασμα, ὁκόσον μάλιστα καὶ πυρὸν μέμι, ἄκρος. 8 τοῦτο δὲ τὸ ὑγρὸν διαρέει ἡ καρδίη, 9 πίνουσα ἀναλαμβανομένη καὶ ἀναλίσκουσα, 10 λάπτουσα τοῦ πολλοῦ μέρεος τὸ ποτόν. 11 πίνει γὰρ ἄνθρωπος τὸ μὲν πολλὸν ἐς νηδύν· 12 ὁ γὰρ στόμαχος " ὀκοῖον χώνη· 13 καὶ ἐνδέχεται τὸ πολὺ θῶ, καὶ ὅσα ἂν ἐσπερέμεθα. 14 πίνει δὲ καὶ ἐς λάρυγγα· 15 " πίθον δὲ, οἷον καὶ ὁκόταν αὖ λάθοι, ἐμὲ ῥύμης ἐσρυέν.

II. " Πῶμα γὰρ ἀτρεκὲς ἡ ἐπιγλωσσὶς ἐστὶ αὖ δύναται, [ἐὰν] μεῖζον πολὺ ἐᾶν. 2 σημήιον τοῦτο. 3 ἰὼν γάρ τις κυανῶ ἢ μίλτῳ φορύξας ὕδωρ δεῖν δεδιψηκὼς πάνυ πιεῖν, 4 μάλιστα δὲ συί· τὸ γὰρ κλῆθρον " ἐστὶν ἐπιμελὲς, ἐὰν δὲ φιλόκαλον· 5 " ἔπειτα δὲ, εἰ ἔτι πίνοι ἀναπεμένοις τὸ λαιμὸν, θύροις ἂν τοῦτον κεχρωσμένον τῷ πολῷ. 6 ἀλλ' ἐ παντὸς ἀνδρὸς ἡ χειρουργία. 7 ἔκειν ἀπιστήιον ἡμῖν ἐστὶ τὸ πολὺ,

" ἐπ

IV 48 pag 75

COR figura velut pyramis est, 2 colore autem abunde puniceum, 3 & tunicam lævem circumdatam habet, 4 & est in ipsa humor modicus velut urina, 5 ut putare possis in vesica cor diversari. 6 Facta est autem ea gratia, ut sanum in custodia floreſcat. 7 Habet autem humiditatem tantam quanta satis est æstuanti in medelam. 8 Cæterum hunc humorem cor emingit, 9 bibendo ipsum assumens ac consumens, 10 pulmonis nimirum potum lambens. 11 Etenim homo multo maximam partem in ventrem bibit. 12 Gula enim sive stomachus velut infundibulum, 13 potus copiam & quæcunque volumus excipit. 14 Bibit autem & in guttur ac arteriam, 15 minus vero & quantum latere possit per rimam illapsum.

II. Operculum enim exactum epiglossis, lingula sive minor lingua appellata, ne permiserit quidem aliquid amplioris potus penetrare. 2 Signum autem hujus rei hoc est. 3 Si quis enim aquam cæruleo colore, aut rubrica temperatam, sitienti valde bibendam dederit, 4 maxime sui (hoc enim pecus non est curiosum, neque mundiciei deditum:) 5 deinde dum adhuc bibit, ipsius guttur resecet, hoc colore ipsum tinctum reperiet: 6 sed non est cujusvis hæc chirurgiæ aggressio. 7 Nequaquam igitur fides nostra

T su-

" ἐι δ' τις ἐπίζῃ τὴν σύριγγα τῷ ἀνθρώπῳ.

111. Ἀλλὰ πῶς " ὕδωρ αὐαγδὲς σωρηδὸν ὄχλον καὶ βῆχα παρέχῃ πολλόν· 2 ἕνεκα, φημὶ, ἀπίνυκρου τ' αὐαπνοῆς φέρει). 3 " τὸ γὰρ διὰ τῆς ῥύμης ἐσρέον, ἅτε παρὰ τοῖχον ἰὸν, σὺν σίσταται τῇ ἀναφορῇ δ' ἠέρος, 4 ἀλλά τινα καὶ λείην ὁδὸν οἱ παρέχῃ ἡ ἐπίτεγξις. 5 τέτῳ δὴ τὸ ὑγρὸν ἀπάγῃ δ' πολύμυνθον ἅμα τῷ ἠέρι. 6 τ' μὲν δὴν ἠέρα χρὴ ἠμυόμενον θεραπεῖσθαι, ἀνάγκη ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐκβάλλειν, ἔνθεν ἤγαγεν. 7 τὸ δ' ὑγρὸν, τὸ μὲν ἐς τὸν κάλεον αὐτέης " ἀποπίεζε, 8 τὸ δ' αὖ ξὺν τῷ ἠέρι ῥύμαζε χαρέν. 9 ὃν " τοῦτο καὶ διαφέρει τὸν ἔρανον, ὁκόταν παλινδρομέῃ τὸ πνεῦμα. 10 παλινδρομέει δ' κῆ δίκαιον. 11 ἐ γάρ ἐσιν ἀνθρώπῳ φύσιος τροφὴ ταῦτα. 12 κῶς γὰρ ἀνθρώπῳ τροφὴ ἄνεμος καὶ ὕδωρ τὸ ὠμόν; 13 ἀλλὰ μᾶλλον τιμωρίη ξυγγενέος πάθης.

1V. Περὶ δὲ ἧς ὁ λόγος, 2 " ἡ καρδίη μῦς ἐσὶ κάρτα ἰσχυρὸς, ἐ τῷ νεύρῳ, ἀλλὰ πιλήμασι σαρκός. 3 κ δύο γαστέρας ἔχει, διακεκριμένας ὑπ' ἐνὶ περιβόλῳ, τὴν μὲν ἔνθεν, τὴν δ' ἔνθεν. 4 ἐδὲν δ' ἐοίκασιν ἀλλήλῃσιν. 5 ἡ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῖσι δεξιοῖσιν ἐπὶ στόμα κεῖται), 6 " ὁμιλέουσα τῇ ἑτέρῃ φλεβί· 7 " ἡ δ', δεξιὴ φημὶ τ' ὑπὸ λαιοῖς. 8 ἡ γὰρ πᾶσα καρδίη τέλεοισι τὴν ἕδρην ἐμπεποίηται. 9 ἀτὰρ ἥδε καὶ πάμπαν σύρυκνίῃ, 10 " καὶ λαγαρωτέρη πολλῷ τῆς ἑτέρης, 11 ἐδὲ τῆς καρδίης νέμεται τὴν ἐλαφρὴν, 12 " ἀλλ' ἐκβαλεῖπ τὸν ἠέρα, 13 καὶ στερεός ἐσιν, ὥσπερ ἔξω-

suspecta esse debet de potu, quod homini in guttur vergat.

111. Sed quomodo aqua acervatim irruens, turbationem ac tussim multam exhibet? 2 propterea inquam, quod contra respirationem fertur. 3 Quod enim per rimam illabitur, tanquam juxta parietem delabens, aëris elationi non instat, 4 sed lævem ac lubricam quandam viam humectatio ipsi præbet. 5 Hunc itaque humorem cor de pulmone una cum aëre abducit. 6 Aërem quidem igitur ubi in medelam cessit, necessario oportet retro per eandem viam qua adduxit rejicere. 7 Verum humorem partim in culeum ac vaginam suam expuit, 8 partim rursus una cum aëre foras propellit. 9 Quapropter etiam palatum elevat, quum spiritus recurrit. 10 Merito autem recurrit. 11 Non enim humanæ naturæ alimenta hæc sunt. 12 Quomodo enim hominis alimentum sint ventus & aqua cruda? 13 sed sunt magis cognatæ affectionis castigatio & medela.

1V. Porro ut ad institutum sermonem revertamur: 2 Cor musculus est valde fortis non nervo, sed densitate ac constrictione carnis, 3 & duos ventriculos habet discretos in uno amiculo, ab utraque parte unum. 4 Nihil autem inter se similes sunt. 5 Alter enim in dextris ad osculum situs est, 6 contingens alteram venam. 7 Alter in sinistris. 8 Totum enim cor in his sedem suam firmavit. 9 Sed ille etiam omnino amplioris ventris, 10 & magis inanis quam alter est: 11 neque extremitatem cordis attingit, 12 sed caudam ejus ambit: 13 solidus item est, veluti

ἔξωθεν ωθοσερρα μμύη. 14 ἡ ὃ ἑτέρη κέεται ὑπένερθεν μὺ μάλιστα, κὴ κατ' ἰθυωρίλω, μάλιστα μὶ μαζῶ δρισερῶ, 15 ὅπη κὴ Δᾶσιν μαίνη τὸ ἄλμα. 16 " ωδίδολον ὃ ἔχ πα- 17 χιὼ, 17 κὴ βοθρον ἐμβεβόθρω τὸ εἶδος εἴκελον ὄλμω. 18 " ἀλλὰ γὸ 18 ἤδη ἐ ὃ ωλοῦμον ὃ συνδνέ μεζὰ ωροζωίης τε, 19 κὴ κολάζ τὼ ἀκρασίω ὃ θερμὸ ωδιαλ- λομύη.

25 v. Ὁ γὸ ωλοῦμων φύσ ψυ- χρός· 2 ἀπὸ κὴ ψυχόμ ὃ τῇ εἰσπνοῇ. 3 " ἄμφω γε μὶν δα- 19 σέα τὰ ἔνδον, κὴ ὥσπερ ὑπο- Δᾶβεβρωμύα· 4 μᾶλλον [δὲ] τῆς δεξιῆς ἡ λαγή. 5 τὸ γὸ ἔμφυ- τον πῦρ ἐκ ἐν τῇ δεξιῇ· 6 ὥσ ἰθαῦ- μα, τῆ χιερίω γίνεδ τὼ λαγίω ἐσπνέσαν ἀκρήτου. 7 " ταύτη κὴ 20 παχὺν ὐνδεδόμην φυλακῆς εἵνεκα τ ἰχύ ὃ θερμῦ. 8 σό- μαδα δ' αὐτέοισιν ἐκ αὐεώγασιν, ἐμὴ πς ἀποκείρη τῶν ἀάτων τὼ κροδίλω, 9 κὴ τ κροδίης τὼ κε- φαλὼ. 10 λὼ δ' ἀποκείρη, φαν- 30 σέλη κὴ διοὰ σόμαδα ἐπὶ δυοῖν γαξέροιν. 11 ἡ γὸ παχέη φλὲψ ἐκ μιῆς ἀναθέσα πλανᾶ τ ὄψιν, λὼ ἀνατμηθῆ. 12 " αὕ) πηγαὶ φύσιος 21 ἀνθρώπ. 13 κὴ οἱ ποταμοὶ ὐντῶ- θα ἀνὰ τὸ σῶμα, τοῖσιν ἄρδε τὸ σκλῶ. 14 ἔτοι ὃ κὴ ζωὼ φέρ σι τῷ ἀνθρώπω· 15 κλὼ αὐ- αθέωσιν, ἀπέθανεν ὥνθρωπ.

VI. " Ἀ[χὲ ὃ τ σκφύσι 22 τ φλεβῶν σώμαδα τῇσι κοιλίησιν ἀμφιδεβήκασι μαλθακὸ [κὴ] σπεα[γώδεα· 2 ἃ κλησκε μὶ ἄα- πα, 3 " τρήμαδα ὃ ἐκ ἔσιν ἀάτων. 23 4 ταῦτα γὸ ἐκ ἀνακέκρισιν ἰαχῆς. 5 ἔσι ὃ ὄρ[γανα τοῖσιν ἡ φύσις ἀρ- πάζ τ ἠέρ. 6 κὴ τι δοκέω τὸ ποίη-

veluti extrinsecus assutus. 14 Alter autem 'subter sinistram mam- 35 mam maxime in directum situs est, 15 ubi etiam saltus ipsius significationem sui præbet. 16 Amiculum autem habet crassum 17 itemque foveam. Foveæ enim speciem præ se fert simile mortario. 18 Sed enim hic etiam pulmonem subit cum mansuetudine: 19 & circumjectu ipsius, caloris intemperantiam castigat.

v. Etenim pulmo natura frigidus est, 2 sed & inspiratione perfrigeratur. 3 Ambo ' autem 40 densi ac asperi sunt interna sui parte, & velut subcorrosi, 4 magisque sinister quam dexter. 5 Nam insitus à natura ignis non est in dextro. 6 Quare mirum est sinistrum asperiorem fieri, ubi intemperatum aërem inspiraverit. 7 Quapropter etiam roboris caloris custodiendi gratia crassius intus constrictus est. 8 Oscula autem ipsis non sunt aperta, nisi si quis cordis auriculas præsecet, 9 aut caput cordis præcidat. 10 ' Si autem quis præ- 45 secet, apparebunt duplicia oscula in duobus ventriculis. 11 Crassa enim vena ex altero excurrens visum decipit, si fuerit resecta. 12 Hi fontes sunt humanæ naturæ, 13 & hic flumina sunt quibus totum corpus irrigatur: 14 atque hi etiam vitam homini conferunt, 15 & ubi resiccati fuerint, homo moritur.

VI. At vero prope exortum venarum, corpuscula circum ventriculos consurgunt, mollia, cavernosa, 2 ' quæ auriculæ appellantur. 3 Non sunt autem foramina aurium, 4 non enim clamorem exaudiunt. 5 Verum sunt organa quibus natura aërem rapit. 6 Et sane videtur mihi boni

ποίημα χρώνακῶ ἀγαθῶ. 7 καλῶσκευάσμῶ γὰρ χῆμα στερεὸν ἐσόμενον τὸ ἀπλάτχνον 8 " Δι- 24
τὸ πλασικὸν τῦ ἐγχύματῶ, 9 ἔπειτα πᾶν ἐὸν ἐλκῶδες, 10 " πα- 25
ρέθηκεν αὐτέω φύσας, καθάπερ τοῖσι χαλκέσιν οἱ χαλκῆες, 11 ὥστε Δι- τετέων χρέσθαι τῶ πνοιῶ. 12 τεκμήριον δὲ ὅ λόγος. 13 τῶ μὲν γὰ καρδίῶ ἰδίως εὖ ῥιπιζομένῶ " ἀκουστέον· 14 26
τὰ δ' ἄκρα κατ' ἰδίῶ αὐαφυσώμενά τε καὶ ξυμπίπτοντα.

VII. " Διὰ τῦτο δὲ φημι 27
καὶ φλεβίον μὲν ἐργάζεται τῶ αὐαπνοιῶ ἐς τῶ ἀριστερῶ κοιλίῶ· 2 ἀρτηρίη δὲ ἐς τῶ ἄλλῶ. 3 τὸ γὰρ μαλακὸν ἑλκῶδέστερον, καὶ ἐπιδόσιος ἔχον. 4 ἔχρῆ δὲ ἡμῖν μᾶλλον τὰ ἐπικείμενα τῆ καρδίης Δι- ψύχεσθαι βλήμασι· 5 " ἔστι γὰ τὸ θερμὸν [καὶ] 28
ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν· 6 " ὥστε Δι- 29
τῶ πάθῶ οὐκ ἔλαβεν σύριγγας ὄργανον, ἵνα μὴ πάμπαν κρατηθῆ ὑπὸ τῦ ἐσιόντος. 7 λοιπός ἐστιν ὁ λόγος ὁ τῆ καρδίης ὑμένες ἀφανέες, ἔργον ἀξιαγαπήτατον.
8 ' ὑμένες γὰ καὶ ἄλλοι πινες ἐν τῆσι κοιλίησιν, οἱονεὶ ἀράχναι Δι- πετέες, 9 ζώνασι πάντη τὸ σῶμα, 10 " κηδόνας ἐμβάλλουσιν ἐς τῶ στερεμνιῶ καρδίῶ. 11 ἔστι μοι δοκέουσιν οἱ τόνοι τῦ ἀπλάτχνου καὶ τῆ ἀορτέων, 12 ἀρχαὶ [ὄ] τῆσιν ἀορτῆσιν. 15 " ἔστι δ' αὐτέων ἓν ζῶον. 31

VIII. Καὶ θύρησι μεμηχάνηται τρεῖς ὑμένες ἐκάστη, 2 τριφερέες ἐξ ἄκρης ὡς, ὁκόταν ἡμίτομα κύκλα. 3 οἱ, τε ξυνιέντες θαυμάζουσιν, ὡς κλείουσι τὰ στόματα τῶν ἀορτέων πέρας. 4 " καὶ τῶ καρδίῶ ἀπο- 32
θανόντος ἤν τις ἐξεπισάμενος τὸν

ac præstantis artificis opificium esse. 7 Quum enim consideraſſet figuram solidam futuram ipsius viſceris, 8 propter sanguinis ex venis effusi collectionem ac concretionem, 9 deinde attractorium ipsum esse totum vidisset, 10 folles ipsi apposuit, ' quemadmodum fabri ferrarii fornacibus solent, 11 quo per ipsos spiritum apprehenderet. 12 Signum autem sermonis hoc est. 13 Etenim cor videas ex toto ventilari, 14 aures vero privatim tum inflari, tum considere ac contrahi.

VII. Et propter hoc etiam dico, quod venæ quidem operantur respirationem in siniſtrum ventriculum, 2 arteria autem in alterum. 3 Molle enim magis attrahit, & incrementum capit. 4 ' Oportebat autem nobis magis incumbentia cordis tegmina perfrigerari. 5 Est enim calor non in dextris: 6 quare propter hanc affectionem, non acceperunt amplum organum, ut ne in totum ab ingrediente aëre superarentur. 7 Reſtant dicendæ cordis pelliculæ latentes, opus digniſſimum cognitione. 8 Sunt enim & aliæ quædam in ventriculis pelliculæ, velut araneorum telæ extentæ, 9 quæ undiquaque ' oſcula cingunt, 10 & ſtrias ac ſegmenta in solidum cor inſerunt. 11 Hæ mihi nervi ipsius viſceris, & vaſorum 12 principia aortis esse videntur: 13 est autem ipsarum par unum.

VIII. Cæterum oſculis singulis tres pelliculæ subornatæ sunt, 2 rotundæ in summo, velut circulus semiſectus. 3 Et qui rei intelligentes sunt admirantur, quomodo oſcula & aortarum fines claudunt. 4 Et ſi quis veteris, eximendi cor mortui, ' mo-

ris

56 ' τὸν δεξιὸν κόσμον ἀφελὼν, 5 τ μὴ ἀποξηρήσῃ, τ ἢ ἐπανακλινεῖ, 6 ἔτε ὕδωρ οὐ διέλθοι ἐς τὴν καρδίαν, ἔτε φῦσα ἐμβαλομένη. 7 καὶ μᾶλλον τῶν τ δεξιτερῆς. 8 " τῇ γὰρ ἐμπνεύσησιν ἀτρεκέστερον κῇ δίκαιον. 9 γνώμη γὰρ ἡ ἐν ἀνθρώπῳ πέφυκεν ἐν τῇ λαιᾷ κοιλίῃ, 10 καὶ ἄρχει τ ἄλλης ψυχῆς. 11 τρέφεται ἢ ἔτε σιτίοισιν, ἔτε ποτῖσιν ἀπὸ τῆς γαστρὸς, 12 ἀλλὰ ' καθαρῇ καὶ φαιδρῇ αἵματος καὶ πνεύματος, γεγενημένη ἐκ τῆς λαμπρότητος ἐν αἵματος. 13 " δι πορεύεται δὲ τὴν τροφὴν ἐκ τ ἔγκατα δεξαμένης ἐν αἵματος ἀμβάλλουσα τὰς ἀκτῖνας, 14 καὶ νεμομένη, ὥσπερ ἐκ γαστρὸς, τῶν ἑτέρων τὴν τροφὴν, " ἔκ ἐν καὶ φύσιν. 15 " ὅκως ἢ μὴ ἀνακωχὴ τὸ σιτίον πὲ ἐνεόντα ἐν τῇ ἀρτηρίᾳ ἐν ζάλῃ ἐὸν, ἀποκλείσῃ τὴν ἐπ' αὐτὴν κέλευθον.

IX. Ἡ γὰρ μεγάλη ἀρτηρία βόσκεται τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἕτερα, καὶ γέμει " τροφῆς ἔκ ἠρεμούσης. 2 ὅπ ἢ ἐστὶ τρέφει ' βλεπομένη αἵματι ἡ μεγάλη ἀρτηρία, δῆλον ὧδε. 3 " ἀποζωγρήτου καὶ ζώου, σχιστείσης τ ἀριστερῆς κοιλίης, ἐρημίη φαίνεται πᾶσα, πλὴν ἰχῶρός τινος, καὶ χολῆς ξανθῆς, καὶ τ ὑμένων, ἅτε ἂν ἤδη μοι πέφανται. 4 ἡ ἢ ἀρτηρία ἑτέρη ἐστὶ, καὶ ἡ δεξιὴ κοιλίη. 5 " τετέωται μὲν ἔν τῷ ἀγγείῳ κατ' ἐμὴν νόον ἥδε ἡ φάσις τ ὑμένων. 6 τὸ δ' αὖ φερόμενον ἐκ τ δεξιῆς, ζυγῶσιν μὲν καὶ τόδε τῇ ξυμβολῇ τ ὑμένων, πλὴν ἐ κάρτα ἔθρωσκεν ὑπὸ ἀσθενείης.

X. Ἀλλ' ' ἀνοίγεται μὲν, " ἐς πνεύμονα ἀγγεῖα αἷμα φέροντα εἶναι αὐτοῖς τὴν τροφήν· 2 κλείεται δὲ ἐς τὴν καρδίαν, ἐκ ἐρμῶ,

ris gnarus, 5 aliam auferat, aliam reclinet, 6 neque aqua, neque flatus immissus in cor penetrarit: 7 atque hæ magis in sinistri ventriculi osculis exactius, 8 & merito sane suborna- 33 tæ sunt. 9 Mens enim hominis in sinistro ventriculo insita est, 10 & reliquæ animæ imperat. 11 Nutritur autem neque cibis neque potibus à ventre, 12 sed pura & illustri substantia ex sanguinis discretione nata. 13 Adsumit autem alimentum ' ex proxima san- 75 guinis cisterna, radios suos eò 34 immittens, 14 & depascens, velut ex ventre intestinorum alimentum non naturale existat. 15 Quo vero non in mora sit, qui in arteria est in fluctuatione constitutus cibus, viam in ipsum occlu- 35 dit. 36

IX. Magna enim arteria ventrem depascitur ac intestina, plenaque est alimento non principali. 2 Quod autem non nutritur sanguine apparente, & quem 37 videmus, arteria ipsa ' magna, 80 ex hoc manifestum existit. 3 Mactato enim animali, & sinistro 38 ventriculo dissecto, tota desolata apparet, modico seroso humore excepto, flavaque bile, ac pelliculis. de quibus jam mihi dictum est. 4 Arteria autem altera sanguine non est destituta, neque ventriculus dexter. 5 Hoc 39 quidem igitur vas caussa fuit, mea sane sententia, ut pelliculæ producerentur. 6 Id vero quod ex dextro fertur ventriculo, etiam ' ipsum quidem commissura pel- 85 licularum clauditur, verum non valde salit præ imbecillitate.

X. Sed aperitur quidem in 40 pulmonis vasa, sanguinem exhibens ipsis in alimentum: 2 clauditur autem in cor, non tamen

ἀερμῶ, ὅκως ἐσίη μὴ ὀήῃ, ἐ πάνυ
ἢ πολύς. 3 ἀσθενὲς γὰρ ἐνταῦθα τὸ
θερμόν, δυναστευόμενον ὑπὸ ψυχροῦ.
4 " τὸ αἷμα γὰρ ἐκ ἔστι τῇ 41
φύσῃ θερμόν· ἐδὲ γὰρ ἄλλο τι ὕδωρ·
ἀλλὰ θερμαίνεται. 5 δοκέει ἢ τοῖσι
πολλοῖσι φύσει θερμόν. 6 ὧδε μὲν
καρδίης τοιαῦτα εἰρήσθω.

confestim, quo ingrediatur quidem aër, non autem multus. 3 Debilis enim est hic calor, frigiditatis facultate superatus. 4 Sanguis enim non est natura calidus, (neque enim alia aliqua aqua) sed ' calescit. 5 Multis autem videtur 90 natura calidus esse. 6 Et de corde sane talia dicta sint.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΣΤΕΩΝ ΦΥΣΙΟΣ.

HIPPOCRATIS DE OSSIVM NATVRA.

Basil. græc. Foesius sect. VI. 114. 841. Basil. lat.

pag 505 ΟΣΤΕΩΝ φύσις. 2 δακτύλων μὲν ἁπλᾶ καὶ ὀστέα καὶ ἄρθρα· 3 χειρὸς μὲν καὶ ποδὸς ' πολλὰ, ἀλλὰ ἀλλοίως συναρθρωμένα· " μέγιστα μὲν τὰ 2 εὐώνυμα τῶν ποδῶν. 4 σφυρὸν μὲν ἓν, οἷον ἔξω φαίνεται. 5 πρὸς μὲν αὐτὸν " οἱ ὀπίσθιοι τένοντες φαίνονται. 6 κνήμης μὲν δύο, ἄνω θεν καὶ κάτωθεν ξυνεχόμενα, κατὰ μέσον δὲ διέχοντα. 7 " σμικρὸν τὸ ἔξωθεν, κατὰ τὸν σμικρὸν δάκτυλον λεπτότερον βραχύ. 8 " πολὺ μέσον δὲ τούτου διέχουσι καὶ " σμικροτέρη ῥοπῇ κατὰ γόνυ. 9 καὶ ὁ τένων ἐξ αὐτοῦ πέφυκεν, ὁ κατὰ τὸν ἰσχνὸν ἔξω. 10 ἔχουσι ' δὲ κάτωθεν κοινὸν ἐπίφυσιν, πρὸς ὃν ὁ πρὸς κινέεται. 11 ἄλλον δὲ ἄνωθεν ἔχουσιν ἐπίφυσιν, ἐν ᾗ τὸ ἕτερον ἄρθρον κινέεται " ἁπλῶς καὶ 7 εὐθυλίως ἐπὶ μήκος, " εἶδος κοτυλοειδέος, " ἔχον ἐπιμυλίδα. 8 9

11. " Αὐτὸς δὲ ' ἔγκυρτον ἔξω 10 ἔμπροσθεν. 2 " ἡ δὲ κεφαλὴ ἐπίφυ- 11

OSSIVM natura hæc est. 2 Digitorum quidem ossa ac articuli simplicia sunt: 3 manus autem & pedis multa alia, alio modo coarticulata: maxima vero suprema parte. 4 Calcanei vero unum, velut extra apparet. 5 Ad ipsum autem posteriores tendines ' tendunt. 6 Tibiæ vero duo sunt, quæ superne ac inferne cohærent: juxta medium vero distant. 7 Parvum est quod extrinsecus est, juxta parvum digitum paulo tenuius. 8 Plurimum autem hac parte distant, & minore momento juxta genu: 9 & tendo ex ipso enascitur, qui circa poplitem foris est. 10 Habent autem inferne communem appendicem, ad quam pes ' movetur. 11 Aliam vero superne habent appendicem, in qua femoris articulus movetur simpliciter, & expedite in longitudinem, specie nodosa, patellam habens.

11. Ipsum autem femur foras, & in anteriore parte incurvum est. 2 Caput autem ejus appen-

dix

σίς ἐστι προβολή, [3] ἐξ ἧς τὸ νεῦρον, τὸ ἐν τῇ κοτύλῃ ἰσχίε, πέφυκεν. [4] " ὑποπλάκιον δὲ καὶ τοῦτο παρέπεται· ἧσσον δὲ βραχίονος. [5] " τὸ δ' ἰσχίον παρέχεται πρὸς τῷ μεγάλῳ ὀστοῦλῳ τῷ καλουμένῳ τὸ ἱερὸν ὀστέον, ' χονδροειδεῖ δεσμῷ. [6] ῥάχις δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ ἱεροῦ ὀστέε μέχρι τοῦ μεγάλε ὀστοῦλε κυφὴ, [7] κύστις τε καὶ γονὴ καὶ " ὀρθὸν τὸ ἐγκεκλιμένον ἐν τούτῳ. [8] " ἀπὸ δὲ τούτε ἄχρι φρενῶν ἦλθεν ἡ ἰθυλορδος, [9] καὶ αἱ ψόαι καλοῦ τοῦτο. [10] ἐντεῦθεν δὲ ἄχρι τοῦ μεγάλε ὀστοῦλε, τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐπωμίδων, ἰθυκυφής. [11] ἔτι δὲ μᾶλλον δοκέει, ἢ ἐστιν. [12] αἱ γὰρ ὄπισθεν τῶν ὀστοῦλων ἀποφύσιες ταύτῃ ὑψηλότατοι. [13] τὸ δὲ τοῦ αὐχένος ἄρθρον, λορδόν.

III. " Σπόνδυλοι δὲ ἔσωθεν ἄρτιοι πρὸς ἀλλήλους· [2] ' ἀπὸ δὲ τῶν ἔξωθεν χόνδρων καὶ νεύρων ξυνεχόμενοι. [3] " ἡ δὲ ξυνάρθρωσις αὐτῶν ἐν τῷ ὄπισθεν τοῦ νωτιαίου. [4] " ὄπισθεν δὲ ἔχουσιν ἔκφυσιν ὀξείαν, ἔχουσαν ἐπίφυσιν χονδρώδεα, ἔνθεν νεύρων ἀποφύσεις καταφερεῖς. [5] " ὥσπερ καὶ οἱ μῦες πρόσφυσιν ἀπὸ αὐχένος ἐς ὀσφῦν, πληροῦντες δὲ πλευρέων καὶ ἀκάνθης τὸ μέσον. [6] πλευραὶ δὲ κατὰ " τὰς ἀποφύσιας τῶν σπονδύλων νευρείῳ προσπέφυκασιν, ἀπ' αὐχένος ἐς ὀσφῦν ἔσωθεν. [7] " ἐπίπροσθεν δὲ κατὰ τὸ στῆθος, ' χαῦνον καὶ μαλθακὸν τὸ ἄκρον ἔχουσαι, εἶδος ῥεοφδέστατον τῶν ζώων. [8] " στενότης γὰρ τούτῃ

dix est rotunda, [3] ex qua nervus, qui in coxæ acetabulo est, [12] nascitur. [4] Subobliquus autem etiam hic annexus est, minus vero quam brachium. [5] Coxa vero magno verticulo, quod [13] ' juxta os sacrum est, ex liga- [15] mento cartilagineo ac nervoso adhæret. [6] Spina vero à sacro osse, usque ad magnum verticulum gibbosa est: [7] & vesica, & genitura, & recti intestini pars [14] inclinata, in hac parte est. [8] Inde vero usque quo ad septum transversum pervenit, in [15] rectum repanda est. [9] & musculi lumbares hac parte existunt. [10] Hinc vero usque ad magnum verticulum, quod supra supernas humeri partes est, ' è dire- [20] cto gibbosa est: [11] Immo magis esse videtur quam est. [12] Nam posteriores ossium propagines hac parte altissimæ sunt. [13] Cervicis autem articulus repandus [16] est.

III. Verticula vero intrinsecus inter se æqualia sunt: [2] ab externis autem cartilaginibus ac [17] nervis continentur. [3] Coarticulatio vero ipsorum in posteriore [18] medullæ spinalis parte est. [4] A posteriore autem parte exortum [19] acutum habent, qui appendicem ' habet cartilaginosam, unde ner- [25] vorum propago prona fertur: [5] quemadmodum etiam musculi à cervice ad lumbos adnascuntur, costarum ac spinæ medium explentes. [6] Costæ vero juxta discriminationes verticulorum, nervo annexæ sunt, à cervice usque ad lumbos intrinsecus. [7] Ab [21] anteriore autem parte, juxta pectus, laxam ac mollem summam partem habentes, specie præ cunctis animalibus ' maxi- [30] me obtorta. [8] Hac enim [22] parte

τη ὁ ἄνθρωπος ἐπ' ὀλίγων. 9 ἡ δὲ μὴ πλαγία ἐστὶν, ἔκφυσις πλαγίη [καὶ] βραχείη καὶ πλατείη, " ἑκάστῳ σπονδύλων συνεζευγμένη περιφύμασι. 10 " σῆθος δὲ ξυνεχὲς αὐτὸ ἑωυτῷ, διαφύσιας ἔχον πλαγίας, ἡ πλευρὴ περισπᾶται· χαυὸν δὲ καὶ χονδρῶδες. 11 " κλεῖδες δὲ πρόσφυσιν ἔχουσαι, πρὸς μὲν τὸ σῆθος, βραχείας κινήσιας, πρὸς δὲ τὸ ἀκρώμιον, συχνοτέρας.

506 IV. ' Ἀκρώμιον δὲ ἐξ ὠμοπλατέων πέφυκεν, εὐομφίως τοῖσι πλείστοισιν. 2 " ὠμοπλάτη δὲ χονδρώδης τῷ πρὸς ῥάχιν, τῷ δ' ἄλλῳ χαυίη. 3 τὸ αὐώμαλον ἔξω ἔχουσα, 4 αὐχένα ἢ καὶ κοτύλιον ἔχουσα χονδρώδεα, " ἐξ ἧς αἱ πλευραὶ κίνησιν ἔχουσιν. 5 " διαπάλιος ἑῶσα ὀστέων, πλὴν βραχίονος. 6 τούτου δὲ ἐκ τῆς κεφαλῆς " νευρέων ἡ κεφαλὴ ἐξήρτηται, χόνδρου καὶ χαυίου περιφερῆ ἐπίφυσιν ἔχουσα. 7 " αὐτὸς δὲ ἔξωθεν ἔξω, καὶ ἔμπροσθεν πλάγιος, οὐκ ὀρθὸς πρὸς κοτύλιον. 8 " τὸ δὲ πρὸς ἀγκῶνα αὐτοῦ πλατὺ καὶ κονδυλώδες, καὶ βαλβιτῶδες, καὶ στερεὸν, [καὶ] ἔγκοιλον ὄπισθεν. 9 ἐν ᾧ ἡ κερκὶς ἐκ τοῦ πήχεος, ὅταν ἐκτεθῇ ἡ χεὶρ, ἔνεστιν. 10 ἐς τοῦτο " καὶ τὸ ναρκῶδες νεῦρον, ὃ ἐκ τῆς διαφύσιος τῶν τοῦ πήχεος ὀστέων, ἐκ μέσων ἐκπέφυκε καὶ περαίνεται.

58 V. " Ὀστέα " χεῖρὸς ἑκατέρης εἴκοσι. 2 ποδὸς ἑκατέρου πεντεκαίδεκα. 3 τραχήλου ἐς τὸν μέγαν, ἑπτά. 4 ὀσφύος πέντε. 5 ῥάχιος εἴκοσι. 6 κεφαλῆς ξὺν ὀπωπίοις ὀκτώ. 7 " ξύμπαντα ἐνενήκοντα. 8 ξὺν " ὄνυξι,

angustissimam molem homo habet. 9 Qua vero parte costæ non sunt, exortus obliquus, brevis & latus, ad singula verticula nervo annexus est. 10 At vero pectus cohærens ipsum sibiipsi, discriminationes habet obliquas, qua parte costæ annexæ sunt, laxum autem est & cartilagineum. 11 claviculæ vero rotundæ sunt ad anteriorem partem, ad pectus quidem breves ' motus habentes, ad summum vero humerum frequentiores.

IV. Summus autem humerus ex scapulis nascitur, in plerisque dissimiliter. 2 Scapula ad spinam cartilaginea est, reliqua parte laxa, 3 inæqualem partem foras habens. 4 cervicem vero & acetabulum habet cartilagineum, ex quo costæ motum habent. 5 Facile autem ut inter ossa exolvitur, brachio excepto. 6 Hujus autem caput ex nervo & ' acetabulo dependet, cartilaginis laxæ rotundam appendicem habens. 7 Ipsum vero brachium incurvum foras, & anteriore parte obliquum, non rectum est ad acetabulum. 8 Pars vero ad cubiti gibbum lata est, & nodosa, & repagulo simili, & solida, posteriore parte cava, 9 in qua cornix inest ex cubito, quum manus fuerit extenta. 10 Ad hanc etiam torpidus nervus, qui ex cubiti ossium discriminatione ' media enascitur, perficitur ac terminatur.

V. Ossa manus, viginti septem sunt: 2 pedis, viginti quatuor. 3 Colli usque ad magnum verticulum, septem. 4 Lumbi, quinque. 5 Spinæ, ' viginti. 6 Capitis una cum oculorum ossibus, octo. 7 In universum nonaginta unum: 8 cum unguibus vero, cen-

ξι, ενδ. 9 ἃ δ' ἡμεῖς αὐτοὶ ἐξ ἀνθρώπου ὀστέων κεφαλεμάθομεν, σπόνδυλοι οἱ ἄνω τῆς κληῖδος ξὺν τῷ μεγάλῳ, ἑπτά. 10 οἱ δὲ κατὰ τὰς πλευρὰς, ὅσαι καὶ αἱ πλευραὶ, ιβ'. 11 οἱ δὲ κατὰ νεφρῶνας σκληρὸς, ὑπὸ δὲ τὴν ὀσφύν, πέντε.

centum ac undecim. 9 Cæterum, ut nos ipsi ex hominis ossibus didicimus, verticula supra claviculam una cum magno, septem sunt. 10 Juxta costas autem tot quot costæ sunt, duodecim videlicet. 11 Juxta laterum mollitudinem vero forinsecus ubi coxendices, in lumbo quinque.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΛΕΒΩΝ.

HIPPOCRATIS DE VENIS.

Basil. græc. Foesius sect. III. 56. 274. Basil. lat.

pag 58 ΤΟ δὲ σπέρμα οἷον κηρίον ἑκατέρωθεν τῆς κύστιος. 2 αἱ δὲ ἀπ' αὐτῶν φλέβες ἑκάτερον τὸν νεφρὸν ἐρητῆρος ἐς τὸ αἰδοῖον τείνουσι. 3 πόσιν, διὰ φάρυγγος καὶ στόμαχος. 4 λάρυγξ, ἐς πλεύμονα καὶ ἀρτηρίαν. 5 ἀπὸ δὲ τούτων ἐς ἄκρην κύστιν. 6 ἧπαρ πέντε λοβοί. 7 ἐπὶ δὲ τῷ τετάρτῳ λοβῷ ἐπίκειται ἡ χολὴ, καὶ τὸ στόμα ἐπὶ φρένας καὶ καρδίην καὶ πλεύμονα φέρει. 8 καρδίην ὑμὴν περίεστι. 9 τὰ κῶλα ἔχει κοινῶς μείζω. 10 ἀρτηρίαι δὲ ἀπὸ τῶν μεσεντερίων. 11 ταῦται δὲ ἀπὸ νεύρων ἀπὸ τῆς ῥάχιος ὑπὸ τὸν γαστέρα. 12 νεφροὶ, ἀπὸ νεύρων ἀπὸ ῥάχιος.

pag 58 SEMEN porro velut favus ab utraque vesicæ parte est. 2 Ex ipsis autem renibus venæ ab utraque meatus urinæ parte, in pudendum tendunt. 3 Potus per fauces ac gulam: 4 (larynx enim qui caput arteriæ est, in pulmonem ac arteriam tendit) 5 ab his in summam venesicam. 6 Hepatis extremitates quinque sunt. 7 super quarta autem extremitate fel incumbit, quod osculum ad septum transversum, & cor, ac pulmonem profert. 8 Circum cor pellicula est. 9 Inteſtina crassa homo majora quam canis habet, 10 dependent autem ex mesenterii membrana, quæ mesocolon hac parte vocatur. 11 Mesocolon autem ex nervis de spina sub ventrem. 12 Renes ex nervis de spina.

VII. Καὶ ἀρτηρίης καρδίη πηγὴ ξυγγενής. 2 φλὲψ τείνει διὰ φρενῶν, ἧπαρ, σπλῆνα, νεφροὺς, ἐς ἰσχίον αἰδοῖ γαστροκνημίῃ ἐπὶ τὸν ταρσόν. 3 ἑτέρη δὲ ἀπὸ καρδίης, ὑπὸ μασχάλας, κλεῖδας, σφαγὰς, κεφαλὴν, ῥῖνα, μέτωπον, οὐδὰ τὰ ὦτα, ὄμμες,

VII. Arteriæ fons cognatus cor est. 2 Vena tendit per septum transversum, hepar, splenem, renes ad coxendicem, circa suram ad summum pedem. 3 Altera autem ex corde sub alas, claviculas, jugula, caput, nasum, frontem,

ὦμος, μεθόριον, πλάθια, γαστέρα, ἀφὸ πήχεα. 4 ἡ δὲ ἀφὸ μασχαλέων ἐπὶ πῆχυν, ἐπὶ ταρσόν. 5 νεύρων ἔκφυσις ἀπὸ τοῦ ἰνίου ἄχρι παρὰ ῥάχιν, ὧνπερ ἰσχίον, ἐς αἰδοῖα, ἐς μηρούς, πόδας, κνήμας, ἐς χεῖρας. 6 ἄλλαι ἐς βραχίονας· τὰ μὲν ἐς σάρκας, τὰ δὲ ὧνπερ τῷ ὠμοπλάτῃ ἐς τὸ μέγαν δάκτυλον, τὰ δὲ ἐκ τῶν σαρκῶν ἐπὶ τοὺς ἄλλους δακτύλους. 7 ἄλλαι ἐς ὠμοπλάτας, πλάθος, γαστέρα, ὀστέων σωμάτων. 8 ἀπὸ τοῦ αἰδοίου παρὰ ῥάχιν, [ἐς] κοιλιεδίνην· τὸ μὲν ἄνωθεν μηροῦ, τὸ δὲ κάτωθεν ἐπὶ τὰ γόνατα· 9 ἔνθεν γόνατα ξυνάπτει, ἐπὶ τένοντα, πτέρναν, πόδας· 10 τὸ δὲ ἐς περόνην. 11 ἄλλαι δὲ ἐς τοὺς νεφρούς.

IIX. Αὗται δὲ αἱ φλέβες ἐφ' ἑκάτερα διχῇ τὰ μέγιστα ῥίζουσι. 2 τὰ μὲν ἔνθεν τοῦ νεφροῦ ἑκάτερα, τὰ δὲ ἔνθεν· 3 καὶ ἀφανίζονται ἐς τοὺς νεφρούς. 4 καὶ εἶδος καρδίης οἱ νεφροὶ ἔχουσι, 5 καὶ γάρ τοι κοιλιώδεες. 6 ὁ δὲ νεφρὸς τὰ κοῖλα ἐωυτοῦ ὡδὸς ἔχει φλέβας ἔχων κεῖνται τὰς μεγάλας. 7 ὅθεν σκιρτῶσιν ἐξ αὐτέων αἱ φλέβες, αἱ ἐς κύστιν, 8 ἢ εἴλκεται τὸ πολὺν διὰ τῶν φλεβῶν ἐς τοὺς νεφρούς. 9 ἔπειθ', ὥσπερ καὶ ἀφὸ τῶν νεφρῶν διηθεῖται τὸ ὕδωρ, καὶ δι' αὐτέων τετέων τῶν σύτερων, ὧν ξυνεπακολουθεῖ. 10 σπογγώδης γάρ ἐστι τὸ ἀπ' αὐτέων ἐς τὴν κύστιν. 11 καὶ συντοῦται διηθούμενον καὶ ἀποκρινόμενον ἀπὸ τοῦ αἵματος τὸ οὖρον, 12 διὸ καὶ ἐρυθρόν ἐστιν. 13 οὐδὲ γάρ ἐς τοὺς νεφροὺς ἦσαν ἄλλαι φλέβες, ἢ αἱ εἰρῶνται· 14 οὐδ' ὅποι αὖ τὸ πολὺν ξυνίσταται, ὅσον ἐγὼ οἶδα.

IX. Αἱ δὲ ἀφὸ τοὺς πλευρὰς καταίνεσαι, κάτωθέν εἰσιν ἑκά-

juxta aures, humeros, dorsum, pectus, ventrem, per cubitum. 4 Aliæ vero per alas ad cubitum, ad summam manum. 5 Nervorum exortus ab occipitio usque ad spinam, ad coxendicem, in pudenda, in femora, pedes, tibias, in manus. 6 Alii in brachia, partim in carnes, partim ad fibulam, in magnum digitum, partim ex carnibus in alios digitos. 7 Alii ad scapulas, pectus, ventrem, ossa, ligamenta. 8 A pudendo vero ad princeps intestinum ac podicem, acetabula coxarum, partim supra femur, partim infra ad genua. 9 Inde alius ad genu extensus ad tendinem, pernam, pedes. 10 alius ad fibulam, 11 alius in renes.

VIII. Ipsæ porro venæ in utramque partem bifariam maxime finduntur, 2 partim ab una utriusque renis parte, partim ab altera: 3 & perforatæ sunt in renes. 4 Habent autem cordis formam ipsi renes. 5 Nam etiam ipsi ventriculos habent. 6 At vero ren cavam sui partem ad venas magnas habens situs est. 7 Unde enascuntur ex ipso venæ in vesicam, 8 qua parte potus trahitur per venas in renes, & per ipsa intestina per quæ procedit. 9 Deinde vero velut per qualum, per renes aqua percolatur. 10 Spongiforme enim est ipsorum corpus ad vesicam, 11 & hic percolatur ac secernitur à sanguine urina, 12 quapropter etiam rubra existit. 13 Neque enim in renes aliæ procedunt venæ quam quæ dictæ sunt, 14 neque est alius locus ubi potus colliquescat, quantum ego novi.

IX. Venæ circa costas tendentes, subter unamquanque co-

stam

σης τ πλευρέων, ἔ πρὸς κεφαλῆς, καὶ ωτέρω ἢ ἐ ἀπὸ ἀρτηρίης. 2 ἀρτηρίη μὲ ἔν εἰθ' ὑποροὺσα ζα διαδιδοῖ τῆσι πλευρῆσι. 3 " ἀπὸ ἢ τ 12
παχείης ἀπὸ καρδίης παλινδρομέϙ μία ἐς τὰ ἀριστερὰ ἐ[κεκλιμένη. 4 ἔπϙτα ἡ μὲ ἀϕ' μέσων ἀπονδύλων μέχρις ἄκρων πλευρέων πορδύε), πλευρῆσιν ὑκ ἐξ ἴσα διαδιδόσα ' τοῖσι δεξιοῖσι [κ] τοῖσιν
25 ἀριστεροῖσι ἀϕ. χίδας, " ἀλλ' ἴσας 13
μὲ, αὐωτέρωθεν ἢ ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἀποχίζε). 5 πλὴϕ ἢ κληίδος ἑκατέρης τ φλεβῶν δύο μὲ αὔω, δύο ἢ ὑπὸ τὸ ἦθος· αἱ μὲ ἐς δεξιὰ, αἱ ἢ ἐς ἀριστερά· ἀπεχώθησαν ἀποχίδες. 6
" πρὸς αὐχένος μὲ μᾶλλον αὖ). δύο 14
ἢ πρὸς καρδίῃ μᾶλλον· αἱ μὲ ἐπὶ δεξιὰ, αἱ ἢ ἐπ' ἀριστερά. 7 ἀϕ' ἑκατέρης πλὴϕ τὰς πλευρὰς, ἐ ἀπ' αὐτέων, ὥσπϙ αἱ κάτω, ἐλάχιστον μέχρις ὅτε ξυνέμιξαν τῇ κάτω
30 παλινδρομησάσῃ ἀπὸ ' καρδίης.

x. " Ἡ ἢ αἱμόῤῥοος ἀπὸ τ ἀρτη- 15
ρίης ταύτης ἀϕ' τ ἐχώθη, ὅτι μεσέωρος ἐνταῦθά ἐστι, διὰ καρδίης πορδομένη. 2 τὸ ἢ κάτω πλευρέων ἡ αἱμόῤῥοος, ἡ παχείη καλεομένη φλὲψ, τοῖσι σφονδύλοισιν αὖθις ἐϕ' ἑωυτῆς ἀϕ. δίδοῖ, ἐ ἐνταῦθα πρόσεχε), ἐ ἐκ ἔπι κρέμαται), ὥσπϙ αὖω δὲ ἥπαϑος ἰθέα. 3 ἔστι ἢ κ μὲν ὀσφῦν αὖω ἡ ἀρτηρία, ὑποκάτω ἢ ἡ αἱμόῤῥοος. 4 ἡ ἀπὸ ἥπαϑος ἀϕ' φρενῶν ἐλθέσα μεσέωρος, πλὴϕ τὸ
35 ἐπιδέξια τ καρδίης φέρε) ' ἄχρι κληίδων ἁπλῆ, πλὴν ὅσον αὐτῇ τῇ καρδίῃ κοινωνέϊ. 5 τὸ μὲ κατ' αὐτὸ ὀχίζόμενα ἐπὶ πολὺ ὁτέρω· τὸ ἢ ἥ κοιλίλιον τ καρδίας διέχονϑα. 6 ἔπϙτα ἀπὸ τ καρδίης τὸ ἐπ' ἀριστερὰ κάθη) ἁπλῆ, 7 " [κ] πρὸς ῥάχιν 16
παλινδρομέϊ ἐς μὲ τὸ αὖω ϕ σώμα-

stam sunt, non à capite, inferius etiam ab arteria. 2 Arteria quidem igitur subtermeans in costas distribuit. 3 A crassa vero vena à corde recurrit una in sinistram partem inclusa. 4 Deinde hæc quidem per medias vertebras usque ad summas costas meat, non ex æquo distribuens costis à dextris ac sinistris ramos ac segmenta sua. Alia vero æquos quidem, verum superne in dextris finditur. 5 ' Cæterum juxta 85
utramque claviculam duæ venæ sursum, duæ sub pectus, partim ad dextras, partim ad sinistras, ramos sive segmenta spargunt: 6 illæ quidem magis ad cervicem, duæ vero alteræ magis ad cor, partim ad dextras, partim ad sinistras, 7 ab utraque parte juxta costas: & sub ipsis velut inferiores scinduntur, donec recurrenti inferne à corde commiscentur.

x. At vero sanguiflua vena ab arteria hac, ' propterea finditur, 90
quod sublimis hic est per cor means. 2 Infra vero costas vena sanguiflua crassa appellata, verticulis rursum seipsam ingerit, & hic adhæret, & non amplius pendet, velut superne per hepar means. 3 Est autem juxta lumbum quidem superne arteria, infra autem sanguiflua, 4 ab hepate per septum transversum sublimis veniens, & ad dextram cordis fertur usque ad claviculas simplex, præterquam ' quan- 95
tum cum corde communicat, 5 juxta vasa quidem in ipso magis in superficie fissa, verum juxta vasa in ventriculo cordis penetrans, 6 postea à corde ad sinistram se demittit, 7 & simplex ad spinam rursus currit, ad superna quidem corporis usque ad

su-

τος ἄχρι τῆ ἀνωτάτω πλευρέων, [8] καὶ ἀποχιδας ἀφ' ἑαυτῆς ἑκάστην πλευρὴν ὡσαυτως μέρας καὶ φύσιν. [9] "ἄχρι τηθεος σωσκωχῆς, καὶ ἐπ' ἀριστερά, καὶ ἐπὶ δεξιά. [9] καὶ τὸ ἰθὺ αὐτέης ὡσὸς σφονδύλων μᾶλλόν ἐστιν, [10] "ἢ ὁ τῆ ὀρθηείης τόνος, καὶ ὁ ἀπὸ τῆ ἥπατος φλεβός. [10] ὡσὸς δὲ τὸ κάτω μέρος τῆ καρδίης ὁ μὲν ἰθὺς τόνος ἀπ' αὐτέης ὡσὸς σφονδύλων μᾶλλόν ἐστιν, ἢ ὁ τῆ ὀρθηείης. [11] "ὁ δ' ἕτερος, ὁ ὡσαυτὰ καρδίῃ, καὶ ἐς τὰ κάτω μέρη φρενῶν ἐτράπετο, τὰ ὡσὸς ῥάχιν ἠρτημένα. [12] ἐντεῦθεν δὲ ἀποχιδες ἐς ἰθὺ ἕκαστον ἐπιφέρονται, δι' ὀστέων καὶ σαρκῶν ὡσυμπεπλεγμένοι ἀλλήλοις.

XI. Αἱ φλέβες δὲ αἱ παχεῖαι, ὧδε πεφύκασιν. [2] ἀπὸ μὲν ὀφθαλμοῦ ἑκατέρου τοῦ ὀφρυῶ, ἅμα δὲ νώτῳ ἑκατέρῳ τῆ πλεύμονος ὑπὸ δὲ τὴν ἦπαρ. "ἡ μὲν ἀπὸ δεξιοῦ ἐς τὸ ἀριστερὸν, ἡ δὲ ἀπὸ ἀριστεροῦ ἐς τὸ δεξιόν. [3] ἡ μὲν δὴ ἀπὸ δεξιοῦ ἀριστερὸν ἅμα δὲ ἥπατι ἐς τὸν νεφρὸν καὶ ὄρχιν. [4] ἡ δὲ ἀπὸ δεξιοῦ ἐς τὸν ἀπολιῶα καὶ νεφρὸν καὶ ὄρχιν. [5] ταύτησι δὲ τὸ σῶμα, αἰδοῖον. [6] ἀπὸ δὲ δεξιοῦ πτυδὲ ἐς τὸ ἀριστερὸν ἰσχίον καὶ ἐς τὸ σκέλος· καὶ ἀπὸ δὲ ἀριστεροῦ ἐς τὸ δεξιά. [7] ὁ δὲ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς ἀπὸ δὲ ἀριστεροῦ· καὶ ὁ ὄρχις. καὶ [δὲ] τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ δὲ δεξιοῦ ὁ ἀριστερός. [8] αἱ παχύτηλαι τῶν φλεβῶν ὧδε πεφύκασι. [9] "τέσσαρα ζεύγεά εἰσιν ἐν τῷ σώματι. [10] καὶ αἱ μὲν αὐτέων ἀπὸ τῆ κεφαλῆς ὄπισθεν ἅμα δὲ αὐχένος, ἔξωθεν ὡσαυτὰ ῥάχιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐς τὰ ἰσχία ἀφικνέονται καὶ ἐς τὰ σκέλεα· [11] ἔπειτα ἅμα τοῖς κνημέων ἐπὶ τὰ σφυρὰ καὶ ἔξω καὶ ἐς τὰς πόδας ἀφήκει.

supremas costas: [8] & ramos à seipsa habet juxta unamquanque costam extentos juxta naturam usque ad pectoris commissuram, & in sinistram, & in dextram: [9] & rectitudo ipsius magis ad verticulum est, quam arteriæ extensio, itemque venæ ab hepate venientis. [10] Ad inferiorem vero cordis partem, recta extensio ab ipsa magis ad verticulum est, quam arteriæ extensio [11] altera, quæ juxta cor & in infernas partes septi transversi ad spinam appensas conversa est. [12] Inde vero rami in unamquamque rectitudinem inferuntur, per ossa & carnes mutuo transeuntes.

XI. At vero venæ crassæ sic habent. [2] Et oculo juxta supercilium per dorsum, juxta pulmonem sub pectore, altera ex dextra in sinistram, altera ex sinistra in dextram transit: [3] & quæ quidem ex sinistra venit, per hepar in renem ac testiculum descendit. [4] Quæ vero ex dextra, in splenem & renem ac testem, [5] his autem oscului est ipsum pudendum. [6] A dextera vero mamma in sinistram coxendicem, & in crus descendit, & rursus à sinistra in dextram. [7] Oculus vero dexter, ex sinistro venam suscipit, itemque testiculus. Juxta eundem modum rursus sinister ex dextro. [8] Crassissimæ porro venæ in hunc modum se habent. [9] Quatuor paria sunt in corpore. [10] & aliquæ quidem ex ipsis, à capite retro per cervicem foris juxta spinam ab utraque parte ad coxendices perveniunt, & ad crura, [11] deinde per tibias ad malleolorum partes externas ac in pedes proce-

XII. Δεῖ ἓν τὰς φλεβοτομίας ἐπὶ τ ἀλγημάτων τ ἐν τῷ νώτῳ ⊂ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν ἀπὸ τ ἰγνύων ποιέεσθαι, ⊂ ἀπὸ τ σφυρῶν ἔξωθεν. [2] αἱ μὲν δὴ δύ᾽ περὶ φλέβες ἀπὸ τ κεφαλῆς ὑπὸ τὰ οὖτα διὰ τ αὐχένος, σφαγίτιδες καλεόμεναι, ἔσωθεν ὑπὸ τ ῥάχιν ἑκατέρωθεν φέρονται ὑπὸ τὰς ψόας ἐς τὰς ὄρχιας ⊂ ἐς τὰς μήρας, "⊂ [ἀπὸ] ἰγνύων ἀπὸ τ ἔξωθεν μέρεος, ἔπειτα ἀπὸ τ κνημιέων ἐπὶ τὰ σφυρὰ τὰ ἔσωθεν καὶ τὰς πόδας. [3] δεῖ ἓν τὰς φλεβοτομίας ποιέεσθαι πρὸς τὰς ὀδύνας τὰς ἀπὸ τ ψοῶν καὶ τ ὄρχιων, ἀπὸ τ ἰγνύων καὶ ἀπὸ τ σφυρῶν ἔσωθεν. [4] αἱ δὲ τέτταρες φλέβες ἀπὸ τ κροτάφων διὰ τ αὐχένος ὑπὸ τὰς ὠμοπλάτας. [5] ἔπειτα ξυμφέρονται ἐς τ πλεύμονα, [6] ⊂ ἀφικνέονται ἡ μὲν ἀπὸ τ δεξιῶν ἐς τὰ ἀριστερὰ ὑπὸ τ μαζὸν ⊂ ἐς τ σπλῆνα ⊂ ἐς τ νεφρόν· [7] ἡ δὲ ἀπὸ τ ἀριστερῶν ἐς τὰ δεξιὰ ἀπὸ τ πλεύμονος ὑπὸ τ μαζὸν, ⊂ ἐς τὸ ἧπαρ, ⊂ ἐς τ νεφρόν. [8] τελευτῶσι δὲ ἐς τ ὀρθὸν αὖ τὰ ἀμφότερα. [9] αἱ δὲ τέτταρες ἀπὸ τ ἔμπροσθεν τ κεφαλῆς ⊂ τ ὀφθαλμῶν ὑπὸ τ αὐχένα ⊂ ὑπὸ τὰς κληῖδας. [10] ἔπειτα ὑπὲρ τ βραχιόνων αὖωθεν ὑπὸ τὰς συγκαμπάς. [11] ἔπειτα ἀπὸ τ πήχεων ἐς τὰς καρπὰς ⊂ τὰς δακτύλους. [12] ἔπειτα πάλιν ἀπὸ τ δακτύλων "ἀπὸ τ σηπέων τ χειρῶν, ⊂ τ πήχεων ἐς τὰς συγκαμπάς. ἀπὸ δὲ τ βραχιόνων ⊂ ἔτι κάτωθεν μέρεος ἐς τὰς μασχάλας. [13] ⊂ ἀπὸ τ πλευρέων αὖωθεν, ἡ μὲν ἐς τ σπλῆνα ἀφικνέεται, ἡ δὲ ἐς τὸ ἧπαρ. ἔπειτα ὑπὲρ τ γαστρὸς ἐς τὸ αἰδοῖον τελευτῶσιν ἀμφότεραι. [14] καὶ αἱ μὲν παχεῖαι τ φλεβῶν οὕτω πεφύκασιν.

XIII. Εἰσὶ δὲ ⊂ ἀπὸ τ κοιλίης φλε-

XII. Oportet igitur venæ sectiones in doloribus in dorso ac in coxendicibus, à poplitibus facere, & à malleolis forinsecus. [2] Alteræ vero venæ ex capite juxta aures per cervicem, sphagitides, id est jugulares appellatæ, intrinsecus juxta spinam, ab utraque parte juxta lumbos procedunt in testes, & in femora, & per poplites ab interna parte, deinde per tibias ad malleolos intrinsecus, & ad pedes. [3] Oportet igitur venæ sectiones facere ad dolores lumborum ac testium, à poplitibus ac malleolis intrinsecus. [4] Tertiæ venæ ex temporibus per cervicem, in scapulas procedunt, [5] deinde in pulmonem deferuntur, [6] & perveniunt altera quidem à dextris in sinistras sub mammam, in splenem & in renem. [7] Altera vero à sinistris in dextras ex pulmone sub mammam in hepar & in renem. [8] definunt autem ambæ hæ in intestinum rectum ac podicem. [9] Quartæ autem venæ ab anteriore capitis parte ac oculis, sub cervicem & sub claviculas procedunt. [10] Deinde à brachiis superne sub curvaturas, [11] postea per cubitos, ad manuum juncturas ac digitos. [12] Postea rursus à digitis, per manuum pectora, hoc est volas, & per cubitos in curvaturas, & per brachiorum infernam partem ad alas. [13] & ex costis superne, altera quidem in splenem procedit, altera in hepar, deinde supra ventrem ambæ in pudendum definunt. [14] Et crassæ quidem venæ hoc modo se habent.

XIII. Sunt autem & à ventre venæ

φλέβες αἱ διὰ τὸ σῶμα πολλαί τε καὶ παντοῖαι, δι' ὧν ἡ τροφὴ τῷ σώματι πέρχεται). [2] φέρουσι δὲ αἱ ἀπὸ τῶν παχέων φλεβῶν ἐς τὰ λεπτὰ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα [3] καὶ ἀπὸ τῶν ἐξωτάτω, καὶ ἀπὸ τῶν ἐσωτάτω· [4] καὶ ἐς ἀλλήλας διαδιδόασιν· αἵ τε ἔσωθεν ἔξω, καὶ αἱ ἔξωθεν ἔσω. [5] χρὴ δὲν φλεβοτομίας ποιέεσθαι κατὰ τάδε τὰς τρόπους. [6] ἐπὶ πολὺ δὲ δεῖ τὰς τομὰς ὡς ἀποστατώτατα μένειν ἀπὸ τῶν χωρίων, ἔνθα καὶ αἱ ὀδύναι μεμαχήκασι μάλιστα, καὶ τὸ αἷμα ξυλλέγεται. [7] ὅτω γὰρ αὖ ἤκιστα ἢν μεταβολὴ γίνοιτο μεγάλη ἐξαπίνης, καὶ τὸ ἔθος μεταστήσας αὖ, ὥστε μηκέτι ἐς τὸ αὐτὸ χωρίον ξυλλέγεσθαι.

XIV. Ἡ δὲ ἡπατῖτις φλὲψ ὀσφύϊ μέχρι μεγάλου ἀπονδύλου κάτωθεν καὶ ἀπονδύλοισι προσδιδοῖ, [2] σὺν δὲ ὀσφύϊ μέλαινα καὶ χολώδης ἐς φρένας ἐς καρδίην. [3] καὶ ἡ μὲν εὐθεῖα ἐς κληῖδας. [4] σὺν δὲ ἄλλη μὲν ἐς τραχήλου, αἱ δ' ἐπ' ὠμοπλάτας, αἱ δὲ ἀποκαμφθεῖσαι κάτω πρὸς ἀπονδύλους καὶ πλαγιάσας ἀποκλίνουσιν· ἐξ ἀριστερῶν μὲν μία ἐς γὺς κληῖδων, σὺν δὲ ἐξίων δὲ ἐπὶ πρώτης χωρίον. [5] ἄλλη δὲ ἐκλέρωθεν ἀποκαμφθεῖσα, [6] ἄλλη δὲ σμικρὸν κατώτερον ἀποκαμφθεῖσα, ὅθεν μὲν ἐκείνη ἀπέλιπε προσέδωκε τῇσι πλαγιάσι, ἕως τε αὖ τῇ ἐπ' αὐτὴν τὴν καρδίης προσίσχει ἐπικαμπτομένη ἐς τὰ ἀριστερά. [7] ἀποκαμφθεῖσα δὲ κάτω, ἐπὶ σφονδύλους καταβαίνει, ἕως τε αὖ ἀφίκηται. [8] καὶ ὅθεν ἤρξατο μέλαινα εἶναι ἀποδιδοῦσα τῇσι πλαγιάσι, σὺν τῇσιν ἐπιλοίποισι ἁπάσῃσι, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀποκλίνασα παρ' ἑκάστην διδοῦσα μίαν ἑκάστην. [9] ἀπὸ μὲν τῆς καρδίης ἐπὶ τὸ χωρίον σὺν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον ἐοῦσα.

venæ per corpus multæ & omnigenæ, per quas alimentum corpori venit: [2] procedunt autem & à crassis venis in ventrem ac reliquum corpus, [3] & ab extremis, & ab intimis, [4] & inter se mutuo distribuunt, internæ foras, externæ intro. [5] Venæ igitur sectiones facere oportet juxta hos modos. [6] Operamque dare oportet, ut quam longissime à locis, ubi dolores fieri solent ac sanguis colligi, secemus. [7] Sic enim minime mutatio magna de repente fiet, & consuetudinem transtuleris, ut ne amplius in eundem locum colligatur.

XIV. Cæterum hepatitis vena in lumbo usque ad magnum verticulum, inferne etiam verticulis se ingerit, [2] inde sublimis elevata per hepar, & per septum transversum in cor: [3] & hæc quidem recta ad claviculas procedit. [4] Inde vero aliæ quidem ad collum, aliæ ad scapulas, aliæ deorsum reflexæ juxta verticula ac costas declinant, à sinistris quidem una prope claviculas, ex dextris autem in quendam ipsarum locum. [5] Alia vero utrinque deflexa. [6] Alia paulo inferius deflexa, ubi quidem illa deficit, costis se ingerit, donec ad venam in ipsum cor accesserit ad sinistras deflexa. [7] Infra autem decurvata ad vertebras descendit donec perveniat, [8] & inde incipit elevari, ingerens se costis reliquis omnibus, & hinc atque hinc ramos juxta singulas spargens quum una existat, [9] à corde quidem in locum quendam in sinistris magis

exi-

ἐξῆσαι. ἔπεφυκε ὑποκάτω τ ἀρτηρίης, " ἔς τ αὖ καρδιναλωθῆ, καὶ 31
ἕλκη ὄθεν ἡ ἡπατίτις ἐμελεωμένη.
10 πρότερον ἢ, πρὶν σύντοῦθα ἐλθεῖν, ἀφ' ἁπλῆς τὰς ἐκφύσας δύο πολυμερὰς ἐδιχώθη· καὶ ἡ μὲν ἔνθα, ἡ δ' ἔνθα τ σφονδύλων ἐλθοῦσα, καταπλωαλώθη. 11 ἡ δὲ εὐθεῖα, ἀπὸ καρδίης πρὸς κληίδας τείνουσα, αὖωθεν τ ἀρτηρίης ἐστί. 12 καὶ ἀπὸ ταύτης, ὥσπερ ἐκ παρ' ὀσφῦν " κάτωθεν τ ἀρτηρίης, ἀίσσει ἐς τὸ ἧπαρ· ἡ μὲν ἐπὶ πύλας καὶ λοβὸν, ἡ δὲ ἐς τὸ ἄλλο " ἐξῆς ἀφορμέει ἐς μικρὸν 33
κάτωθεν φρενῶν. 13 φρένες δὲ πρόσπεφύκασι τῷ ἥπατι, ἧς ῥάδιον χωρίσαι.

xv. Διέσασι δ' ἀπὸ κληίδων, αἱ μὲν ἔνθεν, αἱ δ' ἔνθεν ὑπὸ σῆθος ἐς ἦτρον. 2 ὅποι δὲ οὐ δοκοῦθεν, ὅπω οἶδα. 3 φρένες δὲ " καὶ τ ἀσόνδυλον 34
τ κάτω τ πολυρέων, ἢ νεφρὸς ἐξ ἀρτηρίης, ταύτη " ἀμφιβεβήκασι. 35
4 αἱ δὲ ἀρτηρίαι ἐκ τούτου σκεπεφύκασιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἀρτηρίησι " τόνον ἔχουσαι. 5 ' ταύτῃ τῇ 36
παλινδρομεούσῃ ἀπὸ καρδίης ἡ ἡπατίτις ἕλκηται. 6 ἀπὸ δὲ τ ἡπατιτίδος ἀφ' τ φρενῶν αἱ μέγιστα δύο, ἡ μὲν ἔνθεν, ἡ δ' ἔνθεν, φέρονται μετέωροι. 7 πολυσχιδεῖς δὲ ἀφ' τ φρενῶν εἰσὶν ἀμφὶ ταύτας, καὶ περφύκασιν· αὖωθεν δὲ φρενῶν. 8 αὗται δὲ μᾶλλον εὐεμφανέες.

xvi. Δύο δὲ παχέες τόνοι ἀπ' ἐγκεφάλου ὑπὸ τὸ ὀστέον τῦ μεγάλου σφονδύλου αὖωθεν, καὶ κατὰ τῦ στόμαχον μᾶλλον ἑκατέρωθεν τ ἀρτηρίης παρελθὼν ἑκάτερος ἐς ἑαυτὸν ἦλθεν ἴκελος ' ἐνί. 2 " ἔπεφυκε 37
οἱ σφόνδυλοι καὶ φρένες περφύκασιν σύντοῦθα, ὅ ἐτελεύτων. 3 καί τινες ὑπόδιασι κατὰ ἧπαρ καὶ σπλῆνα ἀπὸ

exiſtens, deinde infra arteriam, donec conſumatur & perveniat eo, ubi hepatitis elevata eſt. 10 ' priuſquam autem eo venit, juxta extremas duas coſtas bifida fit, & altera pars hinc, altera inde ad vertebras progreſſa conſumitur. 11 Altera vero recta à corde ad claviculas tendens, ſupra arteriam eſt, 12 & ab hac (quemadmodum & ea quæ juxta lumbum infra arteriam eſt) in hepar exilit, partim in portas & extremitatem, partim in reliquum conſequenter procedit paulo infra ſeptum tranſverſum. 13 Septum autem ' tranſverſum hepati ad natum eſt, ut non facile ſeparari poſſit.

xv. Duplices autem venæ à claviculis, alteræ hinc, alteræ inde, ſub pectus ad pubem ac pectinem tendunt, 2 quo vero inde, nondum novi. 3 Septum vero tranſverſum juxta verticulum infra coſtas, ea parte qua ren ex arteria conſurgit. 4 Arteriæ vero ex rene oriuntur, hinc & hinc ab arteria nervum habentes. 5 Et hac parte in recurrente à ' corde hepatitis deſinit. 6 Ab hepatitide vero per ſeptum tranſverſum maximæ duæ, altera hinc, altera inde ſublimes feruntur. 7 Multifidæ autem per ſeptum ſunt, & circum ipſum innaſcuntur. Verum ſupra ſeptum 8 hæ magis conſpicuæ ſunt.

xvi. Duo autem craſſi nervi, à cerebro ſub os magni verticuli ſuperne, & magis ad gulam, ab utraque arteriæ parte uterque progrediens, inter ſe committuntur, ut ' uni ſimiles exiſtant. 2 Deinde verticula ac ſeptum tranſverſum hic ſunt ubi deſinunt. 3 Et quidam dubii, ad hepar & ſplenem ab hac ſocietate ten-

ἀπὸ τούτου δ' κοινωνήματος ἐδόκουν τείνειν. 4 ἄλλος τόνος ἑκατέρωθεν ἐκ τῆς κληίδος σφονδύλων πρὸς ῥάχιν παρέτεινεν " ἐκ πλαγίου 38
σφονδύλων, καὶ τῆσι πλευρῆσιν ἀπένευμα. 5 ὥσπερ αἱ φλέβες αὗται ἀπὸ φρενῶν ἐς μεσεντέριόν μοι δοκέουσι τείνειν. 6 ' ὅθεν δ' αὖτις ἐξέλιπον, αὖθις ἔνθεν φρένες ἐξεπεφύκεσαν ἀπὸ τούτου, ξυνεχέες ἐοῦσαι, καὶ μέσον κατὰ θώρηκος. 7 τὸ [δ'] ἐπίλοιπον πρὸς ὀστοῦν σφονδύλους ἀπεδίδοσαν, " ὥστε αἱ φλέβες, μέχρι 40
καταλάθωσιν πᾶν διελθοῦσαι τὸ ἱερὸν ὀστέον.

XVII. Τὰ ὀστέα τῷ σώματι στάσιν, καὶ ὀρθότητα, καὶ εἶδος παρέχον]. 2 τὰ δὲ νεῦρα, κάμψιν, καὶ ξύντασιν, καὶ ἔκτασιν. 3 αἱ δὲ σάρκες καὶ τὸ δέρμα, πάντων " ξυνδέσιν καὶ ξυύτα- 41
σιν. 4 αἱ [δὲ] φλέβες ἀπὸ τοῦ σώματος κεχυμέναι, πνεῦμα, καὶ ῥεῦμα,
' καὶ κίνησιν παρέχον], 5 ἀπὸ μιῆς πολλαὶ ἀναβλαστάνουσαι. 6 καὶ αὕτη μία ἡ μία, " ὅθεν ἤρξ], καὶ ἢ τε- 42
λεύτησεν, οὐκ οἶδα. 7 κύκλος γὰρ γενόμενος, ἀρχὴ οὐχ εὑρέθη. 8 τοὺς δ' ἀποφυάδας αὐτῆς, ὅθεν ἤρτηνται] καὶ ἢ πάσονται] δ' σώματος, καὶ ὡς ἡ μία ταύτησιν ὁμολογέει, " καὶ ἐν ὁποίοις 43
τόποις τέτα] δ' σώματος, ἐγὼ δηλώσω. 9 περὶ μὲν γὰρ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέσον ἐκ πλαγίου περίκειται ἡ φλὲψ. αὐτὴ πλατεῖα καὶ λεπτὴ, οὐ πολύαιμος. 10 τῷ γὰρ ἐγκεφάλῳ καὶ
" τοῖς ἀρμονίοις συνερρίζωκε πολλὰ καὶ λεπτὰ φλέβια, καὶ περὶ τὸν ὅλον κε- 44
φαλὴν " ἐκτέτανται μέχρι δ' μετώπου καὶ τῶν κροτάφων. 11 " αὐτὴ δ' 45
ἀπτύνει] ἐς τὸ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ἐκτὸς πρὸς τὸ ἀκάνθης τὸ δέρμα. 12 εἰλεῦθεν δὲ κατὰ] πρὸς τὸ ἔξωθεν καὶ τὰ εἴσωθεν φλέβια τὰ ἐν τῇσι σφαγῇσι.

tendere ipsos putaverunt. 4 Alius nervus utrinque ex verticulis juxta claviculam ad spinam tendit, ex obliquo verticulorum, & se in costas ingerit: 5 atque hi quemadmodum venæ per septum transversum ad mesenterium mihi tendere videntur. 6 ubi autem hæ deficiunt, 39
' rursus hinc ubi septum exoritur, ab eo continui ac cohærentes existentes, juxta medium infra arteriam, 7 de cætero ad verticula se ingerunt quemadmodum venæ, donec totum sacrum os pergressi consumuntur. 170

XVII. Ossa corpori stabilitatem, & rectitudinem, ac speciem exhibent. 2 Nervi flexionem & contractionem ac distentionem. 3 Carnes & cutis omnium colligationem ac constructionem. 4 Venæ ' per corpus 175
diffusæ spiritum & fluxum ac motum exhibent, 5 ab una multæ germinantes. 6 atque hæc una unde oriatur & ubi desinat, non scio. 7 Circulo enim facto principium non invenitur. 8 Cæterum rami ac germina ipsius unde pendeant, & qua parte corporis desinant, & quod una his consentit, & in quibus locis corporis extentæ sunt, ego declarabo. 9 Circa caput juxta medium ex obliquo circumsita ' est 180
vena lata & tenuis, non multi sanguinis. 10 In cerebrum enim juxta commissuras multæ tenues venulæ radices egerunt, & circum totum caput extentæ sunt, usque ad frontem ac tempora. 11 Ipsa autem in rectum extenditur retro caput forinsecus juxta spinæ cutem, 12 inde vero circa externam ac internam venam ex his quæ in jugulis sunt demittitur.

xiix. Πέρ|ω ὃ τ ἀκρης ὑπο-
ρριθεῖσα ἀπὸ τ γλύφ " ἔξωθεν 46
τείνε παχείη. 2 ἀπὸ ὃ ταύτης ἐς τ
γλῶσσαν πολλαὶ κ λεπταί, πλὴν
ἢ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν, ἢ ὑπὸ τὰς
γομφίους. 3 ' αὐτὴ ὃ παχεία ἀφ'
τ κληίδ κ ὑπὸ τὴν ὠμο-
πλάτην. 4 κ ταύτη ἀπ' αὐτῆς
βεβλάστηκε φλὲψ ἀφ' ἣ ὑδρ ἣ
ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, " τ ἐπωμιαίης 47
ὀνομαζομένης. 5 αὐτὴ ὃ αἱμόῤῥους,
κ αἱματώδης, κ δυσπόνητ, διὸ ῥα-
ϊδίη ἢ σπανία. 6 " τῇ μὲν γὰρ αὐτέλυ 48
νεῦρον περιέχ πλατύ, τῇ ὃ χόν-
δρ. " τὸ ὃ μεταξὺ αὐτῶν αὐτή 49
τε ξυνέχ κ ὑμένα ἀφρώδης. 7 ἀπέρ-
κει ὧν ἐόντες ἐν τόπ, ῥηϊδίως ῥήγνυ-
ται, ὅκ ἔχουσι περιφυέα πέρ-
κας. 8 διὸ τε ὑποῤῥάμη τὸ αἷμα ἐς
τὸ μέρ, ἐπὶ λυχνὸν ' οὐ λυχνο-
είης, ὅκ ἔχ ἀπαλλαγήν, ἀλλὰ
σκληρῦται. 9 σκληρωθὲν ὃ " νέ- 50
ον κ πόνον παρέχ. 10 [κ] αὐτὴ
μὲν τοσαύτ, ἢ πρότερον εἶπον. 11 ἡ
ὃ ὑπὸ τ ὠμοπλάτην ἀποβεβλά-
στηκεν ὑπὸ τοῖσι μαζοῖσι, πυκνῆ-
σί τε κ λεπτῆσι κ ἐπηλλαγμένησι
φλεψί. 12 κ ἀφ' τ ἐπωμιαίης περ-
αλλάσσ τ χόνδρον, " αὐτὴν 51
νέρθεν ὑπονεμομένη, ἐς τ βρα-
χίονα τείν, τ μὲν ἐν ἀριστερῷ
ἔχ. 13 ἡ ὃ δεξιὴ σχίζεται αὐτὴ
περὶ τ ὦμον κ ' ἐν ἀγκῶν τὴν
ἄνω μοῖραν. 14 τὸ δ' ἐνταῦθεν
ἀφ' ἑκάτερα ἐν ἀγκῶν ἐκπερα-
ῖνον. ἔπειτα διὰ τ καρπὸν
τ χειρός. ἐνταῦθεν ὃ ἤδη ἀποῤῥέουσα
δι' ὅλης ἀνὰ τὴν χεῖρα πολυπλα-
νῶς ἐῤῥίζωται.

xix. Ἡ δ' ἀρχαίη φλὲψ, ἣν ε-
μομένην πρὸ τ ἀκανθαν, ἀφ' ὃ ἐν
μεταφρένῳ [ὑπὸ] τ σφαγῆς κ ἐν
βρόγχῳ, ἐμπίπτουσα ἐς τ καρδίην,

xviii. Ultra aures autem sub-
fissa à gena forinsecus tendit
crassa. 2 ' Ab hac in linguam 185
multæ & tenues procedunt, ex-
cepta ea quæ sub linguam & sub
maxillares dentes fertur. 3 Ipsa
autem crassa per claviculam de-
scendit sub scapulas : 4 & hac
parte ab ipsa germinat per ner-
vum subter summam humeri
partem sive cuticulam, vena 47
humeralis appellata. 5 Ipsa au-
tem sanguiflua est & sanguine
plena, & ægre curatur, si rum-
patur aut convellatur. 6 Ab alte-
ra enim parte nervus latus ' ip- 190
sam ambit, ab altera cartilago,
medium vero locum ipsa tenet,
& pellicula spumosa. 7 Quum
igitur locus non sit carnosus,
facile rumpitur, & carnem cir-
cumnasci non contingit. 8 & si
sanguis in hanc partem subter-
currat, nactus spaciosum locum
non discedit, sed induratur. 9
Induratus autem morbum & do-
lorem exhibet. 10 Atque hæc
quidem finit ubi prius dixi. 11
Illa vero sub scapulas germina
emittit sub mammas ' densarum 195
& tenuium ac varie implicata-
rum inter se venularum, 12 &
per humeralem venam, præter-
grediens cartilaginem, ipsam
subter subattingens ad brachium
tendit, musculum in sinistra ha-
bens. 13 Dextra autem ipsa fin-
ditur circa humerum, & cubiti
supernam partem. 14 Inde vero
cubitum utrunque penetrans,
postea manus junctura, in-
de autem defluens per totam
manum varie vagans radices
agit.

xix. ' Cæterum princi- 200
palis vena juxta spinam spar-
si, per dorsum, & jugu-
lum, ac guttur, in cor inseritur,

ἀφ' ἑαυτῆς φλέβα σύμεγέθεα πολύστομον πρὸς τὴν καρδίην, [3] ἐνθεῦθεν δὲ ἐς τὸ στόμα ἐσυρίζωκεν. [4] ἥπερ ἀρτηρίη ἀπὸ τοῦ πλεύμονος ὀνομάζεται· [5] ὀλίγαιμός τε καὶ πνευμονώδης. [6] ἐν γὰρ εὐρυχωρείῃ καὶ ἀραιώσει ἀπολέλοιπε πολλαχῇ μὲν τοῦ πλεύμονος ὀχετεύεται, χονδρώδης δὲ τὰς ἄλλας πεποίηται. [7] διὸ δὴ καὶ, ὥσπερ ταῦτας κατειλήφθη τὰς ὁδοὺς τοῦ πλεύμονος τὸ ἄηθες, ἢ ἐν τῷ ποτῷ, ἢ ἐν τῇ τοῦ πνεύματος τε καὶ αἵματος ὁδῷ· [8] ἅτε τῶν φλεβῶν τοιούτων ἐουσέων καὶ τοῦ ἀπολήγοντος πολύ τε ὑγρὸν δεξαμενὰς δέξασθαι ἄνω τε πεφυκότος· [9] τῶν γὰρ εἰσιόντων ὑγρῶν νόμος κατέστηκεν, [10] ἔπειτα τὸ αἷμα διὰ τῶν φλεβῶν τούτων δὲ πολὺ διαφέρεται, [11] καὶ ὀλίγον ἐπὶ τοσόνδε χωρέον, οὐκ ἐξάγεται ἐμπίπτοντα. [12] ἐκ ὑπεξαγομένων δὲ αὐτῶν, ἀλλ' ἐμμενόντων, γίνεται πῶρος. [13] ἔστως δὲ ἀπόλλυται τὸ προσιὸν τῆς τροφῆς, ταύτης ἐούσης τῆς προσαγωγῆς καὶ λάρυγγος, καὶ προσθετὰ ἔξω.

xx. Ἐγκαταλαμβανομένων δὲ τῶν ὁδῶν ὑπὸ τοῦ χώρου, πνιγμονὴ καὶ δύσπνοια ἴσχει. [2] τῶν δὲ μὴ δυναμένων τῷ φύσει ἐξιέναι τῇδε, ἐς δὲ ὀπίσω ἐλθόντων καταπτῆναι, ὀλίγα δὴ τοιαῦτα καὶ τοιοῦτα νοῦσοι γίνονται· οἷον ἄσθματα καὶ ξηραὶ φθινάδες. [3] ὅταν δὲ ἐν αὐτοῖσι ξυνεστεῶτος τοῦ ὑγροῦ κρατήσῃ, ὥς τε μὴ δύνασθαι πνεῦσαι ἔτι, σαπρὸν τὸν πλεύμονα ποιεῖ καὶ τὰ προσιόντα, καὶ γίνονται ἔμπυοί τε

[2] & de ſeipſa venam magnam multorum oſculorum in corde producit, [3] inde vero in os procedens fiſtulam facit, [4] quæ ſane arteria appellatur, per pulmonem tranſiens, [5] pauci ſanguinis ac multi ſpiritus exiſtens, [6] Propter ſpaciositatem enim ac raritatem viſceris, multis locis per pulmonem derivatur, cætera ' vero cartilaginoſa facta eſt. [7] Quapropter ſane etiamſi quid in has vias pulmonis delatum fuerit ex inſuetis, vel in potu, vel in ſpiritu ac ſanguinis tranſitu, [8] utpote venis talibus exiſtentibus, & viſcere ſpongiformi, ac multum humorem ſuſcipere potente, & ſurſum procedente: [9] tum humorum ingreſſorum lex conſtituta eſt, [10] tum ſanguis amplius per has venas non multus continetur, neque multum ' conſtringitur, [11] & non cito procedens illabentia non educit. [12] Ipſis autem non ſubeductis, ſed intus manentibus, calloſa concreſcit duricies. [13] Sic autem deſtruitur alimenti acceſſio ac ingeſtio, quum hac parte arteriæ capitis acceſſus ad externas partes exiſtat.

xx. Interceptis vero tranſitibus per calloſam duriciem, velocitas ac difficultas ſpirandi oboritur, [2] quum neque emittere neque attrahere ſpiritum facile ' poſſint. Ex hujuſmodi autem tales morbi fiunt, velut ſunt anhelationes, & tabes ſicca. [3] Si vero humor amplior in ipſis conſiſtens prævaluerit, ut craſſefactus ſpiſſari non poſſit, & pulmonem putrem facit, & vicinas ipſi partes, fiuntque ſuppurati

πε ἐ φλεβώδεες. 4 γίνε) ὃ τὰ νοσήμαθα ταῦτα ἐ δι' ἄλλας αἰτίας. 5 ἐνλεῦθέν τε ἡ φλὲψ αὕτη κατέχει τ πλεύμονα, ἐ διὰ τ λοβῶν, τ δύο μεγάλων τ ἔσω τετραμμένων, ὑπὸ τὰς φρένας ἐπιτέτα) τῇ ἀκάνθῃ, λευκὴ ἐ νευρώδης, 6 ἀφιπέμπεσα φλέβια ἀφ' ἑ ἅπασ σώμαθ πε-
62 πυκνωμένα. 7 ' ἐνλεῦθεν ὃ ἀφ' ἑ τ σφονδύλων πυκνοῖσι φλεβίοισιν ἐς τ νωθιαῖον μυελὸν ''ἐγκισσάζεται. 55

XXI. Καὶ αἱ μὲν ἄλλαι φλέβες ἐν τῷ σώματι τεταμέναι ἐκ πείλων τ μερῶν σωλένασι ἐς τ ἀκαυθέν τὸ λεπτότατον ἐ ἑλικοειδέσατον ἐκάση ξυναγόμεα, ἐνταῦθα ἐξερεύγε). 2 '' αὕτη ὃ ἡ ἐπιλε- 56
πομένη ἀφ' ἑ τ κεφαλῶν πλεκτανέων ἐς ταυτὸ ξυνάγε. 3 ἐνλεῦθεν ὃ κ ἐς τὰς ' νεφρὰς ἀπερίζωται, ἀφ' ὧν τὸν νόθον πλεύρων, λεπτῆσι κ ἰνώδεσι φλεψί· 4 κ ἐνλεῦθεν σωλένα συμπεπύκνωται). 5 ἔπειτα κ νευρώδης ὡθεῖ τ ὀρχιν, πιέσασά τε τὰς ξυναγωγέας ἐμπέφυκεν αὐτῇ, 6 τῷ τε κύσιν, κ τὰς ὄρχιας, '' κ τὰς ἀφοδεύτας ἐρρίζωκε, πολυπλόκοισι λεπτῆσι τε ἐ στερεῆσι κ ἰνώδεσι φλεψίν. 7 ἐνλεῦθεν αὐτῆς τὸ πεχύτατον κ ἰθύτατον ἀνάπαλιν τραπὲν ἀπεσκεκαύληκεν, ὅπερ ἐστὶν αἰδοῖον. 8 ἐν ὃ τῇ ἀναπαύσει ἐνῆρ) ἐς τὰ αὐτὰ ταῦτα, 9 κ ἀφ' ἑ ' κλινὸς αὖ ὑπὸ τὸ
10 δέρμα τ γαστρὸς κ τ φλεβὸς αὐτέης '' ὥρμηκε ἀπὸ τὰς κάτω φερέσας, αἳ ἐς ἀλλήλας ἐπιχεῖσθόντων. 10 ἀφιπτύκασι ὃ κ ἀφ' ἑ αἰδοῖα φλέβες παχεῖαι κ λεπταί, κ πυκναί, κ καμπύλαι. 58

XXII. Τῆσι ὃ θηλείῃσιν αὐτὴ σωλένη ἐς τὰς μήτρεας, [κ] ἐς τ κύσιν, κ ἐς τὸν ἐρήθρον. 2 ἐνλεῦθεν δὲ

purati ac tabidi. 4 Fiunt autem hi morbi etiam ob alias causas. 5 Inde porro hæc vena pulmonem occupat, & per extremitates duas magnas intro conversas, sub septum transversum extenta est ad spinam, alba ac nervosa, 6 venulas per reliquum condensatum corpus spargens. 7 hinc autem per verticula densis venulis in spinalem medullam inseritur, ac instar hederæ implicatur.

XXI. Et aliæ quidem venæ in corpus distributæ ex omnibus partibus ad spinam tendentes, unaquæque quod tenuissimum ac finceriſſimum est colligens, hic eructat. 2 Hæc vero velut præses ' impositа per demissas 56 plicationes in idem cogit. 3 Inde vero etiam in renes radices agit, tenuibus ac fibrosis venulis juxta spuriam costam, 4 hinc autem tendens condensatur, 5 posteaque etiam nervosa fit ad princeps intestinum ac podicem, comprimensque musculos adstrictorios ipsi inseritur. 6 In vesicam etiam, & testes, ac adstites radices agit, multiplicibus implicatis tenuibusque ac solidis & fibrosis venis. 7 Inde ' vero 57 crassissima ac rectissima ipsius pars rursus conversa in caulem tranſit, hoc est pudendum. 8 In reflexu autem in illa ipsa ad aptatur. 9 Et per pectinem supra subter cutem ventris & ipsius venæ, procedunt venæ ad eas, quæ deorsum tendunt, quæ in seipsas mutuo derivantur. 10 Penetrant autem & per pudendum venæ crassæ, & tenues, & densæ & curvæ. 58

XXII. At vero in fœminis illa ipsa in uteros tendit, ' & in 235 vesicam ac urinæ meatum. 2 hinc

ἡ ἰθυπόρησε, καὶ τῆσι γυναιξὶ μὴ
ἐπὶ τοὺς μήτρας ἤρεται), τοῖσι δὲ
ἄρρεσι ἐπὶ τοὺς ὄρχιας ἐπείρω- 59
ται.[3] Διὰ ταύτην τὴν φύσιν αὐ-
τὴ ἡ φλὲψ καὶ τὰ γένεια πλεῖστα
ξυλλαμβάνει. [4] Ἀπὸ γὰρ τῶν πλεί-
στων καὶ εἰλικρινεστάτων μερῶν τρε-
φομένη, ὀλιγαιμός τε ἐοῦσα καὶ κοί-
λη καὶ νευρόπαχυς καὶ πνευμαλέη,
εὐλήνομένη τε ὑπὸ τῆς ἀφροδίσιος καὶ
ἐπήμενα ἐς τὴν ἄκανθαν φλέβια βιά-
ζεται. [5] Τὸ γὰρ βιαζόμενα ὥσπερ σι- 60
κύη ἐς ἑαυτὰ πάντα σπεύδει ἐς τὴν
ἄνω φλέβα. [6] ξυλλείβεται γὰρ καὶ
ἐκ ἄλλων μελέων σώματος ἐς ταύ-
την· τὸ γὰρ πλεῖστον, ὥσπερ εἴρηται,
ἀπὸ μυελοῦ τοῦτο ξυναλίζεται. 61

XXIII. Ἡ γὰρ ἡδονὴ γίνεται, τῆς φλεβὸς ταύτης πλη-
ρουμένης τοῦ γόνου. [2] ἐπειδὴ οὖν τὸν
ἄλλον χρόνον ὑφίεμεν τε εἶναι καὶ
πνευμαλέωδες, πληρούμενόν τε καὶ
θερμαινόμενον, καὶ ξυρρέοντος κάτω
τοῦ σπέρματος, ἀναζωπυρεῖ τε αὐ
ἑαυτῆς. [3] τὸ γὰρ πνεῦμα τὸ ἐνέον, καὶ ἡ
παρεοῦσα βίη, καὶ ἡ θερμότης, καὶ τὸ
φλεβίων πανταχόθεν ἡ ξυντονίη,
γαργαλισμὸν ἐμποιέει. [4] ἐκείνη γὰρ,
ἡ ἀφ' ἑαυτῆς ἐμβεβλαστημένη, διά
τε τοῦ μεταφρένου καὶ τοῦ σφαγῆς πα-
ρὰ τὴν ἄκανθαν νεμομένη, πολλοῖσι
φλεβίοισι ἐξ ἁπάντων ξυμπέπλεκται, καὶ τὰς σφονδύλους διὰ τῶν
σαρκῶν ἐπημελημένως ξυμπεπύκνωκεν, ὥστε τροφιμός τε καὶ ἔναιμος
εἶναι. [5] αὐτὴ γὰρ παρὰ τὸν γλουτὸν διὰ τοῦ μυὸς ὑπὸ τὸν μηρὸν ὑπο-
βρυχίη. [6] ἀπὸ γὰρ τοῦ γλουτοῦ " τῇ 62
κοιλιλίδι τοῦ μηροῦ παρὰ τὸν κε-
φαλὸν ἐσιεμένη φλέψ, ἥτις
αὐαπνοὴν τῷ μηρῷ παρέχει, ὑπ-
έρεισι τοῦ μηροῦ παρὰ τὸν ἀπὸ τοῦ
γόνυ καμπήν.

XXIV.

autem recta procedit, & mulieribus quidem circa uteros pendet, masculis vero circa testes dissem inatur. [3] Ob hanc autem naturam ipsa vena etiam plurima fœcunda ac genitalia concipit. [4] A plurimis enim ac sinceriſſimis partibus connutrita, paucique sanguinis exiſtens ac cava, & densa instar nervi, ac spiritu referta, intentaque à pudendo, demiſſas ad spinam venulas cogit: [5] hæ vero velut cucurbita medicinali in seipsas coactæ, omnia in supernam venam emittunt. [6] Confluit autem & ex aliis corporis partibus in hanc, verum multo maxima pars, velut dictum eſt, de medulla hac colligitur.

XXIII. Voluptas vero accedit, vena hac genitura expleta. [2] Quum igitur ſoleat reliquo tempore modici ſanguinis ac multi ſpiritus eſſe, repleta & calfacta & ſemine deorſum confluente, ea quæ in seipsa habet conſtringit. [3] Spiritus autem in ipsa exiſtens, & præſens violentia, & caliditas, & venarum undiquaque concitatio, titillationem inducit. [4] Illa autem quæ à seipsa germinavit, per dorſum & jugulum juxta ſpinam ſparſa, multis venulis coſtas intertexit, & verticula per carnes alternatim condenſat, ut & probe nutrita & ſanguine plena exiſtat. [5] Ipſa autem juxta coxendicem ac nates meat, per musculum ſub femore ſubmerſa, [6] à natibus vero juxta acetabulum femoris juxta caput in venam perforata eſt quæ femori reſpirationem exhibet, trans femur autem juxta flexuram ad genu.

XXIV.

XXIV. Ἕτερον δὲ ὑπὸ τὸ βουβῶνα καθῆκε πυκνόῤῥιζον καὶ δυσῤῥάπτητον. [2] ἡ δὲ διὰ μυὸς τείνουσα, ὅθεν τε τὸ γόνυ ἐστέρηται), καὶ ἀπὸ ὀστέου κνημιαίου ἄκρου συμπέφυκε φλέβα, ἣ τρέφει τὸ μυελόν, 63
καὶ ἐξοχετεύεται ἀπὸ μὲν νεύρου καὶ κνημιαίου ὑπὸ τὰς ἐνδέσεις τοῦ ποδός. [3] αὐτὴ δὲ ἀπὸ τῆς ἐπισυνιδος ἐς τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κνήμης διὰ μυὸς βρυχέης πίπτει), καὶ ἐμπίπτουσα ἀπὸ τοῦ σφυροῦ. σῶμα παχὲν καὶ ἔναιμος. [4] καὶ συνάπτει τὸ σφυρὸν καὶ τὸν τένοντα δυσκρίτους φλέβας μετὰ 64
μύρηκος. [5] αὐτὴ δὲ ὑποδεδράμηκε κάτωθεν τοῦ ποδὸς ὑπὸ τὸ ταρσόν. [6] καὶ συνάπτουσα ἀπολήγουσα καὶ ἐς τὸ μέγα δάκτυλον συνερέουσα, διαλύει ἔναιμον φλέβα αὖθις ὑπὸ τὸ δέρμα σὺν τοῦ ταρσοῦ ἀνακάμπτει), [7] ἐπιφανὴς παχυωθεῖσα ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ σφυροῦ, καὶ νέμεται αὖθις παρὰ τὴν κνημιαίην τὴν ἀνὰ βόλημα κερκίδα. [8] παρὰ δὲ τὴν γαστροκνημίην οἷον σφενδόνην πεποίηται). [9] τὸ δὲ ἐνθεῦτεν πέταται παρὰ τοῦ γόνατος τὸ ἔντος. 65

XXIV. Alteram vero juxta inguina demittit frequentibus radicibus, & ægre transeuntem. [2] Hæc vero per musculum tendens, & circa genu disseminatur, & per ossis tibialis summitatem venam de se in fistulam 255
cavat, quæ medullam nutrit, & derivatur per infimam tibiam, juxta pedis illigationem ac connexionem. [3] Ipsa autem per patellam genu ad interna per tibiæ musculum submersa extenditur, & per malleolum implicatur, intus crassa & sanguine plena, [4] atque hic circa malleolum, & tendinem, venas ægre cognobiles producit ac involvit. [5] Ipsa vero infra ad pedem, sub summum pedem decurrit, [6] & hic se implectens, & in magnum 260
digitum innitens, duplam sanguine refertam venam superne sub cutem ex summo pede reflectit: [7] & apparet sane crassefacta juxta externam malleoli partem, ac sursum spargitur juxta oppositum tibiæ radium. [8] Juxta suram autem velut fundam facit. [9] Inde extenditur juxta internam genu partem.

XXV. Ἐμβάλλει δὲ καὶ τὴν ἐπιγονατιδικὴν φλέβας, [2] καὶ ἔστι τὸ σῶμα τὸ ἐπιγονατιδικὸν ἐπίκοιλον ἐμπίπτουσα φλέβα. [3] ὧν τις εἰ πονήσει, τάχιστα ξυνάγει χολώδεα ἰχῶρα. [4] διώκεται δὲ αὐτὴ καὶ τὸ σῶμα κοῖλον τοῦ γόνατος. [5] διανεμόμενον δὲ καὶ ἐς πολυπλόκους φλέβας. [6] αἱ συντεῖνουσι ὑποκάτω νεύρου τοῦ μηροῦ κατερρίζωνται ἐς τοὺς ὄρχιας καὶ ἐς τὸν ὄρχιν, [7] καὶ δὲ τὸ ἱερὸν ὀστέον λεπτυσμένη [τε καὶ] ἀνωμαλίη περιτέτανται). [8] ἡ δὲ ἀφιεμένη παρὰ τοῦ γόνατος τὸ σῶμα κοῖ- 68

XXV. Immittit etiam patellæ venas, [2] & juxta internam patellæ partem quæ cava est, venam implicat: [3] quam si quis [2] dolcat, celerrime biliosum serosum ac sanioſum humorem colligit. [4] procedit autem ipsa juxta internam genu cavitatem. [5] Distribuit etiam de se in poplites multas implicatas venas. [6] Quæ inde tendentes juxta nervos sub femore, radices agunt in testes, & in rectum intestinum ac podicem, [7] & circa os sacrum attenuatæ unitæ circumtenduntur. [8] Illa vero procedens juxta internam genu cavi-

κοίλον, ἄνω πορεύεται μηκέτι τὸ αὐτὸς ἀνήκον) εἰς τὸ βάθος, [9] καὶ ἀφὶ ἧς ἰσχίου πέρνα τοῦτο τὸν ἄκανθαν καὶ τὸν ψόαν ἐκτὸς ἐλθοῦσα, παχεῖά τε καὶ πολλὴ καὶ ἔναιμος, ἄνω 69
ὤρεγε) ὡς τὸ ἧπαρ, [10] καὶ ἀφὶ- 70
κραίλιω ἐκφύσεα ἔναιμον, κατέχει ἐς τὸ νεφρὸν τὸ δεξιὸν λοβὸν τὸ ἡπατιαῖον. [11] αὕτη δὲ ὑπένερθε τοῦ ἥπατος ὑπονηναμμένη, ἀπέρχεται ἐς φλέβα παχείαν. [12] ἡ δὲ 71
ἀποκαμφθεῖσα ἐς πέφυκεν ἐς τὸ παχὺ τοῦ ἥπατος· καὶ τὸ μὲν αὐτῆς ἐπιπολάζον ἐπὶ τοῦ σπλάγχνου πέφυκεν, ἐν ὧ τοῦ ἡ χολὴ, ἐσί τε πολύῤῥιζος ἀφὶ τοῦ ἥπατος πεπλεκταναμμένη· τὸ δὲ ἀφὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ ἀφέτδυται. 72

xxvi. Δύο δὲ σπερπολώνται φλέβες μεταξὺ δύο λοβῶν τῶν πλατέων. [2] καὶ μία μὲν ἀφὶ τοῦ κορυφῶν καὶ τοῦ δέρματος ἀφάσσει σὺν τῷ ὀμφαλῷ ἀνήκ). [3] ἡ δὲ ἑτέρη, πίεσμα ἐς τὸν ἄκανθαν καὶ ἐς τὸ νεφρὸν ἠσκυροβολεῖται [καὶ] ἐς τὸν κύσιν τε καὶ τὸ αἰδοῖον. [4] σὺν δὲ ἰσχίῳ ἀρχομένη ἀνίεναι ἐπὶ τὸ ἦτρον πολλὰς ἀπερπλανᾶται φλέβας, [5] καὶ τοὺς τε πλευρικοὺς καὶ τοὺς σφονδύλους ἐσενεγκάσασα ὡς τὸν ἄκανθαν, [6] καὶ τούτους ὡς ῥιζοφυάδας ἐνέφλεβοῦται, [7] καὶ τὰ ἔντερα καὶ τὸν νηδὺν σπλίζεται. [8] καὶ αἱ μὲν ἀπὸ τοῦ ἤτρου ἐς τε τοὺς μαζοὺς καὶ ὑπὲρ αὐχένα καὶ τοὺς ἀκρωμίους ἐπορεξάμεναι κολεπλάκησαν. [9] ἡ δὲ ἀφισμένη πορεύεται τὸ παχὺ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀποσυριγγώσασα τὸν χολὸν ἄνω, κατὰ τὸν ἄκανθαν νέμεται), ἀφὶ τοῦ φρενῶν ὁδὸν ποιησαμένη.

xxvii. Ἡ δὲ σὺν τῶν ἀριστερῶν φλεψὶ, τὰ μὲν ἄλλα τὸν αὐτὸν φύσιν ἐῤῥίζωται τῇ σὺν τοῖσι δεξιοῖσι

tatem, [1] sursum juxta internam 270
femoris partem, in inguen transit, [9] & per coxendicem ultra ad spinam & lumbum foras veniens, crassa & lata ac sanguine plena sursum porrigitur ad hepar, [10] & ubi bifidam produxit sanguine refertam venam, dextram hepatis extremitatem, ad renem occupat. [11] Rursus vero subter hepar dispersa in venam 71
crassam finditur. [12] Fissa vero in crassitudinem hepatis inseritur, & altera [1] quidem ipsius pars in 275
superficie visceris extat, in qua etiam est fel, habetque multas radices instar cirrorum ac plicationum per hepar dispersas. altera vero pars per internas ipsius 72
partes derivatur.

xxvi. Duæ autem venæ inter duas latas extremitates explicantur, [2] & una quidem per vertices ac cutem penetrans ex umbilico effertur. [3] Altera vero premens spinam, in renem, ac vesicam, & pudendum, velut 73
[1] ancoris jactis inseritur. [4] Verum ex coxendice incipiens ad- 280
scendere ad pubem, multas vagabundas producit venas, [5] & costas ac verticula ad spinam illigat, [6] & propagines suas multipliciter per venas transmittit, [7] & intestina ac ventrem involvit. [8] Et aliæ quidem à pube ad mammas, & supra mentum, & summos humeros exporrectæ 76
divagantur. [9] Alia vero procedens juxta crassitudinem hepatis, ubi se in fistulam [1] coëgit, 285
sursum sub spinam dispergitur, per septum transversum itinere facto.

xxvii. Cæterum vena ex sinistris partibus, in reliquis quidem, juxta eandem naturam, velut ea quæ in dextris, radi-

ces

δεξιοῖσιν. 2 ὃ δὲ [ὃ] τῆς ἀριστερῆς εἰς τὸ ἧπαρ οὐκ ἐνίησιν ἐκ τοῦ κοίλου, ἀλλ' εἰς τὸ λοβὸν ἐμπέφυκε τῇ τοῦ κε-
φαλῆς τῷ ἐν τῷ παχεῖ αὐτέων. 3 ἐνθεῦθεν δὴ καὶ ἐδύσατο εἰς τὸ ἔνδον, καὶ ἠρτήκασι δὲ ἀραχνίοισι φλεβίοισιν. 4 ὁ δὲ ὅλον ἐκ τοῦ ἐπιπόλου αἴρει τοῖσιν ἐξ ἑωυτοῦ φλεβίοισιν, ἐμπιμπλὼς αὐτό. 5 ἡ δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ λοβοῦ ἔρχεται, καὶ ἐσκαταδύεται, καὶ ἐς τὰ φρενῶν διαρμήκεα. 6 ἐνθεῦθεν δὴ κάτω, ἐς ἀριστερὴν, ἐς δεξιὴν, ἐς τὸν πνεύμονα ἐλήλαται. 7 αἱ δὲ αἱματώδεες ἔασαι ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐξοχαλδύουσι ἐς αὐτόν. 8 ὀλίγαι δὲ καὶ λεπταὶ, αἱ ἀπὸ πνεύμονος ἔσωθεν γλυκύμεναι τῇ φύσει ἀραιῇ ἐοῦσαι ἐς τὴν καρδίην, ἔπειτα ὑπ' αὐτῇ" ἐξαγελῶνται," ἐσκεχαλέωνται δὲ καὶ ἐς τὰ ὦτα αὐτέων, καὶ ἐς τὰ κοῖλα τὰ ἐν τῷ θώρηκι διερρύηκασιν. 9 ἐμβάλλουσι δὲ καὶ αἱ ἑτέρωθεν καὶ αὐτὰς ἐς αὐτόν. 10 ἐν γὰρ στενοχωρίῃ τοῦ διόδου ἐνίδρυται, ὡς ἐκ παντὸς τοῦ σώματος" τὰς ἴνας ἔχοντα. 11 διὸ καὶ παντὸς τοῦ σώματος περὶ τὸν θώρηκα μάλιστά ἐστιν ἡ αἴσθησις.

xxix. Καὶ τῶν χρωμάτων αἱ μεταβολαὶ γίνονται, ταύτης ἀποφιγγούσης τὰς φλέβας" καὶ χαλώσης. 2 χάλωσις μὲν δὴ ἐρυθρὰ τὰ χρώματα γίνονται, καὶ δὴ χροιὰ καὶ διαφανέα. 3 σφιγγομένη δὲ, χλωρὰ καὶ πελιδνά. 4 τὰ τοιαῦτα δὲ παραλλάσσει ἐκ τῶν παρεόντων ἑκάστων χρωμάτων.

ces agit. 2 Verum ex ſiniſtris emergens in hepar non ſe ingerit, ſed in ſplenem inſeritur, juxta caput quod in craſſitudine ipſius conſiſtit. 3 Inde vero internas ſplenis partes ſubit, ipſaſque venulis ſanguinolentis
' inſtar aranearum telæ interte- 290
xit. 4 Hic vero totus ex omento elevatur, venulis ex ſeipſo ſanguine plenum ipſum reddens. 5 Quæ vero à capite ſplenis ad ſpinam accedunt, per ſeptum tranſverſum penetrant. 6 Inde vero ſurſum & dextra & ſiniſtra ſub pulmonem extenduntur. 7 Quæ autem ſanguine plenæ ſunt, ſub ipſum & in ipſum corrivantur. 8 Quæ vero pauci ſanguinis & tenues à pulmone intrinſecus
' procedentes, qui natura rarus 295
exiſtit, utpote ab ipſo emulctæ, in cor frenantur circa auriculas ipſius, & in cavitates internas diffluunt. 9 Ingerunt autem ſe & priores in ipſum. 10 Etenim in anguſtia tranſitus ſitum eſt, velut ex omni corpore habenas habens. 11 Quapropter ex omni corpore maxime circa thoracem ſenſus exiſtit.

xxviii. Colorum quoque mutationes corde adſtringente venas ac laxante fiunt. 2 ' La- 300
xante quidem igitur rubicundi colores fiunt, & bene colorati ac pellucidi: 3 conſtringente vero, virides cum pallore & lividi. 4 Verum tales evariant juxta præſentes in unoquoque colores.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΙΩΝΟΣ. HIPPOCRATIS DE ÆTATE.

Basil. græc. Foesius sect. v. 75. 516. Basil. lat.

pag 43 l 30

Ὁ ἀὴρ ὁ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἑπτὰ ἡμερέων ἐστί. 2 πρῶτον μέν, ἐπὴν ἐς τὰς μήτρας ἔλθῃ ὁ γόνος, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἔχει, ὁκόσα χρὴ ἐν τῷ σώματι ἔχειν. 3 τοῦτο δέ κου ἂν θαυμάσειεν, ὅκως ἐγὼ οἶδα. 4 πολλὰ γὰρ εἶδον τρόπον τοιόνδε. 5 αἱ ἑταῖραι αἱ δημόσιαι, αἵ πέρ εἰσιν αὐτέων πειρώμεναι πολλάκις, 6 ὁκόταν μὲν ἄνδρα ἔλθῃ, γινώσκουσιν, ὁκόταν λάβωσιν ἐν γαστρὶ, 7 κἄπειτ' ἐν διαφθείρουσιν. 8 ἐπὰν δὲ ἤδη διαφθαρῇ, σκώληξ, ὥστε σάρξ. 9 ταύτην τὴν σάρκα ἐς ὕδωρ ἐμβαλὼν, σκεπτόμενος ἐν τῷ ὕδατι 10 διείσης ἔχει πάντα μέλεα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰς χώρας, καὶ τὰ ὦτα, καὶ τὰ γένεα· καὶ τῶν χειρῶν οἱ δάκτυλοι, καὶ τὰ σκέλεα, καὶ οἱ πόδες, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν, καὶ τὸ αἰδοῖον, καὶ τἄλλα πάντα σώματα δῆλον.

XXI. Ἔστι δὲ καὶ τόδε δῆλον, ὅταν λάβῃ ἐς γαστέρα τὴν ἔπισαμβύησιν, 2 αὐτίκα φέρεται, 3 καὶ ῥῖγος, 4 καὶ βρυγμὸς, 5 καὶ ἀπασμὸς ἔχει καὶ τὸ ἄρθρον καὶ τὸ σῶμα πᾶν, 6 καὶ τὸν ὑστερέων ὀκνεῖ. 7 τὰ δὲ ἐκόσια καθαρά ἐστι, τοῦτο πάσχουσιν. 8 ὁκόσαι δὲ πάσχουσι παχέα καὶ βλεννώδεα, 9 οὐ γινώσκουσι τοὺς γυναικῶν πολλαί. 10 ἦ δέ μοι ἔδοξαν, καὶ τοῦτο δὴ καὶ ἐπίσαμαι ἀποδείναι. 11 δῆλον δὲ τόδε, ὅτι ἑπταήμερος ὁ ἀὴρ, 12 εἴ τις ἐθέλοι ἐπὶ

PORRO vita hominis septem dierum est. 2 Primum etenim postquam genitura in uteros pervenit, in septem diebus habet quæcunque corpus habere debet. 3 Mirari autem quis possit, quomodo id sciam. 4 Verum multa ego vidi hoc modo. 5 Meretrices publicæ quæ sæpius de seipsis periculum fecerunt, 6 ubi cum viris rem habuerint, sciunt quando in ventre concipiant, 7 & postea conceptum intra se perdunt. 8 Postquam autem jam perditus est, elabitur velut caruncula. 9 Hanc carunculam in aquam conjectam si conspicatus consideraveris, 10 omnia membra habere reperies, & oculorum regiones, & aures, & manus & manuum digitos, & crura, & pedes & pedum digitos, & pudendum, & reliquum totum corpus manifestum.

XXI. Satis etiam manifestum est harum rerum peritis, quod mulier quum in ventre concepit, 2 statim horret, 3 & calor, 4 & dentium stridor consequitur, 5 & convulsio occupat tum articulos, tum totum corpus, 6 & uterum segnities ac torpor. 7 Et quæ puræ sunt, hoc perpetiuntur. 8 Quæ vero crassæ & mucosæ hoc perpetiuntur, 9 pleræque ex his mulieribus non percipiunt, nec cognoscunt. 10 Certe quatenus mihi ostenderunt, hoc ipsum se cognovisse, eatenus scio ac prodo. 11 Quod vero vita hominis septem dierum sit, etiam ex hoc manifestum redditur. 12 Si quis

ἑβδὸμὰς ἡμέρας φαγέϊν ἢ πιέϊν μηδὲν, [13] οἱ μὲ πολλοὶ ἀποθνήσκουσιν ἐν αὐτῇσιν. [14] εἰσὶ δὲ τινες καὶ οἳ ὑποβδάλλουσιν, ἀποθνήσκουσι δ' ὅμως. [15] εἰσὶ δὲ τινες, οἳ κ' ἐπείθησαν ὥστε μὴ ἀποκαρτερῆσαι, ἀλλὰ φαγέϊν τε κ' πιέϊν, [16] ἀλλ' ἡ κοιλίη οὐκέτι καταδέχεται. [17] ἡ γὰρ νῆσις σπωσφύη ἐν πάντῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν. [18] ἀλλὰ θνήσκουσι καὶ οὗτοι.

xxii. Ἔστι δ' κ' τόδε τεκμήρασθαι. [2] τὸ παιδίον ἐπτάμηνον γενόμενον ζωόμορον, λόγῳ γε ζωῆς καὶ ζῇ, [3] κ' λόγον ἔχει τοιοῦτον κ' ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας, [4] ἀνεπτάμηνον δὲ οὐδεὶς ζωόμορον ἔδεν βιοῦ πώποτε. [5] ἐννέα δ' μηνῶν κ' δέκα ἡμερέων γόνος γίγνεται καὶ ζῇ, [6] κ' ἔχει τὸν ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας. [7] τέσσαρες δεκάδες ἑβδομάδων ἡμέραι εἰσὶν δικαίως ὀγδοήκοντα. [8] ἐς δ' τὴν δεκάδα τὴν ἑβδομάδων, ἑβδομήκοντα ἡμέρας. [9] ἔχει δ' καὶ τὸ ἑπτάμηνον ζωόμορον τρεῖς δεκάδας ἑβδομάδων. [10] ἐς δ' τὴν δεκάδα ἑκάστην ἑβδομήκοντα ἡμέρας. [11] τρεῖς δεκάδες δ' ἑβδομάδων αἱ σύμπασαι δέκα δ' δικαίως.

xxiii. Καὶ αἱ νοῦσοι ὅτων τοῖσιν ἀνθρώποισιν ὀξύπους γίγνονται, [2] ἡμερέων παρελθουσέων, ἐν τῇσιν ἀνακρίνουσι, [3] καὶ ἀποθνήσκουσιν ἢ ὑγιέες ἐγχωροῦσι. [4] τριταῖοι δ' ἐν ἑνδεκα ἡμέρῃσιν, ἢ μιῇ ἑβδομάδι κ' ἥμισυ ἑβδομάδος. [5] καὶ τεταρταῖοι ἐν δυσὶν ἑβδομάδοιν. [6] καὶ οἱ πεμπταῖοι ἐν δυοῖν δεούσαιν εἰκοσιν ἡμέρῃσι, δυοῖν τε ἑβδομάδοιν καὶ ἥμισυ ἑβδομάδος. [7] αἱ δ' ἄλλαι νοῦσοι ὅσον ἔχουσι διὰ χρόνου, ἐν οὐδενὶ ὑγιέες ἔσονται. δῆλον φαίνε-

quis in septem diebus nihil edere aut bibere velit, [13] plerique quidem in ipsis moriuntur. [14] Sunt autem qui ipsos transmittunt, & tamen moriuntur. [15] Sunt etiam quidam qui persuasi sunt ut ne desperarent seipsos fame confi- 235
cientes, sed comederent ac biberent: [16] verum venter non amplius susceptit. [17] Jejunum enim intestinum in his diebus concrevit, [18] moriunturque etiam illi.

xxii. Sed & ex hoc conjectare licet, hominis vitam septem dierum esse. [2] Puer septimestri partu natus, pro ratione natus est, & vivit, [3] & rationem talis habet, ac numerum ad hebdomadas septenarium exactum. [4] Octimestris autem natus nullus unquam 240
vixit. [5] Novem vero mensium & decem dierum partus fit, & vivit, [6] & habet ad hebdomadas numerum exactum. [7] Quatuor enim denarii hebdomadum, dies sunt ducenti & octoaginta. [8] In denarium autem hebdomadum septuaginta dies incurrunt. [9] Habet autem & septimestris partus tres denarios sive decadas hebdomadum, [10] & in unaquaque decade septuaginta dies. [11] Tres vero hebdomadum decades, ex 245
toto sunt dies ducenti ac decem.

xxiii. Quin & morbi acutissimi sic hominibus fiunt, [2] præteritis diebus, in quibus judicantur, [3] & moriuntur aut sani evadunt: [4] & tertii generis in undecim diebus, hoc est una & dimidia hebdomade: [5] & quarti in duabus hebdomadis, [6] & quinti in duodeviginti diebus, hoc est duabus & dimidia hebdomadis. [7] At vero alii morbi non habent 250
ut certa sententia pronunciari possit, quanto tempore homines

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΙΩΝΟΣ. HIPPOCRATIS DE ÆTATE.

Basil. græc. Foesius sect. v. 75. 516. Basil. lat.

pag 43 l 30 Ὅ τι μὲν αἰὼν ἐστὶ καὶ ἀνθρώπου ἑπταμήνου. 2 πρῶτον μέν, ἐπὴν ἐς τὰς μήτρας ἔλθῃ ὁ γόνος, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἔχει, ὁκοῖόν τε ἐστὶν ἔχειν καὶ σῶμα εἶναι. 3 τοῦτο δέ τις ἂν θαυμάσειεν, ὅκως ἐγὼ οἶδα. 4 πολλὰ γὰρ εἶδον τοιόνδε τρόπον τοιῶνδε. 5 αἱ ἑταῖραι αἱ δημόσιαι, αἵ πῃ τινες αὐτέων πεπείρηνται πολλάκις, 6 ὁκόταν μὲν ἄνδρα ἔλθῃ, γινώσκουσιν ὁκόταν λάβωσιν ἐν γαστρὶ, 7 κἄπειτ' ἐξαφθείρουσιν. 8 ἐπὰν δὲ ἤδη ἐξεφθαρῇ, σκιπ- 35 πίδι, ὥστε σάρξ. 9 ταύτην τὴν σάρκα ἐς ὕδωρ ἐμβαλὼν, σκεπτόμενος ἐν τῷ ὕδατι 10 ὁκόσης ἔχει πάντα μέλεα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰς χώρας, καὶ τὰ ὦτα, καὶ τὰ γύαλα· καὶ τῶν χειρῶν οἱ δάκτυλοι, καὶ τὰ σκέλεα, καὶ οἱ πόδες, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν, καὶ τὸ αἰδοῖον, καὶ τἄλλα πάντα σῶμα δῆλον.

XXI. Ἔστι δὲ καὶ δῆλον, ὅταν λάβῃ ἐς γαστέρα τὴν ἐπισπερμήνην, 2 αὐτίκα φρίσσει, 3 καὶ θερμὸν, 4 καὶ βρυγμὸς, 5 καὶ σπασμὸς ἔχει καὶ τὸ ἄρθρον καὶ τὸ σῶμα πᾶν, 6 καὶ τὸν ὑστερέων ὄγκον. 7 τὰ δὲ ὑγρὰ καθαρά ἐστι, τοῦτο πάσχουσιν. 8 ὁκόσαι δὲ πάσχουσι παχέα καὶ βλεννώδη, 9 οὐ γινώσκουσι τοὺτέων τῶν γυναικῶν πολλαί. 10 ἦ δέ μοι ἔδοξαν, καὶ τοῦτο δὴ καὶ ἐπίσταμαι ἀποδέναι. 11 δῆλον δὲ τόδε, ὅτι ἑπταμήνου ὁ αἰὼν, 12 εἴ τις ἐθέλοι ἐπὶ

PORRO vita hominis septem dierum est. 2 Primum etenim postquam genitura in uteros pervenit, in septem diebus habet quæcunque corpus habere debet. 3 Mirari autem quis possit, quomodo id sciam. 4 Verum multa ego vidi hoc modo. 5 Meretrices publicæ quæ sæpius de seipsis periculum fecerunt, 6 ubi cum viris rem habuerint, sciunt quando in ventre concipiant, 7 & postea conceptum intra se perdunt. 8 Postquam autem jam perditus est, elabitur velut caruncula. 9 Hanc carunculam in aquam conjectam si conspicatus consideraveris, 10 omnia membra habere reperies, & oculorum regiones, & aures, & manus & manuum digitos, & crura, & pedes & pedum digitos, & pudendum, & reliquum totum corpus manifestum.

XXI. Satis etiam manifestum est harum rerum peritis, quod mulier quum in ventre concepit, 2 statim horret, 3 & calor, 4 & dentium stridor consequitur, 5 & convulsio occupat tum articulos, tum totum corpus, 6 & uterum segnities ac torpor. 7 Et quæ puræ sunt, hoc perpetiuntur. 8 Quæ vero crassæ & mucosæ hoc perpetiuntur, 9 pleræque ex his mulieribus non percipiunt, nec cognoscunt. 10 Certe quatenus mihi ostenderunt, hoc ipsum se cognovisse, eatenus scio ac prodo. 11 Quod vero vita hominis septem dierum sit, etiam ex hoc manifestum redditur. 12 Si quis

ἑπτὰ ἡμέρας φαγέϊν ἢ πιέϊν μηδὲν, [13] οἱ μὲν πολλοὶ ἀποθνήσκουσιν ἐν αὐτῇσιν· [14] εἰσὶ δέ τινες καὶ οἳ ὑπερβάλλουσιν, ἀποθνήσκουσι δ' ὅμως. [15] εἰσὶ δέ τινες, οἳ καὶ ἐπείθησαν ὥστε μὴ ἀποκαρτερῆσαι, ἀλλὰ φαγέϊν τε καὶ πιέϊν, [16] ἀλλ' ἡ γαστὴρ οὐκέτι καθεδέχετο. [17] ἡ γὰρ νῆστις συνεφύη ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν. [18] ἀλλὰ ἀπέθνησκον καὶ οὗτοι.

XXII. Ἔστι δὲ τόδε τεκμήρασθαι. [2] τὸ παιδίον ἑπτάμηνον γενόμενον ζωὸν, λόγῳ χρῆται καὶ ζῇ, [3] καὶ λόγον ἔχει πρῶτον· ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας, [4] ἀπέλαβον οὐδὲ ζωὸν οὐδὲν βιοῖ πώποτε. [5] ἐννέα δὲ μηνῶν καὶ δέκα ἡμερέων γενόμενον γίγνεται καὶ ζῇ, [6] καὶ ἔχει τὸν ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας. [7] Τέσσαρες δεκάδες ἑβδομάδων ἡμέρας εἰσὶν δικαίως· ὀγδοήκοντα. [8] ἐς δὲ τὴν δεκάδα τὴν ἑβδομάδων, ἑβδομήκοντα ἡμέρας. [9] ἔχει δὲ καὶ τὸ ἑπτάμηνον ζωόμενον τρεῖς δεκάδας ἑβδομάδων. [10] ἐς δὲ τὴν δεκάδα ἑκάστην ἑβδομήκοντα ἡμέρας. [11] τρεῖς δεκάδες δὲ ἑβδομάδων αἱ σύμπασαι δέκα καὶ διηκόσιαι.

XXIII. Καὶ αἱ νόσοι ὅτων τοῖσιν ἀνθρώποισιν ὀξύπουν γίγνον, [2] ἡμερέων παρελθουσέων, ἐν τῇσιν ἀνακρίνουσι, [3] καὶ ἀπέθανον ἢ ὑγιέες ἐγένοντο. [4] οἱ δὲ τριταῖοι ἐν ἑνδεκα ἡμέρῃσιν, ἢ μιῇ ἑβδομάδι καὶ ἥμισυ ἑβδομάδος. [5] καὶ τεταρταῖοι ἐν δυσὶν ἑβδομάσι. [6] καὶ οἱ πεμπταῖοι ἐν δυοῖν δεούσῃσιν εἴκοσιν ἡμέρῃσι, δυοῖν τε ἑβδομάδοιν καὶ ἥμισυ ἑβδομάδος. [7] αἱ δὲ ἄλλαι νόσοι ὅσον ἔχουσι δὶς χρόνου, ἐν τοσούτῳ ὑγιέες ἔασι. Δῆλον φαίνε-

quis in ſeptem diebus nihil edere aut bibere velit, [13] plerique quidem in ipſis moriuntur. [14] Sunt autem qui ipſos tranſmittunt, & tamen moriuntur. [15] Sunt etiam quidam qui perſuaſi ſunt ut ne
'deſperarent ſeipſos fame confi- 235
cientes, ſed comederent ac biberent: [16] verum venter non amplius ſuſcipit. [17] Jejunum enim inteſtinum in his diebus concrevit, [18] moriunturque etiam illi.

XXII. Sed & ex hoc conjectare licet, hominis vitam ſeptem dierum eſſe. [2] Puer ſeptimeſtri partu natus, pro ratione natus eſt, & vivit, [3] & rationem talis habet, ac numerum ad hebdomadas ſeptenarium exactum. [4] Octimeſtris autem 'natus nullus unquam 240
vixit. [5] Novem vero menſium & decem dierum partus fit, & vivit, [6] & habet ad hebdomadas numerum exactum. [7] Quatuor enim denarii hebdomadum, dies ſunt ducenti & octoaginta. [8] In denarium autem hebdomadum ſeptuaginta dies incurrunt. [9] Habet autem & ſeptimeſtris partus tres denarios ſive decadas hebdomadum, [10] & in unaquaque decade ſeptuaginta dies. [11] Tres vero 'hebdomadum decades, ex 245
toto ſunt dies ducenti ac decem.

XXIII. Quin & morbi acutiſſimi fic hominibus fiunt, [2] præteritis diebus, in quibus judicantur, [3] & moriuntur aut ſani evadunt: [4] & tertii generis in undecim diebus, hoc eſt una & dimidia hebdomade: [5] & quarti in duabus hebdomadis, [6] & quinti in duodeviginti diebus, hoc eſt duabus & dimidia hebdomadis. [7] At vero alii morbi non habent 250
ut certa ſententia pronunciari poſſit, quanto tempore homines

φαίνεται. [8] ἔστω δὲ καὶ τὰ ἕλκεα τὰ μεγάλα, τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τὰ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι, [9] τεσσαρταῖα φλεγμαίνειν ἄρχεται· [10] ἐν ἑπτὰ δὲ καθίστανται φλεγμονῇ, [11] καὶ ἐν τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ ἐνίοτε δυοῖν δεήσιν. [12] ἢν δέ τις ἀνακῶς θεραπεύῃ, καὶ μὴ κακῶς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ τὰ ἐν τῇσι κεφαλῇσι μεγάλα ἕλκεα, ἀποθνήσκουσιν οἱ ἄνθρωποι.

ab ipsis sani evadant. [8] Ad eundem modum etiam ulcera magna in capite ac reliquo corpore, [9] quarto die inflammari incipiunt, [10] in septem autem inflammatio sedatur, [11] aut etiam quatuor & decem, aut duodeviginti. [12] Si quis autem diligenter medeatur, & vulnera in capite magna in hoc tempore non sedentur, homines moriuntur.

XXIV. Θαυμάσαι δ' ἄν τις τοῦτο, ὁκόσοι ἄπειρόν εἰσι, εἰ ἑπταμήνιον γίνεται παιδίον. [2] ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο εἶδον καὶ πυκνά. [3] εἰ δέ τις βούλεται καὶ τοῦτο ἐλέγξαι, ῥηίδιον πρὸς τὰς ἀκεστρίδας, αἳ πάρεισι τῇσι πλείστῃσιν ἐλθὼν πυθέσθω. [4] ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τεκμήριον. [5] τοὺς ὀδόντας οἱ παῖδες ἑπτὰ ἐτέων ἐκπεπληρώκασι. [6] καὶ ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν. ἔστι δὲ λόγῳ καὶ ἀριθμῷ ἀκριβέϊ ἑβδομάδες ἑβδομάδων ἑξήκοντα καὶ ἑκατόν. [7] τὴν δὲ φύσιος τὴν ἀνάγκην, διότι ἐν ἑπτὰ τέλεα ἕκαστα διοικεῖται, ἐγὼ φράσω ἐν ἄλλοισιν.

XXIV. Cæterum inexpertus quispiam mirari queat, quod septimestris puer nascatur. [2] Ego quidem igitur hoc ipsum vidi, & quidem frequenter. [3] Si quis autem hoc deprehendere vult, facile est obstetrices adire, quæ parientibus adsunt, & ex ipsis percunctari. [4] Est autem & aliud signum. [5] Pueri septem annis præteritis dentes explent. [6] Et in septem annis sunt & ratione & numero exacte hebdomades trecentæ ac sexaginta. [7] Necessitatem autem naturæ, quapropter in septem hæc singula dispensentur, ego aliis locis declarabo.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

περὶ

ΑΙΩΝΟΣ

τομίου, ἐκ τοῦ Φίλωνος περὶ κοσμοποιΐας.

HIPPOCRATIS

DE

ÆTATE

fragmentum, ex

PHILONIS IUDÆI

de Opif. Mundi p. 24.

ΟΔ' ἰατρὸς Ἱπποκράτης ἡλικίας ἑπτὰ εἶναί φησι· [2] παιδίου, παιδός, μειρακίου, νεανίσκου, ἀνδρός, πρεσβύτου, γέροντος. [3] τούτους δὲ μετρεῖσθαι μὲν ἑβδομάσιν, οὐ μέντοι ταῖς ἐσχάταις. [4] λέγει δ' ὧδε.

HIPPOCRATES medicus ait septem esse ætates; [2] infantis, pueri, adolescentis, juvenis, viri, senioris, senis. [3] Has autem mensurari hebdomadis, quamquam non ultimis. [4] Ait autem.

II. Ἐν ἀνθρώπου φύσει ἑπτά εἰσιν

II. In hominis natura sunt septem

ἐίσιν ὧραι, ἃς ἡλικίας καλέεζι. [2] παιδίον, παῖς, μειράκιον, νεανίσκος, ἀνήρ, πρεσβύτης, γέρων. [3] παιδίον μὲν ἐστιν ἄχρις ἑπτὰ ἐτῶν, ὀδόντων ἐκβολῆς. [4] παῖς δ' ἄχρι γενῆς ἀναφύσεως, ἐς τὰ δὶς ἑπτά. [5] μειράκιον δ' ἄχρι γένεος λαχνώσεως, ἐς τὰ τρὶς ἑπτά. [6] νεανίσκος δ' ἄχρις αὐξήσιος ὅλου σώματος, ἐς τὰ τετράκις ἑπτά. [7] ἀνὴρ δ' ἄχρις ἑνὸς δέοντος πεντήκοντα, ἐς τὰ ἑπτάκις ἑπτά. [8] πρεσβύτης δ' ἄχρι πεντήκοντα ἓξ, ἐς τὰ ἑπτάκις ὀκτώ. [9] τὸ δ' ἐντεῦθεν, γέρων.

septem tempora, quas ætates vocant. [2] infans, puer, adolescens, juvenis, vir, senior, senex. [3] Infans est usque ad septem annos, dentium amissionem. [4] Puer vero usque ad genituræ ortum, ad bis septem. [5] Adolescens usque ad barbæ lanuginem, ad ter septem. [6] Iuvenis usque ad auctionem totius corporis, ad quater septem. [7] Vir usque ad undequinquagesimum, ad septies septem. [8] Senior usque ad quinquaginta sex, ad septies octo. [9] Deinceps vero, senex est.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ.

HIPPOCRATIS DE HVMORIBVS.

Basil. græc. Fœsius sect. II. 14. 47. Basil. lat.

pag 114

ΤΟ [μὲν] κῶμα [ὁ- 1
μοιον] τῶν χυμῶν, [2] ὁ-
κα μὴ ἀμπωλίς ἐστι τῶν 2
χυμῶν ὥσπερ ἀνηθέόν-
των. [2] ἀκτέα, ἢ ῥέπει, ἀλλὰ τῶν 3
ξυμφερόντων χωρίων, [3] πλὴν οὗ
οἱ πεπασμοὶ ἐν τῷ χρόνῳ. 4 οἱ
πεπασμοὶ ἔξω ἢ εἴσω ῥέπουσιν, ἢ
ἄλλη, ὅπη δεῖ. [5] δύλαβείη. 6 4
[10] ἀπειρίη. 7 δυσπειρίη. 8 μαδα-
ρότης. 9 σπλάγχνων κενότης. 10
τοῖσι κάτω πλήρωσις· τοῖσιν ἄνω
τροφή. [11] ἀναῤῥοπίη καταῤῥοπίη.
[12] τὰ αὐτὰ μᾶλλον ἄνω καὶ κάτω, ἃ
ὠφελέει καὶ βλάπτει. [13] ξυγγενὲς εἶ-
δος. [14] χώρη. [15] ἔθος. [16] ἡλικίη.
[17] ὥρη. [18] κατάστασις νόσου. [19] ὑ-
περβολὴ· ἔλλειψις. [20] οἵσιν οὐκέτι
λείπει, ἢ ὅ. [21] ἄκη. [22] κάθαρσις. 5
κένωσις. [23] ἔκκλισις. [24] παρα- 6,7
κάτάλυσις,

IMPETVS & ferocitas humorum, ubi 1
non reciprocatio hu- 358
morum est, velut flo- pag
rum, [2] ducendus est qua repit 167
per convenientes ac commodas
regiones, [3] exceptis his quorum
maturitas tempore contingit. [4]
Maturationes extra aut intro repunt, aut alio quo oportet. [5] 5
Cautio, [6] infinita magnitudo,
[7] experiendi difficultas, [8] pilorum nuditas, [9] viscerum vacuitas, [10] infernis repletio, supernis
alimentum, [11] mutatio sursum,
mutatio deorsum. [12] Spontanea
sursum & deorsum: quæ prosunt
& lædunt. [13] Cognata species, [14]
regio, [15] mos, [16] ætas, [17]
tempus, [18] constitutio morbi,
[19] excessus, defectus. [20] Quibus
quantum deficit, aut non, [21] 10
medela, [23] declinatio, [24] derivatio:

χέτευσις, ἐς κεφαλὴν, ἐς τὰ
πλάγια, ἢ μάλιστα ῥέπει. [25] ἡ
ἀνάκλασις, ἐπὶ τοῖσιν ἄνω, κά-
τω· [26] ἐπὶ τοῖσι κάτω, ἄνω. " ἢ 8
ξυρίωσις, ἢ οἷσι τὰ κάτω, ἢ οἷσι τὰ
ἄνω· [27] ἢ [οἷσιν]' ἀκπλεύσῃ, ἢ
οἷσι παρηγορήσεται. [28] " μὴ τὰ 9
ἐκκεχυμένα ἐς τὸ εἴσω ἀπο-
λαμβάνῃν, ἀλλὰ τὰς ἀφόδους
ξηραίνειν. [29] τάραξις. [30] καθά-
κλυσις. [31] ἀφίνιψις, οἷσιν ἀπορη-
σθῆναι τοὺς ἕδρας, " ὅθεν ἀφέλκε- 10
ται. [32] ἢ φάρμακον, [33] ἢ ἕλκος, [34] ἢ
χυμός τις ξυνεστηκὼς, [35] ἢ
βλάστημα, [36] ἢ φῦσα, [37] ἢ
σῖτος, [38] " ἢ θηρίον, [39] ἢ καῦ- 11
μα, [40] ἢ ἄλλό τι πάθος.

II. Σκεπτέα ταῦτα. [2] τὰ αὐτό-
ματα λήγειν, [3] ἢ οἷον αἱ ἀπὸ καυ-
μάτων ἐπεγερόμεναι φλυκτίδες·
[4] ἐφ' οἷσιν οἷα βλάπτεται, ἢ ὠφε-
λεῖ. [5] σχήματα. [6] κίνησις. [7] μεῖεω- 12
σις. [8] πυκνότης. [9] ὕ-
πνος. [10] " ἐγρήγορσις. [11] ἅτε 13
ποιητέα, ἢ κωλυτέα, φράσαι. [12]
" παῦλαι εἰσὶν. [13] κάτω δὲ
ἔξοδοι, [14] ἢ πτύαλα, [15] μύξης,
[16] βήχια, [17] ἐρεύξιος, [18] λυγμὸς,
[19] " φύσης, [20] οὖρα, [21] πλαρμὸς, 14
[22] δακρύων, [23] κνησμῶν, [24] πλη-
μμυρῶν, [25] ψαύσιων. [26] δίψης λι-
μὸς. [27] " πλησμονῆς, κενώσιος.
[28] ὕπνων, ἀγρυπνίης. [29] πόνων, ἀπο-
νίης. [30] σώματος, γυμνης. [31] μαθή-
σιος, λήθης φωνῆς, σιγῆς. [32] "
ὑστερήσεως κάθαρσιος. [33] τὰ ἄνω ἐκ 15
καθαίρεσθαι δύναται καὶ προφύσαι, [34]
λιπαρὰ, [35] ἄκρητα, [36] ἀφρώδεα,
[37] θερμὰ, [38] δακνώδεα, [39] ἰώδεα,
[40] ποικίλα, [41] ξυσματώδεα, [42]
τυρώδεα, [43] αἱματώδεα, [44] ἀ-
φύσα, [45] ὠμὰ· [46] ἐφθὰ, [47] αὖα.
[48] ἄσσα περίῤῥυτα. [49] ἀφαιρέειν
καθο-

vatio, in caput, in obliqua, qua maxime repit: [25] aut revulsio, in supernis deorsum, in infernis sursum: [26] aut siccare, aut aliquibus inferna, aut aliquibus superna, [27] aut eluitur, aut quibusdam mitigabitur: [28] humores effusi ne intro revellantur, sed secretiones siccentur. [29] Turbatio, [30] infusio per sedem, [31] pelluvium, quibus abscedit ad sedem, unde exolvitur [32] aut medicamentum, [33] aut ulcus, [34] aut humor aliquis compactus, [35] aut eruptio pustulosa, [36] aut flatus, [37] aut cibus, [38] aut animalculum, [39] aut æstus, [40] aut alia quædam affectio.

II. Considerandæ hæc, [2] spontanea definentia, [3] aut velut ab exustione excitatæ bullæ, [4] in quibus qualia lædunt aut prosunt. [5] Figuræ, [6] motus, [7] elevatio, [8] & rursus subsidentia, [9] somnus, [10] vigilia. [11] Quæ facienda, aut impedienda, cito assequi. [12] Castigatio per vomitum, [13] inferne per exitum, [14] aut sputum, [15] mucum, [16] tussim, [17] ructum, [18] singultum, [19] flatum, [20] urinam, [21] sternutationem, [22] lachrymas, [23] pruritus, [24] evulsiones, [25] contactus, [26] sitim, famem, [27] repletionem, [28] somnos, [29] labores, ocium, [30] corpus, mentem, [31] disciplinam, memoriam, vocem, silentium, [32] uteri purgationem. [33] Quæ superne erumpunt ac torquent, [34] pinguia [35] intemperata ac meraca: [36] spumosa, [37] calida, [38] mordacia, [39] æruginosa, [40] varia, [41] ramentosa, [42] feculenta, [43] cruenta, [44] flatus expertia, [45] cruda, [46] cocta, [47] sicca. [48] Quæcunque circumfluunt, [49] ferendi facilita-

καθαρσίου· [καὶ] δυσφορείαν, περὶ κίνδυνον ἰέναι. [50] " οἷα δεῖ 18
πεῖν, ἢ ἔ. [51] πεπασμὸς, καταβάσεις τῶν κάτω, ἐπιπόλασις
τῶν ἄνω. [52] καὶ τὰ ἐξ ὑστερέων. [53] καὶ " ἐν ὠσὶ ῥύπῳ. [54] " ὀρ- 19
γασμός. [55] εὐροίξις. [56] κένω- 20
σις. [57] ἀναλψις, ψύξις. [58] ἔσω-
θεν, ἔξωθεν· [59] τῶν μὲν, " τῶν 21
δὲ ἔ. [60] ὁκόταν ἔνι κάτωθεν
ὀμφαλοῦ τὸ φρέφον, βραδὺς [καὶ]
μαλθακὸς ὁ φόρος, ἐς τἐναντίον.

III. Τὰ [δὲ] ἀφιχωρέοντα, ἢ ῥέπει, [2] εὐαφρέα, [3] πέπονα, [4] ὠμὰ, [5] ψυχρὰ, [6] δύσοσμα, [7] ξηρὰ, [8]
ὑγρὰ, [9] ὀδμὴν κακώδεα. [10] δίψα ποιέει μὲν ἐνεῦσαι· [11] μὴ ἦ καῦ- 22
μα, [12] μηδὲ ἄλλη αἰτίη. [13]
ἔρον. [14] ῥῖνὸς ὑγραίνεται. [15] " πνεῖ 23
ἔρριψεν, [16] " καὶ τ' αὐαίνεται, [17] 24
καὶ τὸ ἀσύμπλωτον, [18] " καὶ τὸ
θολερὸν πνεῦμα. [19] ὑποχόνδριον.
[20] ἄκρεα, [21] ὀμμάτων αἰσθήματα. [22] χρώματος μεταβολή.
[23] σφυγμοί. [24] ψύξις. [25] παλ-
μοί. [26] σκληρυσμὸς δέρματος,
νεύρων, ἄρθρων, φωνῆς, γνώ-
μης. [27] σχῆμα ἑκούσιον. [28] τρί-
χες. [29] ὄνυχες. [30] τὸ εὔφορον,
ἢ μὴ. [31] οἷα δεῖ. [32] σημήια
τοιάδε. [33] ὀδμὴ χρωτὸς, στό-
ματος, ἀφιχωρήματος, ὠτὸς,
φύσης, ἕρπ, ἕλκεος, ἰδρῶ-
τος, πνυάλου, ῥινός. [34] χρὼς
ἁλμυρὸς, ἢ πίνακλον, ἢ ῥὶς,
ἢ δάκρυον, ἢ ἄλλοι χυμοί. [35]
πάντα ὅμοια, τὰ ὠφελέοντα,
τὰ βλάπτοντα. [36] ἐνύπνια, οἷα
αὐτὸν ὁρέει· [37] καὶ ἐν τοῖσιν ὕπνοι-
σιν, οἷα αὐτὸν ποιέει· [38] εἰ ἀκέη
ὀξύ· [39] καὶ πείθεται εὐθυμέει
ἐν τῷ λογισμῷ· [40] μέζω

ἰσχυ

cilitatem contemplari oportet, 18 itemque difficultatem, priusquam periculum veniat. [50] Item quæ sedare non oportet: [51] maturatio, descensus eorum quæ infra sunt, redundantia & fluctuatio eorum quæ supra: [52] & quæ ex uteris, [53] & in auribus sordes, [54] concitatio ac permixtio, [55] apertio, [56] evacuatio, [57] calfactio, perfrigeratio, [58] intrinsecus, forinsecus: [59] horum quidem, horum vero non. [60] Quum infra umbilicum fuerit id quod torquet, tardum & molle est tormen: vice versa, contra.

III. Quæ per alvum egeruntur qua repunt, [2] non spumosa, [3] matura, [4] cruda, [5] frigida, [6] fœtida, [7] sicca, [8] humida. [9] Quæ olfactum male afficiunt. [10] Sitis quæ prius non adfuit, [11] neque æstus, [12] neque alia causa. [13] Urina, [14] nasi humectatio. [15] Jactationem. [16] Siccitatem: [17] & non esse contractum ac arefactum, [18] & spiritum turbulentum: [19] præcordia, [20] extremitates, [21] oculos male affectos: [22] coloris transmutatio. [23] Pulsus, [24] frigiditas, [25] palpitationes, [26] cutis duricies, nervorum, articulorum, vocis, mentis, [27] figura voluntaria, [28] pili, [29] ungues: [30] facile ferre aut non, [31] qualia oportet. [32] Signa hæc. [33] Odores corporis, oris, fœcessus, auris, flatus, urinæ, ulceris, sudoris, sputi, nasi. [34] Corpus salsuginosum, aut sputum, aut nasus, aut lachryma, aut alii humores. [35] Penitus similia, juvantia, lædentia. [36] Insomnia qualia videat, [37] & in somnis qualia faciat, [38] an acute audiat, [39] & obedire paratus sit animo: [40] an

ma-

ἰσχυρότερα τὰ πλείω, [41] ἐπικρατεῖ τὰ σώζοντα τῶν ἑτέρων· [42] ἢ οὐ αἰσθάνονται πάντα αἰσθητὰ πάντων, καὶ φέρουσιν. [43] οἷον ὀδμὰς, λόγους, εἵματα, σκήματα. [44] τοιαῦτα εὔφορα, ἄνευ καὶ αὐτόματα ἐπιφαινόμενα ὠφελεῖ. [45] καὶ ὁκόταν κρίσιν τὰ τοιαῦτα ἐμποιεῖ, καὶ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα· [46] οἷον φύσιν, οἷον ἔρον· [47] ἢ ὁκόσον ἢ ὁκότε. [48] ὁκόσα δὲ ἐναντία, ἀποτρέπειν [ἢ] μάχεσθαι αὐτοῖσι. [49] τὰ ἐγγὺς καὶ τὰ κοινὰ τοῖσι παθήμασι, ταχέα καὶ μάλιστα κακοῦται. [50] κακοῦται δὲ ἀπὸ τῶν πρώτων ἀρχομένων. [51] ὅ, τι ἂν ἀποκρίνηται, ἀπὸ τοῦ ἔρου· ὁκοῖα ἂν ἔῃ. [52] καὶ οἵη τις ξύμπτωσις. [53] χροιῆς ἀπάλλαξις. [54] πνεύματος μινύθησις. [55] καὶ τἄλλα μετὰ τούτων τὰ διαιτήματα. [56] τὸ μὲν, εἰ ὅμοια τὰ ἀποίσοντα, δεῖ εἰδέναι. [57] διέξοδοι, [58] ἕδρα, [59] κατ' ὑστέρας, [60] πλεύμονας, [61] καὶ ῥῖνας, [62] ὀφθαλμούς. [63] ἰδρὼς ἀπὸ φυμάτων, ἀπὸ τραυμάτων, ἐξανθημάτων, [64] ὁκόταν αὐτόματα, ὁκόταν τέχνησιν. [65] ὅτι ὅμοια ἀλλήλοισι πάντα τὰ κρίνοντα, καὶ τὰ ὠφελέοντα, καὶ τὰ βλάπτοντα, καὶ τὰ ἀπολλύοντα. [66] ὡς τὰ μὲν φεύγοντα ἀποτρέπει, τὰ δὲ καλέοντα καὶ ἄγει καὶ δέχεται. [67] καὶ τἄλλα δὲ ἔστω· δέρματος, ἀκρέων, ὑποχονδρίων, ἄρθρων, ὀφθαλμῶν, στόματος, σκημάτων, ὕπνων. [68] οἷα κρίνει, καὶ ὅ, τε τὰ τοιαῦτα μηχανᾶται. [69] καὶ ἔτι ὅσοι τοιαῦται ἀποστάσιες γίνονται. [70] οἷα ὠφελέουσι βρώμασι, πόμασιν, ὀδμῇσιν, [71] ὁρώμασιν, ἀκούσμασιν, συνοήμασιν, [72] ἀφόδοισι, [73] ψύξει, ψύξει, [74] ὑγροῖσι, ξηροῖ-

magis fortia sint ac plura [41] quæ commoda sunt ac servant, quam alia: [42] an sentiant omnia omnibus sensibus, & ferant, [43] veluti odores, sermones, vestitus, figuras, [44] & hujusmodi patienter, quæ sane & sua sponte comparantia prosunt, [45] & quando etiam talia judicationem inducunt. Item tot, & talia, [46] veluti sunt, flatus, urina, [47] qualis, & quanta, & quando. [48] Quæ vero contraria sunt avertere, ipsisque adversari. [49] Quæ propinqua & communia sunt affectionibus, prima & maxime affliguntur. [50] Constitutionem autem ex primis incipientibus, [51] quicquid tandem excernatur ex urinis, qualesnam fuerint: [52] & qualis sit corporis collapsio, [53] coloris immutatio, [54] spiritus imminutio, [55] & reliquæ cum his victus rationes. [56] Scire etiam oportet an similia sint quæ decedunt, [57] transitus, [58] urinæ, [59] per uteros, [60] sputa, [61] per nares, [62] oculi, [63] sudor, ex tuberculis, ex vulneribus, ex pustulis, [64] quæ sua sponte, quæ arte. [65] Quod similia sunt inter se omnia quæ judicant, & quæ prosunt, & quæ nocent, & quæ perimunt, [66] quo hæc quidem fugiens avertat, illa vero accersat, & ducat, ac suscipiat. [67] Sed & alia eodem modo, cutis, extremarum partium, præcordiorum, articulorum, oculorum, oris, figurarum, somniorum, [68] qualia judicant, & quando, talia machinari. [69] Insuperque qui tales abscessus fiunt. [70] Qualia prosunt cibis, potibus, odoribus, [71] visu, auditu, cogitatu, [72] secretionibus, [73] calefactione, frigefactione, [74] humoribus, siccita-

ξηροῖσιν, ὑγρῶσαι, ξηρῶσαι, 75 χρίσμασιν, ἐγχρίσμασιν. 76 ἐπιπλάσμασιν, ἐμπλάσμασιν, ἐπιπάσμασιν, ἐπὶ δὲ τοῖσιν ἐπιθέτοισι. 77 σχήματα, ἀνάτριψις. 78 ἴησις, πόνος, δρόμος, ὕπνος, ἀργυπνίη. 79 πνεύμασιν, ἄνωθεν, κάτωθεν. 80 κοινοῖσιν, ἰδίοισιν, τεχνηέντοισιν. 81 ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι μήτε ἐσθίειν, μήτε μέλλειν, μήτε ποδῶν ψύξιν, ἀλλ' ἐν καταῤῥόπῳ τῇ νόσῳ. 82 " τοῖσιν, ἐν τῇσι φορβάδεσι, παροξυσμοῖσι τὰ φορτία μὴ διδόναι, μηδὲ ἀναγκάζειν, ἀλλ' ἀφαιρέειν τῶν προθέσιων, πρὸ τῶν κρίσιων. 83 τὰ κεκριμένα καὶ τὰ κεκειμμένα " ὀρθῶς, μὴ κινέειν, μήτε νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακοῖσι, μήτε ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ' ἐᾶν. 84 " πέπονα φαρμακεύειν, καὶ κινέειν, μὴ ὠμά, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, εἰ μὴ ὀργᾷ· τὰ δὲ πολλὰ οὐκ ὀργᾷ. 85 " ἃ δεῖ ἄγειν, ὅπη ἂν μάλιστα ῥέπῃ τούτῃ ἄγειν, διὰ τῶν ξυμφερόντων ' χωρίων. 86 τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ καὶ φέρῃ εὐφόρως. 87 " ὅκου δὲ δεῖ γυῶσαι, ἢ λιποθυμῆσαι, ἕως ἂν τοῦτο ποιήσῃς, ἐπ' ἄλλα ῥέψαι, ἢ ξηρῶσαι, ἢ ὑγρῶσαι, ἢ ἀναζωπύσαι, ἕνεκα τοῦτο ποιέεται, ἵν' ἐξαρκέῃ ὁ νοσέων, 88 τούτοισι τεκμαίρεσθαι· τὰ μὲν ξηρὰ, θερμὰ ἔσαι· τὰ δὲ ὑγρὰ, ψυχρά· ἀφορωδέστατα δὲ, πνευμώδεα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. 89 τοῦτο τῇσι φερομέσιν αὖθις, ἵν' καὶ αἱ φοραὶ " καὶ ἡ καθάρσιος τοιαύτη ἔστω τῶν παροξυσμῶν.

ficcitatibus, humectando, ficcando, 75 unguentis, illitionibus, 76 cataplasmatis, ' emplastris, insperfionibus, denique & epithematis quæ imponuntur. 77 Figuræ, defrictio, 78 curatio, labor, ocium, somnus, vigiliæ: 79 spiritibus superne, inferne, 80 communibus, propriis, arte paratis. 81 In exacerbationibus neque præsentibus, neque futuris, neque pedum frigiditate, sed in declinante deorsum morbo. 82 In exacerbationibus per circuitus contingentibus, ciborum oblationes dandæ non sunt, neque cogere ' oportet, sed auferre de appositionibus ante judicationes. 83 Quæ judicantur, & judicata sunt integre, neque movere oportet, neque novare, neque medicamentis, neque aliis irritamentis, sed sinere. 84 Concocta medicamentis aggredi oportet, & movere, non cruda, neque in principiis, si non turgeant. Multa vero non turgent. 85 Quæ ducere oportet, quo maxime repunt per convenientes locos, eo ducere oportet. 86 ' Quæ prodeunt non multitudine æstimare oportet, sed quandiu prodeant, qualia oportet, & facile æger ferat. 87 Ubi vero opus est, debilitare etiam, aut animi deliquium inducere oportet, donec hoc feceris, cujus gratia hoc fit: interim alio vertere, aut siccare, aut humectare, aut revellere, si sufficiat æger, 88 id quod ex his conjectabis. Sicca quidem calida erunt, humida vero frigida. Quæ vero alvum movent, ' plerunque contraria. 89 Hæc imparibus diebus, sursum, si & circuitus, & constitutio talis sit ex exacerbationibus.

ξυμπιῶν. 90 γίνε) δὲ τὰ πλεῖστα τῆσιν ἀρτίῃσι κρίνει. 91 ὅτω γὰρ κὴ αὐτόματα ὠφελέῃ, ἢν μὴ αἱ περίοδοι τὰς παροξυσμὰς ἐν τῆσιν ἀρτίῃσι ποιέωνται. 92 ἐν δὲ τοῖσι τοιούτοισιν, ἐν μὲν ἀρτίῃσιν αὖω· ἐν δὲ τῆσι περιττῆσι, κάτω· ὀλίγοι δὲ τοιοῦτοι. 93 αἱ δὲ τοιαῦται δυσκριτώτεραι καθεστάσιες. 94 ἀτὰρ ἢν τι πρόσω χρόνου προβήκωσι ἀνάγκη ἔτεος· οἷον τεσσαρακαιδεκαταῖαι, πεντεκαιδεκαταῖαι· τεσσαρακαιδεκάτη μὲν, κάτω· πεντεκαιδεκάτη δὲ, αὖω. 95 πρὸς γὰρ τὸ κρίσιμον ἔτω ξυμφέρει κὴ ἐκάστω ἐκποιεῖν· πολλῷ ὀκάστω κάτω. 96 πολλὰ δὲ δεῖ καθαίρειν· 97 παῦτα δὲ ἐγγὺς, ἢν τὸ κρίσιμον, ἀλλὰ πρόσω μᾶλλον. 97 δεῖ δὲ ὀλιγάκις ὀξέσι πολλὰ ἄγειν· τοῖσι [δὲ] κοπώδεσι, τὸ σύμπαν. 98 ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐς ἄρθρα καὶ κατὰ γνάθους μάλιστα ἀποστάσιες γίνονται, ἐγγύς τε τῶν πόνων ἑκάστου ἐπὶ τὸ ἄνω μᾶλλον καὶ τὸ σύμπαν. 99 ἢν δὲ ἐγγὺς ἡ νοῦσος ἔῃ, καὶ καθάπτωσι, κάτω αἱ ἀποστάσιες. μάλιστα δὲ πόδες θερμοὶ κάτω σημαίνουσι, ψυχροὶ δὲ ἄνω. 100 οἵοισι δὲ ἀνίστασθαι ὑμῖν ἐκ τῶν νούσων, αὐτίκα δὴ ἐν χερσὶν ἢ ποσὶ πόνοι τινὲς, ἐν τούτοισιν ἀφίστανται. 101 ἀλγήσῃ κὴ ἢν τι πεπονηκὼς ἔῃ πρὶν ἢ νοσέειν, ἐνταῦθα ἀποκλίζει. 102 οἷον δὲ τοῖσιν ἐν περίνθῳ βηχώδεσι κὴ κυναγχικοῖσι· 103 ποιέουσι γὰρ αἱ βῆχες τὰς ἀποστάσιας, ὥστε οἱ πυρετοὶ τοιοῦτοι. 104 κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ξύμβαίνει ἢ ἀπὸ χυμῶν ἢ σώματος στιγμῆς, κὴ ψυχῆς. 105 τὰς μὲν οὖν χρήσεις εἰδέναι, ἐν ἧσιν ὥρῃσιν αὐξέσι, καὶ οἷα ἐν ἑκάστοισι νοσήματα

nibus. 90 Fiunt autem plurima paribus diebus, deorsum: 91 sic enim & sua sponte prosunt: si non circuitus faciant exacerbationes in paribus. 92 In talibus autem, in paribus sursum: in imparibus deorsum. Tales autem pauci sunt. 93 Et tales constitutiones etiam difficilius judicantur. 94 Quin & ulterius tempore progressa sic fieri necesse est, velut ad decimamtertiam, ac decimamquartam diem: Decimatertia quidem deorsum, decimaquarta vero sursum. 95 Ita enim ad judicationem conducit. Et quæ ad vigesimam. Cæterum quæ infra prodeunt, 95 multum purgare oportet, & hæc non prope judicationem, sed longius ab ea. 97 Raro autem in acutis, multa ducere oportet, in delassatis, totum. 98 In febribus ad articulos, & circa maxillas maxime abscessus fiunt, prope sane dolores uniuscujusque, ad supernam partem magis & in totum. 99 Si vero lentus fuerit morbus & deorsum tendens, inferne etiam abscessus fiunt. Maxime autem pedes calidi, inferne significant: frigidi, superne. 100 Quibus vero ex morbis se erigentibus statim in manibus aut pedibus dolores fiunt, in his abscessus contingunt. 101 Sed & si quid doluerit quis antea quam ægrotet, ad eas partes infirmatur. 102 Quemadmodum etiam tussientibus & anginosis in Perintho. 103 Faciunt enim tusses abscessus, velut etiam febres. 104 Juxta eandem rationem contingit ab humorum aut corporis colliquatione & frigiditate. 105 Proinde nosse expedit, in quibus temporibus humores florent, & quales

in

μαλα ποιέσι, καὶ οἷα ἐν ἑκάστῳ
116 νοσήμασι παθήματα. 106 τὸ δὲ
σῶμα τὸ ἄλλο, ἐς ὃ, τι μάλιστα
νόσημά ἡ φύσις ῥέπει· 107 οἷόν τι
ἐπὶ λιθῳ σπλὴν ποιεῖ, τούτων τι
καὶ ἡ φύσις. 108 χρόαν τε καὶ χρώ-
ματα κακίω, καὶ σώματα σφρεῖ· 37
109 καὶ εἴ τι ἄλλο, τοῦτο ἀσκεῖ-
σθαι. 110 ψυχῆς ἀκρασίη 38
ποτῶν καὶ βρωμάτων, ὕπνε,
ἐγρηγόρσιος, 111 ἢ δι' ἔρωτός τι-
νας, οἷον κύβων, 112 ἢ διὰ τέ-
χνας, 113 ἢ δι' ἀνάγκας καρτερείη
πόνων, 114 καὶ ὧν τινων τεταγμένη,
ἢ ἄτακτος. 115 αἱ μεταβολαὶ 39
ἐξ οἵων ἐς οἷα.

IV. Ἐκ τῶν ἠθέων φιλοπονίη
ψυχῆς· 2 ἢ ζητέων, ἢ μελε- 40
τέων, ἢ ὁρέων, ἢ λέγων, 3 ἢ
εἴ τι ἄλλο, οἷον λύπας, δυσοργη-
σίας, ἐπιθυμίας. 4 τὰ δὲ ἀπὸ συμ-
πτώσιος λυπήματα γινόμενα, ἢ
διὰ τῶν ὀμμάτων, ἢ διὰ τῶν ἀκοῆς.
5 οἷα τὰ σώματα. 6 μύλης μὲν τε-
τριφθείσης πρὸς ἑωυτὴν, ὀδόντες
ἠμώδηνεν· 7 περιπατέοντος τε κοίλον 41
περιόδοι σκέλεα τρέμει. 8 ὅταν
δὲ τῆσι χερσὶν, ὧν δέηται, ἄρηται,
αὐτὰ τρέμουσιν. 9 ὄφις ἐξαί- 42
φνης ὀφθεὶς χλωρότητα ἐποίη-
σεν. 10 οἱ φόβοι, οἷον αἰσχύνη, λύ-
πη, ἡδονὴ, ὀργὴ, τἆλλα τοιαῦτα
ὅτως ὑπακούει. 11 ἑκάστου δὲ τὸ 43
πεφυκὸς ἕκαστον τῇ πρήξει,
ὡς τούτοισιν ὑπακούει. 12 ἱδρῶτες,
καρδίης παλμὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα
τῶν διαφόρων, 13 τὰ ἔξωθεν, ὠφε-
λέοντα ἢ βλάπτοντα, ἄλφος,
καταίχυσις, καθάρσιος, καθά-
λασις, ἐπίδεσις ἑλίων, καὶ
τῶν τοιούτων. 14 καὶ τὰ ἔνδοθεν
ὑπακούει τῶν τοιούτων, ἃ μόνον
ὠφελεῖ τὰ ἔξω τῶν εἴσω πεφυ-
κε.

in singulis morbos faciunt, & quales in unoquoque morbo affectiones: 106 & reliquum corpus ad quem morbum maxime natura repit: 107 & quale quid splen intumescens facit. 108 Horum sane & natura, & ferme colores deteriores sunt, & corpora tument. 109 Et si quid aliud est, in his exercere se prodest, velut est. 110 Animi intemperantia circa cibos ac potus, somnum, vigilias, 111 aut ob amores quosdam, velut tesserarum, 112 aut propter artes, 113 aut propter necessitates: tolerantia laborum, 114 & quorum ordinata est, aut inordinata. 115 Mutationes ex qualibus ad qualia.

IV. Ex moribus animæ industria, 2 aut quærens, aut meditans, aut videns, aut dicens, 3 aut aliud quid, velut tristitiæ, iracundiæ, cupiditates, 4 quæ ex casu contingunt. Molestiæ animi aut per oculos, aut per auditum, 5 velut etiam corporum. 6 Malis quidem ad seipsas attritis, dentes stupescunt. 7 Ambulanti vero circa cavum locum, crura tremunt: 8 quum autem quis manibus ea quibus opus habet levat, hæ tremunt: 9 Serpens derepente conspectus pallorem cum virore inducit. 10 Timores, pudor, mœror, voluptas, ira, aliaque hujusmodi quomodo obediunt. 11 Unicuique autem pars corporis ad actionem pertinens, in his obedit. 12 Sudores, cordis palpitatio, & ejusmodi potentiæ. 13 Quæ extrinsecus prosunt aut nocent, unctio, perfusio, illitio, cataplasmatum usus, deligatio lanarum & talium rerum: 14 & internæ partes talibus obediunt, non solum externæ his quæ in-

φερομένων, [15] ἀπὸ καὶ πόδε
" ἐν ἐρίοισι κρίτη πινώδεσι, [16] 44
15 " καὶ τὸ ' παρὰ βασιλεῖ λεγό- 45
μενον κύμινον ὁρῶσιν [ἢ] ὀσ-
φραινομένοισιν. [17] " ὅσα κε- 46
φαλῆς ἀγωγά, παρακλητικά· λό-
γοι, φωνή, καὶ τὰ τοιαῦτα.
[18] μαζοί, γονή, ὑστέρη, σημεῖα
πάντα ἐν τῆσιν ἡλικίῃσι, καὶ ἐν
τοῖσι πνιγμοῖσι, καὶ βηξί, τὰ ἀφ' ὃς
ὄρχιν.

v. " Ὥσπερ τοῖσι δένδροισιν ἡ 47
γῆ, ἕτω τοῖσι ζώοισιν ἡ γαστήρ. [2]
καὶ τρέφει, καὶ θερμαίνει, καὶ ψύχει. [3]
ψύχει μὲν κενουμένη· θερμαίνει δὲ
πληρουμένη, " ὥσπερ γῆ κοπρεύου- 48
μένη. [4] [ὥσπερ δὲ ἡ γῆ] χειμῶνα
θερμὴ, ἕτω καὶ ἡ κοιλίη. [5] δένδρεα
φλοιὸν λεπτὸν ξηρὸν ἔχει· ἔσωθεν δὲ
' ξηρόσαρκα, ὑγιηρά, ἄσηπτα,
χρόνια. [6] καὶ ζώων, οἷον χελώνη,
καὶ ὄ, τι τοιοῦτον, ἡλικίησιν, ὥρῃσιν,
συνιαυτοῖσιν ὅμοια. [7] τὰ ζῶντα δὲ
τελέως χρωμένοισι μᾶλλον βελ-
τίω. [8] " ὥσπερ ὑδρίον νέον ἀμπη- 49
δᾶν, παλαιούμενον σῆπει· [9] ἕτω
καὶ ἡ γαστὴρ διὰ τὴν τροφὴν,
καὶ ὑποστόμωμα ἴσχει ὥσπερ ἀγ-
γεῖον.

vi. Οἱ τρόποι τῶν νόσων. [2]
τὰ μὲν συγγενικὰ ἔσαν εἰδέναι πυ-
θόμενον, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης. [3]
οἰκέοντας γὰρ διὰ πλάνων, καὶ
πολλοὶ ἴσασι· [4] τὰ δὲ ἐκ τοῦ
σώματος καὶ τῶν ' διαιτημάτων,
" καὶ καταστάσιος τῆς νόσου, ἢ 50
ἀπὸ ὡρέων. [5] αἱ δὲ χῶραι πρὸς
τὰς ὥρας κακῶς διακείμεναι
τοιοῦτοι πίπτουσι νοσήμασι, ὁ-
κοῖα ἂν ὧραι ὁμοῖαι ἔωσιν· [6] οἷον
" ἀνώμαλον θάλπος, ἢ ψύχος, 51
τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὅταν τοιαῦτα
ποιέῃ φθινοπωρινὰ ἐν τῇ χώρῃ τὰ

νοση-

tro assumuntur. [15] Sed & quæ in lanis ab ovili succidis adhibentur, [16] & quod à rege nomen habet cuminum, videntibus & olfacientibus. [17] Quæ de capite ducunt, turbant, sermones, vox, & hujusmodi, [18] mammæ, genitura, uterus, & quæ signa in ætatibus, & in suffocationibus, ' & tussi, & quæ ad testiculos. 115

v. Quemadmodum arboribus terra, ita animalibus ventriculus: [2] & nutrit, & calefacit, & frigefacit. [3] Frigefacit, dum evacuatur: calefacit, dum impletur. [4] Quemadmodum terra stercorata hyeme calida est, ita etiam ventriculus. [5] Arbores corticem tenuem siccum habent, intrinsecus autem carne sicca, sanæ, non putridæ, diuturnæ. [6] Ita & ex animalibus testudines, & quicquid ejusmodi est. ' Ætatibus, temporibus, annis, similia [7] animalia, non deteruntur, si moderate melioribus utantur. [8] Quemadmodum hydria quod recens est transmittit, quod inveteratum retinet. [9] Sic & ventriculus transmittit alimentum, & fecem retinet, velut vasculum. 120

vi. Modi morborum hi sunt: [2] partim quidem cognati sunt: de quibus interrogando discere oportet: [3] partim à regione, (familiares enim sunt per multas, ' & multi ipsos noscunt:) [4] partim ex corpore, & victus ratione, ac temperiei constitutione, aut à temporibus. [5] At regiones ad tempora male dispositæ, tales morbos pariunt, quali tempori similes fuerint, [6] Verbi gratia, inæqualis calor aut frigus eadem die, quum talia fuerint, morbos autumnales faciunt. 125

νεσήματα, καὶ ἐν τῇσιν ἄλλησιν ὥρησι κ̣ὴ λόγον. 7 "τὰ μὲν ἀπὸ 52
ὀδμέων βορβορωδέων ἢ ἑλωδέων· 8 τὰ δὲ ἀπὸ ὑδάτων λιπῶν̣α, ἀπλυώδεα. 9 τὰ δὲ ἀπὸ πνευμάτων χρηστῶν τε καὶ κακῶν ἄρχονται.

VII. "Ὥρης ἢ οἵας ἔσονται 53
[τοίας αἰ] νέσοι· 2 καὶ καθεστάσιες ἐκ τῶνδε. 3 ἢν αἱ ὧραι ὡραίως, εὐτάκτως, εὐκρινέας νέσους ποιέουσιν. 4 αἱ δ' ἐπιχώριοι τῇσιν ὥρῃσι νέσοι δηλέουσι τὰς τροπάς. 5 ὁ, τι δ' ἂν ἐξαλλάξῃ ἡ ὥρη, ὅμοια ἢ ἀνόμοια ἔσται τὰ νοσήματα, οἷα ἐν τῇ ὥρῃ ταύτῃ γίνεται. 6 ἢν δ' ὁμοίως ἄγῃ, ἢ τοιαῦτα καὶ ἐπὶ τοιούτοισι εἰλκυσμένα, οἷον ἴκτερον φθινοπωρινόν· 7 ψύχεα γὰρ ἐκ θαλπέων, καὶ θάλπος ἐκ ψύχεος. 8 καὶ ἢν τὸ θερινὸν χολῶδες γένηται, καὶ αὐξηθὲν ἐγκαταλιφθῇ, ' καὶ ὑπόπληκτοι. 9 "ὅταν δ' οὖν καὶ τὸ ἦρ ἔτως ἀγάγῃ, 54
καὶ ἦρος γίνονται ἴκτεροι. 10 ἐγγύτατα δὲ αὕτη ἡ κίνησις τῇ ὥρῃ καὶ τοῦτο τὸ εἶδός ἐστιν. 11 "ὅταν δὲ θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, καὶ δύσπνοοι, καὶ ὀκαθέξιες, ἐδὲ καταύξηροι γλώσσησιν. 12 "ὅταν δ' χειμέριον γένηται ἦρ" καὶ ὀπισθοχειμών, χειμερινὴ καὶ αἱ νέσοι, καὶ βῆχώδεες, καὶ περιπνευμονικαὶ, ἢ κυναγχικαί. 13 "καὶ φθινοπώρῳ, ἢν 56
μὲν ὥρη καὶ ἐξαίφνης χειμάσῃ, μὴ συνεχῶς τοιούτας νέσους ποιέῃ, 14 διὰ τὸ μὴ ἐν ὥρῃ ἦρχθαι, ἀλλὰ ἀνωμάλως γίνεσθαι. 15 διόπερ καὶ αἱ ὧραι ἀκρίβειαι καὶ ἀκαταστάσιαι γίνονται. 16 ὥστερ καὶ αἱ νέσοι, "ἐὰν περιπρηγνύωνται, ἢ περιπεκρίνωνται, ἢ ἐκλελοίπωσι. 17 φιλυπόστροφοι γὰρ

ciunt. Et in aliis temporibus secundum rationem, 7 alii ab odoribus cœnosis aut paluſtribus: 8 alii ab aquis, calculosi, ' ſpleni- 135
ci: 9 alii à ventis bonis & malis incipiunt.

VII. Qualia vero ſunt tempora, 2 tales erunt etiam morbi, & conſtitutiones ex ipſis. 3 Si tempora tempeſtive, & ordinate ſe habuerint, morbos judicatu faciles faciunt. 4 Vernaculi autem temporum morbi indicant mutationes, 5 & prout evariaverit tempus, ſimiles aut diſſimiles erunt morbi, qui in hoc tempore oriuntur. 6 Si vero ſimiliter procedat, ejuſmodi ' quo- 125
que fuerint morbi, & ad talem modum tracti, veluti eſt morbus regius autumnalis. 7 Frigora enim ex caloribus, & calor ex frigore. 8 Et ſi æſtas bilioſa fiat, & bilis aucta intus relinquatur, etiam aliquantum ſplenici fient. 9 Quum igitur & ver ſic proceſſerit, etiam vere fit morbus regius. 10 Proximus eſt enim hic motus tempori, juxta hanc ſpeciem. 11 Quum vero æſtas fiat veri ſimilis, ſudores in febribus, & ' febres faciles ' & non pera- 140
cutæ, neque linguis obaridæ fient. 12 Si vero hybernum fiat ver, & poſtremum hyemis tempus, hyberni etiam morbi, & tuſſes, & peripneumoniæ, & anginæ. 13 Et autumnus ſi non 56
in tempore ac derepente hybernarit, non aſſidue, tales morbos facit, 14 eo quod non in tempore incepit, ſed inæqualiter fit. 15 Quapropter etiam tempora à judicatione aliena ac inconſtantia fiunt: 16 quemadmodum ' etiam morbi, ſi præcrum- 145
pant, aut præexcernantur, aut intus relinquantur. 17 Recidi-

ἢ καὶ αἱ ὧραι γίνονται, ὥσπερ αἱ ἔτη νοσοποιέουσι. [18] προσλογιστέον δ' ἐν, ὁκοίως ἂν ἔχοντα τὰ σώματα αἱ ὧραι προσλαμβάνωσι.

VIII. [11] Νότοι βαρυήκοοι, 58 ἀχλυώδεες, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, φλεγματικοὶ. [2] ὅταν δ' τος δυνασθῆ, τοιοῦτος ἐν τῇσι νόσοισι πάσχουσιν· [3] ἕλκεα μαδᾷ, μάλιστα τόμια, αἰδοῖον, καὶ τ' ἄλλα. [4] ὧν δὲ βόρδον, βῆχες, φάρυγξις, ἡσιλίαι σκληρότεραι, δυσουρίαι φλεγμώδεες, ὀδυναι πλευρέων, σηπεδόνες. [5] ὁκόταν δ' τος δυνασθῆ, τοιοῦτος προσδέχεσθαι μᾶλλον τὰ νοσήματα. [6] [11] ὧν μᾶλλον πλεονάζῃ, οὐχ μοίσιν οἱ πυρετοὶ ἔπονται, ἢ ὁμοίοισιν, [7] ἐξ οἵων οὐ πλεοναζοὶ μεταπέσωσι, [8] καὶ ὁκως ἂν ἔχοντα τὰ σώματα προσλάβωσιν ἐκ τῆς ἑτέρης ὥρης, [9] ἢ ὁκοίοισιν οὖν 117 χυμοῖ δυνασθοῦσιν ἐν τῷ σώματι. [10] ἄτερ αὐυδρίαι νότιαι, βόρδαι· [11] διαφέρει γὰρ καὶ τ' ἄλλα ἔτη· [12] μέγα γὰρ καὶ τοῦτο. [13] ἄλλος γὰρ ἐν ἄλλῃ ὥρῃ καὶ χώρῃ, μέγας· [14] οἷον τὸ θέρος χολοποιόν· ἦρ ἔναιμον· καὶ τ' ἄλλα, ὡς ἕκαστα. [15] [11] αἱ μεταβολαὶ μάλιστα ποιέουσι 60 νοσήματα, καὶ αἱ μέγισται μάλιστα· [16] καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταβολαγαὶ, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι· [17] τὰ δὲ ἐκ προαγωγῆς γίνεται. [18] αἱ ὧραι 5 αὐτῇ ἀσφαλέσταται, ὥσπερ καὶ δίαιται· καὶ ψύξις καὶ θάλπος, μάλιστα ἐκ προαγωγῆς. [19] καὶ ἡλικίαι δ' τω μεταβαλλόμεναι. [20] φύσιες δ' ὡς πρὸς τὰς ὥρας· αἱ μὲν πρὸς θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα ἐὸν καὶ κακῶς πέφυ-

vas enim etiam tempora faciunt, quemadmodum & morbos ita inducunt: [18] Itaque insuper considerandum est, quomodo habentia se corpora tempora suscipiant.

VIII. Austri auditum gravant, caliginem inducunt, caput gravant, torpidi sunt, dissolvunt. [2] Quum hic prævaluerit, talia in morbis patiuntur, [3] ulcera glabra, maxime os, pudendum, & aliæ partes. [4] Si vero aquilo, tusses, faucium affectiones, ventres duriores, urinæ difficultates, horrores, dolores laterum ac pectoris. [5] Quum hic dominatur, tales morbos magis expectare oportet. [6] Si magis redundaverit, ad squalores sequuntur febres, itemque ad pluvias. [7] ex qualibus tandem redundantiæ transmutatæ fuerint, [8] & quomodocunque habentia se corpora ex alio tempore susceperint, [9] & quocunque tandem humore in corpore dominante. [10] Cæterum siccitates & austrinæ sunt, & aquilonares. [11] Differunt enim & alia hoc modo. [12] Magnum enim & hoc est. [13] Nam alius in alio tempore ac regione magnus est. [14] Veluti æstas bilem parit, ver sanguinem, reliqua prout singula. [15] Mutationes maxime pariunt morbos, & præsertim maximæ: [16] & in temporibus magnæ mutationes, & in aliis. [17] Quædam sensim contingente progressu fiunt. [18] Tempora hujusmodi sunt securissima, velut etiam diætæ, & frigus, & calor maxime sensim facto progressu. [19] Et ætates sic transmutantur. [20] Naturæ quantum ad tempora attinet, aliæ ad æstatem, aliæ ad hyemem, bene aut male dispo-

τεφύκασιν. 21 αἱ δὲ πρὸς χώρας, καὶ ἡλικίας, καὶ διαίτας, " καὶ τὰς 61
ἄλλας κοιλοτάσιας τῶν νόσων, ἄλλην πρὸς ἄλλας δὲ καὶ κακῶς πεφύκασι. 22 καὶ ἡλικίαι πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας, " καὶ πρὸς 62
κοιλοτάσιας νόσων. 23 καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσι, διαίτῃσι, καὶ σιτίοις, καὶ ' ποτοῖς, οἷα. 24 ὅπου μὲν χρεὼν ἀργὸς ἔργων, καὶ πέπονα τὰ εἰσπίπτοντα καὶ ἀπλᾶ. μέγα γὰρ καὶ τοῦτο. 25 αἱ ὀπῶραι δὲ, ἐργάσιμοι, ἡλιώδεες, τὰ πινόμενα ψυκτὰ, ἀκροδρύοισι σιτία, οἶνοι, ἀκρόδρυα.

IX. Ὥσπερ δὲ ἐκ τῶν ὡρέων τὰς νόσους ἔξεστι τεκμήρασθαι, 2 63
ἔστι ποτὲ καὶ ἐκ τῶν νόσων " ὑδατα, καὶ ἀνέμους, καὶ αὐχμοὺς προγινώσκειν· οἷον βόρεα, νότια. 3 ἔστι γὰρ δὲ μαθόντι καὶ ὀρθῶς σκοπέοντι· 4 οἷον καὶ λέπρας τινὲς, καὶ φλύκταιναι ἄγρια πάνυ, ὑδατα ὅταν μέλλῃ, κνησμώδεες ἐσὶ, καὶ ' ἄλλα τοιαῦτα. 5 καὶ τῶν ὑσμάτων οἷα ἡ ἀφ' ἑσπέρης, ἢ ἑωθινὴ, ἢ ἀφ' ἑσπερίδων ἄλλων, καὶ τὰ συνεχέα. 6 καὶ ἀνέμων οἱ μὲν πολυήμεροι πνέουσι, καὶ ἀνακυκλέουσιν ἀλλήλοισιν· οἱ δὲ ἀφ' βραχυτέρων· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ καθ' ἑωυτοὺς. 7 τοῦτο ἔχει τῇσι κοιλοτάσιοισιν ὁμοιότητας· ἐπὶ βραχύτερον δὲ τὰ τοιαῦτα. 8 " ἢν μὲν ἐπὶ πλέον 64
τὸ ἔτος τοιοῦτον ᾖ, οἷον κοιλότασιν ἐποίησεν, ἐπὶ πλεῖον καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα· 9 καὶ, ἢν μᾶλλον ἰσχυρότερα, καὶ μέγιστα νοσήματα ' ἔτεος ἐγγύτερα, καὶ θανατωδέστερα, καὶ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον.

IX. Ἐκ τῶν πρώτων ὑδάτων, ὅταν

dispositæ sunt. 21 Quantum vero ad regiones, & ætates, & victus rationem, & alias morborum constitutiones, aliæ ad alias ' bene aut 165
male se habent. 22 Et ætates ad tempora, & regiones & victus rationem, & morborum constitutiones. 23 Et in temporibus, victus, & cibi, & potus, qualitatem suam requirunt. 24 Nam hyems ab operibus ocium habet, & quæ in corpus ingeruntur, matura ac simplicia postulat. Magnum enim & hoc est. 25 Autumnus autem laboribus deditus. Sub insolationibus potus frequentes sunt, cibi inconstantes, ' vina, 170
arborum fructus.

IX. Quemadmodum autem ex temporibus morbos conjectare datur, 2 ita quandoque etiam ex morbis aquas, & ventos, & siccitates prænoscere licet, & aquilonares, & austrinas. 3 Licet autem ei qui probe ac recte didicit, unde sint hæc considerare, 4 velut & lepræ quædam, & circa articulos dolores, aquæ ubi futuræ sunt, pruriginosi sunt, & alia hujusmodi. 5 Et quæ pluviæ alternis, aut ' singulis diebus, aut per alios circuitus, aut assiduæ fient. 6 Et venti aliqui per multos dies flant, & contrario inter se modo flant, alii per pauciores. Et iidem per circuitum. 7 Hæc habent cum temporum constitutionibus similitudines. Verum brevius talia. 8 Si vero annus diutius talis fuerit, qualem constitutionem fecerit, tales etiam morbi diutius erunt. 9 Et si magis fortes fuerint, maximi quoque morbi ' sic fient, & com- 175
muniſſimi, & ad plurimum tempus.

X. Ex primis aquis, ubi post

ὅταν ἐξ αὐυδείης πολλῆς μέλλῃ ὕδωρ ἔσεσθαι, ἔστι καὶ ὑδρώπων προφαίνειν. [2] καὶ, ὁκόταν τ' ἄλλα σμικρὰ σημήια φανῇ ἐν νηνεμίῃ, ἐν μεταβολῇ. [3] σκοπτέον οὖν, ὅσα μὲν ἐφ' οἵοισιν ὕδασιν ἢ ἀνέμοισιν αἱ νοῦσοι ἐπισημήνουσι, [4] καὶ ἀκουστέον, εἴ τις οἶδεν, "ὅτι, [65] τοιούτου χειμῶνος προγενομένου, τοῖον ἦρ ἢ θέρος ἔσται. [5] τὰ χρώματα ἔχ ὁμοίως ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, οὐδὲ ἐν βορέοισι καὶ νοτίοισιν, οὐδ' [25] ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν, αὐτὸς πρὸς ἑωυτόν, οὐδ' ἄλλο ἄλλῳ ὁμοίην. [6] σκεπτέον δὲ, ἐξ ὧν ἴσμεν καὶ παρεόντων καὶ ἀτρεμεόντων, περὶ χροιῶν. [7] καὶ ὅπως αἱ ἡλικίαι τῇσιν ὥρῃσιν ἐμφερέες εἰσὶ, καὶ χροιῇ, καὶ τρόπῳ.

XI. " Οἱ αἱμορροΐδας ἔχοντες, [66] ὅτε πλευρίτιδι, ὅτε περιπνευμονίῃ, ὅτε φαγεδαίνῃ, ὅτε δυσεντερίῃσιν, ὅτε θερμίνθοισιν ἁλίσκονται· [2] " ἴσως δὲ οὐδὲ λέπρῃσιν· ἴσως δὲ οὐδὲ ἀλφοῖσιν. [67] [3] ἰητρευθέντες γε μὴν ἀκράτως, " συχνοῖσι τοῖσι τοιούτοισιν ἢ [68] βραδέως ἤλωσαν, καὶ ὀλέθρια ἔπτυσαν. [4] " καὶ ὅσα ἄλλα [69] ἀποστάσιες, οἷον συρίγγες, ἑτέρων ἄκος. [5] " ὅσα πέφυκεν [70] ἐπιφαινόμενα πυέτῳ, ῥύεται τὰ πρόσθεν προσγενόμενα κωλύματα ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι. [6] " οἱ [71] ὑποκείμενοι τόποι, ὑποδεξάμενοι πόνῳ, ἢ βάρει, ἢ ἄλλῳ τινὶ, ῥύονται " ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι. [72] [7] διὰ τὴν ῥοπὴν οὐκ ἐπ' αἷμα ἕρπει, ἀλλὰ κατὰ τὸν χυμὸν τὸν συγγενέα τοιοῦτο πλύσιν. [8] ἔστι, εἰσὶν αἷμα ἀφίεσθαι ἐν χειρῶν, ἐπὶ τοῖσι τοιούτοισιν· ἐπ' ἄλλοισι δὲ, ὥσπερ ἐπὶ τούτοισιν, τοῦτο

multam ficcitatem, aqua futura eſt, de aqua inter cutem prædicere licet: [2] & ubi talia parva ſigna apparuerint in ventorum quiete, in tranſmutatione. [3] Colligenda igitur ſunt, quæ in qualibus aquis aut ventis morbi ſignificant, [4] & audiendus eſt ſi quis novit, quod tali hyeme prægreſſa, tale ver aut æſtas erit. [5] Colores non ſunt ſimi- [185] les in temporibus, neque in aquilonaribus, neque in auſtrinis, neque in ætatibus, neque in unoquoque ad ſeipſum, neque in alio ad alium. [6] Conſiderandum autem eſt ex his quæ præſentia ac quieſcentia novimus de coloribus, [7] & quod ætates temporibus ſimiles ſunt, & colore, & mutatione.

XI. Qui hæmorrhoidas habent, neque pleuritide, neque peripneumonia, neque phagedæna, neque furunculis, neque tuberculis terebinthi figuram [190] habentibus corripiuntur. [2] Fortaſſis autem neque lepris, fortaſſis neque vitiliginibus. [3] Multi tamen intempeſtive curati, non tarde talibus correpti ſunt, & ſic pernicioſæ fuerunt. [4] Et quicunque alii abſceſſus, velut fiſtulæ, aliorum medela ſunt. [5] Quæ ubi inſuper comparent ſedare ſolent, ea prius oborientia impedimenta ab his liberant. [6] Alterius loci morbos loca excipientia, aut dolore, aut gra- [195] vitate, aut ob aliud quiddam liberant, aut quod aliis ſunt communicationes. [7] Propter inclinationem non amplius ſanguis prodit, ſed juxta humoris cognationem talia ſpuunt: [8] convenit quibuſdam ſanguinem detrahere tempeſtive in talibus, in aliis autem, velut in his, non

τῆτο ἐκ' ἐκκός. 9 " κώλυσις ἐπὶ τοῖσι σὲ δὴ αἱμοῤῥώδεα πλύσιν, ὄρχι, πολυρρῆτις, χολή. 10 " τὰ φλεγμὰ τὸ ὄς, ὁσοισιν αὖ ἀμφὶ κρίσιν γινόμενα, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ, τότε ἀπαλλαττόμενα ὑποστροφὴ γίνεται, 11 ἢ ἢν λόγον τῶν ὑποστροφέων τὰ ὑποστροφῆς κρινόμενα, αὖθις αἴρεται ἢ φλεγμήνῃ. 12 ὥσπερ αἱ τῶν πυρετῶν ὑποστροφαὶ, εὖ ὁμοίη φαίνεται. 13 ἐπὶ τέτοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίξεσθαι. 14 ἧρεν παχὺ, λευκὸν, οἷον τὸ τῆς ἀρχιγένους, ἐπὶ ἴσῃσι κοπώδεσι τεταρταίοισιν ἔστιν ὅτε ἔρχεται, καὶ ῥύεται τὸν ἀπὸ τῆς νούσου. 15 ἢν δὲ ἔτι τούτου καὶ αἱμορῤῥαγήσῃ ἀπὸ ῥινῶν ἱκανῶς " καὶ πάνυ. 16 καὶ " ᾧ τὸ ἕτερον ἐπὶ δεξιὰ ἀρθριτικῷ πάθει ἐλύετο, ἧσσον ἀλγεῖ. 17 ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἰητρεύθη, ἐπιπονώτερον.

73 non hoc convenit. 9 Impedimentum in ſpuentibus cruenta: tempus anni, pleuritis, bilis. 74 10 Tubercula circa aurem quibus circa judicationem 'exorta non 200 ſuppurata fuerint, his diſparentibus recidiva fit, 11 & pro ratione recidivarum, recidiva contingente: rurſus intumeſcunt, & permanent, 12 quemadmodum febrium recidivæ, in ſimili circuitu: 13 in his ſpes eſt ad articulos abſcedere. 14 Urina craſſa, alba, qualis Archigenis familiari erat, in laſſitudinoſis febribus quarta die aliquando prodit, & liberat ab abſceſſu. 15 Si vero ultra hoc, etiam ſanguis è naribus 'large eruperit, 205 75 etiam valde. 16 Cui inteſtinum 76 in dextra parte dolebat, & articulari morbo correptus eſt, quietior erat. 17 Poſtquam autem hic curatus fuit, magis dolebat.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΕΡΩΝ, ΥΔΑΤΩΝ, ΤΟΠΩΝ.

HIPPOCRATIS DE AERIBVS, AQVIS, LOCIS.

Baſil. græc. Foeſius ſect. III. 63. 280. Baſil. lat.

239 pag 75

ΙΗΤΡΙΚΗΝ "ὅστις βέλει ὀρθῶς ζητεῖν, τάδε χρὴ ποιέειν. 2 πρῶτον μὲν ξυμμέτρους τὰς ὥρας τοῦ ἔτεος, ὅ, τι δύναται ἕκαστον αὐτέων ἰσχύειν. 3 ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἀστέων ἀνέμους, καὶ τοὺς ἐκ τῆς γῆς ἑκάστης, ἀλλὰ πολὺ διαφέροντας ἀλλήλων, καὶ ἐν τῇσι μεταβολῇσιν. 4 ἔπειτα δὲ τὰ ὑδατα, τὰ θερμά τε καὶ τὰ ψυχρά. 5 μάλιστα μὲν τὰ κοινὰ πᾶσιν ἀνθρώποισιν, ἔπειτα δὲ καὶ ἐν ἑκάστῃ χώρῃ ἐπιχώρια ἐόντα. 6 δεῖ

1 QUICUNQUE artem medicam integre adſequi velit, 2 primum quidem temporum anni rationem habere debet, quantum potentia quodlibet eorum valeat 3 (non enim ſimile quicquam in illis exiſtit, verum differunt invicem propter varias quæ in eis 'fiunt mutationes.) 4 5 Deinde ventorum calidorumque & frigidorum 5 maxime qui ex his omnibus hominibus ſunt communes, & mox qui in unaquaque regione ſunt indigenæ & propriî. 16 pag 104

6 δεῖ δὲ καὶ τῶν ὑδάτων συνυμέεσθαι τὰς δυνάμιας. 7 ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ γεύματι διαφέρουσι καὶ ἐν τῷ σταθμῷ, οὕτω καὶ ἡ δυνάμις διαφέρει πολὺ ἑκάστου. 8 ὥστε ἐς πόλιν ἐπιδὰν ἀφίκηταί τις, ἧς ἄπειρός ἐστι, διαφρονέσθαι χρὴ τὴν θέσιν αὐτῆς, ὅκως κέεται καὶ πρὸς τὰ πνεύματα, καὶ πρὸς τὰς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου. 9 ὁ γὰρ αὐτὸς δυνατὰ, ἥτις πρὸς βορέην κέεται, καὶ ἥτις πρὸς νότον· 10 ὁκοίη ἥτις πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, ὁκοίη ἥτις πρὸς δύοντα. 11 ταῦτα δὲ συνυμέεσθαι ὡς κάλλιστα· καὶ τῶν ὑδάτων πέρι, ὡς ἔχουσιν, καὶ πότερον ἑλώδεσι χρέονται καὶ μαλακοῖσιν, ἢ σκληροῖσί τε καὶ ἐκ μετεώρων, καὶ ἐκ πετρωδέων, εἴτε ἁλυκοῖσι, καὶ ἀτερπνοῖσι. 12 καὶ τὴν γῆν, πότερον ψιλή τε καὶ ἄυδρος, ἢ δασεῖα καὶ ἔφυδρος, καὶ εἴτε κοίλη ἐστὶ καὶ πιγερή, εἴτε μετέωρος καὶ ψυχρή. 13 καὶ τὰ διαιτήματα τῶν ἀνθρώπων, ὁκοῖά τινα ἤδονται· πότερον φιλοπότοι καὶ δρισητικοὶ καὶ ἀπειλήμποροι, ἢ φιλογυμνασίῃσί τε καὶ φιλόπονοι, καὶ ἐδώδιμοι καὶ ἄποροι. 14 καὶ ἀπὸ τουτέων χρὴ συνυμέεσθαι ἕκαστα. 15 εἰ γὰρ ταῦτα εἰδείη τις καλῶς· μάλιστα μὲν πάντα· εἰ δὲ μὴ, τά γε πλεῖστα· οὐκ ἂν αὐτὸν λανθάνοι ἐς πόλιν ἀφικνεόμενον, ἧς ἂν ἄπειρος ᾖ, ἔτε νοσήματα ἐπιχώρια, ἔτε τῶν κοιλιῶν ἡ φύσις ὁκοίη τίς ἐστιν. 16 ὥστε μὴ ἀπορέεσθαι ἐν τῇ θεραπείῃ τῶν νέσων, μηδὲ ἁμαρτάνειν

6 Neque vero negligentiorem se circa aquarum facultates cognoscendas exhibere convenit. 7 Quemadmodum enim gustu differunt, & pondere ac statione, sic quoque virtute aliæ aliis longe præstant. 8 Quare si quis ad urbem sibi incognitam perveniat, circumspicere oportet ejus situm, quo modo scilicet ad ventos, & solis exortus jaceat: 9 non enim æquales vires sunt, ad Septentrionem sitæ, & vergentis ad Austrum: 10 neque ejus quæ solem exorientem, & quæ eundem occidentem spectat. 11 Hæc itaque diligenter oportet perscrutari, ac simul quo modo habeant circa eam aquæ: num ne palustribus utantur & mollibus, aut duris & ex sublimi loco prolabentibus, & scaturientibus, ex petris, sive salsis, & crudis. 12 Terra etiam ipsa consideranda, nudane sit & aquis carens, aut densa & aquosa, & an concava sit & æstuosa, vel alta & frigida. 13 Hominum insuper diæta perquirenda, qua maxime capiantur: an bibuli sint & lurcones & ocio dediti, aut exercitiis variis utentes, & tolerantes laborum, ciborumque plus adpetentes quam poculorum. 14 Ex his enim singula sunt investiganda. 15 Nam qui hæc omnia probe, quantum fieri potest, cognoverit, aut horum plurima, eum non latere possunt quum in urbem etiam ignotam sibi pervenerit, neque morbi regioni peculiares & patrii, neque communis regionis natura, quæcunque tandem ea fuerit, 16 ut non possit in cognoscendis morbis dubius hærere, aut errare sicubi ad morborum medicationem adhibeatur.

μαρ[illegible]ένων. 17 ἀ εἰκὸς ἐστι γίνεσθαι, ἰδὼ μή τις, τοῦτο πρότερον εἰδώς, προφρων τις ἦ, 18 πρὸ ἐκάστου τε χρόνου προσκοπῶν καὶ ξυνιὼν ἃ λέγει αὖ, ὁκόσα τε νοσήματα μέλλ- 4 λοντα τὴν πόλιν καταλήψεται, ἢ θέρεος, ἢ χειμῶνος, ὁκόσα τε ἴδια ἑκάστῳ κίνδυνος γίνεται ἐκ μεταβολῆς τε διαίτης. 19 ἐπεὶ καὶ τὰ ὡρέων τὰς μεταβολὰς, καὶ τὰ ἄστρων ἐπιτολάς τε καὶ δύσιας, καλῶς ἑκάστων τελέων γινομένων, προφανέα' αὖ τὸ ἔτος, ὁκοῖόν τι μέλλει γίνεσθαι. 20 ὅτῳ γὰρ αὖ τις ἐρευνήσεται καὶ προγινώσκων τὰς καιρὰς, μᾶλις' αὖ ἐπιδέξεται περὶ ἑκάστου, καὶ τὰ ὠφελήσει τυγχάνοι τῆς ὑγιείης, καὶ κατ' ὀρθὸν φέροιτο ἐπὶ ἐλάχιστα ἐν τῇ τέχνῃ.

11. Εἰ δὲ δοκέοι τις ταῦτα μετεωρόλογα εἶναι, εἰ μεταξυὴ τῶν γνώμης, μάθοι αὖ, ὅπ" ἐπὶ ἐλάχιστον μέρος ξυμβάλλεται ἀστρονομίη ἐς ἰητρικὴν, ἀλλὰ παγκάλως ὠφελέει. 2 ἅμα γὰρ τῇσιν ὥρῃσι, καὶ αἱ κοιλίαι μεταβάλλουσι τοῖσιν ἀνθρώποισιν, 3 ὅκως δὲ χρὴ ἕκαστα τῶν προφρημένων σκοπεῖν καὶ βατανίζειν, ἐγὼ φράσω σαφέως. 4 ὅσαι μὲν πόλις πρὸς τὰ πνεύματα κεῖται τὰ θερμά· 5 ταῦτα δὲ ἔστι μεταξὺ τῆς τε χειμερινῆς ἀνατολῆς καὶ ἠλίου καὶ τῶν θερινῶν τῶν χειμερινῶν· 6 καὶ αὐτέη ταῦτα τὰ πνεύματα ἔστι ξυνώνυμα, τῶν δὲ ἀπὸ τῶν ἄρκτων πνευμάτων σκέπη· 7 ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ἐστὶ τάτε ὕδατα πολλὰ καὶ ὕφαλα, καὶ ἀνάγκη εἶναι" μὴ μετέωρα· 8 καὶ τὰ μὲν θέρεος θερμά, καὶ δὲ χειμῶνος ψυχρά. 9 [καὶ ὅσαι πολέμια ἀνθρώποισιν ἐόντα νόσους ποικίλας ἐπιφορέει.]

III.

beatur. 17 Quæ ambo illis evenire solent, qui non prius provide hæc diligenter cognoverunt. 18 Quare qui ea studiose rimatus fuerit, uniuscujusque temporis, ac anni futuri constitutionem prædicere poterit, qui videlicet morbi communi adfectione civitatem sint invasuri tum æstate, tum hyeme, & quæcunque pericula unicuique sint timenda ex diætæ ac victus immutatione. 19 Quum enim temporum mutationes, & astrorum ortus ac occasus observaverit, quemadmodum singula horum eveniant, prænoscet utique & de anno, qualis hic sit futurus: 20 hoc namque modo si quis rimatus fuerit ac prægnoverit temporum occasiones, maxime de singulis sciet, utplurimumque sanitatem adsequetur, & recta via procedet, non minima artis suæ gloria.

11. Quod si cui hæc sublimiora videantur, is si ab hac sententia discedat, discet sane non minimam partem conferre ad rem medicam ipsam Astronomiam, sed omnino plurimam, 2 quum una cum temporibus & ventriculi in hominibus mutentur. 3 Quomodo autem singula quæ diximus scrutari ac explorare oporteat, deinceps dicam manifeste. 4 Quæcunque quidem civitas ad ventos sita est calidos, 5 (puto autem eos qui inter brumalem solis exortum itidemque occasum perflant,) 6 huic hi venti sunt peculiares. à Septentrionalibus autem ventis tuta ac protecta ea civitas existit. 7 Aquæ vero ejus multæ & subsalsæ sunt, & necessario non sublimes, 8 æstate quidem calidæ, hyeme frigidæ.

111. " Καὶ ὁκόσαι μὲν τῶν πόλεων κέονται γε καλῶς τῷ ἡλίῳ καὶ τοῖσι πνεύμασι τῶν, ὕδασί τε χρέονται ἀφθονοῖσιν, αὗται μὲν ἥκιστα αὐτάνων τοιουτέων μεταβολέων. 2 ὁκόσαι δ' ὕδασί τε ἑλείοισι χρέονται καὶ λιμνώδεσι, κέονται δ' οὔτε μὴ καλῶς τοῖσι πνεύμασι καὶ τῷ ἡλίῳ, αὗται μᾶλλον. 3 κἢν μὲν τὸ θέρος αὐχμηρὸν ᾖ, ἧσσον παύονται αἱ νοῦσοι. κἢν δ' ἔπομβρον, πολυχρόνιοι γίνονται. 4" καὶ φαγεδαίνας εἰκὸς ἐγγίνεσθαι ἀπὸ παντὸς προφάσιος, κἢν ἕλκος ἐγγένηται. 5 τοῖσι δὲ ἀνθρώποις τὰς κεφαλὰς ὑγρὰς ἔχειν καὶ φλεγματώδεας, 6 τούς τε κοιλίας αὐτέων πυκνὰ ἐκταράσσεσθαι, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ φλέγματος ἐπικαταῤῥέοντος. 7 τούτοισι εἰδέα ἐπὶ τὸ ἀσθενέστερα εἶναι τὰ σώματα αὐτέων ἀτονώτερα εἶναι. 8 ἐνδιδόναι δ' οὐκ ἀγαθὰς εἶναι, οὐδὲ πίνειν. 9 ὁκόσοι μὲν γὰρ κεφαλὰς ἀσθενέας ἔχουσιν, οὐκ ἂν εἶεν ἀγαθοὶ πίνειν. 10 ἡ γὰρ κραιπάλη μᾶλλον πιέζει.

IV. Νοσήματα δὲ τάδε ἐπιχώρια εἶναι. 2 πρῶτον μὲν γυναῖκας νοσερὰς καὶ ῥοώδεας εἶναι. 3 ἔπειτα πολλὰς ἀτόκους ὑπὸ νόσου, καὶ οὐ φύσει, 4 ἐκλυτρώσκεσθαί τε πυκνὰ, 5 τοῖσι δὲ παιδίοισιν ἐπιπίπτειν σπασμοὺς καὶ ἄσθματα, 6" ἃ νομίζουσι τὸ παιδίον ποιέειν, καὶ ἱερὸν νοῦσον εἶναι. 7 τοῖσι δὲ ἀνδράσι δυσεντερίας, καὶ λαμπρόας, καὶ ἡπιάλους, πυρετοὺς πολυχρονίους χειμερινοὺς, καὶ ἐπινυκτίδας πολλὰς, καὶ αἱμορροΐδας ἐν τῇ ἕδρῃ. 8 πλευρίτιδες δὲ καὶ περιπνευμονίαι καὶ καῦσοι, καὶ ὁκόσα ὀξέα νοσήματα νομίζονται, οὐκ εἰκῇ πολλά. 9" οὐ γὰρ οἷόν τε, ὅκου ἂν κοιλίαι ὑγραὶ ἔωσι, τοὺς νόσους τοιούτους ἰσχύειν. 10 ὀφθαλμίαι τε εἰκῇ ὑγραὶ, οὐ χαλεπαὶ καὶ ὀλιγοχρόνιοι, ἢν μὴ

111. Et quæ quidem urbes bene sitæ sunt ad solem, & ad ventos, & aquis bonis utuntur, hæ minus à talibus mutationibus afficiuntur. 2 Quæ vero aquis 'palustribus ac lacustribus utuntur, & non bene sitæ sunt ad ventos, & ad solem, hæ magis. 3 Et siquidem æstas sicca fuerit, citius sedantur morbi: si vero pluviosa, diuturni fiunt: 4 & phagedænas adedentes ex omni occasione oboriri verisimile est, si ulcus fiat. 5 Si vero hyems frigida sit, homines capita humida ac pituitosa habere par est: 6 & ventres ipsorum frequenter exturbari, pituita à capite influente: 7 & 'formas ipsorum utplurimum debiliores esse: 8 ipsosque ad edendum ac bibendum non appositos esse. 9 Nam qui capita debilia habent, non fuerint boni potores. 10 Crapula enim magis gravat.

IV. Morbi vero hi ipsis vernaculi sunt. 2 Primum quidem mulieres morbosæ, ac fluxionibus obnoxiæ sunt: 3 deinde multæ steriles sunt ex morbo, non à natura, 4 & frequenter abortiunt. 5 Pueris vero incidunt convulsiones ac 'anhelationes, 6 quæ morbus puerorum, & sacer esse putantur. 7 Viris autem dysenteriæ, & alvi profluvia, & febres lenes, diuturnæ, hybernæ, & pustulæ nocturnæ multæ, & hæmorrhoides in sede. 8 Pleuritides autem, & peripneumoniæ, & febres ardentes, & quicunque acuti morbi putantur, non multum proveniunt. 9 Non enim fieri potest ut isti morbi vigeant, ubi alvi liquidæ existunt. 10 Lippitudines vero 'oboriuntur humidæ, non graves, nec diuturnæ:

μήτε

μὴ κατέχῃ νόσημα παντὸς κοινὸν ἐκ
μεταβολῆς. [11] καὶ, ὅταν τὰ πεν-
τήκοντα ἔτεα ὑπερβάλλωσι, κατάῤῥοοι ἐπιγιγνόμενοι ἐκ τῆς ἐγκεφάλου
ἀθρόως παραλυτικοὺς ποιέουσι τοὺς αὐ-
τοὺς ἀνθρώπους, ὅκόταν ἐξαίφνης ἀλιωθῶ-
σι τῷ κεφαλῇ, ἢ ῥιγώσωσι. [12]
τούτων μὲν τὰ νοσήματα αὐτόχθονα 12
ἐπιχώριά ἐστι· [13] χωρὶς ἢν, εἴ τι πάν-
νοσον κατέχῃ νόσημα ἐκ μεταβο-
λῆς τῶν ὡρέων, καὶ τοῦτο μετέχειν.

453 v. Ὁκόσαι δ' ἀνηκέστου τοῦτέων
πρὸς τὰ πνεύματα τὰ ψυχρὰ,
μεταξὺ δυσμέων τε καὶ ἀνατολῆς τοῦ θερινοῦ, ἐκ τού-
των αἱ πόλιες ἐκ τῶν ἀνατολῆς τοῦ θερινοῦ, ἐκ τού-
των αἱ πόλιες τὰ πνεύματα ἐπιχώ-
ρια ἐστι· ἢν δὲ νότου καὶ τοῦ θερινοῦ
πνευμάτων σκέπη, ὧδε ἔχει καὶ αἱ
πόλεων τοῦτέων. [2] πρῶτον μὲν τὰ ὕ-
δατα, τὰ σκληρά τε καὶ ψυχρὰ, ὡς
ἐπὶ τὸ πολὺ γλυκέα ἐστί. [3] τοὺς δὲ
5 ἀνθρώπους σφίγγει τε καὶ σκλη- 13
ρούς ἀνάγκη εἶναι· τούς τε πολλοὺς
τὰς κοιλίας ἀτερπέας ἔχειν, καὶ 14
σκληρὰς τὰς κάτω, τὰς δὲ ἄνω σύ-
ῤῥοωτέρας· [5] χολώδεάς τε μᾶλλον ἢ
φλεγματίας εἶναι. [6] τοὺς δὲ κεφα-
λὰς ὑγιεινὰς ἔχουσι καὶ σκληράς,
ῥηγματίαι τε ἐισὶν ἐπὶ τὸ πολύ.

v i. Νοσήματα δὲ αὐτόχθονα
ἐπιδημεῖ, αἱ πολυετίδες τε 15
πολλαὶ, αἵ τε ὀξέων νομιζόμεναι
νοῦσοι. [2] ἀνάγκη δὲ ὧδε ἔχειν, ὅκόταν
κοιλίαι σκληραὶ ἐῶσιν, [3] ἔμπυοί τε
πολλοὶ γίνονται ἀπὸ παντὸς σφυμά-
10 τος. [4] τελευτᾷ δὲ οὐ πολὺ ἐπὶ τοῦτο σώματος
ἡ ἔνδεσις ἐκ σκληρότητος τῆς κοιλίης.
[5] ἡ γὰρ ξηρότης ῥηγματίας ποιέει εἶναι
καὶ τοῦ ὕδατος ἡ ψυχρότης. [6] ἐδώδιμοι
δὲ οὐ πάνυ ἀνάγκη τοιαύτας φύσιας εἶ-
ναι, καὶ ὀλιγοπότας. [7] οὐ γὰρ οἷόν
τε ἅμα πολυούρους τε εἶναι καὶ
πολυποτέας· [8] ὀφθαλμίας τε γί-

si non ex mutatione temporum morbus aliquis omnibus communis occupet. [11] Et ubi quinquagesimum annum transgressi fuerint, defluxiones ex cerebro accedentes, homines semisyderatos faciunt, ubi caput derepente insolatum, aut frigore correptum fuerit. [12] Atque hi quidem morbi ipsis vernaculi sunt: [13] praeterquam si morbus aliquis omnibus communis ex temporum mutatione oboriatur; nam & hujus participes fiunt.

v. Quaecunque vero civitates his ex opposito sitae sunt ad ventos frigidos, inter occasum solis aestivum, & orientem aestivum: etiam ipsis hi venti vernaculi ac indigenae sunt: ab austro vero & calidis ventis protectae sunt. Et de his urbibus sic se res habet. [2] Primum quidem aquae & durae & frigidae utplurimum dulcescunt. [3] Homines autem vegetos & siccos esse necesse est: [4] & plures ventres infernos crudos ac duros habere, supernos vero fluidiores: [5] bilioso sque magis quam pituitosos esse. [6] Capita vero sana ac dura habent, & plerunque vasa ipsis rumpuntur.

v i. Morbi autem populares ipsis hi sunt, pleuritides, & quos acutos esse receptum est. [2] Necesse est autem ita habere, quum alvi durae existant. [3] Et suppurati multi ex omni occasione fiunt. [4] Hujus autem causa est, corporis extensio, ac ventris duricia. [5] Siccitas enim & aquae frigiditas facit ut vasa rumpantur. [6] Edaces autem tales naturas esse necesse est, & non multum bibaces. [7] Non enim fieri

potest

νεαχ διὰ χρόνου γίνεαχ ἢ σκληρὰς καὶ ἰσχυρὰς· καὶ αὖθις ῥήγνυαχ τὰ ἐμεμαλθ. 9 αἱμορροΐας ἢ ἐκ τῶν ῥινέων τοῖσι νεωτέροισι τελέκοντα ἐτέων γίνεαχ ἰσχυρὰς ἢ θερεος. 10 τὰ τε ἱερὰ νοσεύμαλθ καλούμενα· ὀλίγα μὲν τῶν τε, ἰσχυρὰ δέ. 11 μακροβίους ἢ τοὺς ἀνθρώπους τελείους μᾶλλον εἰκὸς εἶναι ἑτέρων. 12 τά τε ἕλκεα οὐ φλεγματώδεα ἐγίνεαχ, οὐδὲ ἀγελιῶδες. 13 " τὰ τε ἤθεα ἀγελιώτερα ἢ ἡμερώτερα. 14 " τοῖσι μὲν ἀνδράσι τὰ νοσήματα ἐπιχώρια ἐστι· 15 ἓ χωρὶς, ὧν τι πάσχοιεν καθάπαξ οὐκ μεθωδολῆς τῶν ὡρέων.

VII. Τῆσι ἢ γυναιξὶ ὡσαύτως μὲν " ἁρμονίαι πολλαὶ γίνονται διὰ τὰ ὕδατα, ὅτι σκληρά τε καὶ ἀτέραμνα καὶ ψυχρά. 2 αἱ γὰρ καθάρσιες οὐκ ἐπιγίνονται τῶν ἐπιμηνίων ἐπιτήδεαι, ἀλλὰ ὀλίγαι καὶ πονηραί. 3 ἔπειτα τίκτουσι χαλεπῶς· ἐκβιβρώσκουσι δὲ οὐ σφόδρα. 4 ὅταν δὲ τέκωσιν, τὰ παιδία ἀδυνάτους τρέφειν εἰσί· 5 τὸ γὰρ γάλα ἀποσβέννυται ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῇ σκληρότητι καὶ ἀτεραμνίῃ. 6 φθίσιές τε γίνονται συχναὶ ἀπὸ τῶν τοκετῶν. 7 τοῦτο γὰρ βίης ῥήγνυται ἴσχυσί καὶ ἀσάτμοισι. 8 τοῖσι δὲ παιδίοισιν ὕδρωπες ἐγγίνονται ἐν τοῖσιν ὄρχεσιν, ἕως μικρὰ ἦ. ἔπειτα ἀποκίεσις τῆς ἡλικίης ἀφανίζουσι. 9 ἥβωσί τε ὀψὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει. 10 τοῖσι μὲν ἐν τῶν θερμῶν πνεύμασιν καὶ τῶν ψυχρῶν, καὶ τῶν πόλεων τοιούτων ὧδε ἔχει, ὡς ἀποδέδεικται.

IIX. Ὁκόσαι ἢ νέον ἀπὸ τοιούτου πνεύματος μεταξὺ τῶν θερινῶν καὶ τελείων καὶ ἡλίου καὶ τῶν χειμερινῶν, καὶ ὁκόσαι τὸ ἀναυλίον τετέαται, ὧδε ἔχει ἀποτέων. 2 ὁκόσαι μὲν ἀπὸ τοῦ

potest ut simul multum edant ac bibant. 8 Lippitudinesque his fieri ex temporis intervallo necesse est, duras autem ac vehementes, & statim oculos rumpi. 9 Sanguinis item ex naribus fluxiones vehementes æstate fieri junioribus triginta annis. 10 Morbos etiam sacros appellatos, paucos quidem, verum vehementes. 11 Longæ vero vitæ magis quam alios, hos homines esse par est: 12 & ulcera non pituitosa oboriri, neque efferari. 13 Mores vero magis feros quam mansuetos. 14 Ac viris quidem hi morbi vernaculi sunt: 15 præterquam si quis omnibus communis ex temporum mutatione ingruat.

VII. Ex mulieribus vero, primum quidem multæ steriles fiunt, propter aquas quæ duræ sunt ac crudæ & frigidæ. 2 Purgationes enim mensium non contingunt commodæ, sed paucæ ac pravæ. 3 Deinde pariunt difficulter, & non valde abortiunt. 4 Ubi vero pepererint, pueros nutrire non possunt. 5 Lac enim ab aquarum duricia ac cruditate extinguitur. 6 Et tabes frequentes à partu fiunt. 7 Præ violentia enim ruptiones ac vulsuras habent. 8 Pueris autem hydropes in testibus fiunt, quamdiu parvi fuerint: deinde ætatis progressu evanescunt. 9 Pubescunt autem sero in hac civitate. 10 Et de calidis quidem ventis ac frigidis, & urbibus ad hos sitis, hoc modo velut dictum est, res se habet.

VIII. Quæcunque vero civitates sitæ sunt inter æstivos ac hybernos solis ortus, & quæcunque ex opposito harum, de his ita habet. 2 Quæ quidem ad orien-

τοῦ

τὰς αὐαθλὰς ᾖ ἡλίκεον), τούτοις εἰκὸς εἶναι ὑγιεινοτέρας τὰς πρὸς τὰς ἄρκτους ἐστραμμένας, ἢ τὰς πρὸς τὰ θερμά, διὰ τὸ μηδὲν μεταξὺ εἶναι. 3 πρῶτον μὲν γὰρ μετριώτερον ἔχει τὸ θερμὸν ἢ τὸ ψυχρόν. 4 ἔπειτα τὰ ὕδατα, ὁκόσα πρὸς τὰς ᾖ ἡλίου ἀνατολὰς ἐστὶν, τοῦτα λαμπρά τε εἶναι ἀνάγκη, καὶ εὐώδη, καὶ μαλακὰ, καὶ ἐρασθῆναι ἐγγίνεται ἐν τούτῃ τῇ πόλι. 5 ὁ γὰρ ἥλιος καταυγάζων καὶ καταλάμπων. 6 τὸ γὰρ ἑωθινὸν ἐκφέρει αὐτὸς ὁ ἠὴρ κατέχει ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. 7 τά τε εἴδεα τῶν ἀνθρώπων εὐχροά τε καὶ ἀνθηρὰ ἐστι μᾶλλον, διὰ μήτις νοῦσος ἄλλη κατάσχῃ. 8 λαμπρόφωνοί τε οἱ ἄνθρωποι, ὀργήν τε ξυνιέναι βελτίους εἰσὶν ἢ πρὸς βορέην. 9 εἰ μὴ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐμφυόμενα ἀμείνω ἐστίν. 10 ἔοικέ τε μάλιστα ἡ τοιαύτη κεκραμένη πόλις ἦρι καὶ μελιότητα καὶ θέρμῃ καὶ ψυχρῇ. 11 τά τε νοσήματα ἐλάσσω μὲν γίνεται καὶ ἀσθενέστερα. 12 ἔοικε δὲ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν γενομένοις νοσήμασι, τὰς πρὸς τὰ θερμὰ τὰ πνεύματα ἐστραμμένας. 13 αἵ τε γυναῖκες αὐτόθι εὐφορώτατοι παίδων εἰσὶ σφόδρα, καὶ πάνυ ῥᾳδίως. 14 περὶ μὲν τοιούτων ὧδε ἔχει.

IX. Ὁκόσαι δὲ πρὸς τὰς δύσιας κέονται, καὶ αὐτέσιν ἔστι σκέπη ἀπὸ πνευμάτων ἀπὸ τῆς πνεούσης, τάδε θερμὰ πνεύματα παραῤῥεῖ καὶ τὰ ψυχρὰ ἀπὸ τῶν ἄρκτων, ἀνάγκη τοιούτους τοὺς πολίτας εἶναι κάρτα νοσερωτάτους. 2 πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ὕδατα λαμπρά. 3 αἴτιον δὲ, ὅτι ὁ ἠὴρ τὸ ἑωθινὸν κατέχει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ὅσος τῷ ὕδατι ἐγκαταμιγνύμενος τὸ λαμπρὸν ἀφανίζει. 4 ὁ γὰρ ἥλιος, πρὶν αὖ ἀνατεῖλαι, ἐκ ἐπιλάμπει. 5 ἐν δὲ θέρεϊ ἕως μὲν αὖ-

orientem ſolem ſitæ ſunt, eas par eſt eſſe ſalubriores his quæ ad ſeptentrionem converſæ ſunt, & his quæ ad calidos ventos ſitæ ſunt, etiamſi ſtadium ſolum interſit. 3 Primum enim moderatior eſt caliditas ac frigiditas. 4 Deinde aquas quæ ad ſolis ortus ſunt; omnes ſplendidas eſſe neceſſe eſt, & odoratas, & molles, & amabiles oriri in hac civitate. 5 Sol enim emergens ac illuſtrans ipſas caſtigat. 6 Matutinum enim tempus ipſe aër utplurimum ſemper occupat. 7 Et hominum formæ boni coloris ſunt, & magis floridæ, ſi non quis alius morbus prohibeat. 8 Et clara voce prædiți ſunt homines, & ad iram ac intelligentiam præſtantiores ſeptentrionalibus, 9 ſiquidem & alia quæ in ipſa naſcuntur meliora exiſtunt. 10 Et civitas quæ hoc modo ſita eſt, veri maxime ſimilis eſt, juxta caliditatis ac frigiditatis moderationem. 11 Et morbi pauciores fiunt ac debiliores, 12 ſimileſque ſunt morbis, qui in civitatibus ad ventos calidos converſis oriuntur. 13 Et fœminæ iſthic valde fœcundæ ſunt, ac facile pariunt. 14 Et de his quidem ita habet.

IX. Quæ vero ad occaſus ſitæ ſunt, & ipſæ à ventis ab oriente ſpirantibus protectæ ſunt, & tum calidi venti leviter afflant, tum frigidi ab Urſis præterflant: eas urbes neceſſe eſt ſitu morboſiſſimo poſitas eſſe. 2 Primum enim aquæ non ſunt ſplendidæ. 3 Cauſa vero eſt quod aër matutinum tempus utplurimum occupat, qui aquæ immixtus claritatem ejus diſperdit. 4 Sol enim priuſquam elevetur, non illuſtrat. 5 Æſtate vero, mane qui-

αὖραι ψυχραὶ πνέουσι, καὶ δρόσοι πίπτουσιν. [6] τὸ δὲ λοιπὸν ἥλιος ἐπικλαδεύων ὥσπερ μάλιστα διέψησε τοὺς ἀνθρώπους. [7] διὸ καὶ ἀχρόους τε εἶναι καὶ ἀῤῥώστους, [8] ἅτε τε νοσωδῶν μόνων πάντων μετέχειν μέρος τοῦ συμπεφορημένου ἐδὲν αὐτοῖς ἀπεκέκριται. [9] βαρυφώνους τε εἶναι καὶ βραγχώδεις διὰ τὸν ἀέρα, ὅτι ἀκάθαρτος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αὐτόθι γίνεται, καὶ νοσώδης. [10] οὔτε γὰρ ὑπὸ τῶν βορείων σύκ εἰσι διαφθείρεται. [11] οὐ γὰρ διαμένουσι τὰ πνεύματα. [12] οἱ δὲ διαμένουσιν αὐτοῖσιν καὶ ἐπικεῖνται, ὑδαιότατοί εἰσιν. [13] ἐπεὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἑσπέρης πνεύματα ἔοικε τῷ μεταπώρῳ μάλιστα. [14] ἥ τε θέσις ἡ τοιαύτη τῆς πόλιος καὶ τὰς τῆς ἡμέρης μεταβολὰς, ὅτι πολὺ τὸ μέσον γίνεται καὶ τὸ ἑωθινὸν καὶ τὸ δείλινον. [15] ὥστε μὴ πνευμάτων, ἅτε ἐστὶν ἐπιήδεια καὶ ἀνεπιήδεια, ὧδε ἔχει.

x. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὑδάτων βούλομαι διηγήσασθαι, ἅτε ἐσι νοσώδεα, καὶ ἀνυγιεινότατα, [2] καὶ ὁκόσα ἀφ' ὕδατος καλοῦ καὶ ὑγιέος γίνεται, καὶ ὅσα ἀγαθά. [3] πολλὴν γὰρ μέρος ξυμβάλλεται ἐς τὴν ὑγιείην. [4] ὁκόσα μὲν οὖν ἐστὶν ἑλώδεα, καὶ στάσιμα, καὶ λιμναῖα, τοῦτα ἀνάγκη μὲν θερμὰ εἶναι καὶ παχέα καὶ ὀδμὴν ἔχοντα, ὅτε γε οὐκ ἀπορρυῆναι ἐοῦντα, ἀλλὰ μὲν τε ὁμοῦ ὕδατος ἐπιφερομένου ἀεὶ νέου, καὶ τε ἡλίου καιόντος, ἀνάγκη ἀχρόα τε εἶναι καὶ πονηρὰ καὶ χολώδεα. [6] καὶ ὑπὸ χειμῶνος, πεπηγότα τε καὶ ψυχρὰ καὶ τεθολωμένα, ὑπό τε χιόνος καὶ παχέων, [7] ὥστε φλεγματωδέστατα εἶναι καὶ βραγχωδέστατα. [8] τοῖσι δὲ πίνουσι τοιαῦτα ἀεὶ μεγάλας εἶναι καὶ πεπυωμένας, καὶ τὰς γαστέρας σπλήνας τε καὶ λεπτὰς καὶ θερμὰς, τοὺς δὲ ὤμους καὶ τὰς κληῖδας

quidem auræ frigidæ spirant, & ros decidit. [6] de cætero vero sol ad ipsas occidens, quam maxime homines percoquit. [7] Quapropter etiam decolores ac infirmos ipsos esse par est, [8] & ex omnibus prædictis morbis participare. Nulla enim re ab ipsis separantur. [9] Verisimileque est ipsos gravi voce præditos ac raucosos esse, propter aërem, eo quod impurus plerunque isthic est, & morbosus. [10] Neque enim ab aquilonaribus valdè expurgatur. [11] Non enim perseverant venti. [12] Qui vero perseverant ac ipsis incumbunt, aquosissimi existunt. [13] Nam venti occidentales similes sunt autumno. [14] Et hujusmodi civitatis situs est ad diei mutationes, eo quod multum temporis inter matutinum ac vespertinum intercedit. [15] Et de ventis quidem qui commodi sunt ac incommodi, ita se res habet.

x. Cæterum de aquis deinceps narrare volo, quæ morbosæ sint, & quæ salubertimæ: [2] & quæ mala ab aqua fieri verisimile est, itemque quæ bona. [3] Plurimam enim partem conferunt ad sanitatem. [4] Quæcunque igitur palustres sunt, & stabiles ac lacustres, eas necesse est æstate esse calidas, ac crassas & olentes. [5] Quum enim non defluant, sed aqua pluvia semper nova inferatur, & sol urat, necesse est ipsas decolores esse, & pravas ac bilioſas. [6] Hyeme vero glaciatas & frigidas ac turbatas præ nive ac glacie, [7] ut pituitosissimæ ac raucosissimæ existant. [8] Bibentibus autem splenes semper sint magni ac pleni: & ventres duri, tenues ac calidi. Humeri vero & clavicu-

κληίδας καὶ τὸ πρόσωπον καὶ λεπτόν. ⁹ἐς γὰρ τὰ σπλῆνα αἱ σάρκες ξυιστήκασι, διόπερ ἰσχνοί εἰσιν.

XI. Ἐδώδες τε εἶναι τὰς τοιαύτας καὶ διψηρὰς, ² καὶ τὰς τε κοιλίας ξηροτάτας τε καὶ ἄνω καὶ κάτω ἔχειν, ὥστε τὰ φαρμάκων ἰσχυροτέρων δεῖσθαι. ³ τοῦτο μὲν τὸ νόσημα αὐτοῖσιν ξύνηροφόν ἐστι καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος. ⁴ πρὸς δὲ τελέοισιν οἱ ὕδρωπές τε καὶ θανατωδέστατοι γίνονται καὶ θανατωδέστατοι. ⁵ καὶ γὰρ θέρεος δυσεντερίαι τε πολλαὶ ἐμπίπτουσι, καὶ διάῤῥοιαι, καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοί τε [καὶ] πολυχρόνιοι. ⁶ ταῦτα δὲ τὰ νοσεύματα μακρωθέντα τὰς τοιαύτας φύσιας ἐς ὕδρωπας καθίστησι, καὶ ἀποκλείνει. ⁷ ταῦτα μὲν αὐτοῖσι θέρεος γίνεται.

XII. Τὸ δὲ χειμῶνος τοῖσι νεωτέροισι μὲν περιπνευμονίαι τε καὶ μανιώδεα νοσεύματα· ² τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι καῦσοι, διὰ τὰ τῆς κοιλίης σκληρότητα. ³ τῇσι δὲ γυναιξὶν οἰδήματα ἐγίνεται, καὶ φλέγματα λευκά· ⁴ καὶ σὺν μόγῳ ἰσχουσι μόλις, καὶ πίπτουσι χαλεπῶς, μεγάλα τε τὰ ἔμβρυα καὶ οἰδέοντα. ⁵ ἔπειτα σὺν τῇσι τροφῇσι φθινώδεά τε καὶ πονηρὰ γίνεται, ⁶ ἥ τε κάθαρσις τῇσι γυναιξὶν οὐκ ἐπιγίνεται χρηστὴ μετὰ τὸκον. ⁷ τοῖσι δὲ παιδίοισι κῆλαι ἐπιγίνονται· ⁸ μάλιστα μὲν τοῖσιν ἀνδράσι κιρσοὶ, καὶ ἕλκεα σὺν τῇσι κνήμῃσιν, ⁹ ὥστε τὰς τοιαύτας φύσιας οὐκ εἰόντε μακροβίους εἶναι, ἀλλὰ πρόσθεν καὶ χρόνου καὶ ἀκμῆς. ¹⁰ ἔτι δὲ αἱ γυναῖκες δοκέουσιν ἔχειν σὺν μήτρῃ, καὶ, ὁκόταν ὁ τόκος ᾖ, ἀφανίζεται τὸ πλήρωμα τῆς μήτρης. ¹¹ τοῦτο δὲ γίνεται ὑπὸ ὕδατος, ὁκόταν ὑδρωπιήσωσιν αἱ ὑστέραι. ¹² τὰ μὲν τοιαῦτα ὕδατα νομίζω μάλιστα εἶναι πρὸς ἅπαν χρῆμα.

XIII.

viculæ & facies attenuata. ⁹ In splenem enim carnes colliquantur, quapropter graciles existunt.

XI. Edaces autem ' esse tales ac siticulosos par est, ² ventresque tum supernos, tum infernos, calidissimos habere, ut etiam fortioribus medicamentis opus habeant. ³ Atque hic morbus ipsis & æstate & hyeme familiaris est. ⁴ Ad hæc etiam hydropes plurimi ac lethaliſſimi fiunt. ⁵ Æstate enim dysenteriæ multæ ac alvi profluvia incidunt, & febres quartanæ diuturnæ. ⁶ Hi autem morbi prolongati, tales naturas ad hydropas deducunt ' ac occidunt. ⁷ Et hi quidem morbi ipsis æstate fiunt.

XII. Hyeme vero junioribus quidem peripneumoniæ, & insaniæ morbi. ² Senioribus vero, febres ardentes, propter ventris duriciem. ³ Mulieribus autem, tumores oboriuntur, & pituita alba, ⁴ & vix in ventre concipiunt, ac difficulter pariunt, & fœtus magnos ac tumidos: ⁵ deinde ex alimentis tabescentes ac depravati fiunt. ⁶ Et purgatio commoda post partum ' mulieribus non contingit. ⁷ Pueris vero herniæ accedunt, ⁸ & viris varices, & ulcera in tibia. ⁹ Quare fieri non potest ut tales naturæ longævæ sint, sed ante temporis adventum senescunt. ¹⁰ Præterea fœminæ se in utero habere putant, & ubi partus tempus adest, ventris moles illa ac plenitudo evanescit. ¹¹ Hoc autem contingit ex aqua, quum uteri ex aqua concepta laborant. ¹² Atque has quidem aquas ad omnem rem ' improbas esse censeo.

XIII.

xiii. Δεύτερα δ', ὅσων εἶεν αἱ πηγαὶ ἐκ πετρέων. [2] σκληρὰ γὰρ ἀνάγκη εἶναι. [3] ἢ εἴτε ὅκου θερμὰ ὕδατα ἐστιν, ἢ σίδηρος γίνεται, ἢ χαλκὸς, ἢ ἄργυρος, ἢ χρυσὸς, ἢ θεῖον, ἢ στυπτηρία, ἢ ἄσφαλτος, ἢ νίτρον. [4] τούτων γὰρ πάντων ἡ βία χαλεπὴ γίνεται θερμοῦ. [5] ἐκ τοίνυν τοιαύτης γῆς ὕδατα ἀγαθὰ γίνεται, ἀλλὰ σκληρά τε καὶ καυσώδεα. [6] [ἃ δὴ] διαρρέεται καὶ χαλεπὰ, καὶ πρὸς τὴν ἀφόρησιν συναυλία ἐστίν.

xiv. Ἄριστα δ', ὅσα ἐκ μετεώρων χωρίων ῥέει καὶ λόφων γενῶν. [2] αὐτά τε γὰρ ἐστι γλυκέα καὶ λιπαρὰ, καὶ τὸν οἶνον φέρειν ὀλίγον οἷά τέ ἐστι. [3] δι' χιόνων θερμὰ γίνεται, δι' ἥρης ψυχρά. [4] ἔστω δὲ αὐτῶν εἶναι ἐκ βαθυτάτων πηγέων. [5] μάλιστα δ' ἐπαινέειν, ὧν τὰ ῥεύματα πρὸς τὰς αὐγὰς τοῦ ἡλίου ἐρρώγασι, καὶ μᾶλλον πρὸς τὰς θερινάς. [6] ἀνάγκη γὰρ λαμπροτέρα εἶναι καὶ εὐώδεα καὶ κέφα. [7] ὁπόσα δέ ἐστιν ἁλυκὰ καὶ ἀτέραμνα καὶ σκληρὰ, τὰ μὲν πάντα πίνειν οὐκ ἀγαθά. [8] εἰσὶ δ' ἔνιαι φύσιες καὶ νοσήματα, ἐς ἃ ἐπιτήδεά ἐστι τὰ τοιαῦτα ὕδατα πινόμενα. [9] ἔχει δὲ καὶ πρὸς τάδε τοιάδε. [10] ὁκόσων μὲν αἱ πηγαὶ πρὸς τὰς αὐγὰς ἔχουσιν, οὗτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἐστιν. [11] δεύτερα δὲ τῶν τὰ μεταξὺ τῶν θερινῶν αὐγέων ἐστὶ τοῦ ἡλίου καὶ δύσιος· καὶ μᾶλλον τὰ πρὸς τὰς αὐγάς. [12] τρίτα δὲ τὰ μεταξὺ τῶν δυσμέων τῶν θερινῶν καὶ τῶν χειμερινῶν.

xv. Φαυλότατα δὲ τὰ πρὸς τὸν νότον, καὶ τὰ μεταξὺ χειμερινῆς ἀνατολῆς καὶ δύσιος. [2] καὶ τοῦτα τοῖσι

xiii. Secundo vero loco eas quarum fontes è petris ſcaturiunt: [2] (duras enim eſſe neceſſe eſt:) [3] aut iſthic ubi calidæ aquæ exiſtunt, aut ferrum naſcitur, aut æs, aut argentum, aut aurum, aut ſulphur, aut alumen, aut bitumen, aut nitrum. [4] Hæc enim omnia præ violentia caloris naſcuntur. [5] Non itaque ex hujuſmodi terra aquæ bonæ prodeunt, ſed duræ & æſtuoſæ, [6] quæ & difficulter minguntur, & ad alvi egeſtionem contrariæ ſunt.

xiv. Optimæ vero ſunt quæ ex ſublimibus locis, ac terreis collibus fluunt. [2] Hæ enim & dulces ſunt, & albæ, & vinum modicum ferre poſſunt: [3] & hyeme calidæ fiunt, æſtate vero frigidæ. [4] Tales enim fuerint ex profundiſſimis fontibus. [5] Maxime vero laudare eas oportet, quarum fluxiones ad ſolis exortus erumpunt, & præſertim ad æſtivos. [6] Neceſſe eſt enim odoratas eſſe ac leves. [7] Quæcunque vero ſalſæ, & crudæ ac duræ ſunt, ad hoc quidem ut eas omnes bibant, non bonæ ſunt. [8] Sunt tamen aliquæ naturæ, & morbi, quibus tales aquæ in potu commodæ ſunt; de quibus ſtatim dicam. [9] Habet autem & de his hoc modo. [10] Quæ quidem aquæ fontes ſuos ad orientes habent, hæ præ omnibus optimæ ſunt. [11] Secundum ab his locum habent, quæ inter æſtivos ſolis exortus ac occaſus emergunt, & magis hæ quæ ad orientes. [12] Tertio loco ſunt, quæ inter occaſus æſtivos ac hybernos ſcaturiunt.

xv. Peſſimæ vero quæ ad auſtrum, & quæ inter æſtivum ortum & occaſum. [2] Et hæ quidem

45 τοῖσι μὲν νοΐοισι πάνυ ' πονηρὸ τοῖσι δ' βορέοισιν ἀμείνω. 3 τελέοισι δ' πρέπει ὧδε χρέεσθαι. 4 ὅστις μὲν ὑγιαίνῃ τε καὶ ἐρρωται, μηδὲν διαχεέτω, ἀλλὰ πίνῃ αἰεὶ τὸ παρεόν. 5 ὅστις δ' νέσε εἵνεκα βέλεται τὸ ἐπιληθόμενον πίνῃ, ὧδε ἂν ποιέων μάλιστα τυγχάνοι τ' ὑγιείης. 6 ὁκόσων μὲν αἱ κοιλίαι σκληραί εἰσιν, καὶ ξυγκρῆναι ἀγαθαὶ, τετέοισι μὲν τὰ γλυκύτατα ξυμφέρει καὶ κεφάτεα καὶ λαμπρότατα. 7 ὁκόσων δ' μαλθακαὶ αἱ νηδύες καὶ ὑγραί εἰσι καὶ φλεγματώδεες, τετέοισι δὲ τὰ ' σκληρότατα καὶ ἀτερεμνότατα καὶ τὰ ὑφαλικώτατα. 8 ἔτω γὰρ ἂν ξηραίνοιτο μάλιστα.

ad auſtrales partes valde pravæ ſunt, ad boreales vero meliores. 3 His autem hoc modo uti convenit. 4 Quiſquis ſanus eſt ac valet, is nullum ' diſcri- 165 men faciat, ſed ſemper eam quæ præſens eſt bibat. 5 Quicunque vero morbi gratia, eam quæ commodiſſima eſt bibere volet, is ſi ita fecerit, maxime ſanitatem aſſequi poterit. 6 Quorum quidem ventres duri ſunt, & idonei ad hoc ut amburantur, his dulciſſimæ & leviſſimæ ac ſplendiſſimæ conducunt. 7 Quorum vero molles ventres, & humidi ac pituitoſi ſunt, his duriſſimæ & crudiſſimæ ' ac 170 ſubſalſæ aquæ conferunt. Sic enim maxime 8 reſiccari poterint.

XVI. Ὁκόσαι γὰρ ὕδατά ἐσιν ἔψιν ἄριστα " καὶ πεπερώτατα, 33 ταῦτα καὶ τὴν κοιλίην διαλύειν ἐκὸς μάλιστα καὶ διατήκειν. 2 ὁκόσα δὲ ἐσιν ἀτερεμνα καὶ σκληρὰ καὶ ἧκιστα ἕψιν ἀγαθὰ, ταῦτα δὲ ξωίσηζι μᾶλλον τὰς κοιλίας καὶ ξηραίνει. 3 ἀλλὰ γὰρ ψευσταί μοί εἰσιν οἱ ἄνθρωποι τῶν ἀλμυρῶν ' ὑδάτων περὶ δ' ἀπορέω, καὶ ὅτι νομίζεται διαχωρητικὰ εἶναι. 4 τὰ δὲ σύαυλότατά ἐστι πρὸς τὴν διαχώρησιν. 5 ἀτέρεμνα γὰρ καὶ ἀνέψητα, ὥστε καὶ τὴν κοιλίην ὑπ' αὐτῶν σύφεσθαι μᾶλλον ἢ τήκεσθαι. 6 καὶ τοῖσι μὲν τῶν πηγέων ὑδάτων ὧδε ἔχει. 7 τοῖσι δὲ ὀμβρίων, καὶ ὁκόσα ἀπὸ χιόνος, φράσω ὅκως ἔχει.

XVI. Quæcunque enim aquæ optimæ coctu ſunt, ac facilime liqueſcunt, eas par eſt & ventrem maxime exolvere ac eliquare. 2 Quæ vero crudæ ſunt, & minime coctu bonæ, hæ magis conſtringunt ventres ac reſiccant. 3 Atenim mentiuntur homines de ſalſis aquis, propter imperitiam, in eo quod per alvum ſecedere eamque ſolvere putantur. 4 Maxime ' enim con- 175 trariæ ſunt ad alvi egeſtionem ac feceſſum. 5 Sunt enim crudæ, & coqui non poſſunt. Quare venter magis ab ipſis adſtringitur quam eliquatur. 6 Et de fontanis quidem aquis hoc modo res ſe habet. 7 De pluvialibus autem, & quæ à nive fiunt, ut habeat, deinceps dicam.

XVII. " Τὰ μὲν ἓν ὄμβρια 34 κεφάτεα καὶ γλυκύτατά ἐστι καὶ λεπτότατα καὶ λαμπρότατα. 2 " πρώτα τε γὰρ ἔχλιον ὁ ἥλιος ἀναγαγὼν καὶ ἀναρπάζει τὸ ὕδατος πότε ' λεπτότατον καὶ κεφάτα-

XVII. Aquæ igitur pluviales leviſſimæ & dulciſſimæ, & tenuiſſimæ ac ſplendidiſſimæ ſunt. 2 Primum enim ſol quod tenuiſſimum ac leviſſimum ' eſt in 180 aqua, educit ac ſurſum ra-

τον. 3 δῆλον δὲ ὡ ἅλες ποιέουσι. 4 τὸ μὲν γὰρ ἀλμυρὸν λείπει αὐτέ ὑπὸ παχέος καὶ βαρέος, καὶ γίνεται ἅλες. 5 τὸ δὲ λεπτότατον ὁ ἥλιος αὐαρπάζει ὑπὸ κουφότητος. 6 ἀναγκαῖον δὲ τοιοῦτον εἶναι ὑπὸ τῶν ὑδάτων μόνον τῶν λιμναίων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐξ ἁπάντων, ἐν οἷσίσιν ὑγρὸν πέφυκεν. 7 ἔνεστι δὲ ἐν παντὶ χρήματι. 8 καὶ ἐξ αὐτέων τῶν ἀνθρώπων ἄγει τὸ λεπτότατον τῆς ἰκμάδος καὶ κουφότατον. 9 τεκμήριον δὲ μέγιστον, ὅταν ἄνθρωπος ἐν ἡλίῳ βαδίζῃ ἢ καθίζῃ, ἱμάτιον ἔχων. 10 οἷσι μὲν γὰρ τοῦ χρωτὸς ὁ ἥλιος ἐφορᾷ, οὐκ ἱδρώει αὖ· 11 ὁ γὰρ ἥλιος αὐαρπάζει τὸ ἀναφαινόμενον ἱδρῶτος· 12 οἷσι δὲ ὑπὸ τοῦ ἱματίου ἐσκέπασται, ἢ ὑπ' ἄλλου τευ, ἱδροῖ. 13 ἐξάγεται μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ βιάζεται· 14 σώζεται δὲ ὑπὸ τῆς σκέπης, ὥστε μὴ ἀφανίζεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. 15 οἷσι δ' ἂν ἐς σκιὴν ἀφίκηται, ἅπαν τὸ σῶμα ὁμοίως ἵδρωκε. 16 οὐ γὰρ ἔτι ὁ ἥλιος ἐπιλάμπει.

XVIII. Διὰ ταῦτα δὲ καὶ σήπεται τῶν ὑδάτων πάντα ταῦτα, καὶ ὀδμὴν ἴσχει πονηρὴν τὸ ὄμβριον. 2 ὅτι ἀπὸ πολλῶν συνῆκται καὶ συμμέμικται, ὥστε σήπεσθαι πάντα. 3 ἔτι δὲ ὅσα τε πέφυκεν, ἐπαρθὲν ἁρπασθῇ καὶ μετεωρισθῇ περιφερόμενον καὶ καταμεμιγμένον ἐς τὸν ἀέρα. 4 τὸ μὲν θολερὸν αὐτέων καὶ νυκτωθὲν ἐκκρίνεται καὶ ἐξίσταται καὶ γίνεται ἠὴρ καὶ ὁμίχλη· 5 τὸ δὲ λεπτότατον καὶ κουφότατον αὐτέων λείπεται καὶ γλυκαίνεται, ὑπὸ τοῦ ἡλίου καιόμενόν τε καὶ ἑψόμενον. 6 γίνεται δὲ καὶ πάλαι πάντα

pit. 3 Clarum autem hoc, ipsum mare facit. 4 Quod enim salsum est isthic relinquitur, præ crassitudine ac gravitate, & fit mare. 5 Quod vero tenuissimum est sol sursum rapit, præ levitate. 6 Rapit autem tale non solum ab aquis stagnantibus, sed etiam ex ipso mari, & ex omnibus in quibus aliquid humoris ineſt. 7 (Ineſt autem in omnibus rebus.) 8 Et ex ipsis hominibus tenuissimum ac levissimum humorem ducit. 9 Ejus rei maximum signum inde sumere licet, ubi homo vestibus indutus in sole iter fecerit, aut sederit. 10 Quascunque enim corporis partes sol aspicit, hæ non exudant. 11 (Sol enim quicquid comparet sudoris, sursum rapit.) 12 Quæ vero sub veste contectæ sunt, aut sub aliqua alia re, hæ exsudant. 13 Educitur enim ac domatur à sole sudor. 14 Servatur autem ex tegmentis, ut ne disperdatur à sole. 15 Quum vero in umbram devenerit, totum corpus similiter sudore perfluit. 16 Non enim amplius sol effulget.

XVIII. Quapropter etiam ex omnibus aquis hæ citissime putrescunt: & odorem malum pluvialis aqua habet, 2 eo quod ex plurimis congregata est ac permixta, ut citissime putrescat. 3 Ad hæc vero, ubi rapta est & in sublime elevata, dum circumfertur & ad aërem permiscetur, 4 quod turbidum est in ipsa, ac noctem refert, id excernitur ac decedit, & fit aër, & nebula. 5 Quod vero tenuissimum ac levissimum in ipsa, hoc relinquitur ac dulcescit, dum à sole uritur ac coquitur. 6 Fiunt autem & alia omnia quæ

25 πάντα τὰ ἐψόμενα αἰεὶ γλυκέα.

XIX. Ἕως μὲν οὖν διεσκεδασμένον ἦ καὶ μήπω ξυωκισμένη, φέρεται μετέωρον. 2 ὁκόταν δὲ καὶ ἀθροισθῆ καὶ ξυραφῆ ἐς τὸ αὐτὸ ὑπὸ ἀνέμων ἀλλήλοισιν ἐναντιωθέντων ἐξαίφνης, τότε καταῤῥήγνυται ἢ αὖ τύχη πολέος ξυραφέν. 3 τότε γὰρ εἰκὸς τοῦτο μᾶλλον γίνεσθαι, ὁκόταν τὰ νέφεα ὑπὸ ἀνέμου ἑστάσιν μὴ ἔχοντα ὥρμημένα ἐόντα καὶ χωρέοντα ἐξαίφνης αὐτικόψη πνεῦμα ἐναντίον καὶ ἕτερα νέφεα. 4 συταῦθα μὲν [τὸ] πρῆγμα αὐτέου ξυρέφεται. 5 τὰ δὲ ὄπισθεν ἐπιφέρεταί τε, καὶ ἔτι παχύνεται, καὶ μελαίνεται, καὶ ξυρέφεται ἐς τὸ αὐτό, καὶ ὑπὸ βάρεος καταῤῥήγνυται, καὶ ὄμβροι γίνονται. 6 τοιαῦτα μὲν ἔκ ἐστιν ἄριστα καὶ τὸ εἰκός· 7 δεῖται δὲ ἀφέψεσθαι καὶ ἀποσήθεσθαι. 7 εἰ δὲ μή, ὀδμὴν ἴσχει πονηρὴν καὶ βραγχον καὶ βαρυφωνίην τοῖσι πίνουσι παρέσεται).

XX. Τὰ δὲ ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλλων, πονηρὰ πάντα. 2 ὁκόταν γὰρ ἅπαξ παγῆ, οὐκ ἔτι ἐς τὠυτὸ ἀρχαίην φύσιν καθίσταται· 3 ἀλλὰ τὸ μὲν αὐτέου λαμπρὸν καὶ κοῦφον καὶ γλυκὺ διακρίνεται καὶ ἀφανίζεται, τὸ δὲ θολωδέστατον καὶ βαθυρρωδέστατον λείπεται. 4 γνοίης δ' ἂν ὧδε. εἰ γὰρ βάλοι, ὅταν οἱ χειμῶνες, ἀγγεῖον, μέτρῳ εἰρέας ὕδωρ, θεῖναι ἐς τὸν αἰθέριον, ἵνα πήξηται μάλιστα, ἔπειτα τῇ ὑστεραίῃ ἐσενεγκὼν ἐς ἀλέην, ὅπως χαλάσῃ μάλιστα ὁ πεπηγώς, ὁκόταν δὲ λυθῇ, αὐαμετρῆσαι τὸ

quæ coquuntur ſemper dulcia.

XIX. Quandiu igitur diſperſa fuerit, & nondum congregata, fertur ſublimis. 2 Ubi vero coacervata fuerit, ac ſimul congregata derepente à ventis inter ſe adverſariis: tunc 1 deorſum prorumpit, qua parte plurima collecta fuerit. 3 Tunc enim hoc magis fieri veriſimile eſt, quum nebulas à vento ſtabilitatem non habente concitatas ac procedentes, derepente ventus contrarius ac aliæ nebulæ reliſerint: 4 atque tunc quidem prima ipſius pars congregatur, quæ vero à poſteriore parte ſunt, inſuper accedunt, & ſic craſſeſcunt, & nigreſcunt, ac ſimul congregantur, & præ gravitate 1 deorſum prorumpunt, & pluviæ fiunt. 5 Atque hæ quidem aquæ optimæ ſunt ſecundum hanc rationem, 6 verum opus habent ut decoquantur, ac excolentur. 7 Sin minus, odorem pravum habent, & raucedines & vocis gravitatem bibentibus inde accedere par eſt.

XX. At vero aquæ ex nive ac glacie productæ, omnes malæ ſunt. 2 Quum enim ſemel concretæ fuerint, non amplius in priſtinam naturam reſtituuntur. 3 1 Sed quod quidem in ipſa clarum ac leve, & dulce eſt, excernitur ac diſperditur: quod vero turbidiſſimum eſt ac ponderoſiſſimum, relinquitur. 4 Hoc vero cognoveris hoc modo. Si enim volueris hyemis tempore, vaſculum certa aquæ menſura infuſa, ſub dio exponere, quo maxime congeletur: deinde poſtridie in locum calidum deportatum ſinere, quo maxime glacies liqueſcat; & ubi exoluta fuerit; 1 aquam metiri:

τὸ ὕδωρ, δύρήσεις ἔλαττον συχνῶ. 5 τοῦτο τεκμήριον, ὅτι ὑπὸ τῆς πήξεως ἀφανίζεται καὶ αὐαξηραίνεται τὸ κουφότατον καὶ λεπτότατον, οὐ τὸ βαρύτατον καὶ παχύτατον· οὐ γὰρ ἂν διυσαίτο. 6 ταύτην οὖν νομίζω πονηροτάτην τῶν τε τὰ ὕδατα εἶναι τὰ ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλλων, οὕτως ἔχει.

XXI. Λιθιῶσι δὲ μάλιστα ἄνθρωποι, καὶ ὑπὸ νεφελίδων καὶ θραυσμοῦ ἀλίσκονται καὶ ἰσχιάδων, καὶ κῆλαι γίνονται, 2 ὅσοι ὕδατα πίνουσι πονηρότατα, 3 ἐκ δὲ ποταμῶν μεγάλων, εἰς οὓς πολλοὶ ἕτεροι ἐμβάλλουσι, 4 ἐκ δὲ λίμνης, εἰς ἣν ῥεύματα πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ἀφικνεῖται, 5 καὶ ὅσοι ὕδασιν ἐπαγομένοις χρέονται μακρὰν ἀγομένοις, ἐκ μὴ ὀλιγοχρόνου. 6 οὐ γὰρ οἷόν τε ἕτερον ἑτέρῳ ὁμοιότατον ὕδωρ· 7 ἀλλὰ τὰ μὲν γλυκέα εἶναι, τὰ δὲ ἁλυκά τε καὶ συμπεπηλώδεα, τὰ δὲ ἀπὸ θερμῶν ῥεῖν. 8 ξυμμιγνύμενα δὲ ταῦτα ἐς ταὐτὸν ἀλλήλοισι διϊστάσθαι, καὶ κρατεῖ ἀεὶ τὸ ἰσχυρότατον. 9 ἰσχύει δὲ οὐκ ἀεὶ τὠυτό, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλο.

XXII. Καὶ τὰ πνεύματα. τῷ μὲν γὰρ Βορέᾳ τὸ ἰσχυρὸν παρέχεται, τῷ δὲ νότος, καὶ τἄλλοθεν περὶ αὐτοὺς λόγος. 2 ὑφίστασθαι δὲ ἐν τοῖσι τοιούτοισιν ἀνάγκη ἐν τοῖς ἀγγείοις ἰλὺν καὶ ψάμμον· 3 καὶ ἀπὸ τούτων πινόμενα τὰ νοσήματα γίνεται τὰ προειρημένα. 4 ὅπερ δὲ ἐκ ἁπάντων ἐξῆς φράσω. 5 ὁκόσων μὲν ἥτε κοιλίη σύροός τε καὶ ὑγιὴς ἔσιν, καὶ ἡ κύστις μὴ πυρετώδης, μηδὲ ὁ στόμαχος

reperies aquam multo pauciorem. 5 Atque hoc signum est, quod à congelatione id quod leviſſimum ac tenuiſſimum eſt diſperditur, & non quod graviſſimum & craſſiſſimum exiſtit. Non enim hoc diſperdi poterit. 6 Hac igitur de cauſſa has aquas quæ à nive ac glacie eliquantur, peſſimas eſſe puto ad omnes res: itemque eas quæ ad has ſequuntur. 7 Atque ſiquidem de pluvialibus, & nivalibus, ac glacialibus aquis res ſe habet.

XXI. Calculo vero maxime laborant homines, & ex renum affectionibus, & urinæ ſtillicidio, & coxendicum morbo corripiuntur, & herniæ fiunt, 2 ubi aquas omnigenas bibunt, 3 & de magnis fluminibus, in quæ alia deferuntur: 4 & de ſtagno, in quod fluxiones multæ ac omnis generis deveniunt: 5 & qui aquis invectitiis utuntur, quæ ex longo, & non brevi locorum intervallo afferuntur. 6 Non enim fieri poteſt, ut alia aqua ſimilis ſit alii. 7 Sed aliæ dulces ſunt, aliæ ſalſæ, & aluminoſæ, aliæ de calidis fluunt. 8 Ubi vero hæ ſimul inter ſe miſcentur, diſſident: & quæ fortiſſima eſt, ſemper ſuperat. 9 Prævalet autem non ſemper eadem, ſed alias alia.

XXII. Sed & ex ventis, alii quidem Boreas robur exhibet, alii vero Auſter: & de reliquis eadem ratio exiſtit. 2 Talibus igitur neceſſe eſt limum & arenam in vaſis ſubſidere: 3 & ab his, ſi potentur, morbi prædicti fiunt. 4 Quod autem omnibus, conſequenter declarabo. 5 Quorum quidem alvus ſatis fluida eſt ac ſana, & veſica non ardens, neque ſtomachus

veſi-

μαχῶ ' τῆς κύστεως ξυμπίμπρησιν λίθου, ἔστι μὲν διαρρεῖ ῥᾳδίως, καὶ ἐν τῇ κύστει ἐλάχιστον ξυστρέφεται. [6] ὁκόταν δὲ αὖ ἡ κοιλίη πυρετώδης ᾖ, ἀνάγκη καὶ τὴν κύστιν πυρέσσειν. [7] ὁκόταν γὰρ θερμαινθῇ μᾶλλον τῆς φύσιος, ἐφλέγμηνεν αὐτῆς ὁ στόμαχος. [8] ὁκόταν δὲ ταῦτα πάθῃ, τὸ οὖρον οὐκ ἀφίησιν, ἀλλ' ἐν ἑωυτέῳ ξυνέψει καὶ ξυγκαίει. [9] καὶ τὸ μὲν λεπτότατον αὐτέου ἀποκείνεται, καὶ τὸ καθαρώτατον διίησι καὶ ἐξερέεται.

XXIII. Τὸ δὲ παχύτατον καὶ θολωδέστατον ξυστρέφεται καὶ ξυμπήγνυται. [2] τὸ μὲν πρῶτον μικρὸν, ἔπειτα [δὲ] μεῖζον γίνεται. [3] κυλινδούμενον γὰρ ὑπὸ τοῦ οὔρου, ὅ, τι ἂν ξυνίσταται παχὺ, ξυναρμόζει πρὸς ἑωυτὸ, καὶ ὅτως αὔξεταί τε καὶ πωρέεται, [4] καὶ, ὁκόταν οὐρέῃ, πρὸς τὸν στόμαχον τὸν κύστιος προσπίπτει ὑπὸ τοῦ οὔρου βιαζόμενον, καὶ κωλύει οὐρέειν, καὶ ὀδυνίην παρέχει ἰσχυρήν. [5] ὥστε τὰ παιδία τελέθουσι καὶ ἕλκουσι τὰ πρόσθια τὰ λιθιῶντα. [6] δοκέει γὰρ αὐτέοις τὸ αἴτιον εἶναι τοῦ ἐρήσιος. [7] τεκμήριον δὲ ὅτι ὅτως ἔχει. [8] ' τὸ γὰρ οὖρον λαμπρότατον οὐρέουσιν οἱ λιθιῶντες πρὸς τὸν γινόμενον ὀρρόν. [9] ' ὅτι τὸ παχύτατον καὶ θολωδέστατον αὐτέου μένει καὶ ξυστρέφεται. [10] [καὶ] τὰ μὲν πλεῖστα κάτω λιθιᾶ.

XXIV. Γίνεται δὲ παισὶ καὶ ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ἢν μὴ ὑγιηρὸν ᾖ, ἀλλὰ θερμόν τε λίαν καὶ χολῶδες. [2] τὴν γὰρ κοιλίαν διαθερμαίνει καὶ τὴν κύστιν, ὥστε τὸ οὖρον ξυγκαιόμενον ταῦτα πάσχειν. [3] καὶ φημὶ ἄμεινον εἶναι, τοῖς παιδίοις

veſicæ valde coardeſcit, hi facile urinam ejiciunt, & in veſica nihil ipſis congregatur. [6] Quorum vero alvus ardens ac fervida fuerit, in his neceſſe eſt etiam veſicam idem perpeti. [7] Quum enim ' magis quam pro 235
natura fuerit calefacta, ſtomachus ipſius inflammatur. [8] Ubi vero hæc perpetitur, urinam non dimittit, ſed in ſeipſa concoquit, & adurit: [9] & quod quidem tenuiſſimum in ipſa eſt, excernitur: & quod puriſſimum eſt, tranſit & emingitur.

XXIII. Quod vero craſſiſſimum ac turbidiſſimum eſt, coacervatur, & concreſcit, [2] primum quidem parum, deinde majus fit. [3] Dum enim volvitur ab urina, quicquid ' craſſum com- 240
pactum fuerit, ad ſeipſum adaptat, atque ſic augeſcit, & in totum concreſcit. [4] Et quum urinam emittit, ad veſicæ ſtomachum allabitur ab urina impulſum, & urinæ emiſſionem impedit, & dolorem vehementem exhibet. [5] Quare pueri calculoſi fricant ac trahunt pudenda. [6] Videtur enim ipſis cauſſa mictionis eo loco eſſe. [7] Signum autem ejus quod hæc ita ſe habent, hoc eſt. [8] Urinam ſplendidiſſimam ' calculoſi mingunt ad ſimilitu- 245
dinem ſeri, [9] eo quod id quod craſſiſſimum eſt ac biliioſiſſimum, iſthic manet, & coacervatur ac concreſcit. [10] Et plerique ſane hoc modo lapidem & calculum contrahunt.

XXIV. Fit autem pueris etiam ex lacte, ſi non ſalubre id fuerit, ſed valde calidum ac biliioſum. [2] Ventrem enim percalefacit, & veſicam. Quare urina dum aduritur, hęc patitur. [3] Et ſanecenſeo melius eſſe pueris

δίοισι τ' οἶνον ὡς ὑδαρέστατον διδόναι. 4 ἧσσον γὰρ τὰς φλέβας ξυσκαλᾷ καὶ ξαίνει. 5 "τοῖσι δὲ θήλεσι λίθοι γίνονται ἐκ ὁμοίως. 6 ὁ γὰρ ἐρηκτὴς βραχύς ἐστιν ὁ τῆς κύστιος καὶ εὐρύς, ὥστε βιάζεσθαι τὸ ἕρον ῥηϊδίως. 7 ἔτε γὰρ τῇ χειρὶ τελέῃ τὰ αἰδοῖον, ὥσπερ τὸ ἄρσεν, ἔτε ἄπλεκτος καὶ ἀσήμων. 8 "ἐς γὰρ τὰ αἰδοῖα ξυλέτερη). 9 καὶ διόπερ οἱ ἐρηκτῆρες εἰσὶν εὐρεῖς, καὶ πίνουσι πολλόν, ἢ οἱ παῖδες. 10 ὧδε μὲν δὴ τελέων ὧδε ἔχει, ἢ ὅπως τελέων ἐγγύτατα.

xxv. Περὶ δὲ ἐτῶν "ὅτῳ δ' ἂν τις εὐθυμεύμενος διαγινώσκειν, ὁκοῖόν τι μέλλει ἔσεσθαι τὸ ἔτος, εἴτε νοσερὸν, εἴτε ὑγιηρόν. 2 "λῶν μὲν γὰρ κατὰ λόγον γίνηται τὰ σημεῖα τοῦτα ἐπὶ τοῖσιν ἄστροισι, διωκόσι τε καὶ ἐπιτέλλουσιν, 3 ἔν τε τῷ μεταπώρῳ ὕδατα γίνηται. 4 καὶ ὁ χειμὼν μέτριος, καὶ μήτε λίαν σῦκος, μήτε ὑπερβάλλων τὸν κρυμὸν τῇ ψυχῇ, 5 ἔν τε τῷ ἦρι εὔυδατα γίνηται) ὥραιά τε καὶ εὐφυᾶ τῷ θέρει, 6 ὥστε τὸ ἔτος ὑγιηνότατον εἰκὸς εἶναι. 7 "λῶν δ' ὁ μὲν χειμὼν αὐχμηρὸς καὶ βορέης γίνηται), τὸ δὲ ἦρος ἔπομβρον καὶ νότιον, ἀνάγκη τὸ θέρος πυρετώδες εἶναι, "καὶ ὀφθαλμίας καὶ δυσεντερίας ἐγγίνεσθαι. 8 ὁκόταν γὰρ τὸ πνίγος ἐπιγένηται) ἐξαίφνης, τε γῆς ὑγρῆς ἐούσης ὑπὸ τῶν ὄμβρων τῶν ἐαρινῶν, καὶ ὑπὸ βορέου νότου, 9 "ἀνάγκη διπλόον τὸν καῦμα εἶναι, ἀπό τε τῆς γῆς ἀναθρόχου ἐούσης καὶ θερμῆς, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καίοντος. 10 "τῶν τε γυναικείων μὴ ξυνεστηκότων τοῖς ἀνθρώποις, μήτε τοῦ ἐγκεφάλου εὐεξηρασμένου. 11 οὐ γὰρ οἷόν τε, τοῦ ἦρος τοιούτου ὄντος, "μὴ οὐ πολλαχοῦ τὸ σῶμα καὶ τὼ σάρκα, 12 ὥστε τὰς πυρετὰς ἐπιπίπτειν ὀξυτάτους ἅπασι, μάλιστα δὲ τοῖσι φλεγματίνοισι.

vinum quam 'aquosissimum dare: 4 minus enim venas adurit ac reficcat. 5 Muliebribus autem pudendis non similiter contingit. 6 Meatus enim urinæ in vesica brevis est & amplus, ut facile urina impellatur. 7 Neque enim manu pudendum fricat, veluti masculus; neque urinæ in vesica meatum contingit: 8 ad pudenda enim perforatus est: 9 & quia meatus sunt ampli, etiam plus bibunt quam pueri. 10 Et de his quidem 'sic res se habet, aut his quam proxime.

xxv. Cæterum de annis hoc modo consideratione facta, quis cognoscere possit, qualisnam annus sit futurus, salubrisne an morbosus. 2 Si enim secundum rationem fiant signa in astris occidentibus ac orientibus: 3 & in autumno aquæ fiant: 4 & hyems sit moderata, & neque valde clemens, neque modum excedens frigiditate: 5 & in vere ac in æstate tempestive pluat: 6 'sic sane saluberrimum esse annum par est. 7 Si vero hyems quidem sicca sit, & borealis, ver autem pluviosum & australe, necesse est æstatem febriculosam fieri, & lippitudines inducere. 8 Quum enim æstus derepente accedat, terra humida existente à vernis imbribus, & ab austro: 9 necesse est æstum duplicatum esse, & à terra irrigua ac calida, & à sole urente: 10 quum ventres in hominibus nondum constricti 'sint, neque cerebrum reficcatum. 11 Non enim fieri potest, quum ver tale existat, ut corpus & caro non humore fluida fiant, 12 adeo ut febres acutissimæ in omnes irruant, maxime autem in pituitosos.

πῆσι, [13] καὶ δυσεντερίας εἰκὸς ἔσιν γίνεσθαι καὶ τῇσι γυναιξὶ καὶ τοῖσιν ἀνδράσι τοῖσιν ὑγροῖσι τοισι.

XXVI. Καὶ, ἢν μὲν ἐπὶ κυνὸς ἐπιτολὴν ὕδωρ ἐπιγένηται καὶ χειμὼν, καὶ οἱ ἐτησίαι πνεύσωσιν, ἐλπὶς παύσεσθαι, καὶ τὸ μεταπωρον ὑγιηρὸν γενέσθαι.[2] ἢν δὲ μὴ, κίνδυνος θανάτους γενέσθαι καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇσι γυναιξὶ· τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσιν ἧκιστα.[3] τοὺς τε ἀπεγνωσμένους ἐς τεταρταίους ἀποπλανᾶσθαι, καὶ οὐκ ἐς τεταρταίων ἐς ὑδρωπικούς. [4] Ἢν δὲ ὁ μὲν χειμὼν νότιος γένηται, καὶ ἔπομβρος, καὶ σύδιος, τὸ δὲ ἦρος βόρειόν τε καὶ αὐχμηρὸν καὶ χαμαίελον, φθορὴν μὲν τὰς γυναῖκας, ὁκόσαι αὐ τύχωσιν ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, καὶ ὁ τόκος αὐτέσιν ἢ ἢν φθορὴν τῷ ἦρι, ἐκπατώσασθαι.[5] ὁκόσαι δ' αὖ καὶ τέκωσιν, ἀπροφάτως τὰ παιδία πίπτειν καὶ νοσώδεα, ὥστε ἢ αὐτίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ ζῆσαι λεπτὰ καὶ εὐήλια καὶ ἀσθενέα καὶ νοσώδεα.[6] ταῦτα μὲν τῇσι γυναιξί.[7] τοῖσι δὲ λοιποῖσι δυσεντερίας καὶ ὀφθαλμίας ξηρὰς γίνεσθαι εἰκὸς, καὶ ἐνίοισι καταῤῥοὰς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸ πλεύμονα.

XXVII. Τοῖσι μὲν οὖν φλεγματώδεσι τὰς δυσεντερίας,[2] καὶ τῇσι γυναιξὶ, φλέγματος ἐπικαταῤῥυέντος ἀπὸ τῆς ἐγκεφάλου διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς φύσιος·[3] τοῖσι δὲ χολώδεσιν ὀφθαλμίας ξηρὰς, διὰ τὴν θερμότητα καὶ ξηρότητα τοῦ σώματος·[4] τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι καταῤῥοὰς, διὰ τὴν ὀλιγότητα καὶ τὴν ἐκλῆξιν τῶν φλεβέων.[5] ὥστε ἐξαίφνης τὰς μὲν ὑπὸ φρενιτιδῶν ἀπόλλυσθαι, τὰς δὲ παραπληκτίσας γίνεσθαι τὰ δεξιὰ, ἢ τὰ ἀριστερά.[6] Ὅταν γὰρ, ἢν χειμὼν νότιος καὶ εὔδιος νοτερὸς καὶ θερμὸς, τὸ σῶμα μὴ ξυνίσταται, μηδὲ φλέβες,[7] ἢν ἦρος ἐπιγένηται βορέης καὶ

toſos. [13] At dyſenterias par eſt fieri & mulieribus, & viris humidioribus.

XXVI. Et ſiquidem circa Canis exortum accedat aqua ac tempeſtas, & Eteſiæ ſpiraverint, ſpes eſt ceſſationis, & ut autumnus ſalubris fiat. [2] Sin minus, periculum eſt ne & pueri, & mulieres moriantur: minime vero ſenes: [3] & ne qui ſuperſtites evadunt, in quartanas deſinant, & ex quartanis in hydropas. [4] Si vero hyems auſtralis fiat, & pluvioſa, & clemens, ver autem boreale & ſiccum & tempeſtuoſum, primum quidem mulieres quæ uterum geſtant, & partus ipſis ad ver inſtat, abortum facturas eſſe veriſimile eſt: [5] quæ vero etiam pepererint, impotentes ac morboſos pueros parere, ita ut aut ſtatim pereant, aut tenues & debiles, ac morboſi vivant. [6] Atque hæc quidem mulieribus: [7] reliquis vero dyſenterias & lippitudines ſiccas: & aliquibus defluxiones à capite in pulmonem.

XXVII. Pituitoſis igitur dyſenterias fieri veriſimile eſt, [2] & mulieribus, pituita de cerebro defluente, propter naturæ humiditatem. [3] Biliioſis vero lippitudines ſiccas, propter carnis caliditatem ac ſiccitatem. [4] Valde autem ſenibus defluxiones, propter raritatem ac eliquationem venarum, [5] adeo ut aliqui quidem derepente pereant, aliqui vero ſemiſiderati, aut dextra aut ſiniſtra parte fiant. [6] Quum enim hyems ſit auſtralis, & pluvioſa, ac calida, & corpus non adſtringatur, neque venæ: [7] vere accedente boreali

καὶ αὐχμηρᾶς καὶ ψυχρᾶς, ὁ ἐγκέφα-
λος· [8] ὁπηνίκα αὐτὸν ἔδῃ ἅμα
καὶ τῷ ἦρι ἀμαλύνεσθαι καὶ καθαίρε-
σθαι ὑπό τε κορύζης καὶ βράγχων·
[9] τηνικαῦτα πήγνυται τε καὶ ξυνίστα-
ται, ὥστε ἐξαίφνης ἐν ἦρι ἐπιγιγνομένῳ καὶ ἐν καύματι καὶ τῆς μεταβολῆς ἐπιγινομένης, τοῦτο τὰ νοσεύματα ἐπιπίπτειν. [10] καὶ ἀφεψήσεις, καὶ ὕδρωπες τελευτῶσι τοῖσι νοσεύμασιν ἐπιγίγνονται. [11] ἐπὴν δὲ ἀπεξηραίνωνται αἱ κοιλίαι ῥᾳδίως.

xxviii. Si autem æstas pluviosa fit, & austro multum perfletur, similisque sequatur autumnus, necesse est hyemen morbidam esse: [2] & his qui pituita abundant, & qui quadragesimum annum excesserunt, febres ardentes fieri verisimile est: [3] qui vero bile abundant, coctarum inflammationes & pulmonis, pleuritidas ac peripneumonias dictas. [4] Si vero æstas sicca existat, & borealis, sequens vero autumnus pluviosus & australis, capitis dolores ad hyemem expectare convenit, & cerebri corruptiones, [5] ampliusque raucedines, gravedines & tussis, [6] aliquibus etiam tabes.

xxviii. "Ἢν δὲ τὸ θέρος ἔμπυον γένηται καὶ νότιον, καὶ φθινοπωρινὸν ὁσαύτως, χειμῶνα ἀνάγκη νοσερὸν εἶναι. [2] καὶ τοῖς φλεγματίαις, καὶ τοῖς γεραιτέροισι τεσσαρακοντούτεσιν ἐτέων καύσους γίνεσθαι εἰκός. [3] τοῖσι δὲ χολώδεσι πολυειδέας καὶ ἀδιαπολυμονίας. [4] ἢν δὲ τὸ θέρος αὐχμηρὸν γένηται καὶ βόρειον, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔμπυον καὶ νότιον, κεφαλαλγίας ἐς τὸν χειμῶνα, καὶ σφακέλους δὲ ἐγκεφάλου εἰκὸς γίνεσθαι, [5] καὶ ἀθρόα βράγχους, καὶ κορύζας, καὶ βῆχας· [6] οἱσὶ δὲ καὶ φθίσιας.

xxviii. Si autem æstas pluviosa sit, & austro multum perfletur, similisque sequatur autumnus, necesse est hyemen morbidam esse: [2] & his qui pituita abundant, & qui quadragesimum annum excesserunt, febres ardentes fieri verisimile est: [3] qui vero bile abundant, coctarum inflammationes & pulmonis, pleuritidas ac peripneumonias dictas. [4] Si vero æstas sicca existat, & borealis, sequens vero autumnus pluviosus & australis, capitis dolores ad hyemem expectare convenit, & cerebri corruptiones, [5] ampliusque raucedines, gravedines & tussis, [6] aliquibus etiam tabes.

xxix. "Ἢν δὲ βόρειόν τε ᾖ καὶ αὔυδρον, καὶ μήτε ὑπὸ κύνα ἔμπυον, μήτε ἐπὶ τῷ ἀρκτούρῳ, [2] τοῖσι μὲν φλεγματίῃσι φύσεσιν ξυμφέροι μάλιστα καὶ τοῖς ὑγροῖς τὰς φύσιας καὶ τῇσι γυναιξί· [3] τοῖσι δὲ χολώδεσι τοῦτο πολεμιώτατον γίνεται. [4] λίαν γὰρ ἀναξηραίνονται. καὶ ὀφθαλμίαι αὐτόθι ἐπιγίγνονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες καὶ πολυχρόνιοι ἐνίοισι, καὶ μελαγχολίαι. [5] τὸ γὰρ χολῆς τὸ μὲν ὑγρότατον καὶ ὑδαρέστατον αὐαλέεται, τὸ δὲ παχύτατον καὶ δεινότατον λείπεται, καὶ ἐν αἵματι καὶ τὸν αὐτὸν λόγον.

xxix. Quod si borealis sit autumnus ac siccus, & neque sub Cane, neque sub Arcturo pluviosus, [2] confert pituitosis natura, & maxime qui natura sunt humida, & mulieribus. [3] Biliosis autem infestissimum hoc tempus existit. [4] Valde enim exsiccantur, acciduntque eis lippitudines aridæ, & febres acutæ, ac diuturnæ, & aliquibus bilis atra: [5] siquidem quod liquidissimum ac aquosissimum in bile est consumitur, densissimum vero & acerrimum relinquitur: quod idem accidit secundum eandem rationem & circa san-

λόγον. 6 ἀφ' ὧν ταῦτα νοσήματα αὐτοῖς γίνεται. 7 τοῖσι δὲ φλεγματίνοισι πάντα ταῦτα ἐπιτήδεια ἐστιν. 8 ''Ἀποξηραίνονται γὰρ, καὶ ἐς τὸ χεῖμωνα 65
ἀφικνέονται, ὑγρὰ ἄλλων τ' ἐς ἄλλα
66 αὐαξηραινόμενοι. 9' καὶ ταῦτά τις 66
ὁ νοῦς μάλιστα γνοὺς ἐπιστήμων ἔσται
ὀφθῶς καὶ τὰ μέλλοντα τῶν μελλόντων
ἔσεσθαι ἀπὸ τῶν μεταβολέων.

xxx. Φυλάσσεσθαι δὲ χρὴ μάλιστα τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων τὰς μεγίστας. 2 ἐς μήτε φάρμακον διδόναι ἐνήνασθαι, 3 μήτε καῦσαι ὅ, τι ἐς κοιλίην. 4 μήτε τέμνειν, πρὶν παρέλθωσιν ἡμέραι δέκα ἢ ἐς πλείονες· μέγιστα δὲ εἰσιν αἱ δέκα. 5 ἐς ἐπικινδυνότατοι ἥλιός τε τροπαὶ ἀμφότεραι, ἐς μᾶλλον θερειναί· 6 ἐς ἰσημερινὰ νομιζόμενα εἶναι ἀμφότερα, μᾶλλον δ' αἱ μεταπωρειναί. 7 δεῖ δὲ ἐς τὰ ἄστρων τὰς ἐπιτολὰς φυλάσσεσθαι, 8 καὶ μάλιστα τοῦ κυνός· 9 ἔπειτα Ἀρκτίρου, καὶ ἐπὶ πλειάδων δύσιν. 10 κατὰ γὰρ νοσήματα μάλιστα ἐν τούτοισι κρίνεται τοῖσιν ἡμερήσιοισιν· 11 ἐς τὰ μὲν ἀποθνήσκει, ''τὰ δὲ λήγει, τὰ δὲ ἄλλα πάντα με- 67
θίσταται ἐς ἕτερον εἶδος ἐς ἑτέρου καθίστασιν. 12 ὡσαύτως μὲν τελέων ἔστιν ἔχειν.

xxxi. Βούλομαι δὲ καὶ τὴν Ἀσίης καὶ τὴν Εὐρώπης διεξιὼν, ὁκόσον διαφέρουσιν ἀλλήλων ἐς τὰ πάντα, 2 καὶ καὶ τῶν ἐθνέων τὰ μορφῆς, τί διαλλάσσει, καὶ μηδὲν ἔοικεν ἀλλήλοισι. 3 καὶ μὲν ἔν γε πάντων πολὺς ἂν εἴη λόγος· 4 καὶ δὲ τὰ μεγίστων, ἐς τελέως διαφερόντων, ἐρέω ὡς μοι δοκέει ἔχειν. 5 ''τὴν Ἀσίην [μὲν] 68
τελέως διαφέρειν φημὶ τὴν Εὐρώπης, ἐς τὰς φύσιας τὰ ξυμπάντων τῶν τε αὐτὰ γῆς φυομένων καὶ τῶν ἀνθρώπων. 6 πολὺ γὰρ καλλίονα καὶ μείζονα πάντα γίνεται ἐν τῇ Ἀσίῃ, 7 ἔτι χώρη τῆς χώρης ἡμερω-

sanguinem, 6 unde hi morbi his accidunt. 7 Pituitosis autem hæc omnia commoda sunt. 8 Exsiccantur enim & in hyemem perducuntur, minime humecti, sed resiccati. 9 Hæc igitur si quis mente concipiet & considerabit, is præcognoscet plurima omnino quæ 'ex hujusmodi mutationibus sint 305
futura.

xxx. Maxime autem observare oportet magnas temporum mutationes, 2 ut neq; medicinas in illis libentes exhibeamus, 3 neque uramus quæ circa ventrem, 4 neque secemus, priusquam prætereant dies decem autplures, & non pauciores. 5 Periculosissima sunt etiam ambo solstitia, maxime vero æstivum. 6 Periculosum etiam æquinoctium utrunque, magis vero autumnale. 7 Oportet autem & astrorum 'exortus considerare, 8 præ- 310
cipue Canis, 9 deinde Arcturi, & Pleiadum occasum. 10 Morbi enim in his maxime diebus judicantur, 11 aliique perimunt, alii vero desinunt, aut in aliam speciem, aliumque statum transmutantur. 12 Et circa hęc quidem sicut dixi habet.

xxxi. 'Volo autem & de Asia 11
& Europa demonstrare, quantum differant inter se per omnia, 2 & de gentium formis quid distent, & nihil invicem simile habeant. 3 Verum de omnibus si quis dicere velit, in immensum excresceret sermo: 4 quare de maximis, & plurimum differentibus diversitatibus dicam, quantum saltem mihi in ea re est 'compertum. 5 Ac dico quidem 5
plurimum differre Asiam ab Europa secundum naturas omnium ex terra nascentium, itemque hominum. 6 Longe enim pulchriora & majora omnia nascuntur in Asia. 7 Estque regio ipsa,

ἡμερωτέρη, " καὶ τὰ ἤθεα τῶν ἀνθρώπων ἡπιώτερα καὶ ἀεργότερα. 8 τὸ δὲ αἴτιον τούτων ἡ κρᾶσις τῶν ὡρέων· ὅτι τῷ ἡλίῳ ἐν μέσῳ τῶν ἀναβολῶν κεῖται πρὸς τὴν ἠῶ, τούτῳ ψυχροῦ πορρωτέρω. 9 τὴν δὲ αὔξησιν καὶ ἡμερότητα παρέχει πολὺ πάντων, ὅπου μηδὲν ἢ ἐπικρατεῖν βιαίως, ἀλλὰ πανταχοῦ ἰσομοιρίη δυναστεύη.

XXXII. Ἔχει δὲ καλῶς τὴν Ἀσίην ὁ παντὸς ὁμοίως. 2 ἀλλ' ὅση μὲν τῆς χώρης ἐν μέσῳ κεῖται τῷ θερμῷ καὶ τῷ ψυχρῷ, αὕτη μὲν δυκαρποτάτη ἐστὶν, καὶ δενδροτάτη, καὶ εὐδιεστάτη, 3 ' καὶ ὕδασι μάλιστα κέχρηται, τοῖσί τε ἀεραγίοισι, καὶ τοῖσιν ἐκ τῆς γῆς. 4 ἔστε γὰρ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἐκκαίεται λίην, ἔστε ὑπὸ αὐχμῶν καὶ αὐυδρίης αὐαίνεται, " ἔστε ὑπὸ ψύχεος πήγνυται, 5 νοτία δὲ καὶ ἀμβροχός ἐστιν ὑπό τε ὄμβρων πολλῶν καὶ χιόνος· 6 τά τε ὡραῖα αὐτόθι πολλὰ εἰκὸς γίνεσθαι, ὁκόσα τε ἀπὸ σπερμάτων· καὶ ὁκόσα αὖτη ἡ γῆ αὐταιδδοῖ φυτὰ, 7 ὧν τοῖσι καρποῖσι χρέονται ἄνθρωποι, 8 ἡμεροῦντες ἐξ ἀγρίων, καὶ ἐς ἐπιήδειον μεταφυτεύοντες. 9 ' τά τε σύτεια φόμενα κτήνεα δυθυμίην εἰκὸς, καὶ μάλιστα τίκτειν τε πυκνότατα, καὶ ἐκτρέφειν κάλλιστα. 10 τές τε ἄνθρωπες δύτεραφεῖς εἶναι, καὶ τὰ εἴδεα καλλίστους, καὶ μεγέθη μεγίστους, καὶ ἥκιστα διαφόρους ἐς τά τε εἴδεα αὐτῶν καὶ τὰ μεγέθεα.

XXXIII.

hac noſtra multo manſuetior, ſunt etiam hominum mores benigniores & cultiores. 8 Cauſſa vero horum eſt, temporum anni temperata miſtura. Siquidem in medio ſolis exortu ſita eſt ad auroram, à frigiditate ' ac caliditate omni remotior. 9 Incrementum autem & benignitatem inde proficiſci omnibus in confeſſo eſt, quum nihil ſit præcellens & cogens violenter, ſed per omnia æqualitas vigeat.

XXXII. Quanquam non habeant ubique per omnem Aſiam omnia ſecundum eundem modum. 2 Quæcunque enim in ea regio in medio ſita eſt calidique & frigidi, ea omnium fertiliſſima exiſtit, & arboribus refertiſſima & maxime ' ſerena, 3 aquiſque utitur & cœleſtibus & ex terra promanantibus. 4 Neque enim à calore combuſta eſt valde, neque à ſqualore & aquarum inopia exſiccatur, neque à frigore oblæditur. 5 Verum auſtris perflatur & irrigua eſt, tum propter imbres multos, tum propter nives. 6 Fructus autem ſuo tempore maturos multos, in ea naſci par eſt, ſive ex ſparſis ſeminibus hi proveniant, ſive terra ipſa per ſe ſponte producat eorum ' plantas, 7 quarum fructibus utuntur homines, 8 eas ex agreſtibus cicures & domeſticas facientes, & pro commoditate ſua tranſplantantes. 9 Pecora etiam ipſa pleniora proveniunt, quæ & pariunt ſæpius & pulcherrime educantur. 10 Quin & homines habitiores eſſe ac ſpecie pulcherrimos, & magnitudinis eximiæ, minimeque differentes, quantum ad formam ac corporum proceritatem attinet, conſtat.

XXXIII.

xxxiii. Εἰκός τε τὴν χώρην ταύτην προσεγγύτατα εἶναι τῇ τῆς φύσιν καὶ τὴν μεσότητα τῶν ὡρέων. 2 "τό τ' εὐάρμοστον, καὶ τὸ παλαιπωρον, καὶ τὸ ἔμπονον, καὶ τὸ θυμοειδὲς, οὐκ ἂν δυνασθεῖ ἐν τοιαύτῃ φύσει ἐγγίνεσθαι, 3 "μήτε ὁμόφυλον, ' μήτε ἀλλόφυλον, ἀλλὰ τὴν ἡδονὴν ἀνάγκη κρατεῖν. 4 διόπερ πολύμορφα γίνεται τὰ ἐν τοῖς θηρίοις. 5 δοκεῖ μὲν οὖν Αἰγυπτίων καὶ Λιβύων ὅσον ἔχειν μοι δοκεῖ.

xxxiii. ' Certumque est hanc regionem proxime accedere ad naturam ac temperaturam optimæ constitutionis, 2 verum virilitatem, laboris tolerantiam, ac audaciam non verisimile est huic naturæ innasci, 3 sicut neque ejusdem neque diversi generis constantes ac perpetui sunt amatores. Vincit enim in ipsis voluptas, 4 quæ ratio est multiformes generari partus, præcipue in feris. 5 Atque sic quidem de Ægyptiis ac Libycis ' mihi habere videtur.

xxxiv. Περὶ δὲ τῶν ἐν δεξιᾷ "ἔσ ἡλίου τῶν ἀνατολῶν τῶν θερινῶν μέχρι Μαιώτιδος λίμνης· 2 ὅστος γάρ ὅρος τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίης· ὧδε ἔχει περὶ αὐτέων. 3 τὰ δὲ ἔθνεα ταῦτα ταὐτὰ διαφορωτάτην αὐτέων μᾶλλόν ἐστι τῶν προδεδηγμένων, διὰ τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων καὶ τῆς χώρης τὴν φύσιν. 4 ἔχει δὲ καὶ κατὰ ' τὰ γλῶ ὁμοίως, ὥσπερ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἀνθρώπους. 5 ὅκου γάρ αἱ ὧραι μεγίστας μεταβολὰς ποιέονται καὶ πυκνοτάτας, ἐκεῖ καὶ ἡ χώρη ἀγελωδεστάτη καὶ ἀνωμαλωδεστάτη ἐστὶ, 6 καὶ ὄρεά τε ὑλήεντα πολλὰ καὶ δασέα καὶ πεδία καὶ λειμῶνας ἅνδρας. 7 ὅκου δὲ αἱ ὧραι μὴ μεγάλας ἀλλάσσουσιν, ἐκείνοις ἡ χώρη ὁμαλωτάτη ἐστίν. 8 ὅπου δὲ ἔχει καὶ περὶ τῶν ἀνθρώπων, εἴ τις βούλεται σκοπεῖσθαι. 9 "ἐστὶ γάρ φύσιες, αἱ μὲν ὄρεσιν ἐοικυῖαι, δενδρώδεσί τε καὶ ἀνύδροισιν. 10 αἱ ' δὲ λειμωδέσι τε καὶ εὐύδροισιν. 11 " αἱ δὲ λιμνηρόισι τε καὶ ἑλώδεσι. 12 αἱ δὲ πεδίῳ τε καὶ ψιλῇ καὶ ξηρῇ. 13 αἱ

xxxiv. Qui vero ad dextram hyberni ortus solis usque ad Mæotidem paludem habitant, 2 (hic est enim Europæ & Asiæ terminus) sic habent. 3 Multo major diversitas est inter illas ipsas gentes, quam de quibus jam dixi, quum propter varias temporum mutationes, tum ob regionis naturam. 4 Habet autem eodem plane modo, quemadmodum & circa aliorum hominum terras accidit. 5 Ubi enim tempora ' magnas mutationes faciunt & frequentissimas, illic & regio agrestis & maximè inæqualis existit, 6 inveniasque & montes plurimos & densos, itemque campos & prata. 7 Ubi autem non valde variant tempora, illic æqualissima regio est, 8 quod idem & de hominibus ipsis est intelligendum. Si quis enim recte consideret, 9 videbit quorundam naturam, montanis, sylvosis ac asperis locis similem esse, 10 aliorum verò ' aquosa ac exilia loca referre: 11 sicut quidam pratorum ac paludum naturam præ se ferunt; 12 atque alii sunt quorum planitiebus nudisque ac siccis terris constitutio similis existit.

13 Tem-

[13] αἱ γὰρ ὧραι, αἱ μεταλλάσσουσαι τῆς μορφῆς τὴν φύσιν, εἰσὶ διάφοροι. [14] ὥν ὄντων διαφόρων ἕως μὴ σφῶν αὐτέων, διαφορωτάτας καὶ πολυειδεστάτας γίνονται τοῖς εἴδεσι.

XXXV. Καὶ ὁκόσα μὲν ὀλίγον διαφέρει τῶν ἐθνέων, παραλείψω. [2] ὁκόσα δὲ μεγάλα, ἢ φύσει ἢ νόμῳ, ἐρέω περὶ αὐτῶν ὡς ἔχει. [3] καὶ πρῶτον περὶ τῶν μακροκεφάλων. στρέφων γὰρ ἐκ ἔστιν ἄλλο ἔθνος ὁμοίως τὰς κεφαλὰς ἔχον ἐόν. [4] τὴν μὲν γὰρ ἀρχὴν ὁ νόμος αἰτίη ἐγένετο μήκεος τῆς κεφαλῆς. [5] νῦν δὲ καὶ ἡ φύσις ξυμβάλλεται τῷ νόμῳ. [6] τοὺς γὰρ μακροτάτην ἔχοντας τὴν κεφαλὴν γενναιοτάτους ἡγέονται. [7] ἔχει δὲ περὶ νόμος ὧδε. [8] τὸ παιδίον ὁκόταν γένηται, πάχιστα τὴν κεφαλὴν αὐτέου, ἔτι ἁπαλὴν ἐοῦσαν μαλακῇ ἐόνι, [9] ἀναπλάσσουσι τῇσι χερσὶ, καὶ ἀναγκάζουσιν ἐς τὸ μῆκος αὔξεσθαι, δέσμασι προσφέροντες καὶ τεχνήμασι ἐπιτηδέοις, [10] ὑφ' ὧν τὸ μὲν σφαιροειδὲς τῆς κεφαλῆς κακοῦται, τὸ δὲ μῆκος αὔξεται. [11] αὐτὸς τὴν ἀρχὴν ὁ νόμος κατέργασε, ὥστε τοιαύτην τὴν φύσιν γένεσθαι· [12] τῷ δὲ χρόνῳ προϊόντι, καὶ φύσει ἐγένετο, ὥστε τὸν νόμον μηκέτι ἀναγκάζειν.

XXXVI. Ὁ γὰρ γόνος πανταχόθεν ἔρχεται ἀπὸ σώματος, ἀπό τε τῶν ὑγιηρῶν, ὑγιηρὸς, καὶ ἀπὸ τῶν νοσερῶν, νοσερός. [2] ἢν οὖν γίνωνται ἐκ τῶν φαλακρῶν φαλακροὶ, καὶ ἐκ γλαυκῶν γλαυκοὶ, καὶ ἐκ διεστραμμένων στρεβλοὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος· καὶ περὶ τῶν ἄλλων μορφῶν ὁ αὐτὸς λόγος.

[13] Tempora enim quæ formarum naturam variant, sunt diversa: [14] quum ergo inter sese fuerint maxime diversa, varias & multiplices formas producunt.

XXXV. Porro quæ parum inter se differunt gentes, relinquam. [2] Quæ autem plurimum non natura solum, sed & [1] legibus ac consuetudinibus discrepant, de illis referam quomodo habeant. [3] Ac primum omnium de Macrocephalis, quum nulla omnino alia gens sit, quæ similia capita habeat. [4] A principio quidem consuetudo in causa fuit, ut tam longis capitibus essent. [5] Nunc autem natura ipsa cum consuetudine conspiravit. [6] Siquidem generosissimum apud eos putatur, caput habere quam maxime longum: [7] consuetudinis autem hoc initium fuit. [8] [1] Quum recens infans natus est, caput ejus adhuc tenerum ac molle existens quam celerrime [9] constringunt manibus, coaptantesque cogunt in longitudinem augeri, quin & vinculis connectunt, ac aptis instrumentis colligant, [10] quo rotunditas capitis prohibeatur, ac longitudo augeatur. [11] Ea consuetudo tantum effecit, ut ejusmodi natura capitum existeret. [12] Temporis vero progressu natura quoque tales produxit, ut non esset [1] necesse consuetudine priore cogere.

XXXVI. Quum enim semen genitale ab omnibus corporis membris procedat, à sanis quidem sanum, à morbidis morbosum, [2] fiatque ut ex calvis calvi gignantur, ex cæsiis cæsii, & utplurimum distortus distortum generet, eademque ratio sit circa reliquas formas: quid prohiberet

γῶ· τί κωλύϛ καὶ ὦν μακροκεφάλε μακροκέφαλον γίγνεσθαι; 3 νῦν δὲ ὁμοίως οὐκέτι γίγνονται ὡς πρότερον. 4 ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἔτι ἰσχύϛ, διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἀνθρώπων. 5 περὶ μὲν οὖν τούτων ἔστω μοι δεκεῖ.

xxxvii. Περὶ δὲ τῶν ἐν Φάσι, 2 ἡ χώρη αὐτέων ἑλώδης ἐϛὶ, καὶ θερμὴ, καὶ ὑδατώδης, καὶ δασεῖα· 3 ὄμβροι τε αὐτόθι γίγνονται πᾶσιν ὥρῃσι πολλοί τε καὶ ἰσχυροί. 4 οἵ τε ἄνθρωποι τοῖς ἀνθρώποις ἐν τοῖς ἕλεσίν ἐσι. 5 πόλεϊ τε οἰκήμασι ξύλινα καὶ καλάμινα ἐν ὕδασι μεμηχανημένα. 6 ὀλίγη τε χρέονται βαδίσι καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ ἐμπόριον, 7 ἀλλὰ ναυηξύλοις διαπλέεσιν ἄνω καὶ κάτω· 8 διώρυγες γὰρ πολλαί εἰσιν. 9 πίνεσι δὲ ὕδατα θερμὰ καὶ σαπρὰ πίνεσιν, ὑπό τε τῆς ἡλίου σηπόμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ὄμβρων ἐπιῤῥεόμενα. 10 αὐτός τε ὁ Φάσις σαπρώτατός πάντων τῶν ποταμῶν, καὶ ῥέων ἥπιώτατα. 11 οἵτε καρποὶ γινόμενοι αὐτόθι ὑπὸ ἰσχνοὶ ἀνάλυδες εἰσὶ καὶ ἀτελέες ὑπὸ πολυπληθείης καὶ ὑδατος. 12 διὸ καὶ οὐ πέπανονται, 13 ἠέρ τε πελὺς καὶ ἰσχὺ τὴν χώρην ἀπὸ τῶν ὑδάτων.

xxxviii. Διὰ ταύτας δὴ τὰς αἰτίας τὰ εἴδεα ἀπηλλαγμένα τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ἔχουσιν οἱ Φασιανοί. 2 τά τε γὰρ μεγάθεα μεγάλοι· τὰ πάχεα δὲ ὑπερπαχέες. 3 ἄρθρον τε καθάπαν ἀδὲν, οὐδὲ φλέψ. 4 τὴν τε χροιὴν ὠχρὴν

hiberet ut non ex Macrocephalis Macrocephali gignerentur? 3 Nunc autem non naſcuntur ita magnis capitibus quemadmodum prius, 4 quum conſuetudo non amplius duret, per incuriam hominum intercepta. 5 Et de his quidem hæc ſufficiant.

xxxvii. De illis autem qui Phaſim accolunt, adjiciam. 2 Regio eorum paluſtris eſt, calida, aquoſa & denſa, 3 imbreſque in eam decidunt omnibus temporibus & magni & impetuoſi, 4 homines vero ipſi vitam agunt in paludibus, 5 domoſque ligneas & ex arundinibus in ipſis aquis habent extructas, 6 neque multum inde prodeunt, ut adeant vel emporia vel urbes: 7 verum naviculis ex uno ligno fabrefactis permeant ſurſum ac deorſum, 8 habent enim foſſas ac ductus aquarum plurimos. 9 Bibunt autem aquas calidas & ſtagnantes, quæ & à ſole ſunt putrefactæ, & ab imbrium caſu auctæ. 10 Ipſeque fluvius Phaſis omnium fluviorum ſtagnantiſſimus eſt, & qui lentiſſimo curſu profluat: 11 fructus autem qui illic naſcuntur omnes inſalubres ſunt, evirati imperfectique præ multitudine aquarum, 12 neque unquam matureſcunt. 13 Atque quum multus aër ab aquis regionem occupet.

xxxviii. Ob hanc ipſam cauſam, quod ad formam ac corporum ſpeciem attinet, Phaſiani ſunt à reliquis hominibus longe diverſi. 2 Sunt enim magnitudine ingenti, ac corpulentia valde excellenti: 3 neque junctura eorum ullæ, neque venæ comparent: 4 pallidumque

præ

ὠχρὸν ἔχουσιν, ὥσπερ καὶ οἱ ἠπειρῶται. 5 φθείρονται τε βαρύτατον ἀνθρώπων, τὴν ἡέλιον χρεώμενοι δ' λαμπρῷ, ἀλλὰ γνοφώδη τε 81 καὶ διερήν. 6 πρὸς δὲ τούτοις καὶ πονηρότεροι πρὸς τὸν πόνον εἰσίν. 7 αἵ τε ὧραι δ' πολὺ μεταλλάσσουσιν, οὔτε πρὸς τὸ πνίγος, οὔτε πρὸς τὸ ψῦχος. 8 πάντα πνεύματα πολλὰ νότια, πλὴν αὔρης μιᾶς ἐπιχωρίης. 9 αὕτη δὲ πνεῖ σφίσι βίαιος καὶ χαλεπὴ καὶ θερμή. 10 καὶ κέγχρονα ὀνομάζουσι τοῦτο τὸ πνεῦμα. 11 ὁ δὲ Βορέης δ' σφόδρα ἀφικνεῖται· ὁκόταν δὲ πνέῃ, ἀσθενὴς καὶ βληχρός. 12 καὶ περὶ μὲν τὴν φύσιν καὶ τὴν διαφορὴν, καὶ τὴν μορφὴν τὴν ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ὅπως ἔχει. 82

XXXIX. Περὶ δὲ τῆς ἀνθρωπίνης τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς αὐτῶν ἀνδρείης, ὅτι ἀπολεμώτεροί εἰσι τῶν Εὐρωπαίων οἱ Ἀσιανοὶ, καὶ ἡμερώτεροι τὰ ἤθεα, 2 αἱ ὧραι αἴτιαι μάλιστα, δ' μεγάλας τὰς μεταβολὰς ποιούμεναι, ὅτε ἐπὶ τὸ θερμὸν, ὅτε ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, ἀλλὰ σταθμώσιαι. 3 δ' γὰρ γίνονται εὐπαλήξιες τῆς γνώμης, ὅτε μεταστάσιος ἰσχυρὴ τοῦ σώματος. 4 ἀφ' ὅτων εἰκὸς τὸν ὀργὸν ἀγγελᾶσθαί τε, καὶ τὸ γνώμονος καὶ [τοῦ] θερμοῦ μετέχειν μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ αὐτέῳ αἰεὶ ὄντα. 5 αἱ γὰρ μεταβολαὶ εἰσι τῶν πάντων, αἳ 84 τε ἐγείρουσι τὸν γνώμονα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἐῶσιν ἀτρεμίζειν. 6 διὰ τούτους ἐμοὶ δοκέει τοὺς τρόπους αἴτιον εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀσιηνόν· 7 καὶ ἔτι διὰ τοὺς νόμους. 8 τῆς 85

præ se ferunt semper colorem, quemadmodum qui regio sunt 75
obnoxii morbo: 5 loquuntur autem ut si qui alii omnium hominum gravissime, nimirum aëre utentes non sereno, sed obscuro, & maxime humectato. 6 Sunt insuper ad laborem à natura ipsa segniores: 7 annique tempora non varias habent, neque ad æstum, neque ad frigus permutationes. 8 Venti autem eis sunt plurimi austrini omnes, præter unum ejus regionis proprium & indigenam, 9 qui aliquando violentior ac molestior 80
calidus existens spirat, 10 quem Cenchrona patrio vocabulo appellant. 11 Verum Boreas non valde ad eos pertransit: quod si aliquando spirat, debilis tamen existit ac valde lenis. 12 De natura ergo ac diversitate & forma eorum qui Asiam & Europam incolunt, ita habet. 82

XXXIX. Quod autem timidiores, effœminatiores, ac imbelles præ Europæis Asiani existant, moribusque mansuetiores, 2 tempora ipsa anni in 83
causa sunt, quæ non magnas permutationes faciunt, neque caloris, neque frigoris, sed semper æqualia permanent: 3 unde neque mentes stupore percelluntur, neque corpora fortem transmutationem incurrunt: 4 à quibus verisimile est iram exasperari, cognitionemque & calorem amplius excitari, quæ si semper in eodem statu 84
quis persistat. 5 Mutationes enim sunt quæ hominis mentem semper excitant, neque sinunt 9
quiescere. 6 Propter quas sane causas imbelle universum Asianorum genus existit, 7 atque adhuc amplius propter leges. 85

8 Mul-

8 τῆς γὰρ Ἀσίης τὰ πολλὰ βασιλεύεται.

XL. Ὅκου δὲ μὴ αὐτοὶ ἑωυτέων εἰσὶ καρῖεροι ἀνθρώποισι, μηδ' αὐτόνομοι, ἀλλὰ δεσπόζονται, 2 ἔνθα περὶ τοῦτο αὐτέοισιν ὁ λόγος ἐστὶν, ὅπως τὰ πολέμια ἀσκήσωσιν, ἀλλ' ὅκως μὴ δόξωσι μάχιμοι εἶναι. 3 οἱ γὰρ κίνδυνοι ἔχ ὁμοῖοί εἰσι. 4 τοὺς μὲν γὰρ στρατεύεσθαι εἰκὸς, καὶ πολυπονέειν, καὶ ἀποθνήσκειν ἐξ ἀνάγκης ὑπὲρ τῶν δεσποτέων, 5 ἀπὸ τε παιδίων καὶ γυναικὸς ἐόντας, καὶ τῶν λοιπῶν φίλων· 6 καὶ ἀγόντων μὲν αὐτῶν χρηστὰ καὶ αὐθρεῖα ἐργάσαντται, οἱ δεσπόται ἀπ' αὐτέων αὐξονται τε καὶ ὠφέλεον· 7 τοὺς δ' κινδύνους καὶ θανάτους αὐτοὶ καρποῦνται. 8 ἔτι δὲ ὧδε τούτοισι τῶν τοιούτων ἀνθρώπων ἀνάγκη ἐρημοῦσθαι τὴν γῆν ὑπό τε πολεμίων καὶ ὀργίης. 9 ὥστε καὶ εἴ τις φύσει πέφυκεν αὐθρεῖος καὶ δύψυχος, ἀποτρέπεται τὴν γνώμην ἀπὸ τῶν νόμων.

XLI. Μέγα δὲ τεκμήριον τούτων. 2 ὁκόσοι γὰρ αὐτῇ Ἀσίη Ἕλληνες ἢ βάρβαροι μὴ δεσπόζονται, ἀλλ' αὐτόνομοί εἰσι, καὶ ἑωυτοῖσι πολυπονέουσιν, ἔστι μαχιμώτατοί εἰσι πάντων. 3 τοὺς γὰρ κινδύνους ἑωυτέων πέρι κινδυνεύουσι, 4 καὶ τῆς αὐθρείης αὐτοὶ τὰ ἆθλα φέροντται, καὶ τῆς δειλίης τὴν ζημίην ὡσαύτως. 5 διήκουσι δὲ καὶ τοὺς Ἀσιανοὺς διαφέροντας αὐτοὺς ἑωυτέων, τοὺς μὲν βελτίονας, τοὺς δὲ φαυλοτέρους ἐόντας. 6 τούτων δὲ αἱ μεταβολαὶ πᾶσαι τῶν ὡρέων, ὥσπερ μοι εἴρηται ἐν τοῖς πρό-

8 Multo maxima enim Asiæ pars sub regibus est.

XL. Ubi autem non in sua potestate vivunt homines, neque sui juris sunt, sed dominis subjecti, 2 ibi non multum curiosi sunt quo modo se ad bellum apparent, imo magis hoc curant, ut ne bellicosi videantur. 3 Pericula enim eis non æqualia instant. 4 Nam hi in militiam proficisci, laboresque perferre, ac mortem oppetere pro dominis suis coguntur, 5 relictis interim domi liberis, uxoribus ac reliquis amicis: 6 atque siquidem viriliter & feliciter bellum gesserint, dominis inde commoda accedunt, eorumque facultates inde augentur: 7 verum ipsis præter pericula & cædes nihil demetitur. 8 Proinde neque his hominibus regionem frequenter habitatam esse necesse est, imo eam propter inertiam bellicam ac otium à plerisque relinqui. 9 Ut enim quisque maxime à natura virilis & magnanimus est, ita plurimum ejus animus leges aversatur.

XLI. Cujus rei magnum indicium vel inde habere licet. 2 Quod quicunque in Asia Græci itemque Barbari dominis non subsunt, sed jure suo degunt, subipsisque omnes labores lucrifaciunt, illi bellicosissimi omnium existunt. 3 Periclitantur enim ipsi sibi, 4 virilitatisque præmia ipsi reportant, sicut timiditatis ac ignaviæ pœnam luunt pariter. 5 Invenias autem & Asianos ipsos inter se plurimum differentes, generosiores alios, alios degeneres, 6 quorum omnium causa ad temporum mutationes est referenda, quemadmodum & in præcedentibus

ωσθλέροισι. 7 ἢ μὲν περὶ μὴν τ' αὐ τῇ Ἀσίῃ ὥπως ἔχει.

78 XLII. Ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ ἔστιν ἔθνος σκυθικὸν, ὃ περὶ τὴν λίμνην οἰκεῖ τὴν Μαιῶτιν, Δημφέρον τ' ἐθνέων τ' ἄλλων· 2 Σαυρομαται καλέονται). 3 τελέων αἱ γυναῖκες ἱππεύονται τε καὶ τοξεύουσι, καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τ' ἵππων, καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις, ἕως ἂν παρθένοι ἐῶσιν. 4 ἐκ δὲ παρθενεύον) οὐκ ἐκλέγεις ἂν τ' πολεμίων τρεῖς ἀποκτείνωσι. 5 ἐς δ' ὕστερον ξυνοικέουσιν, ἢν μὴ ἱερὰ θύωσι τὰ ἐν τῷ νόμῳ. 6 ἢ δ' αὐ ἀνδρὸς ἐωυτῆς ἄρηται), πρώτη) ἱππαζομένη, ἕως ἂν μὴ ἀνάγκη καταλάβῃ πανστρατιῆς. 7 τ' δεξιὸν γὰρ μαζὸν σὺν ἔχουσι. 8 παιδίοις γὰρ ἐοῦσιν ἔτι νηπίοις αἱ μητέρες χάλκεον τελεχνημένον ἢ ἐπὶ αὐτῷ τούτῳ ἀμφίστομον ποιέουσι, ὡς τὸν μαζὸν πιέζουσι τ' δεξιὸν, καὶ ἐπικαίει), 9 ὥστε τὴν αὔξησιν φθείρεσθαι, ἐς δὲ τ' δεξιὸν ὦμον καὶ βραχίονα πᾶσαν τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ φόρημα συνδύναι.

XLIII. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν Σκυθέων τῆς μορφῆς, ὅτι αὐτοὶ αὐτοῖσιν ἐοίκασι, καὶ ἑρμηνέως ἄλλοις· 2 ὡυτοὶ λόγοι δὲ περὶ τ' Αἰγυπτίων, πλὴν ὅτι οἱ μὲν ὑπὸ τ' θερμῆ ἐισι βεβιαζόμενοι, οἱ δ' ὑπὸ τ' ψυχρῆ. 3 ἡ δὲ Σκυθέων ἐρημίη καλέεται, πεδιάς ἐστι, καὶ λιμναίη, καὶ ψιλὴ, καὶ ἐνυδρος μετρίως. 4 ποταμοὶ γὰρ εἰσι μεγάλοι, οἱ ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τ' πεδίου.

XLIV. Ἐνταῦθα καὶ οἱ Σκύθαι νομαδεύουσι, Νομάδες δὲ καλέονται, ὅτι σῖτα ἔσθουσι οἰκήματα, ἀλλ' ἐν ἁμάξῃσι οἰκοῦντες

tibus dixi. 7 Atque sic quidem habet in Asia.

XLII. In Europa vero genus hominum est Scythicum, circa paludem habitans Mæotim, quod à reliquis gentibus maxime differt, 2 Sauromatæ appellantur. 3 Horum fœminæ equites sunt, arcubus utuntur, ac sagittas jaculantur ex equis, cum hostibus congredientes, dum virgines existunt; 4 neque devirginantur prius, quam hostium tres confecerint, 5 neque prius maritis cohabitant, quam sacra deo patrio more fecerint. 6 Quod si qua sibi virum acceperit, ab equitatu libera est, nisi necessitas cogat communi expeditione omnes arma sumere. 7 Dexteram autem mammam non habent. 8 Nam puellis adhuc infantibus matres æreo instrumento in hunc usum parato, igneque candefacto eam auferunt, ac exurunt, 9 ne iterum succrescere contingat, atque ut omnis vis ac robur in dextrum humerum & brachium deferatur.

XLIII. Cæterum reliqui Scythæ quod ad formam attinet, ipsi sibi similes sunt, aliis dissimiles. 2 Sicut quoque Ægyptii ipsi inter se: præterquam quod hi à vehementi calore, illi ab intenso frigore sunt compressi. 3 Verum solitudo quæ Scythica dicitur, in planitie sita est, pratis abundans, sublimis & mediocriter aquosa. 4 Sunt enim fluvii in ea magni, in quos aqua ex campis per rivos deducitur.

XLIV. In hac itaque Scythæ degunt, qui Nomades vocantur, propterea quod nullas habeant domos, sed in curribus habi-

οἰκεῦσιν. [2] αἱ δ' ἅμαξαί εἰσιν, αἱ μὲν ἐλάχιστοι τετράκυκλοι, αἱ δ' ἑξάκυκλοι· [3] " αὗται δὲ πίλοισι 92
περιπεφραγμέναι. [4] εἰσὶ δὲ καὶ τετεχναζμέναι, ὥσπερ οἰκήμασι, τὰ μὲν ἁπλᾶ, τὰ δὲ τριπλᾶ. [5]
" ταῦτα δὲ καὶ χειμὰς ὕδωρ, καὶ 93
πρὸς χιόνας, καὶ πρὸς τὰ πνεύματα. [6] τοὺς δὲ ἁμαξίκας ἕλκουσι βόες· τοὺς μὲν δύο, τοὺς δὲ τρία, βοῶν κέρως ἄτερ. [7] ἐγγὰρ ἔχουσι κέρατα τὸ ψύχος. [8] ' ἐν τούτοις μὲν ἓν ταῖς ἁμαξίαις [αἱ] γυναῖκες διαιτεῦνται. [9] αὐτοὶ δ' ἐφ' ἵπποις ὀχοῦνται οἱ ἄνδρες. [10] ἕπονται δὲ αὐτοῖς " καὶ τὰ πρόβατα καὶ οἱ βόες καὶ οἱ ἵπποι. [11] μένουσι δ' ἐν τῷ αὐτέῳ τοσοῦτον χρόνον, ὅσον αὐτοῖς ἀπόχρη ἀνθρώποις τοῖσι κτηνέσιν ὁ χόρτος. [12] ὁκόταν δὲ μηκέτι, ἐς ἑτέρην χώρην ἔρχονται. [13] αὐτοὶ δ' ἐσθίουσι κρέα ἑφθά, καὶ πίνουσι γάλα ἵππων, [14] " καὶ ἱππάκην τρώγουσι· 95
τοῦτο δ' ἐστὶ τυρὸς ἵππων. [15] τὰ μὲν ἐς τὸν διαιταν αὐτέων ἔτεα ἔχει καὶ τὰς νόμους. [16] πρὸς δὲ τῶν ὡρέων καὶ τῆς μορφῆς, ὅτι πολὺ ἀπήλλακται τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὸ Σκυθικὸν γένος, καὶ ἔοικεν αὐτὸ ἑωυτέῳ, ὥσπερ τὸ Αἰγύπτιον, [17] καὶ ἥκιστα πολύγονόν ἐστι, [18] καὶ ἡ χώρη ἐλάχιστα θηλέα τρέφει καὶ μέγεθος καὶ ὠλιθρον.

habitant. [2] Sunt autem currus ex quibus minimi quatuor rotis, reliqui ' sex circumaguntur. [3] 125
Sunt etiam luto obturati [4] ac instar domorum fabrefacti, aliqui simplici, aliqui etiam triplici tabulato : [5] unde robur illis ineſt adversus omnes injurias aquarum , nivis ac ventorum propellendas. [6] Trahunt currus aliquos quidem boum paria duo, aliquos tria, atque hi cornibus carent , [7] quum præ frigore regionis cornua eis non enascantur. [8] In his itaque curribus degunt mulieres. [9] In equis autem ' vehuntur viri. [10] Sequuntur 130
autem simul oves, boves & equi. [11] Tandiu deinde in uno subsistunt loco , dum sufficit ipsis pecoribus pabulum , [12] quo deficiente in aliam regionem commigrant. [13] Vescuntur autem ipsi carnibus coctis : bibuntque lac equinum , [14] comedunt etiam hippacen , id autem est caseus equinus. [15] Hactenus ergo de victu & moribus diximus, [16] temporibusque anni ac formis , quæ à reliquis hominibus longissime ' sunt Scythiæ genti 135
diversæ. Ipsa enim sibi inter se gens similis existit, quemadmodum & gens Ægyptiorum. [17] Minime autem fœcunda ea gens est : [18] regioque ipsa minimas feras enutrit , neque numero neque magnitudine insignes.

XLV. Κεῖται γὰρ ὑπ' αὐτῇσι τῇσι ἄρκτοις, καὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ῥιπαίοισιν, ὄπισθεν ὁ βορέης πνέει· [2] ὅ, τε ἥλιος τελευτέων ἐγγύτερος γίνεται, ὁκόταν ἐπὶ τὰς θερινὰς ἔλθῃ τροπὰς, καὶ τότε ὀλίγον χρόνον θερμαίνει· [3] καὶ ἡ σφόδρα τὰ πνεύματα τὰ ἀπὸ τῶν θερμέων πνέοντα, ἢν μὴ ὀλιγάκις καὶ ἀσθενέα, [4] ἀλλ' ἀπὸ τῶν

XLV. Sub ipsis enim Ursis riphæisque montibus sita est, unde boreas spirat, [2] Solque ipse supremo æstivo solstitio deficiens proxime accedit, ac tum quidem exiguo tempore calefacit. [3] Neque vero ' venti à calidis locis spirantes valde ad eam regionem penetrant , nisi parumper & debiles. [4] Verum ab

τῶν ἄρκτων αἰεὶ πνέοντα πνεύματα ψυχρά, ἀπό τε χιόνος καὶ κρυστάλλων καὶ ὑδάτων πολλῶν. 5 ἐδέποτε δὲ τὰ ὄρεα ἐκλείπει. 6 ἀπὸ τοιούτων δὲ δυσοίκητά ἐστιν, 7 ἠέρ τε καθέχει πᾶλυς τῆς ἡμέρης τὰ πεδία, καὶ ἐν ὑγροῖσι διατρίβοντες. 8 ὥστε τὸ μὲν χειμῶνα αἰεὶ εἶναι, τὸ δὲ θέρος ὀλίγας ἡμέρας, καὶ ταύτας μὴ λίαν. 9 μελέωρα γὰρ τὰ πεδία καὶ ψιλὰ καὶ οὐκ ἐσκιάνται ὄρεσιν, 10 ἀλλ' αὐαίνεται ὑπὸ τῶν ἄρκτων αὐτόθι.

Ursis venti procedentes sunt illic perpetuo frigidi, à nivibus, glacie imbribusque condensati: 5 qui nunquam à montibus decedunt, 6 ut propterea etiam ægre habitari possint. 7 Aërque ipse totum fere diem nubilus campos occupat. Ipsi vero in humidis locis degunt. 8 Et fere perpetua est ipsis hyems, æstas autem pauciſſimis diebus atque illis non valde multa. 9 Sunt enim planities eminentiores, & nudæ, neque ullis montibus circumseptæ, 10 sed fere sub ipsis Ursis acclives.

XLVI. Καὶ τὰ θηρία ἐ γίνεται μεγάλα, ἀλλ' οἷά τ' ἐστὶν ὑπὸ γῆν σκεπάζεσθαι. 2 ὁ γὰρ χειμὼν κωλύει, καὶ τῆς γῆς ἡ ψιλότης· 3 καί τοι οὐκ ἔστιν ἀλέα, οὐδὲ σκέπη. 4 αἱ γὰρ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων οὐκ εἰσὶ μεγάλαι, οὐδὲ ἰσχυραὶ, ἀλλ' ὅμοιαι καὶ ὀλίγον μεταβάλλουσιν. 5 διὸπερ καὶ τὰ εἴδεα ὅμοια αὐτὰ ἑωυτέοισιν εἰσὶ, σίτου τε χρέον ἀεὶ ὁμοίως, ἐσθῆτί τε τῇ αὐτῇ καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος, 6 τόν τε ἠέρα ὑδατῶδεα ἑλκύοντες καὶ πάχεα, 7 πίνοντές τε ὕδατα πίονα ἀπὸ χιόνος καὶ πιγετῶν, 8 ἔν τε πάλαι πόρῳ ἀπέοντος. 9 οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ σῶμα πάλαι πωρέεσθαι, οὐδὲ τὴν ψυχὴν, ὅκως μεταβολαὶ μὴ γίνωνται ἰσχυραί. 10 διὰ ταύτας τὰς ἀνάγκας τὰ εἴδεα αὐτῶν παχέα ἐστὶ καὶ σαρκώδεα, 11 καὶ [τὰ] ἄρθρα ὑγρὰ καὶ ἄτονα. 12 αἵ τε κοιλίαι ὑγρόπειναι· πυσέων [δὲ] κοιλιῶν αἱ κάτω. 13 οὐ γὰρ οἷόν τε ὑπὸ νηδὺν αὐαίνεσθαι ἐν τοιούτῃ χώρῃ καὶ φύσει καὶ ὥρῃ κατάστασιν, 14 ἀλλὰ διὰ πιμελὴν τε καὶ ψιλότητα τὴν σάρκα,

Neque feræ nascuntur illic magnæ, sed quales possibile est sub ipsa terra contegi. 2 Prohibet enim hyems & nuditas terræ, 3 quæ & diverticulis & umbraculis caret, 4 propter temporum anni mutationes, neque multas neque fortes, sed similes semper, vel parum admodum divariantes: 5 unde & formas corporum inter se similes habent, quum eodem utantur victu & amictu, æstatis & hyemis tempore: 6 attrahuntque aërem aquosum condensatum, 7 aquam insuper bibentes à nivibus & glacie resolutam, 8 nullo etiam corporis exercitio accedente, 9 quum non verisimile sit corpus aut animum ullis exercitationibus apta fieri, ubi non mutationes temporum fiunt fortes. 10 Propter quas causas formæ eorum sunt crassæ & carnosæ: 11 junctura vero humectæ & inefficaces, 12 ventriculique humidi omnes, maxime omnium tamen inferior alvus. 13 Nequit enim ipsa exsiccari in ejusmodi quum regionis, tum naturæ & temporis constitutione. 14 Sed pinguedine & nuditate carnis for-

σάρκα τὰ τε εἴδεα ἔοικεν ἀλλήλοισι, τά τε ἄρσενα τοῖς ἄρσεσι, καὶ τὰ θήλεα τοῖς θήλεσι. 15 τῶν γὰρ ὡρέων τοιαῦτα ἐπιγινόμενα οὐδὲν ἐγγίγνονται ἀδὲ κακώσιες " ἐν 98 τῇ τῶν γόνων ξυμπήξῃ, 16 ἢν μή τινα ἀνάγκης βιαίης τύχῃ ἢ νέσου.

99 XLVII. Μέγα δὲ τεκμήριον ἐς τὴν ὑγρότητα παρέξομαι. 2 σκυθέων γὰρ τοὺς πολλοὺς, ἄπαυδας [δὲ] ὅσοι Νομάδες. Ῥήσεις κεκαυμένους τούς τε ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας, καὶ τὰς καρπὰς τῶν χειρέων, καὶ τὰ στήθεα, [καὶ τὰ] ἰσχία, καὶ τὴν ὀσφῦν, 3 δι' ἀλλ' οὐδὲν ἢ διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς φύσιος καὶ τὴν μαλακίην. 4 οὐ γὰρ δυνάων ἔτι τοῖς τόξοις ξυντείνειν, οὔτε τῷ ἀκοντίῳ ἐμπίπλην τὴν ὥμην, οὕτω ὑγρότητος καὶ ἀτονίης. 5 ὁκόταν δὲ καυθῶσιν, ἀναξηραίνεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων τὸ πολὺ τῆς ὑγρῆς, καὶ συντονώτερα μᾶλλον γίνεται, καὶ προφιμώτερα, καὶ ἐρρωμένα τὰ σώματα μᾶλλον. 6 " ῥοιὴ δὲ 99 γίνεται καὶ ταλαιτέα· 7 πρῶτον μὲν, ὅτι οὐ συναρμανοῦνται, οὔτως ὑπὸ Αἰγυπτίων, " οὐδὲ νομίζουσι, 100 διὰ τὴν ἱππασίην, ὅκως αὐτοῖσιν ἔνεδροι ἔωσιν. 8 ἔπειτα δὲ διὰ τὴν ἕδρην. 9 τά τε γὰρ ἄρσενα, ἕως μὲν ἂν οὐκ οἷά τε ἐφ' ἵππου ὀχέεσθαι, τὸ πολὺ τῆς 10 χρόνου κάθηται ἐν τῇ ἁμάξῃ καὶ βραχὺ τῇ βαδίσει χρέεται, διὰ τὰς μεταναστάσιας καὶ περιελάσιας. 10 τὰ δὲ θήλεα θαυμαστὸν οἷον ῥοιὴ εἶναι τὰ εἴδεα.

formæ invicem sunt similes, masculorum masculis, & fœminarum fœmellis. 15 Tempora enim quum sint inter se similia, nullas corruptiones, neque malignitates ' inferunt in seminis ge- 160
nitalis mixturam ac compactionem, 16 nisi quiddam aliud fortuito vel casu contingat, aut à morbo.

XLVII. Magnum autem argumentum humiditatis corporum Scytharum hoc exhibebo. 2 Multos enim ipsorum, præcipue qui Nomades sunt, reperias exustos humeros ac brachia habentes manuumque juncturas, pectora, coxas, & lumbos, 3 nullam sane aliam ob causam, nisi ob humoris & molliciei ' na- 165
turæ detractionem. 4 Nam neque arcus intendere, neque telum torquere possunt præ impotentia humiditatis humerorum: 5 quum autem uruntur, humor ipse à juncturis exolvitur, fiuntque corpora ipsorum validiora, melius nutriuntur, & magis redduntur articulorum usu potentia. 6 Fluida vero fiunt ac lata 7 primum propterea quod fasciis non colligantur, quemadmodum fieri solet in Ægypto: deinde quod non animadvertunt ' quomodocunque inter e- 170
quitandum equis insideant. 8 Postremum etiam propter desidiam perpetuam. 9 Masculi enim eorum antequam potentes fiant equos conscendere, atque in illis vehi, plurimum temporis desident in curribus, raroque prodeunt ut inambulent, propter exilia ac perpetuas circulationes. 10 Muliebrium autem corporum formæ ad miraculum usque fluxæ existunt.

XLIIX. " Πυρρὸν δὲ τὸ γένος 101 XLVIII. Porro Scytharum

ἐστὶ τὸ Σκυθικὸν ἀλλὰ τὸ ψύχος, οὐκ ἐπιφυομένου ὀξέος ὑπὸ ἡλίου. 2 ὑπὸ μὲν γὰρ τοῦ ψύχους ἡ λευκότης ἐπικαίεται, καὶ μίγνυται πυρρή. 3 πολύγονον μὲν οὖν οὐκ οἶόν τε εἶναι φύσιν τοιαύτην. 4 ὅτε γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς μίξιος μίγνυται πολλή, 5 ἀλλὰ τὴν ὑγρότητα τῆς φύσιος, 6 καὶ τῆς ἡιλίης τὴν μαλθακότητά τε καὶ τὴν ψυχρότητα, ἀφ' ὧν ἥκιστα ἐκεῖνα ἔοικε ἀνδρὸς οἷόν τε λαγνεύειν. 7 καὶ ἔτι ὑπὸ τῶν ἵππων ἀεὶ κεκμηκότες ἀσθενεῖς μίγνυνται ἐς τὴν μίξιν. 8 τοῖσι μὲν οὖν ἀνδράσιν αὗται αἱ αἰτίαι φαίνονται. 9 τῆσι δὲ γυναιξὶν, ἥ τε πίοτης τῆς σαρκὸς καὶ [ἡ] ὑγρότης. 10 ἃ γὰρ δύνανται ἐπὶ ξυναρπάζαι μήτραν τὸν γόνον. 11 ὅτε γὰρ ἐπιμηνίου κάθαρσις οὐκέτι μίγνυται ἐς χρεών ἐστιν, ἀλλ' ὀλίγον καὶ ἀμὸν χρόνον. 12 τό, τε στόμα τῶν μητρέων ὑπὸ πιμελῆς ξυγκλείεται, καὶ οὐκ ὑποδέχεται τὸν γόνον. 13 αὗται γὰρ ἀπαλαίπωροι καὶ πίειραι, καὶ αἱ κοιλίαι ψυχραὶ καὶ μαλακαί. 14 καὶ ὑπὸ τούτων τῶν αἰτιέων ἥ πολύγονόν ἐστι τὸ γένος τὸ Σκυθικόν.

XLIX. μέγα δὲ τεκμήριον αἱ οἰκέτιδες παρέχονται. 2 ἥ γὰρ φαλακρότης ἐνθαῦτα ἀνδράσιν ἀφικνεῖται μάλιστα, καὶ ὑπογονὴν ἴσχουσι, ἀλλὰ τὴν παλαιπωρίην καὶ ἰσχνότητα τῆς σαρκός. 3 ἔτι τε εὐνοῦχοι τούτοισιν οὐκ ἐγγίνονται οἱ πολλοὶ ἐν Σκύθῃσιν, καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες, 4 καλέονται δὲ οἱ τοιοῦτοι ἐνάρεες. 5 οἱ μὲν ἐπιχώριοι τὴν αἰτίην θεοπλήκτους θεῶν, καὶ σέβοντες τοὺς ἀνθρώ-

gens fulvi valde coloris exiſtit propter frigus ingens. Non enim vehemens accedit ad eos ſol, 2 à frigore vero albedo exuritur & fit fulva. 3 Neque vero poſſibile eſt fœcundam eſſe eorum naturam, 4 quum viri minime cupidi ſint cum fœminis commiſceri, 5 ob nimiam corporis liquiditatem, 6 ventriſque mollitiem ac frigiditatem: quæ cauſæ apparent minime viros ad coitum incitari. 7 Accedit his laſſitudo ex continua equitatione contracta, quæ eos ad 180 miſtionem reddit impotentiores, 8 atque hæ ſunt cauſæ cur viri infœcundiores putentur. 9 Mulieres pinguedo carnis & humiditas ſteriles facit, 10 præ quibus uteri earum genitale ſemen nequeunt continere. 11 Lunares namque purgationes eis non eveniunt quemadmodum eſt neceſſe, ſed minus & intempeſtive per longius tempus. 12 Ipſumque amplius uteri os præ pinguedine concluditur, ut nequeat ſemen ſuſcipere. 13 Sunt enim otioſæ & pingues, ventreſque 185 earum frigidi & molles, 14 unde neceſſario ſequitur non multum fœcundam Scytharum gentum eſſe.

XLIX. Cujus rei famulæ earum indicium exhibent. 2 Nam 102 hæ viris miſceri plurimum gaudent, in uteroque conceptum continent, propter corporis exercitium frequens carniſque gracilitatem. 3 Amplius autem plurimi Scythæ eunuchi fiunt, & muliebria officia obeunt, inſtarque fœminarum omnia faciunt & loquuntur. 4 vocanturque 190 hi effœminati. 5 Et regionis quidem incolæ cauſam ad deum referunt, coluntque hos ipſos homines

ἀνθρώπους, καὶ φοβέονται, δεδοικότες περί τε αὐτέων ἕκαστοι. 6 ἐμοὶ δὲ καὶ αὐτέῳ δοκεῖ τοῦτο τὰ πάθεα θεῖα εἶναι καὶ τἆλλα πάντα· 7 καὶ οὐδὲν ἕτερον ἑτέρου θειότερον, οὐδὲ ἀνθρωπινώτερον, ἀλλὰ πάντα θεῖα. 8 ἕκαστον δὲ ἔχει φύσιν τῶν τοιουτέων, καὶ οὐδὲν οὐδὲ φύσιν γίνεται. 9 καὶ τοῦτο τὸ πάθος ὡς μοι δοκέει γίνεσθαι, φράσω.

mines & adorant, sibiipsis timentes ne quid tale accidat. 6 Mihi vero hi affectus divini quidem esse videntur, sicut & reliqui omnes, 7 neque ullum aliquem alio esse diviniorem aut humaniorem, sed divinos omnes: 8 verum unusquisque eorum suam propriam habet naturam: neque aliquis citra naturam accidit. 9 Quare quomodo hic affectus contingat, ut mihi videre videor, narrabo.

L. Ὑπὸ τῆς ἱππασίης αὐτέας κέδματα λαμβάνει, ὅτε ἂν κρεμαμένων ἀπὸ τῶν ἵππων τοῖν ποδοῖν. 2 ἔπειτα ἀποχωλοῦται καὶ ἕλκεται τὰ ἰσχία. 3 οἱ δὲ ἂν σφόδρα νοσήσωσιν. 4 ἰῶνται δὲ σφᾶς αὐτοὺς τρόπῳ τοιῷδε. 5 ὁκόταν ἄρχηται νοῦσος, ὁπόθεν ἑκάτερον αὐτοὺς φλέβα πέμνεσιν. 6 ὅταν δὲ ἀπορρυῇ τὸ αἷμα, ὕπνος καταλαμβάνει ἀπὸ ἀσθενείας, καὶ καθεύδουσιν. 7 ἔπειτα ἀναστάντες, οἱ μὲν πλεῖστοι ὑγιέες ἐόντες, οἱ δὲ ὀλίγοι.

L. Ab equitatione ipsa diuturni eos corripiunt articulorum dolores, nimirum propendentibus semper ex equis eorum cruribus: 2 deinde claudi fiunt, contrahunturque coxendices 3 quum invaluerit morbus. 4 Medicantur autem sibiipsis hoc modo: 5 à principio morbi utranque venam retro aures incidunt, 6 quo facto sanguine multo promanante, somnus eos corripit præ imbecillitate, sicque obdormiscunt: 7 quorum quidem aliqui depulso somno sani exurgunt, aliqui vero minime.

LI. Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκέει ἐν τούτῃ τῇ ἱστορίῃ ἁμαρτείρεσθαι. 2 εἰσὶ γὰρ ὠφελίαι τὰ ὦτα φλέβες, ἃς ἐάν τις ἐπιτέμνῃ, ἄγονοι γίνονται οἱ ἐπιμηδέντες. 3 τούτους τοίνυν μοι δοκέουσι τὰς φλέβας ἐπιτέμνειν. 4 οἱ δὲ μετὰ τοῦτο ἐπιδὺν ἀφίκωνται ὠφελίαι γυναῖκας, καὶ μὴ οἷοί τε ὦσι χρῆσθαι σφίσιν αὐτοῖς, τὸ πρῶτον οὐδὲν ἐνθυμέονται, ἀλλ' ἡσυχίην ἔχουσιν. 5 ὁκόταν δὲ δὶς καὶ τρὶς καὶ πλεονάκις αὐτέοισι πρωμηθέοισι μηδὲν ἀλλοιότερον ἀποβαίνῃ, 6 νομίσαντες τι ἡμαρτηκέναι τῇ θεῷ, ὃν ἐπιλιῶνται, ἐνδύνουσι γυναικήιον, καὶ ἀναγνόντες ἑωυτέων ἀνανδρείην.

LI. Atque mihi sane videntur ea medicatione seipsos perdere. 2 Venæ enim retro aures sunt, quas si quis secet, sterilitatem inferat his quibus secantur: 3 quare id etiam ipsis ex earum incisione accidere certum est. 4 Quando igitur postea uxores adeunt, impotentesque se factos vident cum illis coire, primum quidem nihil molestius cogitantes quiescunt: 5 quum autem bis aut ter, aut amplius frustra opus tentarunt, neque quicquam proficiunt, 6 mox putant se deum offendisse, in quem culpam rejiciunt. Induuntque se veste muliebri, palam se eviratos esse confitentes,

γυναικίζεσί τε καὶ ἐρᾳζόνων μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκεῖναι. [8] τοῦτο δὴ πάσχουσι Σκυθέων οἱ πλούσιοι, οὐχ οἱ κάκιστοι, ἀλλ' οἱ δυνάμεσι καὶ ἵππων πλείστων κεκτημένοι. [9] οἱ δὲ πένητες ἧσσον· οὐ γὰρ ἱππάζονται. [10] καίτοι ἐγὼ, ἐπεὶ θειότερον τοῦτο τὸ νόσημά ἐστι τῶν λοιπῶν, τοῖς γυναικοπλάτοις τῶν Σκυθέων καὶ τοῖς πλουσιωτάτοις θεοσεβεστάτους μοίους, [11] ἀλλὰ τοῖς ἅπασιν ὁμοίως, καὶ μᾶλλον τοῖσιν ὀλίγα κεκτημένοισιν, ἢ πολλοῖσιν ἤδη, [12] εἰ χαίρουσιν οἱ θεοὶ καὶ θαυμαζόμενοι ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ ἀντὶ τεράων χάριτας ἀποδιδόασιν. [13] εἰκὸς γάρ, τοὺς μὲν πλουσίους θύειν πολλὰ τοῖς θεοῖς, καὶ αὐατιθέναι ἀναθήματα, οἴων χρημάτων, καὶ πολλῶν· [14] τοὺς δὲ πένητας ἧσσον, διὰ τὸ μὴ ἔχειν, ἐπεύχεσθαι καὶ ἐπιμέμφεσθαι, ὅτι οἱ δίδασι χρήματα αὐτέοισιν. [15] ὥστε τῶν πλουσίων ἁμαρτάδας τοὺς ζημίας τοὺς ὀλίγα κεκτημένους φέρειν μᾶλλον, ἢ τοὺς πλουσίους. [16] ἀλλὰ γὰρ, ὥσπερ καὶ πρότερον ἔλεξα, θεία μὲν καὶ τούτου ἐστὶν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις· [17] γίνεται δὲ καὶ φύσιν ἔκουσα. [18] καὶ ἡ ταυτὶ νόσος ἀπὸ τοιαύτης προφάσιος τοῖσι Σκύθῃσι γίνεται, οἷόν περ εἴρηκα. [19] ἔχει δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους ὁμοίως.

LII. Ὅκου γὰρ ἱππάζονται μάλιστα καὶ πυκνότατα, ἐνταῦθα πλεῖστοι ὑπὸ κεφαλάων καὶ ἰσχιάδων καὶ ποδαγρέων ἁλίσκονται, καὶ λαγνοὶ ἥκιστοί εἰσι. [2] τοῦτο δὲ τοῖσι Σκύθῃσι πρόσ-

[7] ad mulierumque contubernia transeunt, earum opera tractantes. [8] Hoc itaque malo ditissimi Scytharum afficiuntur, minime vero infimi. Imo qui maxime & genere & potentia prævalent, ex nulla alia, quam continuæ [1] equitationis causa hoc perpetiuntur: [9] pauperes vero minus, quum non multum equitent. [10] Unde si hæc affectio aliis divinior censenda esset, non nobilissimis, non ditissimis Scytharum fere solis accideret: [11] sed esset omnibus æqualiter peculiaris. Imo magis invaderet pauperes circa cultum deorum negligentiores, [12] si saltem gaudent dii in hominum admiratione constitui, & pro hoc beneficia hominibus retribuunt. [13] Divites enim [2] sæpius diis sacra faciunt, victimas offerunt, statuas erigunt coluntque, quum pecuniis abundent: [14] pauperes autem minus id faciunt, quum non habeant: quinetiam aliquando deos detestantur, qui eis opes non suppeditent, [15] ut verisimilius esset, pauperes ac parum abundantes hoc malo propter crimina sua puniri, quam divites & qui opibus abundant. [16] Verum (sicut & prius dixi) divinus quidem hic affectus est, [17] secundumque naturam [3] accidit similiter ut alii omnes: [18] neque alia ejus causa quam ea quam dixi, Scythis existit. [19] Simili autem modo & reliquis hominibus evenit.

LII. Ubi enim frequenter & continue homines equitant: ibi plurimi à diuturnis doloribus articulorum, coxendicumque maxime & pedum corripiuntur, ad coitumque fiunt impotentes: [2] quæ omnia mala Scytharum genti

σι, καὶ οὐκ ἀφροδίσιοί εἰσιν αὐθρώποις ἀφὶ τὰς φορφάσιας, 3 " καὶ ὅτι ἀναξυρίδας ἔχουσιν αἰ- 107
εἰ, 4 καί εἰσιν ἐπὶ τῶν ἵππων τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου, 5 ὥστε μήτε χερὶ ἅπτεσθαι τοῦ αἰδοίου, ὑπό τε τοῦ ψύχους καὶ τοῦ κάματου ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἡμέρου καὶ τῆς μίξιος, 6 καὶ μηδὲν περιμαχητὸν ἕτερον, " ἢ ἀναν- 108
δρωθῶσι. 7 ' τοσαῦτα μὲν οὖν τῶν Σκυθέων ἔτι περὶ τοῦ γένους.

LIII. Τὸ δὲ λοιπὸν γένος τὸ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀφόμοιον αὐτὸ ἑαυτῷ ἐστί, καὶ κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ κατὰ τὰς μορφάς, 2 ἀφὶ τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων, ὅτι μεγάλας γίνονται καὶ πυκνάς. 3 καὶ χείμωνες καρτεροὶ· 4 καὶ ὄμβροι πολλοί, καὶ αὖθις αὐχμοὶ πολυχρόνιοι, καὶ πνεύματα, ἐξ ὧν μεταβολαὶ πολλαὶ καὶ παντοδαπαί. 5 " ἀπὸ τούτων εἰκὸς ἐστι 109
γίνεσθαι καὶ τοῖς γένεσιν ἐν τῇ ξυμπήξει τοῦ γόνου ἄλλοιον, 6 καὶ
' μὴ τῷ αὐτῷ τοῖς αὐτέοις γίνεσθαι, ἔν τε τῷ ψυχρῷ καὶ τῷ χείμωνι, μηδὲ ἐν ἐπομβρίῃ καὶ αὐχμῷ. 7 " διότι τὰ εἴ- 110
δεα διηλλάχθαι νομίζω τῶν Εὐρωπαίων μᾶλλον ἢ τῶν Ἀσιώνων, 8 καὶ τὰ μεγέθη ἀφορώτατα αὐτὰ ἑαυτοῖσιν εἶναι καὶ πόλιν ἑκάστην. 9 " αἱ 111
γὰρ φθοραὶ πλείονες ἐγγίγνονται τοῦ γόνου ἐν τῇ ξυμπήξει ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν ὡρέων πυκνὰς ἐούσας, ἢ ἐν τῇσι σώμασιν καὶ ὁμοίησι. 10 ὡσαύτως δὲ τὰ ἠθέων ὁ αὐτὸς λόγος.
11 τό, τε [γὰρ] ἄγελον, " καὶ τὸ 112
ἀμείλι-

genti adsunt. Atque propterea Scythæ omnium hominum minime sunt ad coitum valentes. 3 & quod ' anaxyridas (bracca- 225
rum sive fœminalium id genus est) semper habent, 4 & plurimum temporis in equis desides degunt, 5 ut neque manu tractare pudenda liceat, atque præ frigore & lassitudine voluptatis ac jucunditatis coeundi obliviscantur, 6 neque prius aliud sibi faciendum putent, quam ut evirati fiant. 7 Hactenus ergo de Scytharum gente recensui.

LIII. Reliquum autem in Europa hominum genus valde inter ' se dissimile est & diver- 230
sum, tum quod ad magnitudinem attinet, tum quod ad formam: 2 atque id propter temporum mutationes contingit apud eos magnas & frequentes. 3 Sunt enim eis calores vehementes, & hyemes fortes, 4 pluviæ multæ, rursumque siccitas diutina, & venti plurimi, ex quibus multæ & omnimodæ fiunt transmutationes. 5 Neque à vero discrepat circa generationem, has ipsas mutationes ' sentiri, 235
inque seminis genitalis coactione aliam, 6 neque ex eodem etiam eandem, ætatis pariter ut hyemis, pluvioso ut sicco tempore, progigni. 7 Eaque causa est, cur putem Europæos magis quam Asianos secundum corporum formas inter se discrepare, 8 & magnitudines diversissimas in singulis adeo urbibus provenire. 9 Plures enim corruptiones contingunt in seminis coactione, quum tempora frequenter variant, quam ' si ea- 240
dem sunt & similia. 10 Eadem autem motuum ratio in utrisque exsistit. 11 Feritas, integritas,

ἀμείλικτον, καὶ τὸ θυμοειδὲς ἐν τῇ τοιαύτῃ φύσει ἐξέχνευκεν. [2] αἱ γὰρ ἐκπλήξεις πυκναὶ γιγνόμεναι τῆς γνώμης τὴν ἀγελαστίαν ἐκλιθέασι, τὸ δὲ ἥμερόν τε καὶ ἥπιον ἀμαυροῦσι.

LIV. [1] Διὸ καὶ εὐψυχοτέρους νομίζω τοὺς Εὐρώπην οἰκοῦντας εἶναι, ἢ τοὺς τὴν Ἀσίαν. [2] ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐοικέναι ὁμαλότητας αἱ ῥᾳθυμίαν ἐργάζονται, [3] [1] ἐν δὲ τῷ μεταβάλλεσθαι καὶ πολυπραγμονεῖν, τῷ [τε] σώματι καὶ τῇ ψυχῇ. [4] καὶ ἀπὸ μὲν ἡσυχίης καὶ ῥᾳθυμίης ἡ δειλίη αὔξεται. [5] ἀπὸ δὲ τῆς πολυπραγμοσύνης καὶ τῶν πόνων [1] εἰς ἀνδρείαν. [6] Διὰ τοῦτο εἰσὶ μαχιμώτεροι οἱ τὴν Εὐρώπην οἰκοῦντες, [7] καὶ διὰ τοὺς νόμους, ὅτι οὐ βασιλεύονται, ὥσπερ οἱ Ἀσιανοί. [8] ὅπου γὰρ βασιλεύονται, ἐκεῖ ἀνάγκη δειλοὺς εἶναι. [9] εἴρηται δὲ μοι καὶ πρότερον. [10] αἱ γὰρ ψυχαὶ δεδούλωνται, καὶ οὐ βούλονται προκινδυνεύειν ἑκόντες ἐκὼν ὑπὲρ ἀλλοτρίης δυνάμιος. [11] ὅτοι δὲ αὐτόνομοι ὑπὲρ αὐτῶν γε τοὺς κινδύνους αἱροῦνται, καὶ οὐκ ἄλλων προτιμεῦνται κόπους, καὶ ἐς τὸ ὄφελος ἔρχον. [12] τὰ γὰρ ἀριστεῖα τῆς νίκης αὐτοὶ φέρουσι. [13] ὅτως οἱ νόμοι ἐς μεγαλοψυχίην ἐργάζονται. [14] τὸ μὲν οὖν ὅλον καὶ τὸ πᾶν ὅτως ἔχει, ὡς εἴρηται τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίης.

LV. [1] Ἔνεστι δὲ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ φύλα διάφορα ἑτέροις ἕτερα, καὶ τὰ μεγέθεα, καὶ τὰς μορφὰς, καὶ τὰς ἀνδρείας. [2] τὰ δὲ διαλλάσσοντα ταυτὶ ἐστι, ἃ καὶ ἐπὶ τῶν πρότερον εἴρηται. ἔτι δὲ σαφέστερον φράζω. [3] [1] ὀκόσοι μὲν χώρην ὀρεινὴν τε οἰκέουσι [καὶ] τρηχείην καὶ ὑψηλὴν

& audacia à natura Europæis innascitur. [12] Frequentes enim mentis perculsiones feritatem inducunt, mansuetudinem contra & benignitatem extirpant.

LIV. Quare etiam magnanimos magis eos, qui Europam incolunt, Asianis judico. [2] Siquidem similitudo & æqualitas segnitiem parit. [3] Mutatio autem & animum & corpus ad [1] exercitationem excitat. [4] Augetur itaque à desidia & ocio timiditas, [5] ab exercitio vero & laboribus crescit virilitas. [6] Unde bellicosiores quoque Europæi extant, non ob hanc solum causam, [7] sed & propter leges. non enim regibus obediunt quemadmodum Asiani. [8] Ubi enim sub regibus vivitur, ibi necesse est homines timidissimos esse, [9] quemadmodum & supra ostendi. [10] Servitute namque animi eorum pressi non libenter, [1] neque volentes temere pro aliis se periculis exponunt, [11] Europæi autem suo jure viventes, quum pro seipsis pericula belli subeant, magna cupiditate feruntur, volentesque ac alacres difficultates omnes adgrediuntur, [12] ipsique sibi ex re bene gesta præmia reportant, [13] ut certum sit leges plurimum ad magnanimitatem conferre. [14] Tota itaque & universa res de Europa & Asia sic, ut retuli, habet.

LV. Cæterum Europa ipsa [1] adhuc habet gentes invicem differentes, non magnitudine & forma solum, sed & magnanimitate ac fortitudine. [2] Quæ vero in eis hanc diversitatem faciant, in præcedentibus dixi, dicamque amplius magis manifeste. [3] Quicunque regionem montanam, asperam, nudam & non

λιὼ καὶ ἀνυδρον, καὶ αἱ μεταβολαὶ αὐτοῖς γίνονται τῶν ὡρέων μέγα διάφορος, 4 συντεῖθεν εἰκὸς εἴδεα μεγάλα εἶναι, καὶ ὠκὺς τὸ παλαίπωρον καὶ τὸ ἀνδρεῖον δι' πεφυκότα. 5 καὶ τό, τε ἄγγελον καὶ τὸ φιλοπόνους ἐν τοιαύταις φύσεσιν ἔχ ἥκιστα ἔχειν. 6 ὁκόσοι δὲ κοῖλα χωρία, καὶ λιμναώδεα, καὶ πιαμενὰ [οἰκέουσι,] 7 καὶ τὰ θερμῶν πνευμάτων πλέον μέρος μετέχουσι ἢ τῶν ψυχρῶν, 8 ὕδασί τε χρέονται θερμοῖσιν, 9 ἔστι δὲ μεγάλοι μὲν ἐκ ἂν εἶησαν, ἀδὲ κανονίαν, ἐς δὲ ὄρος δὲ πεφυκότες, καὶ σαρκώδεες, καὶ μελανότριχες· 10 καὶ αὐτοὶ μέλανες μᾶλλον ἢ λευκότεροι· 11 φλεγματίαν δὲ ἧσσον ἢ χολώδεες. 12 τό, τε ἀνδρεῖον καὶ παλαίπωρον ἐν τῇ ψυχῇ φύσει μὲν οὐκ ἂν ὁμοίως ἐνείη, νόμος δὲ ἐπισχυόμενος ἀπεργάσαιτ' ἄν. 13 καὶ, εἰ μὲν πολλοὶ ἐνείησαν ἐν τῇ χώρῃ, οἵ πνες ἐκ τῆς χώρης ἐξοχετεύουσι τό, τε σῶφρον καὶ τὸ ὁμόνοον, ἔστι δ' ὑγιηροί τε εἶναι καὶ λαμπροί· 14 εἰ μέντοι πόταμοὶ μὲν μὴ εἶησαν, τὰ δὲ ὕδατα κρῖναί τε καὶ ἀφοσιῶσαι πίνοιεν καὶ ὀδώδεα, ἀνάγκη τὰ τοιαῦτα τὸν ἀνθρώπους ἀτρεᾶ εἶναι καὶ σπληνώδεας.

LVI. Ὁκόσοι δὲ ὑψηλοῦ τε οἰκέουσι χώρου, καὶ λείου, καὶ εὐεπιρρόου, καὶ ἔνυδρον, 2 εἶεν δ' ἂν εἴδεα μεγάλοι, καὶ ἐνευθεῖς πρὸς ἀλλήλους· 3 αὐτῶν δὲ καὶ ἀνδρότερα καὶ ἥπιώτερα αἱ [τούτων] γνῶμαι. 4 ὁκόσοι δὲ λεπτὰ τε καὶ ὑδατώδεα καὶ ψιλὰ, τοὺς δὲ μεταβολὰς τῶν ὡρέων ἐκ κέκτηνται, 5 ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ τὰ εἴδεα εἰκὸς σκληρά τε εἶναι καὶ ἔντονα, καὶ ξανθότερα ἢ μελανώτερα, 6 καὶ τὰ ἤθεα καὶ τὰς ὀργὰς αὐθάδεά τε καὶ ἰδιοτρόπους. 7 ὅκου γὰρ μετα-

non aquosam incolunt, his mutationes temporum contingunt magnæ & diversæ, 4 unde & hominum formas magnas progigni convenit, qui & ad laborem & ad viriliter agendum à natura præstent, 5 quibusque feritas & immanitas non mediocriter à natura sint congenita. 6 Qui vero loca concava, pratensia & æstuosa habitant, 7 ventosque calidos plus sentiunt, quam frigidos, 8 & aquis utuntur calidis, 9 hi magni quidem esse non possunt, neque bene compositi & longi ac erecti, sed in amplitudinem à natura producti carnosi sunt, & capillis nigris. 10 Immo & ipsi toti nigri magis quam albi, 11 & qui minus de pituita habeant quam de bile. 12 Virilitas autem & tolerantia laboris non æque ipsis à natura inest, nisi consuetudo accedat, & hæc in eis efficiat. 13 Quod si flumina extent in ea regione, quæ stagnantes & pluvias aquas evehant, homines ipsi incolumes ac splendidi vivent. 14 Si vero flumina desint, aquasque puteorum stagnantes & olentes bibant, necesse est ab ipsis illis aquis & ventrem lædi & splenem.

LVI. Quicunque autem altam habitant regionem, planam, ventis expositam & aquosam, 2 eorum formæ magnæ ac invicem similes & erectæ. 3 Animi quoque eorum existunt mansuetiores. 4 Qui vero macra, aquis carentia, & nuda loca tenent, & quæ temporum mutationibus non sunt permixta, 5 horum formas necesse est esse asperas & vegetas, flavas magis quam nigras: 6 mores etiam eorum rigidi sunt, pertinaces & contumaces. 7 Ubi enim mutationes

μεταβολαὶ εἰσὶ πυκνότηται τῶν ὡρέων, καὶ πολλοῦσιν διαφοροι αὐτοῖσιν ἐνυπάρχουσιν, [8] ἐνθεῦ καὶ τὰ εἴδεα καὶ τὰ ἤθεα καὶ τὰς φύσιας ἀνθρώπων πολλοῦσιν διαφερόντως.

LVII. Μέγιστα μὲν οὖν ἐστιν αὐτοῖσι τὰ φύσιος διαφορά. [2] ἔπειτα ἡ "καὶ ἡ χώρη, ἐν ᾗ ἄν τις τρέφηται, καὶ τὰ ὕδατα. [3] "ὁκοίης δὲ καὶ ἐπὶ τὸ πολὺ τῆς χώρης ἡ φύσις ἀνθρώπους ἔθρεψε καὶ [τὰ] εἴδεα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς τρόπας. [4] ὅκου μὲν δὴ "ἡ γῆ πίειρά καὶ μαλθακὴ καὶ ἔνυδρος, "καὶ τὰ ὕδατα [μὴ] κοῖλα τε μαλέοντα, ὥστε θερμὰ εἶναι τὸ θέρος, καὶ χειμῶνος ψυχρά, καὶ τῶν ὡρέων καλῶς κεκραμένων· [5] ἐνταῦθα καὶ οἱ ἄνθρωποι σαρκώδεές εἰσι καὶ εὐαρθροι καὶ ὑγροὶ τὴν ἀλκὴν ἄπωροι, [6] τὸ δὲ ψυχλὸν καὶ "ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· [7] τό, τε [δὴ] ῥάθυμον καὶ τὸ ὑπνηρὸν ἐστιν ἐν αὐτοῖσιν ἰδεῖν. [8] ἔς τε τὰς τέχνας παχέες, ἐς λεπτοὺς, ἐς δ' ὀξέες.

LIIX. "Οκου δ' ἐστὶν ἡ χώρη ψιλή τε "καὶ ἀνώχυρος καὶ τραχεῖα, καὶ "ὑπὸ χειμῶνος πεζομήρη, καὶ ὑπὸ ἡλίου κεκαυμένη, [2] ἐνταῦθα σκληρός τε "καὶ ἰσχνὸς καὶ διηρθρωμένος, καὶ ἐνεῶνες καὶ θαυσέας ἰδεῖν· [3] "τό, τε ἐργαλικὸν ὀξὺ ἐνεὸν ἐν τῇ φύσι τῇ τοιαύτῃ, καὶ τὸ ἄγρυπνον· [4] καί τε ἤθη καὶ τὰς ὀργὰς αὐθαδέας καὶ ἰδιογνώμονας, καί τε ἀγελαίους μᾶλλον μελίσσης ἢ καὶ ἡμέρους· [5] ἔς τε τὰς τέχνας, ὀξυτέρους τε καὶ σωφρονεστέρους, [6] "καὶ ἐς τὰ πολέμια ἀμείνους δύρηξις· [7] καὶ "τἄλλα τὰ ἐν τῇ γῇ φυόμενα πάντα, ἀκόλουθα ἔστω τῇ γῇ. [8] αἱ μὲν δὴ ἐν ἀυλικῷ πᾶσι φύσιές τε καὶ ἰδέαι ἔχουσιν ἔστιν. [9] ἀπὸ δὲ τουτέων τεκμαιρόμενον τὰ λοιπὰ ἐνθυμέεσθαι, καὶ ἐκ ἁμαρτήσει.

temporum contingunt frequentes, & plurimum inter se diversæ, [8] ibi & formas, & mores, & naturas reperias plurimum differentes.

LVII. Temporum itaque varietates potissimæ sunt, quæ naturam ipsam permutant: [2] deinde etiam regio in qua quis nutritur; postremum autem aquæ. [3] Invenias enim fere semper & formas hominum & mores regionis naturæ compares. [4] Nam ubi terra pinguis [1] est & mollis, & aquosa, aquæ autem valde sublimes, ita ut æstate calidæ sint, & hyeme frigidæ, & temporum ratio alias probe conveniat, [5] ibi & homines carnosi, articulis non adparentibus, humidi, laboris intolerantes, [6] & utplurimum maligni nascuntur: [7] segnitiesque & somnolentia eis inest multa: [8] suntque ad artes tractandas crassi, non acres aut subtiles.

LVIII. Ubi autem regio est nuda, natura munita & aspera, quæque & [1] à frigore hyberno prematur, & à sole æstivo exuratur, [2] ibi duros & robustos, & articulis probe disjunctis, vegetosque & hirsutos reperias homines, [3] & in quibus à natura laboris tolerantia, & vigilantia insit: [4] quique mores habeant pertinaces, ad iram proclives & contumaces, magisque feritate participantes quàm mansuetudine: [5] insuper ad artes etiam acutiores & plus solertes, [6] & ad res bellicas gerendas aptiores. [7] Quin & omnia quæ è terra proveniunt, terræ ipsius naturam resipiunt & sequuntur. [8] Atque hactenus quidem maxime contrarias corporum naturas & formas diximus: [9] è quibus conjectura facta, si quoque reliqua consideraveris, nunquam à vero aberrabis.

ΙΠΠΟ-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΝΘΡΩΠΟΝ.

HIPPOCRATIS DE LOCIS IN HOMINE.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 78. 407. Basil. lat.

343 pag 63 25 ΕΜΟΙ δοκέϊ ἀρχὴ μὲν 1 οὐδὲ ἓν εἶναι σώματος, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως ἀρχὴ καὶ πάντα τελευτή. 2 κύκλου γὰρ περιφέρεος ἀρχὴ οὐχ εὑρέθη. 3 ὡς δὲ τὰ μέλεα ἐπὶ παντὸς ὁμοίως σώματος, 4 τὸ μὲν ξηρότερον, πεφυκὸς νούσους λάζεσθαι, καὶ μᾶλλον πονέειν· τὸ δὲ ὑγρὸν, ἧσσον, 5 τὰ μὲν γὰρ ἐν τῷ ξηρῷ νοσήματα πήγνυταί τε καὶ ἱδρώει· 6 τὰ δ' ἐν τῷ ὑγρῷ, ἀμβλύνεται καὶ σώματος ἄλλοτ' ἄλλο μᾶλλον ἔχει, καὶ ἀεὶ μεταλλάσσον, ἀνάπαυσιν ποιέει, καὶ θᾶσσον παύει, ὥστε ἀπεπηγός. 30 II. Τὸ δὲ σώματος τὰ μέλεα ἕκαστα τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ὁπόταν ἔνθα ἢ ἔνθα ὁρμήσῃ, νοῦσον παραλλάσσοντα ποιέει· 2 ἡ κοιλίη τῇ κεφαλῇ, καὶ ἡ κεφαλὴ τῇσί τε στέρξι καὶ τῇ κοιλίῃ, 3 καὶ τἆλλα πάντα ὧς τοῦτον τὸν λόγον, ὥστε ἡ κοιλίη τῇ κεφαλῇ, καὶ ἡ κεφαλὴ τῇσί τε στέρξι καὶ τῇ κοιλίῃ. 4 ἢν δὲ κοιλίη ὁπόταν ὑπερχώρησιν μὴ ποιέηται μεταλείπων, καὶ ἐσίῃ [τὸ σῖτον] ἐς αὐτὴν, ἄρδει τῇ ὑγρότητι τὸ σῶμα τῇ ἀπὸ τῶν σιτίων τῶν προσφερομένων. 5 αὐτὴ δὲ ἡ ὑγρότης ἀπὸ τῆς 35 κοιλίης ἀποφερομένη ἐς τὴν κεφαλὴν ἀθδὶ παρέχεται ἀφθόνως· 6 καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν ἐπὴν ἀφίκηται, ἐς χωρουμένη ὑπὸ τῶν τρυχέων τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ, 7 ῥεῖ ἢ αὖ τύχῃ, καὶ περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐς τὸν ἐγκέφαλον διὰ λεπτῆς τῆς ὀστέης· 8 καὶ ἡ μὲν ἐν τῷ ὀστέῳ ἐνδέδυκεν, ἡ δὲ περὶ τὸν ἐγκέφαλον διὰ

MIHI quidem videtur principium corporis nullum esse, 1 pag 88 sed omnia similiter principium, & omnia finis. 2 Circulo enim scripto principium non reperitur. 3 Similiter etiam morborum in toto corpore. 4 Quod enim siccius est, morbos magis recipere, ac magis dolere, à natura solet: humidum vero minus. 5 Morbus enim qui in sicco est, stabilitur & non cessat. 6 Qui vero in humido, diffluit, & alias aliam corporis partem occupat, & semper transmigrans requiem facit, & citius quoque sedatur, utpote non stabilitus.

II. Corporis autem singulæ partes, altera alteri, ubi hinc aut illinc processerit, morbum statim facit, 2 venter capiti, caput carnibus ac ventri, 3 & reliquæ omnes juxta eandem rationem, quemadmodum venter capiti, & caput carnibus ac ventri. 4 Etenim quum venter egestionem moderatam non fecerit, & in ipsum cibus ingeratur, humiditate ciborum ingestorum corpus irrigat. 5 Ipsa autem humiditas à ventre obstructa, acervatim ad caput viam facit, 6 & ubi ad caput pervenerit, à vasis in capite non recepta, 7 fluit quocunque contigerit, & circumcirca caput, & in cerebrum per os tenue, 8 & partim quidem os ipsum subit, partim vero circum

Δι᾽ λεπτῆς δ᾽ ὀσέος. 9 καὶ, ὦ μὴν ἐς τὴν κοιλίην πάλιν ἀφίκηται, τῇ κοιλίῃ νοῦσον ἐμποιέει· 10 ὦ δ᾽ ἄλλην τιν᾽ λύπην, ἄλλην νοῦσον ποιέει. 11 καὶ τἆλλα ὅσα, ὥσαυτως τοῦτο, τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ νοῦσον ποιέει.

40 III. Καὶ κοίλιστον ἂν εἴη, οὕτως ἐπιζῆν τὰ νοσοῦντα, δι᾽ ἃς νόσους ποιοῦνται. 2 ἔστω γὰρ αὐτὸν κοίλως τῷ ἰητρῷ νοσοῦντος τὸν ἰῶντα. 3 τὸ γὰρ σῶμα αὐτὸ ἑωυτῷ τοῦτόν ἐστι, καὶ ὁκόσα τ᾽ αὐτῶν σύγκειται, 4 ὁμοίως γὰρ ἔχει τὰ σμικρὰ αὐτοῦ καὶ τὰ μεγάλα, καὶ τὰ κάτω καὶ τὰ ἄνω. 5 ἢν δέ τις βούληται δι᾽ σώματος ἀπολλοῦντα μέγα κακῶς ποιέειν τὸ σμικρότατον, πᾶν τὸ σῶμα αἰσθήσεται τοῦτο πεῖσαν, ὁποῖόν κοτε ἔῃ, 6 διὰ τόδε, ὅτι δι᾽ σώματος τὸ σμικρότατον πάντα ἔχει, ὅσα τὸ μέγιστον. 7 τοῦτο δὲ ὁποῖόν κοτε πάθῃ, τὸ σμικρότατον ἐπαναφέρει πρὸς τὸ ὁμογενὲς, ἕκαστον πρὸς τὸ ἑωυτοῦ, εἴτε κακὸν, εἴτε ἀγαθὸν ἔῃ. 8 διὰ ταῦτα δὲ ἀλγέει καὶ ἥδεται ὑπὸ ἔθνεος δι᾽ σμικρότατα τὸ σῶμα, 9 ὅτι ἐν τῷ σμικροτάτῳ πάντ᾽ ἔνι τὰ μέρεα, καὶ τοῦτο ἐπαναφέρουσιν ἐς τὰ σφῶν αὐτῶν ἕκαστα, καὶ διαγγέλλουσι πάντα.

IV. Φύσις δὲ δι᾽ σώματος, ἀρχὴ δὲ ἰητρικῆς λόγου. 2 [καὶ] πρῶτον [μὲν τὸ σῶμα] διατέτρηται, ἢ ἐσακούομεν. 3 τὰ μὲν γὰρ περὶ τὰ οὖτα κενεὰ, ἐκ εἰσακούει ἄλλο ἢ ψόφον καὶ ἰαχεῖ. 4 ὃ, τι δ᾽ ἂν διὰ τοῦ μήνιγγος ἐς τὸν ἐγκέφαλον ἐσέλθῃ, τοῦτο διαφανέως ἀκούει τοῦτο. 5 καὶ μόνη τρῆσις διὰ τοῦ μηνίγγος ἔστι πρὸς τὸν ἐγκέφαλον πρὸ τῆς μήνης. 6 καὶ διὰ τὰς ῥῖνας τρῆμα μὲν οὐκ ἔνεστι, μυρῶν δὲ, 7

cum cerebrum per os tenue. 9 Et siquidem in ventrem rursus pervenerit, ventri morbum inducit. 10 Si vero ad aliam aliquam partem incubuerit, illi ipsi morbum facit. 11 Ita etiam reliquæ partes altera alteri morbum inducit.

III. Et optimum fuerit sic curare ægrotas per has quæ morbos faciunt. 2 Sic enim quam optime principium ægrotantis quis sanaverit. 3 Corpus porro ipsum sibiipsi idem ac simile est, & ex iisdem compositum est. 4 Similiter autem habet & parvas & magnas partes, itemque infernas ac supernas. 5 Et si quis minimam corporis partem acceptam male afficere velit, totum corpus affectionem sentiet, qualiscunque tandem ea fuerit; 6 propterea quod minima corporis pars omnia habet quæcunque & maxima. 7 Insuper quicquid tandem minima pars pertulerit, ad gentilitatem refert ac transfert, unaquæque ad suam, sive bonum sive malum id fuerit: 8 & propterea corpus & dolet, & lætatur, cum minima gente, 9 quia in minima omnes insunt partes, & hæ ad gentiles sibiipsis singula transferunt, & omnia denunciant.

IV. Cæterum natura corporis, principium sermonis in arte medica, 2 primum perforata est qua parte audimus. 3 Etenim vacua circumcirca aures, non aliud inaudiunt quam strepitum & clamorem. 4 Quicquid autem per membranam in cerebrum pervenerit, id liquido & clare auditur. 5 Ob id etiam foramen solū per membranam circa cerebrum extentam est. 6 In nares autem non ineſt foramen, verum mol-

7 οἷον

lis

οἷον ασογγιά. 7 ⸂διὰ τοῦτο διὰ πολέος ἀκούει ἡ ὀσφραίνεται⸃. 8 καὶ πολὺ γὰρ σκίδναται ἡ ὀδμὴ τῆς ὀσφρήσιος.

v. Καὶ ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς φλέβια λεπτὰ ἐς τὴν ὄψιν οὐκ ἔχει ἐκφάλεα ἀπὸ τοῦ μήνιγγος τοῦ ⸂διεχούσης φέρον⸃. 2 ταῦτα δὴ τὰ φλέβια τὴν ὄψιν τρέφει, τὴν ὑγρὴν τὴν καθαρωτάτην τὴν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, ἐς ὃ ⸂ἐμφαίνεται⸃ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι. 3 ταῦτα δὴ τὰ φλέβια καὶ ἀποσβενύασι τὰς ὄψις, ὅταν ξηραινθῶσι. 4 μήνιγγες δὲ τρεῖς εἰσιν αἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς φυλάσσουσαι. 5 ἡ μὲν ἐπάνω παχυτέρη, ἡ δὲ ἀπὸ μέσου λεπτοτέρη, ἡ δὲ τρίτη λεπτή, ἡ τὸν ὑγρὸν φυλάσσουσα. 6 τούτων ἡ μὲν ἐπάνω καὶ παχυτάτη νοῦσος ⸂λύει καὶ σφαλῇ⸃. 7 ἡ δὲ ἀπὸ μέσου ἐπικίνδυνος· καὶ αὕτη, ὅταν ῥαγῇ, ἐξέρχεται οἷον κύστις. 8 ἡ δὲ τρίτη ἡ λεπτοτάτη πάμπαν ἐπικίνδυνος, ἡ τὸν ὑγρὸν φυλάσσουσα. 9 μήνιγγες δὲ δύο εἰσὶ τοῦ ἐγκεφάλου, ἡ μὲν ἐπάνω παχυτέρη, ἡ δὲ λεπτὴ τοῦ ἐγκεφάλου ἀμφιβληστρώδης, 10 οὐκέτι καὶ αὕτη, ἐπὴν τρωθῇ.

VI. Φλέβες δὲ φαίνονται μὲν ἐς τὴν κορυφὴν ἀπὸ τῆς σαρκὸς, ἔχουσαι κατὰ τὸ ὀστέον. 2 φέρονται δὲ ἀπὸ τῆς σαρκὸς, 3 δύο μὲν ἀπὸ τῆς κορυφῆς κατ' ἰθὺ, ἣν αἱ ὀφρύες συγκλείουσιν), καὶ τελευτῶσιν ἐς τὰς κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν. 4 μία δὲ ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐς τὸ ῥῖνα φέρει), καὶ ἀήσει) ἐς τὸν χόνδρον τοῦ ῥινὸς ἑκάτερον. 5 ἄλλαι δύο φλέβες ἀπὸ τοῦ κροτάφους φέρονται), ἐν μέσῳ τῶν κροτάφων καὶ τῶν ὤτων, 6 αἳ πιέζουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ σφύζουσιν αἰεί. 7 μόναι γὰρ αὗται οὐκ ἄρδονται τοῦ φλεβῶν, ἀλλ' ἀποτρέπει ἐξ αὐτῶν τὸ αἷμα. 8 τὸ δὲ ἀποτρεπόμενον ἀπαντᾷ τῷ ἐπιῤῥέοντι. 9 καὶ τὸ μὲν ἀποτρεπόμενον βιαιότατον ἄνω χω-

lis laxitas velut ſpongia, 7 & propterea per longiorem diſtantiam audit, quam olfacit, 8 odor enim ab olfactu longe diſpergitur.

v. Et in oculos venulæ tenues ad viſum ex cerebro per ambientem membranam feruntur. 2 Hæ autem venulæ viſum alunt humore de cerebro puriſſimo, qui etiam in oculis apparet. 3 Eædem venæ etiam viſum extingunt, ubi fuerint reſiccatæ. 4 Membranæ autem tres ſunt quæ oculos cuſtodiunt. 5 Superna quidem craſſior, media tenuior, tertia tenuis, quæ humorem conſervat. 6 Ex his ſuperna & craſſiſſima ſi lædatur ac mutiletur morbos facit. 7 Media vero etiam ipſa periculoſa eſt, & ubi rupta fuerit prominet foras, velut veſica. 8 Tertia autem tenuiſſima omnino periculoſa eſt, quæ humorem conſervat. 9 Membranæ cerebri duæ ſunt: altera ſuperna craſſior, altera tenuis cerebrum attingens, 10 non amplius eadem permanens, poſtquam fuerit vulnerata.

VI. Venæ autem tranſeunt ad verticem per carnem venientes ad oſſiculum. 2 feruntur & per carnem 3 duæ ex vertice recta, qua parte ſupercilia clauduntur, & deſinunt ad angulos oculorum. 4 Una autem à vertice ad naſum fertur, & in utramque naſi cartilaginem finitur. 5 Aliæ vero duæ venæ juxta tempora feruntur, in medio temporum & aurium, 6 quæ premunt oculos, & ſemper pulſant. 7 Solæ enim hæ ex venis ſanguine non rigantur, ſed avertitur ex ipſis ſanguis. 8 Qui autem avertitur influenti occurrit, 9 & qui quidem avertitur volens diſcedere, qui

χωρέφν, τὸ δ' αὖ ὠφεν ἐπιῤῥέον βολόμβον κάτω χωρέφν, [10] ἐντεῦθα ἀθρόμβοί τε καὶ ἀναχεόμβοα πρὸς ἄλληλα καὶ κυκλέμβοα, [11] σφυγμὸν παρέχεσι τοῖσι φλεβίοισιν.

VII. Ἡ μὲν ὄψις τοῦ ἐγκεφάλου ὑγρῶ τρέφει. [2] ὅταν δέ τι ἐκ τῶν φλεβέων λάθη, τῇ ῥύσι παραμοίσει, καὶ ἀκεμφαίνει ἐς αὐτό, [3] καὶ προσκινέεσθαι δοκέει ἐν αὐτῷ τοῖσι μὲν οἷον εἰδώλοισιν ὀρνίθων, τοῖσι δὲ οἷον φακοὶ μέλανες. [4] καὶ τὰλλα ἁδὲν ἀληθείως ὁρᾶν. [5] ἄλλαι δύο φλέβες ἐν μέσῳ τῶν τε ὤτων καὶ τῶν ἄλλων φλεβέων, αἱ φέρουσι ἐς τοὺς ὦτα, καὶ πιέζουσι τοὺς ὦτα. [6] ἄλλαι δύο φλέβες ἐκ τοῦ ξυγκλείσιος τοῦ ὀστέου ἐς τοὺς ἀκοὰς φέρουσι. [7] αἱ δὲ κάτω τοῦ σώματος τελευτῶσι. [8] δύο μὲν φλέβες διὰ τῶν τενόντων τοῦ τραχήλου, φέρουσι διὰ τῶν ὀπισθίων, καὶ τελευτῶσιν ἐς τοὺς νεφρούς. [9] αἱ δὲ ἐς τοὺς ὄρχιας διήκουσι. [10] καὶ, ὅταν αὗται πονήσωσιν, αἷμα οὐρεῖ ἄνθρωπος. [11] ἄλλαι δύο φλέβες ἀπὸ τοῦ κορυφῆς φέρουσι ἐς τοὺς ὤμους. [12] καὶ δὴ καὶ ὠμιαῖαι καλέονται. [13] ἄλλαι δύο φλέβες ἀπὸ τοῦ κορυφῆς διὰ τῶν ὤτων ἐν τοῖς ἐμπροσθεν τραχήλου ἐκλείπουσι τὴν κοίλην φλέβα καλεομένην φέρουσι.

IIX. Ἡ δὲ κοίλη φλὲψ διήκει μὲν ὡς ὁ οἰσοφάγος. [2] πέφυκε δὲ μεταξὺ τοῦ τε βρόγχου καὶ τοῦ οἰσοφάγου. [3] φέρει δὲ διὰ τοῦ φρενῶν, καὶ διὰ τοῦ καρδίης, καὶ μεταξὺ τοῦ φρενῶν. [4] καὶ σχίζεται ἐς τὰς βουβῶνας, καὶ ἐς τὰς μηρὰς αὖθις, [5] καὶ τὰς διασφαλὰς ἐν τοῖσι μηροῖσι ποιέει, καὶ ἐς τὰς κνήμας φέρεται αὖθις διὰ τὰ σφυρά. [6] αὗται καὶ ἄκαρπον ποιέουσι τὸν ἄνθρωπον, ὅταν ἀποληφθῶσιν. [7] αἱ καὶ ἐς τὰς μεγά-

qui vero ſuperne influit volens infra procedere, [10] hic impelluntur ac diffunduntur ac mutuo circumagitantur, [11] & pulſum venis exhibent.

VII. Viſus humore de cerebro nutritur: [2] quum autem quid ejus de venis acceperit, fluxione turbatur, & humor ipſe non apparet, [3] & ob oculos moveri ipſi videntur aliquando velut aviculārum imagines, aliquando velut lentes nigræ, [4] & nihil exacte juxta rei veritatem videre poteſt. [5] Aliæ duæ venæ in medio aurium & aliarum venarum, quæ adferuntur aures, & premunt aures. [6] Aliæ duæ venæ ex oſſis concluſione in aures feruntur. [7] Quædam vero infra ad corpus convertuntur. [8] Duæ quidem venæ juxta tendines colli feruntur & juxta verticula, & deſinunt in renes, [9] hæ autem etiam in teſtes penetrant: [10] & quum hæ affectæ fuerint, homo ſanguinem mingit. [11] Aliæ duæ venæ à vertice ad humeros feruntur [12] & ſane humerales vocantur. [13] Aliæ duæ venæ à vertice, juxta aures, ab anteriore colli parte utrinque ad cavam appellatam venam feruntur.

VIII. Cava autem vena finitur quidem velut gula, [2] conſiſtit autem inter gulam & guttur ſive arteriam, [3] ferturque per ſeptum tranſverſum & per cor, & inter ſeptum, [4] & finditur ad inguina, & ad femora intro, [5] & diſparationes in femoribus facit, & ad tibias intus fertur ad malleolos. [6] Hæ & infœcundum faciunt hominem, quum fuerint ſectæ, [7] & in magnos

μεγάλας δακτύλας τελοῦσιν. 8 ἡ δὲ κοίλης φλεβὸς ἀπόφυσις ἐς τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὴν. 9 φέρεται δ' ὑποκάτω τοῦ σπληνὸς ἐς τὰ λαπάρην τὰ ἀριστερὴν, ὅθεν ὁ σπλὴν ἀποφύσας, ἁπτὰ τοῦ ἐπιπλόου, 10 καὶ τὴν ἀποπελοῦτηζιν ἴσχει ἐς τὸ κέ- 12 φαλον. 11 ἀποφύσας καὶ πὰς φρένας, καὶ ξυμβάλλει τῇ ὠμοπλάτῃ κάτω τοῦ ἄρθρου τοῦ ἀγκῶνος, 12 καὶ τοῦ σπληνὸς τένοντος αὕτη. 13 καὶ ἄλλη ἐς τὴν δεξιὴν τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποφύσας ἀπὸ τῆς κοίλης, 14

IX. Κοινωνέουσι δὲ πᾶσαι αἱ φλέβες καὶ ἁπτόμεναι ἐς ἑωυτάς. 2 αἱ μὲν γὰρ σφίσιν ἐωυτῆς ξυμβάλλουσιν· 3 αἱ δὲ ἁπτόμεναι τοῦ ἀποτεταμένου ἀπὸ τῆς φλεβῶν, αἱ τρέφουσι τὰς σάρκας, ταύτῃ ἁπτόμεναι τρόπῳ ἑωυτάς. 4 καὶ ἀπὸ τῆς φλεβῶν ὁ, τι ἂν νόσημα γένηται, ῥᾴδιόν ἐστιν ἢ ἀπὸ τοῦ ὑδάτων. 5 ἁπτόμενον γὰρ συνεῤῥύηκε τῷ ὑγρῷ τῷ ἐνεόντι ἐν τῇσι φλεψὶ, καὶ οὐκ ἀτρεμίζει. 6 καὶ ἡ φύσις τῇσι φλεψὶν ἐν ὑγρῷ ἐστιν ἐν τῇσι σαρξί· 7 τὰ δὲ νεῦρα ξηρά τέ ἐστι καὶ ἀνοίλια, καὶ τρόπῳ τῷ ὀστέων πεφύκασι. 8 καὶ τρέφονται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ὀστέου. 9 τρέφονται 15 δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σαρκὸς· 10 καὶ τὴν χροιὴν καὶ τὴν ἰσχὺν μεταξὺ τοῦ ὀστέου καὶ τοῦ σαρκὸς πεφύκασι. 11 καὶ ὑγρότερα μὲν ἐστι τοῦ ὀστέου καὶ σαρκοῦ δὲ στερα. 12 ξηρότερα δ' ἐστὶν ἢ αἱ σάρκες καὶ ὀστοῦ δὲ στερα. 13 νόσημα δ' ὁ, τι ἂν ἐς αὐτὰ ἔλθῃ, ῥώννυται τε καὶ ἀτρεμίζει ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ χαλεπόν ἐστιν ἐξάγειν. 14 μάλιστα δὲ ἐσέρχονται τέτανοί τε καὶ ἄλλα, ἀφ' ὧν τρόμος τὸ σῶμα λαμβάνει, καὶ τρέμει ποιεῖ. 15 τὰ δὲ νεῦρα πιέζει τὰ ἄρθρα, καὶ διατείνεται μᾶλλόν τε ἐστι πᾶν ὅλον τὸ σῶμα. 16 ἰσχύει

gnos digitos definunt. 8 Ex cava autem vena producitur quædam in finiſtram manum, 9 fertur autem ſubter ſplenem ad finiſtri lateris mollitudinem, unde ſplen propagatur per omentum, 10 & finem ſortitur ad thoracem. 11 Producitur autem juxta ſeptum, & cum humerali committitur ſubter cubiti articulum. 12 atque hæc ſplenis gratia ſecatur. 13 Alia etiam ad dextram manum eodem modo à cava producitur.

IX. Communicant autem omnes venæ, & confluunt inter ſe mutuo, 2 & aliæ quidem ſibiipſis per ſe committuntur ac coincidunt, 3 aliæ vero per venulas à venis extentas. Quæ autem carnes nutriunt, ea parte inter ſe confluunt. 4 Et quicunque morbus à venis oritur, levior eſt quam qui à nervis. 5 diffluit enim una cum humore qui in venis ineſt, & non quieſcit. 6 Et natura venis in humore eſt, in carnibus. 7 Nervi autem ficci ſunt, & ventriculos ſive cavitates non habent, & ad oſſa conſiſtunt, 8 & maximaex parte ab oſſibus nutriuntur. 9 Nutriuntur & à carnibus, 10 & colorem ac robur inter oſſa ac carnem medium habent: 11 & humidiores quidem ſunt ac carnoſiores quæ oſſa, 12 ficciores autem ac magis oſſei quam carnes. 13 Quicunque autem morbus in ipſos pervenerit, roboratur & quieſcit in eodem loco, & difficile eſt ipſum educere. 14 Maxime vero impetunt ipſos diſtentiones, & alii morbi, à quibus tremor corpus occupat, & qui tremere ipſum faciunt. 15 Nervi autem premunt articulos, extentique ſunt per totum corpus. 16 Ro-

16 ἰσχύει δὲ μάλιστα ἐν ἐκείνοις
65 τοῖς σώμασιν, καὶ ἀεὶ παχύταται
εἰσιν, ἐν οἷσι τοῖς σώμασιν αἱ σάρκες
ἐλάχισταί εἰσι. 17 καὶ τὸ μὲν σῶμα
πᾶν ἔμπλεον νεύρων. 18 περὶ δὲ τὸ
πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν οὐκ ἔστι
νεῦρα, 19 ἀλλὰ ἶνες παρόμοιαι
νεύροις μεταξὺ δὲ τε ὀστέων καὶ τῶν σαρκῶν λεπτότεραι καὶ μαλακώτεραι. 20
αἱ δὲ νευροκοιλίαι.

X. Αἱ κεφαλαὶ ῥαφὰς ἔχουσιν,
αἱ μὲν τρεῖς, αἱ δὲ τέσσαρας. 2 αἱ μὲν
τέσσαρας ἔχουσαι, καὶ ἐν ὠσὶ ἑκατέρωθεν [ἐστὶ] ῥαφή, ἄλλη ἔμπροσθεν, ἄλλη ἐξόπισθεν τῆς κεφαλῆς. 3
οὕτω μὲν αἱ τὰς τέσσαρας ἔχουσαι. 4
5 αἱ δὲ τὰς τρεῖς, τὰ ὦτά [ἐστιν] ἑκατέρωθεν καὶ ἔμπροσθεν. 5 ὥσπερ δὲ αἱ
τὰς τέσσαρας ἔχουσαι, ὀλίγον ἐπέφυκεν ὀστέον τοῦτο ῥαφή. 6 ὑγιέστεροι δὲ ἴσασι τὴν κεφαλὴν οἱ τὰς
πλείονας ῥαφὰς ἔχοντες. 7 ἐν τῇσιν ὀφρύσι διῆλθον τὸ ὀστέον, καὶ ἡ
10 σύγκλησις τῆς γνύθου ἔν τε τῷ γνύθῳ μέσῳ, καὶ ἄνω πρὸς τῇ κεφαλῇ. 8 στρουθοὶ οἱ μὲν πλέονας, οἱ δὲ ἐλάσσονας ἔχουσι. 9
καὶ οἱ μὲν ἐλάσσονας ἔχοντες,
δυοῖν δεούσιν εἴκοσίν εἰσιν, ὧν οἱ
μὲν ἄνω πρὸς τῇ κεφαλῇ, οἱ δὲ
κάτω πρὸς τῇ ἕδρῃ. 10 πλοκὴ δὲ
ἐπλά. τὰ μὲν ὄπισθεν τῶν σωμάτων
πρὸς τοὺς στρουθούς, τὰ δὲ ἔμπροσθεν ἐν τῷ στέρνῳ πρὸς ἑωυτούς.

XI. Κλεῖδες ἄρθρα ἔχουσι. 2
τὰ μὲν ἐν μέσῳ τοῦ στέρνου καὶ τοῦ
βρόγχου καὶ τούτου ἄρθρον· 3 τὰ
δὲ πρὸς τοὺς ὤμους κεκλιμένα
πρὸς τοὺς ὠλένας, ἃ ἐπὶ τοῖς
ὤμοις ἀεὶ πέφυκεν. 4 αἱ δὲ ὠλένου πρὸς τὰ γύα ἄρθρον· πρὸς
15 βάλλουσι ἐπὶ τὸ ὀστέον τὸ ἐν τῷ
γύῳ. 5 παρὰ δὲ τὸ ὀστέον πρόσωσι
δύο

16 Robusti autem maxime & semper crassissimi sunt in illis corporis partibus, in quibus paucissimæ carnes sunt. 17 Et corpus quidem omne nervis plenum est. 18 Verum circa faciem & caput non sunt nervi, 19 sed fibræ consimiles nervis, inter ossa & carnes, tenuiores & solidiores.

15 X. Capita suturas habent, alia tres, alia quatuor. 2 Et quæ quidem quatuor habent, his sunt 90 utrinque juxta aures, & tertia ab anteriore, quarta à posteriore capitis parte. 3 Sic quidem in capite quod quatuor habet. 4 In eo vero quod tres, juxta aures utrinque sunt, & ab anteriore parte tertia. 5 posteriore vero parte futura nulla est, velut in eo quod quatuor habet. 6 Saniores autem capite sunt, qui plures futuras habent. 7 Inter 16 supercilia os descendit ac transit, & mandibularum clausura in 95 medio mento, & superne ad caput est. 8 Verticula alii plura, alii pauciora habent. 9 Qui pauciora habent, his duodeviginti 17 sunt. horum alia sursum ad caput, alia deorsum ad sedem tendunt. 10 Costæ septum à posteriore corporis parte, ad verticula connectuntur, anteriore parte in pectore inter se committuntur.

XI. Claviculæ articulos habent, 2 alios in medio pectoris juxta guttur, atque hic coar- 100 ticulatæ sunt, 3 alios vero ad humeros, reclinatos ad scapu- 18 las, qui humeris semper adhærent. 4 Scapulæ vero ad membra brachii sive totius manus 19 coarticulantur, incumbentes in ipsum os quod in membro est. 5 20 Juxta os autem appendices duæ

pro-

δύο παρήκειν· ἡ μὲν ἔνδοθεν, ἡ δ' ἐκτός. [6] αἱ [μὲν] πρὸς τὰς ὠλένας τῷ ὀστέῳ πρὸς πέφυκεν ἤδρωνται κάτω· [7] αἱ δ' ἐν τῷ ἀγκῶνι, κάτω μὲν περόνη ἤδρωνται, " κάτω 21 πέφυκεν, αὖω δ' σμικρῷ τῆς περόνης ἐς τὸ ἀγκῶνα. [8] τό, τε ὀστέον καὶ ἡ περόνη ἐς τὸ αὐτὸ ξυμβάλλονται " ἄδρον ἐν τῷ κυβίτῃ ποιέεται. [9] 22 πρόσθε δὲ τὸ πῆχυν περόνη παρήκει λεπτὴ πάνυ τέσσαρες· αἱ μὲν δύο αὖω, αἱ δὲ δύο κάτω. [10] καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀγκῶνα δύο περόναι πέφυκεν, αὖω ἐκ τοῦ ὀστέου πέφυκεν. [11] αὗται σιὼ τῷ ὀστέῳ πέφυκεν, πρόσθε δὲ τὸ τοῦ ὀστέου ἄδρον " ἤδρωνται ἐς τὸν κύβιτον. 23

XII. Αἱ δὲ κάτω κείμεναι καὶ ἐντὸς κεκλιμέναι, αὗται ἀμφότεραι ξυμβάλλονται πρὸς τὸν περόνεον τὸν ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ γυίου φερομένου, ἐντὸς δὲ γυίου ἤδρωνται, [2] καὶ περόνεον κοιλοῦμενον ποιέουσιν, αὐτὸν ἑωυτοῦ ξυμβάλλονται ἐν τῷ κυβίτῃ ἐντός. [3] κάτω δὲ πρὸς τὸν χεῖρα τὸ ὀστέον ἄδρον ἔχει. [4] αἱ δὲ πτόνεαι ταύτῃ ἀπαλαὶ " ἐοῦσαι, αἱ μὲν δύο ἐκ ἐξήκασιν ἐς τὸ ἄδρον, ἡ δ' ἄνω καὶ ἡ κάτω σιὼ τῷ ὀστέῳ ἤδρωνται πρὸς τὸν χεῖρα. [5] " αἱ δὲ χεῖρες 24 ἄδρα ἔχεσι πολλά. [6] ὅσα γὰρ ὀστέα πρὸς ἑωυτὰ ξυμβάλλεται, πάντα ἄδρα ποιέεται. [7] δάκτυλοι ἄδρα ἔχεσι πολλά· ἕκαστος τρία. [8] ἓν μὲν ὑπὸ τῷ ὄνυχι ἐν μέσῳ τῷ τε ὄνυχος καὶ τοῦ κονδύλου. [9] ἄλλο [δὲ] ἐν τῷ κονδύλῳ, ᾗ καὶ ξυγκάμπτεται τοὺς δακτύλους. [10] καὶ τὸ τρίτον, ᾗ ὁ δάκτυλος ἀπὸ τῆς χειρὸς ἀποπέφυκεν.

XIII. " Ἐν δὲ τοῖσιν ἰσχίοισιν ἄδρα δύο ἐστὶν, αἱ κοτύλαι καλοῦ-

prodeunt, altera intrinsecus, altera forinsecus, [6] quæ ad scapulas ossi adnascentes, infra coarticulatæ sunt. [7] Quæ vero in cubiti flexura sunt, infra quidem radio coarticulatæ sunt, 105 juxta os natura cavum existens, supra autem radium paululum, in cubiti gibbum. [8] & tunc tum os, tum radius in idem commissa, articulum in cubiti gibbo faciunt. [9] Juxta ulnam vero appendices prodeunt tenues valde quatuor, duæ sursum, duæ deorsum: [10] & ad cubiti gibbum quidem duæ appendices consistentes, supra ex osse hærent, [11] hæ cum osse cohærentes, juxta ossis articulum in cubiti gib- 110 bum coarticulantur.

XII. Quæ vero infra sitæ sunt, & intus reclinatæ, hæ utræque committuntur ad radium ex supernis à membro procedentem, & intus ad membrum coarticulantur, [2] & radium appellatum faciunt hæ sibi-ipsis intus in cubito commissæ. [3] Infra autem ad manum os articulum habet. [4] Appendices vero hac parte teneræ existentes, duæ quidem non exeunt in articulum: superna autem & inferna cum osse coarticulantur ad 115 manum. [5] Cæterum manus articulos multos habent. [6] Quæcunque enim ossa inter se committuntur, omnia articulos faciunt. [7] Digiti articulos habent multos, unusquisque tres. [8] Unum ad unguem, in medio unguis & nodosæ prominentiæ: [9] alterum in ipsa nodosa prominentia, qua parte etiam digitos conflectunt: [10] tertium qua parte digitus à manu exoritur.

XIII. At vero in coxendicibus articuli duo sunt, quæ ace- 120

λούμενα, καὶ οἱ μηροὶ ἐς ταῦτα
συνήρτηνται. 2 ''Ωδε δὲ τὰς μηρὰς 26
πτερύγια δύο παρήκασιν, ἡ μὲν ἔνδοθεν,
ἡ δ' ἔξωθεν, καὶ ἐς τὸ ἄρθρον ἑδέλεπται
ἐξήκει, καὶ ἑτέρωθεν, ἀλλὰ πρὸς τῷ
ὀστέῳ προσπεφύκασι πρὸς τὰς μη-
ρᾶς. 4 ὁ δὲ μηρὸς, αὔξεται μὲν, ἢ ἐς τὴν
κοτύλην ἐμβάλλῃ, δικραιός ἐστι διὰ
δὲ δικραιότητα. 5 ἐπὶ μὲν δὴ ἔνδοθεν κε-
κλιμένῳ τῷ δικραίων ἐπὶ δὲ ἄκρῳ 27
ἐπιπέφυκε τροχύλον καὶ λεῖον, ὃ καὶ
ἐς τὴν κοτύλην ἐμβάλλει. 6 τὸ δὲ
ἕτερον, τὸ ἔλασσον τῶν δικραίων,
ἔνδοθεν μᾶλλον ἔξω ἐξέχει, καὶ φαίνε-
ται τῷ πυγαίῳ κάτω, καὶ ἰσχίον κα-
λέεται. 7 πρὸς δὲ τὸ γόνυ τὸ ὀστέον δὲ
μηρὸς τοιόνδε ἐστὶ δίκραιον. 8 τῷ δὲ
δικραίῳ τούτῳ τὸ ὀστέον, ἡ κνήμη
καλεομένη, οἷον ἐν γιγλύμῳ συνήρ- 28
μοσται. 9 ''Αὔξεται δὲ συναρμοσθεῖσα
ἡ μύλη ἐπίκειται. 10 ἡ ἀπόκωλύσις ἐς
τὸ ἄρθρον αἷμα περιφερόμενον ἐσοδίων
τῇ ὑγρότητι, τῇ ἀπὸ τοῦ σαρκός.
11 Ὧδε δὲ τῇ κνήμῃ περόνη δύο
παρήκασιν· αἱ κάτωθεν μὲν πρὸς τὰ
πόδος τὰ σφυρὰ τελευτῶσιν,
αὔξεται δὲ πρὸς γόνατος· ἃ δὲ ἐξήκασι πρὸς τὸ ἄρθρον. 12 πρὸς δὲ τὸ
πόδα ἡ κνήμη καὶ τὰ σφυρὰ ἄρθρον
ἔχει, ἕλκος καλώτερον τῶν σφυρῶν. 29

XIV. Καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν ἄρθρα
πολλὰ, ὥσπερ καὶ ἐν τῇσι χερσίν. 2
ὅσα γὰρ τὰ ὀστέα, τοσαῦτα καὶ ἄρ-
θρα, καὶ ἐν τοῖσι δακτύλοισι τῶν πο-
δῶν τὰ ἀριθμὸν ἴσα καὶ ταῦτα. 3
ἄρθρα δὲ πολλὰ ἐν τῷ σώματι σμι-
κρὰ, οὐχ ὁμοίως πᾶσιν, ἀλλὰ ἄλλα
ἄλλοις. 4 ταῦτα δὲ τὰ γεγραμμένα
πᾶσιν ὁμοίως ἐστίν. 5 ἄλλά τε
φλεβία ἐστὶν ἄλλοις. ἀλλ' οὐκ ἄξια λόγου. 6 μύξα πᾶσίν ἐστι φύσει· 7 καὶ, ὅταν αὕτη καθαρὴ ᾖ, ὑγιαίνουσι τὰ ἄρθρα, καὶ ἁβρῶς τὸ σύνηνη-

tabula appellantur, & femora in hos inarticulata sunt. 2 Juxta femora autem appendices quæ protenduntur, altera intus, altera foris, 3 & in articulum neutra procedit, neque ab altera parte, sed ad os ad femur inseruntur. 4 Femur autem superne ubi in acetabulum ingruit, bifidum est hujusce modi bicipitate. 5 In ea quidem parte quæ intro inclinata est, in summitate rotundum est ac læve, quæ etiam in ace- 125
tabulum ingreditur. 6 Altera autem bicipitatis pars exterior, magis foras prominet, & inferius apparet ad nates, & coxendix appellatur. 7 Ad genu vero os femoris taliter biceps est. 8 Bicipitio autem huic os tibia appellata, velut in cardine adaptatum est, 9 supra adaptatum autem mola sive patella incumbit. 10 Quæ humiditatem à carne in articulum expassum descendere prohibet. 11 Juxta tibiam autem appendices duæ procedunt, 130
quæ inferne ad malleolos pedis finiunt, superne ad genu, non autem perveniunt ad articulum. 12 Ad pedem vero tibia juxta malleolos articulum habet, & alium infra malleolos.

XIV. Et in pedibus articuli multi quemadmodum & in manibus sunt. 2 Quot enim ossa, tot sunt articuli, & in digitis pedum eodem numero sunt, ac pari modo habent. 3 Articuli insuper multi in corpore parvi sunt, non similiter omnibus, 135
sed alii aliis. 4 Hi autem qui scripti hic sunt, omnibus similiter habent. 5 Aliæ etiam venæ aliis sunt, sed non memorabiles. 6 Mucus omnibus à natura est, 7 & quum hic purus fuerit, articuli sani sunt, & bene moveri

ὐκίνητόν ἐστιν, ὥστε ὀλισθάνοντα πρὸς ἑαυτά. [8] πόνος δὲ καὶ ὀδυνη γίνεται, ὅταν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ὑγρασία ῥυῇ πονηρά. [9] τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἐκ[πί]πτει τὸ ἄρθρον. [10] ἡ γὰρ ὀλισθηρὰ ἡ ὑγρότης ἡ ἐπερρυηκυῖα ἀπὸ τῆς σαρκὸς. [11] ἔπειτα ὅτι πολλὴ λίαν νεμομένη, καὶ οὐκ ἀρδομένη ὑπὸ τῆς σαρκὸς, αἰεὶ ξηραίνει. [12] καὶ, ὅτι πολλὴ ἐοῦσα, καὶ ἀχωρεώτου τοῦ ἄρθρου, ἐκχεῖται, [13] κακῶς τε πεπηγυῖα μείωσιν ἴσχει τὰ νεῦρα, οἵπερ τὸ ἄρθρον συνδέουσι, καὶ ἄδετα ποιεῖ καὶ ἀλαλυμένα, [14] καὶ ἀπὸ τούτου χωλοὶ γίνονται· καὶ, ὅταν μὴ τοῦτο μᾶλλον γίνηται, μᾶλλον· ὅταν δὲ ἧσσον, ἧσσον.

XV. Ἐς δὲ τὴν κοιλίην καὶ τὰ ἐδώδιμα καὶ τὰ πινόμενα χωρέουσιν. [2] ἐκ δὲ τῆς κοιλίης ἴνες ἐς τὴν κύστιν, ἢ διηθεῖται τὸ ὑγρὸν, τεταμέναι εἰσί. [3] ῥόοι δὲ γίνονται καὶ ἀπὸ ψυχομένης τῆς σαρκὸς λίαν, καὶ ἀπὸ θερμαινομένης καὶ ὑπερφλεγμαινούσης. [4] ῥόοι δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ ψύχους γίνονται, ὅταν ἡ σὰρξ ἡ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ αἱ φλέβες τεταμέναι ἔωσιν. [5] αὗται γὰρ, φελξάσης τῆς σαρκὸς καὶ ἐς μικρὸν ἀφικνουμένης καὶ ἐκθλιψάσης, ἐκθλίβουσι τὴν ὑγρότητα. [6] καὶ αἱ σάρκες ἅμα αὗται αὐτὰς ἐκθλίβουσιν ἐς μικρὸν ἀφικνούμεναι. [7] καὶ αἱ τρίχες αὖ ὀρθαὶ γίνονται, ὥστε πάντοθεν ἅμα ἰσχυρῶς πιεζόμεναι. [8] συντεῦθεν, ὅ, τι ἂν ἐκθλιβῇ, ῥεῖ ἢ ἂν τύχῃ. [9] ῥεῖ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ θερμότητα, ὅταν αἱ σάρκες ἀραιαὶ γενόμεναι διόδους ποιήσωσι, καὶ τὸ ὑγρὸν θερμανθὲν λεπτότερον γένηται. [10] πᾶν γὰρ τὸ ὑγρὸν θερμανόμενον λεπτότερον γίνεται. [11] καὶ πᾶν τὸ ὑπεῖκον ῥεῖ μᾶλλον, ὅταν λίαν ὑπερφλεγμήνῃ, ἀπὸ τοῦδε ῥεῖ.

veri possunt, utpote lubrici inter seipsos. [8] Labor autem & dolor fit, ubi à carne humiditas fluxerit vitiosa. [9] Primum enim articulus stabilitur. [10] Non enim lubrica est humiditas quæ de carne influxit. [11] Deinde ut multa, & valde sparsa, & ex carne non irrigata, semper resiccatur, [12] & ut multa existens, & articulo ipsam non capiente, effluit: [13] & male stabilita elevat nervos, quibus articulus colligatur, ipsosque inconnexos ac dissolutos facit. [14] Et propterea claudi fiunt, quum hoc magis fit, magis: quum minus, minus.

XV. In ventrem porro ea quæ comeduntur ac bibuntur procedunt. [2] Ex ventre autem fibræ in vesicam, qua parte humorem percolat, extentæ sunt. [3] Fluxiones autem, & perfrigerata valde carne, & percalfacta fiunt, ac superinflammata. [4] Fluxiones propter frigus fiunt, quum caro in capite, & venæ tensæ fuerint. [5] Hæ enim horrente carne, & ad angustias perveniente, adstrictaque ac excludente, humiditatem exprimunt. [6] Et simul carnes ipsæ contra exprimunt, ad angustias pervenientes: [7] & capilli sursum erecti fiunt, utpote simul undiquaque fortiter compressi. [8] Quicquid igitur inde expressum fuerit, id ipsum, quocunque contigerit, fluit. [9] Fluit autem etiam propter caliditatem, quum carnes rarefactæ transitus præbuerint, & humor calefactus tenuior redditus fuerit. [10] Omnis enim humor calefactus tenuior fit, [11] & omne cedens fluit, maxime vero ubi valde fuerit inflammatum, propter hanc fluit causam.

XVI. Αἱ σάρκες λίαν ἔμπλεαι γλιόρδμου ὄ, τι αὖ μὴ δυνῶνται χωρέειν, ῥεῖ τὸ ὑγρὸν τὸ μὴ δυνάμενον χωρέεσθαι. 2 ῥεῖ δὲ, ἢ αὖ τύχῃ. 3 ἐπὴν δὲ ἅπαξ δύσροοι αἱ ῥοίαι γένωνται, ῥεῖ καὶ [ἐς] τὸ χωρίον, ἢ αὖ τύχῃ, ἐς τ' αὖ συμπιεχθῶσιν αἱ διόδοι διὰ ῥόην λεπτότητα, 4 [τῶν γλιομένων,] ὅταν τὸ σῶμα ξηρανθῇ. Ὡς τε μᾶλλον, τὸ σῶμα, κοινωνέον αὐτὸ ἑωυτῷ, διαλαμβάνει καὶ ἄγει, καθ' ὅ, τι αὖ ὑγρὸν ἐπιτύχῃ, ἐς ἑωυτὸ ξηρόν. 5 ἄγειν δὲ ἐ χαλεπὸν αὐτό ἐστιν, ὥστε διὰ σώματος κενοῦ τε καὶ ἐσωοιδέος ὑπὸ ἰσχνότητος.

XVI. Carnes valde plenæ factæ quum capere non possint, fluit humor qui capi non potuit, 2 fluit autem quocunque contigerit. 3 Ubi vero semel fluidæ factæ fuerint fluxiones, diffluunt ad locum quo tandem contigerit, donec transitus fluxionis compressi fuerint propter gracilitatem. 4 Quum autem corpus fuerit reficcatum, & alioqui corpus ipsum sibiipsi communicans sit, etiam quum siccum est, diducit, & concipit ac ducit, ubicunque humor tandem obtigerit: 5 ducere autem ipsum non difficile est, utpote corpore vacuo & non intumescente, præ gracilitate.

XVII. Ὅταν δὲ τὰ κάτω ξηρὰ γένωνται, τὰ δ' αὖ ὑγρά· 2 μᾶλλον δὲ τὰ αὖ ὑγρά ἐστι τὰ ὕπερα· 3 αἱ γὰρ φλέβες αὖ πλείονες εἰσὶν ἢ κάτω, καὶ αἱ σάρκες ἐλάττονος ὑγρότητος δεόμεναι αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ· 4 ἄγει δὲ καὶ τὸ ξηρὸν τὸ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑγρὸν, 5 καὶ ἅμα καὶ διοδοί εἰσι τῷ ἄνωθεν μᾶλλον ἢ τῷ κάτωθεν. 6 καὶ γὰρ αὖται κερδαίνουσιν, ὥστε ξηρὰ ἔσεσθαι· 7 καὶ ἅμα καὶ τὰ ὑγρὰ πέφυκε κάτω χωρέειν, καὶ ἢν βραχείη τις ἀνάγκη γένηται.

XVII. Aliquando autem infernæ partes siccæ fiunt, supernæ vero humidæ. 2 Magis autem superna vasa humida sunt. 3 Venæ enim plures supra sunt quam infra, & carnes in capite minori humiditate opus habent. 4 Ducit itaque sicca corporis pars humiditatem ex capite: 5 & simul transitus magis ducenti patent, quam ei quæ ducitur. 6 Nam ipsi transitus, utpote sicci existentes, eam sibi lucrifaciunt, 7 & simul humores à natura deorsum procedere solent, si vel modica quædam necessitas contingat.

XVIII. Ῥόοι δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἑπτοί· ὁ μὲν κατὰ τὰς ῥῖνας· ὁ δὲ κατὰ τὰ ὦτα· ὁ δὲ κατὰ τὰς ὀφθαλμούς. 2 ὅτι [δὲ] οἱ ῥόοι κατὰ φανέες ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. 3 ἐπὰν δὲ ἐς τὸν κίθαρον ῥυῇ ὑπὸ ψύχους, χολὴ γίνεται. 4 μᾶλλον δὲ ῥεῖ ἐς τὸν κίθαρον ὑπὸ ψύχεος, διὰ τόδε, ὅτι δύσροον γίνεται ἐς τὸ βρόγχον, ὡς δὴ ὁδὸς ξυγκεκαλυμμένον. 5 ὑπὸ δὲ ψύχεος καὶ κάπου ἔχει διὰ τοῦτο τοὺς ὑπὸ τὴν χολὴν ἐχομένους,

XVIII. Fluxiones de capite septem sunt, in nares, in aures, in oculos, 2 atque hæ ex capite fluxiones ob oculos conspicuæ existunt. 3 Postquam autem in thoracem fluxerit præ frigore, bilis fit. 4 Magis autem in thoracem præ frigore fluit, propterea quod facilis est fluxio ad guttur, utpote non contectum. 5 Præ frigore vero à bile infestati propterea lassitudine affliguntur, quia

κας, ὅπ αἱ σάρκες, " ὅταν δύ- 34 quia carnes quum bilem habuerint, non quiescunt, sed concutiuntur, 6 & concussæ laborant ac delassantur, utpote velut in itinere faciendo concussæ, 7 & suppurati fiunt quum in thoracem fluxerit, ' itemque tabidi. 8 Quum vero in medullam fluxio contigerit, tabes occulta ac inconspicua oboritur. 9 Quum autem retro ad vertebras, & in carnes defluxerit, hydrops fit. 10 Id quod ex hoc cognoscere datur. 11 Siccæ enim anteriores partes sunt, caput videlicet, & nares, ac oculi: 12 & oculis amplius hebetudo accedit, fiuntque cum virore pallidi, itemque reliquum corpus: 13 & nihil exspuit homo, etiamsi multum fluat. 14 ' Fluxus enim per medium carnem retro fluens, & ab anteriore aversus, anteriores partes siccas facit, posteriorum vero carnem irrigat, 15 & magis eam quæ intus est ad ventrem, quam quæ foris est ad nasum. 16 Et propterea corpus foris magis solidum est, quam intus, & angustiores meatus ac foramina habet. 17 Quare sane quum tenuia sint foramina constringuntur, ipsaque sibiipsis medentur, & fluxus nullus hac transire ' potest. 18 Intus vero foramina ampliora sunt, & intermedia tenuiora habent. 19 fluxus vero utpote ab altioribus procedens, & tenuia impedimenta contra se habens, influit & carnes humiditate replet. 20 Sed & humiditas à cibis in idem procedens corrumpitur, 21 corrupta autem ipsa præ ammixtione, & simul cum ipsa ea quæ à capite defluit, corpus nutriunt. 22 Carnes vero multo humore nutritæ, & ' morboso au-

γρμίη ἦ, ὁκ ἀτρεμίζεσιν, ἀλλὰ σείονται· 6 καὶ σφόμβμα μοχθέσι καὶ κοπιῶσιν, ὥσπερ σφόμβμα ὃ ταῖσιν ὁδοιπορίησι. 7 καὶ ἔμπυοι γίνονται, ὅταν ἐς τὸν κίθαρον ῥέῃ, καὶ φθισιῶνλες. 8 ὅταν δ' ἐς τὸν μυελὸν ῥόος γένῃ, " φθίσις ἄλλη γίνεται. 9 ὅταν δ' ὀπίσθεν ἐς τὰς σπονδύλους καὶ ἐς τὰς σάρκας ῥυῇ, ὕδρωψ γίνεται. 10 καὶ τῷδε δ' ἔστι γινώσκειν. 11 ἰὼ ξηρὰ τὰ ἔμπροσθεν ἦ, ἡ κεφαλὴ καὶ ' αἱ ῥῖνες καὶ οἱ ὀφθαλμοί· 12 καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι μᾶλλον γίνεται ἀμβλυώσσειν, καὶ χλωροὶ γίνονται, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα· 13 καὶ ἐκπτύσας οὐδὲν, ἢν δὲ πολὺ ῥέῃ. 14 ὅδε γὰρ ὁ ῥόος, ἀφ' ὑπερκάρδιος μέσης ῥέων τὰ ὄπισθεν καὶ τὰ ἔμπροσθεν ἀποτρέπει, ξηρὰ τὰ [μὲν] ἔμπροσθεν ποιέει, τὰ δ' ὄπισθεν ἀροῖ σάρκα, 15 καὶ τὰ ἐντὸς μᾶλλον τῶν τὰ καιλίλια, ἢ ἐκτὸς τῶν τὰ ῥάχιν. 16 ἀφ' τοῦτο δὲ ἐκτὸς μᾶλλον ἢ ἐντὸς στερεώτερον τὸ σῶμα, καὶ στενωτέρας ἀφοδίησιας ἔχει. 17 ὥσπερ δὲ λεπτὰ ἐόντα συμπιλέονται καὶ ἀκέεσιν ' αὐτά σφισιν ἑωυτοῖς, καὶ ῥόος ἀδυνάτου ταῦτα ἐνεῖκαι ἐόντα. 18 αἱ δ' ἀρύτεραί τέ εἰσιν αἱ ἐντὸς, καὶ λεπτότερα τὰ μεταξὺ ἔχουσι. 19 ὁ δὲ ῥόος, ὥσπερ ἀφ' ὑψηλοτέρων " καὶ λεπτὰ τὰ αὐτικωλύοντα ἔχων, ῥεῖ καὶ πίμπλησιν ὑγρότητος τὰς σάρκας. 20 καὶ ἀπὸ τῶν σιτίων ἐς τὸ αὐτὸ χωρέουσα ἡ ὑγρότης, διέφθειρε. 21 διεφθαρμένη δ' αὐτὴ ὑπὸ τῆς συμμίξιος, καὶ τὸ ῥέον σὺν αὐτῇ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τρέφουσι τὸ σῶμα. 22 λίην δὲ πολλῷ ὑγρῷ αἱ σάρκες τρεφόμεναι, καὶ νοσηλῷ ἀλλοίῳ,

40 σαι, ὕδρωπος ' ἐμπλεαί εἰσιν.

xix. Ἢν δ' ὀλίγον ῥεύσῃ, ἰσχιάδα καὶ κέδμαθα ἐποίησεν, ἐπὶω ῥέον παύσηται. 2 ὥστε γὰρ ὀλίγον ἐρρυηκὸς, καὶ πάντοθεν ἀθρόμορον ὑπὸ παντὸς κρέσσονος ἐόντος, ἐς τὰ ἄρθρα ἀποφυγὼν ποιέεται. 3 γίνεται δὲ κέδμαθα καὶ ἰσχιάδες καὶ ἀπὸ τοιούτων νουσημάτων ὑγιῶν γινομένων. 4 ὅταν τὸ μὲν νόσημα τὸ ποιέον ὑγιὲς γένηται, 5 καταλειφθῇ δέ τι σὺν τῇ σαρκὶ καὶ μὴ ἢ αὐτῷ ἡ ἔξοδος, μήτ' ὦν ἔσω, μήτε ἔξω, 6 ἀλλ' ἐς τὸ δέρμα φῦμα ποιήσῃ, ἐξιὸν φύσ-
45 γει ἐς τὸ ὑπεῖκον, ' ἐς τὰ ἄρθρα, καὶ ἢ κέδμαθα, ἢ ἰσχιάδα ἐποίησεν.

xx. Ἢν δὲ σωροδήσωσιν αἱ ῥῖνες, καὶ φλέγμαος ἔμπλεαι ἔωσι συμπεπηγότος τότε, χρὴ τὸ φλέγμα τὸ συμπεπηγὸς λεπτύνειν ἢ συρίσιν, ἢ φαρμάκοισι, καὶ μὴ ἀποτρέπειν. 2 ἢν γὰρ ἀποτραφθὲν ἄλλῃ πορεύσῃ, πολλὰ τὸ ῥέεθρον μείζονα νοῦσον ποιέει. 3 ὁπόταν δ' ἐς τὰ ὦτα ῥέῃ, τὸ πρῶτον ὀδυνᾶ παρέχει· βίῃ γὰρ χωρεῖ. 4 πόνον δὲ παρέχει, " ἐς τ' ἂν ἀποσυρίγωθῇ. 5 ἐπὴν δὲ μάθῃ ῥεῖν, οὐκέτι πόνον ποιεῖ. 6 τῷ [δ'] ὑπὸ τῆς ὀδυνης ἐχομένῳ
67 φάρμακον θερμὸν ' φύσει χλιαρὸν ποιήσασθαι, " διέντα μετωπίω ἐνεῖναι, καὶ ὄπισθεν σικύας ἐμβάλλειν. 7 ἢν τὸ δεξιτερὸν ἀλγέῃ, ἐς τὸ ἀριστερὸν ἀλγεῖ· καὶ ἢν τὸ ἀριστερὸν, ἐς τὸ δεξιόν. 8 μὴ καταξυρέειν δὲ, ἀλλ' ὅσ' ἂν ἕλκῃ μένον. 9 ἢν δὲ μὴ παύσῃ ταῦτα ποιήσαντα, ψύχοντα ἐνεῖναι φύσει

ψυ-

gescentes, hydrope plenæ sunt.

xix. Si autem modicus fluxus fuerit, coxendicum & articulorum diuturnam affectionem facit, ubi fluere cessaverit. 2 Nam ut modicus, & undiquaque ab omnibus fortioribus depulsus, ad articulos refugium facit. 3 Fiunt præterea articulorum ac coxendicum affectiones à talibus morbis sanatis, 4 quum morbum quidem efficiens sanatur, 5 in carne vero quid relictum fuerit, ' cui non sit exitus, 195 neque rursus intro, neque foras, 6 sed ad cutem egressum tuberculum utique fecerit, fugit autem in id quod cedit, articulos videlicet, & aut articulorum, aut coxendicum affectiones inducit.

xx. Si porro intumuerint nares, & pituita plenæ fuerint, atque ea compacta, oportet pituitam compactam ac congelatam attenuare aut fomentis, aut medicamento, & non avertere. 2 Si enim fluxus aversus ' alio 200 procedit, omnino majorem morbum faciet. 3 Quum vero in aures fluxerit, primum dolorem exhibet, violenter enim procedit: 4 dolorem autem exhibet, 37 donec in fistulam redactus fuerit. 5 Ubi autem fluere consueverit, non amplius dolorem facit. 6 Ei vero quem dolor affligit, medicamentum natura calidum, tepidum factum & netopo dilutum, infundendum est, 38 retro cucurbita medica affigenda, 7 si ' sinistra auris doluerit, 205 ad dextram, sin dextra, ad sinistram: 8 non autem scarificando pertundere oportet, sed ut trahat solum sinenda est. 9 Si vero per hæc dolor non sedetur, frigefacientia à natura frigida infundan-

ψυχρὰ, [10] καὶ φάρμακον πίσσῃ, ὃ, τι ἂν κάτω ὑποχώσουσιν ποιεῖ, εὖρος ἦ μὴ· ὥστε ἐὰν δὲ ἀρήγῃ ἐμέσῃ· καὶ τὰ ἄλλα ψύχειν. [11] καὶ αἰεὶ ἦ σὺν τοῖς ὑγιέσι μὴ ποιέοντι τρόπῳ μεταλλάσσειν, [12] καὶ, ἢν μὲν κάκιον ποιεῖ, ἔχειν ἐς τὸ ὑποναντίον. [13] ἢν ἡ ῥέπῃ ἐς τὸ ὑγιές, τὸ παράπαν μὴ ἀφελεῖν τι τῶν προσφερομένων, μὴ δ' ἀπαζυγῆσαι, μὴ δὲ προσθεῖναι ἄλλο τι. [14] ἢν δὲ συριγγωμένον ἤδη ἦ καὶ πεπυωκός, ῥέῃ ἰχὼρ πελιὸς καὶ κακὸν ὀζόμενον. [15] τοῦτο [δεῖ] ὧδε ποιέειν. [16] σπογγιὴν δούσῃ ξηραίνοντί τινι φαρμάκῳ ξηρῷ, πρὸς τὸν ἀκμὸν ὡς πελάσαι τὸ προσθεῖναι, [17] καὶ πρὸς τὰς ῥῖνας καθαρτήριον, ὅπως τὸ ἐς τὸ ἄνω ῥέον τὸ πρόσθεν ἐς τὰς ῥῖνας φέρηται, [18] καὶ μὴ ἐς τὸν κεφαλὸν πάλιν ἀποχωρέῃ, νοσηλὸν ἐόν.

XXI. Ὅταν δὲ ἐς ὀφθαλμοὺς ῥεῦμα ἴῃ, φλεγμαίνουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ οἰδέουσι. [2] τοῦτον χρὴ φαρμάκῳ ἢ τῷ ὑγρῷ ἢ τῷ ξηρῷ ἐπισσωθῆναι. [3] ἢν δ' ἀρτίως φλεγμήνωσι, μὴ ἕλκειν μηδὲν, [4] ἀλλ' ἢ καθήραι κάτω τῷ ἰκυροτάτῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ἀπιόχνῃ ὑποχωρητικῷ φαρμάκῳ, [5] φυλασσόμενον μὴ ἔμετον ποιήσῃ. [6] ἢν δ' οἷον λίθοι ὑποτρέχωσι, φάρμακον ἐγχεῖν, ὃ, τι πωλεῖσιν ἄγαν δακρυον μέλλῃ, [7] καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ὑγρήνοντα καὶ φλεγμήνειν ποιέοντα, ὡς ὑγρότεροι οἱ ὀφθαλμοὶ γλύωνται καὶ κατακλυζόμενοι, ὡς τὸ δάκρυον συμπεπηγὸς ὑποτρέχειν ποιῇς. [8] ὅταν δ' ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ σμικρὸν ῥέῃ, καὶ κνησμὸν παρέχῃ,

fundantur, [10] & medicamentum potandum præbeatur, quod ſeceſſum deorſum faciat, ſurſum autem non, quandoquidem vomitus non auxiliatur: & de cætero frigidis utendum eſt, [11] & ſemper non ſanantem variare oportet modum: [12] & ſiquidem pejus reddiderit malum, ad contrarium te converte: [13] ſi vero ad ſanitatem tendat, omninò nihil ab his quæ adhibentur auferre oportet, neque quicquam aliud addere aut apponere. [14] Si vero jam in fiſtulam redactus fuerit, & multa purulenta ſanies fluxerit, quæ graveolens ſit, [15] ſic facere oportet. [16] Spongiam ſiccante quopiam ſicco medicamento imbue, & in aurem quam penitiſſime inde: [17] & in nares purgatorium medicamentum mitte, quo ea quæ prius in aures fluebant, in nares ferantur, [18] & non id quod morboſum eſt in caput rurſus recedat.

XXI. Cæterum ubi in oculos fluxio proceſſerit, oculi inflammantur & tument. [2] Sic autem affectum hominem medicamento liquido, aut ſicco inſperſili curare oportet. [3] Si vero ſtatim inflammati fuerint, nihil omnino illine, [4] ſed aut fortiſſimo quam infime urito, aut alio quopiam alvum ſubducente medicamento attenuato, [5] vitando ne vomitum facias. [6] Si vero velut lapilli ſubtercurrerint, medicamentum illines quod plurimam lachrymam ducere poteſt, [7] & reliquum corpus humectabis ac tumidum facies, quo oculi humidiores fiant ac colluantur, ut lachrymam adſtrictam ac compactam decurrere facias. [8] Quum autem in oculos paulatim fluxerit, & pruritum fecerit, ſic

χι. τὸν ἰσχνὸν μαλθακώδη, ὅ, τι μέλλῃ ξηραίνειν, ἅμα δὲ δάκρυον ὀλίγον ἄγειν. [9] καὶ ὡς τὰς ῥῖνας φάρμακον ἀναφέρειν, ἢν ἐκ[ά]στης ἡμέρας ἢ ὀλίγας τελέσῃς τῷ αὐτῷ χρώμενος. [10] τοῖον δ' ἔστω τὸ φάρμακον, ὅ, τι μὴ πλεῖον ἢ ἡμικόκκιον ἀπάγειν μέλλῃ [1] κατὰ τὰς ῥῖνας· ἀπάγειν δὲ κατὰ σμικρόν. [11] τὸ δὲ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποξηρεῖν, ὡς ὅ, τι αὐτὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς φάρμακον ἀποξηρῶν καὶ ἀποφράξῃ, καὶ κατὰ τὰς ῥῖνας ἀποφορήσῃ.

XXII. Τὰ δὲ φάρμακα τὰ τὴν κεφαλὴν καθαίροντα, ἃ μὲν αὐτῶν ἰσχυρά ἐστιν, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄθρους ὅλης· [2] ἃ δὲ ἀσθενέα, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ αὐτόθεν ἀπὸ τῶν πέλας τῆς ῥινός. [3] ἢν δὲ ἀπὸ σαρκὸς καὶ ὀστέου, μύξης ὑποσαίσης μεταξὺ ὀστέου καὶ τῆς σαρκὸς, ῥεῦμα ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐσήκῃ, τῷδε δῆλόν ἐστιν, [11] ὅτι σὺν- 43 τεῦθεν ῥεῖ. [4] τὸ [δὲ] ῥεῦμα τὸ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φλιζόμενον, καὶ ὑποίκμα καὶ ἕλκεα ἐς τὴν κεφαλὴν ἐκφύσει, [5] [11] καὶ 44 τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύσει, καὶ ἐκ ἑλκεῖν τὰ βλέφαρα, οὐδὲ δήκνῃ, οὐδ' ἀμβλυώσσῃν ποιέῃ, ἀλλ' ὀξὺν ὁρῶν γίνεται. [6] τὸ γὰρ ῥεῦμα ἐκ ἀλμυρόν ἐστιν, ὡς ἂν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλὰ μυξῶδες μᾶλλον. [7] τοῦτον οὖν δεῖ ἰᾶσθαι. φαρμάκῳ καθαίροντι χρὴ τὴν κεφαλὴν μὴ ἰσχυρῷ, καὶ τὸ σῶμα ἰσχναίνειν, καὶ σιτίοισι καὶ φαρμάκοισι κάτω ὑπάγουσι, [8] ὡς ἀποξηρανθῆ ἰσχναινομένου τοῦ σώματος, [11] ἢ ἀπο- 45 τεφθῆναι καὶ τοὺς ῥῖνας καὶ συμμεμένα φαρμάκῳ. [9] πρὸς δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐδὲν δεῖ φάρμακον προσφέρειν.

XXIII. Ἢν δὲ μηδ' ὕστως ὑγιὴς γένηται, τὴν κεφαλὴν καταπέμψαι, ἐς ὃ ἂν πρὸς τὸ ὀστέον ἔλθῃς, [2] μὴ [δὲ] μελεώρεις, μηδ' ἐπικαρσίους τοὺς τομοὺς ποιέειν, [3] πέμψαι δὲ ἄχρι τούτου, ἄχρις ἂν

τῷ

affectum molli medicamento illines, quod siccare potest, simulque modicam lachrymam ducere, [9] & ad nares medicamentum adhibebis, aut singulis diebus, aut alternis eodem utens. [10] Sit autem tale medicamentum, quod non plus quam acetabulum per nares deducat, idque paulatim: [11] quod vero oculis adhibetur siccet, ut quod oculorum pharmacum siccarit ac obstruxerit, id ipsum ad nares feratur.

XXII. Medicamenta caput purgantia, quæ quidem fortia sunt, à toto capite ducunt: [2] quæ vero debilia, ab oculis & hinc à vicinis naso partibus. [3] Si autem à carne & osse, muco inter os & carnem subsistente, fluxus ad oculos fiat, ex hoc manifestum fit quod inde profluit. [4] Cutis in capite compressa cedit, & ulcera in capite enascuntur, [5] & oculi lachrymantur, & palpebræ non exulcerantur, nec mordax est fluxus, nec visum hebetat, sed homo ipse acutius videt. [6] Fluxus enim non est salsus, utpote non de cerebro, sed magis mucosus. [7] Hunc sic sanare oportet. Medicamento caput purgandum est non forti, & corpus attenuandum, & cibis & medicamentis infra corpus subducentibus, [8] donec attenuato corpore fluxus reseccetur, aut medicamento in nares indito emoveatur. [9] Verum ad ipsos oculos nullum pharmacum adhibendum est.

XXIII. Si vero neque sic sanus fiat, caput secare, donec ad os perveneris, oportet, [2] non superficialibus neque transversis aut obliquis fissuris, [3] incussis usquequo ad os ipsum perti-

δὲ ὀσέος διῆκῃς. 4 παίμφην δ' πυκνὰ, ὡς
ἂν τὸ σωιεσηκὸς ἐξέλθῃ θᾶσσον
ἀφ' τ ἑλκέων ἀπρῆρέον. 5 ἅμα δ'
αἱ τομαὶ πυκνοῦσθαι" ποιέ- 46
σιν ποιέωσι τῇ σαρκὶ πρὸς τὸ ὀ-
στέον. 6 ὅπως ἰᾶσθαι δεῖ, εἰ τάττω
τοιάδε ἡ ἀπέλευσις γίνε. 7 ἢν
μὴ τοῦτ' ἀτρεπῆ εἴῃ, ἢ σκιά-
κλυσιν, ἅ σ' σκιακλυζμὸν ὀξὺ
ὁρᾶν ποιέῃ. 8 " ἀλλὰ τῷ ἐφισταμέ- 47
νῳ μαρμαρυγώδης μᾶλλον γίνε,
& τὸ ὀξὺ ὁρῶν δ' ἀνθρώπε ἀπισσέν-
νυ. 9 ἢν δ' ἐς τὸν ὄψιν, ἐς τὸ ὑ-
γρὸν κατηρὸν, αἱμαλῶδές τι ἐσέλθῃ
ὑγρὸν, τότω ἡ ὄψις ἔνδον ἐμφαί-
νεται & ὀφθαλμὸς ὁ τροχύλον ἐὸν
ἀφ' τόδε. 10 καὶ' πρόσθεν αὐτῷ
δοκέῃ πρὸ τ ὀφθαλμῶν, καὶ ἐδὲν 48
κατ' ἀληθίαν ὁρᾷ. 11 " τότε χρὴ
τὰς φλέβας ἀποκαθαίρειν, τὰς πιέζ-
ουσας τὰς ὄψις, αἳ σφύζουσιν αἰεὶ
καὶ μεθιᾶσι τότε ὠτὸς καὶ & κροτάφε
πεφύκασι. 12 καὶ, ἐπιδεῖν τούτους
ἀποφορήξης, πρὸς τὰς ὀφθαλμὰς
φάρμακα, ὅσα ὑγραίνει, πρόσφε-
ρε, καὶ δάκρυον ἄπαγε ὡς πλεῖστον,
13 ὅπως τὸ σωιεσηκὸς ἐν τοῖσιν ὀφ- 25
θαλμοῖσιν σκληνθῇ, τὸ τοῦ νέ-
σιον παρέχον. 14 ἢν δ' ὀφθαλμὸς
ῥαγῇ, μαλθακοῖσι φαρμάκοισι
χρῆσθαι, καὶ σρυφνοῖσιν, ὡς συ-
φόμφον τὸ " ἕλκος ἐς μικρὸν συνί- 49
ῃ, καὶ ἡ οὐλὴ λεπτὴ ᾖ. 15 " ὅταν
δ' ἐπάρχεμος ᾖ, δακρύειν τῷ
ὀφθαλμῷ ἀγήγ.

XXIV. Ὅπόταν ἐς τ κίθαρον
ῥέῃ καὶ χολὴ ᾖ, τάδε δῆλόν ἐσιν.
2 ὀδυνὴ ἔχει ἐς τοῦ λαπάρου,
καὶ ἐς τοῦ κλειδὸς " τοῦ πρὸς 50
τοῦ λαπάρου, 3 καὶ πυρε-
τὸς, 4 καὶ ἡ γλῶσσα τὸ ὠῶ
χλωρὴ γίνεται, 5 καὶ ἀπαχθέμ-
πλεται ξυμπεπηγέται. 6 τούτης τ

pertigeris. 4 frequenter autem
secare oportet, ut compactus
humor citius prodeat per ulcera
affluens: 5 & simul ut frequen-
tes sectiones, 'extensionem car- 245
nis ad os faciant. 6 Sic mederi
oportet, si huic hoc modo res
succedat. 7 Si vero hæc non
commoda fuerint, & fluxus non
eluitur, ut elutus acute cernere
faciat, 8 semper ab incumbente
oculi magis splendescentes fiunt,
& acutus visus hominis extingui-
tur. 9 Si in visum, in humorem
purum cruentus aliquis humor
ingrediatur, huic visus intra
oculum non rotundus esse ap-
paret, 'propterea quod in quo- 250
cunque inest cruentus humor,
id ipsum non apparet. huic ita-
que deficit ut visus rotundus ap-
pareat, 10 & ante oculos aliqua
moveri ipsi videntur, & nihil
revera videt. 11 Hujus venas vi-
sum prementes exurere oportet,
quæ videlicet semper pulsant, &
inter aurem ac tempora consi-
stunt, 12 & ubi has obturaveris,
oculis pharmaca quæ humectant
adhibe, & lachrymam quam
plurimam prolecta, 13 'quo id 255
quod in oculis compactum est,
& morbum facit, eluatur. 14 Si
vero oculus rumpatur, molli-
bus medicamentis & acerbis u-
tendum est, ut ulcus adstrictum
in angustum coëat, & cicatrix
tenuis fiat. 15 Si autem adhuc
humoribus plenus fuerit, lachry-
mare oculo conducit.

XXIV. At vero quum in tho-
racem fluxerit, & bilis fuerit,
ex hoc manifestum fit. 2 dolor
lateris mollitudinem occupat,
& claviculam ejusdem 'partis, 260
3 & febris adest, 4 & lingua su-
perne pallida ac viridis fit, 5 &
exsiccata compacta. 6 hujus mor-

νέσε ἑβδομαίω ὁ κίνδυνος ἐστιν ἢ συναλαίω. 7 "ὁκόταν [δὲ] ἀμφότερα τὰ πλευρὰ ἀλγέῃ, τὰ δ' ἄλλα ὅμοια ἢ τῇ ἑτέρῃ, 8 αὕτη μὲν περιπλευμονίη ἐστίν, ἡ δ' ἑτέρη πλευρίτις. 9 'αὗται γίνονται διὰ τόδε. 10 ὅταν ἐς τὸν πλεύμονα ῥύσιν σπῇ τῆς κεφαλῆς "διὰ 52
βρόγχου καὶ τῆς ἀορτέων, 11 ὁ πνεύμων· ἅτε ψαφαρὸς ἐὼν καὶ ξηρὸς φύσει· ἕλκει ἐφ' ἑωυτὸν τὸ ὑγρὸν, ὅ, παῦδιψῇ), 12 καὶ, ἐπὴν εἰσρύσῃ, μείζων γίνεται), 13 καὶ, ὅταν μὲν ἐς ὅλον ῥύσῃ, μείζων ὁ λοβὸς γλυφόμενος, ἀμφοτέρων ἔψαυσε τῶν πλευρέων, καὶ περιπλευμονίην ἐποίησεν. 14 ὅταν δὲ τῆς ἑτέρης 'μοῦνον, πλευρίτις ἦ.

XXV. Ἡ περιπλευμονίη πολὺ ἐπικινδυνοτέρη ἐστὶ, καὶ ὀδύναι πολὺ ἰσχυρότεραί εἰσιν αἱ ἐς τὰς λαπάρας καὶ ἐς τὰς κλεῖδας, 2 καὶ ἡ γλῶσσα πολὺ ὠχροτέρη, 3 καὶ τὴν φάρυγγα ἀλγέει ὑπὸ τῶν ῥευμάτων, 4 καὶ πυρετὸς ἔχει ἰσχυρὸς, 5 καὶ πνεύμα ἕκταῖον ἢ ἑβδομαῖον λάζεται. 6 τοῦτον μὲν μὴ ἑβδομαῖον ὁ πυρετὸς ἀφῇ, ἀποθνήσκει καὶ ἀποπνίγεται, ἢ ἀμφότερον. 7 μὲν δ' συναλαῖον, δύο ἡμέρας διαλιπὼν, λάζηται ὡς τὰ πολλὰ, καὶ ἔτι ἢ ἀποθνήσκει ἢ ἔμπυος διαφεύγει. 8 μὲν δὲ 'δωδεκαταῖον, ἔμπυος γίνεται). 9 μὲν τεσσαρεσκαιδεκαταῖον, ὑγιὴς γίνεται). 10 καὶ ἔμπυοι, ὅσοι ὑπὸ περιπλευμονίης ἢ πλευρίτιδος γίνονται), "οὐκ ἀποθνήσκουσιν, ἀλλ' ὑγιέες γίνονται). 53

XXVI. Ὡς τὰ πολλὰ ἔμπυοι γίνονται), ὅταν ῥεῦμα ἐς τὸ αὐτὸ, ὥσπερ ἐπὶ τῆσι χολῆσι, γίνηται). 2 ἀλλὰ τῆσι μὲν χολῆσι πολὺ ἀπορρεῖ, καὶ

bi periculum ſeptima aut nona die inſtat. 7 Alia biiis. Quum ambo latera doluerint, reliqua autem ſimilia velut in priore fuerint: 8 hæc quidem peripneumonia eſt: illa vero pleuritis. 9 Hæ autem propterea fiunt. 10 Quum in pulmonem fluxerit ex capite, per guttur, & aortas appellatas appendentes 'partes 265
pulmonis, 11 pulmo tanquam natura rarus & ſiccus, trahit in ſe humorem quantum ejus capere poteſt, 12 & ubi influxerit major fit: 13 & ubi quidem in totum fluxerit, extremitas ejus major reddita utrumque latus contingit, & peripneumoniam pulmonis appellatum morbum, facit. 14 quum vero alterum tantum, pleuritis id eſt coſtalis morbus fit.

XXV. Peripneumonia multo periculoſior eſt, & dolores multo 'fortiores ſunt, qui ad late- 270
rum mollitudinem & ad claviculas tendunt, 2 & lingua multo viridior ac pallidior, 3 & fauces præ fluxione dolent, 4 & laſſitudo fortis occupat, 5 & ſpiritus ſexta aut ſeptima die corripit. 6 hunc ſi non ſeptima die febris dimiſerit, moritur aut ſuffocatur, aut utrumque. 7 Si vero nona die, duabus diebus interpoſitis, corripiat, utplurimum etiam hic aut moritur, aut ſuppuratus evadit. 8 'Si vero 275
duodecima die, ſuppuratus fit. 9 Si quarta & decima, ſanus fit. 10 Et quicunque præ peripneumonia aut pleuritide ſuppurati fiunt, non moriuntur, ſed ſani fiunt.

XXVI. Suppurati utplurimum fiunt, quum fluxus in idem velut in bile contingit, 2 ſed in bile quidem multum defluit, & ubi

καὶ ἀπορρεῦσαν πωύε). 3 τοῖσι δ' ἐμπύοισιν ἔλαττον γε ῥεῖ & ἀ πωύεται. 4 & ἔμπυοι γίνονται), ὅταν ἔλασσον ἀπορρέμπλων) ἢ ἐπιῤῥεῖ ἐς τ πλεύμονα. 5 τοῦτο γὰρ, τὸ ἐν τῷ πλεύμονι σωιστάμενόν τε & ἐπιῤῥέον, πῦον γίνε). 6 τὸ δ' ἂν πῦον σωιστάμενον ἐν τῷ πλεύμονι καὶ ἐν τῷ κιθάρῳ, ἕλκοῖ καὶ σήπει. 7 καὶ, ἐπὰν ἕλκωθῇ, ἀπὸ τ ἡλκωμένε ἐπιῤῥεῖ, 8 καὶ ἐπαναχρεμπτόμενε, ἅμα μὲν ἡ κεφαλὴ μᾶλλον ῥεῖ σομένη, 9 ἅμα δ' ὅκ & ἡλκωμένε ἐν τῷ κιθάρῳ καὶ τῷ πλεύμονι μᾶλλον ῥεῖ, 10 καὶ τὰ ἕλκεα κινδύνωμα ἐπαναῤῥήγνυ). 11 ὥστε καὶ, εἰ πωύσαιτο τὸ ἀπὸ τ κεφαλῆς ῥέον, τὸ ἀπ' αὐτέων τ ἑλκέων ἱκανὸν ἔσαι νοῦσον ποιῆσαι. 12 γίνε) δ' καὶ ἀπὸ ἕλκεος ἐμπυος, & ῥάων αὕτη ἡ νοῦσος. 13 γίνεται δ' & ἐκ τε & τ πλεύμονος, μάλιστα μὲν ἀπὸ ῥήγματος, καὶ ὅταν ἡ σὰρξ ἐξ φλασθῇ. 14 καὶ τοῦτο γὰρ πῦον ξυνίσα), & ξυνιστάμενον, εἴ τις σείη τὸ σῶμα, κλυδάζεται, καὶ ψόφον παρέχει. 15 καὶ κάμνοντες τοῦτο.

XXVII. Φθίσις δ' γίνε), ὅταν ἐς τὸ αὐτὸ, ὥσπερ τῷ ἐμπύῳ, ὁ ῥόος ἥκῃ ἀμφὶ & βρόγχε " καὶ 54 τ ἀορτέων, αἳ ξυνέχουσι τ πλεύμονα καὶ τ βρόγχον. 2 ἐς δ' τ πλεύμονα ῥεῖ θαμινὰ κατ' ὀλίγον, " καὶ 55 ὑγρότητα ἐν τῷ πλεύμονι ἃ ποιεῖ πολλήν. 3 ξηραινόμενον γὰρ τὸ ἐπιῤῥέον ἐν τῷ βρόγχῳ πέπηγε, ὥστε οὐκ ἀκλυζόμενον, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἐπιῤῥέον " καὶ συνιχόμενον, 56 βῆχα ποιεῖ, 4 " ἔν τε τῇσιν ἀορτῇσιν 57 συνιχόμενον τὸ ῥέον, ὥστε στενὰς ἀγγείας ἐχούσας τὰς ἀορτὰς, στενοχωρίην τῷ πνεύματι παρέχει, 5 " καὶ τοιοῦτο ποιεῖ πνεῦμα ἔχειν, ὥστε 58 αὐαλιπόμενον αἰεὶ ἐπιζυμοῦν αὐα-

ubi defluxit ſedatur. 3 Suppuratis vero minus defluit, & non ſedatur. 4 Fiunt etiam ſuppurati, quum minus exſcreant quam influit in pulmonem. 5 Hoc enim quod in pulmone conſiſtit, & quod influit, pus fit. 6 Pus in pulmone & in thorace conſiſtens ac congregatum, ulcerat & putrefacit, 7 & poſtquam exulcerata fuerint, ab ulcerato influit, 8 & quum exſcreat, caput ſimul concuſſum magis fluit, 9 ſimulque ex ulcerato in thorace ac pulmone magis fluit, 10 & ulcera agitata refringuntur: 11 ut etiam, ſi fluxus à capite ceſſet, is qui ab ipſis ulceribus venit ſufficiens ſit morbum facere. 12 Fit præterea etiam ab ulcere ſuppuratus, & levior hic morbus exiſtit. 13 Fit etiam extra pulmonem, maxime quidem à ruptura, & ubi caro contuſa fuerit. 14 Juxta hanc enim pus congregatur, & congregatum fluctuat, ſi quis corpus concutiat, & ſtrepitum facit, 15 & hæc uruntur.

XXVII. Tabes autem fit quum in idem, velut in ſuppurato, fluxio fit per guttur, & appendentes pulmonis partes, appellatas aortas, quæ pulmonem & guttur continent ac conjungunt. 2 Fluit autem in pulmonem frequenter & paulatim, & humiditatem in pulmone non multam facit. 3 Reſiccatum enim id quod influit, & in gutture compactum, utpote quod non eluitur, ſed paulatim influit ac detinetur, tuſſim excitat, 4 & in aortis id quod influit detentum, utpote quum anguſta foramina aortæ habeant, anguſtum ſpiritui locum exhibet, 5 & talem ſpiritum habere facit, qui velut defectus ſemper reſpirare con-

ἀναπνεῖν. 6 ἢν δὲ τῷ πλεύμονι, ὥσπερ οὐκ ἰσχυρῶς ὑγρῷ ἐόντι, ξυσμὸς ἐγγίνεται. 7 ὅταν δὲ πολὺ ἀπορρυῇ τῆς κεφαλῆς, ὅτ' ἂν τῷ πλεύμονι ξυσμὸς γίνεται. 8 πολὺ γὰρ ἐστὶν ἐνιὸν τὸ ἐπιῤῥέον ἐς αὐτόν, καὶ ἔμπυοι ἐκ τῶν φθισίων τούτων γίνονται, ὅταν ὑγρότερον τὸ σῶμα γένηται. 9 καὶ ὅταν ξηρότερον γένηται, ἐκ τῶν ἐμπύων φθισιῶδες.

xxviii. Ἔμπυοι [δὲ] τοῦδε δῆλοι γίνονται. 2 τοῦ λαπάρου ἀπ' ἀρχῆς ἀλγήματα πόνος ἔχει. 3 ἐπὴν δὲ ἤδη πύον ξυνεστηκὸς ᾖ, ὁ τε πόνος ὁμοίως ἔχῃ, βήξ τε γίνεται, καὶ ἐπαναπτύεται πύον, καὶ πνεῦμα ἔχει. 4 ἢν δὲ μήπω ἐῤῥωγὸς ἐν τῇ λαπάρῃ, σείεται καὶ ψοφεῖ οἷον ἐν ἀσκῷ. 5 ἢν δὲ τούτων μηδὲν ᾖ, ἔμπυος δὲ ᾖ, τοῖσιδε χρὴ τεκμήρασθαι. 6 πνεῦμα πολὺ ἔχει, 7 φθέγγεταί τε ὑπορραγέστερον, 8 καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι καὶ τὰ γόνατα, 9 μᾶλλον δὲ καθ' ὃν λαπάρου, ἐν ᾗ τὸ πῦόν ἐστι. 10 καὶ ὁ κίνδυνος συγκεκαμμένος ἐστί. 11 καὶ λυγγὶ γίνεται. 12 καὶ ἱδρὼς διέρχεται ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τοτὲ μὲν δοκεῖ θερμὸς αὐτὸς ἑαυτοῦ εἶναι, τοτὲ δὲ ψυχρός. 13 καὶ οἱ ὄνυχες περιτεταμένοι εἰσί. 14 καὶ ἡ κοιλίη θερμὴ γίνεται. 15 τούτοισι χρὴ γινώσκειν τοὺς ἐμπύους.

xxix. Ὅκου δ' ὄπισθεν ῥεῦσις ἐς τὸν ῥάχιν, φθίσις γίνεται τοιάδε. 2 τὸν ὀσφὺν ἀλγεῖ, 3 καὶ τὰ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς κενὰ δοκέουσιν αὐτῷ εἶναι. 4 χολὴ δὲ τάδε ἐστὶν ἐπικίνδυνα. 5 ἴκτερος ἢν ἐπιγένηται ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, 6 καὶ ἐν τοῖσιν ὄνυξι πελιδνὰ ὅταν γένηται, 7 καὶ ἐς τὸ σῶμα ὅταν ἕλκεα ἔχῃ,

concupiscit. 6 Et in pulmone velut non vehementer humido existente, pruritus contingit. 7 Quum vero multum de capite fluxerit, pruritus in pulmone non fit. 8 Multum enim est quod in ipsum influit, & suppurati ex his tabidis sive phthisicis græce appellatis fiunt, ubi corpus humectius factum fuerit: 9 & contra ubi siccius fuerit factum, ex suppuratis tabidi.

xxviii. Suppurati hoc modo cognoscuntur. 2 Lateris mollitudinem à principio dolor occupat. 3 Quum vero jam pus collectum est, & dolor similiter habet, & tussis fit, & pus excreat, & spiritus corripit. 4 Si vero nondum erupit pus, in lateris mollitudine concutitur, & velut in utriculo strepitum facit. 5 Si vero horum nihil adsit, suppuratus autem sit, ex his conjectare oportet. 6 Spiritum multum habet, 7 subraucosiusque loquitur, 8 & pedes ac genua intumescunt, 9 magis autem ab ea lateris mollitudinis parte, in qua pus est, 10 & thorax concurvatus est, 11 & membrorum dissolutio fit, 12 & sudor per totum corpus diffluit, & aliquando sibiipsi videtur calidus esse, aliquando frigidus; 13 & ungues circumtensi sunt, 14 & alvus calida fit. 15 Ex his suppuratos cognoscere oportet.

xxix. Porro quum retro in spinam fluxio processerit, huic tabes fit ejusmodi. 2 Lumbos dolet, 3 & anteriores capitis partes vacuæ videntur ipsi esse. 4 Bilis autem periculosa est, 5 si ictherus sive regius morbus in oculis accedat, 6 & in unguibus lividitas si fiat; 7 & si corpus ulcera habeat,

ἕλκεα, καὶ πὰ ἐπὶ πὰ ἕλκεα πελιδνὰ ᾖ, [8] καὶ ὁ ἱδρὼς ὁκόταν μὴ κατ' ὅλον τὸ σῶμα ἐκῄῃ, ἀλλὰ κατ' ἐν μέρος τοῦ σώματος, [9] ἢν ὅταν δὲ πυρετὸς ἔτι ὄντος ἐπανάχρεμπτη χλωρὸν, [10] ἢ, ἐνεόντος ἐν τῷ πλεύμονι ἔτι δὲ χλωρὸν, ἡ ἐπανάχρεμψις παύσηται. [11] ἢν δὲ μὴ ἐνῇ, γνῶναι, ὅταν ἐνῇ, καὶ ὅταν μὴ ἐνῇ. [12] ὅταν ἐνῇ, ἐμψοφεῖ ἐν τῇ φάρυγγι αὐαπνέοντος, [13] καὶ πνεῦμα ἐπικίνδυνον, [14] καὶ λύγξ, [15] καὶ ὁ πυρετὸς ἀπιὼν, ἀπαχρέμματος ἔτι ἐν τῷ πλεύμονι ἐόντος, [16] καὶ ἡ ηλικίη ἀσθενέος ἤδη ἐόντος ὑποχωρέειν. [17] ταῦτα πλευρίτιδος καὶ περιπλεύμονίης ἐπικίνδυνα.

xxx. Πλευρίτιν ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. [2] τὸν πυρετὸν μὴ σαώσειν ἐπὶ ἡμερέων. [3] πλυνῶν χρῆσθαι, ἢ ὀξυμέλιτι κρήτῃ, ἢ ὄξει καὶ ὕδατι. [4] ταῦτα δὲ χρὴ προσφέρειν ὡς πλεῖστα, ὡς ἐπιτηδειότατα ἰσχναίνοντα καὶ ὑγρομιγῆ ἐπανάχρεμψιν ποιέειν. [5] καὶ πλυνὸν ὀδωδὸς παρέχειν θερμαντηρίοισι φαρμάκοισι, [6] καὶ καταρροφεῖν δοτέον, ὅ, τι ἐπανάχρεμψιν ποιήσει. [7] καὶ λεβητοῖσι χρέεσθαι πλατυτέροισι. [8] τῇ δὲ πέμπτῃ καὶ τῇ ἕκτῃ χρίειν ἐλαίῳ. [9] τῇ δὲ ἑβδόμῃ λέγειν, ἢν μὴ ὁ πυρετὸς μέλλῃ ἀφιέναι, ὡς τάχιστα λουτρὸν ὁ ἰδρὼς ἐκκύσῃ. [10] ἐπὶ τῇ πέμπτῃ καὶ τῇ ἕκτῃ ἰσχυροτάτοισι χρέεσθαι τοῖσιν ἐπαναχρεμπτηρίοισι φαρμάκοισι, ὡς πλεῖστα ἑβδόμαιον ὀπωρίζοντα ἡμέρῃ ἀγάγῃ. [11] ἢν δὲ μηδὲ τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρῃ παύσηται, τῇ ἐνάτῃ παύσεται, ἢν μή τι ἄλλο τῶν ἐπικινδύνων γένηται. [12] ἐπὴν δὲ ὁ πυρετὸς ἀφῇ, ῥοφήματα ὡς ἀσθενέστατα ποιέοντα προσφέρειν. [13] ἢν δὲ ἐνθυμὸς ἐκκύσῃ, ἢν μὲν ἔτι νεαρὸν τὸ σῶμα ἐόντος, τῶν πο-

beat, & partes circa ulcera lividæ sint, [8] & quum sudor non toto corpore erumpit, sed una [1] aliqua corporis parte, [9] & quum 315
febre adhuc existente exscreat æger pallidum viride, [10] aut si dum adhuc in pulmone inest pallidum viride, exscreatio cesset. [11] Sic autem quum inest, & non inest, cognoscere oportet. [12] Quum inest, in faucibus respirantis strepit, [13] & spiritus periculosus est, [14] & singultus adest, 61
[15] & febris discedit, exscreatione adhuc in pulmone hærente, [16] & alvus debili jam existenti 320
[1] facit. [17] Hæc pleuritidis & peripneumoniæ periculosa indicia existunt.

xxx. [1] Cæterum pleuritidem 11
hoc modo curare oportet. [2] Febris sedanda non est per septem dies. [3] Potu utendum aut aceto mulso, aut aceto & aqua: [4] hæc autem quam plurima offerre oportet, quo humectatio fiat, eaque facta exscreationem faciat: [5] & dolor sedandus est calfactoriis medicamentis, [6] & absorbendum dandum est quicquid [1] exscreationem facit, [7] & bal- 5
neis utendum quarta die, [8] quinta autem & sexta oleum illinendum est. [9] Septima lavandum est, si febris demittere non velit, quo præ balneo sudor contingat. [10] Insuperque & quinta & sexta fortissimis utendum est exscreatoriis medicamentis, quo septimam diem quam facillime transigat. [11] Si vero neque septima die febris cesset, nona cessabit, si non aliud quid periculosum accedat. [12] Postquam [1] au- 10
tem febris dimiserit, sorbiones quam debilissimæ offerantur. [13] Si vero evacuatio oboriatur, siquidem juvenile adhuc est cor-

pus,

πολῶν ἀφαιρέϑν. [14] λῶ δὲ, τὸ πυρετὸ ἀφιέντ@, πυελίνοις τοῖσι ῥοφήμασι χρῶ. [15] καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἰῶ.

xxxi. Τὸς ἐμπύους [ὃ] καθαίρϑν τὴν κεφαλὴν μὴ ἰσχυροῖσι φαρμάκοισιν, [2] ἀλλὰ καὶ μικρὸν ἀποτρέπϑν τὰς ῥῖνας, [3] καὶ ἅμα ἀφαιρουμένοισι σιλίοισι χρέεσϑαι. [4] καὶ ἐπὶ μὲν ἡ ἀρχὴ γένηται μὴ κεπῇ, ἀλλ' ἐκπρέπῃ ὁρόδ@, [5] ἐπαναχρεμψιν ποιέεσϑαι, καὶ βῆσσα ποιέϑν, [6] Ἐξ ἐλαφροτέροισι φαρμάκοισι χρέεσϑαι· καὶ σιλίοισιν ἅμα. [7] ὁπόταν δὲ δέῃ ἀποχρεμψιν ποιέεσϑαι, [8] καὶ πολεοσι σιλίοισι καὶ ἁλυκοῖσι χρέεσϑαι καὶ λιπαροῖσι, καὶ οἴνῳ αὐστηρῷ. [9] καὶ βῆσσα ποιέϑν, ὅταν ὧδε ἔχῃ. [10] καὶ τὰς ὑπὸ τῆ φθίσι@ τὸν αὐτὸν τρόπον τἄλλα, [11] πλὴν τὰ σιλία μὴ πολλὰ ἅμα, καὶ τὰ ὄψα μὴ πλέονα ἢ τὰ σιλία. [12] καὶ τῷ οἴνῳ ὑδαρεῖ χρῶ ἐπὶ τῷ σιλῳ, ὡς μὴ θερμήνῃ καὶ τῷ σώματι ἀσθενεῖ ἐόντι θερμότητα παρέχῃ, [13] καὶ ἅμα ἀμφότερα θερμήνωσιν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ θερμωλῇ ποιέσι ῥεῦμα πολύ.

xxxii. Ὁπόταν [δὲ] ἀφὸ τῆ οἰσοφάγε ἐς τὴν κοιλίην ῥύσιν, νῆσις γένη@ κάτω· ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄνω. [2] τότε μὲν ὀδυνῶν ἐνῇ ἐν τῇ γαστρὶ, ὑπεξάγειν χρὴ τὸν φαρμάκῳ ἢ χυλῷ· [3] ἔπειτα φαρμάκῳ ἰσχυροτέρῳ χρέεσϑαι, τοῖσί τε σιλίοισι ἀφαιρουμένοισιν, ἕως ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. [4] ἐπὴν δὲ παύσῃ ἡ ὀδύνη, καὶ τοῖσι σιλίοισιν ἰσχυροτέροισι χρέεσϑαι. [5] τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὴν πολλὰς ἡμέρας ἡ νῆσις ἔχῃ, ἰᾶσϑαι. [6] λῶ δὲ ἀσθενὴς ἦ, καὶ μὴ δυνήσεται φορέεσϑαι ὑπὸ ἀσθενείης, κλύ-

pus, potus auferendi sunt. [14] Si vero febris dimisit, triticeis sorbitionibus utaris. [15] Et eodem modo peripneumoniam curato.

xxxi. At vero suppuratis caput purgare oportet non fortibus medicamentis, [2] sed paulatim avertere in nares, [3] & simul eduliis ventrem subducentibus uti. [4] Et quum 'principium morbi nondum est, sed eo fluxus vertitur ac vergit, [5] excreationem facere, & tussim excitare, [6] & medicamentis infusilibus in nares uti, & cibis simul ingestis. [7] Quum autem excreationem facere oportet, [8] pluribus cibis & salsis ac pinguibus utendum est, & vino austero, [9] & quum sic habet tussis inducenda. [10] Tabidos item eodem modo quod ad reliqua attinet curabis, [11] præterquam quod 'cibi non multi simul ingerendi sunt, & obsonia non plura quam cibaria frumentacea, [12] & vino inter edendum utendum est aquoso, ut ne calfaciat, & corpori debili existenti caliditatem exhibeat, [13] & simul ambo calfaciant in eodem tempore, & caliditate multum fluxum inducant.

xxxii. Quum porro per gulam fluxus in ventrem processerit, morbus infra fit, aliquando etiam superne. [2] Huic siquidem in 'ventre dolor inerit, subducendus est primum medicamento aut succo, [3] deinde pharmaco fortiore utendum est, cibis vero alvum subducentibus, donec dolor perseveret. [4] Ubi vero dolor sedetur, cibis validioribus utatur. [5] Eodem modo ubi morbus multos dies hæserit curabis. [6] Si vero debilis fuerit, & præ imbecillitate hæc offerri non

possint:

ζὴν πρῶτον μὲν χρὴ χυλῷ πλησάν-
νυς· 7 ἔπειτα, ἐπὴν τέτων κρήνης, " τὸ συφόνιον πνί. 67

XXXIII. Ὁπότε δ' ἐς τὸν σάρκα ὀπίσθιεν ῥεῦσαν ἐκ τῶν σπον-
δύλων ῥεῦσιν καὶ ὑδρωπα ποιήσῃ, ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. 2 κρέας τὸν σάρκα τὸν ἐν τῷ τραχήλῳ μεταξὺ τῶν φλεβῶν ἐχάρας τρῖς. 3 καὶ, ἐπὴν καύσῃς, ξυνάγειν καὶ ποιέειν ὡς ἰσχνοτάτας ἕλκας. 4 καὶ, ἐπὴν ἀποφράξῃς, τὰς ῥῖνας φάρμακον πρόσφερε, ἕως ἂν τρέπῃ. 5 " καὶ ἀφιέναι αὖθις, 68
ἕως ἂν ἀποτρέφῃ. 6 καὶ τὰ μὲν ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς θέρμαινε· τὰ δ' ὀπίσθιεν ψύχε· 7 καὶ, ἐπὴν σοι ὑπερθερμασθῇ ἡ, τὰ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς. 8 " σιτία [δὲ] ἐσθίειν τὰ φλεγμα- 69
τωδέστατα, καὶ ἥκιστα ἀφορωρηκότα, ὡς ὅτι μάλιστα διαρρωγῶσιν αἱ ῥοιαὶ αἱ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς. 9 ἔπειτα δ', ἐπὴν ἀποφράξῃς καὶ ἀποτρέψῃς τὸν ἐπιῤῥύσιν, πρὶν ἢ διαπερᾶσαι τὸ ῥεῦμα, ἐς τὸ σῶμα ἔλθῃ, ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. 10 ἢν μὲν μᾶλλον πρὸς τὸ δέρμα ἀνακεχωρηκὸς ᾖ, τὰ ἔξωθεν πυριῶσθαι· 11 ἢν δ' ἔνδον πρὸς τὸν κοιλίην, ἔξωθεν δὲ μὴ δῆλον ᾖ, " φάρμακον πιπίσκειν. 12 ἢν δ' ἐπ' ἀμφότερα, ἀμφοτέρων ἀφαιρέειν. 13 ἐπιδεῖν δὲ χρὴ ἐγχυτάτω ἔξοδον ποιέειν, ἢν τε κάτω, ἢν τε ἄνω, ἢν τε ἄλλη ὅπῃ σώματος ἔξοδοί εἰσιν.

XXXIV. Ὁπόταν [δὴ] ἰχμὰς ἀπὸ ῥόου γίνῃ, σικύου χρὴ προσβάλλειν, καὶ ἕλκειν ἔξω, καὶ μὴ καθαιρέειν, 2 καὶ ἔνδοθεν θερμαντήρια φάρμακα πο-

possint : primum quidem ptisanæ succo per clysterem infuso, alvus eluenda est, 7 post ubi per hunc purgaris, aliquo ex adstringentium numero. 67

XXXIII. Quum autem retro in carnem juxta vertebras fluxus illapsus hydropem fecerit, sic mederi oportet. 2 Caro in collo inter venas crustis tribus uratur, 3 & ubi usseris, constringatur : & cicatrices quam tenuissimæ inducantur, 4 & ubi fluxum obturaris, medicamentum in nares adhibe, ut eo vertatur, 5 & aliud rursus, donec avertatur : 6 & anteriores quidem capitis partes calfacito, posteriores vero perfrigerato. 7 Et postquam anterioribus capitis partibus excalfactus fuerit, 8 cibos edat quam pituitosissimos, ac minime ventrem subducentes, quo fluxionum meatus in anteriore capitis parte quam maxime dilatentur. 9 Postea ubi obturaris & averteris influxionem, si quid prius quam curaris fluxum, in corpus pervenerit, sic mederi oportet. 10 Siquidem magis ad cutem fecesserit, externis partibus fomentum adhibebis. 11 Si vero intro ad ventrem, foris autem non conspicuum sit, medicamentum bibendum dabis. 12 Si vero in utranque partem, ab utraque detrahes. 13 Verum hoc studio habere oportet, ut proximum exitum facias, sive inferne sive superne, aut etiam alia aliqua corporis parte, ubi exitus sunt. 69 70

XXXIV. Quum coxendicum morbus à fluxione fiat, cucurbitam medicam affigere oportet, & foras trahere, & non scarificando pertundere : 2 & calfactoriis medicamentis in potu exhi-

πιπίσκειν θερμαίνειν, ὅπως ἔξοδος ἡ, καὶ ἔξω ἐς τὸ δέρμα διὰ τῆς ἐλκύσεως τῆς σικύης, καὶ ἐντὸς πρὸς τὸν κοιλίην διὰ τῆς θερμασίης. 3 ὁπόταν γὰρ ἀποφραχθῇ καὶ μὴ ἔχῃ, ὅπη ὁδοιπορέῃ, ὁδοιπορέοισα ἐς τὰ ἄρθρα, ῥεῖ ἐς τὸ ὑπεῖκον, καὶ ἰχῶδες ποιέει.

xxxv. "Ἡ ὀπισθεν' φθίσις. 71
2 τούτῳ τὸν κεφαλὸν καθαρσίῳ ἀσθενεῖ φαρμάκῳ, ἕως ἂν λήξῃ ὁ ῥόος. 3 καὶ τῇ διαίτῃ, ὥσπερ ἐν ἀρχῇ ἐμέσθη, χρῶ. 4 "φάρμακον δὲ πῖσον ἐλατήριον, καὶ κάτω γάλακτι κλύσον. 5 τὰ δ' ἄλλα πυρίῃσιν ἴσῳ.

xxxvi. Ἐπὶν ὁ σπλὴν ὑπὸ πυρετοῦ μέγας γένηται. 2 γίνεται δὲ, ὅταν τὸ σῶμα λεπτυνθῇ. 3 τοῖσι γὰρ αὐτοῖσιν ὅ, τε σπλὴν θάλλει "καὶ τὸ σῶμα φθίνει. 4 ὅταν δὲ τὸ σῶμα λεπτὸν ᾖ, καὶ ὁ σπλὴν θάλλῃ, καὶ τὸ ἐπίπλοον ἅμα τῷ σώματι λεπτυνθῇ, ἢ πιμελὴ ἡ ἐν τῷ ἐπιπλόῳ συλλίκετται. 5 ἐπὴν δὲ τοῦτο κενεὸν πιμελῆς γένηται, καὶ ἀπὸ τοῦ σπλανὸς θάλλοντος ἀπορρέῃ ἐς τὸ ἐπίπλοον· ὡς ἐγγύτατα ἐὸν τὸ ἐπίπλοον· ὥστε τοῦχειν ἔχειν, "καὶ ταῦτα κενεὰ ἐσδέχεται. 6 καὶ, ἐπὴν τὸ νέσημα ἅπαξ ἐν τῷ σώματι γένηται, ἐς τὸ νοσέον τρέπεται, ἢν μή τις δύσεπίζη. 7 ὡς "καὶ τὸ δύσεπίζητον ἐπικίνδυνον. 8 τοῦτον ὧδε ἰᾶσθαι. 9 φάρμακα πιπίσκειν, ὑφ' ὧν ὕδωρ καθαιρέεται, καὶ σίλφια τὰ φλεγματώδεα διδόναι. 10 ἢν δὲ μηδ' ὣς ῥᾴων γένηται, καὶ τὰς λεπτύνειν καὶ ὡς 'ἐπιπολαιότατα,

xxxv. 'Tabes ex fluxione retrorsum. 2 Qui hac affectus est, ei caput est purgandum debili medicamento, donec fluxus avertatur: 3 diæta autem utere velut in tabe superiore. 4 Medicamentum potandum præbe elaterium deorsum purgans, & inferne alvum lacte infuso elue, 5 de cætero fomentis utere.

xxxvi. Quum splen præ febre magnus factus fuerit: 2 (fit autem quum corpus attenuatur.) 3 Ex iisdem enim & splen 'floresci, & corpus contabescit. 4 Quum autem corpus tenue fuerit, & splen floruerit, & omentum simul cum corpore attenuatum fuerit, pinguitudo in omento colliquescit. 5 Ubi vero vasa pinguitudine vacua facta fuerint, & à splene florente ac augescente in omentum defluxerit, utpote vicinum valde existens, & ut vasa habens eaque vacua, excipit, 6 & ubi morbus semel in corpore factus fuerit, ad id 'quod est morbosum vertitur, nisi quis probe disponat ac curet. 7 Nam etiamsi quis bene tractet, periculo non vacat. 8 Hunc sic sanare oportet. 9 Medicamenta in potu exhibenda sunt quæ aquam purgent, & edulia quam pituitosissima offerenda. 10 Si vero neque sic levior fiat, inurendæ sunt crustæ quam tenuissimæ, & quam maxime in superficie,

παχὺ, [11] " ὅπως τὸ ὕδωρ ἴσχῃ 76
δυνῇ, [12] περιξ δ' ὀμφαλὸς κύ-
κλον, καὶ ἐς τὸν ὀμφαλὸν μὴ,
[13] καὶ ἀφιέναι ἑκάστης ἡμέρης. [14]
τῶν νουσημάτων ὁ, τι αὖ ἐπικιν-
δυνότατόν ἐστιν, ἐν τούτοισι δεῖ πα-
ρακινδυνοῦν χρή. [15] ἐπιτυχὼν μὲν
γὰρ ὑγιᾶ ποιήσεις· ἀτυχήσας
δὲ, ὅπερ καὶ ὡς ἔμελλε γίνε-
σθαι, τοῦτ' ἔπαθε. [16] παιδίῳ
δὲ χρὴ ὕδρωπα ὧδε ἰᾶσθαι. [17]
τὰ οἰδέοντα καὶ ὑδαλέα ἔμπλασσε
ἐξοίγνυ μαχαιρίῳ, ' πυκνὰ καὶ 77
σμικρὰ ἐξάγοντα· [18] ἐξάγειν δὲ
ἐν μέρει ἑκάστου δεῖ σώματος· [19]
καὶ πυελίσι χρήσασθαι, [20] καὶ
ἀεὶ τὸ ἐξοιγόμενον χεῖρα θερμαν-
τηρίῳ φαρμάκῳ.

XXXVII. Πλευρῖτις ξηρὴ ἄν-
υδρός γίνεται, ὅταν ὁ πλεύ-
μων λίαν ξηρανθῇ ὑπὸ δίψης
ἀναγκαίης. [2] ὁ γὰρ πλεύμων, ἅτε
ξηρὸς ἐὼν, ἐπὴν πλέον ξηραν-
θῇ τῇ φύσιος, ἰσχνὸς γίνε[ται], [3] καὶ
ἀκρατὴς ὑγρόμου· " καὶ κλιθεὶς 78
ἐς τὸ πλευρὸν ὑπ' ἀκρασίης,
ψαύῃ δὲ πλευρῆς, [4] καὶ, ἐπὴν
δίψῃ, ὑγρῆς ἐούσης ἄπλετον, καὶ
πλευρῖτιν ποιεῖ. [5] τότε ' δὴ καὶ ὀ-
δυνώδης γίνε[ται] ἐς τὸ πλευρὸν καὶ ἐς τὴν
κλεῖδα, καὶ πυρετός· [6] καὶ ἐπανα-
χρέμπλεται λευκόν. [7] τοῦτον χρὴ
πολλοῖσι πότοισιν ἰᾶσθαι, καὶ λάβρῳ,
καὶ τὸ ὀδυνῶδες φάρμακον διδόναι, καὶ
πτίλα τὰ ἀναχρεμψιν ποιεῦντα.
[8] ἔστι δὲ ἐν ἡμέρῃσιν ἑπτὰ ὑγιὴς γί-
νε[ται]. καὶ τὸ νόσημα ἀνιηρότατόν ἐστιν.
[9] καὶ σῖτα δὲ χρὴ δίδοναι.

XXXIX. Πυρετοὶ δ' αὐτὸ δὲ
γίνον[ται]· [2] ὅταν δὲ σώματος ὑπερφλε-
γμήναντος αἱ σάρκες ἀνοιδήσωσι,
καὶ τὸ φλέγμα καὶ ἡ χολὴ καταπλη-
σθέντα ἀτρεμίζωσι, [3] ' καὶ μὴ ἀνα-
ψύχη-

perficie, [11] quo aquam continere possis, [12] circumcirca umbilicum, & una in ' umbilicum, 65
[13] & emittere singulis diebus. [14]
Quum enim morbus periculosissimus sit, in his periclitari oportet. [15] Si enim successerit, sanum facies: sin minus, quod etiam alias futurum erat, id ipsum perpetitur. [16] Cæterum in puero hydropem sic curare oportet. [17] Partes tumidæ & aqua plenæ aperiendæ sunt scalpello, & frequenter ac parum educendum est. [18] Educendum autem est à singulis corporis partibus, [19] & ' fomentis utendum, [20] & 70
semper locum apertum unde eduxeris calfactorio medicamento illines.

XXXVII. Pleuritis sicca citra fluxum fit, quum pulmo valde exsiccatus fuerit præ siti necessaria. [2] Pulmo enim natura siccus existens, ubi amplius quid quam pro natura siccatus fuerit, gracilis fit, [3] & impotens redditus & ad latus præ impotentia reclinatus, latus contingit, [4] & postquam contigerit ipsum humidum ' existens, cohæret & ad- 75
glutinatur, & pleuritidem, hoc est, lateris morbum facit [5] Tunc vero & dolor fit in latere & in clavicula, & febris, [6] & album exscreat. [7] Hunc multis potibus curare oportet, & lavare, & doloris medicamentum præbere, & alia quæ exscreationem faciunt. [8] Hic in septem diebus sanus fit, & morbus minime periculosus est, [9] & cibos præbere non oportet.

XXXVIII. Febres porro propterea fiunt, [2] ' quum corpore 80
superinflammato carnes intumuerint, & pituita ac bilis conclusa quieverint, [3] & neque re-

ψύχηται μηδὲν, μήτ' ἐξιὸν, μήτε κινδύμβυον, μήτ' ἄλλο ὑπιόν. 4 ὁπόταν [οὖν] κόπος ἔχη καὶ πλησμονὴ, λέγω χρὴ πολλῷ, καὶ χεῖν ὑγρὸν, καὶ θερμαίνειν ὡς μάλιστα, 5 ὡς ἡ θερμασία, αὐοιχθέντος τοῦ σώματος, ὑπὸ τοῦ ἱδρῶτος ἐξέλθῃ. 6 ἓξῆς δὲ δεῖ αὐτὰ ποιέειν καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας. 7 καὶ, ἢν μὴ παύηται, φάρμακον πίνειν χολαγωγὸν, 8 καὶ ψύχειν τὸν πυρετὸν, πρὶν ἢ τεταρταῖος ᾖ. 9 μήδ', ἕως ἂν τὸ σῶμα θάλλῃ, πιπίσκειν φάρμακον. 10 ἐν γὰρ κενῷ γε μὴ σμικρῷ, ὥστε σωοιδέοντος τοῦ σώματος. 11 ἐπὴν δὲ ἰσχνὸς ᾖ, πιπίσκειν, καὶ ἐνήσεται.

XXXIX. Πυρετῷ σῖτον μὴ προσφέρειν, μηδὲ φορήματα ὑποτιθέναι. 2 καὶ πιεῖν ὕδωρ θερμὸν καὶ μελίκρατον, καὶ ὄξος σὺν ὕδατι. ταῦτα δὲ πιπίσκειν ὡς πλεῖστα. 3 εἰ γὰρ μὴ ψυχρὸν ἐσίοι τὸ πόμα, θερμὸν ἐὸν καὶ μάλα, ἐκ τοῦ σώματος τοῦ νοσέοντος ἀφαιρέει, εἴ τε διαρρήσει, εἴ τε διϊδρώσει. 4 πάντα δὲ αὐοιγόμενόν τε καὶ ἀναπνέον καὶ κινούμενον τὸ σῶμα, συμφέρον ποιήσει. 5 ἐπὴν δὲ ἰσχνὸν ἐόντα καμὴ, δῆλον, ὅτι ἐπὶ τὸ φλεγμαίνειν ὁ πυρετὸς ἔρχεται. 6 καὶ, ἢν μὴ παύηται, τρέφειν καὶ φλεγμαίνειν ποιέειν. 7 καὶ, ἢν μηδ' ὅτω ξυμφέρῃ, δῆλον, ὅτι οὐκ ἐχρῶ τὸν πυρετὸν παρέχειν. 8 τοῦτον χρὴ φάρμακον πίνειν, ὡς ὑπεξάγῃ, ὅπῃ αὖ μᾶλλον ὁ πυρετὸς ἔχῃ, εἴ τε κάτω, εἴ τε ἄνω. εἰ μὲν ἄνω,

79 frigeretur quicquam, neque exeat, neque moveatur, neque aliud quid subeat. 4 Quum itaque lassitudo occuparit & febris ac repletio, lavare multa aqua oportet, & oleo illinere, & quam maxime calfacere, 5 quo caliditas aperto corpore, præ sudore egrediatur: 6 consequenter autem hæc facienda sunt per tres, aut ' quatuor dies: 7 & si 85 non sedetur ac cesset, pharmacum in potu exhibendum est quod bilem educat, 8 & febris perfrigeranda est, præterquam si quartana existat. 9 Medicamentum tamen donec corpus floridum est ne propinato, 10 non enim vacuantur, nisi parum, utpote corpore turgente. 11 Quum autem gracilis ac macilentus fuerit, tunc bibendum exhibe, & evacuabitur.

80

81

XXXIX. Febrienti cibum ne offeras, ' neque sorbitionibus 90 subtus alvum ducas. 2 In potu dabis aquam calidam, & aquam mulsam, & acetum cum aqua: hæc autem quam plurima bibat. 3 Si enim non frigidus ingressus fuerit potus calidus existens ac manens, ex corpore ægroto detrahet, & vel per urinam ejiciet, vel exsudabit. 4 Undiquaque autem apertum, & respirans, ac motum corpus, id quod conducibile est faciet. 5 Quum vero gracilem existentem ' febris urat, 95 manifestum est quod non propter corporis tumorem febris occupet: 6 & si non cesset, nutrire oportet ac tumidum facere: 7 & si neque sic conducat, palam est quod non oportuerit febrem inducere. 8 Hunc itaque medicamentum potare oportet quod educat, qua parte febris magis hæret, sive superne, sive inferne:

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

ἄνω, ἄνω· ἰῶ δὲ κάτω, κάτω. 9 ἤδεν δ' ἧσσον δεῖ τὰς ἀσθενέσιας τῶν ἰσχυρῶν φαρμάκων πιπίσκειν· ἀλλ' ὁμοίως, ἢ μᾶλλον ἔστω· τοῖσι μὲν ἰσχυροῖσιν, ἰσχυρόν· τοῖσι δ' ἀσθενέσιν, ἀσθενές. 10 τὰς δὲ πυρώσιας ποτοῖσι καὶ ῥοφήμασιν, ὥστε τὸν πυρετὸν ψυκτηρίῳ φαρμάκῳ ἐκλύειν, ἢ καμμάρῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. 11 καὶ, ἢν πλοιώδης γένηται τῷ ψυκτηρίῳ, θερμαντηρίοισι χρέεσθαι ἐξῆς. 12 ἐπὴν δὲ μὴ παύηται, ψυκτηρίοισι πάλιν χρέεσθαι.

XL. Ἰκτερον ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. 2 ἐπὴν καταλάβῃς, τρέφειν, καὶ λείροισι καὶ παντηρίοισι καὶ ποτοῖσι καὶ σιτίοισι καθυγραίνειν τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας. 3 ἐπὴν δ' ὑγρανθῇ τὸ σῶμα, καθαίρειν καὶ ξηραίνειν τὸ σῶμα, λιπαρόν τε ἐξαίφνης ἐξαρύσαι, 4 πάντη τε καθαρὸν φάρμακον, εἰ δυνατὸν, ἢ ὑγρότητα ἐξάγειν. 5 καθὼς δὲ τὴν κεφαλὴν καθαρτηρίῳ ἀσθενεῖ. 6 καὶ ἀρχὴν πιπίσκειν. 7 καὶ καθ' ἕτερ σιτίων τοῦτον τὸν χρόνον, ἵν' καθάρῃς τὴν ταραχθεῖσαν ὑγρότητα, καὶ ποτὸν δίδου, ὡς μὴ τρέφῃ ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου τὸ σῶμα. 8 ὅταν δὲ ἰσχναίνηται, καὶ λεπτοῖσι καθαίρειν. 9 ἢν δὲ σικύου ἢ ἀγρίης τὴν ῥίζαν κόψας, ἐς ὕδωρ ἐμβαλὼν, ἀπὸ τούτου λοῦ. 10 χολαγωγὰ δὲ φάρμακα μὴ πίπισκε, ὡς μὴ ταράσσῃ μᾶλλον τὸ σῶμα. 11 τοῦτον, ἐᾶν ξηρὸν ᾖ τὸ ταραχθὲν, τρέφε μηδενὶ ὑποχωρητικῷ φαρμάκῳ, μηδὲ διαχωρητικῷ, ἀλλ' οἴνῳ οἰνώδει καὶ ὅσα ἐρυθροτέρου ποιεῖ τὸν

ferne: & siquidem superne hæreat, superne, sin inferne, inferne. 9 Nihilo autem minus oportet etiam debiles fortia medicamenta potare, sed similiter: aut solum sic, ut fortibus quidem forte, debilibus vero debile exhibeas. 10 Ardores vero potionibus & sorbitionibus, quemadmodum febrem frigefactorio medicamento exolvere oportet, cammaro videlicet, aut alio quopiam hujusmodi: 11 & si nauseam contrahat à frigefactorio, calfactoriis utere consequenter. 12 Ubi vero non cessaverit, frigefactoriis rursum utere.

XL. Ictericum sive regium morbum sic curare oportet. 2 Quum susceperis nutrito, & balneis, & pinguefacientibus, potibusque ac cibis humectato, per tres aut quatuor dies. 3 Postquam autem humectatum fuerit corpus, purgato & reficcato ipsum, pinguitudinemque derepente exhaurito, 4 & undiquaque si possibile sit medicamentum adhibens, humiditatem educito, 5 ad caput vero purgatorio debili utitor: 6 & urinam cientia bibenda dato, 7 eaque ante cibos hoc tempore quo turbatam humiditatem purgaveris in potu præbe, ne ab eo tempore corpus nutriatur. 8 Quum vero attenuatum fuerit, etiam balneis purgato, 9 & contusa cucumeris sylvestris radice, eaque in aquam conjecta, inde lavato. 10 Cæterum medicamenta bilem ducentia ne propinato, ne corpus magis conturbes. 11 Ubi vero siccum fuerit id quod conturbatum fuit, nutrito, nullo alvum subducente medicamento, neque urinam ciente utens, sed vino

τὸν ἄνθρωπον τύτοισιν. [12] Ἰὼ δὲ χλωρὸς ἦ, πάλιν ἐξαρύσας· [13] ξηραίνειν δὲ μηδαμῶς, ὡς μὴ πιεγῇ χλωρὸς ἐών.

XLI. Ἤν δὲ ἕλκος ἐπέρχῃ ἐπὶ τὸ 87 σῶμα ἀφὼ τάδε. [2] ἐπὴν φλεγμαίνῃ ἡ σὰρξ ἡ πέριξ, καὶ οἱ 88 κρημνοὶ μεγάλοι ἔωσι τοῦ ἕλκεος, καὶ τὸ ἕλκος ὑγρὸν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἕλκεος ἐξηραμμὸς ἐπῇ ἰχὼρ, ἢ τὸ ἕλκος συμπεπηγὸς ἦ, [3] ὥστε ζηπὼς ὁ ἰχὼρ, ὁ ἀπὸ τοῦ ἕλκεος ἀπορρέων, κωλύεται ἔξω 45 χωρέειν ὑπὸ τοῦ ἐπιπεπηγότος ὑπὸ τοῦ ἕλκεος ἀπὸς τὴν σάρκα. [4] ἡ δὲ σὰρξ ὑποδέχεται· ὥστε μετέωρος ἐοῦσα ὑπὸ φλεγμασίης· καὶ, ὅταν ἀφίκηται ὁ ἰχὼρ 89 ἀπορρέων, σήπει καὶ μιαίνει. [5] τοῦτον φαρμάκοισιν ὑγραινομένοισι αὐτὸ τὸ ἕλκος χρίειν, ὡς ὑγραινόμενόν ἔξω τὸ ῥεῦμα ῥέῃ ἐκ τοῦ ἕλκεος, καὶ μὴ ὑπὸ τὴν σάρκα. [6] καὶ τὰ καταῤῥόα τοῦ ἕλκεος ψυχροῖσι φαρμάκοισι [ἀλειφέειν,] " ὡς χλιοῦται 90 συμπλήσῃ ἡ σὰρξ, καὶ μὴ ἀναῤῥαγεῖσα αὖτε πῤῥέῃ. [7] καὶ τἄλλα δὲ ἕλκεα ψυχροῖσι ἀλειφέειν, 91 καὶ ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑγραινόντα ἐπιπλέκειν.

XLII. Κυνάγχη ἀπὸ αἵματος γίνεται, ὅταν τὸ αἷμα πιεγῇ τὸ ἐν τῇσι φλεψὶ, τῇσιν ἐν τῷ τραχήλῳ. [2] τούτου ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖσι γόμοισι φλεβῶν αἷμα ἀφαιρέειν, [3] καὶ ἅμα κάτω ὑπεξάγειν, ὡς τὸ τὴν νοῦσον παρέχον [ἐς] τοῦτο καθαιρεθῇ. [4] καὶ γλῶσσαν, ὁπόταν ἕλκεα μεγάλα ᾖ, ὡσαύτως διατρέπτεον. [5] τὰ νοσήματα χρὴ ἀπ' ἀρχῆς ἰᾶσθαι. [6] ὅστις μὲν ἀπὸ τῶν ῥόων γίνε-

vinoso, & his quæ rubicundiorem hominem faciunt. [12] Si vero viridis ac luteus sit, rursus exhaurito, [13] nequaquam vero siccato, ut ne is color stabilis reddatur.

XLI. Ulcus ferinum in corpus propterea venit. [2] Postquam caro tumida & inflammata circumcirca fuerit, & margines ulceris magni extiterint, & ulcus ipsum humidum, & in ulcere sanies reficcata inerit, aut ulcus constrictum fuerit: [3] sanies computrefaciens ab ulcere defluens, foras prodire à constricto ad carnem ulcere prohibetur. [4] Caro autem susci pit, utpote elevata existens ab inflammatione: & quum in ipsam pervenerit sanies subterfluens, putrefacit & attollit. [5] Hunc medicamentis humectantibus ipsum ulcus illinere oportet, ut ex humectato ulcere fluxus foras effluat, & non subter carnem. [6] Influentia etiam in ulcus frigefacientibus pharmacis illinenda sunt, quo perfrigerata caro existat, & non dirupta rursus fluxionem immittat. [7] Sed & alia ulcera frigefacientibus oblinenda sunt, & super ipsa humectantia imponenda.

XLII. Angina, quam cynanchen Græci vocant, à sanguine fit, quum sanguis in venis quæ in collo sunt compactus fuerit. [2] Sic affectis à venis quæ in brachiis sunt sanguinem detrahes, [3] & simul alvum inferne subduces, quo id quod morbum exhibet detrahatur. [4] Lingua quoque quum magna ulcera habuerit, similiter curanda est. [5] Morbos à principio curare oportet, [6] & siquidem

γίνεται, τὰς ῥόας πωλῶν τοῦτον· 7 ὅσα δ' ἀπ' ἄλλης, πωλῶν τὴν ἀρχὴν τῆς νοσήματος, καὶ οὐτερπίζων. 8 ἔπειτα τὸ συνειρρυηκὸς, ἢν μὲν πολὺ ᾖ, ἐξάγειν· 9 ἢν δὲ ὀλίγον, διαιτῶν καθιστάναι.

dem à fluxionibus fiunt, primum fluxiones ſedare: 7 ſi vero ab alia cauſa, principium morbi ſedare ac curare: 8 deinde id quod influxit, ſiquidem multum fuerit educere, 9 ſin modicum, per diætam moderari ac componere.

XLIII. Κεφαλῆς καταγματα. 2 ἢν μὲν τὸ ὀστέον καταγῇ καὶ ξυντριβῇ, ἀκίνδυνον· 3 καὶ ἰᾶσθαι χρὴ τοῦτον ὑγραίνουσι φαρμάκοισιν. 4 ἢν δὲ ῥαγῇ, καὶ ῥωγμὴ ἐγγένηται, ἐπικίνδυνον. 5 τοῦτον πρίειν, ὡς μὴ καὶ τὴν ῥωγμὴν τοῦ ὀστέου ἐχούσῃ ῥέον τὴν μυελώδεα σήπειν. 6 ὥστε γὰρ καὶ στενὸν ἐσιὸν μὲν, ἐξιὸν δὲ, λυπεῖ καὶ μαίνεσθαι ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον. 7 τοῦτον χρὴ πρίειν, ὡς ἔξοδον ἔχῃ τὸ ἰχῶρ, μὴ μοῦνον ἔσοδον, εὐρέα διατετμημένην, 8 καὶ φαρμάκοισι χρέεσθαι, ἅττα ἐφ' ἑωυτῷ τὸ ὑγρὸν ἕλκουσι, 9 καὶ λέγειν.

XLIII. Capitis fracturæ. 2 Siquidem os fractum fuerit ac contritum, periculo vacat, 3 & curare oportet hunc humectantibus medicamentis. 4 Si vero rumpatur, & fiſſura fiat, periculoſum eſt. 5 Huic ſerram adhibere oportet, ne in oſſis ſciſſuram ſanies influens membranam cerebri putrefaciat. 6 Nam ut per anguſtum intrans, non autem exiens, affligit, & furere hominem facit. 7 Huic itaque ſerram adhibere oportet, ut ſanies exitum habeat, non ſolum ingreſſum, ampla ſerratura facta. 8 Medicamentis autem utendum quæ humorem in ſeſe trahunt, 9 & lavandum.

XLIV. Πυρεταίνοντι κεφαλὴν μὴ καθαίρειν, ὡς μὴ μαίνηται. 2 θερμαίνουσι γὰρ τὴν κεφαλὴν καθαίροντα φάρμακα. 3 ὡς δὴ τὸ ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ θερμὸν τὸ ἀπὸ τοῦ φαρμάκου ὡσθὲν, μανίην ποιεῖ. 4 θανάσιμα τρώματα. 5 ἐφ' ὧν αὖ τινι κακῶς ἔχοντι χολὴν μέλαιναν ἀπεμέσαι, ἀποθνήσκει ὁ τὸ τρῶμα ἔχων. 6 καὶ ὑπὸ ἰνηδίης ὁ ἐνεχόμενος, καὶ ἔχων ἀσθενέως, καὶ λεπτὸς ἐὼν [καὶ] ἐξαπίνης ξηρὸν καθίζει, ἀποθνήσκει. 7 ἐπὴν ὑπὸ θερμασίης ἐχόμενόν τι ἕλκυδρια ἐκφύσιν ἀσθενεῖ ἐόντι, περὶ πελιδνὰ, ἀποθνήσκει. 8 ἐπὴν ὑπό τινος νοσήματος ἐχόμενον, ἀσθενεῖ ἤδη ἐόντι, πελιδνὰ ἐκφύσῃ, θανάσιμον.

XLIV. Febricitanti caput ne purgato, ut ne furioſus fiat. 2 Calfaciunt enim caput pharmaca purgativa: 3 & ſane ad caliditatem febrilem accedens ea quæ in medicamento eſt, inſaniam facit. 5 Ex quacunque cauſſa male affligente quis atram bilem revomuerit, moritur qui vulnus habet. 6 Et qui ab evacuatione detinetur, & debilis eſt, & tenuis exiſtens, derepente ſiccus ſubſidit, moritur. 7 Quum à caliditate detento, ulcuſcula eruperint debili exiſtenti circum circa livida, moritur. 8 Quum à morbo quopiam detento, debili jam exiſtenti, livida ulcuſcula enata fuerint, mortale.

XLV. Ἐπὴν φάρμακόν τις πιὼν ὑπεργενοῦ, καὶ κάτω καὶ ἄνω ὑπεκ-

XLV. Quum quis à medicamenti potu ſuperægrotarit, & in-

ὑποκχωρέῃ, οἷον καταῤῥοφεῖν, [2] τὸ μὲν πρῶτον κεκραμένον, ἔπειτα ἄκρητον, ταμιεύειν δεδόναι, καὶ πανέσθαι. [3] Φάρμακον δὲ μήτ' ἐνθμῶν, μήτ' ἐμετήριον [4] χολὴ δ' ἐπὶ αὐτομάτῃ ῥαγῇ, ἢ κάτω ἢ ἄνω, χαλεπώτερα πάσχει. [5] ἡ γὰρ αὐτομάτη ὑπὸ βίης γινομένης τῷ σώματι βιᾶται. [6] ἢν δ' ὑπὸ φαρμάκου ῥέῃ, ἧσσον ὑπὸ συγγενέος βιᾶται. [7] ἐπὶ ὠδαλάδης ἰνώμενόν τε καὶ ἐμεοῦντα, μὴ παύειν τὸν ἔμετον. [8] ὁ γὰρ ἔμετος τὸ ἐνθμὸν παύει. [9] ῥᾷον δὲ ὁ ἔμετος ὕστερον παύσεται. [10] ἢν δ' αὖ ἀσθενὴς ἢ ὁ τοῦτο πάσχων, ὕπνον φάρμακον ἐμετήσιος διδόναι. [11] τὸ μὲν αἷμα ὁπόταν νέσον ποιέῃ, ὀδυνίην παρέχει. [12] τὸ δὲ φλέγμα, βάρος, ὡς τὰ πολλά.

XLVI. [11] Τῶν νεσημάτων, ὧν μὴ ἐπιστήμης, φάρμακον πίσυνον μὴ ἰσχυρόν. [2] ἢν ἧ ῥᾷον χωρῇ, δεδόσθαι ὁδός, εὐτρεπίστεον ἐστὶν ἰσχναίνοντα. [3] ἢν δὲ μὴ ῥᾷον ᾖ, ἀλλὰ χαλεπώτερον ἔχῃ, πάναπαν. [4] ἢν μὴ ἰσχναίνῃν ξυμφέρῃ, φλεγμαίνειν σωιοῖσι καὶ ταμιεύειν μεταλλάσσειν, ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρώμενον. [5] εἴ τῳ νεσημάτων ἐν τῇς, ἰσχυοῦι μὲν καὶ ἀλγέοντι, παραλλάξεται, καὶ νεσήματι ἀσθενεῖ, σύνταθα μὲν ἰσχυροτέρῳ φαρμάκῳ καὶ νεσήματι χρέεσθαι. [6] ὥστε καὶ, ἢν τι καὶ ὑγιαίνοντι ἐν, ἀπάγειν σὺν τῷ ἀσθενέοντι, ἐλάσσων βλάβη ἐστίν. [7] ἐὰν δὲ τὸ νέσημα ἰσχυρότερον, τὸν δὲ νοσέοντα ἀσθενέα λάβῃς, ἀσθενέσι τοῖσι φαρμάκοισιν σύντεμνε, [8] ὅσα αὐτῷ καὶ νεσήματι ἁρμόσει καὶ ἀπά-

inferne ac ſuperne ab ipſo ſeceſſerit, vinum ſorbeat, [2] primum quidem dilutum, deinde meracum frequenter, & ſanabitur. [3] Medicamentum autem neque evacuativum, neque vomitorium ſumat. [4] Bilis ubi ſua ſponte eruperit, aut inferne, aut ſuperne, difficilius ſedatur. [5] Quæ enim ſponte procedit, præ violentia corpori facta impellitur. [6] Si vero à medicamento fluat, non à gentilitatis cognatione violatur. [7] Quum ſuſceperis vinoſum & vomentem, vomitum ne ſedato. [8] Vomitus enim evacuationem ſedat: [9] facilius autem vomitus poſtea ſedabitur. [10] Si vero debilis fuerit qui hæc patitur, ſomnificum medicamentum à vomitu præbebis. [11] Sanguis quum morbum facit, dolorem exhibet: [12] pituita autem gravitatem utplurimum.

XLVI. Morbum ſi quis non cognoſcat, medicamentum bibendum præbeat non forte. [2] Si itaque levior inde fiat, demonſtrata via eſt, quod gracilitatem inducendo curandus eſt. [3] Si veor non levior reddatur, ſed pejus habeat, contraria facienda ſunt. [4] Si non profuerit gracilem facere, tumidum facere conducet, & frequenter permutare, ita ut hoc conſilio utaris. [5] Si quis in morbis quid permutaturus eſt, forti quidem ægroto, debili autem morbo, tum quidem confidenter fortiore quam morbus eſt medicamento utendum eſt. [6] Nam etiamſi quid de ſano abducat una cum debili ac ægroto, nullum detrimentum eſt. [7] Si vero morbum fortiorem, ægrotum autem debilem acceperis, debilibus pharmacis curabis, [8] quæ ipſum morbum ſuperent & abducant, verum

ἀπάξουσιν, ἀσθενέστερον δὲ μηδὲν ποιήσουσι τὸν ἀλγέοντα. 9 γυμναστικὴ δὲ καὶ ἰητρικὴ ὑπεναντίαι πέφυκεν. 10 ἡ μὲν γὰρ γυμναστικὴ ὀ δεῖται μεταλλαγὰς ποιέῃ, ἀλλ' ἡ ἰητρική. 11 τῷ μὲν γὰρ ὑγιαίνοντι οὐκ ἐπιγίνεται μεταλλάσσειν, τῷ δ' ἀλγέοντι.

XLVII. Τῶν δὲ νουσημάτων, ὅσα μὲν ἕλκεα ἐόντα ὑπερέχοντα καὶ ἄλλως σώματος ἐστιν, ἅμα τοῖσι φαρμάκοισιν καὶ λιμῷ χρὴ ἰήσασθαι. 2 ῥόον ξυμφέρον ἀπὸ κεφαλῆς ῥέοντος, ἔμετος. 3 τὰ παλαιὰ νοσήματα χαλεπώτερον ἰᾶται τῶν νέων. 4 ἀλλὰ νοσήματα τὰ παλαιὰ νέα ποιέειν πρῶτον. 5 ἕλκος πεπωρωμένον ἀναβάλλονται τὸ σκληρὸν σηπεδόνι φαρμάκῳ, ἔπειτα σωάγει. 6 τῶν φαρμάκων ὅσα φλεγμαίνειν ποιέουσι μάλιστα, ταῦτα σωάγουσι τὰ καθαρά· 7 τὰ δὲ ἰσχναίνοντα, ταῦτα καθαίρουσιν. 8 ἢν δέ τις σωάγῃ τὰ μήπω ὠμὰ ἐόντα, τὸ νοσέον τρέφει σῶμα, ὁ αὖ ἕλκος ἔχει. 9 καὶ, ἢν μὲν σωάζειν δέῃ τὸ ἕλκος, καὶ ἐμπλήσαι, φλεγμαίνειν χρή. 10 καὶ, ἢν ἐν κεφαλῇ σίηκα βάλῃ. 11 ἐπανατρεφομένη γὰρ ἡ σὰρξ ὑπὸ τοῦ σιτίου, ὠθέει τὸν ὑπὸ τοῦ φαρμάκου σηπομένην, καὶ τῇ φύσει ξυμμαχεῖ. 12 τὸν δὲ μελέαγρον ἢ λέπιν ἰσχναίνειν τοῖσι σίτοισι.

XLIIX. Τὸς ἀνιωμένους, καὶ νοσέοντας, καὶ ἀπάγχεσθαι βουλομένους, μανδραγόρου ῥίζαν πρῶτον πιπίσκειν ἔλαιον ἢ ὡς μύνεσθαι. 2 σπασμὸν ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. 3 πῦρ ὑποκαίειν ἑκατέρωθεν τῆς κλίνης, 4 καὶ μανδραγόρου ῥίζαν πιπίσκειν ἔλαιον ἢ ὡς

verum ægrotum nihilo debiliorem reddant. 9 Ars exercitandi corpora, & Medicina contrariæ sunt. 10 Ars enim exercendi corpora ('gymnastice Græcis appellata) non opus habet permutatione, sed Medicina. 11 Sano enim non auxiliatur transmutatio ex præsenti statu, verum ægroto.

XLVII. Morbi quicunque ulcera sunt, & super reliquum corpus eminent, eos simul cum medicamentis etiam fame curare oportet. 2 Fluxione ex capite fluente vomitus conducit. 3 Antiqui morbi difficilius curantur quam recentes, 4 verum morbos antiquos 'primum recentes facere oportet. 5 Ulcus callosum factum, ejecta primum duricia per putrefactorium medicamentum, constringere deinde oportet. 6 Pharmaca quæ tumefacere maxime solent, ea pura ulcera adstringunt: 7 quæ vero attenuant, ea purgant. 8 Si vero quis constringat ulcera nondum matura, corpus ægrotum nutrit quod ulcus habuerit. 9 Et siquidem adstringere oporteat ulcus ac implere, 'tumefacere prodest, 10 etiam si in capite carnem velis. 11 Renutrita enim à cibis caro, propulsat eam quæ à medicamento putrefacta est, & simul cum natura debellat. 12 Verum elevatam, aut levem carnem, cibis gracilem reddere oportet.

XLVIII. Tristes anxios & ægrotos, ac se strangulare volentes, mandragoræ radice mane in potu data minore pondere quam quod insanire facit, curabis. 2 Convulsioni sic mederi oportet. 3 Ignis 'ab utraque lecti parte succendatur, 4 & mandragoræ radix in potu præbeatur

ὡς μάνεται, 5 καὶ πρὸς τὰς τένοντας τὰς ὀπισθίας σακκία θερμὰ ὑποτιθέναι. 6 Ἀπὸ σπασμοῦ πυρετὸς 99 ἰοῦσα ἐπιλάβῃ, παύεται ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἢ τῇ ὑστεραίᾳ, ἢ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. 7 Ἀπὸ ῥήγματος πυρετὸς οὐ λάζεται πλεῖον ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας. 8 Ἰοῦσα δὲ λάζηται, οἰόμενόν τινα ἀπὸ ῥήγματος ἔχειν, ἀπ' ἄλλου τινὸς λάζεται αὖ, καὶ οὐ χρὴ ὡς ἀπὸ 72 ῥήγματος διατείζειν. 9 Ὅπο- 100 τ' ἂν ἄνθρωπος σπασθῇ καὶ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας, μανίην ἑαυτῷ ποιέει.

XLIX. Φλέβα δὲ ὧδε χρὴ καίειν ἐπιτήδειον, ὥστε τὸ ὑγιὲς, ὁκοῖόν κε ἢ νοσέον. 2 Ἰοῦσα κεκαυμένον ἢ ἄνθρωπος, 101 μὴ ἐπικίνδυνον ἢ τοῦτο αὐτῷ, καὶ ἀμφότερα ταῦτ' ἐξὸν ποιέειν. 3 Ἰοῦσα διακαύσῃς, ταύτην μὲν τοῦ πόνου, ἕνεκα ἐκαίετο, ξυμφύεται· ὠφέλησε δὲ τοῦ ῥόου. 4 Ἰοῦσα γὰρ διάκαυσται, οὐ ῥεῖ. 5 Ἐπὴν γὰρ διακαυθῇ, τὸ ἄκρον ἑκάτερον αὐτῆς ἐκλείπει τὸ φλεβίον, ἢ διακαυθῇ, καὶ συναναισθάνεται. 6 Ἰοῦσα δὲ καταλελειμμένου ἢ, ὑπὸ δὲ καταλελειμμένου διαῤῥέοντος δὲ μάλιστα ὑγραίνεται. 7 Ἰοῦσα δὲ αἷμα ῥεῖ ἐν φλεβὸς, διακαίειν ἐπικαρσίην. 8 Ἰοῦσα δὲ μὴ παύηται πρὸς ταῦτα, αὖον καὶ κατὰ ἐκκεκαυμένον διατέμνειν, ὡς ἀποτρεφθῇ τὸ αἷμα ῥέον. 9 Διά- 102 λελειμμένου γὰρ φαρμάκου ῥᾷον παύειν ἢ τὸ ἄῤῥοον. 10 ὀδυνίης δὲ κεφαλῆς δὲ αἵματος ἀφαιρέειν ἀπὸ 10 τῶν φλεβέων. 11 Ἰοῦσα δὲ μὴ παύηται, ἀλλὰ πολυχρόνιον ᾖ, 103 καίειν τὰς φλέβας, καὶ ὑγιὴς γίνεται. 12 Ἰοῦσα δὲ κεφαλὴν καθαίρῃς, μᾶλλον πονέει.

L. Ἰητρικὴν ἐὸν δυσαθέα ἐστὶ ταχὺ μαθεῖν 2 διὰ τόδε, ὅτι ἀδυνάμινορε pondere quam quod insaniam facit. 5 Et ad tendines posteriores sacculi calidi imponantur. 6 A convulsione si febris invaserit, sedatur eadem die, aut sequenti, aut omnino tertia. 7 A ruptura febri non corripit amplius quam tres aut quatuor dies. 8 Si vero corripiat, & quis putat se à ruptura habere, ab alia sane quapiam causa 'corripitur, 190 & non oportet ipsam velut à ruptura curare. 9 Quum homo manibus ac pedibus distentus ac tortus fuerit, insaniam sibiipsi facit.

XLIX. Venam porro sic urere convenit commodam ad morbum, ex quocunque tandem quis ægrotarit. 2 Si ustus fuerit homo, & fluxerit sanguis, ita ut hoc non periculosum sit ipsi, ambo hæc facere licet. 3 Si vero perusseris ipsam in dolore, cujus gratia urebatur, non 'coalescit, 195 verum fluxui prodest. 4 Si enim perusta fuerit, non fluit. 5 Nam postquam perusta est, extremitas utraque venæ recurrit, qua parte perusta est, & exarescit. 6 Si vero quid relictum fuerit, præ relicto perfluente fluxum humectatur. 7 At si sanguis ex vena fluit, per transversum perurito. 8 Si vero non cessat, ad hæc supra ac infra utrinque dissecato, quo sanguinis fluxus avertatur. 9 Diductum enim 'fa- 200 cilius est medicamento sedare, quam coacervatum. 10 Doloris in capite gratia, sanguinem de venis detrahito. 11 Si vero non sedetur, & diuturnus sit, perure venas, & sanus evadit. 12 Si vero caput purgaveris, magis affliges.

L. Medicinam cito discere non est possibile, 2 propterea quod

ἀδυνατόν ἐστι καθεστηκός τι ἐν αὐτῇ σοφίσμα γενέσθαι. 3 οἷον ὁ τὸ γράφειν ἕνα τρόπον μαθὼν, ὃν διδάσκουσι, πάντα ἐπίσταται. 4 καὶ οἱ ἐπιστάμενοι πάντες ὁμοίως 5 διὰ τόδε, ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ ὁμοίως πεποίηται νῦν τε καὶ ἐν νῦν, οὐκ ἂν τὸ ὑπεναντίον γένοιτο, ἀλλ' ἀεὶ εὐθυκέως ὅμοιόν ἐστιν, καὶ ἐν δέοντι ἥκει. 6 ἡ δὲ ἰατρικὴ, νῦν τε καὶ αὐτίκα, ἐν τὸ αὐτὸ ποιεῖ, 7 καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ὑπεναντία ποιεῖ, 8 καὶ ταῦτα ὑπεναντία σφίσιν ἐνυπάρχει. 9 πρῶτον [μὲν] ὑποχωρητικὰ οὐκ ἀεὶ [τοῦτο] ποιεύσιν, [ἀλλ' ἴσασι] 10 καὶ μὲν ὑποχωρητικὰ ἀμφότερα ποιέουσι. 11 τύχαι δὲ ὅτως ἔχουσι τὰ ὑποχωρητικὰ τοῖσι σφισὶ μισιν ὡς ὑπεναντία. 12 ἐπισταμένης δὲ τῆς κοιλίης διὰ τὴν λίην σφίσιν φλεγμαίνουσαν τὸ σῶμα, 13 ἐς τὴν κοιλίην φλέγμα ἀφικόμενον, ὅταν ἡ σφισὶ ὑποχώρησιν ἐποίησεν. 14 ἐπὴν γὰρ τὸ φλέγμα ἐς τὴν κοιλίην ἐσέλθῃ, ἐνθυμὸς γίνεται. 15 ἐν τούτῳ δὲ τὰ ὑποχωρητικὰ φύσει σφίσιν ποιεύσιν ἐν τῇ κοιλίῃ, 16 ἢν μὲν μὴ ὑποχωρητικὰ ποιέῃς, ἀκλύνηται δὲ τὸ νοσέειν ποιέον καὶ ὑγρανθῇ, ἐπὴν ἀκλυνθῇ, γίνεται ὑγιής. 17 καὶ ὅτω τὰ τε σφίσιμα τοῖσιν ὑποχωρητικοῖσι σφίσιν ποιεύσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσι σφίσι μισι τὰ ὑποχωρητικά. 18 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰς ἐρυθρὰς καὶ τὰς χλωράς. 19 καὶ τὰ φλεγματώδεα χλωρὰς ποιεῖ καὶ ἀχρόας, καὶ τὰ ἰχναινόμενα δύσχρόας. 20 ἑκατέρῃ δὲ ἐστὶ φάρμακον τὰ ὑπεναντία τῷ ὑπεναντίῳ. 21 αὐτίκα, ὅτ' ἂν φλεγμαίνῃ χλωρὸς ἐὼν, ἀκλύνεται, ἢν

quod impossibile est statam ac certam doctrinam in ipsa fieri, 3 velut verbi gratia, qui scribere didicit, juxta unum modum, quem omnes docent, novit, 4 & scientes omnes similiter noverunt, 5 propterea quod idem & similiter factum, & nunc, & non nunc, non potest fieri contrarium, sed semper exacte simile est, & non opus habet occasione. 6 Medicina vero & nunc, & statim, non idem facit, 7 & ad eundem contraria facit, 8 & hæc etiam contraria sibiipsis. 9 Primum alvum subducentia non semper hoc faciunt, 10 & alvum subducentia utrunque faciunt. 11 Fortassis autem neque sic se habent alvum subducentia, velut alvum sistentibus contraria. 12 Restitante enim alvo, propter vehementem stabilitatem corpus intumescit: 13 pituita in ventrem perveniente, sic stabilitas secessum facit. 14 Ubi enim pituita in ventrem ingressa fuerit, evacuatio contingit. 15 Insuper vero alvum subducentia ex natura, stabilitatem faciunt in ventre, 16 si quidem non subducentia feceris: si autem exolvatur & humectetur id quod morbum facit, postquam exolutum fuerit, sanus evadit. 17 Et sic ventrem sistentia, subducentibus stabilitatem ventris faciunt, & vicissim subducentia ventrem, sistentibus. 18 Eodem modo res se habet circa rubicundos & pallidos. 19 Nam & pituitosa ac tumefacientia & pallidos faciunt, & boni coloris, itemque attenuantia. 20 utriusque autem medicamentum sunt contraria contrario. 21 Verbi caussa, quum intumuerit pallidus existens, exol-

" ἢ̓ π ἰχναίνη φάρμακον προσ- 108
ενεχθέν. 22 συνᾴδει τῷ φλεγμαί-
νοντι τὸ ἰχναῖνον ὠφέλησεν. 23
τούτων δὲ τὸ ποτὲ ὠφελοῦμενον
τῷ ὠφελεῖσθαι νῦν ὠφελεῖ σύνταξ-
θαι, ὁπότ' ἂν ὑπὸ ἰχνότητος
ἄχρου καὶ χλωρὸς ᾖ. 24 εἰ γάρ
τις φλεγμαίνοντας προσφέρη, παύε-
ται τὸ χλωρόν.

LI. " Ὀδυνᾶται δὲ γίνεται καὶ ἀπὸ 109
τοῦ ψυχροῦ καὶ ἀπὸ τοῦ θερμοῦ,
καὶ ἀπὸ τοῦ πολέου λίαν καὶ ἀπὸ τοῦ
ἐλάσσονος. 2 ' καὶ σὺν μὲν τοῖσι ψυ- 110
χροῖσι φύσει, καὶ σὺν τοῖσι λίαν ἐ-
ψυγμένοισιν ἐκτὸς τοῦ σώματος πρὸς
τὸ δέρμα, ἀπὸ τοῦ θερμοῦ ὀδυνᾶται γί-
νεται· 3 σὺν δὲ τοῖσι θερμοῖσι φύσει,
καὶ τοῖσι πεθερμασμένοισι, ἀπὸ τοῦ
ψυχροῦ. 4 καὶ σὺν μὲν τοῖσι ξηροῖσι,
φύσει ὑγραινομένοισι· σὺν δὲ τοῖσιν
ὑγροῖσι, φύσει ξηραινομένοισι. 5 111
" τοῖσι γὰρ φύσιν ἀλλασσομένοισι
καὶ διαφθειρομένοισιν αἱ ὀδυναι γί-
νονται· 6 ὑγιαίνουσαί τε αἱ ὀδυναι
τοῖσιν ἐναντίοισι. 7 [τοῦτο δὲ]
ἴδιον ἑκάστῳ νοσήματός ἐστι. 8 οἱ [δὲ]
θερμοὶ φύσει ἀπὸ τοῦδε τοῦ ψυχροῦ
νοσέουσι, [καὶ] ' θερμαίνονται. 9 ἐς πάλ- 112
λα τούτων καὶ λόγον. 10 ἄλλος ὅδε
τρόπος. 11 ἀπὸ τῶν ὁμοίων νοῦσος γί-
νεται, καὶ ἀπὸ τῶν ὁμοίων προσφερό-
μενα καὶ νοσεύντων ὑγιαίνουσι. 12
οἷον, στραγγουρίῃ τὸ αὐτὸ ποιέει
οὐκ ἐοῦσιν, καὶ ἐοῦσιν τὸ αὐτὸ
παύει. 13 καὶ βηξὶ καὶ τὸ αὐτὸ, ὥσ-
περ καὶ στραγγουρίῃ, ὑπὸ τῶν αὐτῶν
γίνεται καὶ παύεται. 14 ἄλλος ὅδε
τρόπος. πυρετὸς ὁ ἀπὸ φλεγμασίῃ γινόμε-
νος, ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν αὐτῶν γίνε-
ται καὶ παύεται, ποτὲ δὲ τοῖσιν ἐναντίοισιν ἐγείρεται. 15
ποτὲ μὲν γὰρ, εἴ τις βάλλει ' λέβητι ὕ-
δατι θερμῷ καὶ πολλὰ διδόναι,

vitur sane si quod medicamentum attenuans adhibitum fuerit: 22 atque hic tumenti attenuans opitulatur. 23 Rursus autem quod aliquando utilitatem cepit, nunc hic opitulanti opitulatur, quum sane præ gracilitate decolor & pallidus factus fuerit. 24 Si quis ' enim pituitosum ac tumefaciens medicamentum exhibuerit, pallor sedatur. 225

LI. Insuper vero etiam dolor, & propter frigiditatem fit, & propter caliditatem, & propter valde exuperans, & propter imminutum. 2 Et in perfrigeratis quidem natura extra corpus ad cutem, propter calfaciens valde, dolor fit. 3 In calidis vero natura, propter frigidum: 4 & in siccis natura, si humectentur: & in humidis ' natura, si 230 reficcentur. 5 In singulis enim quorum natura permutatur ac corrumpitur, dolores fiunt. 6 Sananturque dolores contrariis, 7 idque etiam unicuique morbo proprium est. 8 Nam in calidis natura propter frigiditatem ægrotantibus, dolores calefiunt: 9 & reliqua juxta hanc rationem fiunt. 10 Alius porro modus hic est. 11 Per similia morbus fit, & per similia adhibita ex morbo sanantur. 12 Velut, ' urinæ stilli- 235 cidium idem facit, si non sit: & si sit, idem sedat. 13 Et tussis eodem modo, velut urinæ stillicidium, ab iisdem fit & sedatur. 14 Alius rursus modus hic est. Febris quæ propter tumefactionem ex pituita fit, aliquando quidem ab iisdem fit, & sedatur, aliquando autem à contrariis. 15 Aliquando enim si quis vult aqua calida lavare, & multum potum exhibere, sanus

æger

ὑγιὴς γίνε). [16] [κὴ] Δμὰ τὸ φλεγμαῖνον τοῖσι φλεγμαίνϕ ποιέϵι ϖροϕερομϕοῖσιν, ὁ ὢν ϖυρέϵος γίνε) ὑγιής. [17] κὴ, εἴτις βάλε) ϕάρμακον πίσιν ὑποχωρητικὸν κὴ ἐμετικὸν, τ' αὐτὸν τρόπον τοῖσί τε ποιέϵι ϖαυόμενα, κὴ τοῖσι ϖαυϵι γίνε). [18] τοῦτο μὲν γὰρ, εἴ τις ἐμέοντι ἀνθρώπϕ βάλοιτο ὕδατος ϖολλὸν ϖιεῖν, ἐκκλυθήσεται δι' ἃ ἐμέϵ σὺν τῷ ἐμέτϕ. [19] κὴ οὕτω μὲν Δμὰ τὸ ἐμεῖν ὁ ἔμετος ϖαύεται. [20] ″Ω 113 δὲ Δμὰ ' τὸ ϖαύϵν, ὅτι κάτω ϖοιήσαι αὐτὸν ἐλθεῖν, ἐξ ἐκείνου, ὃ ἐνὸν ἐμεῖν ϖοιέϵ ἀμϕοτέροισι τοῖσιν ὑπεναντίοισι τρόποις, ὑγιὴς γίνε).

LII. Καὶ, εἰ μὲν ἅπασι εἶχε ϖᾶσι, καθεστήκει ἄν. [2] ἅττα τὰ μὲν τοῖσιν ὑπεναντίοισιν διϵξεπίϵναι, οἷά τε ἐϛὶ κὴ ἀφ' ὅτου ἐγένετο· [3] τὰ δὲ τοῖσιν ὁμοίοισιν, οἷά τε ἐϛὶ κὴ ἀφ' ὅτου ἐγένετο. [4] τούτου δ' αἴτιόν ἐϛιν ἡ τοῦ σώματος ἀσθένεια. [5] τὸ γὰρ σῶμα ὑπὸ μὲν τῶν σίτων ἴσων ἴσως τρέφεται· [6] ὑπὸ δὲ τοῦ σώματος τὰ σίτια κρατέε). [7] ἐπὴν δὲ ϖλέον ἢ ἔλασσον 93 σον ϖροσενέγκηται, ἢ ὡς ' ἄλλο μεταλλάξας, κρατέϵται τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν ϖροσκομένων. [8] κρατέε) δὲ κὴ τὰ σίτια. [9] ″Ω κὴ, ὁ- 114 πόταν κρατέηται, θάλλϵι ποιέϵ ταῦτα, κὴ κρατέ ἅμα τοῦ σώματος, τά τε ὑπεναντία ποιέϵι αὐτίκα.

LIII. Τὸ λοῦσθαι θερμῷ, ἕως μὲν αὐ τὸ σῶμα κρατέη τοῦ ϖροϵόσματος, θάλλϵ. [2] ἐπὴν δὲ κρατηθῇ, ἰσχνὸν ποιέ τὸ σῶμα. [3] κὴ τὸ δυωχέϵσθαι ὁμοίως τοῦ λοῦσθαι ποιέϵ. [4] ταῦτα μὲν γὰρ, ἕως ' μὲν αὖ

æger fit, [16] & febris ' quæ propter tumefactionem facta est, pituitosis ac tumefactionem facientibus oblatis & adhibitis sanescit. [17] Et si quis vult medicamentum bibendum dare, alvum subducens & vomitorium, eodem modo & à facientibus sedatur, & à sedantibus fit. [18] Nam si quis homini vomenti, aquam multam bibendam dare velit, eluentur ea propter quæ vomit, una cum vomitu. [19] Et sic quidem per vomitum vomitus ' sedatur. [20] Rursus autem propterea quod sedatur, quia inferne procedere ipsi fecit, ex illo id quod intus est vomitum facit, & ambobus contrariis modis homo sanus fit.

LII. Et siquidem sic in omnibus haberet, stata sane ac certa medicina esset. [2] Ita alia quidem contrariis curare oportet, qualia tandem sint, & à qua causa fiant, [3] alia vero similibus: qualia tandem sint, & à qua causa fiant. [4] Hujus autem rei causa corporis ' debilitas existit. [5] Corpus enim à cibis æqualibus æqualiter nutritur, [6] à corpore vero cibi superantur. [7] Postquam vero plus aut minus in ipsum ingestum est, aut alia quæpiam transmutatio facta est, superatur, [8] superant autem cibi. [9] Et quum sane superatur corpus ab his quæ ipsi offeruntur, florere hæc ipsa facit: & superant hæc simul corpus, & contraria ipsi faciunt.

LIII. Et calida lavari, donec quidem corpus superat ' ejus exhibitionem, florere corpus facit. [2] Quum vero superatum fuerit, gracile corpus facit. [3] Et convivari similiter ut lavari facit. [4] Hæc enim donec superantur,

αὐξητέων), ἀλλὰ ποιεῖσιν. [5] ἐπὶν δὲ κρατέωσιν, ὑπεκχωρήσας τε ποιέουσι καὶ ἀλλοίας κακίας. [6] "ὁπότε γὰρ τὸ προσφερόμενον τοῦτο μεταλλάσσει), ἀνάγκη καὶ τὸν προσφέροντα), μεταλλάσσειν. [7] τὸ γὰρ σῶμα μεταλλάσσον πρόσφορον, νικώμενον καὶ ὀλιγεργές ἐστιν, καὶ ὑπὸ πάντων τῶν παθημάτων παρέχει. [8] τοῦτο δὲ ποιεῖ καὶ τὸ ὑποχωρητικόν. [9] καὶ τἆλλα δὲ πάντα ποιέουσι, ἰσχναῖνον τοῦτο τὸ σῶμα ποιέουσι. [10] καὶ πάντα πάντα "τὰ ὑπεναντία τούτοις ποιέοντα.

[5] tur, florere faciunt. [5] Ubi vero ſuperaverint, & alvi ſeceſſus, & varia vitia inducunt. [6] Quum autem id quod offertur, tranſmutatur, neceſſe eſt & id cui offertur, tranſmutare. [7] Etenim corpus tranſmutatum parum efficax ac potens eſt, & ab omnibus offenſiones percipit. [8] Hoc autem faciunt, & alvum ſubducentia: [9] & florere ipſum facientia, gracile corpus faciunt, [10] & reliqua omnia contraria his facientia.

LIV. "Ἡ δὲ ἰητρικὴ ὀλιγοκαιρός ἐστι. [2] καὶ, ὃς τοῦτο ἐπίσταται), ἐκεῖνο καθέζηκε, καὶ ἐπίστασθαι "τὰ εἰδέα καὶ τὰ μὴ εἰδέα. [3] ἃ δὴ ἔστιν ἐν ἰητρικῇ ὁ καιρὸς γνῶναι. [4] "ὅτι τὰ ὑποχωρητικὰ ἔχ ὑποχωρητικὰ γίνεται), [5] καὶ τἆλλα, ὅτι ὑπεναντία ἐστί, [6] καὶ τὰ ὑπεναντιώτατα ἔχ ὑπεναντιώτατα. [7] ὁ δὲ καιρὸς ὅδ' ἐστί. τὰ σῖτα προσφέρειν, ὅσων μέλλει τὸ σῶμα προσφερόμενον τὸ πλῆθος κρατήσειν. [8] ὥστ', ἢν μὲν ὅτῳ ποιέῃ, πᾶσι ἀνάγκη τὸ ὑποχωρητικὸν σῖτον προσφερόμενον ὑποχωρητικὸν εἶναι, καὶ τὸ φλεγματῶδες, φλεγματῶδες. [9] ἢν κρατέῃ οὖν τὸ σῶμα τῶν σίτων, ὅτε νοῦσος, ὅτε ὑπεναντίωσις γίνεται προσφερομένων. [10] καὶ αὐτὸς ὁ καιρός ἐστιν, ὃν δεῖ τὸν ἰητρὸν εἰδέναι. [11] ἐπὶν δὲ τὸν καιρὸν ὑπερβάλλῃ, τὸ ὑπεναντίον γίνεται). [12] "καὶ οἱ, πρὶν ὑπερπέσῃ, οἷον) ἔχειν, καὶ τὸ θερμαίνεσθαι. [13] ἕως μὲν γὰρ ἂν τὸ σῶμα ᾖ προσοίσεται κρατέον, τρέφεται τὸ σῶμα. [14] "ἐπεὶ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπερβάλλῃ, τὸ ὑπεναντίον γίνεται. [15] ἰσχναίνει) γάρ, καὶ τἆλλα. [16] πάντα δὲ τὰ φλεγμαί-

LIV. At vero Medicina brevem occaſionem habet: [2] & qui hoc novit, illa ſtata ac certa habet, & ſcit quæ conſueta ſint, & quæ non conſueta, [3] (ad quæ cognoſcenda non eſt occaſio in medicina,) [4] & quod alvum ſubducentia, non ſubducentia fiunt, [5] & reliqua quod contraria ſunt, [6] & contrariiſſima non contrariiſſima. [7] Occaſio autem hæc eſt, ut cibos offeramus ea copia, quantam corpus, cui offeruntur, ſuperare valeat. [8] Nam ſi quis ſic fecerit, omnino neceſſe eſt cibum alvum ſubducentem oblatum, ſubducentem eſſe, & pituitoſum, pituitoſum. [9] Si igitur ſuperaverit corpus ipſos cibos, neque morbus, neque contrarietas fit ex his quæ offeruntur, [10] & hæc eſt occaſio quam medicum noſſe oportet. [11] Quum vero occaſionem ſupergreſſus fuerit, contrarium fit: [12] & antequam ei exceſſum factum eſſe putant, conſequens eſt ut caleſcat. [13] Donec enim corpus id quod oblatum eſt ſuperaverit, corpus nutritur. [14] Ubi vero hanc occaſionem tranſmiſerit, contrarium fit, [15] nam attenuatur & gracileſcit. Sed & alia omnia, [16] & quæ tumefaciunt,

ειν ποιεῖσθαι, ἕως μὴ ἀὐξηθῇ τὸ σῶμα, ἐπὶ τὲ τοῖς τὸν καιρὸν καὶ τὰ κατὰ φύσιν ποιέουσιν ἕκαστα τὰ φλεγματώδεα φλεγματαίνει. 17 ἐπὶ δὲ ὑπερβάλλῃ τὸν καιρὸν, τὰ ὑπεναντία γίνεται.

ciunt, donec quidem superaverit corpus, ampliusque pro occasione offeruntur, etiam juxta naturam suam singula 'faciunt, & pituitosa, sive tumefacientia tumefaciunt: 17 ubi vero occasionem transmiserint, contraria sunt.

LV. Πάντα φάρμακα εἰσι τὰ μεθιστάντα τὸ παρεόν. 2 πάντα δὲ τὰ ἰσχυρότερα μεθιστᾶσιν. 3 ἔξεσι δὲ, ἢν μὴ βάλῃ, φαρμάκῳ μεθιστάναι· 4 "ἢν δὲ μὴ βάλῃ, σιτίῳ. 5 ἅπαντα δὲ νοσέοντι μεθιστάναι σὺν τῷ παρεόντι δρήγει. 6 ἢν γὰρ μὴ μεθιστήσῃς τὸ νοσέον, αὐξεται. 7 φάρμακα [δὲ] ἐν χρὴ τὰ ἰσχυρὰ φύσει ἐπὶ τῶν 'ἀσθενέων νουσημάτων διδόναι, ὀλιγοθηλὰ τὲ φάρμακα ἀσθενὲς ποιεῦντα· 8 ἀλλὰ τοῖσι μὲν ἰσχυροῖσι φύσει, φαρμάκοισιν ἰσχυροῖσι χρέεσθαι, τοῖσι δ' ἀσθενέσι, φαρμάκοισι μὴ ἰσχυροῖσι, 9 "μηδὲ μεταποιεῦντα τὸ φάρμακον, ἀλλὰ κατὰ φύσιν ἑκάστοισι. 10 τοῖσι μὲν ἀσθενέσιν, ἀσθενῆ φάρμακα φύσει· τοῖσι [δὲ] ἰσχυροῖσι νουσήμασιν, 'ἰσχυρὰ φύσει τὰ φάρμακα. 11 τὰ δὲ νουσήματα," ἢ πελαστάτω πέφυκεν, ἐξάγειν. 12 τοῦτο δ' ἐξάγειν, ἢ ἐκάστω ἔξοδος ἐγγυτάτω.

LV. Medicamenta sunt omnia quæ præsentem statum transmovent. 2 Omnia autem fortiora transmovent. 3 Licet autem si velis, medicamento transmovere, 4 & rursus si velis, alimento ac cibo. 5 Omnia vero ex præsenti statu transmovere, ægrotanti opitulatur. 6 Si enim id quod morbum facit non transmoveris, 'augescit. 7 Medicamenta fortia à natura, in debilibus morbis dare non oportet, neque paucitate medicamenti, debilitas ipsius facienda est: 8 sed fortibus natura, fortibus pharmacis utendum est: debilibus vero, pharmacis non fortibus. 9 Neque partiendum est medicamentum, sed singulis secundum naturam, 10 debilibus quidem debilia à natura, fortibus vero morbis, fortis naturæ pharmaca exhibenda sunt. 11 'Cæterum morbi ea parte qua proximi sunt, educendi sunt: 12 & qua parte singulis exitus quam proximus est, extrahendi.

LVI. Τὰ ὑποχωρητικὰ τοιάδε ἐστὶν, ὅσα ὀλισθηρὰ καὶ τμηματώδεα, καὶ ὅσα ἐν τοῖσι θερμοῖσι λεπτύνοντα· 2 ἡ γὰρ κοιλίη θερμή ἐστι· 3 καὶ τἄλλα τὰ ἁλμυρὰ, καὶ ὅσα τῶν τοιούτων τελέσιον ἔχει. 4 τὰ δ' ἀνυποχωρητικὰ, ἀλλὰ στάσιμα, ὅσα φύσιν παρέχει· 5 τὰ γὰρ ὑγρὰ ξηραινόμενα φύσιν ποιέει· 6 καὶ τὰ στύφοντα, καὶ

LVI. Alvum autem subducentia talia sunt, quæcunque lubrica & incisiva sunt, & quæcunque in calidis attenuantur, 2 (venter enim calidus est.) 3 & reliqua quæ salsuginosa sunt, & quæcunque ex talibus plurimum participant. 4 Contra alvum non subducentia, sed sistentia sunt, quæ flatum exhibent, 5 ('humida enim reficcata flatum faciunt:) 6 & quæ adstringunt, &

καὶ τὰ ὑπὸ θερμοῦ πηγνύμενα, καὶ τὰ ψαθυρὰ, καὶ τὰ ξηρά. 7 πάντα δὲ τὰ ἐντὸς φλεγμαίνην ποιοῦσι προσφερόμενα, ὥστε τὰ ἐντὸς ἰσχναίνουσι. 8 ταῦτα δὲ καὶ ἰσχυλιώδεα ἐστὶ καὶ φλεγματώδεα. 9 καὶ τὰ ὑποχωρητικὰ ἰσχναίνοντα θερμαίνουσι τὰ τοιαῦτα. 10 ἔτι δὲ [καὶ] τὰ ὀξέα καὶ φλεγματώδεα.

& quæ à calore compacta ſunt, & friabilia, & ſicca. 7 Omnia autem quæ foris extenuant, intra corpus aſſumpta tumefactionem inducunt, 8 eadem autem & ventrem ſiſtentia, & pituitoſa, ac tumefacientia exiſtunt. 9 Et quæ alvum ſubducunt ac extenuant, cum calefacientibus eadem ſunt. 10 Inſuper autem etiam acida pituitoſa ſunt.

LVII. Πάντα δὲ τὰ ψύχοντα τὰ ἐν τῇ κοιλίῃ, τὰ δὲ τοιαῦτα ὑποχωρητικά ἐστι· 2 καὶ τὰ ψυχρὰ καὶ τὰ ὑγρά. 3 ὁπόταν δὲ μὴ ὑποχωρητικὰ ἔωσι, θερμαίνουσι. 4 ψύχουσι δὲ καὶ τὰ θερμὰ ἐς τὴν κοιλίην προσφερόμενα, καὶ ταχὺ ἀφεστηκότα ποιέουσι. 5 ἀφεστηκότα δὲ μὴ ποιοῦσι, θερμά ἐστιν ἐν τῇ κοιλίῃ. 6 τέτων ὅσα πλησμονὴν ποιέει, μάλιστα φλεγματώδεά ἐστιν· 7 ὅσα δὲ πλείστα προσφερόμενα ὐ ποιέει πλησμονὴν, ἀφεστηκότα.

LVII. Omnia vero quæ frigefaciunt ea quæ in ventre ſunt, talia alvum ſubducunt. 2 Item quæ frigida ſunt, & quæ humida. 3 Quum autem non alvum ſubducentia fuerint, calfaciunt. 4 Frigefaciunt autem & calida in ventrem aſſumpta, & cito ſeceſſum faciunt. 5 Si vero ſeceſſum non faciant, calida in ventre exiſtunt. 6 Ex his quæcunque repletionem faciunt, maxime pituitoſa ſunt. 7 Quæ vero plurima aſſumpta repletionem non faciunt, alvum ſubducunt.

LIIX. Ἰητρικὴ δή μοι δοκέει ἤδη αὐτὴ ἐξεύρησθαι ὅλη, ἥτις ἔτως ἔχει. 2 ἥτις διδάσκει ἕκαστα καὶ τὰ ἔθεα, καὶ τὰς καιρούς. 3 ὃς γὰρ ἔτως ἰητρικῶν ἐπίσταται, ἐλάχιστα τῷ τύχῃ ἐπιμελήσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τύχης, καὶ ξυντύχη εὐποιητείη αὖ. 4 βέβηκε γὰρ ἰητρικὴ πᾶσα, καὶ φαίνεται τῶν σοφισμάτων τὰ κάλλιστα ἐν αὐτῇ συγκείμενα, ἐλάχιστα τύχης δεόμενα. 5 ἡ γὰρ τύχη αὐτοκρατής [ἐστι] καὶ οὐκ ἄρχεται, οὐδ' ἐπ' ἄλλῃ ἐστὶν αὐτῷ ἐλθεῖν. 6 ἡ δ' ἐπιστήμη ἄρχεταί τε καὶ αὐτυχίης ἐστίν, ὁπόταν βέληται ὁ ἐπιστάμενος χρέεσθαι. 7 ἔπειτα τί καὶ δεῖται ἰητρικὴ τύχης; 8 εἰ μὲν [γὰρ] ἐστὶ τὰ νοσημάτων φάρμακα

LVIII. Medicina itaque mihi jam tota inventa eſſe videtur, quæ ſic habet, 2 & quæ docet ſingulas & conſuetudines, & occaſiones. 3 Qui enim ſic Medicinam novit, minime fortunam reſpicit aut expectat, ſed & citra fortunam, & cum fortuna, recte faciet. 4 Conſtans enim ac firma eſt tota medicina, & doctrinæ optimæ in ipſa compoſitæ, minime fortuna egere apparent. 5 Nam fortuna ſui juris eſt, & nullius imperio ſubeſt, neque optantis eſt ad ipſam pervenire. 6 Scientia vero imperata facere cogitur, & facile eſt ipſam feliciter aſſequi, ſi quis ſciens uti velit. 7 Deinde vero quid opus eſt Medicinæ fortuna? 8 Si enim morborum medicamenta

clara

μαλα σαφῆ, ὧν ἐπιμέλομαι τῷ τύχῃ. 9 οἶμαι [δὲ] τὰ φάρμακα ὑγιᾶ ποιῆσαι τὰ νοσήματα, εἴπερ ἐστὶ φάρμακα. 10 εἰ δὲ σὺν τῇ τύχῃ δίδοναι ὠφελέει, ἀδὲν μᾶλλον τὰ φάρμακα ἢ κὴ τὰ μὴ φάρμακα σὺν γε τῇ τύχῃ ὑγιᾶ ποιέει συμφερόμενα τοῖσι νοσήμασιν. 11 ὅστις δὲ τὴν τύχην ἐξ ἰητρικῆς, ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς ἐξελάσει, φάμενος τοὺς καλῶς τι πρῆγμα ἐπισταμένους χρέεσθαι τύχῃ, τὸ ὑπεναντίον δοκέει μοι γνώσκειν. 12 ἐμοὶ γὰρ δοκέουσι μοῦνοι καὶ ἐπιτυγχάνειν καὶ ἀτυχέειν οἱ καλῶς τι καὶ κακῶς πρῆξαι ἐπιστάμενοι. 13 ἐπιτυγχάνειν τε γὰρ τοῦτ' ἐστὶ, τὸ καλῶς ποιέειν. 14 τοῦτο δὲ οἱ ἐπιστάμενοι ποιέουσιν. 15 ἀτυχέειν δὲ τοῦτ' ἐστὶν, ὃ ἴδιόν τις μὴ ἐπίσηται, τοῦτο μὴ καλῶς ποιέῃ. 16 ἀμαθὴς δὲ ἐὼν, πῶς ἂν ἐπιτύχοιεν; 17 εἰ γάρ τι καὶ ἐπιτύχοι, οὐκ ἂν ἀξίως λόγου τῇ ἐπιτυχίῃ ποιήσαιτο. 18 ὁ γὰρ μὴ καλῶς ποιέων οὐκ ἂν ἐπιτύχοι, τἄλλα τὰ ἐνόντα μὴ πράσσων.

clara sunt & manifesta, 9 velut equidem arbitror, non expectant sane fortunam ad sanandos morbos siquidem sunt medicamenta. 10 Si vero cum fortuna exhibere ipsa prodest, non magis medicamenta quam ea quæ non sunt medicamenta, una cum fortuna adhibita sanos faciunt. 11 Quicunque vero fortunam ex Medicina, aut alia quapiam arte expellit, dicitque eos qui probe rem aliquam sciunt fortuna non uti, is contrarium mihi judicare videtur. 12 Mihi enim soli hi fortunate assequi, itemque infortunate non assequi videntur, qui recte quid, & male facere sciunt. 13 Fortunate enim assequi, est recte facere: 14 hoc autem qui sciunt faciunt. 15 Non assequi autem hoc est, si quis non sciat, hoc non recte faciat. 16 Indoctus autem qui est, quomodo fortunate assequi possit? 17 Si quid enim etiam assequatur, non memorabilem sane successum habebit. 18 Qui enim non recte quid facit, non fortunate assequi poterit, quum reliqua quæ æquum est facere non faciat.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΥΣΩΝ.

HIPPOCRATIS DE FLATIBVS.

Basil. græc. Foesius sect. III. 78. 295. Basil. lat.

277 ΕΙΣΙ' τινες τῶν τεχνέων, αἳ τοῖσι μὲν κεκτημένοισιν εὐπόνους, 2 τοῖσι δὲ χρεωμένοισιν ὀνήσιαι. 3 καὶ τοῖσι μὲν ἰδιώτῃσι ξυνὸν ἀγαθὸν, 4 τοῖσι δὲ μεταχειριζομένοισιν ἐπὶ

pag 117

1 SUNT quædam artes, quæ illis quibus earum cognitio contingit, multum laboris exhibent: 2 illis vero qui earum usu indigent, utiles, 3 imo plebeis hominibus commune bonum sunt: 4 his vero qui eas exercent,

23 pag 117

ἐπὶ σφᾶς λυπηρά. 5 τῶν δὲ δὴ τοιούτων ἐστὶ τεχνέων καὶ, ὧν οἱ ἕλλωες καλέουσιν ἰητρικήν. 6 " ὁ μὲν γὰρ ἰητρὸς ὁρᾷ τὰ δεινὰ, διαγινώσκει τε ἀνδρῶν, καὶ ἐπ' ἀλλοτρίοισι ξυμφορῇσιν ἰδίας καρπᾶται λύπας. 7 οἱ δὲ νοσέοντες ἀπαλλάσσονται τῶν μεγίστων κακῶν ' ἀφ' ὧν τὴν τέχνην νόσων, πόνων, λύπης, θανάτου. 8 πᾶσι γὰρ τοῖσδε ἐπικουρος ἰητρικὴ φαίνεται ἀνεσκεμμένη. 9 ταύτης δὲ τῆς τέχνης τὰ μὲν φλαῦρα χαλεπὸν γνῶναι, 10 τὰ δὲ σπουδαῖα, ῥηίδιον. 11 " καὶ τὰ μὲν φλαῦρα τοῖσιν ἰητροῖσι, καὶ ὁ τοῖσιν ἰδιώτῃσιν. 12 ὁ γὰρ σώματος ἀλλὰ γνώμης ἔργα ἐστίν. 13 " ὅσα μὲν χειρὸς γνώσιος δεῖ, συνεπιθήσειν χρὴ πείρῃ. 14 τὸ γὰρ ἔθος τῇσι χερσὶ " κάλλιστον διδασκαλικόν.

11. Περὶ δὲ τῶν ἀφανεστάτων καὶ χαλεπωτάτων νοσημάτων δοξῃ μᾶλλον ἢ τέχνη κρίνεται. 2 διαφέρει δὲ οὐ σμικρὸν ἡ πεῖρη τῆς ἀπειρίης. 3 ἓν δή τι τῶν τοιούτων ἐστὶ τόδε, τί ποτε τὸ αἴτιόν ἐστι τῶν νόσων, καὶ πῆς λόγος ἢ πηγὴ γίνεται τῶν ἐν τῷ σώματι κακῶν. 4 " εἰ γάρ τις εἰδείη τὸν αἴτιον τῷ νοσήματι, οἷός τ' ἂν εἴη φέρειν τὰ ξυμφέροντα τῶν ἐν τῷ σώματι, 5 ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπιστέμενος τὰ νοσήματα. 6 αὐτὴ γὰρ ἡ ἰητρικὴ μάλιστα κατὰ φύσιν ἐστίν. 7 ' αὐτίκα γὰρ λιμὸς νοῦσός ἐστιν. 8 ὅ, τι γὰρ ἂν λυπῇ τὸν ἄνθρωπον, τοῦτο καλέεται νοῦσος. 9 τί οὖν λιμῷ φάρ-

cent, plane moleſtæ. 5 Ex harum artium numero eſt & ea quæ Medicina appellatur. 6 Medicus enim oculis perluſtrat ſingula pericula, contrectat etiam nulla voluptate, & ex alieno malo proprias ſibi demetit moleſtias. 7 Ægrotantes autem artis beneficio, à maximis malis liberantur, à morbis, à doloribus, à triſtitia, à morte. 8 Omnibus ' enim his evidens Medicina auxiliatrix reperitur. 9 Hujus autem artis quæ vilia vulgo putantur, cognoſcere difficile eſt. 10 Quæ vero alicujus precii exiſtunt, facile: 11 atque vilia quidem ſoli Medici norunt, vulgus ignorat. 12 Non enim corporis, ſed animi opera exiſtunt. 13 Quæcunque quidem manuum operam exigunt, ad ea conſuetudine perveniendum eſt. 14 Eſt enim uſus ipſe egregius manuum exercitator & magiſter.

11. ' Verum de non adparentibus & difficillimis ægritudinibus plane opinio magis quam ars ipſa judicat. 2 In his ergo plurimum refert expertuſne ſit quis, an omni experientia carens. 3 Unum autem eſt horum omnium judicium, hoc ſcilicet, quæ tandem cauſa ſit morborum, & quod principium ac quaſi fons ſit, ex quo corporis mala omnia ſcaturiant. 4 Si quis enim cauſas corporis affecti probe cognovit, potens eſt valde ' ea adferre, quæ corpori commodent, 5 nimirum contraria corporibus morborum natura perſpecta. 6 Eſt enim maxime ſecundum naturam ipſa Medicina. 7 Quare ſtatim ubi fames moleſtat, morbus fit. 8 Quicquid enim homini moleſtiam ac triſtitiam infert, hoc morbus vocatur. 9 Quod ergo eſt famis

reme-

φάρμακον; [10] ὅ, τι παύσῃ λιμόν. [11] τοῦτο δ' ἐστὶ βρῶσις. [12] τούτῳ ἄρα ἐκεῖνο ἰητέον. [13] αὖθις αὖ δ' ὕψει ἔπαυσε πόσις. [14] πάλιν αὖ πλησμονὴν ἴητραι κένωσις· κένωσιν δὲ πλησμονή. [15] πόνου δὲ ἀπονίη· ἀπονίῃ δὲ πόνος. [16] ἐνὶ δὲ σωτόμως λόγῳ, [17] τὰ ἐναντία τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἰήματα.

III. [1] Ἰητρικὴ γάρ ἐστι προσθέσιος καὶ ἀφαιρέσις. [2] ἀφαίρεσις μὲν τῶν ὑπερβαλλόντων· [3] πρόσθεσις δὲ τῶν ἐλλιπόντων. [4] ὁ δὲ κάλλιστος τέκτων, ἄριστος ἰητρός. [5] ὁ δὲ τέλεος πλεῖστον ἀπηλλαγμένος, πλεῖστον ἀπήλλαχεν καὶ τῆς τέχνης. [6] τὰ μὲν οὖν ἐν παρέργῳ τοῦ λόγου τοῦ μέλλοντος εἴρηται.

IV. Τῶν δὲ δὴ νόσων ἁπασέων ὁ μὲν τρόπος ὁ αὐτός, ὁ δὲ τόπος διαφέρει. [2] διὸ καὶ μὲν οὖν τὰ νοσήματα ἐόντα ἀλλήλοισιν ἐοικέναι, διὰ τὴν ἀλλοιότητα καὶ ἀνομοιότητα τῶν τόπων. [3] ἔστι δὲ μία τῶν νόσων ἁπασέων καὶ ἰδέα καὶ αἰτίη ἡ αὐτή. [4] τίς δέ ἐστιν αὕτη, διὰ τοῦ μέλλοντος λόγου φράσω πειρήσομαι. [5] τὰ γὰρ σώματα τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ὑπὸ τριττῶν τροφῶν τρέφονται. [6] ἔστι δὲ τῇσι τροφῇσι ταύτῃσι ταῦτα τὰ ὀνόματα, σῖτος, ποτὸς, πνεύματα. [7] πνεύματα δὲ, τὰ μὲν ἐν τοῖσι σώμασι, φύσας καλέονται· [8] τὰ δὲ ἔξω τῶν σωμάτων, ἀήρ. [9] ὅτου δὲ μέγιστός ἐστιν ἐν ἅπασι τοῖς συμπλωμάτων δυνάστης. [10] ἄξιον δὲ αὐτοῦ

remedium? [10] hoc ſcilicet quod famem ſedat, id autem facit cibus, [11] eo ergo malum illud medicandum. [12] Amplius autem ubi ſitis urgeat, bibere competit: [13] & rurſus, repletioni evacuatio, evacuationi repletio, [14] labori quies ſuccurrit, & quietis medelam ex labore reperias: [15] atque ut breviter dicam, contraria contrariorum ſunt medicamina.

III. Medicina enim nihil aliud eſt niſi adpoſitio & ablatio. [2] Ablatio quidem eorum quæ excedunt, [3] adpoſitio vero eorum quæ deficiunt: [4] qui autem iſtud optime facere poteſt, is optimus Medicus cenſebitur, [5] quantumque quis ab hoc præſtando deficit, tantum deficit quoque ab ipſa arte. [6] Atque hæc quidem præter inſtitutum futuri ſermonis à me dicta ſunt.

IV. Morborum autem omnium unus & idem modus eſt. Locus vero ipſe eorum differentiam facit. [2] Quare videntur quidem morbi inter ſe nihil ſimile habere, propter diverſitatem ſcilicet locorum, [3] quum ſit tamen una morborum omnium & ſpecies & cauſa quoque eadem. [4] Quæ autem hæc ipſa ſit, in ſermonis hujus progreſſu manifeſtum facere conabor. [5] Corpora enim omnia tum hominum, tum reliquorum quoque animantium à triplici nutrimento ſuſtentantur. [6] Horum autem nutrimentorum nomina hæc ſunt, cibus, potus, ſpiritus. [7] Ac ſpiritus quidem qui in corporibus ſunt, flatus vocantur: [8] qui vero extra corpora exiſtunt, aër. [9] Qui ſane maximus eſt in omnibus quæ corpori accidunt & autor & dominus. [10] Quare operæpre-

αὐτῶ θεάσασθαι τὴν δύναμιν.

v. Ἄνεμος γάρ ἐστιν ἠέρος ῥεῦμα καὶ κῦμα. [2] ὅταν οὖν πολὺς ἀὴρ, ἰσχυρὸν τὸ ῥεῦμα ποιήσῃ, [3] τά τε δένδρεα αὐαζηραὶ ἐκριζοῦται· θαλάσσης τε βίᾳ καὶ πνεύματος, [4] τό τε πέλαγος κυμαίνει, ὁλκάδες τε ἄπειροι τῷ μεγέθει εἰς ὕψος ἀφαιρέονται. [5] τοιαύτην μὲν οὖν σὺν τελείοισιν ἔχει δύναμιν. [6] ἀλλὰ μὴν ἔστι γε τῇ μὲν ὄψει ἀφανὴς, [7] τῷ δὲ λογισμῷ φανερός. [8] τί δὲ αὖ δι' τελέος γίνοιτ' ἄν; [9] ἢ τίνος ἕ ξυμπάρεστιν; [11] ἅπαν γὰρ τὸ μεταξὺ γῆς τε καὶ ἐρανοῦ πνεύματός ἐστι. [12] τοῦτο καὶ χειμῶνος καὶ θέρεος αἴτιον. [13] ἐν μὲν τῷ χειμῶνι πυκνόν καὶ ψυχρὸν γινόμενον, [14] ἐν δὲ τῷ θέρει πρᾷόν τε καὶ γαληνόν. [15] ἀλλὰ μὴν ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἀστέρων ὁδὸς θεῖός τε πνεύματός ἐστι. [16] τῷ γὰρ πυρὶ τὸ πνεῦμα τροφή. [17] ἢν δὲ πνεύματος τὸ πῦρ σβεσθῇ ἐκ αὖ ἐνδιαίτου ζώου. [18] ὥσπερ καὶ τὸν ἥλιον δρόμον ἀένναον ἐόντα ὁ ἀὴρ, ἀέννα καὶ λεπτὸς ἐὼν, [11] εἶναι παρέχει. [19] ἀλλὰ μὴν καὶ θαλάσσης πελάγεος, ὅτι μέθεξιν ἔχει πνεύματος, παντὶ που δῆλον. [20] ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν τὰ πλωτὰ ζῶα ζώειν ἐδυνάμην, μὴ μετέχοντα πνεύματος. [21] μετέχοιεν δὲ πῶς ἂν ἄλλως, ἀλλ' ἢ διὰ ὕδατος, ἢ ἐκ τοῦ ὕδατος ἕλκοντα τὸν ἀέρα; [22] [11] καὶ μὴν ἥ τε γῆ τελέα βάθρον· [23] ἔστι γε τοῦ γῆς ὄχημα· [24] κενεόν τε ἐδὲν ἔστι τούτου. [25] διόπερ μὲν τοῖσιν ἄλλοισιν ὁ ἀὴρ ἐρρώσθω· εἴρηται.

vi. Τοῖσι δ' αὖ θνητοῖσιν ἔστιν αἴτιος τῶν νόσων τοῖσι νοσέουσι. [2] τοσαύτη δὲ τοῖσιν σώμασι πᾶσι χρεὼ τοῖσι σώμασι

cium est ejus potentiam diligentius perspicere.

v. Ventus enim ipsius aëris fluctus & unda existit. [2] Quando igitur multus aër fortes fluctus facit, [3] tum & arbores radicitus evelluntur, [4] & mare undis exæstuat, spirituum potentia ita cogente, & naves onerarias etiam & ingentes in altum disjiciente. [5] Talem itaque vim in ista exercet, [6] etiamsi ocu- 45
lis minime sit conspicuus, [7] & tantum consideratione cognoscatur, & effectu suo fiat manifestus. [8] Quid autem fine hoc fit tandem? [10] aut cui rei non adest? [11] Omne enim quod inter cœlum & terram est, spiritu repletum est. [12] Hic & hyemis & æstatis causa est. [13] In hyeme quidem frigidus & condensatus. [14] In æstate autem mitis & tranquillus. [15] Quin & solis & lunæ, & astrorum omnium cursus per spiritum procedunt. [16] Etenim igni spiritus nutrimentum præ- 50
bet, [17] quo si ignis privetur, vivere non possit. [18] Et solis perpetuum cursum aër perpetuus & tenuis conservat. [19] Verum neque mare ipsum spiritus exors esse, omnibus manifestum esse puto. [20] Non enim vivere natantia animantia possent, si non spiritu participarent: [21] quomodo autem participarent, si non per aquam & ex aqua spiritum attraherent? [22] Et Lunæ hic fundamentum est, [23] & terræ vehi- 55
culum, [24] neque quicquam usquam est spiritu vacuum. [25] Atque hactenus quidem quantum aër aliis commodet diximus.

vi. Mortalibus autem vitæ, & morborum ægrotis, solus is est auctor. [2] Tantaque omnibus corporibus spiritus necessitas ex-

tat,

τ πνεύματος ἔσται, ὥστε τ μὲν ἄλλων ἀπάντων ἀπεχόμενος ὁ ἀνθρωπος καὶ σιτίων καὶ ποτῶν, δύναται ἀνημέρους δύο καὶ τρεῖς καὶ πλείονας διαγαγεῖν. 3 ὧν δέ τισι ἐπιλάβοι τὰς τ πνεύματος ἐς τὸ σῶμα διεξόδους, ἐν βραχεῖ μέρει ἡμέρης ἀπόλοιτ' ἄν, " ὡς μεγίστης χρείας ἐούσης τῷ σώματι τ πνεύματος. 4 ἔπι τοίνυν τὰ μὲν ἄλλα πάντα διαλείπουσιν ἄνθρωποι πήσοντες· 5 " ὁ γὰρ βίος μεταβολέων πλέως ἐστί· 6 τοῦτο δ' μόνον ἀεὶ διαπελέουσιν ἅπαντα τὰ θνητὰ ζῶα πήσοντα, ποτὲ μὲν ἐμπνέοντα, ποτὲ δ' ἐκπνέοντα. 7 ὅπι μὲν οὖν μεγάλη κοινωνίη ἅπασι τοῖσι ζώοισι τ πνέρος ἐστὶν, εἴρηται. 8 μετ' τοῦτο τοίνυν σύνεσις ῥηΐδιον, ὅπι ἐκ ἄλλοθέν ποθεν εἰκὸς ἐστι γίνεσθαι τὰς ἀῤῥωστίας μᾶλλον ἢ ἐνθεῦθεν, 9 ὅταν τοῦτο ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον, ἢ καὶ ἀκριβέστερον, " καὶ μεμιασμένον νόσοισι μιάσμασιν ἐς τὸ σῶμα ἐσέλθῃ. 10 " ὡς μὲν οὖν ὅλως τοῦ πρήγματος ἐχέτω μοι ταῦτα. 11 μετὰ δὲ ταῦτα αὖτις αὐτὰ τὰ ἔργα τῷ λόγῳ προσβιβάσας, ἐπιδείξω τὰ νοσήματα τούτου γενόμενά τε καὶ ἔτι γενόμενα πάντα ἐόντα.

VII. Πρῶτον δὲ ἀπὸ τ κοινοτάτου νοσήματος ἄρξομαι, πυρετοῦ. 2 τοῦτο γὰρ τὸ νόσημα πᾶσι ἐφεδρεύει τοῖσιν ἄλλοισι νοσήμασι, μάλιστα δ' φλεγμονῇ. 3 " δηλοῖ δὲ τὰ γινόμενα τεκμήρια. 4 ἅμα γὰρ τῇ φλεγμονῇ σύνεστι βηχὼν καὶ πυρετὸς ἕπεται. 5 ἔστι δ' διττὰ εἴδεα πυρετῶν, ὡς καὶ πρόσθεν ἐλέχθη. 6 ὁ μὲν, κοινὸς ἅπασι, καλεόμενος λοιμός· 7 ὁ δὲ ἀπὸ πονηρῆς διαίτης ἰδίως τοῖσι πονηρῶς διαιτωμένοισι γινόμενος.

8 ἀμ-

tat, ut siquidem omnibus aliis abstineat homo, neque cibum sumat, neque potum, possit tamen dies duos vel tres & plures ducere. 3 Si cui vero spiritus in corpus viæ intercipiantur, ' in brevi parte unius diei intereat, ut vel hinc quanto usui spiritus corpori sit liceat æstimare. 4 Amplius autem ab omnibus operibus aliquando immunes quiescunt homines 5 (multæ enim sunt mutationes in vita) 6 verum ab hoc opere nulla omnibus mortalibus animantibus requies contingit, ut cessent spiritum adducere, ac rursum exhalare. 7 Vides ergo ex his, quæ dixi, quanta communio omnibus animantibus in fruendo ' aëre existat. 8 Subjiciam igitur mox & illud, quod non aliunde unquam verisimile sit morbos evenire quam inde, 9 si is aut plus, aut minus, aut cumulatior, aut morbidis sordibus inquinatior in corpus se ingerat. 10 Sed hæc de universa hac re dicta sufficiant. 11 Ad ipsa nunc opera sermonem convertens demonstrabo, omnes morbos ex hoc oriundos corporibus innasci ac generari.

VII. Primum autem à communissimo morbo ' febrili exordium sumam, 2 & qui omnium morborum comes est, præcipue tamen ex inflammatione & tensione absessuum. 3 Quod satis indicant sequentia offendicula, 4 statim enim cum inflammatione inguinum absessus & febris consequitur. 5 Sunt autem febrium genera duo, ut hoc quoque nunc attingam, 6 quorum alterum commune omnibus pestis adpellatur, 7 alterum propter malam diætam privatim his contingit qui ea utuntur,

ἀμφοτέρων δὲ τελέων αἴτιος ὁ ἀήρ.

VIII. Ὁ μὲν οὖν κοινὸς πυρετὸς ἀφ' οὗ τοῦτο πιθανός ἐστιν, ὅτι τὸ πνεῦμα ταὐτὸ πάντες ἕλκουσιν. ἐμφύσει δὲ ὁμοίῳ τὸ ὁμοίως τῷ σώματι μιχθέντι, ὅμοιοι καὶ οἱ πυρετοὶ γίνονται. ἀλλ' ἴσως φήσει τις· ἀφ' οὗ μὲν οὖν οὐ πᾶσι τοῖσι ζώοισιν, ἀλλ' ἑνί τινι αὐτέων ἐμπεσὼν ἐπίπλησιν οἷ τοιαῦται νοῦσοι; διότι, φαίην ἄν, ἀφ' ὁμοίου σώματος σώματι, καὶ φύσις φύσει, καὶ τροφὴ τροφῆς. ἐπεὶ οὐ πᾶσιν τοῖσιν ἔθνεσι τῶν ζώων ταὐτὰ ἄρτ' ἀνάρμοστα ἄρτ' ἁρμοστά ἐστιν, ἀλλ' ἕτερα ἑτέροισι ξύμφορα. ὅταν μὲν οὖν ὁ ἀὴρ τοιοῦτοισι πολυθρύλητοισι μιάσμασιν, ἃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει πολέμια ἐστιν, ἄνθρωποι τότε νοσέουσιν. ὅταν δὲ ἑτέρῳ τινὶ ἔθνει ζώων ὁ ἀὴρ ἀνάρμοστος ᾖ, τὸ νόσημα κεῖνα νοσέουσιν. αἱ μὲν οὖν δημόσιαι ἔσαι τῶν νόσων, εἰρήσθωσαι· καὶ ὅ, τι, καὶ ὅκως, καὶ οἷσι, καὶ ἀφ' οὗ γίνονται.

IX. Τὸν δὲ ἀφ' πονηρῇ διαίτων γινόμενον πυρετὸν δέξομαί σοι. πονηρὴ δέ ἐστιν ἡ τοιήδε δίαιτα. τοῦτο μὲν οὖν, ὅταν τις πολίονας τροφὰς ἢ ὑγρὰς ἢ ξηρὰς δίδωσι τῷ σώματι, ἢ τὸ σῶμα δύναται φέρειν· καὶ πόνον μηδένα τῇ πλήθει τῶν τροφῶν αὐπήθησι. τοῦτο δὲ, ὅταν ποικίλας καὶ ἀνομοίους ἀλλήλησιν ἐσπέμπῃ τροφάς. τὰ γὰρ ἀνόμοια στασιάζει. καὶ τὰ μὲν θᾶσσον, τὰ δὲ σχολαίτερον πέσσεται. μεθ' ὃ δὲ πολλῶν σιτίων ἀνάγκη καὶ πολλὸν πνεῦμα εἰσιέναι. πάντων γὰρ τῶν ἐσθιο-

8 utriusque autem generis aër auctor & causa existit.

VIII. Communis ergo febris propterea omnibus accidit, quod eundem spiritum omnes adtrahunt, fitque ut simili corpori similes spiritus similiter permixti similes gignant febres. Sed est fortasse qui dicat, ut quid ergo non omnibus animantibus, sed alicui eorum generi incidunt hi morbi? Cui ego sic respondeam, differt corpus à corpore, natura à natura, & nutrimentum à nutrimento. Non enim omni animantium generi eadem aut non conferunt, aut commoda sunt, sed sunt alia aliis magis convenientia. Quando igitur aër ejusmodi inquinamentis plenus est, quibus humana natura offenditur, homines ægrotant. Quando vero alteri cuipiam animantium generi aër inconveniens est, tum morbus illud genus corripit. Qui ergo populares sint morbi, hactenus dictum sit, & quare, & quomodo, & quibus, & unde gignantur.

IX. Quomodo autem propter malam diætam febris accidat, deinceps exponam. Est autem mala diæta hæc. Primum quidem quum quis plures cibos, liquidos aut siccos ingerit in corpus, quam ipsum corpus ferre queat, neque laborem aliquem ciborum saltem multitudini parum adjungit. Deinde quum varios & dissimiles inter se cibos adsumit, seditionem enim movent quæ sunt inæqualia, alia quaque citius, alia difficilius concoquuntur. Cum multorum autem ciborum ingestione necesse est & multum spiritus ingredi. Omnia enim quæ

eduntur

ἐσθιομένων καὶ πινομένων εἰσάγει πνεῦμα ἐς τὸ σῶμα, ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον. [10] φανερὸν ὃ τοῦτο τοιόνδε ἐστίν. [11] ἐρυσίμοι γὰρ γίνονται μετὰ σιτία καὶ τὰ πολλὰ τοῖσι πλείοσιν. [12] αὐαπερέχει γὰρ ὁ κατακλιθεὶς ἀὴρ, ὁκόταν ἀναρρήξῃ τὰς πομφόλυγας, ἐν ἧσι κεῖται.

x. Ὅταν οὖν τὸ σῶμα σίτων πλησθῇ, καὶ πνεύματος πλήσηται ἐπὶ πλεῖον γένει, τῶν σιτίων χρονιζομένων· [2] χρονίζεται δὲ τὰ σιτία ἁμὰ πλήθει, [" ὑ 22] δυνάμενα [ἅμα πνεύματι] διεξελθεῖν· [3] ἐμφράσσεται δὲ τὸ κάτω κοιλίης, [4] ἐς ὅλον τὸ σῶμα διέδραμεν αἱ φύσιν· [5] " ὥσπερ- 23 σεῖται δὲ [ὑπὸ] τοῦ συμπάσης ἅμα πνεύματος, ἔψυξαν. [6] " τρέ- 24 μουσι δὲ τῶν τόπων ψυχομένων, ὅκου αἱ πηγαὶ καὶ αἱ ῥίζαι ἅμα αἵματός εἰσι, ἁμὰ πάντος ἅμα σώματος ἡ φέρουσα διήλθεν. [7] ἅπαντι δὲ ἅμα αἵματι ψυχομένῳ, ἅπαν τὸ σῶμα φρίσσει.

XI. Διὰ τοῦτο μὲν ἓν πρῶτον αἱ φρίκαι γίνονται πρὸ τῶν πυρετῶν. [2] ὅκως δὲ αὖ ὀρμήσουσιν αἱ φύσιν πλήθει καὶ ψυχρότητι, τοιοῦτον γίνεται καὶ ῥῖγος· [3] ἀπὸ μὲν πλεόνων καὶ ψυχροτέρων, ἰσχυρότερον· [4] ἀπὸ δὲ ἐλασσόνων καὶ ἧσσόν τι ψυχρῶν, " ἀνισχυρότερον. [5] ἐν δὲ τῇσι φέ- 25 κνῃσι καὶ οἱ τρόμοι τοῦ σώματος καὶ τόνδε γίνονται τὸν τρόπον. [6] τὸ αἷμα φοβεόμενον τὴν παροῦσαν φέρεσθαι, συμπερέχει καὶ διέξοδοι πάντῃς τοῦ σώματος ἐς τὸ θερμότατα, [7] οὗ τοι μὲν ἓν οἱ ἄλλοι. [8] καταπλομένου δὲ τοῦ αἵματος ἐκ τῶν ἀκρωτηρίων τοῦ σώματος ἐς τὰ σπλάγχνα, τρομέουσι καὶ αἱ σάρκες. [9] τὰ μὲν γὰρ τοῦ σώματος γίνεται πολύαιμα,

eduntur & bibuntur, ſpiritus in corpus inferunt, aliquando plures, aliquando etiam pauciores. [10] Id autem inde manifeſtum fit, [11] quod plurimis eructationes poſt cibos & potus evenire ſolent, [12] diſcurrente nimirum aëre incluſo, ubi perruperit bullas quibus fuerat incluſus.

x. [1] Quando igitur corpus cibis expletum eſt, ac ſpiritus quoque multitudo vehementer excellit, dum cibi & ventri diu immorantur: [2] (immorantur autem cibi quum præ multitudine exire nequeant) [3] & inferior venter vel alvus ipſa ſit obturata: [4] per univerſum corpus permeant flatus, [5] ſanguineque plenas corporis partes maxime petentes eas frigefaciunt: [6] frigefactis autem his locis unde fontes & radices ſanguinis prodeunt, per [1] univerſum corpus horror conſequitur: [7] univerſo autem ſanguine frigefacto, totum corpus horret.

XI. Quæ ratio eſt, cur primum horrores ante febres corpus concutiant, [2] quantoque majore impetu multitudinis & frigiditatis ipſi flatus præcelluerint, tanto major fit & horror, [3] à pluribus videlicet & frigidioribus fortior, [4] à paucioribus ac minus frigidis, minus etiam fortis. [5] Cum horroribus autem & tremores [1] corporis accidunt, [6] ſecundum eundem plane modum. [6] Sanguis enim præſentis horroris timore perculſus concurrit, ac penetrat per omne corpus ad locos maxime calidos. [7] Hi enim ſunt ejus ſaltus. [8] Decedente itaque ab extremis corporis partibus ſanguine, viſcera contremiſcunt & carnes. [9] Sunt autem quædam corporis partes

λύαιμα, τὰ δὲ αὔαιμα. [10] τὰ μὲν οὖν αὔαιμα [11] ἀφὸ τὸν ψύξιν οὐκ αὐτρομέουσιν, ἀλλὰ πάλλον· [11] τὸ γὰρ θερμὸν ἐξ αὐτέων ἐκλέλοιπε. [12] τὰ δὲ πολύαιμα ἀφὸ τὸ πλῆθος τοῦ αἵματος τρέμουσι καὶ φλεγμονὰς ἐμποιέει. [13] οὐ γὰρ δυνατὰ πολλὸν χυμὸν ἀτρεμίζειν.

XII. Χασμῶν δὲ πρὸ τῶν πυρετῶν, ὅτε πολὺς ἢ ὁ ἀὴρ ἀθροισθεὶς, [14] ἀθρόον τε ἄνωθεν διεξιὼν, ἐξεμόχλευσε καὶ διέσεισε τὸ σῶμα. [2] ταύτῃ γὰρ εὐδιέξοδός ἐστιν. [3] ὡς γὰρ ἀπὸ τῶν λεβήτων ἀτμὸς ἀνέρχεται πολὺς ἐψομένων τε ὕδατος, [4] οὕτω καὶ σώματος θερμαινομένου διὰ τοῦ σώματος [14] ὁ ἀὴρ ξυνεσταλμένος καὶ βίῃ φερόμενος. [5] [14] καὶ τὰ τε ἄρθρα ἀφανύει πρὸ τῶν πυρετῶν. [6] χλιαινόμενα γὰρ τὰ νεῦρα διέτειναν. [7] ὁκόταν δὲ συναλισθῇ ἀθροισθὲν τὸ πλεῖστον τοῦ αἵματος, ἀφεθερμάνε πάλιν ὁ ἀὴρ, ὁ ψύξας τὸ αἷμα, κρατηθεὶς ὑπὸ τῆς θερμότητος. [8] [14] ἀφίπυρος καὶ μύδρος ἐξυόμενος ἐν ὅλῳ τῷ σώματι τὴν θερμασίην ἐνδιδοῦσα. συνεργὸν ἔχει καὶ τὸ αἷμα ἐόν.

XIII. [14] Τήκει γὰρ πυρώδεα, καὶ γίνεται πνεῦμα ἐξ αὐτοῦ. [2] ὅταν δὲ πνεύματος ἐσπίπτοντος ἐς τὰς πόρους τοῦ σώματος, οἱ ἱδρῶτες γίνονται. [3] τὸ γὰρ πνεῦμα συνιστάμενον ἐς ὕδωρ ἔρχεται, [4] καὶ ἀφὸ τῶν πόρων διεξελθὸν ἔξω ἐσπίπτει, τὸν αὐτὸν τρόπον, [5] ὃν περ ἀπὸ τῶν ἐψομένων ὑδάτων ὁ ἀτμὸς ἐπαινιὼν, λίθον ἔχει τετράγωνον ἐς ὃ, τι χρὴ ἐσπίπτειν, πυκνοῦται καὶ πυκνὰ, [6] καὶ σταγόνες ἀποπίπτουσιν ἀπὸ τοῦ σώματος, οἷσιν αὖ ὁ ἀτμὸς ἐσέπεσεν.

sanguine plenæ, quædam vero exangues. [10] Exangues itaque [26] propter frigus non tremunt, sed parumper commoventur ac palpitant, [11] quum calor ex eis defecerit. [12] Sanguine autem abundantes propter sanguinis multitudinem & tremunt, & inflammationes suscitant. [13] Nequit enim fieri ut sanguinis multitudo conquiescat.

XII. Hiatus etiam præcedere [27] solet febres, siquidem multus aër coacervatus, cumulatim superna petens commovet ac diducit os, [2] quum per hoc facillimus ei exitus pateat. [3] Quemadmodum enim ab aquis in lebete ferventibus vapor multus elevatur: [4] sic & corpore calefacto penetrat per [28] os aër convolutus, & quadam [29] vi erumpens. [5] Amplius autem & articuli exolvuntur ante febres, [6] calefacti enim nervi diducuntur. [7] Quando autem congregatus fuerit cumulatim plurimus sanguis, calefit rursus ipse aër, qui antea sanguinem infrigidavit. Nimirum à calore multo victus, [8] accensusque ac velut igneus factus, per omne corpus calorem spargit, [9] cooperante ei in hoc etiam ipso sanguine.

XIII. Liquefit ergo quicquid [30] ignea vis illa attigerit, fitque inde spiritus. [2] Qui quum ad meatus corporis irruerit, sudores fiunt. [3] Siquidem spiritus compactus in aquam transmutatur, [4] & per meatus penetrans extra prorumpit, eodem plane modo, [5] quo à ferventibus aquis vapor elevatus, si obstaculum habeat, ad quod impingere oportet, pinguefit ac condensatur, [6] guttæque destillant ab his corporibus quibus vapor ipse fuit impactus.

πάθη. 7 πόνοι δὲ τ κεφαλῆς ἅμα τῷ πυρετῷ γίνον) ἀφ᾽ ὅδε. 8 στενοχωρίη τῆσι διεξόδοισιν ὐ τῇ κεφαλῇ τὸ αἷμα γίνεται. 9 "πεπλήρωνται γὰρ ἠέρος. 10 πλησθεῖσαι δὲ καὶ πεπιεσθεῖσαι τὸν πόνον ἐμποιέουσιν ὐ τῇ κεφαλῇ. 11 "βίᾳ γὰρ τὸ αἷμα 'βιαζόμενον ἀφ᾽ στενῆς ὁδὸς θερμὸν ἐὸν, ἅ δύναται ὠκέως διὰ τοιούτου πεχέως. 12 πολλὰ γὰρ ἐμποδὼν ἐστὶν αὐτῷ κωλύματα καὶ ἐμφράγματα. 13 διὸ δὴ καὶ οἱ σφυγμοὶ γίνον) ἀμφὶ τὰς κροτάφους. 14 οἱ μὲν οὖν πυρετοὶ ἀφ᾽ τοῦτο, ὡς ἔφην, γίνον), καὶ τὰ μετ᾽ τ πυρετῶν ἀλγήματα καὶ νοσήματα.

XIV. Τῶν δὲ ἄλλων ἀῤῥωστημάτων, ὁκόσοι μὲν αὖ εἰλεοὶ εἶεν, "ἢ ἐλμίνθια, ἢ τρόφοι, "ἢ ἕτερα 'ἀποσηψίματα, φύσας εἶναι αἵματα, ἅπασιν ἡγέομαι φανερὸν εἶναι. 2 πάντων γὰρ τούτεων αἰτίη ἡ πνεύματος "ἡ διόδευσις. 3 τοῦτο γὰρ, ὁκόταν ἐσπέσῃ ἐς τόπους ἁπαλοὺς καὶ ἀήθεας καὶ ἀδικίους, ὥσπερ τόξευμα εἰκαιόμενον ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἀφ᾽ τ σαρκὸς, ἐσπίπτει ποτὲ μὲν ἐς τὰ ὑπερόνθρια, ποτὲ δὲ ἐς τὰς λαπάρας, ποτὲ δὲ ἐς ἀμφότερα. 4 διὸ δὴ καὶ θερμαίνοντες ἔξωθεν πυελίσκοισι πρῶν) μαλθάσσειν τ πόνον. 5 "ἀραιωμένου γὰρ ὑπὸ τ θερμασίης ἔξω 'χρῶτος ἔξω πυελίσκου, διέρχε) τὸ πνεῦμα ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, ὥστε παύεσθαι πολλάκις τ πόνου.

XV. "Ἴσως δ᾽ ἄν τις εἴποι, πῶς ἂν τὰ ῥεύματα γίνε) ἀφ᾽ τῶν φυσέων; 2 ἢ πόθεν τρόπον τ αἱμορῥαγιῶν τ κατὰ τὰ στέρνα τοῦτο αἴτιόν ἐστιν; 3 οἶμαι γὰρ καὶ ταῦτα δηλώσειν ἀφ᾽ ταυτὰ γνώμενα. 4 "ὅταν οὖν τὰ

pactus. 7 Insuper autem & dolores capitis simul cum febre accidunt, cujus rei hæc causa est. 8 Sanguinis transitus in capite magna angustia coarctantur: 9 repleti enim sunt multo aëre: 10 cujus abundantia ac conclusio dolorem excitant in capite. 11 Sanguis enim ipse natura 'calidus existens, vi coactus per angustam viam transire celerrime non potest, 12 quum multa impedimento sint obstacula, & oppilationes, 13 quapropter etiam pulsus fiunt circa tempora. 14 Hoc ergo modo, ut dixi, febres fiunt, & cum febribus dolores, ac aliæ quædam ægritudines.

XIV. Porro sunt aliquæ aliæ infirmitates, utpote volvuli, agitationes intestinorum, tormina atque oppilationes: quod autem hæ ipsæ 'omnes à flatibus causam habeant, nemini puto non manifestum esse. 2 Omnium enim horum causa est spiritus transitus. 3 Nam is quum contingit locos teneros, inconsuetos, ac prius intactos, quemadmodum spiculum infixum penetrans per carnem perrumpit, aliquando præcordia petens, aliquando ilia, imo quandoque utraque simul adfligens. 4 Quare solent quidam calida fomenta extra adhibentes dolorem mitigare. 5 'Rarefacto enim corpore à calore, fomentum spiritus inde exhalat, ut quies inde aliqua & mitigatio contingat dolorum.

XV. Sed dixerit fortassis quispiam, quomodo ergo fluxus generantur per ipsos flatus? 2 Et quonam modo sanguinis ruptura rum circa pectus flatus auctor & causa existit? 3 Opinor autem ego me ista per hæc manifeste declaraturum. 4 Quum igitur

τὴν κεφαλὴν αἱ φλέβες γεμισθῶσιν ἠέρος, πρῶτον μὲν ἡ κεφαλὴ βαρυῦται τῶν φυσέων ἐγκλωμένων. 5 ἔπειτα συλλέγεται τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα διὰ τὴν στενότητα τῶν ὁδῶν. 6 τὸ δὲ λεπτότατον τοῦ αἵματος διὰ τῶν φλεβῶν ἐκθλίβεται. 7 τοῦτο δὲ τὸ ὑγρὸν, ὅταν ἀθροισθῇ, ῥεῖ δι' ἄλλων πόρων ὅκου δ' ἂν ἀθρόον ἀφίκηται καὶ σωρευθῇ, ἐνταῦθα ξυνίσταται ἡ νοῦσος.

39 40

XVI. Ἐπὴν μὲν οὖν ἐπὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἔλθῃ, ταύτης ὁ πόνος· 2 ἢν δὲ ἐς τὰς ἀκοὰς, συντεῦθεν ἡ νοῦσος· 3 ἢν δὲ ἐς τὰς ῥῖνας, κόρυζα γίνεται· 4 ἢν δὲ ἐς τὰ στέρνα, βράγχος καὶ λέες. 5 τὸ γὰρ φλέγμα δεδριμέσι χυμοῖσι μεμιγμένον, ὁπόσοι ἂν προσπέσῃ ἐς ἀηθέας τόπους, ἕλκεα. 6 τῇ δὲ φάρυγγι ἀπαλῇ ἐούσῃ καὶ τὸ ῥεῦμα προσπίπτον, τραχύτητα ἐργάζεται. 7 τὸ γὰρ πνεῦμα, τὸ διαπνεόμενον διὰ τοῦ φάρυγγος, ἐς τὰ στέρνα βαδίζει, καὶ πάλιν ἐξέρχεται διὰ τῆς ὁδοῦ ταυτησί. 8 ὅταν δὲ ξυμβάλλῃ τῷ πνεύματι τὸ ῥεῦμα, τὸ καλιὸν τοῦ ἀνιόντος, βὴξ ἐπιγίνεται, καὶ ἀναῤῥίπτεται αὖθις τὸ φλέγμα. 9 τηνικαῦτα δὲ τοιούτων ὄντων, ἡ φάρυγξ ἕλκεται, καὶ τραχύνεται, καὶ θερμαίνεται, καὶ ἕλκος τὸ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑγρὸν θερμὴ ἐοῦσα. 10 ἡ δὲ κεφαλὴ πάλιν παρὰ δὲ ἄλλα σώματα λαμβάνουσα,

41 42

XVII. Ὁκόταν γὰρ ἐθισθῇ τὸ ῥεῦμα ὥστε ῥέειν, εὐχαρδρωτέουσιν οἱ πόροι, διαδίδωσι δὲ καὶ ἐς τὰ στέρνα. 2 δεδριμὺ δὲ ὂν τὸ φλέγμα προσπίπτον τε τῇ σαρκὶ, ἕλκεα καὶ ἀναῤῥηγνύει τὰς φλέβας. 3 ὁκόταν δὲ ἐκχυθῇ τὸ αἷμα ἐς ἀλλότριον τόπον, χολοειδέα καὶ σηπεδόνιον γίνεται πύον, 4 ἔστε αὖθις δύνασθαι ἀνελθεῖν,

43

venæ circa caput aëre repletæ sunt, 1 primum quidem caput 145
ipsum propter flatus inclusos aggravatur, 5 deinde convolvitur spiritus cum sanguine propter angustiam viarum, 6 tenuissimum autem ipsius sanguinis per venas excluditur, 7 atque idipsum tenuissimum liquidum quum coacervatur, per alios meatus fluit: 8 & ubi tandem cumulatim progrediens constiterit, ibi constituitur & morbus.

XVI. Si itaque ad oculos pervenerit, sequitur eorum dolor; 2 si ad 1 aures, morbus & illas 150
occupat: 3 si ad nares, gravedinem generat: 4 si ad pectus, raucedinem. 5 Pituita enim ipsa acribus humoribus permixta, quocunque proruperit, maxime in non consuetos locos, eos exulcerat. 6 Quod si fauces teneras alias fluxus petiverit, eas exasperat: 7 spiritus enim qui fauces ingreditur, ad pectus usque procedit, ac rursus effertur per eandem viam. 8 Quum autem spiritus ingrediens in 1 fluxum 155
qui intus est inciderit, tussis gignitur, & repellitur sursum pituita. 9 Quæ quum sic habeant, fauces exulcerantur, exasperantur & inflammantur, adtrahuntque calefactæ humorem de capite, 10 caput autem rursus ab aliis corporis partibus adtrahens his transmittit.

XVII. Quum igitur hic fluxus consuevit sic manare, implentur meatus, & transmittunt in pectus. 2 Acris autem quum sit pituita carnem penetrans, exulcerat ac 1 perfringit venas. 3 Ex 160
quibus sanguis effusus in alienos sibi locos ubi moram traxerit putrescit, ac in pus convertitur, 4 & neque sursum potest conscendere,

θεῖν, ὅτε κάτω ὑπελθεῖν.[5] ἄνω γὰρ οὐκ οὐ πορὸς ἡ πορεία, παρασκευήν τὴς ὁδοῦ " ὑγρῷ πεφυκέναι καὶ ἑτέρῳ 44
παντὶ βάρος ἔχοντι.[6] κάτω δὲ κωλύει
30 ' φραγμὸς ὁ τῶν φρενῶν.[7] " διὸ δὴ- 45
πόθεν τὸ ῥεῦμα τὸ αἵματος πυκνούμενον ἀναῤῥηγνύμενον τὸ μὲν αὐτόματον, τὸ δὲ διὰ πόνους.[8] αὐτόματον μὲν οὖν, ὅταν αὐτόματος ὁ ἀὴρ εἰσπλυθεὶς εἰς τὰς φλέβας στενοχωρίαν ποιήσῃ τῇ αἵματος διεξόδοισι.[9] τὸ, τε γὰρ πιεζόμενον τὸ αἷμα πολὺ ῥυόμενον ἀναῤῥηγνύει τὰς πόρους, " ἢ αὖ ὡς τὰ μάλι- 46
35 στα βέλτιστα.[10] ὁκόταν δὲ πλῆθος αἵματος ῥαγῇσαν καὶ τούτοισι οἱ πόνοι πυκνούμενον συνέπλησαν τὰς φλέβας.[11] ἀνάγκη γὰρ τὸν ' πονεόντα τόπον κατέχειν τὸ πνεῦμα.[12] τἄλλα τοῖσιν εἰρημένοισιν ὅμοια γίνεται.

XLIX. " Τὰ δὲ ῥήγματα γίνε- 47
διὰ τάδε.[2] ὁκόταν ὑπὸ βίης ἀφιστέωσιν αἱ σάρκες ἀπ' ἀλλήλων, ἐς δὲ τὴν διάστασιν ὑποδραμὸν πνεῦμα, τοῦτο τὸν πόνον παρέχει.[3] λύει δὲ διὰ τῶν σαρκῶν αἱ φύσιν διεξιέσαι τοὺς πόρους καὶ σώματος δρασίας ποιήσωσιν.[4] ἕπεται δὲ τῇσι φύσηζιν ὑγρασίη, ἢ τὴν ὁδὸν ὁ ἀὴρ ἀπηργάσατο.[5] ἀφυδρόχου δὲ γιγνομένου καὶ σώματος, ὑπεκλήκουν μὲν αἱ σάρκες,
40 οἰδήματα δὲ ἐς ' τὰς κνήμας καταβαίνει.[6] καὶ λέγεται τὸ τοιοῦτον νόσημα ὕδρωψ.[7] μέγιστον δὲ σημεῖον, ὅτι φύσιν τε νοσήματός ἐστιν αὕτη, τόδε ἐστίν.[8] ἤδη τινὲς ὀλεθρίως ἔχοντες " ἐκλύθησαν καὶ ἐκενώθησαν τοῦ ὑ- 48
δρέος.[9] παραυτίκα μὲν οὖν τὸ ἐξιὸν ἐκ τῆς κοιλίης ὕδωρ πολὺ φαίνεται.[10] χρονιζόμενον δὲ ἔλασσον γίνεται.[11] " Ἀφανὲς δὲ γίνεται καὶ τοῦτο, 49
δῆλον.[12] ὅτι παραυτίκα μὲν τὸ ὕδωρ ἐπὶ-

dere, neque infra exire. [5] Sursum non. nam non facilis est via humori ad ardua prodire, ficut neque aliis rebus, quæ aliquam admixtam secum habent gravitatem. [6] Infra autem procedere prohibet septum transversum. [7] Quare sane contingit fluxum aliquem citra spiritum ' rumpi, & 165
aliquando quidem sua sponte, quandoque etiam propter dolores. [8] Ac sponte quidem quum aër in venas ultro receptus sanguinis meatus coarctat. [9] Multitudine nanque sua compressus sanguis meatus perfringit, qua ejus copia maxime prorumpit. [10] Effusione autem ejus facta, venæ rursus spiritu complentur, & ex eo dolor sequitur. [11] Necesse est enim affectum locum spiritu occupari, [12] aliaque dictis similia ' fieri. 170

XLVIII. Rupturæ autem omnes fiunt hoc modo. [2] Quum violentia quadam invicem discedunt & finduntur carnes, fissuram subtercurrit spiritus, ac dolore adfligit: [3] quum autem ipsi flatus carnes pergressi, meatus corporis rarefecerint, [4] sequitur post flatus humiditas, cui viam jam antea aër præstravit. [5] Irriguo itaque corpore ab humiditate facto, liquefiunt carnes, tumoresque in suras descendunt, [6] atque morbus fit, ' qui aqua 175
intercus adpellatur. [7] Maximum autem signum est, morbum hunc à flatibus generatum esse, [8] quod jam sæpe aliqui hoc malo affecti exoluti sunt, & ab aqua evacuati. [9] Atque his quidem subito aqua ex ventre prorumpens multa adparet, [10] post moram autem paucior fit. [11] Cur vero hoc fiat satis manifestum est. [12] Nam primum subito prorum-

ἠέρῳ πλῆρές ἐστιν· [13] ὁ δὲ ἀὴρ ὄγκον παρέχει μέγαν. [14] ἀποϊόντος δὲ τοῦ πνεύματος, ὑπολείπεται τὸ ὕδωρ αὐτό. [15] διὸ δὴ φαίνεται μὲν μικρὸν ἐὸν, ἔστι δὲ ἴσον. [16] ἄλλο δὲ αὐτῶν τόδε σημεῖον. [17] κενωθείσης γὰρ παντελῶς τῆς ἡλικίης, ἢν τρεῖς ἡμέραι διέλθωσι, καὶ πάλιν πλήρης γίνεται. [18] τί οὖν ἄρα ἐστὶ τὸ πληροῦσαν, ἀλλ' ἢ τὸ πνεῦμα; [19] τί γὰρ ἂν ἄλλο ταχέως ἐξεπλήρωσεν; [20] οὐ γὰρ δὴ πω ποτὲ ἴσως τοσοῦτον ἐσῆλθεν ἐς τὸ σῶμα, [21] καὶ μὲν δὲ σάρκες ὑπάρχειν αἵματι ἀποκεκρυμμέναι. [22] λείπεται γὰρ ὀστέα, καὶ νεῦρα, καὶ ἶνες, ἀφ' ὧν ἅδενός ἐστιν ἀδεμίη διὰ ναὶ αὐξησις· ὕδατος γεγονέναι. [23] τὸ μὲν οὖν αἴτιον ὅ ὕδρωπι ἤδη εἴρηται.

xix. Αἱ δὲ ἀποπληξίαι γίνονται καὶ αὗται ἀφ' ἁπτῆς φύσιος, [2] ὅταν αἱ φύσαι ψυχραὶ ἔσαι καὶ πολλαὶ ἀφανίωσι καὶ ἐμφυσήσωσιν ἐς τὰς σάρκας. [3] ἀναίσθητα γὰρ ταῦτα γίνεται ὅ σώματος. [4] ὅταν μὲν οὖν πολλαὶ φύσαι ἐν ὅλῳ τῷ σώματι ἀφάσι ἔχωσιν, ὅλος ὁ ἄνθρωπος ἀποπληκτος γίνεται· [5] ὅταν δὲ μέρος τινὶ, τοῦτο τὸ μέρος. [6] καὶ, ὅταν μὲν οὖν ἀπέλθωσιν αὖται, παύεται ἡ νοῦσος· ὅταν δὲ ἐμμείνωσι, χρονίζει. [7] ὅπερ ἂν τοῦτο ἔχῃ, χρόνῳ συνεχῶς.

xx. Δοκεῖ δέ μοι καὶ τοῦτο ἱερὸν καλεόμενον νοῦσον τοῦτο εἶναι διὰ τοιαῦτα γιγνόμενον. [2] οἷσι δὲ λόγοισιν ἐμαυτῷ ἔπεισα, τούτοισιν αὐτοῖσι καὶ τοὺς ἀνθρώπους πείσειν πειρήσομαι. [3] ἡγέομαι δὲ ἐμοιγε δοκέειν, μηδὲν εἶναι μᾶλλον τῶν ἐν τῷ σώματι ξυμβαλλομένων ἐς φρόνησιν αὖ, ἢ τὸ αἷμα.

pens aqua aëre plena est, [13] is tumorem ac acervum præ se fert ingentem: [14] quum autem aëris spiritus evanuerit, remanet plane eadem aqua, [15] & adparet quidem paucior, verum penitus eadem existit. [16] Adjiciam autem aliud adhuc signum. [17] Si quis universum ventrem penitus evacuet, non tres procedunt dies rursus plenus fit. [18] Quid ergo aliud quod impleat putandum est quam spiritus? [19] Quid enim aliud tam repente implesset? [20] Nam neque tantum potuum in corpus ingestum est, [21] neque carnes in caussa esse possunt, utpote antea liquefactæ. [22] Supersunt autem ossa, nervi, chordæ, fibræ, à quorum nullo ullum aliquod aquæ augmentum potest provenire. [23] Ergo quomodo aqua intercus fiat jam sit dictum.

xix. Quod vero stupor attonitus vel syderatio à flatibus fiat, deinceps demonstrabo. [2] Quum ergo flatus frigidi multi penetrent ac inflent carnes, [3] partes corporis stupidæ fiunt, [4] & siquidem plurimi flatus per universum corpus discurrant, totus homo syderatur. [5] Si per partem, pars illa percutitur, [6] atque ubi abierint flatus, cessat & morbus: quamdiu autem permanserint, consistit & morbus, [7] idque sic habere indicat perpetuus syderatorum hiatus.

xx. Videtur autem mihi amplius & sacrum adpellatum morbum ab ipsis flatibus gigni: [2] quibus autem rationibus ego persuasus sum, illis ipsis & auscultaturos persuadere conabor. [3] Opinor autem inter omnia quæ in corpore sunt, nihil magis ad prudentiam conferre quam sangui-

αἷμα. 4 τοῦτο δ', ὅταν ἐν τῷ κα-
θεστηκότι χήματι μένῃ, μένει καὶ ἡ
φρόνησις. 5 ἐξαλλάσσοντος δὲ τοῦ
αἵματος, μεταπίπτει καὶ τὸ φρόνη-
μα. 6 ὅτι δὲ ταῦτ' ὦδ' ἔχει, πολλὰ
τὰ μαρτυρέοντα. 7 πρῶτον μέν, ὁ-
σοις ἅπασι ζώοισι κοινόν ἐστιν, ὁ
ὕπνος, ἔτος μαρτυρεῖ τοῖσιν εἰρη-
μένοισιν. 8 ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ τῷ
σώματι ὁ ὕπνος, τότε τὸ αἷμα
ψύχεται. 9 φύσει γὰρ πέφυκεν ὁ ὕπνος
ψύχειν. 10 ψυχθὲν δὲ τοῦ αἵματος, ναθρότερον γίνεται διέξοδος,
11 δῆλον δέ. ῥέπει γὰρ τὰ σώματα,
καὶ βαρύνεται. 12 πάντα γὰρ τὰ βά-
ρεα πέφυκεν ἐς βυθὸν φέρεσθαι. 13
καὶ τὰ ὄμματα κάμνεται, 14 καὶ ἡ
φρόνησις ἀλλοιοῦται. 15 δόξαι τέ
τινες ἕτεραι συμβαίνουσιν, ἃς δὴ
ἐνύπνια καλέουσι. 16 πάλιν, ἐν
τῇσι μέθῃσι, πολέος ἐξαίφνης
γινομένου τοῦ αἵματος, μεταπίπτου-
σιν αἱ ψυχαὶ καὶ τὰ ἐν τῇσι ψυχῇ-
σι φρονήματα, 17 καὶ γίνονται τῶν μὲν
ὄντων κακῶν ἐπιλήσμονες, τῶν δὲ
μελλόντων ἐλπίδες ἀγαθῶν. 18
ἔχοιμι δ' ἂν πολλὰ τοιαῦτα εἰ-
πεῖν, ἐν οἷς αἵματος ἐξαλλαγαὶ τὴν φρόνησιν ἐξαλλάσσουσιν.
19 ὡς μὲν οὖν παντελῶς ἅπαν ἀναπαρακοπῇ τὸ αἷμα, παντελῶς ἡ
φρόνησις ἐξαπόλυται. 20 τὰ γὰρ παθήματα καὶ τὰ ἀναγνωρίσματα, ἐθίσματά ἐστιν. 21 ὅταν δὲ τοῦ εἰωθότος ἔθεος μεταχωρέωμεν, ἀναίρεται ἡμῖν ἡ φρόνησις.

XXI. Φημὶ δὴ τοίνυν ἱερὸν νοῦσον
ὧδε γίνεσθαι. 2 ὅταν πολὺ πνεῦμα
καὶ πᾶν τὸ σῶμα παντὶ τῷ αἵματι
μιχθῇ, πολλὰ ἐμφράγματα γί-
νονται πολλαχῇ ἀνὰ τὰς φλέ-
βας. 3 ἐπιδὴν οὖν ἐς τὰς παχείας καὶ

sanguinem. 4 Hic ergo quum in
constanti habitu persistit, con-
sistit & prudentia : 5 sanguine
vero permutato, concidit simul
& prudentia. 6 Quod autem hæc
ita habeant, multa sunt testi-
monia. 7 Ac primum quidem,
qui omnibus animantibus com-
munis est, hæc confirmat som-
nus. 8 Quum enim corpus in- 51
vaserit somnus, sanguis frigefit.
9 A natura enim somno frige- 200
faciendi vis est. 10 Infrigidato
autem sanguine, languidiores
fiunt ejus meatus : 11 quod hinc
palam fit, quod corpora adgra-
vata reclinantur, 12 (omnia e-
nim gravia natura ad fundum de-
feruntur) 13 & oculi ardent, 14 52
& prudentia permutatur, 15 opi-
nionesque peregrinæ mentem
occupant & exercent, quæ sane
insomnia adpellantur. 16 Quin &
in temulentis per ebrietatem au-
cto repente sanguine, percellitur
animus, & in animo pruden- 205
tia, 17 fiuntque præsentium ma-
lorum oblivioni, ac futurorum
bonorum fœcunda spe beantur.
18 Possem autem plurima ejus-
modi congerere, in quibus san-
guinis permutationes, animi
quoque prudentiam permutant.
19 Siquidem igitur penitus totus
conturbatus est sanguis, penitus
& prudentia prosternitur. 20 Af- 53
fectus enim & cognitiones à con-
suetudine contingunt : 21 quum
autem à consuetudine solita re-
cedimus, aufertur nobis pru- 210
dentia.

XXI. Dico itaque & sacrum
morbum tum fieri, 2 quum plu-
rimus spiritus per omne corpus
universo sanguini fuerit permix-
tus : tum enim multæ oppilatio-
nes fiunt multifariam per omnes
venas : 3 quumque in crassiores

&

καὶ πολυαίμους τῶν φλεβῶν πο-
λὺς ἀὴρ ' βέλτιον, βέλτιος δὲ
μὴν, κωλύεται τὸ αἷμα διε-
ξιέναι. 4 "τῇ μὲν οὖν ἔσηκε, τῇ 54
δὲ ναρκῶδες διεξέρχεται, τῇ δὲ
θᾶσσον. 5 αὐομαλίης δὲ τῆς πο-
ρείης τοῦ αἵματος διὰ τοῦ σώ-
ματος γινομένης, παντοίαι αὐο-
μαλιότητες. 6 πᾶν γὰρ τὸ σῶμα
παντοχόθεν ἕλκεται καὶ πάρα-
κλιται τὰ μέρεα τοῦ σώματος, 7
" ὑπηρετεῦντος τοῦ ῥοῦ καὶ 55
παρέχοντος ἐς αἷμα. 8 "ὑπὸ δὲ 56
τῆς διαφορῆς ἐς αἷμα ἐκ
διαφορέων ἐς σῶμα παντοίως
γίνονται.

XXII. Καθὸ δὲ τοῦτον τὸν
χρόνον ἀναίσθητοί ' πάντων εἰσὶ,
2 κωφοί τε τῶν λεγομένων, 3
καὶ τυφλοὶ τῶν γινομένων, 4
ἀνάλγητοί τε πρὸς τοὺς πόνους. 5
ὅτου γὰρ ὁ ἀὴρ παραχθεὶς, ἀνε-
τάραξε καὶ τὸ αἷμα καὶ ἐμίλυνε,
6 καὶ ἀφροὶ διὰ τοῦ σώματος ἀνα-
τρέχεσι εἰκότως. 7 διὰ γὰρ τῶν
σφαγίτιδων φλεβῶν διαδύων ὁ
ἀὴρ, ἔρχεται μὲν αὐτὸς, ἀνάγει
δὲ μετ' αὐτοῦ τὸ λεπτότατον τοῦ
αἵματος. 8 τὸ δὲ ὑγρὸν τὸ πρε-
μιγέν μιν λευκαίνεται. 9 διὰ
λεπτῶν γὰρ ὑμένων καθαροὺς ἐὼν
ὁ ἀὴρ διαφαίνεται. 10 διὸ δὴ
λευκοὶ φαίνονται πάντες οἱ ἀ-
φροί.

XXIII. ' Πολλοὶ μὲν οὖν παύον-
ται τῆς νόσου " καὶ τοῦ παρεόντος 57
χειμῶνος, οἱ κατὰ τὸ νοσήμα-
τος ἁλισκόμενοι. 2 [πῶς δὲ,] ἐγὼ
φράσω. 3 ὁκόταν γυμνασθὲν κατὰ τοὺς
πόνους τὸ σῶμα θερμανθῇ, θερ-
μήνῃ] καὶ τὸ αἷμα. 4 τὸ δὲ αἷμα
θερμανθὲν ἐξεθέρμανε τὰς φύ-
σας. 5 " αὖτις δὲ θερμανθέισας 58
διὰ-

& pleniores ſanguine venas aër prodierit, progreſſuſque diutius maneat, prohibet ſanguinis curſum, 4 atque alio quidem loco conſiſtit, alio lentius penetrat, alicubi autem citius. 5 ' Qua ſa- 215
ne inæqualitate tranſitus ſanguinis per corpus facta, omnigenæ inæqualitates per omne corpus contingunt. 6 Omne enim corpus undiquaque contrahitur ac turbatur, 7 nimirum corpore partes ſuas ad tumultum ac 55
conturbationem ſanguinis ſubminiſtrante : 8 continguntque 56
ex ſanguinis perverſione, totius omnino corporis ſubverſiones.

XXII. Eo enim, quo corripiuntur à morbo, tempore, neque ſentiunt ' quicquam, 2 220
neque audiunt quæ dicuntur, 3 neque vident quæ fiunt, 4 neque ullos aliquos dolores percipiunt. 5 Sic nanque aër conturbatus ſanguinem turbavit, ac conſpurcavit. 6 Spumaque etiam per os illis excurrit, neque id ab re eſt. 7 Nam per jugulares venas aër tranſiens, penetrat quidem ipſe, adducit autem ſimul ſecum quod tenuiſſimum eſt in ſanguine : 8 idipſum quum humidum ſit, multa permixtione albeſcit. 9 Tenues ' enim membranas purus 225
permeans aër pellucet, 10 quapropter & albæ ſpumæ omnes adparent.

XXIII. Porro liberantur aliquando huic morbo obnoxii, maxime accedente hyeme. 2 Quomodo autem id fiat, dicam. 3 Quando variis laboribus exercitatum corpus calefactum eſt, calefit & ſanguis, 4 qui calefactus, rurſus calefacit & flatus : 5 hi vero calefacti, diſſolvuntur 58

& &

ἁφαλύονται, [6] καὶ ἁφαλύεσι τῷ ξύσεσιν τοῦ αἵματος· [7] αἱ μὲν οὖν ἐξελθοῦσαι μετὰ τοῦ πνεύματος, αἱ δὲ μετὰ τοῦ φλέγματος. [8] ἀποζέσαντος δὲ τοῦ ἀφροῦ, καὶ καθασάντος τὸ αἷμα τος, καὶ γαλήνης ' ἐν τῷ σώματι γινομένης, πέπαυται τὸ νόσημα.

XXIV. Φαίνονται οὖν αἱ φύσαι " δὴ πάντων τούτων τῶν νοσημάτων πολυτροπώτεραι αἴτιαι ἔσαι· [2] τὰ δ' ἄλλα πάντα σωματικὰ καὶ μετωπικά. [3] τὸ δὲ αἴτιον τῶν νόσων ἐὸν, τοῦτο ἐπιδέδεικταί μοι. [4] " ὑποχόμην δὲ τὸ αἴτιον τῶν νοσημάτων φράσειν. [5] ἐπεδήξα δὲ τὸ πνεῦμα καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι πράγμασι δυνατώτατον καὶ ἐν τοῖσι σώμασι τῶν ζώων. [6] ἤγαγον δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τὸ γνώσεσθαι καὶ τῶν νοσημάτων καὶ τῶν ἀῤῥωστημάτων, ἐν οἷσιν ἀληθὴς ' ὑπόθεσις ἐφανή. [7] " ἀμφὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀῤῥωστημάτων εἰ λέγοιμι, μακρότερος μὲν ὁ λόγος ἐγένετο αὖ. [8] ἀτρεκέστερος δὲ οὐδὲν μᾶλλον, οὐδὲ πιστότερος.

& ipſi, [6] & compactum ſanguinem diſſolvunt ſimul, [7] ' proce- 230
duntque è corpore partim cum ſpiritu, partim cum pituita ejecti. [8] Defervente itaque ſpuma, & conſiſtente ſanguine, tranquillitateque per omne corpus facta, quieſcit etiam morbus.

XXIV. Quare, ut dixi, flatus ipſi vere omnium iſtorum morborum omnimodæ exiſtunt cauſæ. [2] Cæteraque omnia quæ cauſæ videri queant, vel hos adjuvant, vel conſequenter poſt hos in corporibus morbos generant. [3] Hactenus ergo morborum ' om- 233
nium cauſas flatus eſſe demonſtravi. [4] Id enim à principio receperam me facturum. [5] Recenſui autem ſpiritum ipſum, quum in aliis omnibus rebus potentem, tum maxime in animantium corporibus plurimum poſſe. [6] Deduxi autem ſermonem uſque ad morborum cognitionem, atque adeo ægritudinum ſingularum, in quibus verum argumentum hujus ſermonis eſt à me manifeſtatum. [7] Quod ' ſi pergerem 240
ſingula ægritudinum genera recenſendo amplius corroborare, longius quidem ſermo ipſe extenderetur: [8] verus autem nihilominus futurus eſſet, & qui fidem ſuam omnibus probaret.

ΙΠΠΟ-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΔΕΝΩΝ.

HIPPOCRATIS DE GLANDVLIS.

Basil. græc. Foesius sect. III. 52. 270. Basil. lat.

374 pag 56 ΠΕΡΙ "ϑ ἀδένων ἐλο- 1
μελίης ὧδε ἔχει. 2 φύσις μὲν αὐτέων ἦν
"σπογγώδες· λεπταὶ μὲν 2
καὶ πόνες. 3 "καὶ ἔστιν ὅτε σαρκία 3
ἴκελα τῷ ἄλλῳ σώματι, ἔστε ἄλλό
τι ὅμοιον τῷ σώματι, ἀλλὰ ψα-
φαρὰ, 4 καὶ φλέβας ἔχει συχνάς.
5 ἢν δὲ διαπάμοις, αἱμορραγίη
λάβρος, 6 "τὸ εἶδος λευκὴ καὶ 4
οἷον φλέγμα, 7 ἐπαφομένῳ δὲ
οἷον ἐριώδεα. 8 κλιθῇ δ' ἐρχάτῃ τοῖς
δακτύλοις ἐπιπεσὼν βιησάμενος,
ἡ ἀδὴν ὑγρὸν ἀφίησιν ἐλαιώδες·
9 "καὶ αὐτὴ θρύπτεται πολλὰ καὶ 5
ἐξαπόλλυται. 10 πονέεται δ' οὐκ ἄγαν·
ἀλλὰ τῷ ἄλλῳ σώματι. 11
ἐπὴν πονέωσι δὲ δι' ἰδίην νοῦσον·
παῦρα δ' καὶ τῷ σώματι ξυμπο-
νέουσιν· 12 αἱ νοῦσοι φύματα γί-
νουσι, καὶ χοιράδες ἀναπηδῶσιν,
καὶ πῦρ ἔχει τὸ σῶμα. 13 παίχε-
σι δ' ταῦται, "ἐπὴν ὑγρασίης πλη- 6
ρωθῶσι τῆς ἐπὶ δ' ἄλλα σώματα
ἐπιῤῥέουσης ἐς αὐτάς. 14 ἐπιῤῥέει δ'
οὐκ ἐξ ἄλλα σώματος ἀλλ' ἢ φλε-
βῶν, αἳ δι' αὐτῶν τέτανται πολλαὶ
καὶ κοῖλαι, 15 ὥστε ἀκολουθέειν τὸ
ὑγρὸν, ὅ, τι ἂν ἕλκωσιν, εὐπετέως
ἐς αὐτάς. 16 κλιθῇ πολὺ ἐὸν καὶ νο-
σῶδες ἡ ῥοὴ, "ξυντείνουσιν αἱ 7
ἀδένες ἐπὶ σφᾶς τὸ ἄλλο σῶμα,
17 καὶ ἔστιν ὅτε πυρετὸς ἐξάπλετος, καὶ
ἀείρονται καὶ φλεγμαίνουσιν αἱ ἀδένες.

II. Ἀδένες δὲ εἰσὶν ἐν τῷ
σώματι πολλοὶ καὶ μείζους ἐν τοῖ-
σι κοίλοισιν αὐτέου, 2 ἢ ἐν τοῖσιν
ἄλ-

DE Glandularum tota 1 v
natura sic habet. 2 51
Natura ipsis est spon- pag
gioſa. Sunt enim ra- 78
ræ & pingues, 3 & neque carnes
sunt reliquo corpori similes, ne-
que aliud quid simile corpori,
sed friabiles sunt, 4 & venas
multas habent. 5 Si vero disse-
ces, sanguis largus erumpit, 5
6 specie albus & velut pituita. 7
Tangenti autem velut lanæ ap-
parent. 8 Et si multa vi ipsas di-
gitis compresseris, glandula hu-
morem oleosum remittit, 9 qui
& ipse conteritur utplurimum,
ac disperit. 10 Ægrotant autem
non valde, sed una cum reliquo
corpore. 11 Quum vero proprio
morbo ægrotant (nam parum
etiam cum reliquo corpore æ- 10
grotant) 12 morbi tubercula
fiunt, & strumæ resultant, &
febris corpus occupat. 13 Perpe-
tiuntur autem hæc, ubi humi-
ditate repletæ fuerint, ex reli-
quo corpore in ipsas influente.
14 Influit autem ex reliquo cor-
pore per venas, quæ per ipsas
extentæ sunt multæ & cavæ, 15
ut humor quemcunque tandem
traxerint, facile in ipsas sequa-
tur. 16 Et si multa ac morbosa
fuerit fluxio, glandulæ reli- 15
quum corpus in se distendunt,
17 atque sic febris incenditur, &
elevantur ac inflammantur glan-
dulæ.

II. Cæterum glandulæ in
corpore sunt plures sive majores,
in cavis ipsius partibus, 2 quam
in

ἀρ-

ἄρθροισι, [3] καὶ ὁκόσα ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν ὑγρηδὲν καὶ κῆ τὰ αἱματώδεα χωρία· [4] αἱ μὲν, ὡς τὸ ἐπιῤῥέον ἄνωθεν ἐς τὰ κοῖλα ἐπιδεχόμεναι ἐπὶ σφέας ἕλκωσιν· [5] αἱ δ', ὥστε τῷ αὖθις γινομένῳ ὑπὸ τῶ πόνων ὑγρασίῃ ὑπδεχόμεναι ἐν τοῖσιν ἄρθροισι τῷ πληθεῖ, ἵν' ἧσσα μεθιῇσι τὰ ἄρθρα, [6] [καὶ] ἔστω πλάδος ὀλίγη ἐν τῷ σώματι. [7] εἰ γάρ τι καὶ γίνοιτο, παραυτίκα ὀλίγη καὶ αὖ ἐπιγίνοιτο πλάδος ὀπίσω. [8] καταναισιμοῦται γὰρ καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον ἐς τὰς ἀδένας. [9] καὶ ἔστως, τῷ πλεονεξίῃ ἔχει ἄλλα σώματα ἢ αἱ ἀδένες κέρδος ποιούμεναι, [10] τροφὴ ξυντροφὸν αὐτέουσιν ἐοῦσαι. [10] ὥστε, ὁκόσ' τελματώδεα, ἐνταῦθα καὶ ἀδένες. [11] σημεῖον· ὁκόσα ἀδένες, ἐκεῖ καὶ τρίχες. [12] ἡ γὰρ φύσις ποιέει ἀδένας καὶ τρίχας. [13] [12] [13] [10] [11] [9] [8] [7] [6] [5] [4] [3]

[10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23

III. Τὰ δ' ἄλλα, ὁκόσα ἀδένας ἔχ μέγον, οἷον ἔνλερα. [2] ἔχ γὰ κὴ ταῦτα ἀδένας ἐς τὸ ἐπίπλοον μείζονας. [3] τελχας [ῦ] ὀκ ἔχ. [4] κὴ γὰ ἐν τοῖσι τέλμασι τ' γῆς καὶ καθύγροισιν ὁ φύσεως τὸ σπέρμα, [5] ὥστ' ἐθέλ αὐταῦθι τ' γῆς ἄνω, [6] ἀλλ' ὑποζήπελαι καὶ ὑποπίμπλαται τῇ πλεονεξίῃ. [7] βιᾶται γὰ τὸ σπέρμα. [8] βιᾶται ὃ καὶ ἐν τοῖσιν ἐντέροισιν ἡ πλησμονὴ, καὶ τὸ ὑγρὸν πελὺ, [11] καὶ οὐκ ἐᾷ φύσαι τελχας. [9] αἱ δὲ ἀδένες μείζονες, ἢ κα ἄλλοθι ᾖ σώματος. [10] καὶ νέμουσι αἱ ἀδένες ἐν τοῖσιν ἐντέροισιν ὑπερζόμυαι τὸν πλάσμον. [11] τὰ δὲ ἔνλερα ὀκ τῶν τοιχέων ἐς τὰ ἐπίπλοα ὑποδέχ καὶ κατίησι τὸ ὑγρασίλω. [12] τὸ δὲ ἐπίπλοον [11] ἀμφιδέδ τῇσιδε ἀδένσιν.

IV. Ἔχουσι δὲ καὶ οἱ νεφροὶ ἀδένας. [2] καὶ γὰ ἔτοι κρεάσκονται πολλῆς ὑγρασίης. [3] μείζες δὲ αἱ ἀδένες ταύτη, ἢ αἱ ἄλλαι ἀδένες ἔασιν. [4] ὁ γὰ ἐμπίνεται τοῖσι νεφροῖσι τὸ ὑγρὸν τὸ ἐπιῤῥέον, ἀλλὰ ἀμῤῥεῖ ἐπὶ κύσιν κάτω· [5] ὥσθ' ὁ, πὲν ἀποκερδάνωσιν ἀπ' ὀχείων, τῦτο ἕλκουσι πρὸς σφέας. [6] κὴ ἄλλως δὲ εἰσιν ἐν τῷ σώματι ἀδένες σμικραὶ κὴ πάνυ. [7] ἀλλ' ὁ βάλομαι ἀποπλανᾶν τ' λόγον. [8] ἐς γὰ τὰς ἐπικαίρους ὠφελίη. [9] νῦν ὃ αὐξήσομαι τῷ λόγῳ, καὶ ἐρέω περὶ ἀδένων ὁλομελίης τραχήλου.

V. Τράχηλον [12] τὰ μέρεα αὐτῦ ἑκάτερα ἔνθα κὴ ἔνθα ἀδένας ἔχ. [2] κὴ παρίσθμια καλέον αἱ ἀδένες αὗται. [3] χρέην [ῦ] τοιῇδε. [4] ἡ κεφαλὴ ὑπέρκ ἄνω, κοίλη ἐοῦσα κὴ περιφερὴς, [5] κὴ περίῤῥηδὴς ἀπὸ

III. Reliquæ vero glandulas tantum habent, velut inteſtina. [2] Habent enim & hæ glandulas in omentum majores: [3] pilos autem non habent. [4] Nam & in cœnoſis ac humectis terræ locis, ſemen non naſcitur, [5] neque ſupra terram aſcendere conatur, [6] ſed per redundantiam putreſcit ac ſuffocatur. [7] Violat enim ſemen. [8] Violat autem & in inteſtinis copia ac multitudo humoris, & pilos enaſci non ſinit. [9] Glandulæ autem in inteſtinis majores ſunt, quam alibi in corpore: [10] & paſcuntur humectationem nimiam ex inteſtinis exprimentes. [11] Inteſtina vero ex vaſis in omentum ſuſcipiunt ac remittunt humiditatem: [12] omentum autem in glandulas diſtribuit.

IV. Habent præterea etiam renes glandulas. [2] Nam & hi multa humiditate exſatiantur. [3] Majores vero etiam hac parte quam aliæ glandulæ exiſtunt. [4] Influens enim humor in renes non imbibitur, ſed perfluit infra in veſicam. [5] Quare quicquid ejus lucrifaciunt de canalibus, hoc ad ſe trahunt. [6] Sed & aliæ in corpore glandulæ ſunt parvæ valde. [7] Verum non volo hunc ſermonem longius evagari permittere. [8] Nam earum quæ alicujus momenti ſunt gratia, hoc ſcriptum inſtitutum eſt. [9] Nunc itaque ſermone progreſſum faciam, & dicam de tota natura glandularum colli.

V. Collum ab utraque ſui parte hinc & hinc glandulas habet, [2] & vocantur hæ glandulæ tonſillæ, [3] in hunc uſum atque utilitatem. [4] Caput ſupra ſitum eſt, ſurſum cavum ac rotundum [5] exiſtens, & humiditatem ex reli-

ἀπὸ τῆς τοῦ ἄλλου σώματος ὑγρασίης. 6 καὶ γὰρ αὐαπέμπει τὸ σῶμα ἀτμοὺς ἐς τὴν κεφαλὴν παντοίους οὗτω, ὥς ' αὖθις ἡ κεφαλὴ ὀπίσω ἀφίησιν. 7 ἐν γὰρ δυνάται ἐμμένειν τὸ ἐπιῤῥέον, ὅτι ἔχον ἔνθα ἕδρην, ἢν μὴ τὴν κεφαλὴν πονέῃ. 8 τότε [γὰρ] οὐκ ἀνίησιν, ἀλλ' αὐτοῦ κρατέει. 9 " ἐπὴν δὲ ἀνῇ τὴν ἕλξιν, ἐς τοὺς ἀδένας ἡ ῥοὴ γίνεται, 10 καὶ ἐὰν λυπέῃ τὸ ῥεῦμα, ἔς τ' αὖ ὀλίγον τε ἢ καὶ ξύμμετρον, καὶ ἰσχυρούς ἔωσιν οἱ ἀδένες. 11 ἢν γὰρ πολὺ ἐπιῤῥυῇ δριμὺ, ἢν μὴν δριμὺ καὶ χολῶδες, φλεγμαίνει, καὶ αὐοιδίσκεται, καὶ ξυνίσταται ὁ τράχηλος. 12 καὶ ἔστιν ὅτε εἰς ἄμφω· κλὴν μᾶλλον ἐς ἑκάτερον τὸ μέρεα, ' ἑκάτερον· ἢν μὲν ἐς ἑκάτερον, πονέει ἑκάτερον.

VI. Ἢν δὲ ἡ φλεγματώδης καὶ πολὺ καὶ ἀργὸν ἡ ῥοὴ, φλεγμαίνει δὴ ὧδε 2 καὶ, ἡ φλεγμονὴ σήπεται ἐὸν ὑγρὸν, χοιρώδες ἐξανίσταται). 3 " αὖται [δὲ] χεῖρες αἱ νέοισι τραχήλου. 4 μαχάλαισι δὲ· ξυῤῥέουσι μὲν καὶ σύνεισθαι, ἀλλ', ὅταν φλιηθῇ ἡ, δριμέες ἰχῶρες· καὶ ὧδε γίνονται φύματα καὶ παυλαί. 5 καὶ ἐν τοῖσι βεβωσινέλκεσι τὴν ἀπὸ τοῦ ἀφεψημένων ὑγρασίην ἡ ἀδὴν· 6 ἄλλως, ἐὰν πλήθῃ λάβοι, βεβωνέεται, καὶ ἀμφιπύσεται), καὶ φλεγμαίνει ' ὁμοίως μαχάλαισί τε καὶ τραχήλῳ. 7 τὰ δὲ αὐτὰ καὶ δοκέει παρέχειν ἀγαθὰ καὶ κακά. 8 καὶ ταῦτα μὲν ἀμφὶ τῶνδε. 9 τὰ δὲ ἔντερα ἔχει κόρον πολλὸν ἀπό τε σιτίων καὶ ποτῶν· 10 ἔχει δὲ καὶ τὴν ὑπὸ τὸ δέρμα ὑγρασίην. 11 " αὕτη [δὲ] πᾶσι ἀπαυγάζεται) ὁμοίως

reliquo corpore complectens, 6 & corpus simul vapores omnis generis sursum in caput demittit, quos caput rursus retro dimittit. 7 Non enim immorari ac manere potest id quod influit, non habens ubi sedem firmet, nisi sane caput ægrotet. 8 Tunc enim non remittit, sed isthic retinet. 9 Postquam vero attractionem ' remiserit, in glandulas 10 fluxio vergit: 10 & nihil molestat, donec pauca & moderata fluxio fuerit, & ipsæ glandulæ validæ ac potentes extiterint. 11 Si enim multa & acris influxerit, manseritque acris & glutinosa, inflammatur ac intumescit, & collum distenditur, 12 atque sic ad aurem progreditur: & siquidem in utramque partem processerit, utraque auris: sin ad alteram, altera tantum ægrotat.

VI. ' Si autem pituitosa, & multa ac lenta fuerit fluxio, etiam sic inflammatur: 2 & inflammatio, quum stabilis humor existat, strumas 3 pessimum colli morbum generat. 4 In alas autem etiam tunc quid confluat. Sed ubi copiosi fuerint acres & serosi humores, etiam sic in ipsis tubercula producuntur. 5 Sed & in inguinibus glandula à patribus supra sitis humiditatem trahet: 6 sed ubi multitudo ' ejus occupaverit, inguina intumescunt, & suppurantur ac inflammantur, similiter ut alæ ac collum. 7 Atque hæc sane tum bona, tum mala glandulæ exhibere videntur: 8 & de his quidem hæc sufficerint. 7 Porro intestina multam satietatem ex cibis ac potibus habent, 10 & præterea humiditatem sub cuticula habent. 11 Sed & hæc tota reflectitur ac consumitur in glandulas, similiter ' velut superior.

περόσθεν. [12] νόσους δὲ ὁ ποιεῖ τὰ πολλὰ, ὅκως ὥῃ καὶ ἐν τοῖσιν ἄρθροισι γίνεται. [13] συχναὶ γάρ τοι ἀδένες, καὶ αὐλοπέλεες, καὶ ὁ ἡδύλεος, καὶ ὁ πολὺ πλεῖστος ἐπαυρισκόμενος ἢ ἑτέρη τῆς ἑτέρης. [14] ἐπεὶ, μᾶλλον γε πλεονεκτεῖν ἐθέλουσα, ἀδεμίη τό, τε πλεῖστον ἔχῃ δικαίως, [15] ἀλλ', ἐς ὀλίγον ἐκάστης ξυρρέον ἐς τὸ ἄρθρον ἐς πολλὰ διαμερόμενον, ἰσότης ἐστὶν αὐτέοισιν.

perior. [12] Morbos autem non facit fere, quemadmodum in articulis contingit. [13] Frequentes enim glandulæ & expassæ, ac non cavæ sunt, & altera alterius multitudine non multum fruitur, [14] & alias si qua etiam plus habere velit, copiam ejus habere non potest: [15] sed quod in paucas ac singulas confluit in articulis, id in multas hic dividitur, & æqualitas ipsis existit.

VII. Ἡ κεφαλὴ καὶ αὐτὴ τοὺς ἀδένας ἔχει, τὸν ἐγκέφαλον ἔοικε λευκὸν ἀδένι. [2] ἐγκέφαλος δὲ λόβος καὶ ψαφαρὸς, ὅκως ὥῃ καὶ ἀδένες. [3] καὶ τοιοῦτος ἀγαθὸς τῇσιν ἀδένσι ποιεῖ τὴν κεφαλήν. [4] ἔσω δὲ τὰ ἐρηνθρα μοι πωρέων ὁ ἐγκέφαλος ἀποσπερεῖ τὴν ὑγρασίην, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐγκαλικας ἔξω ἀποστέλλει τὸ πλέον ἀπὸ τῶν ῥόων. [5] μείζων δὲ ὁ ἐγκέφαλος τῶν ἄλλων ἀδένων, [6] καὶ οἱ τρίχες μείζους ἢ οἱ ἄλλαι τρίχες. [7] μείζων τε γάρ ὁ ἐγκέφαλος καὶ ἐν εὐρυχωρίῃ κεῖται τῇ κεφαλῇ. [8] ποιεῖ δὲ νόσους καὶ ἥσσονας καὶ μείζονας ἢ οἱ ἄλλαι ἀδένες. [9] ποιεῖ δὲ, ὁκόταν ἐς τὰ κάτω τοῦ σώματος τὴν σφετέρην πλεονεξίην ἀποστείλῃ.

VII. Caput etiam ipsum glandulas habet, cerebrum nimirum simile glandulæ. [2] Est enim cerebrum album ac friabile, quemadmodum etiam glandulæ. [3] Et ob id in commoditatem capitis glandulas facit, [4] & per relatas à me cerebrum auxilium ferens humiditatem aufert, & in extremitates foras ablegat, per fluxiones ex magna parte. [5] Majus autem est cerebrum quam aliæ glandulæ, [6] & capilli etiam majores quam alii pili. [7] Majus enim est cerebrum, & in amplo spacio in capite situm est. [8] Facit autem morbos & minores, & majores, quam aliæ glandulæ: [9] facit autem quum in infernas corporis partes redundantiam ac superfluitatem suam ablegarit.

VIII. Ῥόοι δὲ ἀπὸ κεφαλῆς ὡς ἀπὸ κρήνης, δι' ὤτων καὶ φύσιν, δι' ὀφθαλμῶν, ἀπὸ ῥινῶν· τρεῖς ἔτοι. [2] καὶ ἄλλοι δι' ὑστερώνης ἐς φάρυγγα, ἐς στόμαχον. [3] ἄλλοι ἀπὸ φλεβῶν ἐπὶ νωλιαῖον, ἐς τὸ αἷμα. [4] οἱ πάντες ἑπτά. [5] ὅτι δέ τε ἐγκεφάλου λύματα ἐόντα ἀποπίνεται, καὶ εἰ μὴ ἀπίοιεν, νόσος αὐτέοισιν. [6] ὅτῳ δὲ καὶ τῷ ἄλλῳ σώ-

VIII. Fluxiones porro de capite usque ad secretionem contingunt, per aures secundum naturam, per oculos, per nares: atque hæ tres sunt, [2] & [1] aliæ per palatum in guttur, & in gulam, [3] & alia per venas in medullam spinalem, & in sanguinem. [4] Quæ omnes septem numero existunt: [5] hæ fluxiones cerebri sordes ac purgamenta discedentes existunt, & si non discesserint, morbus ipsi inde oboritur. [6] Sic autem & reliquo corpori

σώματι. " ὧν δ' ἐς τὰ ἔνδον 26 corpori aliqui morbi accedunt,
ἐπίωσι, καὶ μὴ ἔξω, 7 " καὶ 27 si intro abierint ac discesserint
αὐτοῖς ὄχλος πολὺς ἔνδοθεν hæ fluxiones, & non foras. 7
ἔλκῃ, καὶ δεσμὸ μὴ μικρὸ, [ἐὰ] Et rursus turbatio multa oborí-
προσίῃ ὁ ἐγκέφαλος ῥεῦμα· 8 tur, si hianter 'ac affatim at- 95
ὃ πὰς ἐπιῤῥοὰς ἐσθιῇ καὶ ἕλκῃ. trahat, & acrem quidem fluxio-
9 καὶ τὸ μὴ ἐπιὸν, ὧν ἡ πλη- nem cerebrum demittat, 8 quæ
θος καλὸν, τέλος οὐκ αὖ influxiones corrodit & exulce-
ἔχοι ὁ ῥόος, ἐς τ' αὖ εἰσαρύη- rat. 9 Et si id quod cerebro in-
τον τὸν πληθὺν τοῦ καλόν- fluit copiosum fuerit, fluxio
τος. 10 καὶ τὸ μὴ ἐπιῤῥέον descendens non desinet, donec
45 'ἀποπέμπων ἔξω, ἕτερον δὲ multitudinem influentis exhau-
εἰσδεχόμενος, ἐς τὸ ὅμοιον serit: 10 atque sic id quod influit
αἰεὶ καθιστάμενος, τά τε ὑγρὰ foras demittens, & aliud susci-
ἕλκῃ καὶ ποιέῃ νόσους. 11 " ἄμ- 28 piens, ac semper in consimili
φω δὲ σὺν ἀκηδίῃ καχεξικοῖ statu consistens, & humores
τὸν φύσιν· 12 καὶ, ὧν πάθη, trahit, & morbos facit. 11 Am-
δύσιστα κακία. τὰ μὲν γὰρ πά- bo autem magno tædio ac 'mo- 100
θη τῆς φύσιος οἱ σφόδρα μέγοι lestia naturam frangunt, 12 quæ
ῥόοι δυσφορέουσι, τὸ πλῆθος· si fuerit affecta, dolorosa affli-
13 καὶ ὀδύζονται, τὸ ἄλογον καὶ ctio existit. 13 Affectiones enim
ἐξώνητες ὄν. naturæ sunt prædictæ fluxiones,
& multitudinem molestè ferunt,
14 & morsum ac rosionem perce-
ptant, ex eo quod præter ratio-
nem & non consuetum existit.

IX. Ὁ δὲ ἐγκέφαλος πῆ- IX. Cerebrum autem cladem
μα ἴσχει καὶ αὐτὸς ἐχ ὑγιαίνων. perfert, etiam ipsum non sanum
2 ἀλλ', ἢ μὲν δόκησις, πάρ- existens: 2 sed siquidem roda-
εχον πόνον ἴσχει, 3 " καὶ 29 tur, turbationem multam sustí-
ὁ νόος ἀφρονεῖ, 4 καὶ ὁ ἐγ- net, 3 & mens desipit, 4 & ce-
κέφαλος σπᾶται, 5 καὶ ἕλκει rebrum convellit 5 ac 'distrahit 105
τὸν ὅλον ἄνθρωπον· 6 " αὐ 30 totum hominem, qui in seipso
98 'ἑωυτῷ δὲ ὲ φωνέει, 7 καὶ vocem non edit, 6 ac suffocatur,
πνίγεται. ἀποπληξίη τῷ παθέϊ 7 & hæc affectio sideratio, ac
τὄνομα. 8 ἀλλ' ὅτε μὲν δεσ- græce apoplexia appellatur. 8
μὸ μὴ ὲ ποιέῃ αὐτῷ τὸ ῥεῦ- Aliquando vero acris quidem
μα, πλῆθος δὲ ὂν τὸ ἐμ- non est fluxio, sed copiosa in
πεσὸν, πονέει τοῦτο, 9 καὶ ἡ cerebrum irruens, ipsum affli-
γνώμη παράπλητται, 10 καὶ περ- git, 9 & mens perturbatur, 10
είησιν ἀλλοῖα φρονῶν, καὶ & homo circumambulat, aliena
ἀλλοῖα ὁρέων, 11 φέρων τὸ ἦ- cogitans, & aliena videns, 11
θος τῆς νόσου " σημήροσι μέ- 31 perferens morbi mores, visis,
σμασι καὶ ἀλλοκότοισι φαν- risu, & peregrinis imaginatio-
τάσμασιν. 12 ἄλλος ῥόος nibus. 12 Alia fluxio ad oculos
ἐς ὀφθαλμοὺς, ὀφθαλμία· καὶ ophthalmia 'Græcis, latine lip- 110
5 οἰδέουσιν αἱ ὄψες. 13 ἢν δὲ ἐπὶ pitudo appellatur, & oculi in
ῥῖνας ipsa intumescunt. 13 Si vero ad

ῥίνας ὁ καθάρσις, ὀδάξον) μυκλῆρες, καὶ ἄλλο ἐδὲν δῆνόν. 14 αἵτε γὰρ ὁδοὶ τετέων εὐρέες καὶ ἱκαναὶ πωρέειν σφίσιν· 15 ὥστε ἧσσον καὶ ἀσύμφορον τὸ ἀπιὸν αὐτέησι. 16 τὸ δὲ ἕλιξ ἄκρον, σκολιὸς μὲν πόρος καὶ στενός· 17 ὁ δ' ἐγκέφαλος πλησίον αὐτέων αὐτοῖσιν ἐμπιέζεται. 18 νοσέων δὲ τῶν νέσον τοῦτον τὸν πολλὰ ἀποκρίνει, 19 " καὶ τὸ ὦς ἀπὸ τῆς πυκινῆς ῥόης ἀνὰ χρόνον ὀρίνει), καὶ ῥεῖ δυσώδες πῦον. 20 " ἔστιν ἐς τὰ ἔξω δῆλοι τῷ ὀφθαλμῷ ῥόοι, καὶ ἐ πάμπαν ἀναπόδεες. 21 ' ἢν δ' ὀπίσω ῥεῦμα ἢ δι' ὑπερώης τὸ ἀφικόμενον φλέγμα ἐς τὴν κοιλίην, ῥέουσι μὲν καὶ αἱ κοιλίαι τέτων, νοσέουσι δὲ ἧσσον. 22 " ἀναμένον [δὲ] κάτω δὲ φλέγμαι, ἑλκοῖ τὰ πάθη, χρόνια.

x. " Ἄλλοις δ' ὑπερώης ἐπὶ φάρυγα ἢν πολὺ ῥυῇ, καὶ ἐπὶ πολὺ αἰ νέσοι φθινάδες. 2 κορέσκονται γὰρ δὲ φλέγμαι οἱ πνεύμονες, 3 " καὶ γίνεται τὸ πῦον τοῦτο, ὃ διεφθείρει τοὺς πνεύμονας, 4 καὶ οἱ νοσέοντες ἐ ῥᾴδιον ἀπαλλάσσονται· 5 καὶ ἡ γνώμη δὲ ὑγιὴς, καὶ ἰητρὸς, καὶ ἢν ἀγαθὸς, καὶ ἢν ἀγνώμων, τὰ πολλὰ ξυνίστησι τῆς ἀποφάσιος. 6 " ἄλλη νέσος ἀπὸ φλεβῶν ἐπὶ νωτιαῖον ἀπὸ κεφαλῆς. 7 ἄισται δὲ ἐντεῦθεν ἐπὶ ἱερὸν ὀστέον, ἄγων τὴν ἐπιῤῥοὴν ὁ νωτιαῖος, 8 " καὶ ἐναπέθετο τῇσι κοτύλῃσι τὸ ἰσχίον. 9 καὶ, ἢν ποιέῃ φθίσιν, μαραίνει) ὁ ἄνθρωπος ὅδε καὶ ὧδε, καὶ ζώειν ἐκ ἐθέλει. 10 ταχὺ γὰρ πονέει τὴν ἀπάφην, καὶ ἅμα τῷ πόδε καὶ μήρω παρέπονται. 11 καὶ αἰεὶ τελέως ὅλως τάται χρόνῳ πολλῷ μελεδαινόμενοι, 12 " καὶ ὕστις ἀπηύδηκε καὶ ἀνήσκει.

nares defluxio fiat, arroduntur nares, & nihil aliud grave accedit, 14 nam viæ ipsarum amplæ sunt, & sibi auxiliari possunt, 15 insuperque non compactum est quod ab ipsis discedit. 16 At vero aures intortus quidem meatus & angustus, 17 cerebrum autem prope ipsum ipsis auribus apprimitur. 18 Ægrotans vero hoc morbo, plurima excernit: 19 & auris à frequenti fluxione per tempus vexatur, & pus graveolens effluit. 20 Sic etiam fluxiones ad oculos foris conspicuæ sunt, & non lethales in totum. 21 Si vero fluxio retro processerit per palatum, & in ventrem pituita pervenerit, fluunt quidem horum ventres, non autem ægrotant. 22 Si vero inferne maneat pituita, affectiones volvulosæ fiunt diuturnæ.

x. Aliis autem si per palatum in guttur multa fluxio continuat, utplurimum morbi tabis oriuntur, 2 replentur enim pulmones pituita, 3 atque ea ipsa pus fit, id quod pulmones exedit, 4 & ægroti non facile superstites manent, 5 & mens medici (si bonus & prudens est) utplurimum causam intelligit. 6 Alius morbus oritur ex defluxione capitis per venas in spinalem medullam. 7 Inde autem in sacrum os impetum facit, quo medulla ipsa fluxionem perducit, 8 & in coxendicum acetabula sive juncturas deponit: 9 & si tabem fecerit, homo marcescit, atque hoc modo contabescit, & vivere non expetit. 10 Statim enim scapulæ dolent, amboque pedes ac crura consequuntur, 11 & semper tandem pereunt multo tempore curati: 12 atque sic defloreſcit homo ac mori-

θνήσκ. 13 ταῦτά μοι περὶ ῥόων ἀπὸ κεφαλῆς εἴρηται. 14 καὶ παθέα ἐγκεφάλου καὶ ἄλλα νοσεῖ, παραφροσύνας, καὶ μανίας, 15 καὶ πάντα ἐπικίνδυνα, καὶ πονέει ὁ ἐγκέφαλος καὶ αἱ ἄλλαι ἀδένες. 16 ἔχει γὰρ τόνον, καὶ ἄλγημα ξυνοδοῦσι ἐντεῦθεν πάλιν καὶ σώματος.

XI. Ἀλλὰ καὶ ἀδένες αἱ τοῖσι στήθεσι μαζοὶ καλέονται, 2 καὶ δὴ αἴρονται καὶ γάλα ποιέουσιν· 3 οἷς δὲ οὐ ποιέουσι γάλα. 4 ποιέουσι μὲν αἱ γυναῖκες· 5 οἱ δὲ ἄνδρες οὐ ποιέουσι. 6 τῆσι μὲν [γὰρ] γυναιξὶν ἀραιή τε ἡ φύσις τῶν ἀδένων, ὥστε καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, 7 καὶ τὴν τροφὴν, ἣν πίνα ἕλκουσιν ἐπὶ σφᾶς, ἀλλοιοῦσιν ἐς τὸ γάλα. 8 καὶ ἀπὸ τῆς μήτρης παραγίνεται ἐπὶ τοὺς μαζοὺς ἐς τὴν μετὰ τὸν τόκον τῷ παιδίῳ τροφὴν, 9 ἣν πίνα ἀπαπιέζει, ἐώσας ὑπερβάλλει, τὸ ἐπίπλοον ἐς τὰνω, ξηνοχωρέμενον ὑπὸ τοῦ ἐμβρύου. 10 τοῖσι δὲ ἄρρεσι καὶ ἡ στενοχωρίη καὶ ἡ πυκνότης τοῦ σώματος μέγα συμβάλλεται, μὴ εἶναι μεγάλας τοὺς ἀδένας. 11 τὸ γὰρ ἄρρεν ναρκόν ἐστι, καὶ οἷον εἶμα πυκνὸν καὶ ὀρεόνδι καὶ ἐπαφορμῶν. 12 τὸ δὲ θῆλυ ἀραιὸν καὶ χαῦνον, καὶ οἱονεὶ ῥέον ὀρεόνδι καὶ ἐπαφορμῶν. 13 ὥστε τὴν ὑγρασίην ἐν μεσάτῃσι τὸ ἀραιὸν καὶ μαλθακόν. 14 τὸ δὲ ἄρσεν οὐκ οἶδ' ὅ τι προσδέξαιτο, πυκνόν τε ἐὸν καὶ ἀστεγὲς, 15 καὶ ὁ πόνος κραταιοῖ αὐτῷ τὸ σῶμα, 16 ὥστε οὐκ ἔχει ὅ τι λήψεται τῶν περισσῶν, 17 ὅτως [δὲ] αὐαλίζει ὁδὲ λόγος, καὶ στήθεα καὶ μαζοὺς καὶ τὸ ἄλλο σῶμα τῆσι γυναιξὶ χαῦνα καὶ μαλθακὰ εἶναι, καὶ

moritur. 13 Hæc mihi de fluxionibus capitis dicta sunt. 14 Sunt autem affectiones cerebri, et iam alii morbi, deliria, insaniæ, 15 omnia periculosa, & ægrotat cerebrum, & aliæ glandulæ. 16 Habet enim & dolorem, & alius congressus corporis hinc contingit.

XI. Quin & glandulæ in pectoribus mammæ appellantur, 2 & attolluntur ac lac faciunt, 3 aliquibus vero lac non faciunt. 4 Et faciunt quidem lac mulieres, 5 viri vero non faciunt. 6 Mulieribus enim rara est glandularum natura, quemadmodum etiam reliquum corpus rarum habent, 7 & alimentum quod in se trahunt, in lac permutant. 8 Et ab utero accedit ad mammas, quod post partum puero cessurum est in alimentum, 9 quod ipsum sane exprimit ac sursum mittit omentum, ad supernas partes ab ipso fœtu coarctatum. 10 Verum maribus locorum angustia, & corporis insuper densitas conducit ad hoc, ut glandulæ non sint magnæ. 11 Mas enim plenus est, & velut pallium densus, tum ad visum, tum ad tactum: 12 fœmina vero rara & laxa, & velut fluida, tum ad visum, tum ad tactum. 13 Quare humiditatem non remittit, id quod est rarum & molle. 14 Mas autem non amplius quid ejus susceperit, quum densus existat ac cohærens & compactus, 15 sed & labor corpus ipsius corroborat, 15 ut non sit locus ubi redundantia ac superfluitates recipiat. 17 Atque hoc modo cogit ac concludit hæc ratio, & pectora & mammas, & reliquum corpus mulieribus laxa ac mollia esse, tum

κὴ ἀφὸ τὴν ὀχμίλιν, κὴ ἀφὸ τὰ ωεφιμμένα· [18] πῆσι δὲ ἀνθρώ-
πι τὰ ἐναντία.

xii. [17] Ποιέζι [δὲ] κὴ μαζοὶ [1] φύματα, φλεγμονὰς, τὸ γάλα ἀποζήποντες. [2] ἀγαθὰ δὲ ἔχουσι πῆσιν ἔμπροσθεν ὅμοια, [3] κὴ ἀποτελέζουσι τὴν πλεονεξίην τῶ ἄλλω σώματος. [4] μαρτύριον τῆσι γυναιξὶν, ἦσιν ἀφαιρέηται νόσω ἢ ἄλλη τινὶ ξυμφορῆ μαζός. [5] [17] κὴ [γὰρ] ἡ φωνὴ τραχεῖα, κὴ ὑγρὰ ἐς στόμαχον, κὴ πλευρίζουσι, κὴ τὴν κεφαλὴν ἀλγέουζι, κὴ ἀπὸ τῶνδε νοσέουσιν. [6] [18] ἰὸν γὰρ ἀπὸ τῆς μήτρης κὴ ἐπιῤῥέον τὸ γάλα, ὥστε μηδὲν κὴ ἔμπροσθεν ἐς τὰ ἄνω τρέχειν, τὰ οἰκεῖα δὴ ἔχον τρέχειν, [8] σπληνιᾶσι τῆσι κυρίοις τῆ σώματος, κραδίη, πνεύμονι, κὴ ἀποπνίγονται.

ob ocium ac ſegniciem, tum ob alia prædicta. [18] Viris autem vice verſa.

xii. Porro faciunt etiam mammæ tubercula ac inflammationes, lac ipſum putrefacientes. [2] Commoda autem habent ſuperioribus ſimilia, [3] & reliqui corporis redundantiam auferunt: [4] teſtimonium abunde præbent mulieres, quibus morbus, aut alia quædam calamitas mammas adimit. [5] Nam & vox ipſarum aſpera redditur, & humores in gulam feruntur, & multo ſputo vexantur, & caput dolent, & ab his ægrotant. [6] Lac enim proficiſcens ac influens ab utero, quemadmodum etiam antea in ſuperna vaſa tranſibat, quum propria vaſa non habeat, [7] nec reperiat, utpote ipſisper mammarum ademptionem privatum, [8] in principales corporis partes incurrit, cor videlicet ac pulmonem, atque ſic ſuffocantur.

HIPPOCRATIS
DE SIGNIFICATIONE VITÆ ET MORTIS,
ſecundum motum lunæ & aſpectus planetarum.

Præfatio

GULIDEOLI MORDICI, interpretis priſci.

HIPPOCRATES optimus medentium dixit, cujuſmodi Medicu eſt, qui ignorat aſtronomiam? nemo debet ſe committere manibus ejus, quia non eſt perfectus medicus. [2] Novi ergo, quod opus erat ſcire aſtronomiam. [3] Ideo inſpexi libros Hippocratis & inveni libellum hunc parvulum, ſed optimum, [4] quem qui bene noverit, efficietur magnus Medicus. [5] Eſt enim valde neceſſarius Medicis omnibus.

II. Hippocrates: aſpice Lunam, quando eſt plena lumine, quia tum creſcit ſanguis, & medulla in omni homine, & beſtiis omnibus. Idem fit in mari, & cunctis in rebus mundanis. [2] Cum ergo quis inciderit in morbum, tum neceſſarium eſt videre, an Luna è combuſtione exeat. [3] Tum namque creſcit infirmitas, donec venerit ad oppoſitionis gradum. [4] Et cum erit in oppoſitione,

tione, videndum erit, an sit cum malo aliquo Planetarum, vel in malo aspectu, aut aspexerit dominum domus mortis. [5] Nam ex iis poteris scire, utrum morietur, vel vivet, vel diuturnus erit morbus ejus, vel non. [6] Nunc autem videamus naturam omnium signorum; vires etiam sive posse Lunæ in eisdem.

111. Cum quis in morbum inciderit Luna existente in Ariete cum Marte aut Sole, tum morbus erit in capite propter Solis calorem, utique & gravis, & dolebunt ei pulsus capitis: febres etiam patitur æstuosas, non intermittentes: in præcordiis quoque torquetur, vix loquitur: quia thoracem occupavit vehemens calor, & pulmonem, quod & pulsus vehemens ostendit. Necessarium est ergo, ut huic secetur vena cordis, utque vescatur frigido alimento & potu, & compescentibus calorem, ut morbus is non vertatur in phrenesim. [2] At si cum Luna fuerit Mars, sive Saturnus, ex hoc morbo morietur æger infra diem septimum, à die, quo Luna fuerit cum Sole per quartum aspectum, & hoc intelligitur Luna crescente. [3] Si vero Luna erit in Ariete infortunata, aspexeritque eam ex quarto, vel ex oppositione Saturnus, morbus is erit in capite, & perducet eum ad alienationem mentis, & faciet insanire, variando incrementum & decrementum, eritque morbidus persimilis illi, qui videre non potest. Si vero astronomiam ignoras, hæc non poteris scire, neque cognoscere ejus morbum. [4] Quod si fuerit Luna in diminutione graduum vel luminis, cum revertetur ad primum aspectum Saturni, videlicet, cum dimiserit eum, & per alium aspectum illum aspexerit, morbus mutabit in bonum vel in malum: nam si aspexerit: aliud infortunium, morietur ille: si autem non aspexerit, evadet. [5] Sed cum Luna dimiserit aspectus hos, de quibus diximus, morbum scias recessurum. Tamen, dum Luna non invenerit Jovem aut Venerem per aliquem aspectum, priusquam venerit Luna ad conjunctionem Solis, morbus non recedet, sed stabit, donec Luna venerit in aspectum vel ad oppositionem Solis. [6] Quod si dictos etiam non invenerit Luna, sed Mercurius occurrerit illi, morietur æger. At si Mars invenerit eam, sanabitur, dum morbum produxerit pituita. [7] Et quando languidus primo sentit morbum, dum Luna addit suo lumini & gradibus, & Mars aut Sol fuerit in Ariete, morbus erit in capite, & insania, & abscessus ex pituita orietur in capite, profluetque illi sanguis è naribus. Oportet itaque illum uti frigidis temperatis, indigetque medicina, qua destruitur abscessus. [8] Cum vero Luna fuerit cum Mercurio in loco Solis, evadet infirmus: prius autem erit in magno discrimine; quoniam Mercurius concors fit cum Marte, in eodem negotio. Mars autem non facit sic cum Saturno, & morietur æger, cum Saturnus fuerit in loco Solis. [9] Quod si fuerit cum Luna Jupiter ibidem, vel Mercurius, aut Ve-

nus, varius ejus erit morbus. Quando autem Lunam aſpexerit Mars vel Saturnus aliquo aſpectu, opus eſt ægro leni medicina, & mediocri diæta, demum ſedeat quandoque, & jaceat quandoque ille in luminoſo loco, ut à longe clarum aërem poſſit videre; utatur & balneo, bibatque aquam frigidam, cum neceſſarium fuerit, & regas illum, ut tibi videtur ſalubrius eſſe.

IV. Quando autem quiſpiam incidit in morbum Luna exiſtente in Tauro, atque eam aſpexerit Mars ex oppoſito vel aſpectu quarto, morbus ejus productus erit ex ſanguine, is tandem ſentit immenſum calorem, & ſiti torquetur, & queritur per noctem, nec poteſt dormire, & potum vini appetit. Eſt ergo neceſſarium illi ſecare venam, & exhibere pharmacum, quod refrigeret eum, & humectet. [2] Sin fuerit in ſigno Saturnus cum Luna, aut Venus addens, & non invenerit fortunam, morietur infra novem dies à die, quo incidit in languorem. [3] Quod ſi Luna addet ſuo lumini & gradibus, tum demum atque eam Mars aſpexerit ex oppoſine vel quarto aſpectu, & Luna venerit ad Saturnum, & erit Mercurius cum ea, morbus ex frigidis ſuccis erit, vel æger totus frigidus & diſruptus erit. Ideo vix loquitur, & pauca profert: habet & ventriculum durum, ſeu crudum adeo, ut excoquere non valeat alimentum, ſed interius ardeat. Propterea is eget ſolventi medicamine, quoniam morbus is magis particeps eſt bilis, quam pituitæ. [4] Aſpicies etiam Lunam, quando venerit ad locum oppoſitum illius, in quo fuerat à primordio morbi: quoniam, cum fuerit ibi, magnum periculum, & labor magnus erit ægro. Is ergo morietur, ſi Luna non invenerit aliquam fortunam, in eodem ſigno: quod ſi invenerit fortunam, evadet uſque ad dies octo. [5] Quum vero quiſpiam inciderit in morbum Luna peragrante Taurum, & Mars & Sol erunt in eodem ſigno, noctu languor erit in thorace; ardebit & lingua, ut combuſta, flagrabit ore atque oculis, & egerens raro per alvum balbutiet, & febris ejus cauſa erit ſanguis, ſitietque vehementer. Indiget tandem ſectione venæ, & medicina ſolventi. Potus ergo ſit frigidus, caveatque à calentibus. [6] Advertes autem, quando Luna fuerit in trino aſpectu cum Sole, ſi morbus decreverit, vivet ille: ſin creverit, occumbet, quando Luna erit in oppoſitione Solis, quod ſi invenerit Venerem, vel Jovem, non morietur.

V. Si quis inciderit in ægritudinem, Luna exiſtente in Geminis, & aſpexerit eam Mars, aut Saturnus ex quadrato vel oppoſitione, ægritudo ex amiſſione ſomni erit, vel ex aliquo mœrore, vel ex plurimis cogitationibus ſuper aliquo negotio. Ideo univerſo dolebit corpore, & hæc durabit ægritudo ad minus tribus ſeptenis diebus. Poſtmodum incidet in calorem. Is etiam, dum recubat noctu, extenſiones patitur, & dolorem dextri hypochondrii, vel regionis jecinoris.

[2] Et si Luna non fuerit cum aliqua ex fortunis, morietur ille spatio dierum triginta. Cum vero Luna erit in Geminis addens suo lumini & gradibus, & Mars aspexerit eam ex quarto aspectu vel oppositione, ægritudo hæc proveniet ex bile rubra, febrietque cum vehementia pulsus. Itaque sanguis est minuendus illi, & frigidis alendus eduliis. [3] Quod si fuerit Saturnus in hoc aspectu, & cum Luna nulla fuerit fortuna, vitam perdet ille, quando Luna veniet ad oppositum illius loci, in quo erat, cum incidit in ægritudinem: sin aliqua fortuna aspexerit eum, recipiet valetudinem, etsi magno in periculo occubitus erit. [4] Si Luna tantum fuerit in Geminis, morbus erit in capite. Tum cavendum est à sectione venarum, neque ei offerenda sunt frigida vel humida, sed offerantur temperata. Advertes etiam, cum Luna fuerit in oppositione Solis, si qua ex fortunis bono aspectu aderit, vivet ille, alioquin morietur. [5] Si vero Luna erit in Geminis, & aspexerit eam fortuna bono aspectu, vivet ille, vel ægritudo mutabitur in alium morbum. Sin autem fortuna dimiserit eam, neque invenerit aliam, donec Luna venerit ad oppositum loci, in quo fuerat à principio, Medicus non potest cognoscere quisnam languidi morbus sit, sed tum evadet, cum Luna erit in prædicta oppositione. [6] Si vero Luna fuerit in Geminis una cum Sole & Marte, hæc erit acutissima ægritudo: lacrymabit ei oculus, perveniet-que in phrenesim, & æger ipse de se ipso tum maxime veretur. Nam apparent ante oculos illi diversa phantasmata & imagines horribiles, ejusque pulsus erit valde profundus, adeo ut fere non invenietur, & capite dolebit. Tum ergo vena non est secanda illi, & alendus erit levi cibo & potu, & stratus jaceat in loco temperato. Respicies etiam, cum Luna fuerit in quarto aspectu illius loci, in quo fuerat à primordio morbi, quia tunc morietur. [7] Sed quando Luna fuerit cum Sole & Marte, & aspexerit eam fortuna bono aspectu, & Luna erit addens lumini & gradibus, evadet, cum Luna venerit ad quartum aspectum, in quo ab exordio morbi fuerat. Nec offeres medicam potionem illi, sed præcipies uti leni cibo, & balneo, & in loco altiori sedere.

VI. Luna si fuerit in Cancro, cum aliquis inciderit in morbum, & eam Saturnus aspexerit quarto aspectu vel oppositione, morbus is ex frigidis succis erit ei productus, vel ex balneo, vel de loco humido exeunti. Is nullum odorem sentit, laborat pectore, & tussit, difficilem habens anhelitum & pulsum admodum compressum, queritur de affectibus ventriculi, iliorum & renum. Eget ergo medicina lenienti pectus, & tussim expugnanti. [2] Si vero Saturnus non fuerit cum Luna, vel eam non aspexerit aliqua fortuna, donec venerit ad quartum aspectum illius loci, in quo fuerat, quando incidit in morbum, is mori debet circa diem decimum. Quod si Lunam aspexerit fortuna, vivet ille cum difficultate & labore,

3 Similiter Luna si fuerit in Cancro, & eam Mars aspexerit aspectu quarto vel opposito, vomitum patietur æger, vel dolorem ventriculi. Is tandem indiget frigefacienti medicamine, & ventriculum reficienti. Quod si Lunam non aspexerit aliqua fortuna conveniens & bona in eodem loco, occumbet, priusquam veniet Luna ad quartum vel ad alium aspectum. 4 Sin autem Luna existens in Cancro cursu esset vacua, morbus is productus est ex potu nimio, ejusque turgent venæ, & distenduntur, noctu valde tristatur, cupitque erectus sedere in altiori loco, dejicit operimenta, non desiderat sermones quosdam, sed frigida tangere. 5 Cum autem Luna venerit ad oppositum Cancri, evadet ille, si bona fortuna eam aspexerit. At si invenerit Martem vel Solem, morbus vertetur ad majorem caliditatem, pulsus ejus non mutatur, quinimo excrescentias ostendit, perseverat tandem morbus, dum Luna fuerit, ut diximus, in loco quarti aspectus vel ad oppositum venerit aspectum. Is tandem noctu timet, ut quid horrendum videret, propterea & vociferat multum laboriose. Et quando venerit ad trinum aspectum, sanatur. 5 At si non invenerit ibi fortunam bonum, mutatur morbus in aliam ægritudinem. Sed convalescit, quando Luna revertetur ad locum, in quo erat, cum infirmus cœpit ægrotare, sed si ibi non invenerit fortunam, morietur ille. Quod si fortuna aspexerit eam bono aspectu, vertetur ad pristinam salutem. 6 Cum Luna fuerit in Cancro, & Saturnus & Jupiter cum ea, morbus triginta dierum erit ex frigido succo, sed vivet ille. 7 Si vero Luna erit in Cancro cum Saturno, Marte & Venere, morbus ex lassitudine itineris proveniet, vel ex coitu plurimo, is tandem in strato circumvertitur, & debilis efficitur. Ideo non mittendus sanguis, neque venter ejus est solvendus, sed studendum est eduliis revocantibus virtutem, ut carnibus pullorum & vitulorum, restibusque gallorum & ovis sorbilibus, à frigidis vero fugiendum est. 8 Et cum Luna recesserit ex signo illo, veneritque ad oppositionem, & non invenerit aliquem Planetarum, verendum est: quod si invenerit fortunam, cito restituetur sanitati: quam si non invenerit, morbus crescet, & morietur. 9 Cum Luna fuerit in Cancro cum Saturno, Marte & Mercurio, tum morbus productus erit ex nimio studio legendi vel scribendi, estque in causa melancholia. Itaque utendum est medicina bilem atram educenti. 10 Quando autem Luna egressa erit de loco illo, & invenerit fortunam, restituetur saluti, cum Luna venerit ad quartum aspectum illius fortunæ. 11 Quod si invenerit aliquod infortunium, mori debet, quando Luna erit in quarto aspectu illius infortunii. Si vero invenerit bonum aliquem Planetarum, evadet, cum Luna venerit ad oppositum loci, in quo fuerat: sed si infortunium invenerit, morbu fiet magis diuturnus, vel extenderetur ad tempus, donec redierit ad

ad locum, in quo fuerat à principio morbi, & reſtituetur ſaluti: at ſi Luna invenerit infortunium per malum aſpectum, cum tendit ad oppoſitionem, demens efficitur languidus. Si vero fortunam invenerit, mutabit morbum in aliam ægritudinem, tamen reſtituetur ſaluti.

VII. Cum Luna erit in Leone, & Saturnus aſpexerit eam ex quadrato vel oppoſitione, morbus erit propter lienem, dolebit capite, & vomitum patietur, is tandem deſcendet prope occaſum, & febris ejus intenſiſſima: languor vero erit magis internus, quam externus cum defectu lubricitatis ventris. Quod ſi Luna nullam aſpexerit fortunam, occidet ille, cum pervenerit Luna ad quartum aſpectum Leonis. At ſi forte fortuna aſpexerit eam, ſalutem recipiet, cum venerit ad quartum aſpectum. [2] Si vero Luna fuerit in Leone, & Mars eam aſpexerit ex aſpectu quarto vel oppoſitione, morbus erit ex ubertate ſanguinis, is vehementer calefiet, & corripietur duabus febribus. Utatur ergo frigidis & ſiccis, tum poculentis, tum eſculentis. [3] Si Luna fortunam aſpexerit bono aſpectu, poſt magnam defatigationem melius: quod ſi non aſpexerit fortunam, deterius erit. Quare ſi fortunam bono aſpectu non aſpexerit, certo morietur, quando venerit ad oppoſitionem loci, in quo fuerat morbus in principio. [4] Si vero prius aſpexerit infortunium, quam venerit Luna ad quartum aſpectum, morietur. Si vero, Luna exiſtente in Leone, Mars eam proſpexerit, vel Sol quarto aſpectu, ardenter viſceribus ardebit, pectore & capite dolebit, & pedes manuſque habebit frigidas. Huic tandem neceſſario vena ſecanda erit, dum non fuerit Luna in ſigno, quod impedit ſectionem: ſin autem fuerit, morandum erit, donec Luna venerit ad medietatem ſui luminis, & illines pedes languentis linimento, quod tollit frigiditatem. [5] Si Mars vel Sol fuerit cum Luna in eodem ſigno, morbus procedet ex dolore cordis. Quando vero Luna venerit ad quartum aſpectum illius loci, in quo fuerat à primordio, valde timendum erit ægro. Cum autem Luna caruerit dictis aſpectibus, & invenerit Jovem in itinere, aut Venerem, priuſquam venerit ad quartum aſpectum, tum balneandum ſuadeo, vel in frigido loco ſtandum. [6] Si vero Luna Saturnum invenerit, morbus is vertetur ad veſicam, ſed ſanabitur, cum pervenerit Luna ad locum, in quo fuerat. [7] Quando Luna invenerit Solem aut Martem, & fuerit cum ea Saturnus vel Mercurius, veniet ad extrema, ut diximus, ex dolore cordis, & erit longus morbus, & timendum erit, ne in phthiſin vertatur. Utendum erit rebus temperatis in frigiditate, neque debet jacere in loco lucido. [8] Et erit reſpiciendum, quando Luna venerit ad quartum aſpectum loci illius, in quo erat, cum incidit in morbum. Nam ſi morbus creverit, erit diuturnus, & morietur: ſin minuitur, evadet, cum Luna venerit ad oppoſitionem. [9] Quod ſi Luna inve-

invenerit infortunium, vivet ille, donec Luna peregerit cursum ad locum usque, in quo fuerat, cum æger incidit in morbum.

VIII. Cum fuerit Luna in Virgine, & Saturnus invenerit eam ex quarto aspectu, vel eam prospexerit ex oppositione, qui tum inciderit in languorem, ventriculi dolorem patietur, & ventris & intestinorum, vel ei congestum erit apostema ex pituita alba. Is quandoque patietur calorem, & erit illi pulsus debilis. Ejus vero morbum nemo potest cognoscere, nisi fuerit astronomus. Utatur is, rebus frigidis & temperatis. Indiget curatione abscessus sine apertione. Morbus is tandem longus futurus est. Sin autem Luna aspexerit fortunam, evadet, sed post multos dies: Quod si infortunium aspexerit, occumbet die quadragesimo. [2] Cum Luna fuerit in Virgine, eamque Mars respexerit, vel Sol ex quarto vel oppositione, morbus productus erit ex magno interno calore. Huic succedit frequens affellatio, projicit & sanguinem, & venenum, vel humores præferentes aconitum. Pulsus ejus est validus: tamen quandoque non invenitur. Patitur & cordis languorem, & ventriculo laborat. Medicina illi tandem potens negatur, sed stypticum medicamen, & ventriculum roborans detur. Utatur ergo & alimento, & medicamento leni. Quod si infortunium aliquod aspexerit eam, morietur ille, & brevi tempore, ad dies trigiuta; sin vero aspexerit eam aliqua fortuna, vivet ille. [3] Cum fuerit in Virgine cursu vacua, ægro stomachus erit debilis, & fluxum quandoque ventris patietur, & lotium, dum mingit, vesicam afficit, vexatque bilis prasina hominem, & cum difficultate mingit. [4] Si fuerit cum ea Mars, vel Mercurius, vel Sol, morbus ejus erit gravis, & vix loquitur, & fluxum ventris patitur. Indiget ergo ventrem stipantibus. Verendum autem est illi, ne occumbat, cum Luna venerit ad oppositionem loci, in quo fuerat ab initio morbi: quam si fortuna aspexerit, vivet ille, sin autem, morietur. [5] Quod si inveneris Saturnum cum Luna, vel Mercurium, aut Venerem, seu Jovem, hic morbus erit nimium diuturnus, capitis languorem patietur etiam, neque liber erit morbo, donec venerit Luna ad locum, in quo fuerat ab initio morbi.

IX. Luna cum fuerit in Libra, & Saturnus eam aspexerit ex quarto aspectu vel oppositione, morbus productus erit ex nimio potu vini, majorque erit morbus is, cum Luna fuerit in diminutione luminis & graduum. Is tandem afficitur oculis, dolet temporibus, queritur pectore, tussis ex pituita in pulmone concitatur, illi moventur & sternutamenta, afficitur & febre quadam levi. Is demum eget medicina temperata, & regimine vitæ utatur temperato. Sin autem Lunam inspexerit Mars aspectu quarto vel oppositio, morietur ille. Quod si eam non aspexerit, vivet & liber erit, quando Luna venerit ad oppositionem loci, in quo fuerat à principio lan-

languoris. [2] Quum autem Luna fuerit in Libra, eamque aſpexerit Mars quarto aſpectu, vel Saturnus oppoſitione, morbus erit ex ſanguine, & febris erit vehemens & nocturna, prava occurrent ſomnia, etſi vix poterit dormire, plerunque & apoſtema congeritur illi ex pituita alba. Is tandem neceſſario medendus eſt temperato medicamine. Cumque Lunam non inſpexerit aliquod infortunium, evadet ille. Sin autem fuerit oppoſitum, cum venerit ad oppoſitionem morietur ſpatio vigintitrium dierum, vel trigintatrium. Cumque Luna aſpexerit aliquam fortunarum, ſanabitur ille, cum Luna venerit ad oppoſitionem loci, in quo erat ab initio morbi. [3] Sed cum Luna in Libra fuerit peregrina, æger pedibus, vel manibus laborat, & febrit, graves oculos, & ſomnolentos habens, balbutit loquendo. Eget pharmaco, & frigido vitæ regimine, atque humido. Secanda erit vena illi. Cum Luna egreſſa fuerit è loco, in quo erat à principio morbi, & invenerit fortunam, vel ſecum erit, recipiet ſanitatem, cum Luna venerit ad oppoſitionem: ſin oppoſitum acciderit, morietur. [4] Quumque Luna erit in Libra, Solque vel Mars erit in oppoſitione ejus, gravis erit morbus in capite. Quod ſi fuerit Mercurius cum Luna, idem erit: tamen oculi ejus opplentur lachrymis. Indiget tandem minutione ſanguinis, & ſolventi medicamine. Tamen ſi Luna invenerit Jovem ante Venerem, quando egreditur de loco, in quo erat ab initio languoris, ſanabilis erit; ſin vero eſſet oppoſitum, morietur ille.

x. Cum Luna fuerit in Scorpione, eamque Saturnus aſpexerit aſpectu quarto, vel erit in oppoſitione ſigni illius, in quo quis incidit in morbum, morbus ejus erit ex peccato ſanguinis corrupti, vel ex veneno. Quod ſi Luna erit in diminutione luminis, & non aſpexerit eam fortuna, morietur ille. Cum autem erit addens lumini & gradibus, & fortuna aſpexerit eam, vivet ille. [2] Tamen dum Luna erit in Scorpione, Marſque eam, & Jupiter inſpexerint quarto aſpectu: vel oppoſitione, intenſus febrientis erit calor. Is eget temperato pharmaco ſolventi. Sed cum Luna inde receſſerit, poſtmodum jungitur Jovi, valetudinem recipiet ille. [3] Luna etiam exiſtens peregrina in Scorpione, languoris pedum eſt cauſa, morbuſque ab initio levis eſt, neque æſtimatur. Ideo fovetur, plerunque & abſceſſum producit, ejuſque & veſica afficitur, inque ejus naturalibus apparent puſtulæ. [4] Sed Luna cum venerit ad trinum aſpectum loci, in quo fuerat ab exordio, calidis afficitur febribus. At ſi Luna venerit ad Solem per quartum aſpectum, & fortunam non invenerit, occumbet ille: ſi vero invenerit eam, apparebit apoſtema in aliquo ex dictis locis, tamen vivet ille. Eget autem is medicamento, ut tumor ille aperiatur in balneo tantum, quia alius locus nec calidus, neque frigidus convenit. [5] Cumque etiam Luna fuerit in Scorpione, eritque cum ea Mars atque

Sa-

Saturnus, febriens febriet ardentiſſimis febribus. Propterea ſumat medicamenta, quæ minuunt pituitam: ſed vena non eſt ſecanda illi. Cum Luna egreditur de loco illo, & eam aſpexerit fortuna, ad decimam quartam diem morbus protrahetur. Sin autem non aſpexerit, durabit morbus uſque ad vigeſimum diem.

XI. Cum Luna fuerit in Sagittario, & eam aſpexerit Saturnus quarto aſpectu vel oppoſitione, morbus erit ex phlegmate. Univerſum enim cor afficietur calore: extrema vero frigida erunt, morbuſque durabit, donec Luna Saturno jungetur. Quod ſi invenerit fortunam, non procedet ulterius, quatenus Luna venerit ad oppoſitionem illius loci, in quo fuerat ab initio morbi. [2] Cum vero exiſtente Luna in Sagittario aſpexerit eam Mars quarto aſpectu vel oppoſitione, & addiderit ſuo lumini & gradibus, morbum languentis Medicus nequit diſcernere abſque aſtronomia: quoniam modo de capite, modo de univerſo corpore, modo quoque & aliter queritur; quibus ideo afficitur, quia nimium ſtetit in balneo, & calefactus ſtatim concepit frigus pectore & capite: evomit quoque multum, atque dejicit. Eget ergo ſtipanti medicamine, ſed levi: utatur diæta levi etiam & ſyrupo ſine aceto. [3] Cum vero Luna exierit de Scorpione, & Saturnum invenerit, morietur: at ſi invenerit fortunam, vivet: ſed immenſam patietur fatigationem. [4] Cum Luna eſt in Sagittario cum Jove, aut Venere, languor erit propter tuſſim, cum dolore pectoris: ſed quum Luna ex hoc ſigno egreſſa erit, & aſpexerit eam Saturnus, ad vigeſimum quartum, extendetur morbus, & evadet. Is indiget mollienti medicamine, caveat à balneo, quoniam obeſt.

XII. Luna cum fuerit in Capricorno, eamque Saturnus aſpexerit ex quarto aſpectu, vel ex oppoſitione, & fuerit in diminutione luminis, & graduum, ex nimio labore ſudore perfunditur, & frigore corripitur æger, concluſi ſunt humores, & cerebrum concutiunt ſternutamenta fortia, laborat ventriculo & thorace: febrit etiam propter nimium exercitium, vel ſanguinem. Curetur is rebus temperatis, ut ſyrupo temperato. Tum ſi Luna aſpexerit fortunam, evadet magno tandem cum labore. Si vero fortuna non aſpexerit eam, morietur infra triginta dies. [2] Cum Luna erit in Capricorno, eamque aſpexerit Mars quarto aſpectu vel oppoſitione, morbus erit ex vomitu, atque intenſo calore, patietur ventris ſolutionem, & ventriculus ejus ardebit, & tumefiet ardenter & febriet, plurimo & ſudore perfundetur, ejus pulſus non ſemper erit æqualis. Is ergo eget refrigeranti medicina. Si Lunam aſpexerit fortuna, ſanabitur ille: ſin minus occumbet ad quinquageſimum vel ſexageſimum diem. [3] Cum Luna erit in Capricorno cum Marte & Sole, morbus erit ex labore facto juxta ignem, & propter nimiam caliditatem. Ideo febrit propter motum bilis citrinæ. Caveat ergo à balneo, & non

non perfundat corpus aqua frigida. Sed quando Luna exierit inde, & venerit ad oppoſitum aſpectum, evadet, & erit dies quartadecima.

XIII. In Aquario, cum Luna erit addens lumini & gradibus, eamque aſpexerit Saturnus aſpectu quarto, vel oppoſitione, languentis morbus erit ex nimio labore, fluit ſanguis illi, morbuſque aliquando hujus creſcit & decreſcit. Ideo verendum, ne occumbat in oppoſitione Lunæ. Quod ſi mutatur in melius, vivet ille, fortaſſe ad diem quartumdecimum: ſed morietur die quadrageſimoprimo. [2] Cum vero Luna in Aquario erit peregrina, morbus erit in viſceribus, patitur & febres ardentes diuturnas cum defectu animi: ſed quando Luna erit cum Sole, is erat validior. Aſpice ergo Lunam, quando egreditur è Sole, ſi invenerit fortunam, priuſquam venerit ad locum, in quo erat, cum incidit in morbum, quia evadet: ſin autem fortunam non invenerit, morietur. [3] Cum vero Luna fuerit in Aquario, & Saturnus ſecum erit, morbus ex melancholia procedet, & eſt cholera nigra. Quod ſi Luna erit addens lumini & gradibus, eaque fortunam invenerit, priuſquam erit in oppoſitione loci, in quo ab exordio erat, recipiet valetudinem: at ſi fortunam non inveniet, occumbet ille.

XIV. Quando Luna erit in Piſcibus addens lumini & gradibus, & Saturnus eam aſpexerit ex quadrato vel oppoſitione, morbus erit ex frigiditate, cum dolore capitis & ventris. Huic ergo danda eſt medicina calida, quæ frigus expellat. Si Luna aſpexerit Solem, vivet: tamen, poſtquam ſanitatem recuperaverit, venarum & articulorum patietur affectus. [2] Cum vero Luna fuerit ibidem addens lumini & gradibus, & eam aſpexerit Mars aſpectu quarto vel oppoſitione, morbi cauſa erit nimius potus, & cibus: aucta eſt ergo bilis cum ſanguine. Huic ſecanda eſt vena. Is vero magis dolebit in die, quam noctu. Cum autem fortuna non aſpexerit Lunam in loco, in quo cœpit ægrotare, morietur: ſin vero aſpexerit eam, ſanus erit, cum Luna venerit ad locum, in quo erat ab initio morbi. [3] Cum Luna ſtante in Piſcibus, Venus & Jupiter erunt in eodem ſigno, cum incidit in morbum, morbus productus erit ex ſudore vel ex nimio potu aquæ. Is tandem laborat oculis, & febrit cum frigore. Ab initio demum ſequitur calor. Is eget medicina ſolventi, & calorem pellenti. Cum Luna venerit ad oppoſitum loci, in quo fuerat ab initio morbi, recipiet ſalutem. [4] Cum Luna erit in Piſcibus cum Marte, nimius calor internus concitavit febrem. Indiget ſectione venæ. Cum vero fortuna Lunam aſpexerit, vivet ille: ſi vero oppoſitum erit, occumbet.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΙΜΩΝ.

HIPPOCRATIS DE DIEBVS IVDICATORIIS.

Basil. græc. Foesius sect. II. 24. 56. Basil. lat.

pag 388 ΜΕΓΑ μέρος ἡγέομαι τῆς τέχνης εἶναι τὸ δυνασθαι κατασκοπέειν περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. 2 ὁ γὰρ γινώσκων τοῦτο, οὐκ ἂν μοι δοκέει μέγα σφάλλεσθαι τῷ τέχνῳ. 3 δεῖ δὲ καταμανθάνειν τὰς καταστάσιας τῶν ὡρέων ἀκριβέως, καὶ τὸ νόσον 1 ἑκάστην. 4 ὅ, τι νόσημα ἀγαθὸν, καὶ ὅ, τι κινδυνῶδες, ἢ ἐν τῇ καταστάσι, ἢ ἐν τῇ νόσῳ. 5 ὅ, τι νόσημα μακρὸν, ὅ, τι νόσημα θανάσιμον. 6 μακρὸν, ὅ, τι περίεσκεν, ἢ θανάσιμον. 7 ὀξὺ, ὅ, τι [θανάσιμον ἢ] περίεσκεν. 8 πύξιν τε κρισίμων ἐκ τούτων σκοπέεσθαι. 9 ἐκ τοῦ προλέγειν ἐκ τούτων δύπορέει). 10 ἐπὶ οἷς ἀπὸ τούτων ἔστιν, ἐς, ὅτε, καὶ ὡς δεῖ διαιτᾶν. 11 μέγιστον τοίνυν σημεῖον ἐν τοῖσι μέλλουσι τῶν κεκμηκότων βιώσεσθαι, ἐὰν μὴ παρὰ φύσιν ἡ ὁ καῦσος. 12 καὶ τἄλλα ὁμοίως νοσήματα ὡσαύτως. 13 οὐδὲν γὰρ δεινὸν τῶν κατὰ φύσιν γίνεται, οὐδὲ θανατώδες. 14 δεύτερον δέ, ἐὰν αὐτή τε ἡ ὥρη τῷ νοσήματι ξυμμαχήσῃ. 15 ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ νικᾷ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις τὸν τοῦ ὅλου δύναμιν.

II. Ἐπήτα δὲ, λεπτὰ τὰ περὶ τὸ πρόσωπον ἰσχναίνηται, 2 καὶ αἱ φλέβες αἱ ἐν τῇσι χερσὶ καὶ ἐν τοῖσι κροτάφοισι καὶ ἐπὶ τῇσιν ὀφρῦσιν ἠσυχίην ἔχωσι, πρότερον μὴ ἡσυχάζωσι.

MAGNAM artis partem esse arbitror, de his quæ recte scripta sunt posse considerationem facere ac judicare. 2 Qui enim hoc novit, & his utitur, non videtur mihi in arte multum falli posse. 3 Oportet autem exacte perdiscere unamquamque temporum constitutionem, & quemque morbum, 4 & qui morbus sit bonus, & qui periculosus, aut in constitutione, aut in morbo, 5 & qui morbus longus sit & lethalis: 6 & qui longus, & non pernicioſus ad vitam, 7 & qui acutus ac lethalis: & qui acutus, & supereſſe sinens. 8 Ex his enim ordinem dierum judicatoriorum considerandi 9 ac prædicendi facultas datur: 10 & ex his cognoscere datur, quibus, & quando, & quomodo victum præscribere oportet. 11 Maximum itaque signum in ægrotis qui victuri sunt, si non præter naturam fuerit febris ardens, 12 & alii morbi eodem modo. 13 Nihil enim horrendum, neque lethale fit in his quæ secundum naturam sunt. 14 Secundum est, si non etiam ipsum tempus simul cum morbo impugnet. 15 Plerunque enim hominis natura, universi potestatem non superat. 1 pag 431 514

II. Postea vero si partes circa faciem gracilescant: 2 & venæ in manibus, & in oculorum angulis, & superciliis quietem habeant, quum prius non quieviſſent.

ζουσι. [3] τούτω γ' οὖν, λεῖα ἡ φωνὴ ἢ ἀσθενεστέρη, καὶ λιγυρὸν γίνεται, [4] "καὶ τὸ πνεῦμα μανότερον καὶ λεπτότερον, [5] ἐς δὲ ἐπιοῦσαν ἡμέραν αἴσιος τὰ νοσήματα. [6] τοῦτο δὴ χρὴ σκοπεῖν πρὸς τὰς κρίσιας, [7] "καὶ εἰ τοῦ ἁλὸς τὸ λευκὸν τῆς γλώττης ὥσπερ πάλιν λευκῷ ἐπιλείφεται, [8] καὶ [εἰ] ἐν ἄκρῃ τῇ γλώττῃ τοῦτο γίνεται, ἧσσον δέ. [9] "εἰ μὲν οὖν σμικρὰ τοῦτα εἴη, ἐς δὲ τελέην αἴσιος τὰ νοσήματα. [10] "εἰ δέ τι παχύτερον, αἴρεσιν. [11] εἰ δ' ἔτι παχύτερον, αὔριον. [12] "τοῦτο γάρ, ὁκόταν τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ λευκὰ ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νούσου ἀνάγκη μελανεσθαι, ἐὰν ἰσχυρὴ ἡ νοῦσος. [13] τοῦτα δὴ καθαρὰ γινόμενα, τελείως ὑγιείην δηλοῖ. [14] ἀτρεμαίη μὲν, βραδύτερον· σφοδρὰ δὲ γινόμενα, θᾶσσον.

III. "Τὰ δὲ ὀξέα τῶν νουσημάτων γίνεται ἀπὸ χολῆς, [2] ὁκόταν ἐπὶ τὸ ἧπαρ ἐπιῤῥυῇ, καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν καταστῇ. [3] τάδε δὴ πάσχει. [4] τὸ ἧπαρ οἰδέει καὶ αὐαπλύνεται πρὸς τὰς φρένας ὑπὸ τοῦ οἰδήματος. [5] καὶ αὖθις ἐς τὴν κεφαλὴν ὀδυνὴ ἐμπίπτει. [6] μάλιστα δὲ ἐς τοὺς κροτάφους. [7] καὶ τοῖσι τε ὠσὶν ἧκα ὀξὺ ἀκούει. [8] πολλάκις δὲ καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἐχ ὁρᾷ. [9] καὶ φρίκη καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. [10] ταῦτα μὲν δὴ καὶ ἀρχὰς τοῦ νοσήματος αὐτέω γίνεται· ἀμέλει πάνυ. [11] τοτὲ μὲν σφοδρὰ, τοτὲ δὲ ἧσσον. [12] ὁκόσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος τῆς νούσου πρήσσῃ, ὅ, τε πόνος πλείων ἐν τῷ σώματι, [13] καὶ κόρη σκιδνᾶται τοῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ σκιοῦται, [14] καὶ, ἢν προσφέρῃς τὸν δάκτυλον πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς, οὐκ αἰσθάνεται ἀμφὶ τὸ μὴ ὁρᾶν. [15] τοῦτο δ' αὖ γνοίης, ὅτι οὐχ ὁρᾷ· [16] ἐπὴν γὰρ σπασθῇ προσφερομένῳ τὸν δάκτυλον. [17] καὶ ἐς κροκίδας ἀφαιρέεται ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢν ᾖ δοκέων φθείρας εἶναι.

IV.

vissent. [3] Huic si vox fuerit debilior, & fit levior, [4] & spiritus rarior ac tenuior, [5] sequenti die remissio morbi contingit. [6] Hæc igitur considerare oportet ad judicationes: [7] & an bifida linguæ pars ' velut saliva alba obducitur, [8] & an in summa lingua hoc idem factum sit, verum minus. [9] Siquidem igitur parva hæc fuerint, ad tertium diem remissio fit morbi. [10] Si vero aliquanto crassior sit saliva, in crastinum. [11] Si vero adhuc crassior, eadem die. [12] Quin & albas oculorum partes in principio morbi denigrari necesse est, si invaluerit morbus. [13] Hæ igitur si puræ fiant, perfectam sanitatem ' indicant: [14] leniter quidem, tardius: vehementer autem, citius.

III. Cæterum acuti morbi fiunt à bile, [2] ubi in hepar influxerit, & ad caput constiterit. [3] Hæc igitur patitur hepar. [4] Intumescit & expanditur ad septum transversum præ tumore: [5] & statim ad caput dolor irruit, [6] maxime vero ad tempora: [7] & æger auribus non acute audit. [8] Sæpe etiam oculis non videt: [9] & horror, & febris corripit. [10] Atque hæc ' quidem ab initio morbi ipsi fiunt ex intervallo, [11] quandoque vehementer, quandoque minus. [12] Quanto autem morbi tempus magis progressum fecerit, tanto major fit dolor in corpore: [13] & pupillæ oculorum sparguntur, & obtuse vident: [14] & si digitum admoveris ad oculos, non sentit, eo quod non videt. [15] Quod autem non videat, inde cognoveris. [16] Non enim nictat dum digitus admovetur: [17] & floccos aufert de ' stragulis, siquidem viderit, pediculos esse putans.

iv. Καὶ, ὁκόταν τὸ ἧπαρ μᾶλλον ἀπλυχῆ πρὸς τὸν φρένας, παραφρονέει. 2 ἢν φαίνεσθαί οἱ δοκέειν περὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἑρπετὰ καὶ ἄλλα παντοδαπὰ θηρία, 3 καὶ ὁπλίτας μαχομένους, 4 καὶ αὐτὸς αὐτοῖς δοκέειν μάχεσθαι. 5 ἢν καὶ τοιαῦτα λέγῃ ὡς ὁρέων. 6 καὶ ἐξέρχηται, καὶ ἀπολείπει, ἢν μή τις αὐτὸν ἐᾷ διεξιέναι. 7 καὶ, ἢν ἀναστῇ, ἡ δυὰς αἴρειν τὰ σκέλεα, ἀλλὰ πίπτει. 8 οἱ πόδες ἢ γίνονται ἀεὶ ψυχροί. 9 καὶ, ὁκόταν καθεύδῃ, ἀναίστατο ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ ἐνύπνια ὁρᾷ φοβερά. 10 τοῦτο ἢ γινώσκομεν, ὅτι ἀπὸ ἐνυπνίων ἀναίστατο καὶ φοβέεται), ἢ ὅταν ἔννους γένηται. 11 ἀφηγέεται γὰρ τὰ ἐνύπνια τοιαῦτα, ὁκοῖα καὶ τῷ σώματι ἐποίεέ τε, καὶ τῇ γλώσσῃ ἔλεγε. 12 ταῦτα μὲν οὕτω ἔδε πάσχει. 13 ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄφωνος γίνεται, ὅλην τὴν ἡμέρην καὶ τὴν νύκτα ἀναπνέων πολὺ [καὶ] ἀθρόον πνεῦμα. 14 ὅταν ἢ παύσηται παραφρονέων, αὖθις ἔννους γίνεται, 15 καὶ, ἢν ἐρωτᾷ τις αὐτὸν, ὀρθῶς ἀποκρίνεται), 16 καὶ γινώσκει πάντα τὰ λεγόμενα. 17 εἶτα πάλιν ὀλίγῳ ὕστερον ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κεῖται. 18 αὕτη ἡ νοῦσος μάλιστα περὶ πλανήμασι ἐν ἀποδημίῃ, καὶ ἢν πη ἐρήμην ὁδὸν βαδίσῃ, καὶ ὁ φόβος αὐτὸν λάβῃ ἐκ φάσματος. 19 λαμβάνει ἢ καὶ ἄλλως.

v. Τέτανοι δύο ἢ τρεῖς. 2 ἢν μὲν ἐπὶ τρώματι γένηται, πάσχει τάδε. 3 αἱ γνάθοι πήγνυνται ὥστε ξύλα, καὶ τὸ στόμα αὐοίγειν ἐ δύναται. 4 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύζει θαμινὰ καὶ ἕλκονται. 5 καὶ τὸ μεσόφρενον πέπηγε. 6 καὶ τὰ σκέλεα ἐ δύναται ξυκάμπτειν, ἐδὲ τὰς χεῖρας καὶ

iv. Et quum hepar magis expassum fuerit ad septum transversum, delirat: 2 & ob oculos sibi obversari putat reptilia, & alia omnigena animantia fera, 3 & milites armatos pugnantes, 4 & ipse adversus ipsos pugnare sibi videtur · 5 & talia dicit velut qui videat, 6 & egreditur, & minatur si quis ipsum egredi non permittat. 7 Et ubi surrexerit, crura elevare non potest, sed cadit. 8 Pedes autem semper fiunt frigidi. 9 Et quum dormierit, exilit à somno, & insomnia horrenda videt. 10 Hoc autem cognoscimus, quod ab insomniis exilit ac perterretur, postquam ad sanam mentem rediit. 11 Exponit enim insomnia hæc, qualiaque & corpore fecit, & lingua loquutus est. 12 Atque hæc quidem sic patitur. 13 Quandoque vero etiam voce privatur, per totam diem ac noctem multum acervatum spiritum respirans. 14 Postquam vero delirare cessavit, statim ad sanam mentem redit. 15 Et si quis ipsum interroget, recte respondet, 16 & intelligit omnia quæ dicuntur: 17 deinde rursus paulo post in iisdem afflictionibus jacet. 18 Hic morbus accidit maxime in peregrinatione, & si alicubi desertam viam iverit, & timor ipsum ex spectro corripuerit. 19 Corripit etiam aliis modis.

v. Tetani tres. 2 Siquidem ex vulnere tetanus, sive distentio nervorum antrorsum ac retrorsum fiat, æger hæc patitur. 3 Maxillæ congelantur ac rigent, velut ligna: & os aperire non potest, 4 & oculi frequenter lachrymantur ac distrahuntur, 5 & dorsum riget, 6 & crura flectere non potest, neque manus, neque

καὶ τὸ ῥάχιν. 7 ὁκόταν δὲ παναλώδης ἢ, τὸ πτῦον καὶ τὰ βρώματα, ἃ πρότερον ἐδεδρώκεεν, ἀνὰ τὰς ῥῖνας
45 εἰσίσε ἔρχεται. 8 ' ὁ δὲ ὀπισθότονος τὰ μὲν ἄλλα παρχὶ ἀμφὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ. 9 γίνεται δὲ, ὁκόταν τὰς ἐν τῷ αὐχένι τένοντας τὰς ὀπισθεν νεσήσῃ. 10 νοσέει δὲ ἢ ἀπὸ συνάγχης, ἢ ἀπὸ σταφυλῆς, ἢ τῶν ἀμφὶ βραγχίων ἐμπύων γινομένων. 11 ἐνίοισι δὲ, ἀπὸ κεφαλῆς πυρετῶν ἐπιγενομένων, ἀσαμβὼς ἐπιγίνεται. 12 ἤδη δὲ καὶ ἀπὸ τρωμάτων. 13 ὅτεῳ ἕλκεα ἐς τὸ ὀπισθεν, 14 καὶ ἀπὸ τοῦ ὀδυνῶντος τὸ μεταφρενον πέπηγε, καὶ τὰ στήθεα, 15 καὶ ἐξιμώζει. 16 ὅτεῳ ἀπάντων σφόδρα, ὥστε μόλις κατέχεσθαι ὑπὸ τῶν παρ-
389 εόντων, ' μὴ ἐκ τῆς κλίνης ἐκπίπτειν. 17 " ὁ δὲ ἄλλῳ τέτανῳ ἧσσον παναλώδης τοῦ προτέρου. 18 γίνεται δὲ ἀπὸ τῶν αὐτέων, καὶ ἀπάντων παῖν τὸ σῶμα ὁμοίως. 19 καῦσος δὲ τοῖσι προτερημένοισιν οὐχ ὁμοίως γίνεται. 20 " φλυκτὶς γὰρ ἅπαξ, ὡς λυσικαθῆσαι πυρετάσαντας. 21 " δίψα μὲν οὖν πολλὴ ἔχει τὸν ἄνθρωπον καὶ πυρετὸς σφοδρός. 22 γλῶσσα δὲ ῥήγνυται τραχυνομένη, καὶ ξηρὴ γίνεται. 23 καὶ τὸ χρῶμα αὐτῆς τὸ μὲν
5 ' πρῶτον ὠχρόν ἐστι, οἷον καὶ εἴωθε· 24 προϊόντος δὲ χρόνου μελαίνεται. 25 καὶ, λυσιμελέστερα ἀσκελέστερα ἐστιν· λυσιτελέστερον, χρονιώτερα.

VI. " Ἰσχιάδες δὲ ἀπὸ τῶνδε μάλιστα γίνονται τοῖσι πολλοῖσιν. 2 λυσιτελὲς δὲ ἦλιον πολλὸν χρόνον, καὶ τὰ ἰσχία ἀλγήσαντα, καὶ τὸ ὑγρὸν τὸ ἐνεὸν τοῖσιν ἄρθροισιν αὐαχθὲν ὑπὸ τοῦ καύματος. 3 ὡς δ' ἀναξηραίνεται τὸ πῆγνυται, τόδε μέγα τεκμήριον. 4 ὁ γὰρ νοσέων συμφέρεται καὶ κινέειν τὰ ἄρθρα ἀδύνατα ὑπὸ

neque ſpinam. 7 Quum vero lethalis fuerit, potus & cibi quos prius accepit, per nares quandoque redeunt. 8 At ' opiſthotonos, retrorſum contingens diſtentio, reliqua quidem eadem ægro inducit utplurimum, 9 fit autem quum in cervice tendines retrorſum ægrotarit. 10 Ægrotat autem ab angina, aut ab uva, aut locis circa tonſillas ſuppuratis. 11 Aliquando etiam à capite febribus accedentibus convulſio ſuccedit. 12 Jam vero etiam à vulneribus. 13 Hic trahitur in poſteriorem partem, 14 & præ dolore dorſum ac pectora ' rigent, 15 & ejulat. 16 Hic convellitur vehementer, ut vix detineatur à præſentibus, ne è lecto excidat. 17 Alius tetanus eſt minus lethalis prioribus: 18 fit autem ab iiſdem, & totum corpus ſimiliter convellitur. 19 Febris ardens prædictis non ſimiliter fit. 20 Urit enim ſemel, ut neceſſe ſit febricitare. 21 Sitis igitur multa hominem tenet, & febris vehemens: 22 lingua vero rumpitur exaſperata, & ſicca fit: 23 ' & color ipſius primum quidem pallidus eſt, velut ſolet: 24 progreſſu vero temporis nigreſcit. 25 Et ſiquidem in principiis nigreſcat, citiores judicationes fiunt: ſi vero poſterius, diuturniores.

VI. Coxendicum morbus ex his maxime cauſis fit in pleriſque: 2 ſi quis diutius in ſole verſetur, & coxendices fuerint calfacti, & humor qui eſt in articulis, à calore fuerit reſiccatus. 3 Quod autem id quod ' reſiccatur condenſatur ac compingitur, hoc magnum ſignum eſt. 4 Æger enim articulos vertere ac movere non poteſt, præ do-

10 ὑπὸ τ' ἀλγηδόνων τ' ἄρθρων καὶ ξυμπεπηγυίας τὰς ἀπονδύλας. 5 ἀλγεῖ δὲ μᾶλλον τὰ ὀσφὺν καὶ τὰς ἀπονδύλας, τὰς ἐκ τῶν λαγόνων τῶν ἰσχίων, καὶ τὰ γόνατα. 6 ἵσταται δὲ ἡ ὀδύνη πλεῖστον χρόνον ἐν τοῖσι βεβῶσιν, ἅμα καὶ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ὀξέη καὶ καυματώδης. 7 καὶ, λύῃ τις αὐτὸν αὐτίκα, ἢ μέγα κινέει, οἰμώζει ὑπὸ τ' ἀλγηδόνος, ὅσον οὐ μέγιστον δύναται. 8 ἐπίοδος δὲ ἀπασμὸς ἐπιγίνεται, καὶ ῥίγεα, καὶ πυρετός. 9 γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ χολῆς καὶ φλέγματος. 10 γίνεται δὲ καὶ ἀπ' αἵματος. 11 καὶ ὀδύναι πανδημοτάτιοι ἀπὸ πάντων τῶν νοσημάτων. 12 ῥίγεα δὲ καὶ πυρετὸς ἐπίοδος ἐπιλαμβάνει βληχρός. 13 ἀλλὰ χρὴ ὧδε μελετᾶν.

VII. Ἰκτερος δὲ ὁ τοιόσδε ἐστὶν ὁ ὀξὺς καὶ πεπέων ἀπηλείων. 2 ἡ χροιὴ δὲ ὁλοσιδοφόδης· σφόδρα δὲ ἐστὶ χλωροτέρη, καθάπερ καὶ οἱ σαῦροι οἱ χλωρότεροι· 3 παρόμοιος δὲ οἱ ὁ χρώς. 4 καὶ ἐν τῇ ἤρῃ ὑφίσταται οἷον ὀρόδιον πυῤῥόν. 5 καὶ πυρετὸς καὶ φρίκη βληχρὴ ἔχει. 6 ἐπίοδος δὲ καὶ τὸ ἰμάτιον ἐκ ἀνέχεται ἔχων, ἀλλὰ δάκνει καὶ ξύεται. 7 τὰ ἐωθινὰ, ἄσιτος ἐὼν, τὰ ἔνδοθεν οἱ μύζει ὡς ἐπιπτυελύσει. 8 καὶ, ὁκόταν αὐτίκα τις αὐτὸν ἢ προσλαλέῃ, ἐκ ἀνέχεται. 9 ἔτος ὡς ἐπιπτυελὺ θνήσκει ἐνθὸς τεσσαρεσκαιδεκαήμερον. τούτους δὲ ἀφυγὼν, ὑγιαίνει.

VIII. Ἡ δὲ περιπλευμονίη τοιάδε ποιέει. 2 πυρετὸς τε ἰσχυρὸς ἴσχει, 3 καὶ πνεῦμα πυκνὸν καὶ θερμὸν ἀναπνέει. 4 ἐπορέη δὲ ἀδυναμίη ἔχει, 5 ῥιπασμὸς, 6 ὀδυναι περὶ τὰς ὠμοπλάτας καὶ κληῖδα καὶ τὸ πλῆθον, 7 βάρος ἐν τοῖσι στήθεσι, 8 καὶ παραφροσύναι. 9 ἔστι δ' οἷσι καὶ ἀδηδωσὸς ἐστὶν, ἕως ἂν ἄρξηται βήσσειν.

10 Ve-

lore articulorum, & eo quod verticula ſunt compacta. 5 Dolet autem magis lumbos & verticula ea quæ ſunt ex obliquo coxarum, & genua. 6 Conſiſtit autem dolor plurimo tempore in inguinibus ſimulque coxendicibus, acutus ac æſtuoſus: 7 & ſi quis ipſum erigat aut tranſmoveat, ejulat præ dolore quam maxime poteſt. 8 Quandoque vero etiam convulſio accedit, & rigor ac febris. 9 Fit autem à bile & pituita: 10 fit etiam à ſanguine: 11 & dolores conſimiles ab omnibus morbis: 12 & rigor & febris aliquando corripit debilis.

VII. Morbus regius acutus eſt, & celeriter occidens. 2 Color totus malicorii ſpeciem refert, & eſt vehementer cum virore pallidus, quemadmodum lacerti cum virore pallidiores: 3 conſimilis autem eſt cutis. 4 Et in urina ſubſidet velut ervum fulvum: 5 & febris & horror debilis habet. 6 Quandoque etiam ſtragula habere non ſuſtinet, ſed mordetur ac raditur 7 matutino tempore, ubi nondum cibum accepit, internis partibus: deinde viſcera plerunque fugunt. 8 Et ſi quis erigat ipſum aut alloquatur, non ſuſtinet. 9 Hic utplurimum moritur intra quatuordecim dies. Has autem, ubi effugerit, ſanus fit.

VIII. Peripneumonia talia facit. 2 Febris vehemens tenet: 3 & ſpiritum denſum ac calidum reſpirat: 4 & anxietas adeſt, & impotentia, 5 & jactatio, 6 & dolores circa ſcapulas, & claviculas, & mammam: 7 & gravitas in pectoribus, 8 & delirium. 9 Quandoque vero doloris exors æger eſt, donec tuſſire inceperit.

10 Ve-

10 πολυχρονιωτέρη ἢ ἐκείνης, καὶ χαλεπωτέρη. 11 τὸ δὲ σίαλον λευκὸν καὶ ἀφρῶδες πολὺ τὸ πρῶτον. 12 ἡ δὲ γλῶσσα ξανθὴ πρῶτον μὲν ἢ χρόνῳ μελαίνει. 13 ἰσχυρῶς οὖν ἐνδεχομένη μελαίνη, θᾶσσον ἐπὶ ἀπαλλαγὴν ἢ ὕστερον, χολαίτερα. 14 τελευτῶσι δὲ καὶ ῥήγνυται ἡ γλῶσσα. 15 κἂν προσθῇς τὸ δάκτυλον, ἔχεται. 16 πλὴν δὲ ἀπαλλαγὴν τὸ νόσου σημαίνει ἡ γλῶσσα, ὥστε καὶ ἐν τῇ πλευρίτιδι, ὁμοίως. 17 πάσχει δὲ ταῦτα πρὸς ἡμέρας τεσσαρεσκαιδέκατον τὸ ἐλάχιστον· τὸ πλεῖστον δὲ, εἰκοστὸν καὶ μίαν. 18 ἐν βάθει τοῦτον τὸν χρόνον σφόδρα. 19 καὶ καθαίρεται ἅμα τῷ βηχὶ, τὸ μὲν πρῶτον, πολὺ καὶ ἀφρῶδες σίαλον· 20 ἑβδόμῃ δὲ καὶ ὀγδόῃ, ὅταν ὁ πυρετὸς ἀκμάζῃ, καὶ ὑγρὴ εἴη ἡ παρεμπλοκὴ, παχύτερον· πλὴν δὲ μὴ, ὠμόν. 21 ἐνάτῃ δὲ δεκάτῃ, ὑπόχλωρον καὶ ὕφαιμον. 22 δωδεκάτη δὲ, μέχρι τεσσαρεσκαιδεκάτης, πολὺ καὶ πυῶδες. 23 ὧν ὑγρὰ ἐστιν αἷς φυσικὴ κρᾶσις καὶ νόσος ἰσχυρή. 24 ὧν δὲ ἥ τε φύσις καὶ ἡ στάσις τῆς νόσου ξηρὴ, ἧσσον ἔτοι.

10 Verum hic morbus diuturnior ac difficilior illo est. 11 Salivam autem albam & spumosam primum spuit. 12 Lingua flava est, verum progressu temporis nigrescit. 13 Siquidem igitur in principio nigrescat, citius morbus finitur: si vero posterius, tardius. 14 Tandem vero etiam rumpitur lingua: 15 & si digitum apponas, inhæret. 16 At liberationem à morbo significat lingua, similiter velut in pleuritide. 17 Hæc autem patitur æger minimum diebus quatuordecim: ad summum una & viginti. 18 & tussit hoc tempore vehementer: 19 & una cum tussi purgatur: primum quidem saliva multa ac spumosa. 20 Septima vero & octava die, ubi febris in vigore fuerit, & humida sit peripneumonia, crassior: sin minus, non. 21 Nona vero & decima, cum virore pallida ac subcruenta. 22 Duodecima autem usque ad decimam quartam, multa & purulenta. 23 Atque hoc in his contingit, quorum naturæ & corporis affectiones humidæ sunt, & morbus fortis est. 24 Quorum vero & natura, & morbi constitutio sicca est, in his minus.

ιχ. Περὶ δὲ κρισίμων ἡμερέων ἤδη μοι καὶ πρόσθεν λέλεκται. 2 κρίνουσι δὲ οἱ πυρετοὶ τεταρταῖοι, ἑβδομαῖοι, ἐνδεκαταῖοι, τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, ἐπταικαιδεκαταῖοι, εἰκοστῇ πρώτῃ. 3 ἐκ δὲ τούτων τῶν ὀξέων, τριακοστοῖοι εἶτα πεντηκοστοῖοι εἶτα ἑξηκοστοῖοι. 4 ὅταν δὲ τούτους τοὺς ἀριθμοὺς ὑπερβάλλῃ, χρονίη ἤδη γίνεται ἡ κατάστασις τῶν πυρετῶν.

ιχ. Cæterum de judicatoriis diebus, etiam jam ante à me dictum est. 2 Judicantur autem febres quarta die, septima, undecima, decimaquarta, decimaseptima, vigesima prima. 3 Ex his autem acutis quædam etiam trigesima: deinde quadragesima, postea sexagesima. 4 Quum vero hos numeros excesserint, diuturna jam febrium constitutio fit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΙΩΝ.

HIPPOCRATIS DE IVDICATIONIBVS.

Basil. græc. Foesius sect. II. 20. 52. Basil. lat.

pag 385

ΠΕΡΙ κρίσιων ξυμβαινόντων ἐπὶ τὸ ἄμεινον τὰ μὲν τελέσματα ταυτὰ ἐστιν, ἄρξις ὑγίης, σημεῖα. 2 ἱδρῶτες γὰρ ἄριστοί εἰσιν, καὶ τάχιστα πυρετῶν παύσεις, οἱ ἐν τῇσι κρισίμῃσιν ἡμέρῃσι γινόμενοι, καὶ τελέως τὰ πυρετῶν ἀπαλλάσσοντες. 3 ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὅσοι, ἁπάντων τῶν σώματος ῥυέντων, ἧσσον τὸ νόσημα φέρειν ποιήσουσιν. 4 οἱ δὲ ἂν τελέων τι μὴ ἐργάσωνται, λύσιες τελέσεσι γινόμενοι, 5 παχυνθέντος δὲ χρὴ τὸ ἀποχώρημα ὡς τὰ κρίσιν ἴσης τὰ νόσου. 6 ἔστω δὲ τὸ οὖρον πυῤῥὸν, καὶ μὴ σφόδρα δυσῶδες. 7 ἐπιλήθουσι δὲ ἐλμινθιῶντες ἐξιέναι ὡς τὰ κρίσιν. 8 οὖρον δὲ ἄριστόν ἐστι, ὃ ἂν ἔχῃ λεπτὴν καθύπόστασιν, καὶ λεῖον, καὶ ὁμαλὸν, καθαρὰ πάντα τὸν χρόνον, ἕως ἂν κριθῇ τὸ νόσημα. 9 σημαίνει γὰρ, ἀσφαλέα καὶ ὀλισχρονίλον τὴν νόσον ἔσεσθαι. 10 ἢν, ἱδρῶτος ἐγγενομένου, ἡ νόσος ἐκλίπῃ, καὶ τὸ οὖρον πυῤῥὸν θεωρηθῇ λεπτὴν ὑπόστασιν ἔχον, τελέοισιν αὐθημερὸν ὑποφορὴ δὲ πυρετὸς γίνεται. 11 ἕκτος δὲ καὶ πέμπτος ἀκινδύνως κρίνει. 12 τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ὑγιάζεσθαι μέγιστα σημεῖα ἅπαντα γίνεται. 13 ἀπονώτατοι γὰρ διαγίνονται, καὶ ἀκινδυνώτατοι, καὶ τὰς νύκτας κοιμέονται, καὶ ἄλλα σημεῖα τοιαῦτα ἀσφαλέα.

11. Οἷσιν ἐν πυρετῷ μὴ θανατώδης κεφαλῆς ἄλγημα καὶ τὰ ἄλλα παρέστηκε σημεῖα, χολὴ τεταραγμένη κρατεῖ. 2 οἷς ἂν ἄρξηται ὁ πόνος τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσι, τεταρταίοι

1 DE Judicationibus quæ cito ad melius tendunt, plerunque eadem signa sunt, quæ etiam sanitatis. 2 Sudores enim optimi sunt, & celerrime febrem sedant, qui in judicatoriis diebus fiunt, & febrem perfecte summovent. 3 Boni quoque sunt qui per totum corpus oborientes, morbum facilius ferre faciunt. 4 Qui vero nihil horum faciunt, incommodi sunt. 5 Densari vero oportet alvi egestionem, morbo ad judicationem tendente. 6 Sit autem subrubra, & non valde graveolens. 7 Commodum est & lumbricos exire ad judicationem. 8 Urina autem optima est, quæ habet albissimam subsidentiam, & lævem ac æqualem, per totum tempus donec judicatus fuerit morbus. 9 Significat enim securum ac brevem fore morbum. 10 Si sudore oborto morbus deficiat, & urina fulva albam subsidentiam habens conspiciatur: his eadem die recidiva febris fiet, 11 atque hæc quinta die citra periculum judicatur. 12 His qui in brevissimo tempore sani evadent, omnia maxima signa fiunt. 13 Nam magis sine dolore degunt, & extra periculum, & noctu dormiunt, & alia signa secura præ se ferunt.

11. Quibus in febre non lethali capitis dolor, & alia signa circumstant, in his bilis dominatur. 2 Quibus inceperit dolor primis diebus, & quarta ac quinta

τῶν τε μᾶλλον ἐ πεπεμμένοι πέζουν· ἐς ἣν τ' ἐδόμην ἀπαλλάσσουν· ἔ πυρετῶ. 3 οἱ ἢ πυρετοὶ κρίνουν· ἐν τῆσιν αὐτέῃσιν ἡμέρῃσι τ' ἀριθμοῦ, ἐξ ὧν ἀπόλλυν· οἱ ἄνθρωποι, ἐ ἐξ ὧν σῴζονται. 4 οἱ τε γὰρ εὐηθέστατοι τ' πυρετῶν καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων τεταρταῖοι παύον· ἢ πρόσθεν. 5 οἱ ἢ φονικώτατοι καὶ ἐπὶ σημείων δυνοδώτων χινόμμοι, τεταρταῖοι κλίνουσι, ἢ πρόσθεν. 6 ἡ μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος ἔτως τελευτᾷ. 7 ἡ δὲ ἑτέρη ἐς ἑπτὰ περιάγει. 8 ἡ ἢ τρίτη ἐς τ' ἑνδεκάτην. 9 ἡ ἢ τετάρτη ἐς τ' τεσσαρεσκαιδεκάτην. 10 ἡ ἢ πέμπτη ἐς τ' ἑπταικαιδεκάτην. 11 ἡ ἢ ἕκτη ἐς τ' εἰκοστήν. 12 αὗται μὲν οὖν ἐπὶ τ' ὀξυδόρκων ἀφ' τεσσάρων ἐς τὰς εἴκοσι πρόσθεσις. 13 ἡ δὲ κρίσις ἢ ὅλαις ἡμέραις ἔχει τεττάρων ἀριθμοῦ ἀτρεκέως. 14 ἐδὲ γὰρ οἱ ἐνιαυτοὶ τε μῆνες ὅλαις ἡμέραις περιγίνονται, ἐδὲ ξυνεστήκασιν.

III. Ἐν τοῖσι καύσοισι τὰ ἀγαθὰ σημεῖα μέγιστα, οἷα ἐν τῆσιν ὑγιηνοῖσι γίνεται. 2 μείονα μὲν ἐόντα, ἐς τρίτην κρῖσιν δηλοῖ· 3 παχὺ τε γὰρ ἢ οὐ λεῖον πίνει· 4 πυρέσσει ἢ οὐθημερόν. 5 ἐν τοῖσι καύσοισιν ἦν ἐδόμῃ ὕστερον ἐπιγένηται ἴκτερος, δῆλον ἰδρῶτος. 6 τὸ γὰρ νόσημα ἐ φιλεῖ ἐξιδρῶν, ἐδὲ ἕλκη ἀφίστασθαι ἐδαμῇ, 7 ἀλλὰ ὑγιὴς γίνεται. 7 ἀνάγκη, 8 ἢ ἱερμὸν ἀποντα καὶ ἐφ' ἑωυτὸ τὸ ὑγρὸν ἑλκύσαντα, τῷ πυρετῷ κρίσιν γενέσθαι 8 διὰ τῶν ὁδῶν τῶν ἀπεχωρεόντων, 9 ἢ ἐ τὰ διαχωρήματα ἠιλίης, 10 ἢ αἵματος ἐκ τ' ῥινέων ῥύσιν, 11 ἢ ἔρησιν πολλὴν, 12 ἢ διαῤῥοίην ἰσχυρὴν, 13 [ἢ] ἱδρῶτα, 14 ἢ ἔμεσιν. 15 γυναικὶ ἢ καὶ ἐπιμηνίων ὁδόν. 16 μάλιστα μὲν οὖν

ta magis premuntur, hi septima à febre liberantur. 3 Febres judicantur in iisdem numero diebus, ex quibus & superstites evadunt homines, & ex quibus pereunt. 4 Etenim placidissimæ febres, & signis securissimis contingentes, quarto die desinunt, aut prius. 5 Lethalissimæ vero & signis horrendissimis contingentes, quarto die aut prius occidunt. 6 Primus igitur ipsarum insultus sic desinit. 7 Alter ad septimum deducit. 8 Tertius ad undecimum. 9 Quartus ad decimumquartum. 10 Quintus ad decimumseptimum. 11 Sextus ad vigesimum. 12 Atque hæ in acutissimis morbis, per quatuor ad viginti appositiones fiunt. 13 Non potest autem quicquam horum integris diebus exacte numerari: 14 neque enim anni ac menses totis diebus constant.

III. In febribus ardentibus bona signa apparentia, qualia in sanis scripta sunt, 2 siquidem minora fuerint, ad tertium diem remissionem indicant: 3 crassiora vero, in crastinum: 4 crassa autem, eadem die. 5 In febribus ardentibus si posterius septimo die morbus regius accedat, indicium est sublati sudoris. 6 Nam morbus non solet exudare, neque usquam alibi abscessum facere, sed sanus fit. 7 Necesse autem est ubi calor febris discessit, & humorem in seipsum attraxit, febri contingere judicationem, 8 per urinas prodeuntes, 9 aut etiam alvi egestiones, 10 aut sanguinis ex naribus fluxum, 11 aut mictionem multam, 12 aut per multam humiditatem, 13 sudorem, 14 aut vomitum. 15 Mulieri vero etiam per mensium viam. 16 Maxime igitur

ἓν τοῦτο ποιέῃ κρίσιν, ἢ, ὃ, πεῦ τετέων ἐγγὺς γίνεται. [17] ποιέῃ δ' καὶ ἑτέρας κρίσιας· ἧσσον δὲ τετέων. [18] ἱκτερώδης δ' ἢν ἑβδομαίῳ ἐπιγένηται, ἢ ὕστερον, ἐν καύσῳ, [19] καὶ δυσχερέα στάσις πολλὴ ἀπιχώρησις, [20] ἔν τε τοῖσι καυσώδεσι πυρετοῖσι καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν, [21] ἢν μηδενὸς τετέων τὰ σημείων γένηται ὑπαρχόντων, ἀφίησι ὁ πυρετὸς, [22] ἀνάγκη τοιάσδε κρίσιας αὐτὶ τετέων γενέσθαι, [23] ἢ φυμάτων μεγάλων ἀπόστασιν, [24] ἢ ὀδύνας ἰσχυρὰς ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος, [25] ἢ τηκεδόνας τῶν ὑγρῶν ἐκ τοῦ θερμοῦ.

IV. Κρίσιες δὲ καὶ ἀφέσιες τῶν καυσωδέων σημαίνουσι, μακροτέρην τὴν νόσον. [2] ἢν δὲ ἰσχυραὶ, θανάσιμοι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. [3] οἱ δὲ λοιποὶ ἀσφαλέες πάντων καυσώδεες, ἑβδομαῖοι ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι. [4] φιλέει δὲ καὶ ἐς λιπυρίην τελέσαι. [5] καὶ λαμβάνει μάλιστα τεσσαρακοντα ἡμέρας, καὶ ἐξικνέεται. [6] καὶ ἡ λιπυρίη τῆς αὐτῆς ἡμέρης λαμβάνει τε καὶ μεθίησι. [7] γίνεται δὲ καὶ τῆς κεφαλῆς ὀδύνη. [8] ἐὰν δὲ μὴ μεθίῃ αὐτὸν ἡ λιπυρίη ἐν τῇσι τεσσαρακοντα ἡμέρῃσι, ἀλλ' ἄχρη, καὶ ὀδύνη ἔχῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ φλυκταίνη, ἐπικαθηρον αὐτόν. [9] λήγοντος δὲ καύσου, ἢν ἐπιγένηται ἱκτερος, ἐς φιλέει ἔπ' ἰσχίον, ἢ ὀλὴ ἄλλη ἀφίσασα ἔδαμῇ, ἀλλ' ὑγιὴς γίνεται. [10] τριταῖος δὲ κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. [11] ὀκτώ τοις ἐν ἀφορήτοις πυρετοῖς τῇ ἑβδόμῃ ἢ τῇ ἐνάτῃ ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἱκτερος γινόμενος, ἀγαθὸν, ἐὰν μὲν τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν γένηται· εἰ δὲ μὴ, ἐνδιαφορόν. [12] τὸ δὲ ὀξέα νοσήματα κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

hæc judicationem faciunt, & quicquid his propinquum contingit. [17] Facit autem & alias judicationes, sed minus quam has. [18] Si vero septimo die morbus regius accedat, aut posterius, in febre ardente, [19] & difficilis multi sputi secessus, [20] tum in ardentibus, tum in aliis febribus: [21] si nullo talium signorum contingente dimiserit febris, [22] necesse est tales judicationes pro illis fieri, [23] aut magnorum tuberculorum abscessum, [24] aut dolores ex abscessu vehementes, [25] aut colliquationes humorum ex calore.

IV. Judicationes & remissiones eorum quæ febrem ardentem significant, longiorem morbum faciunt. [2] Si vero fortia fuerint, mors plerunque sequitur. [3] Reliquæ vero ardentes securæ definunt septimo aut decimoquarto die. [4] Solet autem & ad lipyriam devenire, [5] & detinet maxime quadraginta dies, & in epialam transit: [6] & lipyria eadem quoque die corripit ac dimittit. [7] Fit autem & capitis dolor. [8] Si vero lipyria non dimiserit in quadraginta diebus, sed producta fuerit, & dolor habuerit caput, & deliret æger, ipsum purgato. [9] Definente vero febre ardente si accedat morbus regius, non solet amplius exudare, neque usquam alibi abscessum facere, sed sanus fit. [10] Tertiana in septem circuitibus plerunque judicatur. [11] Quibuscunque in febribus intolerabilibus septima, aut nona, aut decimaquarta morbus regius accedit, bonum: si non dextrum præcordium durum fiat: sin minus, ambiguum. [12] Acuti morbi in quatuordecim diebus plerunque judi-

πελύ. 13 "ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ὧν γίνων) τελεταίοις, καὶ πεμπταίοις, ἑβδομαίοις, καὶ ἐνναταίοις, καὶ ἑνδεκαταίοις, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταίοις, καὶ μιηκοστοῖς, καὶ τριακοστοῖς, ὅτοι οἱ ἱδρῶτες νόσους κρίνουσιν. 14 οἱ δὲ μὴ ὅτως γινόμενοι πόνους σημαίνουσιν.

judicantur. 13 Sudores febricitanti si fiant tertia die, & quinta, & septima, & nona, & undecima, & quartadecima, & vigesimaprima, & trigesimaprima, hi sudores morbos judicant. 14 Qui vero non sic fiunt, dolores significant.

v. Αἱ πεπάνσιες τοῦ ὄρων καὶ μικρὸν ὑπερπαμένουσαι ἐν τοῖς κρισίμοις ἐὰν πεπανθῶσι, λύουσι τὴν νόσον. 2 "σημαίνειν δεῖ τὰ ὄρεα ἕλκεα ποιεῖσθαι. 3 τά τε γὰρ ἕλκεα, ἢν μὲν ἀνακαθαίρηται πύον λευκόν, παχύτητα θεραπείαν δηλοῖ· 4 ἐὰν δὲ μεταβάλληται ἐς τὰς ἰχῶρας, κακοήθη γίνεται. 5 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ ὄρεα σημαίνει. 6 ἐὰν δὲ πόνος λεπτὸς γίνηται, ἀπὸ τροφάσιος δεῖ λογίζεσθαι, "ἀφ' ἧς τὸ νόσημα παρεγένετο, 7 καὶ ταύτην ὁρᾶν, [ὅτε] ἐπιπαύεται. 8 ἐν γὰρ, ταύτης ἐπιλειπομένης, τὰ [δ'] ἄλλων σημείων ἐπιγινομένων, οἷον δεῖ, ἐκ εἶναι ἀπαλλαγὴν τῆς νόσου οἰητέον. 9 ἐὰν ἀλγέῃ ἡ κεφαλὴ, καὶ ἀπὸ τούτου πυρετὸς ἐπιγένηται, τοῦτο μὴ κεκαυμένης, μηδὲ τοῦ ὀδυνῶντος παυομένης, ἀ κρίσιμος ὁ πυρετός. 10 κρίσις μακρὴ ἔτι ἐπὶ τὸ ἄμεινον τελεῖται τούτων ἐστὶ, καὶ ἐπὶ τούτων, ἃ πρὸς ὑγίειαν ἐόντα. 11 "ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν οἰδήμασι μαλθακοῖ, καὶ ἀνώδυνα, καὶ ὑπείκοντα, ἐπεὶ διαγένηται αὐτέα, χρονιωτέρους μὲν τοὺς κρίσιας ποιεῖ· 12 ἧσσον δὲ φοβερὰς τὰ ἐναντία τούτοις φυμάτων. 13 ὡσαύτως δὲ ἔχει καὶ περὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ φυμάτων.

v. Concoctiones urinarum paulatim matureſcentes, ſi in judicatoriis diebus concoctæ fuerint, morbum ſolvunt. 2 Exemplum urinarum ulcera facere oportet. 3 Nam ulcera ſi repurgantur pure albo, 4 cerlerem curationem indicant. 4 Si vero in ſanioſos humores tranſmutentur, maligna fiunt. 5 Eodem modo & urinæ ſignificant. 6 Si ex dolore tenues fiant, ex occaſione ratiocinari oportet, ex qua morbus acceſſit, 7 & hanc inſpicere ubi ſedatur. 8 Nam hac deficiente, aliis ſignis qualia conveniunt accedentibus, non putandum eſt morbo liberationem contingere. 9 Si doluerit caput, & ex hoc febris accedat, & hinc non ſedetur: dolore non ceſſante febris non judicatur: 10 & plurima talia judicationis longæ ſunt ad melius, etiam in his quæ ad ſanitatem tendunt. 11 In præcordiis tumores molles, & doloris exortes, & ad contactum cedentes, diuturniores quidem judicationes faciunt, 12 minus autem horrendas tuberculis his contrariis. 13 Eodem modo habet & de tuberculis in reliquo ventre.

vi. "Οὐρων δὲ, ὧν τὸ μὲν ὑπόστημα "μὴ καθαρὸν ἦ, τὸ δ' ὑπόστημα λευκόν τε καὶ λεῖον ἔχῃ, χρονιώτερον ἡ κρίσις, ἢ καὶ ἧσσον ἀσφαλὲς δὲ βέλ-

vi. Ex urinis ſiquidem id quod mictum eſt, purum fuerit: ſubſidentiam vero albam ac lævem habuerit, diuturnior fit morbus, & minus quam optima

βελτίστη ὕρη. 2 ἢν δὲ πολὺ ὑπέρυθρον [τὸ] ὕρον ἢ τὸ ὑπόστημα ὑπέρυθρον καὶ λεῖον, πολυχρονιώτερον μὲν τοῦτο δὲ πρότερον σωτήριον δὲ κρίσεως. 3 ὅσοι δὲ ποδαγρικοὶ γίνονται, τούτων ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις ἀφλέγμαντοι καθίστανται. 4 κρίσιες [δὲ] μακρῆς ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἐπὶ πλείστων πρὸς τελείας εἰσίν. 5 ἅπαξ ἐς θάνατον, ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ κρίνει. 6 ἢν μὲν οὖν ἀσθενείας σημεῖα· οἷον φαρμακοποσίης, καθάρσιος ἐκκρίσιες καὶ ἄνω καὶ κάτω, ἄσης, καὶ τῶν ἄλλων τοιούτων. 7 ἢν μὲν οὖν ἀπὸ πάντων τούτων τὰ σημεῖα ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ· 8 εἰ δὲ μή, θανατώδη νομίζειν εἶναι. 9 τῶν ἱδρώτων κάκιστοί εἰσιν, οἱ ψυχροί τε καὶ περὶ τὸν αὐχένα γλυκύμυροι. 10 ἔστι γὰρ θάνατος καὶ μήκεος νόσων προσημαίνει.

VII. Τὰ ποικίλα ὑποχωρήματα, χρονιώτερα μὲν τῶν μελάνων καὶ τῶν ἄλλων θανασίμων ὑποχωρημάτων· ἧσσον δὲ ὀλέθρια. 2 ἔστι δὲ τοιάδε, ξυλωδέα, χολώδεα, αἱματώδεα, πραξοειδέα, μέλανα. 3 καὶ ποτὲ μὲν ὁμοῦ πάντα διακεχωρισμένα, ποτὲ δὲ κατὰ μέρος ἕκαστον. 4 ὕρον δὲ ἐὰν τότε μὲν καθαρὸν ᾖ, τότε δὲ ὑπόστημα ἔχον λευκόν τε καὶ λεῖον, χρονιώτερόν καὶ ἧσσον ἀσφαλὲς τοῦτ' ἐστὶ τοῦ βελτίστου ὕρου. 5 ἐὰν πυῤῥὸν καὶ λεπτὸν ἢ τὸ ὕρον πολὺν χρόνον, κίνδυνος, μὴ δυνήσεται διακρίνειν ὁ ἄνθρωπος, ἕως ἂν πεπανθῇ τὸ ὕρον. 6 καὶ, ἢν ἄλλως μέλλοντος σημεῖα ᾖ, προσδέχεσθαι τούτοις ἀπόστασιν προσεσομένην ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία. 7 ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐὰν μεταβολὰς

secura est hæc urina. 2 Si vero & urina subrubra fuerit, & subsidentia subrubra ac lævis: diuturniorem quidem hæc morbum quam prior significat, sed valde salutarem. 3 Quicunque podagrici morbi fiunt, hi in quadraginta diebus ab inflammatione liberi sedantur. 4 Sed in his pleraque longæ judicationis ad melius sunt. 5 Quæ ad mortem tendunt, in die ac nocte judicantur, 6 quæ videlicet debilitationis signa sunt, velut epoti medicamenti, exturbationis alvi & sursum & deorsum, anxietatis, & aliorum hujusmodi. 7 Si igitur horum signa in die ac nocte submoveantur, bene est: 8 Sin minus, lethalia esse putanda sunt. 9 Sudores pessimi sunt frigidi, & circa cervicem contingentes. 10 Hi enim mortes, & morborum longitudinem præsignant.

VII. Alvi egestiones variæ, diuturniores quidem sunt nigris & aliis lethalibus egestionibus, nihilo vero minus pernicioſæ. 2 Sunt autem tales, ramentosæ, biliosæ, cruentæ, prasinæ, nigræ: 3 & aliquando simul omnes prodeunt, aliquando singulæ particulatim. 4 Urina si quandoque pura micta fuerit, quandoque subsidentiam albam ac lævem habens, diuturnæ tales sunt, & minus securæ quam optima urina. 5 Si vero fulva ac tenuis fuerit urina multo tempore, periculum est ne sufficere homo possit, donec concocta fuerit urina: 6 & si alias superstitis futuri signa fuerint, his abscessum affore exspecta ad locos infra septum transversum. 7 In febribus si mutationes habeat urina,

λας ἔχη τὸ ἕρον, χρόνον τε σημαίνῃ, 8 καὶ ἀνάγκη τῷ ἀσθενοῦντι μεταβάλλειν, καὶ ἐπὶ τὰ χείρω, καὶ ἐπὶ θάτερα. 9 ὧν τὰ οὐρήματα ἕρα μὲν ὅμοια ᾖ, ἀλλὰ γλυκῆ παχέα καὶ λεπτῶν, καὶ παντελῶς λεπτά, δύσκριτα καὶ ἀβέβαια τὰ τοιαῦτα.

VIII. 1 Ψυχροὶ ἱδρῶτες, ξυνὼ μὲν ὀξέϊ πυρετῷ, θανάσιμοι. 2 ξυνὼ δὲ πρηϋτέρῳ, μῆκος σημαίνουσι τοῦ νόσου. 3 καὶ ὅκου δὲ σώματος θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ὅπου τοῦτο ἔνι, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος. 4 καὶ τρέπεται ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ ὀξέαι γίνονται. 5 εἰ, λυθὲν τὸ σῶμα ψύχῃ, ἢ αὖθις θερμαίνῃ, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος νόσου σημαίνει. 6 κλῶ πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγλυκαίνῃ, μὴ σκληρότητος δὲ πυρετοῦ, κακὸν 7 μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίαν σημαίνει. 8 πυρέσσοντι ψυχροὶ ἱδρῶτες ἐπιγλυκαίνοντες μακρὸν τὸν πυρετὸν σημαίνουσιν. 9 ἱδρὼς πολὺς, ἀκρήτως γινόμενος, ὑγιαίνοντι νόσον σημαίνει· θέρεος μὲν μείω, ψύξιος δὲ πλείω. 10 ἐς τὰ κάτω χωρεῦντα, ἐὰν ἐάσῃς ξυστῆναι, ὑφίσταται οἷον ξύσματα, καὶ ὀλίγα, ὀλίγη ἡ νοῦσος, καὶ πολλὰ, πολλή. 11 τρεπτέοισι ξυμφέρει τὰ κατάλληλα ἐπικλύζειν. 12 ὁκόσοισι δὲ ἐν τῇ κάτω κοιλίῃ ἀποχωρήσει χολῆς μελαίνης ὕπεστιν, καὶ πλεῖον, πλείων ἡ νοῦσος, καὶ ἐλάσσω, ἐλάσσων. 13 ἐὰν αἱ φλέβες σφύζωσι, καὶ τὸ ἦτρον ἐρρωμένον ᾖ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μὴ λαμπρὰ, ἀλλὰ ἐπημμένα, χρονίη ἡ νοῦσος, 14 καὶ οὔτε σπασμὸς ἐγγίνεται, οὔτε αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινέων ῥύσις, οὔτε ὀδύνης ἰσχυρῆς. 15 καὶ οἱ παλμοὶ ἐν τῇσι χερσὶ πυρετοῦ σημεῖον, ἢ κλίσις ἐπὶ τὸ κάκιον,

urina, diuturnitatem temporis significat, 8 & necesse est ægrotum mutari & ad deteriora, & ad alteram partem. 9 Si urinæ ab initio non similes fuerint, sed ex tenuibus crassæ fiant, & penitus tenues, tales ægre judicant, ac inconstantes sunt.

VIII. Frigidi sudores cum acuta quidem febre, lethales sunt: 2 cum mitiore vero, longitudinem morbi significant. 3 Et ubi in corpore caliditas aut frigiditas, hic morbus est, 4 & ibi in toto corpore mutationes repentinæ fiunt: 5 & si corpus perfrigeretur, aut rursus calefiat, aut color alius ex alio transmutetur, morbi longitudinem significat. 6 Si febricitanti sudor accedat, febre non deficiente, malum: 7 prolongatur enim morbus, & humiditatem significat. 8 Febricitanti frigidi sudores accedentes, longam febrem significant. 9 Sudor multus intemperate oboriens sano, morbum significat, æstate minorem, hyeme majorem. 10 Alvi egestiones si in idem concedere ac consistere permiseris, velut ramenta subsident: si pauca, modicus est morbus: si multa, multus: 11 his infusum per clysterem adhibere conducit. 12 Quibus vero in egestione inferne bilis atra subsidet, si copiosior, major est morbus; si paucior, minor. 13 Si venæ pulsarint, & facies sana fuerit, & præcordia non mollia, sed in tumorem elevata, diuturnus est morbus, 14 & absque convulsione non solvitur, aut multa sanguinis ex naribus fluxione, aut vehementi dolore. 15 Et palpitationes in manibus, diuturnæ febris signum sunt, aut brevis judi-

χιον, καὶ ἐπὶ τούτων τὰ χαλεπώτατα, ἄτοπα ἐς θάνατον. [16] τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ἀπόλλυσθαι, μέγιστα σημεῖα ἀπ' ἀρχῆς γίνεται. [17] δυσπνοοῦσι γὰρ εἰσιν, καὶ κοιμέονται τὰς νύκτας, καὶ τὰ σημεῖα φαίνεται ἐπικίνδυνα. [18] ξυνεχὲς δὲ πυρετὸν ἢν τεταρταῖον πονέηται καὶ ἑβδομαῖος, καὶ μὴ κριθῇ ἐνδεκαταῖος, ὀλέθριος ὡς τὰ πολλά. [19] "Ὅσοι ὑπὸ τεταίνου ἁλίσκονται, ἐν τρισὶ τεσσαρσὶν ἡμέρῃσι ἀπόλλυνται. λὺσις δὲ τούτοις ἀποφυγοῦσιν, ὑγιέες γίνονται. [20] ἐν τοῖσι καύσοισιν ἢν ἐπιγένηται ἴκτερος καὶ λύγξ περιπλαίῃ ἐόντι, θανατώδες.

IX. Ὑποστροφὴ λαμβάνουσιν, οἷσιν αὖ ἀπυρεξίῃσι γλυκυπικροὶ ἀχρυπνίαι ἐρρωμίαι προσγίνονται, [2] ἢ ὕπνοι παραφόρητες, [3] ἢ ἀῤῥωστίη σώματος, [4] ἢ ἀλγήματα ἑνὸς ἑκάστου τῶν μελέων· [5] καὶ ὅσοις αὖ οἱ πυρετοὶ παύσονται," μήτε σημείων γλυκυπικρῶν λυσιτελέων, μήτ' ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι· [6] καὶ, ἐὰν, σκληροτέρους καὶ πυρετὸς καὶ ἱδρῶτος ἐπιγλυκυπικρὸν, πυῤῥὸν χρῶμα ἔχῃ, προσδέχεσθαι τούτοις ὑποστροφὴν πυρετοῦ αὐθημερόν. [7] "Αἳ δ' ἂν ὑποστροφαὶ πεμπταῖαι κρίνονται, ἀκίνδυνοι. [8] καὶ, λὺσις κρίσιος σκληροτέρης, ἔρυθρον ἔρρηξε ὑπόστασιν ἔχον ἐρυθρὴν, καὶ τοῖσιν ὑποστροφὴ γίνεται καὶ πυρετοῦ αὐθημερὸν, καὶ ὀλίγοι ἐκ τούτων σώζονται. [9] ὅταν ὑποτρέφῃ ὁ καῦσος, τὰ πολλὰ καὶ ἐξιδροῖ. [10] "Ἢν, λὺσις μὲν τὰς ἡμέρας λάβῃ ὑποτρέψας, ὅσας τὸ πρῶτον, [11] ὑπολοιπάζῃ δὲ καὶ τρίτην [ὁ] πυρετὸς, λὺσις μὲν περιττῇ ἡμέρῃ ἀφῇ ὑπολοιπάσας.

X. Τὰ πολλὰ ἐὰν, ἀπέπλων ἐόντων τῶν οὔρων καὶ τῶν ἄλλων σημείων μὴ κατὰ

judicationis in deterius: & in his pleraque quæ ad mortem tendunt. [16] His qui breviſſimo tempore perituri ſunt, maxima ſigna ab initio fiunt. [17] Nam & difficulter ſpirant, & noctu non dormiunt, & ſigna periculoſa præ ſe ferunt. [18] In febre continua ſi quis quarta die & ſeptima affligatur, & undecima non judicatus fuerit, plerunque perit. [19] Quicunque à diſtentione 'antrorſum ac retrorſum corripiuntur, in quatuor diebus pereunt. Si vero hos effugerint, ſani fiunt. [20] In febribus ardentibus ſi accedat morbus regius, & ſingultus quinto die, lethale eſt.

IX. Recidivæ fiunt in his, quibus febribus deſinentibus vigiliæ fortes accedunt, [2] aut ſomni turbulenti, [3] aut corporis robur, [4] aut dolore uniuſcujuſque membri: [5] & quibus febres ſedantur, neque ſignis ſolutoriis contingentibus, neque 'in judicatoriis diebus: [6] & ſi deficiente febre, & ſudore accedente, urinam fulvam minxerint, albam ſubſidentiam habentem, his febris recidivam eadem die expecta. [7] Hæ vero recidivæ quinto die judicantur extra periculum. [8] Et ſi ex judicatione facta urinam rubicundam, rubram ſubſidentiam habentem minxerint, etiam his recidiva febris fit eadem die: & pauci ex hac ſervantur. [9] Quum recidit febris ardens, 'plerunque etiam exudat. [10] Et ſi revertens tot diebus detineat quot prius, [11] etiam tertio recidivat, ſi non impari die dimiſerit reverſa.

X. Plerunque ſi crudæ ſint urinæ, & alia ſigna non ſecundum rationem eveniant, morbus

κ) λόγον ἐόντων, " ἡ νῆσος κρισίμη 34
ἡμέρῃ [ἀφῇ,] ' ὑποδεροπιάζει. 2
" ποτὲ δ' ἂν ὑποστρέφῃ, ἐν κρισίμῃ ἡμέρῃ τετέων καταλειπομένων τοιούτων. 3 " τὰ παρ' ἕδος οἷσιν ἀμφὶ κρίσιν γλυφόμενα μὴ ἐκπυήσῃ, τετέων ἀπαλλασσομένων, ὑποστροφὴ γίνεται κ) λόγον τ ὑποστροφῶν, ὁμοίαν τοιόνδε. 4 ἐπὶ τετέοις ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίξεσθαι. 5 " ἢ ἕδρον παχὺ, οἷον τὸ λοβικὸν, ἐπὶ τοῖς κατώδεσι τεταρταίοισι, ῥύεται τ ἀποστάσιος. 6 ἐνίοις δ' τετέων καὶ αἱμορραγίαι γίνονται ἐκ τ ῥινέων. 7 " ἡ τις τεταρτίους ἐλυθῇ, 8 ἀδὲ τοῖς ἀφ' ' κάτω χωρέουσι ὑγιάζειν εἰθισμένοις. 9 " τοῖς μελαγχολικοῖς μ) νεφελικῶν ἐχομένοις αἱμορροΐδες ἐξηγούμεναι, ἀγαθόν. 10 " ὅσοι μαίνονται, ἢ αὐτόματοι ἀπαλλασσόμενοι ἐκ τ νόσων, τετέοις τὸν μανίην ὀδυνῆ ἐς τὰς πόδας ἐισελθοῦσα, ἢ ἐς [τὸ] σῆθος, ἢ βὴξ ἰσχυρὴ γλυφομένη λύει. 11 ἐὰν τετέων μηδὲν γένηται, λυομένης τ μανίης, στέρησις τ ὀφθαλμῶν γίνεται. 12 " ὁκόσοι ἐν τῇ γλώσσῃ παρειλάζουσι, τ χλέων μὴ κρατέοντες, ἐὰν ταῦτα παύσηται, ἕμπυοι γίνονται. 13 " τὸν ὀδυνῶν ἰσχυρῶν ἐν ' τοῖς κάτω χωρέοις λύει ἡ κωφότης, ἢ αἷμα πολὺ ἐκ τ ῥινέων ῥυέν.

XI. " Ἡ μανίη δ' μεγάλων νουσημάτων, ἐν ἕθει γλυφομένη, λύσις. 2 " ὅσοισιν ἐν τοῖσι καύσοισιν ἰσχίων ὀδυνῶν, 3 [ἢ] ὀφθαλμῶν ἀμαυρωθῇ, 4 ἢ τύφλωσις, 5 ἢ ὄρχεων οἰδήσῃς, 6 ἢ πλευρέων ἄρσις, καῦσον λύει, 7 ἢ κ) αἵματος ἐκ ῥινέων ῥύσις. 8 ἐν καύσῳ ἐὰν ἐπιλάβῃ ῥῖγος, φιλεῖ ἐξιδρῶσαι. 9 " ὑπὸ καύσου ἐχομένῳ ῥῖγος ἐπιγλυφόμενον, λύσις. 10 " ὅσοισιν ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι ἐξηνέονται, ὠδα-

bus in die judicatoria recidivat. 2 Quandoque vero etiam revertitur in die judicatoria, his talibus relictis. 3 Abscessus circa aurem quibus circa judicationem oborientes non suppurantur, his submotis ' recidiva fit juxta recidivarum rationem, similis circuitui: 4 in his spes est ad articulos abscessum fieri: 5 aut urina crassa, qualis est alba in quartanis delassatoriis, liberat ab abscessu. 6 Quibusdam vero horum etiam sanguinis è naribus eruptiones fiunt. 7 Hæc autem sanguinis eruptio quartanas non solvit, 8 neque morbos qui per alvi egestiones sanari solent. 9 Atrabilariis cum phrenitide occupatis, si ' hæmorrhoides oboriantur, bonum est. 10 Quicunque insaniunt sua sponte liberati ex morbis, his insaniam solvit dolor ad pedes progressus, aut ad pectus, aut tussis vehemens oborta. 11 Si vero horum nihil fiat, insania soluta oculi privatio contingit. 12 Qui lingua offendunt, & labiorum non sunt potentes, si hæc sedata fuerint, suppurati fiunt. 13 Dolorem in locis infernis fortem solvit aut surditas, ' aut sanguis multus è naribus erumpens.

XI. Insania, magni morbi ex more contingentis solutio. 2 Quibus in febribus ardentibus coxarum dolor, 3 oculorum distortio, 4 aut cæcitas, 5 aut testium tumores, 6 aut mammarum elevatio, febrem ardentem solvit, 7 aut etiam sanguinis ex naribus fluxus. 8 In febre ardenti si insuper corripiat rigor, exudare solet. 9 A febre ardente occupato, rigore accedente, ' solutio fit. 10 Quibus in febribus ardentibus tremores oboriuntur,

ωδαγωπὴ λύῃ. [11] "ὅσοισιν αὖ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, τετέοισι, μὴ λυθέντος τοῦ πυρετοῦ, μανίῃσιν ἀναίσχη. [12] λύει δὲ καὶ τὰς ῥῖνας αἷμα ῥυὲν, [13] ἢ κοιλίη ἐκλύσαχθεῖσα χολώδεα, [14] ἢ δυσεντερίη ἐπιγινομένη, [15] ἢ ὀδύνη ἰσχίων ἢ γονάτων. [16] ὅσοισι πυρετοῖσι ῥίγεος ἐπιγένηται, ὁ πυρετὸς λύεται. [17] "ὅσοισιν ὀδύναι γίνονται ἐξαπίνης, τὸ ὑπογόνδριον ἀπαίρεται ἄνω. [18] καὶ ἐὰν ἄνευ τοῦ νόθου τοῦ περὶ τὸ [πε]σκέλεα ὀδύναι γίνονται, τελέοισι λύσις φλεβοτομίη καὶ κάθαρσις κάτω. [19] ὃ γὰρ λαμβάνει πυρετὸς ἰσχυροὺς ἀδυναλέοντας τοῦ χωρέοντος. [20] "τὸ ὑδρωπικὸν ἐκχωρέει, [καὶ] καὶ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν ἢ κοιλίῃ ὑδατώδεα ῥυέντος, λύσις. [21] "ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐκχωρέῃ διάῤῥοια ἐπιγινομένη ἰσχυρὴ, λύσις. [22] "ὅσοι ὑπὸ διαῤῥοίης πολλοῦ χρόνου λαμβάνονται ξυὺ βηχὶ, ἢν ἀπαλλάσσοντα, ἐὰν μὴ ὀδύναι ἰσχυραὶ ἐν τοῖς ποσὶν ἐμπέσωσιν. [23] ἐπὶ βέλτιον διαφορὴ γίνεται φύσιος, ἐπὴν μὴ διάῤῥοια ᾖ. [24] ἢ κενὸν διαχώρησιν ποιῆς τάσιν λάβῃ. [25] ἐπιγίνονται γὰρ φῦσαι ἔξω ἰοῦσαι. [26] δῆλον τοίνυν· οὐκ ἔχουσιν ὑδατῶδες ὑγρόν. [27] ὥστε προσφέρειν δεήσει τὰ ἀσφαλῶς τῷ ἔτεϊ ἔχοντι.

47 riuntur, mentis emotio solvit. [11] Quibus in febribus aures obsurduerunt, his, non soluta febre, insanire necesse est. [12] Solvit autem sanguis ex naribus erumpens, [13] aut alvus biliosa egerens, [14] aut dysenteria accedens, [15] aut coxarum, aut genuum dolor. [16] Quibus febribus rigor accedit, febris solvitur. [17] 48 Quibus dolores fiunt derepente, præcordium elevatum est / superne: [18] & si circa spuriam costam graves dolores fiunt, his solutio fit venæ sectio, & purgatio deorsum. [19] Non enim corripit febris vehemens locis impotentibus. [20] In his qui ab 49 hydrope detinentur, si aquositas per ventrem ad vesicam aut ventrem fluat, solutio fit. [21] Si à pituita alba occupato, alvi profluvium vehemens accedat, 50 solutio fit. [22] Qui ab alvi profluvio multo tempore detinentur 51 una cum tussi, / non liberantur, si non dolores vehementes in pedibus inciderint. [23] Si vero vult commutatio ac correctio naturæ fieri, postquam non amplius alvus profluit, [24] aut inanem omnem egestionem habuerit, flatus foras prodeuntes accidunt. [25] Nullum itaque humorem manifestum habent. [26] Quare ei qui ita habet secure exhibere scies ea quæ conveniunt.

XII. "Εἰλεῷ ἐπιγινομένῳ ψυχρῷ, οἶνον δίδου πίνειν πολλὸν, ἄκρητον, καὶ λόγον, ἕως ὕπνος ἢ σκελέων ὀδύνη γίνηται. [2] λύει δὲ καὶ πυρετὸς, ἢ δυσεντερίη. [3] κεφαλῇ περιωδυνέουσι καὶ νοσέουσι, τὸ πύον ῥέον, ἢ καὶ τὰ ὦτα, ἢ καὶ τὰς ῥῖνας, λύει τὸ νόσημα. [4] ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ἐξαπίνης ὀδύναι ἐγίνονται ἐν ταῖς κεφαλαῖς, [5] καὶ

52 XII. Et si volvulus accedat, vinum frigidum multum meracum paulatim / bibendum dato, donec somnus, aut crurum dolor fiat. [2] Solvit autem & febris, aut dysenteria. [3] Caput circumcirca dolenti ac ægrotanti, si pus per aures, aut per nares fluxerit, solvit morbum. [4] Quibuscunque sanis derepente dolores oboriuntur in capitibus, [5] &

5 καὶ ἀφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγκωσιν, 6 ἀπόλλυνται· ἢν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας, ἐὰν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ. 7 " κεφαλῇ ἀριστοδωρίου, ὃ, τι ἂν τῶν ἄνω χωρίων πονήσῃ, σικύαν ἐπίβαλε. 8 λύει ὀδύνην ἐς ἰσχία καὶ γόνατα καὶ ἄθυμα, ὅ, τι ἂν τετέων γένηται. 9 " ὀφθαλμιῶντι, ὑπὸ διαῤῥοίης ἀλῶναι, ἀγαθόν. 10 " ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐχομένῳ πυρετὸς ἐπιγενόμενος, λύει τὸ νόσημα. 11 " ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, σπασμὸς λύσῃ, παύεται ὁ πυρετὸς αὐτημερόν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ.

5 & ſtatim voce privantur, ac ſtertunt, 6 hi in ſeptem diebus pereunt, ſi non febris corripuerit. 7 Caput circumcirca dolenti, quicunque ex ſupernis locus doluerit, cucurbitam affige. 8 Solvit dolor ad coxas, & genua, & anhelatio, quicquid horum factum fuerit. 9 Lippienti, ab alvi profluvio corripi, bonum eſt. 10 A convulſione aut diſtentione nervorum vexato, febris accedens ſolvit morbum. 11 Si à febre detentum convulſio corripuit, ſedatur febris eadem die, aut poſtridie, aut tertia die.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΝ.

HIPPOCRATIS PRÆNOTIONES.

Baſil. græc. Foeſius ſect. 11.3.36. Baſil. lat.

pag 401

ΙΗΤΡΟΝ ἰητρὸν δοκέειν μοι ἄριστον εἶναι περὶ νοσέων ἐπιστήμην. 2 " προγινώσκων γὰρ καὶ προλέγων παρὰ τοῖσι νοσέουσι τά τε παρεόντα, καὶ τὰ προγεγονότα, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, 3 ὁκόσα τε παραλείπουσιν οἱ ἀσθενέοντες ἐπιδιηγεύμενος, 4 πιστεύοιτ' ἂν μᾶλλον γινώσκειν τὰ τῶν νοσεόντων πρήγματα· 5 ὥστε τολμᾶν ἐπιτρέπειν τὰς ἑωυτῶν σφέας ἰητρῷ ἐπιστέοντι. 6 τὸν δὲ θεραπεύειν ἄριστα ἂν ποιοίη προγιγνώσκοντα τὰ ἐσόμενα σὺν τοῖσι παρεοῦσιν. 7 ὑγιέας μὲν γὰρ ποιέειν ἅπαντας τοὺς ἀσθενέοντας ἀδύνατον. 8 τοῦτο γὰρ ἂν προγινώσκειν τὰ μέλλοντα ἄμεινον εἴη, κρεῖσσον ἂν εἴη. 9 ἔπειτα ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν, πρὶν ἢ καλέσαι τὸν ἰητρὸν, ὑπὸ

1 MEDICUM prænotionem adhibere, optimum eſſe mihi videtur. 2 Prænoſcens enim & prædicens apud ægrotos, & præſentia, & præterita, & futura, 3 & quæ ipſi ægroti delinquunt exponens, 4 fidem utique fecerit, quod ægrotorum res magis cognoſcat, 5 quare audebunt homines ſeipſos medico committere. 6 At vero curationem optime fecerit, ubi prænoverit futuras affectiones. 7 Sanos equidem facere omnes ægrotos impoſſibile eſt. 8 hoc enim præſtantius eſſet, quam prænoſcere in poſterum eventura. 9 Quandoquidem vero homines moriuntur, alii priuſquam medicum vocent, præ

pag 533

vio-

ὑπὸ ἰσχύος τ̃ νόσε· [10] οἱ δ̃ ἐσκαλεσάμενοι καὶ ἰατρὸν ἐτελεύτησαν· [11] οἱ μὲν ἡμέρῶν μίαν ζήσαντες· οἱ δ̃ ὀλίγω πλείονα χρόνον, [12] πρὶν ἢ τ̃ ἰητρὸν τῇ τέχνῃ πᾶσιν ἕκαστον νόσημα ἀνταγωνίσασθαι. [13] γινόσκειν δ̃ν χρὴ τ̃ παθέων τ̃ πιεστέων τὰς φύσιας, ὁκόσον ὑπερτέρω δυνάμιός εἰσι τ̃ σωμάτων· [14] ἅμα δ̃ καὶ εἴ τι θεῖον ἔνεστιν ἐν τῇσι νόσοισι, καὶ τοῦτο τ̃ προνοίαν σημαίνειν. [15] οὕτω γὰρ ἂν θαυμάζοιτό τε δικαίως, καὶ ἰητρὸς ἀγαθὸς εἴη. [16] καὶ γὰρ ὃς οἷόν τε σωθῆναι, τούτους ἐπὶ μᾶλλον δύναται ἂν ὀρθῶς διαφυλάσσειν, ἐκ πλείονος χρόνου προσκαλούμενος πρὸς ἕκαστα· [17] καὶ τοὺς ἀποθανουμένους τε καὶ σωθησομένους προγινώσκων τε καὶ προαγορεύων, ἀναίτιος ἂν εἴη.

II. Σκέπτεσθαι δ̃ χρὴ ὧδε ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασι. [2] πρῶτον μὲν τὸ πρόσωπον τ̃ νοσεόντος, εἰ ὁμοιόν ἐστι τοῖσι τ̃ ὑγιαινόντων· [3] μάλιστα δ̃, εἰ ἀνομοιότατον· ἄριστον γὰρ ἂν εἴη· [4] τὸ δὲ ἐναντιώτατον πάντων τ̃ ὁμοίῳ ἀξυνώτατον. [5] εἴη δὲ ἂν τὸ τοιόνδε. [6] ῥὶς ὀξεῖα, [7] ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, [8] κρόταφοι ξυμπεπτωκότες, [9] ὦτα ψυχρὰ καὶ ξυεστραμμένα, καὶ οἱ λοβοὶ τ̃ ὤτων ἀπεστραμμένοι, [10] καὶ τὸ δέρμα τὸ περὶ τὸ μέτωπον σκληρόν τε καὶ περιτεταμένον καὶ καρφαλέον ἐὸν, [11] καὶ τὸ χρῶμα τ̃ ξύμπαντος προσώπου χλωρόν τε ἢ καὶ μέλαν ἐὸν, καὶ πέλιον, ἢ μολιβδώδες. [12] ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τ̃ νόσου τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ἢ, καὶ μήπω οἷόν τε ἢ τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισι ξυλλέγεσθαι, [13] ἐπανερέσθαι χρὴ, μὴ ἠρύπνησεν ὁ νοσέων, ἢ τὰ τ̃ κοιλίης ἐξυλοφλοιώματα ἢ ἰχῶρες, ἢ λιμώδες πέχει αὐτόν. [14] κἢν μὲν ἄλλο

violentia morbi: [10] alii vero accito etiam medico, derepente vita decedunt: [11] quidam ubi unam vixerunt diem, quidam tempore paulo diutiore, [12] antequam medicus per artem adversum singulos morbos repugnet: [13] itaque nosse oportet talium affectionum naturas, quantum corporum vires excedunt. [14] Simul vero & si quid divini in morbis inest, etiam hujus prænotionem edisce re. [15] Ita enim merito admirationi 15 fuerit, & medicus bonus exstiterit. [16] Nam quos superstites manere possibile est, eos adhuc magis recte conservare poterit, ex multo tempore antea consilium adhibens ad singula: [17] & tum morituros, tum servandos, prænoscens ac prædicens, à culpa exors fuerit.

II. Considerare porro hoc modo convenit in morbis acutis, [2] primum quidem faciem ægroti, an similis sit his quæ in sanis sunt, [3] maxime vero 20 an ipsa sibiipsi. Ita enim optima fuerit. [4] Si vero maxime contraria simili fuerit, horrendissima est: [5] talis autem fuerit, [6] nasus acutus, [7] oculi cavi, [8] tempora collapsa, [9] aures frigidæ ac contractæ, & extremitates aurium aversæ, [10] & cutis circa frontem dura & circumtenta ac arida, [11] & color totius faciei pallidus, aut etiam niger, 6 & lividus, aut plumbeus. [12] Siquidem igitur in principio morbi facies talis fuerit, & non- 25 dum ex aliis signis conjecturam facere licuerit, [13] interrogare 7 oportet, num vigilaverit homo, aut alvi excrementa valde liquida sint, aut fames aliqua ipsum 8 teneat. [14] Et siquidem horum

πτωτέων ὁμολογέη, ἦσσον νομίζειν δεινὸν εἶναι. [15] "κρίνεται δὲ τὰ τοιαῦτα ἐν ἡμέρῃ τε καὶ νυκτὶ, διὰ ταύτας τὰς ἐπιφάσιας τὸ ἐπίσημον τοιοῦτον ἦ. [16] ἢν δὲ μηδὲν τούτων φῇ εἶναι," μηδὲ ἐν τῷ προγνωσθέντι κρόνῳ τῷ ἐπιφημιδίῳ κρίσιν ποιήσασθαι, εἰδέναι χρὴ ἐγγὺς ἐόντα θανάτου. [17] ἢν δὲ κῇ, παλαιοτέρου ἐόντος νοσήματος, ἢ τριταίου, ἢ τεταρταίου, τὸ ἐπίσημον τοιοῦτον ἦ, ἐπὶ τελέων ἐπανερέσθαι, ἐπὶ οἷς δὲ καὶ πρότερον ἐκέλευσαν, [18] καὶ τἆλλα σημεῖα σκέπτεσθαι, τά τε ἐν τῷ ξύμπαντι ἐπισήμου, καὶ τὰ ἐν τῷ σώματι, καὶ τὰ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. [19] ἢν γὰρ τὰ αὐγὰ φεύγωσιν, [20] ἢ δακρύωσιν ἀπροαιρέτως, [21] ἢ διαστρέφωνται, [22] ἢ ἕτερος ἑτέρου ἐλάσσων γένηται, [23] ἢ τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἴσχωσιν, [24] ἢ πέλια φλεβία ἢ μέλανα ἐν αὐτοῖσιν ἔχωσιν, [25] ἢ λῆμμα φαίνωνται ἐπὶ τοῖς ὄψεσιν, [26] ἢ ἐναισωρύμμοι, [27] ἢ ἐξέχοντες, [28] ἢ ἐσκιλοι ἰσχυρῶς γινόμενοι, [29] ἢ αἱ ὄψιες αὐχμώσωσι καὶ ἀλαμπεῖς. [30] ἢ τὸ χρῶμα ξύμπαντος τοῦ σώματος ἠλλοιωμένον ᾖ, [31] τοῦτα πάντα κακὰ νομίζειν καὶ ὀλέθρια εἶναι.

III. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ "τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. [2] ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται λευκὸν, τῶν βλεφάρων μὴ ξυμβαλλομένων, μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἢ φαρμάκου ποσὶς ἐόντι, ἢ μὴ εἰθισμένῳ ὕπνῳ ἐπὶ τοιούτῳ, φλαῦρον τὸ σημεῖον καὶ θανατώδες σφόδρα. [3] "ἢν δὲ κομπύλον ἢ ῥικνὸν γένηται, ἢ πέλιον, ἢ ὠχρὸν βλέφαρον, ἢ χεῖλος, ἢ ῥὶς, μετά τινος τῶν ἄλλων σημείων, εἰδέναι χρὴ, ἐγγὺς ἐόντα θανάτου. [4] θανατώδες δὲ καὶ χείλεα ἀπολυόμενα, καὶ κρεμάμενα, καὶ ψυχρὰ, καὶ ἐκλελυμένα γινόμενα.

[5] Κε-

aliquid confiteatur, minus grave esse putandum est. [15] Judicantur autem & cognoscuntur talia in die ac nocte, si ob has causas facies talis fuerit. [16] Si vero nihil horum esse dicat, neque in prædicto tempore confidat, [30] nosse convenit morti proximum esse. [17] At si vetustiore existente morbo, aut triduano, aut quatriduano, talis fuerit facies, de his interrogare oportet, de quibus etiam prius jussi: [18] itemque alia signa considerare, & in universa facie, & in corpore, & in oculis. [19] Si enim lucem fugiant, [20] aut involuntarie lachrymentur, [21] aut distorqueantur, [22] aut alter altero minor fiat, [23] aut albas partes rubentes habeant, [24] aut venulas lividas aut nigras in ipsis habeant, [25] aut lemæ ac sordes circa oculos appareant, [26] aut etiam instabiles, [27] aut eminentes, [28] aut cavi vehementer facti, [29] aut squallentes & obscuri fuerint: [30] aut color totius faciei alteratus fuerit: [31] hæc omnia mala & pernicioſa esse putandum est.

III. Considerare vero convenit etiam oculorum subapparitiones in somnis. [2] Si enim albæ quid partis subapparuerit, palpebris non commissis, si id non ex alvi profluvio, aut medicamenti potione fuerit, aut ægrotus non ita dormire consueverit, malum signum & valde lethale est. [3] Si vero retorta, aut contracta fiat, aut livida, aut pallida palpebra, aut labium, aut nasus, cum aliquo ex aliis signis, morti proximum esse sciendum est. [4] Lethale est etiam habere labia resoluta, & pendentia, & frigida, & albicantia facta.

5 Κεκλιμένον δὲ χρὴ καθαλαμβάνειν τὸν νοσέοντα ὑπὸ δεξιῆς, ἐπὶ τὸ
10 ' ὑπόδρομον τὸ δεξιὸν ἢ τὸ ἀριστερόν, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸν τράχηλον καὶ τὰ σκέλεα ὀλίγον ἐπικεκαμμένα ἔχοντα, καὶ τὸ ξύμπαν σῶμα ὑγρὸν κείμενον. 6 ὅτῳ γὰρ καὶ οἱ ὑγιέσι τῶν ὑγιαινόντων καθαπερεὶ κλίνονται. 7 ἄριστα δὲ ἐπὶ τῶν καθαπερεὶ εὐ ὁρμιαν τῇσι τῶν ὑγιαινόντων. 8 ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸν τράχηλον καὶ τὰ σκέλεα ὡς τεταμένα ἔχοντα, ἥσσον ἀγαθόν. 9 ' εἰ δὲ καὶ προπελὴς 14
γένοιτο, καὶ καταῤῥέοι ἀπὸ τῆς κλίνης
15 ἐπὶ τὰς πόδας, δεινότερόν ' ἐστιν. 10 εἰ δὲ καὶ γυμνὰς τὰς πόδας δύο ἔχοιτο ἔχων μὴ θερμὰς καθαρὰς ἐόντας, 11 καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸν τράχηλον καὶ τὰ σκέλεα ἀνωμάλως διερριμμένα καὶ γυμνά, κακόν. 12 " ἀλυσμὸν γὰρ 15
σημαίνει. 13 ληθαλέως δὲ ', " καὶ τὸ κεχηνότα καθεύδειν αἰεί, 14 καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίως κάμψαντα ξυγκεκαμμένα εἶναι ἰσχυρῶς " καὶ ἀλλοπεπλεγμένα. 17

IV. Ἐπὶ γαστέρα δὲ κεῖσθαι, ὦ μὴ ξυνήθες ἐστι καὶ ὑγιαίνοντι κατὰ τὸν καθεύδειν, παραφρονέειν ποιέει, σημαίνει, ἢ ὀδυνᾶται ' ἀμφὶ τὰ κοιλίαν τόπων. 2 ἀναπαύζειν δὲ βέλεσθαι τὸν νοσέοντα, τὰ νέσσα ἀκμαζούσης, πονηρὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι· 3 κάκιστον δὲ ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν. 4 ὀδόντας δὲ πρίειν ἐν πυρετοῖσιν, ὁκόσοισι μὴ ξυνήθες ἐστιν ἀπὸ παίδων, μανικὸν καὶ ληθαλέως δες. 5 ἀλλὰ [χρὴ] προλέγειν ἀπ' ἀμφοῖν κίνδυνον ἐσόμενον. 6 ἢν δὲ καὶ παραφρονέων τὸν ποιέῃ, ὀλέθριον γίνεται κάρτα ἤδη. 7 ἕλκος δὲ, ἢν τε καὶ προϋπάρχον ἔχων, ἢν τε
25 καὶ ἐν τῇ νόσῳ ' γένηται, καταμανθάνειν χρή. 8 ἢν γὰρ μέλλῃ ἀποθνῄσκειν ὁ ἄνθρωπος, πρὸ δὲ θανάτου πελιδνὸν

5 Decumbentem ægrotum à medico deprehendi convenit in latus dextrum aut finiſtrum, & manus, & collum, & crura modice inflexa habentem, & totum corpus flexibile ſitum. 6 Ita enim plurimi ex ſanis decumbunt. 7 Optimi autem ſunt decubitus qui ſanorum decubitibus ſimiles exiſtunt. 8 At vero ſupinum jacere, & manus, & collum, & crura extenta habere, minus ' bonum eſt. 9 Si vero 5
etiam pronus fiat, & de lecto ad 14
pedes delabatur, magis horrendum eſt. 10 Si vero nudos quoque pedes habere comperiatur, nec admodum calidos: 11 & manus, & collum, ac crura inæqualiter disjecta, ac nuda, malum eſt. 12 Anxietatem enim ſignificat. 13 Lethale eſt & hiantem ſemper dormire: 14 & crura ſupini jacentis valde incurvata eſſe ac complicata.

IV. At in ventrem decumbere, ſi ' quis non ſit adſuetus, 15
dum ſanus fuit ita dormire, delirium ſignificat, aut dolorem locorum circa ventrem. 2 Cæterum erectum ſedere velle ægrum in morbi vigore, in omnibus morbis acutis malum eſt: 3 peſſimum autem in peripneumonicis pulmone inflammato. 4 Dentibus ſtridere in febribus, quibus non familiare id eſt à pueris, furioſum ac lethale eſt. 5 Verum prædicere oportet ab utriſque periculum ' futurum. 60
6 Si vero etiam delirus hoc faciat, pernicioſum valde jam exiſtit. 7 Ulcus autem ſive prius factum fuerit, ſive in morbo acceſſerit, conſiderare oportet. 8 Si enim periturus eſt homo, ante mortem lividum ac ſiccum

eris,

λιδνόν τε καὶ ξηρὸν ἔσται, ἢ ὠχρόν τε καὶ ξηρόν.[9] ΤΟΥΤΟΙΣΙ δὲ χρεῶν φορῆς πάνδε χρὴ γινώσκειν. [10] ὁκόσοισιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσιν, ἢ περιπλευμονίησιν, ἢ φρενίτισιν, ἢ κεφαλαλγίησι, [11] πρὸ τοῦ προσώπου φερομένας, [12] καὶ [μάτην] θηρεύσας ἀφῆκεν, [13] καὶ ἀποκαρφολογήσας, [14] καὶ κροκίδας ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀποθλάσας, [15] καὶ ἀπὸ τοίχου ἄχυρα ἀποτινάξας, [16] πάσας εἶναι κακὰς καὶ θανατώδεας. [17] πνεῦμα δὲ, πυκνὸν μὲν ἐὸν, πόνον σημαίνει ἢ φλεγμονὴν ἐν τοῖσιν ὑπὲρ τῶν φρενῶν χωρίοισι. [18] μέγα δὲ ἀναπνεόμενον καὶ ἀφθὸν πολλοῦ χρόνου, παραφροσύνην δηλοῖ. [19] ψυχρὸν δὲ σκιρτεόμενον ἀπὸ τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος, ὀλέθριον κάρτα ἤδη γίνεται. [20] εὐπνοίην δὲ χρὴ νομίζειν κάρτα μεγάλην δύναμιν ἔχειν ἐς σωτηρίην ἐν ἅπασι τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασιν, ὅσοι ξὺν πυρετοῖσίν εἰσι, καὶ ἐν τεσσαρακονθαημέροισι κρίνεται.

V. Οἱ δὲ ἱδρῶτες ἄριστοι μὲν εἰσιν ἐν πᾶσι τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασιν, ὁκόσοι ἐν ἡμέρῃσί τε κρισίμῃσι γίνονται, καὶ τελείως τὸ πυρετὸν ἀπαλλάσσουσιν. [2] ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὁκόσοι ἁπανθαὶ δὲ σώματος γινόμενοι, ἀποδόξαν τὸν ἄνθρωπον δύσκριτον φέρουσι τὸ νόσημα. [3] οἱ δ' αὖ μὴ τοιοῦτόν τι ἐργάσωνται, ἀλυσιτελέες. [4] κάκιστοι δὲ, οἱ ψυχροί τε καὶ μέλανα τὰ κεφαλὴν τε καὶ τὸ πρόσωπον γινόμενοι καὶ τὰ οὐλόμενα. [5] ἔστι γὰρ, ξὺν μὲν ὀξέϊ πυρετῷ, θάνατον προσημαίνει· ξὺν δὲ πραϋτέρῳ, μῆκος νόσου. [6] καὶ οἱ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα ὡσαύτως γινόμενοι τοῖσι περὶ τὴν κεφαλὴν. [7] οἱ δὲ κεχροιδέες καὶ μέλανα περὶ τὸν τράχηλον γινόμενοι, πονηροί. [8] οἱ δὲ μετὰ στιλασμῶν καὶ ἀτμίζοντες, ἀγαθοί. [9] καταμανθάνειν δὲ χρὴ τὸ σωμα-

erit, aut etiam pallidum & siccum. [9] At de manuum latione ita sentio. [10] Quæ in febribus acutis, aut peripneumoniis, aut in phrenitide, aut capitis dolore, [11] ante faciem feruntur, [12] & frustra venantur, [13] & festucas legunt, [14] & floccos de vestibus evellunt, [15] & de pariete paleas detrahunt, [16] eas omnes malas & lethales esse. [17] Spiritus densus dolorem significat, aut inflammationem, in locis supra septum transversum. [18] Qui vero magnus expiratur, & per multum temporis intervallum, delirium indicat. [19] Si vero frigidus è naso & ore exspiretur, valde jam pernicioſus est. [20] Bonam autem spirationem valde magnam vim habere ad salutem, in omnibus acutis morbis putare convenit, qui cum febribus sunt, & in quadraginta diebus judicantur.

v. Sudores optimi sunt in omnibus acutis morbis, qui in diebus judicatoriis fiunt, & febrem perfecte submovent. [2] Boni vero sunt, qui per totum corpus contingentes, hominem facilius morbum ferre faciunt. [3] Qui vero tale quid non effecerint, incommodi sunt. [4] Pessimi autem sunt frigidi, & tantum circa caput & faciem oborientes, & circa cervicem. [5] Hi enim cum acuta quidem febre, mortem præsignificant: cum mitiore vero longitudinem morbi. [6] Et qui per totum corpus fiunt, similiter significant his qui circa caput. [7] At vero miliiformes, & solum circa collum contingentes, mali sunt. [8] Qui vero cum guttis fiunt, & evaporant, boni sunt. [9] Considerare porro convenit sudores

λον τ' ἰδρώτων. [10] γίνονται γὰρ οἱ μὲν διὰ ἔκλυσιν σωμάτων, οἱ δὲ διὰ συντονίαν φλεγμονῆς. [11] ὑποχόνδριον δὲ, ἄριστον μὲν, ἀνώδυνόν τε ἐὸν καὶ μαλθακὸν καὶ ὁμαλὸν, καὶ ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἐπ' ἀριστερά. [12] φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ὀδύνην παρέχον, ἢ συντεταμένον, ἢ ἀνωμάλως διακείμενα τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερὰ, ταῦτα πάντα φυλάσσεσθαι χρή. [13] εἰ δὲ καὶ σφυγμὸς ἐνείη ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, θόρυβον σημαίνει, ἢ παραφροσύνην. [14] ἀλλὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπικαλύπτειν τοιούτων [χρή.] [15] λεῖα γὰρ αἱ ὄψεις πυκνὰ κινέουσαι, μανικὴν τούτοις ἐλπίς.

VI. Οἴδημα δὲ ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ σκληρόν τε ἐὸν καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μέν, εἰ πᾶν εἴη τὸ ὑποχόνδριον. [2] εἰ δὲ εἴη ἐν τῷ ἑτέρῳ, ἀκινδυνότερον ἔστιν ἐν τῷ ἐπ' ἀριστερά. [3] σημαίνει δὲ τοιοῦτον οἴδημα, ἐν ἀρχῇ μὲν, θάνατον ὀλιγοχρόνιον ἔπεσθαι. [4] λεῖα δὲ ὑποστάσις ἐπίκρισιν ἡμέρας ὀ, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθιστάμενον, ἐς suppurationem τρέπει). [5] γίνεται δὲ τούτοισιν ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ καὶ αἵματος ῥῆξις ἀπὸ ῥινῶν, καὶ κάρτα ὠφελέει. [6] ἀλλ' ἐπανερωτᾶν χρή, εἰ τὴν κεφαλὴν ἀλγέουσιν, ἢ ἀμβλυωπέουσιν. [7] εἰ γάρ τι τοιούτων εἴη, ἐνταῦθα ῥέπει. [8] μᾶλλον δὲ τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἐτέων τὴν αἵματος ῥῆξιν προσδέχεσθαι χρὴ, [τοῖσι δὲ μᾶλλον τοῖσι πρεσβυτέροισι ἐκπύησιν.] [9] τὰ δὲ μαλθακὰ τῶν οἰδημάτων, καὶ ἀνώδυνα, καὶ τὴν δαπανὴν ὑπείκοντα, χρονιωτέρους τὰς κρίσιας ποιέεται, καὶ ἧσσον ἐκείνων δεινότερά ἐστιν. [10] εἰ δὲ ὑποστάσιμοι ἑξήκοντα ἡμέρας ὀ, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθιστᾶτο, ἔμπυον

in summa: [10] fiunt enim aliqui propter corporum exolutionem, aliqui propter inflammationis vigorem. [11] Præcordium optimum est doloris exors, & molle, & æquale, tum in dextra, tum in sinistra parte. [12] At inflammatum, aut dolorem exhibens, aut dextræ partes inæqualiter affectæ ad sinistras: hæc omnia observare oportet. [13] Si vero etiam pulsus inerit in præcordio, turbationem significat aut delirium. [14] Verum oculos talium insuper intueri oportet. [15] Si enim oculi frequenter moveantur, furiosos hos fore timor est.

VI. Tumor in præcordio durus existens & dolorosus, pessimus quidem est, si per totum fuerit præcordium. [2] Si vero fuerit in altera parte, minus periculosus est in sinistra. [3] Significant autem ejusmodi tumores, in principio quidem, mortem brevi affuturam. [4] Si vero viginti dies transgrediatur tum febris detinens, tum tumor non considens, ad suppurationem convertitur. [5] Contingit autem his in primo circuitu, etiam sanguinis eruptio è naribus, & valde prodest. [6] Verum interrogare convenit, an caput doleant, aut hebetem visum habeant. [7] Si enim horum quid fuerit ad eum locum repit. [8] Magis tamen in junioribus quinque ac triginta annis, sanguinis eruptionem expectare convenit. [9] At vero molles tumores, & doloris exortes, & qui digito cedunt, diuturniores judicationes faciunt, & minus illis sunt horrendi. [10] Si vero transgrediatur sexaginta dies febris detinens, & tumor non considat, suppuratum fore significat

ἔμπυον ἔσεσθαι σημαίνει" καὶ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ τῷ πύ-
14 ῳ. 11 ὁκόσα μὲν ἂν ἐπώδυνά τέ ἐστι καὶ σκληρὰ καὶ μεγάλα, σημαίνει κίνδυνον θανάτου ὀλιγοχρονίου. 12 ὁκόσα δὲ μαλθακά τε καὶ ἀνώδυνά [ἐστι] καὶ τῷ δακτύλῳ πιεζόμενα ὑπείκει, χρονιώτερα ἐκείνων. 13 τὰ δὲ ἀποστάσιος ἧσσον τὰ ἐν τῇ γαστρὶ οἰδήματα ποιέει), ἢ ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν· 14 "ἥκιστα δὲ τὰ ὑποκάτω ἐς ὀμφαλὸν ἐς ἀμφύησιν τρέπεται. 15 αἵματος δὲ ῥῆξιν ἐκ τῶν ἄνω τόπων μάλιστα προσδέχεσθαι.

VII. Ἁπάντων δὲ χρὴ τὰ οἰδήματα χρονιζόντων περὶ ταῦτα τὰ
15 χωρία ὑποσκέπτεσθαι τὰς ἀποφύσιας. 2 τὰ δὲ ἀμφυήματα ὧδε χρὴ σκέπτεσθαι τὰ ἐντεῦθεν. 3 ὁκόσα μὲν ἔξω τρέπεται, ἄριστά ἐστι, μικρά τε ἐόντα, καὶ ὡς μάλιστα ἀκλινόντα ἔξω, καὶ ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα· 4 τὰ δὲ μεγάλα τε ἐόντα καὶ πλατέα, καὶ ἥκιστα ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα, κάκιστα. 5 ὅσα δὲ ἔσω ῥήγνυται, ἄριστά ἐστιν, ἃ μηδὲν τῷ ἔξω χωρίῳ ἐπικοινωνέει, ἀλλ' ἔστι προσεσταλμένα τε καὶ ἀνώδυνα, καὶ πᾶν τὸ ἔξω χωρίον "ὁμόχροον φαίνεται. 6 τὸ
22 δὲ πύον ἄριστον λευκόν τε εἶναι καὶ ὁμαλὸν καὶ λεῖον, καὶ ὡς ἥκιστα δυσῳδες· 7 τὸ δὲ ἐναντίον τούτου, κάκιστον.

VIII. Οἱ δὲ ὕδρωπες οἱ ἐκ τῶν ὀξέων νοσημάτων [γενόμενοι,] θανάσιμοι κακοί. 2 ὅτε γὰρ τοῦ ὑροῦ ἀπαλλάσσονται, ἐπώδυνοί τέ εἰσι κάρτα καὶ θανατώδεες, 3 ἄρχονται δὲ οἱ πολῖται ἀπὸ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος.

4 Ὅστι

ficat & hunc, & eum qui in reliquo ventre est eodem modo. 11 Quicunque igitur tumores doloroli sunt, & duri, & magni, periculum mortis brevi affore significant. 12 Qui vero molles, & doloris exortes sunt, & digito compressi cedunt, diuturniores illis sunt. 13 Cæterum tumores in ventre minus faciunt abscessus, quam hi qui sunt in præcordiis. 14 Minime vero hi qui sub umbilico consistunt, ad suppurationem convertuntur. 15 Sanguinis vero eruptionem, ex supernis locis maxime expectare oportet.

VII. 'Omnium autem tumorum diuturnorum circa hos locos, suppurationes considerare convenit. 2 Sunt autem suppurationes hinc contingentes hoc modo considerandæ. 3 Quæcunque extra vertuntur, optimæ sunt, quæ parvæ sunt, & quam maxime foras eminentes, & in acutum fastigiatæ. 4 Quæ vero magnæ sunt, & latæ, & minime in acutum fastigiatæ, pessimæ sunt. 5 Quæcunque vero intro rumpuntur, optimæ sunt quæ 'nihil cum externo loco communicant, sed sunt contractæ, & doloris exortes, & totus externus locus concolor apparet. 6 At vero pus optimum est, si est album & æquale, & læve, & quam minime graveolens. 7 Quod vero huic contrarium est, pessimum est.

VIII. Aquæ porro inter cutem, ex acutis morbis obortæ, omnes malæ sunt. 2 Neque enim à febre liberant, & valde dolorosæ sunt, ac lethales. 3 Incipiunt 'autem pleræque à lateribus mollitudine, & à lumbis: aliquæ vero etiam ab hepate.

 4 Qui-

4 οἵσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν πλευρέων καὶ τῶν ὀσφύων αἱ ἀρχαὶ γίνονται τῶν ὑδρώπων, οἵ τε πόδες οἰδέουσι, 5 καὶ διάρροιαι πολυχρόνιοι ἔχουσιν, οὔτε ζῶσι ὀδυνίας λύουσι τὰς ἀπὸ τῶν πλευρέων τε καὶ τῶν ὀσφύων, οὔτε τὴν γαστέρα λαπάσσουσι. 6 ὁκόσοισι δ' ἂν ἀπὸ τοῦ ἥπατος ὕδρωπες γίνονται, 7 βῆσαί τε καὶ φῦμα ἐξανίσταται αὐτέοισι, καὶ οὐδὲν πλέον ἐκπλύσιν ἄξιον λόγου, οὐδὲ καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι, 9 καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει, εἰ μὴ σκληρόν τε καὶ ὡς ἀναγκαίως. 10 καὶ περὶ τὴν κοιλίην γίνεται οἰδήματα, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερὰ, ἔνια μὲν τε καὶ καταπαύεται. 11 κεφαλὴ δὲ καὶ χεῖρες καὶ πόδες ψυχροὶ ἐόντα, κακὸν· τήν τε κοιλίης καὶ τῶν πλευρέων θερμῶν ἐόντων. 12 ἄριστον δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα θερμόν τε ἐὸν καὶ μαλθακὸν [ὁμαλῶς] 13 τρέπεσθαι δὲ χρὴ ῥηϊδίως τὰ διαλυόντα καὶ ἐν τοῖσι μέλεσι μᾶλλον ἢ ἐλαφρὸν εἶναι. 14 εἰ δὲ βαρὺς ἐὼν φαίνοιτο καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἐπικινδυνότερόν [ἐστιν.] 15 εἰ δὲ ὑπὸ τὸν βάρεα [τὸ σῶμα] ὄνυχες καὶ οἱ δάκτυλοι πελιδνοὶ γίνονται, ὑποδόκιμος ὁ θάνατος· αὐτάπαγα. 16 μελανόμενοι δὲ παντελῶς οἱ δάκτυλοι ἢ οἱ πόδες, ἧσσον ὀλέθριοι τῶν πελιδνῶν εἰσιν. 17 ἀλλὰ καὶ τἄλλα σημεῖα σκεπτέον χρή. 18 ἰὼν γὰρ εὐπετέως φέρων φαίνηται τὸ κακὸν, καὶ ἄλλο τι τῶν ὑγιεινῶν [σημείων] ὑποδεικνύῃ, τὸ νόσημα ἐς ἀπόστασιν τρέπειν ἐλπίς· 19 ὥστε τὸν μὲν ἄνθρωπον ὑγιᾶ ἔσεσθαι, τὰ δὲ μελανθέντα τῶν σωμάτων ἀποπεσεῖν. 20 ἄρχιες δὲ καὶ αἰδοῖα ἀναισθητέοντα πόνους ἰσχυροὺς σημαίνει καὶ κίνδυνον θανατώδεα.

4 Quibus igitur à laterum mollitudine & lumbis principia fiunt, his & pedes intumescunt, 5 & alvi profluvia diuturna ipsos tenent, quæ neque dolores ex laterum mollitudine ac lumbis solvunt, neque ventrem molliunt. 6 Quibuscunque vero ab hepate aquæ inter cutem oriuntur, 7 his tusses tussiendique promptitudo accedit, & nihil memorabile expuunt, 8 & pedes tument, 9 & venter non egerit, nisi dura, & coactus, 10 & circa alvum fiunt tumores, aliqui in dextra, aliqui in sinistra parte, tum consistentes, tum considentes. 11 Caput autem, & manus, & pedes, si frigida sunt, malum est, ubi & venter, & latera calida sunt. 12 Optimum vero est, & totum corpus æqualiter calidum esse, ac molle. 13 Converti autem convenit facile ægrotum, & in attollendo se levem esse. 14 Si vero gravis esse appareat & reliquo corpore, & manibus & pedibus, magis periculosum est. 15 Si vero supra gravitatem, ungues, & digiti lividi fiant, mors evestigio expectanda est. 15 At si digiti ac pedes penitus nigrescunt, minus pernicioſi sunt quam lividi. 17 Verum & alia signa considerare oportet. 18 Si enim facile ferre videatur malum, & aliud quoddam ex salutaribus ad hæc signa subindicet, morbum ad abscessum verti spes est, 19 ita ut ægrotus quidem superstes mansurus sit, corporis vero partes nigræ factæ cadant. 20 Testes & pudenda revulsa, dolores fortes significant, & periculum lethale.

ιχ. Περὶ δ' ὕπνων, ὥσπερ καὶ φύσιν σώιηδες ἡμῖν ἐσι, τὸν μὲν ἡμέρην ἐγρηγορέναι χρὴ, τὴν δὲ νύκτα καθεύδειν. [2] εἰ δὲ εἴη τοῦτο μεταβεβλημένον, κάκιον. [3] ἧκισα δ' ἂν λυπέοιτο, εἰ κοιμῶτο τὸ πρωΐ ἐς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἡμέρης. [4] οἱ δὲ ἀπὸ τοῦδε τοῦ χρόνου ὕπνοι, πονηρότεροί εἰσι. [5] κάκιστον δὲ μὴ κοιμᾶσθαι, μήτε τῆς νυκτὸς, μήτε τῆς ἡμέρης. [6] ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδυνέων τε καὶ πόνων ἀγρυπνίη, [7] ἢ παραφροσυνήεσσα ἀπὸ τοῦδε σημεῖα. [8] Διαχώρημα δὲ ἐσὶν ἄριστον, τὸ μαλθακόν τε καὶ ξυνεσηκὸς, [9] κατὰ τὸν ὧρον, ἐν ὧσπερ καὶ ὑγιαίνοντι διεχώρει. [10] πλῆθος δὲ, πρὸς λόγον τῶν ἐσιόντων. [11] τοιαύτης γὰρ ἐούσης τῆς διεξόδου, ἡ κάτω κοιλίη ὑγιαίνοι ἄν. [12] εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώρημα, ξυμφέρει μήτε τρύζειν, μήτε πυκνόν τε καὶ κατ' ὀλίγον διαχωρέειν. [13] κοπιᾷ γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς ξυνεχέος ἐξαναστάσιος, καὶ ἀγρυπνοίη ἂν. [14] εἰ δὲ ἀθρόον πολλάκις διαχωρέοι, κίνδυνος λιποθυμῆσαι. [15] ἀλλὰ χρὴ, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐσιόντων, δὶς διαχωρέειν ἢ τρὶς τῆς ἡμέρης, καὶ τῆς νυκτὸς ἅπαξ. [16] πλέονα δ' ἐπὶ τὸ πρωΐ, ὥσπερ ξυνήθες ἐσὶ τῷ ἀνθρώπῳ. [17] παχυνέσθαι δὲ χρὴ τὸ διαχώρημα, ἰσόσης πρὸς κρίσιν τῆς νόσου. [18] ὑποπυῤῥον δὲ ἔσω, καὶ μὴ λίαν δυσῶδες.

ιχ. Quod vero ad somnos attinet, quemadmodum secundum naturam consuetum nobis est, interdiu vigilare oportet, noctu dormire. [2] Si vero hoc fuerit transmutatum, pejus est. [3] Minime vero lædi æger poterit, si dormiat mane ad tertiam partem diei. [4] Qui vero ab hoc tempore fiunt somni, deteriores sunt. [5] Pessimum autem est non dormire, neque noctu, neque interdiu. [6] Aut enim præ dolore ac afflictionibus vigiliæ adsunt: [7] aut delirium aderit ab hoc signo. [8] Egestio alvi optima est, mollis & cohærens, [9] & secundum horam, in qua etiam à sano egerebatur. [10] Juxta copiam vero, pro ratione ciborum ingestorum. [11] Tali enim contingente exitu, venter infernus sanus fuerit. [12] Si vero liquida fuerit egestio, conducit neque stridere, neque frequentem esse, & paulatim secedere. [13] Delassatur enim homo ex frequenti desessu, & vigilias utique contraxerit. [14] Si vero sæpe acervatim egerit, periculum est, ne in animi deliquium incidat. [15] Quin & juxta copiam ingestorum egerere oportet, bis aut ter in die, & noctu semel. [16] Plura vero mane, quemadmodum in consuetudine est homini. [17] Inspissari autem oportet egestionem morbo ad judicationem tendente. [18] Sit autem subfulva, & non valde graveolens.

κ. Κοπίδος δὲ καὶ ἕλμινθας τροχίλους διεξιέναι μετὰ τοῦ διαχωρήματος, πρὸς [τὸν] κρίσιν ἰσόσης τῆς νόσου. [2] δεῖ δὲ ἐν παντὶ τῷ νοσήματι λαπαρὴν τὴν κοιλίην εἶναι καὶ ὄγκου.

κ. Commodum est & lumbricos rotundos cum egestione prodire, morbo ad judicationem tendente. [2] Oportet autem in omni morbo mollem esse ventrem, & justa mole præditum.

οἶκον. 3 ὑδατὲς δὲ κάρβα, ἢ λιθικὴν, ἢ χλωρὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἰχυρῶς, ἢ ἀφρῶδες διαχωρέον, πανηρὰ τοῦτα ' πάντα. 4 ἔπι δὲ πονηρὸν, καὶ σμικρόν τε ἐὸν, καὶ γλίσχρον, 5 καὶ λευκὸν, καὶ ὑπόχλωρον, καὶ λεῖον. 6 τετέων δὲ θανατωδέστερα αὖ εἴη τὰ μέλανα, ἢ λιθώδη, ἢ πέλια, ἢ ἰώδεα, ἢ καθαρσιώδεα. 7 τὰ δὲ ποικίλα, χρονιώτερα μὲν τετέων, ὀλέθρια δὲ ἐδὲν ἧσσον. 8 ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, ξυρσιώδεα, καὶ χολώδεα, καὶ πεπονοιδέα, [καὶ αἱματώδεα,] καὶ μελάνα· 9 ποτὲ μὲν ὁμοῦ διεξερχόμενα ἀλλήλοισι, ποτὲ δὲ κεχωρισμένα. 10 φύσιν δὲ αὖθις ψόφου καὶ περιωσιος διεξιέναι, ἄριστον. 11 κρέσσον δὲ, καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν, ' ἢ αὐτὸ ἀνιέναι. 12 καὶ ὅτω διελθοῦσα σημαίνει, ἢ πονέοντα τὸν ἄνθρωπον, ἢ παραφρονέοντα, 13 ἢν μὴ ἑκὼν ὁ ἄνθρωπος ἔτω ποιῆται τὴν ἄφεσιν τῆς φύσης. 14 τὰς δὲ ἐκ τῶν ὑποχονδρίων πόνους τε καὶ κυρτώματα, ἢν ἦ νεαρὰ καὶ μὴ ξὺν φλεγμονῇ, λύει βορβορυσμὸς ἐγγενόμενος ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ· 15 καὶ μάλιστα μὲν διεξιὼν ξὺν κάρφῳ τε καὶ ὄρῳ καὶ φύσῃ· 16 ἢν δ' μὴ, " καὶ αὐτὸς δὴ διαπεραιωθείς. 17 ὠφελέει δὲ καὶ ὑποκαταβὰς ἐς τὰ κάτω χωρία.

XI. Τὸ δ' οὖρον ἄριστόν ἐστιν, 2 ὅταν εἴη λευκή τε ἡ ὑπόστασις καὶ λείη καὶ ὁμαλὴ 3 παντὸς πόνου τὸν χρόνον, ἕως τ' αὖ κριθῇ ἡ νοῦσος. 4 σημαίνει γὰρ ἀσφάλειάν τε καὶ [τὸ] νόσημα ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι. 5 εἰ δὲ διαλείποι καὶ ποτὲ μὲν καθαρὸν ὀρέοι, ποτὲ δὲ ὑφίσταται τὸ λευκὸν καὶ λεῖον, χρο-

ditum. 3 At vero aquosum valde, aut album, aut ' pallidum, aut viride, aut vehementer rufum, aut spumosum stercus egerere, hæc omnia mala sunt. 4 Malum insuper est & quod exiguum est, & viscosum ac album: 5 & quod subpallidum aut subviride ac læve. 6 His vero magis lethalia fuerint stercora nigra, aut pinguia, aut livida, & æruginosa, & male olentia. 7 Quæ vero varia sunt, diuturniora quidem his sunt, nihilo minus autem pernicioſa. 8 ' Sunt autem talia, ramentosa, & bilioſa, & cruenta, & prasina, & nigra, 9 aliquando simul inter se exeuntia, aliquando particulatim. 10 Flatum porro sine strepitu ac crepitu prodire, optimum est. 11 Melius autem est & cum strepitu exire, quam isthnc revolvi: 12 & qui sic progressus est flatus, aut dolere quid hominem significat, aut delirare: 13 nisi sua sponte homo ita flatum emittat. 14 Cæterum ' præcordiorum dolores ac tumores, si fuerint recentes, & non cum inflammatione, solvit murmur in præcordio obortum, 15 & maxime quidem si pertranſierit cum stercore, & urina ac flatu. 16 Sin minus, etiam ipsum per se si transierit. 17 Prodest item si subdescenderit ad infernos locos.

XI. Optima vero est urina, 2 quum fuerit alba subsidentia, & lævis, & æqualis, 3 per totum tempus, ' donec judicatus fuerit morbus. 4 Significat enim & securitatem, & morbum fore brevem. 5 Si intermiserit, & aliquando quidem pura mingatur, aliquando vero subsidet album

χρονιωτέρα γίνεται ἡ νοῦσος, ἢν ἧσσον ἀσφαλής. 6 εἰ δ' εἴη τὸ, τε ἔρυθρον ὑπέρυθρον, καὶ ἡ ὑπόστασις αὐτέοι ὁμοίη καὶ λείη, πολυχρονιώτερον μὲν τοῦτο γίνεται, σωτήριον δ' ἧσσον τε. 7 κεμμινώδεες δ' ἂν τοῖσιν ἔρυθροισιν αἱ ὑποστάσιες πονηραί. 8 τουτέων δὲ εἰσὶ κακίους αἱ πεζολώδεες. 9 αἱ λεπτοὶ δ' ἂν λεπίδαι κάρτα φλαῦραι. 10 τουτέων δ' ἔτι κακίους εἰσὶν αἱ πίλυρώδεες. 11 νεφέλαι δ' ἐναιωρέμεναι τοῖσιν ἔρυθροισι, λεπτοὶ μὲν ἀγαθαὶ, μέλαιναι δὲ φλαῦραι. 12 ἔστι δ' αὖ δὲ πυρρόν τε εἶναι τὸ ἔρυθρον καὶ λεπτὸν, σημαίνει τὸ νόσημα ἄπεπτον εἶναι. 13 εἰ δ' ἧ χρόνιον εἴη τοιοῦτον ἐὸν, κίνδυνος μὴ ἐ δυνήσεται ἄνθρωπος ἀφικέσθαι, ἔστ' ἂν πεπανθῇ ἡ νοῦσος. 14 χαλαζωδέστερα δ' ἂν τὰ ἔρυθρα τά τε δυσώδεα, καὶ ὑδαλώδεα, καὶ μέλαινα, καὶ παχέα. 15 ἔτι δὲ τοῖσι μὲν ἀνδράσι καὶ τῇσι γυναιξὶ τὰ μέλαινα τῶν ἐρύθρων κάκιστα. 16 τοῖσι δὲ παιδίοισι τὰ ὑδαλώδεα. 17 ὁκόσοι δ' ἂν ἔρυθρα λεπτὰ καὶ ὠμὰ ἐρέωσι πολλοῦ χρόνου, εἰ τἄλλα ὡς εὖ διεξιόντα σημεῖα ἦ, τετέοισιν ἀπόστασιν δεῖ προσδέχεσθαι ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία.

album ac læve, diuturnior fit morbus, & minus securus. 6 Si vero fuerit & urina subrubra, & subsidentia ipsius similis, & lævis, diuturniorem quidem hæc morbum quam prior significat, sed valde salutarem. 7 At subsidentiæ in urinis, crassio- 170
20 res farinæ partes referentes, pravæ sunt. 8 His autem pejores sunt laminosæ. 9 Albæ vero & tenues valde malæ sunt. 10 Verum his deteriores sunt furfuraceæ. 11 Nubeculæ quæ feruntur in urinis, albæ quidem bonæ 30
sunt: nigræ vero malæ. 12 Quandiu vero fulva fuerit urina, & tenuis, morbum inconcoctum esse significat. 13 Si vero & diuturna fuerit talis exsistens, pe- 175
riculum est ne sufficere homo possit, donec urina concocta fuerit. 14 Lethaliores autem sunt urinæ, & fœtidæ, & aquosæ, & nigræ, & crassæ. 15 At tum in viris tum in mulieribus, nigræ urinæ pessimæ sunt: 16 in
25 pueris autem aquosæ. 17 Quicunque urinas tenues, & crudas mingunt multo tempore, si alia veluti superstitibus futuris signa fuerint, his abscessum expectare oportet ad locos infra septum 180
transversum.

XII. Καὶ τὰς λιπαρότητας δὲ τὰς ἄνω ἐφισταμένας δραχνοειδέας μεμφεσθαι. 2 ξυλλήξιός γὰρ σημεῖα. 3 σκοπεῖν δὲ χρὴ τῶν ἔρων ἐν οἵοισιν αἱ νεφέλαι, ἢν τε ἄνω, ἢν τε κάτω ἔωσι. 4 καὶ τὰ χρώματα οἰκεῖα ἴσχουσι. 5 καὶ τὰς μὲν κάτω φερομένας ξὺν τοῖσι χρώμασιν, οἷσιν εἰρηται, ἀγαθὰς εἶναι νομίζειν καὶ ἐπαινέειν. 6 τὰς δὲ ἄνω ξὺν τοῖσι χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, κακὰς εἶναι, καὶ μέμφεσθαι τὰ τοιάδε. 7 μὴ ἐξαπατάσθω δὲ

XII. Sed & pinguetudines superne instantes, araneorum telis similes, damnare oportet. 2 Sunt enim colliquationis signa. 3 Considerare vero convenit in urinis in quibus nubeculæ sunt, an superne aut inferne sint: 4 & quales habeant colores. 5 Et quæ quidem deorsum feruntur, cum coloribus relatis, eas bonas esse putare, ac laudare. 6 Quæ vero sursum feruntur, cum coloribus relatis, malas 185
esse, & tales damnare. 7 Nec ve-

σε, λῷ μὴ κύσις τὴν ἔσημαε ἔχουσα τὸ ἔρων τὰ τοιαῦτα ἀποδιδῷ. 8 ἐ γὰρ ὅλε σώματος σημεῖόν ἐσιν,
35 ἀλλ' αὐτῆς καθ' ἑαυτήν. 9 Ἐμετῶ δὲ ὠφελιμώτατῶ "ὁ φλέγματος καὶ χολῆς ξυμμεμιγμένῶ ὡς μάλιστα, καὶ μὴ παχὺς κάρτα, μήτε πολύς· 10 οἱ γὰρ ἀκριβέστεροι κακίες εἰσίν. 11 εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμοῦμενον πρασοειδές, ἢ πέλιον, ἢ μέλαν, ὃ, παῦ ἢ τετέων τῶν χρωμάτων, νομίζειν χρὴ πονηρὸν εἶναι. 12 εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ οὖτος ἄνθρωπος ἐμέσῃ, κάρτα ὀλέθριον ἤδη γίνεται. 13 τάχιστα γὰρ θανάτου σημαίνει τὸ πέλιον τῶν ἐμέτων, εἰ ὀζοι δυσῶδες. 14 πᾶσιν δὲ αἰεὶ ὑ-
40 πόσαπροι καὶ δυσώδεες ὁσμαὶ, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἐμεομένοισι.

xiii. Πτύελον [δὲ] χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἀλγήμασι, τοῖσι περὶ τὸν πλεύμονα καὶ τὰς πλευρὰς, 2 ταχέως τε ἀναπτύεσθαι καὶ εὐπετέως. 3 ξυμμεμιγμένον τε φαίνεσθαι τὸ ξανθὸν ἰχυρῶς τῷ πτυέλῳ. 4 εἰ γὰρ πολλῷ ὕστερον μετὰ τὴν ἀρχὴν τῶν ὀδυνέων ἀναπτύοιτο, ξανθὸν ἐὸν, ἢ πυῤῥὸν, ἢ πολλὴν βῆχα παρέχον, καὶ μὴ ἰχυρῶς ξυμμεμιγμένον, κάκιον γίνεται. 5 τό, τε γὰρ ξανθὸν
45 ἄκρητον ἐὸν, κινδυνῶδες· 6 τό τε λευκὸν καὶ γλίχρον καὶ τρογγύλον, ἀλυσιτελές. 7 κακὸν δὲ καὶ τὸ χλωρὸν [τε] ἐὸν κάρτα καὶ τὸ ἀφρῶδες. 8 εἰ δὲ εἴη ἔτως ἄκρητον, ὥσε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, δεινότερόν ἐστι τοῦτο ἐκείνων. 9 κακὸν δὲ καὶ, λῷ μηδὲν ἀνακαθαίρηται, μηδὲ περίῃ ὁ πλεύμων, ἀλλὰ πλήρης ἐὼν ζέῃ ἐν τῷ φάρυγγι. 10 κορύζας τε καὶ πλαρμοὺς ἐπὶ πᾶσι τοῖσι περὶ τὸν πλεύμονά [τε καὶ τὰς πλευρὰς] γιγνομένοις ἢ ἐπι-

ro decipiat te, si vesica morbum aliquem habens, ejusmodi urinas reddiderit. 8 Non enim totius corporis signum est, sed ipsius per se vesicæ. 9 Vomitus commodissimus est, ex pituita 36
ac bile quam maxime permixtus, & non crassus valde, neque multus. 10 Nam meraciores, deteriores sunt. 11 Si vero id quod vomitu rejectum est prasini fuerit coloris, aut lividum, aut nigrum : ' quicunque ho- 190
rum fuerit colorum, malum esse putandum est. 12 Si vero omnes colores idem homo vomit, valde pernicioſum hoc est. 13 Celerrimam autem mortem significat lividus vomitus, si graveolens fuerit. 14 Omnes vero subputridi ac fœtidi odores, in omnibus vomitibus mali sunt. 37

xiii. Sputum vero in omnibus doloribus, qui circa pulmonem & costas fiunt, 2 cito ac facile expui convenit, 3 & ' flavum 195
sputo valde permixtum apparere. 4 Si enim longe postea, post principium doloris, expuerit quod flavum est, aut fulvum, aut quod multam tussim induxit, & non valde permixtum est, deterius est. 5 Nam & flavum meracum, periculosum est: 6 & album ac viscosum & rotundum, inutile est. 7 Malum est & quod viride est valde, itemque pallidum, & quod spumosum. 8 Si vero ita fuerit meracum, ut ' etiam nigrum appa- 200
reat, hoc ipsum deterius est quam illa. 9 Malum etiam est si nihil repurgetur, neque emittat pulmo, sed plenus ferveat in gutture. 10 Gravedines & sternutationes in omnibus circa pulmonem morbis, & antecessisse,

ἐπιῤῥύεσθαι, κακόν. [11] ἀλλ' ἐν τοῖσιν ἄλλοισι νεσήμασι τοῖσι θανατωδέ-
205 στοισιν οἱ πλεῖστοι λυσιτελέουσιν. [12] αἷμα δὲ ξυμμεμιγμένον μὴ πολλῷ πλεῖον ξανθὸν ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νόσου πλυόμενον ἀφελεῖ καὶ κάρτα ὠφελεῖ. [13] ἑβδομαίῳ δ' ἐόντι ἢ παλαιοτέρῳ, ἧσσον ἀσφαλές. [14] πάντα δ' πλυέα πονηρά ἐστιν, ὁκόσα μὴ τὴν ὀδυνὴν παύει. [15] κάκιστα δὲ τὰ μέλανα, ὡς διαγέγραπται. [16] τὰ δὲ παύοντα ὀδυνέοντα, πάντων ἀμείνω πλυόμενα.

5 XIV. Ὁκόσα δὲ τῶν ἀλγημάτων ἐκ τετέων τῶν χωρέων μὴ παύηται, μήτε πρὸς τὰς τῶν πλυέων ἀναπομφήσιας, μήτε πρὸς τὴν τῆς κοιλίης ἐκκόπρωσιν, μήτε πρὸς τὰς φλεβοτομίας τε καὶ φαρμακείας, καὶ διαίτας, εἰδέναι χρὴ ἐκκωνήσοντα. [2] τῶν δὲ ἐκπυημάτων ὁκόσα μέν, ἔτι 38
χολώδεος ἐόντος καὶ πλυέος, ἐκπυίσκεται, ὀλέθρια κάρτα, [3] ἢν τε ἐν μέρει τὸ χολῶδες τοῦ πύου ἀναπλύοιτο, ἢν τε ὁμοῦ [4] μάλιστα, ἢν ἄρξηται χωρέειν τὸ ἐμπύημα ἀπὸ τετέος καὶ
10 πλυέος, ἑβδομαίου ἐόντος καὶ νεσήματος, ἢ παλαιοτέρου. [5] ἐλπὶς δὲ τῷ τοιούτῳ πλύοντι ἀποθανεῖσθαι τεσσερεσκαιδεκαταίου, [6] ἢν μὴ πού τεω ἐπιῤῥυῇ ἀγαθόν. [7] ἔστι δὲ τάδε ἀγαθά· [8] εὐπετέως φέρειν τὸ νόσημα, εὔπνουν εἶναι, [10] τὴν ὀδύνης ἀπηλλάχθαι, [11] τό, τε πλυέλον ῥηϊδίως ἀναβήσσειν, [12] τό, τε σῶμα ὁμαλῶς φαίνεσθαι θερμόν τε εἶναι καὶ μαλθακὸν, [13] καὶ δίψαν μὴ ἔχειν, [14] εὖρόν τε καὶ διαχωρήματα καὶ ὕπνους καὶ ἱδρῶτας, ὡς διαγέγραπται. [15] ἔνεστι εἰδέναι ἀγαθὰ ἐόντα ἐπι-
15 γίνεσθαι. [16] ἅπαντα μὲν γὰρ ἀπίνυσι τετέων ἐπιγινομένων χρὴ αὖ

fisse, & succedere, malum est. [11] At in aliis morbis lethalissimis sternutationes prosunt. [12] Sputum autem flavum, sanguine permixtum non multo, si in pulmonis inflammatione, in principio morbi rejiciatur, salutare est, & valde prodest. [13] Si vero septimo die, aut posterius, minus secura est. [14] Omnia sputa mala sunt, quæ dolorem non sedant. [15] Pessima vero sunt nigra, velut descriptum est. [16] Quæ vero dolorem sedant, omnium optima existunt.

XIV. Quicunque dolores ex his locis non sedantur, neque ad sputorum purgationes, neque ad stercorum alvi subductionem, neque ad venæ sectiones, & victus rationem ac medicamenta, eos ad suppurationem verti sciendum est. [2] Ex suppurationibus quæcunque dum sputum adhuc biliosum est suppurantur, pernicioſæ valde sunt, [3] sive biliosum illud in parte, sive simul cum pure expuatur: [4] & hoc potissimum si morbo ad septimum diem progresso, suppuratio ab hoc sputo procedere incipiat. [5] Timor autem est eum qui talia expuit moriturum esse decimaquarta die, [6] si non aliquod bonum signum ipsi acciderit. [7] Sunt autem bona hæc: [8] facile ferre morbum, [9] bene spirare, [10] à dolore liberatum esse, [11] sputum facile tussiendo rejicere, [12] corpus æqualiter calidum ac molle apparere, [13] sitim non habere, [14] urinas & alvi egestiones, & somnos, & sudores, velut descriptum est: [15] hæc singula nosse convenit accidere, ut quæ bona sint. [16] Nam omnibus his sic contingentibus,

ἀποθάνοι ὁ ἄνθρωπος. 17 αὖ ὃ τὰ μὲν πρότερα ἐπιγένοιτο, τὰ δὲ μή, ἢ πλείονα χρόνον ζήσεται ἢ [καὶ] τεσσαρεσκαιδέκατα ἡμέρας, ἀπόλοιτ' ἂν ὁ ἄνθρωπος.

xv. Κακὰ δὲ τὰ συμβαίνοντα τάδε· 2 δυσπετέως φέρειν τὸν νοῦσον, 3 πνεῦμα μέγα καὶ πυκνὸν εἶναι, 4 τὸν ὀδυνῶν μὴ παύεσθαι, 5 τὸ πλύελον μόλις ἀναβήσσειν, 6 διψῆν ἄγαν, 7 τό, τε σῶμα ὑπὸ πυρὸς ἄνωθεν μάλιστα ἔχεσθαι, 8 καὶ τὸν μὲν κοιλίην καὶ τὰς πλευρὰς θερμὰς εἶναι ἰσχυρῶς, 9 τὸ δὲ μέτωπον καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ψυχρούς. 10 οὖρα δὲ διακεκριμένα καὶ ὑπόστασιν καὶ ἱδρῶτες, ὡς ἀληθέως παλαιά. 11 ἕκαστα εἰδέναι κακὸν ἐόντα. 12 ἤν τε γὰρ, εἰ ἐπιγένοιτο τῷ πλύελῳ τάδε, ἀπόλοιτο ἂν ὁ ἄνθρωπος, πρὶν ἢ ἐς τὰς τεσσαρεσκαιδέκατα ἡμέρας ἀφικέσθαι, ἢ συναλεῖται, ἢ ἐνδεκαλεῖται. 13 ἤν τε ἓν ξυμβάλλεσθαι χρὴ, ὡς ἢν πλύελος τάδε γαναλώδεα ἐόντα μάλα, καὶ ἀφελήσεται ἐς τὰς τεσσαρεσκαιδέκατα ἡμέρας. 14 τὰ δὲ ἐπιγενόμενα κακά τε καὶ ἀγαθὰ ξυλλογίζεσθαι χρὴ ἐκ τούτων τὰς πρόρρησιας ποιέεσθαι. 15 ἤν τε γὰρ αὖ τις ἀληθεύοι μάλιστα. 16 αἱ δὲ ἄλλαι διαπυήσιες ῥήγνυνται αἱ μὲν ἑβδομαῖαι, αἱ δὲ εἰκοσταῖαι, αἱ δὲ τριακοστῇσι, αἱ δὲ τεσσαρακοντήμεροι, αἱ δὲ πρὸς τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας ἀφικνέονται.

xvi. Ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐμπυήματος ἔσεσθαι λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρης, 2 ἧς τὸ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπύρεξεν, ἢ εἴ πού σε αὐτὸν πρῶτον ῥῖγος ἔλαβε, 3 καὶ ἐὰν φαίη αὐτῷ πρὸ ὀδυνῆς αὐτῷ βάρος γενέσθαι ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἤλγεεν. 4 τοῦτο γὰρ οὕτω γίνεται τὰ ἐμπυήματα. 5 ἐξ

tibus, homo non morietur. 17 Si vero aliqua ' ex his acceſſerint, aliqua non, non ampliore vita producta, decimaquarta die homo peribit.

xv. Porro mala ſigna his contraria ſunt : 2 ægre ferre morbum, 3 ſpiritum magnum & denſum eſſe, 4 dolorem non ſedari, 5 ſputum vix tuſſiendo rejicere, 6 valde ſitire, 7 corpus inæqualiter à febri teneri, 8 ventrem quidem ac coſtas fortiter calidas eſſe, 9 frontem vero & manus ac pedes frigidos. 10 Urinas ' autem & alvi egeſtiones, & ſomnos, & ſudores, velut deſcriptum eſt : 11 hæc ſingula noſſe oportet mala eſſe. 12 Si enim ita acceſſerit horum aliquid ad ſputum, peribit utique homo priuſquam ad decimum quartum diem pervenerit, aut nono die, aut undecimo. 13 Sic igitur conjecturam facere oportet, quod hoc ſputum lethale ſit valde, & non perducat ad decimumquartum diem. 14 Proinde & mala & bona ' ſigna expendentem ex his prædictiones facere oportet. 15 Ita enim potiſſimum veritatem conſequi quis poterit. 16 At vero aliæ ſuppurationes rumpuntur, plurimæ quidem vigeſimo die, aliæ vero trigeſimo, aliæ quadrageſimo, aliquæ vero ad ſexaginta dies perveniunt.

xvi. Conſiderare vero futuræ ſuppurationis principium oportet, ſuppuratione facta ab ea die 2 qua primum homo febricitavit, ' aut ſi forte ipſum primum rigor apprehendit : 3 & ſi pro dolore gravitatem ſibi factam eſſe dixerit, in eo loco in quo dolebat. 4 Hæc enim in principiis ſuppurationum fiunt.

5 Ex

5 ἐξ ὧν τετέων τ' χρόνων τὴν ῥῆξιν χρὴ προσδέχεσθ' τ' ἐμπυημάτων ἔστε ἐς τὰς χρόνους τὰς προφημμένας. 6 εἰ μὲν οὖν εἴη τὸ ἐμπύημα ἐπὶ θάτερα μοῦνον, τρέφειν τε χὴ καταμανθάνειν χρὴ ἐπὶ τετέοισι, 7 μή τι ἔχει ἄλγημα σὺν τῷ ἑτέρῳ πλαδαρῷ, 8 καὶ, λῷον θερμότερον ἢ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, 9 καὶ κλινομένῳ ἐπὶ τὸ ὑγιαῖνον πλαδαρὸν, ἐρωτᾶν, εἰ τι αὐτῷ δοκεῖ βαρὺ σύγκριμα σὺν τῷ αὐχῆνι. 10 εἰ γὰρ εἴη τοῦτο, ἐπὶ θατέρου ἐστὶ τὸ ἐμπύημα, ἐπὶ οἱῳπερ εὖ πλαδαρὸν τὸ βάρος γίνεται. 11 τοὺς δὲ ξύμπαντας ἐμπύους γινώσκειν χρὴ τοῖσδε τοῖσι σημείοισι. 12 πρῶτον μέν, εἰ ὁ πυρετὸς ἐκ ἀφίησιν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡμέρην λεπτὸς ἔχει, τὴν δὲ νύκτα πλείων· 13 καὶ ἱδρῶτες πολλοὶ ἐπιγίνονται, 14 βῆχές τε ἐκ θυμοῦ ἐγίνεται αὐτόσισι, καὶ ἀποπλύσιν ἡδὺν ἄξιον λόγου· 15 καὶ οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ ἔγκοιλοι γίνονται, αἱ δὲ γνάθοι ἐρυθήματα ἔχουσι· 16 καὶ οἱ μὲν ὄνυχες τῶν χειρῶν γυρτοῦνται, οἱ δὲ δάκτυλοι θερμαίνονται, καὶ μάλιστα ἄκροι, 17 καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα γίνεται [ξυνισταμένου τε καὶ παυομένου]. 18 καὶ σιτίων ἐκ ἐπιθυμέουσι, 19 καὶ φλύκταιναι γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα.

XVII. Ὁκόσα μὲν ἓν ἐγχρονίζει τ' ἐμπυημάτων, ἔχειν τὰ σημεῖα ταῦτα, καὶ πιστεύειν αὐτόσισι χρὴ κατὰ λόγον. 2 ὁκόσα δὲ ὀλιγοχρόνιά ἐστι, σημαίνεσθαι τετέων, 3 ἢν τι ἐπιφαίνηται, οἷα καὶ τοῖσιν ἐν ἀρχῇσι γινομένοισιν· 4 ἅμα δὲ καὶ πνιγμονώδεστερος ἢ ὁ ἄνθρωπος. 5 πρὸ δὲ τοῦ ταχύτερον αὐτέων καὶ βραδύτερον ῥηγνύμενα τοῖσδε γινώσκειν χρή. 6 ἢν μὲν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇσι γίνηται, καὶ ἡ δύσπνοια, καὶ ἡ βῆξ, καὶ ὁ πλευρισμὸς ἀφανίσηται, ἐς τὰς εἰκοσιν ἡμέρας ἔχων,

5 Ex his igitur temporibus eruptionem ſuppurationum fore expectare oportet ad prædicta tempora. 6 Si vere ſuppuratio fuerit in altero latere ſolum: vertere & conſiderare oportet in his, 7 num aliquem habeat dolorem in altero latere, 8 & an alterum altero ſit calidius: 9 & reclinato ægro in latus ſanum, interrogare ipſum, an videatur ipſi grave quid ex ſuperno latere incumbere. 10 Si enim hoc fuerit, in altero eſt ſuppuratio, in quo gravitas affuerit. 11 Cæterum omnes ſuppuratos ex his ſignis cognoſcere oportet. 12 Primum quidem ſi febris non dimittit, ſed per diem quidem tenuis eſt, noctu vero amplior: 13 & ſudores multi oboriuntur, 14 tuſſesque ac tuſſiendi promptitudo ipſis adeſt, & nihil memorabile expuunt: 15 & oculi cavi fiunt, & maxillæ ruborem contrahunt, 16 & ungues quidem manuum curvantur, digiti vero caleſcunt, & potiſſimum ſummi: 17 & in pedibus tumores fiunt, 18 & cibos non appetunt, 19 & puſtulæ per corpus naſcuntur.

XVII. Quæcunque igitur ſuppurationes diuturnæ ſunt, hæc ſigna habent, & fidem ipſis valde habere oportet. 2 Quæ vero breves ſunt, ex his ſignis cognoſcere oportet, 3 ſi quid apparuerit ex his, qualia in principiis fiunt. 4 Simul autem & ſi aliquanto difficilius ſpiraverit homo. 5 At vero quæ ex ipſis citius & tardius rumpuntur, his ſignis cognoſcere oportet. 6 Siquidem enim dolor in principiis fiat, & ſpirandi difficultas, & tuſſis, & ſputatio perſeverans, ad vigeſimum diem pertingat, eruptionem tunc ex-

ἔχων, προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἢ καὶ ἔπι πρόσθεν. 7 ἐὰν δ' ἡσυχαίτερος ὁ πόνος ᾖ, καὶ τἄλλα πάντα τοιαῦτα καὶ λόγον τοιοῦτον, προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν εἰς ὕστερον. 8 γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ πόνον καὶ δύσπνοιαν ἐπιλυσιζομένου πρὸς τὸ ἔμπυον ῥήξεως. 9 βέλτιον δὲ τοιούτων μάλιστα μὲν, ἐς αὖθις ἀφῆ ὁ πυρετὸς αὐθημερὸν μετὰ τὴν ῥῆξιν, 10 καὶ σιτίων ταχέως ἐπιθυμέωσι, καὶ δίψης ἀπηλλαγμένοι ἔωσι, 11 καὶ ἡ γαστὴρ σμικρά τε καὶ ξυνεσηκότα ὑποχωρέῃ, 12 καὶ τὸ πύον λευκόν τε καὶ λεῖον καὶ ὁμόχροον ᾖ, καὶ φλέγματος ἀπηλλαγμένον, καὶ ἄτερ πόνου τε καὶ βηχὸς ἰσχυρῆς. 13 καὶ ἄριστα μὲν ἅπαντες οἱ τοιοῦτοι ἀπαλλάσσονται· 14 εἰ δὲ μή, οἵσιν αὖ ἐγγυτάτω τετέων γένηται. 15 ἀπόλλυνται δὲ, ἐς αὖθις ὁ πυρετὸς μὴ ἀφείη, 16 ἀλλὰ δοκέων αὐτέους ἀφιέναι, αὖθις φαίνηται ἀναζεσμηνόμενος, 17 καὶ δίψαν μὲν ἔχωσι, σιτίων δὲ μὴ ἐπιθυμέωσι, 18 καὶ ἡ κοιλίη ὑγρὴ ᾖ, 19 καὶ τὸ πύον χλωρὸν καὶ πέλιον πλύῃ, ἢ φλεγματώδες καὶ ἀφρῶδες. 20 εἰ τοῦτο πάντα γίνηται, ἀπόλλυνται. 21 ὁκόσοισι δ' αὖ τετέων τὰ μὲν ἐπιγένηται, τὰ δὲ μὴ, οἱ μὲν αὐτέων ἀπόλλυνται, οἱ δὲ ἐν πολλῷ χρόνῳ περιγίνονται. 22 ἀλλ' ἐκ πάντων τῶν τεκμηρίων τῶν ἐνεόντων ἐν τοισιτέοισι σημαίνεται, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσιν.

xlix. Ὁκόσοισι ἢ ἀποστάσιες γίνονται ἐκ τῶν περιπλευμονικῶν νουσημάτων περὶ τὰ ὦτα καὶ ἐκπυοῦσιν, 2 ἢ ἐς τὰ κάτω χωρία [ῥήγνυνται] καὶ ἐκπυοῦνται καὶ ἐκπυοῦνται, οὗτοι περιγίνονται. 3 ἐπισκέπτεσθαι χρὴ τὰ τοιαῦτα ὧδε. 4 ἐὰν ὁ, τε

expectare oportet, aut etiam prius. 7 Si vero quietior fuerit dolor, & alia omnia pro hujus ratione, eruptio posterius expectanda est. 8 Necesse vero est accedere & dolorem, & spirandi difficultatem, & sputationem, ante puris eruptionem. 9 Ex his autem maxime superstites manent hi quos febris eodem post eruptionem die dimiserit: 10 & qui cibos cito appetiverint, & à siti liberati fuerint: 11 & si venter parva & compacta egesserit, 12 & pus album & læve & ejusdem coloris fuerit, & à pituita liberum, & citra dolorem ac tussim fortem repurgetur. 13 Ac optime quidem sic ac celerrime liberantur. 14 Sin minus, hi quibus proxima his contigerint. 15 At vero intereunt hi quos febris non dimiserit, 16 aut ubi ipsos dimisisse putata fuit, rursus recalescens apparuerit: 17 & qui sitim quidem habuerint, cibos autem non appetiverint, 18 & si venter liquidus fuerit, 19 & pus pallidum sive viride, & lividum expuerint, aut pituitosum & spumosum. 20 Si hæc omnia contigerint, pereunt. 21 Quibus vero ex his quædam accesserint, quædam non, horum aliqui intereunt, aliqui in multo tempore superstites evadunt. 22 Verum ex omnibus signis quæ adsunt, tum in his, tum in aliis omnibus, conjecturam facere oportet.

xlix. Quibuscunque ex inflammati pulmonis morbis, abscessus circa aures fiunt, & suppurantur, 2 aut ad infernas partes, ac fistulantur, hi superstites evadunt. 3 Verum hujusmodi sic considerare oportet. 4 Si & febris

τε πυρεῖος ἔχῃ, [5] καὶ ἡ ὀδυνη μὴ παύηται, [6] τὸ δὲ πύελον μὴ ἐκχωρέῃ καὶ λόγον, [7] μηδὲ χολώδεες αἱ τῶν ἡθιλίης ἀφεχωρήσιες, μηδὲ ἄκρητοι, δύλυθροι ἢ σύμμετροι γίνωνται, [8] καὶ μηδὲ τὸ ἔρον πελύ τε καὶ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον· [9] ὑπορρεῖ ἢ ἀφιεκλικῶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν πάντων τῶν ἀφιεκλικῶν σημείων· [10] τότε οἰσὶ χρὴ ἐκ τοιούτων ἀπόστασιας ἐλπίζειν ἔσεσθαι. [11] γίνονται δὲ αἱ μὲν κατὰ κάτω χωρία, οἷσιν αὖ ἀφὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ φλέγματος πέριξ ὀδύνη· [12] αἱ δὲ ἄνω, οἷσι μὲν τὸ ὑποχόνδριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον ἀφελέῃ, δύσπνοος δὲ πολὺν χρόνον γλυκαίνῃ παύσηται ἄτερ φανερῆς ἀποφάσιος ἄλλης. [13] αἱ δὲ ἀποστάσιες αἱ ἐς τὰ σκέλεα ἐν τῇσι ἀφιπλευμονίῃσι τῇσιν ἰσχυρῇσί τε καὶ ἐπικινδυνοίσι, λυσιτελέες μὲν πᾶσαι, [14] ἄριστοι δὲ αἱ, ἢν πύελος ἐν μεταβολῇ ἐόντος, γίνωνται. [15] εἰ γὰρ τὸ οἴδημα καὶ ἡ ὀδυνη γίνοιτο, ἢν πύελος ἀντὶ ξανθῆς πυώδεος γινομένης καὶ ἐκχωρέοντος ἔξω, [16] ὅπως ἂν ἀσφαλέσταθ' ὁ ἄνθρωπος ἀφιγίνοιτο, καὶ ἡ ἀπόστασις ἀνώδυνος τάχιστα παύοιτο. [17] εἰ δὲ τὸ πύελον μὴ ἐκχωρέῃ καλῶς, μηδὲ τὸ ἔρον ὑπόστασιν ἀγαθὴν ἔχον φαίνοιτο, [18] κίνδυνος χολὸν γλυκαίνειν τὸ ἄρθρον, ἢ πολλὰ πρήγματα παρέχειν. [19] λῷον δὲ ἀφανίζων καὶ παλινδρομέουσιν αἱ ἀποστάσιες, ἢν πύελος μὴ ἐκχωρέοντος, καὶ ἢν πυρετὸς ἔχοντος, δεινόν. [20] κίνδυνος γὰρ, μὴ παραφρονήσῃ καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος. [21] τῶν δὲ ἐμπύων τῶν ἐκ τῶν ἀφιπλευμονικῶν, οἱ γεραίτεροι μᾶλλον ἀπόλλυνται· [22] ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐμπυημάτων οἱ νεώτεροι μᾶλλον ἀποθνήσκουσιν.

febris detinuerit, [5] & dolor non ſedatus fuerit, [6] & ſputum pro ratione non prodierit, [7] neque bilioſæ, neque ſolutu faciles, & meracæ alvi egeſtiones fuerint, [8] neque urina valde multa, & multam ſubſidentiam habens: [9] indicatur autem ſuperſtes futurus ab omnibus reliquis ſalutaribus ſignis: [10] tunc abſceſſus hujuſmodi fore ſperandum eſt. [11] Fiunt autem partim ad infernas partes, quibus videlicet inflammatio aliqua circa præcordia affuerit: [12] partim in ſupernis, quibus præcordium molle & doloris exors permanſerit, & ubi ſpirandi difficultas, quæ per tempus aliquod affuit, deſierit citra aliam manifeſtam cauſam. [13] Cæterum abſceſſus ad crura, in pulmonis inflammationibus fortibus ac periculoſis, omnes quidem utiles ſunt, [14] optimi vero ſunt, qui dum ſputum jam in mutatione eſt fiunt. [15] Si enim tumor & dolor fiat, ſputo pro flavo purulento evadente, & foras procedente: [16] ita ſecuriſſime homo ſuperſtes evaſerit, & abſceſſus abſque dolore celerrime ſedabitur. [17] Si vero ſputum non bene proceſſerit, neque urina ſubſidentiam bonam habens apparuerit, [18] periculum eſt claudum fore articulum, aut multum moleſtiarum exhibiturum. [19] At ſi evaneſcant & recurrant abſceſſus, ſputo non prodeunte, febreque permanente, horrendum eſt. [20] Periculum enim eſt ne deliret homo & moriatur. [21] Ex ſuppuratis à pulmonis inflammatione, ſeniores magis intereunt. [22] Ex aliis autem ſuppurationibus, juniores magis moriuntur.

xix. Αἱ δ' ξὺν πυρετῷ γινόμεναι ὀδύναι περὶ τὸν ὀσφύν τε καὶ τὰ κάτω χωρία, ἢν τὸ φρενῶν ἄνω ᾖ, τὰ κάτω συλλείπουσι, ὀλέθριον κάρτα. 2 προσέχειν δὲ δεῖ τὸν νοῦν καὶ τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισιν· 3 ὡς ἢν μὲν καὶ τῶν ἄλλων σημείων ἐπιγίνηται πονηρόν τι, ἀνέλπιστος ὁ ἄνθρωπος. 4 ὁκόσοι δὲ ἐμπύων γεγόνασι, οἷσιν αὖ καθαρὸν μὲν τὸ πύον καὶ λευκὸν, καὶ μὴ δυσώδες, σώζονται· 5 οἷσι δὲ ὕφαιμόν τε καὶ βορβορῶδες, ἀπόλλυται. 6 εἰ δὲ ἀναίσιον καὶ ἅμα νοσήμασιν ὡς πρὸς τὰς φλέβας, καὶ τἄλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ ἐπιγίνηται, ἔμπυον ἔσεσθαι πολλαὶ ἐλπίδες, καὶ σωθῆναι τὸν. 7 Κύστεις δὲ σκληραί τε καὶ ἐπώδυνοι ὀδυναῖσι μὲν παντελῶς καὶ ὀλέθριαι· 8 ὀλεθριώτατα δὲ, ὁκόσαι ξὺν πυρετῷ συνεχεῖ γίνονται. 9 καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων τῶν κύστεων πόνοι ἱκανοὶ ἀποκτεῖναι. 10 καὶ αἱ κοιλίαι ὑπαχωρέουσιν οὐ τοτέῳ τῷ χρόνῳ, ἢν μὴ σκληρόν τι καὶ πρὸς ἀνάγκην. 11 λύει δὲ ἕτερον πυώδεα ἐρεθίσας, λευκὸν καὶ λεῖον ἔχον τὴν ὑπόστασιν. 12 ἢν δὲ μήτε τῷ οὖρῳ μηδὲν συλλύηται ὁ πόνος, μήτε ἡ κύστις μαλθάσσηται, ἀλλὰ τεταμένη τε ᾖ, καὶ ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισι τῆς νοσήματος ἐλπὶς τὸν ἀληθέα θάνατον ἀπολέσαι. 13 ὁ δὲ τρόπος ἔτεος ἄπλετος τῶν παιδίων μάλιστα τῶν ἐπιθυμητέων, ἕως ἂν ἐς τὸ πεντεκαιδέκατον γένωνται.

xx. Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τοῦ ἀριθμοῦ, ἐξ ὧν τε ἐπιγίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν ἀπόλλυται, 2 οἵ τε γὰρ εὐπλεκτότατοι τῶν πυρετῶν καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων βεβῶτες τεταρταῖοι παύονται, ἢ πρόσθεν. 3 οἵ τε κακοηθέστατοι καὶ ἐπὶ σημείων

xix. Dolores cum febre contingentes, circa lumbos, & infernas partes, si septum transversum attigerint, infernas partes relinquentes, pernicioſi valde sunt. 2 Proinde aliis quoque signis animum advertere oportet. 3 Nam si quod etiam ex aliis signis malum apparuerit, desperatus est homo. 4 Quicunque vero suppurati uruntur, quibus quidem purum pus fuerit, & album, & non fœtidum, hi servantur: 5 quibus autem subcruentum & cœnosum, hi pereunt. 6 Si vero assiliente ad septum transversum morbo, alia signa non mala accesserint, hunc suppuratum fore multa spes est. 7 Porro vesicæ duræ & dolentes, penitus quidem horrendæ ac pernicioſæ sunt, 8 pernicioſissimæ vero quæ cum febre continua fiunt. 9 Etenim dolores ab ipsis vesicis ad occidendum sufficiunt, 10 & alvi non egerunt hoc tempore, nisi durum quiddam, & hoc coactæ. 11 Solvit autem urina purulenta micta, quæ albam ac lævem subsidentiam habet. 12 Si vero neque ab urina quicquam remiserit dolor, neque vesica molliatur, & febris continua fuerit, in primis circuitibus morbi ægrum moriturum esse timor est. 13 Atque hic modus potissimum pueros corripit septennes, donec ad quintumdecimum annum pervenerint.

xx. Febres judicantur in iisdem numero diebus, ex quibus & superstites evadunt homines, & ex quibus pereunt. 2 Etenim placidissimæ febres, & signis securissimis nitentes, quarto die desinunt, aut prius. 3 Maligniſſimæ vero, & signis horrendiſſi-

δηνοβάτων γινόμβοι, τεβαρταῖοι κλείνεσιν, ἢ ωεβδόμεν. 4 ἡ μὲν οὖν ωρώτη ἔφοδος αὐτέων ἔτω τελεῦται· 5 ἡ δὲ δευτέρη ἐς τὴν ἑβδόμην ωβειάζει. 6 ἡ δὲ τρίτη ἐς τὴν ἑνδεκάτην· 7 ἡ δὲ τεβάρτη ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην· 8 ἡ δὲ πέμπτη ἐς τὴν ἑπταικαιδεκάτην· 9 ἡ δὲ ἕκτη ἐς τὴν εἰκοστήν. 10 " ὥστε μὲν 52
δὴ καὶ τῶν ὀξυβάτων νεσημάτων διὰ τεσσάρων ἐς τὰς εἴκοσιν οἱ ωρόσθεσιος τελεῦσιν. 11 ἐδενὶ δὲ λόγῳ δὲ ὅλησιν ἡμέρησιν ἐδὲν τετέων " ἀ- 53
407 ριθμεῖται ἀτρεκέως. 12 ἐδὲ γὰρ ὁ ἐνιαυτὸς τε καὶ οἱ μῆνες ὅλησιν ἡμέρησι πεφύκασιν ἀριθμεῖται. 13 " μετὰ 54
δὲ τοῦτο αὖ τῷ αὐτέῳ τρόπῳ [καὶ] κατὰ τὼ αὐτέω ωρόσθεσιν ἡ [μὲν] ωρώτη ωβείοδος τεσσάρων καὶ τεσσαράκοντα ἡμερέων· 14 ἡ δὲ δευτέρη τεσσαρακόντα ἡμερέων· 15 ἡ δὲ τρίτη ἑξήκοντα ἡμερέων. 16 τετέων 315
δὲ ἐν ἀρχῆσιν ἐστι χαλεπώτατον ωρογινώσκειν τὰ μέλοντα ἐν τοιέτῳ χρόνῳ κείνεται. 17 ὁμοιότατοι γὰρ αἱ ἀρχαὶ εἰσιν αὐτέων. 18 ἀλλὰ χρὴ ἀπὸ τῆς ωρώτης ἡμέρης ἐνθυμέεται, καθ' ἑκάστην τετράδα ωρόσθεμα σκέπτεται, καὶ ὁ λήσει, ὅπη τρέψεται τὸ νέσημα. 19 γίνεται δὲ 55
ἡ τῶν τεβαρταίων κατάστασις " ἐκ τοιέτων κάζυμα.

xxi. Τὰ δὲ ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλοντα κείνεται δυσπείστερα γινώσκεται. 2 μέγιστα γὰρ τὰ διαφέροντα ἀπ' ἀρχῆς αὐτέοισίν ἐστιν. 3 οἱ μὲν γὰρ ωβειστόμβοι εὔπνοοί τε ἐγκοιμῶνται τὰς νύκτας, τά τε ἄλλα σημεῖα ἔχουσιν ἀσφαλέστατα. 4 οἱ δὲ ἀποκτόμβοι δύσπνοοι γινόμενοι, " ἀλοφάσσοντες, ἀ- 56
γρυπνέοντες, τά τε ἄλλα σημεῖα κάκιστα ἔχοντες. 5 ὡς ἂν, τετέων ἔτω γινομβίων, ξυμβάλλεται χρὴ κατὰ τε

rendissimis oborientes, quarto die aut prius occidunt. 4 Primus igitur ipsarum insultus sic desinit. 5 Secundus autem ad septimum producitur. 6 Tertius ad undecimum. 7 Quartus ad decimumquartum. 8 Quintus ad decimumseptimum. 9 Sextus ad 310
vigesimum. 10 Hi igitur impetus ex acutissimis morbis, per quatuor ad viginti, ex additione desinunt. 11 Non potest autem quicquam horum integris diebus exacte numerari. 12 Neque enim annus, & menses, integris diebus numerari possunt. 13 Postea vero eodem modo, juxta eandem additionem, primus circuitus quatuor & triginta dierum est, 14 secundus quadraginta dierum, 15 tertius sexa- 315
ginta dierum. 16 At in horum principiis difficillimum est cognoscere eos qui in plurimo tempore judicabuntur. 17 Simillima enim sunt ipsorum principia. 18 Verum à primo die animadversionem facere oportet, & prout singuli quaternarii adduntur considerare, & non latebit te quo vertetur morbus. 19 Fit autem & quartanarum febrium constitutio ex hujusmodi ordine.

xxi. Qui porro morbi in brevissimo tempore judicabun- 320
tur, faciliores cognitu sunt. 2 Maximæ enim differentiæ ab initio ipsis sunt. 3 Qui enim superstites ab ipsis evasuri sunt, facile spirantes, & doloris exortes sunt, & noctu dormiunt, aliaque signa securissima habent. 4 Qui vero morituri, ægre spirantes fiunt, delirantes, vigilantes, aliaque signa pessima habentes. 5 Ut igitur his ita contingentibus, conjectare oportet, & juxta hoc tempus, & juxta

πε τ χρόνον, καὶ τε τ ἐπιθέσιν ἑκάστην, ἐπὶ τ κρίσιν τ νοσημάτων. 6 καὶ ὃ τ αὐτὸν λόγον ⊂ τῆσι γυναιξὶν αἱ κρίσιες ὁκ τ τόκων γίνον).

xxii. Κεφαλῆς ὃ ὀδυνέων ἰσχυραί τε καὶ ξυνεχέες ξὺν πυρετῷ, λυγμῶδες τε καὶ ναυλώδεων σημείων προσγινομένων, ὀλέθριον κάρτα. 2 εἰ δ' ἄτερ τ τοιούτων σημείων ἡ ὀδυνὴ ὑπερβάλλοι ἑπτὰ ἡμέρας, ἢ ὅτε πυρετὸς ἔχοι, 3 ὑποσκέπτεσθαι χρὴ αἵματος ῥῆξιν ἀφ' ἱνῶν, ἢ ἄλλου τινὸς ἀπόστασιν ἐς τὰ κάτω χωρία. 4 ἢ ἐς τ αὖθις ὃ ἡ ὀδυνὴ ἢ νεαρὴ, προσδέχεσθαι χρὴ αἵματος ῥῆξιν ἀφ' ἱνῶν, ἢ ἐμπύησιν· 5 ἄλλως τε κἀν ἡ ὀδυνὴ φθείρῃ τὰς κροτάφους [τε] καὶ τὸ μέτωπον ἢ. 6 μᾶλλον δὲ χρὴ προσδέχεσθαι ἢ μᾶλλον τ ῥῆξιν τοῖσι νεωτέροισι πένθε καὶ τελευτῆσαι ἐτέων, 7 τοῖσι δ' ἡλικιώτεροισι τὴν ἐμπύησιν. 8 ὠτὸς δ' ὀξείη ὀδυνὴ ξὺν πυρετῷ ξυνεχεῖ τε καὶ ἰσχυρῷ, δεινόν· 9 κίνδυνος γὰρ παραφρονῆσαι τ ἄνθρωπον, καὶ ἀπολέσθαι. 10 ὡς δὲ, τελέως δ' τόπως σφαλερῆς ἐόντος, ταχέως δεῖ προσέχειν τ νόον τοῖσι σημείοισι πᾶσιν ἀπὸ [τ] προώτης ἡμέρης. 11 ἀπόλλυνται δὲ, οἱ μὲν νεώτεροι τ ἀνθρώπων, ἑβδομαῖοι, καὶ ἐπ' ἐλάσσον, ὑπὸ τελέως δ' νοσήματος· 12 οἱ δὲ γερόντες πολλῷ βραδύτερον. 13 οἵ τε γὰρ πυρετοὶ καὶ αἱ παραφροσύναι ἧσσον αὐτέοισιν ἐπιγίνονται· 14 καὶ τὰ ὦτα ἀφ' τούτου φθείρεται ὑπὸ πύου. 15 ἀλλὰ τούτοισι μὲν τῇσιν ἡλικίῃσιν ὑποστροφαὶ δ' νοσημάτων ἐπιγινόμεναι ἀποκτείνουσι τοὺς πολίτας. 16 οἱ δὲ νεώτεροι, πρὶν ὑπυήσαι τὸ ὖς, ἀπόλλυνται. 17 ἐπὴν δ' ῥυῇ πῦον λευκὸν ἐκ δ' ὠτὸς, ἐλπὶς τ νεωτέρῳ περιγενέσθαι, 18 μὴ τι καὶ ἄλλο

π

' unamquamque additionem, tendentibus ad judicationem morbis. 6 Juxta eandem rationem mulieribus quoque judicationes fiunt ex partu.

xxii. Capitis dolores fortes & continui cum febre, siquidem lethalium signorum quid accesserit, pernicioſi valde sunt. 2 Si vero absque talibus signis, dolor viginti dies transmiserit, & febris tenuerit, 3 sanguinis à naribus eruptionem, aut abscessum quendam ad infernas partes expectare oportet. 4 Sed & quam diu dolor recens fuerit, similiter sanguinis è naribus eruptionem, aut puris eruptionem sperare convenit, 5 cum alias, tum si dolor circa tempora & frontem fuerit. 6 Verum sanguinis eruptio magis expectanda est junioribus triginta quinque annis, 7 senioribus vero puris eruptio. 8 Auris dolor acutus cum febre continua ac forti, horrendus est. 9 Periculum est enim deliraturum esse hominem, ac periturum. 10 Proinde quum hic modus minime tutus sit, cito mentem advertere oportet etiam aliis signis, à primo statim die. 11 Pereunt autem juniores homines septimo die, & adhuc citius, ex hoc morbo: 12 senes vero longe tardius. 13 Nam & febres & deliria minus ipsis accidunt, 14 & hac de causa aures antea suppurantur. 15 Verum his quidem ætatibus recidivæ morbi contingentes, plurimos occidunt. 16 At vero juniores, priusquam suppuretur auris, pereunt. 17 Nam si pus album effluxerit ex aure, spes est juvenem superstitem evasurum esse, 18 si sane & aliud

quod-

πι αὐτέω ἐπιγίνηται χρηστὸν σημεῖον.

XXIII. Φάρυγξ δὲ ἑλκεμένη ξὺν πυρετῷ, δεινόν. [2] ἀλλ', ἢν τι καὶ ἄλλο σημεῖον γένηται τῶν προκειμένων πονηρῶν εἶναι, προλέγειν, ὡς ἐν κινδύνῳ ἐόντος τοῦ ἀνθρώπου. [3] Αἱ γὰρ κυνάγχαι δεινόταται μέν εἰσι καὶ τάχιστα ἀναιρέουσιν, ὁκόταν μή τε ἐν τῇ φάρυγγι μηδὲν ἔκδηλον ποιέωσι, μήτε ἐν τῷ αὐχένι· [4] πλεῖστον δὲ πόνον παρέχωσι καὶ ὀρθόπνοιαν. [5] αὗται γὰρ καὶ αὐθημερὸν ἀποπνίγουσι, καὶ δευτεραίας, καὶ τριταίας, καὶ τεταρταίας. [6] ὅσαι δὲ τὰ μὲν ἄλλα παραπλησίως πόνον παρέχουσιν, ἐπιμακρότερον δὲ, καὶ ἐρυθήματα ἐν τῇ φάρυγγι ποιέωσιν, [7] ὀλέθριαι μέν κάρτα, χρονιώτεραι δὲ μᾶλλον τῶν πρόσθεν, ἢν τὸ ἐρύθημα μέγα γένηται. [8] ὁκόσοισι δ' ἔνεστι καὶ ἡ φάρυγξ καὶ ὁ αὐχὴν, αὗται δὴ χρονιώτεραι. [9] καὶ μάλιστα ἐξ αὐτέων τινὲς ἀπολείπουσιν, ἢν ὅ, τε αὐχὴν καὶ τὸ στῆθος ἐρύθημα ἔχῃ, καὶ μὴ παλινδρομέῃ τὸ ἐρυσίπελας εἴσω. [10] ἢν δὲ μήτε ἐν ἡμέρῃσι κριτίμῃσιν ἀφανίζηται τὸ ἐρύθημα, [11] μήτε φύμασιν ἐξεραφέντος ἐν τῷ ἔσω χωρίῳ, [12] μήτε πύον λαβόντος ῥηϊδίως τε καὶ λείπνως, [13] θάνατον σημαίνει, ἢ ὑποστροφὴν δὲ ἐρυθήματος. [14] ἀσφαλέστερον δὲ τὸ εἴδημα καὶ τὸ ἐρύθημα ὡς μακρότατα ἔξω ἀποπεσεῖν. [15] ἢν δὲ ἐς τὰ πνεύμονα τραπείη, ὠδίνουσί τε ποιέει, καὶ ἔμπυοι ἐξ αὐτέων γίνονται ὡς τὰ πολλά.

XXIV. Οἱ δὲ γαργαρεῶνες ἐπικίνδυνοι καὶ ἀποβάλλεσθαι, καὶ ἀφανίζεσθαι, καὶ ἀποκάζεσθαι, ἔς τ' αὖ ἐρυθροί τε ἔωσι καὶ μεγάλοι. [2] καὶ γὰρ φλεγμονὴ

quoddam bonum signum ipsi accedat.

XXIII. Fauces exulceratæ cum febre, horrendæ sunt. [2] Verum si quod aliud item signum accedat, ex his quæ antea mala esse judicata sunt, in periculo hominem versari prædicendum est. [3] Anginæ horrendissimæ sunt, & citissime accidunt, quæ neque in faucibus quicquam conspicuum faciunt, neque in cervice: [4] verum plurimum dolorem exhibent, & erecta cervice spirationem inducunt. [5] Hæ enim eodem die suffocant, secundo item ac tertio & quarto. [6] Quæ vero alioqui similiter dolorem exhibent, attolluntur autem, & in faucibus rubores faciunt, [7] pernicioſæ quidem valde sunt, verum prioribus magis diuturnæ, si rubor fuerit magnus. [8] Quibuscunque vero fauces & cervix simul rubuerint, hæ anginæ diuturniores sunt, [9] & ex ipsis maxime evadunt, si & cervix, & pectus ruborem habuerit, & erysipelas ignis sacri non intro recurrerit. [10] Si vero neque in diebus judicatoriis dissipetur erysipelas, [11] neque tuberculum ad externam partem convertatur, [12] neque pus tussiendo rejiciat, facileque ac sine dolore degere videatur, [13] mortem significat, aut ruboris recidivam. [14] Securius est autem tumorem & ruborem quam maxime foras verti. [15] Si vero ad pulmonem vertatur, & delirium inducit, & quidam ex ipsis suppurati plerunque fiunt.

XXIV. Gurguliones periculosi sunt ut & resecentur, & scarificentur, quam diu rubicundi fuerint & magni. [2] Nam inflam-

μοναὶ ἐπιγίνον) τελέοισι δ' αἱ μοῤ-
ῥαγίαι. 3 ἀλλὰ χρὴ τὰ τοιαῦτα τοῖ-
σιν ἄλλοισι μηχανήμασι πρῆσσειν
καλιχναίνειν τ' ἐν τελέῳ τῷ χρόνῳ. 4
ὁπόταν γ' ἀπεκρυφῇ ἤδη πᾶν, ὃ σα-
φυλλοῦ καλέουσι, 5 καὶ γλύφῃ) τὸ μὲν ἄ-
κρον γαργαρεῶνος μεῖζόν τε καὶ πε-
ριφερὲς, τὸ δ' ἀνωλέρω λεπτότερον,
ἐν τελέῳ τῷ καιρῷ ἀσφαλὲς ἁπτε-
σθαι. 6 ἄμεινον δ' ἐστὶ τὴν κοιλίλιν ὑ-
ποκενώσαντα [τῇ] χειρουργίῃ χρέε-
σθαι, 7 ἢν ὁ τε χρόνος ξυγχωρέῃ, καὶ
μὴ ἀπαπνίγῃ) ὁ ἄνθρωπος. 8 " ὁ-
κόσοισι δ' ἂν οἱ πυρετοὶ παύωνται),
μήτε σημείων γινομένων λυτη-
ρίων, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμη-
σιν, ὑποστροφὴν προσδέχεσθαι πρὸς
τελέοισιν. 9 " ὅστις δ' ἂν τῶν πυρε-
τῶν μηκύνῃ, προσεκλικῶς ἁπτό-
μενος ἀνθρώπου, 10 ὀδύνης μὴ ἐ-
χούσης, [μήτε] ἁπτόμενος φλεγμονῆς
πνα, μήτε ἁπτόμενος προφάσιν ἄλλην
μηδεμίην ἐμφανέα, 11 τελέως
προσδέχεσθαι ἀπόστασιν μετ' οἰδή-
ματος τε καὶ ὀδύνης εἰς τὸ ἄρθρον,
καὶ ἐχ ἧσσον τοῦ κότου. 12 μᾶλλον δὲ
γίνον) καὶ ἐλάσσονι χρόνῳ αἱ τοιαῦ)
ἀποστάσιες τοῖσι νεωλέροισι τεσ-
σερῶν ἐτέων. 13 ὑποσπείσαι χρὴ
δύσεως τὰ πρὸς τὰς ἀποστάσιος, ἢν
εἴκοσιν ἡμέρας ὁ πυρετὸς ἔχων ὑπερ-
βάλλῃ. 14 τοῖσι γ' γεραιτέροισιν ἧσ-
σον γίνε), πολυχρονιωτέρης ἐούσης καὶ
πυρετοῦ. 15 χρὴ γὰρ τοιαύτην ἀπό-
στασιν προσδέχεσθαι ξυνεχέος ἐούσης
καὶ πυρετοῦ. 16 ἐς γὰρ τεταρταῖον καθι-
στήσεσθαι, ἢν ἁμάρτῃ τε καὶ καθα-
λαμβάνῃ πεπλανημένον τρόπον,
17 " καὶ ταῦτα ποιέων τῷ φθινοπώ-
ρῳ προσπελάσῃ. 18 ὥσπερ γὰρ τοῖσι
νεωλέροισι τὰ τελέσματα ἐτέων αἱ
ἀποστάσιες γίνον), 19 ὕτως οἱ τε-
ταρταῖοι μᾶλλον" τοῖσι πεσσαρά-
κοντα

mationes ad hos succedunt, & sanguinis eruptiones. 3 Quare tales aliis machinamentis attenuare conari oportet hoc tempore. 4 Quum vero totum jam fuerit secretum, quod sane uvam appellant, 5 & fiat extrema gurgulionis pars major & rotunda, superior autem tenuior, in hoc tempore tutum est rem aggredi. 6 Præstat tamen & alvo subducta, chirurgia hac uti, 7 si & tempus permittat, & homo non strangu-
letur. 8 Quibus febres cessant, neque signis solutoriis apparentibus, neque in diebus judicatoriis, his reversuras esse expectandum est. 9 Quæcunque febris longiorem moram traxerit, homine alioqui ad salutem disposito, 10 ita ut neque dolor teneat ob inflammationem, aut ob aliquam aliam manifestam causam: 11 huic abscessum expectare oportet cum tumore ac dolore ad aliquem articulum, vel maxime infernum. 12 Fiunt autem hujusmodi abscessus magis, & in breviori tempore, his qui juniores sunt triginta annis. 13 Expectare vero statim oportet abscessum, si febris detinens viginti dies transmiserit. 14 Senioribus autem minus fiunt, diuturniore etiam existente febre. 15 At vero hujusmodi abscessum expectare oportet febre continua existente. 16 Verum ad quartanam deducetur, si intermiserit, & erroneo modo apprehenderit, 17 & si hæc faciens ad autumnum appropinquarit. 18 Quemadmodum autem junioribus triginta annis abscessus fiunt. 19 Ita quartanæ magis his qui triginta sunt annorum,

ηρίζα ἐτέων, ⁊ γεραιτέροισι. [20] τὰς
ὃ ἀποστάσιας ἐιδένωι χρὴ ϝ' ἡμέων μᾶλλον γινομένας, χρονιώτερόν τε παυομένας, ἤσσον δὲ παλινδρομεύσας.

xxv. Ὅσοις δ' ἂν ἐν πυρετῶι μὴ ἀναλώθηι φῆι τὴν κεφαλὴν ἀλγέειν, [2] ἢ ⁊ ὀρφνώδεσ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, [3] ἢν ⁊ ἡ περιδιωγμὸς τελέως προσχρήσηι, [4] χολώδης ἔμετος παρέσται. [5] ἢν δ' ⁊ ῥίγεσι προσγένηται, ⁊ τὰ κάτω μέρη ϝ' ὑποχονδρίου ψυχρὰ ἔχηι, ⁊ ἧσσον ἔπιον ἔμετος παρέσται. [6] ἢν δέ τι πίηι ἢ φάγηι ὑπὸ τὸν τοῦ χρόνου, κάρτα τάχος ἐμεῖ. [7] τελέων δ' οἵσιν ἂν ἄρξηι ὁ πόνος τῆι προτέρηι ἡμέρηι γίνεσθαι, [71] τελευταῖοι πιέζουσι μᾶλλον ἢ πεμπταῖοι, ἧσσον δὲ τῆς ἑβδόμης ἀπαλλάσσουσι. [8] οἱ μὲν τοι πλείονες αὐτῶν ἄρχουσι μὲν πονέεσθαι τριταῖοι, πιέζουσι δὲ μᾶλλον πεμπταῖοι, ἀπαλλάσσουσι δὲ ἐνναταῖοι ἢ ἑνδεκαταῖοι. [9] οἱ δ' ἂν ἄρξωνται πεμπταῖοι πονέεσθαι, ⁊ πάλιν κατὰ λόγον αὐτοῖσι τὰ πρόσθεν γίνηται, [72] ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην κρίνεται ἡ νοῦσος. [10] γίνεται δὲ ταῦτα τοῖσι μὲν ἀνδράσι καὶ τῆισι γυναιξὶν, ἐν τοῖσι τριταίοισι μάλιστα. [11] τοῖσι δὲ νεωτέροισι γίνεται μὲν ⁊ ἐν τέτοισι, μᾶλλον δὲ ἐν τοῖσι ξυνεχέσι πυρετοῖσι, ⁊ ἐν τοῖσι γνήσιοισι τελέοισιν. [12] ὅσοι δ' ἂν ἐν τοιούτῳ πυρετῶι κεφαλὴν ἀλγέωσιν, [13] ἀνὰ μὲν ϝ' ὀρφνώδεσ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἀμβλυωπίης γίνεται, [73] ἢ μαρμαρυγὴ προφαίνεται. [14] ἀνὰ δὲ περιδιώσσηι, ἐν τῶι ὑποχονδρίωι πὶ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀριστερὰ ξυστέλλεται, μήτε ξὺν ὀδύνηι, μήτε ξὺν φλεγμονῆι, [15] αἷμα λεπτὸν ῥινῶν τέτοισι ῥυῆναι προσδοκίμον ἀνὰ δὲ ἔμετος.

[15] μᾶλ-

norum, & senioribus. [20] Cæterum hæc nosse expedit, abscessus magis hyeme fieri, tardiusque cessare, & minus recurrere.

xxv. Quicunque vero in febre non lethali, dixerit sibi caput dolere, [2] aut etiam præ oculis obscurum quiddam apparere, [3] si & oscuri ventris morsus huic accesserit, [4] ei biliosus vomitus aderit. [5] Si vero etiam rigor accesserit, & partes infra præcordium frigidas habuerit, citius adhuc vomitus aderit. [6] At si quid biberit aut ederit sub hoc tempus, valde cito vomet. [7] Porro quibus horum dolor fieri inceperit primo die, hi quarto magis quam quinto premuntur: septimo vero liberantur. [8] Plerique tamen ipsorum tertio die dolere incipiunt, vexantur autem maxime quinto, liberantur nono, aut undecimo. [9] Qui vero inceperint quinto die dolere, aliaque juxta rationem priorum ipsis fiant, his ad decimumquartum morbus judicatur. [10] Fiunt autem hæc & viris, & mulieribus, maxime in tertianis. [11] Junioribus vero fiunt quidem & in his, verum magis in continuis febribus, & in sinceris tertianis. [12] Quibuscunque vero in hujusmodi febre caput dolentibus, [13] pro eo quod obscurum quiddam præ oculis appareat, visus hebetudo contingit, aut splendores ob oculos obversantur: [14] & pro oscuri ventris morsu, in præcordiorum dextra aut sinistra parte aliquid tenditur, neque cum dolore, neque cum inflammatione: [15] sanguinem de naribus his, pro vomitu fluxurum esse expectandum est.

16 μᾶλλον ᾗ καὶ ἐν τούτοις τοῖσι νέοισι ἐπιδέξασθαι τὴν ῥῆξιν προσδέχεσθαι, 17 τοῖσι δὲ τριήκοντα ἔτεα καὶ γεραιτέροισιν ἧσσον, 18 ἀλλὰ τοῖσι μέτοισι τούτοισι προσδέχεσθαι.

xxvi. Τοῖσι δὲ παιδίοισι 74 σπασμοὶ γίνονται, 2 ἢν ὁ πυρετὸς ὀξὺς ᾖ, 3 καὶ ἡ γαστὴρ μὴ ἀφεστήκῃ, 4 καὶ ἀγρυπνέωσι τε 5 καὶ ἐκπλαγέωσι, 6 καὶ κλαυθμυρίζωσι, 7 καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλωσι, καὶ χλωρὸν ἢ πέλιον ἢ ἐρυθρὸν ἴσχωσι. 8 γίνεται δὲ τοῦτο ἐξαιρετώτατα μὲν τοῖσι παιδίοισι τοῖσι νεωτάτοισιν, ἐς τὰ ἑπτὰ ἔτεα· 9 τὰ δὲ πρεσβύτερα τῶν παιδίων καὶ οἱ ἄνδρες ἐκέπι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὑπὸ τῶν σπασμῶν ἁλίσκονται, 10 ἢν μή τι σημείων προσγένηται τῶν ἰσχυροτάτων τε καὶ κακίστων, οἷα δὴ ἐπὶ τῇσι φρενίτισι γίνεται. 11 τοὺς δὲ ἀπολωλότας τε καὶ ἀπολλυμένους τε παιδίων τε καὶ τῶν ἄλλων τεκμαίρεσθαι χρὴ τοῖς ξύμπασι σημείοισιν, ὡς ἐφ' ἑκάστοισιν ἕκαστα ἀφήγηται. 12 τοῦτο δὲ λέγω καὶ τὰ ὀξέα νοσήματα καὶ ὅσα ἐκ τελέων γίνεται. 13 Χρὴ δὲ τὸν μέλλοντα ὀρθῶς προγνώσεσθαι τοὺς ἀποθανουμένους καὶ τοὺς ἀποφευξομένους, 14 ὅσοισί τε αὖ μέλλει τελέους ἡμέρας ἀποθανεῖσθαι καὶ ὅσοισιν ἐλάσσους, 15 τὰ σημεῖα ἐκμανθάνοντας πάντα δυνατὸν κρίνειν, 16 λογιζόμενον τὰς δυνάμιας αὐτέων πρὸς ἀλλήλας, ὥσπερ ἀφήγηται, 17 καὶ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ τῶν οὔρων, καὶ τῶν πτυέλων, ὅταν ὁμοῦ πύον τε ἀναδήσατο καὶ χολήν.

xxvii. Χρὴ δὲ καὶ τὰς 76 ἀφορμὰς τῶν νοσημάτων [τῶν] αἰεὶ ἐπιδημούντων ταχέως συμβάλλεσθαι, 2 τήν τε τῆς ὥρης κρᾶσιν

16 Magis tamen & hic in juvenibus sanguinis eruptionem expectare oportet : 17 his autem qui triginta sunt annorum, & seniores adhuc, minus : 18 verum vomitus in his expectari debent.

xxvi. At vero pueris convulsiones fiunt, 2 si febris fuerit acuta, 3 & venter non egesserit, 4 & vigilarint, 5 & terreantur, 6 & ejularint, 7 & colorem mutarint, & viridem sive pallidum, aut lividum, aut rubrum contraxerint. 8 Fiunt autem hæc promptissime quidem pueris nuperrime editis, usque ad septimum annum. 9 Seniores autem pueri, & viri, non amplius in febribus corripiuntur convulsionibus, 10 si non quid ex signis fortissimis ac pessimis accesserit, qualia fere in phrenitide fieri solent. 11 Perituros porro & superstites futuros, tum pueros, tum alios, ex omnibus signis conjectare oportet, prout singula de singulis perscripta sunt. 12 Atque hæc & de acutis morbis, & de his qui ex ipsis fiunt, dico. 13 Qui vero recte prænoscere volet & superstites futuros, & morituros : 14 & quibus per plures dies, & quibus ad pauciores morbus duraturus est : 15 eum signa omnia edisscere, & judicare posse convenit, 16 ita ut vires ipsorum inter se conferendo expendat, quemadmodum perscriptum est, 17 & de aliis, & de urinis, & de sputis, ubi simul & pus & bilem ægrotus tussiendo rejecerit.

xxvii. Quin & impetus morborum semper populariter grassantium cito animadvertere oportet, 2 & temporis constitutionem

κωλύσασιν. 3 δεῖ μὴν τοι χρὴ εἰδέναι καὶ τὰ τῶν τεκμηρίων καὶ τῶν ἄλλων σημείων, 4 καὶ μὴ λανθάνειν, ὅτι ἐν παντὶ ἔτει καὶ πάσῃ ὥρῃ τὰ τε κακὰ κακὸν σημαίνει, καὶ τὰ χρηστὰ ἀγαθόν. 5 ″ Ἐπεὶ ἢ καὶ ἐν Λιβύῃ, καὶ 77 ἐν Δήλῳ, καὶ ἐν Σκυθίῃ φαίνεται τὰ προγεγραμμένα ἀληθέα ὄντα σημεῖα. 6 ″ ἐξ ὧν χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἔν 78 τε τοῖσιν αὐτοῖσι χωρίοισιν εὐδιδύνου τὰ πολλὰ τὰ τοιαῦτα αὐτῶν ἐπιτυγχάνειν, καὶ σχεδὸν τοὺς αὐτοὺς κρίνειν τε καὶ λογίζεσθαι ὀρθῶς ἐπίστασθαι. 7 πρῶτον δὲ χρὴ εὐδενὸς νοσήματος ὄνομα, ὃ, τι μὴ τυγχάνει ἐνθάδε γεγραμμένον. 8 πάντα γὰρ, ὁπόσα ἐν τοῖσι χρόνοισι τοῖσι προῤῥηθεῖσι κρίνεται, γνώσῃ τοῖσιν αὐτοῖσι σημείοισιν.

tionem non ignorare. 3 Probe tamen id nosse expedit de conjecturis certis, & aliis signis, 4 & non ignorare, quod in omni anno, & omni tempore, mala malum, bona bonum significant. 5 Nam & in Libya, & Delo, ac Scythia, præscripta signa vera comperiuntur. 6 Proinde sciendum est, minime difficile esse, in iisdem regionibus posse aliquem pleraque ex ipsis 78 assequi, si memoria tenens ipsa, judicare ac recte expendere sciat. 7 Cæterum nullius morbi nomen desiderare oportet, quod hic non est adscriptum. 8 Omnes enim qui in prædictis temporibus judicantur, ex iisdem signis cognosces.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ τὸ πρῶτον.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORVM liber primus.

Basil. græc. Foesius sect. II. 44. 65. Basil. lat.

pag 409 Οἱ κωμαλώδεες ἐν λοιγοῖσι γενόμενοι μὴ κεφαλῆς, ὀσφύος, ὑποχονδρίου, ταχέλεος ὀδύνης, ἀχρυπνέοντες, ἢ ῥεῖ γε φρενιτικοί; 2 μυκτὴρ ἐν τελέοισιν ἀποσταλάζων, ὀλέθριον· ἄλλως τε καὶ ἐν τεταρταίοισιν ἐρευθομένοισιν. 3 ″ Κοιλίης πρόπλυσις ἐξέρυθρος, κακὸν μὲν ἐν πᾶσι νοσήμασιν· ἧκιστα δ' ἐπὶ τοῖς προῤῥηθεῖσι. 4 ″ Αἱ δυσφθεῖαι γλῶσσαι καὶ καταξηροὶ φρενιτικαί. 5 ″ Τὰ ἐπὶ ταραχώδεσιν ἀγρύπνοισιν ἔρεα ἄχροα, μέλαισιν ἐναιωρήματα, ἐφιδρύσι φρενιτικά. 6 ″ ἐνύ-

SOPOROSI in principiis evadentes, cum capitis, lumborum, præcordii, colli dolore, vigilantes, num phrenitici sunt? 2 Nasus in his destillans, pernicioſus, tum alias, tum quarto ab initio die. 3 Alvi profluvium valde rubicundum, malum quidem est in omnibus morbis, non minime vero in prædictis. 4 Linguæ asperæ & reficcatæ, phreniticæ. 5 In turbatis vigilantibus, urinæ decolores, nigræ, innatantes, in sudoribus, phreniticæ.

6 " Ἐνύπνια τὰ ἐν φρενιλικοῖσιν ἐναργῆ, [ἀγαθόν.] " Ἀνάχρεμψις πυκινὴ, λὼ δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον ποιῇ, φρενιλικόν. 8 " Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα καύματα ἐν ὑποχονδρίῳ, πυρετῷ ἐπεψυχθέντι, κακόν· ἄλλως τε καὶ λὼ ἐφιδρῶσιν. 9 " Αἱ ποταπαυδησάντων παραφροσύναι, κάκιστα, οἷον καὶ θερμοδίπων. 10 " Τὰ φρενιλικὰ νεανικῶς τρομώδεα τελευτᾷ.

11. " Τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσι ἰώδεα ἐμέσματα μὴ κωφώσιν ἀχρυπνώδεα, ταχὺ σημαίνει. 2 " Τὰ ἐν ὀξέσι μὴ φάρυγγα ὀδυνώδεα, ἰσχνὰ, σμικρὰ, πνιγώδεα, ὅτε χάνοι, μὴ ῥηϊδίως σωφρονέοντα τε καὶ κλείειν τὸ στόμα, παραφρενικά. 3 Ἐκ τουτέων φρενιλικοὶ, κάρτα ὀλέθριον. 4 " Ἐν τοῖσι φρενιλικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ἐπιχέες, πυκνὰ δὲ μεταπίπτειν, κακόν. 5 τοιοῦτον δὲ καὶ πλυελισμὸς, κακόν. 6 " Ἐν φρενιλικοῖσι λύκη ἀφιλόρτησις, κακόν· ὡς καὶ τῷ Ἀρχεκράτει. 7 ἦ ῥιγοῖ γε τούτοισι καὶ νωθρότης ἐπιγένηται; 8 ῥίγος ἐπὶ τελέοισι κάκιστον. 9 " Τοῖσιν ἐξισταμένοισι μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγένηται, κακόηθες. 10 " Οἱ σκοτώδεες ὀξέως, ἐπιπυρέξαντες σωὶ ἰδρῶτι, φρενιλικοὶ γίνονται. 11 " Οἱ φρενιλικοὶ βραχυπόται, ψόφοι κατακτύποι, τρομώδεες γίνονται. 12 " Τὰ ἐξ ἐμέτου ἀσώδεα, κλαγγώδης φωνὴ, ὄμματα ἐπίχνυσιν ἔχοντα, μανικά. 13 οἷον καὶ Ἑρμοζύγου ὀξέως ἄφωνον σκοτωθὲν ἀπέθανεν.

111. " Ἐν πυρετῷ καυσώδει ἤχων προσπιπτόντων μὴ ἀμβλυωπὲς, καὶ μὴ τὰς ῥῖνας προσελθόντος

6 Insomnia etiam in phreniticis manifesta sunt. 7 Screatio frequens, si sane & aliud quoddam signum affuerit, phrenitica sunt. 8 Qui relinquuntur in præcordio ardores, febre perfrigerata, mali sunt, tum alias, tum in sudoribus. 9 Prædebilitatorum desipientiæ pessimæ, velut etiam Thrasynonti. 10 Phreniticæ vehementer affectiones, tremulæ desinunt.

11. Vomitus in capitis doloribus æruginosi, cum surditate & vigiliis, cito insaniam affore denunciant. 2 Loci circa fauces in acutis morbis dolorosi, graciles, parvi, suffocatorii, quando hiarit ægér ut os claudere & aperire non facile possit, mentis emotionem portendunt. 3 Ex talibus phrenitici fiunt, & perniciose affecti. 4 In phreniticis in principio manſuetudo. Verum frequenter transmutari, malum id est, 5 & sputatio mala est. 6 In phreniticis alba alvi egestio, malum: quemadmodum & Archecrati. 7 Num & in his torpor fit? 8 Rigor in his pessimus. 9 Quibus melancholico modo mente motis, tremores accedunt, malignum hoc est. 10 Mente mori acute, ubi insuper febrierint, cum sudore phrenitici fiunt. 11 Phrenitici paucibi, strepitum valde percipientes, tremuli. 12 Ex vomitu nauseabundo oborta clangorosa vox, oculi pulvillum incumbentem habentes, insaniam portendunt: 13 quemadmodum etiam Hermozygæ uxor, insania acute correpta, voce destituta mortua est.

111. In febre ardenti sonitibus aurium accedentibus, cum visus hebetudine, & gravitate

in

ψυχῶν βάρεσι, ἐξίστανται μελαγχολικῶς. 2 " Αἱ διδακτέσεις σὺν φωνῇ κλαγγώδει, γλώσσης σπασμοὶ τρομώδεις, καὶ αὗται τρομώδεις γλυόμεναι, ἐξίστανται. 3 σκληρυσμὸς τελέοισιν ὀλέθριον. 4 " Αἱ τρομώδεις γλῶσσαι σημεῖον ἀχ ἱδρυμένης γνώμης. 5 ' Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι διαχωρήμασι τὸ ἀφρῶδες ἐπάνθισμα, κακόν· 6 ἄλλως τε καὶ ὀσφὺν προσλυπήσῃ, ' καὶ παρενεχθείη. 7 " Τὰ ἁρπαὶ κῷ πολυρὸν ἐν τελέοισιν ἀλγήμασι, διαφροσύνῃ σημαίνει. 8 " Αἱ μὲν λυσσώδεις ἀφωνίαι, κάκιστον. 9 " Αἱ μετὰ σπλύσιος ἀφωνίαι, κάκιστον. 10 " Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα, οἷον τοῖσι πνιγμώδεσι, βέλτιον, πονηρόν. 11 ἦ ῥᾳ γε καὶ διαφορησικὸν τὸ τοιοῦτον; 12 " Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι διαφορέσιες ἠπιώδεες εἰσίν.

IV. " Αἱ μὲν καταψύξιος σὺν ἀπυρέτῳ ἐφιδρώσει τὰ κάτω δυσφορείαι, φρενιτικαί· ὡς καὶ Ἀναξαγόρῃ· καὶ μάλα τι καὶ ' ὀλέθριαι. 2 " Τὰ δὲ φρενίτιδι πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπασμώδεα. 3 " Τὰ ἐρέμνια μὴ ὑπομνησάντων, ὀλέθρια. 4 ἦ ῥᾳ γε τελέοισιν ἑρέσσει, οἷον εἰ τὼ ' ὑποστάζειν ἀναταράξας; 5 " Οἱ παλμώδεες δ' ὅλως, ἦ ῥᾳ γε ἄφωνοι τελεῦσιν; 6 " Τὰ δὲ φρενιτικοῖσι μὴ καταψύξιος πλυελίζοντα, μέλανα ἀνεμεῖται. 7 " Κώφωσις καὶ ἕδρα ἀκατάστατα, ἐξέρυθρα, ὑποιωρέμενα, διαφορησικόν. 8 τοῖσι τελέοισιν ἰκτερῶδες, κακόν. 9 κακὸν δὲ καὶ ἐπὶ ἰκτέρῳ κώφωσις 10 ' τούτους ἀφώνους μὲν, αἰσθανομένους δὲ, συμβαίνει γίνεσθαι. 11 τοῖσι δὲ καὶ κοιλίαι κατα-

in naribus accedente, melancholico modo mente moventur. 2 Mentis perculsiones cum voce clangorosa, linguæ convulsiones tremulæ, & voces tremulæ evadentes, mentem alienant: 3 duricies in his perniciosa est. 4 Linguæ tremulæ signum sunt mentis non firmæ. 5 In biliosis meracis alvi egestionibus, spumosa florulenta, mala, 6 tum alias, tum si cui lumbi antea doluerint, & mente motus fuerit. 7 Rari circa latus in his dolores, desipientiam significant. 8 Vocis interceptiones cum singultu, pessimæ. 9 Vocis interceptiones cum exolutione, pessimæ. 10 In vocis interceptione, spiritus veluti his qui strangulantur præ manibus expositus, ' malus est. 11 Num & talis mentem emovet? 12 Modice feroces mentis emotiones, ferinæ sunt.

IV. Molestè ferre morbum cum perfrigeratione, si non sine febre exsudent partes supernæ, phrenitim portendit: quemadmodum etiam Aristagoræ. Sed & pernicioſum hoc est. 2 Frequentes in phreniticis permutationes, convulsoriæ. 3 Urinæ quæ minguntur à non recordantibus, nec commonefactis, ' perniciosæ. 4 Num his minguntur velut si subsidentiam conturbasses? 5 Palpitantes per totum, num voce destituti moriuntur? 6 Sputationes in phreniticis cum perfrigeratione, nigræ revomuntur. 7 Surditas, & urinæ non considentes, valde rubicundæ, innatantes, mentis emotionem portendunt. 8 His morbo regio corripi malum est. 9 Mala est & ex morbo regio fatuitas. 10 Hos voce ' quidem destitui, verum sentientes esse contingit. 11 Arbitror autem & al-

καὶ ῥῆγνυσθαι, οἷον ἐγένετο Ἑρμίππῳ, καὶ ἀπέθανεν. [12] Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ παραχώδεσι διακλυσθῆσαι, κακόν. [13] Αἱ τρομώδεες, ἀσαφέες, ψηλαφώδεες διακρέσιες πάνυ φρενιτικαί· ὡς καὶ τῷ Διδυμάρχῳ ἐν κῷ. [14] Αἱ ἐκ ῥίγεος νωθρότητες, ἐκ πάνυ παρ' ἑωυτοῖσιν.

v. Οἱ δὲ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες, ἔχουσι μνήμης διαφορον. [2] δεῖ κρίσιν δὲ τελείοισι πνεῦμα ἄλες ξὺν πόνῳ διέρχεται. [3] καὶ οἱ κατὰ γαστροκνημίδα πόνοι ἐν τούτοισι, γνώμης διαφοροι. [4] Ἢν ἐναιωρηθῇ τι τῷ ὕδατι, καὶ τὸν μηρὸν ἀλγήματος ἀφανισθέντος, διακρισικὸν, [5] καὶ, οἷα δὲ ἤκουσε, τοιοῦτο. [6] Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κατεῳδῇ, κεφαλαλγικῷ, διψώδει, ἀγρύπνῳ, ἀσαφεῖ, ἀδυνάτῳ, οἵοι τὰ τοιαῦτα, ἐλπὶς σωτηρίης. [7] Οἱ ἐφιδρώσιες, μάλιστα κεφαλῇ, ἐν ὀξέσι καὶ ὑποδύσφοροι, κακόν. [8] ἄλλως τε καὶ ἐπ' οὔροισι μέλανσι. [9] καὶ τὸ ὀλερὸν ἐπὶ τελείοισι πνεῦμα, κακόν. [10] Αἱ διαλόγου κενεαγγίαι ἀδυναμίαι, μὴ ἐούσης κενεαγγίης, κακόν. [11] Κοιλίαι ἀπολελαμμέναι, σμικραὶ δὲ μέλανα ἀπυρηνώδεα διὰ ἀνάγκην χαλῶσαι, μυελήν τ' ἐπὶ τετέοισι ῥηγνύμεναι, κακόν.

vi. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα ἐπὶ πολὺ μετὰ καύματος ἀσώδεος, ἐφιδρούντες ἔτι, κακόν. [2] ἦ ῥα γε τετέοισι τρομώδεα γίνεται; [3] καὶ φωνὴ ἐν ῥίγει; [4] Ἄκρεα ἐπ' ἀμφότερα ταχὺ μετα-

vos his perrumpere, velut contigit Hermippo, & mortuus est. [12] Surditas in morbis acutis & turbulentis consequens, mala. [13] Mentis emotiones tremulæ, obscuræ, palpatoriæ, valde phreniticæ sunt. Velut & Didymacho in Co. [14] Torpores ex rigore, non valde apud seipsos sunt.

v. Dolores circum umbilicum palpitantes, habent quidem aliquid quod mentem emovet. [2] Verum circa judicationem his spiritus acervatus cum prompta tensione penetrat. [3] Et dolores circa suram, in his mentis emotionem faciunt. [4] Si innatarit quid in urina, dolore circa femur dissipato, mentis emotionem portendit: [5] & qualia circa aurium sonitus contingunt, talia existunt. [6] In alvo liquida, lassato, caput dolenti, siticuloso, vigilanti, obscure loquenti, impotenti, quibus talia sunt, his timor est ut mente moveantur. [7] Exudantes & maxime circa caput, in morbis acutis submolestе ferentes, malum, [8] tum alias, tum in urinis nigris: [9] & turbidus spiritus in his malus. [10] Impotentiæ præter vacuatorum vasorum rationem contingentes, non existente vasorum vacuatione, malum. [11] Alvi interceptæ, sed parva, nigra, velut caprarum sterco-ra ad necessitatem coacte emittentes, nasus in his erumpens, malum.

vi. Quibus lumborum dolor diutinus, cum ardore fastidioso ac nauseabundo, hi si exudent, malum est. [2] Num his tremores fiunt? [3] Sed & vox velut in rigore conspicua? [4] Extremitates si in utranque partem cito transmutentur,

μεζω πάθωσι, κακόν. 5 ἢ δίψα τοιαύτη, ' πονηρόν. 6 " Ἐκ μη- 44
σμίης θρασείης ἀπόκρισις, κακόν. 7 " Φωνὴ ὀξεῖα, ὑποχόνδρια τε- 45
τάσθω εἴσω ἐρύσα. 8 " Ὄμμα ἀ- 46
μαυρόμμυον φλαῦρον· 9 & τὸ πεπη-
γὸς ἀχλυῶδες, κακόν. 10 " Ὀξυ- 47
φωνίη κλαυθμώδης, πονηρόν. 11
" Ὀδόντων πρίσις ὀλέθριον, οἷσι μὴ 48
σιώπησις ἢ ὑγιαίνουσιν. 12 πνιγμὸς
ἐν τελέοισι πάνυ κακόν. 13 " Πρόσ- 49
ωπον ὠχροιὰ, καὶ τὸ λίθῳ σκυ-
θρωπὸν, πονηρόν. 14 ' τὰ τελευ- 50
τῶντα μεταχωρήματα ἐς ἀφρώδεα
ἄκρητα, περιοχωλικά. 15 " Αἱ 51
ἐν καταψύξει ἐν ὀξέσιν ὕδρων
ἀποπλήσιες, κάκιστον. 16 " Τὰ 52
ὀλέθρια ἀσήμως ῥαιωνήσαντα,
θάνατον σημαίνει.

VII. " Τὰ ἐν ὀξέσι χολώδεσιν 53
ἕλκεα, ἀφρώδεα, ὠχρόχολα
μεταχωρήματα, κακόν 2 κακὴν
δὲ καὶ ἔρον τοιοῦτα. 3 ἦ ῥα τελέοι-
σιν ἦπαρ ἐπώδυνον; 4 " Αἱ ἐν 54
πυρετοῖσιν ἀφωνίαι ταραχώδεα
τρόπον, ἐκστῆσαι σιγῆ, ὀλέθριον.
5 " Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, δυσθά- 55
νατοι. 6 " οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλ- 56
γήματα πυρετοὶ, κακοήθεες. 7
" Δίψα ὠφελίμως λυθεῖσα ἐν 57
ὀξέσι, κακόν. 8 " Ἱδρὼς πελὺς 58
ἅμα πυρετοῖσιν ὀξέσι γινόμενος,
φαῦλον. 9 " Καὶ ἔρα εἰ πέπο- 59
να [ὠφελίμως] πονηρόν. 10 καὶ
τὰ ἐρυθρὰ ἐν τελέων ἐπανθή-
ματα κεκεχυμένα, καὶ τὰ ἰώ-
δεα, πονηρά. 11 καὶ τὸ μι-
κρὰ ἐπιφαίνεσθαι. 12 ἐμέσεις
" καὶ ἔμετοι μετὰ ποικιλίης, 60
κακόν. 13 ἄλλως τε καὶ ἐξ ὑγιὲς
ἀλλήλων ἰόντα. 14 " Ὁκόσα ἐν κρι- 61
σίμῳ [σωὶ] ἀναζηρῇς ἐν ἱδρῶτι
ψυχόμενα, κακόν. 15 καὶ τὰ

ἐκπο-

mutentur, malum est. 5 Et sitis hujusmodi, mala est. 6 Ex moderato ferox responsio, ' malum. 65
7 Vox acuta, his præcordia intro trahuntur. 8 Oculus hebes, malus: 9 & fixus ac caliginosus, malus. 10 Vox acuta clangorosa, mala. 11 Dentium stridor pernicioſus est, quibus non & sanis familiaris est. 12 Suffocatio in his valde mala. 13 Faciei bonus color, & vehemens torvitas, malum. 14 Egestiones alvi desinentes in spumosas meracas, exacerbatoriæ sunt. 15 Urinarum ' in morbis acutis ex perfrigeratione interceptiones, pessimæ. 70
16 Pernicioſa si citra signa, levia facta fuerint, mortem significant.

VII. In morbis acutis biliosis valde albæ, spumosæ, circumbiliosæ egestiones, malæ. 2 Malæ item & urinæ ejusmodi. 3 Num his hepar doloroſum est? 4 Vocis interceptiones in febribus convulsorio modo contingentes, si ad mentis emotionem cum silentio deveniunt, pernicioſum. 5 ' Vocis ex dolore in- 75
terceptiones, doloroſam mortem inducunt. 6 Febres ex præcordiorum doloribus malignæ. 7 Sitis præter rationem soluta in acutis morbis, mala est. 8 Sudor multus cum febribus acutis oboriens, malus est. 9 Et urinæ doloroſæ, malæ sunt. 10 Et rubicundæ ex his florulentiæ detentæ, itemque æruginoſæ, malæ sunt: 11 & parvas apparere veluti stillas. 12 Et vomitus cum ' varietate mali sunt, 13 tum 80
alias, tum si propius inter se prodeant. 14 Quæcunque in diebus judicatoriis, cum anxierudine, absque sudore perfrigerantur, malum est. 15 Et quæ

ex

15 ἐπιῤῥιγώσωσι ἢ τελέων, κακά.

VIII. " Ἐμέσματα ἄκρητα, ἀσώδεα, πονηρά. 2 " Τὸ κορώδες ἦρά γε παντὶ κακόν; 3 " Μετὰ ῥίγεος ἄγνοια, κακόν. 4 κακὸν ἢ λήθη. 5 " Αἱ ἢ ῥίγεος καταψύξιες, μὴ ἀναθερμαινόμεναι, κακαί. 6 " Οἱ ἢ καταψύξιος ἱδρῶντες μὴ ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. 7 ἐπὶ τελέοισιν ἢν ὠλιγερῶ καῦμα ὀδυνῶδες, ἢ τὸ ἐπιῤῥιγῶσαι, κακόν. 8 " Τὰ καυματώδεα ῥίγεα ὑπολέθαργα. 9 ἢ τὸ φλογῶδες ἢν προσώπῳ μεθ' ἱδρῶτος ἢν τούτοις κακόν. 10 ἐπὶ τελέοισιν ἡ ψύξις τὸ ὀπισθεν ἀσαρκὸν ἐπικαλέεται. 11 " Οἱ ἐφιδρῶντες ἄγρυπνοι, ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. 12 " Ἐξοφθαλμοῦ ἀναδρομῆς ὀφθαλμοῦ ἴλλωσις, κακόν. 13 " Ὀδυνώδης σῆθος ἱδρωθεῖσα σιωνωθρότητι, κακόν. 14 ἐπιπυρετιώντων ὅτοι καυσικοὶ, ὀξέως ἀποθνήσκουσιν.

IX. " Οἱ ἐπαναμεμιγότες μέλανα, ἀποστιβοὶ, ὠχροφόροι, καὶ ἤδιον μικρὸν ὀδυνώδεες, ὄμμα θρασὺ, κεκλασμένον, τούτους μὴ φαρμακοῦν· ὀλέθριον γάρ. 2 μηδὲ τοὺς ἐπιδεόντας, σκοτώδεας, ἢν τῷ 25 ' πλανᾶσθαι σκληρόπους, ἀποστάτους, ἀχρόους. 3 μηδὲ τοὺς ἢν πυρετῷ καυματώδει καταπεπτωκότας· ὀλέθριον γάρ. 4 " Καρδίης πόνος ἅμα ὑποχονδρίῳ σιωπῶν ἢ κεφαλαλγίη, κακόν· καί τι ἀσθματώδες. 5 ἦ ῥά γε ἐξαίφνης ὅτοι τελευτῶσιν; ὡς καὶ Λυσίας ἢν Ὀδυσσεῖ. 6 τούτου τὸ οὖρον ἐζυμωμένον ἐκύησε βιαίως ἐξέρυθρα. 7 " Τραχήλου πόνος, κακὸν μὲν ἢν παντὶ πυρετῷ· 8 κάκιστον δὲ, οἷσιν ἀκμαιοῦσιν ἐλπὶς.

X. " Καυματώδεες, κοπιώδεες, ἀχλυώ-

ex his insuper riguerint, mala sunt.

VIII. Vomitus meraci, anxiosi, mali. 2 Sopor num ubique malus est? 3 Ignorantia cum rigore, malum. 4 Malum item oblivio. 5 Perfrigerationes ex rigore non recalescentes, malæ sunt. 6 Sudantes ' ex perfrigeratione recalescentes, malum. 7 In his ardor doloroſus in lateribus, & insuper rigere, malum est. 8 Æstuosi rigores aliquatenus pernicioſi: 9 & flammea facies cum sudore in his mala est. 10 In his posteriorum partium frigiditas, convulsionem accersit. 11 Exudantes vigiles recalescentes, malum. 12 Ex lumborum recursu, oculi distortio, malum. 13 Dolor in pectus firmatus cum torpore, ' malus. 14 Hi si insuper febriant, acute ardentes, moriuntur.

IX. Qui nigra revomunt, cibos aversantur, deliri sunt, juxta pubem parum doloroſi, oculum ferocem aut clausum habent, eos medicamentis purgare non oportet (pernicioſum enim est.) 2 Neque intumescentes, vertiginoſos, in leviter vagando deficientes, cibos aversantes, decolores. 3 Neque in febre fractos, si soporoſi fuerint. Pernicioſum enim ' est. 4 Oris ventriculi dolor, cum præcordio distento, & capitis dolor, malignum, & quippiam anheloſum. 5 Num hi repente moriuntur? velut in Dysode. 6 Huic etiam urinæ vehementer fermentatæ, erant valde rubicundæ. 7 Colli dolor malum quidem in omni febre, 8 peſſimum autem his quibus timor est ut insaniant.

X. Febres soporoſæ, lassatoriæ,

ἀχλυώδεες, ἄγρυπνοι, ἐφιδρῶν-
30 τες ' πυρεθοὶ, κακοήθεες. 2 " Αἱ ὀκ 75
νάτῳ φέλκαι πυκναὶ ἢ ὀξέως με-
ταπίπτουσι, δύσφοροι. 3 ἔρις γὰρ
ἀπόληψιν ἐπώδυνον σημαίνουσιν.
4 " Οἱ ἀσώδεες, ἀνεμέτως πα- 76
ροξυνόμενοι, κακοί. 5 " Καῦ- 77
ψυξις μὴ σκληρυζομένη, σημεῖον
ὀλέθρου. 6 " Ἀπὸ κοιλίης λε- 78
πτὴ μὴ αἰσθανομένῳ δϊέναι, ἐόντι
παρ' ἑωυτῷ, κακόν· οἷον τῷ ἡ-
παλικῷ. 7 " Τὰ σμικρὰ ἐμέ- 79
σματα χολώδεα, κακόν· 8 ἄλ-
λως τε καὶ ἢν ἐπαγρυπνῶσι. 9
μυελὸς ἐν τελέοισιν ἀποτάζων,
ὀλέθρου. 10 " Αἷσιν ὀκὸς γε, 80
35 λευκῶν ἐπισπάνιον ' ἅμα πυρετῷ,
κώφωσις καὶ ἐς τὸν ὀδυρὸν ὀδύνη
ὀξεῖη, ἐξίσασιν ὀλεθρίως. 11 " Τοῖς 81
ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν ὑποπε-
ριψύχουσι [σιν] ἀμυχμήμασιν
ὑδαλοχόλοισι συχνοῖσιν, ὀφθαλ-
μῶν ἴλλωσις, σημεῖον κακόν· 12
ἄλλως τε καὶ ἢν κατοχοι γίγνωνται.
13 " Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ 82
λειποθυμίης, ἐπιπυρετήσαντα χρο-
νίως, ὀλέθρια· 14 οἷόν τι ἐπεπόν-
θει ὁ Νουμηνίου υἱός.

XI. " Οἷσι ἐξ ὀσφύος ἀλγή- 83
ματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην, πυ-
ρετώδεες, φελκώδεες, ἀνεμέτους
40 ὑδαλώδεα ' λεπτὰ πολέονα, παρε-
νηνεχθέντα, ἄφωνοι, ἐμέσασι μέ-
λανα, τελεῦσιν. 2 " Ὀμμα- 84
τος κατάκλασις ἐν ὀξέσι, κακόν. 3
" Ἦ ῥᾳ γε τοῖς ἀσώδεσιν ἀνεμέ- 85
τοισιν, ὀσφυαλγέσιν, ἢν θρα-
σέως φρονέωσιν, ἐλπὶς μέ-
λανα διελθεῖν. 4 " Φάρυγξ ἐ- 86
πώδυνος ἰσχνὴ μετὰ δυσφορίης
πνιγώδης, ὀλεθρίη ὀξέως. 5 " Οἷσι 87
πνεῦμα ἀνέλκεται, φωνὴ δὲ πνι-
γώδης, ὅ, τε ἀπόνευλος ἐκφώ-
νησις,

riæ, caliginosæ, vigilias inducentes, exudantes, ' malignæ. 100
2 Horrores frequentes ex dorso, celeriter transilabentes, molesti,
3 urinæ interceptionem dolorosam significant. 4 Qui anxie se jactantes, citra vomitum exacerbantur, male habent. 5 Perfrigeratio cum duricia, signum malum. 6 A ventre tenuia non sentienti prodire, ei qui est apud seipsum, pernicioſum: velut hepatico. 7 Vomitiones exiguæ biliosæ, malæ, 8 tum alias, tum si insuper vigilaverint ' ægri. 105
9 Nasus in his destillans, pernicioſum est. 10 Quibus ex partu alba detinentur cum febre, surditasque adest, & in latere dolor acutus, hæ pernicioſe mente moventur. 11 In febribus ardentibus subperfrigerantibus, egestionibusque alvi biliosis aquosis frequentibus, oculorum distortio, signum malum est, 12 tum alias, tum si stupore prehensi detineantur. 13 Sideratione repentinæ ei qui exolute ac ' diutine insuper febriit, perni- 100
cioſæ sunt: 14 quale quiddam passus est Numenii filius.

XI. Ex lumborum dolore ad os ventriculi recursiones, febriculoſæ, horridæ, revomentes aquosa tenuia multa, mente motæ, voce destitutæ, nigrorum vomitu facto moriuntur. 2 Oculi confractio in morbo acuto, mala. 3 Num anxie se jactantibus citra vomitum, lumbos dolentibus, si ferociter mente ' moti fuerint, spes est ut 115
nigra per alvum prodeant? 4 Fauces doloroſæ, graciles, cum ægre tolerabili molestia, strangulatoriæ, pernicioſæ acute. 5 Quibus spiritus retrahitur, vox autem strangulatoria est, & ver-

tebra

ϑητικὴ, τελέοισιν ἐπὶ τῶν τελευτῶν ὡς συζπῶντος τινος τὸ πνεῦμα γίνεται. 6 " Οἱ κεφαλαλγικοὶ 88
45 καὶ καθεχως ' ὠδυσακρέονλες, καὶ λίης ἀπολελαμμένης, ὄμμα φρασσόμενοι, ἀνῆκροι, ὀπισθοτονώδεες γίνονται. 7 " Ἐπ' ὀμμάτων διαστροφῆς πυρετώδης [καὶ] καπώδης ῥίγος, ὀλέθριον. 8 καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τούτοισι κακόν. 9 " Αἱ ἐν πυρετοῖσι ὠδὲς 90
ὑποχόνδριον ὀδυνῶν ἀναίσιμον ἀνιδρωτὶ λυόμεναι, κακοήθεες. 10 τελέοισιν ἐς ἰξία ἀλγήματα ἅμα καυσώδει πυρετῷ, καὶ, ἢν κοιλίη καθαρραγῇ, ὀλέθριον.

XII. " Οἵσι φωναὶ ἅμα πυ- 91
ρετοῖσιν ἐκλείπουσι μὴ κρίσιν,
411 τρομώδεες καὶ κωματώδεες ' τελεῦτῶσιν. 2 " Οἵσι καυσηκὼ, με- 92
μωρωμένα, κάτοχα, ποικίλλοντα ὑποχόνδρια, καὶ κοιλίῃ ἐπηρμένοι, σίτων ἀπολελαμμένων, ἐφ' ἱδρῶσι, 3 ἢν ῥηϊτέτοισι τὸ χολερὸν πνεῦμα, καὶ τὸ γονοειδὲς ἐπελθὸν, λύσιμα διασημαίνει; 4 καὶ κοιλίη δὲ ἔπαφρα χολώδεα προσδιέρχεται. 5 τὸ λαπῶδες ἐν τούτοισι ὠφελέει ἐρυθέν. 6 κοιλίη δὲ τούτοισιν ἐπιταραχθήσεται. 7 " Οἵσι 93
5 κῶμα γίνεται ἐπάφρων ' προσδιελθόντων, πυρετὸς παροξύνεται ὀξύς. 8 " Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης 94
ἀφωνίαι ἅμα ἱδρῶσι πυρετώδεες χαλῶνται ἐφ' ἑωυτὰς ἐπανιέναι, χρονιώτερον. 9 ἐπιῤῥιγοῦσι τούτοισιν πονηρόν. 10 " Χεῖρας 95
τρομώδεες, κεφαλαλγέες, τρόχλον ὀδυνώδεες, ὑπόκωφοι, ἐρεθισμοὶ μέλανα διδασυμένα· 11 οἵσι ταῦτα ἢν, μέλανα προσδέχεσθαι χρὴ, ὀλέθριον. 12 " Αἱ 96
μετ' ἐκλύσιος καθεχως ἀφωνίαι,

tebra intro considet, his in fine velut contrahente quodam spiritus fit. 6 Caput dolentes, & stupore detenti delirantes, alvo intercepta, oculum ferocem præ se ferentes, ' florescentes, 120
opisthotono (posteriorum partium convulsoria distentione) corripiuntur. 7 In oculorum distortione, febriculoso, lassato, rigor perniciosus. 8 Et soporosi in his, malum. 9 In febribus ad præcordium dolores, sine voce, si sudore non solvantur, maligni sunt. 10 His dolores ad coxas; una cum febre ardente, & si alvus acervatim eruperit, pernicioſum.

XII. Quibus voces ' cum 125
febribus deficientes post judicationem, hi trementes ac soporosi moriuntur. 2 Quibus affectiones ardentes, fatuitatem inducentes, stuporis detentionem inferentes, præcordia variantia, & ventris tumor, cibis interceptis, in sudoribus, num his turbidus spiritus, & genituræ simile quid superveniens, singultum indicat? 4 Sed & alvus spumosa, biliosa, insuper egerit? 5 ' Splendidum in 130
in his mictum prodest. 6 Venter autem his insuper turbatur. 7 Quibus sopor fit spumosis prodeuntibus, his febris exacerbatur acuta. 8 Ex capitis dolore vocis interceptiones si sint, cum sudoribus febriculosi laxantur in seipsos, fiuntque morbi revertentes diutius durantes: his insuper rigere, non malum est. 9 Manus tremulæ, caput dolentes, collum dolentes, ' subsurdi, 135
mingentes nigra densata: 11 quibus hæc sunt, his nigra ventura esse expectare oportet, pernicioſum. 12 Vocis interceptiones cum exolutione, stupore detinente,

νίαι, ὀλέθριαι. 13 " Πλοῦρος 97 nente, pernicioſæ. 13 Lateris
ἄλγημα ἐπὶ πλύσεσι χολώδεσιν dolor, ex ſputis biliosis, citra
ἀλόγως ἀφανισθὲν, ' ἐξίσταται. rationem ſi evanuerit, mente
moventur.

XIII. " Ἐπὶ τραχήλοι ἀλ- 98 XIII. Ex oculi dolore, ſopo-
γήμασι, κωματώδεσι ἰδρώσι κοι- roſo, ſudanti, alvus inflata, ſi
λίη φυσηθεῖσα, ἐὰν δέ τι πρὸς ſane ad neceſſitatem liquida de-
ἀνάγκην ὑγρὰ καλῶσα, ὑποπε- miſerit, infuſo immiſſo ' ſub- 140
ρισταλυθεῖσα, ὀκτατέων ἄχολα luta: ex his ea quæ bilioſa non
ἐφίσανται. 2 τὰ τοιαῦτα ἀφε- ſunt ſupprimuntur. 2 Talia vero
σωζόμενα, μακροτέρως ἀφινο- ſi ſerventur retenta, longius
σέει. 3 ἦρά γέ ἐστιν αἱ ἄχολοι πρό- ægrotat. 3 Num itaque proluvia
πλύσιες δυηδέστεραι, καὶ τὸ φυσ- quæ bilioſa non ſunt, meliora
ώδες ὅλως πρὸς ὠφελέοι; 4 ſunt? & flatuoſo tumori pro-
" Κοιλίης πρόπτωσις πρὸς ἀνάγ- 99 fuerint? 4 Alvi circumtenſio,
κλω ὑγρὰ καλῶσα, ταχὺ ὀγκυ- ad neceſſitatem liquida demit-
λομένη, ἔχει τὶ σπασμῶδες· οἷον tens, cito intumeſcens, habet
καὶ τῷ Ἀσπασίῃ ἰῷ. 5 τὸ ἐπιρ- quid convulſorium, velut etiam
ρίγνυσθαι τούτοις ὀλέθριον. 6 ὑπὸ Aſpaſii filio. 5 Superrigere his
τατέων σπασμώδης ' γενηθεὶς, καὶ pernicioſum. 6 Ex his convulſus
ἐμφυσηθεὶς, μακρότερον ἀφινο- factus ac inflatus, ' ubi diutius 145
σήσας, τὸ μαλακὸν σῆψις χλωρὴ ἐπε- ægrotaſſet, ori putrefactio viri-
γένετο. 7 " Τὰ κατ' ὀσφὺν καὶ 100 dis ſupervenit. 7 Quibus circa
τὸ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, πρὸς lumbos tenues diuturni dolores,
ὑποχόνδριον περιφόμενα, ἀποστα- ad præcordium ſe revolventes,
τικὰ, ἅμα πυρετῷ, τετόσι ἐς & ciborum faſtidium inducentes
κεφαλὴν ὀξέως τρόπον σπασμώδεα. una cum febre: his ad caput
8 " Τὰ ἐπιρρίγνυσθαι καὶ ἐς νύκτα 101 dolor intentus progreſſus, re-
μᾶλλόν τι παροξυνόμενα, ἄγρυ- pente convulſorio modo occidit.
πνα, φλεδνώδεα ὄντα, ἐν τοῖς ὕ- 8 Affectiones inſuper rigentes,
πνοις ἔστιν, ὅτε ἕρπει ὑφ' ἑωυτὰς χα- & quæ ad noctem aliquanto
λῶντα ἐς σπασμὸς ἀποτελοῦσι magis exacerbantur, cum vigi-
κωματώδεας. liis, & delirio ' in ſomnis, ali- 150
quando urinas involuntarie e-
mittentes, in convulſiones ſo-
poroſas deſinunt.

XIV. " Οἱ ἐξ' ἀρχῆς ἐφιδρῶν- 102 XIV. A principio exudantes
τες, ἕρποσι πέπονι κωφωσικοῖ, ἀκρί- urinis concoctis, ardentes qui
τως φρενιψύχοντες, διαταχέων φρε- citra judicationem perfrigeran-
νιτικοὶ, νωθροὶ, κωματώδεες, σπασ- tur, brevi circumcirca arden-
μώδεες, ὀλέθριοι. 2 " Τῆσιν ἐπι- 103 tes: torpidi item, ſoporoſi,
φόροισι κεφαλαλγικοὶ, καρώδεα pernicioſe affecti ſunt. 2 Uterum
μὴ βάρεα γινόμενα, φλαῦρα. 3 gerentibus capitis dolores, ſo-
ἴσως δὲ τούτοισι καὶ σπασμῶδές τι poroſi, cum gravitate oborientes,
παθεῖν ὀφείλει. 4 " Τὰ ἐν φά- 104 mali ſunt. 3 Fortaſſis autem his
ρυγξὶ ἰσχνῶν ἀλγήματα πνιγώδεα etiam ' convulſorium quid pati 155
ἔχει contingit. 4 In faucibus gra-
cilibus dolores ſtrangulatorii, ha-
bent

ἔχ' τὰ σπασμῶδες, ἄλλως τε ἢ ἀπὸ κεφαλῆς ὁρμᾶται· οἷον ἢ τῇ Θρασυώνδος ἀνεψιᾷ. [5] " Τὰ τρομώδεα σπασμώδεα ῥεύματα ἐφ' ἑδρῶσι, φιλυπόφορα. [6] τέτοις ἡ κρίσις ἐπιῤῥιγώσασιν. [7] ἔστι ἐπιῤῥιγέσι τῶν ἰλίοις καὶ μᾶλλον τῶν κλητέντες. [8] " Ὀσφύος πόνος κεφαλαλγικῶν ἐκ ὀφθαλμικῶν μὴ ἀναχρέμψιος βιαίης, ἔχ' τὰ σπασμῶδες. [9] " Τὸ ὑποφόβον ἅμα κρίσει ῥίγος.

XV. " [10] Ἀπὸ κοιλίης ὑποπέλια, παρέχ' ὧδε. [2] ἢ ἔδρα λεπτὴ ἢ ὑδατώδεα, ὑποπλα. [3] " Φάρυγξ πεπηχυῖα ἐπ' ὀλίγον, ἢ κοιλίη ἀμφορβορίζεται κενῆσιν ἐξανασάσεσι, ἢ μείωσις ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, κοπώδεες, ἐν φρένες ἢ ἐμβλίοισιν ὀδυνώδεες. [4] τὰ δὲ τελέων αὐξανόμενα, δύσκολα. [5] ὕπνος πολὺς ἐν τελέοισι σπασμώδης, ἢ τὰ ἐς μέτωπον ἀλγήματα βαρέα, καὶ ἔρησις δυσκολαίνουσα. [6] " Οὖρα ἐπίστασις, οἷσι ῥίγεα, καὶ ἐπὶ τοῖσι σπασμώδεσι· [7] οἷον ἢ αὐτὴ φέριξασα ἐφίδρωσεν. [8] " Αἱ ἐς ἄκρη πολλῶν καθάρσιες, ἐν πᾶσι παροξυντικαί. [9] τελέοισι ὃ ἢ πάνυ ἐκ τοιούτων ἢ τὰ παρ' ἓς ἀνίσαν). [10] " Αἱ παρέχ' ὧδες ὠτα σύριγγα ἐπεγέρσιες σπασμώδεες· ἄλλως τε ἢ μεθ' ἱδρῶτος. [11] " [Σπασμώδεες ὃ] καὶ αἱ τραχήλε ἢ αἱ μεταφρένε καταψύξιες δοκέουσι, [ἀπὸ] ἢ ὅλε σώματος, [12] ἐν τελέοισι ἢ ὑμώδεες ἐρήσιες. [13] Ὀμμάτων ἀμαύρωσις ἅμα ἀψυχίη σπασμὸν ἐξῆς σημαίνει. [14] " Πήχεος ἀλγήματα μὴ τραχήλε, σπασμώδεα. [15] ἀπὸ προσώπε ὃ ταῦτα, [16] ἢ ἢ φάρυγγα, ὠχροὶ, ἰχνοὶ, σιελίζοντες. [17] ἐν τέ-

bent quid convulsorium, tum alias, tum à capite oborti: velut etiam Thrasynontis consobrinæ. [5] Tremores convulsorii, contingentes in sudoribus, reverti solent. [6] Judicatio his fit ubi superriguerint. [7] Superrigent hi ardore circa ventrem provocati. [8] Lumborum dolor, & capitis dolor, & [1] oris ventriculi dolor, cum exscreatione violenta, convulsorium quid habet. [9] [Submetuendum cum crisi rigor.]

XV. A ventre sublivida, turbulenta: [3] & lotia tenuia ac aquosa, suspecta. [4] Fauces exasperatæ parum, & venter murmurans inanibus ad egerendum surrectionibus, & frontis dolores, & palpantes, delassati, in stragulis ac vestimentis doloroſi. Quæ ex his augentur, difficilia sunt. [5] Somnus [1] multus in his convulsorius, & dolores in frontem graves, & mictio difficilis. [6] Urinæ suppressio quibus rigores, & in convulsoriis affectionibus: [7] velut & ipsa ubi inhorruit, sudavit. [8] Meracæ desinentes purgationes, omnibus quidem exacerbatoriæ sunt. [9] His vero etiam valde. Ex talibus etiam circa aurem abscessus exurgunt. [10] Turbulentæ ferociſſimæ è somno [1] excitationes, convulsoriæ sunt tum alias, tum cum sudore. [11] Et colli, & dorsi perfrigerationes apparentes, sed & per totum corpus. [12] In his etiam spumosæ mictiones, una cum animi deliquio, [13] & oculorum obscuratio, convulsionem prope adesse significant. [14] Cubiti ac colli dolores, convulsorii. [15] A facie autem hi. [16] In faucibus sonitus frequentes, cum salivæ sputatione. [17] In [1] his in somnis

τελέοισιν οὐ ὕπνοις ἰδρῶτες, ἀγαθοί. [18] ἦ ῥᾲ μὴ τῷ ἰδρῶτι κεφίζεσθαι τοῖς τελείοις ἐ πονηρόν; [19] οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι τελέοισιν οὐ φόροι.

40 XVI. [1] Οἱ οὐ πυρεσσοῦσιν ἐφιδρῶντες, κεφαλαλγέες; κοιλίῃ ἀπολελαμμένοι, ἀναζωόδεες. [2] [1] Τὰ ὑποψάθυρα ὑγρὰ ἀφαχωρήματα ὧδε ψύχοντα, ἐκ ἀκμέως, φλαῦρα. [3] τὰ ἐπὶ τελέοισι ῥίγεα, κύσιν καὶ κοιλίῃ ἐπιλαμβάνοντα, ὀδυνώδεα. [4] ἦ ῥᾲ τὸ κωμῳδεῖν τελέοισιν ἔχει τι ἀναζωόδες; οὐκ αὐ θαυμάσομαι. [5] [1] Τὰ οὐ ὀξέσι ἐμεῖν ὠδέως ἑλκόμενα, φλαῦρα. [6] καὶ αἱ λόχιαι διαχωρήσιες δύσκολοι. [7] ἄγλιχρα οὐ τούτων διεξελθόντα, ἐξίσασιν καύματι πολλῷ. [8] οἱ οὐ τούτων κωμαλώδεες ἄνοσροι ἀπογίνονται. [9] τὰ οὐ τοιούτων μακρολέρως ἐπινοσέει. [10] ἦ ῥᾲ ὧδε κεφίσιν ἔτοι ξηρώδεες δύσπνοοι; [11] [1] Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς πάχιλον καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόντα καὶ ὠδαλύπτως ὠδαγωγικὸν τρόπον, ἀναζωόδεα [καὶ] παραφρενικά. [12] ἦ ῥᾲ γε καὶ λύει τὰ τοιαῦτα ἀσασμῷ; [13] ἐκ τούτων ποικίλως ἀφανοσέουσι, ἀφ' ὧν αὐτῶν ἰόντες.

XVII. [1] Οἱ οὐ ὑστερικοῖσιν ἀπύροισι ἀναζωοί, εὐχερεῖς οἷον καὶ Δορκάδι. [2] [1] Κύσις ἀπολαφθεῖσα, ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, ἔχει τι ἀσασμῷδες. [3] τὰ ναρκωδέως οὐ τελέοισιν ὀκλυόμενα δύσκολα, ἀ μὲν ὀλέθρια [4] ἦ ῥᾲ γε ἐ παραφρενικὸν τὸ τοιοῦτον; [5] [1] Ἦ ῥᾲ καὶ κρόταφον ὀστέων διακοπὰ ἀσασμὸν ἐπικαλέοντα; [6] ἢ τὸ μεθύοντα πληγῶσαι; [7] ἢ τὸ ῥυῆναι πολὺ οὐ ἀρχῇσι ἐὶ τῷ ποιεῖ ἀναζωόδεα; [8] [1] Ἐν ἱδρῶτι πίνελα παρ-

somnis sudores, boni. [18] Num & sudore levari, plurimis non malum est? [19] Dolores ad infernas partes, his toleratu faciles.

XVI. In febribus exudantes caput dolentes, alvo intercepta, convulsi fiunt. [2] Subfriabiles liquidæ alvi egestiones, perfrigerantes non sine febre, malæ sunt. [3] Rigores ex his vesicam & ventrem occupantes, dolorosi. [4] Proinde soporem his habere aliquid convulsorii, non sane mirum apud me fuerit. [5] Quæ in acutis vomitorio modo trahuntur, mala sunt. [6] Et albæ alvi egestiones, difficiles. [7] Non viscosa ex his progressa, cum multo ardore ad mentis emotionem perveniunt. [8] Num ex his soporosi torpidi fiunt? [9] Morbi ex talibus diutius durant. [10] Num circa judicationem hi arescentes difficulter spirantes? [11] Quæ ex lumbis ad collum ac caput progressa sunt, & levis syderationis modo resolverunt, convulsoria fiunt & mentem emoventia. [12] Num & solvuntur talia convulsione? [13] Ex talibus varie ægrotant, & per eadem progressi.

XVII. Convulsiones in his quæ ab utero strangulantur sine febre, faciles sunt, velut etiam Dorcadi. [2] Vesica intercepta tum alias, tum cum capitis dolore, habet quid convulsorium. [3] Quæ in his cum torpore exolvuntur, difficilia sunt, non tamen pernicioſa. [4] Num id quod tale est, etiam mentem emovet? [5] Num & ossium circa tempora dissectiones convulsionem accersunt? [6] aut si quis ebrius verberetur, [7] aut sanguis multus effluat in principiis, num hoc facit convulsionem? [8] In sudore sputa

ῥαῤῥέουζα πυρετώδη ἑώνθι, δι'ήθεα. [9] ἦ ῥά γε τοῖσιν ἐπί πνας ἡμέρας ' κοιλίαι κάθυγρεύνοντα; οἶμαι. [10] ἦ ῥά γε τοῖσιν ἐς ἄρθρον ἀπόσημα ἔσται; [11] " Τὰ ἐπ' ὀλίγον θράσεως ἀθρόα γερόντα, μελαγχολικά. [12] ἰὼ σὲ ἀπὸ γυναικείων ἦ, θηριώδεα. [13] ἐπὶ πολλοῖον σὲ τοῦτο συμπίπτει. [14] ἦ ῥά γε κὴ σπασμώδεες αὖτοι; [15] ἦ ῥά γε καὶ αἱ μὴ κάρη ἀφωνίαι σπασμώδεες; [16] οἷον τῇ βοὸς σκυτέως θυγατρί· [17] [ἡ] ἤρξατο γυναικείων παρεόντων πυρέτιον.

defluentia febricitanti, levia sunt. [9] Num ad dies aliquot alvi humectantur? arbitror. [10] Num his ad articulos abscessus fiet? [11] Quæ modice ferociter mentem emovent, atrabiliaria sunt. [12] Si vero à muliebrium purgationum retentione fuerint, ferina. [13] Hæc vero sæpius accidunt. [14] Num & convulsæ fiunt hæ? [15] Num & vocis interceptiones cum sopore, convulsoriæ sunt? [16] velut coriarii filiæ, [17] quæ muliebribus purgationibns præsentibus affici cœpit.

XLIX. " Οἷσιν ἐν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ σκιλάμπουσιν ἀτενέως, ἔτε παρ' ἐωυτοῖσιν εἰσιν, ἀφωνοέουσί τε ' μακροτέρως. [2] " Τὰ ἀνάπαλιν αἱμορραγέουζα, κακόν. [3] οἷον ἐπὶ σπληνὶ μεγάλῳ σὺν δεξιῇ ῥυέντα, καὶ τὸ καθ' ὑπόχονδρον ὠσαύτως. [4] ἐφ' ἱδρῶτι σὲ κάκιον. [5] " Τὰ σὺν ῥίγεσιν μικροῖς ἱδρῶσι περιψυχόμενα, κακοήθεα. [6] " Μεθ' αἱμορραγίην μελάνων διόδος, κακόν. [7] πονηρὰ σὲ καὶ τὰ ἐξερυθροιδέα. [8] ἦ ῥά γε τεταρταίοισι τοῦτο αἱμορραγέει; [9] κωματώδεες σὺν τούτων σπασμοὶ τελευτῶσιν. [10] ἦ ῥά μελάνων προελθόντων καὶ κοιλίης ἐπαρθείσης; [11] " Τὰ αἱμορραγεῦντα ' ἑλκώδεα, κακοήθεα. [12] ἕτοι ἀφανεῖς ἰοὶ λαθραίως τελευτῶσι. [13] " Μεθ' αἱμορραγίην βραχείην καὶ μελάνων ἀφαίρεσιν σὺν ὀξέσι κώφωσις, κακόν. [14] αἱματώδης ἀφαίρησις σὺν τούτοισιν ὀλέθριον. [15] κώφωσιν σὲ λύει. [16] " Ἐν ὀσφύι ἐπωδύνων καρδιαλγικὰ προσπόντα σημεῖα αἱμορροώδεα. [17] οἶμαι σὲ καὶ

XLIX. Quibus convulsis oculi intente relucent, neque apud seipsos sunt, & diutius ægrotant. [2] Sanguinis eruptiones ex contrario, malæ sunt: [3] velut in splene magno, si ex dextra nare fluat. Et circa præcordia eodem modo res se habet. [4] Verum cum sudore hoc pejus est. [5] Ex naribus erumpente sanguine, cum exiguis sudoribus, perfrigescentia ' maligna ac prava. [6] Post sanguinis eruptionem nigrorum per alvum transitus, malus. [7] Prava sunt etiam valde rubra. [8] Num vero quarto die hæc sanguinis eruptio contingit? [9] Soporosi ex his convulsione moriuntur. [10] Num nigris præegressis, & ventre tumefacto? [11] Vulnera sanguinem fundentia, exudantia, maligna [12] Sic affecti loquentes latenter ' moriuntur. [13] Post modicam sanguinis eruptionem, & nigrorum egestionem, in acutis surditas malum. [14] Sanguinis egestio in his perniciosa. [15] Verum surditatem solvit. [16] Lumbis dolentibus oris ventriculi dolores accedentes, signa hæmorrhoidum fluxionis futuræ sunt. [17] Arbitror autem & hos prægressæ

hæ-

καὶ προηγούμενον σημεῖον.

XIX. " Τὰ τραχώμασι χρόνοισιν αἱμορραγεῦντα, δυσώδεα, δύσκολα, σκληρύμενα, μὴ αἱμορραγήσαντα, ἐπιλαμβάνει καὶ τελευτᾷ. 2 " Τὰ δὲ θᾶσσον περιχώδεα, ἄγρυπνα, λιποψυχήσαντα, ἐκλαίσαντα κεφαλιήσαντα, νύκτα πονήσαντα, ἐς τὸν αὔριον ἐφιδρώσαντα, καὶ ἐνεχθέντα, παραχρῆμα αἱμορραγήσαντα λαύρως. 3 ἦ ῥά γε τὸ ὑδατῶδες ἔχον τοιοῦτόν τι σημαίνει; 4 " Οἷσιν αἱμορραγίαι πλείους, προελκυσθοῦσι χρόνοις καιρίοις πονηροῦσιν, ὧν μὴ τὰ ἔργα πεπαύηται. 5 " Αἱ ἐν κρισίμοισι προψύξιες [ἐκ] τῶν αἱμορραγιῶν νεανικαί, κάκισται. 6 " Οἱ κεφαλαιγικοί, καὶ βρέγμα ὀδυνώδεες, ἄγρυπνοι, αἱμορραγικοί. 7 ἄλλως τε καὶ, ἢν τι ἐν τραχήλῳ ἐλαίνῃ. 8 " Τὰ ἀγρυπνήσαντα ἐξαίφνης ἀλυσμῷ αἱμορραγεῖ 9 ἄλλως τε καὶ, ἢν μή τι προέρρυηκε. 10 ἦ ῥά γε φλέξαντα; 11 " Τραχήλου ὀδυνώδεα, ὀμματα ἐξέρυθρα, αἱμορραγικά. 12 " Οἷσι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμορραγέει, καὶ ἐπιρρίγει, ἦ ἐὰν κοιλίη λεντερικώδης ἢ ἐπίσκληρος, ἢ ἀσκαρίδες, ἢ ἀμφότερον;

XX. " Οἷσιν ἐξ ὀσφύος [ἀλγήμασι] ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρες ναρκώδεες, καρδιαλγικοί, ἠχώδεες, αἱμορραγέουσι λάβρως καὶ κοιλίη δὴ καταῤῥήγνυται. 2 ' τυφλοῖσι γνώμη παραχώδεες ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. 3 " Οἷσιν ἐφ' αἱμορραγίῃ λάβρως πυκνὴ μελάνων

hæmorrhoidum eruptionis signum esse.

XIX. ' Sanguinis eruptiones statis temporibus contingentes, sticuloſæ, difficiles ac exolventes, si sanguinem non effuderint, in comitialem morbum finiunt. 2 Morbi qui statim turbulenti sunt, insomnes, sanguinem de naribus stillantes, sexta die allevati, noctu afflixerunt, postridie exudarunt, in somnumque delati mentem emoverunt, hi large sanguinem fundunt. 3 Num & aquosa ' urina tale quid significat? 4 Quibus sanguinis eruptiones plures, his temporis progressu alvi male afficiuntur, si non urinæ concoctæ fuerint. 5 In judicatoriis perfrigerationibus, sanguinis eruptiones fortes pessimæ sunt. 6 Capite gravati, juxta sinciput dolentes, insomnes, sanguinem profundunt, 7 tum alias, tum si quid ad collum contendat. 8 Vigiliis ' infestati, derepente cum inquieta jactatione, sanguinem fundunt, 9 tum alias, tum si quid antea profluxerit. 10 Num ubi inhorruerunt? 11 Colli dolores, oculi valde rubicundi, sanguinis eruptionem significant. 12 Quibus alvo suppressa sanguinis eruptio fit, & insuper rigent: num alvus intestinorum lævitate corripitur, & obdura fit, aut ascarides insunt, aut utrunque?

XX. ' Quibus ex lumbis recursus fit ad caput, & manus, hi torpidi, os ventriculi dolentes, sanioſis ac serosis humoribus pleni, large sanguinem profundunt. Sed & alvus his turbulentis erumpit. 2 [His mens plerumque perturbata.] 3 Quibus ex sanguinis eruptione larga ac

λάνων συχνῶν ἀφαχώρησις, ἐπισάσης δὲ αἱμορραγῆσιν, ἤτοι κοιλίας ὀδωνώδεες, ἅμα δὲ ἅπασι φύσησιν, οὖφορεῖ. 4 ἦ ῥα οἱ τοιῆτοι ψυχροῖσιν ἐφιδρῶσι πολλοῖσιν; 5 τὸ ἀναλεπαρασμένον ἐν τελέοισιν οὖρον ἢ πονηρὸν, οὐδὲ τὸ ὑφιστάμενον γενοσδὲς 6 ἐπίσυχνόν δὲ ἔτι ὑδατώδεα οὐρέουσιν. 7 " Οἷσιν αὖ ἀπὸ ῥι- 141
νῶν ἐπὶ κωφώσι καὶ ναρίη μικρὰ ἡ ἀπόσταξις, ἔχει τι δύσκολον. 8 ἐμέτῳ τετέοισι συμφέρει, καὶ κοιλίης ταραχή. 9
35 ' Ἧσιν ἐκ ῥίγεος πυρετοὶ κα- 142
πώδεες, γυναικεῖα καταστέχει. 10 τράχηλος δ' ἐν τελέησιν ὀδωνώδης, αἱμορραγικόν. 12
" Τὰ σείοντος κεφαλὴν, καὶ πα- 143
ηχώδεα, αἱμορραγέει ἢ γυναικεῖα καταβιβάζει. 13 ἄλλως τε καὶ λὴν καταὶ ῥάχιν καῦμα παρακολουθέει. 14 ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικόν. 15 " Οἱ καὶ 144
κοιλίῃ παλμοὶ, ὑπογονδρίου ἐντάσει ὑπομάκρω, ὀγκώδει, αἱμορραγικοί. 16 φρικώδεες ἔτοι.

XXI. " Τὰ ἐκ ῥινῶν λά- 145
βρα, βίαια, πολλὰ ῥυέντα,
40 ' ἔσχε ὅτε ἐς σπασμὸς παρατείνειεν. 2 φλεβοτομίη λύει. 3 " Αἱ 146
πυκναὶ καὶ καταὶ μικραὶ ἐπανασάσιες, ὑπόξανθοι, γλίσχρα, ἔχουσι μικρὰ κατατρῆθεα, μετ' ὑπογονδρίου ἀλγήματος καὶ πλούρου, ἰκτεριώδεες. 4 ἦ ῥα δὲ ἐπισάντων αὐτῶν ἔτι ἀλύουσι; 5 οἶμαί τε καὶ αἱμορραγέει. 6 τὰ γὰρ ἐς ὀσφὺν ἀλγήματα ἐν τετέοισιν, αἱμορραγικά. 7
" Ὑπογονδρίου ἔντασις μετὰ 147
ἡμερη-

frequenti, nigrorum multorum fit egestio, hi suppressa alvo dolorosi sanguinem profundunt. Cum quadam vero fluxione, facile ferunt. 4 ' Num hi multos 235
frigidos sudores excludunt? 5 Conturbata in his urina, non mala, neque id quod genituræ simile in ipsa residet. 6 Verum frequenter hi aquosa mingunt. 7 Quibus in surditate & torpore
parva est à naribus destillatio, ea habet quid difficultatis. 8 Vomitus his confert, & alvi perturbatio. 9 Quibus ex rigore febres cum lassitudine, his men-
ses muliebres decurrunt. 10 ' At 240
collum in his dolorosum, sanguinis eruptionis è naribus signum est. 11 Et per nares sanguinem effundere spes est ea 12 quæ caput concutiunt: & quæ aurium sonitum faciunt, sanguinem profundunt, aut menses deducunt, 13 tum alias, tum si juxta spinam ardor consequetur. 14 Fortassis autem & dysenteriam facient. 15 Et circa ventrem palpitationes, cum præcordii intensione ' sublonga ac tumente, 245
sanguinis eruptionem significant. 16 Inhorrescunt autem hi.

XXI. Quæ larga, violenta, multa ex naribus fluxerint, aliquando ad convulsiones adducunt. 2 Venæ sectio solvit. 3 Frequentes & paulatim contingentes ad egerendum surrectiones, sufflavæ, vilcosæ, modica stercoracea habentes, cum præcordii ac lateris dolore, morbo regio participant. 4 Num autem ' his suppressis hi exol- 25
vuntur? 5 arbitror sane: & sanguinem profundunt? 6 His tensio lumborum, & dolores in his, sanguinis eruptionem significant. 7 Præcordii tensio, cum

capitis

καρηβαρίης καὶ κώφωσιος, καὶ τὰ ὦτα ἀύγας ὀχλέουσα, αἱμορροϊκά. [8] " Αἱ ἐνδεκαταῖαι ' σάξιες 148
δύσκολοι· ἄλλως τε καὶ λιὼ ἐπιστάξῃ. [9] " Τὰ σὺν φρίκῃσιν ἅμα ἱδρώσαντα κρισίμως, ἐς ἢ τὸν αὖθις φρίξαντα ὠδηλότως, ἀγρυπνέοντα, αἱμορραγήσειν οἴομαι πεπαυόμενα. [10] " Οἷσιν ἐξ ἀρχῆς αἱμορραγίαι λάβροι, ῥίγεα ἴσχει. [11] " Τὰ ἐξ αἱμορραγίης ῥίγεα, πονηρά. [12] " Οἷσι κεφαλαλγίαι καὶ τραχήλου πόνοι, καὶ ὅλως δέ τις ἀκράτεια ἢ σώματος τρομώδης, αἱμορραγίαι λύουσιν. [13] αὐτὰς καὶ ἄτερ χρόνου λύοντα. [14] " Οὖρα τοῖσι ὠδηλὰ τὰ ὦτα ταχὺ ' καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαυόμενα, φλαῦρα. [15] καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε πονηρόν.

capitis gravitate ac surditate, & quæ ad hæc consequenter divexant, sanguinis eruptionem indicant. [8] Undecimo die sanguinis stillicidia difficilia, tum alias, tum si superstillaverint. [9] Qui in ' horroribus simul judicatorie exudarunt, postridie vero postquam inhorruerunt præter rationem vigilant, eos sanguinem effusuros esse arbitror. [10] Quibus ab initio largæ sanguinis eruptiones, rigor fluxionem sistit. [11] Ex sanguinis eruptione, rigores longi. [12] Quibus capitis dolores, ac colli dolores, & totius corporis impotentia quædam, sanguinis eruptiones solvunt. [13] Sed & ' tempore sic solvuntur. [14] Urinæ quæ in his qui juxta aures abscessus habent, cito & modice concoquuntur, malæ sunt. [15] Et perfrigerari hoc modo malum est.

XXII. " Τὰ ὑποκαρώδεα καὶ ἰκτερώδεα, ἢ πάνυ αἰθαινόμενα. [2] οἷσι λύγξες, κοιλίη καταῤῥήγνυται. [3] ἴσως καὶ ἐπισάσις, ὅταν ὀχλοιῶνται. [4] ἦ ῥᾳ τελέοισι καὶ τὰ ὠδηλὰ τὰ ὦτα; [5] " Τὰ ἐπιχώματα μετὰ ῥίγεος ἔρχεται, πονηρά· [6] ἄλλως τε καὶ ἀποκαρωθέντα τὰ παρ' ὦς. [7] ἦ ῥᾳ ἐπὶ τούτοισιν ἐλπίς; [8] " Ἢν τροφιῶν ' ὑπόστασις ἰλυώδης, ὑποπέλιος, κακόν. [9] ἦ ῥά γε τῶν τοιούτων ὑποχόνδριον ὀδυνᾶται; δοκέω οἱ δεξιόν. [καὶ] ὀχλοιῶνται. [10] ἦ ῥᾳ τὰ παρ' ὦτα τοιούτοισιν ὀδυνώδεα ἐστ' ὀλίγα; [11] κοιλίη καταῤῥαγεῖσα τούτοισιν, ὀλέθριον. [12] " Ἐν τοῖσι καυστώδεσι τὰ παρ' ὦς μάλιστα. [13] " Τὰ ἐπὶ κοιλίησι δυσωδέσι πυρετῷ ὀξεῖ, ὑποχονδρίῳ μετεώρῳ χρονιώτερα, τὰ

XXII. Subsoporati, morbo regio affecti, non valde sentientes, [2] quibus singultus, his alvus erumpit, [3] fortassis & suppressa est. Hi exolvuntur. [4] Num his etiam abscessus juxta aures fiunt? [5] Suppressæ cum rigore urinæ, malæ, [6] ' tum alias, tum si antea sopor apprehenderit. [7] Num juxta aures abscessus parotides dictos, in his fore spes est? [8] Ex torminoso subsidentia limosa sublivida, mala est. [9] Num ex præcordiis dolet? puto dexterum, & exolvitur. [10] Num abscessus juxta aures talibus parum dolorosi? [11] Alvus erumpens his in omnibus pernicioſa est. [12] In anxiosis quibusdam vigiliis abscessus circa aures ' maxime. [13] Ex volvulis gravelentibus in febre acuta, præcordiis sublimibus diutius

τὰ παρ' ὃς ἐπαρθέντα κλείνῃ. 14 " Ἐκ κωφώσιος ἐπιφκέως τὰ παρ' ὦτα· 15 ἄλλως τε καὶ λὶν ἀσῶδές τι ἐπιγίνηται, καὶ τοῖσι " κωματώδεσιν, ἐπὶ τούτοισι μᾶλλον. 16 " Τὰ παρ' ὦτα φλαῦρα τοῖσι ὠδιφωλιγικοῖσι.

permanentibus, absceſſus circa aures oborti occidunt. 14 Ex ſurditate leniter absceſſus circa aures fiunt, 15 tum alias, tum ſi anxioſum quippiam ſuccedat, & ſoporoſis inter hos adhuc magis. 16 Absceſſus juxta aures leviter ſyderatis mali ſunt.

XXIII. " Τὰ ασασμώδη τρόπον παροξυνόμενα καθ' ὅχος, τὰ παρ' ὃς ἀνίσησι. 2 " Τὸ ασασμῶδες, τρομῶδες, ἀσῶδες, κατ' ὅχος, μικρὰ παρ' ὃς ἐπιπαροξυνόμενα. 3 " Ἦ ῥά γε οἵσι τὰ παρ' ὦτα, κεφαλαλγικοί εἰσιν; 4 ἦ ῥά γε καὶ ἐφιδρῶσι τὰ ἄνω; 5 ἦ ῥά τι καὶ ἐπιῤῥιγόωσιν; εἶτα καὶ κοιλίη καθαῤῥήγνυται, καί τι κωμαῶδες; 6 ἦ ῥά γε καὶ ὑδατώδεα ἔρρει, ἀναιωρούμενα λύκνοῖσι, καὶ ποικίλως ἔκλυκα, δυσώδεα, ποιεῖ " τὰ παρ' ὃς; 7 ἦ ῥά γε, οἵσι τὰ τοιαῦτα ἔρρει, στάξιες αἱματικαί; 8 ἦ ῥά γε καὶ γλῶσσα τραχέοισι λείη; 9 " Οἵσι πνεύματα λίην ἐστὶν ἰκτεροῖσι, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, μετ' ὑποχονδρίων σκληρῶν καταψυχθεῖσι, τὰ παρ' ὦτα μεγάλα ἵστανται. 10 " Τὰ κωματώδεα, ἀσώδεα, ὑποχονδρία ὀδυνώδεα, ἐμετώδεα μικρά, σὺν τούτοισι τὰ ὠδὶ τὸ ὃς ἐπανίσταται. 11 ὠφθαι γὰρ καὶ τὰ ὀφθαλμικὰ τὸ ὠφέσω πρόσθεν.

XXIII. Quæ convulſorio modo exacerbantur, cum ſtuporis detentione, absceſſus juxta aures producunt. 2 Convulſio, tremor, anxietas, cum ' ſtuporis detentione, parvos circa aures absceſſus exacerbant. 3 Num quibus absceſſus ſunt juxta aures, capitis dolore affecti ſunt? 4 Num & ſupernis partibus exudant? 5 Num inſuper rigent quoque aliquo modo? Deinde & alvus erumpit, & ſoporoſum quippiam habent? 6 Num & aquoſæ ' urinæ alba innatantia habentes, & quæ varie exalbidæ ſunt, ac fœtidæ, absceſſus juxta aures faciunt? 7 Num quibus tales urinæ, frequentes ſanguinis è naribus ſtillæ profluunt? 8 num & lingua his lævis eſt? 9 Quibus magnum & frequentem ſpiritum habentibus morbus regius, & febres acutæ cum præcordiis duris perfrigeratæ ſunt, num his absceſſus magni ad aures conſiſtunt? 10 ' Soporoſa, anxioſa, præcordia dolentia, vomitoria parva ſymptomata. In his absceſſus juxta aures oboriuntur. 11 Antea vero & ea quæ circa faciem fiunt.

XXIV. " Κοιλίης μέλαινα κοπρώδεα διέτσης, κῶμα ἐπιφανὲν, τὸ παρ' ὃς ἀνίσησι. 2 " Βηχία ' μετὰ πλυελισμοῦ ὀνητα, τὰ παρ' ὃς λαπίσαι. 3 " Ἐκ κεφαλαλγίης κῶμα καὶ κώφωσις παρ' ὃς τὸ ἐξερύγετα. 4 " Ὑποχονδρίου σώπωσις

XXIV. Alvo nigra ſtercoracea egerente, ſopor inſuper apparens, absceſſum juxta aures producit. 2 Tuſſiculæ quæ ſunt cum ſputatione, absceſſum circa aurem ſubmovent. 3 In capitis dolore ſopor & ſurditas, circa aurem absceſſum ' aliquem eructat. 4 Præcordii diſtentio cum

μὴ κώμαι ἢ ἀσώδης καὶ κεφαλαλγίης, τὰ παρ' ὦς ἐπάρθ. 5 Τὰ ἐπώδυνα παρ' ὦς ἀκεόμενα 170 καλαμωλιώδεα, φλαῦρα.

sopore anxioso, ac capitis dolore, abscessus circa aurem attollit. 5 Dolorosi aurium abscessus, citra judicationem dissipati, mali sunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ τὸ δεύτερον.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORVM liber secundus.

Basil. græc. Foesius sect. 11. 63, 83. Basil. lat.

pag 413

ΤΩΝ ἰητρῶν τὰ ἀποφάνσιες ἀπαγγέλλονται συχναί τε καὶ παραδοξόταται καὶ θωμασταί· 2 οἷας ἐγὼ μὲν ἔτ' αὐτὸς τοιαύτας, ἔτ' ἄλλου τευ ἤκουσα τοιαύτας. 3 εἰσὶ δ' αὐτῶν αἱ μὲν τοιάδε. 4 ἄνθρωπον δοκέοντα ὀλέθριον εἶναι καὶ τῷ ἰητρῷ τῷ μελεδαίνοντι αὐτὸν, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν· 5 ἐπιστάντα δὲ ἰητρὸν ἕτερον εἰπεῖν, ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἀπολεῖται, ὀφθαλμῶν δὲ τυφλὸς ἔσται. 6 καὶ παρ' ἕτερον, δοκέοντα παντάπασι κακῶς ἔχειν, εἰσελθόντα εἰπεῖν, τὸν μὲν ἄνθρωπον ἀναστήσεσθαι, χεῖρα δὲ χωλὴν ἕξειν. 7 καὶ ἄλλῳ τῳ, δοκέοντι ὁμοίως περιέσεσθαι, εἰπεῖν, αὐτὸν μὲν ὑγιέα ἔσεσθαι, τοῦ δὲ ποδὸς τοὺς δακτύλους μελανθέντας ἀποσαπήσεσθαι. 8 καὶ τἆλλα τοιαῦτα προρρήματα λέγεται ἐν τοιούτῳ τρόπῳ εἴδεϊ. 9 Ἕτερος δὲ τρόπος προρρήσιος ὠφελιμέοισί τε καὶ ἀφελησομένοισι προειπεῖν, τοῖσι μὲν θανάτους, τοῖσι δὲ μανίας, τοῖσι δὲ ἄλλας νόσους. 10 ἐπὶ πᾶσι τούτοισί τε καὶ τοῖσι προτέροισι χρόνοισι προφηδεῖν, καὶ πάντα ἀληθεύειν. 11 Ἄλλο δὲ χρῆμα προορᾶν

1 MEDICORUM prædictiones narrantur multæ, & variæ & admirandæ, 2 quales ego quidem neque ipse prædixi, neque alium aliquem prædicere audivi. 3 Sunt autem aliquæ ex ipsis hujuscemodi. 4 Hominem perniciose affectum esse, & medico ipsum curanti, & aliis videri. 5 Verum medicum alterum superveniisse ac dixisse, non peribit hic homo, verum cæcus evadet. 6 Item ad alium qui omnino male habere videbatur, ingressum prædixisse, hominem quidem evasurum esse, verum manum claudam habiturum: 7 & ad alium quendam qui similiter superstes fore non putabatur, dixisse, ipsum quidem sanum fore, verum pedum digitos nigrefactos putrefactione corrumpendos esse. 8 Et aliæ hujuscemodi prædictiones in tali prædictionis specie dicuntur. 9 Alius autem prædictionis modus est, mentibus ac negociationes tractantibus prædicere, aliis mortem, aliis insaniam, aliis alios morbos: 10 & ad hæc omnia, etiam ea quæ prioribus temporibus facta sunt prædicere, ac omnia vera narrare. 11 Alia porro

pag 443 / pag 549

ωεφρήσιων τόδε λέγε· τὲς ἀθλητὰς γινώσκειν, καὶ τὲς τῶν νόσων εἵνεκα γυμναζομένους τε καὶ παλαιπωρέοντας, [12] ἢν τι ἢ ξυλίσι ἀπολίπωσιν, [13] ἢ ἑτεροῖόν τι φάγωσιν, [14] ἢ πολλῷ πλέονι χρήσωνται, [15] ἢ τὸ περιπάτε ἀπολίπωσιν, [16] ἢ ἀφροδισίων τι πρήξωσι. [17] τούτων πάντων ὁδὲν λανθάνει, ὁ δ' εἰ μικρόν τι εἴη ἀπρήκτους ὧν ἄνθρωπος, ὅτως ἐξηκριβῶσθαι. [18] ὅτοι πάντες οἱ τρόποι λέγονται τῆς προρρήσιων.

11. " Ἐγὼ μὲν τοιαῦτα μὴ μαντεύσομαι· [2] σημεῖα δὲ γράψω, οἷσι χρὴ τεκμαίρεσθαι τές τε ὑγιέας ἐσομένους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὲς ἀποθανεομένους· [3] τές τε ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἢ ἐν πολλῷ ὑγιέας ἐσομένους, ἢ ἀπολεομένους. [4] " γεγράφθαι δέ μοι καὶ περὶ ἀπαστάσιων, ὡς χρὴ ἐπισκέπτεσθαι ἐκάστας. [5] " δοκέω δὲ καὶ τὲς περὶ πόνους τοὺς τε τῶν χωλῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, [6] ἤδη ἀποτελεζομένους τε νούσημα τοῦτο προφαίνειν, καὶ δῆλα ἐόντα, ὅτι ἡ παλινδρομίη ἡ ἀπόστασις, [7] εἰ ὧδε νόον εἶχον· [8] πολὺ μᾶλλον ἢ πρὶν ἄρχεσθαι τὴν ἀπόστασιν γινομένην. [9] " ἐλπίζω δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα προρρηθῆναι ἀνθρωπινότερον ἢ ὡς ἀπαγγέλλεται· [10] ἃ δὴ τοῖσιν ὠνεομένοισί τε καὶ περναμένοισι λέγεται προρρηθῆναι· θανάτους τε καὶ νούσημα καὶ μανίας. [11] τοῦτο δέ μοι δοκέει τοιοῦτον γίνεσθαι, καὶ ὁδέν τι χαλεπὸν εἶναι προφαίνειν τῷ βουλομένῳ τὰ τοιάδε ξυμφωνίζεσθαι. [12] " πρῶτον μὲν γὰρ τὲς ὑφυδρέας τε καὶ φθινώδεας τίς σφεας οὐ γνοίη; [13] ἔπειτα τὲς παραφρονήσαντας ἐπὶ μὴ

adhuc forma prædictionum est, athletas & eos qui morborum causa exercentur ac se fatigant cognoscere, [12] si quid aut circa cibum deliquerint, [13] aut alteratum quippiam ederint, [14] aut potu uberiore usi fuerint, [15] aut deambulationem intermiserint, [16] aut res venereas quasdam exercuerint. [17] Horum omnium nihil illos latet, adeo ut etiam minima quæque, in quibus non paruerit homo, exacte cognoscant. [18] Hi omnes prædictionum modi esse feruntur.

11. Ego vero talia quidem non vaticinabor. [2] Verum signa scribam, ex quibus & sanos futuros homines, & morituros conjectare oportet: [3] & tum brevi tempore, tum longiore, sanos futuros, aut perituros. [4] Scriptum est autem à me & de absessibus, quomodo singulos considerare conveniat. [5] Arbitror autem & eos qui de claudicationibus prædixerunt, aliisque ejusmodi, [6] confirmato jam morbo prædixisse, & quum jam manifestum esset, quod abscessus non esset recursurus, [7] si modo intelligentiam habuerunt: [8] multo sane magis quam priusquam abscessus fieri inciperet. [9] Spero item & alia prædixisse, magis humano more quam refertur [10] (quæ videlicet mentibus & negociationes tractantibus prædixisse dicuntur) mortes, & morbos, & insanias. [11] Atque hæc mihi videntur talia facta esse, & nulla mihi videtur esse difficultas prædicendi, si quis circa talia studium ac curam adhibere velit. [12] Primum etenim aqua inter cutem laborantes, & tabidos quis non cognoverit? [13] Deinde deliraturi non diu latere possunt,

μὴ πολὺ λανθάνῃ, εἴ τις εἰδέη, οἷσι τὸ νόσημα τοῦτο " ἢ ξύγγενές 9
ἐστιν, ἢ πρόσθεν ποτ' ἐμάνησαν. 14 εἰ γὰρ ὕτοι οἱ ἄνθρωποι οἰνοφλυγες
εἶεν, ἢ κρεηφαγεῖεν, ἢ ἀγρυπνοῖεν, ἢ τῷ ψυχῷ ἢ τῷ θάλπει ἀλογίστως
ὁμιλοῖεν, 15 πολλαὶ ἐλπίδες, οὐ τοιέων τῶν διαιτημάτων ἀλλοφρονήσουσιν αὐτούς. 16 τούς τε αἱμορροΐδας ἔχοντας, εἴ τις ὁρώη ἢ χειμῶνος ' πολυποτέοντάς τε καὶ δυσχρόους ἐόντας, ἔστι προφητεῦσαι ἀμφὶ τούτων. 17 ἐς γὰρ τὸ ἔαρ καὶ ἀρρᾳγῆναι τὸ αἷμα, πολλαὶ ἐλπίδες. 18 ὥστε ἀχρόους τε " καὶ ὑδαλέους ὑπὸ τὴν θερείην τούτους εἶναι.

III. Ἀλλὰ χρὴ προλέγειν καταμανθάνοντα πάντα τοῦτο, ὅστις τοιουτέων ἐπιθυμέει ἀγωνισμάτων 2 ἔστι γὰρ ἐκ τῶν γεγραμμένων προφητεῦσαι καὶ θάνατον, καὶ μανίην, καὶ εὐεξίην. 3 εἰ ποιμι δ' αὖ καὶ ἄλλα πάμπολλα τοιαῦτα· 4 ἀλλὰ τὰ εὐγνωστότατα ἔδοξέ μοι γράψαι. 5 συμβουλεύω ' ὦ σωφρονεστάτους εἶναι, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ τέχνῃ, καὶ ἐν τοῖσι τοιούτοισι προρρήμασι· 6 γνόντας ὅτι, ἐπιτυχὼν μὲν αὖ τις τῶν προρρήματος, θαυμασθείη ὑπὸ τῶν ξυνιόντων ἀληθέος· 7 " ἀ- 11
πολυχὼν δ' αὖ τις, πρὸς τῷ μισεῖσθαι, πάνυ καὶ μεμψιμοίρως δόξειεν. 8 ὧν δὴ ἕνεκα κελεύω, σωφρόνως τε προρρήματα ποιέεσθαι, καὶ τἆλλα πάντα, καὶ ταῦτα. 9 καὶ τοί γε ἀκούω καὶ ὁρῶ, ὅτε κρίνοντας ὀρθῶς τοὺς ἀνθρώπους τὰ λεγόμενά τε καὶ ποιούμενα ἐν τῇ τέχνῃ, ὅτ' ἀπαγγέλλοντας.

IV. ' Ἀμφὶ δὲ τῶν γυμναζομένων καὶ πολυπραγμονούντων, τὰς μὲν ἀτρεκείας τὰς λεγομένας, ὡς λέγουσιν οἱ λέγοντες, ὅτε δοκέω εἶναι,

possunt, si quis noverit quibus his morbus cognatus est, aut prius aliquando ' insaniverint. 14 Si enim hi homines ebriosi fuerint, aut carnes voraverint, aut vigilaverint, aut in frigore aut calore inconsiderate versati fuerint, 15 multus timor est ex tali victus ratione ipsos deliraturos esse. 16 Et eos qui hæmorrhoidas habent, si quis hyeme multo potu uti viderit, & bono colore præditos, de his prædicere licet, 17 quod ad ver multa spes sit sanguinis eruptionis, 18 ut & decolores & aquatici ' sub æstatem fiant.

III. Verum omnia hæc addiscere ac prædicere oportet, si quis in talibus studiis palmam ferre expetat. 2 Licet enim ex scriptis prædicere, & mortem, & insaniam, & bonam habitudinem. 3 Possem autem referre & alia multa hujusmodi, 4 sed quæ facillima cognitu sunt visum est mihi scribere. 5 Consulo autem ut quam prudentissime agant, tum in reliqua arte, tum in hujusmodi ' prædictionibus, 6 illius probe memores: quod si cui successerit prædictio, is apud ægrotum intelligentia præditum in admiratione fuerit. 7 Si vero quis aberrarit, supra hoc quod odio habetur, fortasse etiam insanire videbitur. 8 Quapropter jubeo, ut tum alias omnes, tum has prædictiones prudenter faciant: 9 quanquam sane & audiam, & videam, neque judicare recte homines ea quæ dicuntur ac fiunt ' in arte, neque narrare.

IV. Cæterum de his qui exercentur ac laboribus se fatigant, eas asseverationes quas afferunt hi qui ipsas asserunt, neque esse

εἶναι, ὅτ' εἴ τις δοκέῃ, κωλύω δοκέῖν.
[2] ὑπὸ σημείου μὲν γὰρ ἀδενὸς βλάπτε-
ται "ὑπονοήμαζα, ὅτε καλὸ, ὅτε 12
κακὸ, [3] ὧ χρὴ πιστεύσαντα εἰδέναι,
εἴτε ὀρθῶς ἀπήγγελται, εἴτε μή. [4] ἄλ-
λως γὲ ἐκποιεῖ τῷ βελομένῳ πι-
στεύειν· ἐγὼ γὰρ ἐμποδὼν ἴσαμαι. [5] "δο- 13
κέων γὲ αὐτῶν εἰ πάλησες λέγε-
ται, ἢ
τῶνδε τε ἀεὶ τὰς γυμναζομένους, ἢ
ἐκείνων τ' ἀμφότερον γεγραμμένων,
[6] ἀρχὴν μὲν τὸ σημείων τεκμήραζο
τὸν γνόζα, [7] ἔπειζα ἐνδιαστῶς τε
ἐς ἀνθρωπίνως ἀφικνεῖν· [8] ἅμα γὲ 14
τὰς ἀπαγγελλούζας "περιωδεξέρως
διηγεῖζαι ἢ ὡς ἐγένοντο. [9] "ἐπεὶ ἐδὲν 15
τῇσι νόσοισιν οὕτω ἀκριβὴς γνώσκειν ἐζὶ ἁ-
μαρτήματα· [10] καίζοι καθεύδειν γε
οἱ ἄνθρωποι, ἐς διαιτήμασιν ὀλιγο-
τρόφοισι χρεῶν. [11] ὥσζε μὴ πάμ-
πολλα δεῖ ὁρᾶν ὑποσκεπτόμενον
τὰ μελετῶντα. [12] οἱ μὲν πίνεσι
μόνον, οἱ δὲ ἐς τὴν πίνειν, ἢ ῥόφη-
μα, "ἢ σίτιον βέλτιον ἐπιφέρον. 16

V. [1] Ἀνάγκη ἔν γε τῷ τοιούτῳ,
τὰς μὲν τῷ ποτῷ πολέσι χρησαμέ-
νας δυσπνοωτέρας γίνεζαι, καὶ ἐρέον-
τας πολέον φαίνεζαι· [2] "τὰς δὲ τῷ ῥο- 17
φήματι ἢ τῷ σίτῳ πλεονάσαντας,
δύψιόν τε μᾶλλον ἐς πυρετώδεα. [3] εἰ
δέ τις ἀμφοτέροις, καὶ τῷ ποτῷ καὶ
τοῖσι ἐδέσι τὰ σίτια ἀμέτρως χρή-
σαιτο, [4] ἐπὶ τῷ πυρετώδεϊ ἐς δυσ-
πνοεῖν καὶ τὴν γαστέρα ἐπιτεταμένην
αὖ ἐς μείζω ἕξει. [5] "ἔξεσι δὲ ταῦτα 18
πάντα καὶ βασανίζειν κάλλιστα, καὶ
πάντα τοῖσι δοκιμίοισι, οἷσιν ἐχό-
μεθά τε καὶ χρεόμεθα, δι' ἁπάντων. [6]
ἀρχὴν μὲν τὴν γνώμην τε ἐς τοῖσιν
ὀφθαλμοῖσιν ἀνθρώπου κατακεί-
μενον ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ἀτρεκέως
διαιτώμενον ῥᾴδιον ἐζὶ γνῶναι, ἢν μὴ
ἀπῇσιν, ἢ ἐπὶ ὁδοιπορέοντα, καὶ
πάμπολλα ἐσθίοντα. [7] ἔπειτα τῇσι
χερσὶ

puto, neque si quis putat prohibeo. [2] A nullo enim signo, neque bono, neque malo, lædunturque suspiciones, [3] cui signo fide habita quis sciat, an recte pronunciatum sit, aut secus: [4] alioqui per me licet ut si quis velit credat. Non enim ego impedimento sum. [5] Arbitror autem si quid 'veri ab ipsis dici- 55
tur, aut his qui de his qui exercentur asseverant, aut illis qui prius scripti sunt: [6] primum quidem hunc qui cognovit, ex signis conjectasse: [7] deinde vero ambigue & humano more præ- 14
dixisse, [8] & simul eos qui id narrant, monstrosius quam factum fuit recensere. [9] Nam neque in morbis facile est peccata cognoscere, [10] etiamsi decumbant homines, & victu parum nutriente utantur, [11] ut non adeo 'multa intueri opus sit eum 60
qui hæc considerandi curam suscepit. [12] Alii enim bibunt solum: alii ad hoc quod bibunt, aut sorbitionem, aut cibum pauciſſimum assumunt.

v. Necesse igitur est eos qui 17
uberiore potu usi sunt, magis difficulter spirare, & plus urinæ ejicere. [3] Si vero quis utrisque, & potu & cibo, immodice usus fuerit, [4] 'ad hoc quod febrit, 65
& difficulter spirat, etiam ventrem circumtentum & majorem habebit. [5] Licet porro & hæc, 18
& alia omnia experimentis optime explorare, quæ & habemus, & omnibus recte utimur. [6] Primum equidem & intelligentia, & oculis cognoscere facile est, hominem in eodem loco decumbentem, & exacta victus ratione utentem, si non paruerit, aut obambulando, aut multa 'eden- 70
do. [7] Deinde qui manibus contrecta-

χερσὶ ψαύσωλα τ̃ γαστρός τε καὶ τ̃ φλεβῶν, ὁσόν ἐστιν ἐξαπατᾶσθαι, ἢ μὴ ψαύσωλα. 8 αἵ τε ῥῖνες, ἐν μὲν τοῖσι πυρετλαίνουσι, πολλά τε καὶ καλῶς σημαίνουσιν. 9 αἱ γὰρ ὀδμαὶ μέγα διαφέρουσιν. 10 ἐν δὲ τοῖσι ἰσχύουσί τε καὶ ὀρθῶς διαιτωμένοισιν οὐκ οἶδα, ὅ, τι ἂν χρησαίμην, ἐπ' ἐν τέτῳ τ̃ δοκιμίῳ. 11 ἔπεστι τοῖσιν ὠσὶ τ̃ φωνῆς ἀκέσωλα καὶ τ̃ πνεύματος ἔστι διαγινώσκειν, ἃ ἐν τοῖσιν ἰσχύουσιν οὐχ ὁμοίως ἐστὶ δῆλα, ἀλλ' οἷος πρόσθεν.

VI. 1 Ἦν τὰ ἤθεα τ̃ νοσημάτων τε καὶ τ̃ ἀλγεούντων σκοπέειν ὁ ἰητρὸς, οὐ χρὴ προλέγειν οὐδέν. 2 οὐ γὰρ ἂν δυσπνέοι οὕτω ἄνθρωπος ἐν ὑγιείῃ, ἔτι πλανωμένης τ̃ νόσου, καὶ πυρετὸς ὀξύτερος πυρὶ, καὶ ἡ γαστὴρ ἐπιλαθέιη· 3 ὥστε διὰ ταῦτα ἐκ ἀσφαλὲς προλέγειν πρόσθεν, πρὶν ἂν καθίσηται λαβεῖν τὸ νόσημα. 4 μετὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον, ὅ, τι ἂν παρὰ λόγον γένηται, λέγειν χρή. 5 δῆλα δὲ τὰ διὰ τὴν ἀπειθίην κακά. 6 αἵ τε γὰρ δύσπνοιαι, καὶ τἄλλα τοιαῦτα τῇ ὑστεραίῃ πεπαύσεται, ἢν δ' ἁμαρτάδα γένηται. 7 ἢν οὖν τις τοιούτων τὴν κρίσιν προϊδὼν λέγῃ, οὐχ ἁμαρτήσεται. 8 ἐγὼ μὲν νῦν τόνδε τ̃ τρόπον ἐσηγέομαι τ̃ ἐπισκέψιων, καὶ περὶ τ̃ οἰκουμένων, οἷα διαμαρτάνουσιν, καὶ περὶ τ̃ γυμναζομένων τε καὶ τ̃ ἄλλων πάντων. 9 τοὺς δ' ἀκριβείας κείνας ἀκούω τε καὶ καταγελῶ τ̃ ἀπαγγελλόντων. 10 σμικρὰ μὲν γὰρ ἀπειθούντων τ̃ ἀνθρώπων, οὐκ οἶδ', ὅπως ἂν ἐλέγξαιμι. 11 εἰ δ' εἴη μείζονα τὰ ἁμαρτήματα, ὃν τινα τρόπον ὑποσκεπτέον καὶ χρὴ, γράφω.

VII.

trectavit ventrem ac venas, minus falli potest, quam qui non contrectavit. 8 Et nares in febrientibus quidem, & multa & bene significant. 9 Odores enim multum inter se differunt. 10 At vero in sanis & recto victu utentibus, haud scio qua re vel in hoc experimento faciendo uti possim. 11 Postea audiendo vocem & spiritum auribus cognoscere datur, quæ in sanis non similiter sunt manifesta, sed qualiter etiam antea.

VI. Quod si etiam mores morborum ac ægrotorum didicerit medicus, non tamen quicquam prædicere oportet. 2 Non enim difficilius spirabit homo, morbo adhuc errante, & febriet acutiore febre, & venter intentus fuerit. 3 Quare propter hæc non tutum est prædicere, priusquam statum accipiat morbus. 4 Verum post hoc tempus, quicquid præter rationem acciderit, dicere oportet. 5 Manifesta vero sunt mala, quæ propter ægri inobedientiam fiunt. 6 Nam & spirandi difficultates, & alia hujusmodi postridie sedabuntur, si ob peccatum fiunt. 7 Si igitur quis hanc judicationem considerans dixerit, non delinquet. 8 Atque ego quidem hunc considerandi modum nunc consulo, tum de his qui domi manent, tum de his qui exercentur, itemque de aliis omnibus, qualia peccata committant. 9 At exactam illam narrantes rationem & audio, & derideo. 10 Quum enim parum inobedientes fuerint homines, haud scio quomodo id deprehendere possim. 11 Si vero majora fuerint peccata, quem in modum considerare oporteat scribam.

VII.

VII. Χρὴ δ', πρῶτον μὲν τὸν ἄνθρωπον, ἐν ᾧ μέλλει τις γνώσεσθαι τὰ ἀπειθοῦμενα, [2] ἅπασαν ἡμέραν ὁρᾶν, ἐν τῷ αὐτῷ τε χωρίῳ, καὶ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, μάλιστά γε ἡνίκα ἥλιος νεωστὶ καταλάμπει. [3] τοῦτον γὰρ τὸν χρόνον ὑποκεκενωμένος ἂν εἴη, καὶ νήστις ἂν ἔτι εἴη, καὶ τεταλαιπωρηκὼς ὀλίγον, πλὴν τῶν ὀρθρινῶν περιπάτων, [4] ἐν οἷς ἥκιστα ἀπειθεῖ, ἢν γε ἐπανεγερθεὶς ἄνθρωπος ἐς τὴν περίοδον καθέζηται. [5] ὥστε ἀνάγκη τὸν διηκριβωμένον μάλιστα ταύτην τὴν ὥραν, ὁμαλῶς ἔχειν τὰ καθέστασιν καὶ χρώματος τε καὶ ξύμπαντος σώματος. [6] διὸ δὲ ὁ ἐπιμελούμενος ὀξύτατος τ' ἂν εἴη καὶ τὴν νόον καὶ τὰς ὀφθαλμὰς, ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον. [7] σκοπεῖσθαι δὴ χρὴ καὶ τὸν ἄνθρωπον τὴν γνώμην, τάς τε ὄψεις, καὶ σώματος τὴν δύναμιν. [8] ἄλλοι γὰρ ἄλλα ῥᾳδίως ἐπιτελέσι τῶν προσταττομένων, καὶ χαλεπῶς. [9] πρῶτον μὲν οὖν [10] ὁλιμαγχόμενος ἐν πλείονα φάγῃ τε καὶ πίῃ, τότοισι δῆλον ἔσται, [10] καὶ ὀγκηρότερον αὐτοῦ τὸ σῶμα φανεῖται, καὶ λιπαρώτερον, καὶ εὐχρούστερον ἔσται, [11] ἢν μὴ κακῶς ἀφεκεχωρήκη τὰ ἀπὸ τῆς γαστρὸς αὐτῷ. [12] ἔσται δὲ καὶ θυμότερος ἐν τῇ παλαιπωρίῃ. [13] σκεπτέον δὲ καὶ, [14] ἢν πνεύματα ἔχηται. [14] ταῦτα γὰρ προσήκει γίνεσθαι τοῖσιν οὕτω διακειμένοισιν ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἁμαρτάδι.

VIII. Ἢν δὲ ἐδίδου τε ἤδη ἀναπνοὴ ὁμοῦ καὶ συχνὰ, καὶ παλαιπωρεῖν ἰσχυρᾶς, ἢ τὸ σῖτον μὴ καταφάγῃ, ἢ μεθύσθῃ, ἢ μὴ δειπνήσῃ ἀπὸ δεῖπνου συχνοῦ, ὧδε χρὴ διασκέπτεσθαι. [2] τὸ μὲν δεῖπνον εἰ μὴ καταφάγοι, [1] ἐκπεπλήσθαι δὲ τὰ μεμηθισμένα

VII. Oportet autem primum hominem, in quo quis per inobedientiam admissa cognoscere volet, [2] per totum diem intueri, & in eodem loco, & eadem hora, sole præsertim recens orto, [3] hoc enim tempore subevacuatus fuerit, & adhuc jejunus est, & nullo labore fatigatus est, præterquam matutinis deambulationibus, [4] in quibus minime inobediens est, si sane ubi de somno surrexit homo, ad deambulandum prodierit. [5] Quare necesse est eum qui justa victus ratione utitur, hac hora maxime æqualiter habere, & coloris, & totius corporis constitutionem. [6] Quapropter & is qui hujus considerationis curam gerit, acutissimus fuerit & mente, & oculis, eo tempore. [7] Contemplari præterea oportet hominis mentem, & mores, & corporis vires. [8] Alii enim alia facilius aut difficilius imperata faciunt. [9] Primum igitur is cui inedia imperata est, si plura comederit & biberit, per hæc manifestus fiet, [10] & tumidius corpus ipsius apparebit, & plenius ac coloratius erit, [11] si non excrementa alvi male ipsi processerint. [12] Erit item animosior ad ferendum laborem. [13] Considerandum etiam an ructum edat, aut à flatibus urgeatur. [14] Hæc enim fieri solent, his qui ita affecti sunt, propter hoc peccatum.

VIII. Si vero dum edere multa cogitur, & fortiter laborare, aut cibum imperatum non ederit, aut ebrius factus fuerit, aut à cœna larga non obambulaverit, hoc modo explorare oportet. [2] Siquidem cœnam non ederit, solito autem more deambula-

μαθητικόν, ἡδίων τε αὖ προσιδεῖν,
ὀξύτερός τε ἢ ἐργασικώτερος,
ἐν τοῖσι γυμνασίοισι. 3 ὁ δ' ἀπο-
πάτος σμικρότερός τε ξυνεστηκὼς
μᾶλις αὖ τότω ἡδύοιτο. 4 ἢν δ' τὸ
δεῖπνον καταφαγὼν μὴ περιπατήσῃ, 5 ἐρυγαῖός τ' αὖ, 6 φυσώδης
εἶη, 7 καὶ πλῆθος ἐκ ἔλαττον φαί-
νοιτο, 8 ἰδρώη αὖ μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐν τῇ παλαιστρίῃ, 9 καὶ δύσ-
πνοος αὖ εἶη, 10 καὶ βαρὺς, 11 αἵ τε
διέξοδοι τῆς κοιλίης μέζονές τε καὶ
ἧσσον γλίσχραι τετέαν ἡδύοιτ' αὖ.
12 εἰ δ' μήτε τὸ σῖτίον κατανάλω-
σάς, μήτε προπατήσας, νωθρότε-
ρος αὖ εἴη καὶ ὀκνωδέστερος. 13 εἰ
δ' μεθυσθείη, ἰδρώη τ' αὖ μᾶλλον ἢ
πρόσθεν, καὶ δύσπνοος αὖ εἴη, καὶ
βαρύτερος αὐτὸς ἑωυτῷ, καὶ ὑγρό-
τερος. 14 εἴη δ' αὖ καὶ δύσμορφότε-
ρος, ἢν μή τι αὐτῷ ἡ κεφαλὴ ἀ-
πέτῃτο. 15 γυναικὶ δ' χρησάμενος
ἅπαξ, ὀξύτερός τ' αὖ εἴη καὶ λε-
λυμένος μᾶλλον. 16 εἰ δ' πολυτάκις
ἀφροδισιάζοιτο, σκληρότερος αὖ
ἡδύοιτο, καὶ αὐχμηρόν τ' ἔχων, καὶ
ἀχρέστερός τε καὶ κοπιώδης μᾶλλον.

IX. Ἀποπάτους δὲ χρὴ ἀφι-
χωρέειν τοῖσι πολυπονέουσιν, ἐς αὖ
ὀλιγίζιτέωσί τε καὶ ὀλιγοπολέωσι,
σμικράς τε καὶ σκληράς· ἀνὰ δὲ πᾶ-
σαν ἡμέρην. 2 ἢν δὲ καὶ τρίτης,
ἢ πέμπτης, ἢ ἀφ' πλέονος χρόνου
[μὴ] ἀφιχωρέῃ, κίνδυνος ἢ πυρε-
τὸν ἢ ἀφροδίλιον ἐπιλαβεῖν. 3 ὅσα δὲ
ὑγρότερά ἐστι τῶν ἀφιχωρημάτων,
ἢ ὥσπερ ἐν τυπῇ ἐν τῇ ὁδεύῃ, τού-
τοισι δὴ πάντα τοῖσι κακίω. 4
τοῖσι δὲ συχνὰ ἐσθίουσιν ἤδη, καὶ
πολλὰ πολυπονέουσι, τῶν διέξο-
δον χρὴ, μαλθακὴν ἔσσαν, ἐμ-
πλέα εἶναι, πλῆθός τε τῶν εἰσπινέων
καὶ λόγον τῶν πολυπονίης. 5 Ἀφι-
χωρέῃ

bulaverit, jucundiorem aſpectum præ ſe feret, & vegetior ac operoſior in exercitiis erit. 3 Verum alvi egeſtio modica & compacta maxime in hoc fuerit. 4 Si vero cœna ſumpta non deambulaverit, 5 ructum utique edet, 6 & flatuoſus fuerit, 7 & plenitudo non minor appare- 110
bit, 8 & inter laborandum magis quam antea ſudabit, 9 & difficulter ſpirabit, 10 ac gravis erit, 11 & tranſitus alvi majores ac minus viſcoſi his fuerint. 12 Quod ſi neque cibum conſumpſerit, neque deambulaverit, pigrior utique fuerit ac tumidior. 13 Si vero ebrius factus fuerit, ſudabit magis quam antea, & difficulter ſpirabit, & ipſe ſeipſo gravior erit ac humidior. 14 Sed & lætior erit, ſi non caput ipſi affligatur. 15 Quod ſi uxore ſemel uſus fue- 115
rit, vegetior utique erit, & magis ſolutus. 15 Si vero ſæpius rem peregerit, durior evadet, & ſquallorem quendam habebit, & decoloratior ac magis laſſatus erit.

IX. Porro egeſtiones alvi procedere oportet his qui laboribus exercentur, quamdiu parum ederint, ac parum potaverint, modicas & duras, atque hoc quotidie. 2 Si vero tertio quoque die, aut quarto, aut ex longiore in- 120
tervallo prodierint, periculum eſt aut febri, aut alvi profluvio corripiendos eſſe. 3 Quæcunque vero egeſtiones liquidiores ſunt, quam ut in tranſitu conformentur, hæ ſane omnes pejores ſunt. 4 At vero his qui multum edunt, & multum laborant, egeſtionis tranſitum mollem, oportet eſſe ſiccum, & copiam ciborum ingeſtorum pro ratione laboris. 5 Pro-

cedunt

χωρέϊ· οἷς δὲ ἀπὸ τῶν ἴσων σιτίων, τοῖσι μὲν ἐλάχιστα πολυπωρέουσι πολέεσι, τοῖσι δὲ πλέεσι πολυπωρέουσιν ἐλάχιστα· [6] σμικρὸν [δὲ,] ἢν ὑγιαίνωσί τε καὶ διαιτέωνται. [7] " ἀλλὰ χρὴ τῶν- 33
τα συμβάλλεσθαι. [8] αἱ δὲ ὑγρότεραι τῶν διαχωρήσιων καὶ ἄτερ πυρετῶν γινόμεναι, καὶ ἐδωδιμαῖαι, καὶ ἥκιστον κρινόμεναι, λυσιτελέες, " ἐς ἅπαξ πᾶσαι 34
γινόμεναι, καὶ μὴ ὑποστρέφουσαι. [9] " εἰ δ' ἐπιπυρετήσειεν οἱ ἄν- 35
θρωποι, ἢ ὑποστρέφοιεν αἱ διάρροιαι, εἰ μακρὴ γίνοιντο, πάντως πονηραί· [10] εἴτε χολώδεες εἶησαν, εἴτε φλεγματώδεες, [11] εἴτε ὠμαὶ, καὶ διαιτημάτων τὰ ἴδια προσδεόμεναι ἔκκριναι, καὶ φαρμακοδύσιαι ἄλλαι ἄλλων.

x. " Οὖρον δὲ χρὴ καθ' ὅτι τὸ πῖ- 36
νόμενόν ἐστιν ἐθέλειν διαρέεσθαι, καὶ ἴσον εἶναι, καὶ ἀθρόον ὡς μάλιστα, καὶ ἡσυχῇ ὀλίγον παχύτερον, ἢ οἷον ἐπόθη. [2] " εἰ δὲ εἴη ὑδατω- 37
δέστερος, καὶ πλεῖον δὲ προσλαστο-
μένου πίνεσθαι, σημαίνει μὲν πείθεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πλείονι πολλῷ χρέεσθαι, ἢ ἐδυνάσθη ἀναπαύσιν, ἐς ὃ τὰ τοιαῦτα ποιέει τὸ οὖρον. [3] " εἰ δὲ καὶ ὀλίγον 38
τεύζοι τὸ οὖρον, σημαίνει ἢ φαρμακοδύσιον δεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἢ νόσημά τι τῶν περὶ κύστιν ἔχειν. [4]
" αἷμα δὲ ἐρῆσαι, ὀλιγάκις μὲν 39
καὶ ἄτερ πυρετοῦ καὶ ὀδυνέων, ἐσθλὸν κακὸν σημαίνει, ἀλλὰ κόπων λύσις γίνεται. [5] εἰ δὲ πολλάκις ἐρέοι, ἤ τι τούτων προσγένοιτο, δεινόν. [6] ἀλλὰ προλέγειν, μὲν τε ξυὺν ὀδυνῇσιν ἐρέηται, μὲν τε ξυὺν πυρετῷ, πύον ἐπιδιαρρήσσειν, καὶ ὅτῳ πάσεσθαι τὸ ἀλ-

γεδυν-

cedunt autem ab æquali ciborum copia, his [1] quidem qui minimum laborant, plurimæ egestiones, his vero qui plurimum laborant, [6] modicæ, si sani fuerint, & justa victus ratione utantur. [7] Nam ad hæc conjecturam facere oportet. [8] Liquidiores autem egestiones, & sine febribus contingentes, & quæ septima die, aut citius judicantur, commodæ sunt, si semel una vice omnes fiant, & non revertantur. [9] Si vero insuper febrierint homines, aut alvi [1] profluvia redierint, si longa fuerint, penitus mala sunt, [10] sive biliosa fuerint, sive pituitosa, [11] sive cruda: & victus ratione propria, singula opus habent, itemque medicamentis alia aliis.

x. Cæterum urinam juxta potionis copiam mingere oportet, & semper æqualem, & quam maxime acervatim, & momento paulo crassiorem, quam id quod in potu acceptum fuit. [2] Si vero fuerit aquosa, & copiosior quam pro eo quod [1] bibi imperatum est, significat hominem non obedire, sed copiosiore potu uti: aut non posse renutriri, quam diu talia urinam faciunt. [3] Si vero paulatim stridat urina, aut medicamentis hominem opus habere significat, aut morbum aliquem circa vesicam habere. [4] At sanguinem mingere, raro quidem & sine febre ac dolore, nihil mali significat, sed lassitudinum solutio fit. [5] Si vero sæpius mingat, & [1] aliquid ex his accesserit, malum est. [6] Verum prædicere oportet, sive cum dolore mingatur, sive cum febre, fore ut insuper pus mingat, atque ita dolores ac afflictiones

quies-

γεόντων. 7 " παχὺ δὲ ἕτερον, 40
λιθιῶντι ὑπόστασιν ἔχον, σημαίνει δὲ τὰ ἄρθρά πνα ὀδυνᾶν καὶ ἔπαρσιν. 8 " αἱ δ' 41
ἄλλαι ὑποστάσεις αἱ ἐν τοῖσιν ἕρποισιν τῶν γυμναζομένων, πᾶσαι ἀπὸ τῶν νεφρημάτων γίνονται τῶν περὶ τὴν κύστιν. 9 δῆλον δὲ ποιήσεται· ξυὼ ὀδυνήσί τε γὰρ ἔσονται, καὶ δυσαπάλακτοι. 10 καὶ ταῦτα μὲν γράφω περὶ τούτων, καὶ λέγω τοιαῦτα ἕτερα. 11 " ὧν 42
δὲ δι' ἀκριβέος καὶ ἡγεμονίης τῶν προρρήσιων, τοῖσι μὲν αὐτῶν αὐτὸς ξυνεγενόμην, τῶν δὲ παρά τε καὶ μαθητῶν " ἐλεγχο- 43
μένων, τὰ δὲ ξυγγράμματα ἔλαβον. 12 ὥς τε δὴ εἰδὼς, οἷα ἔκρηνε αὐτῶν ἕκαστος φρονέων, καὶ τὰς ἀκριβείας ἑκάστων ἐπιχειρήσας γράφειν.

XI. Περὶ δὲ τῶν ὑδρώπων τε καὶ φθίσιων, καὶ τῶν ποδαγρῶν, τῶν τε λαμβανομένων ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου καλεομένης, τάδε λέγω· 2 [καὶ] καθ' ἓν μὲν περὶ πάντων τὸ αὐτό· 3 " τὸν γὰρ 44
ξυγγενέα τούτων τῶν νεφρημάτων ἔστιν εὐδύνατα δυσαπάλακτον ἐόντα. 4 τὰ δὲ ἄλλα καθ' ἕκαστον γράψω. 5 " χρὴ δὲ τὸν ὑ- 45
πὸ ὕδρωπος ἐχόμενον καὶ μέλλοντα ἀπαλλάσσεσθαι, 6 εὐπλαγχνόν τε εἶναι, 7 καὶ ἀναπίμπλασθαι, καὶ φαγεῖν ἅμα πεπλῆσθαί τε εὐπετέως, 8 εὔπνοόν τε ὄντα 9 ἀνώδυνον εἶναι, 10 " καὶ χλιαρὸν, [καὶ] 46
ὁμαλῶς πᾶν τὸ σῶμα ἔχειν, 11 καὶ μὴ ἀπεστηκὸς περὶ τὰ ἄκρα. 12 κρέσσον δὲ, ἐπὶ σμικρὰ μᾶλλον ἔχειν ἐν τοῖσιν ἀνθρωπηίοισιν. 13 ἄριστον δ', μήτε ἕτερον τούτων. 14 ἀλλὰ μαλακά τε χρὴ καὶ ἰσχνὰ εἶναι

quiescant. 7 Crassa vero urina albam subsidentiam habens, aut circa articulos dolorem aliquem, aut tumorem significat. 8 Aliæ vero omnes subsidentiæ in urinis eorum qui exercentur, à morbis circa vesicam fiunt, 9 id quod ipsi manifestum facient. 'Cum 145
doloribus enim erunt, & tales ut difficulter quis ab ipsis liberari possit. 10 Atque hæc quidem de his scribo, & hujusmodi alia dico. 11 Cæterum ex his qui exactam ac certam prædictionum rationem prædicant, cum aliquibus ipse conversatus sum, cum aliquorum vero filiis ac discipulis rem contuli, quorundam vero scripta accepi. 12 Quare quum probe sciam qualiter quisque ipsorum 'sentiat, & exactas 150
certitudines nusquam compererim, hæc scribere aggressus sum.

XI. At vero de aqua inter cutem, & tabidis, & podagris, & his qui à morbo sacro appellato corripiuntur hæc dico. 2 Ex aliqua quidem parte de omnibus idem. 3 (Nam qui hos morbos congenitos habet, is ægre ab ipsis liberari potest.) 4 Reliqua vero singulatim scribam de singulis. 5 Eum qui ab hydrope, sive 'aqua inter cutem correptus 155
est, & superstes esse volet, 6 bonis visceribus præditum esse oportet, 7 ita ut natura se exerat, simulque facile concoquat, 8 & bene spiret, 9 sitque sine dolore, 10 & totum corpus æqualiter tepidum habeat, 11 & non circa extremas partes colliquatum. 12 Melius est autem ut tumores potius habeat in extremis partibus. 13 Optimum vero est neutrum horum habere. 14 Nam molles ac graciles esse con-

εἶναι τὰ ἀκρωτήρια, [15] καὶ τὸν γα-
στέρα μαλθακὸν ' εἶναι ψαυομέ-
νων. [16] " βῆχα δ' μὴ προσεῖναι, [17] 47
μηδὲ δίψαν, [18] μηδὲ τὸν γλῶσ-
σαν ἐπιξηραίνεσθαι, ἔν τε τῷ ἄλλῳ
χρόνῳ, καὶ μᾶλιστα τοὺς ὕπνους· [19] γίνε-
σθαι δ' τοῦτο μάλιστα. [20] τὰ δ' σιτία ἡ-
δέως δέχεσθαι, [21] καὶ ἐσθίοντα ἱκανὰ
μὴ πονεῖσθαι. [22] τὸν δὲ κοιλίλον
ὡς μὲν τὰ φάρμακα ὀξέως εἶ-
ναι, τὸ δὲ ἄλλον χρόνον διαχωρεῖν
μαλθακὸν ἐκτετυπωμένον. [23] τὸ
δὲ ἕδρον φαίνεσθαι περαιούμενον
" ὡς τὰ ἐπιηδεύματα καὶ τὸ οἶ- 48
νον τὰς μεταβολάς. [24] " τὸν δὲ 49
πόνον φέρειν εὐπετῶς ' φάδιον, καὶ
ἄκοπον εἶναι [25] ἄριστον μὲν ὅτῳ
πάντα διακεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ
ἀσφαλέστατ' ἂν ὑγιάσειε. [26] εἰ
δὲ μή, ὡς πλεῖστα τούτων ἐχέτω· [27]
ἐν ἐλπίσι γὰρ ἔσται σωθήσεσθαι. [28]
ὃς δ' ἂν μηδὲν τούτων ἔχῃ, ἀλλὰ
τἀναντία, ἀνέλπιστον ἴσθι αὐτὸν
ἔσεσθαι. [29] ὃς δ' ἂν τούτων ὀλίγα ἔχῃ,
ἃ φημὶ χρῆσθαι εἶναι τῷ ὑδρωπιῶν-
τι προσόντα, ὀλίγας ἐλπίδας αὐ-
τῶν. [30] " ᾧ δ' ἂν αἱμορραγὴν πολ- 50
λὴν ἄνω καὶ κάτω, καὶ πυρετὸς ἐπι-
γένηται, ὕδατος ἐμπλησθῆναι
πολλὰς ἐλπίδες ' τοῦτον. [31] καὶ τὸ
ὑδρώπων ἔτος ὀλιγοχρονιώτατός
τε καὶ ἐν τοῖσιν ἀφυκτοτάτοισιν.
[32] ἄλλως δὲ προσημῆναι δεῖ τό-
τε. [33] " οἷσι δὲ οἰδήματα μεγά- 51
λα γενόμενα καθαιμαραίνεται, καὶ
αὖθις ἐπαίρεται, ἔστι μᾶλλον πε-
ριγένονται τε ἐκ τῶν αἱμάτων τοῦ ἀ-
ναρρήξιος " ἐμπιπλαμένων. [34] 52
" ἔξαπίνης δὲ τοὺς ἀλγέοντας ἔ- 53
στιν οἱ ὕδρωπες, ὡς τε ποιέσιν
αὐτοὺς ἀπίοντας τοῖσιν ἰητροῖσιν
ἐπόμενοι.

XII. Περὶ δὲ τῶν φθινόντων, καὶ
μὴ

convenit extremas partes, [15] 160
itemque ventrem ad contactum
mollem. [16] Tussim vero adesse
non oportet, [17] neque sitim, [18]
neque linguam reficcari, tum
reliquo tempore; tum post som-
nos, [19] quando hæc valde fieri
solent. [20] At cibos libenter acci-
pere oportet, [21] & ubi multum
satis comedit, non affligi. [22]
Alvum vero ad medicamenta
quidem celerem habere, reliquo
autem tempore egerere recre-
mentum molle efformatum. [23]
' Urinam autem apparere conve- 165
nit, pro studiorum ratione, &
vinorum mutatione transeunte.
[24] Laborem vero ferre oportet
facile, & lassitudinis exortem
esse. [25] Ac optimum quidem est
hominem ita per omnia dispositum
esse, & sic securissime sanus
fieri poterit. [26] Sin minus, plu-
rima ex his habeat. [27] Nam spes
erit ut superstes evadat. [28] Qui
vero nihil horum habuerit, sed
contraria, eum desperatum esse
scito. [29] ' Qui autem pauca ho- 170
rum habuerit, quæ bona esse
dixi, si hydrope laboranti adsint,
huic exiguæ spes restant. [30] Cui
vero multum sanguinis sursum
ac deorsum eruperit, & febris
insuper accesserit, eum multa
aqua repletum iri timor est, [31]
atque hic hydrops brevissimi ti-
moris est, & ex quo pauciss. 175
evadunt. [32] Verum de hoc alteri
prius significare oportet. [33] At
quibus magni tumores facti e-
marcescunt ' ac rursus attollun-
tur, hi magis convalescunt quam
illi qui ex sanguinis eruptione
implentur. [34] Verum fallunt hi
hydropes ipsos ægrotos, faciunt-
que ut ipsi à medicis discedant
ac pereant.

XII. De tabescentibus quod

ad

μὴ τὸ πλύελον ⸌ τὴν βῆχα, ταυτὶ λέγω, " ἄνωθεν δεῖ τ' ἐμπύων ἕλκαφον. 2 " χρὴ γὰρ τὸ πλύελον τῷ μέλλοντι καλῶς ἀπαλλάξειν, διὰ πτέσεως τε ἀναδήσασθαι, καὶ εἶναι λευκὸν, καὶ ὁμαλὸν, καὶ ὁμοχροον, καὶ ἀφλέγματον. 3 " τὸ δ' ἀπὸ τ' κεφαλῆς καθαρρέον, ἐς τὰς ῥῖνας τρέπεσθαι. 4 " πυρετὸν μὴ λαμβάνειν, ὥστε τ' δίαιταν μὴ κωλύεσθαι, μηδὲ διψῶν. 5 ἡ γαστὴρ ὑποχωρείτω πᾶσαν ἡμέρην, " καὶ τὸ ὑποχωρέον ἔστω σκληρὸν, καὶ ὄγκος ᾖ καὶ πλείων ἰόντα. 6 " τὸν ἄνθρωπον ὡς ἥκιστα λεπτὸν εἶναι. 7 τὸ στῆθος ἐπαινεῖν χρὴ τετράγωνόν τε ἐὸν καὶ λάσιον. 8 καὶ ὁ χόνδρος αὐτοῦ μικρὸς ἔστω, καὶ σαρκωμένος ἰσχυρῶς. 9 ὅσοις μὲν γὰρ ταῦτα πάντα ἔσται, περιεκλεκώτεροι γίνονται. 10 ὃς δ' αὖ μηδὲν τούτων ἔχει, ὀλεθριώτατος.

XIII. " Ὅσοι δ' αὖ ἔμπυοι γίνονται, νέοι ἐόντες, ἐξ ἀποσκήψιος, ἢ συρίγγων, ἢ ἀπ' ἄλλου τινὸς τοιούτων, ἢ ὑπὸ πλευροφθορίης ἀποστάσιος, ἀποθνήσκουσι, ἢν μὴ πολλὰ κάρτα αὐτοῖσιν ἐπιγένηται τῶν ἀγαθῶν σημείων. 3 ἀπόλλυνται δ' οἱ ἄνθρωποι ἔαρος. 4 ἰσχυρῶς δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων νουσημάτων μακρῶν ἐς τοῦτο ὥραν τοῦτο τελευτῶσιν οἱ πλεῖστοι. 5 " τῶν δ' ἄλλων ἥκιστα θνήσκουσι αἵ τε παρθένοι καὶ αἱ γυναῖκες, ἤν τισιν ἀπολήψει ἐπιμηνίων ἡ φθίσις γένηται. 6 εἰ δέ μέλλοι τὴν θνήσεσθαι τῶν παρθένων ἢ τῶν γυναικῶν, τῶν τε ἄλλων σημείων τῶν ἀγαθῶν δεῖ πολλὰ ἐπιγενέσθαι, 7 καὶ τὰ ἐπιμήνια λαμπρῶς τε καὶ καθαρῶς ἐπιφανῆναι, 8 ἢ ἐλπὶς οὐδεμία.

XIV. Οἱ δὲ καὶ τῶν αἱμάτων ῥηξάντων ἔμπυοι γενόμενοι τῶν τε αὐ-

ad ſputum ac tuſſim attinet, eadem dico quæ de pectore ſuppuratis ſcripſi. 2 Oportet enim eum qui probe liberari volet, facile ſputum per tuſſim rejicere, & id eſſe album, & æquale, & ejuſdem coloris, & ab inflammatione alienum. 3 Quod vero à capite defluit, ad nares converti: 4 febrem autem non invadere, ut ne à cœnis prohibeatur, neque ſitiat. 5 Venter autem egerat quotidie, & id quod egerit ſit durum, copia pro ratione ciborum ingeſtorum. 6 Hominem vero quam minime tenuem eſſe oportet. 7 Pectus autem laudare convenit quadrangulum & hirſutum, 8 & os ipſius parvum ſit, & robuſte carnoſum. 9 Quicunque enim hæc omnia habuerit, maxime ſuperſtes erit. 10 Qui vero nihil horum habet, interitui proximus.

XIII. Quicunque vero pectore ſuppurati facti fuerint, dum juvenes ſunt, ex humorum illapſu, aut fiſtula, aut alio quopiam hujuſcemodi, aut ex abſceſſus recurſu, hi non evadunt, 2 niſi valde multa bona ſigna ipſis acceſſerint. 3 Pereunt autem homines hi ad autumnum. 4 Sed & ex aliis morbis longis pleriique ad hoc tempus maxime moriuntur. 5 Cæterum ex aliis minime ſuperſtites manent & virgines, & mulieres, quibus ex ſuppreſſis menſibus tabes oborta eſt. 6 Si vero aliqua virgo, aut mulier evaſura eſt, & aliorum ſignorum bonorum multa accedere oportet, 7 & menſes ſplendide ac pure apparere, 8 aut nulla ſpes eſt.

XIV. Qui vero ex ſanguinis eruptione pectore ſuppurati

ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παρθένων, φλεγμένον) μὴ ἔχ ἧσσον. [2] τὰ δὲ σημεῖα χρὴ πάντα ἀναλογισάμενον, τά τε φλεγμαίνοντα καὶ τὰ ἐμπύων καὶ φθινόντων, προλεγειν τόν τε φλεγμονὴν καὶ τὴν ἀποκύμωσιν. [3] μάλιστα δὲ φλεγμένον) ἐκ τῶν αἱμάτων ἀναῤῥήξιων, οἷσιν αἱ ἀλγήματα ὑπάρχει μελαγχολικὰ ἔν τε τῷ νώτῳ καὶ σὺν τῷ ἤθει, καὶ μὴ τῶν ἀναῤῥήξιν ἀνωδυνώτεροι γίνων). [4] βῆχές τε γὰρ ἐπιγίνον) καὶ πυρετοί. [5] οἱ [δὲ] πολλοὶ ἀφελέουσιν ἐνίοις διψῶν καὶ πλέως φέροντες. [6] ὑποστροφαὶ δὲ τῶν ἀναῤῥήξιων μάλιστα γίνον) τούτοισιν, ἢν μὴ ἀποστάσιες ἐπιγίνων). [7] ἄριστοι δὲ ἀποστάσιων αἱ αἱματηραί). [8] ὀδυνῶσι δὲ καὶ τοῖσι τίθεσιν ἀλγήματα ἔνεσι, καὶ ἀεὶ χρόνῳ λεπτύνονται τε καὶ βήσσουσι, καὶ δύσπνοιαι γίνον), ὅταν πυρετῶν ἐπιλαμβανόντων, ὅταν ἐμπυημάτων ἐπιγινομένων, [9] τούτους ἐπανερέσθαι, ὁκόταν βήσσωσί τε καὶ δύσπνοοί εἰσι, [10] καὶ ξυμμεμιγμένον τι καὶ μικρὸν, ὀδμὴν ἔχον, ἀναδήσωσι.

XV. Περὶ δὲ ποδαγρικῶν τάδε. [2] ὅσοι μὲν γέροντες ἢ τοῖσιν ἄρθροισιν ἐπιπωρώματα ἔχουσιν, ἢ τρόπον τινὰ λιπαπωρον ζῶσι κατὰ λίαν ξηρὰς ἕξιας, [3] ὅτι μὲν πάντες ἀδυνάτως ὑγιέες γίνεσθαι ἀνθρωπίνῃ τέχνῃ, ὅσον ἐγὼ οἶδα. [4] ἰῶνται μὲν τοῦτους, ἄριστα μὲν δυσεντερίαι, καλῶς ἐπιγενόμεναι). [5] ἀτὰρ καὶ ἄλλαι ἀποκλίσιες ὠφελέουσι κάρτα, αἳ ἐς τὰ κάτω χωρία ῥέπουσαι. [6] ὅστις δὲ νέος ἐστὶ, [7] καὶ ἀμφὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ἔπω ἐπιπωρώματα ἔχει, [8] ὃς δὲ τρόπον ἐστὶν ἐπιμελὴς τε καὶ φιλόπονος, [9] καὶ κατὰ λίαν ἀγαθὰς ἕξιας ὑπακούει ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα, [10] ἔτος δὴ, ἰητρῷ

fiunt, & viri, & mulieres, & virgines, non minus evadunt. [2] Verum fignis omnibus tum fuppuratorum, tum tabefcentium collectis, & fuperftitem futurum, & periturum prædicere oportet. [3] Maxime vero evadunt ex fanguinis eruptione, hi quibus dolores funt atrabilarii, & in dorfo, & in pectore: & qui poft eruptionem minus dolent. [4] Nam & tuffes non valde infuper accedunt, & febres [5] pleræque perfeverant, fitim facile ferentes. [6] At reverfiones eruptionis fanguinis maxime fiunt his, fi non abfceffus fuccedant. [7] Optimi vero funt abfceffus fanguinolentiffimi. [8] Quibus autem in pectoribus dolores infunt, & per tempus attenuantur, & tuffiunt, ac difficulter fpirant, neque febribus infuper corripientibus, neque fuppurationibus fuccedentibus, [9] eos interrogare oportet, quum tuffiant, & difficulter fpirent, [10] an & compactum quiddam & modicum odorem habens tuffiendo rejiciant.

xv. De podagricis hæc dico. [2] Quicunque aut fenes funt, aut circa articulos callos tofaceos concretos habent, aut ærumnofe vivunt, ac ficcam alvum habent: [3] hi omnes fani fieri non poffunt humana arte, quantum ego novi. [4] Sanant quidem hos optime, dyfenteriæ fi fuccefferint. [5] Sed & aliæ eliquationes valde profunt, quæ ad infernos locos repunt. [6] Qui vero juvenis eft, [7] & circa articulos nondum tofaceos callos concretos habet, [8] & accurate vivit, & laboris amans eft, [9] & alvum bonam habet ad obediendum pro ftudiorum ratione, [10] hic fane medi-

ἰητρῷ γνώμιλω ἔχοντ@ ἐπίλυχνον, ὑγιὴς αὖ γένοιτο.

XVI. " Τῶν δ' ὑπὸ τ ἱερῆς νόσε λαμβανομένων, χαλεπώτατα μὲν ἐξίσαται, " ὁκόσοισιν αὖ ἀπὸ παιδὸς ξυμβήσετ' ἀ ξυναυξηθῆ τὸ νόσημα. 2 "ἔπειτα δὲ, ὁσοισιν αὖ γένηται ἐν ἀκμάζοντι τῷ σώματι τ ἡλικίης. 3 εἰη δ' αὖ ἀπὸ εἴκοσι ἀ πέντε ἐτέων ἐς πέντε ἀ τεσσαρακοστὸν ἔτος. 4 " μετὰ δὲ τάτους, ὁσοισιν αὖ γένηται τὸ νόσημα μηδὲν σημαῖνον, ὁκόθεν ἄρξεται τ σώματ@. 5 " οἷσι δὲ ἀπὸ τ κεφαλῆς δοκέει ἄρχεσθαι, ἢ ἀπὸ τ πλευρῆς, ἢ ἀπὸ τ χειρὸς, ἢ ποδὸς, εὐπετέστερα ἰᾶται. 6 Διαφέρει γὰρ ἀ ταῦτα. 7 τὰ γὰρ ἀπὸ τ κεφαλῆς τάτων χαλεπώτατα· 8 ἔπειτα τὰ ἀπὸ τ πλευρῆς. 9 τὰ δὲ ἀπὸ τ χειρῶν τε καὶ τῶν ποδῶν μάλιστα οἷά τε ἐξυγιαίνεσθαι. 10 ἐπιχειρέειν δὲ χρὴ τετοίσι τὸν ἰητρὸν, εἰδότα τὸν τρόπον τῆς ἰήσι@, ἢν ἔωσιν οἱ ἄνθρωποι νέοι τε καὶ φιλόπονοι. 11 " πλὴν ὅσων αἱ φρένες τι κακὸν ἔχουσιν, ἢ εἴ τις ἀπόπληκτ@ γένηται. 12 " αἱ μὲν γὰρ μελαγχολικαὶ αὗται ἐκστάσιες ἀ λυσιτελέες. 13 αἱ δ' ἄλλαι, αἱ ἐς τὰ κάτω " τρεπόμεναι, πᾶσαι ἀγαθαί. 14 ἄριστοι δὲ καὶ σύνεσθαι πολλῶ, αἱ αἱμαληρόπλαι. 15 " ὀκόσοι δ' γέροντες ἤρξαντο λαμβάνεσθαι, ἀποθνήσκουσί τε μάλιστα· 16 καὶ, ἢν μὴ ἀπάλωνται, τάχιστα ἀπαλλάσσονται ὑπὸ γ' αὐτομάτου· 17 ὑπὸ δ' τ ἰητρῶν ἥκιστα ὠφελέονται. 18 " οἵσι δ' τῶν παιδίων ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διεστράφησαν, 19 ἢ μεῖζόν τι κακὸν ἔπαθον, 20 ἢ φύματα ὑπὸ τ αὐχένα ἐφύη,

medicum intelligentiam habentem nactus, sanus fieri poterit.

XVI. Ex his porro qui à sacro morbo corripiuntur, difficillime quidem liberantur hi quibus à puero contigit morbus, & simul ad 'virilem ætatem pervenit: 2 deinde hi quibus corpore in vigore ætatis constituto factus est, 3 fuerit à viginti quinque annis, usque ad annum quadragesimum quintum. 4 Post hos autem, quibus factus fuerit morbus, nullam significationem præbens, ex qua corporis parte initium sumat. 5 At quibus ex capite initium capere videtur, aut à latere, aut à manu, aut pede, facilius curatur. 6 Verum differunt etiam hæc morbi 'genera. 7 Qui enim à capite initium sumunt, ex his gravissimi sunt: 8 deinde qui à latere. 9 Qui vero à manibus ac pedibus, maxime sanari possunt. 10 Cæterum horum curam aggredi oportet medicum, qui medendi modum novit, si homines fuerint juvenes, & laboris amantes, 11 nisi mens mali aliquid habuerit, aut quis stupore attonito sideratus fuerit. 12 Nam hæ atrabilariæ mentis emotiones, non sunt 'conducibiles. 13 Alii vero qui ad infernas partes convertuntur abscessus, boni sunt. 14 Longe vero optimi & hic sunt, qui sunt sanguinolentissimi. 15 Quicunque vero senes apprehendi incipiunt, maxime moriuntur. 16 Et si non pereant, statim celerrimeque per se liberantur, 17 à medicis autem minime opem ferunt. 18 At quibus pueris oculi repente distorti fuerunt, 19 aut majus quoddam malum perpessi sunt, 20 aut tubercula sub cervicem

ἐφύη, [21] " ἢ ἰσχνοφωνότεροι ἐγέ- 80 vicem ' oborta sunt, [21] aut vo- 230
νοντο, [22] ἢ βῆχες ξηραὶ χρόνιαι cem graciliorem adepti sunt, [22]
προσέσχον, [23] ἢ ἐς τὸν μασχάλην aut tussis siccæ diuturnæ adhæ-
μείζοσι ῥυομμοῖσιν ὀδυνῶν φορᾶς, rent, [23] aut majoribus factis do-
καὶ σὺν ἐλαφρότητι, [24] " ἢ ἐν τοῖσι 81 lor procedit ad ventrem, & non
πλαδαροῖσι διαστρέμματα ἔχουσιν, exturbatur, [24] aut in lateribus
25 [25] " ἢ φλέβας παχείας ' περὶ τὸν 82 distortiones habent, [25] aut ve-
μασχάλην κιρσώδεας, [26] " ἢ ἐπι- 83 nas crassas circa ventrem varico-
πλοον καταβαίνῃ, [27] " ἢ ὄρχις 84 sas, [25] aut omentum descendit,
μέγας γέγονεν, [28] ἢ " χεὶρ λεπτὴ 85 [27] aut testis magnus factus est,
καὶ ἀκρατὴς, [29] ἢ πὰς ἢ κνήμη ξύμ- [28] aut manus tenuis & impotens,
παυσα ἐχωλώθη, [30] ἄτερ προφά- [29] aut pes aut tibia tota clauda
σιος ἄλλης· [31] τέτοισι πᾶσιν εἰ- facta est, [30] citra aliam causam:
δέναι, ὅτι ἡ νοῦσος προεγράφη πρὸ [31] his omnibus morbum antea
τούτων ἀπάντων. [32] καὶ οἱ μὲν πλεῖ- ' factum fuisse, scire oportet, 235
στοι τῶν τρεφόντων τὰ παιδία, ἐρωτώ- præ his universis. [32] Et plurimi
μενοι ὁμολογήσουσι· [33] τὰς δὲ καὶ qui pueros educant, si interro-
λανθάνει, καὶ ἐ φασὶν εἰδέναι πιθα- gentur confitebuntur: [33] quos-
νὸν ἐδὲν γινόμενον. dam vero etiam res latet, ne-
gantque se scire quicquam tale
factum esse.

XVII. " Τὸν δὲ περὶ τῶν ἑλκέων 86 XVII. Qui porro de ulceribus
μέλλοντα γνώσεσθαι, ὅκως ἕκαστα cognoscere volet, quomodo sin-
τελεωθήσεται, [2] ' πρῶτον μὲν χρὴ τὰ gula finient, [2] eum primum ho-
" εἴδεα τῶν ἀνθρώπων ἐξεπίστασθαι, 87 minum species perscrutari opor-
τά τε ἀμείνω πρὸς τὰ ἕλκεα, καὶ tet, tum eas quæ meliores sunt
τὰ ἥκιστα. [3] " ἔπειτα τὰς ἡλικίας 88 ad ulcera, tum quæ deteriores:
εἰδέναι, ὁπόσῃσιν ἕκαστα τῶν ἑλ- [3] deinde ætates nosse, in quibus
κέων δυσαπάλακτα γίνεται. [4] τά ' singula ulcera curatu difficilia 240
τε χωρία ἐπισκέψασθαι τὰ ἐν τοῖσι existunt. [4] Locos item in corpo-
σώμασιν, ὅσον διαφέρει θατέρα ribus perspectos habere, quan-
θατέρων· [5] " τά τε ἄλλα ὁκοῖα τὰ 89 tum alii ab aliis differunt. [5] Sed
ἐφ' ἑκάστοισιν ἐπιγίνεται, ἀγαθά τε & alia qualia in singulis accedunt
καὶ κακὰ, εἰδέναι. [6] εἰδὼς μὲν γὰρ αὖ tum bona, tum mala, nosse
τις τοῦτα πάντα, εἰδεῖη ἂν καὶ, ὅκως oportet. [6] Si quis enim omnia
ἕκαστα ἀποβήσεται. [7] μὴ εἰδὼς δὲ hæc noverit, is sane sciet etiam
τοῦτα, σὺκ ἂν εἰδείη, ὅπως αἱ τε- quo modo singulorum eventus
λεύται ἔσονται ' ἀμφὶ τὰ ἑλκέων. [8] contingent. [7] Qui vero non no-
" Εἴδεα μὲν γὰρ ἀγαθά ἐστι τὰ τοιά- 90 verit hæc, non nosse poterit
δε· ἐλαφρὰ, καὶ ξύμμετρα, καὶ quales fines ulcerum erunt. [8]
ἀσπαλιχνα, καὶ μήτε σαρκώδεα Species equidem bonæ sunt hæ: 245
ἰσχυρῶς, μήτε σκληρά· [9] καὶ δὲ Leves, ' & commoderatæ, &
χρῶμα ἔστω λευκὸν, ἢ μέλαν, ἢ bonis visceribus præditæ, & ne-
ἐρυθρόν. [10] τοῦτα γὰρ πάντα ἀγα- que valde carnolæ, neque duræ.
θὰ, ἀκίνδυνα ἐόντα. [11] " εἰ δ' εἴη μι- 91 [9] Juxta colorem vero sit species
alba, aut nigra, aut rubens. [10]
Hæ enim omnes bonæ sunt, si
puræ sunt. [11] Si vero pallidus
color

ξόχλω-

ξόχλωρον, ἢ χλωρὸν, ἢ πελιδνὸν τὸ χρῶμα, κάκιον γίνε). [12] τὰ ἢ εἴδεα, ὅσα αὖ τοῖσι ῥηγεγραμμένοισι πάνυ λίκνα πέφυκε, ἐόντα κακίω ἐόντα.

xlix. Περὶ ἢ ἡλικιῶν. "φύματα μὲν ἔμπυα γίνε), καὶ τὰ χειρόδεα τοῦτα τῶν παιδίων ἴσχουσι, καὶ ῥᾷστα ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσε. [2] τοῖσι ἢ γεραιτέροισί τε τῶν παιδίων, καὶ νεηνίσκοισι, φύε) μὲν ἐλάσσω, χαλεπώτερον ἢ ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσεται. [3] τοῖσι ἢ ἀνδράσι, τὰ μὲν τοιαῦτα φύματα οὐ γίνε) ἐπιγίνε). [4] τὰ ἢ "κηρία δεινὰ, [5] καὶ "οἱ κρυπτοὶ καρκίνοι οἱ ὑποβρύχιοι, [6] καὶ οἱ "ἐκ τῶν ἐπινυκτίδων ἕρπητες, [7] ἕως τ' ἂν ἑξήκοντα ἔτεα συχνῶν ὑπερβάλωσι. [8] τοῖσι ἢ γέρουσι, τῶν μὲν τοιούτων φυμάτων οὐδὲν ἐπιγίνε), [9] οἱ ἢ καρκίνοι οἱ κρυπτοὶ καὶ οἱ "ἀκρόπυοι γίνον), καὶ ξυναποθνήσκουσι. [10] τῶν ἢ χωρίων μαχάλαι δυσιητότεραι, ἐκ κενεώνες τε καὶ μηροί. [11] "ὑποστάσιές τε γὰρ ἐν αὐτοῖσι γίνον), καὶ ὑποτροφαί. [12] τῶν ἢ περὶ ἄρθρα ἐπικινδυνότατοι "οἱ μεγάλοι δάκτυλοι, ἐκ μᾶλλον οἱ τῶν ποδῶν. [13] "οἷσι ἢ γλῶσσης ἐν τῷ πλαγίῳ ἕλκος γίνε) πολυχρόνιον, καλὰ καθεῖν τοὺς ὀδόντων λίθους ἐξετάσαι καλῶς αὐτό.

lx. "Τὰ ἢ τρώματα θανατωδέστερα μὲν τὰ "ἐς τὰς [1] φλέβας τὰς παχείας, [2] τὰς [τε] ἐν τῷ τραχήλῳ τε καὶ τοῖς βουβῶσιν. [3] ἔπηται [τὰ] ἐς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ ἐς τὸν ἦπαρ. [4] ἔπηται "τὰ ἐς τὸν ἔντερον καὶ ἐς κύστιν. [5] ἔστι ἢ τούτων πάντων, ὀλέθρια ἐόντα ἰσχυρῶς, ἐκ ἔστιν ἄφυκτα, ὡς δοκέει. [6] τά τε γὰρ χωρία τὰ ὀνόματα ἔχοντα τοῦτα μέγα διαφέρει, καὶ οἱ αὐτοὶ "τρόποι.

[7] ως-

color ammixtus fuerit, aut color ipse pallidus aut lividus fuerit, pejus est. [12] Species vero quæ præscriptis contrariæ sunt, eas deteriores esse scito.

xlix. At vero quod ad ætates attinet, tubercula quidem suppurata fiunt, & strumosa hæc plurimos pueros occupant, & facillime ex ipsis liberantur. [2] Senioribus vero pueris & adolescentibus, minus quidem oriuntur, verum difficilius ab ipsis liberantur. [3] Viris autem talia quidem tubercula non valde fiunt, [4] verum ceria Græcis dicta, ad modum favi concreta, horrenda: [5] & cancri occulti submersi, [6] & ex pustulis nocturnis herpetes, [7] donec sexaginta annos transmiserint. [8] Senibus autem nihil talium tuberculorum accedit, [9] verum cancri & occulti, & summas partes occupantes, & commoriuntur. [10] Cæterum ex locis subalares difficiliores curatu sunt, & laterum mollitudines, ac femora. [11] Nam & moræ in ipsis fiunt, & recidivæ. [12] Ex articulis periculo maxime obnoxii sunt magni digiti, & præsertim pedum. [13] Quibus autem in obliqua linguæ parte ulcus fit diuturnum, in his dentes considerare oportet, an quis juxta illam ulceris partem acutior sit.

lx. Vulnera magis lethalia sunt, quæ in venas crassas [2] in collo ac inguinibus infliguntur: [3] deinde quæ in cerebrum, & in hepar: [4] postea quæ in intestinum & vesicam. [5] Sunt autem hæc omnia pernicioſa valde, non tamen ita ut nemo ex his evadat, velut putatur. [6] Nam & loci qui hæc nomina habent, multum inter se differunt, & iidem modi.

 [7] Mul-

7 πολὺ γὰρ διαφέρει καὶ τὸ ἀνθρώπου σώματος ἡ κατασκευή. 8 ἔστι μὲν γάρ, ὅτε καὶ ὅτι οὐ πυρέσσων, ὅτε φλεγμήνειε τρωθείς. 9 ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄνευ τοῦ φάσι ἐπυρέτλωσεν ἂν, καὶ φλεγμανθείη τὸ σῶμα πάντως. 10 ἀλλ', ὦ ὅδε ἕλκος ἔχων παραφρονέῃ, οὐ πάντως τὸ φέρον τὸ τρῶμα, ἐς χεῖρας καὶ τῷ τρώματι ὡς ἀπὸ μηχανῆς λόγον τοῦ ἰητρείης τε καὶ τοῦ ἐπιγινομένου. 11 ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τρωμάτων παντοίων. 12 πολλαὶ μὲν γὰρ φλέβες εἰσὶ, καὶ λεπταὶ, καὶ παχεῖαι, αἳ πάντες αἱμορραγέουσιν ἀποκλείουσιν, ὦ αὐτῷ τύχωσιν ὀργῶσαι. 13 ὃς δ' ἂν ἑτέρωθι κάμῃ ἀφικόμενος, ὠφελέοι τὸ σῶμα.

XX. Πολλὰ δὲ τρώματα ἐν χωρίοισί τε εἶναι δυσθέσι καὶ ἐδὲν τι δοκέει φαινόμενα, ἔστιν ὠδύνησεν ἡ πληγὴ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀναπνεῦσαι μηδὲ ἀναπνεῦσαι. ἄλλοι δὲ ὑπὸ τοῦ ὀδύνης καὶ τρώματος, ἐδὲν δὴ τι δοκέει ἐόν, τὸ μὲν πνεῦμα ἀνήνεγκαν, παραφρόνησαν δὲ καὶ πυρετὸν ἀπέθανον. 3 ὅσοι γὰρ ἂν ἢ τὸ σῶμα πυρετώδεες ἔχουσιν, ἢ τὰς γνώμας θορυβώδεας, τὰ τοιαῦτα πάσχουσιν. 4 ἀλλὰ χρὴ μήτε ταῦτα θωμάζειν, μήτε ὀρρωδέειν κείνα, εἰδότα, ὅτι αἱ ψυχαί τε καὶ τὰ σώματα πλεῖστον διαφέρουσιν αἱ τῶν ἀνθρώπων, καὶ δυνάμιν ἔχουσι μεγίστην. 5 ὅσα μὲν οὖν τρωμάτων κομιδῇ ἔτυχεν, ἢ σώματός τε καὶ γνώμης τοιούτης, ἢ ὀργῶντος, ἢ μέγεθος τοσοῦτα ἦν, 6 ὥστε μὴ δύνασθαι καταιδῆσαι τὸν ἄνθρωπον ἐς τὸν ἰητρὸν καταφρονέοντα, 7 τοῖσι μὲν ἐξιστορεῦσαι χρὴ, ὁκοῖα ἂν ᾖ, 8 πολλῶν δὲ ἐφημερέων λελοιπυιῶν

7 Multum etiam differt corporis ipsius hominis structura. 8 Aliquando enim neque febricitat, neque inflammatur sauciatus. 9 Aliquando etiam citra causam febricitat, & aliqua corporis pars omnino inflammatur. 10 At quando is qui ulcus habet delirat, & facile fert vulnus, tunc vulnus aggredi oportet, velut juxta medicinæ & accedentium rationem, eventum habiturum. 11 Moriuntur enim homines ab omnis generis vulneribus, 12 Multæ enim venæ sunt & tenues, & crassæ, quæ sanguinem fundentes occidunt, si gliscere ac eo ferri ipsas contigerit: 13 quas alia temporis occasione si quis pertundat, corporibus prodesse sentiat.

XX. Multa vero vulnera in locis vilibus ac non malis esse, & nulla re gravia videntur, & tamen sic dolore afflixit plaga, ut respirare non possit. 2 Alii vero præ vulneris dolore, quod sane grave nulla re erat, spiritum quidem duxerunt, verum delirarunt, & febrientes mortui sunt. 3 Quicunque enim aut corpus febricitans habent, aut mentem turbatam, talia patiuntur. 4 Sed neque hæc admirari oportet, neque formidare, illud expendendo, quod & animæ & corpora hominum plurimum differunt, & vim maximam habent. 5 Quæcunque igitur vulnera tempus nanciscuntur, aut corpus & mentem hujusmodi: aut ita gliscentem sanguinem, aut magnitudine tanta fuerint, 6 ut homo ad curationem adduci ab ejus contemptu non possit, 7 ab his quidem discere oportet, qualiacunque tandem fuerint, 8 diariis animi deliquiis excepris:

9 alia

9 ἀ' τοῖσι δ' ἄλλοισι πᾶσιν ἐπιχθρέξῃ, νεοτρώτοισιν ἔσσιν, 10 ὡς ἂν τές τε πυρετὸς ἀλφυγωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰς αἱμορραγίας τε καὶ τὰς νομάς, ἀφεσομένων. 11 ἀτρεκέστατα δ' καὶ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον τὰς φυλακὰς αἰεὶ τῶν ἀνοσμάτων ποιέεσθαι· 12 καὶ γὰρ δίκαιον ἔστως.

9 alia vero omnia aggredi, quæ recens ſunt incuſſa, 10 quo & febres effugiant homines, & ſanguinis eruptiones, & nomas ulcerum proſerpentes, hi qui evadent. 11 Exactiſſime vero & ad plurimum tempus, eorum quæ 285 graviſſima ſunt cuſtodiam facere oportet. 12 Nam ita facere juſtum eſt.

XXI. Αἱ δὲ νομαὶ θανατωδέσταται μὲν, ὧν αἱ σηπεδόνες βαθύταται, καὶ μελάνδατται, καὶ ξηρόταται. 2 πονηραὶ δὲ καὶ ἐπικίνδυνοι, ὅσαι μέλαινα ἰχῶρα ἀναδιδόασιν. 3 αἱ δὲ λύκαιναι καὶ μυξώδεες τῶν σηπεδόνων, ἀπολέγουσι μὲν ἧσσον, ὑποστρέφουσι δὲ μᾶλλον, καὶ χρονιώτεραι γίνονται. 4 αἱ δὲ ἕρπητες ἀκινδυνόταται πάντων ἑλκέων ὅταν νέμῃ· 5 δυσαπάλακτοι δὲ μάλιστα, καὶ τὰ γε τῆς κρυπτὰς καρκίνους. 6 ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖσι τοιούτοισι πυρετὸν τε ἐπιγίνεσθαι ξυμφέρει μίαν ἡμέρην, καὶ πύον ὡς λευκότατον καὶ παχύτατον. 7 λυσιτελεῖ δὲ καὶ σφακελισθῆναι, ἢ καὶ ὀστέα, ἢ καὶ ἀμφοῖν, ἐπί τε τῆσι βαθείῃσι σηπεδόσι καὶ μελαίνῃσι. 8 πύον γὰρ ἐν τοῖσι σφακελισθεῖσι ῥεῖ πολὺ, καὶ λύει τὰς σηπεδόνας.

XXII. Τῶν δ' ἐν κεφαλῇ τρωμάτων θανατωδέστατα μὲν τὰ ἐς τὸ ἐγκέφαλον, ὡς καὶ πρόσθεν γέγραπται· 2 δεινὰ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα· ὀστέον ψιλὸν μέγα, ὀστέον ἐμπεφλασμένον, ὀστέον κεκερασμένον. 3 εἰ δέ κου τὸ στόμα τοῦ ἕλκεος σμικρὸν εἴη, ἡ δὲ ῥαφὴ τοῦ ὀστέου ἐπὶ πολὺ παραμένοι, ἐπικινδυνότερόν ἐστι. 4 ταῦτα δὲ πάντα ἀδυνατώτερα γίνεται, καὶ κατὰ ῥαφὴν τε ὄντα, καὶ κατὰ χωρίων αἰεὶ τὰ ἐν τοῖσιν ἀνωτάτω

9 alia vero omnia aggredi, quæ recens ſunt incuſſa, 10 quo & febres effugiant homines, & ſanguinis eruptiones, & nomas ulcerum proſerpentes, hi qui evadent. 11 Exactiſſime vero & ad plurimum tempus, eorum quæ 285 graviſſima ſunt cuſtodiam facere oportet. 12 Nam ita facere juſtum eſt.

XXI. At vero nomæ lethaliſſimæ ſunt, quarum putredines profundiſſimæ & nigerrimæ ac ficciſſimæ exiſtunt. 2 Pravæ etiam ſunt ac periculoſæ, quæ nigram ſaniem remittunt. 3 Albæ vero ac mucoſæ putredines, minus quidem occidunt, magis autem revertuntur, & diuturniores ſunt. 4 Herpetes autem minime omnium ulcerum quæ depaſcendo proſerpunt, peri- 290 culoſi ſunt, 5 verum maxime difficulter ſubmoveri poſſunt, quemadmodum cancri occulti. 6 In omnibus autem talibus febrem ſupervenire una die confert, & pus quam albiſſimum ac craſſiſſimum. 7 Commodat & corruptio nervi, aut etiam oſſis, aut etiam amborum, tum in profundis, tum in nigris putredinibus. 8 Nam in corruptionibus pus multum fluit, & putredines ſolvit.

XXII. Porro ex capitis vulneribus lethaliſſima ſunt quæ ad cerebrum pertingunt, velut etiam antea ſcriptum eſt. 2 Gravia ſunt & hujuſmodi omnia, os nudum magnum, os infarctum, os diffractum. 3 Si vero etiam oſculum ulceris parvum fuerit, fiſſura vero oſſis aliquandiu permanſerit, periculoſius eſt. 4 Hæc autem omnia graviora fiunt, ſi & juxta futuram ſunt: & ex locis ſemper periculoſiores ſum-

τάτω τ κεφαλῆς. 5 Ἀπωθήνεται 118 mi in capite exiſtunt. 5 Cæterum in omnibus memorabilibus vulneribus interrogare oportet, 6 ſi adhuc recentes fuerint plagæ, 7 aut etiam jactus fuerint, 8 an conciderit homo, 9 aut an in ſoporem altiorem collapſus ſit. 10 Si enim horum quippiam factum fuerit, ampliore cuſtodia opus habet, nimirum quum cerebrum vulnus tunc perceperit. 11 Si vero non recens ſauciatus fuerit, ad alia ſigna reſpicere oportet, ac conſilium capere. 12 Optimum quidem igitur eſt, neque febrire eum qui ulcus in capite habet, 13 neque ſanguinem inſuper ipſi erupiſſe, 14 neque inflammationem, 15 neque ſimul ullum aliquem dolorem acceſſiſſe. 16 Si vero quid horum apparuerit, ſecuriſſimum eſt ut in principio fiat, & modico tempore permaneat.

XXIII. Conducit autem in doloribus, etiam inflammationes ex ulceribus accedere: 2 in ſanguinis autem eruptionibus, pus in venis apparere. 3 Quæ vero in acutis morbis conferre febribus ſcripſi, ea etiam in his fieri conducit, 4 & eadem hic quoque bona eſſe aſſero, contraria vero mala. 5 At incipere febrem in capitis vulnere quarta die aut ſeptima, aut undecima, valde lethale eſt. 6 Judicatur autem pleriſque, ſi quidem quarta vulneris die febris inceperit, ad undecimam. 7 Si vero ſeptima die febris inchoarit, ad decimamquartam, aut decimamſeptimam. 8 Si vero undecimo febrire inceperit, ad vigeſimam: quemadmodum in febribus deſcriptum eſt, quæ abſque manifeſtis cauſis fiunt. 9 Cæterum in principiis febrium, ſive

τῶν ἐπὶ τοῖσιν ἀξίοις λόγου τρώμασιν, 6 ἢν ἔτι νεότρωτοι αἱ πληγαὶ ἔωσιν, 7 ἢ βλήματα εἴη, 8 ἢ κατέπεσεν ἄνθρωπος, 9 ἢ εἰ ἐνεκαρώθη. 10 ἢν γάρ τι τούτων ᾖ γεγονὸς, φυλακῆς πλείονος δεῖται, ὡς ἔγκεφάλου ἐσαισθησομένου καὶ τρώματος. 11 εἰ δὲ μὴ νεότρωτος εἴη, 119 ἐς τάχα σημεῖα σκέπτεσθαι καὶ βουλεύεσθαι. 12 ἄριστον μὲν οὖν, μήτε πυρετῶντα τὸ ἕλκος ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ, 13 μήθ' αἷμα ἐπαναῤῥαγῆναι αὐτῷ, 14 μήτε φλεγμονὴν, 15 μήθ' ἅμα 120 μηδεμίαν ὀδύνην ἐπιγενέσθαι. 16 εἰ δέ τι τούτων ἐπιφαίνοιτο, ἐν 121 ἀσφαλεστάτῳ καὶ ὀλίγον χρόνον παραμένειν.

XXIII. Συμφέρει δὲ ἐν τῇσιν ὀδυνῇσι καὶ τὰς φλεγμονὰς τὰς ἐπὶ τοῖσιν ἕλκεσιν ἐπιγίνεσθαι. 2 τῇσι δ' αἱμορῥαγίῃσι, πύον ἐπὶ τῇσι φλεψὶ φαίνεσθαι. 3 τοῖσι δὲ πυρετοῖσιν, 122 ἃ ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασιν ἔγραψα, ξυμφέρει ἐπὶ τούτοισι γίνεσθαι ταῦτα· 4 καὶ ἐνταῦθα λέγω ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δ' ἐναντία, κακά. 5 ἄρξασθαι δὲ πυρετὸν ἐπὶ 123 κεφαλῆς τρώματι τεταρταίῳ, ἢ ἑβδομαίῳ, ἢ ἑνδεκαταίῳ, θανατῶδες μᾶλλον. 6 κρίνεται δὲ τοῖσι πλείστοισιν, ἢν μὲν τεταρταίης ἐόντος τοῦ ἕλκεος πυρετὸς ἄρξηται, ἐς τὴν ἑνδεκάτην· 7 ἢν δ' ἑβδομαίῃ μὲν ἐπιπυρετήνῃ, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἢ ἐπὶ καὶ δεκάτην· 8 ἢν δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρξηται πυρετὸς αἴνυσθαι, ἐς τὴν εἰκοστὴν, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσι διαγέγραπται, τοῖσιν ἄνευ προφάσιος ἐμφανέος γινομένοισι. 9 τῇσι δ' ἐν ἀρχῇσι τῶν πυρετῶν, ἢν

λῶ τε ὠδαφεροσυνὴ ἐπιγένηται,
419 " λῶ τε ἀπόπληξις τ' μελέων 124
πινὸς, εἰδέναι τ' ἄνθρωπον ἀπολλύμενον, 10 λῶ μὴ παντάπασιν ἢ τ' καλλίστων τὶ σημεῖον ἐπιγένηται), " ἢ 125
σώματος ἀρετὴ ὑπάρχει). 11 " ἀλλ' 126
ὑποσκεψάσθω τ' τρόπον· 12 πρὸς ἀνθρώπῳ γὰρ ἔτι αὖ πῃ ἐλπὶς γίνοιτο σωτηρίης. 13 χωλὸν δ' γένηται τὸ ἄρθρον, ἐς ὃ ἀπεσήριξεν, ἀναληπτόν ἐστιν, λῶ ἄρχῃ κὴ φθείρεσθαι) ὁ ἄνθρωπος.

XXIV. " Τὰ δ' τρώματα τὰ ἐν 127
τοῖσιν ἄρθροισι, μεγάλα μὲν ὄντα
καὶ τελέως ἀποκόπτοντα τὰ νεῦρα τὰ συνέχοντα, σύδηλον, ὅτι χωλὸς ἀποδείξει. 2 εἰ δ' ἐνδιαστὰς εἴη ἀμφὶ τ' νούρων, ὅπως ἔχοι, ὀξέϊ μὲν ἐόντος δ' βέλεος δ' ποιήσαντος, ὀρθὸν τὸ τρῶμα εἶναι ἄμεινον ἐπισκοπέειν. 3 εἰ δ' εἴη βαρύ τε καὶ ἀμβλὺ τὸ τρῶσαν, 128
ὀδὲν διαφέρει. 4 " ἀλλ' ἐς τὸ βάθος τὲ τ' πληγῆς σκέπτεσθαι, καὶ πάλιν σημεῖα. 5 ἔστι δὲ τάδε. " πύον λῶ 129
ἐπιγένηται ἐπὶ τὸ ἄρθρον, σκληρότερον ἀνάγκη γίνεσθαι. 6 λῶ δ' καὶ οἰδήματα ξυμπαραμείνῃ, σκληρὸν ἀνάγκη πάλιν χρόνον τοῦτο τὸ χωλὸν γίνεσθαι· 7 καὶ τὸ οἴδημα, ὑγιέος ἐόντος δ' ἕλκεος, παραμένειν ἀνάγκη, 8 συνεμπλεκθήναί τε καὶ σκληρύνεσθαι [βραδέως,] ὁκόταν αὖ, δ' ἄρθρα καμπύλα ἐόντος, ἰσχναίνηται). 9 οἷσι δ' αὖ καὶ νεῦρον δοκέει σκιρτᾶσθαι, ἀσφαλέστερος τὰ πολλὰ τ' χωλώσιος ἢ προλέγειν, ἄλλως τε καὶ λῶ [τι] τ' κάτωθεν νούρων ἢ τὸ ἐκλύσθαι. 10
" γνώσῃ δ' τοῦτο τοῖσι νεῦρον μέλλον ἐκπίπτειν. 11 πύον λευκόν τε καὶ παχὺ, καὶ πάλαι χρόνον ὑπορρέει, 12 ὀδύναι τε καὶ φλεγμοναὶ γίνονται περὶ τὸ ἄρθρον οὐ σμικραί. 13 " τὰ δ' αὐτὰ καὶ τοῦτο γίνεται), καὶ ὁκόταν μέλλοντος ἐκπεσεῖσθαι.

XXV. " Τὰ δ' ἐν τοῖσιν ἀγκῶσι διαφθορὴν

five delirium acceſſerit, five alicujus membri ſideratio, perituram hominem ſciendum eſt, 10 ſi non omnino aut ex optimis ſignis aliquod accedat, aut 'corporis vires adſint. 11 Verum conſiderabis modum. 12 Nam homini adhuc ſpes ſalutis eſt, 13 ſed claudum fieri articulum in quem incubuit neceſſe eſt, etiamſi ſuperſtes maneat homo.

XXIV. Porro vulnera in articulis, quæ quidem magna ſunt, & nervos conjungentes penitus præſecant, clarum eſt quod claudos efficient. 2 Si vero ambiguum fuerit de nervis, quomodo ſe habeant, ſiquidem fuerit acutum telum quod 'rectum vulnus fecit, melius eſt obliquo. 3 Si vero grave & obtuſum fuerit id quod vulneravit, nihil refert. 4 Sed plagæ profunditatem & alia ſigna conſiderare licebit. 5 Sunt autem hæc. Pus ſi inſuper accedat ad articulum, duriorem fieri neceſſe eſt. 6 Si vero etiam tumores ſimul permanſerint, hunc locum ad multum tempus durum eſſe neceſſe eſt: 7 & quum ſanum jam eſt ulcus, tumorem permanere neceſſarium eſt, 8 'ſimulque flecti ac extendi, quæcunque dum articulus incurvus eſt, curantur. 9 Quibus vero etiam nervus elapſurus eſſe videtur, ſecurius de claudicatione prædicere licet, tum alias, tum ſi inferiorum nervorum aliquis fuerit exolutus. 10 Ex his autem cognoſces nervum qui excidet. 11 Pus album & craſſum, multo tempore defluit, 12 doloreſque ac inflammationes circa articulum in principiis fiunt. 13 Eadem fiunt 'etiam ſi os elabetur.

XXV. At vero diſſectiones in

Δμηθμεαζε, ἐν φλεγμονῇ μάλιστα ἐόντα, ἐς Δμπύησιν ἀφικνέεσθαι, καὶ τομὰς τε καὶ καύσιας.

cubiti gibbis, præsertim quæ sunt cum inflammatione, ad suppurationem perveniunt, ad sectionesque ac ustiones.

XXVI. "Ὁ δὲ νωλιαῖος μυελὸς ἰὼν νοσέῃ, ἰὼν τε ἐκ πλώματος, ἰών τε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, ἰών τε ἀπ' αὐτομάτου, [2] τό τε σκελέων ἀκρατὴς γίνεται ὁ ἄνθρωπος, ὥστε μηδὲ θιγεῖν μηδὲν δύνασθαι, [3] καὶ τὴν γαστρὸς καὶ τὴν κύστιος, ὥστε ἰθὺς μὲν προφάσιος χρόνους μήτε κόπρον μήτε οὖρον διαχωρέειν, ἰὼν μὴ προτρέπηται. [4] ὅταν δὲ παλαιότερον γένηται τὸ νόσημα, "ἐκ ἐπιόνος τοῦ ἀνθρώπου ἥ τε κόπρος διαχωρέει, καὶ τὸ οὖρον. [5] "ἀποθνήσκει δὲ μετὰ ταῦτα, οὐ πολλῷ ὕστερον χρόνῳ.

XXVI. Medulla vero spinæ si ægrotarit, sive ex lapsu, sive ex alia aliqua causa, sive sua sponte, [2] homo & cruribus impotens fit, ut neque si tangatur percipiat, [3] & ventre ac vesica, ut circa prima tempora, neque stercus, neque urinam egerat, nisi ad 'necessitatem. [4] Quum autem vetustior factus fuerit morbus, non urgente homine, & stercus prodit, & urina. [5] Moritur autem postea, non multo interposito tempore.

XXVII. "Ὧν δὲ ἐμπίπλαται αἷμα καὶ ἡ φάρυγξ, πολλάκις τε ἡμέρης τε καὶ τῆς νυκτὸς ἐκάστης, [2] ὅτε κεφαλὴν προσαλγήσαντα, [3] ὅτε βηχὸς ἐχόμενα, [4] ὅτε ἐμέοντα, [5] ὅτε πυρετῷ λαμβάνοντα, [6] ὅτε ὀδύνης ἐχόμενα, [7] ὅτε δὲ πήθεος, ὅτε δὲ μεταφρένου, [8] ἰὼν ἕλκος πέφυκεν φανῆται ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, [9] ἢ βδέλλαν.

XXVII. Quod si vero cuipiam fauces implentur sanguine sæpe singulis diebus ac noctibus, [2] cui neque caput antea doluit, [3] & qui neque tussim habuit, [4] neque vomuit, [5] neque febre correptus fuit, [6] neque dolorem habuit, nec pectoris, nec dorsi, [7] hujus 'considerandæ sunt nares, & fauces, [8] an ulcus aliquod habere compareat in hoc loco, [9] aut hirudinem.

XXVIII. "Ὀφθαλμοὶ δὲ λημῶντες ἄριστα ἐπαλλάσσουσιν, ἰὼν τό τε δάκρυον, καὶ ἡ λήμη, καὶ τὸ οἴδημα ἄρξηται ὁμοῦ γλυκόμενα. [2] ἰών τε τὸ μὲν δάκρυον τῇ λήμῃ μεμιγμένον ᾖ καὶ μὴ θερμὸν ἰσχυρῶς, ἡ δὲ λήμη λύκη τε ᾖ καὶ μαλθακὴ, τό τε οἴδημα ἐλαφρόν τε καὶ λευκότερον. [3] εἰ δὲ ἔτω ταῦτ' ἔχοι, ξυμπλάσσοιτ' ἂν 'ὀφθαλμὼ ἐς τὰς νύκτας, ὥστε ἀνώδυνον εἶναι. [4] καὶ ἀκινδυνότατον ἔτως ἂν εἴη, καὶ ὀλιγοχρονιώτατον. [5] "εἰ δὲ τὸ δάκρυον χωρέει πολὺ καὶ θερμὸν ξὺν ὀλίγῃ λήμῃ καὶ σμικρῷ οἰδήματι, εἰ μὲν ὀφθαλμοῦ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἀφθαλμῶν, χρόνιον μὲν κάρτα γίνεται,

XXVIII. Oculi porro lippientes optime permutantur, si & lachryma, & sordes, & tumor, simul fieri inceperint. [2] Si vero lachryma sordi fuerit permixta, & non valde calida: Sordes autem alba fuerit & mollis, & tumor levis solutus. [3] Si ita hæc se habuerint, oculus conglutinabitur ad noctes, ut doloris exors 'fit, [4] atque hoc modo res minime periculosa fuerit, ac minime diuturna. [5] Si vero lachryma procedit multa & calida, cum pauciissima sorde, ac parvo tumore, atque hoc ex altero oculo tantum, tunc diuturnum valde fit malum, verum non peri-

τυ, ἀκίνδυνον δέ· ⸂ἀνώδυνος ἕ-
τος ὁ τρόπος⸃. 6 ⸂ἐν τοῖσι μάλιστα
τήνδε κρίσιν ὑποσκέπτεσθαι, τὴν μὲν
πρώτην, ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας. 7
τὴν δ' ὑπερβάλλη τοῦτον τὸν χρόνον,
ἐς τὰς τεσσαράκοντα σκοπεῖσθαι χρή.
35 8 ' τὴν δὲ μηδ' ἐν τούτοισι παύσῃ,
ἐν τῇσιν ἑξήκοντα κρίνεται. 9 " σκο-
πεῖν πάντα δὲ τὸν χρόνον τοῦτον ἐνθυμεῖ-
σθαι τὴν λήμην, τὴν τε δακρύων
μίσγῃ, ⸂καὶ λευκή τε καὶ μαλθα-
κὴ γίνῃ⸃, μάλιστα δ' ὑπὸ τὰς κρί-
σιας τὰς κρισίμους. 10 τὴν γὰρ μέλλη
παύεσθαι, ταῦτα ποιήσει. 11 εἰ μὲν οἱ
ὀφθαλμοὶ ἀμφότεροι ταῦτα πά-
θοιεν, ἐπικινδυνότεροι γίνονται ἑλκω-
θῆναι· ἢν δὲ κρίσις ἐλάσσονος χρόνου
ἔσῃ. 12 " λῆμαι δὲ ξηραὶ ἐπώδυνοι
κάρτα· κρίνονται δὲ ταχέως, τὴν μὴ
40 ' τρῶμα λάβῃ ὁ ὀφθαλμός. 13 οἴδη-
μα δὲ τὴν μέγα ᾖ, ἀνώδυνόν τε καὶ
ξηρὸν, ἀκίνδυνον. 14 εἰ δὲ εἴη ξυὺ
ὀδυνῶν, κακὸν μὲν, ξηρὸν ἐὸν, καὶ
ἐπικίνδυνον ἑλκῶσαί τε τὸν ὀφ-
θαλμὸν καὶ ξυμφῦσαι· 15 δεινὸν δὲ
καὶ ξυὺ δακρύων τε ὂν καὶ ὀδύ-
νῃ. 16 εἰ γὰρ δάκρυον χωρέοι θερ-
μὸν καὶ ἁλμυρὸν, κίνδυνος τῇ τε
κόρῃ ἑλκωθῆναι, καὶ τοῖσι βλεφά-
ροισιν. 17 εἰ δὲ τὸ μὲν οἴδημα κα-
τασχοίη, δάκρυον δὲ πολὺ ἐπιχέ-
αι πολλὸν χρόνον, καὶ λῆμαι ἔω-
σι, 18 τοῖσι μὲν ἀνδράσι βλεφάρων
41 ' ἐπίστροφὴν προλέγειν, τῇσι δὲ γυναι-
ξὶ καὶ τοῖσι παιδίοισιν ἕλκωσιν καὶ τῶν
βλεφάρων ἐπίστροφήν. 19 " ἢν δὲ λῆ-
μαι χλωραὶ ἢ πελιδναὶ ἔωσι, καὶ
δάκρυον πολὺ ⸂θερμὸν, καὶ ἐν τῇ
κεφαλῇ κῶμα ᾖ, καὶ ⸂ἀφ' ὑπερο-
πάφου ὀδυναὶ ἐς τὸν ὀφθαλμὸν κα-
τασχήσουσι, ⸂καὶ ἀχρυπνίη τε τούτοισιν
ἐπιγένηται. 20 ἕλκος ἀνάγκη γίνε-
σθαι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ· ἐλπὶς δὲ καὶ

ῥαγῆ-

periculosum, & doloris exors est hic modus. 6 Et judicationem in his maxime expectare oportet, primam quidem ad vigesimam diem. 7 Si vero hoc tempus transmittat, ad ' quadragesimam expectanda est. 8 Si vero neque in his diebus sedetur, in sexaginta judicatur. 9 Per totum autem tempus hoc, sordem considerare oportet, an in digito misceatur, & alba ac mollis fiat, maxime sub judicationis tempus. 10 Si enim desinet, hæc faciet. 11 At si utrique oculi hæc perpetiantur, in majori periculo sunt, ne ulcerentur. Verum judicatio brevioris temporis erit. 12 Sordes autem ficcæ ' valde dolorosæ sunt, sed cito judicantur, si non vulnus acceperit oculus. 13 Si vero tumor magnus fuerit, doloriſque exors & ficcus, periculo vacat. 14 Si vero cum dolore fuerit, malus est si ficcus sit, & periculum est ne ulceretur oculus ac concrescat. 15 Sed & gravis est tumor, si lachrymam conjunctam habeat, itemque dolorem. 16 Si enim lachryma procedit calida ac salsa, periculum est & pupillam exulcerari, & ' palpebras. 17 Si vero tumor consederit, sed lachryma multa multo tempore effundatur, & sordes fuerint: 18 viris quidem palpebrarum eversionem prædicere oportet, mulieribus autem & pueris exulcerationem ac eversionem palpebrarum. 19 At si sordes pallidæ aut lividæ fuerint, & lachryma multa ac calida, & in capite ardor fuerit, & de tempore dolores in oculum decubuerint, & vigiliæ his ' accesserint, 20 necesse est ulcus in oculo factum esse, & timor est

quo-

ραγῆναι τὸ τοιοῦτον. [21] "ὠφελεῖ δ' 142
καὶ πυρετὸς ἐπιγιγνόμενος, ἢ ὀδυνη
ἐς τὴν ὀσφὺν σπεῖξασα. [22] προ-
λέγειν δ' δεῖ τοῖσι τὰ ἐστόμωται, ἐς
τε τὸν χρόνον σκεπτόμενον, ἐς τε τὰ
ὄμματα ὁκόσον τι ὀφθαλμὸς [καὶ] ἐς τὰς
παννυχίδας τε καὶ ἀγρυπνίας. [23]
ἐπὴν δὲ καὶ τὸ ὀφθαλμοῦ οἷόν τε ἦ κα-
τιδεῖν, ἢν μὴ διορυγῆ ἐρράωγός τι καὶ
ἀφ' ὑπορρωγῆς ὑπερέχεσθαι "ἡ ὀ- 143
ψις, πονηρὸν καὶ χαλεπὸν καθιδρύ-
σαι. [24] εἰ δὲ σηπεδὼν ὑπῆ τῷ τοιού-
τῳ, τελέως ἄχρηστος ὁ ὀφθαλμὸς
γίνεται. [25] τὰς δ' ἄλλας τρόπας τῶν
ἑλκέων ἐς τὰ χωρία σκεπτόμενον
προλέγειν, καὶ τὰς τε σηπεδόνας καὶ
βαθύτητας, [26] "ἀναγκαῖον γὰρ καὶ 144
τὴν ἰσχὺν τῶν ἑλκέων τὰς ἕλας γί-
νεσθαι. [27] "οἷσι μὲν ῥήγνυται οἱ ὀφ- 145
θαλμοὶ, καὶ μὴ ὑπερέχωσιν, ὥστε
ἔξω τοῦ χώρης τὸ ὄψιν εἶναι, ἀδυνά-
τοισι ὠφελέεσθαι καὶ χρόνῳ καὶ τέχνῃ ἐς
τὸ βλέπειν. [28] τὰ δὲ σμικρὰ μεθα-
κινήματα τῶν ὄψεων οἷά τε καθι-
δρύεσθαι, ἢν μήτε κακὸν ἐπιγίνη-
ται μηδὲν, ὁ, τε ἄνθρωπος νέος ἦ [29] αἷς δὲ
ἐκ τῶν ἑλκέων ἕλαι, οἷσιν αὖ μὴ γέ-
νηταί τι ἄλλο κακόν, "πᾶσαι οἷαί τε 146
ὠφελέεσθαι ἐν τῷ χρόνων ἐν τῷ
τέχνης μάλιστα δὲ αἱ νεώταταί τε
καὶ ἐν τοῖσι νεωτέροισι τῶν σωμάτων.
[30] τῶν δὲ χωρέων μάλιστα μὲν "αἱ ὄ- 147
ψιες βλάπτουσι ἐλκούμεναι ἐπὶ τὸ
ὑπερῷνον τοῦ ὀφρύος ἐπὶ τὸ δὲ, τι
ἂν ἀγχοτάτω ἦ "τούτων τῶν τόπων. [31] 148
"αἱ δὲ κόραι γλαυκώδεις, ἢ ἀργυ- 149
ροειδέες γινόμεναι, ἢ κυάνεαι, οὐδὲν
χρηστόν. [32] "τελέων δὲ ὀλίγῳ ἀμεί- 150
νους, ὁκόσαι ἢ σμικρότεραι φαίνον-
ται, ἢ ἀβρύτεραι, ἢ γωνίας ἔχουσιν,
εἴτε καὶ ἐκ τραυμάτων τοιούτων γε 151
νοίαθ', εἴτ' αὐτόματοι. [33] "ἀχλύες, 152
δ' νεφέλαι, δ" αἰγιλώδες ὑπόχυσις 153

quoque ut talis rumpatur. [21] Prodest autem febris accedens, aut dolor ad lumbos innixus. [22] Prædicere vero his futura oportet, ita ut respectus & ad tempus habeatur, & ad ea quæ ex oculo fluunt, & ad dolores itemque vigilias. [23] Postquam vero & oculum contueri datum fuerit, siquidem compertus fuerit ruptus, & per fissuram prominuerit 'oculus, malum est & difficile ut sedetur. [24] Si vero & putredo tali suberit, penitus inutilis oculus redditur. [25] At vero alios ulcerum modos prædicere oportet, locos considerando, & putredines, & profunditates. [26] Necessarium enim est juxta ulcerum vehementiam cicatrices fieri. [27] Quibus igitur rumpuntur oculi, & postea prominent, ut extra locum oculus sit, his & tempore, & arte, opem ferre non datur, 'ad hoc ut videant. [28] Parvæ vero oculorum transmotiones sedari possunt, si nihil mali accesserit, & homo juvenis fuerit. [29] At ulcerum cicatrices, quibus nihil aliud mali affuerit, omnes, & à temporibus, & ab arte, opem ferre posse putandum est, maxime recentissimas, & in juvenum corporibus. [30] Cæterum ex locis maxime oculi læduntur, si exulcerantur: deinde pars quæ est supra supercilia, postea 'quicquid vicinissimum his locis fuerit. [31] Pupillæ vero glaucescentes, aut argenti speciem referentes, aut cœruleæ, non bonæ sunt. [32] His autem paulo meliores sunt, quæ aut minores apparent, aut ampliores, aut angulos habentes, sive ex cæsis tales factæ fuerint, sive sua sponte. [33] Caligines & nubeculæ, & cicatrices subalbicantes,

νοῦσαι τε καὶ ἀφανίζουσι), 34 ὧν μὴ τῷ μῷ τι ἐπιγένηται ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ, ἢ πόθεν τύχη ἄλλο ἔχων ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ἢ "πτερύγιον. 154
35 ὧν δ' " ἀμφάλαμψις γένηται), 155 ἀπλόη καὶ μέλανος μέλος πι 36 [ὡς] ἐπὶ πολὺ χρόνον ἀμφιβόλοι, καὶ τραχεῖα τε καὶ παχεῖα εἴη, καὶ μνημόσυνον ὑπολείπειν.

XXIX. Αἱ δὲ κρίσιες, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἔγραψα, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἔχειν. 2 ἀλλὰ χρὴ τὰ σημεῖα σημαίνοντα πρόλεγειν τὰς μὲν διαφορὰς τῶν ὀφθαλμιῶν· 3 ὅταν τὰ κάκιστα τῶν σημείων ἐπιγένηται), " τὰς μὲν πολυχρονίους τῶν 156 ὀφθαλμιῶν, ὡς διαγέγραπται ἐφ' ἑκάστῃσι· 4 τὰς δ' ὀλιγοχρονίους, ὅταν τὰ σημεῖα φανῇ τὰ ἄριστα· 5 " τότε προλέγειν ἑβδομαίας 157 πώσεσθαι, ἢ ἐλπὶς τελέων, καὶ ἄλλως ἀσφαλῶς νομίζειν ἔχειν. 6 " τὰς δὲ 158 ὑποστροφὰς προσδέχεσθαι, οἵσιν εὐδιαιτήσασι γένηται), μήτ' ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι, μήτε σημείων ἀγαθῶν ἐπιφανέντων. 7 " πάντων δὲ χρὴ 159 μάλιστα τὴν κρίσιν ἐν τοῖσι ὀφθαλμοῖσι ἐνθυμεῖσθαι· 8 οἱ γὰρ καιροὶ ὀξέες.

XXX. " Αἱ δὲ δυσεντερίαι, 2 160 ξὺν πυρετῷ μὲν ἂν ἐπίωσιν, 3 ἢ ποικίλοισί τε διαχωρήμασιν, 4 ἢ ξὺν φλεγμονῇ ἥπατος, ἢ ὑποχονδρίου, ἢ γαστρός, 5 ἢ ὅσαι ἐπώδυνοι, 6 " ἢ ὅσαι τὰ σῖτα ἀπολαμ- 161 βάνουσι, δίψαν τε παρέχουσιν, 7 αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί· 8 ᾧ δὲ αὐτέων πλεῖσται ἔχουσι τῶν κακῶν, τάχιστα ἀπολεῖται· 9 ᾧ δ' ἂν ἐλάχισται τοιούτων ἐπέσῃ, πλεῖσται αὐτῷ ἐλπίδες. 10 " ἀποθνήσκουσι δὲ ὑπὸ 162 ταύτης τῆς νόσου μάλιστα παιδία τὰ πεν-

tes, lævigantur ac delentur, 34 si non vulnus aliquod in eo loco acceſſerit, aut prius cicatricem 95 habuerit in hoc loco, aut unguem pterygion dictum. 35 Si vero ſplendicans cicatrix in nigra oculorum parte fiat, partem aliquam nigredinis dealbat, 36 adeo ut ſi multo tempore permaneat, & aſpera & craſſa, etiam memoriam ſui relinquat.

XXIX. Porro judicationes quemadmodum in febribus ſcripſi, ita & hic ſe habent. 2 Verum ſigna edoctum, juxta differentias lippitudinum prædictionem facere oportet, 3 quum peſſima 100 ſigna acceſſerint, diuturnarum lippitudinum, velut de ſingulis perſcriptum eſt: 4 quum vero apparuerint optima ſigna, brevium. 5 Tunc enim ſeptima die deſituras eſſe prædicendum eſt, aut prope hoc tempus, & alioqui ſecuras eſſe putandum eſt. 6 Recidivas autem expectare oportet his, quibus melius habere contingit, neque in diebus judicatoriis, neque ſignis bonis conſpectis. 7 Omnium vero 105 maxime urinæ ſtatum in oculorum affectionibus conſiderare oportet. 8 Nam temporum occaſiones repentinæ ſunt.

XXX. Dyſenteriæ ſiquidem 2 cum febre invaſerint, 3 aut variis alvi egeſtionibus, 4 aut cum hepatis inflammatione, aut præcordii, aut ventris: 5 aut quæ doloroſæ fuerint, 6 aut cibos intercipiunt, ſitimque inducunt: 7 hæ omnes malæ ſunt. 8 Et qui ſane plurima horum malorum habuerit, citiſſime peribit: 9 cui vero paucißima talium affue- 110 rint, huic plurimæ ſpes ſunt. 10 Moriuntur autem ex hoc morbo maxime pueri quinquennes, & ſenio-

πενθετέα, καὶ γεραίτερα, ἔς τε τὰ δεκαέλεα· αἱ δ' ἄλλαι ἡλικίαι ἧσσον. [11] ὅσαι δὲ τῶν δυσεντερικῶν λυσιτελέες, τὰ μὲν καθαρὰ τούτοισιν ἐκπεπόνηται· [12] αἵματος δὲ καὶ ξύσματος ἀφανισθέντος ἑβδομαῖαι, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαῖαι, ἢ εἰκοσαῖαι, ἢ τεσσαρακονθήμεροι, ἢ ἐντὸς τούτων τῶν χρόνων. [13] τὰ γὰρ τοιαῦτα καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοῖσιν ἔνδοθεν ἐν τοῖσι σώμασι, νοσήματα ὑγιάζει. [14] τὰ μὲν παλαιότερα, ἐν ὀλέτοισι χρόνοισι· τὰ δὲ νεώτερα δι' ὀλίγων ἡμερῶν ἀπαλλάσσει. [14] ἐπεὶ καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι καὶ τεκοῦσαι, μᾶλλον ἐς τὰς τόκους τε καὶ ἐκ τόκων, καὶ τὰ ἔμβρυα διασώζουσιν, [15] αἵματός τε καὶ ξύσματος ἀφανισθέντος, καὶ πολλὰς μῆνας· [16] ἢν μή τις ὀδυνὴ αὐτῇσι γένηται, ἢ ἄλλο τι πόνηρὸν ὧν ἔγραψα σημείων εἶναι ἐν τῇσι δυσεντερίῃσιν, ἐπιγένηται. [17] εἰ δὲ πρὸ τούτων ἐπιφανείη, τῷ τε ἐμβρύῳ ὄλεθρον σημαίνει, καὶ τῇ ἐχούσῃ κίνδυνον, [18] ἢν μὴ μετὰ τὴν ἔμβρυον τὴν ἀποφύσιν καὶ ὑστέρας τὴν ἀπόλυσιν, ἡ δυσεντερίη παύσηται αὐτημερόν, ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον.

xxxi. "Αἱ δὲ λεντερίαι, [2] ξυντείνουσαι μὲν καὶ πολυχρόνιοι, [3] καὶ πᾶσαν ὥρην, ξὺν ψόφοισί τε καὶ ἄνευ ψόφων, καὶ παροξυσμοῖσι, [4] καὶ ὁμοίως νυκτός τε καὶ ἡμέρης ἐπικείμεναι. [5] καὶ δὴ ἀφανισμοὶ καὶ ὑπονόστοι, ἢ ὠμαὶ ἰχυρῶδες, ἢ μέλανός τε καὶ λεύκ καὶ δυσώδεος, [6] αἱ μὲν πᾶσαι πονηραί. [7] καὶ δὴ δίψαν παρέχουσι, καὶ τὸ πολὺν ἐκ τῆς κύστιν τρέπεσθαι, ὥστε διαρέεσθαι· [8] καὶ τὸ στόμα ἐξελκοῦσι, [9] καὶ ἐρυθρὸν ἐξηνθρακὸν ἐπὶ τῷ προσώπῳ ποιέουσι, καὶ ἐφήλιδας παντοίας χρώματα ἐχούσας

seniores adhuc, decennes: reliquæ vero ætates minus. [11] At quæ dysenteriæ commodæ sunt, hæ mala hæc non inducunt. [12] Verum sanguine & ramentis egestis, desiverunt septima die, aut decimaquarta, aut vigesima, aut quadragesima, aut intra hæc tempora. [13] Hujusmodi enim egestiones, etiam eos qui prius sunt in corporibus, morbos sanant, antiquiores quidem diutiore tempore, recentiores autem in paucis diebus submovere possunt. [14] Nam & quæ uterum gestant, etiam ipsæ evadunt superstites magis ad partum, & ex partu, & fœtus conservant: [15] sanguine & ramentis egestis, etiam per multos menses: [16] nisi dolor ipsis affuerit, aut aliud quoddam malum signum ex his quæ in dysenteriis fieri scripsi, accesserit. [17] Si vero aliquod illorum apparuerit: & fœtui perniciem significat, & prægnanti periculum, [18] si non post fœtus effugium, & secundæ exolutionem, ipsa dysenteria eadem die, aut post modicum tempus desinat.

xxxi. Lævitates porro intestinorum, lienteriæ Græcis appellatæ, [2] quæ quidem sunt continuæ & diuturnæ, [3] & per omnem horam, & cum strepitibus, & sine strepitibus exturbantur, [4] & similiter noctu ac interdiu incumbentes, [5] & egestione subeunte aut valde cruda, aut nigra, & lævi ac graveolente: [6] hæ omnes malæ sunt. [7] Nam & sitim inducunt, & potum non ad vesicam promovent, ut per urinam ejiciatur: [8] & os exulcerant, [9] & ruborem elevatum in facie efficiunt, & maculas solares varios colores haben-

ἐχέσας· 10 ἅμα ᾗ δὲ τὰς ″ γαστέ- 170
ρας ὑπογύμους τε καὶ ῥυπώδεας ἀπο-
δείκνυσι, δὲ ῥυπιδώδεας. 11 ὑπὸ ᾗ
τ τοιούτων ἐθῶν τε ἀδυώλαβοι γί-
νονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῆσι πρὸς
ὀλίγον χρέεσθαι, δὲ τἄλλα τὰ πρα-
σσόμενα ποιέειν. 12 τὸ ᾗ νόσημα τῶ-
τ. ὀδυνόεσθαι μὲ τοῖσι ′ πρεσβυτέ- 171
ροισιν, ἰσχυρὸν ᾗ γίνε) δὲ τοῖσιν ἀν-
δράσι· τῆσι ᾗ ἄλλησιν ἡλικίῃσι
πολλῶ ἧσσον. 13 ὅς τις ᾗ μήτε ἐν
τῆσιν ἡλικίησίν ἐσι ταύτησιν, ἧσί
φημι ὑπὸ ᾗ νοσήματος τούτου κα-
κῶς πρεῖπεσθαι, ἐλάχισά τε τ ση-
μείων ἔχει τ πονηρῶν, ἃ ἔγραψα
εἶναι, ἀσφαλέσθαι μάλιτ) ἔστος.
14 ″ Θεραπείης ᾗ πρῶτ δεῖ) ἡ νόσος 172
αὕτη, 15 ἕως τ ἂν τό, τε ἕδρον χωρέη)
καὶ ᾗ πινομένου λόγου, 16 δὲ τὸ σῶ-
μα τ σίτων ἐπισήτων αὔξη), 17 δὲ
τ χροιῶν τ πονηρῶν ἀπαλλαχθῆ.
XXXII. ″ Αἱ ᾗ ἄλλαι μάρ- 173
ροιαι, ὅσαι ἄνευ πυρετῶν, δὲ ὀλιγο-
χρόνιοί τε δὲ εὐήθεες, 2 ″ ἢ καὶ αὐ-
τόματοι πεπαύσονται), ἢ ἀπὸ ᾗ αὐ-
τομάτου. 3 πρόσθεν ᾗ χρὴ
παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον, 4 ὅταν τῇ
τε χερὶ ψαύοντι τ γαστρὸς μηδε-
μίη κίνησις ὑπῇ, 5 δὲ φύσει ὀλέ-
θρῳ ἐπὶ τελευτῇ ᾗ μάλιστα χωρήσαι.
6 ″ Ἕδραι ᾗ ὀκλέπτουσι), ἀνδράσι 174
μὲν, οὓς ἂν μάρραι λάβῃ ἔχουσαι
10 ′ αἱμορροΐδας· 7 παιδίοισι ᾗ, λι-
θιῶσί τε, καὶ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι
τῇσι μακρῇσί τε δὲ ἀκρήτοισι· 8
πρεσβυτέτοισι ᾗ, οἷς ἂν πρόσπη-
μαλμα μύξης σκῇ.
XXXIII. ″ Τῶν ᾗ γυναικῶν 175
ὅσαι μᾶλλον δὲ ἧσσον ἐν μήτρῃ λαμ-
βάνειν πεφύκασιν, ὧδε ὑποσκέ-
πτεσθαι. 2 πρῶτον μὲν τὰ εἴδεα·
σμικραί τε γὰρ μειζόνων ἀμείνους
ξυλλαμβάνειν, λεπταὶ παχέων,
λαν-

habentes. 10 Simul autem & ventres emollitos, & sordidos ac rugosos reddunt. 11 Ex talibus autem homines impotentes ′ fiunt, 170
ad cibum capiendum, ad deambulandum, ad faciendum alia quæ facere debent. 12 Estque morbus hic graviſſimus ſenioribus. Vehemens eſt etiam viris. Reliquis autem ætatibus multo minor. 13 Quiſquis autem neque in ætatibus his eſt, quas male tractari ab hoc morbo dixi, & pauciſſima ex ſignis habet, quæ mala eſſe ſcripſi, hic ſecuriſſime diſpoſitus eſt. 14 Indiget autem curatione hic morbus, 15 donec & urina ′ pro ratione ejus quod 171
in potu acceptum eſt, procedat, 16 & corpus ab ingeſtis cibis augmentum capiat, 17 & à malis coloribus liberatum fuerit.

XXXII. At vero alia profluvia alvi, quæ ſine febre ſunt, & brevi tempore durant, & mitia exiſtunt. 2 Aut enim eluta ſedabuntur, aut ſua ſponte. 3 Prædicere autem oportet excretionem ſubtus erumpentem deſituram eſſe, 4 quum tangenti ventrem manu nullus motus occurrerit, 5 ′ & in fine egeſtionis 172
flatus penetrarit. 6 Sedes autem evertuntur ac procidunt, viris 173
quidem, quos ubi hæmorrhoidas habent, alvi profluvium corripit: 7 pueris autem calculo laborantibus, & in dyſenteriis longis ac meracis: 8 ſenibus vero quibus muci agglutinati inſunt. 174

XXXIII. Porro ex mulieribus, 175
quæ magis aut minus in utero concipere ſolent, ita conſiderationem facere convenit: 2 primum quidem ſpecierum. ′ Parvæ enim ad conceptionem præſtantiores ſunt majoribus, tenues craſſis,

λώκῃ ἐρυθρῶν, μέλαινας πελιδνῶν. 3 [ε]φλέβας ὅσας ἐμφανεῖς ἔχουσιν, ἀμείνονες, ἢ ὅσας μὴ καθαφαίνουσι. 4 σάρκα δ' ἐπιθρεπτὸν ἔχειν, πρὸς σύλλιψιν πονηρόν. 5 μαζὸς δ' ὀγκηρός τε καὶ μεγάλος, ἀγαθόν. 6 ταῦτα μὲν ὡς ἐπὶ τῇ ὄψει δῆλα ἐστι. 7 "πυνθάνεσθαι [δὲ] χρὴ καὶ περὶ τῶν καθαρμενίων, 8 εἰ πάσας μῆνας φαίνουσι, 9 καὶ εἰ πολὺς ἱκανὸν, 10 καὶ εἰ εὔχροά τε 11 καὶ ἴσα ἐνεκάστοισι τῶν χρόνων, 12 καὶ εἰ τῆσιν αὐτῆσιν ἡμέρησι τῶν μηνῶν. 13 οὕτω γὰρ ταῦτα γίνεσθαι ἄριστον. 14 τὸ δὲ χωρίον, ἐν ᾧ ἡ σύλληψίς ἐστιν" ὃ δὴ μήτρην ὀνομάζομεν· 15 "ὑγιέα τε χρὴ εἶναι, καὶ ξηρὸν, καὶ μαλθακόν· 16 καὶ μήτ' "ἀνεζεσμένον ἔσω, μήτε περιπελές· 17 μήτε τὸ στόμα αὐτῆς ἀπεστραμμένον, "μήτε ξυμμεμυκέτω, "μήτ' ἐκπεπωλήσθω. 18 ἀμήχανον γὰρ, ὅ, τι ἂν ἢ τῶν τοιούτων κωλυμάτων, σύλληψιν γενέσθαι. 19 "Ὁκόσαι μὲν οὖν τῶν γυναικῶν μὴ δυνάμεναι ἐν γαστρὶ λαμβάνειν, φαίνονται ἢ χλωραὶ, μήτε πυρεσσῶν, μήτε τῶν ἀλλοίων νούσων, 20 αἳ φήσουσι κεφαλὴν ἀλγεῖν, 21 καὶ τὰ καθάρσια πονηρῶς τε σφίσι καὶ ἀκρίτως γίνεσθαι. 22 καὶ ὀλίγως τε καὶ πωλεῖν χρόνον. 23 οὗτοι τῆσιν οὕτω ἀμφιδρύτοισιν ἀφανέα ἢ, αἱμῆτραι καθάρσιαι ταύτῃσι οὐ χρήσονται. 24 "ὁκόσαι δ' εὔχροοί τε εἰσὶ, καὶ σάρκα πολλήν τε καὶ πιηρὸν ἔχουσι, καὶ φλέβια κεκρυμμένα, 25 ἀνώδυνοί τε εἰσὶ, καὶ τὰ καθάρσια ταύτῃσιν ἢ παντάπασιν οὐ φαίνεται, ἢ ὀλίγα τε καὶ ἀκρίτως γίνεται, 26 τρόπων ἔστω ἐν τοῖσι χαλεπωτάτοισίν ἐστι καθαναλῶσαι, ὡς ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. 27 οὗτοι δ' ἐπιφαινομένων τῶν καθαρμενίων ἀναφανσίσεως,

crassis, albæ rubicundis, nigræ lividis. 3 Quæ item venas conspicuas habent, meliores sunt quam quibus non apparent. 4 Carnem autem uberiorem habere, aniculæ malum est: 5 mammas autem tumidas ac magnas, bonum. 6 Atque hæc quidem ad visum expositā sunt. 7 Verum interrogare oportet etiam de menstruis purgationibus, 8 an omnibus mensibus compareant, 9 & an copia satis magna, 10 & an boni coloris sint, 11 & æquales in singulis temporibus, 12 & in iisdem mensium diebus. 13 Sic enim has fieri optimum est. 14 Locum vero in quo conceptio fit, quem sane uterum nominamus, 15 sanum esse oportet, & siccum, ac mollem. 16 Sit item neque retractus, neque pronuus, 17 neque os ipsius sit aversum, neque conclusum, neque eversum. 18 Fieri enim non potest ut conceptio fiat, quodcunque tandem talium impedimentorum affuerit. 19 Quæcunque igitur mulieres in utero concipere non possunt, verum pallidæ apparent, neque febre, neque visceribus in causa existentibus, 20 hæ capite se dolere dicent, 21 & menses sibi male ac meracos prodire. 22 Sive autem brevi, sive longo tempore, 23 ipsis sic affectis menses non comparuerint, uteri in his purgatione opus habent. 24 Quæcunque vero bene coloratæ sunt, & carnem multam ac pinguem habent, & venulas occultatas, 25 & dolore carent, & menses his aut omnino non apparent, aut modici & meraci prodeunt: 26 hic modus difficilimus est ad cogendum ut concipiant. 27 Si vero mensibus comparentibus inculpate, & mulier

sic

ςως, τὸ, τε σῶμα ὧδε διάκειται ἡ γυνὴ, καὶ μὴ συλλαμβάνῃ, τὸ χωρίον, ἐν ᾧ ἡ μήτρη, αἴτιον, ὥστε μὴ δυνατὴν γίνεσθαι ἔκτρωσιν. [28] ἢ γὰρ ἀνεσπασμένον ἐστὶν, ἢ ἐκπεπλησμένον. [29] τὰ γὰρ ἄλλα καθαινόμενα συμβαίνει, ξὺν ὀδυνήσι τε γίνεσθαι, καὶ διαχροίησί τε καὶ πήξει.

sic corpore disposita fuerit, & non conceperit, locus in quo est uterus in causa est, ut fœcunda fœtu fieri non possit. [28] Aut enim revulsus est, aut eversus. [29] Nam & alia quæ 183 isthic fiunt, cum doloribus 165 decolorationeque ac colliquatione fiunt.

XXXIV. Ἥσπερ δ' ἂν ἕλκος γένηται ἐν τῇσι μήτρῃσιν, [2] εἴτε ἐκ τόκου, [3] εἴτε καὶ φύματος, [4] εἴτε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, [5] πυρετούς τε καὶ βουβῶνας τουτέοισιν ἀνάγκη ἐπιγίνεσθαι, [6] καὶ ὀδύνας ἐν τοῖσι χωρίοισι τοῖσιν. [7] Εἰ δὲ καὶ τὰ λοχεῖα συναπολήφθείη, ταῦτα τὰ κάρτα καὶ πάνυ ἂν ἀκεστότερά τε καὶ χρονιώτερα. [8] καὶ προσέτι τοῖσιν ὑποχονδρίων τε καὶ κεφαλῆς ὀδυναι. [9] Ἕλκεος δὲ γινομένου, καὶ ἐξυγιασθέντος, τὸ χωρίον τοῦτο ἀνάγκη λοιπὸν λειότερον καὶ σκληρότερον γίνεσθαι, καὶ ἧσσον δύνασθαι ἐν ἑαυτῷ λαμβάνειν. [10] Εἰ δὲ μοῦνον ἐν τοῖσιν ἐπ' ἀριστερὰ γίνοιτο ἕλκος, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ λάβοι, εἴτε τὸ ἕλκος ἐπέχοι, εἴτε λοιπὸν ἤδη ὑγιὲς ἐστὶ, ἄρσεν μᾶλλον τεκεῖν αὐτὴν ἐλπὶς ἐστιν. [11] Εἰ δὲ ἐν τοῖσιν ἐπὶ δεξιὰ τὸ ἕλκος γένοιτο, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχοι, θῆλυ μᾶλλον τὸ ἔκγονον χρὴ δοκέειν ἔσεσθαι. [12] Ἢν δὲ πυρετοὶ γένωνται δεδυναμένην ἐν γαστρὶ λαβεῖν, καὶ λεπτὴ βηχὸς ἔχοντος, [13] σκοπεῖσθαι χρὴ, μή τι αἱ μήτραι ἕλκος ἔχουσιν, ἢ ἄλλο τι τῶν πονηρῶν ὧν ἔγραψα. [14] Εἰ γὰρ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μηδὲν ὑγιὲς κακὸν φαίνοιτο αἷμά τε λεπτὸν καὶ ὀλίγον μὴ συλλαμβάνειν δυνατὸν, [15] αἷμα ἐμέσαι τὴν γυναῖκα προσδοκᾶν, [16] τοῦ τε καθ' ἑκάστην τὴν τοιαύτην ἡμέρην ἀνάγκη. [17] Λυθεῖσα δὲ ὁ πυρετὸς λυθῇ ὑπὸ τῆς ῥήξιος τοῦ αἵματος, καὶ τὰ καθα-

XXXIV. Quibus porro ulcus 184 factum fuerit in utero, [2] sive ex partu, [3] sive ex tuberculo, [4] sive ex alia quadam causa, [5] his febres & inguinum tumores succedere necesse est, [6] & dolores in his locis. [7] (Si vero & puerperii purgamenta simul fuerint intercepta, hæc mala si fuerint, 185 omnino meraciora sunt & diuturniora.) [8] Et ad hæc præcordiorum ac capitis dolores. [9] Ulcere autem facto & sanato, lo- 170 cum hunc læviorem ac duriorem 186 fieri necesse est, & minus concipere posse. [10] Si vero solum in sinistra parte fiat ulcus, & mulier in utero concipiat, sive dum adhuc habet ulcus, sive ubi jam sana est, masculum magis enixuram esse spes est. [11] Si vero in dextra parte ulcus fiat, & mulier concipiat, fœmineum magis fore fœtum expectandum est. [12] At si febres corripiant concipere non 'potentem, & atte- 175 nuata sit muliercula, [13] interrogare oportet, an uteri ulcus aliquod habeant, aut aliud quippiam ex malis de quibus scripsi. [14] Si enim in hoc loco nihil mali subesse apparuerit; quod causa sit attenuationis, & quod concipere non possit, [15] sanguinem vomituram esse mulierem expectandum est, [16] menses autem tali necessario evanuerunt. [17] Si vero febris soluta fuerit à sanguinis eruptione, & menses 'com- 180

καθαρμένια φανῇ, ἐν γαστρὶ λήψεται. [18] ἢν δ' ἡ τὰ τ' γαστρὸς, πρὶν ἢ τὸ αἷμα ἀναῤῥαγῆναι, ὑγρὰ γληνται πονηρὸν τρόπον, κίνδυνος ἀπολέσθαι τὴν γυναῖκα ἐμεσθέντα, ἢ τὸ αἷμα ἐμέσαι.

paruerint, in utero concipiet. [18] Si vero priusquam sanguis erumpat, alvi excrementa liquida facta fuerint pravo modo, periculum est perituram esse mulierem antea quam sanguinem vomat.

XXXV. "Ὁκόσαι δ' ἐν γαστρὶ δοκέουσιν ἔχειν, οὐκ ἔχουσαι, [2] καὶ πολλὰς μῆνας ἐξαπατῶσι), τῶν καθαρμηνίων ἀφανιομένων, [3] καὶ τὰς γαστέρας ὁρῶσιν αὐξανομένας τε καὶ κινεομένας, [4] αὗται κεφαλήν τε ἀλγέουσι, καὶ τράχηλον, καὶ ὑποχόνδρια. [5] καὶ ἐν τοῖσι πίθοισι γάλα ὀλίγον ἐγγίνεται σφίσιν, εἰ μὴ ὀλίγον τι καὶ ὑδαρές. [6] ἐπὴν δὲ τὸ κύστωμα τὸ τ' γαστρὸς ἀπολυθῇ, καὶ λαπαρὴ γένωνται), αὗται ἐν γαστρὶ λήψονται, ἢν μή τι ἄλλο κώλυμα γένηται σφίσιν. [7] ἐπεὶ τὸ πάθος γε τοῦτο ἀγαθὸν ἐστι μεταβολὴν ποιῆσαι ἐν τῇ ὑστέρῃ, ὥστε μετὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. [8] τῆσι δ' ἐχούσῃσιν ἐν γαστρὶ τὰ ἀλγήματα ταῦτα οὐ γίνεται. [9] ἢν μὴ ξυνήθεα ἔωσι, καὶ γάλα ἐν τοῖσι πίθοισιν ἐγγίνεται. [10] "τὰς δὲ ὑπὸ τῶν ῥοῶν τῶν πολυχρονίων ἐχομένας ἐρωτᾶν, εἰ κεφαλὴν ἀλγέουσι, καὶ ὀσφύν, καὶ τὸ κάτω τ' γαστρός. [11] ἔρεται δὲ καὶ αἰσθήσιος, καὶ ἀμβλυωπίῃ, καὶ ἤχεα. [12] ὁκόσαι δὲ νήστιες ἔδουσι ῥυπώδεα ἐμέουσι πολλὰς ἡμέρας, μήτε ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, μήτε πυρετὸν ἔχουσαι, πωθάνεσθαι ἑλμινθας τρόφυλας ἐξιεμένας. [13] ἢν γὰρ μὴ ὁμολογέωσι, προλέγειν αὐτῇσι τοῦτο ἐσόμενον. [14] γίνεται δὲ μάλιστα μὲν τῇσι γυναιξὶ τὸ νόσημα τοῦτο· ἔπεστι δὲ καὶ παρθένοις· τοῖσι δ' ἄλλοισιν ἀνθρώποισιν ἧσσον.

XXXV. Quæcunque in utero [188] se concepisse putant, & non conceperunt, [2] & per multos menses falluntur, menstruis purgationibus non apparentibus, [3] & ventres augeri ac moveri vident: [4] hæ & caput dolent, & collum, & præcordia, [5] & in mammis lac ipsis non est, nisi [189] modicum quiddam, atque id aquosum. [6] Postquam vero ventris tumiditas exoluta fuerit, ac molles factæ fuerint, in utero concipient, si non aliud quoddam impedimentum ipsis fiat. [7] Nam hæc affectio bona est ad mutationem in utero faciendam, ut post hoc tempus in utero concipiant. [8] At his quæ conceperunt, dolores hi non fiunt, [9] nisi familiares his fuerint capitis dolores, & lac in mammis gignitur. [10] At vero eas quæ à [190] diuturnis fluxionibus vexantur, interrogare oportet an caput doleant, & lumbos, & infernam ventris partem. [11] Interrogandæ sunt etiam de dentium stupore, & visus hebetudine, & aurium sonitu. [12] Quæcunque autem dum jejunæ sunt, subbilliosa vomunt per multos dies, quum neque uterum gestent, neque febricitent, eas interrogare oportet an lumbricos rotundos simul vomant. [13] Si enim hoc non [191] confitentur, prædicendum est ipsis futurum esse. [14] Fit autem hic morbus maxime quidem mulieribus: deinde vero etiam virginibus, aliis autem hominibus minus.

xxxvi. "Ὅσοις ὦν ἀῦδ πυ- 190
ρετῶν ὀδυνώδης γίνον), θανάτους μὲν ὀκ
ἐξεργάζονται, [2] πολυχρόνιοι δ' αἱ
πλείστοι εἰσὶ καὶ πολλὰς μεταστάσιας
ἔχουσι καὶ ὑποστροφάς. [3] οἱ δὲ τρόποι,
πρῶτον μὲν τοῖς περὶ τὴν κεφαλὴν
ἀλγημάτων, τοῖς μὲν ὀδήθεα, τοῖς δὲ
χαλεπώτερα πολλῶ. [4] χρὴ δὲ ὑ-
ποσκέπτεσθαι " ἑκάτερα αὐτῶν ὧ- 191
δε. [5] " ὁκόσοις δ' αὐτῶν ἀμβλυώσ- 192
σεται, καὶ ἐρυθρὸς περὶ τὰ ὀφθαλ-
μῶν γίνεται, καὶ κνησμὸς ἔχει τὸ μέ-
τωπον, [6] τούτοισιν ἀρήξει αἷμα ῥυὲν
ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου καὶ ἐξ ἀνάγκης. [7]
ἁπλοῦς δέπος ὁ τρόπος. [8] " οἷσι δ' ὀ- 193
δυνώδης περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτω-
πον, ἔκ τε τῶν ἀνέμων τῶν μεγάλων
γίνον), καὶ ὅκ τῶν ψυχέων, ὅταν θαλ-
φθῶσιν ἰσχυρῶς, [9] τούτοις δ' ἧσσον
μὲν τελέως μάλιστα ἀπαλλάσσε-
ται, ὠφελέουσί τε καὶ παραμοὶ, καὶ
βλέννας ἐν τῇσι ῥισὶ γινομένας· [10]
μᾶλλον δ' ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου· εἰ δ'
μὴ, ἐξ ἀνάγκης. [11] " κόρυζαν [δὲ] γι- 194
νομένην τελέως, ὥστε καὶ βῆχας ἐπιγε-
νέσθαι. [12] οἱ δὲ παρμοὶ ἐπιγιγνόμενοι
τοῖς ὀδυνώδεσι λύουσι μὴ παύουσι, φύ-
ματα ἀνάγκη ἐπιγενέσθαι καὶ ἀχροίας
τούτοισιν. [13] " ὁκόσοισι δ' ὀδυνώδης 195
αὐδ' ὠθεφάσιών τε γίνον) καὶ πο-
λυχρόνιοι, καὶ ἐν παντὶ τῇ κεφαλῇ
ἰσχνοῖσι τε ἔασι " καὶ ἀμενηνοῖσι ὠθε-
ορᾶσθαι τούτοισι τὸ νόσημα πολλῶ
χαλεπώτερον τοῦ ὠθόνεν. [14] λύει δ' ἂν
ἐς τὸ τράχηλόν τε καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀ-
δυνὴ καταβαίνη τὴν κεφαλὴν ἀπο-
λιποῦσα, καὶ αὖθις παλινδρομέη ἐς τὴν
κεφαλὴν, καὶ ἔπι χαλεπώτερον γίνε).
[15] τούτων δὲ πάντων ὀφνότατόν, εἰ ἐξιω-
τένοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν
τε καὶ τὸν νῶτον. [16] τὰς δ' ὠφελείας
τελέοισι ὠθοσδέχεσθαι ἐξ ἀποστάσιων
ἔσεσθαι, [17] ἢ πύον βήσεσθαι. [18] ἢ αἱ-
μορ-

xxxvi. Quibuscunque vero
sine febribus dolores fiunt, mor-
tem quidem non inducunt, [2]
verum plerique diuturni sunt,
& multas mutationes ac recidi-
vas habent. [3] Modi autem hi
sunt. Primum quidem ex capi-
tis doloribus aliqui sunt leves,
aliqui multo graviores. [4] U- 206
trosque vero hoc modo confide-
rare oportet. [5] Quicunque he-
betem visum habent, & rubor
quidam ipsis fit in oculis, &
pruritus frontem vexat, [6] his
sanguis sua sponte manans opitu-
latur. [7] Atque hic modus neces-
sario simplex est. [8] Quibus vero
dolores circa caput & frontem,
ex magnis ventis fiunt, & ex
frigoribus quum vehementer
calfacti fuerint, [9] eos gravedi-
nes quidem maxime perfecte 205
liberant: prosunt autem & ster-
nutationes, & muci in naribus
oborti, [10] magis quidem sua
sponte: sin minus, coacte. [11]
Gravedines autem fiunt perfe-
cte, adeo ut tusses succedant:
[12] & sternutationes succedentes
si dolores non sedaverint, ne-
cesse est tubercula & decolora-
tiones his succedere. [13] Quibus
autem dolores sine manifestis
causis fiunt, & diuturni, & in
toto capite, suntque ipsi & gra-
ciles, & debiles, his prædi- 210
cendum est morbum longe gravi-
orem priore esse. [14] Si vero
etiam ad collum, & ad dorsum
dolor descendat, caput relin-
quens, & rursus ad caput recurrat, adhuc gravior fit. [15] Ve-
rum omnium horum gravissi-
mus est: si ex capite ad collum
ac dorsum tendat. [16] Utilitates
autem his ex abscessibus fore ex-
pectandum est, [17] aut ubi pus
per tussim rejecerint, [18] aut hæ-

μορροίδας ἔχουσιν, [19] ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖσι σώμασι. [20] λυσιτελέει ἢ καὶ πίτυρωθεῖσα ἡ κεφαλή.

morrhoidas habent, [19] aut pustulas in corporibus enatas. [20] Confert etiam caput furfures habens.

xxxvii. " Νάρκη δὲ καὶ κνισώδιες οἷσι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς διαΐσσει, τοῦτο μὲν ἀπὸ πάσης, τοῦτο δὲ ἀπὸ μέρεός τινος, [2] πολλάκις δὲ καὶ ψυχρόν τι δοκέει αὐτοῖσιν ἀπαχωρέειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, [3] τοῦτους ἐπανερέσθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ἄκρην ἀφικνεῖται ἡ κνίσωσις. [4] εἰ γὰρ τοῦτο ποιέοι, τέλεον τὸ νόσημα γίνεται, καὶ χαλεπώτερον ἀπαλλάξαι. [5] δύπελες δὲ αὖθις τοῦτο. [6] οἱ δὲ τρόποι τῶν ὠφελέων ἐξ ὑποστάσιων, ὥσπερ προγέγραπται. [7] ὅσον μὲν τι ἐπιγίνονται ὑποστάσιες ἐπὶ τούτοισιν ἢ ἐκείνοισιν.

xxxvii. Torpores & punctura pruriginosæ velut ab urtica, quibus per caput discurrunt, aliquando per totum, aliquando per aliquam partem: [2] sæpe vero & frigiditas aliqua ab ipsis sentiri putatur, velut per caput discurrere: [3] hos interrogare oportet, an etiam ad summam linguam punctura illa procedat. [4] Si enim hoc fecerit, perfectus morbus fit, & qui difficilius submoveri possit. [5] Verum absque hoc facilis est. [6] Modi vero utilitatum consequendarum ex abscessibus contingent, veluti antea scriptum est. [7] Sed tamen abscessus minus in his succedunt, quam in illis.

xxxviii. Ὁκόσους ξὺν τῇσιν ὀδυνήσιν σκοτοδινοι λαμβάνουσι, δυσαπάλακτον καὶ μανικόν. [2] γέρουσι δὲ ὁ τρόπος ὅτῳ μάλιστα γίνεται. [3] αἱ δὲ ἄλλαι νοῦσοι αἱ ἀμφὶ κεφαλὰς ἀνδράσί τε καὶ γυναιξὶν ἀσφαλῶς ἰσχυρόταται καὶ πολυχρονιώτεραι. [4] γίνονται δὲ καὶ νεανίσκοισί τε καὶ παρθένοισι τῇσιν ἐν ἡλικίῃ, καὶ μάλιστα τῶν καταμηνίων ἐς τὴν ὡρόδον. [5] τῇσι δὲ γυναιξὶν ἐν τῇσι κεφαλαλγίῃσι τὰ μὲν ἄλλα πάντα γίνεται, ἃ καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. [6] αἱ κνισώσιες δὲ καὶ τὰ μελαγχολικὰ τούτῃσιν ἧσσον ἢ τοῖσιν ἀνδράσιν, [7] ἢν μὴ τὰ καταμήνια τελέως ἠφανισμένα ᾖ.

xxxviii. Quoscunque vero una cum doloribus vertigines corripiunt, malum ægre exolubile ac furiosum existit. [2] Senibus autem maxime hic modus fit. [3] At alii morbi circa caput, & viris, & mulieribus, cum securitate vehementissimi sunt, & diuturniores: [4] fiunt autem & adolescentibus, & virginibus in ea pubertatis ætate, & maxime circa mensium progressum. [5] Mulieribus vero in capitis doloribus, alia quidem omnia fiunt, quæ & viris. [6] Verum punctura illæ pruriginosæ & affectiones atrabilariæ, his minus quam viris, [7] si non menses penitus aboliti fuerint.

xxxix. " Οἷσι δὲ τὰ χρώματα νέοισιν ἔῃσι πονηρὰ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον, ξυνεχέα δὲ, μὴ ἰκτερώδεα τρόπον, [2] ἤτοι καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν κεφαλὴν ἀλγέουσι, [3] καὶ λίθους τε καὶ γῆν

xxxix. Quibus colores, dum juvenes sunt, pravi sunt ad multum tempus & continenter, non tamen morbi regii modo: [2] hi sive viri sint, sive fœminæ, caput dolent, [3] & lapides ac terram

γλῶ τρώγεσι, [4] καὶ αἱμορροΐδας ἔχεσι. [5] τοὶ δ' χλωρὰ χρώματα ὅσα χρόνιά εἰσι, καὶ μὴ ἰσχυροὶ ἴκτεροί εἰσι, τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτὰ ποιέοντα αὐτοῖσι ξυμβαίνει· [6] ἀνθ' ὧν τοῦ λί- 199
θου τε καὶ τῆς γῆς τρώγειος, τὰ ὑποχονδρια λυπέει μᾶλλον ἢ τοὺς ἑτέρους. [7] οἱσι δὲ πελιὸν χρόνον ὠχροὶ φαίνονται, καὶ τὰ πρόσωπα ἐπημμένα ἔχοντες, [8] ἐδόντα χρὴ τούτους, τὴν κεφαλὴν ὀδυνωμένους, ἢ περὶ τὰ σπλάγχνα ἀλγήματα ἔχοντας, [9] ἢ ἐν τῇ ἕδρῃ κακόν τι, [10] ἢ ἐν ἰσχίοισι. [11] τοῖσι δὲ πλείστοισι, τούτων φαινομένων, οὐκ ἐν τούτων τῶν κακῶν φαίνεται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε πολλὰ, ἢ καὶ πάντα

XL. [12] Οἱ δὲ νυκτὸς ὁρῶντες, 201
οὓς δὴ νυκτάλωπας καλέομεν, [3] ἥτοι ἁλίσκονται ὑπὸ νόσημάτων νέοι, ἢ παῖδες, ἢ καὶ νεανίσκοι· [3] καὶ ἀπαλλάσσονται ὑπὸ αὐτομάτου, οἱ μὲν τεσσαρακονθημέροι, οἱ δ' ἑπτάμηνοι. τισὶ δὲ καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον παραμένει· [4] σημεῖον δὲ χρὴ τοῦτο χρόνου, ἐς τε τὰ ἰσχία νόσημάτων ὁρῶντα, ἐς τε τὰ ἡλικίην καὶ νοσέοντας. [5] αἱ δὲ ἀποστάσιες ὠφελέουσι μὲν τούτους ἐπιφαινόμεναί τε καὶ ἐς τὰ κάτω ῥεπόμεναι· [6] ἐπιγίνονται δὲ καὶ ἄρρεσι, καὶ τὰ νεότητα. [7] αἱ δὲ γυναῖκες ἧσσον ἁλίσκονται ὑπὸ νόσημάτων τούτων, καὶ δὲ παρθένοι, ἧσσι τὰ ἐπιμήνια φαίνονται. [8] οἷσι δὲ ῥεύματα δακρύων πολυχρόνια, ἢ νυκτάλωπες γίνονται, τούτους ἐπανερωτᾶν, εἰ τὰ κεφαλὴν πρόσθεν ἠλγηκότες ἔασι πρὸ τῆς ἀποκηρύξιος τῶν τελέων. [9] Ὁκόσοι δὲ μήτε πυρετοὶ αὖλες, μήτε ἄχροοι ἐόντες, [10] ἀλγέουσι πολλάκις τὴν τε κορυφὴν καὶ τοὺς κροτάφους, [11] εἰ μὴ τὸν ἄλλον φανερὸν ἔχουσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ, [12] ἢ

ram comedunt, [4] & hæmorrhoidas habent. [5] Pallidi vero cum virore colores qui diuturni sunt, & morbus regius vehemens non est, alia quidem eadem facere solent: [6] verum pro lapidum ac terræ esu, præcordia hos magis affligunt quam alteros. [7] Quicunque vero multo tempore pallidi apparent, & facies in tumorem elevatas habent, [8] eos caput dolere sciendum est, aut circa viscera dolorem habere, [9] aut in sede malum aliquod [10] in scipsis. [11] Ex his autem apparentibus, plerisque non unum aliquod horum malorum apparet, sed plerunque multa, aut etiam omnia.

XL. Qui nocte vident, quos sane nyctalopas vocamus, [2] hi morbo corripiuntur juvenes, [3] aut pueri, aut etiam adolescentes, & liberantur sua sponte, aliqui in quadraginta diebus, aliqui septimo mense: quibusdam vero & per totum annum permansit. [4] Quipropter de tempore conjectare oportet, ita ut & ad morbi robur, & ad ægri ætatem respicias. [5] Abscessus autem his prosunt insuper apparentes, & ad infernas partes fluentes. [6] Verum non valde accedunt, propter juventutem. [7] At mulieres non corripiuntur ab hoc morbo, neque virgines quibus menses comparent. [8] Quibus autem lachrymarum fluxiones diuturnæ fuerint, & hi nyctalopes fiunt, eos interrogare oportet an caput doluerint, antea quam hæc revelarunt. [9] Quicunque dum neque febricitant, neque decolores sunt, [10] sæpe & verticem & tempora dolent, [11] si non alium manifestum habuerint abscessum in facie, [12] aut

12 ἢ βαρὺ φθέγξωνται, 13 ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, 14 τούτοισιν αἱμορραγῆναι δεῖ τῶν ῥινῶν ὑποδέχεται.

XLI. Οἷσι δὲ καὶ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥέῃ, δοκέουσιν οἱ ὑγιαίνειν ταῦτα· 2 τούτους δὲ ἢ σπλῆνα δυσηδέα ἐπημμένον ἔχοντας, 3 ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλγεοντάς τε καὶ μαρμαρυγώδεά τι περὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν φαινόμενον σφίσι. 4 τοῖσι δὲ πλείστοισι τούτων ἅμα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἔτεα ἔχοντα φαίνεται, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ σπλεός.

XLII. Οὖλα δὲ πονηρὰ καὶ σήμαθα δυσώδεα, οἷσι σπλῆνες μεγάλοι. 2 ὁκόσοι δὲ ἔχουσι σπλῆνας μεγάλους, μήτε αἱμορραγίαι γίνονται, μήτε σήμαθα δυσῶδες, τελέων αἱ κνῆμαι ἕλκεα πονηρὰ ἔχουσι, καὶ ἀλὰς μέλανας. 3 τοῖσι δ' ἄλλοισι φανερὸν ἔχουσιν ἀπόσασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ βαρὺ φθέγξωνται, ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, τελέοισιν αἱμορραγίαι διὰ ῥινῶν προσδέχεται. 4 οἷσι δὲ καὶ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπαίρεται ἰσχυρῶς, τούτους σπλῆνας μεγάλους δύρησις ἔχοντας. 5 εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα προσγίνοιτο, καὶ ὕδωρ φανήσοι ἔχοντες· 6 ἀλλὰ δεῖ τὴν γαστέρα καὶ τὸ ὀσφὺν ἐπισκοπέειν. 7 τὰ δὲ ἐν τοῖσι προσώποισι παραγρέμματα, ἢν μηδενὶ ἄλλῳ σώματος ἐπιγίνηται, ταχέως παύεται, καὶ αὐτόματα καὶ πρὸς ἀνάγκας. 8 οἱ δὲ ἄλλοι ἀπόπληκτοι, οἷσι μὲν τὸ μὴ δύνασθαι κινέειν, λεπτύνεται τὸ νενοσηκὸς σῶμα, ἔστι δὲ ἀδύνατα ἐς τοῦτο καθίσασθαι· 9 οἷσι δὲ ξυλλήψιες μὴ ἐπίγενωνται, ἔστι δὴ ἔσον ὑγιέες.

XLIII. Περὶ δὲ χρόνου, ὁπότε ἔσον, πρὸς λέγειν ἐς τε τὸ ἰσχὺν σημήνασθαι ὁρῶντα, ἐς τὸν χρόνον, καὶ ἐς τὴν ἡλικίην καὶ ἀνθρωπείην καὶ ἐς τὴν ὥρην, 2 εἰδέναι ὅτι τὰ παλαιότατα τῶν

12 aut graviter loquantur, 13 aut dentes doleant, 14 his sanguinem per nares erupturum esse expectandum est.

XLI. Quibus vero ex naribus sanguis fluit, hi alioqui sani esse videntur, 2 hos autem vel splenem in tumorem elevatum habere comperies, 3 vel caput dolere, & splendicans quiddam ipsis ob oculos obversatur. 4 Plerisque vero horum simul & caput & splen hoc modo se habere apparent.

XLII. Gingivæ vitiatæ, & ora graveolentia his sunt quibus splenes magni. 2 Quicunque vero habent splenes magnos, & neque sanguinis eruptiones ipsis contingunt, neque oris graveolentia, horum tibiæ ulcera prava habent, & cicatrices nigras. 4 Quibus partes sub oculis vehementer attolluntur, eos magnos habere lienes comperies. 5 Si vero etiam in pedibus tumores accesserint, aquam etiam habere videbuntur. 6 Verum & ventrem, & lumbos inspicere oportet. 7 At vero distortiones in facie, si nulli alii corporis parti communicent, cito sedantur, aut sua sponte, aut ad necessitatem coactæ: 8 reliqui vero syderati fiunt. Quibus una cum hoc quod movere non possunt, morbosa corporis pars attenuatur, hi in sanitatem restitui non possunt. 9 Quibus autem colliquationes non accesserint, hi sani evadent.

XLIII. Cæterum de tempore quando sani erunt prædicendum est, respectu habito ad vim morbi, & ad tempus, & ad ætatem hominis & ad anni tempus, 2 ita ut ejus rei memor sis, quod

τῶν νοσημάτων, καὶ τὰ κρίσιμα, καὶ [τὰ] κυλινδέλματα, βαρύτιλα ὑπακέα, [3] καὶ τὰ ἐν τοῖσι γεραιτάτοισι τῶν σωμάτων. [4] ἔστι δὲ καὶ τὸ φθινόπωρόν τε καὶ ὁ χρόνος καὶ ἦρός τε καὶ θέρεος ἀνεπιηδότερος ταῦτα τὰ νοσήματα ἀφιέναι.

XLIV. [1] Αἱ δὲ ἐν τοῖσιν ὦμοισι ὀδύναι, ὁκόσαι μὲν ἐς τὰς χεῖρας ἐπικαταβαίνουσι, νάρκας τε καὶ ὀδύνας παρέχουσιν, [2] τουτέοισιν ἀποστάσιες μὲν οὐκ ἐπιγίνονται, ὑγιάζουσι δὲ μέλανας χολὰς ἐμέουσες. [3] ὁκόσαι δὲ αὐτῆ μένουσι ἐν τοῖσιν ὦμοισιν, ἢ καὶ ἐς τὸ νῶτον ἀφικνέονται, τούτους πύον ἐμέουσες ἐκφυγαίνουσιν, ἢ μέλανα χολήν. [4] κρίσιμα δὲ ἥδε τελέων ὧδε. [5] ἢν μὲν γὰρ δύσπνοοι ἔωσι καὶ ἰσχνοὶ, μέλανα χολὴν αὐτοὺς μᾶλλον ἐλπὶς ἐμέσαι. [6] εἰ δ' αὖ δυσπνοώτεροι καὶ ἐπὶ τὸ ὠχρώτερα ἐπιβρέχῃ τι αὐτοῖσι χρῶμα, ὁ πρόσθεν οὐκ ἐπεφύκει, ὑπέρυθρον, εἴτε μέλαν, τούτους πύον ἐλπὶς μᾶλλον πλύσαι. [7] σκέπτεσθαι δὲ χρὴ τούτοισι, καὶ εἰ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα ἔνεστι. [8] καὶ γὰρ τοῦτο τὸ σημεῖον τούτοισιν ὁμολογέουσι. [9] τὸ δὲ νόσημα τοῦτο τοῖσιν ἀνδράσι πρόσγινεται ἰσχυρόταται, τοῖσιν ἀπὸ τεσσαρακοστοῦ ἐτέων ἐς τὰ ἑξηκοστά.

XLV. Τοῖσι ἡλικίῃσι δὲ τούτων μάλιστα ἰσχιάδες βιάζουσι. [2] σκέπτεσθαι δὲ δεῖ ὧδε περὶ ἰσχιάδων. [3] ὁκόσοισι γὰρ τῶν γεραιτέρων αἵ τε νάρκαι ἰσχυρόταται, [4] καὶ καταψύξιες τῆς ὀσφύος τε καὶ τῶν σκελέων, [5] καὶ τὸ αἰδοῖον ἐπαίρειν ἀδυνατέουσι, [6] καὶ ἡ γαστὴρ ἀθρῳρεῖ, εἰ μὴ πρὸς ἀνάγκην, [7] καὶ κατωφερὴς μύξα πολλὰ διεξέρχεται, [8] τουτέοισι χρονιώτατον τὸ νόση-

quod vetustissimi morbi, & pessimi, & qui revolvuntur, gravissime obediunt: [3] itemque hi qui sunt in vetustissimis corporibus. [4] Sed & autumnus, & hyems, ad tales morbos submovendos minorem commoditatem exhibent quam ver & æstas.

XLIV. Dolores porro in humeris oborientes, [1] qui quidem ad manus descendunt, torporesque ac dolores inducunt, [2] his absceſſus non succedunt, verum nigram bilem vomentes sanantur. [3] Qui vero isthic in humeris manent, aut etiam ad dorsum progrediuntur, eos puris, aut atræ bilis vomitu effugiunt. [4] Verum de his ita considerationem facere oportet. [5] Siquidem enim facile spiraverint, ac graciles fuerint, atram bilem ipsos vomituros esse spes est. [6] Si vero difficilius spiraverint, & in faciem ipsis color incurrit, qui prius non erat, sive rubicundus sive niger, eos magis pus sputuros esse sperandum est. [7] Ad hæc vero considerandum est etiam, an in pedibus tumores sint. [8] Nam & hoc signum in his consentit. [9] Atque hic morbus viris vehementissimus esse solet, à quadragesimo anno usque ad sexagesimum.

XLV. Quæ ætate etiam coxendicum morbus maxime affligit. [1] Porro de coxendicum morbo sic considerationem facere oportet. [3] Quibuscunque senioribus & torpores vehementissimi sunt, [4] & perfrigerationes tum lumborum, tum crurum: [5] & qui pudendum arrigere non possunt: [6] & quibus alvus non egerit, nisi ad necessitatem coacta, [7] & prodit ipsis multus stercoraceus muçus: [8] his maxime diuturnus

νέσημα ἔσαι· [9] καὶ προλέγειν, ἐνιαυτὸν τὸ ἐλάχιστον, ἀφ' ἧς χρόνος ἤρξατο τὸ νόσημα, γίνεσθαι· [10] καὶ τὰς ὠφελείας ἐς τὸ ἔαρ τε καὶ τὸ θέρος προσδέχεσθαι. [11] " τοῖσι δὲ νεανίσκοισι, ἐπώδυνοι μὲν ἧσσον αἱ ἰσχιάδες, βραχύτεραι δέ. [12] καὶ γὰρ τεσσαρακοστῇ ἡμέρῃ ἀπαλλάσσονται. [13] ἀλλ' οὔτε αἱ νάρκαι ἐπιγίνονται ἰσχυραὶ, οὔτε αἱ καταψύξιες τῶν σκελέων τε καὶ τῶν ὀσφύων.

XLVI. Οἷσι δὲ τὸ νόσημα τοῦτο ἔνι μὲν ἐν τῇ ὀσφύι καὶ τῷ σκέλει, βιάζεται δὲ οὐκ ἔτως ὥστε κατακεῖσθαι, [2] " ξυνετὸν μέντοι σκέπτεσθαι μὲν ἢν που ἐν τῷ ἰσχίῳ, [3] καὶ ἐπανερέσθαι, εἰ ἐς τὸ βουβῶνα ἡ ὀδυνὴ ἀφικνεῖται. [4] ἴσως γὰρ ταῦτ' ἔχει ἄμφω, χρόνιον τὸ νόσημα γίνεται. [5] ἐπανερέσθαι δὲ καὶ, εἰ ἐν τῷ μηροῦ νάρκη ἐγγίνεται, καὶ ἐς τὸν ἰγνύην ἀφικνεῖται. [6] ' καὶ, ἢν φῇ, οὕτως ἐρέσθαι, ἢν καὶ ἐπὶ τὴν κνήμην " ἐπὶ τὸ πρόσθεν δὲ ποδός. [7] ὁκόσοι δ' ἂν τούτων τὰ πλεῖστα ὁμολογέωσιν, ἐπεῖναι αὐτοῖσιν, ὅτι τὸ σκέλος σφίσι τοῖσι μὲν θερμὸν γίνεται, τοῖσι δὲ ψυχρόν. [8] ἢν δὲ νέσος αὖτη, ὁκόσοισι μὲν τὸν ὀσφὺν ἀπολείπουσα ἐς τὰ κάτω πέπτει, διασώζει· [9] ὁκόσοισι δὲ τά τε ἰσχία καὶ τὸν ὀσφὺν μὴ ἀπολείπουσα ἐς τὸν αὖω πέπτει, ' προλέγειν θάνατον εἶναι.

XLVII. " Οἷσι δὲ περὶ τὰς ἄρθρα ὀδυναί τε γίνονται καὶ ἐπάρσιες, καὶ καταπαύουσι, οὐκ ἐν τῷ ποδαγρικῷ τρόπῳ, [2] σκέψις τά τε σπλάγχνα μεγάλα, " καὶ ἐν τῷ ἄνω λοβῷ ὑπόστασιν. [3] καὶ τὴν κροκώδεα, ἢν ἐπανέρῃ, φήσει πολλάκις ἀλγεῖν. [4] φήσει δὲ καὶ ἱδρῶτας αὐτῷ γίνεσθαι νυκτε-

morbus erit, [9] prædicendumque est annum ' ut minimum duraturum esse morbum, ab eo tempore quo incepit, [10] & opem ad ver & æstatem expectandam esse. [11] At vero juvenibus non quidem minus doloris inducit coxendicum morbus, verum brevior est: [12] nam quadragesimo die liberantur. [13] Sed neque torpores vehementes accedunt, neque perfrigerationes crurum ac lumborum.

XLVI. Quibus autem hic morbus est quidem in lumbis ac eruribus, non ' autem affligit adeo ut decumbant, [2] considerare oportet an alicubi sint collectiones in coxa, [3] & interrogare an ad inguen dolor progrediatur. [4] Si enim ambo hæc habet, diuturnus fit morbus. [5] Interrogandum insuper est, an in femore torpores insint, & ad poplitem progrediantur: [6] & si hoc confiteatur, rursus interrogandum, an & per tibiam ad summum pedem procedant. [7] Quicunque enim pleraque horum ' confessi fuerint, his dicendum est, quod crura ipsis aliquando calida, aliquando frigida fiant. [8] Quod si morbus hic lumbos relinquens, aliquibus ad infernas partes vertatur, eos confidentes esse jube. [9] Quibuscunque vero coxas & lumbos non relinquens, ad supernas partes convertitur, malum id esse prædicendum est.

XLVII. At quibus circa articulos dolores fiunt, & tumores, & sedantur, non podagrico modo: [2] in his ' comperies viscera magna, & in urina subsidentiam albam. [3] Et talis si tempora elevarit, dicet se sæpe dolere, [4] dicet etiam sudores sibi nocturnos

νυκλερινές. 5 "ὧν ἢ μήτε ἀπὸ τῶν ἕρω ὑφίστη ἡ ὑπόστασις αὕτη, μήτε οἱ ἱδρῶτες γίνονται, 6 κίνδυνος ἢ χωλωθῆναι τὰ ἄρθρα, 7 ἢ, ὃ δὴ μελικηρίδα καλέουσι, γίνεσθαι ἀπ' αὐτοῖσι. 8 "γίνεται ἢ τὸ νόσημα τοῦτο, οἷσιν ἐν τῇ παιδίῃ τε καὶ νεότητι ξυνήθεες ἐὸν αἷμα ῥέειν ἐκ τῶν ῥινῶν, πέπαυται. 9 ἐπανερέεσθαι οὖν χρὴ τὸ ἕν αἷμα ῥήξιος, εἰ ἐγένετο ἐν τῇ νεότητι. 10 καὶ αἱ κνίδωπες ἕν τε τῷ στήθει " καὶ τῷ μεσοφρένι εἰ ἔνεισι. 11 " καὶ ὀδύνας αἱ ἰσχυρὰς ὀδυνάς παρέχουσιν ἀνω καὶ κλαυθμύριζαν, καὶ ὀδύνησιν αἱμορροίδες γίνονται. 12 αὕτη γὰρ ἡ ἀρχὴ τῶν νεζημάτων τούτων. 13 "ἢν ἢ καὶ κεφαλὴν οἱ ἄνθρωποι ἔχοντες φαίνωνται, ἐπανερέεσθαι καὶ κεφαλῆς εἰ ὀδυνῶνται· φήσουσι γάρ.

XLIIX. Τούτων ἢ, ὁκόσοισιν αἱ ἰσχιάδες ἐπόδυνοι ἔνεισι τοῖς δεξιοῖς ἔσω, τὰ ἀλγήματα ἰσχυρότερα γίνεται. 2 καὶ μάλιστα, ὅταν περὶ τὸν ὑποχονδρίου καὶ τὸ ἧπαρ τὸ ὑπόλειμμα τῆς ὀδύνης ᾖ. 3 ὠφελέει δὲ τοὺς τοιούτους τὰς ὀδύνας τοπαχυλήκεα ψόφος ἐν τῇ γαστρὶ γενόμενος. 4 ὁκόταν δὲ ἡ ὀδύνη παύσηται, τὸ οὖρον παχὺ καὶ χλωρὸν ἐρέουσιν. 5 ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀνωμαλώδης μὲν ἡ δυσκρασίη ὁ τρόπος ἐστὶ, χρόνιος δὲ κάρτα. 6 ὁκόταν δὲ παλαιὸν ἤδη ἢ τὸ νόσημα, ἀμφιλυσσάσσιν οἱ ἄνθρωποι ὑπ' αὐτοῦ. 7 ἀλλ' ἐπανερέεσθαι χρὴ εἰ αἷμα ἔσω, εἰ νέον ἐόντα ἐρρύη, καὶ χρὴ ἀμβλυωπίης, 8 καὶ χρὴ τῆς ἔρης τῆς κενώσιος χλωρότητος, 9 καὶ ἀμφὶ τῶν ψόφων, εἰ ἐγγίνονταί τε καὶ ὠφελέουσιν ἐπιγινόμενοι. 10 φήσουσι γὰρ πάντα ταῦτα.

XLIX. Λέπρας ἢ καὶ λέπρας καὶ

nos oboriri. 5 Si vero neque in urina subsidet talis subsidentia, neque sudores fiunt, 6 periculum est ne aut claudi fiant articuli, 7 aut affectio abscessus humore melli simili, quem melicerida vocant, sub ipsis nascatur. 8 Fit autem hic morbus his quibus in pueritia & juventute sanguis ex naribus fluere solitus desiit. 9 Proinde interrogandum est de sanguinis eruptione, an in juventute facta fuerit: 10 & an pruriginosæ velut ab urtica punctura, & in pectore, & in dorso insint: 11 & quibus alvi dolores fortes inducant, citra exturbationes: & quibus hæmorrhoides fiant. 12 Hoc enim horum morborum principium est. 13 Si vero etiam malo colore præditi sint hi homines, interrogandum est an caput doleant. Hoc enim fatebuntur.

XLIIX. Quibus vero ex his alvi dolores in dextris fuerint, dolores his vehementiores fiunt, 2 & præsertim quum ad præcordium juxta hepar, reliquiæ doloris fuerint. 3 His autem doloribus prodest strepitus statim in alvo obortus. 4 Postquam autem dolor quieverit, urinam crassam ac cum virore pallidam mingunt. 5 Atque hic modus nequaquam lethalis est, verum valde diuturnus. 6 Quum autem jam vetustus fuerit morbus, homines ab ipso cæcutiunt. 7 At de sanguine interrogare oportet, an in juventute fluxerit, & de visus hebetudine, 8 & de urinæ evacuationis pallore, 9 itemque de strepitibus an insint, & succedentes prosint. 10 Hæc enim omnia fatebuntur.

XLIX. Impetigines & lepræ,

καὶ λεῦκαι, οἷσι μὲν νέοισιν ἢ παισὶν ἔσσιν ἐγγύεθέ τι τούτων, ἢ καθ' μικρὸν φανὲν αὔξεται ἐν πολλῷ χρόνῳ, [2] τούτοισι μὲν οὐ χρὴ ἀπόστασιν νομίζειν τὸ ἐξανθήμα, ἀλλὰ νόσημα. [3] οἷσι δὲ ἐγγύεθέ τι τούτων ἢ πολύ τε καὶ ἐξαπίνης, τοῦτο ἂν εἴη ἀπόστασις. [4] γίνονται δὲ λεῦκαι μὲν ἐκ τῶν θανατωδεστάτων νοσημάτων, οἷον καὶ ἡ νοῦσος ἡ φοινικίη καλεομένη· [5] αἱ δὲ λέπρη καὶ οἱ λεχλῖδες ἐκ τῶν μελαγχολικῶν. [6] ἰῆσθαι δὲ τετέων δυσπειθέστερά ἐστιν, ὅσα [1] νεωτάτοισί τε γίνεται καὶ νεωτάτοις ἐστι, [7] καὶ τῷ σώματι ἐν τοῖσι μαλθακωτάτοισί τε καὶ σαρκωδεστάτοισι φύεται.

& vitiligines albæ, leucæ appellatæ, quibus quidem juvenibus aut pueris [1] aliquid horum factum est, aut paulatim conspectum in multo tempore augescit: [2] his non putare oportet abscessum esse eam papularum eruptionem, sed morbum. [3] Quibus vero horum aliquid factum est multum & derepente, hoc sane fuerit abscessus. [4] Fiunt autem leucæ quidem ex lethaliſſimis morbis, qualis est & morbus tabidus appellatus: [5] Lepræ vero & impetigines, ex morbis ab atra bile factis. [6] Ex [1] his autem facilius sanantur ea quæ in maxime juvenibus fiunt, & quæ recentiſſima sunt, [7] & in molliſſimis ac carnoſiſſimis corporis partibus producuntur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΩΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.

HIPPOCRATIS COACÆ PRÆNOTIONES.

Basil. græc. Foesius sect. II. 100. 115. Basil. lat.

pag 424

Οἱ ἐκ ῥίγεος θερμοὶ ψυχόμενοι, κεφαλαλγέες, τράχηλον ὀδυνώδεες, ἄφωνοι, [1] ἐφιδρούντες, ἐπαυανέσχοντες, θνήσκουσιν. [2] Αἱ μετὰ καθάψυξιος δυσφορείαι κάκιστα. [3] Καθάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, ὀλέθριον. [4] Ἐκ καθάψυξιος φόβος καὶ ἀθυμίη ἄλογος, ἐς σπασμὸν ἀποτελοῦσα. [5] Αἱ ἐκ καθάψυξιος ἔρων ἀπολήψιες, κάκιστον. [6] Μετὰ ῥίγος ἄγνοια, κακόν. [7] κακὸν δὲ καὶ λήθη. [8] Τὰ κωματώδεα ῥίγεα ὑπολήθεα. [9] καὶ τὸ φλογῶδες ἐν προσώπῳ μετὰ ἱδρῶ-

Qui ex rigore perfrigerantur, caput ac collum dolentes, voce destituti, insuper exudantes, postquam se recollegerint, moriuntur. [2] Molestè ferre morbum cum perfrigeratione, pessimum est. [3] Perfrigeratio cum duricia, perniciosa est. [4] Ex [1] perfrigeratione timor, & tristitia præter rationem, in convulsionem finit. [5] Ex perfrigeratione urinas intercipi, pessimum est. [6] Ignorantia cum rigore, malum. [7] Malum item oblivio. [8] Soporosi rigores aliquatenus pernicioſi, [9] & flammeus in facie color, cum sudo-

ἱδρῶτ& σὺν τούτοισι κακοήθης. [10]
ἐπὶ δ' τουτέοισι ψύξις τῶν ὀπισθεν
ἀσαρκιὴν ἐπικαλέει. [11] καὶ ὅλως δὲ ψύξις τῶν ὀπισθεν ἀσαρκιώδης. [12] " Αἱ δὲ νοῦσοι φέρουσαι πυκναὶ, καὶ ὀξέως μεταπίπτουσαι, δύσφοροι. [13] ὄρος γὰρ ἀπόληψιν καὶ ἐπώδυνον σημαίνουσι. [14] τὸ ἐφιδρῶν τούτοις κάκιστον. [15] " Ῥῖγος σὺν συνεχεῖ, καὶ σώματος ἀδυνέος ἤδη ἐόντος, θανάσιμον. [16] " Οἱ πυκνὰ ἐφιδρῶντες καὶ ἐπιῤῥιγόντες, ὀλέθριον. [17] καὶ ἐπὶ τῆσι τελευτῆσιν ἀναφαίνοντες ἐμπύημα ἔχοντες καὶ κοιλίας παροχώδεας. [18] " Τὰ δὲ νοῦσα ῥίγεα δυσφορώτερα. [19] ὃς δ' ἂν, ἐπιγενομένης τετάρτης καὶ εἰκοστῆς ἐπιῤῥιγῇ, δύσκολον. [20] " Οἱ φελικώδεες, κεφαλαλγικοὶ, ἐφιδρῶντες, κακοήθεες. [21] " Οἱ φρικώδεες ἐφιδρῶντες πολλῷ, δύσκολοι. [22] " Τὰ πολλὰ ναρκώδεα ῥίγεα, κακοήθεα. [23] " Οἷσιν ἐκλαμβάνουσι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτα. [24] " Οἷσι τοῖσι φελικὰ πυκναὶ ὑγιαίνουσιν, ἤτοι ἐξ αἵματος ῥύσιος ἐπιπυίσκονται. [25] " Τὸ φελικῶδες καὶ τὸ δύσπνοον σὺν τοῖσι πόνοισι, σημεῖα φθινώδεα. [26] " Ἐξ ἐμπυήσιος πολύμυος τοῦ κατὰ κοιλίην ἀλγήματα καὶ κλισίδια, καὶ τὸ ὑποῤῥέχειν ἀσώδεα, σημαίνει πλεῦρα πολλοῦ ἐν τῷ πολύμυι. [27] " Οἱ φελικώδεες, ἀσώδεες, κοπιώδεες, ὀφθαλμῶν ἀμυδρῶν, κοιλίας καταῤῥαγέοντες. [28] " Τὰ ἐπιῤῥιγόντα ἐς νύκτα μᾶλλόν τι παροξυνόμενα, ἄῤῥυπνα, φλεδονώδεα· σὺν τοῖσιν ὕπνοιζιν ἔρον ὑφ' ἑωυτοῦ χαλῶντα, ἐς ἀσαρκιὴν ἀποτελοῦντα. [29] " Τὰ ξυνεχέα ῥίγεα

sudore, in his malignus est. [10] In his frigiditas posteriorum partium convulsionem accersit. [11] Et in summa, posteriorum partium frigiditas convulsoria est. [12] Ex dorso horrores frequentes, & cito transeuntes, ægre tolerari possunt. [13] Urinæ enim interceptionem dolorosam significant. [14] Insuper exudare, his pessimum est. [15] Rigor continenter vexans, corpore jam debili existente, lethalis est. [16] Qui frequenter exudant, ac insuper rigent, pernicioſum hoc est, [17] & in fine suppurationem habere comperiuntur, ventresque perturbatos. [18] Rigores ex dorso, molestiores sunt. [19] Qui vero decimaseptima die rigorem habuit, & quarta ac vicesima insuper riguerit, malignum hoc est. [20] Horrore affecti, caput dolentes, exudantes, malignum id est. [21] Horrore affecti, multum insuper exudantes, difficili malo implicantur. [22] Rigores multi torpidi, maligni sunt. [23] Quibus sexta die rigores fiunt, hi ægre judicantur. [24] Quibus sanis horrores frequentes sunt, hi ex sanguinis fluxione suppurantur. [25] Horror & spirandi difficultas in doloribus, signa tabis sunt. [26] Ex pulmonis suppuratione, & circa ventrem aliquando ac claviculam dolores, & anxie stertere, sputi copiam in pulmone significat. [27] Horrore affecti, anxii, delassati, lumbos dolentes, alvos humectas habent. [28] Affectiones insuper rigentes, & quæ ad noctem aliquanto magis exacerbantur, cum vigilis ac delirio in somnis, aliquando urinas involuntarie emittentes, in convulsionem desinunt. [29] Continui rigores

ἐν ὀξέσι, πονηρόν. 30 " Αἱ ὃκ ῥίγεσ μὴ κεφαλαλγίης ἐκλύσιες, ὀλέθρον. 31 πὶ αἱματώδεα ἤρα ἐν τούτοισι πονηρόν. 32 " Ρῖγος ὀπισθοτονώδες κλόνῳ. 33 " Τὸν φρικώσαντα καὶ ἄμα ἱδρώσαντα κρισίμως, ἐς δὲ τὸ ὕστερον φέξαντα ὠδαλόγως, μὴ ἀγρυπνεῦντα, μήτε πεπαγόμενον, αἱμορραγήσειν οἴομαι. 34 " Τὰ μὴ ῥίγεσ ἐπιχόρημα ἤρα, πονηρὰ καὶ ἀπασμώδεα· 35 ἄλλως τε καὶ ὠθησαζόντων. 36 ἐλπὶς δὲ ἐπὶ τούτοισι καὶ τὰ ὦτα πὶ ὦτα, 37 " Τεταρταῖα ῥίγεα, ἐν μέσῳ παροξυνόμενα, πυρετῷ ἀτάκτῳ, πάνυ κακοήθεα. 38 πάνυ δὲ παροξυνόμενα τῶν ἀτάκτων, τῶν μεθ' ῥίγεος καὶ πυρετοῦ, ὀλέθρον. 39 " Αἱ ὃκ ῥίγεσ ἀφωνίαι, τρόμῳ λύονται. 40 καὶ τὰς ἐπιῤῥιγέοντας τρομώδεα γινόμενα κρίνει. 41 " Οἱ ὃκ ῥίγεσ μὴ κεφαλαλγίης ἐκλυόμενοι, σφάλεροί. 42 τὸ ἐμεσῶδες ἦρον τοῖσι κακόν. 43 " Οἷσι ῥίγος, ἤρα ἐπίσχεσις. 44 " Σπασμὸς ἐν πυρετῷ, χειρῶν καὶ ποδῶν πόνοι, κακοήθεες. 45 κακοήθεες δὲ καὶ ὃκ μετὰ ὁρμὴν ἀλγήματος. 46 ἀλλ' οὐδὲ γονάτων πόνος, κρῆγυον. 47 ἀτὰρ καὶ γαστροκνημιῶν πόνοι, κακοήθεες, καὶ γνώμης ἀδιάφοροι· ἄλλως τε, καὶ ἦρον ὑποχωρήσῃ. 48 " Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλγήματος πυρετοί, κακοήθεες. 49 τὸ ἀγρῶδες ἐπὶ τούτοισι, κάκιστον. 50 " Οἱ μὴ ἀφαλείποντες ἐφιδρούντες πυκνὰ μετὰ ὑποχονδρίων ὀδύνας, ἐς ἐπίπολυ κακοήθεες. 51 καὶ ἐς ἀκρώμιον καὶ κληῖδα ἐπείζοντα ἀλγήματα, ἐν τούτοισι πονηρά.

in acutis, pravi sunt. 30 Ex rigore, cum capitis dolore exolutiones, pernicioſæ. 31 Cruentæ in his urinæ, pravæ. 32 Rigor cum diſtentione nervorum in poſteriora, occidit. 33 Qui inhorruerunt & exudarunt ' judicatorio modo, & poſtridie præter rationem horruerunt, ſi quis non vigiliis infeſtetur, neque concoxerit, ei ſanguinem erupturum eſſe puto. 34 Urinæ cum rigore ſuppreſſæ, malæ & convulſoriæ, 35 tum alias, tum ſi quis antea gravi ſopore preſſus fuit. 36 Spes autem in his eſt abſceſſus retro aures fore. 37 Rigores velut in febre tertiana, ſi in media inordinata febre exacerbentur, valde maligni ſunt. 38 Si vero contrario ' convellentibus modo exacerbentur, cum rigore & febre, pernicioſum eſt. 39 Vocis interceptiones ex rigore, ſolvuntur tremore. 40 Et inſuper rigentes tremores ſuccedentes judicant. 41 Qui ex rigore cum capitis dolore exolvuntur, in periculo verſantur. 42 Cruenta urina his mala eſt. 43 Quibus rigor, his urinæ ſuppreſſio. 44 Convulſio in febre, manuum ac pedum dolores, maligni ſunt. 45 ' Malignus eſt & doloris ex femore progreſſus. 46 Neque genuum dolor bonus eſt. 47 Sed & ſurarum dolores maligni ſunt, mentemque emovent, tum alias, tum ſi urinæ ſubſidentia in medio innatet. 48 Febres ex præcordiorum dolore malignæ ſunt. 49 ſopor in his peſſimus eſt. 50 Qui frequenter exudare cum præcordii intenſione non ceſſant, plerunque maligne habent, 51 & dolores in ſummum humerum ac ' clavi-culam incumbentes, in his pravi ſunt.

νηρά. 52 " Οἱ τριταιοφυεῖς ἀσώ- 33
δεες πυρετοὶ, κακοήθεες. 53 " Αἱ 34
ἐν πυρετῷ ἀναισθησίαι, κακόν. 54
" Κοπιώδεες, ἀχλυώδεες, ἄγρυ- 35
πνοι, κωματώδεες, ἐφιδρῶντες ἀ-
ναθερμαινόμενοι, κακόν. 55 " Οἱ 36
κοπιώδεες μὴ φρίκης ἐφιδρώσαν-
τες κριτίμως, ἀναθερμαινόμενοι
ἐν ὀξέϊ, κακόν. 56 ἄλλως τε καὶ
αἷμα ἐπιστάζωσι περὶ ταῦτα. 57
ἐκθερώδεες κακοήθεες, θνήσκουσι.
58 λοιμὸν [δὲ] ἀφαίρημα τε-
τόκοισι προδιέρχεται. 59 " Οἱ τρι- 37
ταιοφυεῖς ' παλαιώδεες, ἐς δρο-
μαίας μεταπεσόντες, δύσκολοι. 60
" Οἱ ἐν κρισίμοισιν ἀλυσμοὶ αὖθι 38
ἱδρῶτος προψυχόμενοι, καὶ ἄ-
πυνοι δὲ οἱ αὖθι ἱδρῶτι προ-
ψυχόμενοι ἀκρίτως, κακόν. 61
" Καὶ οἱ ἐπιῤῥιγώσαντες ἐκ τέ- 39
των, ἐμέσαντες ἄκρητα, ἀσώ-
δεες, τρομώδεες ἐν πυρετῷ, κα-
κόν. 62 καὶ ἀφωνίη ἐκ ῥίγεος. 63
" Τὰ δὲ ἐκ ῥιγῶν μικροῖσιν ἱδρῶσι 40
προψύχοντα, κακόν. 64 " Οἱ 41
ἐφιδρούμενοι, ἀναθερμαινόμενοι,
κακόν. 65 " Οἱ ἐφιδρούμενοι ἐν 42
πυρετῷ, ' κακοήθεες. 66 " Οἷ- 43
σι, χολώδεος ἀφαιρήσιος ἐσ-
ούσης, προσῆν ὄψις καὶ πι-
κρότης, κακόν. 67 " Ἐν πυρε- 44
τοῖσι, κοιλίης ἐμφυσωμένης,
πνεῦμα μὴ διεκπίπτον, κακόν.
68 " Κοπιώδεες, λυγμώδεες, 45
κάτοχοι, κακοί. 69 " Ἐκ νώ- 46
τε πυκνῆσι καὶ λεπτῇσι φλέ-
κνησιν ἐφιδρούμενοι, δύσφοροι.
70 ὄρχις [γὰρ] ἀπόληψιν ἐπώδυνον
σημαίνει. 71 τὸ ἐφιδρᾶν τούτοισι
κακόν. 72 " Τὸ προσδοκᾶν τὸ ἔθος 47
ποιέειν τι, οἷον προσδοκέεσθαι π
πρότερον μὴ εἰωθότα, ἢ τὸ ναυτιῶν, πονηρὸν, καὶ πλησίον
προσδο-

sunt. 52 Febres tertianæ naturam
referentes, cum anxietudine,
malignæ sunt. 53 Vocis inter-
ceptiones, in febre malæ sunt.
54 Lassati, caligantes, vigilan-
tes, soporosi, exudantes, re-
calescentes, male habent. 55 Las-
sati cum horrore si exudarunt
judicatorio modo, recalfacti in
morbo acuto, male habent, 56
tum alias, tum si circa hæc san-
guis de naribus stillarit. 57 ' Et 58
regio morbo abunde colorati,
moriuntur, 58 alba vero alvi
egestio in his præcedit. 59 Febres
tertianæ naturam referentes er-
roneæ, in pares dies translapsæ,
difficiles sunt. 60 Anxietudines
in diebus judicatoriis, si in his
sine sudore perfrigerentur, &
omnes qui sine sudore perfrige-
rantur citra judicationem, male
habent. 61 Et qui insuper rigue-
runt ex his, ubi vomuerunt me-
raca, ' anxii, tremuli in febre, 55
malum. 63 Qui ex rigoribus
parvis sudoribus perfrigerantur,
malum. 64 Exudantes, vigilan-
tes, recalescentes, malum. 65
Qui insuper exudant in febre,
maligne habent. 66 Quibus bilio-
sa est alvi egestio, his circa
pectus morsus & amaritudo, ma-
lum est. 67 In febribus inflata
alvo flatus non erumpere, ma-
lum. 68 Lassati, singultientes,
stupore detenti, mali. [69 Ex
dorso crebris & parvis horrori-
bus leviter insudantes, difficile
habent. 70 Urinæ enim interce-
ptionem plus nimio dolentem
significat. 71 His leviter insuda-
re, malum.] 72 ' Præter con- 60
suetudinem quid facere, velut
est, proponere sibi aliquid, &
expectare aliquid, prius non
consuetum, aut contrarium,
malum est, & mentis emotioni
proxi-

35 ωδῆκηπῶς. 73 Τὰ ἐν πονηροῖσι σημείοισι κεφίζοντα, καὶ τὰ ἐν χρηστοῖσι μὴ ἐνδιδόντα, δύσκολα. 74 Οἱ ἐφιδρῶντες καὶ μάλιστα κεφαλὴν ἐν ὀξέσι ὑποδύζοροι, κακόν. 75 ἄλλως τε καὶ ἐπ' ὄρθροισι μέλασι. 76 καὶ τὸ θολερὸν ἐπὶ τούτοισι πνεῦμα, κακόν. 77 Ἄκρεα ταχὺ ἐπ' ἀμφότερα μεταπίπτοντα, [πονηρόν.] 78 καὶ δίψα δὴ τοιαύτη, πονηρόν. 79 Ἐκ κρεμιώδους ἀπόκρισις, [κακόν.] 80 κακὸν [ὃ δὲ] φωνὴ ὀξεῖα. ὑποχόνδρια [γὰρ] τετόισιν εἴσω εἰρύαται. 81 Τὰ ἐκ ψύξιος ἱδρώσεος ταχὺ ἀναθερμαινόμενα, κακόν. 82 Οἱ ἐν ὀξέσιν ἐφιδρῶντες ὑποδύζοροι, κακόν. 83 Οἱ ωδῆλόγως, κενεαγείης μὴ ἐούσης, ἀδυνάτως, κακόν. 84 Ἐν πυρετῷ ἕλξις οἵου ἀπ' ἐμέτου, ἐς ἀνάχρεμψιν τελεσθῶσα, κακόν. 85 Νάρκη ἐς ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτουσα, κακόν. 86 Στάξις αἱ ἐλάχιστα, κακή. 87 Κακὸν δὲ πίνειν ἐν ὀξεῖ δίψα ωδῆλόγως λυθεῖσα. 88 Οἱ ποῦς χεῖρα ἀναίσσοντες, κακοί. 89 Οἵσιν ἅμα πυρετῷ καυσώδεϊ οἰδήματα ὑπνώδεα νενωθρωμένα, ἐς πλευρὸν ὀδύνη ἐπελθοῦσα ωδῆπληκτικῶς κλίνει. 90 Πνῖγμος ἐν ὀξέσιν, ἔσθιν ἰσχνοῖσιν, ὀλέθριον. 91 Ἐπὶ τοῖσιν ἤδη ὀλεθρίοισι τὰ σμικρὰ τρομώδεα, καὶ ἰώδης ἔμετος [πνευσιμα.] 92 οἱ ἐν τοῖσι ποτοῖσιν ὑποψοφέοντες καὶ ὑποβορβορύζοντες ξηροῖσι, καὶ οἱ χαλεπῶς καταβρωχθίζοντες πνεύματι βηχώδεϊ, ὀλέθριοι ἐν ὀξέσι καλεψυγμένοισι. 93 Τὰ ἐν χερσὶ καὶ ποσὶν ἐρυθήματα, ὀλέθρια. 94 Οἱ ἐκ φυσῶντες καὶ ἀνακεκλασμένοι ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ὑποβλέποντες ἱκτερώδεα

48 proximum. 73 Qui morbi in malis signis levantur, & qui in bonis non remittunt, difficiles sunt. 74 Qui exudant, & maxime capite, in morbis acutis submoleste ferentes, malum, 75 tum alias, tum si urinæ sunt nigræ, 76 & turbidus ' spiritus 65
49 in his, malus. 77 Extremæ partes si in utranque partem cito transmutentur, malum est. 78
51 Sed & sitis hujusmodi mala est. 79 Ex moderato ferox responsio, malum. 80 Vox acuta, malum. Præcordia his intro trahuntur.
52 81 Qui ex perfrigeratione sudorosa cito recalescunt, malum.
53 82 Qui in acutis exudant submoleste ferentes, malum. 83 Qui præter rationem nulla existente
54 vasorum evacuatione, ' impo- 70
tentes fiunt, malum. 84 In febre tractus velut à vomitu, in screationem desinens, malum.
55 85 Torpor in utranque partem
56 cito transiabens, malum. 86
57 Sanguinis stillæ pusillæ, malæ.
58 87 In acuto morbo sitis prætet
59 rationem soluta, malum. 88 Qui
60 ad manum exiliunt, male habent. 89 Quibus cum febre ardente, tumores somnolenti, torpidi fiunt, his dolor in latus
75 superveniens ' levis siderationis
61 ac resolutionis modo occidit. 90
Suffocatio in acutis, ægris attenuatis, pernicioſa. 91 In pernicioſis jam parvi tremores, & vomitus æruginosus. 92 Qui in
62 potibus subsurrepunt, & submurmurant in siccis: & qui difficulter deglutiunt spiritu tussiente, pernicioſe habent in acutis perfrigeratis. 93 Rubores
63 in manibus ac pedibus, perni-
64 cioſi. 94 Efflantes & refracti, in somnis ' leviter suspicientes, 80
morbo regio abunde colorati

morun-

ἐκλεροώδεες καλαικηρέες θνήσκεσι.
426 95 ' Λόγκον ἀμαχώρημα τέτοισι προσέρχεται. 96 " Αἱ ὦν πυρετῖσιν ἐκστάσιες σιγῶσαι μὴ ἀφώνω, ὀλέθριαι. 97 " Τὰ πελιδνὰ γινόμενα ὦν πυρετῷ, σιώτομον θάνατον σημαίνει. 98 " Οἷσιν ὦν πυρετῷ, ἀλγήματος πλευρῆς γλυκέος, ἡιλίη ὑδατώδης πολλὰ ἀφοδεύσῃ ῥηϊδίως. 99 [Οἷσι] δ' ἀσιτίαι προσγενόμεναι, καὶ ἰδρῶτες μετὰ τοσούτου δυσχροίης καὶ ἡιλίης ὑγρῆς, καί τοι καὶ ' καρδιαλγίης, ἔστι μακροτέρως νοσήσαντες, ὥσπερ τοὺς περιπνευμονικῶς τελευτῶσι. 100 " Πυρέσσοντι ὦν ἀρχῇ μέλαινα χολὴ ἄνω ἢ κάτω διελθοῦσα, θανάσιμον. 101 " Οἱ μετὰ καταψύξιων σὺν ἀπύρων ἐφιδρουῦτες ἄνω, δύζφοροι, φρενιτικοί τε καὶ ὀλέθριοι ὦν ὀξέι. 102 " Τὰ ἐπ' ὀλίγην ὀξέα ἀλγήματα ἐς κληῖδα καὶ τὰ ἄνω πίπτοντα, ὀλέθρια. 103 " Ἐν μακροῖσιν ὀλεθρίοισιν ἕδρης ἄλγημα, θανάσιμον. 104 " Τοῖσιν ἀσθενέως ἤδη διακειμένοισι μὴ βλέπειν, ἢ μὴ ἀκέειν, ἢ διαστρέφεσθαι ' χεῖλος, ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ ῥῖνα, θανάσιμον. 105 " Ἐν πυρετῖσι βουβῶνος ἄλγημα νέσον χρονίζουσημαίνει. 106 " Αἱ ὦν πυρετῖσιν ἀκρισίαι, χρόνους μὲν ἐμποιέουσιν, ἀτὰρ ἐχὶ ὀλέθριαι. 107 " Οἱ ἐξ ἀλγημάτων ἰσχυρῶν πυρετοὶ, πολυχρόνιοι. 108 " Αἱ τρομώδεες, ψηλαφώδεες σφυγμικρέσιες, φρενιτικαί. 109 καὶ εἰ μὴ γαστροκνημίῳ πόνοι ὦν τέτοισι, γνώμης σφάφοροι. 110 " Ὅσοι ὦν ξυνεχεῖ ἄφωνοι κείμενοι μύοντες σκαρδαμύσσουσιν, λῶ, σμικρὸν ῥηνὸν ὦν ῥινῶν, ἐμέσαντες

moriuntur, 95 alba alvi egestio in his præcedit. 96 In febribus mentis emotiones taciturnæ, in eo qui voce privatus non est, perniciosæ sunt. 97 Livores oborientes in febre, brevi mortem affore significant. 98 Quibus in febre dolore lateris oboriente, alvus multa aquosa ac biliosa egerit, hi allevantur. 99 Quibus vero inediæ consequenter accedunt, ac sudores, ' cum bono colore, & alvo liquida, ita ut adsit etiam aliquis cordis, seu potius oris ventris dolor, hi ubi longius ægrotarunt, peripneumonicorum modo moriuntur. 100 Febrienti si atra bilis in principio, sursum aut deorsum proderit, lethale est. 101 Qui cum perfrigerationibus, non sine febre, superne exudant, molestè ferentes & phrenitici, in acuto morbo pernicioſe habent. 102 ' Dolores modice acuti, ad claviculam ac sursum transeuntes, pernicioſi. 103 In longis pernicioſis morbis, sedis dolor lethalis est. 104 Si debiliter jam affecti, non videant, aut non audiant, aut labium, aut oculus, aut nasus ipsis distorqueatur, lethale est. 105 In febribus inguinis, & glandularum dolor, morbum diuturnum significat. 106 In febribus judicationes impeditæ ac sublatæ, temporis quidem diuturnitatem inducunt, ' non autem pernicioſæ sunt. 107 Febres ex doloribus vehementibus diuturnæ. 108 Mentis emotiones tremulæ, palpatoriæ, phreniticæ sunt, 109 & dolores circa suram, in his mentem emovent. 110 Quicunque in febre continua, voce destituti jacentes, oculis connivent nictant, hi si postquam

san-

15 σωλες " φλέγξωνται, καὶ παρ' αὐτοῖσι ῥέουσι, σώζονται. 111 μὴ ῥεόμενων δ' τάτων, δύσπνοοι ῥεόμενοι, θνήσκουσι σωζόμενοι. 112 " Οἱ λαβόντες, ἐς τὴν αὔ- 78 ριον παροξυνθέντες, κακόν. 113 " Τριτίῳ ἐπιχόντες, τριταίῳ 79 παροξυνθέντες, κακόν. 114 ἦ ῥά γε καὶ φρενιτικοὶ οἱ τοιῦτοι παροξύνονται. 115 " Ὁκόσοισιν οὐκ- 80 λείπουσιν οἱ πυρετοὶ μὴ κατὰ κρισίμους, ὑποτροπικόν. 116 " Οἱ δ' 81 ἀρχὴ λεπτοὶ μετὰ κεφαλῆς σφυγμοῦ καὶ ἄρυ λεπτοῦ, περὶ κρίσιν παροξύνονται. 117 θαῦμα δὲ ἐδέν, 20 εἰ καὶ παραφροσύνη καὶ ἐπ' ἀγρυπνίῃ γίνοιτο. 118 " Ἐν ὀξέσι κι- 82 νήσις, ῥιπασμὸς, ὕπνος παραχώδης, ἀπαζμὸν σύνοισι σημαίνει. 119 " Αἱ παραφρόνες φρασὶ τοῖσι 83 ἐγέρσιες παραφορώδεες, πονηρὸν, καὶ σπασμώδεες. 120 ἄλλως τε καὶ μετ' ἰδρώτων. 121 σπασμώδεες δὲ καὶ τρόμοι καὶ μεταφρένων δοκέουσι ψύξιες, ἀτὰρ καὶ ὅλου τοῦ σώματος. 122 ἐν τούτοισιν ὑμενώδεες ἐρύσιες. 123 " Αἱ ἐν κώμασι παρακρούσιες, 84 σπασμώδεες. 124 " Αἱ ἐπ' ὀλίγον 85 φρασέαι παραφρούσιες, ἠελώ- 25 δεες. 125 καὶ σπασμὸς δὴ " σφισημαίνουσιν. 126 " Ἐν τοῖσι μακροῖ- 86 σι κοιλίης ἄλγεσι ἐπάρσιες, σπασμώδεες. 127 " Τὰ δ' ὑπὸ παραχώ- 87 δεα, ἄγρυπνα, ἐπισπάζοντα σκίνων, ἑλκώσαντα κεφαλὴν νύκτα, πονήσαντα ἐς τὴν αὔριον, ἐφιδρώσαντα, καταπαγέντα, φλεγμαίνοντα, ἀμβλυωπεῖ λαμπρῶς, καὶ λύει τὰ πάθεα. 128 τὸ ὑδατῶδες ὄρον τοιοῦτο σημαίνει. 129 " Μετὰ δ' ἐρημίην, τὸ ἐξισαμένων μελαγχολικῶς, οἱ τρομώδεες ῥεόμενοι, κακοήθεες. 130 " φρα- 89

sanguis ipsis ex naribus fluxit, & ubi vomuerunt loquantur, & ad seipsos redeant, servantur. 111 Si vero hæc non ' fiant, dif- 100 ficulter spirantes facti brevi moriuntur. 112 Qui melius habuerunt, si postridie exacerbentur, malum est. 113 Si tertia die cohibiti, quarta exacerbentur, malum est. 114 Num & tales exacerbationes phreniticæ sunt? 115 Quibuscunque desinunt febres, non in diebus judicatoriis, his recidivæ fiunt. 116 Qui in principio tenues, cum capitis pulsu, & urina tenui, ad judicationem acerbantur, 117 his ' nihil miri est 105 si & mentis emotio insuperque vigiliæ accedant. 118 In morbis acutis, motus, jactatio, somnus turbulentus, quibusdam convulsionem significat. 119 Turbulentæ cum ferocia excitationes mentem emoventes, malæ sunt itemque convulsoriæ, 120 tum alias tum cum sudoribus. 121 Convulsoriæ etiam videntur colli ac dorsi perfrigerationes, imo etiam totius corporis. 122 In his mictiones sunt pelliculosæ. 123 ' Deliria cum sopore, con- 110 vulsoria. 124 Mentis emotiones modici feroces, ferinæ sunt, 125 sed & convulsiones significant. 126 In morbis longis, ventris præter rationem tumores, convulsorii. 127 Affectiones statim turbulentæ, vigilias inducentes, sanguinem de naribus stillantes, sexta die allevantes per noctem; postridie rursus affligentes, exudantes in somnum delatæ, mentem emoventes, ' large sangui- 115 nem fundunt, & morbos solvunt. 128 Aquosa urina talia significat. 129 Qui cum relatis, ab atra bile mente moti, tremuli fiunt, maligne habent. 130 Deli-

φρο-

rium

φροσυνη ἐν πυρέτοισι καὶ ἰδρῶσι, διαλειπούσης. 131 Διαλειπούσης ὅ τι ἐν πυρέτοισι, ἐς λυσιν. 132 Ἐνύπνια τὰ ἐν φρενίτιδι ἐν ἀρχῇ, ἀγαθόν. 133 Ἐν φρενίτιδι ἀφεδρώσιες λευκὴ καὶ ὑγρότης, κακόν. 134 ῥῖγος τελευταῖον κάκιστον. 135 Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇσι τὰ ἐπιφανῶς ἔχοντα, πυκνάζει μεταπίπτοντα, κακόν. 136 Τῶν ἐξισταμένων μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγίνονται, κακόν. 137 Οἱ ἐξισταμένοι μελαγχολικῶς, τρομώδεες γινόμενοι, καὶ πτυαλίζοντες, ἦ ῥᾳόν γε φρενιτικοί; 138 Οἱ σκοτώδεες, ὀξέως ἐπιπυρέξαντες, φρενιτικοὶ γίνονται. 139 Οἱ φρενιτικοὶ βραχυπνοϊκοί, ψόφοι καταπτόμενοι, τρομώδεες ἢ ἀσασμώδεες. 140 Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι νεανικῶς τρομώδεα, θανάσιμα. 141 Αἱ περὶ ἀναλημψίας ἀφροσύναι, κάκισται. 142 αἱ δὲ τούτων παροξυνόμεναι, ὀλέθριοι. 143 Αἱ ἀφρενήρεις, φωνῆ κλαγγώδεες, γλώσσης ἀσασμώδεες, καὶ αὐτοὶ τρομώδεες γινόμενοι, ἐξίστανται. 144 σκληρυσμὸς τούτοισιν ὀλέθριον. 145 Αἱ ἀφεξαδυναλησάντων παροξυσμοί, κάκισται. 146 Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι σπασμὰ μεταπίπτοντα, ἀσασμώδεα. 147 Οἱ ἐν φρενιτικοῖσι μὴ καθαρὸν πτυαλίζοντες, μέλανα ἐμεῖν δηλοῦσι. 148 Τοῖσι ποικίλως παρανοέουσι, καὶ ἀφρενήρεσι, πυκνὰ κωμαλώδεσι, ἀφεστάναι χρὴ μέλανα ἐμεῖν. 149 Τὰ παροξυνόμενα τρόπον ἀσασμώδεα, κάτοχα. 150 Τὰ παρ' οὖς ἐπαίρεσθαι ἐν μακροῖσι μικρά. 151 αἱμορῤῥωδέα σκολιώδεα ἐπιφαινόμενα, ὀλέθρια. 152 Οἱ ἰλιγγώδεες πυρετοὶ, ἐς ἄνυδρον ἰλεὸν καὶ μὴ ἰλεὸν, ὀλέθριοι. 153 Τοῖσι πυθ-

rium in ſpiritu & ſudore, lethale eſt. 131 Lethale eſt & in ſpiritu ac ſingultu. 132 Inſomnia in phrenitide evidentia, bona ſunt. 133 In phrenitide egeſtiones alvi albæ, & torpor, malum. 134 Rigor his peſſimus eſt. 135 In phreniticis in principiis affectiones manſuetæ, ac frequenter tranſmutationem habentes, malæ ſunt. 136 Quibus ab atra bile mente motis tremores fiunt, malum eſt. 137 Qui ab atra bile mente moti, tremuli fiunt, ac ſalivam fundunt, num ſane phrenitici ſunt? 138 Mente moti, acute inſuper febrientes, phrenitici fiunt. 139 Phrenitici parum bibentes, ſtrepitum valde percipientes, tremuli, aut convulſi. 140 In vehementer phreniticis tremores lethales ſunt. 141 Deliria, circa neceſſaria, peſſima. 142 Quæ ex his exacerbantur, lethalia ſunt. 143 Mentis perculſiones, voce clangoroſæ, linguæ convulſiones tremulæ, & voces tremulæ factæ, mentem alienant. 144 Duricies in his perniciosa eſt. 145 Prædebilitatorum deliria, peſſima. 146 Affectiones in phreniticis frequenter tranſmutationem habentes, convulſoriæ, pravæ. 147 Phrenitici cum perfrigeratione ſalivam fundentes, vomitum nigrum indicant. 148 Qui varie ægrotant, & frequenter ſoporoſi mente moventur, his nigrum vomitum expectandum eſſe dicito. 149 Quæ convulſorio modo exacerbantur, ſtupefactoria ſunt. 150 Tumores juxta aurem, in morbis longis parvi ſunt. 151 Sanguinis fluxiones ac vertigines inſuper apparentes, perniciosæ. 152 Febres vertiginoſæ, & cum volvulis, & ſine volvulis, perniciosæ. 153 An-

πνδυμαλίησιν ἐῦσι πυρετὸς ὕστερον ὀξύς. 154 μὴ ὑποχονδρίῳ ξυμφυὲς καὶ ψυχθεῖσι, παρ' ὃς μέγα ἔπαρμα. 155 Οἵσιν αὖ ἐν πυρετῷ ὀδυναι ἠνύσθησαν περὶ ὀσφὺν καὶ τὰ κάτω χωρία, φρενῶν ἅψωνται, ὑπολείπωσι τὰ κάτω, ὀλέθρια· ἄλλως τε κἀν ἄλλο τι σημεῖον κακοήθες πονηρόν. 156 ἢν δὲ τἆλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ ἦσιν, ἔμπυον ἦσθαι ἐλπίς. 157 Παιδίοισιν ὀξὺς πυρετὸς καὶ κοιλίης ὑπόστασις μὴ ἀχρυπνίης, καὶ τὸ σκληρὸν ἦν, καὶ ἡ χρῶμα μεταβάλλῃ, καὶ ἴκτερος ἐρεύθοι, σπασμώδες. 158 Τὰ δύθ' ὑποχώδεα, ἄχρυπνα, μέλαινα δὲ καὶ σιώθεα, αἱμορροΐδια ἔνια. 159 Τὰ ἀχρυπνήσαντα ἐξαίφνης ἀλυσμῶ, αἱμορροΐδι· ἄλλως τε καὶ ἢν πεπερίῤῥυήκῃ. 160 ἦ ῥάγε καὶ μεταφέξαντες οἱ ἐπ' ὀλίγον ἐψύχοντες; 161 Περὶ δὲ τὰς παροξυσμὰς βήσσοντες, καὶ ἐφιδρῶντες μικρὸν, κακοήθεες. 162 Ἐς πλευρὸν ὀδύνης καὶ πνιγμὸς ἐπιγενόμενος, ἔστι ἐμπυήσαντα. 163 Οἷσιν ἐν σιτίοισι φλύζακια κατὰ πᾶν τὸ σῶμα ἐκφύῃ, θανάσιμον, μὴ γινομένης πυώδεος ἀποστάσιος. 164 μάλιστα δ' εἰώθασι γίνεσθαι τούτοισι παρ' ὕας. 165 Ἐν ὀξέι, τὰ μὲν ἔξω ἐπιψύχεσθαι, τὰ δὲ εἴσω ἔχειν καὶ διψῶν, κακόν. 166 Οἱ σιτίοισι ἐπὶ τρίτης ἐπιλείποντες, ἐπικίνδυνοι. 167 Οἷσιν δ' ἐν πολλῇ πυρετὸς ἐπιλείπῃ, ἀκίνδυνον. 168 Ἐν μακροῖσι πυρετοῖσιν, ἢ φύματα, ἢ ἐς ἄρθρα πόνοι ἐγίνοντο. 169 καὶ, ἢν γένωνται, σὺν ἄχρηστοι. 170 Κεφαλαλγίη ἐν ὀξέι, ὑποχόνδριον ἀνεσπασμένον, μὴ ῥενῖ.

154 heloſis febris poſtea acuta. Cum præcordio intento perfrigeratis, magnus circa aurem tumor. 155 Quibus in febre dolores circa lumbos & infernas partes oborti, ſeptum tranſverſum contingunt, infernas partes relinquentes, pernicioſi ſunt, tum alias, tum ſi aliud quoddam ſignum pravum accedat. 156 Si vero alia ſigna non fuerint prava, ſuppuratum fore timor eſt. 157 Pueris febris acuta, & alvus ſuppreſſa, cum vigiliis, & calcitrare, & colorem mutare, & ruborem habere, convulſorium eſt. 158 Affectiones ſtatim turbulentæ, vigilias inducentes, & nigra compacta egerentes, partim ſanguinem fundunt. 159 Affectiones cum vigiliis & anxietudine repentina, ſanguinem fundunt, tum alias, tum ſi quid etiam antea profluxerit. 160 Num & qui modice perfrigerati poſtea horruerunt? 161 At qui circa exacerbationes tuſſiunt, & parum exudant, maligne habent. 162 Ad latus dolore ac ſuffocatione accedente, hi ſuppurantur. 163 Quibus in febribus continuis puſtulæ per totum corpus erumpunt, lethale, ſi non purulentus abſceſſus fiat, 164 maxime autem circa aurem his fieri ſolet. 165 In morbo acuto externas partes perfrigerari, internas autem ardere, & ſitire, malum eſt. 166 Febres continuæ per tertiam diem augeſcentes, periculoſæ. 167 Quibus febris aliquando intermittit, periculo vacat. 168 In febribus longis, aut tubercula, aut dolores, in articulis fiunt: 169 & ſi facti fuerint, non ſunt inutiles. 170 Capitis dolor in morbo acuto, præcordium revulſum,

ῥυέντ@ αἵματ@ ἐκ ῥινέων, ἐς φρενιτικὸν τελεύτησιν. 171 " Τὰ λῴονα, μὴ χολέρης γινομένης, ἐ λύεται. 172 " Ἰκτερ@ τὸ μὲν τῆς ἑβδόμης ἡμέρης ἐπιγινόμεν@, κακόν. 173 ἑβδόμη δὲ, καὶ ἐνάτη, καὶ ἑνδεκάτη, καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτη, κρίσιμον, μὴ σκληρῶν ὑποχονδρια· λῦ δὲ μὴ, ἐνδιαφόν. 174 " Αἱ πυκναὶ ἀφ' ὧν αὐτῶν ὑποστροφαὶ, τοῖς κρίσιν αἱματώδεες, μελάνων ἐμέτ@ ποιέσπ' γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες. 175 " Τὰ ἐν τριταίοισι πυρετῖσιν ἀληήματα παροξυόμενα τριταιοφυῆ ποιέεται, καὶ γρομῶδεα αἵματα ἀφαιρεῖ. 176 " Ἐν πυρετῖσι τῇ φλέβα τὸ ἐν τῷ ταχίλω σφυγμὸς καὶ πόν@, ἐς δυσεντερίην ἀπολήγ@. 177 " Τὸ μελαγχόλιον πολλάκις χρῶμα ἐς θερμασίην, χρήσιμον. 178 " Τοῖσι χολώδεσι πνεῦμα μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξὺς μὴ ὑποχονδρίοισ@, παρ' ἓξ ἀφίσησιν. 179 " Οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβάνοντες δύσιοι, μηδὲν 'ἐπιδιδόντες, ἐπιστρέφουσι κακοήθως. 180 " Οἷσιν ἐν πυρετῖσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι σφυγμαλώδεες, καὶ τὸ στόμαχον ἐρρωμένον, καὶ ὑποχόνδριον μὴ λαπαρὸν, χρόνιον, 181 καὶ ἐ παύον@ ῥεούσης αἵματος ῥύσι@ ἐκ ῥινέων πολλῆς, ἢ λυγγὸς, ἢ σπασμὸς, ἢ ὀδύνης ἰσχίων. 182 " Ἐν καύσῳ κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, θανάσιμον. 183 " Ἐκ κοιλίης ἀληήματ@ ἐπὶ πόνῳ πυρετὸς καυσώδης, ὀλέθριον. 184 " Ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ἤχων τοῖς ἐνθυμουμένοις μετὰ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ καὶ ῥῖνας βάρυς, 'ἐξίσ-

vulsum, non profluente ex naribus sanguine, ad phrenitidem devenit. 171 Febres lypiricæ, bilis 'sursum ac deorsum effu- 155
sione non accedente, non solvuntur. 172 Morbus regius ante septimum diem accedens, malum. 173 Septimo vero ac nono, & undecimo ac decimoquarto, judicatorius est, si non præcordia induret. Sin minus, ambigua res est. 174 Frequentes per eadem recidivæ, circa judicationem sanguinolentæ, nigrorum vomitum faciunt, fiunt autem & tremulæ. 175 Dolores qui in tertianis 'febribus exa- 160
cerbantur, tertianarum generis morbum faciunt, & grumosum sanguinem egerunt. 176 In febribus secundum venam quæ est in collo, pulsus ac dolor, in dysenteriam definit. 177 Color qui sæpe in calore transmutatur, utilis est. 178 In biliosis spiritus magnus, & febris acuta, cum præcordii intensione, juxta aurem abscessum facit. 179 Qui ex morbis longis se refocillantes bene cibum accipiunt, '& nihil 165
proficiunt, hi maligne recidivam incidunt. 180 Quibus in febribus venæ in temporibus pulsant, & facies sana est, & præcordium non molle, diuturnum morbum significat, 181 & non definentem citra multi sanguinis ex naribus fluxum, aut singultum, aut convulsionem, aut coxendicum dolorem. 182 In febre ardente, si alvus eruperit, mortale est. 183 Ex alvi dolore laborioso, febris ardens, pernicioſa. 184 In 'febri- 170
bus ardentibus, si aurium sonitus accedant, cum visus hebetudine, & gravitate secundum nares, melancholico modo ab

25 ' ἐξίσαντες μελαγχολικῶς μὴ αἱμορραγήσαντες. 185 " Τὰς σὺν κωνσώδεσι τρόμους ὕδρακρις λύει. 186 " Ἐν καύσῳ ῥύσις αἵματος τε καὶ χολῆς τετραίῳ, κακόν· ἢν μὴ πάλιν ἀγαθὸν ξυμπέσῃ· πεμπταίῳ ἧσσον κινδυνώδες. 187 " Οἱ ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ὑποψυχροὶ, ἀφρώδεσι μελαγχολικοὶ [τε καὶ] συχνοῖσιν, ὀφθαλμοὶ [ἰκμώδεις,] κακόν· ἄλλως τε, κἢν κρατήσωσι γένωνται. 188 " Καῦσος, ῥίγει ἐπιγενόμενον, λύει. 189 " Καῦσοι ὑποτροπιάζειν εἰώθασι, καὶ ἡμέρας τέσσαρας ἐπισημήναντες, ' ἕπτα ἐφιδρῶσι· εἰ δὲ μὴ, τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἐνδεκάτῃ. 190 " Τὰς καυσώδεας ἀφικνέονται αἱ τεσσαρεσκαιδέκα ἡμέραι, κρίζουσαι ἢ ἀναιρέουσαι. 191 " Ἐκ καύσου, μὴ ἐξομόρξαντι πυώδης παρ' ὦτα ἀποσημήνῃ, ἢ πόνου σώζονται. 192 " Οἱ λήθαργικοὶ, τρομώδεες ἀπὸ χειρῶν, ὑπνώδεες, δύσχρωτες, οἰδηματώδεες, σφυγμοῖσι νωθροῖσι, καὶ μεθόρσια τὰ ὑποχόνδρια, καὶ ἰδρῶντες ἐπιγίνονται, καὶ κοιλίαι χολώδεες καὶ ἀκρολίες. 193 ὦν ἢν κεφαλῆς ἴσχωσιν, ' ἔσχατα καὶ ἀφικνέονται λαθραίως. 194 τὸ [οὖρον] οὐρον ὑποζυγίου. 195 πεῖναι τε οὐκ αἰτέονται, οὐδὲ ἄλλο οὐδέν. 196 ἔμφρονες ἢν ἐξομόρξωσι, τράχηλον ἐπώδυνον φασὶν ἔχειν, καὶ ἀφ' ὧν ἐώντων ἤκουσε διαφθείρειν. 197 " Ὁκόσοι ἢν σώζονται τῶν λήθαργικῶν, ἔμπυοι ὡς ἐπιτὸ πολὺ γίνονται. 198 " Ὁκόσοισιν ἂν πυρετοῖσιν ἀκρίτως τὰ τρομώδεα παύεται, τελέοισι χρόνοις ἐς ἄρθρα ἀπόστασις ὀδυνώδης ἐκπυῆσαι, καὶ κύστις ἐπώδυνος. 199 " Τῶν πυρετοὺς

atra bile mente moventur, sanguine ipsis non erumpente. 185 Tremores in febribus ardentibus, mentis perculsio solvit. 186 In febre ardente fluxio sanguinis ex naribus quarta die, mala est, si non aliud quid boni coinciderit: verum quinta, minus periculosa est. 187 Qui ' ex fe- 175
bribus ardentibus aliquantulum perfrigerantibus, cum egestionibus alvi aquosis ac biliosis laborant, oculis malum est, tum alias, tum si stupidi fiant. 188 Febris ardens rigore superaccedente solvitur. 189 Febres ardentes recidivare solent, & ubi per dies quatuor significationem dese præbuerunt, postea exudant: sin minus, septima die. 190 Febres ardentes quatuordecim dies dijudicant, aut allevantes, ' aut 180
perimentes. 191 Ex febre ardente, absessu purulento circa aurem non oborto, non valde servantur. 192 Lethargici, tremuli ex manibus, somnolenti, discolores, tumidi, pulsibus tardi sunt, & partes sub oculis elevatas habent, & sudores insuper accedunt, & alvos biliosas, intemperatas & subtumidas habent. 193 Si vero obaridas habuerint, urinæ & egestiones alvi latenter ipsis progrediuntur: 194 urina ' velut jumentorum est: 195 po- 185
tum non expetunt, neque aliud quicquam. 196 Postquam vero resipuerint, collum dolorosum se habere dicunt, & sonitus per aures transire. 197 Qui vero ex lethargicis servantur, plerunque pectore suppurati fiunt. 198 Quibuscunque in febribus tremores citra judicationem cessant, his temporis progressu, absessus dolorosus suppuratus in articulos fit, & vesica dolorosa. 199 Febrien- 142
tibus

ρεοσόνλων οἷσι μὴ ἐρυθήματα ἐπὶ
40 τῶ προσώπων, ' καὶ πόνος κεφαλῆς ἰ-
σχυρὸς, καὶ σφυγμὸς φλεβῶν, αἵματος ῥύσις τὰ πολλὰ γίνε). 200 οἷσι δ'
ἔδεσι, καὶ καρδιωγμοὶ, καὶ βδελυσι-
γμοὶ, ἔμετος. 201 οἷσι δ' ἐρεύγμοι, φῦ-
σαι, ψόφοι κοιλίης, καὶ ἐπάρσιες, ἐκ-
τάρραξις κοιλίης. 202 " Τοῖσι μὲν ὀρθο-
νίζουσιν ἀσφαλέως ἐν πυρετῷ ξυνε-
χεῖ, χωρὶς πόνε ἢ φλεγμονῆς ἢ
ἄλλης προφάσιος, ἀποστάσιες προσ-
δέχεσθαι μὴ πόνε καὶ ὀδύνης, καὶ
μᾶλλον ἐς τὰ κάτω μέρεα. 203
προσδέχεσθαι δὲ δεῖ τὰς ἀποστάσιας
45 τοῖσι ὑποτριήκοντα ἔτεα ' μᾶλλον.
204 ὑποσκέπτεσθαι δὲ τελέοισι τὰς
ἀποστάσιας, ἢν τὰς εἴκοσιν ἡμέρας
πυρετὸς ὑπερβάλλη. 205 τοῖσι δὲ
πρεσβυτέροισιν ἧσσον γίνον), καὶ
πολλῶ χρόνω χλιομένων τῶ πυρετῶν.
206 οἱ δ' ἀμφιλέει πόνες ἐς λαμβάνον-
τες περιπλανημένως, φθινοπώρε
μάλιστα ἐς τεταρταῖον ἐπιφλέως
μεθίσαν), καὶ μᾶλλον τοῖσιν ὑπὲρ
τὰ τριήκοντα ἔτεα γεγονόσιν. 207 αἱ
δ' ἀποστάσιες ἐν χειμῶνος γίνονται τε
μᾶλλον, καὶ παύονται βραδύτερον,
καὶ ἧσσον παλινδρομέεσι. 208
428 " Τοῖσι δ' πολλάκις ὑπορροπια-
θεῖσιν, ἢν ἐξάμηνον ὑπερβάλωσιν, ἰχμαδικὴ φθίσις ἐπιφλέως γί-
νε). 209 " Ὁκόταν πυρετὸς ἀνιδρώ-
δε), καὶ μὴ ἀποσημαίνωδέα σημεῖα,
κακόηθέα. 210 " Τῶν πυρετῶν οἱ
μήτε ἐν ἡμέρησι κρισίμησι, μήτε
μὴ σημεῖον λυσιτελὲν ἀφιέντες ὑ-
ποπροπιάζεσι. 211 " Τὰ ὀξέα τῶν νε-
σημάτων ἐν ἡμέρησι κρίνε) τεσ-
σαρεσκαιδέκα. 212 " Τελεῖ
5 ἀκριβὴς ' ἐν πέντε ἢ ἐν ἑπτὰ πε-
ριόδοισιν, ἢ τὸ μακρότατον ἐν ἐννέα κρίνε). 213 " Οἷσιν ἀρχομένοι-
σι πυρέσσειν αἵματος σταξίες ἐκ

tibus quibus ' rubores ſunt in 190
facie, & dolor capitis fortis, &
venarum pulſus, his ſanguis flu-
xio plerunque contingit. 200
Quibus autem cibi faſtidia ſunt,
& oris ventriculi morſus, &
multum ſalivæ, his vomitus fit.
201 Quibus vero ructus adſunt,
143 & flatus, ſtrepitus ac elevatio-
nes ventris, his fit alvi exturbatio. 202 Qui diutius ſecure ex
febre continua laborant, citra
dolorem aut inflammationem,
aut aliam cauſam, his abſceſſus
' expectandus eſt cum dolore ac 195
tumore, & magis in infernis
partibus. 203 Expectare autem
oportet abſceſſus, his magis qui
trigeſimum annum egreſſi ſunt,
204 & tunc expectare abſceſſus
oportet, ubi viginti dies febris
tranſmiſerit. 205 Scnioribus autem minus fiunt, & ubi multo
tempore febres durant. 206 At
intermittentes & erroneo modo
invadentes, autumno maxime
in quartanam leniter tranſeunt,
& hoc magis his qui ' triginta 200
annos exceſſerint. 207 Abſceſſus
autem hyeme magis fiunt, &
tardius deſinunt, & minus recurrunt. 208 Quibus vero ſæpe
144 recidiva contigit, his ſi ſemeſtre
tempus tranſmiſerint, tabes coxendicum leniter accedit. 209
145 Quæcunque ſigna febri ſe opponunt, & non abſceſſus ſignificationem habent, maligna ſunt.
146 210 Febres quæ neque in diebus
judicatoriis, neque poſt ſolutorium ſignum deceſſerunt, recidivant. 211 ' Acuti morbi in die- 205
147 bus quatuordecim judicantur.
148 212 Tertiana exquiſita in quinque aut ſeptem circuitibus, aut
ad ſummum in novem judicatur.
149 213 Quibus febrire incipientibus,
ſanguis de naribus ſternutatione

ῥινῶν, παχυμερὴς γλυκμένη, λευκὴν ὑπόστασιν τὸ ἕτερον ἴσχει ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, λύσιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ σημαίνει. 214 " Τὰ δὲ ὀξέα κρίνεται αἵματι καὶ ἐκ ῥινῶν ῥύσεσι ἐν κρισίμῳ. 215 καὶ ἱδρῶτος πολλοῦ γενομένου. 216 καὶ ἔρυσι πυώδεσι καὶ ὑαλώδεσι ὑποστάσιν χρησὴν ἔχουσι, καὶ ἀθρόα γλυκέα. 217 καὶ ἀποπήματι καὶ ἀξιολόγῳ. 218 καὶ χολίνης μυξώδους καὶ αἱματώδους καὶ ἐξαπίνης καταῤῥαγείσης. 219 καὶ ἐμέτοις μὴ χηρῶν καὶ κρίσιν. 220 " Ὕπνοι βαθέες, μὴ ταραχώδεες, βεβαίαν κρίσιν σημαίνουσιν. 221 οἱ δὲ ταραχώδεες μετ' ἀλγήματος σώματος, ἀβέβαιοι. 222 " Ἑβδομαίοισιν, ἢ ἐνδεκαταίοισιν, [ἢ ἐνδεκαταίοισιν,] ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι ῥύσιες ἀπὸ ῥινέων λύουσιν ὡς ἐπὶ πολὺ τὰς πυρετούς. 223 ὁμοίως δὲ καὶ χολίνης ῥύσις χολώδης καὶ δυσεντερώδης, 224 καὶ πόνος γενάτων ἢ ἰσχίων, 225 καὶ ἕτερον πεπανθὲν ὡδὸς ἢ κρίσιν, 226 ἐν γυναικὶ δ' ἢ ἐπιμηνίων ῥύσις. 227 " Οἱ ἐν πυρετοῖσιν αἱμορραγήσαντες ἱκανῶς ὀνηθήσουσιν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι χολίνης καθυγραίνουσι. 228 " Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐφιδρόοντες, κεφαλαλγέες, χολίνῃ ἀποτεταμιευμένοι, σπασμώδεες. 229 " Αἱ ἐπ' ὀλίγον φρενῶν παραφορέσιες, ἠλεώδεες, καὶ σπασμὸν σημαίνουσι. 230 " Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γλυκέϊ, καὶ πωλώδης αὐθημερὸν, ἀγαθόν. 231 " Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γλυκέϊ καὶ πωλώδης τὸν πυρετὸν αὐθημερὸν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ. 232 ' ὑστερόβαλλον δὲ ὧρῃ, ἐν ᾗ ἤρξατο, καὶ μὴ πωλώδης, κακόν. 233 " Οἱ διαλείποντες ἀνωμάλως δ' χιλιανόμβοι, καὶ-

contingente deſtillat, & urina ſubſidentiam albam in quarta die habet, his in ſeptima die ſolutionem ſignificat. 214 Morbi acuti judicantur, ſanguine de naribus fluente, in die judicatorio: 215 & ' ſudore multo oborto, 216 & 210 urina purulenta ac vitri formam referente, prodeunte, & bonam ſubſidentiam habente, & acervatim exeunte: 217 abſceſſu item memorabili oboriente, 218 & alvo mucoſa & cruenta derepente egerente: 219 & vomitibus non pravis contingentibus circa judicationem. 220 Somni profundi, non turbulenti, firmam judicationem ſignificant. 221 Turbulenti vero cum dolore corporis, inconſtantes ſunt. 222 Septima die, ' aut nona, aut de- 215 cimaquarta, fluxiones ſanguinis à naribus contingentes, plerunque febres ſolvunt. 223 Similiter & alvi fluxio biliosa, & qualis in dyſenteria fieri ſolet: 224 & genuum ac coxendicum dolor: 225 & urina concocta ad judicationem. 226 In muliere vero etiam menſtruæ purgationis fluxus. 227 Quibus in febribus ſanguis abunde undecunque profluxit, his in refectionibus à morbo alvi humectantur. 228 Qui ' in febribus exudant, caput do- 220 lentes, alvo ſuppreſſa, convulſi fiunt. 229 Mentis emotiones modice feroces, & ferinum, & convulſionem ſignificant. 230 Convulſio in febre oboriens, & eadem die deſinens, bona eſt. 231 Convulſio in febre oboriens, ſedat febrem eadem die, aut poſtera, aut tertia. 232 Si vero tempus in quo incepit tranſgrediatur, & non deſinat, malum eſt. 233 Febres intermittentes, verum inæqualiter ' caleſcentes, 225

alvo

κοιλίης ἐμφυσωμένης, μικρὸν διαδιδόσης, ὀσφυαλγήσασι μὴ κρίσιν, τοῖσι κοιλίαι καταῤῥήγνυνται. [234] οἱ δὲ θερμαίνεσθαι θέλουσι χεῖρας, νωθροὶ, δυσώδεες, ἀσώδεες, κοιλίης ἀπεχομένης βαρυώμενοι ὀχλέουσι. [235] ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰ ἕδρυφρα ἐν ποσὶ καταφαίνεται τὰ αὐτὰ σημαίνει. [236] Οἱ χειμερινοὶ τεταρταῖοι πυρετοὶ ἐπὶ κακίους μεθίστανται ἐς τὰς ὀξείας νόσους.

alvo inflata, pauca egerente, in his post judicationem lumborum dolore sequuto, alvi erumpunt. [234] At amburentes ad manum, torpidæ, sticuloſæ, anxioſæ, in his alvo suppressa gravati exolvuntur. [235] Quandoque vero & rubicundæ in pedibus ambustiones, eadem significant. [236] Hybernæ febres quartanæ, leniter in acutos morbos transeunt.

II. Κεφαλῆς πόνος σὺν τόνος μετ' ὀξέος πυρετοῦ, καὶ ἄλλο σημεῖον τῶν δυσκόλων, θανάσιμον. [2] ἀνάγκη δὲ σημεῖα φαίνεσθαι ὑπερβάλλοντα τὰς ἑκάστην ἡμέρας, αἵματος ῥύσιν ἢ πύου ἐκ ῥινὸς, ἢ ἀποστάσιας ἐς τὰ κάτω σημαίνει. [3] μάλιστα μὲν νεωτέροισι τῶν τριήκοντα πέλει, τὰς ῥύσιας· [4] τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι τὰς ἀποστάσιας· [5] ἢν δὲ μέτωπον ἢ καὶ κροτάφους ὀνίσῃ ἢ πόνος, καὶ σιωπᾷ, τὰς ῥύσιας. [6] Οἷσι κεφαλαλγίαι καὶ ἦχοι ἀπυρέτοισι, καὶ σκοτοδινίη, καὶ φωνῆς βραδύτης, καὶ νάρκη χειρῶν, ἢ ἀποπληκτικὸς, ἢ ἐπιληπτικὸς προσδέχεσθαι τούτους ἔστω, ἢ καὶ ἐπιλήψιμοι. [7] Οἱ κεφαλαλγέες, καὶ βαρέως φέροντες, κοιλίης ἀπολυθείσης, ὀμμάτων θρασυνθέντες, ἀνήκοοι, ὀπισθοτονώδεες γίνονται. [8] Τὰ ὑποσείοντα κεφαλὴν, ὀμμάτων ἐξέρυθρα, φέροντα κροτάφους, ὀλέθρια. [9] ἐξ ὧν οὐ θνήσκει τοῦτο, ἀλλὰ περὶ οὖς οἴδημα ποιεῖ. [10] Κεφαλαίαν μετ' ἕδρης καὶ αἰδοίων ἀλγήματος, καὶ νωθρότητα καὶ ἀκρησίην παρέχει, καὶ φωνὴν φθείρει. [11] ταῦτα δὲ χαλεπά· ὑπνώδεες γὰρ καὶ λυγώδεες γίνονται ἐνιαύτου μηνὶ ἐκ τούτων. [12] φωνῆς λυθείσης ἐς τὸ αὐτὸ καθίστησι· ἀσκαριδώδεες γενόμενοι. [13] Ἐν κεφαλαλγίῃ,

II. Capitis dolor pertinax cum febre acuta, & alio signo maligno, lethale est. [2] Cæterum sine signo malo, transgrediens vigesimum diem, sanguinis aut puris fluxum è naribus, aut abscessus ad infernas partes significat: [3] fluxiones quidem junioribus triginta quinque annis, [4] senioribus vero, abscessus. [5] Si vero circa frontem ac tempora fuerit dolor ille pertinax, fluxiones. [6] Quibus capitis sunt dolores, & sonitus aurium, citra febrem, & vertigo, & vocis tarditas, & manuum torpor, eos aut syderatos, aut comitiales, aut oblivioſos fore expecta. [7] Qui caput dolent, stupore correpti, delirantes, alvo suppressa, oculo ferociente, florulenti, hi in posteriorem partem convelluntur. [8] Capitis succussiones, oculi rubicundi, mentem manifeste emoventes, pernicioſæ sunt. [9] Non commoriuntur hæc, sed circa aurem tumorem faciunt. [10] Capitis dolor, cum sedis & pudendorum dolore, & torporem, & impotentiam inducit, & vocem resolvit. [11] Hæc horrenda non sunt, verum somnolenti ac singultientes fiunt nono mense, [12] ex quibus soluta voce, in idem restituuntur. [13] Qui in capitis dolore ascaridas

λαλγίη, κώφωσις ἢ κῶμα παρηλεθέντα, τὰ παρ' ἓς ἐπάρθ.
14 " Οἱ κεφαλαλγέες, καθ'χως ὀδωώδεες, ὄμμα ἐξέρυθρον, αἱμορροεῖ. 15 " Τὰ σείοντα κεφαλὴν, ἢ ἠχώδεα, αἱμορροεῖ, ἢ γυναικὶ τὰ γυναικεῖα καταβιβάζει. 16 ἄλλως τε ἢ λὴν ἢ ῥῖνα καῦμα ὠθεῖ ἠλεθέν. 17 ἴσως δὲ ἢ δυσεντερικά. 18 " Οἱ καρηβαρεῖς, ἢ βρέγμα ὀδωώδεες, ἄχρυπνοι, αἱμορραγέουσιν. 19 ἄλλως τε ἢ λὴν τις ἐς τράχηλον στωτείνη. 20 " Τὰ ἐν κεφαλαλγίησιν ἰώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος, ἀχρύπνοισι ταχὺ σημαίνει. 21 " Οἵσι κεφαλῆς ἢ τραχήλου πόνοι, ἢ ὅλως δέ τις ἀκρασίη τρομώδης, αἱμορραγίη λύει. 22 ἐπὰν ἢ ἔτεϊ χρόνῳ λύονται. 23 αἱ δὲ κύστεις ἐντατέον ὑπολαμβάνοντα. 24 " Ἐν τῆσιν ὀξείῃσι κεφαλαλγίῃσι, καὶ τῆσιν ναρκώδεσι μετὰ βάρεος, ἐθέλει σπασμώδεα γίνεσθαι. 25 " Κεφαλαλγίῃ λύει πύον διὰ ῥινῶν, 26 ἢ πλύσεα παχέα καὶ αὐόζμα. 27 λύει δὲ καὶ ἑλκέων ἔκθυσις. 28 πολὺ δὲ καὶ ὕπνος, 29 καὶ κοιλίης ῥύσις. 30 " Κεφαλῆς ἄλγημα μέτριον μετὰ δίψης μὴ ἰδέσιν, ἢ μετὰ ἱδρῶτος μὴ λύοντος τὸν πυρετὸν, ὑποστάσιας ἐν οὔλοισιν ἢ παρ' ἓς σημαίνει, μὴ κοιλίης ἐκταραχθείσης. 31 " Κεφαλαλγίη καρώδης μετὰ βάρεος, πονεῖ δὲ σπασμώδεες. 32 " Οἱ κεφαλαλγικοὶ, δίψώδεες, ὑπόῤῥυπνοι, ἀσπιφέες, ἀδηλιάζει, ἐπὶ κοιλίῃ ὑχρῇ κοπιώδεες, ἢ ἐφ' ὑγρὸν ἐξίστανται; 33 " Κεφαλαλγέες, ὑπόκωφοι, χεῖρας τρομώδεες, τράχηλον ὀδωώδεες, ἐρέοντες μέλανα δεδεσμμένα, ἐμέοντες μέλανα-

habent, his surditas & sopor consequens, abscessus circa aurem exsuscitat. 14 Qui caput dolent, stupore detenti, doloros, oculum rubicundum habentes, sanguinem effundunt. 15 Capitis concussiones, & aurium sonitus, sanguinem effundunt: aut mulieri menses deducunt, 16 tum alias, tum si juxta spinam ardor consequatur: 17 fortassis autem dysentericis fluxiones. 18 Capite gravati, juxta sinciput dolentes, vigiliis infestati, sanguinem effundunt, 19 tum alias, tum si quid ad collum se extendat. 20 Vomitus in capitis doloribus æruginosi, cum surditate, vigilantibus, cito insaniam excitant. 21 Quibus capitis ac colli dolor est, sed & totius corporis tremula quædam impotentia, sanguinis eruptio solvit. 22 Quin & tempore hæc solvuntur. 23 Verum vesicæ in hoc supprimuntur. 24 In acutis capitis doloribus, & in torpidis cum gravitate, convulsiones fieri solent. 25 Capitis dolorem solvit pus per nares, 26 aut sputa crassa, & non olentia. 27 Solvit item ulcerum eruptio. 28 Quandoque & somnus, 29 & alvi fluxus. 30 Capitis dolor moderatus cum siti cibum capiente, aut cum sudore non solvente febrem, abscessus in gingivis, aut circa aurem significat, alvo non exturbata. 31 Capitis dolor soporosus cum gravitate, convulsorium quid facit. 32 Caput dolentes siticulosi, aliquatenus vigilantes, obscuri cognitu, impotentes, ex alvo liquida, delassati, num mente moventur? 33 ' Caput dolentes, surdastri, manibus tremuli, collum dolentes, mingentes nigra condensata, vomentes nigra,

per-

μέλανα, ὀλέθριοι. 34 " Οἱ κεφα- 177
λαλγέες, ἐφιδρῶντες, κοιλίῃ ἀ-
πολελαμμένοι, ἀσαρκώδεες. 35
" Τὸ κοιλῶδες παντὶ χεῖρον. 36 178
" Οἱ κωματώδεες ἐν ἀρχῇσι γε- 179
νόμενοι μὴ κεφαλῆς, ὀσφύος,
τραχήλου, ὑποχονδρίου ὀδύνης, ἀ-
γρυπνέοντες, ἢ ἐὰν φρενιτικοί; 37
μυκλὸς ἐν τετράσιν ἀποσταζων,
ὀλέθριον. 38 ἄλλως τε καὶ τεταρ-
ταίοισιν ἐοῦσιν ἢ ἀρχομένοισι. 39
κακὸν ἢν ἐκ κοιλίης φλεγμονὴ ἐξέ-
ρυθρον. 40 " Οἱ κωματώδεες, ἐξ 180
ἀρχῆς ἐφιδρώοντες, ὕρεσι πέπο-
σι, καυσικοὶ, ἀκρίτως ἢ ῥιγώ-
ντες. Ἀφὼ ταχέων ῥιγηκαίες, νω-
θροὶ, κωματώδεες, ἀσαρκώδεες,
ὀλέθριοι. 41 " Οἱ κωματώδεες ὑ- 181
πνοι, καὶ ἀναψύξιες, ὀλέθριον.
42 " Κωματώδεες, κοπιώδεες, 182
κεκωφωμένοις, κοιλίης καλεπαγω-
γῆς, ἐρυθρὰ διελθόντα ῥιγέσιν
ὠφελέῃ. 43 " Κωματώδεες, 183
ἀσώδεες, ὑποχόνδριον ὀδυνώδεες,
σμικρὰ ἐμετώδεες, τὰ παρ' ὄς
ἔχουσι. 44 ῥιγῶντες ἢ ῥιγοῦ τὸ ῥέ-
ον πρόσωπον ἐπύρεμα μὴ κώματος.
45 " Τὰ ἐξαίφνης ὠδυκρύοντα 184
ἀλυσμῶν, αἱμορραγικά. 46 " Τὰ 185
κωματώδεα, ἀσώδεα, ὀδυνώ-
δεα ὑποχόνδρια, ἀκμὴν σμικρὰ
πλείονα, τὰ παρ' ὄς ἐπύρεμα.
47 Τὸ κωματῶδες ἢ ἐὰν τι ἔχῃ
ἀσαρκῶδες; 48 " Κωματώ- 186
δεα, μεμωρωμένα, κάτοχα,
ποικίλλοντα ὑποχόνδρια, καὶ
κοιλίῃ ἐπηρμένοι, ἀπόσιτοι,
ἀπολελαμμένοι, ἐφιδρούντες,
49 ἢ ἐὰν τετάρτοις τὸ χολερὸν πνεῦ-
μα καὶ τὸ γονοειδὲς διελθόν,
λύσιν σημαίνῃ; 50 κοιλίη δὲ
ἢ ἐὰν χολώδης φορηθείσα,
51 τὸ λαμπρὸν ἐν τετάρτοις ἐξη-

pernicioſe habent. 34 Caput dolentes, exudantes, alvum ſuppreſſam habentes, convulſioni obnoxii ſunt. 35 Sopor ubique malus eſt. 36 Soporoſi in principiis evadentes, cum capitis, lumborum, colli, præcordii dolore, vigilantes, num phrenitici ſunt? 37 Naſus in his deſtillans, pernicioſus, 38 tum 'alias, tum quarto ab initio die. 265
39 Malum eſt etiam alvi proluvium valde rubicundum. 40 Soporoſi ab initio exudantes, urinis concoctis ardentes, verum citra judicationem perfrigeſcentes, & brevi rurſus ardentes, torpidi, ſoporoſi, convulſi, pernicioſe habent. 41 Somni ſoporoſi, & perfrigerationes, pernicioſi ſunt. 42 Soporoſis delaſſatis, ſurdis factis, alvo erumpente ſi rubicunda egeſta 'fuerint circa judicationem, proſunt. 43 Soporoſi, anxioſi, præcordium dolentes, parum vomentes, abſceſſus juxta aurem habent: 44 antea vero circa faciem tumores cum ſopore. 45 Morbi derepente mentem percellentes cum anxietudine, ſanguinem profundunt. 46 Soporoſa, anxioſa, doloroſa præcordia, frequenter parum ſpuentia, tumores circa aurem habent. 47 Soporoſi, num aliquid convulſorii habent? 48
' Affectiones ſoporoſæ, fatuitatem inducentes, ſtuporis detentionem inferentes, præcordia variantia, & ventrem tumidum habentes, cibum faſtidientes, alvo ſuppreſſa exudantes, 49 num his turbidus ſpiritus, & genituræ ſimile quid pertranſiens, ſingultum ſignificat? 50 Num & alvus biliosa inſuper egerit? 51 Splendidum in his

ἀρηθὲν ὠφελέῃ. 52 ἢ ἡ κοιλίαι ἢ τε-
τέοισιν ἐπιβορόσονται). 53 "Ἐσκε- 187
φάλῳ σφακελίσασιν, οἱ μὲν ἐν τῇσι
τρίτῃσιν ἡμέρῃσιν, οἱ δὲ ἐν τῇσιν ἑβ-
δόμῃσι τελευτῶσι. τούτους δ' διαφ-
θείρεσθαι, σώζονται). 54 οἷσι δ' ἀνα-
τμηθεῖσι τῶν πυετέων διεσηκὸς εὑ-
ρεθῇ τὸ ὀστέον, ἀπόλλυται). 55 "Τοῖσι 188
κεφαλαλγικοῖσιν ὀστέα ῥαγεῖσιν ἐκ
τοῦ ὀπισθεν, ῥύσις ἐκ μυελοῦ λεῶ-
δες, παχέα, κακόν. 56 ὀφθαλ-
μὸν προαλγήσαντες ἔτι, ῥιγέουσιν.
57 ἦ ῥᾳδίως ἢ κρόταφον ὀστέων διαῤ-
ῥαγαὶ παραμώδεες; 58 "Ὠτὸς 189
πόνος σιώτερος, μὴ πυρετὸς ὀξέος
καὶ ἄλλό τι σημεῖον τοῦ ὑποδυσκό-
λου, 59 τοὺς μὲν νέους ἑβδόμῃσι κλέ-
πτει, καὶ σωφρονέστερον ἀποφρονή-
σαντας, μὴ ῥυείσης πολλῆς πύου ἐκ
τοῦ ὠτὸς, ἢ ἐκ ῥινῶν αἵματος, μηδὲ
ἄλλό τι σημεῖον χρηστὸν γένηται·
60 τοὺς δὲ πρεσβυτέρους βραδύτε-
ρον καὶ ἧσσον ἀναιρεῖ. 61 τά τε γὰρ
ὦτα πυίσκεται ἐκπυέν, καὶ ἀποφρο-
νέουσιν ἧσσον. 62 ὑποτρέφουσι
δὲ οἱ πολλοὶ τετέων, καὶ ὕστως ἀ-
πόλλυται). 63 "Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ 190
παραχρῆμα ἀποκλῄσαι ἄμεινον,
κακόν. 64 κακὸν δὲ καὶ ἐν τοῖσι μα-
κροῖσιν. 65 ἄγει δὲ τετέοισι καὶ ἐς
ἰσχία πόνους. 66 "Εν πυρετοῖσι κώ- 191
φωσις κοιλίῃ ἐφίησιν. 67 "Ὦτα 192
ψυχρὰ καὶ διαφανέα καὶ ξυνεσταλ-
μένα, ὀλέθρια. 68 "Βόμβος ἐν ὀξέ- 193
σι, καὶ ἦχος ἐν ὠσὶ, θανάσιμον. 69
"Ἠχοι μετ' ἀμβλυωπίης, καὶ κε- 194
νὰς βάρεος, ἀποκρέσκειν, καὶ αἷ-
ματῤῥαγέα. 70 "Οἷσι κώφωσις μετ' 195
παρηβαλέης, καὶ ὑποχονδρίοι ἐνθύ-
σιος, καὶ ἀεὶ ὠσὶν ἐνοχλεῖν, αἱ-
ματῤῥοέει. 71 "Εν ὀξέι πυρετῷ ὦτα 196
κωφὰ ἄγει μανικόν. 72 "Οἱ δύσκω- 197
φοι, ἐν τῷ λαμβάνειν τρομώδεες,
γλῶσ-

micturn prodeſt. 52 Ventres quo-
que his inſuper turbantur. 53
Cerebro corrupto 'alii in tribus 280
diebus, alii in ſeptem moriun-
tur. Has vero ſi effugerint, ſer-
vantur. 54 Quibus autem ex his
reſectis os diſparatum reper-
tum fuerit, hi pereunt. 55 Ca-
put dolentibus ex poſteriore par- 188
te oſſa rupta habentibus, fluxio
è nare larga craſſa, mala eſt. 56
Hi ubi oculum antea doluerint,
rigent. 57 Num & juxta tempora
oſſium diruptiones convulſoriæ
ſunt? 58 Auris dolor pertinax, 189
cum febre acuta, & alio 'quo- 285
dam ſigno aliquantum maligno,
59 juvenes quidem ſeptima die
occidit, & citius delirio correptos, ſi non multum pus efflu-
xerit ex aure, aut ſanguis è na-
ribus, neque aliud quoddam
bonum ſignum compareat. 60
Seniores autem tardius, & mi-
nus tollit. 61 Nam & aures ſup-
puratione præveniunt, & mi-
nus delirant. 62 Verum multi ex
his recidivant, atque ſic pereunt.
63 Surditas in acutis ac turbu- 190
lentis conſequens, 'malum. 64 290
Malum etiam in longis. 65 In
his autem dolores etiam ad co-
xas deducit. 66 In febribus ſur-
ditas, alvum ſiſtit. 67 Aures
frigidæ, & pellucidæ, & con- 191
tractæ, pernicioſæ. 68 Tinnitus 192
in acutis, & ſonitus in auribus, 193
lethale. 69 Sonitus aurium,
cum viſus hebetudine, & na- 194
rium gravedine, mentem emo-
vet, & ſanguinem profundit.
70 Quibus ſurditas cum capitis 195
gravitate, & præcordii 'inten- 295
ſione, & ad ſplendorem turba-
tio, ſanguinem profundit. 71
In febre acuta aures obſurdeſce- 196
re, furioſum eſt. 72 Valde ſurdi, 197
in accipiendo tremuli, linguam

reſo-

γλῶσσαν παραλελυμένοι, νωθροὶ, κακόν. 73 " Προνικέσης ἀρρωστίης 198
κώφωσις, καὶ ἕρσον ὑπέρυθρον, ἀκαθάρτως, συναφρόδυμον, παρακρητικόν. 74 τὸ ἰκτερώδεις ἐν τούτοισι κακόν. 75 κακὸν δὲ καὶ ἐπὶ ἰκτέρῳ μώρωσις. 76 τούτοις ἀφώνοις αἰθαναμένοις ξυμβαίνει πύησις. 77 πάχα δὲ ἑκηλίη πονηρόν τούτοισι. 78 " Τὰ δὲ ὠδυνηρῶς παρ' οὖς 199
ἀνιστάμενα, ὀλέθρια. 79 " Τὰ παρ' 200
οὖς δὲ ἔμπροσθεν ἀλγήματα καὶ ἐρυθήματα ἐν πυρετοῖσι γινόμενα, σημεῖον μὲν ἐρυσιπέλατος ἐπιφανέος ἔσεσθαι. 80 ἀτὰρ ἐπασμοὶ οὐ τοιούτων γίνονται μὴ ἀφωνίης καὶ σκλύσιος. 81 " Τὰ παρ' οὖς ἐπὶ 201
κηλίησι δυσώδεσι, πυρετῷ ὀξέϊ, ὑποχονδρίῳ ξυνόντα, χρονιώτερος θάνατος, κλαυθμός. 82 " Τὰ παρ' οὖς 202
φαῦλα τοῖσι ἀδιαθλήτοισι. 83 " Τὰ παρ' οὖς ἐν μακροῖσι μὴ 203
σκπυεῦντα, ἰλυάσιμον. 84 κηλίαι δὲ τοῖσι τοιούτοισι πάχα φέρονται. 85 ἦ ῥᾳ γε εἰσὶ τὰ παρ' ὦτα, κεφαλαλγικοὶ εἰσιν; 86 ἦ ῥᾳ τὰ ἐφιδρῶσι τὰ ἄνω; 87 ἦ ῥᾳ τι καὶ ἐπιῤῥιγόωσιν; 88 ἦ ῥᾳ γε αἱ κηλίαι καταῤῥήγνυνται, καί τοι καὶ κωματώδεες; 89 ἀτὰρ καὶ τὸ ἕρσον ὑδατῶδες, συναφρόδυμον λευκοῖσι, 90 καὶ τὰ ἰσοχρήματα ποικίλα, ἐκλευκα, δυσώδεα. 91
" Τὰ παρ' οὖς λαπάστῃ βηχίᾳ 204
μὴ πυαλιζομένη ἰόνθα. 92 " Οὖ- 205
ρα τοῖσι παρ' ὦτα ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρα. 93 καὶ τὸ καθαψύχεσθαι ὧδε, πονηρόν. 94 " Τὰ παρ' οὖς ἐν 206
τοῖσι χρονίοισιν ἐκπυούμενα, μὴ λευκῷ σφόδρα, καὶ ἀνόδμῳ, κλαυθμός· 95 καὶ μάλιστα γυναῖκας. 96 " Τὰ παρ' οὖς 207
μάλι-

resoluti, torpidi, malum. 73 Accedente ægritudine surditas, & urina subrubicunda subsidentiam non habens, sed id quod in medio innatat, mentem emovet. 74 Morbo regio corripi, in his malum est. 75 Mala est & ex morbo regio fatuitas. 76 Hos voce privari, sentientes tamen esse contingit. 77 Fortassis autem & alvus male his afficitur. 78 Quæ circa aurem dolorose excitantur, pernicioſa sunt. 79 Rubores circa aurem ex prægresso dolore, in febribus oborientes, signum quidem sunt erysipelatis in facie futuri. 80 Sed & convulsiones ex talibus fiunt, cum vocis interceptione ac exolutione. 81 Tumores circa aurem ex plurimis graveolentibus cum febre acuta, & præcordio intentio, tardius excitati, occidunt. 82 Tumores circa aurem leviter syderatis mali. 83 Tumores circa aurem in longis morbis non suppurantes, lethales. 84 Alvi vero his deorsum feruntur. 85 Num quibus abscessus sunt juxta aures, caput dolent? 86 Num & supernis partibus exudant? 87 Num & insuper rigent? 88 Num & alvi erumpunt, & quid soporosum habent? 89 Num & aquosa est urina, alba innatantia habens, 90 & aliquantum varia, exalbida, graveolentia? 91 Abscessus juxta aurem submovent tussiculæ cum sputationibus contingentes. 92 Urinæ in abscessibus retro aures cito & modice matureſcentes, malæ sunt, 93 & sic perfrigerari, malum est. 94 Abscessus circa aurem in morbis diuturnis suppurati, non valde albo & inodoro pure, occidunt, 95 & maxime mulieres. 96 Abscessus juxta

μάλιστα ἐπὶ τῶν ὀξέων ἐν τοῖσι καυμα-
τώδεσι γίνεται καὶ, ἢν μὴ κρί-
σιν ποιήσῃ, καὶ ἐκπεπάνηται, ἢ
ἐκ ῥινῶν αἷμα ῥυῇ, ἢ ἔρα ὑπέστα-
σιν παχέιαν λάβῃ, ἀπόλλυται. 97 τὰ πολλὰ δὲ τῶν τοιούτων οἰδη-
μάτων πρόσθεν ἀποκαθίσανται. 98 πρόσθεν δὲ ἐπιθεωρέειν χρὴ τὰς πυρετούς, ἢν τε ἐπιτείνωσιν, ἢν τε ἀνιῶσι, καὶ ὅτως ἀποφαίνεσθαι. 99 Ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρίῃ ἐκ ῥινῶν ὑποστάζῃ, ἔχει τι δύσκολον. 100 ἔμετος τοῖσδε τοιούτοισι ἁρμόσει, καὶ κοιλίης παραχή. 101 Ἐκ κωφώσιος ἐπιδικέως τὰ παρ' ὦτα, ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι γίνηται. 102 ἀτὰρ καὶ τοῖσι καυματώδεσιν ἐπὶ τοιούτοισι μᾶλλον τὰ παρ' ὦτα. 103 Κώφωσιν ἐκ πυρετῶν ῥύσις ἐκ ῥινέων λύει, καὶ κοιλίης παραχή. 104 Πρόσωπον ἐκ μετεώρου παφλάζον, καὶ φωνὴ λεπτοτέρη καὶ ἀσθενεστέρη γινομένη, καὶ πνεῦμα μανώτερον, ἄνεσιν ἐς τὸν ἐπιόντα σημαίνει. 105 Προσώπου διαφθορή, θανάσιμον. 106 ἧσσον δέ, εἰ δι' ἀγρυπνίην, ἢ λιμόν, ἢ κοιλίης ἐκπαραξιν γένηται. 107 καθίζει δ' ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ τὸ διὰ ταῦτα διαφθαρέν. 108 γένοιτο δ' ἂν τοιοῦτον· ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, ῥὶς ὀξέα, κρόταφοι συμπεπλωκότες, ὦτα ψυχρὰ καὶ συεστειλμένα, δέρμα σκληρὸν, χρῶμα ὠχρὸν ἢ μέλαν. 109 πελιαινόμενον δ' ἐπὶ τελέοισι βλέφαρον, ἢ χείλεος, ἢ ῥὶς, σωθῆναι θανάσιμον. 110 Προσώπου δύχροια καὶ σκυθρωπότης ἐν ὀξέι, κακόν. 111 μετώπου ξυναγωγὴ ἐπὶ τέτοισι, φρενιτικόν. 112 Περὶ πρόσωπον δύχροια, καὶ ἱδρῶτες ἀπυρέτοισι, κόπρανα παλαιὰ ὑπεόν-

juxta aurem, ex acutis morbis maxime in febribus ardentibus fiunt, & si non judicationem fecerint, & matureſcant, aut ex naribus ſanguis fluxerit, aut urinæ ſubſidentiam craſſam habuerint, ægri pereunt. 97 Plerique vero talium tumorum antea propulſantur. 98 Verum conſiderare oportet inſuper etiam ipſas febres, ſive augeſcant, ſive remittant, atque ſic pronunciare. 99 Ex ſurditate ac torpore, de naribus aliquid deſtillare, difficultatis aliquid habet. 100 Vomitus his conveniet, & alvi turbatio. 101 Ex ſurditate leniter abſceſſus juxta aures fiunt, tum alias, tum ſi quid nauſeæ accedat. 102 Sed & ſoporoſis ex his etiam magis abſceſſus ad aurem fiunt. 103 Surditatem ex febribus, ſanguinis è naribus fluxio ſolvit: itemque alvi turbatio. 104 Facies quæ ex tumida humiliatur, & vox levior ac debilior evadens, & ſpiritus rarior ac levior, remiſſionem in ſequentem diem ſignificat. 105 Faciei corruptio, lethalis. 106 Verum minus, ſi propter vigilias, aut famem, aut alvi exturbationem fiat. 107 Et ſi id quod propter hæc corruptum eſt, ſedetur per noctem ac diem. 108 Talis autem fuerit, oculi cavi, naſus acutus, tempora collapſa, aures frigidæ ac contractæ, cutis dura, color pallidus aut niger. 109 Liveſcens vero ex his palpebra, aut labium aut naſus, brevi lethale eſt. 110 Faciei bonus color, & torvitas, in morbo acuto, malum eſt. 111 Frontis ex his contractio, phrenitidis ſignum eſt. 112 Circa faciem color bonus, & ſudores non febrientibus, ſtercora vetuſta

ὑπεόντα οἱ σημαίνει, ἢ διαίτης ἀπεξίλιν. [113] " Τὰ κῦ ῥῖνας ἐρυθήμαθα ἡιλίης ὑγιαινομένης σημεῖα. [114] " Τοῖσι κῦ τὰ ὑποχόνδρια ἢ τὸ πνεύμονα πόνοισι ἐμπυομένοισι, κακόν. [115] " Ὀφθαλμῶν καθαρότης καὶ τὰ λευκὰ αὐτέων ὄκ μελάνων ἢ πελιῶν καθαρὰ γίνεται, κρίσιμον. ταχέως μὲ ἢν καθαιρομένων, ταχεῖαν σημαίνει κρίσιν· βραδέως ἢ, βραδυτέραν. [116] " Τὸ ἀχλυώδες τῶ ὀφθαλμῶν, ἢ τὸ λευκὸν ἐρυθραινόμενον ἢ πελιαινόμενον, ἢ φλεβῶν μελάνων πληρέμενον, ἢ ἐκ ἀγαθόν. [117] φλαῦρον ἢ τὸ τὸ αὐγὸ φεύγειν, ἢ δακρύειν, ἢ ἀμφιβρέφεται. [118] καὶ τὸ ἕτερον ἐλάσσω γίνεται, πονηρόν· [119] τὸ τὰς ὄψιας τυκνὰ διαρρίπτειν· [120] ἢ λημία μικρὰ περὶ αὐτὰς, ἢ αἰγιλώπια λευκὸν ἴσχειν· [121] ἢ τὸ λευκὸν μέζω γίνεται, τὸ ἢ μέλαν ἐλάσσω· [122] ἢ κρύπτεται τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ αὖω βλέφαρον. [123] πονηρὸν ἢ τὸ ἡιλότης ὀμμάτων, καὶ ἔκθλιψις ἔξω σφοδρὰ, καὶ λαμπηδὼν ἐκθλιπτικὴ, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν κόρην συλλέγειν. [124] τὸ βλεφαρίδων καμπυλότης, καὶ πῆξις ὀμμάτων, ξυνεχέως τε μύειν, καὶ κεκμηκέναι μεταβάλλειν, καὶ βλέφαρα μὴ ξυμβάλλειν ἐν τῷ καθεύδειν, ὀλέθριον. [125] κακὸν ἢ καὶ ἰλλαίνων ὀφθαλμός. [126] " Ὀφθαλμῶν ἐρεύθος ἐν πυρετῷ γλυκόμενον ἡιλίης πονηρίην χρονίην σημαίνει. [127] " Αἱ παρ' ὀφθαλμῶν ἐπαναστάσιες ἐν τῇσιν ἀναθυμιάσι, ἡιλίην καταῤῥηγνύασιν. [128] " Ἐπὶ ὀμμάτων διαστροφὴ, καπιώδει, πυρετώδει, ῥίγει, ὀλέθριον. [129] καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τελέοισι, κακόν. [130] " Ὀφθαλμῶντι ἀνδρὶ, ἰπυρεῖ

tusta subesse significat, aut victus rationem inordinatam. [113] Rubores circa nasum, alvi humescentis signa sunt. [114] Dolores circa præcordia aut pulmonem si suppurentur, malum est. [115] Oculorum puritas, & albas ipsorum partes, ex nigris aut lividis puras ' fieri, judicatorium est. Si igitur cito purgentur, celerem judicationem significat: si tarde, tardiorem. [116] Caligo oculorum, aut si alba ipsorum pars rubescat, aut livescat, aut venulis nigris impleatur, bonum non est. [117] Malum est etiam lucis splendorem fugere, aut lachrymari, aut distorqueri. [118] Et alterum minorem fieri, malum est: [119] & oculos frequenter agitare, ac jactare, [120] aut parvas lemas ac sordes circa ipsos, aut concretionem ' tenuem albicantem habere: [121] aut albam partem majorem fieri, nigram vero minorem: [122] aut nigram subpalpebram supernam occultari. [123] Mala est etiam oculorum cavitas, & expressio valde foras, & splendoris extritio, ut pupilla extendi non possit. [124] Et extremitatum palpebrarum curvitas, & oculi fixi, & assidue nictare, & colores permutare, & palpebras inter dormiendum non committere, pernicioſum est. [125] Malus est & oculus ' perversus. [126] Oculorum rubor in febre oboriens, alvi diuturnam malignam affectionem significat. [127] Circa oculos pustularum eruptiones in virium refectionibus, alvum prorumpere faciunt. [128] In oculorum distortione, febrienti, lassato, rigor pernicioſus: [129] & soporosi in his, male habent. [130] Viro lippienti, febre superveniente,

ρεῖς ἐπιζυομένῳ, λύσις. 131 εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος τυφλωθῆναι, ἢ ἀπολέσαι, ἢ ἀμφότερα. 132 " Οἷσιν 223 ὀφθαλμιῶσι κεφαλαλγίη ξυνεστηκυῖα, καὶ ξυναγκασθεῖσα χρόνον πλεῖω, κίνδυνος τυφλωθῆναι. 133 " Ὀφθαλμιῶντι διάρροια ἀπὸ του- 224 τοιούτου, χρήσιμον. 134 " Ὁμμάτων 225 τῶν ἀμαύρωσις, καὶ τὸ πεπηγὸς ἀχλυῶδες, κακόν. 135 " Ὁμμάτων 226 ἀμαύρωσις ἅμα ἀψυχίῃ, σπασμῶδες σημεῖον. 136 " Ὁμμάτων 227 ὀρθότης ἐν ὀξεῖ, καὶ κίνησις ὀξεῖα, καὶ ὕπνος ταραχώδης, ἀγρυπνίη, πολλὴ καὶ στάξις ἐκ ῥινῶν, φρενιτικόν. 137 " Πρὸς πῦρ ἀφλογιστὶ μὴ 228 θερμαίνεσθαι, φρενιτικοὶ γίνονται· καὶ μᾶλλον, ἢν αἷμα ῥυῇ. 138 " Γλῶσ- 229 σαν ἣν καθ' ἀρχὰς μὲν πέφρικεν, τῷ χρώματι μεμῦσθαι, τελευτῶντα δὲ χρόνῳ τεταχυνομένην καὶ πελιαινομένην καὶ ῥηγνυμένην, θανάσιμον. 139 σφόδρα δὲ μελαινομένην, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ κρίσιν γίνεσθαι δηλοῖ. 140 χαλεπωτάτη δέ ἐστιν ἡ μέλαινα ἐκ χλωρῆς. 141 " Γλώσσης 230 τὸ δίκρουν ὥστε σιάλῳ λευκῷ καὶ χολέρεσι, σημεῖον ἀνέσεως πυρετοῦ. 142 παχέος μὲν ἐόντος δὲ ἐπιγινομένου, αὔθημερόν· λεπτοτέρου δὲ, ἐς τὴν ὑστεραίην· ἐπὶ λεπτοτέρου, [ἐς τὴν] τριταίην. 143 τὰ δὲ αὐτὰ σημαίνει καὶ ἐπ' ἄκρῃ τῇ γλώσσαν γινόμενα· ἧσσον δέ. 144 " Γλῶσσα τρομώ- 231 δης μετὰ ἐρυθήματος καὶ ῥῖνας καὶ κοιλίης ὑγρῆς, τὰ δὲ ἄλλα ἀσήμως ἔχουσα καὶ τὰ λοιπὰ σώματα, πονηρὸν, καὶ ὀξείας καθάρσιος ὀλεθρίους σημαίνει. 145 " Γλῶσσα τὸν λόγον ἀ- 232 παλλοιουμένη, καὶ ἀστόμως, μετ' ἰδρῶτος ψυχρὸν ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ,

veniente, ſolutio. 131 Sin minus, periculum eſt ne cæcus fiat, aut pereat, aut utrunque. 132 Quibus lippientibus capitis dolor accedit, & ad multum tempus concomitatur, periculum eſt ne cæci fiant. 133 Lippienti alvi profluvium ſua ſponte prodiens, utile eſt. 134 Oculorum obſcuratio, & oculus fixus caliginoſus, malum. 135 Oculorum obſcuratio, cum animi deliquio, brevi convulſionem inducit. 136 Oculorum rectitudo in morbo acuto, & motus velox, & ſomnus turbulentus, & vigiliæ, & quandoque ſanguinis è naribus ſtillationes, nihil boni. 137 Qui febres ad tactum non adurentes habent, phrenitici fiunt: & magis ſi ſanguis fluxerit. 138 Lingua quæ in principio quidem inhorruit, in colore vero permanet: progreſſu autem temporis exaſperatur, & liveſcit, & rumpitur, lethalis eſt. 139 Si vero valde nigreſcat, in quartadecima die judicationem fore ſignificat. 140 Periculoſiſſima autem eſt nigra, & cum virore pallida. 141 Linguam circa bifidam ſui partem, velut ſaliva alba obduci, febris remiſſionis ſignum eſt, 142 ſiquidem id quod ſuperinductum eſt, craſſum fuerit, eadem die: ſi vero tenuius, poſtridie: ſi vero adhuc tenuius, tertia die. 143 Eadem ſignificant etiam hujuſmodi, ſi circa ſummam linguam fiant, verum minus. 144 Lingua tremula cum rubore juxta naſum, & alvo liquida, ſi reliqua ſine ſignis ſint circa pulmonem, malum eſt, & celeres purgationes, perniciosas ſignificat. 145 Lingua citra rationem tenera evadens, & cum cibi faſtidio nauſeabunda, cum

μελά-

cum frigido sudore ; ex alvo liquida , nigrorum vomituum signum est : [146] lassitudo in his mala est. [147] Linguæ tremulæ quibusdam etiam alvum liquidam quandoque faciunt. [148] Denigratæ vero in his celerem mortem significant. [149] Num lingua tremula mentem non firmam significat ? [150] Linguæ asperæ & reliccatæ, phreniticæ sunt. [151] Dentes collidere ' aut stridere , quibus non familiare id est à pueris, furiosum ac lethale est. [152] Jam vero delirans si hoc faciat , penitus lethale est. [153] Pernicioſum autem est & reliccari dentes. [154] Dentis corruptio , absessum circa gingivam factum solvit. [155] Ex dentis corruptione , vehemens febris superaccedens , & delirium , lethale est. [156] Si vero serventur , ulcera suppurabunt , & ossa discedent. [157] Quibus circa palatum humoris collectio fit , ' plerunque suppuratur. [158] Dolores vehementes circa maxillas , periculum est ne ad ossis eductionem deveniant. [159] Labium contractum , alvi bilioſæ eruptionem significat. [160] Sanguis de gingivis , ex alvo liquida , pernicioſus. [161] Sputi exscreationes in febre , lividæ , nigræ , bilioſæ , siquidem supprimantur , malæ sunt : secedentes vero pro ratione , utiles. [162] Quibus salſuginoſa sputa , ac tussis supprimuntur , his corpus velut à ' pustulis rubescit : [163] verum ante obitum exasperatur. [164] Screatio frequens , si sane & aliud quoddam signum affuerit , phrenitidem indicat. [165] Vocis interceptiones cum exolutione , pessimæ. [166] Modice feroces mentis emotiones , malæ & ferinæ sunt.

145 ' μελάνων ἐμέτων ἐσὶ σημεῖον. 146 τὸ κοπιῶδες ἐν τετέοιζι, κακόν. 147 " Αἱ τρομώδεες γλῶσσαι πισ 233 κὴ κοιλίῃ ὑγρῇ πολε ποιέυσι. 148 μελανθεῖσαι ἢ ἐν τελέοιζι, ταχὺ θάνατον σημαίνουσιν. 149 ἢ ῥᾳ γε τρομώδης γλῶσσα σημαίνει ἐχ ἱδρυμένῳ γνώμῃ ; 150 " Αἱ δασεῖαι καὶ ξηροὶ, φρενι- 234 τικαί. 151 " Ὀδόντας συνερίζειν 235 ἢ τρίζειν , ᾧ μὴ συνήθες ἐν παιδίῳ, μανικὸν καὶ θανάσιμον. 152 ἤδη δὲ παραφρονέων λῷον ποιέη τοῦτο , παντελῶς ὀλέθριον. 153 ὀλέθριον δὲ καὶ ξηραίνεσθαι τοὺς 131 ὀδόντας. 154 ' Ὀδόντος σφακε- 236 λισμὸς ἀπόστημα παρὰ ἕλκος γενόμενον λύει. 155 " Ἐπὶ ὀδόντος 237 σφακελισμῷ πυρετὸς ἐπιγιγνόμενος σφοδρὸς , καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον. 156 λῷον δ' σώζονται , ἕλκεα σηψωδέα, καὶ ὀστέα ἀφίσεται. 157 " Οἷσι περὶ τὸν ὑπερῷα ὑγρὸς 238 σύστασις γίνηται, ὡς τὰ πολλὰ πύεται. 158 " Τὰ περὶ γένυας ἀλγή- 239 ματα σφοδρὰ, κίνδυνος ἐς ὀστέα ἀναπωλῦσιν ἐλθεῖν. 159 ' Χεῖλος 240 συσπώμενον σημαίνει κοιλίης χολώδεος καθάρηξιν. 160 " Τὰ ἀπὸ 241 ἕλκων αἵματα ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, ὀλέθρια. 161 " Πτύαλα ἀναχρέμψιες 242 ἐν πυρετῷ πελιδνὰ , μέλαινα , χολώδεες, ἐπισχεθέντα μὲν κακὸν ἀποχωρέοντα δὲ κατὰ λόγον , χρήσιμον. 162 " Οἷσιν ἀλμώδεα πτύελα καὶ 243 βηξ ὑφίσαται , τελέοισι χρὼς ἐρυθραίνεται , οἷον ἐξανθήσαντα. 163 πρὸ δὲ τελευτῆς τραχύεται. 164 " Ἀνάχρεμψις πυκνὴ, ἢν δή τι καὶ 244 ἄλλο σημεῖον πρόσῃ, φρενίτιδα. 165 " Αἱ μετ' ὀλύσιος ' ἀφωνίαι, 245 κάκιστα. 166 " Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖς παραφροσύναι , πονηρὸν καὶ θηριώδες. 246

ἐκῶδες. 167 " Οἷσι φωνὴ ἅμα πυρετῷ σκλέπτ μεθ' ἀκρισίας, τρομώδεες θνήσκουζιν. 168 " Αἱ ἐν πυρετῷ ἀφωνίαι σπασμώδεα τρόπον σκηπτοῦσαι σιγῇ, ὀλέθριοι. 169 " Αἱ σκ πόνε ἀφωνίαι, διαθάναθοι. 170 " Αἱ μετ' σκλύσιος καθόλως ἀφωνίαι, ὀλέθριοι. 171 " Αἱ κατακλώθωμαι φωναὶ μεθ' φαρμακείε, ἦ ῥᾳ πονηρόν; 172 τελέων οἱ τολεῖσι ἐφιδρῶσι, καὶ κοιλίας καθυγραίνον). 173 " Ἐν ἀφωνίη πνεῦμα οἷον τοῖσι πιεζομένοισι τὸ σχέθρον, πονηρόν· 174 ἦ ῥᾳ γε καὶ παρακρεσικόν; 175 " Αἱ σκ κεφαλαλγίης ἀφωνίαι ἅμα ἰδρῶτι πυρετώδεες, χαλῶντα ἐπ' αὐτὰς, χρονιώτερα. 176 ἐπιῤῥιγῶσαι τελέοισιν ὃ πονηρόν· 177 " Αἱ μεθ' ἀφωνίης σκτάσιες ὀλέθριαι. 178 " Αἱ τοῖσιν ἐπιῤῥιγέσιν ἀφωνίαι, θανάσιμοι. 179 εἰσὶ δὲ κεφαλαλγέες οἱ τοιῶτοι ἐπιφκέως. 180 " Αἱ μετ' σκλύσιος ἀφωνίαι σὺν πυρετῷ ὀξεῖ, ἀνιδρωτὶ εἰσὶ καὶ θανάσιμοι· 181 ἧσσον δὲ τῷ ἐφιδρωῶτι· χρόνον δὲ σημαίνᾳ. 182 ἴσως δὲ καὶ οἱ ἐξ ἐπιστροφῆς παθόντες τοιοῦτον, ἀσφαλέστατοι. 183 ὀλεθριώτατοι δὲ τῶν τοιούτων, οἵσι τὰ σκ ῥινέων, καὶ οἵσι κοιλίαι καθυγραίνονται. 184 " Ἡ ὀξυφωνίη κλαυθμώδης, ἢ ὀμμάτων ἀμαύρωσις, σπασμῶδες. 185 οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι τελέοισιν δύσφορον. 186 " Ἅμα φωνῇ τρομώδει λύσις κοιλίης, ὠφελίγω.

247 sunt. 167 Quibus vox cum febre deficit, & cum judicatione intercepta, tremuli moriuntur. 168 Vocis interceptiones in febre convulsorio modo contingentes, quæ ad mentis emotionem cum 248 silentio ' deveniunt, pernicio- 385
249 sum. 169 Vocis ex dolore interceptiones, doloroſam mortem
250 inducunt. 170 Vocis interceptiones cum exolutione ſtupefactorio modo, pernicioſæ ſunt. 171
251 Voces confractæ poſt medicamenti ſumptionem, num pravæ ſunt? 172 Plerique horum exudant, & ventres humectos habent. 173 In vocis interceptione
252 ſpiritus, velut his qui ſtrangu- 390
lantur, præ manibus expoſitus, malus eſt. 174 Num & mentem emovet? 175 Ex ' capitis dolore
253 vocis interceptiones ſi ſint, febricitantes cum ſudore laxantur in ſeipſos, fiuntque morbi revertentes diutius durantes: 176
254 his inſuper rigere, malum non eſt. 177 Mentis emotiones cum vocis interceptione, pernicioſæ.
255 178 Vocis interceptiones inſuper rigentibus, lethales. 179 Tales autem leniter caput dolent. 180
256 Vocis interceptiones cum exolutione, in febre acuta, ſine ſudore, ſunt quidem lethales, 181 minus vero quæ cum ſudore.
' Verum diuturnitatem temporis 395
ſignificant: 182 fortaſſis autem & qui ex recidiva tale quid patiuntur, tutiſſimi ſunt. 183 Pernicioſiſſime autem ex talibus habent quibus ſanguis ex naribus
257 fluit, & quibus alvi humectantur. 184 Vox acuta, planctum referens, & oculorum obſcuratio, convulſorium eſt. 185 Dolores his ad infernas partes, to-
258 leratu faciles ſunt. 186 Cum voce tremula, ſolutio alvi præter-

ratio-

γ&. 187 ἐν τετέοισι διεσπάσθαι χρονίοισιν, ὀλέθριον. 188 " Αἱ 259
γυναῖκαι ὑποκαρώδεες ἀφωνίαι ξυστᾶσαι, φθινώδεα σεσημάνασι. 189 " Πνεῦμα γυναικὸν μὲν καὶ 260
σμικρὸν ἐὸν, φλεγμονὴν ' καὶ πόνον ἐν τοῖσι κατὰ ἰσχία τὸ πνεῖσι σημαίνει· 190 μέγα δὲ καὶ ἐπὶ πολλὸν, παραφροσύνην ἢ σπασμόν. 191 ψυχρὸν μὲν, θανάσιμον. 192 θανάσιμον δὲ καὶ πυρετώδες καὶ λιγυρώδες πνεῦμα, ἦσσον δὲ ψυχρόν. 193 καὶ τὸ μέγα ἔξω πνεόμενον, σμικρὸν δὲ εἴσω· καὶ τὸ μικρὸν ἔξω, μέγα δὲ εἴσω· κάκιστον δή, καὶ θανασιμώτατον. 194 καὶ τὸ ἐκτεῖνον καὶ κραιπαῖζον, καὶ ἀμαυρὸν, καὶ διπλῆ εἴσω ἐπανάκλησις, ὁποῖον ἐπιζωπύρουσιν. 195 εὔπνοια δὲ ἐν πᾶσι [νουσήμασιν,] ὁκόσα σὺν πυρετῷ ὀξεῖ [ἐστι,] καὶ ἐν ' τεσσαρακοντάμερα κρίνεται), μεγάλην ἔχει ῥοπὴν ἐς σωτηρίην. 196
" Τράχηλος σκληρὸς καὶ ἐπώδυνος, καὶ γλουῶν ξυστάσιες, καὶ φλεβῶν σφαγιτίδων παλμὸς ἰσχυρὸς, καὶ τενόντων ξυστάσιες, ὀλέθριον. 197 " Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνὰ ἀλγήματα πυγώδεα, ἀπὸ κεφαλῆς ἀλγηδόνος ὁρμώμενα, σπασμώδεα. 198 " Αἱ τραχήλου καὶ μεσοφρένου ψύξιες δοκέουσαι, καὶ ὅλου δὴ τοῦ σώματος, σπασμώδεες. 199 ἐν τελέοισι κριθώδεες ἐρήσιες. 200 " Οἷσι καλὰ φάρυγγος ἐρεθίσματα, ἐπὶ κέως τὰ ' περὶ τὰς ἐπιτόνους. 201 " Φάρυγξ ἐπώδυνος, ἰσχνὴ, μετὰ δυσφορίης [πυγώδης,] ὀλέθριον ὀξέος. 202 " Οἷσι πνεῦμα ἀνέλκεται καὶ φωνὴ πυκνοῦται, σπόνδυλος ἐσκάφηται· 203 τετέοισιν ἐπὶ τῆσι τελευ-

ration em, 187 in his ' moram 420
trahentibus diuturnis, pernicies 11
est. 188 Frequentes subsoporatæ
vocis interceptiones consistentes, tabem præsignant. 189 Spiritus qui densus quidem & parvus est, inflammationem & dolorem in locis principalibus significat. 190 Magnus autem & per multum tempus, delirium aut convulsionem. 191 Et frigidus quidem lethalis est. 192 Lethalis autem est & febriculosus & fuliginosus: verum minus quam ' frigidus. 193 Et qui magnus foras exspiratur, parvus vero intro: & parvus foras, magnus vero intro, pessimus sane est, & morti propinquus. 194 Itemque extendens, & urgens, & & obscurus, & dupla intro revocatio, veluti superinspirantibus. 195 Bona autem spiratio, in omnibus morbis qui cum febre acuta sunt, & in quadraginta diebus judicantur, magnum momentum ad salutem habet. 196 Collum durum & ' doloro- 10
sum, & maxillarum colligatio, & venarum jugularium palpitatio fortis, & tendinum distentio, pernicioſum. 197 Dolores in faucibus gracilibus strangulatorii, à capitis dolore originem trahentes, convulsorii sunt. 198 Frigiditates colli ac dorsi apparentes: sed & totius corporis convulsoria: 199 in his mictiones fiunt, crassiorem farinam referentes. 200 Quibus circa fauces irritamenta sunt, his tumores ' circa aurem leniter erum- 15
punt. 201 Fauces dolorosæ, graciles, cum ægre tolerabili molestia, pernicioſæ acute sunt. 202 Quibus spiritus retrahitur, & vox strangulatoria est, & verrebra intro considet, 203 his in fine

τελοῦῆσιν οἷον συζπῶντος πνος τὸ πνεῦμα γίνε]. 204 " Φάρυγξ τρηχυθεῖσα ὀλίγον, καὶ κνιλίη [ἀφοροζορίζουσα] κενεῆσιν ἀνασπάσεσι, [καὶ] μετώπου ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, [ἐν χρώμασι δ' ἰματίοισιν] ὀδυνώδεες· 205 τὰ δὲ τέτεων αὐξανόμενα, δύσκολα. 206 " Τὰ δὲ φάρυγγα ἰσχυρὰ ἀλγήματα, τὸ παρ' ὀλίγα ἑπαρμα δ' ἀπαρμὲς ἐργάζε]. 207 " Καὶ τραχήλου νώτου ἀλγήματα, μετὰ πυρετοῦ ὀξέος [καὶ] σπασμοῦ, ὀλέθριον 208 " Τραχήλου καὶ πηχέων ἀλγήματα, σπασμώδεα. 209 ἀπὸ σφυρῶν δὲ ταῦτα. 210 [εἰσὶ δ'] καὶ φάρυγγα " ἀχροὶ, ἰσχνοὶ, πλυαλίζοντες. 211 ἐν τελέοισιν ἐν ὕπνοισιν ἰδρῶντες, ἀγαθοί. 212 ἢ ῥᾳ γε δ' ἀνιδρωκὰ φίζας, τοῖσι τελέοισιν ἐ πονηρόν; 213 οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι τελέοισιν δύφοροι. 214 " Ἐν ἀλγήματα νώτου καὶ σθένος αἰματώδης ἔρησις ἐπιφαίνεται, ὀλέθριος ἐπὶ πόνος. 215 " Τραχήλου πόνος, κακὸν μὲν ἐπὶ πυρετῷ παντὶ, κάκιστον δ' ἐν οἵσι δ' σμαινῆναι ἐλπίς. 216 " Ἐπὶ σθένος ἀλγήματα πυρετώδη κνιλίη τραχήλου καρκώδης, σημεῖα μελαινῶν χοληρήσιων. 217 " Τὰ δ' ὀξέσι καὶ φάρυγγα ἰσχνὰ ὀδυνώδεα πνιγώδεα. 218 ὅτε χανοι μὴ ῥηϊδίως σωάζονται ἰσχνῶ, φλεγμονῶδεα. 219 ἢ τελέων φρενῖτις, ὀλέθριον. 220 " Φάρυγξ ἑλκωμένη δ' πυρετῷ μετ' ἄλλου σημείου τ' δυσκόλων, κινδυνώδες. 221 " Ἐν πυρετοῖσιν ἐξαπίνης πνίγεται, καὶ καταπίνειν μὴ δύναται, χωρὶς οἰδήματος, καπνόν. 222 ' Τραχήλου ἐπισταφῆναι μὴ δύναται, μηδὲ καταπίνειν, θανάσιμον ὡς τὰ πολλά. 223 " Ὑποχόνδριον δὲ χρὴ μαλθακὸν εἶναι, καὶ ἄπο-

velut contrahente quodam spiritus fit. 204 Fauces modice exasperatæ, & alvus vanis conatibus nitens, frontis dolores, ægri palpando contrectantes, doloroſi : 205 quæ ex his augeſcunt, difficilia ' ſunt. 206 Dolores fortes circa fauces, tumores circa aurem, & convulſiones efficiunt. 207 Colli item ac dorſi dolores. Cum febre acuta convulſiones, perniciosæ. 208 Colli & cubitorum dolores, convulſorii. 209 A facie autem hi, 210 & ſecundum fauces. Pallidi, graciles, ſalivam ſputantes : 211 in his in ſomnis ſudores, boni ſunt. 212 Num & ſudore levari, plurimis non malum eſt ? 213 Dolores ad infernas partes his ' toleratu faciles ſunt. 214 In dorſi ac pectoris dolore, mictio cruenta ſuppreſſa, perniciosa eſt doloroſe. 215 Colli dolor malum quidem in omni febre, peſſimum autem his quibus timor eſt ut etiam inſaniant. 216 In pectoris dolore febriculoſo, alvus turbata, torpida, nigrarum egeſtionum ſigna ſunt. 217 Dolores parvi in acutis juxta fauces graciles, in gracili 218 ubi hiarit, non facile os contrahente, mentem ' emovent. 219 Ex his phrenitici pernicioſe habent. 220 Fauces exulceratæ in febre, cum alio ſigno ex his quæ difficilia ſunt, periculoſæ ſunt. 221 In febribus derepente ſuffocari, & deglutire non poſſe, citra tumorem, malum eſt. 222 Collum convertere non poſſe, neque deglutire, utplurimum lethale eſt. 223 Præcordium molle eſſe convenit, & dolo-

ἄπονον, καὶ ὁμαλές. [224] φλεγμαῖνον δ', ἢ ἀνωμάλως ἔχον, ἢ ἀλγοῦν, σημεῖον ἀῤῥωστίης ἐστὶν οὐκ ὀλίγης. [225] " Οἴδημα δ' ἂν ὑποχονδρίοισι σκληρόν τε ἐὸν καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν, εἰ παρ' ἅπαν εἴη ὑποχόνδριον. [226] τὸ δ' ἐκ ἑνὸς μέρεος, ἀκινδυνώτερον τὸ ἐκ τῶν ἀριστερῶν. [227] σημαίνει δὲ, ἐν ἀρχῇ μὲν, τὰ τοιαῦτα θάνατον σωτικόν. [228] ὑπερδάλλοντα δὲ τὰς εἴκοσι, καὶ πυρετὸν μένοντα, ἐμπύησιν. [229] γίνεται δ' τούτοισιν ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ ῥῆξις αἵματος ἀφ' ῥινῶν, καὶ κάρτα ὠφελεῖ. [230] τὰ γὰρ πολλὰ κεφαλὴν ἔχει πονέουσι, καὶ ὄψις ἀμαυροῦται. [231] καὶ μᾶλλον ἐς ταῦτα προσγίνεσθαι προσδέχου τὴν ῥῆξιν· ἡλικίῃσι δὲ πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισιν, ἧσσον. [232] " Τὰ δὲ μαλθακὰ δὲ καὶ ἀνώδυνα τῶν οἰδημάτων, χρονιώτερος μὲν τὰς κρίσιας ποιεῖ· ἧσσον δὲ ἔστιν ἐπικίνδυνα. [233] ὑπερδάλλοντα δὲ τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας, καὶ πυρετὸν μένοντα, ἐμπυοῦται. [234] παραπλήσια δὲ σημαίνει τοῖσιν ἐν ὑποχονδρίοισι, καὶ τὰ περὶ κοιλίην, πολλῷ ἧσσον ἐκπυοῦται τούτων ἐκείνων· ἥκιστα δὲ ὑπ' ὀμφαλόν. [235] τὰ δὲ ὦτα ἐμπυημάτων, τὰ μὲν χιτῶνί ἐστι συλλεγόμενα, τὰ δὲ ἐν πλάγχνοις κεχυμένα. [236] θανάσιμα δ' ἐστὶν αὐτῶν, ὅσα αὖ εἴσω ῥαγῇ. [237] τὰ δὲ λοιπὰ, τὰ μὲν ἔξω ῥηγνύμενα, βέλτιον μὲν ὄ, τι ἐς ἐλάχιστον καὶ ὀξύτατον συλλέγει. [238] τὰ δὲ εἴσω ῥηγνυμένων βέλτιον, ὅ, τι μὴ τε πόνῳ, μήτε ὄγκῳ, μήτε χρώματι ἀδήλον ἔξω ποιεῖ· τὸ δὲ ἐναντίον κάκιστον. [239] πολλὰ δὲ τούτων ἀφ' πάχος πύου, ἃ ἀφ-

doloris exors, & æquale. [224] At inflammatum, aut inæqualiter se habens, aut dolens, signum est ægritudinis non levis. [225] Tumor vero in præcordiis durus & dolorosus, pessimus quidem est si juxta omnes partes fuerit. [226] Ex his autem qui ab una parte sunt, minus periculosus est qui à sinistris est. [227] Significant autem in principio quidem tales, mortem citam. [228] Si vero viginti dies transmittant, febre manente, suppurationem. [229] Contingit autem his in primo circuitu, etiam sanguinis eruptio è naribus, & valde prodest. [230] Plerunque enim hi caput dolent, & visus obscuratur: [231] & magis in his sanguinis eruptionem affore expecta. In ætatibus autem annorum triginta quinque: senioribus vero minus. [232] At vero molles & doloris exortes tumores, diuturniores judicationes faciunt, & minus periculosi sunt. [233] Sed & hi sexaginta dies transgredientes, febre manente, suppurantur. [234] Consimilia vero significant & tumores circa ventrem, his qui sunt in præcordiis. Verum minus suppurantur hi quam illi. Minime vero qui sub umbilico consistunt: [235] & fiunt etiam hi quidem in tunica, illi vero sursum diffusi. [236] Lethales autem sunt ex ipsis, quicunque intro rupti fuerint: [237] ex reliquis autem suppurationibus, quæ quidem foras rumpuntur, optimum est ut in breviſſimam & acutiſſimam molem colligantur: [238] quæ vero intro, ut neque mole, neque dolore, neque colore, foris se manifestas faciant. Contrarium autem, pessimum est. [239] Quædam vero ex his propter puris crassi-

ὁ λόγος ἡμῖν. 240 τὰ δὲ ὑποχονδρίοισιν ἐπαρμάτων, λῦ μὴ σὺν φλεγμονῇ ᾖ, καὶ τὰς ἀπ' αὐτῶν πόνους λύει βορβορυγμὸς γλυκόμενος ἐν ὑποχονδρίῳ, 241 καὶ μάλιστα μὲν διεκπεσὼν δι' ἑρπήτων καὶ λεπτομερεστάτων. 242 εἰ δὲ μή, καὶ αὐτὸς λεπτυσθεὶς. 243 ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑποκαταβὰς ἐς τὰ κάτω χωρία. 244 " Σφυγμὸς ἐν ὑποχονδρίῳ μὲν θορύβου, ὠδῖνα κρυπτικόν. 245 καὶ μᾶλλον, λῦ ὀφθαλμοὶ πυκνὰ κινέωνται). 246 " Καρδίης πόνος, καὶ σφυγμὸς ὑποχονδρίων, πυρετῷ περιψυχθέντος, κακὸν ἄλλως τε κλῦ ἐφιδρῶσιν. 247 " Ἐς ὑποχόνδριον ἐμπίπτοντα ἀλγήματα, ἄλλως τε πονηρὸν, καὶ λῦ κιρρία καθυγραίνῃ. 248 κακίω δὲ ὀλίγα γινόμενα. 249 καὶ τὰ παρ' ὦτα τε ἀνιστάμενα καὶ τεταινόμενα, κακοήθεα, καὶ τὰ ἄλλα ἐκπυήματα. 250 " Οἶσι θηρία, τελέοις ἐμπίπτει ἀλγήμασι καὶ μὴ τρίφει κιλλὰ καθαρήγνυ). 251 " Καρδίης ἄλγημα πρεσβυτέρου πυκνὰ ἐπιφοιτέον, ταῦτα δὲ ἐξαπίνης σημαίνει. 252 " Οἷσιν ὑποχόνδρια μελεωδέα ξύ), κιλλίης ἐπιστάσιος, κακόν. 253 μάλιστα δὲ φθινώδεσι [καὶ] τὰ μακρὰ, καὶ οἷσι κιλλίαι ὑγραίνονται). 254 " Οἷσιν ἐν ὑποχονδρίῳ φλεγμονὴ ἀποπυητικὴ ἐστιν, ἐνθάδε θανάτων μέλαινα διαχωρέει. 255 " Ὑποχονδρίων σκώπτωσις μετὰ κώματος ἀκούδεος, κεφαλαλγικῷ τὰ παρ' ὦτα ἐπαίρει. 256 " Μετὰ ὑποχονδρίων ἔπαρσιν τοῖσι χολώδεσι πνεῦμα μέγα καὶ πυρετὸς ὀξὺς, τὰ παρ' ὦτα ἐπαίρει. 257 " Ἐπ' ὑποχονδρίων ἀλγήμασι ὑποβορβορύζουσι ὀσφὺς ἀλγήματα ἐπιγινόμενον ἐν πυρετοῖς, κιλλίας ἐπὶ πολὺ καθυγραίνει, 258 λῦ

tudinem, nullam de se significationem præbent. 240 Porro recentes in præcordiis tumores, si non cum inflammatione fuerint, & dolores ab ipsis, solvit murmur in præcordio obortum, 241 & maxime quidem si pertransierit per urinas, & alvi egestiones: 242 sin minus, si etiam ipsum pertransierit. 243 Prodest autem & si subdescenderit ad infernos 55
locos. 244 Pulsus in præcordio cum tumultu, mentis emotorius est, 245 & magis si oculi frequenter moveantur. 246 Oris ventriculi dolor, & pulsus præcordiorum febre perfrigerata, malum, tum alias, tum si insuper exudarint. 247 Dolores ad præcordium irruentes, tum alias mali sunt, tum si alvos humectent. 248 Pejores autem sunt, si brevi fiant: 249 & tumores circa aurem ex his emergentes, maligni sunt, & aliæ suppura- 60
tiones. 250 Oris ventriculi dolores cum tormine, ventris animalcula erumpere faciunt. 251 Oris ventriculi dolor seniorem frequenter impetens, mortem repentinam significat. 252 Quibus præcordia elevantur, alvo suppressa, malum est, 253 maxime autem in morbis tabidis longis: & quibus alvi humectantur, 254 in præcordio inflammatio suppuratoria est, quibus ante mor- 65
tem nigra per alvum subeunt. 255 Præcordiorum distentio cum sopore anxioso, in caput dolente, abscessus circa aurem attollit. 256 Post præcordiorum tumorem, biliosis spiritus magnus & febris acuta, abscessus circa aurem attollit. 257 In dolore præcordiorum submurmuranti, lumborum dolor superaccedens in febribus, ventres utplurimum humectat, 258 si

158 ἢν μὴ φῦσα κατάῤῥαγῇ, ἢ ἔῤῥε πολὺ ὑδρηλὸν ἐπελθὸν. 259 " Ἐπὶ ὑποχονδρίῳ [μετεώρῳ] χρονιόλερον καὶ κοιλίῃ δυσώδεϊ πυρ᾽ ἧς ἀπόσημα, κλόνος. 260 " Οἷσιν ἀπὸ ὑποχονδρίων ἀλγήμασι κοιλίη, καὶ μικρὸν ὑπόγλισχρα ἀφαιδέα, βραχέα κατατρώδεα σκώληκες, ἢ ῥαφανηδαγεῖ; 261 Οἷσιν ἐξαίφνης, ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν, ὑποχονδρίη καὶ καρδίης πόνος, καὶ παρασκέλεα καὶ τὰ κάτω μέρεα, καὶ κοιλίη ἐπῆρται, λύσις φλεβοτομίη, καὶ κοιλίης ῥύσις. 262 πυρέξαι βλαβερὸν τόποισι. 263 μακροὶ γὰρ οἱ πυρετοὶ καὶ ἰσχυροὶ γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ πνεῦμα, καὶ λυγμοί. 264 λύεσθαι δὲ μελλόντων τούτων, πόνος ἰσχυρὸς ἰσχίων καὶ σκελέων, ἢ πύου πλύσις, ἢ ὀφθαλμῶν σῆψις ἐπιγίνεται. 265 " Οἷσι πόνοι ὑποχονδρίων, καρδίης, ἥπατος, τῶν περὶ ὀμφαλὸν μερῶν, αἵματος ἀφανισθέντος, σώζονται· μὴ ἀφανισθέντος δέ, ἀπόλλυνται. 266 " Οἷσιν ὑποχόνδρια λαμπρὰ, τόποισιν ἐῤῥωμένον, ἀλύουσι χωλὴ αἵματος ῥύσιος σκληρῶν πολλὴ, ἢ ἀσκαρὶς, ἢ ὀδύνη ἰσχίων. 267 " Αἱ περὶ ὑποχόνδρια ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἀνώδυνοι. ἀνδρὶ λυόμενα, κακόν. 268 τούτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα. 269 " Οἱ καρδιαλγίαι ἐν πυρετῷ παλμοὶ σκοτώδεις ποιέουσιν. 270 αἱμορροΐη ἢ φλεγμώδης. 271 " Αἱ ἐς ὑποχόνδρια ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἀνείσασαι, ἀνδρὶ λυόμενα, κακοήθεες. 272 τούτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα [καὶ] ἅμα πυρετῷ καυσώδει κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, ὀλέθριον. 273 " Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες, ἔχουσι μὴ

258 si non flatus eruperit, aut urinæ copia prodierit. 259 Ex præcordio diutine ' afflicto, & alvo graveolenti, abscessus circa aurem, occidit. 260 Quibus à præcordiorum doloribus, alvus paulatim subviscosa egerens, pauca stercoracea effundit, num etiam sanguinem effundit? 261 Quibus derepente dum sine febre sunt, præcordii & oris ventriculi dolor, & circa crura, ac infernas partes, & alvus in tumorem elevata est: solvit venæ sectio, & alvi fluxio. 262 His febrire nocivum est. 263 Longæ ' enim & vehementes febres fiunt, & tusses, & spiritus & singultus fiunt. 264 His autem ad solutionem tendentibus, dolor fortis coxarum, aut crurum, aut puris sputum, aut oculorum privatio succedit. 265 Quibus dolores præcordiorum, oris ventriculi, hepatis, partium circa umbilicum, hi sanguine per alvum egesto, servantur: non autem egesto, moriuntur. 266 Quibus præcordia non mollia, facies sana, non liberantur ' citra multi sanguinis ex naribus fluxum, aut convulsionem, aut coxendicum dolorem. 267 Dolores ad præcordia in febre, voce intercepta, sine sudore soluti, malum est. 268 His ad coxendices dolores fiunt. 269 Juxta ventrem in febre palpitationes, mentis emotiones inducunt: 270 sanguinis autem fluxio horrorem efficit. 271 Dolores in febre ad præcordia exilientes, sine sudore soluti, maligni sunt. 272 His ad ' coxendices dolores fiunt, & ipsis una cum febre ardente, alvus deorsum erumpens, pernicioſum est. 273 Dolores circa umbilicum palpitatorii, habent

πὴ γνώμης φλεβοφόρον. [274] περὶ κρίσιν δ' ἐν τούτοισι φλέγμα ἄλες συχνὸν σὺν τόνῳ διέρχεται. [275] " Μετὰ ηιλίης ἐπίτασιν ὑπὸ χόνδρια μέλαινα, κακόν. [276] μάλιστα ὃ τῆσι φθινώδεσιν [σὺν] τῶν μακρῶν, τὴ οἷσι ηιλίαι ὑγραίνονται. [277] " Τοῖσιν ἀλυσμώδεσιν ἐν ὑποχονδρίῳ τὰ παρ' ἓς ἐπαρθέντα, κλαίνει. [278] " Τὰ κατὰ ηιλίων σκληρύσματα μετ' πόνου πυρετῶδες φερικώδεσιν, ἀποστύσι, σμικρὰ ἐφυγραινομένης, κάθαρσιν δ' ἀδύνατα, ἐς ἐμπύησιν ἥξει. [279] " Ὑπὲρ ὀμφαλὸν πόνος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, φαρμακείη μὴ λυόμενα, ἐς ὑδρωπιώδες ξηρὸν ἀπολήγει.

III. " Τὰ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματα χρονιώτερα, πυρετῷ παροξυνόμενα τριταιοφυοῦς, ποιεῖ τὰ θρομβώδεα αἵματα μαχρεῖν. [2] " Τὰ ἐν ὀσφύι ἀλγήματα, αἱμορροϊκά. [3] " Αἱ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος αἱμάρροιαι, λαῦραι. [4] " Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρες ναρκώδεες, καὶ καρδιαλγικὰ, καὶ ἠχώδεα, αἱμορραγικὰ λάβρως. [5] καὶ ηιλίαι καταῤῥήγνυνται τούτοισι, καὶ γνώμη παρακόδες ἐπιπολύ. [6] " Αἱ ἐκ νώτου ἀλγήματος ἀῤῥωστίαι μαλακαὶ, δύσκολοι. [7] " Ἐν ὀσφύος ἀλγήματος σκληρύνων, καὶ ὑποφορὴ τελέουσι, ἀπὸ ἑλλεβόρου ἐμέσιος ἀφρώδεα συχνὰ, ὠφελεῖ. [8] " Ῥάχιος ἀῤῥωστίαν φλὼ καὶ δύσπνοιαν αἵματος ῥῦσις λύει. [9] " Ἐν ὀσφύι ἐπωδυνίαι καρδιαλγικὰ προσελθόντα σημεῖα, αἱμορροώδεα, ἢ καὶ προσεγγενόμενα. [10] " Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς πλάγιον καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόντα, φλεβο-

quidem & aliquid mentis emotorium, [274] verum circa judicationem pituita his acervatim copiosa cum dolore penetrat. [275] Post alvum suppressam, præcordia sublevata in tumorem, mala sunt, [276] maxime tabescentibus jam diu, & quibus alvi humectantur. [277] ' Anxietatem in præcordio sentientibus, tumores circa aurem oborti, ipsos occidunt. [278] Duricies circa ventrem cum dolore, in febrientibus cum horrore, cibum aversantibus, si alvo insuper parum humectata, purgationem non faciant, ad suppurationem pervenient. [279] Dolor supra umbilicum, & lumborum dolor, si medicamentis non solvantur, in hydropem siccum desinunt.

III. Dolores ex lumbis ' diuturniores, qui febre tertianæ generis modo exacerbantur, grumosum sanguinem egerere faciunt. [2] Dolores in lumbis, sanguinis fluxionem inducunt. [3] Ex lumborum dolore sanguinis fluxiones largæ fiunt. [4] Quibus ex lumborum dolore, recursus ad caput, & manus torpidæ, & oris ventriculi dolores, & aurium sonitus, his sanguis large profluet. [5] Sed & alvi his deorsum erumpunt, ' & mens turbata est utplurimum. [6] Ex dorsi dolore ægritudinis principia difficilia sunt. [7] In lumborum dolore pertinaci, & ampliore alvi subductione, à veratro vomere spumosa multa prodest. [8] Spinæ distortionem ac spirandi difficultatem, sanguinis fluxio solvit. [9] In lumbis dolentibus oris ventriculi dolores insuper accedentes, signa sanguinis fluxionis sunt, etiam prægressæ. [10] ' Affectiones ex lumbis ad collum & caput

ωδες λύονται περιωτηνικὸν τρόπον, σπασμώδεα, ωδακρυσικά. [11] ἢ ρα καὶ λύεται τὰ τοιαῦτα σπασμοῖσιν; [12] ἦ καὶ τῶν τοιούτων ποικίλως διαφθείρεται περὶ τὰ αὐτῶν ἰόντες. [13] " Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς πόνος, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, κακόν. [14] " Πόνος ἐς στῆθος ἰδρωθεὶς νωθρότητι, κακόν. [15] ἐπὶ πυρετῷ ἔτοι ' ὀξέως ἀπόλλυνται. [16] " Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην πυρεώδεες, φερικώδεες, ἀνεμέοντες λεπτὰ ὑδατώδεα, παρενεχθέντες, ἄφωνοι, ἐμέσαντες μέλανα, τελεύτωσι. [17] " Τὰ περὶ ὀσφῦν καὶ τὸ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, καὶ ὡς ὑπερώδεα πόνοι, ἀπόσιτοι ἅμα πυρετῷ, τοῦτοι ἐς κεφαλὴν ἄλγημα σιτόνου ἐλθόν, κλόνος ὀξέως τρόπον σπασμώδεα. [18] " Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα, ἔτοι κακοί. [19] ἦ ρα τοῦτοισι τρομώδεα γίνεται, καὶ φωίδες ἐν ῥιγεῖ; [20] ' Ἦ ρα τοῖς ὀσφυαλγέουσιν, ἀσώδεσιν, ἀνεμέτοισιν, ὀλίγα φρασέως παρακρέσσαιν ἐλπὶς τὰ μέλαινα ἐλθεῖν; [21] " Ὀσφύος πόνος καρδιαλγικῶ, μετὰ ἀναχρέμψιος βιαίης, ἔχει τι σπασμῶδες. [22] " Ὑπάφωνον ἅμα κελεύσει ῥῖγος. [23] " Ὀσφύος ἄλγημα αὐδὴ παφάσιος σκυκὰ ἐπιφοιτέον, κακοήθεος ἀφρωσίης σημεῖον. [24] " Ὀσφύος ἄλγημα μετὰ καύματος ἀσώδεος, πονηρόν. [25] " Ὀσφύος σιώπασις ἐκ γυναικείων τολήσεος, ἐκπυητικόν. [27] καὶ τὰ ποικίλως ἰόντα, γλίχρα, δυσώδεα, πνιγώδεα ἐπὶ τοῖσι παφρημμένοισιν, ἐκπυητικόν. [27] οἶμαι δὲ καὶ παρακρέσσειν τὰ τοιαῦτα.

caput transeuntes, levis sidérationis modo resolventes, convulsoriæ, mentis emotoriæ sunt. [11] Num tales etiam solvuntur convulsionibus? [12] Aut talium alvi ægrotant per eadem prodeuntia? [13] Ex lumborum doloris recursu, oculorum distortio, malum. [14] Dolor in pectus firmatus torpore, malus [15] in febre est. Hi repente pereunt. [16] Ex lumborum dolore recursiones ad ' os ventriculi febriculosæ, horrorem inducentes: sic affecti revomentes tenuia aquosa, menti moti, voce destituti, nigrorum vomitu facto moriuntur. [17] Diuturni circa lumbos, & tenue intestinum dolores, & ad præcordia dolores, si ægri cibos averseantur una cum febre, his dolor intentus ad caput progressus, repente ipsos occidit convulsorio modo. [18] Quibus lumborum dolor est, hi male ' habent. [19] Num his tremores fiunt, & circuli rubicundi in tibiis in rigore? [20] Num lumbos dolentibus, cibos fastidientibus, non vomentibus, modice ferociter mente moris, spes est nigra proditura esse? [21] Lumborum dolor in ventriculi os dolente, cum exscreatione violenta, habet quid convulsorium. [22] Rigor una cum judicatione aliquatenus horrendus est. [23] Lumborum dolor sine causa manifesta ' sæpe impetens, malignæ morbi signum est. [24] Lumborum dolor cum sopore anxioso, malus est. [25] Lumborum distentio ex muliebrium mensium multitudine, ad suppurationem tendit: [26] & varie prodeuntes viscosi, graveolentes, strangulatorii menses ex prædictis, ad suppurationem tendunt. [27] Arbitror autem tales etiam aliquantum delirare.

[28] " Οἷσιν ὀσφύϊ ἄλγημα καὶ 225
πλευρῇ αὐτῇ φαίνεται, ἰκτε-
ριώδεες γίνονται. [29] " Αἱ ἐν κεφ- 226
αίμοισιν ἐκ τῆ αἵματος ψυ-
ξίες νεαναι καὶ κάκιστα. [30] " Τὸ 227
ἀναπαλιν αἷμα βῆσσον, πονηρόν·
[31] οἷον ἐπὶ σπλανὶ μεγάλω ἐκ τῆ
δεξιῶν. [32] καὶ καθ' ὑποχόνδριον ὡ-
σαύτως. [33] " Τὰ αἵματος ἐνῦσα 228
ἐπιῤῥιγώδεα τραύματα, κακοήθεα.
[34] [ἔστι] ἁλισφάλμυοι λαθραίως
τελευτῶσι. [35] " Τὰ περιπλαγέα 229
[30] ' αἵματος ἐνῦσα λύεται, ἕκτη ἐ-
πιῤῥιγώσαντα, ἑβδόμη ψυχθέντα ὀξέως, τέτοισι καιλίαι
πονηρεύονται. [36] " Μετ' αἵματα- 230
γέα μελάνων ἀφαιρέσιος, κα-
κόν. [37] πονηρὸν δὲ καὶ τὰ ἐξέρυθρα
ἰάδεα. [38] πεμπταίοισιν αἱ τοιαῦ-
ται αἱμορραγίαι. [39] κωματώδεες
ἐκ τοιούτων ἀναθέντες θνήσκουσι,
μελάνων προσελθόντων, καὶ καιλίης ἐπαρθείσης. [40] " Μετ' αἵ- 231
ματα καὶ μελάνων ἀφαιρέσιος ἐν ὀξεῖ κώφωσις, κακόν.
[41] αἵματι ἀφαίρεσις τέτοι-
[35] σιν ὀλίθριον. [42] κώφωσις ' δὲ
λύει. [43] " Οἷσιν αἱμορραγίαι 232
πολέες, βελτίονι χρόνῳ καιλίαι πονηρεύονται, ἓως μὴ ἕ-
τερον πέπον ἔλθῃ. [44] ἢ ῥᾳ γε τὸ
ὑδατῶδες ἕτερον τοιοῦτόν τι σημαίνει; [45] " Οἷσιν ἐπὶ αἵματος 233
λάβρῳ πυκνῇ μελάνων συχνὴ ἀφαίρεσις, [πονηρόν.] [46] ἐπι-
σχεσις δὲ καιλίης αἱματώδεος ἔστι
[καὶ] ὀδυνώδεες. [47] ἅμα δὲ πισι
φύσηξιν, εὔφοροι. [48] ἢ ῥᾳ οἱ
τοιοῦτοι ἐφιδρῶσι πολλοῖσι ψυ-
χροῖσι; [49] τὸ ἀναπεπαρασμένον
ἕτερον ἐν τέτοισιν ἢ πονηρὸν, [50]
ἢ δὲ τὸ ἐφεστάμενον γονοειδές. [51]
ἐπιπολὺ δὲ ἔστι ὑδατώδεα
ἑρεύ-

[28] Quibus lumborum dolor, & lateris, sine causa manifesta, hi regium morbum incurrunt. [29] Perfrigerationes ex sanguinis eruptionibus in diebus judicatoriis vehementes, pessimæ sunt. [30] Vice versa sanguinem erumpere, malum est: velut in splene magno ex dextris: [31] & circa præcordia eodem modo se res habet. [32] Vulnera sanguinem fundentia, insuper rigentia, maligna. [33] Sic affecti loquentes latenter moriuntur. [34] Affectiones quæ quinta die sanguinem large ' fundunt, sexta insuper riguerunt, septima perfrigeratæ fuerint, & repente recalefactæ, in his alvi male afficiuntur. [35] Post sanguinis eruptionem, nigrorum per alvum egestio, mala. [36] Mala autem sunt & rubicunda valde & æruginosa. [37] Quarta die tales fiunt sanguinis eruptiones. [38] Soporosi ex talibus convulsi moriuntur, nigris prægressis, & ventre tumefacto. [39] Post sanguinis eruptiones, & nigrorum ' egestiones, in acuto surditas, malum. [40] Sanguinis egestio his perniciosa. [41] Surditas autem solvit. [42] Quibus sanguinis eruptiones plures, his temporis progressu alvi male afficiuntur, si non urina concocta prodierit. [43] Num & aquosa urina tale quid significat? [44] Quibus ex sanguinis eruptione larga frequenti, multa fit alvi cum nigris egestio, [45] ea autem suppressa, sanguinis fluxiones: hi alvum ' dolent: [46] una vero cum quibusdam flatibus, facile tolerant. [47] Num tales multis frigidis sudoribus exudant? [48] Conturbata in his urina, mala non est: [49] neque id quod genituræ simile in ipsa residet, [50] verum plerunque hi aquosa

140 ' ἐρέσσιν. 51 " Οἷσιν σὺν ῥινῶν 234 aquosa mingunt. 51 Quibus de naribus in surditate ac torpore pauca destillant, habent quid difficultatis. 52 Vomitus his conducit, & alvi perturbatio. 53 Magnæ in principiis sanguinis eruptiones, ' circa refectionem alvos humectant. 54 Fluxiones ex naribus largæ per vim suppressæ, quandoque convulsionem provocant. 55 Venæ sectio solvit. 56 Undecima die contingentes sanguinis stillationes, difficiles sunt, tum alias, tum si bis superstillaverint, & rursus stillaverint. 57 In sanguinis fluxione multa, aut singultus, aut convulsio, mala est. 58 In his qui decolores usque ad septem annos vires recolligunt, ' & spiritus in viis acervatus, & terræ concupiscentia, sanguinis corruptionem ac exolutionem significat. 59 In morbis longis parvæ comparentes sanguinis fluxiones, pernicioſæ sunt. 60 Vertigines ab initio sanguinis narium fluxio solvit. 61 Ex naribus erumpente sanguine, cum exiguis sudoribus perfrigescentia, maligna sunt. 62 Sanguinis detractio in perfrigeratione torpida, ' mala est. 63 Qui alvo suppressa sanguinem effundunt, & una cum sanguinis effusione insuper rigent, 64 his alvum velut ex intestinorum lævore lubricam hæc faciunt, itemque duram, & ascaridas, aut ambo. 65 Sanguinis fluxiones statis temporibus contingentes, siticulosæ, si sanguinem non effuderint, comitialis morbi mortem inducunt. 66 Ex hæmorrhoide parum apparente, vertigines obortæ, ' parvam ac modicam siderationem significant: 67 solvit venæ sectio. 68 & quicquid hoc modo apparuerit,

145 ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρότητι μικρὰ ἀποστάζει, ἔχει τι δύσκολον. 52 ἐμέτῳ τούτοισι συμφέρει καὶ κοιλίης παρωχή. 53 " Αἱ σὺν ἀρχῇσι μεγάλαι αἱ 235 μορραγίαι περὶ ἀναπνοιδίων κοιλίας καθυγραίνουσι. 54 " Τὰ σὺν 236 ῥινῶν λάβρα βίη ἀποληφθέντα, ἔστιν ὅτε σπασμὸν ἐπικαλεῖται· 55 φλεβοτομίη [δὲ] λύει. 56 " Αἱ ἑνδεκαταῖαι στάξιες, δύσ- 237 κολοι· ἄλλως τε κἢν τις ἐπιστάξῃ. 57 " Ἐπὶ αἵματι ῥύσει 238 πολλῇ ἢ λυσμὸς ἢ σπασμός, κακόν. 58 " Τοῖσι νέοις ἐτῶν 239 150 ἑπτὰ δόμεων ' ἀδυναμίη μετὰ ἀχροίης, καὶ πνεῦμα ἀλιζόμενον σὺν τῇσιν ὁδοῖσι, καὶ γῆς ἐπιθυμίη, αἵματι φθορὴν καὶ ἕλκυσιν σημαίνει. 59 " Ἐν τοῖσι 240 μακροῖσι τὰ μικρὰ ἐπιφαινόμενα αἱμορροώδεα, ὀλέθρια. 60 " Τὰ σκολώδεα ἐξ ἀρχῆς αἱ 241 μορροίη [σὺν] ῥινὸς λύει. 61 " Τὰ σὺν ῥιγῶν σμικροῖσιν ἱδρῶ- 242 σι περιψυχόμενα, κακοήθεα. 62 " Αἵματος ἀφαίρεσις σὺν κατα- 243 ψύξει νενωθρωμένη, κακόν. 63 " Ὅσοι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμορ- 244 ῥοέουσι, καὶ ἐπιῤῥιγέουσιν, κακόν. 64 ἦ μὰν γε τὸ αἱμορροεῖν τὸ 155 434 τοῖσι κοιλίῃ λαβρολεληθότα ' ποιεῖ, καὶ ἐπίσκληρον, καὶ ἀσκαρίδωσιν, ἢ ἀμφότερα; 65 " Τὰ τε- 245 ταρταίοισι χρόνοισιν αἱμορροώδεα, διψώδεα, μὴ αἱμορραγήσαντα, ἐπιληπτικῶς θνήσκει. 66 " Ἐξ αἱμορροΐδος, ὅσον μικρὸν 246 καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐπιφανείσης, σκοτώδεα ἐλθόντα, ῥιγεδανικὸν [τι] σημαίνει. 67 λύει φλεβοτομίη. 68 καὶ πᾶν τὸ ὅτως ἐπιφαινόμενον, 160

νον κακόν τι σημαίνει. 69 " Οἱ παλ- 347
μώδεες δ' ὅλως, ἦ ρα καὶ ἄφωνοι
τελευτῶσι; 70 " Τὰ τρομώδεα, 348
σπασμώδεα γλυόμενα, ἐφιδρῶσι,
φιλυπόροφα. 71 τέτοισι κρίσις
ἐπιρριγώσασιν. 72 ἐπιρριγῶσι δ' ὅ-
τοι ἐπὶ κοιλίῃ καύματι προκλη-
θέντες. 73 ὕπνος δὲ πολὺς ἐν τέτοισι
σπασμώδης, καὶ πὶ ἐς μέτωπον
βάρεα, δύσρησις δυσκολαίνουσα. 74
" Οἱ δὲ ὑστερικῶσιν ἄπυροι σπα- 349
σμοὶ, δύχρηες. 75 " Τὰ σπασμώδη 350
ἀνιδρῶντι πλύελα πλαδαρέοντα,
πυρετώδη ἐόντι, δύηθεα. 76 τέτοισι
ἐπικαὶ κοιλίαι καθυγραίνων), τύχα
δὲ πὶ ἐς ἄρθρα ἀποσήπει). 77 ' Οἱ- 351
σιν ἐν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ σκο-
λαμπάνουσιν ἀτενέες, ὅτε παρ'
ἐνυπνίοισιν εἰσι, βλωσοσέσί τε μα-
κρολέρως. 78 " Τὰ σπασμώδεα τρό- 352
πον παροξυνόμενα καθέχως, τὰ
παρ' ὖς ἐπάγει 79 " Τρομώδεσιν, 353
ἀσώδεσι, μικρὰ τὰ παρ' ὖς ἐπάρ-
ματα σπασμὸν σημαίνει, κοιλίης
πονηρευομένης. 80 " Τὰ σπασμώ- 354
δεα καὶ τετανώδεα πυρετὸς ἐπιγιό-
μενος λύει. 81 " Σπασμὸς ἐπὶ τρώ- 355
ματι, θανάσιμον. 82 " Σπασμὸς ἐ- 356
πὶ πυρετῷ γιόμενος, ὀλέθριον· ἧ-
κιστα δὲ παιδίοισιν. 83 " Οἱ πρεσβύ- 357
τεροι ἑπτὰ ἐτέων ἐν πυρετῷ ἔχ ἀ-
λίσκονται τοῦτο σπασμῷ· εἰ δὲ μὴ,
ὀλέθριον. 84 " Σπασμῷ λυσικῶν 358
πυρετὸς ἐπιγιόμενος ὀξὺς, μὴ
πρότερον γεγονώς· εἰ δὲ ἔη πρότερον
γεγονὼς, παροξυνεῖ. 85 ὠφελέει δὲ
καὶ ἔρση ὀλίγη ὑαλοειδὴς πολλὴ, καὶ
ῥῦσις κοιλίης, καὶ ὕπνοι. 86 τὸν δὲ ἐξα-
πίνης σπασμῶν λυσικῶν, πυρετὸς,
[καὶ] κοιλίης ῥῦσις. 87 " Ἐν τοῖσι 359
σπασμοῖσιν ἀναυδίη ἐπὶ πολὺ,
κακόν. 88 τὸ δὲ ἐπὶ μικρὸν, ἤτοι
γλώσσης ἀποπληξίην, ἢ βραχίο-

rit, mali aliquid significat. 69
Palpitantes per totum, num
etiam voce intercepta moriun-
tur? 70 Tremores convulsorii
oborientes in sudoribus, reverti
solent. 71 Judicatio his fit, ubi
superrigruerint. 72 Superrigent
autem hi ardore circa ventrem
provocati. 73 Somnus multus in
his convulsorius, & ad frontem
gravitates, ' & mictio difficilis. 165
74 Convulsiones antea non co-
gnitæ in strangulatis ab utero,
faciles sunt. 75 Convulsoria sine
sudore sputa defluentia in fe-
briente, levia sunt. 76 His insu-
per alvi aliquantum humectan-
tur: fortassis autem & ad arti-
culos aliquid abscedet. 77 Qui-
bus convulsis oculi intente relu-
cent, neque apud seipsos sunt,
& diutius ægrotant. 78 Quæ
convulsorio modo exacerbantur,
cum stuporis detentione, ' absi- 170
cessus juxta aurem excitant. 79
Tremulis, anxiosis, parvi juxta
aurem tumores convulsionem
significant, alvo male affecta. 80
Convulsiones & tetanicas disten-
tiones febris accedens solvit. 81
Convulsio ex vulnere lethalis
est. 82 Convulsio in febre con-
tingens, pernicioſa est: minime
vero pueris. 83 Seniores septem
annis in febre non corripiuntur
convulsione: sin minus, ' per- 175
niciosum est. 84 Convulsionem
solvit febris superveniens acuta,
quæ prius non fuit: si vero fuit
prius, jam exacerbata. 85 Pro-
dest & urinæ transitus vitri spe-
ciem referens, copiosus, & al-
vi fluxus, & somni. 86 At repen-
tinas convulsiones solvit febris,
alvi fluxus. 87 In convulsionibus
vocis interceptio diu durans,
mala est: 88 parva autem, aut
linguæ siderationem, aut brachii,

aut

ν & καὶ τῶν ἐπὶ δεξιὰ σημαίνει.
89 ' λύεται δὲ ἔρσισιν ἐξαπίνης ἐληθέσι πολλοῖσιν, ἀθρόοισιν. 90 " Ἱδρῶτες δὲ, οἱ μὲν καθ' μικρὸν, ἀφελέσθαι· 91 οἱ δὲ ἀθρόοι, 92 καὶ αἱ τῶν αἱμάτων ἀφαιρέσιες αἱ ἀθρόοι, βλάπτουσιν. 93 " Ἐν τοῖσι τεταίνοισι καὶ ὀπισθοτόνοισι ῥήγυες λυόμενα, θανάσιμον. 94 θανάσιμον δὲ καὶ ἱδρῶσαι ἐν ὀπισθοτόνῳ, καὶ τὸ σῶμα διαλυθῆναι, καὶ ἀνεμεῖν διὰ ῥινῶν, ἢ ἐξ ἀρχῆς ἄφωνον ἐόντα βοᾶν, ἢ φλυαρεῖν. ἐς γὰρ τὸν ὑστεραίον θάνατον σημαίνει. 95 " Πυρετώδεα ὀπισθοτονώδεα γενόμενα ' ἐρήσιες λύουσι. 96 " Τὰ κυναγχικὰ τὰ μήτε ἐν τῷ τραχήλῳ μήτε ἐν τῇ φάρυγγι μηδὲν σῆμα ποιέοντα, πνιγμὸν δὲ νεανικὸν καὶ δύσπνοιαν παρέχοντα, αὐθημερὸν καὶ τριταίους κτείνει. 97 " Τὰ δὲ ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἔρυθος ἐν τῷ τραχήλῳ λαμβάνοντα, τὰ μὲν λοιπὰ παραπλήσια, χρονιώτερα δέ. 98 " Ὅσοισι δὲ ξυνεξερυθρίη ἥ τε φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν, καὶ τὸ στῆθος, χρονιώτερα· 99 καὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν σώζονται, ἢν μὴ παλινδρομέῃ τὰ ἐρυθήματα [ἔσω.] 100 ἢν δὲ ἀφανίζηται, μήτε ' φύμασι συναφέσι ἔξω, μήτε πύῳ ἀναχρεμπτομένῳ πρηέως καὶ ἀπόνως, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν, ὀλέθρια γίνεται. 101 ἦ ῥᾳ γε ἔμπυοι γίνονται; 102 ἀσφαλέστατον δὲ τὸ ἐρυθρὸν καὶ ἀπόστασιν, ὅτι μάλιστα ἔξω τρέπεται. 103 " Ἐρυσίπελας δ' ἔξωθεν μὲν ἐπιγίνεται, χρήσιμον· ἔσω δὲ τρέπεσθαι, θανάσιμον. 104 τρέπεται δὲ, ὅταν, ἀφανιζομένου τὸ ἐρυθήματος,

aut dextrarum partium significat. 89 ' Solvitur autem urinis 180
multis acervatis derepente prodeuntibus. 90 Sudores autem
paulatim oborientes profunt: 91
acervati vero, 92 itemque sanguinis detractiones acervatæ lædunt. 93 In distentionibus & 181
ante & retro contingentibus, &
in tergum solum contingentibus,
si maxillæ solvantur, lethale est.
94 Lethale est etiam sudare in
distentione in dorsum contingente, & corpus dissolvi, & in 185
eadem affectione revomere ' per
nares, aut clamare, aut nugari,
si ab initio vox intercepta fuit.
In posteram enim diem mortem
significat. 95 Febriles in dorsum
distentiones, urinæ genituræ
similes solvunt. 96 Anginæ quæ
neque in collo, neque in faucibus, quicquam conspicuum faciunt, verum suffocationem vehementem ac spirandi difficultatem inducunt, eadem die &
tertia occidunt. 97 Quæ vero
tumores & ruborem in collo
accipiunt, in cæteris quidem 190
consimiles sunt, verum diuturniores. 98 Quibuscunque vero
& fauces, & cervix, & pectus,
simul rubuerint, diuturniores
sunt: 99 & ex ipsis maxime servantur, si non recurrerint rubores. 100 Si vero dissipentur, 195
neque tuberculo foras converso
ac collecto, neque pure leniter
ac sine dolore exscreato, neque
in diebus judicatoriis, perniciosæ
sunt. 101 Num etiam suppurati
fiunt? 102 ' Securissimum autem
est ruborem & abscessus quam
maxime foras verti. 103 Erysipelas vero foris quidem accedere, commodum est, intro autem
converti, lethale: 104 Convertitur autem intro, quum dispa-
rente

μαθος, βαρυώδης) τὸ σῆθος, καὶ δυσπνοώτερος γίνεται). [105] " Οἵσι δὲ 367
κυναγχὴς ἐς τὸ πλεύμονα τρέπεται), οἱ
μὲν ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται). [106] οἱ δὲ διαφυγόντες, ἔμπυοι
γίνονται), μὴ γνωμένης αὐτοῖς ἀναγωγῆς φλεγματώδεος. [107] " Οἵσι 368
μὲν σφοδρότητι καὶ πυκνότητι κόψιον
ἐξαπίνης διαχωρέει, θανάσιμον. [108]
" Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσι τὰ ὑπὸ 369
ξηρὰ πλύσματα ἰχνῶν, κακόν. [109]
" Τὰ κυναγχικὰ ἐν γλώσσῃσι οἰ- 370
δήματα, ἀσήμως ἀφανιζόμενα,
ὀλέθρια. [110] καὶ τὰ ἀλγήματα ἀ-
φανιζόμενα χωρὶς φλεγμασίης,
ὀλέθρια. [111] " Ἐν τοῖσι κυναγχι- 371
κοῖσιν οἱ μὴ πεπτὰ ἀναπλύνοντες πέ-
πονα, ὀλέθριοι. [112] " Ἐν κυνάγχῃ 372
ἀσήμως ἐς κεφαλὴν ἀλγήματα
μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια. [113] " Ἐν κυ- 373
νάγχῃ ἀσήμως ἐς σκέλη ἀλγήματα
μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια. [114] " Ἐκ κυ- 374
ναγχικῶν ἀκρίτως ὑποχονδρίου ἄλ-
γημα, μετὰ ἀκρασίης καὶ ναυτρότητος
ὀχλούμενον, κλεπτὴ λαθραίως, εἰ καὶ
πάνυ δοκοῖεν ἐπιτηδέως ἔχειν. [115]
" Ἐκ κυναγχικῶν ἀσήμως ἰσχνα- 375
θέντων ἐς τὸ σῆθος ἄλγημα καὶ ἐς κοι-
λίην ἐλθὸν σιώτονον, ποιεῖ πυῶδες
ἀφιχωρέειν, ἄλλως δὲ λυόμενον τὸ
τοιοῦτον, [116] " Ἐκ κυναγχικῶν 376
πάντα ὀλέθρια, ὅσα μὴ ἔκδηλον ἐ-
ποίησεν ἄλγημα. [117] ἀτὰρ καὶ ἐς
σκέλεα ἀλγήματα χρόνια φοιτᾷ,
καὶ σαπυοῖ δυσκόλως. [118] " Τὰ δὲ 377
κυναγχικὰ πλύματα γλίχρα, παχέα,
ἔκλυτα, βιαίως ἀναγόμενα, κακόν.
[119] καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος πεπασμὸς, κακόν. [120] κάθαρσις πολλὴ
κάτω τοὺς τοιούτους τρόπους πληκτικῶς ἀπόλλυσιν. [121] " Ἐκ κυνάγχης 378
ὑποξηρὰ πυκνὰ πλεύματα, βηχώδεα, πλευρῶν ὀδυνώδεα, ὀλέθρια.
[122] καὶ

rente rubore pectus gravatur, & difficilem ſpirationem habet. [105] Quibus vero anginæ ad pulmonem vertuntur, partim in ſeptem diebus pereunt, [106] partim evadentes ſuppurati fiunt, ſi non eductio pituitoſa ſurſum ipſis fiat. [107] ' Quibus per- 200
pulſationis venarum vehementiam, ſtercus derepente per alvum ſecedit, lethale eſt. [108] In anginis ſputa gracilium ſubarida, malum. [109] Anginoſi in linguis tumores, citra ſigna diſparentes, pernicioſi: [110] & dolores diſparentes citra manifeſtam cauſam, pernicioſi ſunt. [111] In anginis, qui non brevi concocta exſpuunt, pernicioſe habent. [112] In angina dolores ad caput, citra notas, cum 'febre, pernicioſi. [113] In angi- 201
na dolores ad crura, citra notas, cum febre, pernicioſi. [114] Ex anginis citra judicationem præcordii dolor, cum impotentia ac torpore oboriens, occidit occulte, etiamſi valde manſuete ſe habere putent. [115] Ex
anginoſis citra notas attenuatis, dolor ad pectus & ad alvum progreſſus concitatus, pus egerere facit: alias autem ejus qui exolvitur tale eſt. [116] In anginis omnia 'pernicioſa ſunt, 210
quæ non manifeſtum dolorem faciunt. [117] Sed & ad crura dolores diuturni procedunt, & difficulter ſuppurantur. [118] Ex angina ſputa viſcoſa, craſſa, valde alba, quæ violenter educuntur, mala ſunt. [119] Et omnis ejuſmodo maturatio, mala. [120] Purgatio multa deorſum, tales levis ſiderationis modo perimit. [121] Ex angina, ſubarida frequentia ſputa, cum tuſſi, lateris dolorem inducentia, pernicioſa: [122] 'item-

122 Ὁ τὰ ἐν τοῖσι πτύοῦσιν ὑποδήσ-
35 αντα, καὶ ἡ ἡμίσεσις βιαίᾳ, πονη-
ρόν. 123 Τῶν πλευριτικῶν οἷσιν ἐν 379
ἀρχῇ παμποίκιλαι αἱ πύσεις, τρι-
ταῖοι θνήσκουσιν, ἢ πεμπταῖοι. 124
Φυγόντες δὲ ταύτας, μὴ πολὺ ῥᾷον
ἔχοντες, τῇ ἑβδόμῃ ἢ ἐννάτῃ ἢ ἑνδε-
κάτῃ ἄρχον) ἐμπυέσχ. 125 Οἷσι 380
δὲ πλευριτικῶν γίνε) ἐν τῷ νώτῳ
ἔρυθρος, καὶ οἱ ὦμοι θερμαίνον), καὶ
κοιλίη παρέστε) χολώδεα καὶ δυσ-
ώδεα, εἰκοστῇ καὶ μιῇ κινδυνεύουσι·
5 φυγόντες δὲ ταύτας, σώζον). 126
Αἱ ξηραὶ δὲ πλευριδων καὶ ἀ- 381
πύυσι, χαλεπώτα). 127 Φοβεραὶ δὲ
ἐν εἶσιν αὖαι τὰ ἀλγήματα. 128
Αἱ αὖαι ἄνευ πάθων. πλευρίτι- 382
δες χαλεπώτεραι δὲ μὴ ἄνευ πά-
των. 129 Τῶν πλευριτικῶν οἷσιν 383
ἐν ἀρχῇ γλῶσσα χολώδης γίνε),
ἑβδομαῖοι κρίνον). εἰσὶ δὲ τρίτη ἢ
τετάρτη, ὡς ἐπὶ τὸ σύνολον. 130 Πομ- 384
φόλυγος δὲ ὑποπελίου γινομένης ἐπὶ
τῇ γλώσσης ἐν ἀρχῇ, οἷόν περ ἰδηρίου
βαφέντος ἐς ἔλαιον, χαλεπωτέρη ἡ
10 ἀπόλυσις γίνε). 131 Ὁ ἡ μὲν κρίσις ἐς
τὸ πεμπτεσαρεσκαιδεκάτην ἀφικνέε),
αἷμα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πτύσι. 132
Πτύαλον δὲ ἐν τοῖσι πλευρι- 385
κοῖσι τρίτῃσι μὲν ἀχρόωδον πεπτὸν
καὶ πτύεσχ, ἀπόσας ποιέῃ τὰς
ἀπολύσιας· ὕστερον δὲ, βραδυτέρας.
133 Τὰ δὲ ἀλγήματα τὰ ἐν ἀπό- 386
στασι τῇσι πλευρίτισιν ὡς ἐπὶ τὸ πο-
λὺ, κρίσιμα μετ' ἡμέρην μᾶλλον, ἢ
νύκτωρ. 134 τοῖσι πλευριτικοῖσι
χρήσιμον, κοιλίην μαλάσσεσθαι,
πτύαλα χρωματίζεσχ, ψόφους ἐν
τῷ στήθει μὴ γίνεσχ, τὸν ὦμον εὖ ὀδεῖν·
135 τὰ δὲ τούτων ἐναντία, δυσχερέα·
136 καὶ πτύαλον γλυκαζόμενον. 137
Αἱ δὲ χολώδεες ἅμα καὶ αἱματώ- 387
δεες πλευρίτιδες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
κρί-

122 ' itemque ea quæ inter po- 215
tandum per tussim subemergunt : & deglutitio violenta, mala. 123 Pleuritici quibus in principio sputationes penitus purulentæ sunt, tertia die moriuntur, aut quinta. 124 Si vero has effugerint, non multo melius habentes, septima, aut nona, aut undecima suppurari incipiunt. 125 Quibus supra aurem rubor, & similiter veluti pleuritici calescunt, & alvus biliosis ac graveolentibus 'exturbatur, hi vigesima ac 220
quadragesima die periclitantur. Ubi vero has effugerint, servantur. 126 Pleuritides siccæ ac sine sputo, difficillimæ sunt. 127 Horrendæ quoque hæ in quibus dolores superne sunt. 128 Pleuritides sine convulsionibus, graviores sunt his quæ cum convulsionibus fiunt. 129 Quibus pleuriticis in principio lingua biliosa fit, hi septima die judicantur : quibus autem tertia aut 'quarta die, circa no- 225
nam. 130 Bulla sublivida oriente in lingua, in principio, qualis est ferri tincti in oleum, difficilior solutio contingit : 131 & judicatio quidem ad decimumquartum diem pervenit, sanguinem autem plerunque spuunt. 132 Sputum in pleuriticis tertia die maturari ac exspui incipiens, citiores solutiones facit : verum posterius, tardiores. 133 In doloribus 134 pleuriticorum commodum est alvum 'molliri, sputa colorari, 230
strepitus in pectore non fieri, urinam bene procedere : 135 (His autem contraria, difficilia :) 136 itemque sputum dulce fieri. 137 Biliosæ simul & sanguineæ pleuritides, plerunque nona aut

κρίνον) συναλλαγὴ ἢ ἐνδεκαλλαγὴ, καὶ μάλιστα ὑγιάζον). 138 οἷσι δὲ τὰ πλευριτικὰ ἐν ἀρχῇ μὲν οἱ πόνοι μαλθακοὶ, πέμπτῃ δὲ ἢ ἕκτῃ παροξυνέονται, μᾶλλον πρὸς τὰς δυοκαίδεκα ἀφικνέονται, καὶ ἐπάνω σώζονται. 139 κινδυνεύουσι δὲ μάλιστα ἑβδομαῖοι καὶ δυοδεκαταῖοι. 140 τοὺς δὲ δὶς ἑπτὰ φυγόντες, σώζονται. 141 Ὅσοισι τὰ πλευριτικὰ ψόφος πολὺς ἐν τῷ στήθεϊ, καὶ ὠχρὸν πρόσωπον καὶ ληφὲς, καὶ ὀφθαλμὸς ἰκτερώδης καὶ ἀχλυώδης, ἀπόλλυνται. 142 Οἱ ἐκ πλευριτικῶν ἔμπυοι γινόμενοι, ἐν τῇσι τεσσεράκοντα ἡμέρῃσιν ἀναπύουσιν ἀπὸ τῆς ῥήξιος. 143 Πτύαλον δὲ χρὴ [ἐπὶ] πᾶσι τοῖσι πλευριτικοῖσι καὶ περιπλευμονικοῖσιν εὐπετέως τε καὶ ταχέως ἀναπτύεσθαι, μεμίχθαι τε τὸ ξανθὸν ἰχυρῶς τῷ πτυάλῳ. 144 τὸ δὲ πολλῷ ὕστερον τῆς ὀδύνης ἀναγόμενον ξανθὸν, ἢ μὴ μεμιγμένον, καὶ πολλῷ βῆχα περέχον, πονηρόν. 145 πονηρὸν δὲ πάντως καὶ τὸ ξανθὸν ἄκρητον, καὶ τὸ γλίσχρον, καὶ τὸ τρομῶδες, καὶ τὸ χλωρὸν σφόδρα, καὶ τὸ ἀφρῶδες, καὶ τὸ πελιῶδες, καὶ τὸ ἰῶδες. 146 χεῖρον δέ τι τὸ ὅτῳ ἄκρητον, ὥστε μέλαν φαίνεσθαι. 147 αἱματῶδες δὲ μὲν πολλῷ ξυμμεμιγμένον τὸ ξανθὸν, ἐν ἀρχῇ μὲν σωτήριον, ἑβδομαίῳ δὲ ἢ παλαιοτέρῳ ἧσσον ἀσφαλές. 148 αἱματῶδες δὲ λίαν ἢ πέλιον σὺν ἀρχῇ, κινδυνῶδες. 149 πονηρὰ δὲ καὶ τὰ ἀφρῶδεα, καὶ τὰ ξανθὰ, καὶ μελαινα, καὶ ἰῶδεα, καὶ ἰξώδεα, καὶ ὅσα ταχέως χρωματίζεται. 150 τὰ δὲ μυξώδεα καὶ λιγνυώδεα καὶ χρωματίζεται ταχέως, καὶ ἔστιν ἀσφαλέστερα. 151 τὰ δὲ ἐν τοῖς πέμπτης ἐς πέψιν χρωματιζόμενα, βελτίω. 152 Παῦ

aut undecima die judicantur, & maxime ſanantur. 138 Quibus autem pleuriticis in principio quidem dolores molles ſunt, quinta vero aut ſexta die exacerbantur, hi magis ad duodecimam perveniunt, & non valde ſervantur: 139 periclitantur autem maxime ſeptima die ac duodecima. 140 Ubi vero bis ſeptem dies effugerint, ſervantur. 141 Quibus pleuriticis ſtrepitus ſputi multus in pectore eſt, & facies triſtis, & oculus morbi regii colore infectus, ac caliginoſus, hi pereunt. 142 Qui ex pleuritide ſuppurati fiunt, in quadraginta à ruptione diebus expuunt. 143 Sputum in omnibus pleuriticis ac peripneumonicis facile ac cito expui convenit, & flavum ſputo ammixtum eſſe. 144 Quod vero longe poſt dolorem educitur flavum, aut non mixtum, & multam tuſſim inducens, malum eſt. 145 Pravum autem penitus eſt flavum meracum, & viſcoſum, & album, & rotundum, & cum viror pallidum valde, & ſpumoſum, & lividum, & æruginoſum. 146 Pejus autem aliquanto eſt id quod ita meracum eſt, ut nigrum appareat. 147 At ſanguine non multo permixtum flavum, in principio quidem ſalutare eſt, ſeptima vero die, aut poſterius, minus tutum. 148 Sanguineum vero valde, aut lividum, ſtatim in principio periculoſum eſt. 149 Prava ſunt etiam ſputa ſpumoſa, & flava, & nigra, & æruginoſa ac viſcoſa, & quæcunque cito colorantur. 150 At mucoſa ac fuliginoſa, & cito colorantur, & ſecuriora ſunt. 151 Quæ vero intra quintum diem ad coctionem colorantur, meliora ſunt. 152 Omne

152 " Παῦ ὃ πλύαλον μὴ λύον πλὼ 391
ὀδωύλω, πονηρόν· λύον ὄ, χρήσι-
μον. 153 " Ὅσοι ὃ μὴ ξὺ χολώδεα 392
πυῶδες ἀνάγουσιν, ἢ χωρὶς, ἢ με-
μιγμένον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεσσαρεσ-
καιδεκαίοι θνήσκουσιν, 154 λὼ
μὴ πακὸν ἢ ἀγαθὸν ἐπιγένηται τῶν
προγεγραμμένων· εἰ δὲ μή, κὴ λό-
γον. 155 μάλιστα δὲ οἵσιν ἑβδομαίοι-
σιν ἄρχεται τὸ τοιοῦτον πλύαλον. 156
" Ἐστι δὲ ἀγαθὸν μὲν κὴ τούτοισι κὴ 393
πᾶσι τοῖσι περὶ πλεύμονα, φέρειν
ῥηϊδίως τὸ νόσημα, τὸ ὀδωύης ἀ-
πηλλάχθαι, τὸ πλύαλον δὲ πε-
πέως ἀνάγειν, εὔπνοον εἶναι, κὴ ἄ-
διψον, τὸ σῶμα ἅπαν ὁμαλῶς
θερμαίνεσθαι κὴ μαλθακὴν εἶναι. 157
κὴ πρὸς τοῖσιν ὕπνους, ἱδρῶτας, ἔ-
ρον, ἀφεστάναι, χρηστὰ γίνεσθαι.
158 κακὰ δὲ ταναντία τούτων. 159
εἰ μὲν οὖν πάντα προσγένοιτο τῷ πλύ-
σματι τούτῳ τὰ χρήσιμα, σώζοιτ'
ἄν. 160 εἰ δὲ τὰ μὲν, τὰ δὲ μὴ, ὁ πλείους
τῶν τεσσαρεσκαιδεκα βιώσας ἀπό-
λοιτ' ἂν ὁ ἄνθρωπος. 161 τῶν δὲ
ἐναντίων σημείων ἐπιγινομένων,
σωθησόμενον. 162 " Ὅσα δὲ τῶν 394
ἀλγημάτων ἐν τοῖσι τόποισι τού-
τοισι μὴ παύσῃ, μήτε πρὸς τὰς
ἀναπλύσιας, μήτε πρὸς τὰς φλε-
βοτομίας τε καὶ διαίτας, ἐμπυήσεται.
163 " Ὅσοισι δὲ σὺν περιπλευμο- 395
νίης ἀποστάσιες πρὸς τὰ ὦτα ἢ ἐς
τὰ κάτω γίνονται, καὶ ἐμπυήσί τε καὶ
ἐκσυρίσ[γῆν], ἔστι περιγίνονται. 164
[γίνονται] δὲ, οἷσιν αὖ ὅ, τε πυρετὸς καὶ
ὁ πόνος πρὸς κρίσιν ἔλθῃ, καὶ τὸ πλύα-
λον [ἐ]χωρέη καὶ λόγον, μήτε χολώ-
δεες αἱ ἀφεστήσιες, εὔλυτοί τε καὶ
ἄκρητοι γίνωνται, μήτε ἔρον παχύ τε
σφόδρα καὶ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον,
τά τε ἄλλα σωτηρίας ἔχοιεν. 165 γί-
νονται δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω, οἷσιν αὖ
περὶ

152 Omne porro ſputum non ſolvens dolorem, malum eſt: ſolvens autem, bonum. 153 Quicunque vero cum bilioſo purulentum educunt, aut ſeorſim, aut permixtum, plerunque decimaquarta die moriuntur, 154 ſi non mali aut boni quippiam ex præſcriptis ſuperveniat: ſin minus, pro ratione, 155 maxime autem his quibus ejuſmodi pus ſeptima die incipit. 156 Bonum vero eſt & in his & in omnibus circa pulmonem morbis, facile ferre morbum, à dolore liberatum eſſe, ſputum facile educere, bene ſpirare, & ſine ſiti eſſe, & totum corpus æqualiter caleſcere, ac molle eſſe. 157 Et ad hæc ſomnos, ſudores, urinas, alvi egeſtiones, bonas eſſe. 158 Mala autem ſunt his contraria. 159 Siquidem igitur omnia bona ad hoc ſputum acceſſerint, ſervari homo poterit. 160 Si vero partim affuerint, partim non, non ultra decimumquartum vita producta peribit. 161 Quod ſi contraria ſigna accedant, citius etiam. 162 Quicunque vero dolores in his locis non ſedantur, neque ad exſpuitiones, neque ad venarum ſectiones, ac victus rationes, ſuppurantur. 163 Quibuſcunque autem ex peripneumonia abſceſſus circa aurem, aut ad infernas partes fiunt, & ſuppurantur ac fiſtulantur, hi ſuperſtites evadunt. 164 Fiunt autem his quibus & febris, & dolor affuerit, & ſputum pro ratione non prodierit, neque bilioſæ alvi egeſtiones, ſolutuque faciles ac meracæ fiunt, neque urina craſſa valde, & multam ſubſidentiam habens: & alia ſalutaria habuerint. 165 Fiunt autem ad infernas quidem partes, his

περὶ

45 Ὅσοι ὑποχόνδρια φλεγμονὴ γίνεται· 166 αἱ μὲν ἐς τὰ ἄνω, οἷσιν αὐτῶν τὸ μὲν ὑποχόνδριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον ᾖ, δύσπνοοι δὲ πάνυ χρόνον τινὰ γενόμενοι, παύσωνται χωρὶς πταρμοῦ φάσεως. 167 Αἱ δὲ ἐς τὰ σκέλεα τῶν ἀποστάσεων ἐν τῇσιν ἐπικινδύνοισι πλευρίτισι, λυσιτελέες μὲν πᾶσιν· 168 βέλτιστοι δὲ καὶ πλεῖστοι πυώδεος ἀνὴκ ξανθοῦ γενομένου. 169 μὴ χωρέοντες δὲ πλεῖστοι καὶ λόγου μὴ τοῦ ἔργου χρῄζειν ὑπόστασιν ἔχοντες, κίνδυνος χωλωθῆναι τὸν ἄνθρωπον, 436 ἢ μὴ πολλὰ πρήγματα παρασχεῖν. 170 Ὧν δὲ παλινδρομέουσιν αἱ ἀποστάσιες, πυρεξὶ παραγενόμεναι, καὶ δὲ πλευρίτες μὴ χωρέοντες, κίνδυνος θανεῖν καὶ παραφρονῆσαι. 171 Ὅσοι δὲ περιπλευμονικῶν μὴ ἀνεκαθάρθησαν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσιν, ἀλλὰ παρακόψαντες διέφυγον τὰς τεσσαρεσκαιδεκάτους, κίνδυνος ἐμπύους γενέσθαι. 172 Τῶν περιπλευ- 397
5 μονιῶν αἱ ἐκ πλευριτικῶν μεταστᾶσαι, τὰ ἐξ ἀρχῆς γινομένων ἀσφαλέστεραι. 173 Τῶν δὲ σωμάτων τὰ 398 γεγυμνασμένα καὶ πυκνὰ θᾶσσον ὑπὸ τῶν πλευριτικῶν καὶ περιπλευμονικῶν ἀπόλλυται τῶν ἀγυμνάστων. 174 Κορύζας καὶ πταρμοὺς τοῖσι περὶ 399 πλεύμονα [νοσήμασι] καὶ παραγενέσθαι καὶ ἐπιγενέσθαι, πονηρόν. 175 τοῖσι δὲ λοιποῖσι πταρμὸς οὐκ ἀλυσιτελής. 176 Τοῖσι περιπλευμονικοῖ- 400
σιν, οἷσι γλῶσσα πᾶσα λευκὴ καὶ τραχεῖα γίνεται, ἀμφότερα φλέγματα τὰ μέρεα καὶ πλεύμονος· οἷσι
10 δὲ τὸ ἥμισυ ἓν, καθ' ὃ φαίνεται. 177 Καὶ οἷσι μὲν περὶ τὸ μέσον κλινίδα ὁ πόνος γίνεται, ἡ ἄνω πλευρὴ καὶ πλεύμων ἥμισυ νοσέει· 178 οἷσι δὲ περὶ ἄμφω τὰς κλινίδας ὁ πόνος γίνεται, αἱ ἄνω πλευραὶ καὶ πλεύμονες ἄμφω νοσέουσιν.

his quibus circa præcordia inflammatio fit : 166 ad ſupernas vero, quibus præcordium molle & doloris exors fuerit, & ubi 270 per tempus aliquod difficulter ſpiraverint, ac citra manifeſtam 396 cauſam ceſſaverint. 167 At abſceſſus ad crura in periculoſis inflammationibus pulmonis, omnes quidem commodi ſunt, 168 optimi autem, ſputo purulento pro flavo evadente. 169 Non procedente vero ſputo ſecundum rationem, neque urina bonam ſubſidentiam habente, periculum eſt claudum fore hominem, aut multum moleſtiarum exhibitura res eſt. 170 Si vero recurrerint abſceſſus, febre conſequente, & ſputo non proceden- 275 te, periculum eſt ne moriatur ac deliret. 171 Quicunque vero peripneumonici non purgati ſunt judicatoriis diebus, ſed mente moti quatuordecim dies effugerunt, eos periculum eſt ſuppuratos fieri. 172 Peripneumoniæ ex pleuritide tranſmutatæ, ſe- 397 curiores ſunt his quæ ab initio fiunt. 173 Corpora exercitata ac denſa citius à pleuriticis ac peripneumonicis morbis pereunt 398 quam inexercitata. 174 Grave- 280 dines & ſternutationes in morbis 399 circa pulmonem, & anteceſſiſſe, & ſuccedere, malum eſt. 175 Reliquis autem ſternutatio non 400 incommoda eſt. 176 Peripneumonicis quibus lingua tota alba ac aſpera fit, ambæ pulmonis partes inflammatæ ſunt : quibus vero dimidium, una, juxta quam apparet. 177 Et quibus ad unam claviculam dolor fit, his ſuperna pulmonis ala una ægrotat. 178 Quibus autem ad 285 ambas claviculas dolor fit, ambæ ſupernæ pulmonis alæ ægrotant.

τέρσιν.[179] οἷσι δ' ἡ μέσην τ' ὠλόυρλω, ἡ μέση.[180] οἷσι δ' ἐς τὰς ἀμφέσασιν, ἡ κάτω. [181] οἷσι δ' ἅπαν τὸ ἓν μέρος πονέῃ, πάντα τὰ κὴ τὸ ἕτερον μέρος νοσέῃ.[182] λὼ μὲν ἓν σφόδρα φλεγμαίνωσιν αἱ ἀορτικαί, ὥστε ἐς τὰς ἀναθήκας ἐς τὸ ὠλόυρον, ἐς ἀναβαλύονται· τὰ κὴ τοῦτο τὸ μέρος δ' σώματος, ἐς πελιώματα ἐξ τ' ὠλόυρλω ἔξω γίνεται·[183] τοῦτοις δ' σκάλεον οἱ ἀρχαῖοι βλητὲς.[184] λὼ δ' μὴ σφόδρα φλεγμαίνωσιν, ὥστε μὴ ἐς τὰς ἀναθήκας, ἀλγηδὼν μὲν γίνεται περ' ὅλον, ἃ μὴν ἐς ἀναβαλύονται γε, οὐδὲ πελιώματα ἴσχουσιν.[185] Οἷσι δ' ἅπας ὁ ὠλόυμων φλεγμήνῃ μετ' καρδίης, ὥστε ἐς ἀναπεσεῖν ἐς τ' ὠλόυρλω, ἐς ἀναβαλύεται πᾶς ὁ νοσέων, ἐς κεῖται ψυχρός τε ἐς ἀναίσθητος.[186] Θνήσκει δ' ἐν δευτεραίοις, ἢ τριταίοις.[187] ἢν δ' ἐς χωρὶς τ' καρδίης ξυμβῇ, κὴ ἧσσον, πλείονα χρόνον ζώουσιν· ἔνιοι δ' καὶ ἀσώζονται.[188] Τοῖσιν ἐμπύοισι γινομένοισι, μάλιστα δ' ἐκ πλευριτικῶν ἐς περιπλευμονικῶν,[189] θέρμη παρακολουθέσι, τ' μὲν ἡμέρην λεπτή, τ' δ' νύκτα συντονώτερα,[190] κὴ πλύσιν οὐδὲν ἄξιον λόγου,[191] ἱδρῶσί τε περὶ τράχηλον κὴ κλεῖδα·[192] κὴ τοῖς μὲν ὀφθαλμοὶ κοιλαίνονται, τοῖς δ' γνάθοι ἐρεύθονται.[193] χεῖρες δ', θερμαίνονται μὲν δακτύλοις ἄκροις, καὶ τρηχύνονται χρῶτες δ' ὄνυχες, ἐς καμπτὸν ψύχονται,[194] περί τε τοῖς πόδας ἐπάρχεται ἴσχουσι,[195] κὴ κατὰ τὸ σῶμα φλυκταινίδια,[196] σίτων τε ἀφίστανται.[197] τὰ μὲν ἓν χρονίζοντα τ' ἐμπυημάτων ἴσχει τάδε τὰ σημεῖα.[198] τὰ δ' σωζόμενα ῥηγνύμενα σημαδ' τούτων τοῖσιν ἐπιγινομένοισί τε, κὴ τοῖσιν ἐν ἀρχῇ πόνοισι, ἅμα δ' κὴ, λὼ πνευστικώτερος γίνεται.

[199] ῥήγνυ-

tant. [179] Quibus juxta mediam coſtam, media. [180] Quibus ad diſcriminationem, inferna. [181] At totam unam partem dolentibus, omnia juxta hanc partem dolent. [182] Siquidem igitur aortæ appellatæ, utrinque appendentes pulmonis partes, valde inflammatæ ſunt, ut ad latus aſſideant, hac corporis parte reſolvuntur, & livores foris circa coſtam habent. [183] Hos autem veteres ictos, ſive ſyderatos vocabant. [184] Si vero non valde inflammatæ ſunt, ut non aſſideant: dolor quidem fit per totum, non tamen reſolvuntur, neque livores habent. [185] Quibus vero totus pulmo inflammatus fuerit, una cum corde, ut ad latus allabatur, hi toti reſolvuntur, & jacet æger frigidus, ſenſus exors. [186] Moriturque ſecunda aut tertia die. [187] Si vero etiam ſine corde contigerit, minus diu vivunt. [188] Quidam autem etiam ſervantur. [189] Qui ſuppurati fiunt maxime ex pleuritide ac peripneumonia, [189] eos calores comitantur, interdiu tenues, noctu vehementiores, [190] & nihil memoratu dignum ſpuunt, [191] & circa collum ac claviculam ſudant, [192] & oculi cavi fiunt, maxillæ vero rubent, [193] digiti ſummi deterius caleſcunt ac aſperantur, ungues curvantur, ac perfrigerantur, [194] & circa pedes tumores habent, [195] & circa corpus puſtulas, [196] & abſtinent à cibis. [197] Diuturnæ igitur ſuppurationes, ſigna hæc habent. [198] Quæ vero brevi rumpuntur, ex notis ad eas conſequentibus cogniſcere oportet, & ex doloribus in principio, ſimul autem & ſi aliquanto difficilius ſpiraverit homo.

 [199] Rum-

199 ῥήγνυν]· ἢ ἀπὸ πλείστων τῶν ἐμπυημάτων, τὰ μὲν εἰκοστάια, [τὰ δὲ τριακοστάια,] τὰ δὲ τεσσαρακοστάια, ἢ ἧσσον τὰ ἐξήκοντα. 200 οἷσι μὲν οὖν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇ ἔ[κει]· σιφνώδης, ἢ δύσπνοια, ἢ βὴξ μετὰ πτυαλισμοῦ, ὡς ἧκιστα εἰκὸς ἢ ἧσσον σημειωδέστερον ὡς ἐπὶ δέχεσθαι τὴν ῥῆξιν. 201 οἷσι δὲ ἐλαφρότερα ταῦτά ἐστι, καὶ λόγῳ. 202 λογίζεσθαι δὲ τὸν χρόνον ἀφ' οὗ πρῶτον ἤλ[γησεν, ἢ ἐβαρύνθη, ἢ ἐπύρεξεν, ἢ εἴπτωσε ῥίγεος ἔλαβε. 203 πρὸς γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη πόνον, καὶ δύσπνοιαν, ἢ πτυαλισμὸν, ὡς τὸ ῥῆξιος. 204 οἷσι μὲν οὖν ὁ, τε πυρετὸς λύσεως ἀπογίνεται καὶ τὴν ῥῆξιν, καὶ πλέων ἐπιγυμέσπι, 205 ἢ τὸ πύον ἀναίρε[ται] ῥηϊδίως, λευκὸν ἐὸν, καὶ ἄνοσμον, καὶ λεῖον, καὶ ὁμόχροον, καὶ ἀφλέ[γαντον], 206 κοιλίη τε σμικρὰ σωζομένη πάνυ χωρέῃ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σῴζον· σωτήριον. 207 οἷσι δὲ πυρετοί τε ἀκολουθέουσι, καὶ δίψα, καὶ ἀποσιτίη, καὶ τὸ πύον πέλιον, ἢ χλωρὸν, ἢ φλε[γμαῖνον], ἢ ἀφρῶδες, κοιλίη τε ἐφυγραίνεται, τελευτῶσι. 208 οἷσι δὲ μὴ ἐπιγίνε[ται] σὺν τῷ προφρημένων, τὰ μὲν μὴ τούτων οἱ μὲν ἀποθνήσκουσιν, οἱ δὲ πολλῷ χρόνῳ σῴζονται. 209 "Οἱ δὲ μέλλοντες ἔμπυοι γίνεσθαι, πλύουσι τὸ μὲν πρῶτον ἀλμυρὸν, ἔπειτα γλυκύτερον. 210 "Οἷσι δ' ἂν πολλοῖσι φύματα γίνεται, τὸ πύον ἀνάγουσιν ἐς τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ῥῆξιν. 211 τούτοις δὲ ὑποστάλλοντες, ὡς τὰ πολλὰ φθίσικοι γίνονται. 212 "Ἐπὶ πλοῦρᾶ ἀλγήματι στάξις ἀπὸ ῥινῶν αἵματος, κακόν. 213 "Οἷσιν ἐμπύοισιν, ἐπιπέσσερον ἔχουσιν, δυσωδίαι τε πλυσμάτων προσγίνονται, τούτοις ὑποστροφὴ κλείνει. 214 "Οἱ δὲ πλευριτικοῖσιν ἀναπλύνοντες πυώδεα,

199 Rumpuntur autem plurimæ ſuppurationes, partim vigeſima die, partim quadrageſima, partim ſexageſima. 200 Quibus igitur dolor in principio incumbit intentus, & ſpirandi difficultas, & tuſſis cum ſputatione, ad vigeſimum diem, aut citius, eruptionem expecta. 201 Quibus autem leviora hæc ſunt, juxta rationem. 202 Supputare autem oportet tempus, a quo primum doluit, aut gravatus fuit, aut febriit, aut ſi quando rigor corripuit. 203 Neceſſe eſt autem præcedere & dolorem, & ſpirandi difficultatem, & ſputationem, ante ruptionem. 204 Quibus igitur & febris ſtatim poſt ruptionem decedit, & cibum appetunt, 205 & pus facile educitur album, inodorum, leve, ejuſdem coloris, & à pituita liberum, 206 & alvus parva compacta egerit, plerunque brevi ſervantur. 207 Quos vero & febres ſequuntur, & ſitis, & cibi faſtidium, & pus lividum, aut cum virore pallidum, aut pituitoſum, aut ſpumoſum, & alvus inſuper liquida fit, moriuntur. 208 At quibus aliqua ex prædictis acceſſerint, aliqua non, horum aliqui pereunt, aliqui multo tempore ſervantur. 209 Qui ſuppurati futuri ſunt, primum ſalſuginoſum ſpuunt, deinde dulcius. 210 Quibus in pulmone tubercula fiunt, pus educunt ad dies quadraginta poſt ruptionem. 211 Has vero tranſgredientes plerunque tabidi fiunt. 212 In lateris dolore, ſtillatio ſanguinis de naribus, mala eſt. 213 Quos ſuppuratos mitius habentes, ſputorum graveolentiæ ſequuntur, eos recidiva occidit. 214 Qui ex pleuriticis exſpuunt purulenta,

δεα, ὑπόχολα, φαλῳδεα, ἢ πυώδεα
ὕφαιμα, ὡσαύτως τοῖσι χρόνιοις, ὀλέθριοι. [215] ὀλέθριοι δὲ καὶ οἱ τὰ μέλανα λιγνυώδεα πλύνοντες, ἢ οἷσιν [οἷον] ἀπὸ οἴνου μέλανος γίνεται πύσματα. [216] "Οσοι αἷμα ἀφρῶδες πλύουσι, πανόλεθρον ὑποχόνδριον δεξιὸν, ἀπὸ δὲ ἥπατος πλύουσι, καὶ οἱ πολλοὶ ἀπόλλυνται. [217] "Οἷσι τεμνομένοισι πύον βορβορῶδες ἔρχεται καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυται ὡς τὰ πολλά. [218] "Οἷσιν ἀπὸ δὲ πύος ἡ μήλη χρῶμα ἀπάζει, καθάπερ ἀπὸ πυρὸς, ἀπόλλυται ὡς τὰ πολλά. [219] "Μετὰ πλευρῆς ἀλγήματος, μὴ πλευριτικῆς ἦν, καὶ παραχρῆμα λεπτῶν ἐπιφορέων, ἔστι φρενιτικοὶ ἀποβαίνουσιν. [220] "Ἐν τοῖσι καὶ πλεύμοσι φλύκταιναι αἱ λίθῳ ἐξερυθροὶ ἀποστάσιες, πονηρόν. [221] "Μετὰ βράγχος πλύσματα γλίσχρα, ἁλμυρώδεα, κακόν. [222] ἢν δὲ καὶ ἐπάρηται καὶ ἦφος, ἐπὶ τούτοισι κακόν. [223] τὰ ἐς τραχήλου ἀλγήματα, τούτων ἰσχναινομένων, ὀλέθριον. [224] "Βράγχος μὴ βηχὸς καὶ κοιλίης ὑγρῆς, πύον ἀνάγει. [225] "Οἷσιν ἐν περιπλευμονίῃ οὖρα παχέα ἐν ἀρχῇ, εἶτα περὶ τὰ τετράδος λεπτύνεται, ἀναπύημα. [226] "Οἱ ἐν ξηροῖσι περιπλευμονικοῖσιν ὀλίγα πέπονα ἀνάγοντες, φόβεροί. [227] "Τὰ ἐν τοῖσι ἤθεσιν ἐρυθήματα ὑποπαλλόμενα, γίνεται τοῖσι τοιούτοισιν ὀλέθρια. [228] "Πλευρῆς ἄλγημα ἐν πλύσματι χολώδει ἀλόγως ἀφανισθὲν, ἐξίστησι. [229] "Οἱ δ' ἐμπύησιν πυρετοὶ ἀφαλεῖς, ἐφιδρήσεις οἱ πολλοί εἰσι. [230] "Τοῖσιν ἐμπύοισι κώφωσις ἠιόματα, αἱματώδεα ἀφαίρησιν σημαίνει. [231] τούτοισι καὶ τῶν τελευτώντων μέλανα διαχωρέει. [232] "Πλευρῆς ἄλγημα μὴ πυρετῆς χρονίης σημαίνει πύον ἀνάξειν.

ta, subbilioſa, rotunda: aut purulenta ſuberuenta progreſſo tempore, pernicioſe habent. [215] Pernicioſe item qui nigra fuliginoſa ſpuunt, aut quibus velut à vino nigro ſputa fiunt. [216] Quicunque ſanguinem ſpumoſum ſpuunt, dextrum præcordium dolentes, de hepate ſpuunt, & multi pereunt. [217] Quibus dum concutiuntur, pus cœnoſum & graveolens prodit, plerunque pereunt. [218] Quibus à pure ſpecillum coloratur, velut ab igne, plerunque pereunt. [219] Cum lateris dolore, non tamen pleuritico, & turbulentis tenuibus lenibus, hi phrenitici evadunt. [220] In morbis pulmonis valde rubicundæ ſanguinis ſtillæ, malæ ſunt. [221] Cum raucedine, ſputa viſcoſa, ſalſuginoſa, mala. [222] Si vero etiam quid attollatur juxta pectus, in his malum eſt. [223] Dolores ad collum his attenuatis, pernicioſi. [224] Raucedo cum tuſſi, & alvo liquida, pus educit. [225] Quibus in peripneumonia urinæ craſſæ in principio, deinde ante quartum diem attenuantur, lethale eſt. [226] Qui in peripneumoniis ſiccis pauca concocta educunt, horrenda res eſt. [227] Rubores in pectoribus ſublati, talibus pernicioſi ſunt. [228] Lateris dolor in ſputo bilioſo, præter rationem evaneſcens, mentem emovet. [229] Febres intermittentes ob ſuppurationem, pleræque ſudorificæ ſunt. [230] Suppuratis ſurditas oborta, cruentam egeſtionem ſignificat. [231] His ad finem nigra prodeunt. [232] Lateris dolor cum febre diuturna, puris eductionem fore

ἀνάξῃ. 233 " Οἱ φελκώδεες πυ- 422
κνὰ ἐς ἐμπύησιν ἔρχονται. ἀπὸ τῆς
πυρετοῦ τὸ τοιοῦτον ἄγχεσι ἐμπύησιν.
234 " Οἵσιν ἐκ πλευρῆς ἀλγήματα- 423
τος ἀσιτίαι ξυμπαθέουσιν, ὑπὸ
παρδιαλγίῃσι, ἰδρώδεες, ἔρευθες ἢ
ὠχροπρόσωπα ἄνθη, καὶ χολίης ὑγρο-
τέρης, ἐκπυήματα καὶ πλεύμονα
ἴσχουσι. 235 " Τὰ ὀρθοπνοϊκὰ ποιεῖ 424
ὑδρωπιώδεα σκληρά. 236 " Τὰ 425
σπάσματα μὲν πάντα ἐκλυτὰ γίνεται,
καὶ πόνους τε ἐν ἀρχῇ σωτῆρας παρέ-
χει, καὶ ἐξ ὑστέρης ἐνίους ὑπομιμνήσκει.
237 δυσκολώτατα δὲ καὶ ἧσσον γνώριμα.
238 " Μάλιστα δὲ κινδυνώδεσιν, οἷ- 426
σιν ἔμετος αἱματος, πυρετὸς πολὺς,
καὶ πόνος περὶ μαζὸν, καὶ ὠχρότης, καὶ
μετάφρενον. 239 οἷσι γὰρ γίνεται πάντα
ταῦτα, σωτῆρος θνήσκουσιν· οἷσι δὲ
μὴ πάντα, μηδὲ σφοδρὰ, βραδύτερον. 240 φλεγμαίνουσι δὲ τὸ μακρό-
τατον ἡμέρῃσι τεσσαρεσκαιδέκα.
241 " Τοῖσιν αἷμα πλύουσιν ἀπὸ πυρε- 427
τοῖσιν εἶναι ξυμφέρει, καὶ βήσσειν καὶ
πονέειν ἐλαφρῶς, καὶ τὸ πλύελον παχύνεσθαι μὲν τὰς δὶς ἑπτά. 242
πυρέσσειν δὲ, καὶ βήσσειν, καὶ πονέειν
σιτῶνας, καὶ αἷμα μᾶλλον ἀεὶ
πλύειν, ἀσύμφορον. 243 " Ὅσοισι τὸ 428
πλευρὸν μελέαγρον καὶ θερμότερον,
ὅταν ἐγκεκλιμένοισιν ἐπὶ θάτερον
βάρος ἐξηρτῆσθαι δοκέῃ, τούτοισι τὸ
πύον ἐκ ἓν ἑνὸς μέρεός ἐστιν. 244
Τοῖσιν ἐμπύοισι τὸ πλεύμονα καὶ 429
καὶλίλιον πύον ὑποχωρέειν, ἀνάσι-
μον. 245 " Ὅσοι τιτρωθέντες ἐς τὸν 430
θώρηκα, τὸ μὲν ἔξω ἓν τοῦ μετώπου
ὑγιάθησαν, τὸ δὲ ἔνδον μὴ, κιν-
δυνώδεσιν ἔμπυοι γενέσθαι. 246
ὅστις δὲ αὖ ἀσθενὴς ἔνδοθεν ἡ ὀστέη
γένηται, ῥηϊδίως ἀναῤῥήγνυται. 247 " Ἀπόκλισις ἓν ἐκ μὲν 431
τῶν περιπλευμονικῶν ἐμπυημάτων

significat. 233 Horrore affecti frequenter ad suppurationem deveniunt. Sed & febris tales ad suppurationem perducit. 234 Quos ex lateris dolore cibi fastidia sequuntur, oris ventriculi dolore ac sudore aliquantulum vexantur. Facie flores habente, & alvo liquidiore, suppurationes circa pulmonem habent. 235 Erectæ cervicis spirationes facit hydrops siccus. 236 Convulsiones omnes quidem molestæ sunt, & dolores in principio intentos inducunt, & postea quoque aliquos commonefaciunt. 237 Verum difficillime sunt circa thoracem, 238 & maxime periculosæ. Quibus est vomitus sanguinis, febris multa, & dolor circa mammam, thoracem & dorsum: 239 quibus hæc omnia fiunt, brevi moriuntur. Quibus autem non omnia, neque valde, tardius. 240 Inflammati autem sunt diebus quatuordecim ad summum. 241 Sanguinem spuentibus confert, ut sint sine febre, & tussiant, ac doleant leviter, & ut sputum tenue fiat ad dies bis septem. 242 Febrire vero & tussire, ac dolere pertinaciter, & sanguinem recentem semper spuere, incommodum est. 243 Quibus latus sublevatum in tumorem ac calidius est, & inclinatis in alterum, gravitas aliqua impendere videtur, his pus ex una parte est. 244 Suppuratis pulmonem per alvum pus secedere, lethale est. 245 Quicunque vulnerati in thoracem, externa vulneris parte sanati sunt, interna non, periclitantur ne suppurati fiant. 246 Quibus autem debilis inducta est intus cicatrix, facile refringitur. 247 Ex peripneumonicis suppurationibus se-

τῶν οἱ γεραίτεροι μᾶλλον, ἢ ἢν τ̃ λοιπῶν οἱ νεώτεροι. [248] "Τῶν ἐμ- 432
πύων οἷσι σφυγμοῖσιν ἀπὸ τ̃ ὤμων πολὺς γίνε) ψόφος, ἔλασσον ἔχσ-
τι πύον, ἢ οἷσιν ὀλίγος ' ἀύπνοωλέ-
ροισιν ἔᾶσι, ἢ ἀύχροωλέροισιν. [249]
οἷσι ἢ ψόφος μ̃ μηδὲ εἷς ἐγίνετα), 433
ἀύζπνοια ἢ ἰσχυρὴ ἔ ὄνυχες πέλιοι,
πλήρεες ἔ τοί εἰσι πύε, ἔ ὀλέθριοι.
[250] "Ὅσοι ἀφρῶδες αἷμα ἐμέσ- 433
σι, πόνε μὴ ἐόνλ@ κάτω ἢ ἀφ-
φράγματος, ἀπὸ ἢ πλεύμονος ἐ-
μέσσι. [251] καὶ οἷσι μὲν ἡ μεγάλη
φλὲψ ἐν αὐτῶ ῥήγνυλαι, πολύ τε
ἐμέσσι καὶ εἰσὶν ἐπικίνδωνοι· οἷσι
ἢ ἧ ἐλάσσων, ἔλασσον τε ἀνάγσσι,
καὶ εἰσὶν ἀσφαλέσεροι. [252] "Τῶν 434
φθισικῶν οἷσιν ἐπι' ἢ πυρὸς ὄζλ τὸ
πλύαλον κνίσσης βαρὺ, καὶ αἱ τρίχες
ἐκ τ̃ κεφαλῆς ῥέσσιν, ἀπόλλω).
[253] "Τῶν φθισικῶν οἷσιν ἐπὶ θά- 435
λασσαν πλύσσιν ἐς τὸν πυθμένα
βαδίζ τὸ πύον, ὀλέθρον σω@-
μοῦς. [254] ἔσω ἢ ἐν χαλκῶ ἡ θάλασ-
σα. [255] "Ὅσοισι τ̃ φθισικῶν αἱ 436
τρίχες ἐκ τ̃ κεφαλῆς ῥέσσιν, ὑπὸ
ἀμφοίοις ἀπόλλω). [256] καὶ ὅσοισι
φθισικοῖσιν ἐπιγίνο) ἀμφοίαι,
θνήσκεσσιν. [257] "Αἱ ἐν φθινώδεσιν 437
ἐπιχέσιες πλυάλων ἐξισᾶσι ληρω-
δῶς. [258] αἱμοῤῥοΐδα τόδε σι ἐλπὶς
ἐπιφανῆναι. [259] "Φθίσιες ἐπικιν- 438
δυνότα), οὔτε ἀπὸ ῥήξιος φλεβῶν
τ̃ παχέων, καὶ ἀπὸ καλάῤῥυ ἢ ἀπὸ
κεφαλῆς. [260] "Τῶν ἢ ἡλικιῶν ἐπι- 439
κινδυνότα) ὡδὶ φθίσιν ἀπὸ ὀκλω-
καὶ δέκα ἐτέων, μέχρι πέντε ἔ τρια-
κοντα. [261] "Τὰ κνηζμώδεα σώμα- 440
τα μ̃ καλίης φαίνεν ἐν φθισικοῖ-
σι, κακόν. [262] "Ἐπὶ τ̃σι φθινώ- 441
δεσιν ἕξεσι μ̃ πυρετ̃ ἐς ἕλα καὶ ὀ-
δόντας ῥόμβῳ ἐπιφανόμενα, κα-
κόν. [263] "Ἐπὶ πᾶσιν ὑποχόνδρια 442
μετέωρα,

niores magis pereunt, ex reliquis juniores. [248] Quibus suppuratis dum concutiuntur, multus strepitus de humeris fit, minus puris habent hi, quam quibus paucis, si difficilius spirent & meliorem colorem habeant. [249] Quibus autem strepitus quidem nullus fit, verum difficultas spirandi fortis, & ungues lividi, hi pleni ' sunt pure, & pernicioſe habent. [250] Qui spumosum sanguinem vomunt, dolore infra septum transversum non existente, de pulmone vomunt. [251] Et quibus quidem magna in ipso vena rumpitur, multum vomunt & in periculo versantur: quibus vero minor, minus educunt, & securiores sunt. [252] Quibus tabidis sputum in igne gravem nidorem olet, & capilli de capite fluunt, pereunt. [253] Quibus tabidis in ' mare expuentibus, pus ad fundum sidit, brevi pereunt. [254] Sit autem mare in æneo vase. [255] Quibus tabidis capilli ex capite defluunt, à profluvio alvi moriuntur. [256] Et quibus tabidis alvi profluvia accedunt, moriuntur. [259] In tabescentibus sputa suppressa, mentem ad nugas garriendas emovent. [258] His spes est hæmorrhoidem apparere posse. [259] Tabes periculosissimæ sunt, à ruptione venarum crassarum, ' & à defluxu de capite. [260] Ætates periculosissimæ sunt ad tabem, ab anno decimooctavo, usque ad trigesimumquintum. [261] Pruriginosa corpora post alvum suppressam, in tabidis mala sunt. [262] In habitibus tabescentibus cum febre, fluxiones ad gingivas & dentes comparentes, malæ sunt. [263] In omnibus in tumorem elevata præcordia, mala

μελέωρα, κακόν· 264 κάκιστον δ' ἐπὶ
τοῖσι φθισικοῖσιν. 265 " ἐπὶ [δ'] τοῖ- 443
σιν [οὐκ] ἂν μακρῶν τελεκόσιν, ὀ-
λέθριον. 266 ἔνιοι πρὸ τῶν τελευτῶν
ἐπιῤῥιγοῦσι. 267 " Τὰ ἀμυχώδεα 444
ἐξανθήσιμα φθίσιν ἕξιος σημαί-
νει. 268 " Οἱ δὲ ζοποοι συνέχοντες, 445
πολλὰ ἄπεπτα ἀναγόντες ἐν φθίσι,
ὀλέθριοι. 269 " Οἷσιν ἡπατικοῖσι 446
πολὺ πλύαλον αἱματώδες, εἴτε
συμποζάσθην, εἴτε χολώδες ἄκρη-
τον, ὀλέθριον δύσεος. 270 " Ἐφ' 447
ἡπατικῷ τῆξις ἅμα βράγχῳ, κα-
κόν· ἄλλως τε κλὼ ὑποδήσει. 271
" Οἱ κατ' ἧπαρ ὀδυνώδεες, καρ- 448
διαλγικοί, καρώδεες, ῥιγώδεες,
κοιλίαι παραχώδεες, ' λεπτοί, ἀ-
πόσιτοι, ἐφιδρῶντες πολλῶ, πυώ-
δεα καὶ κοιλίῃ ἀφίεντα. 272
" Τοῖσιν ἥπαρ ἐξαπίνης ἀφεισθυ- 449
νῶσι, πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει.
273 " Ὅσοι δ' ἀφρώδες αἷμα πλύ- 450
σι, πονέοντες ὑποχόνδριον δεξιὸν,
ἀπὸ δ' ἥπατος πλύσι, καὶ θνήσκου-
σιν. 274 " Οἷσιν ἧπαρ καυθήσιν 451
οἷον ἀμόργη ἔοικεν, θανάσιμον.
275 " Οἱ δ' ὕδρωπες οἱ ἐκ τῶν ὀξέων 452
νουσημάτων ' ἐπίπονοι γίνονται καὶ
ὀλέθριοι. 276 ἄρχον] δ', οἱ μὲν πλεῖστοι
μὲν ἀπὸ τῶν κενεώνων, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ
ἥπατος. 277 τοῖσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν
κενεώνων ἀρχομένοισιν οἱ πόδες οἰ-
δέουσι, καὶ ἀφόρητοι πολυχρόνιοι
φλεγμονὴ ἐγγίνονται, ἀναπίνουσι
κοιλίῃ, ἐδέων ὀδυνώδεα λύουσι
τὰς ἐξ ὀσφύος καὶ κενεώνων. 278
ὅσοισι δ' ἀπὸ ἥπατος, βὴξ τε
καὶ θυμὸς ἐγγίνεται, καὶ οἱ πόδες
οἰδέουσι, καὶ ἡ κοιλίη σκληρὴ ἀφο-
δίδωσι καὶ ἀναγκάζει, οἰδή-
ματά τε ἐπὶ αὐτῷ γίνεται,
τὰ μὲν ἐπὶ ' δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ'
ἀριστερά, καὶ πάλιν καταπαύε-
ται.

sunt, 264 in tabidis autem pessi-
ma. 265 Ex his qui diutina 'ta- 371
be pernicioſe conſumpti ſunt,
266 aliqui ante finem rigore ap-
prehenduntur. 267 Puſtularum
eruptiones velut ferro lancina-
tæ, habitus tabem ſignificant.
268 Difficulter ſpirantes ex pu-
tredine, multa cruda educentes
in tabe, pernicioſe habent. 269
Quibus hepaticis multum eſt 111
ſputum cruentum, ſive ſubpu-
tridum, ſive bilioſum meracum,
ſtatim pernicioſum eſt. 270 In
hepatico colliquatio cum rauce-
dine, malum, tum alias, tum
ſi aliquantum tuſſiat. 271 Hepar
dolentes, os ventriculi dolentes,
ſoporoſi, rigorem habentes, &
alvum turbatam, tenues, ci-
bum averſantes, 'multum ex- 5
ſudantes, purulenta per alvum
egerunt. 272 Hepar derepente
circumcirca dolentibus, febris
accedens dolorem ſolvit. 273 Qui
ſanguinem ſpumoſum ſpuunt,
præcordium dextrum dolentes,
de hepate ſpuunt, & moriuntur.
274 Quibus hepar uſtis, velut
amurca prodit, lethale eſt. 275
Hydropes ex morbis acutis do-
loroſi fiunt, ac pernicioſi. 276
Incipiunt autem plerique à late-
rum mollitudine, aliqui etiam
'ab hepate. 277 His igitur qui- 10
bus à laterum mollitudine ini-
tium ſumunt, pedes tument,
& alvi profluvia diuturna ſe-
quuntur, alvum non mollien-
tia, neque dolores ex lumbis &
laterum mollitudine ſolventia.
278 Quibus vero ab hepate, tuſ-
ſis adhuc prompte oboritur, &
pedes tument, & alvus dura
egerit, eaque ad neceſſitatem
coacta, & tumores circa ipſam
fiunt, partim in dextera, par-
tim in ſiniſtra, & rurſus ſedan-
tur.

τιν. 279 " Ἐπὶ τοῖσι ξηροῖσι ὑδρω- 453
πιώδεσι τὰ γραφώδεα, μοχθη-
ρόν. 280 φλαῦρα ἢ ἢν τὰ μικρὰς
ὑποστάσιας ἔχοντα. 281 " Τοῖσιν ὑ- 454
δρωπιώδεσιν ἐπιληπτικὰ ἐπιγε-
νόμενα, ὀλέθριον. 282 ἄλλως τε
[καὶ ἐπὶ] σημείων μοχθηρῶν αἱ
κοιλίαι ἐξυγραίνονται). 283 " Ἐν τοῖσι 455
χολώδεσι κοιλίη παραχώδης, δια-
διδοῦσα σμικρὰ γονοειδέα μυξώ-
δεα, καὶ πόνον ἄδηλον ἔχοντα, ἐμποιέον-
τα, καὶ ἔπειτα ἢν δύλυτος ἰόντα, ἐς ὑ-
δρωπα· ἀποτελευτᾷ ἐκ τοιούτων.
284 " Ὑδερικῶν πυρετώδη ἕρον 456
μικρὸν καὶ τεταραγμένον, ὀλέθριον.
285 " Ἐπὶ ὑδέρῳ ἀρχομένῳ διάρ- 457
ροια γλυκομένη ὑδατώδης, χωρὶς ἀ-
πεψίης, λύει τὸν νοῦσον. 286 " Τοῖσι 458
ξηροῖσιν ὑδρωπιώδεσι παρημαί-
νουσι τρόφοι παρὶ τὸ λεπτὸν ἐμπί-
πτοντες, κακόν. 287 " Τὰ ἐξ ὑδρω- 459
πικῶν ἐπιληπτικὰ, ὀλέθρια. 288
" Ὑδρωψ παρὸς θερμοπότιν ἐνδιδοὺς 460
καὶ παλινδρομέων, ἀνέλπιστος. 289
" Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσι, καὶ φλέβας 461
ἐς κοιλίην ῥαγέντας ὑδατος· λύ-
σις. 290 " Δυσεντερίη ἀκμήρως ἐπι- 462
σχεθεῖσα ἀποστάσιν ἐν πλευροῖσιν, ἢ
παλάγχνοισιν. ἢ ἐν ἄρθροισι ποιεῖ.
291 ἦ ῥα ἡ μὲν χολώδης ἐν ἄρθροισιν,
ἡ δὲ αἱματώδης ἐν πλευροῖσιν ἢ
παλάγχνοισι; 292 " Δυσεντερικοῖ- 463
σιν ἔμετος χολώδης ἐν ἀρχῇ κακόν.
293 ' Οἷσιν ἐκ δυσεντερίης ὀξείης ἐς 464
πυώδεα ἥκει, τὸ ὑγρὸν τὸ ἐφιστάμε-
νον ἐκλύκου ἔσται καὶ πολύ. 294 " Τὰ 465
δυσεντεριώδεα, ὑπέρυθρα, ἰλυώ-
δεα, λάβρα, ἀμαχανήματα, ἐπὶ
φλογώδεσιν ἐξερύθροισι χρώμασι
λυόμενα, ἐλπὶς ἐκμανήναι. 295
' Δυσεντερίη παλαιώδεσι μὲν μα- 466
κρὴ, χρήσιμον· μακρὴ δὲ, πονηρόν.
296 λυγώδης γὰρ, ἐὰν ὕδρωπες ἢ λφεν-
τερίαι

tur. 279 ' In hydropicis siccis, urinæ stillicidia, mala. 280 Malæ etiam urinæ, parvas subsidentias habentes. 281 Hydropicis comitialis morbi affectiones accedentes, perniciosæ sunt, 282 & inter se signa prava sunt, & alvos humectant. 283 In biliosis alvus turbata, egerens parva genituræ similia, mucosa, & dolorem circa pubem inducentia, & urinæ non facile solubiles prodeuntes, ex talibus in hydropem desinunt. 284 ' Hydropico febrienti, urina parva, & turbata, pernicios est. 285 In aqua inter cutem incipiente, alvi profluvium aquosum oboriens, citra cruditatem, morbum solvit. 286 In hydrope sicco sui significationem præmittente, tormina circa intestinum tenue incidentia, mala sunt. 287 Ex hydropicis comitiales, pernicios. 288 Hydrops qui ad curationem remisit recurrens, desperatus est. 289 Hydropicis, circa venas ' aqua, in alvum prolapsa, solutio fit. 290 Dysenteria intempestive suppressa, abscessum in costis, aut visceribus, aut in articulis facit. 291 Num igitur biliosus abscessus in articulis, sanguineus in costis aut visceribus fit? 292 Dysentericis vomitus biliosus in principio, malus est. 293 Quibus ex dysenteria acuta, humor ad purulentiam devenit, his id quod superstat, valde album ac multum erit. 294 Dysentericæ, ' subrubræ, limosæ, largæ egestiones alvi, in flammeis valde rubicundis coloribus solutæ, insaniæ timorem inducunt. 295 Dysenteria non longa splenicis commoda est, longa vero mala: 296 desinente enim, si hydropes,

τερίαι γίνονται, θανάσιμον. 297 " Ἐν λφενλεριακοῖσι μὴ θηρίων ὀ-467
δυνὴν τρόφω λυομένην, τὰ περὶ ἄρθρα μέλεα ἐλίσσουσιν. 298 ἐκ τοιού-
των λέπια ἐξέρυθρα φλυκταινώ-
μενα. 299 ἐφιδρώσαντες ὅτοι διαφοινίσσονται οἷα μάστιξιν. 300 " Οἱ 468
ἐν λφενλεριώδεσι μακροῖσιν ἅμα
θηρίοισι τροφώδεες, ὀδυνώδεες,
λυομένων ἐποιδέουσι. 301 τὸ ἐπιρ-
ρίγειν τούτοισι κακόν. 302 " Λφενλε- 469
ρικὰ μὴ δυσπνοίης καὶ πολυρρῆ τῇ
κνήσῃ, ἐς φθίσιν ἀποτελοῦσι. 303
" Εἰλεώδεσιν ἐμέτῳ καὶ κώφωσις, 470
κακόν. 304 " Κύστεις ἢ σκληραὶ τε 471
καὶ ἐπώδυνοι πάντων μὲν κακόν·
κάκιστον ἢ πυρετῶ συνεχεῖ. 305
καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων πόνοι ἱκανοὶ
ἀνελεῖν. 306 καὶ κοιλίαι τελέοισιν
ἐπάνω διαχωρέουσιν. 307 λύει δὲ
τούτους ἕδρον πυῶδες ἐλθόν, λυ-
κλὼ καὶ λείω ἔχον χρῶσιν.
308 μὴ λυομένων δὲ τούτων,
μήτε τῆς κύστεως λαπαινομένης
ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισι,
ἐλπὶς ἀπολέσθαι τὸν νοσέοντα.
309 μάλιστα δὲ γίνεται τοῦτο τοῖ-
σιν ἀπὸ ἑπτὰ ἐτέων μέχρι πεν-
τεκαίδεκα. 310 " Οἱ λιθιῶντες 472
ὀχμαλωθέντες, ὥστε τὸν λίθον
μὴ προσπίπτειν πρὸς τὸν ἐρε-
τῆρα, ῥηϊδίως ἑρέσσιν. 311 " Οἷ- 473
σι δὲ φῦμα πρὸ τῆς κύστεως ἐστὶ
τὸ παρέχον τὴν δυσουρίην, παν-
τοίως ὀχμαλωθέντες ὀχλέονται.
312 λύσις δὲ τούτοις γίνεται, ὦδε
ῥαγέντος. 313 " Οἷσι λανθάνει 474
τὸ ἕδρον προσπίπτον ἐς τὸ αἰδοῖον,
ἐκλυόμενοι ἀνέλπιστοι. 314 " Ἐπὶ 475
φρενιτικῇ εἰλεὸς ἐπιγιγνόμενος
ἑβδόμαις ἀπόλυσιν, ἢν μὴ,
πυρετὸς ἐπιγιγνόμενος, ἀθρόον ἕ-
δρον ἔλθῃ. 315 " Νάρκη καὶ 476

ἄνεσ-

aut inteſtinorum lævitates fiunt, lethale eſt. 297 In inteſtinorum lævitatibus, cum animalculis, dolores tormine ſoluti, partes circa articulos tumefaciunt, 298 ex talibus ſquamulæ rubicundæ puſtuloſæ: 299 hi ubi exudarunt, velut flagris cæſi rubefiunt. 300 Qui in longis inteſtinorum lævitatibus, una cum animalculis, tormina patiuntur, & doloribus afficiuntur, his ſolutis intumeſcunt. 301 Inſuper rigere his malum eſt. 302 Inteſtinorum lævitates cum ſpirandi difficultate, & lateris punctura, in tabem deſinunt. 303 Volvuloſis vomitus, & ſurditas, malum. 304 Veſicæ duræ & dolentes, omnino quidem malæ ſunt, peſſimæ vero cum febre continua. 305 Nam dolores ab ipſis veſicis, ad occidendum ſufficiunt, 306 & alvi his non valde egerunt. 307 Solvit autem hos urina purulenta prodiens, albam ac lævem ſubſidentiam habens. 308 His vero non ſolutis, neque veſica molleſcente, in primis circuitibus, ægrum moriturum eſſe timor eſt. 309 Fit autem hoc maxime à ſeptem annis, uſque ad decimumquintum. 310 Calculoſi ita figurati, ut lapis ad urinarium meatum non illabatur, facile mingunt. 311 Quibus tuberculum eſt circa veſicam, quod mingendi difficultatem inducit, ad omnis generis figuras vexantur: 312 hujus autem ſolutio fit, pure erumpente. 313 Quibus urina clandeſtine allabitur ad pudendum, exolvuntur deſperati. 314 In urinæ ſtillicidio volvulus accedens, ſeptima die perimit, ſi non febre accedente urina acervatim prodeat. 315 Torpores, &

ſenſus

ἀναισθησίαι γινόμεναι σῶμα τὸ ἕτερον, ἀποπληκτικῶν συμβησομένων σημεῖον. 316 " Ὅσοι δὲ καὶ τραυματίαι ἀκρατέες γίνονται καὶ σώματα, πυρετὸς μὲν ἐπιγιγνόμενος χωρὶς ῥίγεος, ὑγιάζονται· 317 μὴ γιγνόμενος δέ, ἀποπληκτικοὶ γίνονται τὰ δεξιὰ ἢ τὰ ἀριστερά. 318 " Ἀποπληκτικῆσιν αἱμορροΐδες ἐπιγιγνόμεναι, χρήσιμον· 319 ψύξιες δὲ καὶ ναρκώσιες, πονηρόν. 320 " Ἐν τοῖσιν ἀποπληκτικῆσιν ἐπὶ τῇ δυσφορίῃ καὶ πόνοισι ἱδρὼς ἐπιγιγνόμενος, θανάσιμον. 321 ' Ἐν αὐτοῖσι δὲ πάλιν τούτοισιν ἢν πυρετὸς ἐπιγένηται, λύσις. 322 " Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λελυμένως ἐπιπυρετιώσαντα χρόνον, ὀλέθρια. 323 " Οἷσιν ἔκ τινος ἀῤῥωστίης ἐς ὕδερον τελεύτα, τούτοισι κηλίαι ξηραὶ σπυρηδώδεες ἔρχονται μὴ τελεταὶ μυξώδεες καὶ ὄρεα ἀκάλλα. 324 Ἀφλεγμασίαι τε περὶ ὑποχόνδρια, καὶ πόνοι καὶ ἐπάρματα τελεῖ κηλίῃσι, καὶ πόνοι περὶ κενεῶνας, καὶ τελεῖ τὰς ῥαχιαίας μύας τετανίπλησι. 325 σπυρετοί τε καὶ δίψαι, καὶ βῆχες ξηραὶ τελεσκηλεῖσι, καὶ δύσπνοια τελεῖ τὰς κινήσιας, καὶ σκελέων βαρύτης, σιτίων τε ἀφιστᾶσι, καὶ τετανεσκάμμυοι μικρὰ πληροῦνται. 326 " Τὰς λευκοφλεγματίας ἀφάρσια παύει. 327 αἱ μὲν στυγνῆς ἀθυμίαι καὶ ἀπανθρωπίαι ἐπιφκῶν αὐτῶν κατεργασιναί. 328 " Οἷσιν δὲ φόβοι μὲν καὶ ψύξιες ἐξίστανται, πυρετοὶ μετ' ἱδρώτων, καὶ ὕπνοι οἱ παννυχοι ταῦτα λύσιν. 329 " Ἐκ μανίης ἐς βραχὺ μὲν βηχὸς ἀπόστασις. 330 ' Ἐν τοῖσι μανικῶδεσι σπασμὸς τετανικὸς καὶ μανίαι

sensus stupiditates, præter ' morem contingentes, futuræ syderationis signum sunt. 316 Qui ex vulnere impotentes fiunt corpore, febre quidem accedente citra rigorem sanantur: 317 non autem accedente, syderati fiunt dextra aut sinistra parte. 318 Syderatis si hæmorrhoides accedant, utile est. 319 Si vero frigiditates & torpores, malum. 320 In syderatis ex spiritus ægra latione, sudor accedens, lethale. 321 Rursus autem in his ipsis si febris accedat, solutio fit. 322 ' Syderationes derepente exolutorio modo contingentes, febre insuper temporis progressu accedente, perniciosæ sunt. 323 Quibus ex aliqua ægritudine, ad aquam inter cutem res devenit, his alvi siccæ excrementa caprini stercoris pilulis similia egerunt, cum eliquatione mucosa, & urina non bona: 324 & distentiones circa præcordia, & dolores ac tumores circa ventrem, & dolores circa laterum mollitudinem, & ' juxta spinæ muſculos accidunt: 325 febres item, & sitis, & tusses siccæ sequuntur, & circa motus spirandi difficultas, & crurum gravitas: & à cibis abstinent, & paucis ingestis explentur. 326 Hydropas (leucophlegmatias appellatos) alvi profluvium sedat. 327 At tristitiæ cum silentio, & hominum aversationes, leniter eo modo affectos occidunt. 328 Qui ex timore cum perfrigeratione mente moventur, febres cum ' sudoribus, & somni vocem aliquantum intercipientes, hæc solvunt. 329 Ex insania ad raucedinem, cum tussi, fit discessus. 330 In furiosis convulsio accedens, dissipationem

ρωσιν ἴσχε. 331 " Αἱ σιγῶσαι σκι- 486
ρτήσεις ἧσσον ἀνιχνεύουσι, ὄμμασι
πᾶσι βλέπουσαι, πνεῦμα ἔξω ἀνα-
φέρουσι, ὀλέθριαι. 332 ποιοῦσι δὲ
καὶ ἀστάθμητα χρόνια. 333 ἀτὰρ
καὶ ἐμμανείας ἔστι. 334 οἷσι δὲ
ἐπὶ παροξυσμῷ κοιλίης ἔστω παρο-
ξυνόμενον, μέλαινα διέρχεται. 335 " Οἷσιν ὑγιαίνουσι, χο- 487
λῶν καὶ ἑώλων, καὶ τῶν ὀσφρῶν
ψυχρότης καὶ βάρος ἀπὸ βραχίο-
νος παραφάσις, καὶ κοιλίης
ἐπίστασις, τὸ ἄνω καλῶς ὑπηρε-
τέουσα, ἰσχιὰς, ἢ νεφρῶν πόνος,
ἢ στραγγουρίη πάχα αὖ συμβαίνει.
336 " Οἷσι τὰ κάτω κακῶται, 488
κνησμῶν ἐγγενομένων ἔμπροσθεν
ἰχώρων, τούτοισιν ἀμυδρῶδες ἔρον
γίνεται καὶ ὑφίσταται. 337 τοῖσι δὲ
ὀλεθρίοισιν αὐτῶν ἡ διάνοια ἀπο-
νάρκωται. 338 " Οἱ τὰ ἄρθρα 489
φλυκταινώδεσι ἐξερύθροισιν ἐπι-
πολαίοις, ἐπιῤῥιγώσασιν, ἔστι
κοιλίαις καὶ βεβῶσιν ἀγχοινίσσον-
ται, οἷα πολυῆσιν ἐπωδυνίοισι,
καὶ ἀποθνήσκουσι. 339 " Τὰ ἰκτε- 490
ρώδεα ἀπάνευ πάθεος ἐπαναθαινόμενα.
340 οἷσι λύγγες, κοιλίαι καθαρ-
ρήγνυνται. 341 οἷσι δὲ κοιλίης ἐπί-
στασις, ἔστι σκληροῖσιν. 342 " Τὰ 491
κατὰ πολυρρὸν ἀληθέμενα σὺν πυρε-
τοῖσιν ἰσχνῶς ἐσηκότα, ἄσημα,
φλεβοτομίη βλάπτει· κλυσὶ ἀποσι-
τέοντα, κλυσὶ ὑποχόνδριον μειόω-
ρον. 343 καὶ σὺν καταψύξει σῶμα
ἀπύρως νενοσηκὸς αἵματος
ἀφαίρεσις βλάπτει. 344 καὶ δο-
κέοντες δὲ ἐπισκέσεως ἔχειν, ἔστι
θνήσκουσι. 345 " Κεφαλὴ καὶ 492
πόδες καὶ χεῖρες καταψύχεσθαι, κοιλίης καὶ πολυρρῶν
θερμῶν ἑώλων, κακόν. 346 βέλ-
τιστον δὲ ἁπάντων ὁμοίως τὸ σῶμα
θερ-

facit. 331 Mentis emotiones taciturnæ, non quiescentes, oculis circumspicientes, spiritum extra efferentes, pernicioſæ ſunt. 332 Faciunt autem & leves ſyderationes diuturnas. 333 Sed & ita affecti ad inſaniam deveniunt. 334 Qui vero in ventris turbatione ita exacerbantur, his nigra circa judicationem prodeunt. 335 Quibus ſanis hyeme circa lumbos frigiditas, & gravitas ex levi cauſa, & alvus ſuppreſſa, ſuperno ventriculo probe officium ſuum præſtante, his coxendicum morbus, aut renum dolor, aut urinæ ſtillicidium fortaſſis contigerit. 336 Quibus infernæ partes affliguntur, pruritibus antea fortibus obortis, his arenoſa urina fit, & ſupprimitur. 337 Qui vero ex his pernicioſe habent, his mens obtorpeſcit. 338 Qui circa articulos rubicundas in ſuperficie puſtulas habent, inſuperque rigorem, hi circa ventrem & inguina rubefiunt, velut ex plagis doloroſis, & moriuntur. 339 Morbo regio affecti, non ita ſubtili ſenſu præditi, 340 quibus ſingultus ſunt, his alvi erumpunt. 341 Fortaſſis autem & ſuppreſſio fit, hi viridanti pallore inficiuntur. 342 Dolores juxta latus, in febribus tenuiter conſiſtentes, citra notas, venæ ſectio læſerit, ſive cibum averſetur æger, ſive præcordium ſublime habuerit: 343 & in perfrigeratione, non ſine febre torpidos, ſanguinis detractio lædit: 344 & putantes ſe melius habere, hi moriuntur. 345 Caput & pedes, & manus perfrigerari, alvo & lateribus calidis, malum eſt. 346 Optimum autem eſt, totum corpus ſimi-

θερμόν τε εἶναι καὶ μαλθακόν. 347 ''Στρέφεσθαι δὲ ῥᾳδίως χρὴ τὸν νο- 493
σέοντα, καὶ ἐν τοῖσι μελεωδεσμοῖσιν ἐλαφρὸν εἶναι. 348 Βαρύτης δὲ ὅλου τοῦ σώματος, καὶ χειρῶν, καὶ ποδῶν, πονηρόν. 349 εἰ δὲ καὶ ἐς τὸν βάρεα πέλιοι γίνοιντο οἱ δακτύλιοι καὶ οἱ ὄνυχες, θανατῶδες ὁμοίως. 350 μελανόμενα δὲ παντελῶς ἥσσον ὀλέθρια τῶν πελιῶν. 351 ἀλλὰ τὰ λοιπὰ θεωρεῖν. λῦσις μὲν γὰρ δυσπεψίης φέρει τὸ νόσημα, καὶ ἄλλο τι χρησίμων ὑποδηλοῖ, τὸ νόσημα ἐς ἀπόστασιν τρέπειν, καὶ τὰ μελαινόμενα τοῦ σώματος ἀποπίπτει. 352 ''Ὄρχεις 494
καὶ αἰδοῖον ἀναισθησίαν πονηρὸν σημαίνει. 353 ''Φῦσαν δὲ αὖ καὶ ψόφον 495
[καὶ] ἀδιάπτωτος διεξιέναι, βέλτιον. 354 κρέσσον δὲ καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν, ἢ αὐτῷ ἀνάλεκτος. 355 καὶ τοι καὶ εἴ τῳ διελθοῦσα σημαίνει πόνον καὶ ὀδυνηφοροσύνην, λῦσις μὲν ἐκὼν εἴτω ποιέηται τὴν ἄφεσιν τῆς φύσιος. 356 ''Ἕλκος πέλιον καὶ ξηρὸν ἢ 496
χλωρὸν γινόμενον, θανάσιμον. 357 ''Ἀνάκλισις βελτίστη μὲν ὡς εἰ- 497
θισμένη τις ὑγιαίνων. 358 ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, τὰ σκέλεα ἐκτεταμένον, οὐκ ἀγαθόν. 359 εἰ δὲ καὶ καταῤῥέοι τὸ σῶμα ἐπὶ πόδας, χεῖρον. 360 θανάσιμον δὲ καὶ κεχλωένα, καὶ καθεύδειν αἰεί, 361 καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κάμπτου συγκαμπτόμενα τε εἶναι ἰσχυρῶς καὶ συμπεπλεγμένα. 362 τὸ δ' ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι, ὥσπερ μὴ σιτίοντες, παραφροσύνῃ σημαίνει, καὶ πόνους ἐποιλίλους. 363 πόδας δὲ γυμνοὺς ἔχειν καὶ χεῖρας, μὴ θερμὸν ἐόντα ἰσχυρῶς, καὶ τὰ σκέλεα διερρῖφθαι, κακόν· ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει. 364 ἀναπαύεσθαι δὲ βέλτιον, κακὸν δὲ τοῖσιν ὀξέσι κάκιστον ὂν ἐθελοντὴν.

similiter calidum ac molle esse. 85
347 Converti autem convenit facile ægrotum, & in attollendo se levem esse. 348 At gravitas totius corporis & manuum ac pedum, mala est. 349 Si vero etiam ad gravitatem lividi fiant digiti ac ungues, mors propinqua est. 350 Si vero penitus nigrescant, minus pernicioſi sunt lividis. 351 Verum etiam alia considerare oportet. Si enim facile fert morbum, & aliud quoddam ex bonis signis subindicat, morbus ad abscessum 90
vertitur, & partes corporis nigrefactæ decidunt. 352 Testes & pudenda revulsa, malum significant. 353 Flatum sine strepitu ac crepitu prodire, optimum est. 354 Melius autem est & cum strepitu exire, quam isthic revolvi, 355 etiamsi tali modo progressus, dolorem, & desipientiam significet: si non volens homo ultro flatum ita emittat. 356 Ulcus lividum & siccum, aut cum virore pallidum, lethale est. 357 Decubitus opti- 95
mus est, velut quis sanus solitus fuit. 358 At supinum jacere, cruribus extentis, bonum non est. 359 Si vero etiam delabatur pronus ad pedes, deterius est. 360 Lethale autem est & hiare, & dormire semper, 361 & crura supine jacentis valde incurvata esse ac complicata. 362 In ventrem autem decumbere, si quis non sit adsuetus, delirium significat, & dolores circa ventrem. 363 At pedes nudos habere & manus, si quis non vehemen- 100
ter calidus sit, & crura disjecta, malum est. Anxietatem enim significat. 364 Cætsrum erectum sedere velle, malum est in acutis, pessimum autem peripneumonicis

πλοδυσμονικοῖσι. 365 καθεύδειν δὲ χρὴ τὸν νύκτα, τὸν δὲ ἡμέρην ἐγρηγορέναι· τὸ δ' ἐναντίον πονηρόν. 366 ἥκιστα δ' ἂν βλάπτοι τὸ περὶ κημώμενον ἕως τρίτου τῆς ἡμέρης. οἱ δὲ μὴ ταῦτα ὕπνοι πονηροί. 367 κάκιστον δὲ μὴ κεῖσθαι δύ', μήτε ἡμέρης, μήτε νυκτός. 368 ἢ γὰρ ἀπὸ ὀδυνίης τε καὶ πόνου ἀγρυπνοίη ἂν, ἢ παραφρονήσει ἀπὸ τούτου τοῦ σημείου. 369 "Οκόσοισι κρόταφον τάμνεται, ἀναστομοῦται τὸ ἐναντίον τῆς τομῆς ἐπιγίνεται. 370 "Οσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος σφαγῇ, καὶ πονέσῃ πληγεῖσιν, ἢ ἄλλως πίπτουσι, παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ὅτε ὁρῶσιν, ὅτε ἀκούουσι, καὶ τὰ πολλὰ θνήσκουσιν. 371 " Οἷσιν ὁ ἐγκέφαλος πεφλασμένος ἢ πεπόηται, πυρετὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ χολῆς ἐμέτου ἐπιγίνεται, καὶ ἀποπληξίη σώματος· καὶ ὀλέθριοι οἱ τοιοῦτοι. 372 "Τῶν τε κεφαλῆς ὀστέων ῥηγνυμένων, χαλεπώτατον γνῶναι τὰ καὶ τὰς ῥαφὰς ῥηγνύμενα. 373 ῥήγνυται δὲ ἀπὸ τε βαρέων καὶ τροχοειδέων βελέων μάλιστα, καὶ οὐκ ἐξ ὑπαναντίης φερομένων, καὶ μὴ ἐξ ἰσοπέδου. 374 τὰ δὲ ἀμφίβολα, πότερον ἔρρωγεν ἢ οὔ, κρίνειν δεῖ, ἀμυγδαλῆς δίδοντα ἐφ' ἑκατέρῳ τῶν σταφυλῶνα ἀνθερεικὸν ἢ νάρθηκα, καὶ προσέχειν κελεύειν, εἴ τι ψοφεῖν αὐτῷ δοκεῖ τὸ ὀστέον· τὰ γὰρ κεκλασμένα δοκεῖ ψοφεῖν. 375 προϊόντος δὲ χρόνου, τὰ ἐρρωγότα μὲν ἑβδόμην, τὰ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην, τὰ δὲ καὶ ἄλλως σημαίνει. 376 τό τε γὰρ σαρκὸς ἀποστασίης ἀπὸ τοῦ ὀστέου γίνεται, καὶ τὸ ὀστέον πέλιον, καὶ πόνοι, ἰχῶρων ὑποῤῥεόντων. 377 γίνεται δὲ ταῦτα ἤδη ἀνυποήθητα. 378 " Οσοισιν ἐπὶ τὸ

monicis ac pleuriticis. 365 Dormire vero oportet noctu, interdiu vigilare. Contrarium autem, malum est. 366 Minime vero lædi æger poterit, si dormiat mane ad tertiam diei partem. Verum postea somni mali sunt. 367 Pessimum autem est non dormire, neque die, ' neque nocte: 105 368 aut enim præ dolore & afflictione vigilarit, aut ab hoc signo delirabit. 369 Quibus tempora secantur, convulsio ex contrariis sectioni partibus oboritur. 370 Quibus cerebrum concussum fuerit & doluerit, percussis, aut alias lapsis, hi statim voce privantur, & neque vident, neque audiunt, & plerunque moriuntur. 371 Quibus cerebrum vulneratur, febris, plerunque ac bilis vomitus accedit, & ' corporis syderatio, atque tales pernicioſe habent. 372 Ex ruptis capitis ossibus, difficillima cognitu sunt ea, quæ circa futuras rumpuntur. 373 Rumpuntur autem maxime à gravibus ac rotundis telis, & ex his quæ ex subcontrario afferuntur, & non ex plano loco. 374 At vero de quibus ambiguum est, rupta ne sint an non, judicare oportet, exhibito ad manducandum in utranque maxillam asphodeli caule, aut ferula, ita ut ' animadvertere ju- 115 beas, an os aliquod ipsi strepere videatur. Nam fracta strepere videntur. 375 Progressu vero temporis, fracta partim septima, partim decimaquarta, partim etiam aliter significationem præbent. 376 Nam & carnis ab osse discessus fit, & os lividum, & dolores sanie affluente. 377 Hæc autem ægre jam auxilium admittunt. 378 Quibus omen-

ωλοον σκπίπλ, ἀνάγκη ἀποσ-
πῆναι. 379 " Ἢν ἔνλερον ἀφαιρεθῇ 503
τ λεπλῶν, ἢ συμφύεσθαι. 380 " Νεῦ- 504
ρον ἀφαιρεθέν, ἢ γνάθος τὸ λεπλὸν,
ἢ ἀκροποδίη, ἢ συμφύεται. 381
" Ὅ, τι ἂν ἐν τῷ σώματι ὀστέον 505
ἀποκοπῇ, ἢ χόνδρος, οὐκ αὔξεται.
382 " Ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐ- 506
πιγιγνόμενος, κακόν. 383 " Ἐπὶ 507
τρώματι χολῆς ἔμετος ἐπιγιγνόμε-
νος, κακόν. 384 καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῖ-
σι κεφαλικοῖσι. 385 " Νεῦρα ὅσα 508
παχέα πέφυκε, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
χωλεύουσι, καὶ λοξὰ ἕλκεα μάλι-
στα, 386 καὶ τ μυῶν αἱ κεφα-
λαί, μάλιστα τ ἐν μηροῖσιν. 387
" Ἀποθνήσκουσι δὲ μάλιστα οἱ 509
τ τρωμάτων, ἢν τις ἐγκέφαλον
τρωθῇ, ἢ ῥαχίτιν μυελόν, ἢ ἧπαρ,
ἢ φρένας, ἢ καρδίην, ἢ
κύστιν, ἢ φλέβα τ παχέων. 388
Θνήσκει δὲ, κἂν ἐς ἀρτηρίην καὶ
πολύμονα μεγάλαι σφοδραὶ αἱ
πληγαὶ γένωνται, ὥστε, ἢν πολύ-
μονος πληχθέντος, ἔλασσον πρεσβ-
χόμενον πνεῦμα καὶ σῶμα γίνεσθαι,
ἢ τὸ σκπίπτον ἐκ τ τρώματος.
389 Θνήσκουσι δὲ καὶ οἱ ἐς τὰ ἔν-
τερα, ἢν τέ τι τ λεπλῶν τρωθῶ-
σιν, ἢν τε τ παχέων, ἢν ἐπικάρ-
σιον ἢ πληγὴ γένηται καὶ μεγάλη·
εἰ δὲ μικρὴ καὶ ὀρθία, σπανίως τε-
λευτῶσί τινες. 390 ἧκιστα δὲ θνήσκουσιν
οἱ τετρωσκόμενοι ἐν οἷσι ταῦτα
μὴ ἔνι τ ἐν σώμασι μερῶν, ἢ
τούτων πορρωτάτω. 391 " Τὼ δὲ
ὄψιν ἀμαυροῦνται ἐν τοῖσι τρώ-
μασιν ἐς τὸ ὀφρυῶ, καὶ μικρὸν
ἐπάνω. 392 ὅσῳ δ' ἂν τὸ τρῶμα
νεώτερον ᾖ, μάλιστα βλέπεσι·
χρονιζόμενος δὲ ἧσσον, ἀμαυρό-
σθαι μᾶλλον συμπίπλ. 393 " Αἱ 511
σύριγγες χαλεπώτατοί εἰσιν, ὅσαι
ἂν

tum excidit, necesse est putre-
fieri. 379 Si intestinum quod-
dam ' ex gracilibus dissectum 120
fuerit, non coalescit. 380 Ner-
vus dissectus, aut genæ tenuis
pars, aut præputium, non coa-
lescit. 381 Quodcunque os in
corpore resectum fuerit, aut
cartilago, non augescit. 382
Ex vulnere convulsio accedens,
mala est. 383 Ex vulnere bilis
vomitus accedens, malum: 384
& maxime in capitis vulneri-
bus. 385 Nervi crassi si vulne-
rantur, plerunque claudi fiunt,
& si obliqui vulnerantur ' præ- 125
sertim, 386 & si musculorum
capita, maxime in femoribus.
387 Moriuntur maxime ex vul-
neribus, si quis cerebrum fau-
ciatus fuerit, aut spinalem me-
dullam, aut hepar, aut septum
transversum, aut cor, aut ve-
sicam, aut venam crassam. 388
Moritur autem etiam, si in
arteriam & pulmonem valde
magnæ plagæ fiant, ita ut pul-
mone percusso, paucior spiritus
per os procedat, quam is est qui
ex vulnere elabitur. 389 Mo-
riuntur ' autem qui in intestina 130
vulnerati sunt, sive ex tenui-
bus aliquod, sive ex crassis vul-
neratum fuerit, si per transver-
sum fiat plaga, & magna: si
vero parva & recta, quidam
evadunt. 390 Minime vero mo-
riuntur vulnerati in partibus
corporis ubi hæc non sunt, aut
ab his quam longissime absunt.
391 At vero visus obscuratur in
vulneribus incussis in super-
cilium, & paulo altius. 392 Prout
autem vulnus recentius est, ma-
xime ' vident: cicatrice vero 135
diutius tardante ac senescente,
magis obscurari contingit. 393
Fistulæ difficillimæ sunt, quæ
in

ἐν τοῖσι χονδρώδεσί τε καὶ σαρκώδεσι τόποισι πεφύκασιν, εἰσί τε κοῖλαι, μυλεῶναί τε, καὶ ἰχῶρροόσιν αἰεὶ, σαρκίον τε ἐπὶ τῷ στόματι ἔπεσιν αὐτῶν. 394 εὐθεραπευτότερα δ', ὅσα ἐν τοῖσι μαλθακοῖσι τόποισι καὶ σαρκώδεσί τε καὶ οὐρέοισι πεφύκασι. 395 Τὰ δὲ πρὸ ἥβης γίνεται νοσήματα, περιπλευμονικὰ, πλευρῖτις, ποδαγρικὰ, νεφρῖτις, κιρσὸς πρὸς κνήμῃ, ῥὴξ αἱματηρὸς, καρκῖνος μὴ σύμφυτος, λάσιον μὴ συγγενὲς, καλάβρης νωτιαῖος, αἱμορροΐς, μὴ σύμφυτος χορδαψός. 396 τούτων δ' οὐδὲν πρὸ ἥβης προσδέχεσθαι χρηστόμυθον ἐστίν. 397 ἀπὸ δὲ δωδεκάτου μέχρι δύο καὶ τεσσαράκοντα ἐτέων πλεῖστον ἡ φύσις νοσημάτων ἁπάντων σπερματικὸν γίνεται. 398 πάλιν δὲ ἀπὸ πεύτης ἡλικίης μέχρι ἑξήκοντα τριῶν ἐτέων ὁ γόνος χοιράδες, οὐδὲ λίθος ἐν κύστει, ἢν μὴ τύχῃ πρότερον ὑπάρχων· οὐδὲ καταῤῥοος νωτιαῖος, οὐδὲ νεφρῖτις, ἢν μὴ προσακολουθῶσιν ἐξ ἄλλης ἡλικίης· οὐδὲ αἱμορροΐδες, οὐδὲ ῥὴξ αἱματηρὸς, ἢν μὴ πρότερον τύχῃ γεγονυῖα. 399 τοῦτο μέχρι γήρως ἀπέχεται νοσήματα. 400 Ἐν γυναικείοισι τὰ μὲν τοῦ κόνις ἰόντα ὑδατώδεα, κακόν. 401 Στόματα ἀφθώδεα τῆσιν ἐπιφόροισιν ὁ χρηστόν. ἦ ῥα καὶ κοιλίαι καθυγραίνονται; 402 Ἐν κενεώνων μεδιστάσιος ἀλγήματα ἐς τὸ λεπτὸν ἐν μακροῖσιν ὀκ διαφθορῆς καὶ μὴ λίθου καθαρθέισης, ὀλέθριον. 403 Τὰ ὀκ τόκου καὶ ἀμφορῆς πολλὰ ὀξέως ὀρμήσαντα, ἐπισκήψαντα, δύσκολα. 404 ῥίγος τούτοισι πολέμιον, καὶ κοιλίης περι-

15 in cartilaginosis & excarnibus locis sunt, & cavæ sunt, & procedunt ac sanie manant semper, & caruncula in oculo ipsis ineſt. 394 Curatu autem faciliores sunt, quæ in mollibus & carnosis & non nervosis exiſtunt. 395 Morbi hi ante pubertatem non fiunt, peripneumonia, pleuritis, podagra, nephritis, varix circa tibiam, fluxus sanguineus, cancer non congenitus, vitiligo (leuce dicta) non à natura insita, defluxus medullæ spinalis, hæmorrhois, volvulus (chordapsus appellatus) non cognatus. 396 Horum morborum nullum ante pubertatem fore expectandum est. 397 Verum ab anno decimoquarto, usque ad quadragesimum secundum, natura corporis morborum omnis generis ferax fit. 398 Rursus ab hac ætate, usque ad annos sexaginta tres, non fiunt strumæ, neque lapis in vesica, nisi prius exiſtat, neque defluxus medullæ spinalis, neque nephritis, nisi ex alia ætate comitentur, neque hæmorrhoides, neque fluxus sanguineus, nisi prius fuerit. 399 Hi usque ad senectutem absunt morbi. 400 In mensibus muliebribus, qui aquosi ante partus prodeunt, mali sunt. 401 Ora fervido aphthæ ulcere affecta, uterum gestantibus, non sunt bona. Num & alvi humectantur? 402 Dolores ex laterum mollitudine, ad inteſtinum tenue transeuntes, in morbis longis, ex corruptione fœtus non valde purgata, pernicioſi sunt. 403 Quæ ex partu ac fœtus corruptione multa repente concitata, supprimuntur, difficilia sunt. 404 Rigor his infeſtus eſt, & alvi turbatio, tum

παραχρῆμα ἄλλως τε καὶ ὑστερικὴ ὀδυνώδεες. 405 " Τῆσιν ἐπιφό- 517
ροισι κεφαλαλγικὴ καρώδεα μὴ
βάρεϊ γινόμενα καὶ ἀπαρέσι,
φλαῦρα ' ὡς ἐπίπαν. 406
" Ἦσιν ὑπὸ γυναικείων ἀφεῖ τὰ 518
αὐτὰ καὶ τὸ λεπτὸν πόνοι σιτίων
κοιλίας κατυγράινειν· ταύτῃσι
ἀφεῖ κοίσιν ὑπαισώδεες καὶ ἀφο-
ρηταὶ, καὶ ἀδυνάτως κενεαγικῶς ἐφι-
δρῶσι, καὶ ἀφιψύχουσιν. 407 αἱ
τοιαῦται ὑποστροφαὶ τῆσι τελείησι
γινόμεναι μὴ τὴν ἄφεσιν, ταχέως
κλίνουσι. 408 " Τὰ μὴ μυχθισμὲ 519
ἔξω ἀναφερόμενα πνεύματα καὶ τῆ-
ξις ἀφαλοῦς τῆσιν ἐπιφόροισιν
ὑπολυομένοις. 409 " Ὀδυνὴ κοιλίης 520
μὴ τόκον ἐπὶ τούτοισι πυώδεα
καθαίρει. 410 " Αἱ ναρκώδεες ' καὶ 521
μάλιστα ὑπὸ τῆσι κινήσι μὴ ἀδυ-
ναμίης καταπεκλασμέναι, περὶ κρίσιν ὑποχληθεῖσαι, ὑπώδεες,
ἐφιδρῶσι πολλῷ. 411 κοιλίαι καθυγραινθεῖσαι τούτοις κακόν. 412
" Τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ ἐπισιτίσαι, 522
χρήσιμον. 413 [ἦ ἐά γε] ἐπιληπτικὰ
ὑπὸ τοιούτων; εἰμὴ· 414 ὑπὸ τοῦ
ὑποφορὴ μακραὶ, ὑπὸ δὲ αἱ-
μορροΐδες. 415 " Τῆσιν ἐπιφόροι- 523
σιν ὑποχονδρίοις ἄλγημα, κακόν.
416 καὶ κοιλίαι ταύτῃσι φερόμεναι,
κακόν. 417 καὶ τὸ ἐπιῤῥιγοῦν τούτοισι κακόν. 418 ὀδυνὴ κοιλίης ὑπὸ
τοῖσι τοιούτοισιν ἧσσον κακὸν, λῦ
ἰλυώδεα καθαίρη. 419 ἧσι ῥηϊδίως
τὰ τοιούτων πίπτει, μὴ τόκον δύσ-
φορα σφόδρα. 420 " Τῆσι κυήσι- 524
σι φλυώδεσιν, ἧσιν ἔρυθρος ἐπὶ
τοῦ προσώπου γίνεται, αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀπο-
στάξιες τὸν ἀπολέπουσι γινόμεναι.
421 " Ἦσιν ὑπὸ τόκου λύσιν, ἐπι- 525
γενόντων δὲ ἅμα πυρετῷ, κώφω-
σις καὶ ἐς πλευρὸν ὀδυνὴ ὀξεῖα,
ἐξίστανται.

tum alias, tum si præcordium doleant. 405 Uterum gestantibus 155
dolores capitis soporosi, cum gravitate oborti ac convulsione, plerunque mali sunt. 406 Quibus dolores pertinaces ex mensibus, circa supernam partem, & intestinum tenue, alvos humectant, aliquantum cibos aversantur. His circa judicationem delationes in somnum fiunt, & impotentes ex capitis dolore exsudant, ac perfrigerantur. 407 Tales recidivæ plerisque contingentes post remissionem, cito occidunt. 408 Spiritus ' qui cum 166
suspiriis extra feruntur, & colliquatio præter rationem, in uterum gestantibus abortum facit. 409 Dolor ventris post partum, in his purulenta purgat. 410 Torpidæ, & præsertim in motibus, cum impotentia fractæ, circa judicationem vexactæ, anxiosæ, multum exsudant. 411 Alvi his humectæ, malum. 412 Menses non suppri- 167
mi commodum est: 413 ex talibus comitiales morbi fiunt, ut arbitror, 414 quibusdam vero ventris ' subductiones diuturnæ, 165
quibusdam hæmorrhoides. 415 Prægnantibus præcordii dolor, malum: 416 & alvi his subeuntes, malum: 417 & insuper rigere, his malum. 418 Dolor ventris in talibus, minus malum, si limosa purgentur. 419 Quæ ex talibus facile pariunt, post partum vehementer molestantur. 420 Prægnantibus tabescentibus quibus rubor in facie fit, stillationes de naribus obortæ hunc avertunt. 421 Quibus ex partu ' prodeunt alba, 170
his vero suppressis cum febre surditas, & dolor acutus ad latus fit, mente moventur, & perni-

ἐξίστανῃ ὀλέθρου. 422 " Τὰ ἐν τῇ- 526
σιν ἐπιφόροισιν ἀλμυρώδεα σημαίνει μὴ τόκον δύσκολα λύσιοῖ-
σι δακνώδεσιν. 423 αἱ τοιαῦται καθάρσιες ἀποσκληρύνουσι. 424
λύγξ ἐπὶ τούτοισι φλαῦρον, καὶ πλύξις ὑστερῶν, καὶ σωλήνων. 425
" Ἐς πόδας δὲ ἐς ὀσφὺν σωλώσιες 527
ἐν γυναικείων, ἀπυήκην, καὶ τὰ ἀπὸ κοιλίης γλίχρα, δυσώ-
δεα, ἐπιπόνως ἰόντα. 426 πνιγμοὶ ἐπὶ τοῖσι προγεγραμμένοισιν ἀπυήκων. 427 " Τὰ ὑστερικὰ ἐν 528
κοιλίησι σκληρύσματα ἐπώδυνα,
ὀξέως ὀλέθριον. 428 " Τῆσιν ἐπι- 529
φόροισιν ἤδη ἀφῳώδεα ῥεύματα
ἐπώδυνα, πονηρόν. 429 αἱμορροΐς
τοῦτοισι κάκιστον. 430 " Ἢσι, κοι- 530
λίης ἐπαρθείσης, ἐς αἰδοῖον ἔρευθος
ἦλθε, γυναικείων λευκῶν ὑγρῶν
καὶ ἐλαφρόντων ἐξαπίνης ἐν μα- 431
κροῖσιν ὠρηξιν, τελευτῶσι. 431
" Σπασμῶ, γυναικείων ἐν ὀχ- 531
χῆσι φαινέντων, πυρετὸς μὴ ἐπι-
γενόμενος, λύσις. 432 " Οὖρα λε- 532
πτὰ ὑπανέφελα ἐν μέσῳ αἰωρεύ-
μενα, ῥῖγος σημαίνει. 433 " Ἢν 533
ἀπὸ τῆς τετράδος αἵματος ῥύσις
γένηται, χρόνια σημαίνει, καὶ κοι-
λίη καταῤῥήγνυται, καὶ σκέλεων οἰ-
δήματα. 434 " Τῆσιν ἐπιφόροισι 534
κεφαλαλγικὰ καρώδεα μὴ βάρ-
βας γενόμενα, φλαῦρα. 435 ἴσως
δὲ καὶ τούτοισι καὶ ἄλλα ἀπασμώδεα
προφέρει. 436 " Αἱ προαλγήσα- 535
σαι τρόπον χολερώδεα περὶ τὸ τό-
κων, πίπτουσι μὲν ῥηϊδίως, πυρέξα-
σαι δὲ κακοήθεες. 437 ἄλλως τε καὶ
ἢν τι καὶ φάρυγγα ὀχλῇ, ἢ τι ἐν
πυρετῷ κακοήθων ἐπιφανὲς σημείων. 438 " Τὰ περὶ τὸν τόκων ῥη- 536
γνύμενα ὑδατώδεα, φλαῦρα. 439
" Τῆσιν ἐπιφόροισι καὶ φάρυγγα 537
ἀλ-

pernicioſe habent. 422 In geſtantibus uterum ſalſuginoſa, ſignificant poſt partum moleſtias ex albis mordacibus. 423 Tales purgationes indurant: 424 ſingultus in his, malum. 425 Ad pedes & ad lumbos diſtentiones ex menſibus, ſuppurationem inducunt, itemque ea quæ de alvo viſcoſa graveolentia cum dolore prodeunt. 426 ' Strangulationes 175
quoque ex præſcriptis ſuppurationem faciunt. 427 Uterinæ in ventriculis duricies doloroſæ acutæ, perniciosum. 428 Uterum jam geſtantibus ex fervido ulcere, fluxiones doloroſæ, malum. 429 Hæmorrhois his, peſſimum. 430 Quibus alvo tumefacta, ad pudendum rubor devenit, menſibus albis humidis derepente progreſſis, in longis febribus moriuntur. 431 Convulſionis, ſi menſes in principio apparuerint, ' febre non acce- 180
dente, ſolutio fit. 432 Urinæ tenues cum aliquantula nubecula in medio conſiſtente, rigorem ſignificant. 433 Si à quarta die ſanguinis fluxus fiat, diuturnitatem ſignificat, & alvus erumpit, & crurum tumores. 434 Uterum gerentibus capitis dolores, ſoporoſi, cum gravitate contingentes, mali ſunt: 435 fortaſſis autem his etiam convulſorium quid pati contingit. 436 Quæ ante partum, juxta modum bilis ſurſum ac ' deor- 185
ſum erumpentis, doluerunt, facile quidem pariunt, verum ſi febricitent, maligne habent: 437 tum alias, tum ſi circa fauces quid vexet, aut aliquod ſignum in febre malignum appareat. 438 Aquoſa ante partus erumpentia, mala. 439 Uterum geſtantibus ſalſuginoſæ juxta

fauces

ἀλμυρώδεες ῥύσιες, πονηρόν. 440
'Τὸ ϖερὶ τὸ τόκων ἐπιῤῥιγῶν, ϗ τὰ 538
ἀνωδυνίως πικθμα, κινδυνώδεα. 441 " Τῆσιν ἐπιφόροισι τὰ 539
ἀφθώδεα ῥόθμαθα, πονηρόν. 442
ἀναθῆσαι, ϗλυθῆσαι, μεθαϗαθαψυχθῆσαι, ϗ̓ θερμαίνονται ὀξέως. 443 ϗὴ μθν τοι ϗ δύσκολα ἀποδαίνθ τῆσιν ἐπιφόροισι τὰ περὶ τὸ λεπτὸν οἰδήμαθα, οἷα τὰ ϖερὶ τὰς ὀφθαλμὰς γίνεται, ἀπολαμβανόμθα ὀρθοπνοίησιν. 444 ἦ ῥα τὰ τοιαῦτα οἰδήμαθα διδυμοθκεῖ; 445 ἦ ῥα ϗ̓ ἀναζωώδες τὰ τοιαῦτα οἰδήμαθα ποιεῖ; 446 " Τὰ μυχλώδες ἐξαναφέροντα πνεῦμα ὑπὸ πυρετοῦσιν, ϗλιτῳώσκον). 447
" Φλεγμώδεσι, ϗοπιώδεσι, ' ϗάρη- βαρεληῖσι, γυναικεῖα καθαῤῥήγνυ). 448 " Αἱ ϖερὶ χεῖρα νοθραὶ, ϗαλύξηροι, ἄθλψοι, γυναικεῖα ϖολλὰ χαλῶσαι, ϗ̓πυηλικαί. 449
" Τὰ ἐξαίφνης λθνικὰ ϗαταῤῥέγχοντα ἐπὶ τῳωμῶ, λὼ τι ῥιγῶ, ϗὴ ἐς μηρὸν ὁρμᾷ, τρόμῳ δύσκολον. 450 " Τὰ ἀφθώδεα σόματα τῆσιν ἐπιφόροισι ϗιλίας καθυγραίνθ. 451 " Αἱ ϑ τ̓ νυσέων ϖερὶ νοσέουσαι ϖερὶ τὸ τόκων, ἐπιῤῥιγέσιν. 452 " Αἱ ναρκώδεες ϗλύσιες, δύσκολοι μὲν τὸ τόκων ἀποδαίνουσι ϗ ϖροφερεσικαὶ, ὀ μλὸ τοι ὀλέθριοι. 453 ἀτὰρ ϑ̓ ϖολλῆος γυναικείων ϖεσσομένης. 454 " Αἱ ϖὸ τόκω καρδίλω ϖεφαλγήσασαι, ὀλίγω ὕστερον ἀποδάλλουσι. 455 " Τὰ φλεγμώδεα, ϗοπιώδεα, καρηβαρικὰ, τραχήλε ὀδυνώδεα, γυναικεῖα καθαῤῥήγνυσι. 456 ϖερὶ κρίσιν τὸ τοιῆτον γινόμθον μ̓ βιαίε ἐπιῤῥιγέα. 457 " Ἥσι κόρησιν ὀρθοπνοϊκὰ συμβαίνθ ἐν τῆσιν ἐπιφόροισι, ϖλθὰς ϗεφαλέν). 458 γυναικεῖα ἐπι-

fauces fluxiones, malum. 440
Ante partum rigorem habere, & 538
partus citra dolorem, periculosi. 441
Uterum gerentibus ex fervi- 539
do ulcere fluxiones, 'malum: 190
442 convulsæ, exolutæ, & postea perfrigeratæ excalescunt acute. 443 Sed & difficiles fiunt prægnantibus tumores circa tenue intestinum, quales circa eminentias oculi uteri fiunt, erectæ cervicis spirationem inducentes. 444 Num tales tumores gemellorum partum significant? 445 Num & convulsionem tales tumores faciunt? 446 Quæ 540
suspirioſum efferunt spiritum in febribus, abortiunt. 447 Horrorem habentibus, 'lassitudine 195
affectis, capite gravatis, menses 541
erumpunt. 448 Ad manum torpidæ, obaridæ, fitis exortes, 542
menses multos emittentes, suppuratæ fiunt. 449 Alba derepente ex abortu decurrentia, si aliquantum riguerit, & ad femur 543
impetus, in his tremor difficilis est. 450 Ora fervido, aphtha appellato, ulcere affecta, uterum 544
gestantibus alvos humectant. 451 Prægnantes prægrotantes ante 545
partus insuper rigent. 452 'Tor- 200
pefactoriæ exolutiones difficiles quidem ex partubus contingunt, & mentem emoventes, non tamen pernicioſæ. 453 Sed & mensium copiam præsignificant. 454 Quæ in partu os ventriculi præ- 547
doluere, paulo post ejiciunt. 455 Horrores, lassitudines, capitis gravitates, colli dolores, menses extrudunt. 456 Circa judicationem tale contingens cum 548
tussicula rigorem insuper induc- 549
it. 457 Quibus puellis erectæ cervicis 'spiratio contingit ute- 205
rum gestantibus, his mammæ suppurantur, 458 & menses ap-

ἐπιφαίνεται ἐν ἀρχῇ, κακόν. 459 " Τὰ μανικὰ πυρετὸς ὀξεῖς πε- 550
ρικώδεας ἀχόλω καρδιαλγικῶ
λύσει. 460 " Τῆσιν ' ἀτόκοισιν 551
αἷμα ἔμετος πρὸς τὸ συλλα-
βεῖν ὠφελεῖ. 461 " Τὰ ἀχλυώ- 552
δεα γυναικείων συχνῶν ἐπιφα-
νέντων λύει. 462 " Ὅσῃσι γυναι- 553
ξὶν ἐκ πυρετῶν ἄλγημα πλῆν γί-
νεται, πλύσις αἱμάλωπος ἐρυ-
θρώδης ἡμυδρὴ, λύει τὸς πόνος.
463 " Οἱ ἐν ὑστερικῆσιν ἀπύροισι 554
σπασμοὶ δύσκριτοι· οἷον καὶ Δορ-
κάδι. 464 " Ἧσιν ἐκ ῥίγεος πυ- 555
ρετὸς κρατώδης, γυναικεῖα κατα-
στέχει. 465 τραχὺς ἐν τούτοισιν
ὀδυνώδης, αἱματώδης.

IV. " Ἔμετος ἀλυπό- 556
τατος φλεγματικῆς καὶ χολῆς συμ-
μεμιγμένης. 2 ' μὴ πολὺς δὲ
κάρτα ἐμείσθω. 3 τὰ δὲ ἀκρη-
τέστερα τῶν ἐμεμιγμένων κακίω. 4
πρασώδης δὲ ἔμετος, καὶ μέ-
λας, καὶ πελιὸς, πονηρός. 5 εἰ
δὲ καὶ παντὸς τὸ χρῶμα ὁ αὐ-
τὸς ἐμέοι, ὀλέθριον. 6 τέκμαρ
δὲ θανάτου σημαίνει ὁ πελιὸς καὶ
κακώδης. 7 ἔστι δὲ θανάσιμος ὁ
ἐρυθρὸς ἔμετος· 8 καὶ μάλιστα
ἐὰν μὴ ἀνάγκης ἐμέοιτο ἐπωδυνίης.
9 " Οἱ ἀσώδεες ἀνεμέτως παρο- 557
ξυνόμενοι, κακόν· 10 καὶ οἱ ἀπαρα-
σκεύαστοι ἀνεμέτως. 11 " Τὰ μικρὰ 558
ἐμέσματα χολώδεα, [κακόν·] ἄλλως
τε καὶ ὑπνώσσουσιν. 12 " Ἐπὶ 559
μελάνων ἐμέτων κώφωσις ἐβλά-
πτει. 13 " Οἱ καὶ μικρὰ πτύουσι, 560
χολώδεες, ἄκρητοι ἐμέτοι, κακόν· 14
ἄλλως τε καὶ ἐν ὑποφορῇ πλείονι καὶ
ὀσφύος ἀλγήματι σιωπῶσι. 15
" Τὰ ἐξ ἐμέτων ἀσώδεα, κλαγγώ- 561
δεα, ὀμματώδη ἐπίχυσιν ἔχοντα, μα-
νικά. 16 ὀξέως μανέντες ἀποθνήσκειν
ἄφωνοι

parere in principio, malum est. 459 Insaniæ febres acutas turbulentas non bilioso os ventriculi dolenti solvunt. 460 In sterilibus, & non parientibus, sanguinis vomitus ad conceptionem prodest. 461 Caligines mensibus multis comparentibus solvuntur. 462 Quibus mulieribus ex febribus dolor mammarum fit, sputatio cruenta non ' feculenta oborta, solvit dolores. 463 Convulsiones ex utero affecto sine febre faciles sunt, velut etiam Dorcadi. 464 Quibus ex rigore febris lassatoria, menses decurrunt: 465 collum in his dolorosum sanguinis eruptionem inducit.

IV. Vomitus minime molestus est ex pituita ac bile permixtus, 2 verum ne valde multus vomatur. 3 At meraciores vomitiones deteriores sunt. 4 Prasinus autem vomitus, & niger, ' & lividus, malus est. 5 Si vero etiam omnes colores idem vomuerit, pernicioſum est. 6 Celerrimam autem mortem significat lividus, & male olens. 7 Est etiam lethalis ruber vomitus, 8 & maxime si cum necessitate dolorosa vomatur. 9 Qui anxie se jactantes, citra vomitum exacerbantur, male habent, 10 itemque qui lancinantur citra vomitum. 11 Parvi vomitus bilioſi sunt, tum alias, tum si vigilaverint. 12 In nigris vomitibus surditas non nocet. 13 Pauci, celeres, bilioſi, meraci vomitus, mali sunt 14 in alvi subductione uberiore, & pertinaci lumborum dolore. 15 Ex vomitibus anxietates, clangores, oculi concretionem lanuginosam habentes, furiosa. 16 Acute insania correpti, voce intercepta, ita affecti moriun-

tur.

ἄφωνοι. 17 " Ἐν ἐμέτῳ δυσώδεα 562 ἐόντα ἄδυνον ἡγιέης, κακόν. 18 " Ἐν ἀσώδεσιν ἀχρύπνοισι ἢ παρ' 563 ὀξὺς μάλιστα. 19 " Τοῖσιν ἀσώδεσι, 564 κοιλίης παραχώδεος ἐπίστασις ἀφ' ὑγρέων ἐξανιεῖ οἷα κωνώπων κεντήματα, ἐς ὀμματα δακρυώδης ἀπόστασις ἔρχεται. 20 " Ἐπὶ ἀκρήτοις 564 ἐμέτοις λυγμὸς, κακόν. 21 κακὸν ἢ κὴ σπασμός. 22 ὁμοίως ἢ ἐν τῇσιν ὑπερκαθάρσεσι τῇσιν ἐκ τῶν φαρμακῶν. 23 " Οἱ μέλλοντες ἐμεῖν, 566 σιαλίζουσιν ἔμπροσθεν. 24 " Ἐπὶ 557 ἐλλεβόρου σπασμὸς, ὀλέθριον. 25 " Ἐπὶ πάσῃ καθάρσει πλεονάζουσα 568 ψύξις μετ' ἱδρῶτος, ὀλέθριον. 26 κὴ οἱ ἐπανεμέοντες δυσώδεες ἐν τούτοισι κακόν. 27 οἱ ἢ ἀσώδεες ὀσφυαλγέες κοιλίην καθυγραίνουσι. 28 " Αἱ ἐξερύθρων [ἢ] μελάνων ὑ- 569 πὸ ἐλλεβόρου καθάρσιες, πονηραί. 29 κὴ ἔκλυσις ἢ μὴ τοιούτων, κακόν. 30 " Ἀπὸ ἐλλεβόρου ἐμέσαι ἐρυθρὰ, 570 ἀφρώδεα, ὀλίγα, ὠφελεῖ. 31 ποιεῖ μὲν τοι σκληρύσιος, κὴ ἐμπυήσιας μεγάλας ἀφίησιν. 32 εἰσὶ δὲ οἱ τοιοῦτοι ἐμέοντες ἄλλως τε καὶ πλοῦτος ἐπώδυνοι, κὴ ἐν τοῖς ῥίγεσιν ἐφιδρῶντες, κὴ ὄρχιας ἐπώδυνοι. 33 τότε περιζωννύμενοι ἐπιῤῥιγοῦσι κὴ ἰσχναίνονται. 34 " Αἱ πυκναὶ ἀφ' 571 ὧν τὰ ὑποστροφαὶ ἐμελώδεες ποιεῖ 442 κρίσιν μέλανα ἔμεσιν ποιέουσι, 35 γίνονται ἢ κὴ τρομώδεες. 36 " Ἱδρὼς 572 ἄριστος μὲν ὁ λύων τὸ πυρετὸν ἐν ἡμέρῃ κρισίμῳ. 37 χρήσιμος ἢ κὴ ὁ κρύζων. 38 ὁ δὲ ψυχρὸς, καὶ μέσον περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον γινόμενος, φλαῦρος. 39 κὴ γὰρ χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει. 40 " Ἱδρὼς δὲ ψυχρὸς, ἐν ὀξέϊ 573 μὲν πυρετῷ θανάσιμος, ἐν πρηνέστερον ἢ χρόνον σημαίνει. 41 " Ἱδρὼς 574 ἅμα

tur. 17 In vomitu si quis sticulosus sit, & sitis exors fiat, malum est anxiosis vigilantibus. 18 ' Abscessus juxta aurem maxime 225 fiunt anxiosis. 19 Alvo turbata suppressa, brevi velut culicum punctura erumpunt, & ad oculos lachrymosus abscessus devenit. 20 In meracis vomitibus singultus, malus, 21 mala etiam convulsio. 22 Similiter etiam in nimiis purgationibus ex medicamentis. 23 Qui vomituri sunt, antea sputationes faciunt. 24 Ex veratro convulsio, pernicioſa. 25 In omni purgatione redundante, ' frigiditas cum sudore, 230 pernicioſa est: 26 & qui insuper vomunt sticulosi in his, malum. 27 Anxiosi, lumbos dolentes, alvo humectantur. 28 Purgationes valde rubicundorum, nigrorum, à veratro, malæ sunt: 29 & cum talibus exolutio, mala. 30 A veratro vomere rubicunda, spumosa, pauca, prodest: 31 facit tamen duricias, & suppurationes magnas abducit. 32 Sunt autem hi qui talia vomunt, alias & pectus ' doloroſi, & in rigo- 235 ribus exudantes, & testes intumescunt: 33 quod si contigerit, insuper rigent & gracilescunt. 34 Frequentes per eadem recidivæ vomitoriæ, circa judicationem nigrorum vomituri faciunt: 35 fiunt item tremulæ. 36 Sudor optimus quidem est, qui febrem in die judicatorio solvit: 37 commodus autem est & qui levat: 38 frigidus vero, & circa caput solum ac collum contingens, malus est. 39 Nam & temporis ' diuturnitatem, & 240 periculum significat. 40 At frigidus in febre quidem acuta, lethalis est: in mitiore vero diuturnitatem significat. 41 Su-

ἄμα πυρετῷ γλυκόμενον· ὃν ὀξεῖ, φλαῦρον.

v. [575] Οὖρον ἐν πυρετῷ λευκὸν ἔχον καὶ λείαν ὑπόστασιν ἱδρυμένην, ταχείαν ἄφεσιν σημαίνει. [2] ταχεῖαν δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀκεράτου λιπαρὸν ἰχῶρός τι ἐξυδατωδέστερον. [3] τὸ δὲ ὑπέρυθρον καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχον ὑπέρυθρόν τε καὶ λείαν, ὡσαύτως μὲν τὸ ἑβδόμης γλυκόμενον, ἑβδομαῖον ἀπολύει· [4] καὶ δὲ τὸν ἑβδόμαιον, χρονιώτερον, ἢ πάντως χρόνιον. [5] τό, τε ἐν τελάρτῃ λαβὸν ἐπινέφελον ὑπέρυθρον, ἑβδομαῖον ἀπολύει, τὰ λοιπὰ καὶ λόγον ἔχοντα. [6] τὸ δὲ λεπτὸν καὶ χολώδες, καὶ τὸ μόλις γλίχρουν ἔχον ὑπόστασιν, καὶ τὸ μεταβάλλον ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ χεῖρον, χρόνιον. [7] ἐπὶ πλεῖον δὲ τοῦτο ἐπανηλθηκώς, ἢ ὧδε κείσιν χρόνων γλυκομένων, οὐκ ἀκίνδυνον. [8] [576] Ὑδατώδεις δὲ καὶ λευκὴν ἀφέλεως ἐν χρονίοισι, δύσκριτον γίνεται, καὶ οὐκ ἀσφαλές. [9] [577] Νεφέλαι δὲ ἐν οὔροισι, λευκαὶ μὲν καὶ κάτω, λυσιτελέες· [10] ἐρυθραὶ δὲ, καὶ πέλιαι, δύσκολοι. [11] [578] Κινδυνώδεις τῶν οὔρων ἐστὶ τὸ χολώδες, μὴ ὑπέρυθρον ἐν τοῖσιν ὀξέσι. [12] καὶ τὸ κεμμινῶδες, λευκὰς ἔχον ὑποστάσεις. [13] καὶ τὸ ποικίλον χροιῇ καὶ ὑποστάσει. [14] καὶ μάλιστα τοῖσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥεύμασι μιγεῖσι. [15] κινδυνώδες δὲ καὶ τὸ ὀλίγον μέλανι μεμιγμένον ἐς λεπτὸν χολώδες, [16] καὶ τὸ ἐξ ὑποστάσεως διαφαῶμενον, [17] καὶ τὸ ὀλίγῳ τρομώδεϊ ὑπόστασιν ἔχον ὑποπέλιον ἰλυώδεα. [18] ἦ ῥα ὀλίγοι τοιούτων ὑποχόνδριον ὀδυνῶνται; δεξιόν δὲ, ξύν. [19] ἦ ῥά γε καὶ χλοώδεες γίνονται;

v. Urina in febre albam habens & lævem subsidentiam firmatam, celerem dimissionem significat. [2] Celerem etiam ea quæ ex indiscreta, pinguedinem quandam habens, exaqueſcit. [3] At subrubra, & subsidentiam subrubram habens & lævem, [575] siquidem ante septimum diem prodeat, septima die liberat. [4] Post septimum vero tardius, aut omnino post tempus aliquod diuturnius. [5] Et quæ in quarto die nubeculam subrubram habet, septimo liberat, si reliqua juxta rationem habeant. [6] Cæterum tenuis & biliosa, & vix tenuemac exiguam subsidentiam habens, & quæ ad melius, ac deterius mutatur, diuturna est. [7] Hæc autem diutius consequens, aut temporis diuturnitate circa judicationem trahente, periculo non vacat. [576] [8] Aquosa vero & alba perpetuo, in diuturnis morbis difficulter judicat, & secura non est. [9] Nubeculæ in urinis albæ quidem & inferne, commodæ sunt: [577] [10] rubicundæ vero, & nigræ, ac lividæ, difficiles sunt. [11] Periculosa urina est biliosa, non subrubra, in acutis: [578] [12] & quæ crassiores farinæ partes refert, albas habens subsidentias: [13] & quæ varia est colore ac subsidentia, [14] & maxime in fluxionibus de capite. [15] Periculosa est & quæ ex nigra in tenuem biliosam transmutatur: [16] & quæ ex subsidentia divellitur: [17] & quæ ex compactis quibusdam innatantibus, subsidentiam habet sublividam, limosam. [18] Num ex talibus præcordium dolent? dextrum arbitror, [19] aut etiam cum virore pallidi fiunt?

νον); [20] ἢ τὰ παρ' ὦτα ὀδυνώδεες; [21] τέτοισιν ἐπὶ βραχὺ κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, ὀλέθριον. [22] Οὖρα ἐξαίφνης ὠδαλόγως ἐπ' ὀλίγον πεπαυμένα, φλαῦρα. [23] ἢ ὅλως, τὸ ὠδαλόγως πέπον ἐν ὀξεῖ, φλαῦρον. [24] φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἐξέρυθρον οὐκ ἐπαινέομεν ἰῶδες καλεόμενον. [25] λευκὸν δὲ καὶ καλαχεόμενον ἀμφανὲς ἕρον, πονηρόν. [26] μάλιστα [δὲ] ἐν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται. [27] πονηρὸν δὲ καὶ τὸ μετὰ πολὺν παχέως διακρεόμενον. [28] καὶ μάλιστα πλευριτικοῖσι καὶ περιπνευμονικοῖσι. [29] πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πρὶν ῥίγος ἐλαιώδες διακρέμενον. [30] πονηρὸν δὲ ἐν τοῖσιν ὀξέσι καὶ τὰ χλοιώδεα μὴ ἐπὶ χροιῇ ἐόντα. [31] Ὀλέθριον δὲ ἔστιν ὅταν τὸ, τε μέλαιναν καὶ ὑποστᾶσαν ἔχον, καὶ τὸ μέλαν. [32] μᾶλλον δὲ ἐν τοῖσι παισὶ τὸ λεπτὸν δὲ παχέος. [33] τοῖσι δὲ λεπτοῖσι τὸ ἀνάπαλιν τοῖσι σωσπερμένοισι. [34] καὶ τὸ χαλαζῶδες γενόμενον ἀμφιλεύκαινον, τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπίπονον. [35] ὀλέθριον δὲ ἔστι καὶ πᾶν τὸ λανθάνως διαῤῥέον. [36] περιπνευμονικοῖσι δὲ ἔστιν ὀλέθριον καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ μὲν πέπον, μὴ δὲ τελευτῶν λεπτούμενον. [37] Πλευριτικοῖσιν ἕρον αἱματῶδες, ζοφῶδες, μετὰ ὑποστάσιος ποικίλης, ἀμφικρίτου, θανάσιμον ἐν τεσσαρσὶ καὶ δέκα ἡμέρῃσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. [38] θανάτιμόν τε, καὶ ἐν τοῖσι πλευριτικοῖσι σωτήριος, καὶ τὸ πρασῶδες, μέλαιναν ἔχον ὑπόστασιν ἢ πιτυρώδεα. [39] καυσώδεσι δὲ καθεχῶς κάκιστον ἕρον ἐστὶ τὸ ἔκλευκον. [40] Οὖρον δὲ ὠμὸν, πολέος χρόνου γινόμενον, τῶν ἄλλων σημείων ἐόντων, ἀπόστασιν δὲ πόνου σημαίνει. [41] καὶ μᾶλλον ἐν τοῖσιν ὑπὸ φρένας. [42] ἀλγημάτων δὲ ἐν ὀσφύϊ πλανω-

fiunt? [20] & abſceſſus circa aurem dolentes? [21] His paululum erumpens alvus, pernicioſa eſt. [22] Urinæ quæ derepente citra rationem paulatim concoquuntur, malæ ſunt: [23] & in ſumma, quæ citra rationem matura eſt, in morbo acuto, mala eſt. [24] Mala eſt etiam valde rubicunda ex his, florulentiam æruginoſam continens. [25] Alba vero & diffuſa pellucida urina, mala eſt, [26] maxime ſi in phreniticis comparet. [27] Mala eſt quoque quæ poſt potum cito mingitur, [28] & præſertim pleuriticis ac peripneumonicis. [29] Mala eſt & quæ ante rigorem oleoſa mingitur. [30] Malæ ſunt & in acutis viridantis palloris, non exiſtentes in colore. [31] Pernicioſa eſt urina nigram ſubſidentiam habens, & nigra. [32] In pueris vero tenuis, magis quam craſſa. [33] Verum in tenuibus vice verſa quam in craſſis. [34] Et grandinoſa genituræ ſimilis diffuſa, eademque doloroſa. [35] Pernicioſa etiam eſt omnis quæ latenter mingitur. [36] At peripneumonicis pernicioſa eſt quæ in principio quidem cocta eſt, poſt quartum vero diem attenuatur. [37] Pleuriticis urina cruenta, caliginoſa, cum ſubſidentia varia, indiſcreta, lethalis eſt plerunque in quatuordecim diebus. [38] Lethalis eſt item in pleuriticis brevi praſina, nigram ſubſidentiam habens, aut furfuraceam. [39] Verum in febre ardenti ſtupefactorio modo detentis, peſſima eſt urina valde alba. [40] Urina cruda multo tempore manens, aliis ſignis ſalutaribus, abſceſſum & dolorem ſignificat, [41] & magis in partibus ſub ſepto tranſverſo. [42] Si vero doloresin lumbis ober-

πλαναωμένων, ἐς ἰχῖον, καὶ ἐν
35 πυρετῷ, καὶ αὖθις πυρετῷ. 43 τὸ δὲ
ἐπιπαχυνόμενον λίπος ἔχον ἕρον
ὑπόστασιν, σημαίνει πυρετόν. 44 τὸ
δὲ αἱματώδες ἐν ἀρχῇ ἐρηθὲν, χρόνιον. 45 τὸ δ' ἀναλειπαραιρόμενον μεθ'
ἱδρῶτος, ὑποτροπιῶν. 46 τὸ δὲ
λευκὸν, οἷον τὸ ὑποζυγίων, κεφαλαλγίην. 47 τὸ δὲ ὀμφῳδες,
σπασμόν. 48 τὸ δὲ πτυαλώδεας
ἔχον ὑποστάσιας ἕρον, ἢ ἰλυώδεας,
ῥίγεος δηλωτικόν. 49 τὸ δὲ ἀραχνιῶδες, σωληξίην. 50 τὰ δ' ἐν πλανώδεσι πυρετοῖσι μέλανα νεφέλια,
τεταρταίου. 51 τὰ δ' ἄχροα μελα-
40 σιν ἀναμεμιγμένα μὴ ἀχρυπνίης
καὶ ταραχῆς, φρενιτικά. 52 τὰ δὲ κονιώδεα μὴ δυσπνοίης, ὑδερώδεα.
53 Οὖρον ὑδατῶδες ἢ τεταραγμέ- 583
νον ψαφερῇ τῇ κυήτῃ, κριτίλιον ὑγρὸν ἐσομένου σημαίνει. 54 τὸ δὲ ὑπολεπτὸν ἕρον δασυόμενον, ἢ ταραχθὲν μέλλοντα δηλοῖ; 55 μεμυημένον δὲ τὸ ἀφρῶδες ἐφ' αὑτῷ ἐφισάμενον. 56 Τὰ δ' ἐν τριταίοι- 584
σι μὴ φελίκης οἷα νεφέλια μέλανα, φελίκης ἀκαταστάτα δηλωτικά. 57 καὶ ὀμφώδεες ἐρήσιες, καὶ αἱ
μὴ φελίκης ἐφισάμεναι, σπα-
45 σμώδεες. 58 Οὖρον χρηστὸν ὑπό- 585
στασιν, ἐξαπίνης μὴ ἔχον, πόνον καὶ μεταβολὴν σημαίνει. 59 τὸ δὲ ὑπόστασιν ἔχον, ἐπιταραχθὲν, καθιστάμενον, ῥίγεος εἰς κρίσιν. 60 τάχα
δὲ καὶ ἐς τριταῖον ἢ τεταρταῖον με-
τάστασιν. 61 Ἐν πλευριτικοῖ- 586
σιν ἕρον ὑπέρυθρον ἔχον λεῖον ὑπόστασιν, ἀσφαλέα κρίσιν σημαίνει. 62 τὸ δὲ ὑπόχλωρον δύανθες, λευκὸν ἔχον ὑπόστασιν
καὶ παχέαν [ἐπικὴ ταχέαν.] 63
τὸ δὲ ἐρυθρὸν σφόδρα καὶ δύανθες,
ὑποστάσιν χλωρὸν ἔχον λεῖον, ἐπ-

ἀκρα-

rarint, ad coxam, & in febre, & sine febre. 43 At quæ emittitur urina pinguedinem habens in subsidentia, febrem significat. 44 Cruenta vero in principio micta, diuturnam: 45 turbata, cum sudore, recidivam. 46 Alba velut jumentorum, capitis dolorem: 47 pelliculosa, convulsionem. 48 Quæ sputo similes subsidentias, aut limosas habet, rigorem indicat. 49 Quæ 280
aranei telis similes, colliquationem. 50 At in febribus erroneis nigræ nubeculæ, quartanam indicant. 51 Decolores autem, nigra innatantia in medio habentes, cum vigiliis & turbatione, phrenitidem: 52 pulverulentæ cum spirandi difficultate, aquam inter cutem. 53 Urina aquosa aut turbata friabili asperitate, alvum liquidam fore significat. 54 Verum tenuis valde urina si densa fiat, num sudorem futu- 285
rum indicat? 55 Jam vero factum, spumosa in seipsam considens. 56 In tertianis cum horrore velut nubeculæ nigræ, horroris inconstantis indicia sunt. 57 Et pelliculosæ urinæ, & cum horrore subsidentes, convulsoriæ sunt. 58 Urina bonam habens subsidentiam, derepente non habens, dolorem & mutationem significat. 59 At subsidentiam habens turbata desinens, rigorem circa judicationem: 60 fortassis autem & in tertianam 290
aut quartanam transitionem. 61 In pleuriticis urina subrubram habens lævem subsidentiam, securam judicationem significat. 62 Cum levi virore ac pallore florulenta, albam subsidentiam habens, etiam celerem. 63 At rubicunda valde & florulenta, subsidentiam cum virore pallidam,

λικρινέα, πολυηρόνιον [τε]
443 σφόδρα [καὶ] παραχώδεα· νέ-
σον, μεταβάλλουσαν ἐς ἄλ-
λο, ἢ μὴ ὀλέθριον. 64 τὸ
δὲ λευκὸν ὑδατῶδες, κε-
μινώδεα πυρρὸν ἔχον ὑπόστασιν,
πόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει.
65 καὶ τὸ χλωρὸν, πυρρὸν
ἔχον ὑπόστασιν κεμινώδεα,
χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει.
66 " Οὖρα τίσι παρ' ὥτα 587
παχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαν-
μένα, φλαῦρον. 67 καὶ τὸ
καταψύχεσθαι ὧδε, πονηρόν. 68
" Κύστις ἀποληφθεῖσα, ἄλλως 588
τε καὶ μὴ ' κεφαλαλγίης, ἔ-
χει τὸ ἀπαρεμῶδες. 69 τὰ νε-
φρώδεα ἐν τοιέτοισιν ἑλκυό-
μενα, δύσκολα, ἢ μὴ ὀ-
λέθρια. 70 ἦ ῥᾳ τι καὶ πα-
ραφρέσι; 71 " Νεφρῶν ἐξ- 589
απίνεον ἄλγημα μὴ ἄρχε ἐ-
πιχέσιος, λιθιδίων ἄρησιν ἢ
παχέων ἄρων σημαίνει. 72 " Τρο- 590
μώδεα πρεσβυτέροισιν ἐν πυ-
ρετῷ, καὶ ἅπως ἐπιφαινόμενα,
λιθιδιὰ πάντα διαρρέει. 73 " Οὖρα ἀ- 591
πόληψις καὶ βάρος ἐν ὑπογρῇ
σημαίνει ὡς τὰ πολλὰ φραγμὸν
ἐπομβρίου. 74 εἰ δὲ μὴ, ἄλλο
ἀῤῥωστίην, ἢν εἰωθὼς ἀῤῥωστέειν. 75
" Ἐν ἑλεώδεσιν ' οὖρα ἀπόλη- 592
ψις κλόνῳ σωτήριος. 76 " Οὖ- 593
ρον ἐν πυρετῷ διάπυος ἔχον ἀφ-
ρῶδες, ὑποστατικὸν, ἢ
ἱδρῶδες. 77 " Ἐν μακροῖσι 594
πυρετοῖσι λεπτοῖσι πλανώδεσι
λεπτῶν οὔρων ἀρήσιες, σπλη-
νώδεες. 78 " Ἐν πυρετῷ ἄλλο- 595
τε ἀλλοίων ἀρήσιες, μακρώσ-
σι. 79 " Τὰ οὐρήματα μὴ ὑ- 596
πομνησάντων, ὀλέθρια. ἦ ῥᾳ
γε τετέοισιν οὐρῆται οἷον εἰ τὸν
ὑπό-

dam, lævem, finceram habens, diuturnum valde turbulentum morbum qui in alium transmutatur, non tamen ' pernicio- 295
sum. 64 Alba vero aquosa, subsidentiam crassas farinæ partes referentem, fulvam habens, dolorem & periculum significat: 65 & quæ cum virore pallida est, fulvam, crassas farinæ partes referentem subsidentiam habens, tempus & periculum significat. 66 Urinæ quæ in his qui juxta aures abscessus habent, cito & modice concoquuntur, malæ sunt: 67 & perfrigerari hoc modo, malum est. 68 Vesica ' in- 300
tercepta tum alias, tum cum capitis dolore, habet quid convulsorium. 69 Quæ in his cum torpore exolvuntur, difficilia sunt, non tamen pernicioſa. 70 Num & aliquantum mente moventur? 71 Renum dolor repentinus, cum urinæ suppressione, calculorum aut urinarum crassarum mictionem significat. 72 Tremores senioribus in febre fiunt, atque sic comparentes, fortassis calculos per urinam ægris ejiciunt. 73 ' Urinæ suppres- 305
sio, & gravitas in imo ventre, plerunque stillicidium urinæ significat futurum. 74 Sin minus, alium morbum ex quo ægrotare solet. 75 In biliosis urinæ intercepto, brevi occidit. 76 Urina in febre densitatem habens divulsam, recidivam aut sudorem significat. 77 In febribus longis, tenuibus, erroneis, urinarum tenuium mictiones, splenicæ sunt. 78 In febre alias aliarum urinarum ' mictiones, morbum 310
producunt. 79 Urinæ quæ minguntur à non recordantibus nec commonefactis, pernicioſæ sunt. Num his minguntur velut si sub-

ὑποσταζιν παράξας. [80] " Οἷσιν ἕρα [παχέα] ὀλίγα, ῥομβώδεα, σὺν ἀπυρέτοισι, πλῆθος οὐ τῶν ἐλθὸν λεπτῶν, ὠφελεῖ. [81] Ἔρχεται δὲ τοιαῦτα, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἀφ' ταχέων ὑποσταζιν ἰσχύ. [82] " Οἷσιν ἕρα ταχέως ὑποσταζιν ἴσχύ, ταχέως ἔπι κρίνονται. [83] " Ἐπιληπτικοῖσιν ἕρα λεπτὴ καὶ ἀπεπτος ὠφελέει τὸ ἔθος αὐτοῦ πλησμονῆς, ἐπίληψιν σημαίνει. [84] ἄλλως τε κἢν τις ἐς ἀκρώμιον, ἢ τὸ ἄχλον, ἢ μεσάφρενον πόνος ἢ ἀσασμὸς ἐμπεπλώκῃ, [85] ἢ νάρκη περιαγίνῃ ἢ σώματος, [86] ἢ παραχρῶδες σύριον ἐωράκῃ. [87] " Τὸ μικρὸν ἐπιφαίνεσθαι, οἷον σταξίας, καὶ ἕρου, καὶ ἐμέτου, καὶ ἀφεδρήματος, κακὸν μὲν πάντως· [88] κάκιστον δ', ἐξ ὧν ἀλλήλων ἰόντα.

VI. " Διαχώρημα κοιλίης βέλτιον, μαλθακὸν, σωιεσηκὸς, ὑποπύῤῥον, μὴ σφόδρα δυσῶδες, [2] ἀφχωρέον τὴν ἐπισημαίνουσαν ὥρην, [3] πλῆθος ἢ ποὸς λόγον τῶν ἐισιόντων. [4] παχυνέσθω ἢ ποὸς τὴν κρίσιν. [5] χρήσιμον ἢ καὶ ἑλμινθας σρογγύλας διεξιέναι ποὸς κρίσιν ποοσάγουσι. [6] " Ἐν ὀξέσι τὸ ἀφρῶδες ποιῆχλον ἀφχώρημα, κακόν. [7] κακὸν ἢ καὶ τὸ ἀκλυδνον. [8] ἔτι ἢ καὶ κάκιστον τὸ ἀληθέσθες κοπρῶδες. [9] κάρον δ' ἐπὶ τούτοισι κακὸν, καὶ αἰμματώδης ἀφχώρησις, καὶ κενεαγγίη ποὸς λόγος. [10] " Κοιλίης λύσις μικρὰ μέλαινα σπογγώδεα ποὸς ἀνάγκην χαλῶσα, μυελὸς τούτοισι ῥηγνύμενον, κακόν. [11] " Γλίσχρον ἄκρηθεν ἢ λοιγὸν ἀφχώρημα, φλαῦρον. [12] φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἄλες ἐζυμωμένον ὑποφλεγματῶδες. [13] ποικρὸν δὲ καὶ ὀκ ποοφιωδέων ὑποσταζις

sidentiam conturbasses? [80] Quibus urinæ paucæ, grumosæ, non sine febre, copia ex his progressa tenuis prodest. [81] Prodit autem talibus ab initio, aut brevi subsidentiam habet. [82] Quibus urinæ cito subsidentiam habent, hi cito judicantur. [83] Comitiali morbo laborantibus urinæ tenues & crudæ, præter morem, sine repletione, morbi invasionem significant, [84] tum alias, tum si quis dolor, aut convulsio, in summum humerum, aut collum, aut dorsum incidat, [85] aut torpor corporis fiat, [86] aut turbulentum insomnium viderit. [87] Parva comparere, veluti sanguinis stillas, & urinam, & vomitum, & alvi egestiones, penitus quidem malum est. [88] Pessimum vero si propinque inter se prodeant.

VI. Alvi egestio optima est mollis, cohærens ac compacta, subfulva, non valde graveolens, [2] prodiens hora consueta, [3] copia pro ratione ciborum ingestorum. [4] Spissum autem fiat ad judicationem. [5] Commodum est & lumbricos rotundos exire simul, ubi ad judicationem tendit. [6] In acutis spumosa, circumbiliosa alvi egestio, mala est. [7] Mala item valde alba. [8] Adhuc vero pejor est quæ farinæ ac sterquilinii speciem refert. [9] Sopor in his malus est, & cruenta egestio, & vasorum vacuatio præter rationem. [10] Alvi interceptio parva nigra, velut caprarum stercora, ad necessitatem coacta emittens, nasus his erumpens, malum. [11] Viscosa mera, aut alba alvi egestio, mala est. [12] Mala est & abunde multum fermentata, subpituitosa. [13] Prava item ex compactis quibusdam

σαις ὑποπέλιος ἰλυώδης μετὰ χολώδεος. 14 " Αἷμα λαμπρὸν 605
ἀφρῶδες, κακόν· ἄλλως τε κἂν
τις ὀδύνη παρῇ. 15 ' Τὸ ἀφρῶ- 606
δες περίχολον ἀφόρημα, φλαῦρον. 16 καὶ ἐκλεροῦντα σὺν τοιού-
τοις. 17 " Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι τὸν 607
ἀφρῶδες ἐπένθισμα, κακόν. 18
μάλιστα δὲ ὅσῳ πεπονηκότι καὶ
παρενεχθέντι. 19 ἦ ῥα δὲ τούτοι-
σι τὰ ἀλγήματα; 20 " Λεπτὸν 608
ἔπαφρον ἀφόρημα, ὑδατῶχο-
λον ἴσχον ὑπόστασιν, πονηρόν. 21
πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πυῶδες. 22 καὶ τὸ
μέλαν αἱματῶδες πονηρὸν σὺν
πυρετῷ, καὶ ἄλλως. 23 καὶ τὸ ποι-
κίλον καθαπερὲς ἀφόρημα,
φλαῦρον. 24 καὶ χεῖρον ὅσῳ φοβε-
ρώτερον τῇ χροιῇ, πολλῷ σὺν φαρ-
μακείοισιν. 25 σὺν γὰρ τούτοισιν ἀ-
κίνδυνον, μὴ πλήθει ὑπερβάλλον.
26 καὶ τὸ ψαφερὸν μαλθακὸν σὺν
πυρετῷ ἀφόρημα, [φλαῦρον.]
27 φλαῦρον ἢ καὶ τὸ ξηρὸν, ψαθυ-
ρὸν, ἄχροον. 28 καὶ ἄλλως, καὶ λὺ
κοιλίῃ καθυγράνῃ. 29 μελάνων
ἢ ἐρυθρολόφνων. 30 " Ὑ- 609
γρὸν ἀφόρημα, καὶ ἀθρόον, καὶ κὴ
μικρὸν, κακόν. 31 τὸ μὲν γὰρ ἀγρυ-
πνίῃ, τὸ δ' ἔκλυσιν τοῦ σώματος
ποιήσει. 32 " Εὔυγρον ὑποφάρεον 610
ἀφόρημα ἐξεψυχρμένον μὴ ἀ-
πύρεκτον, φλαῦρον. 33 τὰ ἐπὶ τούτοι-
σι ῥίγεα κύστιν καὶ κοιλίῃ ἐπιλαμ-
βάνει. 34 ὑδατῶδες ἢ σφόδρα ἀφό-
ρημα μὴ παυόμενον ἐν ὀξέσι,
κακόν. 35 καὶ μᾶλλον εἰ καὶ ἀδιψήσει.
36 " Ἐξέρυθρον ἐν ἐκπλύσει δια- 611
χώρημα, φλαῦρον. 37 φλαῦρον δὲ
καὶ τὸ σφόδρα χλωρὸν, ἢ λιθῶδες,
ἢ ἀφρῶδες, ἢ ὑδαρές. 38 καὶ τὸ
μικρόν τε καὶ χλίχνον, καὶ λεῖον
καὶ ὑποχλωρον, κακόν. 39 καὶ τὸ
κομμε-

busdam innatantibus, subsidentia sublivida, ' purulenta, cum 330
bilioſa. 14 Sanguinem ſplendidum egerere, malum eſt, tum alias, tum ſi quis dolor affuerit. 15 Spumoſa, circumbilioſa alvi egeſtio, mala eſt. 16 Sed & morbum regium ex talibus incurrunt. 17 In bilioſis alvi egeſtionibus ſpumoſa florulenta, mala eſt, 18 maxime ei cui lumbi doluerint, & mente motus fuerit. 19 Num autem his dolores? 20 Tenuis ſpumoſa alvi egeſtio, aquoſam cum virore pallidam habens ' ſubſidentiam, mala eſt. 335
21 Mala etiam purulenta: 22 & nigra cruenta, mala, cum febre, & alias: 23 & varia, abunde bile colorata egeſtio, mala eſt, 24 tantoque deterior quantum colore magis horrenda eſt, præterquam in medicamentorum uſu. 25 In hoc enim periculo vacat, ſi non copia excedat: 26 & tenuis, mollis egeſtio, in febre mala eſt. 27 Mala quoque ſicca friabilis, decolor, 28 tum alias, tum ſi alvum humectet. 29 Nigris vero antea egreſſis ' occidit. 340
30 Liquida alvi egeſtio, & acervatim, & paulatim contingens, mala eſt: 31 altera enim vigilias, altera exolutionem facere poterit. 32 Liquida ſubtenuis alvi egeſtio perfrigeſcens, non ſine febre, mala eſt. 33 Rigores in his veſicam & ventrem corripiunt. 34 Aquoſa vero valde non deſinens in acutis, mala: 35 & magis ſi etiam ſitim non habuerit. 36 Valde rubicunda egeſtio in alvi profluvio, mala eſt. 37 Mala ' quoque valde cum virore 345
pallida, aut alba, aut ſpumoſa, aut aquoſa: 38 & parva, & viſcoſa, & levis, & cum virore ſubpallida, mala eſt. 39 Et ſopo-

κωμαλώδεσι νενωθρευμένοισιν ὑγρὸν
διαχώρημα, κάκιστον. 40 θανατώδες δὲ καὶ αἱμορροεῖν αἱμαλώδες
πολὺ γρομῶδες. 41 ' λευκόν τε καὶ ὑγρὸν μετὰ κοιλίης μετεώρου. 42
" Διαχώρημα μέλαν οἷον αἷμα, καὶ σὺν πυρετῷ, καὶ αὖθι πυρετῷ, πονηρόν. 43 καὶ πάντα τὰ ποικίλα, καὶ τὰ κοιλιοφθόρα πονηρά. 44 " Τὰ ἐς ἀφρώδεα ἄκρητα τελευτῶντα διαχωρήματα, παροξυντικὰ μὲν πᾶσι, τοῖσι δὲ σπασμώδεσι καὶ πάνυ. 45 ἐκ τοιούτων τὰ παρ' ἕδρης ἀνίσταται. 46 τὰ δὲ ἐξυφαινόμενα, καὶ πάλιν συνιστάμενα, ἄκρητα, κοπρώδεα, μῆκος νόσου σημαίνει. 47 τὸ δὲ ἐξέρυθρον ἐν πυρετῷ, παραφρονικόν. 48 τὸ δὲ λευκὸν ' κοπρῶδες, ἰκτέρῳ δύσκολον. 49 τὸ δ' ὑγρὸν ἐν τῇ πεφθήναι λαβὸν ἔρυθος. 50 " Αἱμορραγίσι γλίσχρον διαχώρημα μέλανι διαποίκιλον, κακοήθες· 51 μάλιστα δὲ ἐκλεύκοισι. 52 (') Ἐκλευκον διαχώρημα ἐν πυρετῷ ἐκ δύκελνες. 53 " Κοιλίη ταραχώδης σμικρῆσι πυκνῆσιν ἀναγάστοις, σιτηγόνας ἐπιτείνει. 54 λύει δὲ καὶ ἐπὶ προσώπῳ ἐρυθήματα. 55 " Κοπρώδης μὲν τόνου διαχώρησις, ' κοιλίης πονηρίην σημαίνει. 56 φλεγματώδης δὲ ὀξέος μὲν κεφαλαίου, δυσεντερίην. 57 πάχα δὲ καὶ ὀσφυαλγίην. 58 τοῖσι τοιούτοισι κοιλίης ἐπιστάσιν ἐπὶς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα παχὺ ὀγκυλομένη, ἔχει τι σπασμῶδες. 59 τὸ ἐπιρρίγειν τούτοισιν ὀλέθριον. 60 " Οἷσι μέλαινα διαχωρέει, ἐφιδρῶσι ψυχροῖς. 61 " Οἷσι κοιλίη καὶ ἀρχὰς παραστῇ, τὰ δὲ ἕδρα μικρά, ἐπαναγόντων [δὲ] κοιλίη μὴν

roſis torpefactis liquida egeſtio, peſſima eſt. 40 Lethale autem & alvum ſanguine manare, multa grumoſa egeſtione, 41 itemque alba ac liquida, cum ventre in tumorem elevato. 42 Egeſtio alvi nigra velut ſanguis, & cum febre, & ſine febre, mala eſt. 43 Malæ item omnes ' variæ, 350 abunde ex bile coloratæ. 44 Egeſtiones deſinentes in ſpumoſas meracas, omnes quidem exacerbant, convulſos autem etiam valde. 45 Ex talibus abſceſſus juxta aurem emergunt. 46 At quæ valde liquidæ fiunt, & rurſus compactæ, meracæ, ſtercoraceæ egeſtiones, longitudinem morbi ſignificant. 47 Valde rubicunda in febre, delirium. 48 Alba ſtercoracea morbo regio difficilis eſt, 49 itemque liquida quæ ' ſepoſita ruborem capit. 50 355 In ſanguinis eruptionibus viſcoſa egeſtio nigris variegata, maligna eſt, 51 maxime autem valde albidis. 52 Valde alba egeſtio in febre, non bene judicat. 53 Alvus turbulenta parvis frequentibus ad egerendum progreſſibus, maxillas intendit. 54 Solvit etiam rubores in facie obortos. 55 Stercoracea cum contentione egeſtio, alvi affectionem ſignificat. 56 Pituitoſa vero acute cum ' oris ventriculi 360 dolore, dyſenteriam: 57 fortaſſis autem & lumborum dolorem. 58 Talibus alvi circumtenſio ad neceſſitatem liquida demittens, citius reſtitans, habet quid convulſorium. 59 Inſuper rigere his pernicioſum eſt. 60 Quibus nigra per alvum prodeunt, frigidum ſudorem excludunt. 61 Quibus alvus ab initio turbatur, urinæ vero paucæ ſunt, & progreſſu temporis alvus quidem

μὴ ξηραίνει), τὸ ὑ ἕρον ὠλιηθὲς λεπτὸν, τούτοισιν ἀποστάσιες ἐς ἄρθρα. 62 " Αἱ κῦ ' μικραὶ ἀναστάσιες, ῥιγώδεες. 63 καὶ εἰσὶ φλαῦρον ἀφαίρημα, δυσκολώτατον τεταρταίοισιν ἐρεθισμόν. 64 " Αἱ πυκναὶ καὶ μικραὶ ἀναστάσιες ὑστεγλιχροὶ, ἔχουσαι μικρὰ κατωφόδεα, μετ' ὑποχονδρίου καὶ πλευρῆς ἀλγήματα, ἱκτερώδεες. 65 ἦ ῥα ἐπισταίντων ὅτι σκληροῖσιν; 66 οἶμαι ὑ καὶ αἱματῶδες εἶναι τούτους. 67 τὰ δ' ἐς ὀσφὺν ἀλγήματα σὺν τούτοισιν αἱματῶδες. 68 Οἷσιν αἷμα ἀφαιρεῖ λαμπρὸν, τὸ μὲ κάρη καὶ κεφαλαλγίης ἐπιχλιαίνεσθαι, ὀλέθριον. 69 " Τὰ γλίσχρα ' χολώδεα μᾶλλόν τι τὰς ἀποστάσιας ποιεῖ. 70 " Ὅσα κοιλίης καθυγραινομένης οἰδήματα μειοῖ μὲ ἀλγημάτων, κακόν. 71 κοιλίης δ' ἐπιστάσης, ἄλλα δὲ πάντα μὴ νεωτερισθέντα, ταχέως καθαρήγνυ), καὶ κακοηθέστερον. 72 τὰ ἐμέσματα ἐπὶ τούτοισι πονηρὰ καὶ θηριώδεα. 73 " Οἷσιν ἐπὶ φλογώδεσι καὶ ἐξερύθροις λυομένοις, δυσῶδες, λάβρον, ὑπερέρυθρον, ἐλπὶς σημαίνεται. 74 " Ὁ ὠχρώδης χρὼς σημαίνει κοιλίην πονηρευομένην. 75 ἐπὶ τούτοισιν ' ἐξέρυθρα σαρκώδεα μάλιστα δίδωσι. 76 " Ἐπὶ κοιλίῃ χολώδει, μαλθακῇ, κατωφόδει, καύματα ἐπιφανέντα, παρ' ἓς ἔπαρμα ποιεῖ. 77 " Χολώδεα ἀφαιρήματα κώφωσις παύει 78 κώφωσιν δὲ παύει χολῶδες ἀφαίρημα. 79 " Τὰ ἐρυσιπελατώδη ὑπερώνα βεβῶντα πρὸς κενεῶνα καὶ ἧπαρ κοίλην σημαίνει κοιλίην πονηρευομένην. 80 " Ἐκλυσις ὀδυνέουσα λύουσα κοιλίην ρα-

quidem siccatur, ' urina vero tenuis redundat, his absceſſus ad articulos fiunt. 62 Progreſſus ad egerendum paulatim contingentes, horrorem ac rigorem inducunt: 63 & quibus larga fit egeſtio, difficillimum eſt quartanis incipientibus. 64 Frequentes ad egerendum progreſſus paulatim contingentes, pauca ſtercoracea ſubviſcoſa habentes, cum præcordii & lateris dolore, morbum regium denotant. 65 Num his ſuppreſſis hi cum virore ' palidi fiunt? 66 Arbitror autem & hoc ſanguinem effundere. 67 At dolores in lumbis, in his ſanguinem fundentibus, 68 ſanguinem egerunt ſplendidum. Cum ſopore, & capitis dolore, caleſcere inſuper, pernicioſum eſt. 69 Vilcoſæ, bilioſæ, magis abſceſſus juxta aurem faciunt. 70 Quicunque tumores alvo humecta elevantur, cum doloribus, malum. 71 Alvo vero ſuppreſſa, & nulla alia renovata, ' cito rumpuntur, & malignius eſt. 72 Vomitiones in his, malæ & ferinæ. 73 Quibus & flammeis & valde rubicundis ſolutis, graveolens, larga, ſubrubra fit, hi ne inſaniant timor eſt. 74 Corpus ſquallidum alvum male affectam ſignificat: 75 in his valde rubicundæ, inſtar purulentæ carunculæ, egeſtiones maxime prodeunt. 76 Ad alvum bilioſam mollem ſtercoracea egerentem, ardores comparentes, ' tumorem juxta aurem faciunt. 77 Bilioſas egeſtiones ſurditas ſedat, 78 & ſurditatem ſedat bilioſa alvi egeſtio. 79 Puſtulæ ſerpiginoſæ ſupra inguina, ad laterum mollitudinem ac pubem oborientes, alvum male affectam ſignificant. 80 Exolutio dolorem ſolvens, alvum

μάλα κοιλαίνει. 81 " Τὰ καθ' ἕδρην ὀδυνώδεα σκληρύματα κοιλίην ἐπιτείνουσι. 82 " Θανατώδεα ἐστὶ τὰ ἀφιστάμενα τῶν ἀποκριμάτων τὰ λιπαρὰ, καὶ τὰ μέλανα, καὶ τὰ πίλιον μὴ δυσῳδίης, 83 καὶ τὰ χολώδεα ἔχοντα ἐν ἑωυτοῖσι φακῶν ἢ ἐρεβίνθων ἐοικότα ἀποστάσια, ἢ οἷον ῥόμβους αἵματος δυσειδέας, καὶ τὰ ὀδμὴν ὄμφιον τῶν ἢ νηπίων, 84 καὶ τὰ ποικίλα, τὰ δὲ αὐτὰ καὶ χρόνια. 85 γίνοιτο δ' ἂν τοιοῦτον αἵματώδεες, ξυσματώδεες, χολώδεες, μέλανα, πρασσώδεα, καὶ ὀμοῦ, καὶ συναλλάξ. 86 θανατώδεες ἢ καὶ πᾶν ἐστὶ τὸ ἀναφδήτως διεξιόν. 87 " Ποῖοι χαλεπῶς καὶ βραδυπνοέοντες πνεύματα βηχώδη ἐρεύγουσιν ὑποστόμφους, εἶτα καὶ ἐλεύθερα, σημαίνει πόνον κοιλίης. 88 μετ' αἵματος ῥαγίδα μελάνων ἀποχώρησις, κακόν. 89 πονηρὸν ἢ καὶ ἐξερυθραίνεται. 90 τεταρταίοισιν αἱ τοιαῦται αἱμορροΐαι. 91 κωματώδεες δὲ τούτων σπασμῶ τελευτῶσι μελάνων προσελθόντων. 92 " Οἷσι μέλανα διαχωρέει, ἐφιδρῶσι ψυχροῖς. 93 " Αἱ ἐξαίφνης φλεγμονὴ κλύσιες κοιλίης, ἐν τοῖσι τελευτῆσι χρονίοισιν, ἄφωνοι προσδοκέονται. 94 " Αἱ λεπταὶ μελάνων ἀποχωρήσιες αἱ φλεγμώδεες, βελτίους τοῖσι τοιούτοισιν. 95 αἱ τοιαῦται ὠφελέουσι μάλιστα καὶ τὰ ἡλικίῃ ἢ προακμάζουσι. 96 " Πάσι τε κνησμώδεα μελάνων ἀποχωρήσιος σημαίνει, καὶ ἔμετον βρομώδεα. 97 καὶ τρομώδεα ξὺν δήγματι κεφαλαλγίης, τὰ μέλανα ἀποχωρήματα. 98 φαίνεται τοιούτων ἔμετος διέρχεται, καὶ ἐμέσαντες συχνὰ τοιαῦτα προσδοκῶνται. 99 " Οἷσι ἢ ἐπὶ τοσοῦτον κοιλίης παροξύνεται φλὲψ κρίσιν, κάτω μέλανα διέρχεται. 100 " Ἐπὶ

alvum maxime humectat. 81 Juxta ſedem doloroſæ ſuppurationes alvum turbant. 82 Lethales egeſtiones ſunt, pinguis, nigra, livida cum gra- 385
veolentia, 83 & bilioſa, habens in ſe ſimile quiddam ciceri aut fabis freſis, aut veluti floridos ſanguinis grumos, & quæ odore ſimilis eſt egeſtioni infantium, 84 & varia eademque diuturna. 85 Talis autem fuerit cruenta, ramentoſa, bilioſa, nigra, praſina, & ſimul, & permutatis vicibus. 86 Lethalis quoque omnis eſt quæ ſenſum ægri fugiens exit. 87 Qui potum difficulter deglutiunt ſpiritu tuſſiente, eructatio ſubtracta intro revoluta dolorem ventris ſignificat. 89 Malæ ſunt etiam egeſtiones valde rubræ æruginoſæ 90 in quartanis. Et tales ſanguinis fluxiones 91 ſoporoſæ ſunt: ex his convulſione moriuntur, nigris antea egreſſis. 93 Exolutiones alvi repentinæ præter rationem, in diuturnitate temporis conſumptis, una cum vocis tremula interceptione, pernicioſe habent. 94 Tenues nigrorum egeſtiones horrificæ, 395
meliores talibus ſunt. 95 Tales proſunt maxime in ætate ante vigorem. 96 Pruriginoſæ affectiones omnibus nigrorum egeſtionem ſignificant, & vomitum grumoſum. 97 Et tremulæ affectiones cum morſu ac capitis dolore, nigras egeſtiones ſignificant. 98 Ante tales vomitus prodit: & ubi vomuerunt, multæ tales inſuper detrahuntur. 99 Quibus in alvi turbatione exacerbatur morbus, circa judi- 400
cationem nigra inferne prodeunt. 100 Ex alvo diutine affecta,

κοιλίη μακρῇ ἐμετώδεσι, χολώδεσιν, ἀποσιτίσισιν, ἰδρὼς ' πολὺς μὴ ἀδυναμίης ἐξαπίνης, κλέινῃ. 639
101 " Ἐν φαρμακείῃσιν ὧν τῷ ἐπὶ ῥῶ λεπτὸν συχνῶς αἷμα ὀλιγηθρόμον, φλαῦρον. 640
102 " Τὰ κῆ κοιλίῃ σκληρύνεται μὴ πόνε πυρετῶδεσιν ἅμα φελικώδεσιν, ἀποσίτοισι, σμικρὰ ἐφυγρωμένης, κάθαρσιν ἢ διόδους, ἴε) ἐς ἐμπύησιν. 641
103 " Ἅμα πυρετῷ κοιλίη ταραχώδης τρόπον ἁλμυρώδεα, κωματώδεσι νωθροῖσιν ἢ πίνυ παρέπεσεν. 642
104 " Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κεπιώδεϊ, κεφαλαλγικῶ, διψώδεϊ ἀχρύπνῳ, ἐξερύθρῳ ' ῥωμαλέα λυομένης ἐλπὶς σωματώδεος, ὧν δύσπνοοι ἔωσι. 643
105 ὡς τὸ σκληρὸν δύπνοον, ἄσηνόν τε κοιλίης ἐπιστελθέσης.
106 " Τὰ κακωματώδεα διαχωρήματα τόνον ἴσχοντα, κοιλίῃ πονηρευομένῃ σημήνῃ. 644
107 " Τοῖσι χολώδεσι κοιλίη ταραχώδης, μικρὰ πυκνὰ διδοῦσα, τονώδεα μικροῖσι μυξώδεσι, πόνον ὡς τὸ λεπτὸν ποιέουσι, καὶ ἧσον σὺν δύλυτος ἰὸν ἐς ὕδρωπα σὺν τοιούτων ἀποτελεῖται. 645
108 " Αἱ τρομώδεες γλῶσσαι σημεῖον ἐνίοισι κοιλίης καταῤῥαγησομένης. 646
109 ' Οἷσι καῦμα γίνε), ἐφιδρῶσι ἢ ἐλθόντων, πυρετὸς παροξυνε). 647
110 " Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι καθάψυξις μεθ' ἱδρῶτος, φλαῦρον. 648
111 " Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι τὰ ἀπὸ ἑλῶν αἵματα ἐπιῤῥυέντα, θανατώδες. 649
112 " Διαχώρημα καθαρὸν ἐπιγινόμενον λύει πυρετὸν ὀξὺν μεθ' ἱδρῶτος.

cta, vomentibus, bilioſis, cibum faſtidientibus, ſudor multus cum impotentia repentina, occidit. 101 In medicamentorum uſu, in defluxione, tenuis abunde ſanguis eliqueſcens, malum eſt. 102 Duricies circa ventrem cum dolore, in febribus cum horrore cibos averſantibus, alvo parum ad purgationem humectata, ' non ſuppurantur. 103 Una cum febre alvus turbata ſalſuginoſo modo, ſoporoſos, torpidos non valde comitatur. 104 Ex alvo liquida laſſatos, caput dolentes, fiticuloſos, vigilantes, valde rubicunda egeſtione ſolutos, timor eſt ad inſaniam deventuros eſſe, ſi difficulter ſpiraverint. 105 Ad hoc ubi quis cum virore palleſcit, bene ſpirare noxium non eſt alvo inſuper probe egerente. 106 Aduſtæ ' egeſtiones contentionem habentes, alvum male affectam ſignificant. 107 Bilioſis alvus turbata, parva, frequenter egerens diſtendentia cum paucis mucoſis, dolorem circa tenue inteſtinum hæc faciunt, & urinam non facile prodeuntem, ex talibus ad hydropem deſinunt. 108 Linguæ tremulæ quibuſdam alvi eruptionis futuræ ſignum ſunt. 109 Quibus ardor fit, & ad egreſſas egeſtiones ' alvi, inſuper exſudant, his febris exacerbatur. 110 Ex alvis liquidis perfrigeratio cum ſudore, mala. 111 Ex alvis liquidis, ſanguis de gingivis defluens, lethalis eſt. 112 Alvi egeſtio pura ſuperveniens, ſolvit febrem acutam cum ſudore.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΔΟΝΤΟΦΥΙΗΣ. HIPPOCRATIS DE DENTITIONE.

Basil. græc. Foesius sect. III. 49. 267. Basil. lat.

pag 53

Τὰ φύσει δύσφορα τῶν παιδίων ἐκ ἀνάλογόν τι σαρκώσιος καὶ τὸ γάλα ἐλαύνει. 2 τὰ βορὰν καὶ πολὺ ἕλκοντα γάλα ἐκ ὡσαύτως λόγον σαρκοῦται. 3 τὰ πολὺ διαρέοντα τῶν ἐλαυνόντων, ἥκιστα σύντηκα. 4 οἷσιν πολλὴ φέρεται ἡ κοιλίη, καὶ δύσπεπτοι, ὑγιηνότεροι. 5 οἷσιν ὀλίγη διάρροια ἔνεστι καὶ μὴ ἀνάλογον τρέφονται, ἐπίνοσοι. 6 οἷσι δὲ πολὺ γαλακτῶδες ἀπεμέει, κοιλίη ξυνίσταται.

40

II. Οἷσιν δὲ ὀδοντοφυίη ἡ κοιλίη πλείω ὑπάγει, ἢ ὅσον ἀπῆκται, ἢ οἷσιν ὀλιγάκις. 2 οἷσιν ἐπὶ ὀδοντοφυίη πυρετὸς ὀξὺς ἐπιγίνεται, ὀλιγάκις ἀπῆν. 3 οἷσα ὀδοντοφυεῦντα διάγει μᾶλλον, καὶ ἀφορμὰ ἐόντα, κίνδυνον ἀπαλλάσσει ἐπιλαβεῖν. 4 τὰ δὲ χειμῶνι ὀδοντοφυεῦντα, τῶν ἄλλων ὁμοίων ἐόντων, βέλτιον ἀπαλλάσσει. 5 οὐ πάντα τὰ ἐπὶ ὀδοῦσι ἀπαθένεα, τελευτᾷ· πολλὰ δὲ καὶ ἀφισώζεται. 6 τὰ μὴ βιαίως ὀδοντοφυεῦντα, χρονίζει· ἐν δὲ τῇ ἀφικνεῖσθαι ἰσχναίνεται μᾶλλον. 7 οἷσι δὲ τῷ ὀδοντοφυέϊ χλιεῶνας ἔχει, ταῦτα καὶ προσεχόντως ἥδιστα, ῥᾷον φέρει ὀδοντοφυίην. 8 τὰ διαρεῦντα πλέον ἢ ἀφικνεῦντα ὡς λόγον, δύσφορώτερα. 9 οἷσιν ἐρέεται μὴ ὡς λόγον, κοιλίη δὲ πυκνῶς ὠμὰ ἐκ παιδίων πυρηνῆ, ἐπίνοσα

pag 74

PUERI natura habi- IV tiores, non pro carnositatis ratione etiam lac fugunt. 2 Voraces vero & multum lactis trahentes, non pro ratione carnosi fiunt. 3 Pueri fugentes si multum mingant, minime anniculi fiunt. 4 Quibus alvus multum profluit, & bene concoquunt, hi sanio- 5 res sunt. 5 Quibus modice profluit, & voraces sunt, & non pro ratione similiter nutriuntur, morbosi. 6 Quibus multum lactosum revomitur, his alvus supprimitur.

II. Quibus in dentitione alvus amplius subducit, minus convelluntur, quam quibus parum. 2 Quibus in dentitione febris acuta accedit, parum convelluntur. 3 Quicunque dentien- 10 tes habitiores manent, & altiore somno utuntur, periculum est ne convulsione corripiantur. 4 Qui hyeme dentiunt, reliquis similibus existentibus, melius liberantur. 5 Non omnes, in dentitione convulsi, moriuntur, sed multi etiam servantur. 6 Qui cum tussicula dentiunt, tardius dentes producunt, in perpunctione autem magis gracilescunt. 7 Quicunque in dentiendo hyemem habent, si attente tra- 15 ctentur, dentitionem facilius ferunt. 8 Qui plus mingunt quam egerunt, pro ratione habitiores sunt. 9 Qui non pro ratione mingunt, verum alvus frequenter cruda à pueris egestir, mor-

ἐπίνοσε. [10] τὰ δὲ ὕπνακ καὶ δύτερο-
φα πολὺ ἀναλαμβάνῃ, καὶ ὠφέλη-
κεν " ἐχ ἱκανῶς διωκημένον. [3]
[11] τὰ παρεδίοντα ἐν τῷ γηλάζειν,
ῥᾷον φέρῃ ἀπογλακτισμόν. [12]
" τὰ πολλάκις παρηγεῖται διαγ- [4]
μὸν ἐ ἀπεπτῶν καὶ ' κοιλίῃ, πολεῖ-
σε τ ἐν πυρετῷ ὑπνώδεα. [13] τὰ
ἐν παιδιοῖσι ἕλκεα αὖθι πυρε-
τῶν γινόμενα, ἀσφαλέστερα. [14]
ὀκόσοισιν ἐν τῷ γηλάζειν τ νηπίων
βὴξ ἐκπίπτει), σαφυλὴ εἴωθεν
μείζονα ἔχειν.

III. Ὀκόσοισι πυκνὸν ἐν
παιδιοῖσι " νομαὶ ὑφίστανται), τ
πυρετῶν μενόντων καὶ βηχῶν, κίν-
δυνῶδες πάλιν γίνεται ἕλκεα " τὰ [6]
παλινδρομήσαντα. [2] ἐν ἰσθμοῖσι
ἕλκεα τοῖσι νηπίοισι, κινδυνῶδεα.
[3] τοῖσι παιδίοισιν ἀξιολόγοις ἕλκε-
σιν ἐν παιδιοῖσι, καταπίνειν
δυναμένοις, σωτηρίης ἐστίν. [4] ὁκόσα
δ ' μᾶλλον τ ἐκτέρου μὴ δυνα-
μένων καταπίνειν ἐν παιδιοῖσιν
ἕλκεσι. " πολὺ τὸ χολῶδες ἀνε- [7]
μεῖται, ἢ καὶ κοιλίῃ ἔρχεται, κινδυ-
νῶδες. [5] ἐν τοῖσιν ἐν παιδιοῖσιν
ἕλκεσιν ἀραχνιῶδές τι ἐὸν, ἐκ ἀγα-
θόν. [6] ἐν τοῖσι παιδιοῖσιν ἕλκε-
σι μὴ τὰς πρώτας χρόνους ἀναῤῥεῖν
φλέγμα ἄφαρ ἐ τὸ μάθῃς, ἐκτέρου
ἐκ ἐὸν, χρήσιμον. [7] ὅμως ἀνακλέον. [8]
λῷον δ ἀρξῃ καὶ ξυνδιδῷ πάντως,
ἀσμένιζέον. [9] τὸ δ μὴ ἔτως ἄφαι-
ρέον, δύλασητέον. [10] ῥυμμάζον-
μένοις παιδίοισι κοιλίη ' καὶ ἐνεχθεῖσα πολέα λύει τὰς ξηρὰς
βῆχας. [11] παιδίοισιν ἀνενεχθὲν π
πεπεμμένον, πολέα λύει. [12] τὰ
πολλὰ χρόνου ἐν παιδιοῖσιν
ἕλκεα ἀναμένει μένοντα, ἀκίν-
δυνα πρὸ τῶν πέντε ἢ ἓξ ἡμερέων.
[13] τὰ πολὺ γάλα τ γηλαζόντων
ἀνα-

morbosi sunt. [10] Qui bene dormiunt, & habitiores sunt, multum alimentum adsumunt, idque adjacet, non sufficienter distributum. [11] Qui dum sugunt interim cibum adsumunt, facilius ablactationem ferunt. [12] Qui sæpe cruenta ac ' cruda per alvum egerunt, plurimi in febre somniculosi sunt. [13] Ulcera in tonsillis citra febrem facta, securiora sunt. [14] Quibus infantibus in sugendo tussis instat, uvam majorem habere solent.

III. Quibus cito in tonsillis ulcera serpentia consident, febribus ac tussi permanentibus, periculum est rursus generanda esse ulcera recurrentia. [2] Ulcera tonsillarum in infantibus periculosa. [3] Pueris memorabilis ' magnitudinis, si ulcera in tonsillis sint, & deglutire possint, salutis signum est. [4] Quum vero majores prioribus deglutire in tonsillarum ulceribus non possunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculosum est. [5] In ulceribus tonsillarum si quid araneosum ineſt, non bonum. [6] In tonsillarum ulceribus post prima tempora, pituitam per os effluere, si prius non fuit, commodum est, [7] & tamen ' reducenda est. [8] Si vero incipiat, & omnino remittat, gaudendum est. [9] Si autem non sic effluat, vereri oportet. [10] Qui tonsillas destillatione vexatas habent, his alvus amplius subducta, siccas tusses solvit. [11] Verum pueris si quid concocti superne prodierit, amplius solvit. [12] Ulcera multo tempore in tonsillis circa argumentum manentia, ante quintum aut sextum diem periculosa non sunt. [13] Sugentes ' qui multum lactis

' adsu-

ἀναλαμβάνοντα, " ὡς τὸ πολὺ ὑπνώδη. 14 τὰ μὴ δύσοφέα τῶν ἡλαζόντων ἄτροφα καὶ δυζανάληπτα. 15 ἕλκεα ἐν ἥρῳ γιγνόμενα ἐν παιδιοῖσι χείρονα τῶν ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσι. τέχνον γὰρ νέμεται. 16 τὰ ἐπὶ σταφυλῇ νεμόμενα ἕλκεα ἐν παιδιοῖσι, ' σωζομένοισι τὴν φωνὴν ἀλλοιοῖ. 17 τὰ ἐπὶ φάρυγγα νεμόμενα ἕλκεα χαλεπώτερα καὶ ὀξύτερα, καὶ ἐπιπολὺ δύσπνοιαν ἐπιφέρει.

8 ' adsumunt, utplurimum som- 35
niculosi sunt. 14 Sugentes qui non probe aluntur, macilenti fiunt, & ægre vires recolligunt. 15 Ulcera in tonsillis æstate facta, pejora sunt quam aliis temporibus, citius enim proserpunt. 16 Ulcera in tonsillis circa uvam proserpentia in his, qui servantur, vocem alterant 17 Ulcera proserpentia circa fauces, graviora & magis acuta, ' ut- 40
plurimum spirandi difficultatem inducunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ.

HIPPOCRATIS DE ALIMENTO.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 49. 380. Basil. lat.

543 pag 110 ΤΡΟΦΗ, καὶ τροφῆς εἶδος, μία καὶ πολλαί. 2 μία μὲν, ἢ γένος ἓν· 3 εἶδος δὲ, ὑγρότητι καὶ ξηρότητι. 4 καὶ ἐν τελέοισιν ἰδέαι, καὶ πόσον ἐστὶ, καὶ ἐς τίνα, καὶ ἐς τοσαῦτα. 5 ' αὔξει δὲ, καὶ ῥώννυσι, καὶ σαρκοῖ, καὶ ὁμοιοῖ, καὶ ἀνομοιοῖ τὰ ἐν ἑκάστοισι κατὰ φύσιν τὴν ἑκάστου καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς δύναμιν. 6 ὁμοιοῖ δὲ ἐς δύναμιν, " ὁκόταν κρατέῃ μὲν ἡ ἐπιοῦσα, ἐπικρατέῃ δὲ ἡ προϋπάρχουσα. 7 " γίνεται δὲ καὶ ἐξίτηλον, ὁτὲ μὲν ἡ προτέρη ἐν χρόνῳ ἀπολυθεῖσα ἢ ἐπιτεθεῖσα, 8 ὁτὲ δ' ἡ ὑστέρη ἐν χρόνῳ ἀπολυθεῖσα ἢ ἐπιτεθεῖσα. 9 ἀμαυροῖ δὲ ἐκπίπτουσα ἐν χρόνῳ καὶ μὴ χρόνον ἡ ἔξωθεν συνεχὴς ' ἐπισκεληθεῖσα, 10 καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον

1 ALIMENTUM & ali- 1
menti species, unum & multæ: 2 unum quidem, quatenus unum genus est. 3 Species vero humiditate ac siccitate finitur. 4 Et in his formæ, ac quantitas est, & ad quædam, & ad tot. 5 Auget autem, & corroborat, & incarnat, & ' assimilat, & 5
dissimilia facit quæ in singulis sunt, juxta uniuscujusque naturam ac facultatem quæ ab initio adest 6 Assimilat autem pro viribus, quum id quod superingeritur superatur, id vero quod prius inest superat. 7 Exile autem fit aliquando quidem prius, in tempore dissolutum aut insuper appositum, 8 aliquando vero posterius, in tempore ' dissolutum aut ap- 10
positum. 9 Destruit autem utrunque in tempore & post tempus, id quod extrinsecus assiduo superingestum est, 10 & per mul-

tum

χρόνον ἕστρεμνίως πᾶσι τοῖσι μέλεσι ἀμφιπλακείσα· [11] καὶ τὸν μὲν ἰδίων ἰδέων ἐξεβλάστησε, τὸν δὲ ἑτέρων, [''] ἔστιν ὅτε καὶ τὰς ἑτέρας, ἐξημαύρωσε.

II. Δυνάμεις δὲ τροφῆς ἀφικνέεται καὶ ἐς ὀστέον καὶ πάντα τὰ μέρεα αὐτῆς, καὶ ἐς νεῦρον, καὶ ἐς φλέβα, καὶ ἐς ἀρτηρίην, καὶ ἐς μυῶν, καὶ ἐς ὑμένα, καὶ σάρκα, [2] καὶ πιμελὴν, καὶ αἷμα, καὶ φλέγμα, καὶ μυελὸν, [3] καὶ ἐγκέφαλον, καὶ νωτιαῖον, καὶ τὰ συντοδιάμφω, [4] καὶ πάντα τὰ μέρεα αὐτῶν· [5] καὶ δὴ καὶ ἐς θερμασίην, καὶ πνεῦμα, καὶ ὑγρασίην. [6] [''] τροφῆς δὲ τὸ τρέφον τοῦτο τροφὴ, καὶ οἷον τροφὴ, καὶ τὸ μέλλον τροφή. [7] ἀρχὴ δὲ πάντων μία· καὶ τελευτὴ πάντων μία. [8] καὶ ἡ αὐτὴ τελευτὴ καὶ ἀρχή. [9] καὶ ὅσα κατὰ μέρος ἐν τροφῇ καλῶς καὶ κακῶς διοικέεται· [10] καλῶς μὲν, ὅσα προεῖρηται· [11] κακῶς δὲ, ὅσα τούτοισι τὸν ἐναντίον ἔχει τάξιν.

III. Χυλοὶ ποικίλοι, [2] καὶ χρώμασι καὶ δυνάμεσι, [3] καὶ ἐς βλάβην καὶ ἐς ὠφελείην, [4] καὶ οὔτε βλάπτει οὔτε ὠφελέει, [5] καὶ πολήθει καὶ [']ισοστασίῃ, καὶ ἐλλείψει, καὶ ἀμφιλογίῃ· [6] ὧν μὲν, ὧν δὲ οὔ, [''] καὶ πάντων. [7] ἐς θερμασίην βλάπτει καὶ ὠφελέει. [8] ἐς ψύξιν βλάπτει καὶ ὠφελέει. [9] ἐς δυνάμιν βλάπτει καὶ ὠφελέει. [10] δυνάμεων δὲ ποικιλαὶ φύσιες. [11] χυλοὶ φθείρουτες καὶ ὅλον καὶ μέρος, [12] καὶ ἔξωθεν καὶ ἔνδοθεν, [13] [''] αὐτόματοι καὶ οὐκ αὐτόματοι. [14] [''] ἡμῖν μὲν αὐτόματοι, [15] αὐτὴ δὲ οὐκ αὐτόματοι. [15] αὐτὴ δὲ αὖ

tum tempus omnibus membris solide implicatum est, [11] & propriam quidem formam producit, priorem vero, aliquando autem & priores, destruit.

II. Facultas porro alimenti pervenit & ad ossa, & ad omnes partes, & in nervum, & in venam, & in arteriam, & in musculum, [2] & in pelliculam, & carnem, [3] & pinguedinem, & sanguinem, & pituitam, & medullam, & cerebrum, [3] & medullam spinalem, & interanea, [4] omnesque ipsorum partes, [5] & sane etiam in caliditatem, & spiritum, & humiditatem. [6] Alimenti vero & id quod hoc nutrit, alimentum est, & quod velut nutrimentum est, & quod nutrimentum futurum est. [7] Principium autem omnium unum est, & finis omnium unus. [8] & idem finis est atque principium: [9] & quæ particulatim in alimento probe & male distribuuntur. [10] Probe quidem quæ prædicta sunt. [11] Male vero, quæ contrarium his ordinem habent.

III. Succi varii, [2] & coloribus, & viribus, [3] & in detrimentum, & in utilitatem, [4] & neque lædentes, neque commodantes, [5] & multitudine, & excessu, & defectu, & implicatione, [6] aliquorum quidem, aliquorum vero non. [7] Et omnium caliditatem lædunt ac juvant, [8] & frigiditatem lædunt ac juvant, [9] & facultatem lædunt ac juvant. [10] Facultatis autem variæ naturæ sunt. [11] Succi corrumpentes & totum & partem, [12] forinsecus ac intrinsecus, [13] spontanei & non spontanei: [14] nobis quidem spontanei, causæ vero non spontanei. [15] Rursus autem

σὶ᾽ αὖ τὰ μὲν δῆλα, τὰ δὲ ἄδηλα· [16] καὶ τὰ μὲν δυνατὰ, τὰ δὲ ἀδύνατα.

autem causæ, aliæ manifestæ, aliæ obscuræ, [16] & aliæ possibiles, aliæ impossibiles.

IV. " Φύσις ἐξαρκέϊ πάντα [9] πᾶσιν. [2] " ἐς δὲ ' ταύτην ἔξωθεν μὲν καταπλασμα, καταχεσμα, ἄλιμμα, [3] γυμνότης " καὶ σκέπη, ὅλως καὶ μέρεος, [4] θέρμη καὶ ψύξις καὶ τὸν αὐτὸν λόγον, [5] καὶ σύψις, καὶ ἕλκωσις, καὶ δῆγμὸς, καὶ λίπασμα· [6] ἔνδοθεν δὲ πνά τε τῶν εἰρημένων, [7] καὶ ἐπὶ τέτοισιν αὖτη ἄδηλος, καὶ μέρεϊ καὶ ὅλῳ, [8] πνί τε καὶ ὲ πνί. [9] ἀπεκρίσιες καὶ φύσιν, κοιλίης, ἔρων, ἰδρῶτος, σιλυάλε, μύξης, ὑστέρης, καθ᾽ αἱμορροΐδα. [10] " ῥῆμον, λέπρω, φῦμα, καρκίνωμα· [11] ἐκ ῥινῶν, ἐκ πνεύμονος, ἐκ κοιλίης, ἐξ ἕδρης, ' ἐκ κωλῆς· [12] καὶ φύσιν καὶ ὧδε φύσιν αἱ ἀποκρίσιες τέτων, ἄλλοισι ἄλλως ἄλλον λόγον, ἄλλοτε καὶ ἀλλοίως. [13] μία φύσις ἐστὶ ταῦτα πάντα, καὶ ὲ πολλαί· [14] πολλαὶ φύσιές εἰσι ταῦτα πάντα, καὶ ὲ μία. [15] φαρμακείη αὖω καὶ κάτω, καὶ ὅτε αὖω ὅτε κάτω. [16] " ἐν τροφῆ [13] φαρμακείη, ἄριστον· ἐν τροφῆ φαρμακείη, φλαῦρον. [17] φλαῦρον καὶ ἄριστον πρὸς τι. [18] ἕλκος, ἐχάρη, αἷμα, πύον, ἰχὼρ, λέπρη, πίτυρον, ἀχὼρ, λαχὼν, ἀλφὸς, ἔφηλις, [19] ὁτὲ μὲν βλάπτει, ὁτὲ δὲ ὅτε ' βλάπτει ὅτε ὠφελέϊ. [20] τροφὴ, ὲ τροφή. [21] ὧν μὴ οἷόν τε ἦ τρέφεσθαι, ὄνομα τροφὴ, ἔργον δὲ ὲχί· [22] [ὧν δὲ οἷόν τε τρέφεσθαι,] ἔργον τροφὴ, ὄνομα δὲ ὲχί. [23] ἐς τρίχας τροφὴ, καὶ ἐς ὄνυχας, καὶ ἐς τὸν ἐχάτιον ἐπιφανείην ἔνδοθεν ἀφικνέεται· " ἔξωθεν τροφὴ ἐκ τῆς ἐχά-

IV. Natura omnibus subvenit. [2] Ad hanc ' vero forinsecus quidem cataplasma, illitio, unguentum, [3] nuditas & totius & partis. [4] Caliditas & frigiditas, juxta eandem rationem [5] & adstrictio, & ulceratio, & morsus, & corrosio. [6] Intrinsecus vero & quædam ex prædictis, [7] & supra hæc causa obscura, & parti & toti, [8] & alicui, & non alicui, [9] excretiones ventris secundum naturam, item urinarum, sudoris, salivæ, muci, uteri, juxta hæmorrhoidas, [10] verrucam, ' lepram, tubercu-35 lum, carcinoma, [11] ex naribus, ex pulmone, ex ventre, ex sede, ex cole, [12] secundum naturam, & præter naturam: discrimina horum aliis juxta aliam rationem, aliquando etiam aliter. [13] Una natura sunt hæc omnia, & non una. [14] Multæ naturæ sunt hæc omnia, & non una. [15] Medicina sursum & deorsum, & neque sursum neque deorsum. [16] In alimento medicina, optimum. In alimento medicina malum. [17] Malum ' & 40 optimum ad aliquid. [18] Ulcus, crusta, sanguis, pus, sanies, lepra, furfur, ulcera capitis manantia, impetigo, vitiligo, lentigo, [19] aliquando lædit, aliquando prodest: aliquando neque lædit, neque prodest. [20] Alimentum, non alimentum. [21] Si nutrire non potest, nomen est alimentum, non opus. [22] Opus & res est alimentum, non nomen. [23] In pilos alimentum, & in ungues, & in extremam superficiem intrinsecus pervenit. [14] ' Forinsecus alimentum ex extre- 45

ma

ἑκάστης ἐπιφανείης ἐνδοτάτω ἀφικνέεται. [24] " ξύῤῥοια μία, ξύμπνοια μία, ξυμπαθέα πάντα. [25] καὶ μὴν ὁλομελείῃ πάντα, καὶ μέρεα σὺν τοῖσι ἐκείνου μέρεσι μέρεα ἐς τὸ ἔργον. [26] ἀρχὴ μεγάλη ἐς ἔσχατον μέρεα ἀφικνέεται· ἐξ ἐ-
III ἐλάχιστα μέρεα ' ἐς ἀρχὴν μεγάλην ἀφικνέεται). [27] " μία φύσις, 16
εἶναι καὶ μὴ εἶναι.

v. Νόσων διαφοραὶ, ἐν τροφῇ, ἐν πνεύματι, ἐν θερμασίῃ, ἐν αἵματι, ἐν φλέγματι, ἐν χολῇ, ἐν χυμοῖσιν, [2] ἐν σαρκὶ, ἐν πιμελῇ, [3] ἐν φλεβὶ, ἐν ἀρτηρίῃ, ἐν νεύρῳ, μυὶ, ὑμένι, ὀστέῳ, [4] ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ, στόματι, γλώσσῃ, στομάχῳ, κοιλίῃ, σπλάγχνοις, φρενὶ, διεζωκότι, ἥπατι, σπλῆνι, νεφροῖσι, κύστει, μήτρῃ, διέρματι. [5] ταῦτα ' πάντα καὶ καθ' ἓν καὶ κατὰ μέρος. [6] μέγεθος αὐτῶν μέγα καὶ σμικρόν. [7] τεκμήρια· " χαρακτιζμὸς, ὀδύνη, ῥῆξις, γνώμη, ἱδρὼς, ὕπνων ὑποστάσεις, ἡσυχίη, ῥιπτασμὸς, ὄψιες, φαντασίαι, ἔκλειψις, λυγμὸς, " ἐπιληψίη, αἷ- 18
μα ὁλοχερὲς, ὕπνος. [8] καὶ ἐκ τέκτων καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ φύσιν· [9] καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα πρὸς βλάβην καὶ ἐς ὠφελείην ὁρμᾷ. [10] πόνοι ὅλου καὶ μέρεος. [11] καὶ μεγέθεος σημήια, τὰ μὲν ἐς τὸ μᾶλλον, τὰ δὲ ἐς τὸ ἧσσον. [12] καὶ ' ἀπ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ μᾶλλον, καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ ἧσσον. [13] γλυκὺ, ἀγλυκύ. [14] γλυκὺ ἐς δυνάμιν, " οἷον 19
ὕδωρ. [15] γλυκὺ ἐς γεῦσιν, οἷον μέλι. [16] σημήια ἑκατέρων, ἕλκεα, ὀφθαλμοὶ, καὶ γεύσιες. [17] καὶ ἐν τούτοισι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧσσον. [18] γλυκὺ ἐς τὴν ὄψιν, καὶ ἐν χρώμασι,

ma ſuperficie, ad intima perve- 15
nit. [24] Confluxio una, conſpiratio una. Conſentientia omnia. [25] Juxta totius quidem corporis naturam omnia, juxta partem vero, partes in unaquaque parte ad opus. [26] Principium magnum ad extremam partem pervenit. Ex extrema parte ad magnum principium pervenit. [27] Una natura, eſſe, & non eſſe.

v. Morborum differentiæ, in alimento, in ſpiritu, in ' calore, 50
in ſanguine, in pituita, in bile, in humoribus, [2] in carne, in pinguedine, [3] in vena, in arteria, in nervo, muſculo, pellicula, oſſe, [4] cerebro, medulla ſpinali, ore, lingua, ſtomacho, ſive gula, ventre, inteſtinis, ſepto tranſverſo, peritonæo membrana alvum ac inteſtina amplectente, hepate, ſplene, renibus, veſica, utero, cute. [5] Hæc omnia & ſingulatim & particulatim. [6] Magnitudo 17
ipſorum magna, ' & non magna. 55
[7] Signa, titillatio, dolor, ruptura, mens, ſudor, urinarum ſubſidentia, quies, jactatio, viſus, imaginationes, morbus arquatus, ſingultus, morbus comitialis, ſanguis integer, ſomnus: [8] & ex his, & ex aliis naturalibus [9] & quæcunque alia hujuſmodi ad detrimentum & utilitatem procedunt. [10] Labores totius & partis. [11] Et magnitudinis ſigna, alterius ad majus, alterius ad minus, [12] & ab utriſque ad ' majus, & ab utriſque 60
ad minus. [13] Dulce non dulce: [14] dulce ad potentiam, velut aqua: [15] dulce ad guſtum, velut mel. [16] Signa utrorumque, ulcera, oculi, & guſtus: [17] & in his magis & minus. [18] Dulce ad viſum, & in coloribus, & in

μασι, καὶ ἐν ἄλλοις μίξεσι. [19] γλυκὺ μᾶλλον καὶ ἧσσον.

VI. " [1] Ἀραιότης σώματος ἐς ἀφαπνοὴν· [2] οἷσι πολέον ἀφαιρέεται, ὑγιηνότερον. [3] πυκνότης σώματος ἐς ἀφαπνοήν· [4] οἷσι ἔλαττον ἀφαιρέεται, νοσερόν. [5] οἱ ἀφαπνεόμενοι καλῶς, ἀσθενέστεροι, καὶ ' ὑγιηνότεροι, καὶ δυσανάσφαλοι. [6] οἱ ἀφαπνεόμενοι κακῶς, πρὶν ἢ νοσέειν, ἰσχυρότεροι· [7] νοσήσαντες δὲ, δυσανάστατοι. [8] ταῦτα δὲ καὶ ὅλων καὶ μερέων.

VII. " Πνεύμων ἐναντίον σώματι τροφὴν ἕλκει· [2] τὰ δ' ἄλλα πάντα τὠυτό. [3] " ἀρχὴ τροφῆς πνεύματος, ῥῖνες, στόμα, βρόγχος, πνεύμων, καὶ ἡ ἄλλη ἀφαπνοή. [4] " ἀρχὴ τροφῆς ὑγρῆς καὶ ξηρῆς, στόμα, σύναιγος, κοιλίη. [5] " ἡ μὲν ἀρχαιοτέρη τροφὴ, ἀφ' ἧς ἐπιγαστρίη, ὀμφαλός. [6] " ῥίζωσις φλεβέων, ἥπατος· [7] ῥίζωσις ἀρτηριέων, καρδίη. [8] ἐκ τούτων ' ἀποπλανῶνται ἐς πάντα αἷμα καὶ πνεῦμα, [9] καὶ θερμασίη ἀφ' τούτων φοιτᾷ. [10] " δύναμις μία καὶ ἡ μία, ἣ πάντα ταῦτα καὶ τὰ ἕτερα διοικέεται· [11] ἡ μὲν ἐς ζωὴν ὅλης καὶ μέρεος, ἡ δὲ ἐς αἴσθησιν ὅλης καὶ μέρεος. [12] γάλα τροφὴ, οἷσι τροφὴ κατὰ φύσιν, ἄλλοισι δὲ ἐχί. [13] ἄλλοισι δ', οἷσιν οἶνος τροφὴ, καὶ οἷσιν ἐχὶ τροφή. [14] καὶ σάρκες, καὶ ἄλλα ἰδέαι τροφῆς πολλαί. [15] καὶ κατὰ χώρην καὶ ἐθισμόν. [16] " τρέφεται τὰ μὲν ἐς αὔξησιν καὶ ἐς τὸ εἶναι· [17] τὰ δ' ἐς τὸ εἶναι μόνον, οἷον ' γέροντες· [18] τὰ δ' ἔστιν ἃ καὶ ἐς τούτων καὶ ἐς ῥώμην.

VIII. " Διάθεσις ἀθλητικὴ ἐκ φύσεως· [2] ἕξις ὑγιὴς κρείσσων ἐπὶ πᾶσι

aliis mixturis. [19] Dulce magis & minus.

VI. Raritas corporis ad perspirationem, [2] quibus amplius aufertur, saniores sunt. [3] Densitas corporis ad perspirationem, [4] quibus minus aufertur, ' moribidiores. [5] Qui probe perspirant, debiliores & saniores sunt, & à morbis facile reconvalescunt. [6] Qui male perspirant, priusquam ægrotent, fortiores sunt. [7] Ubi autem ægrotarunt, difficilius à morbis reconvalescunt. [8] Hæc autem & toti & parti.

VII. Pulmo contrarium corpori alimentum trahit, [2] reliqua vero omnia idem. [3] ' Principium alimenti spiritus, nares, os, guttur, pulmo, & reliqua respiratio. [4] Principium alimenti & humidi & sicci, os, gula, venter. [5] Verum antiquius & primordiale alimentum, per abdomen umbilicus. [6] Radicatio venarum hepar. [7] Radicatio arteriarum cor: [8] ex his aberrant in omnia sanguis & spiritus, [9] & calor per hæc meat. [10] Vis una, & non una, qua omnia hæc & alia gubernantur, [11] alia quidem ad vitam totius & partis, alia ad sensum totius & partis. [12] Lac nutrimentum, quibus ' videlicet secundum naturam alimentum est, aliis vero non. [13] Aliis autem vinum alimentum est, & quibusdam non alimentum. [14] Et carnes, & aliæ multæ alimenti species, [15] & juxta regionem & juxta consuetudinem [16] alunt, partim ad augmentum, & ad esse: [17] partim ad esse solum, velut in senibus. [18] Quædam vero supra hæc, etiam ad robur.

VIII. Dispositio athletica non est à natura. [2] Habitus sanus melior

πᾶσι. 3 " μέγα, τὸ ποσὸν σύ- 29
σχως ἐς δύναμιν ξυναρμοσθέν. 4
γάλα καὶ αἷμα τροφῆς πλεονα-
σμός. 5 " ἐφέλκεται ἐς πολλὰ σύμ- 30
φωνοι, ἐς ἔμβρυον καὶ ἐς τὸ
τέτῳ τροφὸν· 6 αὖθις δὲ αὖ
ῥέπει, ἐς γάλα, καὶ ἐς τροφὸν,
καὶ ἐς βρέφος. 7 " ζωοῦται τὰ 31
μὴ ζῶα, ζωοῦται τὰ ζῶα, ζωοῦ-
ται τὰ μέρεα τῶν ζώων. 8 " φύ- 32
σιες πάντων ἀδίδακτοι. 9 αἷμα
ἀλλότριον ὠφέλιμον· αἷμα ἴδιον
ὠφέλιμον. 10 ' αἷμα ἀλλότριον 85
βλαβερόν· αἷμα ἴδιον βλαβερόν.
11 χυμοὶ ἴδιοι βλαβεροί· χυμοὶ
ἀλλότριοι βλαβεροί. 12 χυμοὶ
ἀλλότριοι ξυμφέροντες· χυμοὶ ἴ-
διοι ξυμφέροντες. 13 τὸ ξύμφω-
νον διάφωνον· τὸ διάφωνον ξύμ-
φωνον. 14 γάλα ἀλλότριον ἀγαθόν·
γάλα ἴδιον βλαβερόν. 15 γάλα
ἀλλότριον βλαβερόν· γάλα ἴδιον
ὠφέλιμον.

IX. Σίκιον, νέοισιν " ἀκροσπε- 33
πὲς, γέρουσι δὲ ἐς τέλος με-
ταβεβλημένον, ἀκμάζουσιν ἀμε-
ταβλήτῳ. 2 " ἐς τύπωσιν τετή- 34
κοντα πέντε ἡέλιοι, ἐς κίνησιν ἑβ-
δομήκοντα, ἐς " τελειότητα διακο- 35
σιοι καὶ εἷς. 3 ἄλλοι φασὶν ἐς
μορφὴν τεσσαρακοντα πέντε, ἐς
κίνησιν ἑβδομήκοντα ἓξ, ἐς ἔξοδον
διακόσιοι καὶ εἷς. 4 ἄλλοι πεν-
τήκοντα ἐς ἰδέαν, ἐς πρῶτον ἅλ-
μα ἑκατὸν, ἐς τελειότητα τετρα-
κόσιοι. 5 ἄλλοι " ἐς διάκρισιν 35
τεσσαρακοντα, ἐς μεταβασιν ὀγ-
δοήκοντα, ἐς ἔκπλωσιν, διακό-
σιοι καὶ τεσσαρακοντα. 6 " οὐκ 36
ἔστι καὶ ἔστι. 7 " γίνεται γὰρ ἐν 37
τούτοις καὶ πλείω καὶ ἐλάσσω,
8 καὶ ὅλον καὶ κατὰ μέρος. 9
ἐν πολλῷ δὲ πλείω ἢ ἐλάσ-
σω.

lior in omnibus. 3 ' Magna res eſt 80
quantitas ad vires ſolerti ratio-
cinatione adaptata. 4 Lac & ſan-
guis alimenti ſunt redundantia.
5 Circuitus ad multa conſoni
ſunt, ad fœtum ejuſque alimen-
tum. 6 Rurſus autem ſurſum
repit in lac, & in alimentum,
& ad infantem. 7 Vivificantur
non animalia, vivificantur ani-
malia, vivificantur partes ani-
malium. 8 Naturæ omnium nul-
lo doctore uſæ ſunt. 9 Sanguis
alienus ' utilis, ſanguis proprius 85
utilis. 10 Sanguis alienus noci-
vus, ſanguis proprius nocivus.
11 Humores proprii nocivi, hu-
mores alieni nocivi. 12 Humores
alieni conducibiles, humores
proprii conducibiles. 13 Conſo-
nans diſſonans eſt. Diſſonans
conſonans eſt. 14 Lac alienum
bonum, lac proprium nocivum.
15 Lac alienum nocivum, lac pro-
prium commodum.

IX. Cibus juvenibus facile ac
leviter ' putrefactus: ſenibus vero 90
ad ſummum tranſmutatus: his
qui in vigore ætatis conſiſtunt
impermutabilis. 2 Ad figuratio-
nem, ſoles triginta quinque: ad
motum, ſeptuaginta: ad perfe-
ctionem, ducenti & decem. 3
Alii tradunt: ad formam, qua-
draginta quinque: ad motum,
ſeptuaginta ſex: ad exitum, du-
centi & decem. 4 Alii ſic: ad
formam, quinquaginta: ad pri-
mum ſaltum, centum: ad per-
fectionem, ' trecenti. 5 Alii ſic: 95
ad diſcriminationem, quadra-
ginta: ad tranſitum, octogin-
ta: ad elapſum, ducenti qua-
draginta. 6 Non eſt, & eſt. 7
Gignuntur autem in his & plu-
res & pauciores, 8 ſecundum
totum, & ſecundum partes. 9
Non multo autem plures aut pau-

σω. [10] τὰ δὲ ἐλάσσω τοιαῦτα, καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις ὅμοια.

X. [1] Ὀστέων τροφὴ σὺν κατάξει· [2] ῥινὶ δὶς πέντε· [3] γνάθῳ, καὶ κλειδί, καὶ πλευρῆσι, διπλάσια· [4] πήχει τριπλάσια, [5] κνήμῃ καὶ βραχίονι τετραπλάσια· [6] μηρῷ πενταπλάσια· [7] καὶ εἴ τι ἐν τούτοις δύναται πλέον ἢ ἔλασσον. [8] αἷμα ὑγρὸν, καὶ αἷμα παχύ. [9] αἷμα ὑγρὸν ἀγαθὸν· αἷμα παχὺ φλαῦρον. [10] πρός τι πάντα, φλαῦρα καὶ ἀγαθά. [11] ἄνω, κάτω, μίξις. [12] δύναμις τροφῆς κρέασιν ἢ ὄγκος· ὄγκος τροφῆς κρέασιν ἢ δύναμις· [13] καὶ ἐν ὑγροῖσι καὶ ἐν ξηροῖσιν. [14] ἀφαιρέει καὶ προσθήκην τὸ αὐτό. τῷ μὲν ἀφαιρέει, τῷ δὲ προστιθέναι τὸ αὐτό. [15] φλεβῶν ἀναστόμωσις καὶ ἀναπνοὴ πνεύματος καθ' ἡλικίην καὶ σύμφωνα καὶ ἀσύμφωνα· [16] καὶ νόσος καὶ ὑγιείης σημεῖα· [17] καὶ ὑγιείης μᾶλλον ἢ νόσος, καὶ νόσος μᾶλλον ἢ ὑγιείης.

XI. Τροφὴ γὰρ καὶ πνεῦμα. [2] ὑγρὴ τροφὴ εὐμεταβλητος μᾶλλον ἢ ξηρή· [3] ξηρὴ τροφὴ εὐμεταβλητοτέρη μᾶλλον ἢ ὑγρή. [4] ἡ δυσαλλοίωτος, δυσεξαναλωτος· ἡ εὐπρόσθετος, εὐεξαναλωτος. [5] καὶ οἱσὶ ταχείης προσθέσιος δέον, ὑγρὸν ἴημα ἐς ἀνάληψιν δυνάμιος κρατίστον. [6] οἱσὶ δὲ ἔτι ταχυτέρης, διὰ ὀσφρήσιος. [7] οἱσὶ βραδυτέρης προσθέσιος δέον, στερεὴ τροφή. [8] μῦες στερεώτεροι, δυσζεύκτοις ἢ ἄλλων, πλὴν ὀστέου καὶ νεύρου.

XII. Δυσμεταβλητα τὰ γυμνωθέντα, καὶ γλίσχρα αὐτὰ αὐτῶν ἰσχυρότερα καὶ ὅλως. [2] διὰ τοῦτο

ciores : [10] pauciores vero tot, & quæcunque alia his similia.

X. Offium alimentum ex confractione. [2] Naſo bis quinque. [3] Maxilla & claviculæ, & coſtis duplicia : [4] cubito triplicia. [5] Tibiæ & brachio quadruplicia : [6] femori quintuplicia. [7] Et ſi quod in his plus aut minus poteſt. [8] Sanguis humidus, & ſanguis ſolidus. [9] Sanguis humidus, bonus : ſanguis ſolidus, malus. [10] Ad aliquid omnia mala & bona ſunt. [11] Via ſurſum deorſum una. [12] Potentia alimenti melior quam moles. Moles alimenti melior quam potentia. [13] Et in humidis & in ſiccis [14] detrahit & apponit idem : & alteri quidem aufert, alteri vero apponit idem. [15] Venarum pulſationes, & reſpiratio ſpiritus, juxta ætatem, & conſonantia & diſſonantia ſunt, [16] & morbi & ſanitatis ſigna : [17] & ſanitatis magis quam morbi, & morbi magis quam ſanitatis.

XI. Alimentum enim etiam ſpiritus eſt. [2] Humidum alimentum facilius tranſmutatur quam ſiccum. [3] Siccum alimentum facilius tranſmutatur quam humidum. [4] Alimentum quod ægre alteratur, ægre conſumitur. Quod facile apponitur, facile conſumitur. [5] Et quicunque veloci appoſitione opus habent, his humidum ad reficiendas vires medicamen optimum. [6] Quicunque vero adhuc velociori indigent, per olfactum. [7] Qui autem tardiore appoſitione opus habent, ſolido alimento utantur. [8] Muſculi ſolidiores ægre magis quam alia colliqueſcunt, excepto oſſe & nervo.

XII. Quæ denudata ſunt, ægre tranſmutantur, & ſecundum genus ipſa ſeipſis fortiora ſunt quam pro reipſa : [2] propterea

ipſa

τῦτο αὐτὰ ἐωυτῶν δυζητικώτερα. 3 πύον τὸ μὲν σαρκὸς, συῶδες τὸ ἐξ αἵματος, καὶ ἐξ ἄλλης ὑγρασίης. 4 πύον, τροφὴ ἕλκεος. 5 πύον, τροφὴ φλεβὸς, ἀρτηρίης. 6 μυελὸς, τροφὴ ὀστέου. 7 ἀφ' τῦτο ἐπιπωρᾶται. 8 δυνάμις πάντα αὔξει, καὶ τρέφει, καὶ βλαστάνει. 9 ὑγρασίη, τροφῆς ὄχημα.

ipsa seipsis ægrius colliquescunt. 3 Pus ex carne, purulentum ex sanguine, & ex alia humiditate. 4 Pus ulceris alimentum. 5 Pus alimentum venæ, arteriæ. 6 Medulla alimentum ossis, 7 propterea callo obducuntur. 8 Facultas & potentia omnia auget & nutrit, & germinare facit. 9 Humiditas alimenti vehiculum est.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΥΓΡΩΝ ΧΡΗΣΙΟΣ.

HIPPOCRATIS DE HVMIDORVM VSV.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 96. 424. Basil. lat.

573 pag 112 10 ΥΔΩΡ πότον, ἁλμυρὸν, θαλάσσα. 2 πότον μὲν καὶ ἰητρεῖον κρήσιν. 3 καὶ γὰρ σιδηρείοισι καὶ χαλκείοισι κράσιν· 4 καὶ φαρμάκοισι τοῖσι πολλοῖσι παλαιωμένοισι κοινότατον. 5 ἐς δὲ χρῶτα γνῶναι δεῖ, ὅτι τοῦτο ἢ τέγξει, ἢ ψύξει, ἢ θερμανεῖ. 6 ἄλλῳ δὲ δενὶ ὠφελέει ἢ βλάπτει πότον. 7 ὅπου ὀλίγον πολλοῦ ἀποχέων χρήσῃ, ἄριστον ὀφθαλμοῖσιν. 8 αὐτὸ τὸ δέρμα ἐφήλκωται θερμοῦ ἐπιπόνου. 9 πυρίη δὲ σώματος ἅπαντος ἢ μέρεος. 10 δέρματος σκληροῦ μάλαξις, 11 ξυλεπαμφὺς χάλασις, 12 νούρων πάρεσις, 13 σαρκῶν [θρύψις, 14 χυμῶν] ἐκχύμωσις, 15 ἱδρῶτος ἄφοδος. 16 ὑγρώσεως πωματώδης, οἷον ῥῖνας, κύστιν. 17 φύσιας σαρκῶσαι, ἀπαλῶναι, τῆξαι, μινυθίσαι. 18 χροιὴν ἀναπαλέσαι, χροιὴν ἀνασκευάσαι. 19 ὑπνώδη καὶ κεφαλῆς ἄλγων, ἀπαλῶν [καὶ] τεινόντων παρηγορικόν. 20 ὀδυνέων κωφοῖ,

1 AQUA potabilis, salsuginosa, mare. 2 Potabilis quidem in officina medica optima. 3 Nam & ferramentis & æramentis optima, 4 & medicamentis plurimis inveteratis communissima. 5 Verum ad corpus nosse oportet, quod hæc aut madefacit, aut frigefacit, aut calefacit. 6 Aliter vero nulli commodat, aut detrimento est potata. 7 Ubi modica potabili in spongia uteris, optimum oculis est. 8 Cutis ipsa superne exulceratur calidæ aspersione. 9 Fomentum corporis totius aut partis. 10 Cutis duræ mollitio, 11 distentæ laxatio, 12 nervorum, 13 carnium, 14 humorum sub cutem effusio, 15 sudoris secretio. 16 Humectare prolutione, velut nares, vesicam, 17 flatus. Incarnare, attenuare, liquefacere, minuere, 18 colorem revocare, colorem dispergere. 19 Somniferum & in caput, & in alia: convulsionum, tensionum, 20 mitigativum dolores

κωφοῖ, ὠτὸς, ὀφθαλμῶν καὶ ὅσα τοιαῦτα. [21] τὰ ψυχρὰ θερμῶναι, [22] οἷον φύσας· [22] ἕλκεσιν, πλὴν 9
τοῖσιν αἱμορραγέουσιν, ἢ μέλλουσι.
[23] κλίνησι, σκιπώμασι, [10]
τοῖσιν ἄλλοισιν, οἷσιν αὖ ὀδύνια
ἰλαρός. [24] καρηβαρίη. [25] τὸ μέ- [15]
[20] τριον ἐκφῦσαι, μὴ σφόδρα, οἰδα- 11
μὸν βασανίζειν. [26] οἷον, τὸ θερμὸν
τῇ χρωΐ ἐξ ὑπερβολῆς ἐφ' ἑκάτερα. [27] ὡς ἀμφοῖν μὴ ἁμαρτάνῃ, σημαινόμενον τὰς βλάβας, ἢ σὺν ὠφελείαις· οἷον χλιαρὸν. [28] δεῖ γὰρ τῇσι βλάβῃσιν, ἢ τῇσιν ὠφελείῃσιν, καὶ ὧσι, χρᾶσθαι μέχρι & ὠφελέοντος ἢ μέχρι & βλάπτοντος.

11. Τέγξις μὲν οὖν, ἀσθενές· [2] ψύξις δὲ καὶ θάλψις, ἰσχυρόν· ὡς ἐξ ἡλίου. [3] τὸ δὲ ψυχρὸν, θερμὸν ἐὸν, ὡς πολὺν ἀσθενέος. [4] ἀλλὰ τὸ μὲν θερμὸν, μὴ σφόδρα κάμνῃ. [5] κρίνει δ' αὐτός. [6]
[25] πλὴν τοῖσιν ἀφώνοισιν, [16] ἢ παραπληκτικοῖσιν, ἢ νεναρκωμένοισιν, ἢ οἷα ἐπὶ τρώμασι καὶ ψυγμένοισιν, ἢ ὑπερωδυνέουσι· [7] τούτοισι γὰρ οὐκ αἰσθάνεται. [8] λάθοις γὰρ αὐ καθακαύσας. [9] καὶ τὰ σκιπώματα, τὰ βαθέα καὶ τὰ μεγάλα, [10] ἤδη καὶ πόδες ἀπέπεσον καθυψυχθέντες σὺν καλαχύσει θερμῇ. [11] ἀλλὰ τούτοισιν [12] ὁ & καλαχέοντος χρὼς κρείσσων· καὶ ψυχρὸν δὲ ὡσαύτως. [12] τούτων δ' αὐτῶν τὸ ὀλίγον ἑκατέρου, ἀσθενές· τὸ δὲ πολὺ, ἰσχυρόν. [13] ἀλλὰ μέχρι ἂν, [13]
[30] μέχρι γένηται, & ἕνεκα ποιέει). [14] τὸ ἔσχατον προσπαίειν, πρὶν γενέσθαι.

III. Τούτων δὲ ἑκάτερον βλάπτει. [2] βλάπτει γὰρ ταῦτα τὸ θερμὸν πλέον χρεομένοισι· σαρκῶν σκε-

stupefacit auris, oculorum, & quæcunque talia: [21] frigida calefacere, velut pix [22] ulceribus, præterquam à quibus sanguis erumpit, aut erupturus est, [23] fractis, luxatis, reliquis quibus linteola sunt medicus, [24] capitis gravitati. [25] Moderatio in [15] uno- 11
quoque, ne ultra torqueamus: [26] velut calida corpori, ex excessu in utranque partem, [27] ut ab utraque non aberret, conjectatione ex detrimento, aut inutili facta, velut in tepida. [28] Oportet enim detrimentis aut utilitatibus etiam si sint uti, usque quo juvent, aut donec lædant.

11. Madefactio itaque & humectatio, debile quid est. [2] Frigefactio vero & calefactio, forte: velut ex sole. [3] Verum frigida calida existens, velut [20] potabilis aqua, debile quid est. [4] Calida autem ne ulterius pergat, ut urat. [5] Judicat autem de his ipse ægrotus, [16] exceptis mutis, aut leviter syderatis, aut stupefactis, aut velut in vulneribus perfrigeratis, aut nimio dolore vexatis: [7] his enim hæc sensu non percipiuntur. [8] Nam non sentiunt hi perusti. [9] Itemque profundæ ac magnæ luxationes. [10] Jam vero etiam pedes deciderunt perfrigerati, ex calidæ perfusione. [11] Sed his corpus per- [25] fusi judex est, similiter etiam frigidæ. [12] Harum aut utrarumque paucitas, debile quid est: multitudo vero, forte: [13] veruntamen sinere oportet, donec fiat id cujus gratia fiunt: [14] antea vero quam postremum fiat, cessandum est.

111. Harum porro utraque [14] lædit: [2] & calida quidem amplius ea utentibus has læsiones

indu-

σκληρύνσιν, νεύρων ἀκρασίαν, γνώμης νάρκωσιν, αἱμορραγίας, λιποψυχίας. [3] ταῦτα εἰς θανάτου· [4] τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετάνους, μελασμοὺς, ῥίγεα πυρετώδεα. [5] αἱ μὲν μέσοτητες οὐ τούτων· [6] τὰ δὲ ἄλλα βλάπτει καὶ ὠφελεῖ τὰ εἰρημένα, ἡδονῇσι καὶ ὀδυνηρότησι, ἢ ἀχθηδόσι καὶ δυσφορήσιν, [7] ἃ αὐτὰ καθ' ἕνεκαστα αὐτῶν ὁμολογοῦσιν φαίνονται ὑγιέες. [8] σῶμα τὸ μὲν σκεπτὸν εἰθισμένον, ὅ, τι πάσχοις, ὅ, τι προσωτάτω δ' οἰκείης θάλπεος, ἐξ ὧν τὰ δ' ἀλλοτρίης ψύχεος. [9] διὰ ταῦτ' ἄρα τῷ θερμῷ ἥδεται, καὶ φέρειν δυνατά.

IV. Ἐγκέφαλος, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτου, ψυχρῷ μὲν ἄχθεται, θερμῷ δὲ ἥδεται, [2] καὶ μᾶλλον ἄρα ἢ ψυχρότερον καὶ στερεώτερον φύσει, [3] καὶ προσωτάτω δ' οἰκείης θάλπεος καὶ πολεμίου αὐτῶν. [4] διὰ τοῦτο ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροισι, τὸ ψυχρὸν πολέμιον, τὸ δὲ θερμὸν φίλιον· [5] ὅτι ἀπὸ τούτου σπασμοὶ, τέτανοι, ῥίγεα πυρετώδεα· [6] ἃ, τὸ μὲν ψυχρὸν ποιεῖ, τὸ δὲ θερμὸν παύει. [7] διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ δ' θερμοῦ ἡδοναὶ καὶ προσκλήσιες, ἀπὸ δὲ δ' ψυχροῦ ἀλγηδόνες καὶ ἀποστέψιες. [8] διὰ τοῦτο ὀσφὺς, ῥάθος, νῶτον, ὑποχόνδρια, μᾶλλον ψυχρῷ ἄχθεται, θερμῷ δ' ἥδεται καὶ φέρειν δυνατά. [9] διὰ τοῦτ' ἄρα ὀσφὺς, νῶτον, ῥάθος, ὑποχόνδρια, τὰ ἐναντία πέπονθεν, ὅτι ἐναντία. [10] διὰ τοῦτ' ἄρα τούτου τοῦ χωρίου ἀσῶδες συντυθὰ χρεομένοισι τῷ θερμῷ, τὸ δ' ψυχρὸν παύει. [11] διὰ τοῦτ' ἄρα ποτῷ ψυχρῷ ἥδεται. [12] διὰ τοῦτ' ἄρα βρώμασι τοῖσι θερμοῖσιν ἥδεται. [13] διὰ τοῦτ' ἄρα καὶ κατ' ἀκρέων ἐν λιποψυχίαις τὸ

inducit, carnium effœminationem, nervorum debilitatem, mentis ſtuporem, ſanguinis eruptiones, animi deliquia: [3] hæc ad mortem. [4] Frigida vero convulſiones, tenſiones, nigrores, rigores, febriles. [5] Mediocritas quidem extra noxam eſt. [6] Reliqua vero lædunt ac proſunt, velut relatum eſt. Voluptatibus, & jucunditatibus, & doloribus ac moleſtiis, [7] prout ſingula ex ipſis conveniunt, ita ſani apparent. [8] Corpus tegi ac velari adſuetum, quicquid inſuetum eſt, quicquid longiſſime à familiari calore abeſt, & peregrino frigori propinquiſſimum, id ipſum averſatur: [9] & propterea ſane calida gaudet, & ferre poteſt.

IV. Cerebrum & quæ ab hoc oriuntur, frigida quidem triſtantur, calida vero gaudent, [2] ſi ſane frigidius & ſolidius à natura fuerit. [4] Propterea oſſibus, dentibus, nervis frigida inimica, calida vero amica: [5] quia ab illa convulſiones, tenſiones, rigores febriles, [6] quæ ſane frigida facit, calida vero ſedat. [7] Ob id etiam à calida voluptates, & illecebræ, à frigida vero dolores & averſationes. [8] Ideoque ſpina, pectus, dorſum, præcordia, magis frigida aggravantur, calida vero gaudent, & ferre ipſam poſſunt: [9] propterea ſane ſpina, pectus, dorſum, præcordia, contraria perpeſſa ſunt, quia ſunt contraria. [10] Propterea ſane in hoc loco anxietatem ex calida obortam, frigida ſedat: [11] propterea ſane frigidæ potu gaudet: [12] propterea ſane cibis calidis delectatur: [13] propterea ſane & in animi deliquiis frigidam extre-

τὸ ψυχρὸν καταχόμενον ὠφελέῃ.

v. Ὅτι δὲ τὰ ὄπισθεν τῶν ἔμπροσθεν τὸ θερμὸν μᾶλλον ἀνέχεται, τὰ εἰρημένα αἴτια. 2 Ὅτι δὲ καὶ τὰ ψυχρὰ ὀρθῶς 3 [ἀνέχεται] τά τε ἄκρεα, [καὶ τὰ] ἔμπροσθεν, καὶ [τὰ] σὺν σκέπῃ εἰδήμενα. 4 Ὥσπερ τὸ ἔνδον ἔξω. 5 μνηστέον δὲ καὶ ὅτι ἑκάτερον ἐφ' ἑκατέρῳ ἔν σώματος κρεῖσσον. 6 τὸ δὲ θερμὸν ἔν ἔσω, ὅτι σωματικός τε ἐὼν τῷ 113 καὶ νοῦρον συναίμων, ἀλλ' τὸ ἔξω ἔν οἰκείῳ θερμῷ ἐν τῷ ἔξω ψυχρῷ εἶναι, ἐπ' ἀμφοῖν πυκνὰ κραδέεται, καὶ ἑκατέρων πυκνὰ δέεται· 7 πυκνὰ δὲ μᾶλλον θερμῷ ἐς ἡδονήν. 8 Πάσχει δὲ καὶ ἄκρεα τοιῦτο, ὥστε ταχέως συνακοῦσαι πολλῶν, βραδέως δὲ πρῶτον ἐπαίρεται. 9 καὶ φλεβῶν δῆλον αὖ πρότερον καὶ ὕστερον. 10 ἔτως πάντα φαίνεται, ὅκου τε ψύχεται ἄκρεα, ὅκου τε θερμαίνεται. 11 ἐν κενεαγγηῖσιν, ἐν δ' ἀποθυμηῖσι, καὶ λόγῳ. 12 εἰκότως ἄρα φλεβὸς καὶ τὰ ἀπὸ τέλεων ἕπεται, καὶ θερμαίνει πρῶτον τὸ θερμὸν, οἷον ἔν χρῶν τὰ ἔσω. 13 τὰ δ' ἕλκεα θερμῷ ἥδεται ὁμολογέμενος, ὅτι ἐν σκέπῃ εἰδήσαι. 14 εἰκότως ἄρα τῷ ἑτέρῳ ἄχθεται. 15 εἰκότως ἄρα καὶ αὗται αἱ φλέβες, ὅτι ἐν θερμῷ εἰσιν. 16 εἰκότως ἄρα καὶ αὐτὸς ὁ θώρηξ, καὶ αὐτὴ ἡ κοιλίη, κραδαίμενα κατ' ἔν ψυχρὸν, μάλιστα ἀγανακτέει καὶ θανάσιμον, ὅτι μάλιστα ἀήθεα, καὶ πολέμιον ἀπὸ πέφυκε παθέειν. 17 τοῦτο γὰρ ἐξυπαθέειν τοῦ τὸ δεῖσθαι. 18 εἰκότως ἄρα πόσει ψυχρῷ ἥδεται. 19 ἔτω ὁμολογέμενος

mis partibus affundere prodeſt.

v. Quod autem poſteriores partes calidam magis ſufferunt quam anteriores, quæ relata ſunt in cauſa ſunt. 2 Quod vero etiam frigidæ, recte habet. 3 Nam & extremæ partes anteriores ſunt, & tegi non adſuetæ: 4 velut etiam interna pars ſe habet ad externam. 5 Cogitandum autem quod utraque in unoquoque corpore potior eſt 6 externa, cute, quæ & ſibiipſi, & nervo ſanguineo continua ac cohærens, eo quod extra proprium calorem, in externo frigore eſt, ab utriſque frequenter ſuperatur, & utriſque frequenter opus habet, 7 frequentius autem calida ad voluptatem. 8 Perpetiuntur autem & extremæ partes tale quid, quare cito multa percipiunt, tarde autem primum attolluntur. 9 Et venæ quoque aliæ prius, aliæ poſterius. 10 Atque ſic omnia apparent, & ubi frigefiunt extremæ partes, & ubi calefiunt, 11 in vaſorum evacuationibus, in animi deliquiis. Et juxta rationem 12 merito etiam venas ſequuntur, ea quæ ab his eveniunt. Et calefacit primum calida, velut in manibus, internas partes. 13 At ulcera calida gaudent ex confeſſo, quia tegi adſueta ſunt. 14 Merito itaque ex altera gravatur. 15 Merito igitur & ipſæ venæ, quia ſunt in calido. 16 Merito etiam ipſe thorax, & ventriculus ipſe à frigida ſuperatus, moleſte fert, & mortem minatur, quia maxime deſuetus eſt. Verum plurimum abeſt ab eo ut patiatur: 17 propinquiſſima autem inter ſe ſunt, egere & pati. 18 Merito igitur frigidæ potu delectatur. 19 Et ſic conſentiunt

γέ τῶν τε πάντα. [20] ὅτι δὲ μάλιστα πάντα τὰ ἀποσύρματα καὶ τὰ ἐπικαύματα ἐπιπολῆς, ἢ μάλιστα ἐνδιατμᾶται σὺν σκέπῃ, μάλιστα σὺν ψυχρῷ ἀγαναπλεῖ, εἰκότως. [21] τάχιστα γὰρ κρυστέεται. [22] καὶ τὰ βαθύτατα, εἰ κρυσθείτο, μάλις' αὖ ἄχθοιτο. [23] ἔτι τε καὶ τὰ φύσῃ τὰ νοσώδεα μελέχει.

VI. Ὅτι τὸ γαστρίον ἥδεται θερμῷ, σκεπτέον τὸ χωρίον. [2] καὶ μελέχει [σκέπης] καὶ ἔντερα, καὶ κύστις, καὶ γονή. [3] καὶ ἄλλως γόνῳ ὁ γυμνὸς ἐστὶ τῇ φύσῃ ψυχρότερος, ἢ ὥς τις οἴεται. [4] ἄνω γὰρ, ἢ κάτω, θερμὸν ἀίσσει. [5] Διὸ τῶν τε ἥδεται, ὅτι μὴ τὸ θερμὸν ψύχεται τὸ σῶμα διαψυχθὲν μᾶλλον, μετὰ δὲ τὸ ψυχρὸν ἀναθερμαίνεται μᾶλλον συστελέν. [6] οἷον καὶ τὰ ὕδατα ψυκτέα, θερμαντέα, διὰ λεπτότητα, [7] ὅτι μὴ τὸ θερμὸν σκληρύνεται μᾶλλον ἐπιξηρανθέν. [8] οἷον ὀφθαλμοὶ μὴ τὸ ψυχρόν. [9] τὸ μὲν γὰρ ὅμοιον τῷ περιέχοντι, τὸ δὲ ἕτ.

VII. Θάλασσα ἢ τοῖσι κνησμώδεσι καὶ δεινώδεσι, καὶ λέβης καὶ συρίγγιον θερμή. [2] τοῖσι μὴ [τοι] ἀήθεσιν ὑπολυμαίνουσι. [3] τοῖς ἕλκεα δὲ πυρίκαυτα, καὶ ἀποσύρματα, καὶ ὅσα τοιαῦτα, παλέμιον. [4] ἐπιήδεον δὲ τοῖσι καθαροῖσιν. [5] ἀγαθὸν καὶ ἰχναίνειν ἀῦ· ὡς τὰ τ' ἁλιέων ἕλκεα. [6] τῶν τε γὰρ ἐὸν σήπυει, ἢν μὴ ψαύῃ. [7] καὶ τοῖς ὑποδεδιόσι. [8] καὶ τὰ νεμάμενα πυΐῃ καὶ ἰσπίζειν, ὡς ἄλες, καὶ ἁλμυρίδες, καὶ λίτρον. [9] πάντα δὲ τῶν σμικρῶν μὲν χρωμένῳ ἐρεθιστικά. [10] τοῖς δὲ εὖ ἀγαθά.

sentiunt inter se omnia hæc. [20] Quod vero omnia desquamata & ambusta in superficie, non valde tegi adsueta, maxime frigidam molestè ferunt, par est. [21] Citissime enim superantur. [22] Et profundissima si superentur, maxime utique graventur: [23] deinde etiam natura nervosa participant.

VI. Quoniam imus venter calida delectari videtur, considerandus locus est: [2] & postea extremæ partes, & vesica, & genitales partes: [3] & virilis membri glans natura frigidior est, quam quis putat. [4] Sursum enim non deorsum exilit caliditas: [5] & propterea calida delectatur. Considerandum etiam, quod post calidam frigescit corpus magis perfrigeratum: post frigidam vero recalescit magis contractum: [6] velut etiam aquæ frigefaciendæ & calefaciendæ sunt, propter tenuitatem: [7] Et quod post calidam durescit corpus magis reficcatum, [8] velut oculi post frigidam. [9] Altera enim similis est aëri ambienti, altera non.

VII. Mare pruriginosis, & qui ab acribus humoribus vellicantur prodest, ut & lavent, & foveant ex calido. [2] Qui vero non adsueti sunt, aliquantum læ duntur. [3] Verum ad ulcera, & ambusta, ac desquamata, & quæcunque talia, contrarium est. [4] Aptum est autem puris. [5] Bonum est & ad attenuandum, & ad piscatorum ulcera. [6] Hæc enim neque suppurantur, si non vellices: [7] & ad ulcera cuniculosa, [8] & depascentia proserpendo sedat, ac sistit, velut sal, salsugo, nitrum. [9] Omnia autem hæc si quis parum utatur, irritant: [10] si excellenter, bona sunt.

γαθά. [11] βέλτιον δὲ θερμὴν ποιεῖς τὸ πλεῖστον.

ΙΙΧ. [1] Ὄξος δὲ χρῶ μὴ καὶ ἄφροισι πολλαπλάσιον θαλάσσης, καὶ δυναμικώτερον, καθαρτικόν, καὶ συμπλοκώτερον. [2] καὶ ἕλκεσι τοῖσι νεοτρώτοισι, [3] θρόμβοισιν, [4] ἢ μέλαινα αἰδοίων, [5] [11] κλύσις ἀτῶν ἢ καὶ ὀδόντων. [6] θερμῷ δὲ ταῦτα, τά τε ἄλλα, [7] καὶ τῇ ὥρῃ ξυμμετρέεσθαι. [8] [11] ἐς τὴξιν δὲ ἄλες καὶ ποῖς ἄλλα ὅσα λιχῆνα, λέπρην, ἀλφοῖσι, παχυσὴν ἐν ἡλίῳ θερμῷ. [9] μάλιστα δὲ ὄνυξι λεπροῖσι. [10] κρατέει γὰρ μὴ χρόνον. [11] μυρμηκίας ἀπαλοιφῇ. [12] καὶ τὰς ἐν ὠσὶν ἰᾶται ῥύπους. [13] μαλάσσει δὲ καὶ χρῶτα. [14] πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῳ, εἰ μὴ ὀδμὴ ἔνεστι καὶ μάλιστα γυναῖκας. [15] ἐδυνήσεται δ' ἂν καὶ ποδαγρίῃ, εἰ μὴ ὁ χρὼς ἐπιρώσκεται. [16] ταῦτα καὶ τοὺς ὄξους ποιεῖ.

ΙΧ. Οἶνος δὲ γλυκὺς, ὅσα χρόνια τραύματα, συνεχέως χρωμένῳ αὐτάρκεες. [2] ἀπὸ καὶ ἐς φαρμακοποσίην. [3] αὐστηρὸς δ' ὁ λευκὸς καὶ μέλας οἶνος ψυχρὸς ἐπὶ τὰ ἕλκεα συνέχει. [4] ψυχρὸς, ἅτε θερμὸν ψυχρόν. [5] [11] ἔρια δ', ὅσα μὲν ψύξιος ἕνεκα, ἢ καταψύχεται, ἢ ἐμβάπτεται, ἢ ἐμβάπτεται, ὡς ὕδατι ψυχρότατον. [6] ὅσα δὲ συνάψιος, ὁ μέλας οἶνος καὶ ἔρια καταρτύει· οἷον καὶ φύλλα τὰ λιλαίων, ἢ ὀδόντια βάπτεται ἐπὶ τὸ πλεῖστον. [7] ὅσα δ' ἔπι συνάψιος, οἷον κισσοῦ φύλλα καὶ λευκοῦ. [8] καὶ ὅσα τρυφερώτερα, ἢ ψαυστικώτερα, οἷον κισσός τε καὶ βάτος, ῥοῦς συνάδελφος, ἐλελίσφακος. [9] [11] καὶ ὅσα μαλθακοῦ δεῖ, οἷον ἄλευρον ἑφθόν.

Χ. Τὸ

sunt. [11] Melius autem est calidum ad plurima.

VIII. Acetum ad corpus & articulos, simile est mari, & potentius, ad perfundendum & ad fomentum: [2] & ad ulcera recens vulneratis, [3] & ad sanguinis grumos, [4] ubi nigredines sunt in pudendis, [5] collutio est ad aures, & ad dentes. [6] Calido autem hæc fiunt, & alia, [7] sed & ex tempore conjecturam facere oportet. [8] Eliquat velut sal, & ut alia quæ impetigini, lepris ac vitiliginibus conducunt, affusum ad calidum solem: [9] maxime vero conducit unguibus leprosis. [10] Superat enim post tempus: [11] verrucas formicarias attenuat, [12] & sordes in auribus sanat. [13] Mollit autem & corpus, [14] & multos alios locos, si non odor offenderet, & maxime mulieres. [15] Valuerit & ad podagram, si non corpus vulneraretur. [16] Eadem etiam fex aceti facit.

IX. Vinum dulce ad diuturna vulnera commodum est assidue utenti. [2] Sed & ad medicamentorum potionem. [3] Austerum autem & album, & nigrum vinum, frigidum ad ulcera commodum est, [4] frigidum propter caliditatem. [5] Lanæ quæ frigiditatis gratia, aut perfunduntur, aut induuntur, aut intinguntur, aquam frigidissimam postulant. [6] Quæ vero adstrictionis gratia, vinum nigrum etiam lanas aspergere potest, velut etiam betarum folia, aut linteola intinguntur, in plurima [7] quibus adstrictio inest, velut sunt hederæ albæ folia, [8] & quæ acerbiora sunt, aut friabiliora, velut hedera & rubus, rhus coriarius, salvia: [9] & in ea quæ mollire oportet, velut farina cocta.

X. Aqua

x. Τὸ ψυχρὸν ὠφελεῖ τὰ ἐρυθρὰ, οἷα ἄλλη κὴ ἄλλη σήψει ὑποτιλάται, [2] οἷα οἱ "τὰς σπλῆνας ὀξυκηρὰς ἀνίσχουσιν. [3] δυσέρκτοισι δὲ κὴ ἀπαλοσάρκοισιν "ὑπερύθρα. [4] μέλασι δὲ κὴ οἷα στρογγύλα ἐόντα, [5] "αἰθόλικας λέγουσι, [6] κὴ ἐν ὠμοῖσι τοῖσι θερμολουσίοισιν ἀνίστασθαι φύσαι, [7] κὴ γυναιξὶν "ἐκ γυναικείων ἀναδρομὴς ὑπὸ χρῶτα, [8] κὴ ὑπὸ ἐρεθισμὸν δέρματος, [9] ἢ ἐμπλοκίων τεχνέων ἀήθη φορήσει, [10] κὴ ἐξ ἱδρώτων ἔξοδος, [11] ἢ ἐκ ψύχεος ἐξαίφνης ὡδὲ πῦρ ἐλθόντι ἢ λέβητι θερμῷ. [12] ταῦτα δὴ ὕστερον ποιήσαντα, ἐπ' ὀδυρμοῖς ἐκπύει· [13] ἐπεὶ, ὅσα γε ἐκ ψύχεος γίνεται, "ἢ ἑκόντα τεθηγμένα κεχρώσται δεῖα, εἶτ' ἐφελκύσαντα, τὸ μὲν ψυχρὸν βλάπτει, τὸ δὲ θερμὸν ὠφελεῖ. "ἃ δὲ ἀμφω ὠφελεῖ. [14] τὰ δὲ ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ [ἀλγήματα] αὖον ἕλκος, [καὶ] ποδαγρικὰ, "κὴ σπάσματα, τελέων τὰ πολλὰ ἀφεῖσα τὸ ψυχρὸν πολὺν καταχόμενον ῥιζοῖ τε κὴ ἰσχναίνει, κὴ ὀδυνᾷ ναρκῆ. [15] νάρκην δὲ μελεῖν ὀδυνᾷ λυσικήν.

x. Aqua frigida prodeſt papulis rubicundis, quales alia atque alia parte ſublatæ erumpunt, [2] quales per ſplenia attractoria emergunt. [3] In carnoſis vero & tenera carne præditis ſubrubicundæ ſunt: [4] in nigris autem rotundæ, [5] dothienes hoc eſt furunculi appellati, [6] & quales in ipſis calidis lavacris oboriuntur, [7] & mulieribus ex menſium ſub cutem recurſu fiunt, [8] & ab irritamentis cutis, [9] aut inſolita veſtimentorum aſperorum geſtatione, [10] & ex ſudoris exitu, [11] aut ubi quis ex frigore, derepente ad ignem, aut calida lavacra acceſſit. [12] Nam ſi hæc poſterius fecerit, nequaquam amplius erumpunt. [13] Alioqui quæ ex frigore fiunt, aut quæ exaſperantur inſtar milii, deinde exulcerantur, eas frigida lædit: calida vero prodeſt. [14] Tumores in articulis, & dolores ſine ulcere, ac podagricos, & convulſa, plurima ex his frigida multa affuſa levat ac extenuat, & dolorem torpefacit. [15] Torpor autem moderatus, dolorem ſolvit.

xi. Καὶ τὸ θερμὸν ἰσχναίνει καὶ μαλθάσσει. [2] "τοῖσι δὲ ποδαγρικοῖσι, παρέσεσι, τελέοισι, ἀποσπάσμασι, τὰ τοιαῦτα. [3] σκιρώσιες, τρόμοι, ὠδατώδεα, τὰ τοιαῦτα, χαλῶσι. [4] νάρκαι, ἀναισθησίαι, τὰ τοιαῦτα. [5] κάτωθεν ἀπολήμψιες. [6] φυλάσσεσθαι δὲ ἐν τῇ ψυχρῇ χρήσει, ψυχροῖσι χρεόμενον μᾶλλον, ἢ πλεονάκις. [7] τὰ δὲ ἐς τὰ ἄρθρα ἐσπληρωμένα, ἢ ὑπὸ φλεγμονῆς ἐκπεπτωκότα ὀγκώδεα, ἢ ἀσκύλλεται, πρήγματα ἰήσασθαι, ἐς ἀσκίον "θερμὸν ἐγχέοντας, τὴν χεῖρα ἐναποδῆσαι. [8] κὴ ὄμματα, δακρύοντα παρηγ-

xi. Sed & calida aqua attenuat ac mollit. [2] Podagricis reſolutis, ante ac retro diſtentis, convulſis, talia accedunt, [3] diſtentiones, tremores, leves ſiderationes: talibus laxatis, [4] claudicationes, torporis, vocis interceptiones, ad talia, [5] excretiones per infernas partes ſuppreſſæ. [6] Cavendum autem eſt in frigidæ uſu, ne modum excedamus. [7] Articulos induratos, aut ab inflammatione aliquando oborta, aut à diſtortione, operæprecium eſt ſanare, aqua calida in utriculum infuſa. Manum deligare, [8] & oculos, lachrymas

ρηγελικὸν καὶ ἀλέφοντα. ὠφελεῖ τὰ δερμέα λίπος ἐπιχεόμενον, ὥστε μὴ ἅπτεσθαι τὸ ἀλμῶδες, 9 ἐν τοῖσι βοθρίοισι ἀμφίψυξις, καὶ πλήρωσις ἐς φύσιν ἄγουσα. 10 ὀφθαλμοῖσι θερμὸν, ὀδυνῆσιν, ἐμπυήσεσιν, δακρύων δακνωδέων ξηροῖσιν ἅπασι. 11 τὸ ψυχρὸν, ἀνωδυνίοισιν, ἐξερυθροῖσι, 12 τοῖσί τε ἐθέλουσι συστροφὰς καὶ φλέβας ποιέειν, 11 οἷα χολαδώδεα, καὶ ὠρηκα καὶ ἄλλα σκληρά. 13 ἰσχίῳ δὲ καὶ ὑστέρησιν ἐπάνω ἐνδέχεται, 14 [ἐνδὲ] αἷμα ἐν ψύχει ῥέειν. 15 11 ἔλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες, δέρμα ἐπισκληρύνει, ὀδυνώδεα ἀνεκπύητα ποιέει, πελιαίνει, 11 μελαίνει, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμοὺς, τετάνους. 16 ἔστι δὲ ὅκου ἐπὶ τετάνῳ αὖθι ἕλκεϊ νέον διστόμωμα, θέρεϊ μέσῳ, ψυχρῷ πολλῷ καταχύσις θέρμης ἐπανάκλησιν ποιέει. 17 θέρμη δὲ 11 ταῦτα ῥύεται. 18 τὸ θερμὸν σηπεδονῶδες, ὅκου ἐπὶ παντὶ ἕλκει, μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφάλειαν. 19 δέρμα μαλθάσσει, ἰχναίνει, ἀνώδυνον, ῥιγέων, σπασμῶν, τετάνων παρεγγελικόν. 20 τὸν δὲ ἐν κεφαλῇ καρηβαρείην λύει. 21 ὠφελέει δὲ μᾶλλον δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. 22 τελέων δ' μάλιστα τοῖσιν ἐν κεφαλῇ τρώμασιν 11 ἑκασίοισι καὶ ἀκασίοισι. 23 καὶ ὁπόσα τοῦτο ψυχεῖ ἢ θνήσκει ἢ ἕλκεται. 24 ἔπι ἑλκώμασι δὲ ἑκασίοισί τε καὶ ἀκασίοισιν. 25 11 οἷσιν ἀποτύρματα, ἕρπητιν ἐσθιομένοισι, μελαινομένοισιν 11 ἢ ἐν γλουτοῖσιν, ἢ ἐν ἀκρῃ, ἢ ἐν ἕδρῃ, ἢ [ἐν] ὑστέρῃ.

26 τέ-

mas lenit, ita ut ad acres, ſtillamentum lene infundat quis, ut ne ſalſuginoſa contactu læ- 115
dat. 9 Et foſſulis ulceribus oculorum elotio prodeſt, & repletio ad naturam reducens. 10 Calida oculis convenit, doloribus, ſuppurationibus, lachrymis mordacibus, ſiccis omnibus. 11 Frigida doloris exortibus, valde rubicundis, 12 & qui collectiones tuberculorum juxta venas habere ſolent, qualia ſunt ulcuſcula capitis manantia, circa thoracem, & alia dura. 13 Verum podici & utero, non valde commoda eſt, 14 neque ſan- 120
guinem in frigore mingentibus. 15 Ulceribus quidem frigida mordax, cutem obdurat, doloroſa non ſuppurari facit, liquefacit, nigrefacit, rigores febriles facit, convulſiones, ante ac retro diſtentiones. 16 Quandoque vero in hac diſtentione, ſine ulcere, juveni carnoſo, media æſtate, multæ frigidæ aquæ affuſio, caloris revocationem facit. 17 Calor autem hæc ſolvit. 18 Calida ſuppuratoria eſt, non in omni 125
ulcere, maximum ſignum ad ſecuritatem, 19 cutem mollit, attenuat, dolorem eximit, rigores, convulſiones, ante ac retro diſtentiones lenit, 20 capitis gravitatem ſolvit, 21 plurimum autem conducit oſſium fracturis, magis autem denudatis, 22 & ex his maxime his qui in capite ulcera habent, 23 & quæcunque præ frigore, aut moriuntur, aut ulcerantur: 24 itemque in ulcerationibus voluntariis ac involuntariis, 25 qualia ſunt deſquamata: herpe- 130
tibus ſerpendo adedentibus, denigratis aut in gingivis, aut in aure, aut in ſede, aut utero.

26 His

26 τέτοιζι πᾶσι τὸ [μὲν] θερμὸν φίλιον καὶ κεῖνον· 27 τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον· 28 πλὴν ὁκόσα αἱμορραγέειν ἐλπίς. 29 ὕτω καὶ χυσίζειν ὑγρῶν, ἐπιχείσιζι ἀλειπτῶν, ἐπιθέσιζι φύλλων ἢ ὀθονίων, καταπλάσιζιν, 30 ὁκόσα ἢ ψύξις ἢ θέρμη ὠφελέει ἢ βλάπτει.

26 His omnibus calida amica est ac judicatoria. 27 Frigida vero inimica & occidens, 28 præterquam in quibus sanguinem fluxurum esse timor est. 29 Atque hoc modo utendum est liquidorum perfusionibus, inunctilium illitionibus, foliorum impositionibus, aut linteorum 'cataplasmatis, 30 quæcunque aut frigiditate, aut caliditate prosunt, aut nocent. 135

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ.

HIPPOCRATIS DE PVRGANTIBVS.

Basil. græc. Foesius fine edit. ult. Basil. lat.

ΤΑ περὶ φαρμάκων ἔχ, οἷα νομίζεται, ἐστι. 2 τῷ γὰρ αὐτῷ φαρμάκῳ καθαίρονται καὶ οὐ καθαίρονται. 3 ἔστ' ὅτε δὲ ἄλλα καθαίρει, ἢ οἷα εἴωθε. 4 ἔστ' ὅτε δὲ ὑπερκαθαίρει. 5 ἔστι δὲ ὅτε τὰ δέοντα ἐποίησεν. 6 ὥστε οὐκ οἷόν τε πεποιῆσθαι τοῖσι φαρμάκοισιν, ἐκεῖνα διδόναι. 7 ὑπολαμβάνειν γὰρ χρὴ καὶ τὰ σιτία τὰ τρέφοντα ἡμᾶς, φάρμακα εἶναι, ἧσσον δὲ ἐκείνων. 8 οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι ταῦτα ὀρθῶς μὲν σιτεύμενοι ὑγιαίνουσι· 9 μὴ ὀρθῶς δὲ, καθαίρονται μὲν ὥσπερ ὑπὸ τῶν εἰλικρινέων φαρμάκων· ἧσσον δὲ καὶ βραδύτερον τῶν εἰλικρινέων φαρμάκων. 10 δῆλον οὖν, ὅτι ἐστὶ καὶ ταῦτα φάρμακα. 11 ὅμως δὲ ταῦτα βραδύτερα, καὶ ξυνήθη ἐόντα ἡμῖν, ἐκάστην ἡμέραν ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ

MEDICAMENTORVM purgantium res non ita se habet, quemadmodum vulgo putatur. 2 Eodem enim medicamento purgantur & non purgantur. 3 Quandoque vero alia purgat quam quæ purgare solet: 4 aliquando nimium purgat: 5 aliquando ea quæ debet facit. 6 'Quare fieri non potest ut quis medicamentis confisus, ea temere exhibeat. 7 Nam & cibos nos alentes, medicamenta esse putandum est, verum minus quam illa. 8 Homines enim qui his recte in cibo utuntur, sani sunt: qui non recte, ægrotant: 9 qui vero modum excedunt, purgantur quidem velut à sinceris medicamentis, verum minus & tardius quam à sinceris 'medicamentis. 10 Clarum igitur est, quod & hi medicamenta existunt. 11 At vero hi tardiores, qui & familiares nobis sunt, & quotidie in corpus ingrediuntur, si temere & negligenter exhi- 93 pag 125 5 10

καὶ ἀμελῶς διδόμενα, παράσσει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νοσοποιεῖ πως. 12 καὶ τὰ εἰλικρινέα καὶ τὰ ὀξέα, ἢν ἀμαθῶς καὶ ἀσκέπτως δίδῶ τις, ἐ μέλλει ὠφελήσειν τι ξύμφορον.

11. Χρὴ οὖν πρῶτον διδόναι τοῖσι μὲν χολώδεσιν, ὃ, τι χολὴν καθαίρει, 2 τοῖσι δὲ φλεγματώδεσιν, ὃ, τι φλέγμα, 3 τοῖσι δ' ὑδρωπώδεσιν, ὃ, τι ὕδωρ, 4 τοῖσι δὲ μελαγχολώδεσιν, ὃ, τι μέλαιναν χολήν. 5 ἢν δ' τούτων ἔξω καθαίρῃς, τὰ μὲν δέοντα ἐ καθαρεῖς· 6 τὰ δ' μὴ δέοντα κενώσεις· 7 ὥστ' ἐς ἀμφότερα ἁμαρτάνειν.

III. Ὅταν οὖν μέλλῃς τινὶ φάρμακον διδόναι, ἢν τε κάτω, ἢν τε ἄνω, 2 ἐπερωτᾶν αὐτὸν χρὴ, 3 εἰ δή πεπιε φάρμακον, 4 καὶ πότερον ἡ κοιλίη ἐν τοῖσι καθαιρτικοῖσι φαρμάκοισιν ὀξέα, καὶ ὑπακούει ταχέως, ἢ σκληρή. 5 καὶ ἢν φῇ ὀξέαν καὶ δύλυσιν εἶναι, μαλακωτέρων τε καὶ ἐλασσόνων τῶν φαρμάκων δεῖσθαι· 6 ἢν δ' σκληρὴ εἴη, ἰσχυροτέρων. 7 ὁ αὐτὸς δὲ τρόπος καὶ ἐπὶ τὰ ἀνωτερικά. 8 ἢν δὲ μηδέποτε φῇ, μήτε ἄνω, μήτε κάτω κεκαθάρθαι, ἢ πεπωκέναι φάρμακον, 9 ἐγγυᾶν χρὴ, εἰ ἐπὶ τὰ ἐσιόντα ὑγιαίνουσα δύλυσις ἡ κοιλίη ἐπὶ τὰ κάτω, ἢ δύεμεσιν ἐπὶ τὰ ἄνω· 10 καὶ εἰ ἐπὶ τὴν ζμυνθίν τινα γλυφόμενον, ἢ διάῤῥοια ἐπιγένοιτο αὐτῷ. 11 ταῦτα πάντα ἀνερέσθαι χρὴ, ὡς ἂν δυνηθῇς ὀρθῶς βουλεύεσθαι. 12 αἰσχρὸν γὰρ ξυμφορὴ, φάρμακον διδόντα ἀνθρώπῳ, ἀποκτεῖναι.

IX. Ὁκόσοι μὲν οὖν ὑπὸ πυρετῶν ἰσχυρῶν λαμβάνονται, ἐ χρὴ τούτοις

exhibeantur, temere homines turbant, & quodammodo morbos inducunt. 12 Quin & sinceros & acidos cibos si quis citra delectum ac inconsiderate exhibeat, nihil commodi perficient.

11. Oportet igitur primum biliosis dare quod bilem purgat: 2 pituitosis quod pituitam: 3 hydropicis quod aquam: 4 atrabiliariis quod bilem atram. 5 Si vero extra hæc purgaveris, quæ quidem purgari debent, non purgabis: 6 quæ vero non debent, ea evacuabis. 7 Quare in utranque partem peccabis.

III. Quum itaque pharmacum alicui dare voles, sive deorsum sive sursum purgans, 2 interrogare ipsum oportet, 3 an prius biberit medicamentum, 4 & an alvus ex deorsum purgantibus cita fit, & celeriter obediat, aut dura. 5 Et si citam ac facilem solutu esse dixerit, mollioribus & paucioribus medicamentis opus habet: 6 si vero dura fuerit, fortioribus indiget. 7 Idem modus in sursum purgantibus requiritur. 8 At si nunquam neque sursum, neque deorsum se purgatum esse dixerit, neque medicamentum bibisse: 9 cognoscere oportet an ad ea quæ sanus in corpus ingessit, alvus deorsum solutu facilis fuerit, aut sursum versus apposita ad vomitionem, 10 & an ad repletionem aliquam alvi profluvium ipsi successerit. 11 Hæc omnia interrogare oportet, quo recte consulere possis. 12 Turpis enim est calamitas, medicamento purgante dato hominem occidere.

IV. Quicunque igitur à febribus fortibus corripiuntur, his medi-

τέτοισι φάρμακα διδόναι καθαρήσεται, ἐς τ' αὖ μεθ' ὁ πυρετός. 2 εἰ δὲ μή, μὴ σύνεστι τεσσάρων καὶ δέκα ἡμερῶν. 3 θερμαὶ γὰρ αἵ τε σάρκες ἔασιν αὐτέων καὶ αἱ κοιλίαι, ἀναλαμβάνει τὸ φάρμακον, καὶ ἀπαναθαίρονται ἐδέν. 4 καὶ τότε πυρετὸς γίνεται ὠλέων, καὶ τὸ χρῶμα ἐκτρέπεται, καὶ ἰκτερώδης γίνονται. 5 κινηθείσης γὰρ τῆς χολῆς, καὶ μὴ καθαρθείσης, ὅτε ῥοφέειν θέλει, ὅτε πίνειν, ἀλλὰ πάντα βδελύσσεται, καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἀπόλλυται.

v. 1 Ἢν δὲ καθάρσιον τὸ φάρμακον, τὸ μὲν πρὸ μέσου ἡμέρης ἐδὲν καθαίρεται. 2 ἀπὸ μέσου δὲ ἡμέρης καθαιρόμενον, ὑπέρτερον γίνεται, καὶ ἀπόλυται. 3 διὸ δὲ τούτῳ τῷ ἡμέρῃ προσγίνεται, καὶ ἅμα τῇ καθαρσῇ μεθ' ὁ πυρετὸς, ὑγιὴς γίνεται. 4 σὺν δὲ χρὴ τοῖς ἰσχυροῖς τῶν πυρετῶν φάρμακα καθαρτήρια προσφέρειν. 5 ἀλλ' αὖ πινάδεν, ὑποκλύζειν χρὴ, ὁπόσακις αὖ βούλῃ. 6 ἀκινδυνώτερον γάρ. 7 καὶ τῶν αὐτὸν λόγον, καὶ ἐν τῇ θερινῇ ὥρῃ, 8 [μάλιστα] ἀπὸ κυνὸς ἀνατολῆς ἡμέρας πεντήκοντα φυλάσσεσθαι χρὴ, καὶ μὴ διδόναι φάρμακον, 9 ἀλλὰ κλυσμοῖσι χρέεσθαι. 10 ὁ γὰρ αὐτὸς κίνδυνος.

medicamenta purgatoria dare non oportet, donec remiserit febris: 2 sin minus, saltem non intra quatuordecim dies. 3 Carnes enim ipsorum & ventres quum calidi sunt, medicamentum assumunt, & nihil depurgantur, 4 & febris major fit, & color evertitur, & morbi regii speciem præ se ferunt. 5 Commota enim bile, & non purgata, non sorbere vult æger neque bibere, sed omnia abominatur, & plerunque perit.

v. Si vero detinet medicamentum, ante meridiem nihil purgatur: 2 à meridie vero nimium purgatur, & perit. 3 At si hac die superstes maneat, & una cum purgatione remittat febris, sanus fit. 4 Quapropter in febribus vehementibus medicamenta purgatoria exhibere non oportet. 5 Verum si alicui opus fuerit, infusum per clysterem adhibere potes, quotiescunque volueris. 6 Hoc enim minoris periculi est. 7 Juxta eandem rationem etiam tempore æstatis, 8 à canis ortu, per dies quinquaginta vitare oportet, & non dare medicamentum, 9 sed infusis per clysterem uti. 10 Idem enim periculum imminet.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΛΛΕΒΟΡΙΣΜΟΥ. HIPPOCRATIS DE VERATRI VSV.

Basil. græc. Foesius VIII. 20. 1287. Basil. lat.

pag 534

ΤΟΙΣ μὴ ῥᾳδίως ἄνω καθαιρομένοις πρὸ τοῦ πόσιος προεύχεσθαι δεῖ τὸ σῶμα λεπτύνειν διαίτῃ ἡμέρης ἀναπαύσῃ. 2 ἐπὴν δὲ πίῃ [τις] ἑλλέβορον, πρὸς τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄγειν ἢ πρὸς ὕπνους. 3 δηλοῖ δὲ ἡ ναυτίλιη, ὅτι κίνησις τὰ σώματα παρέχει. 4 ἐπὴν δὲν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν ἑλλέβορον, κίνει τὰ σώματα. 5 ἑλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖς σάρκας ὑγιέας ἔχουσιν. 6 ὅσοι δὲ τῶν φαρμακοποσίων μὴ διψῶσι, καθαιρόμενοι δὲ πάσονται, πρὶν ἢ διψήσωσι. 7 σπασμὸς ἐξ ἑλλεβόρου, θανάσιμον. 8 ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγιγνόμενος, κακόν. 9 ἐν τῇσι παραχαῖς τε κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, οἷσι μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρων, ξυμφέρει τε, καὶ δυσφόρως φέρουσιν· εἰ δὲ μὴ, τἀναντίον. 10 ὡς δὲ ἔφην ἐν τοῖσι προγνωστικοῖσι, καθάρσις δύσκολος ἢ ἄνω ἐπ' ἀπυρέτῳ. ἀσιτίη, ἢ καρδιωγμὸς, ἢ στομάχου πόνος, ἢ σῆμα ἐπιπικρόμενον καθόλου τοῖσι ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνάων. 11 ἢν δὲ κάτω, ὅπου χολὸς πυρώδης φορέῃ, ὀσφύος ὀδύνη, γονάτων βάρος, καταμήνια δυσεργέοντα, ὀδύναι ἐν τοῖσι ὑπὸ τὸ διάφραγμα. 12 φυλάσσεσθαι δὲ ἐν τοῖσι φαρμακοποσίοις τοὺς ἀστείους τὰ σώματα· μάλιστα δὲ τοὺς μέλανας, καὶ ὑγροσάρκους,

113 HIS qui non facile sursum purgantur, ante potionem corpora prælumectare oportet uberiore alimento & quiete. 2 Ubi vero quis bibit veratrum, ad motus corporum magis ducere, quam ad somnos. 3 Declarat autem navigatio, quod motus corpora turbat. 4 Cum veratrum magis ducere voles, corpora moveto. 5 Veratrum periculosum est sanas carnes habentibus. 6 Quicunque in pharmacorum potionibus non sitiunt, dum purgantur, non cessant purgari prius quam sitierint. 7 Convulsio ex veratro, lethale. 8 In nimia purgatione, convulsio aut singultus succedens, malum. 9 In turbationibus ventris, & vomitibus spontaneis, siquidem qualia purgari oportet, purgentur, conducit, & leviter ferunt: sin minus, vice versa. 10 Quemadmodum autem in Prænotionibus dixi, purgatio sursum versus commodat ei, in quo sine febre est cibi fastidium, aut stomachi punctura, aut vertigo, aut os amarum, & in summa doloribus supra septum transversum: 11 at deorsum versus, ubi sine febre est tormen, lumborum dolor, genuum gravitas, menses ægre prodeuntes, dolores in partibus sub septo transverso. 12 Vitare vero oportet in pharmacorum potionibus eos, qui bona habent corpora, maxime autem nigros,

IV 78 pag 686

5

10

15

σάρκας, καὶ τὰς ὑποξήρας τε καὶ ψιλὰς, καὶ τραχυλάς. [13] " ὁ- 120
σοισι δὲ τὰ φλεγμαίνοντα ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου, ὡς ἔφην ἐν τῷ περὶ πλησίνης, οὐδέως ἐπιχείρεῦσι λύειν φαρμακείῃ, τὰ μὲν ξυνεπιμένουσι καὶ φλεγμαίνοντα " οὐδὲν ἀφαιρέεσιν. [14] ὑ- 121
δὲ γὰρ ἀφανίζων ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. [15] τὰ δὲ ἀντέχοντα τῇ νοσήματι καὶ ὑγιέα ξυνήκεσι. [16] ' ἀσθενέος δὲ τοῦ σώματος γινομένου, τὸ νόσημα ἐπικρατέει, καὶ ἀνιήτως ἔχει. [17] " ἐλλεβορίζειν δὲ χρὴ οἷς ἀπὸ 122
κεφαλῆς φέρεται ῥεῦμα. [18] μὴ διδόναι δὲ ἐπὶ ἐμπύων. [19] " μὴ 123
φαρμακεύειν τοὺς ἀχρόους, [20] τοὺς βραγχώδεας, [21] τοὺς ἀσληνώδεας, [22] τοὺς ἀφαίμους, [23] τοὺς πνευμαλώδεας, καὶ ξηρορ βήσσοντας, [24] διψώδεας, [25] φυσώδεας, [26] συντεταμμένους ὑποχόνδρια [27] καὶ πλευρὰς [28] καὶ μελάφρενα, [29] τοὺς ἀπευνευαρκωμένους, [30] καὶ ἀμαυρορ βλέποντας, [31] καὶ οἷς ἦχοι τῶν ὤτων, [32] " καὶ τῆς 124
ἑρήθρας ἀκρατεῖς. [33] μηδὲ
τοὺς ' ἰκτεριώδεας, [34] " ἢ 125
καὶ λίθου ἀσθενέας, [35] " ἢ αἱ- 126
μορροώδεας, [36] " ἢ ἐν ἐνφυ- 127
σήμασιν ἐόντας. [37] ἢν δὲ φαρμακεῦσαι δόκῃ, ἐλλεβόρῳ ἀσφαλὲς αὖν καθαῖρε, κάτω δὲ μή. [38] κράτιστον δὲ τούτοις " δια- 128
τῆν. [39] " ὡς δὲ ἔφην ἐν τῷ περὶ 129
ῥηγμῶν, μὴ φαρμακεύειν μηδὲ τοὺς ἐπαινεμενοῦντας μέλανα, [40] ἀποσίτους, [41] καὶ ὠδυνοφόρους, [42] " καθεύδειν μικρορ [43] ὀδυνώδεας, [44] " ὄμμα φρασὶ κεκλιμένον ἔ- 131
χοντας, [45] ἀπινδέας, [46] σπολώδεας,

nigros, & humida carne prædi- 120
tos, sed & subsiccos, & balbos, ac blæsos. [13] Quicunque vero inflammata in principio morbi, velut in libello de Ptisana dixi, statim medicamento solvere aggrediuntur, hi de eo quidem, quod distentum est ac inflamma- 121
tum, nihil auferunt [14] (neque enim remittit qui crudus est affectus) [15] ea vero quæ morbo resistunt, & sana sunt, consumunt. [16] Corpore vero debili fiente, ' morbus superat, & im- 20
medicabile malum habent. [17] Cæterum veratrum his dare oportet, quibus de capite fluxus 122
fertur. [18] Non autem dandum est pectore suppuratis. [19] Neque 123
medicamenta danda sunt decoloratis, [20] raucosis, [21] lienosis, [22] exsanguibus, [23] spirituosis & siccum tussientibus, [24] siticulosis, [25] flatuosis, [26] & his qui præcordia, [27] & latera, [28] ac dorsum distenta habent, [29] & torpentibus, [30] & obscure videntibus, [31] & quibus aurium ' sonitus sunt, [32] & urinæ mea- 25
tus impotentibus: [33] neque item 124
morbo regio laborantibus, [34] aut ventre debilibus, [35] aut his qui sanguinis eruptiones, [36] aut tubercula habent. [37] Si vero 126
medicandum esse videbitur, veratro securus sursum purga, deorsum vero non. [38] Optimum autem his est victus rationem 128
constituere. Quemadmodum autem in Prædictionibus dixi, [39] non sunt medicamenta danda his 129
qui nigra evomunt, [40] neque ' cibum aversantibus, [41] neque 30
deliris [42] & parum dormientibus, [43] neque dolore vexatis, [44] neque visum temerarium in- 131
clinatum habentibus, [45] neque tumefactis, [46] neque vertigino-

δεας, 47 ἀγρόυς, 48 " μηδὲ τὰς 132
ἐν πυρετῷ καυματώδεας, 49 καὶ κεκλασμένους. 50 " ὡς ὃ ἔφλω πε- 133
ρὶ πλοσάνης, σησαμοειδὲς αὖω 45
καθαίρει. 51 ἡ πόσις ἥμισυ δραχμῆς ἐν ὀξυμέλιτι τετριμμένον. 52 ξυμμίσγει δὲ καὶ τοῖς ἑλλεβόροις τὸ τρίτον μέρος τῆς πόσιος, καὶ ἧσσον πνίγει. 53 καθαίρει δὲ καὶ τὰς ἐν χρονίοις τεταρταίοις, 54 καὶ τὰς ἐν λιπυριώδει πυρετῷ χρονίους, 55 καὶ ὧν ἄκρητος δίψος, 56 μηδὲ ἀπόκρισις. 57 τούτους δὲ μὴ πρότερον ἢ τριῶν ἑβδομάδων. 58 πολλοὶ δὲ καὶ πλευριτικούς, 59 καὶ εἰλεώδεις. 60 ὡς δὲ ἔφλω ἐν τῷ περὶ γυναικείων, καθαίρειν καὶ ἐπὶ μήτρας καθάρσιος δέον.

fis, neque decoloratis, 48 neque his qui in febre æstuosi sunt 49 ac confracti. 50 Sicut autem de ptisana dixi, Sesamoides sursum purgat: 51 potio ejus est drachma dimidia in accto mulso trita. 52 Commiscetur etiam veratris tertia potionis pars, & minus suffocat. 53 Purgat item 35 quartanas diuturnas, 54 & diuturna febri lipyria vexatos: 55 & eos, in quibus non est sitis, 56 neque excretio 57 (hos vero non ante tres hebdomadas) 58 aliquando etiam pleuriticos, 59 ac volvulosos. 60 Et sicut in Muliebribus morbis dixi, purgandum est etiam, si uteri purgatione opus habuerint.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ, ἐκ τῆς ΑΚΤΟΥΑΡΙΟΥ Θεραπευτικῆς μεθόδου Ε. ς'.

HIPPOCRATIS ANTIDOTVM, ex ACTVARII Methodi medendi v. 6. *Corn. Henr. Mathisio interprete.*

ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ Ἱπποκράτης, ᾧ χρησάμενος Ἀθήνησι τὸν λοιμικὸν νόσον ἐστεφανώθη παρ' αὐτῶν. 2 αὕτη ὠφελεῖ καὶ [ἐς] κεφαλαλγίας ἐπιχειρομένη καὶ βαρείας δι' οἴνου, 3 ἐς ὠταλγίαν δὲ ἐλαίῳ, προκαθιεμένη. 4 ὡσαύτως ἐς τὸν τράχηλον διακρατουμένη. 5 δοτέον δὲ αὐτὴν διὰ ὑδρομέλιτος, καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. 6 βηχικοῖς, πλευριτικοῖς, ἡπατικοῖς, αἵμα ἀνάγουσι, λιθιῶσι, τολυποικοῖς, κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος

ANTIDOTVM Hippocratis, quo usus corona Athenis est donatus, 2 fronti ex vino illitum capitis dolorem mitigat, 3 & aurium dolori prodest, ex oleo vestium flocco injectum, 4 nec secus ore detentum, ejus dolorem sedat. 5 Dandum est autem ex hydromelite, nucis avellanæ magnitudine, 6 tussientibus, lienosis, jecinorosis, sanguinem exspuentibus, calculosis, laterum inflammationibus, ægyptiæ fabæ magnitudine,

θος, μεῖ ὀξυμέλιτος ἀκρᾶτος κυάθων τριῶν. 7 ἰσχιαδικοῖς, συλεροπονοῦσι, θέρμε τὸ μέγεθος, σὺν γάλακτι [ἢ] ἀφεψήματι γλυκυσίδης, ἀπὸ πρώτης σελήνης μέχρι ἐσχάτης. 8 δαιμονιζομένοις καρύε ποντικῆ τὸ μέγεθος σὺν γάλακτι ὀνείω. 9 τεταρταίζουσι μεῖ ὀξυμέλιτος, ληγούσης τῆς σελήνης.

11. Καλάμε ἀρωματικῆ, σχοινάνθης, βραθυ ἀνὰ ἑ. ἄγνε σπέρματος ἑ. δ'. καρδαμώμε, κυπείρε, κρόκε μαγματος, ἀνὰ ἑ. ε'. νάρδε κελτικῆς ἑ. ς'. ἀσπαλάθε ἑ. ζ'. [ἀμμωνιακῆ ἑ.] σφαιρῶν κυπαρίσσε ἑ. γ'. ῥόδων ἑ. γ'. λαδάνε, σμύρνης λιβάνε, ἀνὰ λίτ. α'. ζύκαθος μικρᾶς μ'. ταῦτα ὁμῆ κόπτε ἰδία. ναρδοστάχυος ἑ. ς'. [κόστε ἑ. γ'. φύλλε ἑ. η'.] ἀμώμε ἑ. γ'. κὴ ταῦτα ἰδία κόπτε. μαστίχης ἑ. δ'. τῆτο ἰδία σὺν θυείᾳ τρίβεται. σύρακος ἑ. ι'. ὁ σύρακξ, κὴ μικρὸν ἐπεμβάλλε τοῖς τραγήμασιν σὺ τῇ θυείᾳ, τερεβινθίνης λί. κ'. μέλιτος ἀττικῆ λί. ε'. οἴνε παλαιῆ τὸ ἀρκῶν ἐς τὸ ἀποῤῥέξαι τὰ τραγήματα. σκύαζε καθαρῶς ἐπιμελῶς ἀναλαμβάνων τῷ μέλιτι.

dine, ex oxymelite mero, cyathis tribus, 7 ischiadicis, inteſtinorum dolore vexatis, lupini magnitudine in decocto pæoniæ, à prima luna uſque ad extremam: 8 à larvis dæmoniisque occupatis, nucis ponticæ magnitudine, in lacte aſinino: 9 quartana laborantibus ex aceto mulſo, deſinente luna.

11. Calami aromatici, junci odorati, ſabinæ, ſingulorum triens: ſeminis viticis, cardamomi, cyperi, crocomagmatis, ſingulorum quincunx, nardi celticæ ſelibra, aſpalathi ſeptunx, ammoniaci uncia, pilularum cupreſſi quadrans, [roſarum quadrans,] ladani, myrrhæ, thuris, ſingularum libra, baccæ juniperi minoris quadraginta: hæc ſimul privatim, fundito: ſpicæ nardi ſelibra, coſti triens, folii bes, caſiæ ſelibra, amomi quadrans, hæc quoque privatim tundito: maſtiches triens, & hoc ſeorſum in mortario teritur: ſtyracis dextans, ſtyrax paulatim, belrariis in mortario adjicitur: terebinthinæ libræ tres, mellis attici libræ quinque, vini veteris quod ad bellaria maceranda ſatis eſt, munde & ſedulo melle excipiens confice.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ, ἐκ τῶν τοῦ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ἀ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ περὶ συνθέσεως φαρμάκων Α. τομ. ϛ'.

HIPPOCRATIS ANTIDOTVM, ex NICOLAI ALEXANDRINI. de Comp. medic. l. 378. *Leonh. Fuchsio interprete.*

ΑΝΤΙΔΟΤΟΣ Ἱπποκράτους. [2] πιθανὰ πρὸς πάνθ' ἁπλᾶ, μάλιστα γυναικῶν φθισικῶν, αἱμοπτοϊκῶν, πλευριτικῶν. [3] ἔχει κυμίνου ἑλληνικοῦ πυλαιοῦ δραχ. ας'. πετροσελίνου μακεδονικοῦ, ὀπίου, καστορίου, ἀνὰ δραχ. α'. ἄσαρου, κρόκου, στύρακος καλαμίτου ἀνὰ δραχ. ας'. ναρδοστάχυος, κασίας, ἀνὰ δραχ. α'. μέλιτος ἀττικοῦ ἢ σάκχαρ τὸ ἀρκοῦν. [4] ἡ δόσις, τοῖς μὲν ἀπυρέτοις, μετ' οἴνου παλαιοῦ· τοῖς δὲ πυρέττουσι μεθ' ὕδατος δυκράτου.

ANTIDOTVM Hippocratis, faciens ad omnia mala: [2] præcipue vero ad tabidos, sanguinem spuentes, & pleuriticos. [3] Habet cumini græci veteris drachmam unam semis, petroselini macedonici, opii, castorii, singulorum drachmam unam, asari, croci, styracis calamitis, singulorum drachmam unam semis, spicæ nardi, casiæ, singulorum drachmam unam, mellis aut sacchari quod satis. [4] Datur carentibus febre cum vino veteri: febricitantibus autem cum aqua temperata.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΤ' ΙΗΤΡΕΙΟΝ.

HIPPOCRATIS OFFICINA MEDICI.

Basil. græc. Foesius sect. VI. f. 740. Basil. lat.

pag 502 ΟΜΟΙΑ ἢ ἀνόμοια ἐξ ἀρχῆς, [2] ἀπὸ τῶν μεγίστων, ἀπὸ τῶν ῥηϊστων, [1] ἀπὸ τῶν πάντη πάντως γιγνωσκομένων, [3] ἅπερ ἰδεῖν, καὶ ἁψασθαι, καὶ ἀκοῦσαι ἔστι. [4] ἃ δὲ τῇ ὄψει, καὶ τῇ ἁφῇ, καὶ τῇ ἀκοῇ, καὶ τῇ ῥινὶ, καὶ τῇ γλώσσῃ, καὶ τῇ γνώμῃ ἔστι αἰσθέσθαι. [5] ἃ καὶ οἷς γιγνωσκόμενα πᾶσίν ἐστι γνῶναι. [6] τὰ δ' ἐς χειρουργίαν καὶ ἰητρεῖον· [7] ὁ ἀσθενέων, ὁ δρῶν, οἱ ὑπηρέται, [8] καὶ ὅσα νᾶ, [9] τὰ

AUT similia, aut dissimilia, à principio, [2] à maximis, à facillimis, ab his quæ undiquaque penitus cognoscuntur: [3] quæ & videre, & tangere, & audire licet: [4] quæ & visu, & tactu, & auditu, & naribus, & lingua, & intelligentia sentire licet: [5] quæ & quibus cognoscuntur, omnibus cognoscere licet. [6] Quæ vero ad chirurgiæ officinam: [7] ægrotans, agens, ministri, [8] instrumenta, [9] lu-

9 τὸ φῶς. 10 ὅκῃ, ὅκως, ὅσσε· 11 οἷς, ὡς, ὁκότε. 12 τὸ σῶμα, τὰ ἄρμαθ. 13 ὁ χρόνος, ὁ τρόπος, ὁ τόπος. 14 ὁ ἁρῶν, ἢ καθήμενος, ἢ ἑστεὼς, ξυμμέτρεως πρὸς ἑωυτὸν, πρὸς τὸ χρηζόμενον, πρὸς τὸν αὐγέα. 15 αὐγῆς μὲν οὖν δύο εἴδεα· τὸ μὲν κοινὸν, τὸ δὲ τεχνητόν. 16 τὸ μὲν οὖν κοινὸν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, τὸ δὲ τεχνητὸν καὶ ἐφ' ἡμῖν. 17 ὧν ἐκάτερα διττὰς χρήσιας· ἢ πρὸς αὐγέα, ἢ ὑπ' αὐγέα. 18 ὑπ' αὐγέα μὲν οὖν ὀλίγη τε ἡ χρῆσις, καὶ φανὴς μετρίη. 19 τὰ δὲ πρὸς αὐγέα, οὐκ ἐκ τῶν παρεόντων, οὐκ ἐκ τῶν ξυμφερομένων αὐγέων, πρὸς τὸν λαμπρότητα τρέπειν τὸ χρηζόμενον, 20 πλὴν ὁκόσα ἢ λαθεῖν δεῖ, ἢ ὀρθῶς αἰσχρόν. 21 ἕτως δὲ τὸ μὲν χρηζόμενον ἐναντίον τῇ αὐγῇ, 22 τὸν δὲ χρήζοντα ἐναντίον τῷ χρηζομένῳ, πλὴν ὥστε μὴ ἐπιζημιάζειν. 23 ἕτω γὰρ ἂν ὁ μὲν ὁρῶν ὁρώη, τὸ δὲ χρηζόμενον ἔχ ὁρᾶτο.

11. Πρὸς ἑωυτὸν δ', καθημένῳ " πόδες ἐς πλὴν ὦν ἴξιν καὶ ἰγνὺ γένασι, διάστασιν δὲ ὀλίγην συμβεβεώτες· 2 γένασι δ' ὑπανωτέρω βεβώνων, σμικρὸν διάστασιν, ἁρκῶσι, θέσιν καὶ ἐπιθέσιν. 3 ἐμάτιον " εὐσταλέως, εὐκρινέως, ἴσως, ὁμοίως, ἁρκῶσιν, ὤμοισι. 4 πρὸς δὲ τὸ χρηζόμενον, ἔ μὲν πρόσω καὶ ἐγγὺς, καὶ ἄνω καὶ κάτω, καὶ ἔνθα ἢ ἔνθα ἢ μέσον. 5 ἔ μὲν πρόσω καὶ ἐγγὺς, ὅσον ἁρκῶνες. 6 ἐς μὲν τὸ πρόσθεν, γονάτα μὴ ἀμείβειν· 7 ἐς δὲ τὸ ὄπισθεν, πλευράς. 8 ἔ δὲ ἄνω, μὴ ἀνωτέρω μαζῶν ἄκρας χεῖρας

9 lumen : 10 ubi, quomodo : quot, 11 quomodo, quando : 12 corpus, vasa commoda. 13 Tempus, modus, locus. 14 Agens, aut sedens, aut stans, moderate ad seipsum, ad id quod tractatur, ad splendorem lucis. 15 Lucis igitur species duæ sunt, altera communis, 'altera artifi- 10 cialis. 16 Communis, in nobis non est : artificialis, etiam in nobis est. 17 Utriusque vero duplices usus sunt, aut ad lucem, aut sublucem. 18 Sub lucem, & modicus usus est, & moderatio manifesta. 19 Ad lucem vero, ex præsentibus, ex conferentibus luminibus, ad splendorem convertere oportet id quod tractatur, 20 exceptis his quæ aut latere oportet, aut videre turpe est : 21 ita ut id quod tractatur, ex adverso sit 'luci : 22 qui vero tractat, 15 ex adverso ejus quod tractatur : verum tamen ut ne tenebras inducat. 23 Sic enim & qui agit videre poterit, &, quod tractatur, non videtur.

11. Ad seipsum vero, siquidem sedeat, pedes secundum rectitudinem sursum versus è directo ad genua sint, distantia autem parva in consistendo intercedat. 2 Genua autem superiora sint inguinibus, modice distantia, pro commoda cubiti positione ac appositione. 3 Vestitus 'expedite, distincte, æqualiter, 20 similiter, cubitis, humeris. 4 Ad id vero quod tractatur, ultra & prope, & sursum ac deorsum, & hac aut illac, aut in medio. 5 Ultra quidem & prope termini sunt cubitorum gibbi, 6 ita ut in anteriorem partem non excedant genua, 7 in posteriorem costas. 8 Sursum vero, ut non supra mammas, sum-

ρας ἔχειν. 9 Ὑ δὲ κάτω, μὴ κατωλέρω, ἢ ὡς τὸ στῆθος ἐπὶ γόνασιν ἔχειν ἄκρας· χεῖρας ἐγγωνίους ὡσὲ βραχίονας. 10 τὰ μὲν κῦ μέσον ὕπως. 11 τὰ δὲ ἔνθα ἢ ἔνθα, μὴ ἔξω τῆς ἕδρης, 12 κῦ λόγον δὲ τῆς ἐπιστροφῆς ὡσβαλλόμενον τὸ σῶμα· καὶ Ὑ σώματος τὸ ἐργαζόμενον. 13 " ἑστεῶτα δὲ δεῖ καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων βεβαῶσθαι ἐξ ἴσης τῶν ποδῶν ἄλις· 14 ἀγεῖν δὲ τῷ ἑτέρῳ ἐπιβεβαῶσθαι, μὴ τῷ κῦ τῷ ἀγοῦσιν χεῖρα, 15 ὕψος γενικὸν ὡσὲ βεβῶνα, ὡς ἂν ἕδρη. 16 καὶ τὰ ἄλλα ὅρια τὰ αὐτά. 17 ὁ δὲ χειζόμενος τῷ χειζονὶ τῷ ἄλλῳ Ὑ σώματος μέρει ὑπηρετείτω, ἢ ἑστεώς, ἢ καθήμενος, ἢ κείμενος, ὅκως ἂν ῥᾴιστα ὦδε ὡς χῆμα ἔχων ἀφατελές, 18 φυλάσσων ὑπόῤῥυσιν, ὑπόστασιν, " ἕλκεψιν, κήλανσιαν, 19 ὡς, ὃ δεῖ, σώζεται καὶ χῆμα καὶ εἶδος Ὑ χειζομένου, 20 ἂν παρέξῃ, ἂν χειζωμένῳ, ἂν σῇ ἕπηται ἕξει. 21 ὄνυχας μήτε ὑπερέχειν, μήτε ἐλλείπειν δακτύλων κορυφῆς. 22 ἐς χρῆσιν ἀσκεῖν, δακτύλοισι μὲν ἄκροις, τὰ πολλὰ λιχανῷ ὡσὲ μέγαν· 23 ὅλη δὲ καταπρηνεῖ· 24 ἀμφοτέρῃσι δὲ ἀναπλήσει. 25 " δάκτυλον σκαφυλῶσαι μέγα τὸν ἐν μέσῳ τῶν δακτύλων, καὶ ὑπεναντίον τὸν μέγαν τῷ λιχανῷ. 26 " νόσος δέ, δι' ἣν καὶ βλάπτονται, οἷσιν ἂν χλυέτησιν [ἢ] ἂν τροφῆς εἴδησιν ὁ μέγας ὑπὸ τῶν ἄλλων δακτύλων κατέχεσθαι. 27 τὰ ἔργα πάντα ἀσκεῖν ἐναντίως ἐργάζεσθαι, καὶ ἀμφοτέρωσιν ἅμα. 28 " ὁμοίων γὰρ ἐόντων ἀμφό-

mas manus habeat. 9 Deorsum, ut non inferius quam ut ubi pectus ad genua habet, ' summas manus angulares ad brachia figuret, 10 & in medio quidem hoc modo se habet. 11 Hac vero aut illac, ut non extra sedem: 12 sed pro ratione conversionis & corpus, & operantem corporis partem producat. 13 Si vero stet, utrisque pedibus ex æquo insistere satis est. 14 Agere vero oportet ita ut altero pede inscendat, non eo qui est ad manum agentem, 15 genu ad inguen sublato, velut in sede, 16 sed & alii termini iidem sunt. 17 At qui ' tractatur, reliqua corporis parte tractanti inserviat, aut stans, aut sedens, aut decumbens, quo quam facillime ita velut figuram habens perseveret, 18 servans subfluxionem, subsidentiam, eversionem, declivitatem. 19 Sic quæ debet servatur & figura, & forma ejus qui tractatur, 20 in exhibitione, in tractatione, in habitu postea sequente. 21 Ungues neque præminere oportet, neque deficere. 22 Digitorum vertices ad usum exercere, digitis ' quidem summis pleraque, indice ad magnum admoto. 23 Tota vero manu prona, 24 ambabus autem adversis. 25 Digitos generose extendere cogit magnum quiddam in medio digitorum positum, & oppositum facere magnum digitum indici. 26 Morbum autem esse manifestum est, per quem etiam læduntur hi quibus ex nativitate, & educatione, assuevit magnus digitus ab aliis contineri. 27 Opera omnia exercere oportet utrisque seorsum agendo, & ' ambabus simul. 28 Similes enim sunt, am-

ἀμφότερα. [29] ταχαζόμενον ἀγαθῶς, καλῶς, ταχέως, ὀπόνως, εὐρύθμως, εὐπόρως.

III. Ὄργανα μὲν, καὶ ὅτε καὶ ὡς, εἰρήσεται. [2] ὅπου δεῖ, μὴ ἐμποδὼν τὸ ἔργον, μήτε σκοποῦντι τῇ ἀναγκαίῃ. [3] ὠφελεῖ τὸ ἐργαζόμενον δὲ καὶ σύμπασης ἕξεως. [4] ἄλλος δὲ, λύειν δίδου, ἑτοίμως ὀλίγῳ πρότερον ἔχων. [5] ποιείτω δὲ, ὅταν κελεύσῃς. [6] οἱ δὲ πρὸς τὸν ἀσθενοῦντα, τὸ μὲν χειρίζόμενον παρεχόντων ὡς αὐ δοκῇ, [7] τὸ δὲ ἄλλο σῶμα κατεχόντων ὡς ὅλον αὖ ἀτρεμίᾳ, σιγῶντες, ἀκούοντες καὶ ἑφεσῶτος. [8] ἐπιδέσεως δύο εἴδεα, ἐργασθέν καὶ ἐργαζόμενον. [9] ἐργαζόμενον μὲν, ταχέως, ὀπόνως, εὐπόρως, εὐρύθμως. [10] ταχέως μὲν, ἀνύειν τὰ ἔργα. [11] ὀπόνως δὲ, ῥᾳδίως ἄγειν. [12] εὐπορίη δὲ ἐς πᾶν ἑτοίμη. [13] εὐρυθμίη δὲ, ὀφθαλμῷ ἡδέως. [14] ἀφ' ὧν δὲ ταῦτα ἀσκήματων, εἴρηται. [15] ἐργαζόμενον δὲ, ἀγαθῶς, καλῶς. [16] καλῶς μὲν, ἀσφαλῶς, εὐκρινέως. [17] ἢ ὅμοια ἢ ἴσα, ἴσως καὶ ὁμοίως, [18] ἢ ἄνισα καὶ ἀνόμοια, ἀνίσως καὶ ἀνομοίως.

IV. Τὰ δὲ εἴδεα ἁπλᾶν, εὐκυκλον, [11] σκέπασμον, σιμὸν, ὀφθαλμὸς, ῥόμβος, ὀκ [11] ἡμίτομον. [2] ἁρμόζον τὸ εἶδος τῷ εἴδει καὶ τῷ πάθει καὶ ἐπιδεομένῳ. [3] ἀγαθῶς δὲ δύο εἴδεα καὶ ἐπιδεομένῳ· [4] [11] ἰσχύος μὲν, [1] ἢ πιέζει ἢ κατέχει ὀθονίων. [5] [11] τὸ μὲν οὖν αὖ αὐτὸ ἡ ἐπίδεσις ἴσχυσε. [6] τὸ δὲ τοῖς ἰατρεύουσιν ὑπηρετεῖ. [7] ἐς μὲν οὖν ταῦτα νόμος. [8] ἐν δὲ τούτοισι μέγιστα

ambabus [29] conjectando bene, pulchre, cito, non laborioſe, concinne, expedite.

III. Inſtrumenta quidem, & quando, & qualiter dicetur. [2] Ubi oportet, ut ne quid impediat opus, neque impedimento ſit inter accipiendum [3] circa operantem corporis partem. [4] Si vero alius det, paulo prius paratus ſit, [5] & faciat ubi juſſeris. [6] Qui vero circa ægrotantem ſunt, id quod tractatur exhibeant [1] prout viſum fuerit. [7] Reliquum autem corpus detineant, ut totum quieſcat, tacentes, & præfecto obedientes. [8] Deligationis ſpecies duæ ſunt, quæ facta eſt, & quæ adhuc fit. [9] Quæ adhuc fit, cito, non laborioſe, expedite, concinna. [10] Cito quidem, perficiendo opera. [11] Non laborioſe, facile agendo. [12] Expeditio vero ad omnia parata eſt. [13] Concinnitas autem jucunda aſpectu eſt. [14] Ex quibus vero exercitationibus [1] hæc contingant, dictum eſt. [15] Quæ facta eſt, bene, pulchre. [16] Pulchre quidem, ſimpliciter, diſtincte: [17] aut ſimilia ac æqualia, æqualiter ac ſimiliter: [18] aut inæqualia ac diſſimilia, inæqualiter ac diſſimiliter.

IV. Species vero hæ ſunt, ſimplex, rotunda in orbem, aſcia, ſima, oculus, rhombus, & ſemiſecta: [2] ita ut ſpecies congrua ſit ſpeciei & affectioni ejus quod deligatur. [3] Ejus vero quod bene deligatur, [1] duæ ſunt ſpecies, [4] roboris quidem, aut compreſſione, aut copia linteorum: [5] & partim quidem ipſa deligatio ſanat, [6] partim curantibus inſervit. [7] Ad hæc igitur lex hæc eſt. [8] In his autem ma-

γισα ἐπιδέσεως. 9 πίεξις μὲν, ὥστε τὰ ἐπικείμενα μὴ ἀφεστάναι, μηδὲ ἐρηρεῖσθαι· 10 " ἀλλὰ ἠρμόσθαι μὲν, προσκλωσκώσθαι δὲ μή. 11 ἧσσον μὲν τὰ ἔσχατα, ἥκιστα δὲ τὰ μέσα. 12 ἄμμα καὶ ῥάμμα νεμόμμον, μὴ κάτω, ἀλλ' ἄνω, ἐν παρέξει, " καὶ ἑξῆς, καὶ ἐπιδέσει, καὶ πίεξει. 13 ἀρχὰς βάλλεσθαι " μὴ ἐπὶ τὸ ἕλκος, ἀλλ' ἔνθα ἢ ἔνθα τὸ ἄμμα. 14 τὸ δὲ ἄμμα, μήτε ' ἐν τρίβῳ, μήτε ἐν ἔργῳ, μήτε ἐκεῖσε, ὅκου κενεόν. 15 " ὡς μὴ ἐς τὸ κενεὸν κέσηται. 16 ἄμμα δὲ καὶ ῥάμμα μαλθακὸν, ἢ μέγα. 17 δεῖ γε μὲν ἐστι γνῶναι, ὅπ ἐς τὰ καθαίνοντα καὶ " τὰ ἀπόξυφοδυγῆ πᾶς ἐπίδεσμος· 18 οἷον κεφαλῆς μὲν τὸ ἄνω, κνήμης δὲ τὸ κάτω.

v. Ἐπιδεῖν δεξιὰ ἐπ' ἀριστερὰ, καὶ ἀριστερὰ ἐπὶ δεξιὰ, 2 πλὴν τῆς κεφαλῆς. 3 " ταύτην δὲ καθ' ἓξιν. 4 τὰ δὲ ἐναντιώτατα, ἀπὸ δύο ἀρχέων. 5 ἰὼν δὲ ἀπὸ μιῆς, ἐφ' ὅπερ ὅμοιον ἐς τὸ μόνιμον· 6 οἷον τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. 7 τὰ δὲ κινούμενα, ' οἷον ἄρθρα, ὅπη μὲν συγκάμπτεται, ὡς ἥκιστα καὶ ἀτελέστατα περιβάλλειν· οἷον ἰγνύην. 8 ἢ ὃ περιτείνεται, ἀπλᾶ τε καὶ πλατέα· οἷον ἡ πύλη. 9 προσβαλεῖν δὲ, καταλήψιος μὲν τῶν προκειμένων ἕνεκα· 10 ἀναλήψιος δὲ, τῆς σύμπαντος ἐπιδέσμου, ἐν τοῖσιν ἀτρεμέουσι καὶ λαπαρωτέροισι τοῦ σώματος· οἷον τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω τοῦ γονάτου. 11 " ὁμολογεῖ δὲ, ὦμος μὲν, ἡ πρὸς τὸν ἕτερον μασχά-

xima deligationis vis est. 9 Compressio quidem, ut incumbentia non abscedant, neque penitus innitantur: 10 sed sint quidem firmata, non autem coacta: 11 & minus quidem extrema, minime vero media. 12 Nexus & filum 'procedant non deorsum, sed sursum, in exhibitione, & præparatione, & deligatione, & habitu postea sequente. 13 Initia non super ulcus injicere oportet, sed hinc aut illinc facere nexum. 14 Nexum vero neque in semita, neque in opere, neque illic ubi inane est, 15 ut ne in vanum jaceat. 16 Nexum autem & filum, mollia non magna. 17 Hoc tamen probe nosse convenit, quod omnis deligatio ad declivia & acuminata 'fugit, 18 velut in capite, ad partem supernam: in tibia, ad infernam.

v. Deligare oportet dextras partes, in sinistras: & sinistras, in dextras: 2 excepto capite. 3 Hoc vero secundum rectitudinem. 4 Verum contraria ex duobus initiis. 5 Si vero ex uno, ad id quod simile est, ad subtilitatem: 6 velut est media pars capitis, & si quid aliud hujusmodi. 7 Quæ vero moventur, velut articuli, qua quidem parte inflectuntur, quam minimis ac 'expeditissimis linteis obvolvere oportet, velut poplitem: 8 qua vero circumtenduntur, expassis ac latis, velut est patella. 9 Circumdare quoque insuper oportet, comprehensionis quidem gratia eorum quæ circa hæc sunt, 10 appensionis vero universi deligamenti, in quiescentibus & depressioribus corporis partibus, qualis est & supra & infra genu. 11 Convenit autem in humero quidem, circumdu-

μαχάλλω περιβολή· [12] βυβῶνος δὲ, ἡ περὶ τὸν ἕτερον κενεῶνα. [13] καὶ κνήμης, ἡ ὑπὲρ γαστροκνημίης μὲν, ὀκόσοισι μὲν ἄνω, ἡ φυγὴ, κάτωθεν ἡ αὐτάληψις· οἷσι δὲ κάτω, τοὐναντίον. [14] οἷσι δὲ μὴ ἔστιν, οἷον ἡ κεφαλὴ, τετέων ἐν τῷ ὁμαλωτάτῳ τὰς καταλήψιας ποιέεσθαι, [15] καὶ ἥκιστα λοξῷ τῷ ἐπεδέσμῳ χρέεσθαι, [16] ὡς τὸ μονιμώτατον, ὕστατον περιβληθὲν τὰ πλαινοτάτα κατέχῃ. [17] ὀκόσοισι δὲ μὴ δύνανται ὁμαλῶς τοῖσιν ὀθονίοισι, μὴ δὲ δύνανται ἁπλῶς ἔχειν, [18] ῥάμμοισι τὰς ἀναλήψιας ποιέεσθαι ἐκ καταβολῆς ἢ ξυῤῥαφῆς.

VI. Ἐπιδέσματα καθαρὰ, κάφα, μαλθακὰ, λεπτά. [2] ἑλίσσειν δὲ ἀμφοτέρησιν ἅμα, καὶ ἐκτείνησιν χρῆις, ἀσκέειν. [3] τῇ περιτροπέσῃ δὲ ἐς τὰ πλάτη καὶ τὸ πάχος τῶν ὀθονίων τεκμαιρόμενον χρέεσθαι. [4] ἑλίξιος κεφαλαὶ σκληραὶ, ὁμαλαὶ, διηρτημέναι. [5] τὰ δὲ δὴ μέλλοντα ἀποπίπτειν κακίω ταχέως ἀποπεσόντων. [6] τὰ δὲ μήτε πίπτειν, μήτε ἀποπίπτειν. [7] ὧν δὲ ἕνεκεν ἡ ἐπίδεσις, ἡ ὑπόδεσις, ἡ ἀμφότερα. [8] ὑπόδεσις μὲν αἰτίη, ὥστε ἢ ἀφεσῶτα περιείλαι, ἢ σπασθέντα μὲν συνεῖλαι, ἢ ξυνεσταλμένα διαστεῖλαι, ἢ διεστραμμένα διορθῶσαι, ἢ πάντα. [9] προσκοιμάζειν δὲ ὀθόνια κάφα, λεπτὰ, μαλθακὰ, καθαρὰ, πλατέα, [10] μὴ ἔχοντα ξυῤῥαφὰς, μήτε ἐξάσεις, [11] καὶ ὑγιέα, ὥστε πάντα φέρειν, καὶ ὀλίγῳ κρείσσω, [12] μὴ ξηρὰ, ἀλλ'

ctio circum alteram alam : [12] in ′inguine vero, circum alteram lateris mollitudinem : [13] in tibia, supra suram, & quibuscunque sursum contingit fuga, his inferne appensio convenit : quibus autem deorsum, vice versa. [14] Quibus vero non est, velut in capite, his in æqualissima parte comprehensiones facere oportet, [15] & minime obliquo deligamento uti. [16] Nam stabilissimum postremum circumdatum, vel maxime vagabunda continet. [17] Quibuscunque autem neque ′comprehensio, neque appensio linteorum, commode se habet : [18] his per fila appensiones facere convenit, ex injectione, aut consutione.

VI. Deligamenta sint pura, levia, mollia, tenuia. [2] Obvolvere vero oportet ambabus simul, aut utrisque seorsum exercere. [3] Conveniente autem deligatione uti, conjectura ad latitudinem ac crassitudinem partium facta. [4] Obvolutionis capita dura, æqualia, distincta sint. [5] In ′quibus autem futurum est ut decidant, ea pejora sunt, quam si cito decidant. [6] Quædam vero sunt ejusmodi, ut neque comprimere, neque decidere oporteat. [7] Quæ vero spectat deligatio, aut subligatio, aut ambo, hæc sunt. [8] Subligatio quidem in causa est, ut aut disparata attrahantur, aut expassa contrahantur, aut contracta diducantur, aut distorta dirigantur, aut vice versa. [9] Præparare autem oportet ′linteа levia, tenuia, mollia, pura, lata, [10] non consuta, neque extuberantias habentia, [11] & sana, ut extensionem ferant, & paulo præstantiora, [12] non ficca, sed

ἀλλ' ἔγχυμα χυμῷ, ᾧ ἔκασα ξυντροφα. [13] ἀφεστέον μὲν, ὥστε τὰ μελέσρα τῆς ἕδρης ψαύειν μὲν, πιέζειν δὲ μή.

VII. Ἀρχεσθαι δὲ χρὴ τοῦ ὑγιέος [καὶ] πλησίον τοῦ ἕλκεος. [2] ὥστε τὸ μὲν ὑπολειπόμενον ἐξαφέλησθαι, ἕτερον δὲ μὴ ἐπιξυλλέγησθαι. [3] ἐπιδεῖν [δὲ] τὰ μὲν ὀρθὰ, ἐς ὀρθόν· τὰ δὲ λοξὰ, λοξῶς. [4] ἐν σχήματι δὲ πόνου, ἐν ᾧ μήτε ἀποσφιγξις μήτε ἀπόσασις ἔσται πις. [5] ἐξ οὗ, ὅταν μεταλλάσσῃ ἐς ἀνάληψιν ἢ ἕσιν, μὴ μεταλλάξωσιν, ἀλλ' ὁμοίως τοῦτο ἔχωσι, μύες, φλέβες, νεῦρα, ὀσέα. [6] ἀναλελάμφθαι δὲ ἢ κεῖσθαι ἐν σχήματι πόνου τῷ κατὰ φύσιν. [7] ὧν δὲ αὖ ἀποσῇ, τἀναντία. [8] ὧν δὲ αὖ ἐκπεπλασμένα συγείλαι, τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτά· [9] ἐν πολλῷ δέ τινι δεῖ τὸν συναγωγὸν, καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ τὸν πίεξιν, τὸ τελευταῖον ἥκιστα, ἔπειτα ἐπὶ μᾶλλον, ὅλον τὸ μάλιστα τὸ συμψαύειν. [10] ὧν δὲ συγεσταλμένα διαγείλαι· [11] συὸ μὲν φλεγμονῇ τἀναντία· [12] αὐδὲ δὲ τούτου, διαφορεῖσθαι μὲν τῇ αὐτῇ, ἐπιδέσει δὲ ἐναντίῃ. [13] διεστραμμένα δὲ διορθοῦσθαι, τὰ μὲν ἄλλα καὶ τὰ αὐτά· [14] δεῖ δὲ, τὰ μὲν ἀπελκυσθέντα ἐπαγαγεῖν ἐπιδέσει, διαγωγῇ, ἀναλήψει· τὰ δὲ ἐναντία ἐναντίως.

VIII. Σπλῆνος μήκεα, πλάτεα, πάχεα, πλήθεα·

sed succo imbuta singulis affectionibus familiari: [13] ad ea quidem quæ disparata abscesserunt, ita ut sublimis sedem quidem contingant, non tamen comprimant.

VII. Initium autem sumere oportet ex sana parte, & ad ulcus definere, [2] quo id quidem quod subest excoletur, [95] aliud autem non amplius colligatur. [3] Deligare autem oportet recta quidem, in rectum: obliqua vero, oblique: [4] in figura doloris exorte, in qua neque constrictio, neque discessio contingat: [5] ex qua ubi translatio fit ad appensionem, aut positionem, non transmutent, sed similia habeant hæc, musculos, venas, nervos, [33] ossa, & bene posita, & bene de- [34] tenta. [6] Appensa vero aut posita esse convenit, in figura doloris [100] exorte, quæ est secundum naturam: [7] in quibus vero discesserint, vice versa. [8] At quibus expassa sunt, contrahere oportet, quod ad alia quidem attinet eodem modo: [9] ex multo vero temporis spatio interposito contractionem facere oportet, & sensim progressu facto compressionem, primum minime, deinde magis, ita ut terminus quod maxime facta sit, mutuus contactus fiat. [10] Quibus vero contracta sunt, diducere: [11] [105] cum inflammatione quidem vice versa: [12] sine hac autem, præparatione quidem ejusmodi, deligatione vero contraria. [13] Distorta vero dirigere oportet, quod ad alia quidem attinet, eodem modo. [14] Verum quæ quidem abierunt, ea reducere oportet, subligatione, agglutinatione, appensione. Contraria vero contrario modo.

VIII. Spleniorum longitudines, latitudines, crassitudines, mul-

ϑεα· [2] μῆκος, ὅση ἡ ἐπίδεσις· [3] πλάτος τριῶν ἢ τεττάρων δακτύλων· [4] πάχος τρίπλυχα ἢ τετράπλυχα. [5] πλῆθος, κυκλεῦσιν μὴ ὑπερβάλλῃ, μηδὲ ἐλλείπῃ. [6] " οἷσι δὲ ἐς διόρθωσιν, μῆκος κυκλεῦσιν, [7] πλάτος [δὲ] καὶ πάχος τῇ ἐνδείῃ τεκμήρεσθαι, μηδὲ ἀῤῥόα πληρεῦσιν. [8] τῶν δὲ ὀθονίων ὑποδεσμίδες εἰσὶ δύο. [9] " τῇ πρώτῃ ἐκ τοῦ σίνεος ἐς τὰ ἄνω τελευτῶσι· [10] τῇ δὲ δευτέρῃ, ἐκ τοῦ σίνεος ἐς τὰ κάτω. [11] καλῶς τὸ σῖνος πιέζειν μάλιστα, ἥκιστα τὰ ἄκρα, τὰ δὲ ἄλλα καλῶς λόγῳ. [12] ἡ δὲ ἐπίδεσις πολὺ τοῦ ὑγιέος ἀπολαμβανέτω. [13] ἐπιδεσμέων δὲ πλῆθος, μῆκος, πλάτος. [14] πλῆθος μὲν, μὴ ἡσσᾶσθαι τοῦ σίνεος, μηδὲ ὑπερῆξιν ἐνέρσιν εἶναι, μηδὲ ἄχθος, μηδὲ ἀπορῥῖψιν, " μηδὲ ἀπῃλωσιν. [15] μῆκος δὲ καὶ πλάτος, τριῶν ἢ τεττάρων ἢ πέντε ἢ ἓξ πήχεων μὲν μῆκος, δακτύλων δὲ πλάτος. [16] καὶ παρειλίσσεσθαι ἀπόλυσιν τοιαύτην, ὥστε μὴ πιέζειν. [17] μαλθακὰ δὲ, μὴ παχέα. [18] ταῦτα πάντα ὡς ἐπὶ μήκει καὶ πλάτει καὶ πάχει ἔστω.

IX. Νάρθηκες δὲ λεῖοι, ὁμαλοὶ, σιμοί· [2] " κατ' ἄκρα σμικρῷ μείους ἔνθεν καὶ ' ἔνθεν τῆς ἐπιδέσιος· [3] παχύτατοι δὲ, ἢ ἐξήρτηται τὸ κάτημα. [4] " ὅκῃπερ δὲ κυρτὰ καὶ ἄσαρκα φύσει, φυλασσομένων τῶν ὑπερεχόντων, οἷον τὸ καλὸν δακτύλους ἢ σφυρὸν, τῇ θέσει, ἢ τῇ βραχύτητι.

multitudines. [2] ' Longitudo, quanta est deligatio. [3] Latitudo, quatuor aut trium digitorum. [4] Crassitudo, ut triplices aut quadruplices sint. [5] Multitudo, ut dum circundantur, non excedant, neque deficiant. [6] Quibus vero ad directionem, in longitudinem circumdando, [7] latitudinem ac crassitudinem defectu conjectare oportet, ita ut non acervatim expleamus. [8] At vero linteorum subligationes duæ sunt, [9] prima ex loco ' læso ad supernas partes definit: [10] altera ex loco læso, ad infernas. [11] Juxta locum affectum maxime comprimere oportet: minime extremas partes: reliqua vero pro ratione. [12] Deligatio autem multam sani loci partem occupet. [13] Deligamentorum multitudo, longitudo, latitudo. [14] Multitudo quidem, ut ne superetur à loco læso, neque per ferulas illisio fiat, neque pondus, neque circumcirca inclinatio, neque ' effœminatio deligamenti contingat. [15] Longitudo vero & latitudo, trium aut quatuor, aut quinque aut sex cubitorum quidem longitudo, digitorum autem latitudo. [16] Et affulcimenti circumductiones tot sint, ut ne comprimant. [17] Mollia vero & non crassa [18] sint hæc omnia, pro longitudine, & latitudine, ac crassitudine partis affectæ.

IX. Ferulæ porro sint læves, æquales, [2] juxta extremitates simæ, hinc atque ' illinc paulo minores deligatione, [3] crassissimæ autem ea parte qua extat fractura. [4] Quæcunque vero partes incurvæ sunt & excarnes, in his quæ præminent cavendæ sunt, velut circa digitos & malleolos, aut positione, aut brevitate.

χύτηΐι. 5 παχερείζμασι δὲ ἀρμόζειν, μὴ πέζειν τὸ πρῶτον. 6 κηρωτῆ μαλθακῆ " καὶ λείη 41 καὶ καθαρᾶ. 7 ὕδατι θερμότης, ὡλῆσθαι. 8 θερμότης μὲν καθὰ τῆς ἑαυτοῦ χρὸς καθαχεῖν. 9 ὡλῆσθαι δὲ, χαλάσαι μὲν καὶ ἐχνῶσαι, τὸ πλεῖστον ἄρεστον. 10 σαρκῶσαι δὲ καὶ ἀπαλῶσαι, τὸ μέτριον. 11 μέτριον δὲ, ἐν τῇ ' καθαχύσει, ἔτι μελεωρίζομένου, δεῖ, πρὶν συμπίπτειν, παύεσθαι. 12 " τὸ μὲν γὰρ 42 πρῶτον αἴρεται, ἔπειτα δὲ ἐχναίνεται.

x. Θέσις δὲ μαλθακὴ, ὁμαλὴ, ἀνάῤῥοπος τοῖσιν ἐξέχουσι τοῦ σώματος, οἷον πλέυρῃ καὶ ἰσχίῳ· 2 ὡς μήτε ἀνακλᾶται μήτε ἐκτείνεται. 3 " σωλῆνα παντὶ τῷ σκέλει ἢ ἡμίσει. 4 ἐς τὸ πάθος δὲ βλέπειν καὶ τἄλλα, ὁκόσα βλάπτει δῆλα. 5 πάρεξις δὲ, καὶ ἀφάπυξις, " καὶ ἀνάπαλα- 44 σις, καὶ τὰ ἄλλα καθὰ φύσιν. 6 φύσις δὲ ἐν μὲν ἔργοις, τοῦ ἔργου τῇ πρήξει, ὃ βούλεται, πεκμαρτέον. 7 ' ἐς δὲ ταῦτα, ἐκ τοῦ ἐλιννύοντος, ἐκ τοῦ κοινοῦ, ἐκ τοῦ ἔθεος. 8 " ἐκ μὲν 45 τοῦ ἐλιννύοντος καὶ ἀφιέμενου, τὰς ἰθυωρίας σκέπτεσθαι, οἷον τὸ τῆς χειρός. 9 " ἐκ δὲ τοῦ κοι- 46 νοῦ, ἔκτασιν, σύγκαμψιν, οἷον τὸ ἐγγὺς τοῦ ἐγκωνίου πήχεος πρὸς βραχίονα. 10 " ἐκ δὲ ἔθεος, 47 ὅτι ἄν ἄλλα σχήματα φέρειν δυνατώτερον, " οἷον σκέλεα ἔκ- 48 τασιν. 11 ἀπὸ τετέων γὰρ ῥᾴστα πλεῖστον χρόνον ἔχοι ἂν μὴ μεταλλάσσοντα. 12 ἐν δὲ τῇ μεταλλαγῇ ἐκ ἀφεστῶτος ὅμοια ταῦτα ἔξε-

vitate. 5 Affulcimentis autem fulcire ac firmare oportet, non comprimere primum. 6 Ceratum molle, & læve, & purum sit. 7 In aqua spectatur caliditas, multitudo. 8 Caliditas, ' ut supra suam ipsius manum medicus affundat. 9 Multitudo, ad laxandum quidem & attenuandum, plurima optima est. 10 Verum ad incarnandum ac molliendum, moderata. 11 Moderatio autem in perfusione ea est, quod dum adhuc attollitur pars, priusquam concidat desistere oportet. 12 Primum enim attollitur: postea vero attenuatur.

x. Positio sit mollis, æqualis, sursum vergens, in eminentibus ' corporis partibus, velut calcaneo, & coxa, 2 ut neque refringatur, neque evertatur. 3 Canalem toti potius cruri quam dimidio adhibere oportet. 4 Ad affectionem tamen respicere oportet: & reliqua quæ lædere solent, manifesta sunt. 5 Exhibitio vero, & distentio, & restitutio, & reliqua, secundum naturam fiant. 6 Natura in operibus est: operis actione quid illa velit conjectandum est. 7 Ad hæc autem ex quiescente, ex ' communi, ex consuetudine. 8 Ex quiescente quidem ac remisso, rectitudines considerare oportet, velut in manus figura. 9 Ex communi vero, extensionem & inflexionem, veluti figura cubiti ad brachium, quæ prope ad angularem accedit. 10 Ex consuetudine, quod non alias figuras magis ferre possunt, velut crura extensionem. 11 In hac enim figura plurimum tempus facillime durarint, nulla facta immutatione. 12 In immutatione ' vero ex distentione, similia hæc

ἕξσιν, ἐς ἔξιν ἢ ἧσιν, μύες, φλέβες, ' νεῦρα, ὀστέα, ἢ μάλιστα δύηται καὶ δύκεσθαι.

XI. Διάτασις, μάλιστα τὰ μέγιστα, καὶ παχίστα, καὶ ὁμαλὰ, καὶ ὅκου ἀμφότερα· δεύτερα, ὧν τὸ ὑπολειπόμενον· ἥκιστα, ὧν τὸ αὖον. μᾶλλον δὲ τῶ μετρίως, βλάβη, ἧττον παιδίων. " ἔχειν [δὲ] ἀνάγκη σμικρόν. " διορθώσεως δεῖσθαι τὸ ὀμώνυμον, τὸ ὁμόζυγον, τὸ ὅμοιον, τὸ ὑγιές. " ἀνάτασις δύσκατα λύσαι, " δῆσαι, σαρκῶσαι, μινυθίσαι. ἢ σκληρὴ, δῆσαι. ἢ μαλακὴ, " λύσαι. ἢ πολλὴ, μινυθίσαι. ἢ μετρία, παχύναι. ἐπιδεῖν δὲ, τὸν ' ἄρθρον " ὁ μὲν ἐπιδεδεμένος μάλιστα φάτνῃ πεπιέχθαι καὶ τὸ σῶμα, ἥκιστα τὰ ἄκρα. " ἡμᾶς δὲ, μὴ πεπιέχθαι " τῷ πλήθει ἢ ἰσχύϊ. " πλὴν δὲ ἡμέρας ταύτῃ καὶ νύκτα ὀλίγῳ μᾶλλον. " πλὴν ὑστέρου ἧσσον. " τρίτη, χαλαρά. δύρεθήτω δὲ τῇ μὲν ὑστεραίᾳ ἐν ἄκροις οἰδήματα μαλθακά. τῇ τρίτῃ δὲ τῇ ἐπιδέσει λυθέν, ἰσχυρότερον " πάσας πάσας ἐπιδέσιας τοῦτο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐπιδέσει, ἵν' διηνεκῶς ἐπιδεδεμένον φανῇ, μαθεῖν δεῖ. " συντεῦθεν δὲ μᾶλλον καὶ ἐπὶ πλέοσι πιεχθήτω, τῇ ' δὲ τρίτῃ, ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἐπὶ πλέοσι. τῇ δὲ ἑβδόμῃ, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐπιδέσεως, λυθέντα δύρεθήτω ἰσχνὰ [καὶ] " χαλαρὰ τὰ ὀστέα. " ἐς δὲ νάρθηκας δεθέντα, ἵν' [μὴ] ἰσχνὰ καὶ ἄκνησμα καὶ ἀνέλκεα ᾖ, ἐᾶν μέχρις εἴκοσιν ἡμερέων ἀπὸ τῆς σίνεως. " ἵν' δέ τι ὑποπτεύηται, λύσαι ἐν τῷ μέσῳ, [καὶ] νάρ-

hæc habent, ad habitum aut positionem, musculos, venas, nervos, ossa, & bene posita, & bene detenta.

XI. Distentio fit maxime circa maxima, & crassissima, ac æqualia, & ubi ambo ossa læsa sunt. [2] Secundo loco ubi subjectum, [3] minime ubi supernum. [4] Si vero magis moderato fiat, detrimentum affert: pueris exceptis. [5] Oportet autem ipsa paululum acclivia habere. [6] Directionis ' exemplum, æquivocum, conjugatum, simile, sanum. [7] Defrictio potest solvere, ligare, incarnare, minuere: [8] dura, ligare: [9] mollis, solvere: [10] multa, minuere: [11] moderata, crassefacere. [12] Deligare vero oportet, primum ut is, qui deligatur, dicat maxime se compressum esse circa læsam partem, minime circa extremas: [13] & firmatum se esse, non compressum, copia linteorum, non robore: [14] & hac die ac nocte paulo ' magis, [15] postridie minus, [16] tertia laxe. [17] Reperiatur autem postridie in extremis partibus tumor mollis. [18] Tertia vero die deligatum solutum gracilius fit, atque hoc per omnes deligationes. [19] Secunda vero deligatione an juste deligatum apparuerit, discere oportet. [20] Hinc autem magis & pluribus comprimatur. [21] Tertia adhuc magis, itemque pluribus. [22] Septima vero à prima deligatione soluta, inveniantur gracilia ossa ac ' depressa. [23] At vero in ferulas deligata, si gracilia & pruritus exortia, & sine ulcere fuerint, sinere oportet usque ad dies viginti à læsione. [24] Si vero quid suspectum sit, solvere in medio tempore, & ferulas

tertio

νάρξηκας ἀλλὰ τρίτης ἐρείδειν.

XII. " Ἡ ἀνάληψις, ἡ ἀ- 62
πόθεσις, ἡ ἐπίδεσις ὡς ἂν τῷ αὐτῷ ἢ ἀσφυλάσσῃ. [2] κεφάλαιον σχημάτων, ἕξη [καὶ] φύσις ἑκάστου τῶν μελέων. [3] τὰ εἴδεα ἀπὸ τοῦ τρέχειν, ὀδοιπορεῖν, ἱστάναι, καθακεῖσθαι, [1] ἀπὸ τοῦ ἔργου, ἀπὸ τοῦ ἀφεῖσθαι. [4] " ὅ- 63
που χρῆσις κρατιστή, δρόμη δὲ ἥκιστα. [5] ἥκιστα [καὶ] ἡ πιεξις, ἢ πλήθει, ἢ ἰσχύϊ. [6] ὁκόσα δὲ ἐκχυμώματα, ἢ φλάσματα, ἢ σπάσματα, ἢ οἰδήματα ἀφλεγμαντα " ἐξαρύεται αἷμα 64
ἀπὸ τοῦ τραύματος, [7] ἐς μὲν τὸ ἄνω τοῦ σώματος τὸ πλεῖστον, βραχὺ δέ τι καὶ ἐς τὸ κάτω, [8] μὴ καθέντι τὴν χεῖρα ἔχοντα ἢ τὸ σκέλος. [9] πλεῖστον τὴν δρόμην τὸ τραῦμα, καὶ μάλιστα ἐρείδοντα, ἥκιστα τὰ ἄκρα, μέσως τὰ ἀλλὰ μέσα, τὸ ἔσχατον ὡσαύτως τὰ ἄνω τοῦ σώματος νεμόμενον ἐπιδέσει " πιεξεί. [10] ἀλλὰ καὶ τοῦτο πλήθει μᾶλλον, ἢ ἰσχύϊ. [11] μάλιστα δὲ τετόισιν ὀθόνια λεπτά, κοῦφα, μαλθακὰ, καθαρὰ, πλατέα, ὑγιέα, ὡς αὖ αὐτὸ ναρκήκων, [12] καὶ καθαχύσαι χρέεσθαι πλέονι.

XIII. Τὰ δὲ σκιδώματα, ἢ ῥεύματα, ἢ ἀποστήματα, [2] ἢ ἀπορρήγματα, ἢ ἀπόκλασματα, ἢ ἀποῤῥεύματα, [3] " οἷα τὰ κυλλὰ τὰ ἑτεροῤῥοπα, 65
ἔνθεν μὲν ἐξέστη, ξυνδεῖναι, [4] ὅπη δὲ συνέστηκε, [5] ὡς ἐς ταὐτὸν ἀρέπῃ, ἐπιδεῆσαι, [5] ἢ πρὶν ἐπιδεθῆναι " σμικρῷ μᾶλλον, ἢ ὥστε 66
ἐξ ἴσου εἶναι, [6] καὶ τοῖσιν ἐπιδέσμοισι, καὶ τοῖσι ἀπλώτοισι, καὶ τοῖ-

tertio quoque die firmare.

XII. Appenſio, poſitio, deligatio, ut in eodem ſtatu ſint cuſtodire oportet. [2] Figurarum ſumma hæc eſt, conſuetudines, naturæ ſingulorum membrorum, [3] ſpecies ex currendo, [1] ambulando, ſtando, decumbendo, ex opere, ex remittendo. [4] (Nam uſus corroborat, ocium autem colliquat:) [5] aut compreſſione, aut copia linteorum. [6] Quæcunque vero effuſo ſanguine ſugillationes, aut contuſiones, aut vulſiones, aut tumores inflammationis exortes, ex vulnere oboriuntur, [7] ad ſupernam partem plurimum, ad infernam etiam parum deligare oportet, [8] ita ut manum aut crus non habeat in declive, [9] & [1] initium ſupra vulnus ponat, ac maxime firmet, minime extremas partes, medio modo medias, ultimam partem ad ſupernas corporis partes diſtribuendo, deligatione, compreſſione. [10] Sed & hæc, copia magis quam robore. [11] Maxime autem his lintea tenuia, levia, mollia, pura, lata, ſana debentur, utpote ſine ferulis: [12] & uberiore perfuſione uti oportet.

XIII. At vero elapſiones aut laxationes, aut tortiones, aut [1] diſtantiæ diſparatæ, [2] aut avulſiones, aut abruptiones, aut diſtortiones, [3] veluti mutilationes ad alteram partem vergentes, unde quidem exceſſerunt, remittendo deligare oportet: [4] quo vero exceſſerunt, intendendo deligamentum, ut ad contraria vergant deligata, [5] etiam priuſquam fuerint deligata, paulo magis quam ut ex æquo ſint, [6] & deligamentis, & ſpleniis, & appenſionibus, & figu-

τοῖσιν ἀναλήμμασι, καὶ τοῖσι σχήμασι, καὶ καταπάσῃ, " ἀναλείψῃ, 67
διορθώσῃ, [8] τοῦτο καὶ καταχύσῃ πολέος. [9] " τὸ δὲ μινυθήματα πο- 68
λὺ προσλαμβάνοντα ὑγιέως, ἐπιδεῖν " ὡς ἂν ἐξ ἐπιδρομῆς τὸ 69
σωζομένου πολέος ἢ αὐτόματον ἐμινύθη, [10] " ἢ ἄλλη ἢ τῇ ἐπι- 70
δέσῃ προσβαλλόντα σκλίνειν ἐς τὴν αὔξησιν καὶ τὴν ἀνάπλασιν τῶν
σαρκῶν ποιήσεται. [11] βέλτιον δὲ καὶ ἄνωθεν, οἷον κνήμης " καὶ τὸ 71
μηρῶν, καὶ τὸ ἕτερον σκέλος τῷ ὑγιεῖ σωεπιδεῖν. [12] ὡς ὁμοιότερον ἢ καὶ ὁμοίως ἐλινύειν, καὶ ὁμοίως τῆς τροφῆς ἀποκλείεσθαι καὶ δέχεσθαι. [13] ὀθονίων πλήθει μὴ ἔχειν. [14] ἀνιέναι πρῶτον τὸ μάλιστα δέον, [15] καὶ ἀναλείψῃ χρῶμαι σαρκέσῃ, [16] καὶ καταχύσῃ αὐδυναρρήκων.

XIV. Τὰ δὲ ἐρείσματα καὶ ἀποστηρίγματα, οἷον στήθει, πλευρῇσι, κεφαλῇ, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ὅσοι τοιαῦτοι, [2] τὰ μὲν σφίγγων ἕνεκεν, ἃς μὴ συστέλλεσθαι, [3] τὰ δὲ καὶ τῶν διαστάσεων τῶν καὶ τὰς ἁρμονίας ἐν τοῖσι καὶ τὸν κεφαλὸν ὀστέοισιν " ἐρείσμάτων χάριν, [4] 72
ἐπί τε βήχεων, ἢ πταρμέων, ἢ ἄλλης κινήσεως· [5] οἷον τὰ καὶ τὸν θώρακα καὶ κεφαλὸν ἀποστηρίγματα γίνεται. [6] τούτων ἁπάντων αἱ αὐταὶ ξυμμετρίαι τῶν ἐπιδέσεων. [7] " ἢ μὲν γὰρ τὰ σίνη, 73
μάλιστα πιέζειν. [8] ὑποτιθέναι οὖν ἑλκον [ἢ] μαλθακόν τι ἁρμόζον τῷ πάθει. [9] ἐπιδεῖν δὲ μὴ μᾶλλον πιεζοῦντα, " ἢ ὥστε τὰς σφυ- 74
γμὰς μὴ συνίστασθαι, [10] " τάς τε 75
διαστάσιας τῶν ἁρμονιῶν ψαύειν τὰ ἔχατα ἀλλήλων, [11] " μήτε 76
ἀμφὶ τοῖσι πτέρνῃσι καὶ βηχίῳ,

figuris, 7 extenſione, defrictione, directione: 8 & hic etiam uberiore perfuſione. 9 Cæterum imminutiones multam ſanam partem occupando deligare oportet, ut ex influxione, qua colliquata plus quam ſua ſponte imminuta ſunt, 10 alia deligatione permutata, ad augmentum declinent, & carnium efformationem faciant. 11 Melius autem eſt ut & ſuperna pars ſimul deligetur, velut tibiæ & femorum, & alterum crus cum ſano crure, quo ſimilius ſit, & ſimiliter quieſcat, 12 & similiter alimentum excludant, & ſuſcipiant. 13 Linteorum vero copia, non compreſſione utendum eſt, 14 remittendo primum id quod maxime opus habet, 15 & utendo defrictione incarnante, 16 & perfuſione abſque ferulis.

XIV. Fulcimenta porro ac ſtabilimenta adhibere oportet, veluti pectori, coſtis, capiti, & aliis quæ ejuſmodi ſunt: 2 partim pulſuum gratia, ut ne concutiantur: 3 partim etiam diſtantiarum disparatarum gratia, circa junctures in oſſibus capitis, quo firmentur. 4 Et in tuſſibus, aut ſternutationibus, aut alio motu, 5 qualia fiunt circa thoracem & caput ſtabilimenta. 6 Horum omnium eædem ſunt deligationis commoderationes. 7 Qua enim parte læſiones ſunt, maxime comprimendum eſt. 8 Supponere igitur oportet lanam mollem, affectioni convenientem: 9 deligare vero non amplius comprimendo, ut ne pulſus concutiantur: 10 neque amplius quam ut diſtantium junctarum extremitates mutuo ſe contingant. 11 Neque ut tuſſes & ſternutatio-

ξιν, ἀλλ' ὥστε ἀποσφάλμα εἶναι, 12 καὶ μήτε ἀναγκάζηται, μήτε σείηται.

nes fiant, sed ut prohibeantur, stabilimentum adhibeatur, quo 12 neque cogatur quid, neque concutiatur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ.

HIPPOCRATIS DE SALVBRI DIÆTA.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 3. 337. Basil. lat.

pag 25

ΙΩΤΑΣ ἰδιώτας ὧδε χρὴ διαιτᾶσθαι. 2 ἔδειν μὲν γὰρ ὡς πλεῖστα, πίνειν δ' ὡς ἐλάχιστα. 3 εἶναι δὲ [χρὴ] τὸ [μὲν] πόμα " οἶνον ὡς ἀκρητέστατον· 4 τὰ δὲ σιτία, ἄρτον 5 καὶ τὰ ὄψα, ὁπόσα πίνεται. 6 λαχάνοισι δὲ ὡς ἐλαχίστοισι χρέεσθαι καὶ ταύτῃσι τὴν ὥρην. 7 ὅτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸ σῶμα ξηρόν τε εἴη καὶ θερμόν. 8 ὁκόταν δὲ τὸ ἔαρ ἐπιστῇ, " τότε πόμα χρὴ πλέον πίνειν [καὶ] οἶνον ὑδατέστερον καὶ καθ' ὀλίγον, 9 καὶ τοῖσι σιτίοισι μαλακωτέροισι χρέεσθαι καὶ ἐλάσσοσι, 10 καὶ τὴν ἄρτον ἀφαιρέοντα ' μάζαν παρασκευάζειν, 11 καὶ τὰ ὄψα καὶ τὴν αὐτὴν λόγον ἀφαιρέειν, 12 καὶ ἐκ τῶν ὀπτῶν πίνεα ἑφθὰ ποιέεσθαι, 13 " καὶ λαχάνοισι μαλακτέοισι δὲ ἧρος ὀλίγοισιν, ἕως ἐς τὴν θερείην καθίστηται ὁ ἄνθρωπος, 14 τοῖσί τε σιτίοισι μαλακωτέροισι χρεώμενος, καὶ τοῖσιν ὄψοισιν ἑφθοῖσι, καὶ λαχάνοισιν ἑφθοῖσι καὶ ὠμοῖσιν. 15 ὡσαύτως καὶ τοῖσι πόμασιν, ὡς ἔφην, ὑδατεστάτοισι καὶ πλείστοισι. 16 ἀλλ', ὅκως μὴ μεγάλη ἡ μεταβολὴ ἔσται, καὶ μικρὸν μὴ ἐξαπίνης χρεωμήσω. 17 δεῖ δὲ θέρεος τὴν τε μάζῃ μαλακῇ ' τρέφεσθαι, καὶ τῷ πολλῷ ὑδατεῖ καὶ πολλῷ, καὶ τοῖσιν ὄψοισι πᾶσιν ἑφθοῖσι. 18 καὶ ὅπως

1 III 366 pag 37 2 3 4 5 6 7 8 3 9 10 4 11 12 13 10 14 15 16 17 18

autem

ὅ τω δεῖ χρέεσθ τετέοισιν, ὁκόταν τὸ θέρος ᾖ, ὅκως ψυχρὸν εἴη τὸ σῶμα καὶ μαλακόν. 19 ὁ γὰρ ὥρη θερμή τε ἐστὶ καὶ ξηρή, 20 ἐστὶ ποιέει τὰ σώματα καυματώδεα καὶ αὐχμηρά. 21 δεῖ δὴν τοῖσιν ἐπιτηδεύμασι τοιέοισιν ἀλέξασθ. 22 κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὥσπερ ἐκ χειμῶνος ἐς τὸ ἦρ, ὅτω καὶ ἐκ ἦρος ἐς τὸ θέρος κρατέειν), 23 τὸ μὲν σιτίων ἀφαιρέων, τῷ δὲ πολλῷ πλεονάζειν. 24 καὶ ὅτω τὰ ἐναντία ποιέοντα κρατέειν πέφυκε καὶ ἐκ θέρεος ἐς τὸ χειμῶνα. 25 ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ πάλιν, τὰ μὲν σιτία πλέω ποιεῦμεν καὶ ξηρότερα, καὶ τὰ ὄψα καὶ λάγανα, τὰ δὲ πόσια ἐλάσσω τε καὶ ἀκρητέστερα. 26 ὅτω δὲ χειμὼν ἀγαθὸς ἔσται, εἰ ὦν ὕδρωπος ἁλώσεται) τοῖσί τε πόμασιν ἀκρητεστέροισι καὶ ὀλίγοισι, καὶ τοῖσι σιτίοισιν ὡς πλείστοισί τε καὶ ξηροτάτοισιν. 27 ὅτω γὰρ κὴν ὑγιαίνοι μάλιστα, καὶ ῥιγώη ἥκιστα. 28 ὁ γὰρ ὥρη λίαν ψυχρή τε καὶ ὑγρή.

II. Τοῖσι δ' εὐδεσι τοῖσι σαρκώδεσι καὶ μαλθακοῖσι καὶ ἐρυθροῖσι ξυμφέρει δὴ τὸ πλέονα χρόνον ἐνιαυτοῦ ξηροτέροισι διαιτήμασι χρέεσθ. 2 ὑγρὴ γὰρ ἡ φύσις τῶν εἰδέων τούτων. 3 τοὺς δὲ σκληροὺς καὶ εὐθυτενέας καὶ πυρροὺς καὶ ἰσχνοὺς καὶ μέλανας, τῇ ὑγροτέρῃ διαίτῃ χρὴ τὸ πλεῖον τοῦ χρόνου ἐνδιαγίνεσθ. 4 τὰ γὰρ σώματα τοιαῦτα ξηρὰ ἐόντα. 5 καὶ τοῖσι νέοισι τῶν σωμάτων ξυμφέρει μαλακωτέροισί τε καὶ ὑγροτέροισι χρέεσθ τοῖσι διαιτήμασιν. 6 ἡ γὰρ ἡλικίη ξηρή, καὶ τὰ σώματα πέπηγεν ἤδη. 7 τοὺς δὲ πρεσβυτέρους τῷ ξηροτέρῳ χρὴ τρόπῳ τὸ πλεῖον τοῦ χρόνου διάγειν. 8 τὰ γὰρ σώματα ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίῃ ὑγρὰ καὶ μαλθακὰ καὶ ψυχρά. 9 δεῖ δὴν αὖ τοὺς τὴν ἡλικίην, καὶ τὸν ὦρον, καὶ τὸ ἔθος,

autem his ubi æstas fuerit uti oportet, ut frigidum sit corpus & molle. 19 Tempus enim calidum est & siccum, 20 & facit corpora æstuosa ac squallida. 21 Quapropter tali studio auxiliari oportet. 22 Juxta eandem vero rationem, quemadmodum ex hyeme ad ver, sic ex vere ad æstatem deducendus est, 23 cibo quidem detracto, potu vero aucto. 24 Sic quoque contraria faciendo ex æstate ad hyemem perducatur. 25 In autumno vero rursus cibi plures exhibendi sunt & sicciores, & obsonia juxta eandem rationem, potus vero pauciores & meraciores, 26 quo etiam hyems bona fiat, & homo in ipsa utatur potibus meracioribus ac paucis, cibis vero quam plurimis ac siccissimis. 27 Sic enim & maxime sanus fuerit, & minime frigore impetetur. 28 Nam tempus hoc valde frigidum ac humidum existit.

II. Porro habitibus corporum carnosis & mollibus ac rubris, plurimo anni tempore siccioribus diætis uti conducit. 2 Humida enim est ipsorum natura. 3 Verum duros & graciles, fulvosque ac nigros, humidiore diæta majore temporis parte victitare oportet. 4 Corpora enim talia sicca existunt. 5 Sed & juvenibus corporibus, mollioribus & humidioribus diætis uti confert. 6 Nam ætas ipsorum sicca est, & corpora compacta sunt. 7 Seniores autem siccione victus modo, majori temporis parte degere oportet. 8 Corpora enim in hac ætate humida sunt, & mollia ac frigida. 9 Oportet igitur & ad ætatem, & ad tem-

ἔθος, καὶ τῷ χώρῳ, καὶ τὰ εἴδεα, τὰ διαλήμματα ποιέεσθαι, [10] ἀναντίμβολον τοῖσι κρυστεμβροισι καὶ θάλπεσι καὶ χειμῶσι. [11] ἔτω γὰρ ἂν μάλιστα ὑγιαίνοιεν.

III. Καὶ ὁδοιπορέειν, ἢ χρὴ χειμῶνος, ταχέως χρή· [2] ἢ δ' ἦρος, ἡσυχῇ, ἢν μὴ σφόδρα καύματος ὁδοιπορέῃ. [3] δεῖ δὲ καὶ τὰς σαρκώδεας θᾶσσον ὁδοιπορέειν· [4] τὰς δὲ ἰσχνὰς ὀλιγέστερον. [5] λελοῦσθαι δὲ χρὴ πολλοῖσι μὲν θέρεος, ἢ δ' ἦρος καὶ χειμῶνος ἐλάσσοσι. [6] χρὴ δὲ τὰς γραφνὰς μᾶλλον λέεσθαι τῆς σαρκωδέων. [7] ἠμφιέσθαι δὲ χρὴ ἢ χειμῶνος καθαρὰ ἱμάτια· [8] ἢ δὲ ἦρος ἐλαιοπινέα.

IV. Τὰς δὲ παχέας χρὴ, καὶ ὅσοι βάλονται λεπτοὶ γενέσθαι, [2] τὰς πάσας πονηρίας ἀπάσας νήσας ποιέεσθαι, [3] καὶ τοῖσι σίτοισιν ἐπιχρέειν ἔτι ἀθεμάντοισι σὺν ἢ πόνῳ, καὶ μὴ ἀναψυγμοῦσι, [4] καὶ μεθυπεπωκόσι οἴνου κεκραμένου, [5] καὶ μὴ σφόδρα ψυχροῦ· [6] καὶ τὰ ὄψα σκληρύζειν σηζάμοισιν, ἢ ἡδύσμασι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσι τοιούτοισι. [7] καὶ πίονα ἔτω τὰ μεθύσιμα ὄψα. [8] ἔτω γὰρ ἂν ὀλίγων ἐμπίμπλαιντο. [9] ἅπαξ καὶ μονοσίτεειν, καὶ ἀλείφεσθαι, καὶ σκληροκοιτέειν, καὶ γυμνὸν περιπατέειν, ὅσον οἷόν τε μάλιστα ἦ. [10] ὁκόσοι δὲ βάλονται, λεπτοὶ ἐόντες, παχέες γίνεσθαι, τότε ἄλλα ποιέειν τἀναντία κείνοισιν, οἷσιν ἔφην, [11] καὶ νήσιας μηδεμίαν παλαιπωρέειν ποιέεσθαι.

V. Τοῖσι δὲ ἐμέτοισι χρὴ καὶ τοῖσι καθαρκύσμασι τοῖσι τε κοιλίης ὧδε χρέεσθαι. [2] ἐξ μῆνας τὰς χειμερινὰς ἐμέειν. [3] ἔτος γὰρ ὁ χρόνος φλεγματωδέστερος ἢ θερινός, [4] καὶ τὰ νοσήματα γίνεται περὶ

pus anni, & ad corporum species ac habitus, diætas constituere, [10] ita ut consistentibus & caloribus, & frigoribus nos opponamus. [11] Sic enim maxime sani fuerint.

III. Quin & ambulandum hyeme quidem velociter est, [2] æstate autem leniter, nisi per solis æstum iter faciendum fit. [3] Oportet autem & carnosos citius ambulare, [4] graciles vero tardius. [5] Balneis quoque multis æstate utendum est, hyeme paucioribus. [6] Gracilibus autem magis expedit lavari, quam carnosis. [7] Vestes autem puras induere hyeme oportet: [8] oleo imbutas ac sordidas, æstate.

IV. Cæterum pingues, & qui graciles fieri volunt, [2] omnes labores jejuni facere debent, [3] & cibos assumere anhelantes adhuc ex fatigatione, & non refrigerari, [4] præpoto vino diluto, [5] & non valde frigido, [6] & obsonia præparata assumere ex sesamis, aut condimentis hortensibus, & aliis hujuscemodi. [7] Sint autem obsonia pinguia quæ offeruntur. [8] Sic enim à quam pauciſſimis impleri poterint. [9] Sed & semel in die cibum sumere, & illotum manere, & stratum durum habere, & nudum deambulare oportet, quantum ejus maxime fieri potest. [10] Quicunque vero graciles sunt, & pingues fieri volunt, tum alia his, quæ dixi, contraria facere, [11] tum jejunos nullum laborem subire oportet.

V. At vero vomitibus & alvi per infusa elotionibus hoc modo utendum est. [2] Sex menses hybernos vomendum est. [3] Hoc enim tempus pituitosius est æstivo, [4] & morbi circa caput

fiunt,

ϖρὸς τὴν κεφαλὴν, καὶ ϖρὸς τὸ χωλέον τοῦτο τὸ ὑπὲρ τῶ φρενῶν. 5 ὅταν ὦ ἡ θέλπος, τοῖσι καθαικλύσμασι χρέεσθαι. 6 ἡ γὰρ ὥρη καυματώδης, καὶ τὸ σῶμα χυλωδέστερόν ἐστι, 7 καὶ βαρύτητες ἐν τῇ ὀσφύι καὶ τοῖς γόνασι, καὶ θερμαὶ γίνονται, 8 καὶ ἐν μεσηγὺ τρόφοι γίνονται· 9 δεῖ δὲ τὸ σῶμα ψύχειν, 10 καὶ τὰ μετεωριζόμενα κάτω ὑπάγειν ἐκ τῶν χωρίων τελέων.

VI. Ἔστω δὲ τὰ καθαικλύσματα τοῖσι μὲν παχυτέροισι καὶ ὑγροτέροισιν, ἁλμυρώτερα καὶ λεπτότερα· 2 τοῖσι δὲ ξηροτέροισι καὶ συσταλμένοισι καὶ ἀσθενεστέροισι λιπαρώτερα καὶ παχύτερα. 3 ἔστι δὲ τὰ καθαικλυσμώτατα καὶ λιπαρώτατα καὶ παχέα, ὅσα ἀπὸ τῶν γαλακτέων, καὶ ἀπὸ ἑφθέων ὕδωρ ἐφθὸν, καὶ τῶν ἄλλων τοιούτων. 4 τὰ δὲ λεπτὰ καὶ ἁλμυρὰ, ἅλμη καὶ θαλασσα, καὶ τὰ τοιαῦτα.

VII. Τοὺς δὲ ἐμέτους ὧδε χρὴ ποιέεσθαι. 2 ὅσοι μὲν τῶν ἀνθρώπων παχέες εἰσὶ, καὶ μὴ ἰσχνοὶ, νήστεις ἐμούντων δραμήσεσθαι ἢ ὁδοιπορήσαντες ἀφὸ τάχεος καὶ μέσον τὸν ἡμέρας. 3 ἔστω δὲ ἡμικοτύλιον ὑσσώπου τεθριμμένου ἐν ὕδατι θερμῷ, καὶ τοῦτο ἐκπιέτω, ὀξέος ἐπιχέων, καὶ ἅλας ἐπιβαλλόμενον, ὅκως αὐ μέλλῃ ἥδιστον ἔσεσθαι. 4 πινέτω δὲ, τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχέστερον, ἔπειτα δὲ ἐπὶ τὸ θᾶσσον. 5 οἱ δὲ λεπτότεροι καὶ ἀσθενέστεροι ἀπὸ σίτων ποιεέσθωσαν τὸν ἔμεσιν, τρόπον τοιόνδε. 6 λωτὸς θερμῷ ἐπιπιέτω ἀκράτου καθύλιον. 7 ἔπειτα σίτια παντοδαπὰ ἐσθιέτω, 8 καὶ μὴ πινέτω ἐπὶ τῷ σιτίῳ, μὴ δὲ ἀπὸ τοῦ σίτου, 9 ἀλλ' ἐπιεχέτω ὅσον δέκα στάδια διελθεῖν. 10 ἔπειτα δὲ ξυμμίξαι οἴνους τρεῖς, αὐστηρὸν, γλυκὺν καὶ ὀξὺν, πίνειν δοῦναι, 11 πρῶτον μὲν ἀκρητέστερον

fiunt, & regionem eam quæ est supra septum transversum. 5 Quum vero æstas ac calor fuerit, infusis utendum est. 6 Hora enim hæc æstuosa est, & corpus biliosius, 7 & lumbi ac genua gravantur, & calores oboriuntur, 8 & in ventre tormina fiunt. 9 Quapropter corpus perfrigerare oportet, 10 & quæ in sublime elevantur, inferne subducere ex istis locis.

VI. Sint autem infusa pro crassioribus ac humidioribus salsiora & tenuiora, 2 pro siccis vero & gracilibus ac debilioribus, pinguiora ac crassiora. 3 Crassa autem & pinguia infusa sunt quæ ex lacte fiunt, & cicerum decoctum, & alia hujusmodi. 4 Tenuia vero & salsa, sunt muria & aqua marina, & ejuscemodi.

VII. At vero vomitus sic facere oportet. 2 Quicunque homines crassi ac pingues sunt, & non graciles, jejuni vomant à cursu aut ambulatione cita, juxta meridiem. 3 Sit autem dimidia hemina hyssopi in aquæ congio contriti, atque hoc ebibat affuso aceto & adjecto sale, quo jucundius evadat. 4 Bibat autem primum sensim ac lentius, postea amplius & citius. 5 Qui vero graciliores sunt ac debiliores, à cibis vomitum faciant hoc modo. 6 Lotus calida præbibat meri heminam, 7 deinde cibos omnigenos edat, 8 & neque dum cibum sumit, neque à cibo bibat, 9 sed contineat se donec quatuor stadia quis percurrat: 10 deinde vina tria permixta ipsi in potu offerantur, austerum, dulce, ac acidum, 11 primum quidem

ρον καὶ καθ' ὁλίγον καὶ μᾶλλον πολλῷ χρόνῳ, [12] ἔπειτα δὲ ὑδαρέστερον καὶ θᾶσσον καὶ πολλόν. [13] ὅστις δὲ εἴωθε τρὶς μηνὸς δὶς ἐξεμεῖν, ἄμεινον, ἐφεξῆς ποιεῖσθαι τὰς ἐμέτους οὐ δυσὶν ἡμέρῃσι μᾶλλον, ἢ μᾶλλον πενθημέρου. [14] οἱ δὲ πάνυ τἀναντίον ποιέουσιν.

VIII. [1] Ὁκόσοισι δὲ ἐπιπόθητον ἀνεμεῖν τὰ σῖτα, [2] ἢ ὁκόσοισιν αἱ κοιλίαι ἐκ οὐ διέξοδοί εἰσι, [3] τούτοισι πᾶσι ξυμφέρει πολλάκις τῆς ἡμέρης ἐσθίειν, [4] καὶ παντοδαποῖσι βρώμασι χρέεσθαι, [5] καὶ ὀψοισι παντοίοισι τρόποισι ἐσκευασμένοισιν, [6] οἴνῳ τε πίνειν δισσῷ καὶ τρισσῷ. [7] ὁκόσοισι δὲ ἀνεμέουσι τὰ σῖτα, ἢ καὶ κοιλίας ἔχουσιν ὑγρὰς, τούτοισι πᾶσι τἀναντίον τούτου δεῖ τρόπου ξυμφέρει ποιέειν.

IX. Τὰ δὲ παιδία χρὴ τὰνήπια βρέχειν ἐν τῷ θερμῷ ὕδατι ἐπὶ πολλὸν χρόνον, [2] καὶ οἶνον διδόναι ὑδαρέα τε οἶνον, καὶ μὴ ψυχρὸν παντάπασι. [3] τοῦτον δὲ διδόναι, ὃς ἥκιστα τὴν γαστέρα μελεωρέει καὶ φύσαν παρέχει. [4] ταῦτα δὲ ποιέειν, ὅκως οἵ τε ἀσπασμοὶ ἧσσον ἐπιλάβωσι, [5] καὶ μείζονα γίνηται, καὶ ἰσχυρότερα.

X. Τὰς δὲ γυναῖκας χρὴ διαιτᾶσθαι τῷ ξηροτέρῳ τρόπῳ. [2] καὶ γὰρ τὰ σιτία τὰ ξηρὰ [1] ἐπιηδέστερα ἐστὶ τῇ μαλθακότητι τῶν γυναικείων σαρκῶν, [3] καὶ τὰ ἀκρητέστερα πέμματα ἀμείνω ἐστὶ τὰς ὑστέρας, [4] καὶ τὰς ἀκροδρασίας.

XI. Τὸν γυμναζόμενον χρὴ, [1] χειμῶνος [μὲν] καὶ τρέχειν καὶ παλαίειν· [2] θέρεος δὲ παλαίειν μὲν ὀλίγα, τρέχειν δὲ μὴ πάνυ πολλὸν ἀλλὰ πολλὰ κατὰ ψύχος. [3] ὁκόσοι κοπιῶσιν ἐκ τῶν γυμνασίων, τούτους παλαίειν χρή. [4] ὁκόσοι δὲ παλαίοντες κοπιῶσι, τούτους

meracius, & paulatim, & per multum temporis ſpacium, [13] deinde vero dilutius & citius & multum. [13] Quicunque autem bis in menſe vomere conſuevit, huic melius eſt ut conſequenter in duobus diebus vomat, quam per quintum & decimum. [14] Verum aliqui penitus contrarium faciunt.

VIII. Quibuſcunque vero commodum eſt revomere cibos, [2] aut quibus alvi non probum tranſitum habent, [3] his omnibus conducit ſæpe in die comedere, [4] & omnigenis eduliis uti, [5] & obſoniis variis modis præparatis, [6] vinumque bibere duplex aut triplex. [7] Qui vero revomunt cibos aut alvos habent humectas, his omnibus contrarium hujuſmodi facere conducit.

IX. Cæterum puerulos infantes per multum tempus in aqua calida madefacere oportet, [2] & vinum bibendum dare aquoſum, & non penitus frigidum. [3] Dandum eſt & id vinum, quod minime ventrem elevet ac inflet. [4] Hæc autem facere oportet, ut & convulſionibus minus corripiantur, [5] & majores fiant, ac meliorem colorem adipiſcantur.

X. Mulieres porro ficcioris modi diæta uti oportet. [2] Nam & cibi ficciores ad muliebrium carnium molliciem commodiores ſunt, [3] & meraciores potus præſtabiliores ſunt ad uteros [4] ac fœtuum nutrimenta.

XI. Qui exercitiis utuntur, hyeme currere ac luctari debent. [2] Æſtate vero luctari quidem parum, currere autem minime, ſed multum deambulare ſecundum ventum ac frigus. [3] Quicunque ex curſibus fatigati fuerint, eos luctari oportet. [4] Qui vero ex lucta fatigantur, eos

τέτως χρὴ τρέχειν. [5] ἕτω γὰρ ἂν πα-
λαιπωρέῖν τῷ κοπιῶντι ξ σώματος
45 ἀφεθερμάνοιτο ' καὶ ξωιστῖτο καὶ
ἀναπαύοιτο μάλιστα. [6] οἱ γὰρ τες
γυμναζομένες ἀφάρσιας λαμβάνε-
σι, καὶ τὰ ὑποχωρήματα σιλώδεα
καὶ ἄπεπτα, [7] τετέοισι τ τε γυμνα-
σίων ἀφαιρέειν μὴ ἔλασσον ξ τρίτε
μέρεω, καὶ τ σιτίων τοῖσιν ἡμίσε-
σι χρέεσθαι. [8] δῆλον γὰρ, ὅτι ἡ κοιλίη 19
ξωφαλήτην ἐθέλει, ὥστε πέσε-
σθαι, τὸ ωλῆθος τ σιτίων. [9] ἔτω γὰρ
τέτοισι τὰ σιτία, ἅρτος ὡς ἐξοπ-
τος " ἐν οἴνω ἐνιθρυμμένος, [10] 20
καὶ ποτὸς ὡς ἐλάχιστος ἐ ἀκρητέστατος.
27 [11] καὶ ἀφεδρήσισι μὴ ' χρέεσθω-
σαν ἀπὸ ξ σπίτε. [12] μονοσπλέειν γὰρ χρὴ
ἅπαξ τε τὸν τ χρόνον. [13] ἕτω γὰρ ἂν
μάλιστα ξωφαλήτοιτο ἡ κοιλίη,
καὶ τ ἐσιόντων ἐπικρατέῖν. [14] γίνε-
ται γὰρ ὁ τρόπος ἕτος τ ἀφάρσιος τ
σωμάτων, τοῖσι πυκνοσάρκοισι
μάλιστα, ὁκόταν ἀναγκάζηται ὁ ἄν-
θρωπος κρεηφαγέειν, τ φύσιος
ὑπαρχέσης τοιαύτης. [15] αἱ γὰρ
φλέβες πυκνωθεῖσαι οὐκ ἀπο-
λαμβάνουσι τ σιτίων τ ἐσιόντων. [16]
5 ' ἔστι γὰρ αὕτη μὲν ὀξεῖα ἡ φύσις, καὶ
τρέπεται ἐφ' ἑκάτερα, [17] καὶ ἀκμά-
ζει ὀλίγον χρόνον ἡ εὐεξία ἐν τοῖσι
τοιέτοισι τ σωμάτων. [18] τὰ
δὲ ἀραιότερα τ εἰδέων ἐ δασύτερα
" καὶ τὴν κρεηφαγίην δέχεται, καὶ 21
τοὺς πολυπονέας κάλλιον ὑπο-
μένει, [19] καὶ χρονιώτερα γίνονται
αὐτέοισιν αἱ εὐεξίαι.

XII. Καὶ ὁκόσοι τὰ σιτία ἀνα-
ρεύγονται τῇ ὑστεραίῃ, καὶ τὰ ὑποχόν-
δρια μετεωρίζεται αὐτέοισιν, ὡς ἀ-
πέπλων τ σιτίων ἐόντων, [2] τέτοι-
σι καθεύδειν μὲν πλείονα χρόνον
10 ξυμφέρει, [3] ' τὴν δὲ ἄλλην πολυ-
πονέειν ἀναγκάζειν χρὴ αὐτῶν τὰ
σώμα-

eos currere expedit. [5] Sic enim laborans, fatigata corporis parte vel maxime calefieri componique ac recreari queat. [6] Quoscunque exercitiis ' utentes alvi pro- 85
fluvia corripiunt, & recrementa ciborum speciem referentia ac cruda habent, [7] his exercitiorum non minus quam tertiam partem detrahere oportet, & ciborum dimidium saltem exhibere: [8] palam est enim quod ventriculus confovere non potest, quo ciborum multitudo concoquatur. [9] Sint autem his cibi, panis quam maxime assatus in vino intritus, [10] & potus quam parcissimi, ac meraciissimi, [11] & ' deambulationibus à cibo 90
ne utantur. [12] Oportet autem sub hoc tempus semel duntaxat in die cibum sumere. [13] Sic enim quam maxime concalescit ventriculus, & ea quæ ingesta sunt exsuperaverit. [14] Fit hic profluvii alvi modus maxime his corporibus quæ densam carnem habent, quum ad carnium esum homo cogitur, natura ejusmodi existente. [15] Venæ enim densatæ cibos ingestos non suscipiunt. [16] Est autem hæc ' natura acuta, 95
& in utranque partem vertitur, [17] & ad modicum tempus viget bona habitudo in talibus corporibus. [18] At vero rariores ac hirsutiores corporum species ac habitus, tum carnium esum suscipiunt, tum labores magis tolerant, [19] & bonæ habitudines ipsis fiunt diuturniores.

XII. Quicunque postridie cibos eructant, & præcordia ipsis elevantur, utpote cibis crudis & incoctis existentibus, [2] his longiori ' quidem tempore dor- 100
mire conducit, [3] verum & aliis laboribus corpora ipsorum co-

σώματα, 4 " καὶ τὸ οἶνον ἀκρητέστερον πίνειν καὶ πλείω, 5 καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἐλάσσοσι χρέεσθαι τοῦ τόνου τὸ χρόνον. 6 δῆλον γάρ, ὅτι ἡ κοιλίη ὑπὸ ἀσθενείης καὶ ψυχρότητος ἐδωδίμου τὸ πλῆθος τῶν σιτίων κατεπέσχεν.

XIII. Ὁκόσοις δ' ἂν ψυχρὸν λαμβάνωσι, τούτοισι τὰ τε σιτία καὶ τὰ λαγαρώτερα ἀφαιρέειν, καὶ τὸν οἶνον πίνειν ὑδαρέα τε καὶ ὅτι ψυχρότατον. 2 ὁκόσοισι δ' ὀδυναὶ γίνονται ἐκ τῶν ἀλγέων, ἢ ἐκ γυμνασίης, 15 ' ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς ταλαιπωρίης, 3 τούτοισι ξυμφέρει ἀναπαύεσθαι ἀσίτοισι, 4 πόμασι δὲ χρέεσθαι, ὅ, τι, ἐλάχιστον ἐς τὸ σῶμα εἰσιόν, πλεῖστον ἔρον ἀφίξει, 5 ὅπως αἱ φλέβες αἱ ἀπὸ τῶν ἀλγέων πεφυκυῖαι, μὴ κατατείνωνται πληρούμεναι. 6 ἐκ γὰρ τουτέων τάδε φύματα φύονται, καὶ οἱ πυρετοὶ γίνονται.

XIV. " Ὁκόσοισι δὲ νοῦσοι ἀπὸ 23 τοῦ ἐγκεφάλου γίνονται, 2 νάρκη πρῶτον ἴσχει τὴν κεφαλήν, καὶ ἐρέθισμοὶ, καὶ πολλὰ πίσχει, ὁκόσα ἐπὶ στραγγουρίῃ. 3 ἔστι δ' ἐφ' ἡμέρας συνεχέα ' τοῦτο πάσχει. 4 καὶ, ἢν μὲν ῥαγῇ τὰς ῥῖνας ἢ κατὰ τὰ ὦτα ὕδωρ ἢ βλέννα, ἀπαλλάσσεται τῆς νούσου, καὶ τὴν στραγγουρίης παύεται. 5 οὐρέει δὲ πολὺ, καὶ λεπνὸν, καὶ λευκὸν, 6 ἕως τ' ἂν εἴκοσιν ἡμέρας παρέλθῃ, 7 καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἡ ὀδυνὴ ἐκλείπει τὸν ἄνθρωπον, 8 ἐσορέοντι δὲ " κλέπτεται οἱ ἡ αὐγή. 9 " ἄνδρα δὲ χρὴ, ὃς ἐστι σώφρων, λογισάμενον ὅτι τοῖσιν ἀνθρώποισι πλεῖστον ἄξιόν ἐστιν ἡ ὑγίεια, 10 ἐπίστασθαι ἐκ τοῦ ἰδίου γνώμης ἐν τῇσι νούσοισιν ὠφελέεσθαι.

gere oportet. 4 Vinum autem meracius & amplius bibant, 5 & cibis paucioribus sub id tempus utantur. 6 Palam est enim quod ventriculus præ imbecillitate ac frigiditate, ciborum multitudinem concoquere non potest.

XIII. Quoscunque vero sitis corripuerit, his & cibi & labores detrahendi sunt, & vinum bibant aquosum & quam ' frigi- 109
dissimum. 2 Quibuscunque autem dolores fiunt ex visceribus, sive ex exercitiis, sive ex aliquo alio labore, 3 his quiescere conducit cibis abstinentes, 4 potione autem utantur, quæ quam parcissime in corpus assumpta, plurimam urinam ducat, 5 quo venæ viscеribus insitæ non distendantur repletæ. 6 Ex talibus enim tubercula oboriuntur ac febres.

XIV. Quibuscunque vero morbi à cerebro fiunt, 2 torpor primum caput occupat, ' & fre- 110
quenter mingit æger, & reliqua velut in urinæ stillicidio perpetitur: 3 atque hæc sane ad dies novem patitur. 4 Et siquidem erumpat per nares aut aures aqua sive mucus, à morbo liberatur, & urinæ stillicidium sedatur. 5 Mingit autem multum, & citra dolorem, idque album, 6 donec viginti præterierint dies, 7 & capitis dolor hominem relinquit. 8 Intendenti autem oculos 24
splendor occultatur. 9 Porro 25
' virum prudentem id secum re- 115
purare oportet, quod res pretiosissima est sanitas, 10 & proinde scire ut ex suo ipsius consilio in morbis utilitatem percipiat.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΝΥΠΝΙΩΝ.

HIPPOCRATIS DE INSOMNIIS.

Basil. græc. Foesius IV. 44. 375. Basil. lat.

543 pag 106 ΠΕΡΙ ὧν τὰ πεπρωμένα ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ὁκόσις ὀρθῶς γινώσκει, μεγάλλω ἔχοντα δύναμιν εὑρήσει πάντα. [2] ἡ γὰρ ψυχὴ ἐγρήγορεν. [3] "ὅταν μὲν ἓν τῷ σώματι ὑπηρετέηται ἦ, ἐπὶ πολλὰ μεμερισμένη, ἑωυτῆς οὐκ ἔστιν· [4] ἀλλ' ἀποδιδοῖ τι μέρεϊ ἑκάστῳ τοῦ σώματος· [5] "ἡγεῖται τοῖσιν αἰσθητηρίοισιν, ἀκοῇ, ὄψει, ψαύσει, ὁδοιπορίῃ, πρήξει, "καὶ πάσῃ τῇ τοῦ σώματος ἀρχούσῃ. [6] αὐτὴ δὲ ἑωυτῆς ἡ ἀρχὴ οὐκ ἔστιν. [7] ὁκόταν γὰρ τὸ σῶμα ἡσυχάσῃ, ἡ ψυχὴ κινηθεῖσα καὶ ἐπεξέρχεται τὰ μέρεα τοῦ σώματος, [8] διοικεῖ τε ἑωυτῆς εἶναι, καὶ πᾶσαι τοῦ σώματος πρήξιες ἀπὸ ταύτης ἀρχέουσιν. [9] τὸ μὲν γὰρ σῶμα καθεῦδον οὐκ αἰσθάνεται· [10] ἡ δὲ γρηγορέουσα γινώσκει, καθορᾷ τε τὰ ὁρατὰ, καὶ ἀκούει τὰ ἀκουστὰ βαδίζει, ψαύει, λυπεῖται, χαίρει. [11] ἐν ὀλίγῳ, ὁκόσοισι τοῦ σώματος ὑπηρεσίαι, ἢ τῆς ψυχῆς, ταῦτα πάντα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ ὕπνῳ ἀρχέουσι. [12] ὅσις ἓν ἐπίσταται κρίνειν ταῦτα ὀρθῶς, μέγα μέρος ἐπίσταται σοφίης.

II. Ὁκόσα μὲν ἓν τοῖσιν ὀνείροισι θεῖά ἐστι, [2] καὶ προσημαίνει πρὸς συμβησόμενα ἢ πόλεσιν ἢ τῷ ἰδιώτῃ λαῷ, ἢ κακὰ ἢ ἀγαθὰ, [3] μὴ δι' αὐτῶν ἁμαρτάνεται, [4] εἰσὶν οἱ κρίνουσι σοφοὶ τοῦτων ἀκριβέα τέχνῃ ἔχοντες. [5] ὁκόσα δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος παθήματα προσημαίνει, πλησμονῆς ἢ κενώσιος, [6] ὑπερβολῇ

543 pag 106 QUISQUIS de his, quæ in somnis obveniunt, recte conjectat, magnam habere vim ad omnia, ipsa reperiet. [2] Anima enim vigilat, [3] & quum quidem corpori inservit, in multas partes distributa, non sui juris est, [4] sed partem aliquam singulis corporis partibus [5] sive sensibus distribuit, auditui, visui, tactui, gressui, actioni, ac omni corporis facultati. [6] Ipsa autem animæ cogitatio sui juris non est. [7] Quum autem corpus quiescit, anima in motu est, & corporis partes perreptans, [8] domum suam gubernat, & omnes corporis actiones ipsa perficit. [9] Nam corpus dormiens non sentit, [10] ipsa vero vigilans cognoscit, ac visibilia videt, & audibilia audit, vadit, tangit, tristatur, animadvertit. [11] In summa, quæcunque corporis aut animæ munia, ea omnia anima ipsa in somno obit. [12] Quicunque igitur hæc recte judicare novit, magnam sapientiæ partem novit.

II. Quæcunque quidem igitur somnia divina sunt, [2] & quædam eventura significant, aut urbibus, aut populo privato, sive bona, sive mala, [3] non ob ipsorum delictum, [4] de hujusmodi sunt qui judicant certam artem habentes. [5] Quæcunque autem corporis affectiones sunt, & anima per ipsas repletionis aut evacuationis [6] rerum

107 βολὼ τ' ξυμφύτων ἢ μεταβολὼ τ' ἀηθέων, κρίνουσι μὲν καὶ ταῦτα· 7 καὶ τὰ μὲν τυγχάνουσι, τὰ δ' ἁμαρτάνουσι, 8 καὶ ὁδέτερα τούτων γινώσκουσι, διό, τι δὴν γίνεται), 9 ὅθ' ὁ, τι αὖ ἐπιλύχνωσιν, ὅθ' ὅτι αὖ ἁμάρτωσι. 10 φυλάσσεσθαι δ' παραινεῦντες, μή τι κακὸν λάβῃ, 11 " ὃ διδάσκουσιν, ὡς χρὴ φυλάξασθαι, ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι κελεύουσι. 12 καὶ τοῦτο μὲν εὔχεσθαι πρέπον, καὶ λίαν ἐστὶν ἀγαθόν. 13 δεῖ δ' καὶ αὐτὸν ξυλλαμβάνοντα τοὺς θεοὺς ἐπικαλέεσθαι. 14 ἔχει οὕτω μὲν περὶ τούτων ταῦτα ὧδε.

à natura insitarum excessum, aut consuetorum mutationem præmonstrat, de his quidem itidem judicant, 7 & partim assequuntur, partim aberrant, 8 & de neutris recte sentiunt, cur nam fiant: 9 neque sciunt quando assequuntur, neque quando aberrant, 10 cavere admonentes ne quid mali accidat. 11 Atque hi non docent quomodo cavere oporteat, verum diis supplicare jubent. 12 Et supplicare quidem decorum ac valde bonum est. 13 Oportet autem etiam ipsum opitulari, & deos invocare. 14 De his igitur res hoc modo se habet.

III. Ὁκόσα τ' ἐνυπνίων τὰς ἡμερινὰς πράξιας ἔοικεν ἀνθρώπου ἡ ψυχὴ ἐς τὴν διάνοιαν ἐς τὸ σῶφρον ἐνυπνιάζεται" ὥσπερ ἐστὶ, 2 καὶ ἀποδίδωσι καὶ τρόπον ἑκάστου ἔργμα, ὥσπερ τῆσιν ἡμέρῃσιν ἐπράχθη, ἢ ἐβουλεύθη ἐν δικαίῳ πρήγματι, 3 ταῦτα τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθά. 4 ὑγείην γὰρ σημαίνει· 5 διότι ἡ ψυχὴ ὠφελημένη ἐν τοῖσιν ἡμερινοῖσι βουλεύμασιν, 6 οὔτε πληθωρῇ τινι κρατηθεῖσα, οὔτε κενώσει, οὔτε ἄλλῳ ἐδενὶ ἔξωθεν προσπεσόντι. 7 ὅταν δὲ αἱ τῶν ἡμερινῶν πράξιων ἐναντιωθῶσι τοῖσιν ἐνυπνίοισι καὶ ἐγγένηται πρὸς αὐτέων ἡ μάχη, 8 σημαίνει τοῦτο ξυμβαῖνον, ταραχὴν σημαίνει ἐν τῷ σώματι· 9 καὶ, εἰ μὲν ἰσχυρὴ ἡ, ἰσχυρὸν τὸ κακὸν, εἰ δὲ φαύλη, ἀσθενέστερον. 10 περὶ μὲν δὴ τῆς πράξιος, εἴτε δεῖ ἀποτρέπειν, εἴτε μὴ δεῖ, οὐ κρίνω. 11 τὸ δὲ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου θεραπεύεσθαι ξυμβουλεύω. 12 πλησμονῆς γὰρ πυκνὴν ἐγγινομένης, ἀποκρίσις ἐγγενέσθαι πέφυκε, ἥτις ἐτάραξε τὴν ψυχήν. 13 εἰ μὲν οὖν ἰσχυρὸν ἡ τὸ ἐναντιωθὲν, ἐμέειν τε ξυμφέρει ποιήσασθαι, 14 καὶ τοῖσι σιτίοισι κέφοισι

III. Quæcunque insomnia mens hominis in noctem per somnum offert de diurnis actionibus, & reddit quo modo facta sunt, 2 ea quæ seria ac justa in re per diem facta sunt, aut de quibus consilium initum est: 3 hæc homini bona sunt, 4 sanitatem enim significant, 5 propterea quod anima in diurnis consiliis perseverat, 6 neque repletione, neque evacuatione, neque aliqua alia forinsecus allapsa re, victa. 7 Quum autem insomnia diurnis actionibus adversantur, & de ipsis pugna oboritur, 8 quum sane hoc contigerit, turbationem in corpore significat. 9 Et siquidem fortis fuerit, forte est malum: si vero levis, debilius. 10 De actione quidem igitur, an avertenda sit, sive non, nihil decerno. 11 Verum corpus hominis curari consulo. 12 Repletione enim aliqua intus facta, secretio quædam contigit quæ animam perturbavit. 13 Si igitur fortis fuerit contrarietas, vomitum facere conducit, 14 & cibos leves exhibere

φοις προσάγειν ἐς ἡμέρας πέντε, [15] καὶ τοῖσι προσπάτοισι πολλοῖσι καὶ ὀξέσιν οὐ προσαγωγῆς χρέεσθαι, [16] καὶ τοῖσι γυμνασίοισιν ἐπιγυμνάζεσθαι συμμέτροισι προὸς τὴ προσαγωγὴν τῶν σιτίων. [17] Ἢν δὲ ἀσθενέστερον τὸ ὑπεναντιωθὲν γένηται, ἀφελὼν τὸ ἔμετον, τὸ τρίτον μέρος ἄφελε καὶ σῖτα. [18] καὶ τοῦτο ἡσυχῇ προσάγε πάλιν ἐς τὰς πέντε ἡμέρας, [19] καὶ τοῖσι προσπάτοισι πέζῃ, [20] καὶ τοῖσι τῆς φωνῆς πόνοισι χρέεσθω, [21] καὶ τοῖσι θεοῖσι εὐχέσθω. [22] καὶ καθαιρέσθω αὐτῶν ἡ παρεγχή.

IV. Ἥλιον δὲ καὶ σελήνην, καὶ οὐρανὸν καὶ ἀστέρας, καθαρὰ καὶ εὐαγέα, καὶ τόπον ὁρώμενα ἔκαστα, ἀγαθά. [2] ὑγιείην γὰρ τῷ σώματι σημαίνει ἀπὸ πάντων τῶν παρεόντων. [3] ἀλλὰ χρὴ διαφυλάσσειν τοιοῦτον ἕξιν τὴν παρέουσαν διαίτην. [4] εἰ δέ τι τούτων ὑπεναντίον γένοιτο, νοῦσόν τινα τῷ σώματι σημαίνει. [5] ἀπὸ μὲν τῶν ἰσχυρῶν, ἰσχυροτέρην· ἀπὸ δὲ τῶν ἀσθενεστέρων, κουφοτέρην. [6] καὶ ἀστρων μὲν ἔν τε ἔξω περιόδου, ἡλίου δὲ καὶ μέσου, σελήνης δὲ καὶ περὶ τοὺς κοίλους. [7] ὅ, τι μὲν ἂν δυσκρίνῃ τούτων τῶν ἀστρων σβέννυσθαι, ἢ βλάπτεσθαι, ἢ ἀφανίζεσθαι, ἢ ἐπέχεσθαι τῆς περιόδου, καὶ αὐτὸ τὸ μέρος καὶ τὸν νοῦσον προσγίνεσθαι. [8] καὶ, ἢν μὲν ὑπὸ ἀέρος ὁρᾷ ἢ νεφέλης τι τῶν ἀστρων τούτων πάσχον, ἀσθενέστερον. [9] ἢν δὲ ὑπὸ ὕδατος ἢ χαλάζης, ἰσχυρότερον. [10] σημαίνει δὲ ἀπόκρισιν ἐν τῷ σώματι ὑγρὴν καὶ φλεγματώδεα γλισχρίην, ἐς τὸν ἔξω περιφορὴν ἐμπεπλωκένην. [11] ξυμφέρει τοιγαροῦν τούτῳ τοῖσι τε δρόμοισιν ἐν ἱματίοισι κεχρῆσθαι πολλοῖσιν, [12] ἐξ ὀλίγου προσάγοντα, ὅκως ἐξιδρώσῃ ὡς μάλιστα, [13] καὶ

hibere sensim adjiciendo aliquid ad dies quinque, [15] & deambulationibus multis ac velocibus sensim augescentibus uti, [16] & exercitiis exerceri moderatis, pro ciborum assumptorum ratione. [17] Si vero debilior fuerit contrarietas, detracto vomitu tertiam cibi partem adime, [18] atque hanc sensim rursus ad dies quinque adjice, [19] & deambulationibus preme. [20] Sed & vocis exercitiis utatur, [21] & diis supplicet, [22] & turbatio ipsi sedabitur.

IV. At vero solem & lunam, & cœlum ac stellas, pura atque agilia solito more videre, singula bona sunt. [2] Sanitatem enim corpori significant ab omnibus præsentibus. [3] Verum talem habitum præsenti diæta conservare oportet. [4] Si vero quid contrarium his fiat, morbum quendam corpori significat; [5] à fortibus quidem, fortiorem: à debilioribus vero, leviorem. [6] Et astrorum quidem exterior est in corpore circuitus, solis vero medius, lunæ autem ad cavitates. [7] Quodcunque igitur horum astrorum extingui, aut lædi, aut disparere, aut sisti à circuitu suo videtur, juxta illam ipsam partem morbum redundare significat: [8] & siquidem ab aëre, aut nebula, aliquod ex ipsis astris pati quid horum videt, debiliorem: [9] si vero ab aqua, aut grandine, fortiorem. [10] Significat autem secretionem in corpore humidam ac pituitosam factam esse, & in externam circumferentiam allapsam esse. [11] Conducit itaque huic & cursibus in omni vestitu uti multis, [12] sensim augescentibus, ut quam maxime exudet.

[13] Item

13 καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἀπὸ τῶ γυμνασίου πολλοῖσι [τε] καὶ ἀναπαύσασθαι χρέεσθαι, 14 τῶν τε σιτίων ἀφελόμενον τὸ τρίτον μέρος προσάγειν ἐς πέντε ἡμέρας. 15 εἰ δὲ δοκοίη ἰσχυρὸν εἶναι, καὶ πυρίη χρέεσθαι. 16 πολὺ γὰρ κάθαρσιν ἀπὸ τοῦ χρώματος ξυμφέρει ποιέεσθαι, διότι ἐν τῇ ἔξω περιφορῇ ἐστὶ τὸ βλάβος. 17 τοῖσι δὲ σιτίοισι χρέεσθαι ξηροῖσι, δριμέσιν, αὐστηροῖσιν, ἀκρήτοισι, 18 καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι ξηραίνουσι μάλιστα.

v. Εἴ τι δὲ τούτων ἢ σελήνη πάσχοι, 2 εἰσω πολὺ ἀνάπαυσιν ποιέεσθαι ξυμφέρει, 3 ἐμέτω χρησάμενον ἀπὸ τῶν δριμέων καὶ ἁλμυρῶν καὶ μαλακῶν σιτίων. 4 τοῖσι δὲ περιπάτοισιν ὀξέσι, καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ὀξέσι· 5 τοῖσι δὲ φωνῆς πόνοισι καὶ ἀναπαύσησι, 6 καὶ δὲ σίτου τῇ ἀφαιρέσι καὶ προσαγωγῇ ὡσαύτως. 7 ἀπὸ τούτου δὲ εἴσω ἀνασπαστέον, διότι πρὸς τὰ κοῖλα τοῦ σώματος βλαβερώτερον ἐφάνη. 8 εἰ δὲ ὁ ἥλιος τοιοῦτό τι πάσχοι, ἰσχυρότερον τοῦτο ἤδη καὶ δυσεξαγωγότερον. 9 δεῖ δὲ ἀμφοτέρως τὰς ἀνασπάσιας ποιέεσθαι, 10 καὶ τοῖσι ὀρθίοισι τοῖσί τε καμπτῆρσι προσοῖσι χρέεσθαι, καὶ τοῖσι περιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πόνοισι πᾶσι. 11 τῶν δὲ σίτων τῇ ἀφαιρέσι, καὶ τῇ προσαγωγῇ ὡσαύτως. 12 ἔπειτα ἐξεμεῖσαι αὖθις προσάγειν πρὸς τὰς πέντε. 13 εἰ δὲ, αἰθρίης ἔσης, ὀλιγοστὴ καὶ ἀσθενὲς δοκοίη εἶναι, ὑπὸ τῆς ξηρασίης καὶ τῆς περιόδου κρατέεσθαι, 14 σημήνει κίνδυνον ἐς νοῦσον πεσεῖν. 15 ἀλλὰ χρὴ τοὺς πόνους ἀφαιρέειν,

16 τῇ

13 Item deambulationibus ab exercitio multis citra prandium uti, 14 & detracta ciborum tertia parte, ad dies quinque sensim adjiciendo rursus exhibere. 15 Si vero fortius videatur malum esse, etiam fomentis uti: 16 nam per corporis cuticulam purgationem facere expedit, propterea quod in externa circumferentia offensa ac læsio existit. 17 Cibis vero utendum est siccis, acribus, austeris, meracis, 18 & laboribus maxime siccantibus.

v. Si vero quid horum luna patiatur, 2 revulsionem intro facere conducit, 3 utique vomitu ab acribus, & salsuginosis, ac mollibus cibis, 4 cursibus autem circularibus celeribus, & deambulationibus velocibus. 5 Utendum & vocis exercitiis, & prandium auferendum, 6 cibique detractione, ac rursus appositione, eodem modo utendum est. 7 Ob id autem intro revellendum est, quia ad cavitates corporis offensa apparet. 8 Si autem sol tale quid pati videatur, fortius jam malum est, & difficilius exigi potest. 9 Oportet autem in utranque partem revulsiones facere, 10 & rectis cursibus, & curvis, & circularibus uti, & deambulationibus, & aliis laboribus omnibus. 11 Ciborum autem detractione, ac rursus appositione, eodem modo: 12 deinde vomere, & rursus sensim cibos augere, ad dies quinque. 13 Si vero serenitate existente premantur hæc, & debilia esse videantur, & siccitate à circuitu suo impediri, 14 periculum significant delabendi in morbum. 15 Verum opportet labores detrahere,

16 &

16 τῇ τε διαίτῃ ὑγροτέρῃ ' καὶ μαλακῇ χρέεσθαι, 17 καὶ λετροῖσι καὶ ῥαθυμίῃ πλείονι, 18 καὶ ὕπνῳ πολλῷ, μέχρις ἂν κατα-
45 παύσῃ.

VI. Εἰ δὲ πυρῳδὲς δοκοίη εἶναι τὸ ἀναλίσκομον καὶ θερμὸν, χολῆς ἀπόκρισιν σημαίνει. 2 εἰ δὲ καὶ ἀφανίζοιτο τὰ κριθέμενα, κίνδυνος ἐς θάνατον ἐκ τῆς νόσου ἐλθεῖν. 3 εἰ δὲ τρεφθῆναι δοκοίη, " τραπελῶσαι ἐς φυγὴν 16
τὸ ὑπάρχον. 4 φόβηθρα δὲ πυκνός, " τὰς δὲ διάκρισις, κίνδυνος μανιῶσαι τὸν ἄνθρωπον, 17
λῷον μὴ θεραπευθῆναι. 5 ξυμφέρει δὲ τούτοισι πᾶσι, κάλλιστα μὲν 18
ἐλλεβόρῳ κεκαθάρθαι διαιτᾶσθαι.
108 6 ' λῷον δὲ μὴ, τῇ πρὸς ὕδατος διαίτῃ χρέεσθαι ξυμφέρει, 7 οἶνον δὲ μὴ πίνειν " εἰ δ' οἷόν τε, 19
λευκὸν, λεπτὸν, μαλακὸν, ὑδαρῆ. 8 ἀπέχεσθαι δὲ δριμέων, ξηραντικῶν, θερμαντικῶν, ἁλμυρῶν. 9 πόνοισι δὲ τοῖσι κατὰ Φύσιν πλείστοισι χρέεσθαι, 10
καὶ δρόμοισιν ἐν ἱματίοισι πλείστοισι. 11 τρίψις δὲ μὴ ἔστω, μηδὲ πάλη, μηδὲ ἀλίνδησις. 12 " ὕπνοισι μαλακοδύτοισι, 13 20
καὶ ῥαθυμείτω, πλὴν τῶν κατὰ
3 τὰ φύσιν ' πόνων. 14 δεῖπνου δὲ τοῦ δείπνου προπαλείτω. 15 ἀγαθὸν δὲ καὶ συρῆσθαι. 16
ἐμέειν δὲ ἐκ τῆς πυρίης. 17 τελήσαντα δὲ ἡμερέων μὴ πληρωθῆναι. 18 ὅταν δὲ πληρωθῇ, δὶς ἐν τῷ μηνὶ ἐμεέτω ἀπὸ τῶν γλυκέων καὶ ὑδαρῶν καὶ κούφων.

VII. Ὁκόσα δὲ τούτων πλανᾶται ἄλλοτε ἄλλη μὴ κατ' ἀνάγκης, 2
ψυχῆς πάθα τάραξιν σημαίνει κατὰ μερί-

16 & diæta humectiore ac molli uti, 17 & balneis ac ocio ampliori, 18 & somno longo ac multo, donec malum sedetur.

VI. Si autem igneum ac calidum esse videatur quod se illis opponat, bilis secretionem significat. 2 Si vero superata hæc dispareant ac evanescant, periculum est ad mortem perveniendi 'ex morbo. 3 Si vero 70
versa ac mutata hæc esse videantur, præsentem statum in
16 fugam verti significant. 4 Fugere autem ipsa celeriter, 17
esseque qui ea persequantur, periculum denunciant futuræ insaniæ hominis, si non curatus fuerit. 5 18
Omnibus autem his conducit, ut veratro purgati, optimam victus rationem instituant: 6 fin minus, ut victu ad aquam tendente utantur: 7 vinum vero non bibant, aut omnino album, tenue, 'molle & aquo- 75
sum. 8 Abstineant autem ab acribus, resiccantibus, calefacientibus, ac salsuginosis. 9 Laboribus secundum naturam plurimis utantur, 10 & cursibus in vestitu plurimis. 11 Frictio vero ne fiat, neque lucta, neque volutatio in pulvere. 12 Somnis utatur mollibus, 13 & in ocio degat, exceptis laboribus naturalibus, 14 à cœna deambulet. 15 Bonum est & fomentis uti, 16 à fomentis vero vomere: 17 per triginta vero dies non repleatur. 18 ' Quum autem re- 80
pletus fuerit, bis in mense vomat à dulcibus & aquosis ac levibus.

VII. Quæcunque autem ex his alias alio præ nulla necessitate errant, 2 animæ turbationem quandam præ cura significant.

μερίμνης. 3 ξυμφέρει δ' τούτω μαθυμῆσαί τε 4 καὶ τῷ ψυχλῷ τρέψαι πρὸς θεωρίαν, 5 μάλιστα μὲν πρὸς τὰς φερούσας γέλωτας, 6 εἰ δὲ μή, ὅ, τι μάλιστα ἡδήσεται θεασάμενον, ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, καὶ καθησυχάσει. 7 εἰ δὲ μή, κίνδυνος ἐς νοῦσον πίπτειν.

cant. 3 Confert autem huic ocium, 4 & animum converti ad ſpectacula, 5 maxime riſum moventia: 6 quod ſi fieri non poſſit, ad id ex quo ad biduum aut triduum maxime voluptatem capiat, & ſedabitur. 7 Sin minus, periculum eſt delabendi in morbum.

IIX. Ὅ, τι δ' ἂν ὑπὸ τῆς περιφορᾶς ἐκπίπτειν δοκῇ τῶν ἄστρων, 2 ὁπόσα μὲν καθαρὰ καὶ λαμπρὰ καὶ πρόσω δοκεῖ φέρεσθαι, ὑγείαν σημαίνει. 3 ὃ, τι γὰρ ἂν τῷ σώματι καθαρὸν ἐὸν, ἐκκρίνεται ὑπὸ τῆς περιόδου καὶ φύσιν ἀφ' ἑαυτέρας πρὸς ἕω, ὀρθῶς ἔχει. 4 καὶ γὰρ τὰ ἐς τὴν κοιλίην ἀποκεκρινόμενα, καὶ τὰ ἐς τὴν σάρκα ἀπερευγόμενα, ἅπαντα ὑπὸ τῆς περιόδου ἐκπίπτει. 5 Ὅ, τι δ' αὖ τούτων μέλαν καὶ ἀμυδρὸν καὶ πρὸς ἑσπέρην δοκέῃ φέρεσθαι ἢ ἐς τὴν θάλασσαν, ἢ ἐς τὴν γῆν, ἢ αὖω, μᾶλλον τοῦτο σημαίνει τὰς νόσους. 6 τὰ μὲν αὖω φερόμενα, ῥεῦμα κεφαλῆς ἐστὶ δηλοῦν. 7 ὁκόσα δὲ ἐς θάλασσαν, κοιλίης νοῦσήματα. 8 ὁκόσα δ' ἐς γῆν, ἐκφύματα μάλιστα σημαίνει, τὰ ἐν τῇ σαρκὶ φυόμενα. 9 τούτοισι ξυμφέρει τὸ τρίτον μέρος τῶν σίτων ἀφελέσθαι. 10 ἐμέσαντα δὲ πρόσω ἐς ἡμέρας πέντε. 11 ἐν ἄλλοισι δ' πέντε, κομίσασθαι τὰ σιτία πάντα, 12 καὶ ἐμέσαντα πάλιν ὡσαύτως καὶ τὸ αὐτὸ τρόπον.

IIX. Quæcunque aſtra ex circumferentia excidere videntur, 2 ſuntque pura & ſplendida, & ultra ac prorſum ferri videntur, ſanitatem ſignificant. 3 Quicquid enim in corpore purum ex circuitu excernitur ſecundum naturam, à veſpera in auroram, id ipſum recte habet. 4 Nam & quæ in ventre ſecernuntur, & quæ in carnem eructantur, omnia ex circuitu ac circumferentia excidunt. 5 Quæcunque vero nigra & obſcura ſunt, & ad veſperam ac occaſum ferri videntur, aut in mare, aut in terram, aut ſurſum, ea magis morbos ſignificant. 6 Et quæ quidem ſurſum feruntur, fluxum capitis ſignificant. 7 Quæ vero in mare, ventris morbos. 8 Quæ in terram, tubercula maxime ſignificant ex carne enaſcentia. 9 His conducit tertiam cibi partem detrahere, 10 & à vomitu, ad dies quinque eandem rurſus ſenſim adjiciendo exhibere, 11 in aliis autem quinque diebus cibos omnes aſſumere, 12 & vomitu facto, rurſus eodem modo cibus ſenſim auctus exhibeatur.

IX. Ὅσα δὲ ἐξ αὐτῶν ἐρυθρὰ καὶ λαμπρὰ καὶ ὑπὲρ τὸν ἀέρα δοκέει φέρεσθαι, ὑγιείην σημαίνει· 2 διότι καὶ ἐς τὸν ἄνθρωπον καταδύνει. 3 τοιοῦτον δὲ ὁρᾷ καὶ ἡ ψυχή, οἷόν περ ἐσέλθῃ. 4 Ὅ, τι δ' ἂν μέλαν ἢ καὶ

IX. Quæcunque vero ex his pura & candida in cœlo hærere videbuntur, ſanum eſſe ſignificant, 2 quia quod in hominem deſcendit, ex æthere eſt. 3 Tale autem videt anima, quale ſane deſcenderit. 4 Quæ autem nigra

ſue-

καὶ μὴ καθαρὸν " ἢ ἀλφαὶς, 27 fuerint, & non pura, neque
νῆσον σημαίνει, 5 ἤτε ἀλφὸ πλησ- conſpicua, morbum ſignificant,
μονὴν, ἤτε ἀλφὸ κένωσιν, ἀλλ' 5 non propter repletionem, ne-
ἔξωθεν ἐπαγωγῆς. 6 ξυμφέρει δὲ que evacuationem, ſed forinſe-
τούτῳ τροχοῖσιν ὀξέσι χρέεσθαι· 7 cus inductum. 6 ' Huic confert 100
ὅκως σιώτηξις μὴ ὡς ἐλαχίστη ξ curſibus circularibus velocibus
σώματος γένηται, 8 πνεύματι δὲ ὡς uti, 7 quo quam minima corpo-
πυκνοτάτῳ χρησάμενον ris colliquatio fiat, 8 & ſpiritu
ἐκκρίνει τὸ ' παρελθόν· 9 ἀπὸ quam denſiſſimo utens, id quod
δὲ τ τροχῶν, περιπάτοισιν ὀξέ- inductum eſt excernat: 9 à cur-
σιν. 10 ἡ δὲ δίαιτα μαλακὴ καὶ ſibus autem deambulationibus
κόφη προσφερήσθω ἐς ἡμέρας celeribus utendum eſt. 10 Victus
τέσσαρας. autem mollis & levis ad dies
quatuor offeratur.

x. Ὅ, τι δ' ἂν λαμβάνῃ x. Quicquid porro à deo ac-
τοῦτο θεοῦ δοκέει καθαρὸν, ἀγα- cipere quis ſibi videtur purum,
θὸν πρὸς ὑγείην. 2 σημαίνει γὰρ τὰ bonum eſt ad ſanitatem. 2 Signi-
ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα εἶναι καθαρά. ficat enim ea quæ in corpus in-
3 ὅ, τι δ' ἂν τούτῳ τὸ ἐναντίον δο- geſta ſunt pura eſſe. 3 ' Quic- 105
κέῃ ὁρᾶν, οὐκ ἀγαθόν. 4 νῆσον γὰρ quid vero huic contrarium vi-
ἐς τὸ σῶμα σημαίνει ἐληλυθέναι. 5 dere quis putat, non eſt bonum.
χρὴ οὖν, ὡς τ πρότερον, θερα- 4 Morbum enim in corpus ve-
πεύεσθαι καὶ τοῦτον. niſſe ſignificat. 5 Oportet igitur
velut priorem etiam hunc cu-
rari.

xi. Εἰ δὲ δοκοίη ὕεσθαι ὕδατι xi. Si quis ſe complui putet
μαλθακῷ ἐν οὐδενὶ καὶ μὴ σφόδρα clementi cœlo, aqua molli, &
βρέχεσθαι, μηδὲ ὅλως χαλά- non valde madefieri, neque ve-
ζῃ, ' ἀγαθόν. 2 σημαίνει γὰρ σύμ- hementem tempeſtatem ingrue-
μετρον καὶ καθαρὸν τὸ πνεῦμα ἐν re, bonum eſt: 2 ſignificat enim
ἠέρι ἐσεληλυθέναι. 3 εἰ δὲ moderatum ac purum ſpiritum
τούτων τἀναντία, σφόδρα ὕεσθαι ex aëre ingreſſum eſſe. 3 Si vero
καὶ χαλᾶσθαι καὶ ζάλλεσθαι εἶναι, ὑ- vice verſa, valde complui quis
δατί τε μὴ καθαρῷ, νῆσον σημαίνει ſibi videatur, & ' tempeſtatem 110
ἀπὸ ξ " πνεύματος ξ ἐπῳκοδόμησε. 28 ac turbinem eſſe, idque aqua
4 ἀλλὰ χρὴ καὶ τοῦτον ὡσαύτως non pura, morbum deſignat à
διαιτᾶσθαι, σιτίοισί τε ὀλίγοισι ſpiritu qui in ipſo eſt. 4 Verum
πάντας τούτους. 5 περὶ μὲν [οὖν] oportet etiam hunc ſimili diæta
τ ἐναντίων σημείων ἄστρων ὕτω χρὴ uti, & omnes hos pauco cibo
γινώσκειν προμηθέεσθαι, καὶ ἐπι- ali. 5 De ſignificationibus qui-
διαιτᾶσθαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχε- dem igitur aſtrorum ſic judicare
σθαι· 6 ἐπὶ μὲν τοῖσιν ἀγαθοῖ- oportet, providereque ac diæ-
σιν, Ἡλίῳ, Διὶ ἐφορίῳ, ' Διὶ tam ſtatuere, & diis ſupplicare,
κλησίῳ, Ἀθηναίῃ κλησίῃ, Ἑρμῇ, 6 in ſecundis quidem rebus Soli,
Ἀπόλλωνι· 7 ἐπὶ δὲ τοῖσιν ἐναν- Jovi cœleſti, Jovi poſſeſſori,
τίοισι, " τοῖσιν ἀποτροπαίοισι, καὶ 29 Minervæ opulentæ, Mercurio,
Apollini: 7 in contrariis vero, 115
diis malorum ' averſoribus, &

γῆ, καὶ ἥρωσιν, ἀποτρέπομαι γινόμενα τὰ χαλεπὰ πάντα.

XII. Προσημαίνει δὲ καὶ τάδε πρὸς ὑγείαν, [2] τῶν ἐπὶ ὀξὺ ὁρᾶν καὶ ἀκούειν, [3] ὁδοιπορεῖν τε ἀσφαλῶς, καὶ τρέχειν ἀσφαλῶς καὶ ἄτερ φόβου, [4] καὶ τὴν γῆν ὁρᾶν λείαν καὶ καλῶς ἐργαζομένην, [5] καὶ τὰ δένδρεα θαλέοντα καὶ πολύκαρπα καὶ ἥμερα, [6] καὶ ποταμοὺς ῥέοντας κατὰ τρόπον καὶ ὕδατα καθαρὰ, μήτε πλείονι μήτε ἐλάττονι τοῦ πρέποντος, [7] καὶ τε κρήνας καὶ τὰ φρέατα ὡσαύτως. [8] ταῦτα πάντα ἔτεα ὁρώμενα σημαίνει ὑγείαν τῷ ἀνθρώπῳ, [9] καὶ τὸ σῶμα πάσας τε τὰς φλεβοδὲς καὶ τὰς ἀποκρίσεις καὶ τρόπον εἶναι. [10] εἰ δέ τι τούτων ὑπεναντίον ὁρῶτο, βλάβην σημαίνει τι καὶ τῷ σώματι. [11] ὄψιν μὲν καὶ ἀκοὴν βλαπτόμενον, τῇ κεφαλῇ νέσον σημαίνει. [12] τοῖσιν οὖν ὀρθρίοισι περιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἀπὸ δείπνου πλέοσι χρηστέον, τῇ πρὸς τὴν διαίτην. [13] τῶν σπελεόντων δὲ βλαπτομένων, ἐμέτοισιν αὖ πλησταίτερον καὶ τῇ πάλῃ πλείοσι χρηστέον τῇ πρὸς τὴν διαίτην. [14] γῆν δὲ τραχεῖαν ἐκκαθαρῖαι τὴν σάρκα σημαίνει. [15] τοῖσιν οὖν ἀπὸ γυμνασίων περιπάτοισι πλείοσι πονητέον. [16] δένδρων δὲ ἦ ἀκαρπίη σπέρματος καὶ ἀνθρώπινον διαφθορὴν δηλοῖ. [17] ἢν μὲν οὖν φύλλοροῦσι τὰ δένδρα, ὑπὸ ὑγρῶν καὶ ψυχρῶν βλάπτει. [18] ἢν δὲ τεθηλημένα μὴ ᾖ, ὑπὸ θερμῶν καὶ ξηρῶν. [19] τὰ μὲν οὖν τοῖσι διαιτήμασι χρὴ ξηραίνειν καὶ θερμαίνειν, τὰ δὲ ψύχειν καὶ ὑγραίνειν.

XIII. Πλημμύραι δὲ μὴ κατὰ τρόπον γινόμεναι, αἱμορραγίην σημαί-

terræ, & heroibus, quo mala ac gravia omnia avertant.

XII. Cæterum & hæc sanitatem præsignant. [2] Nimirum ea quæ in terra fiunt, acute videre, & audire, [3] & secure iter facere, & secure ac citra timorem currere: [4] & videre terram lævem ac probe cultam, [5] & arbores florentes, fructuosasque ac sativas, [6] & flumina solito more fluentia, & aqua pura, neque copiosiore, neque pauciore quam conveniens est: [7] item fontes & puteos eodem modo. [8] Hæc omnia sic visa, sanitatem homini designant, [9] & corpus recte habere, omnesque circuitus, & exhibitiones ciborum, ac secretiones, integras esse. [10] Si vero quid his contrarium videatur, detrimentum aliquod in corpore significat. [11] Et visus quidem ac auditus læsus, morbum circa caput significat. [12] Itaque matutinis deambulationibus, itemque à cœna pluribus utendum est, ad superiorem diætam. [13] Cruribus vero læsis, vomitibus revellendum est, & lucta ampliore utendum, ultra superiorem diætam. [14] Terra autem aspera, carnem non puram significat: [15] quare deambulationibus ab exercitiis pluribus utendum est. [16] Arborum vero sterilitas, seminis humani corruptionem indicat. [17] Si igitur folia arboribus decidant, ab humidis ac frigidis corpus læditur. [18] Si vero floridæ sint arbores, verum infructuosæ, à calidis & siccis: [19] hæc igitur per diætam frigefacere ac humectare oportet, illa vero siccare ac calefacere.

XIII. Flumina autem non solito more fluentia, sanguinis circui-

σημαίνει. [2] πλέον μὲν ῥέοντες, ὑπερβολὴν· ἔλαττον δὲ ῥέοντες, ἔλλειψιν. [3] δεῖ οὖν τῇ διαίτῃ, τὸ μὲν αὐξῆσαι, τὸ δὲ μειῶσαι. [4] μὴ καθαροὶ δὲ ῥέοντες, παραχλὺν σημαίνουσι. [5] καθαίρουσι δὲ ὑπὸ τε τροχῶν καὶ τῶν περιπάτων, πυκνὰ πυκνῶ ἀνακινούμενα. [6] Κρήνας δὲ καὶ φρέατα θεωμένοις, πνεύματα σημαίνει τῷ κύτει σημαίνει. [7] ἀλλὰ χρὴ τοῖσιν ἐρεθιστικοῖσιν ἐκκαθαίρειν. [8] Θάλασσα περισοριμένη κοιλίης νόσον σημαίνει. [9] ἀλλὰ χρὴ τοῖσι ἀφεδρωτικοῖσι καὶ κάθαρσι καὶ μαλακοῖσιν ἐκκαθαίρειν.

XIV. Γῆν κινουμένην θεωμένῃ, ἢ οἰκίην, [2] ὑγιαίνοντι μὲν ἀνδρὶ ἀσθενείην σημαίνει, [3] νοσεῦντι δὲ ὑγείην καὶ μεταπίπτοντος. [4] τῷ μὲν οὖν ὑγιαίνοντι μεταστῆσαι τὴν διαίταν ξυμφέρει. [5] ἐμεῖν οὖν [δὲ] πρῶτον, [καὶ] εἰ πέπειρον (δέξεται), αὖθις, καὶ μικρόν. [6] ἀπὸ γὰρ τῆς ὑπαρχούσης κινέεται ἅπαν τὸ σῶμα. [7] τῷ δὲ ἀσθενέοντι ξυμφέρον, χρέεσθαι τῇ αὐτῇ διαίτῃ. [8] μεθίσταται γὰρ δὴ τὸ σῶμα ἐκ τοῦ παρεόντος. [9] Καλύπτομαι γὰρ ὑπὸ πνοῆς ὕδατος ἢ θαλάσσης ὁρῶν, νόσον σημαίνει, [10] ὑγρασίης πολλῆς ἐνεούσης ἐν τῷ σώματι. [11] ἀλλὰ χρὴ τοῖσιν ἐμέτοισι, καὶ τῇ ἀναλήψι, καὶ τοῖσι πόνοισι, καὶ τοῖσι ξηροῖσι διαιτήμασι χρέεσθαι. [12] ἔπειτα προσθέμενον ὀλίγον, καὶ ὀλιγοστόν.

XV. Ἀλλ' οὐδὲ μέλαιναν γῆν ὁρῶν, οὐδὲ κατακεκαυμένην, δοκεῖ ἀγαθόν, [2] ἀλλὰ κίνδυνον ἰσχυρὸν νοσήματος ἀνατυχεῖν καὶ θανασίμου. [3] ξηρασίης γὰρ ὑπερβολὴν σημαίνει εἶναι ἐν τῇ σαρκί. [4] ἀλλὰ χρὴ τούς τε πόνους ἀφελεῖν,

circuitum significant, [2] & auctiora quidem fluentia, excessum: imminuta vero, defectum. [3] Oportet itaque per diætam hunc quidem augere, illum vero imminuere. [4] Non pura autem fluentia, turbationem significant, [5] quæ à cursibus circularibus & deambulationibus, corpore per densum 'spiritum moto, purga- 135
tur. [6] Fontes vero & putei commoti conspecti, flatus circa vesicam significant, [7] quos medicamentis urinam cientibus expurgare oportet. [8] Mare perturbatum, ventris morbum significat, [9] sed oportet alvum moventibus, levibusque ac mollibus expurgare.

XIV. Terram aut domum moveri videre, [2] sano quidem viro debilitatem significat, [3] ægroranti vero sanitatem, & ex præsenti statu transmotionem. [4] Sano 'itaque transmutare diæ- 140
tam conducit. [5] Itaque primum vomat, & rursus, ubi paulatim cibum assumpsit: [6] à præsenti enim diæta totum corpus movetur: [7] debili vero eadem diæta uti conducit: [8] nam corpus ex præsenti statu tranfit. [9] Terram ab aqua aliqua aut mari inundatam videre, morbum significat, [10] humiditate multa in corpore existente. [11] Verum oportet vomitibus, & prandii detractione, & laboribus & ficco victu 'uti, [12] deinde sensim 145
adjiciendo, ac modico cibo renutrire.

XV. Sed neque nigram, neque combustam terram videre bonum est, [2] sed periculum est delabendi in fortem ac lethalem morbum. [3] Siccitatis enim excessum in carne esse significat. [4] Verum oportet & labores detra-

Ἔ τε σίτῳ ὀπόσα ξηρά τε καὶ θερμὰ καὶ δριμέα καὶ ἀρηκά. 5 ″ διαπτῆσθαι δὲ τῆς τε πλησίνης καθέφω τῷ χυλῷ, 6 καὶ πᾶσι τοῖσι μαλακοῖσι καὶ κέφοισιν ὀλίγοισι. 7 πολλῷ [δὲ] χρέεσθαι ὑδαρεῖ λευκῷ πολλίονι, 8 [καὶ] λελοῦσι πολλοῖσι θερμοῖσιν. 9 ἀλλὰ μὴ ἄσιτον λεέσθω. 10 μαλακοδυνέτω [καὶ] μαθυμεέτω. 11 ψύχῳ καὶ ἥλιον φυ- 20 λασσέσθω. 12 ′ σύχεσθαι ὑπὸ γῆ, καὶ ἑρμῇ, καὶ τοῖσιν ἥρωσιν. 13 Εἰ δὲ κολυμβέοι ἐν λίμνῃ, ἢ ἐν ποταμοῖσι δοκέῃ, ἐκ ἀγαθόν. 14 ὑπερβολὴ γὰρ ὑγρασίης σημαίνει. 15 ξυμφέρει δὲ τάυτῃ ″ τῇ διαίτῃ ξηρῇ, τοῖσί τε πόνοισι χρέεσθαι. 16 πυρέτιον δὲ ἀγαθόν. 17 σβέννυται γὰρ τὸ θερμὸν ὑπὸ τῶν ὑγρῶν. 18 ὅ, τι δὲ αὖ πᾶς ἕωθεν αὐτὸς ὁρᾷ καὶ τρόπον γινόμενον πρὸς τὸν φύσιν τὸν ἑωυτοῦ, μήτε μέιζω, μήτε ἐλάσσω, ἀγαθὸν πρὸς ὑγείην ἐστί. 19 καὶ ἐσθῆτα λευκὴν ἐνδεδύσθαι, καὶ ὑπόδεζιν τὸν καλλί- 25 στην, ′ ἀγαθόν.

XVI. ″ Ὅ, τι δὲ αὖ εἴη μέιζον τῶν μελῶν, ἐκ ἀγαθόν· 2 ἀλλ᾽ ἐδὲ, ὁκοῖόν αὖ εἴη ἔλασσον. 3 καὶ χρὴ, τὸ μὲν αὔξειν τῇ διαίτῃ, τὸ δὲ μεῖον. 4 τὰ δὲ μέλαινα, νοσερώτερά τε καὶ ἐπικίνδυνα. 5 ἀλλὰ χρὴ μαλάσσειν καὶ ὑγραίνειν. 6 καὶ τὰ καινὰ μεταλλαγὴν σημαίνει. 7 τοὺς ἀποθανόντας ὀρθοὺς καθαροὺς ἐν ἱματίοισι λευκοῖσιν, ἀγαθόν. 8 καὶ λαμβάνειν τι παρ᾽ αὐτῶν καθαρὸν, ἀγαθόν. 9 ὑγείην γὰρ σημαίνει καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῶν ἐσιόντων. 10 ἀπὸ γὰρ τῶν ἀποθανόντων αἱ τροφαὶ καὶ αὐξήσιες καὶ 30 ′ ἀπέρματος γίνονται. 11 ταῦτα δὲ καθαρὰ εἰσέρπειν ἐς τὸ σῶμα, ὑγείην σημαίνει. 12 ἢν δὲ τἐναντίον τοῖς

here, & cibos qui ficci & calidi, & acres ac urinam cientes sunt: 5 nutrireque ptisanæ succo decocto, 6 & omnibus mollibus ac levibus modicis: 7 & potu uti aquoso, ′ albo, copiosiore: 150 8 & balneis multis calidis: 9 sed jejunus ne lavet, 10 molliter cubet ac dormiat, & in ocio degat: 11 frigus & solem vitet. 12 Supplicet autem Terræ, & Mercurio, & Heroibus. 13 Si vero in stagno, aut in mari, aut in fluminibus natare quis sibi videatur, non est bonum, 14 humiditatis enim excessum significat. 15 Confert autem huic & 38 diæta sicca, & laboribus uti: 16 febricitanti vero id bonum est, 17 extinguitur enim ′ caliditas 155 ab humoribus. 18 Quicquid porro quis circa seipsum videt solito more fieri, ad naturam suiipsius, neque majus, neque minus, bonum est ad sanitatem. 19 Et vestitum album indutum esse, & calceamentum pulcherrimum, bonum est.

XVI. Quicquid vero membris 39 majus fuerit, bonum non est: 2 sed neque quodcunque tandem fuerit minus: 3 oportet hoc quidem per diætam augere, illud vero minuere. 4 Nigra autem morbosiora sunt, & ′ periculo- 160 sa. 5 Mollire itaque oportet & humectare. 6 Nova quoque transmutationem significant. 7 Mortuos videre puros in vestitus albis, bonum est, 8 & accipere aliquid ab ipsis purum, bonum est. 9 Sanitatem enim significat corporum, & salubritatem ingestorum: 10 à mortuis enim nutrimenta, & incrementa, ac semina fiunt. 11 Hæc autem pura in corpus irrepere, sanitatem significat. 12 Si vero contra quis

videat

τὶς ὁρᾷη, ἢ γυμνὲς ἢ μελανοείμονας, ἢ μὴ καθαρὲς, ἢ λαμβάνοντάς τι, ἢ φέροντας ἐκ τ' οἰκίας, οὐκ ἐπιλήθιον. [13] σημαίνει γὰρ νέσον. [14] τὰ γὰρ ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα βλαβερά. [15] ἀλλὰ χρὴ τοῖσι τροχοῖσί [τε] καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἀπαναθαίρεσθαι, [16] καὶ τῇ τροφῇ τῇ μαλακῇ τε καὶ κόφῃ θεραπεύειν ἐμέσιος.

XVII. Ὁκόσα δὲ ἀλλόμορφα σώματα φαίνεται ἐν τοῖσιν ὕπνοισι καὶ φοβέει τὸν ἄνθρωπον, [2] σίτων ἀσυνήθων σημαίνει πλησμονὴν καὶ ἀπόκρισιν, καὶ χολέρεων, καὶ νέσον κινδυνώδη. [3] ἀλλὰ χρὴ ἐμέσιον ποιήσασθαι, [4] καὶ προσαγαγεῖν ἐς ἡμέρας πέντε σιτίοισιν ὡς κουφοτάτοισι, μὴ πολλοῖσι, μηδὲ δριμέσι, μήτε τοῖσι ξηροῖσι, μήτε τοῖσι θερμοῖσι, [5] καὶ τῶν πόνων τοῖσι καθ' φύσιν μάλιστα, πλὴν τ' ἀπὸ δείπνου περιπάτων. [6] χρέεσθαι δὲ καὶ λουτροῖσι καὶ θερμολουσίῃσι, καὶ ῥαθυμίῃσιν. [7] ἥλιον δὲ καὶ ψύχος φυλασσέσθω.

XIIX. Ἢν δ' ἐν τῷ ὕπνῳ ἐθισθὲν δοκέῃ, ἢ πίνειν τῶν σιτίων ἢ ποτῶν, [2] ἔνδειαν σημαίνει τροφῆς, καὶ ψυχῆς ἀθυμίην. [3] κρέα δὲ, τὰ μὲν ἰσχυρότατα, μεγίστης ὑπερβολῆς· τὰ δὲ ἀσθενέστερα, ἥσσονος. [4] ὥσπερ γὰρ ἐδιόμενον ἀγαθὸν, οὕτω καὶ ὁρώμενον. [5] ἀφαιρέειν οὖν τι σιτίων ξυμφέρει. [6] τροφῆς γὰρ ὑπερβολὴν τοῦτο σημαίνει. [7] ἀλλὰ καὶ ἄρτοι τυρῶ καὶ μέλιτι πεποιημένοι καθ' ὕπνους ἐδιόμενοι, ὡσαύτως σημαίνουσιν. [8] ὕδωρ δὲ καθαρὸν πινόμενον, ἀγαθόν. [9] τὰ δὲ ἄλλα πάντα βλαβερά.

videat ipsos nudos, aut nigris vestibus indutos, aut non puros, aut aliquid accipientes, aut ex domo portantes, non est commodum. [13] Morbum enim significat: [14] quæ enim in corpus ingeruntur, nociva sunt. [15] Verum oportet curfibus circularibus & deambulationibus depurgari, [16] & alimento molli ac levi à vomitu sensim nutriri.

XVII. Quæcunque vero formæ peregrinæ corpora in somnis apparent, & hominem perterrent, [2] ciborum inconsuetorum repletionem, & secretionem, & bilis superne ac inferne eruptionem, & morbum periculosum significant. [3] Verum oportet vomitum facere, [4] & ad dies quinque cibos quam leviſſimos non multos, neque acres, neque siccos, neque calidos sensim adjiciendo accipere, [5] & laboribus naturalibus maxime uti, exceptis deambulationibus à cœna. [6] Utendum etiam balneis ac calidis lavacris, & ocio. [7] Solem vero & frigus vitet.

XIIX. Si vero quis per somnum edere aut bibere consuetos cibos ac potus sibi videatur, [2] inopiam alimenti significat, & animæ triſtitiam. [3] Et si carnes robuſtiſſimas quis edere se putet, maximum alimenti exceſſum designat: si vero debiliſſimas, minorem. [4] Quemadmodum enim id quod editur bonum est, sic etiam id quod videtur. [5] Cibos igitur detrahere conducit. [6] Nam alimenti exceſſum hoc significat. [7] Sed & panes ex caseo ac melle facti per somnum comesti, [8] similiter significant. [8] Aquam autem puram bibere bonum est, [9] reliqua omnia nociva sunt.

XIX. Ὁκόσα ὁ δικεῖ ὁ ἄνθρωπος θεωρέων τὰ συνήθεα, ψυχῆς ἐπιθυμίαν σημαίνει. 2 ὁκόσα δὲ φόβῳ πεφοβημένος, ἐπίσχεσιν καὶ αἵματος σημαίνει ὑπὸ ξηρασίης. 3 ξυμφέρει οὖν ἐλὲ ψύξαι καὶ ὑγρᾶναι τὸ σῶμα.

XX. Ὁκόσα δὲ ἢ μάχεται, ἢ πεντέεται, ἢ ξυνδέεται τῷ ἄλλῳ, 2 ἀπόκρισιν σημαίνει ὑπεναντίην τῇ εἰωθυίῃ γεγενέσθαι τῷ σώματι. 3 ξυμφέρει οὖν ἐμέειν, καὶ ἰχναίνειν, καὶ ἀποπαλεῖν, καὶ σιτίοισι κέφοισι χρέεσθαι, καὶ σιτίζειν ὀλίγα ἐς ἡμέρας πέντε. 4 ἀλλὰ καὶ πλάνοι καὶ ἀναβάσιες ὀνείρων, χαλεπὰ τοῦτα σημαίνουσι.

XXI. Ποταμῶν μεταβάσιες, καὶ στρατιῆται καὶ πολέμιοι, καὶ τέρατα ἀλλόμορφα, νοῦσον σημαίνει, ἢ μανίην. 2 ξυμφέρει οὖν τοῖς ἐν τοιούτοισιν ἀλωμένοισι, σιτίοισιν ἐλαφροῖσι κέφοισί τε καὶ μαλακοῖσι χρέεσθαι, 3 καὶ ἐμέτοισι κατὰ μίαν ἡμέρην ἐπὶ ἡμέρας πέντε. 4 καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι κατὰ φύσιν πολλοῖσι χρέεσθαι, πλὴν ἀπὸ δείπνου. 5 θερμασίῃσι δὲ, ῥαθυμίῃ, ψύχεϊ, ἥλιον φυλάσσεσθαι. 6 τούτοισι χρώμενος, ὡς μάλιστα, ὑγιαίνει τὸν βίον. 7 καὶ εὕρησις μοι δοκεῖ, ὡς δυνατὸν εὑρεῖν ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ, ξὺν τοῖσι θεοῖσιν.

XIX. Quæcunque homo ex consuetis ac familiaribus se videre putat, ea animæ concupiscentiam significant. 2 Quæcunque vero fugit perterrefactus, sanguinem sisti ac præ siccitate coerceri significant. 3 Confert itaque frigefacere ac humectare.

XX. Quum vero quis pugnat, aut pungitur, aut ab alio ligatur, 2 secretionem circuitui contrariam corpori contigisse significat. 3 Conducit igitur vomere, & attenuare ac deambulare, & cibis levibus uti, & à vomitu ad dies quinque sensim renutrire. 4 Quin & oberrationes & ascensus in somnis visi, gravia significant.

XXI. Fluminum transitiones, & hostes armati, monstra formæ peregrinæ, morbum aut insaniam significant. 2 Confert itaque his qui talibus insomniis vexantur, cibis modicis uti levibusque ac mollibus, 3 itemque vomitibus, atque sic sensim rursus ad dies quinque cibum exhibere. 4 Utendum & laboribus naturalibus multis, præterquam à cœna. 5 Calida lavacra & ocium, frigusque ac solem vitent. 6 Qui igitur his, quemadmodum conscripta sunt, utetur, vitam sanus degit: 7 & inventa est sane à me hæc ipsa diæta, quantum possibile est humano ingenio excogitare, diis auxiliantibus.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΥΓΙΕΙΝΟΝ πρὸς Δημήτριον βασιλέα.

HIPPOCRATIS DE SANITATE TVENDA ad DEMETRIVM regem.

Basil. græc. Foesius sect. IV. 3. 337. Basil. lat.

pag 536 ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ Κῶος βασιλεῖ Δημητρίῳ χαίρειν. [2] ἡμεῖς δὲ καὶ πρότερον ἐπιθυμέοντες, ὦ βασιλεῦ, περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσιος ἐν κεφαλαίῳ θεωρῆσαι τὰ μέρη, ταῦτα ξυλλέξαντες, καθάπερ ἠξίωσας, ἀπεστείλαμεν. [3] νῦν δὲ, καὶ ἐμοὶ δοκέει μάλιστα ἐπιθυμέειν τοὺς ἔμφρονας, ἡμεῖς, τὰ μὲν καὶ ἐκ τῶν πρότερον πεφραδότες, τὰ δὲ καὶ νῦν αὐτοὶ ἐπισκοπέοντες, γεγράφαμέν σοι. [4] οἷς σὺ, τῶν προτέρων ἀῤῥωστημάτων σημείοις χρεωμένῳ καὶ κρώμενος πολλάκις, ἄνευσος αὐτοῖς τὸν ἅπαντα χρόνον. [5] ἔστι δὲ δύο γένη ἀῤῥωστιῶν ἁπάντων ζώων· ἥ τε κατὰ γένος, καὶ ἡ κατὰ πάθος, ἀνόμοιαι. [6] τὰς δ' ἐπιθυμίας τὰς κατὰ τὸ ἐναντιώτατον ὄψει. [7] ἐκ δὲ τῶν κενουμένων τὰ πληρούμενα, καὶ τὰ πληρούμενα τὰ κενά. [8] τὰς δὲ νόσους ἐκ τῶν ἐναντιωμάτων ὄψει καθεστηκυίας, [9] καὶ νόσους ὑπὸ νόσων γιγνομένας. [10] ἐν δὲ τοῖσι πυρετοῖσι ἐπιθυμέοντος, ἴσχει τὸ νόσημα. [11] ἐκ δὲ κεφαλῆς πολλὰς ἐκδιώσιας αἷμα καὶ τὰ ὦτα ῥαγέν, ἢ καὶ τὰς ῥῖνας. [12] ἐκ δὲ τοῖσι μελαγχολικοῖσι ἐπιγινόμενοι, πάυσι τὰς μελαγχολίας. [13] καὶ καθόλου μὲν ἐστὶ ῥίζα τῶν ἀνθρωπίνων νοσημάτων ἡ κεφαλή, [14] καὶ τὰ ἀῤῥωστήματα τὰ

HIPPOCRATES Cous IV Regi Demetrio salutem. [2] Nos equidem pag 688 etiam prius, ô rex, 81 studio habentes naturæ humanæ partes in summo considerare, has conscriptas quemadmodum voluisti demisimus. [3] Nunc autem ea, quorum maxime studiosos esse oportet prudentes, partim à prioribus transsumpta, partim nunc per nos ipsos comperta, tibi conscripsimus. [4] Quæ si tu priorum morborum signis fientibus sequutus, & iisdem sæpe usus fueris, per omne vitæ tempus morborum exsors esse poteris. [5] Duo sunt morborum universorum animalium genera. alterum secundum genus, alterum secundum adfectionem inter se dissimilia. [6] At vero concupiscentias juxta alimentum, ex subcontrariis cognosces, [7] dum ea quæ evacuantur, indicant ea quæ plena sunt: & quæ implent, conjecturam præbent eorum quæ vacua sunt. [8] Morbos autem omnes ex subcontrariis constitutos cognosces, [9] & morbos à morbis fieri. [10] In convulsionibus febris succedens, sistit morbum: [11] capitis autem dolores, sanguis ex auribus erumpens, aut ex naribus. [12] Convulsiones omnibus morbis atræ bilis succedentes, atram bilem sedant. [13] Et in summa, radix humanorum morborum est caput, [14] & maximi morbi

τὰ μέγιστα ὠφελήσῃς). ex hoc accedunt. [15] Quum 15
[15] ἐπικλίνει γὰρ αὐτῷ τῷ σώ- 154 enim ori velut cucurbita me-
ματι, ὥσπερ σικύα, τὰ ἐσφερο- dica incumbat, contingit,
μένων ἁπάντων συμβαίνει αὐτῷ ut ipsum omnium eorum,
ἕλκειν· [16] ἐπιτήμασι δὲ τὰς λεπτο- quæ ingeruntur, superflui-
μερεῖς χυμούς. [16] δεῖ δὲ προσέχειν τates attrahat, & tenues hu-
σὸν ἰδίως ζῆν αὐτὸν ἀσκοῦντα mores. [16] Oportet autem a-
σαυτὸν ἐς ταῦτα τὰ μέρη· [17] ὅπως nimum advertere, & pecu-
μηδεμίαν αὔξησιν λαμβάνοντα τὰ liariter vivere, ubi teipsum
προσπίπτοντα τῶν ἀῤῥωσημάτων, præparaveris in has partes,
μήτε τῆς ἐπιμελείης τῆς δι' ἀξίης [17] quod morbi accidentes nul-
τῶν σοὶ γινομένης, [18] μήτε lum augmentum capiant, per
ταῖς τῶν ἀφροδισίων ἀκρασίαις, [19] curam diligentem & per bo-
μήτε ταῖς τῶν διαφόρων ἐδεσμά- num ordinem apud te fien-
των, [20] μήτε τοῖς ὕπνοις τοῖς κα- 155 tem: [18] ita ut neque rei vene- 20
ρηβαρικοῖς, ἀγυμνάστου ὄντος τοῦ σώ- riæ intemperantia, [19] neque
ματος, χρώμενος, [20] ἀλλ' ἐπακο- diversorum eduliorum in-
λουθέων τοῖς σημείοις τοῖς γινομέ- continentia, [20] neque somnis
νοις ἐν τῷ σώματι, διαληπτέων καιρὸν immodicis, inexercitato cor-
ἑκάστου σώματος· [22] ὅκως ἂν, pore utaris: [21] sed signa in
φυλαξάμενος τὸ ἀῤῥώσημα τὸ corpore contingentia sequaris,
μέλλον ἐπιφέρεσθαι ἰῆσθαι θεραπηίης, & uniuscujusque corporis oc-
ὡς ἂν ἐγὼ γράφω, χρώμενος, διὰ casionem conserves: [22] quo
τέλεος αὔτως ἐὼν [βιώσῃ ἔῤῥωσο.] morbum irruere parantem vi-
tes, & medelis, quas ego per-
scribo, utens, à morbis exsors
perseveres. Vale.

HIPPOCRATIS
DE SANITATE TVENDA
ad Antiochum regem,
LARGIO DESIGNATIANO interprete.

Præfatio ad filios.

REGI antehac Hippocratis Coi epistolam, medicinæ auctoris vel peritissimi, quam de tuenda valetudine ad Antiochum regem scripsisse fertur. [2] Cujus quia præcepta & monita vobis ad salutis custodiam nota cuperem, collegi, ut potui, quidquid seriem ejus continere memineram, eamque ore romano interpretans scripsi. [3] Cavi, fateor, ne ad verbum verba transferrem, quo minus pleraque linguarum diversitate congruerent, si parum ponderis in significationibus veris fieret: [4] ita-que explicandæ rei adversus obscuritatem consului. [5] Igitur epistola talis est.

II. ANTIOCHO regi S. [2] Eam te in hoc regnandi munere & culmine reputans sustinere personam, ut rex magnus vitam multis utilem in longum provehere debeas, [3] ingentem simul providentiæ tuæ metiens curam, qua experientissimus rerum, matheſim quoque apprime adeptus es, [4] con-

veniro

venire talibus regalis peritiæ ſtudiis arbitratus ſum, domeſticam quoque tuendi corporis & procurandæ valetudinis ſcientiam. [5] Super cujus obſervationibus ad te ſcribendum putavi, [6] ut, ex quibus cauſis morbi exiſterent, [7] & quibus prænoſcerentur indiciis, [8] & qualibus inter exordia perimerentur medelis, oſtenderem. [9] Nam fere, ut cœli turbulenta tempeſtas numquam niſi præcedentibus ſolet ſignis ingruere; [10] ita corporum imminentia pleraque incommoda ortus proprii ſignificatione monſtrantur. [11] Spondeo autem, pro ingenita docilitate, qua noſtram quoque ſuper iis rebus ſolertiam probas, [12] monitis meis auſcultantem poſſe te reliquum vitæ tempus firma valetudine & plena incolumitate producere.

III. Corporis igitur humani fit à nobis quadripartita diviſio: [2] cujus in partibus ſingulis valetudinum moderatio continetur. [3] Sunt autem partes hæ: [4] cum capite oris ſublimitas, [5] pectoris latebra, [6] ventris receptaculum, [7] ſentina veſicæ.

IV. Si capiti igitur evenit incommodum, [2] aut tenebræ offunduntur, [3] aut cietur dolor, [4] aut onuſta quaſi pondere ſupercilia ſentiuntur, [5] aut fit temporum pulſus aſſiduus, [6] aut, tumeſcentibus mane oculis, caligat aſpectus, [7] aut aures tinniunt, & accepto quodam interius tumultuantur ſono. [8] His ergo ſignis exiſtentibus, caput eſt purgatione curandum. [9] Sed ſuper hujuſmodi tamen leniore medela, hyſſopi vel origani indici coma injecta defruto ſive mulſæ, quæ ſeptem vel pluſculis diebus maceratur. [10] De quo liquore poſtmodum coagitato atque colato tepido heminæ dimidium aut ampliorem modum gargarizari oportet die calido vel ſereno, [11] ita ut, reſupinato ore, faucibus liquor ille contineatur aliquantulum, & agitetur alterna vice: [12] idque ſæpius fiat, donec heminæ dimidium conſumatur, vel cum phlegmate projiciatur. [13] Sed hæc jejuno adhibenda curatio eſt, [14] qua nulla capiti levior aut commodior reperietur. [15] Hoc remedium qui neglexerit, & indiciis ſupra ſcriptis non occurrerit, [16] neceſſe eſt ſentiat aut oculorum vitia, [17] aut ulcera intimis auribus erumpentia, [18] aut ſtrumas in confinio colli, [19] aut pulſus cerebri, [20] aut ſuffocationem, aut circa guttur anginam, aut uvæ diſtillationem: [21] glandulas quoque patietur, [22] & tabem fluentium capillorum, [23] & ulcera per caput efferveſcentia, [24] doloremque dentium creberrime.

V. Quod ſi à pectore morbus minatur, qui eſſe ſimplex & non violentiſſimus ſolet, iis præſentitur indiciis. [2] Primum pectoris ſudor intimus teſtatur æſtum ſtomachi laborantis, [3] ſplen erit quaſi diſtenſus & eminens, [4] ſputamenta fellita, [5] ſcapulæ cum lateribus gravabuntur & improviſo dolore marceſcent, [6] aſſiduæ oſcitationes ora diducent, [7] importunæ vigiliæ ſomnos fugabunt, [8] arctatus ſpiritus ſiti nocturna maxime inardeſcet, [9] exper-

gefactis mens erit tristis & nubila, [10] post soporem totius pene corporis pulsus, [11] tremor in brachiis vel in manibus, [12] sicca etiam tussis quatiet infirmum. [13] His igitur sapienter occurritur, si consuetudo fiat sine ullo medicamine post cœnam vomendi. [14] Utile autem est etiam jejunum vomere. [15] Magis enim humor noxius, qui stomacho insederit, egeritur. [16] Itaque, qui mane vomiturus est, debet minutatim rafani radices manducare, easque vel succum earum transmittere: [17] cardamum quoque, id est, nasturtium; sed & sinapi, & erucam devorare, [18] & aquam inde tepidam superbibere, ac digito vomitum provocare. [19] Qui ista contempserit, erit his obnoxius vitiis: [20] pulmonis labore vexabitur, [21] frenesin sustinebit, atræ bilis infesta commotio ad usque vesani eum furoris periculum trahet, [22] jactabitur febribus acutis, [23] inops somni agitabitur perniciosis vigiliis.

VI. Si quando autem morbus à ventre molitur, qui & ipse multiformi grassatur incommodo, hæc signa præmittit. [2] Torquetur alvus, & correptos cibos immoderatis fluoribus fundit. [3] Potus in amaritudinem vertitur, [4] membrorum omnium existunt dolores, causa latente grassantes; [5] nimiis fervet ruboribus corpus, & acutis atque occultis febribus inardescit. [6] Adversum hæc venter est molliendus sine grandi cura aut gravi medicamento. [7] Nam qui lapatho vel mercuriali herba usus fuerit, commode alvum temperabit. [8] Si parum proficiet hæc medela & supra dicta indicia persèverabunt, decoctus urticæ succus potui dabitur. [9] Utiliter accipiuntur & cymæ caulium, multa aqua vehementer excoctæ. [10] Etiam brassicæ humor, melle admixto & aspersa sale temperatus, bibi debet ad heminarum quatuor modum. [11] Qui hæc adhibere cessaverit, iis patebit injuriis, ut aut cœliacus fiat, aut, meatibus ruptis, immoderato ventris fluore vexetur. [12] Hinc dysenteria oritur, & iliacus morbus, & ad superiora fimus redundans vomitibus, & empneumatis interficiet. [13] Hinc ischii passio erit, dolorque coxarum: [14] apoplexis etiam iis originibus existet. [15] Hinc & sanguinis per inferiores meatus, id est, per hæmorrhoïdas fluor multus emanat. [16] Articulorum quoque morbus, quem Græci arthritim vocant, istinc creatur.

VII. Cum vero ex vesica imminet origo vitiorum, & ipsa non minus causis pluribus nocens, iis significationibus intelligitur. [2] Inflatio vesicæ adest. Solet enim in eam multus ex alvi meatu ventus immitri. [3] Inde assidua ructatio: inde incontinentes crepitus egeruntur: [4] inde gravis somnus: [5] inde urina sordida & diri odoris egeritur, [6] & circa genitalia tumor surgit. [7] His ergo animadversis, tali subveniendum medela. [8] Fœniculi & apii radices vino condito veteri & odorato injicies, &, cum se hæc confusa maceraverint, cum vini cyathis duobus tantundem miscebis aqua calida, & jejuno potui dabis. [9] Præterea radicia

radicis asparagi succus cum vino mixtus optime sumitur: [10] sed & ciceris albi, non arietini, decocti succus accipitur. [11] Ex hac valetudine, nisi in exordio curatio adhibita fuerit, per urinæ difficultatem & hydrops nascetur, & dolor jecoris, & vitia renum, & stranguria vesicæ, [&] ventrem molestissimi dolores vexabunt.

VIII. Hæc sunt de prænoscendis præveniendisque morborum causis. [2] Addidi etiam, quibus & quatenus per anni circulum, pro temporum vicissitudine, observatis incolumitas custodiatur. [3] Ab hieme igitur salubrius fiet exordium. [4] Ex die VIII. calend. Januarias corporibus humor adcrescit usque veris æquinoctium, quod incipit VIII. calend. Aprilis. [5] Hoc ergo tempore utendum calidissimis cibis & optimis; vino aliquatenus indulgendum; usus etiam veneris minime respuendus. [6] Ex æquinoctio incipit phlegma crescere, id est, concretus humor & frigidus, usque in ortum Pleiadum, qui incipit pridie idus Majas. [7] Ergo tum adhibere convenit bene odoratos, sed & acres cibos. [8] Exhinc sanguis ardentior febribus augmenta suppeditat; nec minus humor obbibitur, usque ad æstivi temporis commutationem; quæ ad VIII. calend. Julias inchoatur; [9] à quo die venere abstinendum jejunandumque. [10] Ab octavo enim calend. Julias, æstiva progressio incrementa fellis exsuscitat usque in autumni æquinoctium; quod est VI. calend. Octobris. [11] Erit igitur utendum frigidis & sapidis & bene olentibus cibis; parcius jejunandum, & à venerio usu ab VIII. calend. Julias, certe per dies duodecim, penitus abstinendum. [12] Post autumni æquinoctium, id est, post diem VI. calend. Octobris, acres biles vires & augmentum sortiuntur, usque in occasum Pleiadum, qui est IIII. Idus Novembris. humores etiam graves serpunt. [13] Erit igitur utendum acidis & acribus cibis venere quoque abstinendum; parcius etiam jejunandum. [14] Ab hoc rursus tempore, id est, à IIII. Idus Novembris, sanguis deficit. [15] Congruit igitur levioribus cibis uti, vino indulgere, nec usu veneris abstinere, in VIII. calend. Januarias, ex quo incipit tempus hibernum. [16] Hæc, ut dixi, observans incolumi sospitate vitæ spatia transcurres, nec ulla indigebis visitatione aut curatione medicorum.

HIPPOCRATIS DE SANITATE TVENDA ad Mecœnatem, CARGIO DESIGNATIANO interprete.

QUEM roganti tibi libellum promisi, omni cura adhibita descriptum misi, ordinatissimum tuæ salutis custodem: [2] quem debebis tam diligenter intueri, quam scriptus est. [3] Ad curationem enim corporis tui omnia explorata sunt, quæ cum rerum effectu comperi, celeriterque complexus sum. [4] Intueri ergo omnem medicinæ rationem debebis. [5] Namque ego diligenti cura, licet summa brevitate, comprehendi singula curationum genera, sicut proxime in eo libello feci, quem Cæsari nostro coram te tradidi. [6] Quas curationes per temet ipse æstimare poteris. [7] Sapientibus enim ratio venire in consilium adsuevit.

I I. Omne itaque corpus hominum & pecudum alitumque ex quatuor generibus constat; sed præcipue hominum; calido, frigido, sicco, & humido. [2] Frigido enim continentur viscera, unde spiramus. [3] Calore continetur anima, qua vivimus; id est, qua vivi sentimus. [4] Sicca sunt ossa, quæ vires faciunt ad sustinendum laborem. [5] Humidus est sanguis, quo alitur vita. [6] Per omnia enim viscera venæ currunt, quæ sanguinem vehunt. [7] Sanguis animam, anima vitam sustinet; spiritus autem aëris est. [8] Ossa, nervis munita, virtutem corpori præstant.

I I I. Sanguis, cum abundat, valetudinem vitiat. [2] Ex eo nascitur sanies, quam in vulneribus sectis videmus. [3] Nascitur & pituita, quæ nauseam facit. [4] Nascitur etiam bilis acida & amara, quæ dicitur mater morborum. [5] Bilis enim cum est, concitat calores. [6] De pituita perfrictio nascitur, quæ facit dolorem intestinorum, torsiones etiam inflationemque, quæ corpus extenuant. [7] Sanguis autem à nimio cibo, nimiaque potatione incipit abundare, & cruditate corrumpitur. [8] Qui cum evacuatur extra cursum naturæ, infert aliqua corpori vitia; & in quacunque parte corruptus incubuit, fatigat & lædit. [9] Nam sanguis animam quoque vitiat; & inde os hominis incipit fœtere. [10] Cum est ergo integer sanguis, animam sine dubio confirmat, ut possit frigus caloremque fortius sustinere. [11] At, cum abundat, cumque calore animæ corrumpitur, fit sanies: [12] tum & bilem atram concitabit, & calorem interdum ac frigus faciet, corporique universo languorem, animæque malum odorem vel anhelitum faciet.

I V. Quo facilius igitur commodis valetudinis fruamur, & incommoda vitemus, [2] prognostica, id est, præcurrentia vitia, signis naturalibus cognoscamus, cognitaque emendemus, ne mortifera fiant. [3] Quatuor igitur disponuntur corporis partes; cujus origo in capite est, & thorace; deinde venter sequitur & vesica. [4] Ita ergo locorum istorum sinceras notas cognoscemus.

V. Hominis sani urina mane alba erit, & ante prandium rufa.

rufa. [2] Pranſi rurſus candida; item ante cœnam rufa. [3] Nec ego tamen neceſſitatem prandendi impoſui, ſed magis vicinam & tempora naturalia oſtendi. [4] Candida enim urina debet eſſe, ubi cruditas non eſt, mane quieto corpore. [5] Deinde motus ipſe & deambulatio urinam turbat, excitatque veſicam: ideoque coloratior fit. [6] Quod ſi mane urina mutaverit colorem, oſtendit ſubeſſe vitium infirmitatis, [7] quod tamen propriis indiciis intelligimus.

VI. Cum enim à capite morbus oritur, ſolet capitis dolor comparere: [2] tunc & ſupercilia gravantur, tempora ſaliunt, aures ſonant, oculi lacrymant, nares repletæ odorem non ſentiunt. [3] Cum ex iis ergo aliquid accidit, caput purgari oportet hac ratione. [4] Hyſſopi aut cunilæ bubulæ faſciculum cum aqua defervefacias; inde aquam ore continebis; [5] ſed caput calide tractabis, ut fluat pituita. [6] Quod ſi quis negligit, capiet epiphoras oculorum, aut dentium vel aurium dolorem. [7] Interdum etiam ſtrumæ parotideſque naſcuntur, & alia vitia, quæ circa fauces cerviceſque oriri ſolent. [8] Item diſtillatio aut gravedo narium erit. [9] Et interdum ulcera in capite naſcuntur, aut etiam capilli defluunt.

VII. Cum autem à thorace morbus naſcitur, [2] incipit caput ſudare, linguaque fit craſſior, aut os amarum, aut tonſillæ dolent. [3] Oſcitatio erit frequens ſine ſomno & quiete. [4] Torpor membrorum, animi dolor, ſubitaque tuſſis arida & inquieta naſcetur. [5] Ex iis ergo cum aliquid acciderit, vitabis vitium grave, ſi vomueris, ſive jejunus, ſive poſt cœnam, vel in balneo. [6] Plus autem prodeſt, ſi jejunus bilem ejeceris. [7] Eam enim dicimus matrem morborum. [8] Sed, qui vomere nolunt, vel non poſſunt, quia ſtomacho laborant, decimoquoque die jejunando, omni cibo ſe abſtineant. Quo facto vitium grande vitabunt. [9] Nam frequenter vomendo ſolet ſtomachus corrumpi.

VIII. Quod ſi à ventre morbus orietur, hæc erunt ſigna. [2] Venter vertetur atque turbabitur & ſentiet crebros dolores; cibus & potio videbuntur amara: genua ſuccident, & lumbi gravabuntur, interſcapulium contrahetur, totumque corpus particulatim gravabitur, tardabuntur pedes, pigra fient crura, renes indoleſcent, & poſt hæc febriculæ incurrent. [3] His itaque cognitis, prima eſt abſtinentiæ utilitas. [4] Tum etiam medicamentis alvum purgari oportebit, ut grave corpus levamentis adjuvetur. [5] Quod ſi morbus major premere videbitur, adjicies alterum diem abſtinentiæ: ſi tamen vires patientur. [6] Sin minus, quam leviſſimum ſumes cibum, ut ovum ſorbile tantum, aut aliquod ovo ſimile accipias. [7] Hoc qui negligunt, fiunt cœliaci, torminoſi, dyſenterici: [8] etiam ex eo naſcuntur tertianæ & quartanæ: [9] fiunt podagrici chiragricique; morbus etiam articularis hinc accidere ſolet. [10] Quidam etiam fiunt amentes: [11] quibuſdam ſanguis etiam erumpere è naribus ſolet. [12] Oportet igitur occurritam gravibus

vibus malis, curatione supra dicta.

IX. A vesica qui nascuntur morbi, hæc dabunt signa.[12] Pleni videbuntur, & cibo cito saturari, quos gravabit.[3] Sequentur inflationes ventris, & crepitus crebri. [4] Videbuntur oscitare, nec oscitabunt, sed tantum os diducent. [5] Sequitur totius corporis stupor, somnusque gravis, quasi marcor. [6] Fiet urina livida & vix erumpens. [7] Tumescunt etiam veretra, & inde calculosi fiunt. [8] Hæc vitia sic emendantur. [9] Fœniculum & apium vino austero madefacito; vel etiam earum herbarum radices contere, & ex vini cyathis duobus, & tantundem aquæ calidæ accipe assidue. [10] vel dauci semen & myrtum ex aqua calida sume. [11] vel cicer album sume, non arietinum, madefactum vino, ut supra scripsi, ebibe. [12] vel radicem asparagi, vel ervum erraticum, vel serpyllum decoque, ejusque aquam vino mixtam bibe. [13] Quæ qui negligunt, fiunt hydropici. [14] Sequetur iis jocineris & renium & vesicæ dolor. [15] Fient quoque calculosi; stranguriam quoque sustinebunt, & ventris tumorem. [16] Intueri autem oportet ægri vires, quomodo possit sustinere medicinam, ut ita febri & cruditati ejus adhibeatur. [17] Fiunt ergo cataplasmata, adhibenturque, quæ apta sint capiti, ventri, vesicæ, cruditati, frigori, calori, prout tempus exegerit. [18] Uti autem ad hæc oportet rosa, aceto, vino, oleo irino, [19] linguam quoque ægri asperam melle perfricari, vel mentæ folio. [20] Reliqua diligenti medico permittenda sunt: quia juxta morbos debet adhibere medicinam.

X. Quoniam ostendi corporis sani & imbecilli notas per urinam denunciari, & adjici curationum consilia: [2] nunc & compositiones medicamentorum adjiciam; unum, ne nascantur corpori vitia; alterum, ut emendatio sanitatem reducat. [3] Adversus autem omnes impetus morborum duo sunt remedia certissima. [4] Primum est, decimo quoque die ut te abstineas à cibo & potione. [5] Deinde, postero die lavabis, ciboque firmo uteris. [6] Qua re & observatione efficies, ne quid omnino vitii corpori tuo accidat, & perpetua sanitate fis tutus. [7] Est & potio salubris, quæ omne corporis vitium eliminat, & valetudinem confirmat. [8] Ejus potionis jam tecum habes compositionem. [9] Per annos autem complures, amicissime Mecœnas, cum Cæsare nostro pariter nos morari meministi; quo tempore hæc observando nunquam in ullum corporis languorem incidisti. [10] Quo tempore nec nostrum Augustum quidquam molestioris incommodi passum esse nosti. [11] Ita etiam me tecum habebis, si libellum meum legendo sæpius tractaris, [12] qui plenius tibi, me absente, præstare consilium in omnibus poterit. [13] Terentii Velpisti in ultimo libello leges dynames herbarum. [14] Quas ut crescentibus numeris Lunæ observes, dum tollis & componis, curato. [15] Si ita non feceris, & ad deminutionem Lunæ

Lunæ ſuſtuleris, minus valebunt. [16] Ipſum etiam mare per Lunam augeri & minui ſcimus. [17] Cerebra etiam hominum augentur creſcente Luna. [18] Cum autem minuitur Luna, unaquæque res deminutionem ſentit. [19] Quod licet recognoſcas ex iis, quibus cotidie uteris: tamen &, per me admonitus, ſcies omnibus & minui augmentum & augeri per Lunam. [20] Quod ſi ita eſt, in herbis quoque legendis componendiſque medicamentis vim ejus & poteſtatem nos obſervare debere, ne dubites.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ πρῶτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber primus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. VII. II. 938. Baſil. lat.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

SECTIO PRIMA.

pag 301

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ πρώτη. [2] ἐν Θάσῳ " φθινοπώρου πρὸς 1
ἰσημερίην καὶ " ὑπὸ 2
πλειάδας ὕδατα πολλὰ, " ξυωδέα, μαλθακὰ, " ὡς ἐν νοτίοισι. 4
[3] χειμὼν νότιος· σμικρὰ πνεύματα βόρεα· " αὐχμώδης. [4] τὸ 5
σύμπαν εἰς γε χειμῶνα ὁκοῖον ἦεν γενέσθαι. [5] ἦρ δὲ νότιον, ψυχρόν· μικρὰ ὕσματα. [6] ἔτεος ὡς τὸ πολὺ ἐπινέφελον, ἀνυδρίαι, [7] " ἐτησίαι 6
ὀλίγα σμικρὰ διεπνεύσθησαν. [8] χλωμώδης δὲ " τοῦ ἀγωγῆς 7
ὅλης ἐπὶ τὰ νότια καὶ μὴ " αὐχμώδης.
[9] Πρωὶ μὲν οὖν ἦρος, ἐκ τῆς προτέρης ἡμέρης ἐναντιώσιος καὶ βορέης χλωμώδης, [10] ὀλίγοισιν ἐγχύμοσι καῦσοι, καὶ τελέοισι παύλη δύσκριτος. [11] καὶ ὀλίγοισιν 8
αἱμορῤῥαγίαι. [12] ἐκ δὲ τούτων οὐκ ἀπέθνησκον οὐδὲ τελέων. [13] " ἐπὶ σμικροῖσι δὲ καὶ ὠδὲ πολλοῖσιν ἑτερόῤῥοπα, ἐξ ἀμφοτέρων, τοῖσι μὲν ἐξιοῦσιν ἀπύρετοι ὀδυνώδεα. [14] ἔστι δ' οἷσι καὶ μικρὰ 10
ἐπῆλθε-

[1] CONSTITUTIO temporis prima. [2] In Thaſo autumni tempore, circa æquinoctium & ſub pleiadas, aquæ multæ aſſiduæ, molles, velut in auſtrinis: [3] Hyems auſtrina: parvi venti aquilonares, ſqualores: [4] & omnino hyems, quale ver fieri ſolet. [5] Ver autem auſtrinum, frigidum, pluviæ parvæ. [6] Æſtas plerunque nubila, aquarum inopia. [7] Eteſiæ parum, modice, ſparſim ſpirarunt. [8] Quum autem totus hic aëris ſtatus ad auſtrina vergeret, ac cum ſiccitatibus fieret: [9] ante ver quidem ex priore ſtatu, ſubcontrario & aquilonio emergente, [10] paucis obortæ ſunt febres ardentes: atque his omnino boni ſtatus: [11] & paucis ſanguis eruptit, [12] neque ex his moriebantur. [13] Tubercula vero circa aurem alteram multis erant, plurimis ex utriſque, citra febrem erecte obambulantibus: [14] quibuſdam vero etiam parum in-

87 pag 397
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ἐπεθερμάνοντο. 15 καὶ ἔσβη πᾶσιν ἀσινέως, ὅλῳ ἐξεπύησεν ὀδενὶ, ὥςπερ τὰ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν φύματα. 16 ἦν δὲ ὁ τρόπος αὐτέων, ' χαῦνα, μεγάλα, 11 κεχυμένα, ὑγρὰ μετὰ φλεγμονῆς, 12 " ἀνώδυνα, πᾶσιν " ἀζήμως 13 ἠφανίσθη. 17 ἐγένετο δὲ ταῦτα μειρακίοισι, νέοισιν, ἀκμάζουσι· 18 καὶ τούτων τοῖσι μὲν παλαίστρῃ καὶ γυμνάσια τηδεύουσι. 19 γυναιξὶ δὲ ὀλίγοισιν ἐγίνετο. 20 τηδεύουσι δὲ βῆχες ξηραὶ, καὶ φωναὶ βραγχώδεες ὑγρὰ μετὰ πταλύ· τοῖσι δὲ καὶ μετὰ χρόνον. 21 " φλεγμο- 14
5 ναὶ μετ' ὀδυνέων ἐς ὄρχιν ' ἐπεροῤῥέποισι, τοῖσι δὲ ἐπ' ἀμφοτέρους. 22 πυρετοὶ, τοῖσι μὲν, τοῖσι δ' οὔ. 23 " ἐπιπόνως τοῦτο τοῖσι τηδεύουσι. 24 τὰ δ' ἄλλα, " ὁκόσα καθ' ἡσυχίην, 16 ἀνόσως διῆγον.

25 " περὶ δὲ τὴν τέχνην ἀρ- 17
ξαμένοις, καὶ ἀπὸ τέχνης, καὶ κατὰ χρόνον ' ὑποφθινομένων, φθινώδεες καὶ ἐκλίθησαν. 26 ἐπεὶ καὶ τοῖσιν " σὺν- 19
δυασῶς ἔχουσι πολλοῖσιν " ἔσε- 20
βαίωσε τότε. 27 " ἔστι δ' οἷσιν 21
ἤρξατο πρῶτον, τετέοισιν ἔῤῥεπεν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ φθινῶδες. 28
" ἀπέθανον δὲ πολλοὶ καὶ τηλεί- 22
10 σοι τετέων. 29 ' καὶ τῶν κατακλιθέντων οὐκ οἶδ' εἴ τις καὶ μέτριον χρόνον διεζήτετο. 30 ἀπέθνησκον δὲ ὀξυτέρως ἢ ὡς εἰθίσω " ἀφάνη τὰ τοιαῦτα· 23
31 " ὡς τά γε ἄλλα, καὶ μα- 24
κρότερα σὺν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐόντα, εὐφόρως ἤνεγκαν, καὶ οὐκ ἀπέθνησκον. 32 περὶ ὧν μικρὰ

incalescebant. 15 Extincta sunt omnibus absque nocumento: neque cuiquam suppurarunt, quemadmodum ea quæ ex aliis causis sunt oborta. 16 Erat autem natura ipsorum hæc: laxa erant, magna, diffusa, non cum inflammatione, doloris exortia: omnibus obscure ' evanuerunt. 17 Fiebant autem hæc adolescentibus, juvenibus, in vigore constitutis, 18 & ex his plurimis qui circa palæstram & gymnasia exercebantur. 19 Mulieribus vero paucis fiebant. 20 Plurimis vero tusses siccæ, qui tussiebant & nihil rejectabant, & voces non longe postea raucosæ. 21 Quibusdam vero etiam interposito tempore inflammationes cum dolore, in altero testiculo, quibusdam in utroque. 22 Et aliis ' quidem febres, aliis non. 23 Hæc autem plurimis laborioſe fiebant. 24 De cætero vero, quantum ad ea attinet quæ in officina medica ad chirurgiam pertinentia fiunt, sine morbo degebant.

25 At vero ante ætatis initium, & per ætatem ac hyemen, multi ex his qui longo jam tempore subcorrupti erant, tabidi decubuerunt. 26 Nam & multis qui ambigui erant, tunc tabes confirmata est: 27 quibusdam vero primum cœpit: & his ' natura ad tabem vergebat. 28 Moriebantur autem multi & plurimi ex his. 29 Et de his qui decubuerunt, haud scio an quis etiam modico tempore supervixerit. 30 Moriebantur autem citius quam tales morbi transigere solent. 31 Nam alios & longiores, & cum febribus conjunctos, facile ferebant, & non moriebantur. 32 De quibus paulo post

scri-

ψετευ. 33 μᾶλλον γὰρ καὶ μέγιστον ἐπ' τότε ἐχυομένων νοσημάτων τὰς πολλὰς τὸ φθινῶδες ἐκύδανεν. 34 ἦν δ' τοῖσι τελείοισιν αὐτέων τὰ πάθήματα τοιάδε. 35 " φλεγμονώδεες πυρετοὶ, ξυνεχέες, ὀξέες, τὸ μὲν ὅλον ἐς δεκαταίους. 36 " ὁ δὲ τρόπος ἡμιτριταίος· τὴν μὲν κουφοτέρην, τῇ δ' ἑτέρῃ ἐπιπαροξυνόμενοι· καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἐπιδιδόντες. 37 ἱδρῶτες δὲ οὐδεὶς, ἐς δὲ ὅλον. 38 ψύξις ἀκρέων πολλὴ, καὶ μόλις ἀναθερμαινόμενα. 39 κοιλίαι παραχώδεες, " χολώδεες, ὀλίγοισιν, ἀκρήτοισι, λεπτοῖσι, δεικνώδεσι, πυκνὰ ἀνίσταντο. 40 ἔρα δὲ ὦ λεπτὰ καὶ ἄχροα, καὶ ἄπεπτα, καὶ ὀλίγα, ἢ παχέα ἔχοντα καὶ μικρὰ ὑποστάσιν, ἐκκαλῶς [δὲ] καθιστάμενα, ἀλλ' ὠμὴ πνι καὶ ἀκμάζουσα ὑποστάσ. 41 ἔβησσον δὲ μικρὰ καὶ πυκνὰ, πέπονα, καὶ ὀλίγον μόλις ἀναγόμενοι. 42 οἷσι δὲ τὰ βιαιότατα ξυμπίπτοι, ἐδ' ἐς ὀλίγον πεπαινόμενα ὦ, ἀλλὰ διετέλεον ὠμὰ πλύνοντες. 43 " φάρυγγες δὲ τοῖσι τούτων ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀεὶ τέλεον ἐπώδυνον εἶχον. 44 [καὶ] ῥεύματα σμικρὰ, λεπτὰ, ὀξέα, 45 ταχὺ " τηκόμενοι καὶ κακκόμενοι, 46 ἀπάσιοι πάντων " γευμάτων, 47 ἀεὶ τέλεον ἄδιψοι, 48 καὶ ὠδιάληροι πολλοὶ ἐδὲ ἐθάνατον. 49 ἐδὲ μὲν τὰ φθινώδεα, τοῦτο.

50 καθὸ δὲ [τὸ] θέρος ἤδη καὶ [τὸν] φθινόπωρον ' πυρετοὶ πολλοὶ καὶ ὀξέες, " ἐβίαιοι. 51 " μακρὸν δὲ νοσέουσιν, ἐς δὲ ἐδὲ τὰ ἄλλα δυσφόρως διάγουσι. 52 ἐχθύονται [δὲ] κοιλίαι παραχώδεες τοῖσι τοιούτοισι πάνυ δυσφόρως, καὶ ἐδὲν ἄξιον λόγου ἐπιτελοῦσι.

scribetur. 33 Solus enim & maximus ex his qui tum vigebant, tabidus ' morbus multos occidit. 34 Erant autem plurimis ipsorum affectiones hujusmodi: 35 febres horridæ, continuæ, acutæ, in totum non intermittentes. 36 Modus autem erat semitertianus, una die leviores, altera amplius exacerbescentes, & in summa acutiores increbescentes. 37 Sudores vero semper, non per totum: 38 Frigiditas extremitatum multa & quæ vix recalesceret. 39 Alvi turbatæ, biliosæ, ex paucis, puris, tenuibus, ' mordacibus: frequenter ad exonerandos se surgebant. 40 Urinæ tenues, & crudæ, & decolores, & paucæ: aut craſſitudinem habentes, & subsidentiam parvam, non probe desidentes, sed cum cruda quadam ac intempestiva subsidentia. 41 Tussiebant autem, pauca, condensata, concocta, paulatim vix educentes. 42 Quibus vero violentissima accidissent, his neque modice concoctio aderat, sed cruda spuere ' perseverabant. 43 Fauces autem plurimis horum ab initio, & perpetuo dolebant, ruborem habentes cum inflammatione: 44 fluxiones parvæ, tenues, acres. 45 Brevi colliquescebant, & affligebantur, 46 omnes cibos perpetuo fastidientes, 47 sitis exortes, 48 & plerique circa mortem deliri. 49 Et circa tabidos quidem hæc.

50 Cæterum æstate jam & autumno, febres multæ, continuæ, non violentæ, 51 diu quidem ægrotantibus, ' non autem alias ita male habentibus 52 oboriebantur. Plurimis alvi turbatæ, ita ut valde toleranter ferrent, & nihil memorabile lædebant,

πᾶν. 53 ἐρύ τε τοῖσι ὠλέεσσιν οὐ-
χροα μὲν καὶ καθαρὰ, λεπτὰ δὲ καὶ μὴ
χρόνον περὶ κρίσιν πεπαυόμενα. 54
βηχώδεες δὲ λίην, ἐδὲ τὰ βησσόμε-
να δυσκόλως. 55 ''ἐδὲ ἀπεστίζει, 34
ἀλλὰ καὶ ἐλλύεται πάνυ ἐνεδέχετο. 56
''τὸ μὲν ἔνολον ὑπενόησεν οἱ φθι- 35
νώδεες ἐ τὸ φθινώδεα τρόπον. 57
30 πυρετοῖσι φερικώδεσι '' σμικρὰ 36 56 ' In summa subægrotabant 50
ἐφιδρῶντες, '' ἄλλοι ἀλλοίως προ- 37 tabidi, non tabido modo, 57
ξυνόμενοι πεπλανημένως. 58 τὸ μὲ febribus horridis parum insudan-
ἔλον ἐκ ἐκλείποντες, παροξυνό- tes, alias alii, ut qui erroneo
μενοι δ'' τεταφυέα τρόπον. 59 38 modo exacerbarentur, 58 febri-
'' ἐκρίνοντο δ' τελέων, οἷσι τὰ βρα- 39 bus quidem in totum non inter-
χύτατα ἡμέροισι, περὶ ἑκατὸν ἡμέ- mittentibus, sed quæ juxta na-
ρην· τοῖσι δ' πλείοσι περὶ τεσσα- turæ febris tertianæ morem exa-
ρακοστὸν. πολλοῖσι δ' περὶ ὀγδο- cerbarentur. 59 Judicabantur au-
κοστήν. 60 ἔστι δ' οἷσιν ἐδ' ὅπως, ἀλ- tem quibus inter hos breviſſimæ
λὰ '' πεπλανημένως τὸ ἀκρίτως 40 eſſent, circa vigeſimum diem,
ἐξέλιπον. 61 τελέων δ' τοῖσι πλέ- plurimis circa quadrageſimum:
σισιν, ἐ πάνυ ὀλιγοέκλειπτοι multis circa octuageſimum. 60
χρόνον, ὑπέστρεψαν οἱ πυρετοὶ πά- Quibuſdam neque ſic, ſed va- 55
λιν. 62 ' ὧν δ' τ' ὑποτροφιὴν ἐν 41 go modo & citra judicationem
τῆσιν αὐτῆσι περιόδοισιν ἐκρίνοντο. deficiebant: 61 horum autem
63 πολλοὶ δ' αὐτέων ἀνήχθησαν ὥστε plurimis febres rurſus non mul-
καὶ ὑπὸ χειμῶνα νοσέειν. 64 ὧν tum tempus intermittentes re-
πάντων δ' τ' ὑποκεχαραγμένων ἐν verſæ ſunt. 62 Ex recidivis au-
τῇ καθεστηκυίῃ ταύτῃ μόνοισι φθι- tem in iiſdem circuitibus judi-
νώδεσι θανατώδεα ξυνέπεσεν. 65 cabantur. 63 Multis vero ipſorum
''ἐπὶ τοῖσι δὲ ἄλλοισι πυρετοῖσιν 42 producebantur, ut ſub hyemem
ὧν ἐχρίνοντο. ægrotarent. 64 Ex omnibus por-
ro in hac temporis conſtitutione
deſcriptis, ſolis tabidis lethalia
acciderunt. 65 In aliis autem fe-
bribus, non.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

40 Καλάστασις δευτέρη. 2' ἐν Θά- 1 SECTIO SECVNDA.
σῳ περὶ ὦρ φθινοπώρῳ '' χειμῶνες, Conſtitutio temporis ſecunda. 1
ὐ πάνυ μακρὸν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐν βο- 2 In Thaſo ante autumnum tem- 8
ρείοισι καὶ νοτίοισι πολλοῖσιν, ὑγροὶ peſtive, ſed derepente in aqui- pa
καὶ περιερρηγνύμενοι. 3 τοῦτο loniis & auſtrinis multis, humi- 39
δ' ἐφύλαξε τοιοῦτο μέχρι πλειάδος δύσιος, καὶ ὑπὸ πλειάδα. dæ & præerumpentes. 3 Hujuſ-
4 χειμὼν δὲ βορέου ὕδατος modi vero durabant uſque ad
πολλὰ, '' λαῦρος· μεγάλαι χιόνες· pleiada, & ſub pleiade. 4 Hyems
'' μιξαίθρια τὰ πλείστα. 5 τοῦτο 2 autem aquilonia. Aquæ multæ,
3 largæ, magnæ: nives. Plerun-
que mixta aëris ſerenitas: 5 &
hæc

ἦ ἐχθύουσι μὲν πάντα, ἐλίγα ἢ ἀκμήρως τὰ τῶν ψυχέων. [6] ἤδη ἢ μετ' ἠλίου τροπὰς χειμερινὰς καὶ ἠνίκα ζέφυρος πνέῃ ἄρχῃ, [7] ὀπωδοχμαῖνες μεγάλοι, βόρεα πολλὰ, χιόνες καὶ ὕδατα ξυνεχῶς πολλὰ, καὶ ἔρανος λαιλαπώδης καὶ ἐπινέφελος. [8] ταῦτα ἢ ξυνέτεινε, καὶ οὐκ ἀνίει, μέχρις ἰσημερίης. [9] ἦρ ἢ ψυχρὸν, βόρδον, ὑδατῶδες, ἐπινέφελον. [10] θέρος [δὲ] ἐλίγα καὶ μαλθῶδες ἐγίνετο. [11] ἐτησίαι ξυνεχῶς ἔπνευσαν, ταχὺ ἢ περὶ ἀρκτοῦρον. [12] οὐ βορέοισι πολλὰ πάλιν ὕδατα. [13] χειμὼν ἢ ἔτεος ὅλος ὑγρὸς καὶ ψυχρὸς καὶ βορέιος, καὶ χειμῶνα μὲν ὑγιηρῶς εἶχον τὰ πλεῖστα, ὡραῖοι ἢ ἦσαν πολλοί τινες καὶ οἱ πλεῖστοι διῆγον ἐπινόσως.

[14] Ἤρξαντο μὲν ἓν τῷ θέρεϊ τῶν ὀφθαλμίαι ῥοώδεες, ὀδυνώδεες, [15] σμικραὶ λημίαι, πολλοῖσι δυσκόλως ἐκρηγνύμεναι, τοῖσι πλείοσιν ὑπέστρεφον· [16] ἀπέλιπον ἢ θέρος τὸ φθινόπωρον. [17] καὶ ἢ [τὰ] θέρεα ἤδη καὶ τὸ φθινόπωρον, δυσεντερικὰ καὶ τενεσμοί, καὶ λεπτεντερικὰ, [18] ἐκ μὲν ἀφροίσι χολώδεες, λεπτοῖσι, πολλοῖσιν, ὠμοῖσι δὲ καὶ νώδεσιν· ἔστι δ' οἷσι καὶ ὑδατώδεες. [19] πολλοῖσι ἢ ἐκ ἀφρίοισι μὲν πόνος χολώδεες, ὑδατώδεες, ξυσμώδεες, πυώδεες, θρομβεντερώδεες, ἀνεφελήκεες· [20] ἄλλοισι τελέοισιν ἄλλ' ἄλλων ἄλλα. [21] ἐμέτοι χολώδεες, φλεγμώδεες, καὶ σίτων ἀπέπλων ἀναγωγαὶ, [22] ἱδρῶτες. [23] πᾶσι παντοθεν πελὺς ὁ πολύδος. [24] ἐχθύεται ἢ τοῦτο πολλοῖσιν ὀρθοστάδην ἀπούροισιν, πολλοῖσι ἢ πυρέσσουσι· περὶ ὧν γεγράψεται. [25] ἐν οἷσι ἢ ἐπεφαίνοντο πάντα τὰ ὑπογεγραμμένα, μὴ πόνος φθι-

hæc quidem fiebant omnia: [5] frigora vero non admodum intempestiva. [6] Jam vero post brumale solstitium, & quando favonius spirare incipit, [7] posterior hyems magna erat, aquilonia multa. Nives & aquæ assidue multæ, & cœlum procellosum ac nubilum. [8] Hæc autem durabant & non remittebant usque ad æquinoctium. [9] Ver autem frigidum, aquilonium, aquosum, nubilum. [10] Æstas non valde æstuosa fiebat. [11] Etesiæ assidue spirarunt. [12] Mox circa arcturum in aqui-10 loniis, aquæ valde multæ. [13] Quum autem annus totus humidus & frigidus & aquilonius esset, per hyemem sano modo plerunque habebant: ante ver autem multi quidem, & plurimi morbide degebant. [14] Primum igitur cœperunt lippitudines fluidæ, doloroſæ, humidæ, crudæ. [15] Lemæ parvæ & multis difficulter erumpentes plurimis revertebantur: [16] defecerunt fero ad autumnum. [17] Æstate jam & autumno, lienteriæ, & [18] dysenteriæ, & tenesmi, & alvi profluvia ex biliosis, tenuibus, multis, crudis, & mordacibus: quibusdam vero etiam aquosis. [19] Multis autem & urinæ fluxiones cum dolore biliosæ, aquosæ, ramentosæ, purulentæ, cum stillicidio, non renales, [20] sed his alia pro aliis. [21] Vomitus pituitosi, biliosi, & ciborum crudorum rejectiones: [22] sudores. [23] Omnibus undiquaque multa humiditas. [24] Fiebant autem hæc multis erecte obambulantibus, non febrientibus: multis item febrientibus, de quibus paulo post scribetur. [25] In quibus autem omnia hæc præscripta apparebant cum do-

φθινώδεες. 26 " ἤδη ὦ φθινοπώ- 18 lore, tabidi fiebant. 26 Jam vero
ρος καὶ ὑπὸ χειμῶνα πυρετοὶ ' ξυνε- autumno & sub hyemem, febres
χέες, 27 καὶ τοῖσιν αὐτέων ὀλίγοι- continuæ, 27 & quibusdam ipso-
σι " καυσώδεες, ἡμερινοὶ, νυ- 19 rum paucis ardentes, diurnæ,
κτερινοὶ, " ἡμιτριταῖοι, ἀκρι- 20 nocturnæ, semitertianæ, ter-
βέες, τεταρταῖοι, πλανῆτες. 28 tianæ exactæ, quartanæ, erro-
" ἔκπυοι δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων 21 neæ. 28 Singulæ vero prædictæ
πυρετῶν πολλοῖσιν ἐγίνοντο. 29 οἱ febres multis fiebant. 29 At 'ar- 25
μὲν οὖν καῦσοι ἐλαχίστοισί τε dentes & pauciſſimis obortæ
ἐγίνοντο, καὶ ἧκιστα τῶν καμνόν- sunt, & ex ægrotis hi minimum
των ἔτοι ἐπόνησαν. 30 " ὅτε γὰρ 22 laboraverunt: 30 (neque enim
αἱμορραγίη, εἰ μὴ πάνυ σμι- sanguis erupit, nisi valde parum,
κρὴ καὶ ὀλίγοισιν, ὅτε οἱ πα- & paucis:) neque delirabant:
ραλληροι, τά τε ἄλλα πάντα εὐ- aliaque omnia tolerabilia erant.
φόρως. 31 κρίνετο δὲ τετάροισι 31 Judicabantur autem plurimis
πάνυ εὐτάκτως, τοῖσι[τε] πλεί- valde bono ordine, cum inter-
στοισι " ξυὼ τῆσι ἀμφιπαύσηισιν ἐν 23 mittentibus in septem ac decem
ἑπτὰ καὶ δέκα ' ἡμέρῃσιν. 32 " ὃ 24 diebus. 32 Neque mortuum ali-
δὲ ἀποθνήσκοντα ἄδηλα οἶδα τότε ἐν quem tunc in febre ardente no-
καύσῳ, ἀδὲ φρενιτικὰ τότε γινό- vi, neque phrenitim tunc cui-
μενα. 33 οἱ δὲ τριταῖοι, πλείους quam factam scio. 33 At vero 30
μὲν τῶν καύσων καὶ ἐπικινδυνότεροι, tertianæ ' plures quidem quam
" εὐτάκτως δὲ τούτοισι πᾶσιν ἀ- 25 ardentes febres erant ac gravio-
πὸ τῆς προσβολῆς τεσσαρεσκαιδεκάδες, res, verum ordinate in his om-
ἐν ἑπτὰ δὲ τελέως ἐκρίνοντο, ἐδὲ nibus, à prima accessione qua-
ὑπέστρεψεν ἐδενὶ τούτων. 34 οἱ δὲ τεταρταῖοι, tuor circuitus habebant, in se-
πολλοῖσι μὲν ἐξ ἀρχῆς " ἐν τά- 26 ptem autem perfecte judicaban-
ξει τεταρταίης ἤρξαντο, μακρὴ tur, neque illi horum reversæ
δὲ καὶ, ὡς εἰδήσῃ, ' τελέοισι καὶ sunt. 34 Quartanæ vero multis
ἔτι μακρότερα ξυνέπιπλεν. 35 quidem ab initio ex ordine quar-
ἀμφημερινοὶ δὲ, καὶ νυκτερινοὶ, καὶ πλανῆτες, πολλοῖσι tanæ cœperunt. Quibusdam au-
πολλοὶ καὶ πολὺν χρόνον παρέμενον, ὀρθοστάδην τε καὶ κα- tem non paucis, ex aliis febri-
τακλιμένοισι. 36 τοῖσι πλείστοισι bus ac morbis absessus ad quar-
τελέων ὑπὸ πληϊάδα καὶ μέχρι tanas fiebant: atque hos diu,
χειμῶνος οἱ πυρετοὶ παρέπονται. quemadmodum solent, & 'ad- 35
37 σπασμοὶ δὲ πολλοῖσι, μᾶλλον huc diutius tenebant. 35 Diurnæ
δὲ παιδίοισιν ἐξ ἀρχῆς. 38 καὶ vero quotidianæ, & nocturnæ,
ἐπύρεσσον, καὶ ἐπὶ πυρετοῖσιν ἐγί- & erroneæ multæ, multis &
νοντο σπασμοί. 39 χρήνια μὲν τοῖ- multo tempore permanebant, &
σι πλείστοισι τελέων, ἀβλαβέα erecte obambulantibus, & de-
δὲ, cumbentibus. 36 Plurimos ho-
rum sub pleiada, & usque ad
hyemem, febres consequebantur.
37 Multos convulsiones, magis
autem pueros ab initio: 38 &
febriebant, & in febribus con-
vulsiones fiebant: 39 & erant hæc
plerisque diuturna, verum in-
nocua,

σὲ, "ἐ μὴ τοῖσι κὴ ὃκ τ' ἄλλων 27
πάντων ὀλεθρίως ἔχωσιν. 40 ' οἱ δ' 28
ξυνεχέες μὲν τὸ ὅλον κὴ ὀδὲν ὑπο-
λείποντες, παροξυνόμενοι δ' πᾶσι
" τριταιοφυέα τρόπον, μίαν ὑπο- 29
κωφίζοντες κὴ μίαν παροξυνόμε-
νοι, πάντων βιαιότατοι τῶν τότε
γινομένων, κὴ μακρότατοι, κὴ μὴ
πόνων μεγίστων γινόμενοι. 41 πρη-
έως [γὰ] ἀρχόμενοι, τὸ ὅλον ἐπιδι-
δόντες αἰεὶ, κὴ παροξυνόμενοι ὃν
κρισίμοισι, κὴ ἀνάγοντες ἐπὶ τὸ
κάκιον, 42 σμικρὰ ἀφακωφίζον-
τες, κὴ ταχὺ πάλιν ἐξ ἐπιχέσι Θ
βιαιότερως παροξυνόμενοι, ὃν 30
κρισίμοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ' μα-
κρότατοι. 43 ῥίγεα δ' πᾶσι μὲν ἀτά-
κτως κὴ πεπλανημένως ἐγίνετο, ἐ-
λάχιστα δ' κὴ ἧκιστα τοιούτοισιν· ἀλλ'
ἐπὶ τ' ἄλλων πυρετῶν μείζω. 44
" ἱδρῶτες πολλοὶ, τοιούτοισι δ' ἐλά- 29
χιστοι κωφίζοντες ὀδὲν, ἀλλ' ὑπε-
ναντίον βλάπτοντες φέροντες. 45 ψύ-
ξις πολλὴ τοιούτοισιν ἀκρέων, κὴ
μόλις ἀναθερμαινόμενα. 46 " ὑ- 30
δὲ ὄρεξυπνοι τὸ ξυνόλον μάλιστα
δ' ἦσι, κὴ πάλιν κωματώδεες. 47
" κοιλίαι πᾶσι μὲν παραχώδεες κὴ 31
κακαὶ, πολὺ δ' τοιούτοισι κάκισται.
48 ὄρα δ' τοῖσι τελείοισι τελέων
δ' ἦ ' λεπτὰ κὴ ὠμὰ " κὴ ἄχροα, κὴ 32
μὴ χρόνον σμικρὸν πεπαινόμενα
κρισίμως, 49 ἦ " πάχος μὴ 33
ἔχοντα, " θολερὰ δ' κὴ ὀδὲν καθι- 34
στάμενα, ἐδ' ὑφιστάμενα, " ὀδὲ πε- 35
πεμένα, 50 " ἦ σμικρὰ κὴ κακὰ 36
κὴ ὠμὰ τὰ ὑφιστάμενα. 51 κάκιστα
δ' [οἷσι] τοῦτο πάντα. 52 " βῆχες 37
μὲν παρέπονθ τοῖσι πυρετοῖσι.
γράψαι δὲ οὐκ ἔχω βλάβην ἐπ'
ὠφελείην γινομένην ἢ βῆχες
τότε. 53 χρόνια μὲν οὖν κὴ δυσχε-
ρέα κὴ πάνυ ἀτάκτως κὴ πε-
πλανη-

nocua, nisi ' ad hæc, etiam ex 40
aliis omnibus pernicies adesset.
40 At continuæ quidem in totum,
& nihil intermittentes, exacer-
bescentes autem omnibus ad na-
turæ tertianæ modum, una die
sublevantes, & una exacerbe-
scentes, omnium quæ tunc fie-
bant violentissimæ erant, &
longissimæ, ac cum maximis
doloribus, 41 leniter auspican-
tes, & in totum semper auge-
scentes, & in judicatoriis diebus
exacerbescentes, & in pejus
' procedentes, 42 parum alle- 41
vantes, & statim rursus ex inter-
missione violentius exacerbe-
scentes, in judicatoriis plerun-
que diebus pejores evadentes. 43
Rigores vero omnibus quidem
inordinate & erroneo modo fie-
bant, parcissime autem & mini-
me his. Verum in aliis febribus
majores. 44 Sudores multi, his
minimi, nihil allevantes, sed
subcontrario modo damna infe-
rentes. 45 Frigiditas extremita-
tum his multa, & vix recalescens.
46 ' Neque somni in totum, ma- 50
xime vero hi etiam rursus sopo-
rosi. 47 Ventres autem omnibus
turbati & mali, hi autem longe
pessimi. 48 Urinæ vero plurimis
horum aut tenues, & crudæ, &
decolores, & post tempus parum
concoctæ judicatorio modo: 49
aut crassitudinem quidem haben-
tes, verum turbatæ, neque con-
sistentes, neque subsidentes,
neque concoctæ: 50 aut paucæ,
& crudæ, ac malæ, & subsiden-
tes. 51 Pessimæ ' autem hæ om- 51
nes. 52 Et tusses quidem ad febres
comitabantur. Verum non ha-
beo quod scribam, an detrimen-
tum aut utilitas tunc ex tussi
contigerit. 53 Diuturna igitur &
molesta, & valde inordinate ac

ωλωνημένως καὶ ἀκρίτως τὰ ὠλέ-
40 σια τετάρτη διελελεῖ' γινόμενα, καὶ
τοῖσι πάνυ ὀλεθρίως ἔχουσι, καὶ
τοῖσι μή. 54 εἰ γάρ τινας αὐτέων
λίποιεν σμικρὸν, ταχὺ πάλιν ὑπέστρεφον. 55 " ἔσι δὲ οἷσιν 38
ἔκλινον αὐτέων ὀλίγοισιν· οἷσι τὰ
βραχύτατα χρύσιος, ὡδὶ ὀγδοη-
κοστῷ ἔσπ. 56 καὶ τετάρτων σὺν οἷσι-
σιν ὑπέστρεφον, ὥστε καὶ χρόνια
τὰς ὠλέσιας αὐτέων ἐπὶ νοσέειν.
57 τοῖσι δὲ πλείστοισιν ἀκρίτως
ἐξέλιπον. 58 ὁμοίως δὲ τούτοι
ξυνέπιπτε τοῖσι περιγινομένοισι
καὶ τοῖσιν ἔ. 59 πολλῆς δὲ τινος
γινομένης "ἀκρισίης καὶ ποικίλης 39
45 ἐπὶ τῶν νουσημάτων, 60 ' καὶ μεγίστε μὲν σημείε καὶ κακίστε λοι-
πὸν παρεπομένε τοῖσι πλεί-
στοισιν, 61 ἀποστάσες εἶναι πάν-
των γινομένων, μάλιστα δὲ τετ-
τέων, οἷσι καὶ πάλαι ὀλεθρίως ἔχοι.
62 διψώδεες [δὲ] ἐ λίην ἀκαίρως ἦσαν ἐπὶ πυρεσσοῖσι τούτοισι. 63
γινομένων δ' χρόνων μακρῶν, καὶ
πόνων πολλῶν, καὶ κακῆς ξυλλή-
ξιος, ἐπὶ τελέοισιν " ἀποστάσιες 40
ἐγίνοντο, 64 ἢ μείζους, ὥστε ὑποφέρειν μὴ δυνασθαι, 65 ἢ μείους,
ὥστε μηδὲν ὠφελέειν, ἀλλὰ ταχὺ
παλινδρομέειν καὶ ξυνεπίεσθαι ἐπὶ
304 τὸ κάκιον. 66 ἦσαν δὲ τελέοισι ' τὰ
γινόμενα δυσεντερώδεα, καὶ τε-
νεσμοὶ, " καὶ λεπτερίαι, καὶ ῥοώ- 41
δεες· ἔσι δ' οἷσι καὶ ὕδρωπες. 67
" μετὰ τούτων καὶ ἄνευ τούτων ἄσημα. 42
68 "ὅ, τι δὲ προσγινόμενον τούτων 43
βιαίως, ταχὺ ξυνῆρε, ἢ πάλιν
ἐπὶ τὸ μηδὲν ὠφελέειν. 69 ἐξανθήμασι μικροῖσι, " καὶ οὐκ ἀξίως τῆς 44
παρεούσης τῶν νουσημάτων, καὶ ταχὺ
πάλιν ἀφανιζόμενα. 70 "ἢ παρὰ 45
τὰ ὦτα οἰδήματα μαλυόμενα καὶ
ὀδὲν

erroneo more, & citra judicationem, plurima horum perseverabant, tum his qui pernicioſe habebant, tum his qui non. 54 Si enim aliquos ipſorum paulum relinquerent, ſtatim rurſus revertebantur. 55 ' Quibuſdam vero paucis ipſorum judicabantur, quibus breviſſime adeſſent, circa octoageſimam diem: 56 & horum aliquibus reverſa ſunt, ut plurimi ipſorum per hyemem adhuc ægrotarint. 57 Plurimis autem citra judicationem defecerunt. 58 Hæc vero pariter acciderunt, & his qui ſuperſtites manſerunt, & qui non. 59 Quum autem multa & varia fieret judicationis impeditio ex morbis, 60 maximum etiam ac peſſimum ſignum ' perpetuo comitabatur, 61 quod plerique omnes cibos faſtidirent, & ex his maxime hi, quibus etiam alia exitialia erant. 62 Siticuloſi vero non adeo intempeſtive in his febribus erant. 63 Quum vero tempus produceretur, & dolores eſſent multi, ac colliquatio mala, his abſceſſus ſuccedebant, 64 aut majores quam ut ferre poſſent, 65 aut minores quam ut quicquam prodeſſent: ſed ſtatim recurrerent & ad pejus conrgerent. 66 Erant antem ' quæ his fiebant hæc: dyſenteriæ, teneſmi, lienteriæ, & alvi profluvia: quibuſdam etiam hydropes, 67 partim cum his, & partim abſque his. 68 Quicquid autem ex his violenter accedebat, ſtatim vires dejiciebat: aut rurſus nihil proderat. 69 Papulæ parvæ, & non pro dignitate rationis excretiones morborum, & ſtatim rurſus evaneſcentes. 70 Aut juxta aures tumores, qui non ſolvebantur, & nullam de

ſe

ὑδὲν ἀποσημαίνοντα. 71 ἔστι δ' οἷσιν ἐς ἄρθρα, μάλιστα δ' ἰσχίον· 72 ὀλίγοισι κρισίμως ἀπολιπόντα, καὶ παχὺ πάλιν ἐπικαθιδρύμενα ἐπὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἕξιν.

73 Ἐθνήσκον δὲ καὶ παίδων μὲν, 74 πλεῖστον δὲ καὶ τελέων παιδία, ὅσα ἀπαγάλακτα ἤδη, καὶ πρεσβύτερα ὀκταετέα καὶ δεκαετέα, καὶ ὅσα πρὸ ἥβης. 75 ἐγίνετο δὲ τούτοισι ταῦτα οὐκ ἄνευ τῶν προτέρων γεγραμμένων, τὰ δὲ πρῶτα πολλοῖσιν ἄνευ τελέων. 76 μοῦνον δὲ κρηστὸν καὶ μέγιστον τῶν γινομένων σημείων, [ὃ] καὶ πλείστους ἐρρύσατο τῶν ὄντων ἐπὶ τοῖσι μεγίστοισι κινδυνώδεσιν, οἷσιν ἐπὶ τὸ φραγμοειδῶδες ἐτράπετο, καὶ ἐς τοῦτο ἀποστάσιες ἐγίνοντο. 77 ξυνέπιπτε δὲ καὶ οὐ τοῖσι πλείστοισι τὸ φραγμοειδῶδες τῆσιν ἡλικίῃσι ταύτῃσι γίνεσθαι μάλιστα. 78 ἐγίνετο δὲ καὶ τῶν ἄλλων πολλοῖσιν ὀρθοστάδην, καὶ ἐπὶ τῶν νουσημάτων. 79 παχὺ δὲ καὶ μελάνη τις ἡ μεταβολὴ τούτοισι πάντων ἐγίνετο. 80 κοιλίαι τε γὰρ, εἰ καὶ τύχοιεν ἐφυγραινόμεναι, κατηθέα τρόπον παχὺ ξυνίσταντο, 81 ἐδώδιμά τε πᾶσιν ἡδέως εἶχον, 82 οἵ τε πυρετοὶ πρηέες μὲν τοῦτο. 83 χρόνια δὲ τοῦτοισι τὰ περὶ τὸν φραγμὸν καὶ ἐπίπονα λίαν. 84 ἕλκεα δὲ τελέοισιν εἴη πολλὰ, παχέα, καὶ ποικίλα, καὶ ἐρυθρὰ μιξόπυα μετ' ὀδυνέων. 85 ἀπεμύνθησαν δὲ πάντες ἔτι, καὶ ὀδένα τελέων οἶδα ἀποθανόντα.

86 Ὅκόσοι δὲ ἀκινδύνως, πεπαυμένης τῆς ἀπορίης πάντες πάντῃσιν ἐπικαίρως, καὶ καλῶς [τε] καὶ κρισίμως ἀποστάσιες, ὁκοπότερα 87 πεπασμοὶ ταχύτητα κρίσιος δὲ ἀσφαλείην ἐς ὑγείην σημαίνουσιν. 88 ὠμὰ δὲ καὶ ἄπεπτα, καὶ ἐς κακὰς ἀπο-

se significationem præbebant. 75 71 Quibusdam in articulos, maxime vero in coxendicem, 72 paucis judicatorio modo cessantes, & statim rursus ad habitum ab initio invalescentes.

73 Moriebantur autem ex omnibus, 74 & plurimi ex his pueri jam ablactati, & majores natu, octennes ac decennes, & nondum puberes. 75 Fiebant autem hæc his, non sine prius scriptis. Priora vero multis sine his. 76 Solum vero bonum & maximum inter ea quæ fiebant signum, 80 & quod plurimos in maximis periculis constitutos liberavit, quibus ad urinæ stillicidium convertebantur, & ad hoc abscessus fiebant. 77 Accidit autem plerisque urinæ stillicidium, maxime his ætatibus. 78 Fiebat & aliis multis, tum erecte obambulantibus, tum in morbis. 79 Statim vero etiam magna quædam mutatio omnium, his fiebat. 80 Alvi enim etiamsi humectæ essent, maligno modo mox sistebantur, 81 ciboque 83 omnes libenter sumebant. 82 Et febres postea mites erant. 83 Verum urinæ stillicidium his diuturnum & laboriosum erat. 84 Urinæ vero his erant multæ: crassæ, variæ, rubræ, purulentæ cum dolore. 85 Atque hi omnes superstites manserunt, & nullum ex his mortuum novi.

86 Quæcunque vero non periculose fiunt, concoctiones excrementorum omnes undiquaque tempestivas aut bonas, & judicatorios abscessus, 90 considerare oportet. 87 Concoctiones, celeritatem judicationis, & securitatem sanitatis significant. 88 Cruda vero & inconcocta, & in malos abscessus con-

ἀποστάσιας ' τὰ ἐπόμβια, ἀκρισίας, ἢ πόνους, ἢ χρόνους, ἢ θανάτους, ἢ τὰ αὐτῶν ὑποτροφάς. 89 ὃ, τι δὴ τελέων ἔσται μάλιστα, σκεπτέον ἐξ ἄλλων. 90 λέγειν τὰ παρεόντα, προγινώσκειν τὰ παρεόντα, προλέγειν τὰ ἐσόμβια. 91 μελετᾶν ταῦτα. 92 " ἀσκεῖν περὶ τὰ νοήματα δύο· ὠφελεῖν ἢ μὴ βλάπτειν. 93 " ἡ τέχνη ἐξ τριῶν· τὸ νόσημα, ὁ νοσέων, καὶ ὁ ἰητρός. 94 ὁ ἰητρὸς, ὑπηρέτης τῆς τέχνης. 95 ὑπεναντιοῦσθαι [δὲ] τῷ νοσήματι τὸν νοσεῦντα μὴ δεῖ ἰητρὸν χρή. 96 τὰ περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον ἀλγήματα " ἐς βάρεα μετ' ὀδυνῶν, ἄνευ πυρετῶν καὶ σὺν πυρετοῖσι, φρενιτικοῖσι μὲν ἀπαυμοί, " ἐπὶν ἐώδεα ἐμέωσι, 97 καὶ ἔνιοι παραχρῆμα διαφθείρονται τότων. 98 ἐν καύσοις δὲ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πυρετοῖσιν, οἷσι μὲν τραχήλου πόνος, καὶ κροτάφων βάρος, " καὶ σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας, ἢ " καὶ ὑποχονδρίου ξυῶσις μετ' ὀδυνῶν γίνεται, τελέοισιν αἱμορραγίαι ἐξ ῥινῶν. 99 οἷσι δὲ βάρεα μὲν ὅλης τῆς κεφαλῆς, " καρδιωγμοὶ δὲ καὶ " καὶ ἀσώδεες εἰσὶν, ἐπαινεμέσεσι χολώδεα καὶ φλεγματώδεα. 100 τὸ πολὺ δὲ παιδίοισιν. ἐν ' τελέοισι δὲ οἱ σπασμοὶ μάλιστα. 101 γυναιξὶ δὲ καὶ τοῦτο καὶ ἀπὸ ὑστερέων πόνοι. 102 πρεσβυτέροισι δὲ καὶ ὅσοισιν ἤδη τὸ θερμὸν κρεσσόνεται, " παραπληκτικοὶ, ἢ μανικοὶ, ἢ φρενήρεις ὀφθαλμῶν.

103 Καῦσις τρίτη. ἐν Θάσῳ, περὶ ἀρκτέρου ὀλίγον καὶ ἐπ' ἀρκτέρῳ, ὕδατα πολλὰ [καὶ] μεγάλα ἐν βορείοισι. 104 περὶ δὲ ἰσημερίην καὶ μέχρι πλειάδος, " νότια ὕσματα ὀλίγα, χειμὼν βαρὺς, αὐχμοὶ, ψυχραὶ πνοιαὶ, ' μεγάλαι χιόνες.

versa, aut judicationis sublationem, aut dolores, aut diuturnitatem, aut mortem, aut eorundem recidivas. 89 Quod vero ex his potissimum futurum sit, ex aliis considerandum est. 90 Præterita dicito, præsentia cognoscito, futura prædicito. 91 Hæc tractato. 92 Exerceto ' circa 95 morbos duo, ut juves, aut non noceas. 93 Ars ex tribus constat, morbo, ægroto, & medico 94 artis ministro. 95 Ægrotum cum medico adversari morbo oportet. 96 Capitis & colli dolores ac gravitates cum dolore, cum febribus, & sine febribus, phreniticis quidem convulsiones. Sed & virosa vomunt, 67 & quidam ex his subito moriuntur. 98 In ardentibus autem & aliis febribus, quibus colli dolor, & temporum ' gravitas, & caligo ver- 100 tiginosa circa oculos, aut etiam præcordiorum distentio, non cum dolore fit, his sanguis per nares erumpit. 99 Quibus autem gravitates quidem totius capitis, oris autem ventriculi morsus adsunt, & nauseabundi sunt, hi bilioſa & pituitosa vomunt. 100 Plerunque vero pueris in talibus afflictionibus convulsiones fiunt. 101 Mulieribus autem tum eadem, tum ab uteris dolores. 102 Senioribus ' autem & quibus 105 jam calor superatur, paraplegiæ vocatæ, leves siderationes, aut insaniæ, aut oculorum privationes.

103 Constitutio temporis ter- 111 tia. In Thaso paulo ante arcturum, & sub arcturo, aquæ multæ, magnæ, in aquiloniis. 104 Circa æquinoctium autem & usque ad pleiada, austrinæ pluviæ paucæ: hyems aquilonia: siccitates, frigidi venti, magnæ nives.

νές. 105 περὶ ἰσημερίαν μὲν χειμῶ- 3
νες μέγιστοι. 106 ἦρ βόρεοι, αὐ-
χμοὶ, ὕσματα ὀλίγα, ψυχρά.
107 περὶ τροπὰς θερειὰς, ὕδατα ὀλίγα, μεγάλα ψύχεα,
μέχρι κυνός. 108 μετὰ δὲ κύνα, 4
μέχρις ἀρκτούρου, ἄρρωδα θερμὰ,
καύματα μεγάλα, ἐκ δὲ πνεύσεως
γωγῆς, ἀλλὰ συνεχέα καὶ βίαια,
ὕδωρ οὐκ ἐλλείπει, ἐτησίαι ἐπνευ-
σαν. 109 περὶ [δ'] ἀρκτοῦρον, ὕσματα νότια, μέχρις ἰσημερίης. 5

110 ἐν τῇ καταστάσι ταύτῃ, καὶ χειμῶνα μὲν ἤρξαντο πλάζειν, καὶ πολλοῖσι ἐγένοντο, 40
καὶ τινες αὐτέων ἔθνησκον ἀφ' ὑγιέων. 111 καὶ γὰρ ἄλγος τὸ νόσημα ἐπίδημον ἦν, τἄλλα διέλεγον ἄνοσοι. 112 περὶ δὲ ἦρα ἤρξαντο καῦσοι, καὶ διέλεγον μέχρις ἰσημερίης καὶ πρὸς τὸ θέρος. 113 ὅσοι μὲν οὖν, ἦρος καὶ θέρεος ἀρξαμένου, αὐτίκα νοσέειν ἤρξαντο, οἱ πλεῖστοι διεσώζοντο, ὀλίγοι δὲ τινες ἔθνησκον. 114 ἤδη δὲ, φθινοπώρου καὶ τοῦ ὑσμάτων γενομένων, φαναὶ ἦσαν, καὶ πλείους ἀπώλλυντο.

115 Ἦν δὲ τὰ παρακαύματα τῶν 45
καύσων, οἷσι μὲν καλῶς καὶ ἀφθόνως ἐκ ῥινῶν αἱμορραγήσῃ, ἀφ' τούτου μάλιστα σώζεσθαι. 116 καὶ ἐδένα οἶδα, εἰ καλῶς αἱμορραγήσειεν, ἐν τῇ καταστάσι ταύτῃ ἀποθανόντα. 117 Φιλίσκῳ γὰρ καὶ Ἐπαμείνωνι καὶ Σιλήνῳ τεταρταίῳ καὶ πεμπταίῳ ἐκ ῥινῶν ἔσταξεν, καὶ ἀπέθανον. 118 οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν νοσεόντων περὶ κρίσιν ἐπέρριγεον, καὶ μάλιστα οἷσι μὴ αἱμορραγήσειε. 119 ἐπερρίγησε δὲ καὶ ἵδρωσε. 120 ἔστι δ' οἷσιν ἄλλοισι

nives. 105 Circa æquinoctium hyemes maximæ. 106 Ver aquilonium, ficcitates, pluviæ paucæ frigidæ. 107 Circa ſolſtitium æſtivum aquæ paucæ, magna 5
frigora uſque ad canem. 108 Poſt canem uſque ad arcturum, æſtas calida, æſtus magni, non ex acceſſione augeſcentes, ſed continui ac violenti: aqua non elapſa eſt: eteſiæ ſpirarunt. 109 Circa arcturum pluviæ auſtrinæ uſque ad æquinoctium.

110 In hac autem conſtitutione, per hyemem quidem inceperunt reſolutiones ex ſideratione, & multos invaſerunt: & quidam ex ipſis ſubito moriebantur. 111 (Nam hic morbus 10
ſatis popularis erat.) Cætera incolumes degebant. 112 Ante vér autem cœperunt febres ardentes, & uſque ad æquinoctium, & ad æſtatem durabant. 113 Quicunque igitur vere & æſtate ineunte ſtatim ægrotare cœperunt, plurimi ſervabantur: pauci vero quidam moriebantur. 114 In autumno jam & quum pluviæ fierent, lethales erant, & plures peribant.

115 Erant autem febrium ardentium affectiones. Quibus 15
quidem bene ac large ſanguis per nares erupit, per hoc maxime ſervabantur: 116 & nullum novi qui in hac conſtitutione mortuus eſſet, ſi recte ipſi ſanguis profluxiſſet. 117 In Philiſco enim & Epaminone ac Sileno, quarta ac quinta die parum de naribus ſtillavit, & moriebantur. 118 Plerique igitur ægroti circa judicationem rigebant, maxime hi quibus ſanguis non erupiſſet. 119 Iidem vero etiam poſtea 20
inſuper riguerunt, & exſudarunt. 120 Quibuſdam morbus re-

ἴκλειροι ἐκλαμόισι. 121 ἀλλὰ τούτοισιν ἡ κῆ κύσιν κάθαρσις, ἢ κοιλίη ' σκληραχθεῖσα " ὠφέλησεν, ἢ δυσεντερικὸν αἱμορραγίη. 122 οἷον Ἡρακλείδης, ὃς κατέκειτο παρὰ Ἀριστοκύδη. καί τοι τούτῳ κὴ ἐκ ῥινῶν αἱμορράγησε, καὶ ἡ κοιλίη ἐπαράχθη, κὴ τὰ κῆ κύσιν ἐκαθήρατο. ὀκτωκαιδεκάτῃ [δὲ] ἐκρίθη. 123 ἦν οἷον ὁ Φανηγόρεω οἰκέτης, ὃν ἐδόκει τελέων ἐγγύεσθαι, [καὶ] ἀπέθανεν. 124 " αἱμορραγίαι δὲ τοῖσι πλείοισι, μάλιστα δὲ μειρακίοισι κὴ ἀκμάζουσι. 125 κὴ ἔθνησκον τὰ πλεῖστοι τοιούτων, ' οἷσι μὴ αἱμορραγήσαι ἐγγύετο. 126 πρεσβυτέροισι δὲ ἐς ἰκλέρους, ἢ κοιλίαι παραχώδεες ἢ δυσεντερώδεες· οἷον Βίωνι, τῷ " παρὰ Σιληνῷ κατακειμένῳ. 127 " ἐπεδήμησαν δὲ καὶ δυσεντερίαι κατὰ ἔτεα πολλαί. 128 καὶ ' τῶν ἀγνοσζόντων οἷσιν αἱ αἱμορραγίαι ἐγγύοντο, ἐς δυσεντερώδεα ἐτελεύτησαν· οἷον τοῦ Ἐράτωνος τῷ παιδὶ καὶ Μύλωνι. 129 [οἱ] πολλῆς αἱμορραγίης γενομένης, " ἐς δυσεντερώδεα κοιλώσιν ἀφικέατο. 130 " πολλοῖς μὲν οὖν μᾶλλον ὁ χυμὸς ἔτο " ἐπεπόλασεν, ἐπεὶ καὶ οἵσι ' ἀδὲ κρίσιν οὐκ ἠμορράγησεν, ἀλλὰ παρὰ τὰ ὦτα ἐπανεστάλη ἐφανίδη. 131 τούτων δὲ ἀφανισθέντων, βάρος παρὰ τὸν κενεῶνα τὸν ἀριστερὸν, καὶ ἐς ἄκρον ἰσχίον. 132 " ἀλγήμασι δὲ μετὰ κρίσιν γενομένοις, καὶ ἔδωκε λεπτῶν διεξιόντων, " αἱμορραγέειν σμικρά. 133 ἀδὲ δὲ εἰκοστῇ τελέστῃ ἐγγύοντο ἐς αἱμορραγίην ἀποστάσιες Ἀντιφῶνι τῷ Κριτοβούλου, ἐπεπαύσατο [δὲ] καὶ ἐκρί-

gius accidit ſexta die. 121 Verum his purgatio per veſicam, aut alvus exturbata profuit, aut larga ſanguinis eruptio. 122 Velut Heraclides qui decumbebat apud Ariſtocydem: nam huic & ex naribus ſanguis erupit, & alvus turbata eſt, & per veſicam purgatus eſt. Vigeſima die judicatus eſt: 123 non velut Phanagoræ ſervus, cui nihil ' tale factum eſt, & mortuus eſt. 124 Sanguis autem plurimis erupit, maxime adoleſcentibus & in vigore conſtitutis: 125 & talium plerique perierunt, quibus ſanguis non erupit. 126 Senioribus vero ad morbum regium res devenit: aut alvi ipſis turbatæ ſunt, aut dyſenterici facti ſunt. Velut Bioni apud Silenum decumbenti contigit. 127 Populariter graſſabantur etiam dyſenteriæ per æſtatem: 128 & quibuſdam qui ægrotarunt, ' quibuſque etiam ſanguis erupit, ad dyſenteriam tranſitus factus eſt: velut Eratonis filio & Mylo, 129 qui multa ſanguinis eruptione facta, in dyſentericum ſtatum delapſi ſuperſtites manſerunt. 130 Multis igitur maxime hic humor redundavit. Nam & quibuſdam circa judicationem ſanguis non erupit, ſed tubercula juxta aures excitata evanuerunt. 131 Quæ ubi evaniſſent, juxta ſiniſtri lateris ' mollitudinem, & ad ſummam coxam gravitas fuit. 132 Quum autem dolores poſt judicationem fierent, & urinæ tenues prodiiſſent, parum ſanguinis profundere cœperunt. 133 Verum circa quartam & vigeſimam, abſceſſus ad ſanguinis eruptionem fiebant Antiphonti Critobuli filio, quæ ſedata eſt, & perfecte judi-

catus

ἐκρίθη τελέως ὠδὲ πεσσαρακοστήν.

134 Γυναῖκες ᾗ σύνοσιζαν μὲν πολλαί, ἐλάσσυς δὲ ἢ ἄνδρες, καὶ " ἔθνησκον ἤοσυς. 135 ἐδυσέκεον δὲ ὠλέεσκε, καὶ κὴ τὲς τόκυς ἐπεμόσεον. 136 καὶ ἔθνησκον αὖτυ μάλιστα· οἷον Τελεβόλυ θυγάτης [ἡ] ἀπέθανεν " ἑκταίη τόκυ. 137 τῆσι μὲν οὖν ὠλέεσκεν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι γυναικεῖα ἐπεφαίνετο. 138 ἔστι δὲ ἧσιν ἐκ ῥινῶν ἡμορράγησε· καὶ παρθένοισι πολλῆσι τότε πρῶτον ἐγίνετο, " καὶ τὰ γυναικεῖά σφιν ἐπεφαίνετο. 139 οἷον τῇ " Δαΐφαντος θυγατρὶ παρθένῳ ἐπεφάνη τότε πρῶτον καὶ ἐκ ῥινῶν λαῦρον ἐρρύη. 140 καὶ ἀδελφείλιν οἶδα ' ἀποθανοῦσαν, ἥτις τέτρωτο καλῶς ἐγκύοιο. 141 ἥτις δὲ " ξυνεκύρησεν " ἐν γαστρὶ ἐχούσῃσι νοσῆσαι, πᾶσαι " ἀπέφθορον, ὡς καὶ ἐγὼ οἶδα. 142 ἔρρει δὲ τοῖσι ὠλεσσοῖσιν οὖρα μὲν, λεπτὰ ᾗ καὶ ὑποστάσιας ὀλίγας ἔχοντα, διακεχωρήμασι λεπτοῖσι καὶ χολώδεσι. 143 πολλοῖσι ᾗ τὰ ἄλλως κεκενεμμένων " ἐς δυσεντερίας ἐτελεύτα· οἷον Ξενοφάνει καὶ Κριτίαι. 144 " ἔρρει ὑδατώδεα πολλὰ, καθαρὰ καὶ λεπτὰ, καὶ μὴ κρίσιν, " καὶ ὑποστάσιος πολλῆς γινομένης, καὶ τὰ ἄλλα καλῶς κεκενεμμένα, ἀναμνήσομεν " οἷσιν ἐγίνετο· Βίωνι, ὃς κατέκειτο παρὰ Σιληνῷ, Κρατίῃ τῇ παρὰ Ξενοφάνεϊ, Ἀρέτωνος παιδὶ, Μνησιστράτου γυναικί. 145 " μετὰ ᾗ τοῦτο δυσεντερικώδεες ἐγίνοντο πάντες. 146 " ἦ ἔστι, ὅτι ἔρρησαν ὑδατώδεα; σκεπτέον.

147 Περὶ δὲ δεκάτερον ἐνδεκαταίοισι πολλοῖσιν ἐκρίνετο. 148 καὶ τελέοισιν " ἐκ οὐ κὴ λόγον γινομένων ὑποστροφὴ ὑπέμενον.

149 ἦσαν

catus est circa quadragesimam.

134 Mulieres porro multæ quidem ægrotarunt, pauciores autem quam viri: ' & pauciores etiam mortuæ sunt. 135 Plurimæ vero graviter ex partu laborarunt, & post partus insuper ægrotarunt, 136 & hæ maxime perierunt: velut Telebuli filia, quæ sexta à partu die mortua est. 137 Plurimis itaque in febribus menses apparebant. 138 Quibusdam vero ex naribus sanguis erupit: & virginibus multis id primum factum est. Quibusdam & ex naribus sanguis, & menses proruperunt: 139 velut ' Dæmarsei filiæ virgini apparuerunt tunc primum, & sanguis largus è naribus fluxit. 140 Neque ullam mortuam novi, ex his quibus aliquid probe factum esset. 141 Quibus autem prægnantibus contigit ægrotare, omnes fœtus perdiderunt, quas ego novi. 142 Urinæ vero plurimis boni quidem coloris, verum tenues & subsidentias modicas habentes, ex recrementis tenuibus ac biliosis. 143 Multis autem aliis judicatis ' ad dysenterias res devenit: velut Xenophani & Critiæ. 144 Urinæ aquosæ, multæ, puræ, tenues post judicationem, & subsidentia bona facta, & aliis probe judicatis. Mentionem faciam eorum quibus factæ sunt: Bioni qui apud Silenum decumbebat: Cratiæ quæ apud Xenophanem: Aretonis filiæ uxori Mnesistrati. 145 Postea vero omnes hi dysenterici facti sunt. 146 Num quod urinas minxerunt aquosas, considerandum ' est? 147 Circa arcturum autem multis undecima die judicatio facta est, 148 & bis recidivæ non pro ratione factæ reversæ sunt.

 149 Erant

149 ἦσαν ὃ κωμαλώδεες περὶ τὸν χρόνον τοῦτον· πλέω ὃ παιδία· καὶ ἔθνησκον ἥκιστα ὅτοι πάντων. 150 περὶ δ' ἰσημερίαν καὶ μέχρι Πληϊάδος καὶ ὑπὸ χειμῶνα παρέπονθε μᾶλλον οἱ καῦσοι. 151 ἀτὰρ καὶ φρενιτικοὶ πλεῖστοι τότε ἐγίνοντο· καὶ ἔθνησκον τούτων οἱ πλείστοι. ἐγένοντο δ' καὶ κατὰ ἦρα ὀλίγοι. 152 τοῖσι μὲν οὖν καυσώδεσιν ἀρχομένοισιν ἐπεσήμαινεν, οἷσι τὰ ὀλέθρια ξυνέπιπτεν. 153 αὐτίκα γὰρ ἀρχομένοισι πυρετὸς ὀξὺς, ἐπερρίγεν σμικρὰ, ἀγρυπνοι, δι-ψώδεες, ἀδήμονες, 154 ἀσώδεες· σμικρὰ ἐφίδρων περὶ τὸ μέτωπον καὶ κληῖδας, ἀδεὲς δ' ὅλως· 155 πολλὰ παρέλεγον, φόβοι, δυσθυμίαι. 156 ἄκρεα ὑπόψυχρα, πόδες ἄκροι, μάλιστα δ' καὶ τὰ περὶ χεῖρας. 157 οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίῃσι. 158 τοῖσι δὲ πλείστοισι τεταρταίοισιν οἱ πόνοι μέγιστοι, καὶ ἱδρὼς ἐπὶ πλεῖστον ὑπόψυχρος, 159 καὶ ἄκρεα οὐκ ἔτι ἐθερμαίνοντο, ἀλλ' ἦσαν πελιδνὰ καὶ ψυχρά. 160 αἷμα τούτοις μέλαινα, ὀλίγα, λεπτὰ, καὶ κοιλίαι ἐφίσταντο, 161 καὶ οὐδ' ἐδίψων ἐπὶ τούτοις, οὐδ' ἠμορράγησαν ἐκ ῥινῶν, οὐδέ πῃ τῶν ξυμπιπτόντων, ἀλλὰ σμικρὰ ἔσταξεν, 162 οὐδὲ ἐς ὑποστροφὴν οὐδενὶ τούτων ἦλθεν, ἀλλ' ἐκλείποι ἀπέθνησκον ξυὺ ἱδρῶτι. 163 τοῖσι δὲ φρενιτικοῖσι ξυνέπιπτε μὲν οὐ τὰ ὑποκείμενα πάντα, ἐκρίνετο δὲ τούτοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεκαταίοισιν· ἔστι δ' οἷσι καὶ εἰκοσταίοισιν. 164 οἷσιν οὖν οὐ λύσις ἐξ ἀρχῆς ἡ φρενῖτις ἤρξατο, ἀλλὰ περὶ τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέρην, μετρίως ἔχουσιν ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ περὶ τὸ εὐθὺ μέτωπον· ἐς ὀξύτητα δὲ τὸ νόσημα μετέπεσε.

165 Πληθὼ μὲν οὖν τῶν νοσημά-

149 Erant autem soporosi circa tempus hoc, plures autem pueri: & hi omnium minime moriebantur. 150 At vero circa æquinoctium, & usque ad pleiada, & sub hyemem, comitabantur quidem febres ardentes. 151 Sed & phrenitici plurimi tunc fiebant: (& plerique horum moriebantur) fiebant autem & per æstatem pauci. 152 Quum igitur febres ardentes inciperent, significationem de se præbebant, quibus pernicies immineret. 153 Statim enim ab initio febris acuta, parum insuper rigebant, vigiles erant, sticuloſi, anxii, 154 parum exudantes circa frontem & claviculas, nullus per totum: 155 multum delirabant: tumores, tristitiæ, 165 extremitates subfrigidæ, pedes summi, & maxime manuum summæ partes. 157 Exacerbationes in diebus paribus. 158 Plurimis autem quarta die dolores maximi, & sudores plerunque subfrigidi, 159 & extremitates non amplius recalescentes, sed lividæ, subfrigidæ: & neque sitiebant. 160 Ad hæc urinæ his nigræ, paucæ, tenues, & alvi sistebantur: 161 neque sanguis è naribus erupit ulli ex his quibus hæc accidissent, sed parum stillavit. 162 Neque ad recidivam ulli horum res devenit. Sed sexta die mortui sunt cum sudore. 163 Phreniticis autem acciderunt præscripta non omnia. Judicabantur autem his plerunque die undecima, quibusdam vigesima. 164 Quibus non statim ab initio phrenitis cœpit circa tertiam aut quartam diem, sed moderate habebant primo tempore, his circa septimam morbus ad acumen transiit. 165 Magna itaque

erat

σημάτων ἐγίνετο. [166] ἐκ δὲ τῶν κα-
μνόντων ἀπέθνησκον μάλιστα μέ-
γιστοι," νέοι, ἀκμάζοντες, λεῖοι, 48
[45] λαμπροεῦλες," ἰσχυροί, μελα- 49
νότριχες," μελανόφθαλμοι," ἡσυχῆ 50
καὶ ἐπὶ τὸ ῥάθυμον βεβιωκότες," ὑ- 51
ψόφωνοι," ἰσχνόφωνοι," τραχύφω- 52
νοι, τραυλοὶ," ὀργίλοι. [167] γυναῖ- 53
κες δὲ πλείστῃ" ἐκ τελέου δ' εἴδεος 54
ἀπέθνησκον. [168] ἐν δὲ τῇ καταστάσι 55
ταύτῃ ἐπὶ σημείων μάλιστα τεσ- 56
σάρων διασώζονται. [169] " εἶσι γὰρ ἢ 57
ἁλὸς ῥινῶν καλῶς αἱμορραγήσαι, ἢ
κατὰ κύστιν ἔρρει πολλὰ καὶ πολλῶ
ὑποστάσιν καὶ καλῶ ἔχοντα ἔλθοι,
ἢ κατὰ κοιλίαν παραχώρεα χολώδεα
ἐπικαίρως, ἢ δυσεντερικὰ" γένοι- 58
[306] το. [170] ' πολλοῖσι δὲ ξυνέπιπτε μὴ
ἐφ' ἑνὸς κρίνεσθαι τὰ ὑπογεγραμ-
μένων σημείων, ἀλλὰ " διὰ πάντων 59
ἁλὸς πάντων τοῖσι πλείστοισι, καὶ
δοκέειν μὲν ἔχειν ὁκληρῶς. [171]
διασώζοντο δὲ πάντες, εἴσι ταῦ-
τα ξυνέπιπτε. [172] " γυναιξὶ δὲ 60
καὶ παρθένοισι ξυνέπιπτε μὲν καὶ
τὰ ὑπογεγραμμένα σημεῖα πάν-
τα. [173] ἦσι δὲ ἢ τούτων τι καλῶς
γένοιτο, ἢ τὰ γυναικεῖα διαφα-
[5] νῶς ἐπιφανείη, ἁλὸς ' τελέων
ἐσώζοντο, καὶ ἔκρινε. [174] καὶ ἐδε-
μίαν οἶδα ἀπολυμένην, ἦσι τού-
των τι καλῶς γένοιτο. [175] Φίλωνος
γὰρ τῇ θυγατρὶ ἐκ ῥινῶν λαῦρον
ἐρρύη, ἑβδόμῃ δ' ἔσαι ἐδείπνησεν
ἀκεραιοτέρως, [καὶ] ἀπέθανεν.

[176] Οἷσιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσι,
μᾶλλον καυσώδεσιν, " ἀκέσια 61
δάκρυα ῥεῖν δοκέουσι, τελέοισιν
ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγίην προσδέ-
χεσθαι, [177] ἢν μὴ καὶ τἆλλα ὀλε-
θρίως ἔχωσιν." ἐπὶ τοῖσί γε φλαύ- 62
ρως ἔχουσιν οὐκ αἱμορραγίην, ἀλ-
λὰ θάνατον σημαίνει. [178] " τὰ παρὰ 63
τὰ

erat morborum multitudo. [160]
Ex ægris autem maxime morie-
bantur adoleſcentes, juvenes, 48
in vigore ' ætatis conſtituti, le- 75
ves, ſubalbicante cute, rectos 49
itemque nigros capillos haben- 50
tes, & oculos nigros, & qui in 51
quiete & ocio vixerant, & alta 52
voce, aut gracili, aut aſpera 53
præditi, balbi, iracundi: [167] 54
& mulieres plurimæ ex hac ſpe- 55
cie moriebantur. [168] At in hac 56
conſtitutione ex quatuor ſignis 57
maxime ſervabantur: [169] Quibus
videlicet ſanguis è naribus probe
erupiſſet: aut urinæ multæ, & 80
multam ' ſubſidentiam habentes
per veſicam prodiiſſent: aut per 58
ventrem turbata, biliosa tem-
peſtive proceſſiſſent: aut qui
dyſenterici facti eſſent. [170] Ac-
ciditque multis ut non ex uno 59
præſcriptorum ſignorum judica-
rentur, ſed per omnia percurre-
rent: & gravius quidem habere
videbantur, [171] conſervabantur
autem omnes, quibus hæc acci- 60
diſſent. [172] Mulieribus autem &
virginibus accidebant item præ-
ſcripta ſigna ' omnia. [173] Qui- 85
bus autem vel horum quippiam
bene accideret, aut menſes large
apparerent, per hæc ſervabantur
ac judicabantur: [174] neque ul-
lam interiiſſe novi, cui ex his
aliquid accidiſſet. [175] Philonis
enim filiæ ſanguis ex naribus lar-
ge fluebat: ſeptima autem die
intempeſtivius cœnavit & mor-
tua eſt. [176] Quibus in febribus
acutis, magis ardentibus, la-
chrymæ invitæ defluunt, his
ſanguinis à naribus eruptionem
' expectare oportet, [177] ſi etiam 90
alia pernicioſe non habeant. Nam
his qui male habent, non ſan-
guinis eruptionem, ſed mortem
ſignificant. [178] Tubercula juxta
aures

τὰ ὦπα ἐν πυρετοῖσιν ' ἐπαιρόμενα μετ' ὀδυνης ἐστιν οἷσιν, ἐκλειπούσῃ τῷ πυρετῷ, κρισίμως ὦπα καθίσταται, ὦπα ἐξεπύη, 179 τελέοισι διαῤῥοιαι χολωδέων, ἢ δυσεντερίη, ἢ παχέων ὕρων ὑπόστασις χωομένη λύει· οἷον Ἑρμίππῳ τῷ Κλαζομενίῳ. 180 " τὰ δὲ ὧδε τὰς κρίσιας, ἐξ ὧν καὶ διαγινώσκομεν, ἢ ὁμοῖα ἢ ἀνόμοια· 181 οἷον οἱ δύο ἀδελφεοὶ, [οἱ] κατέκειντο παρὰ τὸ θέατρον Ἐπιγένεος, [καὶ] ἤρξαντο ὁμοῦ τῇσι αὐτῇσι ὥρῃσι νοσέειν. 182 τελέων τῷ πρεσβυτέρῳ ἔκρινεν ἕκτη, τῷ δὲ νεωτέρῳ ἑβδόμη. 183 ὑπέστρεψεν ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τῇσι αὐτῇσι ὥρῃσι, " καὶ διέλιπεν ἡμέρας ἓξ μὲν τῷ ἑτέρῳ, τῷ δὲ ἑτέρῳ πέντε. 185 ἐν δὲ τῇς ' ὑποστροφῆς ἐκρίθη ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τὸ ξύμπαν ἑπτακαιδεκάτῃσιν. 185 " ἔκρινε δὲ τοῖσι πλείοσιν ἐνκαίδεκάτοισι, διέλιπον ἓξ, ἐν δὲ τῶν ὑποστροφέων ἔκρινε πεμπταίοισιν. 186 " οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἑβδόμη· ἐν δὲ τῇς ὑποστροφῆς ἔκρινε τρίτη. 187 " οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διαλιπόντως τὴν τρίτην ἔκρινεν ἑβδόμη. 188 " οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑκταίοισι, διαλιπόντως ἕκτην ' ἐλάμβανε τρίτη. 189 οἷσι δὲ ἔλιπε πυρέτη, ἐλάμβανε καὶ ἔκρινε πυρέτη· οἷον Εὐάγοντι τῷ Δαϊφάντεος. 190 οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδόμη, διέλιπεν ἑβδόμη. ἐν δὲ τῇς ὑποστροφῆς ἔκρινε τεταρτη· οἷον τῇ Ἀγλαΐδα θυγατρί. 191 οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τῶν νοσησάντων ἐν τῇ

aures in febrientibus cum dolore oborta, quibusdam febre judicatorio modo deficiente, neque sedantur, neque suppurantur: 179 hæc bilioſum alvi profluvium, aut dyſenteria, aut craſſarum urinarum ſubſidentia ſolvit: velut Hermippo ' Clazomenio. 180 Judicationes autem ex quibus cognoſcimus, aut ſimiles ſunt, aut diſſimiles: 181 velut duo fratres, qui ſimul eadem hora ægrotare cœperunt. Decumbebant autem juxta theatrum Epigenis fratres. 182 Horum ſeniori ſexta die judicatio facta eſt, juniori vero ſeptima. 183 Recidiva facta eſt utriſque ſimul eadem hora. Intermiſit dies quinque. 184 Ex recidiva judicatio facta eſt utriſque ſimul in ' totum, die decima ſeptima. 185 Plurimis autem ſexta die judicatio facta eſt, intermiſit ſex. Ex recidivis autem judicatio facta eſt quinta die. 186 Quibuſdam vero ſeptima judicatus eſt morbus, & ſeptem diebus intermiſit. Ex recidiva vero judicatus eſt tertia. 187 Quibuſdam autem judicatus eſt quinta, intermiſit ſeptem, rediit per tres, intermiſit unam, inſuperque unam rurſus occupavit. 188 Aliquibus vero ' judicatus eſt ſexta, intermiſit ſex, rediit per tres, 189 intermiſit unam, & una judicatus eſt: velut Euagonti Daipharſis filio. 190 Quibuſdam autem judicatus eſt ſexta, intermiſit ſeptem: ex recidiva vero judicatus eſt quarta: velut filiæ Aglaidæ. 191 Plerique igitur ex his qui ægrotarunt in hac con-

τῇ καθιστάσῃ ταύτῃ τέτῳ τῷ τρόπῳ διενόησαν. [192] καὶ ἐδένα οἶδα τῶν ἀφιγμένων, ᾧ πινι ἐκ ὑπέστρεψαν" κ) λόγον αἱ ὑποστροφαὶ γιγνόμεναι. [193] καὶ διεσώζοντο πάντες, ὃς ἐγὼ οἶδα, οἵσιν αὖ ὑποστροφαὶ ἀμφὶ τοῖδε τοῖσι γιγνοίατο. [194] " ἐδὲ τῶν ἀμφισημαινόντων ἀμφὶ τέτοισι τοῖσιν τρόπῳ ἐδενὶ οἶδα ὑποστροφὴν γιγνομένην πάλιν. [195] ἔθνησκον δὲ ἐν τοῖσι νεοήμασι τέτοισιν οἱ πλείστοι ἐκλαῖοι· οἷον Ἐπαμινώνδας, καὶ Σιλλοὸς, καὶ Φιλίσκος ὁ Ἀνταγόρεω. [196] " οἵσι δὲ τὰ φλύκταινα ἐγένετο, ἔκρινε μὲν ἑκκαιδεκάτοισι, " κρίθη δὲ πᾶσιν, οἵσιν σὺκ ἐξεπύησεν, ἀλλ' ἐπὶ κύσιν ἐτράπετο. [197] " Κρατιστώνακτι, ὃς παρὰ Ἡρακλεῖ ᾤκεε, καὶ Σκύμνῳ τῷ γναφέως θεραπαίνῃ ἐξεπύησε· [καὶ] ἀπέθανον. [198] " οἵσι δ' ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἐνέα, ὑπέστρεψεν, ἔκρινεν ὀκτωκαιδεκάτοισιν. [199] οἵσι δ' " ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἓξ, εἶθ' ὑπέστρεψε, καὶ ἑβδομαίοισιν ἔκρινεν· οἷον Φανοκρίτῳ, ὃς κατέκειτο παρὰ Γνάθωνι τῷ γραφεῖ.

[200] Ὑπὸ δὲ χειμῶνα περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς καὶ μέχρις ἰσημερίης, παρέμενον μὲν οἱ καῦσοι καὶ τὰ φρενιτικὰ, καὶ ἔθνησκον πολλοί. [201] αἱ μὲν τοι κρίσιες μετέπεσον. [202] καὶ ἐκρίνετο τοῖσι πλείστοισιν ἐξ ἀρχῆς πεμπταίοισι, διέλιπε τεταρταίοισιν, ὑπέστρεψεν. [203] ὧν δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἔκρινε πεμπταίοισι, τὸ δὲ ξύμπαν τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι. [204] ἔκρινε δὲ παιδίοισιν ἔτι τοῖσι πλείστοισιν, ἀτὰρ καὶ πρεσβυτέροισιν. [205] ἔστι δ' οἷσιν ἔκρι-

constitutione, hoc modo ægrotarunt: [192] & nullum novi ex his qui superstites manserunt, cui non rediissent recidivæ ' se- 110
cundum rationem factæ: [193] & servati sunt omnes quos ego novi, quibus hoc genus recidivæ factæ sunt. [194] Neque ægrotan- 71
tium hoc modo ullum aliquem novi, quem recidiva iterum repetiisset. [195] Moriebantur autem in morbis his plurimi sexta die: velut Epaminondas, & Silenus, & Philiscus Antagoræ filius. [196] Quibus autem tubercula juxta aures facta essent, his 72
judicatio facta est vigesima die. ' Restincta autem ac sedata sunt 115
omnibus, & non suppurata sunt, 73
sed ad vesicam conversa. [197] Cratistonacti qui apud Hera- 74
cleum habitabat, & Scymni fullonis ancillæ suppuraverunt, & mortui sunt. [198] Quibus autem judicatus est septima die, intermisit novem, reversus est morbus. Judicatus est ex recidiva quarta die. Quibus autem judi- 76
catus est septima die, intermisit sex: deinde rediit, [199] & judicatus est ' septima, velut Pha- 120
nocrito, qui decumbebat apud Gnathonem pictorem.

[200] Sub hyemem circa solstitium hybernum, & usque ad æquinoctium, perseverabant quidem & febres ardentes, & phrenitides, & multi moriebantur. [201] Judicationes tamen transmutatæ sunt, [202] & judicatio facta est plurimis ab initio die quinta, intermisit quarta, recidiva facta est: [203] ex recidiva vero judicatio facta est quinta die. In summa ' quatuordecim diebus. 125
[204] Sic autem facta est judicatio pueris plurimis, imo etiam senioribus. [205] Quibusdam vero

mor-

νεν ἐνδεκαταίοισιν, ὑπέστρεψε πεσσαρεσκαιδεκάτη, "ἔκλινε τελέως 77
ἐικοστῇ. 206 " εἰ δέ τινες ἐπερρίγησαν 78
καὶ τῷ εἰκοστῇ, τελέοισιν ἔκλινε
τεσσαρακοστῇ. 207 ἐπερρίγησαν δ' οἱ
πλεῖστοι καὶ κρίσιν τὴν ἐξ ἀρχῆς. 208
" οἱ δ' ἐπερριγώσαντες ἐξ ἀρχῆς πε- 79
ρὶ κρίσιν, καὶ σὺν τῇσιν ὑποτροφῇσιν
ἅμα κρίσει ἐπερρίγησαν. 209 " ἐπερρί- 80
γησαν δ' ἐλάχιστοι μὲν ἦρι, θέρει δὲ
πλείστοι, φθινοπώρου ἔπι πλείστοι,
ὑπὸ δὲ χειμῶνα πολὺ πλεῖστοι. 210 αἱ
δὲ " αἱμορραγίαι ὑπέλειπον. 81

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

" Τὰ δὲ περὶ τὰ νοσήματα, ἐξ ὧν 1
διαγινώσκομεν, μανθάνοντες 2 " ἔκ τε 2
κοινῆς φύσεως ἁπάντων καὶ τῆς ἰδίης
ἑκάστου, 3 ἔκ τε νοσήματος, ἔκ τε νο- 3
σεόντος, 4 ἔκ τε προσφερομένων, ἔκ
τε προσφερόντος. 5 " ἐπὶ τὰ ῥᾷον δὲ
καὶ ἐπὶ τὰ χαλεπώτερον ἐκ τούτων. 6 ἐκ τε κοι- 4
νῆς φύσιος ὅλης καὶ μέρεος τοῦ ἐγκεφαλίου καὶ χώρης ἑκάστης, 7 ἔκ τε ἔτεος, 5
ἔκ τε διαίτης, ἔκ τε ἐπιηδευμάτων, ἔκ τε ἡλικίης ἑκάστου. 8 " λόγοισι, 6
" τρόποισι, " σιγῇ, " διανοήμασιν, " ὕπνοισιν, ἠὲ ὑπνοισιν, " ἐνυ- 7
πνίοισί τισι. 9 καὶ ὅτε " πλησμοῖσι, 8
κνησμοῖσι, δακρύοισιν. 10 " ἔκ τε 9
παροξυσμῶν διαχωρήμασιν, οὔ- 10
ροισι, πτυάλοισιν, ἐμέτοισι. 11 " καὶ 11
ὅσων ἐς οἷα διαδοχαὶ νοσημάτων, 12
" καὶ ἀποστάσιες ἐπὶ τὸ ἀλέθριον καὶ 13
κρίσιμον. 12 " ἱδρὼς, " ψῦξις, ῥῖγος. 14
" βῆξ, πταρμοὶ, λυγμοὶ, πνεύματα, 15
" ἐρεύξιες, " φύσαι σιγώδεες 16
307 [ἢ] ' ψοφώδεες, " αἱμορραγίαι, 17
αἱμορροΐδες. 13 " ἔκ τούτων καὶ ὅσα 18
διὰ τούτων σκεπτέον. 19

14 " Πυρετοὶ ξυνεχέες, οἱ μὲν 20
ἡμέρην ἔχουσι, νύκτα διαλείπουσιν· 21
οἱ δὲ νύκτα ἔχουσιν, ἡμέρην 22

morbus judicabatur die undecima: revertebatur decimaquarta, judicabatur perfecte vigesima. 206 Si vero aliqui insuper riguissent circa vigesimam, his judicabatur quadragesima. 207 Superriguerunt autem plurimi circa judicationem ab initio. 208 Qui vero circa judicationem ab initio riguerunt, 'etiam in recidivis una cum judicatione riguerunt. 209 Riguerunt autem pauciſſimi vere, æstate plures, autumno adhuc plures, hyeme longe plurimi. 210 At sanguinis eruptiones cessabant.

SECTIO TERTIA.

Morbos dignoscimus edocti, 1
2 ex communi omnium natura, 96
& ex uniuscujusque propria, 3 pag
ex morbo, ex ægroto, 4 ex his 404
quæ offeruntur, ex eo qui offert. 3
5 (Ex his enim & breviores, & graviores redduntur) 6 ex tota 4
ac partiali constitutione cœlestium, & uniuscujusque regionis, 5
7 ex victu, ex vitæ studiis, ex
ætate cujusque, 8 'sermonibus, 6
moribus, taciturnitate, cogi- 7
tationibus, somnis, vigiliis, 8
insomniis, quibusdam 9 & quando, vellicationibus, pruritibus, 9
lachrymis, 10 exacerbationibus, 10
secessibus, urinis, sputis, vomitibus, 11 & quæ ex quibus, 11
in quos, successiones morborum: 12
& qui abscessus ad perniciem, & 13
ad judicationem. 12 Sudor, rigor, 14
frigiditas, tussis, sternutationes, 15
singultus, spiritus, ructus, 16
flatus silentes, strepentes, 'san- 17
guinis eruptiones, hæmorrhoi- 10
des. 13 Ex his autem, & quæ 18
per hæc fiunt, considerandum. 19

14 Febres quædam continuæ 20
sunt, quædam interdiu tenent, 21
noctu intermittunt; aut nocte 22
tenent,

ρίων διαλείπειν. 15 ἡμιτριταῖοι, τριταῖοι, τεταρταῖοι, πεμπταῖοι, ἑβδομαῖοι, συναταῖοι. 16 " εἰσὶ δὲ ὀξύταται μὲν καὶ μέγισται καὶ χαλεπώταται νόσοι καὶ θανατωδέστατοι ἐν τῷ ξυνεχεῖ πυρετῷ. 17 " ἀσφαλέστατον δὲ ' πάντων καὶ ῥᾴστος καὶ μακρότατον ὁ τεταρταῖος. 18 ὁ γὰρ μόνον αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ τοιοῦτός ἐστιν, " ἀλλὰ καὶ νοσημάτων μεγάλων ἄλλων ῥύεται. 19 ἐν δὲ τῷ ἡμιτριταίῳ καλουμένῳ ξυμπίπτει μὲν καὶ ὀξέα νοσήματα γίνεσθαι. 20 καὶ ἔστι τῶν λοιπῶν ἥκιστος θανατωδέστατον. 21 ἀπορ καὶ φθινώδεις καὶ ὅσοι ἄλλα μακρότερα νοσήματα νοσέουσιν, ἐπὶ τούτῳ μάλιστα νοσέουσι. 22 νυκτερινὸς δὲ λίαν θανατώδης, μακρὸς δέ. 23 ἡμερινὸς μακρότερος· ἔστι δὲ οἷσι ῥᾴστη καὶ ἐπὶ τὸ φθινῶδες. 24 ἑβδομαῖος ' μακρὸς, ὁ θανατώδης. 25 συναταῖος μακρότερος καὶ ὁ θανατώδης. 26 " τριταῖος ἀκμαστικὸς καὶ ὁ θανατώδης, 27 ὁ δέ γε πεμπταῖος πάντων μὲν κάκιστος. καὶ γὰρ πρὸ φύσιος καὶ ἤδη φθίνουσιν ἐπιγινόμενος κλέπτει. 28 " εἰσὶ δὲ τρόποι καὶ καταστάσιες καὶ παροξυσμοὶ τελέων ἑκάστου τῶν πυρετῶν ὅμοιοι ξυνεχέων διαλιπόντων. 29 " αὐτίκα γὰρ ξυνεχής ἐστιν, οἷσιν ὀξύμορμος αὐθὶς καὶ ἀκμάζει μάλιστα καὶ ἀνάγκη ἐπὶ τὸ χαλεπώτερον, περὶ ἣν κρίσιν καὶ ἅμα κρίσει ἀπολεπτύνει. 30 ' ἔστι δ', οἷσιν ἄρχεται μαλακῶς δὲ ὑποδρύχιος, ἐπαναδιδοῖ δὲ καὶ παροξύνει καθ' ἡμέρην ἑκάστην, περὶ ἣν κρίσιν καὶ ἅμα κρίσει ἄλλης ἐξέλαμψεν. 31 ἔστιν, οἷσιν ὀξύμορμος πρηέως ἐπιδιδοῖ καὶ παροξύνει, καὶ μέχρί τινος ἀκμάσας πάλιν ὑφίσι μέχρι κρίσιος καὶ περὶ

tenent, die intermittunt. 15 Semitertianæ, tertianæ, quartanæ, quintanæ, septimanæ, nonanæ. 16 Sunt autem acutissimi, & maximi ac gravissimi morbi, & maxime lethales in continua febre. 17 Securissima vero omnium, & facillima ac ' longissima est quartana. 18 Non enim solum ipsa à seipsa talis est, sed etiam ab aliis magnis morbis liberat. 19 At in semitertiana appellata, contingit quidem & acutos morbos fieri, 20 & est hæc præ cæteris maxime lethalis. 21 Sed & tabidi, & quicunque ex aliis longis morbis ægrotant, ex hac maxime ægrotant. 22 Nocturna non admodum lethalis est, verum longa. 23 Diurna longior. Quibusdam autem & ad tabem vergit. 24 Septimana ' longa est, verum non lethalis. 25 Nonana adhuc longior, & non lethalis. 26 Tertiana exacta cito judicatur, & non est lethalis. 27 Quintana pessima omnium est. Nam & ante tabem, & jam tabidis superveniens occidit. 28 Sunt autem modi, & constitutiones, & exacerbationes singularum harum febrium, æque continuarum ac intermittentium. 29 Velut verbi causa: continua quibusdam ab initio floret, & ' viget maxime, & ad deterius procedit: circa judicationem vero & una cum judicatione, imminuitur. 30 Quibusdam vero molliter incipit & submisse, augescit autem & exacerbatur quotidie: circa judicationem vero & una cum judicatione acervatim elucet. 31 Quibusdam leniter auspicata augescit & exacerbatur: & ubi aliquandiu in vigore fuit, rursus remittit usque ad judicationem, & circa judi-

catio-

ωδὲ κρίσιν. 32 ξυμπίπτει δὲ ταῦτα γίνεσθαι ἐπὶ παντὸς πυρετοῦ, καὶ παντὸς νοσήματος. 33 δεῖ δὲ καὶ διαιτήματος σκοπούμενον ἐκ τούτων προσφέρειν. 34 πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα " ἐπίκοινα σημεῖα τούτοισίν ἐστιν ' ἀδελφιζόμενα· περὶ ὧν τὰ μὲν πρόγραπται, τὰ δὲ γεγράψεται· 35 ὡς δὲ δεῖ λογιζόμενον δοκιμάζειν καὶ σκοπεῖσθαι, τίνι τελέων ὀξὺ καὶ θανατώδες " ἢ ὠφελιμόν· 36 " καὶ τίνι ὠφελητέον ἢ οὔ· καὶ πότε, καὶ πόσον, καὶ τί τὸ προσφερόμενον ἔσται.

37 " Τὰ ἓξ παροξυνόμενα ἐν ἕξαις, κρίνεται ἐν ἕξαισιν. 38 ὧν δὲ οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἑβδομάσι, κρίνεται ἐν ἑβδομάσιν. 39 " ἔστι δὲ τὸ προφανὲς κρίσιμον τῶν πρώτων, ἐν [μὲν] τρισὶν ἕξαισι κενεῶνες, δ'. ε'. η'. ι'. ιδ'. κη'. λ'. λδ'. μη'. ξ'. π'. ρ'. 39 " τῶν δ' ἓξ ἐν τρισὶ πενταδιαις κενεῶνες πρώτων, α'. γ'. ε'. ζ'. θ'. ια'. ιζ'. κα'. κζ'. λα'. 40 " ἐνδέχεται δὲ χρῆναι, ὅπως μὴ [μὴ] ἄλλως κρίνῃ ἔξω τῶν ὑπογεγραμμένων, ἑπτὰ μὲν ὑποφορὰς σημαίνοντα, καὶ χείρους καὶ ὀλέθρια. 41 " δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν καὶ ἐνθυμεῖσθαι, ἐν τοῖσι χρόνοισι τούτοισι πῶς κρίσιας ἑπτὰ μὲν ἐπὶ σωτηρίῃ ἢ ὄλεθρον, ἢ ῥοπὰς ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἢ τὸ χεῖρον. 42 " πλανῆτες δὲ πυρετοὶ, καὶ τεταρταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ συναπταῖοι, ἐν ἧσι προσθόδοισι ' κρίνονται, σκεπτέον.

" " Ἄρρωστος προσῆλθε. 2 " Φιλίσκος, [ὃς] ᾤκει [προσ]τὸ τεῖχος, κατέκλίθη. 3 τῇ προτέρῃ πυρετὸς ὀξὺς, ἔδρωσεν ἐν νυκτὶ ἐπὶ πόνῳ. 4 δευτέρῃ πάντα παρωξύνθη· 5 ὀψὲ δὲ ἀπὸ κλυσ-

cationem. 32 Atque ' hæc con- 30
tingere ſolent in omni febre, &
in omni morbo. 33 Oportet au-
tem victus rationem ex horum
conſideratione offerre. 34 Multa
vero etiam alia ſigna his ſunt
cognata, de quibus partim ſcri- 29
ptum eſt, partim ſcribetur. 35
Ad quæ ratiocinari oportet, exa-
minareque ac conſiderare, cui
horum acutus & lethalis ſit mor-
bus, aut à quo ſuperſtes ſit fu-
turus: 36 & cui offerendum ſit, 31
aut non, & quando, & quan- 32
tum: & quid ' offerendum erit. 35
27 Quæ vero paribus diebus exa-
cerbantur, paribus judicantur.
Quorum autem exacerbationes 33
in imparibus fiunt, ea in impa-
ribus judicantur. 38 Eſt autem 34
primus judicatorius, ex circui-
tibus diebus paribus judicanti-
bus, IV. VI. VIII. X. XIV.
XXVIII. XXX. XLVIII. LX. LXXX. 40
c. 39 Ex circuitibus vero in
imparibus diebus judicantibus,
eſt I. III. V. VII. IX. XI.
XVII. XXI. XXVII. XXXI. 40
At vero noſſe expedit, ſi aliter 36
judicatio fiat, extra præſcriptos
dies, recidivas fore ſignificat,
& fuerit ſane pernicioſa. 41 Opor-
tet autem ' animadvertere & 45
noſſe, in his temporibus judi-
cationes futuras eſſe, ad ſalutem,
aut perniciem: aut inclinationes
ad melius, aut deterius. 42 Er-
roneæ porro febres, & quarta-
næ, & quintanæ, & ſeptimanæ,
& nonanæ, in quibus circuiti-
bus judicentur conſiderandum
eſt.

Ægrotus primus. 2 Philiſcus 39
prope muros habitabat, decubuit. 40
3 Primo die febris acuta, ſuda-
vit, ' noctem laborioſam habuit. 50
4 Secundo die omnia exacerbata
ſunt. 5 Veſperi ab infuſo per cly-

ſterem

κλυζματίς καλῶς διῆλθε νύκτα δι' ἡσυχίης. [6] τρίτη πρωΐ ἡ μέχρι μέσης ἡμέρης ἔδοξε ῥιγέλαφ ἀπύρετος· [7] πρὸς δείλην ὀξὺς, ' μετ' ἱδρῶτος, [8] διψώδης, " γλῶσσα ἐπεξηραίνετο· [9] μέλανα ἔρησε· [10] νύκτα δυςφόρως, ἀκ ἐνοιμήθη, " πάντα παρέκρισε. [11] τετάρτη πάντα περιωξύνθη, ἔρρα μέλανα· [12] " νύκτα δυφορωτέρην, ἔρρα δυχρέστερα. [13] πέμπτη, πρὸ μέσου ἡμέρης " μικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν ἄκρητον· [14] ἔρρα ποικίλα, ἔχοντα " ἀναιωρήματα στρογγύλα, γονοειδέα, διεσπαρμένα, ἀχιόδρυα. [15] πρωΐ ἐπεμέρωσε βάλανον, φυσώδεα σμικρὰ διῆλθε. [16] νύκτα ἐπιπόνως, ὕπνοι σμικροὶ, λόγοι, λῆρος, " ἄκρεα πάντοθεν ' ψυχρὰ ἡ ὄψις, ἐπιπαναθερμαινόμενα, ἔρησε μέλανα, " ἐνοιμήθη σμικρά. [17] πρὸς ἡμέρην ἄφωνος, ἱδρωτικὸς ψυχρὸν, ἄκρεα πελιδνά. [18] πρὶ δὲ μέσον ἡμέρης ἐκλιπὼν ἀπέθανε. [19] " τελέως πνεῦμα ἀφῆ τελέως ὥστε ἀναπαλαμῶν, ' ἀρχαῖον, μέγα. [20] " σπλὴν ἐπήρθη πρὸ φερεῖ κυρτώματι. [21] " ἱδρῶτες ψυχροὶ ἀφῆ τέλεος. [22] οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίοισιν.

[1] Ἄρρωστος δεύτερος. [2] ' Σιλλιωνὸς, [ὃς] ᾤκει ἐπὶ Πλαταμῶνος " πλησίον τῶν Εὐαλκίδεω, [3] " ὃν κόποις καὶ πόνοις καὶ γυμνασίοις ἀκμάζουσι πῦρ ἔλαβεν. [4] " ἤρξατο ὀπισθίων, καὶ ὀσφὺς καὶ κεφαλὴ εἶχε βάρος, καὶ τράχηλος ξύνταμις. [5] ἀπὸ ὑποκοιλίης τῇ πρώτῃ " χολώδεα, ἄκρητα, ἐπάφρεα, " κεχυμένα, πολλὰ διῆλθεν· [6] ἔρρα μέλανα [καὶ] μέλανα τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα. [7] " διψώδης, γλῶσσα ἐπίξηρος. [8] νυκτὸς οὐδὲν ὑπνωσε. [9] δευτέρη πυρετὸς ὀξὺς, ἀφ-

sterem adhibito bene habuit, noctem quietam. [6] Tertio mane & usque ad meridiem, visus est à febre liber esse. [7] Ad vesperam febris acuta cum sudore, siticulosus erat, lingua resiccabatur, [8] nigra minxit, [10] noctem molestam habuit, non dormivit, omnino deliravit. [11] Quarto autem omnia exacerbata sunt, urinæ nigræ, [12] nox tolerabilior, ' urinæ melioris coloris. [13] Quinto circa meridiem parum de naribus stillavit non mixtum. [14] Urinæ variæ, quæ habebant innatantia quædam rotunda, genituræ similia, dispersa, non subsidebant. [15] Subdita glande, flatuosa pauca prodierunt: [16] noctem habuit laboriosam, somni parvi, sermones, deliramenta, extremitates undique frigidæ, & non amplius recalescentes: minxit nigra, dormivit parum, [17] ad diem voce destitutus est, ' frigidum sudavit: extremitates livida. [18] Circa meridiem sexta die mortuus est. [19] Huic spiritus ad finem usque velut revocanti, rarus & magnus. [20] Splen elevatus est orbiculari gibbositate. [21] Sudores frigidi perpetuo. [22] Exacerbationes diebus paribus.

Ægrotus secundus. [2] Silenus habitabat in Platamone, prope filios Eualcidis. [3] Hunc ex lassitudinibus & potationibus, ac exercitiis intempestivis febris corripuit. [4] Cœpit autem ' ægrotare ex lumbis, & caput gravitas tenebat: & colli distentio erat. [5] Ab alvo prima die biliosa, mera, spumosa, abunde colorata, multa prodierunt. [6] Urinæ nigræ nigram subsidentiam habentes: [7] siticulosus, lingua resiccata, [8] nocte nihil dormivit. [9] Secunda ' die, febris acuta,

ἀφεχωρήμαζε πολέω λεπτότερα
308 ἔπαφρα, ἔρρ μέλανα. [10] ' νύκζα
δυζφόρως, μικρὰ παρέκρισε. [11]
τρίτη πάντα παρωξύνθη· [12] ὑπο-
χονδρίε " ξυστασις ἐξ ἀμφοῖν πα- 59
ρομήκης, ὡσὲ ὀμφαλὸν, ὑπο-
λάπαρ. [13] " ἀφεχωρήμαζα λε- 60
πτὰ, ὑπομέλανα. [14] ἔρρ θολερὰ,
ὑπομέλανα. [15] νυκζὸς ὐδὲν ὑποι-
μήθη, " λόγοι πολλοὶ, γέλως, ὠ- 61
δὴ, καλέχθη ὑπ' ἠδωίαζε. [16] τετάρ-
τη ἀφ' ἑαυτῶν. [17] πέμπτη ἀφε-
χωρήμαζε ἄκρητα, χολώδεα,
" λεῖα, " λιπαρά· [18] ἔρρ λεπτὰ, 62
5 ' ἀφανέα· σμικρὰ κατενόει. [19] 63
ἕκτη ὡσὲ κεφαλὴν σμικρὰ ἐφί- 64
δρωσεν. [20] ἄκρεα ψυχρὰ, πτλι-
δνά. [21] πολὺς " βληστριζμός. [22] 65
ἀπὸ κοιλίης ὐδὲν διῆλθεν. [23] " ἔρρ 66
ἐπέση. [24] πυρετὸς ὀξύς. [25] ἑβδό-
μη " ἄφωνος. [26] ἄκρεα ὑπ' ἔπ 67
ἀνεθερμαίνετο. [27] ὕρησεν ὐδέν. [28]
ὁδὴν ἵδρωσε δι' ὅλε ψυχρόν. [29]
" ἐξανθήμαζα μὴ ἱδρῶτος ἐρυθρὰ, 68
φολγύλα, σμικρὰ, οἷον ἵονθοι· [ἀ
κὴ] παρέμεινε [κὴ] ὑπ' ἀφίσαζο. [30]
ἀπὸ ἧ κοιλίης " ἐρεθισμῶ σμικρῶ 69
κόψαντα λεπτὰ, οἷα ἀπεπτὰ, πολ-
λὰ δηλὰ μὴ πόνε. [31] " ὕρᾳ μὴ ὀ- 70
10 δυνης δακνώδεα. [32] ' ἄκρεα σμι-
κρὰ ἀνεθερμαίνετο. [33] ὕπνοι λεπτοὶ,
κωμαλώδεες. [34] ἄφωνος. [35] ἔρρ
λεπτὰ ἀφεφανέα. [36] συνάτη ἀφ'
ἑαυτῶν. [37] δεκάτη " πολὺ ἐκ ἐόν- 71
γζο, [38] κωμαλώδης· οἱ δ' ὕπνοι λε-
πτοί. [39] ἀπὸ ἧ κοιλίης ὁμοῖα. [40]
" ὕρησεν ἠρέον, ὑποπυὸν κείμε- 72
νον. [41] " ὑπόστασις κριμνώδης, λύ- 73
σιν. [42] ἄκρεα πάλιν ψυχρά. [43] ἐν-
δεκάτη ἀπέθανεν. [44] " ἐξ ἀρχῆς τέ- 74
των κὴ ἀφ' τέλος πνεῦμα μέγα
ἀραιὸν, ὑποχονδρίε " παλμὸς ξυνε- 75
χής. [45] ἡλικίη ὡς ὠδὶ ἕτεα εἴκοσι.

" Ἀρρω-

seceſſus plures tenuiores, ſpumoſi. Urinæ nigræ, [10] nox moleſta, parum deliravit. [11] Tertia, omnia exacerbata ſunt, [12] præcordii diſtentio utrinque ' oblonga, ad umbilicum ſubmollis. [13] Seceſſus tenues, ſubnigri. [14] Urinæ turbatæ, ſubnigræ. [15] Nocte nihil dormivit, ſermones multi, riſus, cantus, continere ſe non potuit. [16] Quarta per eadem. [17] Quinta, ſeceſſus meri, bilioſi, læves, pingues. [18] Urinæ tenues, pellucidæ: parum reſipiſcebat. [19] Sexta circa caput parum ſudavit: [20] extremitates frigidæ, lividæ, [21] jactatio multa: [22] ab alvo nihil prodiit. [23] Urinæ ſuppreſſæ ſunt, [24] ' febris acuta. [25] Septima die voce deſtitutus eſt: [26] extremitates non amplius recaleſcebant: [27] nihil minxit. [28] Octava ſudavit frigidum per totum ſudorem: [29] papulæ cum ſudore rubræ, rotundæ, parvæ, velut vari permanebant, non abſcedebant. [30] Ab alvo vero cum parva irritatione, ſtercora tenuia velut inconcocta, multa prodibant cum dolore. [31] Urinam reddebat cum dolore mordacem. [32] Extremitates parum recaleſcebant. [33] Somni ' tenues, ſoporoſi. [34] Vox intercepta. [35] Urinæ tenues, pellucidæ. [36] Nona per eadem. [37] Decima potum non ſuſcipiebat. [38] Soporoſus erat, ſomni autem tenues. [39] Ab alvo ſimilia. [40] Minxit acervatim ſubcraſſum, depoſitum ſubſidens: [41] ſubſidentia craſſæ ' farinæ ſimilis, alba. [42] Extremitates rurſus frigidæ. [43] Undecima mortuus eſt. [44] Ab initio huic & ad finem uſque ſpiritus magnus rarus: præcordii palpitatio aſſidua. [45] ' Ætas erat circa annos viginti.

Ægro-

15 ' "Αῤῥωστος τρίτος. 2 " Ἡρο- 76
φῶντι πυρετὸς ὀξύς. 3 ἀπὸ κοιλίης
ὀλίγα " τὸ πρῶτον καὶ ἀρχάς· 77
4 μετὰ δὲ ταῦτα λεπτὰ διὰ χολώ-
δεα " ὑπόσυχνα· 5 ὕπνοι οὐκ 78
ἐγένοντο· 6 οὖρα μέλανα λεπτά. 7
πέμπτη πρωΐ " κώφωσις· 8 πα- 79
ρωξύνθη πάντα· 9 σπλὴν ἐπήρ-
θη, 10 " ὑποχονδρίου ξυνάσις· 80
11 ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα μέλανα
διῆλθε· 12 παρεφρόνησεν. 13 ἕκτη
ἐλήφθη. 14 ἐς νύκτα ἱδρὼς, ψύξις·
15 " λῆξις παρέμεινεν. 16 ἐβδόμη 81
" πρὸς ἑσπέρην· 17 διψώδης. 18 82
20 ' παρέκρουσε νύκτα, καλενόν, καὶ 83
πεκοιμήθη. 19 ὀδὰξ ἐπύρεσε· 20
σπλὴν ἐμέσθη· 21 καλενόν πάντα·
22 ἤλγησε καὶ βουβῶνα· 23 ἔπαρ-
μα τὸ πρῶτον σπληνὸς καὶ ἴξις·
24 " ἕκτη ἐπόνει ἐς ἀμφοτέρας 84
κνήμας. 25 νύκτα δύσφορος· 26
ἕλκη δύσχεστα " ὑπέσυρεν εἶχε 85
σμικρόν. 27 ἐννάτη ἱδρωσεν, ἐκ-
ρίθη, " ἐλείπετο. 28 πέμπτη 86
ὑπέστρεψεν. 29 αὐτίκα ἡ σπλὴν
ἐπήρθη, πυρετὸς ὀξὺς, κώφωσις
πάλιν. 30 μετὰ τὴν ὑποστροφὴν τρί-
τη σπλὴν ἐμέσθη, κώφωσις ἧσσον,
σκέλεα ἐπωδυνώσε, νύκτα ἱδρωσεν.
25 31 ' ἐκρίθη ἑβδομαδεκάτη. 32 ἐδδ 87
παρέκρουσεν ἐπὶ τῇ ὑποστροφῇ.

" Αῤῥωστος τέταρτος. 2 " ἐν Θά- 88
σῳ " Φιλίνε γυναῖκα, θυγατέρα 89
τεκοῦσαν, " ἣ μὲν φύσιν καθάρσιος 90
μνομένης, καὶ τἄλλα κόσμως διά-
γεσαν, " τεσσαρεσκαιδεκάτῃ 91
ἔσχεν μετὰ τὸκον, πῦρ ἔλαβε μετὰ
ῥίγεος. 3 " ἤλγεε ἡ ἀρχομένη καρ- 92
δίη, καὶ περὶ ὑποχόνδριον δεξιὸν
πόνοι. 4 " γυναικείων κάθαρ- 93
30 σις ἐπαύσατο. 5 " περιθερμήνη, 94
ταῦτα μὲν ὠκυφόρησε," κεφαλὴν δὲ 95
καὶ τραχήλε καὶ ὀσφύος πόνοι παρέ-
μενον,

Ægrotus tertius. 2 Herophonti febris acuta. 3 Ab alvo pauca ab initio velut in tenesmo : 4 postea vero tenuia prodibant biliosa, frequentiora. 5 Somni non aderant. 6 Urinæ nigræ, tenues. 7 Quinta mane surditas. 8 Exacerbata sunt omnia. 9 Splen elevatus est. 10 Præcordii distentio. 11 Ab alvo pauca, nigra prodierunt, 12 deliravit. 13 Sexta delirabat : 14 ad noctem sudor, frigiditas : 15 delirus permanebat. 16 Septima perfrigerabatur : 17 siticulosus, 18 delirabat, noctu resipiscebat, obdormivit. 19 Octava febricitavit, 20 splen minuebatur, 21 intelligebat omnia : 22 doluit juxta inguen, 23 tumor primum è directo splenis : 24 deinde dolebat utraque tibia : 25 nox tolerabilis. 26 Urinæ coloris melioris parvam subsidentiam habebant. 27 Nona sudavit, judicatus est morbus, intermisit. 28 Quinta reversus est. 29 Statim autem splen elevatus est, febris acuta, surditas rursum. 30 Post recidivam tertia die splen minuebatur, surditas minor erat, crura dolebant, noctu sudavit. 31 Judicatus est die septimadecima. 32 Neque deliravit in recidiva.

Ægrotus quartus. 2 In Thaso Philini uxorem, quæ filiam pepererat, quum purgatio secundum naturam facta esset, & alias leviter degeret, decimaquarta à partu die febris ' vehemens cor- 100
ripuit cum rigore. 3 Ab initio vero cor dolebat, & circa præcordium dexterum : 4 muliebrium partium dolores : purgatio cessavit. 5 Ubi vero glandem subdidisset, hæc quidem leviora facta sunt, capitis autem, colli & lumborum dolores permane-

μβυον. [6] ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν· [7] ἄκρεα ψυχρά· [8] διψώδης· κοιλίη ξυνεκαύθη, σμικρὰ δηλή· [9] οὖρα λεπτὰ ὀλίγα καὶ ὀχρώδεα. [10] ἔκθη ἐς νύκτα παρέκρωσε πολλά, καὶ πάλιν καλενόη. [11] ἐδδόμη διψώδης· [12] ἀφεχωρήκασι χολώδεα καὶ ὠμὰ ῥέα. [13] ὀγδόη ἐπέρριγωσε, πυρετὸς ὀξύς. [14] " ἀπασμοὶ πολλοὶ μετὰ πόνου· πολλὰ παρέλεγε. [15] " ἐξανίστατο βάλανον ἀφοδεμένη· πολλὰ δηλήσατο " μὴ ἀφεῖρόν ' χολώδεα. [16] ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. [17] ἐννάτη ἀπασμοί. [18] δεκάτη σμικρὰ καλενόη. [19] ἑνδεκάτη ἐκριμήθη, " πάντων ἀνεμνήσθη, ταχὺ δὲ πάλιν παρέκρωσεν. [20] οὖρα δὲ μετὰ ἀπασμῶν ἀθρόον πολύ, " ὀλιγάκις ἀναμιμνησκόντων, [καὶ] παχὺ λόβηθον, " οἷον γίνεται ἐκ τῶν κεκαυσαμένων, ὅταν ἀναζεσχηθῇ, κείμενον πολὺν χρόνον ἐκαύσατο, χρῶμα καὶ πάχος ἴκελον ὑποζυγίου. [21] τοιαῦτα οὖρα, οἷα κἀγὼ εἶδον. [22] περὶ δὲ πεμπαρεζκαιδεκάτην ἔδοσαν " παλμοὶ δ' ὅλου τοῦ σώματος, ' λόγοι πολλοί· [23] σμικρὰ καλενόη, ἀφ' ταχέως δὲ πάλιν παρέκρωσε. [24] περὶ δὲ ἑπταικαιδεκάτην ἔδοσαν ὑφ' ἄφωνος. [25] ἐκτῇ ἀπέθανεν.

" Ἄρρωστος πέμπτος. [2] " ἐπικράτεος γυνὴ καὶ ἡ καλέσκετο παρὰ Ἀρχηγέτεω, περὶ τόκου ἤδη ἔσσων ῥίγεος ἔλαβεν ἰσχυρῶς, " ἀκ ἐθερμάνθη, ὡς ἔλεγον. [3] καὶ τῇ ὑστεραίῃ τὰ αὐτά. [4] τρίτη δὲ ἔτεκε θυγατέρα, " καὶ πάντα ' πάντα καλῶς λόγον ἦλθε. [5] δευτέρη μὲν τόκον, ἔλαβε πυρετὸς ὀξύς. [6] καρδίης πόνος, καὶ γυναικείων. [7] ὑστεραίη δὲ ταῦτα μὲν ἐνεφάνη, κεφα-

bant. [5] Somni non aderant. [7] Extremitates frigidæ. [8] Siticulosa erat: alvus combusta, pauca egerebat. [9] Urinæ tenues, ab initio decolores. [10] Sexta die ad noctem multum ' deliravit, [105] & rursus resipiscebat. [11] Septima siticulosa: [12] fecessus biliosi, abunde colorati. [13] Octava suberriguit: febris acuta, [14] convulsiones multæ cum dolore: multum delirabat. [15] Glande subdita exurgebat, multaque cum fluxione biliosa prodibant. [16] Somni non aderant. [17] Nona convulsiones. [18] Decima parum resipiscebat. [19] Undecima dormivit: omnium recordata est: statim autem rursus deliravit. [20] Urinam autem reddebat cum convulsionibus, ' acervatam, [110] multam: illis autem parum admonentibus, crassam albam: qualis est ex his quæ subsiderunt, ubi multo tempore sita, fuerint conturbata: non subsidebat: color & crassitudo talis, qualis est in urinis jumentorum. [21] Talia mingebat, quæ & ego vidi. [22] Circa decimumquartum diem palpitationes per totum corpus, sermones multi; [23] parum resipiscebat, verum statim rursus delirabat. [24] Circa decimum septimum ' voce destitue- [115] batur. [25] Vigesima mortua est.

Ægrotus quintus. [2] Epicratis uxorem, quæ decumbebat apud Archegetem, partui jam propinquam, rigor fortiter corripuit: non incaluit, veiut dicebant. [3] Et postridie eadem erant. [4] Tertia die peperit filiam, & alia omnia juxta rationem venerunt. [5] Postridie à partu febris acuta eam invasit, [6] cordis dolor & muliebrium partium. [7] Ubi ' vero glandem subdidisset, [120]

hæc

κεφαλῆς ἢ κὴ πραχήλε κὴ ὀσφύος πόνος. [8] "ὕπνοι οὐκ ἐγίνοντο. [9] ἀπὸ 109
ἢ κοιλίης ὀλίγα χολώδεα λεπτὰ διήει ἄκρητα. [10] οὖρα λεπτὰ, ὑπο- 110
μέλανα. [11] " ἀφ' ἧς ἢ ἑλάμβανε 111
πῦρ, ἐς νύκτα ἐκλιπὴ παρέκρανεν. [12] ἑβδόμη πόνος παρωξύνθη, ἄ-
γρυπνος, " παρέκρανε, διψώδης, 112
ἀμφιχρήματα χολώδεα καὶ κο-
ρέα. [13] ὀγδόη ἐπερρίγωσεν, ἐκοιμήθη 309
πλέω. [14] ἐννάτη ἀφ' ἧς αὐτῶν.
[15] δεκάτη σκέλεα ἐπὶ πόνος ἤλγει, καρδίης πάλιν ὀδυνη, καρηβαρία, 125
ἃ παρέκρανεν, ἐκοιμᾶτο μᾶλλον, κοιλίη ἐπέσχε. [16] "ἑνδεκάτη ἔρρησεν 113
ἀδληροώτερα, " συχνὰ ὑποστάσιν 114
ἔχοντα· διῆγε κακόπερον. [17] τεσσα-
ρεσκαιδεκάτη ἐπερρίγωσε· πυρετὸς ὀξύς. [18] πενθεκαιδεκάτη ἤμεσε χο-
λώδεα, "ξανθὰ, ὑποσυχνα· [19] 115
" ἵδρωσεν· ἄπυρος. [20] ἐς νύκτα ἢ 116
πυρετὸς ὀξύς. [21] ἔρρει· πτύελος ἔχοντα,
" ὑπόστασις λευκή. [22] ἑξκαιδεκά- 117
τη παρωξύνθη πόνος, ἐδυζόρως. [23] ἐχ ὕπνωσε, παρέκρανεν. [24] ὀ-
γδοηκαιδεκάτη διψώδης, γλῶσσα ἐπεκαύθη, ἐχ ὕπνωσε, παρέκρανε πολλὰ, σκέλεα ἐπωδύνως εἶχε. [25]
ἐβδόμη ἐνόσησεν περὶ σμικρὸν ἐπερ-
ρίγωσε, κωμαλώδης, δι' ἡσυχίης ὕ-
πνωσε, ἤμεσε χολώδεα ὀλίγα μέ-
λανα. [26] ἐς νύκτα κώφωσις. [27] ἐβδό-
μη περὶ τὴν ἐνάτην " πολυρρὲς ἀ- 118
ερτερὸν βάρος δι' ὅλε μέσ' ὀδυνης, σμικρὸν ἐπέπηδησεν. [28] ἔρρει· πτύελος
ἔχοντα, θολερὰ, ὑπέρυθρα, κείμενα ἐ καθίσαντα. [29] τὰ δ' ἄλλα κα-
θολέρως· οὐκ ἄπυρος. [30] "αὖθις 119
ἐξ ἀρχῆς φάρυγξ ἐπωδύνως ἔρυθος. [31] " κίων ἀνεστομωμένος. [32] 120
ῥεῦμα δριμὺ, δακνώδες, ἁλ-
μυρώδες ἀεὶ τέλεος παρέμεν-
ε. [33] ἐβδόμη δὲ ἐνάτην ἑβδόμως
ἄπυ-

hæc quidem leviora facta sunt, capitis autem & colli ac lumborum dolor. [8] Somni non aderant. [9] Ab alvo modica bilioſa, tenuia, pura prodibant. [10] Urinæ tenues, ſubnigræ. [11] Sexta die à quo febris ipſam corripuit, ad noctem deliravit. [12] Septima, omnia exacerbata ſunt: vigilans deliravit: ſiticuloſa: ſeceſſus omnes bilioſi abunde colorati. [13] Octava ſuperriguit, plus dormivit. [14] Nona per eadem. [15] Decima crura laborioſe dolebat. Cordis dolor rurſus: capitis gravitas: non deliravit: magis dormivit: alvus reſtitit. [16] Undecima ſudavit: minxit melius colorata, multam ſubſidentiam habentia: levius degebat. [17] Decimaquarta ſuperriguit: febris acuta. [18] Decimaquinta vomuit bilioſa, flava, ſatis multa. [19] Sudavit ſine febre. [20] Ad noctem febris acuta. [21] Urinæ craſſæ ſubſidentiam albam habentes. [22] Decima ſexta ad noctem exacerbata eſt, & cum moleſtia, [23] non dormivit, deliravit. [24] Decimaoctava, ſiticuloſa, lingua combuſta eſt: non dormivit: multum deliravit: crura dolebat. [25] Circa vigeſimam mane parum riguit, ſoporoſa, quiete dormivit: vomuit bilioſa, pauca, nigra. [26] Ad noctem ſurditas. [27] Circa vigeſimam primam lateris ſiniſtri gravitas, per totum cum dolore: parum inſuper tuſſiit. [28] Urinæ craſſæ, turbatæ, ſubrubræ, quæ depoſitæ non ſubſidebant. [29] Cætera leviora: non ſine febre. [30] Statim ab initio fauces dolebat, rubor aderat, [31] columella revulſa, [32] fluxio acris, mordax, ſalſa, perpetuo perſeverabat. [33] Circa vigeſimam

ἄπυρ῾ω, " ἔροισιν ὑπόστασις, 121 septimam à febri libera, in urinis
πολυρὸν ἤλγεεν. 34 " περὶ δὲ 122 subsidentia : latus dolebat. 34
τεσσαρακοστὸν πῦρ ἐλάβετο, κοιλίη χολώδεσιν ὑπεταράχθη. 35 ἤμεσε τῇ τεσσαρακοστῇ ὀλίγα χολώδεα. 36 " ἐκρίθη, 123 πελέως ἄπυρ῾ω τῇ ὀγδοηκοστῇ.

' " Ἀρρωστος ἐκεῖ῾ω. 2 " Κλεωναξίδεω, ὃς καὶ ἐκάτο ἐπάνω τοῦ 125 Ἡρακλέος, πῦρ ἔλαβε " πε- 126 πολλαυημμένως, 3 ἤλγει δὲ καὶ κεφαλὴν ἐξ ἀρχῆς " καὶ πολυρὸν 127 δριστερὸν, καὶ τὰ ἄλλων πόνοι, " κα- 128 τὰ πώδεα τρόπον. 4 οἱ πυρετοὶ παροξυνόμενοι ἄλλοτε ἀλλοίως ἀτάκτως. 5 ἱδρῶτες, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δ' οὔ. 6 τὰ μὲν πολλὰ " ἐπεζημασμένον οἱ πυ- 129 ροξυσμοὶ, ἐν κριτηρίοισι μᾶλλον. 7 περὶ ὃ ἑκτὸν τεταρτῶν χεῖρας ἄκρας " ἐψύχθη, 8 ' ἤμεσε χολώδεα ξανθὰ ὑποσυχνὰ, μετ' ὀλίγον δὲ ἰώδεα· 9 πάντων ἐκενφίθη. 10 περὶ δὲ τριακοστὸν ἐόντι ἤρξατο ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγεῖν ἐξ ἀμφοτέρων, καὶ ταῦτα πεπλανημένως [καὶ] καθ' ὀλίγον μέχρι κρίσιος. 11 οὐκ ἀπύρετος δὲ, οὐδὲ διψώδης παντὸς πάντα τὸν χρόνον, οὐδὲ ἄγρυπνος. 12 " ὃ- 131 ρος δὲ λευκὸς, οὐκ ἄχροα. 13 περὶ δὲ τεσσαρακοστὸν ἐὼν ἔρρησεν ὑπέρυθρα, " ὑπόστασιν πολ- 132 λὴν, λίην ἐρυθρὴν ἔχοντα. 14 ἐκενφίθη. 15 μετὰ δὲ ταῦτα ποικίλως τὰ τῶν ὑρῶν, ὁτὲ μὲν ὑπόστασιν εἶχεν, ὁτὲ δὲ οὔ. 16 ἐξηκοστῇ ἔροισιν ὑπόστασις πολλὴ καὶ λευκὴ καὶ λείη· 17 ξυνέδυκε πάντα· πυρετοὶ ἀπέλιπον· 18 " ὃρα λε- 133 πτὰ μὲν, οὐχροα δέ. 19 ἑβδομηκοστῇ ' ἄπυρος, ἀπέλιπεν ἡμέρας δέκα. 20 ' ὀγδοηκοστῇ ἐπερρίγωσε, πυ- 135 ρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν, 21 ἱδρῶσε πολλῷ,

22 ὕρ-

40 ἄπυρος, " ἔροισιν ὑπόστασις, 121 septimam à febri libera, in urinis
πολυρὸν ἤλγεεν. 34 " περὶ δὲ 122 subsidentia : latus dolebat. 34
τεσσαρακοστὸν πῦρ ἐλάβετο, κοιλίη χολώδεσιν ὑπεταράχθη. 35 ἤμεσε τῇ τεσσαρακοστῇ ὀλίγα χολώδεα. 36 " ἐκρίθη, 123 πελέως ἄπυρος τῇ ὀγδοηκοστῇ.

15 ' " Ἀρρωστος ἐκεῖνος. 2 " Κλεωναξίδεω, ὃς καὶ ἐκάτο ἐπάνω τοῦ 125 Ἡρακλέος, πῦρ ἔλαβε " πε- 126 πολλαυημμένως, 3 ἤλγει δὲ καὶ κεφαλὴν ἐξ ἀρχῆς " καὶ πολυρὸν 127 δριστερὸν, καὶ τὰ ἄλλων πόνοι, " κα- 128 τὰ πώδεα τρόπον. 4 οἱ πυρετοὶ παροξυνόμενοι ἄλλοτε ἀλλοίως ἀτάκτως. 5 ἱδρῶτες, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δ' οὔ. 6 τὰ μὲν πολλὰ " ἐπεζημασμένον οἱ πυροξυσμοὶ, ἐν κριτηρίοισι μᾶλλον. 7 περὶ ὃ ἑκτὸν τεταρτῶν χεῖρας ἄκρας " ἐψύχθη, 8 ' ἤμεσε χολώδεα ξανθὰ ὑποσυχνὰ, μετ' ὀλίγον δὲ ἰώδεα· 9 πάντων ἐκενφίθη. 10 περὶ δὲ τριακοστὸν ἐόντι ἤρξατο ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγεῖν ἐξ ἀμφοτέρων, καὶ ταῦτα πεπλανημένως [καὶ] καθ' ὀλίγον μέχρι κρίσιος. 11 οὐκ ἀπύρετος δὲ, οὐδὲ διψώδης παντὸς πάντα τὸν χρόνον, οὐδὲ ἄγρυπνος. 12 " ὃ- 131 ρος δὲ λευκὸς, οὐκ ἄχροα. 13 περὶ δὲ τεσσαρακοστὸν ἐὼν ἔρρησεν ὑπέρυθρα, " ὑπόστασιν πολ- 132 λὴν, λίην ἐρυθρὴν ἔχοντα. 14 ἐκενφίθη. 15 μετὰ δὲ ταῦτα ποικίλως τὰ τῶν ὑρῶν, ὁτὲ μὲν ὑπόστασιν εἶχεν, ὁτὲ δὲ οὔ. 16 ἐξηκοστῇ ἔροισιν ὑπόστασις πολλὴ καὶ λευκὴ καὶ λείη· 17 ξυνέδυκε πάντα· πυρετοὶ ἀπέλιπον· 18 " ὕρα λε- 133 πτὰ μὲν, οὐχροα δέ. 19 ἑβδομηκοστῇ ' ἄπυρος, ἀπέλιπεν ἡμέρας δέκα. 20 ' ὀγδοηκοστῇ ἐπερρίγωσε, πυ- 135 ρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν, 21 ἱδρῶσε πολλῷ,

22 Uri-

[22] ὕροισιν ὑπόστασις ἐρυθρὴ λεία.
[23] τελέως ἐκρίθη.

" Ἀρρώστος ἑβδόμος. [2] Μέτω- 136
πον πῦρ ἔλαβεν, ὀσφύϊ βάρος
ἐπώδυνον. [3] δυσέρη " ὕδωρ πόνλ 137
ὑπόστυχνον ἀπὸ ἡμιλίης καλῶς
διῆλθε. [4] " τρίτη κεφαλῆς βά- 138
ρος, ἀμαχωρήματα λεπτὰ χολώ-
δεα ὑπέρυθρα. [5] τετάρτη πάντα
παρωξύνθη. [6] " ἐρρύη ἀπὸ δεξιῆς 139
μυκτῆρος αἷμα δὶς ὀλίγον. [7] νύ-
κτα δυσφόρως. [8] ἀμαχωρήματα
ὅμοια τῇ τρίτῃ. [9] " ἔρα ὑπομέ- 140
λαινα εἶχεν ἀναιώρημα ὑπόμελαν
ἐὸν διεστακτὸν, ἐκ ἱδρύετο. [10]
" πέμπτη ἐρρύη λαῦρον ἐξ ἀριστερῆς 141
ἄκρητον. [11] ἵδρωσεν. [12] ἐκρίθη. [13]
μὴ κρίσιν ἄρρυπον " παρέλε- 142
γθη. [14] ἔρα λεπτὰ ὑπομέλαινα.
[15] " λελοῖσιν ἐχρήσατο κεφα- 143
λῆς. [16] ἐκοιμήθη. κατενόθη. [17] τρί-
τως ἐκ ὑπέστρεψεν, [18] ἀλλ' ἡμορ-
ράγησε πολλάκις καὶ μὴ κρίσιν.

" Ἀρρώστος ὀγδόος. [2] " Ἐρα- 144
σινὸν, ὃς ἀεὶ ἐν Βοώτου χα- 145
ράδρῃ, πῦρ ἔλαβε μὴ δεῖπνον.
[3] νύκτα παρεκρώθη. [4] ἡμέρην πρώ-
την διὰ ἡσυχίης, νύκτα ἐπι-
πόνως. [5] δυσέρη πάντα παρωξύν-
θη. [6] ἐς νύκτα παρέκρουσε. [7] τρί-
τη ἐπιπόνως, παρέκρουσε πολλά.
[8] " τετάρτη δυσφορώτατος. [9] ἐς ὃν 146
τὴν νύκτα ὑδὲν ἐκοιμήθη, σὺν-
πνια καὶ " λογισμοί. [10] ἕπτα 147
χείρω, μεγάλα καὶ " ἐπίκημα 148
φόβος, δυσφορίη. [11] πέμ- 149
πτη πρωΐ " κατήρτητο, καὶ κα-
τενόθη πάντα. [12] πρὸ δὲ μέσου
ἡμέρης ἐξεμάνη· κατέχειν ἐκ
ἠδυνάατο. [13] ἄκρεα ψυχρὰ ὑπο-
πέλια. [14] " ἔρα ὑπέη, [15] ἀπέδυνε 150
περὶ ἥλιον δυσμάς. [16] τρίτον οἱ
πυρετοὶ ἅμα τέλεον ἐξὼ ἱδρῶτι,
[17] " ὑπο-

[22] Urinis subsidentia rubra, lævis. [23] Perfecte judicatus est.

Ægrotus septimus. [2] Metonem febris vehemens corripuit, lumborum gravitas dolorosa. [3] Postridie ubi aquam bibisset satis multam, ab alvo probe prodiit. [4] Tertia, capitis gravitas: fœcessus tenues, bilioſi, subrubri. [5] Quarta, omnia exacerbata sunt. [6] Fluebat à dextra nare bis sanguis modicus. [7] Noctem molestè tulit. [8] Secessus similes tertiæ diei. [9] ' Urinæ subnigræ, habebant quiddam in medio innatans, subnigrum, divulsum: non subsidebant. [10] Quinta, effluxit ex sinistra nare sanguis largus, merus. [11] Sudavit: [12] judicatus est. [13] Post judicationem insomnis, delirabat. [14] Urinæ tenues, subnigræ. [15] Capitis lotionibus usus est: [16] dormivit: respipiscebat. [17] Huic recidiva facta non est. [18] Sed sanguis erupit sæpe etiam post judicationem.

Ægrotus octavus. [2] ' Erasinum qui habitabat circa Bootæ torrentem, febris vehemens corripuit post cœnam: [3] nocte turbatus fuit: [4] diem primam quiete, noctem laborioſe transegit. [5] Secunda, omnia exacerbata sunt, [6] ad noctem deliravit. [7] Tertia doloroſe, multum deliravit. [8] Quarta, molestissime, [9] ad noctem nihil dormivit. Insomnia & ratiocinationes: [10] deinde pejora, & magna, & periculoſa, timor, molestia. [11] Quinta, ' mane respipiscebat ac intelligebat omnia. [12] Verum ad meridiem multum insaniit: continere se non potuit. [13] Extremitates frigidæ, sublividæ. [14] Urinæ inconcoctæ. [15] ' Circa solis occasum mortuus est. [16] Huic febres perpetuo cum sudore:

17 "ὑποχόνδρια μετέωρα, ξυώτις 151
σις μετ' ὀδυνης, 18 ἕδρα ὑ μέλαινα,
ἔχοντα συναωρήματα τροφύλα, ἀχ
ἰδρύετο, 19 ἀπὸ ὑ κοιλίης κόπρανα ὀλίγ.
20 δίψα ἀπ' τέλεος, ὑ λίαν
[ολέ.] 21 ' παραλυσις ὀλὲ πολλοί,
ξυὼ ἱδρῶτι " περὶ ἰνάδων. 152

" " Ἀρρωστος ἔνναλος. 2 Κρίτωνι 153
ἐν Θάσῳ ποδὸς ὀδυνης ἤρξατο
ἰσχυρὴ " ἀπὸ δακτύλου ὑ μεγάλου 154
" ὀρθοστάδην περιόντι. 3 κατεκλί- 155
θη αὐτημερὸν, 4 φρικώδης, 5 ἀσώ-
δης, μικρὸν ὑποθερμαινόμενος. 6
7 νύκτα παρεφρόνησε. 8 δευτέρη
οἴδημα δ' ὅλου ὑ ποδὸς καὶ περὶ
σφυρὸν ὑπέρυθρον μὲν ξυλώδεσι,
9 ' φλυκταινίδια μέλαινα, 10 πυ- 156
ρετὸς ὀξὺς. 11 " ἐξεμάνη. 12 ἀπὸ ὑ 157
κοιλίης ἄκρητα χολώδεα ὑποσυ-
χνὰ διῆλθεν. 13 ἀπέθανεν ἀπὸ τῆς
ἀρχῆς δευτεραῖος.

" " Ἀρρωστος δέκατος. 2 Κλα- 158
ζομένιον, ὃς κατέκειτο παρὰ τὸ
Φρυνιχίδεω φρέαρ, πῦρ ἔλαβεν.
3 ἤλγει ὑ κεφαλὴν, ' τράχηλον,
ὀσφὺν ἐξ ἀρχῆς. 4 αὐτίκα ὑ κώ-
φωσις. 5 ὕπνοι οὐκ ἐγένοντο. 6 πυρε-
τὸς ὀξὺς ἔλαβεν. 7 " ὑποχόνδριον 159
ἐπῆρτο μετ' ὄγκου, ὀλίγη ξυώτισις.
8 γλῶσσα ξηρή. 9 τελέουσα ἐς νύ-
κτα παρεφρόνησε. 10 πέμπτη ἐπι-
πόνως, καὶ πάνυ παρωξύνθη. 11
περὶ ὑ ἑνδεκάτην σμικρὰ ἐνέδωκεν. 12 ἀπὸ ὑ κοιλίης ἐξ ἀρχῆς καὶ
μέχρι τεσσαρεσκαιδεκάτου λε-
πτὰ πολλὰ " ὑδατώδεα διῆλθε. 13 160
ἀφόρως τὰ περὶ ἀφροδίσια διῆγε. 14 ἔπτατο κοιλίη ἐπέτη. 15 ὕδωρ
ἀπ' τέλεος λεπτὸν μὲν, σύχροα
ὀλίγ " καὶ πολλὰ εἶχεν ' ὑπαγω- 161
γήματα ὑποδιεπαραζμένα. ἐχ
ἰδρύετο. 16 περὶ ὀλίγα καὶ δε-
κάτην " ὕρησεν ὀλίγα παχυτε- 162

17 præcordia sublimia : distenti cum dolore. 18 Urinæ nigræ habentes quædam in medio suspensa innatantia rotunda, non subsidebant. 19 Ab alvo stercora prodibant. 20 Sitis ' perpetuo, non valde. 21 Convulsiones multæ cum sudore, circa mortem.

Ægrotus nonus. 2 Critoni in Thaso erecte obambulanti, pedis dolor fortis à magno digito cœpit. 3 Decubuit eadem die 4 horridus, 5 anxius, 6 parum subcalescens : 7 nocte desipuit. 8 Secunda die tumor laxus per totum pedem, & circa malleolum subrubens, cum distentione. 9 Pustulæ nigræ : 10 febris acuta : 11 insaniit. 12 Ab alvo vero mera, biliosa, ' satis multa prodibant. 13 Mortuus est altera ab initio die.

' Ægrotus decimus. 2 Clazomenium, qui ad Phrynichidæ puteum decumbebat, febris vehemens corripuit. 3 Dolebat autem caput, collum, lumbos ab initio. 4 Statim autem surditas. 5 Somni non aderant. 6 Febris acuta invasit. 7 Præcordium elevabatur cum tumore : distentio non valde : 8 lingua sicca. 9 Quarta, ad noctem desipuit. 10 Quinta, ' laborioſe omnia exacerbata sunt. 11 Circa undecimam parum remiserunt. 12 Ab alvo vero ab initio & usque ad decimamquartam, tenuia multa aquei coloris prodibant. 13 Toleranter ea quæ ad secessum pertinent ferebat : 14 postea alvus restitit. 15 Urinæ perpetuo tenues quidem, verum boni coloris, & multa in medio suspensa habebant divulsa : non subsidebant. 16 Circa decimamsextam minxit paulo crassiora, ' habe-

ρα· εἶχε σμικρὸν ὑπόστασιν· 17 ἐκύφισεν ὀλίγω, καλενός μᾶλλον. 18 ἐπτακαιδεκάτη δὲ πάλιν λεπτά. 19 ὠδηκὼς δὲ τὰ ἄκρα ἀμφότερα ἐπήχθη ξυὼ ὀδυνῶν· 20 ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν, παρελήρει· 21 περὶ ᾧ τὰ σκέλεα ἐπωδυνώσατο. 22 ἑβδομαία ἄπυρος, ἐκρίθη· 23 " ἔχ 163 ἱδρωσε· 24 πάντα καλενός. 25 περὶ δὲ ἕβδομον καὶ ἑβδομηκοστὸν ἰσχὺς ὀδυνῶν δεξιᾶς ἰσχυρῶς, ἀφ' ἰσχίων ἐπωνύμου. 26 τὰ δ' ὠδηκὼς τὰ ἄκρα " ἄτε καθίσαντος ἄτε ἐξεπύησε, ἤλγησε 164 δέ. 27 ' περὶ δὲ τὸν πρῶτον καὶ τριακοστὸν " ἀμάρροια πολ- 165 λοῖσιν ὑδαλώδεσι μὴ δυσεντερικοῖσιν, 28 ἕρμα παχέα ἔρρε, 29 " καλέσας ὠδηκὼς τὰ ὦτα. 30 ἔβη δ' 166 τὸν τεσσαρακοστὸν ὀφθαλμὸν δεξιὸν ἦλγε, ἀμβλύτερον ἑώρα· 31 " καλέσας. 167

" Ἄρρωστος ἐνδέκατος. 2 τὸν 168 Δρομεάδεω γυναῖκα, θυγατέρα τεκοῦσαν καὶ, τἄλλων πάντων γινομένων καὶ λόγου, δυσεντερικὸν ἐοῦσαν ῥίγος ἔλαβε, πυρετὸς ὀξύς. 3 ἤρξατο δὲ πονέειν τὸν πρῶτον καὶ ' ὑποχόνδριον, 4 ἀσώδης, 5 φρικώδης, 6 ἀλύουσα, 7 " καὶ τὰς ἐχομένας ἔχ 169 ὕπνωσε· 8 " πνεῦμα δρηχῶδες, μέγα, 170 αὐτίκα ἀνεσπασμένον. 9 δυσέρη, ἀφ' ἧς ἐρρίγωσεν, ἀπὸ ἡλικίης καλῶς κόπρανα διῆλθεν· 10 ἕρμα παχέα, λευκά, γαλερά, οἷα γίνεται ἐκ τῶν κακοστομάχων, ὅταν ἀναζεσθῶσι κέρδος χρόνον πάλαι ἐκ καθίσαντος. 11 " νύκτα ἔχ ἐκοιμήθη. 171 12 τρίτη δὲ μέσον ἡμέρης ἐπέρρίγωσε· πυρετὸς ὀξύς· 13 ἕρμα ὅμοια· 14 " ὑποχονδρίῳ πόνος, ἀσώδης. 172 15 νύκτα δυσφόρως, οὐκ ἐκοιμήθη· 16 ἱδρωσε δι' ὅλου ὑπόψυχρα· 17 ταχὺ ' δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη.

18 περὶ

bant subsidentiam parvam, 17 paululum allevarunt, respiscebat magis. 18 Decimaseptima rursus tenuia. 19 Circa utrasque aures tubercula extiterunt cum dolore. 20 Somni non aderant: delirabat. 21 Circa crura dolebat. 22 Vigesima, à febre liber judicatus est: 23 non sudavit: 24 omnia intelligebat. 25 Circa vigesimamseptimam coxæ dextræ dolor fortis, cito quievit. 26 Tubercula vero juxta aures neque sedata sunt, neque ' suppurata, verum dolebant. 27 Circa trigesimam primam profluvium alvi ex multis aquosis, cum ejusmodi quæ in dysenteria prodire solent. 28 Urinas crassas mingebat. 29 Tubercula circa aures sedata sunt. 30 Circa quadragesimam oculum dextrum dolebat, obscurius videbat. 31 Restitutus est.

Ægrotus undecimus. 2 Dromeadæ uxorem, quæ filiam pepererat, & aliis omnibus secundum ' rationem factis, secunda die rigor corripuit: febris acuta. 3 Cœpit autem prima die dolere circa præcordia, 4 fastidiosa ac nauseabunda, 5 horrida, 6 anxia, 7 & sequentibus non dormivit. 8 Spiritus rarus, magnus, statim revulsus. 9 Altera à rigore die, stercora ab alvo bene prodibant. 10 Urinæ crassæ, albæ, turbatæ: qualis fit ex his quæ subsiderunt, ubi multo tempore sita, fuerint conturbata: non subsidebant: 11 nocte non ' dormivit. 12 Tertia circa meridiem superriguit. Febris acuta. 13 Urinæ similes: 14 præcordii dolor, fastidiosa ac nauseabunda, 15 nox molesta, non dormivit. 16 Sudavit per totum subfrigida. 17 Statim autem rursus recalefacta est.

18 τεΐάρτη ταῦτα μὲν ὑποχόνδρια μικρὰ ἐκκρίθη, 19 κεφαλῆς ἦ βάρος μετ' ὀδυνῆς, 20 ὑπεκαρώθη, 21 ἔσταξε μικρὰ ἀπὸ ῥινῶν· 22 γλῶσσα ἐπίξηρος, δι ψώδης· 23 " ἕδρα λεπτὰ ἐλαιώδεα· 24 σμικρὰ ἐνεμήθη. 25 πέμπτη δι ψώδης, ἀσώδης· ἕδρα ὅμοια, ἀπὸ κοιλίης ὑδέν. 26 ταῦτα ἦ μέσον ἡμέρης πολλὰ παρέκρισε, κ) πάλιν ταχὺ σμικρὰ καλενός, 27 ἀνεσπάσθη ὑπεκαρώθη, ψύξις μικρά. 28 νυκτὸς ἐνεμήθη, παρέκρισε. 29 ἕκτη ταῦτα ἐπερρίγωσε, " ταχὺ ἦ διεθερμάνθη. 30 ἱδρωσε δ' ὅλε, 31 ἄκρεα ψυχρὰ, 32 ' παρέκρισε. 33 " πνεῦμα μέγα ἀραιὸν " μετ' ὀλίγον· 34 ἀπαζμοὶ ἀπὸ κεφαλῆς ἤρξαντο. 35 ταχὺ ἀπέθανεν.

" Ἄρρωστος δωδέκατος. 2 " Ἄνθρωπος " θερμαινόμενος ἐδείπνησε κ) ἔπιε τολέον· 3 " ἤμεσε πάντα νυκτός. 4 πυρετὸς ὀξύς. 5 ὑποχονδρίε δεξιῆ πόνος, φλεγμονὴ " ὑπολαπαρὸν ἦ ἔσω μέρεος. 6 νύκτα δυζοόρως. 7 " ἕδρα ἦ κατ' ἀρχὰς πάχος ἔχοντα, ὀλερὰ, κέμμυα ἀναδίδοτο. 8 γλῶσσα ἐπίξηρος. ὑ λίαν' δι ψώδης. 9 τεΐάρτη πυρετὸς ὀξὺς, πόνοι πάντων. 10 πέμπτη ἔρρησε λεῖον ἐλαιῶδες πολύ· πυρετὸς ὀξύς. 11 " ἕκτη δείλης πολλὰ παρέκρισεν· ἐς ἦ νύκτα ἐνεμήθη. 12 ἑβδόμη πάντα παρωξύνθη, 13 ἕδρα ὅμοια, 14 λόγοι πολλοὶ, " καλέχθη ὐκ ἠδυνάτω, 15 " ἀπὸ ἦ κοιλίης ἐρεθισμῶ ὑγρὰ ταραχώδεα διῆλθε μὴ ἐλμίνθων. 16 " νύκτα ὀμβρίως ἐπιπόνως. 17 ταχὺ ἐρρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς, 18 " ἱδρωσε θερμῶ, ἄπυρος ἔδοξε γθνέαι· 19 ὑ πολὺ ἐνεμήθη. 20 ἐξ ὕπνε ψύξις. 21 " πνευματισμός. 22 δείλης πολλὰ παρε-

18 Quarta die circa præcordia parum allevata est. 19 Capitis gravitas cum dolore : 20 in soporem incidit · 21 parum de naribus stillavit : 22 lingua ficca, siticulosa. 23 Urinæ tenues, oleosæ : 24 parum dormivit. 25 Quinta, siticulosa, fastidiosa : urinæ similes : nihil ab alvo. 26 Circa meridiem multum deliravit, & statim rursus parum respiscebat : 27 exurgens in soporem incidit : frigiditas parva : 28 nocte dormivit : deliravit. 29 Sexta mane superriguit. statim autem recalefacta est. 30 Sudavit per totum. 31 Extremitates frigidæ : 32 deliravit. 33 Spiritus magnus, rarus. 34 Paulo post convulsiones à capite cœperunt. 35 Statim mortua est.

Ægrotus duodecimus. 2 Homo quidam calefactus cœnavit, & bibit amplius. 3 Vomuit omnia noctu : 4 febris acuta. 5 Præcordii dextri dolor. Inflammatio submollis ex interna parte : 6 noctem molestè tulit. 7 Urinæ ab initio rubræ, crassæ, depositæ non subsidebant. 8 Lingua ficca : non valde siticulosus. 9 Quarta, febris acuta. Dolores omnium. 10 Quinta, minxit læve, oleosum, multum : febris acuta. 11 Sexta vesperi multum deliravit : nec dormivit. 12 Septima omnia exacerbata sunt. 13 Urinæ similes : 14 sermones multi : continere se non potuit. 15 Ab alvo cum irritatione prodierunt liquida turbata, cum lumbricis. 16 Nox laboriosa. 17 Mane riguit : febris acuta. 18 Sudavit calidum : à febre liber esse visus est : 19 non multum dormivit : 20 à somno frigiditas, 21 sputatio. 22 Vesperi multum

παρέκρυσε, [23] μετ' ὀλίγον ἦ "ἤ- 188
μεσε μέλανα ὀλίγα χολώδεα. [24]
ἐννάτη ψύξις, παρελήφθη πολλὰ,
ἐχ ὕπνωσε. [25] δεκάτη σκέλεα ἐ-
πωδυνώσε, πάντα παρωξύνθη,
παρελήφθη. [26] ἑνδεκάτη ἀπέθανεν.

" Ἄρρωστος τριςκαιδεκάτῳ. 189
[2] Γυνὴ κατ, ἣ κατέκειτο ἐν ἀκτῇ,
τριμήνιον ἔχουσα ἐκ ἰητροῦ ἔχουσαν,
πῦρ ἔλαβεν, [3] αὐτίκα τε ἤρξατο
πονέειν ὀσφύι. [4] τριτη πόνος τρα-
χήλε, κεφαλῆς, κατ κληίδα [καὶ]
χεῖρα δεξιήν. [5] " Αἰφνιδίως δὲ 190
[45] γλῶσσα ἠφώνε, [6] δεξιὴν χεῖρα
παρελύθη μετ' ἀσπασμοῦ, " ὠδυ- 191
νηκλινὴν τρόπον. [7] παρελήφθη
πάντα. [8] νύκτα δυσφόρως, ὕπν
ἐκοιμήθη. [9] " κοιλίη ἐταράχθη 192
χολώδεσιν ἀκρήτοισιν ὀλίγοισι.
[10] τετάρτη γλῶσσα φωνῆς ἐλύ-
θη, [11] ἀσπασμοὶ τῶν αὐτῶν, [12]
πόνοι πάντων παρέμενον, [13] " κα- 193
τὰ ὑποχόνδριον ἔπαρμα ξὺν ὀ-
δυνῇ, [14] ὕπν ἐκοιμᾶτο, [15] πα-
ρέκρυσε πάντα, [16] κοιλίη ταρα-
χώδης, [17] " ἔρα λύκη, ὕπν οὐ- 194
χρόα. [18] πέμπτη πυρετὸς ὀξὺς,
ὑποχονδρίε πόνος, παρέκρυσε
πάντα, διεχωρήματα χολώδεα.
[311] [19] ἐς νύκτα ἱδρωσεν, ἄπυρος.
[20] ἕκτη κατενόησε, πάντων ἐκυφί-
θη, [21] ἀλλὰ μὲν κλιδὸν δεξιτερὴν
πόνος παρέμενε, [22] διψώδης,
[23] ἔρα λεπτὰ, [24] ὕπν ἐκοι-
μήθη. [25] " ἑβδόμη τρόμος, 195
[26] ὑπενωκώθη, [27] σμικρὰ
παρέκρυσεν, [28] ἀλγήματα
κατὰ κλιδὸν καὶ βραχίονα ἀ-
ριστερὸν παρέμενε, " τὰ δ' 196
ἄλλα διεκύφισε, [29] πάντα
κατενόει. [30] " τρὶς δὲ διέλι- 197
πεν ἄπυρος. [31] ἑνδεκάτη ὑπέ-
στρεψεν, ἐπερρίγωσε, πῦρ ἔλα-
βε,

multum delirabat. [23] Paulo post vomuit nigra, pauca, biliosa. [24] Nona, frigiditas: multum delirabat: non dormivit. [25] Decima, crura dolebat: omnia exacerbata sunt: deliravit. [26] Undecima mortuus est.

Ægrotus decimus tertius. [2] Mulierem, quæ decumbebat in littore, trimestri fœtu gravidam febris vehemens corripuit, [3] statimque lumbos dolere cœpit. [4] Tertia, dolor colli, capitis, juxta claviculam, & manum dexteram. [5] Statim lingua voce destituta est: [6] dextra manus resoluta est cum convulsione, velut his, qui aliqua siderantur parte, contingere solet. [7] Delirabat penitus: [8] noctem moleste tulit, non dormivit: [9] alvus turbata est, ex biliosis, meris, paucis. [10] Quarta die lingua voce soluta est. [11] Convulsiones eorundem: [12] dolores omnium permanebant. [13] Juxta præcordia tumor cum dolore: [14] non dormiebat: [15] penitus delirabat: [15] alvus turbata. [17] Urinæ tenues, non boni coloris. [18] Quinta, febris acuta: præcordii dolor: plane delirabat: fœcessus biliosi: [19] ad noctem sudavit, à febre libera. [20] Sexta resipiscebat: ab omnibus allevata est: [21] verum circa siniſtram claviculam dolor permanebat: [22] siticulosa. [23] Urinæ tenues: [24] non dormivit. [25] Septima tremor: [26] in soporem incidit: [27] parum deliravit: [28] dolores juxta claviculam, & siniſtrum brachium permanserunt. Reliqua allevata sunt. [29] Omnia intelligebat. [30] Tres dies à febre libera mansit. [31] Undecima reversa est, superriguit, febris vehemens corripuit.

5 βε.32 ωδὲ ὑ' τεσαρεςκαιδεκάτην ἤμεσε χολώδεα ξανθὴ ὑποσυχνά, 33 ἱδρωσεν, 34 " ἄπυρος ἐκρίθη. 198
" Ἀρίστος τεσαρεςκαιδέκατος. 2 " Μελιδίη, ἣ καλέεται τῶ ἄγχι τὸ τ' Ἥρης ἱεροῦ, ἤρξατο κεφαλῆς καὶ τραχήλε καὶ στήθεος πόνου ἰσχυροῦ· 3 αὐτίκα ὑ πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε· 4 γυναικεία ὑ σμικρὰ ἐπεφαίνετο· 5 " πόνοι τελέων πάντων ξυνεχέες. 6 ἕκτη κωματώδης, ἀσώδης, φλεγμώδης, " ἐρύθημα ἐπὶ γνάθῳ, σμικρὰ ' παρέκρεσε. 7 ἑβδόμη ἵδρωσε, πυρετὸς διέλιπεν, οἱ πόνοι παρέμενον, 8 ὑπέστρεψεν, ὕπνοι σμικροί. 9 " ἔρα ἀεὶ τέλεον οὖρα μὲν, λεπτὰ δὲ. 10 " ἀλαχωρήματα λεπτὰ, χολώδεα, διακνώδεα, κάρτα ὀλίγα, μέλαινα, δυσώδεα διῆλθεν. 11 ἔροισιν ὑποστάσις λευκὴ, λείη· 12 ἱδρωσεν· 13 ἐκρίθη τελέως ἑνδεκαταίη. 199 200 201 202 203 204 205

puit. 32 Circa decimamquartam vomuit bilioſa, flava, ſatis multa: 33 ſudavit. 34 A febre libera judicata eſt.

Ægrotus quartusdecimus. 2 Melidiæ, quæ decumbebat juxta Junonis templum, capitis & colli, & pectoris dolor fortis cœpit. 3 Statim autem febris acuta corripuit. 4 Menſes pauci apparebant. 5 Dolores omnium horum continui. 6 Sexta die, ſoporoſa, anxia, horrida: rubor in maxilla: parum deliravit. 7 Septima, ſudavit: febris dimiſit: dolores permanebant: 8 rediit: ſomni pauci. 9 Urinæ perpetuo boni coloris, verum tenues. 10 Seceſſus tenues, bilioſi, mordaces, valde pauci, nigri, graveolentes prodibant. 11 In urinis ſubſidentia alba, lævis. 12 Sudavit. 13 Judicata eſt perfecte undecima die.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ δεύτερον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber ſecundus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. VII. 11. 938. Baſil. lat.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

SECTIO PRIMA.

pag 311 ΑΝΘΡΑΚΕΣ " ἐν Κρανῶνι θερινοὶ 2 ὗεν ἐν καύμασιν " ὕ- 3 δατι λαπάρῳ δὲ ὅλῳ· 3 ἐκφύονται δὲ μᾶλλον νότῳ, 4 καὶ ἐπεγίνονται μὴ " ἐν τῷ δέρματι 4 ἐχῶρες, ἐγκαλαμεδαινόμενοι δὲ ἐθερμαίνοντο καὶ κνησμὸν ἐνεποίεον. 5 εἶτα " φλυκταινίδες, 5 ὥσπερ πυρὶ καυθεῖσαι, ἀναίσαντο, καὶ ὑπὸ τὸ δέρμα καίεσθαι

CARBUNCULI in 1 Cranone æſtivi: 2 pluebat in ardoribus pag 105 aqua larga. 3 Contingebat hoc per totum, & maxime ab auſtro: 4 & ſubnaſcebantur quidem in cute ſanies: dum autem intro concipiebantur, caleſcebant, & pruritum inducebant: 5 deinde puſtulæ ' velut ab igne inuſtæ excitabantur: & ſub cutem uri ſibi videbantur, 4 10 5

θαι " ἐδωδιμον. 6 ἐν καύμασιν ἐν ἀνυδρίαις. οἱ πυρετοὶ ἀνιδρῶντες τὰ πολλὰ. 7 ἐν τοῖσι μὲν, ἢν ἐπιψεκάσῃ, ἱδρωτικώτεροι γίνονται καὶ ἀρχάς. 8 " ταῦτα δυσκριτώτερα μᾶλλον, ἢ ἄλλως. 9 ἀτὰρ ἧσσον, εἰ μὴ εἴη διὰ ταῦτα, ἀλλὰ διὰ τῆς νόσου " τὸν τρόπον. 10 " οἱ καῦσοι ἐν τῇσι θερινῇσι μᾶλλον γίνονται, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσιν· ἐπιξηραίνουσι δὲ μᾶλλον θέρεος.

11 Φθινοπώρου μάλιστα " θηριώδεες, καὶ ἡ " καρδιαλγίη. 12 καί τοι καὶ αὐτὴ ἧσσον κακοήθεοί εἰσιν, αὐτῷ δὲ νεζὴ μάλα τοιάδε ἐούσῃ. 13 " αἱ δ' ἀσκαριώδεες δείλης, ὁμοίως τούτῳ. 14 καὶ ἐκεῖναι πλεῖστα τὰ ὀχλέουσι τῆς ἡμέρης τὰ πολλὰ, " ἐμόνον διὰ τὸ μᾶλλον πονέειν, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ διὰ σφᾶς ἑωυτάς. 15 " ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται νοῦσοι καὶ θανατωδέσταται " τὸ ἐπίπαν, ὅμοιον τῷ δείλης παροξύνεσθαι· 16 ὡς δὲ ἐνιαυτὸς περίοδον ἔχοντος τῶν νόσων, οἷον ἡ ἡμέρη τῆς νόσου· 17 " τοιοῦτον [τὸ] τῆς νόσου καὶ ἑκάστης καθαστιοῦσι πρὸς ἀλλήλας, ὅταν μὴ τι νεωτεροποιηθῇ ἐν τῷ αὐτῷ εἴδει. 18 " εἰ δὲ μὴ, ἄλλης ταῦτα καθαστιοῦσι αὖ ἄρχοι. 19 ὥστε καὶ τὸ ἐνιαυτὸν πρὸς ἑωυτὸν οὕτως ἔχειν.

20 ἐν τοῖσι καθεστεῶσι καιροῖσιν ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδῶσιν ἔτεσιν, εὐκριτέες καὶ εὐκρινέστατοι αἱ νοῦσοι· 21 ἐν δὲ τοῖσιν ἀκαταστάτοισιν ἀκαλάστοισι καὶ δυσκρινέσι. 22 ἐν γοῦν Περίνθῳ ὁπόταν τι ἐκλίπῃ ἢ πλεονάσῃ, ἢ πνευμάτων ἢ μὴ πνευμάτων, ἢ ὑδάτων ἢ αὐχμῶν, ἢ καυμάτων ἢ ψύ-

6 bantur, 6 in ardoribus ſiccitatis. Febres plerunque citra ſudorem. 7 In his vero ſi minutæ imbris guttæ deciderint, magis ſudatoriæ fiunt ab initio. 8 At hæc difficiliora judicatu manent, quam aliter. 9 Attamen minus, ſi non propter hæc fuerint, ſed propter morbi modum. 10 Febres ardentes ' in æſtivis magis fiunt, & in aliis temporibus : reſiccantur autem magis æſtate.

11 Autumno maxime ferinum, & oris ventriculi dolor, 12 quamquam & ipſe minus maleficus fuerit, ipſo morbo tali exiſtente. 13 Aſcarides veſperi ſimiliter huic : 14 & illæ tunc infeſtant in die plerunque, non ſolum ideo quod magis affligunt, ſed etiam ipſæ per ſeipſas. 15 In autumno acutiſſimi morbi & maxime lethales : & omnino ' ſimilitudinem habent, eo quod veſperi exacerbantur : tanquam annus ipſe habeat circuitum morborum. 16 Quale eſt dies morbi, quale eſt veſpertinum tempus ad exacerbationem. 17 Tale eſt morbi, & uniuſcujuſque conſtitutionis inter ſe, ubi non quid in ſuperiori ſpecie fuerit innovatum. 18 Sin minus, alia ſane conſtitutione hæc imperium obtinuerint. 19 Quare etiam annus ad ſeipſum hoc modo ſe habet.

20 In quietis ac conſtantibus ' temporibus, & annis tempeſtive tempeſtiva præbentibus, boni ſtatus & judicatu facillimi morbi fiunt. 21 In inconſtantibus vero, inconſtantes, & qui difficulter judicantur : 22 quum ſane in Perintho defecerit aut abundaverit quid, ut aut venti ſint, aut non venti : aut aquæ, aut ſiccitates : aut ardores, aut frigo-

ψύξιων. [23] τὸ δὲ ἔαρ τὸ ἐπίπαν ὑγιεινότατον καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

[24] " Πρὸς τὰς ἀρχὰς σκεπτέον τὸ νόσων, " εἰ αὐτίκα ἀνθεῖ. [25] δῆλον δὲ τῇ " ἐπιδόσει. [26] τὰς δὲ ἐπιδόσιας τῆσι περιόδοισι [27] " καὶ αἱ κρίσιες ἐντεῦθεν δῆλοι· [28] καὶ τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυσμοῖσιν, εἰ ἐπὶ τὸ πρωϊαίτερον ἢ ἧσσον, καὶ εἰ ἐπὶ τὸ πολύχρονον ἢ ἧσσον, καὶ εἰ μᾶλλον ἢ ἧσσον. [29] " πάντων δὲ τῶν ξυνεχέων ἢ διαλειπόντων ἢ χρονίων, καὶ τρωμάτων, καὶ " πυέλων ὀδυνωδέων, καὶ φυμάτων φλεγμοναὶ, καὶ ὅσα ἄλλα ἐπιφαίνοιτ' ἂν ὕστερον. [30] " ἴσως δὲ καὶ ἄλλων πραγμάτων κοινῶν τὰ μὲν θᾶσσον, βραχύτερα, τὰ δὲ βραχύτερον, μακρότερα, [31] καὶ " ἐν περιόδοισιν ἐπὶ τὸ πρωϊαίτερον, καὶ ἄλλης ἐπιδόσιος ἀπαυδώσης τῆς νόσου. [32] καὶ γὰρ τῶν ἀθρόως ἀποθνῃσκόντων " ταχύτεραι αἱ κρίσιες, ὅτι ταχέες οἱ πόνοι καὶ ξυνεχέες καὶ ἰσχυροί. [33] " τὰ δὲ κρίνοντα ἐπὶ τὸ βέλτιον, μὴ αὐτίκα ἐπιφαινέσθω.

[34] " Τὰ κρίσιμα μὲν κρίνοντα, τὰ μὲν θανατώδεα, τὰ δὲ δύσκριτα. [35] " τὰ προκεκριμένα, ἢν ἀμέως κριθῇ, ὑποστροφαί· ἢν δὲ μὴ, ἀκρισίαι. [36] γίνοιτο δ' ἂν καὶ ὀλέθρια. [37] " τὰ μὴ σμικρὰ, ὅσα κρίσιμα σημεῖα γινόμενα, " τὰ αὐτά. [38] ταῦτα μὲν γινόμενα, δύσκριτα. [39] τὰ δ' ἐναντία δὲ σημαίνοντα, κακόν· [40] ἢ μόνον, ἢν " παλινδρομέῃ, [33] ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχαίης φύσιος τὰ

frigora. [23] Ver autem omnino saluberrimum, ac minime lethale.

[24] Circa principia morborum 19
' considerandum, an statim flo- 25
rent. [25] Clarum autem hoc fit 20
ex incremento. [26] Incrementa 21
vero ex circuitibus: [27] & judi- 22
cationes quoque hinc manifestæ
fiunt, [28] itemque ex exacerbatio-
nibus in circuitibus, si citius
accedant, aut non: & si diutius
durent, aut non: & si magis
affligant, aut non. [29] Ex omni- 23
bus autem continuis aut inter-
mittentibus, & diuturnis, & 24
vulneribus, & sputis, & dolo-
ribus. Itemque ' tuberculorum 30
inflammationes, & quæcunque
alia posterius apparent, [30] for-
tassis autem & ex aliis com-
munibus rebus, quæ quidem citius
fiunt, breviora sunt: quæ vero
tardius, longiora: [31] quum etiam
in circuitibus citiorem recur-
sum, ac reliquum augmentum,
morbus neget. [32] Nam & eorum 27
qui statim pereunt, velociores
sunt judicationes, quoniam &
dolores, & continui ac fortes.
[33] Quæ vero ad melius ' judi- 35 28
cant, non statim apparent.

[34] Judicatoria non judican- 29
tia, partim lethalia sunt,
partim difficilis judicationis. [35]
Quæ præjudicata sunt, si cru- 30
de judicata fuerint, recidi-
væ fiunt: sin minus, judica-
tionis impeditiones aut malæ
judicationes. [36] Possunt etiam
fieri pernicioſa, [37] ea quæ non 31
parva sunt. Quæcunque judi-
catoria signa fiunt, [38] eadem 32
hæc si non fiunt, difficilis sunt
judicationis. [39] Quæ ' vero con- 40
traria significant, malum: [40]
non solum si recurrant, sed etiam
primariæ naturæ contraria re-

pentia,

τὰ ἐναντία ῥέπουσι, " ὥστε καὶ τῶν κακῶν σημεῖον ἐπὶ τὰ ἐναντία ῥέπουσι. 41 " Θεωρεῖν δὲ ἔστω δεῖ, βρωμάτων, ξυμπιλώσιων φλεβῶν, " ὄγκων ὑποχονδρίων, " ἀναῤῥοπέων, καταῤῥοπέων. 42 " πολλὰ δὲ καὶ τῶν τιτθῶν· " οἷον, ἀποφθειρουσέων οἱ μαστοὶ γραφιχνοῦνται· ὀδὲ γὰρ ἐναντίον. 43 " ὀδὲ βῆχες χρόνιαι, ὅπου ὄρχις οἰδήσαντι πάυονται. 44 " ὄρχις, ' οἰδήσας ἀπὸ βηχέων, ὑπόμνημα κοινωνίης στηθέων, μαζῶν, γενῆς, φωνῆς.

45 " Ἀποστάσιες ἢ ἀφὲ φλεβῶν, " ἢ ἀπ' ὀστέων, ἢ νεύρων, ἢ δέρματος, " ἢ ἐκπροπέων ἑτέρων. 46 χρησταὶ δὲ αἱ κάτω τῆς νόσου· " οἷον κιρσοὶ, " ὀσφύος βάρεα ἐκ τῶν ἄνω. 47 ἄριστα δὲ μάλιστα αἱ κάτω καὶ αἱ καταπάτω καὶ λίης καὶ γραφιχνότατα ἀπὸ τῆς νόσου, " καὶ αἱ καὶ ' ἔκρυσιν· οἷον αἷμα ἐκ ῥινέων, πύον ἐξ ὠτὸς, πλύσμον, ' ἕρον, καὶ ' ἔκρυσιν. 48 " οἷσι μὴ τοῦτο, ἀποστάσιες· οἷον ὀδόντες, ὀφθαλμοὶ, ῥὶς, ἱδρώς. 49 ἀπὸ δὲ τοῦ τοῦ δέρματος ἀφιστάμενα ἐς τὸ ἔξω φύματα· οἷον " παῤῥαὶ, καὶ τὰ ἐκπυήματα, ἢ ἕλκος, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐξανθήματα, " ἢ λοπὸι καὶ μάδισις τριχῶν, ἀλφοὶ, λέπραι, ἢ τὰ τοιαῦτα, 50 ὅσα " ἀποστάσιες μὴ ἐισιν ἀθρόως ῥεύσασαι καὶ μὴ ἡμιῤῥόπως, καὶ ὅσα ἄλλα εἴρηται. 51 καὶ " ἢν μὴ ἀναξίως τῆς ἀφελούσης τῆ νόσου· οἷον τῆ Τημένεω ἀδελφιδῆ ἐκ νόσου ἰχυρῆς ἐς δάκτυλον ἀπεσήλιξεν· ' ἐκ ἱκανὸν δὲ δέξασθαι τὴν νόσον, ἐπαλινδρόμησε, [καὶ] ἀπέθανεν. 52 Ἀποστάσιες

pentia. Quemadmodum etiam malorum signum, ea quæ ad contraria repunt. 41 Considerare vero sic oportet, in cibis, compressionibus venarum, tumoribus præcordiorum, sursum vergentibus, deorsum vergentibus. 42 Sed & multa sunt ejuscemodi, velut abortientium mammæ graciles fiunt, neque ' enim contrarium est. 43 Neque tusses diuturnæ, quoniam ubi testis intumuit, cessant: 44 & testis tumor à tussi cessat & allevatur: quæ res commonefacit nos communionis pectorum, mammarum, genituræ, vocis.

45 Abscessus aut per venas, aut per ossa, aut nervos, aut cutem, aut alias emotiones. 46 Boni autem sunt qui infra morbum fiunt, velut varices, lumborum gravitates ex supernis. 47 Optimi ' vero potissimum sunt inferni, & longissime infra ventrem, & remotissimi à morbo: & qui per effluxionem fiunt, velut sanguis è naribus, pus ex aure, sputum, urina, quæ per effluxionem fiunt. 48 At abscessus quibus hæc non fiunt, sunt velut dentes, oculi, nasus, sudor. 49 Sed & quæ sub cutem abscedunt foras tubercula, velut putrescentia, & quæ suppurantur, aut ulcus, aut ejusmodi pustulæ, ' aut squamæ, aut defluvium capillorum, vitiligines, lepræ, aut ejusmodi 50 quæ abscessus sunt acervatim fluentes, & non semirepentes, & quæcunque alia dicta sunt: 51 & si non pro rationis excretionis morbi dignitate fiant, velut Temeni nepti, ex morbo forti ad digitum decubuit, qui quum non sufficeret ad susciendum morbum, recurrit; mortua est. 52 Abscessus

aut

ἢ ἀφὰ φλεβῶν, ἢ ἀφὰ κοιλίης, ἢ ἀφὰ νόθρων, ἢ ἀφὰ δέρματος, ἢ κὴ [πὰ] ὀστέα, ἢ κὴ τὴν νωτιαίον, ἢ κὴ τὰς ἄλλας ''ἐκροὰς, 54 ὠόμα, αἰδοῖον, ὦτα, ῥῖνας. 53 ''ἐξ ὑστέρης ὀκλαμένω τὰ τῶν κρίσιων τῇ ὑστεραίῃ ὡς αὖ ἐξ πλεῖ ὀσφυὰ, ἢ ἐς τὸν μηρὸν, '' κὴ ἐς 56 [τὰς] ὄρχιας. 54 ἔστι δ' ὅτε καὶ βηχέων, κὴ ὄρχις αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ. 55 βηχώδεες ἀποστάσιες, αἱ μὴ ἀναλέρω τῆς κοιλίης, ἧκ ὁμοίως τελέως ῥύονται. 56 '' αἱ- 57 μορραγίαι λαῦροι δι' ῥινῶν ῥύονται πολλὰ· οἷον τῷ Ἡρακλείδεω. 57 ὃ δ' ἐγίνωσκον οἱ ἰητροί.

58 '' Τὰς φωνὰς οἱ τραχέας 58 φύσει ἔχοντες, κὴ αἱ γλῶσσαι τραχέες. 59 κὴ, ὅσαι τραχύτητες ὑπὸ νόσων, ὡσαύτως. 60 '' αἱ ἐν ἐθ- 59 σαι σκληραὶ τῇ φύσει, κὴ ἄνοσοι, ταῦτ' ἔχουσιν. 61 αἱ δὲ μαλθακαὶ κὴ βραδύτεραι, ἐς ἁμαρτωλίαν ἢ χρηστὸν, ἢ ἀρχαίη φύσις. 62 σκεπτέον κὴ τὰ ἀπὸ τῆς διαιτέων, τὰ μακροκέφαλα, κὴ μακραύχενα ἀπὸ τῆς ἐπικύψιων. 63 '' κὴ τῆς φλεβῶν ἡ 60 εὐρύτης ἀπὸ ταὐτοῦ, κὴ στενότητες, κὴ βραχύτητες κὴ λεπτότητες, '' κὴ ἀπὸ τῶν ἐναντίων. 64 ὧν αἱ φλέ- 61 βες εὐρεῖαι, κὴ αἱ κοιλίαι κὴ τὰ ὀστέα εὐρέα. 65 εἰσὶ δ' οἷσι οἱ λεπτοί· '' οἱ δὲ πίονες τἀναντία τε- 62 τεύν. 66 '' κὴ ἐν τοῖσι λιμαγ- 63 χνιῶσιν αἱ μελεδότητες ἀπὸ τετέων. 67 σκεπτέαι '' αἱ προσαυξήσιες ἑκάστῳ, ἃ μέλλουσι, κὴ αἱ μέλλουσιν, ἃ προσαυξῆσι, 68 κὴ τοῖσι προσαυξήσεσιν ὁποῖα συμπροσαύξει, κὴ ὁποῖα συμπροσλυμαίνει. 69 '' κὴ ἀφὰ- 65 σφάξιες ὁποῖαι κοιναὶ τῶν φλεβῶν.

70 '' Αἱ τῶν ἡτρων ῥήξιες, 66 αἱ μὲν ἐπὶ πλεῖστον, τὰ πολλὰ γε-

aut per venas, aut per alvum, aut per nervos, aut per cutem, 60 aut juxta ossa, aut secundum spinalem medullam, aut secundum alias effluxiones, os, pudendum, aures, 53 ex utero menses. Judicationes postridie fiunt, velut ad lumbos, aut ad femur, & ad testes. 54 Quandoque ex tussi, & testis ipse à seipso. 55 Tussiculosi absessus, qui supra ventrem sunt, non similiter perfecte liberant. 56 Sanguinis eruptiones largæ ex naribus plerunque liberant, velut He- 65 ragoræ, 57 quod medici non animadverterunt.

58 Quì voces asperas natura habent, his etiam linguæ subasperæ sunt, 59 & quæcunque asperitates à morbis similiter. 60 Quæ igitur duræ sunt linguæ à natura, etiam sine morbo hoc habent. 61 Molles vero tardiores sunt, & ad peccatum, & ad bonum, quam prior natura. 62 Considerandæ sunt etiam longa capita, ex vivendi ratione, & cervices longæ, ab inclinatio- 70 nibus: 63 & venarum amplitudo & crassitudo, ab eadem, & angustiæ, ac latitudines, & brevitates, ac tenuitates, ex contrariis. 64 Quorum venæ amplæ, & ventres, & ossa ampla, 65 hi sunt qui tenues sunt. Pingues vero his contraria habent: 66 & in his qui fame macerantur, mediocritates. 67 Ab his considerandæ ea sunt quæ præpropera incrementa unicuique detra- 75 hunt, & quæ diminutiones adaugent: 68 & ea quæ incrementa coadaugent, & quæ corroborant. 69 Et quæ sint communes venarum dissectiones.

70 Pectinum ruptiones quæ quidem circa pubem fiunt, ut-

pluri-

ἀσινέες τοπαραυλίκα· 71 αἱ δ' σμικρὸν ἄνωθεν
δ' ὀμφαλῆ ἐν δεξιοῖς, ὀδυνώδεες αὗται καὶ ἀσώδεες καὶ
κοπρηιμέζοι· οἷον καὶ τῷ Πιττακῷ. 72 γίνονται δὲ αὗται ἢ ἀπὸ πλη-
γῆς, ἢ ἀσάτου, ἢ ἐμπηδήσιος ἑτέρου. 73 " οἷσι τὸ μεταξὺ δ' ἦτορ 67
καὶ δ' δέρματος ἐμφυσᾶται καὶ ὑποδιάτηται, τὸ δ' χροιῶν οἷον
τὸ πολυχλώρεον τό, τε ἐκ λευ-
κοχροίης, ὅτι ἀπὸ δ' ἥπατος πᾶν
τὸ τοιοῦτον. 74 καὶ ἀπὸ τελέων ἡπατι-
κὰ νοσήματα ἐν τελέοισι, καὶ ἰκτε-
ροι οἱ ἀπὸ ἥπατος ἐς τὸ ὑπό- 68
λευκον, καὶ " ὑδροπαμόμενοι, καὶ οἱ
λευκοφλέγματοι. 75 οἱ δὲ ἀπὸ
σπλῆνος μελάγχολοι καὶ ὕδρωπες
καὶ οἱ ἰκτεροι, " καὶ αἱ δυσεντερίαι. 69
76 δ' ἐκ λευκῶν τῶν ὑποφακω-
δέων καὶ τὸ δέρμα κατὰ ῥῆγνυται
καὶ τὰ χείλεα· οἷον Ἀντίλοχος
καὶ Ἀλεύας. 77 τὸ ἀπὸ δ' χυμῶν
δ' ἐκ δ' σώματος δ' ἁλμώδεος,
ὅτι ὑπὸ τὸ δέρμα μάλιστα καὶ ἀπὸ
κεφαλῆς, ὅταν ἀπὸ δ' πλεύμο-
νος, διαθερμαίνεται. 78 " τοῖς 70
ἀφορμαῖς, ὁπόθεν ἤρξατο κά-
μνων σκεπτέον, εἴτε κεφαλῆς
ὀδυνη, εἴτε ὠτὸς, εἴτε πλευ-
ρᾶς. 79 σημεῖον δὲ ἐφ' οἷσιν ὀ-
δύνας, " καὶ ἐφ' οἷσι βεβῶνες. 71
80 " τὰ ῥεύματα ἕλκεα καὶ κρί- 72
νοντα πυρετοὺς καὶ φύματα, οἷ-
σι τοῦτο μὴ ἐγγίνεται, ἀκε-
λέστα. 81 οἷσι [δὲ] ἐκκαθα-
λείπεται, βεβαιότατα ὑποστρο-
φαὶ καὶ τάχιστα. 82 " τὰ ὠμὰ 73
διακεχωρισμένα καὶ ὑγρὰ κέγχρῳ
στερεὸς ἐν ἐλαίῳ ἑφθὸς ἵστησιν·
οἷον τὸ ναυτοπαίδιον καὶ ἡ Μυ-
ριοχαύνη.

plurimum ſtatim ſunt innoxiæ. 71 Quæ vero paululum ſupra umbilicum in dextra parte, hæ doloroſæ ſunt & anxioſæ, & ſtercoris vomitum inducunt, velut etiam Pittaco accidit. 72 Fiunt autem hæ, aut à plaga, aut vulſura, aut alterius inſultu. 73 Quibus id quod medium eſt inter abdomen & cutem inflatur, & non ſedatur: color eſt velut qui multum pallidus eſt, & qui ex candicante pallet: quoniam omne hujuſmodi ab hepate eſt, 74 & ex hoc ſunt hepatici in his morbi: & morbi regii ab hepate, ad ſubalbidum colorem vergunt: & qui ex aqua inter cutem, & ex pituita alba laborant. 75 Qui vero à ſplene ſunt, tum hydropes, tum morbi regii, nigriores ſunt. Sed & ulcera quæ ægre perſanantur, 76 exalbidorum ſunt, qui fere lentis colorem referunt: & cutis diffringitur ac labia, velut Antilochus habuit & Aleuas, 77 ab humoribus ex corpore ſalſuginoſo, quod ſub cute maxime, & à capite contingit, quum à pulmone fuerit calefactum. 78 Occaſiones unde quis ægrotare cœpit, conſiderare oportet, ſive capitis ſit dolor, ſive auris, ſive lateris. 79 Signum autem ſunt in quibuſdam dentes, & in quibuſdam inguinum tumores. 80 Ulcera oborientia ac judicantia febres, & tubercula: quibus hæc non fiunt, judicatio ſublata eſt. 81 Quibus intus relinquuntur, certiſſimæ recidivæ ac celerrimæ. 82 Crudos ac liquidos ſeceſſus, milium ſolidum in oleo coctum ſiſtit. Exemplo eſt nautæ puer, & Myriochaune.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

40 ' Γυνὴ ἐκαρδάλγει καὶ ὀ- 1
δὲν κακίζετο. 2 " παίλιν ἐς 2
ῥοιῆς χυλὸν ἀλφίτων ἐπιπάσα-
σα καὶ μυνοπλίη ἤρκεσε, καὶ
ὅσα ἀνήμε, οἷα τὰ Χαρίωνος.
3 " αἱ μεταβολαὶ ὠφελέουσιν, 3
ἢν μὴ ἐς πονηρὰ μεταβάλλη· 4
οἷον ἀπὸ φαρμάκων ἐμέσεσι πυ-
ρετῶν ἕνεκα. 5 " αἱ ἐς ἀκρητέ- 4
στερα τελούτην σήψιν σημαίνου-
σιν· οἷον Δεξίππου.

6 Ἡ Σεράπις ἐξ ὑγρῆς κοι-
λίης ὠδήτε. 7 κνησμοὶ δ' οὐκ
οἶδα ποσαίη, ὀ ὤφελον. 8 ἔ-
χε δέ τι καὶ ἀπόστημα ἐν κε-
νεῶνι, ὃ, περ μελανθὲν ἀπέ-
κλινε.

9 Καὶ ἡ Στυμαργέω οὐκ
45 ' παραχῆς ὀλιγημέρῳ πολλὰ στε-
νάζα, καὶ παιδίου μελάσαζιν
ἤλεος· ἀπὸ φθορῆς τελαμίωνος
ὑγιήναζα ὤδηνε.

10 Μόσχῳ, λιθιῶντι ἰσχυ-
ρῶς, ἐπὶ τῷ βλεφάρῳ τῷ
ἄνω " κριθὴ ἐγένετο ὡς τὸ 5
ὠτὸς μᾶλλον, ἔπεπτε " ἐξελ- 6
κώθη ἔσω. 11 πέμπτη καὶ ἕκτη
ἔσωθεν πύον ἐρράγη, τὰ κά-
τωθεν ἔλυσε, βεβὼν παρ' ὀφ-
θαλμοὺς, καὶ κάτω ἐπὶ τῷ τρα-
χήλῳ κατ' ἴζιν τοῦ ἄνω βεβῶ-
τος.

12 Ὁ τῆς Ἀριστέω γυναι-
κὸς ἀδελφὸς χλιαινόμενος ἐπι-
λαμπρῇ ὁδῷ· 13 κἄπεπτε ἐν
κνήμῃ " τερμινθοι ἐγένοντο. 14 7
313 ἔπεπτε ' ξυνεχὴς πυρετὸς ἐγένετο.
15 τῇ τριταίῃ ἱδρὼς ἐγένετο. [ὃς]
" καὶ τὰς ἄλλας τὰς ὁρίστας ἐγέ- 8
νετο αὐτέῳ· ἔτι δὲ ὁ πυρετὸς εἶχεν.
16 ἐν δὲ ὑπαπλίῳ. αἱμορ-
ῥαγὴ

SECTIO SECUNDA.

Mulier cor, hoc est, os ventriculi dolebat, & nihil remittebat dolor. 2 Huic polentæ pol- pag 412
len in mali punici succum insperſus, & semel in die acceptus in cibo satis fuit, & non revomebat, velut Charioni contigit. 3 Mutationes prosunt, si non ad prava mutentur, 4 velut his qui à medicamentis vomunt ' febrium 5
graria 5 Fines in meraciora desinentes, putrefactionem significant, velut Dexippo.

6 Serapis ex liquida alvo intumuit. 7 Pruritus autem haud scio quot diebus, non ultra. 8 Habebat autem & abscessum quendam in lateris mollitudine, qui nigrefactus occidit.

9 Et Stymargi uxor ex ventris per paucos dies turbatione, ubi multum in sistendo laboraſſet, & post pueri sexus fœminei ' quadrimestris ex corruptione 10
discessum sana facta esset, intumuit.

10 Moscho è calculo laboranti fortiter, in superna palpebra hordeolum obortum est, magis ad aurem: deinde intro exulceratum est. 11 Quinta & sexta die ex internis pus erupit. Infernas affectiones solvit. Glandularum tumor ac inflammatio circa aurem erat, itemque inferne in collo, è directo superni tumoris.

12 ' Aristæi uxoris frater fati- 13
gatus in via incalescebat: 13 deinde in tibia tumores fiebant terebinthi fructui similes. 14 Postea febris continua fiebat, 15 & postridie sudor factus est, & aliis paribus diebus semper idem fiebat. Adhuc autem febris tenebat. 16 Erat autem sublienosus. Ex

sinistra

ῥάγα ἐξ ἀριστερᾶς " πυκνὰ καὶ 9
ὀλίγον σκιρᾷ. 17 τῇ ὑστεραίᾳ ἀρι-
στερὸν πυρ᾽ ἐς οἴδημα. τῇ ὑστέρᾳ
καὶ φλὰξ δεξιόν· ἦσαν δ᾽ ἅττον καὶ
ἐπεχλιαίνετο. τοῦτο " κἀλεμω- 10
λύθη καὶ οὐκ ἀπεπύησεν.

18 " Ὁ φλὰξ Ἀλκιβιάδεω ἐλ- 11
θών· σὺν πυρετῶν ὀλίγων πρὸ κρί-
σιος ὄρχις ἀριστερὸς ὤδησεν· 19 λιῶ
δ᾽ ἀσπλήνα μέγαν ἔχων· 20 καὶ δὴ τό-
τε σκιρᾷ ὁ πυρετὸς ἐνάτῃ. 21
κἀπῆπτε ὑπερεχλιαίνετο ἄλλοτε καὶ
ἄλλοτε, καὶ ἔπλευε ὑπαυθρόν.

22 " Ἡ χεὶρ ἡ δεξιὴ, σκέλος δ᾽ 12
ἀριστερὸν, σὺν τῶν βηχωδέων βραχὺ
ἐκ πλείονος λόγου βηξάσης, παρελύθη
φλεγματωδικῶς, 23 ἄλλο δ᾽ οὐδὲν
ἠλλοιώθη, οὔτε πρόσωπον, οὔτε γνώ-
μην, οὐ μὴν ἰσχυρῶς ταύτῃ. 24 ἐπὶ τὸ
βέλτιον ἤρξατο χωρεῖν περὶ ἐνάτην
ἡμέρην. 25 σχεδὸν ἐγκύεσι περὶ γυ-
ναικείων καθάρξιν, καὶ ἴσως τότε
πρῶτα γινόμενα· παρθένος γὰρ ἦν.

26 " Ἀπήμαντος, καὶ ὁ 13
πατὴρ τοῦ τὴν κεφαλὴν κατα-
ξύτου, καὶ Νικόστρατος οὐκ
ἐξέβησαν, ἦν δ᾽ ἑτέρωθι καὶ νεφρὸς
ἀλγήματα. 27 " ἤρεον γὰρ αὐτὸς 14
αἰεὶ πληθὰς πολὺ ἢ σίτου.

28 " Ὀδύνας τὰς ἰσχυροτάτας 15
ὅτῳ τρόπῳ διαγνοίη αὖ τις ἰδὼν, ὁ
φόβος, αἱ δύφορίαι, αἱ ἐμπειρίαι,
καὶ αἱ ὀλίγαι. 29 " ὕδωρ τὸ ταχέως 16
θερμαινόμενον καὶ ταχέως ψυχόμε-
νον, αἰεὶ κουφότερον. 30 τὰ βρώ-
ματα καὶ τὰ πόματα πείρης δεῖ,
εἰ " ἐπὶ τὸ ἴσον ἥξει. 31 ῥηΐδιον, 17
" ὅτι αἵματος ῥυέντος σκληραί- 18
νονται, " καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦ- 19
τα. 32 ὅτι πρὸς τὸ ὑγραίνειν, καὶ
ξηραίνειν, καὶ θερμαίνειν, καὶ
ψύχειν πολλὰ αὖ τις τοιαῦτα δύ-
ροι. 33 τὸ ἐξημιωμένον ἀπόρρηγ-

μα

siniſtra nare ſanguis erumpebat frequenter & paulatim. Judicatus eſt. 17 Poſtridie juxta ſiniſtram aurem tumor. Sequenti die etiam circa dextram, ſed hic minor: & inſuper tepeſcebat. Hi evanuerunt, & non ſuppurati ſunt.

18 Qui ab Alcibiade venit, ei ex febribus modicis ante judicationem teſtis ſiniſter intumuit. 19 Habebat autem ſplenem magnum: 20 & ſane tunc judicata eſt febris vigeſima die: 21 deinde alias atque alias ſubincaleſcebat, & ſubfloridum ſpuebat.

22 Cuidam manus dextra, & crus ſiniſtrum, quum ex tuſſi parum & nihil memorabile ejeciſſet, ſiderationis modo reſoluta ſunt: 23 alia vero nulla re alterata eſt, neque facie, neque mente: nec vero adeo fortiter illis partibus. 24 Cœpit ad melius procedere circa vigeſimam diem. 25 Factum autem hoc eſt illi fere circa menſium eruptionem, & fortaſſis tunc primum apparebant. Erat enim virgo.

26 Apemantus & pater fabri illius qui caput fregit, & Nicoſtratus non extuſſiebant quicquam. Erant autem alibi circa renes dolores. 27 Interrogationes factæ ſunt: dicebant ipſos ſemper repleri potu aut cibo.

28 Dolores fortiſſimos quo modo dignoverit quis conſpicatus, fuga, tolerantiæ, experientiæ, & timiditates indicant. 29 Aqua quæ cito caleſcit, & cito frigeſcit, ſemper levior eſt. 30 Cibi & potus experientia opus habent, an ad æqualitatem maneant. 31 Dicendum quod ubi ſanguis effluxit, expalleſcunt, & quæcunque alia hujuſmodi. 33 Abortus maſculus ſexaginta

μα ἄρσεν " τόκων οὐ ἐπιχέσ- 20
σιν, ὑγιηρόν. 34 Ἡρακλεῖ ὤ-
δει τῷ κακῷ ὀγδοαίῳ. 35 δυσ-
εντερικώδης μᾶλλον, ὅσις ἄρα
καὶ τηνεσμώδης. 36 Θηλά-
ζουσα εἶτα " ἐξήμαζε ἀνὰ 21
τὸ σῶμα πάντη εἶχεν· ἐπεὶ ἐ-
παύσατο θηλάζουσα, καθέση θέ-
ρεος.

37 " Τῇ τοῦ σκυλέως τε- 22
κούσῃ καὶ ἀπολυθείσῃ τελέως
ἐδόκει τὸ μὲν ' χορίον τι τὸ ὑμε-
20 νοφόρες ἀπεῖχεν· ἀπῆλθε τεσσα-
ρτάτη κακῶς· τραγγελώδης γὰρ
ἐγένετο. 38 αὐτίκα ξυλλαμβά-
νουσα ἔτεκεν ἄρσεν· " πολλὰ δὲ 23
ἔτεα ἤδη εἶχε· τὰ ὕστατα, καὶ
ἐδὶ ' ἐπεμήνια ἦν. ὅτε τέκοι,
" διέλιπεν ἐπ' ὀλίγον ἡ τραγγε- 24
ρίη.

39 " Ἰσχίον δέ τις ἤλγει πρὶν 25
ἔχειν· ἐπεὶ δὲ ἔσχεν, οὐκ ἔτι
ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ἔτεκεν, ἐκτε-
μὴ ἐοῦσα, αὖθις ἤλγησεν. ἔ-
τεκεν οὖν ἄρσεν. 40 ἐν γαστρὶ
ἐχέσῃ ἐν κνήμῃ κάτω δεξιῇ,
ἢ τρίτῳ ἢ τεσσάρτῳ μηνὶ, ἐ-
ξανθήμασι· 41 ᾧσπερ ἀ τῇ μάν-
25 νη χρώμεθα· καὶ ' ἐν χερὶ
δεξιῇ ὡσαύτως μέγαν δάκτυλον.
42 οὐκ οἶδ' ὅ, τι ἔτεκε· καλέλι-
πον γὰρ ἐξάμηνον. ὥκει δὲ, ὡς
ἐγὼ οἶμαι, τὰ Ἀρχελάου πρὸς
τῷ κρημνῷ.

43 " Ἡ Ἀντιγένεος ἡ πρὸς 26
τὸν Νικόμαχον, τέκε παιδίον,
σαρκώδες μὲν, ἔχον δὲ τὰ μέ-
γιστα διακεκριμένα, μέγεθος
δὲ ὡς τεσσαδάκτυλον, ἀνό-
στεον, ὕστερον δὲ παχὺ στρογ-
γόλον. 44 αὕτη δὲ ἀσθμαίνου-
σα ἐγένετο πρὸ τοῦ τόκου· ἔπειτα
ἅμα τῷ τόκῳ πύον ἀνήμεσεν
ὀλί-

ginta dierum, in partuum fup-
preſſionibus ſalubris. 34 Hercules
intumeſcebat mali ipſius die
octava. 35 Magis ex dyſenteria
laborat, quiſquis ſane etiam è
teneſmo vexatur. 36 Quædam
lactans puſtulas per corpus ubi-
que habebat. ' Poſtquam autem 40
lactare ceſſavit, ſedatæ ſunt per
æſtatem.

37 Coriarii illius qui coriacea
præparabat, uxori, quum pe-
periſſet & perfecte exoluta eſſet,
viſum eſt de ſecunda membrano-
ſum quiddam remanere: diſceſ-
ſit autem quarta die male. Nam
urinæ ſtillicidio vexabatur. 38
Statim concipiens peperit maſcu-
lum. Habebat autem jam multos
annos, & poſtremum neque
menſes prodibant. ' Quando au- 41
tem peperiſſet, urinæ ſtillici-
dium paululum intermittebat.

39 Quædam priuſquam con-
ciperet, coxam dolebat. Poſt-
quam autem concepit, non am-
plius dolebat. Ubi vero peperit,
vigeſima rurſus doluit. Peperit
igitur maſculum. 40 Prægnanti
in tibia inferne dextera, tertio
aut quarto menſe puſtulæ, 41 ad
quas manna thuris utimur, item-
que in manu dextera ' juxta 50
magnum digitum: 42 haud ſcio
an peperit, reliqui enim ipſam
ſemeſtrem: habitabat autem vel-
ut ego puto, in ædibus Archelai
ad rupem.

43 Antigenis uxor habitabat 26
juxta Nicomachum, peperit
puerum carnoſum quidem, ve-
rum qui haberet maximas partes
diſcretas, magnitudine vero
eſſet quatuor digitorum, & ſine
oſſibus: deinde craſſus ac ro-
tundus. 44 Hæc autem anheloſa
' erat ante partum: deinde ſimul 55
cum partu pus revomuit modi-

cum,

ὀλίγον, οἷον ἐκ δεπίλῳ.

45 Θυγατέρας τεκέσης διδύμας καὶ δυσκυηζάσης· καὶ ἐ
" πάνυ καθαρθείσης ἐξώδησεν ὑ- 27
στέρη. 46 ἔπειτα ἡ γαστὴρ μεγάλη ἐγίνετο, τὰ δ' ἄλλα ἐπαυξάνετο. 47 " καὶ ἐρυθρὰ ἴζε μέχρι 28
ἕκτου μηνός· ἔπειτα λοιπὰ καθαρὰ πίνακα ἤδη τὸν χρόνον. 48
" ὡσὰς δὲ τὰ ἀφροδίσια οἱ ῥόοι 29
ἔβλαπτον, καὶ οἱ ἄκρητοι ἐρυθροὶ ἐγένοντο ἴζε.

49 " Τῆσι χρονίησι λοιπερίησιν ὀξυρεγμίη ἐπιγινομένη, 30
ὡσόδεν μηδεπόλε γινομένη, σημεῖον χρηστόν· οἷον Δημαινέτη ἐγένετο. 50 ἴσως δ' ἐστὶ καὶ τεχνήσασθαι· καὶ γὰρ αἱ παραχαὶ
αἱ τοιαῦται ἀλλοιοῦσιν. 51 " ἴσως δὲ καὶ ὀξυρεγμίαι λοιπερίλυσιν.

52 Ἰήτη ἐλεβόρου πόσει Λυκίη, 53 τὰ ὕστατα σπλὴν μέγας καὶ ὀδυναι, 54 καὶ πυρετὸς, καὶ ἐς ὦμον ὀδυναι. 55
" καὶ ἡ φλὲψ ἡ καλὴ σπλῆνα 31
" ἐπ' ἀγκῶνι ἐτέτατο, καὶ ἔ- 32
σφυζε μὲν πολλάκις· 56 ἔστι δ' ὅτε καὶ σὺν ἰτμῇ, " ἀλλ' 33
ἅμα ἱδρῶτι διῆλθεν, ἢ αὐτόματον. 57 ἐξ οὗ δὲ ἰόντων ὁ σπλὴν τὰ δεξιὰ συνελαινέτο, πνεῦμα συνεδιπλασιάζετο, " ἐμὲν 34
μέγα παρεφέρετο, " ἀσυχέστε- 35
λεῖτο. 58 φύσα συνῆσαν, ἐ δὲ κάτω ἐδέν, ἐδὲ ἔρρ. 59 ἀπέθανε πρὸ τῦ ' τόκε. 60 " τὰ 36
ἀμφὶ φάρυγγα " ἑτερόῤῥοπα ὀρ- 37
μήσαντα σὺν ἐφλακώθη, ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μεῖῆλθεν. 61 ἐς σπλῆνα ὀδυνη ἦλθεν ἀκρίτως. 62
Ἱέρωνι κρίσις πενθεκαιδεκαταίη. 63 τῇ Κώε ἀδελφιῇ ἧπαρ ἐπήρθη

cum, velut ex furunculo vocato tuberculo.

45 Quæ filia peperit gemellas, & difficulter peperit, & non valde purgata est, tota intumuit: 46 deinde venter ipsi magnus fiebat. Reliqua vero reprimebantur: 47 & rubicunda prodibant usque ad sextum mensem: deinde alba valde per omne jam tempus. 48 Atque hæ fluxiones veneri officiebant, & meræ rubicunda ipsi profluebant.

49 In diuturnis intestinorum levitatibus ructus acidus oboriens, antea nunquam factus, signum bonum, velut Demænetæ contigit. 50 Fortassis autem licet etiam arte parare. Nam turbationes ejusmodi alterant. 51 Fortassis autem & ructus acidi intestinorum lævitatem solvunt.

52 Sanata est veratri potione Lycia: 53 postremum splen magnus, & dolores, 54 & febris, & ad humerum dolores. 55 Et vena quæ in splene est, in cubito secabatur: & saliebat quidem sæpe. 56 Aliquando vero etiam non est facta, sed una cum sudore sanguis penetravit, aut sua sponte. 57 Ex quo autem prodibat, splen dextera parte intendebatur, spiritus intus duplicabatur, non tamen magnus: mente movebatur, contegebatur, 58 flatus inerat, non prodibat inferne quicquam, neque mingebat. 59 Mortua est ante partum. 60 Quæ circa fauces ad alterutram partem repentia processerunt, exulcerata non sunt, ad finistra transiverunt, 61 ad splenem dolor venit citra judicationem. 62 Hieroni judicatio facta est decimaquinta die. 63 Coi sorori hepar elevatum est

ση απλώικὴν τρόπον· ἀπέθανε δὲ τῇ τρίτῃ. 64 Βίων ἅμα τε ἔρρει ὑπερπολὺ ἀνυπόστατον, καὶ αἷμα ἐξ ἀριστερᾶς. 65 ἦν γὰρ καὶ ὁ σπλὴν κυρτὸς καὶ σκληρὸς, καὶ ἄνω ἀνεληλυθὼς· ὑποστροφή.

66 Ἦν δὲ τῶν κυναγχικῶν τὰ παθήματα τοιάδε. 67 τῶν τραχήλων οἱ μὲν ὀνύδυλοι ἔσω ἔρρεπον, τοῖσι μὲν ἐπὶ πολέον, τοῖσι δὲ ἐπ' ἔλαττον. 68 καὶ ἔξωθεν ἦν δῆλον κοῖλον ἔχων ὁ τράχηλος, καὶ ἡ ἁφὴ τούτῳ ψαυόμενον. 69 ἦν δέ τῳ καὶ κατωτέρω τινὲ ὑπὸ τοὺς καλουμένους ὀδόντας, ὃ ἐχ ὁμοίως ὀξύ ἐστιν· ἔστι δ' οἷσι καὶ πάνυ ἀνεφερὲς μέζονι περιφερείῃ· εἰ μὴ ξυὼ τῷ ὀδόντι καλεομένῳ. 70 φάρυγξ δὲ φλεγμαίνουσα, κάμπτη δέ. 71 τὰ ὑπὸ γνάθου ὀσκηρὰ φλεγμαίνουσιν ἰκελα, οὐδὲ βεβῶσιν οὐδενὶ ὧδε. 72 ἀλλὰ φύσει μὲν καὶ γλῶσσαν ῥηϊδίως τρέφουσιν, ἀλλὰ μέζων τε αὐτέοισιν ἐδόκει εἶναι καὶ πεπεσσέρη, καὶ ὑπὸ γλῶσσαν φλέβες ἐμφανέες. 73 καταπίνειν μὲν οὐκ ἠδυνάατο, ἢ πάνυ χαλεπῶς, ἀλλ' ἐς τὰς ῥῖνας ἐξέφυσεν, εἰ πάνυ ἐβιάζοντο. 74 καὶ λαλέουσι τῇ ῥινῶν λαλιῇ. 75 πνεῦμα δὲ τελέοισιν ἐ πάνυ μετέωρον. 76 ἔστι δ' οἷσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι καὶ ἐν κεφαλῇσι καὶ ἐπ' αὐχένι ἐπημμέναι. 77 βραχὺ δὲ πτελέων τοῖσι παλιγκοτάτοισι κρόταφοι θερμοὶ, εἰ καὶ τἄλλα μὴ πυρετιάνοιεν. 78 ἐ μὲν πνιγόμενοι οἱ πολλοὶ, εἰ μὴ καταπίνειν προθυμέοιντο ἢ πλύαλον ἢ ἄλλό τι· ἔστ' οἷ ὀφθαλμοὶ ἐξεστήκασι. 79 οἷσι μὲν ἓν ἐς ἡθὸν ἐξόγκωμα, μήτε ἑτερόρροπον ἔστι μήτε πρὸς τὸ προσκλινὲς ἐγγύον-

splenico modo. Mortua est secunda die. 64 Bion simul multum mingebat quod non sub- 75
fidebat, & sanguis ex sinistra nare manabat. 65 Erat enim & splen sursum in gibbum elevatus, ac durus: superstes mansit: recidiva.

66 Erant autem anginosorum 39
affectiones hæ. 67 Colli verticula intro vergebant, quibusdam amplius, quibusdam prope. 68 Et collum forinsecus conspicuam cavitatem intro habebat, & hac parte ad contactum dolebat. 69 Erat autem & cuidam infra os 40
dentis appellatum, quod non similiter acutum est: quibusdam vero etiam valde rotundum, majore circumferentia. Si non cum dente appellato, 70 fauces non inflammatæ, verum jacentes. 71 Partes sub maxilla tumidæ, non inflammatis similes. Neque glandulæ ulli intumuerunt: 72 sed magis secundum 42
naturam: linguam non facile vertebant, ipsisque & major esse videbatur, & prominentior, 43
& sub lingua venæ conspicuæ: 73 deglutire non poterant, aut valde difficulter. Immo ad nares fugiebat, si valde cogerent: 74 & per nares loquebantur. 75 Spiritus autem his non valde sublimis. 75 Quibusdam vero venæ in temporibus, & in capitibus ac cervice elevatæ. 77 At recru- 44
descentibus, ex his, parum quiddam tempora calida, etiamsi 45
alias non febricitarent. 78 Non suffocabantur plurimi, nisi 46
quum deglutire cupiebant, aut salivam, aut aliud quiddam. Neque oculi intus desidebant. 79 Quibus igitur tumor erat rectus, nec in alteram partem vergebat, hi neque leniter sidera-

ratorum

το, [ὅτε ἔθνησκον.] 80 λάπλ-
λύμμον δὲ εἴπνα εἶδον, ἀνα-
μνήσομαι· ὃς δὲ οἶδα νῦν, πε-
ελεχθύνθη. 81 " ἰῶ δὲ τὰ μὲν 47
τάχιστα ῥηΐζουθα, τὰ δὲ ὠλέι-
στα καὶ ἐς τεσσαράκοντα ἡμέ-
ρας ἐφέπει. 82 τότω δὲ οἱ ὠλέι-
στι καὶ ' ἀπύρεθοι. 83 πολλοὶ
δὲ καὶ πάνυ ἐπὶ πολλὼ χρόνον εἶχόν τι μέρος τῆ ἐξοκώ-
μαθος. 84 καὶ καλάπορις καὶ
φωνὴ ἐσημαίνετο, κίονές τε
τηκόμμοι " μινυθητίν τινα πα- 48
ρεῖχον πονηρὼ, ὀδὲν δυκέοντες
κακὸν ἔχειν. 85 " οἱ δὲ ἑτερόρ- 49
ροπα ἔχοντες, ὅτοι, ὁπόθεν αὖ
ἐγκλιθείησαν οἱ ἀσόνδυλοι, τού-
τη παρελύοντο, τὰ δ' ἐπὶ θάτε-
ρα ἕλκηθο. 86 ἰῶ δὲ ταῦτα
ἐν ὠφθαλμῶπα καθαφανέα μάλι-
στα, καὶ τῆ ὄψαλι, καὶ τῆ κὴ
γαργαρεῶνα ἀμφράσμαλι. 87
ἀτὰρ " καὶ γνάθοι οἱ κάτω 50
' παρηλλάσσοντο καθὰ λόγον. 88
αἱ δὲ ὠδὲ ὠληγίαι ἐ ἀμφὶ παν-
τὸς τῦ σωμαίου ἐγίνοντο, οἷον
ἐξ ἄλλων, ἀλλὰ μέχει χθρός.
89 " τὰ ὑπὸ τῦ κυναγχικῦ πέ- 51
πονα ἀναπλύοντες, " ὅτοι " καὶ 52
βραγχώδεες ἦσαν. 90 οἱ δὲ ἐς 53
ὄρθρον καὶ ἄπεπλον καὶ ξυὺ πυ-
ρετῶ, ὅτοι πολλῶ μᾶλλον καὶ
δύζπνοοι " καὶ ἀμαλεγμώδεσι 54
σι σιαλορόοι. 91 καὶ φλέβες τυ-
τέοισι μᾶλλον ἐπηρμέναι. 92 καὶ
πόδες πάντων μὲν ψυχρόταθοι,
τότων δὲ μάλιστα, 93 καὶ ὀρ-
θοσταδὸν ὅτοι ἀδυνατώτεροι. 94
καὶ οἵπνες μὴ ' αὐτίκα ἔθνη-
σκον. 95 ὃς δὲ ἐγὼ οἶδα, πάν-
τες ἔθνησκον.

ratorum modo resolvebantur. 80 An vero aliquem periisse viderim, in memoriam revocabo. Quos autem nunc novi, superstites manserunt, 81 Erant autem partim celerrime ' allevantia. 95 Plurima vero ad quadraginta dies deveniebant: 82 & in hoc plerunque etiam sine febre. 83 Multi vero etiam ad valde longum tempus, partem aliquam tumoris habebant. 84 Et deglutitio, & vox indicabat: & columellæ liquescentes significationem quandam pravam exhibebant, quamvis nullum gravius malum habere videbantur. 85 Qui vero tumores ad alteram partem vergentes ' habebant, hi unde verticula inclinata fuerunt, isthic resolvebantur. Atque inde ad alteram partem distrahebantur. 86 Erant autem hæc in facie maxime conspicua, & in ore & interscpto juxta gurgulionem. 87 Sed & maxime inferne pro ratione immutabantur. 88 Cæterum resolutiones leviter sideratorum modo, non per totum corpus fiebant veluti ex aliis, sed usque ad ' manum, 89 ab anginosa affectione. Atque hi & matura expuebant, eaque pauca ac difficulter. 90 Quibus autem in rectum tumor tendebat, itidem expuebant. Quibus vero etiam cum febre, hi multo magis & difficulter spirabant, & aliena loquebantur, 91 & venæ his magis elevatæ. 92 Et pedes omnibus quidem frigidissimi erant, maxime autem his. 93 Et hi ad erecte standum ' impotentiores erant. 94 Et quidam non statim moriebantur. 95 Quos autem ego novi, omnes mortui sunt.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἐς Πέρινθον περὶ ἡλίου τροπὰς ὀλίγον τὰς θερινὰς ἤλθομεν. 2 " ἐγένετο δὲ ὁ χειμὼν σύνοικος [καὶ] νότιος. 3 τὸ δὲ ἔαρ καὶ τὸ θέρος πάνυ " ἄνυδρον μέχρι πλειάδων δύσεως. 4 εἰ γάρ τι καὶ ἐγίνετο, ὡς οἷον ψεκάς. 5 " καὶ ἐτησίαι δ' οὐδὲν ἔπνευσαν· καὶ οἱ πνεύσαντες, διεσπασμένως. 6 τῷ θέρει καῦσοι ' ἐπεδήμησαν πολλοί. 7 ἦσαν δὲ ἀνήμετοι, καὶ κοιλίαι παραχώδεες λεπτοῖσιν ὑδατώδεσιν ἀχόλοισιν· 8 ἐπ' ἀφροῖσι πολλοῖσιν ἰχνὺς ἦν ὅτι καὶ ὑπόστασιν τελεῖ. 9 ἐξ οἵων δὴ καὶ ἐξαιθριαζόμενον τὸ ἴκελον. 10 ἴσαι τῇ εἴδει ἀφανερήμασι ἀεὶ πυκνοῖς, κακόν. 11 ἐν τελέοισι πολλοὶ κωματώδεες ἦσαν καὶ παράφοροι. 12 οἱ δὲ ἐξ ὕπνου τοιοῦτοι ἐγίνοντο· ὅτε δὲ ἐγερθείεν, καθενόησαν πάντα. 13 πνεῦμα μετέωρα δὲ μὴ πάνυ. 14 ἕδρα λεπτὰ μὴ τοῖσι πολλοῖσιν καὶ ὀλίγα, ἄλλως δὲ οὐκ ' ἄκροα. 15 αἱμορραγίαι δὲ ῥινῶν ἔσαν ἐκ μύωνος, ἐς μὴ ὀλίγοισιν, ἐδὲ παραλύσεις· περὶ ὧν ὕστερον γράψω. 16 ἐδὲ σπλῆνες ἐπῆρντο, ἐδὲ δεξιὸν ὑποχόνδριον ἐδὲ ' ἐπώδυνον κάρτα ἐδὲ σύντονον ἰσχυρῶς. 17 ἦν δὲ τι εὐσημότερον. 18 καὶ μάλιστα ἐκρίνετο πάντα, τὰ πολλὰ περὶ τεσσαρεσκαιδέκατα, ὀλίγα ξὺν ἱδρῶτι, ὀλίγα ξὺν ῥίγει, καὶ πάνυ ὀλίγοισιν ὑποφοραὶ ἐφαίνοντο. 19 ὑπὸ δὲ τὰς ψεκάδας τὰς ἐκ μύωνος ἐν τῷ θέρει ἐπιφαίνετο ἱδρώς. 20 ἐν τοῖσι πυρέτ-

SECTIO TERTIA.

In Perinthum circa solstitium fere æstivum venimus, [2] facta autem est hyems clementi cœlo, austrina. [3] Ver & æstas valde sine aquis usque ad pleiadum occasum. [4] Nam si etiam quid aquæ cecidisset, id erat velut minutæ roris guttæ. [5] Et Etesiæ non valde spirarunt: & qui spirarunt, divulse id fecerunt. [6] Æstate ' febres ardentes populariter grassatæ sunt multæ. [7] Erant autem sine vomitu: & alvi turbatæ ex tenuibus, aquosis, non biliosis, [8] spumosis, multis, quæ aliquando deposita etiam subsidentiam habebant, [9] ex quibus sane etiam id quod sub dio noctu exponebatur, simile erat. [10] Æquales specie alvi secessus semper, malum. [11] In his multi soporosi erant, & mente moti: [12] hi vero ex somnis tales ' fiebant. Quum autem suscitati essent, omnia intelligebant. [13] Spiritus sublimes, non tamen valde. [14] urinæ tenues quidem plurimis & pauçæ, alias autem non decolores. [15] Sanguinis eruptiones è naribus fiebant, nisi paucis: neque parotides juxta aures, de quibus postea scribam: [16] neque splenes attollebantur, neque dextrum præcordium, neque doloros um valde, neque fortiter intentum ' erat. [17] Erat tamen quid quod judicationem faciebat. [18] Et maxime judicabantur omnia plerunque circa decimam quartam diem, pauca cum sudore, pauca cum rigore; & valde paucis recidivæ fiebant. [19] At vero sub minutas velut roris guttas quæ in æstate fiebant, apparebat sudor. [20] In febrici-

tanti-

πυρέτ[ι]εσι καὶ πνες ' αὐτικα ἱδρῶτες ἐπ' ἀρχῆς ἐγίνοντο, ἐ μὲν κοινῶς καὶ τοῖσι ὑπὸ τῶτον τὸν χρόνον, καὶ ἐπειδὴ ξαὶ ἱδρῶτι. [21] ἐγίνοντο καὶ ἐν τοῖσι θερινοῖσι πυρετοῖσι περὶ ἑβδόμην καὶ ὀγδόην καὶ ἐνάτην τρηχύτητες ἐν τῷ χρῶτι κεγχρώδεα, [ἢ] τοῖσιν ὑπὸ κωνώπων γινομένοισι μάλιστα ἕκελα ἀναδήγμασιν, ἐ πάνυ κνησμώδεα. [22] τῶν τε διελέγετο μέχρι κρίσιος. [23] ἄρσενι δὲ ἐδενὶ εἶδον τοιῶτε ἐξανθήματα. [24] γυνὴ δὲ ἐδεμία ἀπέθανεν, ἧ τῶτε ἐγίνετο. [25] βαρυήκοοι δὲ ἦσαν καὶ κωματώδεες. [26] πρόσθεν δὲ ἐ κάρτα ἦσαν κωματώδεες, ἦσιν ἔμελλε τῶτε ἔσεσθαι. [27] ἐ μὲν τὸ σύμπαν διέλεγον. [28] κωματώδεες δὲ καὶ ὑπνώδεες τὸ θέρος καὶ μέχρι πλειάδων δύσιος. [29] ἔπειτα μὲν ἀγρυπνίαι μᾶλλον. [30] ἀτὰρ ἐδὲ τὸ σύμπαν ὑπὸ τ' κρασίη τ τ τ ταύτης ἔθνησκον. [31] κνιλίλω μὲν οὖν ὧν οὐκ ἐνεδέχετο ἐδὲ γύμνασιν ἰσχύειν, ἀλλὰ πρὸς λόγον ὥστε αὐτοῖς ἰήσασθαι ξυμφέρον. καίτοι ὑπὲρ πολλά ἐσιν. [32] οἷσι τὰ ἰόνθα λῷ, τὸ ἐν ψυχῇ κεῖσθαι ὑποβεβλημένον. [33] ὡς ἕλκος μὲν τὸ ' ψυχρὸν, θάλπη δὲ τὸ τοιῶτον εἶδος ἐκ προσαγωγῆς ἐσι μᾶλλον, ἐς τὸ μηδὲν τῇ φύσει πάθος γίνεσθαι. [34] ἐφ' οἷσι δὲ καὶ οἰκεῖα τὰ σημεῖα πλείω ἢ μείω γινόμενα, χάσμη, βῆξ, πλαρμὸς, σκορδύνημα, ἔρευξις, φύσα. [35] πάντα τὰ τοιαῦτα διαφθείρουσιν. [36] ἦσιν ἐν πυρετοῖσιν ἀσώδεσι φλεγμώδεσιν ἐρυθήμασι προσώπε, καὶ ὀφθαλμώδεες, ὀμμάτων ὀδυνώδεες, καρηβαρίαι, πρόσπλησιγίαι. [37] καὶ γυναικείοις ἐπιφαίνε-

tantibus etiam quidam ſudores ſtatim ab initio fiebant, non tamen maligno modo: & [20] quibuſdam ſub hoc tempus etiam judicatio facta eſt cum ſudore. [21] Fiebant autem in febribus æſtivis, circa ſeptimam, octavam, & nonam diem, aſpretudines in cute miliaceæ, culicum morſibus maxime ſimiles, non valde pruriginoſæ. [22] Hæ perſeverabant uſque ad judicationem. [23] Nulli equidem maſculo tales erupiſſe vidi. [24] Mulier autem nulla mortua eſt, cui hæ fiebant. [25] Et gravi auditu [25] præditæ & ſoporoſæ erant. [26] Prius autem non valde ſoporoſæ erant hæ, quibus illæ affuturæ eſſent. [27] Non tamen in totum durabant. [28] Verum ſoporoſæ & ſomnolentæ erant per æſtatem, & uſque ad pleiadum occaſum. [29] Poſtea vero magis vigiliæ aderant. [30] Sed neque in totum ab hac conſtitutione moriebantur. [31] Alvum igitur per cibos ſiſtere non dabatur, imo præter rationem putaſſet [30] quis mederi conducere, etiamſi minus multa [32] quibuſdam prodirent, per hoc quod in frigore quis jaceret ſtrato ſuppoſito. [33] Nam ulcerat quidem frigidum, calefacit autem ejuſmodi ſpecies ſenſim progrediendo adhuc magis, etiamſi nulla afflictio naturæ accedat: [34] & in quibus, & qualia ſigna, & plura aut pauciora contingentia, oſcitatio, tuſſis, ſternutatio, diſtentio cum oſcitatione, eructatio, [35] flatus: omnia talia corrumpunt. [36] Quibus in febribus anxioſis, horridis, rubeſcunt facies, laſſitudines, oculorum dolores, capitis gravitates, reſolutiones leviter ſideratorum modo, [37] & menſes ſi ap-

φαίνηϳ· μάλιστα δὲ, ἦσι πρῶτον, ἀπὸ ἧς παρθένοισι καὶ γυναιξὶν, ἦσι ἀφ' ἡβόωσι, ἀπὸ ἧς καὶ ἦσι μὴ ἐν ᾧ εἰώθασι χρόνῳ, ἢ, ὡς δεῖ, ἐπιφαίνωνται· ἔπειτα ἔξω χλοροι γίνονται. 38 ' μέγα δ' ἐν ἅπασι " τὸ καὶ ἐξῆς, καὶ ἐν ᾧ χρόνῳ, καὶ φ' οἷσι, ὅλως οἷσι. 39 τοῖσι πάνυ χολώδεσιν ἐν πυρετοῖσι μάλιστα " ἐπὶ σκέλεα ἡ κάθαρσις.

40 " Φαρμάκων δὲ τρόπους ἴσμεν, ἐξ ὧν γίνεται ὁποῖα καὶ ὅσα. 41 " ὃ γὰρ πάντες, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλως σύγκεινται. καὶ ἄλλα ὅσα πρηϊότερον ἢ ὀξύτερον ληφθέντα, καὶ οἱ " ἀφαιρεσμοί· 42 οἷον ξηράναι, ἢ κόψαι, ἢ ἐψῆσαι, καὶ τὰ τοιαῦτα. 43 ἐῶ δὲ τὰ πλεῖστα καὶ ὁκόσα ' ἑκάστῳ, καὶ ἐφ' οἷσι νοσήμασι, " καὶ ὁπότε δεῖ νοσήμασι, ἡλικίῃ, εἴδεϊ, διαίτῃσι, ὁποίῃ ὥρῃ ἑτέρῳ, καὶ ἧπερ καὶ " ὁκῇσι ἀγρυπνίῃ, ἔτι τοιαῦτα.

44 " Ζωίλῳ τῷ πρὸς τὸ τεῖχος, ὃν βηχὸς πεπείρης πυρετὸς ὀξὺς, καὶ εὐχροΐης ἐρυθρὸς, καὶ " ἡλίκη ὑπολελαμμένη, πλεῖν " εὖρος ἀνάγκῃ, πλὴν δεξιοῦ ὀδυνῆ δριστερῆς, καὶ ἓς καθ' ἕξιν ὀδυνῶδες πόνῳ, καὶ κεφαλὴ ὃ τοιοῦτο. 45 πλύων ἀφ' ἡμέρης ἕκαστον ἐφόσῃ, ἀλλὰ τὰ ἄλλα σκληρὸν. 46 καὶ κῦ ἓς ἐρράγη πύον ' πολὺ περὶ ὀγδόην ἢ ἐνάτην. 47 " αἱ δ' ἀρχαὶ δ' ἐνάτης ὀδυνῆς ἕως ὠτὸς τέλος. 48 οὐκ οἶδ' ὅπως ἄνευ ῥίγεος ἡ κρίσις. 49 ἴδρωσε κεφαλὴν κάρτα. 50 " καὶ ὠτὸς ἐμπεδοκλέης ξύσκαυσις, καὶ δριστερῆς πλευρῆς, " ἄνω, ἄμα ὠτὶ, ἀνωδυνίη, μάλιστα καθ' ὠμοπλάτην, ἀπὸ καὶ ἔμπροσθεν. 51 πλυάλα πολλὰ, καθ' ἀρχὰς πλυέν-

paruerint, maxime quibus primum, sed & virginibus & mulieribus, quibus per tempus: sed & quibus non in quo solet tempore, aut velut oportet apparent: deinde pallidæ ' fiunt. 40 38 Magnum autem in omnibus, id quod & consequenter fit, & in quo tempore, & in quibus. 39 Valde biliosis in febribus maxime, omnino quibusdam ad crura purgatio.

40 Medicamentorum modos scimus, ex quibus qualia, & quæ fiunt. 41 Non enim omnes similiter, sed alii aliter componuntur. Et alibi citius, aut serius, in manuum tractationes assumuntur, 42 velut est aut siccare, aut tundere, aut co- 45 quere, & ejusmodi. 43 Omitto plurima, quæ unicuique, & in quibus morbis, & quo tempore morbi, ætatem, speciem, victum, qualis hora anni, & quæ, & qualiter procedat, & hujuscemodi.

44 Zoilo juxta murum ex tussi matura, febris acuta, & faciei rubor, & alvus intercepta, præterquam ad necessitatem coacte, lateris sinistri dolor, & auris è directo valde dolorosa, ' & caput non usque adeo. 45 Spuens semper suppuratum ægrotabat. Sed alia judicata sunt, 46 & juxta aurem pus multum erupit, circa octavam aut nonam diem. 47 Principia vero noni diei ex dolore auris. 48 Haud scio quomodo sine rigore judicatio facta est. 49 Sudavit caput valde. 50 Et hic sudor firmus erat, quod quidem ardor etiam sinistri lateris esset. Superne una cum aure dolor ' sedatus, maxime circa scapulas. Sed & ante 51 sputa multa, ab initio florida reje-

πλυένζα ἀνῆκρε, κὴ ἀμφὶ ἑβδόμλω ἢ ὀγδόλω, " ἔπτα ἐπίπονα. 52 κοιλίη ἐσηκὶ μέχελς ἀμφὶ σνάτλω. 53 ἀμφὶ δεκάτλω " ἡ ὀδυίη ἀπέσθη, " οἴδημα ἀνίᾳ, κὴ ἰδρῶπα ἐγβρέθ· ὃ μλὼ ἔκελνε. 54 δῆλα ' δὲ λῶ κὴ ἄλλοισι κὴ τῇ ἐξόδῳ. 55 ἀδειὴ δ' ἀχμάλω τλὼ ℥ ὠτὸς ὀδυώλω κὴ ἡ γαστὴρ ἐπεπαράχθη. 56 ἐρράγη δὲ ἐκ τᾶ ὠτὸς σνάτη, κὴ σκεῖθ πεσσαρεζκαιδεκάτη ἄνσυ ῥίγεω ἢ νᾶσω. 57 ἀπὰς τῇ αὐτῇ ἡμέρη κὴ τὸ πλύελον λαμπρότερον ἴη, ἐπεὶ τὸ ἕς ἐρράγη κὴ πεπῳρότερον. 58 ἰδρῶτες δὲ κὴ ἕρπηζα ἐπὶ πλλὼ χρόνον τᾶς κεφαλᾶς ἐγίνοντ· ἐξηράνθη [δὲ] ὡς τρίτη. 59 " ὁπόσα ἀσήμως ἀφανίζεται, δύσκριτα· οἷον κὴ τῇ ℥ Πολεμάρχω παιδίσκη ἐρυσίπελας.

60 " Οἱ ἐπὶ ' βσοῶσι πυρετοὶ κακοὶ, πλλὼ τ' ἐφημέρων. 61 " κὴ οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βσοῶνες, κακίονες, ἐν τοῖσιν ὀξέσιν ἐξ ἀρχῆς ὠδμκμάσανλες. 62 " τὰ πνεύματα ὑποχονδρίοισιν ἔπαρσις μαλθακή. 63 κὴ ἔντασις ἀδιάφορη ἐπ' αὐτῶν, ἄνω τροχύλον ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, " οἷον ὠσιφόρια, ἀποπυητικά. 64 ἄλλο μακρότερον ἐπὶ πλέον, ἄλλο κεχυμένον, ἄλλο κάτω ῥέπον, κὴ ἔνθεν κὴ ἔνθεν ξυνάτασις μέχελ τᾶ ὀμφαλᾶ. 65 ἐν πάσῃ τῇ αὖω ἴξι, " λῶ ἐπανειλῆσαι κὴ ἐπέλῆπσαι ἐς τὸ ὠσιφερὲς, λῶ μὴ πνεῦμα ' ᾖ, ἀκρίτως λεπλυίετω θέρμη. 66 λῶ δὲ τᾶτο ἀλαφύγῃ, ἐς ἐμπύησιν ὁρμᾷ. 67 " πυκνὰ πνεύματα, σμικρὰ, μεγάλα, δρασιὰ, " ἔξι- σον ἔξω μέγα, ἔσω σμικρὸν, " τὸ μὴ

rejecta, & circa ſeptimam aut octavam diem. Deinde laborioſa. 52 Alvus reſtitit uſque ad nonam 53 & decimam diem. Dolor extinctus eſt. Tumor remittebat, & ſudores fiebant parvi, non autem judicabant. 54 Manifeſta autem erant hæc tum ex aliis, tum ex ſeceſſu. 55 Nam incipiente auris dolore, etiam venter turbatus ' eſt. 56 Erupit autem ex aure nona die, & judicatus eſt morbus decima quarta ſine rigore 57 eadem die. Sed & ſputum largius ibat, & maturius, poſtquam auris erupit. 58 Sudores autem, & ſerpentia ulcuſcula ad multum tempus, in capite fiebant. Reſiccata ſunt tertia die. 59 Quæcunque ſine ſigno judicationis judicatorio diſparent, male judicata ſunt, velut eryſipelas ancillæ Polemarchi.

60 ' In glandularum tumoribus febres, malum, exceptis diariis. 61 Et in febribus glandularum tumores, deteriores, qui in acutis ab initio vigorem remiſerunt. 62 Spiritus, præcordiis elevatio mollis, 63 & intentio neutra, in ipſis ſuperne rotundum, in dextris velut circumferentia ſuppuratoria, 64 aliud longius magis, aliud diffuſum, aliud deorſum repens, & hinc atque hinc diſtentio ' uſque ad umbilicum. 65 In omni ſurſum verſus è directo latione, ſi revocetur, & in rotunditatem concludatur, quatenus quidem ſpiritus fuerit, citra judicationem calore attenuatur. 66 Si vero hunc effugerit, ad ſuppurationem procedit. 67 Spiritus denſi, parvi: magni, rari: parvi, rari: extra magnus, intra parvus, alius quidem extendens, alius

μᾶλλον ἢ τὸ ἧσσον ἐπιτεῖνον. 68 " διπλῆ ἔστω ἐπανάκλησις, οἷον ἐπιπαννέσεσιν ἐν " θερμῷ ψυχρόν. 69 " ἰητήριον ξυνεχέων χασμέων, μακρόπνοες. 70 " ἐν τοῖσιν ἀπόνοισι, καὶ μάλις πίνουσι, βραχύπνοες.

71 " Καὶ " ἴξιν, καὶ πολυρρώων ἔντασις ὀδυνώδης, καὶ σπλάσεις ὑποχονδρίων, καὶ παλμὸς ἐπάρσιες, καὶ ἐκ ῥινῶν ῥήξιες. 72 " τὰ ἐξηκριβαλιμπανόμενα μὴ ' κρίσιν ὑποτροφώδεα. 73 " τὸ γὲν πρῶτον παλμῶν ἐπάρσιες, ἢν μὴ ἐς ἄρθρα τελεύτηση, αἱμορραγίη γίνεται, 74 ἢ ὑποχονδρίε δεξιῆ ἔνταισις, " ἢν μὴ διεξοδεύσῃ ἔργα· 75 αὕτη γὰρ ἡ κατάληψις ἀμφοῖν καὶ ὑποτροφαί. 76 " ἀποστάσιας ἐν ποιέεσθαι αὐτῶν μὴ γινομένας· 77 τὰς δὲ προκλινέα ἤδη γινομένας· τὰς δὲ ἀποδέχεσθαι, ἢν ἴωσιν ἤδη, καὶ ὁπόσα δεῖ. 78 ὀκόσοι δὲ μὴ σφόδρα, ξυνδραῦ. 79 τὰς δ' ἀπερέπειν, ἢν πάνυ ἀσύμφοροι ἔωσι. 80 μάλιστα δὲ ταύτας μελλούσας· εἰ δ' μὴ, ἄρτι ἀρχομένας. 81 " αἱ ' τελευταίαι αἱμορραγίαι δύσκριτοι. 82 " οἱ διαλείποντες μίαν τῇ ἑτέρῃ ἐπιῤῥιγέσιν ἅμα κρίσι ἐς ἑβδόμιον.

83 " Σκόπῳ ἐκ ῥυζωδέων χολωδέων καὶ φάρυγγος φλεγμονῆς φλαύρως διαιτηθέντι ἡ κοιλίη ἀπελήφθη, 84 καὶ πυρετὸς ξυνεχὴς ἐγένετο, καὶ γλῶσσα ἀνθηρὴ, καὶ ἄγρυπνος. 85 ἧπαρ ἔνταισις ἰσχυρὰ ὁμαλῶς καὶ σμικρὸν ἐς τὸ κάτω ἐν τοῖσι δεξιοῖσι· 86 πνεῦμα ὑπότυκνον· 87 ὑποχόνδρια ἤλγει, καὶ ἀναπνέων, καὶ στρεφόμενος. 88 ἄνθρ δὲ βηχὸς ἀνεχρέμπτετο ὑποπαχέα. 89 ' πέπλος δοθεῖσα ἀπὸ

alius vero urgens: 68 dupla intro revocatio, velut ' superinspirantibus: calidus, frigidus. 69 Medela assiduarum oscitationum spiratio longa. 70 Non potantibus, & vix, spiratio brevis.

71 E directo etiam laterum intentio dolorosa, & præcordiorum intentiones, & splenis elevationes, è naribus eruptiones. 72 Quæ relinquuntur post judicationem, recidivas facere solent. 73 Primum itaque lienis elevationes, si non ad articulos ' finierint, sanguinis è naribus eruptio fit, 74 aut præcordii dextri intentio, si non penetraverint urinæ. 75 Hæc enim est interceptio utrorunque, & recidivæ horum merito fiunt. 76 Absessus igitur horum facere oportet si non fiant: eos vero qui jam fiunt declinare. 77 Eos autem excipere, si prodierint jam, & qualia oportet, & qua parte oportet. 78 Qui vero non valde, eos coadjuvare. 79 Eos vero ' avertere, si omnino incommodi fuerint, 80 maxime si hi affuturi sunt: sin minus, si jam veniunt. 81 Quarta die, contingentes sanguinis è naribus eruptiones ægre judicant. 82 Febres quæ una die intermittentes, altera superrigent, una cum judicatione, ad septimum circuitum durant.

83 Scopo ex mucosis, biliosis, & faucium inflammatione, malo victu uso alvus suppressa est, 84 & febris acuta facta, ' & lingua florida, & vigil sine somno. 85 Pectinis intentio fortiter, æqualiter, paulatim ad infernam partem in dextris. 86 Spiritus subdensus 87 præcordia dolebat, & respirans, & quum verteretur. 88 Sine tussi vero exscreabat subcrassa. 89 Peplus ipsi data, à

præ-

ἀπὸ τῦ ὑποχονδρίυ μὴ ἀπῶσεν, " ἐπερωάθη δὲ ἐδέν. 90 τῇ δὲ 43
ὑστεραίη βάλανοι δύο προσκεθεῖσαι οὐκ ἐφάνησαν. 91 ὄρον δὲ
παχὺ καὶ χολερὸν, ὑπόστασις λείη καὶ ὁμαλή. 92 καὶ ἔστι κοιλίη ἐν χολε-
ρότητι, ἥτε γαστὴρ μαλακωλέρη ἐών, καὶ [ὁ] πάλιν ἐπηρμένος καὶ
καλάβροπος ἐγένετο. 93 πολὺν ἐχρῆ-
το ὀξυγλύκει. 94 δεκάτη αἷμα ἐξ
ἀριστερῦ ὑδαρὲς ὀλίγον ἦλθεν· ὁ
πάνυ δὲ τι ἄῤῥωστος αὐτὸ τῦτο.
95 καὶ ὄρον ὑπόστασιν ἔχον· ἐν δὲ
τῇ ὑποστάσει ὑπόλευκόν τι προστ-
45 εχόμενον προς ' τῷ ἀγγείῳ λε-
πτὸν, ὅτε οἷον γονοειδὲς, ὅτε ἀνό-
μοιον, ἐῤῥύη [δὲ] τῦτο βραχύ.
96 τῇ δὲ ὑστεραίη κριθεὶς, ἀπύ-
ρετος. 97 καὶ ὑπῆλθεν ὑπόγλι-
χρον τῇ ἑνδεκάτη· τὸ δέ τι προὶ
ῥᾶον χολῶδες. 98 ὕρα δὲ κά-
θαρσις πολλὴ καὶ πολιθὴ καὶ ὑπο-
στάσις, καὶ, πρὶν μὲν οἰνοποτέειν
ἤρξατο, μικρὰ " λάπη ὁμοίη. 99 44
" διῆλθε δὲ τῇ δωδεκάτη, ὡς 45
ὀλίγων ἐόντων, γλίσχρα καὶ κα-
θαρὰ καὶ χολερά. 100 τὸ δὲ τοιῦ-
τον ἐκ κρισίμως; ὅτι καὶ τὸ 'Αν-
τιγένεος ἐν Περίνθῳ. 101 " τὰ πε- 46
ρὶ τὰς ἀσκῶνας αἱρόμενα ξυσρέμ-
316 μασι ' καὶ παφνὰ ἐόντα, λιθι-
δέα. 102 καὶ τὰ τοῖσι ποδαγρικοῖ-
σιν ἀσθενέα παρ' ἄῤῥρα σκέλεων
ἐστί. 103 καὶ γὰρ ἡ ὀστέων φύσις καὶ ἵ
σκληρώεσθαι τούτοις αἴτιον καὶ ἵ
ξηραίνεσθαι.

104 " Τὸ τῆς Ἱπποστράτυ 47
ὄνυξ τελευτήσαν συνωσίῃ ἀπεκ-
ρύφθη. 105 ὑπόψυχρος φανε-
ρῶς δοκέοντι ἔφοδος ἐπὶ πᾶν
τὸ σῶμα καὶ ἱδρὼς ἐπῆλθε τοῦτο·
106 καὶ μετὰ ταῦτα γυναικεῖα
πολέων πολιθὴ καὶ χρόνω. [ἐς]
τότε

præcordio quidem depulit, transfivit autem nihil. 90 Postridie glandes duæ appositæ non apparuerunt. 91 Urina crassa & turbata. ' Subsidentia lævis & pla- 95
na: 92 & restitit alvus in turbulentia, venterque mollior erat. Et splen elevatus, & deorsum vergens factus est. 93 Potu utebatur aceto mulso dulci, aut favorum cremore cocto. 94 Decima sanguis ex sinistra nare aquosus paucus venit: non autem valde infirmus erat ob hoc ipsum: 95 & urinæ subsidentiam habens. In subsidentia vero subalbum quiddam adhærens vasi, tenue, neque ' genituræ simile, 100
neque dissimile. Defluxit hoc brevi. 96 Postridie judicatus est, à febre liber, 97 & subiit subviscosum undecima die. Hoc vero circa defluxum erat quid biliosum. 98 Urinæ vero purgatio multa, tum copia, tum subsidentia: & priusquam vinum bibere inciperet, fere pituitæ similis. 99 Penetravit autem undecima die, ut quæ non esset multa. Viscosa vero erant stercora & turbata. 100 ' Hujusmodi 105
autem judicatorio modo fiebat. Nam & Antigenis in Perintho tale erat. 101 Quæ circa linguas elevantur collectiones, & humiles calculi, 102 & quæ podagricis fiunt, circa debiles illorum articulos sunt. 103 Nam ossium natura causa est, ut hæc & indurentur, & distendantur.

104 Collectio Hippostrati uxori ex quartana annua ad fastigium elevata, 105 quum subfrigida palam esse ' videretur, im- 110
petus in totum corpus factus est, & sudor: judicata est hoc modo: 106 & postea menses plures copia & tempore. Tunc enim suppressi fuerant.

τὸ πεῦ ἀπεῖχε. [107] μὴ ἐξανῆναι ἔδοξεν ἀπόστασις. [108] " ἐν τοῖσι σφύζουσιν αἱμορραγέουσι χρῆμα δύρυτον, ὃ τὸ ξύμπαν, εἰ ὀλίγη παντὶ κατάντεος ἄνωθεν ποιοῖτο. [109] διὸ καὶ αἱ ἀποδέσιες, αἱ ἐν τῇσι φλεβοτομίῃσιν ὁρμῶσιν, αἱ δ' ἰσχυραὶ κωλύουσιν αἷμα. [110] " τὸ δ' ἔναιμον καὶ τὸ ὑπόχολον ὀξυρεῖ μᾶλλον ἴσως δ' ἐς μέλαιναν τύσιν τελευτᾷ. [111] " ῥίγεα ἄρχει γυναιξὶ μᾶλλον ἀπὸ ὀσφύος διὰ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον, ἢ τὰ ἔμπροσθεν καὶ σώματος οἷον [ἀπὸ τε] πηχέων [καὶ] μηρῶν. [112] ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ξηρόν. δηλοῖ δ' ἡ τρίξ τῶν ζώων. [113] " Ἧσιν ἑδὲν ἔσω καὶ τελέσῃ, ἑκάστοισι τὰ παιδία ἀπέθανε γίνεται. [114] " τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν οἷσι μηνὶ γίνεται. [115] " οἱ πόνοι ἐν περιόδοισιν. [116] ὅ, τι ἐν ἑβδομήκοντα κινέεται, ἐν τριπλασίοισι τελέεται. [117] " ὅ, τι μὲν γυναικεῖα [τὰ μὲν] δεξιὰ, τὰ δ' ἀριστερὰ χάσκει, [ὁτὲ μὲν ἄρρεν, ὁτὲ δ' ἦλυ γίνεται.] [118] ὑγρότης δεῖται ἀποπνοῆς, διαίτης ξηροτάτης. [119] " ὅ, τι [τὰ] τάχιστον δεῖται, κινηθὲν ὠκύτατα αὔξεται βραδύτερον. [120] ἐπὶ πλέονα χρόνον " οἱ πόνοι περὶ τρίτην ἡμέρην ἐπὶ πεντήκοντα καὶ περὶ ἕκτην ἐπὶ ἑκατόν· μηνιαῖοι, δευτεραῖοι καὶ τεσσαρταῖοι. [121] " ἃ δεῖ εἰδέναι ἐς τὰ ἐπιλαμβανόμενον, ἢ ἀπὸ γυναικείων χρὴ θηλέων οἱ ἐννέα μῆνες, ἢ ἀπὸ τῆς ξυλλήψιος καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίησιν οἱ ἐλάχιστοι μοῖραι γίνονται καὶ εἴ τι περαιτέρω τούτοισι· καὶ ἤτοι τοῖσιν ἄρσεσιν ἢ καὶ τῇσι θηλείῃσι ταῦτα ποιέεται, ἢ τἀναντία. [122] " τῶν βρωμάτων καὶ πομάτων οἱ ὄγκοι καὶ οἱ μαστοὶ ἐμφυσῶνται. [123] καὶ τέτων

fuerant. [107] Abscessus non consistere visus est. [108] In pulsantibus sanguinem fundentibus figura ampla, & in totum si ex omnino declivi acclive fiat. [109] Quapropter etiam deligationes in venarum sectionibus impetum faciunt: fortes vero sanguinem impediunt. [110] Sanguineum & subbilliosum, ructum acidum facit. Fortassis autem ad atræ bilis morbum his definet. [111] Rigores incipiunt mulieribus quidem magis à lumbis, per dorsum ad caput. Sed & viris posteriore corporis parte magis quam anteriore, velut cubitis, femoribus. [112] Sed & cutis rara. Indicat autem pilus animantium.

[113] Quibus nihil intra constitutum tempus accidit, singulis partus vitales fiunt. [114] Apparentia in quibus mensibus fiunt. [115] Labores in circuitibus. [116] Quicquid in septuaginta movetur, in triplicitatibus perficitur. [117] Post menses, dextera & sinistra hiant. [118] Humiditas per prodeuntia, requirit diætam ficcissimam. [119] Quod citius motum est ac discretum, rursus augescit etiam tardius, & ad longius tempus. [120] Labores, circa quinquagesimum tertium diem, & circa centesimum sextum. Labores tertio, quinto, septimo, nono menses, & secundo, ac quarto. [121] Quæ nosse oportet ad septimum mensem, aut à mensium fluxu numerandi sunt novem menses, aut à conceptione: & ad septuaginta ac ducentos dies Græci menses fiunt: & si quid amplius ultra hos est, & aut masculis, aut etiam fœmellis, hæc fiunt, aut contraria. [122] A cibis & potibus humeri ac mammæ inflantur: [123] & impotentiæ,

τῶν αἱ ἀκρησίαι καὶ τὰ ἐμφυσήματα ποιέουσιν ἐν τῇ κεφαλῇ αὐξήσιας, ἐς τ' αὖ τὰ ὀστέα στερεωθῇ. 124 " Τὰ ἐπιμηνίων ὠφέλησε. 125 τὰ [γὰρ] ὠφελέοντα τούτων βαρέα ἀδελφὰ τὰ ὀκταμήνων πόνων. 126 " ὠφέλησε τόκων τὰ γάλακτα, τὰ μὲν τροφῆς μεταβαλλούσης, τὰ δὲ ὀκταμήνους ἀπαρτιζούσης. 127 διὸ τὰ ἐπιμήνια ἀδελφὰ τὰ ὀκταμήνων ὠφελέει δεκάμηνον τεινόντων νοσήματα, κακόν.

128 " Τραυμάτων ἰσχυρῶν ἑλκέων οἰδήματα μὴ φαίνηται, μέγα κακόν· τὰ χαῦνα, χρηστόν· τὰ ἄνω νεμόμενα, κάκιον. 129 " οἵσιν οἰδήματα ἐφ' ἕλκεσι [φαίνεται], ἐπὶ μάλα σωῶν, ἐπὶ δὲ μοίνου· 130 τελέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, οἷσι μὲν τὰ ὄπισθεν, σπασμοὶ μετὰ πόνων· 131 οἷσι δὲ ἐς τὰ μετέωρα θεῖν, ἢ μανίαι, ἢ ὀδύναι πλευρέων ὀξεῖαι, ἢ δυσεντερίη, [λῷον] ἐρυθρὴ ἢ τὰ " οἰδήματα. 132 [οἰδήματα] ὠφελέουσι ῥιζοῦντα, κίνδυνον· οἷον τῷ Ἀνδρονίκου παιδίῳ τὰ ἐρυσίπελας ἐπαλινδρόμησεν· 133 λῷον μὴ ἐς τὠυτὸ ἐλθόντα χρηστόν τι σημήνῃ. 134 τοῦτο δὲ τὰ γιγνόμενα ἐπὶ τὸ ἕβδομον ἐπὶ τὸ ἥλιον διέδυ. 135 ἑτέρου τριταίου δὲ γιγνομένου ἀπεπύησεν ἐννεαταίου. ἐγένετο [δὲ] ἕκτος ἑβδομαῖος ὑγιής. 136 κακοηθέστερα τὰ ἀφανιζόμενα ἐξαίφνης.

tentiæ, & inflationes in capite, incrementa faciunt, donec ossa fuerint solida facta. 124 Menstruarum purgationum circuitus est. 125 Quæ ante has fiunt gravitates, similes sunt laboribus octimestribus. 126 Primipararum lac, alimento quidem transmutationem accipiente, octimestri vero perficiente. 127 Menstruæ purgationes similes octimestribus, in tendentibus ad decimum mensem contingentes, malum.

128 Si in vulneribus fortibus, tumor non appareat magnus, malum. Laxi, bonum: sursum pascentes, pejus. 129 Quibus tumores in ulceribus, non valde convelluntur, neque insaniunt. 130 His autem derepente dissipatis, quibus quidem ad posteriores partes, convulsiones cum doloribus, 131 quibus autem ad anteriores, aut insaniæ, aut dolores lateris acuti, & dysenteria rubra. 132 Tumores præter rationem allevantes, pravum: velut Andronici filio erysipelas recurrit: 133 si non ad eundem locum rediens, bonum quid significet. 134 Hoc ex nativitate circa aurem, ad pubem distributum est. 135 Alteri tertia, ex nativitate die factum, suppuratum est nona. Hic septima die sanus evasit. 136 Maligniora sunt quæ derepente disparent.

TMHMA TETARTON.

SECTIO QVARTA.

Περὶ Φλεβῶν.

De Venis.

1 "Ηπατίτις ἐν ὀσφύι " μέχρι μεγάλου ὀστοδούλου κάτωθεν, καὶ ὀστοδούλοισι ὠφελοῖ. 2 εἰλεῦθεν μελέωρος δὲ ἧπαρ καὶ ἀπὸ φρενῶν ἐς καρδίην, καὶ ἡ μὲν δεξιὴ ἐς κλεῖδας· 3 εἰλεῦθεν δὲ, αἱ μὲν ἐς πτέρυγας, " αἱ δὲ ἐπ' ὠμοπλάτας.

1 Hepatitis in lumbis usque ad magnum verticulum, inferne etiam verticulis se ingerit: 2 hinc sublevata per hepar, & per septum transversum ad cor: & quæ quidem recta est, ad claviculas: 3 hinc aliæ quidem ad collum, aliæ vero ad scapulas, aliæ

59 60 61 62 63 64 pag 114 pag 418

πως, αἱ δὲ ἀποκαμφθεῖσαι κάτω
35 ωδὲ ἀπονδύλους καὶ πλευρὰς ἀ-
ποκλίνουσι. 4 ἐξ ἀριστερῶν μὲν μία
ἐγγὺς κλειδῶν, οὐκ δεξιῶν δὲ ἐπὶ π
αὐτῆ χωρίων. 5 ἄλλη δ' ὑπερκάτω 5
καὶ ὀλίγον ἀποκαμφθεῖσα, ὅθεν
μὲν οὐκ ἔνη ἀπέλιπε, ἐμφύεται τῆ-
σι πλεύρῃσιν, ἕως τ' αὖ τῆ ἐπ' αὐ-
τὴν τ' καρδίης ἐμπλοκὴν ἐπικαμ-
πτομένη ἐς τὰ ἀριστερά. 6 ἀποκαμ-
φθεῖσα δὲ κάτω, ἐπὶ ἀπονδύλους
καταβαίνει, ἕως τ' ἀφίκηται, ὅθεν ἤρ-
ξατο μετεωρίζεσθαι, ἀποδιδοῦσα τῆσι
πλευρῆσι τῆσιν ἐπιλοίπησιν ἀ-
πάσῃσιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀποφύσιας,
παρ' ἑκάστῳ μίαν ἑκάστην. 7 ἀπὸ μὲν
τ' καρδίης ἐπὶ π χωρίον οὐ τοῖσιν
ἀριστεροῖσι μᾶλλον ἐοῦσα. 8 ἔπειτα 6
ὑποκάτω τ' ἀρτηρίης, ἕως τ' αὖ
καταναλωθῇ, καὶ ἕλθῃ, ὅθεν ἡ ἦπατί-
τις ἐμετεωρίσθη. 9 πρὸ δὲ τούτου ἢ 7
40 πρὶν ἢ συζυγίαν ἕλκειν, ὠδὲ πως
ἐχάτας δύο πλευρὰς ἐδιαιρέθη ἐς,
ἡ μὲν ἔνθεν, ἡ δ' ἔνθεν τ' ἀπονδύλων
ἑλθοῦσα, καταναλώθη. 10 ἡ δ' ὀ- 8
θνεία ἀπὸ καρδίης ἐπὶ κλειδία
τείνουσα ἄνωθεν τ' ἀρτηρίης ἐστὶ,
καὶ ἀπὸ ταύτης, ὥς πως καὶ παρ' 9
ὀσφὺν κάτωθεν τ' ἀρτηρίης, ἀίσσει
ἐς τὸ ἧπαρ· ἡμῦ ἐπὶ πύλας καὶ
λοβὸν, ἡ δ' ἐς τὸ ἄλλο ἐξῆς ἀφορ-
μήσασα, σμικρὸν κάτωθεν φρενῶν. 11
φρένες δὲ ἐμφύονται τῷ ἥπατι, 11
ὡς ῥᾴδιον χωρίσαι. 12 διοσαὶ δὲ 12
ἀπὸ κλειδίων, αἱ μὲν ἔνθεν, αἱ δὲ
45 ἔνθεν, ὑπὸ σῆθος ἐς ἦτρον. ὅπη δὲ
συνελεύσεται, ὅπως οἶδα. 13 φρένες δὲ 13
κάτω καὶ τ' ἀπονδύλου τ' κάτω τ'
πλευρῶν, ἡ νεφρὸς ἐξ ἀρτηρίης,
ταύτη ἀμφιβεβήκασι. 14 αἱ ἀρτη- 14
ρίαι δὲ ἐκ τοῦ ἐμπεφύκασιν, ἔν-
θεν καὶ ἔνθεν ἀρτηρίης τόπον ἔχουσαι. 15
15 ταύτη δὲ πῃ παλινδρομήσασα 15
ἀπὸ

aliæ deorsum deflectentes, ad verticula & costas declinant. 4 Et ex sinistris quidem, una 5 prope claviculas: ex dextris vero ad quendam ipsarum locum. Alia vero utrinque deflexa. 5 Alia paulo inferius deflexa, ubi quidem illa deficit, costis se ingerit, donec ad venam in ipsum cor accesserit, ad sinistras deflexa. 6 Infra autem decurvata ad vertebras descendit donec perveniat, & inde incipit elevari, ingerens se costis reliquis omnibus, hinc atque hinc singulis ramulos præbens, quum 10 sit una: 7 à corde quidem ad locum quendam à sinistris magis procedens: 8 deinde infra arteriam, donec consumpta fuerit, & venerit eo unde hepatitis sublevata est. 9 Priusquam autem eo venit, circa extremas duas costas divisa est, & partim ab hac, partim ab illa verticulorum parte progressa consumitur. 10 Quæ vero recta à corde ad claviculam tendit, supra arteriam est: & ab hac, velut etiam 15 juxta lumbos infra arteriam, ad hepar insilit, partim in portas & pinnas, partim in reliquum deinceps procedit paulo infra septum transversum. 11 Septum autem transversum adhæret hepati, neque facile est ipsum separare. 12 Duplices porro venæ à claviculis, alteræ hinc, alteræ isthinc, sub pectus ad pectinem procedunt: quo vero hinc, nondum scio. 13 At septum transversum infra juxta verticulum 20 quod est infra costas, qua renes ex arteria, ea parte consurgunt. 14 Verum arteriæ ex ipso rene oriuntur, hinc atque hinc ab arteria nervum habentes. 15 Atque hac parte alicubi in recur-

rente

ἀπὸ καρδίης ἡ ἡπατῖτις ἔληξεν. [16]
"Ἀπὸ δὲ τοῦ ἡπατίτιδος ἀμφὶ τὰ φρενῶν [13]
αἱ μέγισται δύο, ἡ μὲν ἔνθεν, ἡ δὲ ἔνθεν,
φέρονται μετέωροι, [17]" πολυσχιδεῖς τε [14]
ἀμφὶ τὰ φρενῶν εἰσὶν ἀμφὶ τοῦτον,
[17] αἳς κὴ πεφύκασιν. ' Ἄνωθεν δὲ φρε- [15]
νῶν αὗται μᾶλλον περιφανέες. [18]
"Δύο δὲ παχεῖς τόνοι ἀπ' ἐγκεφάλου [15]
τοῦτο τὸ ὀστέον ἐς μεγάλας ἀορτὰς
ἄνωθεν κὴ ἐκ τῶν ἐς τὸ μάχης μᾶλλον
ἐκατέρωθεν τὰ ἀρίστερα παρελθὼν
ἑκάτερος ἐς ἑαυτὸν ἦλθεν, ἴκελος ἑνί. [19]
"Ἔπειτα δὲ οἱ ἀπόνευροι ἐς αἱ φρέ- [16]
νες πεφύκασιν, συνεχῶς ἐτελεύτων.
[20]" καί τινες συνδιασυὶ τοῖς ἦπαρ [17]
κὴ ἀπλῆναι ἀπὸ τούτου ἐς κοινωνήμα-
τος ἐδόκεον τείνειν. [21]" Ἄλλος τόνος [18]
ἐκ τοῦ κατὰ κλισίδα ἀπονεύρων ἐπὶ
ῥάχιν παρέτεινεν ἐκ τῶν λαγόνων ἀπονεύρων, ἐς τῆσι τῶν θυ-
ρέων ἀπένεμον. [22]" Ὅκως [δὲ] αἱ [19]
φλέβες, ὅπως ἔτι ἀπὸ φρενῶν ἐς
μεσεντέριόν μοι δοκέουσι τείνειν, ἐν ᾧ
τε πλέοισιν ἐξέλιπον. [23] αὖθις δ', ὅθεν
φρένες ἐξεπεφύκασιν, ἀπὸ τούτου,
ξυνεχέες ἐοῦσαι, κὴ μέσον κάτωθεν
ὑπὸ τὸ ἐπίλοιπον τῶν ἀπονεύρων ἀπεδίδων, ὅκως αἱ φλέβες,
μέχρι κὴ ἀνακαλῶνται " διελ- [20]
θοῦσαι τὸ ἱερὸν ὀστέον.
[24] "Ἐν Αἴνῳ ὁ ἀπεληφαξεῦν- [21]
τες ξυνεχέως, ἥλικες, ἄρσενες, σκε-
λέων ἀκρωτῆρες ἐκλύονται κὴ διέλ-
λεον. [25] ἀτὲρ κὴ ὀροβοφαγέοντες
γυναικῶν. [26]" ἐπιπροσθούντων ὀξυθυ- [22]
μίῃσιν ἐμποιέειν, κὴ χρώματος ἀνα-
λήψιος ἕνεκα, κὴ ' ἐξαιμώσιος," ἐς [23]
εὐθυμίης, κὴ φόβους, κὴ τὰ τοιαῦτα. [24]
[27] κὴ, λῷον μὲν τὸ ἄλλο σῶμα σινοῦ-
σθαι, ξυνιέναι· εἰ δὲ μὴ, τοῦτο. [25]
[28] "Ἡ Στυμάργεω οἰκέτις ἡ
Ἰδυμαία ἐκλύετο, ὡς ἔτεκε θυγατέρα, ἐπέστραπτο [οἱ] τὸ στόμα ἐς ὠδῖνα,

rente à corde Hepatitis desinit. [16] Cæterum ab hepatitide per septum transversum maximæ duæ, altera hinc, altera isthinc, sublimes feruntur, [17] multifidæque per septum sunt, & circa ipsum consistunt in ' superna parte, atque hæ magis sunt conspicuæ. [18] Duo vero nervi à cerebro sub os magni verticuli, ex supernis & ad gulam magis ab utraque arteriæ parte descendunt, & uterque in seipsum incidens, uni similis, [19] ubi verticula & septum sunt, ibi desinunt: [20] & quidam ambigui, ex hac societate ad hepar & splenem ipsos tendere putaverunt. [21] Alius nervus ab utraque verticulorum, & ad costas distribuitur: [22] & ' quemadmodum venæ, sic hi per septum, ad mesenterium mihi tendere videntur. Ubi autem hæ deficiunt, [23] rursus hinc ubi septum exoritur, ab eo cohærentes ac continui existentes, juxta medium infra arteriam, deinceps ad verticula distribuuntur, quemadmodum venæ, donec ad sacrum os progressi consumuntur.

[24] In ' Æno ex assiduo legu- minum esu, fœminæ & masculi crurum impotentes facti sunt, ac vitam degerunt. [25] Sed & his qui ervo vescuntur, genua dolent. [26] Diligentia adhibenda est ut excandescentia inducatur, & coloris reparandi, & sanguinis in vasa subter cuticulam colligendi gratia: itemque lætitia, & timor, & hujusmodi: [27] & siquidem reliquum corpus simul ægrotarit, simul curare: sin minus, ' satis est.

[28] Stymargi famula Idumæa erat, quæ ubi filiam peperisset, conversum est ei uteri osculum,

δοίσ, καὶ ἐς ἰσχίον καὶ σκέλος ὀδυνῶν. [29] ὧδε δ' σφυρὸν τμηθεῖσα ἐρρήγισε. [30] καί τι καὶ τὸ σῶμα πᾶν κατεῖχον. [31] ἀλλ' ἐπὶ τὴν φρένα δεῖ ἐλθεῖν, καὶ τῆς φρένος τὴν ἀρχήν.

& dolor ad coxam & crus. [29] Juxta malleolum secta vena liberata est, [30] & quidem quum etiam tremores totum corpus detinerent. [31] Verum ad causam devenire oportet, & ad causæ principium.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Φυσιογνωμονίη.

[1] Ὁκόσοι πυῤῥοὶ, ὀξυόμματες, [2] ὀφθαλμοὶ σμικροὶ, πονηροί. [2] [3] ὁκόσοι πυῤῥοὶ, σιμοὶ, ὀφθαλμοὶ [4] μεγάλοι, ἐθελοί. [3] ὑδρωπιώδεες χαροπὸὶ, φαλακροὶ εἰσιν. [4] ἰχνοφωνίῃ λύει κίρσος ἐς τὸ ἀριστερὸν καὶ τὸ δεξιὸν ὄρχιν· ἄνευ δὲ τούτου ἕτερα οὐκ οἷόν τε λύεσθαι. [5] μεγάλοι, φαλακροὶ, [7] τραυλοὶ, ἰχνόφωνοι, ἐθελοί. [6] νοσήσαντα δὲ ἔχοντα τραυλὸς, ἢ φαλακρὸς, ἢ ἰχνόφωνος, ἢ δύσυς, ἰχυρῶς μελαγχολικά. [7] νοσήσαντα δὲ ἔχοντα, ὅσοι τῇ γλώσσῃ παφλάζουσι. [8] χλαῦνα μὴ ἐξικρᾶλέες ἐόντες, ἀνάγκη λυμφῶν ἐμπύους γίνεσθαι. [9] ὀδυνῶν δὲ τοῖσι κάτω χωρίοισιν ἰχυρῶν κωφότης λύει, καὶ αἷμα πολλὸν ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυὲν, ἢ μανίη. [10] ἢν λεχοῖς ἀναζυμὸς ἐπιγένηται, πῦρ ποιεῖν. [11] καὶ ἐς κύστιν κηρωτὴν ἐγχέας πολλὴν χλιαρὴν κλύζειν. [12] ἢν τὸ κεφαλῆς τὸ ὀστέον καταγῇ, διδόναι γάλακτος καὶ οἴνου πίνειν, ἴσον ἴσῳ. [13] ἢν δὲ ἕλκος ᾖ, φλεβοτομέοντας εἶτα, ἢν μὴ πυρετὸς γένηται. [14] ἢν δὲ ὠφρονέῃ, τὴν κεφαλὴν καταβρέχειν, ἢν μὴ τὰ ὑποχόνδρια ἐπημμένα ᾖ. [15] ἢν τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ, ἐς σῆθος ἔρχεσθαι, ἔπειτα ἐς τὸ ὑποχόνδριον, ἔπειτα ἐς τὸ ἰσχίον. πάντα δὲ [ὀμοῦ] ἔχειν οἷόν τε ἀλγέειν. [16] ἢν ἐνεμίλλων φλε-

SECTIO QVINTA.

Naturæ indiciorum notio.

[1] Quicunque fulvi, naso acuto, [2] oculis parvis, mali. [2] [3] Quicunque fulvi, fimi, oculis magnis, [4] boni. [3] Hydropici ravos oculos habent, & calvi sunt. [4] Vocis gracilitatem solvit varix, ad sinistrum & dextrum testem: [6] absque horum altero fieri non potest ut solvatur. [5] Magni, calvi, balbi, gracili voce præditi, [7] boni. [6] Morbos autem habent, [5] balbus, aut calvus, aut gracili voce præditus, aut hirsutus, [8] fortiter atrabilarios. [7] Qui lingua offendunt, [8] & labiorum non sunt potentes, eos necesse est dum illa solvuntur, suppuratos fieri. [9] Dolorem in locis infernis fortem, surditas solvit, [10] itemque sanguis multus ex naribus erumpens. Insania, magni morbi ex more contingentis solutio. [10] Si puerperis convulsio fiat, febrem excitato: [11] & [10] cerato multo tepido in vesicam immisso, ac per clysterem infuso colluito. [12] Si capitis os confractum fuerit, lac, & vinum admixta aquæ pari mensura, bibenda dato. [13] Si vero ulcus fuerit, internas venas secato, si non febricitet. [14] Si autem desipiat, caput irrigato, si non præcordia fuerint elevata. [15] Si caput doluerit, ad pectus descendit: deinde ad præcordia, postea ad coxam: omnia vero ut doleant, fieri non potest. [16] Ventositatem

φλεβοτομίη. [17] τῷ φαρμάκῳ τὸν ῥόον ἴσχε ἐπαλείφων. [18] ὅδε γὰρ ὁ ῥόος ἐκ τῆς μεγάλης φλεβός. [19] ἢν δ' αὐτόματον ῥέῃ πολλὸν, νηστευέτω, ἢ γάλα [πινέτω,] δύο ὕδατος, τέσσαρας γάλακτος. [20] "τὰς ἀγόνους πυριῶν καὶ φαρμακεύων.

[21] "Ὅσοι ἐξαπίνης ἄφωνοι ἀπύρετοί εἰσιν, φλεβοτομέων. [22] "φλέγματος καὶ ῥόος ἐκ τῆς μαζῶν ἕλκουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐξερεύγεται καὶ τὰς ῥῖνας ἐς τὸν πνεύμονα. [23] "οἷσι βὴξ ξηρὴ, ἡ λύσις, ἢν μὴ ὀδυνὴ ἰσχυρὴ ἐς τὰ ἰσχία, ἢ ἐς τὰ σκέλεα, ἢ ἐς τὸ ὄρχιν. [24] "ἢν ὑδροπικὸν βὴξ ἔχῃ, ἢν μὲν αὐτίκα λαμβάνηται, θερμοῖσι πᾶσι χρῆσθαι· ἢν δὲ μὴ, χωρίζειν, καὶ σιτίων ἐμπιπλῆσαι. [25] "τὰς μενὲν δὴ τὰς ἔσω, [26] ἢν δὲ μεγάλαι ἐν τῇσι γνωμῇσι λύσις, ἰσχίων ὀδυνὴ, ὀφθαλμῶν διαφοραὶ, τύφλωσις, ὄρχεων οἴδησις, μαζῶν ἄρσις. [27] "ἢν πυρετὸς ἔχοντας, τὰ ἐπὶ τὸ ἐπίπονον ἰσχνὰ ἢ ἐν ἡμέρῃ γενόμενα, τῇ ἐπιόσῃ λύσει. [28] "ὕδρωψ, ἢν οἴδημα ἔχων ἐν τοῖσι σκέλεσι βήσσῃ. [29] "ἢν τὸ ὠὸς ἀλγέῃ, τῷ γάλακτι διαχρήσθω. [30] "ἢν μὴ ἐν τῇ γενίμῃ μεθῇ ὁ πυρετὸς, ἐπιπροπάσχειν ἀνάγκη. [31] "ᾧ ἂν ἡ φλὲψ ἡ ἐν τῷ ἀγκῶνι σφύζῃ, μανικὸς καὶ ὀξύθυμος. [32] ὧ δ' ἂν ἀτρεμέῃ, τυφώδης. [33] "τραῦμα ἢν αἱμορραγήσῃ, μὴ βρέχειν τὸ ἕλκος· τῇ κεφαλῇ δὲ βρέχειν θερμῷ. [34] "ἢν καρδιώσσῃ, θερμὸν ἄρτον μετ' οἴνου ἀκρήτου διδόναι. [35] "ἐμέτου λύσις, ὕδωρ θερμὸν διδόναι πίνειν, καὶ ἐμεῖν. [36] "ὅσα σφακελίζει, ἀποτέμνειν βόλῳ τῇ φλέβα ἕλκωσαι καὶ ὑγιῶσαι. [37] "σπασμὸς χειρὸς δακτύλων

17 fluxionem pharmaco illito sistito. 18 Fluxus enim ex vena magna est. 19 Si vero sua sponte multum fluat, jejunet: aut aquæ partes duas, lactis quatuor bibat. 20 Infœcundas fomentis ac medicamentis curato.

21 Quicunque derepente voce destituuntur, si sine febre fuerint, ipsis venam secato. 22 Pituitæ fluxiones ex mammis trahunt oculi, & eructant per nares ad pulmonem. 23 Quibus tussis sicca est, his non solvitur, nisi dolor fortis ad coxas, aut ad crura, aut ad testem irruat. 24 Si hydropicum tussis corripiat, siquidem statim animo linquatur, calidis omnibus utatur: sin minus, inebriato, ac cibis ipsum impleto. 25 Venas autem internas secato, 26 dum morbus magnus in intentione est. Solutio coxarum doloris, oculorum distortiones, cæcitas: testium tumoris, mammarum elevatio. 27 Si febre tenente, partes circa faciem graciles fuerint, in die impari, sequenti die solvetur. 28 Hydropicus si tumorem in cruribus habens tussiat, malum. 29 Si auris doleat, lacte utatur. 30 Si non in die impari febris dimittat, recidivare necesse est. 31 Cui vena in cubito pulsarit, insanus & iracundus est: 32 cui vero quieverit, stupidus. 33 Vulnus si sanguinem fundat, ulcus ne madefacito, verum caput calida rigato. 34 Si os ventriculi doleat, panem calidum cum vino meraco exhibeto. 35 Vomitus solutio: aquam calidam bibendam dato, & vomat. 36 Quæcunque corrupta torpescunt, evulsa vena ulcerato, ac sanato. 37 In convulsione digitorum ma-

λων ἄνω πυρεῖῳ χάσκῃ, λῦε μὴ τὴν κεφαλὴν ἀλγεῖ· εἰ δὲ μή, ὕδωρ θερμὸν καταχεῖν. 38 " Ὀ- 32
45 φθαλμῶν· σποδὸς δωδέκατον, κρόκου πέμπτον, πυρῖνος ἕν, ψιμμυθίου ἕν, σμύρνης ἕν. 39 τὸ ὕδωρ κατὰ τῆς κεφαλῆς ψυχρὸν καταχεῖν, καὶ διδόναι σκόροδα ξὺν μάζῃ. 40 " κιρσοὶ ὑπὸ φαλακρῶν, 33
λῦε μὴ μεγάλοι ἔωσι, μανιώδεις. 41 " Ἀλφὸς καὶ λέπρης· πάνλυε σὺν 34
ὕδατι, ὡς μὴ ἑλκώσῃς. 42 " Χοιρίων 35
κάθαρσις, λῦε ὑπερέχῃ· ἐς τὰς ῥῖνας ἐσῳσιβήσαι, 43 ὥστε πάρνυσθαι, καὶ ἐπιλαμβάνου τὰς ῥῖνας τοῦ πταρνυμένου, καὶ τὸ στόμα.

318 ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ.

" Φυσιογνωμονικόν. 1

Ἢν κεφαλὴ μεγάλη, καὶ οἱ 2
ὀφθαλμοὶ σμικροὶ, τραυλοὶ, ὀξύθυμοι. 2 " οἱ μακρόβιοι τελείως 3
ὀδόντας ἔχουσιν. 3 οἱ τραυλοὶ, παχύγλωσσοι, μελαγχολικοὶ, " κα- 4
ταικῆρες. 4 " ἀσκαρδαμύκται, 5
ὀξύθυμοι. 5 μεγάλη κεφαλὴ, " ὀφθαλμοὶ μέλανες καὶ μεγάλοι, 6
ῥῖνα παχεῖαν καὶ σιμὴν, εὐθεῖαι. 6
5 χαροποὶ, μεγάλοι, " κεφαλὴ 7
σμικρὴ, αὐχὴν λεπτὸς, στῆθος στενὸν, ὠάρμοστοι. 7 κεφαλὴ σμικρὴ, οὐδ' ἂν εἴη τραυλὸς, οὐδὲ φαλακρὸς, " ἂν μὴ γλαυκὸς εἴη. 8 8
" ἀπὸ παραζυσμῶν φωνὴ σὺν γενείῳ λύεται, 9
ἀπήλλακται δὲ μεγάλης νοσήματος.
9 " λεχοῖ ὑπερπυρέσσῃ καὶ ἀλγεούσῃ 10
ὕδωρ καταχεῖν, καὶ πιοσάνην παχεῖαν διδόναι τρὶς τῆς ἡμέρης θερμήν. 10 " παιδίον τρέφεται ἑβδόμῳ 11
μηνὶ ἢ ἐνάτῳ ἢ δεκάτῳ, καὶ ἵσταται τῇ φωνῇ, καὶ ἰσχὺς ἕπεται, καὶ τὰ χεῖρα κραταιοῦται. 11 τῆς φωνῆς λυομένης πάν-
10 τα λύεται· ἡ γὰρ λύσις τῇ φθέγξει ὁμοία.

nus citra febrem, venam secato, si non caput doleat: sin minus, aquam calidam affundito. 38 35
Ad oculos. Spodii partem duodecimam, croci quintam, nuclei olivæ unam, cerussæ unam, myrrhæ unam. 39 Aquam frigidam super caput fundito: & allia cum maza edenda dato. 40 Varices calvorum si non magni fuerint, furiosi sunt. 41 Ad vitiliginem & lepram. Calcem in aqua adhibeto, ut ne exulceres. 42 Secundarum purgatio, si non discedant. 43 Sternutatorium ad 40
nares apponito, ut sternutet: & sternutantis nares ac os apprehendito.

SECTIO SEXTA.

Naturæ indiciorum notio. 1

Caput magnum, oculi parvi, 1
balbi, iracundi sunt. 2 Qui lon- 116
gæ vitæ sunt, plures dentes ha- pag
bent. 3 Balbi, celeri lingua præ- 420
diti, atræ bilis humori obnoxii, 3
biliosique sunt, 4 oculis non 4
nictantes, iracundi. 5 Magnum 5
caput, oculi nigri & magni, 6
nasum crassum & simum habentes. 6 Oculi ravi, magni, caput
magnum, cervix tenuis, pectora 5
angusta, congrue adaptati hominis sunt. 7 Caput parvum habens, neque balbus esse poterit, neque calvus, nisi fuerit glaucus. 8 7 8
In convulsionibus si vox 9
in die impari solvitur, à magno morbo liberat. 9 Puerperæ febricitanti & dolenti aquam affundito, & ptisanam crassam ter in die calidam dato. 10 Puer nutritur septimo mense, aut nono, 10
aut decimo, & voce firmatur, & robur sequitur, & manibus 11
validus fit. 11 Dum vox solvitur, omnia solvuntur. Solutio enim similis est voci. Solvitur autem

in

ὁμοίη. λύεται δὲ σὺν γενίμενι. 12 "Ἢν αἱ φλέβες σφύζωσιν ἐν τῇσι χερσὶ, καὶ τὸ πρόσωπον ἐρρωμένον, καὶ ὑποχόνδρια μὴ λαπαρὰ ᾖ, χρονίη ἡ νοῦσος γίνεται [καὶ] 13 ἄνευ πάσης δὲ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινῶν, ἢ ὀδυνῆς ἐς τὰ ἰσχία. 14 "Ἢν λαμβάνῃ ὕδωρ θερμὸν καὶ τῆς κεφαλῆς καταχεῖν, ἢν μὴ ψύχος ᾖ· ἢν δὲ μὴ, ἄλητον ὡς θερμότατον δίδοναι, καὶ οἶνον ἄκρητον.

15 "Ταραχῆς γαστρὸς κυάμους ἑφθοὺς δίδοναι, ἢν μὴ τὰ ἄνω καταπρέα ᾖ. 16 ἢ κύμινον δίδοναι τρώγειν μετ' ὄξους κυάμων. 17 ἢ "λίτρον αἰγύπτιον καὶ κορίανον καὶ κύμινον τρίβοντα ξὺν ἀλείφατι σὺν ἀλείφειν. 18 "Ἀπόληψις δὲ ἐνεχθήσεται οὐκ αὐτίκα, ἐὰν μὴ σὺν γενίμενι ἡμέρῃ. 19 οὐδὲ αὖ ἀρχὴ γένοιτο, ἢν μὴ [σὺν] ἀγένει ἡμέρῃ καὶ μηνὶ, ἔτεϊ τε γενίμενι. 20 "Ὅστις θνήσκει, ἀνάγκη γενίμενι ἡμέρῃ, καὶ γενίμενι μηνὶ, καὶ γενίμενι ἔτεϊ. 21 "Προλέγειν δὲ ὀρθῶς, αὐτὸν ἔχοι θάνατον ἢ ὀδυνᾶς ἰσχυράς. 22 "Ὧν τοῖσι ὄμμασι μὴ ἔρρωται, ὁ θάνατος σύντομος. 23 "Ἢν δὲ σὺν γενίμενι ἔτεϊ γίνηται, ἀπ' ἀμφοτέρων γενίμενος ἀνάγκη γενέσθαι. 24 Ἢν δὲ ἀγένει ἔτεϊ καὶ ἀγένει ἡμέρῃ, θνήσκειν ἀνάγκη γενίμενι ἡμέρῃ. 25 "Ἡ ἀριθμὸς τρίτη ἰσχυροτάτη. 26 "Κιρσὸν ἕλκει καὶ ὀφθαλμίην φλεβοτομίη. 27 "Τρωθέντος σύντορος ἡ ἀναπνοὴ ἔρχεται κάτω ἀφανὴς καὶ τὸ τρῶμα, καὶ κενοῦται τὰ στήθεα. 28 δίδοναι οὖν γάλα καὶ οἶνον ἴσον ἴσῳ. 29 ὧν "καταπρέα τὰ στήθεα, ψελλοὶ, μανιώδεες, καὶ φαλακροί. 30 τελέων ὅσοι ἐν ῥυεῖσι καὶ στρεβλοὶ, ἀσκιώδεες, ἢ λιπαῖ-

in die impari. 12 Si venæ pulsaverint in manibus, & facies sana ac robusta fuerit, & præcordia non fuerint mollia, diuturnus fit morbus, 13 qui sine convulsione non solvitur, aut sanguinis multi ex naribus eruptione, aut dolore ad coxas. 14 In gutturis dolore, aquam calidam super caput fundito, si non frigus fuerit. Sin minus, farinam quam calidissimam dato, & vinum meracum.

15 In turbatione ventris, fabas coctas dato, si non supernæ partes abunde fuerint biliosæ. 16 Aut cuminum cum fabis edendum dato. 17 Nitrum autem ægyptium, & coriandrum, ac cuminum cum oleo terito, & ventri illinito. 18 At interceptio morbi fieri non poterit, nisi in die impari. 19 Neque principium fieri poterit, nisi in die pari, itemque mense ac anno pari. 20 Qui moriuntur, eos necesse est die impari, & mense impari, & anno impari mori. 21 Bonum autem fuerit prædicere mortem, aut dolores fortes. 22 Quorum oculi robusti non sunt, his mors brevi imminet. 23 Si vero in impari anno fiat, ab utrisque impares fieri necesse est. 24 Si autem in anno pari & die pari, necessarium est in impari die mori. 25 Ex numero tertia fortissima est. 26 Anginam & lippitudinem solvit venæ sectio. 27 Vulnerato intestino, respiratio prodit inferne inconspicua juxta vulnus, & evacuantur pectora. 28 Dato igitur lac & vinum, pari aquæ mensura ammixta. 29 Quorum pectora bilem generant, balbi, furiosi, & calvi sunt. 30 Quicunque horum ex nativitate etiam strabones, hi

λιθιῶντες, ἢ μωρόμυοι. 31 οἷσι δὲ μὴ, ἑτέρῃ κακῇ λύσις ἐστὶ φύσιος. 32 " δυνάμιν περὶ τὴν φύσιν ἔχει ὁ τιτθὸς, ὀφθαλμὸς δεξιὸς, ταῦτα τῶν κάτω καὶ ἔτι ἐμπέφυκε τοῖσι δεξιοῖσι τὰ ἄρσενα. 33 " γυναιξὶν ἐπιμήνια ὧδε ἴσχειν, σικύδιον μέγα ὑποβαλὼν τὸν τιτθὸν ἐπιβάλλειν. 34 " τρίμηνον παῖδιον παύεται δηλοῖ, καὶ γάλα τότε ἔχει. 35 " ἢν πολὺν ῥέῃ γάλα, ἀνάγκη ἀσθενέα τὸ ἔμβρυον. 36 ἢν τρεφώτεροι ὦσιν οἱ τιτθοὶ, ὑγιηρότερον τὸ ἔμβρυον. 37 " φλέψ ἔχει παχέῃ ἐν ἑκατέρῳ τιτθῷ. 38 ταῦτα μέγιστον ἔχει μόριον ξυνέσιος. 39 " τραχήλου λύει φλεβοτομίη. 40 " ἢν τὰ ἄνω χωρία ἀπαρτᾶται, ἢ τὰ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. 41 ἑλκέων κάθαρσις, ἔμετος, ἰδρώς.

42 " Ἀπὸ γαστρὸς ταραχῆς ἢ ἀπὸ βηχὸς καρκίνος γίνεται, τὸ σῶμα πικραίνεται. 43 δίδοναι δὲ πίνειν ἑλλεβόρου δὶς ἢ τρὶς, ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ. 44 ἐπιδεῖν δεῖ χαλκῷ ἄνθος καύσαντα, ἕως ἂν πυῤῥὸν ᾖ, καὶ ἀποξῆλαι, ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ. 45 " ἀλύκῃς, φρίκῃς, χάσμης· οἶνος ἴσος ἴσῳ, ἢ γάλα. 46 " ὠτὸς πεπωδυσμένου σικύδιον ἐπιβάλλειν. 47 ὅ, τι ἂν τῶν ἄνω πονέῃ, ὀδυνᾶται ἐς τὰ ἰσχία, ἢ ἐς τὰ γόνατα. 48 καὶ ἄσθμα λύει τῶν ὅ, τι τελέων γινόμενον. 49 " ἐλεῷ λιπαρὴς ψυχρὸς [ἐπιπλύσμενος], οἶνον πολλὸν ἄκρητον καὶ λόγον διδόναι, ἐς τ' ἂν ὕπνος, ἢ σκελέων ὀδυνᾶται. 50 λύει δὲ καὶ πυρετοὺς, καὶ δυσεντερίην ἄνευ ὀδύνης. 51 " ἢν ὑποχόνδριον τεταμένον ᾖ, πιέζειν τῇ χειρὶ καὶ λούειν. 52 " παρωνυχίης· κηκὶς μέλαινα

imprudentes sunt, aut calculosi aut insanientes. 31 Quibus autem non, alterius mali solutio fit. 32 Circa naturam plurimam vim habet mamma dextera, oculus dexter, & quæ infra sunt hac parte. Nam & masculi dextris inhærent. 33 Mulieribus menses ut sistas, cucurbitam maximam ad mammam affigas. 34 Trimestris puer omnia præ se fert, & lac tunc habet. 35 Si multum fluat lac, necesse est fœtum debilem esse. 36 Si solidiores fuerint mammæ, sanior est fœtus. 37 Vena crassa est in utraque mamma: 38 quapropter maximam habet prudentiæ partem. 39 Urinæ stillicidium solvit venæ sectio. 40 Si superni loci turgent qui sunt circa caput, 41 ulcerum purgatio, vomitus, sudor.

42 A ventris turbatione, aut à tussi, si cancer fiat, os amarescit. 43 Dato autem elaterium bibendum bis aut ter, si non balbus fuerit. 44 Deligare vero oportet florem æris ustum, donec fulvus evaserit, & spongiam, si non balbus fuerit. 45 In anxietate, horrore, oscitatione, dato vinum pari aquæ mensura ammixta. 46 Ad auris dolorem cucurbitam affigito. 47 Quicquid supernarum partium doluerit, dolor ad coxas, aut ad genua, 48 & anhelatio oboriens, omnia hæc solvit. 49 In volvulo molli, frigidum vinum multum meracum pro ratione dato, donec somnus, aut crurum dolor fiat. 50 Solvit autem & febris, & dysenteria citra dolorem. 51 Si præcordia distenta fuerint, manu comprimito ac lavato. 52 Ad paronychiam unguium abscessum, gal-

ἐν μέλιτι. 53 " ὕδατος ἐψημένε, 38
χάλικος ὀκτὼ κοτύλας δοῦναι πιεῖν. 54 ἢν δὲ ἐμέσῃ, καὶ μὴ πίνῃ, μυττωτὸν θριμμύ. 55 " ὥστε 39
ἔχειν γυναῖκα ἐν γαστρὶ, πολυπόδια ὑπὲρ φλογὸς ὀπτῶντα ὡς
40 θερμότατα καὶ τιλεύσαντα ἡμίφλεκτα διδόναι πρώτην, καὶ τρίψαντα λίτρου αὐχμήριον καὶ κορίαννον καὶ κύμινον, " κόλλικας ποιοῦντα, 40
ἐπισκληθύναι τῷ αἰδοίῳ. 56 " ἢν 41
δὲ κραιπάλης κεφαλὴν ἄλγῃ, οἶνος ἀκρήτου κοτύλην πιεῖν. 57 ἢν δὲ ἄλλως κεφαλὴν ἄλγῃ, ἄρτον ὡς θερμότατον ξὺν οἴνῳ ἀκράτῳ ἐσθίειν. 58 " ἢν ἄνθρωπον θέρμη 42
ἔχῃ μὴ ἀπὸ χολῆς, μηδὲ ἀπὸ φλέγματος, ἀλλ' ἢ ἀπὸ κόπου ἢ ἄλλως πυρέσσῃ, ὕδατι θερμῷ πολλῷ, ἔπειτα ὑπερχέοντα τὴν κεφα-
45 λὴν βρέχειν, μέχρις ἂν τοὺς πόδας ὑδρώσῃ· καὶ ἄλητον ἕψειν ὡς παχύτατον. 59 ἐπὴν δὲ ἱδρώσῃ, τοὺς πόδας ἐπισφάμματι ἰματίοις ἀναπαύεσθαι ὀλίγον, 60
ἄλητον ὡς πλεῖστον καὶ θερμότατον ἐσθίοντα, καὶ οἶνον ἄκρητον ἐπιπίνοντα, ἢ μέλι νάρκισσον δύο ἢ τρεῖς κεφαλὰς ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐσθίειν. 61
" τῷ μέλλοντι μανεῖσθαι τόδε σημεῖον· 43
μανήσεται τὸ αἷμα ξυλλεγὲν αὐτῷ ἐπὶ τοῖς στήθεσι.

la nigra cum melle. 53 Aqua ſecedente, lactis heminas octo bibendas dato. 54 Si vero vomat, & non bibat, allii aut ceparum intritum dato. 55 Ut mulier in utero concipiat, polypos parvos ſuper flamma calidiſſima aſſatos, & fere ſemiambuſtos, edendos dato. Et nitrum ægyptium tritum, coriandrumque ac cuminum, in paſtillos efformato, in pudendumque ſubdito. 56 Si ex crapula caput doleat, vini meraci heminam bibat. 57 Si vero aliter caput doleat, panem quam calidiſſimum cum vino meraco edat. 58 Si hominem calor corripiat, non à bile, neque à pituita, ſed aut à laſſitudine, aut alias febriat, aquam multam calefacito: deinde ea ſuperinfuſa caput rigato, donec pedes ſudarint: & farinam craſſiſſimam coquito. 59 Poſtquam autem pedes ſudarint: 60 farinam plurimam & calidiſſimam edens, ac vinum meracum inſuper bibens, veſtimentis contectus facile quieſcat. Aut narciſſi duo aut tria capita in cœna edat. 61 Qui inſania corripietur, ei hoc ſignum præſagit, ſanguis colligitur ipſi ad mammas.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 142. 1059. Basil. lat.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

SECTIO PRIMA.

pág 312 ΑΡΡΩΣΤΟΣ πρῶτος. 2 Πυθίων, ὃς ἔκει πρὸς τῷ τῆς γῆς ἱερὸν, ἤρξατο " τρόμος ἀπὸ χειρῶν. 3 τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξὺς, " λῆρος. 4 δευτέρη πάντα παρωξύνθη. 5 τρίτη τὰ αὐτά. 6 τετάρτη ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα ἄκρητα χολώδεα διῆλθε. 7 πεμπτη πάντα παρωξύνθη, ὕπνοι λεπτοὶ, κοιλίη ἔση. 8 ἕκτη " πύελαι ποικίλαι ὑπέρυθροι. 9 ἑβδόμη " σῶσις παρέρυθη. 10 ὀγδόη πάντα παρωξύνθη, " τρόμοι παρέμενον. 11 ἔρρεε δὲ κατάρχας μὲν καὶ μέχρι τῆς ὀγδόης λεπτὰ ἄχροα, " συμφέρημα εἶχον ἐπινέφελον. 12 " δεκάτη ἵδρωσε, πύελαι ὑποπέπονα, σκέλη. 13 κατὰ ' ἕδρα ὑπέλυπα περὶ κρίσιν. 14 μετὰ δὲ κρίσιν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ὕστερον ἐμπύημα περὶ ἕδρην " καὶ στραγγουρίη ἐγένετο ἀπόστασις. 15 " π. ΟΥ. Π. Μ. Υ.

" Ἀρρωστος δεύτερος. 2 1 " Ἑρμοκράτεω, ὃς κατέκειτο πρὸς τῷ κατὰν τεῖχος, " πῦρ ἔλαβεν. 3 ἤρξατο δὲ ἀλγεῖν κεφαλὴν, ὀσφύν. 4 " ὑποχόνδρια ἐντάσιες ὑπόλαπτα. 5 " γλῶσσα δὲ ξηρὴ ἐπεκαύθη. 6 κώφωσις αὐτίκα. 7 ' ὕπνοι οὐκ ἐγένοντο. 8 " διψώδης

AEGROTUS primus. 1 2 Pythion qui habitabat juxta Telluris templum. Cœpit tremor à manibus 3 prima die, febris acuta, delirium. 4 Secunda, omnia exacerbata sunt. 5 Tertia, eadem. 6 Quarta ab alvo pauca, mera, biliosa prodierunt. 7 Quinta omnia exacerbata sunt: ' tremores perseverabant, somni tenues, alvus restitit. 8 Sexta, sputa varia, subrubra. 9 Septima, os distractum est. 10 Octava, omnia exacerbata sunt. Tremores perseverabant. 11 Urinæ ab initio quidem, & usque ad octavam tenues, decolores, in medio pendens nubilosum quiddam habebant. 12 Decima, sudavit. Sputa aliquantulum matura, judicatus est: 13 & urinæ ' subtenues circa judicationem. 14 Post judicationem vero, quadraginta diebus postea suppuratio circa sedem, & abscessus factus est cum urinæ stillicidio. P. M. V. Q. S. hoc est, 15 probabile multitudine urinæ quadragesima sanatum.

Ægrotus secundus. 2 Hermocraten qui ad novum murum decumbebat, febris vehemens corripuit. 3 Cœpit autem dolere caput, lumbos. 4 Præcordii distentio molliter. 5 ' Lingua ab initio aduста est. 6 Surditas statim: 7 somni non aderant. 8 Siticulosus

non

δης ὑ λίαν. 9 " ἔρρε παχέα ἐρυθρά· κέμβρα ὑ κρεδίσανθ. 10 ἀπὸ δὲ κοιλίης σὺν ὀλίγα ξυγκεκαυμένα διήϊ. 11 πέμπτη ἔρρησε λεπτά· εἶχεν ὑραιώρημα· " ἐχ ἴδρυθ. 12 ἐς νύκτα πυρέκρεσε. 13 " ἕκτη ἰκτεριώδης. 14 πάντα παρωξύνθη. 15 ὑ κοιλενόϊ. 16 ἐδόκμη δυσφόρως. 17 ἔρρε λεπτά. 18 παρέκρεσεν. 19 ὅμοια " τῆς ἑπομένης ἀδιαφορησίως. 20 ἀεὶ δὲ ἐνδεκάτῳ ἐόντι πάντα ἔδοξε κεφαλλῆαι. 21 " κῶμα ἤρξατο. 22 ἔρρε παχύτερα, ὑπέρυθρα, " κάτω λεπτά, ὑ κραδίσανθ. 23 ἡσυχῆ κοιλενόϊ. 24 ' τεσσαρεσκαιδεκάτη ἄπυρ θ, " ἐχ ἴδρωσεν. 25 ἐκοιμήθη. 26 κοιλενόϊ πάντα. 27 ἔρρε ἀδιαφορήσια. 28 ἀεὶ ἑπταικαιδεκάτῳ ἐόντι ὑπέρεψεν. 29 ἐθερμάνθη. 30 " τὴς ἑπομένας πυρετὸς ὀξύς. 31 " ἔρρε λεπτά. 32 " πάλιν δὲ ἐνάτῃ ἐκρίθη. ἄπυρ θ. 33 ἐχ ἴδρωσεν. 34 " ἀπόπλ θ ἀδιαφορία πάντα τ χρόνον. 35 κοιλενόϊ. 36 ἀφαλέγεσθαι σὺν ὑδυάϊ θ. 37 γλῶσσα ἐπίξηρ θ. σὺν ἐδίψ. 38 " κοιλενομένῳ κωματώδης. 39 ἀεὶ δὲ ἑνάτῳ καὶ τελάρτῳ ἐπεθερμάνθη. 40 " κοιλίη ὑρρὴ, πολλοῖσι λεπτοῖσι ῥέουσα. 41 ἧ τὴς ἑπομένας πυρετὸς ὀξύς. γλῶσσα ξυνεκαύθη. 42 " ἐδόκμη καὶ ἐνάτῃ ἀπέθανε. 43 τούτῳ κώφωσις ἀφ' τέλ θ πυρέκρεσεν. 44 ἔρρε παχέα καὶ ἐρυθρά, ὑ κραδισμένα, " ἢ λεπτὰ καὶ ἄχροα, καὶ ὑραιώρημα ἔχοντα. 45 γεύσασθαι δὲ σὺν ὑδυάϊ θ. 46 " π. Ε. Δ. ΚΖ. Θ.

" Ἄρρωστος τρίτος. 2 Ὁ κατακείμεν θ

7 non valde. 9 Urinæ craſſæ rubræ, depoſitæ non ſubſidebant. 10 Ab alvo vero non pauca combuſta prodibant. 11 Quinta, minxit urinas tenues, habebant quid in medio pendens, non ſubſidebant. 12 Ad noctem mente motus eſt. 13 Sexta, morbo regio correptus eſt: 14 omnia exacerbata ſunt: 15 non reſipiſcebat. 16 Septima, moleſta fuit. 17 Urinæ tenues ſimiles, 19 ſimiliter etiam ſequentibus diebus. 20 Circa undecimam omnia viſa ſunt allevata eſſe. 21 Sopor cœpit. 22 Urinæ craſſæ ſubrubræ, infra tenues, non ſubſidebant. 23 Placide reſipiſcebat. 24 Decimaquarta à febre liber, non ſudavit: 25 dormivit, 26 intelligebat omnia. 27 Urinæ conſimiles. 28 Circa decimam ſeptimam rediit, 29 calefactus eſt, 30 ſequentibus diebus febris acuta. 31 ' Urinæ tenues. 32 Rurſus autem vigeſima die judicatus eſt, à febre liber, 33 non ſudavit. 34 Cibum faſtidiebat per totum tempus: 35 reſipiſcebat, 36 loqui non poterat, 37 lingua arida: non ſitiebat: 38 dormiebat ſoporoſus. 39 Circa vigeſimam quartam calefactus eſt: 40 alvus lubrica multis tenuibus fluens: 41 & ſequentibus diebus febris acuta: lingua combuſta eſt. 42 Septima & vigeſima mortuus eſt. 43 Huic ſurditas perpetuo perſeverabat. 44 Urinæ craſſæ & rubræ non ſubſidentes: aut tenues decolores, & in medio quid pendens habentes: 45 guſtare autem non poterat. 46 P. S. S. V. S. M. hoc eſt, Probabile ſeceſſibus ſuppreſſis vigeſima ſeptima mortuum.

Ægrotus tertius. 2 Qui in

κείμενος" ἐν τῷ Δεάλκεος κήπῳ, κεφαλῆς βάρος, καὶ κρότιφον δεξιὸν "ἐπωδυνίως εἶχε χρόνον πολλοῦ. 3 μετὰ δὲ ταῦτα φάσις πυρὸς ἔλαβε· καὶ ἐκλελοίπει. 4 δευτέρῃ ἐξ ἀριστερᾶς ὀλίγον" ἄκρηθεν ἐρρύη αἷμα. 5 ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα καλῶς διῆλθεν. 6 ἔρεα λεπτά, ποικίλα, ἐναιώρημα ἔχοντα σμικρά, "οἷον κρίμνα, καὶ γονοειδέα. 7 τρίτη πυρετὸς ὀξύς. 8 ἀφεδρήματα μέλανα, λεπτά, ἔπαφρα. 9 ὑπόστασις πελιδνὴ ἀφεδρήματι. 10 ὑπενεφέρετο. 11 ἐδυσφόρει περὶ τὰς ἀναστάσεις. 12 ἔρεος ὑπόστασις, πελιδνή, ὑπόγλισχρος. 13 τετάρτη ἤμεσε χολώδεα, ξανθά, ὀλίγα· ' ἀφελιπὼν ὀλίγον, ἰώδεα. 14 ἐξ ἀριστερᾶς ὀλίγον ἄκρηθεν ἐρρύη. 15 ἀφεδρήματα ὅμοια, ἔρεα ὅμοια. 16 ἐφίδρωσε περὶ κεφαλὴν καὶ κλινίδα. 17 σπλὴν ἐπήρθη, μετὰ ὀδύνης καθ' ἕξιν. 18 ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔντασις ὑπολάπαρος. 19 νύκτας οὐκ ἐκοιμήθη, παρέκρουσε σμικρά. 20 πέμπτη ἀφεδρήματα πολλαὶ, μέλανα, ἔπαφρα. "ὑπόστασις μέλαινα ἀφεδρήματος. 21 νύκτα οὐκ ὕπνωσε, παρέκρουσε. 22 ἕκτη ἀφεδρήματα μέλανα, "λιπώδη, ὕπνωσε, διυλώδεα. 23 ὕπνωσε, καθενὸς μᾶλλον. 24 ἐδόθη γλῶσσα ἐπίξηρος, διψώδης. 25 οὐκ ἐκοιμήθη, παρέκρουσεν. 26 ἔρεα λεπτά, οὐκ εὐχροα. 27 ὀγδόη ἀφεδρήματα μέλανα, ὀλίγα, "ξανθοχολώδη. 28 ὕπνωσε, καθενός. διψώδης ἀλίλιμος. 29 ἐνάτη ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξὺς, ἱδρῶσε, ψύξις, παρέκρουσε, "δεξιῶν ἴλλαινε, γλῶσσα ἐπίξηρος, διψώδης, ἄγρυπνος. 30 "δεκάτη περὶ τὰ αὐτά. 31 ἑνδεκάτη καθενὸς πάντα.

ἄπυ-

2 Dealcis horto decumbebat, capitis gravitatem, & tempus dextrum ' doloroſum habebat multo tempore. 3 Cum occaſione vero febris corripuit, decubuit. 4 Secunda die ex ſiniſtra nare modicus merus ſanguis fluxit. 5 Ab alvo ſtercora probe prodierunt. 6 Urinæ tenues, variæ, in medio pendens quiddam habentes minutim diſperſum, velut farinæ craſſiores, & genituræ ſimiles. 7 Tertia febris acuta, 8 ſeceſſus nigri, tenues, ſpumoſi, 9 ſubſidentia ſeceſſibus livida: 10 ' ſomno graviore aliquantulum premebatur, 11 moleſte ſurgebat. 12 Urinis ſubſidentia livida, ſubviſcoſa. 13 Quarta, vomuit bilioſa, flava, pauca, paulo poſt æruginoſa. 14 De ſiniſtra nare modicus merus ſanguis fluxit. 15 Seceſſus ſimiles. Urinæ ſimiles: 16 ſudavit circa caput & claviculam: 17 ſplen elevatus eſt: femoris dolor è directo. 18 Præcordii dextri diſtentio ſubmollis: 19 nocte non dormivit: parum mente ' motus eſt. 20 Quinta, ſeceſſus plures, nigri, ſpumoſi, ſubſidentia ſeceſſibus nigra: 21 nocte non dormivit: mente motus eſt. 22 Sexta die, ſeceſſus nigri, pingues, viſcoſi, graveolentes: 23 dormivit, intelligebat magis. 24 Septima, lingua ſicca, ſiticuloſus, 25 non dormivit, mente motus eſt. 26 Urinæ tenues, non boni coloris. 27 Octava ſeceſſus nigri, pauci, compacti: 28 dormivit: intelligebat: ſiticuloſus non valde. 29 Nona riguit: ' febris acuta: ſudavit: frigiditas: mente motus eſt: dextro oculo diſtortus eſt: lingua arida, ſiticuloſus, inſomnis. 30 Decima circa eadem. 31 Undecima intelligebat per totum

ἄπυρ@. "ὕπνωσεν. ἔρρ λεπτὴ 11 tum omnia, à febre liber: ſudavit: urinæ tenues circa judi-
ᾗδει κρίσιν. 32 δύο διέλιπεν ἄπυρ@. 33 " ὑπέστρεψεν τεσσαρεσ- 12 cationem. 32 Duobus à febre li-
κῃδεκάτῃ. 34 " αὐτίκα ᾗ νύκτα ὐκ 13 ber fuit, 33 decimaquarta rediit.
ἐκοιμήθη, " διενοήθη πάντα, παρέ- 14 34 Statim autem nocte non dor-
κρυσε. 35 πενθεκαιδεκάτῃ " ἦρον 15 mivit: penitus mente motus eſt.
θολερὸν, οἷον ὁκ τῶν κριθεισκόντων 35 Decimaquinta urina turbata,
γίνεται, ὅταν ἀναζεσχίῃ. 36 πυρε- qualis ex his quæ ſubſiderunt
τὸς ὀξὺς, πάντα παρέκρυσεν, ὁδὺ fit, quum fuerint agitata: 36
ἐκοιμήθη, 37 " γόνατα καὶ κνήμας 16 febris acuta: penitus mente mo-
ἐπώδυνα εἶχεν. 38 ἀπὸ ᾗ κοιλίης tus eſt: non dormivit: 37 genua
" βάλανον ποδοειδέα μέλανα 17 & tibias doloroſa habebat: 38 ab
κόπρανα διῆλθεν. 39 ἑξκαιδεκάτῃ alvo ſubdita glande, ſtercora
ἔρρ λεπτὴ· εἶχε ᾗ συμφόρημα ἐπι- nigra prodierunt. 39 Decima-
νέφελον. 40 παρέκρυσεν. 41 ἑπτα- ſexta urinæ tenues, habebant
καιδεκάτῃ, περὶ ἄκρεα ψυχρὰ, quid in medio vehens nubilo-
" ἐξέλειπε. 42 πυρετὸς ὀξὺς 18 ſum: 40 mente motus eſt. 41
ἵδρωσε δι' ὅλου. ὠφελήθη. κοιλιὴ Decimaſeptima mane extremita-
μᾶλλον. 43 ἐκ ' ἄπυρ@, διψώδης. 19 tes frigidæ: contegebatur: 42
44 " ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ, ὀλίγα. febris acuta: ſudavit per totum:
45 ἀπὸ ᾗ κοιλίης κόπρανα διῆλθε· allevatus eſt: intelligebat ma-
" μετ' ὀλίγον ᾗ μέλανα, ὀλίγα, 20 gis: 43 non à ' febre liber, ſiti-
λεπτά. 46 " ἔρρ λεπτὴ, ὐκ ὀδύ- 21 culoſus. 44 Vomuit bilioſa, fla-
νας. 47 ὀκτωκαιδεκάτῃ ὐκ κοιλιὴ, va, pauca. 45 Ab alvo ſtercora
κωματώδης. 48 ἐννεακαιδεκάτῃ prodierunt paulo poſt nigra,
ἅμα τῶν αὐτῶν. ἔρρ λεπτά. 49 εἰ- pauca, tenuia. 46 Urinæ tenues,
κοστῇ ὕπνωσε, κοιλιὴ πάντα, ἵδρω- non boni coloris. 47 Decima-
σεν ἄπυρ@, ὐκ ἐδίψα, " ἔρρ ᾗ 22 octava non reſipiſcebat: ſopo-
λεπτά. 50 εἰκοστῇ πρώτῃ σμικρὰ roſus. 48 Decimanona per ea-
παρέκρυσεν, ὑπεδίψα, ὑπωχον- dem. 49 Vigeſima dormivit,
δρίᾳ ' πόνῳ, καὶ " ἅμα ὀμφαλὸν 23 omnia intelligebat: à febre li-
παλμὸς ἅμα τέλει@. 51 εἰκοστῇ ber: non ſitiebat. 50 Vigeſima-
κοιλιὴ πάντα. 52 εἰκοστῇ δευτέρῃ prima parum mente motus eſt:
ἰσχὺς δεξιῆς ὠδυνᾶ, 53 ἔρρ λεπτὰ paululum ſitiebat: præcordii
καὶ εἶχον ὑπόστασιν. 54 " τὰ δ' 24 dolor, & circa umbilicum ' pal-
ἄλλα εἶχεν ἐπιφανέστερα. 55 ἅμα ᾗ pitatio perpetuo. 51 Vigeſima-
εἰκοστῷ σὺν ἄτλῳ ὀφθαλμῷ δεξιῷ quarta urinis ſubſidentia: intel-
ὠδυνᾶ, ἔρρ λεπτά. 56 " τεσσαρα- 25 ligebat omnia. 52 Vigeſimaſepti-
κοστῇ διεχώρησε φλεγμαινώδεα, ma coxæ dextræ dolor. 53 Urinæ
λιθώδη, ὑπόσυχνα. 57 ἵδρωσε tenues, & ſubſidentiam habe-
πολλῷ δι' ὅλου. 58 τελέως ὑγιής. 26 bant: 54 in reliquis commodiſſi-
59 " ℞. N. ΔΙ. ΙΔ. Μ. Υ. me habebat. 55 Circa vigeſimam-
nonam oculi dextri dolor: urinæ
tenues. 56 Quadrageſima egeſſit
pituitoſa, alba, aliquanto plura:
57 multum ſudavit per totum:
58 perfecte judicatus eſt.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

" Ἄρρωστος τέταρτος. ² Ἐν Θάσῳ " Φιλίσης κεφαλὴν ἐπόνεε χρόνον πολύν. ³ καί ποτε καὶ " ὑποκαρωθεὶς κατεκλίθη. ⁴ " ὑπὸ δὲ πότων πυρετῶν ξυνεχέων γινομένων, ὁ πόνος παρωξύνθη. ⁵ " νυκτὸς ἐπεθερμάνθη τὸ πρῶτον. ⁶ " τῇ πρώτῃ ἤμεσε χολώδεα, ὀλίγα, ξανθά, τὸ πρῶτον· μετὰ δὲ ὀλίγα ἰώδεα. ⁷ πολὺν δὲ ἀπὸ κοιλίης κόπρανα διῆλθε. ⁸ νύκτα δυσφόρως. ⁹ " δευτέρῃ κώφωσις, πυρετὸς ὀξύς. ¹⁰ ὑποχόνδριον δεξιὸν ξυνεπάθη, " ἐρρέπεν ἐς τὰ ἔσω. ¹¹ οὖρα λεπτὰ, ἀφαφανέα· εἶχεν " ὑπωρίνιμα ὑποστάσεις. ¹² σμικρὸν ἐξεμάνη περὶ μέσον ἡμέρης. ¹³ τρίτη δυσφόρως. ¹⁴ " τεταρτῆ πάντα ἐσείσθη, παρωξύνθη πάντα. ¹⁵ πέμπτη πρωΐ ἀπέθανεν.

" Ἄρρωστος πέμπτος. ² Χαιρίνῳ, ὃς κατέκειτο παρὰ Δημαινέτῳ, " οὐκ οἶδ' ὅτε ἔλαβεν. ³ αὐτίκα δὲ κεφαλῆς βάρος ἐπώδυνον, σὺν ἐκνομίῃ. ⁴ κοιλίη παρακόσης, " λεπτοῖσιν, ὑποχολώδεσι. ⁵ τρίτη πυρετὸς ὀξύς. ⁶ " κεφαλῆς τρόμος, μάλιστα δὲ χείλεος ἔσω κάτω. ⁷ μετ' ὀλίγον δὲ ῥῖγος, σπασμοὶ, " πάντα παρέκρουσε. ⁸ νύκτα δυσφόρως. ⁹ τεταρτῆ δ' ἡσυχίης, μικρὸν ἐνομίμη, παρέλεγε. ¹⁰ πέμπτη " ἐπὶ πάνυ πάντα παρωξύνθη, λῆρος. ¹¹ νύκτα δυσφόρως, σὺν ὀνοιμίῃ. ¹² ἕκτη ἀφ' ἑαυτῶν. ¹³ ἑβδόμη ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς· ἱδρωσε, " δ' ὅλα ἐνόμιμη. ¹⁵ τούτῳ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ κοιλίης ἀφανερήματα χολώ-

SECTIO SECUNDA.

Ægrotus quartus. ² In Thaso Philistes caput multo tempore dolebat : ³ & quandoque etiam aliquanto graviore somno pressus decubuit. ⁴ Quum autem ex potationibus febres continuæ obortæ essent, dolor exacerbatus est : ⁵ nocte excalefactus est primum. ⁶ Prima die, vomuit biliosa, pauca, flava primum, postea vero plus æruginosa. ⁷ Ab alvo autem stercora prodibant : ⁸ noctem habuit molestam. ⁹ Secunda die, surditas : febris acuta : ¹⁰ præcordium dextrum distentum est, declinavit ad internas partes. ¹¹ Urinæ tenues, pellucidæ, habebant quiddam in medio pendens genituræ simile. ¹² Parum insanivit circa meridiem. ¹³ Tertiam diem molestam habuit. ¹⁴ Quarta convulsiones : exacerbata sunt omnia. ¹⁵ Quinta mane mortuus est.

Ægrotus quintus. ² Chærionem qui decumbebat apud Demænetum, ex potu febris corripuit. ³ Statim autem capitis gravitas dolorosa : non dormivit : ⁴ alvus turbata ex tenuibus biliosis. ⁵ Tertia die febris acuta : ⁶ capitis tremor, maxime autem labii inferni : ⁷ paulo post rigor, convulsiones : penitus mente motus est. ⁸ Noctem moleste tulit. ⁹ Quarta, per quietem, parum dormivit : parum deliravit. ¹⁰ Quinta, laborioſe omnia exacerbata sunt : delirium : ¹¹ noctem moleste tulit, non dormivit. ¹² Sexta, per eadem. ¹³ Septima, superriguit : febris acuta, ¹⁴ sudavit per totum : judicatus est. ¹⁵ Huic perpetuo ab alvo secessus biliosi, pauci,

χολώδεα, ὀλίγα, ἄκρηζα· 16 ἔρρε λεπτὰ, σύχροα, ἀναώρημα ἐπινέφελον ἔχοντα. 17 τῇ δ' ὀγδόῃ ἔρησεν σύχροώτερα, ἔχοντα ὑπόστασιν λευκὴν, ὀλίγην. 18 κριθενόμενα, ἀπύρετα διέλιπεν. 19 ἀνάπαυσιν ὑπέστρεψεν. 20 τῇ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ πυρετὸς ὀξὺς, " ἵδρωσεν. 21 ἐξκαιδεκάτῃ ἥμισυ χολώδεα, ξανθὰ, ὑπόσυχνα. 22 ἑπτακαιδεκάτῃ " ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς, 23 ἵδρωσεν, ἄπυρος, ἀνέζη. 24 ἔρρε μὴ ὑποστροφὴν καὶ κρίσιν " σύχροώτερα, ὑπόστασιν ἔχοντα. 25 οὐδὲ παρέκρισεν ἐν τῇ ὑποστροφῇ. 26 ὀκτωκαιδεκάτῃ ἐθερμάνθη σμικρὰ, " ἐπέδιψα. 27 ἔρρε λεπτὰ, ἀναώρημα ἐπινέφελον. 28 ' σμικρὰ παρέκρισε. 29 τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ ἄπυρος," πτάχηλον ἐπωδυνίως εἶχεν, ἔρρισιν ὑπόστασις. 30 τελέως ἀνέζη ἐνάτη. 31 Π. Χ. Π. Δ. ΟΥ. Κ. Υ.

" Ἀρρωστος ἕκτη. 2 " Τῇ Εὐρυάνακτι θυγατέρα παρθένον πῦρ ἔλαβεν. 3 " Ἦν δὲ ἄδιψος ἀπὸ τέλεος. 4 " γάμαζε δὲ οὐδὲ προσεδέχετο. 5 " Ἀπὸ δὲ κριθίνης σμικρὰ διῆγε. 6 ἔρρε λεπτὰ, ὀλίγα, οὐκ σύχροα. 7 ἀρχομένου δὲ τοῦ πυρετοῦ " τῇ ἕβδομον ἐπόνεεν. 8 " ἐκλυθη δὲ ἔβρεξε ἄπυρος, ἐκ ἵδρωσεν, ἀνέζη. 9 τὸ δὲ περὶ τὸν ἕδρον σμικρὰ ἐξεπύησεν, ἐρράγη ἅμα κρίσει. 10 μετὰ δὲ κρίσιν, ἑβδομαίη ἔβρεξε, ἐρρίγωσε, " σμικρὰ ἐπεθερμάνθη, ἵδρωσεν. 11 μὴ δὲ κρίσιν, ὀγδόη ἔβρεξε, ἐρρίγωσε δὲ πολλά. 12 ὕστερον δὲ, ἄκρεα ψυχρὰ αἰεί. 13 τῇ δεκάτῃ μετὰ τὸν ἱδρῶτα τὸν ζυόμενον,

pauci, meri. 16 Urinæ tenues, boni coloris, in medio nubilosum quiddam pendens habentes. 17 Circa octavam minxit urinas melioris coloris, habentes subsidentiam albam, paucam: 18 resipiscebat: febris ' intermisit. 19 Nona, rediit. 20 Circa decimamquartam febris acuta: sudavit. 21 Decimasexta vomuit bilioſa, flava, satis multa. 22 Decimaseptima superriguit: febris acuta: 23 sudavit: à febre liber, judicatus est. 24 Urinæ post recidivam & judicationem, melioris coloris, subsidentiam habentes. 25 Neque mente motus est in recidiva. 26 Decimaoctava parum calescebat: insuper sitiebat. 27 Urinæ tenues, quod in medio pendebat ' nubilosum erat: 28 parum mente motus est. 29 Circa decimamnonam à febre liber, collum doloroſum habebat. Urinis subsidentia: 30 perfecte judicatus est vigesima. 31 P. M. P. V. V. S. hoc est, Probabile multitudine bilioſarum urinarum vigesima sanatum.

Ægrotus sextus. 2 Euryanactis filiam virginem febris corripuit. 3 Erat autem fine siti perpetuo, 4 ' nihil ad gustandum admittebat. 5 Ab alvo pauca prodibant. 6 Urinæ tenues, paucæ, non boni coloris. 7 Incipiente autem febre, circa sedem dolebat. 8 Sexta die, à febre libera, non sudavit: judicata est. 9 Quod vero circa sedem erat, parum suppuratum est: erupit una cum judicatione. 10 Post judicationem septima die, riguit, parum incaluit, sudavit: 11 post judicationem octava die, riguit non multum: 12 ' postea vero extremitates frigidæ semper. 13 Circa decimam post factum sudorem,

mente

μῦον, παρέκρυσε, καὶ πάλιν
παχὺ καθενόφ. 14 ἔλεγον δὲ γύ-
σαμβύλου βότρυος τοῦτο πά-
σχειν. 15 " ἀφλιπόσα δὲ δυω- 9
καιδεκάτη, πάλιν πολλὰ παρε-
40 λήρει. 16 ' κοιλίη ἐπεταράχθη,
χολώδεσιν, ὀλίγοισι καὶ ἀκρή-
τοισι, λεπτοῖσιν, δυσκινώδεσι. 17
" πυκνὰ ἀνίστατο. 18 " ἀφ' ἧς δὲ 10
παρέκρυσε τὸ ἕτερον, ἀπέθανεν 11
ἑβδόμη. 19 " αὕτη, ἀρχομένου 12
νεζήματος, ἤλγεε φάρυγξ, καὶ
ἀφὼ τέλεος ἐρύθεος εἶχε. 20 καὶ
" χαροπεὼν ἀνεστασιμώδης. 21 13
" ῥοῦμαθος πολλὰ, σμικρὰ, δυσ- 14
μέα. 22 " ἔδηστε, πέπονα δὲν ἀ- 15
νῆγε. 23 ἀπόσιτος πάντων ὅλως
πάντα τὸν χρόνον, " δὲ ἐπεθύμησεν 16
δὲ νός. 24 ἄψυκτος, δὲ ἔπινεν δὲν
ἄξιον λόγου. 25 σιγῶσα δὲν διελέ-
4· γετο. 26 ' δυσθυμίη ἀνελπίστως ἐσυ- 17
τῆς εἶχεν. 27 " ἰὼ δέ τις ξυγγενικὴ 18
φθινώδης. 28 π. Ε. Α. Π. Α. ΕΕ. Φ.

" Ἀρρωστος ἑβδόμης. 2 Κωναγ- 1
χικὴ, " ἡ ὠφελήθη τὰ Αἰσίωνος " ἰὼ, 2
ὠφέλητον ἀπὸ γλώσσης ἤρξατο. 3 3
ἀσαφὴς ἡ φωνὴ, γλῶσσα ἐρυθρὴ,
ἐπεξηράνθη. 4 τῇ ὠφέλητη φλυκτί-
δες ἐπεταραμάνθη. 5 " τρίτη ῥίγος, 4
πυρετὸς ὀξύς. 6 " ὅλη μὲν ὑστέρου- 5
θρον, σκληρὸν, τραχήλου καὶ ἐπι-
ζήνος ἐξ ἀμφοτέρων. 7 ἄκρεα ψυχρὰ,
πελιδνά. 8 " πνεῦμα μελέωρον. 9 6
πόθον ἀφὸ ῥινῶν σικχεῖτο, 10 καὶ α- 7
πίνυν ἐκ ἠδυνάτο. 11 τὰ ἀφεχωρή-
ματα ἔρρε ἐπέσχε. 12 τελάρτη πάν-
τα πυρωξυνθη. 13 " πέμπτη ἀπέ- 8
θανε. κωναγχικὴ. 14 π. Δ. Ε. Ε. Θ.

" Ἀρρωστος ὄγδοος. 2 Τὸ μεθρά- 1
κιον, ὃ καλέεται ἐπὶ ψυδέων ἀ-
γορῇ, πῦρ ἔλαβεν σὺν κόποις " καὶ 2
3 πόνοις καὶ δρόμοις ὠφελὰ τὸ ἔθος. 3
τῇ ὠφέλητη κοιλίη ταραχώδης, χο-
λώδεσι,

mente mota est: & rursus brevi resipiscebat. 14 Dicebant autem ex gustato botro ipsam hæc pati. 15 Die vero una intermissa, rursus duodecima multum delirabat: 16 alvus turbata est ex biliosis, paucis, meris, tenuibus, mordacibus: 17 frequenter surgebat. 18 Die septima ab ea qua mente mota fuit, mortua est. 19 Hæc incipiente morbo ' fauces 40 dolebat: & perpetuo ruborem habebat: 20 & gurgulio revulsus: 21 fluxiones multæ, parvæ, tenues, acres. 22 Tussiebat, maturum nihil educebat. 23 Omnes cibos per totum tempus fastidiebat, neque ullum aliquem appetivit: 24 sine siti erat: neque quicquam memorabile bibit. 25 Tacens nihil loquebatur. 26 Tristitia desperata rursus corripiebat. 27 Erat autem & innata quædam tabes.

Ægrotus septimus. 2 ' Angino 45 sa illa quæ apud Aristonem erat, primum à lingua cœpit. 3 Vox non clara, lingua rubra reficcata fuit. 4 Prima die, horrida, incaluit. 5 Tertia, rigor, febris acuta, 6 tumor subruber, durus, colli & pectoris ex utraque parte: 7 extremitates frigidæ, lividæ. 8 Spiritus sublimis: 9 potus per nares fundebatur, 10 deglutire non poterat: 11 alvi fœcessus & urinæ suppressa erant. 12 Quarta, omnia exacerbata sunt. 13 ' Mortua est anginosa. 50 14 P. S. S. Q. M. hoc est, Probabile, fœcessibus suppressis quinta mortuam.

Ægrotus octavus. 2 Adolescentem qui decumbebat in Mendacium foro, febris corripuit, ex lassitudinibus, & laboribus, ac cursibus insolitis. 3 Prima die, alvus turbata ex biliosis, tenuibus,

λώδεσι, λεπτοῖσι, πολλοῖσιν. 4 " ἕδρα λεπτὴ ὑπομέλαινα. 5 ἐχ 3
ὕπνωσε, διψώδης. 6 δευτέρη πάντα παρωξύνθη. 7 Διαχωρήματα
πολέα " ἀκμαιότερα. 8 ἐχ ὕπνωσε, τὰ τ' γνώμης παραχώδεα. 9 4
" σμικρὰ ὑφίδρωσε. 10 τρίτη δυσφόρως διψώδης, " ἀσώδης, πεπλὺς 5 6
βληστριασμὸς, ἀπορίη, παρέκρισεν, 11 " ἄκρεα πελιδνὰ καὶ ψυχρὰ, 7
12 " ὑποχονδρίου ἔντασις ὑπόλυπος ἐξ ἀμφοτέρων. 13 " τετάρτη 8 9
ἐχ ὕπνωσεν, ἐπὶ τὸ χεῖρον. 14 ἑβδόμη ἀπέθανεν. 15 " ἡλικίην 10
ἔτεα εἴκοσι. 16 " Π. Ξ. Ζ. Θ. 11

" Ἀρρωστος ἔννατος. 2 " Ἡ παρὰ Τισαμενῷ γυνὴ καλέκητο, 3 1
" ἣ τὰ εἰλεώδεα, δυσφόρως ὥρμησεν. 4 " ἔμεσις πολλοί. 5 τὸ πῶν 2 3
καλέχθαι ἐχ ἠδυνάθη. 6 " πόνοι περὶ ὑποχόνδρια. 7 καὶ ἐν τοῖσι κάτω 4 5
καὶ ἡσυχίῃ πόνοι. 8 φύσαι ξυνεχέες, 9 " ὁ διψώδης. 10 ἐπεθερμάνθη. 6
11 ἄκρεα ψυχρὰ διὰ τέλεος. 12 ' ἀσώδης. 13 ἄγρυπνος. 14 " ἕδρα ὀλίγα, λεπτά. 7
15 Διαχωρήματα, ὠμὰ, λεπτὰ, ὀλίγα. 16 " ἀφελέσθαι ἐχ ἐπ ἠδυνάατο. 17 ἀπέθανεν. 8

" Ἀρρωστος δέκατος. 2 Γυναῖκα " ἐξ ἀποφθορῆς νηπίου τῶν περὶ 1 2
Παντιμίδην, τῇ πρώτῃ πυρέξασαν, διψώδης, ἄγρυπνος. 4 " ἡσυχίη ταραχώδης λεπτοῖσι, πολλοῖσιν, ὠμοῖσι. 5 δευτέρη ἐπερρίγωσε, ' πυρετὸς ὀξύς. 6 ἀπὸ ἡσυχίης πολλά. " ἐχ ὕπνωσε. 7 τρίτη μείζους οἱ πόνοι. 8 τετάρτη παρέκρισεν. 9 ἑβδόμη ἀπέθανεν. 10 ἡσυχίη διὰ παντὸς ὑγρὴ, διαχωρήμασι πολλοῖσι, λεπτοῖσιν, ὠμοῖσιν. 11 ἕδρα ὀλίγα, λεπτά. 12 " πυρετὸς καῦσος. 6

" Ἀρρω-

bus, multis. 4 Urinæ tenues subnigræ; 5 non dormivit: fiticulosus. 6 ' Secunda, omnia exacerbata sunt. 7 Seceſſus plures, intempestiviores: 8 non dormivit. Mens turbata: 9 parum sudavit. 10 Tertia, moleste habuit: fiticulosus, anxius: multa jactatio: desperatio: mente motus est. 11 Extremitates lividæ ac frigidæ. 12 præcordii intensio, submollis utrinque. 13 Quarta, non dormivit. Malum in pejus procedebat. 14 Septima, mortuus est. 15 Ætate circa vigesimum annum erat. 16 P. N. S. M. hoc ' est, Probabile, novationibus septima mortuum.

Ægrotus nonus. 2 Quæ apud Tisamenum decumbebat mulier, 3 ei volvulosa moleste procedebant: 4 vomitus multi: 5 potum continere non poterat. 6 Dolores circa præcordia. 7 Et in infernis partibus juxta ventrem dolores, 8 tormina continua, 9 non fiticulosa: 10 incalescebat. 11 Extremitates frigidæ perpetuo: 12 anxia: 13 insomnis. 14 Urinæ ' paucæ, tenues: 15 seceſsus crudi, tenues, pauci: 15 prodesse non amplius quicquam poterat. 17 Mortua est.

Ægrotus decimus. 2 Mulierem ex his quæ apud Pantimedem degebant, ex abortu infantis prima die, febris corripuit. 3 Lingua arida: fiticulosa, anxia, insomnis. 4 Alvus turbata ex tenuibus, multis, crudis. 5 Secunda die, supperriguit: febris acuta: 6 ab ' alvo prodiere multa: non dormivit. 7 Tertia die, dolores majores. 8 Quarta mente mota est. 9 Septima, mortua est. 10 Alvus semper lubrica, ex seceſsibus multis, tenuibus, crudis. 11 Urinæ paucæ, tenues: 12 febris ardens. Ægro-

" Ἄρρωστος ἑνδεκάτος. 2 Ἑτέρῳ ἐξ ἀποφθορῆς " περὶ πεμπάδα μᾶλλον πῦρ ἔλαβεν. 3 ἀρχομένη δὲ " κωματώδης ἦν, καὶ ' ἄγρυπνος πάλιν. 4 ὀσφύος ὀδυνη, κεφαλῆς βάρος. 5 δευτέρη κοιλίη ἐπεταράχθη, ὀλίγοισι, λεπτοῖσιν, ἀκρήτοισι τὸ πρῶτον. 6 τρίτη πλείω, χείρω. 7 νυκτὸς οὐκ ἐκοιμήθη. 8 τετάρτη παρέκρουσε, φόβοι," δύσθυμία. 9 " δεξιὸς ἐστράφη. 10 " ἵδρωσε περὶ κεφαλὴν ὀλίγον ψυχρόν. 11 ἄκρεα ψυχρά. 12 πέμπτη πάντα " παρωξύνθη. 13 πολλὰ παρέλεγε, καὶ πάλιν παυόμενος, ἄδιψος, ἄγρυπνος. 14 κοιλίη πολλοῖσιν " ἀκαίροισι ἀφ' ἕλκεος. 15 " ἔρρει ὀλίγα, λεπτά, ὑπομέλανα. 16 ἄκρεα ψυχρά, ὑποπέλιδνα. 17 ἕκτη ἀφ' ἑτέρου. 18 ἑβδόμη " ἀπέθανε. 19 φρενιτικά.

" Ἄρρωστος δωδέκατος. 2 Γυνὴ ἥτις κατέκειτο ἐπὶ ψυδδέων ἀγορῆς, " τότε τεκοῦσα πρῶτον ἐπιπόνως ἄρσεν, πῦρ ἔλαβεν. 3 αὐτίκα ἀρχομένη διψώδης, ἀσώδης," καρδίῃ ὑπήλγει. 4 γλῶσσα ἐπίξηρος. 5 κοιλίη ἐπεταράχθη, λεπτοῖσιν, ὀλίγοισιν. 6 ἐκ ὕπνωσε. 7 δευτέρη σμικρὰ ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς. μικρὰ περὶ κεφαλὴν " ἵδρωσε ψυχρόν. 8 τρίτη ἐπιπόνως ἀπὸ κοιλίας ὠμὰ, λεπτὰ, πολλὰ διήλθε. 9 τετάρτη ἐπερρίγωσε, πάντα παρωξύνθη, ἄγρυπνος. 10 πέμπτη ἐπιπόνως. 11 ἕκτη ἀφ' ἑτέρου. " ἀπὸ κοιλίης δὲ ἦλθεν ὑγρὰ πολλά. 12 ἑβδόμη ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς, δίψα πολλή, βλησμός. 13 περὶ δείλην " ἵδρωσε δὲ ὅλος ψυχρόν. 14 " ψύξις, ἄκρεα ψυχρά, ἐκ ἔπ ἀνεθερμάνετο. 15 " καὶ πάλιν ἐς νύκτα ἐπερρίγωσεν, ἄκρεα

1 Ægrotus undecimus. 2 Alteram ex abortu circa quintum menſem, ebris corripuit. 3 Ab initio ſoporoſa erat: & rurſus inſomnis: 4 lumborum dolor: capitis gravitas. 5 Secunda, ' alvus turbata eſt paucis, tenuibus, meracis primum. 6 Tertia, plura, deteriora: 7 nocte non dormivit. 8 Quarta, mente mota eſt. Timores, triſtitiæ: 9 dexter oculus diſtortus eſt: 10 ſudavit circa caput ſudorem modicum, frigidum: 11 extremitates frigidæ. 12 Quinta, omnia exacerbata ſunt: 13 multum delirabat: & rurſus brevi reſipiſcebat. Sitis: inſomnis. 14 Ab alvo multa, intempeſtiva, perpetuo prodibant. 15 ' Urinæ paucæ, tenues, ſubnigræ. 16 Extremitates frigidæ, ſublividæ. 17 Sexta, per eadem. 18 Septima, mortua eſt 19 phrenitide.

1 Ægrotus duodecimus. 2 Mulierem quæ decumbebat in Mendacium foro, primum tunc enixam doloroſe maſculum, febris corripuit. 3 Statim ab initio ſiticuloſa, anxia, cor dolebat: 4 lingua arida: 5 venter turbatus eſt tenuibus, paucis: 6 non dormivit. 7 Secunda ' die, parum riguit: febris acuta: parum circa caput ſudavit frigidum. 8 Tertia, laborioſe ab alvo cruda, tenuia, multa prodierunt. 9 Quarta, riguit. Omnia exacerbata ſunt. Inſomnis. 10 Quinta, laborioſe tulit. 11 Sexta, per eadem. Ab alvo vero prodierunt liquida, multa. 12 Septima, riguit: febris acuta, ſitis multa: jactatio. 13 Circa veſperam frigidum ſudorem per totum ſudavit: 13 frigiditas: extremitates frigidæ, non amplius ' recalefcebant: 15 & rurſus ad noctem riguit. Extremæ partes non recaleſce-

ἄκρεα οὐκ ἀνεθερμάνοντο. [16] ἐχ ὕπνωσε, σμικρὸ παρέκρισε, κὴ πάλιν τυχὸν κοπενός. [17] ὀγδόη ωδὲ μέσον ἡμέρης ἀνεθερμάνθη, διψώδης, κωμαλώδης, ἀσώδης, ἤμεσε χολώδεα, μικρὸ, ὑπόξανθα. [18] νύκτα δυζφόρως, οὐκ ἐκοιμήθη, ἔρησε " πολὺ ἀθρόον οὐκ ἐδύη. [19] ἐνάτη ξυνέδωκε πάντα, κωμαλώδης. [20] " ωθὸς δείλιν σμικρὸ ἐπερρίγωσεν, " ἤμεσε σμικρὸ, χολώδεα. [21] δεκάτη ῥίγος, πυρετὸς παρωξύνθη, ἐχ ὕπνωσεν ὅλην. [22] ωθρὶ ἔρησε πολὺ, " ὑπόστασιν ἔχον, ἄκρεα ἀνεθερμάνθη. [23] ἑνδεκάτη " ἤμεσεν ἰώδεα, χολώδεα, ἐπερρίγωσεν ἐμ πολὺ, κὴ πάλιν ἄκρεα ψυχρά. [24] ἐς δείλιν " ἱδρὼς, ῥίγος, " ἤμεσε πολλά. [25] νύκτα ἐπιπόνως. [26] δωδεκάτη ἤμεσε πολλὰ μέλαινα " δυσώδεα, λυσμὸς πολὺς, δίψος ἐπιπόνως. [27] τριακαιδεκάτη μέλαινα δυσώδεα " πολλὰ ἤμεσε, ῥίγος. [28] ωδὲ μέσον ἡμέρης ἄφωνος. [29] τεσσαρεσκαιδεκάτη " αἷμα ἀφ' ῥινῶν, ἀπέθανε. [30] ταύτη ἀφ' τέλεος κοιλίη ὑγρὴ, φλεγμώδης. [31] " ἡλικίη ωδὲ ἔτεα ἑπτακαίδεκα.

TMHMA TPITON.

[1] " Καλάσεις λοιμώδης. [2] " Ἔλος νότιον, " ἐπομβρον, " ἄπνοια [3] ἀφ' τέλεος. [3] αὐχμῶν ὄ ὑγροσμῶν, τὰς ὑποφθορὰς ἔχόντας " ἐπ' ἐνιαυτῶν. [4] ἐν νοτίοισι ωδὲ [4] χρηστέρον ὕδατος πολλά. [5] " φθινόπωρον σκιώδες, ἐπινέφελον, ὑδάτων πλήθεα. [6] χμὼν νότιος, ὑγρὸς, μαλακός. [7] μὴ ὄ ἡλίκε τροπὰς ὕστερον πολλῶ, πλησίον ἰσημερίης, " ὀπισθοχμῶνες. [8] κὴ ἤδη [6] ωδὲ ἰσημερίῃ βόρεα, χειμώδεα, [5]

calescebant, [16] non dormivit, parum mente mora est, & rursus brevi resipuit. [17] Octava, circa meridiem recalefacta est. Siticulosa, soporosa, fastidiosa ac nauseabunda. Vomuit biliosa, pauca, subflava. [18] Noctem molestè tulit, non dormivit. Urinam minxit multam acervatam insciа. [19] Nona remiserunt omnia: soporosa. [20] Ad vesperam parum ' riguit. Vomuit pauca, biliosa. [21] Decima, rigor, febris exacerbata est, nihil dormivit. [22] Mane multam urinam subsidentiam habentem minxit, extremitates recalefactæ sunt. [23] Undecima vomuit viroſa, biliosa. Non ita longe postea superriguit, & rursus extremitates frigidæ. [24] Ad vesperam sudor, rigor. Vomuit multum, [25] noctem laborioſe transegit. [26] Duodecima vomuit multa, nigra, graveolentia: singultus ' multus, sitis laborioſa. [27] Decimatertia nigra, graveolentia: multa vomuit: rigor. [28] circa meridiem voce destituta. [29] Decimaquarta, sanguis per nares. Mortua est. [30] Huic perpetuo alvus lubrica, horrida. [31] Ætas circa annum decimumseptimum.

SECTIO TERTIA.

Constitutio temporis pestilens. [1] [2] Annus austrinus, pluvius. Venti perpetuo quiescentes. [3] Quum squallores fuissent superioribus temporibus ad annum, [4] in austrinis circa arcturum aquæ multæ. [5] Autumnus, umbrosus, nubilus: aquarum copia. [6] Hyems austrina, humida, mollis. [7] Post solstitium longe postea, prope æquinoctium feræ hyemes. [8] ' Et jam circa æquinoctium aquilonares venti nivosi

ὲ πελιὼ χρόνον. [9] ἦρ πάλιν νότον, ἄπνοον, ὕδατα πολλὰ ἀφ' τέλεο- 7
μένα κωφός. [10] ἦρος αἴθριον, 8
θερμὸν, πίνεα μεγάλα, [11] ἐτησίαι 9
γε σμικρὰ διεσκεδασμένως ἔπνευσαν. [11] πάλιν ὃ περὶ ἀρκτοῦρον ἐν 10
βορείοισιν ὕδατα πολλά. [12] χειμῶνος ὃ ὑετοὶ νότιοι καὶ ὑγροὶ καὶ
μαλθακοὶ, καὶ μετὰ χαμαιώνα διῆγον ὑγιεινῶς, [13] πλὴν τῶν φθινοπωρινῶν, περὶ ὧν γεγράψεται.

[14] Πρὸ δὲ ἦρος ἅμα τοῖσι 11
χειμερινοῖσι ψύχεσιν ἐρυσιπέλατα πολλὰ· τοῖσι μὲν αἰθρίοισι, τοῖσι δ' οὔ· κακοήθεα πολ- 12
λοὺς ἔκτεινεν. [15] πολλοὶ φάρυγγας ἐπόνησαν, φωναὶ κακόμοιραι, [16]
καῦσοι φρενῖτικοὶ, στόματα ἀφθώδεα, [17] αἰδοίοις φύμασι, ὀ- 13
φθαλμίαι, ἄνθρακες, [18] χειλίων ἐρυσιπελατώδεες, ἀπόστασι, διψώδεες οἱ μὲν, οἱ δ' οὔ. [19] ἔρρα ταραχώδεα, πολλὰ, κακά. [20] κωματώδεες ἐπὶ πολὺ, καὶ πάλιν ἄγρυπνοι. [21] ἀ- 17
κρισίαι πολλαὶ, δυσκριτοι. [22] ὕδρωπες, φθινώδεες πολλοί. [23] τὰ δὲ ἐπιδημήσαντα νοσήματα τάδε. [24] ἑκάστου ὃ τῶν ὑποτεταραμμένων εἰδῶν ἦσαν οἱ κάμνοντες, καὶ ἔθνησκον πολλοί. [25] ξυνέπιπτε ὃ ἐφ' ἑκάστοισι τοιῆδε. [26] πολλοῖσι μὲν τὸ ἐρυσίπελας μετὰ φάσεως ἐπὶ τοῖσι τυχοῦσι καὶ πάνυ ἐπὶ σμικροῖσι τραυματίοισιν ἐφ' ὅλῳ τῷ σώματι· [27] μάλιστα ὃ τοῖσι περὶ ἐξήκοντα ἔτεα περὶ κεφαλὴν, εἰ καὶ σμικρὸν ἀμεληθείη. [28] πολλοῖσι ὃ καὶ ἐν θεραπείῃ ἐοῦσι μεγάλαι φλεγμοναὶ ἐγίνοντο. [29] καὶ τὸ ἐρυσίπελας πολὺ ταχὺ πάντοθεν ἐπενέμετο. [30] τοῖσι μὲν ἐν τελείοισιν αὐτῶν ἀποστάσιες ἐς ἐμπυήματα ξυνέπιπτον, σαρκῶν [τε] καὶ νεύρων καὶ ὀστέων "ὀκ-

non multo tempore. [9] Ver rursus auſtrinum, ſine ventis. Aquæ multæ perpetuo uſque ad canem. [10] Æſtas ſerena, calida: æſtus magni. Eteſiæ parum diſperſum ſpirarunt. [11] Rurſus circa arcturum in aquilonaribus aquæ multæ. [12] Quum autem eſſet annus auſtrinus, humidus, & mollis, per hyemem quidem ſani degebant, [13] exceptis tabidis, de quibus ſcribetur.

[14] Ante ver autem ſimul cum orientibus frigoribus, ſacri ignes multi, quibuſdam cum occaſione, quibuſdam non, atque hi maligni multos peremerunt. [15] Multi fauces doluerunt. Voces vitiatæ: [16] febres ardentes, phrenitici: ora ulcere fervido affecta, [17] in pudendis tubercula. Lippitudines: carbunculi: [18] alvi turbatæ: ciborum faſtidia. Aliqui ſiticuloſi, aliqui non. [19] Urinæ turbatæ, multæ, malæ. [20] Diu ſoporoſi, & rurſus inſomnes. [21] Multæ judicationes penitus interceptæ: quædam ægre contingentes. [22] Hydropes: tabidi multi. [23] Atque hi quidem erant populares morbi. [24] In ſingulis autem relatis ſpeciebus ægroti, & moriebantur multi. [25] Acciderunt autem ſingulis horum hoc modo. [26] Multis equidem ignis ſacer cum occaſione, ex vulgaribus & valde parvis ulcuſculis, in toto corpore, [27] maxime ſexagenariis, circa caput, ſi vel parum neglecta eſſent. [28] Multis vero etiam in ipſa curatione, inflammationes magnæ fiebant: [29] & ſacer ignis multus: brevi, undique depaſcebatur. [30] Plurimis igitur ipſorum abſceſſus ad ſuppurationes contigerunt: carnium & nervorum ac oſſium elapſus

" ἐκπλώσιες μεγάλαι. 31 " ἢν δ' ἡ ῥεῦμα τὸ ξυνιστάμενον ἐ πύον ἴκελον, ἀλλὰ σηπεδόνες τινὲς ἄλλαι, καὶ ῥεῦμα πολὺ καὶ ποικίλον. 32 οἷσι μὲν οὖν περὶ κεφαλὴν τελέων τὸ ξυμπίπτῃ γίνεται, " μυοδύσιές τε ὅλης τῆς κεφαλῆς ἐγίνοντο, καὶ ἔτηκεν καὶ ὀστέων ψιλώματα καὶ ἐκπλώσιες, καὶ πολλὰ ῥεύματα. 33 ἐν πυρετοῖσί τε ταῦτα, καὶ ἄνευ πυρετῶν. 34 ἦν δὲ ταῦτα φοβερώτερα ἢ κακίω. 35 οἷσι γὰρ ἐς ἐμπύημα " ὁ τοιούτων ἀφίκοιτο πεπασμός, οἱ πλεῖστοι τούτων ἐσώζοντο. 36 " οἷσι δὲ ἡ μὲν φλεγμονὴ καὶ τὸ ἐρυσίπελας ἀπέλθοι, τοιαύτην δὲ ἀπόστασιν μηδεμίαν ποιήσαιτο, τούτων ἀπώλοντο πολλοί. 37 ὁμοίως δὲ καὶ, εἴ που ἄλλη τοῦ σώματος τοιαύτη, ξυνέπιπτε ταῦτα. 38 πολλοῖσι μὲν γὰρ βραχίων καὶ πῆχυς ὅλος " ἐξερρύη. 39 οἷσι δ' ἐπὶ τὰ πλάγια ταῦτα ἐκάθιζε, ἢ τὸ ἔμπροσθέν τι, ἢ τὸ ὄπισθεν. 40 οἷσι δὲ ὅλος ὁ μηρὸς, ἢ " τὰ περὶ κνήμην ἀπεψιλοῦτο, καὶ πᾶς ὅλος. 41 " ἦν δὲ πάντων χαλεπώτατον τοιούτων, ὅπου περὶ ἥδονὴν καὶ αἰδοῖα γίνοιτο. 42 καὶ τὰ μὲν περὶ ἕλκεα " καὶ μετὰ προφάσιος τοιαῦτα. 43 πολλοῖσι δὲ ἐν πυρετοῖσι, καὶ πρὸ πυρετοῦ ἐπὶ πυρετοῖσι, ξυνέπιπτεν. 44 " ἦν δὲ καὶ τούτων, ὅσα μὲν ἀπόστασιν ποιήσαιτο διὰ ἐκπυήματος, ἢ κατὰ κοιλίην παραχρῆμα ἐπίκαιρος, ἢ χρηστῶν ἄρων διάδοσις γίνοιτο, διὰ τούτων λελύετο. 45 " οἷσι δὲ μηδὲν τούτων ξυμπίπτοι, ἀσήμως δὲ ἀφανιζομένων, ἀναλώδεα γίνεται. 46 πολὺ μὲν οὖν τοῖσι πλείστοισι ξυνέπιπτε τὰ περὶ τὸ ἐρυσίπελας τῷ ἦρι. 47 " παρέπιπτε δὲ καὶ διὰ τοῦ θέρεος, καὶ ὑπὸ φθινοπώρου.

psus magni. 31 Erat autem & fluxio collecta, non puri similis, sed alia quædam putredo, & fluxio multa ac ' varia. 32 Quibus igitur circa caput horum quid fieri contigit, his glabricies totius capitis ac menti fiebat: & ossium denudationes ac elapsus: & multæ fluxiones, 33 & hæc in febribus, & sine febribus. 34 Erant autem hæc horrenda magis quam mala. 35 Quibus enim ad suppurationem talium maturatio pervenit, horum plerique servabantur. 36 Quibus vero inflammatio quidem & ignis sacer discessit, talem ' autem nullum abscessum fecit, horum multi perierunt. 37 Similiter autem & si alicubi in alia corporis parte horum quid oberraret, hæc acciderunt. 38 Multis enim brachium, & totus cubitus defluxit. 39 Quibusdam vero hæc affligebant latera, aut anteriorem aut posteriorem aliquam partem. 40 Quibusdam autem totum femur, vel tibiæ denudabantur, & totus pes. 41 Erat autem ex talibus omnium gravissimum, ' ubi circa pubem & pudenda accidissent: 42 & circa ulcera quidem & cum occasione, hujuscemodi erant. 43 Multis autem in febribus, & ante febrem, & ex febribus ignes sacri inciderunt: 44 & qui quidem horum abscessum fecissent per suppurationem, aut per alvum turbatio quædam tempestiva, aut urinarum bonarum excretio contigisset, per hæc solvebantur. 45 Quibus autem nihil horum ' accidisset, verum obscure disparuisset, hi lethales erant. 46 Plerunque igitur plurimis accidit sacer ignis vere, 47 consequebantur autem & per æstatem, & sub autum-

ρον. 48 " πολλὴ ὴ παραχή τις ἰῶ, 34
καὶ τὰ περὶ τ' φάρυγα φύμαθα, καὶ
φλεγμοναὶ γλώσσης, καὶ τὰ παρ'
35 ὀδόντας ἀποσήματα, 49 ' φωναί τε 35
πολλοῖσιν ἐπεζήμιωσαν, καὶ κέμε-
νοι καὶ καθάπαξ. 50 πρῶτον
μὲν φθινώδεσιν ἀρχομένοισιν, ἀ-
τὰρ καὶ τοῖσι καυσώδεσι, καὶ τοῖσι
φρενιτικοῖσιν.

51 "Ηρξαντο μὲν οὖν οἱ καῦσοι
καὶ τὰ φρενιτικὰ πρὸ ἦρος μὴ
τὰ χυόμενα ψύχεα. 52 καὶ πολῖσι
πλείοσι γυναικῶν διενόσησαν, ὀξέα τε
τούτοισι καὶ θανατώδεα ξυνέπιπτεν.
53 "Ἦν δὲ ἡ κατάστασις τ' χυομένων 36
καύσων ἥδε. 54 " ἀρχόμενοι κωμα- 37
τώδεες, ἀσώδεες, φρικώδεες. 55 38
" πυρετὸς ὀξὺς, ἀλλ' ὀλιγώδεες λίαν,
40 ἀλλ' παράληροι. 56 " ἀπὸ ῥινῶν ὀλί- 39
γισι μικρά. 57 οἱ παροξυσμοὶ τοῖ-
σι πλείοσι μὲν οὐκ ἀρίδηλοι. 58 περὶ
δὲ τὰς παροξυσμὰς λήθη καὶ
" ἄφεσις, καὶ ἀφωνίη. 59 ἄκρεά τε 40
τούτοισιν αἰεὶ μὲν ψυχρότερα πο-
δῶν καὶ χειρῶν, πολλὸν δὲ περὶ τὰς
παροξυσμὰς μᾶλλον, πάλιν τε
βραδέως καὶ ἀκαλῶς ἀνεθερμαί-
νοντο. 60 καὶ πάλιν καλεινόων καὶ
διελέγοντο. 61 κατεῖχε δὲ καὶ τὸ " κῶ- 41
μα ξυνεχὲς ἀλλ' ὑπνῶδες, ἢ μὲν
πόνων ἄγρυπνοι. 62 " κενίλιοι πε- 42
ριχώδεες τοῖσι πλείοσι τούτων
ἀφιζηρήμασιν ὠμοῖσι, λεπτοῖ-
σι, πολλοῖσι. 63 " ἔρα πολλὰ 43
45 λεπτὰ, ' κρίσιμον δὲ χρῆσιν
οὐδὲν ἔχοντα. 64 " οὐδὲ ἄλλο κρί- 44
σιμον οὐδὲν τοῖσιν ὅτως ἔχουσιν
ἐπεφαίνετο. 65 " ὅτε γὰρ ἡμορ- 45
ῥαγὴ καλῶς, ὅτέ τις ἄλλη τῶν
ἐπιζωόντων ἀπόστασις ἐγίνετο κρί-
σιμος. 66 ἔθνησκόν τε ἕκαστος, ὡς
τύχοι, " πεπλανημένως τὰ πολλὰ 46
περὶ τὰς κρίσιας. 67 " οὐ πολλῷ 47

δὲ

num. 48 Multa vero turbatio quibusdam, & circa fauces tubercula, & linguæ inflammationes, & abscessus circa dentes. 49 Vocesque multis significationem de se præbebant, quod essent vitiatæ ac impeditæ & involutæ, 50 primum quidem, tabidis ' incipientibus, immo etiam 45 ardenti febre correptis, & phreniticis.

51 Cœperunt igitur febres ardentes ante ver, itemque phrenitis, post facta frigora: 52 & plurimi tunc ægrotarunt. Acuta vero & lethalia symptomata his aderant. 53 Erat autem constitutio febrium ardentium hoc 36 modo. 54 Ab initio soporosi, 37 anxii, horridi, 55 febris acuta, 38 non valde sticuloſi, non deliri. 56 De naribus parum stillavit. 57 39 ' Exacerbationes plerisque die- 50 bus paribus. 58 Circa exacerbationes oblivio, exolutio, & 40 vocis privatio. 59 Extremitates manuum ac pedum semper his frigidiores, præsertim circa exacerbationes: & rursus tarde ac non bene recalescebant: 60 rursumque & intelligebant, & loquebantur. 61 Detinebat etiam 41 ipsos sopor continuus, non somniculosus, aut vigiliæ cum doloribus. 62 Plurimis horum alvi 42 turbulentæ, ' fœcessibus crudis, 55 tenuibus, multis. 63 Urinæ multæ, tenues, nihil neque judicatorii, neque boni habentes. 43 64 Nec vero aliud aliquod judicatorium ita habentibus fiebat, 44 65 neque enim sanguis bene erumpebat, neque alius aliquis consuetus abscessus judicatorius 45 fiebat. 66 Moriebaturque unusquisque prout contigit erroneo modo, plerunque circa judica- 46 tiones. 67 Quidam vero diu voce 47

pri-

δὲ τινες ἄφωνοι· ἱδρῶντες πολλοί.
68 " τοῖσι μὲν ὀλεθρίως ἔχουσι ξυ- 48
ἐπιπλε τῶνται.

69 Παραπλήσια δὴ καὶ τοῖσι
φρενιτικοῖσιν. 70 " ἄϋπνοι δὲ πάνυ 49
ἔτοι ἦσαν. 71 οὐδ' ἐξεμάνη τις φρε-
νιτικῶν οὐδείς, ὥσπερ ἐπ' ἄλλοισιν,
323 ἀλλ' ἄλλη τινὶ κακοφορῇ κακῇ νο- 50
ῆρῃ καρηβαρέως ἀπώλοντο. 72 ἦ-
σαν δὲ καὶ ἄλλοι πυρετοί, περὶ ὧν γρά-
ψω. 73 " φύματα πολλοῖσιν 51
ἀφῆψε δεινά. 74 ἑλκώδεα ῥύμαλα.
75 περὶ τὰ αἰδοῖα πολλὰ ἑλκώ-
ματα. 76 φύματα, ἔξωθεν, ἔσωθεν.
" τὰ περὶ βουβῶνας. 77 " ὀφθαλ- 52 53
μίαι ὑγραὶ μακροχρόνιαι, μὴ πό-
νων. 78 ἐπιφύσιες βλεφάρων, ἔξω-
θεν, ἔσωθεν, πολλῶν φθείρουσαι τὰς
ὄψιας, " ἃς σῦκα ἐπονομάζουσιν. 79 64
ἐφύετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ἑλκέεσιν, 55
πολλὰ καὶ αἰδοίοισιν. 80 ἄνθρακες
πολλοὶ καὶ θέρμοι. 81 " καὶ ἄλλα, ἃ 56
σηψ καλέεται. 82 ἐκθύματα μεγάλα. 83 ἕρπητες πολλοῖσι μεγάλοι.

84 Τὰ δὲ καὶ κατὰ λίθιν πολλοῖσι
πολλὰ καὶ βλαβερὰ ξυνέβαινε. 85
πρῶτον μὲν τενεσμοὶ πολλοῖσιν ἐπι-
πόνως, πολεμίοισι δὲ παιδίοισι, " καὶ 57
πᾶσιν ὅσοι πρὸ ἥβης. 86 " ἐκ ἀπώ- 53
λυιο τε πολεῖσι τούτων. 87 λιεντερικοὶ πολλοί. 88 δυσεντερικοί· οὐ δ'
ἔτοι λίθιν ἐπιπόνως. 89 τὰ δ' [ἐξιόν-
τα] χολώδεα, ἐκ λιθώδη, ἐκ λεπτά,
καὶ ὑδατώδεα. 90 πολλοῖσι μὲν " αὐτὸ 59
τὸ νόσημα ἐς τοῦτο κατέστησεν, ὥσ-
τε πυρετῶν, καὶ σὺν πυρετοῖσι. 91 " μὴ 60
πόνων τρόφοι καὶ ἀνιήσιες κακοή-
θεες. 92 τὰ πολλῶν ἐνόντων τε καὶ
ἐπιχόντων διέξοδοι· τὰ δ' ἐξιόντα 61
πόνους οὐ λύοντα. 93 ἐκ πολλὰ μόρια ἔτι
σώματος ἔπαθον· τοῖσι δὲ προσφε-
ρομένοισι δυσκόλως ἐκανόντα. 94 " ἐκ γὰρ αἱ καθάρσιες τοῦ πολέσιος 62
προσ-

privati. Multi sudantes. 68 Et his quidem qui ' pernicioſe habebant, hæc accidebant. 48 60

69 Consimilia vero etiam phreniticis. 70 Sine siti autem hi erant. 71 Neque quisquam phreniticus insanivit, velut ex aliis, sed alia quadam mala ac lenta in somnum delatione graviter peribant. 72 Erant insuper etiam aliæ febres, de quibus scribetur. 73 Ora multis ulcere fervido affecta, 74 ulcerosa. Fluxiones 75 circa pudenda multæ, ulcerationes. 76 Tubercula foris, ' intus, circa inguina. 65 77 Lippitudines humidæ, longæ, diuturnæ, cum doloribus. 78 Eruptiones palpebrarum foris, intus, multorum oculos corrumpentes, quas ficus vocant. 64 79 Erumpebant etiam in aliis ulceribus multa, & in pudendis. 80 Carbunculi per æstatem multi, 81 & aliæ quæ seps vocantur, 82 pustulæ magnæ. 83 Herpetes multis magni.

84 At vero circa alvum multis multa & nociva acciderunt: 85 ' Primum quidem tenesmi 70 multis dolorose plurimis autem pueris, & omnibus qui erant ante pubertatem: 86 & plurimi horum peribant. 87 Lienterici multi, 88 dysenterici, neque hi valde dolorose. 89 Secessus autem bilioſi, & pingues, & tenues, 59 & aquosi. 90 Et multis quidem ipse morbus ad hoc decubuit, & sine febribus & in febribus: 91 cum doloribus, tormina, & volvuli maligni: 92 multorum quæ in corpore erant, & sup- 75 pressa erant, exitus: & exeuntia progressa dolores non solventia, 93 & his quæ offerebantur difficulter cedentia. 94 Nam purgationes plurimos amplius læ-

περιστέλλαπτον. 95 τ῀ν δ' ἄλλως ἐχόντων, "πολλοὶ μὲν ὀξέως ἀπώλοντο, πολλοῖσι δὲ καὶ μακρότερον διῆγον. 96 ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι, πάντες, καὶ οἱ τὰ 'μακρὰ νοσέοντες καὶ οἱ τὰ ὀξέα, ὅκ τ῀ καὶ κοιλίλιον ἀπέθνησκον μάλιστα. 97 "πάντως γὰρ κοιλίη ξυναπώλεσκεν. 98 ἀπίσχοι δὲ πάντες μὲν ἐχρύοντο, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσι προγεγραμμένοισιν," οἷς ἐγὼ ἐδέπω πολὲ συνέτυχον. 99 "πολλοὶ δὲ, μάλιστα αὐτοὶ καὶ οἱ ὁκοῖοί τινες τούτων, καὶ ὁκ τῶν ἄλλων δὲ, οἱ καὶ ὀλεθρίως ἔχοιεν, διψώδεες οἱ μὲν, οἱ δὲ ὅ. 100 τ῀ν δὲ πυρεσσόντων καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν "ἐδέεις ἀκμήρως, " ἀλλ' ἐῶ καὶ πολὺν διαιτᾶν, ὡς ἤθελες. 101 ἔρρε δὲ πολλὰ μὲν τὰ διεξιόντα ἐῶ ὁκ ὁκ τ῀ προσφερομένων πολῶν, ἀλλὰ πολὺν ὑπερβάλλοντα. 102 πολλὴ δέ τις καὶ τ῀ ὕρων κακότης ἐῶ τῶν ἀποίλων. 103 "ὅτε γὰρ πέψεως, ὅτε κοπτρίσιος χρησὰς εἶχον. 104 "ἐπὶ πολλοῖσι γὰρ αἱ καὶ κύσιν καθαίρουσιες χρησαὶ γινόμεναι, ἀγαθόν. 105 ἐσήμαινον δὲ τοῖσι τοιούτοισι σιώπησιν, καὶ παραφορὴν, "καὶ πόνους, καὶ ἀκρασίας. 106 κωματώδεες δὲ μάλιστα οἱ φρενιτικοὶ, καὶ οἱ καυσώδεες ἦσαν. 107 ἀτὰρ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι νοσήμασι πᾶσι τοῖσι μεγίστοισιν, ὅ, τι μ῀ πυρετὸς γίνοιτο. 108 ' Ὅλῳ πάντες δὲ τοῖσι τοιούτοισιν, "ἢ βαρὺ κῶμα παρέπιπτε, ἢ μικροὶ καὶ λεπτοὶ ὕπνοι καιμῶντο.

109 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πυρετῶν ἐπεδήμησαν εἴδεα· τριταίων, τεταρταίων, "νυκτερινῶν, ξυνεχέων, μακρῶν, πεντεκαιδεκαήμερων, "ἀσωδέων, "ἀκρασιῶν,

debant. 95 Ex his autem qui sic habebant, multi quidem cito peribant: multi vero longius vitam degebant. 96 Et in summa, omnes & qui longis morbis ægrotabant, & qui ex acutis, maxime ex his quæ per alvum 'secedebant, mortui sunt. 97 Omnes enim alvus sustulit.

98 Cibum autem fastidiebant omnes, ob cunctos præscriptos morbos, in quos sane ego incidi. 99 Multi vero, & maxime hi ipsi, & qui tales erant, sed & alii, perniciose habebant: & sticulosi alii erant, alii non. 100 Ex his qui febribus aliisque laborabant, nullus sticulosus intempestive. Sed licebat circa potum victus rationem constituere, prout velles. 101 'Urinæ autem prodeuntes multæ quidem erant, non pro potus ingesti ratione, sed multum excedentes. 102 Verum multa quædam malitia urinarum ejectarum erat: 103 neque enim crassitudinem, neque concoctiones, neque purgationes bonas habebant. 104 Nam in multis morbis purgationes per vesicam contingentes, bonæ sunt. 105 Significabant autem plurimis colliquationem, & turbationem, & dolores, '& nullam judicationem. 106 Soporosi vero maxime phrenitici, & febre ardente laborantes erant: 107 sed & in aliis morbis omnibus maximis, qui cum febre fiebant. 108 In totum autem plurimos aut gravis sopor comitabatur, aut parvos ac tenues somnos habebant.

109 Multa præterea alia febrium genera populariter grassata sunt, tertianarum, quartanarum, nocturnarum, continuarum, 'erronearum, anxiarum,

παχυτάτων. [110] ἅπαντες ὦ ἔστι μὴ πολλῆς ἐγίνοντο ταραχῆς. [111] κοιλίαι τε γὰρ τοῖσι πολέεσσι ταραχώδεες, φελικώδεες, [κοὴ] ἱδρῶτες δὲ κρίσιμοι, καὶ τὰ τῆ ἔρωνας ὑπογέρατα. [112] μακρὰ δὲ τοῖσι πολέεσσι τελέων. ἐδὲ γὰρ αἱ γενόμεναι τελέοισιν ἀποστάσιες ἔκειτο, ὥσπερ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι. [113] δύσκριτα μὲν πᾶσι πάντα ἐγίνετο, καὶ ἀκρισίαι, καὶ χρόνιαι· μάλιστα τούτοισι. [114] ἔκρινε δὲ τετέων ὀλίγοισι περὶ ὀγδοήκοντα· τοῖσι δὲ πολέεσσιν, ὡς ἔτυχεν, ἐξέλιπεν. [115] ἔθνησκον δὲ τελέων ὀλίγοι ὑπὸ ὕδρωπος, ὀρθοστάδιοι. [116] πολλοῖσι δὲ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι νοσήμασιν οἰδήματα παρῆλθε· πολὺ δὲ μάλιστα τοῖσι φθινώδεσι. [117] μέγιστον δὲ καὶ χαλεπώτατον, καὶ πολέεσσι ἔκλινε τὸ φθινῶδες. [118] πολλοὶ γὰρ πυες ἀρξάμενοι καὶ χειμῶνα, πολλοὶ μὲν κατεκλίθησαν, οἱ δὲ αὐτέων ὀρθοστάδιον ὑπέφερον. [119] τοῖσι δὲ πρὸς ἔθνησκον οἱ πολέεσσι τῶν κατακλιθέντων· [120] τῶν δὲ ἄλλων ἐξέλιπον μὲν αἱ βῆχες ἐδενί, ὑφίεσαν δὲ καὶ ἦρος.

[121] Ὑπὸ δὲ τὸ φθινόπωρον κατεκλίθησαν πάντες, καὶ πολλοὶ ἔθνησκον. [122] μακρὰ δὲ τούτων οἱ πολέεσσι διενόσεον. [123] ἤρξατο μὲν οὖν τοῖσι πολέεσσι τούτων ἐξαίφνης οὐκ ἀπὸ τούτων κακοῦ· φελικώδεες δὲ πυκνά. [124] πολλάκις πυρετοὶ ξυνεχέες, ὀξέες. [125] ἱδρῶτες δὲ ἄκαιροι, πολλοί, ψυχροὶ δὲ διὰ παντὸς τέλεος. [126] πολλὴ ψύξις, καὶ μόλις πάλιν ἀναθερμαινόμενοι. [127] κοιλίαι ποικίλως ἐφισταμέναι, καὶ πάλιν ταχὺ καταχρωμένη, [128] καὶ τὰ περὶ πλεύμονα πάντων διάδοσις κάτω, καὶ πλῆθος ἔρωνας χρηστῶν. [129] ξυστάσιες κακαί. [130] αἱ δὲ

rum, inconstantium. [110] Omnes autem hæ cum multa turbatione fiebant. [111] Nam alvi plurimis turbatæ : horrores, sudores non judicatorii, & urinæ velut præscriptum est. [112] Atque hæc plerisque horum longa erant : neque enim absceſſus his oborientes judicabant, velut in aliis. [113] Et omnia quidem omnibus difficulter judicabantur, & nullæ judicationes fiebant, & diuturnæ, maxime vero his : [114] paucis autem horum judicatio circa octogesimum diem fiebat. Plurimis prout contigit defecerunt. [115] Moriebantur autem horum pauci ex Hydrope erecte obambulantes. [116] Multos vero etiam in aliis morbis tumores infestabant, maxime vero tabidos. [117] Maxima autem & gravissima erat tabes : & plures occidit. [118] Nam multi per hyemem incipientes, partim decumbebant, partim erecte obambulabant. [119] Ante ver autem plerique ex decumbentibus moriebantur. [120] Aliorum vero tusses nihil defecerunt : verum æstate remiserunt.

[121] At sub autumnum omnes decubuerunt, & multi mortui sunt, [122] plurimi vero horum diu ægrotaverunt. [123] Cœpit igitur plurimis horum derepente ex his affl ct o : frequentes horrores erant, [124] sæpe febres continuæ, acutæ, [125] sudores intempestivi, multi, frigidi perpetuo. [126] Multa frigiditas, & vix rursus recalescebant. [127] Alvi variæ adstrictæ, & rursus brevi humescentes. [128] Et quæ circa pulmonem erant omnia, infra distribuebantur. Multitudo urinarum non bonarum, [129] colliquationes malæ. [130] Tussis

ὃ βῆχας ἐνῆσαν μὲ διὰ τέλεος πολλὰ καὶ πολλὰ ἀνάγουσι πέπονα καὶ ὑγρά, μὴ πόνων ὄντα ἁλίμα.[131] ἀλλ', εἰ καὶ ὑπεπόνεον, πάνυ πρηέως πᾶσιν ἡ κάθαρσις τοῦ ἀπὸ πλεύμονος ἐγίνετο.[132] φάρυγγες ἁλίμα δακνώδεες, οὐδὲ ἀλμυρίδες ἐδέν ἠνώχλεον.[133] τὰ μὲν τοι γλίχρα, καὶ λευκά, καὶ ὑγρά, καὶ ἀφρώδεα πολλὰ ἀπὸ κεφαλῆς κατῆγε.[134] πτυὸν δὲ μέγιστον κακὸν παρέπιπτε τοῖσι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τὰ περὶ τὰ ἀποσιτίλια, καθάπερ ὑπογέγραπται.[135] ἐδὲ γὰρ πολῶν μετὰ τροφῆς ἡδέως εἶχον, ἀλλὰ πάνυ δίψην ἀνίψως.[136] βάρος σώματος.[137] κωματώδεες.[138] τοῖσι πλείστοισιν αὐτέων οἰδήματα, καὶ ἐς ὕδρωπα ἐτελεύτων.[139] φρενικώδεες.[140] ληρώδεες περὶ θάνατον.

[141] Εἶδος δὲ τῶν φθινωδέων λευκόν, τὸ λεῖον, τὸ ὑπόλευκον, τὸ φακῶδες, τὸ ὑπέρυθρον, τὸ χαροπόν, λευκοφλεγματίαι, περυγώδεες.[143] καὶ γυναῖκες ὅτων.[144] τὸ μελαγχολικόν τε καὶ ὕφαιμον.[145] οἱ καῦσοι, καὶ τὰ φρενιτικὰ, καὶ τὰ δυσεντερικώδεα τούτων ἥπλετο.[146] τὰ νεύμασι νέοισι.[147] φλεγματώδεσιν αἱ μακραὶ διάῤῥοιαι,[148] καὶ τὰ δριμέα ἀφεχωρήματα καὶ λιπώδεα περιχόλοισιν.[149] λοιὸν δὲ πᾶσι τοῖσιν ὑπογεγραμμένοισι χαλεπώτατον μὲν τὸ ἔαρ, καὶ ὀλίγιστοι ἀπέθανον· τὸ δὲ θέρος ῥᾴιστον,[150] καὶ ὀλίγιστοι φθινοπώρου καὶ ὑπὸ τελειάδα πάλιν ἔθνησκον οἱ πολλοὶ τεταρταῖοι.

[151] Δοκέοι δέ μοι τοιοῦτον φέλλησιν καὶ λόγον τὸ γενόμενον θέρος.[152] τὰς γὰρ θερινὰς νόσους χειμὼν ἐπιγενόμενος λύει· καὶ τὰς χειμερινὰς θέρος ἐπιγενόμενον μεθίστησι.

[153] καὶ

autem aderant quidem perpetuo multæ, & multa educentes matura ac liquida, non autem valde cum doloribus.[131] Sed etiamsi aliquantulum dolerent, valde tamen leniter omnibus purgatio à pulmone fiebat:[132] fauces non valde mordaces, neque salsugines quicquam infestabant.[133] Viscosa tamen, & alba, & liquida ac spumosa multa de capite descendebant.[134] Magnum autem malum & hos, & alios comitabatur ciborum fastidium. velut præscriptum est.[135] Nam neque potum cum cibo libenter sumebant, sed valde sine siti degebant.[136] Gravitas corporis.[137] Soporosi.[138] Plurimis ipsorum tumor, & ad hydropem deveniebant.[139] Horridi,[140] deliri circa mortem.[141] Forma tabidorum erat lævis, subalbida, lentis colorem referens, subrubra, rava.[142] Pituita alba referti: scapulas alarum modo eminentes habentes:[143] & mulieres sic.[144] Atræ bilis item forma, & subsanguinea:[145] febres ardentes, & phrenitides, ac dysenteriæ hos tentabant.[146] Tenesmi juvenibus[147] pituitosis, longa alvi profluvia,[148] acresque seceſſus & pingues, bilioſis.[149] Erat autem omnibus præscriptis graviſſimum quidem ver, & multos occidit. Æstas autem facillima, & pauciſſimi perierunt.[150] Autumno vero & sub pleiada rursus multi moriebantur quartanarii.

[151] Videtur porro mihi æstas illa quæ tunc fuit, juxta rationem commoditatem attuliſſe.[152] Nam æstivos morbos hyems succedens solvit: & hyemales æstas succedens transmutat.

[153] Quan-

153 καί τοι αὐτό γε ἐπὶ ἑωυτῷ τὸ
χωρίον ἦεν, " οὐκ ὀυσεῦες 103
ἐγένετο, " ἀλλ' ἐξαίφνης θερμόν, 104
καὶ νότιον, καὶ ἄπνοον. 154 ἀλλ' ὅμως
πρὸς τὴν ἄλλην κατάστασιν με-
ταβάλλων, ὠφέλησεν. 155 μέγα
δὲ μέρος ἡγεῦμαι τῆς τέχνης
εἶναι, τὸ δύνασθαι σκοπεῖν καὶ
περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. 156
ὁ γὰρ γνοὺς καὶ χρεόμενος τού-
τοις, οὐκ ἂν μοι δοκέει μέγα
σφάλλεσθαι ἐν τῇ τέχνῃ. 157
" δεῖ δὲ καταμανθάνειν ἀκριβῶς 105
τὴν κατάστασιν τῶν ὡρέων ἑκά-
στην, καὶ τὸ νόσημα. 158 ἀγα-
θὸν, ὅ, τι κοινὸν ἐν τῇ καταστάσι,
ἢ ἐν τῇ νόσῳ κακὸν, ὅ, τι κοινὸν ἐν
τῇ καταστάσι, ἢ ἐν τῇ νόσῳ. 159
" μακρὸν, ὅ, τι νόσημα καὶ θανάσι- 106
μον· μακρὸν, ὅ, τι καὶ θανατικόν.
160 ὀξὺ, ὅ, τι θανάσιμον· ὀξὺ, ὅ,
τι θανατικόν. 161 πρῶτον δὲ κρι-
σίμων ἐν τούτων σκοπεῖσθαι, καὶ
προλέγειν ἐν τούτων δύνασθαι
εὖ δοκοῦντα. 162 περὶ τούτων ἔστιν εὑ-
δόκιμα, ὡς καὶ ὅτε, καὶ ὡς δεῖ
διαιτᾶν.

324 ' Ἐκκαίδεκα ἄῤῥωστοι. πρῶ- 1
τος. 2 Ἐν Θάσῳ " τὸν Παρίου, ὃς κατέκειτο " ὑπὲρ 2
Ἀρτεμισίου, 3 πυρετὸς ἔλαβεν 3
ὀξὺς, καὶ ἀρχὰς μὲν ξυνεχὴς,
καυσώδης, " διψώδης. 4 ἀρχό- 4
μενος κωματώδης, καὶ αὖθις
ἄγρυπνος. 5 ' κοιλίη πρῶτα 5
χώδης ἐν ἀρχῇσιν, " ὕδατα λευ-
κά. 6 " ἕκτῃ ἔρρηξεν ἐλαιώδεα· 6
παρέκρισεν. 7 ἑβδόμῃ παρω-
ξύνθη πάντα, ἐδὲν ἐκοιμήθη, 8 ἀλλ' ὕδατά τε ὅμοια,
καὶ τὰ τῆς γνώμης παραχώ-
δεα. 9 ἀπὸ δὲ κοιλίης χολώ-
δεα λιπαρὰ διῆλθε. 10 εἶτα τῇ
ὀγδόῃ

153 Quanquam ipsa in seipsa quæ
tunc erat æstas, non stabilis erat:
sed derepente calida, & austrina, & sine ventis. 154 Attamen
ad aliam tempestatem transmutata profuit. 155 Magnam vero
artis partem esse arbitror, etiam
de his quæ scripta sunt recte
posse considerationem facere,
ac judicare. 156 Qui enim hoc
novit, & his utitur, non videtur mihi in arte multum falli
posse. 157 Oportet autem exacte
perdiscere unamquanque temporum constitutionem, & ipsum
morbum. 158 Et quid boni communis sit in constitutione, aut
in morbo: & quid mali communis sit in constitutione, aut
in morbo: & quid mali communis sit in statu, aut morbo:
159 & qui morbus longus sit, &
lethalis: & qui longus, & non
pernicioſus ad vitam: 160 & qui
acutus, ac lethalis: & qui acutus, & supereſſe ſinens. 161 Ex
his enim ordinem dierum judicatoriorum considerandi, ac
prædicendi facultas datur. 162
Et harum rerum gnaros scire
contingit, quibus & quando,
& quomodo victum præscribere
oportet.

Ægroti sedecim. primus. 2
In Thaſo Parium quendam, qui
decumbebat supra Artemisii ædes, 3 febris corripuit acuta, ab
initio continua, ardens, siticuloſa. 4 Principio soporoſus,
& rursus insomnis. 5 Alvus
turbata in principio. Urinæ albæ. 6 Sexta die minxit urinam
oleoſam, mente motus est. 7
Septima, exacerbata sunt omnia, nihil dormivit. 8 Sed &
urinæ similes, & mens turbata.
9 Ab alvo vero bilioſa, pinguia
prodierunt: 10 deinde octava

ὀγδόη σμικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔπαξεν· ἤμεσεν ἰώδεα ὀλίγα· σμικρὰ ἐκοιμήθη. [11] ἐνάτη ἀφ' ἑαυτῶν. [12] δεκάτη πάντα ξυνέδωκεν. [13] ἑνδεκάτη ἵδρωσεν, ὁ δ' ὅλος. ἐφλεύψυξε μὲν, ταχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. [14] δωδεκάτη πυρετὸς ὀξύς· ἀφαιρήματα χολώδεα, λεπτά, πολλά· [7] ὕροισιν ἐναιώρημα· παρέκρισεν. [15] ἐπτακαιδεκάτη ἐπιπόνως. ὅτε γὰρ ὕπνοι, [8] ὅτε πυρετὸς ἐπέτεινεν. [16] [9] εἰκοστῇ ἵδρωσε δ' ὅλος ἄκρυπνος. ἀφαιρήματα χολώδεα. ἀπέστιτος, κωματώδης. [17] εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ ὑπέστρεψε. [18] [10] τριακοστῇ καὶ πέμπτη ἄπυρος. κριθίη δ' ξυνίστατο. καὶ πάλιν ἀνεθερμάνθη. [19] τεσσαρακοστῇ ἄπυρος. [11] κριθίη ξυνέστη χρόνον δ' οὐ συχνόν. ἀπόστιτος. [20] σμικρὰ πάλιν ἐπύρεξε, [12] καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ πεπαυμένως. [21] ἄπυρος, τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ. [22] εἰ γάρ τοι ἀφέλοι τις καὶ ἀφαιρήσειε, πάλιν ὑπέστρεφε. [23] [13] σιτίοισι δὲ πολλοῖσι καὶ φαύλοισι προσεχρῆτο. [24] ὕπνοι κακοὶ περὶ τὰς ὑποστροφάς· παρέκρισεν. [25] ἔρρα πάχος μὲν ἔχουσα ἐρρὶ τύφου, παραχώδεα δὲ καὶ πονηρά. [26] τὰ κατὰ κριθίην ξυνιστάμενα, καὶ πάλιν ἀφανιζόμενα. [27] πυρετὸς ξυνεχέος. ἀφαιρήματα πολλὰ, λεπτά. [28] [14] ἐν ᾗ τῇ ἑκατοστῇ καὶ εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἀπέθανε. [29] τούτῳ κριθίη ξυνεχέως ἀπὸ τ' ἀρχῆς ὑγρὴ χολώδεσιν, ὑγροῖσι, πολλοῖσιν ἰῶ. [30] [15] ἢ ξυνισταμένη ἐν ζέουσι καὶ ἀπεπτοῦσιν. [31] ἔρρα ἀφ' τέλεος κακά. [32] [16] κωματώδεα τὰ πλεῖστα μετὰ πόνων, ἄκρυπνος, ἀπόστιτος, ξυνεχέως καῦσος.

parum de naribus ſtillavit. Vomuit viroſa pauca, parum dormivit. [11] Nona, per eadem. [12] Decima, omnia remiſerunt. [13] Undecima ſudavit, non per totum. Circumfriguit quidem, verum brevi rurſus incaluit. [14] Duodecima, febris acuta: ſeceſſus bilioſi, tenues, multi. [7] In urinis quiddam in medio vehebatur: mente motus eſt. [15] Decimaſeptima laborioſe tranſmiſſa eſt. Neque enim ſomni erant, & febris augeſcebat. [16] Vigeſima ſudavit per totum, inſomnis: ſeceſſus bilioſi: cibum faſtidiens, ſoporoſus. [17] Vigeſimaquarta, recidiva facta eſt. [18] Trigeſimaquarta à febre liber: alvus non ſuppreſſa eſt. Et [10] rurſus incaluit. [19] Quadrageſima à febre liber: alvus non multo tempore ſuppreſſa fuit. [11] Cibum faſtidiens, [20] parum rurſus febricitavit, & ſemper erroneo modo, [21] partim ſine febre, partim non. [22] Nam etſi reliquiſſet & allevata eſſet, rurſus revertebatur. [23] Eduliis quoque multis & vitioſis utebatur. [24] Somni mali circa recidivas: mente motus eſt. [25] Urinas craſſitudinem quidem habentes tunc mingebat, verum turbatas & pravas: [26] & alvus jam adſtricta erat, & rurſus ſoluta, [27] febriculæ continuæ, ſeceſſus multi, tenues. [28] Centeſimavigeſima die mortuus eſt. [29] Huic alvus aſſidue à prima die lubrica erat, ex bilioſis, liquidis, multis: [30] aut adſtricta ex fervidis ac crudis. [31] Urinæ vero perpetuo malæ, [32] ſopores plerunque cum doloribus inſomnis, cibum faſtidiens: febris ardens continenter.

[1] Ἄρρωστος δεύτερος. [2] Ἐν Θάσῳ

[1] Ægrotus ſecundus. [2] In Thaſo decum-

σω τῷ καλαμάλῳ ὥθρα τὸ ψυχρὸν, [3] ὅκ ἔ τόκε γυαλέρα πεκέσειν, " κὴ καθάρσι μὴ γινομένης, [4] πυρετὸς ὀξὺς φελκώδης τριταῖος ἔλαβεν. [5] ὅκ χρόνε δὲ πολλῦ ὡς ἔ τόκε πυρεταίνης λῦ " καλακλινὴς ἀπόσιτος. [6] μετὰ δὲ τὸ γλυκόμενον ῥίγος ξυνεχὲς, ὀξέες, φελκώδεες οἱ πυρετοί. [7] ὀγδόη πολλὰ παρέκρουσε, ἐς ὀλίγας ἡμέρας, κὴ ταχὺ πάλιν καλεναί. [8] κοιλίη παραχώδης πολλοῖσι, λεπτοῖσιν, ὑδατοχόλοισιν." ἄδιψος. [9] ἐνδεκάτη καλεναί, κωματώδης δὲ λῦ. [10]" ἔρα πολλὰ, λεπτὰ κὴ μέλανα. ἄγρυπνος. [11] " ἐικοστῇ σμικρὰ ῥιγέδανε, κὴ ταχὺ πάλιν ἀνεθερμάνθη. [12] σμικρὰ παρέληρε, ἄγρυπνος. τὰ κάτω κοιλίης ἐπὶ τὰ αὐτά." ἔρα ὑδατώδεα, πολλά. [13] ἑβδόμη κὴ ἐικοστὴ ἄπυρος. κοιλίη ξυνέστη. ἐ πολλῷ ὕστερον " ἰσχὰς δεξιὰς ὀδυνη ἰσχυρὴ χρόνον πολύν. πυρετοὶ πάλιν παρέπονε· κὴ ἔρα ὑδατώδεα. [14] τεσσερακοστῇ τὰ μὲν ἄλλα τὸ ἰσχίον ἐπεκέφισε, " βῆχες δὲ ξυνεχὲς, ὑγραὶ, πολλαί. κοιλίη ξυνέστη. ἀπόσιτος. ἔρα ἐπὶ τὰ αὐτά. [15] οἱ δὲ πυρετοὶ, τὸ μὲν ὅλον οὐκ ἐκλιπόντες, πεπαλαιωμένως δὲ παροξυνόμενοι, τὰ μὲν, τὰ δ' ἔ. [16] ἑξακοστῇ αἱ μὲν βῆχες ἀσήμως ἐξέλιπον· ὅτε γάρ τις πλυάλων πεπασμὸς ἐγίνετο, ὅτε ἄλλη τις ἐπιῤῥοίης ἀπόστασις· [17] " σιαγὼν δὲ ἡ ἐκ τὸ ἐπὶ δεξιὰ καλεπάσθη, καμαλώδης, παρέλεγε πάλιν, καὶ ταχὺ καλενόν. [18] ὠθὲς δὲ τὰ γόμφα " ἀπονενοημένως εἶχον. [19] ἡ σιαγὼν μὲν ἐπανῆκεν, ἡ κοιλίη δὲ χολώδεα σμικρὰ διέδωκεν. [20] ἐπύρεσεν ὀξύλέρως, φελ-

decumbentem apud frigidam, [3] à partu ubi filiam peperisset, & purgatio facta non esset: [4] febris acuta, horrida, tertia die corripuit. [5] Multo autem tempore ante partum febriculosa erat, decumbens, cibum fastidiens. [6] Postquam autem riguisset, febres continuæ, acutæ, horridæ. [7] Octava, multum mente mota est, ' & sequentibus diebus: & brevi rursus resipiscebat. [8] Alvus turbata, ex multis tenuibus, aquosis, bile permixtis: sine siti erat. [9] Undecima resipiscebat, verum soporosa erat. [10] Urinæ multæ, tenues, & nigræ: insomnis. [11] Vigesima parum circumfriguit, & brevi rursus incaluit, [12] parum deliravit, insomnis. Alvi secessus iidem. Urinæ aquosæ, multæ. [13] Vigesimaseptima, à febre libera, alvus adstricta est. Non ' multo tempore postea coxæ dextræ dolor fortis multo tempore. Febres rursus comitabantur, & urinæ aquosæ. [14] Quadragesima dolores circa coxam allevati sunt. Tusses autem assiduæ, humidæ, multæ: alvus substitit. Cibum fastidiens. Urinæ in iisdem, [15] febres autem in totum quidem non deficientes, erroneo vero modo exacerbescentes, partim ita, partim non ita. [16] Sexagesima, tusses quidem ' ob scure defecerunt. Neque enim aliqua sputorum concoctio fiebat, neque alius consuetus abscessus. [17] Maxilla vero ex dextris divulsa est, soporosa, rursus delirabat, & brevi resipiscebat. [18] Cæterum à cibis aversum animum habebat, [19] & maxilla quidem ad locum suum rediit. Alvus autem biliosa, pauca egessit, [20] febricitavit acurius, hor-

φλεγμώδης, καὶ τὰς ἐχμώσας ἄφωνος, καὶ πάλιν καλενόμενος διελέγετο. 21 " καὶ ὀγδοηκοστῇ ἀπέθανε. 22 πρώτη τὰ τ' ἔρων ἀφ' τέλεος ὠῷ μέλανα καὶ λεπτὰ καὶ ὑδαλώδεα. 23 " καὶ κῶμα παρέσπετο. 24 ἄσιτος, ἄθυμος, ἄκρυπνος, ὀργαὶ, δυσφορείαι. 25 " τὰ δὲ τῶν γνώμεων μελαγχολικά.

4 ' " Ἄρρωστος τρίτος. 2 Ἐν Θάσῳ Πυθίωνα, ὃς κατέκειτο ὑπεράνω τοῦ Ἡρακλέους, 3 ἐκ πόνων καὶ κόπων καὶ διαίτης ὑγρομιγοῦς ἀμελέως, 4 ῥίγος μέγα καὶ πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. 5 γλῶσσα ἐπίξηρος, δι ψώδης, " χολώδης. 6 ἐκ ὕπνωσεν. 7 ἔρχ ὑπομέλανα, εὐαιώρημα μετέωρον. " ἐκ ἵδρυτο. 8 δυσέρη δὲ μέσον ἡμέρης ψύξις ἀκρέων, τὰ δὲ περὶ χεῖρας καὶ κεφαλὴν μᾶλλον. 9 " ἄναυδος, ἄφωνος, " βραχύπνοος, ἐπὶ χρόνον πολὺν ἀνεθερμάνθη. δίψα. 10 νύκτα δ' ἡσυχίης· ἵδρωσε περὶ κεφαλὴν σμικρά. 11 τρίτη, ἡμέρη μὲν δ' ἡσυχίης, ὀψὲ δὲ περὶ ἥλιον δυσμὰς ὑπεψύχθη σμικρά. 12 " παρεχρὴ νυκτὸς ἐπιπόνως. ὑδὲν ὕπνωσεν· ἀπὸ δὲ κοιλίης " σμικρὰ ξυνεστηκότα κόπρανα διῆλθε. 13 τετάρτη πρωῒ δ' ἡσυχίης, " περὶ δὲ μέσον ἡμέρης πάντα παρωξύνθη· 14 ψύξις, ἄναυδος, ἄφωνος, " ἐπὶ τὸ χεῖρον, 15 ἀνεθερμάνθη μετ' χρόνον. 16 ἔρησε μέλανα, εὐαιώρημα ἔχοντα. 17 νύκτα δ' ἡσυχίης, κοιμήθη. 18 πέμπτη ἔδοξε κεφαλὴν καὶ δὲ κοιλίῃ βάρος μετὰ πόνου, δι ψώδης. 19 νύκτα ἐπιπόνως. 20 ἕκτη πρωῒ μὲν δ' ἡσυχίης, δείλης δὲ οἱ πόνοι μείζους, παρωξύνθη. 21 " ἀπὸ δὲ κοιλίης ὀψὲ κλυσματίῳ καλῶς ἐλήλυθε. νυκτὸς κοιμήθη. 22 ἑβδόμη, ἡμέρη ἀσώδης ὑπὲρ ὀδὲν

horrida: & ſequentibus diebus voce deſtituta eſt, & rurſus reſipiſcebat ac ' loquebatur: 21 octogeſima, mortua eſt. 22 Urinæ huic perpetuo erant nigræ, & tenues, & aquoſæ, 23 & ſopor comitabatur. 24 Cibum averſans, triſtis, inſomnis, iræ, 25 moleſtiæ, mens melancholica.

Ægrotus tertius. 2 In Thaſo Pythionem qui ſupra Herculeum templum decumbebat, 3 ex laboribus, & laſſitudinibus, & neglecta victus ratione, 4 rigor magnus, & febris ' acuta corripuit, 5 lingua arida: ſiticuloſus, bilioſus, 6 non dormivit. 7 Urinæ ſubnigræ: quod in medio ipſarum pendebat, ſublime erat. 8 Secunda die, circa meridiem frigiditas extremarum partium, & magis circa manus & caput: 9 loquela, & voce deſtitutus. Breviſpirus ad multum tempus, rurſus incaluit. Sitis. 10 Nox quieta. Sudavit parum circa caput. 11 Tertia dies, quieta. Veſperi vero ſub ſolis ' occaſus parum friguit. 12 Turbatio nocte dolorioſe, nihil dormivit. Ab alvo pauca compacta ſtercora prodierunt. 13 Quarta, mane quietus. Circa veſperam omnia exacerbata ſunt: 14 frigiditas, loquela & voce deſtitutus, in deterius 15 recalefactus eſt poſt tempus. 16 Urinas minxit nigras in medio quid pendens habentes. 17 Nocte quiete dormivit. 18 Quinta viſus eſt allevatus eſſe. Verum juxta alvum ' gravitas cum dolore, ſiticuloſus. 19 Noctem laborioſe tulit. 20 Sexta, mane quietus. Veſperi dolores majores: exacerbatus eſt. 21 Veſperi clyſtere adhibito, ab alvo probe egeſſit. Nocte dormivit. 22 Septima die, anxius, ſubmoleſte

δυζφόρῃ, ἔρησεν ἐλαιώδες· 23 νυκτὸς παραχὴ πολλὴ, παρέλεγλυ, ἐδὲν ὑνοιμᾶτο. 24 ὀρθὴ, περὶ μὲν ὑνοιμήθη σμικρὰ, πυκνὸ δὲ ψύξις, ἀφωνίη, " λεπτὸν πνεῦμα καὶ μινυθῶδες· 25 ὀψὲ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη, παρέκρισεν. 26 ἤδη δὲ περὶς ἡμέρην σμικρὰ ἐκουφίθη. Ἀναχωρήματα ἄκρητα, σμικρὰ, χολώδεα. 27 " συνάτη κωματώδης, ἀσώδης· ὅτε διεγείροιτο, ἐ λίην διψώδης. 28 περὶ ἥλιον δυσμὰς ἐδυζφόρει, παρέλεγε. 29 νύκτα κακὴν. 30 δεκάτη, περὶ ἄφωνος, πολλὴ ψύξις, πυρετὸς ὀξὺς, πτελὺς ἱδρώς. ἔθανεν. 31 οὐ δηλήσιμοι πόνοι τούτων.

" Ἀρρώστος τέταρτος. 2 ' Ὁ φρενιτικὸς τῇ πρώτῃ καθακλιθεὶς 3 " ἤμεσεν ἰώδεα, πολλὰ, λεπτά· 4 πυρετὸς φλεγμώδης πτελύς· ἱδρὼς ξυνεχὴς " δι' ὅλου. 5 κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος μετ' ὀδύνης. 6 ἔρρεε λεπτά· " συναιωρήματα σμικρὰ, διεσπασμένα. 7 οὐκ ἴδρωσεν· ἀπὸ δὲ κοιλίης " ἐξεκόπρισεν ἀθρόα. 8 πολλὰ παρέκρισεν, ἐδὲν ὕπνωσε. 9 δευτέρη, περὶ ἄφωνος, πυρετὸς ὀξὺς, ἵδρωσεν, ἐ διέλιπε. 10 " παλμοὶ δι' ὅλου σώματος, νυκτὸς σπασμοί. 11 τρίτη παρωξύνθη πάντα. 12 τετάρτη ἀπέθανεν.

' " Ἀρρώστος πέμπτος. 2 Ἐν Λαρίσῃ Φαλακρὸς μηρὸν δεξιὸν ἐπόνησεν ἐξαίφνης, 3 " τοῦ μὲν προσφερομένων ἐδὲν ὠφέλει. 4 τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξὺς, καυσώδης, ' ἀτρεμέως εἶχεν· " οἱ δὲ πόνοι παρείποντο. 5 δευτέρη, τὰ μηρᾶ μὲν ὑφίεσαν οἱ πόνοι, ὁ δὲ πυρετὸς ἐπέτεινεν, ὑπεδυζφόρει, ὀνειροπόλει, ἔκρεα ψυχρὰ, ἔ-

ρων

ste ferebat. Urinam minxit oleosam : 23 noctu turbatio multa, delirabat, nihil dormiebat. 24 Octava, mane parum dormivit. Mox autem frigiditas. Vocis interceptio. Spiritus tenuis imminutus. 25 ' Vesperi rursus excalefactus est, mente motus est. 26 Jam autem ad diem parum allevatus est. Secessus meri, pauci, bilioſi. 27 Nona, ſoporoſus, anxius, quum excitaretur, non valde ſiticuloſus. 28 Circa ſolis occaſus moleſte ferebat : delirabat : 29 noctem malam habuit. 30 Decima, mane voce deſtitutus : frigiditas multa : febris acuta. Sudor multus : mortuus eſt : 31 dolores huic in diebus paribus.

Ægrotus quartus. 2 ' Phreniticus prima die, decumbens 3 vomuit æruginoſa, multa, tenuia : 4 febris horrida : ſudor multus, continuus per totum. 5 Capitis & colli gravitas cum dolore. 6 Urinæ tenues : in medio ipſarum pendentia, parva, divulſa : 7 non ſudavit : ab alvo ſtercora acervatim egeſſit : 8 multum mente motus eſt : nihil dormivit. 9 Secunda, mane voce deſtitutus : febris acuta : ſudavit : non intermiſit. 10 ' Palpitationes per totum corpus. Nocte convulſiones. 11 Tertia, exacerbata ſunt omnia. 12 Quarta, mortuus eſt.

Ægrotus quintus. 2 In Lariſſa calvus, femur dextrum doluit derepente : 3 ex his quæ offerebantur nihil proderat. 4 Prima die, febris acuta, ardens, quiete tenebat : dolores autem conſequebantur. 5 Secunda, femoris quidem remiſerunt dolores : febris autem ' aucta eſt : ſubmoleſte ferebat : non dormiebat :

extre-

ρων πολῆθος διὰ ὃ χρηῶν. 6 τρίτη, τὸ μηρὸ μὲν ὁ πόνος ἐ-
παύσατο, σφοδρότητι δὲ τ' γνώ-
μης, καὶ παραφορῇ, καὶ πολὺς βλη-
στασμός. 7 τετάρτη, " ὠκὺ μέ-
σον ἡμέρης ἔθανεν ὀξυτάτως.

" Ἀρρωστος ἕκτος. 2 Ἐν Ἀβ- 1
δήροισι Περικλέα " νοῦσος ἔλαβεν 2
ὀξύς, ξυνεχὴς, μετὰ πόνου. 3 δί-
ψα πολλὴ, ἄσιτος. 4 " ποτὸν κατέ- 3
χειν οὐκ ἠδύνατο. 5 " ἦν δὲ ὑπό- 4
παλιός τε καὶ καρηβαρικός. 6 τῇ
πρώτῃ ἡμέρῃ ἀπέρρηξεν ἐξ ἀριστερῆς
" πολύ. 7 ὁ μὲν πυρετὸς ἐπέ- 5
τεινεν. 8 ἔρησε πολὺ, χολερὸν,
λιπαρὸν· κείμενον δ' ἀνεπίστατο. 9
δευτέρῃ πόνοι παρωξύνθη. 10
τὰ μὲν τι ἔργα παχέα μᾶλλον, 6
" ἱδρυμένα δὲ μᾶλλον. 11 καὶ τὰ
περὶ τὸν ἄσιτον ἐκάθισεν." ὑπνοι- 7
μήτη. 12 τρίτη πυρετὸς ἐμαλάκ-
θη. 13 ἔρων πολὺς, πέπονα,
πολλὴν ὑπόστασιν ἔχοντα. 14 νύκτα
δὲ ἡσυχίης. 15 " τετάρτη περὶ μέ- 8
σον ἡμέρης ἱδρωσε πολλῷ θερμῷ
δι' ὅλου. ἄπυος. 16 κρίσις· ἐκ
ὑπέστρεψεν. 17 ὀξύ.

" Ἀρρωστος ἑβδομος. 2 Ἐν 1
Ἀβδήροισι τὴν παρθένον, ἣ κα-
τέκειτο " ἐπὶ τῆς ἱερῆς ὁδοῦ, " πυ- 2
ρετὸς καυσώδης ἔλαβεν. 3 λιγὺ δὲ 3
δίψώδης, καὶ ἄγρυπνος. 4 " κα- 4
τέβη δὲ τὰ γυναικεῖα πρῶτον
αὐτῇ. 5 ἕκτη, ἄσιτος πολλὴ, ἔρυθος,
" φλυκτώδης, ἀλυσέα. 6 ἑβδόμη 5
ἀφ' ἧς αὐτῶν. 7 " ἔργα λεπτὰ μὲν, 6
οὐχροα δέ. 8 τὰ περὶ τὴν κοι-
λίην οὐκ ἐνώχλει. 9 ὀγδόη κώφω-
σις, πυρετὸς ὀξὺς, ἄγρυπνος, ἀ-
σώδης, καλενός." ἔργα ὁμοια. 10 ἐν- 7
νάτη ἀφ' ἧς αὐτῶν. ἐς τὰς ἑπομέ-
νας. 11 ὅτως ἡ κώφωσις παρέμενε.
12 πεμπταιζεκαιδεκάτη τὰ τ' γνώ-
μης

extremitates frigidæ, urinarum non bonarum copia prodibat. 6 Tertia, femoris dolor quievit. Mentis emotio, & turbatio, & multa jactatio. 7 Quarta, circa meridiem mortuus est celerrime & acutissime.

Ægrotus sextus. 2 In Abderis Periclem morbus corripuit acutus, continuus cum dolore. 3 Sitis multa: anxietas: 4 potum continere non poterat. 5 Erat autem sublienosus, & ' capite 220 gravatus. 6 Primo die, sanguis è sinistra nare erupit, 7 multa tamen febris augescebat. 8 Urinam minxit multam, turbatam, albam: deposita non subsidebat. 9 Secunda, omnia exacerbata sunt. 10 Urinæ tamen crassæ quidem erant, verum magis subsidebant: 11 & anxietas levata est, dormivit. 12 Tertia, febris emollita est. 13 Urinarum copia: quæ concoctæ multam subsidentiam habebant. 14 Nox quieta. 15 Quarta, ' circa meri- 225 diem, multum calidum sudorem per totum excluſit. A febre liber, 16 judicatus est, non rediit: 17 morbus acutus.

Ægrotus septimus. 2 In Abderis virginem quæ decumbebat 2 in Sacra via, febris ardens corripuit. 3 Erat autem siticulosa & insomnis. 4 Menses autem primum ipsi descendebant. 5 Sexta, anxietas multa, rubor: horrida, mœsta. 6 Septima, per 5 eadem. 7 Urinæ tenues ' quidem, verum boni coloris. 8 Venter non vexabat. 9 Octava, surditas, febris acuta, insomnis, anxia, horrida: intelligebat. 7 Urinæ similes. 10 Nona, per eadem, itemque sequentibus 11 sic surditas perseverabat. 12 Decimaquarta, mens turbata: febris

μης παραχώδεα, ὁ πυρετὸς ξωέδωκε.[13] ἐπὶ καὶ δεκάτη ἀφ' ἵ ῥίνῶν ἐρρύη πολὺ· ἡ κώφωσις σμικρὰ ξωέδωκε.[14] ἡ δ' τὰς ἐπομφὰς 8
40 ἄση, κωφότης σὺν ᾧ, καὶ ὠδαλήρεα.[15] " ἐικοστῇ ποδῶν ὀδυνη, κω- 9
φότης, ὠδαλήρεα.[16] ἀπέλιπεν, ἡμορράγησε σμικρὰ ἀφ' ῥινῶν, ἴδρωσεν, ἄπυρα. [17] ἐικοστῇ καὶ τετάρτη ὁ πυρετὸς ὑπέστρεψεν, κώφωσις πάλιν, ποδῶν ὀδυνη, παρέμενε ὠδαληπή.[18] " ἐικοστῇ καὶ ἕ- 10
δόμη ἵδρωσε πολλά. ἄπυρα.[19] ἡ κώφωσις ἐξέλιπεν· ἡ [ὃ τ'] ποδῶν ὑπέμεινεν ὀδυνη. [20] τὰ δ' ἄλλα τελέως ἐκρίθη.

41 " Ἀρρωστος ὄγδοα. [2] ' Ἐν 1
Ἀβδήροισιν Ἀναξίωνα, ὃς κατέκειτο " ὠδὰ τὰς Θρηϊκίας πύ- 2
λας, πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν.[3] " πολυ- 3
ρῆ ὀδυνη διὰ ξωεχής. [4] " βὴξ 4
ξηρὴ, ὀδ' ἔπινε τὰς ἀφόρητας. [5]
" διψώδης, ἄκρυπνος. [6] ἔρρε σύ- 5
χροα, πολλὰ, λεπτά. [7] ἕκτη παραλήρεα. [8] " ἀφ' ἧς τὰ θερμά- 6
σματα ἐδὲν ἐωέδιδε. [9] " ἑβδόμη 7
πεπόνως. ὁ γὰρ πυρετὸς ἐπέτεινεν, οἵ τε πόνοι ἐξωεδίδοσαν, αἵ τε βῆχες λιὼ ἐχλεν, δύσπνοός τε λίαν. [10] " ὀξ- 8
δόη ἀλκῶναι ἔτεμον· ἐρρύη πολὺ οἷον δεῖ. [11] ξωέδωκαν μὲν οἱ πόνοι, αἵ
326 μέν τοι βῆχες ' ξηραὶ παρείπονθ'. [12]
" ἐνδεκάτη ξωέδωκαν οἱ πυρετοὶ, 9
σμικρὰ ἀφὶ κεφαλὴν ἴδρωσεν. [13]
ἔπι βῆχες, καὶ τὰ ἀπὸ πνεύμονος ὑγρότερα. [14] ἐπὶ καὶ δεκάτη ἤρξατο
σμικρὰ πέπονα πτύειν· " ἐκαθίσθη. 10
[15] ἐικοστῇ ἴδρωσεν· ἄπυρος. μετὰ δὲ 11
τοῖσιν ἐκαθίσθη. [16] " διψώδης δὲ
λιὼ, καὶ τὰ ἀπὸ πολύμονος ἀφοδεύσιες. [17] " ἐικοστῇ ἑβδόμη ὁ 12
πυρετὸς ὑπέστρεψεν. [18] ἔβηξεν· ἀνῆγε πέπονα πολλά. [19] ἔρωσιν ὑπό-

bris remisit. [13] Decimaseptima, sanguis per nares fluxit multus. Surditas parum remisit, [14] & sequentibus anxietas, ' surditas 235
aderat, & delira erat. [15] Vigesima pedum dolor, surditas, delirium [16] intermisit, sanguis paucus per nares erupit, sudavit: à febre libera. [17] Vigesimaquarta, febris rediit, surditas rursus, pedum dolor permansit, mentis emotio. [18] Vigesimaseptima, sudavit multum à febre libera. [19] Surditas defecit, pedum dolor restabat. [20] De cætero perfecte judicata est.

Ægrotus octavus. [2] In Abderis Anaxionem, qui decumbebat ad Thracias portas, febris acuta 24•
' corripuit, [3] lateris dextri dolor assiduus. [4] Siccam tussim habebat, neque expuebat primis diebus. [5] Siticulosus: insomnis. [6] Urinæ boni coloris, multæ, tenues. [7] Sexta, delirus. [8] Ad calefactoria nihil remisit. [9] Septima, dolorose agebat. Nam & febris augescebat, & dolores non remittebant, & tusses vexabant, difficulterque spirabat. [10] Octava cubitum secui, effluebat sanguis multus, velut debebat. [11] Remiserunt ' quidem dolores, 245
tusses tamen ficcæ comitabantur. [12] Undecima, remiserunt febres, parum circa caput sudavit. [13] Tusses adhuc, & quæ à pulmone prodibant, liquidiora erant. [14] Decimaseptima incœpit pauca matura spuere, allevatus est. [15] Vigesima, sudavit: à febre liber, post judicationem allevatus est. [16] Erat autem siticulosus, & à pulmone prodeuntium purgationes non bonæ. [17] Vigesimaseptima febris ' rediit. [18] 250•
Tussiit, eduxit matura multa. [19] Urinis subsidentia multa alba.

Sine

5 σεως πολλὴ, ἀλγικὴ. ἄλυψος ἐγένετο. οὔτησε. 20 " τριακοστῇ τε- 13
τάρτῃ ἱδρωσε δι' ὅλου, ἄπυρος, ὑγιὴς πάντα.

" Ἀρίωσος ἔναλος. 2 Ἐν Ἀβδήροις Ἡρόπυθος κεφαλαίῳ ὀρθοστάδιον ἐπιπόνως εἶχεν, ὑ πολλῷ ὕστερον κατέκλιθη. 3 ὤκει πλησίον τὸ ἄνω ἀγυιῆς. 4 " πυρετὸς ἔλαβε καυσώδης, ὀξύς. 5 ἔμετοι τὸ καθ' ἑκάστους πολλῶν χολωδέων. 6 διψώδης. πολλὴ δυσφορίη. 7 " ἔδρα λεπτὴ, μέλαινα· ἀναιώρημα μετέωρον, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δ' οὔ. 8 νύκτα ἐπιπόνως. 9 " πυρετὸς ἄλλοτε ἀλλοίως παροξυνόμενος, τὰ πλεῖστα ἀτάκτως. 10 ᾠδήκει δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ κώφωσις· οἱ πυρετοὶ ἐξέτεινον· ἔδρα μετὰ ταῦτα. 11 εἰκοστῇ πολλὰ παρήκουσε, καὶ τοῖς ἐπομένοις. 12 " τεσσαρακοστῇ ῥῖνας ἡμορράγησε πολὺ, καὶ κάλλιον μᾶλλον. 13 ἡ κώφωσις οὐκ ἦν μέν, ἦσσον δέ· πυρετοὶ ξυνέδραμον. 14 ἡμορράγει τοῖς ἐπομένοις πυκνὰ καὶ ὀλίγον. 15 περὶ δὲ τὴν ἑξακοστὴν αἱ μὲν αἱμορραγίαι ἀπεπαύοντο, ἰσχὺς δὲ δεξιῆς ὀδύνη ἰσχυρὴ, καὶ οἱ πυρετοὶ ἐπέτειναν. 16 ὑ πολλῷ ὕστερον πόνοι τῶν κάτω πάντων. 17 ξυνέπιπτε δὲ ἢ τοὺς πυρετοὺς εἶναι μείζους καὶ τὴν κώφωσιν πολλὴν, 18 ἢ ταῦτα μὲν ὑφιέναι καὶ κουφίζειν, τὰ δὲ κάτω περὶ ἰσχία μείζους εἶναι τοὺς πόνους. 19 ἤδη δὲ τὴν ὀγδοηκοστὴν ξυνέδραμε μὲν πάντα, ξυνέλιπε δὲ οὐδέν. 20 ἔδρα τε γὰρ οὐχρόα καὶ πλείστους ὑποστάσεις ἔχοντα καὶ βεβυημένοι, οἱ παραφρονέοντες τε μέγιστοι ἦσαν. 21 " περὶ δὲ ἐνάτην καὶ 6
πολλοῖσι χολώδεσιν ἐπεταράχθη.

22 " καὶ

Sine siti erat, bene spirans. 20 Trigesimaquarta sudavit per totum : à febre liber, penitus judicatus est.

Ægrotus nonus. 2 In Abderis Heropythus erecte obambulans caput dolebat. Non multo autem tempore postea decubuit, 3 habitabat prope Superiorem viam : 4 febris ipsum corripuit ardens, acuta. 5 Vomitus ab initio multorum bilioforum, 6 siticulosus, multa molestia. 7 Urinæ tenues, nigræ : id quod in medio ipsarum pendebat, sublime erat aliquando, quandoque non, 8 noctem doloroſe transegit. 9 Febris alias aliter exacerbescebat, plerunque inordinate. 10 Circa decimamquartam, surditas : febres augescebant. Urinæ per eadem. 11 Vigesima multum mente motus est, itemque sequentibus. 12 Quadragesima, multus sanguis ex naribus erupit : & magis intelligebat. 13 Surditas aderat quidem, sed minor : febres remiserunt. 14 Sequentibus diebus sanguis erumpebat frequenter & paulatim. 15 Circa sexagesimam sanguinis eruptiones cessarunt. Coxæ autem dextræ dolor fortis : & febres augescebant. 16 Non longo tempore postea dolores omnium infernarum partium. 17 Contigitque aut febres esse majores, & surditatem multam : 18 aut hæc quidem remittere & leviora fieri, infernarum autem partium circa coxas, dolores esse majores. 19 Jam vero circa octogesimam omnia remiserunt. Nihil tamen defecit. 20 Urinæ enim boni coloris, & plures substantias habentes prodibant, & deliria minora erant. 21 Circa centesimam alvus multis biliosis turbata est,

22 &

22 " καὶ ἦδ χρόνον οὐκ ὀλίγον 7
20 πολλὰ τοιαῦτα, 23 ' καὶ πάλιν
δυσεντερικώδεα μετὰ πόνε· 24 τῷ
δὲ ἄλλων ῥαιστώνη. 25 " τὸ δὲ 8
ξυμπολον οἵ τε πυρετοὶ ἐξέλιπον,
καὶ ἡ κώφωσις ἐπαύσατο. 26
" ἐν ἑκαδεκάτῃ τελέως ἐκρίθη. 27 9
καῦσος.

" Ἄρρως ὁ δεκατος. 2 Ἐν 1
Ἀβδήροις Νικόδημον ἐξ ἀφροδισίων καὶ πολῶν πῦρ ἔλαβεν. 3
χρόμενος δὲ ὑπὸ ἀσώδης καὶ καρδιαλγικὸς, δυσώδης, γλῶσσα ἐπεκαύθη· ἕδρα λεπτὰ, μέ-
25 λαινα. 4 δευτέρη ὁ πυρετὸς παρωξύνθη, φλεγμώδης, ἀσώδης· ὀδὲν ἐκοιμήθη. 5 ἤμεσε χολώδεα ξανθά· ἕδρα ὄμβια. 6 νύκτα δ' ἡσυχίης, ὕπνωσε. 7 τρίτη ὑφῆκε πάντα, ῥαιστώνη τε ἦν.
8 περὶ ἡλίε δυσμὰς πάλιν ὑπεδυσφόρει. νύκτα ἐπιπόνως. 9
τετάρτη ῥῖγος, πυρετὸς πελὺς, πόνοι πάντων· ἕδρα λεπτὰ, ἀναμόρημα. 10 " ἕκτη 2
πυρέκρυσε πολλά. 11 ἑβδόμη ῥαιστώνη. 12 ὀγδόη τὰ ἄλλα ξυνέδωκε πάντα. 13 δεκάτη καὶ τὰς ἐπομβρίας ἐνῆσαν μὰν οἱ πόνοι, ἧσσον δὲ πάντες. 14 οἱ δὲ παροξυσμοὶ καὶ οἱ πόνοι τελέως μὰν
30 τέλεος ἐν ὀλίγοισιν ἦσαν ' μᾶλλον. 15 ἑνάτῃ " ἔρρησε λᾶδνον, 3
πάχος ἔχον, κέρμον ὁ καθίστατο. 16 ἵδρωτε πολλὸ· ἔδοξεν ἄπυρος γρύεσθαι. 17 δείλης δὲ πάλιν ἐθερμάνθη, καὶ οἱ αὐτοὶ πόνοι, φρίκη, δύσπνοια μικρὰ παρέκρυσε. 18 ἑνάτῃ 4
τετάρτη ἔρρησε πελὺ, λᾶδνον, πολλὰ ὑποστάσιν ἔχον. 19 ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ δ' ὅλε, 20 ἄπυρος, ἐκρίθη.

" Ἄρ-

22 & tempore non modico multa talia prodibant, 23 & rursus dysenterica cum dolore. 24 Reliquorum vero quies erat. 25 In summa & febres ' defecerunt, & 270
surditas cessavit. 26 In centesima vigesima perfecte judicatus est :
9 27 febris ardens.

Ægrotus decimus. 2 In Abderis Nicodemum ex venere & potu febris corripuit. 3 Initio autem erat anxius : & cordis dolore vexabatur : sticuloſus, lingua combusta fuit. Urinæ tenues : nigræ. 4 Secunda, febris exacerbata est : horridus : anxius : non dormivit, 5 vomuit biliosa, flava. Urinæ similes. 6 Nox quieta : dormivit. 7 Tertia die, ' remiserunt omnia : & quies 275
erat : 8 circa solis occasus rursum molestè ferebat : noctem laborioſe tulit. 9 Quarta, rigor : febris multa : dolores omnium. Urinæ tenues, & quid in medio ipsarum pendens. 10 Sexta, mente multum motus est. 11 Septima, quies. 12 Octava, alia remiserunt omnia. 13 Decima & sequentibus diebus aderant quidem dolores, verum omnes minores. 14 Exacerbationes autem & dolores huic ad finem ' usque 280
in diebus paribus magis erant.
15 Vigesima, minxit urinam albam, quæ crassitudinem habebat, & depoſita non subsidebat. 16 Sudavit multum : visus est sibi à febre liber esse. 17 Vesperi vero rursus incaluit : & dolores iidem : horror : sitis : parum mente motus est. 18 Vigesimaquarta, multam urinam albam, multam subsidentiam habentem minxit. 19 Sudorem multum calidum per totum exudavit : 20 à ' febre liber : judi- 285
catus est.

" Ἀρρώστος ἑνδέκατος. [2] Ἐν [1]
Θάσῳ " γυνὴ δυσήνιος ὀκ λύ- [2]
πης " μὴ παραφάσιος ὀρθοστάδιον [3]
ἐγκύπτουσα, [3] ἄγρυπνός τε καὶ
ἄσιτος καὶ δυψώδης λίαν, καὶ
ἀστώδης. [4] ᾤκει δὲ " πλησίον [4]
τὰ Πυλάδα ἐπὶ τῷ λείῳ. [5]
τῇ παραύτα, ὀχλώδεις νυκτὸς, [5]
φόβοι, λόγοι πολλοὶ, " ὀδυ-
νηρίη, πυρέσσιον λεπτόν. [6]
παροξυσμοὶ " ἀπαλμοὶ πολλοί. [7] ὅ- [6]
τε δὲ ἀφαλίσσοιεν οἱ ἀπαλμοὶ
οἱ πολλοὶ, παρέλεγεν, " ἠ- [7]
χρομύθει. [8] " πολλοὶ πόνοι, [8]
μεγάλοι, ξυνεχέες. [9] δευτέρη
ἀφ' ὧν αὐτῶν, " ἤδεν ὑποι- [9]
μῶτο, πυρετὸς ὀξύτερος. [10]
τρίτη, οἱ μὲν ἀπαλμοὶ ἀπέλι-
πτον, " κῶμος δὲ καὶ καταφορὴ, [10]
καὶ πτίλιν ἔγερσις. [11] ἀνήστατε,
καθέζετο ὀδυνᾶτο, παρέλεγε
πολλά· πυρετὸς ὀξύς. [12] ἐς νύ-
κτα δὲ ταύτην ἵδρωσε πολλῷ
θερμῷ δι' ὅλου. [13] ἄπυρος, ὕ-
πνωσε, πέπαυτο καθενόσ, ὑπέρ-
θη. [14] " περὶ δὲ τὴν τρίτην [11]
ἡμέρην ἔδωκε μέλαινα λεπτὰ,
ἐναιώρημα δὲ ἐπὶ πολὺ στρο-
γγύλον· ὀκ ἵδρυτο. [15] περὶ δὲ
κρίσιν γυναικεῖα πολλὰ κα-
τέβη.

" Ἀρρώστος δωδέκατος. [2] Ἐν [1]
Λαρίσσῃ παρθένον πυρετὸς ἔλαβε
καυσώδης ὀξύς. [3] ἄγρυπνος, δι-
ψώδης· γλῶσσα λιγνυώδης ξη-
ρή· ἔδωκε οὖρα μὲν, λεπτὰ δὲ.
[4] δευτέρη ἐπιπόνως, ὀκ ὕπνω-
σε. [5] " τρίτη πολλὰ διῆλθεν ἀ- [2]
πὸ κοιλίης ὑδατώδεα χροά. [6] καὶ
τὰς ἐπομβρίας δηλὰ τοιαῦτα δύ-
φόρεως. [7] τελάρτη ἔρρησε λε-
πτὰ ὀλίγα· εἶχεν ἐναιώρημα με-
τέωρον, ὀκ ἵδρυτο. [8] παρέκρουσεν
ἐς

Ægrotus undecimus. [2] In Thaso mulier morosa, ex mœrore cum occasione, erecte obambulans, [3] insomnis facta est, & cibi fastidiens: & erat siticulosa, & anxia: [4] habitabat autem prope Pyladæ ædes in Leio. [5] Prima die, sub initium noctis timores, sermones multi, tristicia: febricula tenuis. [6] Mane convulsiones multæ. [7] Quum autem intermisissent convul- 290
siones illæ multæ, delirabat: turpia loquebatur. [8] Dolores multi, magni, continui. [9] Secunda, per eadem: nihil dormiebat: febris acutior. [10] Tertia convulsiones defecerunt. Sopor autem & in somnum graviorem delatio aderat, & rursus vigiliæ: [11] exiliit: continere se non potuit: multum deliravit: febris acuta. [12] Ad hanc noctem multum sudorem calidum per totum corpus exclusit: [13] à fe- 295
bre libera: dormivit. Penitus resipuit: judicata est. [14] Circa tertiam autem diem urinæ nigræ, tenues: quod in medio ipsarum pendebat aliquandiu rotundum, non subsidebat. [15] Circa judicationem menses multi prodierunt.

Ægrotus duodecimus. [2] In Larissa virginem febris corripuit ardens, acuta: [3] insomnis, siticulosa, lingua fuliginosa, arida. Urinæ boni quidem coloris, sed tenues. [4] Secunda die, laboriose degebat, non dormivit. [5] Tertia, ab alvo multa prodierunt aquosa cum virore pallida, [6] itemque sequentibus die- 300
bus prodierunt ejusmodi tolerabiliter. [7] Quarta, urinam egessit tenuem, paucam: habebat in medio pendens illud sublime, non subsidebat: [8] mente mota

est

ἐς νύκτα. 9 "ἕκτη ἀφ' ἡμέρης λαῦρον ἐρρύη πολύ. 10 φρίξασα ἱδρῶτι πολλῷ θερμῷ δι' ὅλου, ἄπυρος, ἀπέβη. 11 ἐν δὲ τοῖσι πυρετοῖσι, " ἡ ἤδη κεκελμένων, γυναικεία καλέουσι τότε πρῶτον. 12 παρθένος γὰρ ἦν. 13 ἦν δὲ ἀφ' ἡμέρης " ἀσώδης, φλεγμώδης, " ἔρυθρος πρόσωπον, ὀμμάτων ὀδύνη, καρηβαρική. 14 " ταύτη οὐκ ὑπέστρεψεν, ἀλλ' ἀπέβη. 15 οἱ πόνοι ἐν ἀρίστῃ. " " Ἄρρωστος τριακαιδεκάτῳ. 2 Ἀπολλώνιος ἐν Ἀβδήροισιν ὀρθοστάδιον " ὑπεφέρετο χρόνον πολύν. 3 " ἦν δὲ μεγαλόσπλαγχνος, 4 ἡ περὶ ἧπαρ ξυνήθης ὀδύνη χρόνον πολὺν παρέπιπτε. 5 ἡ δὲ τότε ἐπιπρώτη ἐγίνετο [καὶ] " φυσώδης, χροιῆς τε ὑπολύκης. 6 φαγὼν δ' " ἡ πιὼν ἀκμαιοτέρως βόσιν, ἐθερμάνθη σμικρὸν τὸ πρῶτον, καὶ ἐκλίθη. 7 " γάλακτι δὲ χρησάμενος ἑφθοῖσι καὶ ὠμοῖσι, πολλοῖσιν, αἰγείοισι καὶ μηλείοισι, καὶ διαίτῃ κακῇ, πάντων αἱ βλάβαι μεγάλαι. 8 οἵ τε γὰρ πυρετοὶ παρωξύνθησαν, 9 καὶ λὶη τὸ πρότερον ἐνέδωκεν διέδωκεν ἄξιον λόγου, 10 ἔρρει τε λεπτὰ καὶ ὀλίγα διήει. 11 ὕπνοι οὐκ ἐγίνοντο. 12 ἐμφύσημα καὶ ἀνὴν, πολὺ δίψος, κωματώδης. 13 ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔπαρμα ξυνὸν ὀδύνη. 14 ἄκρεα πάντοθεν ὑπόψυχρα. 15 σμικρὸν παρέλεγε, λήθη πάντων, ὅ, τι λέγοι. " παρεφέρετο. 16 περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἀφ' ἧς μιγῶσα ἀπεθερμάνθη, καὶ ἐκλίθη, 17 καὶ ἐξεμάνη, βοὴ, παραφωνὴ, λόγοι πολλοί, " καὶ πάλιν ἴδρυσις, καὶ τὸ κῶμα τὸ ἰσχυρὸν προσῆλθε. 18 μετὰ δὲ ταῦτα καὶ λὶη παραχώδης, πολλοῖσι, χολώδεσιν ἀκρήτοισι, ὠμοῖσιν. 19 ἔρρει μέλανα σμικρὰ,

eſt ad noctem. 9 Sexta, per nares ſanguis multus large fluxit, 10 quumque inhorruiſſet, ſudorem multum calidum per totum effudit: à febre libera, judicata eſt. 11 In febribus autem & jam judicatæ, menſes tunc primum prodierunt. 12 Erat enim virgo. 13 Perpetuo vero anxia erat, horrida, faciei rubor, oculorum dolor, capitis gravitas. 14 Huic non rediit, ſed judicata eſt. 15 Dolores diebus paribus.

Ægrotus decimus tertius. 2 Apollonius in Abderis erecte 3 27 titubans obambulabat multo tempore. 3 Erat autem magnis viſceribus præditus, 4 & circa hepar dolor multo tempore familiaris ipſum comitabatur, 5 & ſane tunc etiam morbo regio tenebatur, flatuoſus, 6 coloris ſubalbi. 6 Quum autem ediſſet ac bibiſſet intempeſtivius carnem bubulam, incaluit parum primum: decubuit. 7 Lacte vero uſus cocto & crudo, multo, caprino ac ovillo, & victu malo, omnium læſiones magnæ ſequutæ ſunt. 8 Nam & febres exacerbatæ ſunt, 9 & alvus nihil memorabile de ingeſtis egeſſit. 10 Urinæ tenues & paucæ prodibant. 11 Somni non aderant, 12 inflatio mala, ſitis multa, 13 ſo- 315 poroſa, 13 præcordii dextri elevatio cum dolore, 14 extremitates undique ſubfrigidæ, 15 parum delirabat. Oblivio omnium quæ loquebatur: mente movebatur. 16 Circa decimamquartam, ex qua quum riguiſſet incaluit, decubuit, 17 & inſaniit: clamor, turbatio, ſermones multi, & rurſus quies, & tunc ſopor acceſſit, 18 poſtea vero alvus turbata, multis, biliosis, meris, crudis. 19 Urinæ nigræ,

15 κρὰ λεπτά. [20] πολλὴ δὲ φορίη. [21]
" πὶ τ διαχωρημάτων ποικίλα. ἦ 11
γὰ μέλαινα κὴ σμικρὰ κὴ ἰώδεα, ἢ
λιωδὴς ὠχρὰ, ἢ δακνώδεα. [22] κῦ
ἢ χρόνος ἐδόκει ἢ γαλακτώδεα διδόναι. [23] ᾗ ἢ ἑνάτῳ πεπέρτῳ
" Δὰ παρηγόρις τὰ μὲν ἄλλα ἐπὶ τ 12
αὐτῶν, σμικρὰ ἢ κατενόησεν. [24] ἐξ
ἧ ἢ κατελείφθη, ἀδένος ἐμνήσθη· πάλιν ἢ ταχὺ παρενόει. [25] ὥρμησε πάντα ἐπὶ τὸ χεῖρον. [26] " ᾗ ἢ τριακο- 13
σίῳ πυρετὸς ὀξὺς, Δὰ χωρήματα
πολλὰ λεπτὰ, ὠδήληρος, ἄκρεα
ψυχρὰ, ἄφωνος. [27] " τριακοστῇ 14
20 πετάρτη ἀπέθανε. [28] τελέω Δὰ
τέλεος, " ἐξ ἧς κὴ ἐγὼ οἶδα, κοιλίη 15
παρεχώδης, ἕρα λεπτὰ μέλαινα,
" κωμαλώδης, ἄχρυπνος, ἄκρεα
ψυχρὰ, [29] " ὠδήληρος Δὰ 16
τέλεος. [30] φρενιτικός.

" [Ἀρρώστος] τεσσαρεσκαιδε- 1
κάτῳ. [2] Ἐν Κυζίκῳ γυναικὶ,
θυγατέρας τεκέσῃ διδύμους, κὴ δυ-
σοκησάσῃ, κὴ ὑπὸ πόνου κεφαρτείσῃ,
[3] τὸ μὲν πρῶτον ἐπῆλθε πυρετὸς
φρενώδης ὀξὺς, [4] " κεφαλῆς κοὴ 2
σχήλε βάρος μετ' ὀδυνης. [5]
25 Ἄχρυπνος ἐξ ἀρχῆς, " σιγῶσα ἢ 3
κὴ σκυθρωπὴ, κὴ ὑ πῴομένη [6] " ἕ- 4
ρα λεπτὰ κὴ ἄχροα. [7] δι ψώδης,
ἀσώδης τὸ πρῶτ. [8] " κοιλίη πε- 5
πολλαινημένως παρεχώδης, κὴ πάλιν ξυνισαμένη. [9] ἕκτη ἐς νύκτα πολλὰ παρέλεγε, ὑδὲν ἐκοιμήθη.
[10] ᾗ ἢ ἑνδεκάτῳ ἐῶσα, ἐξεμάνη, κὴ πάλιν καλενόη. [11] ἕρα μέλαινα λεπτὰ, κὴ πάλιν Δὰ λείπουσα,
ἐλαιώδεα. [12] κὴ κοιλίη πολλοῖσι,
λεπτοῖσι, παρεχώδεσι. [13] " τεσσα- 6
ρεσκαιδεκάτη ἀσαρκὸς πολλοὶ,
ἄκρεα ψυχρὰ, ὑδὲν ἔπ καλενόη,
" ἕρα ἀπέη. [14] ἐκπεκαιδεκάτη ἄ- 7
30 φωνος. [15] ἑπταικαιδεκάτη ἀπέθανε. [16] φρενῖτις. " [Ἀρ-

paucæ, tenues. [20] Multa molestia. [21] 'Seceſſus varie habebant. Aut enim nigri, & pauci, ac æruginoſi erant: aut pingues, crudi, & mordaces. [22] Per tempora vero videbatur etiam lactoſa egerere. [23] Circa vigeſimam quartam lenitas erat: & reliqua quidem iiſdem perſeverabant, parum autem reſipiſcebat: [24] ex quo vero decubuit, nullius meminit: rurſus autem brevi deſipiebat. [25] Omnia in pejus procedebant. [26] Circa trigeſimam 'ifebris acuta. Seceſſus multi, tenues: delirus, extremitates frigidæ, voce deſtitutus. [27] Trigeſimaquarta mortuus eſt. [28] Huic perpetuo ex quo ego novi, alvus turbata. Urinæ tenues, nigræ: ſoporoſus, inſomnis, extremitates frigidæ, [29] delirus perpetuo, [30] phreniticus.

Ægrotus decimuſquartus. [2] In Cyzico mulierem, quæ gemellas filias magna difficultate peperit, & non 'valde purgata eſt, [3] primum invaſit febris horrida, acuta. [4] Capitis & colli gravitas cum dolore. [5] Inſomnis ab initio, taciturna ac tetrica, & non obſecundans. [6] Urinæ tenues & decolores: [7] ſiticuloſa, anxia plerunque, [8] alvus erroneo modo turbata, & rurſus adſtricta. [9] Sexta, ad noctem multum delirabat, nihil dormivit. [10] Circa undecimam inſaniit, & rurſus reſipuit. [11] Urinæ nigræ, tenues: & rurſus tempore 'interpoſito oleoſæ. [12] Et alvus multis tenuibus turbata. [13] Decima quarta convulſiones multæ, extremæ partes frigidæ, nihil amplius intelligebat. Urinæ ſuppreſſæ ſunt. [14] Decimaſexta, voce deſtituta eſt. [15] Decimaſeptima mortua eſt: [16] phrenitis.

Ægro-

" [Ἀῤῥωστος] πεντεκαιδέκα- 1
τος. 2 Ἐν Θάσῳ " Δεάλκεος 2
γυναῖκα, ἣ κατέκειτο ἐπὶ Ξ λέκυθος,
3 πυρετῶδες φλεγμώδης ὀξὺς " σὺν λύ- 3
πῃς ἔλαβεν. 4 ἐξ ἀρχῆς ὃ " ὅλον ἐ- 4
στέλλετο, 5 καὶ ἀεὶ τέλεος, αἰεὶ σι-
γῶσα, " ἐψηλάφα, ἔπιλλεν, ἔγλυ- 5
φεν, ἐτριχολόγει. 6 δάκρυα, " καὶ 6
πάλιν γέλως. 7 οὐκ ἐκοιμᾶτο. 8
ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμοὶ ὀλίγοι διήει. 9
" μικρὰ ὑπομιμνησκόντων ἔπινεν. 7
10 " ἔρα λεπτὰ σμικρά. 11 " πυ- 8
ρετοὶ ὡδὸς χεῖρας λεπτοί· ἀκρέων 9
ψύξις. 12 ἐννάτη πολλὰ παρέ- 10
λεγε, " καὶ πάλιν ἱδρώθη σιγῶσα. 11
13 τεσσαρεσκαιδεκάτη " πνεῦμα 12
ὀλίγον μέγα, " ἀεὶ χρόνιε, " καὶ 13
πάλιν βραχύπνοος. 14 ἑπτακαι-
δεκάτη ἀπὸ κοιλίης " ἐρεθισμὸς 14
παραχώδης. 15 ἕπτατε " αὖ τὰ τὰ 15
ποτὰ διήει, ὀδὲν ξυνίστατο. 16 " ἀ- 16
ναισθήτως εἶχε πάντων. 17 " δέρμα- 17
τος περίτασις καρφαλέη. 18 εἰκοστῇ 18
λόγοι πολλοί, " καὶ πάλιν ἱδρώθη,
ἄφωνος, βραχύπνοος. 19 " εἰκοστῇ 19
πρώτῃ ἀπέθανεν. 20 ἐν τούτῳ
ἀεὶ τέλεος πνεῦμα ὀλίγον μέγα,
21 ἀναισθήτως πάντων εἶχεν. 23 αἰεὶ
ὅλον ἐστέλλετο. 23 ἢ λόγοι πολλοί, ἢ
σιγῶσα ἀεὶ τέλεος. 24 φρενῖτις.

" [Ἀῤῥωστος] ἑκκαιδέκατος. 2 1
" Ἐν Μελιβοίῃ νεηνίσκος, σὺν πο- 2
τῶν καὶ ἀφροδισίων πολλῶν πρὸ πολλοῦ
χρόνου θερμανθείς, κατέκλιθη. 3
φλεγμώδης ὃ καὶ ἀσώδης λίαν. 4 ἄγρυ-
πνός [τε] καὶ ἄδυψος. 5 ἀπὸ ὑποκοιλίης
τῇ πρώτῃ πολλὰ κόπρανα διῆλθε " ξὺν 3
ἐρρόῳ πολλῷ, 6 καὶ τοῖς ἑπομβρίοις " ὑδαρέα πολλὰ 4
πολλὰ διήει. 7 ἔρα λεπτὰ, ὀλίγα, ἄ- 5
χροα. 8 " πνεῦμα ἀραιὸν, μέγα, 6
ἀεὶ χρόνιε. 9 ὑποχονδρίε ἔνδο- 7
σις ὑπόλαπτος, " ὠδυνηρὴ- 8
κεις

Ægrotus decimusquintus. 2
In Thaſo Dealcis uxorem, quæ
decumbebat in Leio, 3 febris
horrida, acuta, ex mœrore
corripuit. 4 Ab initio contege-
batur, 5 & ad finem perpetuo,
ſemper ' tacita manibus palpa- 340
bat, vellebat, ſcalpebat, pilos
legebat. 6 Lachrymæ, & rur-
ſum riſus: 7 non dormiebat: 8
ab alvo irritationes, nihil pro-
dibat, 9 parum commonita bi-
bebat. 10 Urinæ paucæ, tenues.
11 Febres ad manum tenues: ex-
tremarum partium frigiditas. 12
Nona, multum delirabat. Et
rurſus ſedata eſt: tacita. 13 De-
cimaquarta, ſpiritus rarus, ma-
gnus, per tempus. Et rurſus
breviſpira. 14 Decimaſeptima ab
alvo ' irritatio turbulenta: 15 345
poſtea vero ipſi potus percurre-
bant, neque conſiſtebant: 16
omnino nihil ſentiebat. 17 Cutis
aridæ circumtenſio. 18 Vigeſima
ſermones multi, & rurſus ſedata
eſt: voce deſtituta: breviſpira.
19 Vigeſimaprima mortua. 20
Huic perpetuo ad finem uſque
erat ſpiritus rarus magnus. 21
Omnino nihil ſentiebat: 22 ſem-
per contegebat: 23 aut ſermones
multi, aut tacita perpetuo: 24
phrenitis.

Ægrotus decimuſſextus. 2
' Adoleſcens in Melibœa, ex po- 350
tationibus & venere multo tem-
pore calefactus decubuit. 3 Hor-
ridus autem & anxius erat: 4
inſomnis: & non ſiticuloſus. 5
Ab alvo primi die, ſtercora
multa prodibant, cum multa
defluxione: 6 & ſequentibus
multa aquoſa cum virore pallida
prodibant. 7 Urinæ tenues, pau-
cæ, decolores. 8 Spiritus rarus,
magnus, per tempus. 9 Præcor-
dii intentio ſubmollis, ' oblon- 355

κης ἐξ ἀμφοτέρων. [10] " καρδίης παλμὸς ἀφ' ὅλου ξυνεχής. [11] οὖρησεν ἐλαιώδες. [12] " δεκάτη παρεκρούσθη ἀτρεμέως, " κόσμιός τε καὶ ἥσυχος. [13] δέρμα καρφαλέον καὶ ὑπερυθρανθρωπον. [14] ἀφεστηκότα πολλὰ καὶ λεπτὰ, ἢ χολώδεα παχέα. [15] τεσσαρεσκαιδεκάτη παίνια παρωξύνθη, παρεκρούσθη, πολλὰ παρέλεγεν. [16] " εἰκοστῇ ἐξεμάνη· βληστριασμός. ἐδὲν ἔρρει, μικρὰ ποτὰ καὶ ἐνίσχε. [17] τῇ εἰκοστῇ τελέυτη ἀπέθανε. [18] φρενῖτις.

6 ga, ex utrisque. [10] Cordis palpitatio perpetuo continua. [11] Urinam minxit oleosam. [12] Decima, sensim mente motus est: moderatusque erat ac quietus. [13] Cutis arida & circumdistenta. [14] Secessus multi & tenues, aut biliosi & pingues. [15] Decimaquarta, omnia exacerbata sunt: mente motus est: multum deliravit. [16] Vigesima insaniit: jactatio: nihil mingebat: paucos potus continebat. [17] Vigesimaquarta mortuus est: [18] phrenitis.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ τέταρτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber quartus.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 208. 1120. Basil. lat.

Pag 328

ΜΕΤ' ἰσημερίην καὶ μετὰ πληϊάδα, [2] οἷα τὰ ἀνεθιόμενα καὶ βλεννώδεα, ἃ τῶν κεφαλῶν ὦξε, ἀπῆλθεν ὑπὲρ τοῦ ὠτός· [3] τοῦ ἐν Λεωκύδεος " ἐν ποδὶ· [4] Φανοδίκου οἱ δάκτυλοι οἱ ἐν τῷ ποδὶ, ἐπὶ δὲ στήθεος. [5] Ὁ τιμητὴς τὴν κνήμην. τούτῳ μὲν καὶ ἐμελάνθη [καὶ]" μέγα ἦν τὸ ἕλκος ἐν τῷ ἔξω τῆς κνήμης, καὶ ἐν τοῦπισθεν ἦεν. [6] ἐπεὶ καθαρὸν ἐγίνετο, ἀλγηδὼν καὶ πυρετὸς καθ' ἕξιν ἀριστερὸν, καὶ πυρετοί. [7] ἀπέθανεν ἀπὸ πυρετοῦ. [8] " Τὸ χολῶδες τοῦ χοινοκόκκου καθαροές. [9] καὶ τὰ καυστικὰ καθαφερόμενα, περὶ ἰσημερίην κάτω αἷμα πολὺ ἤνεγκε. [10] Γέροντι πάνυ σφόδρα " ἀπεγένετο, ἐπὶ τοῖσι τεσσαρεσκαιδεκάτοισιν ἡμερέων.

[11] " Τοῦ ἐν Σιγειῇ παρὰ Ἀνθίλου καυστικῷ, κεφαλὴν ἐσδεμένῳ

1 POST æquinoctium & post pleiada, [2] qualia sunt erodentia & mucosa, quæ caput aperuerunt, supra aurem prodierunt: [3] ei qui apud Leocydes ædes habitabat, in pede, [4] Phanodico digiti in pede, in pectore. [5] Qui tibiam sectus est, hac parte etiam nigrefactus est. Erat ulcus magnum in externa tibiæ parte, & retro prodibat. [6] Quum parum factum esset, lateris dolor & pectoris sinistri e directo, & febres. [7] Mortuus est à febre. [8] Bilioſum restiario abunde coloratum, [9] & ustoriâ adhibenti circa æquinoctium, sanguis multus deorsum prodiit. [10] Seni valde vehementer abscessit, non ultra quatuordecim dies.

[11] Vulnerato ab Antiphilo, usto, judicatio facta est die septima,

δόμη χολώδει, τυφώδει. 12 " τρίτη μὴ κρίσιν, ἢ ἔτως, εἶμα ἔ- 7
πιλυσε. 13 ἐφιεγλύετο, καὶ ὑποσρο-
φὴ ' ὕσερον ἐγλύετο. 14 ἐκρίθη, ὡς
εἰκὸς, ἐφὶ πλειάδων δύσιν " τὸ 8
πρῶτον. 15 μὴ δὲ πλειάδων
δύσιν χολώδης ἐς μανίαν. 16 κρί-
σις ἐφιεγλύετο ἐφὶ σύνατλω ἄνδρ
ἰδρῶτος.

17 " Περὶ ἰσημερίαν ὁ Χαλ- 9
κηδόνιος, ἀπὸ πυλέων μεθαιθμι-
σθεὶς πυρ' ἀγορῶ, 18 [ὃν] ῥή-
γματι ἐφὶ μᾶζον δεξιὸν ὀδυνώ-
μενος. ἔπτυεν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε
ὑποχλωρον. 19 γαστὴρ. 20 ἰδρὼς,
ἑβδόμῃ ἀρξάμενος ἔσχε μέχρι
πολλοῦ ἄχρις ἐνάτης. 21 ἐκρί-
θη πεντεσκαιδεκάτη. 22 ἐφὶ
δὲ πεντηκοστῷ ἤρθη ἐφὶ τὰ
ὦτα οἱ ' ἀμφότερα. 23 ὃν ἀ-
πεικὸς ἐδόκει ἔμπυος ἔσεσθαι ὃν
ἐγλύετο. 24 στῆθος Ἀριστοδήμου ἐ-
καύθη.

11. " Τοῦ Φιλίδος, ὡς ἀ- 2
πέθη οἱ παῖδος, καὶ τέτου. 2
ἐφυπῆρχε δὲ ὀδυνή τις ἀνωτέρω.
3 μετ' ἰσημερίας φθινοπωρινὰς ὑ-
ποτροφή. 4 καὶ ἄλλως μέχρι τρο-
πέων χειμερινῶν.

5 " Μεθ' ἡλίου θερινοῦ ἡ Α- 2
χελῶος ἐκλεγεῖσα ἀπέφθειρεν, 6 αἱ-
ματώδης ἐοῦσα καὶ φρικώδης,
καὶ ἰδρῶτες. 7 κρίσις πεντε-
καιδεκάτη. 8 ὁπόσα μῆνα ὃν
οἶδα, ἄρσεν δὲ καὶ ἄλλο φασὶ
τὰς εἰκοσιν ἔφη. 9 εἰ ἀληθές, ὃν
οἶδα.

10 " Περὶ ἡλίου τροπὰς χει- 3
μερινὰς βόρεαι ἦσι. 11 ἐκλειρώ-
δεες. ἐγλύοντο καυσώδεες. 12
καὶ οἱ μὲν φρικώδεες, οἱ δὲ
ἔ. 13 γλῶσσαι ξυσκευάμεναι
τρίτη. 14 " καὶ ὄχλοι φθεὶ 1
ἔκλυσι

ptima, bilioso, stupido. 12 Tertia, post judicationem sanguinem spuit: 13 superstes manebat, & recidiva facta est postea. 14 Judicatus est velut par erat, circa pleiadum occasum primum. 15 Post pleiadum autem occasum, bilioso ad insaniam usque: 16 judicatio facta est, supervixit, circa nonam diem, absque sudore.

17 Circa æquinoctium 'Chalcidonius à portis delatus ad forum, 18 ex ruptione circa mammam dextram dolens, spuebat alias atque alias pallens subviride. 19 Venter egerebat. 20 Sudor auspicatus septima, tenuit plerunque usque ad octavam: 21 judicatus est decimaquarta. 22 Circa quadragesimam tubercula exorta ipsi circa utrasque aures, 23 haud immerito putabatur suppuratus fore: non factum est. 24 Pectus Aristodemo ustum est.

11. ' Philidis filio quum abscessus factus esset ex casu, & ipsi pectus ustum est. 2 Erat autem dolor quidam etiam antea: 3 post æquinoctium autumnale recidivæ: 4 & alias usque ad solstitium hyemale.

5 Et cum sole æstivo Acheloi uxor sexta die abortivit, 6 quum esset sanguinea, & horrida: & sudores. 7 Judicatio facta est decimaquarta: 8 quot mensium fuerit fœtus, haud scio. Masculum autem etiam alium ad 7 dies viginti se abortivisse dixit, 9 an vera dixerit non scio.

10 Circa solstitium hybernum aquilonares venti erant. 11 Morbo regio corripiebantur abunde colorati, 12 & partim horridi, partim non. 13 Linguæ combustæ tertia die. 14 Et turbationes

ἔκλω καὶ ἐδδόμιλω. [15] καὶ ἔτι μακρῲ ἀπολείνοντες. [16]" τεσσαρεςκαιδεκάτη χαςέρες ἀνεχόμενοι, καὶ ἐν τῇσι φαρμακείησιν ἐχ ὑπακούοντες. [17] κῇ λόγον τῶν πυρετῶν καὶ ἀνιδρῶτες.

III. " Σπλῆνες ἐσιν οἵσι σμικροὶ, πρὸς ὑποχόνδρια δεξιὰ ἐντεταμμένοι, καὶ πρὸς χεῖρα ὑποβορβορύζοντες. [2] αἱμορρόοι, κῇ ἕρσισιν ἡ κάθαρσις καὶ ἡ κένωσις. [3] [35] ' πολλῷ δὲ μᾶλλον" εἶχον κάτω. [4] καὶ γὰρ τοῦτο ἐπελαμβάνετο ὑπὸ τὸ χρόνον τοῦτον. [5] οἵσι μὲν ἔτως ἦν, ἀπλῶς δὲ ἐπηρμένοι, αἱμορραγίη ἐξ ἀριστερῆς. ἥλιος ἐτροπεύετο. [6]" τὰ χειμερινὰ χειμερίως ἐν βορείοισι. [7] μέχρι ὀλίγων νόπια ἦν ἐφ' ἡμέρας πεντεκαίδεκα. [8] μέχρι δὲ τούτων " νιφετοὶ δεκαπέντε σαρκίνη ἡμέρησιν. [9] ἀμφὶ τοῦτο τὸ ἔτεος ἐκλειρώδεες καταῤῥέες" ἀ [7] κεκινήμενοι ἐπικεκινέως, φλυσπροφώδεα. [10] μετὰ δὲ χιόνας νόπια ὑπεγένετο, καὶ ὑέπια. [11] κόρυζαι καὶ ἐρράγιζαν καὶ ξυὼ [40] πυρετοῖσι καὶ ' ἄνευ πυρετῶν. [12] ἐνὶ δὲ τινὶ καὶ ἐς ὀδόντας ἐκ ' ἀπὸ μέσου τοῦ ἐγκεφάλου ἐπὶ δεξιὰ, κῇ ὀφρυῶν, κῇ ὄμμα. [13] ἦσαν δὲ καὶ βεγκχώδεες, κῇ φάρυγγες φλεγμήνασαι. [14]" κῇ οἱ ἀπόγλοι καλεόμενοι [8] ἀνέτκον. [15] κῇ τὰ ὦτα καὶ τὰ ὦπα κῇ γνάθον ἐπάρεσθαι μαλθακὴν. " κῇ [9] ξυὼ πυρετῶν κρίσεις. [16] ἀρχομένοισι πυρετοῖσιν ἐγίνετο ἐπίνωσις ἐπὶ χαλεπῇσι τὰ πολλὰ τελέων. [17] κῇ οἱ ἀπόγλοι εἰσὶ οἵσιν ὑπὸ τὸ μετόπωρον κῇ τὸ χειμῶνα. [18] ἀτὰρ κῇ τὰ πίτυρώδεα. [19] καὶ ἀπέφθεγεν [45] πολλαῖ παντοίως, κῇ ἐδυσθύμεον. [20] ἔκλη τῇ παρθένῳ κριθένθα ἔκλη ὑπεροπίασεν. [21]" ἐκρίθη δὲ ἔκλης. [10]

[22] πάντα

circa sextam, & septimam, [15] atque hæ diu durantes. [16] Decimaquarta ventres resistentes, & in medicationibus non obedientes. [17] Pro ratione febrium etiam nulli sudores.

III. ' Splenes quibusdam parvi ad præcordia dextra extenti, & ad manum submurmurantes. [2] Sanguinis fluxiones, & urinis purgatio ac judicatio. [3] Multo autem magis infra nitebantur. [4] Nam & hoc sub illud tempus corripiebat. [5] Quibus non sic erat, splenes vero etiam elevati, his sanguis ex sinistra nare. [6] Solstitium præterierat, hyberna hyberno modo in Aquilonaribus, [7] paulo vero post austrina erant, ad ' quindecim dies: [8] postea vero nives quatuordecim diebus. [9] Circa hanc anni constitutionem, morbi regii abunde colorati vigebant: qui non sincere judicabantur, recidivabant. [10] Post nives, austrina succedebant, & pluviæ: [11] gravedines eruperunt, & cum febribus, & sine febribus. [12] Cuidam vero etiam ad dentes, qui antea ex medio doluerat: ad dextra, supercilium, & oculos. [13] Erant autem & raucosi, & ' fauces inflammatæ: [14] & glandulæ isthic spongiæ appellatæ intumescebant: [15] & tubercula circa aures, & maxillam mollia, & cum febre sedabantur. [16] Incipientibus febricitare, fiebant superne, & in utrasque partes pleraque horum: [17] & spongiæ quibusdam sub autumnum & hyemem. [18] Sed & porrigines. [19] Et multæ omnibus modis abortiebant, & difficulter patiebant. [20] Sexta die, virgini judicata, sexta ' revetterunt: [21] judicata vero sunt per sextam.

[22] Om-

22 πάντα οὖν τέτοισι τοῖσι χρόνοισιν ἐκλοιπα· ὀγδοαία ἐκρίνετο.

23 " Περὶ τὴν ἡλιάδων δύσιας ἡ Μεανδρίς ἡ τυφλὸν αὐτίκα χλωρὸν καὶ αὐτίκα πλυώδες ἔπλυσε περὶ ἕκλειν. 24 καὶ " ἥπαρ ὀλίγον ζύμωσις. 25 καὶ κάτω ὑποχώρησις ὀλίγη. 26 σαρκοπυώδεα ἄνω ὀλίγα λευκὰ καὶ λεπτὰ ἀνέπλυσεν· λάσιον. 27 ἀπέθανεν ἑβδόμην ἡμέρην.

28 " Ἐκ τῶν γειτόνων Θέστορος οἰκέτης, οὐκ καυστικῶν ὑποχωρήσιος χολώδεος συχνῆς, ὑποχονδρίου σὺν ἐπιμήκει. 29 τῇ ἕκτῃ ἐξ ἐπιχέσιός οἱ κοιλίη λεπτὰ συχνὰ ἐς ἄπαξ διῆλθε. καὶ οὔρεως ἔδρωτε, καὶ ἐκρίθη, καὶ ἡ κοιλίη ἔστη. 30 ἐς ἣν τὴν αὐτὴν ὥρην ῥιγώσασα ἐπυρέτηνε, " καὶ ἐς τὴν αὐτὴν πάλιν ὥρην.

31 " Ἡ Θερσάνδρου, λευκοφλεγματώδης ἐοῦσα, ἠλάζουσα ἐπυρέτηνεν ὀξύ. 32 ταύτης ἡ γλῶσσα ξυνεκαύθη καὶ ἄλλων ξυγκαιομένων. 33 ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦτον γλῶσσά τε ἐτρηχιοῦτο " ὥστε ξαλάζεσθαι πυκνῶς, καὶ ἐλμίνθια καὶ σῶμα. 34 περὶ ἣν τὴν ἐκτὴν οὐ τελέως ἐκρίθη.

IV. " Περὶ ἣν τὴν ἡλιάδων δύσιας ὁ Μητροφάνεος τὸν κεφαλὴν πληγεὶς ὑπὸ ἑτέρου παιδὸς ὀράκωι, 2 καὶ ἀποπηδήσαντος δωδεκαταίου ἐπύρεσε. 3 αἰτίη δὲ ἦν, ὅτι σμήχων ἔτριψε τὰ περὶ τὸ ἕλκος, 4 καὶ μελεψύχη, 5 " καὶ ἐξήρθη τὰ χείλεα αὐτίκα, 6 [καὶ] διελεπήμη τὸ δέρμα πολλαχῇ λάσιον ἦν ἕλκεος περίσω. 7 περιφθείνει δὲ ἀραιόδεως, ἔτε πύον ἐρρύη, ἔτε ἐσηφίθη. 8 ὠδήκει δὲ τὸ οὖς ἐόντος ὠδήματος ἐπὶ τῇ γνύι " ἐπὶ τὰ ἀριστερά. 9 ταύτῃ γὰρ καὶ τὸ ἕλκος. 10 ἔπειτα τέτο τε

22 Omnia in his temporibus sexta & octava judicabantur, 23 circa pleiadum occasus.

Meandrii cæci uxor statim cum pallore viride, & statim purulentum spuit circa sextam: 24 & hepatis fervor, 25 & deorsum secessus modicus: 26 carnopurulenta sursum pauca, alba, lata expuebat: cibum fastidiens. 27 Mortua est prope vigesimam diem.

28 Ex vicinis Thestoris famula, ex ustoriis: 'secessu bilioso, multo: præcordio intenso. 29 Sexta die, ex suppressione alvus tenuia, multa, una vice egessit: & statim sudavit, & judicata est: & alvus substitit. 30 eadem autem hora quum riguisset febricitavit: & rursus eadem hora.

31 Therſandri uxor, quum pituita alba prædita non valde esset, lactans acuta febre correpta est. 32 Huic lingua combusta est, dum alia comburerentur, 33 sub hoc tempus: 'linguaque exasperabatur, velut grandine multa. Et lumbrici per os. 34 Circa vigesimam autem non perfecte judicata est.

IV Circa pleiadum occasus Metrophanti filius, caput percussus ab alio puero, per testam: 2 quum perveniſſet ad duodecimam diem, febricitavit. 3 Occasio autem erat quod quum detergeret partes circa ulcus perfricuit, 4 & perfrigeratus est: 5 & labia statim sunt elevata. 6 Attenuata est autem cutis, multis locis ulterius ab ulcere: 7 quum autem sectus esset non tarde, neque pus effluxit, neque allevatus est. 8 Juxta aurem vero videbatur suppurari, in maxilla ad dextram. 9 Hac enim parte etiam ulcus erat. 10 Postea & hoc

τε ἐκ ἀπεπύη, [11] καὶ ὁ ὦμος ὁ δεξιὸς ἐνέπυσε ταχέως. [12] ἀπέθανε περὶ εἰκοστὴν τέλεστιν.

[13] " Μετὰ πλειάδων δύσιας ὁ 8
τὸ ὗς ἀλγήσας, [14] περὶ εἰκοστὴν ὕστερον ἄφωνος, [15] τὰ ἐπὶ δεξιά γε ἀκρατὴς, [16] ἀπύρετος ἱδρωσε. [17] δεξιὸν ὗς, δεξιὸς ὀφθαλμὸς, ἐπήκη ὑκάρδιος· καὶ ἐφείλκετό τι ἐκ τῶ κάτω μέρεος. [18] " ἀριστερὸς 1
δὲ ἤλλαινεν αἰνῶς ὁ ὀφθαλμὸς ὀδυνώμενος. [19] πρόχηλος σκληρὸς ' ἀπεγύετο. [20] τρίτην ὥραν " ἴσως ὠδυνήθη ὕστερον. 2

v. " Μετὰ πλειάδων δύσιν ὁ 9
θεράπων ὁ Ἀττικῦ, [2] ὑπὸ τεταρταίε ἁλισκόμενος, " τυφώδης ἰδρύθη· [3] ἕτερος τὴν αὐτὴν ὥραν " ἀληθεῖ τυφομανίῃ· [4] ἐς 2
ἰσχία καὶ σκέλεα ἦλθεν ὀδύνη, ἐπαύσατο· [5] ποσοῦ οὐ γινώσκω. [6] ταύτην τὴν ὥραν φρενώδεες, ἐμεῖν δεες, [7] καὶ μετὰ κρίσιν λύσασθαι καὶ χολώδεες· [8] καὶ σπλῆνες μεγάλοι, σκληροὶ, ὀδυνώδεες, καὶ αἱμορραγικοί. [9] τοῖσι δὲ, τὴν αὐτὴν ὥραν μὲν πλειάδων 3
δύσιας, ἐκ ῥινῶν ' αἵματα χλοῶδες ἐπὶ σπληνικοῖσιν.

VI. " Ἐν Κρανῶνι τῇ Νικοστράτε " ληθάργιση, [2] τεσσαρεσκαιδεκάτη ἔφθασεν " αὐτίκα ἀκρατέα τραχήλε καὶ τῶν ἄλλων, [3] " καὶ σῖτος ἐγκλεκλείσθη μέχρι δεκάτης. [4] " πνεῦμα πυκνὸν, σμικρόν. [5] " ἀκρασίη. [6] ψηλαφῶσα δακτύλοις, " ψελλίζετο. [7] ἱδρῶτες. [8] εἱλκύσθη ἐπὶ τὰ δεξιὰ, τράχηλος, σῶμα, ὄμμα, ῥὶς. [9] οὖρων ὑπόστασις λευκὴ " ὁμοιοῦδης. [10] ἑτέρη λευκὴ " ξυλωδεστάτη. [11] ἄλλη ὑπόχλωρος " λεπιδώδης. [12] ταύτη ἔστιν ὅτε " ὡς πτιμελῶδες ἐφί-

hoc non ſuppuratum eſt, [11] & humerus dexter ſuppuratus eſt cito. [12] Mortuus eſt circa vigeſimamquartam.

[13] Poſt pleiadum occaſum is qui aurem doluit, [14] circa vigeſimam diem, poſtea ' voce de- 65
ſtitutus eſt, [15] & dextrarum partium impotens: [16] ſine febre ſudavit: [17] dextra auris, dexter oculus, conſiſtebant non valde, & attrahebat quid ex inferna parte. [18] A ſiniſtris autem diſtortus eſt oculus graviter dolens, [19] collum durum factum eſt, [20] tertia hora poſteaquam doluit.

v. Poſt pleiadum occaſum, ſervus Attici [2] à quartana correptus, ſtupidus ſedatus eſt. [3] Alius eodem tempore vera ſtupida inſania ex ' phrenitide, ac le- 70
thargo mixta, correptus eſt. [4] Ad coxas & crura venit dolor, quievit: [5] quoto die, haud ſcio. [6] Eodem tempore horridi, vomentes, [7] & poſt judicationem cibum averſantes, & bilioſi, [8] & ſplenes magni, duri, doloroſi, & ſanguinis eruptiones. [9] Quibuſdam vero eodem tempore, poſt pleiadum occaſum, ex naribus ſanguis bilioſus ob ſplenes.

VI. In Cranone uxorem Nicoſtrati correptam [2] ' decima- 75
quarta die, ſtatim occupavit impotentia colli, & aliarum partium, [3] & cibus incluſus fuit uſque ad decimam. [4] Spiritus denſus parvus, [5] impotentia, [6] palpans digitis, deliransque: [7] ſudores: [8] diſtracta ſunt ad dexteram partem, collum, os, oculus, naſus. [9] Urinarum ſubſidentia alba, ervum referens, [10] alia alba, alia ramentoſa, [11] cum pallore ſubviridis, farinam lentium referens. [12] Huic quandoque velut adipoſum quiddam

' ſu-

ἐφίσταθ· [13] τοῦτο [δὲ] ἀθρόον, σὺν ἐπιπολὺ διεσκεδασμένον. [14] τὸ συναφώρημα διεσπασ̣μ̣ένος, οἷον ὄρνιξ ἐξ οἰκίας· ὃ τὸ ὑφιστάμενον. [15] ἔπειτα ῥεῖτο τὸ μὴ πιστόν, τὸ δὲ ἱδρυμένον, [16] ἄλλο πιστὸν ὀλίγον, ἐπὶ πλατὺ διεσκεδασμένον. [17] ἄλλο τεταραγμένον· ἕτερον πιστόν· [18] συναφώρημα νεφελίας ὑπομέλαινος δακέουσας πάχος ἔχον, χαῦνον δέ· ἄλλο λεπτόν. [19] ἄλλο συναφώρημα λεπτὸν πιστόν. [20] ἄλλο οἷον ἵππου· [21] ἄλλο οἷον τὰ ζοφώδεα.

VII. Ὁ πρῶτος παρενεχθεὶς, μεμράκιον. [2] τούτου ὃ ὄρος λεπτός. [3] πάντως διαχώρησις λεπτὴ, πολλὴ, ἄχολος. [4] γλῶσσα τραχεῖα πάνυ. [5] πυρετὸς θερμικός. ἄγρυπνος. [6] ἡμιλίη κυρτή. [7] ὅτου πυρέξας ἐνόμιζεν· οἰκήματα ἀγδαῖα· τρόπον τὰ ἀκόλαστον. [8] ἀνίστασθαι, μάχεσθαι, αἰσχρομυθέειν ἰσχυρῶς, [9] τοιοῦτος ἐών. τούτου, ἀθρόων ὕδατα πολλῶν ἐλθόντων λεπτῶν ἐξ ἐπισχέσιος, [10] ὕπνος ἐγένετο ξυνεχὴς, καὶ ἱδρὼς· κρίσιμος δοκέων ἐξ οὗ τοιοῦτος· ἴσως ὡς δεκάτῃ. [11] ἔπειτα ἐξεμάνη τε αὖθις, καὶ ἀπέθανε τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. [12] ὡς φαίνεται οἰκήματα τὸ πιεῖν ἄκρητον σὺν χρόνῳ, πρὶν ἐκμανῆναι. [13] ὀλίγα ἔτεα αὐτῷ, εἰκοσί ἐστιν.

VIII. Τῇ φθινοπώρου ἡ γυνὴ μέσῃ χολὴν μέλαιναν ἤ Εὐμενέος. [2] καὶ αἱ ὀδμαὶ δῆλοι, καὶ οἱ φλεγμώδεες πυρετοὶ, καὶ αἱ παραλλαγαὶ [3] χολώδεα βραχέα ἀνεμέσα καὶ τὸ ἑλμίνθιον. [4] διαχωρήματα λεπτὰ πάντα τὸν χρόνον ὡς πλειό-

[13] superstabat, [13] atque hoc acervatum, non multum dispersum, [14] velut quod in medio ipsarum pendere solet disparatum, velut extrinsecus ex ovicula, [15] postea vero etiam non subsidens mingebatur: [16] & alia quidem talis erat, alia subsidens, alia talis modicè ad latitudinem dispersa, [17] alia conturbata, alia talis. [18] Quod in medio vehi solet, nubeculæ subnigræ simile, quæ putaretur crassitudinem habere. [19] Laxum autem [19] aliud tenue, [20] aliud tenue tale, [20] aliud velut equi, [21] aliud velut sunt caliginosa.

VII. Qui primus delatus est adolescens, [2] huic urina pura tenuis. [3] Omnium secessus tenuis, multus, sine bile: [4] lingua valde aspera. [5] Febris adurens, insomnis, [6] alvus gibbosa. [7] Hic mente motus est octava arbitror die, protervum in modum, [8] exurgebat, pugnabat, turpia fortiter loquebatur, quum talis non esset. [9] Huic quum urinæ multæ tenues prodiissent ex suppressione, [10] somnus obortus est continuus, & sudor, qui judicatorius esse putabatur, ex quo talis erat forte circa decimam diem. [11] Verum postea rursus insaniit, & brevi mortuus est undecima die. [12] Occasionem fuisse puto quod meracum multum bibisset, priusquam insaniret. [13] Paucos habebat annos, propemodum viginti.

VIII. Eumenis uxor autumno vomuit bilem atram. [2] Sed & odores manifesti erant, & febres horridæ, & cordis sive oesophagi ventris dolores, [3] biliosa pauca vomebat, & lumbricum. [4] Secessus tenues per omne tempus.

Ante

πλειάδων δύσιν. " ἔλιηγεν. [5] [2] Ante pleiadum occasum desinebant [5] statim sanguinis eruptiones, & breviores erant febres, ac statim revertentes brevibus recidivis, [6] & cibum aversantes, & velut excocti, & anxii, & cor dolentes, [7] & ferini in judicationibus, & rigore [1] affecti, [10] & bilioſi.

[8] Adoleſcens peregrinus erat, cui tertia die, ſanguis ex naribus multus fluxit, itemque quarta, ac quinta. [9] Sexta, compoſite conſiſtebat, mente motus eſt. [10] Septima die, alvus ſubſtitit: ſoporoſus erat. Recidiva tertia die, [11] alvus eniti ceſſavit. [12] Urinam non vidi. Circa judicationem, velut debebat. [13] At vero circa pleiadum occaſum, auſtrina, & pluviæ erant: [14] & tunc adoleſcens mucoſa, [1] ſubbilioſa, viſcoſa, multa recrementa egerebat: [15] febris vehemens continua, lingua arida. [16] Sexta judicatus eſt. [17] Septima rurſus invaſit, [18] dimiſit eadem die, cum tremore: auris ſiniſtræ fluxio viſcoſa, craſſa die ſexta.

IX. Puero ab ulcere phagedæna eroſo, dentes inferni, & ex ſupernis ac infernis anteriores emergebant, cavitatem habebant. [2] Quibus os ex palato diſcedit, his medius conſidet naſus. [3] Quibus vero ſuperni dentes anteriores, his latus eſt ſummus naſus. [4] Qui quintus dens ab anterioribus numeratur, quatuor radices habet, ſingulis paribus ad utrunque vicinum dentem connexis, extremitatibus omnibus ad internam partem reflexis. [5] Circa tertium dentem ſuppurationes plures quam juxta alios omnes. [6] Et ex naribus fluxiones craſſæ, & à temporibus

[1] " ἐξέλιπε γα- [2]
στὴρ ἐσηκό. κωμαλώδης ἰῶ. ὑποστροφὴ τριταίω. [11] " ἐξέλιπε γαστὴρ ἀνέχρωμεν. [12] ἕδρον οὐκ οἶδα " περὶ κρίσιν οἷον ἔδει. [13] περὶ δὲ [3]
πλειάδων δύσιας νότια καὶ ὑέτια ἰῶ. [14] " καὶ τότε μάλακιον μυ- [4]
ξώδεα, ὑπόχολα, " πέπονα ὑπο- [5]
χώρει γλίχρα συχνὰ διαχωρήματα. [15] πῦρ σωνεχὲς, γλῶσσα ξη-
ρή. [16] κρίνεται ἑβδόμῳ. [17] ἑβδομαῖον αὖθις ἐλαβεν. [18] ἀφῆκεν αὐθημερὸν τρόμῳ. [19] ὠτὸς ῥεῦμα καὶ ἀριστερὸν, γλίχρον, παχὺ ἔκλη.

IX. " Τῷ παιδίῳ τῷ φαγεδαι- [14]
νώδεϊ ὀδόντες, οἱ [τε] ὑποκάτω καὶ τ' ἄνωθεν τ' κάτω οἱ ἐμφερέστατοι, ἀνέπαλεον, ἔσχιλον εἶχον ὀστέον. [2] " ὧν μὲν [τὸ ὀστέον] ὑπ' τ' ὑπερῴης [2]
ἀπέρχεται, μεσηρίζει ἡ ῥὶς. [3] " ὧν δὲ [3]
οἱ ἄνω ὀδόντες οἱ ἐμφερέστατοι, πλατεῖα ἄκρη. [4] " ἀριθμεῖται δὲ [4]
πεμπτος ἀπὸ τ' ἐμφερεστάτου, τέσσαρας ῥίζας, καὶ δύο ξυνεζευγμένας, ὡς ἑκάτερον τ' γλυφάνων ὀδόντων, " ἄκρους ἀποκεκαμμένους ἐς τὸ ἔσω μέρος πάντας. [5] ὑπὲρ τὸν τρίτον ὀδόντα ἀποστήματα πλείω, ἢ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους πάντας. [6] καὶ τὰ ἐκ ῥινῶν ῥεύματα ῥεύματα παχέα, καὶ [αἱ] ἀπὸ

do-

ἀπὸ κεφαλάφων ὀδυνῶν ἐν τέτ-
τ μάλιστα γίνονται. 7 ἐσθίετιν
ἔτ⊙, 8 μάλιστα ὁ πέμπτ⊙
ἐν μέσ μὲν κύνδυλον εἶχεν. 9
δύο δὲ ἔμπροσθεν ὁ μικρὸς
πρῶτ⊙, ἔνδοθεν κοῖλ τὼς δύο
ἐξέβρωξ. 10 ῥίζαν μίαν πα-
χείλν ὀξείλν εἶχεν ὁ ἕβδομ⊙.

x. " Τοῦ Ἀθλιωμένου δὲ πα- 15
δίν ὧδε ὀδόνων [ὁ μὲν] ἐπ' ἀρι-
στερὰ κάτω, ἄνω [δὲ] ὁ ἐπὶ δε-
ξιά. 2 τέτ ὧς δεξιὸν ἐνεπύησεν,
ὥστ ἔτι ἀκμαίν⊙.

3 Μετὰ γὰρ πλειάδα αὐδίαν ἐπι- 2
νέφελοι καὶ " ὀμίχλαι. 4 κρίσιες
πεμπταῖαι, καὶ ἐκλαταί, καὶ ἑβδο-
μαῖαι, ἔτι ὃ μακρότεραι. 5 ὑπο-
τροφώδεες οἱ πυρετοί, ἐς πλα-
νώδεες. 6 καὶ ἀπόσιτοι, καὶ χολώ-
δεις. 7 " καὶ δυσεντερίαι ἀπόσι- 3
τοι, πυρώδεες. 8 μετὰ δὲ πλειάδ
δύσιας νότια ἰσχυρῶς λίαν. 9
αἱμορραγίαι, καὶ τριταιοφυέες,
10 " καὶ ἡμιταλώδεες.

10 " Ὁ ἐν τῷ σκυλέῳ ἡμορ- 16
ράγησε κοιλακοπής. Διαχώρησις ὀ-
λίγη. 11 κρίσις ἑβδομαίᾳ⊙ ῥί-
γει.

12 " Ὁ παῖς ὁ ἐν τῷ τὸ ἕκτ- 17
τον καπηλεῖον, ἡμορράγησε τε-
τραταῖᾳ⊙. 13 " πολλὰ αὐτίκα 1
ἐφλυήρει. 14 γαστὴρ ἀνίκητ⊙, ὑ-
ποχόνδριον ὀδυνῶδες σκληρόν. 15
ὦθες βάλανον ἐκλαίω ὑπῆλθεν
καὶ χλωρά. 16 ἑβδόμη πρωὶ
ῥιπίζεσθαι, πολὺ βοή. 17 " φλε- 2
βῶν σφυγμοὶ παρ' ὀμφαλόν. 18
" ἐν τοῖσιν ὀξυτάτοισι τῶν πυρετῶν 3
οἱ σφυγμοὶ πυκνότατοι καὶ μέγιστοι.

XI. " Οἷον τὸ ἐς δείλην πα- 4
ροξυνέσθαι, τοιοῦτον ἐν πάσῃ
τῇ νόσῳ. 2 " πρὸς τὰς ἀρχὰς δὲ 5
καὶ οἱ παροξυσμοὶ, καὶ τὸ περιαι-
τερον

dolores, ex hoc ' maxime fiunt. 115
7 Corroditur hic 8 maxime quintus, ex medio quidem nodum habebat unum, 9 duos autem anterius. Parvus primus, intrinsecus juxta duos corrodebatur. 10 Septimus, radicem unam crassam, acutam habebat.

x. Athenadæ puero masculo doluit à siniſtra parte infernus dens, à dextra supernus. 2 Hujus auris dextra suppurata est, dum non amplius doleret.

3 Post pleiada clemens ' cœlum, 120 nubilosum, & caligines: 4 judicationes quintanæ, & sextanæ ac septimanæ. Jam vero etiam diuturniores: 5 febres recidivantes, & quandoque erroneæ, 6 & cibum aversantes, & biliosæ: 7 & dysenteriæ cibum fastidientes, febriculosæ. 8 Circa pleiadum occasum, austrina fortiter erant: 9 sanguinis eruptiones & febres tertianæ naturam referentes, & lenes.

10 Qui in sutrina decumbebat, 16 sanguinem ' abunde biliosum è 125 naribus effudit. Secessus modicus: 11 judicatus est septima cum rigore.

12 Servus in extrema caupona, 17 quarta die sanguinem è naribus effudit: 13 multa statim nugabatur, alvus renitebatur. 14 Præcordium doloroſum, durum. 15 Ad subditam glandem sexta die, subierunt mala, cum pallore viridia. 16 Septima, mane 2 jactatio: clamor multus: 17 venarum pulsationes circa umbilicum. 18 In ' acutissimis fe- 130 bribus pulsus densissimi, & maximi.

XI. Quale est ad vesperam exacerbari, tale erat in omni morbo. 2 Cæterum ad principia, considerandæ sunt etiam exacerbatio-

προν σκεπλέον, καὶ τὸ ξυνεχὲς, καὶ τὸ ξυναιτὲς. 3 " Μετὰ πληϊάδων δύσιας, νόπα. 4 πέμπτη κεινόμβνα, ἀμβλιπόντα μίλω, λαμβάνει. 5 " τὰ δὲ φολικώδεα ἐπιφλυκταινέμβνα, οἷα τῷ Ἀκανθίω " Λαπύτω. 6 ἐπὶ δὲ πληϊάδων δύσιας, " ὑποψωρώδεα καὶ τρηχέα τὰ κνηζμώδεα, ὀπὶ ἐπιδακρύοντα· μᾶλλον μὲν τοὔτῳ τῷ ὥρλω. 7 ἀτὰρ καὶ τὰ λιχνώδεα ἐξαμβόμβνα. 8 " ταῦτα μὲν, οἷον τῇ Πυθοδώρε καὶ τῷ Καπηλίω, ξυὼ πυρέτω. 9 ἅμα δ' ἀρχομβνόω χεδὸν τῇ Πυθοδώρε ἰσχία ἀκρωτέα. 10 " Μετὰ πληϊάδων δύσιας, φελικώδεες, αἱμορραγικοὶ ἐκ ῥινῶν. 11 Ὁ μέν τις σκυτεὺς ἑπτὰ ἐδδόμη ἐδδομήκοντα. 12 μίλω ἀμβλιπόντων, μίλω ἐλάμβανεν. 13 ὠδῖνας τελάρτη ἐκρίθη. 14 " Ἄλλῳ τῷδε Λεωκύδεω ἐκρίθη ἑδδόμη, ἄλλῳ τελάρτη.

15 Μόσχῳ ξυνάτη λαῦρον ἐξ ἀριστερῆς, βραχὺ δὲ ἐκ δεξιῆς μυκτῆρος. 16 ' ἐπὶς τὰς δεκατέσσαρας ἐς κρίσιν. 17 ἢ ἔδει, ὀξέα μβνα παρωξύνεσθαι. 18 ἀμφιβόλιδες βρωμάτων ἐπτακαιδεκάτη ἐγίνοντο. 19 ἐπὶ δὲ τὸ ὦς ' ἐπὶ δεξιὰ σμικρὸν ἔσωθεν σκληρὸν, ἔξωθεν σμικρὸν χαῦνον ὀδυνῶδες, ὐδὲν ἐπεδίδου.

XII. " Ἐπεγένετο νυκτὸς " τοῖσι πάνυ χολώδεσιν, ἐκπύοις μάλιστα, ὅλου ἰκέλη ἡ κάθαρσις· 2 " οἷον ὁ τὴν σικύην προσκαλλόμενος, ἐπεὶ ἐς τὸ ἰσχίον ὠδύνη. 3 τότε ἐς σκέλος κάτω ἦλθε, καὶ ἐρρήγισεν.

4 " Ὁ ἀπὸ κεραμέος ἵππου καταπεσών· 5 ᾧ ὁ προσετέθη αὐτίκα σικύη· 6 ἐκαύθη ἔσω, καὶ ἑβδόμῃ ἐπαλιγκότησεν·

bationes, & an citius redeant, & continuitas, & anni tempus. 3 Post pleiadum occasum, austrina. 4 Quæ quinta die judicabantur, intermissa una repetebant. 5 At vero laxa, pustulosa erant, velut Acanthio Lapyto. 6 Circa pleiadum ' occasum, subscabra, & aspera erant pruriginosa, nullas lachrymas emittentia: & magis quidem hoc tempore. 7 Sed & impetiginosa turgentia. 8 Hæc erant in Pythodori uxore, & Capelio, cum febre: 9 sub cujus initium fere Pythodori uxori coxæ impotentes. 10 Post pleiadum occasum horrores: sanguinis è naribus eruptiones. 11 Sutor quidam septima judicatus est, 12 una intermissa, altera rediit. 13 ' Rursus quarta, judicatus est. 14 Alius ex his qui à Leocyde venerant, septima judicatus est: alius quarta.

15 Moschus nona. Largus sanguis ex sinistra, modicus è dextra nare. 16 Ad decimamquartam, ad judicationem, 17 si quatenus debebant ab initio exacerbarentur. 18 Delinquentes circa edulia decimaseptima fiebant. 19 Circa aurem in dextra parte tuberculum, parvum intus durum, foris parvum laxum, ' dolorosum, nihil remittens, decimanona.

XII. Noctu factum est. Valde biliosis suppuratis, purgatio sepiæ atramento maxime similis. 2 Qui cucurbitam affixit, quum in coxa esset dolor, 3 huic ad crus deorsum venit, & melius habuit.

4 Qui in Ceramico ab equo lapsus est, 5 cui non statim cucurbita affixa est: 6 ustus est intro, & vigesima die recruduit malum:

τησεν· 7 αἱμορῤῥαγικὰ, καὶ πυγώδεα, καὶ ἐσθιόμενα.

8 Ἡ Τενεδὶη τετάρτη ἀπέφθειρεν, ' ἐξ ἓφη, τριηκοσίον ἄρρεν. 9 χασὶς ὑγρὰ λεπτά. 10 ξυνεκαύθη γλῶσσα. 11 κρίσις τετάρτη.

12 Μετὰ πληϊάδων δύσιας, ἀπλιωώδεα. 13 " καὶ μέχρι πέμπτης ἔῤῥει. σκελίη. 14 ἑβδομαίω ἐόντι ἕρον, " οἷον ὀρόβων πλύμα, ὄμφιον αὐτὸ ἑωυτῷ, ἔπειτα καθαρόν. ὑποστροφή. 15 Διέλιπέ τε καὶ τῷ Μεγάρεω· πλίω αἷμα οὐκ ἐῤῥύη. 16 ἕρον οἷον τὸ Ἀρχιγόυεω, λόυκον, παχύ, ὄμφιον.

17 " Ἡλίκι χαμαιευνέων τροπέων, ἄστρον ὀ σμικρόν. 18 πέμπτη δ' ὕστερον, " καὶ ἕκτη σκιρτός.

19 " Ἡ δ' ἐν Περίνθῳ ἔμεινεν ἀσθμαλώδης ἡ Ἀντιγόυεω, ἡ οὐκ ἐυδιαίη ἐοῦσα, ἐρυθρὰ ἐπιφαινόμενα. 20 ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε χασὶς σμικρὴ, ἄλλοτε μεγάλη. 21 " αἰεὶ βήσσουσα, οἷον αὖ ἐτύγχανεν ὁδοιπορήσιος θᾶσσον. 22 μᾶλλον ἢ ὀγδοαῖος. 23 ἱδρύθη τεσσερεσκαιδεκάτη.

XIII. " Ἡ δ' Ἀπημάντου ἀδελφεὴ γυνὴ ἀπέφθειρεν ἑξήκοντα ἡμερῶν, ὡς ἔφη, ἑβδομαίη ἤλυ. 2 περὶ δ' ἐνάτην ἐθορυβήθη. 3 μετὰ δὲ κρίσιν τὰ δεξιὰ ἤλγει, " ὡς αὖ ἀπὸ ὑποστροφῆς. 4 αὐτὴ εἶχε ταχέως, καὶ ἀπέφθειρεν. 5 " Ἑτέρη μὲν λόυκης θυγατέρα ἔτεκεν· ' ἑτέρη μὲν ἐρυθροῖς, ὡς ἔδει. 6 φρικώδεες, ἀσώδεες, λιποψυχώδεες, ὑποστροφώδεες, χολώδεες, αἱμορῤῥαγικοὶ, ὑπαπλιώοι, ὀδυνώδεα τρόπον τὸν ἀριστερῶν οἱ πολλοῖσι.

7 " Τῇ Ἀπημάντου, ἣ ἔσπασε, τούτου τὸ ὀφθαλμὸν τὸ δεξιὸν· τὸ δὲ κενεῶνα, ἐπὶ τὰ ἕτερα.

8 " Ἡ

malum: 7 sanguinis eruptiones feculentæ, ' & erodentes. 150

8 Tenedia quarta die abortivit masculum triginta dierum: 9 alvus liquida, tenuia egessit, 10 lingua combusta fuit, 11 judicatio quarta die.

12 Post pleiadum occasum lienosa, 13 usque ad quintum diem, fluebant, judicata sunt. 14 Cuidam septima die, urina velut ervi lotura, similis ipsa sibiipsi, postea pura recidiva. 15 Intermisit etiam Megaris filio, verum sanguis non fluxit. 16 Urina ' vel- 155
ut Antigenis alba, crassa, similis.

17 Circa solstitium hybernum, sydus non parvum, 18 quinta & sexta, postea terræ motus.

19 Quæ in Perintho morabatur anhelosa, Antigenis uxor, quæ non sciebat an prægnans esset, menses comparentes rubri. 20 Venter alias atque alias parvus, alias magnus. 21 Tussiens semper, velut si celerius iter perfeciset. 22 Mensis erat octavus, 23 sedata est prius febricitans.

XIII. ' Apemanti fratris uxor, 160
septima die abortivit fœmellam, velut dixit, sexaginta dierum. 2 Circa nonam, turbata est: 3 post judicationem, dextras partes dolebat, velut à recidiva. 4 Hæc & concipiebat cito, & perdebat. 5 Alia quædam in albis mensibus filiam peperit. Alia in rubris, velut conveniebat. 6 Horridi, anxii, cibum aversantes, recidivantes, bilioſi, sanguine manantes, subsplenici, doloroso modo ' plurimi ex sinistris affecti. 165

7 Apemanti uxori hac parte oculus distortus est dexter, ad alteram vero partem lateris mollitudo.

8 Ari-

8 " Ἡ Ἀριστοφῶντος θυγάτηρ, τῇ τρίτῃ καὶ τῇ πέμπτῃ ἐπυρέτιωσε. 9 ἔκρηξε διέλελε τὸ κλεῖσον. 10 γαστὴρ μὲν τοι παρακόλουθος ἦν. 11 δυσεντέρησε. 12 ὑπὲρ τριήκοντα ἐπαύσατο. 13 " φλύκταιναι μὲν σὺν κόπῳ ἀκράτοις ἰσχυροῖς ἀφίκοντο εἰς ἑβδόμους ὑποπέλιοι 14 ῥίγος τῇ ὀπισθεν ἦ Ἡρωὶς παιδίσκη ἐγένετο. 15 αἱ δὲ λύχναι μεγάλαι, ἐπὶ αὐταῖς πάνυ χρηστὰ τὰ κατηρεφέα καὶ ὑπναλέα, καὶ μὴ ξυμπεπτωκότων καὶ χολῆς ἀπεχρώσης, 16 καὶ, ἢν ὑγρὴ ἡ σκληρή, ἐξυμπίπτοντες.

17 Ζωΐλου δὲ τέκτονος, " τρομώδεες σφυγμοί, ναῶδες. 18 ἔρεψις καὶ κοιλία μετρίως ἀκρόως. 19 ἤτεον ἔνδοσις ἐπιλέροφεν ἐς ἰθύ, μέχρις ὀμφαλοῦ, ξὺν ὀξέϊ. 20 ἀποσίου, δίψώδης.

XIV. " Ἡ τοῦ Τηκεμίου " Ἀγεραιόμου θυγάτηρ, ὠὰ γαστρὶ " ἀσήμως ἀξιαμβύη, 2 δὶ μηνὸς ἔμεσε τὸς φλεγμαλώδης, ὅτε ὃ χολώδης, ἔρρηξε. 3 χαλεπῶς ἔτεκε. 4 τελέως ἐκαθάρθη. 5 ἐμέσου ὁμοίως μέχρι τριακοστῆς. 6 ἔπειτα γαστὴρ ἐταράχθη, καὶ ὁ ἔμεσος ἐπαύσατο 7 λιενλερίη· γυναικεία οὐκ ἐγένετο. 8 " δύο ἐτέων χειμῶνος ἔσχεν αἱμορροΐδας.

9 Οἱ δύο ἀδελφοὶ, οἱ τοῦ Κέκροπος οἰκέται, 10 οἷσι τὰ μέλαινα πρὸ λεχοῦς διὰ ὑποστυγὸς, " καρυκώδεα, 11 ὠὰ καταπυρέων ἀφρωδέων " χολώδεα ἦσαν.

12 Ὃς τὸν ὄνον ὠὰ ξυνθήκης ἦρεν, ἐπυρέτιωνεν αὐτίκα. 13 τριταῖος ἡμορράγησεν. 14 τεταρτῇ καὶ πέμπτῃ, ἑβδόμῃ καὶ συνάπτοντι λίην ὑγρή· 15 ὠκρίβη.

16 " Ὁ

8 Aristophontis filia tertia & quinta, febricitavit, 9 sicca plerunque perseveravit. 10 Venter tamen huic turbatus, 11 ægre judicatio fiebat: 12 ultra triginta dies, cessavit. 13 Pustulæ ex lassitudinibus non valde fortibus, perveniunt ad septimam lividæ. 14 Rigor ancillæ retro ' Heroum orobortus est. 15 At vero albæ magnæ, neque ipsæ valde bonæ, gravi sopore pressorum, & somnolentorum, & non confidentium, & bile renitente: 16 & sive lubrica, sive dura fuerit alvus, non confidentes.

17 Zoili fabri pulsus tremuli tardi: 18 urina & alvi fecessus moderate decolor: 19 pectinis distentio utrinque in directum, usque ad umbilicum, cum febre acuta, 20 cibum aversans, sticulosus.

XIV. ' Filiæ ædilis apud Tecomæum, quum obscurum esset ipsi quod uterum gestaret, 2 secundi mensis initio erupit vomitus pituitosus, aliquando vero bilicosus: 3 difficulter peperit, 4 perfecte purgata est. 5 Vomitus similiter usque ad trigesimam diem perseveravit: 6 postea venter turbatus est, & vomitus cessavit. 7 Lienteria, menses non prodibant: 8 per duos annos hyeme habuit hæmorrhoidas.

9 Duo fratres, ' Cecropis familiares, 10 quibus nigra ab initio prodibant, subfeculenta, edulia ex sanguine confecta colore referentia, 11 ea ex spumosis bile abunde coloratis viridia erant.

12 Qui asinum ex pacto elevavit, statim febricitavit. 13 Tertia, & quarta, & quinta, & septima, & octava, sanguis erupit: 15 judicatus est: alvus lubrica.

16 Vir

15 " Ὁ δὲ μελάγχλων, ὑποχόνδριον δεξιὸν ἐντεταμμένον, σπλὴν μέγας· 16 καὶ κοιλίη ἐντεταμμένη, ὑπόσκληρος, πνευματώδης, ἄχρως. 17 τέτταρες γόνυ ἀριστερὸν [ἀπέστη.] 18 ὑποστροφή. 19 δὲ ὅλως ἐκρίθη.

15 Vir metallicus, præcordium dextrum intentum, splen magnus, 16 alvus intenta, subdura, spirituosus, decolor. 17 Huic ad genu sinistrum, 18 recidiva: 19 per totum judicatus est.

XV. " Ὁ Τημένεω εἶχέ τι πνεύματος, ὡς χλοώδης εἶναι ἕως ἐς χεῖρας.

XV. Temenæ filius habebat quid spiritus, ut viridantis palloris esset, ad dorsum: ad manus viridantis palloris.

2 " Ὁ τῆς λεχοῦς ἀνὴρ, ὁ Ἀβδηρὸς τὸ Σιτοδόκεω, ὁ ἰκλερώδης, 3 ἑβδόμῃ ὃν ἐσήλθον, 4 ὀγδόη ἀπώλετο, ὅτε ἐρέων, ὅτε μαινόμενος. 5 ὑποχόνδρια μεγάλα καὶ σκληρά, καὶ πνεῦμα πυκνόν. 6 ἔτος λοπὸν ἐμοῦ ὅλου ὑπὸ πόνου ἐνόπισε τὸ μέτωπον.

2 Maritus Lechus puerperæ apud Sitodochum arquato morbo infestatus, 3 ad quem septima die ingressus sum, 4 octava moriebatur, neque mingens, neque egerens. 5 Præcordia magna & dura, & spiritus densus. 6 Hic morieris ne frontem quidem sudore humectavit præ dolore.

7 Ἡ τέτταρες γυνὴ ἐξέβαλε θῆλυ ἔβδομον ἑβδόμῳ μηνί· ἐφάνη δὲ τεταρτη. 8 ταύτῃ μὲν οὐ δεχῆ ποδῶν ὀδυνη εἶχε. 9 λήξαντος δὲ τοῦ πυρετοῦ " πνεῦμα οὐκ ἐλύθη, 10 ἀλλ' ἐγκατελείφθη ἐς χεῖρας ὀδυνη καὶ βραχίονα. 11 ὑποστροφὴ μετὰ μηκίστου ἔλαβεν " οἷοις ἐπέσχεθε ἔργα πρὸ κρίσιος.

7 Uxor ejecit fœmellam septimestrem, septima die. Apparuit autem quarta die. 8 Hanc à principio quidem pedum dolor tenebat. 9 Desinente vero febre, spiritus non est solutus, 10 sed intus relictus: dolor ad manus & brachium. 11 Recidiva per longissimum tempus, corripuit eos quibus urinæ ante judicationem suppressæ fuerant.

XVI. " Ἡ τοῦ Τημένεω ἀδελφὴ ξυὼ μίγα ἐκρίθη. 2 τῷ χλοώδεϊ δὲ λήξαντι, ταχέως χεῖρας καὶ ὦμοι, τούτων δὲ λήξαντων, κεφαλή. 3 ὀφθαλμῶν τὰ ἄνω βλέφαρα ἐπῆρτο, καὶ ἐδακρυόρρει. 4 τὰ δὲ λοιπὰ οὐκ οἶδα. 5 ἐκρίθη πρῶτα ἑβδόμῃ ἡμέρῃ.

XVI. Quæ erat apud Temenen ipsius soror, cum rigore judicata est. 2 Quum autem viridans pallor cito desineret, manus & humeri doluerunt: horum autem cessante dolore, caput: 3 oculorum palpebræ supernæ elevatæ sunt, & lachrymæ profluebant: 4 reliqua non novi: 5 judicata est primum, septima die.

6 Ὁ δὲ Μενάνδρεω ἀμπελουργὸς ὡσαύτως, 7 πλὴν γαστὴρ καθαρχὰς λεπτὰ ἐδίδου, ἔπειτα ἔσχε. 8 " καὶ τὸ ἔρον ἐκρίθη. 9 οὐκ ἐρρίγωσεν ἑβδόμῃ ἡμέρῃ, ὅτι ἡ γαστὴρ προεταράχθη.

6 Menandri vinitor similiter, 7 verum alvus ab initio tenuia egerebat: postea suppressa est, 8 itemque urina judicata est, 9 non riguit, septima die: quoniam alvus antea turbata fuit.

10 " Ὁ Ποταμῶνος, τέτταρα καὶ-

10 Potamonis filio alvus non ege-

κοιλίη ἐ διὴ ἑβδομάω, [11] ὠδὲ κείσιῳ δύο ἡμέρας σὺν ἐρρίγωσε· Δι' τοῦτο, οὐδὲ τὸ οὖρον ἐσχέθη.

[12] Ὁ ὀδὼς τῷ Ἡγησιστρατίδι, ᾧ τὸ ἀποπύημα παρὰ ὀφθαλμὸν, [13] καὶ ἀπεπύησε παρὰ τὸ ἔγκαθεν. [14] καὶ αὖθις ἐξιὴ ὁ ὀφθαλμός. [15] καὶ κατ' ῥῖνας πύον ἦκε παχύ. [16] ὠδὲ τὸ ἄλλον σαρκία σμικρὰ προσγύλα ἀπῆλθε. [17] τούτῳ ὠδὲ τὸν τρίτον ἐδόκει ἀποπυήσειν. [18] ἐπὶ τὰ ἀπαγέπεσε· ἐξαίφνης σὺν ὠδύνῃσιν ἡ γνάθος καὶ ὀφθαλμοί.

XVII. Οἵσιν ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποστάσιες ἐν καύσοις, ἐξέρυθροι γνάθοι, καὶ αἱμορραγικοί. [2] ἀτὰρ καὶ οἷσι ὠδὲ τὰ ὦτά ἐστιν. [3] Ἴσως εἰς καὶ ἀποστάσιες ἐς ἄρθρα μᾶλλον· [4] ἐ μὲν σάφα οἶδα. [5] Τὰ ῥίγεα τρομώδεα, ὑποχονδρίου ἔνταξις, γυναικεία· ἐπιφάνη δεκάτη καὶ ἑβδόμη, κρίσις ἀμέλεως. [6] εἰ γε μὲν ἄτως ἐνέμενεν, κρίσις τρίτη, ἄλλη πεμπτη, ἄλλη ἑβδόμη.

[7] Τῷ Ἡγησιστράτῳ οἱ δύο ὀδόντες οἱ ἔγκαθεν, τὰ ὠδὲς ἀλλήλους ἐσέβρωθε. [8] ὁ ἔγκαθεν εἶχεν ἔνωθεν τοῦ ἕτερος δύο κονδύλους· ἕνα μὲν ἐς κοῖλα, ἕνα δὲ ἐπὶ θάτερον. [9] ἧ δὲ οἱ δύο, ταύτη ῥίζαι πλατεῖαι ἴκελοι ἐν δύο ξυνέπιπτεν. [10] ἐπὶ τὰ ἕτερα μία ἡμίσεα, ὠδὲς προσγύλη.

[11] Γυναικὶ ἡ ἀμορραγήσε τεταρτη καὶ ἕκτη, ἑβδόμῃ κρίθη, ἐξέρυθρος. [12] Γυναικὶ κεφαλαιρικῇ ἰσχυρῶς, ταύτῃ κρίθη ὠδὲ ἐικοστῷ. [13] ἐικοστὴ καυσώδης ὑποχόνδρια. [14] ἑβδόμη ἐ κάρβα ἀμορράγησε, ἀσχρήματα

egerebat septima die: [11] duobus diebus ante judicationem non riguit, quapropter neque urina supprimebatur.

[12] Dens Hegesistratio, cui suppurario juxta oculum, [13] suppuratus est juxta extremum, [14] & rursus sanatus est oculus, [15] & secundum nares pus descendit crassum. [16] Juxta gingivam carunculæ parvæ rotundæ abscesserunt. [17] Huic circa tertiam diem, suppuratio affutura putabatur, [18] postea avertebatur. Derepente vero intumuit maxilla & oculi.

XVII. Quibus abscessus ad oculos in febribus ardentibus, hi maxillas rubent, & sanguinem ex naribus fundunt. [2] Sed & quibus ad aures fiunt. [3] Fortassis autem & abscessus ad articulos magis, [4] non tamen clare novi. [5] Rigores tremulis, præcordii intentio. Menses apparuerunt decimaseptima, judicatio fiebat ita perpetuo. [6] Si tamen non sic intus permansissent, judicabantur tertia, quædam quinta, quædam septima.

[7] Hegesistratio postremi duo dentes parte inter se contigua corrodebantur, [8] postremus habebat supra gingivam duos nodos, unum juxta cavernam, alterum ex altera parte: [9] qua vero parte duo nodi erant, ibi radices latæ similes singulis paribus coincidebant, [10] ad alteram partem medietas una rotunda.

[11] Mulier cui sanguis è naribus erupit quarta & sexta: septima judicata est: rubicunda erat. [12] Mulieri ex capite fortiter gravatæ, judicatio facta est circa vigesimam: [13] vigesima, præcordia æstuosa. [14] Septima die, non valde sanguis è naribus

τὸ λεπτά. 15 ἐς ὀφθαλμὸν δεξιὸν περὶ ὀγδόην.

16 Ἀνδρὶ ταύτῃ, ὡλώ ἑβδόμῃ ἐκρίθη. 17 ὑπέπλην ἐς τὸ ἀριστερά. 18 ὀγδοηκοστῇ καὶ χρονιώτερα τούτου τὰ ὀφθαλμά. 19 ἴσως ὅτι ὕστερον τὰ κρίσιν, καὶ ὅτι πολλά.

XIIX. 11 Τιμόθεω ἀδελφὴ 28 πνευμαλώδης ὑποχόνδρια καὶ σύντασμα ἐφάνη ἀφ' ἡμέρης. 2 εἰ δὲ καὶ εἶχέ τι νήπιον, οὐκ οἶδα. 3 γαστὴρ τὰ πρῶτα ἐπῆκτο, καὶ ἐμελάδης πάντα. 4 ἔπειτα οὐκ ἔτι γαστὴρ ἀλλὰ πολλὰ γλιχρὰ χολή. 5 ὑποχόνδριον οὐκ ἐκώλυεν. 6 ἐνδεκάτῃ ἐς τὸ μέγα τὸ δεξιὸν φλεγμονὴ, καὶ ἀρρηξις, καὶ ἐπεχώρει ἀνωτέρω. 2 7 τούτοις ἡνιώμεθα, βελτίων ἐγένετο. 8 καὶ γὰρ καὶ φορὴ ἦσον καὶ πυρετός. 9 καὶ πνεῦ καὶ δύσπνοωτέρη, ὅτι ἄνω ἡμᾶς ἐμεῖν καλόν. 10 ἑξκαιδεκάτῃ ἰχνὸν ἐγένετο καὶ πνεῦμα πυκνὸν, καὶ πυρετὸς ὑπέστενεν. 11 αὐτὴ ἐπόρεξε περὶ τὸ ἀποστέρνον, ἔδοξεν [αὐτῇ] μετὰ τοῦ ἀποστάσιος ἀπώλετο. 12 Ὧν καὶ αὐτὴ ἐξέρυθρος τρόπος.

13 Ὁ παῖς ἀφ' ὧν τῆς γυναικὸς τῆς τοῦ Ἀπημάντου ἀδελφῆς, 14 ὑποχόνδρια μεγάλα καὶ σκληρὰ, πνευμαλώδης. 15 ἀφ' ἡμέρης γλιχρὰ χολὴ, ὑπάκοος. 16 κοπιώδης ἐξ ἔργων ἐκοπάζων ἐς πόδας. 17 καὶ κρίσις ἡ μὲν τῇσι κοπιώδεσιν ἐς ἄρθρα, καὶ οὐκ ἐς ὀφθαλμόν. 18 τὰ ὑποχόνδρια δὲ σύντασμα ἦν, 19 καὶ δὴ καὶ ἦν τι βηχίον ξηρὸν ἡσυχῇ. 20 τὰ ἐξαπυλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν, ὑποσφόδεα. 21 καὶ τὰ ὦν αὐτῇσι τῇσι νέοσι ἀποκρινόμενα, πλύα-

bus erupit. Seceſſus tenues, 15 ad oculum dextrum circa octavam.

16 Viro eadem, verum ſeptima judicatus eſt. 17 Sublienoſus è ſiniſtra parte. 18 Huic octogeſima die, & diuturniores oculi affectiones: 19 fortaſſis quoniam poſt judicationem, & quia multæ.

XIIX. Uxor Temenæ ſpirituoſa præcordia, & intenta. Menſes per tempus apparuerunt. 2 An vero etiam infantem aliquem habuerit, haud ſcio: 3 alvus primum ſuppreſſa, & tunc vomebat, 4 poſtea non amplius: alvus enim multa viſcoſa ac bilioſa egerebat: 5 præcordium non impediebat. 6 Undecima ad magnum dextræ digitum inflammatio, alvi egeſtio etiam penitus procedebat. 7 Quibus contingentibus, melius habebat. 8 Nam & in ſomnum delatio minor erat, & febris: 9 & quodammodo facilius ſpirabat, quoniam ſupra malum vomitum, vomuerat. 10 Decimaſexta ſenſim factus eſt ſpiritus denſus, & febris: mortua eſt. 11 Hæc febricitavit ante abſceſſum. Septima, poſt abſceſſum periit. 12 Erat & hæc rubicunda.

13 Filius mulieris ipſius Apemanti ſororis: 14 præcordia magna & ſplen, ſpiritus, 15 ſeceſſus amaræ bilis, aliquantulo ſtercore ammixto, 16 laſſus ex operibus. Vigeſima die, ad pedes, 17 & judicatio certe laſſis ad articulos, non ad oculum: 18 præcordia vero erant intenta, 19 & ſane erat etiam tuſſicula quædam modice ſicca. 20 Quæ relinquuntur poſt judicationem recidivam faciunt: 21 & in ipſis morbis quæ excernuntur, ſputum

πλύαλον ὡσπεπαγόμενον, ἡ γα-
στὴρ, ἀκρασίαι, καὶ τοῦτο.

XIX. "Απημάντῳ, ᾧ τὰ ἐν 6
τῇ ἑδρῃ ἀλγήμασι, [καὶ] ἐν τῷ
δεξιῷ κενεῶνι, " καὶ ὑπὸ τὸν ὀμ- 7
φαλὸν κάτωθεν ὀλίγον. 2 καὶ ἐπὶ
δεξιᾷ πρὸ ἀλγήματος πρότερα
ἐμέμιξε. ἔληξε τρίτῃ. 3 καὶ ὁ
τέκτων ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐπὶ τὰ αὐτὰ
ἔξιον. 4 καὶ ἕτερος πρότερα ἐμέμιξε.
5 λήγοντος δὲ, ἀμφότεραι
ὑποστάσεις εἶχον· καὶ τοῦτο τρίτῃ. 6
332 ἐπεχλιαίνετο δὲ τὰ πλείστα. Απη- 8
μάντου. 7 ὁ ἕτερος οὐκ ᾔσθετο,
εἰ μὴ " ἐπὶ τὰ δεξιτερά. 8 καὶ Νι- 9
κοστράτῳ προσεπήγετό τι τὰ ὑστέρα
ἐπὶ τῶν δεξιῶν, καθύτερον ἢ οἷσιν
ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι. 9 πρόμα-
κρα δὲ πρὸ τῶν κενεῶνος, μέχρι
πρὸς ὀμφαλὸν ἀμφοτέρωσιν.

10 " Ἡ γραῦς ἡ ἐν Σωσι- 30
λέῳ λευκοφλεγμαίνουσα. 11 κνῆμαι
πλησίον οἰδήμασι, λευκοῖσι,
" φλεγματώδεσι· καὶ πόδες, ὅσον 1
δέ. 12 ἰσχία δὲ καὶ ἐν τοῖσι κάτω
τῶν μηρῶν· 13 τοῖσι δὲ πολλοῖ-
σι δυσέξοδον τοῦτο· 14 " ἀτὰρ καὶ 2
ὀσφύι. 15 καὶ λεπτόγαστρος. 16
ὑποχόνδρια ὑπολάσιμα. 17
πνευματώδεες δὲ ὀλίγα. 18 ἰσχία
δὲ, πλησίον τῶν πλείστων, μέλε-
τη καὶ ἄλλη.

19 " Ἐγλαυκώθη ἡ ὄψις· 3
τούτῳ μὲν τὰ ὀμμάτων ἡσυχώτερα
δὴ πρὸς μικρὸν ἰσχύι. 20 " ἰσχία δὲ καὶ 4
σκέλεα, ὑστερικὰ ἰσχύι, δοκέοντα
ἀλγήματα εἶναι. 21 προθερμῇ
ὀδῶδες ἐξ ἀλήτου καὶ μύρου, ξυνέσχε
ταχέως ἀναδοθῆναι καὶ τελεσθῆναι.
22 χρόνος τῇ ἐς ὀφθαλμοὺς ἀπο-
στάσει, ἐνιαυσίη. 23 περιομφακώ-
θης, ᾧ ' καὶ τὰ ἐξανθήματα 5
ἐξηλάκησε πελίως. 24 " ἔστι δὲ
καὶ

præmaturum, alvus, vita intem-
perans, & similia.

XIX. Apemantus cui dolores
in sede, in dextrî lateris molli-
tudine, & juxta umbilicum pau-
lo inferius, [2] & è dextra parte
ante dolorem urinam cruentam 240
mingebat, desiit tertia die. [3]
Et faber in altera parte, ex ea-
dem in directum, [4] & hic quo-
que urinam cruentam ejiciebat.
[5] Quæ ubi cessasset, ambo sub-
sidentias in urinis habebant, &
hoc tertia die. [6] Apemantus au-
tem plurimum fovebatur. [7] Al-
ter vero non sentiebat, nisi in
dextra parte. [8] Et Nicostrato
accidit aliquid juxta ultimas par-
tes à dextris, inferius quam qui-
bus in sinistris: [9] longe vero 245
subter lateris mollitudinem, us-
que ad umbilicum utrisque.

[10] Anicula apud Sosileum al-
ba pituita referta. [11] Tibiæ du-
ris tumoribus, albis, laxis:
itemque pedes, verum minus.
[12] Erant autem & in partibus in-
fra femora, [13] etiamsi plerisque
difficilis huc exitus patet: [14] imo
& in lumbis: [15] & venter tenuis
erat, [16] præcordia submollia,
[17] spirituosa non valde. [18] Erat
autem desinentibus plurimis,
etiam alia cura.

[19] Ubi glauci facti erant ocu- 250
li. Atque oculorum quidem cu-
ra paulo moderatior erat. [20] Co-
xæ vero ac cruris affectiones
uterinæ erant, quum dolores
esse putarentur. [21] Appositò enim
ac subdititio medicamento odo-
rato, ex farina & unguento,
contigit ut brevi discuterentur
ac desinerent. [22] Tempus autem
abscessus ad oculum, annus. [23]
Circumcirca durus fuit, cui
etiam pustulæ non perfectè
contabuerunt. [24] Sunt au- 255
tem

καὶ τῶν ἀπὸ συρμάτων τοιούτων.

XX. "Ἐν τῇ Ἱπποκόχου κώμῃ πῶς, ᾧ ἐν τοῖσιν ὑποχονδριακοῖσί τι φλεγμαῖνον ἐφ' ἑκάτερα ἰδὲ ἀμφότερα ἰδὲ πωὶ σκληρόν τε καὶ κάτωθεν ἔχον ὑπόλαμψιν" ἐμφερὴ τῇ τῶν χαλκέων, τῇ ὑδρωπιώδει· ἡ λεπτὴ ἐλθοῦσα μέρος τι" ἐλάπαξεν. "ἰδὲ ἀκὶ καὶ αὐτὸ τοῦτο πρὸς τὸ δεξιὸν ὁμαλόν τι ὑπερεξηρμένον τῶν ὑπό τι φλεφέρων ἐχόντων. τοῦτο ὁ ὀμφαλὸς οὐ γονῆς ἐμελάνθη, καὶ ἕλκος βαθὺ ἐγένετο. καὶ ὁ ὀμφαλὸς ὑ μάλα ὀλὴ ἐγεγόνει. καὶ τὸ αἰδοῖον ἀκρόψιλον ἐγεγόνει. ὁ τοιοῦτον αὐτίκα ἐὸν, ὀδὲ ξυγγυνικὸν, ἐπεί τε μᾶλλον ἐγίνετο. ὅτου ἀνήμᾳ τὰ πλεῖστα, πυρετὸς ἀποστᾶσα ὑγιάνθη. ἰδὲ ἐβδόμῃ ἀπὸ τῆς κατακλίσιος. ἐπόθεν γὰρ [καὶ] "πεπέκαμενον, ὕδωρ πολὺ πίνων, καὶ ἴσως ἄλλως" ὑποκαλεφρόνει· ἐρριπτάζετο καί τι ἐσιτεῖτο. λήγοντος δὲ σπασμοῦ, ἔλαθεν ἀποθέις. ἰδὲ τότε ἔρηκεν ἀφρόου, καὶ φῦσαι ὀδηλθον σὺν βρόμῳ, καὶ τὰ ἄνω σὺν ἐλάπαξεν ὀδέν. ἀπεγνωσμένου τε ὑ θνήσκοντος, κεῖνά τε ἐλαπάχθη ἰσχυρῶς, καὶ πᾶλλα διεφοινίχθη, ὡς μάστιξι, πᾶν τὸ σῶμα, πολλῷ τότε, ἢ μάλιστα τὸ ἔξαρμα λεῖον. καὶ θερμὸς ἐπὶ συχνὸν λεῖος. ὁ δ' ἐν Ἀβδήροισιν" ἐρράγη κάτω. ὁ δ' ἔμπροσθεν ἀνώδυνος ἀπυέτου. τὸ δὲ ἔπαρμα ψαυόμενον ἕκελον ἐμπύου λεῖον.

XXI. Ἀθηναΐδος οἰκέτη δὲ ἐστιν ἅτε τὰ ἀχθεῖα ἡμορράγησε τοῖσιν ἐπὶ-

tem & à disquammatis talia.

XX. Servus in Hippolochi villa, cui in præcordiis utrinque quid collectum erat durum, & fulgorem aliquantulum habens inferne, qualis erat in fabri ferrarii uxore hydropica: cui tenuia recrementa progressa partem aliquam evacuaverunt. Erat autem & hoc ipsum ad dextrum, planum quiddam, supra ea quæ circumferentiam habent elevatum. Huic umbilicus ex nativitate denigratus erat, & ulcus profundum fiebat, & umbilicus non valde cicatricem contrahebat: & pudendum summa parte denudatum erat, quum non statim tale fuisset, neque connatum, & adhuc magis fiebat. Hic plurimum vomebat: febris, cibi fastidium: sanatus est. Verum circa septimam à decubitu diem (nam & antea ægrotarat) aquam multam bibens, & fortassis aliter contemnens, jactabatur & aliquantulum convellebatur. Desinente autem convulsione, circa animadversionem extinctus est. Ante hoc vero urinam acervatam minxit, & flatus cum crepitu prodierunt, & supernæ partes minime sunt evacuatæ. Quum autem mortuus esset, statim etiam & illæ fortiter emollitæ sunt, & reliquæ rubefactæ sunt, velut à flagris per totum corpus, excepta ea parte ubi tumor ille maxime elevatus erat, & multum quoque calidus erat. Cuidam vero in Abderis deorsum erupit. Cuidam autem anteriore parte intumescebat sine febre. Tumor ad contactum suppurato similis erat.

XXI. Famulæ anhelosæ, quum vasa menstruum sanguinem fun-

ἐπιμιλωίοισιν· [2] ἐγλύεθ᾽ ὑ ἄθμα-
πα. [3] σκῆνα ἐπαύσαθ᾽, πυρεθὸς
ἐγλύεθ. [4] μακρὸς σνεπύησεν· ἀρι-
ρὸς ὕπερθεν· [5] κὴ ἀπ᾽ ἀρχῆς κὴ ἐς.
[6] " Τῇ ' Ὀλυμπιοδώρᾳ παιδίσκη αἷμα σὺ Ϝ δεξιῇ, κὴ ἐκρίθη ὡς ἐκῃσιμή· οἷα καὶ τῆσι πυρετιαίνθσι. [7] κὴ διεχωρήσιες, οἷα κὴ Ϝ ἤρεϙ ἐπεδήμησαν, κὴ οἷα Ἱππώνακτϙ.

[8] Καὶ " Ὑλη οἰκέτις ἡ ' Ἀριστίδε ὀγδόη σὺ τῇ τῶν φαρμάκων καθάρσῃ " κάτω σημεῖα, οἷα δύφορος φέρεται, [9] καὶ μὴ παρὰ λόγον γιγνται, κὴ μήτε ἔπαφρα, μήτε ὕφαιμα, ἀλλ᾽ οἷα ὠά ἐστιν· [10] οἵη Ἡρακλείδεω ἐκαθήρθη πολλὰ, κὴ ῥηϊδίως ἔφερεν.

[11] Ἡ σὺ τῇ Βυλαγόρεω κώμῃ ἀποκαθαιρθεῖσα ἤρξαθ᾽ πυρετιαίνειν ' ἐπὶ σπλῆνι. [12] " ἔχουσι ὑ ϵ δεξιὸν ὑπόπυον, μελέωρον μὲν, σὺ ἐπιμένον δέ. [13] ὅτι [ὑ] ϵ ἐξέρυθροι γίνονθ᾽· μᾶλλόν τι ἐξέρυθρ ϵ ἦσαν. [14] κοιλίλιον σὺ ἀρχῇ τε θαλασσῶδες. [15] παρεστεδόκεον ἐς ὀφθαλμὸν κίνησιν. [16] ταύτῃ ἑβδόμῃ ἀλμώδες σὺ τῷ ὀφθαλμῶν ἦλθε δάκρυον, κὴ κῦρίνα κὴ κῦ φάρυγξ κὴ ὦς ἀριστερόν. [17] πεντεκαιδεκάτῃ ἴδρωσε ξυὼ ῥίγ. [18] ὀκ ἐκρίνεθ᾽ " ὡς Ϝ ῥίγε ϵ. [19] ἐχλωρίασε κάρθα. [20] " κὴ ὡσπερ ὠδίτασις κὴ ξύμπλωσις. [21] τὸ ὦς καὶ ' ἴξιν Ϝ σπλῆνος κὴ Ϝ πολυρρῶ ἦλγε. [22] τῆσι παιδίοισι γαστέρες παρεγχώδεες κὴ βῆχες ξηραί. [23] ἐς ὠμὸν ἔσιν ὅτε " ἀπεπύη σὺ τῆσι βήξεσι τῆσιν ὑστέρησιν.

XXII. Ὁ κναφεὺς τράχηλον, κεφαλήν. [2] ἑβδόμη χεὶρ νωθρή. [3] σὺ τῇ σύνατα σκέλ ϵ ναρκώδης, βὴξ ἐπαύσαθ᾽.

derent, [3] anhelationes illæ ceſſabant: febris fiebat: [4] mamma ſiniſtra ſuperne ſuppurata eſt: [5] & ab ' initio etiam auris. 275

[6] Olympiodori famulæ ſanguis ex ſiniſtra nare: & judicata eſt ad vigeſimam, quemadmodum etiam febricitantibus: [7] & receſſus quales etiam æſtate populariter graſſati ſunt, & quales Hipponactis.

[8] Hyle famula Ariſtidis, octava die, in pharmacorum purgatione, inferne ſigna habuit, qualia facile ferunt: [9] & ſi non præter rationem debilitantur, & neque ſpumoſa, neque ' ſubſan- 280
guinolenta, ſed qualia ſunt ova, [10] velut Heraclidæ uxor purgata eſt multum, & facile tulit.

[11] Quæ in Bulagoræ villa depurgata erat, cœpit febricitare ex ſplene. [12] (Qui vero dextrum præcordium habent, non quidem ſublime, verum intentum, [13] hi etiam magis rubicundi fiunt.) rubicunda quum eſſet: [14] alvum in principio turbatam habuit: [15] expectabam ad oculum decubitum. [16] Huic ſeptima ' die, ſalſuginoſa lachryma mor- 285
dax ex oculis prodiit, & ſecundum naſum, & fauces, & aurem ſiniſtram. [17] Decimaquinta, ſudavit cum rigore, [18] non judicabatur ante rigorem, [19] pallida facta eſt valde, [20] & faciei circumtenſio ac contractio. [21] Aurem è directo ſplenis ac lateris dolebat. [22] Pueris ventres turbati, & tuſſes ficcæ: [23] quandoque ad humerum ſuppuratio fiebat in tuſſibus, poſterioribus diebus.

XXII. ' Fullo collum, caput, 290
[2] ſeptima manus torpida. [3] Nona, crus torpidum, tuſſis ceſſavit.

4 Cui

4 " Ἡ τὸ γνάθον ἐρυθεῖσα ὑπὸ πέμπτῳ μηνὶ ἐν γαστρὶ ἕλκυσε ἐς τὰ δεξιτερά.

5 Ἐν Κρανῶνι Λυκίνῳ γραμματικῷ ἐκ πυρετοῦ χολώδεος ἐπὶ σπληνὸς καρηβαρίη, " ἐπέρχεται ἀσθμῶδες. 6 ἐν χείλεσιν ἀμφοτέροισιν ἕλκεα, ἔνδοθεν τροχύλα, σμικρά. 7 ἔπειτά τι καὶ αἷμα ἐκ τῶν καθ' ἕξιν σμικρὸν ἐρρύη.

8 " Τῇ οἰκέτιδι, ἣν νεόνητον ἐθεασάμην καλεῖσθαι, ἥπατος σκλήρωμα ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἐνῆν μέγα, 9 ἀλγέουσα ὀδυνώδεα, καὶ γαστὴρ μεγάλη καὶ περιπεπταμένη. 10 ἐχ ἰκέλη ὑδατώδεϊ, καὶ πάλαι " λιπαρή· 11 καὶ ἀπύρετος, ἄχρως δέ. 12 γυναικεῖα ἐπὶ ἐτέων ὀκτὼ ἐληλύθει. 13 ἐγένετο δυσεντερικώδης, καὶ ἀτενεσμώδης. 14 καὶ ὑπὸ τοῦτα ὀδυνώδεα τὰ ἐν τῷ δεξιῷ λαγόνι, 15 καὶ πυρετοὶ γλίχροι. 16 καὶ ἀφῆκε ἐπὶ ἡμέρεων, καὶ ἡσυχίη ἐπῆλθε, " ἠλεκτρώδης, ὑπόγλισχρος, ὑπέρπολλος. 17 ἐς ἡμέρας τινὰς ὑγιής. 18 ἡ γυναικεῖα μὴ ταῦτα ἐγένετο. 19 ἡ καὶ τὸ γαστέρα λαγαρόν. 20 ἡ χρῶμα εὔχροον καὶ παχὺ ἐν αὐτῇ.

XXIII. " Ἡ Μίνωος ἡ ἐκ τομῆς πιεσσόντων ἐσφακελίσθη, καὶ ἐς ὠλοὸν μηνὸς, ἐπεσήμηνε βραχέως, ὅσον τε ἐλαῖον, καὶ ἄλλο τι ἐς ἔνδον. 2 τὰ ἐντεθέντα ἐς τὸν ῥῖνα, ἢν πυρετὸς ὀδυνέῃ, ἐὰν μὲν λυθῇ ἡ ὀδύνη, παχέα κατὰ τὸν μυκτῆρα ῥεῖ· 3 ἢν δὲ μήτε ὀδυνέῃ, μήτε ὁ πυρετὸς, λεπτὰ καὶ ἴσως πυρώδεα. 4 οἷον, τὸ μὲν λεπτὸν, Ἡγησίππου ἐς νύκτα ἀφεστ-

4 Cui maxilla distracta fuit, 6 in quinto mense in ventre distracta erat ad sinistram partem.

5 In Cranone Lycino Grammatico, ex febre biliosa ex splene, capitis gravitas: stridebat secundum pulmonem, 6 in labiis utrisque ulcera, intus rotunda, parva: 7 postea etiam sanguinis quid ex nare è directo manavit.

8 Famulæ, quam recens emptam vidi, cui duricies in dextris erat magna, 9 non valde dolorosa, & venter magnus ac circumtensus: 10 non similis hydropicæ, & alias pinguis ac mollis, 11 & non valde difficulter spirans, verum decolor. 12 Menses septem annis non prodierant, 13 facta est dysenteria, & non tenesmo tentata. 14 Et sub hæc duricies in dextra dolorosa erat: 15 & febres tenues: 16 & non ultra septem dies, etiam alvus turbata est, fecessus electrum referens, subviscosus, multus ad aliquot dies. 17 Sanata est, 18 & menses postea prodierunt: 19 & partes secundum ventrem molles fiebant, 20 & corpus boni coloris ac crassum ipsi erat.

XXIII. Minois uxor ex sectione, pressa ab eam administrantibus durius, in marcorem ac corruptionem incidit, malo ad pulmone deveniente, brevi significationem de se dedit quotquot diebus supererat: erat & aliud quiddam intrinsecus. 2 Quæ induntur in nares si febricitarint, siquidem solutus fuerit dolor, crassa per nares effluunt. 3 Si vero neque dolor, neque febris, tenuia: & fortassis fervida. 4 Veluti tenue quidem Hegesippo, quum ad noctem

περιθεμένου. [5] τὸ δὲ παχὺ, τῷ
ἐν τῷ Κορίνθῳ εὐνοχοειδεῖ, τῷ
Κελσυρέος, ἦν. [6] Οἱ πέπειροι αἱ 2
ἐπὶ τῇσι νέσοισιν ἀποστάσιες, εἰ
κρίνουσι, σημεῖον, ἢν πυρώδεα
ἐόντα μὴ πυρεταίνωσι, καὶ δύσ-
φορα ἐόντα εὐφόρως φέρωσιν. [7]
οἷον τὰ ἐν τῇ ἕδρῃ Χάρωνι, [8]
τῷ δὲ Λεαμβίῳ, ἑλκώδεος
ἐόντος δοκέοντι εἶναι, ἐν δυ-
5 σεντερίῃ [1] φαρμακευθέντι ὠμῷ 3
καὶ ἕδρῃ [2] ἀφηλκωμένῃ ἀπυρέτῳ ἐν
ἀριστερῷ.

[9] Ὁ ἀπὸ τῶν φυσέων μέτεω-
ρίζόμενος πόνῳ καὶ ὑπήλ-
γει ἐν [3] κενεῶνι. [10] τῷτω γά- 4
λα πολὺ καὶ ἀκρητέστερον πόνῳ
καὶ ἐπιφορημένῳ αὐτίκα [4] ναυ- 5
σίη καὶ θέρμη ἐγίνετο. [11] ἔπειτα
ἀπέχοντι, καὶ ἄνευ σιτίων ἐκαροπέ-
πων κεκαυμένων ἀποφαγόντι, ξυνέ-
στη ἡ γαστὴρ, καὶ πυῶδές τι ἐπι-
διῆλθε. [12] ἕδρης δὲ ἐπιφλεγμη-
νάσης, ἀπύρετος καὶ ἀνώδυνος
ἦν. [13] ἱκανῶς [δὲ] τοῦτο λέγω.

XXIV. [1] Ὁ ἐν τοῖσι λιθίνοισι
πεπαυλοισι πρέσβυς, ὀσφὺν ἤλ-
γησε, καὶ σκέλεα ἄμφω, [2] καὶ
ἑκάτερον κατελάμβανεν ἐπὶ μηρὸν, καὶ
ποτὲ κνήμας, καὶ ποτὲ γόνατα. [3]
ἧς χρονιζούσης μάλιστα, πολλὴ
παλινδρομὴ ἐγίνετο. [4] οἴδημα
ἐν ποσὶν, ὀσφύι, κνήμῃ. [5] βρα-
χεῖς βουβῶνες. [6] γαστὴρ σκληρὴ,
καὶ ἔνδυσις ἤτεε, ἡ πᾶσα καὶ ὀδυ-
νώδης. [7] τὰ πολλὰ δύρεσθαι ἔχων καὶ
κύειν σκληρὸν καὶ ὀδυνώδεα. [8]
[1] καὶ βλασήματα. καὶ θέρμη. [9] 1
[1] ὅτι τοῖσιν ὄμμασι, τοῖσιν ὦσι, 2
τῇσι ῥισὶ, τῇ χειρὶ αἱ κρίσιες, καὶ
τἆλλα οἵτινα γινώσκομεν. [10] ὁ ἀθε-
νέων ἢ ἰδρῶν, ἢ ἅπτων, [2] ἢ ὀ-
σφρανθείς, ἢ γευσάμενος, τὰ δ'
ἄλλα

quid indidisset. [5] Crassum vero
illi in Corintho eunucho simili,
Celeuris filio erat. [6] Maturi in
morbis absessus an judicent,
[1] signum est, si dum fervida sunt 310
mala, non febricitarint: & dum
molesta sunt, facile portarint. [7]
Velut quæ in sede acciderunt
Charoni. [8] Leambio vero quum
intestinum ulcerosum esse puta-
retur, in dysenteria pharmacis
curato, humerus & sedes ulce-
rata sunt in sinistra parte, citra
febrem.

[9] Cui à flatibus laterum mol-
litudo elevabatur, & aliquantu-
lum dolebat, [10] huic, quum lac
uberius & meracius [3] bibisset, 315
& insuper dormiisset, statim
nausea & calor accedebat: [11] de-
inde ignem incendenti, & pro
cibis farinam crassiorem in cra-
ticula coctam comedenti, alvus
substitit: & purulentum tamen
quiddam egessit. [12] Quum au-
tem sedes esset inflammata, sine
febre & sine dolore [13] sufficien-
ter erat, hoc assero.

XXIV. Senex in lapideis ve- 35
stibulis, lumbos doluit, &
ambo crura, [2] & utrique dolores
descendebant ad femora, [1] & 320
quandoque tibias, & aliquando
ad genua: [3] & quum diutissime
durarent, recursiones multæ
fiebant: [4] tumor in pedibus,
lumbis, tibia: [5] breves ingui-
num tumores, [6] venter durus,
& totus pecten intensus ac dolo-
rosus. [7] Plerunque compertus
est etiam vesicam duram habere
ac dolorosam: [8] & papularum
eruptiones, & calores [9] oculis,
auribus, naribus, manu. Judi-
cationes, & alia per quæ cogno-
scimus [10] de ipso ægro, [2] an su- 325
der, aut tangat, aut aliquid olfe-
cerit, aut gustaverit, itemque

alia

ἄλλα γνύς. [11] τρίχες, χροιὴ, δέρμα, φλέβες, νεῦρα, μύες, σπέρκες, ὀστέα, μυελὸς· ἐγκέφαλος. [12] κὴ τὰ ἀπὸ τοῦ αἵματος, σπλάγχνα, κοιλίη, χολὴ, οἱ ἄλλοι χυμοὶ, ἄρθρα. [13] κὴ μὴν ταῦτα ἠλγήκει παρ' 3
ὀλίγον. [14] " τοῦτον ξύσρεμμα. [15] ἀδένος ἐκ ἐπιψαύοντες. [16] ὀστέον ἐκ ἀπεπυῆν, κὴ τοῦτο ἐμωλύνθη, κὴ τότε ὀλίγης ἐπυρέτωσε. [17] σφυγμοὶ, τρόμοι, σπασμοὶ, λύγγες, " ἀμφί- 4
πονον, ἄφοδοι, οἷσι γινώσκομεν. 5
[18] " τοῖσιν ἐμπύοισι τὰ ὄμματα κὴ
20 ὑπορρηγνύμενα μεγάλα ἕλκεα γί-
νεται, κὴ παρανόμως βαθέα. [19] ἀμφοτέρως αἱ ὄψις ἐλκέθη.

[20] " Ὁ δὲ Ἀμφιλόχου κώ- 30
μης Ἀρισταίης τετάρτη παρέκρουσε· [21] κοιλίη ὑπόχλωρος διῆ· [22]
κὴ " ὕπνοι ὑγιέες. [23] λευκόχρως. 1

XXV. Ἀρχόμενοι οἷον ὑποτρομώδης κὴ δακτύλοι κὴ χείλεα. 2
Μαλερόμενοι, κὴ παῖδα, κὴ " παχυγλωσσότεροι προπετέως. [3] ἔρυθος ἐπὶ προσώπου μάλιστα τοῖσιν ἰδίοις. 4 ὅτι ἐμεῖν, ἢ ἐμέτου χρῆσιν ἐμέσαντες " ὤδεον. 3

5 " Ὁ δὲ κατὰ Μηδοσάδεω, 37
ὦ λεπτὸς, ἄγρυπνος, ὑδαλώδεα,
25 πολλὰ διεχώρει, ὑπογόνδριον [δὲ]
ὑπανεῖτο κὴ κυρτὸν, κωματώδης ἐγένετο. [6] περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην πρὸς κρίσιν μάλιστα ἐόντι μίγης ἄτρομον, Μάλυσις, πάρεσις, ξύμπλωσις, " τὰ τῶν ἀ- 2
πονίων. 7 κωματώδης " πρὸς- 3
φερόμενος ἐξ ὕπνου ἐξεμάνη. [8] κρίθη περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην. [9] ἐδὲν τῶν κεκινδύνων ἐναντίον.

[10] Ὁμοίως ὁ ἕτερος ἐν χερσὶν ὑπόγλισχρα διαχωρήματα, ἐξ οἵων τὸ παχὺ κείσεται ἄχρυον. [11] μετὰ ταῦ-

alia cognoscuntur. [11] Pili, color, cutis, venæ, nervi, musculi, carnes, ossa, medulla, cerebrum, [12] & à sanguine viscera, venter, bilis, alii humores, articuli: [13] & postea an doluerit juxta aurem, [14] juxta ipsum collectum tuberculum, [15] glandulam non attingens, [16] os non suppurans, & hoc disparuit, & tunc statim febricitavit. [17] Pulsus, tremores, convulsiones, singultus, circumspiratio, sece- 330
ssus, per quæ cognoscimus. [18] Suppuratis oculis, & dum erumpunt, ulcera magna fiunt, & dum secantur, profunda: [19] & utroque modo oculi ulcerantur.

[20] Aristeas ex pago Amphilochi quarta die, mente motus est: [21] alvus subviridia egerebat, [22] & somni salubres, albicantis coloris.

XXV. Quibusdam ab initio subtremuli digiti, & labia [2] ubi loquerentur, itidemque aliæ partes: & proterve lingua citiore ac volubiliore præditi: [3] 335
his rubor in facie maxime erat. [4] Hi ebriosi erant, aut vomitu commode usi intumescebant. 3

[5] Qui juxta Medosadæ ædes habitabat, cui tenuia, non biliosa, aquosa, multa, per secessum prodibant: præcordium cedens & gibbosum: soporosus fiebat. [6] Circa decimamquartam, ad judicationem maxime progresso, rigor sine tremore, dissolutio, resolutio, contractio, 2
fecessus & egestiones: [7] soporosus, mente motus, ex somno 3 340
non insaniit, [8] judicatus est circa decimamquartam, [9] nihil è judicantibus contrarium.

[10] Alius, similiter in principiis secessus subviscosi, ex quibus quod crassum est judicatorium est, insomnis, [11] postea

πα ὑπόγλισχρα, ὑπόχολα, πέπο-
30 να, " χολώδεα, μὴ ' λεπτά. 12 4
ἐκπίῃ ἢ ἄρξηται ξυνίστασθαι, παχεῖαι αἱ κρίσιες. 13 ὑποχόνδριον συντεταμμένον ἐφάνη " φλεβοδινώδεα 5
πρόπον ἀεὶ ἔκλυε. 14 ἐπὶ πᾶσι κοιμήθη ἑβδόμῃ. 15 κριθῇ ἀεὶ ἐνάτῳ. 16 λιθοκόκκοι, ἢ πυῤῥοί, ἀμφότεροι. 17 Διαχωρημάτων ὠδαλωδέων ἐς ὑγρὸν πεπεμμένων, λεῖον ἄνωθεν λεπτὸν, κάτω [δὲ] ἕλκεα ἰσχνὰ ὠδὰ κάτωθεν γίνεται, ὑπόστασιν ἔχον.

XXVI. Οἷσι κῆ πὰ δεξιὰ ὑπολάπαρα ἔνεισις, φρενιτικοί· 2 ἢν μὴ λύσῃ λήθυλα ἢ πυρετός. 3
οἷσι δ' ὑπὸ λαπαρότητα κοιλίης
35 ἐν αὐτῷ ' τέτῳ " οἷον ὀφειλαμ- 6
βανόμενον ἢ σκληρὸν ὀδυνῶδες γίνεται, καὶ πάνυ κακόηθες, οὐκ ἐξέλθῃ ἄμοχθον). 4 ἴσως δὲ καὶ τοιούτων ἐκπυόσιος). 5 ἐν δὲ τοῖσι δεξιοῖσιν αἱ ἐπάρσιες, ὅσαι μὲν ἐπὶ πολὺ " μαλακαὶ πέλονται, μᾶλλον ἢν 7
τι ὑποβορβορύζῃ, ἢ πάνυ κακοήθεες· 6 οἷον τοῖσι ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἀπ' ' Αμφιλόχου, καὶ τῷ κῆ Μηδοσάδεω. 7 ἔτοι καμαλώδεες, καὶ " ἐν 8
τοῖσιν ὕπνοισι καθαφερόμενοι.

XXVII. " Αἱ καθέσιες 3
οἷαι καὶ ἐν ἧσι μᾶλλον καὶ ἧσσον γίνονται ' ὧραι [καὶ] χώρη-
40 σι. 2 τὰς ἀκμὰς ὅτε τῶν νόσων, καὶ ὡς κρίσιν, καὶ τὸ καθημερὸν, καὶ τὸ περιαίτερον, καὶ [τὸ] ὀψιαίτερον τρίτα, τεταρτα ἀεὶ ὁδῷ. 3 καὶ ἀεὶ ὁδῶν ἐν ἧσι τὰ κρίνοντα, " οἰδεώδεα, 2
ἐμπυώματα, καὶ μή. 4 αἱ ἀποστάσιες, ἧσιν ὑποστροφαί. 5 φλέβες κροτάφων, καὶ ξυμπτώσιες. 6 καὶ χροιῶν μεταβολαὶ, ἀεὶ τὰ κρίσιων, " ἢ οἷσι μὴ κρίνε- 3
ται

subviscosi, subbilioſi, maturi, 4
bilioſi, non tenues: 12 qui ubi compacta fieri cœpiſſent, judicationes celeres. 13 Præcordium intentum apparuit inflammati, ' aut venarum intentarum modo, circa ſextam. 14 Poſtea dormivit ſeptima, 15 judicatus eſt circa nonam, 16 albicantis coloris ambo, non fulvi. 17 Quum ſeceſſus aquoſi ſub dio expoſiti eſſent, ſuperne leves, tenues, iſatidi valde ſimiles fuerunt: inferne vero ſubſidentiam habebant.

XXVI. Quibus in dextris diſtentio ſubmollis, phrenitici ſunt: 2 ſi non ſolvatur febre deſinente. 3 Quibus autem à mollitudine ' ventris in hac 330
ipſa febre, quiddam collectum aut durum doloroſum fit, & valde malignum diffundi non poteſt, ex talibus fortaſſis ſuppurantur. 5 In dextris tumores elevati, 4 ſiquidem ſi quis plurimum ac maxime premat, ſubmurmurarint, non valde maligni putandi ſunt. 6 Velut in dextris illi qui ex Amphilochi pago erat, & ei qui 7
juxta Medoſadæ ædes habitabat. 8
7 Hi ſoporoſi erant, & in ' ſomnis mente moti. 335

XXVII. Conſtitutiones quales in quibus temporibus ac regionibus magis & quibus in minus fiunt. 2 Vigores morborum, & ad cationem, & quotidie: & an ſudicitius fiant aut ſerius, tertia, quarta, circuitu: 3 & in quibus circuitibus judicantia, tumentia, cruenta, & non. 4 Quibus abſceſſibus recidivæ, fiant, 5 venæ temporum, & contractiones, 6 & colorum mutationes ante 3
judicationes, 8 ' ex rubro ad 360
viri-

τιν. 7 καὶ οἱ ἀλυζμοὶ φθεῖρ κρίσιας. 8 χροιῶν μεταβολαὶ ἐπὶ ξ ἐρυθρὸν ἐς χλωρὸν, λευκὸν μὴ κρίνει. 9 καὶ αἱ δέρματος φλεγμασίαι ἄνευ κρίσεως. 10 καὶ ἐξάμπλωσις ὄμματος. 11 ξ σώματος σκληρότης ξηρή. 12 οἱ μὲν ἑκόντες δακρύουσιν, ἢ ἀκοντὶ οἷσι δὲ ἀκούσιον ῥεῖ, ἀκοντί. 13 οἷσι δ' ἐπὶ τοῖς ὀδοῦσι τὰ σιαλώματα γίνεται, [ἀκοντί.] 14 ἀκοὴν [ἢ καὶ] ἐπισκότησιν.

15 Ὃς ἐν τῇ κνήμῃ ἕλκος εἶχε, καὶ τὰ φλέγματα ἐξηράνθη, τότε ἐξανῆκε φλεγμονὴ ἐξαιρόμενα, ἐρυθρὰ, μεγάλα. 16 τοῦτο ἀνδρὶ τὰ βήχεα τὰ ὕστερον. ἐπόησεν τόδε πρότερον. 17 ἐν Αἰνῷ ὅσοι φλυκτίδες τὰ σώματα ἐφλεγμάτισαν κεφαλῆς, κακοήθεις. 18 καὶ [ὅσοι] ἐμπυήματοι ἐκ τοῦ ἕλκεος. 19 [ἐν] ὁδοιπορίῃ ὁδοιπορήσαντι ὁδοιπορίην, καὶ ἐν τῇσι παραχρῆσιν οἱ κόποι. 20 ὧν ἡ Κλινία, ἀπόπληκτος, τηκομένη, πυοῦσθαι ἄλλοτε σμικρὸν αἱμορροΐδας, [ἄλλοτε] πυοῦσθαι ἐπαίδευον.

21 Ἡ Ἱππίου ὑδρωπικὴ, ἣ καὶ ἐπὶ τρία ἔτεα, ἤρξατο χειμῶνος, ἐπυήσατο, ἐπὶ πλέον ἢ διεπύησεν, ἐς ὑδρωπα ἐξυδατώθη. 22 κείνων ἢ φαρμακοθήκαις ἐρρήϊσεν. 23 ἀπέθανεν ἡ παιδίσκη.

XXIIX. Τῶν βηχόντων οἱ μὲν τῇσι χερσὶ πολυπραγμονέοντες· 2 οἷον ὁ παῖς ὁ τοῦ κληπλέκου Φρέφων, καὶ ὁ Ἀμύντεω· 3 ἀμφοτέρους ἀπολυθέντας αὐτίκα μᾶλλον ἢ δεξιοὺς ἀμφοτέρους, ἐπαύσαντο. 4 ἐπὶ πλεῖστον πάθος τοῦτο βήσσοντες. 5 οἱ δὲ ἢ ἐπὶ ἵππου ἢ ὁδοιπορήσαντες, ἐς ὀσφῦν, ἐς μηρόν. 6 ξηραὶ αἱ πολλαὶ σφι· εἰ δὲ μή, βίαιοί γε.

7 Ἡ Ἐννυρίου, πρόπαν ἐν νοσώδεϊ, ἐδόκει ἄνευ πυρετοῦ, τυφώδης εἶναι. 8 ἐπὶ τὰ ἐς τρόμον ἦλθε παντὸς δ σώματος, καὶ τῆξιν, καὶ

viridem ac pallidum, si non judicent: 9 & cutis circumtensiones absque judicatione, 10 & oculorum contractio, 11 corporis duritia sicca. 12 Qui quidem volentes lachrymantur, non malum est. Quibus autem invitis lachrymæ profluunt, malum. 13 Quibus in dentibus circumcirca viscosa fiunt, malum est 14 subhiare ac fixis oculis intendere.

15 Qui in tibia ulcus habebat, & attico usus est, huic 'pustulæ elevatæ, rubræ, magnæ: 16 atque hoc pro tussi quæ postea accessit: prius enim non tussiit. 17 In Æno quicunque capite vulnerati horridi erant, maligni 18 & suppurati ex tenesmo: 19 ex peregrinatione ac itinere dolor pedum, & in turbationibus lassitudines. 20 Clinia cibum aversans, colliquescens, purulentum, aliquando parum cruentum, purulentum tumidum ejecit.

21 Hippeæ uxor hydropica, quæ 'etiam per tres annos vere incipiente tussiit, amplius autem suppurata est, ad hyemem aquosa facta est, 22 ab illis autem pharmacis curata melius habuit. 23 Mortua est ancilla.

XXIIX. Ex tussientibus qui manibus laborabant, 2 velut servus ille qui sarmenta obtorquebat, & Amyntæ filius, 3 ambo sola dextra resoluti cessaverunt, 4 quandoquidem perpessi sunt hoc tussientes. 5 Qui vero aut equitarunt, aut iter fecerunt, 'in lumbis ac femoribus resoluti sunt. 6 Plurimæ vero tusses siccæ erant: sin minus, violentæ sane.

7 Uxor Emmyris modo non morboso, absque febre, stupida esse videbatur. 8 Postea ad tremorem totius corporis res ipsi devenit, & ad colliquationem,

&

καὶ ἀποζήλω, καὶ δίψαν. 9 καὶ ψυχρὴ ἰδέη.

10 " Οἱ δὲ νυκτάλωπες, οἱ πολεῖσον ἐρήσαντες, τὸ ὕστερον βραχύ τι. 11 ἐς δὲ τὰ ὦτα βήσσονες, καὶ ἐπιπυρετάινοντες, σκληρύμματα περὶ ἑβδόμην ἢ ὀγδόην.

12 " Ἡ Ἐμμυρίδος θυγάτηρ ἐπυρέτασσε, καὶ ἐξ ὠτὸς ἔρρυη πυώδες. 13 [ἡ] περὶ ὀγδόην, οὐκ οἶδα σαφέως. 14 " ἔστι δ' οἱσι καὶ ὀδὼν ὑπῆρχε βεβρωμένος· μάλιστα ὁ τρίτος τῶν ἄνω. 15 ἀνὴρ πάντων γὰρ ἔτος ὑρίσκεται βεβρωμένος. 16 ἐς τοῦτον ὀδυνή. 17 καὶ ἔστιν οἷσι καὶ περιπύημα. 18 οἷσι δὲ ἐς [τὰ] ὦτα ἰχυρῶς βήσσονες μᾶλλον ἢ ἐκεῖνοι. 19 οἷσι δὲ καὶ ἐς ἐμπύησιν ξυὼ πυρετοῖσι, καὶ ἀπαλλάσσει ἑβδόμῃ. 20 ἐπεὶ πυρώξυνται ὑποχόνδριον, οὐκ ἐλύθη. 21 μαλαχθέντος [δὲ κοιλίης,] ἐνῆν τὰ σμικρὰ ὑπόγλισχρα, [καὶ] ξυσπέμματα ὀλίγα. 22 οὖρον αἰμοχροῶδες. 23 ἔπτυε δὲ ἀφρώδες.

24 Πρὸς ὃν Κυνικὸς εἰσήγαγέ με, ἑβδόμῃ παρώξυνθη. 25 περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐκρίθη. 26 μωλυσμὸς κακός. 27 καθαρὸς φάρυγξ. 28 ὀλίγα, πολλαία, πέπονα ἀναπλύσας. 29 ἐκ ῥινῶν μικρὸν ἔσταξεν. 30 σκαρηβαρής. 31 χεῖρες καὶ σκελέων κάλυσις. 32 κοιλίη λυθεῖσα ὤνησε. 33 πόδες αἰεὶ θερμοί, καὶ 34 ὕπνοι ἦσάν οἱ. 35 παρ' ἓς ὀδὲν ἐγλύζει, ὅτι πέπονα ἔπτυσεν.

XXIX. " Ἡ Δημαράτου 41
20 γυνὴ πόδες, καὶ ἐν τῇσι φρίκῃσι, θερμοί. 2 εἴτε ἐς τὸ ἔμπυον, εἰ μὴ, ἀπώλετο.

3 Εἰ-

& cibi fastidium ac sitim, 9 & frigida erat.

10 Nyctalopes qui plurimam minxissent, postea parum quiddam mingebant. 11 Verum tussientes & insuper febrientes tubercula ad aures habebant, erumpentia circa septimam aut octavam diem. 380

12 Emmyris filia febricitabat, & ex aure purulentum fluebat, 13 circa octavam haud pro comperto habeo. 14 Quibusdam vero etiam dens corrosus fuit: tertius maxime ex supernis. 15 Præ omnibus autem hic reperitur corrosus: 16 ad hunc dolor, 17 & quibusdam etiam circumsuppuratio. 18 Quibus vero ad aures, hi magis tussiebant quam 385 illi. 19 Quibus autem cum febribus ad suppurationem, septima recedit. 20 Cuidam postquam exacerbatus fuit, præcordium solutum non est: 21 alvo autem emollita, inerant pauca subviscosa, compacta: 22 non bona urina, cruenti coloris: 23 spuebat autem sputum spumosum.

24 Ille ad quem Cynicus me induxit, septima exacerbatus est, 25 circa decimamquartam judicatus est. 26 Disparentia, mala sunt: 27 purus fauces; 390 28 pauca, lata, matura expuens: 29 ex naribus parum sanguinis stillavit, 30 capite gravatus erat. 31 Manuum ac pedum dissolutio: 32 alvus soluta profuit, 33 pedes semper calidi, 34 somni aderant ipsi, 35 & juxta aurem non extuberabat, quoniam matura spuisset.

XXIX. Demarati uxor, pedes etiam in horroribus calidi: 2 sive ad suppurationem, sive non tendebat, periit.

3 Senex

3 Εἶχε πρεσβύτης, ὁ λιποθυμώδης ἅμα ἠδένῃ τῇ ἑωυτοῦ. 4 τῇ [αὐτῇ] κεκερυμμένον μανικόν τι εἶδος. 5 ἐπεὶ αὐτὴ, ἐλθόντος ἔλμινθος ὑποπαχέης καὶ σίτου ὀλίγου, οὐτίκα ἐπαύσατο, καὶ ἐκοιμήθη· καὶ ὑγιὴς ἦν. 6 ὁ [αὐτὸς] πρεσβύτης ἔτος· καὶ ἦν σώματος ἀδίαπτος ἡ δέρματος, ἄκρεα ψυχρὰ, λαπαρὸς, 7 τρομώδης τὰς χεῖρας καὶ φωνήν. 8 παρηωρεῖτο καὶ ἐμέρμιζεν, ἔχασκεν, ἐ πάνυ δύσπνοος ἦν. 9 ἡμέρησιν σὺν οἷσδε ἀπέθανεν ὑπὲρ εἴκοσιν.

3 Senex qui è vita deceſſit, ægrotabat ſimul cum uxore ſua, 4 furioſum quiddam in ſe habebat. 5 Poſtea vero ubi prodiiſſet ab ipſo lumbricus ſubcraſſus, & modicus cibus, ſtatim ſedatus eſt, & dormivit, & ſanus erat. 6 hic ſenex: & corporis cutis circumtenſio: extremæ partes frigidæ, mollis, 7 tremulus ab initio & labiis, & manibus, & voce, 8 mente motus eſt moderate: hiabat, ac fixis oculis intendebat: non valde difficulter ſpirabat: 9 diebus haud ſcio quot ultra viginti mortuus eſt.

10 Οἱσιν ὑποχόνδρια, καὶ ἡ λιὴν ὑποχωρέα πεζομμένα ἀλέα, ἐ βορβορυγμῶ, ὡς ἐν Ἀβδήρισι Κωλώτη. 11 ἐιδέναι, ὅ, τι ἐν τοῦτον κείσιμον ἡμερέων τῇ ἑωθινῇ. 12 καὶ τὰ καλὰ, καὶ τὰ ἀγαθὰ σημεῖα γινόμενα τοῖς ἡμέρῃσι, τοῦτο ἐπιπαροξυνόμενοι χρονίζουσι, ἔ οἱ λήγοντες βραδύνουσι. 13 ἔ τι ἀφῖσαι τῶν ῥιζόντων, καὶ τὰ δὲ ἀ σφῶν αὐτῶν παροξύνοντο.

10 Quibuſdam præcordia & alvus ſubegeſſerunt compreſſa, acervatim, non cum murmuratione, velut in Abderis vermium ſpeciem præ ſe ferentia. 11 Quicquid contingit priore judicatorios dies præcedente die, 12 & mala & bona ſigna fiunt in diebus, quibus qui exacerbantur diuturniores fiunt: & quibus deſinentes remorantur. 13 Quædam non fideliter alleviabant, & quædam per ſeipſa exacerbabantur.

xxx. Πυάλων τοῖσι θερμοθυμηνικοῖσιν, οἷσι χολώδεα, ὅταν μέλλη λήγειν, τὰ πάνυ ξανθὰ βραχέα γίνεται. 2 οἷα τὰ ἐν ἀρχῇσιν ἐόντα τοιαῦτα ἐπιφαίνεται, ἐ πάνυ δοκέω τοῦτα ἐκπεπάνεσθαι, ἀλλὰ κρίνειν· οἷον τῷ ἰητρῷ τῷ διδασκάλῳ, καὶ ἄλλοι οἷον εἶδον.

xxx. Sputa peripneumonicis quibuſdam bilioſa, quum deſinere volunt. Valde flava brevia fiunt. 2 Si qualia ſunt quæ in principiis adſunt, talia poſtea appareant, hæc non valde concoqui puto: ſed judicare, velut ei qui apud præceptorem erat, & velut alias quoque vidi.

3 Νικίππου ἐν πυρετοῖσιν ἐξωνείρωσε, καὶ ἀδὲν ἐπέδωκεν ἐπὶ τὸ χεῖρον. 4 καὶ τὸ αὐτὸ οἱ τοῦτο πολυσυνάκις ἐγένετο, καὶ ἀδὲν ἔλαβε. 5 ἀπεφάνθη, ὅτι παύσεται, ὅταν οἱ πυρετοὶ κριθῶσι. 6 καὶ ἐγένετο ἔτως.

3 Nicippus in febribus per ſomnum ſemen effudit: & nihil ad pejus proceſſit: 4 & hoc ipſum ſæpe ipſi factum eſt, & nihil læſit. 5 Prædictum eſt ipſi id deſiturum, poſtquam febres judicatæ forent, 6 & ſic factum eſt.

7 Κεφ-

7 Cri-

7 Κριτίας ἐν πυρετοῖσιν ὑπὸ ἐνυπνίων ὀχλέοιτο ὑφ' οἵων ἴδομεν. 8 ἐπαύσατο καὶ αὐτὸς ἅμα κρίσι.

xxxi. Ἄλκιππος, ἕλκων αἱμορροΐδας, ἐκωλύετο θεραπεύεσθαι. 2 θεραπευθεὶς ἐμάνη. 3 πυρετῷ ὀξέϊ ἐπιγενομένῳ, ἐπαύσατο.

4 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πυρετοῖσι διψώδεες ὑπὸ ἰητρῶν πεπιεσμένοι τοῦ πότου, ἢ καὶ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, δοκέουσι πολὺ αὖ σπᾶν. 5 ὕδωρ ψυχρὸν δοτέον, ἵνα ἀπεμέσῃ, ὠφελεῖ. 6 χολώδεα γὰρ παρέσται. 7 ἢν μὲν τὰ ἐν τοῖσιν ἄνω τῆς χρὸς πρωϊαίτερα νεῦρα, ἐς τὰ κάτω νεύσῃ ἡ χεὶρ, ὑπὸ τῶν κάτω νεύρων ἑλκομένη· ἢν δὲ πάντως, ἄλλως. 8 σημεῖον, ὅτι τὰ νεῦρα αὐτὰ ἐφ' ἑωυτὰ ἕλκει. 9 βήσσουσι ξηρῇ οἱ τοὺς ὄρχεις, 10 καὶ ἐκ τῶν βηχέων ἐς ὄρχιν λύεται φλεβοτομηθέντα. 11 καὶ φλεγμαίνουσι βήσσοντες, οἱ ἐν τοῖσιν ἐπὶ βουβῶσι πυρετοῖσιν ἐπιβήσσουσι.

7 Critias in febribus ab insomniis vexabatur quæ novimus, 8 & cessavit etiam ipse eadem somniare una cum judicatione.

xxxi. Alcippus quum haberet hæmorrhoidas, à curatione prohibebatur. 2 Curatus insaniit, 3 febre acuta succedente cessavit.

4 In febribus acutis siticulosi, à medicis potu interdicto, aut etiam à seipsis abstinentes, multum sibi bibere posse videntur: 5 his aqua frigida data ut revomant, prodest. 6 Biliosa enim aderunt. 7 Quod nervi ipsi in seipsos trahunt, signum est. 8 Siquidem enim nervi in supernis manus sauciati fuerint, manus deorsum nutabit, dum ab infernis nervis trahitur. Si vero contra, vice versa. 9 Tussient siccam tussim, qui testes affectos habent: 10 & ex tussi vena secta, ad testem solutio fit: 11 & inflammati tussiunt: & in febribus ex inguinum tumoribus insuper tussiunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ πέμπτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber quintus.

Basil. græc. Foesius sect. VII, 233. 1142. Basil. lat.

pag 334

Ἐν Ἡλιδὶ ἢ ξ κηπουρῷ 1 γυνὴ, πυρετὸς εἶχεν αὐτὴν ξυνεχὴς· 2 καὶ φάρμακα πίνουσα οὐδὲν ὠφελεῖτο. 3 ἐν ᾗ τῇ γαστρὶ κάτωθεν ξ ὀμφαλοῦ ἦν σκληρὸν καὶ ὑψηλότερον ξ ἕτερα, καὶ ὀδύνας παρέχειν ἰσχυράς. 4 τοῦτο ἐμα-

In Helide ohtoris 1 uxor, febris corripuit ipsam acuta; 2 & medicamenta bibens nihil sentiebat opis. 3 In ventre infra umbilicum erat quid durum, & altius altero; & dolores exhibebat fortes. 4 Hoc enim

pag 444

manu-

λάχῃ ἰσχυρῶς τῇσι χερσὶ ξυὼ ἐλαίῳ. 5 καὶ μὲν τοῦτο ἐχώρησεν αἷμά οἱ συχνὸν κάτω. 6 καὶ ἐγένετο ὑγιής, καὶ ἔβιω.

7 ''Εν Ἥλιδι Τιμοκράτης ἔπιε φλέγμα. 8 μαινόμενος δὲ ὑπὸ χολῆς μελαίνης, ἔπιε τὸ φάρμακον. 9 ἔτεος δὲ καθάρθη φλέγμα καὶ χολὴν μέλαιναν. 10 τὸ κάθαρμα πολὺ διὰ δι' ἡμέρης, καὶ ἐς ἑσπέρην δείλην ἐπαύσατο τοῦ καθάρσιος. 11 καὶ πόνον ἐπόνησεν ἐν τῇ καθάρσι πολλὸν, 12 καὶ πιὼν ἄλφιτα ὕπνος ἔλαβεν αὐτὸν καὶ εἶχε τὴν νύκτα, μέχρις ἡλίου ἐγένετο. 13 ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ τοῖς παρεῦσιν ἀναπνέειν ἔδοξε τοῖς παρεῦσιν ἀναπνέειν ἐδόκει, ἀλλὰ τεθνάναι. 14 ἐδόκει ἠσθάνετο ἐδενὸς, οὔτε λόγου, οὔτε ἔργου. 15 ἐτάθη δὲ τὸ σῶμα καὶ ἐπάγη. 16 ἔβιω δὲ καὶ ἐξήγερθη.

17 ''Σκόμφος ἐν Οἰνιάδῃσι πλευρίτιδι ἐχόμενος, ἀπέθανεν ἑβδόμῃ ἡμέρῃ παραφρονήσας. 18 φάρμακον δὲ ἔπιε κατωτέρω. 19 ''πρὸ τούτου τῆς ἡμέρης καθαιρόμενος καὶ ἐκαθάρθη ὀλίγα. 20 καθημερόμενος παρέκοψεν.

21 ''Φοίνικι ἐν Οἰνιάδῃσι ''καὶ Ἀνδρέου ἀδελφεοῖς, ἡ γνάθος ὠδήνησεν ἡ ἑτέρη, καὶ τὸ χεῖλος ''τὸ πρὸ τοῦ γνάθου καὶ ὀφθαλμοῦ. 22 καὶ ἔσω ἔνδοθεν σηπεδόνι ἐδέδοκτο ἐφαίνετο, ''ἔξω δὲ ἐφαίνετο ἀπεπύη, 23 ἀλλ' οἰδήσασα σηπεδὼν ἐγένετο ξηρὴ σηπεδόνι, ''καὶ ἀπέθανε. 24 καὶ θατέρου τὸ αὐτό. 25 ἀπέθανε δὲ ὁ μὲν ἑβδόμῃ. καὶ ἔπιε φάρμακον, καὶ ἐδὲν ὠφελήθη, 26 τοῦ δὲ Φοίνικος ''ἐξέλιπε κύκλος σαπρός. 27 καὶ τὸ ἕλκος καθαρθὲν μὲν τὸ πρόσθεν ἔξω αὐτὸν ἀπέθανε, 28 ἀπέθανε δὲ

manibus cum oleo fortiter compressum ac emollitum est: 5 & postea sanguis frequens ipsi deorsum processit, 6 & sanata est, & vixit.

7 In Helide Timocrates amplius bibit. 8 Insaniens autem ab atra bile, bibit pharmacum: 9 hic purgatus est, 10 purgatio multam pituitam ac bilem atram egerebat per diem: & ad vesperam purgatio cessavit, 11 & dolorem pertulit in purgatione multum: 12 & quum polentam bibisset, somnus ipsum corripuit, & tenuit per noctem, donec sol oriretur. 13 In somno autem præsentibus nihil respirare videbatur, sed mortuus esse: 14 & neque quid diceretur, neque quid fieret, sentiebat. 15 Extentum autem fuit corpus & rigidum. 16 Verum vivebat, & excitatus est.

17 Scomphus in Oeniadis pleuritide correptus, mortuus est septima delirus. 18 Pharmacum autem bibit infra purgans: 19 priore ante potionem die mentis compos erat, & purgatus est non multum: 20 quum autem purgaretur, deliravit.

21 Phœnici in Oeniadis & Andreæ fratribus maxilla altera intumuit, & labium quod est ante maxillam & oculum: 22 & neque intrinsecus quicquam spectanti apparebat, neque forinsecus suppurabat: 23 sed tumens arida putredine putrescebat. 24 Et alter eadem perpessus est. 25 Mortuus est autem alter septima die, & pharmacum bibit, & nihil profuit. 26 Verum Phœnici circulus putridus exsectus est: 27 & ulcus purgatum est magna ex parte priusquam moreretur. 28 Mortuus est autem

&

οἷε καὶ ἔτος τελέουσα χρόνον βιᾷς.

11. " Εὐρείδαμος ἐν Οἰνιάδησιν ὠδυνᾶτο μονίκ δεκαίῳ ἤρξατο παραφρονῆσαι. [2] ἰηθρευόμενος δὲ ἐκαθαίρετο καὶ πλύσμασιν ἐχρῆτο [3] καθαρώτερα, [3] καὶ " ὠφελήθησαν ἡ νοῦσος ἐπὶ τὸ βέλτιον, [4] ὕπνος τε αὐτῷ ἐκαθεύδησε πολὺς, [5] καὶ τὰ ὄμματα ἐκλειπόμενα ἐχρῆτο, [6] καὶ ἀπέθανε περὶ τὰς εἴκοσιν ἡμέρας.

7 " Ἐν Οἰνιάδῃσιν ἀνὴρ νέος [6] εἶχε. [8] ὁκότε ἄσιτος εἴη, " ἔμυζεν αὐτὸ ἐν τῇ γαστρὶ ἰσχυρῶς καὶ ὠδυνᾶτο. [9] καὶ ὅτε φαγοίη " τὰ σιτία τριφθείη, καὶ χρόνον ἐπιγίνοιτο μὴ τὰ βρῶσιν ἢ σιτία, μετ' ὀλίγον ταῦτα ἔπασχε. [10] καὶ ἔφθινε τὸ σῶμα καὶ ἐτήκετο. [11] καὶ τροφὴ οὐκ ἐχρῆτο οἱ ἀπὸ τῶν σιτίων ἐθέλοντι. [12] " καὶ ὑπεχώρεεν [3] ὁ ' σῖτος πονηρὸς καὶ συγκεκαυμένος. [13] ὁκότε οἱ νεωστὶ βεβρωκὼς εἴη, αὐτὸν τοῦτον τὸν χρόνον " ἧκιστα [4] ἔμυζε, καὶ τὸ ἄλγος εἶχεν αὐτόν. [14] ἔτος φάρμακα πίνων παντοδαπὰ καὶ ἄνω καὶ κάτω, ὠδὲν ὠφελέετο. [15] φλεβοτομούμενος δ' " ἐν μέρει ἐκαθήρθη τοῦ χεῖρος ἕως ἐξεμμος ἐχρῆτο, ἔπειτα ὠφελήθη, καὶ ἀπηλλάγη ἢ κακοῦ.

111. " Εὐπόλεμος ἐν Οἰνιάδῃσιν ὠδυνᾶτο ἰσχίον τὸ δεξιὸν, καὶ τὸν βουβῶνα, ἐς τοῦ πλησίον ξυμβολὴν ὡς ἢ ἰσχίς, ἀπὸ ἢ βουβῶνος καὶ ἢ ἰσχίος τὸ ὠδυνᾶτο. [2] τούτου αἷμα ἀφηρέθη ἀπὸ ἢ σφυροῦ πολὺ πάνυ, ἐς μέλαν. ἐς παχύ. [3] ἐς φάρμακον ἔπιεν ἐλατήριον, ἐς ἐκαθάρθη πολλά. [4] ἐς ῥηϊον μὲν ἐγένετο, αἱ δ' ὀδυναι οὐκ ἐξέλιπον, ἀλλ' ἔμπυον ἔσχε τὸ, τι ἰσχίον " ἐς τοῦ κοχώνου, ἐς τὸ ἀμφὶ τὸν βουβῶνα, [6] ἄσπερ

& hic, ubi diutius vixisset.

11. Euridamus in Oeniadis, in peripneumonia decima die, incœpit delirare: [2] curatus ad mentem rediit, & sputa erant puriora, [3] & morbus ad melius procedebat, [4] & somno multo perfusus est: [5] & ' oculi morbum regium contrahebant, [6] & mortuus est ad viginti dies.

7 In Oeniadis vir quidam morbo tenebatur, [8] quum sine cibo esset, fortiter in ventre ipsius fugebat, & dolebat: [9] & quum edisset ac cibi contriti essent, tempusque post cibi esum accessisset, non longe postea idem hoc patiebatur: [10] & tabescebat corpus ac consumebatur: [11] & alimentum ipsi non contingebat à ciborum esu: [12] & per alvum ' secedebat cibus pravus & combustus. [13] Quum vero recens cibum accepisset, eo ipso tempore minime fugebat, neque dolor aderat. [14] Hic omnis generis pharmaca bibens sursum ac deorsum purgantia, nihil opis sentiebat. [15] Ubi vero vena ipsi secta esset in utraque manu, donec exanguis redderetur, postea utilitatem percepit, & à malo liberatus est.

111. Eupolemus in Oeniadis, dolebat coxam ' dexteram, & inguen, & commissuram propinquam ad coxam, ab inguine & coxa in anteriore parte. [2] Huic sanguis detractus est à malleolo, multus valde, & niger, ac crassus: [3] & pharmacum bibit alvum deorsum purgans, & multum purgatus est: [4] & melius quidem habebat, dolores autem non remittebant. [5] Sed suppuratam habebat & coxam, & commissuram in ipsa ad sedem, & partem circa inguen, [6] qui-

ὅ ἄνῳ ἀδυνᾶτο καὶ ἐπὶ πλέον. 7 τὸ δὲ πύον ἐξήϊεν πρὸς τὸ ὀστέον μᾶλλον, ἢ πρὸς τὸ τ σαρκὸς κ βάθος. 8 " κ ἐλελήθει χρόνον ὅ- 2 τως ἔχων, ἕως πάνυ ἀσθενὴς ἐγέ- νετο. 9 " ἔπειτα σκαιὸν ἐχάραξε 3 πύνυ πολλαχῆ· κ μεγάλαι ἐγέ- νοντο ' ἐ πλησίαι ἀλλήλων. 10 ἐ πύον ἐρρύη πολὺ καὶ παχύ. 11 καὶ ἔθανεν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσι μ τοῦτο, ἐ ὑπὸ μεγέθε τ ἑλκέων ἐ πλήθε ἐ ἀσθενείης ξ σώματο. 12 ξ τος ἐδόκεεν αὖ, εἰ ἐτμήθη δύ- ροον μίλα τομά, ἐ πρὸς τόμον ἀφίκετο τὸ πύον· 13 κ, εἰ πρόσθε τομῆς ἑτέρης, τμηθῆν δύροον· 14 τοῦτο παθὼν ἐν τῇ ὥρῃ, ἐδόκεεν αὖ ὑγιὴς γενέσθαι.

15 " Λύκων ἐν Οἰνιάδῃσι τὰ 8 μὲν ἄλλα τοιαῦτα ἔπασχεν, 16 αἰ δ ὀδυνᾶτο καὶ ἐς τὸ σκέλε ἐ πάνυ ' διεφοίτων, καὶ σὺν ἐξήϊεν ἔμ- πυο, 17 ὑγιὴς δὲ πολλῷ χρόνῳ. 18 φάρμακα δὲ ἔπινε, 19 ἐ σι- κύας προσετίθετο, 20 ἐ ἐφλεβο- τομέετο. 21 ἐ ἐδόκεε ῥᾴων γίνε- σθαι τοῦτο πάσχων.

v. " Ἀθήνῃσιν ἄνθρωπος ξυσ- 9 μῷ εἶχε πᾶν τὸ σῶμα, μάλι- στα δὲ τὰς ὀρχὰς κ τὸ μέτωπον. 2 εἶχε δὲ πάνυ σφόδρα. 3 ἐ τὸ δέρμα παχὺ ὡς καθ ἅπαν τὸ σῶ- μα καὶ οἷον πρὸς λέπρην " τὸν 1 προσόψιν. 4 καὶ σὐκ ἂν ἀπέ- λαβεν ὑδρωθεὶς ἐ δέρματο ὑπὸ τ παχύτητο. 5 τοῦτον ἰδεῖς ἠδύ- νατο ' ὠφελῆσαι. 6 " διελθὼν δὲ ἐς 2 Μῆλον, ἢ τὰ θέρμα λουτρὰ, ἐ ῥᾳ- νηθεὶς ἐπαύσατο κ τ παχυδερ- μίης, ὑδροπικὸς δὲ ἔθανεν.

8 " Ἀθήνησιν ἄνδρα χολέρη 10 ἔλαβεν, 9 ἤμε τε καὶ κάτω διῆε, καὶ ὠδυνᾶτο. 10 καὶ σπα-

6 quibus ' locis etiam amplius 40
dolebat. 7 Pus autem ad os magis fiebat, quam ad carnem, in profundo: 8 & per tempus sic habens negligebat, donec valde debilis fiebat: 9 postea crustæ ipsi inustæ sunt, valde multæ & magnæ, ac inter se propinquæ: 10 & pus effluxit multum ac crassum: 11 & mortuus est postea paucis diebus, tum præ magnitudine ac multitudine ulcerum, tum ex corporis debilitate. 12 Huic si una ' ampla sectio incisa 45
fuisset, & per sectionem pus emissum esset, 13 & si opus fuisset, etiam altera sectio facta esset: 14 Hæc sane in tempore si facta fuissent, mihi quidem videtur quod sanatus esset.

15 Lycon in Oeniadis, reliqua quidem eadem patiebatur; 8
16 verum dolores etiam ad crus non ita valde progrediebantur, & non factus est suppuratus, 17 sed sanus multo tempore. 18 Bibebat autem pharmaca: 19 & ' cucurbitas adhibebat: 20 & 50
venam secabat. 21 Atque his factis melius habere videbatur.

IV. Homo quidam Athenis prurigine toto corpore vexabatur, maxime autem testibus ac fronte, 2 vexabatur autem valde vehementer: 3 & cutis crassa erat per totum corpus, & velut lepra aspectu, 4 & ex nulla parte cutem apprehendere potuisset, præ crassitudine. 5 Huic nemo opitulari potuit. 6 Transgressus autem ad ' Melum, ubi sunt 55
calidæ balneæ, à pruritu quidem & cutis crassitudine liberatus est, 7 verum hydropicus factus mortuus est.

8 Athenis virum cholera corripuit, 9 vomebatque, & deorsum egerebat, & dolebat: 10 &

νυ οὐκ ἠδυνάθη, ὅτε ὁ ἔμετος, ὅτε ἡ ὑποχώρησις. 11 ἦν δὲ ὅτε φωνὴν ὑπολελοίπει, καὶ κινεῖσθαι οὐκ ἐδύνατο. 12 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀχλυώδεες καὶ ἐγκοίλιοι ἦσαν. 13 καὶ σπασμοὶ εἶχον ἀπὸ τῆς κοιλίης. 14 [καὶ] ἀπὸ τοῦ σιλέρος λύγξ. 15 ἡ δὲ ὑποχώρησις πολλῷ πλείων ἦν τοῦ ἐμέτου. 16 ὅτος ἔπιεν ἑλλέβορον ἐπὶ φακῶν χυλῶ. 17 καὶ ἐπέπιεν φακῶν χυλὸν ἕτερον ὅσον ἠδυνάθη, καὶ ἔπιε τε ἐπήμισε, 18 καὶ συνηλάθη καὶ ἔση αὐτῷ ἄμφω. 19 ψυχρὸς ἦν ἐγρύετο. 20 ἐλέετο δὲ μέχρι τῶν αἰδοίων κάτω πάνυ πολλῷ, ἕως καὶ τὰ ἄνω διεθερμάνθη, καὶ ἐβίω. 21 τῇ δὲ ὑστεραίῃ πόλφιον ἔπιε λεπτὸν ἐφ' ὕδατι.

v. Ἐν Λαρίσῃ γυναικὶ Γοργίῃ τὰ ἐπιμήνια διὰ τεσσάρων ἐτέων ἴσχεθο, πλεῖω ὀλίγων πάνυ. 2 ἐν δὲ τῇ μήτρῃ, ἐφ' ὁκότερα αὐτὴ κλιθῇ, σφυγμὸν παρεῖχε καὶ βάρος. 3 αὕτη ἡ γυνὴ ἐκύησε, καὶ ἐπεκύησε. 4 καὶ ἀπελύθη τὸ παιδίον ἐννάτῳ μηνὶ ζῶον θῆλυ, ἕλκος ἔχον ἐν τῷ ἰσχίῳ. 5 καὶ τὰ ὕστερα ἐπόμφα, καὶ αἵματος ῥεῦμα πολὺ πάνυ ἐπεγένετο, καὶ τῇ ὑστεραίῃ, καὶ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ τελευτῇ, καὶ θρόμβοι πεπηγότες. 6 καὶ πυρετὸς εἶχε μέχρι ἡμερέων δέκα τῶν πρώτων. 7 ὑπεχώρεε τὸ λοιπὸν αὐτῇ αἷμα ἐρυθρόν. 8 καὶ ἄδεε τὸ πρόσωπον ἰσχυρῶς, καὶ τὰς κνήμας, καὶ τὼ πόδε, καὶ τὸ ἕτερον μηρόν. 9 καὶ σίτια οὐ προσίετο. 10 δίψος δὲ εἶχεν ἰσχυρόν. 11 καὶ τὸ ψυχρότατον ὕδωρ ξυνέφερεν, οἶνον δὲ οὐδαμῶς. 12 ἡ δὲ γαστὴρ μὲν τὸ πρῶτον παιδίον ὀλίγῳ μέν τινι ἐλαπάχθη, πάνυ δὲ οὐ ξυνέπεσεν, 13 ἀλλὰ σκληροτέρη ἦν, ὀδυνὴ δὲ

neque vomitus, neque per alvum feceſſus fiſti poterat: 11 & vox ipſum deſtituebat: & ex lecto moveri non poterat: 12 & oculi caliginoſi ac cavi erant: 13 & convulſiones tenebant ab alvo 14 & inteſtino, & ſingultus. 15 Verum feceſſus multo copioſior erat quam vomitus. 16 Hic veratrum in lentium ſucco bibit, 17 & alterum lentium ſuccum inſuper bibit, quantum potuit, & poſtea vomuit, 18 & coacta ſunt ac adſtricta ipſi ambo: 19 frigidus autem factus eſt, 20 & lavabat inferne uſque ad pudenda, calida valde multa, donec etiam ſupernæ partes calefactæ ſunt, & vivebat: 21 poſtera vero die, polentam bibit ex aqua.

v. In Lariſſa uxori Gorgiæ menſes ſuppreſſi erant per annos quatuor, præter valde modicos. 2 Verum in utero, ad quamcunque partem ſe inclinaſſet, pulſum exhibebant ac gravitatem. 3 Hæc mulier concepit, & peperit, & puella viva nona menſe edita eſt, ulcus habens in coxa: 5 & ſecundæ conſequentes, ac ſanguinis fluxus valde multus, ſucceſſerunt: poſtridie, & tertia die, ac quarta, etiam grumi ſanguinis concreti: 6 & febris tenebat uſque ad decem primos dies, 7 & de cætero prodiit ipſi ſanguis ruber: 8 & facies fortiter intumeſcebat, itemque tibiæ, ac pedes ambo, & alterum femur: 9 & cibos non admittebat. 10 Sitim autem habebat vehementem, 11 & frigidiſſima aqua conferebat: vinum autem nequaquam. 12 At venter poſt primum puerum modice emollitus eſt, valde autem non conſidit, 13 ſed durior erat: dolor autem non

οὐδὲ ἀφεῖλε. 14 " τεσσαρακοστῇ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἀφῆς ἐξέπεσε τὸ ἐπικύημα, σὰρξ. 15 καὶ ἡ γαστὴρ ξυνέπεσε καὶ τὰ οἰδήματα πάντα. 16 " καὶ τὸ ῥεῦμα λευκὸν, καὶ τὸ αἷμα τὸ ὄζον, 17 καὶ ὑγιὴς ἐγένετο.

2 non aderat. 14 Quadrageſima vero die, à prima, ſuperfœtatio excidit, caruncula quædam, 15 & venter conſidit omneſque tumores: 16 & fluxio tenuis, ac ſanguis olens prodiit, 17 & ſana evaſit.

3

VI. " Γυνὴ ἐν Φαρῆσι φλεγμονὴν ἔσχε περὶ τὴν κεφαλὴν χρόνον, 2 καὶ ἐδόκει οὐδὲν ὠφελεῖσθαι, 3 ἔτε καθαιρομένη τὴν κεφαλήν. 4 ῥᾴστη δὲ ἐγένετο, ὁκόταν τὰ ἐπιμήνια εὐχερῶς οἱ ἔρρῃ. 5 αὕτη, ὁκόταν φλεγμαίνῃ τὴν κεφαλὴν, ἐπιθεμένη ἐπὶ τὰ ὑπογόνια ἐπὶ τὴν μήτρην ὠφέλει, 6 καὶ ἀπεκαθαίρθη ὀλίγον πάνυ. 7 " καὶ, ὁκόταν ἐκύησεν, ἐξέλιπον αἱ ὀδύναι τὴν κεφαλήν.

VI. Mulier in Pheris caput circumcirca dolebat multo tempore, 2 & nemo poterat illi quicquam opis conferre, 3 neque dum caput purgaretur. 4 Melius autem habebat, quum menſes ipſi facile prodibant. 5 Hæc quum caput doleret, ex ſubditiis odoratis ad uterum appoſitis opem ſentiebat, 6 & modice depurgata eſt: 7 & quum concepiſſet, dolores caput relinquebant.

8 " Γυνὴ ἐν Λαρίσῃ κύουσα, τῷ δεκάτῳ μηνὶ αἷμα ἐχώρεεν αὐτῇ πολὺ τεσσαρεσκαιδέκα ἡμέρας. 9 πλεῖστον δὲ τὰς τρεῖς τὰς πρὸ τοῦ παιδὸς τὸν λύσιν. 10 τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἐξέπεσεν ἐκ τῆς γαστρὸς τὸ παιδίον τεθνεὸς, 11 ἔχον τὸν δεξιὸν βραχίονα παρεσπευκότα τῇ πλευρῇ. 12 " καὶ τὸ μετρίον τρίτῃ ἡμέρῃ, τὸν νυκτὸς τὴν αὐτὴν ὥρην, ὡς ὅτε τὸ παιδίον, καὶ τὰ λευκά. 13 ἔπειτα μὴ ταῦτα ἐχώρεε τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας μετρίως τὰ πολλά. 14 μετὰ τοῦτο πυρετὸς ἔλαβε δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας, 15 καὶ ὠδυνᾶτο τὴν γαστέρα πᾶσαν καὶ τὰ ἰσχία, τὸ δ' ἧτρον μάλιστα.

8 Mulier in Lariſſa prægnans erat. Huic decimo menſe ſanguis prodiit multus per quatuordecim dies: 9 plurimus autem tribus diebus ante pueri editionem. 10 Decimaquarta, excidit ex utero puer mortuus, 11 habens dextrum brachium lateri adnatum: 12 & tertia die, noctu eadem hora qua puer, prodiit ſecunda, & purgamenta alba, 13 deinde poſt hæc per tres dies, ac noctes multa moderate prodierunt. 14 Poſtea febris corripuit, per duos dies, totidemque noctes, 15 & dolebat omnem ventrem, & coxas, maxime vero pectinem.

16 " Ἐν Λαρίσῃ Ἱπποσθένης περιπλευμονίῃ ἐδόκει τοῖσιν ἰητροῖσιν ἔχεσθαι. 17 ἦν δ' οὐδαμῶς. 18 ἀρχὴν μὲν παλαίων ἔπεσε σκληρῷ χωρίῳ ὕπτιος, καὶ ἐπενέπεσεν αὐτῷ. 19 καὶ ἐλάσθη ψυχρῷ, καὶ ἐδείπνησε, καὶ ἐδόκει βαρύτερος γίνεσθαι. 20 τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐπύρεξε, καὶ βὴξ ἔσχε ξηρὸ-

16 In Lariſſa Hippoſthenes peripneumonia apprehenſus eſſe medicis videbatur, 17 erat autem nequaquam. 18 Verum principio luctans in duro loco cecidit ſupinus, adverſario ipſi illapſo: 19 & lavatus eſt frigida, & cœnavit, & gravior factus eſſe ſibi videbatur. 20 Sequenti autem febricitavit, & tuſſis

ξηρολέρη καὶ τὸ πνεῦμα πυκνόν. [21] πεμπταῖος δὲ αἱμαλῶδες ἐξεέμεσε δ πολύ, [22] καὶ παραφρονέειν ἤρξατο. [23] ὁκότε βήσσοι, τότε ὠδυνᾶτο τὰ σήθεα καὶ τὸν νῶτον. [24] ἐκλαίω δὲ αἷμα ἐρρύη ἐκ τῶν ῥινῶν κλαρένη, ὅσον τέσσαρες ἡμίλαι. [25] ἑσπέρης τὸν ἑσπέρην ἔτε ἐφθέγγετο, ἔτε ἠσθάνετο, ἔτε ἔργε, ἔτε λόγε. [26] ἑνδεκαταῖος δὲ ἔθανε. [27] τὰς δὲ πέντε ἡμέρας τὸ μὲν σόφρων ἦν, τοτὲ δὲ ἔ. [28] ἐγένετο καὶ ἀπύρετος. [29] σίαλον δὲ ἐδὲν ἀπεχώρεεν, ἐδὲ ῥέγχος εἶχεν. [30] ἐ γὰρ ἦν σίαλον.

VIII. Σκάμανδρος ἐν Λαρίσσῃ τὸ ἰσχίον ἐσφακέλισε, καὶ [ἦν] ὀστέον ἀφεστηκὸς χρόνιον. [2] ὁ δὲ ἐτμήθη τομὴν μεγάλην καὶ κατὰς ἐς ὀστέον, [3] καὶ ἔπεσε σάκος. [4] τότε ἡμέρῃ δωδεκάτῃ ἤρξατο μὲν τὴν τομὴν σπασμὸς, καὶ εἶχε μᾶλλον. [5] ἐσπάσατο δὲ τὸ σκέλος τοῦτο μέχρι τῶν λαγόνων. [6] διέφοιτα δὲ καὶ ἐπὶ θάτερα ὁ σπασμός. [7] ξυνεκάμπτετο δὲ τὸ σκέλος καὶ ἐξετείνετο, καὶ τὰ μέλεα σάρκινα, καὶ ἐμάγησαν. [8] ἔτος ἔθανε σπώμενος ὀγδόῃ μὲν τὴν τοῦ σπασμοῦ ἐπίληψιν. [9] ἐθεραπεύετο δὲ χλιάσμασιν ἀσκίοισι, καὶ πυέλῃσιν ὀρόβων ὅλον τὸ σῶμα· [10] καὶ ὑπεκλύθη, καὶ ὑπῆλθε πάλαι ἡ κόπρος ὀλίγη, καὶ τι καθαρές. [11] φάρμακον ἔπιε καὶ [καθάπαξ] κατέχεπιε. [12] καὶ ἐπῆλθε μὲν, ὀδὲν δὲ ἀπὸ τοῦ καθάπαξ ὠφελήθη. [13] καὶ ὕπνος ὀλίγος ἦλθε. [14] καὶ, ὡς δὴ πὼν τὸ καθαρὲς ἰσχυρὸν ἐπέβαινε, ἡλίῳ ἀνιόντι ἔθανεν. [15] ἐδόκει

apprehendit ſiccior, & ſpiritus denſus. [21] Quinta die, cruentum exſcreavit, non multum, [22] & delirare incipiebat. [23] Quando tuſſiebat, dolebat pectus & dorſum. [24] Sexta autem ubi ſternutaſſet, ſanguis fluxit é naribus, quatuor heminarum menſura. [25] Ad veſperam neque loquebatur, neque ſentiebat, neque quid fieret, neque quid diceretur. [26] Undecima, mortuus eſt. [27] Per quinque vero dies, modo ſapiens erat, modo non. [28] Erat & ſine febre. [29] Sputum autem nullum procedebat, neque ſtertorem habebat. [30] Non enim erat ſputum.

VII. Scamandrus in Lariſſa, & in coxa marcorem habuit, & in oſſe diu diſparato. [2] Ipſe vero ſectus eſt ſectione magna, etiam ad os ipſum, [3] & poſtea uſtus eſt, [4] & tunc die duodecima poſt ſectionem cœpit convulſio, & valde obtinuit: [5] convellebatur autem crus hoc uſque ad coſtas, [6] & ad aliam quoque partem convulſio progrediebatur: [7] flectebatur autem crus, & extendebatur: & alia membra movebat, & maxillæ compactæ riguerunt. [8] Hic mortuus eſt convulſus octava die, poſt convulſionis invaſionem. [9] Curabatur autem tepefactoriis utriculis, & fomentis ervi, per totum corpus: [10] & infuſum per clyſterem immiſſum eſt, & tunc modicum ſtercoris prodiit: [11] & pharmacum bilem abunde purgans bibit, ac inſuper catapotium deglutivit, [12] & feceſſit quidem, nihil autem à catapotio opis ſenſit: [13] & ſomnus modicus venit: [14] & rurſus pharmacum idem forte ad veſperam bibit, ac ſole emergente mortuus eſt. [15] Videbatur

καὶ οἱ ὧ πλέονα χρόνον διενεγκεῖν, εἰ μὴ κῆ ἔ φαρμάκῳ τιὼ ἴσχυ.

VIII. " Ἱππόμος Παλαμήδεω ἐν Λαρίσσῃ ἐνδεκαέτης ἐπλήγη κῆ ἔ μέλωπι ὑπὲρ τ ὀφθαλμὸν τ δεξιὸν ὑφ' ἵππου, καὶ ἐδόκει τὸ ὀστέον ἔχ ὑγιὲς εἶναι, καὶ ἐπήδα ἐξ αὐτῦ ὀλίγον αἷμα. ἔτος ἐπρίσθη μέγα μέχρι τ διπλόης. " καὶ ἰήσατο ἔτος ἔχον τὸ ὀστέον, ὃ καὶ πρόσθεν αὐτίκα τὸ ὀστέον ἔκυε. ἐπὶ εἰκοσὶν οἰδήμασι πρῶτον τὸ ἕς ἤρξατο, καὶ πυρετὸς καὶ ῥῖγος. καὶ ἡμέρᾳ μᾶλλον ὠδύνετο κῆ ὠδωνᾶτο τὸ οἴδημα. κῆ ἐπύρεσεν ἀχρόμῳ ἐν ῥίγεϊ. οἱ ὀφθαλμοὶ ὤδηναν, κῆ τὸ μέτωπον, κῆ ἄπαν τὸ πρόσωπον. ἔπαχε δὲ ταῦτα ἐπὶ δεξιὰ μᾶλλον τ κεφαλῆς. παρῆλθε δὲ κῆ ἐς τὰ ἀριστερὰ τὸ οἴδημα· ἐδὲν οὐ τοῦτο ἔολαπλεν. τελδυῶν δὲ " πυρετὸς ξυνεχὴς ἔκει. ἦσον [δὲ] ταῦτα μέχρι ἡμερῶν ὀκτώ. ἐβίω ἢ καυτεῖς, καὶ καθηράμῳ ἀφ' ἁλὸς πότε, κῆ ' περιπλασσόμενος τὸ οἴδημα. " τὸ δὲ ἕλκος τ κακῶν ἐδὲν αἴτιον ἦν.

" Ἐν Λαρίσσῃ Θεοφόρβε υἱὸς " ἐλέπρα τιὼ κύσιν, καὶ διερᾷ γλίχρον, καὶ ὠδωνᾶτο κῆ ἀχρόμῳ κῆ τελδυῶν τ ἐρέθισμος, " κῆ ἔτριβε τὸ αἰδοῖον. ἔτος πιὼν τὸ διερηλικὸν δριμὺ, ἐς μὴ τιὼ κύσιν ἐδὲν ἐχώρησεν, ἐξήμεσε δὲ συχνὸν πυῶδες κῆ χολῶ, καὶ κάτω ἕτερα τοιαῦτα διεχώρει. κῆ ὠδωνᾶτο τιὼ γαστέρα. κῆ ἐκαίετο ἔνδοθεν, τὸ ἢ ἄλλο σῶμα ψυχρὸν ἐχρᾶτο. κῆ παρελύθη ὅλος, κῆ ' αἰσθησις ἐδὲν

batur autem multo tempore morbum ferre potuisse, nisi ex pharmaci vi periisset.

VIII. Equiso Palamedis in Lariſſa undecim annorum, percussus est in frontem supra oculum dextrum, ab equo: & videbatur os non sanum esse, & exiliebat ex ipso modicus sanguis, & sectus est sectione magna usque ad secundam laminam, & curabatur sic habens ipsum os, quod etiam antea statim os peperit. Vigesima tumor cœpit circa aurem, ' & febris & rigor, & in die magis intumescebat ac dolebat tumor: & ab initio febricitavit ex rigore: & oculi intumuerunt, & frons, & tota facies. Patiebatur autem hæc in dextra magis capitis parte. Progressus est autem tumor etiam ad sinistram: nihil tamen hic læsit. Demum febris continua corripiebat. Atque hæc minora erant, usque ad octavam diem. Vixit autem ustus, & per catapotium purgatus, ' & cataplasmate tumori impositio. At vero ulcus nullius mali causa erat.

In Lariſſa Theophorbi filius vesicam scabiosam habebat, & viscosam urinam mingebat: & dolebat dum & inciperet mingere, & dum desineret: & confricabat pudendum. Hic quum bibisset pharmacum urinam ciens acre, in vesicam quidem nihil processit, verum multum purulentum & bilem evomuit, ' & deorsum alia hujuscemodi egerebat: & ventrem dolebat, & intrinsecus ardebat: reliquum vero corpus frigidum erat, & totus resolutus est: & nihil assumere vole-

ἐδὲν ἤθελε. 25 " τέτω ἠλκώθη ἡ κοιλίη ἰσχυρῶς ὑπὸ ἰχῶ & φαρμάκε ἄγαν. 26 ἀπεθνήσκε ὃ μὴ τλὼ πόσιν τρίβων.

volebat. 27 Huic exulceratus est venter fortiter valde, à vi medicamenti: 26 & mortuus est tertia post potionem die.

IX. " Γυνὴ Ἀνδρμάχε σὺν Λαρίσσῃ ἐκύϊσκε ἡμέρας ὡσεὶ πεντήκοντα, 2 καὶ ἠπίεστο τὸ ἄλλο χρόνον, 3 καὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἤλγει τὰς ὑστέρας, καὶ ἀδυνᾶτο τλὼ καρδίλω, 4 καὶ πυρετὸς ὑπελάμβανεν. 5 ἐκ ὑπεκεχωρήκει & χρόνε τέτε. 6 ταύτη ἐδόθη ἐλαϊήρεον καθάπερ ἰσχυρότερον & δέοντος, 7 καὶ ἀπήμεσε χολὼ ξυσκευμμύλω ὑπό τε τ ἀσιτίης καὶ & πυρετῶ. 8 καὶ γὰρ ἐδὲ πολῶ ἐχρῆτο ἐδενί. 9 ὀλίγω δέ, 10 καὶ ἀπήμεσε βιαίως καὶ θρομβώδεα. 11 " καὶ ὅτε ἀήσατο καὶ ἠφίει αὐτλὼ, καὶ ἐδόκεεν ἀσθενέειν. 12 καὶ ὃν ἤθελε πίνεσα ὕδωρ ἐξεμεῖν. 13 μὴ ἐλὲ τῦτο ὀδυνᾷ ἰσχὺ ἰσχυρὴ τλὼ κάτω κοιλίλω. 14 εἵλκωτο γὰρ ὑπὸ τῦ φαρμάκε. 15 καὶ ἐχώρεεν αὐτῆ μὴ τλὼ κόπρον αὐτίκα ὄφιμον ξυζυγιῶδες. 16 αἰὲι δὲ πλέον ἐγίνετο καὶ ἡ ἀσθενείη καὶ ἡ ἄση. 17 καὶ & καθάρματα ἦσαν " πέμπτα κοίλα. 18 ἔση δὲ ἡ κοιλίη ὕδατο κατέχεσθαι πολλῦ καὶ τ φαυρός. 19 ἄλλο δὲ ἐδὲν ἠδυνήθη προσδέξασθαι. 20 ἔθανε περὶ μέσας νύκτας. 21 " ἐδόκεε δὲ αὐ βιῶναι, εἰ ἠδυνάτο πίνειν τὸ ὕδωρ, καὶ ἐμεῖν αὐτίκα πρὶν ἢ πιέειν.

IX. Uxor Antimachi in Lariſſa, prægnans erat diebus circiter quinquaginta, 2 & reliquo tempore præ faſtidio à cibo abſtinebat, 3 & per ſeptem dies uterum dolebat, & cor: 4 & febris corripiebat: 5 eo tempore nihil per alvum egerebat. 6 Huic datum eſt catapotium deorſum purgans fortius quam conveniebat, 7 & evomuit bilem combuſtam, præ cibi abſtinentia & febre. 8 Nam neque ullo potu utebatur: 9 evomuit autem paucam 10 violenter, & grumoſa: 11 & ubi concitata fuiſſet, ac ipſam emiſiſſet, debilis eſſe videbatur: 12 & non volebat aquam bibens evomere. 13 Poſtea vero dolor fortis tenebat infernum ventrem 15 (exulceratus enim erat à medicamento, & prodibat ipſi ſtatim poſt ſtercus, ſuberuentum ramentoſum.) 16 Semper autem amplior fiebat; & debilitas, & cibi faſtidium; 17 & purgamenti erant heminæ quinque. 18 Siſtebatur autem alvus, aqua multa ſuper ventrem affuſa, 19 aliud autem nihil potuit admittere. 20 Mortua eſt circa mediam noctem. 21 Videbatur vivere potuiſſe, ſi aquam bibere potuiſſet, ac ſtatim vomere priuſquam deglutiviſſet.

X. " Οἰκέτις Ὀνησιδήμε σὺν Λαρίσσῃ ἠλκώθη κοιλίλω καὶ τὸ ἔνλερον ὑπὸ χολῆς αὐτομάτης κινηθείσης. 2 καὶ ἐξεχώρεε καὶ ἄνω καὶ κάτω χολὴ καὶ αἷμα, 3 καὶ πυρετὸς εἶχε. 4 ταύτη ἐδόθη ἀσθενέσῃ ἐλαϊήρεον ἀσθενὲς, πῶν, ὑδαρὲς καὶ ὀλίγον. 5 καὶ ἤμεσέ τε ἀπ' αὐτῆ

X. Famula Oneſidemi in Lariſſa, ulcerata eſt alvum & inteſtinum, à bile ſponte commota: 2 & prodibat ſurſum ac deorſum bilis & ſanguis: & febris tenebat. 4 Huic debili datum eſt pharmacum deorſum purgans in potu, debile, aquoſum, ac modicum, 5 & vomuit ab ipſo mul-

αὐτῆ πολὺ, καὶ κάτω ὑπῆλθε πολέον. [6] καὶ τῇ ἑσπέρης ἐπανῆλθε. [7] τῇ δ' ὑστεραίη πυρετὸς λιῶ, ἀσθενὴς δέ. [8] ἡ δὲ κοιλίη ἕλκωθέν τε καὶ ἔπ ὑπεχώρεε ταὐτα. [9] τριτη δὲ ἔθανε δείλης, πυρετῆ ἐπιλαβόντος πάνυ ἰσχυρῶ. [10] " αὕτη δὲ ἐδόκεεν ἀποθανεῖσθαι πάντως, [11] ἥκιστα δ' αὖ ὕδωρ πίνουσα ψυχρὸν, ἕως ἐμέτῳ εἶχεν. [12] ἐπεὶ δὲ ἐψύχθη ἡ ἄνω κοιλίη, ἀποκαθαρθεῖσα τῷ ὕδατι, χυλὸν μεθυπιοῦσα ψυχρὸν ὕστω μεθεκλύθη.

[13] " Εὐδήμῳ ἐν Λαρίσῃ, αἱμορροΐδας ἔχων ἰσχυρὰς πάνυ καὶ χρονίους, ἕξαιμος ὢν, χολὴ ἐκινήθη, [14] " ἀλλ' ἠπίως τῷ σώματι, καὶ ἡ κοιλίη ἐταράχθη κάτω, [καὶ] ὑπεχώρεε χολώδεα, " καὶ αἱμορροΐδες ἀνεῖχον. [15] φάρμακον καθαρτικὸν πιὼν ἀπεκαθάρθη καλῶς. [16] καὶ αὖθις μεθέπιεν χυλὸν, καὶ ἐπ ἐτελάραχθη. [17] καὶ ὀδυνὴ ἐπὶ τὴν ὑποχόνδρια ἐπεπήδα. [18] " τότω ἐπεχειρήθη τῆσιν αἱμορροΐσι, τῷ κοιλίῳ δὲ καλῶς πως ἔχοντι, ἀλλὰ δεομένῳ θεραπείης. [20] ἔπ καὶ ἀπήιεσεν. [21] ἔπειτα δὲ, " ὑπολιφθέντος κακκίνου, πυρετὸς ἐπέβαλε, καὶ οὐκ ἀφῆκε πρὶν ἀπέκτεινεν. [22] ἅτε δὲ καὶ ἀφῆκε ῥίγεος ὑποληθὸν, ἦκεν ὁ πυρετὸς, καὶ ὑπεχώρησεν αὐτῷ χολὴ. [23] καὶ φύσαι, ἡ μὲν δεξιὴ, ἡ δ' εὐωνύμου, καὶ ὀδυνὴ ἐν τῇ κοιλίῃ. [24] αἱ δ' αἱμορροΐδες ἔξω ἦσαν δ' ὄγκοι, [25] ἀπὸ δ' ἀποκαθάρσιον ὀξέμιμα. [26] ἦν [δ'] ἄλλοτε χρόνον ἐν φύσαι μὲν ταύτας ἐπεκινέετο, " καὶ ὠθεῖ πλαγίην ἐπῆμεν ἡ ὄρχις.

XI. " Ἐν Λαρίσῃ ἀνὴρ ἐτρώθη

multum: & infra amplius 'subiit: [6] & vesperi rediit. [7] Postridie febris erat, sed debilis. [8] Alvus autem ulcerabatur, & adhuc eadem egerebat. [9] Tertia die, ad vesperam mortua est, quum febris valde fortis ipsam corripuisset. [10] Quapropter omnino moritura esse videbatur. [11] Minime vero ideo quod aquam frigidam biberat, donec vomitus tenebat. [12] Postquam autem perfrigeratus est supernus venter, depurgatus per aquam, succo 'frigido postea poto, sic postea infusum per clysterem immissum est.

[13] Eudemus in Lariſſa, hæmorrhoidas habens fortes, ac diuturnas, quum exanguis esset, bilis commota est, [14] sed leniter in corpore: & alvus turbata deorsum biliosa egerebat, & hæmorrhoides intumescebant. [15] Pharmaco deorsum purgante poto, probe depurgatus est: [16] & rursus bibit succum, & amplius alvus turbata est: [17] & 'dolor ad præcordia consistebat. [18] Huic quum venter non probe haberet, sed adhuc curatione indigeret; manus hæmorrhoidibus admotæ sunt, [20] & vomuit. [21] Postea quum cancer successisset, febris irruit, & non dimisit antequam occideret. [21] Quandoque etiam cum rigor subrepens dimisisset, febris venit, & prodiit ipsi bilis [22] & flatus, & partim prodibat, partim intus erat, & dolor in ventre. [23] Hæmorrhoides 'autem extra intestinum rectum erant, reliquo tempore [24] à purgationibus auspicatæ: [25] & flatus per ipsas prodibat: & ad sternutationem principium fiebat.

XI. In Lariſſa vir quidam sau-

ὀξη ὀκ χρὸς λόξχη πολαίεη ὄπισθεν, [2] κὴ τὸ ἄκρον διήνεγκε κάτω τῦ ὀμφαλῦ, [1] πελιὸν λοπιδέον, κὴ διῆλθε χωρέον πολύ. [3] ἐπὶ δ' ἐπλώθη, ἔπηπε ὀδυνὴ ἔχε τὰ σφόπα ἰσχυρὴ, [4] κὴ ἐπωδίσκε ἡ γαστής. [5] τότω ἐδόθη τῇ ὑστεραίη καθαρτικὸν, κὴ διεχώρησεν ὀλίγον ὕφαιμον, κὴ ἔθνηκεν. [6] ἐδόκεε τότε τὰ ἔντερα εἶναι ὐχ ὑγιέα, κὴ αἱμαλέα ἡ κοιλίη πλέη τυγχάνη.

[7] Ἀπελλῆς Λαρισσαῖος ἦν ἐτέων τριήκοντα, ἢ ὀλίγον ἀπέλιπεν. [8] ἐλαμβάνετο δὲ τὰς νύκτας μᾶλλον τῶν ἡμερέων ὑπὸ τῦ ὕπνου. [10] ἐνόσε [1] δὲ ὡς δύο ἔτεα πρὸ τῦ θανάτε. [11] ἤμεε δὲ [1] χολὴν πυρρὴν ἐνίοτε, ἐπεὶ διεγείροιτο. ἤμεε δὲ κὴ μέλαιναν. [12] ἔτος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καθάρσιος ἰσχυρῆς πάνυ κὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον καθαιρόμενος, κὴ φάρμακον δὶς πιὼν, [2] ἐξ μῆνας αὐτὸν διέσχεν. [13] ἦν δὲ πολυφάγος. [14] ἔχων δὲ τὸ σῶμα ἐπίχολον, πολλάσας πολλὰ, μάλα ἐρρίγωσε, κὴ πυρετὸς ἐπέλαβε. [15] κὴ ἡ νῆστις ἐς νύκτα. [16] τῇ δ' ὑστεραίη ἐδόκεεν ὑγιὴς εἶναι· [3] αὖ κὴ τῇ ἑτέρη. [17] τῇ δὲ ἐπιόσῃ νυκτὶ ἡ νῆστις ἐπέλαβε [1] δεδειπνηκότα ἀπὸ τῦ πρώτε ὕπνε, κὴ εἶχε τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέρην κὴ μέχρι δείπνης. [18] ἔθανε πρὶν ἐμφρονῆσαι. [19] ἐσπάτο πρῶτον μὲν τὸ δεξιὸν πρόσωπον τό, τε πρόσωπον καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, ἔπηπε ἐπὶ τὰ ἀριστερά. [20] κὴ, ὅπε δοκέοι ἀναπεπαῦθαι, κῶμα εἶχε κὴ ἔρεγε. [21] κὴ αὖθις ἐξεδέχετο ἡ νῆστις.

XII. [1] Εὔμηλος Λαρισσαῖος, ἐπάγη τὰ σκέλεα καὶ χεῖρας καὶ γνά-

ciatus est cominus ex manu per hastam latam à tergo, [2] & summum ejus penetravit infra umbilicum per multum spacium, quod lividum erat & tumidum: [3] postquam autem vulneratus fuit, dolor obtinebat primum [1] fortis, [4] & venter intumescebat. [5] Huic postridie datum est pharmacum deorsum purgans, & egessit modicum cruentum, & mortuus est. [6] Videbantur intestina hujus non esse sana, & venter sanguine plenus esse. 165

[7] Apellæus Lariſſæus ætatem habebat annorum circiter triginta, aut parum aberat. [8] Corripiebatur autem morbo, [9] à quo vexabatur noctu magis in somno, quam interdiu. [10] Ægrotabat [1] autem ad duos annos ante mortem. [11] Vomebat bilem fulvam aliquando ubi excitatus esset. Vomebat etiam nigram. [12] Hic purgatione à capite forti valde ad multum tempus purgabatur: & quum pharmacum bis bibisset, sex menses ipsum penetravit. [13] Erat valde vorax multi cibi: [14] & quum corpus haberet biliosum, multum luctatus, valde riguit: & febris corripuit, [15] ac morbus ad noctem: [16] postridie [1] sanus esse sibi videbatur, & rursus altera die. [17] Sequenti vero nocte morbus invasit cœnatum à primo somno, & per noctem ac diem, & usque ad cœnam tenebat. [18] Mortuus est priusquam resipiscceret. [19] Convellebatur primum circa dextras partes, faciemque ac reliquum corpus, postea in sinistris: [20] & quum videretur quietus esse, soporem habebat, ac stertebat, [21] & rursus succedebat morbus. 170 175 180

XII. [1] Eumelus Lariſſæus rigida habuit crura, & manus & maxil-

γνάθος, [2] καὶ οὐκ ἠδύνατο ἔτε ἐκτείνειν, ἔτε ξυγκάμπτειν, ἢ μὴ ἕτερος ξυγκάμπτοι καὶ ἐκτείνοι, [3] ἔτε τὰς γνάθους διαιρεῖν, εἰ μὴ ἕτερος διαιροῖ. [4] ἄλλο δὲ οὐδὲν ἔτε ὠδυνᾶτο, ἔτε ἤσθιεν, εἰ μὴ μάζαν, καὶ μελίκρητον ἔπινεν. [5] εἰκοστῇ ὕστερον πίπτει κατὰ κεφαλὴν ἀπὸ κλίνης, καὶ τύπτει τὴν κεφαλὴν πρὸς λίθον σφόδρα, [6] καὶ αὐτὸς σκότος κατέχεται, [7] καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀνίσταται, ὑγιὴς ἦν, [8] καὶ ἐλέλυτο πάντα, πλὴν μὴ τὸν ὕπνον, ὅτε ἐξέγροιτο, ὀλίγον τὰ ξυνεδέδετο τὰ ἄρθρα. [9] ἔτεα δὲ ἦν ἤδη δυοκαίδεκα ἢ τριακαίδεκα. [10] ἐνόσησε δὲ μῆνας τρεῖς ἢ τέσσαρας.

[11] Ἐν Λαρίσσῃ παρθένος, αἵματα ἐμέσασα ὀλίγα, ἔμπυος ἐγένετο, πυρετῶν ἐπιλαβόντων, οὐκ ἀπηλλάγη πρὶν τελευτῆσαι. [12] ἀπέθανε τρίτῳ μηνί. [13] πρὸς δὲ τὸν θάνατον ἐκωφώθη τὰ ὦτα, καὶ οὐκ ἤκουσεν, εἰ μή τις πάνυ μέγα βοήσειε. [14] πρὸ δὲ τοῦ ἐμέτου τοῦ αἵματος ἀσθενὴς ἦν.

[15] Ἀμφίπολος ἐν Λαρίσσῃ Δυσηλίδος, νέη ἐοῦσα, ὀκότε λαγνεύοιτο, ἀσθενέως ἐχυρῶς· ἄλλως δὲ ἀνώδυνος. [2] ἐκύησε δὲ οὐδέποτε. [3] ἑξηκοντούτης δὲ ἐγένετο ἡμέρης ἀπὸ μέσου ἐχυρῶς ἐπόνεε μᾶλλον. [4] ἔπειτα δὲ μέσου ἡμέρης αὐτὴ πρόσω τρώγουσα πολλὰ, ἐπόνεε ὀδύνῃ αὐτῇ ἔλαβεν ἐχυροτάτῃ τῶν πρόσθεν, [5] ἀναστᾶσα ἐπέψωσέ τινος τραχέος ἐν τῷ στόματι τῆς μήτρης. [6] ἔπειτα, ἤδη λιποψυχέουσα αὐτῆς, ἑτέρη γυνὴ, καθεῖσα τὴν χεῖρα, [7] ἐξέπεσε λίθος ὅσον ἀπόνυχον [1] ἀτρέμα

maxillas, [2] & non poterat neque extendere, neque flectere, si non alius flecteret ac extenderet. [3] Et neque maxillas diducere poterat, si non alius diduceret. [4] Aliud vero nihil neque dolebat, neque edebat, nisi mazam, & aquam mulsam bibebat. [5] Vigesima die sedens cadit supinus, & caput ad lapidem vehementer offendit, [6] & vertigo ipsi caliginosa offusa est: [7] & paulo post surgens, sanus erat: [8] & soluta erant omnia, præterquam post somnum ubi excitaretur, articuli modice ligati erant. [9] Erat autem duodecim aut tredecim jam annorum, [10] & ægrotavit mensibus tribus aut quatuor.

[11] In Lariſſa virgo quæ ſanguinem vomuit, non multum, ſuppurata facta febribus corripientibus, non liberabatur priuſquam moreretur. [12] Mortua eſt tertio menſe. [13] Ante mortem vero obſurduerunt ei aures, & non audiebat, niſi quis valde exclamaſſet. [14] Verum ante ſanguinis vomitum debilis erat.

[15] Famula Dyſeridis in Lariſſa, quum juvencula eſſet, ubi Venere uteretur, ſortiter circumcirca dolebat: alias autem ſine dolore erat. [2] Concepit autem nunquam. [3] Et quum ſexaginta eſſet annorum, dolebat à meridie, velut ex partu vehementer laboraret. [4] Hæc quum ante meridiem porrum ediſſet multum, poſtquam dolor ipſam corripuit vehementiſſimus, & priores omnes excedens, [5] exurgens aſperum quiddam in ore uteri deprehendit. [6] Poſtea quum ipſa animi deliquium incideret, alia mulier immiſſa manu, expreſſit lapidem aſpe-

ἀπεάκιε τρηχύ· 7 καὶ ὑγιὴς τότε αὐτίκα καὶ ἐπιπαλύ.

XIII. "Ο Μαλιεὺς, ἅμα ξα αὐτῷ ἐπῆλθε ἄχθος ἔχουσι ἐπὶ τοὺς πλευρούς, " καὶ κατῆξε τῶν πλευρέων· 2 καὶ χρόνον αὐτῷ ὑπέστη πύον κάτωθεν τῶν πλευρέων. 3 " ὑπὸ τὸν ἀσπλοῦα καυθεὶς, ἐμμηθὼν ἦν, ἀφίκετο ἐς δέκα μῆνας. 4 ἀναλμηθὲν τὸ δέρμα " ὅπη ἐφάνη ἐς τὸ δέρτρον ἑπὶ θάτερα ἀφίκετο. 5 καὶ πρὸς τὸν νεφρὸν καὶ πρὸς τὰ ὀσέα ἐπῆλθε σαπρά. 6 τότε ἤτε ἕξις τοῦ σώματος παρέλαθεν, ἐπίχολος ἔσα, 7 καὶ ἐν τῷ σώματι " ἡ σηπεδὼν ξηρὴ τοῦ δέρτρος πολλὴ, καὶ ἄλλων σαρκῶν, ἃς ἔδει αὐτίκα " ἐμβάλλειν, εἴ τις ἐδυνάτο, ξηρῷ φαρμάκῳ, ἕως ἰσχύ τινα εἶχεν ὁ ἄνθρωπος. 8 ἀπὸ γὰρ τῶν ὑγρῶν " ἄδεν ἐπεδίδοτο, ἀλλ' ἐσήπετο. 9 ἀπὸ δὲ τῶν μητῶν, ἰσχομένων τοῦ ὑγροῦ, ῥίγος ἐλάμβανε καὶ πυρετὸς, καὶ ἐσήπετο μᾶλλον. 10 ἐπέῤῥει δ' αὐτῷ σαπρόν τι " ὑπομέλαν δυσῶδες. 11 πρὶν δὲ ἐπιχειρεῖν ἰήσεσθαι, οἷον ἑκάστης ἡμέρης συχνὸν διεπέρα ἔξω. 12 ἦν δ' οὐ δῆλον ῥοῦν. 13 ἐγνώσθη τὸ εἶναι πορρωτέρω τῆς φύσιος τοῦ νεζήματος " ἢ ὑπὸ τὸ δέρμα. 14 πάντα αὖ ὀρθῶς πάσχων ὅμως οὐκ αὖ ἐδόκει σωθῆναι, 15 καὶ διάῤῥοια καὶ ἐπέλαβεν.

XIV. " Αὐτόνομος ὁ Ὀμίλου κεφαλῆς τρώματος ἔθανεν ἐξκαιδεκάτη ἡμέρη, θέρεος μέσου, λίθου ὑπ' χειρὸς βληθεὶς καὶ τὰς ῥαφὰς ἐν μέσῳ τῷ βρέγματι. 2 τοῦτο παρέλαθέ με δέομενον περισῆναι. 3 ἔκλεψαν δέ με τῷ γνώμῃ αἱ ῥαφαί, ἔχθ-

rum, magnitudine verticilli fusi. Et sana tunc statim, & postea erat.

XIII. Malienſi currus onustus ' inductus est supra costas, & costas confregit: 2 & per tempus subſtitit ipſi pus infra costas. 3 Ustus sub splenem penicillis ac linamentis utebatur, & pervenit ad decem menses. 4 Resecta vero cute, caverna apparuit ad tenue inteſtinum utrinque procedens, 5 & ad renem, & ad ossa procedebat putrida. 6 In hoc non animadverſum est, quod & corporis habitus bilioſus erat, 7 & in corpore putredo ' ſicca tenuis inteſtini multa, & aliarum carnium, quas ſtatim ejicere oportebat, ſi quis potuiſſet ſicco pharmaco, dum robur aliquod homo habebat. 8 Nam ab humidis nihil remittebant, ſed putreſcebant: 9 à linamentis vero inditis quum humor ſiſteretur, rigor corripiebat & febris, & magis putreſcebat: 10 affluebat autem iſthic putridum quiddam, ſubnigrum, graveolens. 11 Priuſquam vero ' curationis aggreſſio fieret, quotidie multum foras penetrabat. 12 Erat autem non probe fluidum. 13 Cognitum est naturam morbi esse magis remotam quam ſubter cutem. 14 Quod ſi vero etiam omnia recte facta eſſent, tamen non videbatur ſervari poſſe, 15 etiamſi ventris profluvium ipſum corripuiſſet.

XIV. Autonomus in Omilo, ex capitis vulnere mortuus est die decimaſexta, in media æstate lapide ' ex manu ictus, in futuras in medio ſincipite. 2 Quare non animadverti ipſum ſecari opus habere: 3 deceperunt enim me futuræ habentes in ſeipſis jaculi

ἔχουσιν σὺν σφῖσιν ἐωυτῆσι & βέλεος " τὸ σῆμα. 4 ὕστερον δὲ καὶ φανὲς γίνεται. 5 πρῶτον μὲν ἐς τὴν κλεῖδα, ὕστερον δὲ ἐς τὴν πλευρὴν, ὀδυνὴ ἰσχυρὴ πάνυ, & ἐς ἀσφάλμους ἐς ἄμφω τὼ χεῖρε ἦλθεν. 7 ἐν μέσῳ δὲ εἶχε τῆς κεφαλῆς & τοῦ βρέγματος τὸ ἕλκος. 8 " ἐπρήσθη ἡ πενθεκαιδεκάτη, 9 & πύον ' ὑπῆλθεν ἐς πολύ. 10 ἡ δὲ μήνιγξ ἀσαπὴς ἐφαίνετο.

11 " Παιδίσκη δὲ Ὁμίλῳ ἐκ τροώματος κεφαλῆς ὡς δωδεκαέτης θνήσκει ἐν μέσῳ θέρεϊ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρῃ. 12 ἥλιος τὴν αὐτῆ ἐνέβαλε, " καὶ τὸ ὀστέον φλᾷ, & ῥήγνυσιν. 13 αἱ δὲ ῥαφαὶ ἐν τῷ ἕλκει ἦσαν. 14 " τοῦτο ἐγνώσθη ὀρθῶς πρίσει δεόμενον. 15 " ἐπρίσθη δὲ οὐκ ἐς τὸ δέον, " ἀλλ', ὅσον ὑπελείφθη, πύον ἐν αὐτῷ ἐφύετο. 16 ὀγδόῃ ῥίγος [καὶ] πυρετὸς ἐπέλαβεν. 17 " εἶχε δὲ οὐκ ἐς τὸ δέον, ἀλλ' ὅσον καὶ τὸ πρόσθεν ἡμερέων, ὅτε πυρετὸς οὐκ εἶχεν. 18 ' ἐννάτῃ δὲ τὸ λοιπὸν ἐξεπρίσθη, καὶ ὑπεφάνη ὀλίγον πάνυ πύον ξὺν αἵματι, " καὶ ἡ μήνιγξ καθαρὴ ἦν. 19 & ὕπνος μὲν ἐπέλαβεν, ὁ δὲ πυρετὸς οὐδαμοῦ οὐκ ἀφῆκε. 20 " ἀσπασμὸς δὲ χειρὸς τοῦ ἀριστεροῦ ὑπελάμβανεν. 21 ἐν δὲ τοῖσι δεξιοῖσι μᾶλλον εἶχε τὸ ἕλκος.

XV. " Κυρήνιος ἐν Ὁμίλῳ " ἐμπυοφλυόμενος, τοῦ κάτω κοιλίου οὐκωθὴ ὕστερον ἐν ἡμέρῃσι τρισὶ κάντων δὲ δέοντος. 2 & ἔχειν ἐπιτηδείως. 3 καὶ ἐξηράνθη τὸ πύον ἐν τῇ κοιλίῃ. 4 ἐν δὲ τῇ θερμοτάτῃ ὥρῃ ἐδίων ὀπώρην & ἄλλα ' σιτία ἀσύμφορα, πυρετὸς ἐπέλαβε, καὶ διάῤῥοια, καὶ ἔθανεν.

§ " Ἑκάτων ἐν Ὁμίλῳ ὥσπερ καὶ

jaculi læsionem, 4 postea enim conspicuum id fiebat. 5 Primum quidem ad claviculam, postea ad latus dolor fortis valde, 6 & convulsio ad ambas manus venit. 7 In medio enim capitis ac sinciputis ulcus habebat. 8 Sectus est autem die decimaquinta, 9 & pus ' prodiit non multum. 10 Membrana vero cerebri imputrefacta apparebat.

11 Famula in Omilo ex capitis vulnere, duodecim annos nata, moritur in media æstate, decimaquarta die. 12 Januam quidam ipsi impegerat, & os contuderat ac ruperat. 13 Suturæ vero in ulcere erant. 14 Quare cognitum est recte sectione opus habere. 15 Secta est autem non velut oportebat: sed quantum relictum est, pus in ipso ' factum est. 16 Octava, rigor, febris invasit: 17 habebat autem non velut oportebat, sed quantum etiam prioribus diebus quando febris non tenebat. 18 Nona vero die reliquum resectum est, & valde modicum pus cum sanguine subtus apparuit, & membrana cerebri pura erat: 19 & somnus quidem occupabat: febris autem non dimittebat. 20 Convulsio vero manum sinistram invadebat. 21 Nam in ' dextris magis ulcus habebat.

XV. Cyrenius in Omilo suppuratus factus, infernum ventrem ustus est, triginta diebus serius quam oportebat: 2 & mansuete se habebat: 3 & reficcatum est pus in ventre. 4 Verum in calidissimo tempore edens fructus pomorum, & alios cibos non conferentes, a febre correptus est, & a ventris profluvio; & mortuus est.

5 Hecason in Omilo, velut

καὶ ὁ μὲν ἕτερος ὕστερον ἐκαύθη, ὅμως δὲ ἐξηράνθη, πολὺ ὀλίγῳ, ἡ κοιλία. 7 δυσεντερίη δὲ ὑπέλαβε. 8 καὶ αὐτὸν ἀπεφυγών, ἠθίζετο πᾶν, ἕως ὅλος ὠδησε, καὶ ἐρράγη αὐτῷ πύον κάτω. 9 καὶ ἀμόρροια [ἐπεγένετο, καὶ] ἔθανεν.

10 " Ἑκάστην δὲ Ὁμίλῳ ἀπὸ ἀκαθαρσίης καὶ πονηρῆς καθάρσιος ἐς τὸ ἰσχίον ἐπέση αὐτῷ ὀδυνὴ ὀξείη. 11 καὶ αὐτὴ μὲν ἀπηλλάγη, πυρετὸς δὲ αὐτὸν ἐπέλαβον. 12 καὶ χρόνον ' πολλὸν κλινοπετὴς ἦν, ὥστε πίνων ἑδὲν, ὥστε διψέων, ἀσθενής τε ὢν καὶ φρικώδης. 13 τέτω ἀφῃρέθη μὲν τὸ νόσημα χρηστῶς, ὡς ἔδοξε. 14 " ὠφελεῖτο δὲ τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν προσφερομένων. 15 τελευτῶν δὲ διέρραγη τὸ νόσημα κάτω, καὶ ἐχώρεε πᾶν, " ὥστε πολλῆ χολῇ, καὶ παρέκοψε, καὶ ἔθανε. 16 ἐδόκεε δὲ ὦν ἐκφυγεῖν τὸ νόσημα.

XVI. " Ἐν Σαλαμῖνι ὁ πρὸς τὸν ἀγκύρῳ προσπεσών, ἐπὶ γαστέρα διερράγη 2 προσωδυνέετο δέ. 3 φάρμακον δὲ ἔπιε, καὶ ἐ διεχώρησε κάτω, ἐδὲ ἀνήμεσεν.

4 " Ἡ γυνὴ, ἣ ἀπέζωξεν ἑωυτὴν, ἐπνίγετο. 5 καὶ ἐδόθη αὐτῇ ὕστερον πολλῷ καθαπόπον ἐλαφήεον, καὶ ἐξεχώρησεν αὐτῇ.

6 " Ὁ ἐξ Εὐβοίης ἐλθὼν νεηνίσκος, σκληρὸν κάτω κεκαθαρμένος ἀμαλιπῶν, πεπωρωμένος ἐπύρεσεν. 7 εἶτα δοκέων ἄνω δεῖν, ἔπιεν ἀσθενὲς, " ῥίζαν ἐλαφήεον. 8 καὶ μετὰ τὸν πόνον πεφρικὼς ἔθανεν, σκληρὸς ἐδέν. 9 ἀλλ' ὕπνος εἶχε, καὶ οὐκ ἠδύνατο παύσασθαι ἡ δίψα.

10 " Ἡ

etiam alter serius ' ustus est, attamen reliccatus est venter, modico excepto. 7 Dysenteria vero arripiebat ipsum, 8 quam ubi effugisset, omnia edebat donec totus intumuit, & erupit ipsi pus deorsum, 9 & ventris profluvio mortuus est.

10 Hecasón in Omilo, ab immundicia non purgata, & à prava purgatione, dolorem acutum in coxa habebat: 11 & hic quidem discessit, successerunt autem ipsi febres: 12 & multo tempore ' in lecto decumbebat, neque bibens quicquam, neque sitiens: & debilis, & horridus. 13 Huic commode quidem ablatus est morbus velut conveniebat. 14 Opem autem percipiebat ex his quæ offerebantur. 15 Tandem vero erupit morbus deorsum, & totus secessit præ multa bile: & mente motus est, & mortuus. 16 Videbatur autem morbum evasurus esse.

XVI. Qui in Salamine in anchoram incidit, ' in ventrem sauciatus est, 2 & circumcirca dolebat. 3 Bibit autem pharmacum, & non egessit deorsum, neque revomuit.

4 Mulier quæ jugulavit seipsam, suffocabatur: 5 & datum est ipsi longe postea pharmacum deorsum purgans, & per secessum ipsi exiit.

6 Qui ex Eubœa venit adolescens, quum multum esset deorsum purgatus, intermissione facta quietus febricitavit: 7 deinde quum putaret ' se purgatione sursum versus opus habere, non validam radicem veratri bibit, 8 & post potionem quarta die, mortuus est, nihil expurgatus. 9 Verum somnus ipsum tenebat, & sitis sedari non poterat.

10 Ser-

10 " Ἡ δὲ λαὶ κοιλία- 35
339 πότις ' ἄνω μὲν ἐχώρησεν ὀλίγα, καὶ ἔπνιγε, κάτω δὲ πολλὰ, τῆς νυκτὸς ἔθανε. βάρβαρος δὲ ἦν.

11 " Ὁ Εὐβοῖς ἄνθρωπος 36
πιὼν ἐλαλήριον, τρεῖς ἡμέρας καθαίρετο, καὶ ἔθανε. 12 τὴν δὲ χεῖρα ἔμπυον εἶχε μέχρι τοῦ ἀγκῶνος.

XVII. " Ὁ Συμμάχου παῖς 37
" ὑπὸ χολῆς ἀπεπνίγη νύκτωρ κατακλιθεὶς, καὶ πυρετὸς ἐπέσχεν. 1
2 φάρμακον δὲ πιὼν ὃ καλέσχεν, 5 ἐδὲ καθήρατο ἡμερῶν καὶ ' πρὶν ἀποθανεῖν ἓξ.

3 " Ὁ παρὰ τὸν δρόμον οἰ- 38
κέων, τῆς νυκτὸς αἷμα ἐμέσας, τῇ ὑστεραίᾳ ἔθανεν αἷμα ἐμέων πολὺ, καὶ πνιγόμενος. 4 ἐς σπλῆνα δὲ καὶ κάτω αἱμαλῶδες αὐτῷ ἐχώρει πολύ.

5 " Παιδίον ὑπὸ ὀρέος πλη- 39
γὲν τὸν γαστέρα καὶ τὸ ἧπαρ, ἀπέθανε τῇ τετάρτῃ. 6 τὸ δὲ πνεῦμα πυκινὸν εἶχε, καὶ ὑπὸ κατενοήθη, καὶ πυρετὸς εἶχεν.

7 " Ὁ Ἑρμοφίλου ὡς ἔκα- 40
μνε ἡμέρας ἑνδεκα. 8 πυρετὸς δὲ εἶχε, καὶ ἐς ὑπνον τὰ σιτία. 9 καὶ τὸ πρῶτον μὲν παρε- 10
νόησε, τῆς δὲ νυκτὸς ' ἐπαύσατο. 10 τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρῃ " ἄ- 1
φωνος ἔκειτο ῥέζων, διεστραμμένους ἔχων τοὺς ὀμμασι, πυρέσσων. 11 πτερὸν δὲ καθιεμένου, ἥμισυ χολὴν μέλαιναν. 12 καὶ κλυσθὲν, κόπρος ὑπῆλθε πολλή.

XIIX. " Ἀριστίωνος δέλης 41
αὐτόματος " ὁ πὴς ἐσφακέ- 1
λισε καὶ μέσον τὸ ποδὸς ἔνδοθεν ἐκ πλαγίου, 2 " καὶ τὰ 2
ὀστέα

10 Serva illa cui à catapotio ſurſum quidem pauca prodibant, ac ſuffocabant : deorſum vero multa, nocte mortua eſt. Erat autem barbara.

11 Quidam homo Eubœus poto pharmaco deorſum ' purgante, per tres dies purgabatur, & mortuus eſt. 12 Habebat autem manum ſuppuratam uſque ad cubitum.

XVII. Symmachi filius à bile ſuffocabatur, noctu quum dormiret, & febris eum teneret. 2 Pharmacum autem ubi bibiſſet, non continuit, neque purgatus eſt diebus ſex antequam moreretur.

3 Qui juxta curriculum habitabat, quum noctu ſanguinem vomuiſſet, poſtridie mortuus ' eſt, ſanguinem vomens multum, & ſtrangulatus. 4 Ad ſplenem vero, & deorſum multus ſanguis ipſi prodibat.

5 Puer à mulo percuſſus ventrem & hepar, mortuus eſt quarta die. 6 Spiritum autem denſum habebat, & non intelligegebat quicquam, & febris tenebat.

7 Hermophili filius ægrotabat diebus undecim. 8 Febris autem tenebat, & cibi non deorſum prodibant : 9 & primum ' quidem deliravit, nocte vero ceſſavit. 10 Sequenti autem die voce deſtitutus jacebat ſtertens, diſtortos habens oculos, febricitans. 11 Penna vero immiſſa vomuit bilem atram, 12 & quum infuſum per clyſterem immiſſum eſſet, ſtercus prodiit multum.

XIIX. Servæ Ariſtionis pes ſua ſponte marcore corruptus obtorpuit, juxta medium pedis intrinſecus ex obliquo : 2 & oſſa

putri-

ὀσέα παρὰ γλουτὸν ἀπέστη, καὶ ἐξέπεσε καὶ μικρὸν " συνεστώδεα. 3 καὶ διάῤῥοια ἐπεγένετο, καὶ ἔθανεν.

4 " Γυνὴ ὑγιαίνουσα, παχεῖα, κυήσασα ἔνεκεν, ἀπὸ καταπότου ὀδύνη ' εἶχε τὴν γαστέρα, καὶ τρόφος εἰς τὸ ἔντερον, καὶ ὤδυνε. 5 πνεῦμα δὲ ἐπεῖχε, καὶ ἀπορίη ξυνὴ ὀδύνη. 6 καὶ αἷμα ἤμεσεν ὀλίγον πολλάκις, ὡς τεθνάναι δοκέειν. 8 καὶ ὅτε ἐμέσαι ἀπὸ ὕδατος ψυχροῦ ἐγένετο, ὅτε τῆς ὀδύνης ἐπέσης, ὅτε τὴν πολύ. 9 ὕδατος δὲ καταχύσεων ψυχροῦ ἀμφορέες ὡς τριάκοντα καὶ ἐπὶ σώματος, 10 καὶ ἐδόκεε ἄρα τοῦτο μοῦνον ὠφελέειν. 11 καὶ ὕστερον κάτω ἐχώρησε χολὴ συχνή. 12 ὅτε δὲ ἡ ὀδύνη εἶχεν, ' ἐδύνατο χωρῆσαι, ' καὶ ἐβίω.

XIX. " Ἀνδρὸς ἀπὸ καταπότου, ἐξάνθης ἐὼν παῖδα, " ὡδὶ ἦ τὴν κύσιν ἐδόκεεν ἄλγος ἔχειν. 2 " ἐκαθήρατο αὐτὴν ὀξέως πολὺ κάθαρμα. 3 καὶ ἀπὸ μέσης ἡμέρης " ὀδύνη ἔχειν ἰσχυρὴ πάνυ, καὶ ἐς τὴν ἑσπέρην πύρωμα καὶ ἀπορίη, καὶ ῥιπασμός. 4 καὶ ἔμει, καὶ ἐχώρεεν ὀλέγον. 5 καὶ τὴν νύκτα ἔπαυε, καὶ ὕπνος οὐκ ἐπῆν. 6 τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐχώρεε πολλὸν, " ὕστερον αἷμα, καὶ ἔθανεν.

7 " Τοῦ Ἀθηνάδεω παιδὶ ἄῤῥενι, τοῦ φαγεδαινωθέντι " ὀδὼν ὁ μὲν ἀριστερὸς κάτω, ἄνω δὲ ὁ μὲν ' δεξιὸς, [καὶ τὸ] ἐς τὸ δεξιὸν ἐνεπύησεν, οὐκ ἔτι ἀλγέοντος.

8 " Ὁ σκυτεὺς " κάσυμμα κενεῶν " ὁ ἐπὶ τοῦ Πιτύου, ἐξενίησεν ἑωυτὸν ἐπάνω τοῦ γόνατος ἐς τὸν μηρὸν, καὶ ἔδαψεν ὡς δύο πήχεας.

putrida facta abscesserunt, ' & prodibant paulatim fistulosa: & ventris profluvium succedebat, & mortua est.

4 Mulier sana, crassa, à catapotio conceptus gratia accepto, dolorem habebat ventris, & tormen in intestino, & intumuit. 5 Spiritus autem sistebatur: & desperatio erat cum dolore: 6 & sanguinem vomuit non multum, 7 & emortua est quinquies, ut vita decessisse putaretur: 8 & neque vomitu facto ab aqua frigida ' laxabatur: neque dolor præsens, neque spiratio. 9 Superfusæ vero sunt ipsi aquæ frigidæ amphoræ circiter triginta super corpus, 10 & sane hoc solum prodesse videbatur: 11 & postea deorsum processit bilis multa. 12 Quum autem dolor obtineret, nihil poterat secedere, & vixit.

XIX. Antander à catapotio accepto, cætera sanus erat. Verum circa vesicam dolorem habere videbatur: 2 purgavit ipsam ' celeriter multo purgamento: 3 & à meridie dolor tenebat fortis valde: & in posteram diem strangulatio, & desperatio, & jactatio: 4 & vomebat, & nihil per secessum egerebat: 5 & noctu patiebatur: & somnus non accedebat: 6 postridie vero egerebat multum, & postea sanguinem: & mortuus est.

7 Athenadæ puero masculo à phagedæna ulcere corroso, doluit à finistra parte dens infernus, ' à dextra supernus. Hujus auris dextera suppurata est, dum non amplius doleret.

8 Sutor in Pityo dum soleas veteramentaria sueret, pupugit seipsum supra genu in femur: & ferme longum digitum immersit.

κλυλον. 9 τὸτω αἷμα μὴ ὀδὲν ἐῤῥύη, τὸ δὲ τρῶμα ταχὺ ἔμυσεν. 10 ὁ δὲ μηρὸς ὅλως ἐμετεωρίζετο, καὶ διέτεινεν ὁ μελεωδισμὸς ἕς τε τὸν βουβῶνα, καὶ τὸν κενεῶνα. 11 ἔτος τῇ τρίτῃ ἀπέθανεν.

merſit. 9 Huic ſanguis quidem nullus effluxit. Vulnus autem cito clauſum eſt: 10 femur autem totum in tumorem elevabatur, & procedebat hic tumor uſque ad inguen & lateris mollitudinem. 11 Hic tertia die mortuus eſt.

285

xx. " Τὶς ωλδὰ τὸν βουβῶνα ωλησεὶς τοξεύματι, ὃν ἡμεῖς ἐωρᾶκαμεν, ωλδαδοξότατα ἐσώθη. 2 ἔτε γὰρ ἀκὶς ἐξηρέθη· οὐ γὰρ ἐν βάθει λίαν· 3 ἔτε αἱμορῤῥαγίη ὀδεμία ἐγένετο ἀξίη λόγε, ἔτε φλεγμονὴ, ἔτε ἔχωλυσεν. 4 " τὸ δὲ ἀκίδα ὑποπτεύσαντες ἡμεῖς ἀπηλλατόμεθα ἐτέων ἐόντων ἕξ, ἀφ' ἕως ἐτρώθη. 5 ὑπενοεῖτο δὲ τᾶτο μεσηγὺ τῶ νεύρων κεκρύφθαι καὶ τὸ ἀκίδα, φλέβα τε καὶ ἀρτηρίαν ὀδεμίαν διαῤῥῆναι.

xx. Quidam juxta inguen ſagitta percuſſus, quem nos vidimus, maxime præter omnem opinionem ſervatus eſt. 2 Neque enim cuſpis exempta eſt, erat enim valde in profundo: 3 neque ſanguinis eruptio ulla memorabilis fiebat: neque inflammatio: neque claudicavit. 4 Cæterum cuſpidem invenimus nos, ipſamque exemimus, quum ſex jam eſſent anni, ex quo ſauciatus erat. 5 Suſpicio autem erat hæc, inter medios nervos, cuſpidem occultatam fuiſſe, nullamque venam aut arteriam diſſectam eſſe.

290

6 " Ὁ ωλησεὶς ὀξεῖ βέλει ἐς τᾶπιθεν μικρὸν κάτω τ' ραχήλε, τὸ μὲν τρῶμα ἔλαβεν οὐκ ἄξιον λόγε ἰσιδεῖν· ὁ γὰρ οὐ βάθει ἐγένετο. 7 μετὰ δὲ ὁ πολλὸν χρόνον ἐξαιρεθέντος τᾶ βέλεος, ἐπλαγίασε ἐς τᾶπιθεν, ἐρευθεὶς ὡς οἱ ὀπιθοτονικοί· 8 καὶ αἱ γένυες ἐδέδεντο, 9 καὶ, εἴ τι ὑγρὸν ἐς τὸ σῶμα λάβοι, καὶ τᾶτο ἐσχέροιη καταπίνειν, " πάλιν ἀνέκυπτεν ἐς τὰς ῥῖνας, 10 καὶ τὰ λοιπὰ αὐτίκα ἐκακᾶτο, 11 καὶ δευτέρη ἡμέρη ἔθανεν.

6 Qui percuſſus eſt ſpiculo acuto retrorſum paulo infra collum, vulnus quidem habebat non memorabile aſpectu, neque enim in altum ferebatur, 7 verum non multo tempore poſtea exempto ſpiculo, diſtendebatur in poſteriorem partem tractus, velut opiſthotonici, 8 & maxillæ ligatæ erant, 9 & ſi liquorem aliquem in os ſumeret, eumque deglutire conaretur, rurſus relidebatur ad nares. 10 Cæteraque ſtatim pejora fiebant: 11 & ſecunda die mortuus eſt.

295

xxi. " Νεηνίσκος ὁδὸν τραχείαν τροχάσας ἦλθε τὸ πέρην, μάλιστα τὸ κάτω μέρος. 2 ἀπόσασιν δὲ ὁ τόπος οὐκ ἐλάμβανεν ὀδεμίην ὡς ξυνάγων ὑγρὸν, 3 " ἀλλὰ τεταρταίω τε ἐόντι αὐτῶ ἐμελάνετο πᾶς ὁ τόπος,

xxi. Adoleſcens per aſperam viam curſu facto, dolebat pernam, maxime inferna parte. 2 Abſceſſum autem locus accepit nullum, velut qui colligeret humorem. 3 Verum tertia die totus locus nigreſcebat, uſque

ad

πῳ, ἄχρι τῦ ἀστραγάλυ καλουμένυ, καὶ τῦ κοίλυ " τῦ κῦ τὸ σῆθος τῦ ποδός. 4 καὶ τὸ μελανθὲν ὑ διερρήγη, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτα. 5 τὰς πάσας δὲ ἐδίας ἡμέρας ἀπὸ τῦ δρόμυ εἰκοσιν.

6 " Ὁ δὲ ἐς τὸν ὀφθαλμὸν πληγείς, ἐπλήγη μὲν κῦ τῦ βλεφάρυ, ἔδυ δὲ ἡ ἀκὶς ἱκανῶς, " ὁ δὲ ἀθὴς περισυπερεῖχε. 7 τμηθέντος δ' βλεφάρυ ἤρθη πάντα. ἐδὲν φλαῦρον. 8 ὁ γὰρ ὀφθαλμὸς διέμενε, κὴ ὑγιὴς ἐγένετο ξυνθέντως. 9 αἷμα δὲ ἐρρύη λαῦρον, ἱκανὸν τῷ πλήθι.

10 ' Ἡ παρθένος ἡ καλὴ ἡ τῦ Νηρίυ, 11 ἓξ μὲν ἐνιαυτέπις, 12 ὑπὸ δὲ γυναικὸς φίλης παιζέσης πλαισίῳ τῇ χειρὶ " ἐπλήγη καθὰ τὸ βρέγμα. 13 καὶ τότε μὲν ἐσκοτώθη, καὶ ἄπνους ἐγένετο. 14 κὴ, ὅτε ἐς οἶκον ἦλθεν, αὐτίκα τὸ πῦρ εἶχε, 15 κὴ ἤλγει τὴν κεφαλὴν, κὴ ἔρυθος ἀμφὶ τὸ πρόσωπον ἦν. 16 ἑβδόμῃ δὲ ἔσση ἀμφὶ τὸ ὖς τὸ δεξιὸν πύον ἐχώρησε δυσῶδες, ὑπέρυθρον, πλέον κυάθυ. 17 καὶ ἔδοξεν ἄμεινον ἔχειν, καὶ ὑπεφόρητο. 18 πάλιν ἐπελείνετο τῷ πυρετῷ, " καὶ ' καθέφερετο, κὴ ἀναυδος ἦν, καὶ τῦ προσώπυ τὸ δεξιὸν μέρος εἴλκετο, 20 κὴ δύσπνους ἦν. 21 καὶ σπασμὸς, κὴ τρόμος ἦν, 22 καὶ γλῶσσα καθείχετο, κὴ ὁ ὀφθαλμὸς κατεπλήγη. 23 ἐννάτη ἔθανεν.

XXII. " Ὁ Κλεομένυς πῶς χθιζῶν ὀξέως, ὑπνώσας, ἀνὸς πυρετῷ ἐτύχετο. 2 κὴ ἤμεσε τὰ σῖτα κὴ φλέγμα. 3 δύο μῆνας ἀσιτίη παρείπετο.

4 " Τῷ

ad talum, aſtragalum appellatum, & uſque ' ad cavitatem quæ eſt ad pectus pedis: 4 & quod denigratum erat, non diffringebatur, ſed prius moriebatur. 5 Viginti vero dies ex toto à curſu vixit.

6 Qui ad oculum percuſſus eſt, percuſſus quidem eſt in palpebram, deſcenderat autem cuſpis alte ſatis, barbæ vero ſummum ſupereminebat. 7 Secta palpebra, ſublata ſunt omnia. Nihil erat mali. 8 Oculus enim permanſit, & compendio ſanus factus eſt. 9 ' Sanguis autem effluxit large, & multa copia.

10 Virgo illa pulchra Nerii filia, 11 erat quidem annorum viginti, 12 verum à muliercula amica ludente, lata manu percuſſa eſt in ſinciput: 13 & tunc quidem vertigine capta eſt, & ſine ſpiritu erat, 14 & quum ad domum veniſſet, ſtatim febris vehemens corripiebat, 15 & caput dolebat, & rubor circa faciem erat. 16 Septima die, circa aurem dextram pus proceſſit ' graveolens, ſubrubrum, amplius cyatho: 17 & videbatur ſibi melius habere, & allevata eſt. 18 Rurſus augebatur febris, & in ſoporem deferebatur, & loqui non poterat: 19 & faciei pars dextera trahebatur, 20 & difficulter ſpirabat: 21 & convulſio ac tremor aderat: 22 & lingua detinebatur: & oculus ſtupidus erat. 23 Nona, mortua eſt.

XXII. Cleomenis filius hyeme initio facto cibum averſabatur, & ejus faſtidio ' citra febrem vexabatur: 2 & vomebat cibos ac pituitam: 3 & per duos menſes cibi faſtidium durabat.

4 Coco

4 " Τῷ μαγείρῳ " ἐν Ἀκάν- 52
θῳ τὸ κύφωμα ' ἐκ φρενίτιδος 1
ἐγένετο. 5 τούτῳ φαρμακοποσία
ὐδεμία ξυνέφερεν, 6 οἶνος δὲ
μέλας καὶ δρῶσιπία, λεπτῶν [τε]
ἀπέχεσθαι καὶ ἀναλείβεσθαι λέως,
7 θάλπεσθαί τε μήτε πολλῷ πυ-
ρὶ μαλὶ, ἀλλὰ προσέως.

8 " Τῇ καὶ τὸ εἰκοστὸν τοῦ ἡλι- 53
κίης ἀποφέρεται πόσιν ξυνέδη
πόνος, 9 [καὶ] ἔμετος χολω-
δέων, πολλῶν, ὠχρῶν, καὶ πρα-
σοειδέων. 10 ὅτε πίοι, σπασμὸς
εἶχε, γλῶσσαν καὶ ἐμάσατο. 11
ἐς τετάρτην ἐσῆλθον. 12 καὶ
ὠδὴν λοῦ ἡ γλῶσσα μεγάλη, μέ-
λαινα· 13 τῶν ὀφθαλμῶν δὲ τὼ
10 λόβω ' ἐρυθρὰ λοῦ, ὕπνος. 14
τῇ τελάστῃ δὲ ἔθανεν ἐς νύκτα.

15 " Ὀρίγανος ὀφθαλμοῖ- 54
σι κακὸν πυόμενος, καὶ ὀδόντιν.

16 " Ἡ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ κόρη 55
πεσοῦσα, ἄφωνος, [καὶ] ἐπτα-
σμὸς εἶχε, 17 καὶ ἤμεσεν ἐς νύκτα
αἷμα πολύ. 18 " καὶ ἀριστερὸν 1
πεσόντος συχνότερον ἐρρύη. 19 με-
λίκρηδον χαλεπῶς καὶ ἐπίνε. 20
ῥεῖχος, πνεῦμα πυκνὸν ὡς τῶν
θνησκόντων. 21 φλέβες ἀμφὶ τὸ
στόμα πεφλυκυῖαι. 22 κλίσις
ὑπτία. 23 πόδες χλιεροί. 24 πυ-
ρετὸς βληχρός. 25 ἀφωνίη. 26 ἑβδο-
μάτῃ φωνὴν ' ἔρρηξεν. 27 αἱ θέρμαι
15 ' λεπτότεραι ἔσχον. 28 διεφύλαξε.

XXIII. " Πυθοκλῆς τοῖς κά- 56
μνουσι γάλα πολλῷ ὕδατι μιγνὺς
ἐδίδου. 2 " Χειμῶνος " καταχεῖ 57
[τε] ἀλεαίνων τὰς πόδας, 3 [καὶ] 1
ὥστε μάλιστα σὺν πυρὶ καὶ
ὕδατι. 4 " ὀφθαλμοῖσι πονηρὸν ἡ 2
φακὴ, ὀπώρη ἡ γλυκεῖα, καὶ τὰ λάχανα. 5 Τοῖσι ἰσχίοισι καὶ
σκέλεσι καὶ ἰσχνὸν ἀλγήμασιν ἐκ
πό-

4 Coco in ſpina gibboſitas facta eſt ex phrenitide. 5 Huic nulla medicamenti potio conferebat. 6 Verum vinum nigrum, & panis eſus, & balneorum abſtinentia, & frictio, 7 & lenis fotus non cum multo fomento, ſed placide.

8 Cuidam quæ circa vigeſimum ætatis annum, biberat pharmacum ' ad fœtum perden- 320
dum, accidit dolor, 9 vomitus bilioſorum, multorum, pallidorum ac praſinorum. 10 Quum bibiſſet, convulſio tenebat, linguam commandebat. 11 Ad quartam diem ad ipſam ingreſſus ſum, 12 & erat ei lingua magna, nigra. 13 Oculorum autem alba, erant rubra: inſomnis. 14 Quarta, mortua eſt ad noctem.

15 Origanum potum, oculis, & dentibus malum eſt.

16 Puella quæ de rupe cecidit, voce deſtituta: jactatio aderat: 321
17 & vomuit ad noctem ſanguinem multum: 18 quum ad ſiniſtram aurem impegiſſet, amplius inde fluebat. 19 Aquam mulſam difficulter deglutiebat: 20 ſtertor: ſpiritus denſus, velut morientium. 21 Venæ circa faciem diſtentæ: 22 decubitus ſupinus: 23 pedes tepidi: 24 febris debilis: 25 vocis interceptio. 26 Septima vocem rupit: 27 calores tenuiores tenebant: 28 ſuperſtes manſit.

XXIII. Pythocles ' ægrotan- 330
tibus aquam, & lac multa aqua ammixta dabat. 2 Perniones pertundendi, & calefaciendi ſunt pedes, 3 ſic ut maxime excalefacias igne & aqua. 4 Oculis incommoda ſunt, lenticula, fructus pomorum dulces, & olera. 5 Doloribus circa lumbos, & crura, & coxam, ex laboribus

πόνων, ἀκλάστη, ὀξέϊ, θερμοῖσι κηλιγονᾶν, καὶ ἀσύλλεκτα βάπτοντα πυελῶ· 6 ἐπικαθδεῖν δὲ ἐριδίοισιν οἰσυπηροῖσι " καὶ ῥωικῆσι. 3

7 " Τῶν γναφέων οἱ βυσσῶνες 58
ἐφυμαλέζοντο σκληροὶ καὶ ἀνώδυνοι.
8 καὶ περὶ ἤβην καὶ ἐν περιτόνῃ ὄμμια μεγάλα. 9 πυρετὸς " περὶ δεκάτην μὲν βηχώδης. 10 τρίτῳ ἢ τετάρτῳ μιῶι γαστὴρ ξιωδέστερον. 11 θέρμη ἐπεγένετο, γλῶσσα ξηρή, δίψα. 12 ὑποχωρήσεις ἐκ τοῦ χαλεπαί. 13 ἔθανον. 1

XXIV. " Ὁ τὸν κεφαλὸν ὑπὸ Μακεδόνος λίθῳ πληγεὶς ἔπεσε. 2 τρίτη ἄφωνος ἦν. 3 " ἀλυσμός. 4 πυρετὸς " ὁ πάνυ λεπτός. 5 σφυγμὸς ἐν κροτάφοις. 6 ἤκουεν ἀδὲν ὁ δὲ ὅλως, ἐδὲ ἐφρόνει, ἐδ' ἠτρέμιζεν, " ἀλλὰ τῇ τετάρτῃ συνέζη. 7 νοῦς ' περὶ μέτωπόν τε καὶ ὑπὸ ῥῖνα, καὶ ἄχρως ἀνθρεώδης. 8 καὶ ἔθανεν. 59 1 2 3 4 5 6 7 8

9 " Ὁ Ἀνιάτης " ἐν Δήλῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ὄπισθεν ἐς πλάγιον καὶ τὸ ἀριστερὸν μέρος, 10 τὸ μὲν ἕλκος ἄπονος, τρίτῃ δὲ γαστρὸς ὀδυνὴ σφοδρή. 11 ἐκ ὑπεχώρει· " κλυσθεὶς δὲ κόπρος ἐς νύκτα, " καὶ ὁ πόνος ἐλέλειπεν. 12 " ἕδρη [ἔξιεν] ἐς τοὺς ὄρχεις τετάρτῃ. 13 καὶ [ἐς] ἤβην καὶ κοιλίην πόνος καταγίζων, " ἀτρεμέειν οὐκ ἐδυνάσθη. 14 χολώδεα ἤμεσε καταφορέα. 15 ὀφθαλμοὶ οἷοι τῶν λιποψυχεόντων. 16 μετὰ δὲ τὰς πέντε ἐτελεύτησε. 17 ' θέρμη λεπτή τις εἶνον. 60 1 2 3 4 5 6 7

18 " Τὰ δὲ καθ' ἕκαστα πληγὴν ἀκοντίου εὐθὺς τὸ χρῶμα κατεχύθη νεκρῶδες, τὰ ὄμματα καὶ- 61

obortis, aquæ marinæ, aceticque calidum fomentum confert, ita ut vel aſpergas, vel ſpongiam his imbutam ' adhibeas. 6 Deligare vero oportet lanis ſuccidis, & pellibus agninis. 335

7 Fullonibus inguina extuberabant dura, & ſine dolore: 8 & circa pubem, & in collo, ſimilia erant tubercula magna: 9 febris ante decimum diem. Tuſſi vexabantur à ruptionibus. 10 Tertio menſe aut quarto venter colliquivit. 11 Calores ſucceſſerunt: lingua ſicca: ſitis: 12 egeſtiones deorſum malignæ: 13 mortui ſunt.

XXIV. Qui ' lapide in caput 340
percuſſus eſt à Macedone, & corruit. 2 Tertia die voce deſtitus erat: 3 anxietas: 4 febris tenuis: 5 pulſus non valde in temporibus. 6 Nihil omnino audiebat, neque ſapiebat: non quietus, ſed quarta movebatur: 7 humiditas circa frontem, & ſub naſum, & uſque ad mentum: 8 & mortuus eſt.

9 Eniates in Delo jaculo ictus retro in latus, in ſiniſtra parte, 10 ulcus quidem ſine dolore ' ha- 343
buit. Tertia vero ventris dolor vehemens: 11 non egerebat. Infuſo vero per clyſterem immiſſo, ſtercus prodiit ad noctem: afflictio intermittebat. 12 Sedes ad ſcrotum extabat. Quarta 13 & ad pubem, & ventrem, dolor irruebat: quieſcere non poterat: 14 biliosa vomuit abunde colorata. 15 Oculi quales animi deliquium incidentium. 16 Poſt quintum diem mortuus eſt. 17 Calor quidam tenuis inerat.

18 ' Ei qui hepar percuſſus 350
eſt jaculo, ſtatim color qualis eſt mortuorum per corpus diffuſus

κοῖλαι, ἀλυσμὸς, δυσφορίη. 19 ἔθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, ἀμὶ ἡμέρη τελευτεῖς.

XXV. Τῇ Πολεμάρχε χειμῶνος κυναγχικὴ οἴδημα ὑπὸ τὸν βρόγχον, φλὺς πυρετός. 2 ἐφλεβοτομήθη. 3 ἔληξεν ὁ πνιγμὸς σὺν τῇ φάρυγγος. 4 ὁ πυρετὸς παρέπεσε. 5 περὶ πέμπτην γόνατος ἄλγημα [καὶ] οἴδημα τὸ ἀριστερόν. 6 καὶ κατὰ τὴν καρδίην ἐδόκει τι ξυλλέγεσθαι αὐτῇ. 7 καὶ ἀνέπνεεν ὡς σὺν τῷ βαπτίζεσθαι ἀναπνέοντες. 8 καὶ σὺν τῷ ἤθεος ὑπερψόφεεν, ὥσπερ οἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμενοι, 9 τοιοῦτόν τι ξυνέβαινε περὶ τὰς ἕπτα ἢ ὀγδόας. 10 ἐς νύκτα κοιλίη κατερράγη ὑγρὰ πολλὰ καὶ κακὰ νομιζόμενα. 11 ἦν δ' ἀφωνίη ἐπελθοῦσα.

12 Ἀποκαθαίρειν τὰς κοιλίας χρὴ σὺν τοῖσι νεήμασιν, ἐπὰν πεπονᾷ ᾖ. 13 τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἱδρυμένα ἴδῃς. 14 σημεῖον, ἢν μὴ ἀσώδεες ἢ καρηβαρέες ἔωσι. 15 ὅταν αἱ θέρμαι πρηΰτατοι, ἢ ὅταν λήγωσι μᾶλλον τὰς παροξυσμούς. 16 τὰς δ' ἄνω σὺν τοῖσι παροξυσμοῖσι· 17 τότε γὰρ καὶ αὐτὰ μᾶλλον μετεωρίζεται· 18 ἐπὴν ἀσώδεες καὶ καρηβαρέες καὶ ἀλυσίδες ἔωσιν.

XXVI. Ἐκ πλώμαλος τρωθέντος πήχεος ἐπὶ σφακελισμῷ πυὸς πῆχυς. 2 πεπαινομένου δὲ ἤδη γλίσχρος ἰχὼρ ἐκθλίβεται, ὡς καὶ Λεογένεϊ καὶ Δημάρχῳ τῷ Ἀγλαοτέλεος. 3 ὁμοίως δὲ καὶ πάνυ σὺν τῶν αὐτῶν πύον ἐδέν· οἷον τῷ Αἰσχύλε παιδὶ ξυνέβη. 4 πυρμοῖσι δὲ τοῖσι πολλοῖσι-

σι

62 fusus est: oculi ravi, anxietas, molestia. 19 Mortuus est priusquam concio solveretur, quum sub diei exordium percussus fuisset.

1 XXV. Polemarchi uxori hyeme anginosæ, tumor sub gutture, febris multa, 2 vena secta est, 3 cessavit suffocatio ex faucibus, 4 febris comitabatur. 5 Circa quintam genu dolor ac tumor sinistri, 6 & circa cor videbatur ipsi aliquid colligi; 7 & respirabat velut hi qui submersi fuerunt respirant: 8 & ex pectore substrepebat, velut qui concluso ore loquuntur: Engastrimythi, quasi ex ventre loquentes, Græcis appellati. 9 Tale quiddam contingebat. 10 Circa septimam aut nonam ad noctem alvus deorsum prorupit, & multa liquida quæ mala putantur egessit. 11 Ipsa vero voce intercepta mortua est.

63 12 Ventres subpurgare oportet in morbis, quum matura fuerint, 13 infra quidem, ubi consedisse videris. 14 Signum habes, si neque anxii, aut capite gravati fuerint, 15 & quum calores mitissimi fuerint, aut quum post exacerbationes cessarint. 16 Sursum vero, in exacerbationibus. 17 Tunc enim etiam sua sponte elevantur, 18 quum anxii, & capite gravati fuerint ac se jactarint.

64 XXVI. Ex casu vulnerato cubito, ob corruptionem cubitus suppuratur. 2 Quum autem jam maturus est, viscosa sanies exprimitur. Velut etiam Leogenisco, & Demarcho Aglaotelis filio. 3 Similiter autem & valde ex iisdem pus nullum: velut Æschyli filio contigit. 4 Suppuratis autem plurimis

σι φέρειν καὶ πυρετὸς ἐπεγίνετο.

5 Τῷ Παρμενίσκου παιδὶ κω- 65
φότης. 6 ξυρήνεγκε μὴ κλύζειν, ἀλλὰ καθαίρειν τὸ ἐλαῖον μόνον, καὶ ἐγχεῖν ἔλαιον ἢ νέπωπον. 7 κε- 1
λεύειν δὲ περιπατεῖν, 8 ἐγείρεσθαι πρωΐ, 9 οἶνον πίνειν λευκόν.

10 Τῇ Ἀσπασίου ὀδόντι 66
ὀδυνηρὸν ἄλγημα, καὶ γνάθοι ἐπήρθησαν. 11 κράτιστον δὲ καὶ πίσσῃ ἁλμυρίζουσαν ὠφελεῖ.

12 Τῷ Καλλιμέδοντος ξυρή- 67
νεγκε πρὸς τὸ φῦμα τὸ ἐν τῷ τραχήλῳ, σκληρὸν ἐὸν καὶ μέγα καὶ ἄπεπτον καὶ ἐπώδυνον, ἀπόχα- 1
341 σις βραχίονος. 13 λίνου καταπλάσαντι πεφυρημένου, ἐν οἴνῳ λευκῷ καὶ ἐλαίῳ δοῦναι. 14 ἐπιδεῖν δὲ [μὴ θερμὸν, μηδ'] ἐφθὸν ἄγαν. 15 ἢ ξυὶ μελικρήτῳ ἑψεῖν ἄλυρον τήλινον. ἢ κελυφῶν, ἢ πυρῶν.

XXVII. Μελισσάνδρου ὑπ' ὀ- 68
δόντος ἐπιλαβόντος, καὶ οὐλὸν ἐπωδυνώδη, σφόδρα ξυροιδοῦντος, ἀπόχασις βραχίονος. 2 συπηνέη [αἰγυπτίη] ἐν ἀκμῇ καθαρτέον.

3 Ὑδρωπικὸν δεῖ πολυ- 69
πονέειν, ἱδρῶν, 4 ἄρτον ἐδέειν θερμὸν ἐν ἐλαίῳ, πίνειν μὴ πολύ, λούεσθαι καὶ κεφαλὴν χλιερῶς. 5 οἶνος ὑπνος λευκὸς καὶ λεπτὸς, καὶ ὕπνος βραχύς.

6 Βιαίῳ τῷ πύκτῃ, φύσει 70
πολυδώρῳ ἐόντι, 7 ξυμβῆναι ἐμπεσεῖν ἐς παθέα χολερικὰ ἐκ κρεηφαγίης· μάλιστα δὲ [τούτων] ἐκ χοιρείων ἐνωμοτέρων, καὶ μέθης δυώδεος, καὶ πεπμάτων, καὶ μελιτωμάτων, καὶ σικύης πέπονος, καὶ γάλακτος, καὶ ἁλφίτων νέων. 8 ἐν θέρει δὲ τὰ χολε-

rimis horror & febris succedebat.

5 Parmenisci filio surditas accidit. 5 Contulit clysterem auricularium non 1 adhibere. verum lana solum indita perpurgare: & oleum infundere, aut netopum. 7 Præcipere vero ut deambularet, 8 mane surgeret, 9 & vinum biberet album.

10 Aspasii uxori dolor dentis vehemens, & maxillæ in tumorem elevatæ sunt. 11 Quum vero castorium & piper collueret, opem sentiebat.

12 Callimedontis puero contulit ad tuberculum, quod habebat in collo durum & magnum, & 1 crudum ac doloro- 375
sum, sectio venæ brachii: 13 & lini torrefacti cataplasma imponere subactum vino albo, & oleo imbutum, 14 ita ut deligetur neque calidum, neque valde coctum. 15 Aut cum aqua mulsa coquatur fœni græci, aut ordei, aut tritici farina.

XXVII. Melissandro quum gingiva dolore corriperetur, & vehementer intumesceret, sectio venæ brachii, 2 & alumen ægyptium in principio sedabat.

3 1 Hydropicum laboribus fa- 380
tigari oportet, sudare, 4 panem edere calidum, in oleo bibere, non multum lavari, & caput tepide. 5 Vinum autem album & tenue, & somnus auxiliatur.

6 Bianti pugili quum natura vorax esset, contigit ut in affectiones cholericas, bilis sursum ac deorsum exeuntis, delaberetur, ex carnis esu. 7 Maxime vero ex porcinis carnibus crudioribus, & ex ebrietate vini odorati, 1 & placentis ac dulcia- 385
riis ex melle, & cucumere, pepone, & lacte, & polenta recenti. 8 In æstate vero affectio-

nes

χολερικὰ, καὶ οἱ ἀμφιλέποντες πυρετοί.

9 " Τιμοχάρει χειμῶνος καταῤῥύσις μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας· ἀφροδισιάσαντι ἐξηράνθη πάντα. 10 κόπος· θέρμη ἐπεγένετο. 11 κεφαλὴ βαρεῖα. 12 ἱδρὼς ἀπὸ κεφαλῆς πολύς. 13 ἰὼν ἦν καὶ ὑγιαίνων ἱδρώδης. 14 τριταῖος ὑγιής.

71

xxiix. " Μετὰ κυνικὰ οἱ πυρετοὶ ἐγίνοντο ἱδρώδεις, 2 καὶ ἐς ψῦξιν οὐ πολλάπασι μετὰ τὸν ἱδρῶτα, πάλιν δὲ ἐπεθερμαίνοντο. 3 καὶ μακροὶ, καὶ ἐπικαίρως ἄκριτοι, καὶ ἀπύρετοι. 4 ὀλίγοισιν ἐν ἑπτὰ καὶ ἐνέα ἐπαύοντο. 5 ἐνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ εἰκοσταῖοι κριθέντες.

72

6 " Πολυκράτει ἐπύρεσσε πυρετὸς, καὶ τὰ τοῦ ἱδρῶτος οἷα γέγραπται. 7 ἀπὸ φαρμάκου κάθαρσις κάτω ἐγένετο, καὶ τὰ τῶν πυρετῶν ἤπια. 8 πάλιν ἐν κροτάφοις ἱδρῶτα, καὶ ὀλίγον τι ἕλκος ἐς δεῖλαν, εἶτα ἐς ὅλον· 9 καὶ πάλιν ἐπεθερμάνθη. 10 ὀλίγοι τοὺς δώδεκα καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐπέτρεψεν ὁ πυρετός· 11 καὶ ὑποχωρήματα βραχέα. 12 ῥοφήμασι μὴ πολλοῖσιν ἐχρήσατο. 13 ὀλίγοι τοὺς πεντεκαιδεκάτην γαστρὸς ἄλγημα καὶ σπλῆνα, καὶ κενεῶνα ἀριστερόν. 14 θερμῶν ὀλιγάκις ἧσσον ἢ ψυχρῶν ὠφελέον. 15 κλύσματι δὲ μαλθακῷ χρησαμένῳ ἔληξεν ἡ ὀδύνη.

73

16 " Τὰ δὲ μεγάλα πλοῖα

74

" Διόπερ ἡ ἄγκυρα λιχανὸν δάκτυλον καὶ τὸ κάτω ὀστέον ξυνέφλασε δεξιῆς χειρός. 17 φλεγμονὴ ἐπεγένετο, καὶ σφάκελος, καὶ πυρετός. 18 ὑποκαθάρσει

1

nes cholericæ, & febres intermittentes.

9 Timochari hyeme deſtillatio, maxime in nares: quum Venere uſus eſſet, reſiccata ſunt omnia: 10 laſſitudo, calor ſucceſſit: 11 caput grave, 12 ſudor à capite multus: 13 defluebat autem & per totum corpus. 14 Erat autem etiam ſanus ſudare adſuetus. 15 Tertia die evaſit ſanus. 390

xxviii. Poſt canem febres fiebant ſudoroſæ: 2 & non perfrigebantur omnino poſt ſudorem, ſed rurſus amplius incaleſcebant: 3 & longæ, & leniter ſine judicatione, & non valde ſiticuloſæ: 4 paucis in ſeptem & novem diebus ceſſabant. 5 Undecima & decimaquarta, & decimaſeptima, & vigeſima judicabantur.

6 Polycratem febris invadebat, & ſudor qualis præſcriptus eſt. 7 Purgatio à pharmaco deorſum facta eſt, & febris erat lenis. 8 Rurſus in temporibus ſudores parvi, & circa collum, ad veſperam: 9 deinde in totum, & rurſus incaluit. 10 Circa duodecimam, & decimamquartam diem febris augeſcebat, 11 & ſeceſſus pauci: 12 poſt purgationem ſorbitionibus uſus eſt. 13 Circa decimamquintam ventris dolor circa ſplenem, & lateris mollitudinem ſiniſtram. 14 Calidorum adhibitiones minus profuerunt, quam frigidorum. 15 Quum autem leni ac molli per clyſterem infuſo uſus eſſet, dolor ceſſavit. 400

16 Magnæ navis gubernatori anchora digitum indicem, & infernum os dextræ manus confregit, 17 inflammatio ſucceſſit, & marcor, & febris. 18 Subpur-

κοιλίης μελεΐως. [19] ἤρεμα ἤπιοι, καὶ ὀδυνέες. [20] δακτύλου τὸ ἀκρότατον. [21] μετὰ τὰς ἑπτὰ ἐξέης ἰχὼρ ἐπιῤῥεῖ. [22] μετὰ ταῦτα γλώσσῃ τὰ πάντα ἔφη δυνήσεσθαι ἑρμηνεύειν. [23] φλεγμονὴ, ὀπισθότονος ἦλθε. [24] ξυνεφέροντο αἱ γνάθοι [25] ἐς τὰ ὀπίσω ξυνὴ ἰδρώς. [26] ἐκλείποντος ἀπὸ τοῦ προῤῥήσιος ἔθανεν.

gatus est moderate. [19] Calores lenes, & dolores: [20] de digito quid decidit. [21] Post septimum diem, sanies exibat lenis: [22] postea per linguam dixit se non omnia posse enunciare. [23] Præ- 405
dictum est opisthotonum adventare. [24] Ad hoc conferebant maxillæ consertæ, & ad collum rigidæ. [25] Tertia vero die totus convellebatur in posteriorem partem cum sudore. [26] Sexta à prædictione mortuus est.

XXIX. Ὁ δὲ Ἁρπάλου υἱὸς τῆς ἀπελευθέρης Τηλεφάνης, τύμμα κάτω μεγάλου δακτύλου ἔλαβεν. [2] ἐφλέγμηνε καὶ ἐπώδυνος ἦν. [3] καὶ, ἐπεὶ ἀνῆκεν, ὤχετο ἐς ἀγρόν. [4] ἀναχωρέων ὀφθαλμὼ ἤλγησεν. [5] ἐλούσατο. [6] αἱ ὀφρύες ξυνήγοντο ἐς νύκτα, καὶ ὀπισθότονος παρῆν. [7] τὸ στόμα ἀφρῶδες μόλις διὰ τῶν ὀδόντων ἔξω διήει. [8] τριταῖος ἔθανεν.

XXIX. Harpali filius ex liberta Telephane, luxationem infra in pede magni digiti accepit; [2] inflammatus est, & doloros erat: [3] & ubi repositus est, & dolor remisit, [4] proficiscebatur ad agrum: rediens lumbos doluit, 415
[5] lavit: [6] maxillæ ad noctem conserebantur, & opisthotonus aderat. [7] Saliva spumosa vix per dentes foras prodibat. [8] Tertia die mortuus est.

9 Θρένων ὁ τοῦ Δάμωνος τοῖσι κνήμῃσι σφυρὸν ἕλκος. [10] καὶ νεῦρον δὴ καθαρὸν τέτμηκτο ἤδη ὑπὸ φαρμάκου ξυσθέν ὀπισθοτονῶσαι. 76

9 Thrinon Damonis filius, habebat circa tibiæ malleolum ulcus, [10] juxta nervum sane jam purum. Huic à Pharmaco corroso contigit, ut opisthotono moreretur. 77

[11] Ἦ ῥα μὲν δὴ πάσῃσιν ἐμπυήμασι καὶ τοῖσι περὶ ὀφθαλμὸν ἐς νύκτα οἱ πόνοι; [12] Αἱ βῆχες χειμῶνος, μάλιστα δὲ εὐνοτίοισι. [13] παχέα καὶ πολλὰ καὶ λευκὰ ξεμπεπτυμμένοισι πυρετοὶ ἐπιγίνονται ἐπικαίοι, καὶ πεμπταῖοι ἐπαύοντο. [14] αἱ δὲ βῆχες περὶ τὰς τεσσαρακοντα· οἷον Ἡγησιπόλιδι. 78

[11] Profecto in omnibus suppurationibus, & his quæ circa oculum sunt, dolores ad noctem. [12] Tusses hyeme, maxime in austrinis, [13] crassa & multa alba exscreantibus: & febres succedebant leniter, & quinta die cessabant. [14] Tusses autem circa quadraginta, velut Hegesipoli.

[15] Εὐτυχίδης ἐκ χολερικῶν ἐπὶ τὸ σκέλεον ἐς τετανώδεα ἔληξεν ἅμα τῇ κάτω ὑποχωρήσι. [16] καταιρέα χολὴν πολλὴν ἤμεσεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας, καὶ ἁλμυρὴν ἐρυθρήν. [17] καὶ ἀκρο- 2

[15] Eutychides ex cholericis affectionibus, in cruribus ad nervorum distentionem desivit, una cum secessu deorsum. [16] Bilem multam abunde coloratam vomuit ad tres dies ac noctes, valdeque rubram: [17] & impo- 416

τῆς ἰῶ καὶ ἀσώδης. [18] ἐδὲν δὲ κατέχειν ἠδυνάτο, ὥστε οὐ τὸ ποτὸν, ὥστε οὐ τὸ σιλφιον. [19] " καὶ 3
Γ ὕρα πολλὴ ἔξεσις, καὶ τὸ κάτω διόδος. [20] Ἀφ' οὗ τὸ ἐμέτου " πρῶξ 4
μακρὰ ἦλθε, καὶ κατέῤῥηξε κάτω.

XXX. " [1] Ἀνδροφανεῖ ἀφωνίη, 79
λήρησις. [2] λυθέντων ὧν τούτων, περιῆν ἔτη συχνά. [3] καὶ ὑποτροφαὶ ἐγίνοντο. [4] ἡ δὲ γλῶσσα διέλελ
πάντα τὸν χρόνον ξηρή. [5] ' καὶ, εἰ μὴ Ἀφοκλύζοιτο, Ἀφέλεγεν ἔχ
οἷός τε ἰῶ. [6] καὶ πικρὴ λίαν ἰῶ τὰ πολλά. [7] ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄνευ
πόνου ὠδίνων. [8] ἰῶ φλεβοτομίη ἔλυσε. [9] " τούτῳ ὑδροποσίη ἢ μελί- 2
κρητον ξυνήνεγκεν. [10] ἐχολέδορον ἔπτυε μέλανα, ἐς ὃ τὸ χολῶδες διήθη, ἀλλ' ὀλίγον. [11] τέλος ὧν χειμῶνος κατακλιθεὶς ἔξω ἐγρύετο. [12] καὶ τὰ τῆς γλώττης παθήματα ὅμοια. [13]
" θέρμη λεπτὴ, ἄπονος. [14] γλῶσσα ἄχρους. [15] " φωνὴ περιπλευμονική. [16] " ἀπὸ στήθεος εἶμα ἀπεθρύετο, καὶ ἐξέκλινεν οἰκέλως. [17]
ἐδὲν ὧν ἠδυνάτο σαφὲς εἰπεῖν. [18]
ἐς νύκτα ἐτελεύτα.

[19] " Τὸ Νικάνορος πάθος. 80
[20] ὁπότε ἐς ποτὸν ἄρμενος, φόβος τῆς αὐλητρίδος. [21] ὁκότε, φωνῆς αὐλοῦ δεχομένης, ἀκέοντο αὐλεῖν ἐν συμποσίῳ, ὑπὸ δύμων ἔχλ. [22] μόλις ὑποδύμην ἔφη, ὅτε εἴη νὺξ ἢ μέρης ὧν ἀκέων, ἐδὲν διετρέπετο. [23] τοιαῦτα παρέπεται οἱ συχνὸν χρόνον.

XXXI. " Δημοκλῆς, ὁ μετ' 81
ἐκεῖνον, ἀμβλυώσσην καὶ λυσιωμαλέην ἐδόκεε, [2] καὶ οὐκ αὐ παρῆλθε τὸν κρημνὸν, ἐπ' γεφύρης, [3] ἐδὲ τὰλάχιστον βάθος πάρος ' Ἀφαπορίεσθαι, ἀλλὰ

tens erat, & anxius. [18] Nihil autem continere poterat, neque ex cibis: [19] & urinæ ac transitus deorsum suppressio multa: [20] per vomitum fex mollis prodiit, & deorsum quoque erupit.

xxx. Androphani vocis interceptio, ignorantia, delirium. [2] His solutis supererat adhuc diu multis annis, [3] & recidivæ fiebant. [4] Lingua vero per totum tempus permanebat sicca: [5] & si non 'collutione uteretur, loqui 425
non poterat, [6] & plerunque erat valde amara. [7] Aliquando etiam dolor ad cor, [8] quem venæ sectio solvit. [9] Huic aquæ potus, aut aqua mulsa contulit. [10] Veratrum nigrum bibit: neque bilioſum prodibat, sed modicum. [11] Tandem hyeme decubuit, & mente motus est: [12] & linguæ affectiones similes: [13] calor tenuis sine dolore, [14] lingua decolor. [15] Vox peripneumonica: [16] de pectore 'stragu- 430
la rejiciebat, & se educi jubebat. [17] Nihil autem poterat clare loqui. [18] Ad noctem mortuus est.

[19] Nicanoris affectio erat, [20] quum ad convivium progrederetur, timor tibicinæ: [21] quum sub initium vocis tibiæ, in convivio tibia canere audivissent, præ timoribus turbationes. [22] Vix se sufferre posse dixit, quum nox esset. Interdiu vero audiens, nihil commovebatur. [23] Talia comitabantur ipsum multo tempore.

XXXI. ' Damocles qui cum illo 435
erat, cæcutire, & corpore exoluto esse sibi videbatur: [2] & non accessisset sane ad præruptum locum, neque trans pontem: [3] neque minimi scrobis altitudinem transgredi poterat: sed per

ἀλλὰ δι' αὐτῆς τ' τάφρυ οἷον ἰῶ. 4 [τοῦτο] χρόνον τινὰ ξωιθὴ αὐτῷ.

5 " Τὸ Φοίνικος τοιοῦτόν τι ἰῶ. 82 6 ὃν δ' ὀφθαλμὸς δ' δεξιὸς, " πρὸ 1 πολλοῦ ἄρα ἀστραπὴν ἐδόκει λάμπειν. 7 ἐ πολὺ δὲ ἐπιχρόνιον ὀδυνῶν ἐς τ' κρόταφον τ' δεξιὸν ἐνεφήνη. 8 ἐπέτεινε δ' ἐς ὅλον τὸν κεφαλὸν, δ' ἐς τ' τράχηλον. 9 οἱ δὲ δ' ἡ κεφαλὴ " ὄπισθεν τ' τονοδύλων, 10 2 δ' ξωιτάσεις " δ' σκληρότης ἀμφὶ 3 τὰς τένοντας. 11 εἰ γᾶν ἐπεχείρει τὸ Διακινεῖν τὸν κεφαλὸν, δ' διοίγειν τὰς ὀδόντας, οὐκ ἠδυνάτο, ὡς σφόδρα ξωιλυόμενον. 12 ἔμετοι ὀ- 5 πότε γένοιτο, ἀπέτεινον ἂς ἐπερημφρίας ὀδύνας, ἐ ἠπίους ἐποίεον. 13 ἀλλὰ μὴν ἐ φλεβοτομίη ὠφέλεε. 14 ἐ ἐλλεβοροποσίη ἀνῆγε παντοδαπά· ἐχ ἥκιστα δ' πρασοφόβα. 15 " Παρμενίσκω δ' πρότερον 83 δ' ἐπίπονον ἀθυμίαν, δ' ἀπαλλαγῆς βίου ἐπιθυμίη· ὁτὲ δ' πάλιν δ' θυμίη.

XXXII. " Ἡ δὲ Κόνωνος θε- 84 ράπαινα ὑπὸ κεφαλῆς ὀδυνῆς ὀξυθυμίης ἐκλοδὲν ἐγένετο. 2 βοή, κλαυθμοὶ πολλοὶ, ὀλιγάκις ἡσυχίη. 3 περὶ δὲ τὰς τεσσαρακοστὰς ἐτελεύτησε. 4 πρὸς ὃν δὲ ἔθνησκε δέκα ἡμέρας, ἄφωνος δ' ἀπαρασμώδης ἐγένετο. 5 " ἐ ὁ δ' Τιμοχάρους θεράπων ὑπὸ μελαγχολικῶν δοκέων εἶναι δ' τοιούτων δ' τοιούτων, ἔθανεν ὁμοίως περὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας.

6 " Νεανίσκος δέ τις, πελὼ 1 ἄκρητον πεπωκὼς, ὕπνος ἐκάθευδεν ἔν τινι σκηνῇ. 7 τότ' ὄφις ἐς τὸ στόμα παρῆλθε δ' " ἀγκὼς. 8 δ' δὴ 86 ὅτε ἤσθετο, ἐ δυνάμενος φράσαι, ἔφυξε τὰς ὀδόντας, ἐ παρέτραπε δ' ὄφιν. 9 δ' ἀλγηδόνι μεγάλη εἴχετο, δ' τὰς χεῖρας περιέφερεν ὡς ἀληθ-

ipsum scrobem. 4 Hæc per tempus aliquod ipsi affuerunt.

5 Phœnicis affectio 6 ex oculo dextro talis quædam erat, plerunque velut fulgur elucere putabat. 7 Quum autem non diu ipsum continuisset, dolor ad ' tempus dextrum instabat, 440 8 & per totum caput ac collum. 9 Caput intumescebat retro ad verticula : 10 & distentio, & duricies circum tendines : 11 & ubi caput commovere, aut dentes diducere conabatur, non poterat, ut qui valde distendebatur. 12 Vomitus ubi facti fuissent, prædictos dolores avertebant, & leniores faciebant. 13 Sed & venæ sectio proderat, 14 & veratri potio, eduxit autem varia & ' omnigena, maxime vero 445 prasina.

15 Parmeniscо etiam prius incidebant tristitiæ, & decedendi è vita cupiditas : Quandoque vero rursus lætitia.

XXXII. Cononis serva ex capitis dolore incipiente, mente mota est : 2 clamor, querelæ multæ, raro quies. 3 Circa quadragesimum diem mortua est. 4 Decem autem diebus ante mortem voce destituta, & convulsa fuit. 5 Timocharis servus, ex atrabiliariis esse putatus, & talibus ac tot viris, ' similiter mortuus est circa easdem dies. 450

6 Adolescens quidam multo meraco poto, ' supinus in habitaculo quodam dormiebat. 7 Huic serpens Arges appellatus in os ingressus est : 8 & sane quum sensisset, & loqui non posset, dentibus stridit, & serpentem devoravit, 9 & dolore magno tenebatur, & manus prætensas adhibebat, velut qui strangularetur : 455

ἀλγήμυ@, κ᾽ ἐρρίπτ@ ἑωυτ@ν. 10 κ᾽ παραθεὶς ἔθανεν.

11 " Τ῀ Νικολάυ παιδὶ περὶ 87
ἡλίυ τροπὰς ἐκ πολλῶν ἔφριξεν ἐς νύκτα· πυρετοί. 12 τ῀ ὑστεραίᾳ ἔμετος χολώδης, ἄκρητ@, ὀλίγος. 13 τ῀ τρίτ@, ἀγρ῀ς ἔτι πλήρ@ ἐόντος, ἰδρὼς ὅλυ τ᾽ σώματος. ἔληξεν.

14 " Τ῀ Διοπείθ@ ἀδελφέ@ 88
ἐν ἡμιτριταίῳ ἡ καρδίη κὴ περὶ τὸν λῆψιν ὀδυνᾶ, κ᾽ ξυμπαρέπετο ὅλη τ῀ ἡμέρη. 15 κ᾽ ἡ τοιαύτη καρ-
διαλγίη κὴ τ῀σιν ἄλλησι περὶ-
πλησίως, πλὴν ἀλλ᾽ ὑπὸ πληϊάδος δύσιν. 16 ἀνδράσι θανατωδέστερα ἐγένετο τὰ τοιαῦτα.

XXXIII. " Τ῀ Ἐπιχάρμε 89
περὶ τ῀ τεκεῖν δυσεντερίη ἦν. 2 ὁ πόν@ σφοδρός. 3 ὑποχωρήματα ὑφήμια, μυξώδεα. 4 τεκοῦσα παραχρῆμα ἰάθη.

5 " Τ῀ Πολεμάρχε ἐν ἀρθρι- 90
τικῇσιν ἰσχὺς ἄλγημά τι ὀδυνῶδες ἐξαίφνης γυναικείων μὴ γινομένων. 6 τὸ δ᾽ ἐν τ῀ τοῦτον πίεσιν ἡ φωνὴ ἴσχετο νύκτα ὅλην μέχρις μέσου ἡμέρης. 7 ἤκουε δ᾽, κὴ ἐφρόνει, κὴ ἐζήμαινε τ῀ χερὶ, ὅτι περὶ τὸ ἰσχίον εἴη τὸ ἄλγημα.

8 " Ἐπιχάρμυ περὶ πληϊά- 91
δος δύσιν ἄμυδις ὀδὼν κ᾽ βάρ@ ἐς βραχίονα, ἄσις, ἔμεσοι συχνοί, ὑδροποσίη.

9 " Τ῀ Εὐφράνορ@ παιδὶ 92
τὰ ἐξανθήματα οἷα τὰ τ῀ κωνώπων δήγματα· ὀλίγον δὲ χρόνον, τ῀ ὑστεραίᾳ ἐπυρέτωσεν.

10 " Αὐχμοὶ πολλοὶ μ῀ ζέφυ- 93
ρον ἐγένοντο μέχρις ἰσημερίης φθινοπωρινῆς. 11 ὑπὸ κυνὸς πνίγεα μεγάλα, θερμά· πυρετοὶ ἰδρώδεες· φύματα παρ᾽ ἕς συχνοῖς ἐγένοντο.

XXXIV. " Τύχων ἐν τ῀ πολιορ- 94
κίη

retur : & jactabat ſeipſum : 10 & convulſus mortuus eſt.

11 Nicolai filius circa ſolſtitium hybernum ex potationibus horruit : ad noctem febres : 12 poſtridie vomitus bilioſus, merus, modicus. 13 Tertia die quum concio fori adhuc plena eſſet, ſudor totius corporis ceſſavit.

14 Diopithis ſorori in ſemitertiana, circa acceſſionem etiam cor graviter dolens, & concomitabatur etiam is dolor tota die : 15 & hujuſmodi ' cordis dolor 460
etiam aliis ſimiliter aderat. Veruntamen ſub pleiadis occaſum, 16 viris talia rariora fiebant.

XXXIII. Epicharmi uxori antequam pareret, dyſenteria erat, 2 & dolor vehemens, 3 feceſſus recrementa, ſubcruenta, mucoſa. 4 Ubi peperiſſet, ſtatim ſanata eſt.

5 Polemarchi uxori in morbo articulari, coxæ dolor quidam vehemens : cauſa erat quod menſes non prodirent. 6 Vox intercipiebatur, ' per totam noctem 465
uſque ad meridiem. 7 Audiebat autem & ſapiebat, & per manum ſignificabat quod circa coxam eſſet dolor.

8 Epicharmo circa pleiadum occaſum, dolor humeri, & gravitas in brachium : anxietas, vomitus multi, aquæ potus.

9 Euphranoris filio puſtulæ velut culicum morſus, verum modico tempore, poſtridie febricitavit.

10 Siccitatis multæ poſt favonium ' factæ ſunt, uſque ad æ- 470
quinoctium autumnale. 11 Sub canem æſtus magni, calidi venti : febres ſudorificæ. Tubercula juxta aurem multis oborta ſunt.

XXXIV. Tychon in obſidione

κίη τοῦ Δάτον ἐωλήγη ὑπὸ καταπέλτε ἐς τὸ στῆθος καὶ τὸ διάφραγμα. 2 καὶ ' μετ' ὀλίγον γέλως ἰῶ τοῦ αὐτὸν θορυβώδης. 3 ἐδόκεε δέ μοι ὁ ἰητρὸς, ἐξαιρέων τὸ ξύλον, ἐγκαταλιπεῖν τι τῷ δέρματι. 4 " ἀλγέοντι δὲ αὐτῷ, ὡς τάχιστα ἐπέρησε ἔκλυσέ τε καὶ ἐφαρμάκευσε κάτω. 5 νύκτα δι' ἤγαγε τάχιστα δυσφόρως. 6 ἅμ' ἡμέρῃ δὲ ἐδόκεε καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον ἔχειν. 7 προῤῥήσις, ὅτι, σπασθεὶς γενόμενος, ταχέως ἀπολεῖται. 8 τῇ ὑστεραίῃ ἐπίσχων νυκτὶ δύσφορος, ἄγρυπνος, ἐπὶ γαστέρα τὰ ' πολλὰ κλινόμενος. 9 τῇ τρίτῃ ἅμ' ἡμέρῃ ἐπανάστα, καὶ τάχιστα ἐτελεύτησεν.

10 " Τῷ Βίλλῳ τρωθέντι ἐς τὸν νῶτον τὸ πνεῦμα πολὺ καὶ τὸ τραῦμα μετὰ ψόφου ἐχώρεεν. 11 αἱμορῤῥαγέει. 12 τῷ δὲ ἐναίμῳ καταδεθεὶς ἰάθη.

XXXV. " Τῷ τῆς Φίλης παιδὶ, ψιλώματος ἐν μετώπῳ γενομένου, ἐπιναταίῳ πυρετὸς ἔσχεν. ἐπελιάνθη τὸ ὀστέον. ἐτελεύτησεν.

2 " Καὶ τῷ Φανίῃ καὶ τῷ Εὐεργέτεω, πελιαγνομένων τῶν ὀστέων καὶ πυρεταινόντων, ἀφίσταται τὸ δέρμα ' ἀπὸ τοῦ ὀστέου, καὶ πύον οὐ φαίνεται.

3 " Ἀρίστιππος ἐς τὸν κοιλίην ἐντοξεύθη, ἄνω, βίῃ, χαλεπῶς. 4 ἄλγος κοιλίης δεινόν· καὶ ἐπίμπρατο ταχέως. 5 κάτω δὲ οὐδὲν διεχώρεεν. 6 ἀσώδης ἰῶ. [ἤμεσε] χολώδεα καταναρέα· καὶ, ὅτε ἐπήμεσεν, εὐδκᾳ μᾶλλον εἶναι. 7 μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν τὰ ἀλγήματα δεινὰ, καὶ ἡ κοιλίη ἐπίμπρατο ὡς ἐν εἰλεοῖσι. 8 θέρμη,

circa Datum, à catapulta percussus est in pectus, 2 & paulo post risus erat circa ipsum tumultuosus. 3 Videbatur autem mihi medicus eximens lignum, reliquisse aliquid de spiculo in septo transverso. 4 Et quum ipsi videretur, ' ad vesperam infu- 465
sum per clysterem adhibuit, & pharmacum deorsum purgans dedit. 5 Noctem primam transegit moleste. 6 Statim vero ubi dies illuxisset, & medico, & aliis, melius habere videbatur: (erat enim quietus:) 7 prædictio facta est, quod ubi convulsio fieret, brevi esset moriturus. 8 Sequenti itaque nocte molestе habens, insomnis, plerunque in ventrem decumbens, 9 tertia exoriente die ' convellebatur, 470
& tunc mortuus est.

10 Billo percusso in dorsum, spiritus multus per vulnus cum strepitu processit: 11 sanguis erumpebat. 12 Ubi vero medicamentum cruentis vulneribus destinatum adhibitum ac deligatum esset, sanatus est.

XXXV. Contigit & infelicissimo Philes filio, denudatione in fronte facta, nona die febris: deinde os livefactum est; mortuus est.

2 Et Phaniæ & ' Euergetæ 475
filio, livefactis ossibus, & febricitantibus, cutis ab osse discessit, & pus non comparuit.

3 Aristippus in supernum ventrem violenter ac graviter sagittæ ictu petitus est, 4 ventris dolor vehemens, & brevi ardebat, 5 deorsum vero non egerebat: 6 anxius erat, biliosa abunde colorata quum vomuisset, melius habere videbatur: 7 paulo post rursus dolores vehementes, & venter velut in volvulis: 8 ' ca- 480

lores,

μαι, δίψαι. 9 καὶ ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἐτελεύτησεν.

10 "Ὁ δὲ Νεάπολις ὡλγεὶς 99
ὁμοίως ταὐτὰ ἔπαιχεν. 11 κλυδένδι δὲ ἐν δριμεῖ κοιλίη καθεῖρ-
45 ράγη. 12 χρῶμα καὶ ἐχύη ' λεπτὸν, ὠχρὸν, μέλαν ἐόν, 13 ὄμματα αὐχμηρὰ, κωρώδεα, ἐνδεδιγμένα, ἀτενίζοντα.

14 "Τῷ Μητροδώρῳ παιδὶ ἐξ 100
ὀδόντων ὀδυνέων σφακελισμὸς τ γνάθου, καὶ ἄλλων ὑπερσάρκωσις. μετρίως ἐξεπύησεν. 15 ἐξέπεσον οἱ γομφιοι καὶ ἡ σιαγών.

XXXVI. "Γυναικὶ ἐν Ἀβδή- 101
ροισι καρκίνωμα ἐγένετο περὶ τὸ στῆθος, 2 καὶ ἀφ' ἧς ἡλῆς ἔρρεεν ἰχὼρ ἴφαιμος, 3 ἐπιληφθείσης δ' ῥύσιος ἔθανεν.
45 4 "Ἐκ κεφαλάργου καὶ τὸ ἥμισυ 102
τῆς κεφαλῆς ἐπόνεον καὶ, καὶ ῥῖνας ὑγρὸν χωρέοντος, ἐπυρέτηνον ἐπὶ πλέον. 5 ἐν τῇσι πέντε ἡμέρῃσι πεπαυόμενοι.

6 "Τῇ ἐν τόκῳ σφοδρίσῃ ἄλ- 103
γημα περὶ στῆθος ἐγένετο καὶ πλοῦρον. 7 ἀπόχρημψις πυώδεες, φθίσις καθίστη. 8 ἐξ ἡμέρας οἱ πυρετοί. 9 πάλιν ἀφόρητα, πῶσις, πυρετοί. 10 κοιλίη ἔστη. 11 καὶ περὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἔθανεν.
5 12 "Ἡ κωναχικὴ ' χεῖρα δε- 104
ξιὴν καὶ σκέλος ἤλγησε, πυρετὸς ἐπεῖχε βληχρός. 13 ὁ δὲ πυρετὸς τριταίη ἐχάλασεν. 14 τεταρταῖος σπασμώδης, ἄφωνος, ῥέγχος, ὀδόντων σιώτερψις, γνάθων ἔρυθρος. 15 ἔθανε πεμπταίη ἢ ἑκταίη. 16 σημεῖον περὶ χεῖρα ὑποπέλιον.

17 "Καὶ ἑτέρη ἐπὶ ὑστερόῃ 105
ῥεγχώδης, γλῶσσα ξηρὴ, περιπλόμονίη, ἔμφρων ἔθανεν.

18 "Καὶ

lores, sitis : 9 & in septem diebus mortuus est.

10 Neapolis similiter percussus, eadem passus est : 11 acri infuso per clysterem immisso, alvus deorsum erupit : 12 color per corpus diffusus est, tenuis, pallidus, niger : 13 oculi sicci, stupore rigidi, intus conversi, intuentes in corde.

14 Metrodori filio ex dentis 100
dolore, maxillæ marcor, & gingivarum carnis superexcrescentia. Moderate suppuratus ' est : 485
15 exciderunt dentes molares & ipsa maxilla.

XXXVI. Mulieri in Abderis, 101
carcinoma obortum est circa pectus : 2 & per mammam fluebat sanies subcruenta : 3 obturata vero fluxione, mortua est.

4 Plerique ex destillatione se- 102
cundum dimidiam capitis partem dolebant : & humore secundum nares procedente febricitabant leniter, 5 & in quinque diebus perfrigerabantur.

6 Ei quæ in partu ' concussa 490
fuit, dolor circa pectus & latus factus est, 7 exscreationes purulentæ. Tabes constitit, 8 febres per sex dies. 9 Rursus alvi profluvium, quies, febris, 10 alvus adstricta est, 11 & circa septimam diem mortua est.

12 Anginosa quædam dextram 104
manum & crus doluit : febris tenebat debilis : 13 strangulatio tertia die remisit : 14 quarta convulsa, voce destituta, stertor, dentium contritio, maxillarum rubor. 15 ' Mortua est quinta 495
aut sexta die. 16 Signum circa manum sublividum.

17 Alia quoque in palato ster- 105
torosa : lingua sicca, peripneumonica, non desipiens mortua est.

18 Et

18 " Καὶ ἐν Ὀλιθῷ ὑ- 106 δρωπικὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος, ἔκφρων νύκτα καὶ ἡμέρην, ἔθανεν.

18 Et in Olyntho hydropicus, derepente voce destitutus, desipiens per noctem ac diem, mortuus est.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ ἕκτον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber sextus.

Basil. græc. Foesius sect. VII. 256. 1164. Basil. lat.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

SECTIO PRIMA.

pag 343 ΟΚΟΣΗΣΙΝ ἐξ ἀποφθορῆς ἐς θερὶ ὑστέρην οἰδημάτων ἐς καρηβαρείην τρέπεται, κὴ τὸ βρέγμα ὀδυνᾶται μάλιστα. 2 καὶ ὅσοι μάλιστα ἀπὸ ὑστερέων, τούτοισιν ἐν ' ὀκτὼ ἢ δέκα μησὶν ἐς ἰητρὸν τελευτᾷ. 3 " Οἱ φοξοὶ, οἱ μὲν καρηβαρέοντες καὶ ἰσχυροὶ τὰ νῶτα καὶ ὀστέοισιν· 4 οἱ δὲ κεφαλαλγέες καὶ ὠτόῤῥυποι, οἵσιν ὑπερῶα κοῖλα, καὶ ὀδόντες παρηλφιδρόοι. 5 " Οἵσιν ὀστέον ἀπὸ ὑπερώης ἀπῆλθε, τελέοισι μέση ἵζει ῥὶς· 6 οἷσι δὲ, ὅθεν οἱ ὀδόντες, ἄκρη σιμᾶται. 7 " Αἱ τῶν νηπίων ἀκλάμψιες ἅμα ἥβῃ ἔσιν οἷσι μεταβολὰς ἴσχουσι, κὴ ἄλλως. 8 " Ἐς νεφρὸν ὀδυνὴ βαρεῖα, ὅταν ' πληρῶνται σίτου· 9 ἐμέουσί τε φλέγμα, ὅταν δὲ πλεονάζωσιν αἱ ὀδυναι, ἰώδεα· καὶ ῥᾶον μὲν γίνονται. 10 λύονται δὲ, ὅταν σίτου κενωθῶσι, ψαμμία τε πυρρὰ ὑφίστανται, καὶ μωλῶδές τ' ἐρεύγει. 11 νάρκη μηροῦ τοῦ κατ' ἴξιν. 12 ἐλιννύει δ' ξυμφέρει, ἀλλὰ γυμνάσια. 13 μὴ ἐμπί-

1 QUIBUSCUNQUE ex abortu circa uterum, 166 & tumoribus, ad ca- pag pitis gravitatem con- 455 vertitur, & juxta sinciput maxime dolores, 2 & quicunque alii ab uteris: his in octo aut decem mensibus ad coxam morbus desinit. 3 Acutum habentes caput, 2 ' qui quidem validam habent 5 cervicem, robusti sunt tum alias, tum ossibus. 4 Qui vero caput dolent, & aures fluentes habent: his palatum cavum est, & dentes 3 inter se non è directo respondentes. 5 Quibuscunque os de palato discessit, his medius consident nasus. 6 Quibus vero inde unde dentes prodeunt, his summus nasus simus fit. 7 ' Puerorum 10 eluescentiæ simul cum pubertate, in quibusdam mutationes habent, etiam alias. 8 In renem dolor gravis, quum implentur cibo, 9 vomunt pituitam: quum vero redundarint dolores, æruginosa: & melius quidem habent. 10 Solvuntur autem, quum cibis evacuati fuerint, arenulæque fulvæ subsident, & cruentum mingunt, 11 torpor femoris è directo, 12 quiescere non conducit. Sed exercitia, 13 non imple-

ἐμπίπλαται. 14 τὰς νέας ἐλλεβορίζειν. 15 ἰγνύων πάμυ. 16 ἀρηικοῖσι καθαίρειν. 17 λεπίζειν καὶ ἀπαλύνειν. 18 Γυναικείοισιν τῆσιν ὑδατώδεσιν ἐπιπολὺ φλεγμαινούσῃσι. 19 ὅταν δὲ μὴ ταχὺ ἴῃ, ἐποιδέουσι. 20 Ἐν κρανίῳ αἱ παλαιαὶ ὀδυναι, ψυχραί· αἱ δὲ νεαραὶ, θερμαί. αἵματι δὲ αἱ πλεῖσται. καὶ τὰ ἀπὸ ἰσχίου, ψυχρά. 21 Τὰ ἐς ῥίγεα ἰσχυρὰ ἐόντα, ἧσσον πονεῖ, ἀλλ' ἐγγὺς τῆς ἀκμῆς. 22 Πρὸ [κρίσιος] ῥίγεος καὶ ἐπιτάσιες τοῦ ἄρθρου, ἢν σὺν χρησῶν ἴωσιν, καὶ κοιλίη ἢν ὑποδιέλθῃ, καὶ ὕπνοι σύνεισιν. 23 ἴσως δὲ καὶ ὁ τρόπος τοῦ πυρετοῦ. 24 ἴσως δὲ καὶ τὰ σὺν νόσῳ. 25 Ἀποστάσιες δὲ μάλα οἷσι ῥίγεα. 26 Αἱ τῶν σκελέων ἐκθηλύνσιες, οἷον ἢ ὡς ἐπὶ νόσοισι ὁδοιπορήσαντι, ἢ σὺν νόσῳ αὐτίκα. 27 διότι ἴσως τὸ σὺν νόσῳ ἐς ἄρθρα ἀπίσχει. 28 διὸ καὶ τῶν σκελέων ἐκθηλύνσιες. 29 Φύματα ἔξω ἐξοιδέοντα, καὶ τὰ ὀπτὰ καὶ κορυφώδεα, καὶ τὰ ὁμαλῶς ξυμπεπαυμένα, καὶ μὴ ἐπίσκληρα, καὶ καλὰ ῥοπὰ, καὶ μὴ δίκραια, ἀμείνω· τὰ δὲ ἐναντία, κακά. καὶ, ὅσα πλεῖστα ἐναντία, κάκιστα. 30 Τὸ ἠλιῶδες φθινοπώρου, καὶ αἱ καρδιαλγίαι, καὶ τὸ φρικῶδες, καὶ μελαγχολικόν. 31 Πρὸς τὰς ὀξυτάτας τῶν παροξυσμῶν σκέπτεσθαι. 32 καὶ ἐν ἀπύρῳ τῇ νόσῳ οἷον τὸ ἐς δείλην παροξύνεσθαι, καὶ ὁ ἐνιαυτός. 33 ἐς δείλην καὶ αἱ ἀσκαρίδες. 34 Νηπίοισι βηχίου ξὺν γαστρὸς ταραχῇ καὶ πυρετῷ ξυνεχεῖ σημαίνει μὴ κρίσιν καὶ διμηνιαίαν, τὸ ξύμπαν ἐπιόντα, οἰδήματα ἐς ἄρθρα. 35 καὶ, ἢν μὲν κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ καταστῇ, τὰ ἄνω σὺν τοῖσι κάτω ἄρθροισιν ἀγαθόν· 36 ἢν δὲ ἄνω, οὐχ ὁμοίως λύει τὴν νοῦσον, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ.

impleri, 14 juvenes veratro purgare, 15 poplitem secare, 16 urinam cientibus purgare, 17 attenuare, & mollire. 18 Menses aquosis diu permanent. 19 Quum vero non brevi prodierint, intumescunt. 20 In Cranone antiqui dolores frigidi, recentes autem calidi, ex sanguine vero plurimi: & quæ ex coxa, frigida sunt. 21 Quæ ad rigores fortes progressa sunt, non valde mitigantur, nisi prope vigorem. 22 Ante rigorem urinarum suppressiones, si ex bonis fuerint, & alvus egerat, & somni adsint: 23 fortassis autem & febris modus: 24 fortassis etiam quæ ex lassitudinibus. 25 Abscessus non valde, quibus rigores. 26 Crurum effœminationes, veluti si aut ante morbum iter fecisset, aut statim ex morbo: 27 eo quod fortassis ex lassitudinibus in articulos abscessit, 28 ex quo crurum effœminationes. 29 Tubercula ex-tra extuberantia, & acuta, & fastigiata, & æqualiter matu-rescentia, & non obdura, & deorsum vergentia, & non bifida, meliora: contraria vero, mala: & quanto plus contraria, pessima. 30 Ferinum autumno, & oris ventriculi dolores, & horrores, & atra bilis. 31 Circa initia exacerbationes considera, & 32 in omni morbo, quale est ad vesperam exacerbari, & annus 33 ad vesperam, & ascaridi-des. 34 Infantibus tussicula cum ventris turbatione, ac febre continua, significat post judicationem bimestri, in totum vigesima die, etiam tumores ad articulos. 35 Si quidem infra umbilicum constiterint, in infernis articulis superna, bonum: 36 si vero supra, non similiter morbum solvunt, nisi suppurata fuerint.

πυήσει. 37 τὰ δὲ ἐν ὤμοισιν σκ-
40 πυεινῶται τοῖσι τηλικόστοισι ' γα-
λιάσκωνας ποιέει. 38 λύσει δ' αὖ
καὶ ἑλκυδρίων κάτω ἔκθυσις, ἢν
μὴ τροχώλα καὶ βαθέα ᾖ. 39 τὰ γὰρ
τοιαῦτα ὀλέθρια, καὶ ἄλλως, [καὶ]
παιδίοισι [μάλιστα.] 40 καὶ αἵμα
λύσει αὖ ῥαιδίως. 41 μᾶλλον δὲ τοῖ-
σι τελεσιέροισιν ἐπιφαίνεται. 42
Δάκρυον ἐν τοῖσιν ὀξέσι τῶν φλεγ-
μαίνων, ἐκόντων μὲν, χρηστόν·
ἀκόντων δὲ πονηρόν, κακόν. 43
καὶ οἷσι περιτείνεται βλέφαρα,
κακόν. 44 κακὸν δὲ καὶ τὸ ἐπιξη-
ραινόμενον, οἷον ἄχνη. 45 καὶ τὸ
ἀμαυρὸν, καὶ αὐχμηρὸν, κακόν.
45 46 καὶ οἱ ' ῥυπιόωντες ἔνδοθεν, καὶ
οἱ πεπηγότες, καὶ οἱ μόλις τρεφό-
μενοι, καὶ οἱ συνδεδινημένοι, καὶ
τἆλλα ὅσα παρεῖται. 47 Πυρετῶν,
οἱ μὲν δακνώδεες τῇ χειρὶ, οἱ δὲ
πρηέες. 48 οἱ δ' ὑδακνώδεες μὲν,
ἐπαναδιδόντες δέ. 49 οἱ δ' ὀξέες
μὲν, ἡσσώμενοι δὲ τῷ χρόνῳ. 50 οἱ δὲ
περικαέες σύντονοι, οἱ δὲ ἀεὶ παν-
τὸς βληχροί. 51 οἱ δὲ ἁλμυρώδεες,
οἱ δὲ πεμφιγώδεες, ἰδεῖν δεινοί. οἱ
δὲ ξηροὶ, οἱ δὲ περὶ τὴν χεῖρα νο-
τώδεες. 52 οἱ δὲ ἐξέρυθροι, οἱ [δὲ]
πελιοὶ, οἱ δὲ ἔξωχροι. 53 καὶ τἆλ-
344 λα ' τοιαῦτα. 54 Αἱ ξυμβάσιες καὶ σώματος, καὶ οἱ σκληρυ-
σμοὶ τῶν ἄρθρων, κακόν. 55 καὶ
αὐτὸς ἁμαλευμός, κακόν.
56 καὶ αἱ κατακλάσιες τῶν ἄρ-
θρων κακαί. 57 Ὄμματος θράσος
παραφρονικόν. 58 καὶ ἔρρι ψις καὶ
κατάκλασις, κακόν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

5 ' Εὐρῶσαι, στενοχωσαι, τὰ μὲν ναὶ, τὰ δὲ μή. 2 Χυμὸς, τοὺς μὲν ἐξῶσαι, τοὺς δὲ ξηράναι, τοὺς

rint. 37 Quæ vero in humeris
suppurantur tantillis, mustellæ
cubito præditos, ' parvumque 35
ac macilentum brachium habentes faciunt. 38 Solverit autem & ulcusculorum inferne eruptio, si non rotunda & profunda fuerint. 39 Talia enim pernicioſa etiam alias sunt pueris. 40 Solverit itidem sanguis fluens. 41 Magis autem in perfectioribus is apparet. 42 Lachrymæ in acutis male habentibus, ultroneæ quidem bonæ: involuntarie vero defluentes, malæ. 43 Quibus circumtenditur ' palpebra, malum: 44 40
malus est etiam oculus inarescens, velut spuma, & 45 obscuratio oculorum mala est. 46 Et squalliditas mala, & qui intrinsecus corrugantur, & rigentes, & qui vix convertuntur, & qui intus conversi sunt, & quæcunque alia omittuntur. 47 Febres aliæ quidem mordaces sunt manui, aliæ lenes. 48 Aliæ vero non quidem mordaces, verum augescentes. 49 Aliæ autem acutæ quidem, sed ' quæ à manu 45
vincantur. 50 Aliæ statim adurentes, aliæ semper debiles, siccæ. 51 Aliæ salsuginosæ. Aliæ inflatæ, horrendi aspectus. Aliæ ad manum humectæ. 52 Aliæ rubicundæ valde: aliæ valde pallidæ. Aliæ lividæ, & 53 alia id genus. 54 Distentiones corporis, & articulorum duriciæ, malum: 55 & ipse dissolutus, 56 & confractiones articulorum, malum. 57 Oculi audacia, delirii signum est: & 58 oculorum ' dejectiones ac perversiones, malum. 50

SECTIO SECVNDA.

Dilatare, constringere, alia 1
quidem, alia vero non. 2 Humo- 168
res alios quidem expellere, alios pag
vero 416

τὰς δ' ἐνθεῖναι· καὶ τῇ μὲν, τῇ δὲ μή.[3] Λεπτῦναι, παχῦναι τεῦχος, δέρμα, σάρκας, καὶ παλλακὰ· καὶ τὰ μὲν, τὰ δ' μή. [4] Λεῖναι, τρηχῦναι, σκληρῦναι, μαλθάξαι, τὰ μὲν, τὰ δὲ μή. [5] ἐπεγεῖραι, νωθρῶσαι, καὶ παλλακὰ ὅσα τοιαῦτα. [6] Παροχέλδυν. ὑπεξαιρεῖσθαι ἀνθιστάντ' αὐτάκη, ἀνθιστείνοντα ὑπεξαιρεῖ. [7] Ἄλλον χυμὸν τὸν μὴ ἰόντα ἄγειν, τὸν δὲ ἰόντα ξυνεκχυμεῖν ἐργάσασθαι. [8] τὸ ὄμοιον, οἷον ὀδυνᾷ ὀδυνῶν παύει. [9] τὰ ἀνόμοια, ἢ ῥέπει· ἄνωθεν κρίνειν, κάτωθεν λύειν· καὶ τὰ ἐναντία ταυτί. [10] οἷον κεφαλῆς κάθαρσις, φλεβοτομίη, ὅτε σὺν εἰκῇ ἀφαιρέεται. [11] Αἱ ἀποστάσιες οἷον βωβῶνες, σημεῖον μὲν τῶν τὰ βλαστήματα ἐχόντων· ἀτὰρ καὶ ἄλλων. [12] μάλιστα δὲ περὶ τὰ σπλάγχνα. [13] κακοήθεες δὲ ἔστι. [14] Πνεύματα σμικρὰ, πυκνὰ, μεγάλα, κρεμά· σμικρὰ, κρεμά· πυκνὰ, μεγάλα· [15] ἔξω μεγάλα, εἴσω σμικρά· εἴσω μεγάλα, ἔξω σμικρά· [16] τὸ μὲν ἐλεῖνον, τὸ δὲ κατεπεῖγον· [17] διπλῆ εἴσω ἐπανάκλισις, οἷον ἐπιπνέουσι. [18] θερμὸν, ψυχρόν. [19] Ἰητήριον ξυνεχέων καυμάτων μακρόπνοες· ἐν τοῖσι δ' ἀποστατικοῖς καὶ μόλις, βραχύπνοες. [20] Καθ' ἕξιν καὶ παλινρέων ὀδυνᾶν, καὶ ξυνάσιες ὑποχονδρίων, καὶ παλμοὺς ἐπάρσιες, καὶ ἐκ ῥινῶν ῥήξιες· καὶ ὅτι καθ' ἕξιν. [21] τούτων τὰ πλείστα ταυτὰ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσι. [22] πότερον ἢ ῥα; [23] πάντα, ἢ τὰ μὲν κάτωθεν ἄνω, καθ' ἕξιν, οἷα τὰ παρὰ γναθους, ἢ παρ' ὀφθαλμὸν καὶ ὦς· τὰ δ' ἄνωθεν κάτω, ὡς καθ' ἕξιν. [24] καὶ

vero ficcare, alios autem indere, & alia quidem parte, alia vero non. [3] Attenuare, craſſefacere, corpus, cutem, carnes, & alia: & aliqua quidem, aliqua vero non. [4] Levigare, exaſperare, indurare, mollire, alia quidem, alia non. [5] Excitare, torpefacere: & quæcunque alia hujuſcemodi. [6] Derivare, ſubcedentia ſtatim revellere, renitentibus concedere. [7] Alium humorem non prodeuntem ducere: prodeuntem vero ſimul effundere: [8] operari ſimile, velut dolor dolorem ſedat. [9] Diſſimilia, ſi vergant ſurſum elevata, inferne ſolvere, & contraria per eadem: [10] velut eſt capitis purgatio, venæ ſectio, quando non temere detrahitur. [11] Abſceſſus velut glandularum tumores, ſignum quidem ſunt earum partium quæ germina habent, ſed & aliarum: [12] maxime vero circa viſcera. [13] Maligni autem hi ſunt. [14] Spiritus parvi denſi, magni rari, parvi rari, magni denſi: [15] extra magni, intus parvi: intus magni, extra parvi: [16] alius extendens, alius urgens: [17] dupla intro revocatio, velut ſuperinſpirantibus, [18] calidus, frigidus. [19] Medela affidurarum oſcitationum, ſpiratio longa. In non potantibus, & vix, ſpiratio brevis. [20] E directo & laterum, & præcordiorum intentiones, & ſplenis elevationes: & è naribus eruptiones, & aures è directo. [21] Horum plurima etiam ad oculos. [22] Utrum igitur [23] omnia? aut quæ quidem ex infernis ſurſum, è directo: qualia ſunt quæ juxta maxillas, aut circa oculum aut aurem? quæ vero ex ſupernis deorſum, non è directo? [24] Atqui

τοι καὶ τὰ σωματικὰ ἐρυθήματα καὶ πλευρέων ἀλγήματα καὶ ἴξιν. 25 ἢ καὶ τὰ κάτω ἢ ἡπατικῷ ἄνωθεν διαδιδόναι, οἷον τὰ ἐς ὄρχιας καὶ κιρσούς. 26 σκεπτέα ταῦτα, ὅπη, καὶ ὅθεν, καὶ διότι. 27 Φλέβες κροκάφων ἐκ ἰδρυμένων, ἐδὲ χλωρασμα λαμπρὸν, ἢν πνεῦμα ἐγκαταλείπηται, ἢ βῆξ ξηρὴ καὶ μὴ φλεγμώδης [ἢ,] ἐς ἄρθρα πρόσιξιν ποιεῖσθαι δεῖ καὶ ἴξιν τῶν διατάσιων τῷ κοιλίῳ ὡς ἐπὶ τοπολύ. 28 ἔχουσι δ' ὅτοι οἱ πλεῖστοι καὶ ἐξέρυθρα, καὶ τῇ φύσει λιθοειδέρα τρόπα, καὶ ἐκ αἱμορραγέουσι ῥῖνες ἢ σμικρὰ αἱμορραγέουσι. 29 καὶ, ἢν μὴ ῥυείσων ἐγκαταλείπηται, ἕτοιμον. 30 δίψα ἐγκαταλιφθεῖσα, καὶ στόματος ἐπιξηρασίη, καὶ ἀηδίη, καὶ ἀποσίτη τὠυτὸν τὸ τρόπον. 31 πυρετοὶ δὲ ἐκ ἐξέες οἱ τοιοίδε, ὑποστροφώδεες δέ. 32 Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν, ὑποστροφώδεα. 33 τὸ γὰρ πρῶτον ἀπολιπὸν ἐπάρσιες, ἢν μὴ ἐς ἄρθρα τελευτήσῃ· 34 ἢ αἱμορραγίη γένηται, ἢ δεξιοῦ ὑποχονδρίου ἔντασις, ἢν μὴ διεξοδεύσῃ ἔξω. 35 αὐτὴ γὰρ ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα λῆψις ἀμφοτέρων καὶ ὑποστροφὴ τελέων εἰκότως. 36 ἀπόστασιν οὖν ποιεῖσθαι αὐτῶν, μὴ γινομένας· τὰς δὲ κακλίνειν γινομένας. τὰς δὲ ἀποδέχεσθαι, ἢν ἴωσιν, οἵας δεῖ, καὶ ἢ δεῖ. 37 ἀκόσας μὲν μὴ σφόδρα, ξυνεφέρειν. 38 τὰς δὲ ἀποτρέπειν, ἢν πάντα ἀξύμφοροι ἔωσι. 39 μάλιστα δὲ τούτας μελλούσας· ἐπὶ δὲ μὴ, ἀρχομένας ἄρθι. 40 Αἱ τεταρταῖαι αἱμορραγίαι δύσκριτοι.

& anginosi rubores, & laterum dolores è directo. 25 Aut etiam quæ infra hepar sunt ex supernis distributa, velut in testes ac varices. 26 Considerandæ sunt hæc quo, & unde, & propter quid. 27 Venæ temporum non considentes, neque viriditas splendida, si spiritus intus relinquatur, aut tussis sicca, non ferina: ut in articulos decumbat expectare oportet, è directo 29 distentionum secundum ventrem ut plurimum. 28 Habent autem horum plurimi, & facies rubicundas, & ex natura sunt modi albidioris, & de naribus sanguis non erumpit, aut parum erumpit: 29 & si quidem ex affusis intus relinquatur, paratus est abscessus. 30 Sitis intus relicta, & oris reficcatio, & injucunditas, & cibi fastidium, eodem modo. 31 Febres autem non acutæ, ejusmodi sunt, verum revertentes. 32 Quæ relinquuntur post judicationem 30, recidivas facere solent. 33 Primum itaque splenis elevationes, si non ad articulos finierint, 34 aut sanguinis è naribus eruptio fit, aut dextra præcordii intensio: si non penetraverint urinæ. 35 Hæc enim est interceptio utrorumque, recidivæ horum merito fiunt. 36 Abscessus igitur horum facere oportet, si non fiant: eos vero qui jam fiunt, declinare: eos 35 autem excipere, si prodierint jam, & qualia oportet & qua parte oportet. 37 Qui vero non valde, eos coadjuvare. 38 Eos vero avertere, si omnino incommodi fuerint, 39 maxime si hi affuturi sunt; sin minus, si jam incipiunt. 40 Quartanæ sanguinis, è naribus eruptiones ægre judi-

κελζι. 41 Οἱ ἀμαλέι πάντες μίλιω τῇ ἑτέρῃ ἐπιῤῥιγέσουσιν ἅμα κρίσι, ὐκ τῶν πέντε ἐς τὰ ἑπτά. 42 Ὅσοι τριταιοφυέες, τελέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ· ἡ δὲ ἐπιοῦσα, δύφορωτέρη ὡς ἐπὶ τοπολύ. 43 Βῆχες ξηραὶ, βρεχὺ ἐρεθίζουσαι ἀπὸ τραπέζης φλεγμαίνουσι, ἢ καλὸν λόγον διψώδεες, ἢ δὲ γλῶσσαι καθαπερ ξυλώμεναι, ἢ τοῦ ῥηγμώδους, ἀλλὰ τοῦ πνεύματος. δῆλον δέ. 44 ὅταν γὰρ ἀμαλέγωνται, ἢ χασμῶσι, τότε βήσσουσιν· ὅταν δὲ μὴ, οὔ. 45 τοῦτο δὲ τοῖσι κωφώδεσι μάλιστα πυρετοῖσι γίνεται. 46 Μηδὲν εἰκῇ, μηδὲν ὑπεροπτέον. 47 Ἐκ μεταστροφῆς παυλίης, ἢ μεταστάσιος, καὶ ἀμαναπαύσιος. 48 Τὰ ὄπισθεν κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ ἢ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα ὠφελεῖ. 49 Αἱ ἀμαθέξιες τῶν ὑποχονδρίων, ἐξ οἵων [ἐς] οἷα ἀλλοιοῦσι· καὶ τῶν σπλάγχνων τὰ φλεγμονῶν οἷα δυνατόν, εἰ ἐξ ἡπατος σπλῆνα, καὶ πνευμονία, καὶ ὅσα τοιαῦτα. 50 Ἀνασπᾶν, ἢν μὴ, ἢ δεῖ, ῥέπει. 51 ἢν δὲ, ὅπη δεῖ, τελέοις δεῖ σμυῶν, οἵως ἕκαστα ῥέπει. 52 Τὰ παλαιὰ ἐξανθήματα ὅπόταν τι κνησμώδεα· οἷα Σίμων εἶχε χειμῶνος. 53 ὃς, ὅτε ἐς πῦρ ἀλείψαιτο, ἢ θερμῷ λόσαιτο, ἀνίστατο. 54 ἔμελλε ὄνησιν ὠφέλεον. 55 οἴομαι, εἴ τις ἐξεπυρέα, ἀνίενται ἄν. 56 Ὅσα πεπάνεσθαι δεῖ, καθαίρεσθαι δεῖ. 57 παυλίης δὲ, ξηραίνειν καὶ ἀνέχεσθαι. 58 Ἐπὶ ὀμμάτων ῥοωδέων, ἢν ἄλλως φαίνηται ξυμφέρειν, ἀνιᾶσθαι ἐς φάρυγγα· 59 καὶ ὅπη ἔρρυξις λυζι-

judicant. 41 Febres quæ una die intermittentes, altera ſuperrigent una cum judicatione, ex quinque ad ſeptem circuitus durant. 42 Quæcunque tertianæ naturam habent, his nox moleſta ante exacerbationem: quæ vero ſequitur, tolerabilior plerunque eſt. 43 Tuſſes ſiccæ parum irritantes à febre adurente, non pro ratione ſiticuloſæ, neque linguæ torrefactæ, non feritate, ſed ſpiritu. Conſtat id inde. 44 Quum enim loquuntur, aut hiant, tunc tuſſiunt: quum vero non, minime. 45 Hoc autem in febribus ex laſſitudini-bus obortis maximè contingit. 46 Nihil temere affirmandum, nihil contemnendum. 47 Contraria paulatim facta acceſſione adhibenda ſunt, & interquieſcendum. 48 Dolenti capitis partem poſteriorem, recta vena in fronte ſecta profuit. 49 Succeſſiones præcordiorum ex qualibus qualia alterant, & viſcerum inflammationum qualia poſſunt, ſive ex hepate ſplen, & vice verſa: & quæcunque hujuſmodi. 50 Revellere oportet, ſi non qua oportet repant: 51 ſi vero qua oportet, his oſcula aperire oportet, qualiter ſingula repunt. 52 Latæ puſtulæ non valde pruriginoſæ ſunt: quales Simon habebat hyeme, 53 qui ubi ad ignem inungeretur, aut calida lavaretur: opem ſentiebat. 54 Vomitus non proderant. 55 Arbitror ſi quis calida fomenta adhibuiſſet, opem ferre potuiſſe. 56 Quæcunque concoqui oportet, concluſa eſſe convenit: 57 contraria vero ſiccare, & aperta eſſe. 58 Oculorum fluxiones, ſi alias conducere videtur, revellere ad fauces convenit. 59 Et ubi

λυσιλελίξ, & ἄλλα τοιαῦτα.[60] Τὰς ἐφόδους ἀνεσομῶσ, οἷον ῥῖνας, ἢ τὰς ἄλλας, ὧν δεῖ, καὶ ὡς δεῖ, καὶ οἷα, καὶ ὅπη, καὶ ὅτε, καὶ ὅσον δεῖ· οἷον ἱδρῶτας, καὶ τἄλλα δὴ πάντα.[61] Ἐπὶ τοῖσι μεγάλοισι κακοῖσι εὐσθενον λῷ ἢ χρηστὸν, σημεῖον χρηστόν.[62] ἐπὶ δὲ τοῖσι σμικροῖσι πανοῦλια σημαῖνον τῇ ὑσημείῃ, κακόν.[63] Παρὰ τὸ μέγα δ' ἡ γυνὴ ὄπισθεν ἧ ἡρωΐδι ἱλεροώδεϊ ἐπιμορμέν, παρέμεν αὐτέῃ.[64] ὁ δὲ παρὰ Τιμοθέῳ ἀδελφιδοῦ, ἔστος μελάγχρως.[65] Ἐν Περίνθῳ τὸ γενοφόλις τὸ τοιοῦτον ὅτι κρίσιμον καὶ τῶν ἤτρων.[66] τὰ τοιαῦτα ὅτε αἱ ὑρήσιες ῥύονται, ὅτε ἔτε φύσης πολλῆς, ἔτε κόπρου πολλῆς, γλίσχρης δὲ, διελθέσης ἐλαφίστατο.[67] ἡ γὰρ δὴ μέγα λῷ τὸ ὑπογύνδελον.[68] [Ὁς] κρέμβλῳ ἑβδομαῖος ἔφαγεν, ἔπι δύσπνους ἐών, ἐπὶ τὸ ἦτρον ἐλαφίστατο, [καὶ] δύσπνους ἐγένετο.[69] ἡ [δὲ] κοιλίη αὐτῷ ἐξέπιαξε.[70] Περὶ δὲ τῶ ἰχωροδέος, ὅτι ἐν τοῖσι πεφώδεσι τὸ τοιοῦτον καὶ τοῖσιν ἠγρυπνηκόσι, καὶ εἴτε φλαῦρον, εἴτε χρηστόν.[71] Οἷσιν ὁ σπλὴν ἐσὶ καθάρσιος, πόδες καὶ γόνατα καὶ χεῖρες θερμὰ, ῥὶς καὶ ὦτα αἰεὶ ψυχρά.[72] ἢ ῥα διὰ τοῦτο λεπτὸν τὸ αἷμα ;[73] ἢ ῥα καὶ φύσει τοιοῦτον ἔτοιέχειν ;[74] Ἐν τοῖσιν ἐμπυήμασιν ὀμφαλὸς ὅρος.[75] οἷσι μέλλουσιν ἐμπυεῖν, αἱ κοιλίαι σκληράσουν.[76] Σπλὴν σκληρὸς, ἐπὶ ἄνω [ἄλλα] κάτω, στρογγύλος, πλατὺς, παχὺς, λεπτὸς, μακρός.[77] ὅσον τοῖσιν ἀπὸ κεφαλῆς ἠρυθιώδεσιν.[78] Ἡ περὶ τὸ νοσέοντα οἰκονομίη,[79] καὶ ἐς τὸν νοῦσον ἐρωτήσιες,[80] ἃ διηγεῖται οἷα,[81] ὡς ἀποδεκτέον οἱ λό-

345

5

10

15

eructatio conducit, & quæcunque alia hujusmodi.[60] Transitus apertos esse oportet, velutinares, & alia quibus opus est, & velut opus est, & qualia, & qua parte, & quando, & quantum opus est : velut sudores, & alia sane omnia.[61] In magnis malis facies si fuerit bona, bonum signum est.[62] In parvis autem, contraria significans bonæ significationi, malum.[63] Apud magnum Theatrum ubi mulier retro heroum, morbo regio superveniente, permansit ipsi.[64] Apud Temenæ neptem ille nigricantis erat coloris.[65] In Perintho genituræ similis urina talis, quæ esset judicatoria, etiam pectinis affectionum.[66] Nam hujusmodi urinæ talia sanant : quoniam neque flatu multo, neque stercore multo egresso evacuabantur.[67] Non enim profecto magnum erat præcordium.[68] Brassicam septima die quis comedit, quum adhuc difficulter spiraret : postquam pecten emollitus est, recte spirans factus est,[69] alvus ipsi expulit.[70] De sanguine seroso, quoniam in pavidis talis, aut in his qui vigilarunt : & sive malus, sive bonus.[71] Quibus splen deorsum vergit, pedes & manus, & genua calida sunt : nasus & aures semper frigida.[72] Num propter hoc quod tenuis sanguis ?[73] Num & natura talem hi habent ?[74] Suppurationibus umbilicus, terminus :[75] quibus suppuraturis ventres turbantur.[76] Splen durus non superne, inferne, rotundus, latus crassus, longus, tenuis longus,[77] minus capitis gravedine laborantibus.[78] Circa ægrotantem administratio, &[79] de morbo interrogatio :[80] quæ narrat qualia,[81] quomodo accipiendi sermones :

γοι, τὰ πρὸς τὴ νοσέουσα, τὰ πρὸς τὰς παρεούσας, καὶ τὰ ἔξωθεν. [82] Ὅπι κὰν θερμοτέρω τὸ κὰν τοῖσι δεξιοῖσι, στερεώτερον· [83] καὶ μέλανες διὰ τοῦτο, καὶ ἔξω εἰ φλεβοειδεῖς, καὶ χολωδέστεροι. [84] μᾶλλον ξυνεκρίθη, σωιδεστὴ ὀξύτερον, κινηθὲν ἐμωλύνθη, [85] καὶ βραδύτερον αὔξεται, καὶ ἐπὶ πλείονα χρόνον. [86] διὰ τοῦτο ἑστερεώθη, καὶ χολωδέστερόν τε καὶ ἐναιμότερον ἐστί, ὅπι θερμότερόν ἐστι τὸ χωρίον τῶν ζώων.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἡ δέρματος ἁπαλότης, ἡ κοιλίης μυκνότης. [2] ἡ δέρματος ξυνάθεσις, ἡ σαρκῶν αὔξησις. [3] ἡ κοιλίης νάρκωσις, ἡ τῶν ἄλλων ξύγχυσις. [4] ἡ τῶν ἀγγείων ἀκαθαρσίη, ἡ ἐγκεφάλου ἀνάλωσις. [5] διὸ καὶ φαλακρότης. [6] ἡ τῶν ὀργάνων κατάτριψις, ἡ καθαίρεσις. [7] ″ [καθαίρεσις] δρόμοισιν, ἡσυχίησι, πάλησι, πολλοῖσι βαδίσμασι, παχέσιν. [8] οἷσιν ἐφθὴ μάζα τὸ πλεῖστον, ἄλφιτον ὀλίγον. [9] ″ καθαιρέσιος σημεῖον, τῷ αὐτῷ αὐτῷ ὥρῃ τῆς ἡμέρης φυλάσσειν· ἐξαπίνης γὰρ ἐρρίπται. [10] ἢ ὑφίεναι τοὺς πόνους, ἢ ῥυήσεται. ὁμοίως γὰρ ὅλον ξυμπίπτει. [11] ″ ὅταν δὲ ἤδη ξυμπέσωσιν, ἀποσάττειν ὕδατα ὀπτά. [12] ″ ὅταν δὲ πληρῶται, σημεῖον αὖτις, τὸ σῶμα ἀνθηρὸν γίνεται. [13] ″ ἐν γυμνασίοισι σημεῖον, ἡ ἱδρὼς ὁ ῥέων στάξῃ, ὃς ἔξεισιν ὥσπερ ἐξ ὀχετῶν· ἢ σύμπτωσις ἐξ ἐπάρσιος. [14] ″ Ἡ γυνὴ, ἣν πρῶτον ἐθεράπευσα ἐν Κρανῶνι, ἀπλῶς οἱ φύσει μέγας, πυρετὸς καυσώδης, ἐξέρυθρος, πνεῦμα. [15] δεκάτη ἱδρὼς, τὰ πολλὰ ἄνω· ἀπύρετος καὶ κάτω τεσσαρεσκαιδεκάτη ἧσσον. [16] τοῖσιν ἀπὸ κεφαλῆς κορυζώδεσι καὶ βραγχώδεσιν ἐπιπυρετήνασιν, ὡς οἶμαι, ὑποσρο-

mones : quæ ad ægrotantem, quæ ad præsentes, quæ ad externos. [82] Quod in calidiore, solidiore, in dextris : [83] & nigri propterea, & venæ extrinsecus, & multo biliosiores. [84] Concretum est, compactum est citius : ubi motum est, desinit, [85] & tardius augescit, & ad amplius tempus. [86] Quod solidum ' fa- 80
ctum est, & biliosius, & sanguinolentius est. Hic calidior est locus animali.

SECTIO TERTIA.

Cutis raritas, ventris densi- 1
tas : [2] cutis constrictio, carnium 170
incrementum : [3] ventris torpor, pag
universorum confusio : [4] naso- 418
rum immundicia, cerebri consumptio. [5] Quapropter & calvicies, [6] instrumentorum attritio. [7] Detractio curribus, luctis, 2
quiete, multis celeribus deambulationibus, carne ovilla, [8] maza cocta ' plerunque, panis 5
modicus. [9] Detractionis signum, 3
eandem horam diei servare, derepente enim trahitur. [10] Remittito labores, aut defluet. Similiter enim totum concidit. [11] Quum vero jam conciderint, carnes suillas assatas exhibeto. [12] Quum autem implentur, signum est, quod corpus rursus floridum fit. [13] In exercitationibus signum, sudor fluens guttatim, qui exit velut ex canalibus : aut collapsio ' ex elevatio- 10
ne. [14] Mulier quam primum curavi in Cranone, splen ipsi magnus natura, febris ardens, rubicunda, spiritus, [15] decima sudor plerunque superne. Sed & inferne, decimaquarta. [16] Minus his qui ex capite gravedine ac raucedine laborant, ubi febre correpti fuerint recidivæ (velut

ὑποστροφή. [17] πῖον τὸ σηπυέον, ἀνυπόστροφον. [18] ἔστω γὰρ πεπασμὸς, καὶ κρίσις ἅμα καὶ ἀπόστασίς ἐστιν. [19] οἷσιν, ὅταν ἀφροδισιάζωσι, φυσᾶται ἡ γαστὴρ, ὡς Δαμοναγόρᾳ. [20] οἷσι δὲ ἐν τέτῳ ψόφος, ὡς Ἀρκεσιλάῳ. [21] τὸ φυσιῶδες ξυναίτιον τοῖσι πλερυγώδεσι. καὶ γὰρ εἰσι φυσώδεες. [22] τὸ ψυχρὸν πάνυ, οἷον χιὼν, κρύσταλλος, φλεβῶν ῥηκτικὸν καὶ βηχῶδες, [23] ξυστρεπτικὸν δὲ· οἷον τὰ φῆρεα καὶ αἱ γογγρῶναι. [24] ξυναίτιον καὶ αἱ σκληρότητες. [25] τὸ μεῖζον ἔρησιν σώματα παιδίοισι μᾶλλον. [26] ἢ ὅτι θερμότερα; [27] τὰ χήματα τὰ ῥιζοῦντα μᾶλλον· οἷον ὁ τὰ κλήματα τῇ χερὶ πλέκων ἢ τρέφων, ὑπὲρ ὀδυνέων καθακείμενος, λαβόμενος παστάλης ἄκρον ὑπερπεπηγότος εἶχε, καὶ ἐρήισεν. [28] ὃν ἐξ ὀρθοπνίης ὧδε τὸν γέφυραν εἶδον ἐγὼ βιπλευῶντα σκέλεα, κνήμῃ ἑτέρῃ ἧσσον ἐλεπλώθη, μηροῖς δὲ κάρτα. ὄρθρος καὶ γονὴ οὐκ ἔχετο. [29] ὅσοι πλερυγώδεες φύσιες πλευρέων δὲ ἀδυναμίῃ τῆς ἀφορμῆς, ἐπὶ τοῖσι καθάρσιοισι τοῖσι κακοήθεσιν, κὴν ἔκκρισις εἴη, κὴν μὴ εἴη, κακόν. [30] ῥίγεα ἄρχεται, γυναιξὶν μὲν μᾶλλον ἀπ' ὀσφύος καὶ ἄνω νώτου, καὶ τότε ἐς κεφαλήν· ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὀπίσθεν μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν· [31] φρίσσομεν γὰρ τὰ ἔξωθεν μᾶλλον ἢ τὰ ἔνδοθεν τῶν σωμάτων· [32] οἷον πήχεων [ἀπὸ

puto) fiunt. [17] Quicquid suppuratur, non revertitur, [18] Ipsa enim maturatio, & judicatio simul, & abscessus. [19] Quibus- 15
dam ubi Venere utuntur, venter inflatur, velut Damagoræ: [20] quibusdam vero in hoc strepitus: Arcesilao vero etiam intumescebat. [21] Flatuositas simul causa est in his qui scapulas alarum modo eminentes habent. Sunt enim flatuosi. [22] Frigidum valde, venas rumpit, & tussim movet, velut nix, glacies: & constringit, velut sunt eminentiæ oblongæ, & rotundæ: [23] Pherea & Gongronæ, à saty- 20
rorum circa aures eminentiis, & arborum quarundam tuberculis appellatæ. [24] Simul causa sunt etiam duricies. [25] Post mictionem concretio, pueris magis: [26] num quod calidiores? [27] Figuræ magis allevantes, velut quî sarmenta manu nectebat & obtorquebat, præ doloribus decumbens, arrepta paxilli summa parte supra seipsum infixa, inhærebat, & melius habuit. [28] Quem ex montano labore circa 25
pontem ego vidi crura jactantem, altera tibia minime extenuabatur, femoribus autem valde. Urinæ & genitura non supprimebantur. [29] Quæcunque laterum naturæ, scapulas alarum modo eminentes habent, propter causæ debilitatem, in destillationibus malignis, sive excretio fiat, sive non fiat, malum. [30] Rigores incipiunt mulieribus quidem magis à lumbis, & per dorsum, & tunc ad ca- 30
put. Sed & viris posteriore corporis parte magis quam anteriore. [31] Horremus enim magis exterioribus quam interioribus corporis partibus, [32] velut cubitis, femo-

[ἀπότε κῆ] μηρῶν. 33 ἀπὲρ καὶ τὸ δέρμα δραστότερον. 34 ′ δηλοῖ ἡ ῥίξ. 35 ἀφ' ὧν ἢ ἄλλων ῥιγέουσιν, ἴσως ἑλκέων, ἄρχε] ἀπὸ τῶν ἀγλείων. 36 κεφάλαιον σὺν τῷ χρόνῳ πος, καὶ ἀφορμῆς, καὶ πολλῶν λόγων, καὶ κατὰ σμικρὰ γινωσκομένων ξυνάγοντα καὶ καταμανθάνοντα, εἰ ὅμοιά ἐστιν ἀλλήλοισι, καὶ εἰ μὴ ὅμοια ἀλλήλοις εἰσὶν, ὡς σὺν τῷ ἀνομοιοτήτων ὁμοιότης χρώμενα μία. 37 ἕτως αὖ ἡ ὁδός. 38 ἕτω καὶ τῶν ὀρθῶν ἐχόντων δοκιμασίη, καὶ τῶν μὴ, ἔλεγχος. 39 αἱ-
346 μορραγίαι σὺν ῥινῶν, ἢ τοῖσιν ′ ὑποχλωροµέλασιν, ἢ τοῖσιν ἐρυθροχλώροισιν· ἢ τοῖσιν ὑποχλώροισι. 40 βραχέα ὑφεῖναι παχύνας ξηρῶς. 41 τοῖσι δ' ἑτέροισι παχυσμῆς ἥσσων· ξηρῶ δ' δεῖ λευκῶ, οἷον κηκὶς, συπληρία. 42 ἐπὶν ἀφροδισιάζειν ἄρχωνται, ἢ τραγίζειν, αἱμορραγέουσιν. 43 σὺν τοῖσι δ' προσόδοισίν ἐστιν οἳ λιποψοφέουσιν· οἷον ′Αρκεσίλαος. 44 οἱ δ' μέλλοντες, ῥιγῶσι ῥικνώδεες,
5 45 οἱ δ' ἐπὶν προσέλθωσι, ′ φυσῶνται καὶ λίαν· οἷον Δαμναγόρας. 46 αἱ μεταβολαὶ φυλακτέαι. 47 ὀλιγοτικὸν. ἄκοπον. ἄδιψον πίνουσι. 48 ″ πᾶς λεπτυσμὸς χαλᾷ τὸ δέρμα· ἔπειτα προσελέανε]. ἀνάτριψις τὰ νωτιαία. 49 χρώτος ῥικνωσις ξυμπίπτουσα, ἔκτασις ἀναλειφομένη. 50 ἐκκαίρει σημεῖον τὸ ῥικνώδες, τὸ λεῖον τὸ ὑπόχολον, τὸ ὑπέρυθρον. 51 ἕτω τὸ καταπάσσεσθαι μαζοὺς, ἰσχνὸς δ' ἀνεζευγμένας καὶ προσελεπτύνεσθαι. 52 καί τοι σὺκ ἂν τις οἴοιτο διὰ τοῦτο, ἀλλὰ σαρκωδέστερα τοῦτο γίνεσθαι. 53 ″ ἡ ἄκαν πολλή-
10 ρωσις προφανὴς, ′ φλέβες διαφανέες. 54 ″ Ἡρόδικος τοὺς πυρετώντας ἔκτεινε προσόδοισι, πάλῃσι, δρόμοισι, συ-

femoribus. 33 Sed & cutis rarior: 34 indicat autem pilus: 35 à quibus autem aliis rigent, fortaſſis ulceribus, incipiunt à vaſis. 36 Summa, ex nativitate, & cauſa, & plurimis rationibus, & paulatim in cognitionem ′ venienti- 35
bus colligentem ac addiſcentem, an ſimilia ſint inter ſe, & an non ſimilia ſint inter ſe: quo ex diſſimilitudinibus ſimilitudo fiat una. 37 Sic ſane fuerit via. 38 Sic etiam eorum quæ recte ſe habent probatio, & non recte ſe habentium redargutio. 39 Sanguinis ex naribus eruptio, aut ſubpallide nigricantibus, aut rubicunde pallentibus, aut ſubpallidis. 40 Parum dimittentem craſſefacere oportet ′ ſicco. 41 Aliis ve- 40
ro minus craſſificatione opus eſt. Sicco autem opus eſt albo, velut galla, alumen. 42 Poſtquam Venere uti inceperint, aut hircire, ſanguis ipſis è naribus erumpit. 43 In acceſſibus alii quidem ſtrepitum edunt, velut Arceſilaus 44 Alii vero acceſſuri, horridi fiunt ac rugoſi. 45 Alii poſtquam acceſſerint, ventre inflantur, velut Damnagoras. 46 Mutationes cavendæ. 47 Cibus modicus, ′ non delaſſari, non ſiti- 45
re. 48 Omnis attenuatio laxat cutem: deinde circumtenditur. Renutritio vice verſa. 49 Cutis conſidentis corrugatio, renutritæ extenſio. 50 Rugoſum, læve, utriuſque ſignum, itemque ſubbilioſum & ſubrubrum: 51 ſic etiam detractas eſſe mammas, graciles autem ſurſum tractas eſſe & circumtenſas, 52 etiamſi quis non propterea putaverit id fieri, ſed in carnoſis. 53 Claviculæ conſpicuæ, ′ venæ pellucidæ. 54 50
Herodicus febricitantes interficiebat circuitibus, luctis, mul-

ὑποστροφή. 17 πᾶν τὸ ἐκπυέον, ἀνυπόστροφον. 18 ἔστι γὰρ πεπανσις, καὶ κρίσις ἅμα καὶ ἀπόστασίς ἐστιν. 19 οἷσιν, ὅταν ἀφροδισιάζωσι, φυσᾶται ἡ γαστὴρ, ὡς Δαμαγόρᾳ. 20 οἷσι δ' ἐν τούτῳ ψόφος, ὡς Ἀρκεσιλάῳ. 21 τὸ φυσιῶδες ξυναίτιον τοῖσι πλερυγώδεσι. καὶ γὰρ εἰσι φυσώδεες. 22 τὸ ψυχρὸν πάνυ, οἷον χιὼν, κρύσταλλος, φλεβῶν ῥηκτικὸν καὶ βηχῶδες, 23 ξυστρεπτικὸν δὲ· οἷον τὰ φήρεα καὶ αἱ γογγρῶναι. 24 ξυναίτιον καὶ αἱ σκληρότητες. 25 τὸ μετ' ἔρηνιν σώματα παιδίοισι μᾶλλον. 26 ἦ ῥ' ὅπ θερμότερα; 27 τὰ σχήματα τὰ ῥιζοῦντα μᾶλλον· οἷον ὁ τὰ κλήματα τῇ χειρὶ πλέκων ἢ τρέφων, ὑπὲρ ὀδυνέων καταικείμενος, λαβόμενος πισσάλου ἄκρον ὑπερπεπηγότος εἶχεν, καὶ ἐρήισεν. 28 ὃν ἐξ ὀρεσπιπίης ὥδε τὸν γέφυραν εἶδον ἐγὼ βιπλεῶντα σκέλεα, κνήμῃσιν ἑτέρῃσιν ἧσσα ἐλεπτύνετο, μηρὸς δὲ κάρτα. ὄρρα καὶ γονὴ οὐκ ἔχετο. 29 ὅσοις πλερυγώδεες φύσιες πλευρέων δὲ ἀδυναμίῃσι τῆς ἀφορμῆς, ἐπὶ τοῖσι καταῤῥοισι τοῖσι κακοήθεσιν, κἢν ἔκκρισις εἴη, κἢν μὴ εἴη, κακόν. 30 ῥίγεα ἄρχεται, γυναιξὶν μὲν μᾶλλον ἀπ' ὀσφύος καὶ ἄνω νώτου, καὶ τότε ἐς κεφαλήν· ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν. 31 φλεγόμεθα γὰρ τὰ ἔξωθεν μᾶλλον ἢ τὰ ἔνδοθεν τοῦ σώματος· 32 οἷον πήχεων [ἀπὸ

puto) fiunt. 17 Quicquid suppuratur, non revertitur, 18 Ipsa enim maturatio, & judicatio simul, & abscessus. 19 Quibus- 15
dam ubi Venere utuntur, venter inflatur, velut Damagoræ: 20 quibusdam vero in hoc strepitus: Arcesilao vero etiam intumescebat. 21 Flatuositas simul causa est in his qui scapulas alarum modo eminentes habent. Sunt enim flatuosi. 22 Frigidum valde, venas rumpit, & tussim movet, velut nix, glacies: & constringit, velut sunt eminentiæ oblongæ, & rotundæ: 23 Pherea & Gongronæ, à saty- 20
rorum circa aures eminentiis, & arborum quarundam tuberculis appellatæ. 24 Simul causa sunt etiam duricies. 25 Post mictionem concretio, pueris magis: 26 num quod calidiores? 27 Figuræ magis allevantes, velut qui sarmenta manu nectebat & obtorquebat, præ doloribus decumbens, arrepta paxilli summa parte supra seipsum infixa, inhærebat, & melius habuit. 28 Quem ex montano labore circa 25
pontem ego vidi crura jactantem, altera tibia minime extenuabatur, femoribus autem valde. Urinæ & genitura non supprimebantur. 29 Quæcunque laterum naturæ, scapulas alarum modo eminentes habent, propter causæ debilitatem, in destillationibus malignis, sive excretio fiat, sive non fiat, malum. 30 Rigores incipiunt mulieribus quidem magis à lumbis, & per dorsum, & tunc ad ca- 30
put. Sed & viris posteriore corporis parte magis quam anteriore. 31 Horremus enim magis exterioribus quam interioribus corporis partibus, 32 velut cubitis, femo-

[ἀπότε κῆ] μηρῶν. 33 ἀτὲρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιότερον. 34 ′δηλοῖ ἡ ῥίξ. 35 ἀφ' ὧν ἤ ἄλλων ῥιγέσσιν, ἴσως ἑλκέων, ἄρχε] ἀπὸ τ ἀγλείων. 36 κεφάλαιον ὁκ τ ἠθέσιος, κὴ ἀφορμῆς, κὴ πολέσσων λόγων, κὴ κῆ σμικρὰ γινωσκομένων ξυνάγοντα κὴ καθαπτάνοντα, εἰ ὅμοιά ἐστιν ἀλλήλοισι, καὶ εἰ μὴ ὅμοια ἀλλήλοις εἰσὶν, ὡς ὁκ τ ἀνομοιοήτων ὁμοιότης ἠθή] μία. 37 ἕτως αὖ ἡ ὁδός. 38 ἕτω κῆ τ ὀρθῶν ἐόντων δοκιμασίη, κὴ τ μὴ, ἔλεγχος. 39 αἱμορραγίαι ὁκ ῥινῶν, ἢ τοῖσιν ′ὑποχλωρομέλασιν, ἢ τοῖσιν ἐρυθροχλώροισιν, ἢ τοῖσιν ὑποχλώροισι. 40 βραχέα ὑφέντα παχύνειν ξηρῶς. 41 τοῖσι ἤ ἑτέροισι παχυσμοῖς ἧσσον· ξηρῶ ἤ δεῖ λαβικῶ, οἷον κηκὶς, σπιλήρια. 42 ἐπὴν ἀφροδισιάζειν ἄρχωνται, ἢ τραγίζειν, αἱμορραγέουσιν. 43 ἐν τοῖσι ἤ προσόδοισιν ἔσιν οἱ ἀποψοφέουσιν· οἷον ′Αρκεσίλαος. 44 οἱ ἤ μέλλοντες, μιγῆσι ῥικνώδεες, 45 οἱ δ' ἐπὴν προσέλθωσι, ′φυσῶνται κοιλίῃ· οἷον Δαμναγόρης. 46 αἱ μεταβολαὶ φυλακτέαι. 47 ὀλιγοτιμίη. ἄκοπον. ἄδιψον πίνουσι. 48 ″πῶς λεπτυσμὸς χαλᾷ τὸ δέρμα· ἔπειτα προσείνει] ἀνάτρεψις πάντων. 49 χρῶτος ῥικνώσις ξυμπίπτοντος, ἔκλυσις ἀναπεφορμένου. 50 ἑκατέρου σημεῖον τὸ ῥικνῶδες, τὸ λεῖον τὸ ὑπόχολον, τὸ ὑπέρυθρον. 51 ἕτω τὸ κατατετάσθαι μαζοὺς, ἰσχνοὺς ἤ ἀνεσπάσθαι καὶ προσπεπάσθαι. 52 καί τοι ὁκ ἂν τις οἰοιτο λέγειν τοῦτο, ἀλλὰ σαρκωθέντος τοῦτο γίνεσθαι. 53 ″ἡ ἄγαν πολύρωσις προφανὴς, ′φλέβες λεπτοφανέες. 54 ″Ἡρόδικος τοὺς πυρετῷ πονοῦντας ἔκλεινε προόδοισι, πάλῃσι, δρόμοισι, συρίγ-

femoribus. 33 Sed & cutis rarior: 34 indicat autem pilus: 35 à quibus autem aliis rigent, fortassis ulceribus, incipiunt à vasis. 36 Summa, ex nativitate, & causa, & plurimis rationibus, & paulatim in cognitionem ′ venienti- 35
bus colligentem ac addiscentem, an similia sint inter se, & an non similia sint inter se: quo ex dissimilitudinibus similitudo fiat una. 37 Sic sane fuerit via. 38 Sic etiam eorum quæ recte se habent probatio, & non recte se habentium redargutio. 39 Sanguinis ex naribus eruptio, aut subpallide nigricantibus, aut rubicunde pallentibus, aut subpallidis. 40 Parum dimittentem crassefacere oportet ′ficco. 41 Aliis ve- 40
ro minus crassificatione opus est. Sicco autem opus est albo, velut galla, alumen. 42 Postquam Venere uti inceperint, aut hircire, sanguis ipsis è naribus erumpit. 43 In accessibus alii quidem strepitum edunt, velut Arcesilaus 44 Alii vero accessuri, horridi fiunt ac rugosi. 45 Alii postquam accesserint, ventre inflantur, velut Damnagoras. 46 Mutationes cavendæ. 47 Cibus modicus, ′non delassari, non siti- 45
re. 48 Omnis attenuatio laxat cutem: deinde circumtenditur. Renutritio vice versa. 49 Cutis consistentis corrugatio, renutritiræ extensio. 50 Rugosum, læve, utriusque signum, itemque subbilioſum & subrubrum: 51 sic etiam detractas esse mammas, graciles autem sursum tractas esse & circumtensas, 52 etiamsi quis non propterea putaverit id fieri, sed in carnosis. 53 Claviculæ 22 23
conspicuæ, ′venæ pellucidæ. 54 50
Herodicus febricitantes interficiebat circuitibus, luctis, mul-

εἰη. 55 κακόν. τὸ [γὰρ] πυρετῶδες πολέμιον πάλιζι, περιόδοιζι, δρόμοιζιν, ἀναλείψι. 56 πόνω πόνον. 57 αὐτοῖσι δὲ φλεβῶν ἔρυθρος, πελίωσις, χλωρότης, πλησυρέων ὀδυνέων λαπαρή. 58 " ἄδιψον, ξυνέχον 24 τόμα, σιγᾶν, ἄνεμον ξυὺ τῷ ποτῷ ψυχρὸν εἰσάγειν. 59 " ὁ- 25 κόθεν ἤρξαντο κάμνειν, εἴτε κεφαλῆς ὀδυνη, εἴτε ὠτὸς, εἴτε πλησυρῶν, σημεῖον οἱ ὀδόντες· αὐτοὶ γὰρ τὰς ἀφορμὰς παρέχεζι· καὶ ἐν οἷσι ' βεβῶσιν. 60 " τὰ γινόμενα ἕλκεα καὶ φύματα, 26 κείνοντα πυρετούς. 61 οἷσι ταῦτα μὴ ἐπιφαίνεται, ἀκρισίη. 62 οἷσιν ἐγκαταλείπηται, βεβαιότατα καὶ πάγιστα ὑποστροφαί. 63 " τὰ προγιγνόμενα πλεῖστα παραφρονικά· οἷα ἐν Πλευρῶν. 64 " οἱ αἱμορροΐδας ἔχοντες, ἔτε 28 πλησυρίδι, ἔτε περιπλησυμονίῃ, ἔτε φαγεδαίνῃ, ἔτε δυσεντερίῃσιν, ἔτε περιόδοισιν ἁλίσκονται· ἴσως δὲ καὶ λέπρης· ἴσως δὲ καὶ ἄλλοισιν. 65 ἐντεθυμένοι γε μὲν ἀκμάζοντες συ- 20 νοὶ τοῖσι τοιούτοισιν ἐν ' βραδέως ἐκλύονται. 66 καὶ ὀλέθρια ἔτη, καὶ ὅταν ἄλλα ἀποστάσιες, οἷον σύριγγες, ἢ ἕτερα. 67 σκήπτουσι, ἐφ' οἷσι γινομένη ῥύεται, τούτων προγενομένη κωλύει. 68 " ἄλλα τόπα 29 τόποι δεξάμενοι, ἢ πόνῳ, ἢ βάρει, ἢ ἄλλῳ τινὶ ῥύονται. 69 ἀλλ' οἷσιν αἱ κοινωνίαι. 70 " ἀλλὰ 30 τὸν ῥοπὸν οὐκέτι αἵματος ἕρκεται. ἀλλὰ τῷ χυμῷ τὸν ξυγγενέα τοιοῦτ' ἀποπλύσιν. 71 " ἔστιν 31 οἷσιν αἷμα ἀφαιρεῖσθαι ἐν κακῷ ἐπὶ τοιούτοισιν. 72 ἐπ' ἄλλοισι δὲ,

tis fomentis. 55 Mala est febriculositas, inimica fami, luctis, circuitibus, cursibus, frictioni: 56 laborem labore. 57 Ipsis venarum rubor, livor, pallor, laterum dolores molles. 58 Non sitire faciunt, continere os, tacere, ventum cum potu frigidum inducere. 59 Occasiones unde ægrotare cœperint, considerare oportet, sive ' capitis 55 fuerit dolor, sive auris, sive lateris. Signum sunt dentes, & in quibusdam inguinum tumores. 60 Ulcera orientia ac tubercula judicantia febres. 61 Quibus hæc non fiunt, judicatio sublata est: 62 Quibus intus relinquuntur, certissimæ recidivæ ac celerrimæ. 63 Sputa rotunda delirium significant, velut in Pleno. 64 Qui hæmorrhoidas habent, neque pleuritide, neque peripneumonia, ' neque phage- 60 dæna, neque furunculis, neque tuberculis terebinthi figuram habentibus corripiuntur, fortassis autem neque lepris, fortassis neque vitiliginibus. 65 Multi tamen intempestive curati, talibus non tarde correpti sunt, 66 & sic pernicioſæ fuerunt: & quicunque alii abscessus, velut fistulæ, aliorum medela sunt. 67 Decubitus humorum ad aliquem locum, in quibus factos affectus liberat, in his ' prius ipse factus, illos im- 65 pedit. 68 Alterius loci morbos loca excipientia, aut ob dolorem, aut ob gravitatem, aut propter aliud quiddam liberant, 69 aut quod aliis sunt communicationes. 70 Propter inclinationem non amplius sanguis prodit, sed juxta humoris cognationem talia spuunt. 71 Convenit quibusdam sanguinem detrahere, tempestive in talibus. 72 In aliis autem

δὲ, ὥζωξ ἐπὶ τοιούτοιζιν τῶτο
25 ὂν ἐκκός. 73 " κώλυσις ἐπὶ τοῖ- 32
σιν αἱμαλώδεα πλύσιν, ὤρη,
πλευρῖτις, χολή.

TMHMA TETAPTON.

" Τὰ παρ' ὦς οἷσιν ἀμφὶ κρέ- 1
σιν χυόμματα μὴ ἐκπυήσῃ, τελέων
ἀπαλλαοσομένων, ὑποσροφὴ γί-
νεται. 2 καὶ λόγον τῶν ὑπο-
σροφέων τῆς ὑποσροφῆς γιγνομέ-
νης, ὡῶδης αἵρεσις καὶ ἀφλεγ-
μασί, ὥζωξ αἱ τῶν πυρετῶν ὑ-
ποσροφαὶ, ἐν ὁμοίῃ θεσιόδῳ. 3
30 ἐπὶ τούτοιζιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ' ἀ-
φίσασθαι, [λῶ] " ἧσον [πολὺ,] 2
παχὺ, λευκόν· οἷον τὸ τῶ 'Αρ-
χιγένεος. 4 ἐπὶ τοῖσι ἡμιτρίτοισιν ἐσιν ὅτε ἔρχεται
καὶ ῥύεται τῆς ἀποσάσιος. 5 λῶ
δὲ θερὸς τῶτο αἱμορραγίη ἀπὸ
ῥινῶν, ἱκανῶς καὶ πάνυ. 6 " Ὦ 3
τὸ ἕλκος ἐπὶ δεξιὰ, ἀφριλικὸς
ἐγένετο, [καὶ] λῶ ἧσυχώτερος.
ἐπεὶ δὲ τῶτο ἰήθη, ἐπι-
πονώτερος. 7 " Ἡ Ἀγάθος, 4
κόρη μὲν ἦσα, πυκνοπνοΐμαι-
λῶ· 8 γυνὴ δὲ γενομένη, ἐκ τό-
κε δ' πάλαι, ἐπίπονος ἦσα,
ἐπὶ πολλαίως ἦρεν ἄχθος μέγα. 9
35 ὡὶ πικρὰ μὲν ' ψοφῆσαί τι ἐδόκει κῆ
τὸ σῆθος. 10 τῇ ὑσεραίῃ ἄσθμά τε
εἶχε καὶ ἤλγει ἰσχίον τὸ δεξιόν. 11
ὁπότε τῶτε πονέοι, τότε ἐπάγη,
καὶ τὸ ἄσθμα εἶχε· παυσαμένῳ
δὲ, ἐπαύσατο. 12 ἔπλυνεν ἀ-
φρώδεα· ἀχρὰ μὲν ἦν, ἀνθηρά.
13 καθεσαθεὶς ἦ, ἐμέσματι χολώδει
ἐώκει λεπτῶ. 14 οἱ πόνοι μάλισα
μὲν, ὁπότε πονοίη τῇ χειρί. 15 τού-
τῳ εἴργεσθαι σκορόδε, χειρέιε,
ὄϊος, βοός· 16 ἐν ἧ τοῖσι πονεμέ-
νοισι, βοῆς, ὀξυθυμίης. 17 " Ὦ ἐν 5
τῇ

autem velut in his, ' non con- 70
venit. 73 Impedimentum in
ſpuentibus cruenta, tempus anni,
pleuritis, bilis.

SECTIO QVARTA.

Tubercula circa aurem quibus 1
circa judicationem exorta, non 172
ſuppurata fuerint, his diſparen- pag
tibus recidiva fit, 2 pro ratione 460
recidivarum. Recidiva vero con-
tingente, rurſus intumeſcunt,
& permanent, velut febrium
recidivæ in ſimili circuitu: 3
his ſpes eſt ad articulos abſcede-
re. Urina craſſa, albi, qualis
' Archigenis familiari erat, 4 in 5
laſſitudinis febribus quarta die
aliquando prodit, & liberat ab
abſceſſu. 5 Si vero ultra hoc,
etiam ſanguis è naribus large
eruperit, etiam valde. 6 Cui
inteſtinum in dextra parte dole-
bat, & articulari morbo corre-
ptus eſt: erat quietior. Poſtquam
autem hic curatus fuit, magis
dolebat. 7 Agaſis filia quum eſſet
puella, denſum ſpiritum habe-
bat. 8 Mulier autem facta, ' à 10
partu non diu dolore correpta
leviter, magnum onus ſuſtulit:
9 & ſtatim quidem in pectore ali-
quid crepuiſſe viſum fuit. 10 Po-
ſtera die & anhelationem habe-
bat, & coxam dextram dolebat:
11 & quum hæc doleret, tunc
etiam anhelatio habebat: coxæ
vero dolore ceſſante, etiam an-
helatio ceſſabat. 12 Spuebat ſpu-
moſa, ab initio vero florida. 13
Ubi vero conſidiſſet ſputum,
vomitui bilioſo tenui ' ſimile 15
erat. 14 Dolores maxime erant
quum manu laboraret. 15 Hanc
ab allio arcere viſum fuit, por-
coque, ac ovicula, & bove: 16
in rebus autem agendis, à clamo-
re, & excandeſcentia. 17 Cui in 5

τῇ κεφαλῇ ἐνέμβῃ ἔπαρμα, πρῶτον ἡ συπηρὴ ἡ κεκαυμένη ἐνήρμοσεν. [18] εἶχεν ἄλλως ἀπόσχεσιν, ἴσως ὅτι ὀστέον ἔμελλεν ἀποσήσεσθαι. [19] ἀπέση ἐξηνησμένον. [20] ὑπὲρ τὸ ὠτὸς ἄνω πρὸς ηρυφλὸν τὸ τρῶμα λῷ. [21] " τὰ κῶλα ἔχει οἷα κυνὸς, μείζω δέ. [22] ἤρτηται ἐκ τῶν μεσοκώλων. [23] ταῦτα δὲ ἐκ νεύρων ἀπὸ τῆς ῥάχεως ὑπὸ τὴν γαστέρα. [24] " αἱ τοῖσι κάμνουσι χάρισες. [25] οἷον τὸ καθαρίως ὁρᾶν ἢ ποεῖν ἢ βρέχειν, ἢ ἃ αὖ ὁρᾷ, μαλακῶς ὅσα ψαύει. [26] ἄλλαι, ἃ μὴ μεγάλα βλάπτει, ἢ μὴ δυσανάληπτα τῷ νοσέοντι· οἷον ψυχρὸν, ὅκου τοῦτο δεῖ. [27] ἄλλαι, εἴσοδοι, λόγοι, σχῆμα, ἐσθὴς, κειρὴ, ὄνυχες, ὀδμή. [28] " ὕδωρ ἀφεψηθὲν, τὸ μὲν ὡς δέχηται τὸν ἠέρα, τὸ δὲ μὴ ἐμπλεον εἶναι καὶ ἐπίθημα ἔχειν. [29] " ὅτι ἐξ αἱμορραγιῶν ἐξυδεροῦνται. [30] " ὧν, οἷα δεῖ, καθαίρεσθαι, [ξυμφέρει τε] καὶ δυφόρως φέρουσιν. [31] " ἐν Αἴνῳ ἐν λιμῷ ὀσπριοφαγέοντες ξυνεχέως, ἥλεες, ἄρρενες, σκελέων ἀκρωτῆρες ἐγένοντο καὶ ὀλίγον. [32] ἀτὰρ καὶ ὀρθοφαγέοντες γονυαλγέες. [33] " ἐμφανέως, ἐρρηγορὼς θερμότερον τὰ ἔξω, τὰ ἔσω δὲ ψυχρότερον· καθεύδων πάντα ἄλλα. [34] " σώφρονι φύσει ψυχρὸν ποτὸν, ὕδωρ, ἐλινύειν. [35] " ὕπνον ἐν ψύχει ἐπιβεβλημένῳ. [36] ὕπνον ἐν θέρει, ὀρθῶ νυσταλμός. [37] αἱ ἀσθένειες νύκτωρ, ψυχραί· αἱ δὲ ἰσχυραὶ, θερμαί. [38] ὑδάτων ἀτεχνέων, τὸ μὲν ἀπὸ χιόνος αὐθέρος ἀποκριθὲν βρονταῖον, ὡραῖον·

capite tumor depascendo proserpebat, ei primum, alumen ustum profuit. [18] Habuit alium abscessum, forte quod os abscessurum esset. [19] Abscessit sexagesima die supra aurem: [20] sursum ad verticem vulnus erat. [21] ' Intestina crassa habet, qualia sunt canis, verum majora. [22] Dependent autem ex medianis membranis: mesocolis hac parte appellatis. [23] Hæ vero ex nervis, de spina, sub ventrem. [24] Ægrotantibus gratificationes, [25] velut est pure præparare potus ac cibos, & ea quæ videt: molliter ea quæ contingit. [26] Aliæ gratificationes, quæ non magnopere lædunt, aut facile reparari possunt, velut ' frigida, ubi hac opus est. [27] Aliæ gratificationes sunt, introitus, sermones, habitus, vestitus ægrotanti, tonsura, ungues, odores. [28] Aqua decocta partim ut aërem admittat, partim ut vas non plenum sit, & operculum habeat. [29] Quod ex sanguinis eruptionibus, aqua inter cutem corripiuntur. [30] Si qualia oportet purgari, purgentur, facile ferunt. [31] In Æno legumina comedentes assidue, ' fœminæ, mares, crurum impotentes facti sunt, & permanserunt. [32] Sed & ervum comedentes, genuum dolores habebant. [33] Palam vigilans, calidior externis partibus: frigidior autem, internis: dormiens, vice versa. [34] Calidæ naturæ frigiditas, potus aqua, quiescere, [35] somnus in frigore, contecto, [36] somnus sedentium, erectorum nictatio. [37] Debilis victus, frigidi: robusti vero, calidi. [38] ' Aquarum arte non præparatarum, quæ quidem ab æthere excreta est, aut cum tonitruo, æstiva:

ὠρεῖον· τὸ δὲ λαγλαπῶδες, κακόν. 39 ὕδωρ βορόν. καὶ ὀρυπνίη βορόν. 40 εὐθέρμῳ φύσει, καὶ θερμῇ ὥρῃ, κεῖται εὖ ψυχρῇ παχνῇ, εὖ δὲ θερμῷ λεπτωθῇ. 41 ἄσκησις ὑγείης, ἀκοσμίη τροφῆς, ἀοκνίη πόνων. 42 εὖ τῷ ἐγρηγορέναι δίψης ἐπιπολαίης ὕπνῳ ἄκῳ· τῆς δὲ ἐξ ὕπνου, διέγερσις. 43 οἷσι πλεῖστον τὸ θερμὸν, μεγαλοφωνότατοι. καὶ γὰρ ψυχροῦ ἀὴρ τολεῖτος. 44 δύο δὲ μεγάλων μεγάλα καὶ τὰ ἔκγονα γίνεται. 45 οἱ θερμοκέφαλοι, ψυχρόσαρκοι καὶ λεπτοί. ὅτι ἐπίφλεβοι, καὶ ὀξυθυμότεροι. 46 αὐχμῷ ἐπὶ γῆς, οἰωνῶν γένος δύθωΐ. 47 τράγος ὁκότερος αὖ φανῇ ἔξω, ὄρχις δεξιὸς, ἄρσεν· εἰ δὲ δύωνυμος θῆλυ. 48 ὀφθαλμοὶ ὡς ἂν ἰσχύωσιν, ἕτω καὶ γῆρας. 49 καὶ χροιὴ ἐπὶ τὸ κάκιον ἢ ἄμεινον ἐπιδιδοῖ. 50 δίκαιον δὲ, ὡς αὖ ἔχῃ ἡ τροφὴ, ἕτω καὶ τὸ ἔξω ἐπεσθαι. 51 σημεῖα θανατώδη, ἀνὰ δέρμα, ῥῖνα, θερμὸς ἀτμός. πρότερον δὲ ῥὶς ψυχρὸν πνεῦμα ἀφίησιν. τὰ ζωτικὰ ἐναντία. 52 πρὸς ὑγείαν πόνοι. 53 πόνοι [δὲ] σιτίων ἡγείσθωσαν.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

1 " Νόσων φύσιες ἰητροί. 2 " Ἀνδρίσκει ἡ φύσις αὐτὴ ἑωυτῇ τὰς ἐφόδους, οὐκ ἐκ διανοίης· 3 τὰ μὲν οἷον τὸ σκαρδαμύσσειν, τὰ δὲ καὶ ἡ γλῶσσα ὑπηρετέει, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. 4 ἀπαιδεύτῳ ἡ φύσις ἔσσα καὶ ἐπαΐουσα τὰ δέοντα ποιέει. 5 " Δάκρυα, ῥινῶν ὑγρότης, πνεύμαλος εἴσοδος, ἔξοδος, χάσμη,

æstiva : procelloſa vero, mala. 39 Aqua vorax, vigilia vorax. 40 Percalidam naturam calido tempore, in frigore cubile craſſefacit : in calido attenuat. 41 Exercitatio ſanitatis, eſt veſci citra ſaturitatem, non refugere laborem. 42 Inter vigilandum ſiti levi ſomnus medela eſt : ſiti vero ex ſomno, ' vigilia in qui- 40
buſdam. 43 Quibus plurimus calor eſt, maxima voce præditi ſunt. Nam & plurimus eſt frigidus aër. 44 Ex duobus autem magnis, magna etiam quæ generantur exiſtunt. 45 Ventriculo calidi, carne frigidi & tenues, hi eminentes venas habent, & iracundiores ſunt. 46 Terra ſiccitatibus ſqualida, volucrium genus abundat. 47 Hircire incipiens, uter teſtis extra ' appa- 45
ruerit, ſi quidem dexter, maſculum : ſi vero ſiniſter, fœmellam portendit. 48 Oculi prout validi fuerint, ita etiam corpus: 49 ſed & color in pejus aut melius vergit. 50 Juſtum eſt autem, prout ſe habuerit alimentum, ita & quod forinſecus eſt ſequi. 51 Signa lethalia, per cutem, nares, calidus vapor : ubi prius nares frigidum ſpiritum emiſerunt. Signa vero vitalia, contraria ſunt. 53 ' Labores cibos 50
præcedant.

SECTIO QVINTA.

Morborum naturæ medici. 2 1
Invenit natura ipſa ſibi ipſi ag- 2 173
greſſiones, non ex præmeditato : pag
partim velut eſt nictare, par- 451 3
tim vero & ea quæ lingua ſubminiſtrat : & quæcunque alia hujuſcemodi, 4 non edocta natura, & nullo magiſtro uſa, ea quibus opus eſt facit. 5 Lachrymæ, narium humiditas, ' ſternutatio- 5

χάσμη, βῆξ, λύγξ, ὁ ἐν τοῖς αὐτοῖς πανταχοῦ τρόπος. [6] Οὖρον, ἀφόδος, καὶ φύσις καὶ ταύτης τῆς ἑτέρης, τροφῆς καὶ πνοιῆς. [7] καὶ τοῖσι ῥήγεσιν, ἃ τέτοισι. [8] καὶ καθ' τὸ ἄλλο σῶμα, ἱδρῶτες, κνησμοὶ, σκορδυασμοὶ, καὶ ὅσα τοιαῦτα. [9] Ἀνθρώπου ψυχὴ αἰεὶ φύεται μέχρι θανάτου. [10] ὧν δὲ συμπυρωθῇ ἅμα τῇ νόσῳ καὶ ἡ ψυχὴ, τὸ σῶμα φέρβεται. [11] Νῆσοι ξυντροφοι, συγγραῖ καὶ ἀφ' πεπασμὸν λέπυσι, καὶ ἀφ' λύσιν, καὶ δι' ἀραίωσιν. [12] Ἴησις, ἀνόησιν, μὴ ὁμοιοῦσιν τῷ πάθει. [13] τὸ ψυχρὸν καὶ ἐπικαιρέι καὶ κλίνει ὁκόσα συνθερμαῖ. [14] Ὀξυθυμίη ἀναστᾶ καρδίῃ καὶ πνεύμονα ἐς ἐωυτὸ, καὶ ἐς κεφαλὴν τὰ θερμὰ καὶ τὸ ὑγρόν. [15] ἡ δὲ ἀθυμίη ἀφίει καρδίην. [16] Πόνος τοῖσιν ἄρθροισι καὶ σαρκὶ σῖτος· ὕπνος [δὲ] ἀπολείχνοισι. [17] Ψυχῆς θεὶ πάντως φροντὶς ἀνθρώποισιν. [18] Ἐν τοῖσι τρώμασι τὸ αἷμα ξυμπήγνυται· [19] βοηθητέον ὡς τὸ κενὸν πληρωθῇ. [20] Ἦν ὦς ἀλγέῃ, ἔλαιον θερμὸν τῷ δακτύλου ἐλίξας, ἐγχεῖν ἄλφα θερμὸν, [21] ἔπειτα ἐπιθεῖς ἔσω τῷ ἔνερθεν τὸ ἔλαιον τὸ ὦς ὑπερτείνειν, ὡς δοκέῃ τι οἱ ἐξιέναι· ἔπειτα ἐπὶ πῦρ ἐπιβάλλειν. [22] ἀπάτη. [23] Γλῶσσα ὄρου σημαίνει. [24] χλωραὶ γλῶσσαι, χολώδεες. [25] τὸ δὲ χολῶδες ἀπὸ πίονος. [26] ἐρυθραὶ μὲν, ἀφ' αἵματος. [27] μέλαιναι δὲ, ἀπὸ μελαίνης χολῆς. [28] ὠχραὶ δὲ, ἀπὸ σκληρὰ καύσεως λιγνυώδεος, καὶ μητρώου μορίου. [29] λευκαὶ δὲ, ἀπὸ φλέγματος. [30] Οὖρον ὁμόχροον βρώματι καὶ πόματι, καὶ ὡς, ἔσωθεν ἐὸν, ξὺν ὑγρῷ ξυίστησις. [31] Γλῶσσα ὁμό-

nes, auris sordes, oris salivæ [4] eductio, spiritus introitus, exitus, oscitatio, tussis, singultus, non ejusdem omnino modi. [6] Urinæ seceſſus, & flatus, & hujus alterius alimenti, & transpirationis, [7] & ea quæ fœminis solis adsunt, [8] & in reliquo corpore sudores, pruritus, corporis distentiones cum oscitatione, & quæcunque hujuscemodi. [9] Hominis anima semper producitur [5] usque ad ' mortem. [10] Si vero [10] efferbuerit, una cum morbo etiam anima corpus depascitur. [11] Morbi connutriti, in senecta, [6] & per concoctionem, & per solutionem, & per rarefactionem definunt. [12] Sanatio, contra sentientem non consentire affectioni. [13] Frigidum & auxiliatur, & occidit quæcunque ex calido sunt. [14] Excandescentia retrahit cor & pulmonem in seipsa: & ad [8] caput calida ac ' humidum. [15] Lætitia vero relaxat cor. [16] La- [15] bor articulis & carnibus: cibus, [9] somnus, visceribus. [17] Animæ deambulatio est cura hominibus. [18] In vulneribus sanguis concurrit, [19] opitulandum igitur ut vacuum expleatur. [20] Si auris doleat, lana digito obvoluta oleum calidum instillato: [21] deinde lanam intus in volam manus positam, sub aurem subdito, ut aliquid ipsi exiisse videatur: ' po- [20] stea in ignem immittitio: [22] dolus. [23] Lingua urinam significat. [24] Linguæ virides cum pallore, biliosæ. [25] Biliosum autem [13] à pingui: [26] Rubicundæ vero à sanguine. [27] Nigræ ab atra bile. [28] Siccæ à fuliginoso ardore, & uterina parte. [29] Albæ vero à [14] pituita. [30] Urina concolor cibo, & potui, & qualis intus est humidi colliquatio. [31] Lingua con- [15]

color

35 ὁμόχρως τῆσι· ὠφελέσι. 32 διό [περ] τούτῳ γινώσκομεν τὰς χυμάς. 33 " Ἢν ἁλμυραὶ σάρκες γένωνται, ὠφελοῦσι· σημεῖον. 34 " Ἢν τὰ μαζῶν αἱ θηλαὶ καὶ τὸ ἐρυθρὸν χλωρὸν ᾖ, νοσώδης τὸ ἄγγος. 35 " Ἀνθρώποις ὁ μὲν τοῖσιν ὠσὶ ῥύπος, ὁ μὲν γλυκὺς, θανάσιμος, ὁ δὲ πικρὸς, ὄ. 36 " Γῆν μεταμείβειν ξύμφορον ἐπὶ τοῖσι μακροῖσι νοσήμασι. 37 " Τὰ ἀσθενέστερα σιτία ὀλιγοχρόνιον βιοτὴν ἔχει. 38 " Κεφαλαίων τὰς ἐν τοῖσιν ὠσὶν ὀπισθεν φλέβας σχίζειν. 39 ' Λαγνείη τῶν ἀπὸ φλέγματος καὶ νόσων ὠφέλιμον. 40 " Θερμοκοιλίοισιν ἰσχυρὰ πρὸς ἢ βρωτὰ παραπλήσια. 41 " Ἀπὸ μελαίνης χολῆς, ὡς ὄμφιον, αἱμορροΐδες. 42 " Τὰς ἐπωξέας νόσους, μίξις. 43 " Ψύξις τὰ κατὰ κοιλίην σκληρωθέντα. 44 μίξις τὰ κατὰ γαστέρα σκληρωθέντα. 45 " Ἑλλέβορον πιόντι ἧσσον καθαίρειν ἢν θέλῃς, λέξαι ἢ φαγεῖν. 46 " Τὸ αἷμα ἐν ὕπνῳ εἴσω μᾶλλον φεύγει. 47 " Ῥίγεα ἀπὸ τῶν κάτω κοιλίης· πῦρ δὲ ἀπὸ τῶν ἄνω μᾶλλον. 48 " Ἐπισπασμὸς, ἢν πυθμένων ξηρὸς, ἢ ὑγρὸν καῦμα. ὑστέρημα ξηραίνει καὶ ὕπνος πολύς. 49 " Ψυχρότατον βρῶμα φαγόν, κέγχροι, κολοκύνθη. 50 " Ἕλκεα ἐκφύσιν, ἢν ἀκάθαρτος ἐὼν πονήσῃ. 51 " Γυνὴ, αἴξ, ἐλαιήλιον ἢ σικύου ἄγριον βεβρωκυῖα, καὶ παιδίοισι κάθαρσις. 52 " Ἐνθέρμῳ βρωθὲν, ἔνδοθεν ψύξις, ἔξωθεν πόνος, ἡλίῳ, πυρὶ, ἐσθῆτι· ἐν ὥρῃ θερινῇ· τῷ δὲ ἐναντίῳ, ὡς ἐναντίως. 53 " Βρώματα τὰ μὲν ταχέως κρατέεται, τὰ δὲ ἐναντίως.

color attingentibus ipſam humoribus : 32 quapropter ' per hanc humores cognoſcimus. 33 Si ſalſæ carnes guſtanti , redundantiæ ſignum. 34 Si mammarum papillæ , & rubor pallidus fuerit , morboſum uteri vas eſt. 35 Hominibus ſordes in auribus, dulcis quidem lethalis , amara vero non. 36 Terram mutare commodum eſt in longis morbis. 37 Debiliores cibi brevem vitam habent. 38 In fluxionibus ad coxam, venas retro ' aures ſecato. 39 Coitus morbis ex pituita commodus. 40 Calido ventriculo præditos , fortes potus ac cibi perturbant. 41 Atræ bilis velut ſimilis eſt hæmorrhois. 42 Augeſcentes morbos coitus. 43 Frigiditas ea quæ in ventre ſunt indurat. 44 Coitus ea quæ in ventre ſunt indurat. 45 Eum qui veratrum bibit , ſi citius purgare volueris, lavare oportet aut comedere. 46 Sanguis in ' ſomno intro magis fugit. 47 Rigor à ſuperiore ventre, febris ab inferiore magis. 48 Attractio , pulmo , ficcus ardor : ſupervacuatam ficcat & ſomnus multus. 49 Frigidiſſima cibus , lentes , milium, cucurbitæ. 50 Ulcera exoriuntur ſi quis dum impurgatus eſt laboraverit. 51 Mulier , capra , elaterium aut cucumerem ſylveſtrem comedentes , pueris purgatio. 52 Calido corpori , id ' quod comedit , intrinſecus frigiditas eſt : forinſecus autem dolor à ſole , igne , veſtitu , in tempore æſtivo. Contrario vero contrario modo. 53 Cibi partim celeriter ſuperantur , partim tarde.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ.

SECTIO SEXTA.

348 " Σάρκες ὁλκοὶ καὶ ἐκ κοιλίης καὶ ἔξω-

Carnes attractrices, & ex ventre'

ἔξωθεν. [2] δῆλον ἡ αἴσθησις, ὡς ἐκπνοον καὶ εἰασνοον ὅλον τὸ σῶμα.
[3] " Ἐνθερμότερον φλέβιον αἷμα- τῳ πολήθ ἀνίσχε τὸ καυσώδες, καὶ σύβδυς ἀποκρίνε. [4] " Καὶ οἷσι τὸ μὲν πῶν, χολὴ ξανθὴ· τὸ δ' αἷμα, μέλαινα. [5] " Γνώμης, μνήμης, ὀδμῆς, ' τῶν ἄλλων ὀργάνων, καὶ πείνης ἄσκησις. [6] " Πόνοι, σῖτα, ποτὰ, ὕπνος, ἀφροδίσια, μέτρια. [7] " Ὁ ἐμψυχρότερος, εὐ ψυχρῇ ὥρῃ καὶ χώρῃ εὐθερμότερος ἔσῃ. [8] " Ὀδωδέων τὴν ἐξ ὑπαρχὴν καθαίρειν, αἵματος ἢ κιρσίων διαρρῆξαι, καῦσις, τομὴ, θλῖψις, ψύξις, πυρμοὶ, φυτῶν χυμοὶ, ἐφ' ὧν τὴν δύναμιν ἔχουσι, καὶ κυκεών. [9] κακόχρων, χάλα, σκόροδον, οἶνος ἀπεζεσμένος, ὄξος, ἅλες. [10] " Ἄνθρωπος, ἐκ κόπων ἐξ ὁδοῦ ἀδυναμίη καὶ βάρος, ἀνέπτυεν. [11] ἔβηξε γὰρ ἐκ κορυφῆς. [12] πυρετὸς ὀξὺς, ὑποδάκνων ποδὸς χεῖρα. [13] δευτεραίῳ ἢ καρηβαρίη, γλῶσσα ἐπεκαύθη. [14] ῥὶς ὀνυχοραφηθεῖσα οὐχ ἡμορράγησεν. [15] ἀριστερὸς ἀπλῆν μέγας καὶ σκληρὸς, ὠδυνᾶτο. [16] " Οἱ ὑπὸ τεταρταίης ἀλισκόμενοι, ὑπό τινος μεγάλης νόσου οὐχ ἁλίσκονται. [17] ἢν ἢ ἁλίσκωνται) πρότερον, ἐπιγένηται ἢ τεταρταίη, παύονται. [18] " Ἀνθ' οἵων αἱ νόσοι. [19] " Ἡ χολὴ, οἷον εἶπον πρὸ τοῦ ὀρθίων, ὅτι χολώδες. [20] ἡ θερμότης ἀριθμοῦ σημεῖον. [21] " Οἱ ὄχλοι, αἱ ὁδοὶ. [22] ὅτι τοῖσι πρόσθεν ἐρέουσι λήγουσιν ὀδύναι πλευρέων. [23] ἔστι δ' οἷσι πυρετοί ἐστι δ' οἷσιν οὔ, ἀλλὰ ξυνὼ ἱδρῶσιν. [24] ἔστι δ' οἷσι ξυνὼ ὄχλος. [25] ἔστι δ' οἷσι καρφαλέον καὶ πρόσθεν ἐπαχθὲς τὸ δέρμα, καὶ ἀλμυρώδες. [26] " Αἱ ναρκώσιες οἷαι ἐξ

[1] tre, & extrinsecus. [2] Indicio est sensus ipse, quod expirabile ac inspirabile est totum corpus. [3] Calidissima venula sanguinis multitudine, id quod fuliginosum est exerit, & statim secernit. [4] Et quibus quidem pingue, bilis flava: quibus autem sanguis, atra. [5] Mentis, ' memoriæ, olfactus, aliorum etiam famis instrumentorum exercitatio. [6] Labores, cibi, potus, somnus, res venereæ, omnia mediocria. [7] Frigidior in frigido tempore ac regione calidior erit. [8] In doloribus proximum ventrem purgato, sanguinis autem ventrem secato. Ustio, sectio, calefactio, perfrigeratio, sternutationes, plantarum succi: in quibus vim habent, & cyceonis mixtura. [9] ' Maleficorum autem lac, allium, vinum fervefactum, acetum. [10] Homo ex lassitudinibus ex itinere, imbecillus, gravatus, expuit. [11] Tussivit enim ex vertice: [12] febris acuta, ad manum submordens. [13] Secunda die, capitis gravitas, lingua combusta fuit, [14] naris unguibus conscalpta sanguinem non effudit. [15] Sinister iplen magnus & durus dolebat. [16] A quartana correpti, à magno morbo non ' corripiuntur: [17] si vero corripiantur prius, & succedat quartana, liberantur. [18] Pro qualibus qui morbi. [19] Bilis fit, velut de vulneribus dixi, quod sint biliosæ. [20] Caliditas acrimoniæ signum est. [21] Turbationes, transitus. [22] Nam mente motis dolores laterum desinunt: [23] quibusdam & febres, quibusdam non. Sed cum sudoribus, [24] quibusdam autem cum turbatione, [25] quibusdam vero ' cutis arida & circumtersa ac salsuginosa. [26] Torpefactiones quales

ἐξ οἵων· 27 καὶ οἷσιν ὦ τὸ ἰχῖον. 28 " Δι' ἀάτων, ἐξ ἀάτων, τὰ πολ- 14
λὰ θνήσκει τρίταια. 29 " Οἵσι μὲν 15
δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ
σκληρά, ἄνυδρα ἰδρῶτος· οἵσι δὲ
[ξηρὰ] καὶ χαλαρά, ξὺν ἰδρῶτι
θνήσκουσιν. 30 " Ἐν τοῖσι ' πα- 16
λιμβόλοισιν αἱ μεταβολαὶ ὠφε-
λέουσι. 31 τούτοισι μεταβάλλειν,
πρὶν κακῶσθαι, ἐς τὸ πρέπουσα·
οἷον Χερίωνι. 32 " Τὰ ἐρεθιζόμε- 17
να, ἐξ οἵων τὰ κερχνώδεα, ὄρμον.
33 " Οἵσι μὲν ὑγιὲς καταλείπε- 18
ται, κάτω ὑφιεμένης τῆς περι-
φάσιος, ἢ καθαίρων, ἢ ἀπο-
δέων, ἢ ἐκβάλλων, ἢ ἀπολά-
μενον, ἢ ἀπεκμῶν ἔσω· οἷσι δὲ
μή, οὔ. 34 " Οἷσιν αἷμα ῥεῖ 19
παχὺ ἐκ ῥινῶν, οἵσι μὲν αἱ
χροιαὶ ἄκριτοι, τούτοισιν ὀλίγα
ἀρήγει· 35 οἵσι δὲ ἐξέρυθροι χρῶ-
τες, ἧσσον ὁμοίως. 36 καὶ, οἵσι κε-
φαλαὶ ' εὔφοροι, ἀρήγει· οἵσι δὲ
μή, οὔ. 37 " Οἵσι ῥῖνες ὑγροτέραν 20
φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη καὶ πολείων,
ὑγιαίνουσιν ἧσσον νοσηλότερον. 38
τοῖσι πολείοισι δὲ, οἷσιν ἐκ νέ-
σου, πανσυρία. 39 " Τὰ προσυλέ- 21
ματα πύαλα φλεγματικά· οἷον
τὰ ἐν Πλινθίῳ. 40 τούτου ἡμορρά-
γησεν ἐξ ἀριστεροῦ, καὶ ἐλύθη πεμ-
πταίου. 41 " Ἕρον, πολὺ ἴζησι- 22
σιν ἔχον, ῥύεται τὰς φλεγμα-
σίας· οἷον καὶ τὸ τοῦ Δεξίπ-
που μεθ' ἡδονῆς. 42 " Οὐ 23
φεύγουσι πυρετοὶ τεταρταῖοι. 43
" Ὅταν τοῦ ἥρος ῥήξιες ' πεμ- 24
πταίοισιν. 44 ἔστι δ' ὅτε καὶ
μακρότερα τὰ φλύκταινα καὶ
αἱ περὶ ῥῖνας ἐμπυήσιες. 45 " Οἱ- 25
σιν ἐπὶ ὀδόντων ὀδυνῶσιν ἀπὸ ὀφρύος
λεπτὰ ἔρχεται, τούτοισιν ἀπὸ πε-
πέρεως, οὐ συναναστέλλοντα, πα-
χύτερα

quales ex qualibus, 27 & quales illi cui coxa. 28 Per aures, ex auribus, plerunque tertio die moriuntur. 29 Quibus cutes circumtenduntur aridæ ac duræ, sine sudore: quibus laxæ sunt ac raræ, cum sudore moriuntur. 30 In recidivis mutationes prosunt. 31 His transmutare oportet ad ea quæ conveniunt, antea quam male afficiantur, ' velut Cherioni. 32 Quæ irritantur ex qualibus, stridulæ faucium asperitates terminum præscribunt. 33 Quibus quidem id quod sanum est relinquitur, causa deorsum submissa, eos aut purgato, aut deligato, aut ejicito, aut resecato, aut exurito: quibus vero non, non. 34 Quibus sanguis multus fluit ex naribus, qui quidem decolores mero modo sunt, his parum prodest. 35 ' Quibus vero colores rubicundi, non similiter. 36 Et quibus capita sunt quæ facile tolerant, prodest. Quibus secus, non. 37 Quibus nares natura humidiores, & genitura humidior ac copiosior, hi morbosius sani sunt. 38 Plurimis autem quibus ex morbo, vice versa. 39 Sputa rotunda, mentem emovent, velut illi in Plinthio. 40 Huic sanguis ex sinistra nare erupit, & solutus est quinto die. 41 ' Urina multam subsidentiam habens, à mentis emotione liberat, qualis erat Dexippi. Post pilorum defluvium, 42 quartana febris non ultra annum. 43 Aurium eruptiones æstate quinta die fiunt: 44 quandoque vero etiam diutius durant. Ita & circa gingivas, & circa nares suppurationes. 45 Quibus in dentium dolore, de supercilio tenuia descendunt, his à pipere probe affricto postridie ' crassiora

descen-

χότερα τῇ ὑστεραίᾳ ἤρξε), ἰὼ καὶ τἄλλα μὴ κραλήσῃ. 46 Ἡγησίπτωγδ τὸ ὑπνικὸν σὺν ἔθει ἐκράτησεν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ προσεκαλέσθη βιαιότερον. 47 Τῶν ἀπὸ 26
κεφαλῆς ὀστέων φύσιν, ἔπειτα νεύρων, καὶ φλεβῶν, καὶ σαρκῶν, καὶ τῶν
35 ἄλλων χυμῶν καὶ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω κοιλιῶν, καὶ γνώμης, καὶ τρόπων. 48 καὶ τῶν καθ' ἑνιαυτὸν γινομένων ὥρη τινὶ, τὰ τ' ἐπὶ προϊαίτερον ἢ ἕτερα, οἷον ἐξανθήματα καὶ τὰ τοιαῦτα, 49 ὅμοιον τοῖσι καθ' ἡμέρην προϊαίτερον λαμβανομένοισιν, ἢ ὀψαίτερον. 50 Ὡσαύτως 27
τὸ ἐπίχολον καὶ ἑνιαυτὸν σῶμα, μελαγχολικὸν, μὴ ἔχον ἐξερρώπας. 51
Λυκίνῳ τὰ ὕστατα σπλὴν μέγας 28
ὀδυνώδης ἐν τῇ τελάρτῃ ἢ τῇ πέμπτῃ.

40 ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Βῆχες ἤρξαντο προϊαὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινὰς, ἢ πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ ἢ εἰκοστῇ ἡμέρᾳ, ἐκ μεταβολῆς πυκνῆς νοτίων καὶ βορείων καὶ ἀνωμάλων. 2 ἐκ τούτων τὰ μὲν βραχύτερα, τὰ δὲ μακρότερα ἐγίνετο. 3 καὶ προϊαιτέρως μᾶλλον τοῦτο. 4 πρὸ ἰσημερίης αὖθις ὑπέστρεφε τὰς πλείστας ὡς ἐπὶ πολὺ τεσσαρακοστούς ἀπὸ τῆς ἀρ-
45 χῆς. 5 καὶ τοῖσι μὲν βραχέα πάνυ καὶ ὀλίγα ἐγίνετο. 6 τοῖσι δὲ φάρυγγες ἐφλεγμαίνοντο. 7 τοῖσι δὲ κυνάγχαι. 8 τοῖσι δὲ ἀφθαπλητικά. 9 τοῖσι δὲ νυκτάλωπες, μᾶλλον δὲ παιδίοισι. 10 προϊαιτέρως μάλιστα δὲ πάνυ βραχέα ἐγένετο. 11 φάρυγγες δὲ βήξασι τὸ ὕστερον, ἢ πάνυ βραχὺ ἀνίεσαν βῆχος ἐγίνοντο. 12 φάρυγγες δὲ βραχέα. 13 μᾶλλον δὲ νυκτάλωπες. 14 κυνάγχαι δὲ καὶ ἀφθαπλητικὰ, ἢ σκληρὰ καὶ ξηρὰ,

descendunt, si etiam alia non obtinuerint. 46 Nam Hegesippo soporiferum inditum non obtinuit, sed magis & violentius insuper provocavit. 47 Ossium naturam ex capite colligere oportet: deinde nervorum, & venarum, & carnium, & aliorum humorum, & supernorum ac infernorum ventriculorum, & mentis, & morum, 48 & eorum quæ per annum fiunt, tempore quodam anni præcociore, velut 45
pustulæ & hujuscemodi. 49 Simile enim est his quæ quotidie citius aut serius accipiuntur. 50 Similiter & bilioſum & sanguineum corpus atrabiliarium fit, si non habet evacuationes. 51 Lycino postremum splen magnus 28
dolorosus, in quarta, aut quinta.

SECTIO SEPTIMA.

Tusses cœperunt circa solstitia hyberna, decimaquinta aut 1
vigesima die, ex frequenti australium & aquilonarium ac nivosorum transmutatione. 2 Ex his aliæ breviores, aliæ diuturniores fiebant, 3 & post has multæ peripneumonicæ affectiones. 4 Ante æquinoctium rursus plerisque revertebantur, quadra- 5
gesima ut plurimum ab initio die: 5 & aliquibus sane valde breves ac judicatu faciles erant, 6 aliquibus autem fauces inflammatæ sunt, 7 quibusdam anginæ obortæ: 8 quibusdam leves syderationes, 9 aliis nyctalopes, atque hi magis pueris. 10 Verum peripneumonicæ affectiones valde breves erant. 11 Faucium vero inflammationes post tussim, aut omnino parum pro tussi fiebant, 12 atque hæ breves, 13 magis 10
autem nyctalopes. 14 Anginæ vero & leves syderationes, aut

dura

ξηρὰ, ἢ σμικρὰ καὶ ὀλιγάκις
ἀνάγουσιν πέπονα· ἔστι δ' οἷσι καὶ
κάρδα. 15 οἱ μὲν οὖν ἢ φωνῆσι
49 ' πλέον πεπονηκόσιν, ἢ ῥιγώ-
σασιν, ἐς κυνάγχας μᾶλλον ἐτε-
λεύτων. 16 οἱ δὲ τῇ χερὶ πο-
νήσασιν, ἐς χεῖρας μόνον ἀπο-
πλανικοί. 17 οἱ δ' ἱππεύσασιν
ἢ πλέων ὁδοιπορήσασιν, ἢ ἄλλο τι
τοῖσι σκέλεσι πεπονηκόσιν,
τελέοισιν ἐς ὀσφὺν ἢ σκέλεα ἀκρα-
σίῃ ἀποπληκτικὴ, 18 καὶ ἐς
μηρὸς καὶ κνήμας κόπος καὶ πό-
νος. 19 σκληρότατοι δὲ καὶ βιαιό-
τατοι, αἱ ἐς ' τὰ ἀποπληκτικὰ
ἄγουσιν. 20 πάντα δὲ ταῦτα ἐπὶ
τῆσιν ὑποστροφῆσιν ἐγίνετο, ἐν
ἀρχῇσι δὲ ἦν μάλα. 21 πολλοῖσι
δὲ τούτων ἀνῆκαν μὲν αἱ βῆχες ἐν
τῷ μέσῳ, ἐξέλιπον δὲ τελέως οὐ,
ἀλλὰ ξυνῆσαν τῇ ὑποστροφῇ. 22
οἷσι φωναὶ ἀπερρήγνυντο ἐς τὸ
βηχώδες, τούτων οἱ πλεῖστοι οὐδὲ
ἐπυρέταινον, οἱ δέ τινες βραχέα·
23 ἀτὰρ οὐδὲ περιπλευμονικὰ
ἐγίνετο τούτων οὐδενί, οὐδὲ ἀπο-
πληκτικὰ, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ἐση-
μήνη, ἀλλ' ἐν τῇ φωνῇ μόνῃ
ἐκρίνετο. 24 τὰ δὲ ' νυκταλω-
πικὰ ἱδρύετο, ὡς καὶ τὰ ἐξ ἄλλων
παθημάτων γινόμενα. 25 ἐγίνε-
το δὲ νυκταλωπικὰ τοῖσι παι-
δίοισι μάλιστα. 26 ὀμμάτων δὲ
τὰ μέλανα ποικίλα, ὅσον τὰς
μὲν κόρας σμικρὰς ἔχει. 27 τὸ δὲ
ξύμπαν μέλαν ὡς ἐπίπαν. 28
μεγαλόφθαλμοι μᾶλλον, καὶ οὐ
σμικρόφθαλμοι, καὶ ἰθύτριχες
οἱ πλεῖστοι καὶ μελανότριχες. 29
Γυναῖκες δὲ οὐχ ὁμοίως ἐπόνησαν
ἀπὸ τοῦ βηχὸς, ἀλλ' ὀλίγαι τε ἐπυ-
ρέτησαν. 30 καὶ τούτων παῦροι
ἐς τὸ περιπλευμονικὸν ἦλθον, καὶ
αὗται

duræ & ſiccæ, aut parvæ & raro matura educentes: quibuſdam vero etiam valde. 15 Qui igitur aut vocibus amplius ſe fatigarunt, aut riguerunt, in anginas magis deſierunt. 16 Qui vero manibus laborarunt, manibus tantum ſyderati ac reſoluti ſunt. 17 Qui vero equitaverunt, aut 'amplius iter fecerunt, aut alios 15 labores cruribus perfecerunt, his ad lumbos aut crura impotentiæ reſolutoriæ obortæ ſunt, 18 & ad femora ac tibias laſſitudo ac dolor. 19 Duriſſimæ autem & violentiſſimæ tuſſes erant quæ ad levem ſyderationem ac reſolutionem perducebant. 20 Verum omnia hæc in recidivis fiebant. In principiis vero non ita valde. 21 Pleriſque autem horum tuſſes in medio 'remiſerunt, ſed per- 20 fecte non defecerunt, verum cum recidiva affuerunt. 22 Quibus voces frangebantur ad tuſſim, horum plurimi ne febricitarunt quidem: quidam vero parum. 23 Sed neque peripneumonicæ affectiones ulli horum fiebant, neque leves ſyderationes, neque ullus alius morbus de ſe ſignificationem præbuit, ſed in ſola voce judicabantur. 24 At vero nyctalopicæ 'affectiones 25 firmabantur, ut quæ etiam ex aliis cauſis fiebant. 25 Fiebant autem pueris maxime. 26 Oculorum autem nigræ partes aliquantum variegabantur, quæ pupillas parvas habebant. 27 In ſumma oculus niger ut plurimum erat. 28 Et magnos magis quam parvos oculos habebant, & plurimi rectos capillos ac nigros. 29 Cæterum mulieres non ſimiliter à tuſſi afflictæ ſunt. 30 Verum paucæ 'febricitarunt, & 30 ex his valde paucæ ad peripneumonicam

ωῦται ' πρεσβύτεραι καὶ παῦαι
ἐλεγχύνοθο. 31 ἠπώμεν καὶ τᾶ-
το, καὶ τὸ μὲν ἐξιέναι ὁμοίως ἀν-
δράσι, καὶ ὅτι ἐδαιμῶς ὁμοίως ἀν-
δράσιν ἀλίσκον). 32 κωυάσχαι ἢ
ἐγίνοθο μᾶλ καὶ ἐλευθέρησι δοσῆ-
σι, καὶ ὠῦται ἔ σὺ ἡδεσάτε τρό-
πε· 33 ἐλεοσολέρως ἢ δ' ἔλπι ὅσῆ-
σί τε ἐγίνοθο βιαιόται), καὶ πα-
χύται) ἀπώλλυθο. 34 ἀνδράσι
δὲ πολλοῖσιν ἐγίνοθο, καὶ οἱ μὲν
διέφυγον, οἱ δὲ ἀπώλλυθο. 35
τὸ δὲ ξύμπαν, οἱ μὲν δυνάμε-
νοι καθαπίνειν μᾶλλον, πάνυ
δύηθη καὶ δύφορα· 36 οἱ δὲ καὶ
ἁμαλεχθέντες ἔτ τέτοισιν ἀσα-
φέως, καὶ ὀχλωδέστερα καὶ χρο-
νιώτερα. 37 οἵσι δὲ καὶ φλέβες
αἱ περὶ κρόταφον καὶ αὐχένα ἐ-
παίροντο, ὑσοπόνηρα. 38 οἵσι
δὲ καὶ πνεῦμα ξυμπεπεωρίζετο,
κάκιστον. 39 ἔτοι γὰρ καὶ ἐπε-
χλιαίνοντο. 40 ὡς γὰρ γέγραπ),
ἔτως αἱ ξυγκλησίαι τῶν παθη-
μάτων ἦσαν. 41 τὰ μὲν πρῶτα
γεγραμμένα, καὶ ἄνευ τ ὑστέρων γε-
γραμμένων ἐγίνετο· τὰ δ' ὕστερον
οὐκ ἄνευ τῶν πρώτερων. 42 τά-
χιστα ἔθνησκον, ' ὅτ' ἐπερρίγω-
σάων πυρετώδεϊ ῥίγει. 43 τέτοις
ὅτε ἀναστάτῳ πεζομένοις ἐδὲν ἄ-
ξιον λόγε ὠφέλει, ὅτε γαστρὸς
ταραχὴ, ὅτε φλεβοτομίη, ὅτε
ἐπῳδάθλω. 44 ἔπεμον δὲ καὶ
ὑπὸ γλῶσσαν. 45 ἐς δὲ καὶ ἄ-
νω ἐφυρμάκευσα. 46 τῶν τε μὲν
οὖν καὶ ἁμὰ πάντες ἐν τῷ θέ-
ρεϊ· 47 ὡς δὲ καὶ τὰ ἐπιῤῥηγνύ-
μενα πάμπολλα. 48 ἐφ' τον μὲν
ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσιν ὀφθαλμίαι ἐ-
πεδήμεσαν ὀδυνώδεες. 49 Αἵ-
ματ Φλεβῶν στάσιες, λι-
ποθυμίη, χῆμα, ἄλλη ἀπόλη-

ψις,

15 monicam affectionem devenerunt, atque hæ seniores, & omnes superstites evaserunt. 31 Causabar autem hoc fieri, eo quod non similiter velut viri prodirent, & quod nequaquam similiter viri morbis corripiuntur. 32 At anginæ liberis duabus oboriebantur, atque hæ mansuetissimi moris erant: 33 abundantius autem famulas ' corri- 35
piebant, quibus & violentissimæ fiebant, ipsasque celerrime perimebant. 34 Viris vero multis fiebant, qui partim evaserunt, partim perierunt. 35 In summa, qui solum deglutire non poterant, his valde mites ac toleratu faciles erant. 36 Qui vero etiam insuper obscure loquebantur, his molestiores ac diuturniores. 37 Quibus vero etiam venæ circa tempora & cervicem attollebantur, his aliquantum ' malæ erant. 40
38 Pessimæ vero his quibus & spiritus sublimis coelevabatur. 39 Hi enim etiam incalescebant. 40 Nam sicut scriptum est, ita consortia affectionum habebant. 41 Et quæ quidem primum scripta sunt, etiam sine posterioribus fiebant: quæ vero posterius, non sine prioribus. 42 Celerrime autem moriebantur, ubi febrili rigore insuper riguissent. 43 His ita pressis nihil memorabile proderat, ' non ventris turbatio, 45
non venæ sectio, neque quæcunque alia tentavi. 44 Secui etiam venam sub lingua: 45 quosdam & sursum purgavi. 46 Hæc igitur omnino in æstate fiebant, 47 sicut etiam eruptiones omnino multæ, 48 & potissimum in siccitatibus lippitudines dolorosæ populariter grassabantur. 49 Sanguinis venarum suppressiones faciunt animi deliquium,

figura

30 ψυχ, ' μηλώμαλ@ ξυστροφὴ, ἀποθλιβὴ, ἐπίδεσις. 50 Ἐδυσχώνετο τὰ ὠλέϊσκα, διότι ἡπατῖτις. 51 ἰῶ δὲ καὶ ἀπὸ ἀρτηρίης κακωθείσης κακὸν σημεῖον· οἷον Ποσειδωνίη. 52 Οἱ αἱμορραγέοντες τελοῦσιν ἐκ ἐφίδρωσαν μέτωπον, ἀλλ' οἷα ξυμπεπλωκότες. 53 καὶ οἱ πνευμαλίαι, καὶ οἱ ὑπὸ ἱδρώτων ὀλιγύμβροι, πονηρόν. 54 Τῶν γαστέρων αἱ διαφορίαι παραχλωφέρεσιν· οἷον Ποσειδωνίη. 55 καὶ τὰ ἐνεόντα οἷα, ἐνεοῖσι. 56 ἐν τῷ λεπτυσμῷ ἡ περίπαυσις ἀπὸ τοῦ τε-35 λευτῆς, 57 καὶ ὁ ὀμφαλὸς ' ἀποστρογγυλ@ εἰλκύσθη αὐτῇ, 58 καὶ οὖλων ἐφελκώσιες τῶν ἐπόντων ἐπὶ ὀδόντα. 59 Ὁκόσα πολλὰ ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἐστὶν ὀρθῶς ἐπιλέλεσθαι, τὰ μὲν τῶτα δυνάμενα, τὰ δὲ ὄ. 60 οἷόν ἐστι τὰ τοιάδε διαχυθῆναι, ἐπιλυθῆναι, καὶ ἐξαχθῆναι, καὶ σκληρυνθῆναι, καὶ πεπανθῆναι. 61 καὶ, ὅπου κλίνειν, διώσασθαι τοὺς ἀπολιμένοντας δέον μεταβολῆ, [καὶ] ἀνεγείρειν καθυπνωκότας, ἢν ὑστερέωσιν. 62 Ὑδατώδεας χρὴ τῶτον τάμνειν, 63 φθίνοντας καὶ αὐτήκοα, 64 πρὶν κεφαλῆ. 65 40 τὰ ' τοιαῦτα τῶν ὑδατωμάτων μὴ ψαύειν ἤκιστα, μηδὲ τῶν ἔσω. 66 ὅμοιον γὰρ τοῖσι πολλοῖσι γόνασι. 67 Τὰ περὶ καρδίην· [οἷον] Ξενάρχῳ· καὶ θερμὸν ἄλες ἐλκύειν, καὶ τὸ ἕλκ@ ἀνὰ τῆς κενώσι@ θαλπέειν δεχῆναι. 68 Φωνὴ, οἵη γίνε)ὀργιζομένοισιν, ἰῶ τοιαύτη ἢ μὴ ὀργιζομένῳ, φύσει ἦ. 69 καὶ ὄμματα οἷα αὖ ἢ φύσει παραχώδεα, οἷα ὅταν ὀργίζονται οἱ μὴ τοιῶτοι. 70 καὶ τ' ἄλλα καθὰ λόγον τῶν νόσων· 71 οἷον τὸ φθινῶδες ποιέει τὸ εἶδ@, ἰῶ τοιῶ-

50 figura alterata, interceptio, ' ligamentum intortum, appositio, deligatio. 50 Inguinum glandularumque tumores plurimi fiebant, eo quod hepatitis affecta esset. 51 Erat autem & ab arteria male affecta malum signum, veluti Posidoniæ. 52 Quibus sanguis erumpebat, morientes fronte non exudarunt, sed velut contracti præ siccitate erant. 53 Et anhelosi, ac cum sudoribus pereuntes, male habebant. 54 Ventrium abundantiæ turbationem ferunt, velut Posidoniæ: 55 & quæ animalcula in alvo inducunt. 56 In attenuatione circumtensio ante obitum, 57 & umbilicus oblongus ipsi protractus est: 58 & gingivarum dentes ambientium exulcerationes. 59 Multa de uno quoque recte præcipi possunt, quæ partim eadem possunt, partim non: 60 velut est talia diffundi, exolvi, & educi, & indurari, & maturari, 61 ' &, 60 ubi mutatione opus est, de lecto propellere timidos, & torpentes excitare ad ea quæ relinquunt. 62 Hydropicos citius secare oportet, 63 tabescentes statim urere, 64 caput secare, 65 & hujusmodi. Hydropicorum pectinem ne contingito, neque internas partes. 66 Simile est enim multis genibus. 67 Affectiones circa cor sive ventriculi osculum Xenarcho, & calidum acervatim exspirare, & ' ulcus per evacuationem ab initio fovere. 68 Vox qualis est irascentibus, si talis fuerit non irato, ex natura fuerit: 69 & oculi tales fuerint ex natura turbulenti, quales sunt ubi irascuntur hi qui tales non sunt. 70 Et alia juxta morborum rationem, velut verbi causa. 71 Morbus tabidam speciem indu-

47 τοιῆδε φύσι ὑπάρξη, ' ἐς τοιῆτον νόσημα παρέσχε. καὶ τ' ἄλλα ὅτ-
τως. 72 Αἱ βῆχες κραπώδεες καὶ ἄπ-
πλην τ' σιναρῶν, ἀπὲρ καὶ μάλιστα
ἄρθρων. 73 ἀπὲρ δ' ἐν τοῖσι κραπώ-
δεσι πυρεσσοῖσι βῆχες ξηραὶ γίνον-
ται. 74 αἱ [δ'] ξηραὶ βῆχες [ἐς] ἄρθρα
σηρίζουσι ξυὼ πυρετῶ, λὼ ἐκλελοί-
πωσι. 75 Τὰ πνεύματα τὰ αὐχμηρὰ
τοῖσι φθινώδεσι κακόν· καὶ τῆσιν
ἀτόκοισι. 76 καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα
ἀπὸ τ' αὐτῆς καταστάσιος. 77 Τοῖσι
φθίνουσι τὸ φθινόπωρον κακόν. 78
350 κακὸν δ' ἐστὶ τὸ ἔαρ, ὅταν τὰ τ' συκῆς
φύλλα κροώνης ποσὶν ἴκελα ἦι. 79
Ἐν Περίνθῳ ἦρος οἱ πολῖται [ἐφθι-
σαν.] 80 ξυναπτον βὴξ χειμερινὴ
ἐπιδημήσασα, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν
ὅσα χρόνια· καὶ γὰρ τοῖσιν συνδιαφοῖ-
σιν ἐβεβαίωσαν. 81 ἔστι δ' οἷσι τῶν
χρονίων ἐκ ἐγχύνεται· οἷον τοῖσι τὰς
νεφελικὰς ὀδυνίας ἔχουσιν. 82 ἀπὲρ
καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν· οἷον ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος, ὡς ὁ Κυνίσκος ἤγαγέ
με. 83 Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πολυρρήσι
5 ' ἐστὶ σήθεϊ, ἐστὶ τοῖσιν ἄλλοισι, τὰς ὥρας
εἰ μέγα διαφέρουσι καταμαθητέον.
84 ὅτι, ὅταν βέλτιον ἔχωσιν, οὐδὲν
κάκιον ἔχουσιν ἐκ ἁμαρτάνοντες.

cit, si talis ex natura ægèr fuerit, ex tali morbo superstes evadet: & alia eodem modo. 72 ' Tusses laboriosæ contingunt 70
locos læsos, & maxime articulos. 73 Sed & in febribus lassitudinem inducentibus, 74 tusses siccæ ad articulos decumbuut cum febre, si intus relinquantur. 75 Spiritus tabescentibus obscuri mali, & non parientibus, 76 & quicunque alii tales ab eadem constitutione. 77 Tabescentibus autumnus malus. 68 Malum item ver, quum fici folia cornicis pedibus similia fuerint. 79 ' In Perintho vere plurimi 75
ægrotarunt. 80 Simul causa fuit tussis per hyemem populariter vagata, & aliis quicunque diuturni sunt morbi. Nam & in ambiguis confirmati sunt. 81 Quibusdam vero diuturni non sunt oborti, velut his qui dolores renales habent. 82 Sed & aliis, velut homo ille ad quem Cynisscus me adduxit. 83 Dolorum in lateribus, & pectore, & aliis partibus, tempora an ' multum dif- 80
ferant considerandum est. 84 Nam quum melius habuerint, rursus deterius habebunt, non delinquentes.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ.

' Ἐν τῆσι μακρῆσι δυσεντερίη- 1
σιν αἱ ἀποσιλίαι, κακόν· ἄλλως τε
καὶ λὼ ἐπιπυρετήνωσιν. 2 " Τὰ φλεγ- 2
μαίνοντα ἕλκεα κακοήθεα. 3 " Ὀ- 3
σφὺς ἀλγέοντι ἀναδρομὴ ἐς τὸ
πολυρρὸν, καὶ ' ἐκφύματα, ἃ σηψ
καλεῖται. 4 " Τὰ νεφελικὰ ἐκ εἶδον 4
ὑγιαθέντα ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτεα.
5 " Τὰ ἐν τοῖσιν ὕπνοισι παροξυνό-
μενα, καὶ ὅσοις ἄκρεα φλεγμαίνει,
καὶ ἡ γνώμη παράσσεται, καὶ πάλλα,
ὅσα φλεγμαίνοντος ὕπνου, τοιαῦτα, καὶ οἷσι
τἀναν-

SECTIO OCTAVA.

In longis dysenteriis cibi fa- 1
stidia mala, tum alias, tum si 177
insuper febrierint. 2 Ulcera cir- pag
cumglabra maligna sunt. 3 Lum- 465
bos dolenti recursus ad latus, & pustulæ quæ, seps vocantur. 4 Renum affectiones non vidi sanatas supra quinquagesimum annum. 5 Quæ ' in somnis exacer- 85
bantur, & quibus extremæ partes perfrigerantur, & mens turbatur, & alia quæ circa somnum fiunt ejusmodi: & quibus contraria.

πάνωλία. 6 " Ὅσοις μὲν ἐδὲν εἴσω ξ τελευτῆς χρόνος ἐπάσηζι τὰ πεπτώματα ἀπόγονα γίνεται. 7 " Τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν οἷσι μησὶ γίνεται. 8 " Οἱ πόνοι ἐν ὠφελοῦσιν. 9 ' ὅ, τι [μὲς] ἐν ἑπτὰ κινέεται, ἐν τριπλασίῃ τελέεται. 10 " Καὶ ὅτι μετὰ γυναικεῖα τὰ δεξιὰ ἢ τὰ ἀριστερὰ χάσκωσιν. 11 ὑγρότης ἀφ' ὧν ἀπίοντων διαΐσσης ξηρῆς. 12 " Ὅτι εἰς τὸ ἧσσον ἀφικνεῖται, κινηθὲν αὖθις, αὖξεται βραδύτερον, ἐπὶ πλέονα δὲ χρόνον. 13 " Οἱ πόνοι, τρίτῳ, πέμπτῳ, ἑβδόμῳ, ἐνάτῳ μηνί. 14 δεύτερῳ. τετάρτῳ. ἕκτῳ. 15 " Τὰ ἐν σμικρῇ πινακίδι σκεπτέα. 16 " Διαίτας γίνεται πλησμονῆ, κενώσει, βρωμάτων, ποτμάτων. 17 μεταβολαὶ τούτων οἷα ἐξ οἵων ὡς ἔχει. 18 " Ὀδμαὶ πτέρωσιν, λυπῆσαι, πιμπλῶσαι, πτόμβοι. 19 μεταβολαὶ ἐξ οἵων οἵως ἔχεσι. 20 " Τὰ ἐσπίπτοντα, ἐσπόντα ἢ ἐξιόντα πνεύματα, ἢ ἐς σώματα. 21 " Ἀκοαὶ ῥεόντων, αἱ δὲ λυπῆσαι. 22 " Καὶ γλώσσης ἐξ οἵων οἷα προσκαλέεται. 23 " Πνεῦμα τοιοῦτον θερμότης, ψυχρότης, παχύτης, λεπτότης, ξηρότης, ὑγρότης, πεπληρωμένον, μεῖόν τε ἢ τὸ πλέον. 24 ἀφ' ὧν αἱ μεταβολαὶ οἷαι ἐξ οἵων ὡς ἔχει. 25 " Τὰ ἴσχοντα, ἢ ὁρμῶντα, ἢ ἐνισχόμενα σώματα. 26 " Λόγοις, σιγῇ. 27 εἰπεῖν αὖ βέλτιον. 28 λόγοις οἵοισι λέγει, ἢ μεγάλοις ἢ πολλοῖς, [ἢ] ἀτρεκέσι ἢ πλανοῖς. 29 " Τὰ ἀπόντα εἰδέναι, ὅθεν ἤρξατο, ἢ ὅπη ἐπαύσατο, ἢ ὅσον διέζωπώτο. 30 χρώματά τε, οἷσιν ἢ θερμότητα, ἢ ἁλμυρότητα, ἢ γλυκύτητα, ἢ λεπτότητα, ἢ παχύτητα, 31 ὁμαλῶς ἢ ἀνωμάλως τὸ σῶμα,

6 traria. 6 Quibus nihil intra constitutum tempus accidit, singulis partus vitales fiunt. 7 Apparentia in quibus mensibus fiunt. 8 Labores in circuitibus, 9 quicquid in septuaginta movetur, in triplicitate perficitur. 10 Post menses, dextera & sinistra hiant. 11 Humiditas per prodeuntia, diæta sicca opus habet. 12 Quod citius discretum ac motum est, rursus augescit tardius, & ad longius tempus. 13 Labores tertio, quinto, septimo, nono mense: 14 & secundo ac quarto. 15 Hæc ex parva tabula considerandæ sunt: 16 victus ratio fit repletione, vacuatione, ciborum, potuum. 17 Mutationes horum qualia ex qualibus, prout se habent. 18 Odores delectantes, offendentes, implentes, placantes. 19 Mutationes ex qualibus, prout se habent. 20 Illabentes, ingressos aut egressos spiritus, aut etiam corpora. 21 Sermones qui audiuntur, alii meliores, alii offendentes. 22 Et à lingua ex qualibus qualia alliciuntur. 23 Spiritus, tanta caliditas, frigiditas, crassicies, tenuitas, siccitas, humiditas: plenus, imminutus & copiosior: 24 à quibus mutationes, quales ex qualibus, prout se habent. 25 Continentia, aut contenta, aut intus permeantia corpora. 26 Sermonibus, silentio, 27 dicere quæ vult, 28 sermonibus quibus dicit, an magni aut multi, veri aut conficti. 29 Prodeuntia & egressa nosse oportet, unde cœperunt, aut ubi desiverunt, aut quantum divulsa sunt: 30 itemque colores, in quibus aut caliditatem, aut salsuginem, aut dulcedinem, aut tenuitatem, aut crassiciem, 31 æqualiter aut inæqualiter;

σῶμα, τὸν χρόνον. 32 αἱ μεταβολαὶ οἷαι ἐξ οἵων ἔχουσιν. 33 " Ἤρξατο ἔρυξις, οὐκ ἐκράτησε. 34 " Δάκρυα· ἑκόντι, ἀέκοντι· πολλὰ, ὀλίγα· θερμά, ψυχρά· παχέα. 35 " Γεῦσις, πτύελον αὐτόθι ἀναχρεμπτόμενον ἢ ἀναδήσασθαι· ἔμετος. 36 " Ἥλιος θάλπος, ψῦχος, τέγξις, ξηρότης. 37 μεταβολὴ ἀφ' οἵων ἐξ οἵων ἐς οἷα ἔχει. 38 " Πόνοι, ἀργίαι· ὕπνοι, ἀγρυπνίαι. 39 " Τὰ ἐν ὕπνῳ, ἐνύπνια. 40 κοῖτοι, καὶ ἐν οἵοις, καὶ ὑφ' οἵων. 41 " Καὶ τῆς γνώμης ξυνοῦσα. 42 αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν, χωρὶς τῶν ὀργάνων καὶ τῶν πραγμάτων, ἄχθεται καὶ ἥδεται καὶ φοβεῖται καὶ θαρσεῖ, καὶ ἐλπίζει καὶ ἀδοξεῖ· 42 οἷον ἡ Ἱπποθόη ἡ κατὰ τὸ γνώμης αὐτῆς καθ' ἑαυτὴν ἐπίσταται ἔσεσθαι τῶν ἐν τῇ νόσῳ ἐπιγιγνομένων. 43 " Ἡλικίαν μὴ ἡλικίης. 44 καὶ ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ δέοντος. 45 οἷον εἰ παρελύθη ἐν χειμῶνι καὶ γέροντι τῷ ἡλικίαν, ἢ νηπίῳ καὶ θέρεϊ. 46 ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ δέοντος ὀδόντων ἐκβολαὶ, τριχῶν φύσεις, γένυος τὸ μᾶλλον καὶ ἧσσον, τριχῶν αὔξησις, παχυσμὸς, κραιλυσμὸς, μινύθησις. 47 " Τὸ ξυγγενὲς, καὶ τὸ καθ' ἑαυτὸ, ὅσῳ μᾶλλον καὶ ἧσσον. 48 " Τὸ ἔτος ἡ ὥρη, ἐν ᾗ τε καὶ πρωϊαίτερον ἢ ὀψαίτερον· 49 ἢ ὥρη ἐν ᾗ ἐγένετο ἔπομβρος ἢ αὐχμηρὴ, ψυχρὴ ἢ θερμὴ, νήνεμος ἢ ἐπάνεμος, καὶ οἵων ἀνέμων. 50 τοῦ ὥρης ἐν ἀρχῇ ἢ μέσῃ, ἢ ἐσχάτῃ, ἢ ἀφ' παντὸς, παροιχομένης ἢ παρούσης. 51 " ὥρη τοῦ νόσου, ὁ χρόνος, τὰ ἐπιγινόμενα, αἱ περίοδοι· 52 καὶ τῶν περιόδων αἱ [ἀφ'] μείζονος, καὶ αἱ ἀφ' πλείονος, αἱ ἐπιδόσεις· 53 καὶ ἡ τοῦ ἄλλου νόσου ἐπίδοσις, ἡ χρό-

corpus, tempus: 32 mutationes quales ex qualibus habent. 33 Incœpit eructationem, non obtinuit. 34 Lachrymæ volenti, nolenti, multæ, paucæ, calidæ, frigidæ: crassities, sapor. 35 Sputum an per se exscreet, aut tussiendo rejiciat, itemque vomitum. 36 Solis calor, frigus, humectatio, siccitas: 37 mutatio per qualia, ex qualibus, ad qualia se habet. 38 Labores, ocia, somni, vigiliæ. 39 Quæ in somno fiunt, insomnia, 40 cubilia, & in quibus, & ex quibus. 41 Mentis intelligentia 42 ipsa per seipsam, citra instrumenta ac negotia, tristatur, lætatur, timet, confidit, sperat, desperat: velut Hippothoi domestica famula mentis suæ per seipsam gnara erat, & quæ in morbo acciderant sciebat. 43 Ætatem ab ætate discernere oportet, 44 & an prius aut posterius quam convenit, quid fiat: 45 veluti si resolutus est hyeme, & seni ætate, aut infanti, & æstate 46 aut prius, aut posterius quam convenit. Dentium emissiones, pilorum productiones, genitura magis & minus, pilorum augmentum, crassitudo, robur, imminutio: 47 quod cognatum est, & quod per seipsum, quanto magis & minus. 48 Anni tempus, in quo & citius aut serius. 49 Tempus in quo factum est, pluviosum aut siccum, frigidum aut calidum, sine ventis aut cum ventis, & qualibus ventis. 50 Temporis in principio, aut medio, aut fine, aut semper, præterito aut præsente. 51 Morbi tempus & hora, accidentia, circuitus, 52 & ex circuitibus majores, & per amplius tempus: incrementa, 53 & totius morbi incrementum, re-

χάλασις, ἡ ἀκμή. 54 καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧσσον ἀπολελέυσα, καὶ ὅτε, καὶ ὁπίως, καὶ ἐν οἵῃ ὥρᾳ καὶ ἡλικίᾳ. 55 "Τῶν ἐπιδημιευσέων νέσων οἱ τρόποι, καὶ εἴ τις τῶν ἀρχομένων ἄρξαιτο ἀνήμεσ[τ]ος. 56 οἷον ἢ πόνλες τι [ἢ] 45 καθαίρονλες, ἢ βεβαχὺ καθαιρόμενοι. 57 "Πυρετώδεες ἴσως οἱ ἐκλυσιν. 58 ὧν καὶ χείλεα, οἷος ὁ τρόπος, οἱ χρόνοι. 59 "Τὸ σῶμα [καὶ] ἔργον ἐς τὴν σκέψιν ἄγειν, ὄψις, ἀκοὴ, ῥὶς, ἁφὴ, γλῶσσα, λογισμός. 60 "Καταμανθάνειν τὰ ἐν τοῖσι βλεφάροισι τοῖσιν κάτω καταλειπόμενα οἰδήματα. 61 τὰ [δ]ἄλλων ἐπιγιγνομένων ὑπαστροφαί. 62 ἐν δὲ ἄκρῳ ὑπερυθραίνεσθαι, καὶ πάνυ τούτοισι γλίχεσθαι, καὶ ἀνιστάμενα, καὶ ἐνεχόμενα ἐν τούτοισιν· οἷον [ἐν] Φαρσαλίῳ Πολυμήδει. 63 "Τὰ καταῤῥηγνύμενα οἰδήματα, ἢ πελιώματα, ἢ ἐπ' ὀφθαλμίας ἢ ἕλκεσιν. 64 ἄλλα γὰρ τὰ ἐκ τῶν φυμάτων καὶ ἐμπυημάτων καταφερόμενα. 65 "Σημεῖον ἀμφιμήτριον, τρόφοι ἐπὶ τὸ ὀμφαλὸν καὶ ὀδύναι. 66 "Ἐρυσίπελας ἐστὶν οἷσιν ἀπὸ πτύσεως ἀπὸ καὶ ἀπὸ σκορόδων· τούτοισιν ὕστερον. 67 ἔστιν οἷσιν ἀπὸ τραχήλου. 68 καὶ ἐπὶ τῷ τε ἐν τῷ προσώπῳ ἐκείνῃ. 69 τὰ μέλανα καὶ οἷσι τραχήλου καὶ. ' καὶ εἰ φλύκταιναι, καὶ καὶ καὶ οἷσι παραπλήσια. 70 "Ὁ μελαγχολικὸς ὁ Ἀβδηρίτης ἀπὸ πεπαλαιωμένων πολλάκις ἤμεσε πολὺ μέλαν, ἄλλοτε ἀπὸ κρομμύων. 71 "Οἱ πυρετοὶ, ἐν οἷσιν ἐφέλκεται χείλεα, ἴσως διαλιπόντες, καὶ τρίταιοισι ψύξιες. 72 οἱ δὲ ἐπικαιόμενοι, αὐτίκα ἐπὶ τὴν χεῖρα λυόμενοι, μένει. 73 "Οἷον ἔνεστιν ἐν τοῖσιν ἄρθροισι σκεπτέον, ἢ ἔρχεται καὶ ἐμπυεῖται. 74 "Ἔθος δ', ἐξ οἵων διαιτέονται, διαίτησι, σιτίοισι, πόνοισιν,

remissio, vigor: 54 & magis & minus perficiens, & quando, & qualiter, & in quali hora ac ætate. 55 Populariter grassantium morborum modi, & si quis ex incipientibus incœperit sine vomitu, 56 veluti aut ubi biberunt quid continentes, aut 'parum purgati. 57 Febriculosi fortassis valde candidi, 58 quorum etiam labia, qualis modus, tempora. 59 Corpus, actio, in considerationem ducatur. Visus, auditus, nasus, tactus, lingua, cogitatio 60 consideretur. Tumores in supernis palpebris relicti, 61 dum alia circumcirca gracilescunt, recidivas faciunt: 62 in extremitate vero subrubicundi, duri, & valde viscosi, & insurgentes ac inhærentes 'in his sunt, velut Pharsalio Polymedi. 63 Erumpentes tumores aut livores, in lippitudinibus aut ulceribus. 64 Sed & quæ deferuntur ex tuberculis ac suppurationibus, 65 quia signa sunt. Circa messem tormina circa umbilicum, & dolores, 66 quandoque à porro: sed & ab allio his postea. Sacri ignes 67 quibusdam à collo, 68 & circa has partes, in facie judicabantur. 69 Nigri etiam quibus à collo, 'mali erant: & si pustulæ essent, malæ erant: & quibus alvus turbata esset. 70 Adamantus atrabiliarius à pepliis pluribus vomuit aliquando nigra, quandoque à cepis. 71 Febres in quibus ulcerantur labia, fortassis intermittentes: & tertianis perfrigerationes. 72 At amburentes statim ad manum solvuntur semper. 73 Quale inest in articulis considerandum, an non suppurantur. 74 'Consuetudo autem, ex qualibus sani degimus, victus modis, tegumentis, la-

νοιζιν, ὕπνοιζι, ἀφροδισίοισι, γνώμῃ. 75 " Ὅπως τὰς 44
νόσους, ἀπὸ τίνων τινὰ σχήματα, ἐφ' ἃς τόπους ἐτράπουθ', ἤρξουθ', παρῆσαν, ἐπαύσαντο. 76 " Ἐν οἷσιν ἀκρατὴς φόβος. 45
77 " Τὰ ἐναντία ἐν τῇ νόσῳ διαιτήματα. 78 " Τὸ δύσφορον, τὸ δύσφορον. 79 " Αἱ διαῖται ὅσον γνῶναι, μὴ ἐξεδήσαν. ξυμφορὴ γὰρ πολλή. 80 " Ἀγαθοῖσι δὲ ἰητροῖσιν αἱ ὁμοιότητες πολλάκις καὶ ἀπορίας. 81 ἀλλὰ τἀναντία ἡ σφάλσις. 82 οἶδ' ὅτι χαλεπόν ἐστιν εὑρεθῆναι ἐπὶ τὰς ὁδούς. 83 οἷον ἐὰ φοξὸς, ἐὰ σιμὸς, ἐὰ ὑπόξηρος, ἐὰ χολώδης δυσήμετος, χολώδης μέλας, νέος, ἐκκῆ βεβιωκώς. 84 ἅμα τοῦτα πρὸς ἄλληλα ξυμφωνέοντα σημήια χαλεπά. 85 " Ὦ τὸ συρίσκιον ἐπανερρήγνυτο, βηχία σκώλυε διαμμένειν. 86 " Ὦ ὁ λοβὸς τοῦ ἥπατος ἐπεπλύχθη διέφυσα. ἐξαίφνης ὁ πόνος ἐπαύσατο. 87 " Σάτυρος ἐν Θάσῳ, παρωνόμιον ἐκαλέετο γρυπαλώπηξ, πρὶν ἔτεα ἐὼν πέντε καὶ εἴκοσιν, ἐξωνείρωσε πλεονάκις· πρωΐ δ' αὐτῷ καὶ δι' ἡμέρης πλεονάκις. 88 χρόνῳ δὲ πρὶν ἔτεα τριάκοντα φθινώδης ἐγένετο, καὶ ἀπέθανεν. 89 " Ἐν Ἀβδήροις ὁ παλαιστροφύλαξ, ὁ καὶ Σθένειος λεγόμενος, παλαίσας πλέον πρὸς ἰσχυρότερον, καὶ πεσὼν ἐπὶ κεφαλὴν, ἀπολούων ἔπιε ψυχρὸν ὕδωρ πολύ. 90 μετὰ δὲ ταῦτα ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἀγρυπνίη, δυσφορίη, ἄκρεα ψυχρά. 91 τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἐσῆλθεν ἐς οἶκον, καὶ τῇ χολ-

boribus, somnis, rebus Venereis, mentis affectionibus. 75 Quomodo morbos ferant, à quibus quæ figuræ, ad quos locos conversi sunt, quando cœperunt, affuerunt, desiverunt. 76 In quibus intemperans horrendus. 77 Contrariæ in morbo victus rationes, 78 qui facile, qui ægre toleratur. 79 Victus rationes quantum fieri potest cognoscendæ. Nam non nosse, multarum calamitatum res est. 80 Bonis autem medicis similitudines pariunt errores ac difficultates. 81 Verum contraria facit causa & occasio. 82 Scio quod difficile est ratiocinari ac cognoscere vias, 83 veluti si sit acuto capite, simus, subaridus, biliosus, ægre vomens, facile vomens, niger, juvenis qui temere vitam degit: 84 Hæc simul inter se consentire difficile est. 85 Cui fistula refringebatur, tussiculæ permanere impediebant. 86 Cui apex hepatis complicatus erat, eum concussi, derepente dolor sedatus est. 87 Satyrus in Thaso cognomento Grypalopex vocabatur, hic quum annorum viginti quinque esset, sæpe per somnum semen effudit: & interdiu quoque frequenter ipsi prodibat. 88 Quum autem ad annum trigesimum perveniisset, tabidus fiebat, & mortuus est. 89 In Abderis palæstræ custos, qui Stheneus dicebatur, multum luctatus adversus fortiorem, & in caput lapsus, digressus multam bibit frigidam aquam. 90 Postea illa nocte vigiliæ obortæ sunt, angustiæ, & extremarum partium frigiditates. 91 Postridie ingressus ad domum, & glandu-

la

κοιλίη βαλάνε προσλεξείσης ἐχ ὑπῆλθεν· ἔρησε ὃ σμικρὸν, πρότερον δὲ οὐδὲν ἐρήκει. 92 ἐς νύκτα ἐλύσατο· οὐδὲν ἧσσον ἀχρυπνίη καὶ δυσφορείη, παρέκρησεν. 93 ἐόντι ὃ τριταίῳ ' καὶ ἀψυξις ἀκρέων· ὑπεθερμάνθη ἱδρωσε. 94 πιὼν ὃ μελίκρηθρον ἀπέθανε τριταίῳ. 95 " Οἱ μελαγχολικοὶ καὶ ἐπιληπτικοὶ ἐώθασι γίνεσθαι ὡς ἐπὶ πολὺ· καὶ οἱ ἐπίληπτοι, μελαγχολικοί. 96 τούτων ὃ ἑκάτερον μᾶλλον γίνεται, ἐφ' ὁπότερα αὖ ῥέψη τοῦτο τὸ ἀρρώστημα. 97 ἰὼ μὲ ἐς τὸ αἷμα, ἐπίληπτοι· εἰ ὃ ἐπὶ τὴν διάνοιαν, μελαγχολικοί. 98 " Ἐν Ἀβδήροις Φαίθουσα ἡ Πυθέω γυνὴ, ἡ κύρτω ἐπίτοκος ἐοῦσα ὃ ἔμεσθεν χρόνε. 99 ὃ ὃ ἀνδρὸς αὐτῆς ' φυγαδεύοντος, τὰ γυναικεῖα ἀπελήφθη χρόνον πολλόν. 100 μετὰ ὃ ἐς ἄρθρα πόνοι καὶ ἐρυθήματα. 101 τούτων ὃ ξυμβάντων, τότε σῶμα ἰδρώθη & ἐδαστώθη πάντα, καὶ πώγωνα ἔφυσε, καὶ φωνὴ τραχεῖα ἐγένηθη. 102 καὶ πάντα περιμελήσαντα ἡμῶν, ὅσα ἰὼ πρὸς τὰ τὰ γυναικεῖα κατασπάσαι, ἐκ ἦλθεν. 103 ἀλλ' ἀπέθανεν, ἃ πολλῷ μείζονα χρόνον βιώσασα. 104 " Ξενοίδη ὃ καὶ Ναμυσίη τῇ Γοργίππε γυναικὶ ἐν Θάσῳ τὸ αὐτό. 105 ἐδόκει δὲ πᾶσι τοῖσιν ' ἰητροῖσιν, οἷσι κατὰ ἐνέτυχον, μία ἐλπὶς εἶναι ὡς γυναικωθῆναι, εἰ τὰ κατὰ φύσιν ἔλθοι. 106 ἀλλὰ καὶ τούτη σφι ἠδυνήθη πάντα ποιέντων ἐπελθεῖν, ἀλλ' ἐτελεύτησεν ὁ βρέφεος.

la alvo ſubdita, non ſubiit, verum parum minxit, prius ' autem nihil minxerat: 92 ad noctem lavit, nihilo minus vigiliæ & anguſtiæ aderant: deliravit. 93 Tertia die, frigiditas extremarum partium, excalefactus ſudavit: 94 pota autem aqua mulſa tertia die mortuus eſt. 95 Atrabiliarii, etiam comitiali morbo corripi plerumque ſolent, & viciſſim comitiales fieri ſolent atrabiliarii. 96 Uterque vero morbus magis fit, prout ad alteram partem ' inclinarit. 97 Si quidem enim ad corpus inclinarit, comitiales fiunt: ſi vero ad animum, atrabiliarii melancholici dicti. 98 In Abderis Phaethuſa Pytheæ uxor, priore quidem tempore fœcunda erat: 99 quum autem maritus ipſius in exilium abiiſſet, menſes multo tempore ſuppreſſi ſunt: 100 poſtea dolores & rubores ad articulos oborti ſunt. 101 Hæc autem ubi contigiſſent, & corpus virile factum eſt, & hirſuta penitus evaſit: & barbam ' produxit, & vox aſpera facta eſt. 102 Et quum nos omnia tentaſſemus, quæ ad menſes detrahendos conferre viſa eſſent, non prodierunt, 103 ſed mortua eſt, quum non ita multo tempore poſtea vixiſſet. 104 Idem hoc contigit etiam Namyſiæ Gorgippi uxori in Thaſo. 105 Viſum eſt autem omnibus medicis, in quos ſane ego incidi, unam ſpem eſſe, ſi menſes ſecundum naturam prodirent. 106 Verum & huic ' prolici non potuerunt, omnia nobis molientibus: ſed paulo poſtea mortua eſt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ τὸ ἕβδομον.

HIPPOCRATIS POPVLARIVM liber ſeptimus.

Baſil. græc. Foeſius ſect. VII. 302. 1206. Baſil. lat.

pag 351

ΜΕΤΑ κυνα οἱ πυρετοὶ ἐγκύονθι ἱδρώδεες, καὶ ὃ ψυχρὸν πανὶ ἀπαλλάσσει τὴν ἱδρῶτα. [2] πάλιν δὲ ἐπεθερμάνοντο. καὶ μακροὶ ἐπίκαιροι, καὶ δύσκριτοι, καὶ ὀλίγοι πάνυ διψώδεες. [3] ὀλίγοισιν ἐπὶ δεκάτῃ καὶ ἑνδεκάτῃ, ἄλλοισιν ἐνδεκάτῃ, καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, καὶ ἑπταεικαιδεκάτῃ.

4 Πολυκράτεϊ πυρετὸς, καὶ τὰ ἕδρωτος οἷα γενόμενα. [5] ἀπὸ φαρμάκου καθάρσιος κάτω σφόδρα ἐγένετο, [6] καὶ τὸ πυρετῶδες ὅλως ἠσθένησε, ὡς ἄδηλα καθίστασθαι, πλὴν ἐν κροτάφοισι. [7] καὶ τὰ ἱδρῶτα περὶ δείλην περὶ κεφαλὴν, τράχηλον, στῆθος· εἶτ' αὖθις κατὰ ὅλου κατίλλου, καὶ πάλιν ἐπεθερμάνετο. [8] περὶ δὲ τὰς δυωδεκάτας καὶ τὰς τεσσαρεσκαιδεκάτας ἐπέτεινεν ὁ πυρετὸς, καὶ [αἱ] ὑποχωρήσιες βραχέαι. [9] ῥυφήμασι δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν ἐχρήσατο. [10] περὶ δὲ τὰς πεντεκαιδεκάτας ἀλγήματα γαστρὸς καὶ ἀσκὸς καὶ κενεῶνα ἀριστερόν. [11] θερμῶν προσφόρησις ἧσσον ἢ ψυχρῶν ξυνέφερεν. [12] κλύσματα μαλθακῶν χρησαμένῳ ἔλη-

352 ξεν ἡ ὀδυνη. [13] τὸν αὐτὸν δὲ καὶ Κλεοκύδεϊ ξυνήνεγκε περὶ ὁμοίως ἔχοντα καὶ πυρετόν. [14] περὶ δὲ ἑκκαιδεκάτην ἡμέρην αἱ διεξόδοι ἐδόκεον εἶναι, καὶ ὑποχωρήσιες ἀκρήτου χολῆς, καὶ ἡ διάνοια θρασυτέρη, πνεῦμα δὲ μέτριον. [15] ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄλλες ἀνύσας πάλιν ἀθρόον ἐξέπνεε, ὥσπερ ὑπ' ἀψυχίης, ἢ ὡς ἂν δέοι

POST canem febres [1] fiebant ſudorificæ, & non perfrigerabantur penitus poſt ſudorem, [2] ſed rurſus incaleſcebant: & leniter longæ, & judicatu difficiles, & non valde ſiticuloſæ: [3] paucis in ſeptimo & nono deſinebant, aliis undecimo, & decimo quarto, & decimoſeptimo.

4 Polycrati febris, & ſudor, qualis deſcriptus eſt: [5] à medicamento purgatio deorſum vehementer: [6] & febris adeo lenis facta eſt, ut obſcura conſiſteret, præterquam in temporibus: [7] & ſudores ad veſperam, circa caput, collum, pectus: deinde rurſus etiam per totum ventrem, & rurſus incaleſcebat. [8] At circa duodecimum & decimumquartum febris aucta eſt, & modicæ alvi ſubegeſtiones: [9] poſt purgationem uſus eſt ſorbitionibus. [10] Circa decimumquintum dolores ventris juxta ſplenem, & ſiniſtram lateris mollitudinem. [11] Calidiorum appoſitio minus profuit quam frigidorum. [12] Quum infuſo per clyſterem molli uſus eſſet, ceſſavit dolor. [13] Idem quoque Cleocydi profuit, ad dolorem ſimiliter habentem, itemque febrem. [14] Circa decimamſextam calores leniores eſſe videbantur, & egeſtiones bilis meracæ, & animus audacior, ſpiritus autem moderatus. [15] Quandoque vero acervatim attractum, rurſus acervatim expirabat, velut præ animi deliquo,

aut

πνίγες παρδηγεὶς ὦν σκιῇ καθεζόμενος ὥσπερ ἀναπαόμενος. [16] τῇ δὲ οὖν ἑπτακαιδεκάτῃ ἐπὶ ἕρας καθεζόμενος εἰς ὄλισθον ἠψύχησε, καὶ ἄφωνος πολὺν χρόνον καὶ ἀναίσθητος ἔκειτο. [17] μελικρήτῳ μόγις καὶ δι' ὀξάλθου, ξυλείνων τὰς ὦν τοῦ τραχήλου ἶνας, ὡς καὶ ἐξογκωμένης τῆς φάρυγγος, καὶ τῆς πόσιος ἀδυναμίης παρεούσης. [18] μόγις γὰρ ὦν ὧς ἐωυτοῦ ἐγένετο, καὶ αἱ θερμαὶ ἠπιώτεραι. [19] μετὰ ταῦτα ἐπαύσατο δυσέρη δὲ ἑκτῇ.

11. Πυθοδώρῳ τοῦ τὸν αὐτὸν χρόνον πυρετὸς ξυνεχής. [2] ὀγδοαίῳ ἱδρὼς ἐγένετο, καὶ πάλιν ἐπεθέρμηνε. [3] δεκάτῃ πάλιν ἱδρώς. [4] δωδεκάτῃ ἐρύφησε χυλόν. [5] καὶ μέχρι τεσσαρεσκαιδεκάτου ἄδηλος ἦν· ὦν κροτάφοισι δὲ ἦν· ἄδηψος δέ. [6] καὶ αὐτὸς ἐωυτῷ ὑγιὴς ἐδόκεεν εἶναι. [7] ἱδρῶτες ἐγίνοντο ἑκάστης ἡμέρης. [8] ὦν ᾗ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ζωμίον νεοττοῦ ῥυφῶν, ἤμεσε χολὴν, καὶ κοιλίη κάτω ἐξεταράχθη, καὶ ὁ πυρετὸς παρωξύνθη. [9] πάλιν ἔληξε, καὶ ἱδρῶτες ἐγίνοντο πολλοί· [10] καὶ τὸ σῶμα πᾶν διεψυγμένον, πάλιν κροτάφων σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν. [11] ἐδόκει δὲ κατὰ μικρὸν ὀλίγον χρόνον, ὡς δόξαι ἐπιθερμαίνειν. [12] τριάτῃ καὶ εἰκοστῇ ἤδη ἀποσυομένων σιτίων συχνὰς ἡμέρας, καὶ ἀρτισθενέοντι, πολὺς ἦν ὁ πυρετὸς, [13] καὶ περὶ τὴν ἑσπέρην παραληρησις μετρίη ἅμα καὶ ὕπνος. [14] εἶχε γὰρ ἤδη ξυνεχὴς καὶ ἰσχυρός· [15] ὁτὲ μὲν μίαν, ὁτὲ δὲ δυοῖν νυκτοῖν ἄγρυπνος. [16] τὸ δὲ λοιπὸν ἄπαντα χρόνον κατακορὴς ὕπνος· ἐγείρειν ἔργον. [17] καὶ παραληρησις ὦν τοῦ ὕπνου· καὶ, εἰ πολὺς ἐξ ὕπνου ἐγερθείη, μόγις αὐτὸς

aut velut in umbra desidens respirare solet, is qui per æstum iter fecit. [16] Decimaseptima itaque die vesperi desidens in sellam, animi deliquium incidit, & multo tempore sine voce ac sensu jacebat, [17] & vix aquam mulsam suscipiebat, fibras in collo distendens, utpote faucibus resiccatis, ac omni virium exolutione præsente. [18] Vix itaque intra seipsum erat, & calores leniores fiebant. [19] Postea vero desiit morbus vigesima secunda die.

11. Pythodoro eodem tempore febris continua: [2] octava die, sudor obortus est, & rursus incalescebat. [3] Decima rursus sudor, [4] duodecima sorbuit succum, [5] & usque ad decimamquartam obscura erat: in temporibus autem comparebat, & sine siti erat, [6] & ipse sibiipsi sanus esse videbatur. [7] Sudores fiebant omni die. [8] Decimaquinta jusculum pulli sorbens vomuit bilem, & alvus infra exturbata est: & febris exacerbata est: [9] rursus desiit: & sudores fiebant multi: [10] & corpus totum perfrigeratum erat, exceptis temporibus. Pulsus non defecit. [11] Videbatur quieviſse modico tempore ut incalescere se putaret. [12] Vigesimaquarta, quum jam gustaret cibos multis diebus, & pransus esset, multa erat febris, [13] & ad vesperam delirium, accedente simul etiam somno. [14] Detinebat itaque jam continua & vehemens, [15] & quandoque duas noctes vigilabat: [16] reliquo vero tempore somnus abunde contingebat, ut operosum esset excitare: [17] & delirium in somno: & si quando ex somno excitatus esset, vix ipse sui-

τὸς ἐωυῖᾶ. 18 ἄδιψος. 19 καὶ τὸ πνεῦμα μέτριον· τοιοῦτον δ' ἂν εἴη, οἷον Πολυκράτ. 20 γλῶσσα οὐκ ἄχρως. 21 μετὰ δὲ ἑβδόμην τ' ὑποτροφῆς ' χυλοὶ ἀποστρέφοντο. 22 μετὰ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην σῖτίον ἀπεῖ τὰς ἀποφύσας ἐπαῖρ. ἐρύγμασί τε καὶ ἀπήμασι· 23 ἔστιν ὅτε μετὰ πολλῆς ὑποχόλου ἄνου ἄσης, ἕως κάτω ἐλύθη ἡ κοιλίη. 24 ἱδρῶτες, ἐξ ὧν ὑπέστρεψεν, ἐξέλιπον· εἰ μή τις ὅσον ὡς σημεῖον ἀπεῖ μέτωπον. 25 γλῶσσα οὐ διὰ ὕπνου, εἰ μὴ διαφλυσταίη, ὑπόξανθος ὑπὸ ξηρότητος. 26 καὶ ῥήγματα ἀπεὶ αὐτέων ἑλκέων, καὶ σὺν χείλεϊ τῷ κάτω, καὶ παρ' ὀδόντας. 27 μικραὶ ὑποχωρήσιες· ἀπεὶ πεντεκαίδεκα ὡς ὑπέστρεψε, πυκνότεραι καὶ ἰλυώδεες. 28 τὸ ἀπὸ τῶν σιλίων ἔπαυσεν ' αὐτούς. 29 ἔρρα οἷα τὰ πολυχρόνια. 30 ὑπὸ δὲ τ' τελευταῖον χρόνον ἄλγημα σήψεος καταπίνοντι τὸ ποτὸν, καὶ ἡ χεὶρ ἐπὶ τῷ στήθ. 31 κύμινον καὶ ᾠὸν ῥυφαίνοντι κατέσχε. 32 ἡ γλῶσσα ὑπὸ τὸ μανῶδες ξυνήνεγκε. 33 πεντηκοστῇ ἀπὸ τ' πεντηκοστῆς ἀπεὶ λαγόνος, ἱδρῶτα καθ' ὑπνους καὶ στῆθεα βραχέα· 34 καὶ τὸ σῶμα περιεψύχετο, ἀλλὰ κατὰ φρένα, ὀλίγον χρόνου πάνυ. 35 ἀπέστη καὶ πεντηκοστὴ ἐκάλασε, καὶ διὰ τέρη ἐκ ἔλαβεν.

III. Ὁ Ἐρατόλαος ἀπεὶ φθινοπωρίνῳ ἰσημερίῃ δυσεντερικὸς ἐγίνετο, καὶ πυρετὸς ' εἶχε. 2 τὰ ὑποχωρήματα ἦν χολώδεα, λεπτὰ, πολλὰ, καὶ ὄφαιμα μετρίως. 3 ἡ δὲ ὀδυνη τ' γαστρὸς σφοδρή. 4 ὅππότε πτίσαιτο ὄν καὶ γάλακτος πολήσαιτο σὺν γάλακτι πεπυρωμένῳ μετριώτερα ἐγίνετο τὰ ἀλγήματα καὶ ὄφαιμα, τὰ δὲ χολώδεα παρηκολούθ. 5 καὶ ἀναστάσιες πυκναὶ καὶ ἀπονώτε-

ipsius erat. 18 Sitis exors. 19 Spiritus moderatus, talis aliquando, qualis Polycrati. 20 Lingua non decolor. 21 Post septimam recidivæ diem succi exhibebantur : 22 post decimamquartam cibus. Circa primos septem eructabat, ac revomebat : 23 quandoque cum potu subbilioſum, citra anxietatem, donec alvus deorsum soluta est. 24 Sudores post ' recidivam defecerunt, nisi quis circa frontem esset tantillus ut vix significationem de se præberet : 25 lingua ex somno si non collueretur, subalba præ siccitate : 26 & ruptiones ulcerum circa ipsam, & in labio inferno : & circa dentes : 27 alvi egestiones paucæ : circa decimamquintam ut recidiva facta est, frequentiores & viscosæ. 28 Decoctum malicorii sedavit ipsas. 29 Urinæ quales sunt diuturnæ. 30 Sub ultimum ' tempus dolor pectoris deglutienti potum : & manus in pectore. 31 Cuminum & ovum absorbenti sedatus est : 32 linguæ raritas profuit. 33 Quinquagesima à prima circa arcturum, sudores breves juxta lumbos & pectus : 34 & corpus perfrigerabatur, exceptis temporibus, valde modico tempore. 35 Prima & quinquagesima remisit : nec iterum apprehendit.

III. Eratolai filius circa æquinoctium autumnale dysentericus ' fiebat, & febris tenebat. 2 Egestiones alvi erant bilioſæ, tenues, multæ, & moderate subcruentæ. 3 Dolor autem ventris vehemens. 4 Ubi serum & lac bibisset, silice candefacta immissa, dolores & subcruentæ egestiones moderatiores fiebant, sed' bilioſæ comitabantur : 5 & sæpe ad exonerandam alvum surgebat,

νώτερον. 6 τὸ δὲ πυρέτιον ἐδόκει ἀῤῥωστεῖν καὶ τοῖσι πολλοῖσιν ὅλως μὲν ἔχειν δοκοῦν παντὸς καὶ χρόνου μὴ τὰς πρώτας πέντε ἢ ἓξ ἡμέρας· ἔτεος ἄδηλον ὡς. 7 τῇ μὲν προλάβεος δὲ σφυγμὸς ὡς, καὶ γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος ὑπόπεπλος καὶ διψώδης μετρίως, καὶ ἄγρυπνος. 8 ῥυφήμασι δὲ ἤδη ἐχρῆτο, καὶ οἴνοισι. 9 περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἤδη ἡμέρην, ἤδη ἐξήει τὰ παρ' ἕξ ἐν μέρει καὶ παρ' ἑκάτερον σκληρὰ καὶ ἄπεπτα. 10 πάντα ἐμωλύνθη· ὀδυνώδεα δὲ μετρίως. 11 οὐκ ἀπελήγοντα δὲ τῶν ὑποχωρημάτων, καὶ χόλων τὰ παντὸς ἤδη, 12 τῷ αὐτῷ ἀλδύρῳ βολάντι ῥυφέοντι, μετριώτερα τὰ χολώδεα καὶ τὰ ἀλγήματα ἐξήει μέχρι τινὸς χρόνου, ὑγρὰ δὲ πολλὰ πολλάκις. 13 καὶ ἀπόσιτος σφόδρα, καὶ μὴ πάσης ἀνάγκης ἐδεχόμην. 14 τὰ δὲ θέρμη, καὶ γλῶσσα, καὶ δίψη, τοιαῦτα παρηκολούθει, οἷα εἴρηται. 15 καὶ ἱδρὼς οὐδέν. 16 λήθη δέ τις τοιαύτη, ἐρωτήσας ὅτι πυθοίατο σμικρὸν, καὶ παραλιπὼν, πάλιν ἠρώτα καὶ ἔλεγεν αὐτὸς, ὡς οὐκ εἰη εἰρηκὼς, 17 καὶ ἐξαμνύμενός τε ἐπελανθάνετο, εἰ μή τις ὑπομιμνήσκοι αὐτόν. 18 καὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ξυνῄδει τὸ πάθος, ἐόν τε ἠνυόν. 19 πνεῦμα ὁποῖον ὑγιαῖνον. 20 ὑπὲρ δὲ τὰς τριάκοντα μέχρι τῶν τεσσαράκοντα ἥτε ὀδυνὴ πολὺ ἐπεδίδου τῆς γαστρὸς, ὑπτιός τε κατέκειτο, καὶ ἐπιστρέφεσθαι ἐπὶ ποσὸν ἠδυνάτει. 21 τὸ δὲ εἶναι τὸ ἄλγημα ὀδύνην, ψωμίζειν ἄλλων δεῖ. 22 ἡ δὲ ὑποχώρησις πολλὴ

gebat, ſed minore dolore. 6 Febricula vero & ægroto, & multis, omnino non adeſſe videbatur per omne tempus, poſt primos ſex dies, adeo obſcura erat. 7 Verum juxta tempora pulſus erat: & lingua præ ſiccitate ſubalba: & moderate ſiticuloſus, & ſine ſomno. 8 Sorbitionibus autem jam utebatur & vinis. 9 Quum jam ad decimumquartum diem perveniſſet, tubercula circa aurem oborta ſunt, tum alteram, tum utranque, dura ac cruda: 10 omnia diſparuerunt, moderate autem doloroſa erant. 11 Quum autem non deſinerent egeſtiones, & ſemper bilioſæ eſſent, 12 abſorbenti herbam in farina, bilioſæ egeſtiones & dolores ad tempus aliquod mitiores facti ſunt: liquidas vero multas ſæpe egerebat, 13 & cibos valde averſabatur, & omni neceſſitate coactus admittebat. 14 Calor autem, & lingua, & ſitis tales ſequebantur quales dicti ſunt, 15 & ſudores nulli. 16 Oblivio vero hujuſmodi quædam. Ubi interrogaſſet de eo quod paulo antea audiviſſet, modico interpoſito tempore rurſus interrogabat: & rurſus repetebat, velut qui non dixiſſet: 17 & ſe deſidere obliviſcebatur, niſi quis ipſum commoneeciſſet: 18 & ipſe ſibiipſi conſcius erat hujus affectionis, neque ignorabat. 19 Spiritus qualis ſano. 20 Ultra trigeſimum vero uſque ad quadrageſimum diem, & dolor ventris multum augeſcebat, & ſupinus decumbebat, & ſe convertere ne tantillum quidem poterat: 21 & quia dolor vehemens erat, aliis qui cibum exhiberent opus habebat. 22 Alvi egeſtio erat multa,

λὴ κ) ἀμικερμιδη [κ) λεπίδ, ἐ χρώματα οἰνωπὰ ὅσα ὡς ἐτύχθη, κ) ὕφυμα. [23] ἔσιν ὅτε κ) ὁ τόν τ) σώματ) ἔκλυξις ἐγένετο κ) ἀδυναμία, [14] ὥσθ' ἀνίστασθαι, ἄλλα ἐπαίρον τ), ἐπ δυναίης ὢν. [25] μέσον δ' ὑπὸ φάλας κ) χόνδρα κ) τούτῳ τῷ καθεζομένῳ ἀπτομένου τῆ χειρὶ τοιοῦτος παλμὸς ἦν, οἷ τ) ὅτε ὑπὸ δρόμα ὅτε ὑπὸ δείματ) ἐδεῖ καρδίαν γίνεσθαι. [26] πίνοντι ἄπεφθον, ὡς ἐνίοις ἀττικὰς κοτύλας, ὄγδοον ἐπὶ δύο ἡμέρας χολώδης ἐγένετο σφοδρὰ κάθαρσις, [27] κ) ἐλήξαν αἱ ὀδύναι, κ) σίτων ἐπιθυμία ἐγένετο. [28] μετὰ δ' τοῦτο βοέου γάλακτ) ὡς τέσσαρας κοτύλας ἀττικὰς ἅμα ἔπινεν, κ) δύο κυάθους δι' ἡμέρας. [29] πρῶτον ὕδατ) τὸ ἕκτον μίσγων, κ) μέλανος οἴνου κ) αὐστηροῦ μικρόν. [30] ἐμέσας τε δὲ. [31] ἐσθίει δὲ ἑσπέρας ὡς ἡμιχοίνικος ἐγκρυφίας, κ) ἰχθύδιον πετραῖον ἀπλοῦν, ἢ κρεάδιον αἰγὸς ἢ προβάτου. [32] ἡ δὲ πόσις τ) γάλακτ) ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἄνευ ὕδατ) μετὰ τὰς πρώτας δέκα ἡμέρας, οἴνου δὲ ὡς μικροῦ μέλανος μέρος. [33] ἱδρῶτος δὲ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑβδομήκοντα ἤδη ἀπὸ τῆς πρώτης μικρὸν ἐξ ὑπνου. [34] ὀλίγῃ ποσὶ δὲ ἐχρῆτο, κ) μετὰ τὸ σίτιον, ἢ τῇ πολλῷ αὐστηροτέρῳ τ) ἀλωσίμου.

IV. Κλησικράτῃ δὲ γάλα τὸ ἐν τῇ ἀλεύρῳ μᾶλλον τ) αἰγείου ὀρρὸς ξυνήνεγκεν, [2] ὀδυνης ἐούσης περὶ ὅλην τὴν κοιλίην κ) πόνων, [3] κ) ἀναγκαίης πολλῆς κ) ὑφυμένου, [4] κ) ἐπαίρεσθ) περὶ τὰς πόδας. [5] ἤδη δὲ περὶ πέντε κ) εἴκοσιν ἡμέρας, ἐούσης κ) Ἀδριανῷ ταῦτα. [6] τῷ δὲ Καινέως τὸ ὄγδοον ἐφθόν.

V. Τῷ

ta, & discreta, tenuis, & colores vinosi, quæcunque tandem ingessisset, & quandoque subcruenti: [23] & corporis dolor, colliquatio extrema, & impotentia: [24] & ne alio quidem sublevante, surgere amplius poterat. [25] In medio vero umbilici ac ossis pectoris, circa hanc sedem adhibita manu, talis palpitatio erat, qualis neque à cursu, neque à timore circa cor generari possit. [26] Bibenti lac asininum coctum, novem heminarum Atticarum mensura ad duos dies, biliosa purgatio vehemens obortа est, [27] & cessaverunt dolores, & ciborum appetentia accessit. [28] Postea vero bubuli lactis crudi quatuor heminas Atticas bibit, pro vice una cyathos duos, in diem, [29] primum sextam aquæ partem ammiscens, & vini nigri austeri parum. [30] Semel autem in die cibum capiebat ad vesperam. [31] Panis erat ad mensuram dimidiæ chœnicis subcineritius, & pisciculus petrosus simplex, aut caruncula capræ aut oviculæ. [32] Potus lactis post primos decem dies, ad quadraginta usque sine aqua, cum vini nigri modica parte. [33] Post septuagesimum jam à primo diem, à balneo ad nonam, sudor exiguus obortus est. [34] Utebatur autem modico potu, & post cibum potu austeriore.

IV. Cteficrati lac in farina magis quam serum caprinum contulit, [2] quum dolor esset circa totum ventrem, & dolores [3] cum multa ad egerendum surrectione, ac subcruenta egestione, [4] & tumor circa pedes, [5] fere jam ad dies vigintiquinque esset. Et Adriano eadem contulerunt: [6] Verum Cæneæ filio lac asininum coctum.

V. Cy-

v. Τῷ Κύδι@ περὶ χειμερι-
νὰς ἡλίε τροπὰς ῥίγης & πυρε@ς, &
ὠτὸς δεξιᾶ ἄλγημα, κ) κεφαλῆς
ὀδυνη. 2 τὸ δ' τοιῦτον ἄλγημα σὺ-
δυς ἐκ μικρᾶ παιδὸς περικολέθη
ῥεύμασιν ὅμοιος κὰ συελκώδες κὰ
ἔνοδμον. 3 ἔχων δὲ ὅτω τὰ πολλὰ
ἀνώδυνο@ λω. 4 τότε δ' ἡ ὀδυνη λω
δεινὴ, κὰ ἡ κεφαλαλγία. 5 δευτε-
ραῖω ἢ τριταίω ἐόντι χολῆς ἔμετο@,
[κ)] ἀνακαθιζομένω ἐξηύρε@ ὑπό-
χολον γλίσχρον, ὡς ἐξ ὠᾶ ὑπωχρον.
6 τεταρτη & πέμπτη ἐς νύκτα ὑπο-
παρελήρει, κ) ἡ ὀδυνη τ κεφαλῆς
κ) ὠτὸς δεινὴ, κ) ὁ πυρε@ς. 7 ἕκτη
ὑποχώρησις ἀπὸ λινοζώσι@, κ) ἡ
θέρμη λῆξαι ἐδόκει κ) ἡ ὀδυνη. 8
τῇ ἑβδόμῃ ὡς ὑγιὴς· προσέφω δὲ
σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν, ἰσχνῶτος δὲ δὴν
ἐξηύρε@. 9 ὀγδόῃ χυλὸν ἐρύφησεν· ἐς
δ' τλὼ ἑσπέριον, σὐτλει. 10 κὰ
τλὼ νύκτα ὕπνο@, & σφόδρα ἀνώ-
δυνο@. 11 κὰ τλὼ σὺνάτλω ἤδετο
μέχρις ἡλίε δύσεως· ἐς δ' νύκτα τῆς
κεφαλῆς δεινὴ ὀδυνη κὰ δ' ὠτός.
12 ξυνέβαινε δ' κ) πυορροεῖν τὸ ἓς
τὸν τοῦτον τ κροτάφου, ὁπότε μάλι-
στα πονοίη δύδυς ἀπ' ἀρχῆς. 13 ὅ-
λλω δ' τλὼ νύκτα τλὼ σὺνάτλω κὰ
τλὼ ἐπιοῦσαν ἡμέρην κὰ τ νυκτὸς
τὸ πλεῖον οὐκ ἐπεκοίμωσεν ὐδένα,
ξένων δὲ διέλαθ. 14 ἡμέρλω δ' ἐν
σὐτῷ ἐωυτῇ ἐξηύρε@, κ) αἱ ὀδυναι
ἔληξαν, κ) τὰ τῆς θέρμης μετριώ-
τερα. 15 ἐνφήσαντι δὲ λινοζώσιν
τῇ ἐνδεκάτη ὑποχώρησε φλεγμα-
τώδεα, μυξώδεα, κάκοδμα.
16 δυοκαιδεκάτη κὰ τριςκαιδε-
κάτη μετρίως. 17 τεσσαρεςκαι-
δεκάτη ἀρξάμενο@ ἀφ' ἑωθινῆ
μέχρις ἐς μέσον ἡμέρης ἴδρως ὅ-
λου τὸ σῶμα, 18 μετὰ ὕπνο
κὰ κώματο@ πολλῆ, ἐγερθεὶς
ἔρρεον

v. Cydis filio circa solstitium hybernum rigor & febris, & auris dextræ dolor, & capitis dolor. 2 Talis autem auris dolor statim à parvo puero ipsum comitabatur, fluidus, fistulosus, & gravis odoris. 3 Quum autem ita se haberet, plerunque doloris exors erat. 4 Tunc autem dolor erat vehemens, & capitis dolor: 5 secunda aut tertia die bilis vomitus: desidenti exonerandi ventris gratia, prodiit excrementum subbilliosum viscosum, velut ex ovo subpallidum. 6 Quarta & quinta ad noctem aliquantum delirabat: & dolor capitis ac auris vehemens, & febris. 7 Sexta alvi egestio à mercuriali, & calor, & dolor cessasse videbatur. 8 Septima, velut sanus. In temporibus autem dolor non defecit: sudor nullus obortus est. 9 Octava, succum sorbuit, ad vesperam autem betæ succum, 10 & in noctem somnus: & valde doloris exors, 11 & nona lætabatur ad solis occasum. Verum ad noctem capitis & auris vehemens dolor. 12 Contigit quoque aurem pure manare circa hoc tempus, quum maxime doleret statim à principio. 13 Totam vero noctem nonam, & sequentem diem, ac noctis magnam partem, neminem noscebat. Verum suspirans perseverabat, 14 in die vero intra seipsum erat: & dolores cessabant, & calor moderatior erat. 15 Quum autem sorbuisset mercurialem, undecima egessit per alvum pituitosa, mucosa, maleolentia: 16 duodecima & decimatertia moderate habebat. 17 Decimaquarta initio mane facto, usque ad meridiem per totum corpus sudabat, 18 cum somno & sopore multo, ut operosum

ἔργον λῶ. [19] ὡς δὲ ἑαυτὸν ἤγειρεν, καὶ τὸ μὲν σῶμα μετρίως καὶ ἐψύχη, ἐν κροκάδεσι δὲ ἐ-
30 σφυγμὸς διελέλυ. [20] ' πεντεκαιδεκάτη καὶ ἑκκαιδεκάτη χυλοῖσιν ἐχρήσατο. [21] ἐν δὲ τῇ ἑπταικαιδεκάτῃ ἦκε πάλιν ἐς νύκτα ὀδυνῶν τ' αὐτῶν καὶ ὠδιαλήρησις, καὶ ἐπυορ-ρόει. [22] ὀκτωκαιδεκάτη δὲ ἐνεακαιδεκάτη καὶ εἰκοστὴ μανιώδης λῶ, κε-κραγὼς ἐπαύρην ἑαυτὸν πρόμμῳ, ἐ διωάμμῳ δὲ κρατεῖν τ' κεφα-λῆς, τῆσι χερσὶν ἐπορεγὲ μῶ, καὶ αἰεί τι ἀμᾶ κενῆς θηρεύων. [23] πρωΐτη καὶ εἰκοστὴ καὶ ἰδρώτιον πρὸ πολὺ δεξιὸν καὶ στῆθος καὶ κεφα-λίω. [24] εἰκοστὴ δευτέρη ἰδρώτιον πρὸ τὸ πρόσωπον πολὺ λῶ. [25]
35 τῇ δὲ φωνῇ ' καὶ τ' χρόνον τοῦτον, εἰ μὲν σφόδρα ἀπεδιάκεις, εἶπεν, ἃ ἐβούλετο, τελέως· εἰ δ' ἐ πρόχειρος, ἡμιτελέα. [26] τὸ δὲ στόμα λελυμένον, καὶ αἱ γλῶνες καὶ [τὸ] χεῖλεα αἰεὶ ἐν κινήσει, ὥς τι θέλοντι λέγειν. [27] τὼ ὀφθαλμὼν πυκνὴ κίνησις, καὶ ἔμ-βλεψις. [28] τὸ χρῶμα ἐπ' ὀφθαλμῷ δεξιῷ, οἷον εἰρηται, ὑπὸ πύῤῥαμον. [29] βλέφαρον τὸ ἐπάνω ἐπώδυσε. [30] καὶ γνάθον ἐρυθρὸς ἐπὶ τελευτῆς. [31] φλέβες πᾶσαι, αἱ ἐν τῷ προσώπῳ φανεραὶ, ἐ τω ξυνεσταλ-
40 μέναι. [32] τοῖσιν ' ὀφθαλμοῖσιν ἐκ ἐπὶ ξυμμύων λῶ, ἀλλ' ἀτελὲς ἐνορῶν, καὶ διαίρων τὸ βλέφαρον ἐς τὸ ἄνω μέρος, ὡς ἐπί τι ἐμπεσὸν ἐς τὸ ὄμμα. [33] ὁπότε πίοι, καλιόντος ἐς τὸ στῆθος τ' καλίην ψόφος, οἷος Χαρτάδη. [34] πνεῦμα δὲ ἐπιφανῶς διὰ παντὸς μέτριον. [35] γλῶσσα, οἵη ἐπὶ τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, ὠχρόλευκος. [36] ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἀμᾶ πάντος κεφαλαλγίη. [37] τράχηλος ἀμᾶ παντὸς ἀκινήτου ξυμπεπά-

γμ

rosum esset ipsum excitare : [19] ad vesperam experrectus est, & corpus quidem moderate perfrigeratum est, ' in temporibus autem pulsus perseverabat : [20] decimaquinta & decimasexta succis usus est. [21] Decimaseptima venit rursus dolor eorundem ad noctem, & delirium : & pus fluebat. [22] Decimaoctava & decimanona ac vigesima, insani modo degebat. Vociferabatur attollere seipsum nitens, sed capiti dominari non potens, manibus protentis semper aliquid frustra venabatur. [23] Prima & vigesima ' sudor exiguus circa latus dexterum, & pectus, & caput. [24] Vigesimasecunda sudor circa faciem plurimus erat. [25] Voce autem hoc tempore, si quidem valde conaretur, quæ volebat perfecte loquebatur : si vero ex tempore citra conatum, semiperfecta : [26] & os exolutum : & maxillæ & labia semper in motu, velut qui loqui vellet : [27] & oculorum frequens motus ac intuitus : [28] & color in dextro oculo ' (velut dictum est) subcruentus : [29] & palpebra superna intumuit : [30] & juxta maxillam rubor in fine : [31] & venæ omnes in facie manifestæ, adeoque contractæ : [32] & oculis non amplius nictabat, sed intente intuebatur, & palpebras diducebat ad supernam partem, velut fieri solet ubi quid in oculum incidit : [33] & quum biberet, descendentis potus in pectora & ventrem strepitus audiebatur, qualis & Chartadi. [34] ' Spiritus leniter semper moderatus : [35] lingua qualis est peripneumonicis cum pallore albicans : [36] ab initio & semper capitis dolor. [37] Collum semper immobile, ut una cum capite

cir-

γὰν τῇ κεφαλῇ ἐδεῖτο. 38 καὶ τὸ
κῦ ῥάχιν ὀκ τραχήλε ἰθὺ καὶ ἄ-
καμπτον. 39 ' καὶ κλίσιες, ὁποῖαι
εἰρλωτο, καὶ ὀκ αἰὲι ὕπτιος.
40 τὸ δὲ πύον ἤδη ὀῤῥῶδες, λδυ-
κὸν, πολὺ, ἔργον ὑποζοπρίσαι,
ἀδμὴ ὑπερβεβλημμένη. 41 καὶ τὸν
τελεύταιον χρόνον ποδῶν ἅψιος ἐ
πάνυ καθαιθανόμενος.

VI. Τῇ Ἁρπαλίδεω ἀδελφῇ,
ὡδὶ τέταρτον μῆνα ἢ πέμπτον κυέ-
σῃ, 2 οἰδήματα ὡδὶ τὰς πόδας
ὑδαλώδεα ἐγένετο, 3 καὶ τὰ κύ-
κλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπώδη, 4 καὶ
ἄπαν τὸ χρῶμα μελίωρον, οἷον
τῆσι φλεγμαλίῃσι, 5 βὴξ ξηρή.
6 ὀρθοπνοίη δὲ καὶ ἄδημα τοιόνδε
καὶ πνιγμοὶ ἔσαν, ὅτε τύχοι ἔχ πνεύ-
μαλος, ὥστε καθημένη διέλεγε
κῦ κλίνεσθαι, καθακεῖσθαι δὲ ἐχ
οἵη τε ἦν. 7 ἀλλ' εἴ τις καὶ ὕπνος
δέξαι γένοιτο, καθημένη ἦν. 8
ἄπυρος δὲ ἐπιφανῶς, καὶ τὸ κύη-
μα ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἀκίνητον
ἦν, ὡς διεφθαρμένον, ἐ μελέπι-
πλε. 9 παρεκολούθησε ἔ τὸ ἄδημα
χεδὸν δύο μῆνας. 10 κυάμοισι ἔ
χρωμένη μελιχροῖσι, ἐ μῦ μέ-
λιτος ἐλίξε, ' ἐ ἔ αἰθιοπικὸν κυ-
μίνε πῶσα ἐν οἴνῳ, ἐρρήσε. 11
μῦ ταῦτα ἔ ἀνῆγε βήσασα πολ-
λὰ, πέπονα, φλεγμαλώδεα, λδυ-
κά· ἐ τὸ πνεῦμα ἔλαξεν. 12 ἔτεκε
ἔ γόνυ θῆλυ.

VII. Τῇ Πολυκράτεος, θέ-
ρεος ὡδὶ τὸ ἄστρον, πυρετὸς. 2
πνεῦμα, τὸ ἑωθινὸν ἧσσον, ἀπὸ
μέσε ἡμέρης μᾶλλον, καὶ πυκνό-
τερον μικρῷ. 3 βὴξ ἐ ἀπόχρεμ-
ψις δύθυς ἀπ' ἀρχῆς ὁμοίη πυώ-
δεσιν, ἔσω [δὲ] ὡδὶ ἀρτη-
ρίῃ ἐ φάρυγξ ὑπεσύριζε κερ-
χναλέον. 4 ὡδὶ σῶπον δύχρουν,
ἐπὶ

circumageretur opus habebat: 38 & pars ſecundum ſpinam ex collo recta ac inflexibilis: 39 decubitus quales dicti ſunt, & non ſemper ſupinus decumbebat. 40 At pus jam ſeroſum album, multum negocii ad detergendum cum 'ſpongiis exhibebat: odor 130
ejus valde excellens: 41 circa poſtremum tempus pedum contactum non valde percipiebat.

VI. Harpalidæ ſorori prægnanti circa quartum aut quintum menſem, 2 tumores circa pedes aquoſi fiebant: 3 & oculorum cavæ partes intumeſcebant: 4 & totum corpus in tumorem elevatum erat, velut in pituita alba affectis: 5 tuſſis ficca: 6 rectæ cervicis ſpiratio, & ejuſmodi anhelatio: & ' quan- 135
doque ſtrangulationes à ſpiritu, ut ſedens in lecto perſeveraret: decumbere autem non poterat, 7 ſed etiam ſi qua ſomni expectatio eſſet, deſidebat. 8 Sine febre erat leniter: & fœtus ad plurimum tempus immobilis erat, veluti corruptus, & tranſlabebatur. 9 Comitabatur autem anhelatio fere ad duos menſes. 10 At quum fabis melle ammixto, & eclegmate mellis uſa eſſet, & Æthiopicum cuminum 'in vino 140
bibiſſet, melius habuit. 11 Poſtea tuſſiendo eduxit multa, matura, pituitoſa, alba, & ſpiratio illa ceſſavit: 12 peperit autem fœmellam.

VII. Polycratis uxori æſtate circa caniculæ ſydus febris. 2 Spiritus matutinus minor, à meridie magis, & paulo denſior ſpiritus. 3 Tuſſis & exſcreatio ſtatim ab initio, ſimilis purulentis. Intus circa arteriam & fauces ſubſibilabat ſtridula aſperitate: 4 facies boni 'coloris: 145
in

ἐπὶ γνάθοισιν ἐρύθημα ὑπωχρές, ἀλλ' ἐπιεικῶς ἀνθηρόν. 5 προϊόντος δὲ χρόνου, καὶ φωνὴ βραγχώδης, καὶ σώματος ἔκλυσις, καὶ περὶ ὀσφὺν ἀκρήσματα, καὶ ἡ κοιλίη καὶ τὸ τελευταῖον χρόνου ὑγροτέρη. 6 ἑβδομηκοστῇ ὁ πυρετὸς ἔξωθεν σφόδρα ἔψυχεν, ἐν δὲ τοῖσι κροκώδεσιν ἡσυχίη, τὸ δὲ πνεῦμα πυκνότερον ἐγίνετο. 7 μετὰ δὲ τοῦτο παῦσιν τούτου τὸ πνεῦμα πυκνότερον ἔτους, ὥστε καθημένη διελέλεσεν, ὥστε ἀπέθανεν. 8 ἐν δὲ τῇ ἀρτηρίῃ ψόφος πολὺς ἐνῆν, 9 καὶ ἱδρῶτες πονηροί, 10 καὶ ἐμβλέψιες ἐμφερονώδεες σφόδρα, μέχρι δὲ ἐσχάτου χρόνου. 11 ἡμέραι δὲ ἐπὶ πλείονες αὐτῇ κατέψυξαν ἢ πέντε. 12 μετὰ δὲ τοὺς γέροντας διελέλυτο πυώδεσι ἀποχρεμπτομένη.

13 Τῇ ἄνω τῶν πυλέων οἰκεούσῃ, ἤδη ἔτεσι πρεσβυτέρῃ, πυρετὸς ἐγένετο· 14 καὶ, ἤδη ἀπολήγοντι τούτῳ, τραχήλου ἄλγημα μέχρις ἐς ῥάχιν καὶ ὀσφύν, καὶ ἃ πάνυ ἐκρατήσει τούτων. 15 γλῆνες δὲ ξυνηγμέναι, καὶ ἑωυτὴν οὐδὲν ὄφελον ἢ μήλλον παρεῖναι. 16 ἡ τε φωνὴ ψελλή, ἀφὸ τὸ σῶμα λελύμθον καὶ ἀκίνητον καὶ ἀδυνατὸν εἶναι τὸ σῶμα. 17 ἔμφρων δὲ χλιάσμασι καὶ μελικρήτῳ χλιερῷ ἐχάλασε τριταίη ἀχθόν. 18 καὶ μετὰ ταῦτα χυλοῖσι καὶ ζωμοῖσιν ὑγιὴς ἐγένετο. 19 ξυνέβη δὲ τελευτῶντος καὶ μετοπωρινὸς καιρός.

VIII. Ὁ Ἀρπαλίδου ἀλείπτης, 2 ἀκρατέστερος σκελέων καὶ χειρῶν τὴν φύσιν πόρον ἔχων, ἔπτυεν ἐπὶ φάρμακον ἄνω καὶ κάτω. 4 ἐν δὲ τῷ καθάρσιος πυρετός, 5 καὶ ἐς τὴν ἀρτηρίην ἐρρύη τὸ τοιοῦτον, οἷον ἐπισχεῖν διαλεγόμενον, καὶ ἀσθμαίνειν ἐν τῷ διαλέγεσθαι ὁμοίως κατα-

10 in maxillis rubor, non abunde coloratus, sed leniter floridus. 5 Progressu vero temporis & vox raucosa, & corporis colliquatio: & circa lumbos eruptiones: & alvus circa postremum tempus liquidior. 6 Septuagesima die febris extrinsecus valde friguit: in temporibus autem quies. Spiritus vero frequentior fiebat. 7 Verum post hanc quietem spiritus densior, adeo ut sedens perseveraret, donec mortua est. 8 In arteria strepitus multus inerat: 9 & sudores pravi: 10 & intuitus valde modesti, usque ad extremum tempus. 11 Dies accesserunt ipsi perfrigeratæ plures quam quinque: 12 Post primos autem purulentum excreare perseverabat.

13 Mulieri supra portas habitanti jam seniori febricula oborta est: 14 quæ quum jam desineret, colli dolor usque ad spinam & lumbos: & harum partium non valde potens erat. 15 Maxillæ erant compactæ, & dentes in seipsos, plus quam ut spicillum admitterent: 16 & vox balbutiens, eo quod resolutum, & immobile ac debile esset corpus. 17 Prudens tamen erat. Calefactoriis & aqua mulsa tepida, tertia fere die hæc laxavit, 18 & postea succis & jusculis sana evasit, 19 id quod ad finem autumnalis temporis contigit.

VIII. Apud Harpalidem unctor, 2 crurum ac manuum impotentior circa autumnum factus, 3 bibit temere medicamentum sursum ac deorsum purgans: 4 ex purgatione febris: 5 & ad arteriam defluebat fluor, qui loquentem impediret, & faceret ut inter loquendum anhelaret, similiter ut anginosus rau-

κωαλχικῶ βραλχώδη. 6 πνιγμὸς καὶ δυσπίνοια, ἄλλα κωαλχικά· οἴδημα ἦν σὺν λιῶ. 7 ὁ δὲ πυρετὸς ἐπέτεινε, καὶ ἡ βὴξ, καὶ ἀπόχρεμψις ὑγρὰ καὶ πολλὰ φλέγματος. 8 προϊόντος δὲ, καὶ ὀδύνη καὶ πῆχος καὶ μᾶλλον δριστερόν. 9 ὁπότε δὲ ἐξαναστείη ἢ μεθικινηθείη ἄθυμα πολὺ, καὶ ἱδρὼς ἀπὸ μετώπου καὶ κεφαλῆς. 10 καὶ τὰ περὶ τὴν φάρυγγα καθεῖχε, μαλακώτερον δὲ, ἐς τὸ πῆχος τὸ ὀδύνης ἀπελθούσης. 11 ἀπ' ἀρχῆς μὲν οὖν κυάμοισι μελιχρόοισιν ἐχρῆντο. 12 ἐπεὶ δὲ οἱ πυρετοὶ ἐπέιχον, μᾶλλον ὀξυμέλιτι θερμῷ, καὶ μέλιτος ὀλίγῳ πολλῷ. 13 παρελθουσέων τεσσάρων καὶ δέκα ἡμερέων ἅπαντα ἔληξε, 14 καὶ τὰ περὶ χεῖρας καὶ σκέλεα ὑπὸ πολὺ ὕστερον ἰσχνὰ ἐγένετο.

IX. Χαρτιάδι πυρετὸς καῦσος, 2 ἔμετος χολῆς πολὺς, καὶ κάτω ὑποχώρησις. 3 ἄγρυπνος, καὶ κατὰ νύκτα ἔπαρμα προγάστριον. 4 τῇ τρίτῃ περὶ ἕξανέστη, ψόφος περὶ τὴν κοιλίην ἄνω ὀδύνης γενόμενος. 5 ὡς ἀφοδεύων ἦν λιῶ, ὑπῆλθεν αἵματος πλέον ἢ χοὺς περιφάτου, καὶ μικρὸν ἐπισχόντι, καὶ τρίτον, πεπηγότες θρόμβοι. 6 ἄσθμα ἦν περὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἱδρὼς ψυχρὸς καθ' ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τὸ πυρέσσον καθυψύχη ἐδόκει. 7 καὶ ἔμφρων τὸ πρῶτον· προϊούσης δὲ τῆς ἡμέρης ἥ τε ἄσθμα πλέων καὶ ἀλυσμὸς, καὶ πνεῦμα σμικρῷ πυκνότερον. 8 καὶ θρασύτερον καὶ φιλοφρονώτερον ἢ καθεστήκει προσηρώτα καὶ ἐδέξιητο, 9 καί τινες λιποψυχίαι ἐδόκεον ἐπιγίνεσθαι. 10 περιφερόντων δέ τινων χυλὸν καὶ τὸ ἀπὸ κεκαυμένων ὕδωρ, ἐκ ἔληγεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα περὶ τὴν ἀπόρλυν ὑπέρπλυ λιῶ. 11 ῥιπτασμὸς

raucosus. 6 Strangulatio deglutienti, & alia quæ in angina. Verum tumor non erat. 7 Febris autem & tussis augescebat, & exscreatio liquidæ ' ac multæ 165
pituitæ. 8 Progressu temporis & dolor circa pectus ac mammam sinistram. 9 Quum autem exurgeret, aut commoveretur, anhelatio multa, & sudor à fronte & capite: 10 & faucium affectio mollior erat, dolore ad pectus descendente. 11 Ab initio igitur fabis melle ammixto utebatur: 12 Postquam autem febres detinebant, magis aceto mulso calido, & mellis delinctu multo. 13 Ubi præteriissent ' dies qua- 170
tuordecim, omnia desiverunt: 14 & manuum ac crurum non longe postea potens factus est.

IX. Chartadi febris ardens, 2 vomitus bilis multus, & infra alvi egestio, 3 vigiliæ, & juxta splenem tumor rotundus. 4 Tertia die mane surrexit, strepitu circa ventrem citra dolorem percepto. 5 Ubi vero alvum exoneraret, sanguinis recentis plus quam congii mensura subiit: & ubi iterum atque ' iterum cohi- 175
buisset, grumi concreti: 6 anxietas circa cor & os ventriculi, & sudor per totum fere corpus, & febricula frigescere videbatur: 7 & primum prudens erat, progrediente vero die, & inquietudo major, & anxietas, & spiritus paulo densior: 8 & confidentius ac benignius quam pro tempore homines compellabat, ac excipiebat: 9 & quædam animi deliquia accedere videbantur. 10 Quum autem ' exhiberent aliqui 180
succos, & aquam de farina crassa in ipsa macerata, non cessavit: sed spiritus ad vesperam valde multus erat, 11 & jactatio mul-

σμὸς πανλὺς, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μεταῤῥίπτων ἑαυτὸν ἀδένα χρόνον ἀτρεμίζειν δυνατὸς ἦν. [12] πόδες ψυχροὶ, αὐχὴν θερμότατος καὶ κεφαλὴ θερμὴ μᾶλλον, [13] ἐγγὺς τοῦ τελευτῆς καὶ ἱδρῶτες πολλοὶ, [14] καὶ πίνοντι τῷ ψόφος ἐφέρετο καὶ ἠκούετο καὶ πολλός. οἷον ἦν κάκιστον. [15] 45 ' Φάλμυος ἦν θέλων τι ἑαυτῷ ὑπολειφθῆναι, καὶ ἀτενίσας τοῖς ὄμμασιν, ἐπαλλὺς ἐπιχὼν, ἐτελεύτησεν.

x. Τῇ Ἑρμοπτολέμιδος γαμετῇ ὥρῃ πυρετὸς, καὶ κεφαλῆς ἀλγήματα. [2] καὶ, ὁπότε πίοι, ὡς χαλεπῶς καταπίοι, ἐξανέστη, καὶ τὴν καρδίαν ὑγιᾶ ἔφη. [3] γλῶσσα πελιδνὴ ἀπ' ἀρχῆς. [4] ἡ μὲν φθόρου εὐδοκεῖ οὐ φαίνεσθαι μὴ λείαν γενέσθαι. [5] ἄγρυπνος καὶ νύκτα καὶ 355 ' ἡμέραν. [6] μὴ τὰς πρώτας ἡμέρας ἐρωτωμένη, οὐκ ἐπὶ μόνῃ κεφαλῇ, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σῶμα πονεῖν ἔφη. [7] δίψα, ὁτὲ μὲν καταφορὰς, ὁτὲ δὲ μέλει. [8] πέμπτη καὶ ἕκτη καὶ μέχρι τοῦ ἐννάτης σχεδὸν παραληρήσεις, καὶ αὖθις φωνὴ ἑαυτῇ ἐλαλεῖ μὴ κώμωδες ἡμίλεκτα. [9] καὶ τῇ χειρὶ ἔστιν ὅτε ἐπορέγετο πρὸς τὸ κονίημα, καὶ προσκεφάλαιόν τι ψυχρὸν, ἐνίοτε τῇ κε- 5 φαλῇ, καὶ τοῖσι ' σπλῆσι προσῆγε, [10] καὶ τὸ ἱμάτιον ἔστιν ὅτε ἀπερρίπτει. [11] καὶ ἐπ' ὀφθαλμῷ δεξιῷ τὸ ὕφαιμον ἦν, καὶ δάκρυον. [12] οὖρον δὲ [τὸ] ἔβρον, ὃ τοῖσι παισὶ πονηρότατον ἐστιν αἰεί. [13] ὑπεχώρει δὲ ἀπ' ἀρχῆς μὲν ὑπόκιρρα, ὕστερον δὲ ὑδαλώδεα σφόδρα, καὶ τοιαῦτα χρόα. [14] ἐνδεκάτη ἐδόκει μετριώτερον θερμὴ εἶναι, καὶ ἄδιψος. [15] ἔστιν ὅτε ἐγίνετο ἔτως, ὡς, εἰ μή τις διδοίη, οὐκ ἤτει. [16] ὕπνοι μὲν τὸν πρῶτον χρόνον ἐγίνοντο ἐπὶ-

ta: & ad dextera, & ad siniſtra tranſmovens ſeipſum nullo tempore quieſcere poterat, [12] pedes frigidi. In temporibus & capite calor magis [13] propinqua jam morte: & ſudores multi. [14] Et bibenti ſtrepitus audiebatur, circa pectus & ventrem deſcendentis potus. [15] Quod ' vero peſſi- 185
mum erat, ubi dixiſſet ſibi aliquid infra ſubire velle, & oculis intente intuitus eſſet, non diu ſe cohibens mortuus eſt.

x. Hermoptolemi uxori hyemis tempore febris: & capitis dolores: [2] & quum bibiſſet, ut quæ difficulter deglutiret, ſurrexit, & cor ſe ſanaſſe dixit: [3] lingua livida ab initio. [4] Occaſio videbatur ex horrore poſt balneum facta eſſe. [5] Vigilabat & nocte & die. [6] Poſt primos ' dies 190
interrogata, non adhuc ſolum caput, ſed & totum corpus ſe dolere dixit. [7] Sitis quandoque vehemens, quandoque moderata. [8] Quinta & ſexta & uſque ad nonam ferme delirium: & rurſus ad ſeipſam loquebatur ſemiperfecta cum ſopore: [9] & aliquando manum ad dealbatum parietem protendebat, & pulvinum quendam frigidum ad caput ſitum, etiam pectoribus adhibebat: [10] & ſtragula ' quan- 195
doque rejiciebat: [11] & in oculo dextro ſubcruentum quid erat: & lachrymabatur. [12] Urina autem erat quæ in pueris ſemper peſſima eſt. [13] Ex alvo egerebat ab initio quidem ſubfulva: poſtea vero aquoſa valde, & hujuſcemodi coloris. [14] Undecima moderatius calida eſſe videbatur: [15] & quandoque ſitis exors fiebat, adeo ut niſi quis dediſſet, non peteret. [16] Somni poſt primum tempus contingebant ' moderate- 200
inter-

ἐπιφκῶς ἡμέρης, ἐς δὲ νύκτα ἄϋπνος· καὶ ἐπόνει μᾶλλον ἐς νύκτα. 17 συνάπτη ἡ γαστὴρ ἐξεταράχθη, ὑδαλώδεσι ἀφισορήσεσι. 18 ὡσαύτως δὲ καὶ ἑνδεκάτη. 19 τὰς δὲ ἑπομένας ἐπιφκῶς πολλὴ ἡ διανάστασις, καὶ τοιαύτη. 20 ἦσαν δὲ ἐν τῇσι πρόσθεν ἡμέρῃσιν ἀκροχολίαι, καὶ κλαυθμοὶ οἷον παιδαρίου, καὶ βοή, καὶ δείματα, καὶ φαντασίαι, ὁπότε δή σε ὑπνώσσοντα ἐγείροιτο. 21 τῇ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη ἔτεινεν καὶ ἐχώλυε ἀναπηδῶσαν καὶ βοῶσαν ἐξαίφνης καὶ σιωπῶσαν, ὥστε μὴ σε ὠλιγῆς καὶ δηνῆς ὀδυνίης καὶ φόβου· ὡς καὶ λαβόντα τις αὐτὸν ἐκράτει χρόνον ὀλίγον. 22 εἶτα πάλιν ἡσυχίην τε εἶχε, καὶ κωμώδησμὸν, ὑπνῶσα διελέλυτο, ἔχ ὁρῶσα ὅλως· ἔστι δ' ὅτε ἐδὲ ἀκούσασα. 23 μεμέραλλε δὲ ἐς ἀμφότερα θόρυβόν τε καὶ ἡσυχίην πυκνὰ, οὐδὲν ὅλον τῶν ἡμερῶν τούτων. 24 ἐς νύκτα δὲ τῶν ἐπομένων ἐπῆλθέ τι ἐς ὕφαιμον, οἷον μυξώδες, καὶ πάλιν οἷον ἰλυῶδες, μετὰ πρασοειδέα σφόδρα καὶ μέλανα. 25 τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτη ὀξέες ῥιπασμοὶ, καὶ οἱ φόβοι, καὶ ἡ βοὴ ἐλάσσων ἦπτο. 26 παρηκολούθει δὲ τὸ ἀχριᾶν, καὶ τὸ θυμοῦσθαι, καὶ κλαίειν, εἰ μή οἱ ταχέως, ὅ, τι βούλοιτο, ὀρεχθείη. 27 καὶ ἐπεγίνωσκεν μὲν πάντας καὶ πάντα, ἤδη μετὰ πρώτας δύο ἡμέρας. 28 ἐς τὸ δὲ ὀφθαλμῶν κρίσιν ἡ μανίη ἀφανὲς κατέχον. 29 καὶ ἡ βοὴ δὲ καὶ μεταβολὴ ἡ ἑπομένη παρηκολούθει ἐς τὸ κῶμα. 30 ἤκουεν ἀνωμάλως, τὰ μὲν σφόδρα δὲ εἰ σμικρόν τις λέγοι, ἐπαΐειν δεῖ μεῖζον ἐδόκει [δεῖν] διαλέγεσθαι. 31 πόδες αἰεὶ ὁμαλῶς τῷ ἄλλῳ σώματι ἔρρωνται, ἔς τε τὰς τελευταίας

interdiu: ad noctem vigil erat: & ad noctem magis dolebat. 17 Nona, venter exturbatus est aquosis excrementis. 18 Similiter etiam undecima. 19 Sequentibus vero moderate: multum ad egerendum surgebat, & talis egestio erat. 20 Erant autem in prioribus diebus indignationes & ejulationes, velut pueri, & vociferatio, & timores, & circumspectiones, ubi sopore excitata esset. 21 Verum decimaquarta operosum erat ipsam con- 205
tinere exilientem ac clamantem derepente & pertinaciter, velut ex plaga, & vehementi dolore ac timore, velut si quis ipsam apprehensam modico tempore detineret: 22 deinde rursus quietem habebat, & sopore pressa dormiens perseverabat omnino non videns, quandoque neque audiens: 23 & totam hanc diem ad utrunque modo ad tumultum, modo ad quietem transmutabat. 24 Sequenti nocte per alvum subiit quid cruenti, velut mucosum: & rursus velut limosum: postea prasina valde ac nigra. 25 Decimaquinta repentinæ jactationes, & timores, & vociferatio lenis fiebat. 26 Sequebatur autem efferatio, & indignatio, & ejulatio, nisi ipsi cito quod vellet porrectum esset: 27 & cognoscebat quidem omnes & omnia statim jam post primos dies: 28 & oculi subcruentum illud sedatum est. Verum insa- 215
nia juxta temporis occasionem, 29 & vociferatio, & mutatio prædicta sequebatur ad soporem: 30 audiebat inæqualiter, aliqua valde, etsi submisse quis loqueretur: aliqua vero clarius eloqui oportebat. 31 Pedes semper æqualiter cum reliquo corpore ca-

λδυ[ας ἡμέρας; τῇ δὲ ἑκκαιδεκάτῃ ἧσσον. 32 ἑπτακαιδεκάτη με-
25 τριώτερον τ' ἄλλων ἡμερῶν ἔχουσα, ἐς νύκτα, ὡς φέλκης αὐτῇ γνομένης, ξυνάλγουσα ἐπυρέτλωσε μᾶλλον. 33 καὶ ἡ δίψα πολλὴ λίαν, τὰ δ' ἄλλα ὅμοια παρηκολούθει. 34 τρόμοι δ' ἐπὶ τὰς χεῖρας ἐγένοντο, καὶ κεφαλὴν ὑπέσεισεν, καὶ εἰ ἐμβλέψιες τ' ὀφθαλμῶν πονηραί. 35 καὶ ἡ δίψα ἰσχυρή· πίεσσα πάλιν ἤτει, καὶ ἥρπαζε καὶ λαύρως ἔπινεν, ἀποζπώσας δ' οὐκ ἠδυνάτο. 36 γλῶσσα ξηρὴ, ἐρυθρὴ σφόδρα, καὶ τὸ στόμα ὅλον καὶ χείλεα κατηλκωμένα καὶ ξηρά. 37 καὶ
30 τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας ἐπὶ τὸ στόμα φέρουσα ἐμασᾶτο, τρομώδης ἐοῦσα. 38 καὶ, εἴ τι προσζώσειε πίσμασησθαι ἢ ῥυφήσασθαι, λαύρως καὶ μανικῶς καὶ ἐπινε καὶ ἐρύφωσε. 39 περὶ τὰ πρὸς τῷ ὄψιν πονηρά. 40 ἡμέρησι δ' τρισὶν ἢ τέσσαρσι πρὸ τ τελευτῆς φέλκημα αὐτῇ ἐγένετο ὅτε ἀνέπτυον, τετανοί τε τὰ σκέλεα, καὶ ψύξις ποδῶν, ὥστε ξυνάλγειν τὸ σῶμα, καὶ ξυγκαλύπτεσθαί τε καὶ πυθύεσθαι. 41 ἡ δίψα δ' ὁμοίη, καὶ τὰ πρὸς διάνοιαν ὅμοια. 42 καὶ ἐξαναστάσιες ἢ διὰ
35 κενῆς, ἢ σμικρὰ καὶ λεπτά, μετά τινος βραχέος πόνου. 43 τῇ δ' τελευταίῃ, τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τὸ ὄμμα μέγα τὸ πρωΐ λίαν, καὶ ὑπόλευψις βραχεῖα. 44 καὶ ἡσυχίη ἔχειν· ἔστιν ὅτε καὶ ἄνευ δ' ξυγκεκαλύφθαί τε καὶ κωμάζειν. 45 πρὸς δ' ἑσπέρην δ' δεξιὸς ὀμμάτων κίνησις, οἵη ὀρεύσης ἢ τινὸς βελήσιος, σὺν δ' ἔξω καυθῦ πρὸς ῥῖνα. 46 ἐπεγίνωσκέ τε καὶ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀπεκρίνετο. 47 φωνὴ μὲν πολλὰ ὑποτραυλος, καὶ ὑπὸ τ βοῆς ἀπέρρωγῖα καὶ βραγχώδης.

lidi, usque ad extremos dies. Verum decimasexta minus. 32 Decimaseptima moderatius quam aliis diebus habens: ad noctem 220 horrore ipsi oborto, se contrahens magis febricitabat: 33 & sitis multa erat: reliqua similia sequebantur. 34 Tremores autem circa manus fiebant: & aliquantum concutiebat caput: & oculorum intuitus pravi: 35 & sitis vehemens, ubi bibisset rursus postulabat, & rapiebat ac large bibebat: neque avellere ipsi poterant: 36 lingua sicca, valde rubicunda: & os totum ac labia ulcerata erant ac sicca: 37 & 225 ambas manus ad os admovens manducabat quum tremula esset: 38 & si quis aliquid ad manducandum aut sorbendum obtulisset, large ac furiose deglutiebat ac sorbebat: 39 & signa circa oculos mala. 40 Diebus autem tribus aut quatuor ante obitum, horrores quandoque incidebant ipsi, adeo ut contraheret corpus, & contegeretur, & anhelaret: crura distendebantur, & pedes frigidi erant. 41 Sitis si- 230 milis: & mentis affectiones similes: 42 & surrectiones ad egerendum aut inanes, aut paucis & tenuibus prodeuntibus, cum modica quadam tensione. 43 Postrema tertia & vigesima, oculus magnus mane erat, & circumspectio brevis: 44 & quietem agebat, quandoque etiam absque contectione ac sopore. 45 Ad vesperam vero dextri oculi motus, qualis videntis, aut aliquid volentis, ab externo angulo, ad nasum, 46 cognoscebat- 235 que & interroganti respondebat. 47 Vox post multa subblæsa, & præ vociferatione fracta ac raucosa.

XI. Τῷ

XI. Am-

40 XI. Τῷ Ἀμφιφράδους ἥρεϊ πλοὺρῆ ἀρίστερᾶ ὀδυνη καὶ βῆξ. [2] καὶ ὑποχωρήματα πολλὰ, ὑδατώδεα, καὶ ὑποχόλα. [3] καὶ ὁ πυρετὸς ἐδόκει λῆξαι περὶ ἑβδόμην. [4] ἦν βῆξ ἔνι. [5] χρῶμα ὑπόλευκον καὶ ὕπωχρον. [6] περὶ δὲ τὰς δυοκαιδέκατον ὑπόχλωρον ἔπλυνεν. [7] τὸ πνεῦμα, προϊόντος τοῦ νοσήματος, αἰεὶ πυκνότερον, καὶ ἄθυμα, καὶ ὑποκεχαλεὸν περὶ στῆθος καὶ ἀρτηρίας. [8] ῥυφήμασιν ἐχρῆτο. [9] ἔμφρων ἄπαντα τὸν χρόνον. [10] περὶ δὲ ὀγδόην καὶ εἰκοστὸν ἐτελεύτησεν. [11] ἱδρῶτες ἔστιν ὅτε ἐγίνοντο ἔξω.

45 [12] Κάπηλος, ὁ περιπνευμονικὸς· κοιλίη δύθυς ὑπῆκε. [13] περὶ τεταρτάλιον ἱδρὼς πολὺς· ἐδόκει λῆξαι τὸ πυρέτιον, τὸ βηχίον ἔδειν ὡς εἰπεῖν. [14] πέμπτη καὶ ἕκτη καὶ ἑβδόμη ἐπεῖχεν ὁ πυρετός. [15] ἱδρὼς ὀγδόη. [16] συνάτη ἀπεχρέμψατο ὠχρόν. [17] δεκάτη ἦκε ἄλεες ἐ πολλάκις. [18] περὶ ἑνδεκάτιον ἡπιώτερος, [19] ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ὑγιής.

[20] Ἑρμοπτολέμῳ μετὰ πλειάδος δύσιν πυρετὸς ἐπῆλθε. [21] βῆξ ἐ πάνυ. [22] γλῶσσα ἡ περιπλουμονική. [23] συνάτη ἐξίδρωσεν. [24] ὅλος κατεψύχθη, ὡς ἐδόκει. [25] τεθρόμβευσαν αὐτῷ χυλόν. [26] περὶ μέσον ἡμέρης ἐθερμαίνετο. [27] ἑνδεκάτη 356 ἱδρὼς, καὶ κοιλίη ἐρρήγνυτο καὶ χολα ὑποχωρήματα. [28] καὶ βηχίον ἐπεγίνετο. [29] τεσσαρεσκαιδεκάτη ὠχρὸν ἀπεχρέμψατο, καὶ ῥεχώδες ἦν. [30] καὶ τῇ πενταικαιδεκάτῃ. [31] ἔμφρων ἡ πάντα τὸν χρόνον ἐὼν ἐτελεύτησεν.

XII. Ἕτερός τις, ἐπὶ δὲ ὑπερώου ῥεχώδης, γλῶσσα ξηρὴ περιπλουμονικὴ, ἔμφρων ἐτελεύτησεν.

[2] Καὶ Ποσιδώνιος, ἐπὶ δὲ Ἥρε-

XI. Amphiphradis filio æstate lateris siniſtri dolor, & tuſſis: [2] & alvi egeſtiones multæ, aquoſæ, & ſubbilioſæ: [3] & febris ceſſaſſe videbatur circa ſeptimam. [4] Tuſſis aderat. [5] Color ſubalbidus ac ſubpallidus. [6] Circa duodecimam cum virore ſubpallidum ſpuebat. [7] Spiritus progreſſu morbi ſemper denſior, & anhelatio, & ſtridula aſperitas circa pectus & arteriam. [8] Sorbitionibus utebatur: [9] prudens per omne tempus: [10] circa vigeſimamoctavam mortuus eſt. [11] Sudores quandoque fiebant foras.

[12] Caupo peripneumonicus: alvus ſtatim ſubibat. [13] Circa quartam ſudor multus: febricula ceſſaſſe videbatur: tuſſicula nulla, ut ita dicam. [14] Quinta, ſexta & ſeptima detinebat febris, [15] ſudor octava. [16] Nona exſcreavit pallidum: [17] decima ſubibat alvus acervatim non ſæpe: [18] circa undecimam mitius habebat. [19] Decimaquarta, ſanus.

[20] Hermoptolemo poſt pleiadis occaſum febris acceſſit. [21] Tuſſis non valde: [22] lingua peripneumonica: [23] nona exudavit: [24] totus frigefactus eſt, velut videbatur: [25] obtulerunt ipſi ſuccum: [26] circa meridiem caleſcebat: [27] undecima ſudor: & alvus erupit biliosis egeſtionibus. [28] Tuſſicula acceſſit: [29] decimaquarta pallidum exſcreavit, & ſtertebat. [30] Decimaquinta [31] quum per totum tempus prudens manſiſſet, mortuus eſt.

XII. Alius quidam in palato ſtertens: lingua ſicca, peripneumonica: prudens mortuus eſt.

[2] Et Poſidonius adhuc æſtate

ρε& συνεχόμενος καὶ σῶμα καὶ ὑποχόνδρια καὶ πλάγιον ἐπόνει
χρόνον πολλὸν, ἄνευ πυρετῶν. 3 πολλοῖσι δὲ ἔτεσιν ἔμπροσθεν ἔμπυος ἐγένετο. 4 ἔαρ δὲ χειμῶνος φλέγμαινε ἐπέτεινεν ἡ ὀδύνη, καὶ τὸ πυρέτιον λεπτὸν. 5 καὶ ἀπόχρεμψις πυώδης, 6 βὴξ κεχαλεπὴ σὺν φάρυγγι καὶ βρεγχώδης. 7 ἔμφρων ἦν ἕως ἐτελεύτησεν.

8 Ὁ δὲ Βάλεως ἐκ τοῦ ὄρεος πάνυ ἡμαρτηκώς. 9 ἕκτη γλῶσσα πονηρὴ, ὑπέρυθρος, καὶ τῆς φωνῆς ἐν τῇ ἑρμηνείῃ. 10 ὀφθαλμοὶ κεχρωσμένοι, πλέονες ὥσπερ τῶν νυσταζόντων. 11 χρῶμα καὶ τὰ ἄλλα σώματος οὐκ ἰκτερώδες σφόδρα, ἀλλ' ὑπώχρουν, πελιδνόν. 12 φωνὴ πονηρὴ, ἀσαφής. 13 γλῶσσα παραπλησμονική. 14 οὐκ ἔμφρων. 15 πνεῦμα πρὸς χεῖρα πονηρὸν, ἀραιὸν, πυκνὸν, οὐδὲ μέγα. 16 πόδες ψυχροὶ, λιθώδεις. 17 περὶ ἑνάτην ἐτελεύτησε.

XIII. Κωμαστικὴ, ἡ τοῦ Μητρωνί, χεῖρα δεξιὴν [τε καὶ] σκέλος ἤλγησε. 2 πυρέτιον ἐπέσχε, βηχίον, πτίσμα. 3 τρίτη ἐκόλασεν. 4 τετάρτη ἀπαρεμώδης, ἄφωνος, ῥεῖγος, ὀδόντων ξυμπάτησις, γνάθων ἕρεθος. 5 αὕτη δὲ πάλιν ἀναζήσασα τῇ πέμπτῃ ἡ ἕκτη ἐτελεύτησε. 6 σημεῖον, περὶ χεῖρα τὸ ὑποπέλιον.

7 Βίων ἐξ ὑδρωπικῆς πολυχρονίης ἀπόπλος ἐγένετο πολλὰς ἡμέρας, καὶ στραγγουρίδος 8 ἐπὶ γόνατος δεξιοῦ ἀπόστημα ἐγένετο, ἐξεπύησεν, ἐτελεύτησεν.

9 Κτησιφὼν ὑδρωπικὸς ἐκ καύσου πολλοῦ, 10 καὶ πρότερον ὑδρωπικὸς καὶ σπληνώδης, 11 σφόδρα ξυνεπληρώθη καὶ ὄσχεον καὶ σκέλεα καὶ περι-

instante, juxta pectus, & præcordia, & latus, multo tempore dolebat, citra febres. 3 Multis autem annis antea suppuratus fuerat: 4 hyeme vero quum inhorruisset, dolor augescebat: & febricula tenuis: 5 & exscreatio purulenta: 6 tussis cum stridula asperitate circa fauces: & stertens, 7 quum prudens esset mortuus est.

8 Balis filius quum ex monte penitus aberrasset, 9 sexta lingua prava, subrubra: & vocem læserat inter aberrandum: 10 oculi colorati, natantes velut dormitantium: 11 color reliqui corporis non valde velut in morbo regio, sed subpallidus, lividus: 12 vox prava: 13 lingua obscura, peripneumonica: 14 non prudens. 15 Spiritus ad manum malus, non densus, neque magnus: 16 frigidi pedes lapidosi. 17 Circa nonam mortuus est.

XIII. Quædam apud Metronem anginosa, dexteram manum ac crus doluit. 2 Febricula tenebat debilis: 3 suffocatio die tertia remisit. 4 Septima convulsa: vox intercepta: stertor: dentium collisio ac consertio, maxillarum rubor. 5 Hæc non longe vitam protraxit, quinta aut sexta mortua est. 6 Signum circa manum sublividum.

7 Bion ex hydropico diuturno cibum aversabatur ad multos dies: & urinæ stillicidio vexabatur. 8 In sinistro genu abscessus fiebat: suppuratus est: mortuus est.

9 Ctesiphon hydropicus ex febre ardente multa: 10 & prius hydropicus ac splenicus, 11 valde repletus est & scrotum, & crura, & peritonæum membranam

πεφλεγμαι. 12 ἐπὶ τῇ τελευτῇ βὴξ καὶ πνιγμοὶ ἐχθύοντες ἐς νύκτα μᾶλλον ἀπὸ δὲ ἀπλοῦς ὥσπερ τοῖς φθινομενώδεσι. 13 περὶ δὲ ἡμέρης τ' τελευτῆς τρισὶν ἢ τεσσάρσι, ῥῖγος, πυρετός. 14 καὶ μηρὸν δεξιὸν, ἔσω καὶ φλέβα μέζω τοῦ ἀπὸ δὲ βουβῶνος, ὡς πυρὸς ἀγρίου ξυσταθμα ὑποπέλιον, ἔχον ἔρυθος. 15 ἐς νύκτα καρδίης ἄλγος, καὶ ὀφθαλμοὶ ὕστερον ἀφωνίη καὶ πνιγμὸς μέχρις. 16 ἐτελεύτησεν.

17 Καὶ ἐν Ὀλιθῷ ὑδρωπικὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος, ἔκφρων νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐτελεύτησεν.

18 Ὁ δὲ Προδρόμου, θέρεος ὑπὸ τροπὰς φλυκτιδώδης. 19 ἡ γλῶσσα οἱ ὑπόξηρος, ἀσαφής. 20 κάτω πολλὴ ἄφοδος φλεγμονώδης.

XIV. Λεωφορβιάδη πυρετὸς ὀξὺς μετὰ χειμερινὰς τροπὰς, ὑποχονδρίων [τε] καὶ ἡπιλίου ἄλγημα. 2 ὑποχωρήματα ὑγρὰ, χολώδεα, πολλά. 3 καὶ μεθ' ἡμέρην κωματώδης. 4 γλῶσσα φλεγμονώδης. 5 βὴξ οὐκ ἰσχυρή. 6 δυωκαιδεκάτη μέλαινα σμικρὰ, καὶ πρασοειδέα ὑποχώρησε. 7 τεσσαρεσκαιδεκάτη λήξεως πυρέτιον ἐδόκει. 8 μετὰ δὲ ῥοφήμασιν ἐχρήσατο. 9 ἑκκαιδεκάτη στόμα σφόδρα ἁλμῶδες [καὶ] ξηρὸν ἐγένετο. 10 ἀκρέατον ἦν φρίκη, πυρετός. 11 μίη καὶ εἰκοστῇ περὶ μέσον ἡμέρης, ῥῖγος καὶ ἱδρώς. 12 τὸ πυρέτιον ἔληξε, θέρμη ἦν ὑπόλεπτος. 13 ἐς νύκτα πάλιν ἱδρώς. 14 ἐς δευτέρην καὶ εἰκοστὴν ἐς νύκτα ἱδρὼς, καὶ ἡ θέρμη ἐχάλασε. 15 τῇσι δὲ ἔμπροσθεν πάσῃσιν ἀνίδρωτος λίην, ἡ δὲ ἡπιλίη ὑγρὰ ἦν, 16 καὶ ἐν τῇ ὕστερον δεκάδι ὑποστροφή.

17 Ἡ ἄνω θέουσα ἡ τῷ Θεώ-

nam alvum ac inteſtina ambientem. 12 Ad finem tuſſis & ſuffocationes fiebant ad noctem, magis à pulmone, velut pulmonicis ac tabeſcentibus. 13 Tribus aut quatuor diebus ante diem obitus, rigor: febris: 14 circa femur dextrum intus ad venam mediam ab inguine collectio velut ignis fieri, ſublividum habens ruborem: 15 ad noctem cordis ac oris ventriculi dolor: & non longe poſtea vocis interceptio: ſtrangulatio cum ſtertore: 16 & mortuus eſt.

17 Et in Olyntho hydropicus, derepente voce privatus, noctem & diem deſipiens, mortuus eſt.

18 Prodromi filius, æſtate ſubblæſus, æſtuoſus: 19 lingua ipſi ſubarida, obſcura: 20 egeſtio alvi deorſum multa. Superſtes evaſit.

XIV. Leophorbidæ febris acuta poſt ſolſtitium hybernum: præcordiorum & ventris dolor: 2 alvi egeſtiones liquidæ, bilioſæ, multæ: 3 & interdiu ſoporoſus: 4 lingua peripneumonica: 5 tuſſis non inerat. 6 Duodecima, nigra pauca & praſina egeſſit. 7 Decimaquarta, febricula ceſſaſſe videbatur. 8 Poſtea vero ſorbitionibus utebatur. 9 Decimaſexta os valde ſalſuginoſum ſiccum fiebat: 10 ad ſummam veſperam horror, febris. 11 Vigeſimaprima circa meridiem rigor: & ſudor: 12 febris deſiit: verum calor adhuc ſuberat tenuis: 13 ad noctem rurſus ſudor: 14 & vigeſimaſecunda ad noctem ſudor: & calor remiſit. 15 At prioribus diebus omnibus ſine ſudore erat. Alvus autem humecta fuit, 16 etiam in putata poſtea recidiva.

17 Quæ ſuperne habitabat

Θεόκλη προσηκούσα ὑπὸ πληιάδα πυρετὸς ὀξύς. [18] ἕκτη ἐδόκει λῆξαι. [19] ἐλούσατο ὡς πεπαυμένη. [20] ἑβδόμη πρωΐ γνάθος σφόδρα ἐρυθρὰ, ὁποίερη ἐμέμνητο. [21] ἐς ἑσπέραν ὁ πυρετὸς ἦλθε πολύς, καὶ λιποψυχίη καὶ φωνῆ λύσις. [22] ὁ πόνος ὕστερον ἰδρώς, καὶ παῦσις ἑβδόμη.

xv. Καὶ ἡ Θεοδώρου σφόδρα ἐν πυρετῷ αἱμορραγίης γενομένης χθιζῶν. [2] λήξαντος δὲ πυρετοῦ περὶ δειλέην, ἐπολὺ ὕστερον πολυσπλῆνα δεξιὴν ὡς ἀπὸ ὑστερέων βάρος. [3] καὶ πρῶτον τότε ἐγρηγόρει καὶ τοὺς ἐχομένους ἡμέρας ὀδύνη καὶ πῆλος δεξιὰ. [4] καὶ πολυσπλῆνα δεξιὸν πυελωμένη, ἐχάλασε τεσσαρταίη τὰς ἀλγηδόνας. τὸ [δὲ] πνεῦμα πυκνότερον, [καὶ] ἡ σπλὴν μᾶλλον ἀνέπνευσεν ὑπεστέλλετο. [6] καὶ ὑπτίη ἐπιστρέφεσθαι χαλεπῶς. [7] ἐς νύκτα ὀξύτερος ὁ πυρετὸς, καὶ λῆρος βραχὺς ἐγένετο. [8] πέμπτη πρωΐ ἐδόκει ἠπιώτερος εἶναι. [9] ἱδρὼς ἀπὸ μετώπου κατέχυτο ὀλίγον πρῶτον, ἔπειτα πολλὸν χρόνον ἐς ὅλον τὸ σῶμα καὶ πόδας. [10] μετὰ δὲ τοῦτο ἐδόκει αὐτῇ κεχαλακέναι τὸ πῦρ. [11] ἦν δὲ τοῦτο χεὶρ ψυχροτέρη τὸ σῶμα τῆς ἀρτηρίης. [12] αἱ δὲ κροτάφοις καὶ μᾶλλον ἐπήδων, καὶ πνεῦμα πυκνότερον. [13] καὶ ἐπελήρει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, καὶ παύοντο ἐπὶ τὸ χεῖρον. [14] γλῶσσα δὲ τέλεος λευκὴ ἀΐδιος, [15] ἥτε βῆξ ἐκ ἐνῆν, ὀπτὴ μὴ τριταίη καὶ πεμπταίη ὀλίγον χρόνον. [16] δίψα οὐκ ἐνῆν, πτυσμὸς δὲ ἦν. [17] ὑποχόνδριον δεξιὸν σφόδρα ἐπῆρτο τρίτῃ τε πέμπτῃ, μᾶλλον δὲ μαλθακώτερον. [18] ὑποχώρησις τριταίη ἀπὸ βαλάνου κόπρου ὀλίγης. [19] πέμπτη πάλιν ὑγρὸν ὀλίγον, κοιλίη δὲ λιπαρὴ, ἕρμα φυφνὰ ὁποιεδέα·

Theoclis cognata, sub pleiadas febris acuta: [18] sexta videbatur cessasse: [19] lavit velut febre sedata. [20] Septima mane maxilla valde rubicunda, utra non memini. [21] In vespera febris venit multa: & animi deliquium, & vocis interceptio erat: [22] non longe vero postea sudor, & quies cessante morbo septima die.

xv. Theodori uxori in febre vehementi sanguinis eruptio facta est, hyeme: [2] ubi febris desiisset circa nonam, non longe postea, lateris dextri velut ab utero gravitas. [3] Sed & primum, & sequentibus diebus, obortus est dolor vehemens juxta pectus: [4] & fomento ad latus dextrum adhibito, remiserunt dolores quarta die, [5] spiritus densior: arteria vix respirans subsibilabat: [6] & supina difficulter se vertere poterat: [7] ad noctem febris acutior, & delirium breve fiebat. [8] Quinta mane mitior esse videbatur: [9] sudor de facie diffundebatur primum modicus: deinde multo tempore per totum corpus ac pedes. [10] Postea vero videbatur ipsi febris remisisse. [11] Erat autem ad manum frigidius corpus arteriarum. [12] Quæ vero in temporibus sunt, etiam magis saliebant: & spiritus densior: [13] & alias atque alias delirabat: & omnia ad deterius: [14] lingua perpetuo alba valde: [15] & tussis non inerat, nisi tertia ac quinta die ad breve tempus. [16] Sitis non erat. Sputatio erat. [17] Præcordium dexterum valde elevabatur circa quintam: verum postea mollius: [18] egestio tertia die à balneo stercoris modici: [19] quinta rursus liquidi modici: venter autem mollis: urinæ acerbæ, cineris speciem referentes:

δέα. 20 ὁμοίως ὡς κοπιῶσης· χαλεπῶς ἀνέβλεπε καὶ διέφερε. 21 πέμπτης δὲ νύκτα χαλεπῶς, καὶ λῆρος εἶπεν. 22 ἕκτη πάλιν, τὴν αὐτὴν ὥραν περὶ πληθυσμὸν ἀγορᾶς, ἱδρὼς πολὺς κατεῖχεν, ἀπὸ μετώπου ἤρχετο ἐς ὅλον τὸ σῶμα. 23 πολὺν χρόνον ἐμφρόνως διεπέρατο τὰ ἑαυτῆς. 24 περὶ μέσον δὲ ἡμέρης σφόδρα ἐλήρει, καὶ τὰ μὲν ψύξις ὁμοία, βαρύτερον δὲ τὸ κατὰ τὰ χρῶτα πάντα. 25 περὶ δὲ τὴν ἑσπέραν ἡ κνήμη αὐτῆς ἐκ τῆς κλίνης κατερρύη. 26 καὶ τῷ παιδὶ παιδαλόγως ἠπείλησέ τε καὶ πάλιν ἐσιώπησε, καὶ ἐς ἡσυχίαν μετέβαλε. 27 περὶ δὲ τὸν ὕπνον δίψα πολλή, καὶ μανίη, καὶ ἀνεκάθιζε, καὶ τοῖσι παροῦσιν ἐλοιδορεῖτο, καὶ πάλιν ἀπεσιώπησε, καὶ ἐν ἡσυχίῃ. 28 καὶ ἐδόκει τὴν ἐπίλοιπον νύκτα κεκωμακέναι, τὰς δὲ ὀφθαλμὰς ἐξωιῆχθαι. 29 ἐπὶ δὲ ἡμέρην ὑπεκρίνετο τὰ πλείστα νοσήματα, ἀτρεμίζεσα τὸ σῶμα, καὶ καινοῦσα ἐπιεικῶς. 30 πάλιν δὲ ἱδρὼς τὴν αὐτὴν ὥραν. 31 ὁμοίως οἱ ὀφθαλμοὶ καθηφέες, ἐς τὸ κάτω βλέφαρον μᾶλλον ἐγκείμενοι, ἀτενίζοντες κεκαρωμένοι. 32 τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν ὠχρὰ καὶ νεκρώδεα, καὶ τὸ πᾶν χρῶμα ὠχρὸν καὶ μέλαν ἐόν. 33 τῇ χειρὶ τὰ πολλὰ περὶ τοῖχον ἢ περὶ ἱμάτιον. 34 οἱ ψόφοι δὲ πυέσεα μεγάλοι ἐγίνοντο, καὶ ἀποπύπτε ἄνω ἐς τὴν ῥῖνα. 35 ἠφύσα, καὶ ἐκροκιδολόγει, καὶ ξυνεκάλυπτε τὸ περίσσωπον. 36 μετὰ δὲ τὰ ἱδρῶτα χεῖρες ὥσπερ κρυσταλλιναι. 37 ὁ ἱδρὼς παρῆκε θῆσσον ψυχρός. 38 σῶμα περὶ χεῖρα ψυχρόν. 39 ἀνεπήδα, ἀνεκέκραγε, ἐμαίνετο. 40 πνεῦμα πολύ. 41 τρομώδεες αἱ χεῖρες ἐγίνοντο, ὑπὸ δὲ τὸν

tes: 20 oculi velut delassatæ, difficulter suspiciebat ac circumferebat oculos. 21 Quinta ad noctem ægre affecta fuit: & delirium sequebatur. 22 Sexta rursus eadem hora, qua plenum solet esse forum, multus sudor diffundebatur, incipiebat ' à 310
fronte ad totum corpus: 23 ad multum tempus prudenter res suas disponebat: 24 ad meridiem vero valde delirabat: & perfrigeratio similis erat: omnia vero circa corpus graviora. 25 Ad vesperam tibia ipsius ex cubili decidit, 26 & puero præter rationem minabatur, & rursus silebat: & ad quietem convertebatur. 27 Circa primum somnum sitis multa, & insania: & erecta sedebat, & præsentibus ' conviciabatur: & rursus conti- 315
cuit, ac in quiete erat: 28 & videbatur reliquum noctis sopore pressa esse. Verum oculos non clausit. 29 Ad diem indicabat pleraque nutibus, corpore quiescens, & moderate intelligens. 30 Sudor rursus eadem hora: 31 similiter oculi demissi, ad infernam palpebram magis incumbentes, rigide ac stupide intuentes: 32 albæ oculorum partes pallidæ & mortiferæ: & totum corpus ' pallidum ac nigrum: 320
33 manum plerunque ad parietem, aut ad stragula habebat: 34 strepitus autem bibenti magni fiebant, respuebat, 35 & sursum ad nasum absorbebat: & floccos legebat: & faciem obvelabat. 36 Post sudorem manus velut in glaciem congelatæ: 37 sudor sequebatur frigidus: 38 corpus ad manum frigidum: 39 exsiliebat, vociferabatur, insaniebat: 40 spiritus multus, 41 manus tremulæ fiebant, sub mortem ' pro- 325

ε5 τὸν γάνεθν ' ἐλθόση ἀπαζμώδες. 42 ἐδδεμάτη ἐτελεύτησεν. 43 ἐνέρησε τῇ ἑκτῇ ἐν νυκτὶ ὀλίγον. 44 τὸ ἐρέμμον τῷ καρφέ ἐλκεθ, γλίχρον, γενοφδές. 45 ἄγρυπνος ἀπάσας. μὴ τὸν ἑκτὸν ἕρον ὕφαμμον.

XVI. Τῷ 'Ανθφάνες χθμῶνος ἄλγημα πλευρῆς δεξιῆς, βῆξ, πυρετός. 2 ἤδιεν, ἐπαρόξυθε ὑπὸ πυρετμάνων. 3 ἐδόκεε ῥευμαπώδης εἶναι. 4 ἐνάτη ἀφίεθε ὁ πυρετός, ὀκ ἔλιπεν. 5 ἡ βῆξ πολλὴ καὶ παχέα ἀφρώδεα. 6 τὸ πλευρὸν ἐπόνει. 7 περὶ τὸν πεσσαρεσκαιδεκάτον καὶ πάλιν τὸν ἑπτακαιδέκατον ἐδόκεον ἀπολήγειν οἱ πυρετοὶ, καὶ ' πάλιν ἐπελάμβανον. 8 ὦ δὲ θέρμη λεπτὴ καὶ βραχύ πεξέλιπεν. 9 ἡ δ' βῆξ ὁτὲ μὲν ἐξέλιπεν, ὁτὲ δ' κατακορὴς ἦν, μετὰ πνίγματος πολλῦ. 10 τότε δ' ἐχάλα, καὶ ἀπόχρεμψις μετὰ τάυτας τὰς ἡμέρας πολλή, μετὰ πνιγμώδης βηχός. 11 καὶ πυώδεα, ζέοντα ὑπὲρ τῦ ἀγγέυ, & ἀφρέοντα. 12 & ἐν τῇ φάρυγξι τὸ πολλὰ τραχαλέα ὑπεσύρλεγεν. 13 ἀσθμία αἰεὶ καθῆχε, καὶ πνεῦμα πυκνότερον· ὀλιγάκις δὲ πνο. 14 ὑπὲρ δ' τὰς τεσσαρακοντάδας ἔγνως οἴομαι τὸ ἐξήκοντα, ὀφθαλμὸς ' δεξιτερὸς ἐτυφλώθη μὲν οἰδήματος ἀνωδύνου, ὕστερον δὲ καὶ ὁ δεξιός. 15 καὶ σφόδρα αἱ κόραι λευκαὶ καὶ ξηραὶ ἐγένοντο. 16 & ἐτελεύτησε μὴ τὸ τύφλωσιν ὑπερβαλὼν ἡμέρας, μὴ ῥῆξιν καὶ πολλῆς λήθης.

17 Ὅμοια δὲ καὶ ἐξ ὁμοίων τῷ ὥρῃ τῷ αὐτῷ ξυνέβη Θεσσαλίωνι· τὰ ζέοντα καὶ ἀφρέοντα καὶ πυώδεα, καὶ βῆχες, καὶ οἱ κερχμοί.

XVII. Ἡ Πολεμάρχε χθμῶν-

greſſæ jam etiam convulſæ : 42 ſeptima die mortua eſt. 43 Sexta die, in nocte ſtratum modice perminxit, 44 quod minxerat de feſtucis detrahebatur, viſcoſum, genituræ ſimile. 45 Vigilabat per omnes dies: poſt ſextam urina ſubcruenta.

XVI. Antiphanis filio hyeme, lateris dexteri dolor, tuſſis: febris: 2 edebet, deambulabat etiam febriens. 3 Videbatur ruptio facta eſſe: 4 nona, remiſit: febris non ' reliquit: 5 tuſſis mul- 330 ta: & craſſa ac ſpumoſa ſpuebat: 6 latus dolebat. 7 Circa decimamquartam & rurſus vigeſimam febres deſinere videbantur, & rurſus corripiebant: 8 erat autem calor tenuis, & parum quid relinquebat. 9 Tuſſis quandoque deficiebat, quandoque abundabat, cum multa ſuffocatione. 10 Tunc vero remittebat: & exſcreatio poſt hos dies multa, cum ſtrangulatoria tuſſi, 11 & purulenta ſupra vas ' efferven- 335 tia ac ſpumantia prodibant, 12 & in faucibus plerunque ſtridula aſperitas ſubſibilabat, 13 anhelatio ſemper detinebat, & ſpiritus denſior: raro bene ſpirabat. 14 Ultra quadrageſimum diem, prope ſexageſimum opinor, oculus ſiniſter excæcatus eſt, cum tumore, ſine dolore: nec longe poſtea etiam dexter, 15 & pupillæ valdæ albæ ac ſiccæ fiebant, 16 & mortuus eſt poſt excæcationem, non progreſſus ultra ſeptem ' dies, cum ſtercore ac 340 multa deliratione.

17 Similia & ex ſimilibus eodem tempore contigerunt etiam Theſſal oni: ferventia, & ſpumantia, & purulenta: & tuſſes, & ſtridulæ aſperitates.

XVII. Polemarchi uxori hyeme

νῳ κωμαχικὴ, οἴδημα ὑπὸ τὸν βρόγχον, πλὴς πυρετῷ. [2] φλέβα ἐτμήθη. [3] ἔληξεν ὁ πνιγμὸς σὺν τῇ φάρυγγι, ὁ πυρετὸς παρέπετο. [4] τῷ πέμπτῳ γόνατι ἄλγημα καὶ οἴδημα ἐγένετο, [5] ἔκ τινι καρδίᾳ ἔφη δοκεῖν πεπάσθαι ἑωυτῷ, [6] καὶ ἀνέπνει οἷον σὺν βεβαπτίσθαι ἀναπνεύσι, [7] καὶ σὺν σήτει ὑπεψόφει, ὡς αἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμενοι, τοιοῦτόν τι ἐγίνετο. [8] τῷ τινὶ ὀγδόῳ ἢ ἐννάτῳ ἐς νύκτα κοιλίη καλεπάγη ὑγρὰ, πολλὰ, ἄλεα, καὶ κάκοδμα. [9] ἀφωνίη ἔχεν, ἐτελεύτησεν.

[10] Ἀρίστιππος ἐς τινὰ κοιλίην τοξευθεὶς, ἄνω βίη χαλεπῶς. [11] ἄλγος κοιλίης ὀδύνη. [12] ἐπίμπρατο ταχέως. [13] κάτω δὲ οὐδὲν διεχώρεεν. [14] ἀσώδης ἦν. [15] ἤμεσε χολώδεα καὶ καπνώδεα. [16] ὁπότε δὲ ἐπήμεσεν, εὐδιὴ ῥᾴων εἶναι. [17] μετ' ὀλίγον δὲ τὰ ἀλγήματα πάλιν ὠδύνα. [18] καὶ ἡ κοιλίη ὁμοίως ἐπίμπρατο ὡς ἐν εἰλεοῖσι. [19] θέρμη καὶ δίψα. [20] ἐν ἑπτὰ ἡμέραις ἐτελεύτησεν.

[21] Ὁ δὲ Νεόπολις πληγεὶς ὁμοίως, ταὐτὰ ἔπαθε. [22] κλυδόνια δὲ ἐν δερμάτι κοιλίη καλεπάγη. [23] χρῶμα καταχυθὲν λεπτὸν ὠχρὸν, μέλαν ἐόν. [24] ὄμματα αὐχμηρὰ, καρώδεα, ἐνδεδινημένα, ἀτενίζοντα.

XLIX. Τῷ δὲ καθ' ἥπαρ ἐγχὺς πληγέντι ἀκοντίῳ, [2] δύης τὸ χρῶμα καταχυθὲν νεκρώδες, [3] τὰ ὄμματα κοῖλα, [4] ἀλυσμὸς, δυσφορίη, [5] ἀπέθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, ἐν ἣ ἔπεσε ἡμέρη ἐπλήγη.

[6] Ὁ τινὰ κεφαλὴν ὑπὸ Μακεδόνος λίθῳ πληγεὶς ὑπὲρ κροτάφου

me anginosæ tumor sub gutture: febris multa, [2] vena secta est, [3] cessavit strangulatio ex faucibus: febris comitabatur. [4] Circa quintam genu dolor & tumor sinistri, [5] & circa cor dixit sibi videri aliquid colligi, [6] & respirabat velut respirant hi qui sub aquam mersi fuerunt, [7] & ex pectore substrepebat, velut qui concluso ore loquuntur, engastrimythi, quasi ex ventre loquentes appellati. Tale quid contingebat. [8] Circa octauam aut nonam ad noctem alvus prorupit, ac liquida multa, acervata & graveolentia egessit, [9] vox intercipiebatur. Mortua est.

[10] Aristippus in supernum ventrem violenter ac graviter sagittæ ictu petitus est, [11] ventris dolor vehemens, [12] & brevi ardebat, [13] deorsum vero nihil egerebat, [14] anxius erat, [15] bilioſa abunde colorata [16] quum vomuisset, melius habere videbatur. [17] Paulo post dolores rursus vehementes, [18] & venter similiter ardebat, velut in volvulis, [19] calores & sitis, [20] in septem diebus mortuus est.

[21] Neopolis percussus similiter, eadem passus est, [22] acri infuso per clysterem immisso, alvus deorsum erupit, [23] color per corpus diffusus est tenuis, pallidus, niger: [24] oculi squallidi, stupore rigidi, intus conversi, intente intuentes.

XLVIII. Ei qui in hepar percussus est jaculo, [2] statim color qualis est mortuorum per corpus diffusus est, [3] oculi cavi, [4] anxietas, molestia, [5] Mortuus est prius quam concio solveretur, in qua die percussus est.

[6] Qui caput percussus est lapide à Macedone, supra tem-

pus

τὰφρ ἀριστερῆ ὅλῳ ἀμυχλῶ διεκόπη· 7 ἐσκοτώθη πληγείς, καὶ ἔπεσε. 8 τριταίῳ ἄφωνος ἦν, ἀλυσμὸς, πυρετὸς ὁ πάνυ σφοδρὸς, σφυγμὸς ἐν προσώποισιν, ὡς λεπτῆς θέρμης. 9 ἤκουεν οὐδὲν, οὐδὲ ἐφρόνεεν, οὐδ' ἠτρέμιζεν. 10 νοτὶς περὶ μέτωπον καὶ ὑπὸ ῥῖνα ἄχρις ἀνθερεῶνος. 11 πεμπταῖος ἐτελεύτησεν.

12 Ὁ Αἰνιάτης ἐν Δήλῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ἐς τὰπισθεν τὸ πλευρὸν καθὼ τὸ ἀριστερὸν μέρος, 13 τὸ μὲν ἕλκος ἄπονον, τριταίῳ δὲ χαλεπὸς ὀδυνὴν σμικρήν. 14 ἐς ὑπεχώρει· πλυθέντι δὲ ἐς νύκτα, ἡνίκα ἦν, καὶ ὁ πόνος ἐλέλιπεν. 15 ἕδρη ἔξω ἐς τοὺς ὄρχεας. 16 τεταρταίῳ καὶ ἐς ἧβον καὶ [ἐς] ἡμιλίλιον ὅλον ὀδυνῶς ὁ πόνος καιομένοις. 17 ἀτρεμέειν οὐκ 358 ἠδυνάθη. 18 χολώδεα ἔμεσεν καὶ πικρά. 19 χολώδεες ὀφθαλμοὶ, καὶ οἷσι τὰ λεπτύμενα. 20 μετὰ πέμπτον ἐτελεύτησεν. 21 πᾶσιν θέρμη λεπτή τις ἐνῆν αὐτῷ.

22 Αὐδέλλου πληγέντος τὸν νῶτον, πνεῦμα πολὺ καὶ τὸ τραῦμα μετὰ ψόφου ἐφέρετο, καὶ ἐμορρόαγει. 23 τῷ δὲ σιάλῳ ἐπιδεθεὶς, ὑγιὴς ἐγένετο.

XIX. Ξυνέβη δὲ τῷ δυσχυτίτῳ Φιλίσκου παιδίῳ, ψιλώματος ἐν τῷ μετώπῳ γενομένου, ἐννατάτῳ πυρετὸς, 2 εἶτα ἐπελιάνθη τὸ ὀστέον. ἐτελεύτησεν.

3 Καὶ τῷ Φανίσκου τῷ Εὐέργου, πελιανομένων τε τῶν ὀστέων καὶ πυρεσσανόντων, 4 ἀφίσταται τὸ δέρμα ἀπὸ τοῦ ὀστέου, καὶ πύον ὑπενέμετο. 5 τρυπωμένοισιν τούτοισιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀστέου ἀνῆκεν ἰχὼρ λεπτὸς, ὠχρώδης, ὑπωχρὸς, καὶ κοδ-

pus dextrum, ita ut fissura saltem facta dissectio contigisset, 7 vertigine affectus est & cecidit. 8 Tertia die voce destitutus erat: anxietas: febris non valde vehemens, pulsus in temporibus velut tenuis caloris, 9 nihil audiebat, neque sapiebat, neque quiescebat, 10 humiditas circa frontem, & sub nasum, usque ad mentum. 11 Quinta mortuus est.

12 Eniates in Delo jaculo percussus est retrorsum in latus, juxta sinistram partem, 13 ulcus quidem sine dolore. Verum tertia die ventris dolor parvus, 14 non egerebat: infuso per clysterem immisso, stercus prodibat: & dolor deficiebat, 15 sedes extra ad scrotum extabat, 16 quarta die etiam ad pubem, & totum ventrem, dolor vehementer irruebat, 17 quiescere non poterat, 18 bilios vomuit abunde colorata, 19 oculi cum virore pallidi, quales in animi deliquiis. 20 Post quintam mortuus est. 21 Erat autem calor quidam tenuis in ipso.

22 Billo percusso in dorsum, spiritus multus per vulnus cum strepitu prodibat, & sanguinem fundebat. 23 Verum deligatus emplastro cruentis vulneribus commodo, sanus evasit.

XIX. Contigit & infeliciissimo Philes filio, denudatione in fronte facta, nona die febris, 2 deinde livefactum est os: mortuus est.

3 Et Phaniæ & Euergetæ filio, livefactis ossibus, & febricitantibus, 4 cutis ab osse discessit, & pus subter depascebatur. 5 His dum perforarentur, ex ipso osse egressa est sanies tenuis, serosa, subpallida, gra-

veo-

ηδμὸς, ἀνάσιμος. 6 ξυμβαίνῃ δ' τοῖσι τοιούτοισι καὶ ἐμέτους ἐπιγίνεσθαι, 7 καὶ τὰ σπασμώδεα ἐπὶ τελευτῇ· 8 ἐνίοις κλαυσώδεας εἶναι, καὶ ἐνίοις ἀκρωλίας· 9 καὶ, λῷον μὲν τοῖσι δεξιοῖσι ' τὸ τρῶμα ἦ, τὰ δ' ἀριστερά· λῷον δὲ μὲν τοῖσιν ἀριστεροῖσι, τὰ δεξιά.

10 Τῷ Θεοδώρου συναλαίῳ ἡλικωθέντι πυρετὸς ἐπῆλθε δεκαίῳ ἀπὸ ψιλώματος ὀδόντος ἀξίου εἰπεῖν καὶ τοῦ ὀστέου. 11 ἐν δὲ τῷ πυρετῷ ἐμελάνθη, [καὶ] ἀπέση τὸ δέρμα. 12 ἐπὶ πολὺ κλαυσώδης. 13 δυσέρη καὶ ἐκτάθη ἡ γαστὴρ ἐπήρθη, μάλιστα δὲ καὶ τὰ ὑποχόνδρια. 14 τρίτη καὶ ἐκτάθη ἐτελεύτησεν.

15 Οἷσι δ' αἱ ὀστέα κατεαγῇ, τούτοισιν ἑβδομαίοισιν οἱ πυρετοί. 16 λῷον δὲ θερμοτέρη ἡ ὥρη, καὶ ταχύτερον. 17 λῷον δὲ μᾶλλον κλασθῇ, καὶ ' ὥσπερ χρῆμα.

18 Καὶ ὁ Ἐξαρμοδίου παιδίσκος, ὥσπερ τωλησίως καὶ ἄλγημα ἐς μηρὸν, καὶ παρ' ἴξιν τοῦ τρώματος. 19 ἐγένετο κλαυσώδης, καὶ τραχήλου ὀδύνη.

20 Καὶ ὁ Ποσιδοκρέων, τρίτη σπασμός· 21 θέρμη οὐκ ἔλιπεν. 22 ἐτελεύτησεν ὀκτωκαιδεκάτῃ.

xx. Ὁ δὲ Ἰσαγόρα ὄπισθεν ἐτιλήγη τὴν κεφαλῆς, 2 φλαδίεν καὶ ὀστέου καὶ μελανθέντος πεμπταίῳ ἐξεγράφη. 3 ὀστέον δὲ οὐκ ἀπέση.

4 Τῷ ὑπὸ μεγάλου πλοίου Διόπου ἡ ἄγκυρα τὸν λιχανὸν δάκτυλον καὶ τὸ ὀστέον ' ξυνέφλασε τῆς δεξιῆς χειρός. 5 φλεγμασίη ἐπεγένετο, καὶ σφακελος, καὶ πυρετός. 6 ὑπεκαθάρθη πέμπτῃ, 7 μετρίως αἱ θέρμαι ἀνῆκαν καὶ αἱ ὀδυναι, τὸ δακτύλου τὸ ἀπέπεσεν. 8 μετὰ δὲ τοῦτο ἑβδόμῳ ἐξηγε ἰχὼρ ἐπιφανῶς. 9 μετὰ ταῦτα, τῇ γλώσσῃ δὲ πόνος, ἔφη, δύναμαι ἑρμηνεύειν. 10 τὸ μὲν ῥῆσις,

veolens, lethalis. 6 Contingit autem talibus etiam vomitus accedere, 7 & ad finem convulsiones: 8 & ut clangorosam vocem edant, ac impotentes fiant, 9 & si in dextris fuerit vulnus, in ' siniſtra parte: si vero in si- 380
niſtris, in dextra.

10 Theodori filio nona die in sole versato, febris acceſſit decima die, ex denudatione juxta os nullius momenti. 11 In febre vero denudatum est, discessit cutis, 12 multum clangorosus erat. 13 Vigesima secunda venter elevatus est maxime circa præcordia. 14 Vigesima tertia mortuus est.

15 Quibus ossa fracta fuerint, his septima die febres. 16 Si vero calidius ' fuerit tempus, etiam 385
citius. 17 At si magis fracta fuerint, etiam evestigio.

18 Et Exarmodi famulus similiter dolorem habebat ad femur, non è directo vulneris, 19 & factus est clangorosus, & colli erat dolor.

20 Et Posidocreon, tertia convulsio, 21 calor non relinquebat, 22 mortuus est die decimóoctavo.

xx. Isagoræ filius percussus est retro in caput, 2 contuso osse ac nigrefacto: 3 quinta die superstes ' evasit, os autem non dis- 390
cessit.

4 Magnæ navis gubernatori anchora digitum medium, & os dextræ manus confregit: 5 inflammatio succeſſit, & marcor, & febris: 6 subpurgatus est, 7 quinta calores moderate remiserunt, 8 itemque dolores, de digito quid decidit. Post septimum diem sanies exibat leniter. 9 Postea per linguam dixit se non omnia posse enunciare. 10 Prædictio facta

ῥησις, ὀπισθότονος· εἰς ἕξ. [11] ξυνέφερον δὲ καὶ γνάθοι ξυνερρόδμωμαι. [12] ἔπιπτε ἐς τράχηλον τρίτῃ ὅλος ἐπάτατο ἐς τὸ πίσω ξυὶ ἰδρῶτι. [13] ἐκλιπὴς ἀπὸ τῆς προῤῥήσιος ἀπέθανεν.

[14] Ὁ δὲ ἐκ τῆς Ἁρπάλου ἀπιλλυθέρης Τελεφάνης τύμμα κάτωθεν μεγάλως δακτύλου ἔλαβεν· [15] ἐπεφλέγμαινε, καὶ σφόδρα ἐπώδυνος ἦν. [16] καὶ, ἐπεὶ ἀνῆκεν, ἄχετο ἐς ἀγρόν. [17] ἀναχωρέων ὀσφὺν ἤλγησεν. [18] ἐλούσατο. [19] αἱ χύνες ξυνήγοντο ἐς νύκτα, καὶ ὀπισθότονος παρῆν. [20] τὸ σίαλον ἀφρῶδες μόλις ἔξω διὰ τῶν ὀδόντων διήϊ. [21] τρίτῃ ἀπέθανεν.

[22] Ζήνων ὁ Δάμωνος τοῦ κνήμην ἢ σφυρὸν ἕλκος καὶ νεῦρον ἤδη καθαρόν. [23] τοῦτο δηχθὲν ὑπὸ φαρμάκου ξυνέβη ὀπισθότονος ἀποθανεῖν.

XXI. Μένωνι ὑπὲρ Ἀρκτοῦρον, καὶ πρότερον, ἐκ πυρετοῦ θερινοῦ καὶ ἀμφορώδεος ἀσθενῶς διαθέντι, [2] ἐκ πορείης καπιόντι, καὶ πλοῦρον ὀδυνηρὸν ἀριστερόν [3] ἐκ βήξ, ἔχοντα μὲν ἐκ καθάρσιος καὶ πρότερον, τότε δὲ καὶ καθαρσίην, [4] καὶ ἄγρυπνον, καὶ δυσφόρως φέρον τὸν πυρετόν· ὀφθαλμοὺς ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἀναπαθίζων. [5] τρίτῃ ἔπλυσεν ὠχρόν. [6] ἀρτηρίη ὑπεσύρισε ῥηχώδης. [7] πρὸς τὸν πίμπλον πνεῦμα ἐπιπόνως πυκνόν. [8] πόδες καὶ κνῆμαι, ἄκρεα τὰ πολλαχοῦ· ψυχρὰ καὶ ἔξω δὲ ἰμαλίης. [9] ὑποχώρησις ἀπ' ἀρχῆς ἐπεγένετο χολώδης, ἔστε λίην ὀλίγη, ἔστε πολλή. [10] ἑβδόμη καὶ ὀγδόη καὶ ἐνάτη ῥᾷον ἐδόκει φέρειν, καὶ πῖνες ὕπνοι ἐγένοντο, καὶ τὰ ἀποχρεμπτόμενα ἄπεπτότερα. [11] δεκάτη καὶ μέχρι τριακαιδεκάτου σφόδρα λοιπὴ facta est opisthotonum [1] adventare. [11] Ad hoc conferebant maxillæ consertæ, [12] & ad collum rigidæ. Tertia die totus convellebatur in posteriorem partem, cum sudore. [13] Sed à prædictione mortuus est.

[14] Harpali filius ex libera Telephanæ, luxationem infra in pede magni digiti accepit, [15] inflammatus est, & valde doloroſus erat: & ubi repositus est, [16] & dolor remisit, proficiscebatur ad agrum: [17] rediens lumbos [1] doluit, [18] lavit, [19] maxillæ ad noctem conserebantur, & opisthotonus aderat, [20] saliva spumosa vix per dentes foras prodibat. [21] Tertia die mortuus est.

[22] Thrinon Damonis filius habebat circa tibiam aut malleolum ulcus, juxta nervum jam purum. [23] Huic à pharmaco corroso contigit, ut epistothono moreretur.

XXI. Menoni sub arcturum & prius, ex febre æstiva, & alvi profluvio ægre [1] affecto, [2] & ex itinere delassato, dolor lateris sinistri: [3] & tussis, quæ ex destillatione quidem etiam prius aderat, verum tunc valde intenta erat, [4] & vigilabat: & febrem statim ab initio ægre ferebat, & erectus sedens [5] tertia die spuebat pallidum: [6] arteria ex stertore subsibilabat. [7] Circa quartam spiritus moderate densus, [8] pedes, tibiæ, extremæ partes plerunque frigidæ, & extra stragula: [9] alvi egestio [1] ab initio fiebat biliosa, neque valde modica, neque multa: [10] septima, octava, & nona, levius ferre videbatur, & somni aliqui contingebant: & quæ exscreabat crudiora erant: [11] decima, & usque ad decimamtertiam, alba

& [1] 395 [1] 410

λόνκὴ κὴ καθαρά· [12] κὴ ὑποχόνδριον λαπαρώτερον ἐγένετο, τὸ δ' ἀριστερὸν ξυνεπτυγμένον κὴ σύντεινον. [13] ὡς δ' βάλανον ὑπῆλθε μείζονος. [14] τεσσαρακαιδεκάτη πάλιν ἔπτυσεν ὠχρόν. [15] τεσσαρεσκαιδεκάτη δ' μᾶλλον. [16] πεντεκαιδεκάτη πρασοειδὲς· κονιλὶν δὲ κακώδεα, χολώδεα, ὑγρὰ, συχνὰ ὑπῆλθεν. [17] ἀριστερὸν ὑποχόνδριον ἐπήρετο. [18] ἑκκαιδεκάτη δ' κὴ σφόδρα ἐπόνησεν, κὴ τὸ πνεῦμα ἤδη ῥεγχῶδες· [19] ἱδρὼς ὡς μέτωπον κὴ αὐχένα, ὀλιγάκις ἐπὶ τὸ ἦθος. [20] ἄκρεα κὴ μέτωπον ἐπιψυχῶς διελέλυτο ψυχρά. [21] παθήμασι δὲ φλεβῶν ὡς κροτάφους κατέσχεν. [22] ὕπνοι κωματώδεες κὴ ἡμέρας κὴ νύκτα τὰς τελευταίας χρόνους. [23] ὕδωρ ἀπ' ἀρχῆς ὠμὸν, ἀποδοχάς. [24] ὡς δεκάτῳ κὴ μέχρι τεσσαρακαιδεκάτου λεπτὰ κὴ σὺν ἀχρόᾳ· ἀπὸ δ' τεσσαρακαιδεκάτης διαφανῆ ἀπ' ἀρχῆς.

[25] Τῷ Κλεόχου παθόντι ἄλγημα κὴ πυρετός. [26] ἀνῆκεν ὁ πυρετός. [27] ἱδρῶσε τὸ σῶμα ὅλον. [28] ἐν τῷ ὕδατι πολλὰ τὰ ἀναφερόμενα καὶ· ἐφορυβήθη μὴ ταῦτα.

XXII. Πληιάδων ὡς δύσιν τὴν Ὀλυμπιάδος, ὀκτάμηνον ἔχουσαν, ἐν πλώματι πυρετὸς ὀξὺς, ἔλαβε. [2] γλῶσσα καυσώδης, ξηρὴ, τραχεῖα, ὠχρή. [3] ὀφθαλμοὶ ὠχροὶ, καὶ τὸ σῶμα νεκρῶδες. [4] διέφθειρε πεμπταίη· ῥᾳδίως ἀπήλλαξε. [5] καὶ ὕπνος, ὡς ἐδόκει, κωματώδης. [6] δείλης διεγείροντων οὐκ ἠγάγετο. [7] πρωϊαμικῶν ὑπήκουσε. [8] πόμα καὶ ἐδέξατο καὶ χυλόν. [9] ὑπέβροσε καὶ ἐπόησε τὸ πόμα. [10] ἡ φωνὴ οὐκ ἐλύετο, οὐδὲ αὐτή τι ἀνέφερε. [11] τὰ ὄμματα καὶ ληφέα. [12] πνεῦμα

& pura: [12] & præcordium mollius fiebat: siniſtrum tamen diſtentum: & melius ſpirabat. [13] Subdita glande moderate alvus ſubiit. [14] Decimatertia rurſus pallidum ſpuebat. [15] Decimaquarta magis. [16] Decimaquinta praſinum. Alvus autem maleolentia, biliosa, liquida, multa demiſit. [17] Siniſtrum præcordium elevabatur. [18] Decimaſexta autem etiam valde intumuit, & ſpiritus jam ſtertoroſus, [19] ſudor circa frontem & cervicem, raro ad pectus: [20] extremæ partes, & frons, leniter permanebant frigidæ. [21] Saltatio vero venarum circa tempora detinebat. [22] Somni ſoporoſi noctem ac diem poſtremo tempore. [23] Urina ab initio cruda, cineris ſpeciem referens. [24] Circa decimam, & uſque ad decimamtertiam tenues, & non decolores. Verum à decimatertia quales ab initio.

[25] Cleocho lateris dolor & febris: [26] remiſit febris: [27] ſudavit per totum corpus. [28] In urina multa erant quæ ferebantur ac innatabant: poſtea turbata eſt.

XXII. Circa pleiadum occaſum Olympiadæ uxorem, fœtum octimeſtrem geſtantem, ex caſu febris acuta corripuit: [2] lingua æſtuoſa, ſicca, aſpera, pallida: [3] oculi pallidi: & corpus mortiferum, [4] fœtum corripuit quinta die: facile liberata eſt, [5] & ſomnus ut videbatur ſoporoſus, [6] veſperi excitantes non ſenſit: [7] ſternutatorium adhibitum percepit: [8] potionem ſuſcepit & ſuccum, [9] deglutiens potionem aliquantum tuſſivit: [10] vox non ſolvebatur, neque ipſa quicqnam allevabatur ex morbo: [11] oculi triſtes ac ſubmiſſi. [12] Spiritus ſub-

μα μελέωρον, καὶ ῥίνα πώλμον. [13] χρῶμα πονηρόν. [14] ἱδρὼς περὶ τὰς πόδας καὶ σκέλεα περὶ θάνατον ἐσῆν. ἐτελεύτησεν.

XXIII. Τῇ Νικολάᾳ ὀνείδη ἐκ καιρῶν τὰ παρ' ὦς ἐγχύσεις ἐπ' [3] ἀμφότερα. [2] ὀλίγον ὕστερον [περὶ] τὸ ἕτερον, ἤδη δοκέοντος χαλαῦ ὠτὸς, ὡς οἴδημα. [3] περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην μεγάλα ἀσήμως κρίσις. ὑπέστρεψε. [4] χρῶμα νεκρῶδες. [5] γλῶσσα τραχεῖα, δασέα σφόδρα, ὑπάλβη, διψώδης. [6] ὑποχώρησις κάτω, πολλὴ, ὑγρὴ, κακώδης παρὰ πάντα τὸν χρόνον. [7] πρὸ τῆς τελευτῆς ἐφθάρη τὸ σῶμα τῷ πλήθει. [8] ἐτελεύτησε περὶ τὰς εἴκοσιν.

[9] Ἀνδρέαν πρὸ πλειάδος φρίκη, πυρετὸς, ἔμετος. [10] ἀπ' ἀρχῆς ἡμιτριταῖος ἐφαίνετο. [11] τριταῖος δ' οὐκ ἐών, πάλιν ἀγοραζων, ἔφριξε· πυρετὸς ὀξὺς· ἔμετος χολῆς ἀκρήτου, παραλήρησις ἐς νύκτα. [13] [τεταρτη] ῥᾶον πάλιν. [14] πέμπτη χαλεπῶς. [15] ἕκτη ἀπὸ λινοζώστου δυσθήλη. [16] ἑβδόμη χολεπώτερον, καὶ τὰς ἐφεξῆς ξυνεχέστερος· [17] ἤδη καὶ ἀνίδρωτος ἀπ' ἀρχῆς καὶ διψώδης. [18] μάλιστα δὲ στόμα ὑπεξηραίνετο, καὶ πόμα ἀδηλον ἡδέως παρεδέχετο, ἀηδίης πολλῆς ἐούσης περὶ τὸ στόμα. [19] γλῶσσα ξηρὴ, ἄκροπις, τραχύτης ἐπιπόθη ἀχρόλευκος. [20] ἄγρυπνος, ἀσώδης, σκληρυμένος, κεκλασμένος. [21] γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος ἐνίοτε ὑπετραυλος, ἕως μόγις ἐξέρρηξε· χυλὸν μάλιστα παρεδέχετο. [22] ἐνάτη ἢ δεκάτη παρ' ὦς ἀριστερὸν καὶ περὶ τὸ ἕτερον ἐπάρματα μικρὰ ἀση-

sublimis per naſum trahebatur : [13] color pravus, [14] ſudor circa pedes, & crura, ubi jam morti propinqua eſſet, mortua eſt.

XXIII. Nicolai concubinæ ex febre ardenti, abſceſſus juxta aurem fiebant ' ab utraque parte, [2] paulo poſterius alter, quum jam febris remittere videretur, velut tumor laxus. [3] Circa decimum quartum magni citra ſigna ſedati ſunt : recidiva facta eſt. [4] Color qualis mortuorum : [5] lingua aſpera, valde denſa, ſubalbida. *Siticuloſa* : [6] alvi egeſtio deorſum multa, liquida, male olens per omne tempus. [7] Ante finem corruptum eſt corpus, præ multitudine egeſtionis. [8] Mortua eſt circa ' vigeſimum diem.

[9] Andrean ante pleiadem horror, febris, vomitus. [10] Ab initio ſemitertiana apparebat : [11] verum tertiana erat. Quum rurſus in foro verſaretur, inhorruit : febris acuta : vomitus bilis meracæ : [12] delirium ad noctem : [13] quarta rurſus melius habebat. [14] Quinta difficulter. [15] Sexta à mercuriali probe egeſſit alvus. [16] Septima difficilius : & ſequentibus jam diebus febris magis continenter ' affligebat, [17] & ſine ſudore ab initio, & ſiticuloſus. [18] Maxime vero os reſiccabatur, & potionem nullam libenter admittebat, quum multa injucunditas circa os eſſet : [19] lingua ſicca, inarticulata, aſperitas efflorescebat, cum pallore albicans. [20] Vigil, anxius, exolutus, fractus, [21] lingua præ ſiccitate quandoque ſubblæſa, donec madefeciſſet, ſuccum maxime admittebat. [22] Nona aut decima circa aurem ſiniſtram, atque etiam alteram, tumores parvi

ἀσήμως ἐφάνη. [23] ὕρα ἀλφὸ παντὸς σὺκ ἄχρους, ἀνὸν ὑποστάσιος. [24] τεσσαρεσκαιδεκαταίῳ ἱδρώτιον πολὺ τὰ ἄνω ἢ πελὺ μετριώτερον. [25] ἡ θέρμη πολὺ τὰς ἑπτακαιδέκατας ἐμωλύνθη. [26] κοιλίη μὲν τὰς εἰκοσιξηρὴ, σὺκ ἄνυδρος βαλάνων ὑποχωρέσασα. [27] πολὺ δὲ τὰς εἰκοσιπέντε ἐξανθήματα δι' ὀλίγης κνησμώδεα θέρμα, ὥστε πυελίκωσεν. [28] ὀδυνὴ δὲ λιὶ πολὺ τὰς μασχάλας καὶ τὰ πλευρά· ἐς σκέλεα διῆλθεν ἀσήμως, καὶ ἔληξε. [29] λουτρὸν ὠφέλει καὶ χρίσματα τὰ σὺν ὄξει. [30] μέλι δὲ διὰ πέπονος ἴσως ἢ πρίτου ἐς νεφρὸς ἡ ὀδυνὴ, καὶ πολὺ τερὸν πόλις ἐγένετο, καὶ ἔληξεν.

XXIV. Ἀριστοκράτει πολὺ ἡλίκα πρόπαις χειμερινὰ κρύος, καὶ φρίκη καὶ θέρμη. [2] μετὰ δὲ ἤρξατο πελαίνη ὀδυνὴ καὶ ὀσφύος. [3] καὶ οἴδημα σὺν τῷ μασχάλης δεξιόμηρον παρ' ὅλον τὸ δεξιὸν πλευρόν, [4] σκληρὸν καὶ τοῦτο τὸ πλευρὸν, [5] σὺν μασχάλης δεξιόμηρον ἐρυθρὸν, πελιδνὸν ὡς ὑπὸ πυρὸς ἐληλυθὲν καὶ σκληρὸν. [6] [λιὶ δὲ] ἀσώδης, δυσφόρως ἔχων, σφόδρα δυψώδης, γλῶσσα ὑπόλευκος. [7] οὖρα οὐκ ἐχώρει. [8] σκέλεα ὑπόψυχρα. [9] ὑποχώρησις ἀπὸ λινοζώστου ὀλίγα, ὑγρὰ, ὑπόλευκα, ἀφρώδεα. [10] ἐς νύκτα πνεῦμα ἐμελεωρίζετο. [11] ἱδρώτιον πολὺ μέτωπον, κάτω ψυχρὰ, ἀσώδης. [12] στάχυλος ἐνεφυσᾶτο. [13] βὴξ σὺκ ἐνῆν. [14] ἐπελεύτησεν ἔμφρων.

[15] Ὀνησιάνακτι πολὺ φθινόπωρον ὀφθαλμίη, μὲν δὲ τεταρταίη πυρετός. [16] ἀρχομένῳ δὲ τεταρταίῳ σφόδρα ἀπόπτον· πεπτὸν δὲ, ἡδέως πολὺ σιτίον. [17] Πολυχάρει δὲ ἐν τεταρταίῳ ὁμοίως τὰ πολὺ τὰ σίπτιν.

parvi citra figura apparuerunt. [23] Urinæ semper non decolores, verum sine subsidentia. [24] Decimaquarta sudor circa supernas partes non multus, sed moderatior. [25] Calor circa decimamseptimam evanuit: [26] Alvus post decimam sicca, citra glandem subditam non egerens. [27] Circa vigesimamquintam pustulæ per totum corpus pruriginosæ calidæ, velut igne ambustæ. [28] Dolor autem erat circa locos sub alis, & latera: transivit ad crura citra signa, & desivit. [29] Balneum proderat & unguenti illitio cum aceto. [30] Mense vero secundo aut tertio fortassis, ad renes dolor, qui etiam antea quandoque fuerat, sedatus est.

XXIV. Aristocrati circa solstitium hybernum lassitudo, & horror, & calor. [2] Postea tertia die incepit lateris dolor itemque lumborum, [3] & tumor sub alis initium sumens, [4] per totum dextrum latus durus, rubicundus, [5] lividus, velut ab igne calefactus & inustus, [6] anxius, omnia molestè ferens, valde siticulosus, lingua subalbida. [7] Urinæ non procedebant, [8] crura subfrigida, [9] alvi egestio à mercuriali modica, liquida, subalbida spumosa: [10] ad noctem spiritus elevabatur, [11] sudor circa frontem, partes internæ frigidæ, [12] collum inflabatur, [13] tussis non inerat: [14] mortuus est prudens.

[15] Onesianacti circa autumnum lippitudo, postea vero febris quartana. [16] Incipiente quartana cibos valde averšabatur, in progressu vero libenter accipiebat. [17] Sed & Polychari in quartana, similia circa cibum accidebant.

xxv. Ξωυίδη ὦ καὶ τῷ Μνησιάνακτι ὑποχώρησις ἔμπροσθεν ἢ πυρεῖξαι, [2] καὶ μετὰ τὸ πυρετὸν χρόνον παρηκολούθεε πολλῶν, λευκῶν, μυξοποιῶν. [3] καὶ ἔστιν ὅτε σμικρὸν αἷμα ἄνευ πόνων καὶ ὀδυνέων. [4] ψόφοι δὲ ἐν γαστρί. [5] μετὰ τὸ πυρετὸν ἀπέστη μὲν ἀπὸ τοῦ ἕδρου φῦμα σκληρὸν, [6] πολλῷ χρόνον παρηκολούθεε ἀπεπτον. [7] ἐρράγη ἐς τὸ ἔντερον, καὶ ἔξω συριγγώδες ἐγένετο. [8] περιπατέοντι δ' αὐτῷ ἐν τῇ ἀγορῇ μαρμαρυγαὶ ὁρῶντο περὶ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ ἥλιον ἐσέπαινε μᾶλλον. [9] ἀποχωρήσιος δὲ σμικρὸν ἐξ ἑωυτοῦ ἰὼν καὶ τραχήλου ἀπασμώδης. [10] ἐπεὶ δ' οἰκομίσθη ἐς οἶκον, μόγις ἀνέβλεψε, καὶ αὐτὸς ἑωυτοῦ μόγις ἐγένετο. [11] τὸ πρῶτον μὲν περιέβλεπε τοὺς περιεστῶτας. [12] καὶ τὸ σῶμα καὶ ἐψύχθη, μόγις δὲ ἀνεθερμάνθη ἀσκοῖσι καὶ πυρὶ ὑπὸ τῇ κοίτῃ. [13] ἐπεὶ δ' ἑωυτοῦ ἐγένετο ἰών, καὶ ἐξανίστατο, οὐκ ἐξιέναι ἤθελεν, ἀλλὰ δεδιέναι ἔλεγεν. [14] εἴ δέ τι; περὶ νοσημάτων χαλεπῶν διελέγετο, ὑπεξήρχετο φόβῳ. [15] ἔστιν ὅτε περιζαίπλην αὐτῷ περὶ τὰ ὑποχόνδρια θερμασίην ἔφη, καὶ τὰ ὀφθαλμῶν μαρμαρυγὰς περιάγεσθαι. [16] καὶ ἡ ὑποχώρησις πολλὴ, καὶ πολλάκις καὶ ὁμοίη χειμῶνος ξυνέβη. [17] φλεβοτομίη γέγονε. [18] ἐλλέβορος. [19] γαλακτοποσίαν βοείην· περότερον δ' ὀνείην ξυνήνεικε, καὶ τὰς ὑποχωρήσιας ἔπαυσεν. [20] ὑδροποσίη ἀπ' ἀρχῆς, περίπατοί τε καὶ κεφαλῆς κατάρσιες.

xxvi. Τοῦ Ἀνεχέτου τοῦδε. [2] χειμῶνος ἐν βαλανείῳ περὶ πυρὶ χλιόμενος ἐθερμάνθη· [3] καὶ παραχρῆμα περιέπεσεν ἐπιληπτικοῖς ἀπασμοῖς. [4] ἐπειδὴν δ' ἱκανοὶ ἀπασμοὶ

xxv. Mneſianacti alvi egeſtio ante febrem, [2] & poſtea, ad multum tempus ſequebatur, multis albis mucoſis prodeuntibus: [3] & quandoque pauco ſanguine, citra dolorem. [4] Stre- 45
pitus autem in ventre. [5] Poſt febrem abſceſſit circa ſedem tuberculum durum, [6] quod multo tempore inconcoctum comitabatur: [7] erupit ad inteſtinum, & foris fiſtuloſum fiebat. [8] Deambulante vero ipſo in foro, ſplendores præ oculis obverſabantur, & ſolem non valde ferebat. [9] Quum autem parum diſceſſiſſet, extra ſeipſum erat, & collum convulſum eſt. [10] Poſtquam autem domum deportatus eſt, vix 50
ſuſpexit, & ipſe vix ſuiipſius erat. [11] Primum autem colluſtrabat circumſtantes, [12] & corpus perfrigeratum eſt, vix vero recalfactus eſt utriculis & fomentis adhibitis. [13] Poſtquam autem ipſe intra ſeipſum eſſet, & exurgeret, non volebat exire, ſed timere dixit. [14] Si vero quis de gravibus morbis diſſereret, ſubducebat ſe præ timore. [15] Quandoque etiam caliditatem ſibi ad præcordia allabi dixit & ocu- 55
lorum ſplendores comitari: [16] & alvi egeſtio multa, & ſæpe, & ſimilis hyeme contigit: [17] facta eſt venæ ſectio, [18] datum eſt veratrum, [19] bibit lac bubulum, prius autem aſininum: contulit, & alvi egeſtiones ſedavit. [20] Aquæ potus ab initio, deambulationes quoque & capitis purgationes.

xxvi. Anecheti filio hæc contigerunt: [2] hyeme in balneo dum ungeretur ad ignem, calefactus eſt, [3] & ſtatim in comi- 60
tiales convulſiones incidit. [4] Poſtquam vero multæ factæ eſſent

σμοὶ, ωδὲ ἐβλεπεν, ὁ ωδὲ ἐαυτῶ λῶ. 5 ἐπεὶ δὲ αὖθις ἐαυτῶ ἐγένετο, πάλιν τῆ ὑστεραίη ωερὶ ἑλήφθη παροξυσμώδης. 6 ἀφρὸς δὲ ὁ πάνυ. 7 καὶ τρίτη ἄκροπις. 8 καὶ τετάρτη ἐπεσήμαινε τῆ γλώττη. 9 πεμπτῆ δ' ἐκ οἷός τε λῶ λέγειν, ἀλλ' ἴσχε αὐ τῆσιν ἀρχῆσι τῶν ὀνομάτων. 10 καὶ τῆ πέμπτη γλῶσσα σφοδρὰ, καὶ ὁ παροξυσμὸς ἐπεγένετο, καὶ αὖθις ἐαυτῶ ἐγένετο. 11 ὅτε δὲ λωΐω ταῦτα, ἡ γλῶσσα μόγις ἀπεκαθίστατο ἐς τωὐτό. 12 ἐκλείω ἀποχομμύω πάντων, καὶ ῥοφήμασι καὶ πόσι, καὶ σὺν ἐπ' ὀδύνης ἐλάμβανε.

13 Κλεόχω ἐκ κόπων καὶ γυμνασίων, μέλλι τὰς ἡμέρας ἀμφιχρωμένω, 14 οἴδημα ἐς γόνυ δεξιὸν· μᾶλλον δὲ ἐς τὸ κάτω περὶ τὰς τένοντας τὰς ὑπὸ τῷ γόνατι. 15 ωδὲ ὑποχωλαίνων, καὶ ἡ γαστροκνημίη ὠδύ, καὶ σκληρὴ λῶ. 16 καὶ ἐς τὸ πόδα, καὶ ἐς τὸ σφυρὸν τὸ δεξιὸν, 17 καὶ ἐς τὰ ἕλκεα περὶ ὀδόντας, μεγάλα ὡς ῥάγες, πελιδνὰ, μεμελανωμένα, ἀνωδυνα, ὁπότε μὴ ἐσθίη. 18 ἐς τὰ σκέλεα, εἰ μὴ ἐξανασταίη. ἦλθε γὰρ ἐς τὸ ἀριστερὸν τὸ οἴδημα. ἧσσον δὲ καὶ ἀπελιαίνετο. 19 ἐν τοῖσιν οἰδήμασι τοῖσι περὶ γόνατα καὶ πόδας ὥσπερ ὑπόπυα. 20 τέλος δὲ ἐκ οἷός τε λῶ ἵστασθαι ἐπὶ τοὺς πόδας ἐπιβαίνων, ἀλλὰ κλινοπετὴς λῶ. 21 ' θέρμη δῆλοι. 22 σίτου τε ἀποπίπτων, ὁ πάνυ διψώδης, ὀδὲ ἐπὶ θᾶκον ἀνίστατο. 23 ἀσώδης· καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ὀλιγοψυχίη ἴσχετο. 24 ἐκκόροι ωσθηπτον [καὶ] κεφαλῆς καθάρσιες. 25 ωδὲ τὸ στόμα μαννώδες ξὺν τοῖσιν ἄλλοισι μιγνυμένοισι ξυνήνεγκε.

sent convulsiones, circumspexit: non apud sese erat: 5 quum autem intra seipsum esset, rursus postridie mane correptus est ac convulsus: 6 spuma non valde. 7 Tertia lingua inarticulata. 8 Quarta per linguam significabat. 9 Quinta loqui non poterat, 10 sed in principiis nominum hærebat lingua valde: & convulsio fiebat: & extra sese erat. 11 ' Quum vero hæc remitterent, lingua vix in suum statum restituebatur. 12 Sexta abstinebat ab omnibus, & sorbitione, & potu: & à nulla amplius affectione corripiebatur.

13 Cleocho ex lassitudinibus ac exercitiis melle per dies aliquot utenti, 14 tumor ad genu dextrum obortum est: imo potius ad infernam partem circa tendines sub genu: 15 circumibat subclaudicans: & sura intumescebat, ac ' dura erat, 16 & ad pedem, & ad malleolum dexterum: 17 & tubercula ad gingivas circa dentes magna, velut uvæ acini, livida, nigrefacta, doloris exortia, ubi cibum non caperet. 18 Sed & crura doloris exortia erant, si non exurgeret. Venit enim & ad sinistrum tumor, verum minus livescebat. 19 In tumoribus circa genua ac pedes velut suppurationes erant. 20 Tandem vero fieri non poterat, ut staret, aut ' calcaneis insisteret, sed in lecto decumbebat. 21 Calores manifesti: 22 quandoque cibum aversabatur: non valde siticulosus: neque ad sedem surgebat, 23 anxius: & quandoque etiam pusillanimitas tenebat: 24 veratrum exhibitum est, & capitis purgationes. 25 Ad os pharmacum ex manna thuris, cum aliis ammixtis pro-

νεσκε. [26] ὠφέλησε τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκεα ῥόφημα φακῆς ἐπιλήθον. [27] περὶ ἣν ἐξήνεγκεν ἡμέρην τὰ οἰδήματα ὠφέλησε καὶ δοῦλεν ἐλεβόρου. [28] μέχρι τούτου ἐς τὰ γόνατα κατακλιθέντα ἦλθον. [29] ὑγρὸν ἦν καὶ χολὴ ἀπέστη ἐς γόνατα, καὶ ὠφέλησε ἡμέρας ὠφέλησε καὶ δοῦλεν ἐλεβόρου.

XXVII. Πίσιστράτῳ ὦμος ἄλγημα καὶ βάρος πολὺν χρόνον ὠφελιπάθησε, καὶ τἄλλα ὑγιαίνοντι. [2] χειμῶνος ἦν ἐπέπεσε πολλὴ ὀδύνη πλευρῆς, καὶ θέρμη, [3] καὶ βὴξ, ἀποχρεμψίς τε αἵματος ἀφρώδεος. [4] τοῦτο δὲ μεῖζον ἐν τῇ φάρυγι. [5] σύριγξ ἦν καὶ παρ' ἑωυτόν. [6] δὲ ἡ θέρμη ἐκάλασεν, ἅμα ἦν δὲ ἡ ἀποχρεμψίς, καὶ τὸ κέρχνον. [7] καὶ περὶ τεσσαρτίην ἢ πεμπτίην ἡμέρην ὑγιής.

[8] Τῇ Σιμῶνος τόκος ὠφθείσῃ, [9] ἄλγημα περὶ στῆθος καὶ πλευρὸν, βὴξ, πυρετοὶ, ἀποχρεμψίες πυώδεες, φθίσις· καὶ κατέστη. [10] καὶ ἐξ μηνὸς οἱ πυρετοὶ, καὶ διάῤῥοιαν εἶχε. [11] ἐπὶ τέλει πόσις πυρετῶν. [12] κατελίπετο μὲν τὸν πόσιν. [13] ἡμέρας μετ' ἐκεῖνα ἐτελεύτησεν.

[14] Καὶ ἡ Εὐξένου γυνὴ πυρετὸν εἶχε. [15] θέρμη οὐκ ἔλιπεν οὐδένα χρόνον, μᾶλλον [δὲ] ἐπὶ τὸ ἑσπέριον ἐπετείνετο. [16] ἱδρῶτες ἐγίνοντο ἐς ὅλον τὸ σῶμα. [17] μέλλοντος ἐπιτείνειν δὲ πυρετοῦ, ψύξις τῶν ποδῶν, ὅτε δὲ καὶ κνημέων καὶ γονάτων ἐγίνετο. [18] βηχίον ξηρὸν ὀλίγον χρόνον ἐχρῶ δὲ πυρετοῦ παροξυνόμενος εἶτα ἔληγε. [19] ἀπὸ δὲ χρόνου πολλοῦ καὶ ὅλου δὲ σώματος ἴσος ἐγένετο. [20] ἄδιψος ἀπὸ παντός. [21] φάρμακον πιόντος καὶ ὀφρῦν ἐκάλασεν μᾶλλον. [22] ἀπ' ἀρχῆς πάντων ἀνώδυνος καὶ εὔπνους.

[23] με-

fuit. [26] Ad ulcera in ore, ſorbitio lenticulæ commoda erat. [27] Circa ſexageſimam ſedati ſunt tumores à ſecundo veratro: [28] dolores tantum ad genua decumbenti venerunt. [29] Humor autem & bilis abſceſſit ad genua, etiam pluribus diebus ante veratrum.

XXVII. Piſiſtrato humeri dolor, & gravitas diuturna deambulanti & alias ſano, [2] hyeme vero incidit multus lateris dolor, & calor, [3] & tuſſis, & exſcreatio ſanguinis ſpumoſi, [4] & in faucibus ſtertebat. [5] Verum facile ferebat, & apud ſeipſum erat, [6] & calor remiſit, ſimulque & exſcreatio, & ſtridula aſperitas, [7] & circa quartam aut quintam diem ſanus.

[8] Simonis uxori in partu concuſſæ [9] dolor circa pectus & latus, tuſſis, febres, exſcreationes purulentæ, tabes, [10] ad ſex menſes febres, & alvi profluvia ſemper. [11] Ad finem febres ceſſaverunt, [12] poſt ceſſationem ſubſtitit alvus, [13] & poſt ſeptem dies mortua eſt.

[14] Euxeni uxorem ex fomentis, ut videbatur, [15] calores nullo tempore relinquebant, magis tamen ad veſperam augeſcebant, [16] ſudores fiebant per totum corpus. [17] Febre ad augmentum tendente frigiditas pedum, quandoque etiam tibiarum & genuum fiebat, [18] tuſſicula ſicca ad modicum tempus, febre exacerbari incipiente, [19] deinde ceſſabat, per multum autem tempus etiam totius corporis rigor fiebat. [20] Sitis exors ſemper. [21] Ubi medicamentum bibiſſet, & ſerum, magis læſa eſt. [22] Ab initio omnino ſine dolore erat, & bene ſpirabat.

[23] Me-

23 μεσοῦντος δὲ τοῦ χρόνου, ὁ πλευρᾶς δεξιᾶς ἐγίνετο ἄλγημα· 24 καὶ ἡ βὴξ σκινήη, καὶ ἄθμα, 25 καὶ ἀποχρέμψιες σμικραὶ, λευκαὶ καὶ ὑπόλεπτοι. 26 καὶ ἡ φέικη οὐκ ἐπ' ὀκ ποδῶν, ἀλλὰ ἀπὸ τραχήλου καὶ νώτου. 27 καὶ κοιλίη ὑγροτέρη. 28 ἐχάλασεν ὁ πυρετὸς μετὰ πολλοῦ ἱδρῶτος, καὶ ἀπετρύχωσε. 29 ἄθμα ἐν λεπτὸν ποικίλον. 30 ἐτελεύτησε μετὰ τὸν ἄφεσιν ἑβδόμη ἐμφρων.

23 Medio vero tempore lateris dextri dolor fiebat, 24 & tussis commota est, & anhelatio, 25 & exscreationes parvæ albæ ac subtenues, 26 & horror non amplius ex pedibus, sed de collo & dorso, 27 & alvus liquidior: 28 remisit febris cum multo sudore, & perfrigerata est. 29 Anhelatio vero erat varia, 30 mortua est post remissionem ' septi- 100
ma die quum esset mente prudens.

XXIIX. Ἡ Πολεμάρχου γυνὴ ἤρξατο πυρετεύειν, 2 ἀφῆκε δὲ αὐτὸν ἑκταίον. 3 μετὰ δὲ ὑπεφέρετο. 4 ἐς νύκτα θέρμη. 5 πάλιν δὲ λιποῦσα ἔλαβεν ὁ πυρετὸς, καὶ οὐκ ἀνῆκε χρόνον τριῶν μηνῶν. 6 βὴξ πολλὴ, ἀποχρέμψις φλεγματώδης. 7 ἐπεὶ δὲ τὰς εἴκοσιν ἐγένετο, πνεῦμα αἰεὶ ὄγκνον, ἐν τῷ στήθει ψόφοι· ἱδρώδης τὰ πολλά. 8 θορυβωδέστερος ὁ πυρετὸς, καὶ φέικαι ἔσαν ὅτε ἐλάμβανον. 9 ὕπνοι ἐγίνοντο. 10 καὶ κοιλίη ἔσαν ὅτε καταγράφετο, καὶ πάλιν ξυνίστατο. 11 ἐγλύετο ἐπιφανῶς. 12 μεσοῦντος δὲ χρόνου ἐς γόνατα καὶ κνήμας ἄλγημα, καὶ ξυγκάμπτειν καὶ ἐκτείνειν ἄλγος ἐδεῖτο. 13 διετέλεε τὰ τῶν σκελέων μέχρι τελευτῆς· ὑπόγυον δέ. 14 καὶ ἐπώδησαν οἱ πόδες μέχρι κνημέων, καὶ ἐφαπτομένων ἤλγει. 15 καὶ οἱ ἱδρῶτες ἔληξαν, καὶ τὰ ῥίγεα· ὁ δὲ πυρετὸς αἰεὶ ἐπέτεινεν. 16 πρὸ δὲ τῆς τελευτῆς κοιλίη κατερράγη. 17 ἔμφρων διετέλει. 18 πρὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς τελευτῆς ῥεγχώδης ἐν φάρυγξι, ' ἐπάλιν ἐπανήρχετο. 19 ἐτελεύτησεν.

20 Ἡγησιπόλιος παιδίον ἑτῶν τεσσάρων μηνῶν ἄλγημα περὶ ὀμφαλὸν βρωλικὸν εἶχεν.

21 προϊόν-

23 Medio vero tempore lateris dextri dolor fiebat, 24 & tussis commota est, & anhelatio, 25 & exscreationes parvæ albæ ac subtenues, 26 & horror non amplius ex pedibus, sed de collo & dorso, 27 & alvus liquidior: 28 remisit febris cum multo sudore, & perfrigerata est. 29 Anhelatio vero erat varia, 30 mortua est post remissionem ' septi- 100
ma die quum esset mente prudens.

XXVIII. Polemarchi uxor ætate incepit febrire, 2 dimisit autem ipsam febris sexta die: 3 titubans obambulabat, 4 ad noctem calores. 5 Rursus interposito tempore corripuit febris, & non demisit tribus fere mensibus, 6 tussis multa, exscreatio pituitæ. 7 Postquam vero viginti durasset diebus, spiritus semper densus, in pectore strepitus, plerunque sudor, 8 mane ' febris 105
mitior: & horrores quandoque corripiebant, 9 somni fiebant, 10 & alvus aliquando humectabatur, & rursus restitabat, 11 moderate cibum gustabat. 12 At medio tempore ad genua & tibias dolor, & ad flectendum ac extendendum alio opus habebat. 13 Perseverabant crurum affectiones usque ad finem jam propinquum, 14 & intumuerunt pedes usque ad tibias, & ad contactum dolebat, 15 & sudores ac rigores defierunt. ' Febris autem sem- 110
per intendebatur. 16 Ante obitum alvus erupit, 17 prudens permanebat. 18 Tribus ante obitum diebus, in faucibus stertebat, & spiritus revertebatur. 19 Mortua est.

20 Hegesipolis filiolus quatuor fere mensibus dolorem circa umbilicum corrodentem habebat.

προϊόντος ὁ ἐπέτεινεν ἡ ὀδυνή, ἔκοπτε τὸν γαστέρα, ἐπήλεβ. [22] θέρμαι ἐπελάμβανον· ἐτήκετο· ὀστέα ἐλείφθη. [23] τὼ πόδε ἐπῳδέ· ὄρχεις. [24] γαστρὸς τὲ περὶ ὀμφαλὸν πεφυσημένα· [25] ἆρ' οἷον οἵσι μέλλουσι κοιλίαι ἐκταράσσεσθαι; ἀπόσιτος ἐγίνετο. [26] γάλα μοῦνον προσεδέχετο ὑπόγυον, καὶ ἡ κοιλίη κατυγράνθη, καὶ ὕφαιμος ἰχὼς ὑπῆλθε κακῶδες. [27] κοιλίη ἐπίμπρατο. [28] ἐτελεύτησεν ἐμέσασα μικρὸν, βραχὺ, φλεγματώδες. ὥστε δόξαι οἶον γονήν.

XXIX. Τῆς Πλαθείης τελευτησάσης δὴ ῥαφὴ τῆς κεφαλῆς σφόδρα ἐκοιλάνθη. [2] ἀρρωστέων δ' αἰεὶ τῇ ἡμέρῃ κοιλίη καὶ ἧπαρ καὶ βρέγματος, μάλιστα δ' ὑπόγυον. [3] ὀδὰξ ἤλγει ἡ κεφαλή. [4] ἐν μηρῷ δεξιῷ ὑπὸ βύβλινα τὰ κάτω πελιδνά, [5] ἴσιοι τὴν παρειήν· ὄρχεις καπνώδεες. [6] ὁμοίως καὶ τῷ Ἡγητορίδεω παιδίῳ ἀπέθανε, [7] πλεῖον ὅτι ἐμέσθη προσεγένοντο ὑπὸ τὸ τελευτᾶν πλείους.

[8] Ἡ Ἱππίου ἀδελφὴ χειμῶνος φρενιτικὴ ἐμαραίνετο, τῆσι χερσὶ πρασσομένη, ἀμύσσουσα ἑωυτήν. [9] πέμπτη [καὶ] ἕκτη ἐς νύκτα ἄφωνος, κωματώδης. ἐμφυσῶσα ἐς γνάθους καὶ χείλεα ὡς οἱ καθεύδοντες. ἐτελεύτησεν ἑβδόμῃ.

[10] Ἀσανδος φλέξας πλευρῆς ὀδύνῃ. [11] ἄλγος ἐς γόνατα καὶ μηρόν. [12] φαγὼν παρεφρόνει. [13] ἐτελεύτησε ταχέως.

XXX. Τοῦ Κλεοτίμου σκυτέως, κοιλίης ὑγραινθείσης πολὺν χρόνον, καὶ θέρμης γινομένης, [2] κατὰ ἧπαρ ἔπαρμα φυματώδες ἐς ὑπογάστριον κατῆλθε. [3] καὶ κοιλίη ὑγραίνετο. [4] καὶ ἕτερον αὐτῶν κατὰ ἧπαρ ἄνω πρὸς ὑποχόνδριον φῦμα. [5] ἐτελεύτησεν.

[6] Οἵοισι κεφαλῆς ὀδυνὴ ἔξω

[21] Progressu temporis augebatur dolor. Percutiebat ventrem, vellicabat, [22] calores corripiebant, contabescebat, ossa reliqua erant, [23] pedes tumebant. Testes, [24] venter, partes circa umbilicum inflata. [25] Num & quibus futurum est ut alvus exturbetur? cibum aversabatur, [26] lac solum admittebat recens, [27] & alvus liquida erat, & subcruenta sanies subibat, male olens: alvus ardebat, [28] mortuus est ubi vomuisset modicum pituitosum, adeo ut quis genituram putasset.

XXIX. Plateæ filio ubi mortuus esset, futura capitis valde cavata est. [2] Quum autem ægrotaret, semper manu sinciput contingebat: maxime morti propinquus. [3] Non dolebat autem caput, [4] & in femore sinistro sub inguen partes inferiores lividæ. [5] Testes autem graciles erant. [6] Similia etiam Hegetoridæ filio: mortuus est. [7] Præterquam quod vomitus plures sub obitum contigerunt.

[8] Hippiæ soror hyeme phrenitica, mente aberrans, manibus negotium exhibens, lanciinans seipsam. [9] Quinta & sexta ad noctem vōce destituta, soporosa, inflans in maxillas & labia, velut dormientes: septima mortua est.

[10] Asander ubi inhorruit, lateris dolor, [11] & ad genua dolor, itemque ad femur, [12] ubi comedisset, delirabat, [13] brevi mortuus est.

XXX. Cleotimo sutori alvo liquefacta multo tempore, & calore oborto, [2] juxta hepar tumor tuberculosus ad imum ventrem descendit, [3] & alvus liquida fiebat, [4] & aliud ipsi tuberculum juxta hepar sursum ad præcordium: [5] mortuus est.

[6] Quibusdam capitis dolor vehe-

ξωὴ θέρμη, οἷσι μὲν ἐς τὸ ἥμισυ τ κεφαλῆς καὶ κῦ ῥίνας τὶ ὑγρὸν ἀποχωρέῃ λεπτὸν ἢ πέπον, ἢ ἐς ὦτα, ἢ ἐς φάρυγα ἐκ κεφαλῆς, ἀσφαλέστερον· 7 οἷσι δὲ ξηρὸ ταῦτα, ὀ ἦ σφάκελος ὀδύνη, ἐπικίνδυνα. 8 λὴ ἦ ῳ σοῦ ἀσώδης ' ἢ χολώδης ἔμεῖος, ἢ καθίωληξις ὀμμάτων, ἢ ἀφωνία κῦ παράνιον τι φθέγξεται, ἢ λῆρός τις, ἀναίσιμα καὶ ἀτασμώδεα. 9 ὁπόσοι δ' ἂν ἐκ κατάῤῥῃ τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς πονέουσι, κῦ κῦ ῥίνας ὑγρῆ ὑποχωρέουσιν, ἐπιπυρετιώσειν ἐπιφκῶς, ἐν τῇ πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ ἀνεψύχοντας.

10 Ἐχεκράτεϊ τῷ τυφλῷ κεφαλῆς ὀδυνὴ ὀξυτάτη, μᾶλλον ἐς τὸ ὄπισθεν κῦ τραχήλου, ὅπου ἡ ἀρτηρία, κῦ ἐς κορυφὴν ἐχώρει· 11 ἀνιόντος ἦ κῦ ἐς ὦς ἀριστερόν, κῦ τὸ ἥμισυ τ κεφαλῆς ' ἐπώδυνον. 12 μυξώδεα αἰεὶ ἐχώρει ἐπιφκῶς ξυνεκαυμάτα. 13 κῦ θέρμη παρηκολούθει λεπτή. 14 κῦ ἀπόσιτος. 15 τὸν μὲν ἡμέρην ῥᾷον, ἐς νύκτα δὲ ὠδυνᾶτο. 16 ἐπεὶ δὲ τὸ κῦ τὸ ὦς ἐῤῥάγη πύον, ἔληξε πάντα. 17 ἐῤῥάγη ἦ περὶ χειμῶνα. 18 ἦ καί γε ἐν πᾶσι τοῖσιν ἐμπυήμασι, καὶ τοῖσι περὶ ὀφθαλμὸν ἐς νύκτα οἱ πόνοι;

XXXI. Οἷσι βῆχες χειμῶνος, μάλιστα δὲ νότοισι, παχέα καὶ πολλὰ χρεμπτομένοισι πυρετοὶ ἐπιγίνονται· 2 ἐπιφκῶς δὲ πεμπταῖοι παύονται. 3 αἱ βῆχες ἦ πρὸ τεσσαρακοστὸν οἷον ' Ἡγησιπόλεϊ. 4 Οἷσι θέρμη πολλαχοῦ ἔστιν ὅτε παυομένων, ἐχ ὅλον τὸ σῶμα, ἀλλ' ἢ περὶ αὐχένα ἐ ὑπὸ μασχάλας, ἢ κεφαλὴν ἀφιδρώοντες, παύονται.

5 Χά-

vehemens cum calore: quibusdam quidem ad dimidiam capitis partem, & secundum nares humor quidam decedit tenuis, aut maturus: aut ad aures: aut ad fauces ex capite securius. 7 Quibusdam vero hæc sicca. At marcor vehemens ' periculosus 135
est. 8 Si vero affuerit anxiosus aut bilioſus vomitus, aut stupor oculorum, aut vocis interceptio, & raro quid loquutus aut delirium, lethalia hæc sunt & convulsoria. 9 Quicunque vero ex destillatione dimidiam capitis partem dolent, & humore secundum nares decedente insuper febrierint leniter, in quinta aut sexta perfrigerantur.

10 Echecrati cæco capitis dolor vehemens magis ' ad poste- 140
riorem partem, & colli quo loco connexio est, & ad verticem procedebat. 11 Progrediente tempore & ad aurem sinistram: & dimidia capitis pars dolorosa erat, 12 mucosa semper procedebant leniter combusta, 13 & calor comitabatur tenuis, 14 & cibum aversabatur, 15 in die melius habebat, ad noctem vero dolebat. 16 Postquam autem pus per aurem erupit, cessaverunt omnia, 17 erupit autem circa hyemem. 18 ' Num & omnibus 145
suppurationibus, & affectionibus circa oculum, dolores ad noctem?

XXXI. Quibus tusses hyeme maxime austro spirante crassæ & multa exscreantibus, febres accedunt: 2 leniter autem quinta die sedantur. 3 Tusses vero circa quadragesimam, velut Hegesipoli. 4 Quibus calores multi quandoque sedantur, hi non per totum corpus, sed aut circa cervicem, aut sub alis, aut capite ' sudantes liberantur. 150

5 Χάριλλι χειμῶνος ἐκ βηχίου ἐπιδημίου ἀφύλου ὀμφώμου πυρετὸς ἐπέλαβεν ὀξύς. 6 πὶ ἐμέτια ἀπέβαλλεν. 7 κῶμα μετὰ πόνου. 8 ὕρα ἐγίνετο ἐρυθρὰ, οἷον ὀρόβων πολύμια· ὑπόστασις σύδυς ἀπ' ἀρχῆς πολλὴ λευκὴ, ὕστερον δὲ καὶ ὑπέρυθρος. 9 ἑβδόμη ἀπὸ βαλάνου σμικρὰ ὑπῆλθε. 10 τὸ κῶμα καθεῖχεν ἄλυπον. 11 ἰνὸς ἐπὶ μετώπου. 12 ὕπνος ἐς νύκτα, καὶ θέρμη ὑπιωλέρη. 13 ὀγδόη χυλὸν ἀφοσεδέξατο. 14 κωματώδης διελέλυτο μέχρις ἐνδεκάτης. 15 ταύτης καὶ ἡ θέρμη μάλιστα ἔληξεν. 16 ἐπὶ δὲ ὠὸν βῆξ, ἀπόχρεμψις διελέλυτο αἰεὶ πολλὴ, ῥηϊδίως, ὡς τὸν γλίχρη, λευκὴ, πυκνὴ· ἐπεὶ δὲ ξύνεπεπαύετο, ὁμοίη πυώδεϊ ἦν. 17 οὖρα ἀπὸ ἐνδεκάτης καθαρώτερα, ὑπόστασις τραχείη 18 περὶ ἑκκαιδεκάτην ἄλγημα ἐπὶ δεξιὰ μέχρι κενεῶνος ἐς ὑπογάστριον. 19 ἔρον ἔσχε. 20 πόμα τὸ ἀπὸ ξηρᾶς καλλιφύλλου ξυνήνεγκε. 21 περὶ πεντεκαιδεκάτην πάλιν τὸ ἄλγημα. 22 ἑκκαιδεκάτη ἐς νύκτα μᾶλλον τὸ ἄλγημα ὑπεχονδρίου ἤρχετο ἐς ἡμίλιον. 23 λινοζώστου ὕδωρ ὑπήγαγεν. 24 ἡ θέρμη σὺν τῷ εἰσιέναι ἐμαραίνετο, καὶ ἀποχρέμψιες παρηκολούθουν παχεῖαι. 25 ῥηϊδίως ἐς τεσσαρακοστὸν.

XXXII. Ὑποκαθαίρειν τὰς κοιλίας ἐν τοῖσι νεοήμασιν, ἐπὴν πέπονα ᾖ, πεμπταῖα τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἰδρυμένα ἴδῃς· 2 σημεῖον, ὧν μὴ ἀσώδεες μηδὲ κεκμηκαριοὶ ἔωσι· 3 καὶ ὅτε αἱ θέρμαι παύονται, καὶ ὅτε λήγωσι μὴ τὸς παροξυσμούς. 4 τὰς δ' ἄνω ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι· τότε γὰρ καὶ αὐτοὶ μετεωρίζονται· ἐπὴν ἀσώδεες καὶ καρηβαρέες καὶ ἀλυσκάζωσι ἔωσι. 5 Διὰ τοῦτο

5 Chariti hyeme ex tuſſicula populariter graſſante febris adventans acuta corripuit, 6 ſtragula rejiciebat: 7 ſopor cum dolore. 8 Urinæ erant rubræ velut ervi lotura, ſubſidentia ſtatim ab initio multa, alba: poſtea etiam ſubrubra. 9 Septima à glande ſubdita pauca prodierunt, 10 ſopor detinuit ſine dolore, 11 humiditas in fronte, 12 ſomnus ad noctem, & calor mitior, 13 octava ſuccum admiſit, 14 ſo- 155
porоſus permanſit uſque ad undecimam. 15 Hac autem die etiam calor maxime ceſſavit. 16 Poſtquam vero tuſſis erat, exſcreatio perſeverabat ſemper multa, facilis, primum viſcoſa, alba, craſſa: poſtquam autem concocta eſſet, ſimilis purulentis. 17 Urinæ ab undecima die puriores, ſubſidentia aſpera, 18 decimatertia dolor ad dextera, uſque ad lateris mollitudinem, ad imum ventrem. 19 Urina ſupprimebatur. 20 Potus callyphylli 160
contulit. 21 Decimaquinta, rurſus dolor, 22 decimaſexta, ad noctem magis dolor præcordii incipiebat ad ventrem. 23 Mercurialis aqua ſubduxit. 24 Calor intra vigeſimum evanuit, & exſcreationes ſequutæ ſunt craſſæ. 25 Melius habuit ad quadrageſimum.

XXXII. Subpurgandi ſunt ventres in morbis, ubi purganda matura fuerint: inferni quidem, ubi conſidiſſe videris, 2 ſignum habes ſi non anxii fuerint, ne- 165
que capite gravati, 3 & quum calores mitiſſimi, & quum poſt exacerbationes ceſſarint. 4 Superni vero, in ipſis exacerbationibus. Tunc enim & hi elevantur, quum anxii, & gravati ſupernis partibus fuerint, 5 propterea

τῶτο δὲ μὴ ἐν ἀρχῇσι καθαίρειν, ὅτι ἀπὸ τῶ αὐτομάτω ἐν τοῖσι χρονίοισι τούτοισιν, ἢ χρόνια ἐπικίνδυνα.

6 Ἐπὶ ὠλεκρανέι δὲ πλώματος τρωθέντος πῆχυς ἐπιζαφελίσας πυεῖται. 7 πεπαυμένε δὲ γλίχρος ἰχὼρ καὶ καλῶδης ἐκθλίβεται [καὶ] ταχὺ ἀφιστεῖται· ὡς καὶ Κλεογένεϊ καὶ Δημάρχῳ τῷ Ἀγλαοτέλεος. 8 ὁμοίως δὲ καὶ πάνυ ἐκ τῶν αὐτῶν πύον ἐδέν· οἷον τῷ Αἰσχύλε παιδὶ ξυνέβη. 9 πυρμοῖος δὲ τοῖσι πολίτῃσι φέρεται καὶ πυρετοὶ ἐπιγίνον].

XXXIII. Ἀλκμᾶνι δὲ νεφελικῶν ἀναθυμιζομένων, 2 κάτω καὶ αἷμα τοῦ ἀφαιρεθέντος, ἄνω κατὰ ἦπαρ ἐτράφη. 3 καὶ ἀθὺς καρδίην ἄλγος ὀδυνόν. 4 καὶ τὸ πνεῦμα ὑπὸ τοῦ πόνε καλείχετο. 5 καὶ ἡ κοιλίη χαλεπῶς ὑπεχώρεε σμικρὰ ἀπυρωδέα. 6 ἄσιτος δὲ ἐκ ἐνίων. 7 ῥίγος δ' ἔσιν ὅτε καὶ πυρετὸς ὑπελάμβανε, καὶ ἱδρὼς, καὶ ἔμετος. 8 καὶ ἐν τῷ ἄλγήματι ὑδροκύσας ἐξανέφερεν ὑποκλύσας θαλάσσης, ξυνιώσεσκεν ἀπὸ πτύρων. 9 ἠσίτησεν ἡμέρας ἑπτά. 10 μελίκρητον ἀκρητέστερον ἔπιε· μετὰ δὲ, χυλὸν φακῆς. 11 ὅτε δὲ λεπτὸν τὸ ἔτνος· ἐπέπιεν ὕδωρ. 12 μετὰ δὲ σκυλακίης ἐφθῆς [καὶ] μάζης μικρὸν ὅπως μάλιστα πάλαι ξυνκεκμηκυίης. 13 προϊόντος δὲ ἡ βόδα τραχήλια ἢ κωλιῶν ὑὸς ἀκρέων ἐφθῶν. 14 τῇ ποτερείῃ, ὑδροποσίῃ, ἡσυχίῃ, σκέπῃ. 15 ποτὲ [δὲ] τὸ νεφελικὸν ἐκ σικύης κλυσμός.

XXXIV. Τῷ Παρμενίσκε παιδὶ κάφωσις. ξυνιώσεσκε μὴ κλύζειν, ἀλλὰ

pterea vero in principiis purgandum non est, quoniam sua sponte in his temporibus expurgantur.

6 In cubiti processu ex casu sauciato, cubitus marcore corruptus suppuratur: 7 matura- 170
tione vero contingente, viscosa sanies ac glutinosa exprimitur, & brevi supprimitur: velut & Cleogenisco, & Demarcho Aglaotelis filio. 8 Similiter autem & valde ex iisdem pus nullum: velut Æschyli filio contigit. 9 At ubi suppuratur, plurimis horrores & febres accedunt.

XXXIII. Alcmani ex renum affectionibus 1 se recolligenti, 2 175
& sanguine deorsum detracto, sursum ad hepar conversus est morbus, 3 & ad cor dolor vehemens, 4 & spiritus præ dolore detinebatur, 5 & alvus difficulter egerebat parva caprini stercoris pilulis similia: 6 anxietas non inerat. 7 Verum rigor quandoque & febris corripiebat, & sudor, & vomitus, 8 & in dolore non conferebat aqua marina per clysterem infusa. Verum sursum decoctum infusum contulit, 9 à cibo abstinuit ad dies septem, 10 aquam mulsam 1 me- 180
raciorem bibit, postea lentis succum, 11 quandoque vero ex lenticula fresa decoctum. Inde bibit aquam, 12 postea catulum coctum: & mazæ parum, quæ potissimum diu antea confecta esset, 13 progressu vero temporis, aut cervices bubulas, aut extremas partes suillas coctas, 14 una cum priore aquæ potu: quies, tegmen, 15 ad renum affectionem infusum per clysterem ex cucumere sylvestri.

XXXIV. Parmenisci filio 1 sur- 185
ditas: contulit clysterem auri-

362 Ἀλφακαθαίρειν ὄξει. 2 Μύσσον ὄξει κεχρίειν ἔλαιον ἢ νέτωπον. 3 περιπατεῖν. 4 ἐγείρεσθαι πρωΐ. 5 οἶνον πίνειν λευκόν. 6 λαχάνων ἀπέχεσθαι. 7 ἄρτῳ τρέφεσθαι, ἰχθύσι πέραιοις.

8 Τῇ Ἀσπασίᾳ ὀδόντων ἄλγημα καὶ γνάθων. 9 καστόριον καὶ πίπερι λαμβάνουσα καὶ κρατέουσα ἐν τῷ στόματι, ἀνῆκε. 10 καὶ στραγγουρικὸν αὐτῇ ἀνῆκε πρόσθεσις μετὰ μέλιτος ἄλευρον τοῦ ξυλοκάρπου τοῦ ῥοδίνου.

5 11 Τὰ τολύπια τῆς ὑστερικῶν ποιέουσιν αἱ φύσαι. σημεῖον. οἱ ἐρυγμοὶ καὶ οἱ περὶ γαστέρα ψόφοι, καὶ ἐπάρματα ὀσφύος, καὶ περὶ νεφροὺς ἀλγήματα, καὶ ἰσχία. 12 τοὺς ἀφ' ὑστερέων κεφαλαλγίας καστόριον πεύκῃ, καὶ ἐγχυλισμῷ μέλας, 13 ἢ ἀρωμάτων τρίτον μέρος, ἀλεύρου δύο, ἐν οἴνῳ εὐώδει ἑψῆσαι λευκῷ, ἐπ' ὀθονίου ἐπιχρίσαι, ἐπαλείψαντα τῷ ὀθονίῳ καταπλάσσειν, ἢ ἐπὶ τὴν γαστρὸς ἀλγήματα ὑστερικά.

14 Τῷ Καλλιμέδοντι ξυνήνεγκε τὸ φῦμα ἐν τῇ τραχήλῳ, σκληρὸν ἐὸν καὶ μέγα καὶ ἄπεπτον καὶ ἐπώδυνον, 15 καὶ ἀπό-
10 σχασις βραχίονος, 16 λίνου σπέρμα καταπλάσσειν πεφρυγμένον ἐν οἴνῳ λευκῷ, καὶ ἐλαίῳ εὐόσμῳ ἐπιθεῖναι, μὴ θερμὸν μηδὲ ἔφθον ἄγαν. ἢ ξυὶ μελικρήτῳ ἑψεῖν ἄλευρον τήλινον, ἢ κεγχρῶν, ἢ πυρῶν.

XXXV. Μελισσάνδρου τὸ ὄλυ ἐπιβαλόντος καὶ ὄντος ἐπωδυνίου καὶ σφόδρα οἰδέοντος, 2 ἀπόσχασις βραχίονος. 3 συμπιεῖν αἰγυπτίου ἐν ἀκμῇ τῶν ἀσελλῶν.

4 Εὐτυχίδῃ ἐκ χολερικῶν ἐπὶ τὰ τῶν σκελέων τεταμένα. 5 ἔλιπεν ἅμα τῇ κάτω ὑποχωρήσει. 6 καταφορέα χολὴν πολλὴν

cularium non adhibere. Verum lana expurgare, 2 & ſolum oleum, aut netopum infundere, 3 deambulare, 4 mane ſurgere, 5 vinum album bibere, 6 oleribus abſtinere, 7 pane & piſcibus petroſis nutriri.

8 Aſpaſii uxori dentis & maxillæ dolor vehemens. 9 Caſtorium & piper colluens, ac in ore tenens, remiſit. 10 Et ſtillicidii urinæ affectionem ipſi ſedavit farina cum roſaceo. 11 Capitis dolores ex utero ſedat caſtorium. 12 Plurimas uteri affectiones flatus faciunt. Signum ſunt ructus, & ſtrepitus circa ventrem, & lumborum tumores, & dolores circa renes ac coxas. Ad hos autem confert, 13 aromatum tertiam partem, farinæ duas, in vino odorato albo coquere, & linteolo illita cataplaſmatis modo imponere, qua parte ventris dolores ab utero affligunt.

14 Callimedontis filio con- 195
tulit ad tuberculum, quod habebat in collo durum, & magnum, & crudum ac doloroſum, 15 venæ brachii ſectio: 16 & feminis lini torrefacti cataplaſma, vino albo ac oleo ſubactum ac imbutum, ita ut neque calidum, neque valde coctum deligatur. Aut cum aqua mulſa coquatur fœni græci, aut ordei, aut tritici farina.

XXXV. Meliſſandro quum gingiva dolore corriperetur, & vehementer intumeſceret, 2 ſe- 200
ctio venæ brachii, 3 & alumen Ægyptium in principio ſedabat.

4 Eutychidi ex cholericis affectionibus, ad nervorum in cruribus diſtentionem 5 deſivit, una cum receſſu deorſum. 6 Bilem multam

πολλὰ ἤμεϊ, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας, σφόδρα ὑπέρυθρον. 7 ὑπὸ δὲ τὸ ἔμεσιν ἔπινε, καὶ ἀκρασὴς ἦν καὶ ἀσώδης. 8 ἐδὲν κατέχειν ἠδυνάτει, ἐδὲ τὸ σὺν τῷ σιτίων. 9 καὶ ἔρυσις, καὶ τὰ κάτω διόδος. 10 ἀφῆκε τὸν ἐμέτον τὸν μελανικὴν ἦλθε, καὶ κατέρριψε κάτω.

11 Ὑδροποσίδεα παλιμπωρέην, ἰδρῶν, ἄρτον ἐσθίειν, πίνειν μὴ πολὺ, λέεσθαι καὶ κεφαλῆς πολλῶ, μὴ θερμῶ, ἀλλὰ χλιηρῶ· οἶνον λεπτὸν, ὕπνον μὴ πολλὸν ἔχειν.

XXXVI. Καλλιγένει περὶ πέμπτε καὶ εἰκοστὸν ἔτεα γεγονημένῳ κατάῤῥυσις. 2 ἡ βὴξ πολλὴ ἀνῆκε τὸ καταῤῥέον ὑπὸ βίης· 3 ἐδὲν κάτω ὑπέμενεν· 4 ἔτεα τέσσαρα διελέλεσεν. 5 θέρμη λεπτὴ ἐν ἀρχῇ ἐγίνετο. 6 ἐλλέβορος οὐκ ὠφέλησεν, ἀλλὰ ὀλιγοσιτίη, 7 ἀλλὰ τὸ ξυμπιαθῆναι, 8 ἐσθίειν ἄρτον· 9 οἶνον μέλανα· 10 ὄψα ὁποῖα ἐθέλοι· 11 ἀπέχεσθαι δριμέων, ἁλυκῶν, λιπαρῶν, ὀπὸς σιλφίου, λαχάνων ὠμῶν· 12 περιπατέειν πολλά. 13 γαλακτοποσίη οὐ ξυνήνεγκεν, ἀλλὰ σήσαμον πίνειν καθαρὸν ὠμὸν, ὅσον ὀξύβαφον ξὺν οἴνῳ μελανικῷ.

14 Τιμοχάρεϊ χειμῶνος καταῤῥυσις, μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας. 15 ἀφροδισιάσαντι ἐξηράνθη πάντα. 16 κόπος, θέρμη ἐπεγίνετο, κεφαλὴ βαρέη, ἰδρὼς ἀπὸ κεφαλῆς πολύς. 17 καταῤῥεῖ δὲ καὶ κατὰ σῶμα πᾶν ὅλον. 18 ἐθίζετο καὶ ὑγιαίνων ἱδρώειν. 19 τριταῖος ὑγιάνθη.

20 Ὁ δὲ Κλεομένεος παῖς χειμῶνος ἀρξαμένου ἀποσίτιος ἄνευ πυρετοῦ ἐτύγχανε, 21 καὶ ἤμεϊ τὰ σιτία

multam abunde coloratam vomuit ad tres dies ac noctes valde subrubram, 7 sub vomitum bibit, & impotens erat, & anxius. 8 Nihil autem continere poterat, neque ex potibus, neque ex cibis: 9 & urinæ ac transitus deorsum suppressio, 10 per vomitus fex mollis prodiit, & deorsum quoque erupit.

11 Regio morbo correpto prodest laborare, sudare, panem edere, bibere non multum, lavare caput calida multa, sed potius tepida, vinum album, somno non multo uti.

XXXVI. Calligeni circa vigesimumquintum ætatis annum destillatio, 2 tussis multa, quod defluebat per vim educebat, 3 nihil infra persistebat, 4 annos quatuor perseverabat. 5 Ab initio calores tenues fiebant. 6 Veratrum non profuit, sed modicus cibus, 7 & comprimi corpus, 8 edere panem, 9 bibere vinum nigrum, 10 obsoniorum quorumcunque esus, 11 abstinentia ab acribus, salsis, pinguibus, succo silphii, oleribus crudis, 12 multa deambulatio. 13 Lactis potus non contulit, sed sesamum purum, crudum, acetabuli mensura bibere, cum vino molli.

14 Timochari hyeme destillatio, maxime in nares. 15 Quum Venere usus esset, reliccata sunt omnia: 16 lassitudo, calor succedebat, caput grave, sudor à capite multus, 17 defluebat autem & per totum corpus. 18 Erat autem etiam sanus sudare adsuetus, 19 tertia die sanatus est.

20 Cleomenis filius hyeme initio facto cibum aversabatur, & ejus fastidio citra febrem vexabatur, 21 & vomebat cibos ac pitui-

πάσχ φλέγμα. [22] μῆνας δ' δύο ἡ ἀσιτία παρηκολούθησε.

XXXVII. Τῷ μαγείρῳ ἐν Ἀκάνθῳ τὸ κύφωμα ἐκ φρενίτιδος ἐγλύεται. [2] Φαρμακοποσίη οὐδεμία ξυνώνησεν. [3] οἶνος μέλας, καὶ ἄποσιτία. [4] καὶ λουτρῶν ἀπέχεσθαι, χρίεσθαι δὲ καὶ ἀναλείβεσθαι χριόμενον. [5] μὴ σφοδρὰ θάλπειν, μὴ πολλῷ πυελήματι, ἀλλ' ἠπίῳ.

[6] Οἷσι ῥεύματα ἐν ὀφθαλμοῖσι λευκὰ καὶ χρόνια, ὦν πέπονα καὶ ῥῖνας χωρήσῃ, ὠφελέοντα.

[7] Ἧσιν ἐν κυήμασιν ἐκ πλώματος ἢ ἀπάσματος ἢ τοιούτου πόνοι, ἐπιφανῶς ἐν τῇσι τρίτῃσι δηλοῖ, εἰ διαφθερεῖ. [8] Τῆς τετάρτης τὸ τριακοστὸν ἐπιφάσεμα. [9] πιοῦσα τὶ αὐτόματον ξυνέσῃ πόνος, ἔμετος χολωδέων πολλῶν, ὠχρῶν, πρασοφόρων, μελάνων. [10] ὅτε ἔπιε, τρίτῃ ἀπάσματος, τὴν γλῶσσαν κατεμασᾶτο. [11] ἐς τεταρταῖον εἰσῆλθον. [12] ἡ γλῶσσα μέλαινα μεγάλη, τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ, ἄχρυπνος. [13] τετραταία ἀπέθανεν ἐς νύκτα.

XXXVIII. Πυθοκλῆς τοῖσι κάμνουσιν ὕδωρ [ἢ] γάλα πολλῷ τῷ ὕδατι μιγνὺς ἐδίδου, καὶ ἀνέτρεφε. [2] Χρὴ μέτλων καταχαῦ, ἀλεαίνειν, τὰς πόδας ὡς μάλιστα θερμαίνειν πυρὶ καὶ ὕδατι.

[3] Ὀφθαλμοῖσι πονηρὸν ἡ φακή. [4] τοῖσι γε ἔτεος ἔχουσιν ἡ γλυκεῖα ὀπώρη καὶ λάχανα. [5] Τοῖσι περὶ ὀσφὺν ἢ ἰσχίον ἢ σκέλεα ἀλγήμασιν ἐκ πόνων, θαλάσσῃ, ὄξει, θερμοῖσι καταινοῦν, καὶ σπόγγους βάπτοντα πυελοῦν. ἐπικαθδεῖν δὲ ἐλαίου λανίς

pituitam. [22] Duobus autem mensibus cibi fastidium durabat.

XXXVII. Coco in spina gibbositas facta est ex phrenitide. [2] Huic nulla medicamenti potio contulit. [3] Verum vinum nigrum, & panis esus, & [4] balneorum abstinentia, & unctio, & frictio ab unctione, [5] & fovere non valde, neque multo fomento, sed leni.

[6] Quibus fluxiones in oculis tenues ac diuturnæ, si maturæ in nares processerint, prosunt.

[7] Quibus prægnantibus ex casu, aut convulsione, aut plaga, dolores leviter fiunt, his in tribus diebus manifestum fit, an fœtum corrumpent. [8] Cuidam quæ circa vigesimum ætatis annum [9] biberat ultro pharmacum ad fœtum perdendum, accidit dolor, vomitus bilioſorum, multorum, pallidorum, prasinorum, nigrorum. [10] Quum bibisset, tertia die convulsio corripiebat, linguam commandebat. [11] Ad quartam diem ad ipsam ingressus sum: [12] lingua nigra, magna: oculorum albæ partes, erant rubræ: vigilabat, [13] quarta mortua est ad noctem.

XXXVIII. Pythocles ægrotantibus aquam, & lac multa aqua ammixta dabat, & renutriebat. [2] Perniones pertundere oportet, & calefacere, ita ut quam maxime excalefacias igne & aqua.

[3] Oculis incommoda sunt lenticula, [4] fructus pomorum dulces, & olera. [5] Doloribus circa lumbos, aut coxam, aut crura, ex laboribus obortis, aquæ marinæ acetique calidum fomentum confert, ita ut vel aspergas, vel spongiam his imbutam adhibeas. Deligare vero lanis

εἰοισιν. [6] Οἰ γανῶ ὀφθαλμιῶσι κακὸν πινομένη, καὶ ὀδοῦσιν.

[7] Ἡ ἀπὸ τῆς κρημνοῦ κόρη πεσοῦσα ἄφωνος, [8] ῥιπασμὸς αὐτὴν εἶχεν· ἤμεσεν ἐς νύκτα. [9] αἷμα συχνὸν ἐρρύη κατὰ τὸ οὖς τὸ ἀριστερὸν πεσούσης. [10] καὶ μελίκρητον χαλεπῶς καλέπινε. [11] ῥῆγος εἶχε· [45] πνεῦμα πυκνὸν ὥσπερ τῶν ἀποθνησκόντων. [12] φλέβες αἱ περὶ τὸ μέτωπον τεταμέναι. [13] κλίσις ὑπτία. [14] πόδες χλιαροί. [15] πυρετὸς πολὺς, πολὺ ὀξύς. [16] μάλιστα καλεπωτήστετο. [17] ἑβδόμη φωνὴν ἔρρηξεν. [18] αἱ θέρμαι λεπτότεραι. περιεγένετο.

[19] Ὁ Νισαντίδης τοῦ ὤμου τὸ ἄλγημα ἔσχεν ἐν θέρει γενόμενον ἐξ ἀποστάσιος, [20] [ξυμφέρει] ἐν τῇ θαλάσσῃ βρέχειν τὸ σῶμα καὶ τὸν ὦμον ὡς πλεῖστον χρόνον· [21] ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οἶνον λευκὸν ὑδαρέα ἅμα [363] πίνειν· ἐν τῇ θαλάσσῃ κατακείμενον· [22] καὶ οὐρεῖν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

XXXIX. Ὁ γναφεὺς ὁ ἐν Σύρῳ φρενιτικὸς, [2] μὴ ἐν καύσει τρομώδης σκελέων. [3] τὸ κρῶμα οἷον ὑπὸ κωνώπων ἐγκεντεμενον. [4] ὁ παλμὸς μέγας, βραχέη κίνησις. [5] φωνὴ κεκλασμένη, σαφὴς δέ. [6] οὖρον καθαρὸν, ὑπόστασιν οὐκ ἔχον. [7] ἦρε δὲ τὴν ψίην ἐκάρωσιν ὀκτωκαιδεκαταῖος ἀνῆκε μολυβδοειδὴς ἄνευ ἱδρῶτος.

[8] Ὁ δὲ Ὀλυμπῷ Νικόξενος [5] ὁμοίως ἑβδομαῖος ἐδόκει θαλάσσην μεθ' ἱδρῶτος. [9] ῥοφήματα ἐπεσφέρετο, οἶνον, βότρυν ἐξ ἡλίου. [10] ἐπὶ τὰς ἑπταικαιδεκαταίους εἰσῆλθον. [11] καῦσις· ἡ γλῶσσα αὖα. [12] θέρμη ἔξωθεν· ἔνδον ἰσχυρή. [13] ἔκλυσις σώματος δεινή. [14] φωνὴ κεκλασμένη· ἔργον ἀκοῦσαι, σα-

φὴς

lanis oportet. [6] Origanum potum, oculis & dentibus malum est.

[7] Puella quæ de rupe cecidit, voce destituta, [8] jactatio ipsam tenebat, vomuit ad noctem sanguinem. [9] Quum ad sinistram aurem impegisset, amplius inde fluebat, [10] & aquam mulsam [240] difficulter deglutiebat, [11] stertor habebat. Spiritus densus velut morientium. [12] Venæ circa frontem intentæ, [13] decubitus supinus, [14] pedes tepidi, [15] febris multa, aliquando acuta: [16] maxime expavescebat, [17] septima vocem rupit, [18] calores tenuiores erant, superstes evasit.

[19] Nisantides humeri dolorem habebat, in æstate obortum ex abscessu, [20] profuit ipsi corpus & humerum in aqua marina madefacere, ad multum tem- [245] pus: [21] & per tres dies vinum album aquosum bibere, [22] simul ut in aqua marina decumberet, ita ut & in ipsa urinam ejiceret.

XXXIX. Fullo in Syro phreniticus: [2] quum ureretur, cruribus tremulis: [3] corpus velut à culicibus compunctum: [4] oculus magnus, motus brevis, [5] vox fracta, sed clara tamen: [6] urina pura substantiam non habens. [7] Nam propter alvi ex thapsia egestionem, decimaoctava die morbus remisit, evanescens, citra sudorem. [250]

[8] Nicoxenus in Olyntho similiter septima die videbatur à morbo liber esse cum sudore. [9] Sorbitiones assumebat, vinum, botrum ex sole. [10] Decimaseptima die ingressus sum ad ipsum: [11] lingua ardebat, [12] calor forinsecus non valde fortis, [13] exolutio corporis vehemens: [14] vox fracta, ut operosum esset exaudire,

φὴς δέ. [15] κρόταφοι ξυμπεπλωκότες, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, πόδες μαλθακοὶ καὶ χλιεροί, καὶ σπλῆνα ξυώτασις. [16] τὸ κλύσμα δὲ πάνυ τι ἐδέχετο, ἀλλ' ἀνεπήδα. [17] ἐς νύκτα ἐπῆλθε κόπρος ξυεστηκυῖα ὀλίγη, καὶ αἵματος τι. [18] οἶμαι δὲ καὶ κλυσμοῦ. [19] οὖρον καθαρὸν λαμπρόν. [20] κλίσις ὑπτία, σκέλεα διαγνύμενα διὰ τὴν ἔκλυσιν, ὕπνος πανάγρυπνος. [21] ἐντὸς δὲ εἴκοσιν ἡ θερμὴ ἐμαλακύνθη. [22] ἄποσον τὸ ἀπὸ κεμμοῦ. ἀλλ' ὅ γε ἀπὸ μήλων ὀμοῦ, καὶ σίδης χυλὸς, καὶ φακοῦ πεφωσμένου ψυχροῦ. καὶ ἀλφίτου τὸ λεπτὸν ἐφθὸν ψυχρὸν λεπτὸν ῥύφημα. ἐπεγένετο.

XL. Τῶν γναφέων οἱ βουβῶνες ἐφυμαλέως σκληροὶ καὶ ἀνώδυνοι, [2] καὶ περὶ ἤβην καὶ τὰ ἄγχιστα ὅμοια μεγάλα. [3] πυρετὸς ἔμπροσθεν [15] βηχώδης ἀπὸ ῥεύμάτων. [4] τρίτου μηνὸς ἢ τετάρτου γαστὴρ ξυεστική, [5] θερμὰ ἐπεγένετο, γλῶσσα ξηρὰ, δίψα, [6] ὑποχωρήσεις αἱ κάτω χαλεπαί. [7] ἀπέθανον.

[8] Τὰ χολερικὰ ἐκ κρεμφαγίνης, μάλιστα ὑ χοιρείων ἐναμελέων, [9] καὶ ἐξ ἐρεβίνθων, [10] καὶ μέθης ὀδώδεος παλαιοῦ, [11] καὶ ἡλιάσιος, [12] καὶ σηπίης, καὶ καραβίων τε καὶ ἀστακῶν, [13] καὶ λαχανοφαγίης, μάλιστα ὑ πράσων καὶ κρομμύων. [14] ἔπι ὑ θριδάκων ἐφθῶν, ἐκ κραμβης, καὶ λαπάθων ἐναμελέων, [15] καὶ [20] ἀπὸ πεμμάτων καὶ μελιτωμάτων, [16] καὶ ὀπώρης, καὶ σικύου πέπονος, [17] καὶ οἰνομέλακος, [18] καὶ ὀρόβων, καὶ ἀλφίτων νέων. [19] μᾶλλον [σὺν] τῷ θέρει τὰ χολερικὰ, καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοί. [20] καὶ οἷσι φεί-

dire, clara tamen: [15] tempora collapsa, oculi cavi, pedes mol- 235
les ac tepidi, juxta splenem di-
stentio. [16] Infusum per clysterem non valde suscipiebat, sed resi-
liebat: [17] prodiit stercus com-
pactum modicum, & aliquid sanguinis, [18] arbitror ab infuso. [19] Urina clara, pura, [20] decu-
bitus supinus, crura diducta ac disparata, ob exolutionem, pe-
nitus vigil. [21] Intra viginti dies calor evanuit. [22] Potus erat aqua de farina crassa in ipsa macerata: Sed & de pomis simulque mali punici succus: & lentis torre- 260
factæ, & farinæ lotura cocta, frigida, tenuis sorbitio. Super-
stes evasit.

XL. Fullonum inguina extu-
berabant dura & sine dolore, [2] & circa pubem ac collum similia erant tubercula magna: [3] febris ante diem decimum. Tussi ve-
xabantur à ruptionibus. [4] Tertio mense aut quarto venter colli-
quivit. [5] Calores successerunt, lingua sicca, sitis, [6] egestiones deorsum malignæ: [7] mortui sunt.

[8] Cholericæ bilis sursum ac 265
deorsum eruptiones, ex carnis esu, maxime suillæ crudioris, [9] & ex cicere, [10] & ebrietate vini odorati veteris, [11] & inso-
latione, [12] & ex sepiis, & lo-
custis, & gammaris: [13] & ex olerum esu, maxime porri & ceparum: [14] Insuper & à lactu-
cis coctis, & brassica, & rumi-
cibus crudioribus: [15] & à pla-
centis ac dulciariis & mellitis li-
bis, [16] & à fructibus pomorum, & cucumere pepone, [17] & vi- 270
no lactei teporis, [18] & ervo, & polenta recenti. [19] Cholericæ affectiones magis in æstate fiunt, & febres intermittentes, [20] &
quibus

φείκαι ἐπιγίνον᾽, ὅτοί ἐσιν ὅτε καχηθὲς γίνον᾽, καὶ ἐς νοσήματα ὀξέα καθίσαν᾽. 21 ἀλλ᾽ οὐλαβέεσθαι χρή. 22 μάλισα δ᾽ τὰ τοιαῦτα νοσήματα ἡ πέμπτη καὶ ἑβδόμη καὶ ἐνάτη κελεύσι. 23 βέλτιον δ᾽ μέχρι τεσσαρεσκαιδέκατα φυλάσσεσθαι.

XLI. Φερεκύδη μετ᾽ ἡλίου τρο- πὰς ἡμερινὰς τ᾽ νυκτὸς πλευρᾶς δεξιᾶς ἄλγημα, καὶ πρότερον ἐπισμῶον, ἔληξεν. 2 ἡδίσησεν. 3 ἐξελθὼν ἔφριξε· πυρετὸς ἐς νύκτα. 4 ἀνώδυνος. 5 βηχίον ῥέον τὸ ξηρόν. 6 ὕρα πολλὰ, ὑποστάσις πολλή· ξυμαλώδεα μαδαρὰ διεσπασμένα ἀπ᾽ ἀρχῆς, μετὰ τεσσαρας ἡλερὰ ὑφίστατο. 7 δόλερη τὸ ὕρον οὐκ ἄχροον, ὑπόστασιν ἔχον, καὶ τὸ ξύσημα οὐκ ἐφαίνετο ἐν τῷ χερνιβίῳ. 8 ψύξις ἐόσης, τριταίῳ αὐτομάτη κοιλίη ὑπῆλθε. 9 τεταρτη, βαλάνου γενομένου, κοπρώδεα καὶ χολώδεα διεχώρησεν. 10 ὑγρὸς, ῥοϊῤῥοος. 11 ὕπνος ἐς νύκτα ὀλίγος, ἡμέρης δέ τι κοιμᾶτο. 12 δίψα ἐσφοδρή. 13 τεταρταίῳ μάλισα ἐς νύκτα, δέρμα περὶ μέτωπον καὶ τὸ ἄλλο σῶμα μαλθακόν. 14 ὑπερφέρεται αἰεί. 15 πυρετὸς κρατεῖτο πρὸς χεῖρα, καὶ ὑπενόπιζεν. 16 ἄδηλος σφυγμὸς σφόδρα ἐν μετώπῳ. 17 φλεβῶν βάρος ἐν τῇσιν ὑποτροφῇσι, καὶ ἐν τῇσιν ὑποχωρήσεσι πάσῃσιν ὀλίγον χρόνον. 18 ἀεὶ πυρετὸς ἀνώδυνος. 19 ἀπ᾽ ἀρχῆς ἀσώδης, καὶ καὶ μικρὸν ἤμει. 20 ἑβδόμη πρωΐ βαλάνου ὑποχωρήσεται τελὶ χολώδες καὶ κοπρώδες, ὑγρὸν σφόδρα καὶ ὠχρόν. 21 καὶ ἤδη τι ὑποπαρέκρουσε. 22 καὶ νοῦσις ἐπ᾽ ὀλίγον ἔσιν ὅτε περὶ μέτωπον. 23 τὸ ἐμπαλιν ἐπὶ τὸ πρόσωπον. 24 τὰ ὄμματα ἀεὶ πονῆς, ὡς εἰ τι βλέ-

quibus horrores accedunt. Hæ quandoque malignæ fiunt, & ad morbos acutos perveniunt. 21 Verum cavere oportet. 22 Judicat autem tales morbos maxime quinta & septima & nona dies. 23 Melius tamen est cavere usque ad decimamquartam.

XLI. Pherecydæ post solstitium hybernum, 'noctu lateris 275 dextri dolor etiam prius fieri solitus cessavit, 2 pransus est: 3 & egressus horruit: febris ad noctem, 4 doloris exors, 5 tussicula quædam sicca. 6 Urina non multa, substidentia multa. Ab initio ramentosa, glabra, divulsa: post dies quatuor turbulenta, substidebant: 7 & urina non decolor, substidentiam habens, & collectio non apparebat in matula, ubi perfriguisset. 8 Tertia die alvus sua sponte 'egest- 280 sit. 9 Quarta subdita glande, stercoracea & bilioſa prodierunt: 10 fluxus erat liquidus. 11 Somnus ad noctem non valde. Verum interdiu aliquantum dormiebat. 12 Sitis non vehemens. 13 Quarta ad noctem maxime cutis circa frontem, & reliquum corpus mollis, 14 semper superexcedens: 15 febris vincebatur ad manum, & sub ea humescebat: 16 pulsus in fronte valde obscurus, 17 venarum gravitas in conversionibus, '& in omnibus egestioni- 285 bus ad modicum tempus, 18 semper doloris exors, 19 ab initio anxius, & paulatim vomebat. 20 Septima à glande subdita, egessit ter bilioſum ac stercoraceum, liquidum valde ac pallidum: 21 & jam aliquantum delirabat: 22 & humiditas modice quandoque circa frontem: 23 stragula in faciem ducebat: 24 oculos fruſtra velut si quis videret

βλέπων, ξυνέστρεφε καὶ πάλιν κατέμενεν.[25] αὐτῷ τὸ ἐμπρόσθιον ἀπέβαλεν.[26] ἑβδομαῖος ἱδρὼς, περὶ ἀρξάμενος μέχρι σπλῆνος, διελέγετο τελεύτησε,[27] ὁ πυρετὸς ἐπέτεινε, καὶ ἡ παραφλήρησις.[28] περὶ μέτωπον πολὺς ἱδρὼς, καὶ οἷον ὀδὼν μὴ ἡ ἔκλυσις.[29] τὸ δέρμα ὑπὸ τὸ ὑπὸ τὰς τρίχας ἐστίγμωδες.[30] ὑποχόνδριον δεξιὸν ἐπηρμένον ὑφῆκεν ἐφ' ἑαυτῷ χολώδες.[31] ὀγδόῃ ὡς ὑπὸ κονώπων ἀναδήματα.[32] περὶ τελευτῆς ἐνέβηξεν οἷον ἐκ μύξης μύκητα ξυνεστηκότα, λιπαρὰ φλέγματα περιεχόμενα.[33] ἐπεχρέμπετο ὑπὸ καὶ ἔμετος θολερὸς σμικρὸς, λιπαρὸς, γαλακτώδεα.

XLII. Μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν τῷ ὕπνῳ ἔφριξε.[2] περὶ ἑξανέστη καρηβαρικὸς, ἔφριξεν, ἀπήμεσε, κεφαλῷ ἐβαρύνθη.[3] ἐς νύκτα ἀνῆκε μέχρι μέσου ἡμέρης ἐπέκεινα.[4] ἔφριξε πάλιν· νύκτα χαλεπῶς.[5] τριταῖος ἐπιθυσιν ὑπὸ ἡμέρῃ πυρετὸς ὀξὺς,[6] κεφαλῆς σφάκελος.[7] ἔμετος χολῆς πολλῆς, ἡ πολύσιτος πᾶσα σθένος.[8] ἔληξε πάντα.[9] ὕπνος ἐς νύκτα.[10] περὶ περὶ ψυχῆς.[11] ἱδρὼς πονηρὸς ἐπιπολὺ ὑπὸ σώματος.[12] καὶ σπλῆνα τῇ χερὶ ἐδείκνυεν ὀλίγον χρόνον ξύστρεμμα ἀνώδυνον, παραχρῆμα ἐμαράνθη.[13] ἐς νύκτα ἄγρυπνος.[14] περὶ ἀγορὰν παρωξύνετο πυρετὸς, ἄση σκοτοδίνος, τρόμος, κεφαλῆς ὀδύνη.[15] ἔμετος πᾶσα σθένος, λεῖος, γλίχρος ὡς φλέγμα.[16] περὶ δυσμὰς ἔληξε πάντα.[17] ἱδρὼς, κεφαλῆς, τραχήλου.[18] ὑπεχώρησε μὴ τὸ ἔμετον καὶ περὶ δέα, ὑγρὰ, χολώδεα, ὅτε μέλανα, ὅτε ἀποικότα.[19] νύκτα μετρίως, καὶ τριταῖος ἐπιθυσιν ἡμέρῃ.[20] ἐς νύκτα πάλιν ἄγρυπνος.[21] ἔμετος ὄρθρου, ὁμοίως καὶ τριτ-

ret contrahebat, & rursus nictabat: [25] & stragula rejiciebat. [26] Nona die sudor mane obortus ad pectus, perseverabat donec moreretur: [27] & febris, & deliratio augescebat. [28] Circa frontem sudor plurimus graveolens, color valde albus, [29] cutis sub pilis interpuncta: [30] præcordium dextrum elevatum: demisit à seipso biliosa. [31] Octava apparebant velut culicum morsus: [32] ante mortem tussiendo rejecit velut ex muco fungos, compacta quædam, alba pituita circumdata. [33] Exscrearat autem & antea parva, alba, lactea.

XLII. Quidam post cœnam in somno horruit, [2] mane surrexit, capite gravatus horruit, vomuit: capite gravabatur, [3] ad noctem remisit: [4] usque ad meridiem leniter horruit: rursus noctem graviter tulit. [5] Sequenti die febris acuta, [6] capitis torpor, [7] vomitus multæ bilis, quæ plurima prasina erat: [8] cessaverunt omnia, [9] somnus ad noctem, [10] mane perfrigerabatur, [11] sudor & humiditas per plurimam corporis partem: [12] juxta splenem manu indicabat ad modicum tempus collectionem doloris exortem, statim evanuit, [13] ad noctem vigil: [14] circa fori tempus exacerbabatur febris, anxietas, vertigo, tormen, capitis dolor: [15] vomitus prasinus, levis, viscosus velut pituita: [16] circa solis occasum cessaverunt omnia, [17] sudor capitis, colli: [18] post vomitum egessit per alvum stercoracea, liquida, biliosa, neque nigra, neque inconvenientia. [19] Noctem moderate habebat, itemque sequentem diem [20] ad noctem rursus vigil. [21] Vomitus mane similiter & sequenti

τῶν ἐπιόντων ἡμέρῶν ἀνὼ ἄσης.[22] τῆς δὲ κεφαλῆς μὴ τὸ ἱδρῶτι ἔληξεν τῇ ὀδυνῃ. [23] ἐς τὸ ἑσπέρᾳ πάντα ἐχάλασεν. [24] ἐννάτη ἐκ ἔπι ἤμεσεν. [25] ἐθερμάνθη μᾶλλον, τοῖσι δ' ἄλλοισιν ἐκ ἐδόκει πυρεταίνειν. [26] αἱ δὲ κροτάφοισι φλέβες ἐπήδων. [27] ἀνώδυνος πάντων. [28] δίψος ὣς ἀεί. [29] "συναλγὴς ἐπὶ γῆκην ἀναστὰς ἐλιποψύχησε θόδεγα. [30] ὑπεχώρησε ἐς βάλανον ξυσματώδεα μέλανα καὶ χολώδεα. [31] "ἔχοντα κατὰ τὸ ὄσον ἀπέσταξεν. [32] ἡ φωνὴ κεκλασμένη· ἐν τῇσιν ὑποφθῇσι βαρύς. [33] ὀφθαλμοὶ κοῖλοι. [34] δέρμα μετώπου λελεπισμένον. [35] ἄλλως δύσπνοος, ἠρέμιος. [36] ἐς τοῖχον τὸ πλεῖστα ἀπεστραμμένος. [37] ὑγρὸς ἐν τῇσι κλίσεσιν, ἐπικεκαμμένος, ἀπεστρέφων. [37] γλῶσσα λευκὴ, λείη. [39] ἐρεθὴ δὲ τὰς δίκας καὶ μικρὸν ἔρυθρὰ τὰ κυκλώδεα, ἐν μέσῳ τι μικρὸν λευκόν. [40] δωδεκαταίῳ ἐς βάλανον ὁμοῖα ἀπέσταξε χολώδεα καὶ ξυσματώδεα. [41] "καὶ δὲ βαλανώδεα λιποψυχίη. [42] ἔπειτα τὸ στόμα ἐπεξηραίνετο. [43] διεκλύζετο αἰεὶ, καὶ, εἰ μὴ θόδεγα ψυχρὸν ἦν, θερμὸν ἔφασκεν εἶναι" τῇ χιόνι ἐπέοικός. [44] εἶπε δίψα ἐκ ἐνῆν. [45] τὸ ἱμάτιον αἰεὶ ἀπὸ τῶν σηθέων ἀπεώθει. [46] ἡ χλαμύδα χλιαίνειν ἐκ εἴα. [47] τὸ πῦρ πόρρω ἐσμικρὸν. [48] γνάθων ἀμφοτέρων ἔρευθος. [49] μὴ ταῦτα ἄκριτος ἀνεθερμάνθη μίαν ἢ δύο ἡμέρας. [50] καὶ ἔληξεν.

XLIII. "Ἀνδροφαλεῖ ἀφωνίη, ἄγνοια, παραλήρησις. [2] παυσθέντων δὲ τελέων περιὴξε τὰ συχνὰ, καὶ ὑποτροφαὶ ἐγίνοντο. [3] ἡ γλῶσσα διελέλειπτο πάντα τὸν χρόνον ξηρὴ, [4] καὶ, εἰ μὴ διακλύσαιτο, διαλέγεσθαι ἐκ οἷός τε ἦν· [5] καὶ σφόδρα πικρὴ ἦν τὰ πολλά.

[6] ἔστι

quenti die, [22] citra anxietatem dolores capitis post sudorem cessarunt, [23] ad vesperam omnia remiserunt. [24] Nona, non amplius vomuit, [25] magis calefactus est. Reliquis non videbatur febrire. [26] Venæ in temporibus saliebant: [27] doloris omnino exors, [28] sitis semper erat. [29] Nona quum ' ad sellam surrexisset, valde animo linquebatur: [30] à glande subdita egessit ramenta nigra & biliosa colore, [31] quantum stercoracei destillabat: [32] vox fracta, in conversionibus gravis, [33] oculi cavi, [34] cutis frontis circumtensa, [35] alioqui bene spirabat, moderatus erat, [36] ad parietem plerunque conversus: [37] flexibilis in decubitu, incurvatus quiescens, [38] lingua alba, lævis. [39] Circa Decimam & postea, urinæ rubræ in circuitu, in medio ' exiguum quid album: [40] duodecima ad glandem subditam, similia destillabant biliosa & ramentosa: [41] post glandem animi deliquium, [42] postea os reficcabatur. [43] Colluebat semper, etsi non valde frigida esset aqua, calidam esse dicebat: nivem leniter gustabat, [44] sitis non inerat, [45] stragula semper de pectore repellebat. [46] Chlamydem calefieri non sinebat, [47] ignis procul, isque parvus: [48] utriusque maxillæ rubor, [49] postea lingua ' inarticulata, recalescebat unum aut duos dies, [50] cessavit.

XLIII. Androphani vocis interceptio, ignorantia, delirium. [2] His sedatis supererat multis annis, & recidivæ fiebant: [3] lingua permanebat per totum tempus sicca, [4] & si collutione non uteretur, loqui non poterat: [5] & plerunque erat valde amara.

[6] ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀπὸ κωδείου ὀδυνῶν. [7] φλεβοτομίᾳ ἔρυσε τοῦτο. [8] ὑδροποσίᾳ, μελικρήτῳ. [9] ἐλλέβορον ἔπιε μέλανα· χολῶδες δὲ διῆλθεν, ἀλλ' ὀλίγον. [10] τέλος δὲ χειμῶνος κατακλιθεὶς ἐξ ἑωυτοῦ ἐγένετο. καὶ τὰ γλώσσης παθήματα ὅμοια. [11] θέρμη λεπτή, γλώσσα ἀχρόης, φωνὴ περιπλευμονική. [12] ἀπὸ δὲ στήθεος τὸ ἱμάτιον ἀπέρριπτε, καὶ ἐξάγειν ἑωυτὸν ὡς ἀφήσοντα ἐκέλευεν, [13] ἔδεν δυνάμενος σαφὲς εἰπεῖν, ἔδε ἐὼν παρ' ἑωυτόν. [14] ἐξῆγον αὐτόν. [15] ἐς νύκτα ἐτελεύτησεν, ἢ σὺν ὀλίγοις δυοὶ ἢ τρισὶν ἡμέρῃσι ἐξηύρετο.

[16] " Τὸ Νικάνορος πάθος 94
ὁπότε ἐς πότον ἔρχοιτο, φόβος. [17] τὸ αὐλητρίδος ὅτε ἐγχρίμπτοιτο αὐλεῖν ἀκέσασθαι τῷ συμποσίῳ, ὑπὸ θημάτων ὄχλοι μοῦσι· ὑποπτήσσειν, ἔφη, [18] ὅτε νὺξ εἴη· ἡμέρης δὲ ἀκέων, ἔδεν διεταράσσετο. [19] καὶ ταῦτα παρεῖπετο χρόνον συχνόν.

XLIV. " Δημοκλεὴς δέ, ὁ μετὰ 95
ἐκείνου, ἀμβλυώσσειν καὶ λυσιζωμοῦσθαι ἐδόκει. [2] καὶ δὴ καὶ αὐτὸν ἀπρηνὲς ἔφη παρελθεῖν, ἔδε ἐπὶ γεφύρας, ἔδε τὸ ἔλαχιστον βάθος τάφρου τολμῆσαι αὐτόν, ὑπὸ δείματος μὴ πεσεῖν, διελθεῖν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς τῆς τάφρου πηδῆσαι. [3] τοῦτο χρόνου τινὰ αὐτῷ ξυνέβη.

[4] " Τὸ Φοίνικος· ἐπὶ δὲ ὀφθαλμοῦ 96
τὰ πολλὰ δὲ δεξιοῦ ἄζηξις ἀστραπῇ ἐκλάμπειν ἐδόκει. [5] ἐπεὶ δὲ ἐπισχόνοι ὀδυνῶν ἐς κρόταφον τὸ δεξιὸν ἐγίνετο ὀξύ. [6] ἔπειτα καὶ ἐς ὅλον τὸν κεφαλὴν, καὶ ἐς τὸ τράχηλον. [7] οἴδεε ἡ κεφαλὴ ὄπισθεν τὸ ἀπονδύλων, " καὶ ξυῶσις καὶ σκληρότης ἀμφὶ τοὺς τένοντας. [8] εἰ ἄγοι ἐπειρᾶτο διακινέειν τὴν κεφαλὴν, ἢ διοίγειν τοὺς ὀδόντας, ὠδυνᾶτο

[6] Aliquando etiam dolor ad cor. [7] Venæ sectio solvit hæc : [8] aquæ potus, aqua mulsa. [9] Veratrum quoque bibit nigrum, ' biliosum 330
non prodibat, sed modicum. [10] Tandem hyeme decubuit, & extra se positus mente motus est, & linguæ affectiones similes, [11] calor tenuis, lingua decolor. Vox peripneumonica, [12] de pectore stragula rejiciebat, & se educi jubebat, velut micturum, [13] quum nihil clare loqui posset, neque apud seipsum esset ; [14] educebant ipsum : [15] ad noctem mortuus est, duobus aut tribus diebus decubuit.

[15] Nicanoris affectio ' erat, 335
quum ad convivium progrederetur, timor [17] tibicinæ : quum sub initium vocis tibiæ, in convivio tibia canere audivisset : præ timoribus turbationes, vix se sufferre posse dixit, [18] quum nox esset. Interdiu vero audiens nihil commovebatur, [19] & hæc multo tempore ipsum comitabantur.

XLIV. Damocles qui cū illo erat, cæcutire, & corpore exoluto esse sibi videbatur : [2] & sane præruptum locum non accessisset,' neque 340
trans pontem, aut minimæ altitudinis scrobem ausus fuisset transgredi, præ timere ne caderet, sed per ipsum scrobem ibat : [3] hoc ad tempus quoddam ipsi aderat.

[4] Phœnicis affectio erat, ex oculo dextro plerunque velut fulgur elucere putabat. [5] Ubi vero non diu ipsum clausisset, dolor ad tempus dextrum vehemens oriebatur : [6] postea etiam ad totum caput, & collum : [7] caput intumescebat retro ad 1
' verticula : & distentio ac duri- 345
cia erat circum tendines. [8] Si itaque conaretur commovere caput, aut aperire dentes, ' non

pote-

ὠδυνᾶτο ὡς σφόδρα ξυμφυόμενος. 9 ἐμέσει, ὁπότ' αὖ ἡμοιᾶτο, ἀπέτρεπον τὰς ἐρημίας ὀδυνάς ἢ ἠπιωλέγας ἐποίουν. 10 καὶ φλεβοτομίη ὠφέλησε. 11 καὶ ἐλλέβορος ἦγεν παντοδαπά, οὐχ ἥκιστα πρασοειδέα.

XLV. Τὰ Παρμενίσκου καὶ πρότερον συνέπιπτεν ἀθυμίαις καὶ ἵμερος ἦν ἀπαλλαγῆς βίου, ὅτε δὲ πάλιν εὐθυμίη. 2 ἐν Ὀλυνθῳ δέ ποτε φθινοπώρου ἄφωνος κατέκειτο, ἡσυχίην ἔχων βραχύτι, ὅσον ἄρχεσθαι ἐπιχειρέων τοῦσφᾶσθαι, ἤδη δέ τι καὶ διελέχθη, καὶ πάλιν ἄφωνος. 3 ὕπνοι οὐκ ἦσαν, ὁτὲ δὲ ἀγρυπνίη, καὶ ῥιπασμὸς μετὰ σιγῆς, καὶ ἀλυσμός, καὶ χεὶρ πρὸς τὸ ὑποχόνδριον ὡς ὀδυνωμένου. 4 ὁτὲ μὲν ἀποστρεφὴς κατέκειτο ἡσυχίην ἄγων. 5 ὁ πυρετὸς δὲ ἀλλοτέλεος καὶ ὕπνος. 6 ἔφη δὲ ὕστερον ἐπιγινώσκειν τοὺς εἰσιόντας. 7 πιεῖν δέ, ὁτὲ μὲν ἡμέρης ὅλης καὶ νυκτός, καὶ διδόντων, οὐκ ἤθελεν, 8 ὁτὲ δὲ ἐξαίφνης τὸ κέμενον ἁρπάσας, καὶ ὕδατος παντὸς ἐξέπιεν. 9 οὖρον παχὺ ὡς ὑποζυγίου. 10 κόπρος δὲ τῶν προσαρεζαμένων ἀνῆκεν.

11 Ἡ δὲ Κόνωνος θεράπαινα οὐκ ἀκεφαλῆς ὀδυνῆς ἀρξαμένης, οὐκέτι ἐωυτῆς· 2 καὶ βοὴ, καὶ κλαυθμὸς πολύς· ὀλιγάκις δὲ ἡσυχίη. 3 ἔσχε δέ τινας προσαρεσαμένη ἐτελεύτησε. 4 τινὰς δὲ ἐπὶ τελευτῆς ἡμέρας ἄφωνος καὶ σπασμώδης ἐγένετο.

5 Καὶ ὁ τοῦ Τιμοχάρεος θεράπων, οὐ μελαγχολικῶν δοκῶν εἶναι καὶ τοιούτων, ἐτελεύτησεν ὁμοίως, καὶ κατὰ ἡμέρας τὰς αὐτάς.

XLVI. Τὰ Νικολάου κατὰ χειμεινὰς οὐ πόντον ἔφριξεν· ἐς νύκτα πυρετός. 2 τῇ ὑστεραίῃ ἔμετος χολώδης, ἄκρη-

poterat, utpote valde distentus. 9 Vomitus si quando oborti essent, relatos dolores avertebant, ac mitiores faciebant: 10 & venæ sectio profuit: 11 & veratrum duxit omnigena, & non minime prasina.

XLV. Parmenisco etiam prius incidebant tristitiæ, & desiderium excedendi è vita: 1 quandoque vero rursus lætus erat. 2 At in Olyntho aliquando autumni tempore, voce privatus decumbebat, quietem agens, ita ut parum saltem loqui conaretur, ac inciperet. Imo etiam si quid loquutus esset, rursus voce destituebatur: 3 somni aderant; quandoque vero vigiliæ: & jactatio cum silentio, & anxietas: & manus ad præcordia velut dolenti. 4 Aliquando aversus jacebat quietem agens, 5 febris perpetuo, 6 & facile spirabat. 7 Postea dixit se cognoscere ingressos. 8 Bibere quandoque tota die ac nocte, etiam si potus exhiberetur, non valebat: 9 quandoque vero urna derepente correpta, omnem aquam ebibebat. 10 Urina crassa velut jumenti. 11 Circa decimamquartam remisit.

12 Cononis serva ex dolore capitis incipiente, extra se mente mota erat: 13 & clamor, & querelæ multæ, raro autem quies. 14 Circa quadragesimum diem mortua est. 15 Decem vero diebus ante mortem, voce destituta & convulsa fuit.

16 Timocharis servus ex atrabiliariis esse quum putaretur à tot ac talibus viris, mortuus est similiter circa eosdem dies.

XLVI. Nicolai filius circa solstitium hybernum ex potationibus horruit: ad noctem febres: 2 postridie vomitus bilio-

ἀκριβὴς, ὀλίγος. 3 τρίτη ᾗ, ἀγορᾶς πληθούσης, ἱδρὼς δ' ὅλος ᾗ σώματος. 4 ἔληξε, ⁊ παχὺ πάλιν ἐθερμάνθη. 5 περὶ μέσας νύκτας ῥῖγος, πυρε- 1
365 τὸς ὀξύς. 6 ἡμέρας ᾗ τὴ αὐτὴ ὥρη ἱδρώς. 7 παχὺ πάλιν ἐπεθερμάνθη. 8 ἔμετος ὁμοιος. 9 τῇ τετάρτη ἀπὸ ὑδατος λινοζώσιος ὑπεχώρησεν οὐροωδέα ⁊ ὑγρὰ, ὑπομύσσοντα ᾗ 2
[⁊] πτυελοειδέα. 10 ἦρξε ὕδατι λινοζώσιος, ἀκ ἀνόμοια· ὑπόστασις ἀκ ἦν, ὀλίγη δὲ πολὺ τὸ ἧττον· συναιωρήματα σμικρά. 11 ἀλγήματα. ὑποχονδρίου ἀριστεροῦ ⁊ ὀσφύος. 12 ὤετο σὺν ᾗ ἐμέτῳ οὐ ἀναπνεῖν. 13 ἔτι δὲ ὅτε
5 ⁊ ἐπανέπνει διπλόον. 14 γλῶσσα 3
λόχνη, ἔχουσα σὺν δεξιᾷ οἷον θέρμε 4
τοειδῆ φυσιν, ἐπὶ ὠὸν βραχὺ ἦν διψώδης. 15 ἄγρυπνος, ἔμφρων. 16 ἐκλαίων 5
ᾗ δεξιὸς ὀφθαλμὸς μείζων σὺν τῷ 6
βλέπειν. 17 ἑβδομαῖος ἐτελεύτησε.
18 πλὴν ἡ κοιλίη τοῖς τελευτῆς ἐμετώδεα ἦθη. 19 ⁊ ἀποθανόντι τὰ ὀπίσθια ἐφοινίχθη.

XLVII. Μέτωνι μὴ πληιάδων δύσιν πυρετὸς [⁊] πλευρῆς ἀριστερῆς ὀδυνη μέχρι κλειδὸς, ὅτω ᾗ ὀδύνη, ὥστε ἀτρεμίζειν οὐκ οἷός τε, 2 ⁊ 110
τὸ φλεγμα κωλύειν. 3 ὑποχωρήσεις 1
πολλὴ, χολώδης. 4 σὺν τρισὶν ἡμέρησι
10 χρόνον ἔληξεν ἡ ὀδυνη. 5 ἡ θέρμη ᾗ τοῖς ἑπτὰ ἢ ἐννέα. 6 βὴξ σὺν ᾧ, ἀπύρετος [ᾗ] ὑπόχολοι ὠδὲ ἐγίνοντο, ὠδὲ πολλά. 7 φλεγματώδεες ᾗ αἱ βῆχες παρεκελέγοντο. 8 σιτίων ἀπεγεύετο. 9 ἔστιν ὅτε ἐξήει ὡς ὑγιής. 10 ὑπελάμβανον ᾗ ἐνίοτε θέρμη λεπτὴ ὀλίγον χρόνον. 11 ἱδρῶτα ἐγίνοντο ἐς νύκτα. 12 τὸ πνεῦμα σὺν τῇ θέρμῃ πυκνότερον, γνάθων ἐρυθρὸς, 13 τοῖσι τὸ πλευρὸν βάρος, ⁊ ὑπὸ τὴ μασχάλῃ, ⁊ ἐς [τὴ] ὦμον. 14 αἱ βῆχες κωλύειν. 15 φάρμακον 2
ἄνωθεν

rus, modicus. 3 Tertia die quum concio adhuc fori plena esset, sudor totius corporis. 4 cessavit, & 36
statim rursus calefactus est: 5 [ad mediam noctem rigor, febris acuta; 6 die vero eadem hora sudor: 7 rursus statim recaluit,] 8 vomitus similis. 9 Quarta ab aqua mercurialis, egessit stercorarea & liquida. 10 Urina ei neris specie, qualis est aqua mercurialis, non dissimilis, subsidentia non erat, neque urina multa, pauca quædam in medio vehebantur innatantia: 11 dolores præcordii sinistri & lumborum. 12 Putabat se ex vomitu insuper respirare, & insuper respirabat, 13 quandoque dupla respiratione: 13 lingua alba, 37
habens ex dextra parte concretionem adnatam instar lupidi. Parum siticulosus erat, 15 vigil, prudens. 16 Sexta dexter oculus major dum videret. 17 Septima mortuus est. 18 Verum alvus ante mortem elevata fuit: 19 & mortuo posteriores partes rubefactæ sunt.

XLVII. Metoni circa pleiadum occasum febris: lateris sinistri dolor usque ad clavicu- 110
lam, atque is adeo vehemens ut quiescere non posset: 2 & in- 371
flammatio tenebat, 3 alvi egestio multa, biliosa. 4 In tribus fere diebus cessavit dolor. 5 Calor autem circa septimum aut nonum. 6 Tussis inerat, exscreationes neque biliosæ, neque multæ fiebant, 7 verum pituitosæ, tusses comitabantur, 8 cibos gustabat, 9 quandoque velut sanus exibat. 10 Corripiebant autem aliquando calores tenues modico tempore, 11 sudores fiebant ad noctem. 12 Spiritus in calore densior, maxillarum rubor, 13 circa latus gravitas, & sub alas, & ad humerum, 14 tusses tenebant, 15 medicamentum per
superna

ἄνωθεν ἤγαγε χολώδεα. [16] τρίτη ἀπὸ φαρμάκου ἐρράγη τὸ πύον, ἀπὸ δὲ τοῦ λοιποῦ καθάρσιος ἐγένετο. [17] ἀπεκάθηρε δὲ πέντε καὶ τριήκοντα ἡμέρας ἄλλας, καὶ ὑγιής.

[18] Τῇ Θεοτίμου ἐν ἡμιτριταίῳ ἄσιτος καὶ ἔμετος, καὶ φρίκη ἅμα ἀρχομένῳ τοῦ πυρετοῦ, καὶ δίψα. [2] προϊόντος δὲ ἀρχομένου ἐξαίσιον τὸ θερμόν. [3] μελικρήτου πόσις καὶ ἀπεμέσις ἧτε φρίκη καὶ ἡ ἄσις ἐπαύσατο. [4] καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ σίδης ὕστερον.

[5] Τῇ Διοπίθους ἀδελφῇ ἐν ἡμιτριταίῳ ὀδύνη καρδιαλγίη περὶ τὸν λῆψιν, [6] καὶ ξυμπαρείπετο ὅλῳ τῷ ἡμέρῃ ἡ τοιαύτη κεφαλαλγίη καὶ τῆσιν ἄλλῃσιν. [7] ὡσαύτως ὑπὸ πληιάδος δύσιν. [8] ἀνδράσι [δὲ] παραπλησίως ἐγίνετο τὰ τοιαῦτα.

XLIIX. Τῇ Ἀπομότου ἐν ἡμιτριταίῳ περὶ δεξιτερὸν ὀδύνη καρδιαλγίη περὶ τὸν λῆψιν, καὶ ἔμετοι, καὶ πύρεξις περισταντα ἅμα ὑστερικὴ, καὶ ἐς τὸ μεσόφρενον ὀδυνάων καὶ ῥάχιν. [2] ὅτε δὲ ἐς σφεας αὐτοὺς οἱ ἵκοντο, ἔληγον αἱ καρδιαλγίαι.

[3] Τῇ Τερπίδεω μητρὶ, τῇ ἀπὸ Δορίσκου, ἀμφιθορὴς γινομένης μηνὶ πέμπτῳ διδύμων ἐκπλώματος, [4] τοῦ μὲν ἑτέρου αὐτίκα ὡς ἐν χιτωνίσκῳ ἀπηλλάγη, [5] τοῦ δὲ ἑτέρου ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τεσσαράκοντα ἡμερέων ἀπηλλάγη. [6] ὕστερον δὲ ἔλαβεν ἐν γαστρί. [7] ἔτει δὲ ἐνάτῳ ὀδυναι ὀδύναι κατὰ γαστέρα ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἤρχοντο. [8] ἔστι μὲν ὅτε ἐκ τῶν τραχήλων καὶ ῥάχιος, καθίσταντο δὲ ἐς ὑπογάστριον καὶ βουβῶνας. [9] ἔστι δ' ὅτε ἐκ γόνατος

superna eduxit biliosa. [16] Tertia à medicamento erupit pus, verum ab initio morbi quadragesima, [17] repurgabatur circa triginta quinque alios dies, & sanus evasit.

[18] Uxori Theotimi in semitertiana anxietas, & vomitus, & simul horror incipiente febre, & sitis: [19] progrediente tempore incipiente febre calor ingens. [20] Ubi aquam mulsam bibisset, & vomuisset, & horror, & anxietas sedata sunt, [21] & mali punici succum postea accepit.

[22] Diopithis sorori in semitertiana, cordis dolor gravis circa accessionem, [23] & comitabatur is totam diem: & hujusmodi cordis sive oris ventriculi dolor etiam aliis similiter aderat. [24] Veruntamen sub pleiadis occasum viris talia rariora fiebant.

XLVIII. Uxori Apomoti in semitertiana circa arcturum, vehemens cordis dolor circa accessionem, & vomitus, & strangulationes ab utero simul instabant, & ad dorsum dolores juxta spinam. [2] Quum autem huc ipsi pervenirent, cordis dolores cessabant.

[3] Terpidæ matri à Doriseo, quum abortus factus esset mense quinto gemellorum, ex casu, [4] ab altero quidem statim, velut in tunica quadam liberata est: [5] ab altero vero prius aut posterius quadraginta diebus. [6] Post ea autem concepit in ventre. [7] At anno nono dolores vehementes circa ventrem ad multum tempus, [8] quandoque incipiebant ex collo ac spina, considebant autem ad imum ventrem & inguina: [9] quandoque ex genu

νας δ' δεξιᾶ, ἡμιτάνθ' ὑπ' ἐς τωὐτό. [10] ἡ δ' ὅτε μὲν κατὰ τὴν γαστέρα αἱ ὀδύναι εἶεν, ἐμετίζετο ἡ κοιλίη· [11] ὅτε δ' ἐπαυσάτην, ἔνεπιπτεν ἡ καρδιαλγίη. [12] πυρετοὶ δὲ οὐκ ἐγίνοντο, ψύξις δ' ἔ' σώματος ὡς ἐν ὕδατι κεφαλήν. [13] καὶ τὸ χρόνον μὲν ἐν ᾧ ἡ ὀδύνη ἐγίνετο, ὑπέρρεφε δι' ὅλου τὰ ἀλγήματα ἠπιώτερα τῶν κατ' ἀρχάς. [14] σκόροδα σίλφιον, τὰ δριμέα ξύμπαντα οὐ ξυνέφερεν, οὐδὲ τὰ γλυκέα, οὐδὲ τὰ ὀξέα, οὐδὲ οἱ λευκοὶ οἶνοι· [15] οἱ μέλανες δ' ἦσαν λεπτοὶ ὀλιγάκις. [16] ἀρχομένη καὶ ἔμετοι δεινοὶ ἐπεγίνοντο, καὶ τὰ σιτία ἀποκλείσιες, καὶ περὶ τὰς ὁδοὺς τὰ γυναικεῖα οὐκ ἐφαίνετο.

3 dextro, considebant autem ad eundem locum. [10] Et quum quidem juxta ventrem dolores essent, alvus elevabatur, [11] quum vero sedarentur, cordis dolor coincidebat. [12] Verum strangulationes non aderant. Sed frigiditas corporis, velut in aqua jacentis. [13] Tempore quo dolor fiebat, per totum corpus dolores spargebantur, mitiores his qui ab initio erant: [14] allium, silphium, acria omnia non conferebant, neque dulcia, neque acida: neque vina alba: [15] Verum nigra, & balnea rara. [16] Ab initio quoque vomitus vehementes fiebant, & ciborum exclusiones, & circa dolores menses non apparebant.

XLIX. Τῇ Κλεομβρέος περὶ ζεφύρου πνοὰς, ἐκ ναυσίης καὶ κόπου, πλαδαρὸς ἀριστερὸς ὀδύνη, ἐκ τεταμένου ἀρξαμένη καὶ ἔ' ὤμου, πυρετὸς, καὶ φρίκη, καὶ ἱδρώς. [2] ἤρξατο δ' ὁ πυρετὸς, καὶ οὐκ ἔληγεν, ἀλλ' ἐπέτεινε, [3] καὶ ἡ ὀδύνη ὀδυνὴ, βηξ. [4] ἀποχρεμψις ὕφαιμος, ὠχρὴ, πολλὴ· [5] γλῶσσα λευκή· [6] ἀλ-106 χωρήματα μέτρια ὑγρά· ἕδρα χολώδεα. [7] τετάρτη ἐς νύκτα τὰ γυναικεῖα ἦλθε πολλά. [8] ἔληξεν ἥ τε βὴξ καὶ ἡ ἀποχρεμψις, καὶ ἡ ὀδύνη. [9] ἡ δὲ θέρμη λεπτή.

XLIX. Cleomenis uxori circa favonii flatus, ex nausea & lassitudine, lateris sinistri dolor, ex collo ac humero auspicatus: febris & horror, & sudor. [2] Incepit autem febris, & non desiit, sed augescebat, [3] & dolor vehemens, tussis, [4] exscreatio subcruenta, pallida, multa, [5] lingua alba, [6] alvi egestiones moderatæ, liquidæ, urinæ biliosæ. [7] Quarta ad noctem menses prodierunt multi: [8] cessavit & tussis, & exscreatio, & dolor: [9] calor autem tenuis.

[10] Τῇ Ἐπιχάρμεω πρὸ τόκου δυσεντερίη, πόνος, ἀποχρήματα μυξώδεα. [11] πεπόνη ἀποχρῆμα ὑγιές.

[10] Epicharmi uxori ante partum dysenteria, dolor, alvi egestiones subcruentæ, mucosæ. [11] Ubi peperisset, statim sana erat.

[12] Τῇ Πολεμάρχου ἐν ἀρθρι-108 τικοῖσιν ἰσχίου ἄλγημα ἐξαίφνης, γυναικείων οὐ γλυομένων. [13] τὸ μὲν τοῦ τρύτλου πῖσον ἴσχετο ἡ φωνὴ νύκτα καὶ ἐς μέσον ἡμέρης. [14] ἤκουσε μὲν ταῦτα καὶ ἐφρόνει, [15] καὶ τῇ χειρὶ ἐσήμαινεν, ἀμφὶ τὸ ἰσχίον εἶναι τὸ ἄλγημα.

[12] Polemarchi uxori in morbo articulari coxæ dolor derepente, mensibus non prodeuntibus. [13] Ubi betæ succum bibisset, vox supprimebatur per noctem, & usque ad meridiem: [14] attamen audiebat, & sapiebat, [15] & manu significabat, dolorem esse circa coxam.

L. Τῇ

L Cliniæ

L. " Τῇ Κλινίᾳ ἀδελφῇ, τῇ ἀ- 109
φηλικεστέρῃ, ἔμεσεν, 2 ὅ, τι προσεδέξατο πεσσαρεσκαιδέκατον ἡμέρας ἄνευ πυρετοῦ, 3 " αἱματώδεων τ' ἐ- 1
μεσμάτων ἐρεύγμοι," καὶ ξυνεστελμένον ἐκάρδιον, 4 ὡς καρδίλιον πίσσα. 5 κατόρθιον [καὶ] σεσελι πίνειν ἔπαυσε· καὶ τὸ ἀπὸ τῆς σίδης. 6 ἀπέση 2
ἡ ἄλγημα μέτριον ἐς κενεῶνα. 7 βολβῶν χυλὸς, καὶ " οἴνου γαλακτώδης αὐστηροῦ, καὶ ἄρτοι ὡς ἐλάχιστοι ξὺν ἐλαίῳ. 3

8 " Τῇ Παυσανίᾳ κόρῃ, μύκη- 100
τα ὠμὰ φαγέσα, 9 ἄσης ἔσχε, πνίγμος, ὀδύνη γαστρός. 10 μελίκρατον θερμὸν πίνειν, καὶ ἐμέειν ξυνήνεγκε, καὶ λέβητα θερμόν. 11 ἐν τῷ λε- 4
βητῷ ἐξήμεσε τὰ μύκητα καὶ, ἐπεὶ λήξειν ἔμελλεν, ἐξίδρωσεν.

LI. " 2 Ἐπιχάρμῳ περὶ πλειάδων δύσιν ὦμος ὀδύνη καὶ βάρος 111
ὀδυνῶδες ἐς βραχίονα, ἄπνοη, ἔμετοι συχνοί. 2 ὑδροποσίη.

3 " Τοῦ Εὐφρονος παιδὸς ἐξεω- 112
θήματα οἷα ὑπὸ κωνώπων.

4 " Μετὰ ζέφυρον αὐχμοὶ ἐαρινοὶ μέχρις ἰσημερίας μεθοπωρινῆς. 5 ὑπὸ κυνὸς ὀλίγα πνεύματα, καὶ πνεύματα θερμὰ, καὶ πυρετοὶ ἱδρώδεες, καὶ πάλιν ὕδατι θερμαίνου. 6 φύματα ἢ παρ' ἓς πολλοῖσιν ἐγίνετο. 7 τῇ γραίῃ βηχικὴ περὶ σύνατλον. 8 τοῦ μάγειρου τοῦ ἀπολωλότος τοῦ παιδίσκης, κηλίδης ὑγρασθείσης, περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον. 9 Κτησιφῶντι ὑπ' ἀρχῆς ἄριστον περὶ τὰς ἑπτὰ τοῦ παιδὸς μέσον " ἐπυώθη. 10 τοῦ Ἐρατύλλου 1
ἀπεμωλύνθη " περὶ ἀμφότερα. 11 2
ἀνιδρώσιες, γλώσσης ὑπὸ ξηρότητος ψελοί.

12 " Οἱ ὀρνιθιὴν ἔπνευσαν πολλοὶ 3
καὶ ψυχροί, 13 καὶ χιόνες ἐξ οὐδίων

ἔσιν

L Cliniæ ' sorori seniori vo- 415
mitus, 2 quicquid accepisset per quatuordecim dies, citra febrem, 3 cruentorum vomitionum rejectiones: 4 & contracta strangulatio ad cor procedebat. 5 Castorium, seseli, mali punici succus, sedaverunt omnia: 6 abscessit autem dolor moderatus ad lateris mollitudinem: 7 bulbi succus, & vinum lactei teporis, austerum, & panes quam pauciſſimi cum oleo.

8 Pausaniæ filiam ex fungi crudi esu, 9 anxietas tenebat, ' strangulatio, dolor ventris. 10 420
Aquam mulsam calidam bibere ac vomere profuit, & balneum. 11 In balneo fungum evomuit, & ubi illa cessatura essent, exsudavit.

LI. Epicharmo circa pleiadum occasum, humeri dolor, & gravitas vehemens ad brachium, anxietas, vomitus multi, 2 aquæ potus.

3 Euphranoris filio pustulæ velut à culicum morsu.

4 Post favonium siccitates fiebant, usque ad æquinoctium ' autumnale. 5 Sub canem. æstus 425
vehementes, & venti calidi, & febres sudorificæ, & statim aliquantum recalescebant. 6 Tubercula vero juxta aurem multis fiebant. 7 Aniculæ à tussi vexatæ circa nonam diem. 8 Adolescenti splenico ancillæ filio, alvo liquefacta, circa idem tempus. 9 Ctesiphonti sub arcturum, fere circa septimam. Adolescenti solum suppurata sunt. 10 Eratylli filio evanuerunt. 11 Circa utraque ' tempora, nullæ exu- 430
dationes, lingua præ siccitate blæsi.

12 Recti venti spiraverunt multi ac frigidi: 13 & nives ex clementi

ἔστιν ὅτε ἐχθύοντο. [14] καὶ μετ' ἰσημερίαν νότια ἀφαμίσγοντα βορείοις ὕδατα συχνὰ ἐπεδήμησαν. [15] βῆχες πολλαὶ, μᾶλλον δὲ παιδίοισι. [16] ὦσι δὲ τὰ ὦτα πολλοῖσιν οἷα τοῖσι σατύροισιν. [17] ὅτε δὲ ὁ μὲν τέτταρα χρόνος ἐχθύετο, ἐν χιόνι καὶ ὄμβροισι βορείοισι.

cœlo quandoque fiebant, [14] & post æquinoctium, austrina aquilonaribus permixta, aquæ multæ, populariter grassatæ sunt [15] tusses multæ, magis autem in pueros. [16] Circa aures multis talia, qualia Satyri habent. [17] Quandoque vero ante hoc tempus hyems valde hyberna erat, cum nive & pluviis aquilonaribus.

LII. Τοῦ Τιμώνακτος παιδίῳ ὡς ὀλίγα ἐξανθήματα ἐν σκέλεσι, καὶ ἐν ἰσχίοισι, καὶ ὀσφύϊ, [καὶ] ὑποχαδρίῳ, [2] καὶ οἰδήματα σφόδρα ἐνερράγη. [3] καταστάντων δὲ τούτων παρέζυσι καὶ ἐπιληπτικὰ ἐγένοντο ἄνευ πυρετῶν ἡμέρας πολλάς, [4] καὶ ἐτελεύτησεν.

LII. Timonactis filio ferme bimestri pustulæ in cruribus, & in coxis, & lumbis ac imo ventre, [2] & tumores valde rubicundi. [3] His autem sedatis, convulsiones & comitiales fiebant, sine febribus, multis diebus: [4] & mortuus est.

[5] Τοῦ Πολεμάρχου ξυνέβη μὲν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἐμπυωθῆναί τε καὶ ἀποχρήμασαι, [6] ὕστερον δὲ θερμὰ αὐτῷ ἦσαν. [7] καὶ ὑδρωπιώδης ἦν, καὶ ἐπίζαλλος, καὶ ἀσθμαλιώδης. [8] πρὸς αἰπόν τε πολέος ἰόντι ἀδυνάτως, καὶ δυσώδης, καὶ ἀποσιτικῶς ἐπικαῶς. [9] ἔστιν ὅτε καὶ βηχία ἔρρει ἐπὶ πολλὸν χρόνον ὥστε ἐχίνει. [10] καὶ, εἰ μή τοι εὐλύτως κοιλίη ὑπεφέρετο, οὕτω πληρὴς ἐγίνετο. [11] καὶ ἄσθμα καὶ πνῖγμα ἐχθύετο μᾶλλον. [12] πύλεος δὲ ῥεῖα, ἡ ἀποχρεμψις ἐπιγενομένη, ἐβήξ. [13] ἡ δὲ ἀποχρεμψις παχεῖα καὶ ὠχρή. [14] πῦα δὲ πυρετὸς σφοδρός. [15] καὶ ἐδοκέλλιξε, καὶ ἡ βὴξ πραϋτέρη, καὶ ἡ ἀποχρεμψις καθαρή. [16] ὑπέστρεψε πάλιν ὀξὺς πυρετὸς· πνεῦμα πυκνὸν ἐτελεύτησε. [17] πρὶν δὲ περιρρίγωσε πόδας, καὶ κατεψύχθη μὴ τοῦτο. [18] πνεῦμα μᾶλλον ἐναπελήφθη. [19] ἡ οὖρησις ἔστη. [20] τὰ ἄκρεα κατεψύχθη. [21] ἔμφρων ἐτελεύτησε, τριταῖος ἀπὸ τῆς ὑποστροφῆς.

LII. Polemarchi filio contigit quidem ut priore tempore suppuratus esset, & exscrearet: [6] postea vero calores ipsi erant: [7] & hydropicus erat, & splenicus, & anhelosus: [8] ad locum accli-440 vem si quando accederet, impotens, & siticulosus: [9] quandoque etiam cibum leniter aversabatur, & siccæ tussiculæ ad multum tempus ita fiebant: titubans obambulabat: [10] & si non facile solubilis esset alvus deorsum, plena reddebatur, [11] & anhelatio ac strangulatio magis fiebant. [12] Tandem autem defluxus & exscreatio supervenit, ac tussis. [13] Exscreatio crassa, pallida, [14] purulenta: & febris vehemens [15] cessasse videbatur;441 & tussis mitior, & exscreatio pura. [16] Rediit rursus febris acuta, spiritus densus: mortuus est. [17] Verum antea riguerunt pedes, & postea perfrigeratus est. [18] Spiritus magis intercluſus est. [19] Urina subſtitit, [20] extremæ partes perfrigeratæ sunt: [21] prudens mortuus est, tertia die à recidiva.

LIII. Ὁ

LIII. Thyni

LIII. "Ὁ δὲ Θωὺς σφόδρα ἐν πυρετῷ καυσώδει ἐλιμοκτονήθη. [2] ὑποχώρησις συχνή· [3] μετὰ χολῆς δὲ ἐξήϊετο, καὶ μετὰ ἀψυχίης, καὶ ἰδρῶτος πολλοῦ. [4] καὶ ἐψύχθη σφόδρα, καὶ ἄφωνος ὅλῳ τῷ ἡμέρῃ ὅλῃ καὶ νυκτί. [5] ἐγχεόμενος χυλὸν πτισάνης καὶ ἐνίει. [6] ἐφρόνει, εὖ πνοος ἦν.

7 Τῷ Ἐπιχάρμεω ξυνίσταται ἐκ τροφῆς καὶ ποτοῦ ὠμότης. [8] τῇ ὑστεραίῃ δὲ τροφὴ, ὅσης γλυκομύης, πιὼν ὕδωρ, ὄξος, ἅλας, ἐξήμεσε φλέγμα· [9] μετὰ δὲ, ῥῖγος ἔλαβεν. [10] ἐλάσας τὸ πυρετώδεα, καὶ σῆθος ἤλγει. [11] τῇ τρίτῃ ὀδύνη τροφὴ κῶμα ὀλίγον χρόνον ἔσχε, καὶ ὑπελήρει. [12] καὶ πυρετὸς ὀξύς. [13] βαρέως ἔφερε τὸ νοῦσον. [14] τῇ τετάρτῃ ἄχρυπνος· ἀπέθανεν.

[15] Ἀριστίωνι ἑλκωθέντι δὲ ποδὸς ἠλκωμένῳ, ξυὺν πυρετῷ "ἀσάφα. [16] τὸ καρκινῶδες ἀνέδραμεν ἄχρι τοῦ γόνυ· ἀπώλετο. [17] ἦν δὲ μέλαν, ὑποξηρον, δυσῶδες.

[18] Ὃ τὸ καρκίνωμα τὸ ἐν τῇ φάρυγι καυθεὶς, ὑγιὴς ἐγένετο ὑφ' ἡμέων.

LIV. Πολύφαντος ἐν Ἀβδήροισι κεφαλὴν ὠδυνᾶτο ἐν πυρετῷ σφοδρῷ· [2] οὖρα λεπτὰ πολλὰ, ὑποστάσιες διαζέουσαι καὶ ἀναλεπτυνόμεναι. [3] ἐπονεόμενος δὲ ἀλγήματος τῆς κεφαλῆς, παρμικὰ τροσετέθη ἐόντα δεκαπλάσια. [4] μετὰ δὲ ἐς τὰ χυλὸν ὀδυνη ἰσχυρή. [5] "οὖρον ἤλθεν ἐρυθρὸν ἀναλεπτυνόμενον, οἷον τὸ ὑποζυγίου. [6] παρέκρουσε τρόπον φρενιτικόν. [7] ἀπέθανεν ἐν ἀπασμοῖσιν ἰσχυροῖσι.

[8] Παραπλησίως δὲ καὶ ἡ Εὐαλκίδεω οἰκέτις, "ἔνθα οἱ πολὺν χρόνον τὰ δασέα ἐχώρεε οὖρα, καὶ κεφαλαλγίαι ἐοῦσαι, [9] φρενιτικὴ γενομένη ἀπέθανεν ὡσαύτως ἀπασμοῖσιν

LIII. Thyni filio in febre ardente inedia macerato, [2] alvi egestio multa. [3] Verum cum bile, & animi ' deliquio, & sudore multo fiebat: [4] perfrigeratus est valde: & voce destitutus erat totam diem ac noctem. [5] Instillatum ptisanæ succum continuit: [6] sapiebat, bene spirabat.

7 Epicharmi filio accidit ex via & potu cruditas. [8] Postridie mane anxietate oborta, ubi aquam, acetum, salem bibisset, evomuit pituitam. [9] Postea rigor apprehendit, [10] lavit febricitans. Pectus dolebat. [11] Tertia mane statim sopor modico ' tempore tenebat, & delirabat, [12] & febris acuta: [13] graviter morbum tulit. [14] Quarta vigil, mortuus est.

[15] Aristoni ulcerato pedis digito, cum febre loquelæ obscuritas. [16] Carcinoma ascendit usque ad genu: periit. [17] Erat autem nigrum, subaridum, graveolens.

[18] Cui carcinoma in faucibus ustum est, sanus evasit à nobis.

LIV. Polyphantus in Abderis caput dolebat in febre vehementi. [2] Urinæ ' tenues, multæ. Subsidentiæ densæ & conturbatæ. [3] Quum autem non cessaret dolor capitis, sternutatoria decima adhibita sunt. [4] Postea ad collum dolor vehemens. [5] Urina prodiit rubicunda conturbata velut jumenti: [6] mente motus est phrenitico modo. [7] Mortuus est in vehementibus convulsionibus.

[8] Consimiliter etiam Eualcidæ famula, quum multo tempore densæ urinæ prodiissent, & capitis ' dolores adessent, [9] phrenitica facta mortua est, eodem

σμῶσιν ἰσχυροῖσι. [10] πάνυ γὰρ τὰ οὖρα διεσέα ἔσχε καὶ ἀναλεπτομερῆ· [11] σημεῖον ἀκριβὲς κεφαλαλγίης, καὶ σπασμοῦ, καὶ θανάτου.

[12] Ὁ δὲ Ἁλικαρνασσεὺς ὁ ἐν τῇ Ξανθίππου οἰκίῃ καταλυόμενος, ἔς ἐν χειμῶνι ὠδυνᾶτο, καὶ κεφαλὴν μετρίως. [13] ἦν δὲ περὶ ἔτεα πεντήκοντα. [14] φλέβα ἐτμήθη κατὰ Μνησίμαχον. [15] ἐκλάπη ἡ κεφαλὴ κενωθεῖσα καὶ ψυχθεῖσα. [16] οὐ γὰρ ἐξεπύησεν. [17] φρενιτικὸς ἐγένετο. [18] ἀπέθανεν. [19] οὖρα καὶ τοῦτο διεσέα.

LV. Ἐν Καρδίῃ τῷ Μητροδώρου παιδὶ ἐξ ὀδόντων ὀδυνῶν σφακελισμὸς σιαγόνος, καὶ ἕλκεα ὑποσαπρώσεις δεινά. [2] μετρίως ἐξεπύησεν. [3] ἐξέπεσαν οἱ τε γομφοι καὶ ἡ σιαγών.

[4] Ἀναξένωρ ἐν Ἀβδήροισιν, ὑπὸ μὲν ἀπλοώδης καὶ κακόχρους, [5] ξυνέβη δὲ αὐτῷ, οἰδήματος ὑπομόρως ἐκ μηροῦ τοῦ ἀριστεροῦ, ἐξαπίνης τοῦτο ἀφανισθῆναι. [6] ὑπὸ πολλῆσι δὲ ὕστερον ἡμέρῃσιν ἐγένετο αὐτῷ καὶ τοῦ ἀπλοῦ ἕλκος ἐπινυκτὶς ἐξ ἀρχῆς, ἔπ δὲ οἰδήματα καὶ ἐρύθημα σκληρόν. [7] μετὰ δὲ ἡμέρας τετάρτας πυρετὸς ἐγένετο καυσώδης, [8] καὶ ἐπελιδνώθη πάντα κύκλῳ καὶ σαπρὰ ἐδόκει. [9] ἀπέθανεν. [10] ὑπεκαθάρθη δὲ καὶ πρότερον, καὶ καλενός.

[11] Κλόνιγος ἐν Ἀβδήροισιν, ὑπὸ μὲν νεφριτικὸς· [12] ἔρρει δὲ αἱμάτια, καὶ σμικρὸν, καὶ πολὺ χαλεπῶς. [13] ὑπόχλη ἦν δὲ καὶ κοιλίη δυσεντερική. [14] τούτῳ πρωὶ μὲν ἐδίδοτο γάλα αἰγέιον, καὶ ὕδατος πέμπτη μοῖρα· ἀναζυμωθέντα τὰ πάντα καθύλαγμα τρεῖς. [15] ἑσπέρ-

modo ex vehementibus doloribus. [10] Nam urinæ denſæ ac conturbatæ, [11] certum ſignum ſunt doloris capitis, & convulſionis, ac mortis.

[12] Halicarnaſſenſis qui in domo Xanthippi diverſabatur, aurem hyeme dolebat, & caput non mediocriter. [13] Erat autem annorum circiter quinquaginta. [14] Vena ſecta eſt juxta Mneſimachum: [15] læſum eſt caput evacuatum ac perfrigeratum. [16] Non enim facta eſt ſuppuratio. [17] Phreniticus factus eſt, [18] & mortuus. [19] Urinæ erant & huic denſæ.

LV. In Cardia Metrodori filio ex dentium dolore corruptio maxillæ, & gingivarum vehemens carnis excreſcentia, [2] mediocriter ſuppuratio facta eſt, [3] exciderunt dentes molares, & maxilla.

[4] Anaxenor in Abderis, erat quidem ſplenicus, & vitiati coloris. [5] Contigit autem ipſi ut tumor circa femur ſiniſtrum obortus, derepente evaneſceret. [6] Non multis vero poſtea diebus oborta eſt ipſi circa ſplenem velut puſtula nocturna ab initio, inſuperque tumor ac rubor durus. [7] Poſt diem quartum febris ardens oborta eſt, [8] & livefacta ſunt omnia circumcirca, & putrida videbantur: [9] mortuus eſt. [10] Verum prius ſubpurgatus eſt, & intelligentiam habebat.

[11] Clonigus in Abderis, erat quidem nephriticus, [12] mingebat autem ſanguinem paulatim plerunque difficulter. [13] Vexabat etiam alvus dyſenterica. [14] Huic mane quidem dabatur lac caprinum, & aquæ quinta pars, ita ut ex ambobus compoſitum totum eſſent heminæ tres: [15] Ad veſpe-

ρλω δὲ ἀρίστῳ μὴ ἔξοπτῳ· 16 ὄψα δὲ, σεῦτλα, ἢ σίκυον. 17 οἶνον μέλας λεπτός. 18 ἐδίδετο δὲ καὶ σίκυον πέπων. 19 ἄτῳ δὲ διαπωμένῳ καὶ ἡ κοιλίη ξυνίστη, καὶ τὰ οὖρα καθαρὰ ἐφοίτα. 20 ἐγάλακτοποίησε δὲ, ἕως τὰ οὖρα ἀπεκαλέστη.

LVI. Γυναικὶ ἐν Ἀβδήροισι 126 καρκίνωμα ἐγένετο περὶ τὸ στῆθος. 2 ἦν δὲ τοιοῦτον. ἀφὶ τὴν θηλὴν ἰχὼρ ὕφαιμος ἔρρει· 3 ἐπιλημφθείσης δὲ ῥύσιος, ἀπέθανεν.

4 Τῷ Δινέος παιδίῳ ἐν Ἀβδήροισι μελέως ὀμφαλὸν τρωθέντι, συρίγγιον ἐγένετο. 5 καὶ πολὺ καὶ ἕλμινς δι' ἐωυτῆς διῆλθεν ἀδρή. 6 καὶ ἅμα, ὅτε πυρέξειε, χολώδεα· ὅτε δὲ καὶ αὐτὰ ταῦτα διήει. 7 ἀναστεπτιώκει τὸ ἔντερον πρὸς τὸν συρίγγιον, 8 καὶ ἀναβεβρωτο ὡς τὸ συρίγγιον, καὶ ἐπανερρήγνυτο· 9 καὶ βηχία διεκώλυε ἀναμένειν.

10 Τῷ παιδίῳ τῷ Πυθῶνος ἐν Πέλῃ πυρετὸς αὐτίκα ἤρξατο πολλὸς, 11 καὶ καταφορὴ πολλὴ, μετὰ ἀφωνίης. 12 ὕπνοι ἐγίνοντο, καὶ κοιλίη σκληρὴ ἀεὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου. 13 ἀναζεμένῳ δὲ τὸ ἐκ τῆς χολῆς, πολλὰ διεχώρει. 14 καὶ αὐτίκα ἀνέδιδε, ταχὺ δὲ πάλιν ἡ κοιλίη ἐπήγετο, καὶ ὁ πυρετὸς παρωξύνετο. 15 καὶ ἡ καταφορὴ ἀφὶ τῶν αὐτῶν. 16 τῆς δὲ αὐτῆς ἀγωγῆς 128 ἐούσης, ἐδόθη τι τῶν ξυὶ κνίκου καὶ σικύου καὶ μηκωνίδος, καὶ χολώδεα καὶ ἐρράγη, 17 καὶ αὐτίκα τὸ κῶμα ἐπέπαυτο, καὶ ὁ πυρετὸς ἐπραΰνετο, καὶ τὰ ὅλα ἐκυφίσθη. 18 καὶ ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκαταῖος.

LVII. Εὖ-

veſperam autem, panis valde aſſatus, 16 obſonia, beta aut cucumis, 17 vinum nigrum tenue. 18 Dabatur etiam cucumis pepo. 19 Hac vero victus ratione quum uteretur, & alvus ſubſtitit, & urinæ puræ prodibant. 20 Bibit autem lac donec urinæ reſtitutæ ſunt.

LVI. Mulieri in Abderis carcinoma factum eſt circa pectus, 2 erat autem tale: per papillam ſanies ſubcruenta fluebat, 3 intercepta autem fluxione, mortua eſt.

4 Dinii filio in Abderis umbilicum mediocriter ſauciato, fiſtula parva relicta eſt, 5 & quandoque etiam lumbricus per ſeipſum ſatis craſſus penetravit: 6 & quum febriret, vomebat biliosa: quandoque vero & hæc ipſa per fiſtulam prodibant. 7 Allapſum eſt & inteſtinum ipſi ad fiſtulam, 8 & velut fiſtula corrodebatur, & rurſus refringebatur: 9 & tuſſes permanere prohibebant.

10 Pythonis filio in Pella febris ſtatim incœpit multa: 11 & in ſomnum collapſio: & cum vocis interceptione 12 ſomni fiebant, & alvus dura per omne tempus. 13 At glande ex felle ſubdita, multa egerebat, 14 & ſtatim remittebat. Verum brevi alvus rurſus elevabatur: & febris exacerbabatur, 15 & collapſio in ſomnum per eadem. 16 Quum autem idem ductus eſſet, datum eſt medicamentum quoddam ex his quæ cnico, & cucumere ſylveſtri, & peplo conſtant: & biliosa egeſtio erupit, 17 & ſtatim ſopor ſedatus eſt, & febris mitigabatur, & omnia leviora facta ſunt, 18 & judicatus eſt die decimaquarta.

LVII. Eu-

LVII. Εὔδημον σπλῆνα ἐπόνει ἰσχυρῶς. [2] παρεσκελάτευτο ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἐσθίειν τι πολλά, πίνειν οἶνον ὀλίγον λεπτόν, περιπατεῖν συχνά. [3] οὐ μετέβαλλεν. [4] ἐφλεβοτομήθη. [5] σῖτία καὶ ποτὸν παρεσιμμένως. [6] περιεπάτει οὐ παρατεταμένως. [7] οἶνος μέλας λεπτός. [8] ὑγιάνθη.

[9] Φιλιστίδι τῇ Ἡρακλείδου γυναικὶ ἤρξατο πυρετὸς ὀξύς. [10] ἔρυθος παρῆν· ἐξ οὐδεμίας παρφάσεως. [11] ὀλίγον δ' ὕστερον τὴν ἡμέρης ἐρρίγωσεν. [12] οὐκ ἀναθερμαινθείσης παραυτίκα ἐγένετο ἐν τοῖσι δακτύλοισι τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν· [13] σμικρὸν δὲ μετὰ ταῦτα ἐπεθερμάνθη. [14] ἔρρησε τροφιώδεα, νεφελώδεα, διεσπασμένα. [15] νύκτα ἐκοιμήθη. [16] δευτέρῃ ἐπερρίγωσεν. [17] ἡμέρῃ σμικρῷ μᾶλλον ἐθερμάνθη· [18] καὶ τὸ ἔρυθος ἦσον, καὶ οἱ παρασμοὶ ἐπεγένοντο μελεώτεροι. [19] ἔρρει ἀμφὶ τὰ οὐρα. [20] νύκτα ἐκοιμήθη, σμικρὰ παρυπνήσασα, μηδεμιῆς ὀδύνης ἐνεούσης. [21] τριτάτῃ ἔρρησεν ὀχροώτερα, σμικρά, ὑφεστηκότα. [22] τῇσι αὐτῇσι ὥρῃσι ἐπερρίγωσε· πυρετὸς ὀξύς. [23] ἰδρὼς ἐς νύκτα δι' ὅλου. [24] ὀψὲ δὲ τῆς ἡμέρης τὸ χρῶμα ἀνεμάχθη ἐς τὴν ἰκτερώδεα τροπήν. [25] νύκτα ὕπνωσε δι' ὅλου. [26] τεταρτάτῃ αἷμα ἐκ ἀριστερῆς ἐρρύη καλῶς, [27] καὶ γυναικεῖα σμικρὰ ἐπεφάνη ἐν τάξει. [28] πάλιν δὲ τῇσι αὐτῇσι ὥρῃσι τὸ πυρέτιον παρωξύνθη. [29] ἔρρει τροφιώδεα σμικρά. [30] κριθίνη δὲ, φύσει μὲν σκληρὴ, πολὺ δὲ μᾶλλον ξυνεστηκυῖα, καὶ ἀδὴν δηλή, εἰ μὴ βάλανον παρέσχοιτο. [31] νύκτα ὕπνωσε. [32] πεμπταίη τὸ, τε πυρε-

LVII. Eudemus splenem vehementer dolebat: [2] imperarunt ipsi medici ut multum ederet, & vinum biberet modicum, tenue, & multum deambularet: [3] non mutatum est quicquam. [4] Vena secta est, [5] cibos ac potus parce sumpsit: [6] deambulationes fecit, sensim augmento facto. [7] Vinum bibit nigrum, tenue: [8] sanatus est.

[9] Philistidi Heraclidæ uxori cœpit febris acuta, [10] rubor faciei, ex nulla manifesta causa: [11] paulo post in die rigorem habuit: [12] quum non recalesceret, convulsio facta est in digitis manuum ac pedum, [13] paulo post recalefacta est: [14] minxit urinas compactis quibusdam innatantibus, nubeculosas, divulsas: [15] noctem dormivit. [16] Secunda die rursus riguit, [17] paulo magis calefacta est, [18] & rubor minor, & convulsiones fiebant moderatiores. [19] Urinæ consimiles: [20] noctem dormivit, parum vigilavit, quum nulla molestia premeretur. [21] Tertia die minxit coloratiora, modicam subsidentiam habentia: [22] eadem hora rigor apprehendit. Febris acuta, [23] sudor ad noctem per totum corpus. [24] Verum vesperi color ad morbi regii modum permutatus est, [25] noctu dormivit, ac per totum corpus sudavit. [26] Quarta sanguis ex sinistra nare probe fluxit, [27] & menses pauci comparuerunt ordinate. [28] Rursus autem eadem hora febris exacerbata est. [29] Urinæ compactis quibusdam innatantibus paucæ. [30] Alvus natura quidem dura, verum multo magis substitit, neque quicquam prodibat, si non glandem subdidisset: [31] noctem dormivit. [32] Quinta, febris

πυρέπον πρηΰτερον, καὶ ὡσὺς τὸν ἑτέρου δ' ὅλα ἴδρε, καὶ γυναικείων χώρησις. 33 καὶ νύκτα ὕπνωσεν. 34 ἐκλαίη ἔρηνεν ἀθρόον πολὺ τροφιῶδες, σμικρὸν ὑπόστασιν ἔχον ὁμόχροον. 35 ὡσεὶ δὲ μέσον ἡμέρης σμικρὰ ἐρρίγωσεν· ὑπεθερμάνθη. ἵδρωσε δ' ὅλα. ἔρρε δύχροα. ἐκείθη πάντα.

LIIX. Ὁ Τύχων ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῇ περὶ Δάτον ἐπλήγη καταπέλτῃ ἐς τὸ στῆθος, καὶ μετ' ὀλίγον γέλως ἦν περὶ αὐτὸν θορυβώδης. 3 ἐδόκει δέ μοι ὁ ἰητρὸς, ἐξαίρων τὸ ξύλον, ἐγκαταλιπεῖν τὸ διάφραγμα. 4 δικέοντος δὲ αὐτὸ, περὶ τὸν ἑτέρου ἔκλυσέ τε καὶ ἐφαρμάκευσε κάτω. 5 νύκτα δι' ἅπαντος τὸν παροξύσμου. 6 ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐδόκει καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον ἔχειν· ἦν γὰρ ἡσύχιος. 7 προῤῥήσις, ὅτι, σαλεὺς γενόμενος, ὑ βραδέως ἀπολεῖται. 8 ἐς τὸν ἑπόμενον νύκτα δύσφορος, ἄγρυπνος, ἐπὶ γαστρὸς τὰ πολλὰ κείμενος. 9 τελευτᾷ πρωΐ ἐσάτου. 10 περὶ μέσον ἡμέρης ἐτελεύτησεν.

11 Εὐνοῦχος ἐκ κυνηγεσίης καὶ ἁλιάδρομίης ὑδροπικὸς γίνεται. 12 Ὁ πρὸς τὸν Ἐυαλκέος κρηνίδα περὶ τὰς ἓξ ἔτεα ἱππεύειν τε καὶ βεβῶναι, καὶ ἕξιας καὶ κέδματα. 13 Ὁ τὸν κενεῶνα φλεγμήνας, ἐδόθη μοι ἀπέθανεν. 14 Προσωτέρω ἄπω, ἁλμυρὰ μέλιτι μέλιτος. 15 Πορνείη ἄκρατος δυσεντερίης ἄκος.

16 Τῇ

bris mitior: & ad vesperam per totum corpus sudabat, & menses prodierunt, 33 & noctem dormivit. 34 Sexta minxit acervatam multam urinam, compactis quibusdam innatantibus, modicam subsidentiam habentem, concolorem. 35 Circa meridiem vero parum rigore tenebatur: aliquantum incaluit: sudavit per totum: noctem dormivit. Septima parum calefacta est: facile tulit: sudavit per totum: urinæ boni coloris. Judicata sunt omnia.

LVIII. Tychon in obsidione circa Datum, ictus est catapulta in pectus, 2 & paulo post risus erat circa ipsum tumultuosus. 3 Videbatur autem mihi medicus eximens lignum, reliquisse ferrum in septo transverso: 4 & quum ipsi ita videretur, ad vesperam infusum per clysterem adhibuit, & pharmacum deorsum purgans dedit. 5 Noctem primam molestè transegit. 6 Statim vero ubi dies illuxisset, & medico, & aliis, melius habere videbatur, erat enim quietus. 7 Prædictio facta est, quod ubi convulsio fieret, non tarde moriturus esset. 8 Sequentem nocte molestè ferens, insomnis, plerunque in ventrem decumbens: 9 Tertia mane convellebatur. 10 Circa meridiem mortuus est.

11 Eunuchus ex venatione & discursu hydropicus factus est. 12 Quidam circa Elealcis fontem, ad sex annos habuit ex equitatione, inguinum tumorem, varices, & coxendicum dolores. 13 Qui lateris mollitudine tabuit, septima die mortuus est. 14 Præpotent crudi falsa cum melle. 15 Scortatio turpis, dysenteriæ medela est.

16 Τῇ

17 Leoni-

45 16 Τῇ Λεωνίδεω ἠγριαίνε ἡ φύσις ὀργισθῆναι ἀπεγράφη· 17 ἀπεγράφησε ἐμυκλήσατο· 18 μυκλησάμενα διηλλάγη· 19 ὁ ἰητρὸς οὐ ξυνῆδεν. 20 ἡ παῖς ἀπέθανεν.

16 Leonidæ filiæ natura concitata, averſa eſt: 17 averſa in iram excanduit: 18 ubi ira excanduit, reconciliata eſt. 19 Medicus non intellexit: 20 puella mortua eſt.

21 Ὁ Φιλοτίμε παῖς ἔφηβος ἦλθεν ἐς με, 22 οὐρὸν κρανίου ὀστέου ἔρημον ἰητικῆς, 23 ἐς ἰηχῆνα τὰ κρύφια ἐχ ὁρῶν ἐσῶτα. 136 54

21 Philotimi filius puber venit ad me in Jechina, 22 calvariæ os habens medicina deſtitutum: 23 in quo videbam occultas ratiocinationes non eſſe conſtantes.

AD

AD LECTOREM.

SEQUENS locus erat destinatus libro, qui meliori consilio deinceps in Tomum secundum translatus est. Ideo primus tomi secundi numeratur sexagesimus. Scias igitur, nihil deesse.

INDEX
RERUM ET VERBORUM
LOCUPLETISSIMUS

In quo notandum venit *a.* primum, *b.* secundum volumen significare: deinde prior numerus paginam: secundus, qui est romanus, sectiones: & denique tertius interlineares numerulos denotat.

A.

Ablactationem qui facilius ferant. a,591.II.11.

ABORTUS *qui discedere non potest, expellendi ratio.* b, 480. XCIII. 1. *frequentes post hyemem australem & pluviosam.* a, 343. XXVI. 4. *fœmellæ sexaginta dierum.* a,751.XIII.1. *gemellorum quinto mense ex casu, altero statim prodeunte, altero prius aut posterius quadraginta diebus.* a, 869.XLVIII.3. *alterius gemelli contingit, si altera mamma gracilis fiat.* a,94.XIIL.1. *masculi, triginta dierum.* a,751.XII.8. *masculus sexaginta dierum, in partuum suppressionibus, salubris.* a, 691.II.33. *plurimi primis quadraginta diebus.* a,170.III.1. *sanatio.* b,502.CX.1. *bortuum duplicatorum, & uterorum osculo incumbentium, expellendi ratio.* b,482. XCIV.1.

Abortu infantis febris. a,719.X.2. *alba derepente decurrentia, si aliquantum rigueri, & ad femur impetu, in his tremor difficilis est.* a,577.III.449.

ortum invita facientis curatio. b, 641. XXV.1. *facit in uterum gestan. ibus spiritus qui cum suspiriis extra feruntur, & colliquatio præter rationem.* a, 575.III. 408.

ortiens sexta die. a,743.II.5.

ortiunt quæ suspiriosum spiritum in febribus efferunt. a.577.III.446. *præter naturam tenues existentes, si uterum gestant, priusquam crassescant.* a,94.XLIV.1. *mulieres ex omni occasione, si hyems australis, & pluviosa, ac clemens fiat, Ver autem siccum & aquilonare.* a,78.XII.1. *Abortit mulier uterum gerens vena secta, & magis si major fuerit fœtus.* a,93.XXXI.1. *Abortire facit, tenesmus, mulieri uterum gerenti accedens.* a,104.XXVII.1. *quacunque Abortiunt moderate corpus habentes, bimestres, & trimestres sine causa manifesta, his uteri acetabula muco plena sunt.* a,94.XLV.1.

ABSCESSUS *juxta aures.* a, 485. XXII.4. *ejus futurorum notio.* a,485. XXII.12. *ex acutis morbis maxime in febribus ardentibus fiunt.* a,539.II.96. *num quibus tales capitis dolore affecti sunt.* a, 486.XXIII.3. *maxime fiunt anxiosis.* a, 579.IV.18. *ad crura in pulmonis inflammationibus fortibus ac periculosis, omnes quidem utiles sunt.* a,463.XIIX.13. *excitant convulsorio modo exacerbata, cum stuporis detentione.* a,554.III.78. *emergunt, ex egestionibus desinentibus in spumosas, meracas.* a,586.VI.44. *habent soporosi, anxiosi, præcordium dolentes, vomentes.* a,537.II.43. *quibus circa judicationem fientes non suppurantur, his sublimo is recidiva fit.* a, 445.X.3. *in morbis diuturnis suppurati, non valde albo & inodoro pure, occidunt, & maxime mulieres.* a, 539.II.94. *quibuscunque tales, aut circa infernas partes ex peripneumonia suppurantur ac fistulantur, hi super-*

ſtites evadunt. a,559.III.163. ex pulmonis inflammati morbo. a,462,XIIX.1. occidit, ex præcordio diutine afflicto, cum alvo graveolenti. a,549.II.259. attollit bilioſis ſpiritus magnus, & febris acuta, poſt præcordiorum tumorem. a,548.II.256. ex ſurditate leniter fiunt. a,540.II.101. attollit præcordiorum diſtentio cum ſopore anxioſo. a,548.II.255. ſubmovent tuſſiculæ, cum ſputatione fientes. a,486.XXIV.2. a,539.II.91. leviter ſyderatis mali ſunt. a,486.XXII.16.

parvos Abſceſſus circa aures exacerbant, convulſio, tremor, anxietas, cum ſtuporis detentione. a,486.XXIII.2. & febris, inguinum inflammationem conſequuntur. a,403.VII.4. maturi, in morbis an judicent. a,760.XXIII.6. ad oculos in febribus ardentibus. a,754.XVII,1. ſanguinolentiſſimi in tabidis, optimi. a,498.XIV.7. ad articulos fiunt, quibus alvus ab initio turbatur. a,586.VI.61. ad articulos fiunt, delaſſat s in febribus. a,85.XXXI.1. doloroſus ſuppuratus in articulos fit, quibuſcunque in febribus tremores citra judicationem ceſſant. a,532,I.198. ex cruribus recurrente, febre conſequente, & ſputo non procedente, periculum eſt ne moriatur, aut delyret æger. a,560.III.170. aut tumorem faciet. Dyſenteria ſedata. b,312.LIV.1. ex febribus diuturnis magis & in breviori tempore, his qui juniores triginta annis ſunt, fiunt. a,468.XXIV.12. in febribus qui non ſolvuntnr ad primas judicationes, longitudinem morbi ſignificant. a,87.LI.1. ad internas partes quando expectare oporteat. a,466,XXII.3. ex febre ardenti juxta aurem. a,848.XXIII.1. in gingivis aut circa aurem ſignificat capitis dolor moderatus. a,536.II.30. circa gingivam factum dentis corruptio ſolvit. a,543.II.154. velut glandularum tumores, ſignum quidem ſunt earum partium quæ germina habent, ſed & aliarum, maxime vero circa viſcera. a,799.II.II. hyeme magis fiunt. a,533.I.207. lachrymoſus ad oculos, alvo turbata ſuppreſſa, devenit: & velut culicum punctura erumpunt. a,579.IV.19. ad infernas partes his fiunt, quibus circa præcordia inflammatio fit. a,559.III.165. quibus partibus fiant, & qui boni & qui mali. a,687.I.45. pro partium dolentium ſeu affectarum differentia, vel intro vel extra fieri. a,165.XXXVI.3. reſurgentibus ex febribus iſthic fiunt ubi quid doluerit. a,85.XXXI.1. ſi evaneſcant aut recurrant, ſputo non procedente, febreque permanente, horrendum eſt. a,463.XIIX.19. magis expectare oportet, his qui trigeſimum annum egreſſi ſunt. a,533.I.203.

in Abſceſſibus retro aures urina cito & modice matureſcentes, mala ſunt. a,539.II.92.

Abſceſſum in coſtis aut viſceribus, aut in articulis facit dyſenteria iniempeſtive ſuppreſſa. a,567.III.290.

quibus ſpes eſt Abſceſſum fore ad articulos, eos liberat ab abſceſſu urina multa & craſſa, & alba prodiens, qualis in febribus laborioſis quarta die quibuſdam fieri incipit. a,89.LXXIV.1.

ad Abſceſſum verti morbum ſpes eſt, ſi quis morbum facilè ferat, alio quodam ſigno ſalutari apparente. a,454.VIII,18. & dolorem ſignificat urina cruda multo tempore manens. a,581.V.40.

ACERBA ſiccant, & contrahunt corpus. b,192.XLIX.4.

ACETABULA muco plena, abortus cauſa. a,94.XLV.4.

de Acetabulis pituita plenis, ſignis & curatione. b,370.XVII.1. b,466.LXXXIV,1.

ACETUM ad corpus & articulos, ſimile eſt mari. a,604.VIII.1. ſordes in auribus ſanat. a,604.VIII.12. ejus collutio ad aures & dentes utilis. a,604.VIII.5. frigefacit, quia colliquans, humiditatem in corpore conſumit. a,224.XXIII.9. mulſi exhibendi tempus ac modus. b,292.XXVIII.9. fex eadem, quæ acetum facit. a,604.VIII.16. impetigini ad calidum ſolem affuſum prodeſt. a,604.VIII.8. item lepris ad ſolem calidum affuſum. a,604.VIII.8. mulſum quibus morbis commodum. b,291.XXVIII.1. mulieribus omnino magis adverſatur quam viris. b,293.XXIX.12. ad nigredines in pudendis utile. a,604.VIII.4. ad podagram valeret, ſi non corpus vulneraretur. a,604.VIII.15. ad ſanguinis grumos utile. a,604.VIII.3. vitiliginibus ad ſolem calidum affuſum prodeſt. a,604.VIII.8. unguibus leproſis conducit. a,604.VIII.9. verrucas formicarias attenuat. a,604.VIII.11.

ex Aceto aciditates amara bile abundantibus magis conferunt, quam atrabiliariis. b,293.XXIX.8.

ACIDA attenuant, morſum inducentia. b,193.XLIX.6. omnia, pituitoſa. a,398.LVI.10. non replent, propterea quod oſcula venarum aperiunt & expurgant. a,203,XXXIII.23.

ACERBA. a,203.XXXIII.23.

ACRIA. a,203.XXXIII.23.
ACTIONES *diurnæ per somnum occurrentes bonæ sunt.* a,634.III.3. *quibus, & cur a cibo obeundæ.* a, 08. XXXV.22. *eorum instrumenta, in ch rurgia habilia esse oportet.* a,617.III.1.
ACUTI *morbi quinam sint.* b,270.III.1 *iis obnoxii sunt, qui meridionalem plagam inhabitant.* a, 331.VI.1. *maxime ferme occidunt, & laboriosissimi existunt.* b,168.XII.9. *alvo liquida non proveniunt.* b,331.VI.2. *ex iis, aquæ inter tutem obortæ, omnes malæ sunt.* a,453, VIII.1. *in his aquæ potus.* b,293.XXX.1. *fiunt a bile ubi in hepar influxerit, & ad caput constiterit.* a,433.III.1. *significant biliosa subsidentia ab initio tenues.* a,164. XXXII.1 *in his attenuati, si atra bilis, aut velut sanguis niger subierit, postridie moriuntur.* a,84.XXIII.1. *in his motus, jactatio, somnus turbulentus, quibusdam convulsionem significat.* a,528.I.118. *faciei bonus color & torvitas, malum est.* a, 540.II.110. *in quatuordecim diebus pleruncque judicantur.* a,440.IV.12. a,74. XXIII.1. a,533.I.211. *sitis præter rationem soluta, malum.* a,526.I.87. *quatenus sorbitiones primis diebus dandæ.* b, 283.XX.3. *mala est urina quæ citra rationem matura est.* a,581.V.23.
n ACUTIS *capitis doloribus, & in torpidis cum gravitate, convulsiones fieri solent.* a,536.II.24.
ui in *Acutis exudant submoleste ferentes, malum.* a,526.I.74.
n *Acutis ac turbulentis surditas consequens malum, malum etiam in longis.* a, 474. IV.12. a,538.II 63. *tinnitus & sonitus in auribus, lethale.* a,538.II.68.
uæ *in Acutis vomitorio modo trahuntur, mala sunt.* a,481.XVI.5.
n *Acuto surditas, post sanguinis eruptiones, & nigrorum egestiones, malum.* a, 552. III.39.
n *Acutum morbum ex mensibus biliosis, transitus.* b,429.XIX.14.
Acutissimi morbi, & omnino mortiferi in autumno fiunt. a,78.IX.1. *ex iis maxime in febribus ardentibus abscessus juxta aures fiunt.* a,539.II.96. *spumosa, circumbiliosa alvi egestio, mala est.* a,584.VI.6. *egestio valde aquosa, non desinens, mala.* a,565.VI.34. *frigiditas extremarum partium, malum.* a,103.I.1. a,530.I.165. *æstivo ac autumnali tempore, sanguinis destillatio repentina, firmitatem ac multam inflammationem circa venas significat.* b,309.LI.1. *venam secabis, si vehemens appareat morbus, & qui ipsum habeant in vigoris ætate fuerint, & robur ipsis affuerit.* b,298.XXXV.16. *urina viridantis palloris, non existentes in colore, malæ sunt.* a,581.V.30. *Medici ægrotos non recte ad victum perducunt.* b, 284. XX.4. *si ab initio medicamentis purgare volueris, ante quintum diem id facito, si venter murmurarit. Sin minus, impurgatos sinito, &c.* b,309.L.4.
Acuto morbo corripi mulierem uterum gerentem, lethale. a,93.XXX.1. *in hoc oculorum rectitudo, & motus velox, & somnus turbulentus, & vigiliæ, & quandoque sanguinis è naribus stillationes, nihil boni.* a,542.II.136. *circa fauces loci dolorosi, malum.* a,472.II.2. *leviter transeunt hybernæ febres quartanæ.* a, 535.I.236.
Acutissimi & maximi ac gravissimi morbi, & maxime lethales sunt in continua febre. a,671.III.16. *horum non omnino tutæ sunt prædictiones, neque mortis neque sanitatis.* a,73.XIX.1. *signa judicatoria bona.* a,534.I.214.
in valde Acutis morbis, si humor turget, purgare oportet eadem die, morari enim in talibus malum est. a,83.X.1.
in Acutis affectionibus raro etiam in principiis medicamento uti oportet, atque hoc facere diligenti prius æstimatione facta. a,72.XXIV.1. *quæ cum febre fiunt luctuosæ respirationes, malum.* a, 102 LIV.1. *septenario dierum judicantur.* a, 313. XXIII.1. *ex talibus impetus, per quatuor ad viginti dies, ex additione, definunt.* a,465.XX.10.
ACCIPITRIS *stercus, ad impregnationem.* b,516.CXXV.2.
ACYLI, *ilicis glandes, & quercinæ, & fagineæ glandes, alvum sistunt crudæ & assatæ: coctæ vero minus.* a,228.XXX.18.
ADOLESCENS *calidus quidem est, quia ignis impetus aquæ dominatur: Siccus autem, quia humidum ex puero consumptum est.* a,203.XXIIX.8.
ADSUETI *consuetos labores ferre, etiamsi fuerint debiles aut senes, non adsuetis, fortibus ac juvenibus facilius ferunt.* a,76. XLIX.1.
ÆDIFICATORES. a,192.XIV.1.
AER *mortalibus solus vitæ & morborum est author.* a,402.V.1. *medium locum inter ignem, sive æthera, & terram occupat.* a,112.I.21. *membris motum ac sapientiam præstat.* b,333.VIII.12. *igni nutrimentum præbet.* a,402.V.16. *&*

ignis, rarissimæ partes in hominis corpore commistæ, sanissimum habitum constituunt. a,200.XXIV.8.
Aeris & locorum mutatio in morbis popularibus utilis. a,275.XIX.12. *ejus status Austrinus, quales in Thaso morbos generarit.* a,653.I.2.
Aëris constitutionis humidæ & aquilonia in Thaso, morbi. a,656.II.2. *obscuritas, raucedinis, causa.* a,350.XXXVIII.5. *turbatio repentina.* a,67.XI.9.
Aërem Democrito Idolis esse plenum. b,901.I.10.
ab Aere ambiente febres oriuntur. b,135.XVII.8.
ÆGER *si gravis esse appareat, & reliquo corpore & manibus, & pedibus, periculosum est.* a,454.VIII.14.
Ægri neque de præsentibus, neque de futuris sunt admonendi. a,59.XI.20. *consolationes.* a,65.VIII.3. *morborumque genera, in ægritudinum principiis diligenter considerandæ.* b,162.II.16. *matutinis horis considerandi & inspiciendi.* a,492.VII.2. *quomodo sub morborum principia adfecti.* a,6.XII.1. *ob doloris magnitudinem desperantes seipsos vita exuunt.* a,65.VIII.7.
Æger si morbum facile fert, morbus ad absessum vertitur. a,571.III.351.
circa Ægrorum curam discipulis imperitis nihil est committendum. a,59.XII.8.
Ægrorum cura, sanitatis gratia suscipitur. a,63.V.13. *eorum inobientia quomodo cognoscatur.* a.491.VI.5. *duplex delictum.* a,64.VI.18. *levia delicta cognitu difficilia.* a,491.VI.10.
circa Ægrorum victus rationem spectanda. b,281.XIIX.1.
Ægros, sua potius intemperantia quàm ex iis quæ Medici præcipere consueverunt interire. a,6.X.3.
Ægrotantis ex fistula curatio. b,680.II.1.
Ægroti qui, & quando sint negligendi. a,62.IV.5. *in imparibus diebus maxime dolent.* b,138.XX.17. *de aquæ qualitate judicare qui nequeant.* a,600.II.5. *his quibus & quatenus gratificandum.* a,808.IV.24. *cum illis paciscendum, nisi morbi celeritas occasionem præripiat.* a,62.IV.8.
Ægrotanti opitulantur, omnia ex præsenti statu transmota sive à medicamentis sive alimentis, ac cibis. a,397.LV.1.
in Ægrotum congressu quæ observanda. b,306.XLVII.1. a,802.II.78.
Ægrotum converti facile convenit, & in attollendo se levem esse. a,571.III.347.
Ægrotorum diæta, ex sanorum victus ratione, pro temperamentorum alimentorumque differentiis temperari debet ac potest. b,184.XXXVIII.1. *peccata medico diligenter observanda.* a,58.X.14.
Ægrotantium historias & affectiones rectè quidem scriptas esse, & à quovis etiam qui medicus non sit conscribi posse. b,268.I.4.
ex ÆGRITUDINE *bene cibum capienti, nihil augescere corpus, malum est.* a,74.XXXI.1.
in Ægypto animantia septimestria, perfecta & vitalia oriuntur. a,165.I.18.
ÆQUINOCTIUM *utrunque in exhibendis pharmacis periculosum.* a,345.XXX.6. *autumnale, vernale.* a,286.XI.11.
ÆS *mollissimum ac rarissimum, plurimum temperamentum suscipit.* a,201.XXIV.16.
ÆSCULAPIUS *propter servatos homines, fulmine fuit ictus.* b,925.I.294.
ÆSTAS *si biliosa fiat, & bilis aucta intus relinquatur, etiam aliquantum splenici fiunt.* a,323.VII.8. *quum veri similis fit, sudores in febribus multos expectare oportet.* a,78.VI.1. *si sicca fiat, & aquilonaris, capitis dolores ad hyemem fiunt.* a,344.XXVIII.1. a,78.XIII.1.
Æstate medicamentis purgare oportet, superiores quidem paries magis, hyeme vero inferiores. a,82.IV.1. *& autumno cibos difficillime ferunt.* a,71.XVIII.1. *sicca morti citius sedantur, pluviosa vero diuturni fiunt.* a,330.III.3. *fiunt & exacerbantur quidam morbi.* a,80.XXI.1.
Æstatem febriculosam fieri, & lippitudines inducere necesse est, si hyems sicca & Borealis, ver autem pluviosum & australe fuerit. a,343.XXVI.7.
ad Æstatem, naturarum alia bene, aut male se habent. a,77.II.1. *pluviosam, & australem, hyems morbida consequitur.* a,344.XXIX.1.
ÆSTU, *pustulis vexantur in nive ambulantes, post cooperti.* a,30.XXIX.19.
ÆTATES *quædam ad tempora, & regiones, & victus, bene aut male se habent.* a,77.II.1. *in hominum natura septem esse, & quibus temporibus illa mensurentur.* a,314.II.1. *periculosissimæ sunt ad tabem, ab anno decimo octavo, usque ad trigesimum quintum.* a,565.III.260. *vigor.* a,67 XI.10. *consistentem habentes, secundo loco post senes, jejunium facile ferunt.* a,70.XIII.1.
Ætatum differentia in morborum judicationibus magni sunt momenti. a,67.XII.7.

de earum differentiis ac temperamentis. a,201.XXV.14.

AFFECTIO *ex consensu.* a,67.XIII.1. *Affectionum accidentia idiotæ difficulter agnoscunt.* a,16.V.7. *naturæ, quantum corporum vires excedant, cognoscendæ.* a, 448.I.13. *vis non ars accusanda, si medicus finem suum non consequatur.* a,8. XIV.3.

Affectiones tremulæ cum morsu, ac capitis dolore, nigras egestiones significant. a,588. VI.97. *statim turbulentæ, vigilias inducentes, & nigra compacta egerentes, partim sanguinem fundunt.* a,530.I.158. *statim turbulentæ, vigilias inducentes & alia mala facientes, large sanguinem fundunt, & morbos solvunt.* a,528.I.127. *quibus ardentes, fatuitatem inducentes, num his turbidus spiritus, & genituræ quid simile superveniens, singultum indicat?* a,478.XII.2. *insuper rigentes, aliquando urinas involuntariè emittentes, in convulsionem desinunt.* a, 479.XIII.8. a,523.I.28. *plurimæ pueris judicantur.* a,81.XXVIII.1. *Quæ vero permanserint his, & non exolutæ fuerint circa pubertatem, aut fœmellis circa mensium eruptiones, diuturnæ fieri solent.* a,81.XXVIII.6. *quæ quinta die sanguinem large fundunt, in his alvi male afficiuntur.* a, 552.III. 34. *quæ homini ex facultatibus & potentius, item quæ ex figuris adveniunt, cognoscendæ.* a,37.XXXIX.2. *soporosæ, fatuitatem inducentes, stuporis detentionem inferentes, num his turbidus spiritus, & genituræ simile quid pertransiens singultum significat?* a,537.II.48.

Affectus omnes esse divinos: verum unusquisque propriam suam naturam habet, neque aliquis citra naturam accidit. a,358. LI. 16. *& cognitiones à consuetudine contingunt.* a,411.XX.20.

AFFIRMANDUM *temere nihil, neque contemnendum.* a,801.II.46.

AGNINÆ *pelles calidæ, ad menses ciendos.* b,660.XXIV.4. *carnes leviores sunt ovillis, & hedinæ caprinis.* a,219.XVI.1.

ALARUM *tubercula unde.* a,417.VI.4.

ALBA *derepente ex abortu decurrentia, si aliquantum riguerit, & ad femur impetus, in his tremor difficilis est.* a,577.III. 449. *quibus ex partu prodeunt, his vero suppressis, cum febre surditas, & dolor acutus ad latus fit, mente moventur, & pernicioſe habent.* a,575.III.421.

ALICA *& ptisana triticea sorbitiones fortiores.* b,185.XXXIX.4.

ALIMENTUM *& alimenti species, quatenus unum & multæ, & quæ ejus facultas.* a,592.I.1. *quod ab aquatilibus animalibus sumitur.* a,221.XIIX.1. *quod ægre alteratur, ægre consumitur.* a, 598. XI.4. *copiosiora hyeme & vere exhibenda ob innatum calorem ampliorem.* a,71. XV.5. *ejus distributio in omnes corporis partes.* a,593.II.1. *quando exile fiat, & quando destruat.* a,592.I.7. *antiquius & primordiale principium per abdomen umbilicus.* a,596.VII.4. *humidum magis facile transmutatur, quam siccum.* a, 598.XI.2. *homini est, humor levis.* b, 146.XXV.58. *eo multo corpus uti, sudor multus ex somno citra manifestam causam fiens, significat.* a,86.XLI.1. *de eo quod a plantis ipsis agrestibus sumitur.* a, 224.XXIV.1. *plurimo opus habent qui crescunt, ob plurimum calorem innatum.* a, 70.XIV.1. *ejus potentia melior quam moles.* a,598.X.12. *siccum, humido propter suam fortitudinem magis ladit.* a, 20. XIII.6. *etiam spiritus est.* a,598.XI.1. *de eo quod à volucribus animalibus sumitur.* a,220.XVII.1. *ejus vehiculum humiditas.* a,599.XII.9.

de Alimentis eorumque facultatibus in genere & particulatim. b, 191. XLVI.7. b,315.LXIIX.1.

Alimentorum omnium principium unum, & finis omnium unus. a,593.II.7. *succos, coloribus & viribus, discrepare.* a, 593.III.1. *& respirationum mutationes, periculosa in pueris.* a,176.III.10.

Alimenti & humidi & sicci, os, gula, venter principium. a,596.VII.4.

ALIS *sub utrinque glandulæ & pili.* a, 415.II.20.

ALLIA *cocta & assata urinam cient.* b, 192.XLVIII.1.

ALVI *affectionem significat, stercoracea cum contentione egestio.* a, 568.VI.55. *alba egestio in phreniticis malum.* a,472. II.6. *egestionum variæ differentiæ.* a,584. VI.1. *egestiones albæ, difficiles.* a,481. XVI.6. *alimentum.* a,285.V.12. *quibus egestiones biliosæ, lac malum est.* a, 97. LXIV.6. *in egestionibus biliosis meracis, spumosa florulentia, mala.* a,473.III.5. *quibus biliosa egestio, his circa pectus morsus & amaritudo, malum est.* a, 525.I. 66. *egestio biliosa.* b,33.XXVII.30. *egestionem densari oportet morbo ad judicationem tendente.* a,438.I.5. *egestiones subfriabiles liquidæ, perfrigerantes non sine febre, malæ sunt.* a,481.XVI.2. *egestionem*

ſtionem medicam micitio noctu multa ſiens ſignificat. a, 90. LXXXIII. 1. *egeſtiones, morbos ægre aut facile judicandos, item breves aut longos oſtendunt.* a, 70. XII. II. *egeſtio multa cum nigris.* a, 552. III. 44. *egeſtio multa in febre ardenti, inedia macerato.* a, 873. LIII. 1. *egeſtio pura ſuperveniens, ſolvit febrem acutam cum ſudore.* a, 589. VI. III. 2. *egeſtio, ante & poſt febrem, ad multum tempus.* a, 850. XXV. 1. *egeſtio nigra, mortem ſignificat.* b, 307. XLVIII. 1. *egeſtio optima eſt mollis & cohærens & ſecundum horam in qua etiam à ſano egerebatur.* a, 584. VI. 1. *egeſtiones, ſi in idem concedere ac conſiſtere permiſeris, velut ramenta ſubſident.* a, 198. LXVII. 1. a, 443. VIII. 10. *egeſtiones variæ, diuturniores quidem ſunt nigræ, & aliis lethalibus egeſtionibus, nihilo vero minus perniciosæ.* a, 442. VII. 1. *temporis progreſſu male afficiuntur, quibus ſanguinis eruptiones plures, ſi non urinæ concoctæ fuerint.* a, 483. XIX. 4. a, 552. III. 42. *circumtenſio ad neceſſitatem liquida demittens, cito intumeſcens, habet quid convulſorium.* a, 479. XIII. 4. *biliosæ eruptionem labium contractum ſignificat.* a, 543. II. 159. *fluxus convulſiones repentinas ſolvit.* a, 554. III. 86. *defluxus ex morbo diuturno malum.* a, 110. V. 1. *fluxio quos morbos ſolvat.* a, 549. II. 261. *fluxus, quandoque capitis dolorem ſolvit.* a, 536. II. 29. *fluxio biliosa & qualis in dyſenteria fieri ſolet, ſeptima aut nona aut decimaquarta die febres ſolvit.* a, 534. I. 223. *fluxiones in pluviarum multitudine plerunque ſiunt.* a, 79. XVI. 3. *humeſcentis ſigna ſunt rubores circa naſum.* a, 542 II. 144. *humiditates ſenibus fiunt.* a, 82. XXXI. 13. *in refectionibus humectantur, quibus in febribus ſanguinis multitudo undecunque erumpit.* a, 84. XXVII. 1. *egeſtio ſani hominis egeſtioni ſimilis, ſalutare ſignum.* b, 307. XLVIII. 1. *intercepta, ſed parva nigra, velut caprarum ſtercora ad neceſſitatem coactè emittentes, naſus in his erumpens, malum.* a, 474. V. II. *profluvia pueris maxime fiunt, cum caninos dentes edunt.* a, 81. XXV. 5. *profluvia æſtate fiunt.* a, 80. XXI. 8. *profluvium aquoſum in aqua inter cutem incipiente, citra cruditatem, morbum ſolvit.* a, 567. III. 285. *profluvium vehemens, ſi à pituita alba occupato accedat. ſolutio fit.* a, 104. XXIX. 1. *hydropas (leucophlegmatias appellatis) ſedat.* a, 569. III. 326. *in tabidis, poſt capillorum defluxum, lethale.* a, 91. XII. 1. *à tabe occupato accedens, lethale* a, 91. XIV. 1. *quibus in his ſpumoſæ alvi egeſtiones ſunt, his de capite pituita profluit.* a, 104. XXX. 1. *ex fluxu.* a, 109. LXXIIX. 3. *lippienti ſua ſponte prodiens, utile eſt.* a, 99. XVII. 1. a, 447. XII. 9. a, 542. II. 133. *ex hoc ſuppreſſio purgationi ſurſum verſus.* a, 109. LXXIIX. 4. *diuturna profluvia, ætatem conſtantem agentibus accidunt.* a, 82. XXX. 8. *profluvii ex parti curatio.* b, 507. CXII. 1. *profluvium a pleuritide, & peripneumonia occupato, accedens malum.* a, 99. XVI. 1. *profluvii, in exercitiis utentibus, & excrementis ciborum ſpeciem eferentibus, curatio diætetica.* a, 631. XI. 6. *profluvium quibus temperamentis ſit familiare.* a, 631. XI. 14. *qui ab hoc multo tempore detinentur una cum tuſſi, non liberantur, ſi non dolore vehementes in pedibus inciderint.* a, 446. XI. 22. *valde rubicundum, malum quidem eſt in omnibus morbis, non minimum vero in phreniticis.* a, 471. I. 3. *ſoluti præter rationem cum voce tremula, in hiemoram trahentibus diuturnis, pernicioſi eſt.* a, 544. II. 186. *ſeceſſum, ſiſtit vomitus.* a, 770. IV. 18. *turbatio, ſurditatem ex febribus ſolvit.* a, 540. II. 103. *turbatio his infeſta eſt, quæ ex partu ac fœtu corruptione multa repente concitata, ſuppriminuntur.* a, 574. III. 403 *exturbatis fit, quibus ructus adſunt, & flatus, & ſtrepitus, ac elevationes ventris.* a, 533. I. 201. *& inteſtini ulceratio à bile.* a, 774. X. 1.

ex Alvi dolore laborioſo, febris ardens pernicioſa. a, 531. I. 183.

in Alvi humectatis, præcordia elevata, alvi ſuppreſſa, malum eſt. a, 548. II. 252.

ex Alvis liquidis perfrigeratio cum ſudore mala. a, 589. VI. 110. *ex iiſdem, ſanguis de gingivis defluens, lethalis eſt.* a, 589. VI. III.

in Alvi perturbationibus & vomitibus ſponte ſientibus, ſiquidem qualia purgari oportet, purgentur, confert, & leviter ferunt ſin minus, contra. a, 68. II. 1. *profluvii egeſtio valde rubicunda, mala eſt.* a, 589. VI. 36. *ſubductione ampliore, & lumborum dolore pertinaci, à veratro vomens ſpumoſa multa, prodeſt.* a, 550. III. 7. *liquida, laſſato, caput dolenti, ſiticuloſo vigilanti, obſcure loquenti, impotenti, quibus talia ſunt, his timor eſt ut mente moveantur.* a, 474. V. 6.

ab Alvi profluvio dyſenteria. a, 109. LXXV. 1. *longo maxime corripiuntur balbi.* a, 100. XXXII. 1.

Alvo nigra ſtercoracea egerente, ſopor inſuper apparens, abſceſſum juxta aures producit. a, 486. XXIV. 1. *ſuppreſſa qui ſanguinem effundunt, & una cum ſanguinis effuſione inſuper rigent, his alvum velut ex inteſtinorum levore lubricam hæc faciunt, itemque duram, & aſcaridas, aut ambo.* a, 553. III. 63. *quibus tumefacta ad pudendum rubor devenit, menſibus albis humidis de repente progreſſis, in longis febribus moriuntur.* a, 576. III. 430. *turbata ſuppreſſa, brevi velut culicum punctura erumpunt.* a, 579. IV. 19. *liquida, acuti morbi non proveniunt.* a, 330. IV. 8.

ex Alvo graveolenti, præcordio diutinè afflicto, abſceſſus circa aurem, occidit. a, 549. II. 259. *liquida, ſanguis de gingivis, perniciosus.* a, 543. II. 160.

quæ de Alvo viſcoſa graveolentia prodeunt, ſuppurationem inducunt, ad pedes & lumbos, &c. a, 576. III. 425.

Alvos humectant magnæ in principiis ſanguinis eruptiones, circa refectionem. a, 553. III. 53. *item uterum geſtantibus ora fervido ulcere aphtha appellato affecta.* a, 577. III. 450.

Alvos inteſtinorum levitate affectos, hyeme ſurſum purgare, malum. a, 83. XII. 1.

Alvum quæ vina ſubducant & urinam provocent. b, 189. XLIV 36. *movent juſcula ex polypo & ſepia.* a, 221. XIX 8. *quandoque liquidam quibuſdam faciunt linguæ tremulæ.* a, 543. II. 147. a, 589. VI. 108. *ſiccant quotidianæ conſtitutiones Aquilonia.* a, 79. XVII. 1. *maxime humectat exolutio dolorem ſolvens.* a, 487. VI. 80. *humectant Auſtrinæ tempeſtates.* a, 79. XVII. 17. *male affectam ſignificant puſtulæ ſerpiginoſæ ſupra inguina, ad laterum mollitudinem fientes.* a, 587. VI. 79 *ſubducunt, quæ frigefaciunt ea, quæ in ventre ſunt, frigida item & humida, calida etiam in ventrem aſſumpta.* a, 398. LVII. 1. *item quæcunque lubrica, & inciſiva ſunt, & quæcunque in calidis attenuantur, item ſalſuginoſa, & quæcunque ex talibus plurimum participant.* a, 397. LVI. 1 *liquidam fore ſignificat urina aquoſa, aut turbata, friabili aſperitate.* a, 582. V. 53. *quæ movcant & purgent.* a, 227. XVII. 21. *prorumpere faciunt, circa oculos puſtularum eruptiones in vitium refectionibus.* a, 541. II. 127. *ſiſtit aqua multa ſuper alvum affuſa.* a, 774. IX. 18. *qua victus ratione ſiccas.* b, 185. XL 1. *ad pueri ſolvendam.* b, 520. I. 3. *dolent, una vero cum quibuſdam flatibus facile tolerant, quibus ex ſanguinis eruptione larga frequenti, multa facta alvi cum nigris egeſtis ſupprimitur.* a, 552. III. 45. *turbant juxta ſedem doloroſæ ſuppurationes.* a, 588. VI. 81. *poſt ſuppreſſam in tabidis pruriginoſa corpora mala ſunt.* a, 565. III. 261. *ſuppreſſam habentes, convulſioni obnoxii ſunt.* a, 537. II. 34. *ſiſtunt quæ flatum exhibent, & quæ aſtringunt, & quæ à calore compacta ſunt, & friabilia & ſicca.* a, 397. LVI. 4. *poſt ſuppreſſam præcordia ſublevata in tumorem, mala ſunt & quibus maxime.* a, 550. II. 275.

quæ per Alvum ſecedunt, ſuccoſa ſunt & natura calida. b, 194. L. 18.

Alvus in bilioſis turbata egerens pura genituræ ſimilia. a, 567. III. 283. *quibus multa aquoſa, & bilioſa in febre dolore lateris fiente egerit, hi allevantur.* a, 527 I. 98. *quorum ſatis fluida eſt ac ſana, hi facile urinam jiciunt & nihil ipſis in veſica congregatur.* a, 340. XXII. 5. *ſi in hydrope valde fluida fuerit, citiſſime moritur, & ſentiens & loquens.* b, 161. XXXIV. 10. *glande ſubdita non obediens.* b, 307. XLVIII. 3. *à præcordiorum doloribus paulatim ſubviſcoſa egerens pauca ſtercoracea effundit.* a, 549. II. 260. *mulieri uterum geſtanti multum fluens, periculum eſt ut abortiat.* a, 93. XXXIV. 1. *exturbata, morbo regio in Thaſo laborantibus profuit.* a, 663. II. 120. *turbata, torpida, nigrarum egeſtionum, in pectoris dolore febriculoſo, ſigna ſunt.* a, 546. II. 216. *in febribus perpetuo liquida.* b, 303. XLIII. 1. *turbata in hæmorrhoidibus.* a, 775. X. 14. *exturbata in febribus quibus aures obſurduerunt, morbum ſolvit.* a, 88. LX. 1. *inflata ex colli dolore, ſoporoſo, ſudante, ſi ſane ad neceſſitatem liquida demiſerit, infaſo immiſſo ſubluta, ex his ea quæ bilioſa non ſunt ſupprimuntur.* a, 479. XIII. 1. *inferna in volvulo ſoluta, hominem occidit.* b, 106. XV. 34. *quibus in tumorem elevata eſt, ſolvit venæ ſectio, & alvi fluxio.* a, 549. II. 261. *ſi in febribus ardentibus eruperit, mortale eſt.* a, 531. I. 182. *turbata una cum febre ſalſuginoſo modo, ſoporoſos, torpidos non valde comitatur.* a, 589. VI. 103. *liquida, & mens perturbata in febribus.* b, 304. XLIII. 4. *febrienti, aut vulnerato reficcata, malum.* b, 7. VI. 6.

quibus in Alvi turbatione exacerbatur morbus, circa judicationem nigra inferne prodeunt. a, 588. VI. 99.

AMAZONES *infantes maſculos luxant.* b, 814.

b,814.LVIII.5.
AMBUSTIONES *in pedibus rubicundæ quandoque exolutionem significant.* a,535. I.235.
de Ambustis. b,677.XIV.1.
AMBULANDUM *hyeme velocius, æstate tardius, nisi per æstum iter faciat.* a,628. III.1.
AMICUS, *quam parentes in custodienda uxore, diligentior.* a,911.I.29.
AMOR *hominis, amor artis.* a,63.v.8.
AMYGDALÆ *æstuosæ sunt, verum probe nutriunt.* a,228.XXX.II.
ANATIS *carnes, & reliquarum aviculorum, quæ in paludibus degunt, aut in aquis, omnes humidæ sunt.* a, 221. XVII. 15.
ANAXYRIDÆ, *braccharum genus.* a, 359.LII.3.
in ANCHORAM *incidens ac ventrem sauciatus.* a,780.XVI.1.
ANDROGYNI, *id est, viri effœminati sunt, si à muliere quidem masculum, à viro autem muliebre secretum fuerit: superante tamen semine materno.* a, 198. XXI.26.
ANETHUM *calidum est, & alvum sistit, & sternutamenta sedat olfactu.* a, 225.XXV.15.
ANGINÆ *diuturniores fiunt, quibuscumque fauces, & cervix simul rubuerint.* a, 467.XXIII.8.
ex Anginis citra judicationem præcordii dolor, cum impotentia ac torpore fines occidit occultè, etiamsi valde mansuete se habere putent. a,556. III. 114. *ex his maxime evadunt, si & cervix & pectus ruborem habuerit, & erysipelas ignis sacri non intro recurrerit.* a,467.XXIII.8. *in his omnia perniciosa sunt, quæ non manifestum dolorem faciunt.* a,556. III.116.
Anginæ, quæ alioqui similiter dolorem exhibent, attolluntur autem, & in faucibus rubores faciunt, pernicioſæ quidem valde sunt, verum prioribus magis diuturnæ, si rubor fuerit magnus. a, 467. XXIII. 6. *curatio.* b, 298. XXV. 17. *generatio & curatio.* b,300.XXIX.1. *in pluviarum multitudine, plerumque fiunt.* a,79.XVI. 7. *per fomenta curatio.* b, 54. XXVI. 14. *diuturniores.* a,555.III.97. *in ea dolores ad caput, citra notas, cum febre, pernicioſi.* a,556. II.112. *levis, paracynanche appellata.* b,102.XI.1. *de ejus signis & curatione.* b,102.X.1. *ejus generatio.* b,41.IX.1. *de signis hanc comitantibus.* b, 54. XXVI. 2. *quæ pernicioſæ.* a, 556. III.109. *in hac ad salivam suppressam.* b,55.XXVI.23. *quibus ad pulmonem vertuntur, partim septem diebus pereunt, partim evadentes suppurati fiunt, si non eductio pituitosa sursum ipsis fiat.* a,556. III.105. *vere fiunt.* a,80.XX.5. *item autumno.* a,80. XXII. 12. *in hac gargarismus.* b,55.XXVI.20.
ab Angina detento, tumor, & rubor in pectore accedens, bonum, foras enim vertitur morbus. a, 106. XLIX. 1. b, 55. XXVI.26.
ab Angina detento tumorem fieri foris in collo, bonum est. a,100.XXXVII.1.
Anginam quicunque effugiunt, his ad pulmonem vertitur, & in septem diebus moriuntur. Si vero has effugerint, suppurati fiunt. a,91.X.1.
ad Anginam illitio. b,521.II.13.
ex Angina suppurati. a,556.III.106 *hanc & lippitudinem vena sectio curat.* a,709. VI.26. *ex hac subarida frequentia sputa, cum tussi, lateris dolorem inducentia, perniciosa.* a,556 III.121. *in his sputa gracilium subarida, malum.* a,556.III.108. *in hac dolores ad crura citra notas, cum febre, pernicioſi.* a,556.III.113. *in his qui non brevi concocta exspuunt, perniciosè habent.* a,556 III.111. *in iis etiam ad crura dolores diuturni procedunt, & difficulter suppurantur.* a,556.III.117. *ex hac sputa viscosa, crassa, & valde alba educentes, purgatio multa deorsum, levus syderationis modo interimit.* a,556.III. 18. *in hac inflammationis ad pectus, aut pulmonem conversæ, curatio.* b, 56. XXVII. 12.
Anginosa. a,718.VII.1. a,787.XXV.1. a, 795.XXXVI.12. *dextram manum ac crus dolens.* a,838.XIII.1.
in Anginosa, hyeme, tumor, sub gutture, cum febri multa. a,842.XVII.1.
Anginosi in linguis tumores, citra signa disparentes, pernicioſi. a,556.III.109.
ex Anginosis citra notas attenuatis, dolor ad pectus & ad alvum progressus concitatus, pus egerere facit. a,556.III.115.
ANGOR *& inquietudo in insanis accedit, dum cerebrum perfrigeratur, & prater consuetudinem compingitur: hoc vero à pituita perpetitur, ab hac autem affectione, etiam oblivioſus evadit.* b,341.XVI.30.
ANHELOSI *fiunt pleuritici.* b, 274. IIX.4. *his febris postea acuta.* a, 529. I.153.
ad Anhelitum pueri. b,520.I.6.
ANHELATIO *& coxæ dolor post crepitum*

tum in pectore ex sublato onere. a, 807. IV. 10. *fiens, partium supernarum dolores solvit.* a, 710. VI. 47.

ANHELATIONES *autumno fiunt.* a, 80. XXII. 13. *in mulieribus.* b, 402. LXIII. 1. b, 449. LII. 6. *item pueris senioribus.* a, 81. XXVI. 4.

ANICULÆ *sicciores, & modicum sanguinem habentes.* b, 532. IV. 9.

ANIMA, *corporis munia per somnum obit.* a, 633. I. 11. *horum omnium, quæ hominis, generationis & corruptionis ratio, causaque eadem.* a, 266. V. 3. *hujus seu mentis nutrimentum.* a, 295. VIII. 11. *deliquium ex tuberculi introrsum ruptione.* a, 103. IIX. 1. *hominis semper producitur, usque ad mortem, dilatio est periculum.* a, 810. VI. 9. *& corpora hominum inter se differunt.* a, 502. XX. 4. *motum, gravant meatus corporis caviores redditi.* a, 205. XXX. 14. *corporis passionibus obnoxia.* a, 250. XV. 10. *hanc in solo homine augeri.* a, 186. IIX. 1. *deambulatio, est cura hominibus.* a, 810. VI. 17. *morbi, Insaniæ Hippocrati censentur.* b, 905. I. 23. *Animam animæ ammisceri, similitudine de carbonibus ardentibus ostendit.* a, 199. XXII. 16.

de Animæ sapientis aut desipientis temperatura, & earundem causis. a, 204. XXIX. 1. *de iis quæ in ciborum usum veniunt.* a, 219. XV. 1.

ANIMALIUM *quorum lac tenue est, & sanguis similiter, eorum etiam carnes consimiles sunt.* a, 219. XV. 8. *de eorum carnis differentiis, & primum de partibus exanguibus.* a, 223. XXI. 1. *parum edacia sicciora sunt edacibus.* a, 222. XX. 10. *sylvestria sicciora sunt mansuetis, & crudivora, & sylvarum materie pasta.* a, 222. XX. 7. *cicurum ea quæ in sylvis & agris pascuntur, sicciora sunt his quæ intra ædes nutriuntur.* a, 222. XX. 1. *frugivora herbivoris sicciora sunt, & frugivora non frugivoris.* a, 222. XX. 11. *quædam ob sinus multivarios plures fœtus edunt.* a, 163. XLIV. 3. *horum & volucrium partus eadem quæ hominis ratio.* a, 162. XLII. 3. *castrata non castratis sicciora.* a, 222. XX. 17. *& masculæ fœmineis.* a, 222. XX. 16. *item nigra albis.* a, 222. XX. 18. *item paucibiba multibibus.* a, 222. XX. 13. *sanguine referta exsanguibus.* a, 222. XX. 14. *item, quæ in vigore sunt vetustis.* a, 222. XX. 15. *& hirta nudis.* a, 222. XX. 19. *Animi deliquia, calida frequenter ea utentibus invehit.* a, 91. XVI. 1. *deliquium faciunt, sanguinis venarum suppressiones.* a, 816. VII. 49. *hoc & convulsio in fluxu muliebri, si accedant, malum.* a, 95. LVI. 1. *deliquia, & dolores repentini.* b, 610. LXXXVII. 1. *& corporum molestiæ, aut per oculos aut per auditum.* a, 321. IV. 4. *cum ejus deliquio oculorum obscuratio brevi convulsionem inducit.* a, 542. II. 135. *in his frigidis extremis partibus affundere, prodest.* a, 601. IV. 13. *Animalibus jugulatis qualis sanguis primo, secundo, & postremo profluat.* a, 270. XI. 7. *Animantia aquatica per aquam, & ex aqua spiritum attrahunt.* a, 402. V. 21. *in Ægypto septimestria perfecta & vitalia oriuntur.* a, 165. I. 18. *horum omnium & hominis constitutio ex duobus igne & aqua, differentibus quidem facultate, concordibus vero & commodis usu.* a, 182. IV. 1.

ANIMO *linquitur homo, cum pituita aut bilis ad cor consistit.* b, 39. V. 11.

ANNUS *quando saluberrimus.* a, 342. XXV. 2.

Anni temporum ratio in curandis morbis observanda. a, 285. VIII. 1. *num diligenter à medico observanda.* a, 327. I. 2.

Anni tempora morborum incrementia, & vigoris indicant. a, 70. XII. 2. *quatuor.* a, 71. XVIII. 1. *quibus ulceribus magis conveniant.* b, 666. IV. 5. *ex Anni constitutionibus, in summa siccitates pluviosis salubriores sunt, & minus lethales.* a, 79. XV. 1. *Anno salubri, morbi minus infestant.* b, 910. I. 19.

ANSERINA *caro humidissima.* a, 221. XVII. 13. *Anseris medulla purgatorium muliebre.* b, 487. C. 17. *stercus ad impregnationem.* b, 516. CXXV. 3.

ANTIDOTUM *Hippocratis ad varios morbos.* a, 612. I. 1. *Aliud ad quævis mala.* a, 614. I. 1.

ANTIQUI *morbi, recentibus difficilius curantur.* a, 391. XLVII. 3.

ANXIETAS, *ex fungi crudi esu.* a, 871. L. 8. *spiritum magnum ac densum habet.* b, 896. I. 8. *Anxietatem in præcordio sentientibus, tumores circa aurem oborti ipsos occidunt.* a, 550. II. 277. *significat, pedes nudos habere, nec admodum calidos.* a, 450. III. 10. *vinum æquali mensura aquæ ammixta potum solvit.* a, 107. LVI. 1. a, 710. VI. 45. *Anxietudines in diebus judicatoriis si in his*

sine sudore perfrigerentur, male habent. a,525.I.60.
in Anxiosis vigilantibus, si quis in vomitu stiriculosus sit, & sitis exors fiat, malum. a,579.IV.17. *quibusdam vigiliis absessus circa aures maxime fiunt.* a, 579. IV.18.
qui Anxie se jactantes, citra vomitum exacerbantur, male habent. a, 477.X.4.
APHTHA *in pulmonis fistula.* b,74. XLIIX 2.
APII *succus, cerebro bile infestato, in nares infunditur.* b,50.XIX.10.
Apium magis urinam ciet quam alvum movet, & radices magis quam ipsum, alvum movent. a,225.XXV.16. *& coctum & crudum urinam ciet, & palustre magis quàm sativum.* b,192.XLVIII.5.
APOPLEXIÆ *generatio.* a,419.IX.7. *in pluviarum multitudine plerunque fiunt.* a,79.XVI.6. *hyeme fiunt.* a, 80. XXIII.13. *item senibus.* a,82.XXXI.9.
Apoplexiam corporis significant humorum de loco in locum decubitus, in melancholicis affectionibus. a,102.LVI.1. *fortem curare impossibile, levem vero non facile.* a,75.XLII.1.
APPETITUS *ciborum & potuum unde, & quando cessat.* b,130 XII.8.
Appositione veloci quicunque opus habent, his humidum ad reficiendas vires, medicamen optimum. a,598.XI.5.
APPOSITIVA *acria sanguinem ducentia.* b,381.XXIX.89.
AQUA *& igus omnibus per omnia sufficientia sunt.* a, 183. IV. 23. *in pulmone quomodo cognoscatur.* b, 84. LIX. 8. *congelata imminuitur.* a,340.XX.5. *multa calida in caput affusa, si febris non à bile habeat, febris solutio fit.* a,105. XLII.1. *utraque ledit, calida autem magis quàm frigida.* a,600.III.2. *in suppuratis aut hydropicis sectis aut ustis effluens, hi omnino moriuntur.* a,100.XXVII.1. *consistens densior & calidior.* a,154.XXX.2. *fontana hyeme quam æstate calidior.* a, 155. XXXI.1. *pluvialis quare cito putrescat, & odorem malum habeat.* a,338.XVIII.1. *frigefacit.* a,223.XXII.1. *quæ cito calescit, & cito perfrigeratur, levissima est.* a, 93. XXVI. 1. a,891.II.29. *frigida prodest pustulis rubicundis quales alia atque alia parte sublatæ erumpunt, quales per splenia attractoria emergunt.* a, 605. X.1. *vorax.* a, 809. IV.39. *multa super alvum affusa, sistit alvum.* a,774.IX.18. *multa debilitare ac mortem accelerare dicitur, propter eos qui seipsos fame conficere constituerunt.* b, 290. XXVII. 2. *ex hac tormen circa venirem, mulierem præguantem arguit.* a,94.XLI.5. *tepida in tetano pro nares infusio.* b, 207. LIX.17. *quibus in morbis acutis conveniat, & quibus non.* b, 289. XXVI. 1. *cocta ac crudæ differentia.* b, 291. XXVII. 13. *facultates.* b,289.XXVI.1. *aquosæ, meracæ, facultas.* b,290.XXVI.10. *de farina crassa in ipsa macerata.* a, 833. IX.10. *potabilis, humectat & frigefacit.* a,231.XXXV.2. *per nares aut os, aut aures effluens capite dolenti, & vehementer laboranti morbum solvit.* a,99.X.3. *hac secedente, lactis heminas octo bibendas dato.* a,711. VI. 53. *potabilis in officina medica optima.* a, 599. I.2. *marina in clystere, renibus affectis.* a,857.XXXIII. 8. *in ea quæ spectari soleant.* a,622.IX.7. *potabilis & pura ægris exhibenda.* a, 46. III.3, *ex uteris fluens cum ulceribus.* b, 518.CXXVII.21. *è vena in ventrem confluens hydrope detento, solutio fit.* a, 99. XIV.1. *proximum terræ locum occupat.* a, 112.I.22. *putrefacta crassior fit, & alia omnia crassiora.* a,122.XVII.13. *in uteris concepta, mulieribus veræ conceptionis sæpe stem facit.* a,335.XII.10. *vomitum plerumque ciet.* b,99.VI.18. *venter his impletur, quibus hepar aqua repletum ad omentum eruperit.* a,107.LV.1.
de Aquâ & atra bile, quando, & cur copiosior in corpore fiat, & quando splenem in seipsum trahat. Item splenis dolor unde, & qua ratione sedetur. b, 126. IX.1.
Aqua intercus ex sanguinis eruptionibus. a, 808.IV.29. *ab hepate nata.* b,228.XXVI. 2. *in hanc ex pituita transitus fit.* b,225. XXIV.1. *generatur plerunque, cum quis diu ex longo morbo impurgatus manet.* b, 174. XXIII. 1. *ac subter carne, hominem interimit.* b,3.III.8. *autumno fit.* a, 80. XXII. 6. *in hac totum corpus calidum esse, ac molle, optimum est.* a, 454. VIII.12. *& intestinorum levitates, à concepta in ventriculis humiditate.* a, 344.XXVII.10. *ex hac tumor in scroto & tibiis.* b,226. XXIV.25. *in ea laborantibus si caput & manus frigida sunt, malum est.* a, 454. VIII.11. *in incipiente, alvi profluvium aquosum fiens, citra ruditatem, morbum solvit.* a, 567. III.285. *æstatis tempore ex aquæ potu nata.* b, 226.XXV.2. b,230.XXIX.3. *curatio.* b, 229. XXVII.1. *quomodo ex rupturis fiat.* a,409.

a,409.XVIII.6. *de hac laborante muliere, splene magno & aquoso existente.* b, 469.LXXXVII.1. *à splene nata.* b,229. XXIIX.1. *uterorum.* b,590.LX.1. *pleræque à laterum mollitudine & à lumbis, incipiunt.* a,453.VIII.3. *prænotio.* a, 325.X.1. *ex morbis acutis obortæ omnes malæ sunt.* a,453.VIII 1. *hæ ab hepate oriuntur, his tusses, tusiendique promptitudo accedit, & nihil memorabile exspuunt.* a,454.VIII.6. *hujus periculum impendet diuturnas curanti hæmorrhoidas, nisi una quapiam servetur.* a, 99. XII.1. *in hanc ex lienteria, & pituita alba, transitus fit.* b,4.III.27. *cum spirandi difficultate, urinæ purulentæ significant.* a,582.V.52. *etiam a tuberculis fieri.* b,226.XXV.10. *quibus ad hanc ex aliqua ægritudine res devenit, his alvi siccæ excrementa caprini stercoris pilulis similia egerunt.* a, 569. III. 323. *quæcunque optimæ coctu sunt ac facilime liquescunt, eas par est ventrem maxime exolvere ac eliquare.* a,337. XVI.1. *& muci per nares vel aures eruptio, capitis torporem solvit.* a, 632. XIV. 4. *quæ hauritur in puteo spiritum semper movet.* a, 154. XXX.1. *salsæ, crudæ, duræ, non omnibus naturis conveniunt.* a,336.XIV.7. *crassissimæ, naturam frigidam & humidam constituunt.* a.201. XXV.10. *palustres ad omnem rem improbæ.* a,334.X.4. *pluviales ad vitandam corruptionem, sunt coquendæ, & excolandæ.* a,339.XIX.6. *pessimæ quæ ad austrum & inter æstivum ortum & occasum scaturiunt.* a,336.XV.1. *palustres, edaces, ac sticuloſos faciunt.* a, 335.XI.1. *de hujus in cerebro signo, & curatione.* b,47.XV.2. *invectitiæ pravæ.* a, 330.XXI.5. *orientalium, omnes splendidæ, odoratæ, molles & amabiles.* a,333.VIII.4 *cœlestis in febribus, potio.* b,118.XXX.6. *ad ejus fluxum ex pudendis, subditicium & infusile.* b,602.LXXVI.1. *tam calidæ, quam frigidæ paucitas, debile quiddam est, multitudo vero forte.* a, 600. II. 12. *frigidæ in febri biliosa potus.* b,63.XXXVI. 2c. *potus in morbis acutis.* b,293.XXX.1. *& atræ bilis de splene purgatio non fit per supernas regiones.* b,127. IX. 6. *decoctæ perfrigerandæ ratio.* a,808.IV.28. *potus quatenus sputum educat.* b,293.XXX.4. *crudæ & coctu minime bonæ, hæ ventres constringunt & resiccant.* a,337. XVI.2. *calidæ in articulorum læsionibus.* b,721. XI.6. *frigidæ superfusio in tetano.* b,105. XIV. 17. *civitatum meridionalium.* a, 330.III.1. *& vini potus, incommoda.* b,282.XIIX.15. *salsæ alvum (ut vulgo putatur) non solvunt.* a,337.XVI.3. *duræ sunt, ubicumque calidæ aquæ aut metalla existunt.* a, 336.XIII.2. *optimæ sunt, quæ ex sublimibus locis, ac terreis collibus fluunt.* a,336.XIV.1. *è ventre hydropicorum per sectionem emissio.* b,227.XXV.30. *potus calidus attenuat, similiter & frigidus.* a,233.XXXIIX.5. *duræ ac crudæ in meridionali plus sterilitatem inducunt.* a, 332. VII. 1. *potus quibus potissimum noxius, & qua ratione.* b, 293. XXX. 3. *aut grandinis per somnum imaginatio, secretionem in corpore humidam ac pituitosam factam significat.* a,635.IV.9. *marinæ & fontes, cur hyeme auctiores, & calidiores.* a,153. XXVII.12. *fontes suos ad orientem habentes, omnium optimæ sunt.* a,336.XIV.10. *fons est, splen.* b, 121.II.8.

Aquam aquæ haud esse similem. a, 340. XXI.6. *in terra non consistere, sed semper in declive procedere.* a,153.XXIIX.1. *non olfacimus, quod ipsa cerebro sit humidior.* a,122.XVII.10.

neque Aquam ab igne, neque ignem ab aqua superari penitus posse. b,182.IV.14.

Aquarum omnigenarum, & de magnis fluminibus, & stagnorum qui morbi familiares. a,340. XXI. 2. *ratio a medico observanda.* a,328.I.6. *duritia & cruditas lac extinguunt.* a,332.VII.5. *de differentiis in genere.* a,334.X.1. *arte non præparatarum, quæ quidem ab æthere excreta est, aut cum tonitru, æstivæ: procellosæ vero, malæ.* a,808.IV.38. *diserimina sanis non observanda.* a,337.XV.4.

de Aquis pluvialibus. a,337 XVII.1. *ab lacustribus, hydropes plurimi, ac lethalissimi, item dysenteria multæ ac alvi profluvia.* a,334.X.4. *his ventorum differentia robur exhibent.* a, 340. XXI. 1. *de quibusdam morbis, & naturis commodis.* a,336. XIV.8. *fontanis.* a,336. XIII.1. *fontanis.* a,336.XIII.1. *ex nive & glacie generatis.* a,339.XX.1.

Aquas illustrat, ac castigat Sol. a, 333. VIII.5.

AQUOSA *ante partus erumpentia, mala.* a,576.III.438.

Aquosus humor quando in febrientibus exhaletur, illisque sit infestissimus. b,142.XXIII. 23. *hic febri infestissimus biliosus contrà alimentum illi suppeditat.* b,142.XXIII. 24. *potissimum circa ossa & nervos consistit.* b,148.XVI.19.

AQUILO, *ventorum omnium saluberrimus.* b,339.xv.7. *ab Aquilone ubi cava loca urbibus adjacent, ab æstivis ventis calida & morbosa hæc regio existit.* a,211.iii.1. *Aquilone flante, qui morbi expectandi.* a,77.v.7.

ARBORES *ex superna & inferna parte nutriri.* a,151.xxiv.12. *plantandi ratio & modus.* a,150.xxiv.1. *Arbori neque duo calida neque duo frigida simul accedere debere.* a,155.xxxii.1. *Arboribus per tempus solidis factis, & radicibus firmatis augescere desinunt.* a,156.xxxiii.8. *in his inoculationis ratio, & cur arborum rami, aliis arboribus insiti, diversos fructus producere soleant.* a,156.xxxiv.1. *Arborum sterilitas pro somnum occurrens, seminis humani corruptionem indicat.* a,640.xii.16.

ARBYLA *lutigrada quid.* b,829.lxxiii.4.

ARCANA *per medicum non effutienda.* a,43.iii.4.

ARDOR *quibus fit, & ad egressas egestiones alvi insuper exsudant, his febris exacerbatur.* a,589.vi.109. *ex Ardoribus vehementibus convulsio aut distentio, malum.* a,103.xiii.1.

ARENOSUM *quid in tonsillarum ulceribus, non bonum.* a,591.iii.5. *Arenosorum per urinam excretio unde.* b,155.xxix.18.

AROMATUM *suffitus menses ducit.* a,93.xxiix.1.

ARQUATO *morbo laborans.* a,753.xv.2.

ARS *medica methodo quæsita, invenitur.* a,21.xiv.20. *Artes deorum sunt donaria, homines vero naturæ sunt opera.* a,904.i.8. *aliæ robore, aliæ artificiis operantur.* b,709.ii.2. *omnes existunt.* a,2.ii.1. *omnes, licet diversas ac discordes, cum natura humana communicare.* a,189.xii.1. *Artem medicam tempus facilem efficit.* a,54.iv.10. *rectum & non rectum constituunt.* a,5.vii.3.

ARTERIA, *aut vena aliqua, ex his quæ ad pulmonem tendunt, lancinata aut convulsa.* b,199.ii.1. *magna ventrem depascitur.* a,293.ix.1. *hanc sanguine, quem nos videmus, non nutriri.* a,293.ix.2. *aspera structura & positio.* a,287.i.1. *earum, cor fons est.* a,297.vii.1. *arteriosæ structura & positio.* a,287.i.13. *ex rene.* a,704.iv.14. *earum radicatio cor.* a,596.vii.7. *vulneratæ signus.* b,77.li.2. *ulceratio, & pulmonis ardor.* b,301.xl.12.

ARTHRITIDES *in siccitatibus plerumque fiunt.* a,79.xvi.11.

ARTICULATIO *carnis unde contingat.* a,139.iix.8. *in Articulatione corporis, similia semper ad similia transeunt.* a,139.iix.9. *Articulationis dies purgationi a partu pares.* a,140.x.4.

de ARTICULARI *morbo, arthridideve* b,180.xxxi.1. *hic vere fit.* a,80.xx.15. *intestini dextri dolori superveniens, morbum quietiorem reddit.* a,807.iv.6. *in hoc coxæ dolor.* a,870.xlix.12. *huic morbo raphani folia prosunt.* a,225.xxv.2.

ARTICULUS *femoris, ex nativitate aut dum corpus augescit, elapsus.* b,823.lxix.1. *qui est ad poplitem, sine illo qui est ad inguen, in sanis etiam extendi nequit.* a,820.lxvi.1. *elapsus, non repositus.* b,811.lvi.2. *digiti, decimaquarta die restituitur.* b,848.xcii.5. *supra cubiti os transgressus.* b,751.xlii.1. *Articuli ante repositionem, præmolliendi.* b,846.xc.8. *multi in manibus & pedibus.* a,307.xiv.1. *circa pedem eminentes, tibiæ ossibus luxatis, ac ulcere inducto.* b,829.lxxiv.1. *excarnibus sunt mucosiores quam carnosis.* b,764.viii.3. *circa gibbum cubiti.* b,832.lxxvii.2. *in Articulis tumores, frigida multa affusa, levat.* a,93.xxv.4. *absessum facit dysenteria intempestive suppressa.* a,567.iii.290. *absessus suppurati quibus ex febribus fiant.* a,532.i.198. *ex his periculo maxime obnoxii sunt magni digiti, & præsertim pedum.* a,501.xiix.12. *ex iisdem homini fit humiditas.* b,762.vi.1. *Articulis & carnibus labor prodest.* a,810.v.16. *ab iis sanguinis fluxus, a partu aut a labore corruptæ.* b,534.vii.1. *ad hos absessus fiunt.* a,587.vi.61. *Articulorum magna inter se differentia.* b,826.lxxi.1. *repositiones quædam, in palæstris tantum usitatæ.* b,759.iii.5. *ligamenta, sunt venæ, ac nervi non in carne sublimes, sed ad ossa protenti.* a,100.xiix.2. *ab eorum absessu liberat urina multa & crassa, & alba prodiens, qualis in febribus laboriosis quarta die quibusdam fieri incipit.* a,89.lxxiv.2. *dolores senibus fiunt.* a,82.xxxi.6. *ante febres exolutio quare contingat.* a,406.xii.5. *generatio.* a,118.ii.1. *durities malum.* a,798.

a,798.I.54. *per utrem repositio.* b,843. LXXXVIII. I. *repositio quomodo sit lethalis.* b,832. LXXVII.3. *circa malleolos luxatio.* b,849. XCIV.1.
Articulos induratos, operæ precium est sanare aqua calida in utriculum infusa. a, 605.XI.7.
circa Articulos dolorem aliquem, aut tumorem significat, urina crassa album subsidentiam habens. a,495.X.7. *ad hos quibus dolores, aut tubercula diutina, ex febribus fiunt, hi cibis pluribus utuntur.* a, 108.LXIV.I. *ad eosdem abscessus fiunt, delassatis in febribus.* a,875.XXXI.I. *item dolores fiunt quibus sunt febres longæ.* a, 107.LXIII.I. *hos tumores in infantibus.* a,797.I.34. *qui circa eos rubicundas in superficie postulas habent, circa ventrem & inguina rubefiunt, velut ex plagis dolorosis, & moriuntur.* a,570.III.338.
partes circa Articulos tumefaciunt, in intestinorum levitatibus, cum animalculis, dolores, tormine soluti. a,568.III.297.
ARTIS *opera libera esse debent.* b,904. I.16. *medicinæ facilitas ac promptitudo quibus consistant.* b,10.IX.I. *universæ principium.* a,9.IIX.I. *medicæ licet certitudo exacta sit difficilis, haudquaquam tamen ars ipsa, veluti non existens, neque probe investigata, est rejicienda.* a, 25. XXI.12. *magna pars est, judicium rectum de iis quæ recte scripta sunt.* a,432.I.I.
ARTIFICUM *differentia.* a,15.II.I. *Artibus nomina ex speciebus imponi: non autem rerum species ex nominibus provenire.* a,2.III.2.
Artium ignotarum calumnia, proditio est insitiæ. a,I.I.7.
contra Artium ineptos calumniatores. a, I. I. I.
ASCARIDES. a,685.I,13. *pueris grandiusculis fiunt.* a,81.XXVI.7. *in pudendo muliebri, aut intestino recto.* b,595. LXVI.9.
qui Ascaridas habent cum capitis dolore, his surditas & sopor consequens, abscessus circa aurem excitat. a,535.II.13.
ASIA *habet pulcherrimos minimeque differentes homines.* a,346.XXXII.10.
Asiam ab Europa, plurimum differre. a, 345.XXXI.5. *ad naturam regionis optime temperatæ proxime accedere.* a, 347. XXXIII.I.
ASIANI *an multum ipsi inter se differant.* a,347.XXXIV.3. *imbelles, propter ipsa anni tempora quæ non magnas mutationes faciunt.* a,350.XXXIX.I.
ASINI *stercus confert prægnanti, menses profluos habenti.* b,661.XXVII.I.
ASININÆ *carnes, alvo secedunt, & pullorum adhuc magis.* a,220.XVI.13.
ex ASINORUM *pedibus derasæ terræ.* b,409.XCVIII.9.
ASPARAGUS *siccus est & alvum sistit.* a,226.XXVI.4. *hujus semen in vino potum conceptionem juvat.* b,492.CI. 42.
ASPERITUDINES *in cute miliaceæ.* a,697.III.21.
ASPHODELI *radices in morbo regio nigro.* b,61.XXXV.9.
ASSIMILATIO *alimenti quando contingat.* a,592.I.6.
ASTHMATA *autumno fiunt.* a, 80. XXII.13. *ætatem constantem degentibus accidunt.* a,81.XXX.2. *ex Asthmate aut tussi gibbosi, ante pubertatem moriuntur.* a,101.XLVI.I.
ASTRA *quæ ex circumferentia excidere videntur, sunt que pura ac splendida, & ultra ac prorsum ferri videntur, sanitatem significant.* a,638. IIX.I. *pura & candida in cœlo videre, sanum esse significat.* a,638.IX.1. *nigra & obscura & ad occasum ferri videre, magis morbos significat.* a,638.IIX.5. *serenitate existente premi & debilia videri, & præ siccitate a circuitu suo impediri, periculum significat delabendi in morbum.* a,636.V.13.
ASTRORUM *fuga ac mutatio, præsentem statum in fugam verti significant.* a,637. VI.3. *observatio ad morborum judicationem necessaria.* a,345.XXX.7. *ortus & occasus observatio & cognitio de diæta præcipientibus, necessaria.* a, 181.II.17. *Solis, Lunæ, cum partibus humani corporis cognatio, & quid horum passio per somnum occurrens significet.* a,635.IV.6. *de eorum significationibus quomodo judicandum.* a,635.IV.I.
Astronomiæ cum medicina cognatio. a,329. II.I.
Atra bilis quibusvis morbis incipientibus si supra infrave exierit, perniciosum. a,84. XXII.I. *in dysenteriæ principio, lethalis.* a,84.XXIV.I. *si febrienti in principio, sursum aut deorsum prodierit, lethale est.* a,527.I.100.
Atræ bilis velut similis est hæmorrhois. a, 811.V.41. *ejus in uteris signa.* b, 594. LXIV.9. *augmentum.* a, 286.VIII.6. *vomitus in vulnere, lethalis.* a, 389. XLIV.5.
Atræ biles quibusdam fiunt, si autumnus aqui-

aquilonaris & pluviarum exors fuerit. a, 79 XIV.7.
ab Atra bile quibus mente motis, tremores fiunt, malum est. a,529.I.136. *qui ab hac, mente moti, tremuli fiunt, ac salivam fundunt, num sane phrenitici sunt?* a,529.I.137. *qui cum relatis ab hac, mente moti, tremuli fiunt, maligne habent.* a,528.I.129.
ATRABILIARIUM *signum quando sit.* a,100.XXIII.I.
Atrabiliaria mentis emotiones, incommodæ, a,499.XVI.12.
Atrabiliarii, etiam comitiali morbo corripi plerunque solent. & vicissim. a,823. VIII. 95.
Atrabiliarius putatitius. a,867.XLV.15.
Atrabiliariis cum phrenitide occupatis, si hæmorrhoides oboriantur, bonum est. a,445. X.9. *& phreniticis, hæmorrhoides accedentes, bonum.* a,99.XI.I. *morbis periculosi humorum à loco ad locum decubitus.* a,102.LVI.I.
Atrabiliarios purgare oportet plenius inferiores, eadem ratione contraria apponentes. a,83.IX.I.
Atrabiliarium existit, si lingua derepente impotens fiat, aut aliqua pars corporis sydcrata. a,105.XL.I. *fit bilioſum & sanguineum corpus, si non habet evacuationes.* a,814.VI.50.
ATRAMENTUM *est Spodium Cyprium.* b,455.LXIII.29.
ATTENUATIO, *articulorum repositionem præcedat.* b,846.XC.9. *circa articulorum repositionem quousque progredi debeat.* b,848.XCII.6. *omnis laxat cutem, deinde circumtenditur.* a,805.III.48.
Attenuata multo tempore corpora, lente reficere oportet: quæ vero brevi, brevi. a,72. VII.I.
Attenuati, quibus atra bilis, aut niger sanguis subierit, postridie moriuntur. a,84. XXIII.4.
Attenuari hominem quandoque etiam, ubi cibus jucundus est. b,136.XIIX.15.
quæ foris Attenuant, intra corpus assumpta tumefactionem inducunt. a, 398. LVI. 7.
ATTRACTIO, *pulmo, siccus ardor: supervacuatam siccat & somnus multus.* a,811.V.48.
ATIRPLEX *humida est, non tamen alvum movet.* a,226.XXVI.15.
AVARITIA. b,926. I. 289. *malorum omnium causa.* b,924.I.256. *ejus radix.* b,929.I.14.
AUCTIO *& nutritio partium corporis ex diæta.* a,186.IIX.II.
si non Audit ager in febre non intermittente, mortem in propinquo esse significat. a, 87. IL.7.
AUDITUS *ratio.* a,121.XVI.I. a,364. IV.4. *gravitates senibus fiunt.* a, 82. XXXI.18. *& oculi mutilantur à pituita obfirmata.* b,4.III.17.
Auditum hebetant Austrina tempestates, a,77.V.I. a,79.XVII.13.
AVENA *comesta humectat ac perfrigerat, itemque in sorbitione accepta.* a, 218. XII 8.
AUGESCIT *homo in tertium annorum septenarium, in quo adolescens fit, usque ad quartum & quintum septenarium.* a,120.XIV.I.
AURIFICES. a,193.XV.29.
AURIS *dolor pertinax cum febre acuta, cur juvenes septima die occidat.* a,538. II.58. *fracta nullam admittit deligationem.* b,791.XXXV.I. *sinistræ fluxio viscosa, crassa, post febrem continuam.* a, 748.VIII. 18. *incisæ curatio.* b, 793. XXXVI.3 *pellicula omnium pellicularum siccissima.* a,121.XVI.6. *suppuratio post dentium dolorem.* a,749.X.2. *si cui doleat, lacte utatur.* a,707.V.29. *ad ejus dolorem cucurbitam affigito.* a,710.VI. 46. *acutus cum febre continua & forti, horrendus est.* a,466.XXII.8. *si doleat, lana digito obvoluta, oleum calidum instillato.* a,810.V.20. *cum dextra, & capitis dolore rigor & febris.* a,829.V.I.
ex Auris dolore acuto cum febre continua ac forti, juniores homines septimo die, & adhuc citius, moriuntur. a,466.XXII.II.
circa Aurem absessus, ex peripneumonia. a,559.III.163. *excitatur, quando capitis dolorem cum ascaridibus surditas, & sopor consequuntur.* a,535.II.13. *quibus circa judicationem oborientes non suppurantur, his submotis recidiva fit.* a,445. X.3. *in morbis diuturnis suppurati, non valde albo & inodoro pure occidunt, & maxime mulieres.* a.539.II.94. *attollit præcordiorum distentio, cum sopore anxioso in caput dolente.* a,548.II.255. *attollit bilioſis spiritus magnus.* a,548.II.256.
juxta Aurem absessus fiunt ex acutis morbis maxime in febribus. a,539.II.96. *ex febre ardenti.* a, 848.XXIII.I. *emergunt ex egestionibus desinentibus in spumosas meracas.* a,586.VI.44. *magis faciunt viscosæ bilioſæ egestiones.* a, 587.VI.69. *excitant convulsorio modo exacerbata, cum*

cum fluporis detentione. a,554.III.78. *maxime fiunt anxiosis.* a.579.IV.18.
circa Aurem quæ dolorose excitantur, pernicioſa ſunt. a,539.II.78. *rubores, ex prægreſſo dolore in febribus.* a,539.II.79. *tubercula, vide Tubercula circa aurem.* a, 807.IV.1. *tumor magnus, cum præcordio intento perfrigeratis.* a, 530. I.154. *tumores leniter erumpunt, quibus circa fauces ſunt irritamenta.* a,545.II.200. *habent, ſoporoſa, anxioſa, dolorosa præcordia, frequenter parum ſpuentia.* a,537. II.46. *in longis morbis non ſuppurantes, lethales.* a,539.II 83. *oborti anxietatem in præcordio ſentientibus, ipſos occidunt.* a,550.II.277. *ex plurimis graveolentibus cum febre acuta, & præcordio intento tardius excitati, occidunt.* a,539.II.81. *ſupra Aurem quibus rubor, hi vigeſima ac quadrageſima die periclitantur.* a, 557. III.125.
juxta Aurem tumores, in morbis longis parvi ſunt. a,529.I.150. *parvi tumores tremulis anxioſis convulſionem ſignificant.* a, 554.III.79. *tumorem faciunt, ad alvum bilioſam, mollem, ſtercoracea egerentem, ardores comparentes.* a,587.VI.75.
Aures receptacula ſermonum. a,282 I.34. *quibus in febribus obſurduerunt, his ſanguis è naribus effuſus, aut alvus exturbata, morbum ſolvit.* a,88.LXII.1. *quibus in febribus obſurduerunt, his non ſoluta febre, inſanire neceſſe eſt.* a,446.XI.II. *in has pituitæ fluxiones, & quomodo curandæ.* a,374.XX.3. *per has fluxiones capitis.* a,418.VIII.1 *frigidæ, & pellucidæ, & contractæ, pernicioſæ.* a, 538. II. 67. *frigidæ ac contractæ, quales ægrum morti proximum eſſe ſignificent.* a,448. II.9. *per has ex auribus, plerunque tertia die moriuntur.* a,813.VI.28. *ex hac male olet, in ſplenis morbo.* b,239.XXXIV.8. *ad eas reſiccandas medicamentum.* b, 46. XIV.17. *juxta eaſdem tubercula in febrientibus cum dolore.* a,667.II.178. *per has aut per nares ſi pus fluxerit, caput circumcirca dolenti ac ægrotanti, ſolvit morbum.* a,446.XII.3.
in Aure denigratis, calida convenit. a,606. XI.25.
circa Aures tumores, & aliæ ſuppurationes ex præcordiorum doloribus emergentes, maligni ſunt. a,548. II.229. *abſceſſus, ex inflammati pulmonis morbis.* a, 462. XIIX.1. *exurgunt, ex purgationibus meracis deſinentibus.* a,480. XV.8. *qui occidant.* a,549.II.259.
juxta Aures abſceſſus ex ſordidate leviter fiunt. a,540.II.101. *habentibus, urinæ cito & modice concoctæ, malæ ſunt.* a, 485.XXI.14.
Aurium abſceſſus doloroſi, citra judicationem diſſipati, mali ſunt. a,487.XXIV.5. *collutio.* b,97. II.15. *eruptiones, æſtate quinta die fiunt, quandoque vero etiam diutius durant.* a,813.VI.43. *doloris à pituita generatio & curatio.* b, 163. III. 1. *dolores æſtate fiunt.* a,80.XXI.10. *fluxiones quomodo curandæ.* a,374.XX.6. *humiditates parvis ac recens natis puerulis accidunt.* a,81.XXIV.8. *ſonitus, & capitis concuſſiones, ſanguinem effundunt.* a,536. II.15. *ſonitum facientia ſanguinem profundunt, aut menſes deducunt.* a, 484. XX.12. *ſonitus unde.* b,38.IV.14. *& capitis gravitas in tabidis, poſtquam locum acclivem conſcenderint.* b, 76. XLIX.12. *cum viſus hebetudine ſi in febribus ardentibus accedant, mente moventur.* a,531.I.184. *ſonitibus accedentibus cum viſus hebetudine, & gravitate in naribus accedente in febre ardenti, melancholico modo mente moventur.* a, 472. III.I.*ulcerum pharmacum.* b,671.IX.I.
AUSTER *aërem compactum liquat ac diffundit.* b,339.XV.9 *natura humidus, plantarum ac hominum corpora in Libya reſiccat.* a,212.V.13.
Auſtri auditum gravantes, caliginoſi, caput gravantes, torpidi, diſſolventes. a, 77. V.1.
AUSTERA *non replent.* a,203.XXXIII. 23. *vina ad robur & ſiccitatem commoda ſunt.* b,193.L.2.
Auſterum vinum & album & nigrum, frigidum, ad ulcera commodum eſt. a,604. IX.3.
AUTUMNI *Borealis & ſicci conſtitutio natura pituitoſis confert.* a,344.XXIX.1.
Autumno & æſtate cibos difficillime ferunt, hyeme facillime. a,71.XVIII.1. *morbi fiunt, & ex æſtivis multi.* a,80.XXII.1. *in hoc morbi acutiſſimi, & omnino mortiferi.* a,78.IX.1.
Autumnus tabidis, malus. a,818.VII.77. a,78 X.1.
Autumnales morbos expectare oportet, cum eadem die, modo calor, modo frigus fit. a,77.IV.1.

B.

BALBI, *celeri lingua præditi, atræ bilis humori obnoxii, biliſique ſunt.* a,708. VI.3.

vi. 3. *ab alvi profluvio longo maxime corripiuntur.* a, 100. xxxii. 1.
de Balneis. a, 231. xxxv. 1. *ab his abstinendum, si febris habeat,* b, 451. lviii. 14. *moderati usus, non moderati incommoda.* b, 192. xlvii. 1. *calida jejunum attenuant, ac frigefaciunt.* a, 231. xxxv. 6. *eorum commoda & incommoda, & eorum utendi modus.* b, 295. xxxi. 4. *naturæ (quomodo ad universos homines se habeant) ignoratæ, Medicis erroris causas præbent.* a, 36. xxxiix. 11. *frigidorum facultas.* a, 231. xxxv. 12. *Balneum oculorum dolores solvit.* a, 100. xxxi. 1. *cur peripneumonicus magis conveniat quam febribus ardentibus.* b. 296. xxxii. 7.
Betæ *succus alvum movet.* a, 226. xxvi. 18. *Betarum & bechii folia, quibus ulceribus conveniant.* b, 830. lxxv. 1.
Bibendi *appetentia quibus noctu valde sitientibus, si obdormierint, bonum est.* a, 93. xxvii. 1.
Bilis, *dolorum in ventre errantium causa est.* b, 170. xv. 13. *furoris causa hominibus.* b, 917. 1. 87. *sanguine aliquanto frigidior est.* b, 27. xxii. 12. *in superficie consistit, & est levissima.* b, 145. xxv. 31. *sanguis, hydrops, & pituita, quomodo copiosiora & pauciora fiant à cibis & potibus,* b, 121. 1. 17. *fluxus seu diarrhœæ curatio.* b. 178. xxiix. 1. *quantum in ventriculo & in vesica inest.* b, 32. xxvii. 17 *fluxio periculosa, si ictterus in oculis accedat.* a, 380. xxix. 4. *fluxus spontaneus, difficulter sedatur.* a, 390. xlv. 4. *in vesicam confluens, urinam crassam efficit.* b, 33. xxvii. 28. *multa superius aut inferius pueris majoribus prodiens, quando periculosum.* a, 591. iii. 4. *in tempore foras dispersa febrienti ac bilioso, bonum est. & contra malum.* b, 7. vi. 2. *si derepente multa fiat, homo hepar dolet, & de ventre copiosior fit.* b, 125. iix, 8. *& pituita humores in corpore permixti sanguinem ipsum congelant,* b, 27. xxii. 13. *fit, velut de vulneribus dixi, quod sint biliosæ.* a, 812. vi. 19. *per superiora aut inferiora, in febre forti purgatio.* b, 168. xiii. 2. *vomitum iis accedere est necesse quibus cerebrum fuerit dissectum.* a, 102. l. 1. *vomitus die vigesimo quarto in febri erroneo.* a, 878. vi. 8. *vomitus cum capitis dolore & urinæ difficultate.* b, 46. xiv. 1. *combustæ vomitus.* a, 774. ix. 7. *atra autumno plurima & fortissima existit.* a, 271. xiv. 13. *ejus vomitus.* a, 747. viii, 1. *in egestione subsidens.* a, 443. viii. 12. *omnium humorum viscosissima ac tenacissima.* a, 28[illegible] xxiix. 8. *ejus generatio post autumnus siccum & Borealem.* a, 344. xxix. 1. *aruginosæ facultas.* a, 34. xxxiv. 17. *flavi per æstatem in corpore usque ad autumnum elevatur, dominante adhuc sanguine.* a, 271. xiv. 2. *fulvæ, & nigræ vomitus.* a, 776. xi. ii. *nigræ vomitus doloribus il humeris confert.* a, 519. xliv. 1. *pallidi in morbo hepatico vomitus.* b, 235. xxxi. 9 *viridis humani corporis corruptio est.* a, 282. i. 50. *ab ejus fluxione infestati, cum lassitudine vexentur.* a. 372. xviii. 50 *ex illius in thoracem fluxione, tabidi, & suppurati.* a, 373. xviii. 7
Bilem purgantia. b, 381. xxix. 99. b, 524. vi. 1. *& pituitam purgantia pharmaca, periculosa.* b, 181. xxxiii. 12. *ex utero.* b, 508. cxviii. 1. *solam ad folliculum in hepate à cibis & potibus secerni.* b, 130. xiii. 2. *& pituitam trahentes, collutiones.* b, 509. cxviii. 19.
Bile à medicamento commota, in febribus fortibus, ager neque bibens, neque sorbens, plerunque perit. a. 609. iv. 5. *ab hac suffocatus.* a, 781. xvii. 1. *hæc quomodo & cur copiosior in corpore fiat.* b, 126. iix. 2.
Biliosorum habitus. a, 284. ii. 12. *ac pituitosorum in uteros confluxus.* b, 438. xxxii. 9 *sub Biliosorum vomitus in mulieribus gravidis, dum jejunæ sunt.* a, 514. xxxv. 12.
Biliosæ mulieris & pituitosæ, ex menstruis purgationibus, cognitio. b, 511. cxx. 3. *quibus sunt egestiones, surditate fiente cessant.* a, 84. xxviii. 1. *in urinis subsidentiæ superne tenues, acutum morbum significant.* a, 104. xxxii. 1.
Biliosi supernis partibus, famem minus tolerant, pituitosi contra. b, 281. xvii. 6.
Biliosis valde, in febribus maxime, omnino quibusdam ad crura purgatio. a, 698. iii. 39.
in Biliosis alvus turbata, egerens parva genituræ similia, ex talibus in hydropem desinunt. a, 567. iii. 283. *Spiritus magnus, & febris acuta, cum præcordii intensione, juxta aurem abscessum facit.* a, 531. i. 178. *urinæ interceptio, brevi occidit.* a, 583. v. 75.
Blitum *calidum est, non movens alvum.* a, 226. xxvi. 16.
Boni *sunt, quicunque fulvi, simi, oculis magnis.* a, 705. v. 2.
Botri *uvarum, calidi sunt ac humidi, ac alvum movent, maxime albi.* a. 228. xxix. 9.

Bos *quare pedem magis, quam alia animalia, trahit.* b.764.VII.7.

Boves quo tempore fiant tenuissimi. b, 763. VI. 4. *cur brevem herbam depasci nequeant.* b, 763. VII. 2. *cur luxationi maxime obnoxii.* b, 763. VI. 4. *in Scythia cornibus quare careant.* a. 353. XLIV. 6.

Boreas *sive Aquilo, cur frigidus ac humidus.* a, 212. V. I.

Brachii *luxati cognitio.* b, 765. X. I. *fracti justissima extensio & compositio.* b, 718. VIII. I. *os fractum quadraginta diebus corroboratur.* b, 719. IX. I. *ossa incurvatio quomodo præcavenda.* b, 719. IX. 7.

de Brachio seu cubito. a. 296. IV. 6.

Brachium in anteriorem partem rarissime luxatur. b, 751. XLIII. I. *in posteriorem partem luxatum.* b, 752. XLIV. I.

Brassica *acrimoniam quandam habet ad secessum simul boni succi est.* b, 193. XLIX. 10. *calfacit ac alvum movet, & biliosa ducit.* a, 226. XXVI. 17. *in Spirationis difficultate.* a, 802. II. 68.

Bulla *sublivida in lingua pleuriticorum, quid denotet.* a, 557. III. 130. b, III. XXI. 26.

Bullæ quibus in urinis supersiant, renum affectiones significant, & morbum fore longum. a, 105. XXXIV. I.

Butyrum *lene est, & in superficie consistit.* b, 144. XXV. 24.

Bubulæ *carnis pessus, in pudendorum ulceribus.* b, 517. CXXVII. 2.

Bupthalmi *folia quibus ulceribus serviant.* b. 833. LXXVIII. 5.

C.

Cæcitas, *febrem ardentem solvit.* a. 445. XI. 4.

Cæcitatem significant, humorum de loco in locum decubitus. a, 102. LVI. 6.

Cæcutientem & corpore exolutum sibi videri. a, 791. XXXI. I.

Cæcutire & corpore exoluto sibi videri. a. 866. XLIV. I.

Calamintha *calfacit & purgat.* a, 226. XXVI. 9.

Calcaneus *denigratus.* b, 849. XCV. I.

Calcanei summi, in tibiæ & femoris fracturis, cura habenda. b. 734. XXVI. 5. *ex saltu vehementer læsi, curatio.* b, 721. XII. I. *contusio.* b, 849. XCIV. 3. *os unum.* a, 294 I. 4.

Calceus *plumbeus.* b, 828. LXXIII. I.

Calculi *signa quinque.* b, 155. XXIX. I. *pueris grandiusculis fiunt.* a, 81 XXVI. 5. *pueris, ob vesicæ ac totius corporis caliditatem fiunt, viris vero propter earundem partium frigiditatem minime.* a, 278. XXIV. 5. *ex Calculi morbo in superna palpebra ordeolum.* a, 690. II. 10.

Calculosæ virgini cataplasmata. b, 408. XCVII. I.

Calculosorum urina, quare splendidissima. a, 341. XXIII. 8.

Calculorum aut urinarum crassarum mictionem, quænam significent. a, 583. IV. 71.

Calculos fortasse per urinam ægris ejiciunt tremores, qui comparentes senioribus in febre fiunt. a, 583. IV. 72.

Calculosi ita figurati ut lapis ad urinarium meatum non illabatur, facile mingunt. a, 568. III. 310.

Calculum pueris generat, lac calidum ac biliosum. a, 341. XXIV. I. b, 153. XXIIX. I.

Calida *suppuratoria est & grata variis affectibus.* a, 606. XI. 18. a, 92. XXII. I. *aut frigidâ, quæ corporis partes gaudeant.* a, 601. IV. I. *oculis, doloribus, suppurationibus, lachrymis mordacibus, siccis omnibus convenit.* a, 606. XI. 10 *frequenter ea utentibus, varias noxas inducit.* a, 91. XVI. I.

Calidæ usus tandiu prodest, quandiu corpus ejus exhibitionem superat. a, 395. LIII. I. *lavacrum, siti medetur.* b, 655. XVI. 3. *aspersione, cutis superne exulceratur.* a, 599. I. 8.

Calidissima venula sanguinis multitudine, id quod fuliginosum est exerit, & statim secernit. a, 812. VI. 3.

Calidi, est diffundere: frigidi, congelare. a, 114, IV. 6.

Caliditas aut frigiditas ubicunque in corpore, hic morbus est. a, 86. XII. I. a, 443. VIII. 3. *acrimonia signum est.* a, 812. VI. 20. *quomodo ad ulcera perveniat.* b, 140. XXII. 10.

Calidum omne moderato frigido nutriri. a, 134. II. 4.

Calido corpori, id quod comedit, intrinsecus frigiditas est: forinsecus autem dolor a sole, igne, vestitu, in tempore æstivo. a, 811. V. 52.

Calidum, frigidum, humidum, siccum, nihil in seipso purum ac impermixtum inventum. a. 28. XXVI. 17. *& frigidum quid permutent, & quid non.* a, 34. XXXV. 9. *non simpliciter, febrium aut afflictionum*

homini causa. a, 31. XXX. 8. *assumere, non potest ægrotis imperari.* a, 28. XXVII. 1. *vocatum Hippocrati immortale videtur, & cuncta intelligere, videre, audire, & scire omnia, tum præsentia tum futura.* a, 112. I. 14.

Calfacere aut frigefacere multum aut repente, periculosum est. a, 76. LI. 5.

Calfaciendi aut refrigerandi corporum per balnea aut alia exteriora, modus. a, 30. XXIX. 1.

Calfacientia corpus, & alimentum non præbentia, frigiditatem exhibent. a, 233. XXXIIX. 12.

CALIGINES *& nubeculæ, levigantur ac delentur, si non vulnus aliquod in eo loco accesserit.* a, 508. XXIIX. 33.

CALIGO *oculorum, bonum non est.* a, 541. II. 116.

CALIGINES *mensibus multis comparentibus, solvuntur.* a, 578. III. 461.

CALLORUM *ex uteris expulsio.* b, 642. XXVI. 7.

CALLOSARUM *duritierum in pulmone causa.* a, 306. XIX. 12.

CALLYPHYLLI *potus.* a, 856. XXXI. 20.

CALOR *quibus plurimus est, maxima voce præditi sunt.* a, 809. IV. 43. *innatus hyeme & vere amplior est.* a, 71. XV. 6. *ejus revocationem, quando frigidæ usus faciat.* a, 92. XXI. 5.

Calores quibus multi quandoque sedantur, hi non per totum corpus, sed aut circa cervicem, aut sub alis, aut capite sudantes liberantur. a, 855. XXXI. 4. *ex fomentis.* a, 852. XXVII. 14.

Calori neque à bile, neque à pituita, sed à lassitudine aut febre oborto, quomodo medendum. a, 711. VI. 58.

CALVARIA, *& cerebri membrana rupta.* b, 687. I. 1. *hujus os medicina destitutum.* a, 878. LVIII. 22.

CALVI *ut plurimum sunt pituitosi.* a, 146. XIIX. 11. *quicunque sunt, his varices magnæ non fiunt.* a, 100. XXXIV. 1. *non fiunt Eunuchi.* a, 100. XXIIX. 1. *his ad pilos producendos.* b, 596. LXVII. 12.

CALVITIES *ex caliditate provenit.* a, 285. IV. 9. *instrumentorum attritio.* a, 803. III. 5.

ex CAMMARO *in febrientibus potio.* a, 387. XXXIX. 10.

CANALES *cruribus impositi.* b, 729. XIX. 4.

CANCER *si à ventris turbatione, aut tussi fiat, os amarescit.* a, 710. VI. 42. *in hæmorrhoidibus.* a, 775. X. 21.

Cancri fluviales vino suffocati, in fluxu muliebri. b, 405. LXXXIV. 1. *occulti difficulter submoveri possunt.* a, 503. XXI. 5. *occulti submersi.* a, 501. XIIX. 5. *occulti quibuscunque fiunt, eos non curare, melius est.* a, 101. IIXL. 1. *occultorum signa.* b, 553. XXIII. 25.

sub CANEM, *& ante canem, operosæ sunt medicamentorum purgationes.* a 82. V. 1.

CANI *ex nativitate parte aliqua, partem illam albiorem habent.* a, 146. XIX. 9.

CANITIES *quare contingat.* a, 146. XIX. 4.

CANINÆ *carnes calfaciunt & siccant & robur inducunt, non tamen alvo secedunt.* a. 220. XVI. 16.

CANTHARIDES *in pesso ad purgandum.* b, 660. XXIII. 5.

CAPILLI *in tabidis de capite defluentes, lethale.* a, 91. XI. 1. a, 565. III. 252. *crispi, & recti unde fiant.* a, 285. IV. 6. *Capillorum flavedo.* a, 285. IV. 8. *in capite ob cerebri multitudinem major est copia.* a, 418. VII. 6. *defluvium.* b, 596. LXVII. 10. *in morbis crassis defluvium.* b, 257. L. 20. *generatio.* a, 120. XV. 1.

CAPITONUM *& anguillarum piscium pinguedo, pessima.* b, 203. VII. 3.

CAPRÆ *Scyriæ, casei ad lac augendum maxime commodi sunt.* b, 460. LXXIII. 9. *pilorum sordes circa sedem.* b, 600. LXXIV. 13. *propter cerebrum humidum, & sudore refertum, plerumque comitiales.* b, 338. XIII. 11.

CAPRINÆ CARNES *bubulis sunt leviores, & magis alvo secedunt.* a, 219. XV. 9. *& omnia quæ in bubulis insunt, habent mala.* b, 317. LX. 5.

CAPUT *dolenti, & circumcirca dolenti, pus aut aqua, aut sanguis fluens per nares, aut os, aut aures, solvit morbum.* a, 98. X. 1. a, 446. XII. 3. *dolentes convulsioni obnoxii sunt.* a, 537. II. 34. *in febribus exudantes, alvo suppressa, convulsi fiunt.* a, 534. I. 228. *pernicioso habent.* a, 536. II. 33. *opisthotono corripiuntur.* a, 478. XI. 6. *siticulosi, aliquatunus vigilantes, obscuri cognitu, impotentes, ex alvo liquida delassati, num mente moventur?* a, 536. II. 32. *dolentibus lac dare, malum.* a, 97. LXIV. 1. *ex posteriore parte, ossa rupta habentibus, fluxio è nare larga, crassa, mala est.* a, 538. II. 55. *& mente perculsis, non lac sed aquam Hippoc. propinandam censet.* b, 473. LXXXVIII. 24. *dolent quibus abscessus sunt juxta aures.* a, 539. II. 85. *& oculos purgantia medicamenta.* a, 376.

xxii.1. *qui dolent, & aures fluentes habent, his palatum cavum eſt, & dentes non è directo inter ſe reſpondentes.* a,796. i.4. *circumcirca dolenti ac ægrotanti, ſi pus per aures aut per nares fluxerit, ſolvit morbum.* a,446.xii.3. *in diuturno dolore purgatum magis affligitur.* a, 392. xlix. 12. *ſi doluerit, ad pectus deſcendit, deinde ad præcordia, poſtea ad coxam.* a,706. v. 15. *circumcirca dolenti, quicunque ex ſupernis locus doluerit, cucurbitam affige.* a,447.xii.7. *ſi doluerit, & ex hoc febris accedat, & hinc non ſedetur, dolore non ceſſante, febris non judicatur.* a, 441. v.9. *cui in febre non lethali doluerit, ei bilioſus vomitus aderit.* a,469.xxv.1. *qui dolent, ſtupore correpti, delirantes, alvo ſuppreſſa, oculo ferociente, florulenti, hi in poſteriorem partem convelluntur.* a, 535. ii.7. *hi ſtupore detenti, doloroſi, oculum rubicundum habentes, ſanguinem effundunt.* a,536.ii. 14. *quomodo in balneis haberi debeat.* b,295.xxxii.1. *humores à corpore attractos, quando retineat.* a,417.v. 7. *per hoc torpores & punctura pruriginoſæ, velut ab urtica, per caput diſcurrentes.* a,516. xxxvii.1. *acutum habentes, qui quidem validam habent cervicem, robuſti ſunt, tum aliàs, tum oſſibus.* a, 796. i.3. *pituita fons eſt.* b, 121. ii.7. *& ſplen partes maxime cavæ.* b, 121.ii.ii. *gravant Auſtri.* a, 79. xvii.14. *lapide percuſſus.* a,786.xxiv.1. a, 843.xviii. 6. *& ſplen cur morbu maxime obnoxia.* b, 131. xiii. 8. *velut cucurbita corpori incumbit.* b,124. vi. 9. *humiditatem ex reliquo corpore complectitur.* a, 416. v. 5. *parvum habens, neque balbus eſſe poterit, neque calvus, niſi fuerit glaucus.* a, 708. vi.7. *ſuppuratis quomodo purgandum.* a,382.xxxi.1. *& manus in aqua inter cutem laborantibus, ſi frigida ſunt, malum eſt.* a,454.viii.ii. *ſaniſſimum qui fœtus, & qui morboſum habeant?* b, 331. vii.4. *humore repletum quæ ſignificent* b,42.xii.2. *& pedes, & manus perfrigerari, alvo & lateribus calidis, malum eſt.* a,570 iii.345. *magnum, oculi parvi, balbi iracundi ſunt.* a,708.vi.1. *magnum, oculi nigri & magni, naſum craſſum & ſimum habentes, boni.* a,708. vi.5. *pragnantis pituitoſum, febrem inducit.* b,443. xli.1. *quæ concutiunt, ea ſanguinem per nares effundere ſpes eſt.* a, 484. xx.ii. *ab hoc defluxus in ventrem procedens, profluvia alvi generat.* a, 333. vii.28.

ad Caput dolores in angina citra notas cum febre, pernicioſi. a, 556. iii. 112. *& thoracem, ac pulmonem procedentia partus purgamenta.* b,458. lxix. 1. *refrigerandum, terra figulina.* b,96.i. 20. *recurſus ex lumborum dolore.* a, 550. iii.4. *& collum ex lumbis tranſeuntes affectiones, levis ſyderationis modo reſolventes, convulſoriæ, mentis emotoriæ ſunt, &c.* a,550.iii.10.

circa Caput dolores. a, 515. xxxvi. 8. *exudantes in morbis acutis & moleſte ferentes, malum.* a,474.v.7.

in Caput vapores omnis generis, à corpore retruduntur. a, 417.v.6. *editi, cur ſecurius diſcedant, iis qui in pedes.* a, 175. ii.4. *lapſus.* a, 822. viii. 89. *retro percuſſus, contuſo oſſe ac nigrefacto.* a,845.xx.1.

Capitis cutis craſſa ac rubicunda in morbis craſſis. b,258.l.26. *cutis contuſa, ſi negligatur, moleſtiam exhibet.* b,687.i.1. *concuſſiones ſanguinem effundunt.* a, 536 ii. 15. *dolores ſoporoſi, cum gravitate fientes ac convulſione, plerunque mali ſunt, uterum geſtantibus.* a, 575. iii. 405. *aut adeſſe, aut adfuturos, urinæ conturbatæ in febribus ſignificant.* a. 88. lxx. 1. *fortes & continui cum febre, ſi quidem lethalium ſignorum quid acceſſerit, pernicioſi valde ſunt.* a, 466. xxii. 1. *ſanguinis eruptiones ſolvunt.* a, 485. xxi. 12. *uterum gerentibus, ſoporoſi, cum gravitate fientes, mali ſunt.* a,479.xiv.2. *ad hyemem fiunt, ſi æſtas ſicca & Aquilonaris fiat.* a, 79. xiii. 2. a, 80. xxiii. 11. *ex utero, & urinæ ſtillicidium.* a, 858. xxxiv. 10. *& pulſus temporum, ante febres quare fiant.* a, 407. xiii. 13. *poſt æſtatem ſiccam & Borealem.* a, 344. xxviii 4. *quibus ſunt, & ſonitus aurium, citra febrem, eos aut ſyderatos, aut comitiales, aut oblivioſos fore expecta.* a, 535. ii. 6. *dolor moderatus, cum ſiti cibum capiente, aut cum ſudore non ſolvente febrem, abſceſſus in gingivis, aut circa aurem ſignificat, alvo non exturbata.* a, 536. ii. 30. *in lippientibus periculum facit cæcitatis.* a, 542. ii. 132. *ſoporoſus cum gravitate, convulſorium quid facit.* a, 536. ii. 31. *convulſorium quiddam habet.* a, 479. xiv. 4. *præ nimia ſanguinis caliditate fit.* b, 38. iv. 26. *in muliere.* b, 404. lxxxiii. 1. *in morbo acuto, præcordium revulſum, non profluente ex naribus ſanguine, ad phrenitidem devenit.* a, 530. i. 170. *ſi pertinax cum febre acuta circa frontem ac tempora fuerit,*

fluxiones significat. a, 535. II. 1. *num affecti sint, quibus juxta aures abscessus.* a, 486. XXIII. 3. *cum sedis & pudendorum dolore, & torporem & impotentiam inducit.* a, 535. II. 10. *repentinus, cum vocis interceptione, ac sui impotentia, hominem septimo die interimit, si non febris invaserit.* b, 39. VI. 2. *quibus fortis, & venarum pulsus, his sanguinis fluxio plerunque contingit.* a, 533. I. 199. *doloris in utero conceptio, solutio est.* b, 651. X. 2. *ejus per utrem coriaceum, aqua calidissima plenum, curatio.* b, 43. XII. 17. *dolorem solvit pus per nares, aut sputa crassa, & non olentia,* a, 536. II. 25. *dolor quibus in febre non lethali, & alia signa, in his bilis dominatur.* a, 438. II. 1.

ad Capitis dolorem & crapulam, jejunium, malum. b, 315. LXIIX. 10. *doloris a pituita, seu causa frigida aut aliis causis curatio.* b, 162. II. 1. *dolori diuturno, venarum perustio utilis est.* a, 392. XLIX. 11. *universi dolorem, quæ solvant.* a, 446. XII. 3. *partem posteriorem dolenti vena in fronte recta secta; prodest.* a, 972. LXIIX. 1. a, 801. II. 48. *dolorem ut sedes, sanguinem de venis detrahito.* a, 392. XLIX. 10. *significat urina alba velut jumentorum.* a, 582. V. 46. *in hujus dolore, quæ ante faciem feruntur, frustra venari, lethale.* a, 451. IV. 10. *ex ejus diuturno dolore & potationibus, febris.* a, 716. IV. 2. *dimidii dolor, ex destillatione.* a, 792. XXVI. 4 *infœtu mortuo extrahendi ratio.* b, 662. II. 1. *fluxiones septem.* a, 372. XVIII. 1. *fluxiones secundum naturam tres sunt, præter naturam quatuor.* a, 418. VIII. 1. *per aures fluxiones.* a, 418. VIII. 1. a, 420. IX. 16. *fluxio pituitosa per palatum in ventrem.* a, 420. IX. 21. *dimidiam partem dolens.* a, 855. XXX. 6 *glandulæ sunt ipsi cerebro similes.* a, 418. VII. 1. *gravitas & aurium sonitus in tabidis, postquam locum acclivem conscenderint.* b, 76. XLIX. 11. *gravedine quinam minus laborent.* a, 802. II. 78. *gravitas quare contingat.* b. 39. IV. 28. *gravitatem solvit calida.* a, 92. XXII. 10. a, 606. XI. 20. *inducit eam aromatum suffitus.* a, 93. XXIIX. 3. *gravitas & stridor secundum pulmonem.* a, 759. XXII. 5. *os spongiæ simile, & habet in seipso caruncular.* b, 689. II. 3. *os si confractum fuerit, lac & vinum, ammixta aquæ pari mensura, bibenda dato.* a, 706. V. 12. *juxta medium, os duplex,* b, 688. II. 1. *passiones à cerebro fieri.* a, 284. III. 1. *prominentia, quid.* b, 687. I. 2. *ex tetragono medicamento purgatio in volvulo arcuato.* b, 256. XLIIX. 10. *per tetragonum in morbo crasso purgatio.* b, 261. LII. 18. *purgatio si in cerebro non contingat, necesse est, fœtus pituitosos esse.* b, 332. VII. 7. *secandi ratio in fluxu mucoso ad oculos.* a, 376. XXIII. 1. *succussiones, oculi rubicundi, mentem manifeste emoventes, pernicioſa sunt.* a, 535. II. 8. *sutura valde cavata.* a, 854. XXIX. 1. *torpor, repletum significat.* b, 42. XII. 1. *torporem solvit muci per nares vel aures eruptio.* a, 632. XIV. 4. *venæ totius corporis crassissimæ existunt.* a, 144. XVI. 2. *unguentum ex variis.* b, 45. XIII. 20. *ulcera qua parte secanda.* b, 698. XVIII. 1. *vulnera, quæ lethalissima.* a, 503. XXII. 1. *posteriore parte vulnerati, cur serius moriantur.* b, 690. IV. 5. *alia parte vulnerati, ulcus & os carne denudatum habentes.* b, 693. IX. 1. *levissima etiam vulnera non contemnenda.* b, 687. I. 1. *ac colli dolor quibus est, sed & totius corporis tremula quædam impotentia, sanguinis eruptio solvit.* a, 536. II. 21.

à Capitis fluxione ad vertebras & carnes, hydrops. a, 373. XVIII. 9.

de Capitis fluxionibus. a, 418. VIII. 1. *fluxione ante coxendicum dolorem.* a, 383. XXXIV. 1. *fluxione in thoracem.* a, 377. XXIV. 1. *fracturis earumque curatione.* a, 389. XLIII. 1. *dolore acuto, cum vocis interceptione, ab ebrietate.* b, 101. IIX. 2. *cum bilis vomitu & urinæ difficultate.* b, 46. XIV. 2. *repentino, cum vocis interceptione.* b, 51, XXI. 2. *gravi, nunc ad collum, nunc ad alias partes transeunte, ex venarum supervomitu.* b, 49. XIIX. 2. *morbus.* b, 36. II. 2. *ossium perforationi ac terebrationis usu.* b, 706. XXVIII. 1.

ex Capitis fluxionibus per venas in spinalem medullam, morbus. a, 420. X. 6. *doloro vocis interceptiones si sint, cum sudoribus febriculosi laxantur in seipsos, fiuntque morbi revertentes diutius durantes.* a, 478 XII. 8. a, 544. II. 175. *gravitate, & temporis dextri dolore febris.* a, 714. III. 2. *ulcere febris.* b, 705. XXVII. 2. *ulcer convulsio.* b, 705. XXVI. 3. *vulneribus moriturorum signa.* b, 704. XXV. 5. *lethalissima sunt, quæ ad cerebrum pertingunt* a, 503. XXII. 1.

in Capitis dolore, frontis secandi ratio. b, 49 XIIX. 9. *sopor & surditas, circa aurem abscessum aliquem eructat.* a, 486. XXIV 3. *qui ascarides habent, his surditas & sopor*

sopor consequens, abscessus circa aurem exuscitat. a, 535. II. 13. *doloribus cur vinum non exhibendum.* b, 162. II. 7. *vomitus aruginosi cum surditate vigilantibus, cito insaniam excitant.* a, 472. II. 1. a, 536. II. 20. *morbis, venæ circa aures urendæ sunt.* b, 44. XII. 45. *morbis lenticulæ decoctum.* b, 47. XV. 16. *osse, tumor rubicundus.* b, 705. XXVII. 4. *vulnere febris, si incipiat quarta aut septima die, valde lethale est.* a, 504. XXIII. 5. *vulneribus quid Medicus interrogare debeat.* b, 687. I. 1. *interdum nervi aut ossis aut amborum corruptio confert.* a, 503. XXI. 7.

post Capitis dolorem, febris ardens acuta. a, 736. IX. 4. *lumborum, ac colli dolores, febris.* a, 680. X. 3.

ad Capitis dolorem ex crapula, aut alias. a, 711. VI. 56. *ulcera, pharmaca.* b, 671. IX. 1.

cum Capitis dolore febris, hyemis tempore. a, 834. X. 1. *gravitate surditas, sanguinem profundit.* a, 538. II. 70.

in Capite quibuscunque sanis derepente dolores fiunt, & statim voce intercepta jacent, ac stertunt, in septem diebus pereunt; si non febris apprehendat. a, 102. LI. 1. a, 446. XII. 4. *cui tumor depascendo proserpebat, ei primum alumen ustum profuit.* a, 807. IV. 17.

circa Capitis vulnera quæ consideranda. a, 504. XXII. 5.

Capite incalescente quomodo urinæ multæ emittantur. b, 36. I. 1. *gravati juxta sinciput dolentes, vigiliis infestati sanguinem effundunt,* a, 536. II. 1. *gravatis, horrorem habentibus, lassitudine affectis, menses erumpunt.* a, 577. III. 447. *vulnerati.* a, 763. XXVII. 17. a, 778. XIV. 1. *vulnerati hyeme diutius vivunt.* b, 690. V. 1.

à Capite fluxionibus, veratrum convenit. b, 314. LVI. 6.

ex Capite gravata mulier. a, 754. XVII. 12.

in Capite ulcus. a, 706. V. 13. *& reliquo corpore, qua ratione ulcera enascantur.* b, 37. II. 8.

Capita humana dissimilia, neque futuræ capitis omnes eodem loco consistunt. b, 687. I. 1. *qui debilia habuerint, non fuerint boni potores.* a, 330. III. 9. *humida ac pituitosa homines habere par est, hyeme frigida.* a, 330. III. 5.

CARBUNCULI *æstivi.* a, 684. I. 1.

CARCINOMA *circa pectus.* a, 795. XXXVI. 1. a, 875. LVI. 1. *in faucibus ustum.* a, 873. LIII. 18.

CARIES *ossis capitis.* b, 40. VII. 1.

Cariei seu teredinis in osse signa. b, 53. XXIV. 1.

CARDIOGMUS *solus in fellis folliculo innascitur.* b. 131. XIII. 6.

CARO, *genitura prodeunte rarescit.* a, 145. XVII. 7. *os ambiens negligenter curata.* b, 701. XXI. 4. *si convulsa fuerit aut contusa, sanguinem ex venis sibiipsi propinquis trahit, atque hic putrescit ac suppuratur.* b, 17. XII 5. *livida, ex osse ægrotante, malum.* a, 103. II. 1. *ovilla trita.* b, 230. XXIIX. 18.

Carnis generatio in genitura, è sanguine descendente à matre, eoque congelato fit. a, 139. IIX. 3. *eadem quæ renum generatio.* a, 117 X. 5. *post ejus colli jugationem, à laboribus commoda est vocis exercitatio.* a, 256. XXIII. 11. *ex telo contusæ, ac dissectæ, curatio.* b, 665. III. 1. *substantiæ usus.* a, 304. XVII. 3.

Carnes attractrices, & ex ventre, & extrinsecus. a, 811. VI. 1. *humidas corporibus habentibus, famem inducere oportet.* a, 107. LIX. 1. *bubulæ robustæ sunt, & alvum sistunt, & ægre in ventre coquuntur.* a, 219. XV. 2. *conditæ ac asservatæ in vino, siccant & alunt.* a, 228. XXXI. 2. *in aceto asservatæ calfaciunt quidem, verum minus propter acetum: multum autem nutriunt.* a, 228. XXXI. 6. *sale & aceto inveteratæ, quibus exhibendæ.* a, 257. XXIV. 10. *percoctæ & exassatæ, ad robur debiles, ad secessum vero percoctæ commodæ.* b, 189. XLIV. 39. *ferinæ mansuetis ob diversum victum sunt leviores.* b, 191. XLVI. 13. *jumentorum, qua ratione, differant.* b, 191. XLVI. 14. *pingues æstuosæ sunt, sed alvum movent.* a, 228. XXXI. 1. *porcinæ, pravæ sunt, quum fuerint crudiores aut ambustæ.* b, 317. LX. 12. *ex animalibus fortiores sunt quæ optime exercentur.* a, 222. XX. 2. *salsæ si gustanti, redundantiæ humorum signum.* a, 811. V. 33. *sale servatæ minus quidem alunt, attenuant autem & siccant, & sufficienter alvum movent.* a, 229. XXXI. 8. *alvum turbantes.* b, 325. II. 13. *vulneratas, suppuratas fieri, ac consumi oportet.* b, 702. XXII. 3. *vulpinæ quibus exhibendæ.* a, 257. XIV. 19. *porcinæ choleram generant.* b, 317. LX. 12.

Carnium imminutiones in iis quibus femur non est repositum. b, 822 LXVIII. 1. *de earum differentiis secundum varios præparationis modos, & quomodo vires earum coctura augendæ aut minuendæ.* a, 228.

XXXI. 1. *effœminationem calida, frequenter ea utentibus invehit.* a, 91. XVI. 1. *ab earum esu magis læduntur qui densam carnem, quam qui raram habent.* a, 631. XI. 14. *partes levissimæ sunt capitales.* a, 223. XXI. 2.

CARNOSI *gracilibus citius ambulant.* a, 628. III. 3. *hos moderate & difficulter vomentes deorsum purgare oportet, vitantes æstatem.* a, 82. VII. 1.

CARUNCULÆ *parvæ aut velut pili cum urina crassa exeuntes, de renibus excernuntur.* a, 89. LXXVI. 1. a, 279. XXVI. 5.

CARTILAGO *dissecta, neque augetur neque coalescit.* a, 99. XIX. 2.

CASEUS, *& sesamum, & uva passa, reficiunt, & pituitosa sunt.* b, 193. XLIX. 11. *ejus facultas.* b, 316. LIX. 5. *caprinus assatus in uteris ulceratis.* b, 475. LXXXIX. 17. *non toti naturæ humanæ est contrarius, alioqui omnes ex æquo læderet.* a, 36. XXXVII. 9. *robustus est, & æstuosus, & alit.* a, 223. XXI. 10. *gracilibus prodest.* a, 36. XXXVII. 12.

CASU *ac sponte in morbis contingentia.* b, 7. VI. 1.

Casus non est spontaneus. a, 5. IX. 5.

CATAPLASMA *in anginis.* b, 57. XXIIX. 6.

Cataplasmata frigefacientia ad inflammata vulnera. b, 183. XXXVII. 4. *discutientia, maturantia.* b, 182. XXXIV. 4. *tumorum & inflammationis, in circumsitus partibus.* b, 660. VII. 9.

Cataplasmate si in ulceribus opus esse visum fuerit, quomodo applicandum. b, 665. II. II.

Cataplasmatum formandorum ratio, eorumque usus. a, 50. X. 1.

CATARRHI *perniciem brevi allaturi, senibus fiunt, si hyems australis & pluviosa ac clemens fiat.* a, 78. XII. 1.

CATULI *fomentum, si menses multi prodierint ac præterierint.* b, 633. XVII. 2.

Catulinæ carnes humectant. a, 220. XVI. 16.

Catulorum & polyporum in vino dulci coctorum usus ad uteri conceptionem. b, 655. XVI. 1.

CATAPULTA *in pectus percussus.* a, 793. XXXIV. 1.

CAUSA *qua sine nihil fit.* a, 5. IX. 7.

CAVARUM *partium generatio ac ratio.* a, 113. III. 1.

CELERITAS *in medicina commendatur.* a, 316. II. II.

CEPA *visui commodæ est, corpori vero malæ.* a, 225. XXIV. 8.

Cepæ decorticatæ in vocis ex ebrietate priva-

tione innares induntur. b, 52. XXII. 6. *ad urinas commodæ sunt.* b, 192. XLVIII. 2.

CEREBRUM. a, 281. I. 12. *quare primum sentiat.* b, 344. XIIX. 19. *intelligentiæ ac prudentiæ internuntius.* b, 342. XVII. 10. *morbi sacri, velut etiam aliorum maximorum morborum, author & causa.* b, 330. V. 15. *ob sui magnitudinem morbos majores & minores aliis partibus facit.* a, 418. VII. 7. *sedes ac metropolis glutinosi ac frigidi.* a, 114. IV. 11. *a stomacho humectatur.* a, 285. V. 18. *propter sui humiditatem, & membranam ejus humidam, sonum non edit.* a, 121. XVI. 12. *ubi plurimum de seipso liquefecerit in pulmonem & fauces, & palatum, & reliquum corpus destillat.* a, 122. XVII. 16. *purgatur & floresçit.* b, 331. VII. 3. *& medulla, exanguium partium robustissimæ sunt.* a, 223. XXI. 1. *hominis ut aliorum animalium duplex.* b, 330. VI. 1. *quibus dissectum fuerit, his necesse est febrem & bilis vomitum accedere.* a, 102. L. 1. *quibus concussum fuerit ex aliqua causa eos statim voce privari necesse est.* a, 107. LIIX. 1. *si concussum fuerit ac doluerit ejus qui percussus sit, necesse est, evestigio motum fieri, & neque videre, neque audire.* a, 572. III. 370. b, 4. III. 34.

Cerebri affectiones esse plures. a, 421. X. 14. *corruptiones post æstatem siccam & Boream.* a, 344. XXVIII. 4. *membranæ duæ.* a, 365. V. 9. *plurima copia, qua capitis parte sit.* b, 689. III. 3. *signa inflammationem quæ comitantur.* b, 96. I. 2. *humor.* b, 96. I. 2. *corruptio a bile & pituita.* b, 341. XVI. 21. *corrupti signa.* b, 51. XX. 2. b, 345. I. 8. *a bile infestati signa & curatio.* b, 50. XIX. 2. *substanti glandularum substantiæ persimilis.* a, 418. VII. 1. *in ejus corruptione sæpe sanguinis vomitus.* b, 39. V. 7.

Cerebro corrupto, alii in tribus diebus, alii in septem moriuntur. a, 106. L. 1. a, 538. II. 53. *frigida inimica.* a, 91. XIIX. 5. *dissecto, lethale est.* a, 99. XIIX. 2. *percalescente, aut vacuo quod est in capite, per humescente, sternutatio fit.* a, 106. LI. 1. *sauciatus moritur.* b, 3. III. 2.

a Cerebro in venas defluxus. b, 333. VII. 2. *non sano quæ patiamur.* b, 340. XVI. 1. *ex hoc voluptates, lætitiæ, risus & lusus mœrores, anxietates contingunt.* b, 340. XVI. 1.

CERIA *ulcera ad modum favi concreta.* a, 501. XIIX. 4.

CERVI *caro siccat, minus autem secedi magisq;*

magisque ut nam prolicit. a, 220. XVI. 20. *medulla.* b, 383. XXIX. 125.
Cervicis articulus repandus est. a, 295. II. 13.
circa Cervicem & tempora venæ elevatæ. a, 816. VII. 37.
CHIRURGIA *quatenus tractanda.* a, 43. II. 12. *ejus error turpis, quando ab arte quod velis non consequeris.* a, 48. V. 13.
Chirurgus æreis instrumentis non utatur. a, 46. III. 1. *hunc militare oportet.* a, 51. XI. 11.
Chirurgicorum instrumentorum, ad peregrinationem, institutio. a, 56. VIII. 1.
CHOLERA *laborans.* a, 769. IV. 8. *ficæ generatio signa, & curatio.* b, 317. LIX. 17. b, 317. LXI. 1. *hæ, ætatem constantem agentibus accidunt.* a, 82. XXX. 9.
Cholerica affectio, ex carnis esu. a, 788. XXVII. 6.
Cholericæ bilis eruptiones sursum ac deorsum ex carnis esu. a, 862. XL. 8. *affectiones, & febres intermittentes, quando magis fiant.* a, 862. XL. 19.
ex Cholericis affectionibus nervorum distentio. a, 790. XXIX. 15.
CIBARIA, *opus, ac obsonia quænam levissima sint.* b, 188. XLIV. 16. *& potus, & obsonia (exceptis paucis) tenues ac debiles utilitates exhibent ad augmentum, & ad robur, & ad sanitatem.* b, 195. LII. 9.
CIBUS *& potus parum deterior.* a, 75. XXVIII. 1. *modicus, non delassari, non sitire.* a, 805. III. 47. *frigidissimus quis.* a, 811. V. 49. *quibusnam liquidus, & inconcoctus per alvum secedat.* a, 257. XXIV. 2. *ubi præter naturam copiosior ingressus fuerit, morbum facit.* a, 73. XVII. 1.
Cibi fastidium. a, 800. II. 30. *citra febrem per duos menses.* a, 784. XXII. 1. a, 859. XXXVI. 20. *in morbo diuturno, malum.* a, 103. VI. 1. *non febricitanti, purgatione per superna opus esse significat.* a, 83. XVII. 1.
Cibi fastidia quos ex lateris dolore sequuntur, ii oris ventriculi dolore, & sudore aliquantum vexantur. a, 564. III. 234. *in dysenteriis longis mala sunt.* a, 818. VIII. 1. *purgationibus non prodeuntibus, neque horrore, neque febre accedente, mulierem in utero habere arguunt.* a, 96. LXI. 1. *quibus sunt, his vomitus fit.* a, 533. I. 200.
Cibi & labores, vires habent contrarias, verum inter se mixti conferunt ad sanitatem. a, 180. II. 1. *ac potus alii; alii medicamenta esse solent.* b, 126. III. 18. *otiosis cur injucundi.* b, 135. XIII. 12. *seu alimenta, medicamenta putanda.* a, 607. I. 7. *offerendi qualitas & quantitas.* a, 71. XV. 5. *potus, vel sorbitiones, si consequenter so habeant, periculo carent.* b, 181. XXXIII. 10 *partim celeriter superantur, partim tarde.* a, 811. V. 53. *stabiles ac alvum sistentes & calescunt, & calefacti cito resiccantur ac compinguntur.* b, 193. L. 16. *ad voluptatem comparati, qua ratione lædant.* a, 28. XXVI. 1. *calidi, sicci quidem sistunt. Si vero humidi sunt, alvum subducunt.* b, 192. XLIX. 1. *aut potus, perperam oblati, medici arguunt ignorantiam.* b, 285. XXII. 8. *intercepti in sudoribus, num singulum indicant?* a, 478. XII. 2. *non deorsum prodeuntes.* a, 781. XVII. 7. *potusque in tetano ex vulnere quandoque per nares redeunt.* a, 435. V. 7. b, 266. LIX. 8. *& potus corpori commodissimi, nisi tempestivè exhibeantur, morbos generant.* b, 189. XLV. 1. *& potus quinam ad sanitatem optimi sint.* b, 188. XLIV. 23. *potus, aut obsonia, quæcunque ægri concupiscunt, si non damnum consequatur, exhibeto.* b, 186. XLII. 1. *quomodo & cur non possunt eadem die ventrem exire.* b, 134. XVI. 33. *difficillime feruntur æstate & autumno: hyeme, facillime.* a, 71. XVIII. 1.
Cibos aut potus plus solito ingestos, optimum est si non conficias, revomere. b, 194. LI. 2. *etiam id quod morbosum est, de corpore deferre.* b, 133. XVI. 18. *revomero consuetorum curatio.* a, 630. VIII. 1. *quinam facile ferant.* b, 281. XIIX. 2. *qui aversantur, medicamentis purgare non oportet.* a, 476. IX. 1.
Cibum bene capientes ab initio, plerunque omnes male habentes & nihil augescentes, ad finem rursus cibos fastidiunt. a, 74. XXXII. 1. *dare his qui circuitibus exacerbantur, non oportet.* a, 71. XIX. 1. *cum quis sapiens a morbo, non corroboratur, pluri alimento corpus uti significat.* a, 72. VIII. 1. *postridie eructantes, quomodo curantur.* a, 631. XII. 1. *semel aut bis assumere consueti, cur lædantur si a consuetudine recesserint.* a, 24. XX. 1. b, 279. XV. 3. *ex ægritudine bene accipienti, nihil augescere corpus, malum est.* a, 74. XXXI. 1. *ac potum quando homo appetat, & quando cesset appetentia.* b, 150. XII. 10. *semel in die capere, attenuat, & siccat, & alvum sistit.* a, 233. XXXIV. 2. *crudum postridie eructantes citra ructum*

acidum. a, 253. XX. 2. *qui in die semel capiunt, hi & impotentes sunt, & calidam urinam mingunt.* b, 316. LIIX. 11. *bis in die assumentes, nec adsueti, qua ratione lædantur, & quomodo curandi.* b, 279. XV. 3. *dans febricitanti, sano quidem robur exhibet, ægroto vero morbus est.* a, 108. LXV. 1.

Cibo pravo utentes dum medicamentis purgantur, cito exolvuntur. a, 75. XXXVI. 4.

à Cibo actiones quibus, & cur obeundæ. a, 208. XXXV. 22. *in exacerbationibus abstinere oportet, & quibus per circuitus exacerbationes fiunt, in exacerbationibus abstinere oportet.* a, 70. XI. 1.

Cibis ac potibus omnibus quatuor humores permixtos inesse. b, 121. III. 1. *mollioribus, & potibus aquosioribus ac albioribus vere utendum.* a, 245. VII. 5. *in his offerendis quid considerandum.* a, 71. XVII. 1. *quibus neque magnopere juveris, neque lædaris.* b, 189. XLV. 4. *pluribus utantur, quibus tubercula ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt.* a, 86. XV. 1. *ex his, si ampliore tempore in ventriculo morentur, incommoda.* b, 134. XVII. 1. *ab iis & potibus humeri ac mammæ inflantur.* a, 702. III. 122. *ex his superatis neque morbi, neque contrarietas fit ex his quæ offeruntur.* a, 396. LIV. 9.

Ciborum mensura inventa, sanitatis exacta inventio est. a, 181. III. 3. *balneorum, exercitiorumque, quomodo ad universos homines se habent.* a, 36. XXXIIX. 10. *facultas ex his conjectanda est quæ vim manifestam faciunt.* b, 187. XLIV. 6. *debilium ac levium, item fortium in corpore humano facultas.* b, 190. XLVI. 1. *ac potuum singulorum vim, quomodo cognoscere oporteat.* a, 214. VII. 1. *ac potuum facultas de diæta scripturo necessario cognoscenda.* a, 180. I. 8. *ad horum & potuum additionem minime procedendum.* b, 283. XIX. 8. *ex horum ac potuum copia, morbos fieri.* b, 128. X. 10.

CICATRICES *cavas fieri necesse est, & os abscedere ulceribus annuis.* a, 101. XLV. 1.

CICER, *flatum, tum crudum, tum frictum, & dolorem inducit.* b, 316. LIX. 11. *album per alvum secedit, & per urinam ejicitur, & alit.* a, 218. XIII. 10.

CIRCUITUUM *inter se collata incrementa, sive quotidie, sive alternis diebus, sive per amplius temporis intervallum fiant, morborum augmenta & constitutiones indicant.* a, 70. XII. 3.

CIVITATES *quænam salubriores.* a, 332. VIII. 2. *in Civitatibus orientalibus morbi pauciores ac debiliores.* a, 335. VIII. 11. *Civitatum septentrionalium situs & accidentia.* a, 331. V. 1. *meridionalium situs earundem ventus, aquæ, & morbi singulis ætatibus atque anni temporibus vernaculi.* a, 329. II. 4. *ad occasum situm considerationis.* a, 335. IX. 1.

CLAMORES *nocturni in insanientibus, à bile tantum.* b, 341. XVI. 33.

CLAUDÆ *ex uteris ad medium lumborum progressis.* b, 368. XIV. 1.

CLAUDI *ex coxendicum morbo à sole nato.* b, 263. LXV. 2. *quando plerunque fiant.* a, 575. III. 385. b, 3. III. 3. *à coxendicum morbo fiunt.* b, 4. III. 16.

Claudicant, & crus contabescit illis, quibus coxendicum morbo diuturno vexatis, coxa excidit. a, 103. IX. 1.

Claudicatio quomodo à muco in articulis contingat. a, 371. XIV. 13.

CLAVICULA *contrario modo fracta.* b, 775. XIX. 1. *fracta quatuordecim diebus sanatur.* b, 775. XIX. 1. *fracta ad pristinam naturam residens.* b, 776. XIX. 3. *in obliquum fracta.* b, 776. XIX. 2. *quomodo plerunque frangatur.* b, 774. XVII. 12. *duobus modis fracta.* b, 771. XVI. 1. *earum venæ.* a, 299. IX. 5. *natura.* a, 296. III. 11.

Claviculæ. a, 368. XI. 1 *ex hujus fractura, neque humero, neque reliquo corpori detrimentum ullum.* b, 772. XVI. 4. *attenuatæ, ex aquis palustribus.* a, 334. X. 8. *deligandæ modi varii.* b, 773. XVII. 1. *ad hanc dolores modice acuti, aut sursum transeuntes, pernicioſi.* a, 527. I. 102.

CLYSTER *in febri acuta secunda die.* a, 672. I. 5. *ejus ad impregnationem usus, & descriptio.* b, 491. CI. 20. *hi febribus etiam vehementibus & quocunque tempore valueris adhiberi possunt.* a, 609. V. 5.

CNESTRI *potiones.* b, 505. CXI. 18. b, 511. CXIX. 19.

CNICUS *alvum movet.* a, 219. XIV. 22.

COACTORII *instrumenti fabrica.* b, 892. X. VI. 1.

COACERVATA *difficilius curantur ducti.* a, 392. XIX. 9.

COAGULUM *hadi in fluxu ex partu* b, 398. XV. 3.

COCTURA *omnia dulcia fiunt.* a, 338. XVIII. 6.

COCUS. a,193.xv.10.

COENA *liberior sine exercitio.* a, 492. VIII.1.

COELUM *quomodo morborum principium ac causa.* b,144.xxv.16. *quomodo ea quæ ex Cœlo nobis obveniunt, morbos pariant.* b,147.xxvi.1.

COELESTIUM *ac subterranearum rerum scientia, incerta.* a,15.III.1.

COENUM *fœtidissimum in suffimento.* b, 605.Lxxxi.11.

COEUNDUM *quando potissimum, prolis causa.* b,434.xxvi.6. b,439.xxxiii.6.

COITUS *voluptas ex venis & nervis universo corpore in pudendum desinentibus, tritis calfactis & impletis, toto corpori accidit.* a,124.1.7. *ea quæ in ventre sunt, indurat* a,811.v.44. *tempus, & coiturorum diæta.* b,623.xi.1. b,657.xiix. 2. *morbis ex pituita commodus.* a, 811. v 39. *modicus, aut frequens.* a, 493. VIII.15. *attenuat, humectat & calfacit.* a,232.xxxvi.6. *frequens, mulieribus ob uterorum humectationem expedit.* a,128. VII.2. *multus venerem magis inducit.* a, 148. xxii.8. *ab hoc ventris imi dolor, & sanguis apparens.* b,643.xxvii.3.

Coitu mulier tantisper delectatur, quantisper vir semen emiserit. a,127. vi.4. *multo minus & breviore etiam tempore quam vir, mulier delectatur.* a,128.vi.13.

COLI *structura & positio.* a,283.III.11.

COLOR *qui sæpe in calore transmutatur, utilis est.* a,531. I.177. *si alius ex alio fiat, morbi longitudinem significat.* a,86. XL.1. *horum in vultu mutationes quomodo fiant.* a,311.xviii.1.

Colores corporum pro temporum mutatione variant. a,326.x.5. *quibus pravi ad multum tempus, dum juvenes sunt.* a, 516.xxix.1.

Coloris corporis in typho nigri causa. b, 253. xl.vi. 10. *permutatio, mala.* a, 541. II. 124.

COLUMBARUM *caro minus sicca quam palumborum.* a,220.xvii.8.

COLUMELLA *in pudendis.* b, 615. xcii.1. *ejus quæ una dicitur, causa & curatio.* b,163.iv.5.

COLLIQUATIO *si amplior a toto cerebro facta fuerit, morbosum caput augescens fœtus habebit.* b,331.vii.5. *cum raucedine in hepatico malum.* a, 566. III. 270.

Colliquationem significat urina, aranei telæ similis. a,457.xii.1. a,582.v.49.

COLLUM, *& caput torpida.* a, 758. xxii.1. *dolentes pernicioſe habent.* a, 536.II.33. *doloroſum, in quibus sanguinis eruptionem inducat.* a,484.xx.9. *durum & doloroſum, pernicioſum.* a, 545. II. 196. *si repente obversum fuerit a febre occupato, lethale est.* a,85.xxv.1. *infra Collum spiculo retrorsum percussus.* a, 783.xx.6.

ad Collum dolores, quibus mali. a,563.III. 223.

Colli dolores, sanguinis eruptionem significant. a,483.19 II. *dolores, sanguinis eruptiones solvunt.* a,485.xxi.12. *dolor malum omni febre.* a, 476, IX.7. a, 546.II. 215. *& cubitorum dolores, convulsorii.* a,546.II.208. *ac dorsi dolores convulsiones efficiunt.* a,546.II.207. *& aliarum partium impotentia.* a,746.VI. 2. *ac dorsi frigiditates apparentes, sed & totius corporis, convulsoria.* a, 480. xv. II. a, 545.II.198.

ex Colli dolore alvus inflata. a,479.xiii.1.

post Colli, capitis ac lumborum dolorem febris. a,680.x.3.

in Collo tumorem foris fieri ab angina detento, bonum. a,100.xxxvii.1. *tuberculum durum, magnum, crudum, ac doloroſum.* a,788.xvi. 12. a,858. xxxiv.14. *vulnera magis lethalia.* a.501.xix.1.

COLLUTIO *corroborans, si ulcera pura fuerint.* b,505.cxi.23. *ad uteros ulceratos & urinæ stillicidium.* b,517.cxxvii. 5.

COLLUTIONES *bilem, & pituitam trahentes.* b,510.cxviii.32. *uteros purgantes.* b,503.cxi.1. *purgatoriæ.* b,509. cxviii.22. *quæ infunduntur, ad vetera ulcera.* b,505.cxv.27. *ad fluxus.* b,599. Lxxiii.1. *uterorum.* b,409.xcix.1.

COMITIALIS *morbi affectio quare magis sacra sit appellata.* b,326. III.12. *morbi mortem quanam inducant.* a,553. III.65. *morbi causæ sunt ventorum mutationes.* b,339.xv.1. *morbus quare si senioribus accedat, neque occidat neque distorqueat.* b,335.x.4. *antiquissimis accedens, eos occidit aut leviter sideratos facit.* b,335.x.10. *morbi affectiones hydropicis accedentes, pernicioſæ sunt.* a, 567. III.281.

Comitiali morbo laborantibus urina tenues & crudæ, præter morem, sine repletione, morbi invasionem significant. a,584.v.83. *etiam morbo corripi solent attrabiliarii.* a,823.VIII.95. *morbo quando quis crebrius corripiatur.* b,332.vii.26.

a Comitiali morbo, cur viginti annos nati,

tuti sint. b,337.XIII.1. *ex hoc nota corporis partibus impressa, eas reddit debiliores, nec amplius morbo apprehenduntur.* b,335.IX.9.

Comitiales morbi quibusdam ex mensibus suppressis fiunt. a,575.III.412. *in pluviarum multitudine plerumque fiunt.* a, 79.XVI.5. *morbi & semisyderati.* b,300. XXXVIII.1. *morbi etiam autumno fiunt.* b,80.XXII.15. *vere fiunt.* a, 80.XII.4. *juvenibus fiunt.* a,81.XXIX.5. *convulsiones post unctionem in balneo.* a, 850. XXVI.2. *muti ac desipientes fiunt.* b,333. VIII.13. *pedibus calcitrant.* b, 334. VIII.23. *morbi quibuscunque ante pubertatem fiunt, transmutationem habent.* a,90.VII.1.

Comitialibus juvenibus, liberationem faciunt mutationes maxime ætatis, & regionum, & victuum. a,76.XLV.1. *in Comitialibus cur manus impotentes fiant, ac convellantur, oculi distorqueantur, & spuma ex ore prodeat.* b,333.VIII.14. *morbis quando venæ sectio purgationibus præmittenda.* b,300.XXXVIII.23.

COMMOTIONES *& allevationes, carnem quidem minime excalfaciunt, corpus autem & animam irritant, & spiritu evacuant.* a,236.XLII.5.

COMPLUI *se videri clementi cœlo, & aqua molli, & contra, quid significet.* a, 639.XI.1.

CONCEPTUS *falsi signa.* a,514.XXXV.1 *abortus, & partus tempus, idem quod morborum, sanitatis, & mortis tempus.* a,172.VI.1. *fœmellæ, mensibus, annis quatuor impeditis.* a,770.V.1. *faciles a mensium purgatione, ob uteros hiantes, & ad pudendum conversos.* a,160.XXXIX.5. *Conceptionis ab impositis in vulvam experimentum.* b,650.IX.3. *vera spem, aqua in uteris concepta, sæpe facit.* a, 335. XII.11. *Conceptui aptum est ver.* b,657.XIIX.2. *ad Conceptionem prodest sanguinis vomitus in sterilibus & non parientibus.* a, 578. III.460. *Conceptum juvantia.* b,441.XXXVIII.7. b, 516.CXXIV.1. *impedientia.* a, 513. XXXIV.9. b,408.XCIII.9. *ad Conceptionem quænam præstantiores sunt.* a, 511.XXXIII.2. *curationes.* b, 621. VIII.1. *ad Conceptum medicamentum.* b,490.CI.1. *Conceptorium summum.* b,636.XIX.1. *quæ Conceperunt, de quibus interrogandæ.* a,514.XXXV.8.

Conceptio in utero, coxendicis, capitis, malum, aut aliarum partium doloris solutio est. b,651.X.2. *Conceptioni quænam ineptæ sint.* b, 650 IX.4. *de earum quæ Concipiunt (alioqui natura steriles) affectionibus & curatione.* b, 369 XVI.1. *Concipiunt quando citius mulieres.* b, 439 XXXIII.9. *non Concipientium signa.* a,512.XXXIII.19 *affectiones & curatio.* b,430.XXI 19 *diu non Concipientis, suppressis mensibus curatio.* b,439.XXXV.1 *de Concipientibus quidem facile, fœtum autem tertio aut quarto mense corrumpentibus.* b,440.XXXVII.1

CONCHYLIA, *ipsa quidem sicca sunt, succi autem ipsorum alvum movent.* a 221.XIX.9.

CONCOCTA *medicamentis aggredi oportet, & movere non cruda.* a, 71 XXII.1. *Concoctionis ratio ex temperatura mutua & quasi coctura.* a,33.XXXII.13. *humorum species variæ.* a,34.XXXV.1 *Concoctiones, celeritatem judicationis, & securitatem sanitatis significant.* a, 661. II.87. *Concoqui quæcunque oportet, concluſa esse convenit.* a,801.II.56

CONCRETUM *est, compactum est citius.* a,803.II.84

CONCUSSIONIS *scalæ in gibbosis modus.* b,796.XL.1.

CONFORMATIO *qualis esse debeat quæ ad homines perventura sit.* a, 166.I.24.

CONFRACTIONES *articulorum, malum.* a,798.I.56.

CONSUETA *ex multo tempore, etiamsi deteriora fuerint, inconsuetis minus malestare solent.* a,76.L.1. *ex Consuetis ac familiaribus quæcunque homo se videre putat, ea animæ concupiscentiam significant.* a,644.XIX.1. *Consuetudinis macrocephalorum initium.* a, 348.XXXV.3. *præter Consuetudinem quid facere, malum est, & mentis emotioni proximum.* a, 525.I.72.

CONSTITUTIONES *quotidianæ, aquilonares corpora compingunt.* a, 79. XVII.1. *Australes corpora dissolvunt, & humectant.* a,79.XVII.10.

CONTRARIA, *paulatim facta accessione adhibenda sunt, & interquiescendum.* a,801.II.47. *contrariorum medicami-*

camina. a,401.II.15.
Contrariorum exacta cognitio, vel sola, morborum est solutio. a,273.XVIII.9.
CONTUSIONES, *capitis vulnera consequuntur.* b,691.VI.2. *& fissuræ in osse, ex vulnerati responsione cognoscendæ.* b, 694.XI.2.
Contusionis species plures. b,692.VI.I.
CONVERTI *facile convenit ægrotum, & in attollendo se, levem esse.* a,454. VIII.13.
CONVULSIO *& animi deliquium in fluxu muliebri si accedat, malum.* a,95. LVI.I. *in febre siens, eadem die desinens, bona est.* a,534.I.230. *ex ardoribus vehementibus, malum.* a,103.XIII.I. *in febre contingens, perniciosa est.* a, 554. III.82. *in febre, manuum & pedum dolores, maligni sunt.* a,524.I.44. *in febre siens sedat febrem eadem die, aut postera, aut tertia.* a,534.III.231. *ex medicamenti potione, lethale.* a,104.XXV.I. *si puerperis fiat, febrem excitato.* a,706. V.10. *furori accedens dissipationem facit.* a,569.III.330. *fit aut a repletione, aut evacuatione.* a,101.IXL.I. *fit si spiritus multus è naribus feratur.* b,307.XLVIII. 7. *ex superflua purgatione, malum.* a,91. IV.I. *ex contrariis sectioni partibus oboritur, quibus tempora secantur.* a, 572. III.369. *ex veratro, lethalis est.* a, 90. I.I. a,610.I.7. *in meracis vomitibus & purgationibus ex medicamentis, mala.* a,579.IV.20. *sanguine multo effuso, lethalis.* a,90.III.I. *ex vigilia, malum.* a,104.XIIX.I *aut singultus, in sanguinis fluxione multa, malum.* a,103.IX.I. a,553.III 57. *ex ulcere.* b,705.XXVI.4. *ex vulnere accedens, mala.* a,554.III.81 a,573.III 383. *eos corripit, quibus manus contrahuntur aut tremulæ fiunt, &c.* b,307.XLVIII.6.
in Convulsione digitorum manus citra febrem, venam secato, si non caput doleat. a,707.V.37.
Convelluntur non valde quibus tumores in ulceribus apparent. a,97.LXV.I.
Convulsionis futuræ signa. a,480.XV.II. *curatio.* a,391.XLVIII.2. *solutio quando fiat.* a,576.III.431.
Convulsioni quinam obnoxii sint. a, 537. II 34.
Convulsionem significant juxta aurem tumores tremulis, anxiosis. a,554.III.79. *significant, humorum de loco in locum decubitus in melancholicis affectionibus.* a,102.LVI.4. *quandoque provocant fluxiones ex naribus largæ per vim suppressæ.* a, 553. III. 54. *solvit febris superveniens acuta, quæ prius non fuit.* a, 554. III.84. *significat urina pelliculosa.* a, 582.V.57. *faciunt tumores difficiles in prægnantibus circa tenue intestinum.* a, 577.III.443. *significat spiritus in febribus offendens.* a,88.LXIIX.I. *inducit veratrum.* a,83.XVI.I. *in morbis acutis quæ significent.* a,528.I.118. *facit nervi dissectio.* b,4.III.32. *inducit oculorum obscuratio cum animi deliquio.* a,542.II. 135.
citra Convulsionem, non liberantur, quibus præcordia non mollia, facies sana fuerit. a,549.II.266.
in Convulsionem desinunt, affectiones insuper rigentes, & quæ ad noctem aliquanto magis exacerbantur. a,523.I.28.
in Convulsione ante ac retro sine ulcere, juveni carnoso, media æstate, multæ aquæ frigidæ effusio, caloris revocationem facit. a,606.XI.16. *febrem fieri melius est, quàm convulsionem in febre.* a,74.XVI.I.
de Convulsione tertia. b,267.LXI.I.
à Convulsione aut distentione nervorum occupato, febris accedens, solvit morbum. a,87.LVII.I. a,447.XII.10. *pressa ex partu, febrem supervenire, bonum.* b,8. VI.13. *febris sedatur eadem die, aut sequenti, aut omnino tertia.* a, 392. XLVIII.6.
Convulsiones ac anhelationes pueris familiares in civitatibus meridionalibus. a,330. IV.5. *a laboribus, & variis aliis incommodis.* b,22.VII.II. *& tumores circa aurem, dolores fortes circa fauces efficiunt.* a,596.II.206. *pueris fiunt ad dentitionem accedentibus.* a,81.XXV.I. a,590. II.I. *& tetanicas distentiones febris accedens solvit.* a, 554.III.80. *quando pueris fiant.* a,470.XXVI.I. *in febribus acutis, malum.* a,88.LXVI.I a,546. II.206. *quibus accidant.* a,97.LXV.I. *omnes molestæ sunt.* a,564.III.236. *fieri solent in acutis capitis doloribus, & in torpidis cum gravitate.* a, 536. II.24. *repentinas solvit febris, alvi fluxus.* a, 554.III.86. *ex utero affecto, sine febre, faciles sunt.* a,481,XVII.I. a,578. III. 463. *cum vocis interceptione ac exolutione ex quibus fiant.* a,539.II.80. *antea non cognitæ in strangulatis ab utero, faciles.* a,554.III.74. *frigida multa affusa levat.* a,92.XXV.4. a,605.X.14. *frigidæ frequens usus adfert.* a,91.XVII.I.
ad Convulsiones aliquando adducunt, quæ larga,

larga, violenta, multa excrementa fluxerint. a,484.XXI.1.
Convulsionibus seniores pueri & viri, non amplius in febribus corripiuntur. a, 470. XXVI.9.
in Convulsionibus, si vox in die impari solvitur, à magno morbo liberat. a,708.VI.8.
vocis interceptio diu durans, mala est. a, 554.III.87.
sine Convulsionibus pleuritides graviores sunt his quæ cum convulsionibus fiunt. a, 557. III.128.
à Convulsionibus non ita valde corripiuntur, qui à quartanis corripiuntur. a,97.LXX. I. *quando suppurati fiant.* b,16.XII.3.
Convulsoria sine sudore sputa diffluentia in febriente, levia sunt. a,554.III.75.
Convulsoriæ & mentis emotoriæ affectiones quænam sint. a,550. III. 10. *sunt frequentes in phreniticis permutationes.* a, 473.IV.2. *sunt urinæ pelliculosæ, & cum horrore subsidentes.* a,582.V.57.
Convulsorium quid habet vesica intercepta, tum aliàs, tum cum capitis dolore. a,583. V.68. *quid significat capitis dolor soporosus cum gravitate.* a,536.II.31.
Convulsorio modo quæ exacerbantur, cum stuporis detentione, abscessus juxta aures producunt. a,486.XXIII.1.a,529.I.149. a,554.III.78.
Convulsorii sunt colli & cubitorum dolores. a,546.II.208.
Convulsus ex ebrietate cum vocis privatione moritur. a,90.V.1.
quibus Convulsis, oculi intente relucent, neque apud seipsos sunt, & diutius ægrotant. a,554.III.77.a,482.XIIX.1.
COR. a, 282. I. 43. *sanguini fons est.* b, 121.II.6. *quomodo fatuum reddatur.* b, 356. II. 9. *venis & arteriis sanguinem suppeditat.* a,284. II.3. *ex toto ventilari, aures vero privatim, tum inflari, tum considere ac contrahi.* a,292.VI.13. *caloris insiti fons, & principium.* a,291. V.5. *pertusum, dissectumve habere, lethale est.* a,99.XIIX.3. *humorem per arteriam ad pulmonem illapsum cum aere ad se trahit.* a,290.III.5. *musculus est valde fortis.* a,290. IV.2. *quia solidum ac densum est, ab humore non ægrotat.* b, 131.XIII.17. *arteriarum radicatio.* a, 596.VII.7. *membrorum omnium calidissimum est.* a,116.VII.3. *pellicula est involutorum.*a,297.VI.8. *follibus simile quid habet.* a,292.VI.10.
Cordis situs, forma & positio. a,115.VI.14. *sinister ventriculus, quare intus crassior, ac asperior.* a,291.V.6. *orificia quatuor.* a,291.V.8. *fontes resiccati, mortis causa existunt.* a,291.V.12. *aures quæ vocentur, earum utilitas, & substantia.* a,291. VI.2. *osculis singulis tres pelliculæ sunt subornatæ.* a,292.VIII.1. *ventriculorum pelliculæ, nervi & vasorum aortus principia esse videntur.* a,292.VII.11. *dolor post renum affectionem.* a,857.XXXIII.5. *ventriculi duo.* a,290.IV.3. *dolor in semitertiana circa accessionem.* a, 869. XLVIII.1. *dolor non febricitanti, purgatione per superna opus esse significat.* a,83. XVII.6. *humoris tanta est copia, quanta in medelam est satis.* a, 289. I.7. *humor à pulmonis potu.* a,289.I.10. *humoris, & spiritus attracti, vacuatio.* a,290.III.7. *pelliculæ, quare sint productæ.* a, 293. IX.5. *sinister ventriculus, ob majorem calorem plus aëris attrahit.* a,292.VII.5. *pelliculæ aliæ in ipsius cordis pelliculis.* a,292.VII.8. *strangulatio.* b,604.LXXX. I. *alimentum.* a,285.V.2.
in Cordis sinistro ventriculo, mentis sedes, a, 293.VIII.9.
Cordi dolor non obortur. b,127.X.4.
in Corde de venis plurimum calidi inesse. a, 116.VII.1.
Corde vulneratus moritur. b,3.III.4.
CORIANDRUM *stomacho gratum est, & per alvum secedit.* b,192. XLVIII.6. *ejus vires.* a,225.XXV.10.
CORIUM *Carthaginense.* b,784.XXVIII.3.
CORNU *ovicula aut capræ.* b, 408. XCVI I.2.
CORPUS *squalidum alvum male affectam significat.* a, 587.VI.74. *vapores omnis generis in caput retrudit.* a, 417. V.6. *humanum ex quator constare humoribus.* a,271.XV.1. *& ventriculus consentiunt.* b, 153.XXIIX.7. *transmutatum, parum efficax ac potens est.* a, 396. LIII.7. *sanum nec ab alio perturbatum, animi sapientis causa est.* a,207.XXXIV. 15. *sibi ipsi esse simile ac ex iisdem componi.* a,364 III.3. *æqualiter molle ac calidum esse, bonum; inæqualiter autem à febri teneri, malum.* a,459.XIV.12. *totum æqualiter calescere ac molle esse, tum in phrenitide, tum in omnibus circa pulmonem morbis, bonum.* a,559.III.156. *post calidam frigescit: post frigidam vero recalescit magis.* a,603.VI.5. *si perfrigeretur aut rursus calefiat, morbi longitudinem significat.* a,86 XL.2. *velut aciculis pungi videri in morbo siccatorio.* b, 88. LXIV.II. *velut à pustulis rubescit: quibus*

bus sputa salsuginosa, ac tussis supprimuntur. a,543.II.162.

Corporis attenuatio in tibiarum ossibus fractis. b,726.XVII.1. *partes exercitatæ augescunt, & sanæ sunt.* b,823.LXIX.7. *totius aut alicujus partis dolor citra causã manifestam, repletionis signum.* a,250.XVI.1. *humani quadripartita divisio.* a, 647.III.1. a,650.IV.3. *debilitas à ciborum copia vel inopia aut alia transmutatione quomodo contingat.* a,395.LII.5. *quicunque aliqua parte dolentes plerunque dolores non sentiunt, his mens ægrotat.* a,72.VI.1. *totius dolor post Veneris usum.* a,777.XII.15. *gravitas, ubi febrilis calor apprehenderit ac dimiserit.* b, 169. XIV.8. *totius gravitas, mala est.* a,571. III.338. *magnitudo in pueris, ex temporis multitudine contingit.* a,172.V.17. *magnitudo in juventute liberale est & non indecorum.* a,77.LIV.1. *quibus totius tremula quædam impotentia est, cum capitis ac colli dolore, sanguinis eruptio solvit.* a,536.II.21. *minima aliqua parte affecta, cur totum corpus affici contingat.* a,364.III.5. *principium nullum, sed omnia similiter principium, & omnia finis.* a,363.I.1. *partes universæ, unde alimentum capiant.* a,120.XIII.5. *totius impotentiam sanguinis eruptiones solvunt.* a,485.XXI.12. *partes quæ calida, & quæ frigida gaudeant.* a,601.IV.1. *partes soli expositæ, non exudant.* a,338. XVII.10. *aliqua pars stupida, melancholicum.* a,105.XL.2.

Corpora quæcunque quis purgare voluerit, fluida facere oportet. a,72.IX.1. a,108. LXX.1. *quæcunque formæ peregrinæ in somnis apparent, & hominem perterrent, quanam præter morbum periculosum significent.* a,643.XVII.1. *sicciora morbos magis recipere, ac magis dolere à natura.* a,363.I.4. *exercitata ac densa citius à pleuriticis & peripneumonicis morbis pereunt, quam inexercitata.* a,560.III. 173. *cogunt quotidianæ constitutiones Aquilonia.* a,79.XVII.1. *humectant ac solvunt Austrinæ tempestates.* a,79.XVII. 10. *densam carnem habentia, iis quæ raram habent, à carnium esu magis lædunter.* a,255.XXII.8. a,631.XI.14. *quæ in vigore sunt, & ætate fœcunda, augeri possunt.* a,196.XIIX.13. *ignis fortissimi, & aquæ durissimæ temperamentum fortita, fortia quidem & robusta fiunt, sed multa opus habent custodia.* a,201.XXV.1. *quænam fortiora sint.* a,196.XIIX.19. *non pura quanto plus nutries, tanto magis lædes.* a,72.X.1. *nulla perire, neque fieri quæ prius non erant, verum permixta ac discreta alterari.* a,183.V.13. *animalium ex calido, frigido, humido & sicco constant.* a,650.II.1. *& pili nigri à bile copiosiore.* a,361.LV.10. *cur hyeme tarde & modice exerceri debeant.* a, 244.V.11. *tum hominum tum animantium reliquorum triplici nutrimento sustentari.* a, 401.IV.5.

Corpori hyemem ferre melius est, quàm exerceri matutino tempore. a,243.V.5.

Corporum structuras in affectibus multum inter se differre. a,502.XIX.7.

Corporibus siccis neque glandula, neque pilus inest. a,415.II.17. *tarditatem & languorem adferunt Austrinæ tempestates.* a,79.XVII.16.

CORROSIVUM. b,520.II.4.

CORRUGARI *intrinsecus, malum.* a, 798.I.46.

CORRUPTA *quæcunque torpescunt, evulsa vena ulcerato, ac sanato.* a,707.V.36.

CORRUPTIO *omnibus mutua inter se est.* a,185.VII.1. *ex hac absessus ossis.* a,109.LXXVII.1.

Corruptiones carnium. b,834.LXXX.1.

CORYZÆ *seu gravedinis causa & curatio.* a,32.XXXI.1.

COSTA *viginti diebus corroboratur.* b, 808.LI.4.

Costæ, à curru onusto confractæ. a,778.XIII. 1. *septem.* a,368.X.10.

circa Costam spuriam dolores graves solvit venæ sectio, & purgatio deorsum. a, 446. XI.18.

Costarum processus de verticulis. a, 798. XLI.6. *fractura.* b,807.LI.1. *coarticulationis consideratio.* a,295.III.5. *inflammationes post æstatem pluviosam & australem.* a,344.XXVIII.3.

in Costis absessum facit dysenteria intempestive suppressa. a,567.III.290.

circa Costas carni contusæ, quando ustio conveniat. b,110.LIII.4.

COXA. a,295.II.5. *ad internam partem eluxata, a nativitate aut adhuc infanti.* b,816.LXII.1. *in hac doloris curatio.* a, 750.XII.2.

COXÆ *dolor ante conceptionem.* a, 692. II.39. *femoris, & tibiæ extenuatio.* b, 727.XVII.6. *dolor acutus ab immunditia non purgata & à prava purgatione.* a, 780.XV.10. *dolor in morbo articulari.* a, 870.XLIX.12. *inguinis, & commissurarum dolor.* a,764.III.1. *gibbosorum in-*

fra

fra septum transversum magis excarnes. b, 794. XXXVIII. I. *& ossis marcor.* a, 772. VII. I. *dolor in morbo articulari, mensibus non prodeuntibus.* a, 793. XXXIII. 5.

ad Coxam abscessum & dolorem, & in febre, & sine febre quanam significent. a, 581. V. 40.

in Coxam incumbens uterus. a, 95. XLVII. I.

ad Coxas dolor fortis, tussim siccam solvit. a, 707. V. 23. *dolores una cum febre ardente, in doloribus ad præcordium, sine voce.* a, 478. XI. 9. *dolor, partium supernarum dolores solvit.* a, 710. VI. 47.

in Coxis dolor erit, si mammæ ex gracilibus, fiant duræ. a. 95. LIII. 3.

Coxarum dolor fortis. a, 549. II. 264. *dolor febrem ardentem solvit.* a, 445. XI. 2.

ad COXENDICES *dolores quibus fiant.* a, 549. II. 267. *dolores fiunt, & una cum febre ardente alvus deorsum erumpit, quibus dolores in febre ad præcordia exilientes, sine sudore solvuntur.* a, 549. II. 272.

Coxendicis cartilago intus concreta, & articuli conglutinati, claudicationis causæ. b, 266. LIIX. I. *doloris, in utero conceptio solutio est.* b, 651. X. 2. *articuli, qui acetabula dicuntur.* a, 369. XIII. I.

de Coxendice a pituita excitato. b, 265. LVI. I. *a sanguineo humore creato.* b, 265. LVII. I. *a bile contracto.* b, 265. LV. I.

Coxendicum morbi consideratio. a, 519. XLV. I. *morbus quibus fortasse contingat.* a, 570. III. 335. *dolores etiam autumno fiunt.* a, 80, XXII. II. *tabes.* a, 533. I. 206. *& articulorum ex fluxionibus affectiones.* a, 374. XIX. I.

citra Coxendicum morbum, quinam non liberentur. a, 549. II. 266.

à Coxendicum morbo diuturno quibuscunque vexatis, coxa excidit, his crus tabescit, & claudicant si non usti fuerint. a, 102. LIX. I.

quibuscunque à Coxendicum morbo vexatis coxa excidit, & rursus incidit, his muci accedunt. a, 102. LIX. I.

in Coxendicum morbo humores in articulis resiccati, condensantur. b, 263. LIV. 3.

ex Coxendicum morbo à sole nato, claudi. b, 263. LIV. 2.

de Coxendicum dolore à fluxione. a, 383. XXIV. I.

ad CRAPULAM *& capitis dolorem jejunium malum.* b, 315. LXIIX. 10.

CRASSÆ *quacunque præter naturam existentes, attenuantur, non concipiunt in utero.* a, 94. XLVI. I.

CRASSI *admodum secundum naturam magis cito moriuntur quam graciles.* a, 76. XLIV. I. *morbi, qui.* b, 257. L. I.

de Crasso altero morbo. b, 258. LI. I. *morbi alio a pituita puerefacta.* b, 261. LII. I. *morbo quarto.* b, 262. LIII. I.

Crassos ac graciles quomodo ad vomitum præpares. a, 629. VI. I.

CRATEVAS *radicifeca.* b, 928. I. I.

qui CRESCUNT, *plurimum habent calorem innatum: plurimo igitur opus habent alimento.* a, 70. XIV. I.

CRETICUS *calceamentorum modus.* b, 829. LXXIII. 5.

CRETHMUM *in vino tædaceo, in mensibus occultatis.* b, 422. X. 8.

CRUDA *quibuscunque deorsum secedunt, ex atra bile sunt.* a, 108. LXIIX. I.

CRUDITAS *ex via & potu.* a, 873. LIII. 7.

Cruenta ac cruda qui sæpe per alvum egerunt, plurimum in febre somniculosi sunt. a, 591. II. 12.

CRUS *totum quando brevius appareat.* b, 817. LXIII. I. *læsum, luxationi minus obnoxium.* b, 817. LXIII. 4. *claudum ex partu ab utero.* b, 507. CXVI. I. *quibus contabescat.* a, 103. LX. 2.

Crura & maxillæ rigidæ. a, 776. XII. I. *per somnum læsa habentibus, vomitibus revellendum est.* a, 640. XII. 13 *tumida velut ab aqua inter cutem ei cui spinalis medulla resiccata.* b, 214. XIV. 10. *supini jacentis valde incurvata esse ac complicata, lethale.* a, 450. III. 14. *in febribus tuberculosa.* b, 308. XLIX. 10.

ad Crura abscessus in periculosis pulmonis inflammationibus, omnes commodi sunt. a, 463. XIIX. 13. *purgatio, biliosis valde in febribus maxime.* a, 698. III. 39. *dolores in angina, citra notas, cum febre, pernicios.* a, 556. III. 113. *dolor fortis tussim siccam solvit.* a, 707 V. 23.

circa Crura ac infernas partes quibus dolor, solvit venæ sectio, & alvi fluxio. a, 549. II. 261.

Cruris luxatio iis qui adhuc sunt in ventre, vel auctione. b, 818. LXIV. I. *fracti decubitus.* b, 729. XX. I.

Crurum & brachiorum usus. a, 283. I. 88. *dolor in febre acuta.* a, 663. XII. 25. *dolor fortis.* a, 549. II. 264. *amborum articuli statim a nativitate aut præ morbo elapsi.* b, 819. LXV. I. *ac genuum dolor ex assiduo leguminum esu.* a, 705. IV 24. a, 808. IV. 31. *effœminationes, velut si aut ante morbum iter fecisset, aut statim ex morbo.* a, 797.

a,797.I.26. *ac manuum impotentia.* a, 832.VIII.2.
Cruribus, pustulæ. a,872.LII.1. *hydropici tumor, cum tussi, malum.* a,707.V.28.
RUSTARUM *circa umbilicum & in ipso ustarum usus in splene florescente.* a, 384.XXXVI.10. *in capitis morbis inustio quibus partibus facienda.* b,44.XII.40.
UBITUS *processus ex casu sanciati.* a, 857.XXXII.6. *& manus cur non ejusdem cum coxa laxatæ, calamitatis sint participes.* b,816.LXI.1.
ubiti gibbus quibus recrudescat. b, 777.XXII.1. *ossa, circa manus articulum, cum ulcere.* b,831.LXXVI.1. *gibbi articuli in latus aut exteriorem partem dimoti aut subluxati repositio & curatio.* b,854.IX.1 *in anteriora lapsi curatio & repositio.* b, 855.IX.10. *in posteriora elapsi, repositio, curatio & signa.* b,855.IX.10. *qualis inde carnium imminutio.* b,856.IX.14. *in interiorem aut exteriorem partem elapsi, repositio & curatio.* b,856.IX.14. *gibbus luxatus aut emotus.* b,777.XXI.1.
n Cubiti gibbis dissectiones, rationem perveniunt. a,505.XXV.1.
Cubito vulneratus. a,787.XXVI.1.
le Cubito seu manu. a,369.XII.5.
Cubitorum ac colli dolores, convulsorii sunt. a,546.II.208.
CUCUMIS *pepo, & urinam cit, & alvo secedit, ac levis est.* b,193.L.8.
Cucumeris semen per lotium magis abit quam secessum. a,219.XIV.15.
Cucumeres crudi, frigidi sunt, & agre concoctiles: maturi autem & pepones, minguntur & per alvum secedunt: verum flatuosi sunt. a,228.XXIX.6.
CUCURBITA, *per humiditatem secedit.* b, 193.XLIX.9. *frigefacit & humectat.* a,226.XXVI.21.
Cucurbitas magnas in verticulorum intro obliquatorum attractione nullam vim habere. b,806.XLIX.3.
CULICUM *velut punctura, alvo turbata suppressa, brevi erumpunt, & ad oculos lachrymosus abscessus devenit.* a,579.IV.19.
CUPIDITATES *malorum ministræ.* b,907.I.17.
CURÆ *morbi difficilis signa & curationes.* b,93 LXX.1.
CURATIO *à morborum causis inchoanda.* b,432.XXIII.9.
Curandi gratis qui, & quando. a,63.V.1.
in Curandis morbis anni temporum ratio observanda. a,285.VIII.1. *& morborum causæ tollendæ.* a,364.III.1.
de Curationibus ad conceptionem. b, 621.VIII.1.
CUSPIS *ex inguine sexto tandem anno exempta postquam esset infixa.* a, 783.XX.4.
CURSUS *per funem attenuant.* a, 243.IV.4. *longi ac curvi, in veste, recti revertentes, & circulares, quam singuli vim habeant, quibusque conveniant.* a, 235.XLI.1.
CUTIS *quibus circumtenditur arida ac dura, hi sine sudore moriuntur.* a, 98.LXXI.1. a,813.VI.29. *circa frontem dura, & circumtenta ac arida cum aliis signis ægrum morti proximum esse significant.* a,448.II.10. *ab ossibus citra pus discedens.* a,794.XXXV.2. *color plumbiformis in ileo.* b,254.XLVII.8. *ipsa superne exulceratur calidæ aspersione.* a, 599.I.8. *consistentis corrugatio, renutritæ extensio.* a,805.III.49. *substantiæ usus.* a,304.XVI.3.
de Cutis summæ asperitudinibus, & scabiei speciebus. b,182.XXXV.1.
Cutem mollit & attenuat calida. a, 92.XXII.4. *obdurat frigida.* a,92.XX.2.
in Cute asperitudines miliaceæ. a,697.III.21.
CYCEON *solum in aqua quidem frigefacit ac nutrit, in vino vero calfacit ac nutrit, & alvum sistit.* a,216.IX.1. *in melle calfacit quidem minus ac nutrit, per alvum vero magis secedit, si non meracum mel fuerit.* a,216.IX.3. *in pulmonem, aut ejus fistulam perveniens, hominem enecat.* b,157.XXXII 19.
CYCEONES, *hoc est farinæ omnes in lacte bene alunt.* a,216.IX.6.
CYDONIA *astringunt, & non movent alvum.* a,227.XXIIX.12.
CYNANCHES *generatio.* b,41.IX.1.

D.

DEAMBULATIO *à cœna, & alvum, & corpus, & ventrem siccat, ipsumque amarum fieri non sinit.* a,234.XL.4.
Deambulationes matutinæ quid faciant. a, 235.XL.17. *à cœna humidioribus naturis conveniunt.* a,205.XXXI.2. *matutinæ humidiore temperamento præditis quare conveniant.* a,205.XXXI.3. *post exercitia corpora pura reddunt & attenuant.* a, 235.XL.29.
DEBILIORES *cibi brevem vitam habent.* a,811.V.37.
Debilitatem quæ significent. a,74.XXVIII.7.
Debili-

Debilibus, nec tamen tabescentibus, aut ex febribus longis laborantibus lac convenit. a,97.LXIV.9. *forbitiones post cibum dandæ.* b, 187.XLIV.1.

DECIMESTRES *maxime educantur quod fortissimi sunt.* a,171.V.13.

DECOCTUM *malicorii in recidivis.* a, 826.II.28.

in his qui DECOLORES, *usque ad septem annos vires recolligunt, & spiritus in viis ac rvatus, & terræ concupiscentia, sanguinis corruptionem & exolutionem significat.* a,553.III.58.

DECRETUM *Athenienſium.* b,936.I.1.

DECRETORIORUM *dierum eadem quæ in utero gerentibus ratio.* a, 173. IIX. 1.

DECUBITUS *optimus est, velut quis sanus solitus fuit.* a,571.III.357. *ægrotorum consideratio, ex anni tempore, & juxta genera.* a, 58. XI.1. *pronus si fiat, & de lecto ad pedes delabatur, horrendum est.* a,450.III.9.

à Decubitu notæ. a,450.III.5.

ex DEFATIGATIONE *itineris per æstatem, aqua subter cutem.* b,230.XXIX. 1. *tibiarum tumores, cum calore.* a, 690. II.12.

DEFLUXIONES *inducunt frigida, velut nix & glacies.* a,95 XXIV 7. *in ventrem supernum in viginti diebus suppurantur.* a, 105. IIXL. 1. *in valde senibus propter raritatem ac eliquationem venarum contingunt.* a, 343.XXVII.4.

DEFLUXUS *si à cerebro in venas defluxum fecerit, mutus fit & suffocatur.* b, 333.VII. 29. *si densiores, ac crebriores fuerint, crebrius morbo comitiali corripitur homo.* b, 332. VII. 26. *si à capite in ventrem processerit, profluvia alvi apprehendunt.* b,333.VII.28.

à Defluxu de capite tabes periculosissimæ sunt. a,565.III.259.

DEFECTUS *aliqui opificibus, alii ipsis operibus sunt imputandi.* a, 8.XV.6.

DEFORMITAS *omnibus detestabilis.* b,789.XXXI.15.

DEGLUTITIO *violenta, mala est.* a, 557. III. 122.

neque Deglutire, neque collum convertere posse, ut plurimum lethale est. a, 546.II. 222.

DEJECTIONES, *non multitudine æstimare oportet, sed quandiu prodeant qualia oportet, & facile æger ferat.* a,71. XXIII. 1.

DELASSATI, *in stragulis ac vestimentis dolorosi.* a,480.XV.4.

Delassatis in febribus, ad articulos, & circa maxillas maxime, absessus fiunt. a 85. XXXI. 1.

DELIGAMENTA *qualia esse debeant* a,619. VI. 1. *horum multitudo, longitudo, latitudo.* a,619. VI. 1. *horum multitudo, longitudo, latitudo.* a,621. VIII.14.

DELIGATIO *medicinæ propria est quum æger opem sentit.* a, 46. IV. 1. *omnis ad declivia & acuminata fugit* a 618. IV. 17. *quomodo fieri debeat.* a,618 V.1.a,623.XI.12.

Deligationis duæ species. a, 617.III.8. *initium.* a,620 VII.1. *claviculæ motus.* b 773. XVII. 1. *ratio, diligenter considerandæ.* a, 46.III. 20. *pulchræ species.* a 617.VI.3.

Deligatione qui curari nequeant. b, 740 XXXII. 1.

Deligationes etiam in venarum sectionibus impetum faciunt, fortes vero sanguinem impediunt. a,702. III.109.

DELYRUS *si dentibus strideat, cui non familiare à puero fuit, pernicioſum valde existit.* a, 450. IV.4.

in Delyris, oculi sunt intuendi. a.452.V.15.

Delyrantem dentes collidere aut stridere, penitus lethale est. a,543.II.151.

Delyraturi non diu latere possunt. a,488.II. 13.

Delyria cum sopore, convulsoria. a, 528. I. 123. *prædebilitatorum pessima sunt.* a, 529. I.145. *circa necessaria, pessima.* a, 529.141. *delyrii metus quando sit.* a,463. XIIX. 20. *signum est, oculi audacia.* a, 798.I.57. *futuri signa.* b,307.XLVIII. 4. *significationem, noctes plus quam dies præbent.* b,309.L.1.

Delyrio solvuntur tremores, qui in febribus ardentibus fiunt. a,100.XXVI.1.

Delyrium ex plaga in caput, malum. a,103. XIV.2. *si in febrium principiis accesserit, periturum hominem sciendum est.* a,504. XXIII. 9. *ex sanguinis fluxu, malum.* a,103. IX. 1. *ex potu multo, malum.* a, 103. VII. 1. *in febre non intermittente, lethale.* a, 87. L. 1. *aut turbationem significat pulsus in præcordio.* a, 452.V.13. *significat, spiritus magnus, & qui per multum temporis intervallum exspiratur.* a,451. IV. 18. a, 545. II. 190. *in febre significat, egestio valde rubicunda.* a,586. VI.47. *significant, sputa rotunda.* a,806. III.63. *& torporem cordis inducens sanguis, quare tarde ad seipsum refluat.* b, 356.II. II. *in spiritu, & sudore, lethale est.* a, 528. I. 130. *ex volvulo, malum.* a, 103.

a, 103. x. 1. *unde.* b. 37. III. 7. *& febris vehemens, ex dentis corruptione, lethale est.* a, 543. II. 155. *inducit tumor & rubor in erysipelate ad pulmonem conversus.* a. 467. XXXIII. 15. *significat in ventrem decubitus, si quis non sit adsuetus dum sanus fuit ita dormire.* a, 450. IV. 1. *ex ossis dissectione; si ad vacuum usque processerit.* a, 104. XXIV. 1. *sedans somnus, bonum.* a, 72. II. 2. *& mors ex vulnere non gravi.* a, 502. XX. 2. *ex vigilia, malum.* a, 104. XIIX. 2.

DEMOCRITUS *quatenus insaniæ morbo laborare visus.* b, 907. I. 29. *ejus risus.* b, 901. I. 8.

DENS *quintus ab anterioribus.* a, 748. IX. 4.

Dentes collidere aut stridere, quibus non familiare id est a pueris, furiosum ac lethale est. a, 450. IV. 4. a, 543. II. 151. *primi nascuntur à victu in utero, & postea lactenti a lacte.* a, 119. XII. 5. *plures habentes, longæ vitæ sunt.* a, 708 VI. 2. *purgans & bene olentes faciens, pharmacum.* b, 595. LXV. 13. *cur alii aliis posterius nascantur.* a, 119. XII. 14. *sapientiæ, quibusdam in quarto septenario nascuntur.* a, 120. XIV. 3. *ex phagedæna eroſi.* a, 748. IX. 1. a, 782. XIX. 7. *reficcari perniciosum est.* a, 543. II. 153. *postremi corrosi.* a, a, 754. XVII. 7.

circa Dentes quibus viscosa in febribus adhærent, his fortiores febres fiunt. a, 87. LIII. 1.

Dentis & maxillæ dolor vehemens. a, 858. XXXIV. 8. *corruptio, abscessum circa gingivam factum solvit.* a, 543. II. 154.

ex Dentis dolore maxillæ in tumorem elevatæ. a, 588. XXVI. 10. *corruptione febris vehemens superaccedens, & dilyrium, lethale est.* a, 543. II. 155.

ad Dentitionem accedentibus, quænam mala patiantur. a, 81. XXV. 1.

Dentium stridor pernicioſus, quibus non & sanis familiaris est. a, 475. VI. 11. *generatio.* a, 119. XII. 1. *numerus.* a, 285. VII. 3. *completio anno septimo.* a, 314. XXIV. 5.

in Dentium Dolore, quibus de supercilio tenuia discedunt, his a pipere postridie bene affricto, crassiora descendunt. a, 813. VI. 45.

post Dentium dolorem auris suppuratio. a, 749. X. 2.

Dentibus frigida inimica. a, 91. XIIX. 3. a, 601. IV. 4.

in Dentibus circumcirca viscosa, his malum est hiare ac fixis oculis intendere. a, 763. XXVII. 13.

DENTIFRICIUM *ad oris mulieris fœtorem, gingivis malu ac pravis.* b, 594. LXV. 1.

in DENTITIONE *febris acuta pueris accedens, convulsionem quandam inducit.* a, 590. II. 2. *non omnes convulsi moriuntur.* a, 590. II. 5.

Dentientes quicunque habitiores manent, & altiore somno utuntur, periculum est, ne convulsione corripiantur. a, 590. II. 3. *qui Dentium hyeme, reliquis similibus existentibus, melius liberantur.* a, 590. II. 4. *qui vero cum tussicula, tardius dentes producunt.* a, 590. II. 6.

DENIGRATIONES *ossibus adhuc sanis.* b, 834. LXXX. 5.

DENSITAS *corporis ad perspirationem, quibus minus aufertur, morbidiores.* a, 596. VI. 3.

DENUDATA *quæ sunt, ægre transmutantur.* a, 598. XII. 1.

DEORSUM *multum purgatus.* a, 781. XVI. 11.

DESIPIENTIÆ *prædebilitatorum pessimæ.* a, 472. I. 9. *cum risu fientes, securiores sunt: cum studio vero serio, periculosiores.* a, 102. LIII. 1. *si quis Desipiat, caput irrigato: si non præcordia fuerint elevata.* a, 706. V. 14

Desipientes & stupidi quando nascantur. a, 206. XXXIII. 1.

Desipientiam significant rari circa latus dolores. a, 473. III. 7.

DESQUAMATA, *in superficie, frigidam molestè ferunt.* a, 603. V. 20.

DESTILLATIO, *& tussis multa.* a, 859. XXXVI. 1. *à cerebro in pulmonem & fauces, & palatum, & reliquum corpus quando contingat.* a, 122. XVII. 16. *in nares hyeme, Timæchari post venerem reficcata.* a, 789. XXVII. 9.

Destillatione tonsillas vexatas habentibus, his alvus amplius subducta, siccas tusses solvit. a, 591. III. 10.

Destillationes cum tussi senibus accidunt. a, 82. XXXI. 3.

DETRACTIO *quibus fiat.* a, 803. III. 7.

DEUS *quis sit.* b, 329. IV. 56.

à Deo aliquid purum accipere videri, bonum est ad sanitatem. a, 639. X. 1.

quibus Diis in rebus secundis, & quibus in adversis supplicandum. a, 639. XI. 6.

DIÆTA *circa solstitia diligenter observanda.* a, 244. V. 29. *quomodo per anni circulum pro temporum vicissitudinibus variare*

variare debeat. a, 649. VIII. 2. *in ulceribus.* b, 665. II. 1. *cur laborum commensurationi per omnia respondens, præscribi nequeat.* a, 241. I. 1. *multitudinis ac vulgi, qui ex necessitate transigunt.* a, 242. II. 1. *mala duplex est.* a, 404. IX. 3. *idiotarum & privatorum, qualis hyeme, vere, æstate, & autumno esse debeat.* a, 626. I. 1. *quomodo verno tempore instituenda.* a, 245. VI. 13. *de Diæta æstatis tempore instituenda.* a, 245. IIX. 1. *per autumnum instituenda.* a, 247. XI. 1. *scripturo, quænam necessario cognoscenda.* a, 180. I. 9. *divitum.* a, 247. XII. 5.

Diætæ ad ætates, ad anni tempus, & ad corporum species constituendæ. a, 627. II. 9. *in fluxibus mulierum constitutio.* b, 530. II. 1.

DICENTIBUS *attendendum, facientibus incumbendum.* a, 67. XI. 2.

DIES *primi & septimi in morbis & fœtibus plurimum valent.* a, 172. VI. 16. *judicatorii.* a, 437. IX. 1. *quarta si simile quid tertiæ habuerit, ex iisdem illis ager in periculo versatur.* b, 307. XLVII. 14. *Dierum Criticorum ratio & cognitio.* b, 934. I. 17. *in ægrotis medico habenda ratio.* a, 172. VI. II.

Diebus imparibus cur maxime doleant ægroti, illisque diebus moriantur. b, 138. XX. 17. *imparibus humores turbantur.* b, 139. XXI. 17.

in Diebus judicatoriis perfrigerationes ex sanguinis eruptionibus vehementibus, pessimæ sunt. a, 552. III. 29.

DIGITUS *index, & infernum os dextræ manus, ab anchora confractum.* a, 789. XXVIII. 16. *magnus, & os dextræ manus confractum.* a, 845. XX. 4.

Digiti ac pedes si penitus nigrescant, minus perniciosi sunt quam lividi. a, 454. VIII. 16. *labia, & aliæ partes, subtremulæ.* a, 761. XXV. 1. *articuli luxati repositio & curatio.* b, 857. X. 10. *magni in pede luxatio.* a, 846. XX. 14. *articuli luxatio, cognitu facilis.* b, 780. XXIV. 1. *ac ungues ad corporis gravitatem etiam lividi facti, mortem in propinquo esse significant.* a, 571. III. 349.

Digitorum aut pedis, aut manus, articuli luxatio cum ulcere. b, 832. LXXVIII. 1. *ossa & articuli simplicia sunt.* a, 294. I. 2. *articulos faciunt ossa omnia quæcunque inter se committuntur.* a, 369. XII. 6. *manuum, ac pedum, eadem quæ in arborum ramificatione, ratio.* a, 144. XV. 8. *nomina.* a, 285. VII. 7.

DILATIO *ab omni arte aliena est.* b, 930. I. 27.

DISCIPLINARUM *studiosi, solitudinis & tranquillitatis amantes.* b, 906. I. 15.

DISPARATIONIS *ossium signum.* b, 778. XXII. 3.

DISPOSITIO *athletica.* a, 596. IIX. 1.

DISSECTIO *& sedes, idem.* b, 694. IX. 8.

DISSIMILIA, *si vergant sursum elevata, inferne solvere, & contraria per eadem.* a, 799. II. 9.

DISSOLUTUM *esse, malum est.* a, 798. I. 55.

DISTENTIO *ex ardoribus vehementibus, malum.* a, 103. XIII. 1. *submollis quibus in dextris fit, phrenitici sunt, si non solvatur febre desinente.* a, 762. XXVI. 1. *circa quas partes maxime fiat.* a, 623. XI. 1. *in Distentione quandoque sine ulcere, juveni carnoso, æstate media, frigidæ multæ affusio, caloris revocationem facit.* a, 92. XXI. 1. *in dorsum fiente sudare, & corpus dissolvi, lethale.* a, 555. III. 94. *à Distentione antrorsum ac retrorsum quicunque corripiuntur, in quatuor diebus pereunt.* a, 90. VI. 1. *Distentiones nervis sunt valde familiares.* a, 367. IX. 14. *mitigat calida.* a, 92. XXII. 9. *ad pedes & ad lumbos ex mensibus, suppurationem inducunt.* a, 576. III. 425. *corporis, malum.* a, 798. I. 54. *inducit frigida.* a, 92. XX. 6. *in Distentionibus ante & retrofientibus, & in tergum solum contingentibus, si maxillæ solvantur, lethale est.* a, 555. III. 93. *de Distentionum signis & curatione.* b, 104. XIV. 1.

DISTORTIO *manuum ac pedum, insaniam facit.* a, 392. XLVIII. 9.

DIVERSA *quæ plurimum sunt, maxime concordant ac delectant.* a, 192. XV. 6.

DIVINUM *si quid in morbis, cognoscendum?* a, 448. I. 14.

DOCTRINA *quantumvis multa, non tamen immodica putanda est.* b, 910. I. 8.

DOLOR *quibus inceperit primis diebus, & quarta ac quinta magis premuntur, hi septima à febre liberantur.* a, 438. II. 2. *ex purgationis corruptione.* b, 637. XXII. 1. *inter ani & scroti intercapedinem partes circa vesicam affectas significat.* a, 89. LXXX. 4.

Doloris exortibus, frigida convenit. a, 606. XI. II. *ad humeros & claviculas in pleuritide,*

ritide, causa. b, 29. XXIII. 17. *ex femore progressius, malignus.* a, 524. I. 45. *ex cerebri repletione, causæ.* b, 97. II. I.
Dolorem & desipientiam significat, flatus cum strepitu exiens. a, 571. III. 355. *& mutationem significat, urina bonam habens subsidentiam, derepente non habens.* a, 582. V. 58. *in locis infernis fortem, sordidas solvit.* a, 706. V. 9. *non suppurantem facit frigida.* a, 92. XX. 3.
ex Dolore diuturno partium circa ventrem suppuratio, malum. a, 104. XXII. I.
à Dolore liberatum esse, signum bonum est. a, 459. XIV. 10.
Dolores quibus derepente fiunt, præcordium elevatum est superne. a, 446. XI. 17. *disparentes citra manifestam causam, pernicioſi sunt.* a, 556. III. 110. *contrariis sanantur.* a, 394. L. I. 6. *modice acuti ad clavículam aut sursum transeuntes, pernicioſi.* a, 527. I. 102. *in omni pleuritide plerumque magis interatu, quam noctu leviores fiunt.* b, 112. XXI. 35. *ex itinere contracti.* b, 214. LVII. I. *repentini citra febrem à pituita & bile compacta.* b, 170. XVI. 3. *repentini & animi deliquia.* b, 610. LXXXVII. I. *quicunque post varia remedia non sedantur, eos ad suppurationem verti, sciendum est.* a, 459. XIV. I. *circa generationem puris magis contingunt, quam facto jam ipso.* a, 76. XLVII. I. *eximit calida.* a, 92. XXII. 6. *fortissimos quomodo quis dinoscat.* a, 691. II. 28. *circa umbilicum palpitantes, habent quidem aliquid quod mentem emovet.* a, 474. V. I. *absque ulcere, frigida multa affusa levat.* a, 93. XXV. I. a, 605. X. 14. *sine manifestis causis, & diuturni, & in toto capite.* a, 515. XXXVI. 13. *strangulatorii in faucibus, habent quid convulsorium.* a, 479. XIV. 4. *ad infernas partes, sonitibus in faucibus, toleratu faciles.* a, 481. XV. 19. *quicunque ex dorso ad cubitos descendunt, venæ sectio solvit.* a, 99. XXII. I.
Dolorum in ventre errantium bilis causa est. b, 170. XV. 13.
Doloribus duobus simul fientibus non secundum eundem locum, vehementior obscurat alterum. a, 76. XLVI. I.
in Doloribus, proximum ventrem purgato. a, 812. VI. 8.
qui DORMIUNT *bene, & habitiores sunt, multum alimentum adsumunt.* a, 591. II. 10.
non Dormire, neque noctu neque interdiu, pessimum est. a, 455. IX. 5.
Dormire noctu quemadmodum secundum naturam consuetum nobis est, interdiu vigilare oportet. a, 455. IX. I. a, 572. III. 365.
DORSALIS *morbi signa.* b, 81. LIV. I. *in Dorsali morbo, urina cruenta, quid significet.* b, 81. LIV. 7. *à Dorsali medulla tabis generatio.* b, 75. XLIX. 2.
DORSI *ac colli perfrigerationes, convulsoriæ sunt.* a, 528. I. 121. *ex Dorsi dolore agritudinis principia difficilia sunt.* a, 550. III. 6. *in Dorsi ac pectoris dolore mictio cruenta, suppressa, pernicioſa est doloroſe.* a, 546. II. 214. *Dorso ac coxendice dolente, à poplitibus & malleolis, venæ sectio forinsecus est facienda.* a, 275. XX. 4. *ex Dorso horrores frequentes, celeriter transilabentes, molesti.* a, 477. X. 2. *Dorsum frigida magis aggravatur.* a, 601. IV. 8. *in Dorsum percussus.* a, 794. XXXIV. 10.
quæ DUCERE *oportet, quo maxime repunt, eo ducere oportet.* a, 71. XXI. I.
DULCIA *fiunt omnia coctura.* a, 338. XVIII. 6. *pinguia, ac oleoſa quare replent.* a, 230. XXXIII. 19.
de DURITIA *& mollitie ac cavitate ossis capitis.* b, 688. II. I. *Duricias facit, à veratro vomere rubicunda, &c.* a, 579. IV. 31. *Durities circa ventrem cum dolore, non suppurantur.* a, 589. VI. 102.
DYSENTERIA, *ab alvi profluvio supervenit.* a, 109. LXXV. I. *lienteria, ac diarrhœa, morbi sunt consimiles.* b, 177. XXVI. 13. *si ab hac occupato, veluti carnes subierint, lethale est.* a, 84. XXVI. I. *sine tenesmo, mensibus per septem annos retentis.* a, 759. XII. 12. *si ab atra bile inceperit, lethalis est.* a, 759. XXIV. I. *quicunque splenici ab hac corripiuntur, his longa accedente dysenteria, aut hydrops accedit, aut intestinorum levitas, & pereunt.* a, 101. XLIII. I. a, 567. III. 295. *ante partum.* a, 793. XXXIII. I. *ex insania, bonum.* a, 103. V. I. *quando, & quid vocetur.* a, 253. XIX. 17. *splenicis accedens, bonum.* a, 101. XLIX. I. *cum febre.* a, 826. III. I. *ex meraca alvi egestione.* a, 104. XXIII. I. *sedata abscessum aut tumorem aliquem faciet, si non ad febres aut sudores, & urinas crassas.* b, 312. LIV. I. *quibus contingat.* a, 97. LXV. 12. *alvi egestiones subruentes, & mucoſæ ante partum.* a, 870. XLIX. 10. *ab hac*

intestinorum levitas accedit. a, 109. LXXVI. I.
ex Dysenteria acuta quibus humor ad purulentiam devenit, his id quod superstat, valde album ac multum erit. a, 567. III. 293. *magis laborat, quisquis sane etiam è tenesmo vexatur.* a, 692. II. 35. *maxime pueri quinquennes moriuntur, & senioribus adhuc decennes.* a, 509. XXX. 10.
de Dysenteria. b, 176. XXIV. I.
Dysenteriæ quæ malæ. a, 509. XXX. I. *ætatem constantem agentibus accidunt.* a, 82. XXX. 10. *multæ, ac alvi profluvia in occidentalibus ab aquis lacustribus & palustribus.* a, 335. XI. 5. *viris & mulieribus quando familiares.* a, 343. XXV. 13. *post hyemem australem & pluviosam mulieribus fiunt.* a, 78. XII. 6. a, 343. XXVII. 2. *curatio.* a, 253. XIX. 19. *viris in civitatibus meridionalibus frequentes.* a, 330. IV. 7. *podagras inveteratas sanant.* a, 498. XV. 4. *fiunt maxime mulieribus & viris natura humidioribus, si hyems sicca & Aquilonaris.* a, 78. XI. I.
Dysenteriam, significat egestio pituitosa acute cum oris ventriculi dolore, &c. a, 586. VI. 56.
ad Dysenteriam ex sanguinis eruptione transitus. a, 664. II. 128. *tenesmus accedit.* b, 4 III. 25.
in Dysenteriam desinit pulsus ac dolor in febribus secundum venam quæ in collo est. a, 531. I. 176.
in Dysenteria longis cibi fastidia, mala. a, 818. VIII. I.
Dysentericæ, egestiones alvi, in flammeis valde rubicundis coloribus solutæ, insaniæ timorem inducunt. a, 567. III. 294.
Dysentericus vomitus biliosus in principio, malus est. a, 567. III. 292.

E.

EBRIUS *quis, si derepente voce privetur, convulsus moritur.* a, 90. V. I.
ab Ebrietate, capitis dolor acutus, cum vocis interceptione. b, 101. IIX. 2.
ex Ebrietate vocis privatio. b, 52. XXII. 2.
Ebrii magis sudant, & difficulter spirant. a, 493. VIII. 13.
ECLEGMA *quod delingitur ad aquam intercutem.* b, 591. LX. II. *ex melle, & fabis, in anhelatione.* a, 831. VI. 10.
EDULIA *ex inaquosis, ac siccis & æstuosis locis venientia.* a, 229. XXXII. 7. *plus de sicca parte in se habentia, siccant, & calfaciunt.* a, 230. XXXIII. 9. *dulcia & acria, & salsa, & amara, & austera, & carnosa calfacere solent.* a, 230. XXXIII. I. *recentia omnia majorem quam alia fortitudinem habent.* a, 231. XXXIV. I. *quæ in muria præparantur, meliora sunt, & non æstuosa.* a, 231. XXXIV. 10. *antiqua & marcida, magis quam recentia alvum movent.* a, 231. XXXIV. 3. *cruda alunt, & ructus cient.* a, 231. XXXIV. 5. *quæcunque & pocula, excalfacientia siccant, neque salivam, neque urinam neque secessum facientia, corpus siccant.* a, 230. XXXIII. 14.
EDERE *aut bibere per somnum consuetos cibos aut potus, inopiam alimenti significat, & animæ tristitiam.* a, 643. XIIX. I.
EFFOEMINATIONEM *quæ partes magis patiantur.* b, 814. LVIII. 4.
EFFLANTES *& refracti, in somnis leviter suspicientes, morbo regio abunde colorati moriuntur.* a, 526. I. 94.
EGESTIO *si liquida fuerit, conducit neque stridere, neque frequentem esse, & paulatim secedere.* a, 455. IX. 12. *rubicunda in soporosis delassatis, surdis factis, circa judicationem prodest.* a, 537. II. 42. *sit subfulva, & non graveolens.* a, 455. IX. 18. *nigrorum multorum ex sanguinis eruptione larga ac frequenti.* a, 483. XX. 3.
Egestionem cruentam significat surditas suppuratis oborta, his ad finem nigra prodeunt. a, 563. III. 230.
in Egestione quibus inferne bilis atra subsidet, si copiosior, major est morbus. a, 443. VIII. 12.
ex Egestione moderata impedita morbi fiunt. a, 363. II. 4.
Egestiones liquidiores & sine febribus sientes, & quæ septima die, aut citius judicantur, commodæ quando sint. a, 494. IX. 8. *alvi nigræ, velut sanguis niger, sua sponte prodeuntes, & cum, & sine febre pessimæ sunt.* a, 84. XXI. I. *valde albæ, spumosæ, circumbiliosæ in morbis acutis, malæ sunt.* a, 475. VII. I. *alvi meracæ, in morbo diuturno, malum.* a, 103. VI. I. *veloces fiunt, eorum quæ acervatim & velociter nutriunt.* a, 73. XVIII. I. *alvi albæ in phrenitide, & torpor, malum.* a, 529. I. 133. *alvi desinentes in spumosas, exacerbatoriæ sunt.* a, 475. VI. 14. *exercitatorum.* a, 493. IX. I.
Egestionum mutationes, in alvi fluxionibus prosunt, si non ad pravas mutentur. a, 73. XIV. I. *alvi consideratio.* a, 317. III. I.
Egerere oportet juxta copiam ingestorum bi[l]

aut

aut ter in die, & noctu semel. a, 455. IX. 15.
Ejectorium, quod puerum expellit lividum. b, 503. CX. 9.
ex ELEMENTIS *turbatis & permixtis quomodo singula corporis partes sint creatæ.* a, 113. II. 1.
Elementorum secretio. a, 112. I. 17.
ENGASTRIMYTHI, *quasi ex ventre loquentes.* a, 787. XXV. 8.
ad ENIXAM *recens.* b, 407. XCIII. 1.
EPIGLOTTIDIS *officium.* a, 289. II. 1. b, 158. XXXII. 35.
EQUINÆ *carnes asininis sunt leviores.* a, 220. XVI. 15.
EQUITATIO *continua quomodo Scythis sterilitatem inducat.* a, 358. LII. 2.
ab Equitatione, ad lumbos & crura impotentiæ resolutoriæ obortæ. a, 815. VII. 17.
articulorum dolores diuturni. a, 357. L. 1.
ex Equo lapsus. a, 750. XII. 4.
ERECTUM *sedere velle, malum est in acutis, pessimum autem peripneumonicis ac pleuriticis.* a, 450. IV. 2. a, 571. III. 364.
Erectæ cervicis spiratio, quibus puellis uterum gestantibus contingit, his mammæ suppurantur & menses apparere in principio, malum est. a, 577. III. 457. *cervicis spirationes, facit hydrops.* a, 564. III. 235.
Erecte titubans, obambulans multo tempore. a, 739. XIII. 2.
ERINACEORUM *ova, alvum movent, & urinam cient.* a, 222. XIX. 24. *terrestrium carnes humidiores sunt, ac urinam cient.* a, 220. XVI. 24.
ERODENTIA *& mucosa supra aurem prodeuntia.* a, 742. I. 2.
ERUCA *ejusdem facultatis cum sinapi.* a, 225. XXV. 9.
ERVI *vires.* a, 218. XIV. 4.
ERUCTATIO *oculorum fluxionibus conducit.* a, 801. II. 59.
Eructationes post cibos & potus, a spiritu. a, 405. IX. 11.
ERYSIPELAS *si extra diffusum intro vertatur, malum.* a, 555. III. 103. *qua ratione in pulmone fiat.* b, 17. XIII. 1. *in utero necessario interimit fœtum.* b, 3. III. 9. *quando mortem significet, aut ruboris recidivam.* a, 467. XXIII. 10.
Eryspelatis in pulmone signa. b, 18. XIII. 17. *in facie futuri signum quodnam sit.* a, 539. II. 79.
de Eryspelatis in pulmone causis & curatione. b, 79. LIII. 1.
in Eryspelate, tumorem & ruborem quam maxime foras verti est securius. a, 467. XXIII. 14.
EVACUATIO *sanat morbos quicunque ex repletione fiunt, & contra.* a, 73. XXII. 2.
Evacuatione quando opus sit. a, 72. VIII. 4. a, 86. XLI. 4.
ab Evacuatione fit convulsio. a, 101. IXL. 1. *detentus, tenuis existens, & derepente subsidens, moritur.* a, 389. XLIV. 6.
Evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ sunt. a, 68. III. 12.
Evacuare, aut omnino quomodocunque corpus movere multum & repente, periculosum est. a, 76. LI. 3.
EUANTHEMON *in potione ad secundas educendas.* b, 497. CVI. 5.
EUNUCHUS *ex venatione & discursu, hydropicus factus.* a, 877. LVIII. 11.
Eunuchi propter genituræ translatum ablatum non coeunt. a, 125. III. 1. *non laborant podagra, neque calvi fiunt.* a, 100. XXIIX. 1. *quare calvi non fiant.* a, 146. XIX. 1. *ante pubertatem facti, neque in mento neque in pube pilos producunt.* a, 146. XIIX. 4. *plurimi Scytharum, & quomodo fiant.* a, 356. XLIX. 3.
Eunuchorum affectionem divinitus Scythis non contingere. a, 358. LI. 10.
EUROPA *& Asia quantum inter se differant.* a, 345. XXXI. 1.
Europæ ac Asiæ terminus. a, 347. XXXIV. 2.
Europæi, quod ad formam & magnitudinem, multum sibi invicem sunt dissimiles. a, 359. LIII. 1.
Europæis Asiani quare mansuetiores, benigniores, & cultiores. a, 345. XXXI. 7.
de Europæis, ac primo de Sauromatis, eorum victu, moribus, anni temporibus ac formis. a, 352. XLII. 2. *qui animo & corpore multum inter se differunt.* a, 360. LV. 1.
EXACERBATIONES *quibus fiunt, quacunque tandem hora febris dimiserit, si postridie eadem qua antea hora corripuerit, difficulter judicant.* a, 85. XXX. 1. *circa initia in omni morbo considera.* a, 797. I. 31.
Exacerbant omnes quidem, convulsos autem etiam valde, egestiones, desinentes in spumosas meracas. a, 586. VI. 44.
EXANGUIUM *partium quanam robustissima.* a, 223. XXI. 1.
EXCANDESCENTIA *retrahit cor & pulmonem in seipsa, & ad caput calida & humidum.* a, 810. V. 14. *ejus utilitas.* a, 705. IV. 26.

EXCESSUS *in exercitiis vitandus.* a, 243. v. 4.
Exceſſuum in utram tandem partem contingant, prænotio ab Hippoc. primum adinventa. a, 182. III. 20.
EXCITATIONES *turbulentæ cum ferocia mentem emoventes, malæ ſunt, item quæ convulſoriæ, tum alias, tum cum ſudoribus.* a, 528. I. 119.
EXCREATIONES. *in febribus non intermittentibus lividæ, & cruentæ, & graveolentes, & bilioſæ, omnes malæ ſunt.* a, 86. XLVII. 1.
cum Excreatione violenta, lumborum dolor in ventriculi os dolente, habet quid convulſorium. a, 551. III. 21.
EXCREMENTA *otioſorum, ab æquali ciborum copia, procedunt plurima.* a, 493. IX. 5. *ab initio nigra, poſt viridia.* a, 752. XIV. 10. *velut caruncula in dyſenteria prodeuntia, lethale eſt.* a, 84. XXVI. 1. *cruenta, velut in dyſenteriis citra febrem, unde.* a, 277. XXIII. 3. *tarde prodeuntia.* a, 277. XXIII. 3.
ab Excrementis ſanguinolentis, quando quis ſua ſponte curetur. a, 278. XXV. 1.
Excrementum quando graveolens fiat. b, 133. XVI. 13.
EXCRETIONEM *ſubtus erumpentem deſituram eſſe quando prædicendum ſit.* a, 511. XXXII. 3.
Excretiones quando conſiderare oporteat. a, 73. XV. 1.
in Exercitantibus boni habitus ad ſummum progreſſi, periculoſi ſunt, ſi in extremo fuerint. a, 68. III. 1.
in Exercitationibus ſignum, ſudor fluens guttatim, qui exit velut ex canalibus, aut collapſio velut ex elevatione. a, 803. III. 13.
EXERCITIA *in pulvere & oleo quantum differant.* a, 237. XLIII. 7.
EXERCITATIO *in doctrina penuria adhibenda.* a, 66. X. 16.
in Exercitiis exceſſus vitandi. a, 243. V. 4.
ex Exercitiis, laſſitudinibus ac potationibus intempeſtivis, febris. a, 673. II. 3.
Exercitiorum naturis ignoratis, eorum etiam effecta incognita eſſe neceſſe eſt. a, 37. XXXIX. 18. *ratio juxta temporum anni differentias inſtituatur.* a, 650. XI. 1.
dentis qui Exercentur, nihil prædici poſſe. a, 489. IV. 1.
EXISTENTIA *tantum cognoſcibilia.* a, 2. II. 4.
EXOLUTIO *ex tuberculi introrſum ruptione.* a, 103. IIX. 1. *dolorem ſolvens, alvum valde humectat.* a, 587. VI. 80.
Exolutionem facere poterit, alvi egeſtio liquida, paulatim fiens. a, 585. VI. 30.
cum Exolutione in febre acuta, ſine ſudore vocis interceptio. a, 544. II. 180. *vocis interceptiones, peſſimæ.* a, 473. III. 9. a, 543. II. 165.
Exolutiones torpefactoriæ difficiles quidem ex partubus contingunt, & mentem emoventes, non tamen perniciоſæ. a, 577. III. 452. *alvi repentinæ præter rationem, in diuturnitate temporis conſumptis, perniciоſe habent.* a, 588. VI. 95.
Exoluti cum capitis dolore, ex rigore, in periculo verſantur. a, 524. I. 41.
qui Exolvuntur ſæpe & fortiter, abſque manifeſta cauſa, derepente moriuntur. a, 75. XLI. 1.
Exolvuntur cito, ſana habentes corpora, dum medicamentis purgantur. a, 75. XXXVI. 1. *deſperati, quibus urina clandeſtine ad pudendum allabitur.* a, 568. III. 313.
EXPERIMENTUM *coactionis gibbi, per inflatum ac ſubjectum utrem.* b, 805. XLVIII. 1. *fœcunditatis.* b, 407. XCI. 1.
de Experimentis, per quæ indicatur an prægnans fiet mulier. b, 619. VI. 1.
EXPULSORIUM, *quod puerum mortuum ejicit.* b, 503. CX. 8.
EXTENSIO *juſta per machinamenta.* b, 740. XXXII. 2.
Extenſione facta quomodo deligandum. b, 712. V. 1.
Extenſiones gibboſorum in ſcalis, impoſtoribus potius quam Medicis ſunt in uſu. b, 795. XXXIX. 5.
Extenſionum multi modi. b, 725. XVI. 1.
EXTENUATIONES *ad extremum non ſunt ducendæ.* a, 68. III. 9.
EXTREMITATES *ſi in utranque partem vitio tranſmutentur, malum eſt.* a, 474. VI. 4. a, 526. I. 77.
EXTUBERANTIA *in hæmorrhoidibus penitus intus deliteſcens.* b, 349. IV. 1.
EXUDANTES *vigilantes vecaleſcentes, malum.* a, 476. VIII. 11. a, 525. I. 64. *& maxime circa caput, in morbis acutis moleſte ferentes, malum.* a, 474. V. 7. a, 526. I. 74. *a principio utinis concoctis, pernicioſe affecti ſunt.* a, 479. XIV. 1. *ſupernexuoſi perfrigerationibus, non ſine febre.* a, 527. I. 101. *convulſioni obnoxii.* a, 537. II. 40.
qui Exudare frequenter, cum præcordii intenſione non ceſſant, plerumque maligne habent. a, 524. I. 50.
qui Exudant frequenter ac inſuper rigent, perni-

pernicioſum hoc eſt. a, 523. I. 16. *& maxime capite, in morbis acutis ſubmoleſte ferentes, malum.* a, 576. I. 74. *inſuper in febre, malignè habent.* a, 525. I. 65.

F.

FABÆ *alvum ſiſtunt ac inflant.* a, 218. XIII. I.
FABRI *lignarii.* a, 192. XIV. 7. *ferrarii.* a. 191. XIII. I.
FACIES *optima erit, quæ ſanorum faciei eſt ſimillima.* a, 448. II. 2. *quæ ex tumida humiliatur, remiſſionem in ſequentem diem ſignificat.* a, 540. II. 104. *quibus ſana, præcordia non mollia, ſine quibus non liberentur.* a, 549. II. 266. *decolor, ac morbo aquæ inter cutem unde ſimilis efficiatur.* a, 254. XXI. 14. *intumeſcens in morbo craſſo.* b, 262. LIII. 5. *bona in magnis morbis, bonum.* a, 802. II. 61.
Faciei totius color alteratus, malum ſignum. a, 449. II. 30. *notæ in morbis acutis.* a, 448. II. 2. *bonus color & torvitas in morbo acuto, malum.* a, 475. VI. 13. a, 540. II. 110. *corruptio, lethalis.* a, 540. II. 105.
circa Faciem & caput non ſunt nervi, ſed fibræ. a, 368. IX. 18. *partes graciles, & venarum tranquillitas, bonum.* a, 432. II. 1. *partes, febre tenente, graciles factæ in die impari, ſequenti die ſolvunt febrem.* a, 707. V. 27. *color bonus, & ſudores non febrientibus, quanam ſignificent.* a, 540. II. 112.
ad Faciem ornandam. b, 595. LXVII. I.
de Faciem decolorem poſt cibum habentibus, & acida eructantibus cum acore in nares proſerpente. a, 254. XXI. 2.
Facie flores habente, & alvo liquidiore, ſuppurationes circa pulmonem habent. a, 564. III. 234.
in Facie rubor in prægnantibus tabeſcentibus. a, 575. III. 420. *diſtortiones, ſi nulli alii corporis parti communicent, cito ſedantur.* a, 518. XLII. 7.
FACULTAS *& potentia omnia auget & nutrit, & germinare facit.* a, 599. XII. 8.
FAMES *aliquando ſanat, aliquando occidit.* a, 21. XV. 10.
non Fames, non ſatietas, neque aliud quidquam bonum, quod natura modum excedat. a, 72. IV. 1.
ubi Fames, non oportet laborare. a, 73. XVI. I.
Famem quibus corporibus inducere oporteat. a, 107. LIX. I. *minus ferunt bilioſi ſupernis partibus: pituitoſi, contra.* b, 281. XVII. 6. *vini potus ſolvit.* a, 73. XXI. I.
FARINA *pura in aqua pota frigefacit.* a, 217. XI. 17. *cocta in pulmonem aut ejus fiſtulam perveniens, hominem enecat.* b, 157. XXXII. 19.
Farinæ cum melle & oleo coctæ aut aſſatæ, omnes æſtuoſæ ſunt, & ructum cient. a, 217. XI. 23. *in lacte datæ magis per alvum ſecedunt, quam quæ in aqua.* a, 217. XI. 20.
FATUITATEM *inducentes affectiones ardentes.* a, 478. XII 2.
Fatuos ex morbo regio voce deſtitui, verum ſentientes eſſe contingit. a, 473. IV. 10.
Fatuum quomodo cor reddatur. b, 356. II. 9.
FAUCES *doloroſæ, graciles, cum ægre tolerabili moleſtia, ſtrangulatoriæ, perniciosæ acutæ.* a, 477. XI. 4. a, 545. II. 201. *exaſperatæ parum, ſi augeatur dolor, difficile.* a, 480. XV. 4. *exaſperat aquilo.* a, 77. V. 7. *modice exaſperatæ, & alvus vanis conatibus nitens, frontis dolores, ægri palpando contrectantes: doloroſi, quæ ex his augeſcunt difficilia ſunt.* a, 546. II. 204. *ſanguine impletæ.* a, 506. XXVII. I. *exulceratæ in febre, cum alio ſigno ex his, quæ difficilia ſunt, periculoſæ ſunt.* a, 467. XXIII. I. a, 546. II. 220. *ubi ægrotant, aut tubercula in corpore naſcuntur, excretiones conſiderare oportet.* a, 73. XV. I.
circa Fauces in acutis morbis doloroſi, graciles, parvi, ſuffocatorii, quando emotionem portendant. a, 472. II. 2. *proſerpentia ulcera, graviora & magis acuta, ut plurimum ſpirandi difficultatem inducunt.* a, 592. III. 17. *quibus irritamenta ſunt, his tumores circa aurem leniter erumpunt.* a, 545. II. 200. *dolores fortes, tumores circa aurem, & convulſiones efficiunt.* a, 546. II. 217.
juxta Fauces graciles, dolores parvi in acutis, in gracili ubi hiarit, non facile os contrahente, mentem emovent. a, 546. II. 26.
in Fauces fluxionum ratio. a, 33. XXXIII. I.
Faucium & gingivarum inflammatio & curatio. b, 163. IV. I. *exulceratio, exaſperatio, & inflammatio à pituita aliis humoribus permixta.* a, 408. XVI. 9.
in Faucibus exaſperatis ſomnus multus. a, 480. XV. 5. *carcinoma noſtum.* a, 873. LIII. 18. *ſonitus frequentes, cum ſalivæ ſputatione, convulſorii.* a, 480. XV. 16. *dolores ſtrangulatorii, à capitis dolore originem trahentes, convulſorii ſunt.* a, 545. II. 197.

FAVUS, *strumæ, pani, furunculi, &c.* b, 182. XXXV. 9.

FEBRIS *ex abortu infantis.* a,719.X.2. *acuta ex tussi matura.* a,698. III.44. *acuta ex casu, in octimestrem fœtum gestante.* a,847.XXII.1. *acuta a præcordiorum dolore.* a, 681. XI. 3. *acuta & rubor faciei, ex nulla manifesta causa.* a, 876. LVII.9. *si fuerit acuta, & venter non egesserit, convulsiones pueris fiunt.* a,470. XXVI.1. *acuta, ex tussi populariter grassante.* a,856.XXXI.5. *acuta, & bilioſis spiritus magnus, post præcordiorum tumorem, abscessus circa aurem attollit.* a,548. II.256. *acuta cum alvo ſicca, velut in tenesmo.* a,675.III.2. *superveniens acuta convulsionem ſolvit.* a,554.III.84. *acuta cum lateris dolore assiduo.* a,735.VIII.2. *acuta ardens, ex dolore dextri femoris.* a, 733.V.2. *acuta a filiæ partu, non facta purgatione.* a,731.II.3. *acuta ex laboribus, lassitudinibus ex neglecta virium ratione.* a,732.III.3. *acuta puerum in dentitione accedens, convulsionem quandam inducit.* a,590.II.2. *acuta ab initio continua.* a,729.I.3. *acuta ex largiore potatione & vomitu.* a,682.X.4. *ardens mollem ac vacuum ventrem habenti.* b,302. XLII.1. *ardentis causa, & generatio.* b, 297.XXXIV.2. *ardentis signa.* b,86.LXI.1. *ardens acuta post capitis dolorem.* a, 736. IX.4. *ardens alia.* a,734.VII.2. *ardens quibus signis ſolvatur.* b,297. XXXIV.17. *ardens ex pleuritide ſit, ex peripneumonia, minime.* b,4.III.24. *ardens cum multo vomitu.* a,833.IX.1. *ardentis aliud genus.* b,298.XXXV.1. *ardens cum recidit, plerunque etiam exudat.* a, 444. IX.9. *ardentis in peripneumoniam transitus.* b, 167.XI.11. *ardens necessario interimit.* b,3.III.9. b,89. LXV.1. *ardentis (ſive causos) generatio, nota & curatio.* b,167. XI.1. *cum auru dextra & capitis dolore.* a,829.V.1. *ſi non a bile habeat, aqua multa calida in caput affusa, febris ſolutio ſit.* a, 105.XLII.1. *ſi habeat, a balneis abſtinendum.* b,451. LVIII.14. *plerunque & bilis vomitus accedit, quibus cerebrum vulneratur.* a,572.III.371. *circa caniculæ ſydus.* a,831.VII.1. *post capitis, lumborum ac colli dolores.* a,680.X.3. *ex capitis gravitate & temporis dextri dolore.* a,713. III.2. *derepente capitis doloribus correptis, superveniens, eos ſervat.* a,102.LI.1. *ex capitis, colli & pectoris dolore.* a,684. XIV.2. *a cana.* a, 679 VIII.2. *communis ſeu peſtis quare omnibus accidat.* a, 404.VIII.1. *communis quare non omnibus accidat.* a,404.VIII.5. *continens a bile plurima ac meraciſſima.* a, 279. XXVII.5. *convulſioni ſuccedens.* a,645.I.10. *convulſiones repentinas ſolvit.* a,554. III.86. *a convulſione ſedatur eadem die, aut ſequenti, aut omnino tertia.* a,392. XLVIII.6. *convulſioni aut diſtentioni nervorum ſuperveniens, ſolvit morbum.* a,87. LVII.1. a,447. XII. 10. *ſi non imparibus dimiſerit, recidivare ſolet.* a,88. LXI.1. a, 707. V.30. *diurna, nocturna longior, quibuſdam autem & ad tabem vergit, diuturnæ ſignum.* a, 443. VIII.15. *diurna, nocturna longa, quibuſdam autem & ad tabem vergit.* a,671. III.22. *ex diuturno dolore, & potationibus.* a,716.II.4. *æſtuoſæ, in qua partes externæ non valde fervent, verum internæ: cura.* b,169.XIV.1. *erroneæ, ſpecies.* a,678.VI.1. *his exacerbatur, quibus ardor ſit, & egreſſas egeſtiones alvi inſuper exſudant.* a,589. VI.109. *foris ad contactum debilis, intrinſecus autem ardent.* b,63.XXXVII.2. *a quibus generetur, & quando febris vocetur.* b.26. XXII.1. *ex glandularum copioſa fluxione.* a,414. I. 16. *mulieris trimeſtri fœtu gravidæ.* a, 683.XIII.2. *hepar circumcirca dolenti, accedens, ſolvit dolorem.* a,106.LII.1. *horrida, acuta, poſt gemellarum partum, & modicam purgationem.* a,740. XIV.2. *horrida ex mœrore.* a,741.XV.3. *hyemis tempore cum capitis dolore.* a,834.X.1. *& abſceſſus, inguinum inflammationem conſequuntur.* a,403.VII.2. *interficientis ſigna.* b, 89. LXV.1. *ſexta die intermittens.* a,853.XXVIII.2. *quibus aliquando intermittit, periculo vacat.* a,530.I.167. *non corripit locis impotentibus.* a,446. XI.19. *quis judicatu difficilis eſſe ſolet.* a,85.XXX.1. *ex laſſitudinibus, potationibus ac exercitiis intempeſtivis.* a, 675. II.3. *& lateris ſiniſtri dolor circa pleiadas.* a,868.XLVII.1. *ex corporis totius vel alicujus partis laſſitudine, ejus diæta & cura.* a,250.XVI.2. *ex laſſitudinibus, laboribus, & curſibus inſolitis.* a,718. VIII.2. *lenis, epialos Græcis.* b,660. XXIV.3. *lippienti ſuperveniens lippitudinem ſolvit.* a,541.II.130. *quacumque longiorem moram traxerit, homine aliqui ad ſalutem diſpoſito, huic abſceſſum expectare oportet, aliquem articulum.* a, 468.XXIV.9. *omnium morborum comes.* a,403.VII.2. *nocturna non admodum lethalis eſt, verum longa.* a,671.III.22.

nonana, septimana adhuc longior est, & non lethalis. a,671. III. 25. ex partu masculi. a, 720. XII. 2. post partum & purgationem naturalem. a,675. IV. 2. pedis dolorem à magno digito sequuta. a, 680. IX. 2. ex potu. a,616. V. 2. post pleiadum occasum. a,837. XI. 20. dolores circa præcordium absque inflammatione solvit. a,101. XL. 1. quartanæ generatio, & cur hæc aliis sit diuturnior. a,280. XXIIX. 3. quartanæ, cum quis alio morbo purgatus non fuerit, curatio. b,65. XXXIX. 2. quartanæ cura. b,171. XIX. 1. quotidiana continente, quare longior. a,279. XXVII. 10. quotidiana, ejusque generatio. a, 279. XXVII. 8. recidiva eadem die, quibus fiat. a,444 IX. 6. remissionis signum est, lingua circa bifidam sui partem velut salva alba obducta. a,542. II. 141. repentina, & in somnum collapsio. a,875. LVI. 10. ex repletione. b,136. XIX. 4. à ruptura non corripit amplius quam tres aut quatuor dies. a, 392. XLVIII. 7. septimana longa est, verum non lethalis. a, 671. III. 24. singultuosa. b,310. LI. 7. singultientis signa. b,88. LXII. 1. sine siti perpetuo. a,717. VI. 2. si soluta fuerit, à sanguinis eruptione, & menses comparuerint, in utero concipiet mulier. a, 513. XXXIV. 17. à Solis ardore. a, 845. XIX. 10. ex splene. a,758. XXI. 11. stercore sive cibo recenti non subeunte, cum lateris dolore. b,302. XLI. 1. cum sudoribus. a, 789. XXVIII. 1. ex venarum circa cerebrum sepervomitu b,49. XVII. 1. tertiana, ejusque generatio. a,279. XXIIX. 1. tertiana. b,64. XXXIIX. 1. tertianæ cura. b,171. XIIX. 1. propter tumefactionem ex pituita, aliquando ab iisdem fit, aliquando autem à contrariis. a,394. LI. 14. vehemens & delyrium ex dentis corruptione, lethale est. a,543. II. 155. vehemens, & lumborum gravitas dolorosa. a,679. VII. 1. vehemens, post lumborum & capitis dolorem. a,712. II. 2. ex Venere & potu. a, 737. X. 1. amoto volvulo, quempiam corripiat, desperatus est. b,106. XV. 34. Febre ardenti laborantes, cur primis diebus biliosa vomant. b,32. XXVII. 19. ardente correpti, interni quidem partibus à febri exuruntur, externis autem sunt frigidi. b,32. XXVII. 15. ardente laborantes non cito calore liberantur. a,31. XXX. 1. invadente, ex capitis ulcere quid faciendum. b,705. XXVII. 2. tenente si partes circa faciem graciles fuerint in die impari, sequenti die solvetur. a,707. V. 27. forti correptus, quomodo sanus fiat. a,609. V. 3. permanente, sputoque non prodeunte, si abscessus evanescant, aut recurrant, horrendum est. a,463. XIIX. 19. ardente desinente si accedat morbus regius, non solet amplius exudare, sed sanus fit. a, 439. III. 5. à Febre ardente occupato, rigore accedente, solutio fit. a,87. LIIX. 1. a,445. X. 9. a, 632. I. 188. occupato si collum repente obversum fuerit, lethale est. a,85. XXXV. 1. forti correptus, si detinet medicamentum, ante meridiem nihil purgatur. a,609. V. 1. occupato, tumore non existente in faucibus, si suffocatio derepente contingat, lethale est. a,85. XXXIV. 1. cum Febre acuta sudores frigidi, lethales. a,443. VIII. 1. acuto tumores circa aurem ex plurimis graveolentibus, & præcordio intento excitati, occidunt. a, 539. II. 81. acuta convulsiones, pernicioſa. a, 546. II. 207. acuta sudores frigidi, mortem significant. a, 85. XXXVII. 1. acuta dolor capitis pertinax, & cum alio maligno, lethale est. a,535. II. 1. acuta auris dolor. a,538. II. 58. acuta capitis dolor pertinax circa frontem & tempora, fluxiones significat. a,535. II. 5. una alvus turbata salsuginoso modo, soporosos, torpidos, non valde comitatur. a,589. VI. 103. ardente quibus tumores, somnolenti, torpidi fiunt, his dolor in latus superveniens levis sideralionis ac resolutionis modo occidit. a,526. I. 89. vox deficiens, & cum judicatione intercepta, hi tremuli moriuntur. a,544. II. 167. continua & forti auris dolor acutus, horrendus est. a,466. XXII. 8. continua vesicæ dura, & dolentes, pernicioſissimæ sunt. a, 464. XIX. 7. a, 568. III. 304. dolores sientes, circa lumbos & infernas partes, pernicioſi valde sunt. a, 464. XIX. 1. dysenteria. a,826. III. 1. & sine febre egestio alvi nigra velut sanguis, mala est. a, 586. VI. 42. tabescentibus, fluxiones ad gingivas & dentes comparentes malæ sunt. a,565. III. 262. diuturna, lateris dolor puris eductionem significat. a, 563. III. 232. mitiore sientes sudores, morbi longitudinem significant. a,85. XXXVII. 1. ex Febre ardenti & pleuritide ad peripneumoniam quomodo fiat transmutatio. b, 33. XXVII. 21. ardenti abscessus juxta aurem. a,848. XXIII. 1. ardente, abscessu purulento circa aurem non siente, non valde servantur. a, 532. I. 191. ardente hydropicus. a,828. XIII. 9. ardente hydropicus. a, 838. XIII. 9. continua qui diu-

diutius secure laborant, his abscessus expectandus est. a,533.I.202.
in Febre acuta clyster secunda die. a,672.I.5. *acuta, bilis vomitus die quadragesimo.* a,678.V.35. *acuta sine sudore vocis interceptiones cum exolutione.* a,544.II.180. *ardente fluxio sanguinis ex naribus, quarta die mala est.* a,532.I.186. *ardente, stupefactorio modo detentis, pessima est urina valde alba.* a,581.V.39. *ardente potiones frigefactoriæ omni tempore exhiberi possunt.* b,117.XXIX.1. *ardenti, sonitibus aurium accedentibus cum visus hebetudine, melancholico modo mente moventur.* a,531.I.184. *ardenti si alvus eruperit, mortale est:* a,531.I.182. *non lethali splendores ob oculos versari, sanguinis de naribus fluxionem significat.* a,469.XXV.13. *tenuis & mollis egestio, mala est.* a,585.VI.26. *erronea, subsidentia rubra.* a,678.VI.13. *fauces exulceratæ, cum alio signo ex his quæ difficilia sunt, periculosa sunt.* a,467.XXIII.1. a,546.II.220. *forti, bilis per superiora aut inferiora purgatio.* b,168.XIII.6. *fractos, si soporosi fuerint, medicamentis purgare non oportet.* a,476.IX.3. *hyberna si lingua aspera fiat, remissio febris contingere solet.* b,307.XLVIII.10. *non intermittente, si labium aut palpebra, aut supercilium, aut oculus, aut nasus distorqueatur, propinqua mors est.* a,87.IL.1. a,109.LXXIII.1. *intermittente quando cibi dandi.* b,195.LII.15. *non intermittente si rigor incidat, ægroto jam debili, lethale est.* a,86.XLVI.1. *non bene judicat valde alba egestio.* a,586.VI.52. *dolore lateris fiente quibus alvus multa aquosa ac biliosa egerit, hi allevantur.* a,527.I.98. *quibus dolores circa lumbos, & infernas partes fientes, septum transversum contingunt, infernas partes relinquentes pernicioſi sunt.* a,530.I.155. *non lethali obscurum aliquid præ oculis apparens, vomitum biliosum significat.* a,469.XXV.1. *palpitationes juxta ventrem, mentis emotiones inducunt.* a,549.II.269. *potio urinam ciens, frigefaciens, ac sitim sedans.* b,119.XXX.16. *malus est dolor in pectus firmatus torpore.* a,551.III.14. *dolores ad præcordia exilientes, sine sudore soluti, maligni sunt.* a,549.II.271. *ad præcordia dolores, voce intercepta, sine sudore soluti, malum est.* a,549.II.267. *quartana pharmacum, ante quartam invasionem.* b,65.XXXIX.8. *ardenti si insuper corripiat rigor, exudare solet.* a,445.XI.8. *oculorum rubor oborieus, alvi diuturnam malignam affectionem significat.* a,541.II.126. *non lethali, sanguinis de naribus fluxiones.* a,469.XXV.15. *semitertiana appellata, contingit quidem & acutos morbos fieri, & est hæc præcæteris maxime lethalis.* a,671.III.19. *somniculosi sunt, qui sæpe cruenta ac cruda per alvum egerunt.* a,591.II.12. *non intermittente ubi difficultas spirandi, & delyrium fit, lethale est.* a,87.L.1. *sputi excreationes lividæ, nigræ, biliosæ, si quidem supprimantur, malæ sunt.* a,543.II.161. *tractus velut à vomitu, in screationem desinens, malum.* a,526.I.84. *vehementi, sanguinis eruptio hyeme.* a,840.XV.1. *vocis interceptiones convulsorio modo fientes, ad mentis emotionem cum silentio deveniunt.* a,544.II.168. *urina densitatem habens divulsam, recidivam, aut sudorem significat.* a,583.V.76. *urina albam habens & levem subsidentiam firmatam, celerem dimissionem significat.* a,580.V.1. *biliosa ante septimum diem, cum rigore morbus regius accedens, solvit febrem.* b,313.LIV.3. *biliosa, aquæ frigidæ potus.* b,63.XXXVI.20. *biliosa pharmacum nona die exhibetur.* b,62.XXXVI.1. *non lethali, quibus capitis dolor & alia signa circumstant, in his bilis dominatur.* a,438.II.1. *omni malum est colli dolor.* a,476.IX.7. a,546.II.215. *continua quicunque voce destituti jacentes, oculis conniventes nictant, hi quando serventur aut moriantur.* a,527.I.110. *continua si quis quarta die, & septima affligatur, & undecima non judicatus fuerit plerunque petit.* a,444.VIII.8. *fiens convulsio, perniciosa: minime vero pueris.* a,554.III.82. *delyrium significat, egestio valde rubicunda.* a,586.VI.47.
sine Febre existenti cibi fastidium, & oris ventriculi morsus, medicamento sursum purgante opus habere significat. a,83.XVII.1. *sanguinem vomere, salutare est.* a,105.XXXVII.1.
Febrem acutam cum sudore solvit alvi egestio pura superveniens. a,589.VI.112. *ardentem solventia.* a,445.XI.2. *in capitis vulnere intercipere quarta die, aut septima, aut undecima, valde lethale est.* a,504.XXIII.5. *iis fieri necesse est, quibus cerebrum fuerit affectum.* a,102.L.1. *in convulsione fieri melius est, quam convulsionem in febre.* a,74.XXVI.1. *sedat convulsio in ipsa fiens.* a,534.I.231. *à convulsione pressa ex partu, supervenire, bonum*

bonum est. b,8.VI.13. *diuturnam urina cruenta in principio micta significat.* a, 582. V.44. *temporis progressu accedere, perniciosum.* a,569.III.322. *quibus ulceribus supervenire commodum sit.* a,503. XXI.6. *significat urina pinguedinem in subsidentia habens.* a,582.V.43.
id Febrem omnem ardentem potio. b, 118. XXX.5.
Febres acutæ senibus non similiter ut crescentibus fiunt acutæ. a,70. XIV.7. *acutæ fiunt, si hyems sicca & Aquilonaris fuerit.* a,78.XI.1. *acutas, turbulentas non bilioso insaniæ os ventriculi dolenti, solvunt.* a,578.III.459. *acutæ naturis siccioribus quando fiant.* a,79.XIV.1. *acutæ ac diuturnæ post autumnum siccum & borealem.* a,344.XXIX.4. *acutissimæ quando omnibus, maxime vero pituitosis, accidant.* a,342.XXV.12. *acutæ juvenibus fiunt.* a,81.XXIX.4. *acutæ in siccitatibus fiunt.* a,78.VII.1. *qui ad tactum non adurentes habent, phrenitici fiunt.* a, 542. II.137. *amburentes ad manum, torpidæ, sticulosæ, anxiosæ, in his alvo suppressa gravati exoluuntur.* a,535.I.234. *quibuscunque anxiosæ sunt, hi plurima omnino diligentia, & custodia opus habent* b,305.XLV.7. *ab aqua, id est atra bile, non valde fortes, neque diuturnæ.* b,145. XXV.43. *ardentes.* a,685.I.10. *ardentes quos potissimum & quomodo corripiant.* b,32.XXVII.1. *ardentes, homines resiccando interimunt.* b,32.XXVII.12. *ardentes recidivare solent.* a,532.I.189. *ardentes quatuordecim dies dijudicant.* a, 532.I.190. *ardentes in occidentalibus ob ventris duritiem.* a,335.XII.2. *ardentes post æstatem pluviosam & australem.* a, 344. XXVIII.2. *plurimæ a bile fiunt.* a, 279.XXVII.1. *a bile, pituita, & sanguine, magis oriuntur.* b,145.XXV.40. *quibus cessant, neque signis solutoriis apparentibus, neque in diebus judicatoriis, his reversuras esse, expectandum.* a, 468. XXIV.8. *post clemens cœlum pleiadarum.* a,749.X.3. *continuæ, & ardentes, & tertianæ plurimæ, quartanæ item, æstate fiunt.* a,80.XXI.3. *in concipere nequeunte.* a,513.XXXIV.12. *diuturnæ magis pueris senioribus & ad pubertatem accedentibus fiunt.* a,81.XXVII.1. *ex doloribus vehementibus diuturnæ.* a,527.I.107. *quando ab ambiente aere calido oriantur.* b, 134.XVII.6. *quæ paribus diebus exacerbantur, paribus judicantur, & contra.* a,672. III.27. *fortiores quibus fiant.* a, 87.LIII.1. *omnes ex glandularum tumoribus malæ sunt.* a,87.LV.1. *in glandularum tumoribus, malum.* a,699. III.60. *ex hyeme austrina, vere, & æstate siccis.* a,696.III.2. *quæ una die intermittentes, altera superrigent, una cum judicatione, ad septimum circuitum durant.* a,700. III.82. a,801.III.41. *intermittentes, & erroneo modo invadentes, autumno maxime in quartanam leviter transeunt.* a,533.I.206. *intermittentes ob suppurationem, plerunque sudorificæ sunt.* a,563. III.229. *quæcunque non intermittentes, per tertiam fortiores fiunt, magis periculosæ sunt.* a,86.XLIII.2. a,107.LXII.1. *intermittentes, verum inæqualiter incalescentes, alvo inflata pauca egerente, in his post judicationem lumborum dolore sequuto, alvi erumpunt.* a,534.I.233. *judicantur in iisdem numero diebus ex quibus & superstites evadunt homines, & ex quibus pereunt.* a, 439.II.3. a,464.XX.1. *in quibus ulcerantur labia, fortasis intermittentes.* a, 821.VIII.71. *lenes viris in meridionalibus civitatibus frequentes.* a,330.IV.7. *lethalissimæ, & signis horrendissimis sientes, quarto die desinunt, aut prius.* a, 439.II.5. *longæ in pluviarum multitudine plerunque fiunt.* a,79.XVI.2. *quæ longæ fieri soleant.* b, 305.XLV.2. *quibus longæ sunt, his aut tubercula, aut ad articulos dolores fiunt.* a,86.XLIV.1. a, 107.LXIII.1. *lypiricæ, bilis sursum ac deorsum effusione non accedente, non solvuntur.* a,531.I.171. *malignissimæ, & signis horrendissimis sientes, quarto die, aut prius occidunt.* a,464.XX.3. *partus purgamentis aut mensibus impeditis.* b, 451.LVIII.2. *quomodo hominibus otiosis accendantur.* b,135.XIX.13. *humoribus omnibus æqualibus, minus periculosæ, neque fortes, quarum signa septem.* b,141.XXIII.7. *placidissimæ & signis securissimis sientes, quarto die desinunt aut prius.* a,439.II.4. *pueris ad dentitionem accedentibus fiunt.* a,81.XXV.1. *ex præcordiorum dolore malignæ sunt.* a, 475.VII.6. a,524.I.48. *magis contingunt circa generationem puris, quam facto jam ipso.* a,76.XLVII.1. *quartanæ & erroneæ autumno fiunt.* a,80.XXII.3. *quartanæ, atræ bilis participes.* a,280. XXIX.1. *quartanæ diuturnæ in occidentalibus.* a,335.XI.5. *quartanæ ab anno vigesimoquinto incipiunt, nec ultra quadragintæ quinque progrediuntur.* a, 280. XXIX.3.

xxix. 3. cur & qua ratione tertia, quinta, septima, aut nona die remittant. b, 137. xx. 1. quibuscunque desinunt non in diebus judicatoriis, his recidivæ fiunt. a, 528. i. 115. quæ neque in diebus judicatoriis, neque post solutorium signum decesserunt, recidivant. a, 533. i. 210. tertia aut quinta die revertentes. b. 137. xix. 8. imparibus diebus solvuntur. b, 137. xx. 12. soporosæ, lassatoriæ, caliginosæ, vigilias inducentes, exudantes, malignæ. a, 476. x. 1. cum sudoribus, ex timore cum perfrigeratione mente motos, & somni vocem aliquantum intercipientes, solvunt. a, 569. iii. 328. perpetuo cum sudore. a, 238. xlv. 1. sudorificæ post canem, nec omnino perfrigerantes. a, 824. i. 1. tertianæ quanam difficiles sint. a, 525. i. 59. tertianæ naturam referentes, eum anxietudine, malignæ sunt. a, 525. i. 52. vertiginosæ, & cum, & sine volvulis, perniciosæ. a, 529. i. 152.

in te Febres, hiatus, articulorum exolutiones, & sudoris causæ. a, 406. xii. 1.

an Febres acutas ex hyemalibus, transitus quomodo fiat. b, 167. xii. 2.

Febri aquosus humor infestissimus. b, 142. xxiii. 23.

Febribus fortibus correptis medicamenta purgatoria dare non oportet, donec remiserit febris. a, 608. iv. 1. quum horrendum quid acciderit quinta die, non longe postea morientur. b, 308. xlix. 1. quibus rigor accedit, febris solvitur. a, 446. xi. 16.

a Febribus correptæ & fortiter attenuatæ sine manifesta causa, in utero habentes, difficulter pariunt & periculose, aut abortum facientes periclitantur. a, 95. lv. 1.

cum Febribus acutis sudor multus fiens, malus est. a, 475. vii. 8. voces deficientes. a, 478. xii. 1.

ex Febribus ardentibus qui aliquantum perfrigerantibus, cum egestionibus alvi laborant, oculis malum est. a, 471. x. 11. a, 532. i. 187. quibus dolor mammarum fit, sputatio cruenta non faculenta oborta, solvit dolores. a, 578 iii. 462. resurgentibus abscessus isthic fiunt, ubi quid doluerit. a, 85. xxxii. 1. surditatem sanguinis è naribus fluxio, itemque alvi turbatio solvit. a, 540. ii. 103. modicis, testis sinistri tumor. a, 691. ii. 18. quibus tuberacula diutina, aut ad articulos dolores fiunt, hi cibis pluribus utuntur. a, 108. lxiv. 1.

de Febribus, & symptomatis æstivis. b, 168. xiii. 1.

in Febribus abscessus, qui non solvuntur [illegible] primas judicationes, longitudinem mor[illegible] significant. a, 67. li. 1. acutis, magis a[illegible] dentibus, quibus lachrymæ invitæ d[illegible] fluunt, his sanguinis à naribus erupti[illegible] nem expectare oportet. a, 667. ii. 176 acutis, floccos de vestibus evellere, aut pe[illegible] leas de pariete detrahere, lethale. a, 45[illegible] iv. 14. acutis quibus biliosæ alvi egesti[illegible] nes, his lac dare, malum. a, 97, lxiv. acutis convulsiones & circa viscera dol[illegible] res fortes, malum. a, 88. lxvi. 1. acuti[illegible] quæ ante faciem feruntur & frustra v[illegible] nantur, lethale. a, 451. iv. 10. inflat[illegible] alvo, flatus non erumpere, malum. a, 52[illegible] i. 67. ardentibus si posterius septimo di[illegible] morbus regius accedat, indicium est sul[illegible] lati sudoris. a, 439. iii. 5. ardentib[illegible] bona signa apparentia, qualia in san[illegible] scripta sunt. a, 439. iii. 1. ardentibu[illegible] quibus tremores facti fuerint, mentis emo[illegible] tio solvit. a, 100. xxvi. 1. ardentibus, qui[illegible] bus plerunque tusses siccæ, non irritante[illegible] hi non ita valde sticuloſi sunt. a, 87[illegible] liv. 1. ardentibus quibus coxarum dolo[illegible] oculorum distortio, aut cæcitas, aut testiu[illegible] tumores, aut mammarum elevatio, fe[illegible] brem ardentem solvit. a, 445. xi. 2. ar[illegible] dentibus si accedat morbus regius & sin[illegible] gultus quinto die, lethale est. a, 444 viii. 20. quibus aures obsurduerunt, hi[illegible] non soluta febre, insanire necesse est. a[illegible] 446. xi. 11. quibus aures obsurduerunt, hi[illegible] sanguis è naribus effusus, aut alvus extur[illegible] bata, morbum solvit. a, 88. lx. 1. conti[illegible] nuis quibus pustulæ per totum corpus erum[illegible] punt, lethale. a, 530. i. 163. quibus crur[illegible] fiunt tuberculosa, & hæc tubercula moran[illegible] trahentia non maturantur, febribus per[illegible] severantibus, talibus sanguis è naribu[illegible] fluere solet. b, 308. xlix. 4. quibus circe[illegible] dentes viscosa adhærent, his fortiores fe[illegible] bres fiunt. a, 87. liii. 1. durities circa[illegible] ventrem cum dolore, horrore, cibos aver[illegible] santibus, non suppurantur. a, 589. vi. 102. erroneus nigra in urina nubecula, quarta[illegible] nam indicant. a, 582. v. 50. ex somnis, timores aut convulsiones, malum. a, 88. lxvii. 1. non intermittentibus exscrea[illegible] tiones bonæ & malæ. a, 86. xlvii. 1. qui exudant, caput dolentes, alvo suppressa, convulsi fiunt. a, 534. i. 228. fortioribus, bile à medicamento commota, ager neque bibens neque sorbens plerunque perit. a, 609. iv. 5. inguinis dolor morbum diuturnum significat. a, 527. i. 105. non intermittentibus si externæ quidem partes frigidæ

vidæ fuerint, internæ vero ardeant, ac sitim habeant, lethale. a,87.III.1. a, 109.LXXII.1. *non intermittentibus, quæ excreationes bonæ aut malæ.* a, 108. LXIX. 1. *intolerabilibus quibuscunque septima aut nona, aut decimaquarta morbus regius accedit, bonum.* a,440.VI.II. *judicationes impeditæ ac sublatæ, temporis quidem diuturnitatem inducunt, non autem perniciosæ sunt.* a,527.I.106. *aut aliis ægritudinibus quicunque ex voluntate lachrymantur, nihil absurdi est.* a, 87.LII.1. *juxta latus dolores consistentes citra notas, venæ sectio laserit.* a, 570. III.332. *longis, lac convenit.* a, 97. LXIV.II. *longus, tenuibus, erroneis, urinarum tenuium mictiones splenicæ sunt.* a,583.V.77. *longis, aut tubercula, aut dolores in articulis fiunt.* a, 86. XLIV 1. a,530.I.168. *lumborum dolor præcordiorum dolori submurmuranti accedens, ventres ut plurimum humectat.* a, 548. II. 257. *mentis emotiones taciturnæ, in eo qui voce privatus non est, perniciosæ.* a, 527.I.96. *cum pedes frigidi sunt, neque potum, neque sorbitionem, neque aliud quidquam ejusmodi dato.* b,302.XLII.4. *quartanis quibus sanguis ex naribus fluxerit, malum est.* a,110.III.1. *recentibus pharmacum exhibendum bilem ducens.* a,386.XXXIIX.7. *quibus morbus regius fit ante septimum diem, malum.* a, 88. LXII.1. *quibus morbus regius septima, aut nona, aut decima, aut decimaquarta accedit bonum.* a,88.LXIV.1. *quibus quotidie rigores fiunt, quotidie febres solvuntur.* a,88. LXIII.1. *quibus sexta die rigores fiunt, difficulter judicant.* a, 85. XXIX.1. *rubores circa aurem ex prægresso dolore, signum sunt erysipelatis in facie futuri.* a,539. II.79. *quibus sanguis abunde undecunque profluxerit, his in refectionibus à morbo alvi humectantur.* a, 534.I. 227. *sanguinis è naribus larga eruptio multos servavit.* a, 663. II. 115. *quibus sanguinis multitudo erumpit undecunque, his in refectionibus alvi humectantur.* a,84.XXVII.1. *sorbitiones quando dandæ.* b,303.XLII.26. *spiritus offendens, malum.* a,88,LXIIX.1. *derepente suffocari, & deglutire non posse, citra tumorem, malum est.* a,546.II.221. *sudores multos expectare oportet, cum æstas fit veri similis.* a,78.VI.1. *exudantes, caput dolentes, alvo intercepta, convulsi fiunt.* a,481.XVI.1. *surditas alvum sistit.* a, 538.II.66. *tertianis dolores qui exacerbantur, tertianarum generis morbum faciunt.* a,531.I.175. *quibuscunque tremores circa judicationem cessant, his temporis progressu absessus dolorosus suppuratus in articulos fit.* a,532.I.198. *ardentibus quibus tremores oboriuntur, mentis emotio solvit.* a,445.XI.10. *si tubercula pedem contigerint, paulatim ad cervicem dolores perveniunt.* b,308. XLIX.9. *secundum venam quæ est in collo, pulsus ac dolor, in dysenteriam desinit.* a,531.I.176. *quibus venæ in temporibus pulsant, & facies sana est, & præcordium non molle, diuturnum morbum significat.* a,531.I.180. *circa ventrem æstus vehemens, & cordis, sive oris ventriculi morsus, malum.* a, 88.LXV.1. *quibus vertigines ab initio, & capitis pulsus fiunt, & urinæ tenues, in his expectare oportet, ut ad judicationes febris exacerbetur.* b,304.XLIV.1. *si mutationes habeat urina, diuturnitatem temporis significat.* a,442.VII.7. *quibus urinæ conturbatæ, velut jumenti, his capitis dolores, aut adsunt, aut aderunt.* a,88. LXX.1.

sine Febribus quibuscunque dolores fiunt, plerique diuturni sunt. a,515.XXXVI.1.

Febricitans ex levato asino. a,752.XIV.12.

sicca permanens. a,752.XIII.8.

Febricitanti caput non purgandum. a,389. XLIV.1. *si quis cibum det quem sano exhibet, sano quidem robur, ægroto vero morbus est.* a,108.LXV.1. *sudor oboriens febre non intermittente, malum.* a.87. LVI.1. *frigidi sudores accedentes, longam febrem significant.* a,443,VIII.8. *si sudor accedat, febre non deficiente, malum.* a,443.VIII.6. *quum decimaquarta die vocis interceptio accesserit, non solutio contingere solet.* b,309.L.9.

Febricitantibus lac dare, malum. a, 97. LXIV.3. *non valde multum, lac convenit.* a,97.LXIV.10. *quibus rubores sunt in facie, his sanguinis fluxio plerunque contingit.* a,532.I.199. *omnibus victus humidi conferunt.* a,71.XVI.1. *quibuscunque in urinis subsidentia crassiores polentæ partes referentes fiunt, longum morbum significant.* a,104.XXXI.1.

Febricitantium non omnino leviter, permanere, & nihil minui corpus, aut etiam magis quam pro ratione colliquari, malum est. a,74.XXVIII.1.

à Febricitantium naribus qualia, ab inditis prodeant. a,759.XXIII.2.

Febricula tenuis ex mœrore. a,738.XI.2.

Febriculosam æstatem fieri quando necesse sit. a,343.XXVI.7.

Fe-

Febrientem si non diebus imparibus febris dimiserit, recidivare solet. a,88.LXI.1.
in Febriente spasta convulsoria sine sudore defluentia, levia sunt. a,554.III.75.
Febrienti aut vulnerato alvus reficcata, malum. b,7.VI.6. *ac bilioso in tempore foras dispersa bilis, bonum.* b,7.VI.2. *si atra bilis in principio sursum, aut deorsum prodierit, lethale est.* a,527.I.100. *cibus non offerendus, neque sorbitionibus subtus alvus ducenda.* a,386.XXXIX.1. *quum quarta die lingua conturbata loquitur, & alvus biliosa liquida egerit, talis delyrare solet.* b,309.L.11
in Febrientibus cum horrore, duricies cum dolore circa ventrem, ad suppurationem quando perveniant. a,550.II.278. *nares multa, & bene significant.* a,491.V.8. *tubercula juxta aures cum dolore oborta, quibusdam febre judicatorio modo deficiente, neque sedantur, neque suppurantur.* a,667.II.178.
non Febrientibus si fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorsum medicamento purgante opus habere significat. a,84.XX.1.
Febrientium potus. a,386.XXXIX.2. *quæ potiones sub dio sint exponendæ.* b, 119. XXXI.9.
Febriles in dorsum distentiones, urinæ genituræ similes solvunt. a,555.III.95.
Febrire nocivum quibus sit. a,549. II.261. *incipientibus quibus sanguis de naribus sternutatione fiente destillat, his in septima die solutionem significat.* a, 533.I. 213.
Febrium ardentium purgationes. b, 297. XXXIV.14. *à bile & pituita conclusarum generatio & curatio.* a,385. XXXVIII.1. *à bile signa.* b,62 XXXVI.2. *in principiis, sive delyrium accesserit, sive alicujus membri sideratio, perituram hominem sciendum est.* a,504.XXIII.9. *differentiæ.* a,670.III.14. a,798.I.47. *duo genera.* a,403.VII.5. *quatuor species.* a, 279. XXVII.2. *hyemalium in acutas transitus qua ratione fiat.* b,167.XII.2. *hyemalium, undecumque fiant, observatio & tutela.* b,167.XII.1. *omnium judicationes observandæ.* b,305.XLV.1.
FEL *tauri tritum in potione ad purgationes mulierum.* b,413.CV.19. *scorpii marini, ad fœcunditatis experimentum* b, 407.XCII.2. *suillum.* b,383.XXIX.118. *de Fellis vesicæ situ.* a,297.I.7.
FEMUR *in posteriorem partem luxatum.* b,842.LXXXVII.1. *fractum quinquaginta diebus corroboratur.* b,732.XXIII.10 *magis gibbosum ad partem externam.* b, 732.XXIV.1. *non repositum.* b,821.LXVII.
Femoris os fractum. b,731.XXIII.1. *brevius effecti decus.* b,732.XXIII.5. *articulus ex coxa elapsus.* b,810.LV.1. *aut brachii os extra eminens.* b, 747 XXXVIII.1. *intrò elapsi signa.* b, 811 LVI.1. *tibiæ & pedis decurtatio, ex articulo non repositio.* b,813.LVII.1. *caput in posteriorem partem elapsum.* b, 819.LXV.6. *repositio.* b,845.XC.1. *caput in anteriorem partem elapsum.* b, 824 LXX.1. *ossis abscessio.* b, 835.LXXXI.1 *circa coxam luxatio.* b, 838.LXXXII.1. *punctionem sine sanguine, mors tertia die consequuta.* a, 782.XIX.8. *distentio quomodo & quibus instrumentis fieri debeat.* b,870.XXIII.1. *caput in exteriorem partem elapsum.* b,816.LXII.3. *caput ad externam partem luxatum.* b,841.LXXXVI 1. *in posteriorem partem elapsi signa.* b,821 LXVI.9. *articuli in interiorem partem emoti signa & symptomata* b, 858.XI.1. *in exteriorem partem emoti signa & symptomata.* b, 859.XII.1. *in posteriorem partem elapsi signa & symptomata.* b, 860.XIII.1. *in priorem partem elapsi signa & symptomata.* b,861.XIV.1. *repositio.* b,862.XV.3.
de Femore. a,294.II.1. a, 370.XIII.4. b, 844. LXXXVIII.11.
Femoribus extenuatus ex labore montano. a,800.III.28.
ex Femoris dextri dolore, febris acuta ardens. b,733.V.2.
FERINUM *ulcus autumno, & oris ventriculi dolores, & horrores, & atra bilis.* a, 797.I.30.
FERRUM *sanat, quæcunque medicamenta non sanant.* a,110.VI.1.
FEROX *responsio ex moderato, malum.* a, 526.I.79.
FERULÆ *in deligationibus quales esse debeant.* a,621.IX.1
Ferulam qualem esse in fracturæ partibus conveniat. b,716.VI.2.
Ferularum locationes in quibus vitandæ. b, 730.XXI.1.
FESTUCAS *in febribus acutis, aut peripneumoniis, aut phrenitide, aut capitis dolore legere, lethale.* a,451.IV.10.
FEX *vini combusta.* b,384.XXIX.128.
FIBRÆ *ex ventre in vesicam.* a, 371 XV.2.
Fibri testiculus in suffimento ad os uterinum. b,657.XIX.2.

ICVS *primæ pessimæ sunt.* a,228.xxx.8. *viridis humectat, & alvum movet, & calfacit.* a,228.xxx.4. *& uvæ passæ, æstuosæ sunt, sed alvum movent.* a, 228. xxx.1. *pinguedo interna.* b, 382. xxix. 104. *etsi postrema mensa sumantur, postremo tamen omnium evomuntur.* b,223. xxi.18.

IGULI. a,194.xv.48.

IGURÆ *magis allevantes.* a,800.iii. 27. *spongiformes & molles (ut lien, pulmo & mammæ) humidis admotæ partibus, humorem ad se trahunt, augenturque.* a,38.xl.1. *justæ in omnibus artibus servandæ.* b,768.xiii.1. *cavæ & expassæ, cui rei maxime sint idoneæ.* a, 37. xxxix. 8. *cucurbitales intra hominem humores manifeste ad se trahunt.* a, 38. xxxix.31.

Figurarum deligationis summa. a,614.xii. 2. *tam intra quàm extra corpus, differentiæ.* a,39.xli.25.

FILIA *quædam in albis, alia in rubris mensibus prognata.* a,751.xiii.5.

FIMUM, *atque aliàs humecta, densius compressa, à seipsis concalescunt.* a, 152. xxvi.10.

FINES *in meraciora desinentes, putrefactionem significant, velut in Dexippo.* a, 690.2.15.

Circa Fines & principia, omnia sunt debiliora. a,74.xxx.1.

FISSURÆ *ex contusione deprehensu difficiles.* b,697.xvi.1.

Fissurarum ossium species omnigenæ. b,691. vi.1.

FISTULÆ *quænam difficillimæ sint.* a, 573. iii.399. *primum crescentes, sunt resecandæ.* b,680.1.6.

Cui Fistula refringebatur, tussiculæ permanere impediebant. a,822.viii.85.

Fistularum generatio. b,680.1.1.

FLATUS *circa vesicam medicamentis urinam cientibus expurgare oportet.* a, 641.xiii.6. *graveolentes quum prodierint, glandula subdititia, aut infuso per clysterem utendum erit.* b, 302. xl.1.7. *quomodo circa hepar contingentes, ejus loci dolorem, suppurationes, ac tubercula excitent.* a, 39. xli. 16. *in ventrem per follem immissio in volvulis.* b, 106. xv. 24.

Flatum sine strepitu ac crepitu prodire, optimum est. a,456.x.10. a,571.iii.353. *in febribus inflata alvo non erumpere, malum.* a,525.1.67.

Flatibus plurimæ uteri affectiones fiunt. a,858.xxxiv.12.

Flatuosi multum non sunt morbo regio laborantes. a,98.lxxii.1.

Flatuositas causa est in his, qui scapulas alarum modo eminentes habent. a,800.iii. 21.

FLAVÆ *bilis à muliere mictio.* b, 594. lxiv. 11.

FLOCCOS *de vestibus evellere, in febribus acutis, aut peripneumoniis, aut in phrenitide, aut capitis dolore, lethale est.* a,451.iv.10.

FLOS *rosarum in uteris ulceratis.* b,404. lxxviii.2.

FLUIDA *facere oportet corpora, cum quispiam ea purgare volet.* a,72.ix.1.

FLUMINA *non solito more fluentia per somnum videre, sanguinis circuitum significat.* a,640.xiii.1.

FLUXIO *calida ac nitrosa, æstivo vel autumnali tempore.* b,301.xl.1. *in medullam, tabis occultæ generatio.* a, 373. xviii.8. *in oculos.* a,375.xxi.1. *è naribus larga crassa, caput dolentibus ex posteriore parte ossa rupta habentibus, mala.* a,538.ii.55.

Fluxionis in vertebras & carnes notæ. a, 373.xviii.9.

Fluxioni à capite fluenti vomitus conducit. a,391.xlvii.2.

Fluxionem flatuosam pharmaco illito sistito. a,707.v.17.

à Fluxione infestatæ, ad nares aut os fluxionem transire, bonum. b,8.vi.12.

de Fluxione per gulam in ventrem, ejusque curatione. a, 382.xxxii.1. *in aures.* a, 374.xx.3. *capitis in thoracem biliosa.* a, 377.xxiv.1.

ex Fluxione retro ad vertebras & spinam medullæ, quomodo hydrops contingat, ejusque curatio. a,383.xxxiii.1.

Fluxiones sanguinis è naribus, septima die aut nona, aut decimaquarta, plerumque febres solvunt. a,534.1.222. *capitis septem.* a,372.xviii.1. *in oculis quibus tenues ac diuturnæ, si maturæ in nares processerint, prosunt.* a, 860.xxxvii.6. *etiam contingunt valde plenis carnibus.* a,372.xvi.1. *ex fervido ulcere dolorosæ in gestantibus uterum, malum.* a, 576. iii.428. *propter frigus frequenter in thoracem fiunt.* a,372.xviii.4. *ad loca vicina derivandæ.* a,383.xxxiii.9. *ex naribus largæ per vim suppressæ, quandoque convulsionem provocant.* a,553.iii. 54. *aliquando fiunt partibus infernis sicci, supernis vero humidi.* a,372.xvii.1. *ad gingivas & dentes, in habitibus tabescentibus*

ſcentibus cum febre comparentes, malæ ſunt. a,565.III.262.
Fluxionibus à capite veratrum expedit. b, 214.LVI.6.
ex Fluxionibus intra corpus abeuntibus morbus. a,418.VIII.6. *coxendicum & articulorum affectiones.* a,374.XIX.1.
in Fluxionibus alvi, mutationes egeſtionum proſunt. a,73.XIV.1. *ad coxam, venas retro aures ſecato.* a,811.V.38.
Fluxionum capitis in ſpinam notæ. a, 380. XXIX.1. *in fauces ratio.* a,33.XXXIII.1.
de Fluxionum tribus cauſis. a,371.XV.11.
Fluxibus inchoantibus, prædicendum. b,530. II.1.
FLUXUS *ſanguinolentus, aut albus.* b,602. LXXVI.6. *ex partu curatio.* b,398.XLV.1. *in uteris, ſignis, cauſis, & curatione.* b, 532.V.1. *mulierum, albus, fulvus, & ruber, quibus magis, & unde fiat.* b, 529. I.1. *ruber qualiter fluat, quas & quando potiſſimum invadat.* b,533.VI.1. *alius, velut ex ovo crudo luteum ſubalbidum, & ejus curatio.* b,541.XII.2. *albi alterius curatio.* b,538.X.1. *ex partu, & cibi in ventre non manentes.* b,459.LXXI.1. *mulieribus pauciores quidem, ſed ſalſi & bilioſi, qui internas & externas partes ulcerant.* b,478.XCI.34. *fulvus, & albus.* b,535.VIII.1. *muliebris nimius quomodo ſiſtendus.* b,528.V.1. *multus ſanguinolentus, citra dolorem ante puerum prodeuntem.* b,649.VII.1. *quomodo per flatus generentur.* a,407.XV.1. *ſi à capite, ad puerperii purgationem vertatur, & multum concitetur, melius habebit.* b, 451.LIX.5. *in ſanguinem pituitæ, ſi multus fuerit ac craſſus, ſtatim occidit.* b, 336.XI.11. *mucoſi, à carne & oſſe ad oculos, curatio.* a,376.XXII.3. *ruptura ſpontaneæ.* a,409.XVII.7. *in ventrem prodeuntis curatio.* b,451.LIX.5. *non ſuccedentis ſigna.* b,471.LXXXVII.26. *ſi mulieri à capite in ventrem vertatur, facilior utique exitus puero continget.* b, 452.LIX.7. *muliebris curatio.* b,405. LXXXIV.1. *albi ſigna, cauſæ, & curatio.* b,368.XV.1. *mucoſi ad oculos notæ.* a,376.XXII.3. *pituitæ ad dextras magis defluunt quam ad ſiniſtras.* b,336.XI.16. *ex puris ſputo, malum.* a,103.XVI.1.
ad Fluxum, potiones b,597.LXX.1. *& dolorem uterorum.* b,379.XXIX.75. *muliebrem.* b,404.LXXVI.1. *reſiccandum.* b,601.LXXV.8. *& dolorem.* b, 598. LXXI.1.
circa Fluxuum curationem quæ conſideranda. b,531.IV.1.
in Fluxu rubro ſpirandi difficultas. b,531. II.18. *mucoſo, capitis ſecandi ratio.* a, 376.XXIII.1. *muliebri convulſio & animi deliquium ſi accedat, malum.* a,95. LVI.1.
ex Fluxu, alvi profluvium. a,109.LXXIX. 3.
à Fluxu uteri ſedato, tumor. b,533.V.22. *bilioſo non purgata, nec ullis ſignis apparentibus.* b,420.XIX.10.
FOECUNDÆ *quæ ſint, quæ vero non.* a, 96.LXII.1.
Fœcunditatis experimentum. b,498.CVII.1.
FOEMELLA *cur poſterius formetur & coarticuletur.* a,143.XIV.21.
Fœmellæ ab aqua magis, & a frigidis ac humidis & mollibus augeſcunt. a, 196. XIX.14. *citius quam filii pubeſcunt, ſapiunt, ac ſeneſcunt.* a,174.IIX.28.
Fœmellam ut generes, diæta ad aquam vergente utendum eſt. a,197.XX.1.
FOEMINA *multo minus coitu, & breviore etiam tempore quam vir delectatur.* a, 128.VI.13.
FOETUS *bimeſtres aut vetuſtiores perdenti, quomodo medendum.* b,652.XII.3. *bimeſtris corruptio.* b,469.LXXXVI.14. *prolapſus quomodo retrudendus.* b, 663. III.9. *vivi in partu manum aut crus foras præmittentes.* b,482.XCV.1. *mortui exſectio.* b,483.XCVI.1. *quot diebus formentur ac abſolvantur.* a,597.IX.2. *dum in utero vertitur, periculum.* a,176.II.9. *pituitoſos eſſe neceſſe eſt, ſi capitis purgatio in utero non contingat.* b,332.VII.7. *quæ corruptæ ſunt, his mammæ graciles fiunt.* a,95.LIII.1. *in latus aut caput proceſſus, cur periculoſus.* b,448.L.5. *mortui, quomodocunque tandem procedat, extractio.* b,646.IV.1. *oblique prolapſi, ac manum extenſam habentis, exſectio.* b,662.13. *ſeptimeſtris ætatis, cum pelliculæ laxantur, ſecedunt in id quod cedit.* a,168.I.29. *perditur, ex rupta, illum ambiente, pellicula.* a,132.IX.1. *in utero motus ab igne.* a,187.X.3. *qua ratione ſaniſſimum caput habebit.* b,331.VIII.4. *plures nonnulla animalia edunt.* a, 163. XLIV.3. *quibus de cauſis corrumpantur.* b,443.XLI.1. *maſculi quidem in dextris fœminæ vero in ſiniſtris magis.* a, 95. XLIIX.1. *qua ratione foras prodeant.* a, 187.IX.9.
ex Fœtus corruptione in morbis longis non valde purgata, dolores ex laterum mollitudine ad inteſtinum tenue tranſeuntes, pernicioſi ſunt. a,574.III.402.

de Fœtus menstrui in utero corruptione. b, 371.XIX.1.
Fœtui mortuo cur venter tumidus perforandus. b,483.XCVI.16.
Fœtum qua ratione in utero verti, & non in caput edi contingat. b,663.II.7. *sanum esse quando impossibile sit.* a, 96. LX. 1. *corruptum quæ signa comitentur.* b,440. XXXVII.6. *menstruum, aut bimestrem, corrumpentis curatio.* b, 462. LXXVII.2. *debilem significat, lac ex mammis fluens.* a,95. LII. 1. *expellentia.* b,376. XXIX. 24. b,406.XC.1. b,499.CVIII.17.
ad Fœtum mortuum ejiciendum. b,497. CV.2. b, 518. CXXVIII. 1. *immobilem corrumpendum.* b,503.CX.12.
FOLIA *ex arboribus decidentia videre, ab humidis & frigidis corpus lædi significat.* a,640.XII.17.
FOLLIS, *& manuum ad rythmum motus, micationi per summas manus similia faciunt.* a,237.XLIII.1.
FOMENTA *humida.* b,387.XXIX.187. *humida ante pharmaca in hydrope.* b, 232.XXIX.41. *in pleuritide humida & sicca quæ.* b,276.XI.9. *ad uteros purgandos.* b,610.LXXXVI.3. *ad fluxus.* b,598. LXXII.1. *calida foris adhibita dolorem mitigant.* a,407.XIV.4. *clavicularum dolores solventia.* b,277.XII.1. *sicca.* b, 389.XXIX.203.
Fomentum ad uteri conceptionem. b, 654. XV.1. *aliud fortius ex bitumine.* b, 612. LXXXVIII.9. *ex myrrha & aris flore ad nares.* b,54.XXV.11. *oculorum dolores solvit.* a,100.XXXI.3. *purgationibus semper præmittendum.* b,433.XXV.14. *ex suffimentis.* b, 559. XXVII. 15. *uterorum modus.* b,554.XXIV.20.
FONTES *& putei commoti per somnum conspecti, quid significent.* a,691.XIII.6. *ac marinæ aquæ, cur hyeme auctiores & calidiores.* a,155. XXVII. 12. *quatuor, sanguis, bilis, pituita, & aqua, item ventriculus, quomodo quum pleni fuerint, semper corpori distribuant.* b,128.XI.1. *quatuor non tantum, sed etiam totum corpus de ventriculo trahere.* b,129.XI. 12.
FORMÆ *& mores hominum, regionis naturæ plerunque compares.* a,362.LVI.8. *formas hominum multiplices faciunt temporum magnæ ac frequentissimæ mutationes.* a,347.XXXIV.5.
Velut FORMICAS *de capite in spinam descendere videri.* b,76.XLIX.7.
FORTIBUS *natura, fortibus pharmacis utendum est.* a,397.LV.8.
ex Fortissimo in igne, & tenuissimo in aqua, calidi & sicci temperamenti constitutio. a,202.XXVI.1.
FORTUNA *ex medicina aut alia quapiam arte non est pellenda.* a,399.LVIII. 11. *sui juris est.* a,398 LVIII.5.
Fortunam in curandis morbis citra artem nihil posse. a,3.V.9.
FRACTURÆ *cum ulceribus.* b, 791. XXXIV.1.
Fracturarum, cum & sine ulceribus, curationes. b,742.XXXIII.1.
FRICATIO *& lucta externis corporis partibus magis laborem exhibent.* a,236. XLII.8. *ex oleo, & aqua mollit, & non vehementer excalfieri sinit.* a,237.XLIII. 18.
quæ FRIGEFACIUNT *ea quæ in ventre sunt, alvum subducunt.* a, 398. LVII. 1.
FRIGIDA *doloris exortibus, valde rubicundis, convenit.* a,606.XI.11. *quando calorem revocet.* a,92.XXI.5. *dentibus & nervis inimica.* a,601. IV.4. *convulsiones, antrorsum ac retrorsum distentiones, nigrores, ac rigores febriles inducit.* a,91. XVII.1. *tumoribus in articulis, doloribus sine ulcere, podagricis, & convulsis prodest.* a,605.X.14. *velut nix, glacies, pectori inimica sunt.* a,92.XXIV.1. *& humida alvum subducunt.* a,398. LVII. 1. *inimica ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullæ.* a,91.XIIX.1. *in his uti oportet unde sanguis erumpit, aut erupturus est.* a,92. XXIII.1. *podici & utero non valde commoda.* a,606.XI.13. *ulceribus mordax.* a,92.XX.1.
Frigidæ usus in ventris dolore. a,782. XIIX. 9.
Frigiditas partium posteriorum, convulsoria est. a,523.I.11. *extremarum partium in morbis acutis, malum.* a,103.I.1. *extremarum partium, ex dolore forti partium circa ventrem, malum.* a,104.XXVI.1. *aut caliditas ubi in corpore isthic morbus est.* a,86.XII.1.
præ Frigore quæ aut moriuntur, aut ulcerantur, iis partibus conducit calida. a,606. XI.23.
à Frigiditate quæ moriuntur, aut ulcerantur, confert calida. a,92.XXII.14.
Frigidior, in frigido tempore ac regione calidior erit. a,812.VI.7.
Frigidi temperamentum à calido. a, 29. XXIIX. 2.
Frigidum & auxiliatur, & occidit quæcunque ex calido sunt. a,810.V.13. *valde,*

venas rumpit, & tussim movet. a, 800. III.22.

FRONTIS *in capitis dolore secandi ratio.* b,49.XIIX.9. *contractio in morbis acutis, phrenitidis signum est.* a,540.II.III. *in ejus ulceribus, quatenus cataplasmatis utendum.* b,698.XVII.5. *denudatio.* a, 794.XXXV.I. a,844.XIX.I. *prurigo.* a, 765.IV.I. *dolores, difficiles sunt.* a,480. XV.5. a,546.II.204.

Fronte percussus supra oculum dextrum. a, 773.VIII.I.

FRUCTUS *à suis plantis, quæ alimentum à terra trahunt, nutriuntur.* a,150. XXIII.31. *qui ab arboribus colliguntur.* a,227.XXIIX.I.

FRUMENTUM *& vinum quibus inter se differentia.* b,194.L.20.

FULCIMENTA *quibus partibus adhibenda.* a,625.XIV.I.

FULIGO *de furno ad fœtum mortuum expellendum.* b,519.CXXVIII.10.

FULVI, *simi, oculis magnis, quicunque boni.* a,706.V.2. *naso acuto, oculis parvis, quicunque mali.* a,706.V.I.

FULLONES. a,191.XIII.10.

FUNICULUS *lucernarius in uteris ascendentibus ac suffocantibus.* b, 404. LXXXI.I.

FUNAMBULATIONES *attenuant.* a,243.IV.3.

FURFURES *in urina pura, vesicæ scabiosæ sunt signa.* a, 279.XXVI.6. *hordei.* b,400.LIV.5.

Furfurum decoctum in clystere, renibus affectis. a,857.XXXIII.8. *succus coctus, levis per alvum secedit.* a,217.XI.19.

Furfuracea quædam simul cum urina crassa prodeuntia, vesicam scabie affectam significant. a,89.LXXVII.I.

FURIOSA *quænam sint.* a,578.IV.15. *in Furiosis convulsio accedens, dissipationem facit.* a,569.III.330.

Furiosum ac lethale est, dentes collidere, aut stridere, quibus non familiare id est. a, 543.II.151.

FURORES *etiam autumno fiunt.* a,80. XXII.16. *vere fiunt.* a,80.XX.2.

FURUNCULORUM *species, forma ac generatio, & curatio.* a,605.X.I.

G.

GALBANUM *ad conceptum facilem.* b,651.X.7.

GALEANCONES. b,815.LX.5. *ex nativitate & casu.* b,770.XIII.10.

GANGLIA. b,792.XXXVI.I.

GARGARISMUS *in angina.* a,55. XXVI.20.

post GEMELLARUM *partum, & modicam purgationem, febris horrida, acuta.* a,740.XIV.2.

Gemelli quare inter se similes fiant. a, 200. XXIII.16. *una die atque ex una secunda eduntur.* b, 649.VII.4. *masculi nascuntur, cum masculum semen ab utrisque secretum fuerit: quum vero fœmineum ab utrisque fœmellæ fiunt.* a,200.XXIII.13.

Gemellorum partum significant tumores difficiles, circa intestinum tenue. a, 577. III.443.

ex Gemellorum abortu, ventris dolor, nono anno. a,869.XLVIII.7.

GEMINI *qua ratione nascantur.* a,199. XXIII.3.

GENÆ *tenuis particula dissecta neque augetur, neque coalescit.* a,99.XIX.4. a, 573.III.380. b,9.VII 21.

GENERATIO *corruptio, auctio diminutio, commistio secretio, idem putantur.* a,184.VI.5.

Generationem, neque ab uno, neque genere differentibus fieri. a,265.IV.I.

Generationes hominum differentes tres. a, 198.XXII.I.

GENITALIUM *putredines æstate fiunt.* a,80.XXI.12.

GENITURA *non omnis fortis est.* a,164. XLV.6. *& nares, quibus natura humidiores, hi morbosius sani sunt.* a,98.II.I. *viri, graveolens à muliere reddita.* b, 437.XXXI.I. *humido in corpore calfacto ac diffuso, spumescit.* a, 125. II. 13. *in tabe dorsali, si quis urinam reddat aut alvum dejiciat, prodit.* b,76.XLIX.8. *viri in uterum illapsa, caliditatem & voluptatem mulieris extinguit.* a, 127. VI. 9. *à matre, sanguine in uterum descendente, augescit.* a,136.V.2. *postera aut tertia die mulieri excidens.* b,431.XXII.2. *in utero coacervata, & calfacta spiritum habet.* a,133. I.4. *à coitu statim diffluens.* b,436.XXVIII.I.

à Genitura crassa intus retenta Mola in utero. b,592.LXII.I

Genituræ in brutis fœmineæ, ac masculæ ratio eodem modo habet, quo in homine. a, 130.VII.44. *transitum in pueris impediunt, venæ tenues & repletæ existentes.* a,126.IV.I. *spiratio modica sanguinem modicum, amplior copiosiorem, & uberiorem in uteros trahit.* a,137.VI.II. *sex dierum foras prolapsa forma, ovo crude per-

perſimilis. a,136.IV.24. *ex corpore ad pudendum via.* a,124.I.7. *mulieri à coitu ſtatim excidentis cauſa.* b,431.XXII.3. *in utero conceptæ, notæ.* b,652.XI.2. *mammarum, pectoris & vocis communio.* a,687.I.44.

Genituram viri, ab omni humido quod in corpore exiſtit, provenire. a,124.II.2. *quo pacto mulier retinere poſſit.* b,434.XXVI.10. *inflatam pelliculam acquirere.* a,135.III.10. *mulier aliquando in ipſum uterum, aliquando foras, emittit.* a,127.VI.1. *non tantum à calido, ſed etiam à matre ſpirante ſpiritum habere, eoque frui.* a,134.III.3. *ad decem, aut duodecim dies retinentes, virum ne adeant.* b,435.XXVI.33. *non ſuſcipiens, menſibus ſecundum naturam fientibus.* b,401.LXII.1. b,440.XXXVI.1. *continens, nec prægnans tamen.* b,640.XXIV.5. *in typho per ſomnum aut inter eundum effundentes.* b,253.XLVI.21. *ab omnibus corporis partibus excerni.* a,127.V.1. *quales non contineant.* b,618.IV.1. *pellicula ambiens ac complectens, tota ex umbilico tenditur.* a,136.IV.33.

Gente quæ plurimum legibus & conſuetudinibus inter ſe differunt. a,348.XXXV.2.

GENU *propter expeditam ac facilem naturam mitius eſt, quam cubiti gibbus.* b,848.XCIII.1. *flexio deligationibus in femore ac tibia turbationem inducit.* b,734.XXVI.1. *luxatum quomodo reponendum.* b,862.XVI.1.

Genu dextrum tumor ab exercitiis & mellis uſu. a,851.XXVI.13.

Genua dolor, partium ſupernarum dolorem ſolvit. a,710.VI.47.

Genubus dolor erit, ſi mammæ ex gracilibus rurſus duræ fiant. a,95.LIII.7.

Genuum ac coxendicum dolor, ſeptima, aut nona, aut decimaquarta die febrem ſolvit. a,534.I.224. *dolor, malus.* a,524.I.46. *gravitas, lumborum dolor, & tormen, ſi fiat non febrienti, deorſum medicamento purgante opus habere ſignificat.* a,84.XX.1.

GEOMETRIÆ *cognitio medico neceſſaria.* b,934.I.4.

GERMINANDI *diverſitas, in iis quæ ex ſemine, & ex plantariis proveniunt.* a,151.XXV.1.

GIBBI *coactiones variæ.* b,803.XLVII.1.

GIBBOSI *quicunque ex anhelatione aut tuſſi fiunt, ante pubertatem pereunt.* a,101.XLVI.1. *raro ad ſexageſimum annum vivunt.* b,868.XXI.8.

Gibboſis, plerunque pulmonis tubercula. b,794.XXXVII.11.

Gibboſitas in ſpina ex phrenitide. a,785.XXII.4. a,860.XXXVII.1. *prope cervicem.* b,796.XXXIX.6. *ſupra ſeptum tranſverſum.* b,793.XXXVII.5. *infra ſeptum tranſverſum.* b,794.XXXVIII.1. *aucto jam corpore.* b,794.XXXVIII.4.

Gibboſitates ex caſibus. b,801.XLV.1. *juxta verticulum non facile pelluntur.* b,799.XLIII.1.

à Gibbo, interdum ſpirandi difficultas. b,793.XXXVII.6.

GINGIVÆ *dolor.* a,858.XXXV.1. *in lienis morbo male olentes.* b,239.XXXIV.9. *à dentibus diſcedentes in lienis morbo.* b,239.XXXIV.9. *vitiatæ, his ſunt quibus ſplenes magni.* a,518.XLII.1. *dolor ac tumor.* a,788.XXVII.1.

Gingivarum pruritus pueris ad dentitionem accedentibus, fiunt. a,81.XXV.2.

ad Gingivas & dentes comparentes fluxiones, in habitibus tabeſcentibus, cum febre, malæ ſunt. a,565.III.262.

circa Gingivas abſceſſum factum dentis corruptio ſolvit. a,543.II.154.

de Gingivis ſanguis defluens, ex alvis liquidis, lethale eſt. a,589.VI.III. *ſanguis, ex alvo liquida, pernicioſus.* a,543.II.160.

in Gingivis denigratis, calida convenit. a,606.XI.25.

GLANS *Ægyptia.* b,381.XXIX.98. *virilis membri frigidior eſt, quam quis putarit.* a,603.VI,3.

GLANDES *ſubdititicæ ad menſes quomodo formandæ.* b,513.CXXI.1.

Glandula ſubditicia. b,551.XXII.4.

Glandulæ quando, & à quibus fluxionibus infeſtentur, & à quibus non. a,417.V.9. *album fluxum purgantes.* b,659.XXII.1. *renum etiam majores, quam aliis partibus.* a,416.IV.3. *pectoris mammæ dicuntur.* a,421.XI.1. *pectoris in viris ob locorum anguſtiam & corporis denſitatem, magnæ non ſunt.* a,421.XI.10. *non valde per ſe, ſed cum reliquo corpore ægrotant.* a,414.I.10. *fluxionibus maxime ſunt obnoxiæ.* a,414.I.13. *ex reliqua corporis redundantia nutriuntur.* a,415.II.9. *corporis humiditatem ſuſcipiunt.* a,415.II.5. *inguinum.* a,415.II.21. *ſub alis.* b,768.XII.7. *ſub utraque aurium parte.* a,415.II.19. *inteſtinorum, majores.* a,416.III.1. *utrinque ſub alis.* a,415.II.20. *inteſtinorum, cur depiles.* a,416.III.3. *inteſtinorum unde.* a,417.VI.11.

ſunt ſpongioſæ, raræ, pingues, friabiles, & venas multas habent. a,414.I.2. *& pili, eadem utilitate participant.* a,415.II.12.
Glandularum in corpore ſitus. a,414.II.1.
de Glandularum colli natura tota. a, 416. V.1. *natura & ſubſtantia.* a, 414. I.1.
duplici genere ac uſu. a,415.II.4.
ex Glandularum tumoribus febres omnes malæ ſunt. a,87.LV.1.
in Glandularum tumoribus febres, malum: exceptis diariis. a,699.III.60.
quæ partes Glandulas, & pilos, & quæ glandulas tantum habeant. a,415.II.18.
de Glandulis in pectore. a,421.XI.1.
in Glandulis oleoſus humor. a,414.I.8.
GLAUCEDINES *ſenibus fiunt.* a, 82. XXXI. 17.
GRACILES *& facile vomentes ſurſum purgare oportet, vitantes hyemem.* a,82. VI.1. *ſecundum naturam minus cito moriuntur, quam craſſi admodum.* a,76. XLIV.4.
Gracilis ac macilentus à febre uſtus, quomodo cibandus & curandus. a,386.XXXIX.5.
Gracilitatem corporis quo ſtudio conſequaris. a,628.III.4.
GRÆCORUM *& Barbarorum in Aſia qui fortes & bellicoſi credantur.* a,351. XLI.2.
GRAMMATICA *quid.* a,194.XVI.1.
GRAVE *quiddam in pectore incumbens, pulmonem ad latus prolapſum ſignificat.* b,83.LVII.6.
GRAVEDO *ex frigiditate.* a,32.XXXI. 18.
ad Gravedinem. b,524.V.8.
Gravedines poſt æſtatem ſiccam & Borealem. a,344.XXVIII.5. *vere fiunt.* a,80. XX.7. *& raucedines, valde ſenibus non concoquuntur.* a,75.XL.1. *ad hyemem fiunt, ſi æſtas ſicca & Aquilonaris fiat.* a, 79.XIII.4. *quando perfectæ fiant.* a,515. XXXVI.11. *quos morbos ſolvant.* a,515. XXXVI.8. *naturis ſiccioribus fiunt, ſi autumnus aquilonaris & pluviarum exors fuerit.* a,79.XIV.6. *& ſternutationes in omnibus circa pulmonem morbis, & anteceſiſſe & ſuccedere, malum eſt.* a,458. XIII.10. a,560.III.174.
GRAVEOLENTIA *circa ſpiritum unde fiat.* b,139.XXI.4. *in pudendis, & columella.* b,401.LXI.1.
GRAVIA *omnia, natura deorſum ferantur.* a,411.XX.12.
cum Gravitate capitis dolor ſoporoſus, convulſorium quiddam ſignificat. a,536.II.31.
GULA *ſive ſtomachus, velut infundibulum, potum, & quæcunque volumus, excipit.* a,289.I.12. *ejus ſtructura & poſitio.* a,288.II.13.
GURGULIONES *periculoſi ſunt ut & reſecentur & ſcarificentur, quamdiu rubicundi fuerint, & magni.* a,467.XXIV.1.
GUTTUR *& gula.* a,282.I.40.
Gutture præfecto vox non editur. a, 124. XIX.29.
ſub Gutture tumor cum febri multa in anginoſa. a,842.XVII.1.
in Gutturis dolore, aquam calidam ſuper caput fundito, ſi non frigus fuerit. a, 709. VI.14.
GYMNASTICÆ *medicina eſt contraria.* a,391.XLVI.9.

H.

HABITIORES *ſunt pueri, qui plus mingunt quam egerunt.* a,590.II.8.
HABITUDINEM *bonam ad ſummum progreſſam, non tarde ſolvere confert.* a, 68.III.6.
HABITUS *hominis bonus qui dicatur.* a, 65.IX.1. *bonus quomodo ex eſu accedat.* b,136.XIX.1.
HÆMORRHOIS, *velut ſimilis eſt atræ bilis.* a,811.V.41.
Hæmorrhoides ſi ſyderatis accedant, utile eſt. a,569.III.318. *fortes ac diuturnæ.* a,775.X.13. *ſi cum phrenitide occupatis atrabiliariis oboriuntur, bonum eſt.* a, 445.X.9. *atrabiliariis & phreniticis accedentes, bonum* a,99.XI.1. *quibuſdam ex menſibus ſuppreſſis fiunt.* a,575.III. 414. *ætatem conſtantem agentibus accidunt.* a,82.XXX.12. *viris in meridionalibus civitatibus frequentes.* a,330.IV.7. *hyeme per duos annos.* a,752. XIV.8. *inſanis ſupervenientes, inſaniam ſolvunt.* a,99.XXI.1.
in Hæmorrhoide alvus turbata. a,775.X.14.
ex Hæmorrhoide parum apparente, vertigines ortæ, parvam ac modicam ſideratione ſignificant. a,553.III.66.
Hæmorrhoidarum curatio. b,322.LXVII.1.
per glandulas curatio. b,351.VI.1.
poſt Hæmorrhoidarum uſtionem quæ curatio adhibetur. b,348.II.7.
Hæmorrhoidas quum haberet Alcippus, a curatione prohibebatur: curatus inſaniit, febre acuta ſuccedente ceſſavit. a, 766. XXXI.1. *ſananti diuturnas, ſi non una ſervata fuerit, periculum eſt hydropem aut tabem accedere.* a,99.XII.1. *qui habent, ſi quis hyeme multo potu uti viderit,*

rit, & bono colore præditos, quid de his prædicere liceat. a,489.II.16.
Hæmorrhoidum alius curationis modus. b, 350.V.1. *fluxionis futuræ signa.* a,482. XIIX.16. *generatio, curatio, & cognitio.* b,347.I.1. *bonum.* a,806.III.64. *in Hæmorrhoidibus sanguis non fluit, ablata extuberantia.* b,350.IV.6. *cancer.* a, 775.X.21. *extuberantia penitus intus delitescens.* b,349.IV.1.
HEDERÆ *albæ folia astringunt.* a,604. IX.7.
HEPAR *testudinis marinæ adhuc viventis, in pesso.* b,495.CIV.1. *pueris cor dicitur.* b,125.IIX.4. *jaculo percussus.* a, 786.XXIV.18. a,843.XVIII.1. *ovillum aut caprinum in parientibus ab inflatione laborantibus.* b,402.LXIV.2. *venarum radicatio.* a,596.VII.6. *tauri ad faciem ornandam.* b,595.LXVII.1. *ejus structura, forma, & positio.* a,288.II.1. *dolet homo, si derepente multa bilis fiat.* b, 125.IIX.8. *quibus doloroſum sit.* a,475. VII.1. *quibus aqua repletum, ad omentum eruperit, his venter aqua impletur, & moriuntur.* a,107.LV.1. *cordi sanguinem suppeditat.* a,284.II.3. *durum fieri morbo regio laborantibus, malum est.* a, 101.XLII.1. *quicunque suppuratum uruntur, si quidem pus purum fluat & album, superstites evadunt.* a,106.XLV.1. *dolentes, purulenta per alvum egerunt.* a, 566.III.271. *derepente circumcirca dolentibus, febris accedens dolorem solvit.* a,106.LII.1. a,566.III.272. *quibus ustis velut amurca prodit, lethale est.* a, 566.III.274. *& vena cava.* a,282.I. 48.
uxta Hepar ad imum ventrem tumor tuberculosus. a,854.XXX.2.
Hepatis apex cui complicatus erat, huic concusso, derepente dolor sedatus est. a,822. VIII.86. *alimentum.* a,285.V.4. *extremitates quinque.* a,297.I.6. *quibus dolor, hi sanguine per alvum egesto servantur.* a,599.II.265. *ab aqua inter cutem laborantis per fungos ustio.* b,229.XXVI. 20. *venæ earumque distributio.* a, 302. XIV.1. *elevatio, splenico modo.* a, 693. II.63.
Hepate vulneratus moritur. b,3.III.4.
b Hepate, quædam aquæ inter cutem incipiunt. a,453.VIII.3. *quibuscunque aquæ inter cutem oriuntur, his tusses tusiendique promptitudo accedit.* a 454.VIII.6.
Hepatis inflammatione singultus, malum. a,104.XVII.1.
Hepatici unde. a,689.I.74.
de Hepatico morbo ab atra bile. b,232.XXX. 1.
in Hepatico morbo, bilis pallidæ vomitus. b, 235.XXXI.9. *colliquatio cum raucedine, malum.* a,566.III.270.
Hepaticorum ustionis per fusos buxeos descriptio. b,236.XXXI.32.
Hepaticis quibus multum est sputum cruentum, statim perniciosum est. a,566.III. 269.
Hepatitidis venæ distributio. a,703.IV.1.
HERBÆ *lacustres quales.* b,929.I.21. *montanæ cur aquosis præstantiores.* b, 929.I.18. *breviores, meliores ac solidiores sunt.* b,763.VII.5.
HERINACEI *marini triti ad secundas educendas.* b,501.CVIII.43.
HERNIÆ *puerorum in occidentalibus.* a,335.XII.7.
HERPETES *minimè omnium ulcerum quæ depascendo proserpunt, periculosi sunt.* a,503.XXI.4. *ex pustulis nocturnis.* a, 501.XIIX.6.
HIANTEM, *semper dormire, lethale est.* a,450.III.13.
Hiatus febres qua ratione præcedant. a,604. XII.1.
HIPPACE, *casous equinus.* b,144.XXV. 27.
HIPPEÆ *uxor hydropica.* a,763.XXVII. 21.
HIPPOCRATES *Artaxerxem neglexit.* b,953.II.11. *a Crisamide Rege nonus, ab Æsculapio decimus octavus, à Iove vigesimus.* b,897.I.15. *ab utroque semine à diis ortum habuit.* b,897.I.20. *æquales cum diis honores, & donaria consequutus est.* b,898.I.29. *cur post tot de dieta scriptores suos commentarios ediderit.* a,179.I.14. *pestem Græciæ imminentem, prævidit.* b,953.II.10. *quos honores apud suos & exteros sit consequutus.* b,953.IL.13. *Democriti, insanire creditì, gratia Abderam vocatus.* b,901. I.1. b,952.II.8. *Cnidiorum bibliothecæ combustæ criminis falso accusatur.* b,952. I.12. *innumera sua in Græcos benemerita, magnis sacris publicè ab Athenienſibus fuit initiatus.* b,936.I.12. *patriam à belli periculo liberavit.* b,953.II.12. *pecuniæ contemptor.* b,901.I.2. b,955. IV.7.
Hippocratis prædictiones quales. a, 488. II.11. *de ejus scriptis diversæ opiniones.* b,954.IV.1. *patria, genealogia, & præceptores.* b,951.I.1. *de Athenienſibus*

præsagium. b,935.I.10. *oratio ad aram.* b,935.I.I. *de Medicorum suæ tempestatis prædictionibus, judicium.* a,495.X.II. *mors, sepultura & imago.* b,953.III.I. *de Democrito somnium.* b,908.I.I. *peregrinationum & patriæ deserendæ variæ causæ.* b,952.I.II. *sententia de humeri articulo, contra cæteros Medicos.* b,756.I.2. *in docendo ingenuitas.* b,953.II.17. *genus & familia.* b,897.I.4.

Hippocrati sapientiæ, quàm auri potior fuit ratio. b,901.I.2

HIRCIRE *incipiens, uter testis extra apparuerit, si quidem dextra, masculum, si vero sinister, fœmellam portendit.* a,809.IV.47.

HIRSUTA *alioqui fœcunda, ex suppressis mensibus.* a,823.VIII.98.

Hirsuti sunt quibuscunque calvis varices accedunt. a,100.XXXIV.3.

HOLOCONITIDIS *radix qualis.* b,500.CVIII.35.

HOMO *ex quatuordecim quibusdam constitit.* a,285.VI.7. *quando optime dispositus sit.* a,34.XXXV.19. *ex nativitate morbus est.* b,925.I.279. *in tertium annorum septenarium augescit.* a,120.XIV.I. *cur medicis & philosophis quibusdam idem esse putetur.* a,268.IX.6. *primis diebus sui respectu calidissimus.* a,278.XXIV.7. *maximè sanus quando sit.* a,266.VI.I.

Hominem unum quiddam ut sanguinem, pituitam, bilem, esse non posse. a,265.II.9. *non ex uno aliquo elementorum, sed ex quatuor invicem permixtis constare.* a,263.I.I. *unum quiddam statuentes, in quo fallantur.* a,264.II.6.

de Homine quatenus Sophistæ ac Medici aliquid cognoverint. a,34.XXXVI.I.

Homines regionum naturas referunt. a,347.XXXIV.8. *cur diebus imparibus moriantur.* b,138.XXI.I.

Hominibus sordes in auribus, dulcis quidem lethalis, amara verò non. a,811.V.35.

Hominis anima, non similiter in omnibus augescit. a,195.XIIX.I. *natura ad cæterorum animantium naturam collata.* b,924.I.259.

Hominum omnem naturam, & ex terra nascentium esse similem. a,149.XXIII.I. *erga medicos malevolentia.* b,933.I.I. *ad plagam meridionalem corporum constitutio qualis.* a,330.III.I.

HORDEUM *natura frigidum est ac siccum.* a,214 IIX.I.

Hordeolum in suprema palpebra, ex calculi morbo. a,690.II,10.

HORMINI *semen consimilia lini semini facit.* a,218.XIV.10.

HORROR *ex potationibus.* a, 793.XXXII.II. *& spirandi difficultas in doloribus signa tabis sunt.* a, 523.I.25. *ex sudore, non bonum.* a,103.IV.I. *ex potationibus, ad noctem febris.* a,867.XLVI.I.

Horrore affecti, alvos humectas habent. a, 523.I.27. *affecti, caput dolentes, exudantes, malignum id est.* a,523.I.20. *affecti, multum insuper exudantes, difficili malos implicantur.* a,523.I.21. *affecti frequenter ad suppurationem deveniunt.* a,564.III.233.

Horrorem, vinum æquali mensura aquæ admixtum potum solvit. a,107.LVI.3. *habentibus, menses erumpunt.* a,577.III.447. *ac rigorem inducunt, progressus ad egerendum paulatim fientes.* a, 587.VI.62. *efficit sanguinis fluxio.* a,549.II.270.

Horrores, majores vel minores, pro statuum in corpore qualitate & quantitate. a,405.XI.2. *unde, & cur corpus concutiant.* a, 405.XI I. *excitat Aquilo.* a,77.V.12. *quibus à deambulationibus matutinis accedunt, & caput gravatur.* a,261.XXIIX.2. *ex dorso, frequentes, & cito transeuntes, ægre tollerari possunt.* a,523.I.12. *quibus sani frequentes sunt, hi ex sanguinis fluxu suppurantur.* a,523.I.24.

Horrorus inconstantis indicia. a,582.V.56.

in Horroribus qui simul judicatorie exudarunt, eos sanguinem effusuros esse arbitror a,485.XXI.9.a,524.I.33.

de Horrentibus ex gymnasiis, eorundemque curatione. a,262.XXIX.I.

HOSTES *servare, & amicos mercede sanare, æquale peccatum.* b,905.I.34.

HUMANA *studia, circa res inanes, ac nullius studii dignas, versari.* b,918.I.113.

Humanæ naturæ miseria. b,925.I.280.

quæ HUMECTANTUR *citius & magis, celeritatem judicationis significant.* b,272.VI.6.

HUMERI *articulus uno modo luxatur.* b,756.I.I. *frequenter excidentis curatio.* b,766.XI.I. *luxati ustio.* b,767.XI.4. *frequenter elapsi repositio facilis.* b,757.II.I. *dolor & gravitas in brachio.* a,852.XXVII.I. a,871.LI.I. *ac mammæ cibis & potibus inflantur.* a,702.III.122. *attenuati ex aquis lacustribus.* a,334.X.8. *articuli Hippocratis sententia contra alios medicos.* b,756.I.I. *summi avulsio.* b,770.XV.I. *quibus facile aut difficile inflammentur.* b,764.VIII.2.

dolor

dolor ex abſceſſu. a,861.XXXVIII.19.
in Humeris dolores, bilis nigræ vomitu ſanantur. a,519.XLIV.2. *quæ ſuppurantur tantillis, muſtellæ cubito præditos, parvumque ac macilentum brachium habentes faciunt.* a,798.I.37. *dolores.* a,519. XLIV.1.
le Humero. a,296.IV.1.
Humerus quibus & quomodo excidit: ſigna, repoſitio & curatio. b,852.VIII.1. *quibus id à primo natali die contingit iis oſſa quæ ad luxationem proxime accedunt brevia fiunt.* b,853. VIII.7. *profundæ ſuppurationes ad humerum iis idem efficiunt non autem adultis.* b,853. VIII.9.
HUMIDITAS *cerebri, quomodo inſaniæ cauſa exiſtat.* b,341. XVI.17. *alimenti vehiculum eſt.* a,599.XII.9. *homini fit ab articulis.* b,762.VI.1. *per prodeuntia, requirit diætam ſiccißimam.* a, 702. III.118.
d Humiditatem ex reliquo corpore extrahendam, quæ figuræ magis idoneæ. a,37. XXXIX.18.
x Humidißimo in igne, & denſißimo in aqua, mixtura, natura humida ac calida conſtituitur. a,202.XXV.20.
Humidi excrementi, per renes, & veſicam evacuatio. a,285.V.14.
Humiditatum & ſanguinis auctio quando. a,286.VIII.2.
Humidum calidum eſſe. a,118.X.15.
HUMOR *omnis calfactus fit tenuior.* a, 371.XV.10. *in ventre plurimus.* a, 188. XI.5. *multus in peripneumonia infra ſecedens, mortem inducit.* b,108.XVII.55. *in ſano corpore tertio die prodit.* b,140. XXII.21. *qualia ante turbationem & in ipſa turbatione, in corpore efficiat.* b,145. XXV.46. *in partu, una cum puero, velut oportet non prodiens.* b,451.LIX.1. *multus ſalubris in corporis perturbatione locum occupans.* b,146. XXV.65. *quando affligens priorem conſumat.* b, 146. XXV. 54. *levis homini eſt alimentum.* b, 146. XXV.58. *aquoſus in febribus.* b, 142. XXIII.23. *quomodo ultra biduum in corpore manens, majus aut minus homini malum de ſe præbeat.* b,134.XVI.34.
Humoris in viſum, fluxus curatio. a,377. XXIII.9. *partem ubi liquatus fuerit, conglobari ac ſpiſſari, donec morbum peperit.* b,147.XXVI.4.
Humori non eſt facilis via ad ardua prodire. a,409.XVII.5.
Humorem abducere oportere forti quidem ſuperne, inferne debili, ſudet multus calidus aut frigidus ſemper fluens ſignificat. a,107.LXI.1.
ex Humore copioſiore foras prodeunte, incommoda. b,135.XIIX.4.
ab Humore copioſiore non expurgato, quomodo morbi fiant. b,141.XXIII.6.
Humore in corpore manente, quid fieri ſoleat. b,133.XVI.13.
Humores quamdiu in corpore morentur, & quomodo expellantur. b,132.XVI.4. *in articulis reſiccati condenſantur ac conſtringuntur in coxendicum morbo.* b,263. LIV.3. *quos ſingula anni tempora augeant.* a,286.VIII.2. *quomodo gravitate aut levitate inter ſe differant.* b,145.XXV. 34. *liquati, & ad alvum delati, ſtercus conturbant.* b,148.XXVI.12. *hominem affligentes, quomodo & cur pauciores fiant.* b,132.XV.1. *corporis quatuor.* a,127.V.5. *quatuor locis expurgantur.* b,132.XV.3. *in homine quatuor, ſanitatis & ægritudinis ſunt cauſæ.* a,266.V.9. *pro temporum anni differentiis in homine dominari.* a,272.XVI.2. *diebus imparibus turbantur.* b,139.XXI.11. *quatuor homini congenitos eſſe.* a,268.IX.1.
Humorum quatuor in corpore, differentiæ. b,145.XXV.31. *vacuatio per quæ loca, facienda ſit.* a,71.XXI.1. *de loco in locum decubitus in melancholicis affectionibus vere & autumno ſuſpecti.* a,102.LVI.1. *in homine potentia, & mutatio, medico neceſſario cognoſcenda.* a,40.XLII.1. *impetus & ferocitas quò deducenda.* a, 315. I.1. *qualitas.* a,284.I.21. *in corpore, loci, & ſedes.* a,284.I.14. *in homine diſtinctas eſſe ſpecies, & nomina.* a,267. IIX.4. *in corpore ſpecies quatuor morborum omnium cauſæ.* b,120.I.4. *ſecretio & vacuatio quando morbos generet.* a, 267.VI.5. *decubitus ad aliquem locum, in quibus factos affectus liberat.* a,806. III.67. *excretiones in viris & mulieribus, quot locis fiant.* a,285.VI.8. *inconſtantium conſideratio.* a,316.II.1.
Humoribus ex anni temporum differentiis reſiſtendum. a,275.XVII.9.
HYDROPS *ex pruritu corporis, & cutis craſſitudine, poſt balneorum calidorum uſum.* a,769.IV.7. *ſiccus quibus contrahatur.* a,83.XI.1. *à capitis fluxione ad vertebras & carnes.* a,373.XVIII.9. a, 383.XXXIII.1. *facit erectæ cervicis ſpirationes.* a,564.III.235. *ex pituita alba accedit.* a,109.LXXIV.1. *ex inſania, bonum.* a,103.V.2. *ex quartanis.* a, 343. XXVI.3. *qui ad curationem remiſit, re-*

currens desperatus est. a,567.III.288.
Hydropis generatio & signa. b, 158. XXXIII.1. morbi quando adhuc difficiliores fiant. b,360.XXXIV.5. causa & curatio. b,174.XXIII.3. in uteris signa, causæ, & curatio. b,468.LXXXVI.1. generatio in mulierum utero. b, 160. XXXIV.1.
ante Hydropem suppuratus. a,872.LII.5.
ad Hydropem desinunt quibus circa tenue intestinum dolores, & urina non facile prodit. a,589.VI.107.
in Hydropem siccum desinunt dolor supra umbilicum & lumborum dolor, si medicamentis non solvantur. a, 550. II. 279. quibus splenicis morbus degeneret. b,173. XXI.20. aut a splene, aut hepate, aut pituita alba, aut dysenteria transitus. b, 175.XXIII.17. desinunt bilioſi, alvo turbata egerente. a,567.III.283.
in Hydrope quibus tumores magni facti, emarcescunt, ac rursus attolluntur, hi magis convalescunt. a,496.XI.33. cui multum sanguinis sursum ac deorsum eruperit, eum multa aqua repletum iri, timor est. a,496.XI.30. si alvus valde fluida fuerit, citissime moritur. b,361.XXXIV. 10. tormina sine febre. b,319.LXIII.1. fomenta humida, ante pharmaca. b,232. XXIX.41. sicco sui significationem præmittente, tormina circa intestinum tenue incidentia, mala sunt. a,567.III.286.
ex Hydrope quando moriantur. b, 360. XXXIV.8.
ab Hydrope detento, ubi aqua in venis ad ventrem confluxit, solutio fit. a,99.XIV. 1. qui detinentur, si aquositas per ventrem ad vesicam fluat, solutio fit. a,446. XI.20.
de Hydrope pulmonis. b,84.LIX.1.
Hydropes Leucophlegmatias appellatos alvi profluvium sedat. a,569.III.326.
Hydropes plurimi ac letalissimi ab aquis lacustribus ac palustribus. a,335.XI.4. & morbi regii, qui a splene sunt nigriores sunt. a,689.I.75. in testibus pueris ad plagam meridionalem frequentes. a,332. VII.8. aut intestinorum levitates fiunt, dysenteria longa in splenicis desinente. a, 567.III.296. ex morbis acutis dolorosi fiunt, ac pernicioſi. a,566.III.275.
Hydropica potio. b,321.LXVI.1.
Hydropicus voce repente destitutus. a,796. XXXVI.18. ex febre ardente. a, 838. XIII.9. si tumorem in cruribus habens, tussiat, malum. a,707.V.28.
Hydropici, ut sint superstites, quomodo debeant esse adfecti. a,495.XI.5. qui desperati. a,496. XI.28. pueri curatio. a 385.XXXVI.16. quicunque secantur aut uruntur, aqua acervatim effluente, moriuntur. a,100.XXVII.2. ravos oculos habent, & calvi sunt. a,707.V.3. medii inter desperatos. a,496.XI.29.
Hydropico febrienti, urina parva, & turbata, pernicioſa est. a,567.III.284.
Hydropicum si tussis corripiat, quid faciendum. a,707.V.24. si tussis vexet, desperatus est. a,106.XLVII.1. laborem ferre oportet facile, & lassitudinis exortem esse. a,496.XI.24.
Hydropicorum alvus qualis esse debeat. a 496.XI.22. curatio. a,788.XXVII.3. pectinem ne contingito, neque internas partes. a,817.VII.65. urinam apparere convenit pro studiorum ratione, & vinorum mutatione transeunte. a,496.XI.23.
Hydropicis facta ulcera in corpore, non facil sanantur. a,98.IIX.1. circa venas aqua in alvum prolapsa, solutio fit. a,567.III 289. tussis accedens, malum. a, 100 XXXV.1. comitialis morbi affectiones accedentes, pernicioſa sunt. a,567.III.281 confert puerorum excrementum primum b,323.LXIX.8.
ex Hydropicis comitiales, pernicioſi. a,567 III.287.
in Hydropicis siccis, urina stillicidia, mala, a,567.III.279.
Hydropicos citius secare oportet. a,817 VII.62.
ad Hydropicos. b,323.LXIX.3.
Hydropicum melius est tumores habere quam colliquationes in extremis partibus. a, 495.XI.12. cibos libenter accipere oportet. a,496.XI.20.
Hydropum duæ naturæ sunt. b,318.LXII.1.
HYEMS si australis & pluvioſa ac clemens fiat, quanam incommoda mulieribus producat. a,78.XII.1. morbida æstatem pluviosam, & australem consequitur. a,344.XXVIII.1. si sicca & Borealis, necesse est æstatem febriculosam fieri, & lippitudines inducere. a,342. XXV.7. si quidem sicca & aquilonaris fuerit, necesse est æstate febres acutas, lippitudines & dysenterias fieri. a,78.XI.1.
Hyeme cur corpora tarde & modice exerceri debeant. a,243,V.4. quanam mala magis fiant. a,80.XXIII.1. inferiores partes magis purgare oportet. a. 82. IV. 2. cibos facillime ferunt. a,71. XVIII.2. frigida, homines capita humida ac pituitosa habere par est. a,330.III.5.

Hyemem ferre corpori melius est quàm exerceri hoc tempore. a,243.v.5.
ad Hyemem naturarum aliæ bene, aut male se habent. a,77.II.2.
post Hyemem australem, & pluviosam, abortus frequentes. a,343.XXVI.4.
HYSSOPUM *calidum est, & pituitam ducit.* a,226.XXVI.32.

I.

IACTANTES *se anxie, citra vomitum qui exacerbantur, male habent.* a,578. IV.9.
num Iactantibus se anxie citra vomitum, spes est ut nigra per alvum prodeant? a, 477.XI.3.
IACULO *ictus retro in latus.* a,786. XXIV.9.
IANITOR *etiam ventriculus dicitur.* a, 285.V.II.
ICTERI *sive morbi regii curatio.* a,387. XL.10.
in Ictericorum urina subsidet velut ervum fulvum. b,103.XII.6.
in Ictero medicamentis bilem ducentibus non utendum. a,387.XL.10.
Icterus quomodo in oculis cognoscatur. a, 380.XXIX.5.
IDIOTIS *quæ à medicis dicuntur, & suo corpori adhibentur, quoquo modo novisse satis est.* b,161.I.6.
IECUR *fibris exemptis, non congelatur.* a,117.IX.14. *alimentum ex triplici digestione in succum redigit.* a,285.V.I. *perusum dissectumve habere, lethale est.* a, 99.XIIX.7.
Iecoris generatio. a,117.IX.8. *morbus ab atra bile.* b,232.XXX.I.
de Iecinoris morbo secundo à bubulæ carnis esu, & vini potu nimio. b,235.XXXI.I. *tertio morbo.* b,236.XXXII.I.
IEJUNIUM *ad capitis dolorem, & crapulam malum est.* b,315.LXIIX.10. *facillimè ferunt senes.* a,70.XIII.I.
IGNEUM *ac calidum aliquid astris oppositum videre, bilis secretionem significat.* a,637.VI.I.
IGNIS *sive Æther.* a,112.I.18. *nervis est inimicus.* b,769.XIII.5. *sacri in uteris signa.* b,588.LVIII.I. *sacri seu Erysipelatis in uteris signa & curatio.* b, 366.XII.I. *sacer ex ossis denudatione.* a, 104.XIX.I. *omnia per omnia movere potest.* a,182.IV.10. *sanat quæ ferrum non sanat.* a,110.VI.2. *sacer si mulieri prægnanti in utero fiat, lethale est.* a,94. XLIII.I. *omnia quæ in corpore sunt, secundum ipsius modum exornat.* a,188. XI.12. *in corpore circuitus tres.* a,188. XI.7. *rarissima & siccissima mixtura, naturæ frigidæ & siccæ constitutio est.* a, 202.XXVII.I. *inter ea quæ in medicina urendi vim habent, extreme urit.* a,8. XIII.14.
Igni & aquæ, quatuor qualitates primas inesse. a,183.V.I. *nutrimentum præbet aer.* a,402.V.16.
Ignem sacrum ab externis intro converti, non bonum. a,100.XXV.I.
Igne vel aqua in temperamento aliquo prævalente, fieri nequit, ut tales naturæ ad symmetriam aliquam perduci queant. a, 209.XXXVII.I. *sacro ulceribus accedente, corporis purgationem facere oportet.* b, 668.VI.I.
ex Igne & aqua omnia constitui. a, 229. XXXI.II. *sacro putrefactio, aut suppuratio malum.* a,104.XX.I.
Ignes sacri. a,821.VIII.66.
IGNORANTIA *cum rigore, malum.* a, 476.VIII.3. a,522.I.6.
ILLITIO, *purgatoria, mollitoria* b,515. CXXIII.16.
ILLUVIES *siccat, quum humiditas consumatur.* a,232.XXXV.16.
IMPERITIA, *malus thesaurus.* a,42. III.6.
IMMINUTIONUM *deligatio.* a,625. XIII.9.
IMPETIGINI *acetum prodest.* a,604. VIII.8.
Impetigines & lepræ. a,522.XLIX.5, *vere fiunt.* a,80.XX.II.
ad Impetigines. b,596.LXVIII.6.
ad IMPRÆGNANDAM *mulierem,* b, 406.LXXXIX.I.
IMPOTENTIÆ *præter vacuatorum vasorum rationem contingentes, malum.* a, 474.V.10. a,526.I.83.
INCURVI *fiunt, si defluxus capitis progressum ad cor fecerit.* a,332.VII.18.
INEDIÆ *quibus consequenter accedunt ac sudores, hi ubi longius ægrotarunt, peripneumonicorum modo moriuntur.* a, 527. I.99.
INEXERCITATI *ubi derepente laboraverunt, & carnis colliquationem violentam ac multam fecerunt, quomodo curandi.* a,256.XXII.21.
INFANTIBUS *quibus in sugendo tussis instat, uvam majorem habere solent.* a, 591.II.14. *tussicula cum ventris turbatione, ac febre continua, significat post ju-*

dicationem bimestri, in totum vigesima die, etiam tumores ad articulos. a, 797. I. 34.

INFOECUNDÆ *quare Scytharum mulieres.* a,356.XLVIII.9.

Infœcundas fomentis, ac medicamentis curato. a,707.V.20.

Infœcundiores, inferne gibbosi. b, 794. XXXVIII.3.

Infœcundum quænam venarum sectiones reddant. a,366.VIII.6.

in INFERNIS *locis dolorem fortem solvit aut surditas, aut sanguis multus a naribus erumpens.* a,445.X.13.

INFLAMMATIO *in præcordio suppuratoria quibus sit.* a,548.II.254. *uterorum ex partu.* b,507. CXV.I. *ad palatum, ejusque curatio.* b,59.XXXII.I.

Inflammatione in principio laborantibus pharmaca inimica. a,611.I.13.

Inflammationem in locis supra septum transversum aut dolorem, spiritus densus significat. a,451.IV.17. *& dolorem in locis principalibus significat spiritus densus & parvus.* a,545.II.189.

Inflammationes ex ulceribus, doloribus conferunt. a,504.XXIII.I.

Inflammationis in angina ad pectus, aut pulmonem conversæ curatio. b, 56. XXXVII.12.

Inflammationibus, frigida uti oportet. a, 92.XXIII 5.

INFUSA, *ciassa, tenuia, quæ.* a,629. VI.I. *quæ quibus temporibus, quibusque naturis conveniant.* a,629.VII.I.

Infusorum mensura. b,614.XC.II.

Infusum sedis pituitam ducens. b,524.V.9. *si mortuus fuerit puer.* b,503.CX.II.

juxta INGUEN *sagitta percussus.* a,783. XX.I.

circa Inguen tubercula ex retentis mensibus. a,138.VII.17.

supra Inguen erumpentes menses. b,421. VII.2.

Inguina dura extuberantia. a,786.XXIII.7.

supra Inguina ad laterum mollitudinem & pubem fientes pustulæ serpiginosæ alvum male affectam significant. a,587.VI.79.

ex Inguine cuspis sexto tandem anno exempta. a,783.XX.4.

Inguinis dolor in febribus morbum diuturnum significat. a,527.I.105.

Inguinum tumores plurimi fiebant. a,817. VII. 50. *tumor ad sex annos.* a, 877. LVIII.12. *humor ac inflammatio.* a,417. VI.5. *tubera.* a,862.XL.I.

in Inguinibus vulnera magis lethalia. a,501. XIX.I.

cum Inguinum inflammatione, abscessus, & febris consequitur. a,403.VII.4.

IRACUNDI *quinam sint.* a, 708.VI.I. *ex diæta immutari non possunt.* a,209. XXXVII. 5.

IRIO *humectat & alvo secedit.* a, 218. XIV.14.

INSANIA *acute correpti, voce intercepta, moriuntur.* a, 578. IV. 16. *magni morbi ex more fientis, solutio.* a,445. XI.I. a,706.V.9. *tanto minor fit, quanto paucior ac debilior est bilis, quam pituita.* b,34.XXIIX.14.

ex Insania ad raucedinem, cum tussi, fit discessus. a,569.III.329. *dysenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum.* a, 103.V.I.

Insaniæ curatio est sanguinis detractio. b, 357.III. I. *causa existit humiditas.* b, 341. XVI.16. *febres acutas turbulentas, non bilioso os ventriculi dolenti, solvunt.* a,578. III.459. *in mente motis causæ.* b,357.II.22. *quibus accidant.* a, 97. LXV.9. *morbi in occidentalibus unde.* a, 335.XII.I. *causæ.* b,345.I.12.

Insaniam facit, distortio manuum ac pedum. a,392.XLVIII.9. *cito affore quid denuntiet.* a,472.II.I. a,536.II.20. *quænam portendant.* a,472.II.12. *significat, quibuscunque mulieribus sanguis ad mammas colligitur.* a,94.XL.I. a,711.VI.61. *qualem, quales dolores solvant.* a,445.X.10. *ad Insaniam quosnam deventuros esse.* a, 589. VI.104. *quinam deveniant.* a,570. III.333.

Insani, a liberaliore potatione, curatio. a, 767. I.7. *à bili & pituita quomodo cognoscantur.* b,341.XVI.23. *in Insanis angor, & inquietudo, unde.* b, 341. XVI.30.

in Insanientibus, varicibus, aut hæmorhoidibus accedentibus, insaniæ solutio fit. a, 99. XXI. I.

ne Insaniant quibus timor sit. a, 587. VI. 73.

quibus ut Insaniant, timor est, in his colli dolor, malum est. a,546.II.215.

non Insaniunt, quibus sunt cum ulceribus tumores conspicui. a, 97.LXV.3.

quicunque Insaniunt, sua sponte liberati à morbis, his insaniam solvit dolor ad pedes progressus. a,445.X.10.

Insanus & iracundus est, cui vena in cubito pulsarit. a,707.V.31.

INSOMNIA *in phrenitide evidentia, bona sunt.* a,472.I.6. a,529.I.132. *diurnis actionibus adversaria, turbationem in corpore*

corpore significat. a, 634. III. 7. *horrenda in morbo crasso.*
de Insomniis, quæ quis circa seipsum solito more fieri videt. a, 642. XV. 18.
Insomniorum in febribus vexatio. a, 766. XXX. 7. *ratio.* a, 411. XX. 8.
INSTRUMENTA *ustoria.* b, 767. XII. 1.
Instrumentorum, facultas cognita, artifices nos facit. a, 7. XIII. 10. *omnium ad ossa fracta, fortissima tria.* b, 744. XXXV. 1.
INSULÆ *continenti propinquæ tempestuosiores sunt.* a, 211. III. 5.
INTEGRI *& sani ex mutilatis gignuntur.* a, 132. IX. 7.
INTELLIGENTIÆ *ac prudentiæ internuntius, cerebrum.* b, 342. XVII. 6.
INTEMPESTIVITAS *in curandis morbis, quid.* b, 5. IV. 22.
INTERCEPTIO *morbi fieri non potest, nisi in die impari.* a, 709. VI. 18.
INTERCUS *morbus a flatibus etiam generatur.* a, 409. XVIII. 6. *aqua in ventrem rupta.* b, 229. XXVII. 1.
Intercute laborantium fœminarum quales menses. b, 470. LXXXVII. 16.
INTESTINA. a, 283. I. 59. *hominis, canis simili, ac aliquanto majora.* a, 297. I. 1. a, 808. IV. 21. *habent cubitos tredecim.* a, 285. VII. 6.
Intestini recti inflammatio. b, 683. III. 1. *recti humectatio, & saniei fluor.* b, 685. V. 1. *recti structura & positio.* a, 288. III. 15.
Intestino vulnerato, respiratio prodit inferne inconspicua juxta vulnus, & evacuantur pectora. a, 709. VI. 27.
ex Intestino recto, & utero inflammato, urinæ stillicidium accedit. a, 96. LIX. 1.
Intestinorum levitas, à dysenteria accedit. a, 109. LXXVI. 1. *quibus alvi levitate affectæ, eos hyeme sursum purgare, malum est.* a, 83. XII. 1. *difficultates in siccitatibus plerunque fiunt.* a, 79. XVI. 13. *generatio.* a, 113. III. 2. *levitate quinam corripiantur.* a, 483. XIX. 12. *tum levitas, tum difficultas, autumno fit.* a, 80. XXII. 9. *levitates cum spirandi difficultate, in tabem desinunt.* a, 568. III. 302. *levitates, quæ malæ.* a, 510. XXXI. 1. *agitationes à flatibus caussantur.* a, 407. XIV. 1. *humiditas, morbos non facit.* a, 418. VI. 12. *levitates & aqua intercus a concepta in ventriculis humiditate.* a, 344. XXVII. 10. *volvulus quibuscunque ex urinæ stillicidio accedit, hi in septem diebus moriuntur.* a, 101. XLIV. 1.
in Intestinorum diuturnis levitatibus, ructus acidus accedens, signum bonum. a, 98. I. 1. a, 693. II. 49. *longis levitatibus qui una cum animalculis tormina patiuntur, his solutis intumescunt.* a, 568. III. 300. *longis levitatibus, cibi fastidium, malum.* a, 98. III. 1.
ad Intestinorum levitatem. b, 524. V. 1.
Intestinum rectum elapsum. b, 685. V. 5. *cui in dextra parte dolebat, & articulari morbo correptus est, erat quietior.* a, 807. IV. 6. *quoddam tenue pertusum, dissectumve esse, lethale est.* a, 100. XXIV. 1. a, 573. III. 379.
circa Intestinum tenue dolorem quæ faciant. a, 589. VI. 107. *tenue difficiles tumores prægnantibus.* a, 577. III. 443. *tenue dolores diuturni.* a, 551. III. 17. *tenue tormina.* a, 567. III. 286.
ad Intestinum tenue dolores ex laterum mollitudine transeuntes in morbis longis, ex corruptione fœtus, pernicioſi sunt. a, 574. III. 402.
INTUMESCENTES *medicamentis purgare non oportet.* a, 476. IX. 2.
ISOBRIUM. a, 284. III. 16.
ITINERA *nocturna attenuant.* a, 243. IV. 2.
ex Itinere dolores contracti. b, 214. LVII. 1.
IUDICATIO *in morbis quid sit.* b, 165. IIX. 21. *morbi est exolutio.* a, 67. XII. 9. *quibuscunque fit, his nox gravis ante exacerbationem.* a, 73. XIII. 1.
cum Iudicatione rigor aliquatenus horrendus est. a, 551. III. 22.
Iudicationem celeriorem, aut tardiorem significantia. a, 272. VI. 6.
ad Iudicationem morbo tendentem, alvi egestionem densari oportet. a, 455. IX. 17.
post Iudicationem in morbis relicta recidivam faciunt. a, 73. XII. 1. a, 700. III. 72.
Iudicationes quorum morborum sint velociores. a, 686. I. 32. *in febribus impeditæ ac sublatæ.* a, 527. I. 206. *& remissiones eorum quæ febrem ardentem significant, longiorem morbum faciunt.* a, 440. IV. 1. *ex quibus cognoscimus, aut similes sunt, aut dissimiles.* a, 668. II. 180.
sine Iudicationis signo judicatorio quæcunque disparent, male judicata sunt. a, 699. III. 59.
de Iudicationibus, quæ cito ad melius tendunt, plerunque eadem signa sunt, quæ sanitatis. a, 438. I. 1.
Iudicantur cito quorum urinæ cito subsidentiam habent. a, 584. III. 82. *febres & morbi diebus imparibus.* b, 138. XX. 15.

quæ Iudicantur, & judicata sunt integre, non movere, sed sinere oportet. a,71.xx.1.
Iudicatoria signa quæcunque fiunt, eadem hæc si non fiunt, difficilis sunt judicationis. a,686.1.37. *non judicantia, partim lethalia sunt, partim difficilis judicationis.* a,686.1.34.
in Iudicatoriis diebus quæcunque cum anxietudine absque sudore perfrigerantur, malum est. a,475.iv.14.
INDICUM *medicamentum.* b,595.Lxv.14.
IUNCUS *odoratus.* b,504.cxi.6.
IUVENCULAE *humidiores sunt.* b,358.1.8.
IUVENIBUS *sanguinis spuitiones, tabes, febres acutæ, comitiales.* a,81.xxix.1. *ultra* IUVENILEM *ætatem progressis quales morbi accidant.* a,81.xxx.1.
IUVENTÆ, *neque indecens, neque illiberalis magnitudo corporis.* a,77.Liv.1. *Iuvenes quibus ventres humidi sunt, his senescentibus reficcantur.* a,77.Liii.1. *Iuvenibus senes plerunque minus ægrotant.* a,75.xxxix.1.

L.

LABIUM. a,282.1.28. *aut nasus, aut oculus, aut supercilium si distorqueatur, in febre non intermittente, propinqua mors est.* a,87.iL.1.a,109.Lxxiii.1. *contractum, alvi biliosæ eruptionem significat.* a,543.11.159. *livescens, lethale.* a,540.11.109.
Labia ulcerata in febribus. a,821.viii.71. *resoluta, & pendentia, & frigida, & albicantia habere, lethale est.* a,449.iii.4.
Labii inferioris concussio. b,285.xxi.26.
LABOR *articulis & carnibus, cibus.* a,810.v.16. b,816.Lxi.3. *siccat, & corpus robustum facit.* a,233.xxxiix.1.
Labores, cibi, potus, somnus, res venereæ, omnia mediocria. a,812.vi.6. *in circuitibus, quicquid in septuaginta movetur, in triplicitate perficitur.* a,819.viii.8. *consuetos ferre adsueti, non adsuetis facilius ferunt.* a,76.xLix.1. *naturales quinam sint.* a,234.xxxix.3. *& cibi facultates inter se habent contrarias.* a,180.ii.1. *cibos præcedant.* a,809.iv.53.
Laboris differentiæ. a,234.xxxix.1.
Laborum seu exercitiorum cognitio necessaria, de diæta scripturis. a,181.ii.5.
LAC *caninum in uterorum morbis.* b,377.xxix.32. *dare caput dolentibus, malum.* a,97.Lxiv.1. *ubi puer moveri inceperit, matri, sui indicationem præbet* a,147.xx.11. *post partum, si mulier lactaverit, in mammas procedit.* a,148.xxii.3. *mulieris masculum alentis.* b,512.cxx.21. *muliebre in aurium collutione.* b,97.11.15. *mulieribus raram carnem habentibus, citius prodit.* a,147.xx.15. *ob quam necessitatem fiat.* a,147.xxi.1. *ovillum alvum sistit, caprinum magis per alvum secedit.* a,216.ix.7. *si multum fluat, necesse est fœtum debilem esse.* a,710.vi.35. *vinum, & carnes, quibus alimentum, & quibus non.* a,596.vii.12. *multum quæ faciant, & augeant.* b,460.Lxxiii.8. *habens mulier, quæ neque prægnans est, neque peperit, menses ipsius defecerunt.* a,94.xii.1. *in farina in ventris dolore.* a,828.iv.1. *& sanguis alimenti sunt redundantia.* a,597.iix.4. *quare viri non faciant.* a,421.xi.10. *vaccæ nigræ.* b,398.xLvi.8. *in nutrice quando impurum fiat.* b,153.xxiix.3. *calidum ac biliosum puerus calculum generat.* a,341.xxiv.1. *ad Lac extinctum.* b,405.Lxxxviii.1. *Lactans quædam pustulas per corpus ubique habebat.* a,692.11.36. *sine Lacte mulieres quædam natura sunt.* b,486.xcix.6. *Lacti extincto quæ medeantur.* b,460.Lxxiii.1. *Lactis multum assumentes dum fugunt, ut plurimum somniculosi sunt.* a,591.iii.13. *in mammis generatio.* b,486.xcix.1. *bubuli, caprini, asinini, & equini, in pulmonis affectibus usus.* b,202.iv.25. *& seminis genitalis generatio eadem.* a,285.vi.10. *infusum in tabe.* a,384.xxxv.4.
LACHRYMA *si procedit calida ac salsa, periculum est & pupillam exulcerari, & palpebras.* a,507.xxiix.16. *Lachrymæ voluntariæ, malum non sunt.* a,110.11.1.a,763.xxvii.12. *in acutis male habentibus, ultroneæ bonæ.* a,798.1.42. *invitæ, quibus in febribus acutis magis ardentibus defluunt, his sanguinis eruptionem è naribus expectare oportet.* a,667.11.176. *Lachrymari ex voluntate in febribus aut aliis ægritudinibus nihil absurdi est.* a,87.Lii.1. *Lachrymis mordacibus calida convenit.* a,606.xi.10.
LACTUCA *frigidissima est priusquam succum habeat.* a,225.xxv.13.
LÆTITIA *relaxat cor.* a,810.v.15. *lætitiæ*

ætitiæ ex nulla alia re quam cerebro contingunt. b, 340. XVI. 1.

AGOPYRUS. b, 673. XI. 1.

ANARUM *in ulceribus usus ad septimum diem.* b, 745. XXXIV. 1.

Lanas æquales ponderis cum veste pura & contexta plus aquæ trahere. b, 417. II. 3.

LAPIS *si puero jam adulto ex terræ esu gignatur, dolor ipsi non adest, priusquam ipse sibi ipsi cibum deligat.* b, 155. XXIX. 38. *in vesica post annum quadragesimum secundum, non fit.* a, 574. III. 398. *in utero asper magnitudine verticuli fusi.* a, 777. XII. 6.

LASSATI *cum horrore si exudarunt judicatorio modo, recalfacti in morbo acuto, male habent.* a, 525. I. 55. *in febre, male habent.* a, 525. I. 54. *singultientes, stupore detenti, mali.* a, 525. I. 68.

Lassitudo, horror, & calor, circa solstitium hybernum. a, 849. XXIV. 1. *in linguam nigram citra rationem habentibus, mala.* 543. II. 146.

Lassitudine affectis, horrorem habentibus, menses erumpunt. a, 577. III. 447. *cur affligantur, qui à bilis fluxione infestantur.* a, 372. XVIII. 5.

Lassitudines spontaneæ morbos denuntiant. a, 72. V. 1.

Lassitudini in corporis motu cum dolore, quies statim medetur. a, 76. XLVIII. 1.

Lassitudinis tres species. a, 237. XLIV. 1.

Lassitudinum solutio, fit in mingente sanguinem, raro quidem & sine febre ac dolore. a, 494. X. 4.

ex Lassitudinibus, febris. a, 673. II. 3. *pustulæ.* a, 752. XIII. 13. *laboribus & cursibus insolitis, febris.* a, 718. VIII. 2.

LATÆ *pustulæ, non valde pruriginosæ sunt.* a, 98. IX. 1.

LATUS *quibus in tumorem sublevatum ac calidius est, his pus ex una parte est.* a, 564. III. 243.

ad Latus dolor acutus fit, quibus ex partu alba prodeuntia supprimuntur. a, 575. III. 421. *dolore ac suffocatione accedente, hi suppurantur.* a, 530. I. 162. *pulmonem prolapsum quid significet.* b, 83. LVII. 1.

circa Latus rari dolores in biliosis meracis alvi egestionibus, desipientiam significant. a, 473. III. 7.

in Latus, retro ictus jaculo. a, 786. XXIV. 9. a, 844. XVIII. 12.

juxta Latus dolores, in febribus consistentes. a, 570. III. 342.

in Latere dolor cum tumoribus somnolentis & febre ardente superveniens occidit. a, 526. I. 89.

in Lateribus & pectoribus, & in aliis partibus dolores, an multum differant, considerandum est. a, 98. V. 1.

Lateris dolor in sputo bilioso, præter rationem evanescens, perniciosus. a, 563. III. 228. *dolor in febre, alvo multa aquosa, ac biliosa egerente.* a, 527. I. 98. *dextri dolor.* a, 863. XLI. 1. *sinistri dolor ex nausea, & lassitudine.* a, 870. XLIX. 1. *dextri dolor, cum tussi & febri.* a, 842. XVI. 1. *dolor cum febre diuturna, puris eductionem fore significat.* a, 563. III. 232. *dolores acuti, quibus accidant.* a, 97. LXV. 10. *& lumborum dolor quibus sine causa manifesta, hi regium morbum incurrunt.* a, 552. III. 28. *sinistri dolor & tussis.* a, 837. XI. 1. *dolor, ex sputis biliosis, citra rationem si evanuerit, mente moventur.* a, 479. XII. 13. *sinistri suppurati sectio, minus periculosa, quam dextri* b, 70. XLV. 12. *dolores facit aquilo.* a, 77. V. 13. *sinistri dolor ex febre æstiva, & alvi profluvio.* a, 846. XXI. 1.

cum Lateris punctura intestinorum levitas & spirandi difficultas, in tabem desinunt. a, 568. III. 302. *dextri dolore assiduo, febris acuta.* a, 735. VIII. 2. *dolore, non tamen pleuritico, & turbulentis, tenuibus, lenibus, hi phrenitici evadunt.* a, 563. III. 219.

ex Lateris dolore quos cibi fastidia sequuntur, oris ventriculi dolore ac sudore aliquantulum vexantur. a, 564. III. 234.

in Lateris dolore, stillatio sanguinis de naribus, mala est. a, 562. III. 212.

Laterum ac lumborum dolores hyeme fiunt. a, 80. XXIII. 9. *naturæ quæcunque scapulas alarum modo eminentes habent, malum.* a, 800. III. 29. *mollitudo, à flatibus elevata.* a, 760. XXIII. 9.

à Laterum mollitudine & lumbis aquæ inter cutem pleræque incipiunt. a, 453. VIII. 3.

ex Laterum mollitudine dolores ad intestinum tenue transeuntes in morbis longis, perniciosi sunt. a, 574. III. 402.

LAVANDI *quando semel aut bis.* b, 296. XXXIII. 2.

LAXATIONUM, *avulsionum, &c. deligationes.* a, 624. XIII. 1.

LECTUS *præter morem mollis dolorem inducit.* b, 286. XXIII. 7.

LEGES *juraque cur homines imbelles reddant.* a, 350. XXXIX. 7. *plurimum ad magnanimitatem conferunt.* a, 360. LIV. 13.

LEGUMINA *omnia flatuosa sunt.* b, 316. LIX. 8.

Leguminum decoctum in peripneumonia. b, 68.XLIV 20. *horum assiduo usu, crurum impotentia* a, 705. IV. 24. a, 808. IV. 31.
LENS *astringit, & turbationem inducit, si cum cortice sumatur.* b, 316. LIX. 13.
Lentes æstuosæ sunt & turbativæ. a, 218. XIV. 1.
LENTICULAM *quomodo præpares.* b, 185. XXXIX. 8.
ad LENTIGINES. b, 596. LXVII. 6.
LEPORINARUM CARNIUM *vires.* a, 220. XVI. 21.
Leporini pili in pessos puerperæ recens enixæ. b, 661. XXV. 4.
Leporis pili combusti. b, 378. XXIX. 52.
LEPRIS, *acetum ad Solem calidum affusum prodest.* a, 604. VIII. 8.
LETHALES *morbi qui.* b, 3. III. 6.
LETHARGUS *quid, & cur sic appellatur.* a, 284. III. II.
Lethargi hyeme fiunt. a, 80. XXIII. 4. *ætatem constantem agentibus accidunt.* a, 82. XXX. 5. *morbi signa & curatio.* b, 87. LXIII. 2.
ex Lethargicis qui servantur, plerunque pectore suppurati fiunt. a, 532. I. 197.
Lethargicorum affectio. a, 532. I. 192.
ex Lethargo suppurati. b, 99. V. 12.
LEVANT *quæ non secundum rationem, his non oportet credere.* a, 74. XXVII. 1.
LIBERIS *operam daturi, quomodo præparandi.* b, 652. XI. 1.
LIBYAE *incolæ pecorum pellibus pro vestibus, ventriculis autem pro utriculis utuntur.* b, 157. XXXI. 11.
LIENIS *per fungos aut ferramenta ustio in aqua inter cutem & splene.* b, 230. XXIIX. 12. *alter morbus.* b, 239. XXXIV. 1. *tumor autumno fit.* a, 80. XXII. 5. *elevationes, si non ad articulos finierint, sanguinis è naribus eruptio fit.* a, 700. III. 73. *tertius morbus.* b, 239. XXXV. 1. *quartus morbus, qui veris tempore maxime fit.* b, 240. XXXVI. 1. *quintus morbus, autumno à bile natus.* b, 241. XXXVII. 1. *morbus à sanguine natus.* b, 239. XXXV. 3. *structura.* a, 288. III. 5. *alimentum.* a, 285. V. 6.
in Lienis morbo, gingivæ male olentes & à dentibus discedentes. b, 239. XXXIV. 9. *morbo, aures maleolentes.* b, 239. XXXIV. 8.
Lienosi. b, 172. XXI. 1. *eorum fluor.* a, 751. XII. 12.
ex Lienteria in aquam intercutem transitus fit. b, 4. III. 27.
Lienteriæ sive intestinorum levitatis notæ, curatio, & causæ. b, 176. XXV. 1. *ætatem constantem agentibus accidunt.* a, 81. XXX. 1.
LIGATIO *ab initio cum linteis fiens, omnium præstantissima.* b, 743. XXXIV. 3.
LIGNI *ad ostium luxatorum repositionem descriptio.* b, 839. LXXXIV. 1.
LINGUA. a, 282. I. 36. *quænam lethalis sit.* a, 542. II. 138. *tremula num mentem non firmam significat?* a, 473. III. 4. a, 543. II. 149. *in omni pleuritide consideranda.* b, 111. XXI. 25. *nigra & aspera in febre ardente à spiritus caliditate.* b, 167. XI. 2. *si in peripneumonia in principio statim nigrescat, morbus citius finitur.* b, 106. XVI. 15. *peripneumonicis tota alba, ac aspera quid significet.* a, 560. III. 176. *aspera, & animi deliquia in febre hyberna, cui adfuerint, tali remissio febris contingere solet.* b, 307. XLVIII. 10. *tremula cum rubore juxta nasum, & alvo liquida, circa pulmonem, malum est.* a, 542. II. 144. *urinam significat.* b, 810. V. 23. *nigrescens, judicationem decimaquarta die fore significat.* a, 542. II. 139. *si derepente impotens fiat, atrabiliarium tale exitit.* a, 105. XL. 1. *qui offendunt, & labiorum non sunt potentes, eos necesse est, suppuratos fieri.* a, 445. X. 12. b, 706. V. 7. *nigra, cum virore pallida, periculosissima est.* a, 542. II. 140. *citra rationem tenera fiens, vomituum signum est.* a, 542. II. 145. *concolor attingentibus ipsam humoribus: quapropter per hanc humores cognoscimus.* b, 810. V. 31. *in principio pleuritidis biliosa.* a, 557. III. 129.
in Lingua pustulæ, capite vulneratis. b, 705. XXVI. 3. *anginosi tumores, citra signa disparentes, pernicios.* a, 556. III. 109.
Linguæ obscuritas quare fiat. a, 67. XII. 1. *subaspera quibus sint.* a, 688. I. 58. *tremulæ quibusdam etiam alvum liquidam quandoque faciunt.* a, 543. II. 147. a, 589. VI. 108. *& faucium aridarum in febri ardenti laborantibus, causa.* b, 32. XXVII. 16. *convulsiones tremulæ, mentem alienant.* a, 529. I. 143. *in obliqua parte quibus ulcus fit diuturnum, in his dentes considerare oportet.* a, 501. XIIX. 13. *denigratæ in alvo liquida, celerem mortem significant.* a, 543. II. 148. *asperæ, & resiccatæ, phreniticæ sunt.* a, 543. II. 150.
Linguam circa bifidam sui partem, velut saliva alba obduci, febris remissionis signum est. a, 542. II. 141.
circa Linguas quæ elevantur collectiones & humiles calculi, & quæ podagricis fiunt, circa debiles illorum articulos sunt. a, 701. III. 101.

INI *semen comestum alvum sistit.* a, 218. XIV. 8.
INTEA *circa cruris deligationem, qualia esse debeant.* b, 728. XIX. 1.
inteorum præparatio. a, 619. VI. 9.
IPPIENTEM *alvi profluvio corripi, bonum.* a, 99. XVII. 1. a, 447. XII. 9. a, 542. II. 133.
ippienti viro febre superveniente solutio fit. a, 541. II. 130.
ippientibus quibus capitis dolor accedit, & ad multum tempus concomitatur, periculum est, ne cæci fiant. a, 542. II. 132.
ippitudinis generatio. a, 419. IX. 12.
ippitudinem & anginam, solvit venæ sectio. a, 709. VI. 26.
ippitudines in siccitatibus plerunque fiunt. a, 79. XVI. 10. *aridæ post autumnum siccum & Borealem.* a, 344. XXIX. 4. *fieri quando sit necesse.* a, 343. XXVI. 7. *siccæ quibus & quando fiant.* a, 79. XIV. 4. *fiunt, si hyems sicca & aquilonaris fuerit.* a, 78, XI. 2. *duræ ac vehementes meridionalem plagam incolentibus familiares.* a, 332. VI. 8. *siccæ, propter carnis caliditatem ac siccitatem fiunt.* a, 343. XXVII. 3. *humidæ, non graves nec diuturnæ.* a, 330. IV. 10. *oculorum, æstate fiunt.* a, 80. XXI. 9. *Lippitudinibus tumores aut livores erumpentes, recidivas faciunt.* a, 821. VIII. 63.
ippitudinum prædictiones eodem modo se habent quo in febribus. a, 509. XXIX. 1.
ippitudo annua, ac popularis. b, 354. V. 1.
IQUIDORUM *perfusionibus quatenus utendum.* a, 607. XI. 29.
IVORES *fientes in febre, brevi mortem affore significant.* a, 527. I. 97.
OCA *lacustria ac palustria humectant & calfaciunt.* a, 210. II. 1 *alta & squalida, & ad meridiem sita, sicciora sunt.* a, 210. I. 8. *cava & non aquosa, siccant & calefaciunt.* a, 210. II. 6.
oci superni si turgeant, qui sunt circa caput, ulcerum purgatio, vomitus, hydrops. a, 710. VI. 40. *frigidi, fluidi sunt.* b, 358. I. 13. *alterius morbos loca excipientia, quare liberent.* a, 806. III. 68.
ocis omnibus non eadem conveniunt auxilia. b, 945. I. 130.
Locis in homine. a, 363. I. 1.
ocorum juxta seipsa differentia. a, 210. I. 7.
ocus alteri loco, etiam valde vicinus, ad vini jucundi productionem plurimum præstat. b, 123. V. 2.
UCERNÆ *extinctæ odore in typho delectari.* b, 253. XLVI. 19.
LUCIS *splendorem fugere, malum est.* a, 541. II. 117. *species duæ, & utriusque usus duplices.* a, 615. I. 15
LUNA *crescente, sanguinem & medullam crescere & morbos augeri.* a, 422. II. 1. *tunc herbas colligi debere.* a, 652. X. 14. *existente in Ariete, pro varietate aspectuum, quales morbi, & quomodo curandi.* a, 423. III. 1. *in Aquario, quales.* a, 431. XIII. 1. *in Cancro, quales.* a, 425. VI. 1. *in Capricorno, quales.* a, 430. XII. 1. *in Geminis, quales.* a, 424. V. 1. *in Leone, quales.* a, 427. VII. 1. *in Libra, quales.* a, 428. IX. 1. *in Piscibus, quales.* a, 431. XIV. 1. *in Sagittario, quales.* a, 430. XI. 1. *in Scorpione, quales.* a, 429. X. 1. *in Tauro, quales.* a, 424. IV. 1. *in Virgine, quales.* a, 428. VIII. 1.
quibus Lunam aliquid pati per somnum videtur, quomodo curandi. a, 636. V. 1.
Lunares purgationes Scythicis mulieribus non eveniunt. a, 356. XLVIII. 11.
LUCTA *& fricatio, externis corporis partibus magis laborem exhibent.* a, 236. XLII. 8.
LUMBI *cui doluerint, & mente motus fuerit, in biliosis alvi egestionibus spumosa florulentia, mala.* a, 585. VI. 17.
Lumbis dolentibus oris ventriculi dolores accedentes, signa hæmorrhoidum fluxionis futuræ sunt. a, 482. XIX. 16. a, 550. III. 9.
ex Lumbis quibus recursus fit ad caput, & manus, hi torpidi, large sanguinem profundunt. a, 483. XX. 1. a, 550. III. 4. *dolores diuturniores, qui februs tertianæ generis modo exacerbantur, grumosum sanguinem egerere faciunt.* a, 550. III. 1. *quæ ad collum ac caput progressa sunt, convulsoria fiunt, & mentem emoventia.* a, 481. XVI. 11. *affectiones ad collum & caput transeuntes.* a, 550. III. 10.
in Lumbis dolores sanguinis fluxionem inducunt. a, 550. III. 2.
Lumborum dolor, & supra umbilicum dolor, si medicamentis non solvantur, in hydropem siccum desinunt. a, 550. II. 279. *dolor convulsorium quiddam habet.* a, 480. XIV. 8. *dolor quibus est, hi male habent.* a, 551. III. 18. *dolor.* b, 449. LII. 1. *dolor, & lateris sine causa manifesta quibus, hi regium morbum incurrunt.* a, 552. III. 28. *dolor citra febrem, inferna purgatione opus esse significat.* a, 84. XX. 4. *dolor in muliere uterum gestante.* b, 443. XLII. 1. *tetanus in anteriorem ac posteriorem partem distentio.* b, 313. LV. 1.

ex.

ex laboribus dolores. a,785.XXIII.5. *dolor quibus diutinus, cum ardore fastidioso, hi si exudent, malum est.* a,474.VI.1. *dolor in præcordiorum dolore submurmurranti superaccedens in febribus, ventres ut plurimum humectat.* a,548.II.257. *dolor sine causa manifesta sæpe impetens, maligni morbi signum est.* a,551.III.23. *distentio ex muliebrium mensium multitudine, ad suppurationem tendit.* a,551.III.25. *dolor in ventriculi os dolente cum screatione violenta, habet quid convulsorium.* a,551.III.21. *& crurum doloris symptomata.* a,760.XXIV.1. *dolor cum sopore anxioso, malus est.* a,551.III.24. *gravitas dolorosa, & febris vehemens.* a,679.VII.2. *ac crurum dolor.* a,520.XLVI.1. *dolor, quibus neque à medicamentis, neque alias solvitur, in hydropem siccum firmatur.* a,83.XI.3.

ad Lumborum dolores. b,402.LXIV.4.

ex Lumborum doloris recursu oculi distortio, malum. a,551.III.13. *dolore ad os ventriculi recursiones, quando moriantur.* a,477.XI.1.

post Lumborum, capitis, ac colli dolores, febris. a,680.X.3.a,712.II.3.

in Lumborum dolore pertinaci, & ampliore alvi subductione, à veratro vomere spumosa multa, prodest. a,550.III.7. *& testium dolore qualis venæ sectio facienda sit.* a,276.XX.8.

Lumbos quando dolor fortis corripiat. b,452.LIX.8. *dolenti recursus ad latus.* a,818.VIII.3.

ad Lumbos & crura impotentiæ resolutoriæ ab equitatione. a,815.VII.17. *quum devenerit gravitas infuso per clysterem utendum erit.* b,302.XLI.4.

circa Lumbos quibus sanis hyeme frigiditas, & gravitas ex levi causa; his coxendicum morbus, fortasse contigerit. a,570.III.335. *doloribus, aut coxam, aut crura, ex laboribus obortis, aquæ marinæ, acetique calidum fomentum confert.* a,860.XXXVIII.5. *quibus tenues diuturni dolores, ad præcordium se revolventes, his ad caput dolor intentus progressus, repente convulsorio modo occidit.* a,479.XIII.7. a,551.III.17. *& infernas partes dolores, cum febre sientes, quando periculosi sint.* a,464.XIX.1.

num Lumbos dolentibus, cibos fastidienti bus, spes est nigra proditura esse? a,551.III.20.

LUMBRICUS *subcrassus à sene furioso.* a,765.XXIX.5.

Lumbrici rotundi pueris grandiusculis fiunt. a,81.XXVI.6. *quibusdam vocem intercipiunt.* b,152.XXVII.42. *cur partus perperam quibusdam dicantur.* b,151.XXVII.18. *lati ac rotundi.* b,150.XXVII.

Lumbricis latis ad hepar assilientibus, sputa quandoque ori influunt. b,152.XXVII.42.

Lumbricorum vomitus. a,514.XXXV.12. *latorum species & signa.* b,152.XXVII.37.

Lumbricos rotundos exire quando commodum sit. a,438.I.7. a,455.X.1. a,584.VI.5. *latos qui habet, in toto quidem tempore debilis valde fieri non poterit.* b,153.XXVII.49. *rotundos parere, latos vero minime, sed abrumpi.* b,151.XXVII.15.

LUPI *stercoris usus.* b,491.CI.27.

LUPINI *natura robusti sunt & calidi.* a,218.XIV.11.

LUXATA *membra reponendi & dirigendi lex.* b,869.XXII.1.

LUXATIO *extra & intro.* b,814.LIX.1. *ad malleolum.* b,814.LIX.1. *in pede, magni digiti.* a,846.XX.14.

Luxationes ossium circa genua mitiores sunt iis quæ circa cubiti flexuram. b,749.XL.1. *etiam inveteratas reponi posse.* b,761.V.2. *ex supernis oblique ad latus, aut deorsum.* b,776.XX.1. *& repositiones, quibus faciles aut difficiles.* b,762.VI.1. *pedis, ut illæ in manu, curandæ.* b,863.XVII.1. *calcis quæ ex alto desilientibus contingunt valde periculosæ.* b,863.XVII.3. *brachium sursum coactum corrigit.* b,776.XIX.4. *articulorum prohibet, mucus cum inflammatione.* b,764.VIII.4. *recentiores citius reponuntur.* b,761.V.1.

circa Luxationes & fracturas earumque curationes, animadversiones quædam. b,871.XXIV.1.

Luxationi, cur boves maxime obnoxii. b,763.VI.3.

Luxationum circa coxas ratio. b,815.LX.1. *& fracturarum extensiones quàm directissimè faciendæ.* b,708.I.1.

Luxatorum quæ vulnerata cute exstant, curatio. b,865.XIX.1.

M.

MACROCEPHALI *quomodo prognati sint.* a,348.XXXV.3.

MACULÆ *in corpore culicum morsibus similes.* a,864.XLI.31.

ad Maculas solares. b.596.LXVIII.1.

MADEFACTIONEM, *& humectationem, debile quiddam esse.* a,600.II.1.

MAEOTIS *palus.* a,352.XLII.1.

MAGNI, *calvi, balbi, gracili voce præditi, boni.* a,706.v.5.

MALAGMATA. b,409.c.1.

MALA *supra mala in morbis aut vulneribus contingentia, medico, non necessitati imputantur.* b,9.vii.15.

Mala sylvestria alvum sistunt, cocta comesta magis alvum movent. a,217.xxiix.15.

punica vinosa, minus æstuosa sunt. a,228.xxix.3. *dulcia ægre concoquuntur.* a,227.xxiix.10.

Mali sunt, quicunque fulvi, naso acuto, oculis parvis. b,706.v.1. *punici dulcis succus alvum movet.* a,227.xxix.1.

Malis magnus facies si fuerit bona, bonum signum est. a,802.ii.61.

Malum Punicum reficit, & pituitosum est, & cum nucleo quidem, alvum sistit: citra nucleum vero, secedit. b,192.xlviii.10.

MALLEOLORUM *luxatorum repositio.* b,863.xvii.1.

MAMMA *dextra, oculus dexter, & quæ infra sunt hac parte, circa naturam plurimam vim habent.* a,710.vi.32.

Mammæ cur maximam prudentiæ partem habeant. a,710.vi.38. *& alia membra humidiora, mulieribus in partu rumpuntur.* a,163.xliii.16. *suppurantur quibus puellis uterum gestantibus erectæ cervicis spiratio contingit.* a,577.iii.457. *si solidiores fuerint, sanior est fœtus.* a,710.vi.36. *graciles fiunt his quæ corruptura sunt fœtus.* a,95.liii.1. a,94.xxxvii.1. a,687.i.42.

Mammarum tubercula ac inflammationes. a,422.xii.1. *altera gracilis facta, abortum præsignificat.* a,94.xiiL.1. *dolor quibus ex febribus fit, sputatio cruenta non feculenta oborta, solvit dolores.* a,578.iii.462. *& ventris in prægnantibus, ante octavum mensem collapsus.* b,445.xliv.1. *papillæ, & rubor pallidus si fuerit, morbosum uteri vas est.* a,811.v.34. *pectoris, genituræ, & vocis communio.* a,687.i.44. *elevatio, febrem ardentem solvit.* a,445.xi.6. *& oculorum majorum in prægnantibus, significatio.* b,550.ix.1.

Mammarum ablatione suffocatio consequitur. a,422.xii.7.

Mammas tumidas ac magnas habere, ad conceptionem bonum est. a,512.xxxiii.5

Mammas ablatas, quomodo mulieres adfectæ. a,422.xii.4.

Mammas quibus sanguis colligitur, insaniam significat. a,94.xl.1.

Mammis asperis quomodo medendum. b,595.lxvi.1.

in Mammis dolor erit, si ex gracilibus tursus duræ fiant. a,95.liii.3.

ex Mammis lac fluens uterum gestanti, debilem fœtum significat. a,95.lii.1.

MANIAM *significant humorum de loco in locum decubitus in melancholicis affectionibus.* a,102.lvi.1.

MANUS *dextra & ejus sinistrum, sideratione modo resoluta.* a,691.ii.22. *articuli luxatio.* b,779.xxiii.1. *tota luxata.* b,779.xxiii.5. *ex nativitate brevior facta.* b,780.xxiii.10. *supinæ extensæ deligatio incommoda.* b,710.iii.1. *articuli luxari repositio & curatio.* b,857.x.1. *totius luxatæ repositio.* b,857.x.4. *a primo ortu luxata brevior evadit.* b,857.x.8. *fractæ rectæ extensio, & deligatio.* b,711.iv.1. *aut crura in articulis resecata, sanguinem non fundunt.* b,350.iv.7. *& caput & pedes in aqua intercute laborantibus, si frigida sunt, malum est.* a,454.viii.11. *in comitialibus impotentes fiunt, ac convelluntur.* b,333.viii.14. *in fœtu extra pudendum exerta, mortui signum est.* b,663.ii.8. *suppurata, usque ad cubitum.* a,781.xvi.12. *si contrahantur, aut tremulæ fiant, convulsio talem corripit.* b,308.xlix.11. *si tremulæ fuerint, tali sanguinis de naribus destillationem futuram expecta.* b,307.xlviii.6.

in Manibus ac pedibus nervi tenuissimi, densissimi, ac plurimi. a,144.xvi.4. *at pedibus rubores, pernicioso.* a,526.i.93.

Manum fractam tractare, non multi esse studii. b,708.i.5. *fractam quomodo in fascia gestare conveniat.* b,718.vii.10.

ad Manum torpidæ, obaridæ, suppuratæ fiunt. a,577.iii.448. *qui exiliunt, male habent.* a,526.i.88.

Manuum tremor, ante febrem acutam. a,712.i.2. *aut aliarum partium doloris, in utero conceptio, solutio est.* b,651.x.2. *figuræ, ad omnes artes, naturales.* b,709.ii.4.

de Manuum gesticulatione. a,451.iv.9.

MARCOR *& corruptio, ex pressione duriore, post sectionem.* a,759.xxiii.1.

MARE *ad ulcera, & ambusta, & desquamata, contrarium est.* a,603.vii.3. *bonum est, ad attenuandum, & ad piscatorum ulcera.* a,603.vii.5. *spiritus haud exors est.* a,402.v.19. *perturbatum ventris morbum significat.* a,641.xiii.8.

MAREM *aut fœmellam ut generes, quo tempore coeundum, & uter testium obligandus.* b,657.xiix.9.

Maris & fœmellæ motus in ventre. b, 636. xx. 14.

MARITIMUS *locus ad sanitatem commodus est.* a,67.XIII.5.

MAS *trimestris, fœmina quadrimestris motum in utero habet.* b,484. XCVII.11.

Masculi cujuscunque tandem ætatis, fœmellis in suo genere sunt calidiores. a,203. XXIIX.23. *magis augescunt ab igne.* a, 197.XIX.15. *dextris inhærent.* a, 710. VI.32.

Masculini fœtus partes omnes post quadragesimum diem completum, conspicuæ fiunt. a,173.IIX.21. *nascuntur, si fortius semen ab utroque parente excernatur.* a, 129.VII.25.

in Masculis similiter ut in fœminis impeditur conceptio. a,96.LXIII.1.

Masculorum gemellorum & fœmellarum generatio. a,164.XLV.1.

Masculum gestantes mulieres, bene coloratæ sunt. a,94.XLII.1.

Masculus & fœmella in utero consistere possunt. a,197.XXI.1.

MAXILLA *superior, motus expers.* b, 781.XXV.1. *inferna fracta.* b, 783. XXVII.4. *superior, cur non valde luxetur.* b,781.XXV.4. *confracta viginti diebus corroboratur.* a,785.XXIX.1.

Maxillæ luxatio. b,780 XXIV.3. *utriusque luxatæ curatio.* b,782.XXVII.1. *luxatæ cognitio.* b,781.XXVI.1. *os caulatim diffractum.* b,783. XXVIII.1. *solæ venas habent, & nutrimento uberiore utuntur.* a,120.XIII.8. *marcor ex dentis dolore.* a,795.XXXV.14. a,874.LV.1. *fractæ deligatio ossa ad fracturam magis vergentia inclinat, quam ad naturam ducit.* b,785. XXIX.5. *si in distentionibus ante & retro fientibus & in tergum solum contingentibus solvantur, lethale.* a,555. III.93. *frequenter quidem convelluntur, raro autem excidunt.* b,852.VII.1. *quibus utraque parte excidunt, nisi statim reponantur, intra decimum diem moriuntur.* b, 852.VII.6. *quibus una parte excidit maxilla, minor est noxia, sed eadem repositio.* b,852.VII.8. *ex dentis dolore, in tumorem elevatæ.* a,788.XXVI.10.

Maxillam luxari raro, laxari vero sæpe. b, 781.XXV.8. *non repositam animæ periculum imminet.* b,782.XXVII.2.

Maxillarum colligatio, perniciosa. a, 545. II.196.

Maxillas intendit alvus turbulenta. a, 586. VI.53.

ad Maxillas abscessus fiunt delassatis in febribus. a,85.XXXI.1.

circa Maxillas dolores vehementes, periculum est, ne ad ossis eductionem deveniant. a,543.II.158.

MAZA, *beta, cucurbita, etiam febrientibus sunt danda.* b,185.XL.2. *aqua & vino dulci emollita, ac prius subacta, nutrit quidem minus, per alvum autem secedit.* a,216.IIX.39. *sicca, vino dulci emollita ac trita, siccat quidem non similiter, alimentum vero plurimum corpori exhibet.* a,215.IIX.32. *prius subacta, respersa, vino dulci non emollita, levem facit, & per alvum secedit, ac frigefacit.* a,215.IIX.14. *omnis generis quomodo utantur.* a,215.IIX.8. *prius subacta fortior est, quam non subacta.* b, 190.XLV. 17.

Mazæ præter consuetudinem ingestæ incommoda. b,282.XIIX.9.

Mazam si statim ut subacta est exhibere velis, resiccatoria est. a,215.IIX.23.

MEATUS *corporis cæviores redditi, animæ motum gravant.* a,205.XXX.14. *ex Meatibus spiritus, vocis differentia.* a, 209.XXXIIX.1.

MEDELA *tempore, aliquando etiam occasione contingit.* a,60.I.3. *assiduarum ostitationum spiratio longa.* a,700.III. 69.

MEDENDI *arti serius fides habetur, ejusque conatus quare tardiores existant.* a,14.XXIII.1.

MEDICAMENTUM *in omni uterorum morbo commodum, & urinam valde ciens.* b,377.XXIX.31. *quod similiter infunditur non concipienti.* b,492 CI.34. *exhibiturus, quas interrogationes debeat præmittere.* a,608.III.1. *subdititium, purgatorium, mollitorium.* b,487.C.14. *subditititium.* b,660.XXIV.8. *purgatorium, a febre forti correptis non dandum.* a,609.V.4. *cum tæda in uterorum morbis.* b,364.IX.8.

Medicamenta caput purgantia, quæ quidem fortia sunt, a toto capite ducunt. a,376. XXII.1. *emollientia, & ad ciendum idonea, quo fortis fiat purgatio.* b,658.XX.1. *purgantia non temere exhibenda.* a,607. I.6. *sunt omnia quæ præsentem statum transmovent.* a,397.LV.1. *quæ quibus exhibenda.* a,608.II.1. *mollientia.* b, 676.XIII.1. *fortia morbis debilibus non conveniunt.* a,397.LV.7. *quæcunque non sanant, ea ferrum sanat.* a,110.VI.1. *purgantia quando in præcordiorum inflammatione noxia.* b,299.XXXVI.8. *ocularia.* b,521.III.1. *subdititia ad uterum*

uterum purgandum convenientissima. b, 659.XXI.1.
Medicamenti potio oculorum dolores solvit, a,100.XXX1.5.
ex Medicamenti potione, convulsio, lethale. a,104.XXV.1.
Medicamenti potu quum quis superagrotarit, & superne ac inferne ab ipso secesserit, vinum sorbeat. a,389.XLV.1.
Medicamentis purgare oportet prægnantes, si turget humor, quarto mense, & usque ad septimum. a,82.1.1. *aggredi concocta oportet, & movere non cruda, neque in principiis, si non turgeant.* a,71.XXII.1. *neque aliis irritamentis movere oportet, neque novare, sed sinere, quæ judicantur, & judicata sunt integre.* a,71.XX.1. *bilem ducentibus in Ictero non utendum.* a, 387.XL.10. *in acutis affectionibus raro etiam in principiis uti oportet.* a,72. XXIV.1. *quædam sanari non posse.* a,241. 1.28. *purgantibus per dies quinquaginta à canis ortu in quocunque tandem morbo non utendum.* a,609.V.8. *qui purgantur, sana habentes corpora, cito exolvuntur.* a,75.XXXVI.1. *qui non sint purgandi.* b, 320.LXIV.20.
ex Medicamentis purgantibus, & vomitibus meracis, convulsio, mala. a,579.IV.20.
Medicamentorum purgationes sub canem, & ante canem operosæ sunt. a,82.V.1. *purgantium facultates.* b,156.XXX1.1. *purgantium natura incerta.* b, 930. 1.39. *offerendorum, & deligationis ratio, diligenter considerandæ.* a,46.III.9. *singulorum effecta ex experientia prius sint cognita, quam morborum curationes suscipias.* a,57. IX.3. *fortium pleraque stomachum exulcerant.* b,656. XVII.11. *compositionis ratio.* a,698.III.40.
Medicamentorum usu, qualia ex corpore educere oporteat. a,82.III.1. *præparatione observabis, ut quæ siccare velis, ab his succos detrahas, & carne utaris.* a, 219. XIV.28. *usu alvi egestio varia, abunde bile colorata, periculo vacat,* a, 585. VI. 23. *usu, in defluxione, tenuis abunde sanguis eliquescens, malum est.* a,589.VI. 101. *potionibus qui dum purgantur, non sitiunt, non cessant priusquam sitierint.* a,84.XIX.1.
Medicationes difficulter ferunt, qui valent corpore. a,75.XXXVII.1.
MEDICINA *quid.* a,3.IV.3. *ex his est quæ propter quid sunt excogitata.* a, 6. IX. 9. *unde inventa.* a,19.X.8. *non utentes, eodem modo quo sani vivunt.* a, 19. X.10. *deos reverenter habet, nam & hi in morbis multa moliuntur.* a,55.VI.5. *necessario inventa.* a,16.VI.1. *ab Hippocrate ex parvis ac vulgaribus ad magna est evecta.* b,897.1.14. *Deo adscripta.* a,27.XXIV.1. *dietetica, etsi magni sit inventi, multæque artis, tamen ob ejus usum omnibus familiarem ars non habetur.* a,18. IX.1. *in cognoscendis morbis obscuris hærens, alias facultates coadjutrices habet.* a,13.XXI.24. *ex earum artium numero est, quæ ea indigis jucunda ac utilis existit, exercentibus vero, minime.* a,40.I.5. *cur vaticinationi simili.* b,271.V.1. *artium præclarissima.* a,40.I.1. *vaticinationi cognata.* b,909. 1.37. *non est ars simplex, & facilis.* a, 22.XV.17. *id quod molestat tollit.* a,191. XIV.1.
in Medicina quæ vilia vulgo putantur, cognitu difficilia. a,400.1.9. *insunt omnia quæ ad sapientiam requiruntur.* a,55.V.3.
Medicinæ studium, quare cognitu longe difficillimum. a,392.L.1. *contemptus ex medicorum ignorantia, & vulgi ruditate.* a,40.I.2. b,927.1.340. *finem Hippocrates etiam senex non est consequutus.* b, 933.1.7. *cognitio universo hominum generi necessaria.* a,281.1.1. *purgatoria, quibus morbis, quove tempore exhibenda.* a,608.IV.1. *artis principium natura corporis.* a,364.IV.1. *præter ignominiam nulla pœna constituta est.* a,40.1.6. *principium, medium & finis.* a,57.VIII.14. *ad reliquas artes dissimilitudo ab instrumentorum & effectorum præstantia.* a,12. XXI.1. *antiquitas & certitudo.* a, 15. III.8.
Medicinam attem esse unde probetur. a,3. IV.9. a,16.IV.4. *qui recte novit, & citra fortunam, & cum fortuna recte facit.* a,398.LVIII.3. *ex hominis notitia non cognosci.* a,34.XXXVI.1.
ad Medicinam cognoscendam adjumentis sex opus est a,41.II.1.
MEDICUS *philosophus deo æqualis.* a, 55 V.1. *multarum rerum sit peritus.* b, 765. IX.7. *laborum suorum remunerationem & fidem quando amittat.* a, 65. VIII.8. *instrumenta omnis generis habeat præparata.* a,56.VII.29. *qui ad cognitionem morborum idoneus, idem etiam ad curationem.* a,11. XX.4. *gubernatori quare similis.* a,22.XVII.1.
Medici ægrotos in morbis acutis non recte ad victum perducunt. b,284.XXI.4. *veri qui.* a,41.II.1. *officinæ & domus situs.*

a,45.II.5. *personati.* a,41.I.9. *plures, in morbis acutis, & imperitia circa ægrotos obcæcante, sunt convocandi.* a, 64. VII. I. *gubernatio qualis esse debeat.* a, 44.I.I. *quæ per fortuitum successum in curatione bona aut mala faciant.* b, 8. VII. I. *ferinam victus rationem primi temperarunt.* a,18.IIX.23. *integritas.* a, 43.II.I.

Medicis imperitis scitu commoda fuisse ignorata. b,270.IV.I.

Medico physicæ cognitio necessaria. b, 635. XVIIII.I. *in visendis ægrotis quæ observanda.* a,57.IX.I. *qualis natura optanda.* a,66.X.I. *quæ cognoscenda.* a,432. I.3. *in ægrotis quæ considerandæ.* b,932.I.27. *quæ considerandæ.* a, 316. II. I. *naturæ exactam scientiam esse necessariam.* a,35. XXXVI.18. *fines duo propositi.* b,930.I.36.

Medicorum reprehensio, qui putant verticula intro delapsa curari posse. b,800.XLIV. I. *error in renum dolore.* b,215.XV.10. *dii.* a,42.I.I. *circa ptisanæ potum error.* b, 278. XIV. 2. *in aggrediendis morbis cura ac studium.* a,6.XI.I. *verorum & falsorum differentia, unde sumatur.* a, 52. II.I. *quorundam ignorantia, qui ægrorum in morbis debilitatem non agnoscunt.* b,284.XXI.I.

Medicos à contentionibus alienos esse decet. a,64.VII.10.

contra Medicos imperitos, qui ex figuris in manus deligatione, sapientes sibi videntur. b,708.I.5.

Medicum quæ in adeundo ægro considerare oporteat. b, 182. XXXVI. I. *apud vulgus differentem non magna laus manet.* a,66. IX.25. *morum decet comitas.* a,56.VII. 2. *opere esse oportet, non sermone.* a, 54. III.19.

de iis quæ Medicum animadvertere decet, tum ut de sanatione inquirenti respondeat, tum ut ipse recte contradicat. b,I. I. I.

citra Medicum, non autem absque medicina, aliquos curari posse. a,4.V.20.

MEDULLÆ *spinalis defluxus post annum quadragesimum, nisi prius existat, non fit.* a,574.III.398.

in Medullam fluxio, tabis occultæ generatio. a,373.XVIII.8.

MEL *cum aliis comestum nutrit, ac bonum colorem exhibet.* b,193.L.12. *calidum est & siccum, si meracum sit.* a,224. XXIII.19. *simplum duplo vino meraco fortius.* b,291. XXVII. 8. *coctum æstuosum est, & ventri adhæret.* b,251.XLV.5.

MELANCHOLIÆ *autumno fiunt.* a, 80.XXII.17.

Melancholici morbi vere fiunt. a,80.XX.I.

Melancholicos infra vehementius purgabis. a,83.IX.I.

qui MELIUS *habuerunt, si postridie exacerbentur, malum est.* a,528.I.120.

MEMBRANA *in osculo uterorum nascens.* b,628.XIII.I. *osculo uteri præposita.* b,440.XXXVI.I.

Membranæ ante os uteri cognitio. b,401. LXII.2. *circa cerebrum curatio.* b,702. XXIII.I. *earum generatio.* a,113.II.13.

MEMBRIS *motum ac sapientiam præbet aër.* b,333.VIII.12. *tarditatem & languorem conciliant Austri.* a,77.V.I.

Membrorum carnosi tati, labor prodest. b, 816.LXI.3. *discretio quot diebus fiat.* a, 140.X.4.

MENSIS *septimus fœtus perfectionis principium constituit.* a,172,VII.4. *octavus mancum aut cæcum gerentibus difficilior.* a,137.VI.14. *undecimus quando partui contingat.* a,178.VI.I.

Menses arenosi, & aquosi, & non valde cruenti, aquæ intercutis in uteris signa. b,590.LIX.I. *ad sextum mensem retenti.* b,423.XII.I. *retenti uterum non gestantibus cur dolorem inducant.* a,137.VI.14. *velut aqua à carnibus, in mulieribus aqua intercute laborantibus.* b,470.LXXXVII. 16. *stomacho recto, & molli, & sano, non prodeuntes.* b,623.IX.I. *decolores, & non eodem tempore semper fientes, purgatione opus esse significant.* a,93.XXXVI.I. *pallidos ac subcruentos detrahens purgatorium.* b, 415. CVII.6. *virginibus juvenculis quare non procedant.* a,126.IV.4. *in principio apparentes, febre non accedente, convulsionem solvunt.* a,576. III.431. *biliosi, & pituitosi, quomodo cognoscantur.* b,441. XXXVIII.I. *terram instar aceti radentes.* b,430.XXI.14. *uterum gerentes cur non molestent.* b,137.VI.I. *extrudentia symptomata, seu potius morbi.* a, 577.III.454. *prægnantibus, quando non prodeant.* a,136.V.3. *occultati, uteris duris, & ipsorum ore aspero.* b,391.XXXI.I. *supra inguen erumpentes, aut mulierem interimunt, aut sterilem reddunt.* b,421. VII.2. *pituitosi, à quibus prodeant.* b,423. XII.4. b,432. XXV.I. *si mulieri fiant multi, nec tamen concipit.* b,493. CI.49. *suppurati, quinto aut sexto mense supra inguen erumpentes.* b,423.XI.5. *retenti, mulieres nonnunquam fallunt.* b, 423. XI.3. *prægnanti quando compareant.* b, 643.XXVII.I. *non prodeuntes velut debent.* b,487.C.13. b,619.V.5. *putrefacti, &*

& purulenti in pudendum prodeuntes. b. 423. XI. 9. *ad quadriennium suppressi, præter valde modicos.* a, 770. V. 1. *erumpunt, horrorem habentibus, lassitudine affectis, capite gravatis.* a, 577. III. 454. *in motis uteris, aut alioqui non recte habentibus, aut non apparent, aut certe pauciores.* b, 656. XVII. 1. *omnino suppressi.* b, 618. IV. 1. *pauciores aut plures quam debent.* b, 618. IV. 4. *in prægnantibus apparentes.* b, 445. XLIV. 4. *ad suppurationem tendunt.* a, 551. III. 25. *ducit aromatum suffitus.* a, 93. XXIIX. 1. *virgini quomodo evocandi.* b, 660. XXIV. 1. *remorati.* b, 400. LV. 1. *qui optimi putentur.* a, 512. XXXIII. 7. *plures, & crassiores quam oportet prodeuntes.* b, 425. XIV. 1. *plures aut pauciores quibus fiant.* b, 428. XIX. 1. *aquosis diu permanent.* a, 797. I. 18. *non supprimi, commodum est.* a, 575. III. 412. *mulieri defecerunt, si lac habens, neque prægnans est, neque peperit.* a, 94. XIL. 1. *si mulieri cohibere velis, quid faciendum.* a, 95. LI. a, 710. XI. 33. *quando non prodeant.* b, 526. LIX. 5. *d Menses immodice fluentes.* b, 403. LXVIII. 3. *detrahendos.* b, 486. C. 1. *ost Menses dextra & sinistra hiant.* a, 819. VIII. 10.

Mensium ad pulmonem progressorum ac receptorum, signa eadem quæ in tabe. b, 420. VI. 1. *suppuratorum causa & signa.* b, 420. VI. 4. *purgatoria.* b, 413. CV. 22. *mensura justa & tempus.* b, 426. XV. 1. *occultatorum signa & curatio.* b, 370. XVIII. 1. b, 422. X. 1. *pituitosorum cognitio & causa.* b, 429. XXI. 1. *fluxus infra descendens & sursum ascendens, quos morbos quibus in partibus faciat.* b, 526. LX. 1. *eadem quæ dierum in prægnantibus vis & ratio.* a, 172. VII. 1. *pauciorum quam convenit, signa.* b, 423. XIII. 1. *non apparentium vel ex toto vel pauciores, aut per longius tempus, provocatio.* b, 656. XVII. 1. *copiam præsignificant torpefactoriæ exolutiones ex partubus.* a, 577. III. 453. *biliosorum cognitio, & signa.* b, 428. XVIII. 1.

x *Mensium muliebrium multitudine lumborum distentio ad suppurationem tendit.* a, 551. III. 25.

Mensibus pluribus prodeuntibus morbi fiunt. a, 96. LVI. 1. *multis comparentibus caligines solvuntur.* a, 578. III. 461. *albus humidis derepente progressis, quibus alvo tumefacta ad pudendum rubor devenit, in longis febribus moriuntur.* a, 576. III. 430. *mulieri deficientibus sanguinem ex naribus fluere, bonum est.* a, 93. XXXIII. 1 *sanguinem vomenti erumpentibus, solutio fit.* a, 93. XXXII. 1. b, 8. VI. 11. *de Mensibus omnino impeditiis.* b, 372. XX. 6. b, 403. LXVIII. 1.

ex Mensibus strangulationes, suppurationem faciunt. a, 576. III. 426. *quibus dolores pertinaces, circa supernam partem, & intestinum tenue, aliquantum cibos aversantur.* a, 575. III. 406. *reliquiæ in uteris.* b, 617. III. 1. *suppressis quomodo morbi generentur.* a, 128. VII. 8. b, 418. III. 1. *mulier sana cognoscitur.* b, 426. XV. 1. *suppressis alioqui fœcunda, hirsuta est facta.* a, 823. VIII. 101. *suppressis tabes.* a, 497. XIII. 5. *biliosis in acutum morbum transitus.* b, 429. XIX. 14.

in Mensibus tertiis quatenus bene aut male, item in quartis, quintis, & sextis, afficiantur. b, 418. IV. 1. *muliebribus, qui aquosi ante partus prodeunt, mali sunt.* a, 574. III. 400.

Menstrua juniorum & senioum, in quo differant. b, 529. V. 6.

Menstruæ purgationes, similes octimestribus, in tendentibus ad decimum mensem fientes, malæ. a, 703. III. 127. *in muliere purgationis fluxus febres solvit.* a, 534. I. 226.

Menstruarum purgationum circuitus est. a, 703. III. 124.

circa Menstruas purgationes symptomata. b, 416. I. 10.

ex Menstruis purgationibus mulieris biliosæ ac pituitosæ cognitio. b, 511. CXX. 1.

Menstruorum eruptio in anheloſa. a, 757. XXI. 1. *coloris ratio.* b, 529. V. 4.

MENS *ab externis curis agitata, quiete reficitur.* b, 907. I. 21. *mores, & corporis vires in ægrotis consideranda.* a, 482. VII. 7. *ægrotat iis, quicunque aliqua corporis parte dolentes, plerumque dolores non sentiunt.* a, 72. VI. 1. *ejus emotiones modice feroces, malæ & ferinæ sunt.* a, 543. II. 166.

Mente valere & bene se habere ad ea quæ exhibentur, in omni morbo bonum. a, 75. XXXIII. 1. *motos morbo regio corripi, malum.* a, 473. IV. 8. *qui moventur ex timore cum perfrigeratione, febres cum sudoribus, & somni, vocem aliquantum intercipientes, hæc solvunt.* a, 569. III. 328. *moventur in alvo liquida.* a, 474. V. 6. *moti acute, quando phrenitici fiant.* a, 472. II. 10. *moventur melancholice modo, quibus aurium sonitus.* a, 472. III. 1. *quinam moveantur.* a, 536. II. 32. *mota ex capitis dolore.* a, 792. XXXII. 1. a, 867.

XLV.II. *moti acute, insuper febrientes, phrenitici fiunt.* a,529.I.138. *moventur, si lateris dolor ex sputis biliosis citra rationem evanuerit.* a,479.XII.13.
Mentem emovent sputa rotunda. a,813. VI.39. *emovet spiritus, velut his qui strangulantur, præ manibus expositus, cum vocis interceptione.* a,473.III.10. a,544.II.173. *emovet surditas accedente ægritudine, & urina subrubicunda subsidentiam non habens.* a,539.II.73. *quæ modice ferociter emovent, atrabiliaria sunt.* a,482.XVII.II. *non firmam significat, lingua tremula.* a,473.III.4. a, 543.II.149. *ad nugas garriendas emovent, sputa in tabescentibus suppressa.* a, 565.III.259. *emovent dolores juxta fauces graciles, in acutis.* a,546.II.217. *semper excitant, nec quiescere sinunt, temporum mutationes.* a,350.XXXIX.5. *emovet & sanguinem profundit sonitus aurium.* a,538.I.69.
Mentis emotiones taciturnæ, non quiescentes, oculis circumspicientes, spiritum extra efferentes, perniciosæ sunt. a, 570. III.331. *perculsiones cum voce clangorosa, linguæ convulsiones tremulæ, & voces tremulæ fientes, mentem alienant.* a,473. III.2. *emotionem portendit, si quid in urina innatarit.* a,474.V.4. *emotorius est pulsus in præcordio cum tumultu.* a, 548. II.244. *emotiones inducunt juxta ventrem in febre palpitationes.* a, 549. II. 269. *emotionem quæ urinæ significent.* a, 473.IV.7. *torporem calida frequenter ea utentibus invehit.* a,91.XVI.I. *emotiones tremulæ, obscuræ, palpitatoriæ, valde phreniticæ sunt.* a,474.IV.13. *perculsiones, mentem alienant.* a,529.I.143. *in febribus taciturnæ, in quo perniciosæ sint.* a,527.I.96. *emotiones cum vocis interceptione, perniciosæ.* a,544. II.177. *emotiones modice feroces, & ferinum, & convulsionem significant.* a,534. I.229. *alienatio in morbo crasso.* b,259. LI. 16. *emotio ex fluxione sanguinis è naribus.* a, 748.VIII.8. *emotiones tremulæ, palpitatoriæ, phreniticæ sunt, & dolores circa furam, in his mentem emovent.* a, 527. I.108. *emotiones modice feroses, ferinæ sunt.* a,473,III.12. a.543.II.166. *emotio, a furore, bonum.* a,103.V.I. *oculi superant, quæ corporales oculos effugiunt.* a,II.XIX.9.
à Mentis emotione liberat sanguinis ex sinistra nare eruptio. a,813.VI.40.
ad Mentis emotionem cum silentio deveniunt vocis interceptiones in febre convulsorio modo fientes. a,544.II.168
MENTUM. a.282.I.31.
MERACÆ *desinentes purgationes, omnibus exacerbatoriæ sunt.* a,480. XV. 8.
MERI *potus oculorum dolores resolvit.* a, 100.XXXI.I.
MERIDIONALEM *plagam inhabitantes morbis acutis obnoxii.* a,330.IV.I. *& hi longæ vitæ magis quam alii homines.* a,332.VI.II. *iisque mores magis feri quam mansueti.* a,332.VI.13.
MESOCOLON *quid.* a,297.I.II.
circa MESSEM *tormina circa umbilicum, & dolores, quandoque à porro.* a, 821.VIII.65.
METALLA, *omnia præ caloris violentia nascuntur.* a,336.XIII.3.
de METEORIS. a,112.I.5.
MICATIO *per summas manus commodior quam follis.* a, 256.XXIII.7. *per summas manus attenuat, & carnes sursum trahit.* a,237.XLII.17.
MICTIO *noctu multa fiens, modicam alvi egestionem significat.* a,90.LXXXIII. I. *cruenta, in dorsi ac pectoris dolore suppressa, perniciosa est dolorose.* a,546.II. 214. *flava bilis a muliere.* b,594.LXIV.9 *post Mictionem contretio, puerum magis.* a, 800.III.25.
Mictiones crassiorem farinam referentes in quibus sint. a,545.II.198.
MILII *granorum ac paleæ vires.* a,218. XIII.14.
MINGENTES *nigra condensata, pernicioſe habent.* a,536.II.33.
Mingendi difficultatem inducens, tuberculum circa vesicam. a,568.III.311
qui Mingunt, non pro ratione, verum alvus frequenter cruda à pueris egessit, morbosi sunt. a,590. II.9. *plus quam egerunt pro ratione, sunt habitiores.* a,590.II.8.
MINTHA *sæpe comesta, semen genitales colliquefacit, ut quis difflnat.* a,226. XXVI.II. *calfacit & urinam cit & vomitus sistit.* a,226.XXVI.10.
MITULI *& pectines ac tellinæ, conchyliis alvo magis secedunt.* a,222.XIX.17.
ex MOERORE *febricula tenuis.* a,738.XI.2
Mœrores, ex cerebro contingunt. b,340. XVI.2.
MOLA. b,484.XCVII.I. b,636.XX.I. *seu patella humiditatem a carne in articulum expassum descendere prohibet.* b, 370. XIII.10. *in utero, a crassa genitura intus retenta.* b,592.LXII.I.
Molæ interdum ad duos aut tres annos gestantur

ſtantur. a,636.xx.6. *conceptus cauſa, & ſigna.* b, 484. xcvii. 1. b, 636. xx. 2. *alia.* b,383.xxix.113.
Molam geſtantes quatenus curandæ b, 637. xx.18. *geſtantibus lac in mammis non generatur.* b,636.xx.16.
MOLLIENTIA, *aquam purgantia ſanguinem ac menſes ducentia.* b,383.xxix. 115.
MOLLITORIA, *à quibus aqua & arena purgatur.* b,487.c.8. *uterorum.* b,610. lxxxvi.1.
MONTES *ubi ab aquilone regioni adjacent, in his aquilones perturbant ac morbos faciunt.* a,211.ii.12.
MONTANI *propter mutationes temporum magnas & diverſas, majora corpora gignunt.* a,360.lv.3.
MORA *calfaciunt, humectant, ac alvo ſecedunt.* a,227.xxiix.5.
MORBUS *ſit, ubi cibus prater naturam copioſior ingeſtus fuerit.* a,73.xvii.1. *Herculeus.* b,427.xvii.6. *ex potationibus, & Venere.* a,741.xvi.2. *qui redit, priore periculoſior exiſtit.* b,207.ix.15. *regius cum febre.* b,119.xxxi.2. *regius ante ſeptimum diem in febribus, malum.* a,88.lxii.1. *quid vocetur.* a,400.ii.8. *ſacer, cur illis ipſis quibus ſic vocatur, neque ſacer, neque divinus exiſtat.* b,326. iii.13. *regius ex ſpumoſa circumbilioſa alvi egeſtione.* a,585.vi.15. *ſacer quomodo fœtu in utero exiſtente incipiat.* b, 331.vii.2 *ſacer quomodo & ex qua cauſa fiat.* b,313.v,17. *ſacer quomodo citra expiamenta & incantationes curati poſſit.* b,345.xiix.39. *ſacer à flatibus generatur.* a,410.xx.1. *ſacer quod reliquis nulla re divinior ſit.* b.329.v.1. *ſacer quare diuturnus ſit.* b,338.xiii.19. *ſacer hæreditarius.* b,329.v.6. *ſacer convulſionis ſpecies.* a,330.iv.5. *ſacer bilioſis naturis non accidit* b,330.v.12. *ſi ſudore oborto deficiat, & urina fulva albam ſubſidentiam habens conſpiciatur: his quid accidat.* a,438.i.10. *ſi tabidam ſpeciem inducit, & talis ex natura æger fuerit, ex tali morbo ſuperſtes evadet.* a,817.vii.71
Morbi ſacri differentiæ. a,499 xvi.6. *ſacri cerebrum, velut aliorum etiam morborum, author & cauſa exiſtit.* b.330 v.15. *omnes quomodo ſolvantur.* b,214.lvi.1. *qui nec ante nec poſt pubertatem fiant.* a, 574.iii.396. *in ſubjecto humido inſtabiles.* a, 28.x.7. *omnes unde hominibus fiant.* b,2.ii.1. *unde dinoſcantur.* a,670. iii.1. *autumno provenientes.* a,685. i.ii. *æſtivales occidentalibus familiares.* a,335.xi.7. *plerique imminentes, ut cœli tempeſtates, quibus ſignis cognoſci poſſint.* a,647.ii.9. *hyemales in occidentalibus.* a,335.xii.1. *à principio curandi.* a,388.xlii.5. *incogniti quo modo aggrediendi.* a,390.xlvi.1. *in ægroto forti, debili autem morbo, & contra, quomodo curandi.* a,390.xlvi.5. *derepente mentem percellentes, cum anxietudine, ſanguinem profundunt.* a, 537.ii.45. *quomodo fiant ex egeſtione moderata impedita.* a,363.ii.4. *muliebres, cur cognitu difficiles, & ſæpe incurabiles.* b, 472.lxxxvii.42. *circa temporis occaſionem neglecti, progreſſu perimunt.* a,58. x.9. *à calore externo.* b,143.xxv.4. *lividi ſigna, & curatio.* b,90.lxvi.1. *minus infeſtant, anno ſalubri.* b,910.i. 20. *ſanguinem large fundentes, quibus ſanguinis eruptiones plures, his temporis progreſſu alvi male afficiuntur,* a, 483. xix.4. *non derepente fiunt.* a,182.iii.21. *qui in breviſſimo tempore judicabuntur, faciliores cognitu ſunt.* a,465.xxi.1. *quicunque ex repletione fiunt, evacuatio ſanat.* a,73.xxii.1. *quibus ſeptima die judicantur, his nubeculam habet urina, quarta die rubram.* a,89.lxxi.1. *connutriti, in ſenecta, quomodo deſinant.* a,810. v.11. *non lethales quinam ſint.* b,3.iii. 11. *per dies judicantur.* b,137.xix.10. *longitudinem quid ſignificet.* a,86. xl.1. *quando boni ſtatus & judicatu facillimi fiant.* a,685.i.20. *longitudinem quænam ſignificent.* a,586.vi.46. *cur imparibus diebus judicentur.* b,138.xx.15. *ſiccati ſigna.* b,88.lxiv.1. *quo modo à bile aut pituita fiant.* b,161.i.9. *nigri ſigna & curatio.* b,93.lxxi.1. *mulieribus ad meridionalem plagam qui familiares.* a, 332.vii.1. *deſperati neglecti, medicis non imputandi.* a,7.xiii.1. *breves aut longi qui.* b,4.iii.18. *quomodo fiant, ſi homo à copioſiore humore fiente non expurgetur.* b,141.xxiii.1. *duplices.* a,9. xvi.1. *manifeſti qui, & quod horum certa etiam ſint curationes.* a, 9. xvi. 9. *& nonnullæ corporis partes obſcuræ quare dicantur.* a,10.xix.1. *occidentalium mulieribus familiares.* a,335.xii.3. *citius ſedantur æſtate ſicca.* a,330. iii.3. *dubii quales ſint.* b,3.iii.10. *anni temporibus pares.* a,323.vii.1. *regii nigri ſigna.* b,61.xxxv.1. *ſecuriſſimi quinam ſint.* a,278.xxv.7. *longitudinem quæ ſignificent.* a,74.xxviii.6. *ex parvis ca-*

casionibus, neglecti, magni ac diuturni fieri solent. b,181.XXXIII.9. *constantes & judicatu facillimi fiunt in constantibus temporibus, si tempestive tempestiva reddantur.* a,78.VIII 1. *capitis quinam sint.* b,164.VI.6. *ructuosi signa & curatio.* b,90.LXVII.1. *congeniti curationem vix admittunt.* a,495.XI.3. *sive febris ardentis signa, & curatio.* b,99.VI.1. *omnes quidem in omnibus temporibus fiunt.* a.80.XIX.1. *obscuri qui.* a,9.XVII.1. *violentia, & medici imperitia.* a,61.II.II.

Morbis ex pituita, coitus commodus est. a,811.V.39. *debilibus medicamenta fortia non conveniunt.* a,397.LV.7. *incipientibus, si quid movendum videtur, move.* a,74.XXIX.1. *quibus, quove tempore exhibenda medicina purgatoria.* a,608.IV.1 *quibuscunque incipientibus, si atra bilis, aut sursum aut deorsum prodierit, lethale est.* a,84.XXII.1. *aut vulneribus quibus auxilia a medico adhibita non prosint.* b,5.IV.13.

à Morbis sparsis & non similibus, plures mori, quam ab aliis omnibus. b,270.III.4. *qui & qua ratione superentur.* a, 12.XX.5. *quibus ad quos transitus fiat.* b,4.III.21.

de Morbis crassis. b,257.L.1.

ex Morbis longis qui se refocillantes bene cibum accipiunt, & nihil proficiunt, hi maligne reciduam incidunt. a, 531.1.179. *diuturnis attenuatis quibus atra bilis aut velut sanguis niger subierit, postridie moriuntur.* a,84.XXIII.2.

in Morbis quibus & quando mala supra mala fiant. b,4.III.30. *longis juxta aurem tumores pravi sunt.* a,529.I.150. *longis, ventris præter rationem tumores, convulsorii.* a,528.I.126. *longis, ex corruptione fœtus non valde purgata, quinam dolores pernicioси sint.* a,574.III 402. *diuturnis abscessus circa aurem suppurati, non valde albo & inodoro pure occidunt.* a, 539.II.94. *crassis, rubores in lateribus.* b,257.L.10. *crassis capillorum defluvium.* b, 257 L.20. *omnibus in quibus fomentum auxiliatur, melius est postea oleo inungi.* b,451.LVIII.13. *longis parva comparentes sanguinis fluxiones, pernicioса sunt.* a,553.III.59. *longis terram mutare, bonum est.* a,811.V.36. *post judicationem relicta, recidivas faciunt.* a,75.XII.1.

Morbo sacro quinam fere non apprehendantur. b,332.VII.8. *comitiali assueti, tempus quo corripiendi sunt, præcognoscunt.* b,338.XIV.1. *regio correpti, abunde colorati.* a,743.II.II. *regio mente motos corripi, malum.* a,473.IV.8. *regio periculosa est egestio alba stercoracea.* a,586.VI.48. *regio laborantes, non multum flatuosi sunt.* a,98.LXXII.1. *regio quinam participent.* a,484.XXI.3. *sacro qui difficulter liberentur.* a,499.XVI.1. *sacro senes quando corripiantur.* b,337.XII.4. *sacro qui pueri corripiantur.* b,332.VII.13.

à Morbo convalescentes quomodo sint reficiendi. b,186.XLI.1. *sacro, quomodo & quo tempore, nonnulli liberentur.* a,412.XXIII.1.

de Morbo pituitoso qui mulieres magis quam viros invadit. b,91.LXIX.1. *corruptorio.* b,95.LXXIII.1.

ex Morbo si cibum capiens quis non fiat validus, significat quod corpus uberiore alimento utitur. a,72.VIII.1. *diuturno, etiam alvi defluxus, malum.* a,110.V.1. *regio fatuitas mala est.* a,473 IV.9.

in Morbo omni ventrem mollem oportet. a, 455.X.2. *crasso capitis cutis crassa ac rubicunda.* b,258.L.26. *crasso insomnia horrenda.* b,259.LI.24. *crasso facies intumescens.* b,262.LIII.5. *crasso, semen subcruentum ac subviridium.* b,258.L.30. *crasso, terra odorem ex imbribus irruentibus non ferentes.* b,262.LIII.11. *diuturno, cibi fastidium, & meracæ alvi egestiones, malum.* a,103.VI.1. *hepatico vomitum moventia.* b,234.XXX.37. *sacro qui curari debeant ac possint.* a,499.XVI.9. *sacro abscessus ad inferna conversi, boni.* a,499.XVI.13. *quo somnus laborem facit, mortale.* a,72.I.1.

Morborum causæ ritæ quænam sint. a,33.XXXIII.12. *homini duplex causa.* a,273.XVIII.11. *popularium, spiritus seu aer, non autem diæta, causa existit.* a, 273.XVIII.14. *clandestinorum cura, quam desperatorum magus admiranda.* a, 12.XXI.1. *omnium unus modus, species & causa eadem.* a,401.IV.1. *universorum animalium genera duo.* a,645.I.5. *prima principia diligenter observanda.* b, 306.XLVI.12. *alii ad alia tempora, bene aut male se habent.* a,77.III.1. *mulierum & virorum cura differt.* b,472.LXXXVII 48. *ac ægrotorum mores cogniti, non tamen certam prædictionem permittunt.* a, 491.VI.1. *ab hydropetres species.* b,160.XXXIV.4. *omnium fons & origo bilis & pituita.* b,161.I.1. *incurabilium tractationem esse necessariam.* b,822.LXVIII.6

vires

vires & causa considerandæ. b,438. XXXII.11. *occasiones considerandæ.* a, 806.III 59. *obscurorum sera cognitio, non medico, sed naturæ ipsius ægri, itidemque ipsius morbi imputanda.* a, 11. XIX.10. *quomodo cœlum principium & causa.* b,144.XXV.16. *naturam haud quaquam cognosci posse, nisi simplex & indivisibilis eorum natura, cognoscatur.* b, 355.I.2. *omnium causæ, humores in corpore quatuor.* b,120.I.4. *populariter grassantium impetus, & temporis constitutiones, medico prænotionem adhibituro, sunt cognoscendæ.* a,470.XXVII.1. *incrementa & vigores judicant anni tempora.* a,70.XII.1. *quorum judicationes sint velociores.* a,686.I.32. *differentiæ, magnitudo, & signa.* a,595.V.6. *omnium fabris comes.* a,403.VII.2. *externorum seu manifestorum licet certæ sint curationes, non tamen nisi ab idoneis & veris medicis inveniri possunt.* a,9,XVI.10. *in toto corpore, principium nullum.* a,363.I.3. *exacerbationes ad principia, considerandæ.* a,749.XI.1. *singulorum numeros enumerare, cur difficile.* b,269.II.4. *naturæ medici.* b,809.V.1. *causas nosse, eorumque impetum reprimere, ejusdem est scientiæ.* a,II.XIX.20. *medicamenta, manifesta ac clara esse.* a,398.LVIII.8. *modi qui.* a,322.VI.1. *ad Morborum judicationem, astrorum observatio necessaria.* a,345.XXX.7. *circa Morborum principia quid considerandum.* a,686.I.24. *de Morborum tribus principiis.* b, 142. XXIV.1. *circuitu.* a,272.XVII.1. *in Morborum curatione observanda.* b,344. XIIX.29. *omni curatione, plurimum refert ætatum, temporum, sexus, differentias observare.* b,25.XX.1. *Morbos quo pacto pariant, ea quæ ex cœlo nobis obveniunt.* b,147.XXVI.1. *tum siccitatem, tum humiditatem postulantes qua victus ratione cures.* b, 186. XLI.7. *in corpore, sudor ubicumque fit, esse significat.* a,85.XIIL.1. *longos quosnam necesse sit esse.* b,4.III.18. *omnes, ex his quæ in corpore insunt a bile & pituita, generari.* a,2.II.1. *omnes ex spiritu seu aere oriri.* a,403.VI.II. *ostendunt, pituita, urinæ, & sudores.* a,13. XXII.7. *omnes sanari non posse.* a,447.I.7. *maxime faciunt mutationes magnæ circa habitus ac naturas nostras.* b,281.XVII.9. *ex ciborum ac potuum copia fieri.* b,128.X.12. *ægre aut facile judicandos, item breves & longos indicant excrementa.* a,70.XII.10. *majores aut minores qui sudores significent.* a,86.XLII.1. *faciunt similia, & eosdem sedant.* a,394.LI.11. *ad Morbos extremos exactè extremæ curationes optimæ sunt.* a,96.VI.1 *Morbum molestè ferre cum perfrigeratione, si non sine febre exsudent partes supernæ, phrenitim portendit.* a,473.IV.1. *facile ferre, morbum ad abscessum verti, spes est.* a,454.VIII.18. *facile ferre, signum bonum.* a,459.XIV.8. *morbo succedere, lethale.* b,175.XXIII.19. *producunt in febre aliàs aliarum urinarum mictiones.* a,583.V.78. *molestè ferre cum perfrigeratione, pessimum est.* a,522.I.2. *sacrum expiationibus curantes, cur medicamenta non propinarint.* b,326.III.5. *facile ferre, in omnibus circa pulmonem morbis, bonum.* a,559.III.156. *sacrum aliis morbis neque diviniorem, neque sacratiorem esse.* b,324.I.2. *ante Morbum si quid doluerit, istic morbus incumbit.* a,85.XXXIII.1. MORDENTIA *saniem diffundunt.* b, 373.XXI.4. MORI *radix, cum melle, in pesso.* b,609. LXXXV.7. *qui* MORIUNTUR, *eos necesse est die impari, & mense impari, & anno impari mori.* a,709.VI.20. MORTEM *dolorosam inducunt vocis ex dolore interceptiones.* a,544.II.169. *citam significant tumores in præcordio duri & dolorosi, in principio.* a,547.II. 227. *ad Mortem tendentia, in die ac nocte judicantur.* a,442.VI.5. *Mortuos videre puros in vestibus albis, bonum est.* a,642.XVI.7. MOTUM *ac sapientiam membris præstat aer.* b,333.VIII.12. *quod citius Motum est ac discretum, rursus augescit, etiam tardius, & ad longius tempus.* a,702.III.119. *Motus corpora turbat.* a,83.XIV.4. a,610. I.3. *cujuscunque generis ulceribus inimicus.* b,665.II.3. *in Motu corporis, quum inceperit dolere, quiescere statim, lassitudinem eximit.* a, 76.XLVIII.1. *Movendum si quid videtur, incipientibus morbis: move.* a,74.XXIX.1. *quibus una cum hoc quod Movere non possunt, morbosa corporis pars attenuatur, hi in sanitatem restitui non possunt.* a,518.XLII. 8.

quicquid Movetur in septuaginta, in triplicitatibus perficitur. a,702.III.116.
MUCI *per nares vel aures eruptio, capitis torporem solvit.* a,632.XIV.4.
Mucositatis detrimentum. b,810.LIV.2.
Mucus cum inflammatione luxationes prohibet. b,764.VIII.5. *& saliva, repletionis signa ac indices.* a,249.XIII.18. *in articulis.* a,370.XIV.6. *e naribus, exercitato corpore, attenuatur & educitur.* a,249.XIII.21.
MULI *stercus in vino ad fluxum muliebrem cohibendum.* b,598.LXXI.5.
MULIEBRIA *corpora virilibus sunt humidiora.* a,138.VI.19.
Muliebris hæmorrhoidis curatio. b,351.VI.3.
Muliebrium morborum, partim numen, partim ipsarum naturas, causam esse. b,358.I.I.
MULIER *per omne tempus coitus, donec vir semen emiserit, delectatur.* a,127.VI.4. *ambidextra non est.* a,146.XLIII.I. *caput circumcirca dolens.* a,771.VI.I. *capra, elaterium, aut cucumerem sylvestrem comedentes, pueris purgatio.* a,811.V.51. *à partu non purgata in magnum morbum incidit.* a,142.XIII.I. *a sanguine menstruo evacuata, in utero concipit.* a,138.VII.I. *uteros dolens ac cibum aversans.* b,397.XLIV.I. *non laborat podagra, si non menses ipsi defecerint.* a,100.XXIX.I *ob pinguitudinem non concipiens, attenuetur.* b,657.XIIX.I. *rariore carne prædita quam vir.* b,417.II.I.
Mulieris parere non potentis, curatio. b,630.XIV.I. *non concipientis, quæ prius concipere solebat, curatio.* b,398.XLVII.I. b,627.XII.I. b,651.X.I. *ut facile concipiat curatio.* b,651.X.3. *biliosæ aut pituitosæ, ex mensibus cognitio.* b,372.XX.3. b,410 CII.3. b,630.XIV.4. *quæ facile concipiebat, nec amplius impregnatur, curatio.* b,651.X.I. *non concipientis, nec viro misceri potentis, curatio.* b,631.XIV.II. *siccioris aut humidioris curatio dietetica.* b,438.XXXII.2. *ex partu dolentis curatio.* b,464.LXXXI.I.
Mulierem purgatam quomodo ex verticis olfactu cognoscas b,624.XI.5. *quomodo fœmellam aut masculum gestantem agnoscas.* b,620.VII.I.
Mulieres mento & corpore læves sunt. a,146.XIIX.10. *paucos menses demittentes, ut plurimum etiam sine lacte sunt.* a,161.XL.19. *plurimas post menstrua purgamenta concipere.* a,178.V.3. *præter naturam crassæ, pingues, ac pituitosæ non concipiunt.* b,372.XIX.4. b,631.XV.II. *quædam natura sine lacte sunt.* b,486.XCIX.6. *calculosæ quare non fiant.* a,342.XXIV.5. *fœminosissimæ, ac ingeniosissimæ quando fiant.* a,199.XXII.6. *quando audaciores verumtamen moderatæ ac ornatæ fiant.* a,198.XXI.26. *ob meatuum amplitudinem, pueris plus bibunt.* a,342.XXIV.9. *quæ purgationes a partu sunt expertæ, minus laboriosæ, mensibus decurrentibus, purgantur.* b,416.I.10. *quæ magis aut minus in utero concipiant.* a,511.XXXIII.I. *valde attenuatæ rarè fiunt, & abortiunt.* b,593.LXII.20. *morbosæ, ac fluxionibus obnoxiæ sunt, in civitatibus meridionalibus.* a,330.IV.2. *quæ superfœtent.* b,645.II.I. *quomodo post mammas ablatas affectæ.* a,422.XII.4. *quando maxime in utero concipiant.* b,441.XXXVIII.14. *superalbidæ humidiores sunt, & fluxiores.* b,358.I.4 *nigræ, duriores acerbioresque ac astrictiores sunt.* b,358.I.5.
Mulieri conceptura, utrumque semen retinetur. a,128.VII.II.
Mulierum pharmacis admiscenda ea quæ uteros purgant, & quæ expellunt. b,374,XXVIII.7. *à conceptu affectiones.* a,312.XXI.I. *corpora laxa ac mollia sunt.* a,421.XI.17. *morbi à virilibus differunt.* a,816.VII.31.
Mulieribus siccioris modi diæta convenit. a,630.X.I. *in partu mammæ, & alia membra humidiora, rumpuntur.* a,163.XLIII.16. *quibus nihil intra constitutum tempus accidit, singulis, partus vitales fiunt.* a,702.III.113. *quibuscunque sanguis ad mammas colligitur, insaniam significat.* a,94.XL.I. *de partu loquentibus (tanquam expertis) fides habenda.* a,169.II.17. *in capitis doloribus alia omnia fiunt, quæ & viris.* a,516.XXXIIX.5. *frequens coitus ob uterorum humectationem expedit.* a,128.VII.I. *quot & qualia contingant, propter quæ non pariant antequam curentur.* b,615.I.2. *de Mulieribus, facile quidem concipientibus, fœtum autem, tertio aut quarto menſe corrumpentibus.* b,440.XXXVII.I.
MULTITUDO *omnis natura est contraria.* a,76.LI.9.
MUNDI *& hominis elementa eadem.* a,284.I.3.
in Mundo res duæ præcipuæ. b,912.I.19.
Mundorum infinitates, Democrito multæ. b,918.I.118.

IURIUM *stercus in pesso.* b,503.CX.6.
IURMUR *in præcordio obortum solvit recentes in præcordiis tumores.* a,548.II. 240.
IUSCAS *à stragulis venari in typho.* b, 253.XLVI.17.
IUSCULI *corporis quid.* a,10.XVII.7. *manducatorii.* b,780.XXIV.5. *lumbares.* a,295.II.9. *solidiores ægre magis quam alia colliquescunt.* a,598.XI.8. *Musculorum capita maxime in femoribus, si vulnerentur, claudi plerumque fiunt.* a, 573.III.385.
circa Musculos spinales dolores, si quidem circa externos locos fiant non nephriticis ex renibus affectis, etiam absessus extrinsecus futuros expecta. a,105.XXXV.I.
MUSICA. a,192.XV.I.
MUSTI *vires.* a,224.XXIII.I.
MUTATIONES *ubi in toto corpore, quando longitudinem morbi significent.* a,86.XL I. a,107.LX.I. *maxime ætatis, & regionum, & victuum juvenibus comitialibus liberationem faciunt.* a, 76. XLV.I. *temporum maximè pariunt morbos.* a,77.I.I. *colorum in vultu, cordis venis astrictis ac laxatis, fiunt.* a,311. XXVIII.I. *prosunt, si non ad prava mutentur.* a,690.II.3. *repentinæ ex multa quiete, ad ampliorem laborem magis ladunt.* b,287.XXIV 2. *in temporibus magnæ frigoris aut caloris maxime morbos pariunt.* a.77.I.2. *magnæ circa habitus ac naturas nostras maxime morbos faciunt.* b,281.XVII.9. *cavendæ.* a, 805. III.46. *in recidivis prosunt.* a,813.VI.30
Mutationum incommodarum in ptisana & succo utentibus, mala. b,279.XIV.9.
MUTI *cur ex nativitate non differant.* a, 123.XIX.12.
Mutilationis modi plures. b,827.LXXII.I.
Mutilati ex mancis generantur. a,132.IX. 9.
Mutilatorum ex integris parentibus, duplex causa. a,132.IX.2.
Mutum è vestigio fieri necesse est, cui cerebrum concussum doluerit. b,4.III.34.
Mutus fit & suffocatur, si defluxus à cerebro defluxum fecerit. b,333.VII.30.
MYRRHA *Calonia ad uteros.* b,362. VI.II.

N.

NARES. a,282.I.25. *humectæ, olfacere nequeunt.* a, 222.XVII.14. *in febrientibus multa & bene significant.* a, 491.V.8. *quibus natura humidiores, & genitura humidior, morbosius sani sunt.* a, 98.II.I. a,813.VI.37. *ipsas inspicere oportet, an spiritus æqualiter per utrasque feratur.* b,307.XLVIII.7. *citra causam apertam, impletas habentis, curatio.* a, 248.XIII.2.
ad Nares aut os à fluxione transire, mulieri à fluxione infestatæ, bonum. b,8.VI 12.
in Nares destillatio hyeme, per Venerem resiccata. a,789.XXVII.9.
per Nares sanguinem effundere spes est, ea quæ caput concutiunt. a,484.XX.II. *cibi potusque quandoque redeunt, in tetano ex vulnere.* a,435.V.7. *aut aures, si pus fluxerit, caput circumcirca dolenti ac ægrotanti, solvit morbum.* a,446.XII.3.
de Naribus aliquid destillare ex surditate ac torpore, difficultatis aliquid habet. a,540. II.99. *qui in surditate ac torpore pauca destillant, habent quid difficultatis.* a, 553.III.51.
ex Naribus erumpente sanguine, cum exiguis sudoribus perfrigescentia, maligna sunt. a,553.III.61.
Narium polypi generatio à pituita, ejusque curatio, b, 164.VI.I. *gravedo, cum aurium sonitu, & visus hebetudine, mentem emovent.* a, 538.II,69.
NASUS *in infernam partem subsidens decem diebus persanari potest.* b,789.XXXI. 13. *fractus deorsum in sinum vergens.* b, 787.XXXI.I. *acutus in morbi principio, quando ægrorum morti proximum esse significet.* a,448.II.6. *erumpens, quibus malum.* a, 474.V.II. *& aures quibus semper frigida.* a, 802.II.71. *medius quibus confidat, & quibus latus.* a,748. IX.2. *confractus quomodo conformari debeat.* b, 851.V.I. *distortus in febre non intermittente, mortem propinquam esse significat.* a,87.IL.5. *livescens, lethalis.* a, 540.II.109. *inflammatus.* b,790. XXXII.5. *in obliquum fractus.* b,790. XXXII.5. *medius aut summus quibus confidat.* a,796.I.5. *destillans in phreniticis, perniciosus.* a,471.I.2. a,537.II. 37. *in biliosis vomitionibus destillans, perniciosum.* a, 477.X.9. *ejus fractura.* b, 786.XXX.I.
NASTURTII *vires.* a, 225.XXV.4.
NATARE *per somnum videre sive in stagno, sive mari, sive fluminibus, bonum non est.* a,642.XV.13.
NATURA *nostra ægro comparatur.* a,41. II.20. *septenario subjecta.* a,314.XXIV. 7. *venis in humore est, in carnibus.* a,367. IX. 6.

IX. 6. *in singulis permutata ac corrupta dolores facit.* a, 394. LI. 5. *concitata ac aversa.* a, 788. LVIII. 16. *omnibus subvenit aut forinsecus, aut intrinsecus.* a, 594. IV. 1. *stimulata & impulsa, artis peritis quæ sunt facienda demonstrat.* a, 13. XXII. 1.

Naturæ calidæ quæ conveniant. a, 808. 4. 34. *providentia.* a, 11. XX. 1. *imbecilles promptius à causis externis & permutata victus ratione læduntur.* a, 24. XXI. 4. *opera vel volentibus, vel nolentibus nobis, divina necessitate perficiuntur.* a, 184. VI. 24. *omnium nullo doctore usæ sunt.* a, 597. IIX. 8. *præstantia primarium inter hominis virtutes bonaque locum obtinet.* a, 53. III. 1. *humanæ ad ova quæ incubantur, similitudo.* a, 158. XXXVI. 4. *humanæ descriptio.* a, 281. I. 11. *opera diversa.* a, 185. VII. 9. *mutationes multæ, tam in animalibus, quam plantis, & sponte nascentibus contingunt.* a, 165. I. 4.

de Naturæ cognitione à prima constitutione quomodo cognoscere oporteat. a, 200. XXIV. 1.

Naturam omnigenis rebus moveri ac doceri. a, 60. II. 1.

secundum Naturam contingentia, nihil lethale aut horrendi habent. a, 432. I. 13.

Naturas permutant potissimum, temporum varietates. a, 362. LVII. 1. *humidas habentibus mulieribus, autumnus aquilonaris & aquarum exors commodus erit.* a, 79. XIV. 1.

Naturarum diversarum constitutio. a, 201. XXV. 1. *in hominibus magna differentia.* b, 837. LXXXIII. 1. *aliæ quidem ad ætatem, aliæ vero ad hyemem, bene aut male se habent.* a, 77. II. 1.

NEBULA *est aqua in aëre cohærens.* a, 105. XXXVI. 1. a, 153. XXIX. 7.

NEPHRITICI *quinam fiant.* a, 537. II. 36.

Nephriticus sanguinem mingens. a, 874. LV. II.

de Nephritide. b, 216. XVI. 1.

ex Nephritide, tabes renalis. b, 217. XVI. 18.

Nephritides senibus fiunt. a, 82. XXXI. 7.

Nephritis post annum quadragesimum secundum non fit. a, 574. III. 398.

NERVI *crassi, si vulnerantur, plerunque claudi fiunt.* a, 573. III. 385. *dissectio convulsionem facit.* b, 4. III. 32. *premunt articulos, & per totum corpus sunt extenti.* a, 367. IX. 15. *semper crassi ac robustissimi sunt in illis partibus, in quibus pauciss imæ sunt carnes.* a, 368. IX. 16. *ac venæ, tenuissimæ, densissimæ, ac plurimæ in manibus ac pedibus.* a, 144. XVI. 4. *duo à cerebro.* a, 705. IV. 18. *non sunt circa faciem, & caput.* a, 368. IX. 18. *aut ossis, aut amborum corruptio interdum in capitis vulneribus confert.* a, 503. XXI. 7. *qui ex cerebri substantia propagatur.* a, 303. XVI. 1.

Nervis frigida inimica. a, 91. XIIX. 4. a, 601. IV. 4. *inimicus est ignis.* b, 769. XIII. 5. *distentiones & alii morbi maxime familiares.* a, 367. IX. 14.

Nervorum morbi quam venarum difficiliores. a, 367. IX. 4. *& ossium processus.* b, 798. XLI. 4. *inflammatorum in articulis luxatis, curatio.* b, 765. IX. 1. *distentio ex cholericis affectionibus.* a, 790. XXIX. 15. *generatio.* a, 118. XI. 3. *substantia, eorumque in corpore situs & nutrimentum.* a, 367. IX. 7. *exortus ab occipitio.* a, 298. VII. 5. *impotentiam calida frequenter ea utentibus invehit.* a, 91. XVI. 3. *in cruribus distentio.* a, 858. XXXV. 4.

Nervos crassos vulneratos habentes, eos claudos fieri necesse est. b, 3. III. 2. *in seipsos trahere.* a, 766. XXXI. 7.

ad Nervos dissectos. b, 675. XII. 14.

Nervus quibus elapsurus esse videtur, securius de claudicatione prædicere licet. a, 505. XXIV. 9. *præcisus ac dissectus, non coalescit.* a, 99. XIX. 3. a, 573. III. 380. b, 9. VII. 21.

NETOPON *unguentum.* b, 630. III. 11.

NEXUS *& filum quomodo in deligationibus procedere debeant.* a. 618. IV. 12.

NIGRA *deorsum subeuntia bona sunt.* a, 84. XXV. 4. *quibus ventura.* a, 478. XII. 11. *ante mortem, per alvum subeuntia, in præcordiorum inflammatione cum suppuratione.* a, 548. II. 254.

Nigræ ficciores, & acerbiores, & astrictiores. b, 531. IV. 5.

Nigrores inducit frigida. a, 91. XVII. 4.

Nigrorum vomitum faciunt frequentes per eadem recidivæ circa judicationem. a, 579 IV. 34. *per alvum transitus post sanguinis eruptionem malus.* a, 482. XIIX. 6.

NOCTE *qui vident, hi morbo corripiuntur juvenes, aut pueri.* a, 517. XL. 1.

Noctes plus quam dies delirii significationem præbent. b, 309. L. 1.

NOMINA *rebus indita naturæ lege.* a, 2. III. 4.

NOTITIAM *& sensus, per septem figuras homini contingere.* a, 194. XVI. 5.

NOVA *per somnum videre, transmutationem significant.* a, 642. XVI. 6.

NOVIMESTRES *partus. qui supervivant, & qui non.* a,171.v.1.
NOX *ante exacerbationem gravis est, quibuscunque judicatio fit.* a, 73.xiii.1.
NUCES *Thasiæ in Ictericorum potu.* b, 103.xii.13. *rotundæ, amygdalis persimiles sunt.* a, 228.xxx.14.
NUCLEI *interni usus.* b, 507.cxii.2.
NUMERUS *ternarius, fortissimus.* a,709.vi.25.
NUTRIMENTO *triplici omnia corpora sustentari.* a, 401.iv.5. *quanto plus Nutries corpora non pura, tanto magis lædes.* a,72.x.1. *eorum quæ Nutriunt acervatim & velociter, veloces etiam egestiones fiunt.* a, 73.xviii.1.
NYCTALOPES. a, 517.xl.1. a,764.xxix.10. b,354.iv.1.

O.

OBERRATIONES, *& ascensus fluminum, morbum aut insaniam significat.* a,644.xx.4.
OBLIVIO. a, 284.iii.4. *in dysenteria cum febre.* a, 827.iii.16. *cum rigore, malum.* a, 476.viii.4. a, 522.i.7.
OBSONIA *ex variis intritus præparata, æstuosa, & humida sunt.* a, 231.xxxiv.8. *Obsoniorum pinguissimorum & dulcium in renum morbo usus.* b, 219.xix.41.
OBTURAMENTA *de doliis olearijs in suffumigijs.* b, 535.vii.7.
OBVOLUTIONIS *capita.* a.619.vi.4.
OCHRI, *sive erviliæ, & dolichi, sive phasioli, ac siliquæ vires.* a, 218.xiii.6.
OCIMUM *& humidum est & frigidum, & stomacho gratum.* b, 192.xlviii.7. *siccum est & calidum, & alvum sistit.* a, 225.xxv.18.
OCULI. a, 281.i.19. *rubicundi, & singultus ex vomitu, malum.* a, 103.iii.1. *prout validi fuerint, ita etiam corpus.* a, 809.iv.48. *in comitialibus distorquentur.* b, 333.viii.15. *& auditus mutilantur a pituita.* b,4.iii.17. *cavi nulla manifesta causa præcedente, sed ex morbo tales, ægrum morti proximum esse significant.* a, 448.ii.7. *debiles a quavis causa facile læduntur.* a, 45.ii.16. *robusti quorum non sunt, his mors brevi imminet.* a, 709.vi.22. *albas partes rubentes habentes, malum signum.* a,449.iii.2. *maris speciem referentes, paulatim per multum tempus procedendo corrumpuntur.* b, 351.i.3. *confractio in morbo acuto, mala.* a, 477.xi.2. *læduntur ex locis maxime, si exulcerantur, deinde pars quæ est supra supercilia.* a, 508.xxix.30. *involuntarie lachrymantes, malum signum.* a,449.ii.20. *assidue nictantes, mali.* a, 541.ii.124. *instabiles, malum signum.* a, 449.ii.26. *dextri affectio, velut fulgur elucens.* a,792.xxxi.5. a, 866.xliv.4. *ravi magni, caput magnum, cervix tenuis, pectora angusta, congrue adaptati hominis sunt.* a,708.vi.6. *lucem fugientes, malum signum.* a, 449.ii.19. *vehementer cavi facti, malum signum.* a,449.ii.28. *distorti, malum signum.* a, 449.ii.21. *cur pituita ad venas in oculis perveniente, cacutiant.* b,36.i.7. *in deliris intuendi sunt.* a, 452.v.14. *squallentes & obscuri, malum signum.* a,449.ii.29. *quibuscunque in ægritudinibus ex voluntate lachrymantur, bonum.* a, 110.ii.1. *valde rubicundi, sanguinis eruptionem significant.* a, 483.xix.11. *distortio ex lumborum recursu, malum.* a, 477.x.11. a, 551.iii.13. *audacia delirii signum est.* a,798.ii.57. *quibus rumpuntur, & postea prominent, ut extra locum oculus sit, his & tempore & arte opem ferre non datur, ad hoc ut videant.* a, 508.xxix.27. *lippientes quando optime permutentur.* a, 506.xxix.1. *corrupti cærulei fientes.* b, 351.i.1. *venulas lividas aut nigras in ipsis habentes, malum signum.* a,449.ii.24. *album.* a.122.xix.12. *eminentes, malum signum.* a,449.ii.27. *sani, visum corrumpentes.* b, 354.iv.5. *post frigidæ usum indurescunt.* a, 603.vi.8.
Oculis quomodo conveniat calida. a, 606.xi.10. *quibus malum sit.* a, 532.i.187. *incommoda sunt, lenticula, fructus pomorum dulces, & olera.* a,785.xxiii.4. a, 860.xxxviii.3.
in Oculis fluxiones, tenues ac diuturnæ. a, 860.xxxvii.6. *dolor erit, si mammæ ex gracilibus rursus duræ fiant.* a,95.liii.6.
sub Oculis apparitiones in somnis considerare oportet. a, 102.lii.1. *quibus partes vehementer attolluntur, eos magnos habere lienes comperies.* a, 518.xlii.4.
in Oculo si tumor consederit, sed lachryma multa, multo tempore effundatur, quid viris & mulieribus prædicere oporteat. a, 507 xxix.17. *si tumor magnus fuerit, doloriſque exors & siccus, periculo vacat.* a, 507.xxix.13.
Oculorum alter altero minor, malum signum. a,449.ii.22. *suppuratio.* a, 761.xxiv.18.

xxiv. 18. *puritas & albas ipsorum partes, ex nigris aut lividis puras fieri, judicatorium est.* a, 541. II. 115. *rectitudo in morbo acuto, & motus velox, nihil boni.* a, 542. II. 136. *membranæ tres, & quomodo ex his læsis morbi fiant.* a, 365. v. 4. *partes albas in principio morbi denigrari necesse est, si invaluerit morbus.* a, 433. II. 12. *obscuratio, convulsionem prope adesse significat.* a, 480. xv. 13. *humiditates senibus fiunt.* a, 82. xxxi. 14. *obscuratio & vox acuta planctum referens, convulsorium est.* a, 544. II. 184. *distortio in febribus ardentibus superfrigerantibus, malum signum.* a, 477. x. II. *distortio, febrem ardentem solvit.* a, 445. xi. 3. *cavitas & expressio valde foras, & splendoris extritio, mala.* a, 541. II. 123. *fluxiones, si aliàs conducere videtur, revellere ad fauces convenit.* a, 801. II. 58. *subapparitiones in somnis, considerandæ.* a, 449. III. 1. *dolores quanam solvant.* a, 100. xxxi. 1. *nigræ partes variegatæ.* a, 815. VII. 26. *agitatio, aut jactatio frequens, malum.* a, 541. II. 119. *alter minor factus, malum.* a, 541. II. 118. *pupillæ unde spargantur, & obtuse videant.* a, 433. III. 13. *privatio ex febribus.* a, 549. II. 264. *rubor in febre fiens, alvi diuturnam malignam affectionem significat.* a, 541. II. 126. *humores glutinosi ac liquidi.* a, 123. xiix. 19. *obscuratio, cum animi deliquio, brevi convulsionem inducit.* a, 542. II. 135. *obscuratio, & oculus fixus caliginosus, malum.* a, 542. II. 134. *color inter cæruleum & marinum medius.* b, 352. I. 8. *fluxionis causa, & cura.* a, 32. xxxii. 1. *obscuratio mala est.* a, 798. I. 45.

ad Oculorum dolores. b, 323 Lxviii. 16.

in Oculorum subapparitionibus in somnis, si albæ quid partis subapparuerit palpebris non commissis signum valde lethale. a, 449. III. 1. *doloribus ubi merum bibendum dedisti, & multa calida lavisti, venam secato.* a, 106. xlvi. 1. *fluxione velut lapilli subtercurrentes.* a, 375. xxi. 6. *distortione, febrienti, lassato, rigor perniciosus.* a, 478. xi. 7. a, 541. II. 128.

Oculos mordent quotidianæ constitutiones Aquilonix. a, 79. xvii. 8.

ad Oculos. a, 708. v. 38. b, 323. Lxviii. 10. *fluxus mucosi notæ.* a, 376. xxii. 3. *pulvillus insipidus.* b, 523. iv. 6. *lachrymosus absessus devenit, alvo turbata suppressa.* a, 579. iv. 19. *in febribus ardentibus, abscessus.* a, 754. xvii. 1.

circa Oculos pustularum eruptiones in virium refectionibus, alvum prorumpere faciunt. a, 541. II. 127. *lemæ aut sordes apparentes, malum signum.* a, 449. II. 25.

in Oculos fluxiones, earumque curatio. a, 375. xxi. 1.

Oculum ferocem aut clausum habentes, medicamentis purgare non oportet. a, 476. ix. 1. *quæ molestent.* a, 123. xiix. 23.

ad Oculum percussus. a, 784. xxi 6.

circa Oculum, suppurationibus, & affectionibus omnibus dolor ad noctem. a, 855. xxx. 18.

juxta Oculum suppuratio. a, 754. xvi. 12.

Oculus in febre non intermittente distortus, aut non videns, mortem propinquam esse significat. a, 87. IL. 1. *inarescens, malum.* a, 798. I. 44. *dexter, mamma dextra, & quæ infra sunt hac parte, circa naturam plurimam vim habent.* a, 710. VI. 32. *hebes, malus.* a, 475. VI. 8. *fixus & caliginosus, malus.* a, 475. VI. 9. a, 541. II. 124. *quibus morbi regii colore infectus at caliginosus est, strepitu sputi multo in pectore existente, & facies tristis in pl uritide, hi pereunt.* a, 558. III. 141. *dulci lachryma fluens.* b, 523. iv. 3. *perversus, malus.* a, 541. II. 125.

OCCASIO *in morbis.* b, 5. iv. 9. *in medicina brevis.* a, 396. Liv. 1. *quæ medico cognoscenda.* a, 396. Liv. 2.

Occasionem ferme in omnibus esse morbis. b, 5. iv. II.

Occasiones in quibus maximè repentinæ sint. b, 5. iv. 2. *unde quis ægrotare cœpit, considerandæ sunt.* a, 689 I. 78. *temporum in arte medica multæ sunt & variæ.* b, 4. iv. 1. *per quas uteri moventur.* b, 575. xliii. 1.

Occasioni fortuitæ in aggrediendis morbis, quomodo attendendum. a, 61. III. 1.

OCCIDENTALES *minime longævi.* a, 335. xii. 9.

Occidentalium aquæ quare non sint splendidæ. a, 333. ix. 2.

OCTIMESTRES *partus quare non sunt superstites.* a, 175. I. 2.

Octimestria & trimestria cur non vivant. a, 166. I. 26.

OCTONOS *menses difficillime uteros ferre.* a, 169. II. 1.

ODORES *& strepitus circa ægrotos vitandi.* a, 58. xi. 6.

OLEUM *anthinum, & Cyprinum, in mensibus impeditis.* b, 451. Lviii. II. *& quæcunque oleosa reficiunt & pituitosa sunt.*

sunt. b,193.L.4. *Platæense.* b,491.CI. 21. *Ægyptium in muliebribus purgationibus.* b,415.CVII.10. *non similiter, ut aqua, exhalare potest.* b, 142.XXIII.29. *narcissinum in non purgatis a partu.* b, 455.LXIII. 26.

Olei illitio quibus ulceribus, & quo tempore adhibenda. b,666.IV.5.

OLERA, *quænam magis per alvum secedant quàm per urinam.* a,226.XXVII.2. *acerba & austera, alvum sistunt, odorata & acria urinam cient.* a, 226. XXVII.3. *sylvestria, quæ os calfaciunt, & odorata sunt, ea calfaciunt, & minguntur magis quàm per alvum secedunt.* a, 226. XXVI. 1.

ex Oleribus cocta quænam secedant. b,193. L. 5.

OLFACTUS *ratio.* a, 121. XVII. 1. a, 364. IV. 6.

OLIVÆ *oleum non habentes, in suffimentu.* b,408.XCVII 1.3

OMENTUM *elapsum putrefit.* b, 4.III.36.

OPINIO *de non apparentibus, & difficillimis ægritudinibus, judicat.* a,400.II. 1. *in medicina reprehenditur.* a, 54.IV.1.

ad Opiniones fortiter inhærentes, multis argumentis est opus. b, 158.XXII.30.

Opinionis, & artis judicium est, morborum causas, principia ac quasi fontes cognoscere. a,400.II.3.

OPHTHALMIÆ *siccæ fiunt mulieribus, si hyems australis & pluviosa, ac clemens fiat.* a, 78.XII.7.

OPISTHOTONI *signa.* a, 845.XX.10.

Opisthotono quinam corripiantur. a, 478. XI. 6.

OPPILATIONES, *à flatibus caussantur.* a,407.XIV.1.

OPTIMA *in omni re quænam sint.* a,40. XLII.18.

ORA *fervido aphthæ ulcere affecta, uterum gestantibus non sunt bona.* a, 574. III. 401. *graveolentia his sunt, quibus splenes magni.* a,518.XLII.1.

ORDEUM *natura frigidum est ac siccum.* a,214.IIX.1.

ORDEOLUM *in suprema palpebra, ex calculi morbo.* a,690.II.10.

ORIENTALIUM *hominum formæ boni coloris sunt, & magis floridæ.* a, 333. VIII.7.

ORIGANUM *oculis, & dentibus, malum.* a,785.XXII.15.a,861.XXXVIII.6. *calfacit & biliosa subducit.* a, 226. XXVI.27.

OS *ventriculi quibus in partu prædoluit, paulo post ejiciunt.* a,577.III.454. *uterorum conclusum.* b,516.CXXV.1. *uterorum omnino à pudendo aversum, semen genitale non suscipit.* b,615.I.5. *uterorum ex pudendo elapsum.* b,619.V.1. *uterorum quibus durum est, his necesse est, osculum uterorum clausum esse.* a,95.LIV.1. *uterorum pingue.* b,436.XXX.5. *uteri clausum aut distortum.* b,436. XXVIII.3. *uterorum ex partu ulceratum.* b, 404. LXXVIII 1. *uterorum ulceratum.* b,518. CXXVII.18. *uterorum inflammatum.* b, 558.XXVII.1. *uterorum extra pudendum elapsum.* b,571.XXXIX.1. *uterorum omnino conclusum, genituram non suscipit.* b,579. XLVII. 1. *amarum, & corpus grave, sine febre.* b,169.XIV.12. *uteri ab omento quibus comprimatur.* a,94.XLVI. 1. *uteri humidius, genituram non attrahit.* b,439.XXXIV.1. *uterorum maxime hiat ac distentum est, post purgationes.* b, 441. XXXVIII. 18.

ad Os uteri hians aut distortum, suffimenta. b,657.XIX.3. *ventriculi recursiones febriculosæ ex lumborum dolore.* a, 551. III.16.

per Os aut nares, partus purgamenta. b, 458.LXIX.4.

Ore male olens, in volvulo sanguineo, à dentibus. b,256.XLIX.5.

Oris reficcatio & injucunditas. a,800.II.20. *ventriculi morsus, cibi fastidia, quibus & multum salivæ, his vomitus fit.* a,533. I.200. *ventriculi dolorus curatio.* a, 690. II.1. *ventriculi dolor, seniorem frequenter impetens, mortem repentinam significat.* a,548.II.251. *ventriculi dolor & sudor, aliquantum vexat eos quos ex lateris dolore, cibi fastidia sequuntur.* a,564. III.234. *ventriculi dolor, & pulsus præcordiorum, febre perfrigerata, malum.* a,548.II.246. *ventriculi dolor, cum præcordio distento, & capitis dolor, malignum.* a,476.IX.4. *ventriculi dolores accedentes lumbis dolentibus, signa hæmorrhoidum fluxionis futuræ sunt.* a, 482. XIIX.16. *uteri amplius hiantis quam in mensibus solet. signa, & curatio.* b, 584. LII. 1. *ventriculi dolor cum exscreatione violenta, convulsorium quiddam habet.* a,480.XIV.8. *ventriculi dolores in lumbis dolentibus, insuper accedentes, signa sanguinis fluxionis sunt.* a,550.III.9. *ulcera (quæ aphthæ vocantur) parvis ac recens natis puerulis fiunt.* a,80.XXIV.2. *ventriculi dolor, quibus hi sanguine per alvum egesto, servantur.* a,549. II.265.

uteri coneluſi ſigna. b,582.L.1. *uteri duri ſigna.* b,580. XLVIII.6. *uterorum duri curatio.* b,372.XIX.9.b,632.XV.14. *ventriculi dolores cum tormine, ventru animalcula erumpere faciunt.* a,548.II.250. *exulcerationes aſtate fiunt.* a, 80.XXI.II.

ad Oris fœtorem, gingivis malis ac pravis, dentifricium. b,594.LXV.1. *ulcera.* a, 852.XXVI.26.

in Oris ventriculi morſu, ſine febre exiſtente, medicamento ſurſum purgare opus eſt. a, 83.XVII.3.

Os *cubiti, brachio ſubjectum, fractum.* b,753. XLV.1. *diſſectum, neque augetur neq; coaleſcit.* a, 99.XIX.1. *quodcunque in corpore reſectum fuerit, aut cartilago, non augeſcit.* a,573.III.381. *abſcedere eſt neceſſe, & cicatrices cavas fieri, ſi ulcera annua, aut etiam diuturniora fiant.* a,101. XLV.1. *temporum ex reliquis cur debiliſſimum.* b,690.III.6. *verticis, omnium robuſtiſſimum.* b,690.IV.1. *ex ſua natura introcedens.* b,693.IX.6. *capitis quot modis vulneretur.* b,691.VI.1. *tibiæ circa genu, cum ulcere eminens foras.* b,831.LXXVI. 5. *ſine fiſſura contuſum.* b,691.VI 6. *quibus ex palato diſceſſit, iis medius naſus deſidet.* b,871.XXIV.1. *cum altero communionem habens, a naturali ſede avulſum, reponi nequit.* b,771.XV.8. *in obliquum fractum.* b,789.XXXII.1. *femoris ad genu, cum ulcere.* b,832.LXXVII.1. *cubiti majus fractum, cur minore curatu facilius.* b,712.IV.6. *cubiti utrunque fractū.* b,712.IV.9. *intrò cedit ex natura ſua una cum fiſſuris.* b,692.VII.4. *extra eminens, cur reſecandum.* b.746.XXXVII.1.

Oſſa quo tempore duriora fiant, & à quo caventur. a,144.XV.3. *quibus fracta fuerint, his ſeptima die febres.* a,845.XIX. 15. *quæ à quibus telis potiſſimum rumpantur.* b,695.XIII.1. *ſpinæ, viginti.* a,296.V.5. *puerorum capitis tenuiora, ac molliora.* b,704.XXV.1. *a calore conglutinata dureſcunt.* a, 139.IX.1. *ſuppurata facilius porforari.* b,707.XXIX.1. *manus & pedis quot?* a, 296 V.1. *fracta & extra eminentia, quæ in ſuam ſedem collocari non poſſunt.* b.743.XXXIV.6. *juxta digitos fracta.* b, 834. LXXIX. 3. *livefacta,* a,844.XIX.2. *lumbi quinque.* a,296. V.4. *quæ citiſſime diſcedant.* b,746. XXXVI. 5. *colli uſque ad magnum verticulum, ſeptem.* a, 296.V.3. *quot ſint in univerſum?* a,296.V.7.

Oſſe non conſpicuo, quomodo vulnerati interrogandi. b,694.XI.1. *directione egente, quid faciendum.* b,730.XXI.2.

ex Oſſe ægrotante caro livida, malum, a, 103. II. 1.

Oſſibus frigida inimica. a, 91. XIIX. 1. a, 601. IV.4.

de Oſſibus ſimplici modo fractis. b,735. XXVII. 1.

Oſſis futuri diſceſſus quibus exſpectatio non eſt, eandem curationem adhibere oportet, velut his quibus os fractum fuerit, ulcus autem non habent. b,735.XXIX.1. *capitis craſſitudo ac tenuitas.* b, 689.II.5. *rupti, aut contuſi curatio.* b,700.XX.4. *ruptura neglecta, mala.* b, 704. XXVI. 1. *abſceſſus ex corruptione.* a,109.LXXVII.1. *inferna pars eminens, minus ſuperna periculoſa.* b, 747.XXXVIII.3. *capitis utriuſque color.* b,688.II.1. *carne denudati curatio.* b, 704. XXV. 3. *unius ab altero diſceſſio.* b,702. XXIII. 4.

ex Oſſu denudatione, ignis ſacer. a,194.XIX. 1. *diſſectione delirium, ſi ad vacuum uſque proceſſerit.* a,104.XXIV.1.

Oſſium fracturæ, venarum aut nervorum in iis contuſione, minus noxiæ. b, 753. XLV. 3. *circa genu luxatio, frequens.* b, 749. XLI.1. *circa tempora diſſectiones num & convulſionem accerſunt?* a, 481. XVII. 5. *primo tempore frigidis madefactorum pericula.* b,747.XXXVII.5. *nervorum, venarum, & carnium natura, ex capite æſtimanda eſt.* a, 814. VI. 47. *generatio ex pingui quod minimum humoris habuit.* a, 114. III. 12. *rigidiſſimorum & cavernoſorum generatio.* a, 114. IV.3. *fracturis, calida plurimum conducit.* a, 92. XXII. 11. a, 606. XI.21. *& articulorum idem numerus.* a, 370. XIV.2. *ac nervorum ſubſtantia.* a, 188. X. 113. *diſceſſurorum cognitio.* b,745.XXXVI.1. *ruptura, quomodo medicamento nigro, explorentur.* b, 701. XX. 5. *coactio.* b,814.LIX. 3. *intro compulſorum ac diſſectorum curatio.* b, 703. XXIV. 1. *cubiti repoſitio moleſtior.* b,750.XLI.5. *humani corporis numerus.* a, 296. V. 1. *ratio.* a, 598.X.1. *valde tenuium diſceſſus.* b, 739 XXXI. 1. *reſectiones plerunque innoxiæ.* b,834.LXXIX. 4. *ruptura, variæ.* b, 695.XII.1. *diſceſſus diuturnis eſt.* b, 749, XXXIX.7.

OSCITATIONEM, *vinum æquali menſura aquæ ammixta, potum, ſolvit.* a,107. LVI. 2.

Oſcitationum aſſiduarum medela, ſpiratio longa. a,700.III.69.

OSCULUM *uterorum, quod aperiri non poteſt,* b, 557.XXVI.1. *uterorum alio inclinatum.*

clinatum. b,552.XXIII.1. *uteri ad coxam & crus, ex partu conversum.* a, 705.VI.28.

OTIOSIS *hominibus cur cibi injucundi, & quomodo febres illis accendantur.* b, 135.XIIX.12.

OVA *volucrum robustum quid habent, & alunt & inflant.* a,223.XXI.6. *adeo rara sunt ut spiritum transmittere possint.* a, 161.XLI.8.

Ovorum candidi in aqua concussi, potio in febribus. b,118.XXX.12.

Ovis volucrium, umbilicum inesse. a,158. XXXVI.5.

OVILLUS *pulmo, naso juxta cartilaginem fracto inditus, quatenus seviat.* b, 790.XXXIII.1.

P.

PAEONIA *pharmaca.* b,925.I.273.

PANIS *purus & recens ad robur & refectionem.* b,190.XLV.13. *eum edere assuetus, etiam in morbis est exhibendus.* b,194.LI.1. *pro sua differentia naturas tam ægrorum quam sanorum varie afficit.* a,27. XXIII.18. *& mala prima inventio.* a,17.IIX.1. *cibarius quisnam sit?* b, 213.XXI.21. *ex tota farina collata, siccat & per alvum secedit.* a,216.X.5. *succo subactus, levior est, & multum nutrit, ac per alvum secedit.* a,216.X.12. *semiafsatus.* b,389.XXIX.198. *cinericius.* b, 449.LIII.4. *fermentatus, levis est, & secedit.* a,216.X.8. *purus magis nutrit, minus vero secedit.* a,216.X.6. *differentia.* a.217.XI.1. *calidus sitim & repentinam repletionem inducit.* b,282.XIIX.10 *de Panis temperatura quæstio anceps.* a, 26. XXIII.1.

Panes & carnes calidæ per se comestæ, siccant. b, 190. XLV.11. *maximi maxime alunt,* a,217.XI.1. *furnacei magis alunt quam focarii & vervarii.* a,217.XI.3. *clibano cocti, & subcinericii, siccissimi sunt.* a.217.XI.7. *similaginei omnium fortissimi sunt.* a,217.XI.11. *non fermentati ex tota farina collata, clibano cocti, in vinum austerum tincti, quibus conveniant.* a,257.XXIV.13. *clibano cocti & subcinericii, siccissimi sunt.* a, 217. XI.7.

PALATUM *quibus cavum sit?* a,796. I.4.

circa Palatum quibus humoris collectio fit, plerunque suppuratur. a,543.II.157.

per Palatum in ventrem fluxio, pituitosa. a,420.IX.21.

de Palato quibus os discessit, his medius consident nasus. a,796.I.5.

in Palato stertens, lingua sicca, peripneumonica. a,837.XII.1.

PALÆSTRITÆ *& pædotribæ.* a,194. XVII.1.

PALEAS *de pariete detrahere in febribus acutis, aut peripneumoniis, lethale est.* a,451.IV.15.

PALLIDI, *graciles, salivam sputantes: in his in somnus sudores, boni sunt.* a,546. II.210. *cum virore colores.* a,517. XXXIX.5. *quicunque multo tempore apparent. eos caput dolere, sciendum est.* a, 517.XXXIX.7.

PALPEBRA *retorta aut contracta, aut livida aut pallida, morti proximum esse sciendum est.* a,449.III.3. *quibus circumtenditur, malum.* a,798.I.43. *livescens, lethalis.* a,540.II.109. *in febre non intermittente distorta, mortem propinquam esse significat.* a,87 IL.3. *in Palpebra suprema hordeolum ex calculi morbo.* a,690.II.10. *Palpebræ pro natura sua crassiores.* b, 353. III.1. *scabie laborantes.* a,354.III.6. *Palpebrarum extremitatum curvitas, mala.* a,541.II.124. *Palpebras inter dormiendum non committere, pernicioſum est.* a,541.II.124. *in Palpebris supernis tumores relicti.* a.821. VIII.60.

PALPITANTES *per totum, num etiam voce intercepta moriuntur?* a,554.III.69

Palpitationes circa ventrem, cum præcordii intensione sublonga, ac tumente, sanguinis eruptionem significant. a,484.XX.15. *in manibus, diuturnæ febris signum sunt, aut brevis judicationis in deterius.* a,443. VIII.15. *juxta ventrem in febre, mentis emotiones inducunt.* a,549.II.169.

Palumborum caro siccissima. a,220.XVII.8.

PARALYSIS *unde generetur.* a,284.III.14

PARERE *non potentem mulierem quomodo purges.* b,372.XX.1. b,630.XIV.1.

Parienti difficulter sternutatio accedens, bonum. a,93.XXXV.1.

Parientis inflatæ curatio. b,402.LXIV.1.

Pariunt difficulter & periculose, aut abortum faciunt, quæcunque in utero habentes a febribus corripiuntur. a,95. LV.1. *facile, quæ ante partum juxta modum bilis sursum ac deorsum erumpentis doluerunt.* a,576.III.436.

ad PARONYCHIAM, *unguium abscessum.* a,710.VI.52.

PARTES *infernæ quibus affliguntur,*

pruritibus antea fortibus obortis, his arenosa urina fit. a, 570. III. 336. *corporis singulæ, quomodo aliæ aliis, morbos faciant.* a,363 II.1. *corporis, nota ex comitiali morbo impressa, debiliores reddunt.* b, 335. IX. 9. *corporis cerebro subjectæ, ejus nutu ac imperio reguntur.* b,342.XVII.1. *quædam sanguine plenæ, quædam exangues.* a,405.XI.9. *genitales natura frigidiores.* a,603.VI.2.

Partium similarium generatio & temperamentum. a,114.V.1. *corporis ex elementis turbatis & permixtis generatio & temperamentum.* a,113. II. 1. *dextrarum morbi robustiores.* b,116. XXVI.34. *in capite affectarum inflammatio.* b,698. XVII.4.

PARTU *mulieri appropinquante, puer motu suo ruptis circa se pelliculis, in caput editur.* a,158.XXXVII.1.

de Partu septimestri & primo quot diebus nascatur, & qua ratione septimo mense edatur. a,167.I.1. *loquentibus mulieribus fides est habenda.* a,169.II.17.

ex Partu crus claudum ab uteris. b, 507. CXVI. 1. *non purgatæ signa.* b,454. LXIII.1. *non purgatæ signa & curationes.* b,364 IX.1. b,413.CV.23. *masculi, febris.* a,720.XII.2. *ac fœtus corruptione quæ multa, repente concitata, supprimuntur, difficilia sunt.* a,574 III.403. *convulsione pressæ, febrem supervenire, bonum.* b,8.VI.13. *quibus alba prodeunt, his vero suppressis, cum febre surditas & dolor acutus ad latus fit.* a,477. X.10. a,575.III.421.

in Partu concussa. a,795.XXXVI.6. *mulieribus mammæ, & alia membra humidiora, rumpuntur.* a,163.XLIII.16. *quæ os ventriculi prædoluere, paulo post ejiciunt.* a,577.III.454. *siccæ, & quæ difficulter humectantur, curatio.* b,450. LIV.1.

ex Partubus torpefactoriæ exolutiones difficiles quidem contingunt, non tamen perniciosæ. a,577.III.452.

Partui auxiliaria. b,646.III.1.

Partum utrique parenti in aliquo similem esse est necesse. a,130.IIX.3. *faciliorem reddunt, purgamenta ante partum non prodeuntia.* b,663.II.12.

ante Partum rigorem habere, & partus citra dolorem, periculosi. a,577.III.440. *quæ juxta modum bilis sursum ac deorsum erumpentis, doluerunt, facile quidem pariunt.* a,576.III.436.

post Partum molestias ex albis mordacibus, salsuginosa in uterum gestantibus significant. a,576. III.422. *& purgationem naturalem febris.* a,675.IV.2.

PARTUS, *decimestres & undecimestres ex septem quadragenariis, quemadmodum ex dimidio anno septimestres, nascuntur.* a,178.V.1 *octimestres, lethales.* a,313.XXII.4. *decimestres maxime educantur.* a,175.I.9. *purgamenta plura, & unde contingant.* b,457.LXVII.1. *a potibus & cibis nonnunquam promovendi.* b,646.III.12. *purgamenta valde nigra & biliosa.* b,444.XLIII.5. *purgamenta per os aut nares.* b,458.LXIX.4. *dies cur cognitu difficiles.* a,169.II.5. *faciles sunt, si puer in caput procedat.* a,162.XLII.7. *cur alii patri, alii matri sint similiores.* a.130.IIX.9. *novem mensium & decem dierum cur vitales.* a, 313. XXII. 5. *ratione.* a,158.XXXVII.1. *singulis quibus vitales sint.* a,702.III.113.

ante Partus aquosa erumpentia, mala. a, 576.III.438.

Partuum tenuium ac debilium, ex parentibus crassis ac fortibus, duplex causa. a, 131.IIX.14.

PAULATIM *quod fit, tutum est.* a,76. LI.10.

PAVORES *parvis ac recens natis puerulis accidunt.* a,81.XXIV.6.

PARUM *dimittentem crassefacere oportet sicco.* a,805.III.40.

PECCATA *in morbis cognoscere, facile non est.* a,490.IV.9.

PECORA *prægnantia, si non agrotent, non prægnantibus pinguiora.* a,148.XXI. 9.

PECTINIS *præ fluxu aquoso dolor.* b, 602.LXXVI.5.

Pectinum ruptiones, quæ quidem circa pubem fiunt, ut plurimum statim sunt innoxiæ. a,688.I.70.

PECTORA *quorum bilem generant, balbi, furiosi, & calvi sunt.* a, 709. VI. 29.

Pectore suppurati, ex sanguinis eruptione. a,497.XIV 1. *plerunque suppurati fiunt, qui ex lethargicis servantur.* a, 532. I. 197. *suppurati.* a,497.XIII.1.

in Pectore pleuriticis strepitus sputi multus, & facies tristis, & oculus morbi regii colore infectus, hi pereunt. a,558.III. 141.

Pectori inimica sunt frigida. a,92.XXIV.1.

in Pectoribus peripneumonicorum rubores sublati. a,563.III.227.

Pectoris dolores facit aquilo. a,77.V.14. *dolor.* a,826.II.30. *dolores hyeme fiunt* a,

8e.

88.XXIII.8. *& lateris dolor in partu concussa.* a,852.XXVII.8. *ustio.* a,743.I.24. *suppuratio ex seroso ac sanioso humore fit propter purgationem ejus loci accliviorem.* a,277.XXIV.1. *male affecti, & imminentium inde morborum, signa & curatio.* a,647.V.1. a,651.VII.1. *glandulæ, mammæ dicuntur.* a, 421.XI.1,

de Pectoris & scapularum scissuris, causis, notis, & curatione. b,206.IX.1. *aut dorsi rupti signis.* b,85.LX.1.

in Pectoris ac dorsi dolore, mictio cruenta suppressa, perniciosa est. a,546.II.214. *suppurationem, ex peripneumonia ac pleuritide transitus fit.* b,4.III.29. *dolore febriculoso, alvus turbata, torpida, nigrarum egestionum signa sunt.* a, 546.II.216.

Pectus frigida magis aggravatur. a, 601.IV.8. *si dolor aliquis prius habuerit, quotidianæ constitutiones Aquilonariæ magis exasperant.* a,79.XVII.9. *catapulta ictus.* a,877.LVIII.1.

ad Pectus & ad alvum dolor progressus concitatus, ex anginosis citra notas attenuatis, pus egerere facit. a,556.III.115. *dolor progressus, quam insaniam solvat.* a, 445.X.10.

circa Pectus morsus & amaritudo in iis quibus biliosa alvi egestio, malum est. a,525.I.66.

in Pectus firmatus dolor cum torpore, malus. a,476.VIII.13. a,551.III.14.

PES *hominis ex multis & parvis ossibus constat.* b,719.X.1. *marcore sua sponte correptus.* a,781.XIIX.1.

in Pede, magni digiti infra luxatio. a,790.XXIX.1.

Pedes in horroribus etiam calidi. a,764.XXIX.1. *nudos habere, malum est.* a,450.III.10. a,571.III.363. *quum frigidi fuerint, inhibere oportet ptisanæ sorbitionis exhibitionem.* b,276 X.2. *perfrigerati ex calidæ perfusione deciderunt.* a, 600.II.10. *& manus & genua quibus calida sint.* a,802.II.71. *cur febre desinente, vice versa caleant.* b, 303.XLII.10. *& tibiæ semper frigidæ in renum morbo.* b,218.XIIX.10.

ad Pedes & ad lumbos distentiones ex mensibus, suppurationem inducunt. a,576.III.425. *dolor progressus, quam insaniam solvat.* a,445.X.10.

circa Pedes prægnantis tumores aquosi. a, 831.VI.1.

Pedis dolorem à magno digito febris sequuta. a,680.IX.2. *digiti ulceratio cum febre.* a,873.LIII.15. *ossium loco motorum, compositio eadem quæ manuum.* b,720.X.3. *ossium fractorum curatio.* b,720.X.4. *luxatio.* b,850.XCVI.1.

Pedibus torporem sanguis inducens. b,356.II.12.

in Pedibus tumores, unde. a,518.XLII.5. *tumorum, & sponte, & non sua sponte, curatio.* b,677.XV.1. *dolores vehementes, ab alvi profluvio diuturno liberant.* a,446.XI.22. *ac manibus, nervi tenuissimi, densissimi, ac plurimi.* a, 144.XVI.4. *ut in manibus, articuli multi.* a, 370.XIV.1.

Pedum ac genuum situs in curatione qualis esse debeat. a,615.II.1. *fracturæ propter neglectum decubitum, perfecte curari nequeunt.* b,720.XI.1. *articuli quomodo reponendi.* b,849.XCIV.1.

PELLICULÆ, *carne generata, augescente in utero sanguine, simul augentur.* a,139.IIX.1.

Pellicularum generatio. a,118.X.18. *reliquarum, fœtum ambientium, eadem quæ primæ ac externæ ratio & generatio.* a, 137.V.10.

PELLIUM *tinctores.* a,193.XV.24.

PERACUTUS *ubi est morbus, statim etiam extremos habet labores.* a,69.VII.1.

PERCALIDAM *naturam calido tempore, frigore cubile crassefacit, tenuat.* a, 809.IV.40.

PERDICCAS *Macedonum rex quo modo tabe ab Hippocrate liberatus.* b,952.II.2.

PERDICIS, *galli & turturis caro, columbarum carne humidior.* a,221.XVII.9.

PERFORATIO *ossium, quo tempore tentanda.* b,700.XX.3.

PERFRIGERATA *quæcunque sunt, excalfacere oportet.* a,92.XIX.1.

Perfrigeratio cum sudore, ex alvis liquidis. a,589.VI.110. *cum duritia, malum signum.* a,477.X.5. a,522.I.3.

ex Perfrigeratione urinas intercipi, pessimum est. a,522.I.5. *sudorosa qui citò recalescunt, malum.* a,526.I.81.

in Perfrigeratione torpida, sanguinis detractio, mala est. a,553.III.62.

Perfrigerationes ex sanguinis eruptionibus in diebus judicatoriis vehementes, pessimæ sunt. a,552.III.29. *perniciosæ.* a,537.II.41. *ex rigore, non recalescentes, malæ sunt.* a,476.VIII.5.

Perfrigerare ac siccare quæcunque oportet, id

ipsum polentæ transsignant. a,215. IIX.7.
qui Perfrigerantur ex rigore, caput ac collum dolentes, voce destituti, moriuntur. a, 522.I I.
qui cum Perfrigerationibus, non sine febre, superne exudant, molestè ferentes & phrenitici, in acuto morbo pernicioſe habent. a,527.I.101.
PERICLITANTIUM *natura.* b,930. I.34.
PERIPNEUMONIA *pulmonis inflammatio est.* b,3.III 9. *in vigore, auxilium non admittit.* a, 312.LIII.6. *post æstatem pluviosam & australem.* a, 344. XXVIII.3. *hujus sine sputo, curatio.* b,31. XXVI.I. *quibus contingat.* a,437. VIII. 23. *ab hac & pleuritide occupato, alvi profluvium accedens, malum.* a,99.XVI. I. *si mulierum fœtum in utero habentem corripiat, necessario interimit.* b,3.III.9. *correptus in judicatoriis diebus non purgetur, suppuratus sit.* b,II.X.I2. *ex pleuritide, malum.* a,103.XI.I. *morbus periculosus.* a,378.XXV.I.
ex Peripneumonia, febris ardens non fit. b, 4.III.24. *ac pleuritide in pectoris suppurationem transitus fit.* b,4.III.29. *quibuscunque abscessus circa aurem, aut infernas partes fiunt, hi superstites evadunt.* a,559.III.163. *phrenitis, malum.* a,103 XII.I. *suppuratorum, secandi, & puris educendi ratio.* b,69.XLIV.I. *aut pleuritide suppurati, non moriuntur,* a,378. XXV. 10.
in Peripneumonia, humor multus infra fecedens, mortem inducit. b,108.XVII.55. *leguminum decoctum.* b, 68. XLIII. 20. *quibus urinæ crassæ in principio, lethale est.* a,563. III. 225. *floccos de vestibus evellere, aut paleas de pariete detrahere, lethale.* a,451. IV.10. *saliva non probe purgata.* b,109.XIIX.62. *si lingua in principio statim nigrescat, morbus citius finitur.* b,106.XVI.15. *si saliva insuavis sit, status morbi, lethalis est.* b,107. XVI.36.
Peripneumoniæ hyeme fiunt. a,80.XXIII.I. *generatio.* b,30.XXIV.I. *generatio à capitis fluxione biliosa.* a, 378.XXIV. 10. *ætatem constantem agentibus accidunt.* a,81.XXX.4. *ex pleuritide transmutatæ, securiores sunt his, quæ ab initio fiunt.* a, 560. III. 172. *notæ, & curatio.* b,68. XLIII.I. b,106.XVI.I. *pleuritidis, & phrenitidis, eadem curatio.* b,108.XVII. 44. *& pleuritidis sine sputo, generatio & causa eadem.* b,31.XXV.I. *in occidentalibus ab aquis lacustribus & palustribus.* a, 335.XII.I.
in Peripneumoniam ex febre ardenti transitus. b,86.LXI.8.
Peripneumonicæ ac pleuriticæ affectiones quomodo considerandæ. b,310.LII.I.
Peripneumonici quicunque non purgati sunt judicatoriis diebus, sed mente moti quatuordecim dies effugerunt, eos periculum est suppuratos fieri. a,560.III.171. *delirantis curatio.* a,764.II.I.
Peripneumonicis pernicioſa est, urina quæ in principio quidem cocta est, post quartum vero diem attenuatur. a,581. V.36. *quibus lingua tota alba ac aspera fit, ambæ pulmonis partes inflammatæ sunt.* a,560. III.176. *cur balneum magis conveniat, quam febribus ardentibus.* b,296.XXXII. 7.
ex Peripneumonicis suppurationibus, seniores magis pereunt. a,564.III.247.
Peripneumonicus. a,837.XI.12.
in Peripneumonicis ac pleuriticis, erectum sedere velle, pessimum: malum, in acutis. a,571. III.364. *pulmone inflammato, pessimum est, erectum sedere velle ægrum.* a,450.IV.2.
Peripneumonicorum affectiones. a, 436. VIII.I.
in Peripneumoniis siccis in pectoribus rubores sublati, pernicioſi. a,563. III.226. *manus ante faciem ferri, & frustra venari, lethale.* a,451.IV.10. *siccis, qui pauca concocta educunt, horrenda res est.* a,563.III.226.
PERNÆ *dolor ex via aspera.* a, 783. XXI.I.
PERNIONES *pertundere oportet, & calfacere.* a,860.XXXVIII.2.
PERNICIOSA, *si citra signa, levia facta fuerint, mortem significant.* a,475. VI.16.
qui PERSPIRANT *probe debiliores & saniores sunt, & à morbis facile reconvalescunt.* a,596.VI.5.
PESSI *ad fœtus bimestres aut vetustiores, perditos.* b,652.XII.I.
Pessus ex scammonia in lacte muliebri. b, 377.XXIX.42. *carnis bubulæ.* b,411. CIII.II.
PESTILENTIS *morbi grassationem, non naturalia auxilia, sed ars ipsa corporum mutationem judicans, curat.* b,897. I.I.
PHAGEDÆNÆ *hyeme humida oriuntur.* a,330.III.4.
PHARMACA *purgantia calfaciunt caput,*

put. a,389.XLIV.2. *proprios ac sibi familiares è corpore humores attrahere.* a,269. X.7. *bilem & pituitam purgantia, periculosa.* b,181.XXXIII.12. *quibus vitanda.* a,610.I.12. *doloris causa adhibita, periculo carent.* b,181.XXXIII.10.

Pharmacis fortibus, natura fortibus, utendum. a,397.LV.8.

in Pharmacis exhibendis Solstitia utraque, periculosa. a,345.XXX.5.

ex Pharmaco ad fœtum perdendum dolor. a, 860.XXXVII.9. *ad fœtum perdendum, mortua.* a,785.XXII.8.

Pharmacorum tumefacientium & attenuantium usus. a,391.XLVII.6. *facultas non ex intelligentia, sed fortuna.* b, 187.XLIII.3.

Pharmacum in febri quartana ante quartam invasionem. b,65.XXXIX.4. *nullum bibat, stercus educturus.* b,525.VI.8. *nigrum.* b,521.II.8. *purgans, suffocatæ longe postea datum, per secessum exivit.* a,780.XVI.4. *bilem educens in febribus recentibus.* a,386.XXXVIII.7. *ad ulcera inveterata ac recentia.* b,671.IX.1.

PHASIANORUM *corporis status.* a, 349.XXXVIII.1.

de PHASIDIS *incolis, earumque regione, consuetudine, moribus ac vita.* a,349. XXXVII.1.

Phasis, fluviorum stagnantissimus. a, 349. XXXVII.10.

PHOCÆ *oleum sive adeps in uteris prolapsis.* b,548.XVIII 20. *pulmo.* b,387. XXIX,182. *pulmo in suffitu uterorum.* b, 606.LXXXII.10.

PHRAGMITES. b,350.V.2.

PHRENESIS, *unde.* a,284.III.4.

PHRENITICÆ *vehementer affectiones, tremulæ desinunt.* a,472.I. 10. *sunt linguæ asperæ & resiccatæ,* a, 543. III. 150. *valde sunt mentis emotiones tremulæ, obscuræ, palpitatoriæ.* a,470. IV.13.

Phrenitici quicunque supra quadraginta annos fiunt, non ita valde sani fiunt. a,109.I.1. *cum perfrigeratione salivam fundentes, vomitum nigrum indicant.* a,529.I.147. *fiunt, qui febres ad tactum non adurentes habent.* a, 542. II. 137. *evadunt, qui cum lateris dolore, & turbulentis tenuibus lenibus sanguinem sbuunt.* a,563.III.219. *parum bibentes, strepitum valde percipientes, tremuli aut convulsi.* a,529.I.139. *sunt in principio soporosi fientes, cum capitis, lumborum, præcordii, colli dolore, vigilantes.* a,471. I.1. *sunt, quibus in dextris distentio submollis, si non salvatur febre desinente.* a, 763.XXVI.1. *fiunt, mente moti acute, ubi insuper febrierint cum sudore.* a, 472. II. 10.

Phreniticis & atrabiliariis, hæmorrhoides accedentes, bonum. a,99.XI.1.

in Phreniticis alba alvi egestio, rigor, tremores, malum. a,472.II.6. *affectiones frequenter transmutationem habentes, convulsoriæ, pravæ.* a,529.I.146. *alvi profluvium rubicundum, malum.* a,471.I.3. *permutationes frequentes, convulsoriæ.* a, 473.IV.2. *comparent urinæ pellucidæ, albæ.* a,89.LXXII.1. *vehementer, tremores, lethales sunt.* a,529.I.140. *nasus destillans, perniciosus.* a,471.I.1. a,537. II.37. *in principiis affectiones mansuetæ ac frequenter transmutationem habentes, malæ sunt.* a,529.I.135. *si comparet urina alba & diffusa pellucida, mala est.* a,581.V.25. *mansuetudo in principio, verum frequenter transmutari, malum est.* a,472.II.4.

Phreniticus. a,733.IV.2.a,861 XXXIX.1.

cum Phrenitide atrabiliariis occupatis, si hæmorrhoides oboriantur, bonum est. a, 445.X.9.

ex Phrenitide, gibbositas in spina. a, 785. XXII.4. a,860.XXXVII.1.

in Phrenitide si quæ ante faciem feruntur, & frustra venantur, lethale. a, 451. IV.10. *insomnia evidentia, bona sunt,* a,529.I.132. *egestiones alvi albæ, & torpor, malum.* a,529.I.133. *floccos de vestibus evellere, lethale.* a,451.IV.10.

Phrenitidem cum vigiliis & turbatione, significant urinæ decolores, nigra innatantia in medio habentes. a,582.V.51. *indicat, screatio frequens, si sane & aliud quoddam signum adfuerit.* a, 543.II. 164.

Phrenitides ætatem constantem agentibus, accidunt. a,82.XXX.4.

Phrenitidis signa, & curatio. b,101.IX.3. *generatio.* b,33.XXIIX.1. *sive amentiæ generatio & curatio.* b,186.X.1. *in peripneumoniam transitus.* b,4.III.23.

Phrenitim portendit, morbum molestè ferre, cum perfrigeratione. a,473.IV.1.

Phrenitis, necessario hominem interimit. b, 3.III.6. *ex peripneumonia, malum.* a, 103.XII.1.

PHYSICAE *cognitio, Medico necessaria.* b,635.XVIII.1.

PICA *prægnantium.* b,650.IIX.4.

PILI, a,281.I.18. *nigri, & corpora nigra,*

à bile copiosiore. a,361. LV.10. *pro humiditatum capitis ratione, colore inficiuntur.* a,147.XIX.13. *maximi ac plurimi in qua corporis parte oriantur.* a,145.XVII.2 *in mento & pube serius nascuntur.* a,145. XVII.5. *cutim raram indicant.* a,702. III.112. *ex glandulis nascuntur & augescunt.* a,415.II.15. *in rarissimis cuticulæ partibus enascuntur.* a,146.XIIX.1.

Pilorum natura & alimentum. a,145. XVII.1. *alimentum à moderata humiditate.* a,145.XVII.19. *asini albi usus.* b,491.CI.27.

post Pilorum defluvium quartana febris, non ultra annum. a,813.VI.42.

ad Pilos corporis, aut circa oculos extirpandos. b,523.IV.8.

PINGUE *quibus est id quod superstat, & acervatum, his renum affectiones, easque acutas significat.* a,105.XXXV.1.

Pingues sunt, quibus neque venæ latæ, neque ventres aut ossa lata. a,688.I.64.

Pinguia & caseosa ructum acidum maxime faciunt. b,188.XLIV.29. *quibus ulceribus aut vulneribus conducant.* b,183. XXXVII.11. *& dulcia humiditatem, & pituitam exhibent.* b,193.XLIX.8.

Pinguis ex gracili quomodo fias. a,628.IV.1.

PIPER *Indicum.* b,510.CXIX.12.

PIRA *matura calfaciunt, humectant, ac alvum movent.* a,227.XXIIX.6. *Sylvestria hyberna, matura, alvum movent, ac purgant.* a,227.XXIIX.8.

PISA *fabis quidem inflant minus, per alvum autem magis secedunt.* a,218.XIII. 4.

PISCES *quicunque in lutosis & aquosis locis alimenta habent, graviores sunt.* a, 221.XIIX.22. *fluviatiles & palustres iis qui in lutosis & aquosis locis degunt, graviores sunt.* a,221.XIX.1. *errones & undas verberantes laboribus fracti, solidiorem carnem habent.* a,221.XIIX.16.

Pisciculi ex muria. a,208.XXXVI.16.

Piscium partes ex dorso & cauda, solidiores. a,257.XXIV.15. *natura & differentia.* b,191.XLVI.16.

ex Piscibus qui siccissimi & levissimi. a, 221.XIIX.1. *siccissimæ sunt superna partes.* a,223.XXI.3.

PITUITA *hyeme augetur.* a,271.XIV. 15. a,286.VIII.10. *quibus acervatim penetret circa judicationem.* a, 549.II. 273. *ipsa acribus humoribus permixta, quocunque proruperit, ibi exulcerat.* a, 804.XVI.5. *quod hyemi maxime secundum naturam conveniat & frigidissima existat.* a,270.XII.2. *ad fecem ammixta, glutinum fit.* b,154.XXIIX.20. *his de capite profluit, quibus spumosæ alvi egestiones sunt.* a,104.XXX.1. *per venas ad vesicam conversa, doloris, inter ventrem & septum transversum, solutio fit.* a,106. LIV.1. *per coalitum in nobis calorem, ac ciborum ac potuum acrimoniam diffusa, item sudores & urina, morbos ostendere possunt.* a,13.XXII.2. *hydropiformis.* b, 210.XIII.5. *ad ventriculum & vesicam perveniens cur non ladat.* b, 125.VII.8. *unde in corpore gignatur.* b, 124. VI. 2. *morborum omnium fons & origo.* b,161. I.8. *de capite descendens, pulmonem brevi exulcerat.* b,157.XXXI.6. *per os effluens, quæ prius non fuit, in tonsillarum ulceribus, commodum est.* a,591.III.6. *defluit ex ignoto timore, quod pueris frequenter contingere solet.* b,336.XI.10. *modica existens si in utraque venas defluxum fecerit, supervivunt pueri.* b,334.IX.5. *quibus ex capite ad carnes convertitur, cur bene colorati esse videantur.* b, 36. I. 14. *mucosa circa coxendices quibus colligatur.* a,102.LIX.1. *ex natura frigidissima est.* b,27.XXII.11. *defluit, & eliquatur, maxime pueris.* b,336.XI.1. *hyeme repleri corpora, ex sputo, narium muco, & aliis signis deprehenditur.* a, 270.XII.9. *defluit, ubi derepente post aquilonares ventos auster flare cœperit.* b,336.XI.7. *genituræ similis, per vomitum rejecta.* a,854.XXVIII.28. *alba in occidentalibus mulieribus.* a,335.XII.3.

à Pituita alba detento, si vehemens alvi profluvium accedat, solvit morbum. a,104. XXIX.1. *mutilantur oculi, & auditus.* b,4.III.17. *alba prognatus morbus.* b, 172.XX.1.

de Pituita alba, ejusque curatione. b, 92. LXIX.1.

ex Pituita alba, hydrops accedit. a, 109. LXXIV.1. *alba in aquam intercutem transitus fit.* a,109.LXXIV.1. b,4.III. 28.

Pituitæ in uteris signa. b,594.LXIV.15. *in ventre molestantis per clysterem curatio.* b,223.XXII.4. *fons est caput.* b,121.II.7 *fluxiones ex mammis trahunt oculi.* a, 707.V.22. *frigidus in sanguinem defluxus, si multus fuerit ac crassus, statim occidit.* b,334.VIII.27.

de Pituitæ speciebus aliquot, & earundem curatione. b,222.XXI.1. *antiquioris seu albæ notis & curatione.* b,223.XXIII.1. *in nares fluxione.* a,374.XX.1.

Pituitam humorum omnium esse frigidissimam, unde colligatur. a,270.XII.3.
Pituitosi qui fœtus sint. b,332.VII.7.
ex PLAGA *in caput, stupor aut delirium, malum.* a,103.XIV.1.
PLANTAE *auctæ, qua necessitate ramos spargant.* a,151.XXVI.1.
Plantas ab initio humores juxta cognationem non habentes, ne germinare quidem posse. b,122.IV.3. *omnes sylvestres fuisse.* b,123.V.10.
Plantis quibus in terra cognatus humor multo uberior est quam convenit, ea planta ægrotat. b,122.IV.1.
PLEURITICI *qui superstites maneant, & qui non.* b,29.XXIII.13. *cur à veteribus syderati fuerint dicti.* b,274.IIX.1. *quibus in principio sputationes penitus purulentæ sunt, tertia dimoriuntur, aut quinta.* a,557.III.123. *fientes quicunque in quatuordecim diebus non repurgantur, his ad suppurationem transitio fit.* a, 90.IIX.1. *quare anhelosi fiant.* b, 275. IIX.10. *non ita valde fiunt, ructum acidum habentes.* a,100.XXXIII.1.
Pleuriticus quibus in principio quidem dolores molles sunt, quinta vero aut sexta die exacerbantur, hi non valde servantur. a, 558.III.138. *urina cruenta, caliginosa, cum subsidentia varia, indiscreta, lethalis est plerunque in quatuordecim diebus.* a,581.V.37. *quibus in principio lingua biliosa fit, hi septima die judicantur.* a, 557.III.129. *ac peripneumonicis morbis magis pereunt corpora exercitata ac densa.* a,560.III.173. *quibus strepitus sputi multus in pectore est, & facies tristis, hi pereunt.* a,558.III.141.
ex Pleuriticis qui exspuunt purulenta, subbiliosa, rotunda. a,562.III.214.
in Pleuriticis sputum tertia die maturari, ac exspui incipiens, citiores solutiones facit. a,557.III.132. *urina subrubram levem habens subsidentiam, securam judicationem significat.* a,582.V.61. *ac peripneumonicis mala est urina, quæ post potum cito mingitur.* a,581.V.27. *si sputum statim appareat, incipiente morbo, ipsum abbreviat.* a,70.XII.8. *& omnibus circa pulmonem morbis morbum facile ferre, bonum.* a,559.III.156.
Pleuriticorum judicatio & purgatio. b,273. VI.10. *alvus quatenus, & quibus mollienda.* b,277.XII.10. *signa.* b,109. XIX.2.
à Pleuriticorum curatione abstinendum quando sit. b,113.XXIV.57.
in Pleuriticorum doloribus, commodum est alvum molliri. a, 507.III.113. *lingua, bulla sublivida, quid denotet.* b,III. XXI.26.
Pleuritis sanguinea, & biliosa. b,110.XIX. 9. *post æstatem pluviosam & australem.* a,344.XXVIII.3. *lethalis est.* b,3.III. 9. *sive ab initio fiat, sive postea, calfactoriis quidem primum non alienum est tentare dissolvere.* b,276.XI.1.
Pleuritidis sine sputo per venæ sectionem curatio. b,31. XXV.1. *siccæ citra fluxum, curatio.* a,385.XXXVII.1. *causæ & curationes.* a,381.XXX.1. b,112.XXII.1. *siccæ signa.* b,110.XX.1. *sanguineæ curatio.* b,113.XXV.1. *ex dorso signa.* b,110. XXI.1. *generatio à capitis fluxione biliosa.* a, 378.XXIV.9. *generatio.* b,28. XXIII.2.
à Pleuritide & peripneumonia occupato, alvi profluvium accedens, malum. a,99.XVI. 1.
ex Pleuritide qui suppurati fiunt, in quadraginta à ruptione diebus exspuunt. a,558. III.142. *& peripneumonia qui suppurati fiunt, nihil memoratu dignum spuunt.* a,561.III.188. *in peripneumoniam & febrem ardentem transitus.* b, 166.IX.12. *quicunque suppurati fiunt, si in quadraginta diebus repurgati fuerint, ab ea die qua ruptio facta fuerit, liberantur.* a,91.XV.1. *suppuratum fieri, minus lethale.* b,III.XXI.24. *qui moriantur.* b,34. XXX.1. *in febrem ardentem transitus fit.* b,4.III.22. *peripneumonia, malum.* a,103.XI.1.
in Pleuritide omni lingua consideranda. b, III.XXI.25. *si singultus adfuerit, septima die moritur.* b,110.XIX.14. *fomenta humida, & sicca.* b,276.II.3. *quibus statim sputa varia sunt, tertia die moriuntur.* b,III.XXI.22. *omni dolores plerunque magis interdiu, quam noctu, leviores fiunt.* b,112.XXI.35. *sectio aut ustio dextrarum partium, periculosior.* b, 116.XXVI.33. *saniei subcruenta mictio.* b,III.XXI.7.
Pleuritidem comitantibus signa & curatio. b,66.XL.1.
Pleuritides, ætatem constantem agentibus etiam accidunt. a, 81.XXX.1. *sine convulsionibus, graviores sunt his quæ cum convulsionibus fiunt.* a,557.III.128. *siccæ ac sine sputo, difficillimæ sunt.* a, 557. III.126. *hyeme fiunt.* a, 80.XXIII.2. *biliosæ simul & sanguineæ, plerunque nona aut undecima die judicantur, & ma-*

ximè sanantur. a, 557. III. 137.
PLICATORES. a, 193. XV. 26.
PLUVIÆ *generatio.* a, 339. XIX. 4.
in Pluviosis anni constitutionibus quinam morbi plerumque fiant. a, 79. XVI. 1.
PODAGRA *quid & quando durabilior.* b, 180. XXII. 1. *non laborat mulier, si non menses ipsi defecerint.* a, 100. XXIX. 1. *non laborat puer, ante Veneris usum.* a, 100 XXX. 1. *ab hac senes non liberari.* a, 498. XV. 1. *in juvenibus, curabilis.* a, 498. XV. 6. *non laborant eunuchi.* a, 100. XXIIX. 1. *hujus in digitis relictæ ustio per linum crudum.* b, 181. XXXII. 7. *ad Podagram acetum valeret, si non corpus vulneraretur.* a, 604. VIII. 15. *Podagras inveteratas dysenteria sanant.* a, 498. XV. 4.
Podagricæ affectiones, vere & autumno, ut plurimum moventur. a, 102. LV. 1.
Podagricas affectiones frigida multa affusa, levat. a, 93. XXIV. 2. a, 605. X. 14.
Podagrici. a, 498. XV. 1. *morbi quicunque fiunt, hi in quadraginta diebus ab inflammatione liberi, sedantur.* a, 101. XLIX. 1. a, 442. VI. 3.
in Podagricis doloribus, nota. b, 521. II. 14.
POLENTA *ex hordeo non madefacto, fortior est quam ex madefacto.* b, 190. XLV. 15.
Polentæ ac farinæ recentes quare sicciores sint vetustis. a, 218. XII. 10.
POLYCARPON *in uteris vehementer exulceratis adhibitum.* b, 476. XC. 10.
POLYCNEMON, *in uteris vehementer ulceratis adhibitum.* b, 476. XC. 10.
POLYPI *in naso generatio.* b, 59. XXXIII. 2. *& sepiæ, & ejusmodi pisces, neque leves velut videntur, sunt: neque per alvum secedunt.* a, 221. XIX. 2.
Polypus vino suffocatus ad provocandos menses. b, 400. LV. 5.
POMA *fortiora sunt quam pro natura humana.* a, 246. IX. 4. *quare magis alvum moveant.* a, 227. XXIIX. 2. *& fructus arborei quare ventriculo post cibos molesti.* b, 194. LI. 3.
Pomorum esus tempore calidissimo. a, 779. XV. 4.
PONTEM *aut scrobem non transiens.* a, 791. XXXI. 2.
juxta POPLITEM *tumores, ex compressione elevati.* b, 733. XXV. 1.
PORCINÆ *carnes, suillis sunt graviores.* a, 220. XVI. 8.
PORRUM *coctum urinam ciet, & secedit.* b, 192. XLVIII. 8. *calfacit minus quàm cepa, urinam ciet, & alvum movet.* a, 225. XXIV. 13.
PORTULACA *fluviatilis frigefacit, condita ac servata, calfacit & purgat.* a, 226. XXVI. 7.
POSTERIORES *corporis partes prioribus calidam magis ferunt.* a, 602. V. 1.
Posteriorum partium frigiditas in æstuosis rigoribus convulsionem accersit. a, 476. VIII. 10.
POTESTAS, *res mala.* b, 950. I. 194.
à POTATIONE *liberaliore insania.* a, 766. I. 7.
ex Potatione largiore & vomitu, febris. a, 682. X. 2.
ex Potationibus ac exercitiis intempestivis, febris. a, 673. II. 3. *& diuturno capitis dolore, febris.* a, 716. IV. 2.
Potibus ad alvum & vesicam subducendam utendum est, vino dulci & aqua mulsa. b, 184. XXXVIII. 10.
in Potibus qui substrepunt, & submurmurant in siccis: pernicioso habent. a, 526. I. 92.
POTIO *urinam ciens, frigefaciens, & sitim sedans in febribus.* b, 118. XXX. 15. *ad omnem febrem ardentem.* b, 118. XXX. 5. *ad omnem puerperam.* b, 377. XXIX. 41. *ad puerperii purgamenta purganda.* b, 377. XXIX. 37.
Potiones purgatoriæ, quæ secundas ejicere, & menses detrahere, & fœtum enectum educere possunt. b, 376. XXIX. 15. b, 513. CXXII. 1. *febrientium per noctem sub dio exponendæ sunt.* b, 119. XXXI. 11. *fluxui rubro commodæ.* b, 596. LXIX. 1. *ad fluxum & omnes morbos qui ab uteris fiunt.* b, 597. LXX. 1. *& subdititia medicamenta, quæ secundas educere, & menses detrahere possunt.* b, 375. XXIX. 1. *ad secundas educendas.* b, 499. CVIII. 16. *ad menses impeditos.* b, 377. XXIX. 35. *medicamenta subdititia, & purgatoria.* b, 379. XXIX. 61. *frigefactoriæ in febre ardenti.* b, 117. XXIX. 1.
Potionis in pulmonis inflammatione ad vomitum ciendum descriptio. b, 204. VII. 21. *seu sorbitionis ptisanæ quantitas.* b, 272. VI. 1.
Potu facilius est repleri quam cibo. a, 73. XI. 1.
ex Potu multo rigor, & delirium, malum. a, 103. VII. 1.
Potum qui difficulter deglutiunt, spiritu tussiente, eructatio subtracta, intro revoluta dolorem ventri significat. a, 588. VI.

87. *in ventrem deferri, & ex hoc in reliquum corpus.* b,156.xxx.9.
Potus inventum ac temperamentum. a, 19. xii.3. *per fauces ac gulam, via.* a, 297. vi.3. *in guttur, ac arteriam fertur.* a, 289. ii. 1. *descendentis strepitus in bibente circa pectus & ventrem.* a,834.ix. 14. *ad puerum, & mala in utero puerperæ existentia.* b,501.cviii. 53. *uberior spirandi difficultatem inducit.* a,490.v.1. *aquosi tardioris transitus sunt, & intus obvolvuntur.* b, 315. lxiix. 1. *& cibus parum deterior, suavior autem, melioribus quidem, sed minus suavibus est præferendus.* a,75. xxxviii. 1. *meraciores & austeriores palpitationem in corpore, & pulsationem in capite inducunt.* b,315. lxiix. 7.
PRÆCEPTORUM *cultus.* a, 42. i. ii.
PRÆCOGNITIO *est, antequam ægrotent cognitio, quid corpora perpetiantur.* a, 248. xii. 12.
PRÆCORDIA *quibus elevata, permurmurantia, lumborum dolore accedente, his alvi humectantur.* a, 89. lxxiii. 1. a, 548. ii. 257. *magna, & splen.* a, 753. xiix. 14. *spirituosa & intenta.* a, 755. xiix. 1. *si distenta fuerint, manu comprimito, ac lavato.* a, 710. vi. 51. *in tumorem sublevata post alvum suppressam, maxime tabescentibus jam diu, & quibus alvi humectantur, mala.* a, 548. ii. 252. a, 550. ii. 275. a, 565. iii. 263. *quæ Græcis phrenes a sapientia dicuntur, neque cor sapientia participant.* b. 343. xiix. 15. *quibus non mollia, facies sana, sine quibus non liberentur.* a, 549. ii. 266. *inflammata.* b, 298. xxxvi. 1. *permurmurantia habentibus lac dare, malum.* a, 97. lxiv. 4. *frigida magis aggravantur.* a, 601. iv. 8. *variantia.* a, 478. xii. 2.
ad Præcordia in febre dolores exilientes, sine sudore soluti, maligni sunt. a, 549. ii, 271. *dolores in febre, voce intercepta, sine sudore soluti, malum est.* a, 478. xi. 9. a, 549. ii. 271. *dolores diuturni qua ratione cito occidant.* a, 551. iii. 17.
circa Præcordia quibus inflammatio fit, his abscessus ad infernas partes fiunt. a, 559. iii. 165. *dolores, aut pulmonem, si suppurentur, malum est.* a, 541. ii. 114.
Præcordii dextri intentio. a, 753. xiv. 15. *dolor prægnantibus, malum.* a, 575. iii. 415. *& oris ventriculi dolor sine febre.* a, 549. ii. 261. *distentio cum sopore anxioso, ac capitis dolore, abscessus circa aurem attollit.* a, 486. xxiv. 4. a, 548. ii. 255. *dolor ex anginis citra judicationem, cum impotentia ac torpore siens, occidit occulte.* a, 556. iii. 114. *intentio, & ad splendorem turbatio, cum capitis gravitate & surditate, sanguinem profundit.* a, 538. ii. 70. *dolores solvit, murmur in præcordio obortum.* a, 456. x. 14. a, 548. ii. 240. *& oris ventriculi dolor quibus derepente dum sine febre sunt, solvit venæ sectio, & alvi fluxio.* a, 549. ii. 261. *tensio, cum capitis gravitate ac surditate, sanguinis eruptionem significant.* a, 484. xxi. 7. *palpitatio assidua.* a, 674. ii. 44.
Præcordiis sive septo transverso vulnerati, moriuntur. b, 3. iii. 4.
in Præcordiis tumores molles, & doloris exortes, & ad contactum cedentes, diuturniores judicationes faciunt. a, 441. v. ii. *durum quid collectum.* a, 757. xx. 1.
cum Præcordio intento perfrigeratus magnus circa aurem tumor. a, 550. i. 154.
ex Præcordio diutinè afflicto, & alvo graveolenti, abscessus circa aurem, occidit. a, 549. ii. 259.
in Præcordio tumores molles & doloris exortes. a, 547. ii. 232. *pulsus, cum tumultu, mentis emotorius est.* a, 452. v. 13. a, 548. ii. 244. *ardores relicti, febre perfrigerata, mali sunt.* a, 472. i. 8. *murmur obortum præcordii dolores solvit.* a, 456. x. 14. *inflammatio suppuratoria est, quibus ante mortem nigra per alvum subeunt.* a, 548. ii. 254. *tumor durus & doloros, pessimus quidem est si juxta omnes partes fuerit.* a, 547. ii. 225. *tumores, & ex illis morbi.* a, 452. vi. 1.
Præcordiorum dolores ac tumores, si fuerint recentes, & non cum inflammatione, solvit murmur in præcordio obortum. a, 456. x. 14. a, 548. i. 240. *pulsus & oris ventriculi dolor.* a, 548. ii. 246. *quibus dolores, oris ventriculi, hi sanguine per alvum egesto servantur.* a, 549. ii. 265. *successiones.* a, 801. ii. 49.
à Præcordiorum dolore febris acuta. a, 681. xi. 3. *doloribus quibus alvus paulatim subviscosa egerens, pauca stercorea effundit, num etiam sanguinem effundit?* a, 549. ii. 260.
ex Præcordiorum doloribus tumores circa aures & aliæ suppurationes emergentes, maligni sunt. a, 548. ii. 249.
in Præcordiorum inflammatione quando medicamenta purgantia, noxia. b, 298. xxxvi. 3.
post Præcordiorum tumorem, bilioso-si spiritus

magnus & febris acuta, abscessus circa aurem attollit. a, 548. II. 258.
Præcordium qui dextrum dolent, sanguinem spumosum spuentes, de hepate spuunt, & multi pereunt. a, 563. III. 216. a, 566. III. 273. *optimum est doloris exors, & molle, & æquale, tum in dextra, tum in sinistra parte.* a, 452. V. II. a, 546. II. 223. *intentum cum febre acuta, & tumores circa aurem ex plurimis graveolentibus tardius excitati, occidunt.* a, 539. II. 81. *cedens, & gibbosum.* a, 761. XXV. 5. *dolorosum.* b, 306. XLVII. 4.
ad Præcordium irruentes dolores, tum alias mali sunt, tum si alvos humectent. a, 548. II. 247.
circa Præcordium quibuscunque dolores fiunt, absque inflammatione, his febris accedens dolorem solvit. a, 101. XL. I.
PRÆDEBILITATORUM *deliria pessima sunt.* a, 529. I. 145.
quam PRÆDICTIONEM *Hippocrates approbet, aut damnet.* a, 491. VI. 3.
in Prædictionibus prudentia adhibenda. a, 489. III. 5.
PRÆGNANS *coitu non utens, facilius à partu liberatur.* b, 649. VII. 3. *pituitosa.* b, 445. XLV. I. *multo tempore, & parere nequiens.* b, 495. CIII. II. *corpore male habens ac biliosa.* b, 444. XLIII. I. *mulier siquidem masculum gestat, bene colorata est.* a, 94. XLII. I. *cibi fastidiens.* a, 774. IX. I. *decimum mensem perficere nequiens, & fœtum corrumpens.* b, 640. XXIV. 3.
Prægnantem quomodo cognoscas. a, 94. XLI. I. b, 408. XCIV. I.
Prægnantes quare cum virore pallidæ. b, 448. LI. I. *cur debiles.* b, 449. LI. 6. *medicamentis purgare oportet, si turget humor, quarto mense, & usque ad septimum.* a, 82. I. I. a, 93. XXIX. I. *prægrotantes ante partus insuper rigent.* a, 577. III. 451.
Prægnanti mulieri si ignis sacer in utero fiat, lethale est. a, 94. XLIII. I.
Prægnantibus menses secundo, aut tertio mense prodeuntes, cur malum. b, 442. XL. 2. *ex casu, aut convulsione, aut plaga quibus dolores leviter fiunt, his in tribus diebus manifestum fit, an fœtum corrumpent.* a, 860. XXXVII. 7. *plerisque stomachus uteri prope extat ante partum.* b, 649. VII. 2. *tabescentibus quibus rubor in facie fit, stillationes de naribus fientes hunc avertunt.* a, 575. III. 420. *præcordii dolor, malum.* a, 575. III. 415.
in Prægnantibus, difficiles tumores circa intestinum tenue. a, 577. III. 443. *octavi mensis judicatio difficilis.* a, 169. II. 14.
Prægnantis lienosa à quibusdam affectionibus, menses quales. b, 446. XLVI. I. *suffocationis causa.* b, 447. XLIX. I. *pudenda exulcerata.* b, 408. XCV. I. *menses profluos habentis curatio.* b, 661. XXVII. I. *vomitus biliosus & pituitosus.* a, 752. XIV. 2. *fœtum menstruum, aut bimestrem corrumpentis curatio.* b, 639. XXIII. I.
Prægnantium ex fœtu mortuo, aut mox morituro, signa. b, 650. IIX. 2. *morbi.* b, 442. XL. I.
PRÆJUDICATA *quæ sunt, si crude judicata fuerint, recidivæ fiunt.* a, 686. I. 35.
PRÆNOSCERE *volentem, quæ edisscere oporteat.* a, 470. XXVI. 13.
PRÆPUTIUM *dissectum, neque augetur, neque coalescit.* a, 99. XIX. 5. a, 573. III. 380.
PRÆSAGIENDI *duplex utilitas.* a, 447. I. I.
PRIMIPARAE *& quæ rarius pariunt, in partu & partus purgationibus, maxime laborant.* a, 141. XI. I. *quare sæpe ante decimum mensem exactum pariant.* a, 160. XL. 6.
circa PRINCIPIA *& fines omnia debiliora sunt.* a, 74. XXX. I.
PROFLUVIA *alvi apprehendunt, si defluxus a capite processerint.* b, 333. VII. 28.
à Profluvio alvi quinam moriantur. a, 565. III. 255. *alvi forti correpto, vomitus superveniens, bonum.* b, 8. VI. 10. *alvi longo correpto, vomitus sponte accedens, solvit alvi profluvium.* a, 99. XV. I.
Profluvium ventris nominatur, quamdiu ipsum solum alimentum putrefactum secedit. a, 253. XIX. 12.
PROMINENTIA *ex utraque capitis parte duplex.* b, 688. I. 6.
ad PRUDENTIAM, *sanguis inter omnia quæ in corpore sunt, maxime confert.* a, 310. XX. 3.
PRURIGINOSA *corpora post alvum suppressam in tabidis, mala sunt.* a, 565. III. 261.
Pruriginosæ affectiones omnibus, nigrorum egestionem significant. a, 588. VI. 96.
Prurigo totius corporis, maxime autem testium & frontis. a, 769. IV. I.
ex Pruritu corporis, & cutis crassitudine post balneorum calidorum usum, hydrops. a, 769. IV. 6.
Pruritus totius corporis senibus fit. a, 82. XXXI. II.

HTHISI *obnoxios supra ne purgato.* a, 82. VIII. I.
TISANA *& milium levia sunt.* b, 185. XXXIX. 3. *quando non danda.* b, 278. XIII. 10.
Ptisanæ *sorbitio quibus inhibenda, & quatenus.* b, 275. IX. 3. *quod hordeum aptum, & cur deglutientes non lædat.* b, 273. VII. 4. *sorbitio quatenus, & qua ratione lædat.* b, 274. VII. 19. *sorbitio & aquæ mulsæ potus, flatus excitat.* b, 291. XXVII. II.
Ptisanam *merito omnibus frumentaceis in morbis acutis esse præferendam.* b, 271. V. 10.
PUBERTAS *seu annus decimusquartus, usque ad quadragesimum secundum, omnium morborum ferax.* a, 574. III. 397.
PUBES. a, 283. I. 85. *& barba tardior.* b, 794. XXXVIII. 3.
iuxta Pubem dolorosos, medicamentis purgare non oportet. a, 476. IX. I.
PUDENDA *prægnantis ulcerata.* b, 408. XCV. I. *prægnantium superficiario ac fervido ulcere affecta.* b, 404. LXXX. I. b, 450. LVII. I. b, 517. CXXVII. I. a, 614. XCI. I. *in arctum contracta.* b, 573. XLI. 6.
Pudendi *pellicula dissecta non coalescit.* b, 9. VII. 21. *pars obturata in puerpera.* b, 457. LXVIII. I.
ad Pudendi ulcera pharmacum. b, 671. IX. I.
in Pudendis obturatis affectus iis quæ à puerperii purgamentis non purgantur, similes. b, 457. LXVIII. I.
Pudendo confert calida. a, 92. XXII. 18.
in Pudendo muliebri ascarides. b, 595. LXVI. 9.
Pudendorum *verrucis auferentia.* b, 873. X. 5. *ulcera.* b, 404. LXXVII. I. *ulcera & pruritus.* b, 401. LXI. 7. *ulcerum curatio.* b, 479. XCI. 52. *sedis, ac capitis dolor, torporem & impotentiam inducit.* a, 535. II. 10.
ad Pudendorum nigredines acetum utile est. a, 604. VIII. 4.
de Pudendorum ulceribus acribus, & inflammatis. b, 516. CXXVI. I.
ad Pudendum muliebre rubor, alvo tumefacta. a, 576. III. 430.
PUELLIS *quibus erectæ cervicis spiratio contingit, uterum gestantibus, his mammæ suppurantur.* a, 577. III. 457.
PUER *ex calidis & humidis temperatus est.* a, 203. XXIIX. 2. *de matre in uteris vivit.* a, 148. XXII. 12. *paulo ante trigesimum diem perditus, inarticulatus est.* a, 143. XIV. 9. *carnosus, sine ossibus.* a, 692. II. 43. *non laborat podagra, ante Veneris usum.* a, 100. XXX. I. *in utero ex matris sanitate, bene vel male valet.* a, 148. XXII. 12. *nutritur septimo mense, aut nono, aut decimo, & voce firmatur.* a, 708. VI. 10. *in utero mortuus, cum brachio dextro lateri adnato.* a, 771. VI. 10.
Pueri, *& his ætate proximi, vere, & prima æstate optime degunt.* a, 79. XVIII. 2. *parvi quicunque comitiali morbo corripiuntur, ut plurimum moriuntur.* b, 334. IX. I. *hydropici curatio.* a, 385. XXXVI. 16. *in utero mortui signa.* b, 648. VI. I. *natura habitiores non pro carnositatis ratione etiam lac sugunt.* a, 590. I. I. *sugentes, si multum mingant, minime anniculi fiunt.* a, 590. I. 3. *calculosi pudenda fricant ac trahunt.* a, 341. XXIII. 5. *quidem à partu statim solito sunt majores, non ex augmento, sed laxo tumore.* a, 176. III. 5. *situs in utero.* a, 157. XXXV. 8. *voraces & multum lactis trahentes, non pro ratione carnosi fiunt.* a, 590. I. 2. *matre violentam aliquam affectionem patiente, aut alimento deficiente, ante decimum mensem eduntur.* a, 159. XXXIIX. I. *masculi, mense tertio: fœmellæ, ut plurimum quarto moventur.* a, 147. XX. 4. *si debiles nascantur à parentibus robusti, uterorum angustia in causa est.* a, 131. IIX. 21.
Pueris maturis ac perfectis, umbilicus qui prius patebat, clauditur. a, 177. IV. 8. *quibus alvus multum profuit, & bene concoquunt, hi saniores sunt.* a, 590. I. 4. *quibus multum lactosum revomitur, his alvus supprimitur.* a, 590. I. 6. *febris acuta, & alvus suppressa, cum vigilia, convulsorium est.* a, 530. I. 157. *purgatio est, si mulier elaterium, aut cucumerem sylvestrem comedat.* a, 811. V. 51. *quibus in dentitione febris acuta accedit, parum velluntur.* a, 590. II. 2. *quibus alvus in dentitione amplius subducit, minus convelluntur.* a, 590. II. I. *affectiones quando judicentur.* a, 81. XXVIII. I.
Puero jam adulto si lapis gignatur ex terræ esu, dolor non adest ipsi, priusquam sibi ipsi cibum deligat. b, 155. XXIIX. 38. *in genitalibus hærenti umbilicus non secetur, priusquam aut sternutet aut vociferetur.* b, 649. VII. 5.
Puerorum eluescentiæ simul cum pubertate, in quibusdam mutationes habent. a, 796. I. 7. *excrementum primum ad hydropicos.* b, 323. LXIX. 3. *tussientium nutritio.* b, 450. LVI. 12.

Puerulos infantes educandi, & cibandi ratio. a,630.IX.1.
Puerum mortuum & lividum expellentia. b, 503. CX. 8. *exsecturus, quid observare debeat.* b, 483. XCVI.3. *in utero a matre alimentum & spiritum trahere.* a, 116. IIX. 1.
ad Puerum & mala in puerperæ utero existentia. b, 501.CVIII.53.
PUERPERÆ *febricitanti, & dolenti, quomodo medendum.* a, 708.VI.9. *recens enixæ.* b,660.XXV.1.
Puerperii purgamenta sponte erumpentia. b, 480.XCII.8. *purgamenta pauciora quam oportet.* b, 456. LXIV. 1. *purgationum mensura.* b, 485.XCVIII.1. *purgamenta in grumos coacta.* b,461.LXXV.1.
de Puerperii purgamentis, & his quæ post partum exeunt. b,451.LVIII.1.
ex Puerperii purgamentis, & ei quæ fœtum corrupit & ei quæ peperit, affectiones eædem. b, 486.XCVIII.11.
si quis PUGNAT, *aut pungitur, aut ab alio ligatur in somnis, quid significet.* a, 644. XX. 1.
PULEGIUM *calfacit, & alvum movet.* a, 226. XXVI. 26.
PULLI *viginti diebus excluduntur.* a, 162. XLI. 21.
PULMO *si nihil repurgetur, neque emittat, sed plenus ferveat in gutture, malum est.* a, 458. XIII. 9. *natura siccus, & quando gracilescat.* a, 385.XXXVII.2. *rarus est ac tener.* b, 157. XXXI. 7. *resiccatus, neque bilem, neque pituitam putrefacit aut per sputum reddit.* b, 31.XXVI. 2. *natura frigidus, & inspiratione perfrigeratur.* a,291.V.1. *contrarium corpori alimentum trahit: reliqua vero omnia, idem.* a,596.VII.1.
Pulmone rupto, multi vitam degunt. b,200. III. 6. *suppurati ex pituita de capite destillante.* b,11.X.21.
è Pulmone puris eruptio. b,115.XXVI.19.
in Pulmone quibus tubercula fiunt, pus educunt ad dies quadraginta post ruptionem. a, 562. III. 210. *tuberculi generatio.* b, 81. LV. 1. *callosarum duritierum causa.* a, 306. XIX. 12.
Pulmonem suppuratis pus per alvum secedens, lethale. a, 564. III. 244. *ad latus prolapsum, quid significet.* b, 83.LVII.6. *brevi exulcerat, pituita de capite descendens.* b,157.XXXI.6.
ad Pulmonem quibus vertuntur anginæ, partim in septem diebus pereunt, partim evadentes suppurati fiunt. a,556.III.105.
circa Pulmonem suppurationes habent, quibus in facie flores, cum alvo liquidiore. a, 564.III.234. *in omnibus morbis, gravedines, & sternutationes antecessisse & succedere, malum est.* a, 560. III 174. *& costas dolores quando fiunt, sputum cite & facile exspui convenit.* a,458.XIII.1. *aut præcordia dolores, si suppurentur, malum est.* a, 541.II.114.
in Pulmonem aut ejus fistulam, cyceon aut farina cocta delata, hominem enecat. b, 157. XXXII. 19.
secundum Pulmonem stridor, & capitis gravitas. a,759.XXII.5.
Pulmonis repleti signa, & curatio. b, 82. LVI. 1. *aortæ valde inflammatæ, livores foris circa costam habent.* a,561.III.182. *ambæ partes inflammatæ quibus peripneumonicis sit.* a, 560. III. 176. *suppuratio ex acuto pulmonis venæ tractu.* b, 13. X. 59. *ex humido quod glutinosum erat, generatio.* a, 117. IX.1. *tumentis præ calore, signa & curatio.* b, 100. VII.1. *structura & positio.* a,287.I.5. *lobi quinque.* a,287.I.7. *arteriæ sauciatæ, & iis rupturis quæ conferant.* b,196.I.1. *erysipelatis, notæ, & curatio.* b,205.IIX.1. *varicis, notæ, & curatio.* b, 202.V.1. *vasorum nutrimentum.* a, 283. X.1. *inflammatio, & causa.* b, 203. VII. 1. *affectus nota & curatio.* b,201.IV.1. *morbi signa.* b,76. L.2. *ad latus prolapsi signa.* b,83. LVII.1. *suppuratio a venula aliqua pulmonis rupta.* b,12. X.42. *hydrops.* b,84. LIX.1. *tuberculæ, plerunque gibbosis.* b, 794. XXXVII. 11. *aortæ.* a, 379. XXVII.1. *morbis, sternutationes noxiæ.* a, 458. XIII. 10. *articuli convulsi.* b, 78. LII.1. *ruptio quid.* b,77.LI.20.
ex Pulmonis suppuratione, & circa ventrem aliquando ac claviculam dolores, & anxie stertere, sputi copiam in pulmone significat. a, 523. I.26. *una cum corde inflammatione, totius corporis syderatio.* a, 561. III.185. *inflammatione suppurati, seniores magis intereunt.* a, 463. XIIX. 21. *inflammati morbis, quibuscunque abscessus circa aures fiunt, hi superstites evadunt.* a, 462. XIIX. 1. *affectu tabescentis, signa.* b,71.XLVI.2.
in Pulmonis viam insueta delata, quare educi nequeant. a, 301. XII. 5. *morbus valde rubicundæ sanguinis stillæ, malæ sunt.* a,563.III.220. *fistula, aphtha.* b, 74. XLIIX. 2. *inflammationibus periculosis, abscessus ad crura, omnes commodi sunt.* a, 560. III. 167. *inflammatione, potio-*

potionis ad vomitum ciendum, descriptio. b, 204. VII. 20.

PULSUS *in præcordio, delirium aut turbationem significat.* a, 452. v. 13. *ac dolor in febribus secundum venam quæ est in collo, in dysenteria desinit.* a, 531. I. 176.

ex Pulsu forti in ulceribus, sanguinis eruptio. a, 104. XXI. I.

PULVILLUS *inspersilis ad oculos.* b, 523. IV. 6.

PULVIS *inter exercendum accedens, in æstate corpus magis auget.* a, 237. XLIII. 13.

in Pulvere morari post exercitia in æstate, modico tempore, confert frigefaciendo. a, 237. XLIII. 16.

PUPILLA. a, 122. XIIX. 13. a, 281. I. 23.

Pupillæ glaucescentes, aut argenti speciem referentes, aut cæruleæ, non bonæ sunt. a, 508. XXIIX. 31.

Pupillam, & palpebras exulcerari quando periculum sit. a, 507. XXIIX. 16.

PURGAMENTA *alba.* a, 771. VI. 13. *ante partum non prodeuntia, faciliorem partum reddunt.* b, 663. II. 12. *partus ad caput, & thoracem, ac pulmonem.* b, 458. LXIX. I.

qui Purgantur non facile ad superiora, ad ventrum admittendi sunt. a, 83. XIII. I.

PURGATIO *sursum, aut deorsum versus quibus conveniat.* a, 610. I. 10. *biliosorum lenis, quibus mulieribus utilis.* b, 429. XIX. 9. *sepiæ atramento similis.* a, 750. XII. I. *menstrua in fœmella, diuturnior.* a, 144. XIV. 24. *multa deorsum, quibus levis sideration is modo interimat?* a, 556. III. 120. *velut a carnibus assatis.* b, 543. XIV. 2. *mulieri puerperæ non facile procedens.* b, 452. LX. I. *per tres dies.* a, 781. XVI. II. *puerperii, primus tribus aut quatuor tantum diebus procedens.* b, 454. LXII. I. *si modica mulieri prodierit, dolor fortis corripit lumbos.* b, 452. LIX. 8. *si mulier biliosa aut pituitosa fuerit.* b, 509. CXVIII. 20.

Purgatione ex partu moderate facta, venter manens, aut etiam flatus concludus. b, 637. XXI. 5.

ex Purgatione superflua, convulsio aut singultus accedens, malum. a, 90. IV. I.

Purgationem modicam post gemellarum partum tumor sequutus. a, 693. II. 45.

Purgationes celeres & perniciosas quænam significent. a, 542. II. 144. *per veratrum semper sunt stabiliores.* b, 931. I. 48. *si mulieri non prodeunt, neque horrore neque febre accedente: in ventre habere existimato.* a, 96. LXI. I. *si mulieri uterum gestanti prodeunt, impossibile est fœtum sanum esse.* a, 96. LX. I. *menstruæ a partu cur fiant.* a, 141. XI. 4. *purulentæ, & compactæ.* b, 479. XCI. 48. *quæ post puellæ aut masculi partum diuturnissimæ.* b, 485. XCVIII. 5. *menstruas brevissimas trium esse dierum.* a, 178. V. 5.

ad Purgationes infernas periculosa est vehemens tenuitas & eliquatio partium circa umbilicum & pectinem. a, 75. XXXV. I.

ex Purgationibus merace desinentibus, abscessus circa aurem exsurgunt. a, 480. XV. 8.

Purgationis menstruæ ad faciem procedentis signa. b, 459. LXX. I. *multæ in partu signa.* b, 449. LIII. I. *biliosæ aut pituitosæ qualitas unde petenda.* b, 431. XXIII. I.

Purgationum menstruarum principium. a, 141. XII. I.

PURGARE *cum quispiam corpora volet, fluida facere oportet.* a, 72. IX. I. *oportet in valde acutis, si humor turget eadem die.* a, 83. X. I. *medicamentis oportet, æstate superiores magis, hyeme inferiores.* a, 82. IV. I.

Purgari mulierem ex mensibus plures quam quatuor dies, & infra tres, qualem efficiat. b, 426. XV. 12. *qualia oportet si purgentur, confert, & facile ferunt.* a, 72. XXV. I.

Purgatis nimium senioribus singultus accedens, bonum. a, 105. XLI. I.

PURGATORIUM. b, 487. c. 17. b, 520. I. 8. *uterorum, quum puero mortuo sanguis intus manserit.* b, 497. CV. 3. *molle, aquam & pelliculas ducens, ac saniem subcruentam.* b, 511. CXX. 6. *si mulier non concipiat.* b, 412. CV. I. *si mulier ex partu non purgatur.* b, 497. CV. I. *quod sterilem purgare potest.* b, 514. CXXIII. 3. *molliens.* b, 412. CV. 12. *tepidum.* b, 413. CV. 15. *detrahens purgationem ac sistens.* b, 413. CV. 16. *mulierum.* b, 410. CII. I. *molliens, aquam, pituitam, & pallidos ac subcruentos menses detrahens.* b, 415. CVII. 6. *subdititium, si menses compareant.* b, 487. C. 14. *puerperii purgamentorum.* b, 495. CIV. 5. *menstruum, & puerperii purgamentorum.* b, 496. CIV. 10. *menstruum.* b, 515. CXXIII. 13. *ad omnia puerperii purgamenta.* b, 497. CV. 4. *uteros expurgans, ac sanguinem evacuans.* b, 488. C. 23.

PUS *aut sanguinem si quis mingat, renum ulcerationem significat.* a, 89. LXXV. 1. *optimum quale sit.* a, 453. VII. 6. *mingens vesicam exulceratam habet.* a, 90. LXXXI. 1. *cœnosum, & graveolens dum concutiuntur quibus prodit, plerunque pereunt.* a, 563. III. 217. *educit raucedo cum tussi & alvo liquida.* a, 563. III. 224. *educunt ad dies quadraginta, quibus in pulmone tubercula fiunt.* a, 562. III. 210. *egerere facit dolor ad pectus & ad alvum progressus ex anginosis.* a, 556. III. 115. *in uteris, unde.* b, 627. XII. 3. *ex carne, purulentum ex sanguine.* a, 599. XII. 3. *ulceris alimentum.* a, 599. XII. 4. *aut aqua per nares, aut os, aut aures effluens, capite dolenti & vehementer laboranti, morbum solvit.* a, 98 X. 1. a, 446. XII. 3. *si purum & album fluit suppuratis ustis, evadunt.* a, 106. XLV. 1. *si in suppuratis aut hydropicis sectis aut ustis effluit omnino moriuntur.* a, 100. XXVII. 1. *diffusum in inferiori ventriculo, non generari.* b, 17. XII. 8. *per nares, capitis dolorem solvit.* a, 536. II. 25.

Pure ex vesica erumpente, tuberculi quod circa vesicam est solutio fit. a, 568. III. 311.

Puris major aut minor copia, quomodo in suppuratis cognoscatur. a, 565. III. 251. *Sputus, causa.* a, 277. XXIII. 1. *eruptio, senioribus magis expectanda est.* a, 466. XXII. 7. *eductionem futuram lateris dolor cum febre significat.* a, 563. III. 232. *purgatio sursum, ex sanguinis vomitu.* a, 109. LXXIIX. 1. *Sputum.* a, 549. II. 264. *eruptio è pulmone.* b, 115. XXVI. 13.

circa Puris generationem, dolores & febres magis contingunt, quam facto jam ipso. a, 76. XLVII. 1.

ex Puris Sputo tabes & fluxus, malum. a, 103. XVI. 1.

PURULENTA *qui per alvum egerant.* a, 566. III. 271.

Purulentorum ex aure fluor. a, 764. XXIIX. 12.

PUSTULÆ *latæ, non valde pruriginosæ sunt.* a, 801. II. 52. *in lingua, capite vulneratis.* b, 705. XXVI. 3. *ex lassitudinibus.* a, 752. XIII. 13. *ulcerosæ, plurimæ vere fiunt.* a, 80. XX. 13. *in cruribus, coxis, lumbis.* a, 872. LII. 1. *pruriginosæ, calidæ, velut igne ambustæ per totum corpus.* a, 849. XXIII. 27. *quibus in febribus per totum corpus erumpunt, lethale est.* a, 530. I. 163 *nocturnæ viris in meridionalibus civitatibus frequentes.* a, 330. IV. 7. *velut culicum morsus ante febrem.* a, 793. XXIII. 9. *serpiginosæ supra inguina ad laterum mollitudinem & pubem fientes, alvum male affectam significant.* a, 587. VI. 79.

Pustularum inferne in tibia dextra, item manu dextra curatio. a, 692. II. 40. *eruptiones velut ferro lancinatæ, habitus tabem significant.* a, 566. III. 267. *circa oculos eruptiones in virium refectionibus, alvum prorumpere faciunt.* a, 541. II. 127.

Pustulas per corpus lactans quædam ubique habebat. a, 692. II. 36.

Pustulis rubicundis prodest aqua frigida. a, 605. X. 1.

velut à Pustulis corpus quibus tubescat. a, 543. II. 162.

PUTREDINES *in pluviarum multitudine plerunque fiunt.* a, 79. XVI 4. *albæ ac mucosæ, minus quidem occidunt, magis autem revertuntur.* a, 503. XXI. 3.

PUTREFACTIO *ex igne sacro.* a, 104. XX. 1. *ejus principium.* b, 146. XXV. 59.

PYLORUS. a, 283. I. 77.

PYTHOCLES *ægrotantibus quid daret.* a, 785. XXIII. 1. a, 860. XXXVIII. 1.

Q.

QUADRAGENARII *primum in fœtibus judicant.* a, 173. IIX. 16. *secundi & tertii completivis.* a, 174. IX. 1.

QUALITATES *primæ & secundæ ab alimento irrigatæ, augmentum capiunt.* a, 120. XIII. 5. *primæ, homine moriente, in suam naturam revertuntur.* a, 266. V. 1 *primas neque medicinæ proprium esse fundamentum, neque hominem lædere.* a, 25. XXII. 1. *secundas non semper similes esse.* a, 214. VII. 4. *secundæ primis sunt fortiores.* a, 29. XXVII. 30 *secundæ terræ etiam insunt.* a, 269. XI. 2.

Qualitatum secundarum excessus & secretio, hominem lædunt. a, 27. XXV. 1. *secundarum facultates, omnium malorum homini causa.* a, 33. XXXIV. 1. *primarum, cognitio, de dieta scripturo necessaria.* a, 180. I. 9.

QUARTANA *correpti, à magno morbo non corripiuntur.* a, 812. VI. 16. *securissima omnium & facillima ac longissima est.* a, 671. III. 17. *post pilorum defluvium non ultra annum.* a, 813. VI. 42. *correptus, stupidus sedatus est.* a, 746. V. 2.

Quartanæ æstivæ plerunque sunt breves. a, 74. XXV. 1. *hybernæ, leniter in acutos morbos transeunt.* a, 535. I. 236. *sanguinis è nari-*

naribus eruptiones, ægre judicant. a,800. II.40. magis fiunt his, qui triginta sunt annorum, & senioribus. a,468.XXIV.19. extra annum vigesimum quintum, & quadragesimum quintum, haud diuturnæ. a,280.XXIX.6.
Quartanam indicant nigræ in urina nubeculæ in febribus. a,582.V.50.
à Quartanis qui corripiuntur, non ita valde à convulsionibus corripiuntur. a,97.LXX. I.
in Quartanis malæ sunt, egestiones valde rubræ, aruginosæ. a,588.VI.89.
QUERCI folia in suffitu uterorum. b,606. LXXII.8.
QUIES cerebri, sapientiæ in homine causa. b,345.I.7.
QUIESCERE statim in corporis motu, quum incœperit dolere, lassitudinem eximit. a,76.XLVIII.I.
QUINTANA febris pessima omnium est. a,671.III.27.

R.

RATIOCINATIO in morbis, ex fortuita occasione initium faciens, non est reprehendenda. a,60.I.19. quid. a, 60.I.8.
RATIO actiones plene absolvit. a,8.XV.4.
Ratione sola in morborum curationibus uti non licet. a,61.II.14.
secundum Rationem omnia facienti, si non secundum rationem fiant, non transire oportet ad aliud. a,76.LII.I.
RAPHANUS humectat, pituitam diffundens sua acrimonia. a,225.XXV.I.
RAPUM æstuosum est, humectat autem & conturbat corpus. a,226.XXVI.22.
RARITAS corporis ad perspirationem, quibus amplius aufertur, saniores sunt. a,596.VI.I.
RASIO ossium. b,700.XIX.8.
RAUCEDO cum tussi & alvo liquida, pus educit. a,563.III.224.
cum Raucedine sputa viscosa, salsuginosa, mala. a,563.III.221. colliquatio in hepatico, malum. a,566.III.270.
ad Raucedinem cum tussi, ex insania fit discessus. a,569.III.329.
Raucedines ad hyemem fiunt, si æstas sicca fiat & aquilonaris. a,78.XIII.I. post æstatem siccam & borealem. a,344. XXVIII.5. & gravedines in valde senibus non concoquuntur. a,75.XL.I. vere fiunt. a,80.XX.8.
Raucedinis seu obscurioris sermonis causa, aeris obscuritas. a,350.XXXVIII.5.
RECIDIVA quibus post longissimum tempus. a,753.XV.II. quibus sæpe contingit, his si semestre tempus transmiserint, tabes coxendicum leniter accedit. a, 533.I.208.
Recidivæ minus his qui ex capitis gravedine, ac raucedine laborant, ubi febre correpti fuerint fiunt. a,803.III.16. in quibus ægrotis fiant. a,444.IX.I. frequentes per eadem, circa judicationem sanguinolentæ, nigrorum vomitum faciunt. a,531.I.174 a,579.IV.34.
Recidivam cum sudore in febre significat urina cruenta in principio micta. a, 582. V.44. faciunt, quæ relinquuntur in morbis post judicationem. a,73.XII.I. aut sudorem significat urina in febre densitatem habens divulsam. a,583.V.76.
Recidivas faciunt, etiam tempora. a,323. VII.17.
in Recidivis mutationes prosunt. a, 813. VI.30.
RECORDATIONEM sensibus sæpe mala perpessis, & veluti lassis, fieri. a, 60.I.II.
RECTE se habentium probatio, unde petenda. a,805.III.38.
circa REFECTIONEM magnæ in principiis sanguinis eruptiones, alvos humectant. a,553.III.53.
REFRIGERANDI aut calfaciendi corporum per balnea aut alia exteriora modus. a,30.XXIX.I.
REGIONEM altam, planam, ventis expositam & aquosam habitantes, eorum formæ quales sint. a,361.LVI.I.
Regiones in medio Solis exortu sitæ, cur omnium fertilissimæ. a,346.XXXII.2.
Regionibus ubi montes adjacent ad austrum, in his squalidi austri, & morbosi afflant. a,211.II.II.
Regionis pinguis, aquosæ & mollis, item nudæ & asperæ quales incolæ. a, 362. LVII.4.
Regionum singularum naturæ, & situs quomodo cognoscendi. a,210.I.I.
REGIUS morbus in febre ante septimum diem accedens, malum. a,531.I.172. in febribus. a,88.LXII.I. alter qui popularis dicitur. a,245.XL.I. alius sive arcuatus. b,244.XXXIX.I. primus qui bile commotus, æstatis tempore maxime corripit. b,242.XXXIIX.I. cum rigore ante septimum diem accedens in febre biliosa, solvit febrem. b,313.LIV.3. & singultus si quinto die in febribus ardentibus accedant,

dant, lethale est. a,444.VIII.20. *in febre ardente accedens, non solet amplius exudare.* a,439.III.5. *acutus est, & celeriter occidens.* a,436.VII.1.
Regio morbo corripi mente motos, malum est. a,539.II.74. *laborantibus, hepar durum fieri, malum est.* a,101.XLII.1. *affecti, non ita subtili sensu praditi, quibus singultus sunt, his alvi erumpunt.* a,570. III.339. *laborantibus commoda.* a,859. XXXV.11. *in Thaso laborántibus quænam profuerint.* a,664.II.121.
ex Regio morbo fatuitas, mala. a,539.II. 75. *abunde colorati, moriuntur.* a,525. I.57. *Splenicus.* b,62.XXXV.24.
in Regio morbo subsoporati. a,485. XXII.1.
Regii morbi qui a splene sunt, nigriores sunt. a,689.I.75. *curatio.* b,181.XXIII.1. *nigri signa & curatio.* b,61.XXXV.1. *ab hepate ad subalbidum colorem vergunt.* a,689.I.74.
Regium morbum quinam incurrant. a, 552. III.28. *quænam denotent.* a, 587.VI. 64.
RENES. a,283.I.61. *urinam percolant.* a,298.VIII.9. *ex nervis dependent.* a, 297.VI.12.
circa Renes dolores à crapula. a,691.II.26. *in Renibus venæ ruptionem, sanguinis spontanea mictio significat.* a,89.LXXIIX.1.
Renum generatio. a, 117.X.1. *forma & depositio.* a,288.II.6. a,298.VIII.4. *affectiones, & quæ circa vesicam consistunt, operose sanantur in senibus.* a, 98.VII.1. *venæ.* a,297.I.1. *affectiones non vidi sanatas supra quinquagesimum annum.* a, 818.VIII.4. *affectiones easque acutas quid significet.* a,105.XXXV.1. *ulcerationem, sanguinis aut puris mictio significat.* a, 89.LXXV.1. *dolor.* a,796.I.8. *affectiones & morbum fore longum, significant bullæ in urinis superstantes.* a, 105. XXXIV.1. *dolor repentinus cum urinæ suppressione, quid significet.* a,583.V.71. *tertius morbus nephritisve.* b, 217.XVII.1. *quartus morbus.* b,218.XIIX.1. *morbus quibus fortasse contingat.* a, 570.III. 335.
de Renum quatuor affectibus; atque primum de calculo. b,215.XV.1.
in Renum affectibus, sanguinis cum urina, mictio. b,216.XVI.4. *dolore, medicorum error.* b,215.XV.10. *morbo, victus ratio.* b,219.XIIX.25.
RELIQUIÆ *ex mensibus in uteris.* b, 617.III.1.
quæ RELINQUUNTUR *in morbis post judicationem, recidivam faciunt.* a, 73. XII.1. a, 755.XIIX.20.
REMEDIA *duo certissima ad omnes impetus morborum declinandos.* a, 652.X.3.
REMINISCENTIA *& prudentia ex cerebri bona temperatura.* a, 244.III.1.
RENUTRITIONES *in extremo existentes, periculosa sunt.* a,68.III.13.
REPLERE *aut evacuare, multum & repente, periculosum est.* a,76.LI.1.
Repleri cibo, quam potu est facilius. a, 73. XI.1.
à Repletione fit convulsio. a, 101.IXL.1. *quibus caput dolet ac gravatur, quid iis accidat.* a,251.XIIX.1.
ex Repletione quicunque morbi sunt, evacuatio sanat. a,73.XXII.1. *febris.* b,136. XIX.3.
Repletionem facientia maxime pituitosa. a, 398.LVII.6. *repentinam inducit panis calidus.* b,282.XIIX.10.
Repletiones cur hyeme quam æstate minus graves. b,134.XVII.6. *ad extremum progressæ difficiles sunt.* a,69.IV.7.
Repletionis quodnam sit signum. a, 250. XVI.1.
REPOSITIO *per vectes, commodissima.* b,840.LXXXV.1.
Repositionis articulorum digiti modus. b, 846.XCI.1 *alius modus.* b,845.XC.1.
Repositionum omnium optima. b, 760. IV.1.
RES *non naturales medicis vulgo dicta.* a, 4.VI.1.
RESECTA *penitus circa articulorum digitos.* b,833.LXXIX.1.
RESPIRATIONES *luctuosæ in acutis affectionibus quæ cum febre fiunt, malum.* a, 102.LIV.1.
Respirationi quæ recta cervice fit, mala sylvestria cocta prosunt. a, 227.XXIIX.17.
RESPONSIO *ferox ex moderato, malum.* a,475.VI.6.
RESURGENTIBUS *ex morbis quibuscunque, si quid doluerit, isthic abscessus fiunt.* a, 85.XXXII.1.
REVELLERE *oportet, si non qua oportet repant.* a,801.II.50.
qui REVOMUNT *nigra, cibos aversantur, deliri sunt.* a, 476.IX.1.
REVULSIONIBUS *quando intro utendum.* a,636.V.7.
RIGENT *una cum sanguinis effusione, quibus alvus supprimitur.* a, 553.III. 63.
Rigentes, & qui vix convertuntur, & qui intus conversi sunt, & quacunque alia omit-

omittuntur, mala sunt. a, 798. I. 46.
Rigentibus insuper, vocis interceptiones, lethales. a, 544. II. 178.
RIGOR in quibus infestus sit. a, 574. III. 403. in phreniticis, pessimus. a, 472. II. 8. morbosus, quomodo & quando fiat. b, 149. XXVI. 38. si incidat, febre non intermittente, agrotojam debili, lethale est. a, 86, XLVI. I. continenter vexas, corpore jam debili existente, lethalis est. a, 523 I. 15. una cum judicatione aliquatenus hortendus est. a, 551. III. 22. ex partu aut abortu. b, 401. LIX. I. cum distentione nervorum in posteriora, occidit. a, 524. I. 32. in oculorum distortione, febriculoso, lassato, pernicioseus. a, 478. XI. 7. a, 541. II. 128. ex potu multo, malum. a, 103. VII. I. a febre ardente occupato accedens, solvit febrem. a. 87. LIX. I. a, 445. XI. 9. a superiore ventre, febris ab inferiore magis. 811. V. 47. quibus, his urinæ suppressio. a, 524. I. 43.
de Rigore, dolore, & febri per caput, maxime ad tempora & ad sinciput. b, 48. XVI. 2.
quibus ex Rigore febres cum lassitudine, his menses muliebres decurrunt. a, 484. XX. 9. quibus febris lassatoria, menses decurrunt. a, 578. III. 464. cum capitis dolore exolutiones, pernicioseæ. a, 524 I. 30.
Rigorem habere ante partum, & partus citra dolorem, malum. a, 577. III. 440. circa judicationem, & fortasis in tertianam aut quartanam transitionem significat. a, 582. V. 59. indicat urinæ sputo similes subsidentias aut limosas habens. a, 582. V. 48. significant urinæ tenues, cum aliquantula nubecula in medio consistente. a, 576. III. 432.
ante Rigorem, urinarum suppressiones, si ex bonis fuerint, & alvus egerat, & somni adsint. a, 797. I. 22.
Rigores unde, & quando vehementiores fiant. b, 27. XXII. 7. incipiunt, mulieribus quidem ex lumbis magis, & per dorsum ad caput. a, 97, LXIX. I. a, 800. III. 30. necessario febres minores aut majores consequuntur. b, 28. XXII. 25. æstuosi aliquatenus pernicioss. a, 476. VIII. 8. a, 522. I. 8. ex subfriabilibus liquidis alvi egestionibus vesicam & ventrem occupantes, dolorosi. a, 481. XVI. 2. multi torpidi, maligni sunt. a, 523. I. 22. in febribus quibus sexta die fiunt, difficulter judicant. a, 85. XXIX. I. a, 523. I. 23. ante partum, quem febris est sequuta. a, 676. V. 2. quotidie in febribus sientes febres solvunt. a, 88. LXIII. I. febriles frigidæ frequens usus inducit. a, 91. XVII. 5. mitigat calida. a, 92. XXII. 7. continui in acutis, pravi sunt. a, 523. I. 29. ex dorso molestiores sunt. a, 523. I. 18.
ad Rigores fortes quæ progressa sunt, non valde mitigantur, nisi prope vigorem. a, 797. I. 21.
Rigori ardor igneus supervenit. b, 4. III. 31.
ex Rigoribus parvis sudoribus qui perfrigerantur, malum. a. 525. I. 63.
RIPHÆI montes. a, 353. XLV. I.
RISUS & tristitiæ causa, ex elementorum temperatura. a, 284. II. 7. immodicus insaniæ signum. b, 912. I. 9. & lusus ex cerebro contingunt. b, 340. XVI. I.
ROBUR & augmentum corporibus ex temperato. a, 28. XXVI. 3.
ad Robur quanam optima sint. b, 188. XLIV. 25.
RUBICUNDIS valde, frigida convenit. a, 606. XI. II.
RUBOR & tumor in pectore ab angina detento accedens, bonum. a, 106. XLIX. I. in facie si pragnantibus tabescentibus fiat, stillationes de naribus sientes hunc avertunt. a, 575. III. 420.
Rubores in facie solvit alvus turbulenta. a, 586. VI. 53. circa aurem ex pragresso dolore, in febribus sientes, signum quidam sunt erysipelatis in facie futuri. a, 539. II. 79. in pectoribus, in peripneumonicis siccis qui pauca concocta educunt, sublati, pernicioss. a, 563. III. 226. circa nasum, alvi humescentis signa sunt. a, 541. II. 113. in lateribus, in morbis crassis. b, 257. L. 10. in manibus ac pedibus, pernicioss. a, 526. I. 93.
RUCTUS acidi quibus postridie fiunt. a, 255. XXII. I. acidus in diuturnis intestinorum levitatibus accedens, signum bonum. a, 98. I. I. a, 693. II. 49. quibus adsunt, & flatus, strepitus & elevationes ventris, his fit alvi exturbatio. a, 533. I. 201.
RUCTUM acidum habentes, non ita valde pleuritici fiunt. 100. XXXIII. I. acidum quanam maxime faciant. b, 188. XLIV. 29.
Ructuum ac flatuum consideratio. a, 492. VII. 13.
RUGAS in facie levigantia. b, 596. LXVII. 8.
RUMEX calfacit, & alvum movet. a, 226. XXVII. 14. resicit & per humiditatem secedit. b, 193. XLIX. 9.

RUPTIO *in futuris quare cognitu difficilior.* b, 697. XVI. 1. *circa futuram, ejus dissolutio est.* b, 697. XVI. 1.
à Ruptione venarum crassarum, tabes periculosissimæ sunt. a, 565. III. 259.
Ruptiones quid, & quomodo in carne fiant. b, 20. XVI. 2.
à Ruptura, febris non amplius corripit, quàm tres aut quatuor dies. a, 392. XLVIII. 7.
Rupturæ quomodo fiant. a, 409. XVIII. 1.
ex Ruptis capitis ossibus quænam difficillima cognitu sint. a, 572. III. 372.
RUTÆ *vires.* a, 225. XXVI. 1.

S.

SACER *morbus, cur illis ipsis quibus sic vocatur, neque sacer, neque divinus existat.* b, 326. III. 13.
Sacro morbo laborantes, quare sensu omni priventur. a, 412. XXII. 1.
ad Sacrum ignem non exulceratum frigida uti oportet. a, 92. XXIII. 8.
SAGITTA *percussus juxta inguen.* a, 783. XX. 1. *in superiorem ventrem percussus.* a, 794. XXXV. 3.
SALIS *grana, in non purgatis à partu.* b, 454. LXIII. 17. *in fissuram frontis insperso.* b, 49. XIIX. 10. *Ægyptii usus.* b, 493. CI. 56.
SALIVA *si in peripneumonia non probe purgetur, prædicendum est, nullam spem vitæ reliquam esse.* b, 109. XIIX. 62. *sicca est, & alvum sistit.* a, 226. XXVI. 5.
Salivæ generatio. a, 118. XI. 4. *quibus multum, & cibi fastidia sunt, & oris ventriculi morsus, his vomitus fit.* a, 533. I. 200.
SALSA *secedunt & urinam cient.* b, 193. XLIX. 7.
Salsamenta siccant & attenuant. a, 222. XIX. 30.
ex Salsamentis, pisces percæ appellati valde sicci sunt. a, 222. XIX. 34. *siccissima quænam sint.* a, 222. XIX. 32.
Salsamentum Gaditanum, aut saperda in aqua inter cutem. b, 230. XXIIX. 17.
SAMBUCI *folia alvum movent.* b, 50. XIX. 14.
SANA *habentes corpora, dum medicamentis purgantur, cito exolvuntur.* a, 75. XXXVI. 1.
Sanatio, contra sentientem non consentire affectioni. a, 810. V. 12.
SANGUIS *sursum quidem, qualiscunque fuerit, malus est.* a, 84. XXV. 1. *si ex vulnere aut vena effluxerit in supernum ventriculum, necesse est, ipsum in pus converti.* b, 4. III. 37. *multus è naribus erumpens, solvit dolorem fortem in locis infernis.* a, 445. X. 13. a, 706. V. 9. *& lac, alimenti sunt redundantiæ.* a, 597. II X. 4. *menstruus conturbatus, & ter in mense comparens.* b, 466. LXXXIII. 5. *humidus, bonus.* a, 598. X. 9. *quando nominari juste non mereatur.* b, 38. IV. 24. *ex naribus fluens, in quartanis, malum.* a, 110. III. 1. *vere ab imbribus supervenientibus augetur.* a, 270 XIII. 2. *unde erumpit, aut erupturus est, in his frigida uti oportet.* a, 92. XXIII. 1. *mulieri prægnanti, mense decimo prodiens.* a, 771. VI. 8. *quomodo, & qua ratione pedibus torporem inducens, ab aqua frigida ad seipsum revertatur.* b, 356. II. 12. *natura calidissimus.* b, 27. XXII. 11. *morbum faciens, dolorem facit.* a, 390. XLV. 11. *in uteros prægnantium à toto corpore descendunt.* b, 442. XL. 6. *è sinistra nare.* a, 758. XXI. 6. *cum abundat valetudinem vitiat, & qualia mala inde nascantur.* a, 650 III. 1. *à cibo & potu nimio abundare incipit & corrumpi.* a, 650. III. 7. *corruptus, qualia symptomata inducat.* a, 650. III. 8. *autumno pauciissimus fit.* a, 271. XIV. 11. *serosus.* a, 802. II. 70. *per nares, aut os, aut aures effluens, capite dolenti, & vehementer laboranti, morbum solvit.* a, 98. X. 1. *in febribus quartanis, ex naribus quibus fluxerit, malum.* a, 110. III. 1. *in somno intro magis fugit.* a, 811. V. 46. *non est natura calidus.* a, 294. X. 4. *intro fluens ex crassarum venarum vulnere putrescit ac suppuratur.* a, 23. XIX. 6. *abunde undecunque in febribus profluens alvos in refectionibus à morbo humectat.* a, 534. I. 227. *à partu, si mulier sana est, aut sana est futura, statim congelatur.* a, 142. XII. 13. *menstruus, ubi quinque aut sex menses in uteris moram traxit, putrefactus fit pus.* a, 138. VII. 15. *biliosus è naribus.* a, 749. X. 10. *quibus multus fluit ex naribus parùm quibus prosit.* a, 813. VI. 34. *è naribus effusus in febribus, quibus aures obsurduerunt, morbum solvit.* a, 88. LX. 1. *cordis torporem & delirium inducens, tarde ad seipsum refluit.* b, 356. II. 19. *quomodo inter omnia quæ in corpore sunt, maxime ad prudentiam conferat.* a, 410. XX. 3. b, 33. XXIIX. 2. *cum genitura, quando excernitur.* a, 125. II. 8. *de naribus destillans, sternutatione fiente, in febrire incipientibus.* a, 533. I. 213. *quatenus morbos in corpore generet.* a, 128. X. 10.
Sanguine partes quædam plena, quædam exangues.

angues. a, 405. XI. 9. *per alvum egesto quinam serventur.* a, 549. II. 265. *multo effuso, convulsio aut singultus accedens malum.* a, 564. III. 238.
de Sanguine, quomodo & cur amplior in corpore generetur. b, 117. X. 1.
Sanguinem fluentem in uteros, post semen illapsum, cur primo paucissimum ac modicum esse oportet. a, 143. XIV. 1. *sistens medicamentum.* b, 321. LXVI. 6. *profundit surditas cum capitis gravitate* a, 538. II. 70. *ex naribus fluere mensibus deficientibus, bonum est.* a, 93. XXXIII. 1. *spumosum quicunque spuunt, dextrum præcordium dolentes, de hepate spuunt, & multi pereunt.* a, 583. III. 216. a, 566. III. 273. *profundunt, morbi derepente mentem percellentes cum anxietudine.* a, 537. II. 45. *fluentibus quid conferat.* a, 564. III. 241. *moventi mulieri, mensibus erumpentibus solutio fit.* a, 93. XXXII. 1. *si alicui detrahere conducit, solidam alvum facere oportet.* b, 320. LXV. 1. *si quis mingat & grumos, & urinæ stillicidium habeat, partes circa vesicam affectæ sunt.* a, 89. LXXX. 1. a, 105. IXL. 1. *& pus si quis mingat, & squamas, & odor gravis sit, vesicæ exulcerationem significat.* a, 90. LXXXI. 1. *de venis trahito in capitis dolore.* a, 392. XLIX. 10. *Spumosum quicunque spuunt, his ex pulmone eductio fit.* a, 91. XIII. 1. *aut pus si quis mingat, renum aut vesicæ ulcerationem significat.* a, 89. LXXV. 1. *quicunque vomunt, sine febre quidem, salutare est.* a, 105. XXXVII. 1. *quibuscunque de venis auferre conducit, his vere venam secare convenit.* a, 106. LIII. 1. *qui sua sponte mingunt, his intenibus venæ ruptionem significat.* a, 89. LXXIX. 1. *ducentia.* b, 381. XXIX. 89. *& subbiliosum, ructum acidum facit.* a, 702. III. 110. *ventris expellere valens suffimentum.* b, 502. CIX. 10. *effundit alvus, à præcordiorum doloribus paulatim subviscosa egerens.* a, 549. II. 260. *profundunt, capite gravati.* a, 483. XIX. 6. *effundentes.* a, 536. II. 15. *purgantia.* b, 414. CVI. 1. *large profundunt, quibus ex lumbis recursus fit ad caput.* a, 483. XX. 1
Sanguineorum habitus. a, 284. II. 9.
Sanguini cor fons est. b, 121. II. 6.
Sanguinis è naribus eruptionem, quibus exspectare oporteat. a, 667. II. 176. *eruptio quibus fit alvo suppressa, & insuper rigent, num alvus intestinorum levitate corripitur, & obdura fit, aut ascarides insunt, aut utrunque?* a, 483. XIX. 12. *quibus eruptiones plures, his temporis progressu alvi male afficiuntur.* a, 552. III. 42. *grumi in utero coeuntes.* b, 394. XXXVI. 1. *spuitiones juvenibus fiunt.* a, 81. XXIX. 1. *è naribus fluxiones, pueris senioribus fiunt.* a, 81. XXVII. 1. *stillæ pusillæ, malum.* a, 526. I. 86. *egestio quibus multa facta est, his lac dare, malum est.* a, 97. LXIV. 8. *eruptionem è naribus in quibusnam magis exspectare conveniat.* a, 452. VI. 8. *fluxus ab articulis, à partu aut labore corruptæ.* b, 534. VII. 1. *è naribus larga eruptio in febribus ardentibus multos servavit.* a, 663. II. 115. *magnæ in principiis eruptiones circa refectionem alvos humectant.* a, 553. III. 53. *de naribus stillationes in morbo acuto, cum oculorum rectitudine & motu veloci, nihil boni.* a, 542. II. 136. *è naribus eruptui signa.* a, 484. XX. 15. *eruptiones in judicatoriis perfrigerationibus, fortes, pessimæ sunt.* a, 483. XIX. 5. a, 552. III. 29. *ex naribus eruptio, ab abscessu, brevi liberat.* a, 89. LXXIV. 4. *eruptionem quænam significent.* a, 484. XXI. 7. *eruptiones, statis temporibus fientes, siticulosæ, difficiles, ac exolventes.* a, 483. XIX. 1. a, 553. III. 65. *vomitus ex partu, causa & curatio.* b, 398. XLVI. 1. b, 460. LXXII. 1. *narium fluxio, vertigines ab initio solvit.* a, 553. III. 60. *eruptionem ex superni loci maxime expectare oportet.* a, 453. VI. 15. *eruptio quibus contingat.* a, 547. II. 229. *eruptiones ex contrario, malæ sunt.* a, 482. XIIX. 2. *stillationes undecima die fientes, difficiles sunt.* a, 485. XXI. 8. a, 553. III. 56. *egestio, surdis, in acutis, post sanguinis eruptiones & nigrorum egestiones, pernicioſa.* a, 552. III. 39. *fluxio horrorem efficit.* a, 549. II. 270. *& puris subcruenti ac lividi, in peripneumonia, & pleuritide primis diebus sputus unde.* a, 34. XXIX. 1. *detractio, humoribus inclinantibus, quibus conveniat,* a, 806. III. 71. *è naribus & mensium eruptio, simul* a, 665. II. 138. *parvæ comparentes fluxiones, in morbis longis, pernicioſæ sunt.* a, 553. III. 59. *de naso & lingua missio.* a, 100. VII. 21. *è naribus fluxiones, meridionalem plagam incolentibus familiares.* a, 332. VI. 9. *è naribus fluxus, febrem ardentem solvit.* a, 445. XI. 7. *fluxionem inducunt dolores in lumbis.* a, 550. III. 2. *fluxiones largæ, ex lumborum dolore.* a, 550. III. 3. *è naribus eruptio.* a, 805. III. 39. *è vena fluxus, aut per ustionem transversam, aut dissectionem supra ac infra,*

utrinque avertitur. a, 392. XLIX. 7. *venarum suppressiones quanam faciant.* a, 816. VII. 49. *eruptio, capitis ac colli dolorem solvit.* a, 536. II. 21. *fluxus ex utero.* b, 598. LXX. 10. *è naribus eruptiones quarta die ægre judicant.* a, 700. III. 81. *larga profusio quibus expectanda.* a, 550. III. 4. *eruptiones, capitis dolores solvunt.* a, 485. XXI. 12. *eruptio hyeme, in febre vehementi.* a, 840. XIV. 1. *auctio quando contingat.* a, 286. VIII. 2. *eruptiones, calida frequenter utentibus, invehit.* a, 91. XVI. 5. *pro semine aut lacte emissio, unde contingat.* a, 285. VI. 12. *fluxus, si à quarta die fiat, diuturnitatem significat.* a, 576. III. 433. *eruptionem inducit collum dolorosum.* a, 578. III. 464. *fluxiones vere fiunt.* a, 80. XX. 5. *eruptiones inducunt, frigida velut nix & glacies.* a, 92. XXIV. 1. *è naribus fluxio in febribus ardentibus, quarta die, mala est.* a, 532. I. 186. *vomitus in cerebri corruptione.* b, 39. V. 7. *eruptiones quos morbos solvant.* a, 485. XXI. 12. *eruptio magis expectanda est junioribus triginta quinque annis.* a, 466. XXII. 6. *destillatio repentina in morbis acutis æstivo ac autumnali tempore.* b, 309. LI. 1. *de naribus destillationem futuram expecta, si manus tremulæ fuerint.* b, 307. XLVIII. 6. *fluxiones prægressæ quænam signa sint.* a, 550. III. 9. *multitudo quibus in febribus undecunque erumpit, his in refectionibus, alvi humectantur.* a, 84. XXVII. 1. *eruptiones largæ ex naribus plerunque liberant.* a, 688. I. 56. *vomitus in sterilibus non parientibus, ad conceptionem prodest.* a, 578. III. 460. *valde rubicundæ stillæ, in morbis pulmonis, malæ sunt.* a, 563. III. 220. *eruptio ex forti pulsu in ulceribus.* a, 104. XXI. 1. *fluxiones si porosæ.* a, 588. VI. 90. *de naribus fluxionem quando expectare oporteat.* a, 469. XXV. 12. *larga è naribus eruptio, morbo regio in Thaso laborantibus profuit.* a, 663. II. 115. *è naribus fluxio, surditatem ex febribus solvit.* a, 540. II. 103. *fluxio, spinæ distortionem, ac spirandi difficultatem solvit.* a, 550. III. 8. *è naribus stillæ frequentes quibus profluant.* a, 486. XXIII. 7. *frequens defluxus quibus ulceribus conveniat.* b, 666. III. 4. *ab interna cubiti sinistri vena detractio in lienis morbo è sanguine nato.* b, 240. XXXV. 20. *fluxiones in morbis longis apparentes, perniciosæ.* a, 529. I. 151. *corruptionem quæ significent.* a, 553. III. 58. *ex partu vomitus.* b, 460. LXXII. 1. *cum urina in renum affectibus mictio.* b, 216. XVI. 4. *fluxio quibus plerunque contingat.* a, 532. I. 199. *detractio in perfrigeratione torpida, mala est.* a, 553. III. 62. *fluxiones ex alvo suppressa.* a, 552. III. 45.

à Sanguinis eruptione si febris soluta fuerit & menses comparuerint, in utero concipiet. a, 513. XXXIV. 17.

ad Sanguinis grumos acetum utile. a, 604. VIII. 3.

citra Sanguinis multi ex naribus fluxum, quinam liberentur. a, 549. II. 266.

ex Sanguinis eruptione ad dysenteriam transitus. a, 664. II. 128. *eruptione larga ac frequenti quibus nigrorum multorum fit egestio, hi suppressa alvo, dolorosi, sanguinem profundunt.* a, 483. XX. 3. *vomitu, tabes, & puris purgatio sursum.* a, 109. LXXIIX. 1. *repentina auctione, animi perturbatio.* a, 411. XX. 16. *eruptionibus quod aqua inter cutem corripiuntur.* a, 808. V. 29. *perversione, totius corporis subversio.* a, 412. XXI. 8. *sputo, quando quis sua sponte curetur.* a, 278. XXV. 1. *fluxu delirium, aut etiam convulsio, malum.* a, 103. IX. 1. *eruptione larga frequenti quibus multa fit alvi cum nigris egestio, hi alvum dolent.* a, 552. III. 44. *eruptionibus quarta die fientibus soporosi convulsi moriuntur.* a, 552. III. 37. *eruptione, pectore suppurati.* a, 497. XIV. 1. *sputo puris sputum, malum.* a, 103. XV. 1. *fluxu è naribus, mentis motio.* a, 748. VIII. 8.

in Sanguinis eruptionibus viscosa egestio, nigris variegata, maligna est. a, 586. VI. 50. *fluxione multa, aut singultus, aut convulsio mala est.* a, 553. III. 57.

post Sanguinis eruptionem, nigrorum per alvum egestio, mala. a, 552. III. 35. *defluxum quæ ulceribus conveniant.* b, 666. III. 10. *eruptionem, nigrorum per alvum transitus, malus.* a, 482. XIIX. 6. *eruptiones & nigrorum egestiones in acuto surditas, malum.* a, 552. III. 39.

ad Sanguinis grumos acetum utile. a, 604. VIII. 3.

SANI *quomodo & cur homines degant.* b, 132. XVI. 2. *eorum curæ suscipiuntur ut sine morbis degere possint.* a, 63. V. 13. *ac sapientes quomodo generentur.* a, 207. XXXIV. 1.

SANITAS, *res preciosissima.* a, 632. XIV. 9. *Sanitatis & morborum signa.* a, 598. X. 16. *exercitatio quænam sit.* a, 809. V. 41.

SANIEI *augmentum.* a, 286. VIII. 8. *in pleuritide, subsequenta mictio.* b, 111. XXI. 13. *Saniem*

Saniem cruentam, ex uteris educentia. b, 609. LXXXV. 3.
Sanios fluxus curatio diuturna. b, 545. XV. 1.
SAPA *calfacit & humectat, ac subducit.* a, 224 XXIII. 13.
SAPIENTES *secundo ordine & constantes cum mansuetudine qua ratione fiant homines.* a, 204. XXX. 1.
Sapientia ex doctrina accedit. a, 53. III. 4. *medicinæ copulanda, & medicina sapientiæ.* a, 54. IV. 3. *præsente sanitate augescit.* a, 281. I. 7. *res est omnibus cognata.* b, 902. I. 32.
Sapientiæ in rebus humanis magna utilitas. a, 52. I. 1. *cum Medicina cognatio.* a, 81. I. 4.
Sapientiam ac motum, membris præstat aër. b, 333. VIII 12.
Sapientissimi & memoria valentissimi quando sint homines. a, 204. XXIX. 12.
non SATIETAS, *non fames, neque aliud quidquam bonum est, quod naturæ modum excedat.* a, 72. IV. 1.
SATYRIASMI, *pueris grandiusculis fiunt.* a, 81. XXVI. 10.
SAURÆ, *vimineæ texturæ ad repositionem articulorum.* b, 847. XCII. 1.
SAUCIATORUM *magis aut minus signa.* b, 696. XV. 1.
SCAPULARUM *luxatio facilis.* a, 296. IV. 5.
de Scapulis. a, 296. IV. 2 a, 368. XI. 4.
Scapulas alarum modo eminentes habentes. a, 804. III. 29.
SCARIFICATIO *subter cucurbitam quomodo fieri debeat.* a, 49. VII 1.
SCIENTIA *& opinio.* a, 42. III. 15.
Scientiæ, quatenus servire dicantur. b, 205. I. 17.
SCIPIONE *quare nonnulli utantur* b, 813. LVIII. 2.
SCORPII *marini fel in pesso.* b, 498. CVIII. 1.
SCREATIO *frequens, si sane & aliud quoddam signum adfuerit, phrenitidem indicat.* a, 472. I. 7. a, 543. II. 164.
SCROTI *aqua repleti, sectio.* b, 92. LXIX, 15.
in Scroto & tibiis tumor ex aqua inter cutem. b, 226. XXIV. 25.
SCHYTHÆ *quare Nomades vocentur.* a 352. XLIV. 1.
Scytharum forma. a, 352. XLIII. 1. *& Ægyptiorum gens utraque inter se sibi similis est.* a, 353. XLIV. 16. *fœminæ infœcundæ.* a, 356. XLVIII. 3. *famulæ quare divitibus fœcundiores.* a, 356. XLIX. 1. *ventriculi omnes, maxime vero inferior alvus humida.* a, 354. XLVI. 12. *corpora humida esse, partium corporis ustio declarat.* a, 355. XLVII. 1. *corpora quare fluida ac lata fiant.* a, 355. XLVII. 6. *mulieres quare infœcundæ.* a, 356. XLVIII. 9. *mulierum corpora præter modum fluxa.* a, 355. XLVII. 10. *gens quare fulvi valde coloris.* a, 355. XLVIII. 1.
Scythicæ gentis viri quare infœcundi & ad Venerem omnium impotentissimi. a, 356. XLVIII. 3. *regionis situs.* a, 353. XLV. 1.
Scythicorum curruum descriptio. a, 353. XLIV. 2.
Scythis hyems fere perpetua. a, 354. XLV. 8.
SECESSUS *siccus, ac perustus quibus fit, & os siccum, & progressu temporis etiam amarum fit, & alvus sistitur itemque urina.* a, 260. XXVII. 1. *electrum referens.* a, 759. XXII. 16. *non putrefactus quibus per alvum secedit tabescente corpore.* a, 258. XXV. 1. *liquidus ac putrefactus quibus per alvum abit.* a, 259. XXVI. 1. *liquidos ac crudos, milium solidum in oleo coctum sistit.* a, 689. I. 82.
SECTIO *velox vel tarda quando commendetur.* a, 47. IV. 16. *aut ustio dextrarum partium in pleuritide, periculosior.* b, 116. XXVI. 33.
Sectiones quæ, quibus locis conveniant. a, 47. IV. 6.
in Sectionibus, gladiolis acutis ac latis pro partium adfectarum differentia utendum. a, 47, IV. 2.
SECUNDA *ex umbilico hæret.* b, 462. LXXVI. 15. *quando appelletur.* a, 139. IIX. 5. *non statim exiens post partum.* b, 461. LXXVI. 1. *in uteris relicta.* b, 461. LXXIV. 1. *mulieris, cum vermium carnium capitibus in pesso.* b, 492. CI. 43.
Secundæ ante editum puerum, partum reddunt difficilem. b, 645. II. 8. *cum puero exeuntes, partum facilem efficiunt.* b, 646. II. 12. *in uteris relictæ causæ.* b, 462. LXXVI. 12. *extractio.* b, 647. V. 7. *non decedentes.* b, 399. LII. 1. *non secedentes.* b, 404. LXXXII. 1. *ut excidant quid faciendum.* a, 95. XLIX. 1. *ad Secundam expurgandam.* a, 708. V. 42. b, 461. LXXIII. 2. b, 661. XXVII. 2.
Secundas relictas quæ mala consequantur. b, 462. LXXVII. 4.
ad Secundas expellendas. b, 481. XXIX. 87. *educendas potiones.* b, 499. CVIII. 16. *educendas & menses, itemque fœtum enectum.* b, 497. CVI. 5.

Secundarum expulsorium quod uteris infunditur. b, 501. CVIII. 51.

SEDES *elapsa.* b, 684. IV. 3. *seu intestinum rectum elapsum.* b, 685. V. 5. *quibus evertantur ac procidant.* a, 511. XXII. 6.

in Sede denigratis, calida convenit. a, 606. XI. 25.

juxta Sedem dolorosæ suppurationes, alvum turbant. a, 588. VI. 81.

Sedendi modus, in deligatione manus. b, 712. IV. 4.

Sedi confert calida. a, 92, XXII. 17.

Sedis & pudendorum ac capitis dolor torporem & impotentiam inducit. a, 535. II. 10. *dolor in longis perniciosis morbis, lethalis.* a, 527. I. 103. *ex partu doloris curatio.* b, 507. CXIV. 1.

SEGNITIES *ac ocium humectat, & corpus debile facit.* a, 233. XXXVII. 13.

SEMEN *genitale ab omnibus corporis partibus procedit.* a, 348. XXXVI. 1. b, 329. V. 9. *masculum & fœmineum utrique inesse sexui.* a, 129. VII. 20. *viri quibusdam mulieribus in utero putrescit.* b, 437. XXXI. 1. *per somnum & interdiu emittens.* a, 822. VIII. 87. *viri sexta aut septima die emittentes mulieres.* b, 437. XXXI. 5. *in morbo crasso per coitum ejaculatum, subcruentum ac sublividum.* b, 258 L. 30. *utriusque parentis ab omnibus corporis partibus progressum, ad formam in utero recipiendam condensari.* b, 120. I. Y.

de Semine. a, 297. I. 1.

Seminis viarum spatiositas & amplitudo unde fiat. a, 126. IV. 8. *per somnum in febribus effusio.* a, 765. XXX. 3. *collectio ubi fiat.* a, 307. XXII. 1. *in tabe dorsali per somnum profusio.* b, 76. XLIX. 10. *& urinæ in pudendo, diversi meatus.* a, 125. II. 10. *per somnum effusionem, solanum cohibet.* a, 226. XXVI. 6. *per somnum à muliere effusio.* b, 590. LIX. 10.

SEMISYDERATI *ex cerebri defluxionibus post annum quinquagesimum quomodo fiant.* a, 331. IV. 11.

in SEMITERTIANA, *anxietas, & vomitus, & simul horror febre incipiente.* a, 869. XLVII. 18.

SENES *juvenibus plerunque minus ægrotant.* a, 75. XXXIX. 1. *podagra non libetari.* a, 498. XV. 2. *facillime jejunium ferunt.* a, 70. XIII. 1. *quomodo & qua de causa hyeme & vere, capite derepente calfacto, morbo sacro corripiantur.* b, 337. XII. 1. *frigidi & humidi.* a, 203. XXIIX. 20. *æstate, & autumno aliquandiu optime degunt.* a, 80. XVIII. 4.

Senibus fiuni spirandi difficultates, & varia alia mala. a, 82. XXXI. 1. *modicus est calor, quapropter paucis fomitibus opus habent.* a, 70. XIV. 4.

in Senibus valde, quare defluxiones fiant. a, 343. XXVII. 4.

SENIORES *septem annis in febre convulsione non corripiuntur.* a, 554. III. 83. *cur suppurationibus, & convulsionibus minus obnoxii, aut certe non adeo fortibus.* b, 24. XX. 13.

Senioribus nimium purgatis si singultus accedat, non bonum est. a, 105. XLI. 1. *sientibus pueris quid fiat.* a, 81. XXVI. 1.

SENSUS *in homine, quinque.* a, 285. VI. 1. *maxime circa thoracem.* a, 311. XXVII. 11.

Sensibus exposita, à quibus vis facile cognosci. a, 614. I. 5.

Sensuum actio per somnum libera, bona. a, 640. XII. 1.

SEPIÆ *testa tusa vino imbuta in pesso, puerperæ recens enixæ.* b, 661. XXV. 4. *ova in uterorum morbo.* b, 364. VIII. 18. b, 561. XXVIII. 38.

SEPTIMÆ *quarta index est: Alterius hebdomadæ octava principium est.* a, 74. XXIV. 1.

de SEPTIMESTRI *partu quomodo certo quispiam cognoscere possit.* a, 167. I. 1.

Septi transversi positio. a, 288. III. 2.

Septum transversum. a, 704. IV. 11. *transversum ex flatibus rarius, & minus dolet.* a, 39. XLI. 19. *transversum pertusum, perfectumve esse, lethale est.* a, 99. XIX. 4. *transversum ejusque positio & venæ.* a, 303. XV. 3. *transversum inter, & ventrem pituita conclusa.* a, 106. LIV. 1.

supra Septum transversum dolores, qui purgatione opus habent, sursum versus purgatione indigere significant. a, 83. XIIX. 1.

in locis supra Septum transversum spiritus densus inflammationem aut dolorem significat. a, 451. IV. 17.

SEPTENTRIONALIUM *aquæ.* a, 331. V. 2.

SERI *potus in capitis dolore ad dies septem.* b, 44. XII. 36.

Serum lactis inter butyrum & materiam caseosam medium locum obtinet. b, 145. XXV. 28.

SERMONIS *facultas, quæ à spiritu est.* a, 123. XIX. 1.

SERPENS *Arges appellatus, per os adolescenti ebrio ingressus.* a, 792. XXXII. 6.

derepente conspectus, pallorem cum virore inducit. a,321.IV.9.
Serpentis semen in suffocatione uterorum. b, 535.VII.10.
SESAMOIDES. a,612.I.50.
SESELI *Massiliense.* b, 500. CVIII. 37.
SPECILLORUM *præparatio.* b, 655. XV.7.
SPHAGITIDES *seu jugulares venæ.* a, 301.XII.2.
SICCÆ, *& quæ difficulter humectatur in partu, curatio.* b,450.LIV.I.
Siccitates, ex anni constitutionibus, in summa pluviosis salubriores sunt. a, 79. XV.I.
Siccis omnibus, calida convenit. a, 606. XI. 10.
Siccissimum maxime resonat. a,121.XVI.7.
in Siccitatibus febres acutæ fiunt. a, 78. VII.I.
SIDERATIONES *repentinæ cui perniciosæ sint.* a,477.X.13.
SIGNA *quæcunque febri se opponunt, & non absessus significationem habent, maligna sunt.* a, 533.I.209. *recrudescentis calcanei vulneris.* b, 723.XIII.I. *in quartis mensibus, expurgationibus menstruis impeditis* b, 419. IV.7. *in muliere cui menstruæ purgationes ad sex menses occultantur.* b, 419. IV. 12. *omnia maxima quibus fiant, morbo ad sanitatem tendente.* a,438.I.12. *maxima ab initio fiunt, brevi perituris.* a,444.VIII.16. *lethalia, & vitalia.* a, 809. IV. 51. *ante dies judicatorios duplicia.* a, 765. XXIX. II.
Signis bonis omnibus contingentibus, homo non morietur. a,459.XIV.16.
ex Signis malis, si unum aliquod ad sputum accesserit, peribit homo priusquam ad decimumquartum diem pervenerit. a,460. XV. 12.
in Signis malis qui morbi levantur, & qui in bonis non remittunt, difficiles sunt. a, 526.I.73.
SILPHIUM *Lybicum.* b, 500. CVIII. 38.
Silphii facultas. b,317.LIX.15.
SIMI *propter nasi fracturam.* b, 787. XXX.3.
SIMILAGO *& alica cocta, fortia sunt & alunt.* a,217.XII.I.
SIMILE *transire ad simile.* a, 139. IIX. 9.
SIMILITUDINES *bonis medicis pariunt errores ac difficultates.* a,822.VIII. 80.
SINAPI *vires.* a,225.XXV.7.
SINGULTUS *in meracis vomitibus, malus.* a,579.IV.20. *in pleuritide quid significet.* b,110.XIX.14. *ex volvulo, malum.* a,103.X.2. *& oculi rubicundi ex vomitu, malum.* a,103.III.I. *ex sanguine multo effuso, malum.* a,90.III.I. a,553.III.57. *ex intestino recto, & utero inflammato, accedit.* a,96.LIIX.I. *ex hepatis inflammatione, malum.* a, 104. XVII.I. *senioribus nimium purgatis accedens, non bonum est.* a,105.XLI.I. *fit à repletione, aut evacuatione.* a,101.IXL.4
Singultum quæ judicent. a,478.XII.2.
à Singultu detento, sternutationes accedentes, solvunt singultum. a,99.XIII.I.
cum Singultu vocu interceptiones, pessimæ sunt. a,473.III.8.
in Singultu ac spiritu, delirium, lethale. a, 529.I.131.
SITIS, *in acuto morbo, præter rationem soluta, malum.* a,475.VII.7. a,526.I. 87. *intus relicta.* a,800.II.30.
Siti correptis cibi & labores detrahendi. a, 632.XIII.I.
sine Siti esse, tum in pleuritide, tum in omnibus circa pulmonem morbus, bonum. a, 559.IVI.156.
Sitim non habere, signum bonum. a,460. XV.6. *ac repentinam repletionem inducit panis calidus.* b,282.XIIX.10.
Siticulosi non valde in febribus ardentibus quinam sint. a,87.LIV.I.
Siticulosis lac dare, malum. a,97.LXIV.5.
non Sitire quænam faciant. a,806.III.58.
qui non Sitiunt in medicamentorum potionibus dum purgantur, non cessant priusquam sitierint. a,84.XIX.I.
SMEGMA *ad caput exulceratum.* b, 45. XIII.17.
SOLANUM *frigefacit, & semen in somnis effundere non permittit.* a,226.XXVI. 6.
SOL *aquas illustrat ac castigat.* a, 333. VIII.5. *& ignis siccant.* a,232.XXXVI.I.
Solem aliquid pati videre, quid & quos morbos significet. a,636. V.8. *Lunam, astra, in somnis pura atque agilia solito more videre, singula bona sunt.* a,635. IV.I.
SOLITUDO *Scythica.* a,352.XLIII.3.
SOLSTITIA *utraque in exhibendis pharmacis periculosa.* a,345 XXX.5.
Solstitium æstivum. a,286.XI.16. *hyemale.* a,286.XI.I.
SOMNI *in repletionis principiis longi ac dulces, & quando jucundi esse desinant.* a,250.

a,150.xv.2. *profundi non turbulenti, firmam in morbis acutis judicationem significant.* a,534.1.220. *jejunum attenuant & frigefaciunt, si non longi fuerint.* a, 233.xxxvii.1. *soporosi, pernicioſi.* a,537. 11.41. *hyeme & vere longiſſimi.* a,71. xv.4.

Somnia venerea unde contingant. a,125.11. 12.

Somniculoſi ut plurimum ſunt pueri, qui dum ſugunt multum lactis adſumunt. a, 591.111.13. *in febre ſunt, qui ſæpe cruenta ac cruda per alvum egerunt.* a, 591. 11.12.

Somniorum genera ſanitatem ſignificantia. a,640.xii.1. *judicia ſeu præſagia, quanti momenti.* a,633,11,1. *interpretum error ac ignorantia.* a,634.11.7.

in Somnis quæ exacerbantur, & quibus extremæ partes perfrigerantur, a,818.vii. 5.

Somno ſanguis frigeſit. a,411.xx.8.

ex Somno ſudor multus, citra manifeſtam cauſam fiens, corpus multo alimento uti ſignificat. a,86.xli.1.

Somnolenti ac ſingultientes, nono menſe, quinam fiant. a,535.11,10.

per Somnum, actio ſenſuum libera. a,640. xii.2. *anima corporis munia ſubit.* a, 633,1.7.

SOMNUS *multus, in faucibus exaſperatis, convulſorius.* a,480.xv.5. *nocturnam ſitim ſedans, bonum.* a,93.xxvii.1. *turbulentus & vigilia cum oculorum rectitudine & motu veloci, in morbo acuto, nihil boni.* a,542. 11. 136. *viſceribus prodeſt.* a,810.v.16. *ubi delirium ſedat, bonum eſt.* a,72.11.1. *& vigilia, utraque modum excedentia, malum.* a,72.111.1. a,108 lxxi.1. *quandoque dolorem capitis ſolvit.* a,536.11.28. *meridianus quibus æſtate conferat.* a,209.xxxvi.25. *longior quibus conducat.* a,631.xii.1. *in quo morbo laborem facit, mortale.* a, 72.1.1.

SONITUS *in auribus & tinnitus in acutis, lethale.* a,538.11.68. *aurium cum viſus hebetudine quid faciat.* a,538.11. 69.

in Sonitibus in faucibus, dolores ad infernas partes, toleratu faciles. a, 481.xv. 19.

SOPOR *num ubique malus?* a,476.viii.2 a,537.11,35. *quibus fit ſpumoſis prodeuntibus, his febris exacerbatur acuta.* a,478. xii.7.

cum Sopore anxioſo lumborum dolor malus eſt. a,551.111.24.

Soporoſa, anxioſa, doloroſa præcordia, frequenter parum ſpuentia, tumores circa aurem habent. a,486.xxiii.10. a,537. 11.46.

Soporoſi, num aliquid convulſorii habent? a,537.11.47. *in principiis evadentes, cum capitis, lumborum, colli, præcordii dolore, vigilantes, num phrenitici fiunt?* a,537.11.36. *ab initio exudantes, urinis concoctis ardentes, pernicioſe habent.* a, 537.11.40. *anxioſi, præcordium dolentes, parum vomentes, abſceſſus juxta aurem habent.* a,537.11.43.

Soporoſis torpefactis liquida egeſtio, peſſima eſt. a,585.vi.39. *delaſſatis, ſurdis factis, alvo erumpente, ſi rubicunda egeſta fuerint, circa judicationem, præſunt.* a,537. 11.42.

SORBA, *meſpila, corna, & quæcunque alia hujus generis poma alvum ſiſtunt, & acerba ſunt.* a,227.xxiix.18.

SORBITIONES, *febrientium, & non febrientium.* b,185.xxxix.10. *cibos ſufficientes conficientibus non ſunt dandæ.* b, 186.xlii.4. *in febribus quando dandæ.* b,303.xlii.36. *dulces ad ſputum ſurſum exſcreandum conducunt.* b,108.xvii.46. *ſi non purgata alvo dederis, lædes.* a,108. lxvii.7. *inconvenientes morbis incrementa præbent.* a,19.xii.11. *& pituitam, tetano laborantes, morituri per nares revomunt.* b,104.xiii.10. *debilibus poſt cibum dandæ.* b,187.xliv.1. *in omnibus morbis dandæ.* b,184.xxxviii.7. *ex alica & ptiſana fortiores.* b, 186. xlii.7.

Sorbitionibus ptiſanæ in morbis acutis quando utendum. b,284.xx.12.

ex Sorbitionibus quaſcunque ad ſeceſſum dederis, tenues, percoctas, ac dulciores potius quam ſalſiores aut calidiores propinabis. b,184.xxxviii.8.

Sorbitionum invento naturæ imbecilliores initium dederunt. a,19.xi.6.

SORDES *ſiccæ valde doloroſæ ſunt, ſed cito judicantur.* a,507.xxiix.12. *officinæ fullonum in ſuffitu.* b,535.vii.7.

SPECILLUM *quibus à pure coloratur, velut ab igne, plerunque pereunt.* a,563. iii.218. *contuſiones ac fiſſuras non explorat.* b,695.xi.3.

Specilli ſtannei & plumbei in corrigendis uteris uſus. b,655.xv.4.

SPECTRA *falſo imaginata, multis mortis cauſa fuerunt.* b,356.i.8.

SPICULO *retrorſum infra collum percuſſus.* a,783.xx.6.

SPINA *gibba ex casu.* b,795. XXXIX. 1. *dorsi, magis frigida aggravatur.* a,601. IV.8.

SPINÆ *dolor, ex calore à cerebro.* b,39. V.1. *dorsi cognitio in omnibus morbis multum, in gibbosis vero plurimum momenti habet.* b,797. XLI.1. *Ægyptiæ fructus.* b,387. XXIX.184. *concussio vehemens.* b, 807. L.3. *distortionem, ac spirandi difficultatem sanguinis fluxio solvit.* a,550. III.8. *vertebrarum numerus.* a, 285. VII.1. *obliquatio multifaria.* b,801. XLV.1. *medulla ægrotans.* a,506. XXVI.1. *medulla quando maxime resiccetur.* b, 214. XIV.1. *natura.* a,295. II.6.

in Spinalem medullam per venas, ex capite fluxiones. a,420. X.6.

Spinali medulla sauciatus moritur. b,3. III.4. *medulla frigida inimica.* a, 91. XIIX.6.

Spinalis medulla neque multum pinguis neque glutinosi habet. a,114. V.1.

in Spinam, velut formicas de capite descendere, videri. b,76. XLIX.7.

SPIRANDI *difficultas in fluxu rubro.* a, 531. II.18. *difficultates senibus accidunt.* a,82. XXXI.1. *difficultas in febre non intermittente, lethalis.* a,87. L.1. *difficultas interdum à gibbo.* b,793. XXXVII.6. *difficultatem ut plurimum inducunt ulcera proserpentia circa fauces graviora & magis acuta.* a,592. III.17. *difficultas unde.* a,306. XX.1. *difficultatem potus uberior induxit.* a,490. V.1. *difficultatem & spinæ distortionem sanguinis fluxio solvit.* a,550. III.8.

cum Spirandi difficultate & lateris punctura intestinorum levitates in tabem desinunt. a,568. III.302.

SPIRANTES *difficulter, ex putredine, multa cruda educentes in tabe, pernicioſe habent.* a,566. III.268.

Spirare bene, tum in pleuritide, tum in omnibus circa pulmonem morbis, bonum. a, 559. III.156. *bene signum bonum.* a,459. XIV.9.

SPIRATIO *longa, medela assiduarum ejcitationum.* a,700. III.69. *brevis, non potantibus, & vix potantibus medetur.* a, 700. III.70. *bona in omnibus morbis, magnum momentum ad salutem habet.* a, 545. II.195.

Spirationem erecta cervice inducunt, anginæ. a,467. XXIII.4. *bonam & facilem, valde magnam vim habere ad salutem in omnibus acutis morbis.* a,451. IV.20.

SPIRITUS *corpus brevi implent.* a,410. XVIII.18. *quibus velut contrahente quodam in fine fiat.* a,545. II.203. *densus dolorem significat, aut inflammationem in locis supra septum transversum.* a,451. IV.17. *si frigidus è naso & ore exspiretur, valde jam pernicioſus est.* a, 451. IV. 19. *frigidus lethalis est.* a,545. II. 191. *magnus in biliosis febribus acutis, juxta aurem abscessum facit.* a,531. I.178. a,548. II.256. *offendens in febribus, malum.* a, 88. LXIIX.1. *qui densus & parvus est, inflammationem & dolorem in locis principalibus significat.* a,545. II.189. *qui cum suspiriis extra fertur, abortum facit.* a,575. III.408. *magnus, & per multum tempus, quid significet.* a, 545. II.190. *quid in corporibus, & quid extra vocetur.* a, 401. IV. 7. *rarus & magnus.* a,673. I.19. *omnis ab aqua.* a,153. XXIX,4. *extendens, & urgens, & obscurus, lethalis.* a,545. II.194. *quibus retrahitur, & vox strangulatoria est, in his quid fiat.* a,477. XI.5. a,545. II.202. *detentio quid posſit.* a,237. XLIII. 3. *transitus extra ac intro juxta genituræ medium per pelliculam.* a,135. IV.2. *hyemis & æstatis causa.* a, 402. V. 12. *omnium quæ corpori accidunt, author & dominus.* a,401. IV.9. *alimenti principium.* a,598. XI.1. *cum alimentis intra corpus assumitur.* a,404. IX.8. *primum in cerebrum attractus, per reliquum corpus distribuitur.* b,342. XVII.7. *veluti hu qui strangulantur præ manibus expositus, in vocis interceptione, malus est.* a,473 III.10.

Spiritu omnia repleta. a,402. V.11.

ex Spiritu, seu aere, omnes morbos oriri. a, 402. VI.1.

in Spiritu & sudore delirium, lethale est. a,528. I.130.

sine Spiritu aut aëris vi, nihil esse aut fieri. a,402. V.8.

SPIRITUM *magnum & frequentem habentibus, quibus morbis rejus & febres acutæ cum præcordiis duris perfrigeratæ sunt, num his abscessus magni ad aures consistunt?* a, 486. XXIII. 9. *nunquam consistere.* b,331. VII.25. *quanam emittant.* a,134 II.15.

Spirituum malignorum qualitas. a,799. II. 13 *per terram exhalatio, ipsi frigiditatem inducit.* a,154. XXXI.12.

SPLEN *unde aquosus fiat.* b, 470. LXXXVII.2. *ex iisdem augescit, & corpus contabescit.* a,384. XXXVI.3. *elevatus.* a, 673. I. 20. *& caput cum morbis maxime obnoxia.* b,131. XIV.1. *& ca-*

put partes maxime cavæ. b,121.II.II. *magnus natura.* a, 803. III. 14. *durus non superne, inferne, rotundus, latus, crassus, tenuis, longus, minus capitis gravedine laborantibus.* a,802.II.76. *aquæ seu atræ bilis fons est.* b,121.II.8. *quibus deorsum vergit, pedes & manus & genua calida sunt.* a,802.II.71.

de Splene auctio. a,384.XXXVI.I.

ex Splene febris. a,758.XXI.II. *venæ deorsum tendentes multæ.* b.127. IX.II.

in Splene magno ex dextris sanguinem erumpere malum est. a,552. III.30. *floreseente crustarum circa umbilicum, & in ipso ustarum usus.* a,384.XXXVI.10.

Splenem attenuantia. b,238.XXXIII.41.

Splenes magni ac pleni, ex aquis lacustribus. a,334.X.8 *parvi ad præcordia extenti, & ad manum submurmurantes.* a,744. III.I.

Splenicæ sunt in febribus longis, tenuibus, erroneis urinarum tenuium mictiones. a, 583.V.77.

Splenici quicunque à dysenteria corripiuntur, his longa accedente dysenteria, pereunt. a,101. XLIII.I. a,567.III.295. *quidam quibus pharmacorum potiones nihil proficiunt, iis morbus in hydropem degenerat.* b, 173. XXI. 20. *aliquantum quando fiant.* a,323.VII.8.

Splenicis dysenteria accedens, bonum. a,101. XLIIX.I.

Splenicum quomodo purgabis, lacte, neque sero. b,80.LIII.20.

Splenicus ex morbo regio nigro. b,62.XXXV. 24. *& vitiati coloris.* a,874.LV.4.

Splenis dolor unde, & qua ratione sedetur. b,126.IX.3. *ex calido & glutinoso, conclusis, generatio.* a,117. IX.9. *ustio.* b, 240. XXXV.24. *primus morbus.* b, 237. XXXIII.I. *suppurati causa ac curatio.* b, 173.XXI.2. *aucti curatio.* a,384.XXXVI. 8.

ad Splenis dolorem vehementem. a, 876. LVII.I.

SPLENDOR *omnis per quem oculi offenduntur, fugiendus.* a,45.II.II.

SPLENIA *vino imbuta in ulcerum deligatione.* b,735.XXVII.4.

Spleniorum longitudo, latitudo, multitudo, crassitudo. a,620.VIII.I.

SPONGIA *combusta ad fluxum muliebrem cohibendum.* b,598.LXXI.6.

in SPUENTIBUS *impedimenta.* a, 807.I.73.

SPUTA *crassa & non olentia, capitis dolorem solvunt.* a,536.II.25. *in angina, viscosa, crassa, valde alba, quæ violenter educuntur, mala sunt.* a,556.III.118. *defluentia febricitanti in sudore, levia sunt.* a,481.XVII.8. *omnia mala sunt, quæ dolorem non sedant.* a,459.XIII.14. *suppressa in tabescentibus, mentem ad nugas garriendas emovent.* a,565. III. 259. *viscosa cum raucedine, salsuginosa.* a,563. III. 221. *gracilium subarida in anginis, malum.* a,556.III.108. *quandoque ori influunt, lumbricis latis ad hepar assilientibus.* b,152.XXVII.41. *in pleuriticis ac peripneumonicis qualia esse debeant.* a,558. III.143. *matura sunt, quum similia fuerint puri.* b,312.LIII.I. *subarida frequentia, ex angina, cum tussi, lateris dolorem inducentia, pernicioſa.* a,556. III. 121. *peripneumonicis quibusdam biliosa, quum desinere volunt.* a,765.XXX.I. *rotunda mentem emovent, velut illi in Plinthio.* a,813.VI.39. *salsuginosa, ac tussis quibus supprimuntur, his corpus velut à pustulis rubescit.* a,543. II.162. *varia quibus in pleuritide statim ab initio, & dolores valde acuti fiunt, hi tertia die moriuntur.* b,111.XXI.22. *quæ in pleuriticis sint pernicioſa.* a, 562. III, 214.

SPUMA *in comitialibus ex ore prodit ex pulmone.* b, 334. VIII. 17. *circa os in strangulatis aut suffocatis.* a,76.XLIII.I. *mala est.* a, 798. I. 44. *in sacro morbo, unde.* a,412.XXII.6.

Spumosa florulentia in biliosis meracis alvi egestionibus mala. a,473.III.5.

Spumosæ mictiones unà cum animi deliquio, convulsoriæ sunt. a,480.XV.12.

Spumosorum sputus. a,807.IV.12.

qui Spumosum sanguinem vomunt, dolore infra septum transversum non existente, de pulmone vomunt. a,565.III.250.

SPUTATIO *cruenta non feculenta, mulieribus quibus ex febribus dolor mammarum fit, solvit dolores.* a,578.III.462. *in phreniticis frequens, mala.* a,472. II. 5.

Sputationes penitus purulentæ in principio pleuriticis lethale. a,557. III. 123. *in phreniticis cum perfrigeratione nigræ revomuntur.* a,473.IV.6.

Sputi exscreationes in febre, lividæ, nigræ, biliosæ, si quidem supprimantur, malæ sunt. a,543. II.161. *copiam in pulmone dolor circa ventrem & claviculam significat.* a,523.I.26. *purgationes, cur junioribus difficiliores.* b,26. XXI. 10. *in pectore pleuritici strepitus multus & facies tristis.* a,558.III.141.

ex

ex Sputis bilioſis, lateris dolor. a,479.XII. 13.
in Sputo bilioſo lateris dolor præter rationem evaneſcens, pernicioſus. a,563.III.228.
Sputorum graveolentiæ quum ſuppuratos mitius habentes ſequuntur, eos recidiva occidit. a,562.III.213.
SPUTUM *facile tußiendo rejicere, ſignum bonum.* a,459. XIV.II. *ita meracum ut etiam nigrum appareat peßimum.* a,458. XIII. 8. *in tabidis, ex puris ſputo ſuppreſſum, mors.* a,103.XVI.I. *flavum, ſanguine permixtum non multo, ſi in pulmonis inflammatione, in principio morbi rejiciatur, valde prodeſt.* a,459.XIII.12 *tabidorum.* a,496.XII.I. *flavum meracum, periculoſum eſt.* a,458.XIII.5. *quod viride eſt valde malum.* a,458. XIII.7. *in omnibus doloribus, qui circa pulmonem & coſtas fiunt, cito ac facile exſpui convenit.* a,458. XIII.I. *multum cruentum, in hepaticis, pernicioſum eſt.* a,566.III. 269. *tabidorum in igne gravem nidorem olens, lethale.* a,91. XI.I. a,565.III. 252. *facile educere, tum in pleuritide, tum in omnibus circa pulmonem morbis, bonum.* a,559. III.156. *omne non ſolvens dolorem, malum.* a,559.III.152. *in pleuriticis tertia die maturari, ac exſpui incipiens, citiores ſolutiones facit.* a, 557.III.132. *magis educit vinum dulce, quam alterum.* b,288.XXV.II. *quatenus aquæ potus educat.* b,293.XXX.2. *in pleuriticis.* a,70.XII.8.
ad Sputum, ſi unum aliquod ex ſignis malis acceſſerit, peribit utique homo priuſquam ad decimumquartum diem pervenerit. a, 460.XIV.17. *ſurſum exſcreandum, ſorbitiones dulces conducunt.* b,108.XVII.49.
SQUALLIDITAS, *mala eſt.* a,798.I. 46.
SQUAMAS *mingenti odore gravi, veſicam exulceratam ſignificat.* a,90.LXXXI.3.
STATUARII. a,193.XV.39.
STELLÆ *marinæ nigræ.* b, 380.XXIX. 85.
STERCORA *varia diuturniora ſunt, nihilominus autem pernicioſa.* a,456.X.7. *quænam lethalia ſint.* a,456.X.6. *per alvum expellentia.* b,323.LXIX.5.
STERCUS *columbinum.* b, 596.LXVII. 12. *quodnam malum.* a,456. X.4. *educturus, pharmacum nullum bibat.* b,525. VI.8. *in ſano corpore, ſecundo die à ſumto cibo prodit.* b,141.XXII.22. *quibus per pulſationis venarum vehementiam, derepente per alvum ſecedit, lethale eſt.* a, 556.III.107. *vomentes.* a,260.XXVII. 11. *valde aquoſum, aut album, aut pallidum, aut viride, aut vehementer rufum, aut ſpumoſum egerere, hæc omnia mala ſunt.* a,456. X.3. *in comitialibus ſubit, dum violenter ſuffocatur.* b,334. VIII.19.
STERILES *ex magnis in uteris ulceribus.* b,420.VII.I. *ex uteris ad medium lumborum progreſſis.* b,368.XIV.15. *ex uteris adglutinatis.* b,362.VI.21. *ex uteris ad coxam decurrentibus.* b,564.XXXI. I.
ad Sterilem purgandam. b,514.CXXIII.3.
Sterilibus non parientibus, ſanguinis vomitus ad conceptionem prodeſt. a,578.III. 460.
Sterilitas ex uterorum complicatione. b, 363.VII.15. *ex venarum retro aures inciſione.* a,357.LI. 2. *in viris cauſæ quæ.* a,96.LXIII.I.
STERNUTATIO *unde fiat.* a, 106. LI. I. *ſuperveniens, ſingultu fatigante liberat.* a,99.XIII.I.
Sternutationes & gravedines in morbis circa pulmonem, & anteceſſiſſe, & ſuccedere, malum eſt. a,560.III.174. *in morbis lethaliſſimis proſunt.* a,459.XIII.II.
Sternutatorium ſecundas expellit. a, 95. XLIX.I.
STILLATIO *de naribus in lateris dolore, mala eſt.* a,562.III.212.
STOLIDI *qua ratione naſcantur.* a,206. XXXII.I.
STOMACHI *ſive gulæ generatio.* a,113. III. I.
Stomachus palmos habet quinque. a,285. VII.5.
STRANGULATIO *in uterorum dolore.* b,611.LXXXVIII.2.
Strangulationes ex menſibus, ſuppurationem faciunt. a,576.III.426.
ex his qui Strangulantur & ſubmerguntur, nondum autem mortui ſunt, non reconvaleſcunt, quibus ſpuma circa os fuerit. a, 76.XLIII.I.
Strangulatis ab utero convulſiones antea non cognitæ, faciles ſunt. a,554.III.74.
STRANGURIÆ *ſenibus fiunt.* a, 82. XXXI.4.
STRATUM *durius, attenuandi vim habet.* a,243.IV.I.
STREPITUS *de humeris in ſuppuratis concuſſis.* a,565.III.248. *ſputi multus, in pectore pleuriticorum.* a,558.III.141. *ac ſonitus ex flatibus in cavis ac amplis partibus, fieri ſolent.* a,38.XL.17. *& odores,*

res, maximi vini, circa ægros fugiendi ac transmutandi. a,58.XI.6.

STRUMÆ *pueris grandiusculis fiunt.* a, 81.XXVI.II. *post annum quadragesimum secundum & sexagesimum tertium non fiunt.* a,574.III.398.

Strumarum, pessimi colli morbi, generatio unde. a,417.V.12.

STUDIORUM *humanorum vanitas.* b, 919.I.123.

STUPEFACTORIA *sunt, quæ convulsorio modo exacerbantur.* a,529. I.149.

STUPIDA, *modo non morboso, absque febre.* a,763.XXIIX.7.

Stupidus est, cui vena in cubito quieverit. a,707.V.32.

STUPOR *ex plaga in caput, malum.* a, 103.XIV.I. *attonitus seu syderatio quod à flatibus, & quomodo fiat.* a,410.XIX.I.

Stupore detenti, opisthotono corripiuntur. a, 478.XI.6.

Stuporis detentio. a,478.XII.2.

SUBBLÆSUS. a,839.XIII.18.

SUBDITITIA *omnis generis, purgare potentia.* b,659.XXIII.I. *ad fluxum rubrum.* b,601.LXXV.I. *menses & puerperii purgamenta & aquam ducentia.* b, 378.XXIX.49. *si catapotia non purgarint.* b,489.C.36. *acria sanguinem ducentia.* b,489.C.38. *uteros purgantia, & aquam ducentia.* b,414.CVII.I. *mollia quæ aquam ducunt, & mucos & pelliculas, & non exulcerant.* b,608.LXXXIV.6. *urinæ rubra, in febre erronea.* a,678.VI.13.

Subdititium. b,590.LIX.15. *parere nequeunti, quæ prius peperit.* b,491.CI.29. *puerperii purgamenta melius purgans.* b, 495.CIV.I. *partum accelerans parienti.* b,494.CIII.I. *ad conceptum.* b,412. CV.II. b,493.CI.47. *quod uterum valde aperire potest, cum conclusus est.* b,493. CI.55. *conceptum impediens.* b,494.CII. I. *uterorum.* b,638.XXII.5. *quod secundam relictam ejicit.* b,497.CVI.I. *medicamentum.* b,661.XXV.6. *purgans, & molliens.* b,661.XXVI.I.

SUBLIENOSUS *& capite gravatus.* a.734.VI.5.

SUBLIGATIONES *linteorum duæ.* a,621.VIII.8.

SUBLIVIDA, *à ventre, suspecta.* a, 480.XV.I.

SUBSIDENTIÆ *urinæ crassiores in febribus longum morbum significant.* a, 104. XXXI.I.

SUBSOPORATI, *morbo regio affecti, non valde sentientes, quibus singultus, his alvus erumpit.* a,485.XXII.I.

SUCCESSUUM *fortunæ magnitudo, periculosa.* b,922.I.210.

SUDOR *optimus quisnam sit.* a,579.IV. 36. *ubi in corpore est, illic morbum esse declarat.* a,85.XIII.I. *in his quibus lumborum dolor diutinus, cum ardore fastidioso ac nauseabundo, malus.* a,474. VI.I. *multus cum febribus acutis fiens, malus.* a,475.VII.8. *febricitanti oboriens, febre non intermittente, malum.* a, 87.LVI.I. *multus intemperatè fiens sano, morbum significat.* a,443.VIII.9. *cur quandoque calidus, quandoque frigidus.* b,28.XXII 32. *multus ex somno citra manifestam causam fiens, corpus multo alimento uti significat.* a,86.XLI.I. *multus, calidus aut frigidus, semper fluens, humorem abducere oportere significat.* a, 107.LXI.I. *octava die in febre continua.* a,825.II.2. *in syderatis ex spiritus ægra latione accedens, lethale.* a.569.III. 320. *frigidus in febre acuta, lethalis est.* a,443.VIII.I. a,579.IV.40. *una cum febre fiens in acuto morbo, malus est.* a, 579.IV.40. *multus, frigidus aut calidus, semper fluens.* a,86.XLII.I.

Sudore levari, plurimis in faucium sonitibus frequentibus, bonum. a,480.XV.17. *cum Sudore quinam moriantur.* a,98.LXXI. 3.

ex Sudore horror, non bonum. a,103.IV.I. *in Sudore sputa defluentia febricitanti, levia sunt.* a,481.XVII.8. *& spiritu, delirium, lethale.* a,528.I.130

sine Sudore quinam moriantur. a, 98. LXXI.I.

Sudorem frigidum excludunt, quibus nigra per alvum prodeunt. a,586.VI.60. *futurum indicat urina valde tenuis si densa fiat.* a,582.V.54.

Sudantes ex perfrigeratione recalescentes, malum est. a,476.VIII.6.

Sudores in somnis, quibus boni. a,546.II. 211. *febricitanti si inceperint quibus diebus boni.* a,85.XXXVI.I. *frigidi cum acuta febre fientes, mortem significant.* a,85. XXXVII.I. *in diebus judicatoriis fientes, vehementes, & veloces periculosi sunt.* a, 110.IV.I. *pessimi quinam sint.* a,442. VI.9. a,451.V.4. *in febribus multos expectare oportet, cum ætas sit veri similis.* a,78.VI.I. *morbos ægre aut facile judicandos, item breves, aut longos ostendunt.* a,70.XII.12. *miliformes, & solum circa collum fientes, mali sunt.* a,451.V.7. *qua ratione in nobis, morbos ostendere possint.*

possint. a,13.XXII.6. *quinam morbos judicent.* a,441 IV.13. *optimi quinam sint & celerrime febrem sedent.* a,451.V.1. *omnes abeuntes siccant & attenuant.* a, 232.XXXVI.5. *frigidi febricitanti accedentes, longam febrem significant.* a,443. VIII.8. *aliqui propter corporum exolutionem, aliqui propter inflammationis vigorem fiunt.* a,452.V.10. *non febrientibus cum colore circa faciem bono quid significent.* a,540.II.112. *qui cum guttis fiunt, & evaporant, boni sunt.* a,451.V.8 *in somnis, in faucium sonitibus frequentibus, boni.* a,480.XV.17.

Sudoris ante febres in corpore generatio, unde. a,406.XIII.2. *in febrientibus causæ.* b,28.XXII.26.

Sudorosæ papulæ æstate accidunt. a,80.XXI. 13.

SUFFIMENTA *ad os uteri hians aut distortum.* b,657.XIX.1.

Suffimentum expulsorium, quod & sanguinem ventris expellere potest. b,502.CIX. 10. *ex cornu, funiculo lucernario, & phocæ adipe.* b,373.XXII.11.

Suffitus ad uteros. b,336.XXIX.161. b,408. XCVIII.1. b,535.VII.5. *ad fluxus mulierum.* b,600.LXXIV.1. *ex ordei paleis, & phocæ adipe.* b,386.XXIX.166. *ex lana accensa.* b,604.LXXIX.3.

SUFFOCARI *derepente & deglutire non posse citra tumorem, in febribus, malum.* a,546.II.221.

Suffocatæ pharmacum purgans longe postea datum, per secessum exivit. a,780.XVI. 4.

Suffocatio in mulieribus unde, & quibus frequenter accidat. b,426.XVI.2. *in acutis, ægris attenuatis, perniciosa.* a,526.I. 90. *repentina in febre occupato, tumore non existente in faucibus, lethalis.* a, 85. XXXIV.1. *in dentium stridore, valde mala.* a,475.VI.12. *ex mammarum ablatione consequitur.* a,422.XII.8.

Suffocationes. b,637.XXI.4.

Suffocationem vehementem, & spirandi difficultatem inducunt anginæ. a,555.III. 96.

SUGENTES *pueri qui non probe aluntur, macilenti fiunt.* a,592.III.14. *qui multum lactis adsumunt, ut plurimum somniculosi sunt.* a,591.III.13.

qui dum Sugunt, interim cibum assumunt, facilius ablactationem ferunt. a,591.II. II.

SUGILLATIONUM, *contusionum, cum effusione sanguinis, deligatio.* a,624.XII.6.

SUILLÆ *carnes robur quidem magis quam caprinæ corpori inducunt, multum autem alvo secedunt.* a,219.XV.10. *carnes optimæ sunt omnium carnium.* b,317. LX.14.

SUPERALBIDÆ *mulieres, humidiores sunt, ac fluidiores.* b,531.IV.4.

SUPERCILIUM *in febre non intermittente distortum, mortem propinquam esse significat.* a,87.IL.1.

de Supercilio tenuia discedentia. a,813.VI. 45.

SUPERFOETATIO *quomodo fiat.* a, 200.XXIV.1. *quadragesima post partum die, excidens.* a,771.V.14. *nondum partium discriminationem habens, non intumescit, sed putrescit donec excidat.* b, 645.II.4.

circa Supernam partem, & intestinum tenue quibus dolores pertinaces ex mensibus alvos humectant, aliquantum cibos aversantur. a,575.III.405

quicquid SUPERNARUM *partium dolor ad coxas, aut ad genua, & anhelatio fiens, omnia hæc solvit.* a,710.VI.47.

SUPERNI *loci qui sunt circa caput, si turgent ulcerum purgatio, vomitus, hydrops hæc solvunt.* a,710.VI.40.

in SUPERPURGATIONIBUS, *neminem unquam ex uno solum humore purgato mortuum esse.* a,269.X.2.

SUPINUM *facere, & manus, & collum, & crura extenta habere, minus bonum est.* a,450.III.8.

SUPPURGANDI *sunt ventres in morbis, ubi purganda matura fuerint.* a,856. XXXII.1.

SUPPURATIO *quibus contingat.* a,97. LXV.11. *ex igne sacro.* a,104.XX.1. *quomodo a vulnere, aut ex hasta, aut a pugione contingat.* b,22.XIIX.1. *juxta oculum.* a,754.XVI.12. *si fuerit in altero latere solum, quid considerare oporteat.* a,461.XVI.6. *quibus de causis contingat.* a,379.XXVI.3. *ex partium circa ventrem diuturno dolore.* a,104.XXII.1. *aliquando extra pulmonem a ruptione & carne contusa.* a,379.XXVI.13.

Suppurationem quænam inducant. a, 576. III.425.

ad Suppurationem quinam frequenter deveniant. a,564.III.233. *qui morbi vertantur, vide.* a,459.XIV.1.

ob Suppurationem intermittentes febres, plerunque sudorificæ sunt. a,563.III. 229.

Suppurationes plurimas rumpi. a,562.III.

199. *circa pulmonem habent, qui in facie flores habent, & alvo sunt liquidiore.* a,564.III.234. *magnas abducit, a veratro vomere rubicunda, spumosa.* a, 579. IV.30. *aliæ quibus diebus rumpantur.* a, 460. XV. 16. *dolorosa juxta sedem alvum turbant.* a,588.VI.81. *quænam optimæ sint.* a,453.VII.3.

Suppurationis diuturnæ signa. a,561. III. 197. *futuræ principium considerare oportet.* a,460.XVI.1.

Suppurationibus & affectionibus omnibus circa oculum, num his dolores ad noctem? a,855. XXX. 18. *confert calida.* a, 606. XI.10.

ex Suppurationibus, quænam pernicioſæ valde sint. a,459.XIV.2.

Suppuratus, infernum ventrem ustus. a,779 XV.1. *ante hydropem.* a,872.LII.5. *quisnam fiat.* b,11.X.12.

Suppurati ex lethargo. b,99.V.12. *ex angina.* b,56.XXVII.19. *ex angina quinam fiant.* a,91.X.1. *si secantur aut uruntur, aqua aut pure acervatim effluente, moriuntur.* a,100.XXVII.1. *ex pleuriticis quinam fiant.* a,90. IIX. 1. *quicunque uruntur, si pus purum fluat & album, evadunt.* a,106.XLV.1. a,464.XIX.4. *superiore ventre, quibus modis fiant.* b, 13.XI.1. *qui fiunt, maxime ex pleuritide & peripneumonia, quid iis accidat.* a, 561. III. 188. *ex pleuritide facti, in quadraginta a ruptione diebus, exspuunt.* a,558.III.142. *quinam fiant.* a,445.X. 12. a,706.V.7. *ac tabidi, unde.* a, 306. XX.3. *ex peripneumonia.* b,31.XXIV.10. *quomodo cognoscantur.* a,380.XXVIII.1. *quando fiant peripneumonici aut pleuritici.* a,378.XXVI.1. *ex peripneumonia aut pleuritide, non moriuntur.* a, 378. XXV.10. *ex pituita ad latus adglutinata.* b,14.XI.15. *& tabidi ex bilis in thoracem fluxione.* a,373.XVIII.7. *inferno ventriculo, quomodo fiant.* b,16.XII.1. *à convulsionibus, quomodo fiant.* b,16 XII.3. *qui futuri sunt, primum salsuginosum spuunt, deinde dulcius.* a, 562. III.209. *ex pleuritide facti, si in quadraginta diebus repurgati fuerint, liberantur.* a,91.XV.1.

Suppuratis quibus dum concutiuntur, multus strepitus de humeris fit, minus puris habent. a,565.III.248. *surditas oborta, cruentam egestionem significat.* a, 563. III. 230. *caput quomodo purgandum.* a, 382.XXXI.1.

ex Suppuratis qui evadant, & qui non. b, 71.XLV.34. *à pulmonis inflammatione, seniores magis intereunt.* a,463.XIIX.21

Suppuratos mitius habentes quos sputorum graveolentia sequuntur, eos recidiva occidit. a,562.III.213. *fieri periculum est ex peripneumonia, quicunque in judicatoriis diebus non sunt purgati.* a,560.III. 171.

Suppuratorum ex peripneumonia signa, & curatio. b,69.XLIV.2. *omnium cognitio ex signis quatuor petitur.* a,461.XVI.II. *superiore ventre ex pituita de capite, curatio.* b,14. XI.5. *curatio.* b, 322. LXVIII. 1. *signa.* b,11.X.17. *ex peripneumonia, secandi & puris educendi ratio.* b,70.XLV.8. *ex vulnere & peripneumonia, eadem quæ ex pleuritide consideratio & curatio.* b,117. XXIIX.12. *ex pleuritide curatio.* b,14.XI.14.

Suppuratum quibuscunque quid in corpore existens quare significationem de se non præbeat. a,101.XLI.1. *fieri ex pleuritide, non lethale.* b,111.XXI.24.

quicquid Suppuratur, non revertitur. a,804 III.17.

circa SURAM *dolores, mentis emotionem faciunt.* a,474.V.3.

Surarum dolores maligni sunt, mentemque movent. a,524.I.47.

SURDASTRI *pernicioſe habent.* a,536. II.33.

Surdi valde, in accipiendo tremuli, linguam resoluti, torpidi, malum. a,538.II.72.

Surdis, in acutis, sanguinis egestio, pernicioſa. a,552.III.39.

Surditas. a, 857.XXXIV.1. *in acutis ac turbulentis consequens, malum.* a,538.II. 63. *biliosis egestionibus superveniens, eas sedat.* a,84.XXVIII.1. *cum febre & dolor acutus ad latus quibus fiat.* a, 575. III. 421. *sanguinis egestionem solvit.* a, 552. III.40. *& vomitus volvulosis, malum.* a,568. III. 303. *quibus cum capitis gravitate, & præcordii intensione, sanguinem profundit.* a,538.II.70. *suppuratis oborta, cruentam egestionem significat.* a, 563.III.230. *accedente ægritudine, & urina subrubicunda, mentem emovet.* a, 539.II.73. *& urinæ non considentes, valde rubicundæ, innatantes, mentis emotionem portendunt.* a,473.IV.7. a,539 II. 73. *& sopor post capitis dolorem cum ascaridibus, abscessus circa aurem exsuscitant.* a,535.II.13. *in acutis post modicam sanguinis eruptionem, & nigrorum egestionem, malum.* a,482.XIIX.13. *in febribus alvum sistit.* a,538.II.66. *dolorem*

fortem

fortem in locis infernis solvit. a,445.x.13. a,706.v.9. *ejus curatio.* a,788.xxvi.5.
Surditatem ex febribus, sanguinis è naribus fluxio solvit. a,540.ii.103.
cum Surditate, vigilantibus, vomitus æruginosi in capitis doloribus insaniam excitant. a,536.ii.20.
ex Surditate leniter absessus juxta aures fiunt. a,486.xxii.14. a,540.ii.101.
ac torpore de naribus aliquid destillare, difficultatis aliquid habet. a,484.xx.7. a,540.ii.88.
SUIS *sylvestris carnis vires.* a,220.xvi.19
SUSINUM *unguentum.* b,381.xxix.98.
SUSPIRIOSUM *quæ efferunt spiritum in febribus, abortiunt.* a,577.iii.446.
SUTORES *coriarii.* a,191.xiii.16.
SUTURA *osse denudato in capitis ulcere comparens.* b,691.v.4.
Suturæ ⋈ literæ, quibus similes sint. b,688.i.8. *capitis.* a,285.iv.3. *quando* T *literæ similes.* b,688.i.2. *quæ literæ* Π *respondeant.* b,688.i.6.
Suturarum læsio cognitu difficilis. a,778.xiv.1. *multitudo ad sanitatem utilis.* a,368.x.6.
de Suturis capitis, & quod aliæ tres, alia quatuor habeant. a,368.x.1.
SYDERATI *ab atra bile.* b,3.iii.15. *cur toto corpore impotentes.* b,40.iix.8. *dextra aut sinistra parte quinam fiant.* a,569.iii.316. *quare oculis non videant.* b,41.iix.12. *ex capitis ulcere.* b,705.xxvii.1. *qui dicantur, & quomodo syderatio contingat.* a,561.iii.183. *partem capitis anteriorem quare doleant.* b,41.iix.10.
Syderatio alicujus membri, si in febribus accesserit, periturum hominem sciendum est. a,504.xxiii.9.
Syderationem parvam ac modicam quænam significent. a,553.iii.66.
Syderationes leves diuturnas quænam faciant. a,570.iii.332. *derepente exolutorio modo fientes, perniciosæ sunt.* a,569.iii.322. *quo tempore ætatis maxime fiant.* a,102.lvii.1.
Syderationis futuræ signa quænam sint. a,568.iii.325.
Syderatis si hæmorrhoides accedant, utile est. a,569.iii.318. *leviter, tumores circa aurem, mali.* a,539.ii.82.
in Syderatis ex spiritus ægra latione, sudor accedens, lethale. a,569.iii.320.
Syderatorum signa, & curatio. b,40.iix.2. b,97.iii.2.
SYMPTOMATA *quæ circa menstruas purgationes accidunt, ab iis quæ peperterunt, facilius feruntur.* b,416.i.ii.
SYRMÆA *potio.* b,501.cviii.53.

T.

TABES. b,208.xi.1. *periculosissimæ quænam sint.* a,565.iii.259. *coxendicum leviter quibus accedat.* a,533.i.208. *altera.* b,210.xii.1. *tertia.* b,210.xiii.1. *post ætatem siccam & borealem.* a,344.xxviii.6. *quibus ætatibus maxime fiat.* a,91.ix.1. a,565.iii.260. *ex suppressis mensibus.* a,497.xiii.5. *ex puris sputo, malum.* a,103.xvi.1. *renalis ex nephritide.* b,217.xvi.18. *ex sanguinis vomitu.* a,109 lxxiix.1. *etiam autumno fit.* a,80.xxii.7. *in siccitatibus plerunque fiunt.* a,79.xvi.8. *necessitatem habet, ut interimat.* b,3.iii.7. *juvenibus fiunt.* a,81.xxix.3. *quibusdam ad hyemem fit.* a,79.xiii.6. *mulieribus ad plagam meridionalem à partu frequentes.* a,332.vii.6.
Tabe qui infestantur, si sputum quodcunque tussiendo rejecerint, grave olet dum prunis injicitur, lethale. a,91.xi.1. b,72.xlvi 16. a,565.iii.252. *laborantibus quibuscunque capilli de capite defluxerint, hi alvi profluvio prodeunte moriuntur.* a,91.xii.1. a,565.iii.255.
à Tabe occupato alvi profluvium accedens, lethale. a,91.xiv.1.
in Tabe dorsali, genitura, si quis urinam reddat, aut alvum deficiat, prodit. b,76 xlix.8. *difficulter spirantes ex putredine, multa cruda educentes, perniciose habent.* a,566.iii.268. *dorsali seminis per somnum profusio.* b,76.xlix.10.
Tabem quænam præsignent. a,545.ii.188. *habitus significant, pustularum eruptiones, velut ferro lancinatæ.* a,566.iii.267.
ad Tabem transeunt suppurati. a,91.xv.5.
in Tabem desinunt intestinorum levitates. a,568.iii.302.
Tabis occultæ generatio, ex fluxione in medullam. a,373.xviii.8. *periculum impendet diuturnas curanti hæmorrhoidas.* a,99.xii.1. *signa quænam sint.* a,523.i.25. *generatio.* a,420.x.9. *à dorsali medulla generatio.* b,75.xlix.1.
Tabescentes, statim urere oportet, caput secare, & ejusmodi. a,817.vii.63. *vitent superiores purgationes.* a,82.viii.1.
Tabescentibus spiritus obscuri, mali. a,818.vii.75. *autumnus, malus.* a,818.vii.

77. *lac convenit.* a,97.LXIV.9.
de Tabescentis ex pulmonis affectu, signis & curatione. b,71.XLVI.2.
in Tabescentibus habitibus, cum febre, fluxiones ad gingivas & dentes comparentes, malæ sunt. a,565. III.262. *sputa suppressa, mentem ad nugas garriendas emovent.* a,565.III.259.
Tabidam speciem quando inducat morbus. a,817.VII.71.
Tabidi qui desperati. a,497.XII.10. *qui superstites.* a, 497. XII. 9. *quando ex pulmonis tuberculis plerumque fiant.* a, 562. III. 210.
Tabidis autumnus malus. a,78.X.1. *quibus in mare exspuentibus pus ad fundum sidit, brevi pereunt.* a, 565.III.253.
ex Tabidis minime superstites manent, virgines & mulieres, quibus ex suppressis mensibus tabes oborta est. a, 497. XIII. 5.
in Tabidis præcordia in tumorem elevata, pessima sunt. a, 566.III.264. *morbis longis præcordia elevata cum alvo suppressa, malum est.* a,548.II.252. *a capite fluentia, ad nares converti debent.* a,497.XII. 3. *quale pectus laudare conveniat.* a, 497. XII. 7. *post alvum suppressam, prurigino sa corpora, mala sunt.* a, 565.III.261. *capitis gravitas, & aurium sonitus, postquam locum acclivem conscenderint.* b, 76. XLIX.II. *venter egerat quotidie.* a, 497. XII. 5. *abscessus sanguinolentissimi, optimi.* 498. XIV.7.
Tabidorum curatio. a,382.XXXI.10.
TALI *subdititii.* b, 516.CXXIV.5.
TEDÆ *pinguissimæ decoctum ad uteri conceptionem.* b,655.XV.9.
TELA *obliqua, rotunda, oblonga, multum tenuia, acuta, levia, ossauciantia.* b, 696. XIV. I.
TELI *sedes in osse.* b, 693.IX.5. *sedes in osse quid vocetur.* b,692.VIII.4.
Telorum sedes in futuris cognitu difficiles. b, 697. XV. 3. *sedes ipsæ in seipsis sientes in osse.* b, 690. V. 2. *extractio, artis chirurgicæ pars præstantissima.* a,51.XII.2.
TEMPESTAS *ex aqua & Eteſiarum spiratione circa caniculam.* a,343.XXXVI. I.
TEMPORA *collapsa, ex morbo, ægrum morti proximum esse significant.* a, 448. II. 8. *quibus secantur, convulsio ex contrariis seditioni partibus oboritur.* a, 572. III. 369.
juxta Tempora num ossium diruptiones convulsoriæ sunt? a, 538.II.57.
ex Temporis dextri dolore, & capitis gravitate, febris. a,713.III.2.
TEMPORA *quæ morbos judicatu faciles pariant.* a, 323. VII. 3. *etiam recidivas faciunt.* a,323. VII.17. *eadem aliis vitæ, aliis mortis sunt causa.* a,174.X.1.
ad Tempora alia, morborum alii bene aut male se habent. a,77. III.1.
secundum Tempora, vere quidem & prima ætate pueri, optime degunt. a, 791. XVIII. I.
Temporibus in omnibus omnes quidem morbi fiunt. a, 80.XIX.1.
in Temporibus constantibus, si tempestive tempestiva reddantur, morbi constantes, & judicatu facillimi fiunt. a,78.VIII.1. *cum eadem die, modo calor, modo frigus fit, autumnales morbos exspectare oportet.* a, 77. IV. I.
Temporis constitutio pestilens. a,721.III.1.
Temporum magnæ & frequentissimæ mutationes quid efficiant. a, 347. XXXIV. 5. *mutationes maxime pariunt morbos.* a, 77. I.1. *& virium, cognoscendorum ratio omissa.* a, 51. XI.1. *varietates potissimæ sunt quæ naturas permutant.* a, 362. LVII. I. *frequentes mutationes, mentis perculsiones inducunt.* a,359.LIII.2. *mutationes mentem semper excitant, nec quiescere sinunt.* a, 350. XXXIX. 5. *anni differentiæ in morbis considerandæ.* a,518. XLIII. I. *mutationes sæpe seminis corrupti causa.* a, 359.LIII.9. *constitutiones.* a, 762. XXVII. I. *mutationes circa generationem sentiri.* a,359.LIII.5.
in Temporum magnis mutationibus, neque medicinæ exhibendæ, neque chirurgia tractanda. a,345.XXX.I.
Tempus & occasio quid. a, 60.I.1.
TENDINUM *distentio, pernicioſa.* a, 545. II. 196.
TENESMUS *mulieri uterum gerenti accedens, abortire facit.* a.104.XXVII.1. *est voluntas egerendi inevitabilis.* b, 3. III. 11. *ad dysenteriam transit.* b, 4. III. 25. *ejus notæ & curatio.* b,177.XXVI.1.
TENSIO *in posteriora.* b,167.LX.2.
de Tensionis seu tetani tribus speciebus. b, 266. LIX. I.
TENUES *quinam sint.* a,688.I.64. *quæcunque præter naturam existentes, uterum gestant, abortiunt priusquam crassescant.* a, 94. XLIV. I. *qui in principio, cum capitis pulsu, & urina tenui, ad judicationem acerbantur, his nihil mirum est si & mentis emotio accedat.* a, 528. I. 116.

Tenuis existens & derepente siccus subsidens, ab evacuatione detentus, moritur. a, 389. XLIV. 6.

a TERGO *infra umbilicum sauciatus.* a, 775. XI. 1.

TERRA *aspera per somnum visa, carnem non puram significat.* a, 640. XII. 14. *ex asinorum pedibus derasa.* b, 409. XCVIII. 9. *semper plus aut minus in se aquæ habet.* a, 153. XXIX. 3. *figulina tuberculis quæ ventriculi tunicis innascuntur, imposita, brevi reficcatur.* b, 17. XII. 13. *figulina ad caput refrigerandum.* b, 96. I. 20. *Eretria ad refrigerandum in pleuriticis.* b, 116. XXVII. 7. *vehementer tenera existens, fructus producere nequit.* a, 149. XXIII. 21. *frigida & sicca est, multisque motionibus obnoxia.* a, 112. I. 19. *Samia nigra.* b, 379. XXIX. 64. *similis ventriculo.* a, 322. V. 4. *siccitatibus squallida, volucrium genus abundat.* a, 809. IV. 46.

& Terra nascentia terram respiunt. a, 362. LVIII. 7.

Terræ pars inferna cur hyeme calida, æstate vero frigida existat. a, 153. XXIX. 5. *odorem ex imbribus irruentibus, non ferentes in morbo crasso.* b, 262. LIII. 12. *frigiditatem inducit, spirituum per terram exhalatio.* a, 154. XXIX. 28. *innumeras inesse facultates.* b, 123. V. 8.

Terram nigram aut combustam in somnis videre, haud bonum. a, 641. XV. 1. *mutare in longis morbis, commodum.* a, 811. V. 36. *aut domum moveri videre, sano viro debilitatem significat, ægrotanti vero sanitatem.* a, 641. XIV. 1.

TERRORES *ac timores in insanientibus à cerebri transmutatione.* b, 341. XVI. 26.

TERTIA *die cohibiti in febre, si quarta exacerbentur, malum est.* a, 528. I. 113.

TERTIANA *exacta cito judicatur, & non est lethalis.* a, 671. III. 26. *exquisita in quot diebus judicetur.* a, 533. I. 212. *exacta in septem circuitibus ad summum judicatur.* a, 88. LIX. I.

Tertianæ naturam quæcunque habent, his nox molesta ante exacerbationem. a, 801. II. 42. *& quartanæ, corpori à sole calfacto sæpe fiunt.* b, 171. XVII. 6. *in quartanam transitus.* b, 171. XIIX. 7.

TESTA *combusta ad fœcunditatem experimentum.* b, 407. XCII. 4.

ad TESTEM *dolor fortis irruens, tussim siccam solvit.* a, 707. V. 23.

Testes & pudenda revulsa quid significent. a, 434. VIII. 20. a, 571. III. 352. *intumescunt, pectus dolent, in rigoribus exudant, à veratro vomentes rubicunda, spumosa, pauca.* a, 579. IV. 30. *affectos habentes, tussim siccam tussient.* a, 766. XXXI. 9.

Testis sinistri tumor ex febribus modicis. a, 691. II. 18.

in Testibus hydropes pueris ad plagam meridionalem frequentes. a, 332. VII. 8.

Testiculi. a, 283. I. 82.

Testium tumores tussim finiunt. a, 687. I. 43. *tumores, febrem ardentem solvunt.* a, 445. XI. 5. *prurigo.* a, 769. IV. I.

TESTUDINIS *marinæ adhuc viventis hepar in pesso.* b, 495. CIV. I.

TETANI *tres species.* a, 434. V. I. b, 266. LIX. I.

Tetano laborantes, morituri pituitam & sorbitiones per nares revomunt. b, 104. XIII. 10.

in Tetano aquæ mulsæ tepidæ per nares infusio. b, 267. LIX. 17. *cibi & potus interdum per nares rejiciuntur.* b, 266. LIX. 8 *ex vulnere cibi potusque quandoque per nares redeunt.* a, 435. V 7.

Tetanos frigidæ frequens usus affert. a, 92. XX. 7.

Tetanus ex vulnere. a, 434. V. 2. *lumborum in anteriorem ac posteriorem partem distentio.* b, 313. LV. I. *alius minus lethalis.* a, 435. V. 17.

THEODORI *filio nona die in sole versato febris accessit decima die, ex denudatione juxta os nullius momenti.* a, 845. XIX. 10.

THORAX *& ventriculus frigoris impatientes.* a, 602. V. 16. *circa Thoracem, sensus maxime existunt.* a, 311. XXVII. 11. *convulsiones sunt difficillimæ & maxime periculosæ.* a, 564. III. 237

in Thoracem fluxio biliosa. a, 377. XXIV. I. *fluxiones frequenter fiunt, propter frigus.* a, 372. XVIII. 4. *quicunque vulnerati, externa vulneris parte sanati sunt.* a, 564. III. 245.

THYMBRA *similia origano facit.* a, 226. XXVI. 29.

THYMI *vires.* a, 226. XXVI. 30.

in TIBIA *varix conspicuus.* a, 678. XVI. I. *qui ulcus habebat, & Attico usus est, huic pustulæ elevatæ, rubræ, magnæ.* a, 763. XXVII. 15.

Tibiæ ulcera. b, 286. XXIII. 10. b, 675. XII. 13. *ossium luxatio & curatio.* b, 724. XIV. 4. *ossium extensio.* b, 724. XV. I. *os alterum fractum.* b, 730. XXI. 3. *ossa duo*

b, 723. XIV. 1. *os utrumque fractum.* b, 727. XVIII. 1. *consideratio.* a, 294. I. 6. *ossa cur diuturniorem cæteris pedis ossibus curationem requirant.* b, 720. XI. 3. *ulcera prava habentia.* a, 518. XLII. 3. *ossa quadraginta diebus corroborantur.* b, 730. XXI. 1. *os internum majorem in curando molestiam exhibet.* b, 730. XXI. 5.

circa Tibiæ malleolum ulcus. a, 790. XXIX. 9

de Tibiæ osse. a, 370. XIII. 8.

circa Tibiam aut malleolum ulcus. a, 846. XX. 22.

Tibiarum tumores ex defatigatione, cum calore. a, 690. II. 12.

TIBICINÆ *timor, noctu tantum.* a, 791. XXX. 19. a, 866. XLIII. 16.

TIMIDITAS *à desidia & otio augetur.* a, 360. LIV. 4.

TIMOR *& tristitia si multo tempore perseveret, atrabiliarum hoc signum est.* a, 100. XXIII. 1. *& tristitia ex perfrigeratione, præter rationem, in convulsionem finit.* a, 522. I. 4.

Timores aut convulsiones ex somnis in febribus, malum. a, 88. LXVII. 1.

TINNITUS *in acutis, & sonitus in auribus, lethale.* a, 538. II. 68.

TORMEN *circa ventrem ex aqua mulsa, mulierem prægnantem arguit.* a, 94. XLI. 5. *in alvo inducunt, humores liquati, & ad alvum delati.* b, 148. XXVI. 12. *infra umbilicum.* a, 317. II. 60.

Tormina à flatibus caussantur. a, 407. XIV. 1. *flatus, & ructus acidi, ex cibariis interdum non fiunt.* b, 189. XLIV. 33. *quibus adsunt, quæ neque medicamentis, neque aliter solvuntur, in siccum hydropem firmantur.* a, 83. XI. 1. *circa intestinum tenue, in hydrope sicco sui significationem præmittente, mala sunt.* a, 567. III. 286. *circa messem, quandoque à porro.* a, 821. VIII. 65. *sine febre in hydrope.* b, 319. LXIII. 1. *citra febrem inferna purgatione opus esse significant.* a, 84. XX. 1. *una cum animalculis & doloribus in longis intestinorum levitatibus.* a, 568. III. 300.

cum Tormine oris ventriculi dolores ventris animalcula erumpere faciunt. a, 548. II. 250.

ex Torminoso, subsidentia limosa sublivida, mala est. a, 485. XXII. 8.

Torminum in ventre generatio. b, 177. XVII. 8.

TONSILLÆ. a, 416. V. 2.

de Tonsilæ morbo. b, 42. XI. 1.

Tonsillarum ulcera in infantibus periculosa. a, 591. III. 2. *inflammationes pueris grandiusculis fiunt.* a, 81. XXVI. 2. *morbi signa.* b, 58. XXX. 1.

in Tonsillarum ulceribus, si quid araneosum est, non bonum. a, 591. III. 5. *ulceribus, post prima tempora, pituitam per os effluere, si prius non fuit, commodum est.* a, 591. III. 6. *ulceribus majores pueri quum deglutire non possunt, hu multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculosum est.* a, 591. III. 4.

Tonsillas destillatione vexatas qui habent, his alvus amplius subducta siccas tusses solvit. a, 591. III. 10.

in Tonsillis quibus ulcera serpentia quando confidant. a, 591. III. 1. *ulcera si fiant pueris, memorabilis magnitudinis, ut deglutire non possint, salutis signum est.* a, 591. III. 3. *ulcera æstate facta, pejora sunt.* a, 592. III. 15. *ulcera multo tempore citra augmentum manentia.* a, 591. III. 12. *ulcera circa uvam proserpentia, in his qui servantur, vocem alterant.* a, 592. III. 16. *ulcera citra febrem facta, securiora sunt.* a, 591. II. 13.

TORPIDÆ, *& præsertim in motibus, multum exsudant.* a, 575. III. 410.

in Torpidis cum gravitate & acutu capitis doloribus convulsiones fieri solent. a, 536. II. 24.

TORPOR *& egestiones alvi albæ in phrenitide, malum.* a, 529. I. 133. *in utramque partem cito transiabens, malum.* a, 526. I. 85.

Torporem & impotentiam quænam inducant. a, 535. II. 10. *& delirium inducens sanguis cordis, quare tarde ad seipsum refluat.* b, 356. II. 19. *pedibus inducens sanguis, quomodo ab aqua frigida ad seipsum revertatur.* b, 356. II. 14. *capitis solvit muci per nares vel aures eruptio.* a, 632. XIV. 4.

Torpores, & sensus stupiditates præter morem fientes quid significent. a, 568. III. 315. *ex rigore non valde apud seipsos sunt.* a, 474. IV. 14. *& excrescentiæ ex flatibus in carnosis fiunt.* a, 38. XL. 23. *& puncturæ prurigino sæ velut ab urtica, per caput discurrentes.* a, 516. XXXVII. 1.

TOSTA *aut assata alvum magis sistunt quam cruda.* a, 229. XXXII. 1.

TRAGUS *sive olyra, levior est tritico.* a, 217. XII. 5.

TRANQUILLITAS *morbi longitudinem significat.* a, 67. XII. 8.

TRANSITUS *apertos esse oportet, vehti nares, & alia quibus opus est.* a, 802. II. 60.

TRANSMOTA *ex præsenti statu, ægrotanti opitulantur.* a, 397. LV. 5.

TREMOR *in quibus difficilis sit.* a, 577. III. 449. *& anhelationes ex defluxu capitis ad cor.* b, 332. VII. 15. *manuum ante febrem acutam.* a, 712. I. 2.

Tremores parvi, & vomitus æruginosi, in perniciosis. a, 526. I. 91. *ab atra bile, malum.* a, 529. I. 136. *ubicunque in febribus circa judicationem cessant, quid ibi efficiant.* a, 532. I. 198. *in febribus ardentibus, mentis perculsio solvit.* a, 100. XXVI. I. a, 445. XI. 10. a, 532. I. 185. *in vehementer phreniticis, lethales sunt.* a, 529. I. 140. *mente motis melancholico modo accedentes, malignum est.* a, 472. II. 9. *convulsorii fientes in sudoribus, reverti solent.* a, 480. XIV. 5. a, 554. III. 70. *senioribus in febribus fiunt.* a, 583. V. 72. *cur cum horroribus simul ingruant.* a, 405. XI. 5.

TREMULI *quinam moriantur,* a, 544. II. 167. *manibus pernicioso habent.* a, 536. II. 33.

Tremulis, anxiosis, parvi juxta aurem tumores, convulsionem significant. a, 554. III. 79.

TRICHIASIS *quid, ejusque remedia.* b, 321. LXVI. 13.

TRISTES, *anxios, & se strangulare volentes mandragoræ radix sanat.* a, 391. XLVIII. I.

TRISTITIÆ *ac decedendi è vita cupiditas.* a, 792. XXXI. 15. *cum silentio, & hominum aversationes, quosnam occidant.* a, 569. III. 327.

TRIMESTRIS *puer omnia præ se fert, & lac tunc habet.* a, 710. VI. 34.

TROXIMA *quænam sint.* a, 238. XXXIII. 36.

TURBATIO *in corpore vehemens quibus sit.* a, 105. XXXIII. I.

Turbationem aut delirium significat, pulsus in præcordio. a, 452. V. 13.

Turbationes transitus sunt signum. a, 812. VI. 21.

TUBERCULA *qua ratione à laboribus fiant.* b, 20. XV. 2. *maligniora, quæ derepente disparent.* a, 703. III. 136. *in latere ab iisdem causis quibus in pulmone fiunt.* b, 20. XV. I. *quibus ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt, hi pluribus cibis utuntur.* a, 86. XLV. I. *in febribus si pedem contigerint, quid eveniat.* b, 308. XLIX. 9. *quænam meliora.* a, 797. I. 29. *vere fiunt.* a, 80. XX. 14. *quibus fiant.* a, 107. LXIII. I. *circa inguen ex retentis menstruis purgationibus.* a, 138. VII. 17. *in venis nascentia quomodo se habeant.* b, 21. XVII. I. *circa aurem quibus circa judicationem exorta, non suppurata fuerint, his disparentibus recidiva fit.* a, 807. IV. I. *juxta aures in febrientibus, cum dolore oborta quænam hæc solvant.* a, 667. II. 178.

Tuberculi in pulmone generatio & signa. a, 562. III. 210. b, 18. XIV. I. a, 81. LV. I. *ex Tuberculi intus ruptione quid fiat.* a, 103. IIX. I.

Tuberculis in corpore nascentibus, excretiones oportet considerare. a, 73. XV. 2. *ventriculi tunicis innatis terra figulina imposita, prodest.* b, 17. XII. 13. *à Tuberculis, aqua inter cutem.* b, 226. XXV. 10.

de Tuberculis, eorum causis & curatione. b, 181. XXXIV. I.

de Tuberculo phymateve lateris. b, 207. X. I.

Tuberculorum & ulcerum majorum morborum deprehensio, & dissolutio magni est artificii. a, 49. VIII. I. *collectiones juxta venas habere qui solent.* a, 606. XI. 12.

Tuberculum circa vesicam. a, 568 III. 311. *sub lingua quod hypoglossis dicitur.* b, 58. XXXI. 2. *supra inguen sine capite, magnum, rubrum, ex mensibus non suppuratu.* b, 421. VIII. 3. *quibus in urinaria fistula nascitur, his suppuratione facta & eruptione, solutio fit.* a, 90 LXXXII. I. a, 107. LVII. I.

TUMEFACTIONEM *quænam inducant.* a, 398. LVI. 7.

TUMOR *in cruribus hydropici, cum tussi, malum.* a, 707. V. 28. *circa ulcus obortus.* b, 668. VI. 3. *rubicundus, capitis osse denudato.* b, 705. XXVII. 4. *in præcordiis si non consedat, & transgrediatur.* a, 452. VI. 10. *in vulneribus fortibus non apparens, magnum malum.* a, 97. LXVI. I. *tuberculosus juxta hepar ad imum ventrem descendens, alvo multo tempore liquefacta.* a, 854. XXX. 2. *& rubor ab angina detento in pectore accedens, bonum.* a 106. XLIX. I. *in præcordiis durus existens & dolorosus, pessimus est si per totum fuerit præcordium.* a, 452. VI. I. *à fluxu uteri sedato.* b, 533. V. 22. *ad genu dextrum, ab exercitiis & mellis usu.* a, 851. XXVI. 13.

Tumorem juxta aurem faciunt, ardores comparentes. a, 587. VI. 76. *foris fieri in collo ab angina detento, bonum.* a, 100. XXXVII. I.

Tumores in præcordio molles & doloris exortes, minus periculosi sunt. a, 452. VI. 9. a, 547. II. 232. *laxi, boni: crudi, mali.* a, 97. LXVII. 1. *in supernis palpebris relicti, dum alia circumcirca graciles cunt, recidivas faciunt.* a, 821. VIII. 60. *aut livores in lippitudinibus aut ulceribus erumpentes recidivas faciunt.* a, 821. VIII. 613. *præter rationem allevantes, malum.* a, 703. III. 132 *circa aurem & convulsiones efficiunt, dolores fortes circa fauces.* a, 546. II. 206. *alvo suppressa, & nulla alia renovata, cito rumpuntur, & malignius est.* a, 587. VI. 71. *quicunque alvo humecta elevantur, cum doloribus, malum.* a, 587. VI. 70. *circa aurem faciunt capitis succussiones.* a, 535. II. 8. *difficiles prægnantibus circa tenue intestinum.* a, 577. III. 443. *in pedibus, si iis accesserint qui partes sub oculis vehementer elevatas habent, aquam etiam habere videbuntur.* a, 518. XLII. 4. *circa aurem leviter sydentis, mali.* a, 539. II. 82. *molles & doloris exortes diuturniores dolorosis sunt.* a, 453. VI. 12. *qui sub umbilico consistunt, minime suppurantur.* a, 547. II. 234. *in occidentalibus mulieribus.* a, 335. XII. 3 *aquosi circa pedes prægnantis.* a, 831. VI. 2. *juxta aurem in morbis longis pravi sunt.* a, 529. I. 150. *lividissimi a pedibus exorsi usque ad uteros, ignis sacri in uteris signa.* b, 589. LVIII. 13. *in præcordio si viginti dies transgrediantur, & tumor non considens, ad suppurationem convertitur.* a, 452. VI. 4. *quibus ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque insaniunt.* a, 97. LXV. 1. *in articulis, & dolores absque ulcere, & podagricas affectiones, & convulsiones.* a, 93. XXV. 1. *in ventre minus faciunt abscessus, quam hi qui sunt in præcordiis.* a, 453. VI. 13. *circa aurem oborti, anxietatem in præcordio sentientibus ipsos occidunt.* a, 550. II. 277. *circa aurem in longis morbis non suppurantes, lethales.* a, 539. II. 83. *in præcordio, in principio mortem brevi affuturam significant.* a, 452. VI. 3. *somnolenti cum febre ardente.* a, 526. I. 89. *quicunque dolorosi sunt, & duri & magni, periculum mortis brevi affore significant.* a, 453. VI. 11. *in dextris elevati, quando non valde maligni putandi sint.* a, 762. XXVI. 5.

Tumoribus in articulis frigida prodest. a, 605. X. 14.

ex Tumoribus sub umbilico quinam lethales sint. a, 547. II. 236.

Tumorum omnium diuturnorum circa præcordium & ventrem fientium, suppurationes considerare convenit. a, 453. VII. 1.

pertusio. b, 678. XV. 4.

cum TUMULTU *pulsus in præcordio, mentis emotorius est.* a, 548 II. 244.

TURBULENTA *a ventre, suspecta.* a, 480. XV. 1.

Turbulentæ ferocissimæ è somno excitationes, convulsoriæ sunt. a, 480. XV. 10.

TUSSES *vere fiunt.* a, 80. XX. 9. *quanam durissimæ ac violentissimæ.* a, 815. VII. 19. *movet aquilo.* a, 77. V. 8. *post æstatem siccam & Borealem.* a, 344. XXVIII. 5. *ex frequenti australium, & aquilonarium, ac nivosorum transmutatione.* a, 814. VII. 1. *tussiendique promptitudo quibus accedat.* a, 454. VIII. 6. *parvis ac recens natis puerulis fiunt.* a, 81. XXIV. 4. *sicca non irritantes quibus in febribus ardentibus, hi non ita valde siticulosi sunt.* a, 87. LIV. 1. *quibus hyeme, maxime austero spirante, leviter quinta die sedantur.* 855. XXXI. 1. *movent frigida, velut nix & glacies.* a, 93. XXIV. 5. *ad hyemem fiunt, si æstas sicca fiat, & aquilonaris.* a, 79. XIII. 3. *hyeme fiunt.* a, 80. XXIII. 7. *laboriosæ contingunt locos læsos, & maxime articulos.* a, 818. VII. 72. *siccas solvit alvus amplius subducta in his qui tonsillas destillatione vexatas habent.* a, 591. III. 10.

cum Tussi lateris dolorem inducentia sputa subarida frequentia, ex angina, perniciosa. a, 556. III. 121.

ex Tussi populariter grassante, febris. a, 856. XXXI. 5. *aut asthmate gibbosi ante pubertatem moriuntur.* a, 101. XLVI. 1.

Tussicula infantibus cum ventris turbatione ac febre continua. a, 797. I. 34.

Tussiculæ cum sputatione, abscessum juxta aurem submovent. a, 486. XXIV. 2. a, 539. II. 91.

Tussient tussim siccam, qui testes affectos habent. a, 766. XXXI. 9.

ex Tussientibus, qui manibus laborabant, sola dextra resoluti cessaverunt. a, 763. XXIIX. 1.

Tussientium puerorum curatio. b, 520. I. 1.

nutritio. b, 450. LVI. 12.

Tussim finiunt, testium tumores. a, 687. I. 44. *neque sitim adesse in hydrope oportet.* a, 496. XI. 16.

Tussis ac sputa salsuginosa quibus supprimuntur, his corpus velut a pustulis rubescit. a, 543. II. 162. *in sugendo infantibus instans, uvam majorem efficit.* a, 591. II. 14.

14. *potu acervatim irruente quare excitetur.* a, 290. III. 1. *& pruritus in pulmone in tabidis, unde.* a, 380. XXVII. 6. *aridæ generatio.* b, 114. XXVI. 3. *vehemens oborta, quam insaniam solvat.* a, 445. X. 10. *quando cognatur.* a, 408. XVI. 8. *ab iisdem fit & sedatur.* a, 394. LI. 13. *hydropicis accedens, malum.* a, 100. XXXV. 1. *ficca quibus est, his non solvitur, nisi dolor fortis ad coxas, aut ad crura, aut ad testem irruat.* a, 707. v. 23. *si vexet hydropicum, desperatus est.* a, 106. XLVII. 1. a, 707. v. 24.

qui Tussiunt circa exacerbationes, & parum exudant, maligne habent. a, 530. I. 161.

de TYPHO *seu stupore attonito.* b, 246. XLII. 2. *alio omni tempore corripit.* b, 247. XLIII. 1. *tertio.* b, 249. XLIV. 2. *quarto, qui fit tempore pomorum.* b, 251. XLV. 1. *quinto ab humore in corpore putrefacto.* b, 252. XLVI. 1.

V.

VACUA *qui fecit vasa derepente, præter consuetudinem quid ei conducat.* b, 281. XVII. 1.

Vacuatio vasorum. a, 68. II. 8.

Vacuationis modus à figura partis affectæ. a, 397. LV. 7. *intempestivæ non minora esse mala, quam repletionis.* a, 23. XIIX. 1.

in leviter VAGANDO *deficientes medicamentis purgare non oportet.* a, 476. IX. 2

qui VALENT *corpore, difficulter ferunt medicationes.* a, 75. XXXVII. 1.

VAPORES *omnis generis a corpore in caput retruduntur.* a, 417. v. 6.

VARICES *calvorum, si non magni fuerint, furiosi sunt.* a, 708. v. 40. *quæ gibbositatem solvant.* b, 793. XXXVII. 3. *insanis supervenientes, insaniam solvunt.* a, 99. XXI. 1. *virorum in occidentalibus.* a, 335. XII. 8. *non magni fiunt his, quicunque calvi sunt.* a, 100. XXXIV. 1.

Varix ad dextrum aut sinistrum testem, vocis gracilitatem solvit. a, 706. v. 4. *in tibia conspicuus.* b, 678. XVI. 1.

VASA *angusti oris, subito inversa, cur aquam à se non dimittant.* b, 161. XXXIII. 32. *in morborum principiis non esse vacuanda.* b, 283. XX. 7.

Vasorum vacuationem factam, a medico non cognosci, ridiculum ac damnosum. b, 286. XXII. 12. *vacuatio si talis fiat, qualis fieri debet, confert, & bene ferunt.* a, 68. II. 8. *emulgentium positio.* a, 298. VIII. 6. *ruptio, meridionalem plagam incolentibus frequens.* a, 331. V. 6.

VENA *ex sinistris partibus, in reliquis juxta eandem naturam, radices agit.* a, 310. XXVII. 1. *per dorsum ac jugulum juxta spinam sparsa.* a, 308. XXIII. 4. *crassa ultra aures.* a, 305. XVIII. 1. *sanguiflua vulneratus moritur.* b, 3. III. 4. *principalis in renes radices suas agit.* a, 307. XXI. 3. *principalis quæ cordi inserta venam magnam & arteriam asperam producit.* a, 305. XIX. 1. *sanguiflua dissecta non coalescit.* b, 9. VII. 21. *crassa est in utraque mamma.* a, 710. VI. 37. *in cubito cui pulsarit, insanus & iracundus est.* a, 707. v. 31. *principalis dicta, quomodo pulmonem & partes vicinas occupet.* a, 307. XX. 5. *sub septum transversum extenta, qualis.* a, 307. XX. 5. *sanguiflua.* a, 299. X. 1. *pudendum transiens, cur genitura ac spiritu sit referta.* a, 308. XXII. 3. *humeralis sanguiflua est, & plena, & ægre curatur.* a, 305. XVIII. 5. *à vertice ad nasum.* a, 365. VI. 4. *splenitis, ac hepatitis.* b, 29. XXIII. 18. *crassa in caulem seu pudendum transit.* a, 307. XXI. 7. *splenis.* a, 367. VIII. 9. *secta, mulier uterum gerens, abortit.* a, 93. XXXI. 1. *perusta sanguinem non emittit.* a, 392. XLIX. 4. *sinistra laborante.* b, 221. XX. 1.

Venæ magnæ situs & structura. a, 287. I. 14. *circa aures in capitis morbis urendæ sunt, donec pulsare desinant.* b, 44. XII. 45. *supra jejunum intestinum existentes, tenuissimum ex ventre & intestinis trahunt.* a, 119. XIII. 2. *circa cervicem & tempora elevatæ.* a, 816. VII. 37. *hominis omnes in manuum ac pedum digitos desinunt.* a, 144. XVI. 1. *pudendum transeuntes in viris, in mulieribus in uteros tendunt.* a, 307. XII. 1. *sectio quare quam longissime à locis delentibus fieri debeat.* a, 277. XXII. 4. a, 302. XIII. 6. *capitis, totius corporis crassissimæ existunt.* a, 144. XVI. 2. *cavæ duæ à corde.* a, 115. VI. 7. *cavæ & cor semper moventur.* a, 116. VII. 5. *aurium.* a, 366. VII. 5. *aliæ à vertice juxta aures.* a, 366. VII. 11. *sectio, quibus morbis, ætatibus, quibusque temporibus, utilis.* a, 286. IX. 1. *ac nervi, tenuissimi, densissimi ac plurimi in manibus ac pedibus.* a, 144. XVI. 5. *urendi ratio.* a, 392. XLIX. 1. *temporum non considentes, neque viriditas splendida.* a, 800. II. 27. *cavæ distributio.* a, 366. VIII. 3. *jugulares post cibum ac potum sanguineum statim attolluntur.* b, 127. X. 6. *temporales pulsatiles.*

satiles. a, 365. v. 5. *in medullam spinalem tendentes.* a, 307. xx. 7. *omnes in corpus distributæ, ex omnibus partibus spinam petunt.* a, 307. xxi. 1. *quorum amplæ, & ventres & ossa, hi sunt qui tenues sunt.* a, 688. i. 64. *duplices à claviculis.* a, 704. iv. 12. *utriusque manus a vena cava producuntur.* a, 367. viii. 8. *juxta inguina processus.* a, 309. xxiv. 1. *capitis, earumque per corpus distributio.* a, 365. vi. 1. b, 330. vi. 5. *respirationis.* b, 331. vi. 23. *in sinistrum cordis ventriculum, arteriæ in dextrum, respirationem operantur.* a, 292. vii. 1. *sectio in diversarum partium affectionibus.* a, 302. xiii. 5. *secandæ ratio & modus.* a, 49. vii. 8. *sectio lippitudinem, & anginam solvit.* a, 709. vi. 26. *sectio & vini potus, urinæ stillicidium & difficultatem solvunt.* a, 106. xliv. 1. a, 710. vi. 39. *in poplitibus in coxendice sanguineo sectio.* b, 265. lvii. 2. *sectio oculorum dolores solvit.* a, 100. xxxi. 1. *multæ & omnigenæ ex ventriculo per corpus alimenti ferendi causa dispersæ.* a, 276. xxii. 1. *sectio si læserit dolores, juxta latus in febribus consistentes.* a, 570. iii. 342. *sectio quando purgationibus in morbis comitialibus præmittenda.* b, 300. xxxviii. 2. *multæ ac frequentes per corpus distentæ sunt.* b, 129. xi. 14. *si pulsaverint in manibus, & facies sana ac robusta fuerit, diuturnus fit morbus.* a, 443. viii. 13. a, 709. vi. 12. *rectæ in fronte sectio, dolenti capitis partem posteriorem prodest.* a, 97. lxviii. 1. *sectio dolores ex dorso, ad cubitos descendentes solvit.* a, 99. xxii. 1. *sectio solvit urinæ difficultatem.* a, 100. xxxvi. 1. *sub mammas sectio in parachynanche.* b, 102. xi. 4. *sectio, aut medicamentum quibuscunque conducit, hu vere venam secare, aut medicamentum purgans exhibere convenit.* a, 101. xlvii. 1. *humerales.* a, 366. vii. 11. *sectio non similiter solvit dolorem si non ad clavicularem pertingat dolor.* b, 277. xii. 2. *temporum in febribus pulsantes facie sana, diuturnum morbum significant.* a, 531. i. 180. *circa costas.* a, 298. ix. 1. *inter duas latas extremitates.* a, 310. xxvi. 1. *ventris, per quas corpori alimentum venit.* a, 301. xiii. 1. *secundum aures incisæ, infœcundos reddunt.* a, 126. iii. 10. a, 357. li. 2.

ex Venæ juxta patellæ partem cavam dolore, bilioſi, ſeroſi, ac ſanioſi humoris collectio a, 309. xxv. 1.

Venam secare oportet quibus sanguinem de venis auferre convenit. a, 106. liii. 1.

Venarum circa umbilicum pulsationes. a, 749. x. 17. *in interna brachii parte, multæ & periculosæ extensiones.* b, 748. xxix. 1. *atrox morbus, nephritide superveniente.* b, 219. xix. 1. *radicatio hepar.* a, 596. vii. 6. *pulsus quibus his plerunque sanguinis fluxio contingit.* a, 533. i. 199. *circa caput supervomitus quomodo contingat.* b, 37. iv. 2. *ad inguina, femora, tibias & malleolos intro sectio, infœcundum faciunt hominem.* a, 366. viii. 6. *communicatio.* a, 367. ix. 1. *quàm nervorum morbi leviores.* a, 367. ix. 4. *usus.* a, 304. xvii. 4. *in latere affectio.* b, 13. x. 66. *germina unde pendeant.* a, 304. xvii. 8. *magnarum situs.* a, 297. vii. 2. *jugularium palpitatio sortis, pernicioſa.* a, 545. ii. 196. *craſſiſimarum quatuor in corpore paria.* a, 275. xx. 1. a, 300. xi. 8.

ex Venarum intus ſauciatarum ſecunda ruptione, ſanguinis vomitus & mors conſequitur. b, 23. xix. 8.

per Venarum pulſationis vehementiam quibus ſtercus derepente per alvum ſecedit, lethale eſt. a, 556. iii. 107.

Venas conſpicuas habentes, ad conceptionem meliores ſunt. a, 512. xxxiii. 3. *eminentes habent & iracundiores ſunt, ventriculo calidi, carne frigidi, & tenues.* a, 809. iv. 45.

circa Venas inflammationem ac multam firmitatem ſignificat deſtillatio repentina, in morbis acutis. b, 309. li. 1.

in Venas à cerebro defluxus. b, 333. vii. 29.

juxta Venas tuberculorum collectiones habentibus frigida convenit. a, 606. xi 12.

Venis quæ in renes ac teſtes deſinunt affectis, homo ſanguinem mingere ſolet. a, 366. vii. 9.

de Venis. a, 703. iv. 1. *craſſis.* a, 300. xi. 1. *in renes tendentibus.* a, 298. viii. 13. a, 300. xi. 3.

in Venis craſſis, vulnera magis lethalia. a, 501. xix. 1. *ac corde plurimum calidi ineſſe.* a, 116. vii. 1.

Venulæ in capitis oſſe tenuiores, caviores, ac ſanguinis plenæ. b, 689. iii 4. *cavæ per pulmonem tendentes, ſanguine aut atra bile plenæ.* b, 203. vi. 2.

VENERE *poſtquam inceperint uti, aut hircire, ſanguis ipſis è naribus erumpit.* a, 805. iii. 42.

ex Venere & potu, febris acuta. a, 737. x. 2.

ubi Venere utuntur quibusdam venter inflatur. a,804.III.15.
ad Venerem cur omnium impotentissimi Scythæ. a,359.LII.2.
Veneris usus in destillatione. a, 859. XXXVI. 14.
post Veneris usum, corporis totius dolor. a, 777.XII.15.
VENTI *quicunque relictis montibus ad urbes accedunt, quid faciant.* a,213.VI. 16. *quicunque ex terra accedunt, eos necesse est sicciores esse.* a,213.VI.12. *ex mari in regiones illabentes, sicciores quodammodo sunt.* a,213.VI.2. *non habentes unde alimentum trahant, plantas & animalia omnia lædunt.* a,213.VI.14. *ex mari ac aliis aquis proficiscentes, ex omnibus rebus humiditatem ac tenebrositatem excernunt.* b,339.XV.5. *occidentales, autumno similes.* a,334.IX.13. *& genituræ in uteris signa.* b,592.LXII.12. *omnes qualem naturam habeant.* a, 211. IV.1.
Ventorum ratio in genere. a,327.I.4. *natura juxta singulas regiones.* a,213.VI.1. *mutationes, cur comitialis morbi sint causæ.* b,339.XV.1.
Ventus in utero. b,615.XCI.6. *aeris fluctus.* a,402.V.1. *in uteris.* b,605.LXXXI.1.
VENTOSITATEM *flatuosam venæ sectione sistito.* a,706.V.16.
VENTER. a,282.I.55. *inferior a medicamento ulceratus.* a,774.IX.13. *quod intelligi non potest, novit.* a,191.XII.33. *a medicamentis non exulceratur.* b,157. XXXI.9. *quibusdam cibum quidem concoquit, carnes autem non suscipiunt.* a, 252.XIX.2. *& crura quibusdam, fluxu non procedente, aqua implentur.* b,471. LXXXVII.34. *mulieri biliosæ turbatus, non fortiter subeuntibus biliosis, & si fluxus ipsi succedat non fortis, bonum.* b, 429.XIX.7. *quibus aqua impleatur.* a, 107.LV.1. *murmurans, inanibus ad egerendum surrectionibus, si augeatur dolor, difficile est.* a,480.XV.4. *homini omnium animalium angustissimus.* b,800.XLIV.4 *quibusdam inflatur ubi Venere utuntur.* a, a,804.III.19. *neque turbatus, neque purgatio procedens.* b,452.LX.16.
Ventre molli ac vacuo febris ardens. b,302. XLII.1.
à Ventre tenuia non sentienti prodire, ei qui est apud seipsum, perniciosum. a,477.X.6.
in Ventre multiplex læsio quando sit. b,287. XXIV.1. *si mulier non concipiat, velis autem scire an conceptura sit, quid faciendum.* a,96.LIX.1. *tumores minus absessus faciunt.* a,453.VI.15.
Ventrem & hepar à mulo percussus. a, 781. XVII.5. *in omni morbo mollem esse oportet, & justa mole præditum.* a,455.X.2. *compactum vomitus solvit.* a,232.XXXVI. 15. *ubi quis exoneravit, aut minxit, quare non statim potu aut cibo pro egestionis factæ copia, egerat.* b,134.XVI.30.
circa Ventrem æstus vehemens, in febribus, malum. a,88.LXV.1. *durities, cum dolore in febribus.* a,589.VI.102. *& inguina quinam rubefiant.* a,570.III.338. *si quid comoveris, urina non concoquitur, sed absque sudore ac judicatione, febris ad multum tempus durabit.* b,304.XLIV.11. *dolores sientes, sublimes leves sunt.* a,98. VII.1. *tumores consimilia significant his, qui sunt in præcordiis.* a,547.II.230. *durities cum dolore, in febrientibus cum horrore, ad suppurationem perveniunt.* a, 550.II.278.
in Ventrem decumbere, si quis non sit adsuetus, dum sanus fuit, quid significet. a, 450.IV.1. a, 571.III.362. *supernum defluxiones, in viginti diebus suppurantur.* a,105.IIXL.1. *superiorem sagitta percussus.* a,794.XXXV.3.a,843.XVII.10. *si sanguis effusus fuerit præter naturam, necesse est suppurari.* a,99.XX.1.
inter Ventrem & septum transversum quibus pituita concluſa est quid his accidat. a,106.LIV.1.
juxta Ventrem in febre palpitationes, mentis emotiones inducunt. a,539.II.269.
Ventres quæ aquæ maxime exolvant, aut constringant. a,337.XVI.1. *hyeme & vere natura calidissimi sunt, & somni longissimi.* a,70.XV.1. *frequenter exturbari, pituita à capite influente, par est, si hyems frigida sit.* a,330.III.5. *in morbis quando subpurgandi, aut sursum.* a, 787.XXV.12. *duri ac calidi ex aquis lacustribus.* a,334.X.8. *quibus dum juvenes sunt, humidi sunt, his senescentibus resiccantur.* a,73.XX.1. *ut plurimum humectat lumborum dolor præcordiorum dolori accedens.* a,548.II.257.
Ventris tumor à cibo copiosiore. b,315. LVII.7. *dolor à catapotio conceptus gratia sumpto.* a,782.XIIX.4. *imi dolor à coitu.* b,643.XXVII.3. *fluctus, corpore à cibis vacuo.* a,768.II.8. *profluvium.* b, 177.XXVI.1. *dolor nono anno ex gemellorum abortu.* a, 869. XLVIII.7. *subductiones quibusdam ex mensibus suppressis fiunt.* a,575.III.414. *structura & posi-*

rio. a,288.III.7. *doloris ad alium locum transitus citra febrem.* b,170.XV.9. *male affecti & imminentium inde morborum, signa & curatio* a,648.VI.1. *generatio.* a, 113.III.1. *animalcula erumpere faciunt oris ventriculi dolores cum tormine.* a, 548.II.250. *profluvio mortuus.* a, 779. XV.4. *dolor post partum in iis quæ abortum fecerunt, purulenta purgat.* a,575. III.409. *dolorem quid significet.* a, 588. VI.87. *purgatio quibus ulceribus aut vulneribus conveniat.* b,666.IV.6. *moderata repletio, costarum fit directio.* b,800.LI.3 *præter rationem tumores in morbis longis, convulsorii.* a,528.I.126. *tumor.* a,478. XII.2.

à Ventris turbatione, aut tussi, si cancer fiat, os amarescit. a,710.VI.42.

in Ventris turbatione fabas coctas dato. a, 709.VI.15. *dolore, frigidæ usus.* a,782. XIIX.9.

ob Ventris duritiem febres ardentes in occidentalibus. a,335.XII.2.

Ventrium abundantiæ turbationem ferunt. a,817.VII.54.

VENTRICULI *corporis duo, qui cibos suscipiunt & demittunt, & præter hos plures.* a,9.XVII.4.

in Ventriculi os dolente lumborum dolor cum exscreatione violenta, habet quid convulsorium. a,551.III.21.

Ventriculo inferno quando suppurati fiant. a,16.XII.1. *calido præditos, fortes potus ac cibi perturbant.* a,811.V.40.

Ventriculum dissectum esse, lethale est. a, 99.XIIX.6.

Ventriculus alimentum transmittit, fecem retinet. a,322.V.9. *humorem in se continens, propter sui figuram omnibus partibus expletur.* a,38.XL.15.

VER, *salubberrimum & minime lethale.* a,78,IX.3. a,686.I.23. *conceptui aptum.* b,657.XIIX.2.

Vere quænam male accidant plurimum. a, 80.XX.1. *venam secare, & medicamentum purgans exhibere quibus oporteat.* a, 101.XLVII.1.

VERATRI *purgatio quibus & quæ insomnia habentibus conveniat.* a,637.VI. 5. *purgatio in pleroticis.* a,252.XIIX.14. *purgatio in vere post fomenta quibus conveniat.* a,209.XXXVI.27. *purgatio affamentis, desipientibus ac stupidis confert.* a, 207.XXXIII.9. *purgatio per superiora quam inferiora tutior.* a,611.I.38. *succi in pleuritide facultas.* b, 277.XII. 11.

à Veratro vomere rubicundæ, spumosa, pauca, prodest. a,579.IV.30.

ex Veratro convulsio, lethalis. a, 90. I.1. a,610.I.7.

Veratrum. b,932.I.16. *quibus dare oporteat.* b,314.LVI.6. *ubi volueris magis ducere, corpus moveto.* a,83.XV.1. *sumpturi, quomodo præparandi.* a,610.I.1. *periculosum est, sanas carnes habentibus.* a,83.XVI.1. *qui bibit, si citius purgare volueris, lavare oportet aut comedere.* a, 811.V.45.

ad Veratrum admittendi quinam sint. a,83. XIII.1. a,610.I.1.

VERGILIARUM *occasus.* a,286.XI.1. *exortus.* a,286.XI.16.

VERITAS. b,909.I.27. *ejus cognitio nulla, neque ullum testimonium.* b,928. I.347.

VERMES *stercorarii, in uteris suppuratis.* b,653.XIII.5.

VERRUCÆ *pensiles pueris grandiusculis fiunt.* a,81.XXVI.8.

VERTEBRA *quibus intro considet & Spiritus retrahitur, & vox strangulatoria est, qualis his in fine spiritus fiat.* a, 545. II.202.

Vertebræ in occipitio introrsum luxationes, pueris grandiusculis fiunt. a,81.XXVI.2.

Vertebrarum in interiorem partem perversio, quod ad urinæ suppressionem & stuporem attinet, lethalis. b,867.XXI.1. *intortarum cum sputo sanguinis curatio.* b, 868.XXI.9.

VERTICIS, *& temporum dolor sine febre.* a,517.XL.10.

VERTICULA *Spinæ in gibbum tracta.* b,793.XXXVII.1. *supra claviculam una cum magno septem sunt.* a,297.V.9. *in latere obliqua.* b,795.XXXVIII.6. *in repandum emota, esse lethalia.* b,807.L.1. *juxta Verticula gibbositates non facile pelluntur.* b,799.XLIII.1. *de Verticulis.* a,295.III.1. a,368.X.8. *Verticulorum intro obliquatorum nullam haberi coactionem.* b,806.XLIX.1. *coarticulationis consideratio.* a,295.III.3.

VERTIGO *non febricitanti, purgatione per superna opus esse significat.* a,83. XVII.4. *quando fiat.* b,38.IV.27. *Vertiginem oculi adferunt Austrinæ tempestates.* a,79.XVII.15. *Vertigines ex hæmorrhoide parum apparente obortæ, parvam ac modicam syderationem significant.* a,553.III.66. *in febribus ab initio, & capitis pulsus.* b,304.XLIV.1. *lenibus sunt.* a,82.XXXI.8. *cum capitis dolori-*

doloribus. a, 516. XXXIX. 1. *in morbis longis apparentes, pernicioſa.* a, 529. 1. 151. *ab initio ſanguinis narium fluxio ſolvit.* a, 553. III. 60.
Vertiginoſos, medicamentis purgare non oportet. a, 476. IX. 2.
VESICA. a, 283. I. 69. *ſcabioſa, & urina viſcoſa.* a, 773. VIII. 17. *natura frigidior.* a, 603. VI. 2. *doloroſa quibus fiat,* a, 532. I. 198. *intercepta, habet quid convulſorium.* a, 481. XVII. 2. a, 583. V. 68. *diſſecta non coaleſcit.* b, 9. VII. 21. *calculo laborat, quibus in urina arenoſa ſubſidunt.* a, 89. LXXIX. 1. *vulneratus moritur.* b, 3. III. 4.
Veſicæ generatio. a, 113. III. 6. *dolor, ſi neque ab urina quicquam remiſerit, neque veſica molliatur, quid ſignificet.* a, 464. XIX. 12. *ſtructura & poſitio.* a, 288. II. 9. *genituræ, & inteſtini recti laxioris partis ſitus.* b, 799. XLII. 1. *duræ & dolentes, penitus horrendæ ac pernicioſæ ſunt.* a, 464. XIX. 7. a, 568. III. 304. *duræ dolore, quinam pueri corripiantur.* a, 464. XIX. 13. *confert calida.* a, 92. XXII. 20. *partes affectas eſſe quomodo cognoſcatur.* a, 89. LXXX. 1. *partes ægrotare quæ ſignificent.* a, 105. IXL. 5. *quibus tuberculum, quod mingendi difficultatem inducit, ad omnis generis figuras vexantur.* a, 568. III. 311. *quæ conſiſtunt, & renum affectiones, operoſe ſanantur in ſenibus.* a, 98. VI. 1. *male affectæ, & imminentium inde morborum, ſigna, & curatio.* a, 648. VII. 1.
in Veſicæ ac alvi egeſtionibus, qualia ſint, inſpicere oportet. a, 109. LXXIX. 1.
Veſicam pertuſam perfectamve eſſe, lethale eſt. a, 99. XIIX. 1. *ſcabie affectam, furfuracea cum urina craſſa prodeuntia ſignificant.* a, 89. LXXVII. 1.
circa Veſicam flatus medicamentis urinam cientibus expurgare oportet. a, 641. XIII. 7. *dolor à catapotio.* a, 782. XIX. 1.
per Veſicam quæ prodeunt, inſpicere oportet, an qualia ſanis prodeunt. a, 108. LXVI. 1. *purgatio, morbo regio in Thaſo laborantibus profuit.* a, 664. II. 121.
VESTES *quales hyeme ac æſtate induendæ.* a, 628. III. 7. *pelliceæ fortiter compactæ, à ſeipſis comburuntur.* a, 152. LXVII. 1.
Veſtitum album & calciamentum pulcherrimum per ſomnum indutum videri, bonum. a, 642. XV. 19.
VICISSITUDO *omnium rerum.* b, 922. I. 201.
VICTUS *cibi ac potus, ipſe ſibi ipſi ſemper ſimilis, ſecurior eſt ad ſanitatem.* b, 279. XV. 1. *rationes quantum fieri poteſt cognoſcendæ.* a, 822. VIII. 79. *rationem inordinatam quænam ſignificent non febrientibus.* a, 540. II. 112. *ægrorum & ſanorum inventionis, & ferini temperaturæ modus, idem ac unum quoddam inventum.* a, 20. XIII. 19. *modus ex ſolo corporis ſenſu colligitur.* a, 22. XVI. 5. *tenuis quibus adhibendus ſit.* a, 69. X. 1. *una eademque ratio, non diu ſervanda.* a, 67. XI. 5. *frigidi, debiles.* a, 808. IV. 37. *rationem manſuetam ac convenientem ægros magis lædere, quam ferinam ſanos.* a, 21. XIV. 1. *humidi omnibus febricitantibus conferunt.* a, 71. XVI. 1. *ad extremam tenuitatem progreſſi, difficiles.* a, 69. IV. 6. *ratio in renum morbo.* b, 219. XIIX. 25. *ratio in ſanis primum exploranda.* b, 279. XIV. 13. *mutationes repentinæ, noxas ac agritudines inducunt.* b, 279. XV. 3. *ratio, conceptui idonea.* b, 491 CI. 32. *Scythatum ratio.* a, 353. XLIV. 13 *tranſmutatio, viris etiam periculoſa.* a, 177. III. 29. *permutati mala.* a, 23. XIX. 6. *eorum quibus ab initio ulcera non ſiunt in fracturis.* b, 717. VII. 1. *tenues & exacti, & in longis ſemper affectionibus, & in acutis, ubi non expedit, periculoſi ſunt.* a, 69. IV. 1.
circa Victus rationem, morborum intentiones ac remiſſiones febrium obſervandæ. b, 319. LXIII. 8.
de Victus ratione veterum, nihil memorabile exſtare. b, 269. II. 1.
ex Victus ratione quæcunque contingunt, pleraque unuſquiſque prout præter conſuetudinem victu uſus fuerit, maxime annotat. b, 315. LVII. 6.
in Victus ratione an æger cum victu ſufficiat perdurare, donec morbus conſiſtat, conjectandum. a, 69. IX. 1.
Victu brutorum ab initio homines ſunt uſi. a, 17. VII. 1. *tenuiſſimo utendum eſt, quando morbus in ſuo vigore conſiſterit.* a, 69. IIX. 1. *extremè tenuiſſimo utendum eſt, ubi morbus peracutus eſt: Vbi vero non, ſed pleniore victu uti licet.* a, 69. VII. 1.
de Victu humano ſcripturum, quinque noſſe oportet. a, 180. I. 1.
in Victu tenui delinquentes ægrotantes magis læduntur. a, 69 V. 1.
ſi non VIDEANT, *debiliter affecti, lethale eſt.* a, 527. I. 104.
VIGENTIBUS *morbis, nihil movendum.* a, 174. XXIX. 4.

VIGILANS *palam, calidior externis partibus: frigidior autem, internis.* a, 808.IV.33.
Vigilia vorax. a,809.IV.39. *si modum excesserit, malum.* a,72.III.1. *in exsatiatis cibo noxia est.* a,233.XXXVII.10.
ex Vigilia convulsio, aut delirium, malum. a,104.XIIX.1.
Vigilia parvis ac recens natis puerulis fiunt. a,81.XXIV.5. *senibus accidunt.* a, 82. XXXI.12.
Vigilias facere potest, alvi egestio liquida & acervatim fiens. a,585.VI.30.
Vigiliis infestati, derepente cum inquieta jactatione, sanguinem fundunt. a, 483. XIX.8.
VIGORES *morborum.* a,762.XXVII.2.
circa Vigores omnia sunt fortiora. a, 74. XXX.1.
in Vigore morbo consistente, victu tenuissimo utendum est. a,69.IIX.1.
VINA *nigra & austera sicciora sunt, & alvum non movent, neque urinam cient, neque salivam faciunt.* a,223.XXII.4. *mollia nigra humidiora sunt, & inflant, atque alvum magis movent.* a,223.XXII.6. *dulcia nigra humidiora sunt: calfaciunt autem, & inflant.* a,223.XXII.7. *alba & austera calfaciunt, magisque urinam cient, quam alvum movent.* a,223.XXII.9. *nova quare alvum magis moveant.* a, 223.XXII.10. *tenuia dulcia magis quales vires habeant.* a,224.XXII.16. *dulcia, & austera, & mellei coloris vetusta, quid faciant.* b,189.XLIV.36. *acida, frigefaciunt, attenuant & humectant.* a,224.XXIII.6.
Vini albi, & nigri permutatio. b, 282. XIIX.19. *potus & venæ sectio, urinæ stillicidium & urinæ difficultatem solvunt.* a,106.XLVIII.1. *utilitatis ac detrimenti notæ ante Hippocratem ignoratæ.* b,289.XXV.17. *meraci, in flatibus, æstu, repletione, aut torminibus, vires.* b, 194.LII.1. *potus, famem solvit.* a, 73.XXI.1. *differentiæ, quomodo constituendæ.* b,288.XXV.1. *Thasii in febribus potio.* b,119.XXX.17.
Vinorum alborum ex uvis passis in febribus potio. b,118.XXX.8.
VINUM *Pramnium.* b,464.LXXXI.13. *diffusum, perfrigeratum & excolatum, debilius redditur.* b,190.XLV.18. *Coum quam nigerrimum.* b, 230.XXIIX.20. b,238.XXXIII.25. *aquosissimum lacte pueris salubrius.* b,341.XXIV.31. *dulce, & mellis speciem referens, quales vires habeat.* b,193.L.1. *quare in capitis doloribus non sit exhibendum.* b,162.II.7. *meracum large haustum, hominem aliquo modo debiliorem reddit.* a, 35. XXXVII.2. *Æginense dulce.* b,61.XXXV.12. *Mendesium.* b, 228.XXVI.14. *& mel temperatissima ad hominis naturam.* b,195.LII.17. *dulce ad diuturna vulnera commodum est assidue utenti.* a,604. IX.1. *Siræum.* b,479.XCI.53. *fulvum & nigrum.* b,289.XXV.18. *meracius partibus circa intestinum magis prodest.* b, 289.XXV.27. *dulce quales habeat vires.* b,288.XXV.2. *recens sub torculari expressum, & nondum excolatum, humectat, subducit, & inflat.* a,224.XXIII.17. *calidum est & siccum.* a,223.XXII.2. *album vinosum.* b,288.XXV.14. *multum meracum, insaniæ causa.* a,747.VII.12. *qui citra affectionem erga ipsum bibunt, his dandi sunt potus præparatorii.* b,184. XXXVIII.13.
VIOLENTIA *quid vocetur, & quod hæc maximum sit morborum principium.* b,143.XXIV.7.
VIRAGINES *quando nascantur.* a, 199.XXII.12.
VIRGO *lata manu sinciput percussa, moritur.* a,784.XXI.10.
Virgini calculosæ quid dandum. b,408. XCVI.1.
VIR, *quum steterit jam corpus, siccus est & frigidus.* a,203.XXIIX.14. *mutiere quare siccior.* b,418.II.16.
Viri boni & eruditi, populi sunt munimenta. b,904.I.6. *animis splendidi & corpore fortes quando generentur.* a,198.XXI.9.
Viriles ac animosi, leges aversantur. a,351. XL.9. *quando fiant infantes.* a, 198. XXI.13.
Virilitas a laboribus crescit. a,360.LIV.5.
VIRIDANTIS *pallor.* a,753.XV.1.
VIRTUTIS *labor, stolidis insania judicatur.* b,931.I.1.
circa VISCERA *dolores fortes in febribus acutis, malum.* a,88.LXVI.1.
Visceribus somnus prodest. a,810.V.16.
in Visceribus absessum facit dysenteria intempestive suppressa. a,567.III.290.
VISUS *quomodo fluxione turbetur.* a,366. VII.2. *ratio.* a,122.XIIX.1 a,365.V.1. *constitutio.* a,122.XIIX.2. *obscuratur in vulneribus incussis in supercilium, & paulo altius.* a,573.III.391. *hebetudines senibus fiunt.* a,82.XXXI.16. *unde nutriatur.* a,365.V.2. *quando extinguatur.* a,365.V.3.

curo

cum Visus hebetudine aurium sonitus & narium gravedo mentem emovet & sanguinem profundit. a,538.II.69.
Visui caliginem obducunt Austri. a,77.v.2.
Visum aut auditum per somnum læsa habere, morbum circa caput significat. a, 640. XII.II.
VITA *brevis, ars longa.* a,68.I.I.
Vitæ longæ quinam sint. a,708.VI.2. *omnes Thersitæ sunt.* b,921.I.175.
Vitam hominis septem esse dierum, experientia comprobatum esse ostendit. a,312. I. I.
Vivere qua ratione quis salubriter ac diutissimè possit. a,286,X.12.
ad VITILIGINEM *& lepram.* a,708. V.41.
Vitiligines vere fiunt. a,80.XX.12.
Vitiliginibus, acetum ad solem calidum affusum prodest. a,604.VIII.8.
inter VIGILANDUM *siti levi somnus medela est.* a,809.IV.42.
VITIS *pampini, aut folia viridia in pesso.* b,496.CIV.19.
VITULINÆ *eodem modo se ad bubulas carnes habent, quo hœdinæ ad ovillas.* a, 220,XVI.7.
VLCERA *in pudendis.* b,480.XCII.15. b,517.CXXVII.I. b,615. XCI I.2. *cava replentia.* b,673.XI.I. *calida gaudent: quia tegi sunt assueta.* a,602.V.13. *temporum non secanda.* b,696.XIX.I. *quando inflammentur.* b, 665.II.9. *suppurantur alterato sanguine ac calfacto, donec putrefactus, talium ulcerum pus fiat.* b,665. II.10. *ubi deligare voles, non prius pharmaca imponere oportet, quam ubi valde siccum feceris ulcus.* b,667.IV.9. *perfrigeratione sanantes, male agunt.* b,735. XXVIII.I. *fientia ac judicantia febres & tubercula.* a,689. I.80. a,806. III.61. *quæ ægrè persanantur, exalbidorum sunt,* a,689.I.75. *si curentur, imparibus diebus magis inflammantur.* b,140.XXII.I. *circumcirca glabra, maligna sunt.* a,98. IV.I. a,818.VIII.2. *in tonsillis citra febrem facta, securiora sunt.* a,591.II.13. *exoriuntur, si quis dum impurgatus est, laboraverit.* a,811.V.50. *quædam propter puris crassitudinem nullam de se significationem præbent.* a,547.II.239. *quædam, ne cataplasmata quidem ferunt.* b, 664.I.6. *universa, nisi vino, humectare non oportet, si non in articulo fuerit ulcus.* b,664.I.I. *quibus in caput, & in aures, ac in reliquum corpus erumpunt pueris, hi fere a morbo sacro non apprehenduntur.* b, 332.VII.8. *in tonsillis multo tempore citra augmentum manentia, ante quintum aut sextum diem periculosa non sunt.* a, 591.III.12. *quibus ætatibus potissimum fiant.* a,501.XIIX.I. *tonsillarum in infantibus, periculosa.* a,591.III.2. *in utero a partus purgamentis putrefactus.* b, 453.LXI.I. *quæcunque annua fiunt, aut diutiore tempore durant, necesse est os abscedere, & cicatrices cavas fieri.* a,101. XLV.I. *hydropicis in corpore fientia, non facile sanantur.* a,98.IIX.I. *si repurgantur pure albo, celerem curationem indicant.* a,441.V.3. *proserpentia circa fauces, graviora & magis acuta, ut plurimum spirandi difficultatem inducunt.* a,592. III.17. *post menses suppuratos.* b,420. VI.12. *in tibiis erumpentia in lienis morbo.* b,239.XXXIV.10. *in tonsillis æstate facta pejora sunt.* a,592.III.15. *in tonsillis circa uvam proserpentia, in his qui servantur vocem alterant.* a,592.III.16. *quæ luxationibus aut fracturis accidunt, quomodo curanda.* b,873. XXV.I. *cum fractura.* b,791.XXXIV.I. *in capite, cruribus tumidis, velut ab aqua potu.* b,44. XIII.2.
ad Vlcera inflammata pharmacum. b,670. VIII.12. *vetera colluliones.* b,505.CXI. 27. *in utero resiccanda.* b,518.CXXVII. 14. *vetera in tibiis oborientia.* b, 675. XII.13. *commodum est vinum album, & nigrum frigidum.* a,604.IX.3.
Vlcerationibus voluntariis, aut involuntariis, calida convenit. a,606.XI.24.
in Vlcere omni plerunque quod ventrem habet, in directum ad visum conspicua sunt omnia, tumore non præsente. b,668.VII.5 *omni igne sacro accedente, corporis purgationem facere oportet.* b,668.VI.I.
Vlceribus frigida mordax. a,92. XX.I. a, 606.XI.15. *piscatorum, & cuniculosis, & depascentibus proserpendo, mare bonum est.* a,603.VII.5. *quibus febrem supervenire commodum sit.* a,503.XXI.6. *percurandis species commodæ.* a,500.XVII.8. *capitis confert calida.* a,92. XXII.13. *capitis quæ symptomata inimica.* a, 503. XXII.I.
ab Vlceribus quomodo glandularum tumores generentur. b,140.XXII.8.
ex Vlceribus, rotunda subcava, exscindenda. b,667.V.9. *magnis in uteris steriles.* b, 420.VII.I.
in Vlceribus quibus tumores apparent, non valde convelluntur. a,97.LXV.I.
Vlceris callosi curatio. a,391.XLVII.5. *alimentum,*

mentum, pus. a,599.XII.4. *puri inflammati curatio.* b,669.VIII.1. *ferini generatio & curatio.* a,388.XLI.1.
de Vlceris in capite curatione. b,698.XVII.2
Vlcerum cicatrices, quibus nihil aliud mali adfuerit, ab arte opem ferre posse putandum est. a,508.XXIIX.29. *curatio simplex.* b,735.XXVII.3. *viæ quatuor.* a, 50.IX.1. *magnorum in capite & reliquo corpore inflammatio, septenario sedatur.* a,314.XXIII.8. *eruptio capitis dolorem solvit.* a,536.II.27. *inflammatio, quomodo præcavenda.* b,665.II.1. *acuto spicillo incisorum, eadem quæ vulnerum curatio.* b,665.II.13. *cognitio quomodo fieri debeat.* a,500.XVII.1. *ratio in his, quibus ossa fracta fuerint.* b,737.XXX.1. *nondum maturorum constrictio.* a, 391. XLVII.8. *curatio secundum loca, facilis aut difficilis.* a,501.XIX.1. *uteri collutio.* b,473.LXXXVIII.26. *in uteris generatio.* b,422.XI.1. *& quæcunque supra corpus eminent curatio.* a,391.XLVII.1. *cicatrices caviores.* b,667.V.4. *in uteris curatio solicite adhibenda.* b,456.LXV.3. *ex casu, aut alio quopiam modo dissecatorum, curatio.* b,668.VI.5. *purgationis signa.* b,667.V.3. *coitionem quæ impediant.* b,667.V.6.
post Vlcerum sectionem quæ adhiberi conveniat. b,700.XIX.5.
Vlcus quodcunque ex inflammatione tumidum non sedatur, non coalescere periculum est. b,668.VI.4. *quibus factum fuerit in utero, his febres & inguinum tumores succedere necesse est, & dolores in his locis.* a,513.XXXIV.1. *circa tibiæ malleolum.* a,790.XXIX.9. *in uteris.* b,617. II.10. *in tibia.* a,335.XII.8. b,675. XII.13. *non sano, humidum est.* b, 664. I.2. *qualis erit ante mortem, si periturus est homo.* a,450.IV.8. a,571. III.356. *sub profunda carne.* b,668.VII.1. *sive prius factum fuerit, sive in morbo accesserit, considerare oportet.* a,450.IV.7. *si in capite fuerit, internas venas secato, si non febricitet.* a,706.V.13. *si solum in sinistra uteri parte factum fuerit, & mulier in utero concipiat, masculum magis enixuram spes est.* a,513.XXXIV.10.
circa Vlcus cui tumor obortus fuerit, ulcere non inflammato, quid huic postea accidat. b,668.VI.3.
Vlcuscula in debilibus erumpentia, lethalia. a, 389.XLIV.8. *livida in debili enata, mortale.* a,389.XLIV.7.
VMBILICUS *ex nativitate denigratus.* a,757.XX.4. *per quem puer nutritur ac spiritum attrahit, solus ex omni corpore, utero adhæret.* a,177.IV.1. *postremus ex uteris erit.* b,462.LXXVI.15. *spirationi destinatus.* a,136.IV.32. *postremus omnium membrorum in lucem prodit.* a,163 XLIII.10. *sauciatus.* a,875.LVI.4.
Vmbilici inflammationes parvis ac recens natis puerulis accidunt. a,81.XXIV.7.
sub Vmbilico consistentes tumores, minime suppurantur. a,547.II.234.
circa Vmbilicum palpitatio, neque à cursu, neque à timore. a,828.III.25. *termina circa messem.* a,821.VIII.65. *quibus partium dolores, hi sanguine per alvum egesto servantur: non autem egesto, moriuntur.* a,549.II.265. *quibus dolores, qui neque medicamentis, neque aliter solvuntur, in siccum hydropem firmantur.* a, 83.XI.1. *dolores palpitatorii, habent aliquid mentis emotorium.* a,549.II.273. *& pectinem, in omni morbo partes crassitudinem habere melius est.* a,75.XXXV.1. *dolor corrodens.* a,853.XXVIII.20.
infra Vmbilicum à tergo sauciatus. a,775. XI.1. *dolores.* b,170.XVI.1.
supra Vmbilicum dolor, & lumborum dolor, si medicamentis non solvantur, in hydropem siccum desinunt. a,550.II.279.
VMBRA *& frigus moderate humectant.* a,232.XXXVI.3.
VNCTIO *calfacit, humectat ac mollit.* a,232.XXXV.18.
VNGUENTUM *Ægyptium.* b,363.VII.8. b,547.XVIII.8. *Amaracinum.* b,547. XVIII.8. *Baccharium.* b,547.XVIII.8.
VNGUES *& digiti si supra gravitatem lividi fiant, mortem evestigio expecta.* a, 445.VIII.15.
Vnguibus leprosis accetū prodest. a,604.VIII.9
Vnguis instrumentum in fœtu mortuo extrahendo. b,647.V.1.
Vnguium generatio. a,118.XI.5. *defectus, in pueris recenter editis.* b,646.II.22.
VOLUPTAS *sine spectris, in animi impotentia.* b,357.II.29. *ex coitu unde.* a, 308.XXIII.1.
Voluptates ex nulla alia re quàm ex cerebro contingunt. b,340.XVI.1. *& illecebræ, à calida.* a,601.IV.7.
VOLUCRES *ex ovi luteo nascuntur.* a, 161.XLI.3. *seminileges, sunt aliis ficciores.* a,221.XVII.14.
Volucrium & animalium partus, eadem quæ hominis, ratio. a,162.XLI.23. *genus abundat, terra siccitatibus squalida.* a, 809.IV.46. *genera omnia ferme ficciora sunt quam quadrupeda.* a,220.XVII.2.

VO-

VOLUTATIO *in pulvere, similima luctæ efficit.* a,236.XLII.15.
VOLVULUS *in urinæ stillicidio accedens, septima die perimit.* a,568.III.314
Volvuli a flatibus caussantur. a,407.XIV.1.
autumno fiunt. a,80.XXII.14. *generatio.* a, 420. IX. 22. b, 105. XV. 2. b, 254. XLVII.1.
ex Volvulis graveolentibus, in febre acuta, abscessus circa aures oborti occidunt. a,485 XXII.13.
Volvulo amoto si febris hominem corripiat, desperatus est. b,106.XV.34.
de Volvulo arcuatus. b,256.XLIIX.1. *hæmatite.* b,256.XLIX.1.
ex Volvulo vomitus, aut singultus, aut convulsio aut delirium, malum, a,103.X.1.
in Volvulo molli, frigidum vinum multum, meracum, pro ratione dato. a,710.VI.49.
hæmatite, ore male olens. b,256.XLIX.5.
alvus inferna homini soluta, ipsum occidit. b,106.XV.35. *arcuato, capitis, ex tetragono medicamento, purgatio.* b, 256. XLIIX.10.
Volvulosa molestè procedentia, & vomitus multi. a,719.IX.3.
Volvulosis vomitus & surditas, malum a, 568.III.303.
VOMENDUM *sex mensibus hybernis.* a, 628.V.2.
Vomentes nigra pernicioſe habent. a,536.II. 33. *ægre & moderate carnosos deorsum purgato.* a 82.VII.1. *facile, & graciles, sursum purgare oportet* a,82.VI.1.
Vemere bis in mense consuetis, melius est, ut consequenter in duobus diebus, quam per majora intervalla vomant. a,630.VII.13
si Vomit idem homo omnes colores, valde pernicioſum hoc est. a,458.XII.12.
Vomitio spontanea. a,469.XXV.4.
Vomitiones æstate fiunt. a,80.XXI.6. *exiguæ biliosæ, malæ.* a,477.X.7. *& ferinæ in quibus malæ sint.* a,587.VI.72.
in Vomitionibus biliosis, nasus destillans, malum. a,477.X.9.
Vomitorium, ex aqua, aceto, & sale. a,873 LIII.8.
VOMITUS *per vomitum quomodo sedetur.* a, 395. LI. 19. *in vinoso non sedandus.* a,390.XLV.7. *conducit, fluxioni à capite fluenti.* a,391.XLVII.2. *sanguinis quibus est & febris multa, & dolor circa mammam, brevi moriuntur.* a,564.III. 238. *sponte accedens à profluvio alvi longo correpto, solvit alvi profluvium.* a,99. XV.1. *& surditas volvulosis, malum.* a, 568. III.303. *biliosus in muliere biliosa cui menses minore quàm par est copia fiunt, bonus.* b,429.XIX.7. *à profluvio alvi forti correpto, superveniens, bonum.* b,8.VI.10. *quibus fiat.* a, 533.I.200. *quare attenuent.* a,232.XXXVI.10. *biliosus quibus aderit.* a,469.XXV.1. *in capitis doloribus æruginosi, cum surditate, & vigiliis, cito insaniam affore denuntiant.* a,472.II.1. a,536. II.20. *quisnam sit commodissimus.* a,458.XII.9. *sanguinis ex partu.* b,507. CXIII.1. *biliosus dysentericis in principio, malus.* a, 567. III. 292. *in repletionibus etiam tertio repetendus.* a,249.XIV.20. *assumptorum per quatuordecim dies citra febrem.* a,871. L.1. *lividus si graveolens fuerit, celerrimam mortem significat.* a,458.XII. 13. *ventrem compactum solvit,* a, 232. XXXVI. 15. *atræ bilis in vulnere, lethalis.* a,389.XLIV.5. *meraci, anxiosi, mali.* a,476.VIII.1. *solutio: aquam calidam bibendam dato, & vomat.* a,707.V.35. *cum varietate mali sunt.* a,475.VII.12. *in morbo nigro variæ species.* b,93 LXXI. 2. *Spumosorum a veratro multus, in lumborum dolore pertinaci, & ampliore alvi subductione, prodest.* a, 550. III. 7. *sanguinis.* a,777.XI.11. *ex tuberculi introrsum ruptione.* b,103.IIX.1. *attenuat.* a, 232.XXXVI.10. *æruginosus in pernicioſis jam malus.* a,526.I.91. *bilis ex vulnere accedens, malum.* a,573.III.383. *parvis ac recens natis puerulis fiunt.* a,81.XXIV. 3. *humidioribus naturis conducit.* a,205. XXXI.8. *alvi secessum sistit.* a,770.IV. 17. *ex volvulo, malum.* a,103.X.1.
Vomitum nigrorum quænam faciunt. a,531. I.174. *mintha sistit.* a,226.XXVI.10. *moventia in morbo hepatico.* b. 234. XXX. 38. *solventia,* b,520.II.1. *plerunque ciet aqua.* b,99.VI.18.
à Vomitu os & fauces vino austero colluantur. a,249.XIV.3.
cum Vomitu multo febris ardens. a,833.IX.1
ex Vomitu & largiore potatione febris acuta. a,682.XII.3. *singultus & oculi rubicundi, malum.* a,103.III.1.
si id quod Vomitu rejectum est prasini fuerit coloris, aut lividum, aut nigrum, malum esse putandum est. a,458.XII.11.
Vomituum bonorum & malorum differentiæ. a,578.IV.1. *nigrorum quodnam sit signum est.* a,542.II.145.
Vomitibus utendum, si humidiores sint, ter in mense. a,243.IV.9.
ex Vomitibus anxietates, clangores, oculi concretionem lanuginosam habentes, furiosa. a,578.IV.15.

in Vomitibus si quis sticuloſus sit, & sitis exors fiat, malum est anxioſis vigilantibus. a, 579. IV. 17. *& perturbationibus alvi, sponte factis, si quidem qualia oportet purgari, purgentur, confert.* a, 68. II. 1. *meracis singultus, malus.* a, 579. IV. 20. *omnibus subputridi ac fœtidi odores, mali sunt.* a, 458. XII. 14.

VOX *clangoroſa ex vomitu nauſeabundo oborta, inſaniam portendit.* a, 472. II. 12. *acuta, malum.* a, 475. VI. 7. a, 526. I. 80. *si in convulſione in impari die ſolvitur, a magno morbo liberat.* a, 708. VI. 8. *qualis est iraſcentibus, si talis fuerit non irato, ex natura fuerit.* a, 817. VII. 68. *acuta, planctum referens, & oculorum obſcuratio, convulſorium est* a, 544. II. 184. *acuta clangoroſa, mala.* a, 475. VI. 10. *quibus cum febre deficit, & cum judicatione intercepta, tremuli moriuntur.* a, 478. XII. 1. a, 544. II. 167. *quibus ſtrangulatoria est, & ſpiritus retrahitur, & vertebra intro conſidet, his in fine velut quodam contrahente ſpiritus fit.* a, 545. II. 202. *clangoroſa cum mentis perculſione mentem alienat.* a, 473. III. 2. a, 529. I. 143.

Vocis repentinæ privatio. a, 434. IV. 13. b, 299. XXXVII. 1. *exercitatio poſt carnis a laboribus colliquationem, commoda est.* a, 256. XXIII. 11. *ex caſu altiore interceptio.* a, 785. XXII. 16. *ex dolore interceptiones, doloroſam mortem inducunt.* a, 544. II. 169. *privatio & ſtomachi morſus in mulieribus, uteris ad ſtomachum allapſis.* b, 419. V. 5. *interceptiones cum ſingultu, peſſimæ ſunt.* a, 473. III. 8. *pectoris, mammarum, genituræ communio.* a, 687. I. 44. *interceptiones cum exolutione, ſtupore detinente, perniciosæ.* a, 473. III. 9. a, 478. XII. 12. a, 544. II. 170. *articulatæ ſpecies tres.* a, 285. IV. 10. *interceptionem quænam ſolvant.* a, 866. XLIII. 7. *interceptio quum febricitanti, decimaquarta die acceſſerit, non ita ſolutio contingere ſolet.* a, 309. L. 9. *interceptiones cum ſopore convulſoriæ ſunt.* a, 482. XVII. 15. *interceptio, ignorantia, delirium.* a, 865. XLIII. 1. *differentiæ ex meatibus.* a, 209. XXXIX. 1. *privatio ex ebrietate.* b, 52. XXII. 2. *interceptiones cum exolutione in febre acuta, ſine ſudore, ſunt quidem lethales: minus vero quam cum ſudore.* a, 544. II. 180. *interceptiones ex capitis dolore.* a, 478. XII. 8. a, 544. II. 175. *interceptiones ex rigore, ſolvuntur tremore.* a, 524. I. 39. *interceptiones inſuper rigentibus, lethales.* a, 544. II. 178. *interceptiones in febre convulſorio modo ſientes, perniciosum.* a, 544. II. 168. *gracilitatem ſolvit varix, ad ſiniſtrum & dextrum teſtem.* a, 706. V. 4. *interceptiones, in febre malæ ſunt.* a, 525. I. 53. *interceptiones frequentes ſubſoporatæ, conſiſtentes tabem præſignant.* a, 545. II. 188.

cum Vocis interceptione, capitis dolor repentinus. b, 51. XXI. 2. *interceptione mentis emotiones, perniciosæ.* a, 544. II. 177. *interceptione capitis dolor ab ebrietate.* b, 101. IIX. 2.

in Vocis interceptione, ſpiritus veluti his qui ſtrangulantur, præ manibus expoſitus, malus est. a, 473. III. 10. a, 544. II. 173.

Vocem quibuſdam lubrici intercipiunt. b, 152. XXVII. 42. *de pulmone edi.* b, 156. XXX. 5.

Voce quicunque deſtituuntur derepente, ſi ſine febre fuerint, ipſis venam ſecato. a, 707. V. 21. *ſi quis ebrius privetur, convulſus moritur.* a, 90. V. 1. *ſtatim quibus neceſſe ſit.* a, 107. LIX. 1. *deſtituti jacentes in febre continua.* a, 527. I. 110. *maxima quinam præditi ſint.* a, 809. IV. 43. *intercepta dolores ad præcordia in febre, ſine ſudore ſoluti, malum.* a, 267. II. 549. *ſtatim privantur, & plerunque moriuntur, quibus percuſſis cerebrum concuſſum fuerit & doluerit.* a, 572. III. 370. *deſtitui, verum ſentientes eſſe contingit fatuos ex morbo regio.* a, 473. IV. 10. *deſtituti palpitantes per totum num moriantur?* a, 473. IV. 5. *intercepta acute inſania correpti, ita affecti moriuntur.* a, 578. IV. 16.

cum Voce tremula ſolutio alvi præter rationem, in his moram trahentibus diuturnus, pernicies est. a, 544. II. 186.

Voces confractæ poſt medicamenti ſumptionem, num pravæ ſunt? a, 544. II. 171. *aſperas qui natura habent, his etiam linguæ ſubaſperæ ſunt.* a, 688. I. 58. *tremulæ ſientes mentem alienant.* a, 529. I. 143. *quibus frangebantur ad tuſſim, horum plurimi ne febricitarunt quidem.* a, 815. VII. 22.

VOCIFERATIO *affligit.* a, 67. XIII. 3.

VRBES *bene ſitæ ad Solem & ad ventos, & aquis bonis utuntur, & mutationibus minus ſunt obnoxiæ.* a, 330. III. 1.

VRENDA *quomodo quæque.* b, 221. XIX. 22.

Vrendi aut ſecandi corpora, ratio. b, 116. XXIX. 1.

RINA *aquosa quid significet.* a, 552. III. 43. *crassa, alba, in lassitudinosis febribus quarta die aliquando prodit, & liberat ab absessu.* a, 807. IV. 3. *multam subsidentiam habens, a mentis emotione liberat.* a, 813. VI. 41. *vetus ad fomentum uterorum.* b, 563. XXIX. 8. *succo carnium bubularum assatarum similis, in nephritide.* b, 217. XVII. 2. *velut asinina in puerperii purgamentis non facile procedentibus.* b, 452. LX. II. *cruum, ac lentium farinam referens.* a, 746. VI. 9. *in febribus mutationes habeat, diuturnitatem temporis significat.* a, 442. VII. 7. *tenuis & biliosa, & vix tenuem ac exiguam subsidentiam habens, diuturna est.* a, 580. V. 6. *aquosa & copiosior, quam pro eo quod bibi imperatum est, significat hominem, sed copiosiore potu uti.* a, 494. X. 2. *paululum stridens, quid significet.* a, 494. X. 3. *quamdiu fulva & tenuis fuerit, morbum incoctum esse significat.* a, 457. XI. 12. *subrubra, & subsidentiam subrubram habens ac levem, si quidem ante septimum diem prodeat, septima die liberat.* a, 580. V. 3. *cineris specie.* a, 868. XLVI. 10. *propter humores ammixtos salsuginosa fit.* b, 133. XVI. 19. *edulio-rum olidorum odorem refert.* b, 157. XXXII. 16. *pinguedinem in subsidentia habens, febrem significat.* a, 582. V. 43. *cur rubra.* a, 298. VIII. 12. *genituræ similis.* a, 802. II. 65. *arenosa quibus fiat, & supprimatur.* a, 570. III. 336. *subrubra si fuerit, & subsidentia subrubra ac levis, quid significet.* a, 442. VI. 2. a, 457. XI. 6. *quæ ex indiscreta pinguedinem quandam habens exaquescit, celerem in febribus dimissionem significat.* a, 580. V. 2. *si quandoque pura mictu fuerit, quandoque subsidentiam albam ac levem habens, diuturnæ tales sunt.* a, 442. VII. 4. *cruenta exolutis cum capitis dolore, ex rigore, mala est.* a, 524. I. 41. *quibus clandestine allabitur ad pudendum, exolvuntur desperati.* a, 568. III. 313. *subrubicunda subsidentiam non habens, sed id quod in medio innatat, cum surditate, mentem emovet.* a, 559. II. 73. *in febre albam habens & levem subsidentiam firmatam, quid significet.* a, 580. V. 1. *cruenta in dorsali morbo tertia aut quarta die, hominem moriturum significat.* b, 81. LIV. 7. *cruenta ejecta.* a, 756. XIX. 4. *cruenta in principio micta, febrem diuturnam significat.* a, 582. V. 44. *bonam habens subsidentiam, derepente non habens, quid significet.* a, 582. V. 58. *subsidentiam habens, turbata desinens, quid significat.* a, 582. V. 59. *subrubram & levem subsidentiam habens in pleuriticis, securam judicationem significat.* a, 582. V. 61. *in febre densitatem habens divulsam, recidivam aut sudorem significat.* a, 583. V. 76. *si fulva ac tenuis fuerit, multo tempore, periculum est, ne homo sufficere possit, donec concocta fuerit urina.* a, 442. VII. 5. *purulenta micta, albam subsidentiam habens, solvit vesicæ duræ dolorem.* a, 464. XIX. II. *in renum morbo qualis prodeat.* b, 218. XIIX. 12. *qualis ab absessu ad articulos, liberet.* a, 89. LXXIV. 2. *valde alba, pessima est, in febre ardente.* a, 581. V. 39. *velut cervi lotura.* a, 751. XII. 14. *sputo similes subsidentias aut limosas habens, rigorem indicat.* a, 582. V. 48. *nubeculam rubram habet quarta die, quibus septima die morbi judicantur.* a, 89. LXXI. 1. *concocta, ad judicationem febres solvit.* a, 534. I. 225. *rubra, uteris ad stomachum allapsis.* b, 420. V. 8. *alba velut jumentorum, quid significet.* a, 582. V. 46. *hominis sani qualis variis temporibus esse debeat.* a, 650. V. 1. *conturbata & genituræ similis in his qui alvum dolent ex nigrorum egestione suppressa, mala non est.* a, 552. III. 48. *crassa albam subsidentiam habens, quid significet.* a, 495. X. 7. *valde tenuis, si densa fiat, sudorem futurum indicat.* a, 582. V. 54. *aquosa, aut turbata, friabili asperitate, alvum liquidam fore significat.* a, 582. V. 53. *tauri ad conceptum muliebrem.* b, 412. CV. 2. *oleosa.* a, 682. XII. 10. *humana ad uterorum os fovendum.* b, 363. VII. 6. *vetus cum ferri recrementis ad impregnationem.* b, 490. CI. 4. *calculosorum, splendidissima.* a, 341. XXIII. 8. *quænam sit optima.* a, 438. I. 8. a, 456. XI. 1. *aquosa.* a, 528. I. 128.

in Vrina quibus arenosa subsidunt, his vesica calculo laborat. a, 89. LXXIX. 1. *crassa existente quibus carunculæ parvæ, aut velut pili simul exeunt, his de renibus excernuntur.* a, 89. LXXVI. 1. *si quid innatarit, dolore circa femur dissipato, mentis emotionem portendit.* a, 474. V. 4.

Vrinæ suppressio & gravitas in imo ventre, plerunque stillicidium urinæ significat futurum. a, 583. V. 73. *parvas subsidentias habentes in hydropicis siccis, mala sunt.* a, 567. III. 280. *stillicidium ab iisdem fit & sedatur.* a, 394. LI. 12. *si sint crudæ, morbis in die judicatoria, plerunque recidivat.*

divat. a, 444. x. 1. *cruentæ venarum laborantium sunt signa.* a, 259. xxvi. 4. *stillicidium, & capitis ex utero dolores.* a, 858. xxxiv. 10. *bubulæ, in purgandis mulieribus.* b, 514. cxxiii. 4. *stillicidium solvit venæ sectio.* a, 106. xlviii. 1. a, 710. vi. 39. *stillicidium.* a, 692. ii. 37. b, 179. xxix. 1. b, 611. lxxxviii. 1. b, 614. xci. 4. b, 684. iv. 1. *stillicidium, & urinæ difficultatem, vini potus & venæ sectio solvit.* a, 100. xxxvi. 1. a, 106. xlviii. 1. *crassiores ac pallidiores, meliores.* b, 305. xlvi. 2. *quæ minguntur à non recordantibus, nec commonefactis, perniciosæ sunt.* a, 583. v. 79. *quæ mutationes habent, temporis diuturnitatem significant.* b, 306. xlvi. 4. *stillicidium futurum quid significet.* a, 583. v. 73. *tenues cum aliquantula nubecula, in medio consistente, rigorem significant.* a, 576 iii. 432. *in peripneumonia, crassæ in principio, deinde attenuatæ, lethale.* a, 563. iii. 225. *si ab initio non similes fuerint, ægre judicant ac inconstantes sunt.* a, 443. vii. 9. *stillicidia in hydropicis siccis, malæ.* a, 567. iii. 279. *quibus in principio tenues, tales ne purgato.* b, 304. xliv. 5. *densæ ac conturbatæ, certum signum sunt doloris capitis, & convulsionis, ac mortis.* a, 874. liv. 10. *difficultas unde.* b, 37. iii. 4. *difficultatem vini potus, & venæ sectio solvit.* a, 106. xlviii. 1. *quibus in principio nebulosæ, aut etiam crassæ sunt, tales depurgare oportet.* b, 304. xliv. 4. *quænam maturæ sint.* b, 312. liii. 2. *lethaliores quænam sint.* a, 457. xi. 14. *tenuiores ac nigriores, deteriores.* b, 305. xlvi. 3. *indicant morbos, aut ægre aut facile judicandos.* a, 700. xii. 10. *in abscessibus retro aures cito & modice matureſcentes, malæ sunt.* a, 539. ii. 92. *aquosæ, alba innatantia habentes, num abscessus juxta aures faciunt?* a, 486. xxiii. 6. *genituræ similes, febriles in dorsum distentiones solvunt.* a, 555. iii. 95. *interceptionem dolorosam significant, ex dorso horrores frequentes.* a, 477. x. 2. a, 523. i. 12. *tenues & crudæ præter morem, in comitiali morbo laborantibus, morbi invasionem significant.* a, 584. v. 83 *cum rigore suppressæ, malæ.* a, 485. xxii. 5. *quibuscunque desperatæ sunt, his vehemens in corpore turbatio.* a, 105. xxxiii. 1. *quomodo morbos ostendant.* a, 13. xxii. 7. *inconcoctæ.* a, 679. vi. 14. *stillicidium habenti, partes circa vesicam sunt adfectæ.* a, 89. lxxx. 3. *cum rigore suppressæ, malæ.* a, 524. i. 34. *stillicidia in siccitatibus pleruncque fiunt.* a, 79. xvi. 12. *cruentæ in exolutionibus ex rigore, cum capitis dolore, pravæ.* a, 524. i. 30. *stillicidia senibus accidunt.* a, 82. xxxi. 4 *difficultates senibus fiunt.* a, 82. xxxi. 5. *stillicidia autumno fiunt.* a, 80. xxii. 8. *crassæ, grumosæ, paucæ, non sine febribus quibus tenuis prodest.* a, 88. lxix. 1. *interceptio in biliosis, brevi occidit.* a, 583. v. 75. *pulverulentæ, quid significent.* a, 582. v. 52. *transitus vitri speciem referens, copiosus, in convulsione prosunt.* a, 554. iii. 85. *decolores, nigra innatantia in medio habentes quid significent.* a, 582. v. 51. *pelliculosæ, & cum horrore subsidentes, convulsoriæ sunt.* a, 582. v. 57. *conturbatæ, velut jumenti quibus hu capitis dolores aut adsunt, aut aderunt.* a, 88. lxx. 1. *stillicidium, intestino recto, & utero inflammato, accedit.* a, 96. liix. 1. *quibus pellucidæ, albæ, malæ.* a, 89. lxxii. 1. *nigræ, nigram subsidentiam habentes.* a, 673. ii. 6. *vehementer fermentatæ, rubicundæ.* a, 476. ix. 6. *stillicidii in mulieribus curatio.* b, 400. lvii. 1. *non considentes, valde rubicundæ, innatantes, mentis emotionem portendunt.* a, 473. iv. 7. *cervi loturæ similes.* a, 856. xxxi. 8. *stillicidium quibus fortasse contingat.* a, 570. iii. 335. *dolorosæ, malæ sunt.* a, 475. vii. 9. *curationem indicant.* b, 305. xlvi. 1. *nigræ tum in viris tum in mulieribus pessimæ sunt.* a, 457. xi. 15.

ex Vrinæ stillicidio quibuscunque volvulus accedit, hi in septem diebus pereunt. a, 101. xliv. 1. a, 568. iii. 314.

Vrinam supprimit Aquilo. a, 77. v. 11. *cientia in ventre & cito calefiunt, & calfacta marcescunt ac liquescunt.* b, 193. l. 15. *qui facile ejiciant.* a, 340. xxii. 5. *crassam efficit, bilis in vesicam confluens.* b, 33. xxvii. 28 *non facile prodeuntem faciunt, biliosis alvus turbata.* a, 589. vi 107. *quænam cient.* b, 192. xlviii. 1. *cientes succi quinam sint.* a, 217. xxvii 7. *ciens potio, frigefaciens, ac sitim sedans.* b, 119. xxx. 15. *juxta potionis copiam mingere oportet.* a, 494. x. 1. *cientia, ac bilem per alvum trahentia* b, 120. xxxi. 14. *quæ cient, sicca sunt, ac frigida.* b, 194. l. 19.

Vrinarum concoctiones, si in judicatoriis diebus concoctæ fuerint, morbum solvunt. a, 441. v. 1. *in morbis acutis ex perfrigeratione interceptiones, pessimæ.* a, 495. vi 15.

15. *pernicioſarum & malarum varia differentia.* a, 580. v. 6. *craſſarum mictionem renum dolor repentinus cum urinæ ſuppreſſione ſignificat.* a, 583. v. 71. *ſuppreſſiones ante rigorem.*

Urinas tenues & crudas quicunque mingunt multo tempore quid in iis expectandum. a, 457. XI. 17.

Urinis multis derepente prodeuntibus, ſolvuntur linguæ ſyderationes & dexterarum partium. a, 555. III 89. *ſi quidem id quod mictum eſt, purum fuerit, ſubſidentiam vero album ac levem habuerit, diuturnior fit morbus.* a, 441. VI. 1. *purulentis quando quis ſua ſponte curetur.* a, 278. XXIV. 1.

Urinis in quibus nubeculæ ſunt, quid conſiderare conveniat. a, 457. XII. 3. *pinguedines ſupernè inſtantes, araneorum telis ſimiles, damnare oportet.* a, 457. XII. 1. a, 582. v. 49. *nigræ nubeculæ in febribus erroneis quartanam indicant.* a, 585. v. 50. *ſubſidentiæ craſſiores farinæ partes referentes, pravæ ſunt.* a, 457. XI. 7. *nubeculæ, albæ bonæ ſunt.* a, 457. XI. 11.

Urinaria fiſtula quibus tuberculum naſcitur, his ſuppuratione facta, & eruptione, ſolutio fit. a, 90. LXXXII. 1. a, 107. LVII. 1.

urinariorum meatuum poſitio. a, 288. II. 8. TERUS. a, 283. I. 76. *inflatus.* b, 449. LII. 1. *ſi in coxam incumbens, ſuppuratus fuerit, neceſſe eſt curationem ex medicamentis, per linamenta ipſi adhibere.* a, 95. XLVII. 1. *vel ejus os ex partu ulceratum.* b, 463. LXXVIII. 1. *in anteriorem partem averſus procedens.* b, 528. IV. 9.

uri in lumbis incumbentes. b, 379. XXIX. 50. b, 604. LXXX. 9. *mollitoria.* b, 608. LXXVIV. 1. *geſtatio ultra decimum menſem quomodo contingat.* a, 160. XL. 1. *tranſmoti.* b, 399. LIV. 1. b, 403. LXIX. 1. b, 566. XXXIII. 1. *aſcendentes ac ſuffocantes.* b, 404. LXXXI. 1. *ad cor progreſſi.* b, 400. LVIII. 1. *genituram tertia die ructantes.* b, 642. XXVI. 4. *vas morboſum eſt, ſi mammarum papillæ, & rubor pallidus fuerit.* a, 811. v. 34. *omnium morborum cauſæ.* b, 526. LIX. 1. *extra naturam.* b, 643. XXVII. 5. *ſtomachus à ſtimmentis hians redditur.* b, 657. XIX. 1. *tumorum in partu, aut ex partu curatio.* a, 450. LVI. 1. *affectiones plurimæ ex flatibus fiunt.* a, 858. XXXIV. 12. *leves, & quomodo cognoſcantur.* b, 440. XXXVII. 7. *nunquam interdum non concipiunt.* b, 435. XXVII. 1. *extra prominentes, & dependentes.* b, 607. LXXXIII. 17. *puerperæ inflammati.* b, 465. LXXII. 11. *extra prominentes multo tempore, & inflati.* b, 572. XL. 4. *oſculi complicati ſigna & curatio.* b, 572. XL. 10. *ulcerati, & extremè foras progreſſi.* b, 573. XLI. 1. *frequenter prolapſi, quomodo reponendi.* b, 661. XXVI. 3. *à concluſione, & calloſitate indureſcunt.* b, 654. XIII. 11. *ſtomachi præ caliditate genituram non ſuſcipientis curatio.* b, 654. XIV. 3. *magis, quam convenit hiantes.* b, 367. XIII. 4. b, 436. XXX. 1. b, 617. III. 7. *ulcerati, ſanguis & pus, & ſerosa ſanies fluens.* b, 474. LXXXIX. 1. *apud hepar & præcordia.* b, 427. XVII. 1. b, 606. LXXXII. 4. *pinguedine læſi.* b, 623. X. 7. *tranſmoti prementes & ſtrangulantes.* b, 605. LXXXI. 5. b, 606. LXXXII. 1. *ſuppurati aut poſt partum, aut ex abortu, curatio.* b, 653. XIII. 1. *puerperæ ad coxam, aut lateris mollitudinem incumbentes.* b, 373. XXII. 1. b, 551. XXII. 1. b, 552. XXIII. 8. *ab ulceribus inflammati.* b, 429. XX. 1. *ulcerati, aut oſculum exaſperatum.* b, 639. XXII. 16. *humore pleni oſculum tumidum, quomodo curandum.* b, 528. IV. 7. *aſcenſus curatio.* b, 527. LXI. 1. *deſcenſus curatio.* b, 527. LX. 10. *ad ſeptum tranſverſum & præcordia.* b, 603. LXXIX. 1. *ſurſum progreſſi.* b, 603. LXXVII. 9. *ad veſicæ ſtomachum.* b, 427. XVII. 8. *ad lumbos & coxas converſi.* b, 427. XVII. 12. *in inguina, & urinæ meatus incumbentes.* b, 567. XXXIV. 1. *moti cum dolore.* b, 403. LXXIII. 1. *dolores, maxime ad veſicam.* b, 403. LXXIV. 1. *prominentes.* b, 403. LXXV. 1. *ad ſtomachum allapſi.* b, 419. V. 1. *concluſi, menſibus non comparentibus.* b, 583. L. 13. *orarum picato cerato illitio.* b, 570. XXXVIII. 15. *indurati os & ſigna.* b, 391. XXXI. 1. *ad cor progreſſi.* b, 381. XXIX. 88. b, 546. XVI. 10. *ad ſiniſtram partem & coxam inclinati.* b, 568. XXXV. 12. *commoti aliquò allapſi.* b, 575. XLIII. 1. *pituita impleti.* b, 365. X. 1. b, 466. LXXXIII. 1. *ad ſedem converſi, & ſeceſſum ſecedere prohibentes.* b, 399. X. 1. b, 567. XXXIII. 19. *ad præcordia allapſi ſtrangulantes.* b, 546. XVII. 1. *circumverſi ad dextram partem, puerperii purgamentis non ſientibus.* b, 568. XXXV. 1. *geſtatio quare non ultra decimum menſem.* a, 160. XL. 1. *ſtrangulantes, & ſtrangulationes contingentes.* b, 606. LXXXII. 1. *concluſi.* b, 418. IV. 1. b, 581. XLIX. 1.

gracilitas. b,631. XV.1. *in partu valde ulcerati.* b,480.XCII.11. *non concluſi.* b, 585.LIII. 1. *puerperæ in coxam incumbentes.* b,373.XXI.1. *ſicci & ad pudendum prominentes.* b,374.XXVIII.1. *ſuffocati.* b,373.XXII.8.b,380.XXIX.82 *fixi.* b,373.XXIV.1.

ab Uteri ſtrangulationibus quæ vexatur, aut difficulter parit, ſternutatio accedens, bonum. a,93.XXXIV.1.

ad Uteri purgationes quæ faciunt. b,637. XXI.1. *conceptionem fomentum.* b,655. XV.2.

Uteri motis, menſes non apparent, aut certe pauciores. b,654.XIII. 11. *tranſmotis medentia.* b,604.LXXIX.11.

ex Uteris ulceratis & puerperii purgamentis impeditis, mala. b,456.LXV. 1. *educentia.* b,609.LXXXV.1.

in Uteris loco motis, pharmacum ſurſum aut deorſum purgans, quibus & quando exhibendum. b,566.XXXIII.13. *ſuppuratis, aut poſt partum, aut ex abortu, vermes ſtercorarii.* b,653.XIII.1.

Utero confert calida. a,92.XXII.19. *& inteſtino recto inflammato, urina ſtillicidium accedit.* a,96.LIIX.1.

ab Utero mulier debilis. b,374.XXVI.1.

ex Utero affecto convulſiones ſive febres faciles ſunt. a,578.III.463.

in Utero habentes quæcunque à febribus corripiuntur, difficulter pariunt, & periculoſe. a,95.LV.1. *denigratis, calida convenit.* a,606.XI.25. *habere mulierem, quibus ſignis deprehendatur.* a,96.LXI.1. *mulierum, hydropis generatio.* b, 161. XXXIV.1.

Uterorum ulceratorum ſigna. b, 472. LXXXVIII.1. *ex partu dolor* b,464. LXXXI.1. *ad coxam incumbentium ſigna & curatio.* b, 552. XXIII.1. b, 563. XXIX.1. *fomenta per arundinem.* b, 411. CIII.1. *dolores.* b,403.LXXIV.1. b,404. LXXIX. 1. b, 405. LXXXVII. 1. *obtortorum cauſæ.* b,418. III. 5. *inflammatorum ſigna.* b,576.XLIV.1.b,585.LIV.1. b,587.LV.1. *corruptorum ac vitiatorum ſigna.* b,587.LVI.2. *morbi curatio.* b, 613.LXXXIX.4. *ulcerationum ex abortu curatio.* b, 477.XCI. 1. *curatio.* b,478. XCI 20. *ad latus allapſorum ſigna & curatio.* b,391.XXXII.1. *ad hepar converſorum ſigna.* b,548.XIX.1. *circa latus inflammatorum ſigna.* b,549.XX.1. *ad latera allapſorum ſigna.* b, 550.XXI.1. *diſtentorum cauſa* b,465.LXXII.12. *colluviones,* b,503.CXI.1. *ad hepar accedentium ſigna, & quibus hæc affectio familiaris.* b,359.III.1. *fomenta.* b, 409. CI.1. b,606.LXXXIII.1. *levitas, unde contingat.* b,616.II.1. *ex partu inflammatorum curatio.* b,374.XXV.1. b,463. LXXIX.1. *durorum & ad pudenda exeuntium ſigna & curatio.* b,580.XLVIII.1. *averſorum notæ.* b,527.LXI.4. *ad medium lumborum progreſſorum ſigna & curatio.* b,368.XIV.1. *os humidius.* b, 373.XXI.1. *humidiorum & ſiccorum curatio.* b,434.XXVI.28. *à contrariis curatio.* b,438.XXXIII.3. *vehementer exulceratorum ſigna.* b,476.XC.1. *ad præcordia allapſorum ſigna & curatio.* b,371. XVIII.5. b,547.XVIII. 1. *grumoſorum ſigna.* b,583.LI.1. *foras egreſſorum ſigna, cauſa & curatio.* b, 569.XXXVII. 4. b, 664.IV.1. *omnino foras egreſſorum, & dependentium ſigna, cauſæ, & curatio.* b, 361.V.1. *adglutinatorum ſigna, & curatio.* b,362.VI.1. *ſtrangulantium ſigna.* b,603.LXXVIII.1. *os concluſum.* b,392. XXXIII. 1. *obliquorum ſigna & curatio* b,393.XXXIV.1. *inflatorum ſigna & curatio.* b,393.XXXV.1. b,401. LX.1. *oriantis ſigna.* b,396.XXXIX.1. *levigatorum ſigna & curatio.* b, 396. XL. 1. *ad ventrem nutantium ſigna & curatio.* b 397.XLI.1. *ad caput converſorum ſigna & curatio.* b,397.XLII.1.b,545.XVI.1 *commotorum & in loco non manentium ſigna & curatio.* b,395.XXXIX.1.b,573 XLI.7. *tranſverſim ſitorum ſigna, & curatio.* b, 569.XXXVI.1. *penitus extra pudendum elapſorum ſigna & curatio.* b 570.XXXVIII.1. b,644.XXVIII.1. *à crura & pedes converſorum, ſigna & curatio.* b,574.XLII.6. *purgatoria, & dolores ſedantia.* b,380.XXIX.7

ad Uterorum morbum ſedandum. b, 39 XLVIII.1. *dolorem.* b,612.LXXXVIII *dolorem, infuſile.* b,588.LVII.

in Uterorum dolore, ſtrangulatio. b, 61 LXXXVIII.2. *omni morbo medicamentum commodum, & urinam valde cie* b,377.XXIX.31.

Uteros aperiens & purgans. b,414.CV. *propellere quævis occaſio poteſt, ſi q mali habeant.* b, 567.XXXIV.6. *calcientia.* b,527.XLI.11. *frigidos ac d ſos quacunque habent, non concipiu* a,96.LXII. 1. *difficulter ferre oct menſes.* a,169.II

ad Uteros purgandos. b,399.XLIX.1.b,4 LXXXVI. 1. *concluſos.* b,402.LXVI *eluendos.* b,383.XXIX.1

Ute

Vterum gerentem mulierem ab aliquo acuto morbo corripi, lethale est. a,93. XXX. I.
quæcunque gestant, his osculum uterorum clausum est. a,95. LI. I. *jam gestantibus ex fervido ulcere fluxiones dolorosa, malum.* a,576. III. 428. *gestanti mulieri, si mammæ repente graciles fiant, abortit.* a,94. XXXVII. I. *gestanti mulieri, si multum lac ex mammis fluat, debilem fœtum significat.* a,95. LII. I. *gestanti mulieri, si altera mamma gracilis fiat, gemellos gestans alterum abortit.* a, 94. XIII. I.
gerentibus capitis dolores, soporosi, cum gravitate fientes, mali sunt. a, 576. III. 434. *gerenti, tenesmus accedens abortire facit.* a,104. XXVII. I. *gestanti mulieri si alvus multum fluxerit, periculum est ut abortiat.* a,93. XXXIV. I. *seu locum in quo conceptio fit, sanum esse oportet.* a, 512. XXXIII. 14. *gestantibus ora fervido aphthæ ulcere affecta, bona non sunt.* a, 574. III. 401. a,577. III. 450. *gerens mulier, secta vena abortit.* a,93. XXXI. I. *gestantibus salsuginosa juxta fauces fluxiones, malum.* a,576. III. 439. *medicorum prædicendi modi varii.* a,487. I. I. *inflantia.* b,640. XXIV. I. *gerentibus, ex ferendo ulcere fluxiones, malum.* a, 577. III. 441.

irca Vterum quibuscunque ex abortu & tumoribus ad capitis gravitatem convertuntur, his in octo aut decem mensibus ad coxam morbus desinit. a,796. I. I.

n Vterum gestantibus salsuginosa, significant post partum molestias ex albo mordacibus. a,576. III. 421.

Vterina in ventriculi duricies dolorosa acute, pernicioſum. a,576. III. 427.

VTRE quomodo utendum, b, 844. LXXXIX. I.

VÆ morbus. b,57. XXIX. I. *ejus generatio.* b,41. X. I.

Væ albæ immaturæ succus in ulceribus. b, 670. VIII. 5.

Vam quinam majorem habere soleant. a, 591. II. 14.

irca Vvam proserpentia ulcera in tonsillis, his qui servantur vocem alterant. a, 592. III. 16.

VULPINÆ leporinis carnibus sunt humidiores, & urinam cient. a,220. XVI. 23.

Vulpis stercus ad impragnationem. b,516. CXV. 3.

VULNERATI quomodo curandi. a, 183. XXXVII. I. *de omnibus apparentibus interrogandi.* b,696. XV. I.

VULNERA recentia avertens ne putrefiant. b,672. IX. 13. *sanguinem fundentia, exudantia, maligna.* a,482. XIIX. II a,552. III. 32. *quæ potissimum lethalia, & quæ non.* a, 573. III. 387. *quænam magis lethalia sint.* a, 501. XIX. I. *antè tertium, aut quartum diem non movenda.* b,743. XXXIII. 5. *in locis vilibus, sæpe molesta.* a,502. XX. I.

ad Vulnera inflammata, cataplasmata frigefacientia. b,183. XXXVII. 4. *diuturna commodum est vinum dulce, assidue utenti.* a,604. IX. I. *cruenta.* b,672. X. 3. b,674. XII. I.

à Vulnere, quomodo suppuratio contingat. b,22. XIIX. I.

ex Vulnere qui impotentes fiunt corpore, febre quidem accedente citra rigorem sanantur. a,569. III. 3. 16. *convulsio lethalis est.* a,90. II. I. a,554. III. 81. *& peripneumonia suppuratorum eadem, quæ pleuriticorum consideratio, & curatio.* b, 117. XXIIX. 12. *bilis vomitus accedens, malum.* a, 573. III. 383. *aut fractura calcis denigratio.* b,863. XVII. 4.

in Vulnere atra bilis vomitus, lethalis. a, 389. XLIV. 5.

ex Vulneribus sinciputis cur cerebrum citissime, & maxime mala sentiat. b, 689. III. 5. *qua ratione mors consequatur.* a, 502. XIX. II. *quibus atra bilis, aut velut niger sanguis subierit, postridie moriuntur.* a,84. XXIII. 3.

in Vulneribus juxta suturas quid considerandum. b,697. XVI. 3.

in Vulneribus fortibus si tumor non appareat magnus, malum. a, 97. LXVI. I. a,703. III. 128. *sanguis concutrit.* a,810. 2. 18. *eos qui crassos nervos sauciatos habent, necesse est claudos fieri.* b,3. III. 2.

Vulnerum quorum curatio non sit tentanda. a,502. XX. 5.

in Vulnerum deligationibus quanam potissimum prosint. a,46. IV. 2.

Vulnus, si sanguinem fundat, ulcus ne madefacito, verum caput calida rigato. a, 707. V. 33. *ex abortu.* b,479. XCII. I.

Z.

ZEA *in suffimento, ad menses virginiendos.* b,660. XXIV. 5.

FINIS.

TABELLA

ad inveniendā loca librorum

HIPPOCRATIS

In quos Galenus commentatus est, & quæ à Foësio in Oeconomia citantur.

Numeri Galenici ex adverso sibi respondentes habent paginas in exemplari Frobeniano Græco, quibus, in nostra Editione, numeri laterales Græco textui adjuncti, accommodati sunt, ut ex Præfatione constat.

DE NATURA HUMANA.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
19.	3	27
20.	5	4
21.	10	24
22.	13	54
23.	18	43
24.	20	27
25.	28	8

DE RATIONE VICTUS SALUBRIS.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
25.	29	34
26.	32	14
27.	35	51

DE RATIONE VICTUS IN MORBIS ACUTIS.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
368.	37	45
369.	41	24
370.	49	17
371.	56	11
372.	60	35
373.	65	18
374.	69	52
375.	77	penult.
376.	82	43
377.	88	34
378.	95	48
379.	98	42
380.	102	40
381.	106	45
382.	109	7
383.	111	55
384.	116	24

PRÆNOTIONES.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
401.	117	50
402.	124	28
403.	131	37
404.	138	25
405.	145	21
406.	149	26
407.	154	34
408.	159	51

PRÆ-

PRÆDICTIONES.

Frob. pag.	Gal. pag.	lin.
409.	167	9
410.	184	28
411.	197	52
412.	209	37
413.	216	3

APHORISMI.

Frob. pag.	Gal. pag.	lin.
389.	219	40
390.	222	9
391.	235	11
392.	248	47
393.	258	17
394.	268	12
395.	277	9
396.	286	12
397.	292	47
398.	300	27
399.	312	22
400.	321	43
401.	329	1

DE MORBIS PASSIM GRASSANTIBUS.

LIB. PRIMUS.

Frob. pag.	Gal. pag.	lin.
301.	346	44
302.	352	17
303.	358	29
304.	364	20
305.	369	45
306.	373	24
307.	375	54
308.	384	45
309.	387	23
310.	389	44
311.	391	33

TERTIUS.

319.	392	20
320.	406	23
321.	409	55
322.	419	penult.
323.	425	49
324.	429	35
325.	434	38
326.	437	42
327.	439	32
328.	441	35

SEPTIMUS.

343.	442	40
344.	456	35
345.	467	49
346.	483	46
347.	498	30
348.	519	24

DE FRACTURIS.

Frob. pag.	Gal. pag.	lin.
456.	526	penult.
457.	528	56
458.	533	13
459.	536	49
460.	541	ult.
461.	546	28
462.	551	13
463.	553	27

464.	556	35
465.	559	44
466.	562	27
467.	564	45
468.	568	6
469.	570	55
470.	572	54
471.	576	24
472.	577	35

DE ARTICULIS.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
472.	578	40
473.	582	36
474.	584	51
475.	588	10
476.	590	38
477.	594	11
478.	596	19
479.	598	20
480.	599	27
481.	603	43
482.	606	1
483.	608	16
484.	611	31
485.	614	ult.
486.	619	33
487.	621	11
488.	622	32
489.	625	12
490.	628	7
491.	630	50
492.	632	53
493.	637	22
494.	639	19
495.	642	21
496.	647	27
497.	650	4
498.	653	50
499.	656	28
500.	658	34
501.	659	penult.
502.	661	10

DE MEDICI VULNERARII MUNERE.

Frob.	Gal.	
pag.	*pag.*	*lin.*
502.	662	10
503.	674	1
504.	688	24
504.	698	49

FINIS.

Bot. Dawson's of Fall
Mull. Dec 1959
$32.50

13475

R
126
H5
1665
V.1